

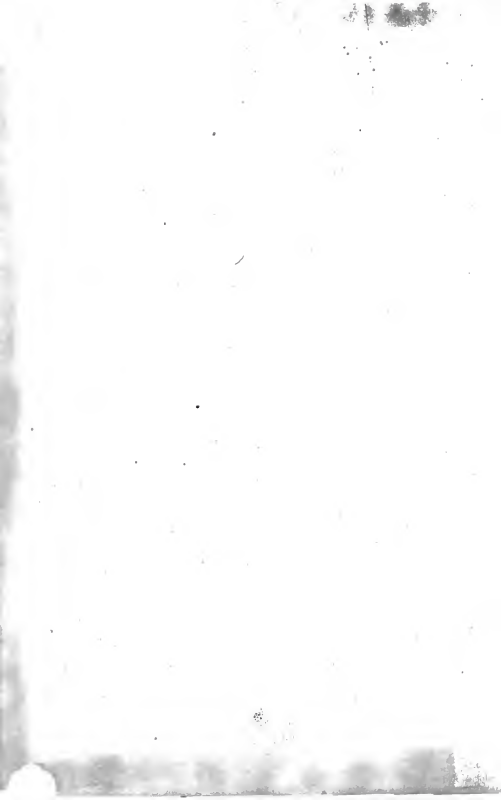

②

2. 1. 30

2D.1

2.1.3.

F O E D E R A,
 Conventiones, Literæ,
 Et Cujuscunque Generis
 ACTA PUBLICA,
 INTER
 REGES ANGLIÆ,

Et Alios quofvis

IMPERATORES, REGES, PONTIFICES,
 PRINCIPES, vel COMMUNITATES,

A B

Ineunte SÆCULO DUODECIMO, viz. ab Anno 1101,
 ad noſtra uſque Tempora, Habita aut Traſtata;

Ex Autographis, infra Secretiores ARCHIVORUM REGIORUM
 Theſaurarias, per multa Sæcula reconditis, fideliter Exſcripta.

In Lucem miſſa de Mandato REGINÆ.

Accurante THOMAS RYMER,
 Ejuſdem Sereniſſimæ REGINÆ Hiſtoriographo.

TOMUS XIII.

LONDINI:

Per A. & J. CHURCHILL. MDCCXII.

THE

AMERICAN

REVIEW

OF

THE

ARTS

AND

LITERATURE

AND

GENERAL INFORMATION

FOR THE

AMERICAN

VOLUME

THE

TO THE
QUEEN.

HIS Volume, Most Excellent
Sovereign, contains, in Course
of time, the Period of One and
Twenty Years, Seven Years the
last in the Reign of Your
Most Noble Progenitor King Henry the
Seventh, and twice Seven which next fol-
low in the Beginning of that most Victorious
Reign of his Son and Successor King Henry
the Eighth.

B

We

Epistle Dedicatory.

We see the Annuities and the stipulated Payments duly made and accounted for, and, when Christendom is invaded by the Infidels, Confederacies are made with the Emperour, and with the King of Hungary, and Bohemia, for the Defence of Christendom: The Enemy being in remote and so far distant Countries King Henry the Seventh would not barraß his English Armies with so long a March; But that Wise Prince did freely contribute his Quota in Money; He sends his Nobles, his Angels, and the Sovereigns of Gold for his Auxiliary Troops against the Turk and Mahometans.

*No sooner did Your Most Redoubted Predecessor King Henry the Eighth ascend the Throne but he is sollicitated for Aid against the Moors, and his first Operations of War are on that Side in Conjunction with King Ferdinand the Catholick; soon after this, Enemies, nearer home, gave Umbrage to the Church, and now it is that our Civil Negotiations and our Warlike Preparations are all in Order to Defend the Church. Commissions issue out for Admirals and Viceadmirals, Generals and Lieutenant Generals
for*

11

Epistle Dedicatory.

for the Defence of the Church, and the Proclamations tell us that the King hath now, by God's Grace, Decreed and fully Determined, in his own Most Noble Person, to pass over the Sea with his Armies Royal, against his Antient Enemy Lewis the French King and his Adherents.

Our next News is that famous Action, the Memorable Day, ever since call'd La Journee d'Esperons, the Battle of Spurs.

Then followed the Besieging and Taking of Towns, Theroan, Tournay and the other Places in that Territory, which make some part of Your Majesty's late Conquests.

Thence forward this Reign proceeded in great Prosperity and Magnificence and by Reason of his more particular Care and Readiness to Protect the Church it is now, in most Solemn Manner, Decreed that, in Testimony of their Gratitude and Acknowledgment, the Title Defender of the Faith should be a Title for King Henry the Eighth and his Successors.

Which

Digitized by Google

Epistle Dedicatory.

Which Title, how well it suits with the so Eminent Zeal, the so distinguished Piety in Your Majesty's most Sacred Person, and Your Majesty's Invincible Armies abundantly Demonstrate so that the Title might be taken for a Prophetical Designation to be accomplished and fulfilled in these our Days, in this Your Majesty's most Triumphant Reign.

Hence it is that all who profess our Holy Faith Bless God, and for a Life so precious continually pray, together with

Your Sacred Majesty's

Most Devoted Servant,

T. RYMER.

CONVENTIONUM, LITERARUM, &c. INDEX Chronologicus.

Regnante Hen. 7.

A. D.	A. B.	Mense	
A. 17 H. 7.			
1500	17 Nov. 7.	22 Feb.	D E Castellis Temporalium Exon. p. 1
		2 Apr.	De Restitutioe Temporalium Sarum. p. 2
		3	Pro Episcopo Sarum. <i>ibid.</i>
		24	De Tradendo Commissio Regis Romanorum. p. 3
		27 Mai.	De Liga cum Ladislaw Hungariae Bohemicae Rege. p. 4
			Pro Rege nuntiato de Subsidio concedenda. p. 5
		19 Jun.	Tractatus cum Rege Romanorum super Intercuria Mercatorum. p. 6
		20	Pro Imperatore, de Subsidio contra Turcos. p. 9
		22	Pro Principe Wallia. p. 11
		5 Jul.	De Restitutioe Temporalium Exon. <i>ibid.</i>
		12	Littera Regis Sconorum. p. 12
		28	Ratificatio Tractatus de Intercuria. <i>ibid.</i>
			Tractatus de Transitu non Recipienda Ratificatio. p. 15
			Acquiescentia Ministrorum Romanorum Regis pro 10000 l. receptis pro Guerra contra Turcos. p. 20
		14 Aug.	De Intercuria Mercatorum Confirmatio Regis. p. 21
			De Pace & Amicitia Ratificatio Regis. p. 22
A. 18 H. 7.			
18 Nov. 7.	18 Oct.		De Restitutioibus Temporalium London. p. 27
		15	De Restitutioibus Temporalium Dunelm. p. 28
		26	Super Anno Censu, de Pontificali Commissio. <i>ibid.</i>
		31	De Confirmatioe Amicitiarum Scotia. p. 30
			Tractatus de Reformatione Antemportorum Confessio. p. 31
			De Confirmatioe pro Matrimonio Scotia. p. 32
			Super Juramento Regis Sconorum praestato, de Pontificali. p. 33
		5 Nov.	Acquiescentia pro Annuato Francia Sarpemerosa. p. 34
			Maiores in Aulam Westmonasterii de Concilio. <i>ibid.</i>
		18	De Tradendo & Communicando cum Rege Romanorum, in Ordinem Garzaru Administrato. p. 35
			De Dispendio cum praedicto Rege, super Obsequiis quorundam Sconorum Ordinatum. p. 36

A. D.	A. B.	Mense	
1501	18 Sep. 7.	Dec.	De Pontificali ab Terra Incognitis Investigato. p. 37
		10	De Facis Foderis Joheservato, Juramentum Regis Sconorum. p. 43
			Super Juramento Regis Sconorum Instrumentum Publicum. <i>ibid.</i>
			De quibus invidiosis in dictis Juramentis Reformatio. p. 45
		17	Tractatus de Reformatione Antemportorum, & de Pace per Regem Sconorum Confirmatio. p. 48
			Confirmatio Tractatus Maritoni. p. 49
			Confirmatio Capitulorum Pacis. p. 50
		19	Commissio ad Tradendum & Recipiendum Litteras Confirmatorias super Capitulo Pacis ac Matrimonii. p. 51
		20	De dictis Litteris hinc inde anno Traditis. p. 52
		16 Feb.	Littera Regis Sconorum, pro Conduco. p. 53
		19	De Conduco pro Elemosinario Regis. p. 54
		24	Littera super Ambulationem Sconoz ad Regem. <i>ibid.</i>
		3 Apr.	De Litteris Papae Confirmatorias, super Matrimonio Sconoz, impugnatia. p. 55
		20	De Confessione Commissa Episcopo Covent. & Lich. p. 56
		4 Mai.	De Tradendo super Donatione propter Nepotem. <i>ibid.</i>
		16	Pro Capella Wiafeldor, Transcription Bullae Alexandri Papae. p. 60
		24	Pro Margareta Regina Sconorum, Assignatio Dotis. p. 62
		26	Commissio ad Minendum praedictam Margareta in pacificam Suisiam Dotis praestata. p. 64
			De Atonem ejusdem Margareta, in omnia sua Negotia, recipienda. p. 65
			De Suisia Comitatus de Duober & Dominii de Cowanhspech Atonem Margareta, ratione Dotis propter Nepotem, tractata. p. 66
		29	De Comitatu Suisia Comitatus de Memerich. p. 68
			De Suisia Domini de Mestren. p. 69
		20	De Suisia Domini de Strivekinghe, per ipsam Jacobum Regem, Atonem Margareta Regis Collata. p. 70
		31 Jul.	De Suisia Domini de Lieghwiche. p. 71
		1 Jun.	De Suisia Domini Castellae de Ermit. p. 72
		6	De studiiis Decanatus Auctoritate Parliamenti Regi Sconoz Impugnanda. p. 74
		23	Confirmatio Tractatus de Matrimonio Henrici Principis Walliae cum Eleonora Infanta. p. 75

Index Chronologicus.

A. D.	A. R.	Mense.		A. D.	A. R.	Mense.	
			A. 19 H. 7.				
1503	12	Sept.	De Refutationibus Temporalium Curiarum & Litterarum. p. 87	1503	11	May	De Secretariis pro D. Margareta p. 128
	15	Nov.	De Sacerdotio confessorio. p. 88		12	Jun	De Secretariis p. 128
	15	Dec.	Bulla Julii Papa Novecenta f. am. Elected. p. 88		13	Jul	Quintum Bullarum de Innocentio. p. 129
1504	15	Jan.	Super Matrimonio cum factis Insuper Discretis Papa. p. 89		14	Aug.	Classoniam, cum Philippo Rege de Johanna Regina Castellae, Apposito Regis. p. 129
	16	Feb.	De Refutationibus Temporalium Curiarum. p. 90		15	Sept.	Infermentum Publicum super Jeronimum Genuis Regum. p. 129
	17	Mar.	De Refusione Temporalium Curiarum. p. 91		16	Oct.	Super Jeronimo Domini de Fieschi. p. 130
	18	Apr.	De Causis Temporalium Curiarum. p. 92		17	Nov.	Pro Philippo Rege Castellae, super Tractatu Matrimonio, Jeronimum Domini de Egmond. p. 130
	19	May	De Dote Margaretae, Confirmatio in Parlamento Sacerdotum. p. 93		18	Dec.	De Refusione Temporalium Episcoporum Londonsium. p. 131
	20	Jun.	De Communitate, ad exigendum Litteras Conformationis super predictis Exemptionibus. p. 94				A. 22 H. 7.
	21	Jul.	De Satis Domini de Kilmareck deliberatio. p. 95	1504	1	Nov.	De Refusione Temporalium pro Magistro Jacobo Sney. p. 131
	22	Aug.	Bulla Urbani Privata Ludovicus, Capellanus Sancti Martini Nagni & Tyndali. p. 96		2	Dec.	Pro Magistro praefato Concessionibus. p. 132
	23	Sept.	Pro Capella Regis Westmonasterii Bulla Conformationis cum eadem Exemptione. p. 100		3	Jan.	Pro Mercatoribus Italicae, de Licentia. p. 132
	24	Oct.	Bulla Indulgentiarum de Satis Caes. p. 101		4	Feb.	Pro Elemosinariis Regis. p. 133
	25	Nov.	De Transferendo Corpore Henrici Secundi. p. 102		5	Mar.	De Passione pro Mercatoribus Venetorum. p. 133
	26	Dec.	Contra Abusum Immunitatis Ecclesiarum. p. 103		6	Apr.	De Communicando & Tractando super Antonium Beckmannum. p. 134
1505	1	Jan.	De Tractando super Intercessu Burgundiarum. p. 104		7	May	De Oblationibus Regis, in Die Boni Ventus. p. 134
	2	Feb.	Præclarium per Regem de omnibus Debitis, Quæsiis, & Demandis quibuscumque, ad Rationem Conscientiam, satisfaciendum. p. 105		8	Jun.	Super Vello Sancti Georgii de Esperitio. ibid.
	3	Mar.			9	Jul.	De Hospitali consilio Oratorum Hispaniarum. ibid.
	4	Apr.			10	Aug.	Provisionem Tractatus de Intercessu. p. 135
	5	May			11	Sept.	De Passione pro Episcopo Kato. p. 135
	6	Jun.					A. 23 H. 7.
	7	Jul.		1505	12	Nov.	De Refutationibus Temporalium Ducum. p. 271
	8	Aug.			13	Dec.	Tractatus Matrimonialis pro Filia Regis cum Principe Hispaniarum Confirmatio per Legatos. ibid.
	9	Sept.			14	Jan.	Constitutio Tractatus Antiochie inter Regem & Principem. p. 136
	10	Oct.			15	Feb.	Tractatus super acceptis Concessionibus per Imperatorem & Principem Hispaniarum confirmationem. p. 200
	11	Nov.			16	Mar.	Super Tractatu & Matrimonio praefato Obligatio Domini & Oculorum, pro Parolibus. p. 215
	12	Dec.			17	Apr.	De Concessione Carminum. p. 216
1506	1	Jan.	De Refutationibus Temporalium Curiarum. p. 110		18	May	Pro Episcopo Sarum de Beneficiis. ibid.
	2	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 111		19	Jun.	Pro Thoma Woolley Dispositio ad Verbum Incompetibile. p. 217
	3	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 112		20	Jul.	
	4	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 113		21	Aug.	
	5	May	De Refutationibus Curiarum. p. 114		22	Sept.	
	6	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 115		23	Oct.	
	7	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 116		24	Nov.	
	8	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 117		25	Dec.	
	9	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 118		26	Jan.	
	10	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 119		27	Feb.	
	11	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 120		28	Mar.	
	12	Dec.	De Refutationibus Curiarum. p. 121		29	Apr.	
1507	1	Jan.	De Refutationibus Curiarum. p. 122		30	May	
	2	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 123		31	Jun.	
	3	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 124				
	4	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 125				
	5	May	De Refutationibus Curiarum. p. 126				
	6	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 127				
	7	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 128				
	8	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 129				
	9	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 130				
	10	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 131				
	11	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 132				
	12	Dec.	De Refutationibus Curiarum. p. 133				
	13	Jan.	De Refutationibus Curiarum. p. 134				
	14	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 135				
	15	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 136				
	16	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 137				
	17	May	De Refutationibus Curiarum. p. 138				
	18	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 139				
	19	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 140				
	20	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 141				
	21	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 142				
	22	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 143				
	23	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 144				
	24	Dec.	De Refutationibus Curiarum. p. 145				
	25	Jan.	De Refutationibus Curiarum. p. 146				
	26	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 147				
	27	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 148				
	28	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 149				
	29	May	De Refutationibus Curiarum. p. 150				
	30	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 151				
	31	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 152				
	1	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 153				
	2	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 154				
	3	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 155				
	4	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 156				
	5	Dec.	De Refutationibus Curiarum. p. 157				
	6	Jan.	De Refutationibus Curiarum. p. 158				
	7	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 159				
	8	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 160				
	9	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 161				
	10	May	De Refutationibus Curiarum. p. 162				
	11	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 163				
	12	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 164				
	13	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 165				
	14	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 166				
	15	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 167				
	16	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 168				
	17	Dec.	De Refutationibus Curiarum. p. 169				
	18	Jan.	De Refutationibus Curiarum. p. 170				
	19	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 171				
	20	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 172				
	21	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 173				
	22	May	De Refutationibus Curiarum. p. 174				
	23	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 175				
	24	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 176				
	25	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 177				
	26	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 178				
	27	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 179				
	28	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 180				
	29	Dec.	De Refutationibus Curiarum. p. 181				
	30	Jan.	De Refutationibus Curiarum. p. 182				
	31	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 183				
	1	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 184				
	2	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 185				
	3	May	De Refutationibus Curiarum. p. 186				
	4	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 187				
	5	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 188				
	6	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 189				
	7	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 190				
	8	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 191				
	9	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 192				
	10	Dec.	De Refutationibus Curiarum. p. 193				
	11	Jan.	De Refutationibus Curiarum. p. 194				
	12	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 195				
	13	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 196				
	14	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 197				
	15	May	De Refutationibus Curiarum. p. 198				
	16	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 199				
	17	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 200				
	18	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 201				
	19	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 202				
	20	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 203				
	21	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 204				
	22	Dec.	De Refutationibus Curiarum. p. 205				
	23	Jan.	De Refutationibus Curiarum. p. 206				
	24	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 207				
	25	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 208				
	26	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 209				
	27	May	De Refutationibus Curiarum. p. 210				
	28	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 211				
	29	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 212				
	30	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 213				
	31	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 214				
	1	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 215				
	2	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 216				
	3	Dec.	De Refutationibus Curiarum. p. 217				
	4	Jan.	De Refutationibus Curiarum. p. 218				
	5	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 219				
	6	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 220				
	7	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 221				
	8	May	De Refutationibus Curiarum. p. 222				
	9	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 223				
	10	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 224				
	11	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 225				
	12	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 226				
	13	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 227				
	14	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 228				
	15	Dec.	De Refutationibus Curiarum. p. 229				
	16	Jan.	De Refutationibus Curiarum. p. 230				
	17	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 231				
	18	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 232				
	19	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 233				
	20	May	De Refutationibus Curiarum. p. 234				
	21	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 235				
	22	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 236				
	23	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 237				
	24	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 238				
	25	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 239				
	26	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 240				
	27	Dec.	De Refutationibus Curiarum. p. 241				
	28	Jan.	De Refutationibus Curiarum. p. 242				
	29	Feb.	De Refutationibus Curiarum. p. 243				
	30	Mar.	De Refutationibus Curiarum. p. 244				
	31	Apr.	De Refutationibus Curiarum. p. 245				
	1	May	De Refutationibus Curiarum. p. 246				
	2	Jun.	De Refutationibus Curiarum. p. 247				
	3	Jul.	De Refutationibus Curiarum. p. 248				
	4	Aug.	De Refutationibus Curiarum. p. 249				
	5	Sept.	De Refutationibus Curiarum. p. 250				
	6	Oct.	De Refutationibus Curiarum. p. 251				
	7	Nov.	De Refutationibus Curiarum. p. 252		</		

Index Chronologicus.

A. D.	A. M.	Men.	Die.	Eventus
1500	14	Nov.	27	Super solemnizatione Sponsaliorum Commissio specialis. p. 230
			28	Acquiescentia pro Anno Censu Francie. p. 232
			13	De Pardonatione pro Episcopo Dunelm. p. 233
			30	Pro Episcopo Gloucest. p. 234
			27	Commissio Manutinentium Romanorum Imperatoris ad Impugnandum Joacim Vocatum Ab Abbe de Lye. p. 234
		Dec.	10	De Refracione Temporalium pro Archiepiscopo Eborac. p. 235
			13	De Refracione Temporalium pro Episcopo Gloucest. p. 236
			17	Infrastructum Publicum de Contractu Nationum prefati. p. 236
			22	Littere de Impugnacione Joacim prefati. p. 239
1501		Feb.	17	De Pardonatione pro Episcopo London. p. 242
			18	De Pardonatione pro Galfrido Cochet. Ab Lichfeld. Episcopo. p. 242
			23	Super Vacacione Episcopatus Dunelm. p. 242

Regnante Hen. 8.

A. 1 H. 8.

1502	11	Nov.	11	De Regis Assensu Commissio ad Servandum Governacione de Amicia de Marston. p. 249
			16	Pro Comit. Oxonie Curia Mactide Impetracione Gratiosa. p. 251
			20	De Vestimento confusio. p. 251
		Jan.	7	Super Dominio pro Matrimonio Henricio Katherine Infantis. p. 251
			17	Super dicto Dominio Renunciatio Regis Anglorum. p. 252
			2	Renunciatio Regis Castellae. p. 252
			12	Juramentum forma pro Elipho Dunelmensi. p. 252
			25	De Confirmacione Testamenti Scotic. p. 252
		Julii	5	De Refracione Temporalium Dunelm. p. 253
			17	De Officio Futoris Standardi corvetic. p. 253
			20	Concessio Thome Bolyn Militi. p. 253
		Aug.	3	Pro Episcopo Monensi de Interdico. p. 259
			20	De Confirmacione Testamenti cum Impugnacione. p. 259
			22	Forma Juramenti per Andream Episcopum Metzay Narvae Jacobi Scotorum Regis. p. 259
			22	Super dicto Juramento & Juramento Regis infrastructum publicum. p. 259
			22	Commissio ad Recipiendum Sacramentum Regis Scotorum. p. 259
		Sept.	7	Commissio pro Attemptata Reformatione. p. 259
			24	Pro Archiepiscopo Eborac. Procursatore in Curia Romana. confirmatio. p. 259
			24	De Nostro capendo. p. 259
			24	De Mensura in Paribus Castellae. p. 259
			24	De Rege Armonum confirmatio. p. 259
			24	Pro Thoma Wolley Elemosinario Regis. p. 259
			24	Juramentum Regis Scotorum. p. 259
			24	De Juramento prefato Infrastructum Publicum. p. 259
			24	Pro Thoma Wolley. p. 259
			24	Pro Firma Pace & Amicia Testamenti cum Ambalistratibus Francie. p. 259
			24	Juramentum Quorundam Francie super Obsequio Testamenti separati. p. 259
		Apr.	1	De Assensu Regis pro Mactre milia & Summo Pontifice. p. 259

A. D.	A. M.	Men.	Die.	Eventus
1500	1	Jan.	1	Super Attemptata Scote Reformatione. p. 256
			20	Treatatus Amiciae cum Ludovico Francie Confirmatio. p. 277
			20	Commissio ad Recipiendum Sacramentum super dicto Testamento. p. 277
			20	Commissio ad Recipiendum Pecuniam. p. 277
			20	Commissio ad Recipiendum Infrastructum Publicum. p. 277
			20	Super Assensu Genis Acquiescentia pro uno Tomano. p. 278
			20	Confirmatio; Testamenti Lige & Pace, Regis Ferdinandi & Regis Castellae. p. 281
			20	Juramentum Regis Francorum super Obsequio Testamenti Pace & Amiciae. p. 285
		Julii	23	Infrastructum Submissio Assensum pro Solacione 745000 Curiarum Regi Anglorum. p. 285
		Sept.	24	Super Communitatibus Francie, per Papiam Confirmatio. p. 285
			24	Pro Huldap Vergilio. p. 285
		Nov.	20	Supermonstrati Testamenti Castellae Confirmatio. p. 285
			13	De Fratribus duobus Thoma Wolley. p. 285
		Mar.	2	Ducti Venetiarum Littere de Gratia. p. 285
			1	De Commisione pro quadam Expeditione contra Mauro. p. 285
			22	Commissio Georgii Ducis Saxonie, ad Reformationem Francie. p. 285
			22	De Mensura capiendo, super Viaggio contra Mauro. p. 285
		Apr.	20	Super dicto Viaggio, Littere Regis Anglorum. p. 285

A. 2 H. 8.

1501	11	Nov.	11	Littere Acquiescentie pro uno Tomano. p. 285
		Jan.	1	Imperio & Confirmatio Testamenti per Duces Saxonie. p. 285
			20	De Mensura capiendo. p. 285
			22	De Commisione pro Attemptata Scote Reformatione. p. 285
			22	De Commisione facta Edwardo Potropens Militi. p. 285
			30	Littere Ludovici Francie Regis infrastructum publicum. p. 285
		Julii	26	De Salvo Conducio pro Ambalistratibus Scotic. p. 285
		Sept.	14	Pro Hieronimo. p. 285
		Oct.	1	De Liga pro Bononia Recuperanda & Summo Pontifice Delectando. p. 285
		Nov.	3	De Communicacione cum Rege Scotorum. p. 285
			13	Pro Alano de Benicorv. p. 285
		Dec.	2	De Submissio Francie. p. 285
			20	Lige, pro Reclusis Vapre, Ratificatio Regis Anglorum. p. 285
		Jan.	14	De Collegio Fundatio. p. 285
			28	Nulla de Translacione Midsen Episcopi ad Archiepiscopatum Dabrinchem. p. 285
		Feb.	3	Pro Andrea Ammono. p. 285
			2	Lige pro Refratis Pape, Ratificatio Regis. p. 285
			16	Mar. Addido unius Amici ad monasterium Lib. p. 285
		Apr.	1	De Commisione ad Investigandum in Conventu apud Laven. p. 285
			2	De Admissio & Principali Conducio pro Securia Pape Confusio. p. 285
			2	Inductio inter Dominum Regem & Edwardum Howard Capitanum Generalem Armate super Mare. p. 285
			15	Infrastructum prefato Capitanico testamento. p. 285
			15	De Commisione ad Juramentum Regis Scotorum reprobationem. p. 285

Index Chronologicus.

A. D.	A. R.	Menſe	
1522	Nov. R.	15 Apr.	De Querella hiſpande, ſuper Incompenſa, Relatandis. P. 133
A. 4 H. R.			
	Nov. R.	5 Julii	Super Hoſpitali de Servo Fundado. Ibid. Commiſſio Regis Aragonum ad Traſtadum de Liga cum Papa Julio, Imperatore, & aliis Principibus Chriſtianiſſimis contra Regem Francie. P. 139
		16	Pro Comité Salopia pro Servitiu Guercie. P. 137
	1 Aug.		Super Exemptione Præmonſtratiæ in Anglia & Wallia. P. 138
		6	De Arriando & Monſtrum faciendo contra Scotos. P. 139
		7	De Licentia ad Bullas Imperatoris & Decretorum. P. 140
	30 Majo		Commiſſio ad faciendam Liga pro Defenſione Eccleſie. P. 141
		13	Super Liga pro Defenſione Eccleſie Decretis ratio Regis. P. 142
		14	Articulis Bullæ conceſſæ Regi & Proſcriptionibus cum eo ad Bellum contra Ludovicum Regem Francorum. P. 143
	30 Dec.		De Traſtado cum Imperatore ſuper Defenſione Eſpedrita. P. 144
1513	1 Jan.		Ad Regem Litera Regis Aragonum. P. 143
	24		De Sivo Coadju. P. 144
	1 Feb.		De Conveniencijs Societatis pro Attempoſa Reformatione. Ibid.
	15		Commiſſio ad Traſtadum cum Rege Scotorum. P. 147
	1 Mar.		Pro Defenſione Eccleſie de Admirali confirmatio. P. 148
		21	Bulla Notificans Electionem Leonis Papæ Decimi. P. 149
	1 Apr.		De Treugis Francie cum Rege Aragonum. P. 150
		6	De Caſtodia Leonum conceſſa. P. 151
		12	De Conſule, infra Inſulam de Sivo, confirmatio. P. 151
		5	Apprehenſione Guilielmi Leonis Papæ, pro Defenſione Eccleſie. P. 154
A. 5 H. R.			
	1 Nov. R.	28	Super Liga, pro Defenſione Papæ, Declaratione, per Quatuor Reges Aragonum. P. 158
			Super dicta Liga, Juramentum in Animum Regis Aragonum & in Animum Regine Caſtilie. P. 158
	2 Majo		Commiſſio pro Noſtro capiendo. P. 159
		4	Commiſſio pro Marchione Dorſetia ſuper Defenſione Papæ & Eccleſie. P. 165
		10	Pro Defenſione prædicta, de Admirali confirmatio. P. 166
		11	Commiſſio pro Comité Salopia. P. 167
		13	Commiſſio Johannis Hoynon. P. 168
		14	De Navibus, pro Exercitijs in Contra Regis, Providendis. Ibid.
			Super Eſchippante præditi Exercitijs, de Proclamationibus faciendis. P. 169
	11 Julii		Pro Regina, in Abſentia Regis, de Interdendo. P. 170
		14	De Interdictionibus. P. 171
		16	De Regis, & de Forma Brevis, in Abſentia Regis, ſoligando. P. 171
	12 Julii		Ad Regem, ſuper Electione Papæ, Litera Cardinalium. P. 172
	4 Aug.		De Officio Servitijs Grauglorum conceſſio. P. 174
		13	Ad Literas Diffinitivæ Regis Scotorum, per Heraldum Lyon Regi Theroſum Obſervantibus Reſponſis. P. 175
		24	De Amone conceſſa. P. 176
	3 Sept.		Commiſſio ad expendendam Noſtra, ad ſubſtituendum Scotorum. Ibid.
		7	Commiſſio pro Regimine Armate, verſus

A. D.	A. R.	Menſe	
1513	Nov. R.		Paron Eccleſie, in Reſtitutionem Scotorum. P. 175
	11 Sept.		Ad Regem Litera Cardinalis Eboracæ, ſuper Victoria in Caſtelle conſequente vocato L. J. Jovianus & Eversonus; ſuper Indulto in per Papa in Maribus Cardinalis Sinaglenſis deſignato, ſuper Reſolutione ſummariorum Cardinalium, & de Imperatore moriendo pro Pace cum Venetis. P. 176
		31	De Solamibus Thuroſarum. P. 177
		31	Super Promotione Cardinalis de Medice. P. 178
	14 Oct.		Super Depoſitione prædicta, Litera Gardiani Sinaglenſis. P. 179
		15	Super bello Inſulam contra Ludovicum Francie reſumendo, & Narrationem inter Carolum Imperatorem Electum & Nolum Scotorum Regis ſollicitando. Ibid.
	3 Nov.		Pro Priore de Novo Banno de Bullis impetrandis. P. 180
		8	De Conductu ad Reſtitutionem Margarete Archiduciſſe. P. 180
		12	De Corpore nuper Regis Scotorum, in Cæſtris Hadden Field Inſerendo, ſepelendo. P. 185
	12 Dec.		Litera Papæ Leonis ad Pacem Horonaria. P. 186
		20	Litera Cardinalis Sinaglenſis ſuper Depoſitione. P. 187
	17 Jan.		De Officio Standardbearæ Conſilio. Ibid.
		20	Pro Dominis de Muntrove, Luceſtione Tornati de Ballivarijs conceſſio. Ibid.
	1 Feb.		De Creatione Ducis Suffolciæ. P. 189
		6	De Thoma Wulſley, in Episcopum Lincolnæ, Promovendo. P. 190
			Super Promotione prædicta. Ibid.
			Bulla ad Clerum Lincolnienſem, de Interdendo. P. 192
		2	Magna Conſecrationis & Forma Juramentum. Ibid.
	1 Mar.		De Pæſe & Gladio Conſecratis ad Regem miſſis. P. 193
		4	De Reſtitutione Temporalium Lincolnæ. P. 194
		16	Terrarum cum Rege Aragonum, Reſtitutio Regis Francorum. P. 195
		18	Ampliſſime Francie ad Episcopum Lincolnæ. P. 199
		18	Marchio Mantua ad Regem. Ibid.
		30	Leo Papa ad Regem de Elemenſis & Indulgentia pro Redemptione Captivorum. P. 200
			Ibid.
	10 Apr.		De Indigena Sædo. P. 200
A. 6 H. R.			
		25	Pro Defenſione Eccleſie de Admirali confirmatio. P. 202
	5 Majo		Super Navibus Francorum Litera Regis. P. 204
			Ad Episcopum Lincolnienſem Litera Regis ſuper Communicatione cum Duce de Longavilla. Ibid.
		14	De Obitu Cardinalis Eboracæ. P. 204
			Pro Thoma Wulſley Episcopo Lincolnæ. P. 205
	19 Julii		Commiſſio Ludovici Regis ad Traſtadum & Conclatendum ſuper Matrimonio contrahendo cum Maria Sorece Regis. P. 205
			Commiſſio pro Obligacione Sædo. P. 207
		30	Super Renovatione Spouſalium cum Carolo Hiſpaniarum Principe. P. 209
	5 Aug.		Pro T. Episcopo Lincolnæ Electo Eboracæ. P. 212
		7	Traſtatu Pacis & Amicitie inter Ludovicum Francorum Regem & Henricum Octavum Anglie Regem. P. 213
			Traſtatu Matrimonij inter Ludovicum prædictum & Mariam Matiam Conſtabili. P. 213
			Conſilio Matrimonij inter Ludovicum Regem Francie & Mariam Filiam Regis Henrici Septimi per Procuratorem. P. 213
			Ibid.

Index Chronologicus.

A. D.	A. R.	Menſis.	Index
1516	Nov. 2.	2. Apr.	Obligatio Oratorum Ludovici Francorum Regis. <i>ibid.</i>
		2	Commissio ad Contrahendum Matrimonium cum Maria Sorete Regis.
		3	Instrumentum Matrimonii Contracti Ambrosiani Francie Littera ad Regem. <i>P. 431</i>
		4	Super Juramento per Regem Francorum peractam, Commissio. <i>P. 432</i>
		18	Super Literis Obligationis ejusdem Regis. <i>ibid.</i>
		20	Confirmatio Tractatus Paris. <i>P. 437</i>
		20	Confirmatio Tractatus Marimonii. <i>P. 438</i>
1517		2. Sept.	Littera Regis Francorum ad Th. Wolley & Iohann. Ehrhardenses. <i>P. 439</i>
		4	Obligatio pro Solutione Summe Imperatorie. <i>ibid.</i>
		14	Tractatus Paris Confirmatio. <i>P. 440</i>
			Juramentum super Observatione Tractatus supradicti. <i>P. 441</i>
			Super dicto Juramento Instrumentum Publicum. <i>P. 442</i>
			Confirmatio Tractatus Marimonii. <i>P. 443</i>
			Instrumentum Super Matrimonio contracto per verba de presentis. <i>P. 444</i>
		15	Instrumentum Submissiois pro Solutione Decies Centum Milium Coronarum Auri. <i>P. 445</i>
			Pro Th. Wolley <i>Bulla</i> , de absolvendo. <i>ibid.</i>
			De Promissione. <i>P. 448</i>
			De Juramento recipiendo. <i>P. 452</i>
			Forma Juramenti. <i>P. 453</i>
			Definitio Pallii. <i>P. 454</i>
			De Pallio tradendo. <i>ibid.</i>
			Forma Tradendi Pallium. <i>P. 455</i>
			Littera Regis Francorum ad Archiepiscopum praedictum. <i>ibid.</i>
			Existens ad eundem. <i>ibid.</i>
		21	Commissio pro Traditione Mariae Francorum Regis. <i>P. 448</i>
		22	Littera Cardinalis de Medicis ad Regem. <i>P. 450</i>
		1. Oct.	Pro Principe Castellae de Comprehensione. <i>P. 455</i>
		8	Declaratio Principis Castellae. <i>P. 457</i>
			Declaratio Ducis Sabaudiae. <i>P. 458</i>
			Littera Patris de Dote Regis. <i>P. 459</i>
		11	Littera Ludovici Francorum Regis Archiepiscopi super Deliberatione Dominae Mariae una cum Jacobus, Vasa Aurea & Argentariae. <i>P. 462</i>
		20	Ad Regem Francorum, super Comprehensione in Episcopo Tractatus Paris. <i>P. 464</i>
		22	Commissio, pro Solutione Monetae Franciae recipienda. <i>P. 465</i>
		30	Littera a Cardinale de Medicis. <i>P. 467</i>
		31	Littera Leonis Papae ad Regem. <i>ibid.</i>
1518		5. Nov.	Acquisitio pro Villa Solutane. <i>P. 465</i>
		6	Pro Episcopo Lincoln. Restitutio Temporalium. <i>P. 468</i>
		2	Littera Patris Francorum Regis, super Comprehensione in Tractatu Paris. <i>ibid.</i>
		23	De Licentia Imperatoris Italiae. <i>P. 469</i>
			Pro Domina Johanna de Galesford de Anagnino. <i>P. 471</i>
		14. Dec.	De Manuſcriptione. <i>ibid.</i>
		15	Pro Valerio de Polanis de Licentia. <i>P. 472</i>
		20	De Locacione Civitatis Tornaceti, conſuetudine. <i>P. 473</i>
		20	De Silva Conſuetudine. <i>P. 475</i>
		14. Mar.	Commissio ad Tradendum & Removendum Tractatus super ius. <i>ibid.</i>
			Commissio ad Tradendum pro Obligatione scienda. <i>P. 475</i>
		4. Apr.	Tractatus Amicitiae cum Francisco Rege moderno. <i>P. 475</i>
		5	Obligatio Oratorum Francorum Regis in qua ipsius Obligari ad Solutionem unius Milium. <i>P. 476</i>
		18	De Receptione Serramei Francorum Regis pro Obligatione Paris. <i>P. 478</i>
			Pro Receptione Scriporum Obligationum. <i>P. 479</i>
		20	Littera Regis ad Genoveses. <i>P. 479</i>

A. D.	A. R.	Menſis.	Index
1517	Nov. 2.	22. Apr.	Littera Leonis Papae ad Regem. <i>ibid.</i>
		2. Maii	Commissio pro Ferdinando Regem Aragonum pro Consideratione perpetua facienda. <i>P. 474</i>
		5	Acquisitio Francorum Regis. <i>P. 475</i>
			Commissio pro Receptione Coronarum Praedictarum. <i>ibid.</i>
		7	De Communiendo & Tradendo cum Carolo Principe Castellae pro Renouatione Iuris. <i>ibid.</i>
		8	Pro Intercessione Mercatorum. <i>P. 477</i>
			Confirmatio Paris & Amicitiae per Praedictum Francorum Regem. <i>P. 478</i>
			Juramentum Regis Franciae, Mariae Inſubricanae, super Observatione Amicitiae. <i>P. 501</i>
			Instrumentum Publicum super Traditione Juramentis. <i>ibid.</i>
			Obligatio pro Personis Scienda. <i>P. 502</i>
			Instrumentum Submissiois pro una Personae scienda. <i>P. 503</i>
		9	De Causa de commissa Archiepiscopo Eboracensi. <i>P. 507</i>
		15	Res Secorum ad Regem Francorum super Comprehensione in Tractatu Paris Angliae. <i>P. 508</i>
		22	Dire Albanis ad Eandem. <i>P. 510</i>
		23	De Conſuetudine Temporalium Eboracensis, Inſtitutio de Comprehensione Secorum. <i>P. 511</i>
		16. Junii	Res Secorum ad Papam. <i>P. 512</i>
			Littera Regis ad Papam Rogatoria. <i>P. 513</i>
			Bulla de Promissione. <i>P. 515</i>
		7. Julii	Papae ad Regem, pro Pſiduo Vergheriana, In Cardinalis de Medici pro dicto Pſiduo. <i>P. 516</i>
		13. Julii	De Restitutio Temporalium Eboracensis, Pro Conſuetudine, de Pſiduo. <i>P. 517</i>
		1. Oct.	De Tradendo & Concludendo cum Subdono Regis Tornaci. <i>P. 518</i>
			Pro Stabilimento Legis in Tornaci. <i>P. 519</i>
		12	Tractatus Amicitiae cum Ferdinando Aragonum Rege. <i>P. 520</i>
			Promissio Secretarii Ducis Mediolani pro Pſiduo Ducis, Sciendum Regis Antea Contractis. <i>P. 521</i>
		26	Littera Vices Vicariorum Galesiorum. <i>P. 525</i>
			De Juramento Regis Aragonum petendo & recipiendo. <i>ibid.</i>
		27	Tractatus Paris Ligae & Amicitiae cum Rege Aragonum & Regiae Castellae Regibus. <i>P. 527</i>
		1. Dec.	Confirmatio Tractatus Paris Amicitiae & Renouationis per Ferdinandum Regem Aragonum. <i>P. 528</i>
		22	De Liberatione Nagal Sigilli Thome Abbatum & de eisdem Juramentis. <i>P. 529</i>
		29. Julii	Pro Cardinalis Eboraci Archiepiscopo, de Causa Communi. <i>P. 530</i>
		5. Feb.	De Salvo Conductu pro Episcopo de Galesford. <i>P. 531</i>
			Pro Conſuetudine de Aca de Salvo Conductu. <i>P. 532</i>
		12	Bulla super Anſa Gineuorum. <i>ibid.</i>
		13	Confirmatio Traſarum Amicitiae inter Regem & Principem Illigarianum. <i>P. 533</i>
		18	Commissio Tractatus de Intercessione. <i>P. 534</i>
		19	Commissio ad Tradendum cum Principe Castellae. <i>P. 545</i>
		21	De Tradendo cum Eboraci. <i>P. 547</i>
		14. Apr.	Pro Rege Aragonum pro Vinculatione Navium. <i>P. 547</i>

A. R. H. R.

Commissio ad Compendium & Intercessionem vice Regis, in praesentia Felici Anseli Vergerii. *P. 548*

Index Chronologicus.

A. D.	A. B.	Month.	
1518	10	Nov. 21	Infrascriptum super Juramento Maritoni, per Regem Francorum praestato, una cum Originali eisdem auctore, Mense dicti Regis Francorum signato. p. 673
			Confirmatio Tractatus pro Deprecationibus inter Reges Anglie & Francie concessendis p. 675
		24	Infrascriptum super Juramento Tractatus Tornacensis, una cum Originali auctore, Mense Regis Francorum signato. p. 675
			Beneficium Regis Francorum super Tractatu de mense Colloquio Hibernico. p. 675
		31	Bulla Leonis Decimi de finis Acceris in Ligam inter Principes suam. p. 681
1519		10	De Poesitibus; Commissio Regis francorum pro Cardinali Eborum. p. 697
		15	Commissio ad Tornacum Recipientium & ad Solutiones faciendas. ibid.
		8	Commissio ad Deliberandum Moretariam. p. 699
		10	De Redditione Caffri & Vallis de Toumay. p. 699
		10	Commissio ad Recipientium Moretariam. ibid.
		23	Commissio Francorum Regis Iusta Cardinali Eborum ad Tractandum & Conciliandum super Nudo Colloquio Mense cum Rege. p. 695
		15	Super Compréhensione in Tractatu Approbato Ducis Venetiarum. p. 698

A. 11 H. 8.

1520	11	Nov. 28	Pro Receptione Solutionum Francie. ibid.
		27	Commissio ad Recipientium Moretam pro Civitate Tornacensi. p. 697
		5	Acquiescentia pro Solutionibus praestatis. p. 698
			De Acquiescentia Mense Tornacens. p. 699
			De Acquiescentia pro secunda Solutione. ibid.
		29	Commissio super Deprecationibus Refractoria. p. 700
		10	De silvo Conducto pro Luca Spinula Magistro sine Fraxipolo Mercatore de Jenua. ibid.
		24	Pro Domino Cardinale Eborum. p. 703
		4	De Refractione Temporalium Exon. ibid.
		8	Pro Thoma Cardinale Eborum. p. 704
		23	De Continuatione pro Ministris. p. 705
		26	Conventiones pro Mense Colloquio Confutatio. ibid.
			Nominis Appellationum ad Intendendum Regi in Mense Congressu. p. 710
			Appellandi ad Intendendum Regem. p. 711
			Nominis Appellationum ex Parte Francie. p. 713
		29	Pro Cardinale Eborum Pausio Imperatorum. p. 714
		28	De Poesitione, super Tractibus de Intercuria. ibid.

A. 12 H. 8.

1521	12	Nov. 5	Dux Venetiarum ad Cardinalem Eborum. p. 718
		6	Ratificatio Tractatus in Mense Congressu factum, una cum Secunda Juramenti praestati per Francorum Regem. p. 719
			Ratificatio per Regem eodem Die facta in Castro de Guyton. p. 721
		10	De Tractatu cum Ambasciatoribus Hungaribus. p. 722
		13	Tractatus de Solutionibus altera Confirmatione. p. 723
		15	Duci Venetiarum Littere Gratulationis. p. 724
		7	Bulla de Pensione pro Cardinali Eborum. p. 725
		11	Dux Venetiarum commendat Castellum Castellum.

A. D.	A. B.	Month.	
1520	12	Nov. 12	dem Clavi Vennici Cardinali. p. 725
			Littere Regis Socorum super Trengis. p. 727
		13	Ad Litteras de Trengis capendis Responsum Galiboni Marchionis. ibid.
		24	Commissio Regis Socorum. p. 728
			Supplicatio Commissionis amicae. p. 729
			Super dictis Trengis. ibid.
		27	Super Trengisam Prorogatione Littere Regis Socorum. p. 730
			Super Prorogatione praestata. ibid.
		30	Ad Ambasciatorem Austriacae Responsum. p. 731
			Ad Theobaldum Scotum. p. 732
		1	Super Recambio Ovidum. p. 733
		2	Ambasciatoribus Francie Littere. p. 734
			Super Prorogatione Mense sua. ibid.
1521		5	Bulla Mense Prorogationis Officii Legationis de Lacte. p. 734
		24	Commissio Regis Jacobi ad Tractandum pro Trengis & Lacte. p. 735
		30	Indentura Trengarum Scotie. p. 736
		4	Littere Christianissimi Regis de Permutatione Ovidum. p. 738
		1	Pro Ambasciatoribus Scotie de Poesitionibus. p. 739
			Bulla super Prorogatione Officii Legationis & Ampliationis Poesitionis. ibid.
		17	Pro Cardinali Eborum, Bulla de Poesitionibus, super Litteris Litterarum Martini Lutheri. p. 744
		18	Indentura Trengarum Scotie. p. 744

A. 13 H. 8.

1521	13	Nov. 20	Super Prorogatione Trengarum Scotie. p. 745
		26	De Refractione Temporalium Lincoln. p. 747
		7	De Quarta, inter Reges Francorum & Gallicae, ad Arduum Regis, Terminandi. p. 748
		22	Pro Cardinale Eborum, Commissio ad Tractandum cum Rege francorum. p. 749
			Pro eodem Cardinale commissio ad Tractandum cum quibusdamque. p. 750
		11	Transmissio Litterarum Tractatus ad Arduum Regis habui & conclusi. p. 751
		8	Bulla pro Titulo Defensionis Fidei. p. 755
		4	De Gratia pro Libro, per Regem contra Lutherum Scripsit. p. 758
		11	De Refractionibus Temporalium Episcopi Carliensis. p. 759
		7	Pro Cardinale Eborum, de Refractione Temporalium Mense Martini Sancti Albani. p. 760
		11	De Curia Regis, durante Minoritate Regis Socorum, Responsum. p. 762
		17	Pro Cantuariensi Theobaldo Electo Londoni. p. 763
		23	Requisitio, pro Bello movendo contra Imperatorem. p. 764
		1	De Confessione confessionum. p. 764
		6	De confutandis Comenensibus, Depurationem Hiberniae. ibid.

A. 14 H. 8.

1521	14	Nov. 24	Super Adventu Imperatoris, Assignati ad Intendendum Dominum Legatum apud Cantuariam. p. 767
		27	Assignati, in Adventu Imperatoris, ad Intendendum Regem Venerabilem Decem Mense Maii apud Cantuariam. p. 769
		10	Pro Legato auctore Poesio Imperatoris. p. 769
		26	Contra Intentionem Francorum, de Proclamationibus. p. 770
		30	Alia Poesio pro Legato francorum. p. 770
		5	De Refractionibus Temporalium Episcopi Londoni. p. 771

CONVENTIONES,
L I T E R Æ,
E T
ACTA PUBLICA.

De Custodia Temporalium Exon.

A. D. 1502.

An. 17. R. 7.

Pat. 17. R. 7.

P. 3. M. 31.

REX omnibus, ad quos &c.
Salutem.

Sciatis quòd Nos, de
Gratia nostra speciali, ac
ex certa Scientia & mero
Motu nostris, Dedimus & Concessimus,
ac per Præsentes Damus & Concedimus
Venerabili in Christo Patri *Johanni A-
rundell Coventrensi & Lichfeldensi Epi-
scopo* Custodiam omnium & omnimodo-
rum Temporalium & realium Posses-
sionum Episcopatus Exoniensis, ac ei-
dem Episcopatus quomodolibet & ubi-
cùmque infra Regnum nostrum Angliæ
pertinentium annexorum sive, spectan-
tium, ac omnia Exitus, Proficua, Fir-
mas, Redditus, Reventiones, & Emo-
lumenta omnium & singulorum Pos-
sessionum Temporalium prædictorum,
in Manibus nostris existentium, & No-
bis qualitercùmque emergentia ratione
ultimæ Vacationis Episcopatus prædicti,
per Translationem Venerabilis in Chri-
sto Patris *Richardi Redmayn* nunc *Eli-
ensis Episcopi* a Sede Exoniensi prædi-
cti (videlicet) a tempore prædictæ Tran-
slationis, & a tempore quo dictus Epi-
scopus Exoniensis sic vacavit hucusque
provenientia, & quamdiu Temporalia
prædicta in Manibus nostris fore conti-
gerint, & ex tunc durante Vacazione illi
proventura.

Habenda & Occupanda omnia & sin-

gula Temporalia prædicta cum omnibus A. D. 1522.
& singulis eorumdem pertinentiis, & Percipienda omnia Exitus, Proficua, Fir-
mas, Redditus, Reventiones, & Emo-
lumenta prædicta, a dicto tempore Va-
cationis prædictæ, durante eadem Va-
catione, *eidem Johanni* tam per Manus
suas & Ministrorum suorum proprias,
quàm per Manus omnium & singulo-
rum Receptorum, Ballivorum, Appra-
torum, Firmariorum, Tenentium, si-
ve Occupatorum Possessionum Tempo-
ralium prædictorum & eorum cujuslibet
inde Parcelle, ac per Manus omnium
& singulorum Efactorum nostrorum in
Comitatibus illis in quibus Possessiones
& Temporalia illa seu aliqua inde Par-
cella separatim existunt sive existit, ad
plene liberè & integrè, prout Nos ea
haberemus, ratione Vacationis Episco-
patus illius ac toto tempore ejusdem Va-
cationis, si præsens Concessio nostra
eidem Johanni inde facta non fuisset, abs-
que Compto Responsò seu aliquo alio
Nobis pro Premissis seu aliquo Præmis-
sorum Reddendo, Solvendo, seu Facien-
do quòvis modo.

Et quòd expressè mentio de vero Va-
lore Anno Temporalium prædictorum,
aut de Certitudine Estium, Proficuo-
rum, Firmarum, Reddituum, Re-
ventionum, & Emolumentorum prædi-
ctorum, seu aliqua alia Certitudine, aut

B de

A. D. 1502. de aliis Donis five Concessionibus per
Nos eidem Johanni ante hæc tempora
factis, in Præsentibus facta non existit,
aut aliquo Statuto, Actu, five Ordina-
tione, in contrarium facto, edito, ordi-
nato, five proviso, aut aliquâ aliâ ratio-
nabili Causâ seu Materia quacûmq;

in aliquo non obstantibus.
In cujus &c.

A. D. 1502.
Rev. 7.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
vicesimo secundo Die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Restitutionibus Temporalium Sarum.

A. D. 1502.
Rev. 17. H. 7.
Pat. 17. H. 7.
P. 1. m. 19.

REX Etsætori suo in Comitati-
bus Southamptoniæ & Wiltesie,
Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex* Ve-
nerabilem in Christo Patrem *Edmundum*
super *Episcopum Herefordensem* a
vinculo, qua eidem Ecclesiæ Herefor-
densi, cui tunc præerat, tenebatur, ab-
solverit, & ipsum ad Ecclesiam Sarum
translulerit, ipsumque in Episcopum dic-
tæ Ecclesiæ Sarum præfecerit & Pasto-
rem, sicut per Literas Bullatas ipsius
Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde
directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Episcopus*, sic ad
dictam Ecclesiam Sarum Translatus,
omnibus & singulis Verbis, Nobis &
Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis
Literis Bullatis contentis, coram Nobis
pallam & expressè renunciavit, & Gratias
nostræ humiliter se submisit, volentes
cum eo in hoc negotio esse gratiosè,

Cæpiemus Fidelitatem ipsam *Episcopi*,
sic ad dictam Ecclesiam Sarum Translati,
& Temporalia Episcopatus illius, prout
moris est, Restituimus eidem;

Et ideo Tibi Præcipimus quòd *eidem*

Episcopo, sic ad eandem Ecclesiam Tran-
slato, Temporalia prædicta, cum pertinen-
tibus, in Ballivâ tuâ, sine dilatione,
Liberes in forma prædicta; salvo Jure
cujuslibet.

A. D. 1502.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
secundo Die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Etsæto-
ribus subscriptis, in Comitatibus sub-
scriptis, sub eodem Datum & videlicet,

Etsætori Regis in Com. Somers. &
Dors.

Etsætori Regis in Com. Oxon. & Berk.

Etsætori Regis in Com. Surr. & Suffex.

Etsætori Regis in Com. Lincoln.

Etsætori Regis in Com. Glouc. ac

Marchiis Walliæ eidem Comitatu ad-
iacentibus.

Dilecto Regis Majori Civitatis suæ
Londoniæ ac Etsætori suo in eu-
dem Comitatu.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Episcopo Sarum.

A. D. 1502.
Rev. 17. H. 7.
Lit. m. 18.

REX omnibus, ad quos &c.
Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm Episcopatus Sarum, per Tran-
sitionem *Venerabilis* in Christo Patris
Henrici super Episcopi ibidem, jamdu-
tùm vacaverit,

Et quòd Nobis per *Decanum & Ca-*
pitulum dicte Ecclesiæ & Successores suos,
pro *Quarta* ejusdem Episcopatus &
Temporalium ejusdem, Episcopatu illo
Vacante, si per unum Annum vacave-
rit, de *Mille & viginti & una Libris*
Septem Solidis & Undecim Denariis pro
Anno illo,

Et, si minori vel majori tempore
quàm per Annum hujusmodi Vacatio
duraverit, tunc per eosdem *Decanum &*
Capitulum & Successores suos prædictos,
pro Rata dictorum *Mille & Viginti &*

unum Librum Septem Solidorum & Un-
decim Denariorum per Annum, pro Ra-
ta temporis, Nobis proinde respondere
debeant,

A. D. 1502.

De Gratia nostra speciali, ac ex cer-
ta Scientia & mero Motu nostris Da-
mus & Concedimus, pro Nobis & Ha-
redibus nostris, quantum in Nobis est,
Reverendo in Christo Patri *Dilecto &*
Eideli Consiliario nostro *Edmundo Sa-*
rum Episcopo & Assignatis suis omnes &
omni-modas ac tantas & hujusmodi De-
nariorum Summas, necnon Exitus &
Proventus Temporalium Episcopatus præ-
dicti, qui ad Nos ratione Vacationis præ-
dictæ quoquo modo pertineant aut
pertinere deberent;

Habenda & Percipienda *eidem nunc*
Episcopo & Assignatis suis; per Manus
procuratorum *Decani & Capituli* & Suc-
cessorum

A. D. 1502. cessorum fuorum, ad Usum *præfati nunc*
Episcopi & Alligatorum fuorum, de
 No. 7. Dono nostro, ad eò liberè plenè & integrè
 prout Nos vel Heredes nostri, ratione
 Vacationis prædictæ, haberemus & perciperemus, si præfens Concessio
 nostra *præfata nunc Episcopo* inde facta
 non fuisset, absque Compoto, Responso,
 seu aliquo Nubis vel Hæredibus nostris
 pro Præmissis seu eorum aliquo inde
 Nobis reddendo, solvendo, seu faciendo,
 & absque impetitione, molestatione,
 perturbatione, seu inquietatione Nostris
 vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum,
 Efcætorum, Vicecomitum, aut aliorum
 Ballivorum seu Ministrorum nostrorum
 vel Hæredum nostrorum quorumcùmque.

Et insuper, ex eisdem Scientia & mero
 Motu nostris, Concessimus, pro Nobis
 & Hæredibus nostris prædictis, quòd
 tam *prædictus nunc Episcopus*, quàm præfati
Decanus & Capitulum, & Successores
 sui prædicti, & eorum quilibet de
 omnibus & omnimoda Denariorum
 Summis, Exitibus, & Proficuis præmissis,
 Nobis ratione Vacationis prædictæ

debitis sive pertinentibus, erga Nos & A. D. 1502.
 Hæredes nostros exonerentur & acquie-
 sentur imperpetuum per Præfentes,
 Et quòd *idem nunc Episcopus* & Allig-
 nati sui habeant tot & tanta Brevia &
 Waranta pro Exoneracione dictorum
Decani & Capitali & Successorum fuo-
 rum in ea parte, quot & quanti sibi sint
 aut fuerint necessaria & oportuna pro
 eisdem;
 Et quòd expressa mentio de Certitudi-
 dine Præmissorum, seu eorum alicujus,
 vel de vero Valore eorumdem, aut de
 aliis Donis seu Concessionibus per Nos
eisdem nunc Episcopo ante hæc tempora
 factis, in Præsentibus minimè facta
 existit; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione,
 Provisione, sive Restrictione, in contra-
 rium factis, editis, sive provisus, non
 obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westminsteriam*
 tertio Die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Tractando, Commissio Regis Romanorum.

A. D. 1502. **M**aximilians, Divinè favente
 Clementiâ, Romanorum Rex
 An. 17. H. 7. semper Augustus, *Ungarie*,
 Ex Austriæ. *Dalmatie, Croatie, &c. REX, ARCHIDUX Austrie, DUX Burgundie, Lotharingie, Brabantie, Sirie, Carintie, Carniole, Limburgie, Luxemburgie, & Gbelidrie, LANTGRAVIUS Alsatie, PRINCEPS Zecvie, COMES PALATINUS in Hebsburg, & Hanonia PRINCEPS, & COMES Burgundie, Hanonia, Flandrie, Thirolie, Goricie, Arsefie, Hollandie, Zealandie, Ferrettis, Kiburg, Namurci, & Zutphenie, MARCHIO Sacri Romani Imperii super Ansum & Burgonie, DOMINUS Fricie, Marchina, Sclabonice, Merclhinie, Portusuanis & Salinarum*, omnibus, ad quos præfentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,
 De Fidelitatibus & providis Circumspeditionibus, Dilectorum & Fideiolum Consiliariorum nostrorum, *Cornelis de Bergber*, ac *Domini de Berselle*, Militum Ordinis nostri *Vallens Auri*, & *Judaci Prant Melis*, Camerariariorum nostrorum, quamplurimum confidimus.

Ipsos nostros veros & indubitatos Commillarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Fideles; Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præfentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, A. D. 1502.
 Tenore Præsentium, Potestatem & Autoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Sacratissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro Carissimo *Henrico Anglicanum Rege*, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auditoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, tam de & super vera, firma, & reali Pace, Amicitia, atque Concordia, ac Ligis, Amicitis, Confederationibus, Treugis, & Guerarum Abstinentiis, Federibus, Affinitatibus, & Intelligentiis, quàm de & super quibuscùmque Commercis, Exercitiis Commercio, ac mutuo & amibili Intercursu Mercium & Mercandisiam,

Inter Nos, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra quocùmque, & dictorum Sacratissimum Principem, Hæredes & Successores suos, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua quocùmque, Subditos, Vassallos, Confederatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscùmque Ineundis, Capiendis, Pacificandis, Conveniendis, Concordandis, Concludendis, & Habendis,
 Necnon

A. D. 1502. Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Quærelis, Litibus, Attempatis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, unâ cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependensibus, & Connexis, quæ inter Nos & præfatum Serenissimum Principem, & Regna, Loca, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confederatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos hincinde pendere dinoscuntur,

Comunicandi, Tractandi, Conveniendi, atque ea omnia & singula Componendi, Pacificandi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportunum,

Universaque & singula, quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Assicurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic Appunctuatis & Conclusis, Litteras validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi, consimileque Litteras ab eodem Sacratissimo Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratori-

bus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi, Ceterique Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratun, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium præsentem fieri jussimus, Manu nostra signatam, Siggilloque nostro impendenti munitam.

Datum in *Oppido nostro de Kaslovere*, Die vice simâ quartâ Mensis Aprilis, Anno Domini Milleesimo, Quingentesimo secundo, Regnorum nostrorum (videlicet) Romani decimo septimo, Ungaricæ verò decimo tertio.

MAX.

Super Plicam,
Per Regem.

MARIMÆ.

De Liga cum Ladislao Hungaria Bobemisque Rege contra Mahumetanos.

A. D. 1502. REX omnibus, ad quos &c. Salutum.

Non conquiescet Mahumetana illa Rabies, nostri Sanguinis sitibunda, Populum Christianum aliquâ gravi & miserandâ Clade afficere, nisi ejus Impetus atque Hostiles Incurfus Divinâ quadam Amicitia mutuoque Auxilio omnium ubique Christianorum Principum propediem amoveantur & reprimantur.

Cùm itaque Nos, cum omnibus totius Christianitatis Regibus, Principibus, atque Potentatibus Fœdera mutuoque Amicitiam jam pridem contraximus, intelligentesque de Illustrissimi *Ladislawi Hungarie Bobemique Regis* celebri ac gloriosâ Famâ, quam ob nonnulla sua contra Christi Hostes Præclarissima Gesta consecutus est, qui etiam in eo Amoris atque Confœderationis Vinculo, quo ceteri omnes Christiani Principes Nobiscum sunt, non medioeri desiderio (uti ex Oratoribus ejus nuper accepimus) alligari atque conjungi affectus est, merito cum illo, atque atque

cum aliis nostræ Religionis Principibus, A. D. 1502. pro communi Christi Fide Tuendis, certam, veram, firmam, bonam, meram, & putam Intelligençiam, necnon Amicitiam, Ligam, Unionem, & Confœderationem perpetuam, ac omni Ævo duraturam, aliisque Capitula, Conventiones, Pactiones, pro Nobis & Successoribus, Vassallis, Subditis, Regnis, Patriis, Terris, & universis Dominis nostris atque suis, sub certis modo & formâ, inire, contrahere, atque perficere volumus, sicuti in Literis nostris Patentibus, manuali Subscriptione ac Magno Sigillo nostro munitis, desuper confectis, plenariè liquet & continetur.

Hinc est quòd Nos, De Fidelitate, Probitate, Circumspectione, & Industria Dilecti & Fidelis Consilarii & Capellani nostri *Gulfridi Byske Decani Ecclesie Cathedralis Eboracum*, quamprimum confidentes, Ipsum nostrum verum & indubitatum Oratorem, Commissarium, Procuratorem, Legatum, Deputatum, & Nuncium specialem Facimus, Ordinamus,

A. D. 1502. natus, Constitutus, & Deputatus per
Præfentes,

Rev. 7.

Dantes & Concedentes eidem plenam,
Tenore Præsentium, Potestatem & Au-
thoritatem ac Mandatum speciale præ-
dictas Literas nostras Patentes Transportan-
di, & eidem Serenissimo Excellentissi-
moque Principi, pro Nobis & Nomine
nostro, Tradendi & Deliberandi,

Receptis tamen ab eo prius confimi-
libus suis Literis Patentibus ejusdem ef-
fectus & vigoris, Manuali sua Subscrip-
tione ac Magno suo Sigillo pari modo
munitis,

Ip[s]asque Literas Patentes præfati Se-

renissimam atque Excellentissimam Prin-
cipis, sic, ut præfertur, munitas, ab eo
pro Nobis & Nomine nostro Recipiendi,
Acceptandi, ac Nobis Afferendi & De-
liberandi,

Ceteraque Faciendi, Exequendi, Ex-
pediendi, & Perimplendi, quæ in Præ-
missis seu circa ea necessaria fuerint seu
quomodolibet oportuna.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
vicinissimo septimo Die Maii, Anno Reg-
ni sui decimo septimo.

Pro Rege memorato de Subsidio concedendo.

A. D. 1502.

Rev. 7.

Præf. 17.
R. 7. m. 1.

REX omnibus, ad quos &c.
Salutem.
Cum publicas Clades & hor-
rendas Christianæ Religionis Calamita-
tes Nobiscum consideremus, nullum Genus
Hominum usquam inventum est,
posteaquam Secleratissima illa Mahume-
ti Secta invaluit, cui Christiana Religio
plus debeat quam Illustrissimis *Hungariae*
Regibus, & maxime Serenissimo
Laudislo moderno Regi Confratri nostro,
qui præclaro ingentique Animo omnes
Barbarorum & Infidelium nepharios Con-
atus, multis jam Annis, non modò
strenuè propulsavit, verum etiam ad
Vindicandam Christianam Rempublicam
ex atrocissima eorum Servitute in pristinam
suam & Libertatem & Dignitatem
summo studio summamque diligentia laborare
conatus est.

Quæ cum ita sint, nichil sanctius nichilque
Deo Optimo Maximoque acceptabilis esse
duximus, quam quòd præfato Illustrissimo Regi,
præsertim in hoc instanti Periculo, & in tam sancto
præclaro Divinòque Opere, aliquod
Subsidium gratuitum, sub certis modo
& formâ, à Nobis foret præstandum,
maximè cum nos in Persona nostra ire,
aut Copias vel Armorum Gentes a Regno
nostro ad tanta tanque remota loca
transire non facile sint Locorum Dis-
tantia.

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitate, provida Circumspectio-
ne, & Industria Prædicti & Fidelis
Consiliiarii & Capellani nostri *Gulfridi*
Blythe Decani Ecclesie Cathedralis E-
boracensis quamplurimum confidentes,
Ip[s]um nostrum verum & indubita-
tum Commissarium, Procuratorem, De-
putatum, & Nuncium specialem Af-
signatum, Facimus, Constituimus, Or-

dinamus, & Deputamus per Præ-
fentes,

Dantes & Concedentes eidem plenam,
Tenore Præsentium, Potestatem & Au-
thoritatem ac Mandatum generale &
speciale, pro Nobis & Nomine nostro,
cum præfato Serenissimo Principe Con-
fratre nostro Carissimo, ejusdem Commis-
sariis, Oratoribus, Procuratoribus, De-
putatis, & Nunciis sufficientem Potesta-
tem & Auctoritatem ab eodem Serenissi-
mo Principe ad hoc habentibus, de &
super certis Pecuniarum Summis aut
certa Pecuniarum Summa, per Nos ei-
dem Illustrissimo Principi Concedenda si-
ve Donanda in Auxilium & Subsidium
Defensionis Christianæ Fidei,

Cum quibus quidem Pecuniarum
Summis idem Confrater noster aliquem
idoneum Numerum Militum sive Gen-
tis Armorum teneatur Conducere, &
eos ad nepharios conatus & furibundos
Turchorum Impetus Reprimendos ho-
silitè mittere,

Qui contra præfatos Turcos profici-
ciantur, & pro Rata ipsarum Pecuniarum
per aliquod tempus Nomine nostro
& sub nostro Vexillo Armis nostris
insignito militent & Bella effectualiter
gerant,

Ac de & super Tempore & Loco,
Modo, Formâ, ac Conditione hujusmodi
Pecuniarum Summæ, tam Solutionis,
Traditionis, & Deliberationis eidem
Serenissimo Principi, quam Receptionis ab
eodem fiendæ, Conveniendi, Limitandi,
Tradendi, Communicandi, Concordandi,
ac finaliter & integrè Determinandi
& Concludendi,

Nosque Hæredes & Successores nos-
tros ad Solutionem, Traditionem, De-
liberationemque ejusdem Pecuniarum
Summæ, per suum Scriptum Obligato-

C
num,

A. D. 1502. rium, Sigillis suo sigillatam & Manu
sua Subscriptam, eisdem Serenissimo Prin-
cipi sendam, Promittendi, Obligandi,
& Afringendi,
An. 7.

Necnon predictam Pecuniarum Sum-
mam, inter Ostentorem nostrum & dictos
Commissarios ipsius Serenissimi Principis
sic appunctatam & concordatam, pro
Nobis & Nomine nostro, Promittendi
& Concedendi, ac Dies & Loca pro
hujusmodi Summæ Solutione Præstendi,
Statuendi, & Limitandi,

Ceteraque Faciendi, Exequendi, &
Expediendi quæ in Præmissis seu circa
ea necessaria fuerint seu quomodolibet
oportuna;

Tractatus cum Rege Romanorum super Intercursu Mercatorum.

A. D. 1502.

An. 17. R. 7.

Ex Autogr.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad
quorum Notitias presentes Li-
teræ pervenerint, *Cornelius de*
Borgia Aurei Velleris Miles Dominus
Temporalis de Melin & Zenenber-
ghe, &c. *Marescallus Illustrissimi Prin-*
cipis Domini Philippi Archiducis Austria,
Henricus de Wiatam Miles Aurei Velle-
ris Dominus Temporalis de Bersee Gu-
bernator Domini *Karoli Ducis Luxem-*
burgensi, &c. *Judocus Prant* Miles Do-
minus Temporalis de Blacfelt, Ambas-
siatores, Procuratores, Oratores, &
Commissarii in hac parte Sacratissimi ac
Invictissimi Principis *Maximiliani Ro-*
manorum Regis semper Augusti, Sa-
lutem.

Sciatis quod Nos, pro dicto Sacratif-
simo Rege Romanorum, suisque Hære-
ditibus & Successoribus, atque ejus &
eorum Nomine, Auctoritate Nobis ab
eodem Rege per Literas suas Patentes
commissa (quarum Tenor inferius se-
quitur) cum Venerabilibus Viris *Karolo*
Saverse uno Militum Ordinis *Gertii*
ac Capitaneæ Gardæ Illustrissimi
Regis Angliæ, ac Magistro *Guillelmo*
Warham Legum Dôctore Electo in Ep-
iscopum Londoniensem, Ambassiatori-
bus, Procuratoribus, Oratoribus, &
Commissariis dicti Illustrissimi *Regis*
Angliæ ad infrascripta per ipsius *Regis*
Angliæ Literas Patentes Deputatis (qua-
rum Tenor inferius Tenor sequitur)
Conventionibus, Contractibus, & Conclu-
sionibus, ac per Præsentibus Conventionibus,
Contractibus, & Conclusionibus omnes
& singulos Mercum & Mercandiarum
Intercursus sequentes Articulus,

INPRIMIS, Convenit, Concorda-
tum, & Conclusum est quod omnes &

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo A. D. 1502.
Regio, Nos Ratam; Citam, & Firm-
um habituros totum & quicquid per
dictum Commissarium, Oratorem, Pro-
curatorem, Deputatum, & Nuncium
nostrum Actum, Gestum, seu Procura-
tum fuerit in Præmissis, seu aliquo Pre-
sulisorum,
An. 7.

In cuius &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
vicesimo septimo Die Maii, Anno Reg-
ni sui decimo septimo.

Angliæ, Domini Hiberniæ, Villæ & Mercharum A. D. 1502.
Calciæ, & eorum Factores, Familiares,
Negotiorum Gestores, & Ministri, Nau-
tæ, Magistri Navium & Marinarii po-
terunt de cetero Navigare, Ire, Transi-
re, & Redire, per Terram, Mare, &
Aguas dulces, necnon Eundo & Rede-
undo Converteri Esse & Morari securè
& liberè in Patria, Terris, & Domi-
niis Serenissimi *Regis Romanorum*, &
etiam in Portibus & Litoribus Patri-
arum, Terrarum, & Dominiorum præ-
dictorum, per ipsam *Regem Romanorum*
auctorizatis (in Villis, videlicet, ubi
Customarii & alii Officarii Regales sunt
ordinati ad Vacandum & Attendendum
pro & super Introitu & Exitu Navium,
Mercatorum, & Mercandiarum) & non
alibi nec in aliis Locis, cum eorum
Bonis & Mercandis in Patria, Terris,
& Dominis ipsius *Regis Romanorum*
non prohibitis, ac cum Navibus quibus-
cunque, & cum Mercatoribus Patri-
arum, Terrarum, & Dominiorum præ-
dictorum, seu eorum Factoribus, Fam-
iliaribus, & Negotiorum Gestoribus, ac
Ministris, necnon cum omnibus aliis
Mercatoribus, ejusdemque Nationis
existant, & eorum Factoribus, Fam-
iliaribus, Negotiorum Gestoribus, &
Ministris, de quibuscunque Mercandis
& Rebus non prohibitis liberè mercari,
emere, Commerecium habere & vende-
re, ac Mercandis facere.

Poteruntque ad & in prædictos Portus
& Litora Patriarum, Terrarum, & Do-
miniorum præfati Domini *Regis Romanorum*
tam eorum propria Bona quam
aliens, ut præfertur, non prohibita, du-
cere vel duci facere, & ab ipsis Portibus
seu Litoribus, quotienscunque,
quondocunque & quocumque voluerint,
cum

A. D. 1702. cum prædictis Bonis, Mercandis, & Navibus, securè recedere & redire:
Nov. 7.

Et pari modo omnes & singuli Mercatores Patriarum, Terrarum, & Dominionum præfati Domini Regis Romanorum, & eorum Factores, Familiares, Negociorum Gestores, & Ministri, Nautæ, Magistri Navium, & Marinarii poterunt de cætero securè & liberè Navigare, Ire, Transire, & Redire per Terram, Mare, & Aquas dulces, necnon Eundo & Redeundo Conversari Esse & Morari securè & liberè in dicto Regno Angliæ, Dominio Hiberniæ, Villâ & Marchiâ Calefi, & etiam in Portibus & Littoribus eorundem, per præfatum Dominum Regem Angliæ auctorizatis (in Villis, videlicet, ubi Custumarii & alii Officarii Regii sunt ordinati ad Vacandum & Attendendum pro & super Introitu & Exitu Navium, Mercatorum, & Mercandiarum) & non alibi nec in aliis Locis, cum eorum Bonis & Mercandis in dicto Regno Angliæ, Dominio Hiberniæ, vel Villâ & Marchiâ Calefi non prohibitis, ac cum Navibus quibuscumque, & cum Mercatoribus Angliæ, Hiberniæ, & Calefiæ, ac Mercharum ejusdem, seu eorum Factoribus, Familiaribus, Negociorum Gestoribus, ac Ministris, necnon cum omnibus aliis Mercatoribus cujuscumque Nationis existant, & eorum Factoribus, Familiaribus, Negociorum Gestoribus, & Ministris de quibuscumque Mercandis & Rebus non prohibitis liberè Mercari, Emere, Commercium habere, & Vendere ac Mercandis facere.

Poteruntque ad & in prædictos Portus Angliæ, Hiberniæ, & Calefiæ, tam eorum propria Bona quam aliena, ut præfertur, non prohibita, ducere vel duci facere, & ab ipsis Portibus seu Littoribus, quotienscumque, quancumque & quocumque voluerint, cum prædictis Bonis, Mercandis, & Navibus, liberè & securè Recedere & Redire.

Abique eo, quod aliqui Mercatores Regnorum, Patriarum, & Terrarum alicujus Principis Principum prædictorum per ipsos Principes seu eorum Officiarios quovis pacto Redargui vel aliqua Pœna Mulctari possint, vel quòd per eandem ipsos Mercatoribus aliquid Damnum, Præjudicium, vel Impedimentum fieri aut inferri possit per viam Facti, occasione Guerræ vel Depredationum aut Attemptationum factorum vel fiendorum, vel alio modo ex Causa quacumque; Solvendi tamen, quantum attingit ad Mercatores utriusque Partis Partium prædictarum, pro Rebus, Bonis, & Mercandis suis Jura & Theolonia

pro eisdem debita & consueta.

ITEM, Convenit est quòd præsentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta uterque Princeps Principum prædictorum, per Litteras suas Patentes, Magnis, Sigillis suis sigillatas, & Manibus suis propriis subscriptas & subsignatas, infra Duos Menses Datæ Præsentium proximâ & immediate sequentes, Acceptabit, Confirmabit, & Ratificabit.

Omnèque & singulos tam Juris quam Facti Defectus, & præsertim si quæ sint ratione Commissionis ut Commissionarium Principum prædictorum, ita ut, si ad præsentem Tractatum, aut ad aliquod in eodem contentum, & Nominibus eorundem Principum per Nos conclusum, in aliqua sua Parte, aliqua Commissio Commissionum prædictarum non satis ampla ac sufficiens videatur, per suas Litteras Confirmatorias, ut præmittitur signatas & sigillatas, Supplebit,

Beneficèque omnium & singulorum Cautionum ac Legum (quos quidem Canones ac Leges pro hic expressis habemus) quibus, propter Defectum alicujus Commissionis Commissionum prædictarum, alicui Articularum præsentis Tractatus, in Parte vel in toto derogari possit, in dictis suis Litteris Confirmatoriis, palam & expressè Renunciabit, & Nos Commissarii Principum prædictorum eorundem Nominibus Renunciamus per Præfentes:

Promitterque uterque Princeps Principum prædictorum, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula Capitula præsentis Tractatus, & in eis eorum aliquo contenta, quantum ad eos pertinet, purè fideliter ac inviolabiliter tenere, adimplere, & observare, & ab aliis teneri, adimpleri, & observari facere, nec contra ea aut eorum aliquid facere aut venire, fieri vel venire ullo unquam tempore consentire vel permittere:

Quas quidem Litteras Confirmatorias & Ratificatorias, ut præmittitur sigillatas & subsignatas, uterque Principum prædictorum, infra dictos Duos Menses, in Civitate Londoniarum, Commissariis, sufficienter in ea parte deputatis, vicissim Tradet & Deliberabit, Tradit & Deliberari faciet.

ITEM, Convenit est quòd Sacratissimus Romanorum Rex omnia & singula Capitula præsentis Tractatus, vel saltem Tenorem & Effectum eorundem, in Dignioribus Civitatibus & Opidis Patriarum suarum, immediate post Traditionem dictarum Litterarum Confirmatarum, publicari, notificari; ac proclamari faciet cum effectu.

Et

A. D. 1702.
Nov. 7.

A. D. 1502. Et didus Serenissimus Rex Angliæ omnia & singula hujusmodi Capitula præsentis Tractatus, vel saltem Tenorem & Effectum eorundem, immediate post Traditionem dictarum Litterarum ut præmittitur Confirmatarum, in Dignioribus Civitatibus & Opidis Regni sui Publicari, Notificari, ac Proclamari faciet cum effectu.

Sequitur Tenor Commissionis prædictorum Oratorum & Commissariorum Sacratissimi Regis Romanorum.

Maximilianus, Divinâ favente Clementiâ, Romanorum REX semper Augustus, ac *Ungaria, Dalmatia, Croatia, &c. REX, ARCHIDUX Austria, DUX Burgundie, &c.*

Dat. in *Oppido de Kausere* die vicissimâ quartâ Mensis Aprilis.

Sequitur Tenor Commissionis prædictorum Oratorum & Commissariorum Serenissimi Regis Angliæ.

Henricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus *Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentis Literæ pervenerint, Salutem.

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Karoli Somerset* unius Militum Ordinis nostri Garterii Capitanei Gardæ nostræ, ac Magistri *Willielmi Warham* Legum Doctoris Rotulorum Cancellariæ nostræ Custodis in Episcopum Londoniensem Electi, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Fatimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentem,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Sacratissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro *Carolo Maximaliano Romanorum Rege*, episcopi Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, tam de & super vera, firmâ, & reali Pace, Amicitia, atque Concordia, ac Legis, Ami-

citatis, Confederationibus, Treugis, & A. D. 1502. Gueriarum Abstinentiis, Prædribus, Affinitatibus, & Intelligentiis, quam de & super quibuscumque Commercialibus Exercitiisque Commercialium ac mutuo & amicali Intercursu Mercium & Mercandiarum,

Inter Nos, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Domina, Patrias, & Loca nostra quæcumque, & dictum Sacratissimum Principem, Hæredes, & Successores suos, atque Regna, Terras, Domina, Patrias, & Loca sua quæcumque, Subditos, Vassallos, Confederatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque Incendis, Capiendis, Paciscendis, Conveniendis, Componendis, Concordandis, Concludendis, & Habendis,

Nemon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Questionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, unâ cum Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentiis, & Connexis, quæ inter Nos & prælatum Serenissimum Principem, ac Regna & Loca, Terras, Domina, Patrias, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confederatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos, hincinde pendere dinoscuntur,

Communicandi, Tractandi, Conveniendi, atque ea omnia & singula Componendi, Paciscendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportunum,

Universisque & singula quæ per vos Appunctuata, Convenia, Conclusa, & Concordata fuerint Vallandi, Reborandi, & Affecurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic appunctuatis & conclusis, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi,

Consimilescque Literas ab eodem Sacratissimo Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Ceterisque Faciendi, Exigendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regis, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros Actum,

A. D. 1502. Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit
in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.
Hoc. 7.
In cuius rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Teste incipso apud *Westmonasterium*
vicefimo octavo Die Septembris, Anno
Regni nostri Decimo septimo.

Per ipsum Regem.

WARHAM.

In quorum omnium & singulorum
Præmissorum Fidem & Testimonium
Nos, Sacratissimi Regis Romanorum Com-
missarii antedicti, Sigilla nostra Præsen-
tibus apposuimus, & Nomina nostra Ma-
nibus nostris propriis subscripsimus.

Data apud *Andwerpiam* Die Decima
nona Mensis Junii, Anno Domini Mil-
lesimo Quingentesimo secundo.

Pro Imperatore, de Subsidio contra Turcos.

A. D. 1502.
Act. 17. R. 7.
Ex Anteq.
CUM ad Tuitionem & Defensio-
nem Christianæ Fidei, & præ-
sertim contra perfidissimam &
iniquissimam Turcorum Gentem,

Qui contra Christianos indies Bella
movent, eorundemque Domos, Prædia, Vil-
las, Dominia igne & Ferro iniquissimè
vastant, nonnullosque Christianos super
Dei Altaria, in contemptum Christianæ
Religionis, in Ecclesiis vastant, ac eo-
rumque Liberos in Cunis adhuc vagien-
tes dampnantissimè Gladio transcurrunt,

Omnes Christiani Principes Manus
suas adjuvantes apponere teneantur, no-
mo tamen omnium Christianorum Prin-
cipum, ad hujusmodi non solum propul-
sandas, sed & ulciscendas Injurias,
majori curâ & sollicitudine quàm illu-
strissimus *Anglia Rex* indies afficitur,

Qui, cum tanta Turcorum a Regno
suo Distantia in Persona ire prohibeatur,
Piam devotam ac animosam & om-
ni Laude extollendam Sacratissimi Ro-
manorum Regis semper Augusti, Caris-
simum Fratris & Consanguinei sui, men-
tem & diligentiam sæpenumero secum
considerans, quam ad Debellandos Chri-
stianæ Fidei Hostes semper habuit &
habet, ad tam bonum ac sanctum Pro-
positum dicti Consanguinei sui debitè
perhibendum, per eundem etiam Con-
sanguineum suum tam Litteris quàm
Nunciis ad id sæpe rogatus & requisitus,
de Bonis suis Summam Decem Mille
Librarum Sterlingarum Moneta Anglica
eidem Consanguineo suo, contra dic-
tos Christianæ Fidei Hostes disponen-
darum, per Præsentem concessit,

Et Nos *Karolus Sommerset* unus Mi-
litem Ordinis Garteri & unus Came-
rariorum ac Capitaneus Gardæ præfati
Regis Angliæ, ac Magister *Willielmus*
Warham in Episcopum Londoniensem
Electus, Ambassiatores, Procuratores,
Oratores, & Commissarii dicti *Regis*
Angliæ, Nomine ejusdem Regis Angliæ,

virtute cujusdam Commissionis per eun-
dem *Regem Angliæ* Nobis in hac parte
factæ (cujus Tenor inferiùs inferitur)
per Præsentem Concedimus & Obliga-
mus dictam Summam fulvere eidem
Regi Romanorum, aut suis sufficienter in
hac parte Deputato aut Deputatis, in
Civitate Londoniarum, quando idem
Deputatus aut Deputati omnes & singu-
las Litteras Confirmatorias Duarum A-
micitiarum & Mercium Intercursus (qua-
rum Amicitiarum utraque Litteræ Da-
tæ sunt apud *Andwerp* Vicefimo Die
Mensis Junii, Anno Domini Millesimo
Quingentesimo secundo, & Data Lite-
rarum Mercium Intercursus est apud
Andwerp prædictam Decimo nono Die
Mensis Junii, Anno supradicti) Magno
Sigillo ejusdem *Regis Romanorum* sigil-
latis, & Manu ejusdem Regis subscri-
ptas & subsignatas, necnon quando præ-
sentes Litteras Obligatorias per Nos dic-
tos *Karolum & Willielmum* sigillatas &
Manibus nostris subscriptas, ac etiam
quando Litteras Receptionis Summæ
prædictæ, in bona & legali forma factas
& conceptas, Magno Sigillo ejusdem
Sacratissimi Regis sigillatas, propriæque
Manu ejus subscriptas, Commissariisque
aut Commissariis dicti Serenissimi *Regis*
Angliæ, in ea parte sufficienter Deputa-
to aut Deputatis, in dictâ Civitate Lon-
doniensi, secundùm formam in hac
Parte initam & conclusam, Tradet &
Deliberabit.

In quorum omnium & singulorum
Præmissorum Testimonium Nos dicti
Karolus & Willielmus Sigilla nostra ap-
posuimus & Nomina nostra Manibus
nostris propriis subscripsimus.

Data apud *Andwerp* Vicefimo Die Junii,
Anno Domini Millesimo Quingentesimo
secundo.

D

Sequitur

A. D. 1507.
Nov. 7.

Sequitur Tenor Commissionis,

Henricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ, omnibus, ad quos præsentis Literæ pervenerint, Salutem.

Cum Sacratissimus Princeps *Maximilianus Romanorum Rex Frater & Consanguineus* noster Carissimus, ex sua pia & devota Dispositione ac Intentione, ad Laudem Dei Omnipotentis ac Defensionem Christianæ Religionis, quandam Expeditionem sive armatam Potentiam contra perfidos & infideles Turcos,

Christi Salvatoris nostri Atrocissimos Hostes & Inimicos, ipsius nostri Salvatoris Fidem & Religionem indies Destruere & Devastare, necnon Patrias, Civitates, & Loca Fidelium Christianorum omnium Arte, Dolo, Astutiâ, totisque viribus infestare & captivare suæque Ditioni subjicere nitentes,

Concedente Altissimo, in brevi instituire & destinare intendit,

Cumque Nos ad tam temerata Loca in Persona, ire aut Gentes Armorum a Regno nostro mittere non facile sint Locorum Distantiâ, Nolentes tamen ipsi Sacratissimo Principi in tam sancto pio ac laudabili deesse Proposito, sub certis modo & formâ Auxilium, Assistentiam, & Succursum eidem præstare contenti simus,

Hinc est quod Nos,

De Fidelitate, Industria, & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Karoli Somerset* unius Militum Ordinis nostri Garterii ac Capitanei Gardiæ nostræ, & Magistri *Willielmi Warham* Legum Doctoris Rotorum Cancellariæ nostræ Custodis in Episcopum Londoniensem Electi, quamplurimam confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum *præfato Sacratissimo Principe* Fratre & Consanguineo nostro Carissimo aut ejus Consiliaris, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficienter Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus,

de & super mutuis Auxiliis & Assistentiis, certisque Pecuniarum Summis, ad certa Pecuniarum Summa, *præfato Sacratissimo Principi*, ad tam sanctum pium ac devotum Propositum, juxta Arbitrium & Discretionem ejusdem Disponentis, per Nos Præstantis, Donandis, sive Concedendis,

Ac de & super Tempore, Loco, Modo, Formâ, ac Conditione hujusmodi Pecuniarum Summarum, tam Solutionis, Traditionis, & Deliberationis, quam Receptionis, Communicandi, Tractandi, Appunctuandi, Concordandi, & Concludendi.

Ac Nos & Hæredes nostros ad Solutionem, Traditionem, Deliberationemque hujusmodi Pecuniarum Summarum, per sua Scripta Obligatoria, Sigillis suis sigillata, & Manibus suis subscripta, Promittendi, Obligandi, & Astringendi,

Cæteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi, quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale,

Ac de & super omnibus & singulis Appunctuatis & Conclusis ac Dependens ab eisdem Literis validas & efficaces, pro parte nostra Consciendas, Tradendi & Deliberandi, atque Tradi & Deliberari Promittendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula Faciendi & Exercenti, Exequendi & Expediendi, prout eis melius videbitur expediri, quæ tantamque Vim & Effectum volumus realiter obtinere, ac si ea in propria Persona nostra fecissemus;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentis.

Teste meipso apud *Westmonasterium* viceimo octavo Die Septembris, Anno Regni nostri Decimo septimo.

Super Placem.

C. SOMERSETH.
WILLIELMUS WARHAM.

A. D. 1502.
An. 17. R. 7.
F. 1. M. 7.

Pro Principe Wallie.

A. D. 1502.
An. 7.

A. D. 1502.
An. 17. R. 7.
F. 1. M. 7.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, certis considerationibus Nos intimè moventibus, de Gratia nostra speciali, Dedimus & Concessimus, & per Præsentes Damus & Concedimus Carissimo Filio nostro *Henrico Principi Wallie* Officium Gardiani & Capitalis Iusticiarii nostri *Potesse* nostre de Gaultres in Comitatu nostro Eborum,

Habendum & Occupandum dictum Officium prefato Filio nostro, quantum Nobis placuerit, per Se, vel per Venerabilem in Christo Patrem *Willielmum Episcopum Karlicensem* in Episcopum Dunelmensem Electum, quem Volumus, Ordinamus, & per Præsentes Constituimus Deputatum ipsius Filii nostri in Officio illo, cum omnibus & cunctis Vadiis, Feodis, Profeuis, Com-

moditatibus, & Emolumentis eidem Officio ab antiquo spectantibus sive pertinentibus, unà cum Potestate faciendi omnes Officiarios dicto Officio ab antiquo debitos & consuetos, in tam amplis modo & formâ, prout aliqua alia Persona seu alique alie Personæ, dictum Officium perantè occupans sive occupantes, usi sunt habuerunt seu perceperunt in eodem; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Restraictione, seu Provisione, in contrarium habita seu facta, non obstantè.

In cuius &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicefimo secundo Die Junii.

Per ipsam Regem.

De Restitutione Temporalium Exon.

A. D. 1502.
An. 17. R. 7.
M. 1.

REX Escaveroi suo in Comitatu Devonie, Salutem.

Cùm Dominus *Samuus Pontifex* Venerabilem in Christo Patrem *Johannem nuper Episcopum Coventrensem & Liebeldensem*, a vinculo, quo dictæ Coventrie & Liebeldie Ecclesie, invicem unitis, quibus tunc præerat, tenebatur, de Apostolice plenitudinis Potestate Absolvens, ipsum ad Exoniensem Ecclesiam Vacantem Auctoritate Apostolice transfulerit, ipsumque in Episcopum Locum illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullas ipsius Domini *Samui Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos, Pro eo quòd *idem Johannes* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostre præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratie nostre humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè, Cepimus Fidelitatem ipsius *Johannis*, Nobis pro Temporalibus dictæ Ecclesie

Exoniensis debitam, & eidem *Johanni* Temporalia prædicta, cum Pertinentiis, prout moris est, Restituimus;

Et ideo Tibi Præcipimus quòd eidem *Johanni* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium* quinto Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Confimilia Brevia diriguntur Escaverois subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

- Escaveroi Regis in Com. Suthamp.*
- Escaveroi Regis in Com. Sarr. & Suffex.*
- Escaveroi Regis in Com. Midd.*
- Escaveroi Regis in Com. Cornub.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Littera

A. D. 1502.

A. D. 1502.
An. 17. B. 7.
Ex. Augst.

Litera Regis Scotorum.

A. D. 1502.
An. 17.

*To the Riht Excellent Riht Hie and Mihty Prince oure
Riht Dere and Entierly belovit Fader, the King of
Ingland.*

A. D. 1502.
An. 17. B. 7.
Ex. Augst.

RIht Excellent Riht Hie and
Myhty Prince oure Riht
Dere and Entierly belovit Fa-
der, We commend ws unto zow in oure
maist hertly wife.

We have Ressevut zoure effectuis Let-
ters, Daitet at zoure Manoure of Riche-
mont the xxvii. Day of Junii, and pre-
sent to ws be oure Welebelovit Fami-
liare *Johane Hame* of Dunf. Knyht,
direct to ws fra ane Reverende Fader
in God and oure Traist Coun-
selloure and Ambassiatoure the *Bisshop
of Murray* now being at zow,

And at Gude laifere herde and under-
stand the samyn, togiddir with oure
said Ambassiatouris Writing, fend to ws
effer the schewing of zoure mynde to
him yereapoun :

And quhare ze, be zoure said Wry-
tyng, persuade and desyre Us, for mo-
ny Causis insert in the samyn, to Super-
fede or Cesse the Confirmatioun of the
AULD LYIO and BAUND, had and ob-
servit of lang tyme betuix Ws and
the Maist Cristyn Prince the *King of
Fraunce*, our Predecessouris Realmes and
Subditis :

Derrest Fader,

Howbeit it is contenit in the said
LYIO, that the samyn suld be Re-
newit and Confermyt betuix the Kingis
of Fraunce and Scotlaund, alsoft as
that ane of thame Deceffit, and that
We and oure Predecessouris has bene al-
ways accuslumyt thareto; zit neverthe-
les We are content and will, for zoure
plefou and at zoure desire, Superfede
the Confirmatioun of the said LYIO
unto the tyme of oure speiking with
zow, oe quhil we be forthir Avist in

that behalve, and schew oure Mynde
to zow therein, suppois that of Refonn
it is nocht nedefull fa to do, nor ap-
perandy the said Confirmatioun Skaid-
full nor Prejudiciale to zow nor Ws :

Afoure quhare ze desyre ws, be
zoure said Writing, to certify zow par-
ticularly of the Feis, to be gevin be ws
to the Ladyis Gentillwomen and Offi-
ciaris, chofin and assignit be zow to at-
tend uppon the Service of zoure Doh-
ter our Derrest Falow and Quene, with-
in oure Realme; quahis Names are con-
tenit in ane Bill gevin be zow to oure
said Ambassiatour thereapoun and fend
be him to ws :

Derrest Fader,

Albeit that, be the Tenoure of the
Treatie, past hereuppon, it is nocht
Requirt that we suld Assigne ony sic
Feis; Nevertheles we ar content and
wil gladelie, for zoure plefou, gif as-
signe and mak be Pait unto the said
Personis, attending uppon the Service
of oure said Derrest Falow, competent
Feis Zerely, according to thare Quali-
teis and Behaving, as we traist ze fal
be content.

Riht Excellent Riht Hie and Myhty
Prince our Riht Dere and Entierly
belovit Fader, we pray God have zow
in his Haly Keping.

Gevin under oure Signete at *Edin-
burgh* the xii. Day of July.

Zour Son,

JAMES R.

Sab Sigillo de Cera rubea.

Ratificatio Tractatus de Intercursu.

A. D. 1502.
An. 17. B. 7.
Ex. Augst.

Maximilianus, Divina favente
Clementia, Romanorum REX
semper Augustus, *Ungariae,
Dalmatie, &c.* REX, ARCHI-
DUX *Austrie, Dux Burgundie, Leth-
ringie, Brabantie, Stirie, Carintie, Car-*

niolæ, Limburgie, Luxemburgie, & A. D. 1502.
Gibeldrie, LANTGRAVIUS Alsatie,
PRINCEPS *Zavonie, COMES PALATINUS*
in Habsburg, & Hanovie PRINCEPS, &
COMES Burgundie, Hanovie, Flandrie,
Tirolis, Garicie, Arcepæ, Hollandie,
Zeelan-

A. D. 1502. *Zelandis, Fretis, Kiborg, Namurci, & Zuthagis, MARCHIO SACRI ROMANI IMPERII SUPER ANSUM & BURGONIA, DOMINUS FRISIE, MARCHIS, SLAVONICA, MECLINIA, VORTUSANIS, SALINARUM;* universis & singulis, ad quorum Notitiam presentes Littere pervenerint, Salutem.

Chm quosdam Mercium & Mercandifarum Intercurfus Capitula,

Inter, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, *Cornelium de Bergis Aurei Velleris* Militem Dominum Temporalem de Melin & Zonenberghe &c. Marefcallum Illustrissimi Principis Domini *Philippi Archiducis Austriae* Charissimi Filii nostri, *Henricum de Wittam* Militem Aurei Velleris Dominum Temporalem de Beesfel Gubernatorem Domini *Karoli Ducis Luxemburgensis, & Judicum Prant* Militem Dominum Temporalem de Blaesvelt, nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios speciales, pro Nobis, Regnis, Terris, Dominis, Subditis, Vassallis, Amicis, Alligatis, Faventibus, & Adherentibus nostris quibuscumque, ex una, & Venerabiles ac Egregios Viros *Karolum Somerses* unum Militum Ordinis Garterii ac unum Camerariorum & Capitaneum Gardae Illustrissimi Regis Anglie, ac Magistrum *Willielmum Warham* in Episcopum Londoniensem Electum, Ambasiatores, Procuratores, Oratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios ejusdem Regis Anglie Carissimi Fratris & Consanguinei nostri, pro eodem Consanguineo nostro, Terris, Patriis, Dominis, Subditis, Incolis, Vassallis, Alligatis, & Consecratis suis, Partibus ex altera,

Jampridem hincinde Communicata, Tractata, Appunctuata, Conventa, Percussa, Concordata fuerint & Conclufa, sicuti in Litteris desuper confectis plenius apparet & continetur,

Quarum Litterarum Tenor sequitur & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitiam presentes Littere pervenerint, *Karolus Somerses* unus Militum Ordinis Garterii ac unus Camerariorum & Capitaneus Gardae Illustrissimi Regis Anglie, ac Magister *Willielmus Warham* in Episcopum London. Electus, Ambasiatores, Procuratores, Oratores, & Commissarii in hac parte Serenissimi ac Metuendissimi Domini nostri Supremi *Henrici, Dei gratia, Regis Anglie &*

Francie & Domini Hibernie, Salutem: A. D. 1502

Sciatis quod Nos, pro dicto Serenissimo Principe nostro Anglie Rege antedicto, sulque Haredibus & Successoribus, atque ejus & eorum Nominis & Auditorate, Nobis ab eodem Rege nostro per Litteras suas Patentes concessissis (quarum Tenor inferius sequitur) cum, Venerabilibus Viris, *Cornello de Bergis Aurei Velleris* Milite Domino Temporalis de Melin & Zonenberghe Marefcallo Illustrissimi Principis Domini *Philippi Archiducis Austriae, Henrico de Wittam* Milite Aurei Velleris Domino Temporalis de Beesfel Gubernatore Domini *Karoli Ducis Luxemburgensis &c. & Judicum Prant* Milite Domino Temporalis de Blaesvelt, Ambasiatoribus, Procuratoribus, Oratoribus, & Promissariis Sacratissimi Principis *Maximiliani Romanorum Regis semper Augusti Archiducis Austriae, &c.* ad infrascripta per ipsius Regis Romanorum Litteras Patentes deputatis (quarum etiam inferius Tenor sequitur) Convenimus, Contraximus, & Conclufimus, ac per Praesentes Convenimus, Contrahimus, & Concludimus omnes & singulos Mercium & Mercandifarum Intercurfus sequentes Articulos,

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quod omnes & singuli Mercatores Regni Anglie, Domini Hibernie, Villae & Mercharum Calefil, & eorum Factores, Familiares, Negotiorum Gestores, & Ministri, Nautae, Magistri Navium & Marinarum poterunt de cetero Navigare, Ire, Transire, & Redire, per Terram, Mare, & Aquas dukes, necnon Eundo & Redundo Converteri Esse & Morari securè & liberè in Patriis, Terris, & Dominis Serenissimi Regis Romanorum, & etiam in Portibus & Litoribus Patriarum, Terrarum, & Dominiorum praedictorum, per ipsum Regem Romanorum auctorizatis (in Villis, videlicet, ubi Custumarii & alii Officarii Regales sunt ordinati ad Vacandum & Attendendum pro & super Introitu & Exitu Navium, Mercatorum, & Mercandifarum) & non alibi nec in aliis Locis, cum eorum Bonis & Mercandis, in Patriis, Terris, & Dominis ipsius Regis Romanorum non prohibitis, ac cum Navibus quibuscumque, & cum Mercatoribus Patriarum, Terrarum, & Dominiorum praedictorum, seu eorum Factoribus, Familiaribus, & Negotiorum Gestoribus, ac Ministris, necnon cum omnibus aliis Mercatoribus, cujuscumque Nationis existant, & eorum Factoribus, Familiari-

A. D. 1502. *liaribus, Negotiorum Gestoribus, & Ministris, de quibuscunque Mercandis & Rebus non prohibitis liberè mercari, emere, Commercium habere & vendere, ac Mercandis facere,*

Poterintque ad & in prædictos Portus & Litora Patriarum, Terrarum, & Dominiorum præfati Domini Regis Romanarum tam eorum propria Bona quam aliena, ut præfertur, non prohibita, ducere vel duci facere, & ab ipsis Portibus seu Littoribus, quotiescunque quoadcunque & quocumque voluerint, cum prædictis Bonis, Mercandis, & Navibus, securè recedere & redire:

Et pari modo omnes & singuli Mercatores Patriarum, Terrarum, & Dominiorum præfati Domini Regis Romanarum, & eorum Factores, Familiares, Negotiorum Gestores, & Ministri, Nautæ, Magistri Navium, & Marinarii poterunt de cætero securè & liberè Navigare, Ire, Transire, & Redire per Terram, Mare, & Aquas dulces, necnon Eundo & Redeundo Conversari Esse & Mercari securè & liberè in dictis Regno Angliæ, Dominio Hiberniæ, Villâ & Marchiis Calestis, & etiam in Portibus & Littoribus eorundem, per præfatum Dominum Regem Angliæ auctorizatis (in Villis, videlicet, ubi Customarii & alii Officarii Regii sunt ordinati ad Vacandum & Attendendum pro & super Introitu & Exitu Navium, Mercatorum, & Mercandiarum) & non alibi nec in aliis Locis, cum eorum Bonis & Mercandis, in dicto Regno Angliæ, Dominio Hiberniæ, vel Villâ & Merchiis Calestis, non prohibitis, ac cum Navibus quibuscunque, & cum Mercatoribus Angliæ, Hiberniæ, & Calestis, ac Mercharum ejusdem, seu eorum Factoribus, Familiaribus, Negotiorum Gestoribus, ac Ministris, necnon cum omnibus aliis Mercatoribus quibuscunque Nationis existant, & eorum Factoribus, Familiaribus, Negotiorum Gestoribus, & Ministris de quibuscunque Mercandis & Rebus non prohibitis liberè Mercari, Emere, Commercium habere, & Vendere ac Mercandis facere,

Poterintque ad & in prædictos Portus Angliæ, Hiberniæ, ac Calestis, tam eorum propria Bona quam aliena, ut præfertur, non prohibita, ducere vel duci facere, & ab ipsis Portibus seu Littoribus, quotiescunque, quoadcunque & quocumque voluerint, cum prædictis Bonis, Mercandis, & Navibus, liberè & securè Recedere & Redire.

Abſque eo quod aliqui Mercatores Regnorum, Patriarum, & Terrarum alicujus Principis Principum prædicto-

rum per ipsos Principes seu eorum Officiarios quovis pacto Redargui, vel aliqua Pena Muldari possint, vel quod per eodem ipsi Mercatoribus aliquid Dampnum, Præjudicium, vel Impedimentum fieri aut inferri possit per viam Facti, occasione Guerræ vel Deprædationum aut Attemptatorum factorum vel fiendorum, vel alio modo ex Causa quacunque; Solvendo tamen, quantum attingit ad Mercatores utriusque Partis Partium prædictarum, pro Rebus, Bonis, & Mercandis suis Jura & Theolones pro eisdem debita & consuetæ.

Item, Convenit esse quod præsentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta uterque Princeps Principum prædictorum, per Literas suas Patentes, Magnis Sigillis suis propriis subscriptas & subſignatas, infra Duos Menses Datam Præsentium proximè & immediarè sequentes, Acceptabit, Confirmabit, & Ratificabit,

Omneque & singulos tam Juris quam Facti Defectus, & præsertim si qui sint ratione Commissionis aut Commissionum Principum prædictorum, ita ut, si ad præsentem Tractatum, aut ad aliquod in eodem contentum, & Nominibus eorundem Principum per Nos conclusum, in aliqua sua Parte, aliqua Commissio Commissionum prædictarum non satis ampla ac sufficiens videatur, per suas Literas Confirmatorias, ut præmittitur signatas & sigillatas, Supplebit,

Beneficiorque omnium & singulorum Canonum ac Legum (quos quidem Canones ac Leges pro hic expressis habemus) quibus, propter Defectum alicujus Commissionis Commissionum prædictarum, alicui Articulorum præsentis Tractatus, in Parte vel in toto derogari possit, in dictis suis Litteris Confirmatoriis, palam & expressè Renunciabit, & Nos Commissarii Principum prædictorum eorundem Nominibus Renunciemus per Præsentem:

Promittetque uterque Princeps Principum prædictorum, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula Capitula præsentis Tractatus, & in eis aut eorum aliquo contenta, quantum ad eos pertinet, purè fideliter ac inviolabiliter tenere, adimplere, & observare, & ab aliis teneri, adimpleri, & observari facere, nec contra ea aut eorum aliquid scire aut venire, fieri aut veniri ullo unquam tempore consentire vel permittere:

Quas quidem Literas Confirmatorias & Ratificatorias, ut præmittitur sigillatas & subſignatas, uterque Princeps prædictorum, infra dictos Duos Menses, in Civitate Londoniarum, Commissariis,

A. D. 1502.
Res. 7.

A. D. 1502
Nov. 7. missariis, sufficienter in ea parte deputatis, vicissim Tradet & Deliberabit, Tradive & Deliberari faciet.

ITEM, Conventum est &c. prout supra sub Datâ infra notatâ.

In quorum omnium, & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium Nos Serenissimi Regis Angliæ Commissarij antedicti Sigilla nostra Præsentibus apposuimus, & Nomina nostra Manibus nostris propriis subscripsimus.

Data apud *Andwerpiam* Decimo nono Die Mensis Julij, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo.

Sic Signate,

SOMERSET.
WILLIELM. WARHAM.

Nos, omnia & singula supradicta Capitula ac omnia & singula in eisdem contenta & specificata, Rata, Firma, &

A. D. 1502.
Nov. 7. Grata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus, necnon Tenore Præsentium Concedimus & Confirmamus, ac omnia & singula in eisdem contenta firmiter & inconcusse Tenere & Observare, ac ab aliis Teneri & Observari Verbo Regio Præmittimus per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus, Manu propria subscripsis, Maguum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Datum in *Civitate nostra Augusten.* Die vicésimâ octavâ Mensis Julij, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regnorum nostrorum, videlicet, Romani decimo septimo, Ungariæ vero decimo tertio.

Per Regem.

MARMIER.

Traçtatus de Transfugis non Receptandis Ratificatio.

A. D. 1502.
An. 17. H. 7.

Ex August.

Maximiliano, Divinâ favente Clementiâ, Romanorum REX *sempet Augustus*, ac *Ungariæ, Dalmatiæ, Croatiae, &c. REX, ARCHIDUX Austriæ, DUX Burgundiæ, Lotbaringiæ, Brabantiæ, Stiriciæ, Carniciæ, Carinthiæ, Limburgiæ, Luxemburgiæ, & Gbelndriæ, LANGRAVUS Alsatia, PRINCEPS Zueviæ, COMES PALATINUS in Habsburg, & Hævania PRINCEPS, & COMES Burgundiæ, Hanoniæ, Flandriæ, Tirolis, Goricæ, Arcticiæ, Hollandiæ, Zetlandiæ, Ferretis, Kiburg, Namurci, & Zuephoniæ, MARCIO Sacri Romani Imperii super Anasum & Bourgoviæ, DOMINUS Fritziæ, Marchioniæ, Sclavoniæ, Meclitoniæ, Portusmanniæ, Salinarum, omnibus, ad quos præfentes Litteræ pervenerint, Salutem.*

Cùm, Inter, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, *Cornelium de Berghe* Aurei Velleris Militem Dominum Temporalem de Melin & Zenenberghe, &c. Marefcallum Illustrissimi Principis Domini *Philippi Archiducis Austriæ* Charissimi Filii nostri, *Henricum de Wittam* etiam Aurei Velleris Militem Dominum Temporalem de Beerfelle Gubernatorem Domini *Karoli Ducis Luxemburgensis*, & *Judocum Prant* Militem Dominum Temporalem de Blæfvelt, Oratores, Procu-

A. D. 1522. rators, Commissarios, Deputatos, & Nuncios nostros speciales ex una, & Venerabiles Egregios Viros, *Karolum Somerset* unum Militum Ordinis Garterii ac unum Camerariorum & Capitaneum Gardæ Illustrissimi Regis Angliæ, ac Magistrum *Wilhelmum Warham* in Episcopum Londoniensem Electum, Ambassiatores, Procuratores, Oratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios ejusdem Regis Angliæ Charissimi Fratris & Consanguinei nostri, pro eodem Consanguineo nostro, Partibus ex altera,

Præter & ultra Capitula, Traçtatus Amicitiarum, Confederationum, & Mercium Intercursus, cum prædictis Oratoribus dicti Regis Angliæ Nomine nostro,

Etiâ quædam alia Capitula Traçtata, Conventa, Concordata fuerint & Conclufa, sicut in Litteris desuper confectis plenius appareat & continetur,

Quarum Litterarum Tenor sequitur & ostendit.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præfentes Litteræ pervenerint, *Cornelius de Berghe* Aurei Velleris Miles Dominus Temporalis de Melin & Zenenberghe, &c. Marefcallus Illustrissimi Principis Domini *Philippi Archiducis Au-*

A. D. 1502. *Austria, Henricus de Wittam* Miles Autei Velleris Dominus Temporalis de Berffel Gubernator Domini *Karoli Ducis Luxemburgensi, &c.* & *Judocus Prans* Miles Dominus Temporalis de Blacvest, Ambassadors, Procuratores, Oratores, & Commissarii in hac parte Sacratissimi Principis *Maximiliani Romanorum Regis* semper Augusti *Archiducis Austria, &c.* Salotem.

Sciatis quòd Nos Oratores antedicti, a præfato Rege sufficientem Commissionem habentes (cujus quidem Commissionis Tenor inferiùs inferitur) cum, Venerabilibus & Egregiis Viris, *Karolo Somerset* uno Militum Ordinis Garterii & uno Camerariorum ac Capiteo Gardæ Illustrissimi Regis Angliæ, ac Magistro *Willielmo Werbam* in Episcopum Londoniensem Electo, Ambassadoribus, Procuratoribus, Oratoribus, & Commissariis dicti Regis Angliæ, & ab eodem Domino Rege Angliæ sufficientem Autoritatem & Commissionem habentibus (cujus Commissionis Tenor etiam inferiùs inferitur) præter & ultra Capitula Tractatus, Amicitiarum, Confederationum, & Mercium Intercursus de Data Præsentium, cum præfatis Oratoribus Nomine & Autoritate dicti Regis Romanorum etiam omnia & singula sequentia Capitula, ad & per totum tempus Vitæ utriusque Principis Principum prædictorum, & per unum Annum post Obitum Principis ultimi Decedentis inter eosdem Reges & eorum Subditos duratura, in forma sequenti, Convenimus, Contraximus, & Concludimus, ac per Præfentes Convenimus, Contrahimus, & Concludimus,

INPRIMIS, Convenium, Concordatum, & Concludum est quòd dictus *Rex Romanorum*, nec per Se, nec per alios, in Terras, Patrias, Dominia, Districtus, & Jurisdictiones, aut alia Loca quocumque Imperii aliquem vel aliquos dicti Regis Angliæ Rebellem, Proditorem, aut Transfugam, Rebelles, Proditores, aut Transfugas de Crimine læsæ Majestatis Suspectum Reputatum seu Convictum Suspectos Reputatos seu Convictos, cujuscunque Status, Gradus, aut Conditionis existant, etiam si Ducali aut aliâ Dignitate quocumque præfulgeant, quovismodo Receptabit, nec ab aliis Receptari tacite vel occultè consentiet, sed palàm & expressè cum effectu, quantum in eo erit, Prohibebit, Contradicet, & Impediet :

Nec hujusmodi Rebelli, Proditori, five Transfuga, Rebellibus, Proditori-

bus, aut Transfugis, infra Terras, Patrias, Dominia, Obedientias, Portus, Districtus, Jurisdictiones, aut alia Loca Imperii, nec extra Terras, Patrias, Obedientias, Portus, Districtus, Jurisdictiones, Verbo Facto aut Scripto vel alio modo quocumque Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, Naves, Pecunias, Gentes Armorum, Victualia, aut aliam Assistentiam quancumque publicè vel occultè dabit, aut a suis Subditis dari aut præstari consentiet, sed palàm & expressè sic facientibus, cum effectu, melioribus modo, viâ, & formâ quibus possit, Resistet, & eosdem pro Viribus impedit: Nec idem *Rex Romanorum* alicui Rebelli, Proditori, aut Transfuga prædicti Regis Angliæ de Crimine læsæ Majestatis quoquo modo Suspecto, etiam si Ducali aut aliâ Dignitate quocumque præfulgeant, qui nunc sunt in Regno, Terris, Patriis, Dominis, Territoriis, Districtibus, Jurisdictionibus, aut aliquo Obedientiarum Loco Imperii, nec per Se, nec suos Subditos, Verbo Facto aut Scripto aut alio modo quocumque Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, Naves, Pecunias, Gentes Armorum, Victualia, aut aliam Assistentiam quancumque publicè vel occultè dabit aut a Subditis Imperii dari aut præstari consentiet, sed palàm & expressè sic facientibus cum effectu melioribus modo viâ & formâ quibus possit Resistet & eosdem pro viribus quantum in eo erit impedit.

ITEM, Convenium est quòd præsentem Tractatum omnia & singula Capitula in eodem contenta præfatus *Rex Romanorum*, per Litteras suas Patentes, Magno Sigillo suo sigillatas, & Manu suâ propriâ subscriptas & subsignatas, infra Duos Menses Datum Præsentium proximè & immediatè sequentes, Acceptabit, Confirmabit, & Ratiificabit, necnon omnia & singula ad præsentem Tractatum quoquo modo spectantia faciet, que (salvo Jurejurando per Eum quovismodo Imperio præstito) facere possit,

Omnesque & singulos tam Juris quam Facti Defectus, & præsertim si qui sint Ratione suæ Commissionis, ita ut si ad præsentem Tractatum aut ad aliquod in eodem contentum, in aliqua sua parte, non satis ampla ac sufficienti ea Commissionis videatur, per suas Litteras confirmatorias, ut præmittitur signatas & sigillatas, suplebit,

Beneficentiæque omnium & singulorum Canonum ac Legum (quos quidem Canones

A. D. 1502. nonas ac Leges pro hic expressis habebit
 Rec. 7.

quibus, propter Defectum dictæ Commissionis, alicui Articulorum præsentis Tractatus, in parte vel in toto, derogari possit, in dictis suis Litteris Confirmatoriis, palam & expressè renunciabit; & Nos Commissarii ejusdem Regis Romanorum Nomine ejusdem renunciemus per Præsentes:

Quas quidem Litteras Affirmatorias, ut præmittitur sigillatas & subsignatas, præfatus Romanorum Rex, infra dictos Duos Menses, in Civitate Londoniarum, Commissariis præfati Regis Angliæ, sufficienter in ea parte deputatis, Tradet & Deliberabit, aut Tradi & Deliberari faciet.

ITEM, Convenit, Concordatum, & Conclufum est quòd præfatus Romanorum Rex, infra Quatuor Menses proximè & immediatè sequentes Datam dictarum Litterarum Confirmatoriarum, ut præmittitur sigillatarum & subsignatarum, & modo & formâ prædictis traditarum & liberatarum, Jusjurandum, tam per Sancta Dei Evangelia per eundem corporaliter tacta, quàm ad & per Sacrosanctum Corpus Domini nostri Jesu Christi, per eundem corporaliter visum, in præsentia illius vel illorum quem vel quos dictus Angliæ Rex duxerit deputandum vel deputandos, sine dilatione & excusatione quacúmque dabit & præstabit, quòd, bonâ Fide & sine Fraude ac dolo ac sinistra Interpretatione quacúmque, benè fideliter ac inviolabiliter omnia & singula Capitula præsentis Tractatus, ac omnia in eisdem aut eorum aliquo contenta, Tenebit, Observabit, & Adimplebit, & ab aliis Teneri, Observari, & Adimpleri faciet ac mandabit, nec aliquod contra aliquam Partem alicujus Articuli præsentis Tractatus publicè vel occultè fieri aut attemptari permittet, sed expressè & cum effectu Contradict & Impediet.

ITEM, Nos omnes & singuli Commissarii dicti Regis Romanorum fateamur, per Præsentes, Nos & Nostram quemlibet, ad Sancta Dei Evangelia, per Nos corporaliter tacta, Nomine ejusdem Principis nostri, ac in ejus Animam, Juramentum præstitisse eundem Principem nostrum ad omnia & singula Capitula, in præfenti Tractatu inita & conclusa, modo & formâ quibus per Nos concluduntur, Astrinxisse & Obligasse, ac per Præsentes Astringimus & Obligamus.

Sequitur Tenor Commissionis prædictorum Oratorum & Commissariorum Sacratissimi Regis Romanorum.

Maximilienus, Divinâ favente Clementiâ, Romanorum REX semper Augustus, Ungaria, Dalmatie, Croatia, &c. REX, ARCHIDUX Austria, DUX Burgundie, Lotheringie, Brabantie, Stirie, Carintie, Carnolie, Limburgie, Luemburgie, & Gheldrie, LANTORAVIUS Alsatie, PRINCEPS Zæviæ, COMES PALATINUS in Habsburg, & Hanonia PRINCEPS, & COMES Burgundie, Hanovie, Flandrie, Tyrolis, Gericie, Arsepe, Hollandie, Zealandie, Ferretis, Kiburg, Namurci, & Zutphanie, MARCHIO SACRI ROMANI Imperii super Anasum & Burgonie, DOMINUS Frisie, Marchine, Sclavonicæ, Mecklinie, Portugallonis & Salinarum, omnibus, ad quos præfentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Cornelii de Berges, ac Domini de Bresselle, Militum Ordinis nostri Vobis Arcei, & Judoci Pransj Militis Camerariorum nostrorum, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Facinus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Sacratissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro Carissimo Henrico Anglicorum Rege, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, tam de & super vera, firma, & reali Pace, Amicitia, atque Concordia, ac Ligis, Amicitiiis, Confederationibus, Treugis, & Guerrearum Abstinentiis, Foederibus, Affinitatibus, & Intelligentiis, quàm de & super quibuscúmque Commercialibus, Exercitiisque Commercialium, ac mutuo & amicabilem Intercursu Mercium & Mercandisuram,

A. D. 1702.

Rev. 7.

Inter Nos, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra quæcumque, & dictum Sacratissimum Principem, Hæredes & Successores suos, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua quæcumque, Subditos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos quoscumque Invidios, Capiendis, Pasciscendis, Conveniendis, Componendis, Concordandis, Concludendis, & Habendis,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guærris, Causis, Querelis, Litibus, Attentis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, unâ cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependens, & Connexis, quæ inter Nos & præfatum Serenissimum Principem, ac Regna, Loca, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confœderatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes nostros & suos hincinde pendere dinoscuntur,

Communicandi, Trahandi, Conveniendi, atque ea omnia & singula Componendi, Pasciscendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportunum,

Univerſaque & singula, quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclufa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Asscurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic Appunctuatis & Conclufis, Litteras validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi, consimilisque Litteras ab eodem Sacratissimo Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Ceteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quidquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium præsentem fieri jussimus, Manu nostra signatam, Sigilloque nostro impendenti munitam.

Dat. in Oppido de Kasfucare, Die

vicemimâ quartâ Mensis Aprilis, Anno Domini Milleſimo, Quingentesimo secundo, Regnorum nostrorum (videlicet) Romani decimo septimo, Ungariæ verò decimo tertio.

Sic Signat.

Sub Plica,

MAXIM.

Et super Plicam,

Per Regem.

MARMIER.

Sequitur Tenor Commissionis prædictorum Oratorum & Commissariorum Serenissimi Regis Angliæ.

Henricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Frantiæ & Dominiis Hiberniæ, omnibus, ad quos præsentem Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Karoli Somerses* unius Militum Ordinis nostri Garterii Capitanei Gardie nostræ, ac Magistri *Willielmi Warham* Legum Doctõris Rotulorum Cancellariæ nostræ Custodis in Episcopo Londoniensem Electi, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentem,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Sacratissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro Carissimo *Maximiliano Romanorum Rege*, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, tam de & super vera, firma, & reali Pace, Amicitia, atque Concordia, ac Ligis, Amicitiiis, Confœderationibus, Treugis, & Guerrarum Abſtinentiis, Fœderibus, Affinitatibus, & Intelligentiis, quàm de & super quibuscumque Commertis Exercitiisque Commertorum ac mutuo & amicabili Intercurſu Mercium & Mercandiarum,

Inter Nos, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra quæcumque,

A. D. 1502. que, & dictum *Sacratissimum Principem*,
 Hæredes, & Successores suos, atque
 Regna, Terras, Dominia, Patrias, &
 Loca sua quæcumque, Subditos, Vas-
 fallos, Confederatos, Amicos, Alliga-
 tos, Faventes, & Adhærentes nostros
 & suos quoscumque Ineundis, Capiendis,
 Pasciscendis, Conveniendis, Componendis,
 Concordandis, Concludendis, &
 Habendis,

Res. 7.

Necnon de & super omnibus & singulis
 Contentionibus, Questionibus, Guerris,
 Causis, Querelis, Litibus, Attemp-
 tatis, Injuriis, Gravaminibus, &
 Demandis, unâ cum suis Circumstantiis,
 Emergentibus, Incidentibus, Dependenti-
 bus, & Connexis, quæ inter Nos &
 præfatum Serenissimum Principem, ac
 Regna, Loca, Terras, Dominia, Patrias,
 Subditos, Vasfallos, Confederatos, Amicos,
 Confederatos, Amicos, Faventes, &
 Adhærentes nostros & suos, hincinde
 pendere dinoscuntur,

Communicandi, Tractandi, Conveniendi,
 atque ea omnia & singula Componendi,
 Pasciscendi, Appunctuandi, ac plenariè
 & integrè Determinandi, prout eis
 melius visum fuerit & oportunum.

Universique & singuli quæ per eos
 Appunctura, Conventa, Conclusa, &
 Concordata fuerint Vallandi, Roborandi,
 & Asscurandi per Fidei interpositionem
 & Juramentum in Animam nostram
 præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic appuncturatis
 & conclusis, Literas vallasidas &
 efficaces pro Parte nostra Tradendi &
 Deliberandi,

Consimilisque Literas ab eodem Sacratissimo
 Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus,
 Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi,
 Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæterisque Faciendi, Exequendi, &
 Expediendi quæ in Præmissis seu circa
 ea necessaria fuerint seu quomodolibet
 oportuna, etiâ si talia sint quæ Mandatum
 de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo
 Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum
 habituros totum & quicquid per dictos
 Commissarios, Oratores, Procuratores,
 Deputatos, & Nuncios nostros Actum,
 Gestum, seu Procuratum fuerit in
 Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas
 nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*

vicefimo octavo Die Septembris, Anno A. D. 1502.
 Regni nostri Decimo septimo.

Res. 7.

Per ipsum Regem.

WARHAM.

In quorum omnium & singulorum
 Præmissorum Fidem & Testimonium
 Nos Sacratissimi Regis Romanorum
 Commissarii antedicti, Sigilla nostra Præsentibus
 apposuimus, & Nomina nostra
 Manibus nostris propriis subscripsimus.

Data apud *Andverpian* Die Vicefimi
 Mensis Junii, Anno Domini Millefimo
 Quingentesimo secundo.

Sic Signatum,

COR. DE BERGHES.
 BRESSELLE.
 JOS. DE PRANT.

Nos, omnia & singula supradicta Capitula
 ac omnia & singula in eisdem contenta
 & specificata, Rata, Firma, & Grata
 habentes, ea omnia & singula pro
 Termino Vitæ nostræ, & pro Termino
 unius Anni post Obitum nostrum
 proximè sequentis, Acceptamus, Approbamus,
 & Ratificamus, necnon Tenore
 Præsentium Concedimus & Confirmamus,
 Juramentumque corporale tam ad
 Sancta Dei Evangelia, quam ad & per
 Sacrosanctum Corpus Domini nostri
 Jesu Christi, juxta modum & formam
 Articuli per nostros Commissarios nostro
 Nomine conclusi, adveniente Termino
 in eodem Articulo expresso, inconvulsè
 tenere & observare, ac ab aliis teneri &
 observari Verbo Regio Promittimus per
 Præsentem.

In quorum omnium & singulorum
 Præmissorum Fidem & Testimonium
 his Præsentibus Sigillum nostrum
 jussimus appendendum, & eas Nomine
 nostro Manu propria subscripsimus &
 subscripsimus.

Datum in *Civitate nostra Auguston.* Die
 vicefimi octavæ Mensis Julii, Anno
 Domini Millefimo Quingentesimo secundo,
 Regnorum nostrorum (videlicet) Romanorum
 decimo septimo, Ungaricæ vero
 decimo tertio.

MAX.

Per Regem.

MARMIER.

Acquistantia

A. D. 1502.

M. 7.

A. D. 1502.

M. 7.

*Acquietantia Maximiliani Romanorum Regis pro 10000 l.
receptis pro Guerra contra Turcos.*

A. D. 1502.

M. 17. R. 7.

Ex Augur.

Maximilianus, Divinâ favente Cle-
mentiâ, Romanorum REX, &c.
semper Augustus, ac *Ungaria,
Dalmatia, Croatia, &c. REX, AR-
CHIDUX Austria, DUX Burgundia, Lo-
tharingia, Brabantia, Stiria, Carintia,
Carnalia, Limburgia, Luxemburgia, &
Geldria, LANTORAVIUS Alsatia, PRIN-
CEPS Zuevia, COMES PALATINUS in
Habsburg, & Hungaria PRINCEPS, &
COMES Burgundia, Hanonia, Flandria,
Thiralis, Gavia, Artesia, Hollandia,
Zetlandia, Ferratis, Kiburg, Namurci,
& Zempbania, MARCHIO Sacri Romani
Imperii super Ansum & Burgawia,
DOMINUS Frisie, Marchine, Slavoni-
ce, Mechlinia, Portusuanis, Salina-
rum, universis & singulis, ad quorum
Notitiam presentes Literæ pervenerint,
Salutem.*

Cum Nos, auditis Immanissimorum
Turcorum, adversus Christianum Popu-
lum, facivissimis Crudelitibus, cruen-
tissimis Cædibus, & miserabilibus Ca-
pivitibus, ad eorumdem susus nephari-
os compescendos, & Orthodoxæ Fidei
illatas Injuriâs Vindicandas, cum Ex-
ercitu Potenti Insurgere, & adversus
ipsum Truculentissimos Turcos persona-
liter proficisse decreverimus, ad Facul-
tates nostras oculos convertimus,

Et, quoniam ad tantam Belli molem
sustinendam, nisi aliorum Principum
Præsidis adjuri essemus, ipse Facul-
tates nostræ non suppetebant, nonnullos
Reges & Principes Christianos, tum
Literis tum Nunciis, Requistivimus, ut
huic tam sancto, tam pio, & necessario
Opcri, Opem, Auxilium, & Subsidium
impertirentur,

Atque, inter cæteros Christianos Reges,
Serenissimum & Potentissimum
Principem *Henricum Angliæ Regem, Fra-
trem & Consanguineum nostrum Cha-
rissimum, Rogatum habuimus ut, quoniam
suum Regnum & Potentia ab
ipsa Gêne Turcorum procul & longè
sunt constituta, sic quod sibi admodum
Difficile esset Excercium Terrestrem
aut Maritimum parare & illuc destina-
re, huic saltem nostræ Expeditioni*

contra Rabidos Hostes Crucis Cristi Sub-
sidium aliquod concedere & conferre
dignaretur,

Qui, tuncquam Princeps verè Ca-
tholicus, hiis nephandissimis Turco-
rum Crudelitibus intimè compatiens,
ad nostrum speciale & singulare De-
siderium, quamvis per nonnullos Reges
& Principes sapius & instanter Re-
quistus fuerit ut hujusmodi Subsi-
dium per eorum Manus contra ipsos
Turcos exponendum eis concederet &
donaret, tamen ob illam præspuum
Zelum & Amorem quem ad Fidei
Christianæ Tuicionem gerit, obque il-
lam Sanguinis necessitudinem, mutam
Amicitiam, Consöderationem, & in-
timum Amorem, quibus invicem con-
nectimur, ut eo melius & commodius
hanc sanctam & necessariam Ex-
peditionem, contra peridos Turcos per
Nos suscipiamus, ad debitum effectum
deducere possemus, Summam *Decem
Millium Librarum Sterlingarum, in ean-
dem Sanctam Expeditionem per Nos ex-
ponendam & convertendam, concessit &
largitus est,*

Quam quidem Summam & quan-
libet ejus Partem fatemur Nos a De-
putatis præfati *Regis Angliæ* integraliter
Recepisse, & de qua per Facul-
tates Declaramus Nobis plenariè esse fa-
tisfactum.

In cujus Rei Testimonium hiis Præ-
sentibus, Manu propria subscriptis, Si-
gillum nostrum apponi fecimus.

Datum in *Civitate nostra Augusten.*
Die Vicefima octavâ Mensis Julii, An-
no Domini Millefimo Quingentesimo
secundo, Regnorum nostrorum (vide-
licet) Romani decimo septimo, Un-
ghariæ verò decimo tertio.

MAXI.

Per Regem.

MARKIER.

De

A. D. 1502.

Rev. 7.

De Intercursu Mercium Confirmatio Regis.

A. D. 1502.

Rev. 17. R. 7.

Rev. 17. R. 7.

Rev. 2.

REX universis &c. Cum quædam Mercium & Mercandiarum Intercursus Capitula,

Liter, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, *Karolum Somerset* unum Militum Ordinis nostri Garterii ac unum Camerarium & Capitaneum Gardæ nostræ, ac Magistrum *Willielmum Warham* in Episcopum Londoniensem Electum, nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, Attornatos, Deputatos, & Nuncios speciales, pro Nobis, Regnis, Terris, Dominis, Subditis, Vassallis, Amicis, Alligatis, Faveribus, & Adhærentibus nostris quibuscumque, ex una, & Venerabiles ac Egregios Viros, *Cornelium de Bergis Aurei Velleris* Militem Dominum Temporalem de Melin & Zenenberghe &c. *Marscallum Illustrissimi Principis Domini Philippi Archiducis Austriæ, Henricum de Wittam* Militem Aurei Velleris Dominum Temporalem de Bersels Gubernatorem Domini *Karoli Ducis Luxemburgensis &c. & Judocum Prant* Militem Dominum Temporalem de Blaesvelt, Ambasiatores, Procuratores, Oratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios Sacratissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri Carissimi *Maximiliani Romanorum Regis*, pro eodem Fratre nostro, Terris, Patriis, Dominis, Subditis, Incolis, Vassallis, Alligatis, & Confederatis suis, Partibus ex altera,

Jampridem hincinde Communicata, Tradata, Appunctuata, Conventa, Percussa, Concordata fuerint & Conclufa, sicuti in Literis desuper concessis plenius apparet & continetur,

Quarum Litterarum Tenor sequitur & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias presentes Littere pervenerint, *Cornelium de Bergis Aurei Velleris* Miles Dominus Temporalis de Melin & Zenenberghe &c. *Marscallus Illustrissimi Principis Domini Philippi Archiducis Austriæ, Henricum de Wittam* Miles Aurei Velleris Dominus Temporalis de Bersel Gubernator Domini *Karoli Ducis Luxemburgensis &c. Judocum Prant* Miles Dominus Temporalis de Blaesvelt, Ambasiatores, Procuratores, Ora-

tore, & Commissarii in hac parte Sacratissimi ac Invictissimi Principis *Maximiliani Romanorum Regis* semper Augusti, Salutem.

A. D. 1502.

Sciatis quòd Nos, pro dicto Sacratissimo Rege *Romanorum*, suisque Hæredibus & Successoribus, atque ejus & eorum Nomine, Auctoritate Nobis ab eodem Rege per Literas suas Patentes commissa (quarum Tenor inferius sequitur) cum, Venerabilibus & Egregiis Viris, *Karolo Somerset* uno Militum Ordinis Garterii ac Capitaneum Gardæ Illustrissimi Regis *Angliæ*, ac *Mingstro Willielmo Warham* Legum Doctore Electo in Episcopum Londoniensem, Ambasiatoribus, Procuratoribus, Oratoribus, & Commissariis dicti Illustrissimi Regis *Angliæ* ad inscripta per ipsius Regis *Angliæ* Literas Patentes Deputatis (quarum etiam inferius Tenor sequitur) Convenimus, Contraximus, & Conclufimus, ac per Præsentes Convenimus, Contrahimus, & Concludimus omnes & singulos Mercium & Mercandiarum Intercursus sequentes Articulos,

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd omnes &c. prout supra sub Datâ postea notatâ.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium Nos, Sacratissimi Regis *Romanorum* Commissarii antedicti, Sigilla nostra apposuimus, & Nominis nostra Manibus nostris propriis subscripsimus.

Dat. apud *Andwerpiam* Die Decimo nono Mensis Junii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo secundo.

Nos, omnia & singula supradicta Capitula ac omnia & singula in eisdem contenta & specificata, Rata, Firma, & Grata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Accepimus, Approbamus, & Ratificamus, necnon Tenore Præsentium Concedimus & Confirmamus, ac omnia & singula in eisdem contenta firmiter & inconcusse Tenere & Observare, ac ab aliis Teneri & Observari Verbo Regio Promittimus per Præsentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium

G huius

A. D. 1502. hiis Præsentibus, Manu propria subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Palatinum nostrum Westm.*

Quarto decimo Die Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regni verò nostri Decimo septimo.

De Pace & Amicitia Ratificatio Regis.

A. D. 1502.

AN. 17. R. 7.

FRAN. 17.

R. 7. M. 4.

REX univèrsis & singulis, ad quorum notitiam præsentis Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm quadam Pacis & Amicitiarum Capitula,

Inter, Dilectos & Fideles Commissarios nostros, *Karolum Somerset* unum Militum Ordinis Garterii ac unum Camerariorum & Capitaneum Gardæ nostræ, ac Magistrum *Willielmum Warham* in Episcopum Londoniensem Electum, nostros, veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, Attornatos, Deputatos, & Nuncios speciales, pro Nobis, Regnis, Terris, Dominis, Subditis, Vassallis, Annicis, Alligatis, Fiventibus, & Adherentibus nostris quibuscumque ex una, & Venerabiles ac Egregios Viros, *Cornelium de Bergis Aurei Velleris* Militem Dominum Temporalem de Melin & Zenenbergh, &c. Marecallum Illustrissimi Principis Domini *Philippi Archiducis Austriae, Henricum Wittam* Militem Aurei Velleris Dominum Temporalem de Berfelles Gubernatorem Domini *Karoli Ducis Luxemburgensis &c. & Judæus Prant* Militem Dominum Temporalem de Blaesvelt, Ambasiatores, Procuratores, Oratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios Sacratissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri Carissimi *Maximiliani Romanorum Regis*, pro eodem Fratre nostro, Terris, Patriis, Dominis, Subditis, Incolis, Vassallis, Alligatis, & Confederatis suis, Partibus ex altera,

Jampridem hincinde Communicata, Tractata, Appunctuata, Conventa, Peticula, Concordata fuerint & Conclufa, sicut in Literis desuper confectis plenius apparet & continetur,

Quarum quidem Literarum Tenor sequitur, & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præsentis Literæ pervenerint, *Cornelius de Bergis Aurei Velleris Miles Dominus Temporalis de Melin & Zenenbergh, &c. Marecallus Illustrissimi Principis Domini Philippi Archiducis Austriae, Henricus de Wittam Miles Aurei*

Velleris Dominus Temporalis de Berffel A. D. 1502. Gubernator Domini *Karoli Ducis Luxemburgensis, &c. & Judæus Prant Miles Dominus Temporalis de Blaesvelt, Ambasiatores, Procuratores, Oratores, & Commissarii in hac parte Sacratissimi ac Illustrissimi Principis Maximiliani Romanorum Regis* semper Augusti, Salutem.

Sciatis quòd Nos, pro dicto Sacratissimo Rege Romanorum fuisse hæredibus & Successoribus, atque ejus & eorum Nomine, Auctoritate Nobis ab eodem Rege per Literas suas Patentes commissa, (quarum Tenor inferius sequitur) cum, Venerabilibus Viris, *Karolo Somerset* uno Militum Ordinis Garterii ac Capiteano Gardæ Illustrissimi Regis Angliæ, ac Magistro *Willielmo Warham*, Legum Doctore Electo in Episcopum Londoniensem, Ambasiatoribus, Procuratoribus, Oratoribus, & Commissariis dicti Illustrissimi Regis Angliæ ad Infra scripta per ipsius Regis Angliæ Literas Patentes Deputatis (quarum etiam inferius Tenor sequitur) Convenimus, Contraximus, & Conclufimus, ac per Præsentem Convenimus, Contrahimus, & Concludimus omnes & singulos Pacis & Amicitiarum sequentes Articulos,

INPRIMIS, inter Nos Oratores, Ambasiatores, & Commissarios, Nominibus Principum nostrorum, Appunctuatum, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, quòd inter Carissimum Romanorum & Serenissimum Angliæ Reges eorum Hæredes & Successores, Regna, Patrias, & Dominia, Terras, Districus, & Jurisdictiones, ac alia Loca quocumque sub eorum Obedientia vel Jurisdictione existentia, Jure hæreditario vel Successorio ad eos aut eorum alterum spectantia & pertinentia, nequos Vassallos, Ligeos, Homines, Subditosque suos quoscumque præsentis & futuros, tam Ecclesiasticos quam Seculares, cujuscumque Gradus, Præminentie, Status, aut Conditionis existant, sit bona, realis, sincera, vera, integra, & firma Pax, Amicitia, Liga, Confœderatio, & Guerrarum Abstantia, per Terram, Mare, & Aquas dulces, & ubique Locorum de cætero & in antea semper perpetuis

A. D. 1502. petuis futuris temporibus duratura.

Art. 7. ITEM, Conventum & Conclufum eft quòd nullus dictorum Principum movebit aut faciet per Se aut Subditos fuos, aut per alios quoscùmque moveri aut fieri permittet Guerram per Terram, Mare, neque Aquas dulces adverfus alterum dictorum Principum eorumve Subditos aut Ligeos fuos, nec dabit Auxilium, Confilium, vel Favorem publicè vel occultè, ut hujufmodi Guerra moveatur vel excitetur quovifmodò.

ITEM, pro fecuriori Firmitate & Observatione Pacis, Amicitie, Confœderationis, & Intelligentie prædictarum, Conventum, Concordatum, & Conclufum eft, quòd neuter Regum prædictorum, in fua Regna, Patrias, Dominia, Ports, Diftrictus, Territoria, Obedientias, vel Jurifdictiones, quovifmodò Receperit, aut a Subditis fuos eorum alter Receptari permittet aliquem vel aliquos eorum vel alterius eorum Rebellem, Proditorum, aut Transfugam, Rebelles, Proditores, aut Transfugas, cujuscùmque Dignitatis, Statùs, Gradùs, aut Conditionis exiftant, etiam fi Ducati aut aliâ Dignitate quacùmque præfulgeant, de Crimine Læfæ Majeftatis Superdum, Repursum, feu Convictum, Suspectos, Reputatos, aut Convictos, nec hujufmodi Rebelles, Proditors, five Transfugas, Rebellebus; Proditors, five Transfugas, in fuos aut alienis Regnis, Patriis, Terris, Dominis, Obedientias, Portibus, Diftrictibus, Jurifdictionibus dabit, aut a Subditis fuos dari feo præftari permittet, Verbo Facto aut Scripto aut alio modo quocùmque, Confilium, Auxilium, Favorem, Subfidium, aut Affententiam publicè vel occultè.

ITEM, Conventum eft quòd fi alter Regum prædictorum aliquem vel aliquos fuum vel fuos fuiffe & esse Rebellem vel Rebelles, Profugum vel Profugos, & in fua Regna, Patrias, Dominia, Terras, Ports, vel Diftrictus, aut eorum aliquem receptum esse vel acceptos aut ibidem latitare aut fe tenere, per Literas fuas alteri significari, aut declaraverit; tunc Pars illa, quæ hujufmodi Literas recepit vel cui taliter Significatum aut Declaratum fuerit, hujufmodi Rebellem vel Rebelles, Profugum vel Profugos, infra Decem Dies a Die Significationis prædictæ proximè & continuè numerandos, tenebitur illum & illos illicè proferbere & bannire sub Pœna Capitali, & talem Proferptionem five Bannum Contempnentem vel Contempnentem eadem Pœnâ statim & sine dilatione aut excufatione quacùmque effectua-

liter puniet seu puniri faciet.

ITEM, quia firma Amicitia inter Principes esse non possit si alter Principum Hostes aut Rebelles alterius in fuo Regno, Patriis, Terris, Dominis, Obedientias se continere permittent, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, quòd uterque Princeps Principum prædictorum omnes & singulos Rebelles Profugum vel Profugos alterius Principis, quijam in fuo Regno, Patriis, Terris, Dominis, Villis, Portibus, Diftrictibus, Obedientias, Territoriis, aut Jurifdictionibus exiftunt, ab eisdem Regno, Patriis, Terris, Dominis, Villis, Portibus, Diftrictibus, Territoriis, Obedientias, aut Jurifdictionibus immediate post Datam Præsentium, sub Pœna Capitali, in Locis publicis, perpetuè banniet & proferbet; & si eorum aliquis vel aliqui, post & contra hujufmodi Proclamationem, Bannitionem, & Proferptionem, in aliquo Loco Regnorum, Terrarum, Dominiorum, Territoriorum, Diftrictuum, Portuum, Obedientiarum, aut Jurifdictionum fuorum prædictorum steterit vel steterint, vel in eadem Regna, Terras, Dominia, Territoria, Jurifdictiones, vel Ports redierit vel redierint, aut in eisdem vel eorum aliquo repertus aut reperti fuerint, Princeps, in cujus Regno, Terris, Dominis, Territoriis, Diftrictibus, Portibus, vel Jurifdictionibus sic steterit aut steterint, vel ad quæ redierit vel redierint, aut in eisdem inventus aut inventi fuerint, eos & eorum quemlibet in aliqua Civitate, Opido, vel Loco insigni, & in eisdem Civitatis, Opidi, & Loci Loco ubi Capitales Executiones fieri consueverint, infra Decem Dies postquam sic inventus aut inventi fuerint, Capitali Executioni publicè demandabit.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, quòd Sacratissimus Rex Romanorum, necnon Illustrissimus Princeps Dominus Philippus Archiepiscopus Austria Carissimus ejusdem Regis Primogenitus, Dignissimum & Antiquissimum Ordinem Garterii, quamprimum post Datam Præsentium fieri possit, admittent & acceptabunt; & eodem Ordine palam & publicè utentur; ac omnia & singula Statuta, Ordinationes, & Consuetudines ejusdem Ordinis, nisi quatenus enim eis Dispensatum fuerit, inviolabiliter observabunt.

ITEM, Conventum est, quòd Illustrissimus Rex Angliæ, necnon Serenissimus Dominus Henricus Princeps Walliæ Carissimus ejusdem Regis Filius & Hæres, Approbatissimum Ordinem Aurei Velleris,

A. D. 1502.

Art. 7.

A. D. 1502. *Velleris*, quamprimùm post Datam Præsentium fieri possit, admittent & acceptabunt: & eodem Ordine palàm & publicè utentur; ac omnia & singula Statuta, Ordinationes, & Consoetudines ejusdem Ordinis, nisi quatenus cum eis Dispensatum fuerit, inviolabiliter observabunt.

ITEM, Convenit, Concordatum, & Conclufum est quòd in præfentibus Pace & Amicitia Comprehendantur Amici, Confederati, & Alligati utriusque Principis, si Comprehendi voluerint, & eorum Regna & Dominia, & super hoc Animos suos declaraverint, & idem infra Sex Menses exnunc proximè sequentes desideraverint; & specialiter per Parte Excellentissimi Regis Angliæ, Rex Ludovicus Franciæ, Et Hispaniæ, Portugaliæ, Scotiæ, atque Dacia Reges, Archidux Austriæ, Duces Venetiarum, Ferrariæ, & Sabaudie,

Necnon Societates Mercatorum Hanzae Theutonice,

Et pro Parte Regis Romanorum, Rex Ludovicus Franciæ, Et Hispaniæ & Scotiæ Reges, Necnon Philippus Carissimus Filius suus Austriæ Archidux.

ITEM, Convenit, Concordatum, & Conclufum est, quòd omnes & singuli Heredes & Successores omnium & singulorum Regum Angliæ & Romanorum, infra Sex Menses proximè & immediatè sequentes Obitum Principis Deceidentis, Literas suas, omnium & singulorum Capitulum in præfenti Tractatu & Datur. ejusdem Comprehensorum & Concluforum Ratificatorias & Confirmatorias, Magnòque suo Sigillo sigillatas alteri eorundem Principum Heredibus & Successoribus suis Tradent & Deliberabunt, Tradive & Deliberari facient.

ITEM, Convenit, Concordatum est quòd præfentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta uterque Princeps Principum prædictorum, per Literas suas Patentes, Magnis Sigillis suis sigillatas & Manibus suis propriis subscripserit & subfignatas, infra Duos Menses Datam Præsentium proximè & immediatè sequentes, Acceptabit, Confirmabit, & Ratiificabit.

Omnesque & singulos tam Juris quam Facti Defectus, & præfentem si qui sint ratione Commissionis aut Commissionum Principum prædictorum, ita ut, si ad præfentem Tractatum, aut ad aliquod in eodem contentum, & Nominibus eorundem Principum per Nos conclufum,

in aliqua sua Parte, aliqua Commissio A. D. 1502. Commissionum prædictarum non satis ampla ac sufficiens videatur, per suas Literas Confirmatorias, ut præmittitur signatas & sigillatas, Supplebit,

Beneficiòque omnium & singulorum Canonum ac Legum (quos quidem Canones & Leges pro hic expressis habebit) quibus, propter Defectum Commissionum prædictarum, alicui Articulorum præfentis Tractatus, in Parte vel in toto derogari possit, in dictis suis Literis Confirmatoriis, palàm & expressè Renunciabit, & Nos Commissarii Principum prædictorum eorundem Nominibus Renunciabimus per Præfentes:

Quas quidem Literas Confirmatorias & Ratificatorias, ut præmittitur sigillatas & subfignatas, uterque Princeps Principum prædictorum, infra dictos Duos Menses, in Civitate Londoniarum, Commissariis, sufficienter in ea parte deputatis, vicissim Tradet & Deliberabit, Tradive & Deliberari faciet.

ITEM, Convenit, Concordatum, & Conclufum est quòd uterque Princeps Principum prædictorum, infra Quatuor Menses proximè & immediatè sequentes Datam dictarum Literarum Confirmatoriarum, per utrumque Principem Principum prædictorum, ut præmittitur suis Sigillis sigillatarum & suis Manibus subscriptarum & subfignatarum, ac in Civitate Londoniensi Commissariis utriusque Principis Principum prædictorum in ea parte sufficienter auctorizatis traditarum & liberatarum, Jusjurandum, tam per Sancta Dei Evangelia per eorum utrumque, corporaliter tacta, quam ad & per Sacrosanctum Corpus Domini nostri Jesu Christi, per eosdem corporaliter visum, in præfentia illius queo Princeps antedicti duxerint deputandum, sine dilatione aut excusatione quacumque dabit & præstabit, quòd, bonà Fide & sine Fraude ac Dolo aut sinistra Interpretatione quacumque, benè fideliter ac inviolabiliter omnia & singula Capitula præfentis Tractatus, ac omnia in eisdem aut eorum aliquo contenta, Tenebit, Observabit, & Adimplebit, & ab aliis Teneri, Observari, & Adimpleri faciet ac mandabit, nec aliquod contra aliquam Partem alicujus Articuli præfentis Tractatus publicè vel occultè fieri aut attemptari permittet, sed expressè & cum effectu Contradictet & Impediet.

ITEM, Nos omnes & singuli Commissarii utriusque Principis Principum prædictorum fateamur, per Præfentes, Nos & Nostrum quemlibet, ad Sancta Dei Evangelia, per Nos corporaliter tacta, Nominibus eorundem Principum

A. D. 1502 nostrorum, ac in eorum Animis Juramenta præstitisse, eisdemque Principes & eorum quemlibet ad omnia & singula Capitula, in præsentis Tractatu inita & conclusa, modo & formâ quibus per Nos concluduntur, Afrinxisse & Obligasse, ac per Præsentes Altringimus & Obligamus.

ITEM, Convenit quod dictus Sacratissimus Rex Romanorum omnia & singula Capitula præfatis Tractatûs, vel saltem Tenorem & Effectum eorumdem, in Dignioribus Civitatibus & Opidis Patriarum suarum, iammediatè post Traditionem dictarum Litterarum Confirmatoriarum, publicari, notificari, ac proclamari faciet cum effectu.

Et dictus Serenissimus Rex Angliæ omnia & singula hujusmodi Capitula præfatis Tractatûs, vel saltem Tenorem & Effectum eorumdem, iammediatè post Traditionem dictarum Litterarum ut præmittitur Confirmatoriarum, in Dignioribus Civitatibus & Opidis Regni sui Publicari, Notificari, ac Proclamari faciet cum effectu.

Sequitur Tenor Commissionis prædictorum Oratorum & Commissariorum Serenissimi Regis Angliæ.

Henricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ, omnibus, ad quos præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Karoli Somerset* unius Militum Ordinis nostri Garterii Capitanei Gardiæ nostræ, ac *Magistri Willielmi Warham* Legum Doctores Rotulorum Cancellariæ nostræ Custodis in Episcopum Londoniensem Electi, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Autoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Sacratissimo Principe *Fratre & Consanguineo nostro Carissimo Maximiliano Romanorum Rege*, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Autoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, tam de & super vera, firma, & reali Pace, Amicitia, atque Concordia, ac Ligis, Ami-

citatis, Confederationibus, Treugis, & A. D. 1502. Guerrarum Abstinentiis, Fœderibus, Affinitatibus, & Intelligentiis, quam de & super quibuscunque Commerciis Exercitiisque Commercio ac mutuo & amicali Intercursu Mercium & Mercandiarum.

Inter Nos, Heredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca nostra quæcumque, & dictum Sacratissimum Principem, Heredes, & Successores suos, atque Regna, Terras, Dominia, Patrias, & Loca sua quæcumque, Subditos, Vassallos, Confederatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adherentes nostros & suos quoscunque Incendius, Capiendis, Pasciscendis, Conveniendis, Componendis, Concordandis, Concludendis, & Habendis,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Quæstionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, unâ cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Dependebus, Incidentibus, & Conocxis, quæ inter Nos & præfatum Serenissimum Principem, ac Regna, Loca, Terras, Dominia, Patrias, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confederatos, Amicos, Faventes, & Adherentes nostros & suos, hincinde pendere dinoscuntur,

Conveniendi, Tractandi, Communicandi, atque ea omnia & singula Componendi, Pasciscendi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportuum,

Universique & singula quæ per eos Appunctuata, Conventa, Conclusa, & Concordata fuerint Vallandi, Roborandi, & Asscurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic appunctuatis & conclusis, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi,

Consimileque Literas ab eodem Sacratissimo Principe, seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Ceteraque Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros

A. D. 1502. Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cuius rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* viceesimo octavo Die Septembris, Anno Regni nostri Decimo septimo.

Per ipsum Regem.

WARHAM.

Sequitur Tenor Commissionis prædictorum Oratorum & Commissariorum Sacratissimi Regis Romanorum.

Maximilianus, Divini favente Clementia, Romanorum REX semper Augustus, *Ungaria, Dalmatia, Croatia, &c.* REX, ARCHIDUX *Austrie*, DUX *Burgundie, Lotaringie, Brabantie, Stirie, Carintie, Carnolie, Limburgie, Luxemburgie, & Gheldrie*, LANTGRAVIUS *Alsatie*, PRINCEPS *Zucvie*, COMES PALATINUS in *Halspurg*, & *Hannonia* PRINCEPS, & COMES *Burgundie, Hanonie, Flandrie, Thiborie, Goricie, Artesie, Hollandie, Zealandie, Ferratie, Kiburg, Nemurci, & Zulphanie*, MARCHIO *Sacri Romani Imperii super Anasum & Burgunie*, DOMINUS *Frisie, Marchonie, Sclavonie, Mecklinie, Portusuanie & Salinarum*, omnibus, ad quos presentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod Nos, De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Cornelii de Berghe*, ac *Domini de Bresselle*, Militum *Ordinis nostri Velleris Aurei*, & *Judoci Præmi* Militis *Camerariorum* nostrorum, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Presentes,

Dantes & Concordentes eis plenam, Tenore Presentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Sacratissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro Carissimo *Henrico Anglicorum Rege*, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Sacratissimo Principe ad hoc habentibus, tam de & fu-

per vera, firma, & reali Pace, Amicitia, atque Concordia, ac Ligis, Amicitia, Confederationibus, Treugis, & Gueratarum Abstinentiis, Foederibus, Affinitatibus, & Intelligentiis, quam de & super quibuscumque Commerciis, Exercitiisque Commerciarum, ac mutuo & amicali Intercursu Mercium & Mercandiarum,

Inter Nos, Heredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Dominia, Partes, & Loca nostra quacumque, & dictum Sacratissimum Principem, Heredes & Successores suos, atque Regna, Terras, Dominia, Partes, & Loca sua quacumque, Subditos, Vassallos, Consideratos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adherentes nostros & suos quoscumque Ineundis, Capiendis, Pascendis, Conveniendis, Componendis, Concordandis, Concludendis, & Habendis,

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Questionibus, Guerris, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, quæ cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependensibus, & Connexis, quæ inter Nos & præfatum Serenissimum Principem, ac Regna, Loca, Terras, Dominia, Partes, Subditos, Vassallos, Alligatos, Confederatos, Amicos, Faventes, & Adherentes nostros & suos hinc inde pendere dinoscuntur,

Communicandi, Tractandi, Conveniendi, atque ea omnia & singula Componendi, Pascendi, Apponendi, ac plenarie & integrè Determinandi, prout eis melius visum fuerit & oportumum,

Universaque & singula, quæ per eos Appunctata, Convenies, Conclufa, & Concordata fuerint, Vallandi, Roborandi, & Asscurandi per Fidei interpositionem & Juramentum in Animam nostram Præstandum,

Ac de & super Præmissis, sic Appunctatis & Conclufis, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Deliberandi, consimilique Literas ab eodem Sacratissimo Principe seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis, & Nunciis Exigendi, Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæterique Faciendi, Exequendi, & Expediendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quocumquolibet oportuna, etiam si talia sint quæ Mandatum de se exigant magis speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habebimus totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuro-

A. D. 1502. ratores, Deputatos, & Nuncios nostros
Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit
in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cuius rei Testimonium præsentem
fieri iussimus, Manu nostra signatam, Si-
gilloque nostro impendenti munitam.

Dat. in *Opido nostro Kausbure*, Die
vicesimâ quartâ Mensis Aprilis, An-
no Domini Millesimo, Quingentesimo
secundo, Regnorum nostrorum (videlicet)
Romani decimo septimo, Ungariæ
verò decimo tertio.

Sic Signatum,
Sub Plicâ,

MAXIM.

Et super Plicam,
Per Regem.

MARMIER.

In quorum omnium & singulorum
Præmissorum Fidem & Testimonium
Nos, Sacratissimi Regis Romanorum Com-
missarii antedicti, Sigilla nostra Præsen-
tibus apposuimus, & Nomina nostra Ma-
nibus nostris propriis subscripsimus.

Data apud *Anderwipien* Die Vic-
simâ Mensis Junii, Anno Domini Mil-
lesimo Quingentesimo secundo.

¶ ¶

De Restitutionibus Temporalium London.

A. D. 1502.
An. 15. H. 7.

REX Eſcætori suo in Comitatu
Eſſexiæ & Hertfordiæ, Sa-
lutem,

Pat. 15. H. 7.
P. 1. M. 14.

Cum Dominus *Summus Pontifex* nuper,
vacante Sede Episcopali Ecclesiæ Cathedra-
lis Londoniæ, per Translationem Re-
verendissimi in Christo Patris *Thoma ul-
timi Episcopi* ibidem ad Archiepiscopatu-
m Eborum nuper vacantem, Personam
Dilecti & Fidelis Consilarii nostri *Wil-
helmi Wezham diſſe Ecclesiæ Londoniæ
Electi* in ipsius Ecclesiæ Episcopum præ-
fecerit & Pastorem, sicut per Literas
Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*,
Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Electus* omni-
bus & singulis Verbis, Nobis & Co-
ronæ nostræ præjudicialibus, in dictis
Litteris Bullatis contentis, coram Nobis
palam & expressè renunciavit, & Gratia
nostræ humiliter se submisit, volentes
cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Electi*,
& Temporalia Episcopatus illius, prout

Nos, omnia & singula In prædicta Ca-
pitula ac omnia & singula in eisdem con-
tenta & specificata, Rata, Firma, &
Grata habentes, ea omnia & singula pro
Nobis Hæredibus & Successoribus no-
stris, Acceptamus, Approbamus, &
Rutificamus, necnon, Tenore Præ-
sentium, Concedimus & Confirma-
mus, Juramentumque corporale tam ad
Sanctæ Dei Evangelia, quam ad & per
Sacrosanctum Corpus Domini nostri Je-
su Christi, juxta modum & formam Ar-
ticuli per nostros Commissarios nostro
Nomine conclusi, adveniente Terminò
in eodem Articulo expresso, sine dilata-
tione aut excusatione quacumque præ-
flare, ac omnia & singula in eisdem con-
tenta firmiter & inconcusse tenere & ob-
servare, ac ab aliis teneri & observari
Verbo Regio Promittimus per Præ-
sentes.

In quorum omnium & singulorum
Præmissorum Fidem & Testimonium
his Præsentibus Manu propria subscri-
ptis Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Palatium nostrum Westm.*
Quartodecimo Die Augusti, Anno Do-
mini Millesimo Quingentesimo secundo,
Regni verò nostri Decimo septimo.

moris est, Restituimus eidem;

Et ideo Tibi Præcipimus quòd eidem
Electo Temporalia prædicta, cum per-
tinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione,
Liberes in forma prædicta; salvo Jure
cujuslibet.

Teste Rege apud *Langley* primo Die
Ostobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia dirigantur Eſcæto-
ribus subscriptis, in Comitatibus sub-
scriptis, sub eadem Data; videlicet,

*Dilecto & Fideli Regis Majori Civita-
tis sue Londoniæ ac Eſcætori suo
in eadem Civitate.*

*Eſcætori Regis in Com. Sarr. &
Suffex.*

Eſcætori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, &c.

A. D. 1502.

A. D. 1502

An. 13. H. 7.

A. D. 1502.

H. 7.

De Restitutionibus Temporalium Dunelm.

A. D. 1502.

An. 13. H. 7.

Hil. m. 6.

REX Eſcatori ſuo in Comitatu Northumbriæ, Salutem. Cùm Dominus *Summus Pontifex* Venerabilem in Chriſto Patrem *Willelmum, nuper Karliolenſem Episcopum*, a vinculo, quo eidem Eccleſiæ Karliolenſi, cui tunc præerat, tenebatur, abſolverit, & ipſum ad Eccleſiam Dunolmenſem tranſtulerit, ipſumque in Episcopum dictæ Eccleſiæ Dunolmenſis præceſerit & Paſtorem, ſicut per Literas Bullatas ipſius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inſidè directas, Nobis conſtat,

Nos,

Pro eo quòd idem Venerabilis *Pater* omnibus & ſingulis Verbis, Nobis & Coronæ noſtræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palam & expreſſè renunciaviſſet, & Gratia noſtra humiliter ſe ſubmiſiſſet, Volentes cum eo in hac parte agere gratioſè,

Cepimus Fidelitatem ipſius Venera-

bilis in Chriſto Patris, Nobis pro Temporalibus dicti Episcopatus Dunolmenſis debitam, & Et Temporalia illa reſtituimus;

Et idè Tibi Præcipimus quòd *eidem Venerabili in Chriſto Patri* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, ſine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; ſalvo Jure cujuſlibet.

Teſte Rege apud *Westmonaſterium* decimo quinto Die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Conſimilia Brevia diriguntur Eſcatoribus ſubſcriptis, in Comitatus ſubſcriptis, ſub eadem Datâ; videlicet,

Eſcatori Regis in Com. Eborum.

Eſcatori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum eſt Militibus, &c.

Super Anno Censu, de Potestate commiſſa.

A. D. 1502.

An. 13. H. 7.

Franc. 19.

H. 7. m. 7.

HERICUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ, omnibus, ad quos &c. Salutem.

Quia, Anno Domini Milleſimo, Quadrageſimo Nonageſimo ſecundo, Die verò tertio Menſis Novembris, inter noſtræ & perhennis Memoriz Regis *Caroli* dudum Gallorum Principis Commiſſarios, Procuratores, Oratores, Deputatos, & Nuncios, inter cætera, Conventum, Concordatum, Appunctatum, & Concluſum fuerat, quòd idem nuper *Rex Carolus* Solveret & Deliberaret, Solvire & Deliberari faceret, Nobis & Hæredibus noſtris, noſtrorū Deputato vel Deputatis, ſeu dictorum Hæredum noſtrorum Deputato vel Deputatis, Summam *Septingentarum Quadrageſi & Quingue Millium Coronarum Auri*,

quam quidem Summam *Septingentarum Quadrageſi & Quingue Millium Coronarum Auri* præſatus nuper *Rex Carolus* confeſſus fuerit & declaraverit ſe Nobis tunc debuiſſe, ſequs & Hæredes atque Succellores ſuos per Literas ſuas Nomine ſuo ſubſignatas Obligaverit, & pro ſe & dictis Hæredibus atque Succelloribus ſuis Conſentit & Promiſit ſol-

vere & deliberare, ſolvire & deliberari facere Nobis & Hæredibus noſtris, noſtrorū Deputato vel Deputatis, aut dictorum Hæredum noſtrorum Deputato vel Deputatis, ſub modo & forma ſequentibus; videlicet,

Quòd idem nuper *Rex Carolus* Solveret & deliberaret, ſolvire & deliberari faceret, ſuique Hæredes & Succellores ſolvent & deliberarent, ſolvire & deliberari facerent Nobis & dictis Hæredibus noſtris, noſtrorū Deputato vel Deputatis, aut dictorum Hæredum noſtrorum Deputato vel Deputatis in Villa noſtra Caleſii Die primo Menſis Maii extunc proximo ſequerite *Viginti & Quingue Millia Francorum in Coronis Auri*, unoquoque *Franco* valente *Viginti Solidos Turonenſes* ſecundum curſum & æſtimationem quam tunc habuerunt in Regno Franciæ,

Et primo Die Menſis Novembris tunc proximo futuro conſimilia *Viginti & Quingue Millia Francorum in Coronis Auri* in prædictâ Villa noſtra Caleſii,

Et ſic de Anno in Annum, & de Terminis in Terminis, idem nuper *Rex Carolus* ſolveret & deliberaret, ſolvire & deliberari faceret, ſuique Hæredes & Succellores

A. D. 1502. Successores solverent & deliberarent, solve & deliberari facerent Nobis & dictis Hæredibus nostris aut nostris seu dictorum Heredum nostrorum Deputato vel Deputatis Loco & Terminis antedictis, donec & quousque ad Summam Septingentarum Quadragesimæ & Quinque Millium Coronarum Auri, per ipsum nuper Regem Carolum Gallorum Principem Hæredes & Successores suos Nobis & dictis Hæredibus nostris, ut prædictum est, plene & integre solum & contentum foret, prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi Principis Regis Caroli, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis, apud *Stepulas supra Mare* dictâ Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Confratrem nostrum Regem Carolum sub Magno Sigillo suo apud *Mantua* Sextadecimâ Die Mensis Decembris extunc proximo sequente Confirmatas, necnon suis Literis superinde Obligatorijs, Datis apud *Amboy* Terriadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris Anno Domini Millelesimo, Quingentesimo, Nonagesimo secundo plenissime liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimus Frater & Confratrem noster Rex *Lodovicus* nunc Gallorum Princeps, pro Se Hæredibus & Assignatis suis, Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit, atque ad fidelem & debitam Solutionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadragesimæ & quinque Millium Coronarum Auri* Loco & Terminis in Literis dicti nuper Regis Caroli Prædecessoris sui specificatis non modò per Literas suas Patentes, Magno suo Sigillo munitas & Manu subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum Papam modernum*, unâ cum Decreto de prædictis Solutionibus sub Pœna Camere Apostolicæ observandis, Approbatis & Confirmatis, Se Hæredesque & Successores suos astrinxit, prout in Literis suis desuper confectis (quarum Data est *Parisis* Quartadecimâ Die Mensis Julii Anno Domini Millelesimo, Quingentesimo, Nonagesimo octavo) plenius continetur, verum etiam per alia Scripta sub Pœna Excommunicationis late Sententiæ Se obligavit.

Et, quia prima Dies Mensis Novembris, quæ erit unus Terminus Solutionis antedictæ, in qua Summa *Viginti & quinque Millium Francorum in Coronis Auri*, in prædicta Villa nostra *Calesii* ut præmittitur solvi debeat (videlicet) Anno Domini Millelesimo Quingentesimo secundo propediem est ventura,

Hinc est quòd Nos, De Fidelitatibus, Industrijs, & providis Circumspediçionibus Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum *Ricardi Nasau* Militis Deputati Locumtinentis Villæ nostræ *Calesii*, *Antonii Browne* Militis Constabularij Castri nostri ibidem, *Samsonis Norton* Militis Janitoris Villæ nostræ prædictæ, & *Francisci Marzen* quimplurimum confidentes,

Ipsos nostros verps & indubitatos Commissarios, Deputatos, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputatos Facimus, Constitutum, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Tribus & Duobus eorum (quorum alterum prædictorum *Ricardi Nasau* & *Francisci* unum esse volumus) plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Autoritatem ac Mandatum speciale cum Commissarijs, Procuratoribus, Deputatis, & Nuncijs dicti Illustrissimi Principis Fratris & Confratris nostri carissimi Regis *Lodovici* apud Villam nostram *Calesii* Nomine nostro Tractandi & Communicandi, & ab ipsis dictam Summam *Viginti & quinque Millium Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco *Viginti Solidos Turonenses* ut præmittitur valent) Nobis dicto primo Die Mensis Novembris Anno Domini Millelesimo Quingentesimo secundo per ipsum nunc *Gallorum Principem* debitam & solvendam, Recipiendi & eorum Solutiones Acceptandi, ipsique Serenissimo Principi *Lodovico* Confratrem nostrum & dictam Summam ejus Nomine solventibus, ejusve Commissarijs, Procuratoribus, Deputatis, vel Nuncijs prædictis, de & pro hujusmodi Receptis Literas nostras Acquietantiæ & Exonerationis Magno Sigillo nostro sigillatas Nomine nostro Tradendi & Deliberandi,

Ceterasque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna; Præmittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid præfati Commissarii, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputati in Præmissis, seu eorum aliquo Nomine nostro fecerint.

In cujus &c:

Teste Rege apud *Westminsterium* vicesimo sexto Die Octobris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1502.

Rev. 7.

A. D. 1502.

Rev. 7.

De Confirmatione Amicitiarum Scotiæ.

A. D. 1502.

Rev. 15. R. 7.

Rev. 15. R. 7.

Rev. 15.

REX univēſis & ſingulis, ad quorū &c. Salutem.

Cūm quōdam Pacis & Amicitiarum Capitula inter Dilectos & Fideles Conſiliarios poſtros Reverendiſſimum ac Reverendum in Chriſto Patres *Henricum Cantuarienſem Archiepiſcopum* totius Angliæ Primatem & Apoſtolicæ Sedis Legatum noſtri Magni Sigilli nuper Cuſtodem *Ricardum Wintonienſem Epicoſcopum* noſtri Privati Sigilli Cuſtodem, ac Caſiſſimum Conſanguineum noſtrum *Thomam Comitem Surria*, noſtros veros & indubitatos Commiſſarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Attornatos, Deputatos & Nuncios ſpeciales, pro Nobis Hæredibus & Succęſſoribus noſtris, atque Regnis, Terris, Dominis, Patriis, Subditis, Vaſſallis, Faventibus, Conſederatis, & Adhærentibus poſtris quibuſcūmque ex una, & Reverendiſſimum in Chriſto Patrem *Robertum Glaſguenſem Archiepiſcopum*, ac Nobilem & Potentem Dominum *Patricium Comitem Boitwell* Dominum Halis ac Magnum Admirallum Regni Scotiæ Gardianum Occidentalium Mercharum ejuſdem, & Venerabilem in Chriſto Patrem *Andream Poſtulatam Eccleſiæ Cathedralis Moravienſis*, Ambaſſiatores, Procuratores, Oratores, Commiſſarios, Deputatos, & Nuncios Illuſtriſſimi & Excellentiſſimi Principis *Jacobi Scotorum Regis* Fratris & Conſanguinei noſtri Caſiſſimi, pro eodem Fratre noſtro, Hæredibus, & Succęſſoribus ſuis, atque Regnis, Terris, Patriis, Dominis, Subditis, Vaſſallis, Faventibus, Conſederatis, & Adhærentibus ſuis, Partibus ex altera, jampridem hincinde Communicata, Traſtata, Appunctuata, Conventu, Percuſſa, Concordata fuerint & Concluſa, ſicuti in Literis deſuper conſectis plentius apparet & continetur,

Quarum Literarum Tenor ſequitur, & eſt talis,

HÆC INDENTURA,
FACTA ERIT Nos, *Robertum*, Miſeratione Divina, *Glaſguenſem Archiepiſcopum*, *Patricium Comitem Boitwell* Dominum Halis ac Magnum Admirallum Regni Scotiæ Gardianum Occidentalium Marchiarum ejuſdem, & *Andream Poſtulatam Eccleſiæ Cathedralis Moravienſis*, Illuſtriſſimi & Excellentiſſimi Principis *Jacobi*. Dei gratiâ, *Regis Scotorum* ad

Inſcriptis Commiſſarios, Oratores, Ambaxiatores, & Nuncios ſpeciales, & generales ex una, & Reverendiſſimum & Reverendum in Chriſto Patres, *Henricum*, Miſeratione præmiſſâ, *Cantuarienſem Archiepiſcopum* totius Angliæ Primatem & Apoſtolicæ Sedis Legatum, Illuſtriſſimi & Potentiſſimi Principis, *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ Domini Hiberniæ* Magni Sigilli Cuſtodem, *Ricardum Wintonienſem Epicoſcopum* ejuſdem Domini Regis Angliæ Privati Sigilli Cuſtodem, & Nobilem ac Potentem Dominum *Thomam Comitem Surria* Theſaurarium Angliæ, ejuſdem Regis ad Inſcripta Commiſſarios, Oratores, Ambaxiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios ſpeciales & generales Partibus ex alterâ,

TESTATUR quòd Nos Commiſſarii & Oratores Principum prædictorum *ſeprout ſupra de Dat. in Angliâ in Regio Palatio de Richemond* Viceſimo quarto Die Menſis Januarii, Anno Domini ſecundum Curſum & Computationem Eccleſiarum Scotticæ & Anglicanæ Milieſimo Quingentiſimo primo.

Nos igitur *Rex Henricus antedictus*, viſis perſpectis & examinatis per Nos Capitulis, Pactis, & Compositionibus præſertis, quæ juſta & honeſta videntur & maximè Nobis placent, Volentes & Decernentes ea omnia & ſingula noſtris Literis Patentibus, Manibus propriis ſubſcriptis, ac noſtro Regio Sigillo munitis, Confirmare, Approbare, & Corroborare, idcirco prædicta Capitula, Pacta, Concordata, & Concluſa, prout ſupra inſerta ſunt, ac omnia & ſingula in eis contenta, pro Nobis, Hæredibus, & Succęſſoribus noſtris, Tenore Præſentium, Laudamus, Acceptamus, Approbanus, & Ratificamus, ac Rata, Grata, Firma, & Illibata habemus, ac ea omnia & ſingula de novo Concedimus & Firmamus.

Et, ad validiorem Præſentiorum Firmitatem & Robur, fidem noſtram & Verbum Regium interpouimus & obligamus, ac etiam ad Sacroſancta Dei Evangelia, coram Secretario noſtro & in præſentia Commiſſariorum hincinde prædictorum & aliorum Regni noſtri Magiſtrum Procurem & Conſiliariorum noſtrorum Manibus noſtris propriis per nos reverente tacta, Jurejurato aſtringimus & aſtringimus per præſentes quòd

omnia

A. D. 1502. omnia & singula in præferentis Capitulis, Pactis, Conventis, & Concordatis contenta & expressa omni dolo, fraude, simulatione, & quocumque alia sinistra interpretatione cessantibus cum effectu resisteri tenebimus, Perimplēbimus, & inviolabiliter Observabimus, ac ab aliis Teneri, Perimpleri, & Observari facemus, nec ullo unquam tempore in contrarium veniemus, Abolutionem verò & Relaxationem hujusmodi nostri Jurisjurandi nullo unquam tempore petitura a Summo Pontifice vel ejus & Sedis Apostolicæ Legato aut Delegato, seu Ordinario aut alio quocumque absolvere vel relaxare valente, nec, si proprio mo-

tu Nobis detur aut concedatur, hujusmodi Abolutione usuri, set Abolutionis, Relaxationis, & Concessionis prædictis, palam, publicè, & expressè, ac in vim Pacti Renunciamus per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum Præsentium Fidem & Testimonium hiis Præsentibus Manu propria subscriptis Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Palatium nostrum Westm.* tricesimo primo Die Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regni verò nostri Decimo octavo.

Tractatus de Reformatione Attemptatorum Confirmatio.

A. D. 1502. **R**EX universis &c. Salutem. Cum Reverendissimus in Christo Pater *Henricus Cantuariensis Archiepiscopus* totius Angliæ Primas, *Ricardus Wyntonienfis Episcopus*, ac *Thomas Comes Sarria*, nostri Commissarii &c. ex una, & Reverendissimus in Christo Pater *Robertus Glasguensis Archiepiscopus*, ac *Patricius Comes Bothwell* Dominus de Halys, Reverendissimeque Pater *Andreas Pöslulatus Ecclesie Cathedralis Moravienfis*, Illustrissimi Principis *Jacobi Sæctorum Regis Filii* & Consanguinei nostri carissimi Commissarii &c. Partibus ex alterâ, ad firmiorem & stabiliorē Observationem & Continuationem ejusdem perpetuæ Pacis, Amicitie, & Confederationis, pro Nobis & dicto Illustrissimo Principe Filio nostro carissimo, nostrisque & ipsius Filii nostri Hæredibus & legitimè Successoribus hæreditariè & legitimè Succedentibus, Regnisque ac Terris, Dominis & Subditis nostris, ac præfati Filii nostri carissimi perpetuò duraturâ, per præfatos Oratores jamdudum inite, concordate, & conclusæ, ac in quodam Tractatu de Dato *Vicesimo quarti Die Mensis Januarii* Anno Domini Millesimo Quingentesimo primo contentæ & specificatæ, certos Articulus, virtute quarundam Commissionum nostrarum & præfati Illustrissimi Filii & Consanguinei nostri eis in hac parte datarum & concessarum, nostro ductuque Illustrissimum Principem & Filium nostri Noninibus tractaverint, convenierint, concordaverint, & concluderint, sicuti in quibusdam Indenturis, inter præfatos Commissarios nostros ejusdemque Filii & Consanguinei nostri supradictos desuper hinc inde confectis, ple-

niis atque efficiùs appareat & continetur, A. D. 1502.

Quarum quidem Indenturarum Tenor sequitur, & est talis,

HÆC INDENTURA, FACTA inter Nos *Robertum*, Misericordie Divinæ, *Glasguensem Archiepiscopum*, *Patricium Comitem Bothwell* Dominum de Halys, & *Andream Pöslulatum Ecclesie Cathedralis Moravienfis*, Illustrissimam & Excellentissimam Principis *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Sæctorum* ad Infrascripta Commissarios, Oratores, Ambassiatōres, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales ex una, & Reverendissimum ac Reverendum in Christo Patrem *Henricum*, Misericordie præmissæ, *Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem, *Ricardum Wyntoniensem Episcopum*, & *Thomam Comitem Sarria* ejusdem Regis ad Infrascripta Commissarios &c. Partibus ex altera,

TESTATUR quòd, eum jamdudum inter Nos Oratores prædictos &c. præstare supra.

Dat. in *Angliæ in Regio Palatio de Richemont* Vicesimo quarto Die Mensis Januarii, Anno Domini secundum Cursum & Computationem Ecclesiarum Scoticæ & Anglicanæ Millesimo Quingentesimo primo.

Nos autem *Henricus Rex Angliæ supradictus* omnes & singulos supradictos Articulus, ac omnia & singula in eisdem contenta & specificata, Rata, Firma, & Grata habentes ea omnia & singula pro Nobis,

A. D. 1502. Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris Laudamus, Acceptamus, &c. necnon, Tenore Præsentium, Concedimus & Confirmamus, ac omnia & singula in eisdem contenta firmiter & inconcusse Tenere, &c. promittimus per Præfentes.

Ann. 7.

In quorum omnium & singulorum

Præmissorum Fidem & Testimonium A. D. 1502. hiis Præsentibus Manu propria subscriptis Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Ann. 7.

Dat. apud *Palatium nostrum Westm.* Tricesimo primo Die Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regni verò nostri decimo octavo.

De Confirmatione pro Matrimonio Scotiae Ratificatio.

A. D. 1502.

Ann. 16. ff. 7.

Ind. 10. 1p.

REX universis &c. Cum inter Reverendissimum in Christo Patrem *Henricum Archiepiscopum Cantuariensem, Ricardum Episcopum Wyntoniensem*, atque *Thomam Comitem Surrie*, Commissarios &c. nostros ex una, & Reverendissimum &c. *Robertum Glasguensem Archiepiscopum*, & *Patricium Comitem de Botboyle*, necnon Reverendum Patrem *Andream Postulatum Ecclesie Cathedralis Moravienfis*, Commisarios &c. Illustrissimi Principis Filii & Consanguinei nostri carissimi *Jacobi Scotorum Regis* Partibus ex altera, quedam Pacta &c. de & pro Matrimonio, inter prædictum Illustrissimum Principem *Scotorum Regem*, Serenissimamque Illustrissimam Dominam *Margaretam nostram* & præcelsam Consortis nostræ *Elizabethæ Reginae Angliæ Filiam Primogenitam*, Deo annuente ritè celebrando & ipse Ecclesie legitime Solemnizando, jampridem inita &c. prout in quibusdam Indenturis, desuper hincinde confectis, plenius &c. continetur,

Quarum Indenturarum Tenor sequitur, & est talis,

HÆC INDENTURA, FACTA inter Nos *Robertum Glasguensem Archiepiscopum*, *Patricium Comitem de Botboyle*, & *Andream Postulatum Ecclesie Cathedralis Moravienfis*, Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Jacobi Regis Scotorum* Commissarios &c. ex una, ac, Reverendos in Christo Patres, *Henricum Cantuariensem Archiepiscopum*, *Ricardum Wyntoniensem Episcopum*, & *Thomam Comitem Surrie*, Commissarios, &c. Partibus ex altera,

TESTATUR quòd Nos, Commissarii

&c. Principum prædictorum, considerantes & præ oculis nostris habentes quòd Mediator Dei & Hominum Homo Christus Ihesus, cum, pro Redemptione Generis Humani, de sicut Patris in Terram descenderet, Pacem imprimis Hominibus Nunciavit, &c. prout supra. *Dat. Vicefimo quarto Mensis Januarii, Anno Domini secundum Cursum & Computationem Ecclesiarum Scoticane & Anglicane Millefimo & Quingentesimo primo.*

QUIBUS OMNIBUS & singulis præsertis per Nos visis, perspectis, & diligenter examinatis, nobis maxime cordi est ut omnia & singula in eis contenta plenè & integrè adimpleantur, observentur, & teneantur, atque in omnibus & per omnia prout supra narrata & specificata sunt debitè Executioni demandentur,

Nos igitur *Henricus Rex Angliæ antedictus* ea omnia & singula prædicta Capitula, Pacta, Concordata & Conclufa, prout supra inserta sunt & specificata, ac omnia & singula in eisdem contenta, Tenore Præsentium, Laudamus, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus, necnon Rata, Grata, Firma, & Illibata firmiter & inconcusse Observare & Perimplere, bonà Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus, Manu propria subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Palatium nostrum Westm.* tricesimo primo Die Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Regni verò nostri Decimo octavo.

Acquistantis

A. D. 1502.

An. 7.

Super Juramentis Regis Scotorum præstandis, de Potestatibus.

A. D. 1502.

An. 18. H. 7.

An. 18. H. 7.

m. 7.

REX omnibus, ad quos &c. Salu-
tatem.

Cùm *inter Nos* & Illustrissimum Principem Filium & Consanguineum nostrum carissimum *Jacobum Scotorum Regem*, per Commissarios, Procuratores, Ambasiatores, Legatos, Deputatos, & Nuncios nostros & suos hinc inde sufficienter autorizatos, quorundam certa Conventiones, Tractatus, & Capitula, tam de & super *vera firma Pace*, Concordia, Amicitia, Liga, Intelligentia, Unione, & Confederatione, ac de & super & pro Reformatione quorumcumque Attemptatorum & Transgressionum, per Subditos utriusque Regnorum prædictorum hinc inde quomodocumque fiendorum & perpetratorum, quam de & super Matrimonio inter ipsum Filium & Consanguineum nostrum & Illustrissimam Dominam *Margaretam nostram* & Præclarissimæ Consortis nostræ *Elizabethæ Regine Angliæ Filiam Primogenitam*, Deo annuente celebrando, & in facie Ecclesiæ solemnizando, inita, conventa, appunctuata, concordata fuerint, perculsa, & conclusa, sicuti in separabilibus Literis nostris Patentibus confirmatoriis, desuper confectis, manuali Subscriptione & Magno Sigillo nostro munitis & sigillatis, eidem Illustrissimo Principi transmittendis & Nomine nostro deliberandis, plenius apparet & continetur.

Et quia in Tractatibus & Capitulis prædictis, inter alia specificatur & continetur,

Quod uterque nostrum prædictorum Principum omnia & singula Articuli & Capitula, in prædictis Tractatibus contenta & specificata, juxta vim, formam, & effectum eorundem, firmiter tenere & inviolabiliter & inconcussè observare super Sancta Dei Evangelia, per nos hinc inde Mantinenda, Sacramentum præstaremus corporale.

Nos igitur, prout nostro convenit Regio Honoris & Dignitati, omnia & singula Conventiones, Articulos, & Capitula, in Tractatibus prædictis & eorum quolibet contenta & specificata, in hunc usque Diem, quantum in Nobis est & ad Nos attinet, suis Locis & Temporibus, realiter & cum effectu Observavimus, Adimplevimus, & debitè Executioni demandavimus, non dubitantes ipsum Filium & Consanguineum nostrum circa

Præmissa, pro Parte sua & quantum ad ipsum attinet, etiam pari & simili modo Observaturum & Facturum,

Nos igitur,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliatorum nostrorum, *Thome Darcy* Militis pro Corpore nostro & Capitanei Willæ nostræ *Berwicæ*, & *Henrici Babington* Clerici Sacræ Theologiæ Professoris quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus per Præfentes,

Dantes & Concedentes eis plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale ad præfatum Illustrissimum Principem *Scotorum Regem* Filium & Consanguineum nostrum carissimum personaliter accedendi, & cum eo pro Nobis & Nomine nostro de & super Præstatione hujusmodi Juramenti conveniendi, ipsiisque Juramentum a præfato Filio & Consanguineo nostro juxta vim formæ & effectum Tractatus Pacis & Amicitie prædictarum ab eo Exigendi & Petendi, Præstarique videndi, atque ipsum Juramentum, sic, ut præmittitur, cum præstitum fuerit, per Notarios Publicos & Autenticos in Prothogolis & Scriptis redigi, ac Instrumentum vel Instrumenta publica & autentica superinde fieri, ac eis tradi & deliverari, & Nobis afferri vel transmitti similiter Petendi, Requirendi, & Exigendi, prædictasque separales Literas nostras Patentis, sic ut præmittitur signatas & sigillatas, eidem Illustrissimo Principi pro Nobis & Nomine nostro Tradendi & Deliberandi, consimilesque Literas ejusdem effectus & vigoris ab ipso Illustrissimo Principe pro Nobis & Nomine nostro Petendi, Exigendi, Acceptandi, Recipiendi, & Nobis Afferendi & Tradendi,

Cæteraque Faciendi & Exequendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* tricesimo primo Die Octobris.

Per ipsum Regem.

K

Arqui.

A. D. 1502.
An. 18. R. 7.A. D. 1502.
R. 7.*Acquiescentia pro Amicitia Franciæ sepememorata.*A. D. 1502.
An. 18. R. 7.
Fram. 18.
R. 7. M. 7.

REX unversis, ad quos presentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis Nos *Recepisse & Habuisse*, Die confessionis Presertim, ab Illustrissimo Fratre & Consanguineo nostro *Rege Lodovico Gallorum Principe*, per Manus apud Villam nostram Calellii, *Viginti & quinque Millia Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses valente) Nobis primo Die Mensis Novembris Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo solvi debitorum, qui erat unus Terminus pro Parte Solutionis *Septingentarum Quadragesima & quinque Millium Coronarum Auri* per, perhennis memorie, *Regem Carolum* novissimè Defunctum Nobis debitum & solvendum, prout in Literis Commisariariorum dicti Illustrissimi *Regis Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Data apud *Stapulas supra Mare* Tertiâ Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno suo Sigillo apud *Monsiis* Sextadecimâ Die Decembris extunc proximo sequente Confirmatas, necnon suis Literis superinde Obligatorijs, Datis apud *Amboys* Tertiadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo secundo, plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimus Princeps *Rex Lodovicus* Consanguineus noster antecessus pro Se, Hæredibus, &

Assignatis suis Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit, atque ad fidelem & debitam Solutionem & Satisfactionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadragesima & quinque Millium Coronarum Auri* Loco & Terminis, in dictis Literis dicti nuper *Regis Caroli* Predecessoris sui specificatis, non modò per Literas suas Patentes Magno suo Sigillo munitas & Manus suâ subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum Papam moderatum*, unâ cum Decreto, de prædictis Solutionibus sub Pena Camere Apostolicæ Observanda, Approbata & Confirmata, Se Hæredèque & Successores suos affinxit & submisit, prout in Literis desuper confectis (quarum Data est *Parisijs* Quattadecimâ Die Mensis Julij, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo octavo plenius continetur) verum etiam per alia Scripta sub Pena Excommunicationis late Sententiæ se obligavit,

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis Auri* late-mur Nobis pro Terminis prædictis fideliter esse Solutam, & eundem Fratrem & Consanguineum nostrum *Regem Lodovicum* Hæredèque suos superinde fore Quietos & exinde plenè Exoneratos.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Quinto Die Novembris.

Per ipsum Regem.

*Mansionum infra Aulam Westmonaster. de Concessione.*A. D. 1502.
An. 18. R. 7.
Fol. 18. R. 7.
P. 2. M. 16.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, in consideratione veri & fidelis Servitii quod Dilectus Serviens noster *Mathews Baker* unus Armigerorum pro Corpore nostro Nobis impendit & durante Vita sua impendere intendit, de Gratia nostra speciali, Dedimus & Concessimus ei omnia & singula Tenementa, Mesuagia, Domos, Mansiones, & Ædificia nostra situata & existentia ac nobis pertinentia infra Palatium nostrum Westmonasteriense, necnon Domos & Mansiones vocatas *PARDYSE & HÉLLE* infra Aulam nostram

Westmonasteriensem, & Terras & Tenementa que *Jacobus Fryes* habuit & occupavit, ac aliam Domum sive Mansionem vocatam *PURGATORY* infra Aulam prædictam quam *Nicholans Whitefield* habuit & occupavit, necnon quandam Domum vocatam *POTANS HOUSE* subtus Scaccarium nostrum, ac etiam Turrim & Domum vocatas *le Grove Lates*, quas *Johannes Catesby* habuit & occupavit, necnon Custodiam Palatii prædicti,

Habenda, Gaudenda, & Occupanda Domos, Turrim, Mansiones, Tenementa, Mesuagia, & Ædificia prædicta, cum Custodia

A. D. 1502. Custodia Palatii prædicti, & eorum
 quolibet prefato Matris, pro Termino
 Vita sue, absque aliquo Redditu five
 aliquo alio pro eisdem Nobis reddendo
 aut Computum faciendū.
 In cuius &c.

Teste Rege apud Westmonasterium
 Quinto Die Novembris.

A. D. 1502.
 Nov. 7.

Per Breve de Privato Sigillo.

*De Tractando & Communicando cum Rege Romanorum,
 in Ordinem Garteræ admittendo.*

A. D. 1502.
 Jul. 15. H. 7.
 Franc. 15.
 N. 7. M. 5.

REX omnibus, ad quos &c. Sa-
 lutem.
 Cum jamdudum, inter O-
 ratores, Commissarios, De-
 putatos, Legatos, & Nuncios nostros &
 Cesaris ac Imperialis Magestatis Sacra-
 tissimi Principis Fratris & Consanguinei
 nostri Carissimi Maximiliani Romanor-
 um Regis semper Augusti, quedam Pacis
 & Amicitiarum Capitula, pro Nobis,
 Hæredibus, & Successoribus nostris,
 atque Regnis, Patriis, Terris, Dominiis,
 Subditis, & Vassallis, Amicis, Alligatis,
 Faventibus, & Adherentibus nostris
 quibuscumque, ex una, & pro eodem
 Sacratissimo Principe Hæredibus & Suc-
 cessoribus suis, Regnis, Patriis, Domi-
 niis, Terris, Districibus, ac aliis Locis
 sibi subditis quibuscumque, sibi &
 Hæredibus suis jure hæditario vel suc-
 cessario spectantibus & pertinentibus, ac
 pro Subditis, Vassallis, Amicis, Alligatis,
 Faventibus, & Adherentibus suis,
 Partibus ac altera, quedamque alia Ca-
 pitula Pacis & Amicitiarum, præter &
 ultra Capitula prædicta, pro Nobis &
 pro ipso Invictissimo ac Sacratissimo Prin-
 cipe, pro Regnis, Terris, Patriis, Domi-
 niis, Districibus, Jurisdictionibus,
 & aliis Locis sibi subditis & subjectis,
 ratione & jure Imperii sibi pertinenti-
 bus & spectantibus, ad & per totum
 tempus Vitæ utriusque nostrum Principum
 prædictorum, & per unum Annum
 post Obitum alterius nostrum ultimi
 Decedentis duratura, Conventa Contra-
 cta fuerint atque Conclusa, sicuti in se-
 parabilibus Literis nostris & suis confir-
 matoris desuper indè confectis plenius
 apparet & continetur.

Et quia, inter cætera prædictarum Pa-
 cis & Amicitiarum Capitula, continetur
 & specificatur,

Quod Nos ac prædictus Sacratissimus
 Princeps,

Infra Quatuor Menses post Traditio-
 nem & Liberationem dictarum Literarum
 Confirmatarum proximè & immediatè
 sequentes, per Sacrosanctam Dei Evangelia,
 per Nos & utriusque nostrum corporaliter
 tecta, & per Sacrosanctum Corpus Domini
 nostri Jesu Christi quod in Sacratissima

Hestia Altaris tunc præsentis erit, & quod
 tunc aperit videbimus & inspicimus, in
 Præsentia illius vel illorum quos vel quos
 Nos Principes antedicti hincinde ad hoc
 duxerimus deputandum, sine dilatione aut
 excusatione quacumque, quatenus nos con-
 cernant & attingunt,

JURAREMUS quid, durante Vita nostra
 naturali, bonè Fide, sine Fraude & Dolō
 ac quavis Machinatione, Cavillatione &
 sursus Interpretatione, beatè, fideliter,
 purè, sincerè, & absolutè Tenebimus, Ob-
 servabimus, & Adimplebimus prædictos
 Tractatus Amicitie, Pacis, & Confede-
 rationis, ac omnia & singula Capitula &
 Contenta in eisdem, juxta vim, formam,
 & effectum eorumdem.

Quodque prædictus Invictissimus ac Sa-
 cratissimus Romanorum Rex, illustrissimusque
 Princeps Philippus Archidux Austriæ
 Carissimus ejusdem Regis Romanorum Pri-
 mogenitus, Ordinem Dignissimum Garteræ,
 quamprimum fieri poterit, admittent
 & acceptarent, & eodem Ordine
 palam & publicè uterentur.

Sicuti in Literis Tractatum prædi-
 ctorum similiter apparet & continetur,

Nos igitur,

Omnia & singula Articulos & Capitu-
 la in Literis prædictis contenta & spe-
 cificata pro Parte nostra firmiter Perim-
 ptere & Observare ac debite Executioni
 demandare cupientes & optantes,

De Fidelitatis, Industriis, & pro-
 vidis Circumspectionibus, Dilactorum
 & Fidelium Consiliariorum nostrorum,
 Thome Brandon Militis pro Corpore no-
 stro, & Nicholai Wolf Clerici Legum
 Doctoris Capellani nostri, quampluri-
 mum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos
 Oratores, Commissarios, Procuratores,
 Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus,
 Facimus, Constituimus, Ordina-
 mus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam,
 Tenore Præsentium, Potestatem & Au-
 thoritatem ac Mandatum generale & spe-
 ciale ad præfatum Sacratissimum Prin-
 cipem personaliter accedendi, & ab eo
 Juramentum suum, per Sacrosanctam Dei
 Evangelia

A. D. 1502.
Nov. 7.

Evangelia Manu suâ tacta, & per Sacrosanctum Corpus Domini nostri Jhesu Christi per eum corporaliter visum, juxta formam Capitulorum prædictorum, in Præsentis Commissariorum & Oratorum nostrorum prædictorum, & aliorum Notariorum Publicorum, Dandum & Præstandum, dari & præstari Videndi, pro Nobis & Nomine nostro Petendi, Requirendi, & Exigendi,

Hujusmodique Juramentum eodem sic præstitum fuent, per Notarios prædictos in Prothocollis & Scriptis redigi, ac Instrumentum vel Instrumenta publica & autentica superinde fieri, ac eis Nomine nostro tradi & liberari, & nobis afferri & transmitti similiter Petendi, Exigendi, & Requirendi,

Necnon prædictum Invisissimum ac Sacratissimum Principem, suis exigentibus & condignis Meritis, AD ORDINEM MILITIÆ GARTELE, pro Nobis & Nomine nostro, Acceptandi, ipsiisque in Confratrem & Commilitonem Ordinis illius Præficiendi, Admittendi, & Insigniendi, Etque Munera & Insignia Ordinis prædicti Tradendi & Liberandi, cum suis Juribus, Honoribus, Præminentis, & Dignitatibus quibuscumque, Leges atque Ordinationes Statuta & Serimonias ejusdem Ordinis eidem Sa-

cratissimo Principi Exponendi & Declarandi, Juramentumque corporale ab eo Sacratissimo Principe Romanorum Rege, per eorundem omnium & singulorum Statutorum, Ordinationum, Legum, & Serimoniarum firmiori Observantia, juxta vim, formam, & contingentiam ipsorum Statutorum, solitum Ordinem, & laudabiles Consuetudines in ea parte hætenus usitatas & observatas, Exigendi, Petendi, & Requirendi, ac hujusmodi Juramentum realiter & cum effectu præstari videndi,

Cæteraque Faciendi, Expediendi, & Exequendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Rata, Grata, & Firma habituros & observaturos totum & quicquid per nostros dictos Oratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios Nomine nostro Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo octavo Die Novembris.

Per ipsam Regem.

De Dispensando cum prædicto Rege, super Observantia quorundam Statutorum Ordinis prædicti.

A. D. 1502.
An. 18. M. 7.
Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm Nos, per Literas nostras Patentes, Constituerimus, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, *Thomam Brandon* Militem pro Corpore nostro, & *Nicholaum West* Clericum Legum Doctorem Capellanum nostrum, nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, & Deputatos speciales,

Dantes & inter alia Concedentes eidem plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale ad Sacratissimum & Invisissimum Principem Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum *Maximilianum Romanorum Regem* semper Augustum (quem in Confratrem dignissimi Ordinis *Gartele*, unâ cum aliis ipsius Ordinis, suis condignis & exigentibus Meritis, elegerimus) personaliter Accedendi, Juramentumque Corporale ab ipso Sacratissimo Principe *Romanorum Rege*, pro omnium & singulorum Legum, Ordina-

nationum, Statutorum, & Serimoniarum Ordinis prædicti observantia, juxta vim, formam, & effectum eorundem, & laudabiles Consuetudines in ea parte usitatas & approbatas, pro Nobis & Nomine nostro Petendi, Exigendi, & Requirendi, ipsiisque Juramentum realiter & cum effectu præstari Videndi,

Et, quia forsitan idem Sacratissimus *Romanorum Rex* ad quorundam Statutorum hujusmodi observantiam minimè astringi, sed super eisdem Dispensationem nostram requirere ac impetrare velit, ea propter Nos,

De Fidelitatibus & providis Circumspectionibus Oratorum & Commissariorum nostrorum prædictorum quamplurimum confidentes,

Dedimus & Concessimus eis ex superhabundanti plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem cum præfato Invisissimo & Sacratissimo Principe de & super Præmissis Communicandi, & cum eo super Statutorum hujusmodi non Observantia, pro Nobis & Nomine

A. D. 1502.

A. D. 1502. Nomine nostro, prout opus fuerit, & eidem Sacratissimo Principi, ac dictis Oratoribus & Commissariis nostris visum fuerit, Dispensandi, Juramentumque prædictum, quoad Statuta sic expedita, Remittendi & Relaxandi, Cæteraque Faciendi & Perimplendi que in Præmissis seu circa ea necessaria

fuerint seu quomodolibet oportuna.

A. D. 1502.

In cuius &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo octavo Die Novembris.

Per ipsum Regem.

De Potestatibus ad Terras Incognitas Investigandum.

A. D. 1502.

An. 18. R. 7.

Pat. 18. R. 7.

P. 2. R. 2.

REX universis & singulis, ad quos Præsentes Literæ pervenerint, Salutem.

NOTUM SIT VOBIS ET MANIFESTUM quòd, ex certis Considerationibus Nos moventibus, de Advicamento Concilii nostri, Concessimus & Licentiam dedimus, prout per Præsentes Concedimus & Licentiam damus, pro Nobis & Hæredibus nostris quantum in Nobis est, Dilectis Subditis nostris, *Hugoni Eljot* & *Thome Asteburste*, Mercatoribus Villæ nostræ *Bristollicæ*, ac, Dilectis Nobis, *Johanni Gurselus* & *Francisco Fernandez*, Armigeris, in Insulis de *Surrys*, sub Obedientia Regis *Portugaliæ* Oriundis, & eorum cuiuslibet, ac cuiuslibet eorum Hæredibus, Attornatis, Factoribus, seu Deputatis, ac eis & eorum cuiuslibet plenum & liberam Auctoritatem, Facultatem, & Potestatem Committimus Navigandi & se Transferendi ad omnes Partes, Regiones, & Fines Maris Orientalis, Occidentalis, Australis, Borealis, & Septentrionalis, sub Banneris & Insigniis nostris, cum tot & tantis & talibus Navibus sive Batellis quot sibi placuerint & necessariz fuerint, cuiuscumque *Portugii* quilibet Navis sive Batella extiterit, cum Magistris, Contromagistris, Marinariis, Pagetis, aliisque Hominiibus pro Gubernatione salva Custodia & Defensione Navium & Batellarum prædictarum competentibus requisitis & necessariis, ad Custos & Onera dicti *Hugonis* & aliorum prædictorum, & pro huiusmodi Salaris, Vadiis, & Stipendiis, prout inter eos poterunt concordare, ad Inveniendum, Recuperandum, Discopendiendum, & Investigandum Insulas, Patrias, Regiones, sive Provincias quascumque Gentilium & Infidelium in quacumque Mundi parte positas,

Ac huiusmodi Banneras & Insignia nostra in quacumque Villa, Opido, Castro, Insula, seu Terra firma, a se sic noviter inventis, Affigendi,

Insaque Villas, Opida, Castra, Insulas, & Terras firmas, pro Nobis & No-

mine nostro, Intrandi & Capiendi, & ea, quantum Vasalli nostri, ac Gubernatores, Locatentes, & Deputati nostri (eorumque Dominio, Titulo, Dignitate, & Præminentia eorumdem Nobis semper Reservatis) Occupandi, Possidendi, & Subjugandi;

Proviso semper quòd de Terris, Patriis, Regionibus, sive Provinciis Gentilium aut Infidelium, per Subditos Carissimi Fratris & Consanguinei nostri *Portugaliæ Regis*, seu aliorum quorumcumque Principum, Amicorum, & Confederatorum nostrorum prius repertis, & in quarum Possessione ipsi Principes jam existunt, se nullo modo impediunt aut intromittant.

Et insuper, quancumque imposteriorum huiusmodi Insulæ, Patriæ, Terræ, & Provincie, per præfatos *Hugonem* & alios nominatos Adeptæ, Recuperatæ, & Inventæ fuerint, tunc Volumus per Præsentes quòd omnes & singulæ tam Viri quam Fœminæ huius Regni nostri ceteriq; Subditi nostri, Terras & Insulas huiusmodi sic noviter inventas visitare & in eisdem Inhabitare cupientes & desiderantes, possint & valeant licitè & impunè ad ipsas Patrias, Insulas, & Loca, cum eorum Navibus, Hominibus, & Servientibus, Rebus & Bonis suis universis, Transire, & in eisdem sub Protectione & Regimine dictorum *Hugonis* & aliorum prænominatorum Morari & Inhabitare, Divitiisque Frustrari, & E molumenta Terrarum, Patriarum, & Locorum prædictorum Acquirere & Obtinere.

Dantes insuper & Concedentes præfatis *Hugoni*, *Thome*, *Johanni*, & *Francisco*, & eorum cuiuslibet plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem omnes & singulos Homines, Marinarios, exterisq; Personas, ad Insulas, Patrias, Provincias, Terras firmas, & Loca prædicta ex Causa prædicta se divergentes & confluentes, tam in Comitativa dictorum *Hugonis*, & aliorum prænominatorum, quam in Comitativa aliorum illuc imposteriorum Recursum habere con-

L

tin-

A. D. 1502.

1502.

tingentium, tàm supra Mare quàm in singulis Patriis, Terris firmis, & Locis hujusmodi postquam inventa & recuperata fuerint, Regendi & Gubernandi, Legesque, Ordinationes, Statuta, & Proclamationes pro bono & quiete Regimine & Gubernatione dictorum Hominum, Magistrorum, Marinariorum, & aliarum Personarum prædictarum Faciendi, Stabiliendi, Ordinandi, & Constituendi, & superinde Proclamationes faciendi, ac omnes & singulos quos in hac parte Contrarios & Rebelles, ac Legibus, Statutis, & Ordinationibus prædictis Inobedientes invenerint, ac omnes illos qui Furtum, Homicidia, seu Rapinas commiserint & perpetraverint, aut aliquas Mulieres Insularum seu Patriarum prædictarum, contra earum Voluntatem aut aliter, Rapuerint & Violaverint, juxta Leges & Statuta per ipsos in hac parte ordinata Castigandi & Puniendi.

Ac etiam Concessimus præfatis *Hugoni, Thomæ, Johanni, & Francisco*, Hæredibus & Assignatis suis quòd, postquam aliquæ Insulae, Patriæ, Terræ firmæ Regio seu Provincia imposterum per ipsam *Hugonem* & alios prænominos inventa fuerint, tunc non licebit alicui seu aliquibus Subdito seu Subditis nostris, durante Terminò Quadraginta Annorum proximo & immediatè sequentium, ad ipsas Villas, Patrias, Insulas, Terras firmas, & Loca, Causâ Mercandisandi ac Bona acquirendi, absque Licentia nostræ Regiæ, & dictorum *Hugonis* & aliorum prænominatorum Hæredum & Assignatorum suorum, cum suis Navibus Frequenter aut se Divertere, aut in eadem Ingredi, sen in eisdem pro aliquibus Bonis Acquirendis Intromittere; & post Terminum dictorum Quadraginta Annorum, quòd nullus ex nostris Subditis ad aliquam Terram firmam, Insulam, Patriam, seu Locum, per ipsos *Hugonem & Thomam*, & alios prædictos sic noviter inventa, Navigare & Frequenter præsumat, absque Licentia nostra prædicta, & dictorum *Hugonis* & cæterorum prædictorum, sub Poena Amissionis & Forisfacturæ omnium Bonorum & Mercandisarum, Rerum & Navium quorumcumque, ad ea Loca sic noviter inventa Navigare & in eadem Ingredi præsumendum (videlicet) una Medietas inde erit ad opus nostrum, & alia Medietas ad opus dictorum *Hugonis* & aliorum prænominatorum & Hæredum suorum.

Et ulterius ex habundanti Gracia nostra Concessimus & per Præsentes Concedimus pro Nobis & Hæredibus nostris,

quantum in nobis est, præfatis *Hugoni, Thomæ, Johanni, & Francisco*, & eorum cuilibet, Hæredibus & Assignatis suis, quòd ipsi & eorum quilibet Mercandisæ, Mercimonia, Aurum & Argentum in Massa, Lapidès preciosos, & alia Bona quæcumque de Crescentia Patriarum, Insularum, & Locorum prædictorum, per ipsos sic Recuperandorum & Inventendorum, tàm in dictis Navibus & Batellis quàm aliis quibuscumque; Navibus Exteris a dictis Patriis, Insulis, Terris firmis, & Locis in hoc Regno nostrum Angliæ ad quemcumque Portum seu alium Locum ejusdem Adducere & Cariare, & Adduci seu Cariari facere possit & valeat, eaque Vendere & Distribuire ad eorum Proficuum & Avantageum; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, seu Provisione inde in contrarium factis sine ordinatis non obstantibus;

Ac Nos, intimè considerantes Gravia Castus & Onera quæ circa Præmissa faciendâ & perimplenda requiruntur, Volentes igitur præfatis *Hugoni, Thomæ, & aliis* memoratis Personis Gratiam proinde facere specialem, Concessimus, prout per Præsentes Concedimus, eisdem Hæredibus & Assignatis suis, quòd ipsi & eorum quilibet Hæredes & Assignati sui prædicti, de tempore in tempus; durante Terminò Quinque Annorum a tempore Recuperationis & Inventionis Insularum & Patriarum prædictarum proximo & immediatè sequentium, Mercandisæ, Mercimonia, ceterique Bona in una Navi tantum cujuscumque Portagii fuerit Eskippata & Onustata, ac in hoc Regno nostrum Angliæ Adducenda & Transportanda, in Fortu seu Loco prædicto ad Terram ponere, eaque Vendere, Exponere, & pro libito suo Distribuire possint, de tempore in tempus, quolibet Viagio, durante Terminò dictorum Quinque Annorum, absque aliquibus Culturis, Subsidis, seu aliis Deveris, pro eisdem Bonis, Mercimoniis, & cæteris Præmissis in dicta unica Navi tantum contentis & eskippatis, Nobis aut Hæredibus nostris infra dictum Regno nostrum Angliæ aequaliter solvendis; Proviso tamen quòd Nobis de Culturis, Subsidis, Pondagiis, & aliis Deveris, Nobis pro cæteris Mercandisæ, Mercimoniis, & Bonis in omnibus aliis Navibus contentis, juxta Consuetudinem in hoc Regno nostro Angliæ hæcenus usitatam, fideliter Respondetur ut est iustum.

Et insuper Volumus & Concedimus per Præsentes quòd quilibet Capitalis Magister, Contromagister, & Marinarius cujuslibet Navis ad aliquam Terram

firmam,

A. D. 1702. firmam, Insulam, Patriam, Provinciam, & Locum prædicta frequentantis & navigantis, habeant, gaudeant, & percipiant de Bonis & Mercimoniis, a dictis Insulis, Terris firmis, & Patriis in hoc Regno Angliæ Adducendis, Custumis & Subsidia sequentia; videlicet,

Quòd quilibet *Magister* habeat, gaudeat, & percipiat Subsidia & Custumis quolibet Viagio *Quatuor Doliorum*,
Et quilibet *Contromagister vel Quatermagister* Custumis & Subsidia *Duorum Doliorum*,

Ac quilibet *Marinarum* Custumis & Subsidia *unius Doli*,

Licet sint Caraca & Eskippata ut Bona sua propria aut ut Bona alicujus alterius Personæ cujuscuq; & hoc absque aliquibus Subsidii, Custumis, Debitis, seu Deveris infra hoc Regnum nostrum Angliæ ad opus nostrum aut Hæredum nostrorum pro eisdem Doliis aequaliter solvendis seu petendis;

Et, si contingat aliquem vel aliquos Mercatores seu Mercatores hujus Regni nostri ad dictas Insulas, Patrias, & Loca, sub Licentia dictorum Subditorum nostrorum, aut absque Licentia sua, causa habendi Mercandis vel Mercimoniis, Adventare & Laborare ad Bona & Mercimoniis ab eisdem Partibus in hoc Regnum nostrum Adducere, tunc Volumus & Concedimus, per Præsentes, præfatis *Hugoni, Thoma, Johanni, & Francisco*, & Hæredibus & Assignatis suis quòd ipsi, durante Terminò Quadraginta Annorum antedicto, habeant de quolibet hujusmodi Mercatore (solutis Nobis Custumis, Subsidii, & aliis Deveris Nobis in hac parte debitis & consuetis) *Prossimam Partem* omnium hujusmodi Bonorum & Mercimoniorum per ipsos a dictis Insulis, Patriis, & Locis quolibet Viagio, durante dicto Terminò Quadraginta Annorum, in hoc Regnum nostrum Angliæ Traducendorum & Capiendorum, Habendam & Capiendam hujusmodi *Prossimam Partem* in Portu ubi contigerit dicta Bona Discarari & Exonerari; Provisò semper quòd prædictus *Hugo* & alii prædicti Hæredes & Assignati sui, & non alii omnino in posterum, dicto Terminò Quadraginta Annorum durante, sint Factores & Attornæi in dictis Insulis, Terris firmis, & Patriis, pro quibuscuq; hujusmodi Mercatoriis, aliisque Personis, illuc ex Causis prædicta Confluentibus, in & pro eorum factis Mercatoriis in eisdem; Provisò etiam quòd nulla Navis, cum Bonis & Mercandis a dictis Partibus sic noviter inventis Caraca & Onustata, postquam in aliquem Portum hujus Regni nostri Ad-

ducta fuerint, non Exoneretur de eisdem Bonis & Mercandis, nisi in Præsentiæ præfatorum *Hugonis* & aliorum prædictorum, eorumve Hæredum seu Deputatorum ad hoc assignatorum, sub Præsentia Forisfactura eorundem Bonorum & Mercandiarum, unde una Medietas ad opus nostrum, & alia Medietas præfatis *Hugoni*, & aliis prænominatis, & Hæredibus suis applicentur.

Et, si in posterum aliqui Extranei aut alie Personæ ad ipsas Partes, contra Voluntatem ipsorum *Hugonis* & aliorum prænominatorum, causa habendi Divitias Navigare, & ea Vi & Armis ingredi, ac dictos *Hugones* & alios prædictos aut Hæredes suos ibidem Insulare ac eos Expellere & Debellare aut alias inquietare præsumperint, quòd tunc Volumus, ac eisdem Subditis nostris, Tenore Præsentium, Potestatem Damus & Committimus ipsos Extraneos, licet sint Subditi & Vassalli alicujus Principis Nobiscum in Liga & Amicitia existentis, totis suis viribus, tam per Terram quam per Mare & Aquas dulces, Expugnandi, Resistendi, & Guerram contra eas Levandi & Faciendi, Eosque Capiendi, Subpeditandi, & Incarcerandi, ibidem quousque Fines & Redemptiones eisdem Subditis nostris fecerint moraturos, aut aliis secundum sanam Discretionem ipsorum Subditorum nostrorum & Hæredum suorum Castigandi & Punendi,

Et etiam præfatis Subditis nostris ceterisque Personis prædictis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem Damus & Committimus sub se quoscumque Capitaneos, Locatenentes, & Deputatos in singulis Civitatibus, Villis, Oppidii, & Locis dictarum Insularum, Provinciarum, Patriarum, & Locorum prædictorum, ad Regendum & Gubernandum omnes & singulas Personas in eisdem Partibus sub Regimine & Gubernatione dictorum Subditorum nostrorum ibidem Commorantium, ac ad Justitiam eisdem secundum Tenorem & Effectum Ordinationum, Statutorum, & Proclamationum prædictorum debite Executendum & Administrandum, per Literas suas Patentes, Sigillis eorum Sigillandas, Faciendi, Constituendi, Nominandi, & Substituendi,

Et insuper Concedimus, & per Præsentes Concedimus præfatis *Hugoni, Thoma, Johanni, & Francisco*, ad Terminum Vitæ suæ & cujuslibet eorum diutius viventis, Officiam Admiralli supra Mare, in quibuscuq; Locis, Patriis, & Provinciis, a se sic noviter inventis & in posterum inveniendis & recuperandis;

A. D. 1502. *randis*: Ipsosque *Hugonem, Thomam, Johannem, & Franciscum*, & eorum quemlibet conjunctim & divisim Admirallios nostros in eisdem Partibus Facimus, Constituoimus, Ordinamus, & Deputamus per *Præsentes*,

Dantes & Concedentes eisdem & eorum cuilibet plenam, Teusore Præsentionum, Potestatem & Auctoritatem ea omnia & singula, quæ ad Officium Admirallitatis pertinent, Faciendi, Exercenti, & Exequendi, secundum Legem & Consuetudinem Maritimam in hoc Regno nostro Angliæ usitatam;

Ac etiam, postquam præfati *Hugo, Thomas, Johannes, & Franciscus*, aliquas Terras firmas, Insulas, Patrias, & Provincias, Oppida, Castra, Civitates, & Villas, per Assistentiam nostram sic invenerint, obtinuerint, & subjugaverint, tunc Volumus & per Præsentes Concedimus eisdem Heredibus & Assignatis suis, quod ipsi & Heredes sui habeant, teneant, & possideant sibi Heredibus & Assignatis suis omnia & singula talia & tanta Terras firmas, Insulas, Patrias, Provincia, Castra, Oppida, Fortalitia, Civitates, & Villas, qualia & quanta ipsi ac Homines Tenentes & Servientes sui possunt Inhabitare, Custodire, Sustinere, & Manutenerere, Habenda & Tenenda eadem Terras, Insulas, & Loca prædicta sibi Heredibus & Assignatis suis & cujuslibet eorum, de Nobis & Heredibus nostris imperpetuum, per Fidelitatem tantum, absque aliquo Compoto seu aliquo alio Nobis aut Heredibus nostris proinde Reddendo seu Faciendo; Dignitate, Dominio, Regalitate, Jurisdictione, & Præeminentiâ in eisdem Nobis semper salvis & omnino reservatis.

Et ulterius Concessimus præfatis *Hugoni, Thomæ, Johanni, & Francisco*, quod ipsi Heredes & Assignati sui prædicti dictas Terras firmas, Insulas & Patrias, ipsi & Heredibus suis prædictis ut premititur sic concessas, postquam Inventæ & Recuperatæ sint, ac cum in plena Possessione earumdem fuerint, gaudeant, teneant, & possideant liberè, quietè, pacificè, absque impedimento aliqui nostri aut Heredum nostrorum quorumcumque; & quod nullus ex Subditis nostris eos aut eorum aliquem de & super Possessione & Titulo suis de & in dictis Terris firmis, Insulis, & Patriis se aequaliter contra Voluntatem suam Expellat quovis modo;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid præfati *Hugo, Thomas, Johannes, & Fran-*

ciscus, & eorum quilibet, pro Præmissorum complemento fecerint, fierique procuraverint in hac parte; & quod Nos aut Heredes nostros nullo unquam tempore in futurum ipsos aut eorum aliquem Heredesve & Assignatos suos in Jure Titulo, & Possessione suis inquietabimus, impediemus, aut molestiam eis faciemus, nec per alios nostros Subditos aut alios quoscumque, quantum in Nobis fuerit, fieri seu procurari permittemus seu procurabimus; nec ipsos Heredes & Assignatos suos, pro aliqua Causâ imposterum emergente seu contingente, ab eisdem Terris firmis, Patriis, Provinciis, & Locis nullo modo Amovebimus aut Amoveri seu Expelli per Subditos nostros procurabimus;

Proviso semper quòd, si contingat ipsos *Hugonem, Thomam, Johannem, & Franciscum*, aut eorum aliquem, Heredes seu Assignatos suos, aut eorum aliquem, aliqua Loca, Insulas, Terras, Regiones, Provincias, & Patrias imposterum Reperire, Investigare, seu Recuperare, quæ antehac ab aliis Subditis nostris aut ab aliquibus Heredum & Successorum suorum, Potestatem per alias Literas nostras Patentis sub Magno Sigillo nostro in ea parte a Nobis habentibus, Reperta, Inventa, Investigata, & Recuperata non fuerint, quòd tunc Volumus & per Præsentes Concedimus, pro Nobis & Heredibus nostris, præfatis *Hugoni, Thomæ, Johanni, & Francisco*, & eorum cuilibet, Heredibus & Assignatis suis, quòd ipsi & eorum quilibet Insulas, Patrias, Provincia, & alia Loca prædicta, cum eorum Navibus, Hominibus, Servientibus, & Rebus suis quibuscumque, ad libitum suum Ingredi, Tenere, Exercere, pacificèque securè Inhabitare ac Inhabitari facere & occupari, absque Contradictione seu Impedimento nostri aut Heredum nostrorum, vel aliquorum aliorum Ligeorum nostrorum quorumcumque, possint & valeant;

Et quòd nullus ex aliis nostris Subditis aut aliquam Insulam, Terram, Regionem, Patriam, & Provinciam seu Locum, per ipsos *Hugonem, Thomam, Johannem, & Franciscum* sic noviter Inventam, Navigare & Frequentare, aut in eadem Ingredi, Causâ Acquirendi seu Habendi Fructus Merces & Mercimonia in eisdem crescentia, præsumat, absque Licentiam nostram Regiam, & præfatorum *Hugonis, Thomæ, Johannis, & Francisci* opinerent speciale, sub Pœnis Amissionis & Forisfacturæ omnium Bonorum, Mercandiarum, Rerum, & Navium

A. D. 1502.

lit. 7.

A. D. 1502. Navium quoruncumque, ad ea Loca sic per ipsos noviter Inventa Navigare & in eadem Ingredi praesumentium (videlicet) una Medietas inde erit ad opus nostrum, & alia Medietas ad opus dierum *Hugonis, Thomae, Johannis, & Francisci*, Haereditum & Assignatorum suorum.

Et quumquam, per alias Literas nostras Patentes, de Data Decimi noni Diei Mensis Maii, Anno Regni nostri Sextodecimo, Concesserimus & Commiserimus, Dilectis Nobis, *Richardo Warde, Johanni Thomae, & Johanni Farnandae*, ac praefatis *Hugoni Elioti, Thomae Ascheburste, Johanni Gonsalae, & Francisco Farnandae*, Haereditibus, Attornatis, Factoribus, seu Depntatis suis, & eorum quilibet, Potestatem & Facultatem Navigandi ad omnes Partes, Regiones, & Fines Maris ad Inveniendum, & Recuperandum, & Discooperiendum Insulas, Patrias, & Provincias memoratas, ac ad singula alia in eisdem Literis contenta & specificata, juxta Tenorem & Effectum earundem, exercendum & exequendum; notum tamen quod iidem *Richardus Warde, Johannes Thomae, & Johannes Farnandae*, nec eorum aliquis, Haereditum seu Assignati sui, de aut in aliquibus Patriis, Insulis, Terris, Locis, seu Provinciis, imposterum de novo sub Auctoritate & Potestate Praesentium Literarum nostrarum Inveniendis, Recuperandis, & Discooperiendis, nisi primitus a praefatis *Hugone, Thomae Ascheburste, Johanne Gonsalae, & Francisco* Licentiam optinuerint, aliquatenus se intromittant, nec eorum aliquis se intromittat.

Et quod in Casu, quo iidem *Richardus Warde, Johannes Thomae, & Johannes Farnandae*, aut eorum aliquis seu Haereditum aut Assignati sui ad hujusmodi Insulas, Patrias, Regiones, & alia Loca praedicta, cum eorum Navibus & Rebus, pro Bonis in eisdem Insulis, Patriis, & aliis Locis praedictis Acquirendis, se divertere aut aliquem vel aliquos illum mittere & destinare voluerint, decreverint, & disposuerint, quod tunc ipsi & eorum quilibet omnia & omnimoda Custus & Onera, cum praefatis *Hugone, Thomae Ascheburste, Johanne Gonsalae, & Francisco*, circa hujusmodi Viagium exponenda (videlicet) quilibet eorum juxta Ratam Portionis suae, prout inter eos poterunt concordari, quotienscumque; aliquod hujusmodi Viagium incipient, & ab hoc Regno nostro ad Patrias & alia Loca praedicta acquirenda & recuperanda se divertere, de tempore in tempus, solvere dare & supportare tenebuntur,

Et insuper,

Cum, inter caetera, in praenotatis Articulis expressa, Concesserimus praefatis *Hugoni, Thomae Ascheburste, Johanni Gonsalae, & Francisco*, quod ipsi, & eorum quilibet, Haereditum & Assignati sui unam Navem; cujuscumque Portagii fuerit, cum omnimodis Bonis, Mercandis, & Mercimoniis de Crescentia Patriarum, Insularum, Provinciarum, Terrarum, & Locorum quoruncumque Sapedictorum Carcatam & Onustam, in hoc Regnum nostrum Angliae, totiens quotiens sibi placuerit, durante Termino Quinque Annorum, absque aliquibus Custumis, Subsidis, & aliis Deveris Nobis pro eisdem solvendis, Conducere & Transportare, ac libitum suum inde facere possent & valerent,

Nos, iam animadvertentes laudabilem Intentionem praefatorum *Hugonis, Thomae Ascheburste, Johannis Gonsalae, & Francisci*, quam ad Honorem & Utilitatem hujus Regni nostrique Complacenciam habent & gerunt, pensantesque eorum grandia Custus & Onera gravia etiam Pericula tam Personarum quam Bonorum & Rerum suorum quoruncumque, in tam gravi Tempestuoso Periculoso Longoque Maris Negotio quae verisimile sunt passuri, ex habundanti Gratia nostra Concessimus & Licentiam dedimus, pro Nobis & Haereditibus nostris, praefatis *Hugoni, Thomae Ascheburste, Johanni Gonsalae, & Francisco* & eorum quilibet, Haereditibus & Assignati suis & eorum quilibet, quod ipsi & eorum quilibet unam aliam Navem Portagii Ceptum & Viginti Dolorum, cum Bonis, Rebus, Jocalibus, Auro & Aegento, caeterisque Mercandis & Mercimoniis, de Crescentia Patriarum, Insularum, Provinciarum, & aliorum Locorum, per ipsos sic imposterum noviter Recuperandorum, Carcatam & Onustam, in hoc Regnum, Jurisdictiones, & Territoria nostra quaecumque, totiens quotiens sibi placuerit, durante Termino Quinque Annorum, a tempore Recuperationis Insularum & Patriarum praedictarum proximo & immediato sequentium, Conducere & Transportare, ibidemque, Discarcare, ac de Bonis, Rebus, Mercandis, Jocalibus, caeterisque Praemissis Libitum suum facere possint & valeant, & eorum Haereditum & Assignati possint & valeant, & eorum quilibet possint & valeant, licet & impune, absque aliquibus Custumis, Subsidis, seu aliis Deveris, Nobis pro eisdem aut aliqua eorumdem Parcelle debitis, Nobis aliquatenus solvendis, & absque aliquo Impedimento, Impetitione, Contradictione, Molestatione, seu Gravamine

A. D. 1502. miue quocumque nostri aut Officiario-
rum seu Ministrorum nostrorum quo-
rumcumque.

Nov. 7.

Et ulterius,

Quoniam, inter cetera, in Literis nostris Patentibus (quarum Data est apud *Westmonasterium* dicto Decimo nono Die Maii Anno Regni nostri Sextodecimo) contentis & specificatis, certis Considerationibus Nos moventibus, Concessimus prefatis *Johanni Gonsalvo & Francisco* quod essent imperpetuum Indigenæ & Ligei nostri & Hæredum nostrorum, & in omnibus Causis, Querelis, Rebus, & Materiis quibuscumque haberentur, pertractarentur, reputarentur, & gubernarentur, tanquam veri & fideles Ligei nostri infra Regnum nostrum Angliæ oriundi. & non aliter nec alio modo,

Quodque idem *Johannes Gonsalvus & Franciscus* & omnes Liberi sui solverent aut solvi facerent, & eorum quilibet solveret aut solvi faceret talia Custumas, Subsidia, & alia Deveria, pro Bonis, Mercibus, Mercandisiis, & Mercimoniis suis, in Regnum nostrum Angliæ Adducendis, vel extra idem Regnum nostrum Angliæ Eduocendis, qualia Alienigenæ Nobis solvant aut solvere debent vel consueverunt,

Et quod idem *Johannes Gonsalvus & Franciscus* solverent & eorum alter solveret Nobis & Hæredibus nostris tot & tanta Custumas, Subsidia, & alia Deveria, pro Bonis & Mercandisiis suis, prout Alienigenæ Nobis solvere & reddere tenerentur,

Nos tamen,

Quod certas Causas, Nos jam moventes, prefatos *Johannem Gonsalvum & Franciscum* ad Custumas & Subsidia, Nobis pro eorum Bonis, Mercandisiis, & Mercimoniis, sicuti Alienigenas solvenda, nolentes ut prædictum est Operari, fecerit & eorum unique Gratiâ facere uberiorem,

De Gratiâ nostra speciali Deditimus & Concessimus, ac Licentiâ Deditimus & Concedimus per Præsentes, pro Nobis & Hæredibus nostris, prefatis *Johanni Gonsalvo & Francisco* quod ipsi & eorum alter, Hæredes sui aut Hæredes eorum alterius, talia Custumas, Subsidia, & alia Deveria, pro Bonis, Mercibus, Mercandisiis, & Mercimoniis suis quibuscumque, in Regnum nostrum Angliæ

Adducendisve extra idem Regnum Edu-
cendis, qualia alia Ligei nostri infra
Regnum nostrum Angliæ oriundi No-
bis solvant aut solvere debent & con-
sueverunt, distis Literis nostris, in con-
trarium inde factis, non obstantibus.

Nov. 7.

Provisio semper quod nec prædicti *Johannes Gonsalvus* aut *Franciscus*, sub colore aut velamento hujus nostri Indulti aut Privilegii, aliorum Bona sub eorum Nominibus tanquam propria in Regnum nostrum introducant, sub Pæna Confiscationis Bonorum sic Introducitorum, & Amissionis Privilegii nostri prædicti.

Eo quod expressa mentio de vero Valore Annuo Præmissorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus, per Nos eisdem *Hugoni Elyot, Thoma Ascheburst, Johanni Gonsalvo, & Francisco*, ante hæc tempora factis, in præsentibus minimè facta existit, aut aliquibus Statutis, Actibus, sive Ordinationibus, aut Restrictionibus, inde in contrarium factis, editis, ordinatis, sive provisus, aut aliqua aliâ Re, Causâ, vel Materia quacumque, in aliquo non obstantibus.

Et ulterius, ex uberiori Gratiâ nostra, Concessimus prefatis *Hugoni, Thoma Ascheburst, Johanni Gonsalvo, & Francisco*, quod ipsi habeant præsentibus Literas nostras in Cancellaria nostra, absque aliquo Fine seu Feodo, aut aliquibus Finibus seu Feodis, pro eisdem Literis nostris aut aliqua Parte eorumdem, aut pro Magno Sigillo nostro, ad opus nostrum in Hænerio dictæ Cancellariæ nostræ aequaliter solvendis;

Et Volumus & Concedimus per Præsentes quod Reverendissimus in Christo Pater *Wilhelmus Episcopus Londoniensis* Custos Magni Sigilli nostri, Autoritate præsentis Concessionis nostræ, fieri faciat & sigillari tot & talia Brevia, sub Magno Sigillo nostro sigillanda, Custodi sive Clerico Hænerii nostri dirigenda, pro Exoneratione dictorum Finium & Feodorum, quot & qualia in hac parte necessaria fuerint & requisita, absque aliquo alio Waranto aut Prosecutione penes Nos in hac parte faciendis.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* nono Die Decembris.

Petrus ipsam Regem.

A. D. 1502.

Nov. 7.

De Pacis Fœdere observando, Juramentum Regis Scotorum.

A. D. 1502.

Nov. 7.

Tb'Oib of Kinge James for Observinge of the Treaties of Peace.

A. D. 1502.

An. 15. R. 7.

Ex Augur.

I James, by the Grace of Gods, King of Scotlande Promise, and by the Holy Evangelies and Canon of the Holy Messe, by me Bodily touchied, Swere that I shall, for my parte, wele and trewly Kepe and Observe the Treatie of Perpetuall Peace and Amicitie, and every Article of the same, now lately passed and Concluded by sufficiente Auctorite, and in the Names of Us the said King on that one Partie, and the Right Excellentes the Right High and Myghty Prince Henry, by the Grace of God, Kinge of Engelande, and Lorde of Irlonde on that

othre Partie, berenge Date the xxivth A. D. 1502. Day of the Moneth of January last passed, and the same as for as in me is I shall cause in likewis to be Observed and Kept be my Subgietts.

And in Witnesse of this my Promys and Oeth, I have subscribed this my Writenge with myne owne Hande at Glasgoune the xth Day of the Moneth of Decembre, and of our Reigne the 20th Yere.

JAMES R.

Super Juramentis Regis Scotorum Instrumentum Publicum.

A. D. 1502.

An. 15. R. 7.

Ex Augur.

IN DEI NOMINE AMEN.
Per præfens Publicum Instrumentum cunctis apparat evidenter quod,

Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Indictione sexta, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papa Sexti* Anno undecimo, Mensis verò Decembris Die Decimo,

In Ecclesiâ Metropolitanâ Glasguensi, prope dexteram Partem magni Altaris in eadem Ecclesiâ Glasguensi, infra Regnum Scotiæ notoriò situatâ,

Præsentibus tunc ibidem Me Notario Publico subscripto & Testibus infra scriptis,

Egrejî Præstantissimi & Prænobiles Viri, Dominus *Thomas Darry* Miles pro Corpore Excellentissimi in Christo Principis & Domini Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ ac Domini Hiberniæ* Illustrissimi ipsiusque Villæ Berwicki Capitaneus, & *Henricus Babington* Clericus Sacræ Theologiæ Professor, ipsius Excellentissimi Principis Regis Angliæ Consiliarij, Oratores, Legati, Deputati, & Nuncij speciales, plenum Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, eis ad Infra scripta ab ipso Excellentissimo Principe *Henrico Rege Angliæ* data & concessa, habentes,

De quorum Potestate, Auctoritate, & Mandato hujusmodi michi Notario Publico subscripto, per Litteras dicti Excel-

lentissimi Principis *Regis Angliæ*, ejus Magno Sigillo sigillatus, quas in præfensi Instrumento inferius scripti & annotavi, sufficienter constabat & constat,

Ad Præsentiam Illustrissimi in Christo Principis & Domini Domini *Jacobi Regis Scotorum*, tunc & ibidem personaliter præsentis, accesserunt,

Et eundem Illustrissimum Principem *Jacobum Regem Scotorum*, Nomine & ex Parte præfati Excellentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ*, requisiverunt & ab eo petierunt quatinus Serenitas sua Regia dignaretur Juramentum Corporeale, super Sacrosancta Dei Evangelia, per ipsum personaliter tacta, jurare & facere quòd ipse Illustrissimus Princeps *Jacobus Rex Scotorum* omnia & singula Conventiones, Articulos, & Capitula,

In certis Conventionibus, Tractatibus, & Capitulis,

Tam de & super verâ & firmâ Pace, Concordiâ, Amicitâ, Ligâ, Intelligentiâ, Unione, & Confœderatione, ac de super & pro Reformatione quorumcumque Attemptatorum & Transgressionum per Subditos utriusque Regnorum prædictorum hincinde quomodocumque fiendorum & perpetratorum, quàm de & super Matrimonio, inter ipsum Illustrissimum Principem *Jacobum Regem Scotorum* & Præclarissimum Illustrissimamque Principem Dominam *Margaretam* præfati Excellentissimi Principis *Regis Angliæ* & Præclarissimæ Consortis sue *Elisabethæ Regine Angliæ Filiam Primâ*.

A. D. 1502.

A. D. 1502. *Primogenitam*, Deo annuente, Celebrando & in facie Ecclesiæ Solemnizando, per Commissarios, Oratores, Procuratores, Ambassiatores, Legatos, Deputatos, & Nuncios utriusque Principum prædictorum hincinde sufficienter autorizatos, nuper initis, conventis, appunctuatis, concordatis, perculsis, & conclusis,

Specificata & Contenta,
Realiter & cum effectu Obforvabit, Perimplebit, & debitè Executioni Demandabit, juxta vim, formam, & effectum Tractatus Pacis & Amicitie prædicti, & Juramenti per ipsum Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* primitus præstiti, & Manu sua subscripti, præfatus Excellentissimo Principi *Regi Angliæ* transmissi, & super præfati Requisitione exhibiti,
Cujus quidem Juramenti Tenor inferius annotatur,

Quibus quidem Requisitioni & Petitioni, per supra scriptos Consiliarios, Oratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios dicti Excellentissimi Principis *Regis Angliæ* sic ut præmittitur factis, præfatus Illustrissimus Princeps *Jacobus Rex Scotorum* habuit & protulit Verba hic sequentia vel consimilia in effectu,

Ego bene scator me dictum Juramentum fecisse & subscripsisse, sed non bene advertentem illud verbum Franciæ, insertum in eodem Juramento, set pro beneplacito Patris mei Regis Angliæ paratus ero jurare & Juramentum præstare ad observandum omnia & singula, inter ipsum Patrem meum & me Conventa Appunctuata & Conclusa, totiens quotiens dicto Patri meo placuerit,

Et tunc & ibidem coram Reverendissimo in Christo Patre & Domino Domino *Roberto*, Miseratione Divina, *Glasguensi Archiepiscopo*, Præsentibus me Notario Publico subscripto & Testibus infra scriptis, idem Illustrissimus Princeps *Jacobus Rex Scotorum* super Sacrosancta Dei Evangelia, per ipsum personaliter tacta, Juravit & Juramentum præstitit corporale sub ea, que sequitur forniã verborum,

I JAMES, by the Grace of God, &c.
At Glasgoue the Tenth Day of the Month of December and of our Reigne the fiftenth Year.

Quod quidem Juramentum, in quadam Pergamini Cedula scriptum, idem Illustrissimus Princeps *Jacobus Rex Scotorum* Manu & Nomine suo propriis suscipit & signavit; Tenor prioris

Juramenti, de quo supra fit mentio, se- A. D. 1502.
quitur in hæc verba,

I JAMES, be the Grace of God, &c.
And in Witness of this my Promise and Aith I have subscribed this my Writing with my own Hand at Edinburgh the xxii. Day of the Month of Februarie, and of our Reigne the fourteenth Year.

Tenor verò Commissionis sive Litterarum præfati Excellentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ*, superius memoratarum, sequitur, & est talis,

Henricus, Dei gratiã, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Quia inter Nos & Illustrissimum Principem Filium & Consanguineum nostrum carissimum *Jacobum Scotorum Regem*, per Commissarios, Oratores, Procuratores, Ambassiatores, Legatos, Deputatos, & Nuncios nostros & suos hincinde sufficienter autorizatos, quædam certa Conventiones, Tractatus, & Capitula, tam de & super vera & firma Pace, Concordia, Amicitia, Liga, Intelligentia, Unione, & Confederatione, ac de & super & pro Reformatione quorumcunque Attemptatorum & Transgressivorum per Subditos utriusque Regnorum prædictorum hincinde quomodocumque hendorum & perpetratorum, quam de & super Matrimonio inter ipsum Filium & Consanguineum nostrum & Illustrissimam Dominam *Margaretam nostram & Præcarissimam Consortis nostræ Elizabethæ Regine Angliæ Filiam Primogenitam*, Deo annuente, celebrando & in facie Ecclesiæ solemnizando, inita, conventa, appunctuata, concordata fuerint, perculsa, & conclusa, sicuti in separabilibus Litteris nostris Patentibus confirmatoriis, desuper confectis, manuali Subscriptione & Magno Sigillo nostro munitis & sigillatis, eidem Illustrissimo Principi transmittendis & Nomine nostro deliberandis, plenius apparet & continetur,

Et quia in Tractatibus & Capitulis prædictis, inter alia, specificatur & continetur,

Quod uterque nostrum prædictorum Principum omnia & singula Articulis & Capitula, in prædictis Tractatibus contenta & specificata, juxta vim, formam, & effectum eorundem, firmiter tenere & in-

A. D. 1502 *violenter & inconcusse observare super*
Sacrofancti Dei Evangelii per nos hinc inde
Mona tangenda, Sacramentum presertim
corporeale,

Nos igitur, prout nostro convenit Regio Honori & Dignitati, omnia & singularia Conventiones, Articulos, & Capitula, in Tractatibus predictis & eorum quolibet contenta & specificata, in hunc usque Diem, quantum in Nobis est & ad Nos attinet, suis Locis & Temporibus, realiter & cum effectu Observavimus, Adimplevimus, & debite Executioni demandavimus, non dubitantes ipsum Filium & Consanguineum nostrum circa Præmissa, pro Parte sua & quantum ad ipsum attinet, etiam pari & simili modo Observatum & Facturum,

Nos igitur,
 De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Thome Darcy* Militis pro Corpore nostro & Capitanei Villæ nostræ Berwici, & *Henrici Babington* Clerici Sacræ Theologiæ Professoris quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, Depuramus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eis plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale ad præfatum Illustrissimum Principem *Scotorum Regem* Filium & Consanguineum nostrum carissimum personaliter accedendi, & cum eo pro Nobis & Nomine nostro de & super Præstatione hujusmodi Juramenti conveniendi, ipsūque Juramentum a præfato Filio & Consanguineo nostro juxta vim formam & effectum Tractatus Pacis & Amicitie prædictarum ab eo Exigendi & Petendi, Præsentialique videndi, atque ipsum Juramentum, sic, ut præmittitur, cum præstitum fuerit, per Notarios Publicos & Autenticos in Prothocollis & Scriptis redigi, ac Instrumentum vel Instrumenta publica & autentica superinde fieri, ac eis tradi & deliberari, & Nobis afferri vel transmitti similiter Petendi, Requirendi, & Exigendi, prædictaque separales Literas nostras Patentes, sic ut præmittitur signatas & sigillatas, eidem Illustrissimo Principi pro Nobis & Nomine nostro Tradendi & Deliberandi, consimilesque Literas ejusdem effectus & vigoris ab ipso Illustrissimo Principe pro Nobis & Nomine nostro Petendi, Exigendi, Acceptandi, Receptandi, & Nobis Afferendi & Tradendi,

Cæteraque Faciendi & Exequendi

quæ in Præmissis seu circa ea necessaria A. D. 1502
 fuerint seu quomodolibet oportuna.

In cujus rei Testimonium has Literas
 nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westminsterium*
 tricesimo primo Die Octobris, Anno
 Regni nostri Decimo octavo.

Per ipsam Regem:

Super quibus omnibus & singulis præfati Dominus *Thomæ Darcy* Miles & *Henricus Babington*, Nomine & ex Parte Excellentissimi Principis *Regis Angliæ* superscripti, & dictus Illustrissimus Princeps *Jacobus Scotorum Rex* pro Parte sua, petierunt a Me Notario Publico subscripto eis fieri tradi & deliberari unum vel plura Instrumentum vel Instrumenta.

Acta fuerunt hæc prout superscribitur & recitantur sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis,

Præsentibus tunc ibidem,

Reverendis & Venerabilibus in Christo
 Patribus Dominis,

Andræ Episcopo Moraviensi,

Roberto Abbate de Pasleie,

Nobilibus Dominis,

Jacobo Domino Hammylton,

Alexandro Domino Home Camerario

Scotie,

Egredis Viris Magistris,

Ricardo Marbed Decano Ecclesiæ Glasgouensis distique Regis Scotie Consiliario & Secretario,

Gavino Dunbarre Decano Ecclesiæ Moraviensis Clerico Rotalorum & Registratio,

David Ernst Archidiacono Landon. *Archibaldo Layng* Presbitero Notario Publico Diocesis Sancti Andree in Scotia,

Rogero Haffyng Milite,

Hugone Kythnygall Armigero,

Edwardo Reynforth,

Johanni Ellys,

Et *Thome Armeret,*

Generosis, Eborum & Dunelmensis Diocesis in Anglia,

Cum diversis aliis Testibus ad Præmissis vocatis pariter & rogatis.

Et ego *Johannes Deyce* Clericus *Conventiciensis* & *Lichfeldensis* Diocesis, Publicus Auctoritate Apostolicæ Notarius Curieque Eborum Registrarius & Altorum
 N
 Scribe,

A. D. 1502. *Scilicet, quia Præmissis amittit & singulari, dicitur sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis agebantur & fiebant, non cum prænominate Testibus præfatis personaliter interfuit, eaque sic fieri videri & audiri, ideo præfatus Publicum Instrumentum, Manu meâ propriâ scri-*

ptum, exinde confecti, subscripti, publicè A. D. 1502. vi, & in hanc Publicam Formam redigi, Signoque ac Nomine meo solutis & confectis signati rogatus & requisitus in Fidei & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.

J. DEYCE.

De quadam Inadvertentia in dictis Juramentis Reformanda.

A. D. 1502. **I**N DEI NOMINE AMEN.
Per hæc præfatus Publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter quod,

Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo secundo, Mensis verò Decembris Die decimo, Indictione sexta, Pontificatusque Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papa Sexti* Anno undecimo,

In mei Publici Notarii & Testium subscriptorum, ad hoc vocatorum specialiter & rogatorum, Præsentia personaliter constituti, Nobiles & Præclarissimi Ingenii Viri, Dominus *Thomas Darcy* Miles pro Corpore Excellentissimi & Potentissimi Principis & Domini Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Domini Hiberniæ &c.* Villæque Berwici Capitaneus, & *Henricus Babington* Clericus Sacræ Theologiæ Professor, ipsiusque Excellentissimi *Regis Angliæ &c.* Consiliarii, Oratores, Legati, Deputati, & Nuncii speciales, plenum Potestatem & Autoritatem ac Mandatum generale & speciale, eis ad Infra-scripta ab ipso Excellentissimo Principe *Henrico Rege Angliæ, &c.* Data & Concessa, habentes,

De quorum Potestate, Autoritate, & Mandato michi Notario Publico subscripto, per Literas dicti Excellentissimi Principis *Regis Angliæ*, ejus Magnæ Sigillo sigillatas, & inferius de verbo in verbum in præfenti Instrumento insertas, sufficienter constabat, prout constat.

Ad Præsentiam Excellentissimi Illustrissimi & Invidiosissimi Principis & Domini Domini *Jacobi*, Dei gratiâ, *Serænum Regis* Serenissimi, tunc & ibidem personliter præfentis, accesserunt,

Et eundem Excellentissimum Principem *Jacobum Serænum Regem*, Nomine & ex Parte præscripti Serenissimi *Regis Angliæ*, requisiverunt & ab eo petierunt quatinus Serenitas sua Regis Juramentum Corporale, super Sacrosancta Dei

Evangeliâ, per ipsum personaliter tamen A. D. 1502. ipse Excellentissimus & Illustrissimus Princeps *Scotarum Rex Jacobus* omnia & singula Conventiones, Articulos, & Capitula,

In certis Conventionibus, Tractatibus, & Capitulis indentatis,

Tam de & super verâ & firmâ Pace, Concordiâ, Amicitâ, Ligâ, Intelligentiâ, Unione, & Confœderatione, ac de & super & pro Reformatione quorumcumque Attemptatorum & Transgressionum per Subditos utriusque Regnorum prædictorum hincinde quomodocumque fiendorum & perpetratorum, quàm de & super Matrimonio, inter ipsum Illustrissimum Principem *Jacobum Scotarum Regem* & Illustrissimum Principem Dominam *Margaretam* præfati Excellentissimi *Regis Angliæ* & Præclarissimæ Consortis suæ *Elizabethæ Regine Angliæ Filiam Primogenitam*, Deo annuente, Celebrando & in facie Ecclesiæ Solemnizando, per Commissarios, Oratores, Procuratores, Ambulatores, Legatos, Deputatos, & Nuncios utriusque Principum prædictorum hincinde sufficienter & honoratè, nuper in istis, conventis, appunctuatis, concordatis, percussis, & conclusis,

Specificatis & Contentis, Realiter & cum effectu Observabit, Perimplebit, & debitè Executioni Demandabit, juxta formam & Tenorem Juramenti, per ipsum Illustrissimum Principem *Jacobum Scotarum Regem* primitus prælitum & subscripti, ac præfato Excellentissimo Principi *Regi Angliæ* transmissi, & super præfenti Requisitione exhibiti,

Cujus Tenor inferius continetur, Quibus quidem Requisitioni & Petitioni, ut præmittitur factis, præfatus Excellentissimus & Illustrissimus Princeps *Jacobus Scotarum Rex* talia vel similia in effectu protulit verba,

Ego bene fateor me dictum Juramentum fecisse & subscripsisse, sed non bene

A. D. 1502. *advertbam illud verbum FRANCIA, insertum in eodem primo Juramento, nec illud verbum in Juramento meo jam prestando includo nec impono, sed pro beneficio Patris mei Regis Angliæ paratus ero jurare & Juramentum prestare ad observandum omnia & singula, inter ipsum Patrem meum & me Convocata Appunctata & Conclusa, totiens quotiens dicto Patri meo placuerit, sua michi Paternitas similiter faciens,*

Necnon,
Reverendis & Venerabilibus in Christo Patribus & Doctis Dominis,
Andree, Dei & Apostolicæ Sedis Gratiæ, Episcopo Moravici,
Roberto, Permissione Deynâ, Abbate Monasterii de Pesse,
Nobilibus & Potentibus Dominis,
Jacobo Domino Hammiltens,
Alexandro Domino Home Camerario

A. D. 1502.
Nov. 7.

Et tunc statim coram Reverendissimo in Christo Patre & Domino Domino Roberto, Miseratione Divinâ, Glasguensî Archiepiscopo, & Testibus infra scriptis, idem Excellentissimus & Serenissimus Princeps Jacobus Scotorum Rex, super Sacrosancta Dei Evangelia, per ipsum tunc & ibidem personaliter tacta, Juravit & Juramentum præstitit corporale istâ quæ subsequitur formâ.

Scientificis & Egregiis Viris, Magistris & Dominis,
Richardo Murbede Decano Ecclesiæ Glasguensis antedictæ, didique Excellentissimi Regis Scotiæ Consiliario & Secretario Meritissimo,
Gawino Dumber Decano Moravienti Clerico Rotulorum & Registrario,
David Ernst Archidiacono Laudoniæ Canonico Abirdonensi,
Richardo Fergassi,
Prebiteris,

I JAMES, &c.

Quod quidem Juramentum, in quadam Cedula Pergamenâ scriptum, idem Illustrissimus Princeps Jacobus Scotorum Rex Mann & Nomine suis propriis tunc ibidem subscripsit, & suâ Subscriptione Manuali munivit.

Et Jobanne Deyce Clerico Leichfeldensis Diocesis in Angliâ Notario Publico,

Tenor vero præscriptæ Commissionis sequitur & est talis.

Cum diversis aliis Testibus ad Præmissa vocatis pariter & rogatis.

HENRICUS, &c.

Super quibus omnibus & singulis præfati Domini, Thomas & Henricus, Nomine & ex Parte dicti Serenissimi Regis Angliæ, a Me Notario Publico subscripto sibi fieri petierunt unum & plura Instrumentum & Instrumenta.

Et ego Archibaldus Layng Artinus Magister Presbiter Sancti Andree Diocesis, Publicus Sacræ Auctoritate Apostolicæ Notarius, quia Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, agerentur, dicerentur, & fierent, unâ cum prænominatis Testibus, præsens interfui, eaque sic fieri vidi & audiui, ac in Notam cepi, ex quâ hoc præsens Publicum Instrumentum, meum Mann propriâ scriptum, exinde confeci, Nomineque & Signo meo solitis & consuetis subscripsi & signavi in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum rogatus & requisitus.

Acta erant hæc, in Ecclesiâ Metropolitana Glasguensi antedictâ, prope dextrum Cornu Magni Altaris ejusdem Ecclesiæ, horâ quasi undecimâ ante Meridiem, vel eo circa, sub Anno, Die, Mense, Indictione, & Pontificatu præscriptis,

Et illam Rasuram in huius Verbis (videlicet) Dominus Thomas & Henricus, in Fine Septimæ Lineæ computando ab ultimâ Lineâ, Approbo & Ratifico, ac omnium suspitione carere volo.

Præsentibus ibidem,

Dicto Reverendissimo Patre Roberto Glasguensî Archiepiscopo,

A. L.

D.

A. D. 1502.
Nov. 7.*Traſtatuum de Reformatione Atemptatorum, & de Pace per
Regem Scotorum Confirmatio.*A. D. 1502.
Nov. 7.A. D. 1502.
An. 18. N. 7.
2x Aug.

Jacobus, Dei gratiâ, Rex Scotorum, univérſis & ſingulis, ad quorum Notiâim præſentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm Reverendiſſimus in Chriſto Pater *Robertus Glaſguenſis Archiepiſcopus*, Prædilectiſque Conſanguineus noſter *Patricius Comes de Boiboile* Dominus Halis Magnus Regni noſtri Admirallus ac Gardianus Occidentalium Marchiarum. ejuſdem, & Reverendus Pater *Andreas Poſtulus Ecclēſiæ Cathedralis Moravienſis*, noſtri veri & indubitari Commiſſarii, Oratores, Ambaſſiatores, Legati, Procuratores, Deputati, & Nuncii ſpeciales & generales, ex una, ac Reverendiſſimus & Reverendus in Chriſto Pater *Henricus Cantuarienſis Archiepiſcopus* totius Angliæ Primas & Apoſtolicæ Sedis Legatus, nuper Cuſtos Magni Sigilli Excellentiſſimi & Illuſtriſſimi Principis Patriciſque & Conſanguinei noſtri Cariſſimi *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ, &c. ac Domini Hiberniæ, Ricardus Wintonienſis Epicoſcopus* ejuſdem *Regis Angl.* Privati Sigilli Cuſtos, ac Nobiliſ & Potens Dominus *Thomas Comes Sarris* Theſaurarius Angliæ, præſatiq; Excellentiſſimi Principis & Patris noſtri Commiſſarii, Oratores, Ambaſſiatores, Legati, Procuratores, Deputati, & Nuncii ſpeciales & generales, Partibus ex alterâ,

Ad firmiorem & ſtabiliorem Obſervationem & Continuationem ejuſdem perpetuæ Pacis, Amicitiz, & Confederationis, pro Nobis & dicto Illuſtriſſimo Principe Patre noſtro cariſſimo, noſtriſque ac ipſius Patris noſtri Heredibus & legitime Succedentibus hereditariè & legitime Succedentibus, Regniſque ac Terris, Dominiis & Subditis noſtris, ac præſati Patris noſtri cariſſimi perpetuò duraturæ, per præſatos Oratores jamdudùm inite, concordatæ, & concluſæ, ac in quodam Traſtatu de Datâ *Viceſimo quarto Die Menſis Januarii* Anno Domini Milleſimo Quingentiſimo primo contentæ & ſpecificatæ,

Certòs Articulos, virtute quarundam Commiſſionum noſtrarum & præſati Illuſtriſſimi Principis Patris & Conſanguinei noſtri, eis in hac parte datarum & conceſſarum, noſtro diſtincte Illuſtriſſimi Principis & Patris noſtri Nominibus traſaverint, convenierint, concordaverint, & concluſerint, ſicuti in quibuſdam Indenturis, inter præſatos Commiſſarios noſtros ejuſdemque Patris

& Conſanguinei noſtri ſupradictos, de A. D. 1502.
ſuper hincinde confectis, plenius atque effuſius apparet & continetur,

Quorum quidem Indenturarum Tenor ſequitur, & eſt talis,

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos *Henricum Cantuarienſem Archiepiſcopum* totius Angliæ Primatem &c.

In cujus Rei Teſtimonium huic Parti iſtius Indenturæ, penes dictum Illuſtriſſimum & Sereniſſimum Principem Dominum *Jacobum Scotorum Regem* remanſuræ, Nos prædicti *Archiepiſcopus, Epicoſcopus, & Comes*, Commiſſarii, Oratores, & Procuratores præſati Illuſtriſſimi & Chriſtianiſſimi Principis Domini *Henrici Regis Angliæ* Sigilla noſtra apoſtaviſimus, & Præſentes Manuum noſtrarum ſubſcriptione munivimus.

Dat. in Angliâ in Regio Palatio de *Richemont* Viceſimo quarto Die Menſis Januarii, Anno Domini ſecundùm Curſum & Computationem Eccleſiarum Angliçanæ & Scotticanæ Milleſimo Quingentiſimo primo.

Nos autem *Jacobus Rex Scotorum ſupradictus* omnes & ſingula, in eifdem contenta & ſpecificata, Rata, Firma, & Grata habentes, ea omnia & ſingula, pro Nobis, Heredibus, & Succedentibus noſtris, Laudamus, Acceptamus, Approbamus, & Ratificamus, necnon, Tenore Præſentium, Concedimus & Confirmamus, ac omnia & ſingula in eifdem contenta firmiter & inconcuſè Tenere & Obſervare, ac ab aliis Tenere & Obſervari, bonâ Fide & Verbo Regio, promittimus per Præſentes.

In quorum omnium & ſingulorum Præmiſſorum Fidem & Teſtimonium hiis Præſentibus Manu propriâ ſubſcriptis Magnam Sigillum noſtrum apponi fecimus.

Dat. apud *Edinburgh* Decimo ſeptimo Die Menſis Decembris, Anno Domini Milleſimo Quingentiſimo ſecundo, & Regni noſtri decimo quinto.

JAMES REX.

Sub Sigillo Magno, Cere viridis, a Filio Sericis, rubi carnalique colorum, pendente.

Confir-

A. D. 1502.

An. 15. ff. 7.

A. D. 1502.

An. 15. ff. 7.

Ex Asteg.

A. D. 1502.

An. 15. ff. 7.

Ex Asteg.

Confirmatio Tractatus Matrimonii.

A. D. 1502.

An. 7.

A. D. 1502.

An. 7.

Jacobus, Dei gratiâ, Rex Scotorum univcrfis & lingulis, ad quorum Notitiam prefentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm, inter Reverendiffimum in Christo Patrem *Robertum Archiepifcopum Glougenfem*, Prædilectumque Confanguineum noftrum *Patricium Comitem de Botboile* Dominum Halis Magnam Admirallum Regni noftri ac Gardianum Occidentalium Marchiarum ejuſdem, & Reverendum Patrem *Andream Poſtulatam Eccleſiæ Cathedralis Moravienfis*, Commiſſarios, Oratores, Ambaſſiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios noſtros ſpeciales, per Nos fuſcipienter autorizatos, ex una, ac Reverendiffimum & Reverendum in Chriſto Patres *Henricum Cantuarienſem Archiepifcopum* totius Angliæ Primatem & Apoſtolicæ Sedis Legatum Cuſtodem Magni Sigilli Excellentiffimi & Illuſtriſſimi Principis Patriſque & Confanguinei noſtri Cariffimi, *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ &c. ac Domini Hiberniæ, Ricardum Wintonienſem Epifcopum* ejuſdem Regis Angliæ Privati Sigilli Cuſtodem, ac Nobilem & Potentem Dominum *Thomam Comitem Surrie* Theſaurarium Angliæ, præfatique Excellentiffimi Principis Patris & Confanguinei noſtri Commiſſarios, Oratores, Procuratores, Legatos, Deputatos, & Nuncios ſpeciales, Partibus ex altera, quædam Pacta, Conventiones, & Capitula, de & pro Matrimonio, Deo annuente, inter Nos prædictum *Jacobum Scotorum Regem*, & Sereniſſimum Illuſtriſſimamque Dominam *Margaretam Filiam Primogenitam prædicti Excellentiffimi Principis Henrici Regis Angliæ & Præcariffimæ Conſortis ſuæ Elizabethæ Regine Angliæ* ritè celebrando & in facie Eccleſiæ legitimanè Solemnizando, jampridem inita, tractata, conventa, concordata, apponduata, percuſſa fuerint & concluſa, prout in quibuſdam Indenturis, deſuper hincinde conſectis, plenius atque effuſius apparet & continetur,

Quarum Indenturarum Tenor ſequitur, & eſt talis,

HÆC INDENTURA,
FACTA INTER NOS *Henricum Cantuarienſem Archiepifcopum* totius Angliæ Primatem Apoſtolicæ Sedis Legatum Illuſtriſſimi & Chriſtianiffimi Principis

Henrici, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ Magni Sigilli Cuſtodem, Ricardum Wintonienſem Epifcopum* ejuſdem Domini Regis Privati Sigilli Cuſtodem, & *Thomam Comitem Surrie* Theſaurarium Angliæ, ejuſdemque Domini Regis ad infraſcripta Commiſſarios, Oratores, Ambaſſiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios ſpeciales ac generales, ex una, & Reverendiffimum in Chriſto Patrem *Robertum Glougenſem Archiepifcopum, Patricium Comitem de Botboile* Dominum de Halis ac Magnum Admirallum Regni Scotiæ Gardianum Occidentalium Marchiarum ejuſdem, & Reverendum Patrem *Andream Poſtulatam Eccleſiæ Cathedralis Moravienfis*, Illuſtriſſimi & Excellentiffimi Principis *Jacobi*, Dei gratiâ, *Regis Scotorum* ſimiliter ad infraſcripta Commiſſarios, Oratores, Ambaſſiatores, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios ſpeciales & generales, Partibus ex altera,

TESTATUR quòd &c.

In cujus Rei Teſtimonium huic Parti iſti Indenture, penes Excellentiffimum & Sereniſſimum Principem Dominum *Jacobum Scotorum Regem* remanſura, Nos prædicti *Archiepifcopus, Epifcopus, & Comes*, Commiſſarii, Oratores, Ambaſſiatores, & Procuratores præfati Excellentiffimi & Potentiſſimi Principis Domini *Henrici Regis Angliæ*, Sigilla noſtra appoſuimus, & præſentes Manuum noſtrarum ſubſcriptione munivimus.

Datum in Angliâ in *Regio Palatio de Richemont*, Vicelimo quarto Die Menſis Januarii, Anno Domini, ſecundum Curſum & Computationem Eccleſiarum Scotiæ & Anglicanæ, Milleſimo, Quingentelimo primo.

QUIBUS OMNIBUS & ſingulis præſentis per Nos viſis, perſpectis, & diligenter examinatis, nobis maximè cordi eſt ut omnia & ſingula in eis contenta plenè & integrè adimpleantur, obſerventur, & teneantur, atque in omnibus & per omnia prout ſupra narrata & ſpecificata ſunt debitè Executioni demandentur,

Nos igitur *Jacobus Rex Scotorum antedictus* ea omnia & ſingula prædicta Capitula, Pacta, Concordata & Concluſa, prout ſupra infera ſunt & ſpecificata, ac omnia & ſingula in eiſdem contenta,

O

Tenore

A. D. 1502. Tenore Præsentium, Laudamus, Accep-
tamus, Approbamus, & Ratificamus,
nempe Rata, Grata, Firma, & Illibata
firmitee & inconvulsa Observare & Per-
implere, bonâ fide & in Verbo Regio,
Pœnantibus per Præsentem.

In quorum omnium & singularum
Præsentium Fidem & Testimonium
his Præsentibus, Manu propria subscrip-
tus, Magnum Sigillum nostrum appon-
fecimus.

Datum apud *Edinburg* Decimo septi-
mo Die Mensis Decembris, Anno Do-
mini Milleſimo Quingentesimo secundo,
& Regni nostri Decimo quinto.

A. D. 1502.

Nov. 7.

JAMES REX.

*Sub Sigillo Magno Cera viridis, a filis
sericis rubi cæruleique Colorum pen-
dente.*

Confirmatio Capitulorum Pacis.

A. D. 1502.

An. 12. H. 7.

Ex Antiq.

Jacobus, Dei gratiâ, Rex Sætorum
universi & singulæ, ad quos præ-
sentes Literæ pervenerint, Salutem.
Cum quædam Pacis & Amicitiarum
Capitula,

Inter Reverendissimum in Christo Pa-
trem *Robertum Glasgensem Archiepiscopum*,
Prædictæque Consanguineum
nostrum *Patricium Comitem de Bothwell*
Dominum Halis Magni Regni nostri
Admirallium ac Gardianum Occidentali-
um Marchiarum ejusdem, & Reveren-
dum Patrem *Andream* Postulatum *Eccle-
siæ Cathedralis Moravienſis*, nostros veros
& indubitatōs Commissarios, Oratores,
Procuratores, Legatos, Deputatos & Nun-
cios speciales, pro Nobis Hæredibus &
Successoribus nostris, atque Regnis, Ter-
ris, Dominiis, Subditis, Vassallis, Amicis,
Alligatis, Faventibus, & Adhærentibus
nostris quibuscumque, ex una, ac Re-
verendissimum & Reverendum in Christo
Patrem *Henricum Cantuariensem Archiepiscopum*
totius Angliæ Primatem & Apo-
stolicæ Sedis Legatum nuper Custodem
Magni Sigilli Excellentissimi & Illustri-
simum Principis Patriſque & Consanguinei
nostri Carissimi *Henrici*, eadem gratiâ,
Regis Angliæ &c. ac Domini Hiberniæ,
Ricardum Wintoniensem Episcopum ejus-
dem Regis Angliæ Privati Sigilli Cu-
stodem, ac Nobilem & Potentem Do-
minum *Thomam Comitem Sarreie* Thesau-
rarium Angliæ, præfatiq; Excellentissi-
mi Principis Patri & Consanguinei
nostri Commissarios, Oratores, Pro-
curatores, Legatos, Deputatos, & Nun-
cios speciales, pro eodem nostro Patre
& Consanguineo, suisq; Hæredibus &
Successoribus, atque Regnis, Terris, Pa-
triis, Dominiis, Subditis, Vassallis, Fa-
ventibus, Consideratis, & Adhærentibus
suis, Partibus æ altera,

Jampridem hincinde Communicata,
Tractata, Appunctata, Conventa, Per-
culsa, Concordata fuerint & Conclufa,
sicuti in Literis desuper confectis ple-
nius atque efusius apparet & continetur,

*Quarum quidem Literarum Tenor sequi-
tur, & est talis,*

A. D. 1502.

HÆC INDENTURA,

FACTA inter Nos, *Henricum Cantua-
riensem Archiepiscopum &c.*

In cujus Rei Testimonium huic Parti
istius Indenturæ, penes dictum Excel-
lentissimum & Illustrissimum Principem
Dominum *Jacobum Sætorum Regem* re-
manfuræ, Nos prædicti *Archiepiscopus,*
Episcopus, & *Comes*, Commissarii, Ora-
tores, & Procuratores præfati Illustrissi-
mi & Christianissimi Principis Domini
Henrici Regis Angliæ Sigilla nostra ap-
posuimus, & præfentes Manuum no-
strarum subscriptione munivimus.

Dat. in *Regio Palatio de Riebecent*
in Angliâ, Viceſimo quarto Die Mensis
Januarii, Anno Domini, secundum Cur-
sum & Computationem Ecclesiæ Cur-
Anglicanæ & Scoticanæ, Milleſimo
Quingentesimo primo.

NOS igitur *Rex Jacobus antedi-
ctus*, visis perpectis & examinatis per
Nos Capitulis, Passis, & Composi-
tionibus præfentis, que iusta & honesta
videntur & maxime Nobis placent,
Volentes & Decernentes ea omnia &
singula Literis nostris Patentibus, Ma-
nibus propriis subscriptis, ac nostro Re-
gio Sigillo munitis, Confirmare, Appro-
bare, & Corroborare, idcirco prædi-
cta Capitula, Pacta, Concordata, &
Conclufa, prout supra inserta sunt, ac
omnia & singula in eis contenta, pro
Nobis, Hæredibus, & Successoribus no-
stris, Tenore Præsentium, Laudamus,
Acceptamus, Approbamus, & Ratifica-
mus, ac Rata, Grata, Firma, & Illibata
habemus, ac ea omnia & singula de no-
vo Concedamus & Firmamus.

Et, ad valdiorem Præmissorum Fir-
mitatem & Robur, Fidem nostram &
Verbum Regium interponimus & obli-
gamus,

A. D. 1502. *Nov. 7.* gamus, ac etiam ad Sacrosancta Dei Evangelia, coram Secretariis nostro & in presentia Commissariorum hinc inde predictorum & aliorum Regni nostri Magistrum Procerum & Consiliariorum nostrorum Manibus nostris propriis per nos reverenter tacta, Jurejurando astrinximus & astringimus per Praesentes quod omnia & singula in praesentis Capitulis, Pactis, Conventis, & Concordatis contenta & expressa, omni dolo, fraude, simulatione, & quacumque alia sinistra interpretatione cessantibus, eum effectu & realiter Tenebimus, Perimplebimus, & inviolabiliter Observabimus, ac ab aliis Teneri, Perimpleri, & Observari facimus, nec ullo unquam tempore in contrarium venimus;

Abolutionem vero vel Relaxationem hujusmodi nostri Jurisjurandi nullo unquam tempore petitori a Summo Pontifice, vel ejus & Sedis Apostolicæ Legato aut Delegato, seu Or-

diario aut alio quocumque absolvere vel relaxare valente, nec, si proprio motu Nobis detur aut concedatur, hujusmodi Concessione usuri; sed Abolutioni, Relaxationi, & Concessioni praedictis, palam, publice, & expressè, ac in vim Pacti Renunciamus per Praesentes.

In quorum omnium & singulorum Praesentium Fidem & Testimonium huius Praesentibus Manu propria subscriptis Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Edinburg* Decimo septimo Die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, & Regni nostri Decimo quinto.

JAMES REX.

Sub Sigillo Magno, Cera viridis, a Filis sericis rubei carneisque Colorem pendente.

Commissio ad Tradendum & Recipiendum Literas Confirmatorias super Capitulis Pacis ac Matrimonii.

A. D. 1502. *Nov. 7.* *Ex Anteq.* **J**acobus, Dei gratia, Rex Sctorum, universis & singulis, ad quorum Notitias praesentes Litterae pervenerint, Salutem.

Sciatis Nos, De Fidelitatibus, Industriis, & providis Citecompectionibus, Dilectionum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendi in Christo Patris *Andree Episcopi Moravienfis* Commendatarii de *Pettinweme* & *Cottingham* in Angliâ, *Alexandri Domini Bone* Magni Cameraarii Regni nostri, & Magistri *Gavin Dunbar* Decani *Moravienfis* nostrorum Rotorum & Registrii ac Concilii Clerici, quamplurimum confidentes,

Ipsos & Duos eorum conjunctim (dicto Reverendo Patre existente uno eorumdem) nostros Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, Deputamus, & Ordinamus per Praesentes,

Dantes & Concedentes eisdem nostris Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, & Duobus eorum conjunctim (dicto Reverendo Patre existente uno ut praeimitur) nostram plenariam Potestatem & Mandatum speciale Conveniendi cum Nobili Viro *Thomâ Darcy* Milite Ville *Berwici* Capiteano, ac Specnabili & Scientifico Viro *Henrico Babintan* Sacrae Theologiae Professore, Commissariis, Oratoribus, Legatis, De-

putatis, & Nunciis Excellentissimi & Illustrissimi Principis *Henrici Regis Angliae* Patris & Consanguinei nostri carissimi per eum Nobis destinatis,

Ac nostras Litteras Confirmatorias, in Ternis Formis divisim confectas, & sub nostro Magno Sigillo sigillatas, & Manibus nostris propriis Subscriptas & Subsignatas,

Super quibusdam Capitulis Pacis & Amicitiarum inter Nos & praedictum Illustrissimum Principem, ac Matrimonii inter Nos & Serenissimam Principissam *Margaretam ejus Primogenitam Filiam* Consortem nostram carissimam, necnon Reformatione Attenptatorum &c. alias per nostros & suos Commissarios initis & conclusis,

Praedictis suis Commissariis ejus Nomine pro Nobis & Nomine nostro Tradendi & Deliberandi,

Consimilesq; Literas Confirmatorias, pro Parte dicti Illustrissimi Principis Patris & Consanguinei nostri Carissimi, etiam in Ternis Formis divisim confectas, & sub suo Magno Sigillo sigillatas, & Manibus suis propriis subscriptas & subsignatas, Petendi, Exigendi, Acceptandi, & Recipiendi,

Instrumentaq; super Deliberatione & Receptione Litterarum praedictarum Petendi, Requirendi, Levandi, & Nobis Tradendi,

Ac

A. D. 1502. Ac omnia alia & singula Facienda,
Gerendi, & Procurandi quæ in Præmissis
sunt & circè necesse fuerint seu quomodolibet oportuerit.

Nov. 7.

Edinburgi Decimo nono Die Mensis Decembris,
Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo,
& Regni nostri Decimo quinto.

A. D. 1502.
Nov. 7.

Dat. sub Magno Sigillo nostro apud

Sigillo aulico.

De dictis Literis hincinde mutuo traditis.

A. D. 1502. **I**N DEI NOMINE AMEN.
Per præfata Publicum Instrumentum cunctis appareat evidentè quòd,

Nov. 13. H. 7.
Ex Antiqu.

Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, Indictione sexta, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divina Providentiæ, *Pape Sexti* Anno undecimo, Mensis verò Decembris Die Vicefimo,

In Hospitio quondam *Walteri Bartholomæi* infra Burgum de Edinburgi in Regno Scotiæ notoriè situato,

Præsentibus Me Notario Publico subscripto & Testibus infra scriptis,

Constitutis personaliter Nobilis Egregius & Circumspecti Viri Dominus *Thomas Darcy* Miles pro Corpore Excellentissimi in Christo Principis & Domini Domini *Henrici*, Dei gratiæ, *Regis Angliæ & Franciæ* ac Domini *Hiberniæ* Illustrissimi ipsiusque *Ville Berwicki* Capitaneus, & *Henricus Bohynston* Clericus Sacræ Theologiæ Professor, ipsius Excellentissimi Principis *Regis Angliæ* Consilarii, Oratores, Legati, Deputati, & Nuncii speciales, & Reverendus in Christo Pater & Dominus Dominus *Andreas Moravicus* Episcopus, Prænobilis Dominus *Alexander Dominus Hume* Camerarius Scotiæ, & Scientificus Vir Magister *Gavinus Dunbarre* Decanus Ecclesiæ Moravientiæ, Illustrissimi Principis *Jacobi Regis Scotorum* Commissarii, Procuratores, Deputati, & Nuncii speciales,

De quorum Potestate & Auctoritate in hac parte michi Notario Publico subscripto, per Litteras præfatorum Principum, eorum Magnis Sigillis sigillatas, apparuit manifestè,

Præfati Oratores Excellentissimi Principis *Regis Angliæ* Nominè & pro Parte ipsius *Regis Angliæ*, ac supra scripti Commissarii Illustrissimi Principis *Regis Scotorum* Nominè & pro Parte ipsius *Regis Scotorum*, tunc & ibidem motu traderunt, & una Pars alteri hincinde deliberavit Litteras Confirmatorias omnium & singulorum Articulorum & Capitulorum,

Tàm de & super perpetua Pace & A. A. D. 1502
amicitiæ, ac Reformatione quorumcumque Attemptatorum per Subditos alterius Principum prædictorum fiendorum & perpetrandorum, quàm de & super Matrimonio inter ipsam Illustrissimam Principem *Jacobum Regem Scotorum* & Illustrissimum Dominum Serenissimumque Principissam *Margaretam* præfati Excellentissimi Principis *Regis Angliæ* & Præclarissimæ Consortis suæ *Elizabethæ Regine Angliæ Filium Primogenitum* Deo annuente Celebrando, nuper Auctoritate sufficienti inter ipsos Principes concordatorum, initorum, & conclusorum,

In Trinis Pergameni Membranis sepèralibus pro alterutra Parte Principum prædictorum confectas, & eorum Magnis Sigillis in Cera viridi sigillatas, & Subscriptionibus Manualibus eorundem Principum, ut asseruerunt, munitas,

Quas quidem Litteras Confirmatorias iidem Oratores & Commissarii, pro Partibus & Nominibus Principum suorum prædictorum, hincinde receperunt & acceptarunt, ac publicè Procellabantur tunc ibidem quòd, si præfate Litteræ Confirmatoriæ, sic, ut præmittitur, alternatim Deliberatæ & Receptæ, placeant prædicto Excellentissimo Principi *Regi Angliæ*, & ipse affirmaverit, ac per Litteras suas significaverit Filio suo *Regi Scotiæ* ipsas Litteras Confirmatorias fore sufficientes & in Jure validas, quòd tunc dictæ Litteræ Confirmatoriæ, sic Traditæ, Deliberatæ, & Receptæ, haberentur per Principes supra scriptos pro bonis & efficacibus deliberatis & receptis ex utraque Parte Principum prædictorum,

Et, in Casu quo visum fuerit eidem Excellentissimo Principi *Regi Angliæ* ipsas Litteras Confirmatorias non esse sufficientes, nec in Jure validas, sed eas peccare & dencere in Materiâ, Scripturâ, vel Formâ, quòd extunc licebit utrique Principi Principum prædictorum Litteras suas proprias Reformare, Corrigitare, vel Emendare, ac eas de Novo scribi & in competentiorem Formam redigi facere sigillatas & Manu suâ propriâ

A. D. 1502. priù signare, servari omnino in effectu Conformitate in Reformatione Litterarum hujusmodi & prefatas Litteras Confirmatorias ut prefertur hincinde Deliberatis & Receptis iteratò Reliberare & mutuo Recipere, & alias Litteras Confirmatorias Competentiores & Validiores & Sufficientes, loco dictarum Litterarum, sic in eventu Reliberatarum & Receptorum, hincinde Tradere & Recipere, ac in locum ipsarum Litterarum minus Validarum Surrogare, Firmare, & Stabilire, easque Observare & Adimplere, prout ac si Dio & Loco superscriptis fuissent & essent per ipsas Partes mutuo Tradite & Recepte.

Et insuper prefati Commissarii Regis Scotorum asseruerunt & promiserunt tunc & ibidem superscriptis Oratoribus Regis Anglie, quòd quidam Leon, infra Regnum Scotiæ nominatus Rex Armarum, iter arripere, absque morâ, cum Litteris Regis Scotiæ directis Regi Angliæ, & Reportantibus effectum superscriptum, ad optandum & habendum Voluntatem & Complacentiam ipsius Excellentissimi Principis Regis Angliæ Quid & Qualiter in de & super Præmissis Serenitas sua Regia duxerit faciendum.

Et prefati Oratores & Commissarii Principum prædictorum tradiderunt & hincinde deliberaverunt Litteras Commissionum suarum, eis per prefatos Principes in hac parte ut asseruerunt factas, & eorum Magnis Sigillis figillatas.

Super quibus omnibus & singulis prefati Oratores & Commissarii Principum prædictorum a Me Notario Publico subscripto sibi fieri petierunt unum vel plura Instrumentum vel Instrumenta.

Acta fuerunt hæc prout superscribuntur & recitantur sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis,

Præsentibus tunc ibidem,

Egregiis & Circumspectis Viris Magistris,

Littera Regis Scotorum, pro Conductu.

R E X,

A. D. 1503.
An. 18. H. 7.
Ea Angra.

WEIL Belouis Coufang we grete you welc.
And for samekil as the
Maister of Beltonne is to
cum till we in certane grete Charge fra

Georgio Hepburne Præposito Ecclesie A. D. 1502.
Collegiaræ de Lincolndane,
Willelmo Wanne Canonico Ecclesie
Cathedralis Abirdonenfis,
Johano Forman Rectore de Acworth,
Nobilibusque Viris,
Rogero Holmyng,
Et Johanne Howe de Duns,
Militibus,
Providis Circumspectisque Viris Mag-

istris,
Georgio Newton,
Johanne Sanchez,
Thoma Bullars,
Notariis Publicis,
Johanne Forman Armigero,
Leone Rege Armarum,
Johanne Elly,
Radulpho Conyers,
Willelmo Elly,
Et Thoma Armerer,
Generosis,
Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et ego Johannes Deyce Clericus Coventricensis & Lichfeldensis Diocesis, Publicus Auditorius Apostolicæ Notarius Curieque Eborum Registrarius & Altorum Scriba, quia Præmissis omnibus & singulis, dico sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis agerentur & fierent, nec cum prænominatis Testibus presentes personditer interfui eoque sic fieri vidi & audivi, ideo presentes Publicum Instrumentum, Mene meâ propriâ scriptam, exinde confecti, subscripsi, publicavi, & in hanc Publicam Formam redegi, Signoque ac Nomine meo solito & consuetis signavi rogatus & requisitus in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.

Et constat michi Notario de Rasura post Verbum SPECIALES in sexta Linea a Capite presentis Instrumenti computando, quam approbo, & omni sinistra suspitione careo volo.

J. DEYCE.

the Right Excellent Hie and Mithri A. D. 1503.
Prince and our Derrert Coufang the King
of Ingland,

We exhort and Prayis zou ritht effectually yat ze will mete the said
P Maister

A. D. 1503. *Master of Beloune* at the Water of Twede, and mak him to be honorable Convoyt till Ws as accordis for our Worshipp, as ze will report speceall thank of Ws yerefor, and do Ws singlors Emplenece.

Rec. 7.

Writin, undir oure Signet at Edinburgb, the sixtecoth Day of Februarie,

and of our Regne the sixteenth Zere.

A. D. 1503.

Rec. 7.

JAMES R.

Locus Sigilli.

Dilectis Consanguineis nostris Alexandro Dominis Hume, &c.

SCHEVES.

De Conductu pro Eleemosinario Regis.

Till ane Ryght Worshippfull Clerc and our traist and wele belovede Frende Maister Alexander Lye, Almoner to the Ryght Hie and Mythy Prince the King of Inglande.

REX SCOTORUM.

A. D. 1503.

An. 16. R. 7.

Ex Autogr.

R *Isbe Traist and Weilbelovite We grete zow wele.*

And for samekill as we ar informat that ze ar remaoyog on the Marchis to cum to Ws with certane Charge fra oure Dearest Bruthere the King of Inglande,

We have commaundit oure Coufing the *Lorde Hume* to Meit zow, and mak zow be soverly Convoyt to oure Prefens, like as oure *Herald Smandone* sal informe zou at mar lynch,

To quhome ze wil gif ferme Credence in it he schewis zow in oure Name in the Premissin.

And God have zow in his keeping.

Writin, under oure Signet, at Edinburgb, the xix. Day of Februarie.

JAMES R.

SCHEVES.

Litera nuper Ambassiatorum Scotis ad Regem.

To the Ryght Excellent Ryght Hie and Mythy Prince the Kinges Grace of Inglande.

A. D. 1503.

An. 16. R. 7.

Ex Autogr.

R *Yht Excellent Ryght Hie and Mythy Prince,*

We commend Ws, with all our lawly Service, to zour most gracious Excellence, thanking the samyn, with all hertly Humilite, of the greit Noblite Benignite and Humanite baith schawio and causit be shawin till ws withio zoure Realme, cumyog to zoure gud Grace and Being thaire, with the samyn both io zoure Palace of Rychemont in London and all the way in oure returnyng Hame to Scotland.

And we have shawio at lenth till oure Soverein Lord and Maister's Grace zoure Derrest Sone of the greit Cheir Cherefling, Tretyng, Luffand and Honorable intertenyng of Ws in his Materis, and of the Ryght kyndly, hertly, and tendir Comonyng be zoure Hienes of zoure said Sone oure Maister's Grace at all tyme; of the quhilk he is grety

Rejosit, and fall, will God, io tyme A. D. 1503. cumyng rik and keip als gud a part to zoure Grace as it war to his Carnell Fadir.

To the Verification of the quhilk his Hienes sendis zoore Excellence, with zour Servitour *Bealy*, this Berar, his Aith subscribit with his Hand befor Witnes, with a Lettir undir his Hand writ and Grete Selc, thit he fall not desyre nore ask his Lady and Spous oure Sovereine Lady, unto the tyme content in the Articlis maid betuix zour said Sone and zoure Grace;

And sa zour Majeite may undirstand that zoure said Sone's-gynnys u ele; and of a God Bearynyng, will God, fall follow a God Ending.

Ferdir zoure said Servitour this Berar *Bealy* will schaw at lenth and report all Matris to zoure Grace as he has sene; quha veraly, as we undirstand, has bene zoure

A D 1501. zoure faithfull and diligent Servand in
thir Premissis divers tyones.

RES. 7.

And, be thair ony Service, we may
do to zoure gracijs Honour nixt oure
awin Maister, we sal be Redy, as throw
zoure greit Nobilitie we are boundin.

And we besik lawly zoure Excellence
ze will empris to Recommend us
to the Queens Grace, and till our So-
verain Lady of Scotland zour Derrest
Dohtir, as thair humyll Seervitoris.

Ryht Excellent Ryht Her and Mihty
Pryncce, we besik Jhesu Omnipotent to
conserve zoure unait gracijs Majeste in

eternall Prosperite, and as zour humble
Seervitours desire.

RES. 7.

Writtin at *Edinburgh* the xxiv. Day
of Februaire.

*Excellentissima vestra Sacra Regia Ma-
jestatis,*

Servi perhumiles,

ROBERTUS GLASGUENSIS ARCHIE-
PISCOPIUS.
PATR. EALE OF BOTHVILE.

*De Literis Papa, Confirmatoriis super Matrimonio Scotis,
impetrandis.*

A. D. 1503.

AN. 18. R. 2.

FRAN. 18.
R. 7. M. 3.

REX universis & singulis, ad
quorum Notitias presentes Li-
teras pervenerint, Salutem.

Cum inter Nos & Illustrissimum Prin-
cipem *Jacobum Scotorum Regem* Confan-
guineum & Filium nostrum Carissimum,
pro Conservatione Regnorum & Domi-
niorum nostrorum illorumque perpetuo
& felici Regimine, sint certae Conven-
tiones, Tractatus, & Capitula super ve-
ra, firma, perpetua Pace, Concordia, Am-
icitia, Liga, & Consideratione, inter
se per Nos & dictum Illustrissimum
Principem sub nostris Magnis Sigillis &
Subscriptionibus Manualibus Approbata
& Ratificata,

In quibus, inter alia, expresse & spe-
cifice cavetur quod uterque nostrorum
Principum praedictorum Literas Confir-
matorias, omnium & singulorum in di-
ctis Tractatibus & Capitulis contentor-
um & specificatorum, a *Summo Ponti-
fice* Sanctissimoque Domino nostro Papa
impetraret, ac alter alteri eandem Lite-
ras Confirmatorias Originales, citra pri-
mum Diem Mensis Julii, Anno Domini
Millesimo Quingentesimo tertio, vicissim
& mutuo transmitteret & liberaret,

Nos igitur,

De Fidelitatis, Probatis, Indu-
stris, & providis Circumspectionibus,
Reverendorum in Christo Patrum, *Hadriani
Hersfordensis, & Silvestri Wigornien-
sis*, Episcoporum, & Illustrissimum
confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos
Oratores, Commissarios, Procuratores,
& Nuncios speciales Fecimus, Constitu-
imus, & Ordinavimus, ac Tenore
Praesentium, Facimus, Constituimus,
& Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem nostris A. D. 1503.
Oratoribus, Commissariis, Procuratori-
bus, & Nunciis, & eorum alteri, nos-
tram plenariam Potestatem & Mandatum
speciale coram dicto Sanctissimoque
Domino nostro Papa, Nomine nostro &
pro Nobis, Comparandi,

Praedictaq; Conventiones, Tractatus,
& Capitula, Nomine nostro, per suam
Sanctitatem confirmari Supplicandi, Pe-
tendi, & Requirendi, & Confirmationi
hujusmodi Consentendi,

Bullasq; Apostolicas sub Plumbo Pe-
nales, dictis Conventionibus, Tractati-
bus, & Capitulis, pro Observatione eor-
undem, conformes, Expediendi & Le-
vandi,

Processusque, coram quibuscumque
Judicibus, ad hoc delegatis, fieri & de-
super fulminari Petendi, Audiendi, Exi-
gendi, & Recipiendi,

Et generaliter omnia alia & singula
Faciendi, Gerendi, Excoercendi, & Ex-
pediendi quae circa Praemissa & ea tan-
gentia necessaria fuerint seu etiam oportuna;

Promittentes, bona Fide & in Verbo
Regio, Nos Ratum & Gratum habere &
habitueros totum & quicquid per dictos
nostros Oratores, Commissarios, Procura-
tores, & Nuncios, & eorum alterum,
in Praemissis aut aliquo Praemissorum,
Actum, Factum, Gestumve fuerit, seu
quomodolibet Procuratum.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
tertio Die Aprilis.

Per ipsam Regem.

A. D. 1503.

An. 7.

De Custodia Commiffa Epifcopatus Coventr. & Lich.

A. D. 1503.

An. 7.

A. D. 1503.

An. 15. H. 7.

Pat. 15. H. 7.

P. 2. n. 19.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus, Venerabili in Christo Patri *Galfrido Blithe Coventrensi & Lichfeldensi Electo* Custodiam omnium & omnimodorum Temporalium & realium Possessionum Episcopatus Coventrensis & Lichfeldensis prædicti, ac eidem Episcopatu quomodolibet & ubicumque infra Regnum nostrum Angliæ & Marchiis Walliæ pertinentium annexorum sive spectantium, ac omnia Exitus, Proficua, Firmas, Reddus, Reventiones, & Emolumenta omnium & singulorum Possessionum Temporalium prædictorum, in Manibus nostris existentia & Nobis qualitercumque emergentia, ratione ultimæ Vacationis Episcopatus prædicti per Translationem Venerabilis in Christo Patris *Johannis Arundell nunc Exoniensis Episcopi* a Sede Coventrensi & Lichfeldensi prædicta (videlicet) a tempore prædictæ Translationis, & a tempore quo dictus Episcopatus Coventrensis & Lichfeldensis sic vacavit hucusque provenientia, & quantum Temporalia prædicta in Manibus nostris fore contigerint, & ex nunc durante Vacatione illâ provenitura,

Habenda & Occupanda omnia & singula Temporalia prædicta, cum omnibus & singulis eorundem pertinentiis, ac leyanda & percipienda omnia Exitus, Proficua, Reddus, Reventiones, & Emolumenta prædicta a dicto tempore Vacationis prædictæ durante eadem Vacatione eidem *Galfrido*, tam per

Manus suas & Ministrorum suorum proprias, quam per Manus omnium & singulorum Receptorum, Ballivorum, Appratorum, Firmariorum, Tenentium sive Occupatorum Possessionum Temporalium prædictorum & eorum cujlibet ac cujlibet indè Parcelle, ac per Manus omnium & singulorum Escaetorum nostrorum in Comitibus illis, in quibus Possessiones & Temporalia illa seu aliqua indè Parcelle separatim existunt sive existit, adeò plenè liberè & integrè prout Nos ea haberemus, ratione Vacationis Episcopatus illius, a toto tempore ejusdem Vacationis, si præsens Concessio nostra eidem *Galfrido* indè facta non fuisset, absque Compto, Responso, seu aliquo alio Nobis pro Præmissis seu aliquo Præmissorum reddendo, solvendo, seu sciendo quovis modo,

Et quòd expressa mentio de vero Valore Annuo Temporalium prædictorum, aut de Certitudine Exituum, Proficuum, Firmarum, Reddituum, Reventionum, & Emolumentorum prædictorum, seu aliquo alio Certitudine, aut de aliis Donis sive Concessionibus, per Nos eidem *Galfrido* ante hæc tempora factis, in Præsentibus facta non existit, aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione in contrarium facta, edito, ordinato, sive proviso, aut aliquâ aliâ Causâ seu Materiam quacumque, in aliquo non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

De Trahendo super Donatione propter Nuptias.

A. D. 1503.

An. 15. H. 7.

Pat. 18. H. 7.

n. 10.

REX universis & singulis, ad quos præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cum jampridem, Inter nostros & Illustrissimi Principis Consanguinei & Filii nostri Carissimi *Jacobi Soverrum Regis* Commissarios, Oratores, Ambassadors, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales, per utrumque nostrum dictorum Principum sufficienter hinc inde auctorizatos,

Quædam Pacta, Conventiones, & Capitula, A. D. 1503.

De & super Matrimonio, inter prædictum Illustrissimum Principem *Sephorum Regem* Serenissimamque, & Illustrissimam Dominam *Margaretam nostram* & Præcarissimam Consortem nostram: *Elinabethæ super Regina Angliæ Filiam Primogenitam* Contrahendo;

Inter, Trahata, conventa, concordata, appenduata fuerint & conclusa, prout in Literis nostris & suis Confirmatoriis,

A. D. 1503. totius, Magnis Sigillis nostris munitis, & Manibus nostris hincinde subscriptis, desuper confectis, latis & effusis continetur,

Quod quidem Matrimonium, inter præfatum Serenissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* & Dominam *Margaretam Filiam nostram*, nuper ritè & legitimè per Verba de præfati Contractum fuit, & in facie Ecclesiæ, Deo annuente, brevè solemnitizabitur & perficietur,

Et quia in Pactis, Conventionibus, & Capitulis prædictis expressè & specificè, inter alia, contineatur,

Quòd idem Illustrissimus Princeps *Scotorum Rex*, citra *Primum Diem Mensis Julii*, qui erit in Anno Domini *Millesimo Quingentesimo tertio*, eidem Præclarissimæ Filie nostræ, ad Terminum Vitæ suæ, talem & tantam Donationem propter Nuptias inter eos celebrandas, qualem & quantum aliqua Regina Scotiæ unquam habuit, in Villis, Dominis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, efficacioribus viis & mediis quibus de jure fieri possit, faceret, daret, & concederet, ipsamque, vel ejus Commissarium, Procuratorem, vel Deputatum, Commissarios, Procuratores, vel Deputatos, ad hoc missos & destinatos, citra eundem Primum Diem Julii, in realem, corporalem, plenam, & pacificam Possessionem eorumdem effectualiter mitteret & induceret, mittive & induci faceret,

Et si Anni Redditus dictarum Villarum, Dominiorum, Minciorum, Terrarum, & Prædiorum ad Minorem Summam quàm *Duarum Millium Librarum Sterlingorum*, secundum Computationem & Æstimatiouem quæ nunc fit & habetur in Angliæ, & quæ faciunt & constituunt *Sex Millia Librarum Monetæ nunc currentis* & *habentis cursum in Scotia*, deductis Oneribus & Expenfis quibuscunque, se annuatim extendant, idem Filius & Consanguineus noster *Scotorum Rex* totum & omne illud, quod in ea parte dictæ Summæ defuerit, in aliis Villis, Dominis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, in aliquibus Locis citra Mare Scoticum situatis, ad prædictam Summam *Duarum Millium Librarum Sterlingorum* se extendentibus, citra Quintumdecimum Diem præfati Mensis Julii, dicto Anno Millesimo Quingentesimo tertio, suppleret & realiter perficeret,

Et ipsa Villas, Dominia, Terras, Prædia, & Redditus, quæ ad hujusmodi Supplementum, ut prædictum est, assigna-

ret, citra eundem Quintumdecimum A. D. 1503. Diem Julii, supradicto Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio, præfata *Filia nostra* Carissimæ, ad Terminum Vitæ suæ, in Locis prædictis, efficacioribus viis & mediis quibus de jure fieri possit, daret & concederet, ipsamque *Filiam nostram*, vel ejus Commissarium, Procuratorem, vel Deputatum, Commissarios, Procuratores, vel Deputatos, pro hujusmodi Possessione adipiscenda destinatum vel destinatos, citra eundem Quintumdecimum Diem Julii, in realem, corporalem, plenam, & pacificam Possessionem eorumdem, effectualiter mitteret & induceret, mittive & induci faceret,

Ac etiam quòd prædicta *Filia nostra* omnia & singula Præmissa, sibi in Donatione propter Nuptias collata, sine Diminutione aut Revocatione, Autoritate Parlamenti Regni Scotiæ, vel alio modo aut quovis quæsito colore, faciendâ, tam in Vita ipsius Filii & Consanguinei nostri *Scotorum Regis*, quàm post Mortem ejusdem durante Vita ejusdem Filie nostræ naturali, sine Expulsionem, Interruptionem, aut Contradictionem quacunque Teneret & Possideret,

Provisio quòd dictus Illustrissimus *Rex Scotorum* omnes & singulos Redditus, Fructus, & Proventus, ex prædictis Villis, Dominis, Maneriis, Prædiis, & Redditibus, ex Donatione propter Nuptias eidem *Filie nostræ*, ut præmittitur, dandis & assignandis, provenientes, durante Vita sua naturali perciperet & haberet,

Quòdque idem Illustrissimus *Scotorum Rex*, durante Vita sua naturali, Sumptibus & Expenfis suis, præfata *Filia nostra* omnia & singula, quæ ad Apparatum Corporis sui, Ornatum Domorum suarum, Vecturas, Equitatus, Suppellectilem, Utensilia, Victum, & Vestitum sua, ac Rem Familiarem & Domesticam, & alias Res quascunque, secundum Honorem, Statum, Gradum, & Dignitatem ejusdem Filie nostræ, necessaria fuerint seu quomodolibet coudentia, necnon Familiaribus, Domesticis, & Servientibus præfate Filie nostræ, tam Viris quàm Fœminis (quorum quidem Servientium Viginti quatuor erunt Anglici, partim Viri, partim Fœminæ, ad Optionem & Electionem ejusdem Filie nostræ) Esculenta, Potulenta, Stipendia, Vestitus, Vecturas, Equitatus, ac omnia & singula alia, quæ eisdem Familiaribus, Domesticis, & Servientibus, secundum Honorem & Condecentiam Status & Dignitatis præfate Filie nostræ, similiter necessaria fuerint seu convenientia,

Q. nientia,

A. D. 1503.

R. 7.

nientia, supportaret, exhiberet, præstaret, & ministraret, supportari, exhiberi, præstari, & ministrari faceret.

Et, quotiens & quando contigerit aliquem vel aliquam dictorum Servientium Anglicorum Obire, totiens & tunc liceret *dictæ Filie nostræ*, durante Vita sua, in Locis Demortuorum vel Demortuarum, usque ad Numerum Duodecim Personarum, alios vel alias Anglicos vel Anglicas, ad Sumptus & Expensas prædictas, subministrare & subrogare.

Et, præter vel ultra dicta Apparatum, Ornatum, Vitium, & Vestitum, & alia prædicta supra specificata necessaria concedentia & convenientia, ideam Serenissimus Rex *Scotorum*, durante Vita sua naturali, *eidem Filie nostræ*, ad Usum proprium *ejusdem Filie nostræ*, ex dictis Villis, Dominis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus *Mille Libras*, legalis & usualis Monete *Scotie* jam Currentis & habentis Cursum in Regno *Scotie*, quæ faciunt & constituunt *Quingentas Marcas* Sterlingorum Monetæ jam Currentis & habentis Cursum in Regno *Angliæ*, in festis Pasche & Sancti Michaelis, per æquales Portiones, traderet, daret, & solveret, tradidit, daret, solvi faceret.

Cum quibus quidem *Mille Libris prædictis* eadem *Filia nostra*, Loco & Nomine prædictorum Villarum, Dominiorum, Maneriorum, Terrarum, Prædiorum, & Reddituum, durante Vita naturali præfati Domini *Jacobi Serenissimi Regis* tantum, teneret & reputaret Se contentam, & de eisdem Villis, Dominis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, durante Vita ejusdem, Serenissimi *Regis Scotorum*, Se nullatenus intromitteret.

Licetòque *eidem Filie nostræ* prædictam Summam *Mille Librarum* & quamlibet inde Parcelam, de tempore in tempus, durante Vita præfati Domini *Jacobi Regis Scotorum*, in suos proprios & alienos Usus, sine impedimento ipsius Domini *Jacobi Regis Scotorum* vel cujuscunque alterius, liberè ad votum suum convertere & disponere.

Et, si contingeret præstam *Filiam nostram* dictum Serenissimum Regem *Scotorum* super vivere, & post Mortem ejus Superstitem fore, eadem *Filia nostra*, post Mortem ejusdem Serenissimi *Regis Scotorum*, in prædictis Villis, Dominis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus Statum, Titulum, & Possessionem suos prædictos, durante Vita *ejusdem Filie nostræ*, continuaret & retineret, continuare & retinere posset & deberet, tradiditque, Exitus, Proventus, & Red-

ditus, ex eisdem provenientes, ubicumque *A. D. 1503.* que *ipsam Filiam nostram* postea habitare vel morari, vel ad quacumque Regna vel Partes extra idem Regnum *Scotie* Se transferre, transire, vel migrare placuerit vel contigerit, pacifice, integre, & plene, sine aliqua Diminutione, Insuperdimento, Expulsionem, Interruptionem, vel Contradictionem Hæredum vel Successorum præfati Serenissimi *Regis Scotorum*, aut aliejus vel aliquorum aliorum quorumcumque, durante Vita ejusdem *Filie nostræ*, ad suum Usum proprium perciperet & haberet, percipere & habere posset & deberet.

Ac insuper quòd idem Serenissimus Rex *Scotorum* omnia & singula Scripta, Literas, Munimenta, & Instrumenta, prædictam Donationem propter Nuptias, Concessionem & Donationem omnium & singulorum, prædictorum Dominiorum, Villarum, Maneriorum, Terrarum, Prædiorum, & Reddituum, ac Missionem, Traditionem, & Inductionem in realem Possessionem eorundem, necnon Supplementum dictorum Dominiorum, Maneriorum, Villarum, Terrarum, Prædiorum, & Reddituum, Concessionem & Donationem eorundem, ac Missionem, Traditionem, & Inductionem in realem Possessionem eorundem, convenientia, & supradicta tunc facta & habita, & quæ de jure fieri deberent, Nobis, nostròve Commissario, Procuratori, vel Deputato, Commissariis, Procuratoribus, vel Deputatis, ad hoc sufficienter autorizatis, citra prædictum primum Diem Julii, ad Usum prædictæ *Filie nostræ*, apud Villam nostram *Berwici*, Tradere & Liberare, Tradidit & Deliberari faceret.

Nos igitur,

Omnia & singula, superius contenta & specificata, rati pro Parte nostra quam prænominate *Filia nostra Charissime*, juxta vim formam & effectum eorundem, observari, teneri, adimpleri, debiteque Executioni demandari cupientes,

De Fidelitatibus, Industrias, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Thome Dacre* Domini de Dacre, *Roberti Sherbourn* Clerici Decani Ecclesie Cathedralis Sancti Pauli Londoniæ, ac Dilectorum Nobis, *Johannis Cartynton*, & *Ricardi Erynton*, Armigerorum, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Assignamus, Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes

A. D. 1503.

Nov. 7.

Dantes & Concedentes eisdem Tribus & Duobus eorum (quorum præfatum *Dominum Dacre* vel *dictum Decanum* unum esse volumus) plenam; Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, *pro Nobis & dicta Filia nostra*, ac nostro & ejus Nomine, cum prædicto Illustrissimo Rege *Scotorum* Filio nostro Carissimo, seu ejus Commissario, Procuratoribus, Attornatis, sive Deputatis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Charissimo Filio nostro ac hoc habentibus, Conveniendi, Communicandi, & Tractandi.

Ac de tali & tanta Donatione, propter Nuptias *dictæ Filie nostre* tendæ, qualem & quantam Donationem aliqua Regina *Scotie* unquam, in Villis, Dominis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, habuit, ac de vero Valore annuo omnium & singulorum eorundem Dominiorum, Maneriorum, Villarum, Terrarum, Prædiorum, Reddituum, ac aliarum Rerum, aliisque Probitis & Commoditatibus eorundem, & ad quantam Summam, tam tempore Pacis quam Belli, annuatim, ultra Onera & Expensas, se extendant, diligenter Inquirendi, Investigandi, & Cognoscendi.

Et, si talis Donatio ad Minorem Summam quam *Duorum Millium Librarum Sterlingorum*, quæ constituunt & faciunt *Sex Millia Librarum Monete Scotie*, deductis Oneribus & Expensis quibuscumque, annuatim se extendant, tunc de toto & omni eo, quod in ea parte dictæ Summæ fuerit, in aliis Villis, Dominis, Maneriis, Terris, Prædiis, & Redditibus, in aliquibus Locis citra Mare *Scoticum* sitis, usque ad prædictam Summam *Duorum Millium Librarum Sterlingorum*, quæ constituunt & faciunt *Sex Millia Librarum Monete currentis & habentis Cursum in Scotia*, citra decimum quintum Diem Julii prædictum, per præfatum Illustrissimum Principem *Scotorum Regem* Supplendo & realiter Perficiendo, ac eidem *Dominæ Margarete* ad Terminum Vitæ suæ Assignando, Dando, & Concedendo, Exigendi & Recipiendi.

Ac etiam omnia & singula Cartas, Scripta, Literas Patentes, Munimenta, & Instrumenta quæcumque, quæ pro Securitate & firmitiori Robore prædictæ Donationis propter Nuptias, vel pro dicto Supplemento, vel pro reali & corporali Possessione inde habenda & adipiscenda, in debita forma, secundum Jura, Leges, Statuta, & Consuetudines Regni *Scotie*, necessaria & requisita fu-

erint seu oportuna, concipi scribi & in debita forma expediri Requircndi,

Necnon realem, corporalem, plenam, & pacificam Possessionem, in & de prædictis Dominis, Villis, Maneriis, Prædiis, Terris, & Redditibus, ac ceteris Præmissis, pro prædicta Donatione propter Nuptias, pro *præfata Filia nostra*, ad Terminum Vitæ suæ, Exigendi, Petendi, Requircndi, Habendi, Capiendi, Nanciscendi, & Adipiscendi.

Ac alias Literas Patentes, Declarationes dicti Illustrissimi Filii nostri *Scotorum Regis*, sub Magno Sigillo suo sigillatas, & Manu suâ propriâ subscriptas & consignatas (quibus habetur prenotatam *Dominam Margaretam* fuisse & esse in plena reali & pacifica Possessione dictorum Dominiorum, Villarum, & aliorum Præmissorum, pro dicta Donatione propter Nuptias dictorum) quod omnia alia, quæ idem Serenissimus Filius noster *Scotorum Rex*, ratione Præmissorum, tenetur pericere & exequi, plenariè & integrè perficiantur, perimplentur, ac debite & reali Executioni demandantur, componi & fieri Petendi,

Ac etiam omnia & singula Cartas, Scripta, Literas Patentes, Munimenta, & Instrumenta prædicta, & cetera quæcumque, prædictam Donationem propter Nuptias, ut præmittitur, concernentia, per ipsam Serenissimum Principem *Scotorum Regem* in hac parte Promissa, Concessa, & Confessata, ab ipso vel a suis Commissariis in ea parte sufficienter autorizatis, in Villa nostra *Berwici*, pro Nobis & præfata Filia nostra, & Nomine nostro ac dictæ Filie nostre, citra Primum Diem Mensis Julii proximo futurum, Tradenda & Liberanda, Petendi & Recipiendi.

Et hujusmodi Scripta, Literas Patentes, & cetera Munimenta, sic tradita, libenta, & recepta, ad Nos, ad Usus *dictæ Filie nostre*, securè Ducendi & Deferendi, juxta viam formam & effectum Capituli supradicti.

Dantes ulterius & Concedentes eisdem nostris Commissariis, Tribus & Duobus eorum (quorum præfatum *Dominum Dacre* vel *dictum Decanum* unum esse volumus) consimilem Potestatem & Auctoritatem, *pro Nobis* & Nomine nostro, & *dicta Filia nostra*, post realem & corporalem Possessionem in forma prædicta habitam factam & adeptam, per Instrumenta autentica, eorum Sigillis sigillata & Manibus suis subscripta, Promittendi quod eadem Filia nostra, citra Diem inter nostros & dicti Filii nostri Commissarios limitandum & præfigendum,

A. D. 1503.

Nov. 7.

A. D. 1503. Possent quoque hujusmodi Literæ, sive Bullæ Apostolicæ Originales, si originaliter exhiberentur aut portarentur, propter Virum Discrimina & alios ad-versos Casus, qui frequenter accidunt, versimiliter, quod absit, deperire.

Hujusmodi Literas diligenter inspice-re, palpare, & examinare curavimus. Ea, si ipsas Literas, per Nos sic inspec-tas, non Vitiatas, non Raras, non Abolitas, non Cancellatas, nec in ali-quâ eorum parte Suspectas reperimus, ipsas Literas per Notarium Publicum transumi extemplarique & subscribi, at-que in publicam & autenticam Tran-sumpti Formam redigi præcipere & man-dare, necnon, ut hujusmodi Transump-to, sicuti dictis Litteris Apostolicis O-riginalibus, plena fides ubique adhibere possit & adhibeatur in Judicio & extra, Decretum nostrum nostramque Auctori-tatem super hoc interponere velimus;

Quorum Bullarum sive Litterarum Aposto-licarum verus Tenor, de verbo in ver-bum sequens, talis est,

Alexander Episcopus, Servus Servorum Dei, ad perpetuum rei memoriam.

Salvator noster Dominus Jesus Chri-stus, Patri Consubstantialis & Coæter-nus, ut Genus Humanum, primi Paren-tis prævaricatione, æternâ morte damp-natum, summo Patri reconciliaret, de fumis Cælorum Sedibus ad hujus Mun-di inferiora descendere, & Carnem nostram ex virgineo Utere assumere, ac tandem, post peccatum, ad nostram instructio-nem, hujus vitæ felicissimum Cursum, in Ara Crucis, pro nostrorum deponen-da Sarcinâ peccatorum, temporalem Mortem sponte subire dignatus est:

Unde Nos, qui, meritis licet insuffi-cientibus, ejus vices, suâ piâ dispositio-ne, gerimus in Terris, illius vestigia in-sequentes, Oves Gregis sui, curæ nos-træ divinitus commissas, ad sinceritatis devotionem ac caritatis opera exercenda spiritalibus muneribus (Indulgentiis, videlicet, & Remissionibus) frequenter invitamus, ut per illa redemptionis suæ fructum (salutem, videlicet, ab omni-bus desiderata) consequi, & æternæ Beatitudinis Causas feliciter pervenire mereantur.

Dudum siquidem, cupientes ut Ca-pella Regia, sub invocatione & in ho-norem beatæ Mariæ Virginis, in Eccle-siâ Sancti Georgii Opidi Wyndesore Sa-rebriensis Diocesis, ad quam, ut accepimus, Carissimus in Christo Filius nos-ter Henricus Angliæ Rex illustris singu-larem gereret devotius affectum, &

in ea Sepulturam suam eligere &c. prout A. D. 1503: supra in Bulla Indulgentiæ pro Capella Wyndesore.

Nos igitur Willielmus London. Episcopus præsums, Requisitionem prædictam justam Rationiq; & Equitati consonam fore censentes, prædictas Originales Litteras Apostolicas Bullatas, sic, ut supra, coram Nobis, in Nutarii Publici sub-scripti ac Testium inferiõs nominatorum Præsentiâ, Palpavimus, Inspevimus, & ad effectum infra scriptum Publicavi-mus,

Ac ipsas per Notarium Publicum subscriptum Scribam nostrum, in hac parte per Nos assumptum, Transumi, Subscribi, & in Publicam Formam Re-digi, ejus Signo & Nomine solitis & consuetis Signari fecimus & Exem-plari,

Cui quidem Transumpto, sic in publi-cam Transumpti Formam redactõ, ubi-cunque & in quibuscunque Locis publi-cis affixo & affigendo, adeo plenam Fi-dem adhibendam fore sicuti Litteris five Bullis Apostolicis antedictis Decrevimus, sicque Decernimus, in Judicio & extra, eam ubilibet in agendis.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Præmissorum Nos Willielmus Episcopus antedictus has præsentis Literas Testimoniales, sive hoc præsens Publicum Instrumentum, prædictarum Apostolicarum Literarum Originalium verum Transumptum in se continens sive continens, exinde fieri, ac per providum Virum Magistrum Nicholaum Collye Notarium Publicum sub-scriptum Scribam nostrum, in hac parte assumptum, subscribi & signari Mandavimus, nostrique Sigilli justissimè & feci-mus appensione communiri.

Data & Acta sunt hæc Præmissa, prout superscribuntur & recitantur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis.

Præsentibus tunc ibidem,

Venerabilibus Viris,
Willielmo Mors,
Et Johanne Younge,
Legum,
Et Thoma Wodnyngton,
Decretorum,
Doctoribus,

Testibus ad Præmissa vocatis speciali-ter & rogatis.

A. D. 1503.
 Nov. 7.

Et quia ego Nicholus Collyns Clericus
 Lincolnienſis Diœceſis, Publicus Sacræ
 Antiquitate Apoſtolicæ Notarius, nec-
 non Curia Cantuarienſis Procurator Ge-
 neralis, ac præditi Reverendi Patris ac
 Domini Domini Willielmi, Permiſſione
 Domini, Londonienſis Epifcopi, Scriba
 in hac parte aſſumptus, præſentium Literarum
 Apoſtolicarum Originalium præſen-
 tationi & Exhibitioni, earumque Inſpe-
 ctioni & Publicationi, necnon Decreto
 præditi, caterisque Præmiſſis omnibus
 & ſingulis, dum ſic, ut præmittitur, per
 ipſum Reverendum Patrem ac eoram eo,
 ſub Anno Domini, Indiſiione, Pontifi-
 catu, Menſeque, Die, & Loco præditiſis,
 agerentur ac fierent, unâ cum prænomina-
 tiſis Teſtibus, præſenti perſonaliter interfui,
 eoque omnia & ſingula ſic fieri vidi &
 audivi, ac diſtaſ Originalium Litterarum,
 quarum verus Tenor ſuperius continetur,
 vidi & inſpexi, ac de Mandato ipſus Re-

verendi Patris exemplari & tranſumpti, A. D. 1503.
 præſenſque Tranſumptum, manu alienâ fi-
 deliter ſcriptum, exinde confecti & publi-
 cati, atque in hanc publicam Tranſumpti
 Formam redegi:

Quiaque, factâ Collatione Fidelis præ-
 ſentis Tranſumpti cum Literis Apoſtolicis
 Originalibus antedictis, ea in omnibus
 concordare ac convenire repperi & inveniri,
 nil addito vel mutato quod factum inveni-
 ter vel vitiet intelledum, idè præſentes
 Teſtimonii Literas ſive præſens Publicam
 Inſtrumentum Signo & Nomine meo ſo-
 litis & confectis, unâ cum præditiſis Re-
 verendi Patris Sigilli appenſione, de Man-
 dato ejuſdem ſignavi, ac Manu propriâ
 hic me ſubſcripſi, in Fidem & Teſtimo-
 nium omnium & ſingulorum Præmiſſo-
 rum etiam rogatus & requiſitus.

Sub Sigillo, Pyxide Stannæ incluſo,
 pendente a Filis ferreis viridis Co-
 loris.

Pro Margareta Regina Scotorum, Assignatio Dotis.

A. D. 1503.
 An. 1. II. 7.
 Ex Aug. 7.

Jacobus, Dei gratiâ, Rex Scotorum,
 univerſis & ſingulis, ad quorum
 Notiſias præſentes Literæ pervene-
 rint, Salutem.

Cum jam pridem,
 Inter Commiſſarios, Ambaſſiatores,
 Oratores, & Deputatos noſtros, ex una,
 & Commiſſarios, Ambaſſiatores, Orato-
 res, & Deputatos Illuſtriſſimi & Poten-
 tiſſimi Principis Henrici, Dei gratiâ, Re-
 gis Angliæ Patris noſtri Cariſſimi, Par-
 tibus ex alterâ,

Concordatum, Conventum, & Con-
 cluſum fuerat, quod Nos cum Præcla-
 riſſima Margareta Principiſſa, ejuſdem
 Regis Angliæ Filia Primogenita, juxta
 Morem & Conſuetudinem Eccleſiæ, le-
 gitimo Matrimonio copularemur,

Et, inter alia, in eiſdem Conventio-
 tione & Tractatu Concordatum & Con-
 cluſum fuerat quod Nos, citra Primum
 Diem Menſis Julii, qui erit Anno Do-
 mini Milieſimo Quingentimo tertio,
 eidem Domine Margareta, ad Termi-
 num Vitæ ſuæ, talem & tantam Doo-
 tionem propter Nuptias, qualem &
 quantum Donationem aliqua Regina Sco-
 tiæ unquam habuit, in Villis, Dominiis,
 Maneris, Terris, Prædiis, & Redditi-
 bus, efficacioribus Viis & Mediis quibus
 de Jure fieri poſſit, faceremus, daremus,
 & concederemus,

Ipſamque, vel ejus Commiſſarios,
 Procuratores, vel Deputatos, ad hoc
 miſſos & deſtinatos, citra eundem Pri-

mum Diem Julii, in realem, corpora-
 lem, plenam, & pacificam Poſſeſſionem
 eorumdem effectualiter mitteremus &
 induceremus, mittive & induci face-
 remus,

Prout per Conventionem, Tractatum,
 & Concluſionem prædictas, in Scriptis,
 ſub Sigillis tam Commiſſariorum, Ora-
 torum, Ambaſſiatorum, & Deputatorum
 noſtrorum, quam præditiſis Principis &
 Patris noſtri Regis Angliæ, de Datâ Vi-
 ceſimi quarti Diei Menſis Jaouarii, An-
 no Domini Milieſimo Quingentimo
 primo, ſigillatis, & poſtea per Litteras
 noſtras Patentes, Magno Sigillo noſtro
 ſigillatas, & Maibus noſtris propriis
 ſignatas & ſubſcriptas, Approbatis, Ro-
 boratis, & Confirmatis, plenius conti-
 netur;

Ad quem quidem Tractatum referri-
 mus, & pro hic inferro habere volu-
 mus.

Nos verò Jacobus Scotorum Rex me-
 moratus, Conventionem, Tractatum, &
 Concluſionem prædictas læto & grato
 animo, contemplatione Matrimoni, Deo
 dante, inter Nos perſonaliter ſolempni-
 zandi, adimplere & perſicere cupientes,
 Tenore & Vigore dicti Contractus, Da-
 mus & Concedimus, & per Præſentes
 Aſſignamus præſata Domine Margareta,
 in perfectionem & complementum præ-
 dictæ Donationis propter Nuptias, om-
 nia & ſingula Comitatus, Dominia, Ca-
 ſtra,

A D 1503. *stra, Palatium, Turres, Fortalitia, Terras, Tenementa, Redditus, Firmas, Viſtualia, Prata, Boscos, & Paſturas ſubſcripta, cum pertinentiis; videlicet,*

Totum & integrum *Dominium noſtrum Foreſte de Eſtrik*, necnon totam *Foreſtam noſtram de Eſtrik*, cum pertinentiis, vocatam *Eſtrik Foreſt*, in Vicecomitatu noſtro de Selkerk, cum *Turre Fortalitio ſive Manerio de Newerk* infra *Foreſtam prædictam*:

Totum & integrum *Comitatum noſtrum Marchie ac Dominiæ de Dunbar & Cumberſpeth*, cum Cuniculariis & Lacubus, cum ſuis pertinentiis (Caſtro noſtro de Dunbar & Cuſtodia ejuſdem Nobis ſpecialiter Reſervato & Excepto) Jactantia in Conſtabularia de Hadington infra Vicecomitatum noſtrum de Edinburgh:

Palatium etiam noſtrum de Linlithgow aliter Lithgow, necnon totum *Dominium noſtrum de Linlithgowſchire aliter Lithgowſchire* in Vicecomitatu noſtro de Lithgow:

Totum & integrum *Dominium noſtrum de Strivelingſchire* cum pertinentiis, ac Caſtrum noſtrum de Striveling cum pertinentiis:

Totum & integrum *Comitatum noſtrum de Mentich*,

Ac *Dominium noſtrum & Caſtrum de Downe* cum pertinentiis in Comitatu ſive Vicecomitatu noſtro de Perth:

Palatium noſtrum de Methven, ac totum *Dominium noſtrum de Methven*, cum pertinentiis, in Vicecomitatu noſtro de Perth prædicto:

Necnon omnia Terras, Tenementa, Redditus, Firmas, Viſtualia, Prata, Boscos, & Paſturas noſtra cum pertinentiis, in *Foreſta de Eſtrik, Comitatu Marchie, Dominio de Dunbar, Lithgowſchire, Strivelingſchire, Mentich, Dominio de Downe, & Methven* prædictis:

Quorum Redditus, Exitus, Proſicua, & Proventus faciunt & conſtituunt *Duo Miſſia Librarum Sterlingorum Monetæ Anglicanæ*, que faciunt & conſtituunt *Sex Miſſia Librarum Monetæ currentis & Curſum habentis* infra Regnum noſtrum, ultra omnia Onera & Expenſas quaſcûmq;

Unâ cum liberè Tenentium Servitiis, Molendinis, Multuris, & eorum Sequelis, Occupationibus, Venationibus, Piſcationibus, Petariis, Turbariis, Carbonariis, Lapidibus, Lapide & Calce Fabrilibus, Braſinis, Brueniis, & Geneſtis, cum Herezeldis, Bludewicis, & Marchis Mulierum, cum Furca & Foſſa,

Sok; Sak, Tholl, Theine, Inſangtheif, Outſangtheif, Port, & Gallous, Wrak, Waith, & War, Foreſtis & Warennis, cum Veridi & Venatione, ac etiam cum Donationibus omnium Officiorum, & cum plenâ Autoritate & Potestate Praſticipiendi, Ordinandi, & Conſtituendi omnes Officiarios ſeu Officiales ad eadem Officia & eorum quodlibet, ac cum Penſionibus, Portionibus, Annuitatibus, Corodiis, Officiis, Pedagiis, Gebellis, Veſtigialibus, Libertatibus, Liberisque Conſuetudinibus, Proſicuis, Commoditatibus, & Emolumentis quibuſcûmq; & omnibus aliis Rebus ad eadem Comitatus, Dominiæ, Caſtra, Palatia, Turres, Fortalitia & cætera Præmiſſa, ſeu ad eorum aliquod vel aliqua qualitercûmq; ſpectantia, ſeu de Jure Statuto vel Conſuetudine pertinentia,

Habenda & Tenenda omnia prædicta Comitatus, Dominiæ, Caſtra, Palatia, Turres, Fortalitia, & cætera Præmiſſa, cum pertinentiis, præſate *Dominæ Margaretæ*, Nobis Cariffimæ, ad Terminum Vitæ ſuæ, abſque Impetitione Vaſti & abſque Expulſione Perturbatione ſeu Impedimento quocûmq; Noſtri Hæredum vel Succelſorum noſtrorum, durante Vitâ ſua naturali, ſive eandem *Dominam Margaretam* infra Regnum noſtrum prædictum vel extra poſt Mortem noſtram morari contigerit,

Promittentes inſuper & Promittimus, bonâ Fide & Verbo Regio, quod prædicta Donatio propter Nuptias de prædictis Comitatibus, Dominiis, Caſtris, Palatiis, Turribus, Fortalitiis, & aliis antedictis, ac cætera omnia Præmiſſa eadem concernentia, Autoritate Parliamenti, ante Viceſimum Martii proximò futurum poſt Datam Præſentium, in Regno noſtro tenendi, Ratiſicabuntur & Confirmabuntur:

Et, ſi quid firmius, ſecurius; tutius, melius, aut pro Præmiſſorum Firmitate & eorum cujuſlibet cautius vel efficaciſſe poſt hac inveniat, Nos, cûm requiſiti fuerimus, in omnibus & per omnia id ipſum perſicimus & realiter cum effectu juxta Poſſe noſtrum perimplebimus;

Quæ omnia & ſingula ſupraſcripta perpetuò Firma, Rata, Grata habere, tenere, adimplere, obſervare, & non contra dicere, ficere, vel venire per Nos, vel alium, ſeu alios, aliquâ Ratione, Jure, Modo, Cauſa, vel Ingenio, aut quovis alio quaſito Colore, de Jure vel de Facto, in Judicio vel extra, bonâ Fide & in Verbo Regio Promittimus per Præſentes,

Renun-

A.D. 1503.
Nov. 7.

Nov. 7.

A. D. 1503.
Nov. 7.

Renunciantes, in vim Pacti, omni Beneficio, Favori, atque Auxilio quorumcumque Jurium, Legum, Canonum, Statutorum, Privilegiorum, & Consuetudinum Regni nostri Scotiæ, si quæ tales vel talia fuerint, auctoritate Parlamenti seu Trium Statuum ipsius nostri Regni, antehac Celebrati aut Convocati, aut imposterum Celebrandi vel Convocandi, vel alio modo quocumque editorum, vel in futurum edendorum, quæ possunt Præmissis seu alicui Præmissorum in aliquo derogare vel contravenire.

In cujus Rei Testimonium presenti Cartæ nostræ Magnum Sigillum nostrum apponi præcepimus.

Testibus,

Reverendissimis ac Reverendis in Christo Patribus,
Carissimo Fratre nostro *Jacobo Sancti Andree Archiepiscopo* Commendatore iode Dunfermeling, &c.
Roberto Archiepiscopo Glasguensi,
Willielmo Episcopo Abirdonensi nostri Secreti Sigilli Custode,
Andree Episcopo Moravienfi, Commendatorio de Pertynweme in Scotia & Cottingham in Anglia,
Dilectis Consanguineis nostris,
Archibaldo Comite de Ergile Domino

Commissio ad mittendum prædictam Margaretam in pacificam Sasinam Dotis prædictæ.

A. D. 1503.
An. 18. H. 7.
Et Anteq.

Jacobus, Dei gratiâ, Rex Scottarum, Vicecomitibus nostris de Selkirk, Edinburgh, Linlithgow, Striveling, & Perth, Salutem.

Cum Nos, per Litteras nostras Patentes (quarum Data est Vicefimo quarto Die Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio) Dederimus, Concesserimus, & per eandem Assignaverimus Præclarissimæ Domine *Margaretæ*, Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ Filii Primogeniti*, Consorti nostræ Carissimæ, in perfectionem & complementum Donationis propter Nuptias, omnia & singula Comitatus, Domina, Castra, Palatia, Turres, Fortalitia, Terras, Tenementa, Redditus, Firmas, Visualia, Prata, Boscum, & Pasturas subscriptas, cum Pertinentiis; videlicet,

Totum & integrum *Dominium nostrum Forestæ de Estrick*, necnon totam

Campbele & Lorne Magistro Hospitii, A. D. 1503.

Patricio Comite de Boitboill Domino Halys Magno Admiraldo Regni nostri,
Alexandro Comite de Huntlie Domino Gordun & Badenach,

Alexandro Domino Hume Magno Camerario nostro,

Andree Domino Gray Justiciario nostro,

Georgio Domino Seytorn,
Patricio Domino Lyndisay,
Venerabilibus in Christo Patribus,
Johanne Priore Monasterii nostri Sancti Andree,

Georgio Abbate Monasterii nostri Sancti Crucis,

Et,
Dilectis Clericis nostris,
Magistris, *Ricardo Murebed* Decano Glasguensi Secretario nostro,
Et *Gawino Dunbar* Decano Moravienfi nostrorum Rotulorum & Registri ac Concilii Clerico,

Apud Edinburgh Vicefimo quarto Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio, & Regni nostri Decimo quinto.

JAMES REX.

Sub Sigillo Magno, de Cera viridi, pendente a Filis sericis intertextis, rubei cereolique Colorum.

Forestam nostram de Estrick, cum pertinentiis, vocatam *Estrick Foresti* in Comitatu sive Vicecomitatu de *Selkirk*, simul cum *Torre, Fortalitio, sive Manerio de Newerk* infra Forestam prædictam;

Totum & integrum Comitatum nostrum Marchiæ ac Domina de *Dunbar & Coubrandspeth* cum Cuniculariis & Lacubus cum suis pertinentiis;

Palatium nostrum de Linlithgow aliter Lithgow, necnon totum *Dominium nostrum de Linlithgowshire*, aliter *Lithgowshire*, in Comitatu sive Vicecomitatu de *Lithgow*;

Totum & integrum *Dominium nostrum de Strivelingshire* cum pertinentiis, ac Castrum nostrum de *Striveling* cum Pertinentiis;

Totum Comitatum nostrum de *Montith*,

Ac *Dominium & Castrum de Doven* cum Pertinentiis;

Pal-

A. D. 1503. *Palatium nostrum de Methven ac totum* Domonium de Methven cum pertinentiis in Comitatu sive Vicecomitatu de Perth;

Rev. 7.

Necnon omnia Terras, Tenementa, Redditus, Firmas, Viſualia, Prata, Boſcum, & Paſturas noſtra, cum pertinentiis, in Foreſta de Etrik, Comitatu Marchie, Dominiis de Dunbar, Lich-qwſchire, Strivelingſchire, Menteith, Dominiis de Downe & Methven prædictis, prout in eisdem Litteris Patentibus plenius poterit apparere,

Vobis igitur & cuiſibet veſtrūm Præcipimus & Mandamus quatinus ad dicta Comitatus, Dominiis, Caſtra, Palatia, Turres, Fortalitia, & cætera Præmiſſa adentis & aggrediamini, & præſentem *Dominam Margaretam*, per *Thomam Dacre* Dominum Dacre, *Robertum Schirborne* Decanum Eccleſiæ Cathedralis Sancti Pauli Londoniæ, Conſiliarios ipſius *Dominæ Margaretæ*, *Johannem Carſingtonum*, & *Ricardum Eryngton*, Ar-nigeros, Oratores tam pro Parte dicti *Regis Angliæ* Patris noſtri quam pro Parte dictæ Præclariffimæ *Dominæ Mar-*

garetæ Nobis Cariffimæ, ſeu eorum aliquem vel aliquos, Nominæ & Jure ipſius *Dominæ Margaretæ*, in liberam, plenam, corporalem, realem, & pacificam Poſſeſſionem & Saſſuram de & in omnibus & ſingulis prædictis Comitatibus, Dominiis, Caſtris, Palatiis, Turribus, Fortalitiis, & cæteris Præmiſſis, cum pertinentiis, ſecundum formam & effectum dictarum Litterarum noſtrarum Patentium, mittatis & ponatis, & hoc nullo modo omitatis:

Ad quod faciendum vobis, & veſtrūm cuiſibet, conjunctim & diviſim, noſtram plenariam in hac parte, Tenore Præſentium, Committimus Potestatem.

Datum, ſub Teſtimonio Magni Sigilli noſtri, apud *Edinburg*, Viceſimo ſexto Die Menſis Maii, Anno Domini Milleſimo Quingentefimo tertio, & Regni noſtri Decimo quinto.

JAMES REX.

Sub Sigillo Magno de Cera viridi pendente a Cauda Pergamæna.

De Attornatis ejuſdem Margaretæ, in omnibus ſuis Negotiis, Recipiendis.

A. D. 1503. *Jacobus*, Dei gratiâ, *Rex Scotorum* omnibus probis Hominiſibus ſuis, ad quos præſentes Litteræ pervenerint, Salutem.

As. 10. B. 7.
Ex Astog.

Sciatis quòd ſuſcepimus Nobilem Dominum *Thomam Dominum Dacre*, *Robertum Schirborne* Decanum Eccleſiæ Cathedralis Sancti Pauli Londoniæ, *Johannem Carſingtonum*, & *Ricardum Eryngtonum*, Anglicos, vel eorum aliquos vel aliquem, Attornatos vel Attornatum Sereniffimæ Principiffæ noſtræque Conſortis Cariffimæ *Dominæ Margaretæ*, Primo-genitæ Filie Illuſtriſſimi & Potentiſſimi Principis *Henrici Regis Angliæ* Patris noſtri Cariffimi, in omnibus Negotiis & Loquelis Placitis & Querelis motis ſeu movendis, ipſam Sereniffimam Principiffam tangentibus ſeu tangere valentibus, quibuſcūmque Diebus & Locis, contra quocūmque, & coram quibuſcūmque,

Quare Vobis Præcipimus & Mandamus quatenus dictos *Thomam*, *Robertum*, *Johannem*, & *Ricardum*, vel eorum Aliquos vel Aliquem, Quos vel Quem Præſentes vel Præſentem eſſe contigerit, tanquam Attornatos vel Attornatum prædictæ Sereniffimæ Principiffæ in Præmiſſis recipiatis; Præſentibus poſt Annum minime valituris.

In cujus rei Teſtimonium has Litteras noſtras ſibi fieri fecimus Patentis, apud *Edinburg*, Viceſimo ſexto Die Menſis Maii, Anno Regni noſtri Decimo quinto.

JAMES REX.

At. &c.

Sigillo auriſe.

A. D. 1503.

Ibid. 7.

*De Sasina Comitatus de Dunber & Dominii de Couburn-
specht Attornato Margareta, ratione Dotis propter Nup-
tias, tradita.*

A. D. 1503.

Ibid. 7.

A. D. 1503.

Ibid. 18. R. 7.

Ex Autogr.

IN DEI NOMINE AMEN.
Per hoc præfens Publicum In-
strumentum cunctis pateat eviden-
ter quòd,

Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo tertio, Die verò Mensis Maii xxix. Indictione sextâ, Pontificatûs Sanctissimi in Christo Patris ac Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Sexti* Anno undecimo,

In nostrorum Notariorum Publicorum & Testium subscriptorum Præsentia personaliter constitutus Venerabilis ac Potens Dominus Dominus *Robertus Shireburne* Decanus Ecclesiæ Sancti Pauli Londoniæ, Attornatus Serenissimæ Principissæ & *Dilectissimæ Consortis* Supremi Domini nostri Regis *Jacobi Quarti* Illustrissimi, quandam Attornati Literam, sub Testimonio Sigilli ejusdem Supremi Domini nostri Regis viridi Cera sigillatam, honorabili Armigero *Jacobo Logane* de Randaist Vicecomiti de Edinburgh præsentavit;

Cujus Tenor sequitur & est talis,

Jacobus, Dei Gratiâ, *Rex Sætorum* omnibus Probis Hominibus suis, ad quos præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd suscepimus Nobilem Dominam *Thomam Dominam Daere*, *Robertum Shireburne* Decanum Ecclesiæ Cathedralis Sancti Pauli Londoniensis, *Johannem Cartington*, & *Ricardum Erington*, Anglicos, vel eorum aliquos vel aliquem, Attornatos vel Attornatum Serenissimæ Principissæ nostræque Consortis *Carissimæ Domine Margarete*, Primogenitæ Filie Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* & Patris nostri *Carissimi*, in omnibus Negotiis & Loquelis, Placitis & Querelis motis seu movendis, ipsam Serenissimam Principissam tangentibus seu tangere valentibus, quibuscumque Diebus & Locis, contra quoscumque, & contra quibuscumque;

Quare vobis Præcipimus & Mandamus quatinus dictos *Thomam*, *Robertum*, *Johannem*, & *Ricardum*, vel eorum aliquos vel aliquem, quos vel quem præfentes vel præsentem esse contigerit, tanquam Attornatos vel Attor-

natos præfate Serenissimæ Principissæ in Præmissis recipiatis; Præsentibus post Annam minimè valituris.

In cujus Rei Testimonio has Literas nostras sibi fieri fecimus Patentem apud *Edinburgh*, Vicefimo sexto Die Mensis Maii, Anno Regni nostri Decimo quinto.

Cujus quidem Attornati vigore & prætextu præfatus Dominus *Robertus Shireburne* quoddam Præceptum Sasinæ, a Capella præfati Supremi Domini nostri emanatum, sub Testimonio Magni Sigilli sui, viridi Cera impressi, dicto Vicecomiti Præsentavit;

Cujus Tenor sequitur & est talis,

Jacobus, Dei gratiâ, *Rex Sætorum*, Vicecomitibus nostris de *Selkirk*, *Edinburgh*, *Linlithquewe*, *Striveling*, & *Pert*, Salutem.

Cùm Nos, per Litteras nostras Patentem (quarum Data est Vicefimo quarto Die Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio) Dederimus, Concesserimus, & per eandem Assignaverimus Præclarissimæ Domine *Margarete*, Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, eadem gratiâ, *Regis Angliæ Filie Primogenitæ*, Consorti nostræ *Carissimæ*, in perfectionem & complementum Donationis propter Nuptias, omnia & singula Comitatus, Domina, Castra, Palatia, Turres, Fortalitia, Terras, Tenementa, Redditus, Firmas, Victualis, Prata, Boscum, & Pasturas subscriptas, cum Pertinentiis; videlicet,

Totum & integrum *Forestiam nostram & Dominium de Estrik*, necnon totam *Forestiam nostram* cum pertinentiis vocatum *Astrick Forest*, in Comitatu sive Vicecomitatu de *Selkirk*, simul cum *Turre*, *Fortalitie*, sive *Manerio de Newerk* infra *Forestiam* prædictam;

Totum & integrum Comitatum nostrum *Marchiæ* ac *Dominia de Dunber & Coubrandspeth* cum *Cuniculariis* & *Lacubus* cuius suis pertinentiis;

Palatium nostrum de Linlithquewe in Comitatu sive Vicecomitatu de *Lithquewe*;

Totum & integrum *Dominium nostrum de Strivelingshire* cum pertinentiis

A. D. 1503. tiii. 20 Castrum nostrum de Striveling cum Pertinentiis :

Nov. 7.

Totum Comitatum nostrum de *Montech* cum pertinentiis,

Ac Dominium & Castrum de *Downe* cum Pertinentiis :

Palatium nostrum Methwen ac totum Dominium de *Methwen* cum Pertinentiis, in Comitatu sive Vicecomitatu de Perth ;

Necnon omnia Terras, Tenementa, Firmas, Redditus, Victualia, Boscum, & Pasturas nostra, cum Pertinentiis, in Foresta de *Ettrik*, Comitatu *Marchie*, Dominis de *Dunber*, *Linlihtquew*, *Strivelingshire*, *Montech*, Dominis de *Downe* & *Methwen* prædictis, prout in eisdem Literis Patentibus plenius poterit apparere.

Vobis igitur & cuilibet vestrum Principimus & Mandamus quatinus ad dicta Comitatus, Dominia, Castra, Palatia, Turres, Fortalitia, & cætera Præmissa adentis & aggrediamini, & præfatum *Dominam Margaretam*, per *Thomam Dacre* Dominum *Dacre*, *Robertum Schirborne* Decanum *Ecclesiæ Cathedralis Sancti Pauli Londoniensis*, Consularios ipsius *Dominæ Margareta*, *Johannem Carington*, & *Ricardum Erington*, Armigeros, Oratores tam pro Parte dicti *Regis Angliæ* Petris nostri quam pro Parte dictæ *Præclarissimæ Dominæ Margareta* Nobis Carissimæ, seu eorum aliquem vel aliquos, Nomine & Jure ipsius *Dominæ Margareta*, in liberam, plenam, realem, corporalem, & pacificam Possessionem & Sustinam, de & in omnibus & singulis prædictis Comitatibus, Dominis, Castris, Palatiis, Turribus, Fortalitiis, & cæteris Præmissis, tam Pertinentiis, secundum Formam & Effectum dictarum Literarum nostrarum Patentium, quietatis & ponatis, & hoc nullo modo omitatis ;

Ad quod faciendum vobis & vestrum cuilibet, conjunctim & divisim, nostram plenariam, in hac parte, Tenore Præsentium, committimus Potestatem.

Datum, sub Testimonio Magni Sigilli nostri apud *Edinburgb*, Victimo sexto Die Mensis *Maii*, Anno Domini *Millesimo Quingentesimo tertio*, & Regni nostri decimo quinto.

Post quarum quidem Literarum Attornatus & Præcepti Præsentationem, Exhibitionem, & Lecturam publicam, præfatus *Jacobus Vicecomes* ad *Crucem Fori Burgi de Dunber* personaliter accessit, & ibidem Statum Satum & Possessionem corporalem dicti Comitatus de

Dunber & Dominii de Comburnspecht, cum suis Pertinentiis, juxta *Vim, Formam, & Tenorem* præmissi Præcepti, præfato *Venerabili Domino Domino Roberto Schirburne* Decano Attornato præscripto per *Terram & Lapidem* tradidit, exhibuit, pariterque deliberavit, prout in tali Casu Juris exposuit Ordo.

A. D. 1503.
Nov. 7.

Super quibus omnibus dictis *Venerabilis Dominus Robertus* dictus *Venerabilis a Nobis Notarius Publicis* subscriptis fieri petiit unum vel plura Publicum seu Publica Instrumentum seu Instrumenta, apud dictam *Crucem*, hora *Noventis* ante *Meridiem* vel eo circa, sub Anno, Die, Mense, Indictione, & Pontificatu supradictis.

Præsentibus ibidem,

Venerabili in Christo Patre ac Domino Johanne, *Permissione Divinâ, Priore Ecclesiæ Metropolitanæ Sancti Andree*,

Venerabilibus ac discretis Viris Magistris,

Johanne Flenyng,
Roberto Ross Canonico *Ecclesiæ Collegiate* de *Dunber*,

Thoma Diefone Rectore de *Edbe*,
Willielmo Prestons Vicario de *Glammys*,

Jacobo Hepburne Canonico *Cathonen*,
Johanne Lermuth,

Et Willielmo Liddall,
Ballivis *Burgi* de *Dunber*,

Georgeo Edwardsone,
Et Jacobo Bisset,

Tellibus ad præmissa vocatis pariterque rogatis.

Es ego Robertus Zoung, *Artium Magister*, *Presbyter Sancti Andree Diocesis*, *Publicus Auctoritatis Apostolicæ Imperialis & Regali Notarius*, quia *Præmissis Attornatus & Præcepti Exhibitioni, Receptioni, Lectura, & Sæpe Donationi, cæterisque omnibus & singulis, dum agerentur & fierent, unò cum Notario subscripto & Testibus superscriptis, presens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri & dici vidi sciri & audiri, ac in Notam cepi, idè hoc presens Instrumentum, Manu meâ scriptum, subscripsi, & Signo Nomineque meo solitis & consuetis signavi, in Testimonium Præmissorum requisitus.*

ROBERTUS ZOUNG *Notarius Apostolicus.*

Et ego Matheus Dowcill Presbyter in Edinburgo Sancti Andree Diocesis, Publicus

cus

A. D. 1503. *cu* *Sarris* *Auctoritatibus* *Apostolicis* *Regali* & *Imperiali* *Notarius*, *quia* *Pramissis* *omnibus* & *singulis*, *ait*, *sc.*, *ut* *pramissionibus*, *agerentur*, *discerentur*, & *fuerent*, *non* *quam* *Testibus* *supra* *scriptis* & *Notario* *supra* *scripto*, *presens* *personaliter* *interfui*, *et* *que* *omnia* & *singula* *sic* *fieri* *vidi* *serui* & *audiui* & *in* *Notam* *cepi*, *ideo* *hoc* *presens* *Publicum*, *Instrumentum*, *Mann*

supra *scripti* *Notarii* *Scriptum*, *sub* *scripti*, *A. D.* *1503.* *ac* *Signo* & *Nomine* *meis* *solutis* & *com-* *factis*, *und* *cu* *Signo* & *Subscriptione* *sa-* *pessati* *Notarii* *supra* *scripti*, *signati* *roga-* *tus* & *requisitus*, *in* *Eidem* & *Testimonium* *omnium* & *singulorum* *Pramis-* *forum*.

MATTHEUS DOWEYLL

De consimili Sasina Comitatus de Mentesh.

A. D. 1503. *IN* *DEI* *NOMINE* *AMEN.*
Per *hoc* *presens* *Publicum* *Instrumentum* *cunctis* *pateat* *evidenter* *quod*,

Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo tertio, Mensis verò Maii Die vicesimo nono, Indictione sexta, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Pape Sexti* Anno undecimo, & Regni Excellentissimi Principis & Domini nostri Domini *Jacobi Quartii*, Dei gratiâ, *Scotorum Regis* Illustrissimi Anno Decimo quinto,

In mei Notarii Publici Testimonium subscriptorum Præsentia personaliter constituti, Nobilis & Potens Dominus *Thomas Dominus Dacre*, & *Ricardus Erington* Armiger, Comissarii, Ambassadors, Oratores, & Deputati Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, eadem Gratiâ, *Regis Angliæ*, ac *Attornati* & Procuratores Præclarissimæ Domine *Margaretæ Principissæ*, præfati Illustrissimi & Potentissimi Principis *Regis Angliæ Filie Primogenitæ*, didique nostri Excellentissimi Principis *Regis Scotorum Consortis Carissimæ*, quoddam Præceptum Sasinæ, Cera viridi Cancellariæ ejusdem Domini nostri Excellentissimi *Regis Scotorum* more sigillatum, in Manibus suis tenentes & habentes, accesserunt ad Præsentiam Nobilis etiam Armigeri *Willielmi Magistri de Rothmen* Vicecomitis Principalis de Perth, & ab eodem Sasinam Statum & Possessionem totius Comitatus de *Mentesh* ac Domini & *Castri de Doune*, cum Pertinentiis, virtute dicti Præcepti, optaverunt & humiliter petierunt,

Cujus quidem Præcepti Tenor sequitur,
& est talis,

Jacobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, Vicecomitibus nostris de *Selkirk*, *Edinburgh*, *Linlithgow*, & *Perth*, Salutem.
Cum Nos &c. prout supra Dat. sub Testimonio Magni Sigilli nostri apud

Edinburgh Vicesimo sexto Die Mensis A. D. 1503. Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio, & Regni nostri Decimo quinto.

Post cujus quidem Præcepti perlecturam idem *Viccomes*, vigore & virtute sui Officii, personaliter dictam *Dominiam de Mentesh* ac *Dominium & Castellum de Doune* adivit, & ibidem super Solum ejusdem Statum Sasinæ & Possessionem corporalem & realem eorundem, cum Pertinentiis, per Terræ & Lapidis Traditionem, ac Inclusionem præfatorum *Thomæ Domini Dacre* & *Ricardi Erington* Armigeri in dicto Castro ut moris est in talibus fieri consuetum, ipsi, tanquam *Attornatis* & Procuratoribus præfate Præclarissimæ Domine *Margaretæ Principissæ*, conjunctim & divisim, juxta formam serien & effectum dicti Præcepti, & Literarum Patentium dicti Excellentissimi Principis & Domini nostri Illustrissimi *Scotorum Regis*, ac Contractuum per *Oratores* & *Ambassadors* utriusque Principum antea desuper confectorum, dedit constulit pariter & delibavit.

Super quibus omnibus & singulis prænarratis actis & gestis idem *Dominus Dacre*, Nomine quo supra, a Me Notario Publico subscripto sibi fieri petit hoc præfens Publicum Instrumentum seu Publica Instrumenta.

Acta erant hæc, prope *Castrum de Mentesh* prædictum, Horâ Quintâ post Meridiem vel eo circa, sub Anno, Die, Mense, Indictione, Pontificatu, & Regno quibus supra.

Præsentibus ibidem,

Venerabili in Christo Patre *Georgio Abbate Monasterii Sanctæ Crucis prope Edinburg*,

Nobilibus & Honorabilibus *Proceribus* & *Armigeris*,

Waltero Scot de *Bukcleth*,

Patricio

A D. 1502. *Dacre*, Nomine quo supra, a me Notario Publico subscripto sibi fieri petiit hoc præfens Publicum Instrumentum seu Publica Instrumenta.

Act. 7.

Acta erant hæc, super Solum antedicti Domini, prope Palatium ejusdem, Hora decimâ ante Meridiem vel eo circa, sub Anno, Die, Mense, Indictione, Pontificatu, & Regno quibus supra.

Præsentibus ibidem,

Venerabili in Christo Patre *Georgeo Abbate Monasterii Sanctæ Crucis prope Edinburg*,
Nobilibus & Honorabilibus Proceribus & Armigeris,
Waltero Scot de Bukleuth,
Patricio Creighton de Petlandy,
Willielmo Murray de Tulyadam,
Johanne Creighton,
Ricardo Schaw de Craghous,
Nicholego Ridlee,
Edwardo Per,
Armigeris Regis Angliæ,
Dominis,
Thoma Tyndye Rectore de Wilie,

Willielmo Ballentyne,
Henrico Wallace,
Et *Cristoforo Browne*,
Cum diversis aliis Testibus ad Præmissa vocatis pariter & rogatis.

A D. 1503.

Act. 7.

Et ego *Johannes Murray*, *Artium Magister*, *Clericus Sancti Andree Diocesis*, *Publicus Apostolicæ & Regali Autoritatis Notarius*, Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, agerentur, & fierent, unâ cum prænominatis Testibus, præfens personaliter interfui, coque omnia & singula superscripto sic dicti & fieri vidi sciri & audiri, ac in Notam sumpti, & in hoc publicam Formam Instrumenti, Manu alterius Fidei digni fideliter scriptam, redegi, hic me subscribo, Signoque & Nomine meo solius & consueti, unâ cum appensione Sigilli dicti Vicecomitis de Perth, in signum Executionis sui Officii, signati rogatus & requisitus, in Fidem & Testimonium omnium Præmissorum.

JOHANNES MURRAY.

Sigillo aulico.

De Safina Domini de Strivelingbir; per ipsum Jacobum Regem Attornatis Margareta Regine collata.

A D. 1503.
Act. 18. R. 7.
Ex Astogr.

IN DEI NOMINE AMEN.
Per hoc præfens Publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter quòd,

Anno Incarnationis Dominicæ Millefimo Quingentesimo tertio, Mensis verò Maii Die penultimo, Indictione sextâ, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divinâ Providentiâ, *Pape Sexti* Anno undecimo, & Regni Excellentissimi Principis & Domini nostri Domini *Jacobi Quarti*, Dei Gratiâ, *Scotorum Regis* Illustrissimi Anno decimo quinto,

In Dominorum Testium meique Notarii Publici subscriptorum Præsentia personaliter existens dictus Excellentissimus Princeps & Dominus noster Dominus *Jacobus Scotorum Rex* Illustrissimus super Solum Domini de Strivelingbir & infra Castrum ejusdem, & ibidem suæ Majestatis Regis Serenissimæ Manibus Statum, Salinam, & Possessionem regalem, corporalem, & realem totius & integri prædicti Domini de Strivelingbir & Castri de Striveling, cum Pertinentiis, Nobili & Potenti Domino *Thoma Domino Dacre* & *Ricardo Ering-*

ton Armigerò, Commissariis, Ambassiatoribus, Oratoribus, & Procuratoribus Illustrissimis & Potentissimis Principis *Henrici*; eadem Gratiâ, *Regis Angliæ*, Præsentibus & Acceptantibus, tanquam Attornatis & Procuratoribus conjunctim & divisim Præclarissimæ Principissæ *Margareta*, Divinâ Clementiâ, *Regine Scotia*, dicti Illustrissimi Principis *Regis Angliæ Filie Primogenita*, & nostri Excellentissimi & Serenissimi Principis *Regis Scotorum Consortis Carissima*, secundum Formam & Effectum Literarum suarum Patentium desuper memoratæ *Domina Margareta* Serenissimæque Principissæ Consortiarum, ac Contractum per Oratores & Ambassiatores utriusque Principum antea super eisdem initorum, per Terræ & Lapidis Fundi ejusdem Traditionem, ut moris est & in talibus fieri consuetum, dedit, contulit, pariterque donavit.

Super quibus omnibus & singulis sic, ut præmittitur, peractis idem *Dominus Dacre*, Nomine quo supra, a me Notario Publico subscripto sibi fieri petiit hoc præfens Publicum Instrumentum, seu Publica Instrumenta.

Acta

A. D. 1503.

Men. 7.

Acta erant hæc, infra prædictum Castrum de Stiveling, Horâ quasi Quartâ post Meridiem vel eo circa, sub Anno, Die, Mense, Indictione, & Pontificatu, ac Regno quibus supra.

Præsentibus ibidem,

Nobilis & Præpotenti Domino *Agreda Domino Anandale* Primo Hôlziario Cameræ Regiæ,

Venerabilibus in Christo Patribus, *Georgio Abbate Monasterii Sanctæ Crucis prope Edinburg,*

David Electo Monasterii de Cambuskenneth,

Egregiis & magnæ Scientiæ Viris Magistris,

Ricardo Murebed Decano Glasgwenfidi Excellentissimi Principis & Domini nostri Meruendissimi Scotorum Regis Secretario,

Jacobo Betoun Præposito de Bothvile,

Honorabilibus Viris & Proceribus, *Johanne Ramsay* de Trarinzeane Capitaneo de Linlithqw,

Petro Crestibon Magistro Gardirobe,

Johanne Snelare de Dridane Magistro Spociæ,

Alexandro Setoun de Youth.

Alexandro Brou,

Militibus,

Roberto Colvill de Hiltoun Directore Cancellariæ,

Johanne Compans de Gaviat Gallico,

Wilhelmo Edmonstoun de Duntreth Capitaneo de Doune,

Waltero Scot de Bukcleuth,

Nicholayo Rydlee de Willemontfwik,

Edwardo Par,

Armigeris Angliæ,

Et *Thoma Tyndyn* Rectore de Wilecut,

Cum diversis aliis Magnatibus, Militibus, Clericis, & Armigeris Testibus ad Præmissa vocatis atque rogatis.

R. MURHED Secretarius.

Et ego Johannes Murray, Artium Magister Clericus Sancti Andree Diocesis, Publicum Apostolicæ & Regali Auctoritatibus Notarius, Præmissis omnibus & singulis, dñm sic, ut præmissum, agerentur, dicerentur, & fierent, non cum prænominatis Dominis Testibus, præsens personaliter interfui, eoque omnis & singulo superscripto sic dici & fieri vidi sciri & audiri, ac in Notam cepi, & in hunc publicam Instrumenti Formam Meam meâ propriâ scriptam Redegi, Robertum & Approbatum subscriptione dicti Secretarii Illustrissimi Principis Regis Scotorum Serenissimi ac Signo & Nominis meo solitis & consuetis sequens hic me subscribendo in Fidem & Testimonium omnium Præmissorum requisi.

JOHANNES MURRAY.

De Safina Domini de Lithgowschire.

A. D. 1503.

Men. 13. R. 7.

Ex Astogr.

IN DEI NOMINE AMEN.

Per hoc præfens Publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter quòd,

Anno Incarnationis Dominicæ Millefimo Quingentesimo Tertio, Mensis vero Maii Die ultimo, Indictione Sextâ,

Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Alexandri*, Divini Providentia, *Pape Sexti*

Anno undécimo, & Regni Excellentissimi Principis & Domini nostri Domini *Jacobi Quarti*, Dei gratiâ, *Scotorum Regis* Illustrissimi Anno Decimo quinto,

In mei Notarii Publici & Testium subscriptorum Præsentia personâliter comparuimus, Nobilis & Potens Dominus

Thomas Dominus Doctræ, & *Ricardus Eringtonne* Armiger, Commissarii, Ambassadors, Oratores, & Deputati Illu-

strissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ*, ac Attornari & Procuratores Præclarissime Domine *Domine Margarete* Principisse, præfati Illustrissimi & Potentissimi Principis *Regis Angliæ Filie Primogenite*,

ac dicti nostri Excellentissimi Principis *Scotorum Regis Consortis Carissime*, quoddam Præceptum Safinæ, Cera viridi Cancellariæ ejusdem Domini nostri Excellentissimi *Regis Scotorum* more sigillatum, in Manibus suis tenentes & habentes, accesserunt ad Præsentiam Nobilis etiam Armigeri *Patrii Hanlyton* de Kincanill Vicecomitis Principalis de Linlithqw,

Et ad eodem Safinam, Statum, & Possessionem totius Domini de Linlithqw alias Lithgowschire, cum Palatio ejusdem cum pertinentiis, virtute dicti

A. D. 1503.

Men. 13. R. 7.

Ex Astogr.

A. D. 1503. di Præcepti, optaverunt & humiliter
petierunt,
Hen. 7.

*Cujus quidem Præcepti Tenor sequitur,
& est talis,*

Jacobus, Dei gratiâ, Rex Scotorum, Vicecomitibus nostris de Selkirk, Edinburgh, Linlithq, Striveling, & Perth, Salutem.

Cùm Nos, per Litteras nostras Patentes (Quarum Data est Vicefimo sexto Die Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio) dederimus & prout Dat. sub Testimonio Magni Sigilli nostri apud Edinburgh Decimo sexto Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio, & Regni nostri Decimo quinto.

Post cujus quidem Præcepti perlecturam idem Vicecomes, vigore & virtute sui Officii, personaliter ad Nos Dominum de Linlithqshire aliter Lithguschiere & Palatum de Linlithq aliter Lithq adivit, & ibidem super Solum ejusdem Statum Sasinam & Possessionem corporalem & realem eorundem, cum Pertinentiis, per Terræ & Lapidis Traditionem, ac Inclusionem præfactorum Thome Domini Dacæ & Ricardi Erington Armigeri in dicto Palatio, ut mores est in talibus fieri consuetum, ipsi, tanquam Attornatis & Procuratoribus præfate Præclarissimæ Domine Margarete Principisse, conjunctim & divisim, juxta formam seriem & effectum dicti Præcepti, & Litterarum Patentium dicti Excellentissimi Principis & Domini nostri Metuendissimi Scotorum Regis, ac Contractuum per Oratores & Ambassatores utriusque Principum antea desuper confectorum, dedit consulit pariter & deliberavit.

Super quibus omnibus & singulis prænarratis actis & gestis idem Dominus Dacæ, Nomine quo supra, a Me Notario Publico subscripto sibi fieri petiit hoc præfens Publicum Instrumentum seu Publica Instrumenta.

Acta erant hæc super Solum antedicti Domini prope Palatum ejusdem, Horâ Decimâ ante Meridie[m] vel eo circa, sub Anno, Die, Mense, Indictione, Pontificatu, & Regno quibus supra.

Præsentibus ibidem,

A. D. 1503

Venerabili in Christo Patre *Georgio Abbate Monasterii Sancta Crucis prope Edinburgh,*

Egregio & Magnæ Circumspectionis Viro Magistro *Ricardo Morebæke* Decano Glasguensi Secretario dicti Excellentissimi Principis & Domini nostri Regis Scotorum,

Nobilibus & Honorabilibus Viris, *Johanne Ramsay* de Trairzeane Capiteano de Linlithq, *Petro Creichtone* Magistro Gardiroba ejusdem Principis, Militibus, *Waltero Scot* de Bukleuch, *Johanne Creichtonne*, *Ricardo Schaw* de Craghous, *Nicholao Ridlee* de Wilmontfwick, *Edwardo Par*, Armigeris Angliæ, Magistro *Gavino Creichtonne*, Domino *Thoma Tyndyne* Rectore de Wyle,

Et *Henrico Browne* Anglico, Cum diversis aliis Testibus ad Præmissa vocatis atque rogatis.

Et ego Johannes Murray, Artium Magister, Clericus Sancti Andree Diocesis, Publicum Apostolicum & Regali Auctoritatibus Notarium, Præmissis omnibus & singulis, diu sic, ut præmittitur, agerentur, dicerentur, & fierent, unâ cum prænominatis Testibus præfens personaliter interfui, & que omnia & singula superscripta sic dici & fieri vidi scribi & audivi, ac in Notam certi, & in hæc publicam Instrumenti Formam, Manu alterius fidei digni fideliter scriptam, redigi, hic me subscribendo Signoque & Nomine meo solitis & consuetis, unâ cum appensione Sigilli dicti Vicecomitis de Linlithq in Signum Executionis sui Officii, rogatus & requisitus in Fidem & Testimonium omnium Præmissorum.

JOHANNES MURRAY.

Sub Sigillo præfati Vicecomitis de Linlithq de Cera rubra, pendente a duplici candâ Pergamena.

A. D. 1503.

An. 7.

De Safina Domini Forestie de Estrik.

A. D. 1503.

An. 7.

A. D. 1503.

An. 12. R. 7.

En Anteq.

IN DEI NOMINE AMEN.
Per hoc præfens Publicum In-
strumentum cunctis pateat eviden-
ter quòd,

Anno Incarnationis Dominice Mille-
fimo Quingentesimo tertio, Mensis ve-
rò Junii Die primo, Indictione sex-
tâ, Pontificatus Sanctissimi in Christo
Patris & Domini nostri Domini *Alexan-
dri*, Divinâ Providentiâ, *Papa Sexti* An-
no undecimo, & Regni Excellentissimi
Principis & Domini nostri Domini *Jaco-
bi Quarti*, Dei gratiâ, *Scotarum Regis*
Illustrissimi Anno decimo quinto,

In mei Notarii Publici & Testium
subscriptorum Præsentia personaliter
constituti, Nobilis & Potens Dominus
Thomas Dominus Dacre, & *Ricardus*
Eringtame Armiger, Commissarii, Am-
bassatores, Oratores, & Deputati Illu-
strissimi & Potentissimi Principis *Hen-
rici*, eodem gratiâ, *Regis Angliæ*, ac Attor-
nati & Procuratores Præclarissimæ Do-
minæ *Margareta Principisse*, præfati Illustrissimi & Potentissimi Prin-
cipis *Regis Angliæ Filie Primogenita*, di-
ctiq; nostri Excellentissimi Principis *Re-
gis Scotarum Consortis Carissima*, quoddam
Præceptum Safinæ, Cera viridi Cancellari-
æ ejusdem Domini nostri Excellentissi-
mi *Regis Scotarum* more sigillatum, in
Manibus suis tenentes & habentes, ac-
cesserunt ad Præsentiam Nobilis & Cir-
cumspecti Armigeri *Johannis Murray* de
Farelhyll Vicecomitis de Selkirk,

Et ab eodem Safinam Statum & Pos-
sessionem totius & integri *Domini Forestie*
de Estrik, necnon totius *Forestie de*
Estrik, cum Pertinentiis, vocatæ *Estrik*
Forest, in Comitatu sive Vicecomitatu
de Selkirk, simul cum *Turre*, *Fortalio*,
sive *Maneria de Newerk* infra Forestam
prædictam, virtute dicti Præcepti, opta-
verunt & humiliter petierunt;

Cujus quidem Præcepti Tenor sequitur,
& est talis,

Jacobi, Dei gratiâ, &c.

Post cujus quidem Præcepti perlectu-
ram idem *Vicecomes*, vigore & virtute
sui Officii, personaliter dictam *Dominiam*
ac *Forestam de Estrik* adivit, & ibidem
super Solum ejusdem Statum Safinam &
Possessionem corporalem & realem eo-
rundem, cum *Turre* & *Maneria de Newerk*,

cum Pertinentiis, per Terræ & La-
pidis Traditionem, ac Inclusionem præ-
latorum *Thoma Domini Dacre* & *Ricar-
di Eringtame* Armigeri in dicto Palatio,
ut inoris est in talibus fieri consuetum,
ipsis, tanquam Attornatis & Procurato-
ribus prælibatæ Præclarissimæ Dominæ
Margareta Principisse, conjunctim & di-
visim, juxta formam seriem & effectum
dicti Præcepti, & Literarum Patentium
dicti Excellentissimi Principis & Domini
nostri Metuendissimi *Scotarum Regis*, ac
Contractuum per Oratores & Ambassa-
tores utriusque Principum antea desuper
initorum, dedit contulit pariter & de-
liberavit.

Super quibus omnibus & singulis præ-
narratis & peractis idem *Dominus Dacre*,
& *Ricardus*, Nomine quo supra, a Me No-
tario Publico subscripto sibi fieri petiit
hoc præfens Publicum Instrumentum
seu Publica Instrumenta.

Acta erant hæc super Solum antedicti
Domini, prope Tugurium & Manerium
de Galloshelms, Horâ secundâ post Me-
ridiem vel eo circa, sub Anno, Die,
Mense, Indictione, Pontificatu, & Re-
gno quibus supra.

Præsentibus ibidem,

Honorabilibus & Nobilibus Viris &
Armigeris,
Waltero Scot de Bukclench,
David Hoppringill de Fimlehame,
Nicholago Kidlee de Willemontfwyke,
Edwardo Par,
Armigeris Angliæ,
Willielmo Ker,
Magistrò *Jacobo Marleye* Rectore de
Wiltone,
Willielmo Hoppringill,
Domino *Thoma Tyndus* Rectore de
Wyle,
Et *Henrico Browne* Anglico,
Cum diversis aliis Testibus ad Præ-
missa vocatis atque rogatis.

Et ego *Johannes Murray*, *Artium*
Magister, *Clericus Sancti Andreae Dia-
cesis*, *Publicus Apostolicus & Regalis Au-
toritatis Notarius*, quia Præmissis om-
nibus & singulis, dum se, ut præmitti-
tur, dicerent, egerent, & fierent,
nunc cum prænomatis Testibus, præfens
personaliter interfui, eoque sic dici & fieri
vidi

A. D. 1503. *vidi audiri & sciri, ac in Notam epi,*
ideoque hoc præfens Publicum Instrumen-
tum, Manu alterius fidedigni fideliter
scriptum, confecti, hic me subscribendo
Signo & Nomine meo solitis & con-
fectis, nisi cum æppensione Sigilli dñi
Viccomitis de Selkirk in Signum Ex-
ecutionis sui Officii, rogatus & requisitus

Not. 7.

in Fidem & Testimonium omnium Pra-
missorum.

Not. 7.

JOHANNES MURRAY.

Sub Sigillo præfati Viccomitis de Sel-
kirk de Cerâ rubed, pendente a
duplici caudâ Pergamena.

De antedictis Donationibus Auctoritate Parlamenti Regni
Scotiæ Ratificandis.

A. D. 1503. *Jacobus, Dei gratiâ, Rex Scotorum,*
univerfis & singulis, ad quorum
Notitias præfentes Literæ pervene-
rint, Salutem.

Not. 11. N. 7.
 Ex Antogr.

Cum jampridem,
 Inter Commissarios, Ambasiatores,
 Oratores, & Deputatos nostros, ex una,
 & Commissarios, Oratores, Ambasiatores,
 & Deputatos Illustrissimi & Potentissimi
 Principis *Henrici, Dei gratiâ, Regis*
Angliæ Patris nostri Carissimi, Partibus
 ex alterâ,

Concordatum, Conventum, & Con-
 clusum fuerat, quòd Nos cum Præclarissima
 Domina *Margareta Principissa, ejusdem*
Illustrissimi Regis Filia Primogenita,
 juxta Morem & Consuetudinem Ecclesiæ,
 legitimo Matrimonio copularemur,

Et, inter alia, in eisdem Conventione
 & Tractatu Concordatum & Conclu-
 sum fuerat quòd Nos, citra Primum
 Diem Mensis Julii, qui erit Anno Do-
 mini Millesimo Quingentesimo tertio,
 eidem *Domina Margareta,* ad Terminum
 Vitæ suæ, talem & tantam Donationem
 propter Nuptias, qualem & quantam
 Donationem aliquis Regina Scotiæ unquam
 habuit, in Villis, Dominiis, Manceriis,
 Terris, Prædiis, & Redditi-
 bus, efficacioribus Viis & Mediis quibus
 de Jure fieri possit, faceremus, daremus,
 & concederemus,

Ipsumq; vel ejus Commissarium, Pro-
 curatorem, vel Deputatum, Commissarios,
 Procuratores, vel Deputatos, ad hoc
 missos & destinatos, citra eundem Pri-
 mum Diem Julii, in realem, corporalem,
 plenam, & pacificam Possessionem eorundem
 effectualiter mitteremus & induceremus,
 mittive & induci faceremus,

Prout per Conventionem, Tractatum,
 & Conclusionem prædictas, in Scriptis,
 sub Sigillis tam Commissariorum, Ora-
 torum, Ambasiatorum, & Deputatorum
 nostrorum, quam Principis & Patris nostri
Regis Angliæ prædicti, & de Datâ Vi-

cesimi quarti Diei Mensis Januarii, Anno
 Domini Millesimo Quingentesimo primo,
 sigillatis, & postea per Literas nostras
 Patentes, Magno Sigillo nostro sigillatas,
 & Manibus nostris propriis signatas &
 subscriptis, Approbatis, Roboratis, &
 Confirmatis, plenius continetur;

Ad quem quidem Tractatum Nos refer-
 rimus, & pro hic inserto habere volumus,

Nos igitur *Jacobus Scotorum Rex,* ut
 univerfis & singulis, has Literas nostras
 Patentes visuris vel auditoris, luculentis
 apparere possit, nunciamus pariter &
 intimamus atque fatemur, pro plenaria
 Perfectione, Executione, & Complemento
 prædictæ Donationis propter Nuptias,
 prout tenemur & obligamur, Nos Dedisse
 & per Literas nostras Patentes (quarum
 Data est Vicefimo quarto Die Maii,
 Anno Domini Millesimo Quingentesimo
 tertio) Concessisse eidem *Domina Margareta,*
 ad Terminum Vitæ suæ, omnia & singula
 Comitatus, Domina, Castra, Palatia, Turres,
 Fortalitia, Terras, Tenementa, Redditus,
 Firmas, Victualia, Prata, Boscum, &
 Pasturas subscriptas, cum pertinentiis;
 videlicet,

Totum & integrum *Dominium nostram*
Foreste de Estrik, necnon totam *Forestem*
nostram de Estrik, cum pertinentiis,
 vocatam *Estrik Forrest,* in Vicecomitatu
 nostro de Selkerk, simul cum *Torre &*
Fortalio sive Manerio de Newerk infra
 Forestam prædictam;

Totum & integrum *Comitatum nostrum*
Marchiæ ac Domina de Duubar & Con-
brandspeth, cum Cunctulariis, & Lacubus,
 & aliis suis pertinentiis, Castro nostro
 de Duubar & Custodia ejusdem excepto;

Palatium nostrum de Linlithgow aliter
Lithgow, necnon totum *Dominium*
 nostrum de Linlithgowshire aliter
 Lithgowshire

A. D. 1503. quæschire in Vicecomitatu nostro de Lithqw
Act. 7.

Totum & integrum *Dominium nostrum de Strivelingshire* cum pertinentiis, ac Castrum nostrum de Striveling cum pertinentiis:

Totum *Comitatum nostrum de Mentish,*

Ac *Dominium & Castrum de Donne* cum pertinentiis in Comitatu sive Vicecomitatu nostro de Perth:

Palatium nostrum de Methven, ac totum nostrum *Dominium de Methven,* cum pertinentiis etiam in dicto Vicecomitatu nostro de Perth;

Necnon omnia Terras, Tenementa, Redditus, Firmas, Victualia, Prata, Boscum, & Pasturas nostra cum pertinentiis, in *Foresta de Estrik, Comitatu Marchie, Dominio de Dunbar, Lithqwshire, Strivelingshire, Mentish, Dominio de Downe, & Methven* prædictis,

Quorum Redditus, Exitus, Proventus, & Proventus faciunt & constituunt *Decem Millia Librarum Sterlingorum Moneta Anglicana,* quæ faciunt & constituunt *Sex Millia Librarum Monetae currentis & Cursum* habentis infra Regnum nostrum, ultra omnia Onera & Expensas quascumque,

Unâ cum liberè Tenentium Servitiis, necnon cum omnibus & singulis Commoditatibus, Molendinis, Muluris, & eorum Sequela, Accupationibus, Venationibus, Piscationibus, Petariis, Turbariis, Carbonariis, Isapidibus, Lapide & Calce Fabrilibus, Brasinis, Brueriis, & Genestis, cum Hercezdais, Bludewicis, & Marchetis Mulierum, cum Furca & Fossa, Sok, Sok, Tholl, Theine, Infangtheif, Outfangtheif, Pott, & Gallous, Wrak, Waith, & War, Forestis & Warennis, cum Veridi & Venatione, ac etiam cum Donationibus omnium Officiorum, & cum plenâ Auctoritate & Potestate præficiendi, Ordinandi, & Constituendi omnes Officiarios seu Officiales ad eadem Officia & eorum quodlibet, ac cum Pensionibus, Portionibus, Annuitatibus, Corrodus, Officiis, Pedagiis, Gebellis, Vestigialibus, Libertatibus, Liberisque Consuetudinibus, Proventus, Commoditatibus, & Emolumentis quibuscumque, & omnibus aliis Rebus ad eadem Comitatus, Dominia, Castra, Palatia, Turres, Fortalitia & cætera Præmissa, seu eorum aliquid vel aliqua qualitercumque spectantia, sive de Jure, Statuto, vel Consuetudine pertinentia, secundum Formam & Naturam Matrimonialis Contractus desuper confecti,

Habenda & Tenenda omnia prædicta

Comitatus, Dominia, Castra, Palatia, Turres, Fortalitia, & cætera Præmissa, cum pertinentiis, præfate *Dominæ Margarete,* Nobis Carlissimæ, ad Terminum Vitæ suæ, absque Impetitione Vastii, prout in eisdem Litteris nostris Patentibus plenè continetur,

Ac etiam, ad ulteriorem Executionem & Effectum eorundem, fatemur Nos, per Litteras nostras Patentes (quarum Data est Vicefimo sexto Die Mensis Maii) Vicecomites nostros de Sellirk, Edinburgh, Lithqw, Striveling, & Perth, nostros veros Commissarios, conjunctim & divisim, Ordinasse, Assignasse, & in Loco nostro Possuisse, pro Nobis & Nomine nostro, ad Mittendum & Ponendum prædictam *Dominam Margaretam,* per *Thomam Dacre* Dominum Dacre, *Robertum Scherchourne* Clericum Decanum Ecclesiæ Cathedralis Sancti Pauli Londoniæ, Consiliarios prædictæ *Dominæ Margarete, Johannem Carington, & Ricardum Ergington,* Armigeros, & eorum aliquos vel aliquem, Commissarios & Procuratores prædictæ *Dominæ Margarete,* Vice, Jure, & Nomine ejusdem, ad Terminum Vitæ suæ, in realem, plenam, corporalem, & pacificam Saisnam & Possessionem de & in omnibus prædictis Comitatibus, Dominis, Castris, Palatiis, Turribus, Fortalitiis, & cæteris Præmissis,

Necnon fatemur quod dicti Procuratores nostri, Ratione & Vigore dictæ Commissionis & Litterarum nostrarum Patentium prædictarum, prædictam *Dominam Margaretam,* per ipsos Procuratores & Commissarios ipsius *Dominæ Margarete,* Vice & Nomine ejusdem, in plenam, realem, & corporalem Possessionem & Saisnam omnium prædictorum Comitatum, Dominiorum, Castrorum, Palatiorum, Turrium, Fortalitorum, & cæterorum Præmissorum, secundum vim, formam, & effectum eorundem Litterarum nostrarum Patentium, miserunt realiter & cum effectu possuerunt,

Quòdque etiam eadem *Dominæ Margarete* corporalem & pacificam Possessionem omnium & singulorum Præmissorum nacta & adeptæ est secundum Leges & Consuetudines Regni nostri Scotiæ, hujusmodique Possessione, sic per eam nactâ, pacificè & quietè gaudet, absque Expulsionè, Perturbationè, seu Impedimento quocumque Nostri aut Heredum nostrorum vel Successorum, durante Vitâ suâ naturali, etiam & gaudebit,

Et quòd omnia & singula prædicta ad Summam *Duorum Millium Librarum Sterlingorum,* secundum Computationem & Esti-

A. D. 1503.
Act. 7.

A. D. 1503. & Æstimationem quæ nunc sit & habetur in Anglia, quæ faciunt & constituunt *Sex Millia Librarum Monetæ* nunc currentis & habentis cursum in Regno nostro Scotiæ, deductis Oneribus & Expensis quibuscunque, annuatim clarè se extendunt.

Affirmamus insuper, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula Præmissa, per Nos in istis Literis nostris Patentibus recitata, specificata, & confessata, in omnibus & per omnia fuisse & esse vera, necnon quòd irrotulantur inter Recordia Cancellariæ nostræ ad perpetuam rei memoriam.

Pollicendo & Promittendo, prout per Præsentes Pollicemur & Promittimus, quòd prædicta Donatio propter Nuptias, & cætera omnia Præmissa eadem concernentia, de prædictis singulis Comitatibus, Dominis, Castris, Palatiis, Turribus, Fortilitiis, Terris, Tenementis, Redditibus, Firmis, Visualibus, Pratis, Boscis, & Pasturis, & aliis antedictis, Autoritate Parlamenti, citra Vicessimum Diem Martii proximo post Datam Præsensentium, in Regno nostro tenendi, Ratificabuntur & Confirmabuntur, & etiam, in vel citra Vicessimum Diem Mensis Aprilis proximo futurum post Datam Præsensentium, Commissario vel Commissariis ejusdem Serenissimi Regis Angliæ Patris nostri, ad hoc sufficienter auctorizatis, realiter Tradentur & Liberabuntur.

Et, si quid firmius, securius, validius, tutius, melius, aut pro Præmissorum Firmitate cautius vel efficacius posthac inveniat, eam requisiti fuerimus, in omnibus & per omnia id ipsum perficere

mus & realiter cum effectu juxta Possè nostrum perimplebimus;

Quæ omnia & singula suprascripta perpetuò Firma, Rata, & Grata habere, tenere, adimplere, & observare, & non contra dicere, facere, vel venire per Nos, seu alium, vel alios aliquos, Ratione, Jure, Modo, Causâ, vel Ingenio, aut quovis alio quæsito Colore, de Jure vel de Facto, in Judicio vel extra, bonâ Fide & Verbo Regio Promittimus per Præsentes.

Renunciantes, in vim Padi, omni Beneficio, Favori, atque Auxilio quorumcumque Jurium, Legum, Canonum, Statutorum, Privilegiorum, & Consuetudinum Regni nostri Scotiæ (si quæ tales vel talia fuerint) Auctoritate Parlamenti, seu Trium Statuum ipsius nostri Regni, antehac Celebrati aut Convocati, aut imposterum Celebrandi aut Convocandi, vel alio modo quocumque editorum, vel in futurum edendorum, quæ possint Præmissis seu alicui Præmissorum in aliquo dirogare vel contravenire.

In cujus Rei Testimonium Magnum Sigillum nostrum Præsensentibus est appensus apud *Edinburgh*, sexto Die Mensis Junii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertio, & Regni nostri Decimo quinto.

JAMES REX.

Sub Magno Sigillo, de Cera viridi, pendente a Filis sericis intertextis, rubi cæruleisque Colorum.

Confirmatio Tractatus, de Matrimonio Henrici Principis Walliæ cum Katerina Infante.

A. D. 1503.
An. 15. N. 7.
Ex Autog.

Ferdinandus & Elizabetha, Dei gratiâ, REX & REGINA Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ citra & ultra Farum, Granatæ, Tolci, Valentis, Galiciæ, Majoricarnum, Hispaniæ, Sardinie, Cordubæ, Corsicæ, Marciæ, Ciennis, Algarbii, Algezire, Gibraltaris, & Insularum Canariæ, COMES & COMITISSA Baccinonæ, DOMINI Vizcoyæ & Malinæ, DUCES Albanorum & Neopatriæ, COMITES Rossiloni & Ceritanis, MARCHIONES Orisilanni & Gociani,

In omnibus hujus Sculû Negotiis quod magis in animo nostro fixum semper habuimus atque habemus illud proculdubio est, non solum Amicitiam & Fœdera, quæ inter Nos sunt & Sere-

nissimum *Enricum Angliæ Regem* Charissimum Fratrem nostrum & inter Regna & Subditos utriusque Partis, conservare, verum illa eadem omnibus Amoris & Consanguinitatis Vinculis roborare atque augere, ita ut nihil addi ulterius possit:

Invitat Nos ad id præclara in omni genere Virtus, quâ Serenissimus Angliæ Rex Frater noster Dilectissimus plurimum præstat, &, inter cætera, ejus integerrima Fides:

Nihil enim gratius nobilique jucundius Nobis est quàm cum eo Amicitiam Consanguinitatèmq; habere, quæ Fidem tanti faciat ut illam Vitæ anteponat:

Accedit

A. D. 1502. Accedit ad hoc Amor, Confanguinitas, atque Amicitia, qua inter Nos & Prædeceffores nostros fuisse, Regni ejus & Dominiorem amplitudo, ac Utilitas Regnorum & Dominiorem utriusque Partis;

Quæ quidem omnia Nos merito inclinanti ita velle Utilitatem prædicti Serenissimi Regis Fratris nostri ejusque Regiæ Domûs Angliæ, sicut propriam nostram & Regiæ Domûs nostræ:

Accumulatur etiam ad hoc publica Christianorum Utilitas; nam cum Domus ista Hispaniarum & Angliæ benè Unitæ sint maximè Deo inservire poterunt, & Christianæ Reipublicæ magna Beneficia conferre; & si hæc Unio ante hæc Necessaria aut Utilis fuit, nunc, propter Christianorum Discordias & Bellâ, hæc novam Unionem Confanguinitatis atque Cognationis, quæ inter Nos & Serenissimum Angliæ Regem Fratrem nostrum Dilectissimum, per Medium Orationum & Procuratorum utriusque Partis, nuper firmata extitit, Christiano Populo, intestinis Seditionibus laboranti, utilissimam & singularem Medelam fore non dubitamus, tantoque libentius ad illam Confirmandam venimus, quanto Nobis Gratissima est.

Quapropter universis & singulis Notum facimus quòd,

Cùm, inter Nos & præfatum Serenissimum *Enricum Angliæ Regem* Fratrem nostrum Dilectissimum, per *Ferdinandum Duque de Estrada* Magistrum Aulae Consiliarium, Orationem, & Procuratorem nostrum, nomine nostro, in vim Mandati seu Procuratoris a Nobis eidem concessæ, necnon per, Reverendos in Christo Patres, *Willielmum Londoniensem, Ricardum Wintoniensem*, Episcopos, & *Willielmum Barons* Legum Doctorem, Orationes, Commissarios, & Procuratores præfati Serenissimi Regis Angliæ Fratris nostri, ejus Nomine, vigore Mandati seu Procuratoris a Majestate sua eisdem Episcopis & Legum Doctore concessæ, Tractatum, Compositum, Concordatum, & Capitulum sit, ut Illustrissimus *Enricus Princeps Walliæ, Dux Cornubiæ, Comesque Cæstræ* Filius Legitimus & Hæres dicti Serenissimi Regis Angliæ cum Illustrissima *Catherina Principe Walliæ & Infante Castellæ & Aragonum* Filia nostra Dilectissima matrimonialiter coupletur, prout hæc & alia in Compositione & Capitulis prædictis plenius continentur;

Quorum Tenor sequitur & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum

Notitias præferentes Litteræ pervenerint, A. D. 1502. Revertendi in Christo Patres *Willielmum Episcopum Londoniensem* Custos Magni Sigilli Potentissimi ac Illustrissimi & Excellentissimi Principis *Enrici*, Dei gratiâ, Regis Angliæ & Domini *Hiberniæ, Ricardus Wintoniensis Episcopus* Custos Privati Sigilli ejusdem Domini Regis, & Venerabilis & Egregius Vir Dominus *Willielmus Barons* Legum Doctores Custos sive Magister Rotulorum Cancellariæ ejusdem Domini Regis, necnon Magisticus & Nobilis Vir *Ferdinandus Duque d'Estrada* Magister Aulae & Consiliarius Catholicorum Altissimorum Potentissimorumque Principum Domini *Ferdinandi & Dominiæ Elizabethæ Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, Granatæ, &c. Regis & Regine, Oratores, Commissarii, Ambassadors, & Procuratores* in hæc parte sufficienter deputati, Salutem.

Cùm, inter præfatum Serenissimum Potentissimum & Excellentissimum Dominum *Enricum*, Dei gratiâ, Angliæ Regem & Dominum *Hiberniæ*, & prædictos Catholicos Altissimos Potentissimisque Principes, Dominum *Ferdinandum & Dominam Elizabetham Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, Granatæ, &c. Regem & Reginam*, Amicitia, Unio, Intelligentia, Liga, & Confœderatio, per Orationes, Commissarios, Procuratores, & Deputatos Principum prædictos, in ea parte sufficienter constitutos & auctorizatos, jam dudum inita, concordata, & conclusa, ut, per Litteras Patentes, utriusque Principis Principum prædictorum suis Magnis Sigillis sigillatas, & Manibus suis propriis subscriptas & subsignatas, unâ cum Jurejurando eorumdem, Ratificata & Confirmata fuerint, ex quibus quidem Amicitia, Unione, Liga, Intelligentia, & Confœderatione quadam quasi innata Benivolentia hinc inde hæcenus accrevit, & in prædictorum Principum Cordibus adeò radicata consistit quòd, Divinâ favente Gratia, nullâ prorsus Temporum varietate Minui aut dissolvi facile possit:

Cùmque prædicti Principes, animadvertentes præfatum Amicitiam, Unionem, Ligam, Intelligentiam, & Confœderationem, si Sanguinis necessitudine & Liberorum Conjunctione Vallata foret, longè firmiorem stabilioremque; posse fortiri Effectum, inter, bonæ Memoriae, Illustrissimum *Arthurum*, quondam *Walliæ Principem*, & Potentissimi Regis Angliæ prædicti Filium Primogenitum, & Serenissimam Dominam *Catherinam*, prædictorum Invidiosissimorum Demiorum Regis & Regine Castellæ, Legionis, &c. Filiam Carissimam & Amantissimam, Ma-

A. D. 1503.
Nov. 7.

trimum per Verba de præfenti contrahi procurarunt, & in Facie Ecclesiæ cum omni Solemnitate Juris & aliis Cerimonis in ea parte debitis & requisitis, juxta vim formam & effectum Tractatus & Conventionis, inter præfatos Principes Initi & Conclufi, realiter & cum effectu solemnizari fecerunt, & quamvis præmaturâ Morte, quod non sine dolore referimus, præfati quondam *Principis Artori* prædictum Matrimonium, quod inter ipsum *Principem* & Serenissimam Dominam *Katerinam* prædictam Contractum, Celebratum, & Consummatum fuerat, Solutum sit, ob singularem tamen Affectionem incredibilem mutuamque Amorem, quo præfati Principes jamdudum adinvicem, præ cæteris Principibus Christianis, Colligati atque Uniti sunt, & ad Amicitiam, Ligam, Intelligentiam, Unionem, Affinitatem, & Considerationem prædictas Continuandas, Consoendas, Augendas, & Amplificandas, ac perpetuè Observandas, tum etiam ob ipsius Illustrissimæ Domine *Catherina* Modestiam, cæterasque Virtutes ac Naturæ Dotes quæ Serenissimus *Rex Angliæ* in ea videt esse maximas, & quæ suam Serenitatem ad hanc Affinitatem Renovandam & Restaurandam magis invitant,

Considerando præterea quòd non parva sunt aut negligenda Matrimonii Bonum ex hoc, tanquam Seminario Republicæ, manant Liberi, Nepotes, Posterique omnes, solent etiam per hoc mutuum Charitatis Vinculum omnia fore Tranquilla Fausta atque Fortunata;

Ideòd Principes prædicti, Divinè favente Gratiâ, Moti, ad Omnipotentis Dei Laudem Gloriam & Honorem, Catholicæ Fidei Exaltationem, & Republicæ Christianæ Tutitionem & Defensionem, ac pro Pace, Quiete, & Tranquilitate, proque Majoribus Commodis & Utilitatibus Regnorum & Subditorum utriusque Principis Principum prædictorum, inter Illustrissimum Principem Dominum *ERICUM PRINCIPEM WALLIÆ, DUCEM CORNIBIÆ, & COMITEM CESTRIÆ*, Secundogenitum Serenissimi *Regis Angliæ*, & Serenissimam Principem Dominam *Catherinam* præfatorum Serenissimorum Dominorum *Regis & Regine Castellæ, Legionis, Aragonum, &c. Filiam Quartam*, sufficienti Dispensatione in ea parte a Sede Apostolica impetratâ primitus & obtentâ, Matrimonium contrahendum & celebrandum fore deliberaverunt & decreverunt, & ob eam rem feliciter perficiendum fecerunt, Ordinarunt, & Constituerunt eorum Commissarios, Procuratores, Oratores, & Nun-

cios speciales, videlicet, pro Parte Illustrissimi *Regis Angliæ prædicti Episcopos & Gulielmum Barons* Custodem Rotulorum Cancellariæ ejusdem Regis, & pro Parte præfatorum *Regis & Regine Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* præfatum Magnificum Nobilem Virum *Ferdinandum Duque d'Esfrada* Magistrum Aulae & Consiliarium præfatorum *Regis & Regine Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* cum sufficienti Authoritate & Potestate Trahandi, Conveniendi, Communicandi, Concordandi, & Concludendi de & super Matrimonio prædicto, ejusque Dependentiis, Incidentibus, Emergentibus, & Connexis, tam super Dote quam super Donatione propter Nuptias, prout ex eorum Commissionibus plenius apparet & continetur,

Quarum Tenore sequuntur & sunt tales,

Enrico, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Dominus Hiberniæ universis & singulis, ad quorum Notitias præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Quoniam, pro majori Observatione & Securitate Confederationis & Amicitiae, quæ est & inter Nos & Serenissimos & Aliissimos Principes, *Ferdinandum & Elizabetham Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Sicilia, Granate, &c.* Fratres & Consanguineos nostros Carissimos, & pro Augmento Affinitatis nostræ, fuit Tractatum quòd, Præclarissimus Filius noster *ERICUS PRINCIPES WALLIÆ, DUX CORNIBIÆ, & COMES CESTRIÆ*, contrahat Matrimonium cum Illustrissima Domina *Catherina Infante Castellæ, Legionis, & Aragonum*, & quia Mens & Voluntas nostræ est, si eisdem *Regi & Regine* ita placuerit, quòd prædictum Matrimonium, Deo annuente, fiat & concludatur,

Propterea, confidentes admodum de Fide, Prudentia, Legalitate, & Animi Integritate, Dilectorum & Fidelium Consiliarium nostrorum, *Willielmi Londonicensis Episcopi* Custodis Magni Sigilli nostri, ac *Richardi Wintoniensis Episcopi* Custodis Privati Sigilli nostri, necnon *Willielmi Barons* Magistrî & Custodis Rotulorum Cancellariæ nostræ, Tenore Præsentium, de nostra certa Scientia deliberatè & consultò, omnibus melioribus Via Modo & Formâ quibus de Jure & aliâs possumus & valeamus, eisdem *Episcopos & Willielmum Barons* Facimus, Constituimus, Creamus, & Ordinamus veros, certos, legitimos, & indubitatos Procuratores, Oratores, & Nuncios speciales, & ad Infra-scripta Generaliter, ita tamen quòd Specialiter Generalitati

A. D. 1503.
Rev. 7. neralitati non derogat, nec è contra, ut
 item Oratores & Procuratores nostri
 pro Nobis & Nomine nostro, possint Tra-
 ctare, Concordare, & Firmare, cun-
 dictis Serenissimis Rege & Regina, Fratri-
 bus & Consanguineis nostris Charissimis,
 Sponsalia & Matrimonium prædicti *En-
 ricæ Filii nostri Charissimi*, cum prædicta
 Illustrissima Principe & Infante *Catheri-
 na*, & Promittere quòd Nos faciemus &
 curabimus dabimusque operam cum effe-
 ctu quòd Dominus Illustrissimus Prin-
 cept *Wallia* Filius noster Sponsalia &
 Matrimonium faciet, concedet, & con-
 trahet, per Verba de Præsentì, Matri-
 monium scientia, juxta Ordinem San-
 ctæ Romanæ Ecclesiæ cum dicta Illustris-
 sima Principe & Infante *Catherinâ præ-
 dictâ*, cum ipse Filius noster ad Legiti-
 mam pervenerit Etatem ad illud facien-
 dum, concedendum, & contrahendum,
 & quòd postea celebrabit & consumma-
 bit dictum Matrimonium, cum dicta Il-
 lustrissima Principe & Infante *Catherina*,
 prout & quemadmodum legitimi Vir &
 Uxor id facere debent.

Possintque idem Oratores, Commissa-
 riis, & Procuratores nostri, Nomine no-
 stro & prædicti Filii nostri, Petere &
 Recipere similem Promissionem & Ob-
 ligationem a dictis Illustrissimis Rege
 & Regina pro Sepis, & Nomine præ-
 dictæ Illustrissimæ Principis & Infantis
Catherinæ, videlicet, quòd ipsa Princeps
Dowina Catherina Infans Castellæ, Ara-
 gonum, ut præteritur, faciet Sponsalia
 & contrahet Matrimonium, per Verba de
 Præsentì, juxta Ordinem Sanctæ Matris
 Ecclesiæ Romanæ, cum dicto Illustrissimo
 Principe *Enrico Filio nostro*, & confir-
 mabit & celebrabit cum eo dictum Ma-
 trimonium, prout & quemadmodum legi-
 timi Vir & Uxor facere debent.

Et ut possint idem Commissarii nostri
 Concedere & Firmare quòd prædicta fieri
 deberent & adimpleri Modis, Formis,
 Temporibus, & Locis quibus dictis O-
 ratoribus & Procuratoribus nostris benè
 visum fuerit, & prout ea concordabunt,
 concedent, capitulabunt, & firmabunt,

Damus etiam Potestatem & Faculta-
 tem prædictis Oratoribus & Procuratori-
 bus nostris ut possint Concordare & Fir-
 mare cum dictis Serenissimis Rege & Re-
 gina Dotem quam ipsi dare teneantur
 cum dicta Principe & Infante *Catherina*
 Filia sua, tam in Jocalibus atque Lapi-
 dibus Preciosis & in Argento & Vestibus
 & Ornamentis Personæ & Domûs suæ,
 quam in Pecuniis, Summam, videlicet,
 & Quantitatem quæ eisdem Oratoribus
 & Procuratoribus nostris benè visa fue-
 rit, ac Terminis & Locis quibus illam

A. D. 1503.
Rev. 7. date & solvere teneantur, & Conditiones,
 Pacta, & Conventiones quæ in Solu-
 tione ejusdem Dotis poni & concedi &
 firmari debent.

Et nichilominus damus eisdem Ora-
 toribus & Procuratoribus nostris Pote-
 statem & Facultatem ut possint commu-
 nicare & tractare super Augmento Do-
 tis & Donatione propter Nuptias, quæ
 debent dari & assignari dictæ Principi
 & Infanti *Catherina* pro Sustentatione
 sui Scatûs, & in quibus Civitatibus, Vil-
 lis, & Locis, & Redditibus, prout dictis
 Oratoribus & Procuratoribus nostris benè
 visum fuerit,

Et demùm possint facere & firmare
 omnia & singula quæ, pro Expeditione
 & Complemento dicti Matrimonii, nec-
 cessaria convenientia & oportuna eis vi-
 debuntur, & de prædictis omnibus &
 singulis possint concordare, facere, &
 firmare, Nomine nostro, cum prædictis
 Serenissimis Rege & Regina Consanguineis
 nostris, sicutque facere, petere, &
 Instare quæcumque Capitula & quocun-
 que Contractus cum illis Pactis,
 Conditionibus, Obligationibus, Jura-
 mentis, Securitatibus, Pœnis, Submis-
 sionibus, Renunciacionibus, & Promis-
 sionibus quibus voluerint,

Et generaliter omnia & singula facere
 & firmare, cujuscunque Naturæ, Qualitatis,
 & Importantis fuerint aut esse
 poterint, in prædictis & circa ea, quæ
 Nos facere possemus si in Præmissis per-
 sonaliter adessemus, etiam si talia sint
 quæ ad ea Consciendum Præceptum exi-
 gant magis speciale,

Damusque etiam & Concedimus dic-
 tis Procuratoribus & Oratoribus nos-
 tris plenum Possè quòd possint Jurare,
 in Animam nostram, quod Tenebimus,
 Observabimus, & Adimplebimus reali-
 ter & cum effectu omnia & singula quæ
 supra dictis & circa ea, Nomine nostro,
 Concordabunt, Capitulabunt, Jurabunt,
 Concedent, & Firmabunt, omni fraude,
 cautela, & dolo cessantibus; possintque
 simile Juramentum Petere & Accipere
 ab eisdem Serenissimis Rege & Regina
 Fratre & Consanguineis nostris; pro quibus
 omnibus & singulis antedictis, cum
 incidentibus, dependentibus, & emer-
 gentibus ex eisdem & eis annexis, Damus
 & Concedimus prædictis Oratoribus,
 Commissariis, & Procuratoribus nostris
 plenum Possè cum libera & generali Ad-
 ministracione;

Promittentes in Fide & Verbo nostro
 Regio prædictis Serenissimis Regi & Re-
 gina Fratri & Consanguineis nostris, &
 Nos Obligamus Tenere & Adimplere
 realiter & cum effectu omnia & singula
 quæ,

A. D. 1503. que, in prædictis & circa ea Nomine nostro, per dictos Procuratores & Oratores nostros fuerint facta, Concordata, Capitulata, Asecurata, Pronuissa, Jurata, & Firmata, eisdem modo & formâ quibus in Concordabunt, Capitulabunt, Asecurabunt, Promittent, Jurabunt, & Firmabunt, & nullo unquam tempore revocare, nec contra ea nec eorum aliquod facere vel venire aliquo tempore nec modo aliquo, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium & Fiscalium.

In quorum Testimonium Præsentem fieri iulimus, Manibus nostris signatam, Sigilloque nostro impendenti munitam.

Teste meipso apud Richemont Vicefimo Die Junii, Anno Regni nostri Decimo octavo.

Ferdinandus & Elizabeth, Dei gratiâ, REX & REGINA Castellæ, Legionis, Aragonum, Siciliæ, Granatæ, Toleti, Valentis, Galetis, Majoricarum, Hispaniæ, Sardinie, Cordubiæ, Corsicæ, Murciæ, Genuæ, Algarbii, Algeziræ, Gibraltariæ, & Insularum Canariæ, COMES & COMITISSA Barcinonæ, DOMINI Vicecæ & Molinæ, DUCES Athenarum & Neopatriæ, COMITES Rossilionis & Ceritanie, MARCHIONES Oritani & Gociani, &c.

Quoniam, pro majori Observatione & Securitate Confederationis & Amicitie, quæ est inter Nos & Serenissimum *Ericum Regem Angliæ* Fratrem nostrum Dilectissimum & pro Augmento Affinitatis nostræ fuit, Tractatum quoddam Illustrissima *Catherina Princeps Walliæ ac Infans Castellæ & Aragonum Filia nostra Charissima* contrahat Matrimonium cum Illustrissimo Principe *Erico Principe Walliæ Filio Legitimo & Herede ejusdem Serenissimi Regis Angliæ* Fratris nostri, & quia mens & Voluntas nostra est, si eidem Serenissimo Regi ita placuerit, quoddam prædictum Matrimonium, Deo annuente, fiat & concludatur,

Propterea confidentes admodum de Fide, Prudentia, Legalitate, & Animi Integritate vestri *Ferdinandi Duque d'Esprada* Magistri Aulæ & Consilarii nostri, Tenore Præsentium, de nostra certa Scientia deliberatè & consulto, eis omnibus melioribus Viâ, Modo, & Formâ, quibus de Jure & aliis possumus & valemus, Facimus, Constituiamus, Creamus, & Ordinamus nostrum verum, certum, legitimum, & indubitatum Procuratorem, Oratorem, & Nuncium specialem, & ad Infra-scripta Generalem, ita tamen quoddam Specialis Generalitati non

deroget, nec e contra, vos eundem *Ferdinandum Duque d'Esprada*, videlicet, ut, pro Nobis & Nomine nostro, possitis tractare & concordare & firmare, cum prædicto Serenissimo *Rege Angliæ* Fratrem nostro, Sponsalia & Matrimonium prædictæ Illustrissimæ *Principis & Infantis Catherinæ* Filie nostræ *Charolinæ*, cum dicto Illustrissimo *Principe Walliæ Erico* Filio legitimo & Hærede dicti Serenissimi *Regis Angliæ* Fratris nostri, & promittere quoddam Nos faciemus & curabimus dabimusque Operam cum effectu quoddam dicta Illustrissima *Princeps & Infans Catherinæ* Filia nostra prædicta *Sponsalia & Matrimonium* faciet, conceder, & contrahet, per Verba de Præsentibus *Matrimonium* facientia, juxta Ordinem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, cum dicto Illustrissimo *Erico Principe Walliæ* Filio legitimo & Hærede dicti Serenissimi *Regis Angliæ* Fratris nostri, cum ipse ad legitimam pervenerit Etatem, ad illud faciendum, concedendum, & contrahendum, & quoddam postea celebrabit & consummabit dictum Matrimonium cum dicto Illustrissimo *Erico Principe Walliæ*, prout & quemadmodum legitimi *Vir & Uxor* id facere debent,

Possitisque, Nomine nostro & prædictæ *Principis & Infantis Catherinæ* Filie nostræ, petere & recipere similem Promissionem & Obligationem a dicto Serenissimo *Rege Angliæ* Fratrem nostro, pro *Scipio & Nomine prædicti Erici Principis Walliæ* ejus Filii, videlicet, quoddam ipse *Princeps* ad legitimam pervenerit Etatem ut præfertur, faciet *Sponsalia & contrahet Matrimonium*, per Verba de Præsentibus, juxta Ordinem Sanctæ Matris Ecclesiæ Romanæ cum dicta Illustrissima *Principe & Infante Catherinæ* Filia nostra, & consummabit & celebrabit cum ea dictum Matrimonium, prout & quemadmodum legitimi *Vir & Uxor* id facere debent,

Et possitis Concedere & Firmare quoddam prædicta fieri debent & adimpleri Modis, Formis, Temporibus, & Locis quibus vobis dicto Oratori & Procuratori nostro benè visum fuerit, & prout ea vos concordabitis, concedetis, capitulabitis, & firmabitis,

Damus etiam Potestatem & Facultatem vobis præfato Oratori & Procuratori nostro ut possitis Concordare & Firmare, cum dicto Serenissimo *Rege Angliæ* Fratrem nostro, Totem quam Nos dare tenemur cum dicta *Principe & Infante Catherinæ* Filia nostra, tam in localibus quam in Lapidibus Preciosis & in Argento & Vestibus & Ornamentis Personæ & Domus suæ, quam in Pecuniis, Summam,

A. D. 1502
Mca. 7. Summam, videlicet, & Quantitatem quæ vobis bene visa fuerit, ac Terminis & Locis quibus illam dare & solvere tener, & Conditiones, Pacta, & Conventiones quæ in Solutione & Restitutione ejusdem Dotis poni & concedi & firmari debent,

Et nichilominus Damus vobis Potestatem & Facultatem ut possitis Petere & Coucedere Augmentum Dotis & Donationis propter Nuptias & Cameram, quæ debent dari & assignari dictæ Principi & Infanti *Catherina* Filiz nostræ pro Sustainatione sui Statûs, & in quibus Civitatibus, Villis, & Redditibus, prout vobis dicto Oratori & Procuratori bene visum fuerit,

Et demum possitis facere & firmare omnia & singula quæ, pro Expeditione & Complemento dicti Matrimonii, necessaria convenientia & oportuna vobis videbuntur, & de prædictis omnibus & singulis possitis concordare facere & firmare, Nomine nostro, cum præfato Serenissimo Rege *Anglie* Fratre nostro, sicque facere petere & instare quæcumq; Capitula & quoscumq; Tractatus, cum illis Pactis, Conditionibus, Obligationibus, Juramentis, Securitatibus, Pœnis, Submissionibus, Renunciacionibus, & Promissionibus quibus volueritis,

Et generaliter omnia alia & singula facere & firmare, cujuscumque Naturæ, Qualitatis, & Importantiæ fuerint aut esse poterint in prædictis & circa ea, quæ Nos facere possemus si in Præmissis persoualiter adessemus, etiam si talia sint quæ ad ea consuecenda Præceptum exigant magis speciale,

Damus etiam & Concedimus vobis dicto Procuratori & Oratori nostro, plenum Possè quòd possitis Jurare in Animas nostras quòd Tenebimus, Observabimus, & Adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula quæ in prædictis & circa ea, Nomine nostro, Concordabitis, Capitulabitis, Jurabitis, Concedetis, omni fraude, cautela, & dolo cessantibus, possitisque simile Juramentum petere & accipere ab eodem Serenissimo Rege *Anglie* Fratre nostro, pro quibus omnibus & singulis antedictis, cum incidentibus, dependentibus, emergentibus ex eisdem, & eis annexis, Damus & Concedimus vobis plenum Possè cum libera & generali Administratione,

Promittentes, in Fide & Verbo Regiis, præfato Serenissimo Regi *Anglie* Fratri nostro, & Nos obligamus Nos Tenere & Adimplere realiter & cum effectu omnia & singula quæ, in prædictis & circa ea Nomine nostro, per vos dictum Procuratorem & Oratorem nostrum fuerint

A. D. 1502
Mca. 7. Facta, Concordata, Capitulata, & Asserata, Promissa, Jurata, & Firmata, eis modo & formâ quibus vos ea Concordabitis, Capitulabitis, Asserabitis, Jurabitis, Firmabitis, & nullo unquam tempore revocare, nec contra ea aut eorum aliquid facere vel venire aliquo tempore nec modo aliquo, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium & Fiscalium.

In quorum Testimonium Præsentem fieri iulimus Manibus nostris signatam Sigilloque nostro impendenti munivim.

Dat. in Civitate *Toleti* Die Decimo Mensis *Maii*, Anno a Nativitate Domini Millefimo Quingentesimo secundo,

Qui quidem Commissarii, Oratores, Procuratores, & Deputati, vigore & virtute suarum Comissionum prædictarum, sæpius de & super prædicto Matrimonio, ejusq; dependentibus, incidentibus, emergentibus, & connexis prædictis, Communicantes, Tractantes, tandem in hos sequentes Articulos convenerunt, concordarunt, & concluserunt.

INPRIMIS, inter præfatos Oratores, Commissarios, Procuratores, & Deputatos, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, quòd præfatus Dominus Rex *Anglie*, pro Inclitissimo Principe *Henrico Filio suo Secundoogenito prædicto*, & prædicti Domini Rex & Regina *Castelle, Legionis, Aragonum, &c.* pro præfata Serenissima *Domina Catherina* Filia sua Quarta, impetrabunt se impetrari facient & procurabunt cum effectu a Sede Apostolica Dispensationem, sub Plumbo, more Romanæ Curiz ac sub melioribus modo & formâ & verbis quibus de Jure efficacius valere poterit, ut dictus Illustrissimus Princeps *Henricus* & præfata Serenissima *Domina Catherina* possint invicem Matrimonium contrahere per verba de præfenti, non obstante impedimento Publicæ Honestatis Justitiæ, eo quòd præfata Serenissima *Domina Catherina* contraxit Matrimonium, per verba de præfenti, cum præfato Domino *Arthuro* prælibato Regis *Anglie* Primogenito ejusdemq; Inclitissimi *Borici* Fratris & Germano, non obstante etiam quòd sint Affines in Primo Affinitatis Gradu, eo quòd idem Matrimonium inter prænominatos *Dominum Arthurum* & Serenissimam *Dominam Catherinam* in facie Ecclesiæ solemnizatum & postea fuerat consummatum, & quòd Bulla, sic impetranda, ejus sit Vigoris, Effectûs, & Efficaciz, quòd dictum Matrimonium & omnia ex eodem sequutura

Y

perinde

A. D. 1503 perinde valent, ac si nulla talia Impedi-
 menta quoquo modo contigissent aut inter-
 venissent.

Re. 7.

ITEM, Convenit, Concordatum, & Conclufum est inter præfatos Oratores, Commiffarios, & Procuratores quòd dictus Illustriffimus Rex Angliæ, pro Inclitiffimo Henrico Filio suo Secundogenito, & præfati Domini Rex & Regina Castelle, Legionis, Aragonum, &c. pro Sereniffima Dowina Caterina Filia sua &c. procurabunt, omnemq; Diligentiam, Laborem, Curam, Opem atque Operam præstebunt & impendent pro Viribusque efficient, ac eorum quilibet præstabit & impendet pro Viribusque efficiet, infra Duos Menses, Traditionem Literarum Patentium præfatorum Regis & Regine Castelle, Legionis, &c. præfatis Tractatibus Confirmatoriarum & Ratiificatoriarum, Magno Sigillo suo sigillatarum & Manibus suis subscriptarum, præfati Regi Angliæ factarum & deliberatarum, neon Traditionem sive Præsentationem dictæ Dispensationis, sic, ut præfertur, impetrata, præfata Inclitiffimo Principi Henrico & præfata Domine Caterina factam, tunc proximè & immediatè sequentes, idem Dominus Henricus & præfata Domina Caterina Matrimonium per verba de præfenti invicem contrahent.

ITEM, cum jamdudum memorati Principes Castelle, Legionis, Aragonum, &c. Rex & Regina, pro Matrimonio inter prædictum, Pie Memoriz, Dominum Arthurum Principem Wallie præfati Regis Angliæ Primogenitum, & memoratam Dominam Caterinam contrahendo, per Litteras suas Patentes, Magno Sigillo suo sigillatas & Manibus suis subscriptas, promiserunt & obligarunt Se suisque Hæredes & Successores ad Dandum & Solvendum præfatis Angliæ Regi suisve Executoribus & Deputatis in Dotem & Nominè Dotis, cum præfata Sereniffima Domina Caterina Filia sua Quarta, Ducenta Millia Scutorum Auri (unoquoque Scuto Quatuor Solidos & Duos Denarios Sterlingos Monete Angliæ valente) solvendorum Temporibus & Locis, Modòque & Formâ prout in præfatorum Regis & Regine Castelle, Legionis, Aragon. &c. Litteris Patentibus, desuper confectis suoque Plumbeo Sigillo sigillatis, & Jurjurando ad Sancta Dei Evangelia per eosdem corporaliter tacta, vallatis, munitis, & roboratis, plenius continetur, Cumque illius integræ Summæ, videlicet, Ducentarum Millium Scutorum Medietas, videlicet, Centum Millium Scutorum Valoris antedicti, iuxta & secundum modum & formam Pacti desuper confecti, prædicto Regi Angliæ, tempore

Solemnizationis Matrimonii inter præfatum Principem Arthurum & Dominam Caterinam, fuerint soluta, præfatusque Rex Angliæ inde laterus Se esse solutum, inter Oratores, Commiffarios, & Procuratores prædictos Convenit, Concordatum, & Conclufum est, quòd neque præfati Rex & Regina Castelle, Legionis, Aragonum, &c. neque præfata Domina Caterina, corumve Hæredes, Successores, vel Deputati, aut aliqui alii eorum Nominibus, præfatum Summam Centum Millium Scutorum, nec aliquam ejus Partem, a præfato Illustriffimo Rege Angliæ, aut a dicto Domino Henrico ejus Filio Principe Wallie, corumve Hæredibus vel Successoribus, aut ab eorum Subditis quovismodo, neque Jure Dotis neque ex aliqua alia Causâ, Occasione, Re, vel Materia quacumq; nullo unquam tempore, Repent, Exigunt, aut Requirit, Repeti, Exigi, aut Requirit facient, procurabunt, aut consentient, sed a Resolutione & Restitutione ejusdem Summæ Centum Millium Scutorum sic, ut præmittitur, Solutorum, & ejuslibet ejus Partis, præfatum Regem Angliæ & prædictum Henricum corumque Hæredes & Successores Liberant & Acquietant, & pro perpetuo Absolvunt per Præfentes.

INSUPER, inter Nos Oratores, Procuratores, & Commiffarios prædictos, Convenit, Concordatum, & Conclufum est quòd præfati Rex & Regina Castelle, Legionis, Aragonum, &c. pro Matrimonio, inter prædictum Dominum Principem Wallie præfati Regis Angliæ Secundogenitum, & memoratam Sereniffiam Dominam Caterinam prædictorum Regis & Regine Castelle, Legionis, Aragonum, &c. Filiam Quartam, ut præmittitur, Contrahendo, solvent seu solvi facient, in Dotem seu Nominè Dotis, præfati Regi Angliæ ejusve Executoribus vel Deputatis, Ducenta Millia Scutorum Auri (unoquoque Scuto Quatuor Solidos & Duos Denarios Monete Anglicanæ) in Scutis Aureis ejusdem Valoris vel in alia Moneta Aurea æquivalenti, de quorum quidem Ducentarum Millium Scutorum Auri Medietate, viz. Centum Millibus Scutorum, prædictus Rex Angliæ, dictos Regem & Reginam Castelle, Legionis, Aragonum, &c. & eorum Hæredes & Successores, Liberat, Acquietat, Exonerat, & Absolvit per Præfentes,

Alia verò Centum Millia Scutorum Auri Valoris prædicti Solvenda, præfati Rex & Regina Castelle, Legionis, Aragonum, &c. solvent seu solvi facient præfati Regi Angliæ ejusve Executoribus vel Deputatis, Tempore, Loco, Modo, &

Formâ

A. D. 1507. Formâ, subscriptis, videlicet, iidem *Rex & Regina Castellæ, Legionis, &c.* eorumve Heredes vel Successores solvent seu solvi facient *Sexaginta & quinque Milia Sutorum Auri Valoris supradicti* in Pecunia numerata, præfato *Regi Angliæ* ejusve Executoribus vel Deputatis in Civitate Londoniæ, infra Decem Dies proximos ante vel post Solemnizationem dicti Matrimonii inter præfatum *Dominum Henricum* & præfata *Dominam Catherinam* celebrandi & solemnizandi, in Scutis Aureis Valoris prædicti, vel in alia Moneta Aurea æquivalenti, in Partem Solutionis præfata: Summæ *Centum Milium Sutorum Aureorum*, quæ quidem Solemnizatio erit cum præfatis *Dominus Henricus* Quintumdecimum ætatis suæ Annum compleverit, dum tamen Illustrissimo *Regi Angliæ*, Decem Diebus ante Solemnizationem dicti Matrimonii, clarè & planè confiterit totam & integram Summam *Duorum Centum Milium Sutorum Auri*, per eisdem *Regem & Reginam, Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* eidem *Regi Angliæ &c.* modo & formâ præmissis solventem & liberandam, in Pecunia numerata, Vasis Aureis Argentis vel Deauratis, ac in Jocalibus ac Margaritis Valoris prædicti, &, ut præmittitur, æstimandis, tunc in Civitate Londoniæ esse Solutam,

Et eisdem Loco & Tempore prædicti *Rex & Regina Castellæ, Legionis, &c.* solvent seu solvi facient præfato *Regi Angliæ* ejusve Executoribus vel Deputatis, *Quindecim Milia Sutorum Auri* Valoris prædicti in Vasis seu Vafellis Auri Argenti seu Deaurati, iusto Precio, per illius Operis Expertos Opifices Indigenas, ad hoc per Regiam Majestatem Angliæ Deputandos & Jurandos, in Civitate Londoniæ commorantes, Existimandis, qui, in vim Juramenti sui unamquamque Unciam Auri Argenti & Deaurati juxta ejus verum Valorem, prout Uncia valebit in eo loco in quo fienda est Solutio tempore Solutionis; Quæ Vasa seu Vafella, per Unciam ut supra Appreciata, prædictus *Rex Angliæ* ejusve Executores seu Deputati in Partem Solutionis accipiet, pro illo Precio Unciæ tantum ut illi Appreciatiore illo tempore accipere voluerint, aut eodem tempore vendi poterint,

*Similiter & eodem Temporis contextu & Loco ut supra, præfati *Rex & Regina Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* solvent seu solvi facient, præfato *Regi Angliæ* ejusve Executoribus vel Deputatis, alia *Viginti Milia Sutorum Valoris prædicti*, in plectam & perfectam Solutionem atque Contentationem totius Summæ

pro præfato Matrimonio proniſſa, in A. D. 1507 Jocalibus Margaritarum & aliorum Lapidum Preciosorum iusto Pretio, per illius Operis Expertos Indigenas, Londoniæ commorantes, ad hoc per Regiam Majestatem Angliæ deputandos & jurandos, existimandis; quæ Jocalia, sic ut supra Appreciata, prædictus *Rex Angliæ* ejusve Executores seu Deputati in Partem Solutionis accipiet, pro illo Pretio tantum ut illi Appreciatores eodem tempore accipere voluerint vel aliis eodem tempore vendi poterint,

Ad quam quidem Solutionem *Centum Milium Sutorum Valoris prædicti*, Tempore, Loco, Modò; & formâ prædictis, sepememorato *Angliæ Regi* ejusve Executoribus vel Deputatis fideliter & integraliter, per eisdem *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* eorumve Heredes & Successores, faciendam, atque inviolabilem ipsius Solutionis Observantiam, præfati Oratores, virtute & auctoritate Commissionis suæ prædictæ, & Nominibus Principum suorum prædictorum, prælibatos *Castellæ, Legionis, &c. Regem & Reginam* eorumque Heredes & Successores ac Bona sua Patrimonialia & Fiscalia Obligant & Astringunt, necnon omnia Bona Subditorum præfatorum *Regis & Regine Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* in forma Contractus Garantitii Executionem paratam habentis, & Promittunt bonâ Fide & Verbis Regiis præfata *Centum Milia Sutorum Auri* realiter & cum effectu solvere præfato *Regi Angliæ*, ejusve Executoribus aut Deputatis, in Locis & Terminis, Modis & Formis super expressis & contentis, taliterque, ob Defectum Solutionis prædictæ vel alicujus Partis ejusdem, dictus *Rex Angliæ &c.* ejusve Executores seu Deputati poterunt, Requisitione & Amonitione præmissis ut inter tales Principes fieri deet, necnon Bona ipsorum *Regis & Regine, Castellæ, Legionis, &c.* Hæredum & Successorum suorum, verum etiam Subditorum suorum, Capere & pro Rata Debiti Distrahere & Vendere, Renunciantes in Præmissis omnibus & singulis Exceptioni non sic Facti & Celebrati Contractus, Rei non sic Gestæ, Doli mali, Fraudis, sine Causa aut injusta Causa in factum, Actioni, Conditioni, Fori Privilegio, omnique alii Juris Legum & Canonum Statutorum Auxilio & Favors, & Juri & Legi dicenti Generalem Renunciationem non valere nec sufficere nisi præcesserit Specialis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quodd, cum præfata *Domina Catherina* propter Nuptias Donationem

A. D. 1503.
Nov. 7. tionem tempore Matrimonii, inter præ-nominatum *Dominum Arthurum* nuper *Wallie* PRINCIPEM, *Cornubiæ* DUCEM, & *Cestriæ* COMITEM, Solemnizati, & pro eodem Matrimonio consequuta fuerit, realémq; & effectivalem Possessionem ejusdem Donationis habuerit, viz. Tertiæ Partis Principatûs Walliæ, Ducatûs Cornubiæ, & Comitatus Cestriæ, inter Oratores, Procuratores, & Commissarios utriusque Principis Principum prædictorum, Convenit, Concordatum, & Conclusum est, quòd dicti Oratores, Procuratores, & Commissarii dictorum *Regis & Regine Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* tam Nomine & expresso Consensu eorumdem Principum, quam ejusdem *Dominæ Catherinæ*, Promittunt & se Obligant & Astringunt per Præsentes, quòd prædicta *Dominæ Catherinæ*, ante Decem Dies proximè & immediatè præcedentes Solemnizationem Matrimonii inter dictum Illustrissimum *Dominum Henricum* & præfatam *Dominam Catherinam*, ut præmittitur, in facie Ecclesiæ Celebrandi, in Persona sua propria, aut per sufficientem Deputatum suum sive Deputatos suos, Litteras Patentes quas eadem *Dominæ Catherinæ* habet, de & super prædicta Donatione propter Nuptias, Magno Sigillo dicti *Dominæ Arthuri* munitas & sigillatas, in Cancellariam præfati Domini *Henrici Principis Walliæ &c.* Anullandas, Cassandas, Cancellandas, & Irritandas, tradet, restituet, sursum reddet, & deliberabit, tradive, restitui, sursum reddi, & deliberari faciet.

Et dicti Oratores præfati Domini *Regis Angliæ*, ejus Nomine & Mandato, Concedunt & Promittunt per Præsentes quòd præfatus Dominus *Henricus Princeps Walliæ* præfatæ *Dominæ Catherinæ*, in Die Solemnizationis Matrimonii prædicti, per Litteras suas Patentes Magno Sigillo suo munitas & sigillatas, in Donationem propter Nuptias Concedet Tertiam Partem omnium Terrarum, Tenementorum, & Reddituum Principatûs Walliæ, Ducatûs Cornubiæ, & Comitatus Cestriæ, in tam amplis modo & formâ sicut eadem *Dominæ Catherinæ* habuit per Litteras Patentes præfati Domini *Arthuri*, præfatusque *Rex Angliæ &c.* easdem Litteras Patentes præfati Domini *Henrici Principis Walliæ*, in unum Mensens proximum post Datam earundem Litterarum, per Litteras suas Patentes Magno Sigillo suo sigillatas, eisdem modo & formâ Ratificabit & Confirmabit, sicut Confirmavit prædictas Litteras Patentes præfati Domini *Arthuri*; eademq; Serenissima *Dominæ Catherinæ* cum ipsâ solâ

A. D. 1503.
Nov. 7. Donatione propter Nuptias, absque quacumq; alia ulteriori alterius cujuscumq; Donationis propter Nuptias Petitione vel Exactione, erit & manebit contenta, nec quicquam amplius posthac, de Possessionibus, Terris, aut Tenementis præfatorum Principatûs Walliæ, Ducatûs Cornubiæ, & Comitatus Cestriæ, neque ratione primi neque secundi Matrimonii, Vindicabit, sed omni Juri tali sive nunc competenti expressè Renunciabit, & dictus Dominus Orator *Regis & Regine Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* Nomine & Autoritate Supremorum suorum, Promittit & per Præsentes se Obligat, quòd dicta Illustrissima *Dominæ Catherinæ*, infra unum Mensens proximè & immediatè sequentem Traditionem & Liberationem Litterarum præsentis Tractatûs Confirmatoriarum dictorum *Regis & Regine* Parentum suorum, omnia & singula in præsentis Articulo contenta, quatenus eam tangunt aut tangent, melioribus modo & formâ quibus de Jure fieri poterit, Ratificabit & Confirmabit.

ITEM, pro uberiori Dilectione nutrienda, & ad Honorem & Complacenciam præfatorum Dominorum *Regis & Regine Castellæ, Legionis, Aragonum, &c.* Convenit, Conclusum, & Concordatum est quòd, postquam dicta *Dominæ Catherinæ* fuerit Regina Angliæ, ultra prædictum Dotem Tertiæ Partis Principatûs, Ducatûs, & Comitatus prædictorum, habeat in Dotalitio ad Valorem Tertiæ Partis Reddituum omnium Terrarum, Tenementorum, & Dominiorum Coronæ Angliæ pertinentium, quæ prædicta Dotalitia habeat durante ejus Vita.

ITEM, Convenit & Concordatum est quòd, si contingat perire dictæ *Dominæ Catherinæ* Successio dictorum Regnorum Castellæ, Legionis, Aragonum, &c. per Obitum suorum Fratrum & Sororum ejus Majorum, quos Deus invertat, quòd tunc præfata *Dominæ Catherinæ* succedat in eisdem Regnis & Dominis ac si ibidem Vitam ageret & præfens personaliter fuisset.

ITEM, Convenit, Concordatum, & Conclusum est quòd, si contingat eandem *Dominam Catherinam* fore Angliæ Reginam, constante dicto Matrimonio, quòd etiam tuic adeò amplè & ita honorificè, juxta Consuetudinem aliarum Reginarum ejusdem Regni, Dabitur sicut alia Regina Angliæ hiis adis temporibus melius Dotata fuit.

ET, ut hæc omnia fiant modo quo expressè sunt, dictus Dominus *Rex Angliæ* Obligat Se, Hæredes & Successores suos, & Bona Patrimonialia & Fiscalia

necon

A. D. 1503
An. 7. necnon Boni Subditorum suorum in forma Contractus Garantitii paratam Executionem habentis, Promittitq; sub Fide & Verbo Regio prædictam Dotacionem realiter & cum effectu modo & tempore ut supra Perficere & Perimplere taliter, quòd ob Defectum Dotacionis hujusmodi, dicti Domini *Rex & Regina Castelle, Legionis, Aragonum, &c.* eorumve Hæredes vel Successores possint, Requisitione & Amonitione præmissa ut inter tantos & tales Principes fieri decet, necdum Bona ipsius Domini Regis Hæredum & Successorum suorum, verùm etiam Bona Subditorum suorum Capere & ea pro Rata Debiti Distrahere & Vendere.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd, si præfatus Illustrissimus Princeps *Henricus Princeps Wallie*, ex præfata Illustrissima Principe *Domina Catherine*, Filium habuerit, posteaque, Vita Domini *Regis Anglie* durante, prædictus Dominus *Princeps Henricus* Deceferit, quod Deus avertat, tunc dictus *Rex Anglie* procurabit, & re ipsa cum omni diligentia per viam Juris & Facti effieiet ut præfatus Nepos suus, Filius prædictorum *Domini Henrici* Principis & *Domine Catherine*, Creetur in *Principem Wallie*, providèbitque idem Rex quantum poterit ut post Obitum suum idem Nepos suus prædictorum *Domini Henrici* & *Domine Catherine* Primogenitus ipsi in Regnum succedat, non obstantibus aliis quibuscumque Liberis aut Nepotibus suis procreatis seu procreandis.

ITEM, Conventum est quòd præsentem Tractatum, ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, tam præfatus *Rex Anglie* pro Parte sua, quàm præfati *Rex & Regina Castelle, Legionis, Aragonum* pro Parte sua, per Litteras suas Patentis Magnis Sigillis suis sigillatas & Manibus suis propriis subscriptas & subfignatas, infra Sex Menses Datam Præsentium proximè & immediatè sequentes, Acceptabit, Confirmabit, & Ratificabit omnes & singulos tam Juris quàm Facti Defectus, & præsertim si qui sint ratione Commissionis aut Commissionum Principum prædictorum, ita ut si ad præsentem Tractatum, aut ad aliquod in eodem contentum, & Nominibus eorundem Regum per *Oratores, Commissarios, & Procuratores* prædictos Conclufum, in aliqua sua Parte, aliqua Commissio Commissionum prædictarum non satis ampla ac sufficiens videatur, per suas Litteras Confirmatorias, ut præmittitur, signatas Supplebit, Beneficiorq; omnium & singulorum Canonum & Legum, quas quidem Canones ac Leges *Oratores, Com-*

missarii, & *Procuratores* prædicti pro hic A. D. 1503: expressis habent, quibus propter Defectum alicujus Commissionis Commissionum prædictarum alicui Articulorum præsentis Tractatus in parte vel in toto derogari possit, in dictis suis Litteris Confirmatoris palmè & expressè Renunciabit, & dicti *Oratores, Commissarii, & Procuratores* Principum prædictorum eorundem Nominibus Renuntiant per Præsentem, quas quidem Litteras Confirmatorias & Ratificatorias, ut præmittitur, sigillatas ac subfignatas uterq; Principum prædictorum, infra dictos Sex Menses, in Civitate Londoniæ, Commissariis suis, sufficienter in ea parte deputatis, vicissim tradet & deliberabit, tradere & deliberari faciet.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium præfati *Oratores, Commissarii, & Procuratores* supradicti *Regis Anglie, &c.* Sigilla sua Præsentibus apposuerunt, & Nomina sua Manibus suis propriis subscripserunt.

Dat. apud *Richemont* Vicefimo tertio Die Junii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo tertio.

WILLIELMUS LONDON.
RICHARDUS WINTON.
WILLIELMUS BARONS.

Nos igitur *Rex & Regina prædicti*, visis perceptis maturè & diligenter examinatis per Nos Capitulis, Partis, & Compositionibus præinsertis, quia iusta & honesta sunt, Nobisque maxime placeant & conducant, omnia & singula supradicta Capitula ac omnia in eisdem contenta & specificata, Rata, Grata, Firma, & Illibata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, Laudamus, Approbamus, & Corroboramus, necnon, Tenore Præsentium, Concedimus, Confirmamus, & Innovamus, omnesque & singulos tam Juris quàm Facti Defectus, & præsertim si qui sint ratione Commissionis nostræ prædictæ, ita ut si ad præsentem Tractatum aut ad aliquod in eodem contentum & nostris Nominibus Conclufum in aliqua sua Parte dicta nostra Commissio non satis ampla ac sufficiens videretur, supplemus per Præsentem, Beneficiorq; omnium & singulorum Canonum aut Legum, quas quidem Canones atque Leges pro hic expressas habemus, quibus propter Defectum Commissionis nostræ antedictæ alicui Articulorum præsentis Tractatus in parte

A. D. 1503. vel in toto derogari possit, salàm & expressè Renunciamus in his Scriptis,

1175. 7.

Promittentes, bonâ Fide & Verbo Regio, Tenere, Completere, & realiter & cum effectu Observare omnia & singula in præmissis Capitulis, prout Nobis incumbunt, contenta & expressa, nec ullo unquam tempore in contrarium venturi, quemadmodum prædictus Orator noster Nominè nostro plenius & copiosius promisit, obligavit, & concessit, ac sub Pœnis, Vinculis, & Obligationibus per ipsum Oratorem in præsertis Capitulationibus & Compositionibus appositis & expressis, pro quibus omnibus & singulis firmiter & inviolabiliter Tenendis, Complendis, & Observandis omnia Bona nostra Patrimonialia & Ficalia præsentia & futura Submitimus & Obligamus,

Et ad validiorem Præmissorum Firmitatem & Robur Fidem nostram & Verbum Regium Interponimus & obligamus, & etiam per Immortalem Deum & Signum Sanctæ Crucis ☩ ac Sacrosancta Dei Evangelia Manibus nostris propriis reverenter tacta, coram Secretario nostro Notario infra scripto, Jurejurando affringimur quòd omnia & singula præserta & eorum quodlibet, prout Nobis incumbit, omni dolo, fraude, simulatione, & quacunque aliâ falsâ Machinatione cessantibus, Tenebimus, Complebimus, & firmiter & inviolabiliter Observabimus; Absolutionem verò & Relaxationem hujusmodi Jurisjurandi nullo unquam tempore petitori a Summo Pontifice, vel ejus & a Sede Apostolica Legato aut Delegato seu Ordinario aut a lio quocunque absolvere vel relaxare valenti, nec, si proprio motu Nobis detur aut concedatur, hujusmodi Concessione usuri.

In quorum omnium & singulorum Robur & Firmitatem Præsentem, propriis Manibus subscriptas, ac nostro Regio Sigillo munitas, per Secretarium nostrum Notarium infra scriptum coram Testibus in publica forma signari & redigi jussimus.

Dat. & Act. per Nos REGEM in Civitate *Barcinona* Die Vicesimo quarto Mensis Septembris, Anno a Nativitate Domini Millefimo Quingentesimo tertio,

Præsentibus ibidem, Reverendo in Christo Patre *Didaco de Deca Palatinensi* Episcopo Confessore nostro, *Bernar-*

do de Rosca Marchione Denia Major Domino Majore nostro, & *Petro Almenar de Gufman Clauanno* Ordinis & Militiæ Calatrave, Consiliariis nostris, Testibus ad Præmissa vocatis,

A. D. 1503.

1175. 7.

Et per Nos REGINAM, in Civitate *Segovie* Tricesimo Die ejusdem Mensis Septembris & Anni prædicti,

Præsentibus ibidem, Domino *Enrico Enriquez* Præceptore Majore Legionis, *Garcia Lasso de la Vega*, & *Antonio de Fonseca*, & *Johanne Velasquez*, Consiliariis nostris, Testibus ad Præmissa vocatis.

YO EL REY.
YO LA RYNA.

Signum mei Michaelis Perez d'Almacan *Serenissimorum & Potentissimorum Dominorum Regis & Regine prædictorum Supremorum Dominorum meorum Secretarii, ac Apostolici & Regis Auctoritate Publici Notarii, qui Præmissis omnibus & singulis, que fuerunt Acta, Firmata, & Jurata, per præfatum Dominum Regem, Barcinonæ, unâ cum prænominatis Testibus interfui, eaque se fieri vidi & audivi, & in Notam sumpsi, idè præfati Publicum Instrumentum, alterius Manus scriptum, inde confecti, & in hanc Publicam Formam redigi in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum & Clausi.*

ALMACAN Secretarius.

Signum mei Lupi Cunchillos *Serenissimorum Potentissimorumque Regis & Regine prædictorum Supremorum Dominorum meorum Secretarii, ac Apostolici & Regis Auctoritate Publici Notarii, qui Præmissis omnibus & singulis, que fuerunt Acta, Firmata, & Jurata, per præfatum Dominam Reginam, Segovie, unâ cum prænominatis Testibus interfui, ideoque præfati Publicum Instrumentum, alterius Manus fideliter scriptum, inde confecti, & in hanc Publicam Formam redigi in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.*

Constat de Raso Correcto, ubi legitur, Domino *Enrico Enriquez* Præceptore Majore Legionis & Clausi.

CUNCHILLO Secretarius.

Di

A. D. 1503.

An. 15. 7.

Pat. 15. 7.

P. 1. m. 26.

De Restitutionibus Temporalium Coventr. & Licb.

A. D. 1503.

An. 7.

A. D. 1503.

An. 15. 7.

Pat. 15. 7.

P. 1. m. 26.

REX Escaetori suo in Comita-
tu Staffordiæ, Salutem.

Cùm Dominus *Sammas Pontifex* Venerabilem in Christo Patrem *Johannem Exoniensem, super Coventrensem & Lichefeldensem Episcopum*, a vinculo, quo eidem Ecclesiis, invicem unitis, quibus tunc præerat, tenebatur, Apostolicæ Potestatis plenitudine Absolvens, ipsum ad Ecclesiam Exoniensem tunc Vacantem Auctoritate Apostolicâ duxerit Transferendum, Præficiendo ipsum in dictæ Ecclesiæ Exoniensis Episcopum & Pastorem, de Persona Dilecti Nobis *Galsfridi Coventrensis & Lichefeldensis Electi* eadem Auctoritate provide- rit, ipsumque dictarum Ecclesiarum Coventrensis & Lichefeldensis præfecerit in Episcopum & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Sammi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* omni- bus & singulis Verbis, Nobis & Corona nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expresse renunciavit, & Gratiam

nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiose,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Electi*, & Temporalia Episcopatus illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et idè Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure ejuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicesimo sexto Die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consunilia Brevia diriguntur Escaetori- bus subscriptis, in Comitibus sub- scriptis, sub eadem Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Derb.

Escaetori Regis in Com. Warr.

Escaetori Regis in Com. Salop.

Escaetori Regis in Com. Midd.

Camerario suo Cestr.

Et Mandatum est Militibus, &c.

De Senescallo constituto.

A. D. 1503.

An. 15. 7.

Pat. 15. 7.

P. 1. m. 23.

An.

REX, Citissimo Consanguineo suo *Thome Comiti Surrie* The- saurario Aogliæ, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm *Edwardus Sutton* de Dudley Miles de quibusdam Feloniis, per ipsum, ut pretenditur, factis & perpetratis, coram Dilectis & Fidelibus nostris, *Richardo Lyttelton*, & *Johanne Blounte*, Custodi- bus Pacis nostræ ac Justiciariis nostris, ad diversa Felonia, Transgressiones, & alia Malefacta Comitatu Staffordiæ Audiendum & Terminandum Assignatis, Indictatus existit ut accepimus,

Quòd quidem Indictamentum coram Nobis mitti Mandavimus & ibidem re- fidet,

Nos,

Considerantes quòd *presatus Edwardus* est unus Procerum & Magnatum Regni nostri, & quòd juxta Statuta & Ordinationes Regni nostri per *Pares suos* & non aliter Triari & Adjudicari debeat & consueverit,

Jamque, prò eo quòd Officium *Senescalli Angliæ*, cujus Præfectio pro Ad-

ministracione Justitiæ & Executione e- A. D. 1503.
jusdem in hac parte scindâ requiritur, nunc vacatur,

De Fidelitate, providâ Circumspectio- ne, & Industriâ vestris quamplurimum confidentes, Ordinamus & Constituimus vos *Senescallum Angliæ* ad Officium illud ex causa prædicta, cum omnibus eidem Officio in hac parte debite pertinentibus, hac vice Gerendum, Occupandum, & Excercendum,

Dantes & Concedentes vobis, Tenore Presentium, plenam & sufficientem Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale Indictamentum prædictum, cum omnibus illud tangentibus, vobis mitti & liberari Petendi, & illud Recipiendi & Inspiciendi, ac ad certos Dies & Lo- ca, quos ad hoc provideritis, ipsum *Edwardum* coram vobis Evocandi & Venire faciendi, & ipsum superinde Examinandi & respondere Compellendi, ac sine debito Terminandi, necnon tot & tales Dominos, Proceres, & Magnates hujus Regni nostri Angliæ, *ejusdem Edwardi Pares*, per quos Rei veritas in hac parte

melius

A. D. 1503. melius sciri poterit, ad Diem & Locum prædicta, ex hac Causa, coram vobis venire & comparere Altrigendi, Veritateque inde compertæ ad Judicium inde per hujusmodi Senescallum Reddendum, secundum Leges & Consuetudines Regni nostri Angliæ, hæc vice versus *præfatum Edwardum*, Procedendi, Sententiandi, & Adjudicandi, ac Executionem inde facere Percipiendi,

Cæteraque omnia & singula, quæ ad Officium Senescalli Angliæ in hac parte pertinent & requiruntur, hæc vice Faciendi & Execrændi,

Et idè vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & exequamini in forma prædicta;

Damus autem univèrsis & singulis Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, ac aliis Magnatibus Regni no-

stri prædicti, & aliis quorum interest in A. D. 1503. hac parte, quòd vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint Assistentes & Auxiliantes in omnibus, prout decet;

Mandavimus enim Justiciariis nostris, ad Placita coram Nobis tenenda assignatis, quòd Indictamentum prædictum, cum omnibus illud tangentibus, ex causa prædicta, vobis deliberent;

Mandavimus etiam Vicecomiti nostro Comitatus prædicti quòd, ad certos Diem & Locum, quos ei scire feceritis, *præfatum Edwardum* coram vobis Venire faciat.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*

Per ipsam Regem.

Bulla Julii Papæ Notificans suam Electionem.

A. D. 1503. JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM
An. 19. H. 7. Dei Venerabili Fratri Archiepiscopo
Eboracensi Salutem & Apostolicam
Benedictionem.

Salvator noster Dominus Jesus Christus, ut ab æternâ morte liberaret Humanum Genus Moralitatem nostræ Carnis assumpsit, Sacrosanctamque Universalem Ecclesiam, suâ Passione fundatam in Terris, usque ad Consummationem Seculi perpetuare voluit, & Gregis sui Oves pasceudas, per variam Successionem Pastorum, qui eas Verbo & Opere ad æternam Gloriam invitarent, Disposuit;

Sanè cùm, felix Recordationis, Pius Papa Tertius Prædecessor noster Quintodecimo Kalend. Novembris, sicut Domino placuit, ex hac Mortali Vitâ ad Immortalitatem migrasset, post Funeris ipsius ac Solemnium Exequiarum, ut moris est, Celebrationem, Venerabiles Fratres nostri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, de quorum Numero tunc eramus, Romæ in Palatio Apostolico apud Basilicam Beati Petri Apostolorum Principis, in quo idem Prædecessor noster, dum viveret, habitabat & Cursum præsentis Vitæ sinierat, in Conclavi, pro Electione futuri Pontificis celebrandâ, modo & tempore congruis, in virtute Altissimi convenerunt,

Ubi, variis Consiliis & maturis Deliberationibus præhabitis, factâ Celebratione Missæ in Honorem Spiritus Sancti, post diligentem Tractatum, prout tantæ Rei (quâ nulla major in Terris agitur)

Gravitas requirebat, prædicti Fratres, A. D. 1502. ejus qui invocatus fuit Gratiâ Cordibus eorum infusa, licet in alios Majoribus Meritis insignes convenire potuissent, verè tamen, Dei Judicio, ejus consilia inscrutabilia sunt, Nos, tunc Episcopum Ostiensem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem, in Sponsum Pastoremque Ecclesiæ suæ Sanctæ Calend. Novembris unanimitè Voluntate & Concordiâ Elegerunt.

Quoniam verò, sicut Domino placuit, ita factum fuit, quamvis Nos habere Humeros imbecilles ad perferendum tantum Onus, quantum est universalis Ecclesiæ Sarcina, sentiamus, tamen, nè reluctari videremur Divinæ Voluntati, Colla subjiciamus Jugo Apostolicæ Servitutis, sperantes in eo qui Infirma eligit Mundi ut confundat Fortia.

Cùm Romanus Pontifex, licet per Ministerium Hominum eligatur, ex Cælesti tamen Inspiratione procedat, quòd Fragilitati nostræ Robur suæ Gratiæ inspirabit, & Vires contra Hostes Fidei suggeret, ut Perfidi Turci non solum a suis Ausibus retrahantur, sed Opè Domini Auxilio & Præsidio nostro ac Catholicorum Regum & Principum penitus concutentur, quod ut nostris temporibus concedatur & in omnibus Divina Gratiâ assistat, & Gressus nostros dirigat, tuis & aliorum Fidelium Orationibus cupientes adjuvari, Exhortamur Fraternitatem tuam ut solemnes Processiones in tuâ Diœcesi Indicas, quibus suppli-

A. D. 1503. supplicetur Altissimo ut nostræ Humilitati Manum suæ Pietatis porrigat, quâ Robborati valeamus injunctum Nobis Apostolicæ Sedis Officium ad Laudem & Gloriam sui Nominis, ac Exaltationem Fidei, Pacem Salutem & Tranquillitatem Populi Christiani exercere; Nos quippe eandem Fraternitatem tuam in omnibus, quæ concernunt Statum

Honoræque tuam & Ecclesiæ tibi A. D. 1503. Commisissæ, habere intendimus commendatam.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnatiois Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertio; sexto Calend. Decembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Super Matrimonio cum Katerina Infante Dispensatio Papæ.

A. D. 1503. JULIUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio Henrico, Carissimam in Christo Filii nostri Henrici Regis Angliæ Illustris Nato, & Dilectæ in Christo Filizæ Caterine, Carissimam in Christo Filii nostri Ferdinandi Regis & Carissimam in Christo Filizæ nostræ Elisabethæ Regine Hispaniarum & Siciliæ Catholicorum Natæ, Illustribus, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Romani Pontificis præcellens Auctoritas, concessa sibi desuper, utitur Potestate prout, Personarum Negotiorum & Temporum qualitate pensatâ, id in Domino conspexit salubriter expedire.

Oblatæ Nobis nuper, pro Parte vestrâ, Petitionis series continet quoddam, cum aliâ Tu Filia Caterina & tunc in Humanis agens quondam Arthurus Carissimam in Christo Filii nostri Henrici Angliæ Regis Illustris Primogenituræ, pro Conservandis Pacis & Amicitiz Nexibus & Fræderibus, inter Carissimum in Christo Filium nostrum Ferdinandum & Carissimam in Christo Filiam nostram Elisabetham Hispaniarum & Siciliæ Catholicos ac præstatum Angliæ Reges & Reginam, Matrimonium per Verba legitime de Præsenti contraxissetis, illudque Carnali Copulâ forsan consumavissetis, dictus Arthurus, Prole ex hujusmodi Matrimonio non susceptâ, decessit.

Cum autem, sicut eadem Petitio subjungebatur, ad hoc ut hujusmodi Vinculum Pacis & Amicitiz inter præstatos Reges & Reginam diutius permaneat, cupiatis Matrimonium inter vos per Verba legitime de Præsenti contrahere, supplicari Nobis fecistis ut Vobis in Præmissis de oportuna Dispensationis Gratia providere de Beniguitate Apostolicâ dignemur.

Nos igitur, qui inter singulos Christi Fideles, præsertim Catholicos Reges & Principes, Pacis & Concordiæ amantissimi

tatem vigere intensis desiderii affectamus, Vosque & quemlibet Vestrum a quibuscunque Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & Pœnis, a Jure vel ab Homine quavis Occasione vel Causâ latis, si quibus quomodolibet Inmodati existitis, ad effectum Præsensium duntaxat consequendum, harum seriè Absolutos & Absolutos fore censentes, hujusmodi Supplicationibus inclinati, vobiscum ut impedimento Affinitatis hujusmodi, ex Præmissis proveniente, ac Constitutioibus & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis nequaquam obstantibus, Matrimonium per Verba legitime de Præsenti inter Vos contrahere, & in eo postquam Contractum fuerit, etiam si jam forsan hæctenus de Facto publicè vel clandestinè contraxeritis ac illud Carnali Copulâ consumaveritis, licitè remanere valeatis, Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsensium, de specialis Dono Gratiz Dispensamus.

Ac vos & quemlibet vestrum, si contraxeritis ut præfertur, ab Excessu hujusmodi ac Excommunicationis Sententiæ, quam propterea incurristis, eadem Auctoritate Absolvimus.

Prolem ex hujusmodi Matrimonio, sive Cooctracto sive Contrahendo, susceptam forsan vel suscipiendam legitimam Decernendo,

Provisio quòd Tu Filia Caterina propter hoc Rapta non fueris,

Volimus autem quòd, si hujusmodi Matrimonium de Facto contraxissetis, Confessor, per Vos & quemlibet Vestrum eligendus, Pœnitentiam salutarem propterea Vobis iungat, quam adimplere teneamini;

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Absolutionis, Dispensationis, & Voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contra ire; siquis autem hoc attemptare presumpserit In-

A a digna

A. D. 1503
Nov. 7. dignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius Se noverit incurfurum.

Januarii, Pontificatus nostri Anno primo. A. D. 1503.

SIGISMUNDUS
D. DE COMITIBUS.

Nov. 7.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum
Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo tertio, Septimo Kal.

*Sub Plumbeo Sigilla pendente a Filis
sericis flavi rubicque Coloris.*

De Restitutionibus Temporalium Cantuar.

A. D. 1504.
Jan. 12. H. 7.
Feb. 19. H. 7.
Mar. 20. 1504.
REX Eſcaetori ſuo in Comitatu Cantiar, Salutem.
Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper Vacante Eccleſiâ Cathedrali Cantuarienſi, per Mortem, bonæ Memoriz, *Henrici ultimi Archiepiſcopi* ejuſdem Eccleſiæ, Venerabilem Patrem *Willielmum nuper Episcopum Londonienſem*, a Vinculo, quo eidem Eccleſiæ Londonienſi tenebatur, abſolverit, & ipſum ad dictam Eccleſiam Cantuarienſem tranſtulit, ipſumque in Archiepiſcopum dictæ Eccleſiæ Cantuarienſis præfecerit & Paſtorem, ſicut per Literas Bullatas ipſius Domini *Summi Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis conſtat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Willielmus*, ſic ad dictam Eccleſiam Cantuarienſem Tranſlatus, omnibus & ſingulis Verbis, Nobis & Coronæ noſtræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expreſſè renunciavit, & Gratiz noſtræ humiliter ſe ſubmiſit, Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipſius *Willielmi*, ſic ad eandem Eccleſiam Cantuarienſem Tranſlati, & Temporalia Archiepiſcopatus illius, prout moris eſt, reſtituimus eidem;

Et idè Tibi Præcipimus quòd *eidem* A. D. 1504. *Willielmo*, ſic ad eandem Eccleſiam Cantuarienſem Tranſlato, Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, ſine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; ſalvo Jure cujuſlibet.

Teſte Rege apud *Westmonaſterium* viceſimo quarto Die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Confimilia Brevia diriguntur Eſcaetori-bus ſubſcriptis, in Comitatus ſubſcriptis, ſub eadem Datâ; videlicet,

Eſcaetori Regis in Com. Midd.
Eſcaetori Regis in Com. Ebor.
Eſcaetori Regis in Com. Berk.
Eſcaetori Regis in Com. Effex. & Hertf.
Eſcaetori Regis in Com. Norff. & Suff.
Eſcaetori Regis in Com. Oxon. & Berk.
Eſcaetori Regis in Com. Surre. & Suffex.
Dilecto Regis Majori Civitatis ſua Londonia ac Eſcaetori ſuo in eadem Civitate.

Et Mandatum eſt Militibus, &c.

De Reſtitutione Temporalium Ciceſtr.

A. D. 1504.
Jan. 19. H. 7.
Feb.
REX Eſcaetori ſuo in Comitatu Suffexiz, Salutem.
Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper Vacante Eccleſiâ Ciceſtrenſi, per Mortem, bonæ Memoriz, *Edwardi ultimi Episcopii* ejuſdem Eccleſiæ, Venerabilem Patrem *Richardum, nuper Episcopum Roſſenſem*, a Vinculo, quo eidem Eccleſiæ Roſſenſi tenebatur, abſolverit, & ipſum ad dictam Eccleſiam Ciceſtrenſem tranſtulit, ipſumque in Episcopum dictæ Eccleſiæ Ciceſtrenſis præfecerit & Paſtorem, ſicut per Literas Bullatas ipſius Domini *Summi*

Pontificis, Nobis indè directas, Nobis conſtat, A. D. 1504.

Nos,
Pro eo quòd idem *Richardus*, ſic ad dictam Eccleſiam Ciceſtrenſem Tranſlatus, omnibus & ſingulis Verbis, Nobis & Coronæ noſtræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expreſſè renunciavit, & Gratiz noſtræ humiliter ſe ſubmiſit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipſius *Richardii*, ſic ad eandem Eccleſiam Ciceſtrenſem Tranſlati,

A. D. 1504. Translati; & Temporalia Episcopatus
 illius, prout moris est, Restituiamus
 eidem;

Rev. 7.

Et ideo Tibi Præcipimus quòd *ei-
 deor Richardo*, sic ad eandem Ecclē-
 siam Cicestriensem Translato, Tempo-
 ralia prædicta, cum pertinentiis, in Bal-
 livâ tuâ, sine dilatione, Liberes in
 forma prædicta; salvo Jure cujullibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*.

vicesimo nono Die Januarii.

Per Breve de-Privato Sigillo.

Consimile Breve dirigitur Efscaetori sub-
 scripto, in Comitatu subscripto, sub
 eadem Datâ; videlicet.

Efscaetori suo in Com. Midd.

Et Mandatum est Milibus, &c.

A. D. 1504.

Rev. 7.

De Custodia Temporalium Karliol.

A. D. 1504.

Rev. 7.

Art. 19. R. 7.

Art. 19. R. 7.

Art. 19. R. 7.

Art. 19. R. 7.

REX omnibus, ad quos &c.
 Salutem.

Sciatis quòd,
 Cùm Episcopatus Karliolensis, per
 Translationem Reverendi in Christo Pa-
 tris *Willielmi Dunelmensis, Episcopi* Epi-
 scopatus prædicti, Quintodecimo Die
 Octobris, Anno Regni nostri Decimo
 octavo, vacaverit,

Quo prætextu, juxta nostram Regiam
 Prærogativam, Jura, Prærogativa, &
 Custodia omnium & singulorum Tem-
 poralium, Castrorum, Dominiorum,
 Maneriorum, Terrarum, & Tenemen-
 torum & Possessionum quorumcumque
 ejusdem Episcopatus, ac omnes Reddi-
 tus, Firmæ, Reventiones, Proventus,
 Proficua, & Emolumenta quæcumque
 Temporalium, Castrorum, Dominio-
 rum, Maneriorum, Terrarum, Tenemen-
 torum, & aliorum Possessionum Epi-
 scopatus illius, durante Vacatione hu-
 jusmodi, ad Nos pleno Jure pertinent &
 pertinere dinoscuntur,

Nos tamen, certis Considerationibus
 Nos specialiter moventibus, de Gratia
 nostra speciali, Concessimus, & per
 Præsentes Concedimus Venerabili in
 Christo Patri *Rogero nunc Episcopo Kar-
 liolensi* omnia & singula Exitus & Pro-
 ficua, Admaritagia, Redditi, Firmas,
 Reventiones, Jura, & Emolumenta quæ-
 cumque omnium & singulorum Tem-
 poralium, Castrorum, Dominiorum,
 Maneriorum, Terrarum, & Tenemen-
 torum, ac omnium aliarum Possessionum
 & Hereditamentorum quorumcumque
 Episcopatus prædicti, sive eidem Episco-
 patui quovismodo pertinentium sive spe-
 ctantium, a dicto Quintodecimo Die O-
 ctobris, usque ad illum Diem quo *pre-
 fatus nunc Episcopus* Nobis fecit Homagi-
 um suum & debitam Restitutionem
 omnium Temporalium Episcopatus præ-
 dicti extra Manus nostras debito modo
 profecutus est,

Habenda, Levanda, Percipienda,

Gaudenda, & Possidenda omnia & sin-
 gula Temporalia, Redditi, Firmas, Re-
 ventiones, Proficua, & Emolumenta
 quæcumque, cum eorum Juribus uni-
 versis, *eidem nunc Episcopo*, tam per Ma-
 nus suas proprias & Ministrorum ac Of-
 ficiariorum suorum, quàm per Manus
 omnium & singulorum nunc & nuper
 Efscaetorum, Ballivorum, Receptorum,
 Præpositorum, Collectorum, Tenen-
 tium, sive Ministrorum nostrorum quo-
 rumcumque omnium & singulorum Præ-
 missorum, tempore Vacationis prædictæ,
 in singulis quibuscumque Comitatibus
 infra Regnum nostrum Angliæ, in qui-
 bus Præmissa vel aliquod Præmissorum
 separati existunt vel existit, liberè,
 quietè, & pacificè, adeò plenè licitè de
 dono nostro speciali prout Nos omnia
 & singula Præmissa, ratione Vacationis
 prædictæ haberemus, si præsens Con-
 cessio nostra *eidem nunc Episcopo* facta
 non fuisset, absque Perturbatione, Mo-
 lestatione, Inquietatione, seu Gravami-
 ne Nostri aut Heredum nostrorum, Ju-
 sticiariorum nostrorum, Baronum nos-
 trorum de Scaccario nostro, aut alio-
 rum Officiariorum nostrorum prædicto-
 rum vel alicujus, & absque Compoto,
 Responso, seu aliquo alio Onere de pro
 aut in Præmissis vel aliquo Præmissorum,
 per *ipsum nunc Episcopum* seu ali-
 quem vel aliquos Officiariorum aut Mi-
 nistrorum nostrorum prædictorum, No-
 bis vel Heredibus nostris quovismodo
 reddendo, sciendo, seu solvendo, ac
 omnimoda Compota, Debita, & De-
 mandas, quæ Nobis, de pro aut in Præ-
 missis seu Causâ vel Occasione Præmis-
 sorum, per *ipsum nunc Episcopum*, aut
 aliquem Officiariorum seu Ministrorum
 nostrorum, pertinent, pro tempore Va-
 cationis prædictæ Reddenda vel Solven-
 da, penitus Remittimus & Relaxamus,
 ac per *ipsum nunc Episcopum* & Succes-
 sores suos, ac omnes & singulos Officiarios
 & Ministros nostros prædictos inde quan-
 tum

A. D. 1504.

A. D. 1504. tum in Nobis est imperpetuum Exoneta-
Rev. 7. tum & finaliter Acquietatus per Præ-
 sentes;

Eo quod expressa mentio de certo
 Tempore Vacationis Episcopatus præ-
 dicti, aut de Temporalibus prædictis seu
 Exitibus eorundem, in Præsentibus fi-
 da non existit, aut aliquo Statuto, Actu,
 Ordinatione, seu Provisione, in contra-
 rium ante hæc tempora facta, edito,

provisio, five ordinato, aut aliquâ aliâ, A. D. 1504.
 Re, Causâ, vel Materîâ quacûmq; in
Rev. 7. aliquo non obstante.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 vicesimo primo Die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Dote Margareta, Confirmatio in Parlamento Scoticano.

A. D. 1504. IN DEI NOMINE AMEN.

Act. 19. R. 7.
 Ex Antr. Per hoc præfens Publicum In-
 strumentum cunctis pateat eviden-
 ter & innotescat quod,

Anno Gratie & Dominice Incarna-
 tionis Millefimo Quingentesimo tertio,
 secundum Cursum & Calculum Ecclesie
 Scoticane, Mensis verò Martii Die De-
 cimo tertio, Indictione septimâ, Pon-
 tificatus Sanctissimi in Christo Patris &
 Domini nostri Domini *Julii*, Divinâ Pro-
 videntia, *Pape Secundi* Anno primo,

In Parlamento Excellentissimi & Se-
 renissimi Principis & Domini nostri Me-
 tuendissimi Domini *Jacobi*, Dei gratiâ,
Scotorum Regis Illustrissimi, ipso pro
 Tribunali sedente, Regalibus Trabecis
 & Vestibus, Coronam Capite Sceptrum
 Regium Manu gestans, unâ cum Præ-
 latis, Baronibus, liberè Tenentibus, &
 Burgorum Commissariis, Tres Regni sui
 Status representantibus, universaliter
 per singula Provincia: Climata Congre-
 gatis & ibidem convenientibus, scilicet
 primitus vocatis, & Curia Parlamenti afir-
 matis,

Idem Serenissimus Excellentissimus
 Supremusque Dominus noster Rex, cum
 maturis Avilamento, Deliberatione, unâ
 nimum Consensu, & Assensu Trium Re-
 gni sui Status prædictorum, Approba-
 vit, Ratificavit, ac Auditoriate & So-
 lempnitate Parlamenti Confirmavit om-
 nes & singulas Donationes, Concessiones,
 Infeodationes, Contributiones Comitatu-
 rum, Dominiorum, Terrarum, Castrorum,
 Maneriorum, Palatiorum, Fortiliorum,
 Turrium, Forestarum, Parcuarum, Offi-
 ciorum, Limitum, & Bondarum cum
 Pertinentiis, aliâs per ipsum Excellen-
 tissimum Principem Dominum nostrum
 Serenissimum infra Regnum suum factas
 & concessas Excellentissimæ & Inclufi-
 simæ Principis *Margareta Regine Sco-
 torum* ejus Consorti Præclarissimæ in Vi-
 rili Reclitum, unâ cum Dominio de
 Kilmernock ac Castro ejusdem, cum suis
 Tenentibus & Tenantiis, Ecclesiarum

Capellaniarum, Advocacionibus & suis
 Pertinentiis quibuscûmq; eidem Ex-
 cellentissimæ *Regine* in Donationem
 propter Nuptias, tempore Solempniza-
 tionis Matrimonii in Facie Ecclesie sim-
 liter Promissorum & Concessorum,
 cum omnibus & singulis eorum Commo-
 ditatibus, Libertatibus, & aliis Pro-
 ficuis, ac cum Cartis Evidentiis desuper
 nunc & antea concessis, in omnibus suis
 Partibus & Articulis, Conditionibus,
 Modis, & Circumstantiis quibuscûmq;
 Formâ pariter & Effectu, in omnibus &
 per omnia secundum Formam & Tenore
 eorundem, & prout in se plenius
 portant & testantur,

Quibus Ratificatione, Approbatione,
 & Confirmatione sic, ut præmittitur,
 factis, & in una Carta in Scriptis reda-
 ctis, & per Me Notarium Publicum ac
 Scribam dicti Parlamenti publicè & pa-
 lam perlectis, idem Supremus Dominus
 noster Rex Magnum Sigillum suum ei-
 dem Cartæ jussit appendi, & prædicti
 Prælati, Barones, liberè Tenentes, ac
 Burgorum Commissarii, Tres Regni Sta-
 tus Representantes, Sigilla eorundem,
 pro Roboratione ejusdem, expressè un-
 to Voto solempniter concesserunt, quo-
 rum Arma in dictis Sigillis & Nomina
 in eorundem Circumferentiis continen-
 tur & manifestantur,

De quorum Appensione Sigillorum
 dictæ Cartæ michi Notario antedicto
 Cartæ præfate constabat luculenter,

De & super quibus omnibus & singu-
 lis, sic prænarratis, actis, factis, & ge-
 stis, Reverendissimus in Christo Pater
Robertus Archiepiscopus Glasguensis ac
 Commendatarius de Jedwode, *Mathes
 Comes de Lencax* ac Dominus Dornly,
 insignis Miles Dominus *Radulphus Ver-
 ney* Camerarius dictæ Excellentissimæ
 Principis, Magister *Henricus Raby-
 tonus* Sacre Theologie Professor, *Edwar-
 dus Bynfleide* Thesaurarius, Præfate
 Principis & Domine nostræ Regine
 Procuratores, ejus & eo Nomine Procu-
 ratorio

A. D. 1504. ratorio, sibi fieri petierunt hoc præfens
Ann. 7. Publicum Instrumentum seu Publica In-
strumenta.

Acta erant hæc in Prætorio Burgi de
Edinburgh, Horâ undecimâ ante Me-
ridièlem vel eo circa, sub Anno, Menfe,
Die, Indictione, & Pontificatu quibus
supra.

Præsentibus ibidem,

Reverendis in Christo Patribus,
Georgio Episcopo Dunkeldens,
Willielmo Abirdonensi Secreti
Stigilli dicti Supremi Domini nostri Re-
gis Custode,

Andrea Episcopo Moraviensi Commenda-
torio de Petribene & Cottingham in
Anglia,

Johanne Episcopo Rossens,
Georgia Episcopo Candida Casa,
Andrea Episcopo Cathaniens,
David Episcopo Lismorens,
Nobilibus & Præpotentibus Dominis,
Georgio Comite de Huntlie Domino
Gordon & Baidzenanth,

Archibaldo Comite de Ergile Domino
Campbell & Lorn, Magistro Hospitii di-
cti nostri Excellentissimi Principis,

Johanne Comite de Mortoun Domino
de Dalkeith,

Patricio Comite de Boithoile Domino
Halis,

Johanne Comite Cransfordie Domino
Lindesay,

Willielmo Comite Mariscallo Scætie
Domino Keith,

Jacobo Comite de Aranc Domino Ham-
iltoun,

Venerabilibus in Christo Patribus,

Johanne Priore Sancti Andree ejus-
demque Vicario Generali,
Georgio Abbate Sancte Crucis prope E-
dinburgh,

Nobilibus etiam Dominis,
Alexandro Domino Hume Magno Cam-
erario Scotiarum,

Andrea Domino lie Gray Justitiaro
Generali totius Regni Scotiarum,

Hugone Domino Montgomeri,
Johanne Domino Oliphant,

Cum diversis aliis, Comitibus, Epi-
scopis, Prioribus, Abbatibus, Baronibus,
Prælatibus, Armigeris, Burgenfibus, Bur-
gorum Commissariis, Magnatibus, Pro-
ceribus, Clericis & Laicis, Testibus ad
Præmissa requisitis &c.

Et ego Johannes Murray, Artium
Magister, Clericus Sancti Andree Dia-
cese, Publicus Apostolicæ & Regiæ Au-
dientiarum, Notarius ac Scriba sepediti
Parliamenti Curie, quia prælibatis Appro-
bationi, Ratificationi, Confirmationi, Si-
gillorum appositioni Mandatis, Consensui
& Concessioni, aliisque Præmissis singulis,
dum, ut prænarretum est, dicerentur, man-
darentur, & fierent, unò cum Dominis
& Testibus prælibatis, præsentialiter inter-
fui, eaque singula singillatim sic dici man-
dari & fieri vidî audivi & scivi, ac in
Notam cepti, ex qua hæc Publicum Instru-
mentum, Manu alterius, me verius aliis
detento & occupato Negotiis, fideliter
scriptum, fieri feci, Signoque Nomine &
Subscriptione meâ solitis in similibus &
consuetis signavi, in Fidem Veritatis &
Robor omnium Præmissorum, instanter
requisitus.

JOHANNES MURRAY.

De Commissariis, ad exigendum Literas Confirmationis supra- dictæ Exemplificatorias.

A. D. 1504. REX universis & singulis, ad
Ann. 19. H. 7. quos &c. Salutem.

Cùm, his superioribus die-
bus, inter nostros & Illustrissimi Prin-
cipis Consanguinei & Filii nostri carissimi
Jacobi Scotorum Regis Commissarios,
Oratores, Ambaxiatores, Legatos, Pro-
curatores, Deputatos, & Nuncios, per
utramque nostram prædictorum Principum,
per Literas nostras & suas, sufficienter
hincinde autorizatos, quendam Pat-
ræta, Conventions, & Capitula de & su-
per Matrimonio, inter ipsum Filium &
Consanguineum nostrum Scotorum Re-

gem & Illustrissimam Dominam Marga-
retam Filiam nostram Primogenitam,
nunc ipsius Regis Scotorum Reginam &
Catharidam, celebrato, & in Facie Ec-
clesiæ solemnizato, inita, conventa, ap-
punctata, concordata, peracta fuerint
& conclusa, sicuti in Literis nostris Pa-
tentibus Confirmatoriis, desuper conse-
ctis, Manuali Subscriptione & Magno
Sigillo nostro munitis & sigillatis, & ei-
dem Illustrissimo Principi transmissis, &
Nomine nostro liberatis, latius & effu-
sitis continetur,

B b

Cùm.

A. D. 1504.
Rev. 7.

Cinque etiam, in quodam Capitulo Tractatus prædicti Matrimonii, inter alios, Cavetur & Specificatur quod *idem Illustrissimus Princeps Filius & Consanguineus noster*, citra Primum Diem Julii ultimum præciterum, eidem *Præcærisime Filie nostre Reginae*, ad Terminum *Vite ejusdem Reginae*, talem & tantam Donationem propter Nuptias, qualem & quantum Donationem aliqua Regina Scotiae unquam habuit, in Villis, Dominis, Maneris, Terris, Prædiis, & Redditibus, efficacioribus viis & modis quibus de Jure fieri poterit, faceret daret, & concederet, ipsamque vel ejus Commissarium, Procuratorem, vel Deputatum, Commissarios, Procuratores, vel Deputatos, ad hoc mittendos seu destinandos, citra eundem Primum Diem Julii, in reslem, corporalem, plenam, & pacificam Possessionem eorundem effectualiter mitteret & induceret, mittive & induci faceret,

Ita quod dicta *Domina Margareta*, Filia nostra, nunc *Scotia Reginae*, omnia & singula, in Donatione propter Nuptias Promissa, Data, & Collata, sine Diminutione aut Revocatione, auctoritate alicujus Parlamenti, in Regno Scotiae exnunc tenendi, vel alio modo aut quovis quaesito colore faciendis, tam in Vita ipsius Illustrissimi Principis *Scotiarum Regis Filii & Consanguinei nostri*, quam post Mortem ejusdem, durante Vita naturali prædictæ *Filie nostre Scotiarum Reginae*, sine Expulsionem, Interruptionem, Contradictionem, seu Annulationem quacumque haberet, teneret, & possideret, juxta vim, formam, & effectum Tractatus ac Literarum & Confirmationis prædictarum,

Quæ omnia & singula hujusmodi, Donationem propter Nuptias concernentia, idem Illustrissimus Princeps *Scotiarum Rex*, suis locis & temporibus, honorifice, prout decuit, realiter & omni effectu observavit & perimplevit,

Non dubitantes quin idem Illustrissimus Princeps *Scotiarum Rex*, Filius & Consanguineus noster, prout tenetur, pro majori Robore & Firmitate prædictæ Donationis propter Nuptias continuanda & subsequenda, Auctoritate Parlamenti sui, de assensu & assensu Dominorum Spiritualium & Temporalium, Magnatum & Procerum, totiusque Communitatis Regni sui Scotiae, prædictam Donationem propter Nuptias, præfata *Regina Filia nostra* factam, inductavit, statuit, stabilivit, approbavit, confirmavit, & ratificavit, sic quod præfata *Regina Filia nostra* Carissima omnia & singula,

fibi pro hujusmodi Donatione propter A. D. 1504. Nuptias concessa & collata, tam in Vita ipsius *Regis Scotiarum*, quam post Mortem ejusdem, durante Vita naturali ipsius *Reginae Filie nostre* Carissimæ, sine Diminutione & Revocatione alicujus alterius Parlamenti Scotiae de cetero tenendi, sine Expulsionem Interruptionem, seu Contradictionem quacumque habere, tenere, & ut prædicatur, possidere possit, juxta vim, formam, & effectum Capituli prædicti,

Et quia de hujusmodi Parlamento, in dicto Regno Scotiae habito, tento & celebrato, aut de aliquo Actu, Ordinatione, Provisione, sive Statuto, pro Approbatione, Ratificatione, & Confirmatione dictæ Donationis propter Nuptias, præfata *Filia nostra*, ut præmittitur, datur, Auctoritate ejusdem Parlamenti statuto, ordinato, stabilito, & proviso, nondum Nobis plene constat, ut superius in Scriptis sub alio modo certiorati seu certitudinaliter informati aut instrudum sumus,

Eapropter Nos,

De omnibus & singulis Circumstantiis, Præmissa qualitercumque concernentibus, plenius certiores fieri cupientes,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Radhulphi Verney* Militis, *Henrici Babington* Clerici Doctoris Theologie, & *Edwardi Benfede* Armigeri, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Factores, Negotiorum Gestores, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Ordinamus, Assignamus, & Constituimus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, ac Duobus eorum, plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale ad præfatum Illustrissimum Principem Filium & Consanguineum nostrum personaliter Accedendi,

Ac cum eodem Illustrissimo Principe, ejusve Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, sive Nunciis, Procuratore, Deputato, sive Nuncio, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Consanguineo nostro ad hoc habentibus, Conveniendi, Commuicandi, Tractandi & Appunctuandi de & super illo Actu & Ordinatione, in dicto Parlamento Regni Scotiae, super Stabilimento, Roboratione, Ratificatione, & Confirmatione prædictæ Donationis propter Nuptias, præfata *Filia nostra*

A. D. 1504
Nov. 7. *nostra Regine per Illustrissimum Regem
Scotorum data & collata, atque Aucto-
ritate ejusdem Parlamenti Roborata &
Confirmata, ipsiusque Actum Videndi,
Legendi, Examinandi, & effectualiter
Intelligendi,*

Ac etiam de Recordo Irroculari, & superinde Literas Exemplificatorias validas & efficaces Magno Sigillo ac Signo Manuali *ipius Illustrissimus Principis Filii nostri* subcriptas & munitas Fieri, ac eis Tradi & Liberari, pro Nobis & Nomine nostro & *ipius Regine Filia nostra*, Petendi, Requirendi, & Exigendi, ac Nobis in hoc Regnum nostrum Anglia Transportandi, Adducendi, ac Nobis Tradendi & Liberandi,
Ceteraque omnia & singula, quæ in Præmissis seu circa ea necessaria & requi-

sita fuerint seu quomodolibet oportuna, Faciendi, Agendi, Exequendi, & Expediendi, ita & eodem modo sicut faceremus aut futere possemus si in Personam interessemus; etiam si Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio; Nos Ratum, Gestum, & Firmum habituros totum & quicquid dicti Commissarii, Oratores, Factores, Negotiorum Gestores, Deputati, & Nunticii nostri, vel Duo eorum, fecerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.
In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicefimo septimo Die Martii.

Per ipsum Regem.

De Sasina Domini de Kilmarnok deliberata.

A. D. 1504.
An. 19. H. 7.
Ex Autogr. **I**N DEI NOMINE AMEN.
Per hoc præfens Publicum Instrumentum cunctis pateat evidenter quòd,

Anno Incarnationis Dominice Millesimo Quingentesimo quarto, Mensis verò Aprilis Die Decimo nono, Indictione septimâ, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini *Julii*, Divini Providentiâ, *Pape Secundi* Anno primo,

In mei Notarii Publici & Testium subcriptorum Præsentia, personaliter accessit Honorabilis Vir *Hugo Campbell* de Loudane Miles, Vicecomes de Ayre, ad Castrum seu Capitale Messungium omnium & singularum Terrarum *Domini de Kilmarnok* cum Pertinentiis, jaccens infra dictum Vicecomitatum de Aire,

Et ibidem super Solum ejusdem Honorabilis Armiger *Edwardus Beynford* Anglicus, Attornatus Illustrissimæ & Serenissimæ Domine nostræ *Domine Margareta Regine Scotie* Præclarissimæ, præsentavit dicto Vicecomiti quoddam Præceptum Sasinæ Capellæ Excellentissimi Metuendissimique Principis & Domini nostri Domini *Jacobi Quarti*, Dei gratiâ, *Scotorum Regis* Invidissimi, sub ejus Sigillo Pergameno Scriptum & Sigillatum, requirendo *ipsum Hugonem Vicecomitem prædictum* de Aire pro debita ejusdem Executione fiendâ,

Qui verò *dictus Hugo* Vicecomes præfatum Præceptum a dicto *Edwardo* Attornato, quò decuit Reverentiâ, humiliter recepit, & michi Notario Publico

subcripto perlegendum tradidit;

Cujus quidem Præcepti Tenor sequitur, & est talis,

Jacobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, Vicecomiti & Ballivis suis de Aire Salutem.

Quia, tempore Solemnizationis Matrimonii, inter Nos & Serenissimam Principissam nostramque Carissimam Conjugem *Margaretam* Filiam Primogenitam Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* Patris nostri Amantissimi factæ & celebratæ, Dedicimus & Concessimus eidem Carissimæ Conjugi nostræ in Vitali Redditu & in Donationem propter Nuptias *Dominium nostrum de Kilmarnok* cum Castro & Fortilitiis ejusdem, ac cum Tenentibus, Tenandriis, liberè Tenentium Serviitiis, Advocationibus & Donationibus Ecclesiarum & Capellaniarum dicti Domini cum pertinentiis, jaccens infra Vicecomitatum nostrum de Aire, juxta Tenorem Confirmationis & Ratificationis per Nos & Tres Regni nostri Status in nostro Parlamento ante Datum Præfentium ultimò tento desuper factarum, prout in hujusmodi latius continetur,

Vobis igitur Præcipimus & Mandamus quatenus, ad Capitale Manerium five Mansionem prædicti Domini de Kilmarnok accedatis, & præfate Carissimæ Conjugi nostræ, aut suis certis Attornato vel Attornatis, Latori seu Latoribus

A. D. 1504.

A. D. 1504.
M. 7.

Latoribus Presentium, Statum, Saffinam, & Possessionem in Vitali Redditi prædictorum Domini, Castri, & Fortificationum ejusdem cum Tenentibus, Tenandriis, Libertententium Servitiis, Advocationibus & Donationibus Ecclesiarum & Capellaniarum cum pertinentiis, juxta formam & Tenorem nostrarum Donationis & Confirmationis sibi, ut præmittitur, factarum, nostro Nomine traditis & deliberatis, & sine dilatione & hoc nullo modo omittatis.

Ad quod faciendum vobis dicto Vicecomiti nostro, vestrisque Ballivis, conjunctim & divisim, plenariam in hac parte, Tenore Presentium, committimus Potestatem.

Datum sub Testimonio Magni Sigilli nostri apud *Edinburg* þersultimo Die Mensis Martii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo quarto, & Regni nostri Decimo sexto.

Post cujus quidem Præcepti Regii Perlecturam & Publicationem idem *Hugo Vicecomes* prædictus, virtute & vigore ejusdem Præcepti & sui Officii, Statum & Saffinam realem seu actualem ac Possessionem in Vitali Redditi prædicti Domini totius & integri de *Kilmernek* Castri ac Fortificationum ejusdem cum Tenentibus, Tenandriis, Libertententium Servitiis, Advocationibus & Donationibus Ecclesiarum seu Capellaniarum cum pertinentiis, juxta Formam & Tenorem dicti Præcepti, ac Literarum præfati Excellentissimi Principis Confirmationis & Donationis per suam Serenitatem Regiam sui que Tres Regni Status in Parlamento antedicto desuper factarum, prænarato *Eduardo* præfente & acceptante, tanquam Attornato prælibatæ *Serenissima* Principisse, & ejus Nomine per Terræ & Lapidis Traditionem, ac in dicto Castro Inductionem pacificam, ut moris est in talibus fieri consuetum, dedit, contulit, pariterque deliberavit.

Supra quibus omnibus & singulis prænaratis actis & gestis, idem *Eduardus* *Bevesleid* Attornatus, Nomine quo supra, sibi fieri petiit hoc præfens Pub-

licum Instrumentum.

A. D. 1504.
M. 7.

Acta erant hæc apud *dictum Castrum de Kilmernek* Hora undecimâ ante Meridiem vel eo circa, sub Anno, Die, Mensis, Indictione, & Pontificatu quibus supra.

Præsentibus ibidem,

Honorabilibus Viris & Annigeriis,
Constantino Dunlope de *Hunthall*,
David Crauford de *Kerf*,
Hezoro Stuart de *Kaif*,
George Crauford de *Walterhede*,
Alexandro Boyd, Ballivo de *Kilmernek*,

Petro Rankin de *Scheilde*,
Roberto Crauford Filio & Hærede Apparente Domini de *Craufordlande*,
Johanne Mobbs Filio & Hærede Apparente Domini de *Bulby*,
Johanne Lokart de *Bar*,
Et *Thomâ Gyllam* Anglico,
Cum diversis aliis Testibus ad Præmissa vocatis pariterque rogatis &c.

Et ego *Johannes Murray*, *Artium Magister*, *Clericus Sancti Andreae Discepsi*, *Publicus Apostolicæ & Regali Auctoritatis Notarius*, quæ præfatis *Status*, *Saffina*, ac *Possessionis Donationis & Traditionis*, ceterisque *Præmissis omnibus & singulis*, dum sic, ut præmittitur, dicerentur, agerentur, & fierent, unâ cum prænomatis Testibus, præfens personaliter interfui, eaque sic dicto & fieri vidi scivi & audivi, ac in Notam cepi, ex quâ hoc præfens *Publicum Instrumentum*, *Mann alterius*, mo aliis occupato, fideliter scriptum, confeci, signoque & Nomine meis solitis & in talibus consuetis, unâ cum appensione Sigilli dicti *Hugonis Vicecomitis* de *Arce*, in *Signum Executionis* sui Officii, signavi subscripti & roboravi, in *Fidem & Testimonium* *Præmissorum* requisitu.

JOHANNES MURRAY.

Sigillo aulico.

Bulla

A. D. 1504.

Nov. 7.

A. D. 1504.

Nov. 7.

Bulla Unionis Prioratus Luffeldiæ; Capellarum Sancti Martini Magni & Tykhill.

A. D. 1504.

An. 19. H. 7.

Rx. Augst.

JULIUS EPISCOPUS *Servus Servorum Dei* ad perpetuam Rei Memoriam. Injunctum Nobis desuper Apostolice Servitutis Officium mentem nostram excitat & inducit ut ad ea, quæ Ecclesiarum & Monasteriorum necnon Hospitalium & aliorum Piorum Locorum quorumlibet, præsertim dùm Catholicorum Regum & Principum Vota id exposcunt, Necessitatibus simul & Commoditatibus, cum Divini Cultus Augmento & Animarum Christi Fidelium Salute, valeat salubriter provideri, quantum cum Deo possumus, intendamus, & in hiis, prout in Domino conspicimus expedire, ejusdem Officii partes favorabiliter impendamus.

Sanè pro Parte Carissimi in Christo Filii nostri *Henrici Angliæ Regis* Illustris Nobis nuper Expositum fuit quòd,

Cùm ipse *Henricus Rex*, de propria Salute recogitans, & cupiens Terzina in Cælestia & Transitoria in Æterna felici Commercio commutare, piâ doctus Devotione, infra Septa Monasterii Westmonasterii Ordinis Sancti Benedicti Londoniensis Diocesis, Sedi Apostolicæ immediatè subiecti, unam Capellam sub Invocatione Beate Mariæ Virginis, cum una Canturia & Augmento trium Monachorum Presbyterorum & duorum Conversorum ultra Numerum qui in dicto Monasterio existere consuevit vel esse debet, qui inibi pro Animæ suæ Salute celebrare teneantur, ac unam Domum Elemosinariam seu Hospitale pro Tredecim Viris Pauperibus, quorum unus Presbyter Secularis existat, & in prædicta Capella celebret, & Tribus Mulieribus etiam Pauperibus in ipsa Domo Recipiendis ac perpetuò Consovendis & Alendis, Fundare & Ædificare jam inceperit.

Et, ut dicti Monachi Presbyteri, & Duo Conversi, ac Tredecim Viri, & Tres Mulieres possint pro eorum Sustainatione concedentem & necessariam Subventionem recipere, cupit dictus *Henricus Rex* Prioratum de Luffeldia dicti Ordinis Lincolnienis Diocesis, qui Conventualis existit, necnon Ecclesias Collegiatis sive Liberas Capellis Regias Sancti Martini Magni & de Tykhill, eidem Sedi Apostolicæ immediatè subiectas, Londo-

niensis & Eboracensis Diocesium, illiusque & illarum Ordinem Dignitates Nomina & Qualitates ac Canonatus & Præbendas in eisdem Capellis Regiis sive Ecclesiis Collegiatis & illis subiecta, etiam continuam Residentiam requirentia, quibuscunque Nominibus censeantur, ac Camerarij sive Camerariatus, necnon Decani Custodes Magistri sive Præsidentis, ac alia Officia quæcunque, in eisdem Prioratu & Ecclesiis sive Capellis Regiis existentia, quæ omnia ipsius *Henrici* & pro tempore existentis Regis Angliæ Juris Patronatus existunt, illorumque omnium Dependencias, Fundationes, Statuta quoque, & Ordinationes Supprimi & Extingui,

Necnon Prioratus & Ecclesiarum Collegiatarum sive Capellarum Regiarum de Luffeldia Sancti Martini Magni & de Tykhill, ac Dignitatum, Canonatum, & Præbendarum atque Officiorum, sic, ut præsertim, Supprimendorum & Extinguendorum illiusque Annexorum, Structuras, Ædificia, Terras, Tenementa, & Bona omnia, illorumque Fructus, Redditus, & Proventus, pro necessitatibus Monasterii, Capellæ, Cantoriz, & Domus Elemosinariæ sive Hospitalis prædictorum, & pro nonnullis aliis Pii & Caritatis Operibus, quæ idem *Henricus Rex* pro Animæ suæ Salute in his prædictum Monasterium & alibi fieri constituit & ordinavit, dicto Monasterio, in quo Corpus, claræ Memoriz, *Henrici Sexti* etiam *Angliæ Regis* Patris & Prædecessoris sui collocari cupit, suamque in eodem Monasterio, in quo etiam communis Angliæ Regum Sepultura consistere dinoscitur, Sepulturam eligere & habere intendit, perpetuò applicati, appropriari, & assignari.

Quare pro Parte præfati *Henrici Regis* Nobis fuit humiliter Supplicatum ut in Præmissis ejus Voto annuere o hæcque oportundè providere de Benignitate Apostolice dignaremur.

Nos igitur, qui studium inter alia Volumus quòd, Petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exdramere verum annum Valorem secundum communem Estimationem tam Beneficij uniendi quàm illius cui Unio fieri peteretur, alioquin Unio non va-

A. D. 1504
Nov. 7.

leret, & semper in Unionibus Commissio fieret ad Partes, vocatis quorum interesset, quique singulorum Christi Fideiium præsertim Catholicorum Regum & Principum Votis, per quæ eorum Animorum Saluti & Pauperum Christi miserabiliuque Personarum Necessitatibus subveniri possit, libenter quantum cum Deo possumus amigimus, Monasterii Westmonasterii, Prioratus de Luffeldia, ac Ecclesiarum sive Regiarum Capellarum Sancti Martini Magni & de Tikhill, Dignitatum ac Canoniciatum & Præbendarum, necnon Officiorum prædictorum Fructuum, Reddituum, & Proventuum veros Annuos Valores, Præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi Supplicationibus inclinati, dictos Prioratus de Luffeldia, Ecclesiasque Collegiatis sive Liberas Capellas Regias Sancti Martini Magni & de Tikhill, Hospitales quoque eidem Ecclesie sive Capelle Regie Sancti Martini Magni unitum, annexum, & appropriatum, atque eorundem Ordinum Dignitates, singuloseque Canonicatus & Præbendas, Officia, Dependencias, Nomina, Qualitates, Statuta, & Ordinationes quascunque, Auctoritate Apostolica & ex certâ Scientiâ, Tenore Præsentium, penitus & omnino *Supprimimus & Extinguimus*, illorumque Structuras, Edificia, & Bona omnia, cum annexis hujusmodi Libertatibus quoque & Jurisdictionibus, Privilegiis & Exemptionibus, eis dudum per Sedem prædictam vel aliâs quomodolibet concessis, vel per eos habitis, quorum Tenores, ac si de verbo ad verbum Præsentibus infererentur, etiam haberi volumus pro sufficienter expressis & insertis, ac omnibus Fructibus, Redditibus, & Proventibus, Juribus & Partitionis suis *præfato Monasterio Westmonasterii*, pro illorum ac Capelle inibi per præfatum *Henricum Regem* Erigenda Cantariæ & Eleemosinarie seu Hospitalis Domus ac Monachorum Ministrorum & Pauperum eorundem Necessitatibus & Satisfactationibus, ut ipsi pro bono & felici Statu dicti *Henrici Regis*, dum Vitam egerit in humanis, & pro Parentum & Progenitorum suorum, necnon ejusdem *Henrici Regis* etiam ab hac Luce migraverit, quamvis alibi, Deo disponente, illum sepeliri contigerit, Animarum Silluæ perpetuis futuris Temporibus Preces suas devotè effundant, eadem auctoritate *Applicamus, Appropriamus, & Assignamus*,

ita quod simul vel successivè eodemque vel decedentibus, Prioratum de Luffeldia, ac Dignitates, Canonicatus,

A. D. 1504.
Nov. 7.

& Præbendas, ac Officia hujusmodi Obtinentibus, sive illa aliâs quomodolibet Dimittentibus, seu etiam exnunc, si quovis modo vacent, licet Dilectis Filiis *Abbat, Priori & Conventui dicti Monasterii* per se, vel alium, seu alios corporalem Structurarum, Edificiorum, & Bonorum, ac Fructuum, Reddituum, & Proventuum, Prioratum, Dignitatum, Canonicatum, & Præbendam, ac Officiorum Suppressorum hujusmodi Possessionem propriâ Auctoritate liberè apprehendere & perpetuò retinere, illorumque Fructus, Redditus, & Proventus in Monasterii, necnon Capelle Erigendæ, Cantariæ, Domus Eleemosinarie, seu Hospitalis Monachorum quoque & Ministrorum ac Pauperum eorundem Usus Utilitatèque, ac alia Onera per dictum *Henricum Regem* forsitan ordinanda convertere, ipsosque Prioratum Capellas sive Ecclesias de Luffeldia Sancti Martini & de Tikhill, per se ipsos, aut alium, vel alios per eos deputandos, regere & gubernare, Dioecesanorum Locorum & cujusvis alterius Licentiâ super hiis minimè requisitâ:

Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris *Wintoniensi, Norwicensi, & Sarisburiensi* Episcopis, per Apostolica Scripta Mandamus quatinus ipsi, vel Duo aut Unus eorum, per se, vel alium, seu alios, præsentibus Literis & in eis contenta, ubi & quando expedire cognoverint, & quotiens pro parte *Abbat, Prioris & Conventus prædictorum* fuerint desuper requisiti, solemniter Publicantes, ac eis in Præmissis efficacis Defensionis Præsidio assistentes, faciant Auctoritate nostrâ eisdem *Abbatem Priorem & Conventum* pacificè Possessione Structurarum, Edificiorum, & Bonorum illorumque Fructuum, Reddituum, & Proventuum perceptione, ac aliorum prædictorum gaudere, non permittentes eosdem super illis per quoscumque quomodolibet impediri vel molestari,

Contradictores per *Censuram* Ecclesiasticam Appellatione postpositâ Compescendo;

Non obstantibus Præmissis ac *priori* Voluntate nostrâ prædictâ & aliis Apostolicis, necnon, bonæ Memoriz, *Othonis & Othoboni* olim in Regno Angliæ dictæ Sedis Legatorum in Provincialibus quoque & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, ac Fundationibus, Statutis, & Consuetudinibus Prioratus de Luffeldia, ac Regiarum Capellarum sive Ecclesiarum Sancti Martini

tini

A. D. 1504
Hic 7.

tini Magni & de Tikhill, necnon Monasterii & Ordinis prædictorum Juramento Confirmatione Apostolica vel quavis Firmitate aliâ Roboratis contrariis quibuscunque, seu si aliquibus contrariis vel divisioni ab eadem sit Sede Indulto, quod Interdici, Suspendi, vel Excommunicari non possint, per Litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi Mentionem; & quibuslibet aliis Privilegiis; Indulgentiis, & Litteris Apostolicis generalibus vel specialibus quorumcumque Tenorum existant, per quas Præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, & de quibus quovismque totis Tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris Litteris mentio specialis;

Provisio quod Prioratus de Luffeldia & Capella Regie sive Ecclesie Sancti Martini Magni & de Tikhill hujusmodi prophanos Usus non redigantur, & quod dictæ Regie Capellæ sive Ecclesie Sancti Martini Magni & de Tikhill Divinis non fraudentur Obsequiis, sed in dicta Capella sive Ecclesia Sancti Martini Magni per Duos Canonicos Duorum Canoniciatum & Præbendarum Sacerdotalium, quorum Canonici per eundem loci Statuta antiqua ad continuam Residentiam tenebantur, & tam in ea quam in dicta Regia Capella sive Ecclesia de Tikhill, per Vicarios & Cantarium Cantaristas sive Capellanos ac Pueros Choristas, cæterosque Sacerdotes & Ministros eorundem Regiarum Capellarum sive Ecclesiarum Temporales, & ad Nutum dictorum Abbatum, Priorum, & Conventuum amovibiles, per quos antiquitas ea fieri solent, Divina Officia congruè celebrentur sine aliquâ aut alicujus eorundem Stipendorum, quæ nunc & in præfati percipiunt, Diminutione quoquo modo faciendâ, & in Parochialibus Ecclesiis eisdem Priorati & Ecclesiis sive Capellis Regis annexis Animarum Cura nullatenus negligatur, sed eorum congruè supportentur.

Onera confecta; in tamen quod dicitur Duo Canonici, Sacerdotesque & Ministri alii in dictis Collegiis Ecclesiis sive Capellis Regis nullum Jus Capituli aut aliud, præter Stipendium quod præfati percipiunt, sibi vendicent in futurum; sed sub Jurisdictione & Regimine dictorum Abbatum, Priorum, & Conventuum remaneant in perpetuum.

Nos enim præsentibus Litteras & in eis contenta per quascunque Revocationes Unionum, Annexionum, & Incorporationum, Suppressionum, & Extinctionum effectum non fortitaram, etiam quascunque Derogationum Derogatorias, aliisque fortiores & efficaciores Clausulas in Se continentes, quæ a Nobis vel Sede prædicta forsitan imposterum etiam ex quibusvis Causis emanare contigerit, nullatenus revocari seu suspendi posse, sed ad hoc in Revocationibus & Suspensionibus prædictis non comprehendantur, exnunc effectum fortitas censei, sicque ab omnibus judicari & reputari debere, Irritum quoque & Inane, si secus super hiis a quoquam quavis Auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari, Decernimus.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostre Suppressionis, Extinctionis, Applicationis, Appropriationis, Assignationis, Voluntatis, Mandati, & Decreti infringere &c.

Dat. Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milleesimo Quingentesimo quarto, tertio decimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno primo.

SIGISMUNDUS.

D. DE COMITIBUS.

JULIUS Papa Secundus.

Sub Sigillo Plumbeo a Filis sericis facti rubricque Colorum pendente.

Pro

A. D. 1504.

Hæc. 7.

Pro Capella Regiæ Westmonasterii Bulla Confirmationis una cum Exemptione.

A. D. 1504.

Hæc. 7.

A. D. 1504.

An. 19. Hæc. 7.

Ex. Antiqu.

JULIUS EPISCOPUS, SERVUS SERVORUM DEI, ad perpetuam rei memoriam.

Admonet injunctum Nobis desuper Apostolicæ Servitutis Officium, ut singulorum Catholicorum Principum & Regum Votis, per quæ in Ecclesiis & Monasteriis Divini Cultus Augmentum suscipere, & Animarum Salus provenire possit, ac etiam Pauperibus Miserabilibusq; Personis de oportuna necessariâq; Subventionem valeat salubriter provideri, libenter annuamus, ac Favoribus prosequamur oportunis.

Sanè pro Parte Dilectorum Filiorum, *Johannis Abbatis ac Prioris & Conventus* Monasterii Westmonasterii Ordinis Sancti Benedicti Londoniensi Diocesis, Nobis nuper exhibita Petitio continebat, quòd carissimum in Christo Filius noster *Henricus Angliæ Rex Illustris Septimus*, de ejus propriis Salute cogitans, ac cupiens Terrena in Cœlestia & Transitoria in Æterna felici Commercio commutare, piâ ductus Devotione, quandam Capellam cum unâ Cantariâ, sub Invocatione Beatæ Mariæ Virginis cum Augmento trium Monachorum Presbyterorum & Duorum Conversorum, ultra Numerum qui in dicto Monasterio existere consuevit vel esse debuit, qui inibi pro Animæ suæ Salute celebrare & orare tenerentur, ac unam Domum Eleemosinariam pro Treddecim Viris Pauperibus, quorum unus sit Presbyter Secularis, in prædicta Capella celebraturus, & Tribus Mulieribus etiam Pauperibus in ipsa Domo Recipiendis ac perpetuo Conservandis & Alendis infra Septem dicti Monasterii Sedi Apostolicæ immediatè subjecti, Fundare & Edificare seu Edificari facere incepit, unâ cum Deputatione & Ordinatione certarum Pecuniarum, singulis Ebdonadis Verbum Dei Clero & Populo inibi Evangelizantibus & publicè Prædicantibus, necnon in Eleemosinas pro Pauperum & quorundam Scolarium in Universitate Studii Oxoniensis Sulentatione & aliis nonnullis Pii Operibus erogandarum, exhibendarum, & distribuendarum, prout in quibusdam Litteris seu Instrumentis ac Cartis desuper confectis dicitur plenè contineri.

Quare, pro Parte prædictorum *Abbatis Prioris & Conventus* Nobis exiit humiliter Supplicatum ut Fundationi, Deputationi, & Ordinationi prædictis pro illarum Subsistentia firmiori Robur Apo-

stolicæ Confirmationis adjicere, ac Capellam & Domum Eleemosinariam seu Hospitale prædicta, cum quibuscunq; Possessionibus, Terris, Tenementis, Prioratibus, Ecclesiis, Capellis, Decimis, Pensionibus, Portionibus, Bonis, Privilegiis, & Pertinentiis universis, quæ impresentiarum Concessione, Donatione, Largitione, & Liberalitate dicti *Henrici Regis* Fundatoris eorundem & nostrâ possident, aut in futurum Concessione Pontificum, Largitione Regum vel Principum, Oblatione Fidelium, seu aliis quibuscunq; Modis præstante Domino poterunt adipisci, sub nostra & Romana Ecclesiæ Protectione, Tutela, Tuitione, & Defensione suscipere, aliisque in Præmissis oportunè providere de Benignitate Apostolicâ dignemur,

Nos igitur, attendentes quòd singulis Christi Fidelibus, Justa Petentibus, Sedes prædicta Apostolica benignè annuere consuevit, & eorum Petitiones ad exauditionis Gratiâ eo specialibus admittere debet quo ratione Juris immediati, hujusmodi speciali Dilectionis affectu, ei sunt astricti, hujusmodi Supplicationibus inclinati, etiam intuitu & contemplatione præfati *Henrici Regis* de Nobis & Sede prædicta oportunè meriti, qui ad Dei Honorem & Animæ suæ Salutem Fundationem hujusmodi instituit & ordinavit, favorabiliter annuentes, Fundationem, Deputationem, & Ordinationem prædictas, ac prout illas concernunt omnia & singula in quibusvis Litteris seu Instrumentis & Cartis contenta Apostolicâ Auctoritate, Tenore Præsentium, Ratificamus, Approbamus, & Confirmamus, Supplentes omnes & singulos Defectus tam Juris quàm Facti, siqui forsan intervenerint in eisdem,

Et nichilominus Capellam ac Domum Eleemosinariam sive Hospitale prædicta, cum quibuscunq; illorum Personis ac Possessionibus, Terris & Tenementis, Prioratibus, Ecclesiis, Capellis, Decimis, Portionibus, Pensionibus, Bonis, Privilegiis, & Pertinentiis universis, quæ impresentiarum ex Concessione, Donatione, Largitione, & Liberalitate dicti *Henrici Regis* Fundatoris eorundem & nostrâ *Abbatis Prior & Conventus* præfati possident, aut in futurum Concessione Pontificum, Largitione Regum vel Principum, Oblatione Fidelium, seu aliis quibuscunq; Modis, præstante Domino, poterunt adipisci,

A. D. 1504.

A. D. 1564. *Hex. 7.* pifci, a quoruncunq; Ordinariorum Loco-
rum eorundem, Officialium & Vicario-
rum in Spiritibus Generalium nunc &
pro tempore existentium Jurisdictione,
Vifitatione, & Superioritate perpetuo
eximiamus & liberamus, & sub Beato-
rum Petri & Pauli Apoftolorum ac San-
ctæ Romanæ Ecclefie, cujus juris exiftit,
& noſtrâ Tutelâ, Protectione, & Defen-
ſione ſuſcipimus, ac ſub ea tantum na-
nere cenſemus illorum omnium & ſin-
gularum Nomina, vcaſq; Annuos Va-
lores ac ſi ſpecificè & ſigillatim Præſen-
tibus inferrentur pro expreſſis, hiben-
tes, Statuente etiam ut omnis & ſingula
prædicta eſſent *Abbatibus, Prioribus, & Con-
uentibus, ac Abbatibus & Prioribus* prædictorum
ſucceſſoribus firma & illibata perpetuo
permaneat & conſervetur,

Ita ut nullus contra præſta ſeu eor-
um aliqua, Sanctæ Romanæ Ecclefie
Conceſſione noſtrâq; Confirmatione Ro-
borata, ac ſub noſtra & dictæ Sedis Pro-
tectione & Tutelâ ſuſcepta & recepta,
aliquid agere audeat vel quoquo modo
ea deinceps infringere vel minuire præ-
ſumat.

Quocirca Venerabilibus Fratribus no-
ſtris, *Archiepiſcopo Cantuarienſi, & Wintonienſi* ac *Londonienſi* Episcopis, per Apoſ-
tolica Scripta Mandamus quatinus ipſi
vel duo aut unus eorum, per ſe vel alium
ſeu alios præſentes Literas & in eis con-
tenta quæcuq; ubi & quando expedire
cognoverint, & quotiens pro Parte *Ab-
batibus, Prioribus, & Conuentibus* prædictorum
ſeu alicujus eorum fuerint deſuper requi-
ſiti, ſolemniter Publicantes, ac eis in
Præmiſſis efficaciſſimæ Defenſionis Præſidio
Aſſiſtentes, faciant Auctoritate noſtrâ
eoſdem *Abbatem, Priorem, & Conuentum*
paciſicâ Poſſeſſione Capellæ & Domûs
Eleemoſinarie ſeu Hoſpitalis hujusmodi
ac Terrarum, Tenementorum, Prioratu-
um, Eccleſiarum, Capellarum, Decima-
rum, Penſionum, Portionum, & alio-
rum Præmiſſorum gaudere, non permit-
tentes eoſdem ſuper illis per quocunq;
quomodolibet impediri vel moleſtari, aut
Capellæ & Domûs Eleemoſinarie ſeu Hoſ-
pitalis hujusmodi Fundationes, Statuta,
Conſtitutiones, Ordinationes, Privilegia,
Conſuetudines, *Litterasq;* & Cartas, ſeu
alia Scripta quæcuq; deſuper per præſen-
tium *Henricum Regem* concepta, facta, &
ordinata, & per Nos, ut præfertur, robo-
rata & confirmata in aliquo infringi, mi-
nui, auferri, aut quoquo modo violari,
Contradiçtores, Moleſtatores, & Per-

turbatores quolibet per Cenſuram Eccle-
ſiaſtica Appellatione poſtpoſita Com-
pendendo:

Non obſtantibus quibûſvis Apoſtolicis,
necnon bonæ Memorie *Ottomæ & Otto-
boni* olim in Regno Angliæ dictæ Sedis
Legatorum, ac in Provincialibus & Sino-
dalibus Conciliis editis generalibus vel
ſpecialibus, Conſtitutionibus & Ordina-
tionibus, Fundationibus, Statutis, & Con-
ſuetudinibus Monafterii & Ordinis præ-
dictorum Juramento, Confirmatione Apo-
ſtolicâ, vel quavis Firmitate aliâ robo-
ratis contentis quibûſcuq; aut ſi aliqui-
bus communiter vel diſiniſi ab eisdem ſit
Sede Indultum quòd Interdicti, Suspendi,
vel Excommunicari non poſſint per Lite-
ras Apoſtolicas non facientes plenam &
expreſſam, ac de verbo ad verbum de In-
dulto hujusmodi mentionem, & quibûſ-
libet aliis Privilegiis, Indulgentiis, & Lite-
ris Apoſtolicis generalibus vel ſpecialibus,
quoruncunq; Tenorum exiſtant, per quæ
Præſentibus non expreſſa vel totaliter
non inferra effectus earum impediri va-
leat quomodolibet vel diſſerri, & de
quibus quorûmq; totis Tenoribus de
verbo ad verbum habenda ſit in noſtris
Literis mentio ſpecialis,

Nos enim præſentes Literas omniâque
& ſingulis in eis contenta per quæſcuq;
Revocationes, etiam Derogatoriarum De-
rogatorias, aliâq; fortiores & efficacioreſ
Claufulas in ſe continentes, quæ a Nobis
vel Sede prædictâ forſan impoſiteram
etiam ex quibûſcuq; Cauſis emanare con-
tingerit nullatenus revocari ſeu ſuſpendi
poſſe, ſed ſemper in ſuis Robore & Fir-
mitate permanere, Irritum quoq; & Ina-
nte quicquid ſecus ſuper hiis a quoquam
quavis Aſſeritate ſcienter vel ignoranter
contingerit attemptari Decernimus.

Nulli ergo omnino Hominum liceat
hanc Paginam noſtrâ Ratificationis, Con-
firmationis, Suppleſtionis, Exemptionis,
Liberationis, Suſceptionis, Statuti, Man-
dati, & Decreti infringere & c.

Dat. *Rome apud Sanctum Petrum, An-
no Incarnationis Dominicæ Milieſimo
Quingenteſimo Quarto, Decimo Kal.
Junii, Pontificatus noſtri Anno Primum.*

SIGISMUNDUS.

D. DE COMITIBUS.

*Sub Plumbeo Sigillo pendente a Fillo
ſericæ ſtavi rubicque, Colorum.*

D d

Balla

A. D. 1504.

Nov. 7.

A. D. 1504.

Nov. 7.

Bulla Indulgentiæ de Scala Cæli.

A. D. 1504.

Nov. 7.

Ex Origine.

JULIUS EPISCOPIUS, *Servus Servorum Dei*, Universis Christi Fidelibus, presentes Literas inspecturis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Illius qui pro Dominici Gregis Salvatione in Ara Crucis in Pretium immolari non abnuat, quique inter alia sibi Benefacta Opera Caritatis exerceri precepit, vices quamvis imparibus Meritis gerentes in Terris, ad ea considerationis nostræ aciem libenter convertimus, per que Divinus Cultus utilibet augeatur, & Caritatis Opera, præsertim erga Pauperes Christi exerceantur, & ad hoc Fideles quoslibet quibusdam Spiritualibus allecivis Muneribus, Indulgentiis, viz. & Remissionibus frequenter invitamus, ut exinde reddantur Divinæ Gratiæ aptiores, & per Temporalia quæ erogaverint Præmia consequi mereantur Felicitatis æternæ.

Dudum siquidem per Felicis Recordationis *Alexandrum Papam Sextum* Prædecessorem nostrum accepto, quod Carissimus in Christo Filius noster *Henricus Angliæ Rex* Illustris, Fervore Devotionis accensus, cupiens Terrena in Cælestio, & Transitoria in Æterna, felici Commercio commutare, proponebat unam Capellam sub Invocatione Beatæ Mariæ Virginis in Ecclesia Sancti Georgii Opidi Wundefore Saresburiensis Diocese, in qua Sepulturam suam eligere intendebat, ac infra Limites dicti Opidi unam Domum Elemosinariam pro Pauperibus, & aliis Miserabilibus Personis inibi Recipiendis, Alendis, & Consovendis, Opere quidem sumptuoso Fundare ac Construere, ac Capellam & Domum Elemosinariam hujusmodi sufficienter Dotare, ipsamque Capellam Libris, Calicibus, & aliis Ornamentis Ecclesiasticis, ad Divinum Cultum necessariis decenter Decorare:

Ideam Prædecessor cupiens ut Capella prædicta, in qua etiam præfatus Rex Septem Presbyteros pro Missis quilibet Die inibi celebrandis deputari & institui facere intendebat, congruis frequentaretur Honoribus, ipsique & alii Presbyteri ad Missas hujusmodi celebrandas, & alii Christi Fideles ad dictam Capellam visitandam eo libentius inducerentur, Presbyteris prædictis, qui inibi pro tempore

celebrarent & pro Statu præfati Regis, dum Vitam duceret in Humanis, & postquam ab hac Luce migrasset, pro Animæ suæ ac Animarum, pro quibus iidem Presbyteri inibi celebrarent, Deum orarent Salute, illam Indulgentiam, quam Celebrantes pro Defunctis in Capellâ *Scala Cæli nuncupatâ*, in Ecclesia Trium Fontium extra Muros Urbis Cisterciensis Ordinis, & Anianæ pro quibus inibi celebratur & oratur, consequuntur, Auctoritate Apostolicâ Elargitus est.

Et insuper, omnibus & singulis Christi Fidelibus, verè Pœnitentibus & Confessis, qui Capellam prædictam singulis Diebus Dominicis Quadragesimæ, a Primis Vesperis usque ad Secundas Vesperas inclusivè, & in Die Sextæ Feste Majoris Ebdomadis *Veneris Sanctæ nuncupatâ* devotè visitarent, & ut præfertur, orarent pro singulis Dominicis Septem & Veneris sanctis Diebus hujusmodi, Viginti Annos & rotidem Quadragesenas de injunctis eis Pœnitentis misericorditer in Domino Relaxavit, prout in suis inde confectis Literis plenius continetur.

Cùm autem, sicut accepimus, dictus *Henricus Rex* dictam Capellam non in dicta Ecclesia Sancti Georgii, sed infra Septa Monasterii Beati Petri Westmonasteriensis Ordinis Sancti Benedicti Londoniensis Diocesis, cum Augustino Trium Monachorum Presbyterorum, & Duorum Conversorum ultra Numerum, qui in dicto Monasterio Beati Petri existeret consuevit vel esse debet, qui inibi pro animæ suæ salute celebrare tenerent, necnon unam Domum Elemosinariam pro Tredecim Viris Pauperibus, quorum unus existat Presbyter Secularis in prædicta Capella etiam celebraturus, & Tribus Mulieribus etiam Pauperibus in ipsa Domino Recipiendis, ac perpetuò Consovendis & Alendis, Fundare & Dotare inceperit, ac Sepulturam suam in dicta Capella eligere intendat; Nos, ut Presbyteri qui in dicta Capella infra dicta Septa Construendâ celebraverint & Deum oraverint, ac alii Christi Fideles illam dictis Diebus visitaverint, ut præfertur, & pro quibus Preces ad Deum erogabant, ut præfertur hujusmodi Indulgentiarum & Remissionum Participes esse possint pro-

videre

A. D. 1504. videre volentem, de Omnipotentis Dei
 Misericordia, ac Beatorum Petri & Pauli
 Apostolorum ejus Auctoritate confisi,
 non Tribus Monachis & Seculari Presby-
 teryo predictis quam aliis qui Missas
 in Capella aut Domino predicta pro tem-
 pore celebraverunt, & pro Statu *prafati*
Regis, dum Vitam duxerit in Humanis,
 & postquam ab hac Luce migraverit, ut
 presertim, pro Anima sue ac Animarum
 pro quibus ipsi Monachi & Presby-
 tery inibi celebraverint & Deum orave-
 rint Salute, se illi pro quibus celebra-
 tum fuerit per modum Suffragii, eadem
 pro suis Indulgentiis & Peccatorum Rem-
 siones, quas Celebrantes in dicta Ca-
 pella *Scala Celi* nuncupata, & Animæ
 pro quibus inibi celebratur & oratur,
 consequuntur, Auctoritate Apostolica,
 Tenore Presentium, chargitur,

Et insuper omnibus & singula utriusque Sexus Christi Fidelibus, verè Pœnitentibus & Confessis, qui Capellam predictam singulis Diebus Dominicis Quadragesimæ a Primis Vesperis usque ad Secundas Vesperas inclusivè, & in predicta Die Feriæ Sex-

te majoris, Ebdomadæ *Veneris Sanctæ* nuncupata devotè visitaverint, & ut presertim, oraverint pro singulis Diebus Dominicis predictis Septem Annos & totidem Quadragesimæ, & pro ipsa Die *Veneris Sanctæ* Majoris Ebdomadæ Vingt Annos, & consimiles totidem Quadragesimæ, injunctis eis Pœnitentiis miserè condiderit in Domino Relaxamus, presentibus perpetuis futuris temporibus volentibus.

Dat. Roma apud Sanctum Petrum
 Anno Incarnationis Dominiæ Mille-
 simo Quingentesimo Quarto, tertio decimo
 Kalend. Junii, Pontificatus nostri Anno
 primo.

SIGISMUNDUS.

Saper Plicam,

D. DE COMITIBUS.

*Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis
 sericis rubi cruceque Colorum.*

De Transferendo Corpore Henrici Sexti.

A. D. 1504. JULIUS EPISCOPUS, *Seruus Servorum*
 Dei, Carissimo in Christo Filio no-
 stro *Henrico Angliæ Regi* Illustri,
 Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Eximie Devotionis affectu, quem Tu ad Nos, Tuque etiam & Prædecessores tui, ad Sedem Apostolicam continuè gestifisti & geris, meritò Nos inducit, ut Votis tuis exauditionis aurem præbeamus, per que Tibi, Prædecessoribusque predictis Honor debitus accrescat, ac memoris vestra possit longius, dante Domino, conservari.

Sanè accepimus quòd eum olim, clarè memoratè, *Henricus Sextus Angliæ Rex* Patrum & Prædecessor tuus, *Amulorum* suorum operà Regno primùm Spoliatus, ac diris Carceribus, in quibus ante Diem factò ut creditur, *Amulorum* eorumdem debitam Nature persolvit, Mancipatus fuisse, quamvis etiam, clarè Memoratè, *Henricus Quintus Rex* & *Catherina Primogenita Franciæ* ejus Coniunx Regina Angliæ, dicti *Henrici Sexti Regis* Parentes, ac plerique alii sui Majores Regis Angliæ, in Monasterio Westmonasterii Ordinis Sancti Benedicti, Londoniensis Diocesis, sepeliri

confueverint, ipsique *Henricus Sextus* A. D. 1504. Rex, dum viveret, Monasterium ipsum quandòque ingressus, se in ea Sepulchram habere optare, ut aliqui ferunt, pluribus aperuisset, tamen dicti *Amuli*, ad ipsius *Henrici Sexti Regis* Memoriam, ut verisimiliter creditur, extinguentiam, illius Corpus in Monasterio de Chertsey Ordinis Sancti Benedicti, Wintoniensi Diocesis, Loco quidem abdito, & a concursu Hominum remoto, & Regum Sepulchuræ minus decenti sepeliri fecerunt, ubi cum nonnullis Miraculis Intercessione, ut *piè creditur*, dicti *Henrici Sexti Regis* Dominus operaretur, & ad illius Sepulchrum Frequentia Populi confluere cœpisset, dicti *Amuli* Corpus ipsum (quod *mente ducti* ignoratur) ex ipso Monasterio de Chertsey propriâ Auctoritate & absque Sedis Apostolicæ Licentiâ Exhumatum, ad Ecclesiam Castri Winesorsæ, ubi impresentiarum requisivit transferri fecerunt.

Nos igitur, attendentes Indecens fore, tam celebri Famæ Regem Regiæ Sepulchuræ Honore, non sine injuriâ & latione præfati Monasterii Westmonasterii fraudari, tuis in hac parte Supplicationibus,

A. D. 1504. nibus utpotè honestis & convenientibus inclinati, Tibi præfatum Corpus ex eadem Ecclesiâ (cùm ad hoc Dilectum Filiorum Decani & Capituli ipsius Ecclesiæ, prout per eorum Patentes Literas suo Sigillo munitas, ut asseris, expressus acceperit Assensus) Exhumari, & ad dictum Monasterium Westmonasterii Transferri, in eoque cum Ceremoniis & Honoribus, more aliorum Regum, debitis & consuetis sepulchri Licendi, Auctoritate Apostolica, Tenore Præsentium, Licentiam & Facultatem concedimus.

Non obstantibus Præmissis, ac Apostolicis, necnon, bonæ Memoriz, *Ostonsis* & *Ostoboni*, olim in Regno Angliæ dictæ Sedis Legatorum, in Provincialibus quoque & Sinodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, necnon quibusvis Privilegiis, Indultis, Statutis, &

Consuetudinibus dictæ Ecclesiæ, Jura. A. D. 1504. memento, Confirmatione Apostolica, vel quavis Firmitate aliâ Roboratis, ceterisque Contrariis quibuscunque.

Nulli ergo omninò Hominum liceat hæc Paginam nostræ Concessionis infringere &c.

Datum *Rome apud Sanctum Petrum* Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo quarto, Terdecimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Primo.

SIGISMUNDUS.

Super *Plicam*,

D. DE COMITIBUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis Sericis rubei croceique Colorum.

Contra Abutentes Immunitatibus Ecclesiarum.

A. D. 1504. JULIUS EPISCOPUS, *Servus Servorum Dei*, ad perpetuum rei memoriam.

Romanum decet Pontificem taliter providere quòd Immunitates, quæ Ecclesiis ob Reverentiam Divini Nominis & ad Præsidium Innocentium providâ Moderatione Concessæ fuerunt, Malis ad Pejora perpetranda Audaciam non præbeant, sed illis taliter moderari quòd exinde & Ecclesiis Privilegia conserventur & Delinquentium effrenata Temeritas compefatur.

Sanè, sicut accepimus, in Regno Angliæ sæpenuerò contingit quòd Rei vel Suspecti Criminis Læse Majestatis, Homicidæ voluntarii, publici Latrones, ac Itinerum & publicarum Viarum Effraçtores & Infidiatores, ad Loca Ecclesiastica tam Secularia quam Regularia confugiant, confidentes inde Se propter Immunitatem Ecclesiæ concessam extrahi non posse, ac etiam postquam in Locis prædictis sunt constituti de novo etiam prædicta Crimina ac alia similia vel pejora committere non verentur, inde Exeuntis & deinde pro eorum Defensione nè capiantur ad dicta Loca vel alia quæcunque Immunitate gaudentia Se Retrahentes.

Nos igitur, in Præmissis debitè providere volentes, Auctoritate Apostolica Tenore Præsentium Statuimus & Ordinamus quòd deinceps, quotiens continge-

rit in dicto Regno hujusmodi Criminis Læse Majestatis Reos vel Suspectos ad dicta Loca etiam quovis Exemptionis Privilegio munita confugere, quamvis de Criminibus hujusmodi aut eorum aliquo convicti non fuerint, Custodes ad custodiendum illos in dictis Locis nè inde aufugiant deputari debeant, & si dicti Criminis Læse Majestatis, Rei vel Suspecti, aut Homicidæ, Latrones, vel Itinerum & publicarum Viarum Effraçtores seu Infidiatores, in dictis Locis Moram trahentes vel inde exeuntes, de novo prædicta Crimina vel eorum aliqua aut Deteriora vel alia Similia committere præsumperint, vel inde Recedentes ad prædicta vel alia quæcunque Loca etiam quacunque Immunitate gaudentia confugerint, ab illis licitè Extrahi & Justitiæ Committi possint.

Non obstantibus Præmissis, ac, Bonæ Memoriz, *Ostonsis* & *Ostoboni* olim in dicto Regno Apostolicæ Sedis Legatorum in Provincialibus quoque & Sinodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus, Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, & Statutis & Consuetudinibus Ecclesiarum & Locorum prædictorum & etiam Ordinum quorum illa fuerint, necnon ejusdem Regni Juramento Confirmatione Apostolica, vel quavis Firmitate aliâ Roboratis Privilegiis quoque Indultis ac Litte-

A. D. 1504

A. D. 1504.
An. 10. N. 7.
Ex Origin.

A. D. 1504. ris Apostolicis generalibus vel specialibus
etiam sub quibusvis Censuris & Pœ-
nis Ecclesiasticis, ipsi Ecclesiis & Locis
in genere vel in specie & sub quibusvis
Verborum formis & clausulis etiam De-
rogatoriis concessis & concedendis im-
põsterum, quibus omnibus, etiam si de illis eorundemque to-
tis Tenoribus pro illorum sufficienti
Derogatione specialis specifica, expre-
ssa, individua, ac de Verbo ad Verbum,
non autem per Clausulas generales id
importantes, mentio seu quavis alia Ex-
pressio habenda foret, Tenores hujus-
modi pro sufficienter expressis habentes,
hac vice duntaxat, specialiter & expre-
sse Derogamus, ceterisque Contrariis
quibuscunque.

Verum, quia difficile foret presentes
Litteras ad singula quæque Loca in qui-
bus expediens fuerit deferri, volumus
& præfati Auctoritate Decernimus quod
illarum Transumptis Manus Publici No-
tarii inde rogati Subscriptione & Sigillo
alicujus Personæ in Ecclesiastica Digni-

tate constitutæ seu Curie Ecclesiasticæ
munitis, ea prorsus Fides adhibeatur quæ
Præsentibus adhiberetur si essent exhi-
bitæ vel ostensæ.

Nulli ergo omnino Hominum liceat
hanc Paginam nostrorum Senatori, Ordi-
nationis, Derogationis, Voluntatis, &
Decreti infringere vel ei Ausu temera-
rio contra ire; si quis autem hoc attem-
ptare præsumperit indignationem Om-
nipotentis Dei ac Beatorum Petri &
Pauli Apostolorum ejus Se noverit in-
cursum.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum
Anno Incarnationis Dominicæ Mille-
simo Quingentesimo quarto, Tertio de-
cimo Kal. Junii, Pontificatus nostri An-
no primo.

SIGISMUNDUS.

D. DE COMITIBUS.

*Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filia
sericis fævi rubicque Coloris.*

De Tractando super Intercursu Burgundie.

A. D. 1504.

An. 19. R. 7.

Franc. 19.
R. 7. M. 1.

REX &c. omnibus, ad quos &c.
Salutem.

Cum jam dudum,
inter nostros & Illustrissimi Principis
Philippi Archiducis Austrie, Ducis Bur-
gundie, &c. Filii & Consanguinei nos-
tri Carissimi Commissarios, Oratores,
Procuratores, & Deputatos,

Quidam Articuli & Capitula anno-
tata & specificata in Tractatu, de & su-
per Commercialibus, Exercitiisque Com-
merciorum, atque mutuo Usu, amica-
bilique mutuo & utili Intercursu Mer-
cium & Mercandiarum, pro Nobis,
Regnis, Patriis, Dominis, Subditis, &
Vasallis nostris & suis inita, conventa,
concordata fuerint & conclusa, sicuti in
Litteris dictorum Commissariorum, de-
super concessis, & per Nos Principes an-
tedictos Confirmatis, latis & effusis
continetur & specificatur,

Et quoniam jam pridem ex Subditis
nostris Mercatoribus Regni nostri, ad
Partes ipsius Consanguinei nostri pro
Facto Mercantie consultantibus, plura
alia Theolonia, Vestigalia, Custumæ,
Gabelle, & Onera nova inusitata, in-
solita, & inaudita pro Personis, Mercibus,
& Mercandis, Bonis & Rebus
suis, quam antiquitus solvere consue-
verunt exiguntur & extorquentur, eaque
solvere minus justè per Subditos præ-

dicti Consanguinei nostri sunt astricti & A. D. 1504.
compulsi, nisi quæ nonnullis modis mul-
tipliciter Inquieti sunt & Gravati, in
iporum Mercatorum Dispendium &
Gravamen non modicum, & contra Le-
gorem & Effectum Tractatus supradicti,
ac Libertatum & Privilegiorum dictis
Subditis & Mercatoribus nostris: ante
hæc Concessorum & Indultorum.

Nos igitur,

Pro ipsorum in hac parte Attemptato-
rum debita Reformatione, ac ad omnes
Ambiguitates & Differentias Tollen-
das, necnon pro firmiori Observantia
Articulorum & Capitulorum prædi-
ctorum, fenda, habenda, & imperpetuum
observanda,

De Fidelitatibus, Industriis, & pro-
vidis Circumspectionibus, Dilectorum &
Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Jo-*
hannis Yonge Clerici Legum, & Johannis
Taylor Decretorum, Doctorum, &
Roberti Rydon Clerici Concilii nostri,
necnon, Dilectorum Nobis, *Johannis*
Clerk Gubernatoris Mercatorum Natio-
nis Anglicanæ; ad Patrias & Dominia
dicti Consanguinei nostri Mercandis
& Negotiandi gratia Venientium & Ac-
cedentium, *Roberti Oldenest* & *Thoma*
Myle Mercatorum, quamplurimum
confidentes,

E e Ipsos

A. D. 1504.
 Ipfos nostros veros & indubitatos
 Commissarios, Procuratores, Deputatos,
 & Nuncios speciales Facimus, Assignamus,
 Ordinamus, Constituimus, & Deputamus
 per Præsentem,

Dantes & Concedentes eis, Quinque,
 Quatuor, aut Tribus eorum plenam Potestatem
 & Auctoritatem ac Mandatum generale
 & speciale, Nomine nostro, & pro Nobis,
 Regnis, Patriis, Terris, Dominijs, Subditis,
 & Vassallis nostris quibuscumque, cum præfato
 Illustrissimo Principe Con sanguineo nostro
 seu ejus Ambassiatoribus, Oratoribus, Procura-
 toribus, Deputatis, & Nunciis, sufficientem
 Potestatem ab eodem Con sanguineo nostro
 habentibus,

De & super quibuscumque Commerciis,
 Exercitiis, ac mutuo & amabili Intercurso
 Mercandiarum, inter Nos, Haeredes & Succes-
 sores nostros, atque Regna, Dominia, Patrias,
 & Loca nostra & sua quacumque, Subditos,
 Vassallos, Consideratos, Amicos, Alligatos,
 Faventes, & Adhaerentes nostros & suos
 quoscumque Continuandis & Observandis,

Ac de & super Reformatione quorumcumque
 Attemptatorum & Injuriarum, & Restituti-
 one Dampnorum & Depeditorum, Mercatoribus
 & Subditis nostris in Partibus dicti Con sanguineo
 nostri, per Subditos suos, contra Formam
 & Tenorem Tractatus Libertatum & Privilegio-
 rum prædictorum, illatorum & perpetratorum,

Tractandi, Appunctuandi, Componendi,
 Concordandi, & finaliter Concludendi,

Necnon de & super omnibus & singulis
 Contentionibus, Questionibus, Causis,
 Querelis, Litibus, Attemptatis, Injuriis,
 Gravaminibus, & Demandis, ac injustis
 Detentionibus Bonorum, Mercurii, & Mercan-
 diarum Subditorum nostrorum prædictorum,
 unâ cum

suis Circumstantiis ex Causis supra dictis
 emergentibus, incidentibus, dependentibus,
 & connexis, quæ inter nostros & dicti
 Con sanguineo nostri Subditos hinc inde
 pendere dinoscuntur, Comunicandi, Tractandi,
 Conveniendi, & Concordandi, atque ea omnia
 & singula Componendi, Pacificandi, ac
 plenariè & integrè Determinandi & finaliter
 Concludendi, prout eis expediens visum fuerit
 & oportuum,

Necnon de & super hujusmodi Appunctuatis
 & Conclusis, ceterisque omnibus & singulis
 Præmissa qualitercumque concernentibus,
 quæ cum præfatis Commissariis, Oratoribus,
 Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis prædicti
 Con sanguineo nostri Appunctuati, Promissa,
 Concordata, & Conclufa fuerint, Literas
 validas & efficaces pro Parte nostra
 Tradendi & Liberandi, Literasque alias
 consimilis effectûs & vigoris ex altera
 Parte Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum
 singula qualitercumque concernentia
 Faciendi, Exercendi, & Expediendi, ita
 & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus
 & facere possemus si in Persona interessemus,
 etiam si talis sit quæ Mandatum de se
 magis exigat speciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio,
 Nos Ratam, Cratum, & Firmum habituros
 totum & quicquid per dictos Oratores,
 Commissarios, Procuratores, & Deputatos
 nostros, Actum, Gestum, seu Procuratum
 fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Knoll Quarto Die Augusti.

Per ipsum Regem.

Proclamatio pro Rege, de omnibus Debitis, Querelis, & Demandis quibuscumque, ad Exonerationem Conscientie, Satisfaciendis.

A. D. 1504.
 Rex &c. Vicecomitibus Londoniæ & Middlesexiæ, Salutem.
 Præcipimus vobis &c.

FORASMUCH as the Kyng our Sovereigne Henry, by the Grace of God, Kyng of Englonde and of Fraunce and

Lord of Irellond, amonges other his greate and notable Actes concerning the Advoyssation of Justice, hath, for the Pleasure of God, the Discharge of his Conscience, and the tender Zele and fervent Love that he beareth to his Subjccys, aways had a speciall regard, mynde, and desyre in noo maner

A. D. 1504. *ner wysse to doo any Wronge or to be*
 indebted to any Personne or Personnes
 in any Somme or Sommes of Money,
 neither for Lome ner Prest that his
 Higheas hath had in tyme passed, ner
 for any thing that his Grace hath Bought
 or that hath be Delyvered to the Use
 of his Honorable House or Wardrobe,
 ner for any other Cause or Matier,
 ner to have any Mannys Landes, Goodes,
 ner Cattails othervyse than good reason
 and conscience woll require, or that by
 the due order and cours of his Lawes hath
 be adgyed.

Our seid Sovereigne Lord therefore
 willetth and desyrieth, and for the Dis-
 charge of his Conscience chargeth, that
 if ther be any Personne or Personnes
 that resonable and truely can and may
 Clayme and Demaunde of his Higheas
 any Somme or Sommes of Money for
 any Lome or Prest that he hath made
 or for any thing that he hath Bought,
 or that hath be Delyvered to the Use
 of his Honorable House or Wardrobe,
 or that can provokable Shewe and Prove
 that our seid Sovereigne Lord hath
 donn hyne any Wronge, or hath had
 any of his Landes, Goodes, or Cattails
 othervyse than by good Reason and Con-
 science, or by the due Order and Course
 of his Lawes, that the same Personne
 or Personnes, having resonable Com-
 playnt for any of the Premissis, put
 theire Complayntes in Wrytyn, and de-
 lyver the same at any tyme at theire
 pleasur betwixte this and Michelmas
 comme Two Yeres or at any tyme be-
 fore in the Terme tyme to the Busshop
 of Winchestre Keper of his Prive Seale,
 Sir John Fyneux Chief Justice of his
 Benche, Sir Thomas Frowyk Chief
 Justice of his Comen Place, Sir Tho-
 mas Lovell Tresourer of his House,
 Sir John Mordaunt Chawnceller of his
 Duchie of Lancastre, Master Geffrey
 Simcon Deane of his Chapell, or Master
 Thomas Routhale his Secretary, or to
 any of them,

The which his Higheas hath appointed
 to Receyve the seid Byles of Com-
 playntes, and the Complaynmentes shal
 be by them or Fewer of them favoura-
 ble Herde, and se resonable and spedeli
 Answerd, that of reason they shall have

good cause to hold them Satisfyed and
 Contented.

Et hoc, sub Periculo incumbenti, nul-
 latenus omitatis.

Teste Rege apud Westmonasterium
 decimo-nono Die Augusti.

Per ipsum Regem.

Confirmis Brevia diriguntur Vicecomi-
 tibus Comitatum, Civitatum, Vil-
 laram, & aliorum Locorum subscri-
 ptorum,

Kenc.
 Suthamp.
 Cornub.
 Devon.
 Wiltf.
 Northamp.
 Rotel.
 Staff.
 Linceln.
 Eborum.
 Salop.
 Northumbr.
 Sarr. & Suffex.
 Canteb. & Hunt.
 Oxen. & Berk.
 Bed. & Buk.
 Effiz. & Hertf.
 Norff. & Suff.
 Notyngh. & Derb.
 Warr. & Leyc.
 Somersf. & Dorf.
 Cambr.
 Westmerl.
 Glouc.
 Wyzorn.
 Hereford.
 Civitati Eborum.
 Civitati Norwich.
 Civitati Coventr.
 Civitati Linceln.
 Civitati Cantuar.
 Ville Notyngh.
 Kyngeston super Hall.
 Ville Glouc.
 Ville Novi Castri super Tamam.
 Castodi Quingne Portuum,
 Et Cancellarie Lancastria.

A. D. 1504.

An. 20. H. 7.

¶ ¶

De Restitutionibus Temporalium Bathon. & Wellen. pro
Hadriano Cardinale.

A. D. 1504.

H. 7.

A. D. 1504.

An. 20. H. 7.

Fol. 20. R. 7.

P. 1. M. 2.

REX Eſcaetori ſuo in Comita-
tu Somerſetie, Salutem.

Cum Dominus Summus Pontifex Venerabilem in Chriſto Patrem Hadrianum Tituli Sancti Criſogoni Presbiterum Cardinalem, nuper Herefordenſem Episcopum, a vinculo, quo eidem Eccleſie Herefordenſi, cui tunc præerat, tenebatur, Apoſtolice Potestatis plenitudine Abſolvens, ipſum ad Eccleſias Bathoniensem & Wellensem, invicem canonicè unitas, per Obitum, bonæ Memorie, Olivieri ultimi Episcopi ibidem, Vacantes, Auctoritate Apoſtolica duxerit Transferendum, Præſciendo ipſum in prædictarum Bathoniensis & Wellensis Eccleſiarum Episcopum & Pastorem, ſicut per Literas Bullatas ipſius Domini Summi Pontificis, Nobis in dè directas, Nobis conſtat,

Nos,

Pro eo quòd idem Cardinalis omnibus & ſingulis Verbis, Nobis & Coronæ noſtræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expreſſè renunciavit, & Gratia noſtræ humiliter ſe ſubmiſit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipſum Cardinalis,

& Temporalia dicti Episcopatus Bathoniensis & Wellensis, prout moris eſt, Reſtituimus eidem;

Et ideo Tibi Præcipimus quòd eidem Cardinali Temporalia Episcopatus illius, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, ſine dilatione, Liberes in forma prædicta, ſalvo Jure cujuſlibet.

Teſte Rege apud Weſtmonaſterium decimo tertio Die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Conſimilia Brevia diriguntur Eſcaetoribus Regis, in Comitibus ſubſcriptis, ſub eadem Data; videlicet,

Eſcaetori Regis in Com. Midd.

Eſcaetori Regis in Com. Oxon. & Berk.

Eſcaetori Regis in Com. Glouc. ac Marchis Wallie eidem Comitatu adjacens.

Eſcaetori Regis in Com. Suth.

Et Mandatum eſt Militibus, &c.

Pro eodem Cardinale, ſuper Renunciatione Verborum in Bullis
Papalibus, & Juramentis Regi, Domino ſuo Supremo,
faciendis.

A. D. 1504.

An. 20. H. 7.

Fol. 20.

R. 7. M. 1.

REX &c. Reverendo in Chriſto Patri Domino Sixvſtro Episcopo Wygornienſi, Venerabili Viro Domino Roberto Shirborne Eccleſie Sancti Pauli Londonie Decano, noſtris in Romana Curia Oratoribus, ac Magiſtro Hugoni Ny Sacræ Theologie Profeſſori, Salutem.

Cum omnes & ſinguli Archiepiſcopi & Episcopi hujus noſtri incliti Regni (quorum omnium Nominationes & Promotiones ad ipſas Supremas Dignitates Nobis attinent) ex regali & peculiari quadam Prærogativâ Jurèque Municipali ac inveteratâ Conſuetudine, hætenus in hoc Regno noſtro inconcuſſè & inviolabiliter obſervatâ, teneantur & astringantur, ſtatim & indilatè poſt impetratas Bullas Apoſtolicas, ſuper eorum Promotione, ad ipſam noſtram

Nominationem, coram Nobis & in Præſentia noſtra ſi in hoc Regno noſtro fuerint, vel coram Commiſſariis noſtris ad hoc ſufficienter & legitimè Deputatis ſi alibi Moram traxerint, non ſolum palàm publicè & expreſſè totaliter Cedere & in Manus noſtras Renunciare omnibus & quibuſcùmque Verbis Clauſulis & Sententiis, in ipſis Bullis Apoſtolice contentis & deſcriptis, quæ ſunt vel quoviſmodo in futurum eſſe poterunt Præjudicialia ſive Damnoſa Nobis, Hereditibus de Corpore noſtro legitimè procreatis Angliæ Regibus, Coronæ aut Regno noſtro Juribuſve Conſuetudinibus aut Prærogativis ejuſdem Regni noſtri, & quoad hoc totaliter Seipſos Submittere & Ponere in noſtra Bona Venia & Gratia, ſed etiam Juramentum Fidelitatis & Homagii, ad Sancta Dei Evangeia

A. D. 1504.

per

A. D. 1704. per eisdem respectivè corporaliter tacta,
 Nobis facere & præstare,

REV. 7.

Cùmque Nos, ob præclara Merita
 eximiasque Virtutes, quibus Reveren-
 dissimum in Christo Patrem Dominum
*Adrianum Tituli Sancti Crisogoni Presbi-
 terum Cardinalem* habundè referuntur con-
 spicimus, obque diuturnum & fidele
 Obsequium per ipsam Cardinalem Nobis
 factum & impensum, Eundem ad Ec-
 clesias Bathoniensem & Wellensem, in-
 vicerimus, Nominaverimus & Pro-
 moverimus,

Qui idcirco & ob id quod in Curia
 Romana continuè Moram trahit non
 potest comodò hujusmodi Renunciatio-
 nem & Juramentum coram Nobis perso-
 naliter facere & præstare,

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus vestris & providà
 Circumspectione ad plenum confidentes,
 Dedinimus & Concedimus, ac per Præ-
 sentes Damos & Concedimus vobis Tri-
 bus aut Duobus vestrum (quorum præ-
 fatum Episcopum Wygorniensium unum
 esse volumus) plenam Potestatem & Au-
 thoritatem, Vice & Nominè nostris, hu-
 jusmodi Renunciationem in Manus ves-
 stras, & Juramentum ad Sancta Dei E-
 vangelia corporaliter tacta, juxta For-
 mam & verum Tenorem, de verbo in
 verbum, inferius descriptum, ab eodem
 Reverendissimo Domino Cardinali Reci-
 piendi, Exigendi, & cum effectu præ-
 stari videndi,

Ipsamque Cardinalem ut hujusmodi
 Renunciationem & Juramentum, per
 ipsam suo, ut præmittitur, fienda & præ-
 standi, Manu & Subscriptione suis sig-
 net & muniat Requirendi, & ut ita fiat
 cum effectu Videndi,

Literas quoque & Instrumenta Publi-
 ca super hujusmodi Renunciatione & Ju-
 ramento fieri Petendi,

Et Notarium sive Notarios Publicos
 unum vel plures, ut ipsa Instrumenta
 conficiant, necnon Testes, qui tunc præ-
 sentes erunt, ut Veritati Testimonium
 perhibeant, Rogandi & Requirendi,

Ipsaque Instrumentum vel Instrumen-
 ta, taliter fienda, verum ordinem Rei
 gerende & Reuunciationis ac Juramen-
 ti Tenores in se continens vel continen-
 tia, Nobis Destinandi & Transmitten-
 di,

Et generaliter omnia & singula Faci-
 endi, Gerendi, & Exercendi, quæ in
 prædictis & quolibet prædictorum ne-
 cessaria fuerint seu quomodolibet oportu-
 tum, ac quæ rei qualitas exigit & re-
 quirat, & quæ Nos ipsi facere & exer-
 cere possemus si præsentem & personali-
 ter interessemus, etiam si talia forent

quæ de se Mandatum exigant magis A. D. 1704.
 speciale.

REV. 7.

*Tenor Renunciationis sequitur, & est
 talis,*

EGO ADRIANUS, Miseratione Divinà;
 Tituli Sancti Crisogoni Presbiter Cardin-
 alis, Episcopus Bathoniensis & Wellen-
 sis,

Coram vobis Reverendo Patre Episco-
 po Wygorniensis, Domino Roberto Shur-
 borne Decano Sancti Pauli Londoniæ,
 & Hugoni Yng in Theologia Professore,

Commissariis ad hoc a Serenissimo at-
 que Excellentissimo Principe Domino Hen-
 rico, Dei gratià, Regi Angliæ & Franci-
 æ & Domino Hiberniæ ejus Nominis
 Septimo, DOMINO MEO SUPREMO, suffi-
 cienter & legitime deputatis,

Expressè Renuncio, & in his Scriptis,
 Mene & Sigillo meis in Presentia Notariorum
 & Testium subscriptorum munitis,
 totaliter Cedo omnibus & quibuscumque
 Verbis Clausulis & Sententiis, in Bullis
 Apostolicis, michi factis de prædicto Episcopatu
 Bathoniens & Wellens, contentis
 & descriptis, quæ sunt vel quovismodo
 in futurum esse poterunt Præjudicialia sive
 Dampnosa præfato Serenissimo Regi, DOMINO
 MEO SUPREMO, Hæreditibus suis
 de Corpore suo legitime procreatis Angliæ
 Regibus, Corona aut Regno sue
 Majestatis, Juribusque Consuetudinibus aut
 Prærogativis ejusdem Regni, & quod
 hoc me integraliter submitto & pono in
 Gratia sue Celsitudinis,

Humillimè supplicans suam Majesta-
 tem dignetur michi concedere Temporalia
 dicti Episcopatus Bathoniens & Wellen-
 sis, quæ Recognosco Tenere a sua Majesta-
 te tanquam a DOMINO MEO SUPREMO.

Tenor Juramenti sequitur, & est talis,

Et Ego, idem Adrianus Cardina-
 lis prædictus, Juro ad hæc Sancta Dei
 Evangelia, per me corporaliter tacta,
 quòd ab hac Die in antea, Visà meà
 Naturali durante, ero fidelis & verus Li-
 gens, ac Fidelitatem in Ligentia mea
 purè & sincerè servabo,

Fidelique & verum Obsequium secu-
 ndùm optatum Possè meum faciam & im-
 pendam Serenissimo Principi Henrico ejus
 nominis Septimo, Dei gratià, Angliæ &
 Franciæ Regi ac Domino Hiberniæ DO-
 MINO MEO SUPREMO, & Hæreditibus
 suis de Corpore suo legitime procreatis
 Angliæ Regibus, contra quoscumque Per-
 sonas cujuscumque Status, Gradus, Præ-
 ceminentiæ, aut Conditionis extiterint,

F f Nec

A. D. 1504.
Nec quicquam faciam aut attemptabo, scribere aut attemptari consentiam, quod in Damponum, Incommodum, aut Prajudicium ipsius Serenissimi Regis aut Heredum suorum prædixerim, Jurium, Libertatum, Prærogativarum, Privilegiorum, & Consuetudinum sui inculti Regni, quovismodo Cedere poterit.

Sed omne id, quod jam scio vel posterum cognoscam Inbomerabile Damponum aut Prajudiciale sue Serenitati aut Regno suo, seu contrarium Honori aut Securitati sue Majestatis aut Heredum suorum prædixerim, non solum impediam ad extremam Potentiam meam, sed etiam, cum omni possibili Diligentia, id ostendam & significabo, ostendere aut significari faciam eidem Serenissimo Regi; omni Favore, Metu, Promisso, aut Jurejurando, cuiuscumque Personæ aut quibuscumque Personis, cuiuscumque Status, Gradus, Ordinis, Præminentie, Conditionisve extiterint, antehac per me factis aut interpositis, seu impostum fieri ad interponendis, penitus sublatis & non obstantibus; Honorem insuper sue Majestatis ad extremam Potentiam meam servabo.

Parliamentis quoque & aliis Conciliis sue Celsitudinis, cum in ejus Regno fuerit, diligenter attendam: Consilium, quod sua Serenitas per Se seu Literas aut Nuncium suum michi manifestabit, nemini pandam, nisi hiis quibus ipse iusserit; & si Consilium meum super aliquo Facto Majestatis sue postulaverit, fideliter sibi consulam, & quod magis sue Serenitati vide-

bitur expedire & conducere juxta Opinione[m] & Scire meum dicam & aperiam, atque id, si sua Serenitas mandaverit, pro Possi meo diligenter faciam.

Causas insuper & Negotia omnia sue Serenitatis, mihi commissa seu impostura[m] committenda, in Curia Romana Prosequenda, Pertrahenda, & Solicianda, fideliter accuratè & diligenter cum omni-moda dextertate prosequar pertrahabo & soliciabo.

Bullasque ac alias Literas Apostolicas, validas & efficaces, in debita Juris forma, super eisdem Causis & Negotiis impetrari, expediri, & obtineri, absque frende, dolo, aut sinistra quavis machinatione, quantum in me erit, cum omni effectu curar operam dabo & conabor, ac easdem, taliter expeditas, cum eâ quam Res expostulat Diligentia, sue Serenitati transmittam, aut per alios transmitti, tradi, & liberari curabo.

Et faciam Servitium quoque, & Homagium, pro Temporalibus dicti Episcopatus, qua recognosco tenere a sua Celsitudine tanquam a DOMINO MEO SUPREMO, fideliter faciam & implebo.

ITA ME DEUS ADJUVET ET SANCTA DEI EVANGELIA.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo tertio Die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Restitutionibus Temporalium Hereforden. ex Translatione Hadriani Cardinalis.

A. D. 1504.
Ab. 20. H. 7.
Pat. 20. H. 7.
P. 1. m. 26.

REX Esecutori suo in Comitatu Herefordensi ac Marchiis Wallie eidem Comitatu adiacentibus, Salutem.

Cùm Dominus Summus Pontifex, nuper Vacante Sede Episcopali Herefordensi, per Translationem Venerabilis in Christo Patris Hadriani Cardinalis Sancti Crisogoni, super Episcopi ibidem, ad Episcopatum Bathoniensem & Wellensem tunc certo modo Vacantem, Dilectum & Fidelem Consiliarium nostrum Doctorem Richardum Meyen, ejusdem Ecclesie Herefordensis Electum, in ipsius Ecclesie Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem Consiliaris no-

ster omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palam & expressè renunciavit, & Gratia nostræ humiliter se submisit, Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius Consiliaris nostri, & Temporalia dicti Episcopatus, prout moris est, restitimus eidem;

Et idè Tibi Præcipimus quòd eidem Consulario nostro Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud Westmonasterium primo Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Conf-

A. D. 1504
Nov. 7.

Confimilia Brevia diriguntur Eſcaetori-
bus ſubſcriptis, in Comitatus ſub-
ſcriptis, ſub eadem Datâ; videlicet,

*Eſcaetori Regis in Com. Salop. ac
Marchiis Walliæ eidem Comita-
tū adjacentibus.*

*Eſcaetori Regis in Com. Glouc. ac Mar. A. D. 1504.
ebis Walliæ eidem Comitatus adja-
centibus.*

*Dilectio ſibi Majori Civitatis ſue Lon-
doniæ ac Eſcaetori ſuo in eadem Ci-
vitate.*

Et Mandatum eſt Militibus, &c.

De Reſtitutionibus Karliolen.

A. D. 1504
An. 20. H. 7.
Fol. 20. R. 7.
P. 3. m. 11.

REX Eſcaetori ſuo in Comitati-
bus Cumbriæ & Weſtmerlan-
diæ, Salutem.

Cum Dominus Summus Pon-
tiffex, Venerabilem in Chriſto Patrem,
Willielmum, nupex *Karliolenſem* Epi-
ſcopum, licet Abſentem, a vinculo, quo
prædictæ Eccleſiæ Karliolenſi, cui tunc
præerat, tenebatur, Apoſtolice Potenti-
ſtatis plenitudine Abſolvens, ipſum ad
Eccleſiam Dunelmienſem, tunc Vacan-
tem, Auctoritate Apoſtolica tranſtulit,
Paſtoris ſolatio deſtitutum, de Per-
ſona Dilecti Nobis *Rogeri Eleſi Karli-
olenſis* eadem Auctoritate duxerit providen-
dum, Præſciendo ipſum eidem Ec-
cleſiæ Karliolenſi in Episcopum & Pa-
ſtorem, ſicut per Literas Bullatas ip-
ſius Domini Summi Pontifficis, Nobis
indè directas, Nobis conſtat,

Nos,
Pro eo quòd idem *Eleſus*, omni-
bus & ſingulis Verbis, Nobis & Co-
ronæ noſtræ præjudicialibus, in di-
ſtis Literis Bullatis contentis, coram
Nobis palàm & expreſſè renuncia-
vit, &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*
duodecimo Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Confimile Breve diriguntur Eſcaetori ſub-
ſcripto, ſub Datâ ſubſcriptâ; vide-
licet.

Eſcaetori ſuo in Com. Midd. &c.

Et Mandatum eſt Militibus, &c.

De Reſtitutionibus Temporalium London.

A. D. 1504.
An. 20. H. 7.
Fol. 20. R. 7.
P. 1. m. 26.

REX Eſcaetori ſuo in Comita-
tu Middleſexiæ, Salutem.

Cum Dominus Summus
Pontiffex, nupex Vacante Sede Episcopali
Londonienſi, per Tranſlationem Reve-
rendiſſimi in Chriſto Patris *Willielmi*,
nupex Episcopii *ibidem*, ad Archiepiscopu-
ſcatum Cantuarienſem tunc Vacantem,
Dilectum & Fidelem Coſſiliarium no-
ſtrum Magiſtrum *Willielmum Barons*
in ipſius Eccleſiæ Londonienſis Episcopum
præſecerit & Paſtorem, ſicut per
Literas Bullatas ipſius Domini Summi
Pontifficis, Nobis indè directas, Nobis
conſtat,

Nos,
Pro eo quòd idem *Coſſiliarius noſter*
omnibus & ſingulis Verbis, Nobis & Co-
ronæ noſtræ præjudicialibus, in diſtis
Literis Bullatis contentis, coram Nobis
palàm & expreſſè renunciavit, & Gratia
noſtræ humiliter ſe ſubmiſit, volentes
cum eo in hac parte agere gratioſè,

Cepimus Fidelitatem ipſius *Coſſilarii
noſtri*, & Temporalia dicti Episcopatus
Londonienſis & Wellenſis, prout mo-

ris eſt, Reſtituimus eidem;
Et idè Tibi Præcipimus quòd *eidem
Coſſilario noſtro* Temporalia prædicta,
cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, ſine
dilatatione, Liberes in forma prædicta;
ſalvo jure cujlibet.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*
decimo tertio Die Novembris.

Per ipſum Regem:

Confimilia Brevia diriguntur Eſcaeto-
ri Regis, in Comitatus ſubſcri-
ptis, ſub eadem Datâ; videlicet,

*Eſcaetori Regis in Com. Eſſex. &
Herif.*

*Eſcaetori Regis in Com. Surr. &
Suffex.*

*Dilectio ſibi Majori Civitatis ſue Lon-
doniæ ac Eſcaetori ſuo in eadem
Civitate.*

Et Mandatum eſt Militibus, &c.

Notif.

A. D. 1504.

An. 20. H. 7.

Notificatio Mortis Regine Isabellæ, per Ferdinandum Regem.

A. D. 1504.

An. 7.

A. D. 1504.

An. 20. H. 7.

Fid. Catim.

1504. C. 12.

MUY Esclarecido Rey nuestro muy Caro & muy Amado Hermano,

Nos el Rey de Aragon, de las des Sicilias &c. Administrador y Governador de los Reynos de Castilla, de Leon, y de Granada, &c. por la Serenissima Reyna Dona Juana nostra muy Cara & muy Amada Fija, vas embiamos mucho a Salud, como a quel que mucho amamos y preciamos, y para quien querriamos que Dios di esse tanta vida Salud y hourra quanta vos mismo desseays,

Oydia dela fecha desta ha plazido a nuestro Sennor Uenar para si ala Serenissima Reyna Donna Isabel, nostra muy Cara & muy Amada Muger, y ahun que su Muerte es para Nos el mayor trabajo que en esta vida Nos podia venir, por que perdimos la Meyor y mas Excelente Muger que unca Rey tuvo, y, por mia parte, & dolor d' Ella Nos atravesia las entrannas, y no dudamos que vos, como Hermano, a qui en Ella tanto quiso, y Nos tanto amamos, sen tireys la perdida desta real persona y nostro trabajo;

Pero por otra parte, viendo que Ella Murio tan Santa y Catholica-Mente co-

mo binio, de que es de esperar que nuestro Sennor la tiene en su Gloria, que es mayor y mas perpetuo Reyno, que los que aqua tenia, esto Nos da mucha Consolacion, y pues a nuestro Sennor assi le plugo, conformamo Nos con su Voluntad, y damos le Gracias por todo lo que haze, como es rizon.

La dicha Serenissima Reyna, nostra Muger, que Santa Gloria haya, dexo ordenado por su Testamento que fuessemos Nos Administrador y Governador des los Reynos de Castilla, de Leon, y de Granada, &c. como lo fomos, por la Serenissima Reyna Dona Juana nostra Fija,

Y por que de los Negocios escrevimos a l' Doñor de la Puebla, nostro Embaxador, que con vos esta, afectuosamente vos rogamos le dedes entera Fe y Crençia,

Muy Esclarecido Rey, nuestro muy Caro y muy Amado Hermano, nostro Sennor todos tempos vos haya en su especial Guarda & Reconienda,

De la Villa de Medina del Campo, a xxvi. Dias del Mes de Noviembre, de Mil. y Quinientos y quatro.

✠

De Restitutionibus Exon.

A. D. 1505.

An. 20. H. 7.

Fid. Catim.

1505. H. 7.

F. 1. M. 24.

REX Escaetori suo in Comitatu Cornubiæ, Salutem.

Cùm Dominus Summus Pontifex, nuper Vacante Sede Ecclesiæ Cathedralis Exoniensis, per Mortem, bonæ Memoriz, *Johannis ultimi Episcopi Loci illius*, Personam sincerè Dilecti Magistri *Hugonis Oldom ejusdem Ecclesiæ Electi* in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos, Pro eo quòd idem *Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostre præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palmè & expressè renuntiavit, & Gratia nostræ se submisit,

Fidelitatem ipsius *Electi* cepimus, & Temporalia Episcopatus illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et idè Tibi Præcipimus quòd *Electus* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Knox* vi. die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetoribus subscriptis, in Comitatus subscriptis, sub eadem Datâ, videlicet,

Escaetori Regis in Com. Devon.
Escaetori Regis in Com. Sarr. & Suffex,
Escaetori Regis in Com. Suth.
Escaetori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro

A. D. 1505.
Nov. 7.A. D. 1505.
Nov. 7.

Pro Rege Armorum.

A. D. 1505.
Dec. 20. R. 7.
Feb. 20. R. 7.
7. 1. m. 21.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, Cum non sit Novum set jam diu ab antiquis temporibus Usitatum quòd, inter ceteros Officiales & Ministros, quos Principum lateribus, pro eorum Magnificencia atque Gloria, adhereri decet, eorum, quibus Officii Armorum Cura committitur, Copiam habere debeat, ut nec tempus Bellorum neque Pacis sine convenientibus & aptis Ministris debeat prateriri.

Nos igitur, Considerantes aciem in laudabilia Servitia, quæ Dilectus Nobis *Thomas Writhe*, aliàs dictus *Walynford*, Filius *Johannis Wrythe* nuper dicti *Garter* defuncti, in his quæ ad Officium illud spectare intelliguntur, exercuit, dirigentes,

Eundem propterea, & non minus ob Solertiam & Sagacitatem, quas in eo satis habemus exploratas, in *Principalem Heraldum & Officiarium iustitiæ nostri Ordinis Garterii Armorumque Regem Anglicorum*, ex Gratia nostra speciali Ereximus, Fecimus, Constituimus, & Ordinavimus, & Creavimus, ac per Præsentes Erigimus, Facimus, Constituimus, Ordinamus, Creamus, & Coronamus, ac ei Officium illud, necnon *le Garter* Stilum, Titulum, Libertates, & Præeminentias hujusmodi Officio convenientia & concordantia, ac ab antiquo consueta, Damus & Concedimus, ac ipsum in eisdem realiter Investimus.

Habendum, Occupandum, & Exercedendum Officium illud, ac Nomen, Stilum, Titulum, & præeminentias prædicta eidem *Thome*, durante Beneficio nostro, cum omnibus Juribus, Proficiis, Commoditatibus, & Emolumentis eidem Officio qualitercumque debitis pertinentibus sive spectantibus,

Et ulterius Concessimus & per Præsentes Concedimus præfato *Thome*, in Regem Armorum Anglicorum ut præfertur Erecto, ratione & causa Officii illius (videlicet) durante Vita *Rogeri*

Machado aliàs dicti *Clarenceæ Regis* A. D. 1505. *Armorum Partium Australium, Quadranginta Marcas per Annum, & post Deceßum ipsius Rogeri Quadranginta Libras per Annum*, pro Vadiis & Feodia Officii prædicti, de Parva Custuma nostra in Portu Civitatis nostræ Londoniæ, per Manus Custumariorum sive Collectorum Custumæ prædictæ in Portu prædicto pro tempore existenti, ad Terminos Paschæ & Sancti Michaelis Archangeli per æquales Portiones, unâ cum tali Liberata Vestura qualem & eisdem modo & formâ prout aliquis alius hujusmodi *Rex Armorum* sive *Principalis Heraldus* tempore Domini *E. nuper Regis Angliæ Tertii* Progenitoris nostri habuit & percepit.

Habendam & Percipiendam annuatim Liberatam hujusmodi eidem *Thome*, singulis Annis, durante Beneficio nostro, ad magnam Garderobam nostram, per Manus Custodis sive Clerici ejusdem pro tempore existenti; Eo quòd expressa mentio de vero Valore Præmissorum seu alicujus eorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus, eidem *Thome* per Nos ante hæc tempora factis, in Præsentiibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, seu Provisione, in contrarium facta, edito, ordinato, seu proviso, aut aliquid aliâ Re, Causâ, vel Materâ quacumque, non obstantibus;

Provisio semper quòd *dictus Thomas*, durante Vita *præfati Rogeri*, habeat Allocationem Annuam dictarum *Quadranginta Marcarum*, & non ultra, &c. post Deceßum ipsius *Rogeri*, habeat plenam Allocationem dictarum *Quadranginta Librarum* annuarum, absque Interruptione seu Contradictione aliquâ.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* viceßimo sexto Die Januarii.

Per ipsam Regem.

G g

De

A. D. 1505.
Nov. 7.A. D. 1505.
Nov. 7.

De Tractando cum Duce Saxonie.

A. D. 1505.
Nov. 20. H. 7.
Franc. 20.
H. 7. W. 4.

REX, omnibus, ad quos &c. Salutem.
Sciatis quòd Nos, De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspiciendis, Dilectorum & Fidelium Confiliariorum nostrorum, *Ricardi Nansen* Deputati nostri Villæ & Marchiarum Caleſii, *Nicolai Weſt* Legum Doctoris, *Hugonis Conney* Theſaurarii nostri prædictæ Villæ Caleſii & Marchiarum ejuſdem, quamplurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commiſſarios, Oratores, Procuratores, & Deputatos Assignamus, Facimus, Conſtituimus, & Deputamus per Præſentes,

Dantes & Concedentes eiſdem, Duobus aut Tribus eorum plenariam Potestatem & Auſtoritatem ac Mandatum generale & ſpeciale, Nomine nostro, & pro Nobis, Regnis, Patriis, Terris, Dominis, Subditis, & Vaſſallis noſtris quibuſcùmque, cum Cariliſſimo Conſanguineo nostro Domino *Georgio Duce Saxonie*, *LANGRAFIO in Thoringen*, *MARCRAFIO de Meyſen*, *Regis Romanorum Maieſtatis & Sacri Imperii Gubernatore Hereditario in Friſia*, ſive ejus Oratore, Ambaſſiatore, Commiſſario, Procuratore, & Deputato, ſive Oratoribus, Ambaſſiatoribus, Commiſſariis, Procuratoribus, & Deputatis, Potestatem ſufficientem ab eodem Conſanguineo nostro habentibus, de & ſuper Amici-

tiis, Ligis, & Confederatione inter Nos habendâ & concludendâ Communicandi, Tractandi, Conveniendi, Appunctuandi, Componendi, & finaliter Concludendi,

Necnon de & ſuper hujusmodi Communicatis, Tractatis, Appunctuatis, & Concluſis Literas noſtras Patentes, eorumdem omnium & ſingularum Confirmatorias, Magno Sigillo noſtro ſigillatas, pro parte noſtra Tradendi & Liberrandi,

Literasque alias conſimilis vigoris & effectûs, Magno Sigillo præſati *Conſanguinei noſtri* ſigillatas, ab Oratore ſive Oratoribus ejuſdem Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmiſſa & Præmiſſorum ſingula qualitercùmque concernentia Exercendi & Expediendi, ita & eodem modo ſicut Nos ipſi faceremus ſi in Perſona noſtra intereſſemus, ac etiam ſi talia ſint que Mandatum de ſe magis exigant ſpeciale;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, ea omnia & ſingula Nos Rata, Grata, & Firma habituros & obſervaturos &c.

In cujus &c.

Teſte Rege apud *Westmonaſterium* vicciſimo ſecundo Die Februarii.

Per ipſum Regem.

Pro Subditis Iſpaniarum de Licentia conceſſa.

A. D. 1505.
Nov. 20. H. 7.
Ibid.

REX &c.
Cum vera Paci Concordiæ atque Amicitæ, inter Præexcellentes præſertim & Conſtantes Principes, ea ſit inſita Lex & Natura ut, quanto magis experimento Gratiſtudinis Cognationis Affinitatiſve neceſſitudine renovantur, tanto uberius augentur, ampliantur, & creſcant, ſanioresque Fructus veri Amoris & Benivolentiæ tam inter ſe ipſos quàm eorum Regna, Terras, Patrias, Dominia, & Subditos pariunt, proferant, & producant,

Hinc eſt quòd Nos,

Conſiderantes illum conſtantem firmum & benivolum Animum, quem Sereniffimus atque Potentiſſimus Princeps *Ferdinandus Aragonum & utriusque Ci-*

lilie Rex, ac Caſtelle, Legionis, Grana- A. D. 1505.
te, &c. Gubernator & Adminiſtrator Frater noſter Chariffimus, tam ad Nos quàm ad Pacem & Amicitiam, inter Nos inſitam & concluſam, non modò inconcuſſè obſervandam & conſervandam, ſed etiam augendam & ampliandam, gerit,

Animadvertentes inſuper renovatam Affinitatem inter Nos & prædictum Sereniffimum Fratrem noſtrum, mediante Matrimonio quod inter Illuſtriſſimum *Henricum Wallie PRINCIPEM, Cornubiæ DUCEM, ac Ceſtria COMITEM* Filium & Heredem noſtrum Chariffimum & Sereniſſimam Dominam *Principiſſam Katerinam* præſati Fratris noſtri Filiam Dilectiſſimam jundudum ſauſtè & feliciter

per

A. D. 1505. per Verba de Præfenti contractum est,
Nov. 7.

Hand immeritò invitaneur ut non modò eidem Fratri nostro pari Amoris vicissitudine in firma Fæderum inter Nos initorum Observantia corefpondeamus, set etiam arctiori Vinculo Amoris & Dilectionis ipsum complectamur, resque suas omnes tanquam proprias habeamus, atque universos tam Subditos suos quam etiam dictorum Regnorum Castellæ, Legionis, Granatæ, &c. quorum Gubernator & Administrator existit, cum ad Regna sive Dominia nostræ Ditioni subiecta declinaverint seu eorum aliquis declinaverit, præsertim contemplatione dicti Serenissimi Fratris nostri, qui a Nobis id postulavit, ut proprios nostros & Naturales habeamus, tractemus, & repuremus, amplioribusque Favoribus & Gratiis quam hætenus usi sunt post hæc in Regno nostro prosequamur,

Decreverimus propterea Licentiam & Facultatem dare, prout Tenore Præsentium Domus & Concedimus, omnibus & singulis, tam Subditis & Naturalibus dicti Serenissimi Regis Fratris nostri, quam etiam Subditis dictorum Regnorum Castellæ, Legionis, Granatæ, &c. quòd exnunc inantea possint & valeant onerare & ponere Merces & Mercimonia sua, per eosdem, a Regnis, Patriis, & Dominiis nostris extrahi solita & con-

sueta, in quocúmque Portu Regni sive Domini nostri, tam in Navibus seu Navigiis suis propriis, quam in Navigiis seu Navibus Subditorum & Naturalium nostrorum, & non in aliis,
A. D. 1505. Nov. 7.

Ipsisque Merces & Mercimonia sic Onusta ad Regna sive Dominia dicti Serenissimi Fratris nostri, seu ad alia Regna sive Dominia prædicta, absque impedimento ducere & transferre; Exceptis tamen Rebus Prohibitis, per Leges, Statuta, & Consuetudines Regnorum & Dominiourum nostrorum:

Et, ut Præmissa omnia cunctis pateant & sint notoria, nec aliquis possit de illis Ignorantiam præstendere, Mandamus præsentem Literas nostras in quibuscúmque Civitatibus, Villis, & Locis maritimis dictorum Regnorum & Dominiourum nostrorum, ubi Portus existunt, Publicari, & nemo contrarium faciat aliquo modo sub Pœna Gratiæ nostræ & Pœnæ *Decem Milliam Denariorum*, a Transgressoribus exigendorum, & nostræ Cameræ ac Fisco applicandorum.

In cujus rei Testimonium Præsentem Manu nostrâ subscriptas & Magno Sigillo nostro munitas fieri iussimus.

Dat. apud *Cantuar.* xii. Die Martii, Anno Regni nostri Vicelesimo.

De Restitutionibus Temporalium Meneven.

A. D. 1505.
Nov. 20. H. 7.
Pat. 20. H. 7.
P. 2. m. 22.

REX Esecutori suo in Comitatu Herefordiæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatu adjacentibus, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper Vacante Ecclesiâ Cathedrali Menevensi, per Mortem, bonæ Memoriz, *Johannis ultimi Episcopi Loci illius*, eidem Ecclesiæ Menevensi de Dilecto & Fideli Clerico & Consiliario nostro Magistro *Roberto Shirburn* providerit, & ipsum in Episcopum Loci illius præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Robertus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ

humiliter se submisit, volentès cum eo in hac parte agere gratiosè,
A. D. 1505.

Cepimus Fidelitatem ipsius *Roberti*, & Temporalia dicti Episcopatus Restituimus eidem;

Et idè Tibi Præcipimus quòd eidem *Roberto* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in forma prædicta, salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium* duodecimo Die Aprilis.

Per Breve de Priore Sigillo.

Consimile Breve dirigitur Dilecto Regi Majori Civitatis suæ Londoniz ac Esecutori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Super

A. D. 1505.

Rev. 7.

Super Anno Censu de Recipiendō & Acquietando.

A. D. 1505.

Rev. 7.

A. D. 1505.

An. 20. R. 7.

Franc. 20.

R. 7. m. 2.

REX omnibus, ad quos &c. Salu-
tatem.

Gim,

Anno Domini Millefimo, Quadringentesimo Nonagesimo secundo, Die vero tertii Mensis Novembris,

Inter nostros & perhennis. Memoriz, Regis Caroli dudum Gallorum Principis Commissarios, Procuratores, Oratores, Deputatos, & Nuncios,

Inter cetera, Conventum, Concordatum, & Conclufum fuerat, quòd idem nuper Rex Carolus Solveret & Deliberaret, Solvè & Deliberari faceret, Nobis & Hæredibus nostris, nostròve Deputato vel Deputatis, seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, Summam Septingentarum Quadringenta & Quinque Millium Coronarum Auri,

Quam quidem Summam Septingentarum Quadringenta & Quinque Millium Coronarum Auri præfatus nuper Rex Carolus concessissè fuerit & declaraverit Se Nobis tunc debuiffe, Sèque & Hæredes atque Successores suos per Literas suas Nomine suo subfignatas Obligaverit, & pro Se & dictis Hæredibus ac Successoribus suis Consentit & Promisit solvere & deliberare, solvè & deliberari facere Nobis & Hæredibus nostris, nostròve Deputato vel Deputatis, aut dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, sub modo & forma sequentibus; videlicet,

Quòd idem nuper Rex Carolus solveret & deliberaret, solvè & deliberari faceret, siveque Hæredes & Successores solverent & deliberarent, solvè & deliberari facerent Nobis & dictis Hæredibus nostris, nostròve Deputato vel Deputatis, seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, in Villa nostra Caleffi, Die primo Mensis Maii extunc proximò sequente, *Viginti & Quinque Millia Francorum in Coronis Auri, unoquoque Franco valente Viginti Solidis Turonenses* secundum cursum & estimationem quam tunc habuerunt in Regno Franciæ,

Et primo Die Mensis Novembris tunc proximò futuro consimilia *Viginti & Quinque Millia Francorum in Coronis Auri* in prædicta Villa nostra Caleffi,

Et sic de Anno in Annum, & de Terminò in Terminum, idem nuper Rex Carolus solveret & deliberaret, solvè & deliberari faceret, siveque Hæredes & Successores solverent & deliberarent,

solvè & deliberari facerent Nobis & dictis Hæredibus nostris aut nostris seu dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, Loco & Terminis antedictis, donec & quousque dicta Summa *Septingentarum Quadringenta & Quinque Millium Coronarum Auri*, per ipsum nuper Regem Carolum Gallorum Principem Hæredes & Successores suos Nobis & dictis Hæredibus nostris, ut prædictum est, plenè & interè solum & contentum foret, prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi Principis Regis Caroli, plenam in ea parte ab eo Possitatem habentium, Datis apud *Stapulas supra Mare* dicta Tertia Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum Regem Carolum sub Magno Sigillo suo apud *Montibus* Sextradesimà Die Decembris ex tunc proximò sequente Confirmatis, necnon suis Literis superinde Obligatoris, Datis apud *Amboys* Tertiadecimà Die ejusdem Mensis Decembris Anno Domini Millefimo, Quadringentesimo, Nonagesimo secundo, plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimis Frater & Consanguineus noster Rex *Lodovicus* nunc Gallorum Princeps, pro Se Hæredibus & Assignatis suis, Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit, atque ad fidem & debitam Solutionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadringenta & quinque Millium Coronarum Auri*, Loco & Terminis in Literis dicti nuper Regis Caroli Prædecessoris sui specificatis, non modò per Literas suas Patentes, Magno suo Sigillo munitas & Manu sua subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum nuper Papam*, unà cum Decreto de prædictis Solutionibus sub Pena Camere Apostolicæ observandis, Approbatas & Confirmatas, Se Hæredesque & Successores suos astrinxit, prout in Literis suis desuper concessis (quarum Data est *Parisis* Quartadecimà Die Mensis Julii Anno Domini Millefimo, Quadringentesimo, Nonagesimo octavo) plenius continetur, verum etiam per alia Scripta sub Pena Excommunicationis lætæ Sententiæ Se obligavit,

Et, quia prima Dies Mensis Maii, qui erit unus Terminus Solutionis antedictæ, in qua Summa *Viginti & quinque Millium Francorum in Coronis Auri*, in prædicta Villa nostra Caleffi ut

A. D. 1505.

Rev. 7.

A. D. 1505. pramittitur solvi debeat (videlicet) Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto propediem est ventura,

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum *Ricardi Nausan* Militis Deputati nostri Villæ nostræ Calefiæ, *Antonii Braun* Militis Locumtenentis Castri nostri ibidem, *Hugonis Conney* Militis Thesaurarii ejusdem Villæ, *Sampsonis Norton* Militis Janitoris Villæ prædictæ, & *Johannis Wiltshire* Contratulatoris ejusdem Villæ, quamplurimam confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputatos Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes eisdem Quatuor, Tribus, vel Duobus eorum (quorum alterum prædictorum *Richardi* & *Johannis* unum esse volumus) plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale cum Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis dicti Illustrissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri carissimi *Regis Lodovici* apud Villam nostram Calefii Nomine nostro Tractandi & Communicandi, & ab ipsis dictam Summam

Viginti & Quinque Millium Francorum A. D. 1505. in *Coronia Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses ut pramittitur valente) Nobis dicto primo Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto, per ipsum nunc *Galorum Principem* debitam & solvendam, Recipiendi, & eorum Solutiones Accipiendi, ipsique Serenissimo Principi *Lodovico* Consanguineo nostro & dictam Summam ejus Nomine solventibus, & jussive Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, vel Nunciis prædictis, de & pro hujusmodi Receptis Literas nostras Acquietantiæ & Exonerationis Magno Sigillo nostro sigillatas Nomine nostro Tradendi & Deliberandi,

Cæterisque Faciendi & Perimplendi que in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid præfati Commissarii, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputati Nomine nostro fecerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicefimo sexto Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Acquietantia pro Censu prædicto.

A. D. 1505.

An. 20. M. 7.

Franc. 20.
M. 7. m. 2.

REX unversis & singulis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis Nos Recepisse & Habuisse, Die consecutionis Præsentium, ab Illustrissimo Fratre & Consanguineo nostro *Rege Lodovico Gallorum Principe*, per Manus

apud Villam nostram Calefii, *Viginti & quinque Millia Francorum* in *Coronia Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses valente) Nobis primo Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto solvi debitorum, qui erat unus Terminus pro Parte Solutionis *Septingentarum Quadragesima & quinque Millium Coronarum Auri* per, perhennis memorie, *Regem Carolum* novissimè Defunctum Nobis debitarum & solvendarum, prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi *Regis Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis apud *Septulas supra Mare Tertiâ* Die Mensis Novembris, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Caro-*

lum sub Magno suo Sigillo apud *Monti*. A. D. 1505. *bus* Sextadecimâ Die Decembris extunc proximò sequente Confirmatis, necum suis Literis superinde Obligatoriis, Datis apud *Amboy* Tertiadecimâ Die ejusdem Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo secundo, plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimus Princeps *Rex Lodovicus* Consanguineus noster antedictus pro Sc, Heredibus, & Assignatis suis Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit,

Atque ad fidelem & debitam Solutionem & Satisfactionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadragesima & quinque Millium Coronarum Auri* Loco & Terminis, in Literis dicti nuper *Regis Caroli* Prædecessoris sui specificatis, nos modò per Literas suas Patentes Magno Sigillo suo munitas & Manu suâ subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum nuper Papam*, unâ cum De-

H h crecto,

A. D. 1505
Nov. 7. creto de prædictis Solutionibus sub Pœna Camere Apostolicæ Observandis, Approbatas & Confirmatas, Se Hæredesque & Successores suos atrinxit & submitit, prout in Literis desuper confectis (quarum Data est *Parifium* Quartadecimâ Die Mensis Julii, Anno Domini Millefimo Quadringentesimo Nonagesimo octavo plenius continetur) verum etiam per alia Scripta sub Pœna Excommunicationis lætæ Sententiæ se obligavit,

De quibus quidem *Viginti & quinque*

Milibus Francorum in Coronis Auri facte. A. D. 1505.
ur Nobis pro Terminis prædicto fideliter esse Solutum, & eundem Fratrem & Consanguineum nostrum *Regem Ludovicum* Hæredesque suos superinde fore Quietos & exinde plene Exoneratos.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* quarto Die Maii.

Per ipsum Regem.

De Commissariis, pro Solutione ultima Dotis Margaretae Scotorum Reginae, constitutis.

A. D. 1505.
An. 20. R. 7. REX universis & singulis, ad quorum notitias presentes Literæ pervenerint, Salutem.

Nov. 7.

Nov. 20. R. 7.

m. 9.

Cum dudum,

Inter Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros ex una, & Commissarios, Procuratores, Oratores, Deputatos, & Nuncios Illustrissimi Principis *Jacobi Scotorum Regis* Filii nostri Carissimi Partibus ex altera,

Concordatum, Conventionum, & Conclusum fuerat quod Nos, Hæredes vel Successores nostri, Nomine Dotis & pro totali plena & integra Dote pro Serenissimâ Dominâ *Margaretâ Filia nostrâ Primogenitâ*, eidem Illustrissimo Principi *Scotorum Regi* Matrimonio inter ipsos copulandâ, *Triginta Milia Aureorum Nobilium Anglicorum, vocatorum ANGELES NOBLES, in eisdem Nobilibus* (unoquodque Nobile valente Viginti Grossos bonæ & legalis Monetæ Angliæ nunc cursum habentis in Angliâ) aut in alia bona & legali Monetâ Aurea vel Argentea Angliæ æquivalente dictis *Triginta Milibus Aureorum Nobilium Anglicorum, vocatorum ANGELES NOBLES, eidem Scotorum Regi*, aut ejus Procuratori sive Commissario sufficienter autorizzato, solveremus aut solvi faceremus in forma sequente; videlicet,

Die Solempnificationis dicti Matrimonii, in facie Ecclesiæ, inter præfatum Illustrissimum Principem *Scotorum* & præfatum Dominum *Margaretam*, in propriis suis Personis, faciendæ, vel infra Sex Dies proximò sequentes eundem Diem Solempnificationis, præfato *Dominico Jacobo*, aut ejus sufficienti Deputato, in *Villa de Edinburg*, solveremus aut solvi faceremus Summam *Decem Millium ditorum Aureorum Nobilium in eis-*

dem Nobilibus, vel, ut dictum est, in A. D. 1505. alia Moneta æquivalente,

Et in eodem Die, ad Annum vel infra Sex Dies proximò & immediatè sequentes finem ejusdem Anni, qui erit Annus Primus completus post Solempnificationem prædicti Matrimonii (videlicet) in Anno Domini Millefimo Quingentesimo quarto, in *Villa de Coldyngbam* Summam *Decem Millium ditorum Aureorum Nobilium, in eisdem Nobilibus*, vel, ut prædictum est, in alia Moneta æquivalente,

Et in fine Anni tunc proximò & immediatè sequentis finem ejusdem Anni, qui erit Secundus Annus completus post Solempnificationem Matrimonii prædicti (videlicet) in Anno Domini Millefimo Quingentesimo quinto, in *Villa de Coldyngbam*, prædictam Summam *Decem Millium ditorum Aureorum Nobilium, in eisdem Nobilibus*, vel, ut dictum est, in alia Moneta æquivalente, in plenam, perfectam, & ultimam Solutionem dictæ Dotis ditorumque *Triginta Millium Nobilium Aureorum*, pro eadem Dote, ut præmissum est, concessorum,

Præfatusque Illustrissimus Princeps *Scotorum Rex*, in omnibus & singulis memoratis Solutionibus, in Terminis prædictis, ut præmittitur, faciendis, Nobis, Deputatis vel Deputato nostris, dictam Solutionem faciendis, Literas suas Acquietantiales, Magno Sigillo suo sigillatas & Manu suâ propriâ subscriptas, traderet & deliberaret, tradivq; & deliberari faciet.

Et in singulis prædictis Duobus Solutionibus, in dicta *Villa de Coldyngbam*, prædicto *Scotorum Regi*, ejusve Commissariis, Procuratoribus, vel Deputatis, ut præmittitur, faciendis, idem *Scotorum Rex* Provideret & Ordina-

ret

A. D. 1505 ret quod Commissarii, Procuratores, & Deputati nostri, illuc eam ob Causam Venientes & Comparescentes, & predictas Solutiones apud *Coldyngbam predictam* facturi, cum Pecuniis predictis, salvo & secuto, erga omnes Scotos, Periculo ejusdem *Regis Scotorum*, de Berwico ad predictam *Villam de Coldyngbam* accedere, & Solutiones predictas ibidem facere possint & valeant,

Et si predictam *Dominam Margaretam* abique Prole, de Corpore suo per eundem *Scotorum Regem* suscitata, ante aliquem Terminum Solutionum predictarum (quod Deus avertat) obire contingeret, tunc, post hujusmodi Obitum, Nos ad nullam ulteriorem Solutionem, prefato *Scotorum Regi* faciendam, ratione Conventionis & Tractatus predictorum, aut alicujus Obligationis, alteriusve publicæ vel Privatæ Scripturæ, Signo & Sigillo nostro munitæ, in ea parte factæ & conceptæ, nullo modo teneamur, obligemur, aut astringamur, sed omnino ab hujusmodi Solutionibus & eorum qualibet Liberati, Quietis, & Exonerati ipso facto habeamur & censeamur, ac si nulla Promissio, Obligatio, aut Conventio in ea parte facta fuisset, hujusmodi Obligationibus & Scripturis, sic, ut præmittitur, signatis & sigillatis, aut quocumque alio Nomine factis, in nullo penitus obstantibus; prout per Conventum, Tractatum, & Conclusionem predictos, in Scriptis sub Sigillis tam Commissariorum nostrorum quam predicti *Regis Scotorum*, de Data Vicefimi Quartii Diei Mensis Januarii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Primo, sigillatos, & postea per Literas Patentes, Magno Sigillo nostro sigillatas & Manibus nostris propriis signatas & subscriptas, de Data Tricesimi Primi Diei Octobris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo secundo, Approbatos, Roboratos, & Confirmatos, plenius apparet,

Nos verò Præmissa pro hac vice ea quæ per Nos implenda sint adimplere & perficere cupientes,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostro-

rum, *J. Prioris de Tynmouth*, ac *Willelmi Cope* Celerarii Hospitii nostri, & *Cristofori Clapham* Janitoris Villæ nostræ Berwici plenè confidentes,

Ipsos nostros indubitatos Commissarios, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, & Deputatos nostros Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præfentes,

Dantes eisdem & Duobus eorum plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale predictam Summam *Decem Millium Aureorum Nobilium* in eisdem Nobilibus, vel in alia Moneta in hoc Regno nostro corrente vel æquivalente, in plenam, integram, perfectam, & ultimam Solutionem & Satisfactionem dictæ Dotis, dictorumque *Triginta Millium Nobilium Aureorum*, pro eadem Dote, ut præmissum est, concessorum (videlicet) pro Tertio & ultimo Terminum Solutionis Solutionum predictarum, prefato *Scotorum Regi* aut ejus in hac parte Commissario aut Commissariis, sufficienter auctorizato vel auctorizatis, in *Villa de Coldyngbam supradicta* & tempore predicto, Tradendi, Solvendi, & Liberandi, necnon ab eodem Rege, aut ejus Commissario aut Commissariis predictis Literas Acquictantiales & Exonerationis Solutionis dictorum *Decem Millium Nobilium Aureorum vocatarum ANOELLIS NOBLES*, in eisdem Nobilibus, vel in alia Moneta in hoc Regno nostro corrente vel æquivalente, in bona, debita, ac sufficienti forma conceptas & factas; ipsiusque *Scotorum Regis* Magno Sigillo sigillatas, & Manu sua propria subscriptas & subsignatas, pro Nobis & Nomine nostro, Petendi, Exigendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæteraque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* nono Die Julii.

Per ipsum Regem:

Commissis

A. D. 1505.

An. 7.

Commissio Ducis Saxonie ad Tractandum de Amicitia.

A. D. 1505.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

GEORGIUS, Dei gratiâ, Dux Saxoniae, LANTGRAVIUS Thuringia, MARCGRAVIUS Missina, Romanorum Regiæ Majestatis ac Sacri Imperii *Hereditarius Gubernator* Frisîæ, præsentibus publicè attestamur,

Quoniam superioribus exactis diebus Serenissimus Princeps & Dominus Dominus *Henricus Angliæ & Franciæ Rex* Consanguineus noster Charissimus, ad exequendum Fœdus Æstate superiore decursû usque ad ejus perfectionem hucusque percussum, Nobis locum in Calisîæ Oppido ad Dietam illam tenendam assignavit, ut ad illud nostris Oratores cum nostris Patentibus Litteris, Majore nostro Sigillo roboratis, sufficienti suffulato Mandato, mitteremus;

Set quia cum Nobis cœptum opus, eo quod publico Comodo conducit, exequi animus sit, quare Præsentium Portitores, Insignem (videlicet) Equitem Dominum *Willelmum Truesser* in Walt-purgk, & Magnificum Virum Dominum *Bernhardum Buch* Jurium Licentiatum, nostros Oratores & Fideles ad Locum designatum delegavimus, Præsentibusque delegamus:

Dantes eis plenam ac totalem Aucto-

ritatem cum Strenuis & Magnificis Oratoribus, ad dictum Locum per dictam Serenissimum Regiam Calistudinem missis, de oblati Nobis Amicitia Capitulis Transigendi, Litterisq; & Capitula, nostra ex parte, Majore nostro Sigillo munita, dictis Oratoribus Offerendi, vicissimque Recipiendi,

Et demum quicquid in hac re dicti nostri Oratores egerint, fecerint, concluderint, Sigilloque nostro Majore roboraverint, idem semper Firmum, Solidum, & Inconcussum absque omni relictatione, ac si ipsi coram eisdem ac illa ageremus, conservabimus & approbavimus, per præsentisque conservamus & approbamus.

In cujus rei Fidem Sigillum nostrum hiis apponi fecimus.

Datum ex *Dresden* Die verò Jovis Vicefimâ sextâ Mensis Decembris, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo quinto.

Sab Sigillo præfati Ducis de Cera rubea, alba infixa, pendente a duplici Candâ Pergamena.

Conventio cum eodem Duce facta.

A. D. 1505.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

GEORGIUS, Dei gratiâ, Dux Saxoniae, LANTGRAVIUS Doring, MARCHORAFIUS in *Meyssan*, Regiæ Romanorum Majestatis & Sacri Imperii *Gubernator Hereditarius* in Frisia, omnibus ad quos præsentibus hæ nostris Litteris Patentes pervenerint, Salutem.

Cum apud nosmetipsos, rerumque Experientiâ attestante Magistrâ, consideremus, humanis in Rebus, Regnis, Principatibus, ac Dominationibus conservandis, Urbibus excolendis, Imperiisque Finibus ampliandis nichil esse condubitius, Regum ac Principum inter sese Amicitia & Confederatione:

Per hanc enim Pacis colitur Auctor, regnant potenter Reges, ac dominantur Principes, lucrifaciunt Negotiatores, & duntaxat Subditi;

Volentes igitur crudeli prædictorum destruatrici Discordiæ præcludi viam, ac eisdem omne Fomentum auferre, & ea propter cum omnibus Serenissimis Regi-

bus, Catholicaque Fidei Principibus, quantum in Nobis erit, Pacem ac Amicitiam habere cupiamus,

Visum est tamen Nobis, inter cæteros, singularem Amicitiam, Ligam, & Confederationem cum Serenissimo & Magnipotentissimo Domino Domino *Henrico*, Dei gratiâ, *Angliæ & Franciæ Regis ac Domini Hiberniæ* Domino ac Consanguineo & Amico nostro Carissimo inire, habere, & manutenere: Idque Nobis non minus perquam utile & expediens esse quam carum, gratum, & jocundum.

Cum igitur, retroactis Diebus, inter Clarissimum Eximium ac Magnificum Virum Magistrum *Nicolaum Weß* Legum Doctorem, Oratorem, Procuratorem, sive Commissarium Serenissimi ac Magnipotentissimi Domini Domini *Henrici Angliæ & Franciæ Regis ac Domini Hiberniæ* Domini ac Consanguinei & Amici nostri Carissimi ex una, & Strenuum ac Nobilem Militem Dilectum & Fidelem nostrum

A. D. 1505.

An. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

Ex Antogr.

An. 21. R. 7.

A. D. 1405. nostrum Regentem in Frisia & Consiliarium a Secretis Dominum *Wilhelmum Trachtes* in Walspurg Oratorem, Ambassiatorem, Commissarium, sive Procuratorem nostrum ex altera; quidam Articuli, sive quædam Capitula Tractata, Communicata, & Concordata fuerint, sicuti in Litteris desuper confectis, suis propriis Manibus subscriptis, plenius apparet & continetur,

Quorum Articulorum, Capitulorum, sive Litterarum Tenor sequitur sub hac forma.

INPRIMIS, Tractatum & Concordatum est, quod inter Illustrissimum & Serenissimum Principem *Henricum Septimum*, Dei gratiâ, *Angliæ Franciæque Regem & Dominum Hiberniæ* ex Parte una, Illustrissimumque Principem *Dominum Georgium*, Dei gratiâ, *DUCEM Saxonie, LANDGRAVIUM in Doringen, MARCHGRAVIUM in Meysen*, Regis Romanorum *Magestatis & Sacri Imperii Gubernatorem Hæreditarium* in Frisiâ ex Parte altera, Regna, Dominia, Patrias, & Loca quæcunque, necnon & eorum Vasallos, Homines, & Subditos, tam Ecclesiasticos quam Seculares, cujuscunque Gradus, Status, & Conditionis fuerint, tam per Terram quam per Mare & Aquas dulces, ac ubiq; Locorum, ab hac Die de cætero bona, realis, sincera, vera, integra, perfecta, firma Amicitia, Concordia, Liga, Unio, Confœderatio, & Pax firma atque perpetua sit habita, & pro futuris perpetuis temporibus inconcusse & inuolabiliter custodita & conservata; ita quod Partes prædictæ, viz. præfatus *Serenissimus Rex Angliæ & Franciæ*, & antedictus *Illustrissimus Princeps Georgius Dux Saxonie*, sui Hæredes, eorumque Successores sint veri, fideles, & perpetui Amici, Concordes, Alligati, Vincti, & Confœderati.

ITEM, quod omnes & singuli utriusq; dictorum Principum eorumq; Hæredum & Successorum, aut eorum alterius Vasalli & Subditi, sive sint Principes, Archiepiscopi, Episcopi, Duces, Marchiones, Comites, Barones, Mercatores, aut cujuscvis Status Conditionisve existant, durante Pace antedictâ, ubiuis Locorum sese mutuis Officiis prosequantur, & honestâ Affectione petraudent, possintque liberè tutè & securè absque alicujus Offensâ aut Salvo-conductu sive Licentiâ ubique Perlustrare per Terram, per Mare & Aquas dulces Navigare, hincindeque ad Portus, Dominia, & Districtus quoscunque, utriusq; ipsorum Prin-

cipum, suorum Hæredum & Successorum citra & ultra Mare Accedere, in eisq; quamdiu voluerint Morari, Mercari, Mercis, Mercimonia, Arma, & Jocolia quæcunque, si Statuta Municipalia antehac sancita non obstant, Emere & Vendere, ac ut eis placuerit illinc ad Partes proprias vel alibi liberè, quotiens duxerint abundum, abire cum suis aut conductis vel commodatis Navigiis, Plaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercimoniis, Sarcinulis, Bonis, & Rebus quibuscunque, absque ullo Impedimento, Offensâ, Arrestatione ob Causam Marce, Contramarce, Reprisaliarum, aut aliâ Distractione quacunque, tam in Terra quam in Mari & Aquis dulcibus, quemadmodum Patriis in propriis hæc omnia facerent, aut eis ea facere liceret, Statutis & Consuetudinibus Locorum utriusq; Principis in omnibus semper salvis,

ITEM, Conventum & Concordatum est, quod neuter nostrum Patrias, Dominia, Terras, Civitates, Oppida, Portus, Castrum alterius hostiliter invadat aut expugnabit, aut a suis Subditis sic invadi aut expugnari permittet: sed expressè & cum effectu prohibebit & impediet; nec aliquis nostrum alicui alteri cujuscunque Status, Gradus, aut Conditionis existat, Patrias, Dominia, Terras, Civitates, Oppida, Portus, Castra alterius invadenti aut Expugnanti, Invaderève aut Expugnare conanti Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, Naves, Pecunias, Gentes Armorum, Victualia, aut aliam Assistentiam quancunque publicè vel occultè dabit aut præstabit, nec a Subditis suis dari aut præstari consentiet, sed palam & expressè prohibebit & impediet.

ITEM, Conventum & Concordatum est, quod uterque nostrum contra omnes Principes, vel alios quoscunque, Exceptis infra Excipiendis, qui Terras, Regna, Dominia, Oppida, Portus, Castra, aut Civitates alterius nostrum Impugnare aut Invadere intantur aut moliantur, seu Guerram aut Bellum facere aut movere præsumperint aut attemptaverint, si invicem mutuis Auxiliis Militaribus Gentis Armorum, Expendistamen Opem Interpellantis, quotiens opus fuerit adjuvabit; In quorum Auxiliorum præstatione, quantum ad Numerum atinet Armatorum, habenda erit ratio facultatis illius Partis, quæ de ferendâ Ope rogabitur seu interpellabitur, ut scilicet amplius non teneatur, quam tunc commode facere poterit, consideratâ Temporis & Locorum opportunitate, ac Statu Rerum suarum; quantum verb ad

A. D. 1505. *Expensis & Stipendia Militum attinet,*
 illa taxabuntur & moderabuntur, habito respectu ad Forum Victualium quod in Partibus tunc temporis continget, secundum Locum & Temporis Sterilitatem & Ubertatem: Qui quidem Armati ei cui sic conceduntur fideliter fervient, quando eos duxerit Retinendos, eisdemque, ut præfertur, Stipendia fideliter perolverit.

Nov. 7.

ITEM, *Conventum & Concordatum est,* quòd dicta Amicitia durante neuter nostrum quovis modo Receptabit, aut a Subditis suis Receptari permittet aliquem Rebellem seu aliquos Rebelles, Proditores seu Proditores, de Crimine Læse Majestatis suspectum vel suspectos, convictum vel convictos, Transfugas aut Transfugas ex Subditis alterius nostrum secessam Factionem contra alterum nostrum machinantem seu machinantes, nec hujusmodi Rebellibus seu Proditoribus, Rebelli sive Proditori ubicunque, sive in aliquo nostræ obedientie Loco, sive alibi existat vel existant. Verbo, Facto, aut Scripto Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, Naves, Pecunias, Victualia, aut aliam Assistentiam quascunque publicè vel occultè Dabit aut Præstabit, nec a suis Subditis Dari aut Præstari permittet, sed hujusmodi Proditorem sive Proditorem, Rebellem sive Rebelles, tanquam proprium Rebellem sive Rebelles, Proditorem sive Proditores, Inimicum sive Inimicos Capitalet sive Capitalet ubique locorum profecerit: Ita quòd ubicunque eum vel eos capere poterit, statim & sine dilatione aut excusatione quascunque Penam Capitis & Mortis puniet aut puniri faciet, & præsertim si hujusmodi Rebellem sive Rebelles, Proditorem sive Proditores ad aliquem Locum Obediencie nostræ, vel alterius nostrum declinare, ibique esse, morari vel latitare cognoverit: Aut si hoc per Litteras alterius nostrum, cujus hujusmodi Rebellis sive Rebelles, Subditi sive Subditi extiterint sive extiterit, alteri ex Nobis significatum fuerit, Eum vel Eos immediate, ut præfertur, capiet aut capi faciet, & sine dilatione aut excusatione quascunque Penam Capitis & Mortis puniet adt puniri faciet, Vigore hujus Amicitie, Confederationis, & Ligæ.

ITEM, *Conventum & Concordatum est* quòd, si inter præfatum Serenissimum *Anglia & Francie Regem, &c.* & præfatum Illustrissimum *Principem,* corumve Regna, Patrias, Domina, Terras, Civitates, Oppida, Portus, Castra atque Contentio, Controversia sive Querela exorta fuerit, eadem Con-

troverfia, Contentio, sive Querela A. D. 1505. per Duos Consiliarios Serenissimi Regis, & alios Duos Consiliarios præfati Illustrissimi Principis, qui in Villa Calefæ infra Duos Menses a tempore delatæ Querelæ convenire debent, amicabilem primùm tractetur, & infra unum Mensem a tempore quo sic in eadem Villa Calefæ convenierit, amicabilem Compositione terminetur & finiatur: Caterùm si eadem Querela, Contentio, sive Controversia, sic, ut præmittitur, Diffinita sive Terminata non fuerit, Conventum & Concordatum est, quòd iidem Consiliarii, sepofitis omnibus Amore, Odio, Favore, Partialitate, & Timore quocunque, infra unum Mensem tunc proximè & immediate sequentem, eandem Querelam, Contentionem, sive Controversiam, juxta & secundum quòd suis sanis Conscientiis, quos in ea parte in Domino oneramus, & uterque nostrum onerat, æquum videbitur, omninò Diffiniant & Terminent; quorum quidem Sententiam, Decretum, Definitionem, sive Determinationem uterque nostrum approbabit, nichil unquam quibuscunque Remediis, quibus omnibus & singulis uterque nostrum renunciat per Præsentem, contra eam attemptaturus.

ITEM, ut dispendiosa Litium Prorogatio Æquitas compendio coherceatur, & utriusque nostrum Subditis Justitiæ complementum facilius ministretur, Conventum & Concordatum est quòd, quotiens aliquis Subditus alterius nostrum alteri de Dampno, Injuria, aut aliquo Gravamine quocunque sibi injustè illato Querelam deserti sive conquiretur, totiens ille nostrum, cui Querela sic delata est, Duos ex suis Consiliariis deputabit, qui super Causa sive Querela sic delatâ summariè & de plano sine strepitu & figurâ Judicii procedentes, infra certum & competentem Terminum pro Causarum & Negotiorum qualitate brevem, annale tempus nullo modo excedentem, Justitiâ mediantem, finali Sententia decidant atque de neutrum super Dampnis quam Interesse Partium, Quorum quidem Judicium, Decreta, Justus, & Sententia indilatè Executioni demandabuntur, omni penitus Appellationis remedio sublato.

ITEM, *Conventum & Concordatum est,* quòd ab istâ Amicitia, Liga, sive Confederatione excipiantur pro Parte Serenissimi Regis *Anglia & Francie &c.* Sacratissimus *Rex Romanorum* ejusdem suæ Majestatis Frater Carissimus, Serenissimus *Rex Galliarum,* Illustrissimus *Dominus Archiepiscopus* Filius suus Dilectus, necnon Reverendissimus in Christo Pater

Jobannes

A. D. 1505. *Johannes Episcopus Leodiensis*; & pro
 Parte Illustrissimi Principis Sacratissima
 Regia Majestas Romana, Illustrissimus
 Dominus Archidux Austria, Reveren-
 dissimus & Illustrissimus Dominus *Fre-
 dericus Frater Carissimus prefati Princi-
 pis*, & Illustrissimus Landgrafus de *Hes-
 sen*. Et præterea Conventum est, quòd
 pro utraque Parte excipiatur Reveren-
 dissimus Archiepiscopus *Coloniensis*.

Nos verò omnia & singula supradicta
 Capitula & in eis contenta & specificata,
 Rata, Firma, & Grata habentes, Accep-
 tamus, Approbamus, & Ratificamus,

neq̄on, Tenore Præsentium, Concedi-
 mus & Confirmamus, atque inconcusse
 tenere & observare Verbo Principis Pro-
 mittimus.

In quorum omnium & singulorum
 Fidem & Testimonium Magnum Sig-
 gillum nostrum Præsentibus apponi fe-
 cimus.

Dat. in *Dresdenn*. Tricesimo Die De-
 cemberis, Anno Domini Millesimo Quin-
 gentesimo quinto.

Sub Sigillo prefati Ducis de *Cerò rubes,
 albo infixò, pendente a duplici
 candò Pergamena.*

De Amicitia, Tractatus cum Rege Castelle.

A. D. 1506. **R**EX omnibus, presentes Literas
 visuris vel audituris, Salutem.

NOVERINT UNIVERSI quòd,
 Ad Laudem & Honorem Omnipoten-
 tis Dei Creatoris nostri, & Gratiòsa
 Virginis Mariæ Matris suæ, neq̄on pro-
 pter singularem Amorem, Affectionem,
 & Dilectionem quas semper habuimus
 & habemus erga Serenissimum & Po-
 tentissimum Principem *Philippum*, Dei
 gratia, REGEM *Castelle, Legionum, &
 Grenate*, PRINCIPEM *Aragonum & utri-
 usque Sicilia*, ARCHIDUCEM *Austria*,
 DUCEM *Burgundie, Lotbaringie, Bra-
 bantia, Stiria, Carintia, Carniola, Lum-
 burgia, Luxemburgia, & Geldria*, CO-
 MITEM *Flandria, Habsburgen, Thiro-
 lis, Arthesii, Burgundia* PALATINUM
 & *Havonia* LANDGRAVIUM *Elfasia*,
 MARCHIONEM *Burgovie & Sacri Ro-
 mani Imperii, Hollandia, Zelandia, Fere-
 retis, Kiborcy, Nawerci, & Zutphenia*
 COMITEM, DOMINUM *Frisia*, MAR-
 CHIONEM *Sclavonia, Portugaomis, Sa-
 linarum, & Macbelina* Fratrem Confan-
 guineum & Filium nostrum Carissimum,
 ac etiam propter nonnullas alias Causas
 rationabiles ac bonos Respectus & Con-
 siderationes in hac parte Nos moventes,
 & præsertim propter Bonum Publicum
 totius Christianitatis,

Cum prefata *Philippo* Fratre Confan-
 guineo & Filio nostro Carissimo Fecimus,
 Convenimus, Conclufimus, & Concor-
 davimus, Facimus, Convenimus, Con-
 cludimus, & Concordamus, per Præsen-
 tes, bonam, sinceram, veram, integram,
 fidelem, perfectam, & firmam Amicitiam,
 Unionem, Ligam, Considerationem,
 & Pacem, per Terram, Mare, &
 Aquas dulces, inter Nos & præfatum
 Regem *Castelle* nostròrque & ipsius Hæ-
 redes ac Successores, Regna, Patrias, Do-

minia, Terras, Vassallos, & Subditos
 quoscùmque præsentis & futuros tam
 Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscùm-
 que Gradus seu Conditionis existant,
 etiam si Archiepiscopali, Ducali, vel qua-
 cùmque alià Dignitate, Statu, aut Gra-
 du præfulgeant, futuris temporibus per-
 petuò duraturam.

ITEM, Convenimus, Concordamus,
 & Concludimus, quòd nec Nos, nec
 Hæredes aut Successores nostri, quic-
 quam agemus, faciemus, tractabimus,
 vel attemptabimus, agent, facient, tra-
 ctabunt, vel attemptabunt, aut ab alijs
 agi, fieri, tractari, vel attemptari facie-
 mus consensimus, sive aut consensient,
 quocùmque in Loco, sive in Ter-
 ra sive in Mari, Portibus vel Aquis dul-
 cibus, occasione quacùmque, nullùmq̄
 præstabis aut præstabitur Auxilium,
 Consilium, Favorem, vel Assensum quòd
 pet alium vel alios quoscùmque aliquid
 fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur
 in Injuriam, Præjudicium, aut Dam-
 num dictorum Regis *Castelle* Hæredum
 vel Successorum suorum, sed quibus-
 cùmque sic, ut præmittitur, contra præ-
 dictum Regem Hæredesve aut Successo-
 res suos infra Regna, Patrias, Dominia,
 aut Terras suas prædictas aliquid Agen-
 tibus, Tractantibus, vel Attemptantibus,
 expressè & cum effectu Contradicemus,
 Renitemur, Obstabimus, & Impedimen-
 tum realiter Præstabimus.

ITEM, Convenimus, Concordamus,
 & Concludimus, quòd neque Nos, ne-
 que Hæredes aut Successores nostri præ-
 stabimus vel præstabitur Auxilium, Con-
 silium, vel Favorem Hostibus vel Ini-
 micis prefati Regis *Castelle*, Hæredum-
 ve aut Successorum suorum, eosdem aut
 eorum aliquem per Terram, Mare, vel
 Aquas dulces Inestare vel Invadere vo-
 lentibus,

A. D. 1506. ^{Non. 7.} Ientibus, & si aliquis vel aliqui, ejuſcúmque ſtatûs, gradûs, aut conditionis fuerint, ſive Allegati aut Conſederati noſtri ſint ſive non, Regna, Patrias, Domina, & Terras præſati *Regis Caſtelle*, Hæredum & Succellorum ſuorum, que in præſenti poſſidet vel in futurum de Jure poſſidere debet, per viam Guerre hoſtiliter Invaſerunt vel Aggreſſi fuerint, aut Injuriam vel Dampnum eidem *Regi Caſtelle*, Hæredibus, Succelloribus, aut Subditis ſuis, infra Regna, Patrias, Terras, & Domina ſua prædicta, Inferre aut facere voluerint, Nos bonâ fide realiter & cum effectu eoſdem Auxiliis Militaribus Gentium Armorum, Expenſis tamen ipſius *Regis Caſtelle*, Hæredum, aut Succellorum ſuorum, pro Tuitione & Deſenſione eorumdem, quotiens opus fuerit, adjuvabimus ſeu adjuvabunt, quanto citius commodè poterimus vel poterint, poſtquam debitè ad hoc requiſiti fuerimus vel fuerint; in quorum Auxiliorum præſtatione, quoad Numerum atinet Armorum, habenda erit facultatis ratio; ut, ſcilicet, Nos, Hæredes aut Succellores noſtri non ultra teneamur vel teneantur, quàm tunc commodè facere poterimus vel poterint, conſiderata Temporis & Locorum oportunitate ac Statu Rerum noſtrarum vel ſuarum.

Ac, *inſuper*, pro Deſenſione & Tuitione Perſonæ & Statûs præſati *Regis Caſtelle*, ejuſque Hæredum & Succellorum, Regnorum, Patriarum, Dominiorum prædictorum, contra Invaſores & Hoſtiles Ingreſſores eorumdem Regnorum, Patriarum, & Dominiorum qualeſcúmque fuerint, Nos præſatus *Rex Angliæ*, Hæredes & Succellores noſtri, ſine fraude, dolo, diſſimulatione, aut colore quocúmque, erimus de cætero, futuris perpetuis temporibus, præſati *Regis Caſtelle*, Hæredum & Succellorum ſuorum Amicorum Amicis & Amici, & Inimicorum Inimicus & Inimici, ſine aliqua Exceptione; non obſtantibus quibuſcúmque Allegantiis & Conſederationibus quas habemus, vel in futurum habere poterimus cum quibuſcúmque Regibus, Principibus, aut Communitatibus qualeſcúmque illi ſint aut erunt; necnon Perſonam, Status, Honores, Dignitates, Cauſas, Res, & Negotia ipſius Sereniſſimi *Regis Caſtelle*, Nobis intimo Amore Fide & Amicitiarum Fœdere conjuncti, & quem loco Filii Cariſſimi & Dilectiſſimi Reputamus, taliter cordi habebimus & traſtabimus, ſicuti Pientiſſimum Patrem Dilectiſſimi Filii Honores, Status, Dignitates, Cauſas, Res, & Negotia habere, reputa-

re, & traſtare decet & cõhvenit.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, cum præſato *Rege Caſtelle*, quòd nec Nos, nec Hæredes aut Succellores noſtri, nec Subditi noſtri, nec eorum aliquis, Rebelles, Rebelliſſimus, Proditori ſeu Proditoribus, Profugo ſeu Profugis ipſius *Regis Caſtelle*, Hæredum aut Succellorum ſuorum, inobedienti Subdito, vel inobedientibus Subditis, ejuſcúmque gradûs, ſtatûs, aut conditionis exiſtat vel exiſtant, ubicúmque Locorum extiterit ſeu extiterint, Verbo Facto aut Scripto Auxilium, Conſilium, vel Favorem, Victualia, Hoſpitia, Stipendia, Pecunias, Naves, Gentes Armorum, ſive aliud quocúmque Subſidium miniſtrabimus, dabimus, præſtabimus, aut concedemus, miniſtrabunt, dabunt, præſtabunt, aut concedent, ſive ab alio vel aliis quibuſcúmque dari aut præſtari, miniſtrari vel concedi permittemus aut permittent, ſed eundem ſive eoſdem, tanquam proprium Rebellem ſive Rebelles, Profugum ſeu Profugos, Proditorem ſeu Proditores, tanquam Capitale Inimicum ſive Inimicos, ubicúmque Locorum proſequerur & proſequentur, & ab aliis quibuſcúmque ſic proſequi curabimus & efficiemus, curabunt & efficiunt cum effectu.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, quòd nec Nos, nec Hæredes aut Succellores noſtri, nec Subditi noſtri, nec quisvis alius ſub Obedientia, Diſtrictu, Jurisdictione, aut Ditione noſtris, vel eorum aliquis Rebellem ſeu Rebelles, Proditorem ſeu Proditores, Profugum ſeu Profugos ſuos prædictos, ejuſcúmque ſtatûs, gradûs, aut conditionis exiſtat vel exiſtant, in Regna noſtra, Patrias, Domina, Terras, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Diſtrictus quovifinodo admittemus ſive recipimus, admittent ſive recipient, nec ab aliis quibuſcúmque recipi vel admitti permittemus ſeu permittent; & caſu quo deinceps hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Proditorem ſeu Proditores, Profugum vel Profugos ſuos infra noſtra Regna, Patrias, Domina, Terras, Portus, Obedientias, Jurisdictiones, aut Diſtrictus eſſe latitare, aut quocúmque alio modo etiam Vi & Caſu fortuito exiſtere ſeu applicare, acceperimus vel quoquo modo intellexerimus, ſciamus, aut aliquo modo ſuſpitionem hujusmodi habuerimus, acceperint vel quoquo modo intellexerint, ſciant, aut Suſpitionem habuerint, tunc, abſq; omni fraude, dolo, malo ingenio, dilatione, excuſatione, ſiniſtra Verborum interpretatione, aut diſſimulatione quacúmque, aut alio quovis

A. D. 1506

Non. 7.

A. D. 1506. ^{Ann. 7.} quovis quæſito colore, illum ſive illos Rebellem ſive Rebelles, Proditoſem ſeu Prodiiores, Profugum ſeu Profugos ſuos, cujuſcuſq; gradûs, ſtatûs, conditionia, aut dignitatia exiſtat ſeu exiſtant, ſtatim & immediatè & abſque quacûmq; dilatione, capiemus aut capi faciemus, capient aut capi facient, realiter & cum effectu: Eandemque ſive Eoſdem, ſic captum ſive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter Mandabimus & Commitemus, mandabunt & committent, atque illum ſive illos ſic tutè & ſecurè tenebimus & cuſtodiemus, tenebunt & cuſtodient: Ex præſatum *Regem Caſtelle*, per Literas noſtras propriâ Manu ſubſcriptas & ſignatas, ejus rei quamprimùm poterimus aut poterint adviſare, monere, & certiore facere curabimus & curabunt: atque illum ſive illos, ſic, ut præſertur, Captum ſive Captos, Cuſtodium ſive Cuſtoditos, quamprimùm per Literas dicti *Regis Caſtelle*, Hæredum aut Succellorum ſuorum ad hoc requiſiti fuerimus ſive fuerint, abſque omni dilatione, excuſatione, ſiniſtrâ interpretatione, dolo, fraude, diſſimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæſito colore, aut cauſâ, uſque ad & in Terras, Patrias, & Domina ejusdem *Regis Caſtelle* per Nos Subditos aut Officiarios ſalvè & ſecurè conduci faciemus & facient realiter & cum effectu: ipſumque Rebellem ſeu Rebelles, Proditoſem ſeu Prodiiores, Profugum ſeu Profugos, ſic, ut prædicatur, in Regna, Patrias, Terras, Domina dicti *Regis Caſtelle* Conductum vel Conductos, Commiſſario vel Commiſſariis ejusdem Regis, per Literas ſuas Manu ſua ſubſcriptas ad hoc auctorizatis (videlicet) in aliquo Loco ad hoc tuto & ſecuro infra prædicta Regna, Patrias, Terras, & Domina dicti *Regis Caſtelle*, Hæredum aut Succellorum ſuorum, ſtatim & incontinenter, & abſque omni dilatioe, excuſatione, ſiniſtrâ interpretatione, dolo, fraude, diſſimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæſito colore aut cauſâ, & abſque aliquo in contrarium factò aut attemptato, purè, ſimpliciter, abſolutè, & abſque Conditione quacûmq; trademus & deliberabimus, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciemus & facient, Sumptibus tamen & Expentis, pro hujusmodi ſolummodo Conductu neceſſariis & rationabilibus, per Requirentem vel ejus Commiſſarium vel Commiſſarios, tempore Tradutionis & Deliberationis hujusmodi, Perſoois, quæ hujusmodi Conductum fecerunt, iſolitatè ſolvendis.

ITEM, CONVENIMUS, CONCORDAMUS, &

Concludimus quidd, ſi dictus *Rex Caſtelle*, A. D. 1506. ^{Ann. 7.} per Literas ſuas Manu ſua propriâ ſignatas & ſubſcriptas, Nos Hæredes aut Succellores noſtros adviſaverit, monuerit, ſive certiore fecerit ſuum vel ſuos Rebellem vel Rebelles, Proditoſem vel Prodiiores, Profugum vel Profugos, infra Regna noſtra, Domina, Patrias, Terras, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Diſtrictus, quoquo modo, etiam Vi Caſu ſortitò aut alio modo quocûmq; venire, exiſtere, manere, applicare, aut latitare, nos Hæredes aut Succellores noſtri, ſic Moniti, Adviſati, ſeu Certiorati, ſtatim incontinenti & abſque omni dilatione, excuſatione, ſive ſiniſtrâ interpretatione & diſſimulatione quacûmq; dolo, fraude, malo ingenio, aut alio quovis quæſito colore, illum ſive illos Rebellem ſive Rebelles, Proditoſem ſeu Prodiiores, Profugum ſeu Profugos, realiter & cum effectu capiemus ſeu capi faciemus, capient ſeu capi facient, & Eum ſive Eos & eorum quemlibet ſic captum ſive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter mandabimus & commitemus, mandabunt & committent, atque in eiſdem tutè & ſecurè tenebimus & cuſtodiemus, tenebunt & cuſtodient: Atque illum ſive illos ſic captum vel captos, cuſtodium vel cuſtoditos, quamprimùm per Literas dicti *Regis Caſtelle*, Hæredum aut Succellorum ſuorum, ad hoc requiſiti fuerimus ſive fuerint, abſque omni dilatione, excuſatione, ſiniſtrâ interpretatione, dolo, fraude, diſſimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæſito colore aut cauſâ, uſque ad & in Regna, Terras, Patrias, & Domina ejusdem Regis, per noſtros Subditos aut Officiarios ſalvè & ſecurè conduci faciemus realiter & cum effectu: ipſumque Rebellem ſive Rebelles, Proditoſem vel Prodiiores, Profugum vel Profugos, ſic, ut præmittitur, in Regna, Patrias, Terras, & Domina ejusdem Regis Conductum vel Conductos, Commiſſario vel Commiſſariis ejusdem Regis, per Literas ſuas Manu ſua ſubſcriptas ad hoc auctorizatis, videlicet, in aliquo Loco ad hoc tutè & ſecurè, infra prædicta Regna, Patrias, & Domina dicti Regis, ſtatim, incontinenti, & abſque omni dilatione, excuſatione, ſiniſtrâ interpretatione, dolo, fraude, diſſimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæſito colore aut cauſâ, & abſque aliquo in contrarium factò vel attemptato, purè, ſimpliciter, abſolutè, & abſque aliqua conditione vel contradictione quacûmq; trademus, tradent & deliberabimus, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciemus & facient, Sumptibus

K k

tamen

A. D. 1506. tamen & Expenfis, pro hujusmodi so-
lumnodo Conductu necessariis & ratio-
nabilibus, per Requirentem, vel ejus
Commissarium vel Commissarios, tem-
pore hujusmodi Traditionis & Delibe-
rationis, Personis, quæ hujusmodi Con-
ductum fecerunt, indilate solvendis.

ITEM, Promittimus, Concordamus,
& Concludimus quòd, si de nostro aut
præfati Regis Castellæ expresse Concen-
su, Assensu, & Concordi contra aliquem
Regem, Principem, vel Prineipes, aut
alias Communitates Bellum aut Guerras
sintul inferri aut moveri contigerit, nul-
lum Tractatum, Pacem, Treugam, aut
aliquod Appenduamentum cum illo vel
illo vel illis aut aliis eorum Homiñibus,
contra quem vel quos hujusmodi Bellum
sive Guerra geretur aut inferetur, sine
expressa præfati Regis Castellæ Scientia,
Consensu, Assensu, & Voluntate, facie-
mus aut fieri concensemus.

Et,

Quia præfatus Rex Castellæ Frater
Consanguineus & Filius noster Carissimus,
simili modo & formâ Se Hæredes
& Successores suos Nobis Hæredibus &
Successoribus nostris Affinxit, Obligavit,
& Confeederavit, & inde Nobis
suas Literas, Manu suâ subscriptas &
tam Magno quàm Secreto Sigillo suo

munitas, in bona & sufficienti forma de-
dit, tradidit, & deliberavit, A. D. 1506.

Nos Promittimus & per Præsentes Pro-
mittimus, bonâ Fide super Honore no-
stro, & in Verbo Regio, & super Par-
tem Ligni veræ Sanctæ Crucis ac super
Canonem Millie & Sancta Dei Evange-
lia per Nos corporaliter tacta solemniter
Juravimus quòd præsentem Tractatum,
& omnia & singula in eodem conten-
ta benè fideliter & iuviolabiliter Ten-
ebimus, Observabimus, & Perimple-
bimus, ac Teneri, Observari, & Adim-
pleri faciemus, absque eo quod contra
ea vel eorum aliquod quoquo modo directè
vel indirectè ullo inquam tempore
veniemus, aut quicquam faciemus, fie-
ri vel veniri permittemus aut concen-
sivimus.

In cujus rei Testimonium præsentem
Literas Manu nostrâ propriâ subfirmavi-
mus, & tam Magni quàm Privati Sigilli
nostrî appensione munivimus.

Dat. in Castro seu Palatio nostro Wynde-
desere Nono Die Mensis Februarii, An-
no Domini Milleesimo Quingentesimo
quinto, & Anno Regni nostri Viceimo
primo.

Per ipsum Regem.

Memorati Tractatus, per Regem Castellæ in Angliâ existen- tem, Ratificatio.

A. D. 1506. Philippus, Dei gratiâ, Rex Castellæ,
Legionis, & Grenada, PRIN-
CEPS Arragonum & strisqve
Siciliæ, ARCHIDUX Austria, DUX Bur-
gundie, Lotharingie, Brabantie, Stirie,
Carintie, Carviolæ, Limburgie, Lucem-
burgie, & Geldrie, COMES Flandrie,
Habsburgen, Thirolis, Artobesi, Burgun-
die PALATINUS & Hanonie, LAND-
GRAVIUS Elfatia, MARCHIO Børgovie,
& Sacri Romani Imperii, Hollandiæ, Ze-
landiæ, Ferretis, Kiburey, Namurci,
& Zutphanie COMES, DOMINUS Fri-
siæ, MARCHIO Sclavonie, Portugasomb,
Salinarum, ac Mecebolniæ, omnibus præ-
sentem Literas visuris & audituris, Sa-
lutem.

NOVERINT UNIVERSI quòd,
Ad Laudem & Honorem Omnipoten-
tis Dei Creatoris nostri, & Gloriose
Virginis Mariæ Matris Iosæ, necnon
propter singularem Amorem, Affectionem,
& Dilectionem quas semper habui-
mus & habemus, ergâ Serenissimum &

Potentissimum Principem, Henricum, A. D. 1506.
Dei gratiâ, Angliæ & Franciæ Regem
Dominum Hiberniæ Fratrem Consanguineum
& Patrem nostrum Carissimum,
ac etiam propter nonnullas alias Causas
Rationabiles ac bonos Respectus & Con-
siderationes in hac parte nos moventes,
& præsertim propter Bonum Publicum
totius Christianitatis,

Cum præfato Henricus Fratre Consanguineo
& Patre nostro Carissimo, fecimus,
Convenimus, Concludimus, &
Concordavimus, Facimus, Convenimus,
Concludimus, & Concordamus, per
Præsentes, bonam, sinceram, veram, in-
tegram, fidelem, perfectam, & firmam
Amicitiam, Unionem, Ligam, Confoderationem,
& Pacem, per Terram, Mare,
& Aquas dulces, inter Nos & præ-
fatum Regem Angliæ, nostròsque & ip-
sius Hæredes ac Successores, Regna, Pat-
rias, Dominia, Terras, Vassallos, &
Subditos quoscumque præsentem & futu-
ros tam Ecclesiasticos quàm Seculares,
cujus-

A. D. 1506. *Re. 7.* cujuscumque gradus seu conditionis existentes, etiam si Archiepiscopali Ducali vel quacumque alia Dignitate Statu aut Gradu prefulgeant, futuris temporibus perpetuò duraturam.

ITEM, Convenimus, &c. prout supra, mutatis competenter mutandis.

Quas quidem Ligas, Confederationes, & Promissiones predictas, & earum quamlibet, ac omnia & singula in eisdem contenta, Nos Inivimus, Tractavimus, Concordavimus, & Acceptavimus, tam Nomine Metuendissimi Principis Romanorum Regis Genitoris nostri Carissimi & pro Se, quam pro Nobis, Hæredibus, ac Successoribus nostris;

Promittentes quòd ea omnia & singula præfatus Scenilimus Rex & Genitor noster integraliter Observabit & Adimplebit juxta eorumdem Formam & Tenorem, & quòd infra Quatuor Menses, proximè sequentes Datam Præsentium, suis Litteras Ratiicatorias, Manu sua signatas & suo Magno Sigillo sigillatas, Præsentibus similes, prædicto Fratri Confranguineo & Patri nostro Carissimo Regi Angliæ mittet; qui tunc tenebitur alias suas consimiles tradere & mittere ipsi Romanorum Regi.

Et, si contingit (quòd minimè credatur) quòd præfatus Rex Romanorum hoc facere neglexerit, remanebunt tamen nichilominus omnia & singula, quæ infra scripta sunt, quantum ad Nos, Hæredes, & Successores nostros attinet, firma & stabilia, & per Nos, Hæredes, Successores, & Subditos nostros juxta sui Formam & Tenorem Observabuntur & Adimplebuntur inviolabiliter.

Et,

Quia præfatus Rex Angliæ Frater Confranguineus & Pater noster Carissimus, simili modo & formà Se, Hæredes, & Successores suos Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris Alitrixit, Obligavit, & Confröderavit, & indè Nobis suis Litteras, Manu sua subscriptas, & tam Magno quam Privato Sigillis suis munitas, in bona & sufficienti Forma, dedit, tradidit, & deliberavit,

Nos Promissimus & per Præsentem Promittimus, bonà Fide super Honore nostro, in Verbo Regio, super Partem Liginæ veræ Sanctæ Crucis & super Canonem Missæ & Sanctæ Dei Evangelia per Nos corporaliter tacta solemniter juravimus quòd præsentem Tractatum & omnia & singula in eodem contenta benè fideliter & inviolabiliter Tenebimus, Observabimus, & Perimplebimus, ac Teneri, Observari, & Adimpleri faciemus, absque eo quòd contra ea vel eorum aliquod quoquo modo directè vel indirectè ullo unquam tempore veniemus, aut quicquam faciemus fieri, vel veniri permittemus aut consentiemus.

In cujus rei Testimonium præsentem Litteras Manu nostri proprià subscripsimus, & tam Magni quam Secreti Sigilli nostri appensione munivimus.

Datum in Castro seu Palatio prædicti Fratris Confranguinei & Patris nostri Carissimi Windesore Nono Die Februarii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto, Regni verò nostri secundo.

To et Rey PHIL.

De Communicando & Tractando super Matrimonio Regis, cum Margareta, Vidua Sabaudie.

A. D. 1506. *Re. 21. R. 7.* **R**EX, universis & singulis, ad quorum notitias præsentem Litteræ pervenerint, Salutem.

Prout. 21. R. 7. M. 11. Cum in quodam Tractatu, De Data Vicefimi Diei Mensis Martii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto,

Inter nostros ex una, ac Excellentissimi Illustrissimi & Potentissimi Principis Philippi, Dei gratiâ, Regis Castellæ, &c. Archiduchæ Austriæ, &c. Fratris Confranguinei & Filii nostri Charissimi Ambasciatores, Legatos, Oratores, Nuncios, Procuratores, & Commissarios Paribus ex altera Inito, Concordato, & Concluso,

A. D. 1506. De & pro Matrimonio, inter Nos & Serenissimam ac Præclarissimam Principem Dominam Margaretam Ducissam Sabaudie Sacratissimi Romanorum Regis semper Augusti Primogenitam & Filiam unicam necnon præfati Regis Castellæ Sororem Carissimam, Deo duce, habendo & contrahendo,

Inter alia continetur quòd præfatus Rex Castellæ, &c. Archidux Austriæ &c. curabit & realiter faciet quòd nonnulli Principes & Domini, in prædicto Tractatu nominati & expressi, videlicet,

Dominus Willielmus de Croi Dominus de Chiern Locumtenens Generalis præfati Regis Castellæ,

Dominus

A. D. 1506. Dominus *Thomas de Planie* Dominus
de Maigai præfati *Regis Castellæ* Cancellarius.

Nov. 7.

Dominus *Carolus de Croi* Princeps de
Chimai,

Dominus *Henricus de Nassou* Dominus
de Breda,

Dominus *Jacobus de Luxemburgo* Do-
minus de Fennes,

Dominus *Johannes de Luxemburgo* Do-
minus de Vile,

Dominus *Johannes Comes de Egmonda*
Locumtenens de Hollandia,

Dominus *Michael de Croi* Dominus
de Semp,

Dominus *Florentius de Egmonda* Do-
minus de Yffelsten Admirallus Maris,

Dominus *Philibertus de Veire* dictus
la Mouche,

Dominus *Johannes de Sauvage* Do-
minus Deschambeke Præsidentis Flan-
dræ,

Et Dominus *Jerominus Lanwerin.*
Dominus de Watrenliet Thesaurarius,

In Præsentia Commissarii vel Com-
missariorum nostrorum ad hoc per Nos
deputandorum, ac coram Notariis &
Testibus per prædictos Dominos ad hoc
vocandis, citra Mensem Junii proximo
futurum, super Canonem Missæ & San-
cta Dei Evangelia, per ipsos & eorum
quemlibet corporaliter tacta, Juramen-
tum corporale facient & præstabunt,
& eorum quilibet faciet & præstabit,
quod ipsi & eorum quilibet exhibebunt,
facient, & præstabunt, exhibebit, faciet,
& præstabit, omnem Operam, Opem,
& Diligentiam sibi possibilem, ac talem
& tantam qualem & quantam in suis
propriis Rebus & Negotiis & Causis ur-
gentissimis faceret aut quoquo modo sa-
cere posset aut vellet, apud præfatum
Regem Castellæ &c. Archiducem Austriæ
&c. ejusque Hæredes & Successores, eor-
umque Locumtenentes & alios eorum
Officiales quoscumque, eisdem & eorum
quemlibet, diligenter realiter & cum
effectu, omnibus viis & modis sibi possi-
bilibus, & non minus quam in Causis
suis propriis faceret aut facere posset aut
vellet, sollicitabit, exhortabit, & requi-
ret, ac quantum in ipso erit realiter &
cum effectu curabit, de tempore in tem-
pus, quotiens & quando opus fuerit, vel
Res & Causa hoc postulerit, vel per
Nos nostrorumque Executores aut Assignatos
requiritus fuerit & interpellatus fuerit,
quod præfatus *Regis Castellæ &c. Archiducis*
Austriæ &c. ejusve Hæredes aut Successores
præfato *Regi Angliæ* ejusve Executo-
ribus vel Assignatis, Terminis, Locis,
Temporibus, Modis, & formis in præ-

dicto Tractatu plenius & plenius expres-
satis & declaratis, tam Summam *Trescen-*
tarum Millium Coronarum Franciæ, boni
Auri & justæ ac legalis Ponderis, pro
Matrimonio prædicto, quam etiam Sum-
mam *Triginta Millium Ollingentarum &*
Quinguinta Coronarum Franciæ, pro
Dotibus dictæ *Domine Margarete* ex
Hispania & Sabaudia, constante dicto
Matrimonio, annuatim Solvenda, simi-
liter boni Auri & justæ ac legalis Ponde-
ris, & earundem Summarum quamlibet
Partem bene firmiter & fideliter solvet,
tradet, & deliberabit, solvive, tradi, &
deliberari faciet, ac etiam quod omnia
& cætera alia & singula inter Nos &
præfatum *Regem Castellæ &c. Archiducem*
Austriæ &c. antè hac qualitercumque; Con-
venta, Concordata, & Concluta, per
præfatum *Regem Castellæ,* quatenus ipsum
concernunt vel concernere poterunt, de-
bitè firmiter & fideliter Observabuntur
& Adimplebuntur,

Et insuper quod præfati Principes &
Domini & eorum quilibet, post præsti-
tum hujusmodi Juramentum, rogabit
& rogabit Notarios prædictos ut super
Præmissis unum vel plura conficiant In-
strumentum vel Instrumenta autentium
vel autentica, eorumdemque Instrumento-
rum unum, in publicam formam redactum,
Commissario vel Commissariis nostris
tunc præfenti vel præsentibus, tunc &
ibidem tradent & deliberabunt, tradet &
deliberabit, tradive & deliberari facient
& faciet, prout in Tractatu prædicto de-
super concordato & concluso, plenius &
clarius continetur,

Nos igitur *Rex Angliæ* prædictus,
Cupientes Præmissa & eorum quodlibet,
uti inter nostros & prædicti *Regis*
Castellæ &c. Archiducis Austriæ &c. Com-
missarios & Oratores Conventa, Concor-
data, & Concluta sunt, bene & fideliter
expediri, adimpleri, & debitè Execu-
tioni mandari,

Dilectum & Fidelem Consiliarium no-
strum Magistrum *Johannem Yonge* Leg-
um Doctorem (de cujus Fidelitate, In-
dustria, & Circumspectione plenius con-
fidimus) nostrum verum & legitimum
Oratorem, Procuratorem, Nuncium, &
Commissarium specialem Constituimus,
Facimus, Ordinamus, & Deputamus
per Præsentes,

Dantes & Concedentes eidem plenam
Potestatem & Auditoriam ac Mandatum
generale & speciale, pro Nobis &
Nuncie nostro, prædictos Principes &
Dominos & eorum quemlibet personaliter
Accedendi,

Et

A. D. 1506. Et cum eisdem de & super prefati
Hoc. 7. Juramenti præstatione & cæteris Præmissis & eorum Circumstantiis Conveniendi, Communicandi, Tractandi, & Concludendi,

Necnon & ipsius Juramenti Præstationi & cæterorum Præmissorum & eorum cujuscunque Executioni & Expeditioni personaliter Interessendi & Præsentiam suam Præstandi, ipsique effectualiter præstari, expediti, & executioni mandari Videndi & Audiendi,

Ac etiam Instrumentum Publicum & Austericum superinde, in Publicam Formam, ut præmittitur, redactum, ab eisdem Principibus & Dominis & eorum quolibet Petendi, Requiriti, & Recipiendi, juxta formam & effectum Tractatus prædicti,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Exequendi, fierique excerceri & exequi Petendi, Audiendi, & Videndi, que in Præmissis seu circa ea vel eorum aliquod necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si de se Mandatum exigant magis speciale quam Præsentibus est expressum, & que Nos ipsi faceremus seu facere possemus si Præsentibus personaliter interessemus;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, ac sub Obligatione omnium & singulorum Bonorum nostrorum præsentium & futurorum, Nos Ratum, Gratum, Firmum, atque Stabile pro perpetuo habituros totum & quicquid dictus

nostror Orator, Nuncius, & Commissarius, pro Nobis & Nomine nostro fecerit de & in Præmissis seu aliquo Præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo Die Maii.

REX universis & singulis, ad quorum Notitias præsentis Literæ pervenerint, Salutem.

Cum in quodam Tractatu &c. ut supra usque ibi, Nos igitur Rex Angliæ prædictus, cupientes Præmissa & eorum quodlibet uti inter nostros & prædicti Regis Castellæ &c. Archiducis Austriæ &c. Oratores & Commissarios Conventa, Concordata, & Conclusa fuit, bene & fideliter expediri, adimpleri, & debitè Executioni mandari Dilectum & Fidelem Consiliarium nostrum Magistrum *Nicholaum West* Legum Doctorem (de cujus Fidelitate, Industria, & Circumspectione plenè confidimus) nostrum verum & legitimum Oratorem, Procuratorem, Nuncium, & Commissarium specialem Constituimus, Facimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentibus,

Dantes & Concedentes &c. ut supra. In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo Die Maii.

De Securitate pro Dotibus Margarete prælibate.

A. D. 1506.
An. 21. H. 7. **R**EX, universis & singulis, ad quorum notitias præsentis Literæ pervenerint, Salutem.

Cum in quodam Tractatu, De Data Vicefimi Diei Mensis Martii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo quinto,

Inter nostros ex una, & Excellentissimi Illustrissimi ac Potentissimi Principis *Philippi*, Dei gratiæ, *Regis Castellæ, &c. Archiducis Austriæ, &c.* Fratris Consanguinei & Filii nostri Charissimi Ambassadors, Legatos, Oratores, Nuncios, Procuratores, & Commissarios Partibus ex altera, Initio, Concordato, & Concluso,

De & pro Matrimonio, inter Nos & Serenissimum Principem Dominam *Margaretam Ducissam, Sæbændie* Sacratissimi Romanorum Regis semper Augusti *Primo-genitam & Filiam unicum* necnon præfati *Regis Castellæ Sororem Carissi-*

mam, Deo duce, habendo & contra-hendo,

Inter alia contineatur quòd præfatus *Rex Castellæ, &c. Archidux Austriæ &c.* coram aliquo Judice, a Summo Pontifice & a Sede Apostolica, ad suam instantem Petitionem & Impetrationem, ad hoc specialiter delegato, pro Tribunali Sedente; a Duobus Notariis Publicis, in Actorum Scribis per eundem Judicem assumptis; & aliis Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, ac in Præsentia Commissarii seu Commissariorum præfati *Regis Angliæ* ad hoc Deputati seu Deputatorum, citra Finem Mensis Junii proximo sequentem post Datam Præsentium, in Persona sua comparebit, Sæque gratis liberè spontè & voluntarie submitteret & supponet eidem Judici delegato ac ejus Jurisdictioni & Coher-tioni,

A. D. 1506. Necnon coram eodem Judice, sic pro
Ann. 7. Tribunali sedente in Præsentia Commissarij seu Commissariorum Notariorum ac Testium prædictorum, liberè gratis spontè & ex ejus certa Scienâ Recognoscat & Conhæbitur, palam, publice, & expressè, Se Hæredes & Successores suos, per Contractum, Conventionem, & Pactum validum & solemnè, Debere & justè Teneri & Obligari præfato Regi Angliæ & ejus Executoribus & Assignatis, ad Solvendum eidem Regi Angliæ ejusve Executoribus & Assignatis ipsiusve aut ipsorum Deputato vel Deputatis, tam Summam Trecentarum Millium Coronarum Franciæ, boni Auri & justè ac legalis Pondèris, pro Matrimonio prædicto, quam etiam Summam Triginta Millium Odringentarum & Quingentarum Coronarum Franciæ, pro Dotibus dicitæ Domine Margarietæ ex Hispania & Sabaudia, constante dicto Matrimonio, annuatim Solvendarum, similiter boni Auri & justè ac legalis Pondèris (unaquæque Corona valente Quatuor Solidos Sterlingorum Monetæ Angliæ) vel earumdem verum Valorem in Monetâ boni Auri Sterlingi habente Cursum in Angliâ, Locis, Terminis, Modisque & Formis in Tractatu prædicto specificatis,

Effectualitèrque requiret idem Rex Castellæ &c. Archidux Austriæ &c. præfatum Judicem, pro Tribunali sedentem, ut in Eum Sententiam Excommunicationis in Scriptis ferat & fulminet exnunc, nisi, ut in dicto Tractatu dicitur & specificatur, præfato Regi Angliæ ejusve Executoribus aut Assignatis ipsiusve aut ipsorum Deputato vel Deputatis, Locis, Terminis, Modisque & formâ, in dicto Tractatu plenius specificatis, omnes & singulas præfatas Summas & quamlibet earumdem particulam solvat vel solvi faciat,

Et quòd, in eventu non Solutionis Summarum prædictarum vel alicujus Parcelle earumdem, diâs Temporibus, Terminis, aut Locis, vel earumdem temporum Terminorum aut Locorum uno sive aliquo, idem Judex eundem Regem Castellæ &c. Archiducem Austriæ &c. sic Excommunicatum fuisse & esse Denunciet, sicque Denunciari faciat & mandet,

Rogabitque insuper idem Rex præfatum Judicem & Notarios prædictos ut, super Præmissis omnibus & singulis, unum vel plura conficiant Instrumentum vel Instrumenta autenticum vel autentica, Signis & Subscriptionibus eorumdem Notariorum ungnatum seu signata, atque

aliquo Signeto autentico, sive ipsius Judicis sive alterius, ad specialem ejus Requisitionem communium sive communita; quorum quidem Instrumentorum unum, in Publicam Formam sic, ut præfertur, redactum, & præfato Sigillo communium, dicto Commissario sive Commissariis præfati Regis Angliæ præfenti seu præsentibus idem Rex Castellæ &c. Archidux Austriæ &c. tunc & ibidem tradet & deliberabit, sive tradi & deliberari faciet cum effectu;

Nos igitur Rex Angliæ prædictus, Cupiens Præmissa & eorum quodlibet, uti inter nostros & prædicti Regis Castellæ &c. Archiducis Austriæ &c. Oratores & Commissarios Conventa, Concordata, & Conclusa sunt, benè & fideliter expediri, adimpleri, & debitè Executioni mandari,

Dilectum & Fidelem Consiliarium nostrum Magistrum Nicholaum West Legum Doctorem (de cujus Fidelitate, Industria, & Circumspectione plenius credimus) nostrum verum & legitimum Oratorem, Procuratorem, Nuncium, & Commissarium specialem Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præfentes,

Dantes & Concedentes eidem Magistro Nicholaum West plenam Potestatem & Autoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, prædictum Regem Castellæ &c. Archiducem Austriæ &c. personaliter Accedendi,

Et cum eo, de & super præfatis ipsius Regis Castellæ coram Judice antedicto Comparitione, Submissione, Suppositione, Recognitione, Confessione, Requisitione, & cæteris Præmissis eorumque Circumstantiis ac Dependentiis, Communicandi, Tractandi, & Concludendi,

Necnon & prædictis Comparitioni, Submissioni, Suppositioni, Recognitioni, Confessione, & Requisitioni, ac cæteris Præmissis, ac etiam eorumdem & cujuslibet eorum Executioni & Expeditioni, personaliter Interessendi, & Præsentium suam Præstandi, ipsaque & eorum quodlibet effectualiter expediri, & Executioni mandari Videndi & Audiendi,

Ac insuper Instrumentum Publicum & Autenticum superinde, in Publicam Formam, ut præmittitur, redactum, ab eodem Rege Castellæ &c. Archiduce Austriæ &c. Petendi, Requirendi, & Recipiendi, juxta modum, formam, & effectum in prædicto Tractatu specificatos & declaratos,

Cæteraq; omnia & singula Faciendi, Exccerendi, & Exsequendi, scrique exccereri & excoqui Petendi, Audiendi, & Videndi,

A. D. 1506. Videndi, quæ in Præmissis seu circa et
 vel eorum aliquod necessaria fuerint seu
 quomodolibet oportuna, etiam si de se
 Mandatum exigant magis speciale quam
 Præsentibus est expretum, & quæ Nos
 ipsi faceremus seu facere possemus si præ-
 sentes personaliter interessemus;

Promittentes, bonis Fide & in Verbo
 Regio, & sub Obligatione omnium &
 singulorum Bonorum nostrorum Præsen-
 tium & futurorum, Nos Ratum, Gra-

tum, & Firnum atque Stabile pro per-
 petuo habituros totum & quicquid di-
 ctus Orator, Nuncios & Commissarius,
 pro Nobis & Nomine nostro, fecerit de
 & in Præmissis, seu aliquo Præmissio-
 rum.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium
 Decimo Die Maii.

De Securitate antedicta.

A. D. 1506. **R**EX universis &c. Salutem.
 Cum in quodam Tractatu &c.
 ut supra usque ibi, faciet cum ef-
 fectu, & tunc sic,

Cum tamen poterit forsitam contingere
 nullum Judicem a Summo Pontifice, ad
 Impetrationem præfatis Regis Castellæ, ob
 Temporis brevitatem, vel Locorum dis-
 tantiam, vel aliam Causam, infra tempus
 ad hoc limitatum, vel ante adventum
 Oratoris nostri ad eundem Regem
 Castellæ, ad superscripta delegari, Mo-
 rique hujusmodi Oratoris nostri ad eun-
 dem Regem Castellæ nimium protelaretur,
 si hujusmodi Delegationis Impetrationem
 prætolaretur,

Ne igitur prædicta & eorum Executio
 tam ob causam differretur, idemque
 Rex Castellæ contentus sit omnia & sin-
 gula Præmissa, quæ coram dicto Judice
 delegato faceret, adimpleret, & exequer-
 tur, tam effectualiter & formaliter, in
 omnibus & per omnia, coram aliquo Ju-
 dice ordinario velati Archiepiscopo vel
 Episcopo Regnorum, Castellæ, Legionis,
 & Aragonum facere exequi expedire
 & adimplere, sicut & non minus
 quam coram præfato Judice delegato fa-
 cere expedire exequi & adimplere debe-
 ret & teneretur,

Nos Rex Angliæ prædictus,

Cupientes nichilominus Præmissa &
 eorum quodlibet bene & fideliter expedi-
 ri, adimpleri, & debitè Executioni
 mandari,

Dilectum & Fidelem Consiliarium
 nostrum Magistrum Nicholam West Legum
 Doctorem (de cujus Fidelitate, Indus-
 triâ, & Circumspectione plenius confidimus)
 nostrum verum & legitimum Oratorem,
 Procuratorem, Nuncium, & Commissarium
 specialem Constituimus, Facimus, Ordinamus,
 & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eidem Magistro
 Nicholæ West plenam Potestatem &
 Auctoritatem ac Mandatum generale &

speciale, pro Nobis & Nomine nostro, A. D. 1506.
 prædictum Regem Castellæ &c. Archiducem
 Austriæ &c. personaliter Accedendi,

Et cum eo de & super præfatis ipsius
 Regis Castellæ, coram præfato Judice Or-
 dinario, Archiepiscopo, vel Episcopo,
 Comparitione, Submissione, Suppositione,
 Recognitione, Confessione, & Re-
 quisitione, & cæteris Præmissis, eorun-
 que Circumstantiis ac Dependentiis
 Communicandi, Tractandi, & Conclu-
 dendi,

Necnon eisdem Comparitioni, Sub-
 missioni, Suppositioni, Recognitioni,
 Confessioni, & Requisitioni, ac cæteris
 Præmissis eorun-que & eujuslibet eorun-
 dem Executioni & Expeditioni per
 præfatum Regem Castellæ, in casu prædi-
 cto, coram Judice Ordinario antedicto
 faciendis, Nobis & Nomine nostro, Af-
 sentiendi ac Consentum Præstandi, eis-
 demque personaliter Interessendi & Præ-
 sentiam suam Præstandi,

Ipsaque & eorum quodlibet tam ef-
 fectualiter & formaliter coram Judice Or-
 dinario antedicto expediri & Executioni
 mandari, sicut coram præfato Judice De-
 legato expediri & Executioni mandari
 debuisset, Videndi & Audiendi,

Ac insuper Instrumentum Publicum
 & Autenticum superinde, in Publicam
 Formam redactum, Signis & Subscrip-
 tionibus dictorum Notariorum signatum,
 atque Sigillo ipsius Judicis Ordina-
 rii communitum, ab eodem Rege Cas-
 tellæ &c. Archiduce Austriæ &c. Peten-
 di, Requirendi, & Recipiendi, juxta
 modum, formam, & effectum in præ-
 dicto Tractatu specificatos & declaratos,

Cæterâque omnia & singula Faciendi,
 Exercenti, & Exequendi, fierique ex-
 ceteri & exequi Petendi, Audiendi, &
 Videndi, quæ in Præmissis seu circa ea
 necessaria fuerint seu quomodolibet o-
 portuna, etiam si de se Mandatum exi-
 gant magis speciale quam Præsentibus
 est expretum, & quæ Nos ipsi facere-
 mus

A. D. 1506. mus seu facere possemus si Præsentes personaliter interessimus;

Mem. 7.

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, & sub Obligatione omnium & singulorum honorum nostrorum presentium & futurorum, Nos Ratam, Gratam, Firam, atque Stabile pro perpetuo habituros totum & quicquid di-

ctus Orator, Nuncius, & Commissarius noster pro Nobis & Nomine nostro fecerit de & in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

A. D. 1506

Mem. 7.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Wesmonasterium* decimo tertio Die Maii.

Confirmatio Tractatus de Intercursu.

A. D. 1506.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

Mem. 21.

EX universis & singulis &c. Salutem.

Cùm quædam Pacis Amicitiarum & Mercium Intercursus atque Mercatorum Communicationis Capitula,

Inter Reverendissimum in Christo Patrem *Willielmum*, Permissione Divinâ, *Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem & Apostolicæ Sedis Legatum Cancellarium Angliæ, *Ricardum*, Permissione Divinâ, *Wintoniensem Episcopum* Privati Sigilli nostri Custodem, *Thomam Dokwra* Priorem Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, & *Nicholaum West* Legum Doctorem, Consiliarios nostros, Oratores, Ambassiatos, Procuratores, & Commissarios nostros speciales, ex una, & Nobiles & Potentes Dominos *Michaelum de Grey* Dominum de Sempy & de Parwez Militem Ordinis Velleris Aurei Camerarium, *Johannem le Sauvage* etiam Militem Dominum Deschambeke Præsidentem Flandriæ, *Petrum Auchemant* Secretarium Ordinarium, & *Thomam Isaak* dictum *Thoisson d'Or* Regem Armarum Primarium, omnes Consiliarios, Oratores, Ambassiatos, Procuratores, & Commissarios Serenissimi Excellentissimi ac Potentissimi Principis Fratris Consanguinei & Filii nostri Carissimi *Philippi*, Dei gratiâ, Regis *Castelle, Legionis, & Granate*, ARCHIDUCIS *Austriæ*, PRINCIPIS *Aragonum & utriusque Cæcilie*, DUCIS *Burgundie, Brabantie, &c.* COMITIS *Flandriæ, &c.* pro ipso Filio nostro, Terris, Patriis, Dominis, Civitatibus, Opidis, Castris, Villis, Districibus, & Jurisdictionibus suis Brabantie, Flandriæ, Limburgiæ, Luxemburgiæ, Arthelii, Hannoniæ, Hollandiæ, Zelandiæ, Namurci, & Mechliniæ, eorundemque Mercatoribus & Subditis, Partibus ex altera,

Jampridem hincinde Conventa, Concordata, & Conclusa fuerint, sicuti in Literis desuper concessis plenius apparet & continetur,

Quarum Literarum Tenor sequitur, & A. D. 1506. est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quarum Notitias presentes Literæ pervenerint, *Michaell de Grey* Dominus de Sempy & de Pawes Miles Ordinis Velleris Aurei Camerarius, *Johannes le Sauvage* etiam Miles Dominus Deschambeke Præsides Flandriæ, *Petrum Auchemant* Secretarius Ordinarium, & *Thomam Isaak* dictus *Thoisson d'Or* Rex Armarum Primarius, omnes Consiliarii, Oratores, Ambassiatos, Procuratores, & Commissarii Serenissimi Excellentissimi ac Potentissimi Principis Domini *Philippi*, Dei gratiâ, REGIS *Castelle, Legionis, & Granate*, ARCHIDUCIS *Austriæ*, PRINCIPIS *Aragonum & utriusque Cæcilie*, DUCIS *Burgundie, Brabantie, &c.* COMITIS *Flandriæ, &c.* ab eodem sufficientem Commissionem ad Infra-scripta habentes, necnon *Willielmum*, Permissione Divinâ, *Cantuariensis Archiepiscopum* totius Angliæ Primas Apostolicæ Sedis Legatum Cancellarium Invisitissimi & Illustrissimi Principis Domini *Henrici*, Dei gratiâ, Regis *Angliæ & Franciæ, & Domini Hiberniæ*, *Ricardus*, Permissione Divinâ, *Wintoniensis Episcopus* ejusdem Domini Regis Privati Sigilli Custos, *Thomam Dokwra* Prior Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, & *Nicholaus West* Legum Doctor, Consiliarii ejusdem Domini Regis Angliæ, Oratores, Ambassiatos, Procuratores, & Commissarii præfati Domini Regis Angliæ, & ab eodem etiam ad Infra-scripta sufficienter Commissionem muniti (Quarum quidem Commissionum Tenores inferius iocseruntur) Salutem.

Cùm, apud Serenissimos ac Potentissimos Principes & Reges nostros antedictos jam dudum per Mercatores ac Subditos suos nonnullæ Quæsiæ factæ sint, propter diversimodis Quæsiiones & Difficultates, inter eosdem Mercatores

A. D. 1506. catores & utriusque Principis Theolonia-
Res. 7. rios, Publicanos, Customarios, Scrutatores, Aquæ Ballivos, & alios Officiarios, aliquamdiu ortas & habitas de & super novis Theoloniorum, Taxarum, & Impositionum Exactionibus indebitè ac de novo impositis & collectis, ac etiam Personarum Rerum & Navium Arestationibus, necnon de & super quibuscumque Sententiis contra Mercatores Anglicos latis & pronuntiatis, ac aliis multis Gravaminibus, in Terris, Patriis, Dominiis, Portubus, Districtibus, & Obedientiis utriusque Principis, contra Tractatum Intercursum, ut iidem Mercatores & Subditi asserunt, eis hincinde factis & illatis,

Propter quæ Gravamina iidem Mercatores a mutuo Commercio, penes ad Tres Annos, sese subtraxerunt & abstinuerunt, in utriusque Principis ac Subditorum suorum Præjudicium & Dammum non modicum,

Nos igitur, Principum prædictorum Oratores,

Considerantes quàm vera, integra, stabilis Amicitia, Liga, Pax, & Usus sit inter ipsos Illustrissimos ac Potentissimos Reges nostros, qui Se tanquam Pater Filium & Filius Patrem mutuis Amoribus & Dilectionibus amplectuntur, nec inter eorum Subditos aliquam Dissenfionis Materiam esse decet Quorum Principes tanto Amoris Vinculo conjunguntur, set quicquid Principes inter Se voluerint eorum etiam Subditi inter Se velle & profequi debent,

Ad prædicta igitur Gravamina, Difficultates, Quæstiones, Differentias, & Ambiguitates Componendas, Tollendas, & Resolvendas specialiter Ordinati,

Convenimus, Concordamus, & Concludimus in hunc qui sequitur modum,

INPRIMIS, Convenit, Concordatum, & Conclufum est quòd omnia & singula Capitula omnium & singulorum Tractatum, de & pro Mercium Intercursum, inter Oratores & Commissarios Regum prædictorum ante hæc tempora inita, concordata, & conclusa, in omnibus & per omnia (nisi quatenus Capitalis vel Articulis præsentis Tractatus aut eorum alicui expressè repugnaverint & contradixerint) quatenus concernunt Mercium Intercursum in sup Robore maneat & effectu; ita quòd per nulla, in præsentis Tractatu inscripta aut inserta, vel sub quocumque verborum serie scribenda aut inferenda, a beneficio Articulorum si-

ve Capitulorum præfatorum Tractatum aut eorum alicujus, quatenus concernunt Mercium Intercursum, aliter quàm supradictum est, quovis modo recedatur;

Quos quidem omnes & singulos Tractatus prædictos, quatenus concernunt Mercium Intercursum, pro hic insertis habemus & haberi volumus.

ITEM, Convenit, Concordatum, & Conclufum est, quòd a Mercatoribus Subditis utriusque Principis, aut ab eorum aliquo, vel ab eorum Heredibus & Successoribus, Factoribus, Artornatis, Negotiorum Gestoribus, Servitoribus, aut Ministris, ratione alicujus aut aliquorum Theolonii sive Theoloniorum, Vestigalium, Customarum, aut Exactionum, ante Datam Præsentium per aliquem Principum prædictorum quovismodo præfatorum, eorum Hæredes aut Successores, Locatenentes, Burgimagistros, Capitaneos, Ballivos, Scabios, Schultetos, Theolonarios, Publicanos, Customarios, Legilatores, aut alios Officiarios sive Deputatos quocumque, præfentes sive futuros, nichil omninò, per Viam Facti aut Juris, aut Titulo quovis vel Colore, exigetur aut requiretur, set quòd uterque Principum prædictorum, eorum Hæredes, Successores, Locatenentes, Burgimagistri, Capitanei, Ballivi, Scabini, Schulteti, Theolonarii, Customarii, Publicani, & alii Officiarii sive Deputati quicunque, præfentes & futuri, ab omni Adione, Clameo, Petitione, Exactione, Levatione omnium & singularum Summarum Pecuniarum, quas & quam pro quibuscumque Theolonis, Impositionibus, Customis, Taxis, Vestigalibus, & Exactionibus aut eorum aliquo, ab Origine Mundi usque ad Datam Præsentium, contra Subditos Principum prædictorum respectivè habuerunt, habent, vel habere poterunt vel prætendant, pro perpetuis futuris temporibus, per Præfentes exclusi habeantur & censentur, nec pro eisdem Theolonis, Impositionibus, Taxis, Vestigalibus, Customis, aut Exactionibus, in Personis, Navibus, Bonis, Mercandis, aut Rebus, præfati Mercatores aut Subditi, pro omni præterito tempore, quovis modo molestentur, set ab omnibus & singulis Theolonis, Customis & Impositionibus prædictis Liberi & Immunes imperpetuum habeantur & reputentur.

ITEM, quòd nullorum Decretorum, Judiciorum, Sententiarum interlocutoriarum sive diffinitivarum, & Processuum Judiciariorum quorumcumque, per quocumque seu quoscumque Judicem vel

A. D. 1506. Judices, quacumque Commissione aut
Item. 7. Auctoritate, in Terris, Patriis, Dominiis, aut Obedientis dictorum Principum aut eorum alicujus, directè vel indirectè, contra Governatorem sive Magistrum & Societatem Nationis Anglicanæ, aut aliquem vel aliquos Mercatorem vel Mercatores ejusdem Societatis, eorumve Hæredes aut Successores, Factores, Attornatos, Negotiorum Gestores, Servientes; aut Ministros, vel contra aliquos Mercatores aut Subditos præfati Regis Castellæ &c. Archiducis Austriæ &c. eorumve Hæredes aut Successores, Attornatos, Negotiorum Gestores, Servitores, aut Ministros, aut aliorum præfatorum Principum Subditos quoscumque, sub quacumque Verborum seriè, de & super Theoloneis, Impositionibus, Taxis, Vestigialibus, aut Exactionibus, Personarum, Navium, sive Bonorum Arrestationibus, aut aliis Oneribus aut Gravaminibus, factorum dictorum latorum & pronunciatorum, per præfatos Principes, eorumve Hæredes aut Successores, Locatenentes, Burgimagistros, Capitaneos, Ballivos, Scabios, Schultetos, Theolonarios, Publicanos, aut alios Officiarios sive Deputatos quoscumque præfentes vel futuros, ullo unquam tempore Executio fiet aut fieri permittetur.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclusum est quòd omnes & singuli Mercatores Subditi præfati Illustrissimi Regis Angliæ, cum Pannis Anglicanis, Bonis, Navibus, Rebus, & Mercibus quibuscumque, tam ad Opidum Burgense in Flandria, per Terram Mare & Aquas dulces, quam ad Terras, Patrias, Dominia, Portus, Villas, Opida, Civitates, ac Districus Brabantia, Luxemburgia, Lucenburgia, Arthesia, Hanonia, Hollandia, Zelandia, Namurci, & Mechlinia, liberè accedere, navigare, venire, morari, & perhendarè, & ibidem omnia Mercium genera, cum quibuscumque Mercatoribus, cujuscumque Nationis extiterint, emere & vendere, & cum eisdem Pannis, Bonis, Navibus, Rebus, & Mercibus ad alia Regna, Loca, & Patrias quacumque liberè recedere possint & valeant:

Et, quando ac quotiens contingat dictos Mercatores Angliæ, cum Pannis, Navibus, Rebus, Mercibus, & aliis Bonis prædictis, ad dictum Opidum Burgense se conferre, eorum Panni, Naves, aut Bona prædicta, ratione aliquarum Prohibitionum, Ordinationum, aut Constitutionum, ante hæc tempo-

ra quacumque Auctoritate factarum, A. D. 1506. nullo modo arrestabuntur aut confiscabuntur; Item. 7.

Non tamen licebit præfatis Mercatoribus Angliæ aut eorum alicui in prædicto Opido Burgense vel in aliquo alio Opido, Villa, vel Loco dicti Comitatus Flandriae Pannos suos Scindere, nec quoquo modo Tingere, Tondere, aut per Fullones parari facere, nec aliter nisi per Paccum vel Paccos, vel integrum Pannum vel integros Pannos in Grosso dumtaxat vendere & exponere.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclusum est quòd, cum dicti Mercatores Angliæ, eorum Successores, Factores, Attornati, Negotiorum Gestores, Ministri, & Servitores, cum Rebus, Navibus, aut Bonis suis, ut præmittitur, ad Opidum Andwerpiæ in Brabantia se conferant, non solvent ibidem, neque in aliquo alio Loco, per Terram, Mare, vel Aquas dulces, illuc Navigando, Renavigando, neque Anchorando vel ad Anchoram Morando, Eundo, vel inde Redeundo aut Revertendo, Theoloneum Zelandia vulgariter dictum SEWESSE TOLLE aut HOUNTTE TOLLE, set solvent dumtaxat Theoloneum secundum Taxam, in Privilegiis, eisdem Mercatoribus, per, Bone Memoriz, *Domini Ducem Philippum*, olim concessis, specificatam:

Et cum præfati Mercatores Angliæ, eorum Successores, Factores, Attornati, Negotiorum Gestores, Servitores, & Ministri ad Opidum de Berghers, vel ad Opidum de Migdelburgh, cum Bonis, Navibus, Rebus, & Mercibus suis, ut prædicitur, se conferant, non solvent ibidem, neque in aliquo alio, per Terram, Mare, vel Aquas dulces, illuc Navigando, Renavigando, neque Anchorando vel ad Anchoram morando, Eundo vel Redeundo aut Revertendo, Theoloneum Brabantia:

Et cum Mercatores Angliæ, cum Pannis, Bonis, Navibus, aut Rebus suis, ad Opidum de Bruges venerint, non solvent ibidem, nec in aliquo alio Loco, per Terram, Mare, vel Aquas dulces, illuc Navigando, Renavigando, neque Anchorando, vel ad Anchoram Morando, Eundo, vel inde Redeundo aut Revertendo, Theoloneum Zelandia, vocatum SEWESSE TOLLE:

Licetbitque eisdem Mercatoribus in Fluchibus & Aquis Flandria & Zelandia Naves suas anchorare, & ad Anchoram cum eisdem morari & quiescere, & Mercos suas ex Navibus suis in
 alias

A. D. 1506. alias Naves quascunque Exonerare, & ad dicta Opida de Bruges, Andwerpiæ, A. D. 1506.

non. 7.

Berghers, & Middilburgh, & eorum quodlibet Vehere vel Vehi facere, absque Solutione alicujus Theolonei sive Custumæ, nisi Merces suas in Navibus vendiderint, vel ad Terram posuerunt, & easdem Merces Venditioni exposuerunt, aut Terras, Patrias, & Dominia præfati Regis Castellæ &c. Archiducis Austriæ &c. Ducis Burgundiæ pertransierint, & ad alias Provincias easdem traduxerint.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, quod omnes & singuli Mercatores Terrarum, Patriarum, Dominiorum dicti Regis Castellæ &c. Archiducis Austriæ &c. venientes ad Regnum, Terras, Patrias, Dominia, Portus, Districus, Jurisdictiones, & Obedientias præfati Regis Angliæ, cum suis Navibus, Bonis, Rebus, & Mercibus quibuscunque, solita & consueta Theolonea sive Custumas solvent, solverèque tenebuntur & obligabuntur, juxta & secundam formam Tractatus Mercium Intercursus, de Data Vicefimi quarti Diei Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo quinto.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quod, nullo modo licebit præfato Regi Castellæ &c. Archiduci Austriæ, nec dictis Burgimagistris, Capitaneis, Ballivis, Scabinis, Schuletis, Gubernatoribus Villarum, Opidorum, aut Civitatum sub Obedientia præfati Regis Castellæ, &c. Archiducis Austriæ, &c. existentium, aut eorum alicui, Pannos Anglicanos, ratione aliquorum Privilegiorum, per eundem Regem Castellæ &c. Archiducem Austriæ, &c. aut ejus Progenitores sub quocumque Verborum Tenore concessorum, aut ratione Statutorum, Ordinationum, aut Consuetudinum dictorum Opidorum, Civitatum, aut Villarum, ex aliqua Patria vel aliquibus Patriis præfati Regis Castellæ &c. Archiducis Austriæ, &c. vel ab eorundem Patriarum Opido, Villa, Territorio, Jurisdictione, aut Loco, directè vel indirectè, ad tempus vel imperpetuum, Bannire vel Banniri facere, vel Opidanos, Cives, aut alios in eisdem aut eorum aliquo Inhabitantes vel Morantes, nè hujusmodi Pannos Anglicanos Scindant vel Utantur, Prohibere, aut aliqua Onera sive Gravamina super Empores & Venditores eorundem Pannorum imponere; Et, si quæ talia facta aut imposita sint, teneantur omnino deponere & amovere, & pro

sic Depositis, & Amotis per Præfatos A. D. 1506. non. 7.
 tes habeantur, censentur, & reputentur; Provisio tamen quod præfens Articulus, quoad prohibitam Pannorum Scissuram, ad Civitates, Opida, vel Villas Comitatus Flandriæ nullo modo se extendatur:

Et, si prædictus Rex Castellæ &c. Archidux Austriæ &c. ejusve Hæredes vel Successores aut Burgimagistri, Locatenentes, Capitanei, Ballivi, Schuleteti, Legislatores, Scobini, & alii Officiarii quicunque quarumcunque Patriarum vel Opidorum ipsius Regis Castellæ &c. aliqua alia plura vel majora Theolonea, Impositiones, Taxas, Vestigalia, Onera, aut Gravamina, quam in superioribus Articulis dictum est, insuturum super Personas, Naves, Bona, Mercandisias, aut Res quascunque dictorum Mercatorum Angliæ, directè vel indirectè, imponere aut levare voluerit, proposuerit, & decreverit, voluerint, proposuerint, aut decreverint, vel nè ipsi Mercatores Angliæ ad dictum Opidum Burgense cum Pannis Anglicanis accedant, vel Pannos Anglicanos quovis modo Bannire, aut Usum eorum in suis Patriis, Terris, Dominiis, aut Dicionibus, Opidis, Villis, aut Civitatibus Prohibere voluerit vel voluerint, tunc & in eo Casu idem Rex Castellæ &c. Archidux Austriæ &c. ejusve Hæredes, Successores, aut Locatenentes Magistrum sive Gubernatorem Mercatorum Nationis Anglicanæ, qui pro tempore erit, per unum Annum integrum, proximo & immediatè præcedentem Diem quo hujusmodi Theoloneum aut Theolonea Impositiones, Taxas, Vestigalia, aut alia Onera aut Gravamina, ut præfertur, levari aut exigi, vel Banna aut dictas Prohibitiones facere decreverit aut decreverint, per Literas suas, Manu sua subscriptas & suo Magno aut Secreto Sigillo sigillatas, vel per Tres Publicas Proclamationes, in Nundinis Publicis, Tribus separatis ac distinctis Diebus, faciendas, & eorundem Proclamationum veras Copias præfato Gubernatori, infra Octo Dies, tempus dictarum Proclamationum proximo & immediatè sequentes, si eadem Copiæ a Sculetis, Ballivis, Villicis, Majoribus, Marchionibus, Legillatoribus, aut aliis Officiariis, aut eorum aliquo petantur & requirantur, tradendas & deliberandas, tam de Impositione, Levatione, & Executione hujusmodi Theoloneorum, Vestigialium, Onerum, aut Gravaminum Præmissorum, quam de prædictis Bannis & Prohibitionibus, certiorum facere

certe

A. D. 1506. cere & reddere per Præsentes obligetur & teneatur, obligantur & teneantur, obligabunturque & tenebuntur; ad finem quoddam dicti Mercatores Angliæ possunt, illo integro Anno pendente, & suis Creditoribus solvere, & a suis Debitoribus Debita sua exigere & recipere, & Naves, Bona, ac Merces suas quascumque, securè & impunè, sine contradictione, inquietatione, perturbatione, aut molestatione quacumque, a dictis Patriis, Terris, Dominis, Portibus, Districtibus, & Jurisdictionibus dicti Regis Castellæ, *Æ. Archiducis Austriae* &c. ad & in alia Regna, Patrias, & Domina quæcumque; traducere & transportare, ac traduci & transportari facere.

ITEM, Convenium, Concordatum, & Conclufum est quoddam, tam Mercatores Angliæ quam alii Mercatores, cujuscumque Nationis existant, ad & per totum Comitatum Flandriæ & quæcumque alia Domina, Patrias, Terras, Opida, Villas, Civitates, Jurisdictiones, & Obedientias dicti Regis Castellæ, *Æ. Archiducis Austriae* &c. præfatos Pannos Anglicanos, absque aliquo; antè hæc tempora factis, vel in futurum, aliter quam supradictum est, per Regem Castellæ *Æ. Archiducem Austriae* &c. faciendâ, Impositione, Exactione, Forisfacturâ, aut Confiscatione (nisi in Casibus, quibus, propter Crimina, Jura Forisfacturam, aut Confiscationem expresse concedunt & requirunt) per ipsum Regem Castellæ *Æ. Archiducem Austriae*, &c. Burgimagistros, Capitaneos, Ballivos, Scabinos, Schultetos, Gubernatores, Publicanos, Theolotarios, aut alios Officiarios quoscumque, super præfatos Mercatores Anglicos vel alios, cujuscumque Nationis existant, vel eorum aliquem, aut super Pannos Anglicanos, directè vel indirectè, exigendâ vel levandâ, liberè & impunè ad alia Loca quæcumque quorumcumque aliorum Regnorum, Patriarum, & Dominiorum vehere, traducere, vehi ac traduci facere possint & valent; Ac etiam Articulus de Depositione Florentiæ & aliorum Onorum, Mercatoribus Angliæ, & aliis Mercatoribus cujuscumque Nationis Mercium & Pannorum Emptoribus, impostorum, in Tractata de Mercium Intercurso, de Data Vicefimi quinti Die Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quadringentesimo, Nonagesimo nono, in omnibus & per omnia tenebitur & observabitur; Mercatores tamen non Anglici a Solutione Custu-

marum & Theoloneorum antiquorum, A. D. 1506. virtute præsentis Articuli, minimè excludantur.

ITEM, Convenium, Concordatum, & Conclufum est, quoddam nullæ Naves, Bona, Res, aut Merces Mercatores & Subditorum alicujus Principum prædictorum, eorundemve Subditorum, Heredum aut Successorum, Factorum, Procuratorum, Negotiorum Gestorum, Attornatorum, Servitorum, aut Ministrorum, pro aliqua Causa, Culpa, Offenso, aut Debito, Crimine, aut Delicto alicujus Personæ vel Personarum particularium vel privatarum, Arrestabantur, Molestabantur, aut abire quovis modo Impediuntur; set solum Personæ Offendens & Delinquens, reâ ac culpabilis, aut Ære alieno gravata, & ejusdem Personæ, Naves, Bona, & Merces arrestari & detineri permittentur.

ITEM, Convenium, Concordatum, & Conclufum est quoddam, quoniamcumque contingit Mercatores Angliæ venire ad Nundinas Andwerpersem, Bergenem, vel alias Patriarum Domini Regis Castellæ *Æ. Archiducis Austriae* &c. ac etiam extra Nundinas, eis ibidem licebit emere tales Mercantias quales voluerint, & pro tali Precio in quo simul cum Venditoribus convenire poterunt, absque eo quod Superior ipsorum Mercatores Angliæ (vulgarî nomine COURTMASTER nuncupatus) per se seu cum aliquibus ejusdem Anglicanæ Nationis possit Mercibus, pro Anglicis emendis, Precium limitatum constituere, seu aliquam Penam ordinare in Transgrediendo illud certum Precium; salvis tamen Privilegiis ac Libertatibus, dictis Mercatoribus Anglicanis indultis & concessis; idem etiam observabitur ex Parte Subditorum Regis Castellæ *Æ. Archiducis Austriae* &c. & in Nundinis prædictis.

ITEM, neq; de cætero licebit Nationi Anglicanæ Statuta seu Ordinationes facere contra aliqua Opida seu Personas Patriarum præfati Domini Regis Castellæ *Æ. Archiducis Austriae* &c. ordinando quoddam Merces vel Bona talis Villæ vel Personæ nullus emat Anglicorum, nisi fortè per dictos Oppidanos aut præfatos Personas Mercatores Angliæ aut eorum Factores malè tractati Fraudati aut aliter Dampnificati fuerint; salvis etiam Privilegiis ac Libertatibus, dictis Mercatoribus Anglicanis indultis & concessis; idem etiam observabitur ex Parte Subditorum dicti Domini Regis Castellæ *Æ. Archiducis Austriae* &c.

ITEM,

A. D. 1406. **ITEM**, Mercatores & Subditi Domini Regis Angliæ deinceps quascumque massas Auri vel Argenti, vocatas Bullion, extra Patrias dicti Domini Regis Castellæ &c. Archiducis Austriæ &c. per eos seu eorum Deputatos vel Factores emptas, vel aliter acquisitas, seu impostum Emendas vel Acquirendas, licenter & impunè, per quemcumque Loca Patriarum dicti Regis Castellæ &c. Archiducis Austriæ &c. Ducere seu Ducere facere, & ab eisdem Locis & Patriis in Regnum Angliæ, totiens quotiens voluerint, Traducere & Transportare poterint & valebunt; Proviso quodd dicti Anglici seu eorum Factores huiusmodi Bullionam, per se aut eorum Factores emptam seu, ut præmittitur, acquisitam, unâ cum Certificacione autentiquâ Villæ vel Oppidi ubi ipsam Bullioniam emerant vel aliter acquisierunt, & de Emptione seu Acquisitione ipsius Bullionæ & Quantitatis ejusdem Principali Officiario dicti Domini Regis Castellæ &c. Archiducis Austriæ &c. vel in ipsius Absentia suas Vices gerenti, proximæ Villæ post Introitum suum in Patria dicti Regis exhibeant & ostendant, super qua Offensione ipsi Ostendentes Testimoniale seu Certificatorium, Manu dicti Officiarii, vel ipso Absente suas Vices gerentis, signatum vel ipsius Sigillo sigillatum, ab eo, cui talis Offensio fiet, recipient & habebunt; nichil penitus pro dicto Testimoniâli aut aliâ quacumque Causâ solvendo præter unum Solidum Grosforum Flandriæ: Et Casu quo dictus Anglicus huiusmodi Bullioniam, per se vel suos Factores emptam seu, ut præmittitur, acquisitam, educere voluerit, & in Exitu a Patriis Testimoniale seu Certificatorium prædictum non exhibuerit, tunc Penam illam incurret quam incurrerent Extrahentes Bullioniam infra Patrias dicti Domini Regis Castellæ &c. Archiducis Austriæ &c. emptam; Et idem licebit Subditis ejusdem Domini Regis Castellæ &c. Archiducis Austriæ &c. in Angliâ.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quodd Officiarii Principum prædictorum & eorum utriusque, ad Scrutandum Mercandis per Terram, Mare, vel Aquas dulces venditas vel vendendas ordinati, in Visitando Mercandis vel Naves nil Dampnificabunt de Bonis seu Mercibus Subditorum unius vel alterius Principum prædictorum, sed ea benè & honestè tractabunt & visitabunt absque Violentia, frangendo Pugionibus vel aliis Instrumentis quibuscumque Barellos, Saccos,

Cistas, Sarcinulas, seu alias Paccaturas & D. 1506. quascumque; si verò, ex nulla rationabili aut probabili Causâ, huiusmodi Saccos, Barellos, Cistas, Sarcinulas, aut alias Paccaturas fregerint, aperuerint, aut dissoluerint, ad huiusmodi Barellos, Saccos, Cistas, Sarcinulas, & Paccaturas, Recerendum, Reparandum, & Repaccandum suis Sumptibus & Expensis teneantur: Scrutatores autem huiusmodi, in exequendo suas Officia, in Patriis Principum prædictorum, nullas Exactiones faciant super ipsos quorum Bona seu Merces scrutantur, nec eosdem cogent ad Venditionem suarum Rerum, aut alicujus Partis, pro aliquo Precio, per ipsos Scrutatores contra Voluntatem Venditorum Statuto; Et temerè Contravenientes teneantur Penâ Incarcerationis per unum Mensem, unâ cum Dampno & Interesse Partis Læsæ; & ulterius ad Beneficium Principis, in cujus Regno vel Patria deliquerint, eâ Pecuniarum Summâ multentur que Principi aut suis Consiliariis vel Officiariis rationalis videbitur.

ITEM, quia in Paccatura Sigatura & Nominatione Lanarum nonnulli Defectus, per Paccatores vel alios, post Novissimum Intercursum factum, reperi sunt, ut asserunt earundem Lanarum Emptores, eo quod olim Tringinta Sex vel Tringinta Ocho Lanarum genera in Stapula Caleffi vendi consueverunt, hodiè verò tantum Decem vel Duodecim Lanarum Conditiones & Differentias, & eas quidem que melioris & carioris Precii sunt, Deteriores verò non sub suis Nominibus sed melioribus mixtas, afferunt Venditores; ad huiusmodi Erroribus obviandum, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quodd Mercatores Stapulæ Caleffi deinceps sub suis Nominibus & Patriis propriis fideliter ad dictam Stapulam adducere seu adduci facient genera Lanarum quæ sequuntur; videlicet,

Bonas Lanas de Lempsler, Mediocres Lempsler,

Bonas Lanas de Marche, Mediocres Marche, Pejores Marche,

Bonas Lanas de Coteswold, Mediocres Coteswold, Pejores Coteswold,

Bonas Lanas de Berkshyre, Mediocres Berkshyre,

Bonas Lanas invenis Coteswold, Mediocres invenis Coteswold,

Bonas Lanas de Lindesey, Mediocres Lindesey,

Bonas Lanas de Kesten, Mediocres Kesten,

A. D. 1506. Bonas Lanæ de *Rotland*, Mediocres
Rotland,
 Bonas Lanæ de *Holand*, Mediocres

Item. 7.

Holand,
 Bonas Lanæ de *Low Lindesey*, Mediocres
Low Lindesey,

Bonas Lanæ de *Northbalaud*,
 Bonas Lanæ de *Northfolk*, Mediocres
Northfolk,

Bonas Lanæ de *Kent*, Mediocres de
Kent,

Bonas Lanæ de *Lindesey Marishe*, Mediocres
Lindesey Marishe,

Licetbitque Subditis dicti Regis *Cassella* &c. *Archiducis Austria* &c. Lanæ Caleffi Emere volentibus, eandem Lanæ in sua ac aliorum suæ Nationis Peritorum, quos secum adducere volent, Prasentia totaliter ex Serpelleris & Saccis extrahere vel extrahi facere, & sic Extrahæ per singula Vellera si voluerint videre & visitare, easdemque Lanæ Extrahæ & Visitatæ per ipsos aut per Peccatorem vel alium quemcumque etiam in eorum Prasentia in Saccos five Serpelleris reponere, recludere, vel repacare, Sumptibus & Expensis Visitantium & hoc fieri Peccatum si eadem Lanæ bonæ & bonè pacatæ secundum formam super eisdem Saccos inscriptam reperiantur, si non tunc Expensis Mercatoris Stapulæ Repacatio fieri debet: Et pro sua majori Securitate super eisdem Saccis five Serpelleris, si sibi videatur expediens, Signa & Marcas suas apponere.

ITEM, quibus nulli Officarii Civitatum & Opidorum Regnorum & Patriarum Principum prædictorum & eorum Deputati, non sine magna eorumdem Principum Displacitâ, nonnunquam longè majora Vestigalia, Theolonea, Custumæ, Munera, Onera, Stipendia, Regarda, Deveria, & Exactiones, ac alia Mercatoribus Subditis Principum prædictorum nimis Gravia & Onerosa, exigunt, extorquent, & requirunt, quàm de Jure exigere aut requirere deberent, ad hujusmodi ergo Exactiones & Exactiones perpetuis futuris temporibus evitandum, abolendum, adnichilandum, & annullandum, & ut Mercatores prædicti planius & plenius sciant & intelligant qualem & quantum Pecuniarum Summam pro Mercibus, Navibus, Bonis, & Rebus suis Officariis prædictis solvere teneantur & debeant, conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, in Valvis Dumis Custumariarum, Publicanorum, five Theoloneorum, in singulis Civitatibus & Opidis subscriptis (videlicet, in Civitate Londoniæ in Anglia, in Opidis

Burgenfi, Andwarpiæ, Barg, & Mid-A. D. 1506. delburgi prædictis) publicè affigatur & suspendatur una Tabula alicujus Sigilli autentici appensione munita, ita quòd Mercatores prædicti liberam habeant & habere possint facultatem eam Accedendi, Inspectiendi, & Legendi, quòdque in illa Tabula fideliter scribantur & annotentur omnia & singula Vestigalia, Theolonea, Custumæ, Munera, Onera, Stipendia, Regarda, Deveria, Exactiones, & Jura, Civitatibus & Opidis prædictis ac eorum Officariis pro singulis quibuscumque Mercibus, Navibus, Bonis, & Rebus illis per Terram Mare & Aquas dulces invecis vel inde evenhendia respectivè debita & solvi consuetæ: Ex si quis Officiarium prædictorum vel suorum Deputatorum quicquid supra & ultra Inscripserit & Annotata in Tabula prædicta ab aliquo Mercatore prædictorum pro Mercibus, Navibus, Bonis, aut Rebus suis, Nominè Theolonei, Vestigalii, Custumæ, Muneris, Oneris, Stipendii, Regardi, Deverii, vel Exactionis directè vel indirectè, publicè vel occultè petat, exigat, vel recipiat, etiam si gratis Ei offeratur, Officiarius & Officarii, & eorum Deputati talia indebitè petentes, exigentes vel recipientes, & eorum Consiliaris vel Officarius Regis illius Patriæ, in qua sic deliquerint, inde Condicti, non solum Carceribus, ad Octo Dies ad minus in eisdem continuè remansuri, & ante Deliberationem ab eisdem Parti Læse satisfactori, mancipabuntur, verum etiam, ad Arbitrium Principis in ejus Regno vel Patria deliquerint, vel Consiliariorum aut Officiorum suorum, condignâ Pœnâ Pecuniariâ multabuntur: Et nè hæc Ordinatio vel Conventio alicquem lateat Officiorum prædictorum, & nè ejus Ignorantiam probabiliter pretendere valeant, Concordatum & Conclusum est quòd Finis istius Articuli, incipiendo (videlicet) ibi, si quis Officiarium &c. usque ad Finem, inferatur in Calce Tabulæ prædictæ; renovetur quoque Tabula cum Clausula per Cives & Opidanos Civitatis & Opidorum prædictorum quotiens opus fuerit.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd nec præsentis Tractatus nec aliquis Articulus five Capitulum, nec aliquid in eisdem contentum, ad Regna Castellæ, Ligionis, Granae, aut alia ejusdem Regis *Cassella* Regna quascumque, aut eorumdem Regnorum Mercatores vel Subditos quoquo modo directè vel indirectè extendatur, aut de eisdem Regnis eorumdemve

demve

A.D. 1506. demve Regnorum Mercatoribus vel Subditis quovismodo intelligatur; set quòd supradicta omnia & singula pro Terris, Patriis, Dominis, Civitatibus, Opidis, Castris, Villis, Districibus, Jurisdictionibus Brabantie, Flandria, Limburgie, Luxemburgie, Arthetii, Hannonie, Hollandie, Zelandie, Namurci, & Mechlinie, eorumdemque Terrarum, Patriarum, Dominiorum, Civitatum, Opidorum, Castrorum, Villarum, Districuum, Jurisdictionum Mercatoribus & Subditis duntaxat Conventa, Concordata, & Conclusa fuisse & esse per Præfentes censentur & habentur.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd Illustrissimus Dominus Rex Anglie antedictus infra tres Menses proximo & immediatè sequentes Datam presentis Tractatus, Litteras suas Patentes, Magno Sigillo suo sigillatas & propriâ Manu suâ subscriptas, Confirmatorias ac Ratificatorias omnium & singulorum Capitulorum presentis Tractatus, quatenus ipsum Dominum Regem Anglie aut ejus Subditos concernunt aut concernere poterunt, Commissariis dicti Domini Regis Castellæ &c. Archiducis Austrie &c. in Villa Calesti, sufficienter in hac parte autorisatis, tradet & deliberabit, aut tradi & deliberari faciet & mandabit: Et simili modo dictus Dominus REX Castellæ, &c. ARCHIDUX Austrie, DUX Burgundie, &c. Brabantie, COMES Flandrie, &c. infra Tres Menses proximo & immediatè sequentes Datam presentis Tractatus, Litteras suas Patentes, in bona & sufficienti formâ factas & conceptas, Magno Sigillo suo sigillatas & propriâ Manu suâ subscriptas & consignatas, Confirmatorias ac Ratificatorias omnium & singulorum Capitulorum presentis Tractatus, quatenus ipsum Dominum Regem Castellæ &c. Archiducem Austrie &c. aut ejus Subditos concernunt aut concernere poterunt, Commissariis dicti Domini Regis Anglie in Villa Calesti, sufficienter in ea parte autorisatis, tradet & deliberabit, tradive & deliberari faciet & mandabit.

Sequuntur Tenores Commissionum,

Philippus, Dei gratiâ, REX Castellæ, Legionis, & Granada, ARCHIDUX Austrie, PRINCEPS Aragonum, DUX Burgundie, Leoburgie, Brabantie, Stirie, Carintie, Carnioli, Limburgie, Luxemburgie, & Geldrie, COMES Flandrie, Habsburgen, Tyrolis, Arthetii, Burgundie PALATINUS & Hannonia LAND-

GRAVIUS Elstie MARCHIO Burgonie A.D. 1506 & Sacri Romani Imperii, Hollandie, Zelandie, Foveetis, Kiborcy, Namurci, & Zutpharie COMES, DOMINUS Frisie, Marce, Sclenonie, Portusuanie, Salinarum, & Mechlinie, universis & singulis, præfentes Litteras inspecturis, Salfitem.

Cùm, ex Parte Mercatorum Anglicanæ Nationis, Terras, Ditiones, & Dominia infra Incolentium, orâ sit nuper & delata quardam Querela apud Illustrissimum ac Potentissimum Principem Fratrem & Consanguineum nostrum tanquam Patrem Charissimum Anglorum Regem, super quibusdam per eos assertis Exactionibus & Attemptatis, contra Tractatum Exercitiumque Commerciorum atque mutuum usum amicabilemque & utilem Mercium & Mercatorum Intercursum, jampridem per nostros & ejusdem Fratris & Consanguinei nostri in hac parte Deputatos, Oratores, Commissarios, & Procuratores, pro Regnis, Patriis, Terris, Ditionibus, Dominis, Subditis, & Vassallis suis & nostris initis, concordatos, & pulcherrimè conclusos, prout in Litteris dictorum Commissariorum desuper concessis, & per Nos Principes antedictos Confirmatis, latius continetur & specificatur,

Notum facimus quòd Nos,

Pro hujusmodi Querelâ, sic, ut præmittitur, orâ, penitus extinguendâ, & ipsorum in hac parte Attemptatorum per eosdem Mercatores assertorum debitâ Reformatione, ac ad omnes Ambiguitates & Differentias tollendum, necnon pro firmiori Observantiâ hujusmodi Tractatus Commerciorum, & amicabile Mercium & Mercatorum Intercursus post-hac & imperpetuum habendâ, faciendâ, & observandâ,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Nobis Fidorum, Domini *Michaelis de Croi* Domini de Sempri Consanguinei Consilarii Cambellani & Ordinis nostri Velleris Aurei Militis, Domini *Johannis le Sauvage* etiam Militis Domini Deschambea Consulatûs nostri Flandrie Præsidentis, Magistrî *Petri Anchemant* Secretarii nostri Ordinarii, & *Thome Isack* aliâs *Iboisou d'Or*, plenariè confidentes,

Ipsos Quatuor seu eorum Tres aut Duos, ex certâ Scientiâ, nostros Oratores, Ambassadors, Procuratores, & Nuncios speciales ad prædicta specialiter & expressè Commisimus, Ordinavimus, & Deputavimus, Committimus, Ordinavimus, & Deputavimus per Præsentes,

Dantes

A. D. 1506. Dantes & Concedentes eisdem Quatuor seu Tribus aut Duobus eorum plenam & omnimodam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, per eandem Præsentem, Eundem & Se Transferendi, pro & Nomine nostro, apud eundem Illustrissimum ac Potentissimum Principem Fratrem Consanguineum & optimum *Patrem nostrum Anglorum Regem*,

Et cum ipso, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem Fratre & Consanguineo nostro habentibus, de & super quibuscumque hujusmodi Commercii Exercitiōque Commerciorum ac mutuo & amabili Mercium & Mercatorum Intercursu, inter Nos, Heredes, & Successores nostros, atque Regna, Terras, Patrias, Ditiones, Dominia, & Loca nostra & sua quæcumque, Subditos, Vassallos, Confederatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adherentes nostros & suos quoscumque, Continuandis & Observandis, ac de & super Reformatione quoruncumque Attemptatorum, si qua sint contra Formam & Tenorem Tractatus Libertatum & Privilegiorum prædictorum illata & perpetrata, Tractandi, Apprehendi, Concordandi, & finaliter Concludendi, atque de & super Theolonis nostris Brabantie & Zellandie, pro quibus nuper orta est Quæstio, moderandis, &, si expedire videatur, ad certum tempus vel imperpetuum Quietandis,

Necnon super hujusmodi Appunctuatis, Concordatis, & Conclutis, ceterisque omnibus & singulis, Præmissa qualitercumque concernentibus, que cum præfato Fratre & Consanguineo nostro, seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, Appunctuata, Promissa, Concordata, & Concluta fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Distribuendi, Literasque alias consimilis effectus & vigoris ex altera Parte Petendi & Recipendi,

Et generaliter omnia & singula Præmissa & Præmissorum singula qualitercumque concernentia Faciendi, Exercenti, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere possemus si presentes & personaliter interessemus, etiam si talia sint que Mandatum exigant magis speciale quam Præsentibus sit expressum,

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio & Principis, Nos Ratam, Gratum, & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Depu-

tatos nostros, seu eorum Tres aut Duos A. D. 1506. Adum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus Rei Testimonium præsentem Literas Manibus nostris subsignavimus, necnon Magnam Sigillum nostrum eisdem duximus apponendum.

Datum in *Opido de Falemubbe* in Regno Angliæ, Die Quartâ Mensis Aprilis, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo quinto ante Pascha, & Regni nostri Secundo.

Sic Signat.

PHILIPPUS.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, omninibus, ad quos præsentem Literæ pervenerint, Salutem.

Cum, ex Parte Mercatorum Subditorum nostrorum, Terras, Ditiones, & Dominia Illustrissimi Principis *Philippi*, Dei gratiâ, REGIS *Castellæ, Legionis, & Granatæ*, ARCHIDUCIS *Austriæ*, PRINCIPIS *Aragonum &c. Ducis Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantie, Stirie, Carinthiæ, Carniolæ, Limburgiæ, Luxemburgiæ, & Geldriæ*, COMITIS *Flandriæ, Hassburgen, Tirolis, Arthefisi, Burgundiæ* PALATINI & *Hannoniæ* LANDGRAVI *Elisatiæ*, MARCI *Burgoviæ & Sacri Romani Imperii, Hollandiæ, Zellandiæ, Ferratis, Kibarci, Namurci, & Zuppaniæ* COMITIS, DOMINI *Frisiæ, Marciæ, Sclavoniæ, Portusmanniæ, Salinarum, & Mechliniæ*, Fratris & Consanguinei & Filii nostri *Charissimi*, mercatorie frequentantium, orta sit nuper & delata quædam Querela apud Nos, super quibusdam, per eos assertis, Exactionibus & Attemptatis contra Tractatum Exercitiūque Commerciorum atque mutuam usum amicabilēque & utilem Mercium & Mercatorum Intercursum jampridem per nostros & eisdem Filii nostri in hac Parte Deputatos, Oratores, Commissarios, & Procuratores, pro Regnis, Patriis, Terris, Ditionibus, Dominis, Subditis, & Vassallis suis & nostris, imitos, concordatos, & pulcherrimè conclusos, prout in Literis dictorum Commissariorum, desuper confectis, & per Nos Principes antedictos Confirmatis, latius continetur & specificatur,

Notum facimus quòd Nos,

Pro

A. D. 1506. Pro hujusmodi Querelâ, sic, ut præmittitur, ortâ, penitus extinguendâ, & ipsorum in hac parte Attemptorum per eodem Mercatores assertorum debitâ Reformatione, ac ad omnes Ambiguitates & Differentias tollendum, necnon pro firmiori Observatione hujusmodi Tractatûs Coninerciorum & amicabilis Mercium & Mercatorum Intercursûs post-hac & imperpetuum habendâ, faciendâ, & observandâ,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Reverendissimorum in Christo Patrum, *Willielmi Cantuariensis Archiepiscopi* totius Angliæ Primaris & Apostolice Sedis Legati Cancellarii Angliæ, *Ricardi Wynoniensis Episcopi* Custodis Privati Sigilli nostri, ac, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Thome Docwra* Prioris Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, & *Nicholai West* Legum Doctoris, plenariè confidentes,

Ipsos Quatuor seu eorum Tres aut Duos, ex certâ Scientiâ, nostros Oratores, Ambassiatore, Procuratores, & Nuncios speciales ad prædicta specialiter & expresse Commisimus, Ordinavimus, & Deputavimus, Committimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Quatuor seu Tribus aut Duobus eorum plenam & omnimodam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum speciale, per eadem Præsentes, cum ipso *Filio nostro*, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ab eodem *Filio nostro* habentibus, de & super quibuscumque hujusmodi Commercii Exercentiâ; Commerciorum ac mutuo & amicabili Mercium & Mercatorum Intercursû, inter Nos, Heredes, & Successores nostros, atque Regna, Terras, Patrias, Ditiones, Dominia, & Loca nostra & sua quæcumque, Subditos, Vassallos, Confederatos, Amicos, Alligatos, Faventes, & Adherentes nostros & suos quoscumque, Continuandis & Observandis, ac de & super Reformatione quoruscumque; Attemptorum, si qua sint contra Formam & Tenorem Tractatûs Libertatum & Privilegiorum prædictorum illata & perpetrata, Trahendi, Appunctuandi, Concordandi, & finaliter Concludendi, atque Theologorum ipsius Filii nostri in Patriis suis Brabantie & Zellandiae, pro quibus nuper orta est Quæstio, moderandi, & si expedire videatur, ad certum tempus vel imperpetuum Quietationem petendi,

Necnon super hujusmodi Appunctua-

que omnibus & singulis, Præmissa qualitercumque concernentibus, que cum præfato *Filio nostro*, seu ejus Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, Appunctuata, Promissa, Concordata, & Conclufa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Distribuendi, Literasq; alias consimilis effectûs & vigoris ex altera Parte Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia & singula Præmissa & Præmissorum singula qualitercumque concernentia Faciendi, Exercenti, & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi faceremus & facere possemus si præsentes & personaliter interessemus, etiam si talia sint que Mandatum exigant magis speciale quàm Præsentibus sit expressum,

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio & Principis, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros, seu eorum Tres aut Duos, Actum, Gestum, seu Procuratum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* Vicefimo Die Aprilis, Anno Regni nostri Vicefimo primo.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium atque Fidem Nos Oratores, Ambassiatore, Procuratores, & Commissarii Principum prædictorum supranominati, præsentes Literas Manibus nostris subscripsimus & eisdem Sigilla nostra apposuimus.

Datum & Actum in *Croitate London*. Die ultimo Mensis Aprilis, Anno Domini Millefimo Quingentesimo sexto.

Sic Signat.

MICHAEL CROL.
JOHANNES LE SAUVAGE.
PETRUS AUCHEMANT.
THOMAS ISAAK.
WILLIELMUS CANTUARIEN.
R. WINTON.
THOMAS DOCWRA Prior Sancti Johannis Jerusalem.
Et NICHOLAUS WEST.

Nos autem, omnia & singula supra dicta Capitula, Conventa, Concordata, & Conclufa, ac omnia & singula superinde Confecta & in eisdem Contenta & Spe-

A. D. 1506. Specificata, Rata, Firma, & Grata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quatenus Nos aut nostros Subditos concernunt vel concernere poterunt, Verbo Regio Acceptamus, Approbamus, Laudamus, & Ratificamus, necnon, Tenore Præsentium, Concedimus & Confirmamus, ea omnia & singula firmiter & inconcusse tenere & observare, teneriq; & observari facere Promittentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus, Manu nostra propria subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud Westmonasterium Quintodecimo Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Sexto, & Anno Regni nostri Vicelesimo primo.

Conventionum, cum Philippo Rege & Johanna Regina Castellæ, Approbatio Regis.

A. D. 1506. **H**eremus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ omnibus, præsentem Literas visuris vel audiruris, Salutem.

Ex Autogr. Bibl. Cotton. Fols. C. 12.

Cum Nos, præfatus Rex Angliæ, per Literas nostras Patentes, Magno & Privato Sigillis nostris sigillatas & Manu nostra subscriptas, de Data Noni Diei Mensis Februarii ultimo præterito, cum Serenissimo & Potentissimo Principe Philippo, Dei gratiâ, REGE Castellæ, Legionum, & Granatæ, PRINCIPLE Aragonum & utriusque Siciliæ, ARCHIDUCE Austriæ, DUCE Burgundiæ, Lutharugiæ, Brabantiæ, &c. COMITE Flandriæ, Habsburgen, Tirolis, &c. Fratre Consanguineo & Filio nostro Charissimo, quandam Tractatum Pacis, Amicitiz, Ligæ, & Confederationis Invenimus, Concordaverimus, & Concluserimus,

Ac postea (videlicet, Duodecimo Die ejusdem Mensis) eundem Tractatum ac omnia & singula in eodem contenta cum Serenissima Principe Domina Johanna Regina Castellæ, &c. dicti Regis Castellæ Uxore, de expresso Consensu & Assensu ejusdem Regis, Acceptaverimus, Ratificaverimus, & de novo Concordaverimus, & Concluserimus, juxta Tenorem cujusdam Cedulae, de Data prædictæ Duodecime Diei, præfatis nostris Literis Patentibus, sub Magno & Privato Sigillis nostris, affixæ & annexæ,

Cumque etiam postea (videlicet, Vicelesimo Die Mensis Martii ultimi præteriti) inter Nostros & præfatorum Regis & Regine Castellæ &c. Commissarios & Oratores, in ea parte per Nos & ipsos respectivè sufficienter autorizatos, Conventionum, Concordatum, & Conclusum fuerit,

Quod Nos, præfatus Rex Angliæ, tam præfatum Tractatum nostram Amicitia, cum eodem Rege Castellæ in initum & conclusum, quàm memoratam Acceptationem

& Ratificationem ejusdem, cum dicta Domina Johanna Regina Castellæ &c. factam, per Literas nostras Patentes, Magno & Privato Sigillis nostris sigillatas ac Manu nostra subscriptas, necnon & similem Cedulaem, ut præfatur annexam, etiam Manu nostra subscriptam, veros Tenores & Effectus eorundem Tractatus & Acceptationis in se respectivo continentes, in debita & sufficienti forma Innovavimus, & sub præfatis Sigillis nostris & Manu nostra subscripta de novo Expedivimus Innovavimus & de novo expediri faceremus, eisdemque Literas præfate Regi Castellæ &c. ejusque Commissario aut Commissariis, in Opido Castellæ, infra Quatuor Menses, dictum Vicelesimum Diem Martii proximi & immediatè sequentes, Tradiderimus & Deliberavimus, Tradidimus & Deliberavimus,

Prout in Tractatu, de Data dicti Vicelesimi Diei Mensis Martii, inter Oratores prædictos concordato & concluso, plenius continetur,

Nos, Præfatus Rex Angliæ, volentes omnia & singula Præmissa, prout ritè inita, concordata, & conclusa sunt, pro Parte nostra debitè adimpleri & fidei Executioni mandari,

NOTUM FACIMUS universis quòd, Ad Laudem & Honorem Omnipotentis Dei Creatoris nostri, & Gloriosæ Virginis Mariæ Matris suæ, necnon propter singularem Amorem, Affectionem, & Dilectionem quas semper habuimus & habemus erga præfatum Regem Castellæ, ac etiam propter nonnullas alias Causas rationabiles ac bonos Respectus & Considerationes in hac parte Nos moventes, & præsertim propter Bonum Publicum totius Christianitatis,

Cum præfate Philippo Fratre Consanguineo & Filio nostro Carissimo fecimus, Convenimus, Concluserimus, & Concordavimus,

A. D. 1506. davimus, Facimus, Convenimus, Concludimus, & Concordamus, per Præsentes, bonam, sinceram, veram, integram, fidelem, perfectam, & firmam Amicitiam, Unionem, Ligam, Confederationem, & Pacem, per Terram, Mare, & Aquis dukes, inter Nos & præfatum Regem *Castelle* nostròsque & ipsius Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Dominia, Terras, Vassallos, & Subditos quoscúmque præsentis & futuros tam Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscúmque Gradus seu Conditionis existant, etiam si Archiepiscopali, Ducali, vel quocúmque aliâ Dignitate, Statu, aut Gradu præfulgent, futuris temporibus perpetuò duraturam.

Item. 7.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, quòd nec Nos, nec Hæredes aut Successores nostri, quocúmque agemus, faciemus, tractabimus, vel attemptabimus, agent, facient, tractabunt, vel attemptabunt, aut ab aliis agi, fieri, tractari, aut attemptari faciemus consentiemus, facient aut consentient, quocúmque in Loco, five in Terra five in Mari, Portibus vel Aquis dulcibus, occasione quacúmque, nulliunq; præstabis aut præstabant Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum quòd per alium vel alios quoscúmque aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Injuriam, Præjudicium, aut Dampnum diòrum *Regis Castelle* Hæredum aut Successorum suorum; sed quibuscúmque sic, ut præmittitur, contra prædictum Regem Hæredese aut Successores suos infra Regna, Patrias, Dominia, aut Terras suas prædictas aliquid Agentibus, Tractantibus, vel Attemptantibus, expressè & cum effectu Contradicemus, Renitemur, Obstabimus, & Impedimentum realiter Præstabis.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, quòd neque Nos neque Hæredes aut Successores nostri præstabis vel præstabant Auxilium, Consilium, vel Favorem Hostibus vel Inimicis præfati *Regis Castelle*, Hæredumve aut Successorum suorum, eosdem aut eorum aliquem per Terram, Mare, vel Aquis dulces Inscitare vel Invadere volentibus; & si aliqua vel aliqui, cujuscúmque status, gradus, aut conditionis fuerint, five Allegati aut Confederati nostri sint five non, Regna, Patrias, Dominia, & Terras præfati *Regis Castelle*, Hæredum & Successorum suorum, que in præsentem possidet vel in futurum de Jure possidere debet, per viam Guærræ hostiliter Invaserint vel Aggressi fuerint, aut Injuriam vel Dampnum eidem *Regi Castelle*, Hæredibus, Successoribus,

aut Subditis suis, infra Regna, Patrias, A. D. 1506. Terras, & Dominia sua prædicta, Inferre aut facere voluerint; Nos bonâ fide realiter & cum effectu eosdem Auxiliis Militaribus Gentium Armorum (Expensis tamen ipsius *Regis Castelle*, Hæredum, aut Successorum suorum) pro Tuitione & Defensione eorumdem, quotiens opus fuerit, adjuvabimus seu adjuvabunt, quanto citius commodè poterimus vel poterint, postquam debitè ad hoc requisiti fuerimus vel fuerint; in quorum Auxiliorum præstatione, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit facultatis ratio; ut (scilicet) Nos, Hæredes aut Successores nostri non ultra teneamur vel teneantur, quàm tunc commodè facere poterimus vel poterint, consideratè Temporis & Locorum oportunitate ac Statu Rerum nostrarum vel suarum.

Item. 7.

Ac, *insuper*, pro Defensione & Tuitione Personæ & Status præfati *Regis Castelle*, ejusque Hæredum & Successorum, Regnorum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum prædictorum, contra Invasores & Hostiles Ingressores eorumdem Regnorum, Patriarum, & Dominiorum qualescúmque fuerint, Nos præfatus Rex *Anglie*, Hæredes & Successores nostri, sine fraude, dolo, dissimulatione, aut colore quocúmque, eximus de cetero, futuris perpetuis temporibus, præfati *Regis Castelle*, Hæredum & Successorum suorum Amicorum Amici & Amici, & Inimicorum Inimicus & Inimici, sine aliqua Exceptione, non obstantibus quibuscúmque Allegantiis & Confederationibus quas habemus, vel in futurum habere poterimus cum quibuscúmque Regibus, Principibus, aut Communitatibus, qualescúmque illi sint aut erunt, necnon Personam, Status, Honores, Dignitates, Causas, Res, & Negotia ipsius Serenissimi *Regis Castelle*, Nobis intimo Amore Fide & Amicitiarum Fodere conjuncti, & quem loco Filii Carissimi & Dilectissimi Reputamus, taliter cordi habebimus & tractabimus, sicuti Pientissimum Patrem Dilectissimi Filii Honores, Status, Dignitates, Causas, Res, & Negotia habere, reputare, & tractare decet & convenit.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, cum præfato *Rege Castelle*, quòd nec Nos, nec Hæredes aut Successores nostri, nec Subditi nostri, nec eorum aliquis, Rebelles seu Rebellibus, Proditori seu Proditoribus, Profugo seu Profugis ipsius *Regis Castelle*, Hæredum aut Successorum suorum, inobedienti Subdito, vel inobedientibus Subditis, cujuscúmque gradus, status, aut con-

con-

A. D. 1506. conditionis existat vel existant, ubicumque Locorum extiterit seu extiterint, Verbo Facto aut Scripro Auxilium, Consilium, vel Favorem, Victualia, Hospitia, Stipendia, Pecunias, Naves, Gentes Armorum, sive aliud quodcumque; Subsidium ministrabimus, dabimus, præstabimus, aut concedimus, ministrabunt, dabunt, præstabunt, aut concedent, sive ab alio vel aliis quibuscumque dari aut præstari, ministrari vel concedi permittemus aut permittent, sed eundem sive eosdem, tanquam proprium Rebellem sive Rebelles, Profugum seu Profugos, Proditores seu Proditores, tanquam Capitelem Inimicum sive Inimicos, ubicumque Locorum prosequemur & prosequentur, & ab aliis quibuscumque sic prosequi curabimus & efficiemus, curabunt & efficiunt cum effectu.

Rev. 7.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus, quod nec Nos, nec Hæredes aut Successores nostri, nec Subditi nostri, nec quisvis alius sub Obedientia, Districtu, Jurisdictione, aut Ditione nostris, vel eorum aliquis Rebellem seu Rebelles, Proditores seu Proditores, Profugum seu Profugos suos prædictos, cujuscumque status, gradus, aut conditionis existat vel existant, in nostra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus quovismodo admittemus sive recipimus, admittent sive recipient, nec ab aliis quibuscumque recipi vel admitti permittemus seu permittent, & casu quo deinceps hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Proditores seu Proditores, Profugum vel Profugos suos infra nostra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Obedientias, Jurisdictiones, aut Districtus esse latitare, aut quocumque alio modo etiam Vi aut Casu fortuito existere seu applicare, acceperimus vel quoquo modo intellexerimus, sciamus, aut aliquo modo suspensionem hujusmodi habuerimus, acceperint vel quoquo modo intellexerint, sciant, aut Suspensionem habuerint, tunc, absq; omni fraude, dolo, malo ingenio, dilatione, excusatione, sinistra Verborum interpretatione, aut dissimulatione quacumque, aut alio quovis quaesito colore, illum sive illos Rebellem seu Rebelles, Proditores seu Proditores, Profugum seu Profugos suos, cujuscumque; status, gradus, conditionis, aut dignitatis existat seu existant, statim & immediatè & absque quacumque dilatione, capiemus aut capi faciemus, capient aut capi facient, realiter & cum effectu; Eundemque sive Eosdem, sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter Mandabimus & Com-

mittemus, mandabunt & committent, A. D. 1506. atque illum sive illos sic tutè & securè tenebimus & custodiemus, tenebunt & custodient: Et præfatum Regem Castelle, per Literas nostras propria Manu subscriptas & signatas, ejus rei quamprimum poterimus aut poterit advisare, monere, & certiore facere curabimus & curabunt: atque illum sive illos, sic, ut præfertur, Captum sive Captos, Custoditum sive Custoditos, quamprimum per Literas dicti Regis Castelle, Hæredum aut Successorum suorum ad hoc requisiti fuerimus sive fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, vel alio quovis quaesito colore, aut causa, usque ad & in Terras, Patrias, & Dominia ejusdem Regis Castelle per nostros Subditos aut Officiarios salvè & securè conduci faciemus & facient realiter & cum effectu: ipsumque Rebellem seu Rebelles, Proditores vel Proditores, Profugum seu Profugos, sic, ut prædicitur, in Regna, Patrias, Terras, Dominia dicti Regis Castelle Conductum vel Conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem Regis, per Literas suas Manu sua subscriptas ad hoc auctorizatis (videlicet, in aliquo Loco ad hoc tuto & securò) infra prædicta Regna, Patrias, Terras, & Dominia dicti Regis Castelle, Hæredum vel Successorum suorum, statim & incontenenter, & absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quaesito colore aut causa, & absque aliquo in contrarium facto aut attemptato, purè, simpliciter, absolutè, & absque Conditione quacumque trademus & deliberabimus, tradent & deliberabunt, tradive & liberari faciemus & facient, Sumptibus tamen & Expenfis, pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus, per Requirentem vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore Traductionis & Deliberationis hujusmodi, Perfonis, quæ hujusmodi Conductum fecerunt, indilatè solvendis.

Rev. 7.

ITEM, Convenimus, Concordamus, & Concludimus quod, si dictus Rex Castelle, per Literas suas Manu sua propria signatas & subscriptas, Nos Hæredes aut Successores nostros advisaverit, monuerit, sive certiore fecerit suum vel suos Rebellem vel Rebelles, Proditores vel Proditores, Profugum vel Profugos, infra nostra Regna, Dominia, Patrias, Terras, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus, quoquo modo, etiam Vi Casu fortuito aut alio modo quocum-

que,

A. D. 1506. que, venire, existeret, manere, applicare, aut latitare, Nos & Hæredes aut Successores nostros, sic moniti, advisati, seu certiorati, statim incontinenti & absque omni dilacione, excusatione, sinistra interpretatione & dissimulatione quacumque, dolo, fraude, malo ingenio, aut alio quovis quaesito colore, illum seu illos Rebellem sive Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugam seu Profugos, realiter & cum effectu capiemus seu capi faciemus, capient seu capi facient, & Eum seu Eos & eorum quemlibet sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter mandabimus & commitemus, mandabunt & committent, atque in eisdem tutè & securè tenebimus & custodiemus, tenebunt & custodient: Atque illum sive illos sic captum vel captos, custoditum vel custoditos, quamprimum per Literas dicti Regis Castellæ, Hæredum aut Successorum suorum, ad hoc requisiti fuerimus sive fuerint, absque omni dilacione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quaesito colore aut causa, usque ad & in Regna, Terras, Patrias, & Dominia ejusdem Regis, per nostros Subditos aut Officiarios salvò & securè conduci faciemus realiter & cum effectu: ipsamque Rebellem sive Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugam vel Profugos, sic, ut præmittitur, in Regna, Patrias, Terras, & Dominia ejusdem Regis Conductum vel Conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem Regis, per Literas suas Manu suâ subscriptas ad hoc auctorizatis, videlicet, in aliquo Loco ad hoc ruto & securo, infra prædicta Regna, Patrias, Terras, & Dominia dicti Regis, statim, incontinenti, & absque omni dilacione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quaesito colore aut causa, & absque aliquo in contrarium facto vel attemptato, purè, simpliciter, absolutè, & absque aliqua conditione vel contradictione quacumque, trademus & deliberabimus, tradent & deliberabunt, tradide & deliberari faciemus & facient, Sumptibus tamen & Expenfis, pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus, per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore hujusmodi Traditionis & Deliberationis, Personis, que hujusmodi Conductum fecerunt, indilate solvendis.

ITEM, Promittimus, Concordamus, & Concludimus quòd, si de nostro aut præfati Regis Castellæ expressis Concessu, Assensu, & Concordiâ contra aliquem

Regem, Principem, vel Principes, aut alias Communitates Bellum aut Guerras simul inferri aut moveri contigerit, nulum Tractatum, Pacem, Treugam, aut aliquod Appunctamentum cum illo vel illis aut aliis eorum Homines, contra quem vel quos hujusmodi Bellum sive Guerra geretur aut inferretur, sine expressâ præfati Regis Castellæ Scientia, Consensu, Assensu, & Voluntate, faciemus aut fieri consentiemus.

Et,

Quia præfatus Rex Castellæ Frater Confringens & Filius noster Carissimus simili modo & formâ Se Hæredes & Successores suos Nobis Hæredibus & Successoribus nostris Astrinxit, Obligavit, & Confoederavit, & inde Nobis suas Literas, Manu suâ subscriptas ac tam Magno quàm Secreto Sigillo suis munitas, in bona & sufficienti forma dedit, tradidit, & deliberavit,

Nos Promissimus & per Præsentes Promittimus, bonâ Fide, super Honore nostro, & in Verbo Regis, & super Partem Ligni veræ Sanctæ Crucis ac super Canonem Mariæ & Sanctæ Dei Evangelia per Nos corporaliter tacta solemniter Juravimus quòd præsentem Tractatum & omnia & singula in eodem contenta bonè fideliter & inviolabiliter Tenebimus, Observabimus, & Perimplerimus, ac Teneri, Observari, & Adimpleri faciemus, absque eo quod contra ea vel eorum aliquod quoquo modo directè vel indirectè ullo unquam tempore veniemus, aut quicquam faciemus, serive vel veniri permittimus aut consentimus.

In cujus rei Testimonium præsentem Literas Manu nostrâ propriâ subignavimus, & tam Magni quàm Privati Sigilli nostri appensione munivimus.

Dat. in Castro nostro Richemondie, decimo octavo Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo sexto, Regni verò nostri vicefimo primo.

HENRICUS R.

PORTER.

Ex Cedula annexâ priori Instrumento.

NOS Henricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiermie, Notum facimus univèrsis quòd,

P p

Conf-

A. D. 1506. Considerantes grandem illum Profu-
rum & Utilitatem, quæ per bonas Am-
icitias, Ligas, & Confederationes,
novissime factas, concordatas, & con-
clusas inter Nos prefatum Regem Ang-
liæ & Serenissimum ac Potentissimum
Principem Philippum, Dei gratiâ, RE-
GEM Castellæ, Legionis, & Granatæ,
PRINCIPEM Arragonum & utriusque Ci-
ciliæ, ARCHIDUCEM Austriæ, DUCEM
Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantiæ, &c.
COMITEM Flandriæ, &c. Fratrem Con-
sanguineum & Filium nostrum Charis-
simum evenire poterunt,

Eisdem igitur Amicitias, Ligas, &
Confederationes, ac omnia & singula
scripta specificata & declarata in Lite-
ris nostris Patentibus, quibus Præsentes
sunt affixæ & connexæ, tantum quantum
in Nobis est, & in tantum quantum Nos
Hæredes & Successores nostros tangere
poterunt, non solum Confirmavimus, Ap-
probavimus, & Acceptavimus, Confirma-
mus, Approbamus, & Acceptamus, set e-
tiam pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus
nostris, cum Serenissima Principe
Domina Johanna REGINA Castellæ, Le-
gionis, & Granatæ, PRINCIPIS Arrago-
num & utriusque Citiæ, ARCHIDUCIS-
SA Austriæ, DUCISSA Burgundiæ, Lotha-
ringiæ, Brabantiæ, &c. COMITISSA
Flandriæ, &c. ejusque Hæredibus &
Successoribus, de novo Inivimus, Con-
traximus, Concordavimus, & Conclu-

simus, prout per Præsentes Inimus, A. D. 1506.
Contrahimus, Concordamus, & Con-
cludimus, 1167. 7.

Promittentes, bonâ Fide, super Ho-
nore nostro & in Verbo Regio, quod
eisdem Amicitias, Ligas, & Confede-
rationes, ac omnia & singula in eisdem,
contentis, in quantum Nos tangunt, aut
quomodolibet tangere poterunt in futu-
rum, inviolabiliter Observabimus, In-
terteuebimus, & Perimplebimus, Obser-
varique, Inerteneri, & Perimperi faci-
ciemus, adeo benè, purè, firmiter, &
fideliter, sicut si ipsas Amicitias, Ligas,
& Confederationes cum prefata Domi-
na Regina Fecissemus, Concordavissemus,
Conclusissemus, & Juravissemus,
& sicut si Præsentibus de verbo in ver-
bum fuissent insertæ, absque eo quod
in contrarium quicquam quoquo modo
faciemus vel fieri permittemus.

In cujus Rei Testimonium præsentes
Literas Manu nostrâ propriâ signavimus,
& tam Magnum quam Privatum Sigil-
lum nostrum eisdem apponi fecimus.

Dat. in Castro nostro Richmondia De-
cimo octavo Die Mensis Maii, Anno Do-
mini Milleesimo Quingentesimo sexto,
Regni verò nostri vicefimo, primo.

HENRICUS R.

PORTER.

Instrumentum Publicum super Juramento Comitis Egmond.

A. D. 1506. IN NOMINE DOMINI AMEN.
Per hoc præfens Publicum In-
strumentum Cunctis pateat eviden-
ter & sit notum quod,

Anno Domini Millefimo, Quingen-
tesimo Sexto, Indictione nonâ, Die verò
Octavâ Mensis Junii, Pontificatus San-
ctissimi in Christo Patris & Domini no-
stri Domini Julii divinâ Providentiâ
Papa Secundi Anno Tertio,

In Illustris ac Nobilis Viri Domini
Johannis Comitis de Egmonda Locumten-
entis Hollandiæ nostrorumque Nota-
riorum publicorum & Testium Infra-
scriptorum, ad hoc per antedictum Do-
minum Johannem Comitum & Locum-
tenentem specialiter vocatorum & roga-
torum, Præsentia,

In Camera superiori Domus & Inha-
bitationis supradicti Comitis Locumten-
entis antedictæ Curie Hollandiæ sitâ
& situatâ infra Opidum seu Villam de
Haga,

Personaliter constitutus Spectabilis &

Egregius vir Dominus & Magister Jo-
hannis Tong Legum Doctor Serenissimi
& Illustrissimi Principis ac Domini Do-
mini Henrici, Dei gratiâ, Regis Angliæ
& Franciæ ac Domini Hiberniæ Orator &
Commissarius ad Infra-scripta specialiter
& sufficienter deputatus, prout de suæ
Commissionis Mandato, per Patentes Lite-
teras, Sigillo dicti Regis Angliæ sigilla-
tas, quas antedictus Egregius Vir Magi-
ster Johannes Tong Orator & Commissa-
rius antedictus, per eum tunc & ibidem
exhibitas, publicè & altè perlegit (cu-
jus Commissionis Tenor inferius est in-
sertus & habetur) tenens in Ma-
nibus suis quendam Codicem,

In quo, ut asseruit, inter alia, conti-
netur quidem Articulus Tractatus Mat-
rimonialis, per Serenissimos Angliæ &
Castelle Reges seu eorum Commissarios
& Ambassadors, inter dictum Regem
Angliæ ex una, & Serenissimum & Po-
tentissimum Principem Dominum Domi-
nam Margaretam Ducissam Sabavie Sa-
cratissimi

A. D. 1506. gratissimi Romanorum Regis semper Augusti Primogenitam & Filiam Unicam

Rev. 7.

præfatiq; Regis Castellæ Sororem, Deo favente, futuros Conjuges, ex alia Partibus, Initi, concordari & conclusi,

Quemquidem Articulum præfatus Dominus Johannes Yong, ad Requisitionem dicti Illustris ac Nobilis Viri Domini Johannis Comitis & Locumtenentis prædicti, publicè altè & intelligibiliter ibidem etiam perlegit,

In quo, inter cætera, continetur expressè, quòd memoratus Dominus Johannes Comes & Locumtenens prædictus jurare debet super Canonem Missæ & ad Sancta Dei Evangelia, & nonnulli alii Domini & Principes in eodem Articulo nominati & jurare debent & eorum quilibet simili modo jurare debet super Canonem Missæ & ad Sancta Dei Evangelia, de faciendis & observandis tam in dicto Articulo, quàm in præfato Tractatu Matrimoniali contentis & expressis, prout & quemadmodum in eisdem Articulo & Tractatu plenius continetur & habetur,

Quorum quidem Mandati seu Commissionis & Articuli hujusmodi Tenores successivè sequuntur, & sunt tales.

Henricus, Dei Gratia, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ universis & singulis ad quorum notitias præsentis Literæ pervenerint Salutem.

Cùm in quodam Tractatu,

De Data vicefimi Diei mensis Martii, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo quinto,

Inter Nostros ex una, & Excellentissimi Illustrissimi & Potentissimi Principis Philippi, Dei Gratia, Regis Castellæ, &c. Archiducis Austriæ, &c. Fratris Consanguinei & Filii nostri Charissimi Ambassadors, Legatos, Oratores, Nuncios, Procuratores & Commissarios Partibus ex altera, inito, concordato & concluso,

De & pro Matrimonio, inter Nos & Serenissimam ac Præclarissimam Principem Dominam Margaretam Ducissam Sabaudie Sacratissimi Romanorum Regis semper Augusti Primogenitam & Filiam unicam, necno præfati Regis Castellæ Sororem Charissimam, Deo Duce, habendo & contrahendo,

Inter alia, continetur,

Quòd prædictus Rex Castellæ, &c. Archidux Austriæ, &c. curabit & realiter faciet quòd nonnulli Principes & Domini in prædicto Tractatu nominati & expressi; videlicet,

Dominus Wilhelmus de Croÿ Dominus

de Chieure Locumtenens Generalis præfati Regis Castellæ,

Rev. 7.

Dominus Thomas de Planie Dominus de Maigui præfati Regis Castellæ Cancellarius,

Dominus Carolus de Croÿ Princeps de Chimay,

Dominus Henricus de Nassou Dominus de Breda,

Dominus Jacobus de Luxemburgo Dominus de Fiennes,

Dominus Johannes de Luxemburgo Dominus de Vile,

Dominus Johannes Comes de Egmondæ Locumtenens de Hollandia,

Dominus Michael de Croÿ Dominus de Sijmpi,

Dominus Florentius de Egmondæ Dominus de Yffelsteyn Admirallus Maris,

Dominus Philibertus Dominus de Verrie dictus la Monche,

Dominus Johannes de Sauvage Dominus Deschaubellæ Præfatus Flandriæ,

Et Dominus Jeronimus Lannerys Dominus de Watrellet Thesaurarius,

In Præsentia Commissarii vel Commissariorum nostrorum, ad hoc per Nos Deputandorum, ac eorum Notariis & Testibus per prædictos Dominos ad hoc vocandis, citra Mensum Junii proximè futurum, super Canonem Missæ & Sancta Dei Evangelia per ipsos & eorum quemlibet corporaliter tacta, Juramentum corporale facient & præstabit & eorum quilibet faciet & præstabit quòd Ipsi & eorum quilibet exhibebunt facient & præstabit exhibebit faciet & præstabit omnem Operam Opem & Diligentiam, sibi possibilem ac talem & tantam qualem & quantum in suis propriis Rebus & Negotiis & Causis urgentissimis faceret aut facere posset aut vellet, apud præfatum Regem Castellæ, &c. Archiducem Austriæ, &c. ejusq; Hæredes & Successores eorumque Locumtenentes & alios eorum Officiales quoscunque, eisdemq; & eorum quemlibet, diligenter realiter & cum effectu, omnibus viis & modis sibi possibilibus & non minus quàm in Causis suis propriis faceret aut facere posset aut vellet, Solicitabit Exhortabitur & requiret ac quantum in Ipso erit realiter & cum effectu Curabit, de tempore in tempus, quotiens & quando opus fuerit, vel Res & Causa hoc postulaverit, vel per Nos nostrosve Executores aut Assignatos requisitus fuerit & interpellatus fuerit, quòd præfatus Rex Castellæ, &c. Archidux Austriæ, &c. ejusve Hæredes aut Successores præfati Regi Angliæ, ejusve Executoribus, vel Assignatis, Terminis, Locis, Temporibus, Modisque & for-

mis

A. D. 1506. mis in prædicto Tractatu plenius & pleniùs expressatis & declaratis, tam Summam

Res. 7.

Tricentorum Milium Coronarum Francie boni Auri & Justi ac legalis Ponderis pro Matrimonio prædicto, quam etiam Annuam Summam *Triginta Milium obingerarum & quinquaginta Coronarum Francie*, pro Dotibus dictæ *Domine Margareta*, ex Hispania & Sabudia, constante dicto Matrimonio, Solvendarum, similiter boni Auri & Justi ac legalis Ponderis, & earundem Summarum quamlibet Partem bene firmiter & fideliter solvet tradet & deliberabit solvivè tradi & deliberari faciet,

Ac etiam quòd omnia & cætera alia & singula, inter Nos & præfatum *Regem Castellæ, &c. Archiducem Austriae, &c.* ante hac qualitercùmque Conventa Concordata & Conclusa, per præfatum *Regem Castellæ*, quatenus ipsum concernunt vel concernere poterunt, debitè firmiter & fideliter Observabuntur & Adimplebuntur,

Et insuper quòd præfati Principes & Domini & eorum quilibet, post præstitum hujusmodi Juramentum, rogabunt & rogabit Notarios prædictos ut super Præmissis unum vel plura faciant Instrumentum vel Instrumenta authentica vel authentica, eorundemque Instrumentorum Unum in Publicam Formam redactum Commissario vel Commissariis nostris, tunc Præsenti vel Præsensibus, tunc & ibidem tradent & deliberabunt tradet & deliberabit, tradive & deliberari facient & faciet, prout in Tractatu prædicto desuper concordato & concluso plenius & clarius continetur,

Nos igitur *Rex Angliæ* prædictus, Cupientes Præmissa & eorum quodlibet, uni inter Nostros & prædicti *Regis Castellæ &c. Archiducis Austriae &c.* Oratores & Commissarios conventa, concordata, & conclusa sunt, bene & fideliter expediri, adimpleri, & debitè Executioni mandari,

Dilectum & Fidelem Consiliarium nostrum Magistrum *Johannem Tong* Legum Doctorem (de cujus Fidelitate, Industria, & Circumspectione plenius confidimus) nostrum verum & legitimum Oratorem, Procuratorem, Nuncium, & Commissarium specialem Constituimus, Facimus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eidem plenam Potestatem & Autoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, prædictos Principes &

Domino, & eorum quemlibet, perso-
naliter Accedendi,

A. D. 1506.

Res. 7.

Et cum eisdem de & super præfati Juramenti Præstatione & cæteris Præmissis & eorum Circumstantiis Conveniendi, Communicandi; Tractandi, & Concludendi,

Necnon ipsius Juramenti Præstationi & cæterorum Præmissorum & eorum cujuslibet Executioni & Expeditioni personaliter interessendi & Præsensiam suam præstandi,

Ipsamque effectualiter præstari expediri & executioni mandari Videndi & Audiendi,

Ac etiam Instrumentum Publicum & Authenticum superinde, in Publicam Formam, ut præmittitur, redactum, ab eisdem Principibus & Dominis & eorum qualibet Petendi, Requirendi, & Recipiendi, juxta formam & effectum Tractatus prædicti,

Ceteraque omnia & singula Faciendi, Exercenti, & Exequendi, fierique & exerceri & exequi Petendi, Audiendi & Videndi, quæ in Præmissis seu circa ea vel eorum aliquod necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si de se Mandatum exigant magis speciale quam Præsensibus est expressum, & quæ Nos ipsi faceremus seu facere possemus si præsentibus personaliter interessemus;

Promittentes, bonæ Fide & in Verbo Regio, ac sub Obligatione omnium & singulorum Bonorum nostrorum præsentium & futurorum, Nos Ratum & Gratum Firmum atque Stabile pro perpetuo habituros totum & quicquid dictus noster Orator Nuncius & Commissarius pro Nobis & Nomine nostro fecerit de & in Præmissis seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentis.

Teste meipso apud *Westmonasterium* decimo die Maii Anno Regni nostri Vicésimo primo.

ITEM, quòd præfatus *Rex Castellæ, &c. Archidux Austriae &c.* curabit & realiter faciet cum effectu quòd,

Domino *Wilhelmo de Croÿ* Domino de Chieure Locumtenens Generalis præfati *Regis Castellæ &c. Archiducis Austriae &c.*

Domino *Thomas de Plains* Domino de Maigny præfati Regis Cancellarius, Domino *Cardus de Croÿ* Princeps de Chimay,

Domino *Henricus de Naffon* Dominus de Breda,

A. D. 1506. Dominus *Jacobus de Lucentburgo* Dominus de Fincnes,

Dominus Johannes de Lucentburgo Dominus de Vile,

Dominus Johannes Comes de Egmonda Locumtenens de Hollandia,

Dominus Michael de Croy Dominus de Semp,

Dominus Florentius de Egmonda Dominus de Yffeltsteyn Admirallus Maris,

Dominus Philippus Dominus de Veire dicitus de Mouche,

Dominus Johannes de Sauvage Dominus Deschanbelize Præsidentis Flandriz,

Et *Dominus Jeronimus Lanweryn* Dominus de Watriclet Thesaurarius,

Expedit dabit & tradent, aut expedit dari & tradi facient, & eorum quilibet expedit, dabit & tradet, expedit, dari aut tradi faciet, præfato Regi Anglie ejusve Deputato vel Deputatis, in Civitate Londoniz, citra Primum Diem Mensis Augusti Datam præsentis Tractatus proximò & immediate sequentem, suas Literas Obligatorias, in debita & sufficienti forma factas & expeditas, Manibus suis signatas & suis Sigillis sigillatas,

Per quas ipsi & eorum singuli astringent obligabunt & promittent Se Hæredes & Successores suos exhibituros facturos & præstanturos omnem Operam Opem & Diligentiam sibi & eorum cuilibet possibilem, ac talem & tantam qualem & quantum in suis propriis Rebus Negotiis & Causis urgentissimis facerent aut quoquomodo facere possent deberent aut vellent, aut eorum aliquis faceret vel quoquomodo facere posset aut vellent, absque aliquo dolo, fraude aut alio quovis quæsto colore, apud præfatum Regem Castelle, &c. *Archiducem Austrie*, &c. ejusque Hæredes & Successores eorumque Locatenentes & alios eorum Officiales eorumque Locatenentes & alios eorum Officiales quoscunque, eosdemque & eorum quemlibet diligenter realiter & cum effectu omnibus viis & modis sibi & eorum cuilibet possibilem & non minus quam in causis suis propriis ut supra dictum est facerent aut facere possent aut vellent, Solicitatos Exhortatos & Requisitiones & quantum in ipsis & eorum quolibet erit realiter & cum effectu Curatos & Effecturos de tempore in tempus quotiens & quando opus fuerit, vel Res & Causa hoc postulerint, vel per præfatum Regem Anglie ejusve Executores aut Assignatos ejusve aut eorum Deputatum vel Deputatos per suas Literas vel Nuncios Requisitioni & Interpellati fuerint, quòd tam dicta Summa Tri-

centarum Milium Francia boni Auri & A. D. 1506. Justi ac legalis Ponderis, quam dicta Annua Summa Triginta Millium Obin-

gentarum & quinquaginta Coronarum Francia, pro Dote Sabaudiz & Hilpaniz Solvendarum, similiter boni Auri & justi ac legalis Ponderis, & earumdem Summarum qualibet Pars sive Particula, in Coronis prædictis, vel alia Moneta Auri Sterlingorum, ad earundem Coronarum verum Valorem, Locis & Terminis modo & formà prædictis, præfato Regi Anglie ejusve Executoribus aut Assignatis ipsiusve aut eorum Deputatis vel Deputato benè firmiter & fideliter Solvantur,

Et quòd omnia cætera alio & singulari, inter eosdem Reges antehac qualitercumque Conventa & Conclufa, debitè firmiter & fideliter Observentur & Adimpleantur,

Et ad omnia & singula Præmissa & eorum quilibet faciendum præfati Domini in hoc Article superius nominati, & eorum quilibet, coram Notariis & Testibus, ad hoc per eos vocatis & rogatis, ac in Præsentia Commissarii vel Commissariorum præfati Regis Anglie ad hoc Deputati vel Deputatorum, citra Mensem Junii proximò futurum, super Canonem Missæ & Sancta Dei Evangelia, per ipsos & eorum quemlibet corporaliter tacta, Juramentum corporale facient & præstabit & eorum quilibet faciet & præstabit, rogabitur in super & eorum quilibet rogabitur Notarios prædictos ut super Præmissis Unum vel plura scientiam Instrumentum vel Instrumenta autentica seu autentica, eorumdemque Instrumentorum unum in Publicam Formam redactum Commissario vel Commissariis præfati Regis Anglie tunc præfati vel præsentibus iidem Domini supranominati & eorum quilibet tunc & ibidem tradent & deliberabunt tradet & deliberabit tradide & deliberari facient & faciet.

QUIBUS QUIDEM Commissione & Article, sic ut præmittitur Ibidem prout ubi supra Exhibitis & Perlectis, statim & incontinenti, coram dicto Domino *Johanne Yong* Oratore & Commissario & in nostrorum Notariorum Publicorum & Testium infrascriptorum Præsentia, expeditus Dominus *Johannes Comes & Locumtenens prædictus*,

Volens Contentis in dicto Article & Tractatu, de quibus Sc benè informatum & avifatum esse dixit, quantum in eo est & cum concernit, satisfacere & parere, non Coactus nec Seductus, sed Sponte & ex certa sua Scientia, ta-

Q q

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

dis

A. D. 1506 dis per eum Scripturis sacrosanctis
 (scilicet, sancto Evangelio) & Sacro
 Canon. 7. Missæ inspecto,

Juxta Tenorem dicti præinserti Arti-
 culi, corporale Juramentum solemne
 præstitit, sub forma in quadam Papi
 Cedula hic subnotata contenta & ex-
 pressa, quam hoc modo perlegit, vi-
 delicet,

Ego Dominus Johannes comes de Eg-
 monda Locumtenens Hollandiæ,

*Coram vobis, venerabili Viro Magistro
 Johanne Yong Legum Doctore Serenissi-
 mi & Illustrissimi Principis Domini
 Henrici, Dei gratiæ, Regis Angliæ &
 Franciæ & Domini Hiberniæ in hac
 parte Oratore & Commissario* sufficienter
*auctorizata, necnon eorum vobis Notariis
 Publicis & Testibus in hac parte vocatis
 specialiter & rogatis,*

*JURO super Canonem Missæ per Me
 Impresentiarum inspectum, & sancta Dei
 Evangelia per Me corporaliter tacta, Me
 Solicitatorum Procuratorum & quantum
 in Me erit realiter Effectuum quod Seren-
 issimus Dominus meus Rex Castellæ omnia
 & singula Articulis & Capitula, in
 Article jam lecto & in Tractatu Matri-
 moniali inter Serenissimos Angliæ & Cas-
 tellæ Regum vel eorum Commissarios
 jam proximè inito concordato & concluso
 contenta, juxta vim formam & effectum
 dicti Tractatus & Articuli, debite firmi-
 ter & fideliter Observabis, ac integerrimè
 Adimplebit :*

SIC ME DEUS ADJUVET ET HÆC
 SANCTA DEI EVANGELIA.

*Et rogo & requira vos, Domini Nota-
 rii, ut de hoc Juramento per Me præstato
 Unum vel plura conficiatis Instrumentum
 vel Instrumenta autentica vel autentica,
 & vos, hic Præsentem, in Testes ad
 perhibendum Testimonium de hoc meo Ju-
 ramento pro Loco & Tempore oportunitas.*

Post cujus quidem Cedulæ Lecturam
 & Juramenti Præstationem, prout in
 ipsâ proximâ insertâ Cedulâ de verbo
 ad verbum continetur, idem Dominus
 Johannes Comes & Locumtenens de Hol-
 landiâ prædictus Ipsammet Cedulam
 Manu suâ propriâ subscripsit, & eandem
 sic ut præmittitur subscriptam præ-
 fato Domino Johanni Yong ad Manus
 Publicos, ut desuper sibi, & omnibus
 quorum interest intererit aut interesse
 poterit quomodolibet in futurum, con-
 ficereimus unum vel plura Publicum seu
 Publica Instrumentum seu Instrumenta,
 in autentica forma, requisivit.

Acta fuerunt hæc omnia & singula
 prout supra scribuntur & recitantur sub
 Anno Domini, Indictione, Pontificatu,
 Mense, Die, & Loco prædictis,

Præsentibus tunc ibidem Egregiis &
 Circumspectis viris, Dominis & Magi-
 gistris,

*Jacobo Ruyfob Decano Capellæ Ha-
 gen.*

*Florentio de Wingardien,
 Wilhelmo trendiechi,
 Gerardo de Myda,
 Legum Doctores & Confiliarios
 Curiæ Hollandiæ,
 Necnon,
 Cornelio Cruessich Milite,
 Johanne Thompson,
 Et Johanne Wylt,
 Anglicis & literatis Testibus ad Pra-
 missa vocatis specialiter atque rogatis.*

Et ego Williclmus Falke Norwicensis
 Diocesis, Curie Cantuariensis Procuratorum
 generalium Unus, de Auctoritate
 Apostolica Notarius Publicus, quia præ-
 missa Commissionis & Mandati Exhibi-
 tionis, Articuli Lectura, dicti Nobilis
 viri Juramenti superius nominati Præsta-
 tionis, Cedulæ Juramenti subscriptæ
 Traditioni & Requisitioni prædictæ, ce-
 terisque Præmissis omnibus & singulis,
 dum sic, ut præmittitur, sub Anno Do-
 mini indictione Pontificatu Mense Die
 & Loco prædictis, in præsentia Discreti
 Viri Domini Nicholai filii Simonis Nor-
 edwryck Notarii Publici, unâ mecum in
 dicta Causa assumpti, agebantur & fe-
 rantur, cum prænominati Testibus Præsentem
 personaliter interfui, eaque omnia & sin-
 gula sic fieri vidi & audioi, idè hoc
 præsentem Publicum Instrumentum, aliis
 Negotiis & Causis rationabilibus ad tunc
 detentus, per alium scribi feci, Manu te-
 men meâ propriâ subscripsi publicè &
 in hæc Publicam Formam redegi, Signo-
 que & Nomine meis salitis & consuetis
 signavi rogatus & requisitus in fidem &
 Testimonium omnium & singulorum Præ-
 missorum.

Et ego Nicolaus Frater Simonis de Nore-
 wich Clericus Trajecten. Diocesis, Publicus
 Sacrosanctæ Apostolicæ Sedis Auctoritate
 Notarius, quia Præmissa Commissionis &
 Mandati Exhibitionis, Articuli Lectura,
 dicti Nobilis Viri Juramenti superius no-
 minati Præstationis, Cedulæque Juramenti
 superscripti Traditioni, ceterisque omni-
 bus & singulis, dum sic, ut præmittitur,
 agebantur & ferantur, unâ cum prænomina-
 tis Testibus, Præsentem corporaliter interfui,
 eaque

A. D. 1506.
 Rom. 7.

A. D. 1506. *eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi, ideoque præfatus Publicum Instrumentum, per aliud Comnotarium, nomine Wilhelmuni Falke, exinde confectum, subscriptum, & signatum, unò secum sub-*

scripsi, Signoque & Nomine meo propriis A. D. 1506. & confectis signavi, in Fidem, Robor,
& Testimonium omnium & singulorum Præmissorum, cum prænominatis Notario & Testibus, rogatus & requisitus.

Super Juramento Domini de Fiennes.

A. D. 1506.

Art. 21. R. 7.

Ex Autogr.

IN NOMINE DOMINI AMEN.
 Per hoc præfens Publicum Instrumentum Cunctis pateat evidenter & sit notum quòd,

Anno & Nativitate ejusdem Domini Millefimo, Quingentesimo Sexto, Indictione nona, Die verò Decima Sexta Mensis Junii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini Julii, divini Providentiâ, *Papa Secundi* Anno Tertio,

In Illustris ac Nobilis & Magnifici Viri Domini *Jacobi de Luxemburgia* Domini de Fiennes, nostrorumque Notariorum Publicorum subscriptorum & Testium Infracriptorum, ad hoc per antedictum Dominum *Jacobum* Dominum de Fiennes specialiter vocatorum & rogatorum Præsentia,

In Camera superiori Domus sive Habitationis honeste *Margareta Sennens* Relictæ *Petri Sennens* nuper Defuncti, infra Opidum Bruxellense sita & sitantâ, Cameracensis Diocesis,

Personaliter constitutus Spectabilis & Egregius Vir Dominus & Magister *Johannes Tong* Legum Doctor Serenissimi & Illustrissimi Principis ac Domini Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ ac Domini Hiberniæ* Orator & Commissarius ad Infracripta specialiter & sufficienter deputatus, prout de sue Commissionis Mandato, per Patentes Literas, Sigillo dicti *Regis Angliæ* sigillatas, quas antedictus Egregius Vir Magister *Johannes Tong* Orator & Commissarius, per eum tunc & ibidem exhibitas, palam & publicè ostendit (cujus Commissionis Tenor inferius est insertus & habetur) tenens in Manibus suis quendam Codicem,

In quo, ut asseruit, inter alia, continetur quidem Articulus Tractatus Matrimonialis, per Serenissimos *Angliæ & Castellæ Reges* seu eorum Commissarios & Ambassiatores, inter dictum *Regem Angliæ* ex una, & Serenissimam ac Præclarissimam Principem Dominam Dominam *Margaretam Ducissam Sabaudie* Sacratissimi *Romanorum Regis* semper *Augusti Primogenitam & Filiam Unicam* præfatique *Regis Castellæ Sororem*, Deo favente, futuros Conjuges, ex aliis Par-

tibus, Iriti, concordati & conclusi,

Quem quidem Articulum præfatus Dominus *Johannes Tong*, ad Requisitionem dicti Illustris ac Nobilis Viri Domini *Jacobi Domini de Fiennes*, publicè altè & intelligibilibiter ibidem perlegit,

In quo, inter cætera, continetur expressè, quòd memoratus Dominus *Jacobus Dominus de Fiennes* prædictus jurare debet super Canonem Missæ & ad Sancta Dei Evangelia, & nonnulli alii Domini & Principes in eodem Articulo nominati, sic jurare debent & eorum quilibet simili modo jurare debet super Canonem Missæ & ad Sancta Dei Evangelia, de faciendis & observandis tam in dicto Articulo quàm in præfato Tractatu Matrimoniali contentis & expressis, prout & quemadmodum in eisdem Articulo & Tractatu plenius continetur & habetur,

Quorum quidem Mandati seu Commissionis & Articuli hujusmodi Tenores successivè sequuntur, & sunt tales.

Henricus, Dei Gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ universis & singulis ad quorum notitiam præsentem Literæ pervenerint Salutem.

Cùm in quodam Tractatu, De Data vicesimi Die mensis Martii, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo sexto,

Inter Nostros ex una, & Excellentissimi Illustrissimi & Potentissimi Principis *Philippi*, Dei Gratiâ, *Regis Castellæ, &c. Archiducis Austriæ, &c. Fratris* Consanguinei & Filii nostri *Charissimi* Ambassiatores, Legatos, Oratores, Nuncios, Procuratores & Commissarios Parte ex altera, inito, concordato & concluso,

De & pro Matrimonio, inter Nos & Serenissimam ac Præclarissimam Principem Dominam *Margaretam Ducissam Sabaudie* Sacratissimi *Romanorum Regis* semper *Augusti Primogenitam & Filiam unicam*, nection præfati *Regis Castellæ Sororem Charissimam*, Deo Duce, habendo & contrahendo,

Inter alia, continetur,

Quòd

A. D. 1506.

A. D. 1506.

105. 7.

Quòd præfatus Rex *Castelle, &c. Archidux Austria, &c.* curabit & realiter faciet quòd nonnulli Principes & Domini in prædicto Tractatu nominati & expressi; videlicet,

Dominus *Willielmus de Croy* Dominus de Chieure Locumtenens Generalis præfati *Regis Castelle,*

Dominus *Thomas de Plaine* Dominus de Maigni præfati *Regis Castellæ* Cancellarius,

Dominus *Carolus de Croy* Princeps de Chimay,

Dominus *Henricus de Nassou* Dominus de Breda,

Dominus *Jacobus de Luxemburgo* Dominus de Ficmes,

Dominus *Johannes de Luxemburgo* Dominus de Vile,

Dominus *Johannes Comes de Egmonda* Locumtenens de Hollandia,

Dominus *Michael de Croy* Dominus de Simpi,

Dominus *Florentius de Egmonda* Dominus de Yffelsheyn Admirallus Maris,

Dominus *Philibertus Dominus de Veire* dictus la Mouche,

Dominus *Johannes de Sauvage* Dominus Deschaubelia Præsides Flandriæ,

Et Dominus *Jeronimus Louweryn* Dominus de Waterliet Thesaurarius,

In Præsentia Commissarii vel Commissariorum nostrorum, ad hoc per Nos Deputandorum, ac coram Notariis & Testibus per prædictos Dominos ad hoc vocandis, citra Mensem Junii proxime futurum, super Canonem Missæ & Sancta Dei Evangelia per ipsos & eorum quemlibet corporaliter tacta, Juramentum corporale facient & præstabunt & eorum quilibet faciet & præstabit quòd ipsi & eorum quilibet exhibebunt facient & præstabunt, exhibebit faciet & præstabit omnem Operam Opem & Diligentiam, sibi possibilem ac talem & tantam quantum & quantum in suis propriis Rebus & Negotiis & Causis urgentissimis faceret aut quoquomodo facere posset aut vellet, apud præfatum *Regem Castelle, &c. Archiducem Austria, &c.* ejusq; Hæredes & Successores eorumque Locumtenentes & alios eorum Officiales quoscunque, eosdemq; & eorum quemlibet, diligenter realiter & cum effectu, omnibus viis & modis sibi possibilibus & non minus quam in Causis suis propriis faceret aut facere posset ac vellet, Scilicet Exhortabitur & requirer ac quantum in ipso erit realiter & cum effectu Curabit, de tempore in tempore, quotiens & quando opus fuerit, vel Rei & Causa hoc postulaverit, vel per Nos

nostrosve Executores aut Assignatos re-

A. D. 1506.

105. 7.

quisitus fuerit & interpellatus fuerit, quòd præfatus *Regis Castelle, &c. Archidux Austria, &c.* ejusve Hæredes aut Successores præfato *Regi Angliæ,* ejusve Executoribus, vel Assignatis, Terminis, Locis, Temporibus, Modisque & Formis in prædicto Tractatu plenius & plenius expressatis & declaratis, tam Summam *Tricentorum Milium Coronarum Franciæ boni Auri & justii ac legalis Ponderis* pro Matrimonio prædicto, quam etiam Annuam Summam *Triginta Milium obSingularum & quinquaginta Coronarum Franciæ,* pro Dotibus dictæ *Domine Margarietæ,* ex Hispania & Sabaudia, constante dicto Matrimonio, Solvendarum, similiter boni Auri & Justii ac legalis Ponderis, & earumdem Summarum quamlibet Partem bene firmiter & fideliter solvet tradet & deliberabit solvivè tradi & deliberari faciet,

Ac etiam quòd omnia & cætera alia & singula, inter Nos & præfatum *Regem Castelle, &c. Archiducem Austria, &c.* ante hac qualitercumque Conventa Concordata & Conclusa, per præfatum *Regem Castelle,* quatenus ipsum concernunt vel concernere poterunt, debitè firmiter & fideliter Observabuntur & Adimplebuntur,

Et insuper quòd præfati Principes & Domini & eorum quilibet, post præstitum hujusmodi Juramentum, rogabunt & rogabit Notarios prædictos ut super Præmissis unum vel plura conficiant Instrumentum vel Instrumenta autentica vel autentica, eorumdemque Instrumentorum Unum in Publicam Formam redactum Commissario vel Commissariis nostris, tunc Præsenti vel Præsentibus, tunc & ibidem tradent & deliberabunt, tradet & deliberabit, tradere & deliberari facient & faciet, prout in Tractatu prædicto desuper concordato & concluso plenius & clarius continetur,

Nos igitur *Regis Angliæ* prædictus, Cupientes Præmissa & eorum quodlibet, uti inter Nostros & prædicti *Regis Castelle &c. Archiducis Austria &c.* Oratores & Commissarios conventa, concordata, & conclusa sunt, benè & fideliter expediri, adimpleri, & debitè Executioni mandari,

Dilectum & Fidelem Consiliarium nostrum Magistrum *Johannem Tang* Legum Doctorem (de cujus Fidelitate, Industria, & Circumspectione plenius confidimus) nostrum verum & legitimum Oratorem, Procuratorem, Nuncium, &

Com-

A. D. 1506. Commissarium speciale Constituimus, Facinus, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Rev. 7.

Dantes & Concedentes eidem plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, prædictos Principes & eorum quemlibet personaliter Accedendi,

Et cum eisdem de & super præfati Juramenti Præstatione & ceteris Præmissis & eorum Circumstantiis Conveniendi, Communicandi, Tractandi, & Concludendi,

Necnon & ipsius Juramenti Præstationi, & ceterorum Præmissorum & eorum cujuslibet Executioni & Expeditioni personaliter interessendi & Præsentiam suam præstandi,

Ipsamque effectualiter præstari expediri & executioni mandari Videndi & Audiendi,

Ac etiam Instrumentum Publicum & Authenticum superinde, in Publicam Formam, ut præmittitur, redactum, ab eisdem Principibus & Dominis & eorum quolibet Petendi, Requirendi, & Recipiendi, juxta formam & effectum Tractatus prædicti,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercenti, & Exequendi, fierique & exerceri & exequi Petendi, Audiendi & Videndi, que in Præmissis seu circa ea vel eorum aliquod necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si de se Mandatum exigant magis speciale quam Præsentibus est expressum, & que Nos ipsi faceremus seu facere possemus si præsentibus personaliter interessemus;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, ac sub Obligatione omnium & singulorum Bonorum nostrorum præsentium & futurorum, Nos Ratam Gratam Firmam atque Stabile pro perpetuo habituros totum id & quicquid dictus noster Orator Nuncius & Commissarius pro Nobis & Nomine nostro fecerit de & in Præmissis seu aliquo Præmissorum.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud Westmonasterium decimo die Maii Anno Regni nostri Vicelesimo primo.

ITEM, quod præfatus Rex Castellæ, &c. Archidux Austriae &c. curabit & realiter faciet cum effectu quod,

Dominus *Wilhelmus de Chiere* Locumtenens Generalis præfati Regis Castellæ &c. Archiducis Austriae &c.

Dominus *Thomas de Plaine* Dominus A. D. 1506. de Maigny præfati Regis Cancellarius, Dominus *Carolus de Croy* Princeps de Chimay,

Rev. 7.

Dominus *Henricus de Nassou* Dominus de Breda,

Dominus *Jacobus de Luxemburgo* Dominus de Finnes,

Dominus *Johannes de Luxemburgo* Dominus de Vile,

Dominus *Johannes Comes de Egmonda* Locumtenens de Hollandia,

Dominus *Michael de Croy* Dominus de Sempy,

Dominus *Florentius de Egmonda* Dominus de Ysselsteyn Admirallus Maris,

Dominus *Philibertus Dominus de Veire* dictus la Mouche,

Dominus *Johannes de Sauvage* Dominus Deschaubelz Præsides Flandriæ,

Et Dominus *Jerominus Landweyn* Dominus de Watcrcliet Thesaurarius,

Expedient dabunt aut tradent, & expediri dari & tradi facient, & eorum quilibet expediet, dabit & tradet, expediri, dari, & tradi faciet, præfato Regi Angliæ ejusve Deputato vel Deputatis, in Civitate Londoniæ, citra Primum Diem Mensis Augusti Datam præsentis Tractatus proximè & immediate sequentem; suas Litteras Obligatorias, in debita & sufficienti forma factas & expeditas, Manibus suis signatas & suis Sigillis sigillatas,

Per quas ipsi & eorum singuli astringent obligabunt & promittent Se Heredes & Successores suos exhibituros facturos & præfatos omnem Operam Opem & Diligentiam sibi & eorum cuilibet possibilem, ac talem & tantam qualem & quantam in suis propriis Rebus Negotiis & Causis urgentissimis facerent aut quoquomodo facere possent deberent aut vellent, aut eorum aliquis faceret vel quoquomodo facere posset aut vellet, absque aliquo dolo, fraude aut alio quovis quæsito colore, apud præfatum Regem Castellæ, &c. Archiducem Austriae, &c. ejusque Heredes & Successores eorumque Locumtenentes & alios eorum Officiales quoscumque, eisdemque & eorum quemlibet diligenter realiter & cum effectu omnibus viis & modis sibi & eorum cuilibet possibilem & non minus quam in causis suis propriis ut supra dictum est facerent aut facere possent aut vellent, Solicitatos Exhortatos & Requisitos & quantum in ipsis & eorum quolibet erit realiter & cum effectu Curatos & Effecturos de tempore in tempore quotiens & quando opus fuerit, vel Res & Causa hoc postulerint, vel per

R r

præ-

A. D. 1406. præfatum *Anglia Regem* ejufve Executores aut Assignatos ejufve aut eorum Deputatum vel Deputatos per suas Literas vel Nuncios Requisti & Interpellati fuerint, quòd tam dicta Summa *Tricentum Milium Coronarum Francia* boni Auri & iusti ac legalis Ponderis, & eorum dicta Ardua Summa *Triginta Millium Obingerenturum & quinquaginta Coronarum Francia*, pro Dotibus Sabaudie & Hispanie Solvendarum, similiter boni Auri & iusti ac legalis Ponderis, & earumdem Summarum quemlibet Pars five Particula, in Coronis prædictis, vel alia Moneta Auri Sterlingorum, ad earumdem Coronarum verum Valorem, Locis & Terminis modo & formâ prædictis, præfato *Regi Anglia* ejufve Executoribus aut Assignatis Ipsiufve aut eorum Deputato vel Deputatis benè firmiter & fideliter Solvantur,

Et quòd omnia cætera alia & singula, inter eosdem Reges antehac qualitercumque Conventa & Conclufa, debite firmiter & fideliter Observentur & Adimpleantur,

Et ad omnia & singula Præmissa & eorum quodlibet faciendum præfati Domini in hoc Articulo superiùs nominati, & eorum quilibet, coram Notariis & Testibus, ad hoc per eos vocatis & rogatis, ac in Præsentia Commissarii vel Commissariorum præfati *Regis Anglia* ad hoc Deputati vel Deputatorum, citra Mensem Junii proximè futurum, super Canonem Missæ & Sanctæ Dei Evangelia, per ipsos & eorum quemlibet corporaliter tacta, Juramentum corporale facient & præstabunt & eorum quilibet faciet & præstabit, rogabuntque insuper & eorum quilibet rogabit Notarios prædictos ut super Præmissis Unum vel plura conficiant Instrumentum vel Instrumenta autentica seu autentica, eorundemque Instrumentorum unum in Publicam Formam redactum Commissario vel Commissariis præfati *Regis Anglia* tunc præfenti vel præsentibus iidem Domini supranominati & eorum quilibet tunc & ibidem tradent & deliberabunt tradet & deliberabit tradive & deliberari facient & faciet.

QUIBUS QUIDEM Commissione & Articulo, sic ut præmittitur ibidem prout ubi supra Exhibitis & Perlectis, statim & incontinenti, coram dicto Domino *Johanne Yong* Oratore & Commissario & in nostrorum Notariorum Publicorum & Testium Inscriptorum Præsentia, sapediùs Dominus *Jacobus de Luxemburgo* Dominus de Fienes prædictus,

Volens Contentis in dicto Articulo & A. D. 1406. Tractu, de quibus Se benè informatum & avifatum esse dixit, quantum in eo est & cum concernit, satisfacere & parere, non Coactus nec Seductus, sed Sponte & ex certa sua Scientia, tãtis per eum Scripturis sacrosanctis (scilicet, sancto Evangelio) & Sacro Canone Missæ inspecto,

Juxta Tenorem dicti præinferti Articuli, corporale Juramentum solenne præstitit, sub forma in quadam Papiri Cedula hic subnotata contenta & expressa, quam hoc modo perlegit; videlicet,

Ego *Jacobus de Luxemburgo* Dominus de Fienes,

Coram vobis, venerabili Viro Magistro Johanne Yong Legum Doctore Serenissimi & Illustrissimi Principis Domini Henrici, Dei gratiâ, Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ in hac parte Oratore & Commissario sufficienter autorisato, necnon coram vobis Notariis Publicis & Testibus in hac parte vocatis specialiter & rogatis,

JURO super Canonem Missæ per Me Impresentiarum inspectum, & sancta Dei Evangelia per Me corporaliter tacta, Me Solicitatorum Procuratorum & quantum in Me erit realiter Effectuorum quòd Serenissimus Dominus meus Rex Castellæ omnia & singula Articulis & Capitula, in Articulo jam lecto & in Tractu Matrimoniali inter Serenissimos Angliæ & Castellæ Regum vel eorum Commissarios jam proximè inito concordato & conclusa contenta, juxta vim formam & effectum dicti Tractatus & Articuli, debite firmiter & fideliter Observabis, ac integerrimè Adimplebis :

SIC ME DEUS ADJUVET ET HÆC SANCTA DEI EVANGELIA.

Et rogo & requiro vos, Domini Notarii, ut de hoc Juramento per Me præfatio Unum vel plura conficiatis, vel alter vestrum conficiat Instrumentum vel Instrumenta autentica vel autentica, & vos, hic Præsentes, in Testes ad peribendum Testimonium de hoc meo Juramento pro Loco & Tempore oportuni.

Post cujus quidem Cedula Lecturam & Juramenti Præstationem, prout in ipsâ proximâ insertâ Cedula de verbo ad verbum continetur, idem Dominus *Jacobus de Luxemburgo* Dominus de Fienes prædictus Ipsamet Cedula Manu suâ propriâ subscripsit, & eandem sic ut præmittitur subscriptam præfato Domino *Johanni Yong* ad Manus tradidit & deliberavit, nosque Notarios Publicos,

A. D. 1506. Publicos, ut desuper sibi, & omnibus quorum interest intererit aut interesse poterit quomodolibet in futurum, con- ficeremus unum vel plura Publicum seu Publica Instrumentum seu Instrumenta, in autentica forma, requisivit.

Nov. 7.

Acta fuerunt hæc omnia & singula prout supra scribuntur & recitantur sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis.

Præsentibus ibidem,

Nobilibus Viris Dominis,
Johanne Regrovilli Secretario dicti Regis Castellæ uno,
Waltero de Hectveld præfati Domini Jacobi Domus Magistro,
 Necnon,
Johanne de Prato,
Jacobo de Bordrygen,
 Ac Magistro *Wilhelmo Skynner* Artium Interprete,
 Magistro *Thoma Walle* aliàs *Guynez*,
Johanne Thompson,
 Et *Johanne Blackole*.
 Anglicis & literatis Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et ego *Willielmus Falke* *Norwicensis* Diocesis, Curia Cantuariensis Procuratorum Generalium unus, de Auctoritate Apostolica Notarius Publicus, quia præmissæ Commissionis & Mandati Exhibitioni, Articuli Lectura, Juramenti Prestationi, ceterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense Die & Loco prædictis, in præsentia discreti Viri Domini *Henrici de Zuene* Notarii Publici subscripti, unà mecum in

dicta Casu assumpti, agerantur & fierent, cum prænominatis Testibus Præsentibus personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audiui, idèd hoc præfens Publicum Instrumentum, aliis Negotiis & Causis rationabilibus ad tunc detentus & distributus, per alium scribi feci, Menti tamen meò propriè subscripsi publicè & in hanc Publicam Formam redegi, Signoque & Nomine meo solitis & consuetis signavi in fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum rogatus & requisitus.

A. D. 1506.

Nov. 7.

Et ego *Henricus de Zuene* Presbiter *Cameracensis* Diocesis, Publicus Sacri Apostolicæ & Imperiali Auctoritatibus Notarius, quia prædicta Commissioni & Mandati Exhibitioni, Articuli Lectura, Juramenti Prestationi, & Cedula Traditioni, ceterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, per dictos Dominos & coram eis respectivè fierent & agerentur, unà cum provide Virò *Willielmo Falke* *Norwicensis* Diocesis Notario Publico præscripto, & prænominatis Testibus, præfens interfui, eaque sic fieri vidi & audiui, idèd præfens Publicum Instrumentum, Menti alterius fideliter scriptum, exinde confecti, & in hanc Publicam Formam redegi, Signoque & Nomine meo solitis hic me propriè Menti subscripti & signavi in fidem & Testimonium Veritatis omnium & singulorum Præmissorum rogatus & requisitus.

Consimile Instrumentum, 14. Junii A. D. 1506. A. 21. H. 7. cum hoc Lemmatz 3 videlicet,

Juramentum Domini *Caroli de Croy* Principis de *Chimay*, pro Matrimonio contrahendo inter H. 7. & *Margaretam* Filiam Regis Romanorum.

Pro *Pbilippo Rege Castellæ*, super Tractatu Matrimoniali, Juramentum Domini de *Egmonda*.

A. D. 1506.

Nov. 21. H. 7.

Bist. Cambr.

Vesp. C. 12.

IN DEI NOMINE AMEN.
 Per præfens Publicum Instrumentum cunctis appareat evidenter quòd,
 Anno Domini Milleesimo Quingentesimo sexto, Indictione nona, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini Domini *Julii* de Nomine *Pape Secundi* Anno Tertio, Mensis verò *Julii* Die Tertiodecimo,
 In quadam Camera, infra Palatium

sive Hospitium Regium in Opido sive A. D. 1506. Villa *Villadolit* sita & situata, inque Præsentia Venerabilis Viri Magistri *Nicholai West* Legum Doctoris Archidiaconi *Derbitæ*, ac Illustrissimi & Potentissimi Principis Domini *Henrici*, Dei gratiæ, Regis *Angliæ & Franciæ & Domini* *Hiberniæ* Oratoris & Commissarii sufficienter auctoritati,

Prout per quandam Commissionem, coram Nobis & Magistro *Willielmo Bermyngton*

A. D. 1506 *Benynton* in Legibus Biculario, Magistro *Roberto Robyns*, & Magistro *Egidio le Seneschal*, Notariis Publicis & Testibus.

Nov. 7.

tunc & ibidem personaliter presentibus & subscriptis, ad effectum infrascriptum specialiter rogatis & requisitis, per eum exhibitam & michi *Willielmo Benynton* Notario antedicto ad legendum publicè traditam, Nobis Notariis antedictis plenè confisat & confitatur.

Constitutus personaliter Illustris & Prænobilis Vir Dominus *Florentius de Edmonda* Dominus de *Yffelsten* Admirallus Maris, super Canonem *Misse* & *Sanc̃ta Dei Evangelia* per eum corporaliter tacta, Juravit ac Juramentum corporale præstitit Se Faciendum, Observandum, & Adimpleturum omnia & singula, prout in quadam Pergameni Scedula, Manu sua propria subscripta, quam tunc & ibidem habuit ac publicè clarè & distinctè legit, plenius & clarius continetur.

Cujus quidem Scedula Tenor de verbo in verbum sequitur, & est talis,

IN DEI NOMINE AMEN.

EGO Dominus *Florentius de Egmonda* Dominus de *Yffelsten* Admirallus Maris,

Coram vobis *Nicholao West* Legum Doctore Archidiacono *Derbie*, Commissario *Serenissimi* & Illustrissimi Principis *Domini Henrici*, Dei gratiâ, Regis Angliæ & Franciæ & Domini *Hiberniæ*, in hac parte Oratoris & Commissario sufficienter auctorisato,

• Necnon coram vobis, Magistro *Willielmo Benynton* in Legibus Biculario, Magistro *Roberto Robyns*, & Magistro *Egidio le Seneschal*, Notariis Publicis, & Reverendis in Christo Patribus & Dominis, Domino *Alfonso* & Domino *Jacobo Paccni* & *Catinensi* Episcopis, Domino *Andrea* de *Burgo* Sacratissimi Regis Romanorum semper Augusti Oratore, Domino *Friderico* de *Croye* Domino de *Royulx*, & Magistro *Francisco* de *Mellun* Præposito *Sanc̃ti Audomari*, Testibus in hac parte vocatis specialiter & rogatis,

JURO super Canonem *Misse*, per Me impræstariam in *ipse* Jam, & *Sanc̃ta Dei Evangelia* per Me corporaliter tacta, Me Exhibituram, Facturam, & Præstaturam omnem Operam, Opem, & Diligentiam, michi possibilem ac talem & tantam quantum & quantum in meis propriis Rebus, Negotiis, & Causis urgentissimis facerem aut quocummodo facere deberem possem aut vellem, absque aliquo dolo, fraude, aut quovis questio colore, apud Illustrissi-

um & Patentissimum Principem Dominum *meum Metendissimum* Dominum *Philippum* REGEM Castellæ, Legionis, & C. ARCHIDUCEM Austriæ, DUCEM Burgundiæ, COMITEM Flandriæ, & C. ejusque Heredes & Successores, eorumque Locatenentes, & alios eorum Officiales quoscumque, eosdemque & eorum quemlibet diligenter realiter & cum effectu, omnibus viis modis, michi possibilibus & non minus quam in propriis Rebus, Negotiis, & Causis meis urgentissimis facerem aut quocum modo facere possem aut vellem, Solicitaturum, Procuraturum, Exhortaturum, & Requisiturum, quantum in me erit, realiter & cum effectu Curaturum & Effecturum, de tempore in tempore, quotiens & quando opus fuerit, vel Res & Causa hoc postulerint, vel per præfatum Regem Angliæ ejusque Executores aut Assignatos ejusque aut eorum Deputatum vel Deputatos per suas Literas vel Nuncios requisitus & interpellatus fuerim, quid præfatus Princeps meus Hæredeseque aut Successores sui omnia & singula Articula & Capitula, cujusdam *Treatatus Matrimonialis*, inter *Commissarios* Regum prædictorum in *iti*, concordati, & conclusi, de *Data* Vicissimi Diei Martii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto (ad quem Me refero & pro hic inserto haberi volo) atque omnia cetera & singula alia, inter præfatum Angliæ Regem & antedictum Castellæ Regem aut eorum Commissarios sufficienter in ea parte auctorisatos, ante hac qualitercumque Conventa & Conclusa, quatenus ipsam concernant vel concernere possunt, bene firmiter & fideliter in omnibus & per omnia Observabit & Adimplebit;

SIC DEUS ME ADJUVET ET HÆC SANCTA DEI EVANGELIA!

Super quibus omnibus & singulis Dominus *Florentius de Edmonda* Dominus de *Yffelsten* Admirallus Maris antedictus Nos Notarios Publicos subscriptos unum vel plura Instrumentum seu Instrumenta Publicæve Publica exinde conficere instantè requisivit.

Acta fuerunt hæc omnia & singula, prout superscribuntur & recitantur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco superscriptis;

Presentibus tunc & ibidem personaliter,

Illustribus & Prænobilibus Dominis Reverendis in Christo Patribus, Domino *Alfonso* & Domino *Jacobo Paccni* & *Catinensi* Episcopis,

Domino

A.D. 1506. Domino *Andrea de Barga* Sacratissimi
 Regis Romanorum semper Augusti
 Domino *Frederico de Croy* Domino
 de Roulx.
 Ex Magistro *Francisco de Mellan* Pro-
 pósito Saudi Audomari,
 Testibus prænominatis ad præmissa
 vocatis specialiter & rogatis.

Et Ego *Willielmus Benyngton* Cleri-
 cus *Londoniensis* Diocesis, Publicus Au-
 thoritate Apostolicâ Notarius in Legibusque
 Baccularius ac Curia *Cantuariensis* Procu-
 ratorum Generalium de Numero unius, quia
 huiusmodi Juramenti Præstationi ejusdem-
 que Circumstantiis ac ceteris Præmissis
 omnibus & singulis, dùm sic, ut præmit-
 titur, sub Anno Domini, Indictione, Pon-
 tificatu, Mense, Die, & Loco prædictis,
 agebantur & fiebant, unâ cum prænomi-
 natis Testibus præsens personaliter interfuit,
 eaque omnia & singula sic fieri vidi & audi-
 vi, idè hoc præsens Publicum Instrumen-
 tum, Menti alterius fideliter scriptum,
 exinde confecti, publicavi, & in hanc Publicam
 Formam redegi, Signoque Nomine & Cog-
 nomine meis solitis & consuetis signavi,
 ac Menti nostrâ propriâ, unâ cum
 Discretis Viris, Magistro *Roberto*
Robyos & Magistro *Egidio* le Seneschall
 Notariis Publicis, subscripsi in Fidem &
 Testimonium omnium & singulorum Præ-
 missorum rogatus specialiter & requisitus.

W. BENYNGTON.

Et ego *Robertus Robins* Presbiter *Ce-*
meracensis Dyocesis, Publicus Auctoritate
 Apostolicâ Notarius, quia huiusmodi Ju-
 ramenti Præstationi, ejusdemque Circum-
 stantiis ac ceteris Præmissis omnibus &
 singulis, dùm sic, ut præmittitur, sub An-

no Domini, Indictione, Pontificatu, Men-
 se, Die, & Loco prædictis, agebantur &
 fiebant, unâ cum prænominatis Testibus,
 præsens personaliter interfuit, eaque omnia
 & singula sic fieri vidi & audiui, idè
 hoc præsens Publicum Instrumen-
 tum, Menti alterius fideliter scriptum,
 exinde confecti publicavi & in hanc Publicam For-
 mam redegi, Signoque Nomine & Cog-
 nomine meis solitis & consuetis signavi,
 ac Menti nostrâ propriâ, cum Discretis
 Viris, *Wilhelmo Benyngton* & Magistro
Egidio le Seneschall Notariis Publicis
 subscripsi, in Fidem & Testimonium omni-
 um & singulorum Præmissorum rogatus
 specialiter & requisitus.

R. ROBINS.

Et ego *Egidio* le Seneschall Clericus *Tor-*
onensis ac Regis *Castelle* Capellanus Aposto-
 licâ & Imperiali Auctoritatibus Notarius
 Juratus, quia huiusmodi Juramenti Præ-
 stationi ejusdemque Circumstantiis ac ce-
 teris Præmissis omnibus & singulis, dùm
 sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, In-
 dictione, Pontificatu, Mense, Die, &
 Loco prædictis agebantur & fiebant, unâ
 cum prænominatis Testibus præsens per-
 sonaliter interfuit, eaque omnia & singula
 sic fieri vidi & audiui, idè hoc præ-
 sens Publicum Instrumen-
 tum, Menti alterius fideliter scriptum,
 exinde confecti, & in hanc Publicam Formam redegi,
 Signoque Nomine & Cognomine meis so-
 litis signavi, ac Menti nostrâ propriâ, unâ cum
 Discretis Viris, *Willielmo* *Banyngton*
 in Legibus Bacculario, ac Magistro *Roberto*
Robins Notariis Publicis, subscripsi,
 in Fidem & Testimonium omnium & sin-
 gulorum Præmissorum requisitus specialiter
 & rogatus.

Egidius le Seneschal.

De Restitutione Temporalium Episcopatus Londoniensis.

A. D. 1506.

Act. 21. R. 7.

Tit. 21. R. 7.
 p. 2. n. 9.

REX Efectori suo in Comita-
 tu *Middlesexie*, Salutem.
 Cùm Dominus *Summus*
 Pontifex, nupex Vacante Ecclesiâ Cathedra-
 li *Londoniensis*, per Obitum, bonæ
 Memoriz, *Willielmi* super Episcopi *Ed-*
dem, Venerabilen in Christo Patrem
Ricardum, super *Cicestrensem* Episcopum,
 a vinculo, quo eidem Ecclesiâ *Cicestrensi*,
 cui tunc præerat, tenebatur, Abfolvens,
 ad dictam Ecclesiâ *Londoniensem*
 Translulcrit, ipsūque eidem Ecclesiâ
Londoniensis in Episcopum præfecerit &

Pastorem, sicut per Literas Bullatas ip-
 sius Domini Summi Pontificis, Nobis
 indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Ricardus*, sic ad dic-
 tam Ecclesiâ *Londoniensem* translatus,
 omnibus & singulis Verbis, Nobis & Co-
 rone nostræ præjudicialibus, in dictis
 Literis Bullatis contentis, coram Nobis
 palàm & expressè renunciavit, & Gratia
 nostræ humiliter se submisit, volentes
 cum eo in hac parte agere gratiosè,

S f

Cepi-

A. D. 1506.

A. D. 1506.
Hic. 7.

Cepimus Fidelitatem ipsius Ricardi, sic
nominatam Ecclesiam Londoniensem trans-
fati, & Temporalis Episcopatus illius,
prout moris est, Restituimus eidem;

Et idè Tibi Præcipimus quòd eidem
Ricardi, sic ad dictam Ecclesiam Londoni-
ensem Transfata Temporalia prædicta,
cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine
dilatione, Liberes in forma prædictâ;
salvo jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Cirencester*. primo Die
Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literæ Patentes diriguntur
Escaetoribus subscriptis, in Comita-
tibus subscriptis, sub Datâ prædictâ;
videlicet,

*Dilecto sibi Majori Croicatis sue Lon-
donie ac Escaetori suo in eadem
Civitate.*

*Escaetori suo in Com. Essex. & Hertf.
Escaetori suo in Com. Surr. & Suffex.*

Et Mandatum est Militibus, Liberes
Hominibus, &c.

¶ ¶ De Restitutione Temporalium pro Magistro Jacobo Stanly.

A. D. 1506.
An. 22. H. 7.

REX Escaetori suo in Comitibus
Cantebriæ & Huntingdonia,
Salutem.

Pat. 22. H. 7.
P. 2. m. 21.

Cùm Dominus *Julius Summus Pontifex*,
nuper vacante Sede Episcopali Ec-
clesiæ Cathedralis Eliensis, per Obitum,
bonæ Memoriz, *Richardi ejusdem Ec-
clesiæ ultimi Pastoris & Episcopi*, Per-
sonam Dilecti & Fidelis nostri Magistri
Jacobi Stanly ejusdem Ecclesiæ Electi
in ipsius Ecclesiæ Episcopatum præfecerit
& Pastorem, sicut per Literas Bullatas
ipsius Summi Pontificis, Nobis indè di-
rectas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* omnibus &
singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ
præjudicialibus, in dictis Literis Bulla-
tis contentis, coram Nobis posita & ex-
presso renunciavit, & Gratiz nostræ
humiliter se submitit, volentes cum eo
in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Electi*, &
Temporalia Episcopatus illius, prout
moris est, Restituimus eidem;

Et idè Tibi Præcipimus quòd *eidem* A. D. 1506.
Electo Temporalia prædicta, cum perti-
nentiis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione,
Liberes in formâ prædictâ; salvo jure
cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
Quinto Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaeto-
ribus subscriptis, in Comitibus sub-
scriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Norff. & Suff.

Escaetori Regis in Com. Midd.

*Escaetori Regis in Com. Essex. &
Hertf.*

*Dilecto Regis Richardo Haddon Ma-
jori Croicatis sue Londonie ac Escae-
tori suo in eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, &c.

Pro Magistro prefato de Concessionibus.

A. D. 1506.
An. 22. H. 7.

REX omnibus, ad quos &c.
Salutem.

Pat. 22. H. 7.
P. 2. m. 24.

Sciatis quòd,
Cùm Episcopatus Eliensis, Vicefimo
quarto Die Augusti, Anno Regni nostri
Vicesimo primo, per Mortem, bonæ Me-
moriz *Ricardi Redmayn*, nuper Episco-
pi *ibidem*, nuper vacaverit, ac *idem* Episco-
patus ab eodem Vicefimo quarto Die
Augusti usque Quintum Diem Novem-
bris, Anno Regni nostri Vicesimo se-
cundo, per Mortem ipsius *Ricardi* va-
casset,

Et quòd Nobis, per *Privatam & Con-*

sentium Ecclesiæ Cathedralis Eliensis & A. D. 1506.
Successores suos, pro Custodia ejusdem
Episcopatus & Temporalium ejusdem
Episcopatus, illa Vacante, si per annum
vacaverit, de *Duoibus Millibus
Liberarum* pro Anno illa, & si minori
vel majori tempore quam per Annum
hujusmodi Vacatio duraverit, tunc per
eodè *Privatam & Consentium* & Suc-
cessores suos prædictos de Rata dictarum
Duoarum Millium Liberarum per Annum
pro Rata temporis Vacationis prædictæ,
Nobis respondere debeat,

De

A. D. 1506. De Gratiâ nostrâ speciali ac ex certa
 Scientiâ & mero Motu nostris Deditimus
 & Concedimus, ac per Præsentes Damas
 & Concedimus, pro Nobis & Hæredi-
 bus nostris, quantum in Nobis est, Re-
 verendo in Christo Patri *Jacobo nunc E-*
thensî Episcopo & Assignatis suis omnes
 & omnimoda ac tanta & hujusmodi De-
 nariorum Summas, necnon omnia &
 singula Exitus & Proficuum, Reventiones
 & Emolumenta omnium & singulorum
 Temporalium Episcopatus Bithensis præ-
 dicti, ac omnium Maneriorum, Domi-
 niorum, Terrarum, Tenementorum,
 Reddituum, Servitorum, Reverfio-
 num, & Possessionum quorumcumque
 Episcopatus prædicti, seu eidem Epi-
 scopatu quoquo modo pertinentis si-
 ve incumbentia, cum omnibus & singulis
 Fructibus, Commoditatibus, & E-
 molumentis de prædictis Temporalibus,
 Maneriis, Dominis, Terris, Tenementis,
 Redditibus, Reverfionibus, Servi-
 tiis, & cæteris Præmissis seu eorum ali-
 quo vel aliqua eorumdem Parcelle, quæ
 ad Nos, ratione Vacationis prædictæ, a
 tempore Mortis prædicti *Ricardi* nuper
 Episcopi, hucusque pertinent aut perti-
 nere debent,

Habenda, Levanda & Percipienda ei-
 dem *Jacobo* nunc Episcopo & Assignatis
 suis omnia & singula Præmissa, tam per
 Manus præfatorum *Prioris & Conventus*
 & Successorum suorum, quàm per Manus
 Receptorum & Ballivorum nostrorum
 quorumcumque pro tempore exis-
 tentium, necnon per Manus Receptorum,
 Ballivorum, Tenentium, Firmaniorum
 & Occupatorum prædictorum
 Temporalium, Maneriorum, Dominio-
 rum, Terrarum, Tenementorum præ-
 dictorum & ceterorum Præmissorum &
 cujuscumque inde Parcelle pro tempore
 existentium, ac per Manus ipsius *Jacobi*

nunc Episcopi & Assignatorum suorum, A. D. 1506.
 de dono nostro ad eum liberè plenè &
 integro prout Nos vel Hæredes nostri
 ratione Vacationis prædictæ haberemus,
 si præfatus Conventus nostra præfato *Jaco-*
bo nunc Episcopo inde fida vixisset, ab-
 sine Composito Responso seu aliquo alio
 inde Nobis vel Hæredibus nostris
 pro Præmissis seu eorum aliquo reddendo,
 faciendo vel solvendo, & absque
 Impetitione, Molestatione, Perturbatio-
 ne seu Inquietatione Nostrâ vel Hære-
 dum nostrorum Justiciariorum, Efficen-
 tarum Vicecomitum aut aliorum Balli-
 vorum seu Ministrorum nostrorum quo-
 rumcumque,

Et ulterius Volumus & Concedimus
 per Præsentes, pro Nobis & Hæ-
 redibus nostris prædictis quòd tam
 prædictus *Jacobo* nunc Episcopus quàm
 præfati *Prior & Conventus* & Successo-
 res sui prædicti & eorum quilibet de
 omnibus & omnimodis Denariis etiam
 Summis, Exitibus, Proficuis prædictis,
 & cæteris Præmissis, Nobis ratione Va-
 cationis prædictæ debitis sive pertinenti-
 bus, erga Nos & Hæredes nostros Exone-
 rantur & Acquiescant imperpetuum
 per Præsentes;

Et quòd expressa mentio de vero Va-
 lore Anno, aut aliquo Valore seu Cer-
 titudine Præmissorum sive alicujus Præ-
 missorum, aut aliis Donis vel Concessio-
 nibus per Nos præfato *Jacobo* ante hæc
 tempora factis in Præsentibus minimè
 facta exiit, aut aliquo Statuto, Actu,
 Ordinatione, sive Restrictione in contra-
 rium inde facto, edito, sive ordinato,
 vel aliquâ aliâ Re, Causa, vel Matéria,
 in aliquo non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 decimo tertio Die Novembris.

Per ipsam Regem.

Pro Mercatoribus Italicis, de Licentia.

A. D. 1506. REX omnibus, ad quos &c.
 Salutem.

Sciatis quòd Nos, certis
 de Causis & Considerationibus Nos specialiter
 moventibus, de Gratiâ nostrâ
 speciali, ac ex certa Scientiâ & mero
 Motu nostris, Concedimus & Licentiam
 Deditimus, ac per Præsentes Concedimus
 & Licentiam Damas, Dilectis Nobis,
Augustino Chigi Mercatori Senensî Ci-
 vium Romanum in præfenti sequenti Appa-
 licatori Aluminum sive Minarum Alumini-
 um Cameræ Apostolicæ sive Sanctæ
 Cruciatæ, & *Antonio Jacobi Silvestrii*
 Mercatori Senensî ejus Factori sive Man-

datorio, & eorum alteri, quòd ipsi & A. D. 1506.
 eorum alter, per Se, Factores, Attornatos,
 sive Deputatos suos & eorum alterius,
 Indigenas sive Alienigenas *Mille &*
Trescenta Quintalia sive Kyntalia Alu-
minum dictæ Sanctæ Cruciatæ ex Parti-
 bus Flandriæ sive ex quibuscumque aliis
 Partibus & Locis Ultramarinis provi-
 dere,

Ac eadem *Mille & Trescenta* Quinta-
 lia Aluminum sic provisa in una Navi
 vel diversis Navibus Angliæ, Hispaniæ,
 aut aliarum Partium Exierarum quo-
 rumcumque, una vice vel diversis vicibus,
 ad eorum & cujuscumque eorum libitum,
 Carcare

A. D. 1506. Carere & Onerare, seu Careri & Onerari facere.

110. 7.

Ac eadem *Mille Trecenta Quintalia Aluminum*, sic Carcata & Onerata, in hoc Regnum nostrum Angliæ, unj vice vel diversis vicibus, Traducere & Carcare, seu Traduci & Carceri facere,

Et ibidem eadem Alumina, ubicumque quoadcumque & quotienscumque præfatis *Augustino & Antonio* Factoribus, Attornatis, & Deputatis suis aut eorum alicui vel aliquibus placuerit, Vendere; Exponere, Alienare, & Escambiare, seu Venditioni ponere ad eorum & cussilbet eorum libitum & placitum, ac ad eorum & cussilbet eorum maximum Profituum & Avantageium possunt & valeant, possitque & valeat licite & impone, absque Molestatione, Impedimento, Interruptione, Perditione, Danigno, Forisfactura, seu Gravamine quocumque nostrum, vel Heredum nostrorum, aut Custumiariorum, Contratoriariorum, Scrutatorum, sive aliquorum aliorum Officiariorum, Ministrorum, aut Subditorum nostrorum quoruncumque & aliquibus Statutis sive Ordinationibus de Implicamentis, aut aliquibus aliis Statutis, Actibus, Ordinationibus, Provisionibus, Proclamationibus, sive Restrictionibus in contrarium factis sive faciendis, in non aliquo obstantibus, & hoc a Die Datæ Præsentium usque ad Diem ultimam

Menfis Aprilis proximò venturam, A. D. 1506.

Decernentes Nos quòd, infra dictum tempus, nullus alius vel nulli alii, nisi prædicti *Augustinus & Antonius* & eorum Factores & Deputati, Vendere possit aut possint in dicto Regno nostro alia Alumina ex quibuscumque Partibus vel Regionibus advecta vel advehenda, portata vel portanda, set quòd solummodo ipsi *Augustinus & Antonio* & eorum cussilbet, & eorum Factoribus & Deputatis licet dicta eorum Alumina, usque ad dictam Summam *Mille Trecentarum Quintalium*, Vendere & Venditioni exponere,

110. 7.

Dùm tamen dicti *Augustinus & Antonius* sive Attornati sui prædicti aliquam Quintalium sive Centenam hujusmodi Aluminum ultra Pretium *Viginti Sex Solidorum & Octo Denariorum Sterlingorum*, non vendant, prout Pretium hujusmodi Aluminum in hac Civitate nostra Londoniæ in præfenti currit;

Provisio semper quòd Nobis de Custumis, Subsidiis, & aliis Deveris, Nobis pro Aluminibus prædictis in hac parte debitis, fideliter respondeatur, ut ipsi *Augustinus & Antonius* Nobiscum conveniant.

In eorum &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo quinto Die Decembris.

Pro Eleemosinario Regis.

A. D. 1507.

111. 11. 7.

111. 11. 7.

111. 11. 7.

111. 11. 7.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis Nos Concessisse Dilecto

Clerico nostro Magistro *Johanni Ednam* Eleemosinario nostro, in Augmentationem Eleemosinæ nostræ, tam omnia & omnimoda Bona & Catalla quancumque Personarum *Felonum de Se* & cussilbet Personæ *Felonis de Se*, tam infra Regnum nostrum Angliæ inventa & Invenienda Forisfacta & Forisfacienda, aut Nobis tam nunc quàm in futurum quovismodo pertinentia, quàm omnia Deodanda quæ Nobis infra Regnum nostrum Angliæ prædictum, tam infra Libertates quàm extra pertinent aut unquam post Primum Diem Regni nostri Nobis pertinerunt aut pertinere debent aut contingent ullo modo, quamdiu ipsam *Johannem* Eleemosinarium nostrum fore contigerit.

Et Volumus & Concedimus eidem *Eleemosinario* nostro quòd bene liceat sibi ac Deputatis & Servicantibus suis omnia hujusmodi Bona & Catalla *Felonum de Se* & Deodanda, ubicumque inveniri

poterunt, tam infra Libertates quàm extra, Capere, Scisire, Levare, & Colligere,

Assigantes præfatum *Eleemosinarium* nostrum & Deputatos suos ad Inquirendum, de tempore in tempus, & modis quibus melius sciri poterit, de hujusmodi Bonis & Catallis ac Deodandis, & ad eandem Scisendum, Capicendum, & Levandum, per Se sive Deputatos suos sufficientes ubicumque infra Regnum nostrum prædictum fuerint inventa, tam infra Libertates quàm extra,

Et ipsi sic Levata & Collecta per Se, ubi melius videbitur, pro Nobis in Eleemosina Distribuendum, absque ullo Composito seu Rationcinio Nobis inde reddendo seu faciendo,

Mandantes & Præcipientes universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Coronatoribus, Escætoribus, Constabulariis, ac omnibus aliis Officiariis & Ministris nostris, tam infra Libertates quàm extra, & eorum cussilbet, Tenore Præsentium, quòd præfate *Eleemosinario* nostro ac Deputatis suis, in

Exe-

A. D. 1507. Executione Præmissorum, Supportantes sint, Incendentes, Auxiliantes, & Descendentes, sub Periculo quod incumbit. In cuius &c.

Teste Rege apud Westmonasterium A. D. 1507. vicefimo octavo Die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Pardonatione pro Mercatoribus Venetiarum.

A. D. 1507.
An. 22. H. 7.
Fel. 22. R. 7.
p. 1. n. 6.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus suis ad quos &c. Salutem.

Sciatis quod Nos, de Gratia nostra speciali ac ex certa Scientia & merito Motu nostris, PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS, ac per Præfens PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS *Laurentio Pasqualigo, Antonio Bavaryn, Nicholao Duodo, Petro Tiepelo, Benediſſo Grymani, & Stephano Fexano*, Mercatoribus de Venicia, ac omnibus & singulis aliis Mercatoribus & Personis quibuscumque Subditis seu sub Obedientia & Jurisdictione Domini sive Senioris Venetiarum, seu ipsa de Natione existentibus, quibuscumque Nominibus Cognominibus seu Additione Nominum vel Cognominum censentur seu aliquis eorum censetur aut nuncupetur, omnimoda Forisfacturas, Transgressiones, Pœnas, Mestrisones, Contemptus & Impetitiones nec non Contractiones & Præstationes ac alias Offensas & Malefacta quæcumque, per ipsos *Laurentium Pasqualigo, Antonium Bavaryn, Nicholaum Duodo, Petrum Tiepelo, Benediſſum Grymani, & Stephanum Fexano* ac alios Mercatores & Personas Subditos seu sub Obedientia Domini sive Senioris Venetiarum, seu eorum aliquem vel aliquos qualitercumque, quandocumque quomodocumque, & quotiescumque ante Primum Diem Mensis Martii Anno Regni nostri Vicefimo secundo facta sive perpetrata, contra formam quoruncumque Statutorum, Actuum, Ordinationum sive Provisionum aut cujuscumque vel alicujus Statuti, Actûs, Ordinationis sive Provisionis in aliquo Parlamento nostro aut Progenitorum vel Prædecessorum nostrorum sive per Nos aut per Nos & nostrum Concilium vel aliter quovismodo editorum sive provisionum editi sive provis, necnon omnia & omnimoda Dampna, Pœnas, Forisfacturas, Deperdita, Judicia, Condemnationes, Injunctiones, Executiones, Impetitiones, Sectas, Querelas & Demanda ac Fines & Redemptiones Amerciamenta, Pœnas pecuniarias & Corporales, Punitiones & Imprisonamenta quæcumque, que ad Nos ratione Præmissorum

ac Infraſcriptorum aut aliter qualitercumque pertinet aut pertinere poterit, vel que Nos solus vel Nos conjunctim cum aliis Personis vel alia Persona versus ipsos seu eorum aliquem vel aliquos, ratione vel occasione Præmissorum, seu eorum alicujus, vel aliter qualitercumque habemus habuimus seu habere poterimus aut deberemus quoquo modo:

PARDONAVIMUS etiam REMISSIMUS & RELAXAVIMUS prædictis *Laurentio Pasqualigo, Antonio Bavaryn, Nicholao Duodo, Petro Tiepelo, Benediſſo Grymani, & Stephano Fexano* ac omnibus & singulis aliis Mercatoribus & Personis quibuscumque Subditis seu sub Obedientia prædicti Domini sive Senioris Venetiarum & eorum cuilibet omnes & omnimodas Usuras, Contractus Usurarum, Barganias corruptas, necnon Emptiones, Venditiones & Mutationes Lanarum, Stannorum, Coriorum, Plumborum & aliorum Mercimoniorum Bonorum seu Mercandiarum quoruncumque, inter Alienigenas & Alienigenas, ac inter Alienigenas & Indigenas, seu eorum Factores sive Attornatos, necnon omnes alias Emptiones, Venditiones & Mutationes injustas illicitas & indebitas Intrationes in Libris Customariorum aut aliorum Ministrorum seu Officiariorum nostrorum quoruncumque, tam Lanarum, Pannorum, Stannorum, Plumborum & Coriorum quam aliorum Bonorum, Catalorum, Mercimoniorum & Mercandiarum quoruncumque, necnon Solutiones Monetæ Auri contra formam quoruncumque Statutorum in hujusmodi Casu editorum ante prædictum Primum Diem Mensis Martii qualitercumque aut aliter factas, unde Punio caderet in Demandam Debitum seu Finem & Redemptionem aut in alias Pœnas Pecuniarias sive Corporales in Forisfacturam Bonorum Catalorum & Mercandiarum :

PARDONAVIMUS etiam REMISSIMUS & RELAXAVIMUS eisdem Mercatoribus, & singulis aliis prædictis Subditis dictæ Senioris Venetiarum, & eorum cuilibet omnimodas Transgressiones, Offensas, Falitates & Deceptiones in Fadura Pannorum Lancorum & in Extraditione in Longitudine & Latitudine, &

T t omnes

A. D. 1507. omnēs alias Falsitates, Deceptiones & Venditiones Pannos Laneos tangentes, ante dictum Diem factas, contra formam quorumcumque Statutorum inde factorum sive ordinatorum, necnon Omnimodos Contemptus versus nos superinde per dictos Mercatores & Subditos Domus sive Senioris seu eorum aliquem vel aliquos factos sive perpetratos:

PARDONAVIMUS etiam REMISSIMUS & RELAXAVIMUS predictis Mercatoribus de Venetia, ac omnibus & singulis predictis aliis Mercatoribus & Subditis ejusdem predicti Domus sive Senioris Veneticorum, omnimodas Eskippationes, Traditiones & Asportationes Lanarum, Pannorum, Coriorum, Stannorum, Plumbarum, Bonorum, Catallorum & aliorum Mercimionorum & Mercandisiarum quorumcumque extra Regnum nostrum Angliæ Villam Calestii Terram Hiberniæ & Marchias Walliæ, ad Partes externas quascumque, vel a Partibus illis in idem Regnum Angliæ Villam Calestii Terram Hiberniæ & Marchias Walliæ, injustas & indebitas Intrationes quorumcumque Bonorum Catallorum Mercandisiarum & Mercimionorum, necnon omnes & omnimodas Falsitates, Offensas, Transgressiones & Deceptiones in Eskippationibus Traductionibus seu Asportationibus illis, ac in Subtractionibus, Deceptionibus, Diminutionibus & non Solutionibus Caltumarum, Subsidiorum & Deveriorum nostrorum, per ipsos *Laurentium Pasqualigo, Antonium Bavarum, Nicholam Duodo, Petrum Tiepola, Benedictum Grimani & Stephanum Faxano* ac predictos alios Mercatores & Personas Subditos seu sub Obedientia dictæ Civitatis Venetiæ seu per eorum aliquem vel aliquos aut eorum vel eorum alicujus seu aliquorum Factores, ante dictum Diem factas seu perpetratas, contra formam quorumcumque Statutorum Ordinationum sive Proclamationum in hujusmodi Casibus editorum, unde Punitiō eaderet in Demandam Debitum seu in Finem & Redemptionem, aut in alias Pœnas Pecuniarias seu Corporales, aut in Forisfacturam Bonorum & Catallorum, Mercimionorum seu Mercandisiarum quorumcumque, Statutis predictis non obstantibus:

PARDONAVIMUS etiam predictis Mercatoribus de Venetia ac aliis predictis omnibus & singulis Mercatoribus & Subditis dicti Domus sive Senioris Veneticorum, omnia & omnimoda Cambia Excambia & Recambia inter dictos Mercatores seu eorum aliquem vel aliquos & alias Personas quascumque, tam Alienigenas & Indigenas quam Ecclesia-

stias & Seculares, tam ad Curiam Romanam quam ad alias quascumque Mundi Partes, seu quacumque Loca facta, inita seu perpetrata, necnon omnia & omnimoda Dumpna, Pœnas, Forisfacturas, Deperdita, Judicia, Condemnationes Denariorum, Sectas, Querelas, Calumpnia ac Fines, Redemptions, Amerciamenta, Pœnas pecuniarias & corporales, Punitiones & Imprisonamenta quacumque, quæ ad Nos ratione hujusmodi Cambiorum, Excambiorum & Recambiorum aut eorum alicujus, sive ratione eujusdam Statuti Anno Quartodecimo Regis *Ricardi Secundi* nuper Regis Angliæ pro Cambiis editi, seu ratione quorumcumque aliorum Statutorum seu eujuscumque Statuti in hujusmodi Casu editorum & Mercandisiarum & Mercimionorum, pertinet aut pertinere poterit, vel quæ Nos solus seu Nos conjunctim cum aliis Personis, vel alia Persona versus ipsos seu eorum aliquem vel aliquos, ratione vel occasione Præmissorum, seu eorum alicujus, vel aliter habemus, habuimus seu habere poterimus aut deberemus quovismodo:

Et ulterius nos, de Gratia nostra uberiori, PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS eisdem *Laurentio Pasqualigo, Antonio Bavarum, Nicholam Duodo, Petro Tiepola, Benedicto Grimani, & Stephano Faxano* ac predictis aliis Mercatoribus & Personis Subditis seu sub Obedientia dicti Domus sive Senioris Veneticorum omnimoda Imprisonationes, Condemnationes, Conspiraciones, Cambiartias, Manutentionias, Riotas, Conventicula illicita, Concellments, Rebelliones, Abjuraciones, Condonationes & alias Transgressiones, Offensas, Negligentias, Extortiones, Ignorantias, Forisfacturas, Deceptiones, Contemptus & Malefacta quæcumque, per ipsos seu eorum aliquem vel aliquos ante Diem predictum qualitercumque facta seu perpetrata, unde ipsi seu eorum aliquis Indictati, Rectati, Appellati, Impetiti, Adjudicati vel Attingiti existunt vel non existunt, aut eorum aliquis existit vel non existit, aut Indictari, Rectari, Appellari, Impetiri, Adjudicari vel Attingi contigerint seu eorum aliquis contigerit in futurum, necnon Sectam Pacis nostræ quæ ad Nos pertinet versus ipsos Mercatores & Subditos seu eorum aliquem vel aliquos pertinet seu pertinere poterit occasione Præmissorum seu alicujus eorumdem, ac etiam omnia & omnimoda Judicia Condemnationes, & Pœnas Mortis, ac alias Pœnas pecuniarias & corporales, Dumpna recuperata vel recuperanda & Executiones versus ipsos Mercatores & Subditos

A. D. 1507. Subditos seu eorum aliquem vel aliquos, reddita seu adjudicata aut reddenda sive adjudicanda occasionebus prædictis seu earum aliqua, necnon Urtagarias si quæ in ipsos seu eorum aliquem hiis occasionebus seu earum aliqua fuerint promulgatæ & Executiones eorundem, & firmam Pacem nostram inde eis & eorum cuilibet Concedimus per Præsentes:

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS eisdem Mercatoribus de Venecia ac prædictis Subditis dicte Civitatis de Venecia & eorum cuilibet omnimodos Felonias, Rap- tum Mulicrum, captiones & abducciones Mulierum contra Voluntatem suam, ante dictum Diem factos sive perpetratos, ac etiam Urtagarias, si quæ in ipsos seu eorum aliquem fuerint promulgatæ, & firmam Pacem nostram eis & eorum cuilibet Concedimus per Præsentes:

Ac etiam, de Gratia nostra speciali, ac ex certa scientia & mero motu nostris, Dedimus & Concessimus prædictis *Laurentio Pasqualigo, Antonio Bavaryn, Nicholao Duodo, Petro Tiepolo, Benedicto Grymani & Stephano Fexano* ac prædictis omnibus & singulis Mercatoribus, & Personis quibuscumque Subditis & sub Obedientia dicti Domini sive Senioris Veneciarum, & eorum cuilibet, omnia & singula Bona & Catta Mercandis & Mercimoniis quæcumque ipsorum Mercatorum de Venecia & Subditorum & eorum cuilibet, in Manibus suis aut eorum alicujus, aut in Manibus nostris, seu in Manibus alicujus alterius Personæ existentia, aut quæ in Manibus eorundem Mercatorum & Subditorum aut eorum alicujus vel aliquorum, seu in Manibus nostris, aut alicujus alterius Personæ existunt, aut quæ unquam existerunt, Nobis Progenitoribus vel Prædecessoribus nostris, aut alicui nostrum, ratione virtute seu vigore alicujus Venditionis, Barganiæ, Emptionis, Eskipationis, Conductionis, Asportationis seu Detentionis aliquorum Bonorum Catallorum Mercimoniarum seu Mercandiarum, aut injustæ & indebitæ Intrationis quorumcumque Bonorum Catallorum, Mercandiarum & Mercimoniarum, seu ratione Præmissorum aut aliquorum aliorum supra & infra scriptorum, aut ratione virtute seu vigore aliquorum Statutorum, Actuum, Ordinationum sive Provisionum, aut alicujus Statuti Adûs, Ordinationis sive Provisionis, vel aliter ante hæc tempora editorum sive provisorum qualitercumque, quotienscumque, & quæcumque foris hæc pertinentia contingant sive consicant quoquo modo,

Habenda eisdem Mercatoribus & Subditis & eorum cuilibet de Dono nostro absque Composito vel aliquo alio inde Nobis vel Hæredibus nostris aut alicui alii reddendo sive solvendo:

Et ulterius PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS eisdem Mercatoribus & Subditis & eorum cuilibet omnimodos Sectas, Querelas & Impetitiones Executiones & Demandas, quas versus ipsos seu eorum aliquem vel aliquos ratione Præmissorum seu eorum alicujus, in præsentibus Literis nostris Patentibus contentorum & specificatorum, seu alicujus alterius Materie Rei vel Cause: cujuscumque, habemus habuimus seu habere poterimus aut deberemus, & totum id quod ad nos ratione vel occasione Præmissorum seu eorum alicujus aut alterius Materie, Rei vel Cause sive ratione vel occasione quæcumque pertinet seu pertinere poterit in futurum quovismodo:

Provisio semper quod præsentibus Literarum nostrarum Patentes Remissionis sive Relaxationis in aliquo Se non extendant ad Exonerandum, Acquietandum, Relaxandum seu Pardonandum dictos *Laurentium Pasqualigo, Antonium Bavaryn, Nicholam Duodo, Petrum Tiepolo, Benedictum Grymani, & Stephanum Fexano*, nec prædictos alios Mercatores, aut Personas Subditos dicti Domini sive Senioris Veneciarum, nec eorum aliquem seu aliquos, de ipsis Denariis & Pecuniarum Summis in quibus dicti *Laurentius Pasqualigo, Antonius Bavaryn, Nicholam Duodo, Petrus Tiepolo, Benedictus Grymani, & Stephanus Fexano*, ac alii Mercatores & Subditi Domini sive Senioris prædictæ, aut eorum aliquis vel aliqui conjunctim vel divisim, nobis, aut alicui alii sive aliquibus aliis ad usum nostrum, per quæcumque Scripta Obligatoria, tenentur & obligantur, aut eorum aliquis tenetur & obligatur:

Ac insuper sciatis quod Nos, certis Causis & Considerationibus nos specialiter moventibus, de Gratia nostra speciali ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Concessimus & Licentiam Dedimus, ac per Præsentes Concedimus & Licentiam Damus, pro Nobis & Hæredibus nostris, præfatis *Laurentio Pasqualigo, Antonio Bavaryn, Nicholao Duodo, Petro Tiepolo, Benedicto, & Stephano Fexano*, ac omnibus & singulis aliis Mercatoribus & Personis Subditis seu sub Obedientia dicti Domini sive Senioris Veneciarum, in Regno nostro Angliæ commorantibus, Moram facientibus, & ad idem Regnum nostrum Angliæ

A. D. 1407. gl'ias Villam Caleſii, Terram Hiberniæ, & Marchias Walliæ, durante Termino Decem Annorum, a dicto Primo Die Menſis Martii, Anno Regni noſtri viceſimo ſecundo, proximò ſequentium & plenariè complendorum, Reſtantibus Reſortientibus ſeu Conſuetibus, quòd Ipsi per Se, & eorum quilibet per Se, Factores, Deputatos, Attornatos & Seruientes ſuos, durante Termino Decem Annorum, a dicto Primo Die Menſis Martii, Anno Regni noſtri Viceſimo ſecundo proximò ſequentium & plenariè complendorum, poſſint & valeant, & eorum quilibet poſſit & valeat per Se, Factores, Deputatos, Attornatos & Seruientes ſuos, Emerere, Vendere, Mercandifare, Deliberare, Recipere, Bargannizare & Commutare, Cambiare, Excambiare, Recambiare & Intromitte Bargannas & Conventiones ficere & tractare, tam in Civitate noſtra Londoniæ quàm alibi in quibuſcúmque aliis Partibus & Locis hujus Regni noſtri Angliæ Villæ Caleſii Terræ Hiberniæ & Marchiarum Walliæ, ubicúmque, quandocúmque & quotieſcúmque voluerint ſeu eorum aliquis voluerit, Lana, Pannos laneos, Stannum Plumbum Coria ac omnia & omnimoda alia Bona & Cattle debita & Mercandifas, Mercimonia & Pecuniarum ſummas quacúmque & quacúmque, quibus placuerint ſeu eorum alicui placuerit, cujuſcúmque fuerint Generis aut Nature, que in præſenti in Manibus, Poſſeſſione, Ordine, Diſpoſitione, Gubernatione ſive Regimine dictorum Mercatorum de Venetiæ, ac omnium & ſingulorum aliorum Mercatorum & aliarum Perſonarum Subditorum ſive ſub Obedientia dicti Domini ſive Senioris Veneciarum, in Regno noſtro Angliæ Commorantium Moram facientium & in idem Regnum noſtrum Angliæ Villam Caleſii Terram Hiberniæ & Marchiam Walliæ durante dicto Termino Decem Annorum Reſortium, Reſidentium, Reſortientium ſive Conſuetium, ſeu eorum alicujus vel aliorum aliorum, ad eorum ſeu alicujus vel aliquorum eorum uſus exiſtunt, aut in futurum, durante dicto Termino ſive Tempore Decem Annorum, erunt, & que tam cuiuſcúmque ſive quibuſcúmque Perſonæ vel Perſonis Mercatori vel Mercatoribus, qui pro tempore hujusmodi Mercandifationis, Emptionis, Venditionis, Cambiationis, Excambiationis, Recambiationis, Bargannizationis, Conventionis & Traditionis non fuerunt aut erunt Reſidens ſive Reſidentes in hoc Regno noſtro Angliæ, quàm eifdem Mercatoribus de Venetiæ & ſingulis aliis

Mercatoribus & Perſonis Subditis, & A. D. 1507. ſub Obedientia dicti Domini ſive Senioris Veneciarum ſeu eorum alicui vel aliquibus pertinent & ſpectant ſeu in futurum durante dicto Termino ſive Tempore Decem Annorum ſpectabunt & pertinebunt, cum quacúmque ſive quibuſcúmque Perſona ſeu Perſonis Mercatore vel Mercatoribus Indigenis Alienigenis & Angligenis ac Subditis noſtris, & cuiuſcúmque ſive quibuſcúmque Perſonæ & Perſonis Mercatori & Mercatoribus Indigenis, Alienigenis, Angligenis ac Subditis noſtris, voluerint ſeu aliquis eorum voluerit, tam Nationum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum, Civitatum & Villarum *Janne, Venetiæ, Florentiæ, Luccæ, Hiſpaniæ, Portugaliæ, Flandriæ, Holandiæ, Brabantiæ, Burgundiæ, Hæſe Almanniæ* ac aliarum Partium Italiæ, & Territorium ac Jurisdictionum eorundem, & earum cujuſlibet, ac cum aliis Perſonis & Mercatoribus in vulgari Anglico nuncupatis *Lumbardiis & Eſterynghis*, quàm cum quibuſcúmque aliis Perſonis & Mercatoribus Alienigenis, Indigenis & Angligenis ac Subditis noſtris tam Libèris Hominibus Civitatis Londoniæ quàm non Libèris in vulgari vocatis *Forreyns*, quarumcúmque fuerint Patriarum, Terrarum, Civitatum, Nationum ſeu Villarum tam hujus Regni noſtri Angliæ quàm aliarum Partium exterarum quarumcúmque ſive in futurum erunt, abique aliquo Impedimento, Inpetitione, Moleſtatione, Perturbatione ſeu Gravamine quocúmque Noſtri vel Hæredum noſtrorum aut aliquorum Officiariorum Miniſtrorum ſeu Subditorum noſtrorum quorumcúmque, eifdem Mercatoribus & Subditis dicti Domini ſive Senioris Veneciarum aut prædictis Mercatoribus & aliis Perſonis, Alienigenis, Indigenis ſive Angligenis, cum quibus ut præmittitur tractabunt aut eorum aliquis tractabit, ſeu eorum alicui vel aliquibus quoviſſimo inferendo faciando ſeu fieri procurando, & abſque aliqua Foriſiſictura ſeu Deperdito Bonorum, Mercandifarum, Mercimoniorum & Rerum illarum aut alicujus inde Parcelle, Pretii ſeu Valoris inde aut alicujus inde Partis, quibuſcúmque Actibus ſive Ordinationibus in contrarium editis non obſtantibus:

Et inſuper, de uberiori Gratia noſtra, Conceſſimus & Licentiam Deditimus, ac per Præſentes Concedimus & Licentiam Damus, pro Nobis & Hæredibus noſtris, præſitis Mercatoribus & aliis Perſonis Indigenis, Alienigenis & Angligenis ac Subditis noſtris, quibuſcúmque

A. D. 1507. que Nominibus seu Cognominibus censentur, aut eorum aliquis censetur, cum quibus prædicti Mercatores & Subditi dicti Dominiæ five Senioriæ Veneciarum, durante dicto Terminò five Tempore Decem Annorum, tractabunt & Mercandifabunt, & eorum cuilibet quòd Ipsi & eorum quilibet, durante dicto Terminò Decem Annorum, possint & valeant, & eorum quilibet possit & valeat Emere, Vendere, Mercandifare, Deliberare, Recipere, Cambiare, Excambiare, Recambiare, Bargannizare, Intromittere, ac Conventiones Facere & Tractare, tam in Civitate Londoniæ quàm alibi in quibuscumque aliis Partibus & Locis hujus Regni nostri Angliæ, ubicumque quoadcumque & quatenuscumque voluerint, seu eorum aliquis voluerit, Lanæ, Pannos lineos, Coriæ, Stannum, Plumbum, ac omnia & omnimoda alia Bona & Catalla Debita Mercandifas & Mercimonia Denarium & Pecuniarum Summas quæcumque & quascumque, cujuscumque fuerint Generis seu Nationis, quibus placuerint seu eorum alicui placuerit, cum prædictis Mercatoribus de Veneciâ & aliis Personis Subditis dicti Dominiæ five Senioriæ Veneciarum, in hoc Regno nostro Angliæ commorantibus, Moram facientibus, & ad idem Regnum Angliæ durante Terminò prædicto resortiantibus, confluentibus, five resiantibus, ac eisdem Mercatoribus de Veneciâ & aliis Personis Subditis dicti Dominiæ five Senioriæ Veneciarum, absque aliqua Forsistura seu Deperdito Bonorum Mercandifarum, Mercimoniorum, & Rerum illarum aut alicujus inde Parcelle, Pretii vel Valoris inde aut alicujus inde Partis:

Ac etiam, ex speciali Gratis nostra, Dedimus & Concedimus, ac per Præsentem Damus & Concedimus tam præfatis Mercatoribus de Veneciâ, & aliis Mercatoribus & Personis ac Subditis dicti Dominiæ five Senioriæ de Veneciâ, in Regno nostro prædicto Commorantibus, Moram facientibus, & ad idem Regnum nostrum, durante Terminò prædicto Resortiantibus & Confluentibus, & eorum cuilibet, quàm prædictis aliis Mercatoribus & Personis Indigenis, Alienigenis, Angligenis, & Subditis nostris, cum quibus dicti Mercatores & Subditi dicti Dominiæ five Senioriæ de Veneciâ, durante Terminò prædicto, tractabunt & mercandifabunt, & eorum cuilibet, omnia & omnimoda Bona & Catalla, Mercandifas, Mercimonia, & Res, ac Denarios & Pecuniarum Summas ipsorum Mercatorum & Subditorum dicti Dominiæ

five Senioriæ de Veneciâ, ac prædictorum aliorum Mercatorum & Personarum Indigenarum, Alienigenarum, & Subditorum nostrorum Tractantium & Mercandifantium ut supra, seu eorum alicujus, nobis seu alicui alio five ali quibus aliis, occasione vigore seu virtute alicujus Statuti, Actûs, Ordinationis, Libertatis, Privilegii, Concessionis, Provisionis, Proclamationis, five Restrictionis, Præmissa seu aliquod Præmissorum concernentiam five spectantium, quatenuscumque quomodocumque & quoadcumque ante hæc tempora forisfacta five pertinentia; aut in futurum, durante Terminò supradicto, forisfacta five pertinere contingentiâ; habenda eis & eorum cuilibet, de Dono nostro, absque aliquo Nobis vel Hæredibus nostris inde reddendo aut responso faciendò, adeò plenè & integrè, prout Nos ea habemus si ista Concessio nostra eis & eorum cuilibet inde facta non fuisset, aliquibus Statutis, Actibus, Ordinationibus, Provisionibus, Proclamationibus, vel Restrictionibus, in contrarium factis, editis, vel provisus, seu in futurum fiendis, aut aliquo Privilegio vel aliquâ Libertate seu Gratiâ, aut aliquâ aliâ Re, Civitati nostræ Londoniæ aut Subditis nostris ejusdem, seu alicui aliâ Civitati Villæ Comitatu, Terræ, Jurisdictioni, aut Loco in contrarium factis, stabilitis, confirmatis, seu concessis, aut in futurum fiendis confirmandis five concedendis, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materia quæcumque in aliquo non obstantibus:

Et ulterius Concedimus per Præsentem præfatis Mercatoribus & Subditis dicti Dominiæ five Senioriæ Veneciarum, & eorum cuilibet, quòd, si præfentes Literæ nostræ non sint sufficientes validæ & efficaces pro Exoneracionibus suis & eorum cujuscumque, ac pro Exoneracionibus prædictorum Mercatorum & aliarum Personarum Indigenarum, Alienigenarum, & Angligenarum, & Subditorum nostrorum & eorum cujuscumque, cum quibus, ut præmittitur, durante Terminò prædicto tractabunt & mercandifabunt, seu eorum aliquis tractabit & mercandifabit, erga Nos & Hæredes nostros pro Præmissis ac omnibus Rebus, Materiis, & Causis quibuscumque, unde ipsi seu eorum aliquis caderet in Penam, Dampnum, Gravamen, Inpetitionem, Sectam, Demandam, seu Molestationem quamcumque erga Nos & Hæredes nostros, quòd tunc alias Literas nostras Patentes, sufficientes eis & eorum cuilibet pro Exoneracionibus suis & eorum cujuscumque in hac parte, de

U u tem

A. D. 1507. tempore in tempus, quotiescúmque & quândocúmque voluerit, seu eorum aliquis voluerit, fieri faciendus;

Provisio semper quòd dicti Mercatores & Subditi, nec aliquis eorum per Se, vel per Servientes suos prædictos, aut aliquos eorum, colore seu vigore Licentiæ nostræ prædictæ, adducant seu asportent, seu eorum aliquis adducat vel asportet, infra Regnum nostrum prædictum, aliqua Bona vel Mercandisas à Partibus vel Dominiis *Archiducis Austriae*, nec procurabunt aut eorum aliquis procurabit aliquam Rem vel Causam contra Ordinationem, Restrictionem, aut Proclamationem nostram, in ea parte factas, Præmissis vel aliquo Præmissorum non obstantibus;

Eo quòd expressa mentio de Certitudine Præmissorum seu eorum alicujus, aut de Numero & Certitudine Nominum & Cognominum prædictorum Mercatorum, seu de aliis Donis vel Concessionibus per Nos Progenitos vel Prædecessores nostros præfatis Mercatoribus & Subditis aut eorum alicui ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, non obstante.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Charoy* vicefimo quarto Die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Communicando & Tractando super Attemptatis Reformandis.

A. D. 1507. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Chm, inter Nos & Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem* Filium nostrum Carissimum, pro Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, & Subditis nostris & suis hincinde, perpetua Pax, Amicitia, Liga, & Confederatio inite, captæ, celebratæ fuerint & conclusæ, sub certa in Literis desuper confectis expressa forma, sicuti in ipsi Literis plenius continetur,

Nos, Ipsas Pacem, Amicitiam, Ligam, & Confederationem. inviolabiliter observari, ac omnis & singula contra Formam & Effectum eorundem Pacis, Amicitie, Ligæ, & Confederationis Attemptata & Perpetrata debite Reparari & Reformari volentes,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Roberti Rydon* Consilarii nostri, & *Edwardi Retslyff* Armigeri, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, & Nuncios nostros speciales fecimus, Constituimus, & Ordinamus, prout per Præsentes Facimus, Constituimus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eis & eorum alteri, conjunctum & divisim, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale, in aliquo Loco congruo & oportuno, infra le *Estmarchias* nostras versus *Scotiam*, Conveniendi cum Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis prædicti Carissimi

Filii nostri *Scotorum Regis*, sufficientem Potestatem in hac parte habentibus,

Ac Tractandi & Communicandi de & super quibuscúmque Querelis, Litibus, Differentiis, Questionibus, Gravaminibus, Offensis, Furtis, Homicidiis, & Attemptatis, tam per Subditos & Ligeos nostros quàm per Subditos & Ligeos præfati Filii nostri Carissimi, in Merchiis prædictis, per Terram Mare & Aquas dulces, contra formam dictarum Pacis, Amicitie, Ligæ, & Confederationis, inter Nos & ipsum *Regem Scotorum* Filium nostrum Carissimum, ut præmittitur, captarum, initarum, & conclusarum, hincinde habitis, motis, factis, commissis & perpetratis,

Ipsasque Lites, Querelas, Differentias, Questiones, Gravamina, Offensas, Furta, Homicidia, & Attemptata prædicta Audiendi, Discutiendi, & sine debito Terminandi,

Necnon debitam Reformationem & Reparationem hujusmodi Querelarum, Gravaminum, & Attemptatorum, ac cæterorum Præmissorum fieri Petendi ac fieri Promittendi,

Et super Præmissis & eorum Dependentiis Apponendi & Concludendi,

Universaque & singula, quæ pro Reformatione & Reparatione Præmissorum necessaria fuerint ac qualicúmque debita & requisita, juxta Leges & Consuetudines Mercharum prædictarum, Exercendi & Exequendi, Executionique Demandandi,

Aliamque Dietam seu *alias Dietas*, pro meliori Expeditione Præmissorum, si ne-

A. D. 1507
 Rec. 7. stram Donationem, ratione Vacationis Sedis Dunolmenfis & Temporalium ipsius jam in Manibus nostris existentium, pleno Jure spectantem,

Ac dictum Doctorem *Rodoricum* Custodem sive Magistrum prædictæ Domûs sive Hospitalis Facimus & Constituiamus per Præfentes,

Habendum, Tenendum, & Gaudendum sibi dictum Magistratum, durante

Beneplacito nostro, cum omnibus Proficuis, Juribus, & Pertinentiis uniuersis antedicto Hospitali sive Domui quouis modo spectantibus.

In cuius &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* undecimo Die Maii.

Per ipsam Regem.

Provisionalis Tractatus de Intercursu.

A. D. 1507.
 Rec. 22. B. 7.
 Ex Augst. **M**aximilianus, diuina favente Clementia, Romanorum REX semper Augustus, ac *Hungaria, Dalmatia, & Croatia, &c. & Carolus*, eadem Gratia, PRINCEPS *Hispaniarum, utriusque Sicilia de Iherusalem &c. ARCHIDUCES Austria, DUCES Burgundia, Lotharingia, Brabantia, Stiria, Carinthia, Carniola, Limburgia, Luxemburgia, & Gheldria, COMITES Hebrurgæ, Flandria, Tirolis, Artohesia, Burgundia, PALATINI & Hanonia LANTGRAVI Alsatia, MARCHIONES Burgundia & Sacri Romani Imperii, Hollandia, Zelandia, Fretis, Triburgi, Nomenri, & Zuythania COMITES, DOMINI Friesia, Marchia, Sclawonia, Pertenasania, Salinarum, & Meclimia, uniuersis sit manifestum,*

Cùm, superioribus Annis, inter Procuratorem nostrum generalem & Theolonarios nostros Brabantia & Zelandia ex una, & Gubernatorem ac Mercatores Regni Angliæ ex altera, occasione dictorum Theoloncorum, diuersæ Quæstiones exortæ sint, propter quas Mercium Intercursus ac Mercatorum Communicatio ad aliquod tempus interruptus fuerit ac ferè penitus cessauerit,

Nos itaque,

Perpendentes dictam Mercatorum Communicationem & Mercium Intercursum utriusque Partis Subditis non minus utilem fore quàm necessarium,

Reipublicæ ac communi Utilitati Partium prædictarum quantum possumus providere cupientes,

Ex Deliberatione & Tractatu Illustrissimæ Dominae *Margareta de Austria & Burgundia Ducissa Vidua Sabaudia nostri Maximiliani Filia & nostri Caroli Amte*, ac etiam Consiliariorum nostrorum cum ea existentium, Convenimus, Tractauimus, & Concordauimus cum Serenissimo & Potentissimo Principe *Henrice*, Dei gratia, Septimo *Angliæ & Francia Rege, nostri Maximiliani Fratris & nostri Caroli Consanguineæ*, per modum tamen Provisionis & donec ac quouisque super

hiis, quæ Tractatum Intercursus concernere possunt, per Nos vel Nostrum alterum, & præfatum Serenissimum *Angliæ Regem* maturius Ordinatum & Provisum fuerit, in hunc, qui sequitur, modum,

INPRIMIS, Conuentum, Concordatum, & Conclufum est quòd omnes & singuli Subditi Regnorum & Dominiorum nostrorum, eorundemque Actores, Factores, Negotiorum Gestores, Attornati, Seruitores, & Ministri, cum Rebus, Navibus, Bonis, & Mercibus suis quibuscunque, ad omnia & singula Terras, Patrias, Dominia, Civitates, Opida, Villas, Castra, Portus, Jurisdictiones, & Districtus utriusque nostrum Partium prædictarum Accedere, Navigare, per Terram Mare vel Aquas dulces, Venire, Morari, & Perbendinare, ibique omnia Mereium genera cum quibuscunque Mercatoribus cuiuscunque Nationis Emere, Vendere, Permutare, & cum eisdem vel aliis Bonis, Navibus, Rebus, & Mercibus suis ad alia Regna, Loca, Portus, & ad quencunque vel quencunque Locum vel Loca uoluerint Recedere, & omne genus Commerciij inuicem Exercere liberè & licitè valeant, iuxta & secundum viam formam, & effectum Tractatus Intercursus Mercium, de Data Vicefimi Quarti Diei Mensis Februarii, Anno Domini Millefimo, Quadringentesimo Nonagesimo quinto, & Articulorum subsequenrium, durante Provisione prædictâ, & donec aliter inter Nos Ordinatum & Provisum fuerit, citra quoque præjudicium Jurium utriusque nostrum Partium ac aliorum Tractatum super Materiâ ipsius Intercursus alia Inhitorum; a quibus, per huiusmodi Tractatum Provisionis, neutra Partium recessisse censetur.

ITEM, Conuentum, Concordatum, & Conclufum est, inter Nos Partes prædictas, quòd, cum Mercatores Anglici, eorundem Actores, Factores, Negotiorum Gestores, Ministri, & Seruitores, cum Navibus,

A. D. 1507. Navibus, Rebus, Mercibus, aut Bonis suis, ad Oppidum Andwarpiæ in Brabantia se conferent, non solvent ibidem, neque in aliquo alio Loco, per Terram, Mare, aut Aquas dulces, illuc Navigando vel Renavigando, neque Anchorando vel ad Anchoram Morando, Eundo vel Redeundo, pro Bonis, Rebus, Navibus, aut Mercibus suis Theoloneum Zeelandiæ, vocatum *Semseke Tol-len*, aut *Hound Tolten*, aut aliquam aliam Exactionem vel Impositionem; sed solvent duntaxat Theoloneum secundum Taxam, in Privilegio, eisdem Mercatoribus per, bonæ Memoriz, Dominum *Ducem Philippum* olim concessis, specificatam: Et, cum præfati Mercatores eorumve Factores, Actores, Negotiorum Gestores, Servitores, & Ministri, ad Oppidum de Berghes vel ad Oppidum de Middelburgh, cum Bonis, Navibus, Rebus, & Mercibus suis, se conferent, non solvent ibidem, nec in aliquo alio Loco, per Terram, Mare, vel Aquas dulces illuc Navigando, Renavigando, neque Anchorando, vel ad Anchoram morando, eundo, vel redeundo, pro Bonis, Rebus, Navibus, & Mercibus suis, Theoloneum Brabantiz aut aliquam aliam Exactionem vel Impositionem, sed duntaxat solvent Theoloneum Zelandiæ vocatum *Semseke Tol-len*.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclusum est, quod omnes & singuli Mercatores Brabantiz, Flandriæ, Limburgiz, Luxemburgiæ, Arthesii, Hanoniz, Hollandiæ, Zelandiæ, Namurci, & Mechliniæ, venientes ad Regna, Patrias, Terras, & Domitia præfati Serenissimi Regis Angliæ, aut indecedentes, cum suis Navibus, Bonis, Rebus, & Mercibus quibuscunque solvent, solvereq; tenebuntur & obligabuntur Theolonea sive Custumas juxta & secundum vim, formam, & effectum dicti Tractatus Mercium Intereursus, de Datâ Vice-simi quarti Diei Mensis Februarii, Anni Domini Millesimi, Quadringentesimi, Nonagesimi quinti.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclusum est, quod a neutris Partium prædictarum Mercatoribus sive Subditis prædictis, eorumve Actoribus, Factoribus, Negotiorum Gestoribus, Servitoribus, aut Ministris, ratione alicujus aut aliquorum Theolonei sive Theoloneorum, Impositionum, Taxarum, Vestigalium, Custumarum, aut Exactionum, ante Datam Præsentium per aliquam Partium prædictarum quovismodo præsentorum, nichil omnino, per Nos Principes prædictos nostrorve Hæredes aut

Succesores; Locatenentes, Burgimagos, Capitaneos, Bâillivos, Scabinos, Scultetos, Theoloniarios; Publicanos; Custumarios, Legislatores, aut alios Officiarios, sive Deputatos quoscunque, præsentis sive futuri, per viam Facti aut Juris, aut alio quovis colore, exigetur aut requiretur; sed quod Nos Principes prædicti, & quilibet Nostrum, Hæredesque, Succesores, ac Locatenentes nostri, Burgimagos, Capitanei, Ballivi, Scabini, Sculteti, Theolonarii, Custumarii, Publicani, & alii Officiarii sive Deputati quiscunque præsentis & futuri, & eorum quilibet, ab omni Actione, Clamo, Peticione, Exactione, & Levatione omnium & singularum Summarum Pecuniarum, quas aut quæ pro quibuscunque Theoloneis, Impositionibus, Custumis, Taxis, Vestigalibus, & Exactionibus, aut eorum aliquo, ab Origine Mundi usque ad Datam Præsentium, contra Subditos prædictos vel eorum aliquem, conjunctim vel divisim, habuerimus vel habuerint, habemus vel habent, aut habere poterimus aut poterunt, præsentis Provisione durante, & donec per Nos Principes, ut prædictum est, deluget fuerit aliter Ordinatum, per Præsentes, exclusi habeamur & censamur, exclusivæ habeantur & censentur: Nec pro eisdem Theoloneis, Impositionibus, Taxis, Vestigalibus, Custumis, aut Exactionibus, in Personis, Navibus, Bonis, Mercantiis, aut Rebus præfati Mercatores aut Subditi pro aliquo præterito tempore quovismodo molestabuntur vel inquietabuntur; sed ab omnibus & singulis Theoloneis, Custumis, & Impositionibus prædictis Liberi & Immunes habeantur & reputentur, dictâ Provisione durante; sed omnia interim in Suspensio remaneant.

ITEM, quod nullorum Decretorum, Judiciorum, Sententiarum Interlocutoriarum sive Diffinitivarum, & Processuum Judiciariorum quoruncunque, pet quercunque seu quoscunque Judicem vel Judices, quascunque Commissionem aut Auctoritatem, in Terris, Dominis, aut Obedientis Brabantiz, Flandriæ, Limburgiæ, Luxemburgiæ, Arthesii, Hanoniz, Hollandiæ, Zelandiæ, Namurci, & Mechliniæ, directè vel indirectè, contra Governatorem sive Magistrum & Societatem Mercatorum Nationis Anglicanæ, aut aliquem vel aliquos Mercatorem vel Mercatores ejusdem Societatis, eorumve Hæredes aut Succesores, Factores, Actores, Negotiorum Gestores, Servitores, aut Ministros; vel in Regno Angliæ contra aliquos Mercatores aut Subditos eorundem Patriarum

A. D. 1507. Brabantie, Flodriæ, Limburgiæ, Luxemburgie, Antheßi, Hanoniæ, Hollandiæ, Zelandiæ, Namurci, & Mechliniæ, eorundem Hæredes aut Succesores, Adiores, Negotiorum Gestores, Servitores, aut Ministros, sub quacumq; Verborum Sorte, de & super Theolonicis, Impositionibus, Taxis, Vectigalibus, aut Exactionibus, Personarum Navium five Baporum Arrestationibus, aut aliis Onerebus aut Gravaminibus, facturum, dictorum, litorum, & pronunciatorum per Nos Principes predictos, aut aliquem Nostrum, nostrumve Hæredes aut Succesores, Locatenentes, Burgimagos, Cappitaneos, Boillivos, Scabinos, Scultetos, Theolonarios, Publicanos, aut alios Officiarios five Deputatos quoscumque presentes vel futuros, vel eorum aliquem, presente Provisione durante, & donec per Nos Principes, ut prædictum est, desuper fuerit aliter Ordinatum, ulla Executio fiet aut fieri permittetur.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium

Si illum, quo Nos *Carolus prædictus* habemus per modum Provisionis usi fuimus, Præsentibus iustissimè apponendum.

Datum in *Oppido nostro Bruggensi*, Die Quintâ Mensis Julii, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo septimo, Regnorum verò nostrorum Romanorum Vicesimo secundo, Hungaricæ verò Decimo septimo.

Per Dominos Regem & Archiducem in eorum Concilio,

Domina *Margaretâ Austriæ & Burgondie ac Ducessi Sabaudie*,
Ac *Ducino Comite de Nassou*,
Domino de Fienes & de Bergbet,
Domino Hugone de Melan Viccomite Gaudenti,
Domino Johanne de Sanswaige Milite Præfide Flandriæ,
Præpositis Ecclesiarum Sancti Odomari in Sancto Odomaro, & Sancti Petri Casselensis,
Et aliis Præsentibus.

De Pardonatione pro Episcopo Exoniensi.

A. D. 1507. **R**EX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac ex certâ Scientiâ & merito Motu nostris, PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS, ac per Præsentes PARDONAVIMUS, REMITTIMUS, & RELAXAVIMUS Venerabili in Christo Patri *Hugoni Oldem*, aliâs dicto *Hugoni Oldebam Episcopo Exoniensi*, aliâs dicto *Hugoni Episcopo Exoniensi*, seu quocumque Nomine five Additione Nominis Officii seu Dignitatis idem Episcopus censetur, omnes & omnimodas Solutiones & Liberationes quorumcumque Peciarum Auri Cunati infra Regnum nostrum Angliæ ac alibi, ac quorumcumq; Platarum, Vasorum, Bullionum, Massarum, & Jocalium Auri vel Argenti operati aut non operati, per *ipsum Episcopum*, aut per aliquam aliam Personam pro eodem Episcopo aut Nomine suo alicui Personæ aut aliquibus Personis extraneis natis extra Obedienciam nostram, per viam Escambii aut aliter Solutorum five Liberatorum, contra formam cujusdam Actûs in Parlamento nostro apud Westmonasterium Anno Regni nostri Quarto tento, inde editi, aut quuscumq; alterius Actûs five Ordinationis inde ante hæc tempora editi five provisî, necnon Forisfacturam Rupturam

& Violationes quorumcumque Statutorum ante hæc tempora editorum, ac omnimodi Boni & Catalia & Denariorum Summas, Nobis occasionebus predictis satisfactis, eidem Episcopo *Damuso* Concedimus per Præsentes, Habendâ eidem Episcopo ex dono nostro, absque aliquo inde Nobis reddendo seu solvendo:

PARDONAVIMUS insuper, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS eidem Episcopo omnimoda Forisfacturas, Fines, Pennas, Debita, Deperdita, Adjudicata five Adjudicanda Contemptus & Offensas, per *ipsum Episcopum*, ante præsentem Diem, contra formam tam omnium & singulorum Statutorum de Signis Liberatis Paronorum & Capiciorum ac Retentionibus quibuscumque, ac etiam omnes & omnimodas Actiones, Sectas, Querelas, & Demandas quas vel quæ Nos versus *ipsum Episcopum* solum vel versus *ipsum Episcopum* cum alio vel aliis habeamus seu habere poterimus aut deberemus ratione Præmissorum seu alicujus eorundem:

Ac insuper de uberiori Gratia nostra Concessimus eidem Episcopo per Præsentes quòd ipse, de cætero, durante Vita sua, præterea aut vigore aliquarum Literarum Scripturarum seu Mandatorum nostrorum quorumcumque, ad Inveniendum, Retinendum, Conducendum,

Præpa-

A. D. 1507. *Præparandum seu Arraiandum Homines, Arma, seu Homines Armatos pro Guerra, ad Servitium seu Opus nostrum, nullo modo compellatur neque coarceatur, sed quòd idem Episcopus, durante Vita sua, de omnibus hujusmodi Retentionibus, Conductionibus, & Præparationibus pro Servitio aut Usu nostro, tempore Pacis vel Guerra, fiendis, erga Nos & Hæredes nostros penitus Exoneretur & Acquietetur, ipsiusque Episcopi-*

um inde erga Nos & Hæredes nostros A. D. 1507. imperpetuum Exoneramus & Acquietamus per Præsentes;
 Et quòd expressa mentio &c. aliquo Statuto &c.
 In cujus &c.

Teste Rege apud *Knox* Decimo octavo Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Restitutionibus Temporalium Dunelm.

A. D. 1507. **R**EX Etsæctori suo in Comitatu Eborum, Salutem.

Cùm Dominus *Julius Sammus Pontifex*, nuper vacante Sede Episcopali Ecclesiæ Cathedralis Dunelmensis, per Obitum, bonæ Memorix, *Willelmi ejusdem Ecclesiæ ultimi Pastoris & Episcopi*, Personam Dilecti & Fidelis Clerici & Consiliarii nostri Magistri *Cristofori Baynbrig* ejusdem Ecclesiæ Electi in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullas ipsius Domini *Sammus Pontificis*, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *præfatus Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratix nostræ humiliter se submitit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Electi* No-

bis pro Temporalibus dicti Episcopatus A. D. 1507. debitam, & Temporalia illa, prout moris est, Restituimus eidem;

Et idè Tibi *Præcipimus* quòd *eidem Electo* Temporalis prædicta, cum pertinentis, in Ballivâ tuâ, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ, salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo septimo Die Novembris.

Per ipsam Regem.

Consimilia Brevia diriguntur Etsæctoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Datâ, videlicet,

Etsæctori Regis in Com. Northumbr.
Etsæctori Regis in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Traçtatus Matrimonialis pro Filia Regis cum Principe Hispaniarum, Confirmatio per Imperatorem.

A. D. 1508. **M***aximilianus*, divinx faventę Clementiâ, *Electus Romanorum Imperator* semper Augustus, REX *Germania & Hungaria, Dalmatia, Croatia, &c. ARCHIDUX Austria, Dux Burgundia, Lotharingia, Brabantia, Stiria, Carinthia, Carniola, Limburgia, Luxemburgia, & Gheldria, LANTGRAVIUS Alsatia, PRINCEPS Suevia, PALATINUS in Hebburg & Hannonia, PRINCEPS & COMES Burgundia, Flandria, Tirolis, Goritia, Arthesii, Hollandia, Zelandia, Ferretis, Kiburgi, & Durburgii, MARCHIO Sacri Romani Imperii super Ansum & Burgonia, DOMINUS Frisia, Merchia, Sclavonia, Meclimia, Portusnaonis, & Salinarum,*

Recognoscimus & notum facimus, Te A. D. 1508. noxe Præsentium, universis & singulis præfentes Literas visuris & inspecturis,

Cùm nuper, ad Dei Omnipotentis Laudem & Gloriam & totius Christianiæ Religionis Exaltationem & Augmentum, Magnifici & Honorabiles Fideles Nobis Dilecti, *Jacobus de Luccburgo* Dominus de Fienes Contingineus Locumtenens & Capitaneus noster Generalis Comitatum Flandriæ & Arthesiæ, *Johannes Dominus de Bergis*, Consiliarii & Cambellani nostri ac Milites Aurei Velleris, necnon *Laurentius de Gorrenodo* Baro Montihanesi Gubernator Patriarum Bressiæ, *Johannes le Sauvage* Dominus de Scaubecca Præsidents Consulatus Flandriæ,

A. D. 1508. Flandriæ, & *Philippus Hænetus* Primus Secretarius & Audientiarum noster in Provincis nostris Burgundiæ Superioris & Inferioris, tanquam Oratores, Procuratores, Commissarii, & Deputati nostri, tam Nomine nostro proprio quam etiam tutorio Illustris *Karoli Archiducis Austriae, Principis Hispaniarum, Ducis Burgundiæ, Brabantia, &c.* Filii ac Nepotis nostri Carissimi, ac etiam tanquam Oratores, Procuratores, Commissarios, & Deputati *dicti Nepotis nostri* per eum, de Auctoritate, Voluntate, Assensu, & Consensu nostro tanquam Avi Paterni legitimæque Tutoris & Administratoris Performæ ac Honorum dicti Nepotis nostri, Patentibus nostris ac suis Literis & Mandatis debite expeditis sufficienter fuffulti, Jussu & Mandato nostro modo quo supra, in Oppido Califfiæ, *Die Vicefimo primo Decembris Annipræteriti*, Conventerint, Tradaverint, & Concluserint cum Venerabili *Ricardo Episcopi Wintonienf* Custode Privati Sigilli Serenissimi Principis Domini *Henrici Regis Angliæ & Franciæ &c.* Fratris & Consanguinei ac Confederati nostri Carissimi, *Thome Comite de Sorrey* Thesaurario Angliæ, *Thoma Dochyn* Priore Sancti Johannis Hierosolimitani in Angliâ, *Gilberto de Talbot* Deputato Califfiæ, *Nicolas West* Legum Doctore, Consiliariis, Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, & Deputatis ad hoc etiam Literis præfati Serenissimi *Regis Angliæ* sufficienter instructis, de & super Matrimonio & futuro Connubio, Deo & Sanctâ Matre Ecclesiâ faventibus, celebrando & consummando inter præfatum Illustrissimum *Carolus Archiducem Austriae Principem Hispaniarum &c.* Nepotem nostrum Carissimum ex una, & Illustrissimam Principissam Dominam *Mariam* prælibati Serenissimi *Regis Angliæ* Filiam Carissimam ex alia, ac Dote, Dotalitio, Traductione, Peniis, aliisque Clausulis, Conditionibus, & Qualitatibus, modisque & formis, latius contentis declaratis & insertis in Literis & Capitulationibus per eosdem prænominatos Oratores utriusque Partis confectis & conventis,

Quorum quidem Literarum ipsius Capitulationis Tenor, de verbo ad verbum, sequitur, & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præfentes Literæ pervenerint, Nos,

Jacobus de Luxemburgo Dominus de Fiennes de Erkingham de Armentieres de Zoetpghem &c. Locumtenens & Gubernator Comitatum Flandriæ & Ar-

thesii, *Johannes Dominus de Bergis* super A. D. 1508. Zomam & de Walhaut, Milites Ordinis Aurei Velleris Consiliarii & Cambelani Sacratissimi ac Potentissimorum & Excellentissimorum Principum *Maximilianus*, Divinâ favente Clementiâ, REGIS Romanorum semper Augusti, & Domini *Karoli*, eisdem Gratia, PRINCIPIS Hispaniæ, ARCHIDUCUM Austriae, DUCUM Burgundiæ, &c. COMITUM Flandriæ, &c. *Laurentius de Gorremodo* Baro Monthanesii Gubernator Patriarum Bresiæ, *Johannes le Savoige* Miles Dominus de Scaubeca Præses Consulatus Flandriæ, & *Philippus Hænetus* Primus Secretarius & Audientiarum, Oratores, Ambassiatores, Procuratores, Commissarii, & Nuncii speciales præfatorum Dominorum nostrorum *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, ac Serenissimæ & Inceltissimæ Principissæ Domine *Margarete Austriae & Burgundiæ Ducissæ Viduæ Sabaudia*,

NOTUM FACIMUS quodd, cum Conjugium seu Matrimonium eâ sit Utilitate, Oblectamento, Honore, Laude, ac Gloria, ac mortali hinc Hominum Generi inchoando frugalius, propagando jucundius, conservando decentius aut honestius Primus ipse Hominum optinus Pater Deus Inveniendum aliud duxerit nichil, id quoque, uti optimum est omnium quibus Divina Nos donavit Clementia, sic non nisi a Clementissimo atque Deo solo optimo inventum est, in quo postmodum, quamquam de Virgine, tanquam secretiore in Umbraculo nasci voluit:

Pro stabili igitur firmissimoque Fundamento perpetui Fœderis mutæque atque indissolubilis Amicitia utriusque Domûs Angliæ & Burgundiæ, ac Laudem & Gloriam Omnipotentis Dei Salvatoris nostri primi hujus Sanctissimi Sacramenti Instauratoris, tam Fidei Religionisque Christianæ Vim, Robur, & Incrementum Principibus nostris, suis Successoribus, eorum Regnis, Patriis, ac Subditis saluberrimè consulere cupientes, per Nos Oratores prædictos, ad hoc specialiter ordinatos, deputatos, & autorisatos per prædictum *Regem Romanorum*, tam per Se ac *Regem Romanorum*, quam per Eundem ac *Annon & Torem præfati Principis Hispaniarum*, ac eundem *Principem* Auctoritate & Assensu Tutoris sui prædicti, necnon per prædictam *Dominam Ducissam*, per Literas & Commissiones suas distinctas hic insertis insertis, cum Reverendo in Christo Patre, Illustribus Spectabilibus ac Præstantissimis Viris, *Ricardo Wintonienf* Episcopo Custode Privati Sigilli illu-

A. D. 1508. Illustrissimi Excellentissimi & Potentissimi Principis, *Henrici*, Deigrati, *Regis Angliæ & Domini Hiberniæ*, *Thomæ Comite Surrey* Thesaurario Angliæ, *Thomæ Doctore* Priori Sancti Johannis Hierosolimitani in Angliâ, *Gilberto Talbot* Milite Ordinis Garterij Deputato præfati Regis Angliæ Villæ suæ Calisti, & Magistro *Nicholas West* Legum Doctore, præfati Regis Angliæ Consiliaris, & ad Infra-scripta ejusdem Regis Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Deputatis, per Literas & Commissiones suas similiter hic inferius insertas ordinatis & auctoritatis, super Matrimonio, Autore Ducèque Deo Contrahendo inter dictum Illustrissimum Principem *Hispaniarum, Archiducem Austriæ, Ducem Burgundiæ &c.* Parte ex una, & Præfationem atque Illustrissimam Dominam *Domnam Mariam* præfati Illustrissimi Excellentissimi ac Potentissimi Regis Angliæ &c. *Filiam* Charissimam ex altera, Tractavimus, Convenimus, & Conclufimus in Formam & Modum qui sequitur,

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & præfati Oratores, Commissarii, & Procuratores Regis Romanorum, tam ad Regis Romanorum quam ipsam Regis ut præfati Principis *Hispaniarum Avi Paterni & Tutoris legitimi*, ac etiam dicti Principis *Hispaniarum*, Auctoritate tamen Consensu & Assensu dicti sui Tutoris, necnon dictæ Domine *Margaretæ Ducissæ Sabandiæ præfati Caroli Amici*, promiserunt & per Præsentes promittunt, quòd præfatus Serenissimus & Excellentissimus Princeps *Carolus Princeps Hispaniarum, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Comes Flandriæ &c.* per Oratores vel Oratores, Commissarium vel Commissarios, Procuratorem vel Procuratores suum vel suos, ad hoc sufficienter auctoritatum vel auctoritates, & constitutum vel constitutos, atque ad Serenissimam & Illustrissimam Principem & Domnam *Domnam Mariam dictæ Regis Angliæ Filiam* Carissimam, in Regnum Angliæ missum vel missos Sponsalia, per verba ad hoc apta, circa Festum Paschæ proximo & immediatè futurum post Datam præsentis Tractatus, coram Duobus Apostolicis & Imperiali Auctoritatibus Notariis & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, cum eadem Serenissima Principe *Domina Maria* realiter contrahet & cum effectu.

ITEM, Conventum, Concordatum, &

Conclufum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & præfati Oratores Regis Angliæ promiserunt, & per Præsentes promittunt, quòd præfatus Serenissimus Princeps *Domina Maria* Sponsalia, per Verba ad hoc apta, cum præfato Principe *Hispaniarum*, ejusve Oratore vel Oratoribus, Commissario seu Commissariis, Procuratore seu Procuratoribus, sufficienter, ut præfertur, ad hoc auctoritate vel auctoritatis & in Regnum Angliæ ad eam missum vel missis, Locis, Terminis, Modisque & Formis prædictis, coram Notariis & Testibus prædictis realiter contrahet & cum effectu.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & præfati Oratores, Commissarii, & Procuratores dictorum Regis Romanorum & Principis *Hispaniarum ac Domina Ducissæ* Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu prædictis promiserunt, & per Præsentes promittunt, quòd præfatus Princeps *Hispaniarum*, per Oratorem vel Oratores, Commissarium vel Commissarios, Procuratorem vel Procuratores suum vel suos, ad hoc, post Quartum decimum Etatis suæ Annum expletum, sufficienter auctoritatum vel auctoritates, & constitutum vel constitutos, infra Quadraginta Dies, postquam Etatem Quatuordecim Annum impleverit, proximò sequentes, ad præfatum Principem *Domnam Mariam* in Regnum Angliæ missum vel missos, coram Duobus Apostolicis & Imperiali Auctoritate Notariis & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, cum eadem *Domina Maria* Matrimonium, per Verba de Præsenti ad hoc apta, realiter contrahet & cum effectu.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & præfati Oratores dicti Regis Angliæ promiserunt, & per Præsentes promittunt, quòd præfata Serenissima Princeps *Domina Maria*, simili modo, tunc & ibidem, coram Notariis & Testibus prædictis, cum præfato Principe *Hispaniarum* ejusve Oratore vel Oratoribus, Commissario vel Commissariis, seu Procuratore vel Procuratoribus, ad hoc sufficienter, ut præfertur, auctoritate vel auctoritatis, & constitutum vel constitutum, & ad eam similiter, ut supradictum est, missum vel missis, Matrimonium per Verba de Præsenti ad hoc apta realiter contrahet & cum effectu.

Y y

ITEM,

A. D. 1508.
Nov. 7.

ITEM, Convencum, Concordatum & Conclufum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & præfati Oratores *Regis Romanorum, Principis Hispaniarum & Ducisse Sabaudia* auctoritate Consensu & Assensu prædictis Promiserunt & per Præsentes Promittunt quòd, si præfato *Regi Angliæ* placuerit, aliquo tempore postquam præfatus *Princeps Hispaniarum* Quartum decimum Ætatis suæ Annum impleverit, & post transactos Quadraginta Dies prædictum Quartum decimum Annum expletum immediatè sequentes, ad eundem *Principem Hispaniarum* mittere Oratorem seu Oratores Commissarium vel Commissarios Procuratorem vel Procuratores per præfatum *Dominam Mariam* ad Matrimonium, ut præferatur, inter eisdem *Principem Hispaniarum & Dominam Mariam* contrahendum sufficienter auctorisatum vel auctorisatos, tunc præfatus *Princeps Hispaniarum*, coram Notariis & Testibus ad hoc vocatis & rogatis, cum eodem Commissario vel Commissariis, Oratore vel Oratoribus, Procuratore vel Procuratoribus, ad eum sic ut præferatur misso vel missis, ac sufficienter ad hoc ut præferatur auctorisato vel auctorisatis, Matrimonium per Verba de Præsenti ad hoc apta Realiter contrahet & cum effectu.

ITEM, Convencum, Concordatum & Conclufum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & prædicti Oratores dicti *Regis Angliæ* Promiserunt, & per Præsentes Promittunt quòd idem *Rex Hæredesve & Successores sui*, suis Sumptibus & Expenfis, transmittet & traducet transmitti seu traduci facient præfatum *Dominam Mariam* Filiam suam Carissimam, taliter tamque honorificè ut decet talem tantanque Principem transmitti seu traduci, infra Tres Menses prædictum Contractum Matrimoniale, post præfati *Principis Hispaniarum* Quartum decimum Ætatis suæ Annum expletum, per Verba de Præsenti ut præferatur Contractum, proximè & immediatè sequentes usque ad & in *Opidum de Selsa*, idemque *Princeps Hispaniarum*, infra Octo Dies, dictam Traductionem in prædictum *Opidum de Selsa* factam proximè & immediatè sequentes, cum præfata *Domina Maria* palam publicè & solemniter, juxta Canonicas Sanctiones &, ut Moris est, in facie Ecclesiæ Matrimonium publicè contrahet & solemnifabit; Volunt tamen conceperunt & concludunt Oratores Partium prædictarum quòd præfata *Do-*

mina Maria, post prædictam Traductionem continuè erit & manebit in Custodia Commissariorum præfati *Regis Angliæ*, donec & quousque prædictum Matrimonium, inter dictum *Principem Hispaniarum & ipsam Dominam Mariam*, fuerit in facie Ecclesiæ debite Celebratum & Solemnifatum. 110. 7.

ITEM, Convencum, Concordatum & Conclufum est, inter Oratores prædictos Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & præfati Oratores dicti *Regis Angliæ* Promiserunt, & per Præsentes Promittunt quòd idem *Rex Angliæ Hæredesve* aut Successores sui, pro Matrimonio præfate *Dominæ Mariæ* cum præfato *Principe Hispaniarum* habendo & contrahendo Nomine Dotis Dotalitii seu Donationis propter Nuptias, dabit solvet & deliberabit, seu dari solvi & deliberari faciet præfatos *Principes Hispaniarum* ejusve Deputato sive Deputatis, Summam *Ducentarum & quinquaginta Millium Coronarum Auri*, vel earundem verum Valorem, Terminis, Locis, Modisque & Formâ subsequentiibus;

Videlicet, idem *Rex Angliæ Hæredesve* aut Successores sui, ejusve aut eorum Deputatus seu Deputati, ante Solemnificationem dicti Matrimonii, Consignabit vel consignabunt, deponet vel deponent in Mibus Mercatorum Societatis *Jeronimi Frisobaldi*, aut alterius Mercatoris sufficientis & ydonei in *Opido Brugenfi* commorantis, *Centum Millia Coronarum Auri*; Quæquidem *Centum Millia Coronarum Auri*, vel earundem verum Valorem, idem *Rex Angliæ, Hæredesve* aut Successores sui, ejusve aut eorum Deputatus vel Deputati, solvet aut solvi faciet, solvente aut solvi facient præfato *Principi Hispaniarum*, ejus Deputato vel Deputatis ad hoc sufficienter auctorisato vel auctorisatis, in eadem Villa sive *Opido Brugenfi*, in Pecunia Numerata, infra Quatuor Dies Solemnificationem dicti Matrimonii proximè & immediatè præcedentes,

Et, eodem, Die, Anno Revolutio, in dicto *Opido Brugenfi* *Quinquaginta Millia Coronarum Auri*, vel earundem verum Valorem in Pecunia Numerata,

Et in Anno ex tunc proximè sequente, in eodem *Opido*, alia *Quinquaginta Millia Coronarum Auri*, vel earundem verum Valorem in Pecunia Numerata,

Et in anno extunc proximè sequente in eodem *Opido* alia *Quinquaginta Millia Coronarum Auri* vel earundem verum Valorem, in Pecunia Numerata, pro plena perfecta & integra dictæ Dotis Solutione & cujuslibet Partis sive Parcelle ejusdem.

ITEM,

A. D. 1508
Nov. 7. ITEM, Conventum, Concordatum & Conclufum est, inter Oratores prædictos quòd,

Si præfata *Dominæ Mariæ*, dicto Matrimonio Solemnifato, ante complementum Solutionis prædictæ Summæ *Ducentarum & Quingenta Millium Coronarum Auri* & cuilibet Partis ejuſdem, fufcitata & procreata ex dicto Matrimonio aliqua Prole five Sobole, obierit,

Et cafu præfatus *Rex Angliæ*, Hæredes vel Succesſores fui, Summam & Summas, de dictis *Ducentis & Quingenta Millibus Coronarum Auri* tunc Debitam five Debitas Reſtantem feu Reſtantes, non ſolverint, five Termini Solutionum tunc ceſſerint & præterierint five non, præfato *Principi Hiſpaniarum*, &c. Hæredibus vel Succesſoribus ſuis, ſi dicta Proles five Soboles ſic fufcitata tempore Solutionis ſiendæ ſuperſites fuerit, ſolvat & deliberabit ſolvare & deliberari faciet abſque difficultate quacumque :

Si verò, tempore Mortis ejuſdem *Dominæ Mariæ*, nulla ex prædicto Matrimonio Proles fuerit fufcitata & procreata, eo cafu præfatus *Rex Angliæ* Hæredes & Succesſores fui omnes & ſingulas Summas, pro Terminis tunc ceſſis & elapſis debitæ, præfato *Principi Hiſpaniarum*, &c. ejuſve Hæredibus vel Succesſoribus dumtaxat bene & fideliter Locis, Modis & Formis prædictis ſolvat & deliberabit ſolvare & deliberari facere debeat & tenetur; pro Reſiduo verò Summæ vel Summarum, pro dicta Dote ſic ut præfertur conſtituitur, Terminis tunc futuris ſolvendæ, præfatus *Rex Angliæ* ſuique Hæredes & Succesſores, virtute præſentis Tractatus, ipſo factò Quietè Immunes & Exonerati erunt & remanebunt.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclufum est inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Angliæ* Promittunt, quòd Illuſtriſſimus *Rex Angliæ*, pro Solutione dictorum *Ducentarum & Quingenta Millium Coronarum Auri*, pro Dote & Nomine Dotis dictæ *Dominæ Mariæ* Filie ſue dicto *Principi Hiſpaniarum* bene & fideliter faciendæ Modo, Formâ, Locis & Terminis ſuperius ſpecificatis, non ſolum obligabit Se Hæredes & Succesſores ſuos, Regna, Patrias, Terras, Villas & Oppida ſua quacumque, ac omnia Bona ſua mobilia & immobilia, Perſonâſque & omnia Bona omnium & ſingulorum Subditorum ſuorum ubicumque fuerint reperta, per ſuas Literas Patentes, Magno ſuo Sigillo ſigillatas, & Manu ſua ſubſcriptas, &

in debita ac ſufficienti forma factas, præfato *Principi Hiſpaniarum* Hæredibus & Succesſoribus ſuis, verum etiam carabit & realiter & cum effectu faciet quòd *Major Stapule Califfæ & Societatis ejuſdem* obligabit Se & Societatem Stapule præfate *Principi Hiſpaniarum* Hæredibus & Succesſoribus ſuis, per Literas ſuas Patentes & authenticas, in debita & ſufficienti forma factas, tamquam Particulares Perſonas que nunc ſunt & que pro tempore erunt, ita quòd Obligatio Corporis ſeu Collegii non deroget Obligatiõni Particulari, nec è contra, ac eorum Succesſores eorumque omnium & ſingulorum Bona mobilia & immobilia ubicumque fuerint reperta tam per Terram quam per Mare, quòd prædicti *Major & Societas* eorumve Succesſores dictam Summam *Ducentarum & Quingenta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, ſi per Ipſum *Regem Angliæ* aut ejus Hæredes aut Succesſores ut præmittitur non ſolvatur, realiter & cum effectu eidem *Principi Hiſpaniarum* Hæredibus & Succesſoribus ſuis ejuſve aut eorum Aſſignatis & Deputatis, ſimilibus Modis, Locis & Terminis quibus per præfatum *Regem Angliæ* ſoluta fuisset, ſolvant aut ſolvi faciant.

Et, pro Defectu hujusmodi Solutionis, licebit præfato *Principi Hiſpaniarum*, Hæredibus & Succesſoribus ſuis, de & ſuper Perſonis Bonis & Rebus dictorum *Majoris & Societatis Stapule prædictæ* ubicumque Repertis, prædicta *Ducenta & Quingenta Millia Coronarum Auri* vel earundem verum Valorem levare, capere, exigere & detinere: &, Cafu quo prædictæ Literæ Obligatorie dicti *Regis Angliæ* aut dictæ *Stapule* per præfatum *Principem Hiſpaniarum* ejuſve Commiſſarium vel Commiſſarios reperte fuerint, Ratione Formæ aut Materiæ earundem aut alio quovismodo, minus ſufficientes aut Invalidæ, Dictus *Rex Angliæ*, per præfatum *Principem Hiſpaniarum* ſuper hoc certior factus, totiens quotiens Requiſitus fuerit, tenebitur alias Literas debitas & ſufficientes debiteque & ſufficienter Reformatas, infra Duos Menſes dictum Certificatorium proximò ſequentes, præfato *Principi Hiſpaniarum* ejuſve Deputato vel Deputatis ad hoc ſufficienter auctorifato vel auctorifatis tradere & deliberare cum effectu.

ITEM, ut prædicta Sponſalia & Matrimonium, inter præfatos *Principem Hiſpaniarum & Dominam Mariam*, Locis, Terminis, Modisque & Formis ſupra dictis indubiè realiter & cum effectu contra-

A. D. 1508 contrahantur solemniter & debitum
fortiantur effectum, Conventum, Con-
cordantiam & Conclufum est, inter Ora-
tores prædictos, quòd præfatus *Rex Romanorum* nomine suo proprio tanquam

Rex Romanorum, ac etiam Tutorio nomine & tanquam Avus & Tutor ejsdem *Principis Hispaniarum*, ac dictus *Princeps Hispaniarum*, Auctoritate & expresso Consensu ejsdem Regis Avi & Tutoris sui, necnon præfata *Dominæ Margaritæ Ducissæ Sabaudie*, per Se paratas & distinctas Literas suas Patentes, Magnas suis Sigillis vallatas & Manibus suis subscriptas, præfato Serenissimo *Regi Angliæ* Hæredibus & Successoribus suis obligabunt, & eorum quilibet obligabit, Se Hæredes & Successores suos, Regna, Terras, Patrias, Dominia, Villas & Opida sua quæcumque, ac omnia Bona sua mobilia & immobilia præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, necnon Personas ac Bona omnium & singulorum Subditorum suorum, cuiuscumque Gradus, Status aut Conditionis existant, sub Pena *Decentiarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, quòd prædictum Matrimonium, inter prædictum *Principem Hispaniarum* & præfatum *Dominam Mariam*, si ad legitimam nubendi Ætatem pervenerint, debitum juxta formam præsentis Tractatus fortietur effectum: Idemque *Rex Romanorum* Auctoritate Tutoriæ, præfatusque *Princeps Hispaniarum* Auctoritate, Consensu & Assensu præfati *Regis Romanorum* Avi & Tutoris sui, ac dicta *Dominæ Ducissæ* realiter & cum effectu facient & quilibet eorum realiter & cum effectu faciet quòd,

Illustres Spectabiles & Clarissimi Domini; videlicet,

Karolus de Croÿ Princeps de Chimay,
Henricus Comes de Nassou Dominus de Breda,

Johannes Comes de Egmonda,
Fredericus de Egmonda Comes de Buen Dominus de Yvelstein,

Jacobus de Luxemburgo Dominus de Finnes,

Johannes Dominus de Bergbes,
Guillelmus de Croÿ Dominus de Chierua,

Johannes de Luxemburgo Dominus de Ville,

Ferricus de Croÿ Dominus de Rucux,
Henricus de Witham Dominus de Beerniel,

Karolus Baro de Lalain,
Philibertus de Vgri Dicitus de Mouché,
Johannes le Sauvage Dominus de Scaubeca Præsidentis Landriae,

Jerominus Lawerys Thesaurarius Ge. A. D. 1508. neralis,

Et *Philippus Haneton* Primus Secretarius & Audientiaris,

Per Literas suas Patentes validas & efficaces, Sigillis Armorum suorum sigillatas & Manibus suis subscriptas,

Necnon *Burgimasteri, Gubernatores, Scabini, Consules, Thefararii & Communitates* Oppidorum & Villarum de *Bruxella, Andwerpia, Bragis, Ypris, Contraeca, Novoporta, Dordrace, Leydis, Amsterdã, Middelburgo, Ziericxte, & Mechlinia*, tanquam Corpora & Collegia, ac etiam tanquam Particulares Personas que nunc sunt & pro tempore erunt, ita quòd Obligatio Corporis sui Collegii non deroget Obligacioni Particulari, nec è contra,

Per Literas suas Patentes & attenticas validas & efficaces, Sigillis suis communibus sigillatas, præfato *Regi Angliæ* Hæredibus & Successoribus suis Obligabunt se Hæredes & Successores suos, Villas, Oppida ac omnes & singulos Opidanos pro tempore existentes, & Communitates suas, ac omnia & singula Bona sua mobilia & immobilia præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, sub Pena *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* quòd prædictum, Matrimonium inter prænominatum *Principem Hispaniarum* & præfatum *Dominam Mariam*, cum ad nupturam & legitimam nubendi Ætatem pervenerint, juxta formam præsentis Tractatus ut præmittitur, debitè perficietur:

Et, si forte steterit aut stabit per præfatum *Principem Hispaniarum* vel Patentes suos, vel eorum aliquem, aut alium quemcumque, aut per quemcumque modum aut eventum præterquam per præfatum *Dominam Mariam*, aut ejus Partem, vel per Mortem alterius contrahentium (quod Deus avertat) quo minus dictum Matrimonium, per Verbum de Præsenti, post completum decimum quartum Ætatis ejsdem Principis Annum ut præmittitur, contrahatur, & Modis, Terminis, Locis & Formis supradictis in facie Ecclesiæ debitè solemnissetur, tunc & in eo casu dicti *Rex Romanorum, Princeps Hispaniarum, Ducissa Sabaudie*, Hæredes & Successores sui, dictam Summam *Decentiarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, ac dicti *Principis de Chimay, Comes, Barones & Domini prædicti*, necnon præfati *Burgimasteri, Gubernatores, Scabini, Consules, Thefararii & Communitates*, eorumve Hæredes aut Successores prædictam Summam

A. D. 1408. *millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, in Penam hujusmodi Repudiationis, præfato

Nov. 7.

Regi Angliæ Hæredibus & Successoribus suis sine dilatione, contradictione, resistencia vel excusatione quacumque, in Civitate Londoniarum, solvere tenebuntur; licet ibique præfato *Regi Angliæ* fuisset Hæredibus aut Successoribus, si prædicta Summa *Ducenarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & quælibet ejus Pars, per Dictum Regem Romanorum Principem Hispaniarum & Dominam *Ducissam* ut præfertur solvenda, vel si prædicta Summa *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* per dictos Principem Comitibus *Barones* & Dominos *Gubernatores, Scabinos, Consules, Thesaurarios & Communitates* ut præfertur solvenda, & quælibet ejus Pars ut præmittitur non solvatur, eandem Summam *Ducenarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem a præfato Rege Romanorum, Principe Hispaniarum, & *Ducissa Sabaudie*, Hæredibus & Successoribus suis, eorumque Regnis, Patriis, Terris, Dominis, Villis, Opidis & Subditis, eorumque Bonis mobilibus & Immobilibus præsentibus & futuris ubicumque repertis, necnon dictam Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* de & super omnibus & singulis Personis Bonis mobilibus & immobilibus dictorum Principis de *Chimay Comitum, Baronum, Dominorum, & Burginmagistrorum, Gubernatorum, Consulum, Thesaurariorum & Communitatum* & eorum Hæredum & Successorum, ubicumque tam per Terram quam per Mare repertorum, sine contradictione aut Resistance quibuscumque liberè exigere, levare, capere, possidere & detinere:

Et parimodo Illustrissimus Rex Angliæ prædictis *Regi Romanorum & Principi Hispaniarum*, per Literas suas Patentes manu sua subscriptas & suo Magno Sigillo sigillatas, obligabit Se Hæredes & Successores suos, Regna, Patrias, Terras & Dominia sua quacumque, ac Bona sua omnia mobilia & immobilia præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, necnon Personis & Bona omnium & singulorum Subditorum suorum, cujuscumque Gradus, Status aut Conditionis existant, sub Pena *Ducenarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, quod prædictum Matrimonium inter dictum Principem Hispaniarum & præfatum *Dominam Mariam*, si ad legitimam Nubendi Etatem pervenerint, debitum juxta formam præsentis Tractatus fortietur effectum.

Ac, insuper, idem Rex Angliæ cura-

bit ac realiter & cum effectu faciet quòd Serenissimus & Illustrissimus Princeps *Henricus Princeps Walliæ, Dux Cornubiæ & Comes Cestriæ* Filius suus & Hæres Carissimus, per Literas suas Patentes, Manu & Sigillo suis communitas, Obligabit Se Hæredes & Successores suos, ac omnia Bona sua mobilia & immobilia & præsentia futura ubicumque fuerint reperta, similiter in Summa *Ducenarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri*,

Nec non quòd, Illustres spectabiles & Clarissimi Domini; videlicet,

Johannes Comes Oxoniæ,

Thomas Comes Arundellia,

Thomas Comes Surrey,

Georgius Comes Salopia,

Henricus Comes Northumberlandi,

Henricus Comes Essexiæ,

Thomas Comes Derby,

Egidius Daubney Dominus *Daubney*,

Karolus Sommerfes Dominus de *Herbert*,

Thomas Darcy Dominus de *Darcy*,

Wilhelmus Corgers Dominus de *Hornby*,

Thomas Fines Dominus de *Dacre*,

Johannes Bourgeois Dominus de *Berners*,

Wilhelmus Blount Dominus de *Montjoy*,

Et Dominus *Henricus Stafford* Miles,

Per Literas suas Patentes validas & efficaces, Sigillis Armorum suorum sigillatas & Manibus suis subscriptas,

Ac etiam *Majores, Aldermanni, Vicecomites & Communitates* Civitatum *Balivi & Constabularii ac Communitates* *Opidorum & Villarum Londoniarum, Coventriæ, Norwiche, Cestriæ, Worcesteriæ, Excestriæ, Torck, Brystowæ, Southantonia, Bostoniæ, Hullæ & Novi Castris super Tynam*, tamquam Corpora & Collegia, ac etiam tamquam Particulares Personæ, quæ nunc sunt & pro tempore erunt, ita quod Obligatio Corporis seu Collegii non deroget Obligacioni particulari, nec è contra,

Per Literas suas Patentes & authenticas validas & efficaces, Sigillis suis communibus sigillatas, præfatis *Regi Romanorum & Principi Hispaniarum* Hæredibus & Successoribus suis Obligabunt Se Hæredes & Successores suos, Villas Opida ac omnes & singulos Opidanorum pro tempore existentes & Communitates suas, ac omnia & singula bona eorumdem Opidanorum sive Communitatum præsentia & futura ubicumque fue-

Z z

rirt

A. D. 1408.
Nov. 7.

A. D. 1508. *reperita*, sub Pena *Quingaginta Millium Coronarum Auri*, quod præfatum Matrimonium inter præfatum *Principem Hispanicarum* & præfata *Dominam Mariam*, cum ad maturam & legitimam nubendi Etatem pervenerint, juxta formam præsentis Tractatus ut præmittitur debetè perficietur:

Et, si forte itererit aut itabit per præfata *Dominam Mariam*, vel Parentes suos, vel eorum aliquem, aut alium quemcumque, aut per quemcumque modum vel eventum, præterquam per præfatum *Principem Hispanicarum* aut e-
jus Partem, vel per Mortem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) quo minus dictum Matrimonium, per Verba de Præfenti, post completum Quartum decimum *Ætatis ejusdem Principis* Annum, ut præmittitur, contrahatur Modis, Terminis, Locis & Formis prædictis & in facie Ecclesiæ debetè solemnizetur, tunc & in eo casu dictus *Rex Angliæ*, ac dictus *Princeps Walliæ*, Hæredes & Successores sui, dictam Summam *Ducenarum & Quingaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, ac dicti *Comites, Barones & Domini, Majores, Aldermanni, Viccomites, Ballivi, Constabularii & Communitates* Civitatum, Opidorum & Villarum eorumque Hæredes & Successores dictam Summam *Quingaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, in Penam hujusmodi Repudiationis, dictis *Regi Romanorum & Principi Hispanicarum*, Hæredibusve aut Successoribus suis, sine dilatione aut excusatione quacunque solvere tenebuntur, licetbitque prædictis *Regi Romanorum & Principi Hispanicarum*, suisve Hæredibus & Successoribus, si prædicta Summa *Ducenarum & Quingaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Pars per dictum Regem *Angliæ* & Principem *Walliæ* ut præmittitur solvenda, sive prædicta Summa *Quingaginta Millium Coronarum Auri* per dictos *Comites, Barones & Domini, Majores, Aldermanni, Viccomites, Ballivos, Constabularios & Communitates* ut præfertur solvenda, & quamlibet ejus Pars ut præmittitur, non solvatur, eandem Summam *Ducenarum & Quingaginta Millium Coronarum Auri*, & quamlibet ejus Partem, a præfatis *Rege Angliæ & Principe Walliæ*, eorumque Hæredibus aut Successoribus, Regnis, Patriis, Terris, Dominis, Villis, Opidis & Subditis, eorumque Bonis mobilibus & immobilibus præsentibus & futuris ubicunque reperitis, necnon dictam Summam *Quingaginta Millium Coronarum Auri* & &

super omnibus & singulis Personis Bonis mobilibus & immobilibus dictorum *Comitum, Baronum & Dominorum, Majorum, Aldermannorum, Viccomitum, Ballivorum, Constabulariorum & Communitatum* & eorum Hæredum & Successorum ubicunque tamen per Terram quam per Mare Repertorum, sine contradictione aut resistencia quacunque, liberè exigere, levare, capere, possidere & detinere.

ITEM, Convenitum, Concordatum & Conclufum est, inter Oratores prædictos, quòd non solum omnes & singulæ Literæ Obligatoriæ utriusque Partis Partium prædictarum, verùm etiam omnes & singulæ Literæ præsentis Tractatus Confirmatoriæ, de quibus fit mentio in præfenti Tractatu, in debita & sufficienti forma expeditæ, Commissariis utriusque Partis, ad hoc debetè autorisatis hæc inde, in Civitate Londoniarum, citra Festum Paschæ proximò futurum post Datam præsentis Tractatus, & ante præfati Oratoris aut præfatorum Oratorum *Principis Hispanicarum*, pro Sponsalibus inter eundem *Principem* & dictam *Dominam Mariam* contrahendis, in Regnum Angliæ adventum, effectualiter tradentur & deliberabuntur.

ITEM, Convenitum, Concordatum & Conclufum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Autoritatibus quibus supra, & præfati Commissarii & Procuratores dictorum *Regis Romanorum & Principis Hispanicarum* ac *Dominæ Ducissæ*, Nominibus, Autoritate, Consensu & Assensu quibus supra, Promiserunt & per Præsentes Promittunt quòd ideam *Principi Hispanicarum*, Autoritate & Consensu dicti *Regis Romanorum* Avi & Tutoris sui, contemplatione Matrimonii & Dotis prædictæ, per Literas suas Patentes, Magno Sigillo suo sigillatas & Manu sua subscriptas ac in debita & sufficienti forma expeditas, dabit & concedet præfate *Dominæ Mariæ*, pro Dotalitio Doario sive Donatione propter Nuptias ejusdem *Dominæ Mariæ*, omnia & singula illa & eadem Castra, Castella, Opida, Villas, Terras, Patrias, Redditus & Proventus Reddituumque & Proventuum Assignationes, quæ *Dominæ Relictæ Domini Caroli* Celebris Memoriz olim *Ducis Burgundiz, &c.* aliquo tempore Vitæ ejusdem *Dominæ Margarietæ* nomine Dotis vel alio Titulo Causâ aut Occasione quacunque habuit, tenuit & possedit, infra Patrias, Terras seu Domania Burgundiz, Brabantiz, Lieburgiz, Luxemburgiz, Flandriz, Arthesii, Hanonia, Zeelandiz, Hollandiz; Nancuz, sive Mech-

A. D. 1508 liniaz, vel infra eorundem aliqua seu aliquod, vel alibi,

Item. 7.

Quibus quidem Castris, Castellis, Opidis, Villis, Terris, Patriis, Redditibus & Proventibus, Reddituumque & Proventuum Assignationibus, cum eorum Jurisdictionibus, Immunitatibus, Privilegiis, Libertatibus, Juribus, & Pertinentiis univrsis, ita plenè & liberè & in tam amplis modo & formâ prout dicta *Dominæ Margareta* umquam habuit, tenuit, & possedit, præfata *Dominæ Mariæ* habeat, teneat, possideat, gaudeat, & utetur, ad Usum & Utilitatem suam propriam, in modum Dotalitii, Doarii, sive Donationis propter Nuptias, quamdiu vixerit in humanis, ubicumque locorum moram traxerit seu habitaverit, infra Domania, Terras, & Patrias præfati *Principis Hispaniarum* in Regno Angliæ sive alibi,

Ad quas Regna, Patrias, Terras, sive Domania, & alia Loca liberè & absque Impedimento sut Contradictione quacumque dicta *Dominæ Mariæ* se conferre poterit, casu quo ipsa eundem *Principem Hispaniarum* supervixerit,

Quas quidem Literas Patentes, in debita & sufficienti forma, ut præfertur, confectas & expeditas, præfatus *Principes Hispaniarum*, Die & Tempore Solemnizationis Matrimonii prædicti, Commissariis dicti *Regis Angliæ* tunc presentibus, præfato *Regi Angliæ*, ejusve Heredibus aut Successoribus tradendas, ad Usum & Utilitatem præfate *Dominæ Mariæ*, tradet & deliberabit, seu tradi & deliberari faciet; Provisio tamen quòd Minuta & verum Exemplum dictarum Literarum Parentium, ante Tradicionem præfate *Dominæ Mariæ*, ad præfatum *Regem Angliæ* & ejus Concilium mittatur, ad effectum quòd maturâ cum Deliberatione videantur & examinentur an benè sufficienter & utiliter concipiantur in Commodum & Utilitatem dictæ *Dominæ Mariæ*:

Et, casu quo prædictæ Literæ Donationis & Concessionis, nomine Dotalitii Doarii sive Donationis propter Nuptias, ut præmittitur, faciendæ, per præfatum *Regem Angliæ* ejusve Heredes & Successores ejusve aut eorum Commissarium vel Commissarios receptæ fuerint, ratione Formæ aut Materie earundem aut alio quovis modo, minus sufficientes sut invalidæ, dictus *Principes Hispaniarum*, per præfatum *Regem Angliæ* ejusve Heredes, Successores, vel Commissarios prædictos super hoc certior factus, totiens quotiens requisitus fuerit, tenebitur alias Literas autenticas debitas & sufficientes debitorum & sufficienter re-

formatas & emendatas, præfato *Regi Angliæ* A. D. 1508, glia seu ejus Heredibus vel Successoribus, aut ejus vel eorum Deputato seu Deputatis, in ea parte sufficienter autorisatis; ad Usum & Utilitatem præfate *Dominæ Mariæ*; tradere & deliberare, seu tradi & deliberari facere, infra Duos Menses Diem quâ dictus *Principes Hispaniarum* fuerit de prædictarum Literarum Insufficiencia, ut præfertur, certior factus proximè & immediatè sequentes.

Item. 7.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Autoritatibus quibus supra, & præfati Oratores dictorum *Regis Romanorum*, *Principis Hispaniarum*, & *Ducissæ* promiserunt, & per Præsentes promittunt præfatum *Principem Hispaniarum* mandarum & realiter effecturum quòd omnis & singula prædicta Castra, Castella, Domania, Opida, Villæ, Terræ, Patriæ, Redditus, & Proventus, Reddituumque & Proventuum Assignationes, per prædictum *Principem Hispaniarum*, per Literas suas Patentes, Manu suâ subscriptas, & suo Magno Sigillo sigillatas, pro Dotalitio, Doario, sive Donatione propter Nuptias, præfate *Dominæ Mariæ*, ut præfertur, datas & concessas, dandas & concedendas, infra Tres Menses dicti Matrimonii Solemnizationem proximè & immediatè sequentes, ultra & præter dictas Literas Patentes, per Consensum & Judicium Hominum Feudalium, Dominorum, & Locorum a quibus descendunt & dependent, melioribus modis, viis, & formis quibus de Jure aut illarum Patriarum observatâ præscriptæque Consuetudine fieri possit, & quibus illa omnia aut eorum aliqua fuerint asscurata præfate *Dominæ Margareta*, alio quo tempore Vitæ suæ, præfate *Dominæ Mariæ* plenè & perfectè asscurabuntur & secum efficiuntur.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Oratores prædictos, Autoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, & Oratores præfatorum *Regis Romanorum*, *Principis Hispaniarum*, & *Ducissæ* promiserunt, & per Præsentes promittunt quòd, præter & ultra prædictam Dotem, Doarium, sive Donationem propter Nuptias, præfata *Dominæ Mariæ* habeat, teneat, & possideat, ad Usum & Utilitatem suam propriam, tale & tantum Dotalitium, Doarium, sive Donationem propter Nuptias, in omnibus & singulis aliis Regnis, Terris, Patriis, & Dominiis, in quibus præfatus *Principes Hispaniarum* posthac succedet & quæ possidebit, aut quæ eidem *Principi*

A. D. 1508. *Principi* quocumque Jure aut Titulo in futurum evenient, contingent, aut accident, vel sic evenire, contingere, aut accidere poterunt aut debebunt, quale & quantum aliqua Regio vel aliqua Regiæ, Principiſſa vel Principiſſe, Domina vel Domine illorum Regnorum, Terrarum, Patriarum, & Dominiorum de Jure aut Conſuetudine eorundem aliquo unquam tempore habuit, habere deberet, aut conſuevit, habuerunt, habere debuerunt, aut conſueverunt, caſu quo eadem *Domina Maria* præſatum *Principem Hiſpaniarum* ſuper-vixerit.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus ſupra, & præſati Oratores *Regis Angliæ* promiſerunt, & per Præſentes promittunt, quod præſata *Domina Maria* & Proles ſuz ex iſto Matrimonio procreate venient & ſuccedent in omnibus Succeſſionibus collateralibus, in quibus de Jure vel Conſuetudine tam in Regno Angliæ quam alibi poſſent & debebant ſuccedere qualitercumque.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus ſupra, quod prædicta *Ducenſis & Quinquaginta Millia Coronarum Auri* pro Dote ſoluta erunt & remanebunt ipſi *Domino Principi Hiſpaniarum* ſive ex iſto Matrimonio ſit Proles ſucceſſata ſive non, abſque eo quod dictus *Rex Angliæ*, præſata *Domina Maria*, aut eorum Hæredes debeant aut poſſent ea repetere vel Jus aliquod in eis prætereſſere quovis quaſito colore aut ingenio, nec in Bonis quibuſcumque ipſius *Domini Principis* vel ſuorum Hæredum præſentium vel futurorum :

Proviſo tamen quòd ipſa *Domina Maria*, ſi ſuperſtiterit, Dotalitium ſive Doarium prædictum, Veſtimenta, Ornamenta, Suppellectilia, & Jocalia ſibi pertinentia aut etiam ſervientia ad Decorem ſuz Camere aliaque Duna & Gratiſſas, per eodem *Domino Principem Hiſpaniarum* conſtante dicto Matrimonio præſate *Domine Mariæ* concedenda & ſienda, liberè habeat, teneat, poſſideat, & in proprios Uſus convertat.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus ſupra, & præſati Oratores *Regis Angliæ* promiſerunt & per Præſentes promittunt quòd, ſi contingat præſatam *Domina Mariam* ante dictum *Principem Hiſpaniarum* ſine Liberis ex iſto Matrimonio

procreatis Diſcedere, tunc & in eo Caſu A. D. 1508. omnia Bona Mobilia, Jocalia, Clenodia, Suppellectilia, & alia quæcumque, per ipſam *Domina Mariam* reliſta, erunt remanebunt & ſpeſtabunt *ad ipſum Principem*, abſque eo quod dictus *Rex Angliæ* aut ſui Hæredes aliquod Jus in eis prætereſſere poterunt aut debeant; Proviſo quòd dicta *Domina Maria*, in iſto Caſu, de prædictis Bonis mobilibus, Jocalibus, Clenodiis, Suppellectilibus, & aliis ſupradictis, ad Valorem *ſiginti Miſium Coronarum Auri*, liberè Teſtari & per Teſtamentum ſuum Diſponere poſſit & valeat.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt, Auctoritate, Conſenſu, & Aſſenſu prædictis, quòd prædictus *Rex Angliæ*, & præſatus *Rex Romanorum* tam ſuo Nomine ac *Rex Romanorum* quàm Nomine & Auctoritate Tutoria pro dicto *Principe Hiſpaniarum* ut Avus & Tutor ejuſdem, ac idem *Principis* Auctoritate, Conſenſu, & Aſſenſu prædictis, necnon dicta *Domina Duciffa* ſpecialiter Beneficio cujuſcumque Reſtitutionis in integram, de Jure, Conſuetudine, aut Statuto Minoribus conceſſo quòd non fit Tutor aut quòd non fit ſolus aut in ſolidum Tutor, quòd Onus Tutelæ io Se non aſſumpſit, aut Tutelæ ſive Adminiſtrationi Se non immiſcuit, Exceptioni Contractûs in Rem & Utilitatem Pupilli non facti aut geſti, Exceptioni noo Numeratæ Dotis non Numeratæ Pecunie Rei non ſic Geſtæ, necnon Legibus, Statutis, aut Conſuetudinibus Tutoris realem & perſonale Præſentiam in Cauſis & Negotiis Pupillum tangentibus, requirentibus, & exigentibus, ſimulati Contractûs, necnon Legibus Prædia Minorum ſive Judicis Decreto aut alio modo obligari aut hypothecari prohibentibus, Exceptioni Penæ non ſolvendæ per Principales Contrahentes vel eorum Parentes in Sponſalibus & Matrimoniiſ appoſitæ, & generaliter omnibus Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, & Provocationibus, Exceptionibus & Deſenſionibus, & aliis Juris & Facti Beneficiis quibuſcumque pure, ſpontè, & abſolute in Scriptis & in vim Pacti in ſuis Literis Confirmatoriis expreſſe renuntiabant & quilibet eorum renuntiabit, & Nos dicti Oratores utriuſque Partis Partium prædictarum, tam Nomine dicti *Regis Angliæ*, quàm Nomine *Regis Romanorum* ut *Regis Romanorum* & *ejuſdem Regis* ut Avi & Tutoris prædicti, ac præſati *Principis Hiſpaniarum* Auctoritate, Conſenſu, & Aſſenſu dicti *Regis Romanorum*, ac Nomine præſate *Duciffæ*, ſpecialiter Beneficio

A. D. 1508. ficio cuiuscumque Restitutionis in integrum, de Jure, Consuetudine, aut Statuto, Minoribus concessio quod non sit Tutor, aut quod non sit solus aut in solidum Tutor, quod Onus Tutelæ in Se non assumpserit, aut Tutelæ sive Administratori Se non inmiscuit, Exceptioni Contractus in Rem & Utilitatem Pupilli non Facti non Gestii, Exceptioni non Numeratæ Dotis non Numeratæ Pecuniaræ, Rei non sic Gestæ, necnon Legibus, Statutis, aut Consuetudinibus Tutoris reallem & personalem Præsentiam in Causis & Negotiis Pupillum tangentibus, requirentibus, & exigentibus, simulati Contractus, necnon Legibus Prædia Minorum sive Judicis Decreto aut alio modo obligari & hypothecari prohibentibus, Exceptioni Penæ non solvendæ per Principales Contrahentes vel eorum Parentes in Sponsalibus & Matrimoniiis appositæ, & generaliter omnibus Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, & Provocationibus, Exceptionibus & Defensionibus, & aliis Juris & Facti Beneficiis quibuscunque purè, spontè, & absolutè in his Scriptis, & in vim Pacti renunciamus.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, quod tam præfatus *Rex Angliæ*, quam dictus *Rex Romanorum* tam per Se & Nominè proprio tamquam *Rex Romanorum* quam Tutorio Nominè & tamquam Avus & Tutor præfati *Principis Hispaniarum*, & idem *Princeps* Auctoritate & Consensu ejusdem Tutoris sui, necnon præfata *Domina Ducissa*, per distinctas & separatas Literas suas Parentes, Magnis Sigillis suis sigillatæ & Manibus suis subscriptas, præsentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta Acceptabunt, Ratificabunt, & Confirmabunt, & eorum quilibet Acceptabit, Ratificabit, & Confirmabit, ac etiam omnes & singulos tam Juris quam Facti Defectus & præsertim, si qui tales sint, Ratione Commissionis aut Commissionum *Regum Principis & Ducisse* prædictorum, eo quod ad præsentem Tractatum vel aliquid in eodem contentum, Nominibus dictorum *Regum Principis & Ducisse*, aut eorum alicujus Nominè, per Oratores prædictos conclusum, in aliqua sui Parte aliqua Commissio Commissionum suarum non satis ampla aut aliter insufficientis videatur, per dictas suas Literas Confirmatorias, sic, ut præmittitur, sigillatæ & signatæ, supplebit, Beneficiisque omnium & singulorum Canonum ac Legum, quos quidem Canones & Leges Oratores prædi-

cti pro hic insertos haberi volunt, quibus propter Defectum alicujus Commissionis Commissionum prædictarum alicui Articulorum præfatis Tractatus in parte vel in toto derogari possit, in dictis suis Literis Confirmatorias palam & expressè renuntiabunt, & eorum quilibet renuntiabit; & Nos Commissarii prædicti eorumdem *Regum, Principis, & Ducisse*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, per Præsentes renunciamus, & easdem Literas Ratificatorias & Confirmatorias, sic, ut præfertur, Factas, Signatas, & Sigillatas, idem *Rex Romanorum & Princeps Hispaniarum & Domina Ducissa* præfato *Regi Angliæ* ejusve Commissario vel Commissariis ad hoc sufficienter Deputato vel Deputatis, citra Festum Paschæ, & ante præfati Oratoris vel Oratorum, pro prædictis Sponsalibus contrahendis, in Angliam Adventum, in Civitate Londoniarum tradet & deliberabit, seu tradi & deliberari faciet; & idem *Rex Angliæ* consimiles Literas Ratificatorias dicti *Regis Romanorum, Principis Hispaniarum, & Domine Ducisse* Deputatis, ad hoc sufficienter auctorizatis, tunc & ibidem tradet & deliberabit, seu tradi & deliberari faciet cum effectu.

Sequitur Tenor Commissionis præfatorum *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*,

MAXIMILIANUS, Dei gratiâ, *Romanorum REX* semper Augustus, *Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiae, &c. & Carolus*, eadem gratiâ, *PRINCEPS Hispaniarum* utriusque *Siciliæ Jerusalem &c. ARCHIDUCES Austriæ, DUCES Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantiæ, Siviæ, Carinthiæ, Carniolæ, Limburgiæ, Lucentburgiæ, & Gbeltriæ, COMITES Habsburgen, Flandriæ, Thiroliæ, Arthesii, Burgundiæ, PALATINI & Hanoniæ, LANGRAVII Alsatie, MARCHIONES Barchoniæ ac Sacri Romani Imperii, Hollandiæ, Zellendiæ, Ferretis, Kiburgi, Namurci, & Zutphaniæ COMITES, DOMINI Frisiæ, Marchiæ, Slavoniæ, Portugaliæ, Salinarum, & Mecliniæ*, universis & singulis, præsentem Literas inspecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quod Nos,

De Fidelitatibus, Industriad, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Jacobi de Luxemburgo* Domini de Fiennes Conspinginei Locumtenentisq; & Gubernatoris nostri Comitatum Flandriæ & Arthesii, *Johannis Domini de Berghe*, Consiliarium & Chamberlanorum nostrorum Mil-

A. D. 1508. litimque Ordinis nostri Aurei Velleris, *Laurentii de Gorrenodo* Baronis Monthanesii Gubernatoris Bressiæ, *Johannis le Sauvage* Præfidentis Flandriæ Militis & Consilarii nostri, & Magistri *Philippi Hæntou* Auditoriarri & Primi Secretarii nostri, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos Ordinavimus, Fecimus, & Constituimus, Ordinavimus, Facimus, & Constituimus per Præfentes,

Dantes & Concedentes eisdem, Quatuor aut Tribus ex eis, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, ita tamen quod Specialitas Generalitati non deroget, nec è contra, pro Nobis & Nominibus nostris (videlicet) Nominè *nostri Regis* tam pro Nobis & Nominè nostro proprio tanquam *Rege Romanorum* quam Tutorio Nominè & tanquam Avo Paterno & Legitimo Gubernatore & Administratore Corporis & Bonorum nostri *Principis Hispaniarum*, & Nos *Carolus* Auctoritate & expresso Consensu *nostri Regis* ut Avi & Tutoris supradicti, cum Serenissimo Excellentissimo & Potentissimo Principe *Henrico*, Dei gratiâ, *Angliæ & Franciæ Rege* Fratre Consanguineo & Confederato nostro Carissimo, ejusve Commissariis, Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis ad hoc ab eo sufficientem Potestatem & Auctoritatem habentibus, de & super Sponsalibus, per verba ad hoc apta, & futuro Matrimonio, inter Nos *Principem Hispaniarum* & Serenissimam ac Præclarissimam Principem & Dominam *Dominam Mariam* dicti *Regis Angliæ Filiam* naturalem & legitimam, Deo Duce, Contrahendo & Solempnificando, prout melius firmitus & convenientius de jure fieri poterit, ac de & super Dote & Dotulio, Doario & Donatione propter Nuptias, causâ & contemplatione ejusdem Matrimonii hinc & inde singula singulis congruè referendo constituendis, dandis, tradendis, & solvendis, necnon de & super Quantitatibus & Pecuniarum Summarum Terminis, Locis, Modis, Formis, & Conditionibus pro hujusmodi Dotis, & Dotulitii, Doarii, sive Donationis propter Nuptias Constitutione, Cessione, Donatione, Traditione, & Solutione ejusdemque Solutionis ex Causis inter Oratores utriusque Partis Appunctuandis & Concordandis Cessionem, ac etiam de & super Tempore, Loco, Modo, & Formâ Traditionis præfate *Dominæ Mariæ* Regis Angliæ Filie in Terras & Patrias nostras pro dicto

Matrimonio inter *Ipsam* & Nos *Principem Hispaniarum* Contrahendo & Solempnificando, Statuendis & Præfigendis, Tradendis, Communicandi, Conveniendi, & Concludendi,

Ac insuper, pro Præmissorum omnium & singulorum Complemento, & quod prædictum Matrimonium inter Nos *Principem Hispaniarum* & prædictam *Dominam Mariam*, & Solempnificatio ejusdem cum eadem *Domina* & Nobis Principe prædicto debite contrahatur & solempnificabuntur, cum ad legitimam Nubendi Etatem pervenerimus, Securitates, Cautiones, Promissa, & Obligationes, Literasque Obligatorias Penales præfati *Regis Angliæ ac Domini Principis Walliæ* Auctoritate & de expresso Consensu & Assensu ipsius Regis Domini & Genitoris sui in debita & sufficienti forma facta & expedita, necnon Literas Obligatorias tot & talium Dominorum, Baronum, Majorum, Vicecomitum, Ballivorum, Constabulariorum, Civitatum, Opidorum, Villarum, & Communitatum præfate *Regi Angliæ* Subditorum, quot & quales sive qualia per Commissarios nostros nominabuntur, similiter in debita & sufficienti forma factas, signatas, sigillatas, & respectivè expeditas,

Quibus quidem Literis Obligatoriis præfatus *Rex Angliæ*, necnon Dominus *Princeps Walliæ*, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, dicti Domini, Barones, Majores, Vicecomites, Ballivi, & Constabularii, & eorum singuli se & eorum quemlibet Hæredes & Successores suos, ac Regna, Terras, Patrias, Dominia, Civitates, Villas, & omnia Bona sua mobilia & immobilia, præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, necnon omnes & singulos Subditos & Opidanos suos ac Communitates suas, eorumdemque omnia & singula Bona præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, Singula Singulis congruè referendo, Nobis Hæredibus & Successoribus nostris obligabunt & eorum quilibet obligabit, sub certâ Pecuniarum Summâ, Penæ nomine, per Commissarios utriusque Partis limitandâ, nominandâ, & determinandâ, Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris solvendâ, & per Nos, Hæredes, & Successores nostros, liberè absque contradictione cujuscumque, super ipsis *Rege Angliæ*, Domino *Principe Walliæ*, *Dominis*, *Baronibus*, *Majoribus*, *Vicecomitibus*, *Ballivis*, *Constabulariis*, *Hæredibus* & *Successoribus*, *Regnis*, *Patriis*, *Terris*, *Villis*, *Opidis*, *Subditis*, *Opidanis*, *Communitatibus*, & *Bonis* prædictis, & eorum singulis ubicin-

A. D. 1508. que Locorum repertis, Levandâ, Exigendâ, Recipiendâ, & Detinendâ, si per præfatum Regem Angliæ, Principem Walliæ, Dominam Mariam, eorumve Parentes aut eorum aliquem aut per quemcunque modum vel eventum, præterquam per Nos, vel per Mortem naturalem alterius nostrum Contrahentium (quod Deus avertat) steterit quo minus dictum Matrimonium inter Nos Principem Hispaniarum & Dominam Mariam Locis, Terminis, Modisque & Formis inter Oratores utriusque Partis desuper concordandis & concludendis, per Verba de Præsentî, ad hoc apta, contrahatur & in facie Ecclesiæ debitè solemnifetur, Scipulandi, Perendi, Exigendi, & Obtinendi,

Ac de & super eisdem Literis Obligatoriiis, sub eadem forma ac Pœnæ quantitate in eisdem Literis apponendis, eorundemque Literarum Traditione & Deliberatione Communicandi, Tractandi, Conveniendi, & Concludendi,

Consimilesq; Securitates, Gaudiones, Promissâ, Obligationes, Scripturas, & Literas Obligatorias Pœnales, Nomini bus nostris (videlicet) nostro Rege tam pro Nobis ac Nomine nostro proprio tamquam Rege Remanorum quàm Tutorio Nomine & tanquam Tutore nostri Principis Hispaniarum, & Nomine nostro Principe, de Auctoritate, Consensu, & Assensu nostri Regis Tutoris & Avi prædicti, in debita & sufficienti forma factas & expeditas, necnon Literas Obligatorias similiter Pœnales tot & talium Dominorum, Baronum, Burgimajstrorum, Scabiorum, & Consulum Communitarum, Oppidorum, & Villarum Nobis subditorum, quot & quales sive qualia per Commissarios præfati Regis Angliæ nominabuntur, similiter in debita & sufficienti forma factas, Signatas, Sigillatas, & respectivè expeditas, quibus quidem Literis Obligatoriiis Nos necnon dicti Domini, Barones, Burgimajstri, Scabini, & Consules, se & eorum quemlibet Hæredes & Successores nostros ac suos, ac Regna, Terras, Patrias, Dominiâ, Civitates, Villas, & omnia Bona nostra & sua mobilia & immobilia præsentia & futura ubicunque fuerint reperta, necnon omnes & singulos Subditos nostros & Concives ac Opidanos suos ac Communitates suas, eorundemque omnia & singula Bona præsentia & futura, ubicunque fuerint reperta, singula singulis congruè referendo, præfato Regi Angliæ Hæredibus & Successoribus suis Obligabimus & Obligabunt, & eorum quilibet Obligabit sub certâ Pecuniarum Summâ, Pœnæ nomine, per

Commissarios utriusque Partis limitandâ, nominandâ, & determinandâ, præfato Regi Angliæ Principi Walliæ, ac Hæredibus & Successoribus suis solvendâ, & per eosdem liberè absque contradictione cujuscunque, de & super Nobis & prædictis Dominis, Baronibus, Burgimajstris, Scabini, & Consulibus, Hæredibus & Successoribus nostris & suis, Regnis, Patriis, Terris, Dominiis, Civitatibus, Villis, Opidis, Communitatibus, Subditis, Concivibus, & Opidanis, & Bonis prædictis, ac eorum singulis ubicunque locorum repertis levandâ, exigendâ, recipiendâ, & detinendâ, si per Nos nostròsve Parentes aut eorum aliquem aut per quemcunque modum vel eventum, præterquam per præfatum Regem Angliæ Principem Walliæ vel dictam Dominam Mariam aut ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) steterit quominus dictum Matrimonium inter Nos Principem Hispaniarum & ipsam Dominam Mariam Locis, Terminis, Modisque & Formis, inter Oratores nostros desuper concordandis & concludendis, per Verba de Præsentî, ad hoc apta, contrahatur, & in facie Ecclesiæ solemnifetur, Nomine nostro Promittendi & Concedendi, ac de & super eisdem Literis Obligatoriiis & earum Formis & Pœnis & Pœnarum Quantitate, in eisdem Literis apponendis, earundem Literarum Traditione & Deliberatione, Communicandi, Tractandi, Conveniendi, & Concludendi,

Ac insuper pro Nobis, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra specialiter & expressè Renunciandi Beneficio cujuscunque Restitutionis in integrum, de Jure, Consuetudine, aut Statuto Minoribus concessio, quod Nos Rex non sumus Tutor aut quòd non sumus solus vel in solidum Tutor, quòd Onus Tutelæ in Nos non assumpturimus, aut Tutelæ vel Administrationi Nos non immiscuerimus, Exceptioni Contractûs in Rem & Utilitatem Pupilli non facti & gesti, Exceptioni non Numeratæ Dotis, non Numeratæ Pecuniæ, Rei non sic Gestæ, necnon Legibus, Statutis, & Consuetudinibus Tutoris realem & personalem Præsentiam in Causis & Negotiis Pupillum tangentibus, requirèntibus, & exigentibus, simili Contractûs, necnon Legibus, Prædia Minorum, sive Judicis Decreto, aut alio modo obligari aut hypothecari prohibentibus, Exceptioni Pœnæ non solvendæ per Principales Contrahentes vel eorum Parentes in Sponsalibus & Matrimoniiis appositæ, & generaliter omnibus Legum & Ca-

tionum

A. D. 1508.
Nov. 7.

A. D. 1508.
Nov. 7.

A D 1508. nonum Appellationibus, Querelis, Pro-
vocationibus, Exceptionibus, & Defen-
sionibus, & aliis Juris & Facti Benefi-
ciis quibuscunque purè, spontè, & ab-
solutè in Scriptis, & in vni Pacti reali-
ter & cum effectu Renunciandi,

Similes quoque Renunciaciones vel
alias oportunas a præfato Serenissimo Re-
ge Angliæ ejusve Oratoribus Recipiendi
& Stipulandi,

Cæteraque omnia alia univèrsa & sin-
gula in Præmissis & circa ea necessaria
Faciendi, Dicendi, Gerendi, & Exer-
cendi, quæ nosmet faceremus si præsen-
tes & personaliter interessemus, etiam si
talia forent quæ de se Mandatum exigen-
rent magis speciale quàm Præsentibus
sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo
Regio ac Principis, Nos Ratum, Gra-
tum, ac Firmum habituros id totum &
quicquid per dictos Oratores, Commis-
sarios, Procuratores, Nuncios, & De-
putatos nostros, seu eorum Quatuor aut
Tres ex eis, Actum, Gestum, seu Pro-
curatum fuerit in Præmissis, seu aliquo
Præmissorum.

In cujus Rei Testimonium has nostras
præfentes Literas Sigillo nostro Archi-
ducali, quo hætenus in modum Provi-
sionis uti fuimus, iustissimus communiri.

Datum in Oppido nostro *Mechlinensî*,
Die duodecimâ Mensis Octobris, Anno
Domini Millesimo Quingentesimo septi-
mo, Regnorum verò nostri Regis, vide-
licet, Romanorum Vicefimo secundo,
& Hungariæ Decimo octavo.

*Et super Plicam est scriptum id quod
sequitur.*

Per Dominos Regem & Archiducem
in eorum Concilio,

Domini *Margaretæ Austriæ & Burgun-
diæ Ducissæ Viduæ Sabaudia,*
Comitis de Nassou & de Baren.
*Dominis de Chierues de Ville de Ze-
nenberge,*
Domino *Florentio de Egmondâ,*
Domino *Johanne de Vorst* Milite Cancellario
Brabantia,
Magistro *Johanne Pieters* Præfide
Magni Concilii,
Et aliis Præsentibus.

Sic signat

VERDE RUE.

*Sequitur Tenor Commissionis prædictæ
Domina Ducissæ.*

Margaretæ Austriæ & Burgundiæ Du-

CITATA *Vidua Sabaudia, COMITISSA Beau-* A. D. 1508.
giana & de Villaris, ac Patriarum Bressia,
Vuandi, & Fonguacii &c. DOMINA u-
niversis sit Manifestum quòd,

Cùm Sacratissimus & Illustrissimus Il-
lustrissimique Principes Domini *Maxi-
milianus Romanorum Rex* semper Augus-
tus, & *Karolus Princeps Hispaniarum*
Archidux Austriae &c. Domini Genitor
ac Nepos nostri Metuendissimi & Hono-
randissimi, suos acceverunt & deputa-
verunt speciales Oratores, Commissarios,
& Procuratores, Magnificos & benè Di-
lectos nostros, Dominum *Jacobum de
Luxemburgo* Dominum de Fienes Lo-
cumtenentem & Gubernatorem Comita-
tum Flandriæ & Arthebii Confangui-
neum nostrum *Johannem Dominum de
Berghe* Milites Ordinis Aurei Velleris,
Laurentium de Gorreudo Baronem Mon-
tanesii Gubernatorem Bressia; *Johannem
le Sauvage* Præfidem Flandriæ Militem;
& *Philippum Haneton* Audientiarium &
Primum Secretarium dictorum Dominorum
Regis & Principis, ad Tractandum
Matrimonium vel Sponsalia per Verba
de futuro inter præfatum Illustrissimum
Dominum *Principem & Archiducem* Ne-
potem nostrum ex una, & Illustrissimam
Dominam *Mariam Filiam* Serenissimi &
Potentissimi Domini *Angliæ Regis* Con-
sanguinei nostri Honorandissimi ex alia,
& super viribus dicti Matrimonii ac
Sponsalibus, Dotèque, & Dotulio, ac
Donatione propter Nuptias, Locisque
ac Terminis Solutionis earundem, aliis-
que hinc inde requisitis, Conveniendum,
Terminandum, & finaliter Concluden-
dum, & aliis prout in Literis eorum Fac-
cultatum latius continetur ad quas debita
habeatur Relatio,

Cùmque requisitæ fuerimus in hujus-
modi Tractatu fiendo nostram præbere
Facultatem Assensumque & Consensum
tamquam dicti Domini Principis Amica,
quavis de Necessitate minimè requira-
tur, ac tamen dictæ Requisitioni Nobis
factæ favorabiliter annuendo,

De integerrimâ Fide, Probitate, &
Industria dictorum Dominorum Orato-
rum metritò confide, eosdem, in quan-
tum Nos artinet & Nomine quo supra,
etiam Oratores nostros circa Præmissa
Decrevimus & Decernimus per Præ-
sentes,

Ad prædictum Matrimonium de As-
sensu & Consensu nostris quantum expe-
diat, ac etiam de & super Obligatione
Pænæ Nomine nostro fiendâ, pro Securi-
tate & Complemento ipsius Matrimo-
nii, cum præfato Serenissimo Angliæ Re-
ge aut ejus Deputato Tractandum, Con-
veniendum, & Concludendum, prout
melius

A.D. 1508

An. 7.

melius noverint expedire, Ligisque; Considerationes, Intelligentias, & Amicitiarum Fœdus inter hanc nostram Burgundie Domum & præfatum *Anglorum Regem* ac ejus Posteritatem Renovandum, & alia univèrsa & singula in Præmissis & circa ea necessaria Faciendum quæ nosinet faceremus si præfentes & personaliter interessimus, etiam si talia forent quæ de se Mandatum exigercnt magis speciale, cum & sub Promissionibus, Revelationibus, Renunciationibus, Rationationibus, & aliis Clausulis, in talibus oportunitis, Juramento nostro firmatis.

In quorum Præmissorum Testimonium hæc, Manu nostrâ ac per Secretarium nostrum signatis Sigillisque nostri munimine roboratas, duximus concedendas.

Dat. *Mecblinie* Die Quartâ decimâ Novembri Milleesimo Quingentesimo septimo.

Sic signata sub Plica,

MARGUERITE.

Et super Plicam,

Per *Domina Ducissam* præsentem ejus Jussu & expresse Mandato.

MARINE.

Sequitur Tenor Commissionis præfati Regis Angliæ.

Hæc, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*; universis & singulis, ad quos præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus Venerabilis in Christo Patris *Ricardi Episcopi Wintoniæ* Custodis Privati Sigilli nostri, ac Charissimi Consanguinei nostri *Thome Comitis Sarriæ* Thesaurarii nostri Angliæ, necnon, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Thome Dochmra* Prioris Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, Magistri *Nicholai West* Legum Doctoris, & *Gilberti Talbot* Militis Deputati nostri Causis, Consiliorum nostrorum, quamplurimum confidentes,

Ipso nos vestros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos Ordinavimus, Fecimus, & Constituimus, Ordinamus, Facimus, & Deputamus per Præfentes,

Dantes & Concedentes eisdem, Quatuor aut Tribus ex eis, plenam, Tenore

Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro cum Sacratissimo

A.D. 1508.

An. 7.

Principe *Maximiliano*, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum* Rege semper Augusto, ac *Hungariæ, Dalmatiæ, Gratiæ &c.* Avo Paterno ac Tutore legitimo Gubernatore & Administratore Corporis & Bonorum Illustrissimi & Serenissimi Principis *Caroli*, eodem Gratiâ, PRINCIPIS *Hispaniarum nriusque Siciliæ & Jerusalem &c.* & cum eodem Principe *Carolo*, Auctoritate tamen & expresse Consensu ejusdem Regis ut Avi & Tutoris sui, ARCHIDUCIBUS *Austriæ, Ducibus Burgundiæ, Brabantiæ, Stiriæ, Carinthiæ, Carniolæ, Limburgiæ, Luxemburgiæ, & Gb-Idriæ, Comitibus Habsburgiæ, Flandriæ, Thiroliæ, Arthofii, Burgundiæ, PALATINIS & Hanoniæ, LANTGRAVIIS Alsatiæ, MARCHIONIBUS Burgoniæ & Sacri Romani Imperii, Hollandiæ, Zeelandiæ, Fieretis, Kilburgi, Namurci, & Zutphaniæ COMITIBUS, DOMINIS Friisæ, Marchiæ, Seleonicæ, Portusuenis, Salinarum, & Mecbliniæ, Fratres & Consanguineo ac Confederatis nostris, ac Serenissimâ & Præclarissimâ Domina Domina *Margarita Austriæ & Burgundiæ Vidua Ducissæ Sabaudiæ, præfati Regis Romanorum Filia unica & dicti Principis Hispaniarum Amica* Consanguinea nostra Carissimâ, eorumve Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis ad hoc ab eisdem Rege *Romanorum* tam per Se & Nomine suo proprio tamquam *Rege Romanorum* quam ab eodem Tutorio Nomine & tamquam Avo & Tutore præfati Principis *Hispaniarum*, & ab eodem Principe *Hispaniæ* de expressis Consensu & Auctoritate præfati Regis *Romanorum* Tutoris & Avi sui, ac præfata *Damini Ducissæ* conjunctim vel divisim sufficientem Potestatem & Auctoritatem habentibus, de & super Sponsalibus, per verba ad hoc apta, & Matrimonio per Verba de Præfenti similiter ad hoc apta inter præfatum Principem *Hispaniarum* & Serenissimam ac Præclarissimam Principem & Domnam *Domnam Mariam Filiam nostram Castellaniæ*, Deo Duce, Contrahendo & Solempnificando, prout melius, firmius, & convenientius de jure fieri poterit, ac de & super Dote & Dotalitio, Doario & Donatione propter Nuptias, causâ & contemplatione ejusdem Matrimonii hinc & inde, singula singulis congruè referendo, constituendis, concedendis, dandis, tradendis, & solvendis, necnon de & super Quantitatibus & Pecuniarum Summarum Terminis, Locis, Modis, Formis, & Conditionibus pro hujusmodi*

B b b

Dotis,

A. D. 1508 ^{Hex. 7.} Dotis, & Dotalitii, Doarii, five Donationis propter Nuptias Constitutione, Concessione, Donatione, Traditione, & Solutione ejusdemq; Solutionis, ex Causis inter Oratores intriûsq; Partis Appunctandis & Concordandis, Cessatione, ac etiam de & super Tempore, Loco, Modo, & Formâ Traditionis præfatæ *Filia nostra* in Terras & Patrias præfati *Principis Hispaniarum*, pro dicto Matrimonio inter *Ipsam* & eandem *Filiam nostram* Contrahendo & Solemnifando, Statuendis & Præfigendis, Tradendi, Communicandi, Conveniendi, & Concludendi,

Ac insuper, pro Præmissorum omnium & singulorum Complemento, & quòd prædictum Matrimonium inter præfatum *Principem Hispaniarum* & *Filiam nostram* prædictam, & Solemnifatio ejusdem, cum præfatus *Princeps Hispaniarum* & *Filia nostra* prædicta ad legitimam Nubendi Ætatem pervenerint debent contrahentur & solemnifabuntur, Securitates, Cautiones, Promissa, & Obligationes, Literasq; Obligatorias Penales in debita & sufficienti forma factas, tam præfati *Regis Romanorum* pro Se & per Se ac Nomine suo proprio tanquam *Regis Romanorum* quàm ipsius *Regis Romanorum* Tutorio Nomine & tanquam Tutoris præfati *Principis Hispaniarum*, & ejusdem *Principis* de Consensu tamen & Assensu dicti *Regis Romanorum* Tutoris & Avi sui, ac etiam præfata *Dominæ Margarete* suis Magnis Sigillis sigillatas & Manibus suis subscriptas, necnon Literas Obligatorias similiter Penales tot & talium *Dominorum, Scultetorum, Scabinorum, Borginagistrorum, Communitarum, Opidorum, & Villarum* præfati *Principis Hispaniarum* Subditorum, quot & quales sive qualia per Nos aut dictos nostros Commissarios nominabuntur, similiter in debita & sufficienti forma factas & Manibus suis subscriptas, & Sigillis suis (videlicet) Sigillis Armorum & Sigillis communibus respectivè sigillatas,

Quibus quidem Literis Obligatoris præfatus *Rex Romanorum* & *Princeps Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritatibus, Consensu & Assensu quibus supra, ac prædicta *Dominæ Ducissæ*, necnon dicti *Domini, Sculteti, Scabini, Borginagistri*, & eorum quemlibet Hæredes & Successores suos, ac Regna, Terras, Patrias, Dominia, Villas, Opida, & omnia Bona sua mobilia & immobilia, præsentia & futura ubicunque fuerint reperia, necnon omnes & singulos Subditos & Opidanos suos ac Communitates suas, eorundemque omnia & singula Bona

præsentia & futura ubicunque fuerint A. D. 1508. reperia, Singula Singulis congruè referendo, Nobis Hæredibus & Successoribus nostris obligabunt & eorum quemlibet obligabit, sub certâ Pecuniarum Summâ, Pœnæ nomine, per Commissarios utriûsq; Partis limitandâ, nominandâ, & determinandâ, Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris solvendâ, & per Nos, Hæredes, & Successores nostros, liberè absque contradictione cujuscumque, super ipsi *Rege Romanorum, Principe Hispaniarum, Ducissâ, Dominis, Scultetis, Scabinis, Borginagistris*, eorumque Hæredibus & Successoribus, Regnis, Patriis, Terris, Villis, Opidis, Subditis, Opidanis, Communitatibus, & Bonis prædictis, & eorum singulis ubicunque Locorum reperitis, Levandâ, Exigendâ, Recipiendâ, & Detinendâ, si per præfatum *Principem Hispaniarum*, ejusve Parentes vel eorum aliquem aut alium quemcumque aut per quemcumque modum vel eventum, præterquam per præfatum *Dominum Mariam* vel ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) steterit quo minus dictum Matrimonium inter præfatum *Principem Hispaniarum* & *Dominam Mariam* Locis, Terminis, Modisque & Formis, inter Oratores utriûsq; Partis desuper concordandis & concludendis, per Verba de Præsenti, ad hoc apta, contrahatur & in facie Ecclesiæ debite solemnifetur, Stipulandi, Petendi, Exigendi, & Obtinendi,

Ac de & super eisdem Literis Obligatoris, & earum Formis ac Pœnis ac Penarum Quantitate, in eisdem Literis apponendis, eorundemq; Literarum Traditione & Deliberatione Communicandi, Tradendi, Conveniendi, & Concludendi,

Consimilisque, Cautiones, Securitates Promissa, Obligationes, & Scripturas, & Literas Obligatorias Penales, in debita & sufficienti forma factas, Manu & Magno Sigillo nostris communitatibus, necnon Literas Obligatorias similiter Penales tot & talium *Dominorum, Majorum, Vicecomitum, Ballivorum, Constabulariarum* Civitatum, Opidorum, Villarum, & Communitatum Nobis subditorum, quot & quales sive qualia per Commissarios præfati *Regis Romanorum, Principis Hispaniarum, & Dominæ Ducissæ* nominabuntur, similiter in debita & sufficienti forma factas, & suis Manibus subscriptas, ac suis Sigillis (videlicet) Sigillis Armorum & Sigillis communibus respectivè sigillatas,

Quibus quidem Literis Obligatoris

A. D. 1508
M. 7.

riis Nos necnon dicti *Domini, Majoris, Vicecomitis, Ballivi, & Constabularii*, & eorum singuli, Nos & Se Hæredesque & Successores nostros & suos, ac Regna, Terras, Patrias, Dominia, Civitates, Villas, Opida, & omnia Bona nostra & sua mobilia & immobilia præsentia & futura ubicunq; fuerint reperta, necnon omnes & singulos Subditos nostros & Concives ac Opidanos suos & Communitates suas, eorundemque omnia & singula Bona præsentia & futura ubicunq; fuerint reperta, singula singulis congruè referendo, præfato *Rege Romanorum, Principi Hispaniarum, & Ducisse Sabaudia*, Hæredibus & Successoribus suis Obligabimus & Obligabunt, & eorum quilibet Obligabit, sub certis Pecuniarum Summâ, Pœnæ nomine, per Commissarios utriusque Partis limitandâ, nominandâ, & determinandâ, præfato *Rege Romanorum, Principi Hispaniarum, & Domina Ducisse*, ac Hæredibus & Successoribus suis solvendâ, & per eosdem, liberè & absque contradictione cujuscunq; de & super *Nobis & prædictis Dominis, Majoribus, Vicecomitibus, Ballivis, & Constabulariis*, Hæredibus & Successoribus nostris & suis, Regnis, Patriis, Terris, Dominis, Civitatibus, Villis, Opidis, Communitatibus, Subditis, Concivibus, & Opidanis, & Bonis prædictis, ac eorum singulis ubicunq; locorum repertis levandâ, exigendâ, recipiendâ, & detinendâ, si per præfatum *Dominam Mariam* Filiam nostram ejusve Parentes aut eorum aliquem aut alium quemcunq; aut per quemcunq; modum vel eventum, præterquam per præfatum *Dominum Principem Hispaniarum* vel ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius Contractantium (quod Deus avertat) steterit quominus dictum Matrimonium inter *Ipsam & præfatum Principem Hispaniarum* Locis, Tennis, Modisque & Formis, inter Oratores nostros desuper concordandis & concludendis, per Verba de Præsenti, ad hoc apta, contrahatur, & in Facie Ecclesie solemnifetur, Nomina nostro Promittendi & Concedendi,

Ac de & super eisdem Literis Obligatoris & eorum Formis & Pœnis & Pœnarum Quantitate, in eisdem Literis apponendis, earundemque Literarum Traditione & Liberatione, Communnicandi, Tradendi, Conveniendi, & Concludendi,

Ac insuper pro Nobis a dicto *Rege Romanorum* præfatoque *Principe Castelle, Hispaniarum, &c.* eorumve Commissariis, Auctoritate, Consensu, & Af-

senfu quibus supra Petendi, Exigendi, A. D. 1508.
& Scipulandi, ut specialiter Beneficio
cujuscunq; Restitutionis in integrum, M. 7.
de Jure, Consuetudine, aut Statuto Minoribus concessio, quod non fit Tutor aut quod non fit solus vel in solidum Tutor quod Onus Tutelæ in Se non assumpsit, aut Tutelæ vel Administrationi Se non immiscuit, Exceptioni Contractûs in Rem & Utilitatem Pupilli non facti aut gesti, Exceptioni non Numerate Dotis, non Numerate Pecunie, Rei non sic Gestæ, necnon Legibus, Statutis, & Consuetudinibus Tutoris realem & personalem Præsentiam, in Causis & Negotiis Pupillum tangentibus, requirentibus & exigentibus, simulati Contractûs, necnon Legibus Prædia Minorum sive Judicis Decreto aut alio modo obligari aut hypothecari prohibentibus, Exceptioni Pœnæ non solvendæ per Principales Contractantes vel eorum Parentes in Sponsalibus & Matrimoniis appositæ, & generaliter omnibus Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, Provocationibus, Exceptionibus, & Defensionibus, & aliis Juris & Facti Beneficiis quibuscunq; purè, spontè, & absolute in Scripâ & in viâ Pacti realiter & cum effectu Renuntiant & eorum quilibet Renuntiat; similiter pro Nobis & Nomine nostro, quatenus ad Nos attinet, omnibus & singulis Exceptionibus prædictis realiter & cum effectu Renuntiandi,

Ceteraque omnia & singula Faciendi & Exequendi quæ circa Præmissa necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio ac Principis, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros & observaturos totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Actores, Factores, & Deputatos nostros, Quatuor aut Tres eorum Adum, Gestum, Concordatum, Convenum, seu in Præmissis Conclufum ac Factum fuerit, & super inde Literas nostras Ratificatorias, Approbatorias, & Confirmatorias in forma debita & autentica prout opus fuerit daturus, suppletentes omnes Defectus hujus Commissionis tam Juris quam Facti si qui sint & postea sortè apparuerint.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Parentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* octavo Die Mensis Decembris, Anno Regni nostri Vicésimo tertio.

PORTER.

In

A. D. 1708.

Anno 7.

In quorum omnium & singulorum Robur & Testimonium has præfentes Literas Manibus nostris subſignavimus & Sigillis nostris conſuimus.

Datum in *Opido Califfe* Viceſimo primo Die Menſis Decembris, Anno Domini Milieſimo Quingteſimo ſeptimo.

Sic ſignatas ſuper Plicam.

J. DE LUXEMB.
J. DE BERGHES.
L. DE GORRENOD.
J. LE SAUVAIGE.
HANETON.

Quocirca, animadvertentes quanta Commoda ex ipſo Matrimonio nedum Populis & Regionibus ipſorum futurorum Jugalium ſed totæ Chriſtiane Religioni proculdubio ſint ſperanda, tam ex futura Sobole quam utriuſque ipſorum Jugalium optimâ Illustratione & præclara Indole, non immeritò ſingulari Affectione moveremur, illius Matrimonii perfectionem deſiderare & annuere, viſis itaque præinſertis Literis & Capitulationibus ac illarum continentia diligenter perſpecta, maturo ſuperinde habito Conſilio cum Principibus, Comitibus, Baronibus, & Proceribus nostris, non per Errorẽ aut improvidẽ ſed de noſtra certa Scientia Motuque proprio, omnia & ſingula per dictos Oratores noſtros Geſta, Negotiata, Capitulara, & Concluſa, in præinſertis Literis ſeriatim deſcripta & contenta, Rata & Grata habentes, pro Nobis ac Nomine noſtro proprio, noſtrisque Hæredibus & Succęſoribus quibuſcuque, tam conjunctim quam diviſim, Laudavimus, Confirmavimus, Ratiſicavimus, & Approbavimus, Laudavimusque, Confirmavimus, Ratiſicavimus, & Approbavimus, ac Roboris firmitatem perpetuò obtinere Volumus & Declaramus per Præſentes;

Promittentes, bonâ Fide noſtrâ in Verbo Regio, omnia & ſingula, in prædictis Literis & Capitulationibus contenta & deſcripta, tam conjunctim quam diviſim, in quantum Nos concernunt & concernere poſſunt, Nomine noſtro proprio Rata, Grata, & Firma habere eaque adimplere & inviolabiliter obſervare, juxta dictorum Articulorum præinſertorum ſeriem & continentiam, ſub Pœnis ac Renunciationibus in ipſis Literis & Capitulationibus ad plenum contentis &

deſcriptis, & præſentim renuntiamus ex præſente, purè, ſpontè, abſolutè, & in vim pacti per Præſentes ſpecificiter Beneficio cujuſcuque Reſtitutionis in integrum de Jure, Conſuetudine, aut Statuto Minoribus conceſſo quòd non ſumus Tutor aut quòd non ſumus ſolus aut in ſolidum Tutor quòd Orus Tutelæ non aſſumpſimus aut Tutelæ ſive Administrationi Nos non inimicavimus, Exceptioni Contractûs in Rem & Utilitatem Pupilli non facti aut geſti, non Numerate Dotis non Numerate Pecunie, Rei non ſic Geſtæ, necnon Legibus, Statutis, aut Conſuetudinibus Tutoris realem & perſonalem, in Cauſis & Negotiis Pupillum tangentibus, requirẽtibus, & exigentibus, ſimulati Contractûs, necnon Legibus Prædia Minorum ſive Judicis Decreto aut alio modo obligari aut hypothecari prohibentibus, Exceptioni Pœnæ non ſolvendæ per Principales Contrahentes vel eorum Parentes in Sponſalibus & Matrimonio apoſita, & generaliter omnibus Legum Appellationibus, Querelis, & Provocationibus, Exceptionibus & Deſenſionibus, & aliis Juris & Facti Beneficiis quibuſcuque, ſupplentes etiam per Præſentes omnes & ſingulos tam Juris quam Facti deſectus, & præſentim ſi qui tales ſint Ratione Commiſſionis noſtræ, eo quod, ad præſentem Tractatum Nomine noſtro per Oratores prædictos concluſum, in aliqua ſui parte Commiſſio noſtra prædicta non ſatis ampla, vel quòd non ſit ſub Nomine noſtro proprio expedita, aut aliter inſufficiens videatur.

In quorum omnium & ſingulorum Fidem & Testimonium has Literas noſtras Patentes Manu noſtrâ propriâ ſubſignavimus & Sigillo noſtro juſſimus communi.

Datum in Monasterio Novæ Foundationis apud *Brixina*. Ordinis Sancti Auguſtini Canonice Regularium Die Viceſimâ ſecundâ Februarii, Anno Domini Milieſimo Quingteſimo octavo, Regnorum noſtrorum Romani Viceſimo tertio, Hungariæ verò Decimo octavo.

MAXI.

Ad Mandatum Domini Imperatoris.

RENNER.

Sub Sigillo Magno ſuo Cera rubra pendente a filiſ ſericiſ Ligneisque Pivide nunita.

Confirmatio

A. D. 1508.

Nov. 7.

*Confirmatio Tractatus Amicitie inter Regem & dictum
Principem.*

A. D. 1508.

An. 25. N. 7.

Ex Augr.

Maximilianus, divina favente Cle-
mentia, Electus Romanorum
IMPERATOR semper Augu-
stus, REX Germanie, Hungarie, Dal-
matie, Croatia, &c. ARCHIDUCUS Au-
striae, DUX Burgundiae, Lotharingie,
Brabantiae, Limburgie, Luxemburgie,
& Gheldrie, LANTGRAVIUS Alsatie,
PRINCEPS Zuvie, PALATINUS in Haps-
burg & Hanonia, PRINCEPS & COMES
Burgundie, Flandrie, Tyrolie, Geritiae,
Archiepiscopus, Hollandie, Zeelandie, Fer-
ris, Kiburgi, Namurci; & Durburgii,
MARCHIO Sacri Romani Imperii super
Anasum & Burgonia, DOMINUS Frisiae,
Marchie, Sclavoniae, Meclinae, Partus-
naonis, & Salinarum, univervis & sin-
gulis, praesentes Litteras inspecturis,
Notum sit & Manifestum quod, cum
Die Vicesima primo Mensis Decembris,
Anni Millesimi Quingentesimi Septimi,
Magnifici & Honorabiles Fideles Nobis
Dilecti *Jacobus de Luxemburgo* Dominus
de Fiennes Consanguineus Locumtenens-
que & Capitaneus noster Generalis Com-
mitatum nostrorum Flandriae & Ar-
thefii, *Johannes Dominus de Berghes* Con-
siliarius & Cambellanus noster, *Lauren-
tius de Gorrenoda* Baro Monthanesii Gu-
bernator Bressiae, *Johannes le Sauvage*
Dominus de Scaubeca Praeses Consulatús
nostri Flandriae, & *Philippus Hancton*
Primus Secretarius & Auditoriarus nos-
ter in Provinciis nostris Burgundiae Su-
perioris & Inferioris, tanquam Oratores,
Procuratores, Commissarii, & Nuncii
nostri speciales, ad hoc specialiter per
Nos, tanquam Tutorem & Administra-
torem Personae ac Bonorum Illustris
Caroli ARCHIDUCIS Austriae, PRINCI-
PIS Hispaniarum, DUCIS Burgundiae,
Brabantiae, &c. Filii ac Nepotis nostri
Christissimi, ac per ipsum Principem de
nostris Assensu, Auctoritate, & Consen-
su nostris Litteris Patentibus constitui
& deputati, cum Venerabili *Ricardo* Ep-
iscopo *Wintaniensí* Custode Privati Si-
gilli Serenissimi Principis Domini *Hen-
rici Regis Angliae & Francie* &c. Fratris
& Consanguinei ac Confederati nos-
tri Carissimi, *Thomae Comite de Surrey*
Theaurario Angliae, *Thomae Duckwa*
Priore Sancti Johannis Hierosolimitani
in Anglia, *Gilberto de Talbot* Deputato
Calisiae, & *Nicolaso West* Legum Doctore,
Consiliariis, Oratoribus, Commissa-

riis, & Deputatis praefati Regis Angliae, A. D. 1508.
ad hoc etiam per Litteras suas sufficien-
ter constitutis & deputatis, nonnullas
Ligas, Amicitias, Confederationes, &
Intelligentias perpetuas inter praefatum
Regem Angliae ejusque Haeredes & Suc-
cessores, Regna, Patrias, Dominia, ac
Subditos ex una, ac praefatum Illustrsem
*Carolus Archiducem Austriae Principem
Hispaniarum*, &c. Nepotem nostrum
Charissimum, ac ejus Haeredes & Suc-
cessores, Regna, Patrias, Dominia, &
Subditos ex alia, Inierint, Convenerint,
Traxerint, & Concluserint, latis
contentas, declaratas, & insertas in Li-
teris super hoc confectis, & per dictos
Oratores, Procuratores, ac Commissarios
nostros, Deputatis ipsius Regis Angliae
praenominatis traditis & expeditis,

*Quarum quidem Litterarum Tenor sequi-
tur, & est talis,*

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quo-
rum Notitiam praesentes Litterae pervene-
rint, Nos,

Jacobus de Luxemburgo Dominus de
Fiennes de Erkingham de Armentieres
de Zotteghem &c. Locumtenens & Gu-
bernator Comitatum Flandriae & Ar-
thefii, *Johannes Dominus de Berghes* &c.
Milites Ordinis Aurei Velleris Consilia-
rii & Cambellani Sacratissimi ac Poten-
tissimorum & Excellentissimorum Prin-
cipum *Maximiliani*, Divina favente Cle-
mentia, Reges Romanorum semper Aug-
usti, & Domini *Karoli*, eadem Gratia,
PRINCEPIS Hispaniarum, &c. ARCHI-
DUCUM Austriae, DUCUM Burgundiae,
Brabantiae, &c. COMITUM Flandriae,
&c. *Laurentius de Gorrenoda* Baro Mon-
thanesii Gubernator Patriarum Bressiae,
Johannes le Sauvage Miles Dominus de
Scaubeca Praeses Consulatús Flandriae,
& *Philippus Hancton* Primus Secretarius
& Auditoriarus, Oratores, Ambassiato-
res, Procuratores, Commissarii, & Nun-
cii speciales praefatorum Dominorum
nostrorum, Regis Romanorum & Prin-
cipis Hispaniarum, ad Infra-scripta per e-
dem sufficienter auctoritati, constitui,
& deputati, Salutem in omnium Salva-
tore.

Sciatis quod Nos pro praefatis Sacra-
tissimo & Serenissimis Principibus, Ro-
manorum Rege & Principe Hispaniarum,
C c c vide

A. D. 1468. videlicet, pro *ipſo Rege* tanquam Tutore
 Gubernatore & Adminſtratore Corporis
 & Bonorum dicti *Principis Hiſpaniarum*,
 & pro *ipſo Principe*, Auctoritate, Con-
 ſenſu, & Aſſenſu ejuſdem Regis Tutoris
 ſui, corumque Nomine, Auctoritate, Con-
 ſenſu quibus ſupra, Nobis ab ejuſdem
 Rege & Principe per Litteras ſuas Patentes
 commiſſa, quarum Tenor inferius
 deſcribitur, cum Reverendo in Chriſto
 Patre Illuſtribus Speſtabilibus, ac Præ-
 ſtantiffimis Viris *Ricardo Wintonienſi Ep-
 iſcopo* Cuſtode Privati Sigilli Illuſtriſſimi
 Excellentiſſimi & Potentiſſimi Principis
Henrici, Dei gratiâ, *Regis Angliæ*
 & *Franciæ & Domini Hiberniæ*, *Thomâ*
Camite Serry Theſaurario Angliæ, *Thomâ*
Dockwre Priore Sancti Johannis Jeru-
 ſolimitani in Angliâ, *Gilberto Talbot*
 Milite Ordinis Garterii Deputato præ-
 ſati *Regis Angliæ* Villæ ſuæ Caleſiæ, &
 Magiſtro *Nicolas Weſt* Legum Doctore,
 præſati *Regis Angliæ* Conſultariis, & ad
 Inſcripta ejuſdem Regis Oratoribus,
 Commiſſariis, Procuratoribus, & Depu-
 tatis, per Litteras & Commiſſiones ſuas,
 quarum Tenor etiam inferius deſcribitur,
 ad Laudem & Gloriam Omnipotentis
 Dei, & totius Chriſtianiæ Religio-
 nis Reipublicæ, Exaltationem ac Regno-
 rum, Patriarum, & Subditorum præſer-
 tium *Regis Angliæ & Principis Hiſpaniarum*
 communem Utilitatem, Pacem,
 & Tranſquillitatem Convenimus, Con-
 cordavimus, Contraximus, & Concluſi-
 mus, ac per Præſentes Convenimus, Con-
 cordamus, Contrahimus, & Concludi-
 mus omnes & ſingulos Pacis, Amicitia-
 rum, Ligæ, & Confederationum Artic-
 ulos ſequentes.

INPRIMIS, inter Nos Oratores præ-
 dictos, Nominibus, Auctoritate, & Con-
 ſenſu quibus ſupra, &c. Conventum,
 Concordatum, & Concluſum eſt, quòd
 inter præſatos *Regem Angliæ & Principem*
Hiſpaniarum, eorumque Hæredes &
 Succeſſores, Regna, Patrias, Dominia,
 Terras, Vaſſalos, & Subditos quoſcum-
 que præſentes & futuros, tam Ecclēſia-
 ſticos quàm Seculares, cujuſcunque Sta-
 tûs, Gradûs, ſeu Conditionis exiſtant,
 etiamſi Archiepiſcopali, Ducali, vel qua-
 cumque aliâ Dignitate, Statu, aut Gra-
 du præfulgeant, ſit bona, ſincera, vera,
 integra, fidelis, perfectâ, & firma Ami-
 citia, Unio, Liga, Confederatio, &
 Pax per Terram, Mare, & Aquas dulces,
 ac ubivis Locorum futuris temporibus
 perpetuò duratura.

ITEM, Conventum, Concordatum &
 Concluſum eſt inter Oratores prædictos,
 & præſati Oratores *Regis Angliæ* Pro-

miferunt, & per Præſentes Promittunt, A. D. 1468.
 quòd nec idem *Rex Angliæ*, nec Hære-
 des aut Succeſſores ſui, quicquam ager,
 faciet, tractabit, vel attemptabit, agent,
 facient, tractabunt, vel attemptabunt,
 aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel at-
 temptari faciet vel facient, aut conſen-
 tiet vel conſentient, quocumque in Lo-
 co, ſive in Terra, ſive in Mari, Portu-
 bus, vel Aquis dulcibus, occasione qua-
 cumque, nullumque præſtabit aut præ-
 ſtabunt Auxilium, Conſilium, Favorem,
 vel Aſſenſum, quòd per Alium,
 vel Alios quoſcumque aliquid fiat, agatur,
 tractetur, vel attemptetur in Injuri-
 am, Præjudicium, aut Dampnum dicti
Principis Hiſpaniarum, Hæredumve
 aut Succeſſorum ſuorum, ſed quibuſ-
 cumque ſic, ut præmittitur, contra præ-
 dictum *Principem Hiſpaniarum*, Hære-
 deſve aut Succeſſores ſuos, infra Regna,
 Patrias, Dominia, aut Terras ſuas, præ-
 dictas aliquid Agentibus, Tractantibus,
 vel Attemptantibus, expreſſè & cum
 effectu contradicet & contradicent, reni-
 tetur & renitentur, obſtabit & obſtabunt,
 & Impedimentum realiter præſtabit &
 præſtabunt.

ITEM, Conventum, Concordatum &
 Concluſum eſt, inter Oratores prædictos,
 & præſati Oratores *Regis Romanorum*
 & *Principis Hiſpaniarum*, Nominibus,
 Auctoritate, Conſenſu, & Aſſenſu quibus
 ſupra, Promiferunt & per Præſentes
 Promittunt, quòd nec idem *Princeps*
Hiſpaniarum, nec Hæredes aut Succeſſores
 ſui, quicquam ager, faciet, tractabit,
 vel attemptabit, agent, facient, tracta-
 bunt, vel attemptabunt, aut ab aliis
 agi, fieri, tractari, vel attemptari faciet
 vel facient, aut conſentiet vel conſen-
 tiet, quocumque in Loco, ſive in Ter-
 rà, ſive in Mari, Portubus, vel Aquis
 dulcibus, occasione quaſcumque, nul-
 lumque præſtabit aut præſtabunt Auxi-
 lium, Conſilium, Favorem, vel Aſſen-
 ſum, quòd per Alium vel alios quoſ-
 cumque aliquid fiat, agatur, tractetur,
 vel attemptetur in Injuriam, Præjudi-
 cium, aut Dampnum dicti *Regis Angliæ*,
 Hæredumve aut Succeſſorum ſuorum,
 ſed quibuſcumque ſic, ut præmittitur,
 contra prædictum *Regem Angliæ*, Hære-
 deſve aut Succeſſores ſuos, infra Regna,
 Patrias, Dominia, aut Terras ſuas præ-
 dictas aliquid Agentibus, Tractantibus,
 vel Attemptantibus expreſſè & cum
 effectu contradicet & contradicent, reni-
 tetur & renitentur, obſtabit & obſta-
 bunt, & Impedimentum realiter præſta-
 bit & præſtabunt.

ITEM, Conventum, Concordatum &
 Concluſum eſt, Nominibus & Au-
 thoritatibus

A. D. 1508. Floritibus quibus supra, & Oratores præfati *Regis Angliæ* Promiserunt & per Præfentes Promittunt, quòd neque præfatus *Rex Angliæ*, neque Hæredes aut Successores sui, præstabit aut præstabunt Auxilium, Consilium, vel Favorem Hostilibus vel Inimicis præfati *Principis Hispaniarum*, Hæredumve aut Successorum suorum, eisdem, aut eorum aliquem, per Terram, Mare, vel Aquas dulces infestare vel invadere volentibus; & si aliquis vel aliqui cujuscunque Status, Gradus, aut Conditionis fuerint, sive Alligati aut Confederati sui sint, sive non, Regna, Patrias, Dominia, & Terras præfati *Principis Hispaniarum*, Hæredum aut Successorum suorum, quæ in præfenti possidet, aut in futurum de Jure possidere debet, per Viam Guerræ hostiliter invaserint vel aggressi fuerint, aut Injuriam vel Dampnum eidem *Principi Hispaniarum*, Hæredibus, Successoribus, aut Subditis suis, infra Regna, Patrias, Terras, & Dominia sua prædicta inferre aut facere voluerint, præfatus *Rex Angliæ* bonâ Fide, realiter, & cum effectu, eosdem *Principem*, Hæredes, & Successores suos, Auxiliis Militaribus Gentium Armorum, Expensis tamen ipsius *Principis Hispaniarum*, Hæredum, aut Successorum suorum, pro Tuitione & Defensione eorundem, quotiens opus fuerit, adjuvabit vel adjuvabunt, quanto citius commodè poterit vel poterint, postquam debitè ad hoc requisitus fuerit vel fuerint; in quorum Auxiliorum Prestatione, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit Facultatis Ratio, ut scilicet præfatus *Rex Angliæ*, Hæredes aut Successores sui, non ultra teneatur nec teneantur, quàm tunc commodè facere poterit vel poterint, consideratâ Temporis & Locorum opportunitate, ac Statu Rerum suarum; Ac insuper pro Defensione & Tuitione Personæ, & Status præfati *Principis Hispaniarum*, ejusque Hæredum & Successorum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum prædictorum, contra Invasores & hostiles Aggressores eorundem Patriarum & Dominiorum qualescunque fuerint, præfatus *Rex Angliæ*, Hæredes & Successores sui, sine fraude, dolo, dissimulatione, aut colore quocumque, erit & erunt de cætero futuris perpetuis temporibus præfati *Principis Hispaniarum*, Hæredum & Successorum suorum Amicorum Amicus & Amici, & Inimicorum Inimicus & Inimici, sine aliqua Exceptione; Non obstantibus quibuscunque Alligantibus & Confederationibus quæ habet & habent, vel in futurum habere poterit vel poterint, cum

quibuscunque Regibus, Principibus, aut A. D. 1508. Communitatibus, qualescunque illi sint aut erunt: Necnon Personarum, Status, Honores, Dignitates, Causas, Res, & Negotia ipsius Serenissimi *Principis Hispaniarum*, sibi intimo Amore, Fide, & Amiciciarum Fœdere conjuncti, quem loco Filii Carissimi & Dilectissimi reputat, taliter cordi habebit & tradabit, sicut Pientissimum Patrem Dilectissimi Filii Honores, Status, Dignitates, Causas, Res, & Negotia habere, reputare, & tradare decet & convenit.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclufum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, Nomini-bus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra Promiserunt, & per Præfentes Promittunt, quòd neque præfatus *Princeps Hispaniarum*, neque Hæredes aut Successores, sui præstabit vel præstabunt Auxilium, Consilium, vel Favorem Hostilibus vel Inimicis præfati *Regis Angliæ*, Hæredumve aut Successorum suorum, eisdem, aut eorum aliquem per Terram, Mare, vel Aquas dulces infestare vel invadere volentibus; Et si aliquis vel aliqui cujuscunque Status, Gradus, vel Conditionis fuerint, sive Alligati aut Confederati sui sint, sive non, Regna, Patrias, Dominia, & Terras præfati *Regis Angliæ*, Hæredum & Successorum suorum quæ in præfenti possidet vel in futurum de Jure possidere debet, per Viam Guerræ hostiliter invaserint vel aggressi fuerint, aut Injuriam vel Dampnum eidem *Regi Angliæ*, Hæredibus, Successoribus, aut Subditis suis, infra Regna, Patrias, Terras, & Dominia sua prædicta inferre aut facere voluerint, præfatus *Princeps Hispaniarum*, bonâ Fide, realiter, & cum effectu, eosdem *Regem Angliæ*, Hæredes & Successores suos, Auxiliis Militaribus Gentium Armorum, Expensis tamen ipsius *Regis Angliæ*, Hæredum, aut Successorum suorum, pro Tuitione & Defensione eorundem, quotiens opus fuerit, adjuvabit vel adjuvabunt, quanto citius commodè poterit vel poterint, postquam debitè ad hoc requisitus fuerit vel fuerint; In quorum Auxiliorum Prestatione, quoad Numerum attinet Armatorum, habenda erit Facultatis Ratio, ut scilicet præfatus *Princeps Hispaniarum*, Hæredes aut Successores sui non ultra teneatur vel teneantur, quàm tunc commodè facere poterit vel poterint, consideratâ Temporis & Locorum opportunitate, ac Statu Rerum suarum, ac insuper pro Defensione & Tuitione Personæ & Status præfati *Regis Angliæ*, ejusque

A. D. 1508. ejusque Hæredum & Successorum, Regnorum, Patriarum, Terrarum, & Dominiorum prædictorum, contra Invasores; & hostiles Aggressores eorundem Regnorum, Patriarum, & Dominiorum, qualescunque fuerint; præfatus *Princeps Hispaniarum*, Hæredes, & Successores sui, sine fraude, dolo, dissimulatione, aut colore quodcumque, erit & erunt de cætero perpetuis futuris temporibus præfati *Regis Angliæ*, Hæredum, & Successorum suorum Amicorum Amicos & Amici, & Inimicorum Inimicus & Inimici, sine aliqua Exceptione; Non obstantibus quibuscunque Alligantiis; & Confessionibus quas habet aut habent vel in futurum habere poterit vel poterit cum quibuscunque Regibus, Principibus aut Communitatibus, qualescunque illi sint aut erunt; Præfatus quoque *Princeps Hispaniarum* Personam, Sinitus, Honores, Dignitates, Causas, Res, & Negotia ipsius Serenissimi *Regis Angliæ*, sibi intimo Amore, Fide, & Amicitiarum Fœdere conjuncti, quem loco Patris Charissimi & Dilectissimi habet & reputat, taliter cordi habebit & tractabit, sicut Amantissimum Filium Plentissimi Patris' Honores, Status, Dignitates, Causas, Res & Negotia habere, reputare, & tractare decet & convenit.

ITEM, *Conventum, Concordatum, & Conclusum* est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus, Consensu & Assensu quibus supra; & Oratores præfati *Regis Angliæ* Promiserunt & per Præfentes Promittunt, quòd nec præfatus *Rex Angliæ*, nec Hæredes, aut Successores sui, nec Subditi sui, nec eorum aliquis, Rebelles seu Rebellibus, Proditori seu Proditoribus, Profugo seu Profugis ipsius *Principis Hispaniarum* Hæredum, aut Successorum suorum, Inobedienti Subdito, vel Inobedientibus Subditis, cujuscunque Gradus, Status, aut Conditionis existat vel existant, ubicunque Locorum extiterit seu extiterint, Verbo, Facto aut Scripto, Auxilium, Consilium, vel Favorem, Victualia, Hospitia, Stipendia, Pecunias, Naves, Gentes Armorum, sive aliud quodcumque dari, aut præstari, ministrari vel concedi permittit aut permittent, sed eundem sive eosdem tanquam proprium Rebellem sive Rebelles, Profugum sive Profugos, Prodorem seu Proditores, tanquam Capitalem Inimicum sive Inimicos, ubicunque locorum prosequetur & prosequentur, & ab aliis quibuscunque sic prosequi curabit & efficiet, curabunt & efficiet cum effectu.

ITEM, *Conventum, Concordatum, & Conclusum* est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum, & Principis Hispaniarum*, Nominibus & Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, Promiserunt, & per Præfentes Promittunt, quòd nec præfatus *Princeps Hispaniarum*, nec Hæredes, aut Successores sui nec Subditi sui, nec eorum aliquis Rebelles seu Rebellibus, Proditori seu Proditoribus, Profugo seu Profugis ipsius *Regis Angliæ*, Hæredum, aut Successorum suorum, Inobedienti Subdito, vel Inobedientibus Subditis, cujuscunque Gradus, Status vel Conditionis existat vel existant, ubicunque locorum extiterit seu extiterint, Verbo, Facto, aut Scripto Auxilium, Consilium, vel Favorem, Victualia, Hospitia, Stipendia, Pecunias, Naves, Gentes Armorum, sive aliud quodcumque Subsidium ministrabit, dabit, præstabit, aut concedet, ministrabunt, dabunt, præstabunt, aut concedent, ministrabunt, dabunt, præstabunt, aut concedent, sive ab Alio vel Aliis quibuscunque dari vel præstari, ministrari, dari aut concedi permittit aut permittent, sed eundem sive eosdem, tanquam proprium Rebellem sive Rebelles, Profugum seu Profugos, Proditorem seu Proditores, tanquam Capitalem Inimicum sive Inimicos, ubicunque locorum prosequetur & prosequentur, & ab aliis quibuscunque sic prosequi curabit & efficiet, curabunt & efficiet cum effectu.

ITEM, *Conventum, Concordatum, & Conclusum* est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Angliæ* Promiserunt & per Præfentes Promittunt, quòd nec præfatus *Rex Angliæ*, nec Hæredes, aut Successores sui, nec Subditi sui, nec quisvis alius sub Obedientia, Districtu, Jurisdictione, aut Ditione suis, nec eorum aliquis Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos dicti *Principis Hispaniarum*, cujuscunque Status, Gradus aut Conditionis existat vel existant, in sua Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus quovismodo admittet sive recipiet, admittent sive recipient, nec ab Aliis quibuscunque recipi vel admitti permittet vel permittent, & Casu quo deinceps hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum vel Profugos infra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Obedientias, Jurisdictiones, aut Districtus dicti *Regis Angliæ* Esse, Latitare, aut quocumque alio modo, etiam Vi aut Casu fortuito existere seu applicare acceperit,

A. D. 1508. ceperit, seu quoquomodo intellexerit, sciat, aut aliquo modo suspicionem habuerit, acceperit, vel quoquo modo intellexerint, sciant, aut Suspicionem habuerint: tunc absque omni fraude, dolo, malo ingenio, dilatione, excusatione, sinistra verborum interpretatione, aut dissimulatione quacumque, aut alio quovis quaesito colore, illum seu illos Rebellem seu Rebelles, Proditoem seu Proditores, Profugum seu Profugos, cuiuscumque Gradus, Status, Conditionis, aut Dignitatis existat sive existant, statim & immediatè, & absque dilatione quacumque capiet aut capi faciet, capient aut capi facient realiter & cum effectu, Eundemque sive eosdem sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter mandabit & committet, mandabunt & committent, atque illum sive illos sic tutè & securè tenebit & custodiet, tenebunt & custodient, & praefatum Principem Hispaniarum, Haeredes & Successores suos per Litteras suas propria Manu subscriptas & signatas de ea Re quamprimum poterit aut poterunt, advitare monere & certorem facere curabit & curabunt, atque illum sive illos, sicut praefertur, captum sive captos, custoditum sive custoditos, quamprimum per Litteras dicti Principis Hispaniarum, Haeredum aut Successorum suorum, ad hoc requisitus fuerit sive fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quaesito colore, aut causa usque ad & in Terras, Patrias, & Dominia ejusdem Principis Hispaniarum, per suos Subditos & Officiarios salvè & securè conduci faciet, & facient realiter & cum effectu, ipsùmque Rebellem seu Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum seu Profugos, sicut praedicitur, in Regna, Terras, Patrias, & Dominia dicti Principis Hispaniarum conductum vel conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem Principis Hispaniarum, per Litteras suas Manu sua subscriptas ad hoc auctorizatis, viz. in aliquo Loco ad hoc tuto & securo infra praedicta Regna, Patrias, Terras & Dominia dicti Principis Hispaniarum, Haeredum vel Successorum suorum, statim & incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quaesito colore, aut causa, & absque aliquo in contrarium facto aut attemptato, purè, simpliciter, absolutè & absque conditione quacumque tradet & deliberabit, tradet & deliberabit, & facient Sumptibus tamen

A. D. 1508. & Expenis pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore Traditionis & Deliberationis hujusmodi Persona, quae hujusmodi Conductum fecerint, indolatè solvendis.

ITEM, Convenit, Concordatum & Conclufum est, inter Oratores praedictos, & Oratores praefati Regis Romanorum & Principis Hispaniarum, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, Promiserunt & per Praesentes Promittunt quòd nec praefatus Princeps Hispaniarum, nec Haeredes aut Successores, nec Subditi sui, nec quisvis alius sub Obedientia, Districtu, Jurisdictione, aut Ditione suis, nec eorum aliquis Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos dicti Regis Anglia, cuiuscumque Gradus, Status aut Conditionis existat vel existant, in sua Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus quovismodo admittit sive recipiet, admittent sive recipient, nec ab aliis quibuscumque recipi vel admitti permittit seu permittent. Et casu quo deinceps hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum vel Profugos, infra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Obedientias, Jurisdictiones, aut Districtus dicti Principis Hispaniarum, Esse, Latitare, aut quocumque alio modo, etiam Vi, aut Casu fortuito existere seu existare acceperit, seu quoquomodo intellexerit, sciat, aut aliquo modo Suspicionem habuerit, acceperit, vel quoquomodo intellexerint, sciant, aut Suspicionem habuerint: tunc absque omni fraude, dolo, malo ingenio, dilatione, excusatione, sinistra verborum interpretatione, aut dissimulatione quacumque, aut alio quovis quaesito colore, illum seu illos Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum vel Profugos, cuiuscumque Gradus, Status, Conditionis, aut Dignitatis existat sive existant, statim & immediatè, & absque quacumque dilatione capiet aut capi faciet, capient aut capi facient, realiter & cum effectu, eundemque sive eosdem, sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter mandabit & committet, mandabunt & committent, atque illum sive illos sic tutè & securè tenebit & custodiet, tenebunt & custodient, & praefatum Regem Anglia, Haeredes & Successores suos, per Litteras suas propria Manu subscriptas & signatas, de ea re, quam-

A. D. 1408. quamprimum poterit aut poterint, ad-
 visare, monere & certiores facere cu-
 rabit & curabit, atque illum sive
 illos, sicut præfertur, captum si-
 ve captos, custoditum sive custoditos,
 quamprimum per Litteras dicti *Regis
 Angliæ*, Hæredum, aut Successorum
 suorum, ad hoc requisitus fuerit sive
 fuerint, absque omni dilatione, excusa-
 tione, sinistrâ interpretatione, dolo,
 fraude, dissimulatione, malo ingenio,
 aut alio quovis quæsto colore, aut cau-
 sâ, usque ad & in Terras, Patrias, &
 Dominia ejusdem *Regis Angliæ* per suos
 Subditos aut Officiarios, salvò & securè
 conduci faciet & facient realiter & cum
 effectu, Ipsumque Rebellem seu Rebel-
 les, Proditorem vel Proditores, Profu-
 gum vel Profugos, sicut prædicitur, in
 Regna, Terras, Patrias, & Dominia di-
 cti *Regis Angliæ* conductum vel condu-
 ctos, Commissario vel Commissariis ejus-
 dem *Regis Angliæ*, per Litteras suas
 Manu suâ subscriptas ad hoc auctorita-
 tis, videlicet in aliquo Loco ad hoc tu-
 to & securo infra prædicta Regna, Ter-
 ras, Patrias, & Dominia dicti *Regis
 Angliæ*, Hæredum, & Successorum suo-
 rum, statim & incontinenti, & absque
 omni dilatione, excusatione, sinistrâ in-
 terpretatione, dolo, fraude, dissimula-
 tione, malo ingenio, aut alio quovis
 quæsto colore, aut causâ, & absque ali-
 quo in contrarium factio aut attemptato,
 purè, simpliciter, absolutè, & absque
 conditione quâcumque tradet & delibe-
 rabit, tradent & deliberabunt, tradive
 & deliberari faciet & facient; Sumpti-
 bus tamen & Expensis pro hujusmodi
 solummodo Conductu necessariis & ratio-
 nabilibus, per Requirentem, vel ejus Com-
 missarium vel Commissarios, tempore
 Traditionis & Deliberationis hujusmodi
 Personis, que hujusmodi Conductum
 fecerint, indilate solvendis.

ITEM, Conventum, Concordatum,
 & Conclusum est, inter Oratores præ-
 dictos, & Oratores præfati *Regis Angliæ*
 Promiserunt, & per Præfentes Promit-
 tunt, quòd si dictus *Principis Hispani-
 arum*, Hæredes, aut Successores sui, per
 Litteras suas, Manu suâ propriâ signatas
 & subscriptas, præfatum *Regem Angliæ*,
 Hæredes, aut Successores suos, advisa-
 verit, monuerit, sive certiores fecerit,
 adviserint, monuerint, sive certiores
 fecerint, sicut vel suos Rebellem vel
 Rebelles, Proditorem vel Proditores,
 Profugum vel Profugos, infra sua Reg-
 na, Dominia, Terras, Patrias, Portus,
 Jurisdictiones, Obedientes, aut Distric-
 tus, quoquo modo etiam Vi, Casu for-
 tuito, aut alio modo quocunque venire,

existere, manere, applicare, aut latitare,
 idem *Rex Angliæ* Hæredes & Successores
 sui, sic monui, advisati, seu certiorati,
 statim incontinenti, & absque omni di-
 latione, excusatione, sine sinistrâ in-
 terpretatione, & dissimulatione quâcum-
 que, dolo, fraude, malo ingenio, aut
 alio quovis quæsto colore, illum seu
 illos, Rebellem sive Rebelles, Proditore-
 rem sive Proditores, Profugum seu Pro-
 fugos realiter & cum effectu capiet seu
 capi faciet, capient seu capi facient, &
 Eum sive eos, & eorum quemlibet, sic
 captum sive captos, Vinculis & Carceri-
 bus effectualiter mandabit & committet
 mandabunt & committent, atque in eis-
 dem tutè & securè tenebit, & custodiet,
 tenebunt & custodient; Atque illum
 sive illos sic captum vel captos, custodi-
 tum vel custoditos, quamprimum per
 Litteras dicti *Principis Hispaniarum*, Hæ-
 redum, aut Successorum suorum, ad hoc
 requisitus fuerit sive fuerint, absque
 omni dilatione, excusatione, sinistrâ in-
 terpretatione, dolo, fraude, dissimula-
 tione, malo ingenio, aut alio quovis
 quæsto colore & causâ, usque ad &
 in Regna, Terras, Patrias, & Dominia
 ejusdem *Principis Hispaniarum*, per suos
 Subditos aut Officiarios, salvò & secure
 conduci faciet & facient realiter & cum
 effectu, Ipsumque Rebellem sive Rebel-
 les, Proditorem vel Proditores, Profu-
 gum vel Profugos, sicut præmittitur, in
 Regna, Patrias, Terras, & Dominia
 ejusdem *Principis Hispaniarum* condu-
 ctum vel conductos, Commissario vel
 Commissariis ejusdem *Principis Hispani-
 arum*, per Litteras suas Manu suâ
 subscriptas ad hoc Auctoritatis, videli-
 cet in aliquo Loco ad hoc tuto & secu-
 ro infra Regna prædicta, Patrias, Ter-
 ras, & Dominia dicti *Principis Hispani-
 arum*, statim incontinenti, & absque
 omni dilatione, excusatione, sinistrâ in-
 terpretatione, dolo, fraude, dissimula-
 tione, malo ingenio, aut alio quovis
 quæsto colore, aut causâ, & absque ali-
 quo in Contrarium factio vel attemptato
 purè, simpliciter, absolutè, & absque
 aliquâ conditione vel contradictione quâ-
 cumque, tradet & deliberabit, tradent
 & deliberabunt, tradive & deliberari
 faciet & facient; Sumptibus tamen &
 Expensis pro hujusmodi solummodo Con-
 ductu necessariis & rationabilibus, per
 Requirentem, vel ejus Commissarium
 vel Commissarios, tempore hujusmodi
 Traditionis & Deliberationis, Personis
 que hujusmodi Conductum fecerint in-
 dilate solvendis.

ITEM, Conventum, Concordatum,
 & Conclusum est, inter Oratores præ-
 dictos,

A. D. 1508. dos, & Oratores præfatorum *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, promiserunt, & per Præsentes promittunt, quòd si dictus *Rex Angliæ*, Hæredes aut Successores sui, per Literas suas, Manu suâ propriâ signatas & subscriptas, præfatum *Principem Hispaniarum*, Hæredes aut Successores suos advisaverit, monuerit, sive certiores fecerit, advisaverint, monuerint, sive certiores fecerint, suum vel suos Rebellem sive Rebelles, Prodito-rem vel Proditores, Profugum vel Profugos, infra sua Regna, Dominia, Terras, Patrias, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus quoquo modo, etiam Vi, Casu fortuito, aut alio modo quocumque venire, exiliter, manere, applicare, aut latitare, idem *Principi Hispaniarum*, Hæredes & Successores sui sic moniti, adviati, seu certiorari, statim incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sive sinistra interpretatione, & dissimulatione quacumque, dolo, fraude, & malo ingenio, aut aliquo alio quovis quæsito colore, illum seu illos, Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos, realiter & cum effectu capiet seu capi faciet, capient seu capi facient: Et Eam sive Eos, & eorum quemlibet sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter mandabit & committet, mandabunt & committent, atque in eisdem tutè & securè tenebit & custodiet, tenebunt & custodient; atque illum sive illos sic captum vel captos, custodiorum vel custoditos, quamprimum per Literas dicti *Regis Angliæ*, Hæredum aut Successorum suorum, ad hoc requisitus fuerit sive fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore & causâ, usque ad & in Regna, Terras, Patrias, & Dominia ejusdem *Regis Angliæ*, per suos Subditos aut Officiarios (salvò & securè conducti faciet & facient realiter & cum effectu, ipsùmque Rebellem sive Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, sicut præmittitur, in Regna, Patrias, Terras, & Dominia ejusdem *Regis* conductum vel conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem *Regis Angliæ*, per Literas suas Manu suâ subscriptas ad hoc auctoritate, videlicet in aliquo Loco ad hoc tuto & securo, infra prædicta Regna, Patrias, Terras, & Dominia dicti *Regis Angliæ*, statim incontinenti & absque omni dilatione, excusatione, sini-

strâ interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, & absque aliquo in contrarium factu vel attemptato, purè, simpliciter, absolutè, & absque aliquo conditione, vel contradictione, quacumque, tradet & deliberebit, tradent & delibebunt, tradive & deliberari faciet & facient: Sumptibus tamen & Expenfis pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus, per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore hujusmodi Traditionis & Deliberationis, Personis quibus hujusmodi Conductum fecerint indilate solvendis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Oratores prædictos, & præfati Oratores *Regis Angliæ* promiserunt, & per Præsentes promittunt, quòd, si de præfatorum *Regis Angliæ & Principis Hispaniarum* expressis Consensu, Assensu, & Concordiâ contra aliquem Regem, Principem, vel Principes, aut alias Communitates, Bellum aut Guertas simul inferri aut moveri contigerit, præfatus *Rex Angliæ* nullum Tractatum, Pacem, Treugam, aut aliquid Appunctamentum cum illo vel illis, aut aliis eorum Hominibus, contra quem vel quos hujusmodi Bellum sive Guerra geretur aut inferretur, sine expressâ præfati *Principis Hispaniarum* Scientia, Consensu, Assensu, & Voluntate faciet aut fieri consentiet.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, promiserunt, & per Præsentes promittunt quòd, si de præfatorum *Regis Angliæ & Principis Hispaniarum* expressis Consensu, Assensu, & Concordiâ contra aliquem Regem, Principem, vel Principes, aut alias Communitates, Bellum aut Guerras simul inferri aut moveri contigerit, præfatus *Principis Hispaniarum* nullum Tractatum, Pacem, Treugam, aut aliquid Appunctamentum cum illo vel illis, aut cum aliis eorum Hominibus, contra quem vel quos hujusmodi Bellum sive Guerra geretur vel inferretur, sine expressâ præfati *Regis Angliæ* Scientiâ, Consensu, Assensu, & Voluntate faciet aut fieri consentiet.

Quas quidem Ligas, Confederationes, & Promissiones prædictas, & eorum quamlibet, ac omnia & singula in Capitalis supradictis consenta, præfati Oratores dictorum *Regis Romanorum & Principis*

A. D. 1508. *Principis Hispaniarum* pro prefato *Rege Romanorum*, pro se & per se, ac nomine suo, tanquam *Rege Romanorum*,

no. 7.

ac etiam pro eodem *Rege* & prefato *Principe Hispaniarum*, de eisdem *Regis Romanorum* Tutoris & Avifui Autoritate, Consensu, & Assensu, corumque Hæredibus & Successoribus interunt, Tractaverunt, Concordaverunt, Concluserunt, & Acceptaverunt, & per Præsentes Ineunt, Tractant, Concordant, Concludunt, & Acceptant; Promittentes per Præsentes, quòd ea omnia & singula idem Sacratissimus *Rex Romanorum* tanquam *Rex Romanorum* integraliter observabit & adimplebit, juxta eorundem Formam & Tenorem; Et quòd citra Festum Paschæ proximè & immediatè futurum post Datam Præsentium, & ante Contractum Sponsalium, inter prefatum *Principem Hispaniarum* & Serenissimam Dominam *Dominam Mariam d'illi Regis Angliæ Filiam Cherissimam*, Deo Duce, contrahendorum, suas Litteras, hujus Tractatus & omnium & singulorum Capitulorum in eodem Contentorum, Ratificatorias, Confirmatorias, & Acceptatorias, Nominis suo proprio, ut *Rege Romanorum*, Manu sua signatas & suo Magno Sigillo sigillatas, Præsentibus similes, prefato *Regi Angliæ* ejusve Deputato vel Deputatis, ad hoc sufficienter autorisato vel autorisatis in *Civitate Londoniarum* tradet, tradive faciet; Qui quidem *Rex Angliæ* tunc & ibidem tenebitur alias suas Litteras Patentes conformes prefato *Rege Romanorum*; ejusve Commissario ad hoc sufficienter autorisato, similiter tradere & deliberare, tradive & deliberari facere; Et si contingat, quòd minimè creditur, quòd prefatus *Rex Romanorum* hoc facere neglexerit, remanebunt nichilominus omnia & singula que suprascripta sunt, quantum ad prefatum *Principem Hispaniarum* Hæredes & Successores suos atinet, Firma & Stabilia, & per eundem *Principem*, Hæredes, Successores, & Subditos suos, juxta sui Formam & Tenorem, inviolabiliter observabuntur & adimplebuntur.

ITEM, *Conventum, Concordatum, & Conclufum* est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Autoritatibus quibus supra, quòd neque prefatus *Rex Angliæ* neque prefatus *Rex Romanorum*, per hujus Tractatus Ratificationem, Acceptationem, aut Confirmationem, aut per aliquid in eodem contentum, possit aut debebit recedere a Tractatibus Pacis, Amicitiarum, Ligæ, & Confederationum, inter eosdem Reges per eorum Commissarios antehac initis, contractis,

& conclusis de *Dati Vicefimi Diei Mensis Junii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo secundo*, ac per separatas Litteras Patentes præfatorum Regum, videret, dicti *Regis Angliæ* de *Dati Vicefimi Diei Mensis Junii* eodem *Anno* Approbatus, Ratificatus, & Confirmatus, ac postea per eosdem Reges solemniter Juratis, nec eidem aut alicui eorundem Tractatum

A. D. 1508.

no. 7.

Capitulo quoquomodo contravenire aut derogare; sed quòd idem Tractatus & omnia in eisdem contenta in pleno & perfecto Robore suo maneat & Effectu; præfenti Tractatu, vel aliquo in eodem contento, in aliquo non obstante.

ITEM, *Conventum, Concordatum & Conclufum* est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Autoritatibus quibus supra, quòd neque prefatus *Rex Angliæ* neque dictus *Princeps Hispaniarum* per præfentem Tractatum vel aliquid in eodem contentum possit aut debeat recedere a Tractatu Pacis, Amicitie, Ligæ, & Confederationis inter prefatum *Regem Angliæ*, & celebri Memoriae, *Philippum nuper Regem Castellæ, prefati Principis Hispaniarum Patrem*, Windesore pro se, Hæredibus, & Successoribus suis, inito, concordato, & concluso, de *Dati Novi Diei Mensis Februarii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo quinto*, nec eidem aut alicui ejusdem Tractatus Capitulo quoquo modo contravenire aut derogare; sed quòd idem Tractatus in omnibus & per omnia in suo pleno & perfecto Robore maneat & Effectu, præfenti Tractatu, vel aliquo in eodem contento, in aliquo non obstante.

ITEM, *Conventum, Concordatum, & Conclufum* est, inter Oratores prædictos, & Oratores prefati *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, Nominibus, Autoritate, Consensu, & Assensu quibus supra Promiserunt, & per Præsentes Promittunt, quòd prefatus *Princeps Hispaniarum* tam dictum Tractatum Amicitiarum inter prefatum *Regem Angliæ*, & Bonæ Memoriae *Philippum nuper Regem Castellæ, Patrem suum*, pro se, Hæredibus, & Successoribus suis, initum, concordatum, & Conclufum, de *Dati Nani Diei Mensis Februarii, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo quinto*, Et omnia & singula Capitula in eodem Tractatu contenta, quam etiam præfentem Tractatum, & omnia & singula Capitula in eodem contenta, postquam Decimum quartum Ætatis sue

Annus

A. D. 1558. Annum attigerit, per Literas suas Patentes, in debita & sufficiente forma factas, Maou sua subscriptas, & Magno Sigillo suo sigillatas, & harum Seriem de

Ann. 7.

Verbo ad Verbum continentes, quodcumque & quotienscumque per dictum Regem Angliæ, ejusve Hæredes aut Succesores, per Nuncios aut Literas ad hoc requisitus & interpellatus fuerit, Confirmabit & Ratificabit, eademque Literas Ratificatorias & Confirmatorias, sic, ut præfertur, factas, dictus *Princeps Hispaniarum* præfato *Regi Angliæ*, ejusve Deputato vel Deputatis, ad hoc auctorifato vel auctorifatis, infra Duos Menfes, dictam Requisitionem & Interpellationem, Requisitiones & Interpellationes proximè & immediatè sequentes, in Civitate Londoniarum tradet & deliberabit, seu tradi & deliberari faciet; idemque *Rex Angliæ* consimile, Literas Ratificatorias & Confirmatorias, præfati *Principis Hispaniarum* Oratoris Deputato, vel Commissario ad hoc sufficienter auctorifato, tunc & ibidem similiter tradere & deliberare tenebitur & obligabitur, prout per Præsentes tenetur & obligatur.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, quòd tam præfatus *Rex Angliæ* quàm dictus *Princeps Hispaniarum*, Auctoritate, Consensu, & Assensu dicti *Regis Romanorum* Avi & Tutoris sui, præsentem Tractatum, ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, per suas Literas Patentes, in debita & sufficiente forma factas, Magnis Sigillis suis sigillatas & Manu sua subscriptas, Confirmabit & Ratificabit, supleodo omnes & singulos tam Juris quàm Facti Defectus, si qui tales sint, ac etiam Beneficio omnium Leguò & Canonum, necnon omnibus & singulis tam Juris quàm Facti Exceptionibus, etiam specialem & expressam Renuntiationem requisitentibus, in viam Facti renunciando; Quibus etiam omnibus & singulis Nominibus dicti Oratores, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, expressè & in viam Facti in hiis Scriptis Renunciamus;

Quas quidem Literas Ratificatorias & Confirmatorias, prædictus *Princeps Hispaniarum* citra Festum Paschæ proximè futurum, & antequam suus Orator sive Commissarius pro Sponsalibus cum dicta *Dominæ Mariæ* cocontrahendis, in Angliam venerit, in Civitate Londoniarum præfato Domino *Regi Angliæ*, ejusve Commissario ad hoc sufficienter deputato tradet & deliberabit, aut tradi &

deliberari faciet; & idem *Rex Angliæ* ad hoc consimiles suas Literas Patentes Commissario dicti *Principis Hispaniarum* ad hoc sufficienter auctorifato, tunc & ibidem tradet & deliberabit, aut tradi & deliberari faciet.

Sequitur Tenor Commissionis præfatorum *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*,

MAXIMILIANUS, Dei gratiâ, Romanorum REX semper Augustus, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiae, &c. & Carolus, eadem gratiâ, PRINCEPS Hispaniarum, utriusque Siciliae, Jerusalem &c. ARCHIDUCES Austriæ, DUCES Burgundiæ, Lotbaringiæ, Brabantiæ, Saviæ, Carinthiæ, Carniolæ, Limburgiæ, Luxemburgiæ, & Gheldriæ, COMITES Hapsburgiæ, Flandriæ, Thiroliæ, Artiochiæ, Burgundiæ, PALATINI & Hanoviæ, LANTGRAVII Alsatia, MARCHIONES Burgoniæ ac Sacri Romani Imperii, Hollandiæ, Zelandiæ, Ferratiæ, Kiburgi, Namurci, & Zutphaniæ COMITES, DOMINI Frisiæ, Marchiæ, Sclavoniæ, Portugalloniæ, Salinarum, & Meckliniæ, universis & singulis, præfentes Literas visuris & lecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd Nos,

De Fidelitate, providis Circumspectionibus, & Industriis, Dilectorum & Fidelium nostrorum, Jacobi de Luxemburgo Domini de Fienes Consanguinei Locumtenentisq; & Gubernatoris nostri Comitatum Flandriæ & Arthesii, Johannis Dowini de Berghe, Consiliariorum & Cambellanorum nostrorum Militumque Ordinis nostri Aurei Velleris, Laurentii de Gorrenodo Baronis Montanensi Gubernatoris Brellis, Johannis le Senvoige Militis Præsidis Flandriæ, & Magistri Philippi Heneton Audientiarum & Præni Secretarii nostri, quamplurimum contententes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos facimus, Constituis, Ordinamus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, & eorum cuilibet, conjunctim & divisim, plenam, Tenore Præsentium, Auctoritatem, Potestatem, ac Mandatum generale & speciale, pro nobis Rege Romanorum Tuturio Nominè, & tanquam Tutore nostri Nepotis Principis Hispaniarum, & Nobis Principe prædicto, de Consensu & Auctoritate ejusdem Regis, Tutoris Avi & Domioi nostri Metucnissimi, cum Serenissimo & Potentissimo

E e c Principe

A. D. 1508. *Principe Henrico Angliæ & Franciæ Rege* Fratrem Conſanguineo ac Conſoderato noſtro Chariſſimo, ejuſſive Commiſſariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis ad hoc ab eodem *Rege Angliæ* Poſteſtatem & Auſtoritatem ſufficientem habentibus, Communicandi, Traſtandi, Appunctuandi, Conveniendi, & Concludendi de & ſuper Amicitia, Liqâ, Conſederationibus, & Intelligentiis inter Nos, Nominibus quibus ſupra, Heredes & Succellores noſtros, Regna, Patrias, Terras, Dominia, Subditos, Alligatos, & Conſederatos noſtros ex una, & præſentem *Regem Angliæ*, Heredes & Succellores ſuos, ejuſſive Regna, Terras, Patrias, Dominia, Subditos, Alligatos, & Conſederatos, Partibus ex altera, in eundis, Habendis, Capiendis, Conveniendis, & Concludendis;

Ac de & ſuper Præmiſſis, ſicut præſertur, appunctuatis, conventis, conclusis, Literas validas & efficaciſſimas, Magnis Sigillis ſuis communitas, Petendi, Exigendi, & Reſcipiendi.

Ne non conſimiles Literas noſtras Patentes, Manibus & Sigillis noſtris ſimiliter communitas Promittendi, Tradendi, & Deliberandi;

Ceterique omnia & ſingula Faciendi & Exequendi, quæ circa Præmiſſa neceſſaria fuerint ſeu quomodolibet oportuna, ac etiam ſi talia ſint, quæ de ſe Mandatum magis exigant ſpeciale, quàm Præſentibus ſit expreſſum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio ac Principis, Nos Raturos, Gratos, & Firmum habituros & obſervaturos totum & quicquid per dictos Commiſſarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos, aut eorum aliquem, Actum, Geſtum, Conventum, ſeu Concluſum fuerit in Præmiſſis, ſeu aliquo Præmiſſorum; Et ſuperinde Literas noſtras Patentes Ratificatorias, Confirmatorias, & Approbatorias, tempore, modo, loco, & formâ, prout inter *Nos* & præſatis *Regis Angliæ* Oratores, Procuratores, & Commiſſarios Conventum fuerit, Concedatur & Concluſum, daturus, tradituros, & deliberaturos;

Dantes inſuper præſatis noſtris Oratoribus & Commiſſariis Auſtoritatem & Facultatem Promittendi, quòd Nos *Principi Hiſpaniarum* ea omnia & ſingula, per ipſos Oratores noſtros traſtanda, capitulanda, & concludenda, dum ad congruam Ætatem perveſtimus, de novo Confirmabimus, Ratificabimus, & Approbamus, cum Clauſulis ad hoc debitis & requiſitis;

In cujus Rei Teſtimonium has noſtras præſentes Literas Sigillo noſtro Archi-

ducali, quo hætenus in modum Proviſionis uſi fuimus, juſſimus communiri.

Datum in Opido noſtro Meclimenci, Die duodecimâ Menſis Octobris, Anno Domini Milleſimo Quingentimo ſeptimo, Regnorum verò noſtri Regis, videlicet, Romanorum Viceſimo ſecundo, & Hungariæ &c. Decimo octavo.

Et ſuper Plicam eſt ſcriptum id quod ſequitur.

Per Dominos Regem & Archiducem in eorum Concilio,

Dominâ *Margaretâ Auſtriæ & Burgundia Ducisſæ Viduæ Sabaudia, Comitibus de Naſſen & de Buren, Dominis de Chierres de Ville de Zonnenberge, Domino Florentio de Egmondâ, Domino Johanne de Vorſt Militæ Cancellario Brabantia, Magiſtro Johanne Pieters Præſide Magni Conſilia,*
Et aliis Præſentibus.

Sic ſignat'

VER DE RUE.

Sequitur Tenor Commiſſionis præſatis Regis Angliæ.

Henricum, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiiberniæ, univerſis & ſingulis, ad quos præſentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Induſtriis, & providis Circumſpectionibus Venerabilis in Chriſto Patris *Ricardi Episcopi Wintonienſis* Cuſtodis Privati Sigilli noſtri, ac Chariſſimi Conſanguinei noſtri *Thome Comitæ Surrie* Theſaurarii noſtri Angliæ, ne non, Dilectorum & Fidelium noſtrorum, *Thome Dockwre* Prioris Sancti Johannis Jeruſalem in Angliâ, Magiſtri *Nicolai Weſt* Legum Doctoris, & *Gilberti Talbot* Militis Deputati noſtri Caſtelis, Conſiliariorum noſtrorum, quamplurimum confidentes,

Ipoſ noſtros veros, & indubitatos Commiſſarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos Facimus, Conſtituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præſentes,

Dantes & Concedentes eiſdem, Quatuor aut Tribus eorum, plenam, Tenore Præſentium, Poſteſtatem & Auſtoritatem ac Mandatum generale & ſpeciale, pro

Nobis

A. D. 1508. Nobis de Nomine nostro etiam Sacratissimo Principe Maximiliano, Divini favente Clementiæ, Romanorum REGE

Nov. 7.

seper Augusto, ac Ungariæ, Dalmatie, Croatia, &c. & Serenissimo ac Illustrissimo Principe CAROLO PRINCIPIS Hispaniarum utriusque Sicilia, Jerusalem &c. ARCHIDUCIBUS Austria, Ducibus Burgundie, Brabantia, Stiria, &c. Fratres, & Consanguineis, ac Confederatis nostris Charissimis, eorumque Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis ad hoc ab eodem Rege Romanorum, Tutorio Nomine, & tanquam Tutore præfati Principis Hispaniarum, & ab eodem Principe Hispaniarum, de Consensu & Autoritate ejusdem Regis Romanorum Tutoris & Avi sui, Potestatem & Autoritatem sufficientem habentibus Communicandi, Tractandi, Appunctandi, Conveniendi, & Concludendi de & super Amicitia, Ligis, Confederationibus, & Intelligentiis inter Nos, Heredes, & Successores nostros, Regna, Patrias, Terras, Domina, Subditos, Alligatos, & Confederatos nostros ex una, & præfatum Regem Romanorum, tanquam Tutorem prædicti Principis Hispaniarum & eundem Principem Hispaniarum, Heredes & Successores ejusdem Principis, ejusque Terras, Patrias, Domina, Subditos, Alligatos, & Confederatos, Partibus ex altera, Ineundi, Habendis, Capiendis, Conveniendis, & Concludendis;

Ac de & super Præmissis, sicut præfertur, appenduatis, conventis, conclusis, Literas Patentes validas & efficaces, Manu & Magnis Sigillis suis communis, Petendi, Exigendi, & Recipiendi;

Necon consimiles Literas nostras Patentes, Manu & Sigillis nostris similiter communis, Promittendi, Tradendi, & Deliberandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi & Exequendi quæ circa Præmissa necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale, quàm Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros & observaturos totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos, aut eorum aliquem, Adum, Gestum, Convexum, seu Conclufum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum; Et superinde Literas nostras Patentes Ratificatorias, Confirmatorias, & Approbatorias tempore, loco, modo, & forma, prout inter nostros & præfatum Regem Romanorum & Principis Hi-

spaniarum Oratores, Procuratores, & A. D. 1508. Commissarios conventum fuerit, concordatum, & conclusum, datatos, tradituros, & deliberaturos.

In cujus Rei Testimonium hæc Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud Westmonasterium octavo Die Mensis Decembris, Anno Regni nostri Vicefimo tertio.

PORTER.

In quorum omnium & singulorum Robur & Testimonium hæc præfentes Literas Manibus nostris subfignavimus & Sigillis nostris conuimus.

Datum in Opido Calise Vicefimo primo Die Mensis Decembris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo septimo.

Sic fignatas super Plicam.

J. DE LUXEMBURG.
J. DE BERGHES.
L. DE GORRAVODO.
J. LE SAUVAIGE.
HANETON.

Fueritque in Decimo tertio dicti præferti Tractatus Article inter cætera Conventum, Tractatum, Concordatum, & Conclufum, quod Nos Nomine nostro proprio & privato, ac sub Titulo nostro Regis Romanorum,

Præfentem Tractatum in omnibus & singulis suis Articulis, Partibus, Punctis, & Capitulis, Ratum & Gratum habebimus, illiisque Acceptabimus, & inviolabiliter Observabimus: & cæ causâ Literas nostras Patentes, Signo nostro Manuali & Sigillo nostro communis, præfate Serenissimo Regi Angliæ, Fratri & Consanguineo nostro Carissimo, ejusque Commissariis vel Deputatis, in Civitate Londoniarum expediri & deliberari mandavimus, citra Festum Pasche proxime surum, prout latius in dicto Tractatu, & signanter in prædicto Decimo tertio illius Article expressè cavetur.

Hinc est quod Nos,

Præfentem Ligarum, Fœderum, Amicitie, ac perpetue Intelligentie Tractatum, per dictos nostros ac dicti Regis Angliæ Oratores factum & conclusum, cum omnibus & singulis suis Partibus, Punctis, Articulis, & Capitulis, tam in specie quàm in genere, Ratum & Gratum habentes, Conventionique ac Promissioni dictorum Oratorum nostro-

rum

A. D. 1508. rum circa Præmissa factis, ut par est, satisfacere volentes,

Nov. 7.

Eundem Tractatum, ac omnia & singula in eodem contenta, pro Nobis & Nominis nostro proprio & privato, & sub Titulo *Eloßi Romanorum Imperatoris*, Laudavimus, Acceptavimus, Confirmavimus, Ratificavimus, & Approbavimus, Laudamisque, Ratificavimus, Acceptamus, Confirmamus, Emologamur, & Approbamus, ac Roboris firmitatem perpetuò obtinere volumus & declaramus per præsentem.

Promittentes bonâ fide nostrâ, in verbo Casareo, ac sub Titulo & Dignitate nostris, omnia & singula in dicto præinserto Ligaturâ, Amicitia, ac perpetuum Intelligentiarum Tractatu contenta & descripta, tam in specie, quàm in genere, Rata, Grata, & firma habere; eaque cum omnibus & singulis Articulis, Partibus, & Punctis, singula singulis referendo, pro nostrâ Parte, & in quantum Nos artium nostrâ interest & intererit, inviolabiliter & perpetuò observare: Et nunquam per Nos, vel alium contra ire, dicere, opponere, vel venire, seu contra ire Volenti in aliquo consentire clam, palam, tacite, vel expressè, quovis quæsito colore; Supplentes omnes & singulos, tam Juris, quàm Facti Defectus, si qui tales sint, ac etiam Beneficio omnium Legum & Canonum, Renunciamus etiam in vim Pacti omnibus & singulis, tam Juris, quam Facti Exceptionibus, specialem & expressam Renunciationem requiruntibus.

Declarantes tamen Tenore Præsentium, quòd per hujusmodi Tractatum, ut præmittitur, Factum, ac modo quo supra per Nos Acceptatum, Approbatum, & Confirmatum non intendimus quovismodo recedere a Tractatibus Pacis, Amicitiarum, & Confederationum, aliâs per Oratores nostros, ad id sufficienter instructos, ac etiam dicti *Regis Angliæ*, tractatis & conclusis inter Nos

ex unâ, & præfatum *Regem Angliæ* Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum ex aliâ Partibus, sub *Die Vicefimo Mensis Junii, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo secundo*:

Nov. 7.

Ac inde per Nos Literis nostris Patentibus separatim, sub *Die Vicefimo octavo Mensis Julii prædicti Anni*: Ac etiam per ipsum Regem alius Literis suis Patentibus, etiam separatim expeditis datis *Decimo quarta Die Augusti, ipsius Anni Quingentesimi secundi*, Confirmatis, Ratihentis, & Approbatis,

Indèque per utrumque Nostrum solemniter Juratis, neque illis per Præmissa quovis modo derogatum iri, quinyimo eodem Tractatus hic proxime designatos, cum omnibus & singulis Clausulis & Capitulis in eis contentis, in suo Robore permanere, ac debitum executionis effectum sortiri debere Decernimus & Declaramus, præfati Tractatu superius ad locum inserto inde confirmari, aliisque, quæ in contrarium obiciuntur, non obstantibus.

In quorum Præmissorum Testimonium, Literas nostras Patentes Manu nostra propria subscriptas & signatas, Sigillo nostro Juliano communiti.

Datum in Monasterio Novæ Fundationis apud *Brixinam* Ordinis Sancti Augustini Canonicorum Regularium Die Vicefima secundâ Februarii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo octavo, Regnorum nostrorum Romani Vicefimo tertio, Hungariæ verò Decimo octavo.

MAXIM.

Ad Mandatum Domini Imperatoris.

RENNEZ.

Sub Sigillo præfati Imperatoris & Principis de Cera rubra albè infixâ, pendente a canda Pergamena.

Tractatus suprascripti Confirmatio per Imperatorem & Principem Hispaniarum conjunctim.

A. D. 1508. **M**aximilianus, divinâ favente Clementiâ, Romanorum IMPERATOR & semper Augustus, Germaniæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatia, &c. REX, & Carolus, Dei gratiâ, ARCHIDUCES Austria, PRINCEPS Hispaniarum, utriusque Sicilia & Iherusalem, &c. DUCES Burgundiæ, Lotbarin-

Nov. 7.

Nov. 7.

Nov. 7.

giæ, Brabantie, Stirie, Carinthie, Carinthiæ, Limburgiæ, Luxemburgiæ, & Gbeltriæ, COMITES Flandriæ, Hassburgi, Thiroliæ, Arthesiæ, Burgundiæ, PALATINI Hunnionie, LANTORAVI Alsatie, PRINCEPES Sæviæ, MARCHIONES Bærgoniæ & Sacri Romani Imperii, Hollandiæ, Zelandiæ, Ferretis, Kiburgi, Namurci,

A. D. 1508. *Namurci, & Zutphania* COMITES, DOMINUS *Frisiæ, Merchie, Sclavonicæ, Partusianis, Salinarum, & Meckliniæ,* universis & singulis, presentes Literas inspecturis, Saluten.

Sciatis quod,

Cum, *Die Vicefimo primo Mensis Decembris,* novissimè præteriti, Dilecti & Fideles nostri, *Jacobus de Luxemburgo* Dominus de *Fiennes* Confanguineus *Locumtenens & Capitaneus* noster *Generalis Comitatum nostrorum Flandriæ & Artheii, Johannes Dominus de Berges* Consiliarius & *Cambellanus* noster, *Laurentius de Gorroodo* Baro *Monthanensis* *Gubernator* *Bressiæ,* *Johannes le Sauvage* Dominus de *Scaubeca* *Præfes* *Consulatus* nostri *Flandriæ,* & *Philippus Haneton* Primus *Secretarius & Audientiaris* noster, *Oratores, Procuratores, Commissarii, & Nunci* nostri ad hoc specialiter per Nos *Maximilianum* prædictum tanquam Avum Paternum Tutorem & *Administratorem* legitimum *Persona & Bonorum* nostri *Caroli Principis Hispaniarum,* & Nos *Carolam* *Principem prædictam* etiam *Nomine* nostro, de *Auctoritate* tamen, *Assensu, & Consensu* nostri *Imperatoris* *innc Regis Romanorum,* *Inierint, Convenerint, Tractaverint, & Concluserint* cum, *Reverendo* in *Christo* *Patre Illustribus & Magnificis, Ricardo Episcopo Wintonienf* *Custode Privati Sigilli Serenissimi Excellentissimi & Potentissimi Principis Henrici, Dei gratiâ, Regis Angliæ Domini Hiberniæ &c.* *Fratris* *Confanguinei & Considerati* nostri *Charissimi, Thomâ Comite de Surrey* *Theſaurario* *Angliæ,* *Thomâ Dockwra* *Priore* *Sancti Johannis* *Jerusalem* in *Angliâ,* *Gilberto de Talbot* *Deputato* *Calixiæ,* & *Nicholao West* *Legum* *Doctore, Consiliarius, Oratoribus, Commissariis, & Deputatis* præfati *Regis Angliæ,* ad hoc etiam per *Literas* suas *sufficienter* *constitutis & deputatis,* nonnullas *Ligas, Amicitias, Confederationes, & Intelligentias* perpetuas *inter* præfatum *Regem Angliæ* ejusque *Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Dominia, & Subditos* ex una, & Nos *Principem Hispaniarum, Hæredes & Successores* nostros, *Regna, Patrias, Dominia, & Subditos* ex alia *Partibus, latius* *contentas, declaratas, & insertas* in *Literis* super hoc *confectis, per* dictos *Oratores, Procuratores, ac Commissarios* nostros, *Deputatis* ipsius *Regis Angliæ* *prænominatiis* *traditis & expeditis,*

Quarum quidem *Litterarum* *Tenor* sequitur, & est talis,

A. D. 1508.
Rec. 7.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum *Notitiam* presentes *Literæ* pervenerint, Nos,

Jacobus de Luxemburgo Dominus de *Fiennes* de *Erkingham* de *Armentieres* de *Zotteghem* &c. *Locumtenens & Gubernator* *Comitatum Flandriæ & Artheii, Johannes Dominus de Berges &c.* *Milites* *Ordinis Aurei Velleris* *Consiliarii & Cambellani* *Sacratissimi* ac *Potentissimorum & Excellentissimorum* *Principum Maximiliani, Divinâ* *favente* *Clementiâ, Regis Romanorum* *semper Augusti, & Domini Caroli, eadem* *Gratiâ, Principis Hispaniarum, &c.* *ARCHIDUCUM* *Austriæ, DUCUM* *Burgundiæ, Brabantiæ, &c.* *COMITUM Flandriæ, &c.* *Laurentius de Gorroodo* Baro *Monthanensis* *Gubernator* *Patriarum* *Bressiæ, Johannes le Sauvage* *Miles* *Dominus* de *Scaubeca* *Præfes* *Consulatus* *Flandriæ, & Philippus Haneton* *Primus* *Secretarius & Audientiaris,* *Oratores, Ambassiatores, Procuratores, Commissarii, & Nunci* *speciales* *præfatorum* *Dominorum* *nostrorum, Regis Romanorum & Principis Hispaniarum, ad* *Infraſcripta* *per* *eosdem* *sufficienter* *auctoritati, constituti, & deputati, Salutem* in *omnium* *Salvatore.*

Sciatis quod Nos pro præfatis *Sacratissimo & Serenissimis* *Principibus, Romanorum* *Rege & Principe Hispaniarum,* *videlicet, pro ipſo* *Rege* *tanquam* *Tutore* *Gubernatore & Administratore* *Corporis* *& Bonorum* *dicti* *Principis Hispaniarum, & pro ipſo* *Principe, Auctoritate, Consensu, & Assensu* *ejusdem* *Regis* *Tutoris* *sui, eorundemque* *Nomine, Auctoritate, Consensu, & Assensu* *quibus* *supra, Nobis* *ab* *eisdem* *Rege & Principe* *per* *Literas* *suas* *Patentes* *commiſſa* *(quarum* *Tenor* *inferius* *describitur)* *cum* *Reverendo* *in* *Christo* *Patre* *Illustribus* *Speſtabilibus* *ac* *Præstantissimis* *Viris* *Ricardo Wintonienf* *Episcopo* *Custode* *Privati* *Sigilli* *Illustrissimi* *Excellentissimi & Potentissimi* *Principis Henrici, Dei gratiâ, Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ, Thomâ Comite Surrey* *Theſaurario* *Angliæ, Thomâ Dockwra* *Priore* *Sancti* *Johannis* *Jerusalem* *in* *Angliâ, Gilberto Talbot* *Milite* *Ordinis* *Garterii* *Deputato* *præfati* *Regis Angliæ* *Villa* *ſuz* *Caſeliæ, & Magistro* *Nicholao West* *Legum* *Doctore, præfati* *Regis Angliæ* *Consiliariis, & ad* *Infraſcripta* *ejusdem* *Regis* *Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Deputatis,*

F f f

A. D. 1508
109. 7. tatis, per Litteras & Commissiones suas, quarum Tenor etiam inferius describitur, ad Laudem & Gloriam Omnipotentis Dei, & totius Christianæ Religionis Republicæ Exaltationem, ac Regnorum, Patriarum, & Subditorum præfatorum *Regis Angliæ & Principis Hispaniarum* communem Utilitatem, Pacem, & Tranquillitatem Convenimus, Concordavimus, Contraximus, & Concludimus, ac per Præsentes Convenimus, Concordavimus, Contraximus, & Concludimus omnes & singulos Pacis, Amicitiarum, Ligæ, & Confederationum Articulos sequentes.

INPRIMIS, inter Nos Oratores prædictos, Nominibus, Auctoritate, & Consensu quibus supra, &c. Convantum, Concordatum, & Conclufum est, quòd iuter præfatos *Regem Angliæ & Principem Hispaniarum*, eorùmque Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Dominia, Terras, Vassales, & Subditos quocùmque præfentes & futuros, tam Ecclesiasticos quàm Seculares, cuiuscùmque Status, Gradus, seu Conditionis existant, etiam Archiepiscopali, Ducali, vel quacùmque aliâ Dignitate, Statu, aut Gradu præfulgeant, sit bona, sincera, vera, integra, fidelis, perfecta, & firma Amicitia, Unio, Liga, Confederatio, & Pax per Terram, Mare, & Aquas dulces, ac ubivis Locorum futuris temporibus perpetuò duratura.

ITEM, Convantum, Concordatum & Conclufum est inter Oratores prædictos, & præfati Oratores *Regis Angliæ* Promiserunt, & per Præsentes Promittunt, quòd nec idem *Rex Angliæ*, nec Hæredes & Successores sui, quicquam ager, facier, tractabit, vel attemptabit, agent, facient, tractabunt, vel attemptabunt, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari facier vel facient, aut consentiet vel consentient, quocùmque in Loco, sive in Terra, sive in Mare, Portibus, vel Aquis dulcibus, occasione quacùmque, nullùmque præstabit aut præstabit Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum, quòd per Alium, vel Alios quocùmque aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Injuriam, Præjudicium, aut Dampnum dicti *Principis Hispaniarum*, Hæredùmve aut Successorum suorum, sed quibuscùmque sic, ut præmittitur, contra prædictum *Principem Hispaniarum*, Hæredemve aut Successores suos, infra Regna, Patrias, Dominia, aut Terras suas, prædictas aliquid Agentibus, Tractantibus, vel Attemptantibus, expressè & cum

effectu contradicet & contradicent, renitetur & renitentur, obstat & obstat, & Impedimentum realiter præstabit & præstabit.

ITEM, Convantum, Concordatum & Conclufum est, inter Oratores prædictos, & præfati Oratores *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, Promiserunt & per Præsentes Promittunt, quòd nec idem *Princeps Hispaniarum*, nec Hæredes aut Successores sui, quicquam ager, facier, tractabit, vel attemptabit, agent, facient, tractabunt, vel attemptabunt, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari facier vel facient, aut consentiet vel consentient, quocùmque in Loco, sive in Terra, sive in Mari, Portibus, vel Aquis dulcibus, occasione quacùmque, nullùmque præstabit aut præstabit Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum, quòd per Alium vel alios quocùmque aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Injuriam, Præjudicium, aut Dampnum dicti *Regis Angliæ*, Hæredùmve aut Successorum suorum, sed quibuscùmque sic, ut præmittitur, contra prædictum *Regem Angliæ*, Hæredemve aut Successores suos, infra Regna, Patrias, Dominia, aut Terras suas prædictas aliquid Agentibus, Tractantibus, vel Attemptantibus expressè & cum effectu contradicet & contradicent, renitetur & renitentur, obstat & obstat, & Impedimentum realiter præstabit & præstabit.

ITEM, Convantum, Concordatum & Conclufum est, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, & Oratores præfati *Regis Angliæ* Promiserunt & per Præsentes Promittunt, quòd neque præfatus *Rex Angliæ*, neque Hæredes aut Successores sui, præstabit aut præstabit Auxilium, Consilium, vel Favorem Hostibus vel Inimicis præfati *Principis Hispaniarum*, Hæredùmve aut Successorum suorum, eisdem, aut eorum aliquem, per Terram, Mare, vel Aquas dulces infestare vel invadere volentibus, & si aliquis vel aliqui cuiuscùmque Status, Gradus, aut Conditionis fuerint, sive Alligati aut Confederati sui sint, sive non, Regna, Patrias, Dominia, & Terras præfati *Principis Hispaniarum*, Hæredum aut successorum suorum, quæ in præfenti possidet, aut in futurum de Jure possidere debet, per Viam Guærræ hostiliter invaserint vel aggressi fuerint, aut Injuriam vel Dampnum eidem *Principi Hispaniarum*, Hæredibus, Successoribus, aut Subditis suis, infra Regna,

Patrias,

A. D. 1508. Patrias, Terras, & Dominia sua prædicta inferre aut facere voluerint, præfatus *Rex Angliæ* bonâ Fide, realiter, & cum effectu, eisdem *Principem*, Hæredes, & Successores suos, Auxiliis Militaribus Gentium Armorum, Expensis tamen ipsius *Principis Hispaniarum*, Hæredum, aut Successorum suorum, pro Tuitione & Defensione eorundem, quotiens opus fuerit, adjuvabit seu adjuvabit, quanto citius commodè poterit vel poterint, postquam debitè ad hoc requisitus fuerit vel fuerint; in quorum Auxiliorum Præstatione, quoad Numerum atinet Armatorum, habenda erit Facultatis Ratio, ut scilicet præfatus *Rex Angliæ*, Hæredes aut Successores sui, non ultra teneatur nec teneantur, quàm tunc commodè facere poterit vel poterint, consideratâ Temporis & Locorum oportunitate, ac Statu Rerum suarum; At insuper pro Defensione & Tuitione Personæ, & Statû præfati *Principis Hispaniarum*, ejûsque Hæredum & Successorum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum prædictorum, contra Invasores & hostiles Aggressores eorundem Patriarum & Dominiorum qualescunque fuerint, præfatus *Rex Angliæ*, Hæredes & Successores sui, sine fraude, dolo, dissimulatione, aut colore quocunque, erit & erunt de cætero futuris perpetuis temporibus præfati *Principis Hispaniarum*, Hæredum & Successorum suorum Amicorum Amici & Amici, & Inimicorum Inimicus & Inimici, sine aliqua Exceptione, Non obstantibus quibuscunque Alligantiis & Confederationibus quas habet & habent, vel in futurum habere poterit vel poterint, cum quibuscunque Regibus, Principibus, aut Communitatibus, qualescunque illi sint aut erunt: Necnon Personam, Status, Honores, Dignitates, Causas, Res, & Negotia ipsius Serenissimi *Principis Hispaniarum*, sibi intimo Amore, Fide, & Amicitiarum Frædere conjuncti, quem loco Filii Carissimi & Dilectissimi reputat, taliter cordi habebit & tractabit, sicut Pientissimum Patrem Dilectissimi Filii Honores, Status, Dignitates, Causas, Res, & Negotia habere, reputare, & tractare decet & convenit.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra Promiserunt, & per Præsentes Promittunt, quod neque præfatus *Princeps Hispaniarum*, neque Hæredes aut Successores, sui præstabit vel præstabunt Auxilium, Consilium, vel

Favorem Hostibus vel Inimicis præfati *Regis Angliæ*, Hæredumve aut Successorum suorum, eisdem, aut eorum aliquem per Terram, Mare, vel Aquas dulces infestare vel invadere volentibus; Et si aliquis vel aliqui quiscunque Statûs, Gradûs, vel Conditionis fuerint, sive Alligati aut Confederati sui sint, sive non, Regna, Patrias, Dominia, & Terras præfati *Regis Angliæ*, Hæredum & Successorum suorum que in præsentem possidet vel in futurum de Jure possidere debet, per viam Guærræ hostiliter invaserint vel aggressi fuerint, aut Injuriam vel Dampnum eidem *Regi Angliæ*, Hæredibus, Successoribus, aut Subditis suis, infra Regna, Patrias, Terras, & Dominia sua prædicta inferre aut facere voluerint, præfatus *Princeps Hispaniarum*, bonâ Fide, realiter, & cum effectu, eisdem *Regem Angliæ*, Hæredes & Successores suos, Auxiliis Militaribus Gentium Armorum, Expensis tamen ipsius *Regis Angliæ*, Hæredum, aut Successorum suorum, pro Tuitione & Defensione eorundem, quotiens opus fuerit, adjuvabit seu adjuvabit, quanto citius commodè poterit vel poterint, postquam debitè ad hoc requisitus fuerit vel fuerint; In quorum Auxiliorum Præstatione, quoad Numerum atinet Armatorum, habenda erit, Facultatis Ratio, ut scilicet præfatus *Princeps Hispaniarum*, Hæredes aut Successores sui non ultra teneatur vel teneantur, quàm tunc commodè facere poterit vel poterint, consideratâ Temporis & Locorum oportunitate, ac Statu Rerum suarum, ac insuper pro Defensione & Tuitione Personæ & Statû præfati *Regis Angliæ*, ejûsque Hæredum & Successorum, Regnorum, Patriarum, Terrarum, & Dominiorum prædictorum, contra Invasores, & hostiles Aggressores eorundem Regnorum, Patriarum, & Dominiorum, qualescunque fuerint, præfatus *Princeps Hispaniarum*, Hæredes, & Successores sui, sine fraude, dolo, dissimulatione, aut colore quocunque, erit & erunt de cætero perpetuis futuris temporibus præfati *Regis Angliæ*, Hæredum, & Successorum suorum Amicorum Amicus & Amici, & Inimicosum Inimicus & Inimici, sine aliqua Exceptione; Non obstantibus quibuscunque Alligantiis, & Confederationibus quas habet aut habent vel in futurum habere poterit vel poterint cum quibuscunque Regibus, Principibus aut Communitatibus, qualescunque illi sint aut erunt: Præsertim quoque *Princeps Hispaniarum* Personam, Status, Honores, Dignitates, Causas, Res, & Negotia ipsius Serenissimi

A. D. 1508.
Item. 7.

A. D. 1508.
Item. 7.

A. D. 1568. ^{Item. 7.} tect, mandabunt & committent; atque illum sive illos sic tutè & securè tenebit & custodiet, tenebunt & custodient, & præfatum *Principem Hispaniarum*, Hæredes & Successores suos per Litteras suas propriâ Manu subscriptas & signatas de eâ Re quamprimum poterit aut poterint, advisare monere & certio-rem facere curabit & curabunt, atque illum sive illos, sicut præfertur, captum sive captos, custoditum sive custoditos, quamprimum per Litteras dicti *Principis Hispaniarum*, Hæredum aut Successorum suorum, ad hoc requisitus fuerit sive fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ usque ad & in Terras, Patrias, & Dominia ejusdem *Principis Hispaniarum*, per suos Subditos & Officiarios salvò & securè conduci faciet, & facient realiter & cum effectu, ipsûmque Rebellem seu Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum seu Profugos, sicut prædic- tur, in Regna, Terras, Patrias, & Dominia dicti *Principis Hispaniarum* conductum vel conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem Principis Hispaniarum, per Litteras suas Manu suâ subscriptas ad hoc auctorizadas, videlicet, in aliquo Loco ad hoc tuto & securo infra prædicta Regna, Patrias, Terras & Dominia dicti *Principis Hispaniarum*, Hæredum vel Successorum suorum, statim & incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, & absque aliquo in contrarium facto aut attemptato, purè, simpliciter, absolutè & absque conditione quæcumque tradet & deliberabit, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciet & facient Sumptibus tamen & Expensis pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus per Requirementem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore Traditionis & Deliberationis hujusmodi Personis, quæ hujusmodi Conductum fecerint, indilatè solvendis.

ITEM, Convantum, Concordatum & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum & Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, Promiserunt & per Præceptis Promittunt quòd nec præfatus *Princeps Hispaniarum*, nec Hæredes aut Successores, nec Subditi sui, nec quisvis alius sub Obedientiâ, Districtu, Jurisdicatione, aut Ditione suis, nec eorum

aliquis Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos dicti *Regis Angliæ*, cujuscunque Gradûs, Statûs aut Conditionis existat vel existant, in suas Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus quovismodo admittet sive recipiet, admittent sive recipient, nec ab aliis quibuscunque recipi vel admitti permittet seu permittent. Et casu quo deinceps hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum vel Profugos, infra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Potrus, Obedientias, Jurisdictiones, aut Districtus dicti *Principis Hispaniarum*, Esse, Latitare, aut quocunque alio modo, etiam Vi, aut Casu fortuito existere seu applicare accepterit, seu quoquomodo intellexerit, sciat, aut aliquo modo Suspicionem habuerit, acceperint, vel quoquomodo intellexerint, sciant, aut Suspicionem habuerint: tunc absque omni fraude, dolo, malo ingenio, dilatione, excusatione, sinistra verborum interpretatione, aut dissimulatione quacunque, aut alio quovis quæsito colore, illum seu illos Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum vel Profugos, cujuscunque Gradûs, Statûs, Conditionis, aut Dignitatis existat sive existant, statim & inmediate, & absque quâcumque dilatione capiet aut capi faciet, capient aut capi facient, realiter & cum effectu, eundemque sive eosdem, sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter mandabit & committet, mandabunt & committent, atque illum sive illos sic tutè & securè tenebit & custodiet, tenebunt & custodient, & præfatum *Regem Angliæ*, Hæredes & Successores suos, per Litteras suas propriâ Manu subscriptas & signatas, de eâ re, advisare, monere & certio-rem facere curabit & curabunt, atque illum sive illos, sicut præfertur, captum sive captos, custoditum sive custoditos, quamprimum per Litteras dicti *Regis Angliæ*, Hæredum, aut Successorum suorum, ad hoc requisitus fuerit sive fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, usque ad & in Terras, Patrias, & Dominia ejusdem *Regis Angliæ* per suos Subditos aut Officiarios, salvò & securè conduci faciet & facient realiter & cum effectu, Ipsumque Rebellem seu Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, sicut prædicatur, in

A. D. 1506: Regna, Terras, Patrias, & Dominia dicti Regis Angliæ conductum vel conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem Regis Angliæ, per Litteras suas Manus suas subscriptas ad hoc auctoritatis, videlicet in aliquo Loco ad hoc tuto & securo infra prædicta Regna, Terras, Patrias, & Dominia dicti Regis Angliæ, Hæredum, & Successorum suorum, statim & incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quaesito colore, aut causa, & absque aliquo in contrarium factio aut attemptato, pure, simpliciter, absolute, & absque conditione quacunque tradet & deliberabit, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciet & facient; Sumptibus tamen & Expenfis pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus, per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore Traditionis & Deliberationis hujusmodi Personis, quæ hujusmodi Conductum fecerint, indilate solvendis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati Regis Angliæ Promiserunt, & per Præsentes Promittunt, quòd si dictus Princeps Hispaniarum, Hæredes, aut Successores sui, per Litteras suas, Manus suâ propriâ signatas & subscriptas, præfatum Regem Angliæ, Hæredes, aut Successores suos, adviserit, monuerit, five certiore fecerit, adviserint, monuerint, five certiore fecerint, suum vel suos Rebellem vel Rebelles, Proditozem vel Proditores, Profugum vel Profugos, infra sua Regna, Dominia, Terras, Patrias, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus, quoquo modo etiam Vi, Casu fortuito, aut alio modo quocunque venire, existere, manere, applicare, aut latitare, idem Rex Angliæ Hæredes & Successores sui, sic moniti, advisati, seu certiorati, statim incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sine sinistra interpretatione, & dissimulatione quacunque, dolo, fraude, malo ingenio, aut alio quovis quaesito colore, illum seu illos, Rebellem five Rebelles, Proditorem five Proditores, Profugum seu Profugos realiter & cum effectu capiet seu capi faciet, capient seu capi facient, & eum five eos, & eorum qualibet, sic captum five captos, Vinculis & Carceribus effectualiter unndabit & committet manabunt & committent, atque in eisdem tuto & securo tenebit, & custodiet, tenebunt & custodiunt. Atque illum five illos sic captum vel captos, custodi-

tum vel custoditum, quamprimum per Literas dicti Principis Hispaniarum, Hæredum, aut Successorum suorum, ad hoc requisitum fuerit five fuerint; absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quaesito colore & causa, usque ad & in Regna, Terras, Patrias, & Dominia ejusdem Principis Hispaniarum, per suos Subditos aut Officiarios, salvo & securo conduci faciet & facient realiter & cum effectu, Ipsumque Rebellem five Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, sicut præmittitur, in Regna, Patrias, Terras, & Dominia ejusdem Principis Hispaniarum conductum vel conductos, Commissario vel Commissariis ejusdem Principis Hispaniarum, per Litteras suas Manus suâ subscriptas ad hoc Auctoritatis, videlicet in aliquo Loco ad hoc tuto & securo infra Regna prædicta, Patrias, Terras, & Dominia dicti Principis Hispaniarum, statim incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quaesito colore, aut causa, & absque aliquo in Contrarium factio vel attemptato pure, simpliciter, absolute, & absque aliqui conditione vel contradictione quacunque, tradet & deliberabit, tradent & deliberabunt, tradive & deliberari faciet & facient: Sumptibus tamen & Expenfis pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus, per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore hujusmodi Traditionis & Deliberationis, Personis quæ hujusmodi Conductum fecerint indilate solvendis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfatorum Regis Romanorum & Principis Hispaniarum, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, promiserunt, & per Præsentes promittunt, quòd si dictus Rex Angliæ, Hæredes aut Successores sui, per Litteras suas, Manus suâ propriâ signatas & subscriptas, præfatum Principem Hispaniarum, Hæredes aut Successores suos adviserit, monuerit, five certiore fecerit, adviserint, monuerint, five certiore fecerint, suum vel suos Rebellem five Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, infra sua Regna, Dominia, Terras, Patrias, Portus, Jurisdictiones, Obedientias, aut Districtus quoquo modo, etiam Vi, Casu fortuito, aut alio modo quocunque venire, existere, manere,

A.D. 1508. nere, applicaré, aut latitare, idem *Principi Hispaniarum*, Hæredes & Successores sui sic moniti, advísati, seu certiorari, statim incontinenti, & absque omni dilatione, excusatione, sive sinistra interpretatione, & dissimulatione quacunque, dolo, fraude, & malo ingenio, aut aliquo alio quovis quæsito colore, illum seu illos, Rebellem seu Rebelles, Proditorem seu Proditores, Profugum seu Profugos, realiter & cum effectu capiet seu capi facient: Et Eum sive Eos, & eorum quemlibet sic captum sive captos, Vinculis & Carceribus effectualiter mandabit & committet, mandabunt & committent, atque in eisdem tutè & securè tenebit & custodiet, tenebunt & custodient; atque illum sive illos sic captum vel captos, custoditum vel custoditos, quamprimum per Litteras dicti *Regis Angliæ*, Hæredum aut Successorum suorum, ad hoc requisitus fuerit sive fuerint, absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore & causâ, usque ad & in Regna, Terras, Patrias, & Dominia ejusdem *Regis Angliæ*, per suos Subditos aut Officiarios salvè & securè conduci faciet & facient realiter & cum effectu, ipsiisque Rebellem sive Rebelles, Proditorem vel Proditores, Profugum vel Profugos, sicut præmittitur, in Regna, Patrias, Terras, & Dominia ejusdem *Regis Angliæ*, per Literas suas Manu suâ subscriptas ad hoc auctorisatis, videlicet in aliquo Loco ad hoc tuto & securo, infra prædicta Regna, Patrias, Terras, & Dominia dicti *Regis Angliæ*, statim incontinenti & absque omni dilatione, excusatione, sinistra interpretatione, dolo, fraude, dissimulatione, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore, aut causâ, & absque aliquo in contrarium factio vel attemptato, purè, simpliciter, absolutè, & absque aliquâ conditione, vel contradictione quacunque, tradet & deliberabit, tradent & deliberabunt, traditè & deliberatè faciet & facient: Sumptibus tamen & Expensis pro hujusmodi solummodo Conductu necessariis & rationabilibus, per Requirentem, vel ejus Commissarium vel Commissarios, tempore hujusmodi Traditionis & Deliberationis, Personis quæ hujusmodi Conductum fecerint indilatè solvendis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Oratores præ-

dictos, & præfati Oratores *Regis Angliæ* A.D. 1508. promiserunt, & per Præsentes promittunt, quòd, si de præfatorum *Regis Angliæ* & *Principis Hispaniarum* expressis Consensu, Assensu & Concordiâ contra aliquem Regem, Principem, vel Principes, aut alias Communitates, Bellum aut Guerras simul inferri aut moveri contigerit, præfatus *Rex Angliæ* nullum Tractatum, Pacem, Treugam, aut aliquod Appudamentum cum illo vel illis, aut aliis eorum Hominibus, contra quem vel quos hujusmodi Bellum sive Guerra geretur aut inferretur, sine expressâ præfati *Principis Hispaniarum* Scientiâ, Consensu, Assensu, & Voluntate faciet aut fieri consentiet.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est inter Oratores prædictos, & Oratores præfati *Regis Romanorum* & *Principis Hispaniarum*, Nominibus, Auctoritate, Consensu, & Assensu quibus supra, promiserunt, & per Præsentes promittunt quòd, si de præfatorum *Regis Angliæ* & *Principis Hispaniarum* expressis Consensu, Assensu, & Concordiâ contra aliquem Regem, Principem, vel Principes, aut alias Communitates, Bellum aut Guerras simul inferri aut moveri contigerit, præfatus *Principes Hispaniarum* nullum Tractatum, Pacem, Treugam, aut aliquod Appudamentum cum illo vel illis, aut cum aliis eorum Hominibus, contra quem vel quos hujusmodi Bellum sive Guerra geretur vel inferretur, sine expressâ præfati *Regis Angliæ* Scientiâ, Consensu, Assensu, & Voluntate faciet aut fieri consentiet.

Quas quidem Ligas, Considerationes, & Promissiones prædictas, & earum quemlibet, ac omnia & singula in Capitulis supradictis contenta, præfati Oratores dictorum *Regis Romanorum* & *Principis Hispaniarum* pro præfato *Rege Romanorum*, pro Se & per Se, ac Nomine suo, tanquam *Rege Romanorum*, ac etiam pro eodem *Rege* & præfato *Principe Hispaniarum*, de ejusdem *Regis Romanorum* Tutoris & Avi sui Auctoritate, Consensu, & Assensu, eorumque Hæredibus & Successoribus Inierunt, Tractaverunt, Concordaverunt, Concluserunt, & Acceptaverunt, & per Præsentes Ineunt, Tractant, Concordant, Concludent, & Acceptant; Promittentes per Præsentes, quòd ea omnia & singula idem Sacratissimus *Rex Romanorum* tanquam *Rex Romanorum* integraliter observabit & adimplebit, juxta eorundem Formam & Tenorem; Et quòd citra Festum Pasche proxime & immediatè futurum post Datum Præsentium,

A. D. 1506 sentium, & ante Contractum Sponsalia, inter præfatum Principem Hispaniarum & Serenissimam Dominam Dominam Mariam de Rege Angliæ Filiam Christianissimam, Deo Duce, contractuorum, suas Literas, hujus Tractatus & omnium & singularum Capitulorum in eodem Contentorum, Ratificationis, Confirmationis, & Acceptationis, Nominis suo proprio, ut Rege Romanorum, Magna sua signata, & suo Magno Sigillo sigillatas, Præsentibus similes, præfati Regi Angliæ ejusdem Depurato, vel Deputatis, ad hoc sufficienter autorisato vel autorisatis in Civitate Londoniarum tradet, tradere faciet; Qui quidem Rex Angliæ tunc & ibidem tenebitur alias suas Literas Patentes conformes præfati Regi Romanorum, ejusdem Commissario ad hoc sufficienter autorisato, similiter tradere & deliberare, tradere & deliberari facere; Et si contingat, quod minime creditur, quod præfatus Rex Romanorum hoc facere neglexerit, remanebunt nichilominus omnia & singula quæ superscripta sunt, quantum ad præstatum Principem Hispaniarum Hæredes & Successores suos attinet, Firmum & Stabilis, & per eundem Principem, Hæredes, Successores, & Subditos suos, juxta sui Formam & Tenorem, inviolabiliter observabuntur & adimplebuntur.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Autoritatibus quibus supra, quod neque præfatus Rex Angliæ neque præfatus Rex Romanorum, per hujus Tractatus Ratificationem, Acceptationem, aut Confirmationem, aut per aliquid in eodem contentum, possit aut debeat recedere a Tractatibus Pacis, Amicitiarum, Ligæ, & Confederationum, inter eosdem Reges per eorum Commissarios antehac inter, contractis, & conclusis de Datâ Vicesimi Diei Mensis Junii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo, ac per separatas Literas Patentes prælatorum Regum, videlicet, didi Regis Angliæ de Datâ Quartidecimi Diei Mensis Augusti Anno Domini prædicti, & præfati Regis Romanorum de Datâ Vicesimi Octavi Diei Mensis Julii eodem Anno Approbatis, Ratificatis, & Confirmatis, ac postea per eosdem Reges sollemniter Juratis, nec, eisdem aut alicui eorundem Tractatum Capitulo quoquomodo contravenire aut derogare; sed quod idem Tractatus & omnia in eisdem contenta in pleno & perfecto Robore suo maneat & Effectu, præfati Tractatu, vel aliquo in eodem contentum, in aliquo non ob-

ITEM, Convantum, Concordatum & A. D. 1508. Conclusum est, inter Oratores prædictos, Nominibus & Autoritatibus quibus supra, quod neque præfatus Rex Angliæ neque didici Princeps Hispaniarum per præfatum Tractatum vel aliquid in eodem contentum possit aut debeat recedere a Tractatu Pacis, Amicitiarum, Ligæ, & Confederationis inter præfatum Regem Angliæ, & celeberrimam Memoriam, Philippum nuper Regem Castellæ, præfati Principis Hispaniarum Patrum, Widesore pro se, Hæredibus, & Successoribus suis, intacto, concordato, & concluso, de Datâ Noni Diei Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo quinto, nec eidem aut alicui ejusdem Tractatus Capitulo quoquo modo contravenire aut derogare; sed quod idem Tractatus in omnibus & per omnia in suo pleno & perfecto Robore maneat & Effectu, præfati Tractatu, vel aliquo in eodem contentum, in aliquo non ob-

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclusum est, inter Oratores prædictos, & Oratores præfati Regis Romanorum & Principis Hispaniarum, Nominibus, Autoritate, Consensu, & Assensu quibus supra Promiserunt, & per Præsentem Promittunt, quod præfatus Princeps Hispaniarum tam dictum Tractatum Amicitiarum inter præfatum Regem Angliæ, & Bonæ Memoriam Philippum nuper Regem Castellæ, Patrem suum, pro se, Hæredibus, & Successoribus suis, intactum, concordatum, & Conclusum, de Datâ Noni Diei Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo quinto, Et omnia & singula Capitula in eodem Tractatu contenta, quæ etiam præfatum Tractatum, & omnia & singula Capitula in eodem contenta, postquam Decimum quartum Etatis sue Annam attigerit, per Literas suas Patentes, in debita & sufficienti forma factas Magna sua subscriptas, & Magno Sigillo suo sigillatas, & harum Seriem de Verbo ad Verbum continentes, quandoquæque & quotienscumque per dictum Regem Angliæ, ejusdem Hæredes aut Successores, per Nuncios aut Literas ad hoc requisitus & interpellatus fuerit, Confirmabit & Ratificabit, eisdemque Literas Ratificationis & Confirmationis, sic, ut præfatur, factas, didici Princeps Hispaniarum præfati Regi Angliæ, ejusdem Depurato vel Deputatis, ad hoc autorisato vel autorisatis, infra Duos Menses, dictam Requisitionem & Interpellationem, Requisitiones & Interpellationes proximè & immediatè sequentes, in Civitate Londoniarum tradet & de-

A. D. 1508. & Confederatos, Partibus ex alterâ, Ineundis, Habendis, Capiendis, Conveniendis, & Concludendis;

Ac de & super Præmissis, sicut præfertur, apponendis, conventis, conclusis, Literas validas & efficaces, Magnis Sigillis suis communis, Petendi, Exigendi, & Recipiendi;

Necnon consimiles Literas nostras Patentes, Mandus & Sigillis nostris similiter communis Promittendi, Tradendi, & Deliberandi;

Cæterisque omnia & singula Faciendi & Exequendi, quæ circa Præmissa necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, ac etiam si talia sint, quæ de se Mandatum magis exigant speciale, quam Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio ac Principis, Nos Ratum, Gratum, & Firum habuturos & observaturos totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos, aut eorum aliquem, Actum, Gestum, Convenum, seu Conclufum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum; Et superinde Literas nostras Patentes Ratatorias, Confirmatorias, & Approbatorias, tempore, modo, loco, & formâ, prout inter *Nostros & præfati Regis Angliæ* Oratores, Procuratores, & Commissarios Convenum fuerit, Concordatum & Conclufum, daturus, tradituros, & deliberaturos;

Dantes insuper præfatis nostris Oratoribus & Commissariis Auctoritatem & Facultatem Promittendi, quod Nos *Princeps Hispaniarum* ea omnia & singula, per ipsos Oratores nostros tractanda, capitulanda, & concludenda, dum ad congruam Ætatem pervenerimus, de novo Confirmabimus, Ratificabimus, & Approbavimus, cum Clausulis ad hoc debitis & requisitis.

In cujus Rei Testimonium has nostras præfentes Literas Sigillo nostro Archiducali, quo hactenus in modum Provisionis usi fuimus, iussimus communiri.

Datum in *Opido nostro Mechlinensi*, Die duodecima Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo septimo, Regnorum verò nostri Regis, videlicet, Romanorum Vicefimo secundo, & Hungariæ &c. Decimo octavo.

Et super Plicam est scriptum id quod sequitur.

Per Dominos Regem & Archiducem in eorum Concilio,

3.

Dominâ *Margaretâ Austria & Burgundie Ducissâ Viduâ Sabaudie, Comitissâ de Nassau & de Baren, Dominis de Chierens de Ville de Zwenberghes, Domino Florentio de Egmonda, Domino Johanne de Vossj Milite Cancellario Brabantie, Magistro Johanne Pieters Præfide Magni Concilii, Et aliis Præsentibus.*

Sic signat

VER DE RUE.

Sequitur Tenor Commissionis præfati Regis Angliæ.

Henricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ, universis & singulis, ad quos præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciat quod Nos,

De Præsentibus, Industriis, & proventus circumspiciendis Venerabilis in Christo Patris *Ricardi Episcopi Wintoniensis* Custodis Privati Sigilli nostri, ac Charissimi Consanguinei nostri *Thome Comitis Sarre & Herefuriæ* nostri Angliæ, necnon, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Thome Dockwre* Prioris Sancti Johannis Jerusalem in Angliâ, Magistri *Nicolai West* Legum Doctoris, & *Gilberti Talbot* Militis Deputati nostri Cælesis, Consiliariorum nostrorum, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præfentes,

Dantes & Concedentes eisdem, Quatuor aut Tribus eorum, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro cum Sacratissimo Principe *Maximiliano*, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum* REGE semper Augusto, ac *Ungariæ, Dalmatiæ, Croatiæ, &c.* & Serenissimo ac Illustrissimo Principe *Carolo* PRINCIPIS *Hispaniarum utriusque Sicilia, Jerusalem &c. ARCHIDUCIBUS Austria, Ducibus Burgundiæ, Brabantie, Siviæ, &c. Fratres, & Consanguineis*, ac Confederatis nostris Charitatim, continue Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis ad hoc ab eodem Rege *Romanorum*, Tutorio Nomine, & tanquam Tutor præfati *Principis Hispaniarum*, &

ab

A. D. 1508 ab eodem *Principe Hispaniarum*, de Con-
 sensu & Auctoritate ejusdem *Regis Romanorum* Tutoris & Avi sui, Potestatem

Nov. 7.

& Auctoritatem sufficientem habentibus Communicandi, Tradendi, Appunctuandi, Conveniendi, & Concludendi de & super Amicitia, Ligâ, Confederationibus, & Intelligentiâ inter Nos, Hæredes, & Succesores nostros, Regna, Patrias, Terras, Dominia, Subditos, Alligatos, & Confederatos nostros ex una, & præfatum *Regem Romanorum*, tanquam Tutorem prædicti *Principis Hispaniarum* & eundem *Principem Hispaniarum*, Hæredes & Succesores ejusdem Principis, ejusque Terras, Patrias, Dominia, Subditos, Alligatos, & Confederatos, Partibus ex altera, Ineundis, Habendis, Capiendis, Conveniendis;

Ac de & super Præmissis, sicut præfertur, appunctuatis, consentis, conclusis, Literas Patentes validas & efficaces, Manu & Magnis sigillis suis communibus, Petendi, Exigendi, & Recipiendi;

Neonon confimiles Literas nostras Patentes, Manu & Sigillis nostris similiter communibus, Promittendi, Tradendi, & Deliberandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi & Exequendi quæ circa Præmissa necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia sint quæ de se Mandatum magis exigant speciale, quam Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmiter habituros & observaturos totum & quicquid per dictos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos, aut eorum aliquem, Actum, Gestum, Convenium, seu Conclufum fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum; Et superinde Literas nostras Patentes Ratificatorias, Confirmatorias, & Approbatorias tempore, loco, modo, & formâ, prout inter nostros & præfatum *Regem Romanorum* & *Principem Hispaniarum* Oratores, Procuratores, & Commissarios conventum fuerit, concordatum, & conclusum, daturus, traditurus, & deliberaturus.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras heri fecimus Patentes:

Teste meipso apud *Westminsteriam* octavo Die Mensis Decembris, Anno Regni nostri Vicefimo tertio.

PORTER.

In quorum omnium & singulorum Robur & Testimonium has præsentis

Literas Manibus nostris subfignavimus A. D. 1508. & Sigillis nostris communibus.

Nov. 7.

Datum in *Opido Calixte* Vicefimo primo Die Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo septimo.

Sic signatas super Plicam.

J. DE LUXEMBURG.
 J. DE BERCHES.
 L. DE GORRENOD.
 J. LE SAUVAIGE.
 HANETON.

Fueritque in Decimo tertio dicti præferti Tractatus Articulo inter cæteras Conventum, Tractatum, Concordatum, & Conclufum quoddam,

Nos *Maximilianus*, tunc *Rex* nunc verò *Romanorum Imperator*, tam Nomine nostro proprio & privato, ac sub Titulo nostro *Regis Romanorum*; quam Tutorio & Administratorio Nomine Personæ & Bonorum nostri *Caroli Principis Hispaniarum*,

Et Nos *Princeps Hispaniarum* de Auctoritate Assensu & Consensu nostri *Imperatoris*,

Prædictum Tractatum in omnibus & singulis suis Articulis, Partibus, Punctis, & Capitulis, Ratum & Gratum habebimus, illisque Acceptabimus, Confirmabimus, Ratificabimus, Approbavimus, ac inviolabiliter Observabimus: & eâ causâ Literas nostras Patentes, Signo nostro Manuali & Sigillo nostro communibus, præfato Serenissimo *Regi Angliæ*, Fratri & Consanguineo nostro *Carolo*, & ejusve Commissariis vel Deputatis, in Civitate *Londoniarum* expediendi & deliberari mandavimus, citra Festum Paschæ proximò futurum, prout latius in dicto Tractatu, & singulariter in prædicto Decimo tertio illius Articulo expressè conijctur.

Hinc est quòd Nos,

Præfertum *Ligatum*, *Fœderum*, *Amicitie*, ac perpetuæ *Intelligentiæ* Tractatum, per dictos nostros ac dicti *Regis Angliæ* Oratores factum & conclusum, cum omnibus & singulis suis Partibus, Punctis, Articulis, & Capitulis, tam in specie quam in genere, Ratum & Gratum habentes, Conventionique ac Promissioni dictorum Oratorum nostrorum circa Præmissa factis, ut par est, satisfecere volentes,

Pro Nobis, Nominibus, Auctoritate, Assensu & Consensu, quibus supra, Laudavimus, Acceptavimus, Confirmavimus, Ratificavimus, & Approbavimus, Laudamusque, & Ratificamus; Acce-

A. D. 1508. Acceptamus, Confirmamus, Emologamus, & Approbamus, ac Roboris firmitatem perpetuò obtinere volumus & declaramus per presentes.

Promittentes, bonâ fide & in verbo Imperatoris ac Principum, omnia & singula in præinserto Ligatum, Amicitie, ac perpetuarum Intelligentiarum Tractatu contenta & descripta, tam in specie, quam in genere, Rata, Grata, & firma habere; eaque cum omnibus & singulis suis Articulis, Partibus, & Punctis, singula singulis referendo, pro nostrâ Parte, & in quantum Nos attinet aut nostrâ interest & interent, inviolabiliter & perpetuò observare: Et nunquam per Nos, vel alium contra ire, dicere, opponere, vel venire, seu contra ire Volenti in aliquo consentire clam, palam, tacite, vel expressè, quovis quæsto colore; Supplentes omnes & singulos, tam Juris, quam Facti Defectus, si qui tales sint, ac etiam Renunciantes omni Beneficio omnium Legum & Canonum, etiam omnibus & singulis in viam Pacti tam Juris quam Facti Exceptionibus, specialem & expressam Renuntiationem requirentibus;

Declarantes tamen, Tenore Præsentium, quòd per hujusmodi Tractatum, ut præmittitur, Factum, ac modo quo supra per Nos Acceptatum, Approbatum, & Confirmatum non intendimus quovismodo recedere a Tractatibus Pacis, Amicitiarum, & Confederationum, aliis, per Oratores nostri Imperatoris, ad id sufficienter instructos, ac etiam dicti Regis Angliæ, initis, concordatis & conclusis inter Nos Imperatorem ex unâ, & præfatum Regem Angliæ Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum ex aliâ Partibus, sub Die Vicefimo Mensis Junii, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo secundo:

Ac inde per Nos Imperatorem Literis nostris Patentibus & separatis sub Die Vicefimo octavo Mensis Julii Anni prædicti, Ac etiam per ipsum Regem alitis Literis suis Patentibus, etiam separatim expe-

ditis datis, Decimo quarto Die Augusti, A. D. 1508. ipsius Anni Quingentesimi secundi, Confirmatis, Ratificatis, & Approbatis, Nos.

Indèque per utrumque Nostrum solemniter Juratis,

Nec etiã a Tractatu Pacis Amicitie, Ligæ & Confederationis, inter præfatum Regem Angliæ, & celeberrimam Memoriam, Philippum nuper Regem Castellæ Filium nostri Imperatoris Carissimum, Dominum & Genitorem nostri Principis Hispaniarum, Windesore pro Se Haereditibus & Successoribus suis, inito, concordato & concluso, de Data Noni Diei Mensis Februarii, Anni Domini Millesimi Quingentesimi quinti,

Nec Eadem aut alicui eorumdem Tractatum Capitulo quoquo modo contra venire aut derogare, neque illis per Præmissa quovis modo derogatum iri, quovismodo eisdem Tractatus hic proxime designatos, cum omnibus & singulis Clausulis & Capitulis in eis contentis, in suo Robore permanere, ac debitum executionis effectum fortiri debere Decernimus & Declaramus; præsertim Tractatu, superius ad longum inserto, inde confecto, aliisque, quæ in contrarium obici possent, non obstantibus.

In quorum Præmissorum Testimonium his Literis Patentibus, Manibus nostris propriis subscriptis & signatis, Sigillum nostrum iussimus appendi.

Datum in Opido nostro Mechliniensi Die Vicefima sexta Mensis Martii, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo septimo, Regnorum verò nostri, Imperatoris (videlicet) Germaniæ Vicefimo tertio, & Hungariæ, &c. Decimo octavo.

MAXIM.
CHARLES.

PER DOMINOS,
IMPERATOREM,
ET ARCHIDUCEM.

RENNER.

Super Tractatu & Matrimonio prælibato, Obligatio Dominorum & Opidorum, pro Pœnalitate.

A. D. 1508.
An. 21. M. 7.
Et Aug.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præsentem Litteræ pervenerint, Nos, *Karolus de Grey* Princeps de Chimay, *Henricus* Comes de Nalssou Dominus de Breda, *Johannes* Comes de Egmonda,

Fredericus de Egmonda Comes de Buen. Dominus Disfelfteyn, *Jacobus de Luxemburgo* Dominus de Fienens, *Johannes* Dominus de Berghes, *Guillelmus de Grey* Dominus de Chierues,

A. D. 1508.

Johannes

A. D. 1508. *Johannes de Luxemburgo* Dominus de
Wille,

Ann. 7.

Ferricus de Croy Dominus du Reux,
Karolus Baro de Lalain,
Henricus de Witem Dominus de
Berfcl,

Philibertus Dominus de Veyre dictus
la Mouche,

Johannes le Sauvage Eques Auratus
Dominus de Scaubeca Præsidentis Confu-
latûs Flandriae,

Jeronymus Lanoverij Eques Auratus
Dominus de Wateruliet Theſaurarius
Generalis,

Et *Philippus Haneſon* Primus Secreta-
rius & Audientarius Sacratissimi ac Se-
renissimi ac Excellentissimi Principum
Maximilianus, Divinâ favente
clementiâ, *Romanorum Imperatoris* ſem-
per Auguſti, & *Karoli*, eadem gratiâ,
PRINCIPIS Hispaniarum, ARCHIDUCUM
Auftria, DUCUM *Burgandiae*, *Braban-
tia*, &c.

Necnon *Burgimagiſtri*, *Legiſlatores*,
Scabini, *Conſules*, *Theſaurarii* & *Communi-
tates* Villarum & Opidorum, *Bruxel-
larum*, *Antwerpiae*, *Brugarum*, *Ypris*,
Contraci, *Novipontus*, *Dordraci*, *Ley-
den*, *Auſterdamis*, *Middleburgi*, *Lie-
ricæ*, & *Mecliniæ*,

Salutem.

Cum in quodam Tractatu,

De Data *Viceſimi primi Diei Menſis
Decembris*, Anno Domini *Milleſimo*,
Quingentefimo Septimo,

Inter præſatum Sacratiffimum Principem
Maximilianum tunc Regem nunc
verò *Romanorum Imperatorem*, tam ut
Regem *Romanorum* quam ut Avum Pa-
ternum ac legitimum Tutorem Gubernato-
rem & Adminiſtratorem Corporis
& Bonorum prædicti Illuſtriſſimi ac Se-
reniſſimi Domini *Karoli* Principis *His-
paniarum*, & eundem Principem *His-
paniarum*, Auctoritate tamen & expreſſo
Aſſenſu & Conſenſu ejuſdem Regis
Romanorum ut Avus, Tutoris, Gubernato-
ris, & Adminiſtratoris prædicti, ac Se-
reniſſimam & Præclariffimam Dominam
Dominam *Margaritam Auftria* & *Bur-
gundiae Viduam Duciffam Sabendiae* præ-
ſati Principis *Hispaniarum Amantiffimam*
Cariffimam, & Unâ, & Illuſtriſſimum Ex-
cellentiffimum & Potentiſſimum Prin-
cipem *Henricum*, Deſignatam, *Angliae Regem*
& *Dominum Hiberniae* Paribus ex
Alterâ, per Oratores ſuos hincodè ſuf-
ficienter auctorifatos conſtitutos & do-
putatos,

Pro Matrimonio, inter præſatum Il-
luſtriſſimum Principem *Hispaniarum* Do-
minum & Principem noſtrum Metuen-
diſſimum & Sereniſſimum ac Præclariffi-

ſſimum Dominam Dominam *Mariam di-A. D. 1508.*
di Regis Angliae Eſtiam Cariffimam Deo
Duce habendo contrahendo & ſolem-
niſſando,

Nuper Convento, Concordato & Con-
cluſo,

Et per dictos Imperatorem Principem
Hispaniarum & Dominam *Duciffam ac
Angliae Regem*, per ſuas diſtinctas & ſepa-
ratas Literas Patentes, magnis Sigil-
lis ſuis ſigillatas & Manibus ſuis ſub-
ſcriptas, Confirmato, Ratificato & Ap-
probato,

Inter cætera continetur.

Quod prænominati Princeps & Domi-
na *Maria*, infra *Quadrageſima Dies* præ-
ximè & immediatè ſequentes poſtquam
dictus Princeps *Hispaniarum* Decimum
quartum Aetatis ſuae Annam perimpleve-
rit, Matrimonium per Verba de Præſenti
realiter & cum effectu contraherent, &
idem Matrimonium in facie Eccleſiae de-
bitè ſolempniſſarent Locis, Terminis, Mo-
diſque & Formis in dicto Tractatu ſpeci-
ficatis,

Quodque præſati tunc Romanorum
Rex, nunc verò Romanorum Imperator,
& Princeps *Hispaniarum* curarent ac
realiter & cum effectu facerent quod non
ſolum Nos ſuperannominati Princeps de
Chimay, *Comites*, *Barones*, & *Domini*,
per Literas noſtras Patentes validas &
efficaces, Sigillis Armarum noſtrarum ſi-
gillatas & Manibus noſtris ſubſcriptas,
Obligarem Nos *Heredes* & *Successores*
noſtros, ac omnia & ſingula *Bona* noſtra
mobilia & immobilia præſentia & futura
ubicumque tam per Terram quam per Ma-
re fuerint reperta, verum etiam quid
Nos *Burgimagiſtri*, *Vergitores*, *Scabini*,
Conſules, *Theſaurarii*, & *Communi-
tates Villarum* & *Opidorum* prædi-
torum, tamquam *Corpora* & *Collegia*, ac
etiam tamquam *Particulares Perſona*, que
nunc ſunt & præ tempore erunt, ita quòd
Obligatio Corporis ſeu Collegii non deroget
Obligatiõni *Particulari*, nec è contra,
per Literas noſtras Patentes autenticas
validas & efficaces, Sigillis noſtris com-
munibus ſigillatas, Obligarem Nos *He-
redes* & *Successores* noſtros, ac omnes *Vil-
las* & *Opida* noſtra, omneſque & ſingulos
Cives & *Opidanos* pro tempore exi-
ſtentes, ac *Communitates* noſtras, earum-
que & noſtra omnia & ſingula *Bona* mobi-
lia & immobilia præſentia & futura, ubi-
cumque fuerint reperta, præſato Regi *Ang-
liae* ac *Hereditibus* & *Successoribus ſuis*,
ſub *Pena* *Quinquaginta Milium Coronarum*
Auri, præter & ultra *Summam*
Ducenarum & *Quinquaginta Milium*
Coronarum Auri, quòd præſati Sacratiffi-

A. D. 1508. *mm* Romanorum Imperator ut Avus Paternus & Tutor dicti Principis Hispaniarum, ac idem Princeps Auctoritate predicta, & predicta Domina Margareta Amica ejusdem Principis Carissima prefato Regi Angliæ ac Hæredibus & Successoribus suis, Nominè Pæne, virtute predicti Tractatus, sese Obligarent & Astringerent, quòd dictum Matrimonium inter prænomi-natos Principem Hispaniarum & Dominam Mariam, cum ad Maturam & legitimum Nubendi Etatem pervenerint, Locis, Terminis, Modisque & Formis in dicto Tractatu plenius specificatis, debitè perficeretur & cum effectu.

Quòdque, si forte steterit per præfatum Principem Hispaniarum, vel Parentes suos, vel eorum aliquem, aut alium quemcumque modum vel eventum, præterquam per præfatum Dominam Mariam, aut ejus Partem, vel per Mortem alterius Contra-hentium (quod Deus avertat) quo minus dictum Matrimonium, per Verba de Præ-senti, infra Quadragesima Dies post completum xiv. Etatis ejusdem Principis Annum proximi & immediatè sequentes, contrahatur, & Modis, Terminis, Locis ac Formis, in supradicto Tractatu contentis, in Facie Ecclesiæ debitè solemnizetur, tunc & eo Casu Nos, dicti Princeps de Chimay, Comites, Barones, & Domini, Burginagistri, Scabini, Consules, Thesaurarii, & Communitates Villarum & Opidorum predictarum, nostris Hæredes & Successores, dictam Summam Quinquaginta Millium Coronarum Auri & quamlibet ejus Partem, in Pænâ hujusmodi Repudiationis, dictis Regi Angliæ Hæredibusve aut Successoribus suis sine Dilatione aut excusatione quacunque solvere teneantur.

Quòdque etiam liceret prefato Regi Angliæ Hæredibusve ac Successoribus suis dictam Summam Quinquaginta Millium Coronarum Auri, & quamlibet ejus Partem, de & super omnibus & singulis Personis Bonis mobilibus & immobilibus nostris dictorum Principis de Chimay, Comitum, Baronum, & Dominorum, Burginagistorum, Legistorum, Scabinorum, Consulum, Thesauriariorum, & Communitatum, Hæredumque & Successorum nostrorum, ubicunque tam per Terram quam per Mare Repertorum, sine contradictione aut Resistentia quacunque, liberè exigere, levare, capere, possidere & detinere.

Nos igitur, Princeps, Comites, Barones, & Domini, necnon Burginagistri, Legistores, Scabini, Consules, The-saurarii, & Communitates supradicti,

Cupientes præfatis Dominis nostris

Metuendissimis, non solum in Præmissis, verum etiam in aliis omnibus qui-pus possumus, uti debemus, obedire & complacere, Reique tam sanctæ tam honorificæ, non Nobis solum sed & Bono Pacis atriisque Partium predictarum ac Regnis, Patriis, Dominis & Subditis univèrsis & totius Religionis Christianæ Reipublice optimæ & utilissimæ, prosperum & felicem Exitum non mediocriter Affectantes & Considerantes,

Tenore Præsentium OBLIGAVIMUS & ASTRINGIMUS, tam Nos Principem Comites, Barones & Dominos prædictos, Hæredes & Successores nostros, ac omnia & singula Bona nostra mobilia & immobilia præsentia & futura ubicunque fuerint Reperta, quam etiam Nos Burginagistros, Legistores, Scabinos, Consules, The-saurarios & Communitates prædictos, tamquam Corpora & Collegia, & tamquam Particulares Personas, que nunc sunt & pro tempore erunt, ita quòd Obligationes Corporum seu Collegiorum non derogent Obligationibus particularibus, nec è contra, Hæredes & Successores nostros, Villas & Opida nostra, Omnèsque & singulos Cives & Opidanos nostros pro tempore existentes, ac omnia & singula Bona nostra & sua mobilia & immobilia ubicunque fuerint reperta, præfatis Regi Angliæ, Hæredibus & Successoribus suis, in Quinquaginta Millibus Coronarum Auri, nomine pænæ, præter & ultra Summam Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri, quæ præfati Metuendissimi Domini nostri Romanorum Imperator Avus & Tutor prædictus & Hispaniarum Princeps ut prædictum est Sese Obligarent & Astringerent, quòd dictum Matrimonium inter prænomi-natos Principem, Hispaniarum & Dominam Mariam cum ad legitimum nubendi Etatem pervenerint, juxta formam dicti Tractatus debitè perficeretur.

Et, si fortè steterit per dictum Dominum Hispaniarum Principem, vel Parentes suos, aut eorum aliquem, ut alium quemcumque, vel per quemcumque Modum vel Eventum, præterquam per præfatum Dominam Mariam, aut ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius Contra-hentium (quod Deus avertat) quo minus dictum Matrimonium, per verba de Præsentis, infra Quadragesima Dies post completum decimum quartum ejusdem Principis Annum proxime sequentes, Modis, Terminis, Locis & Formis in prædicto Tractatu specificatis & contentis, contrahatur & in facie Ecclesiæ debitè solemnizetur.

A. D. 1708. Tunc & in eo Casu Nos prædicti, *Princeps, Comes, Barones, & Domini, Burgivagistri, Legiflatres, Scabini, Consules, Theſaurarii & Communitates* prædicti RECOGNOSCIMUS ET FATEMUR

Nov. 7.

per Præſentes Nos debere dictis Regi Angliæ Heredibus & Successoribus suis dictam Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Partem, Promittimisque per Præſentes quoddam eandem Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri* dictis *Anglorum Regi* Hereditivæ aut Successoribus suis, in Penam hujusmodi Repudiationis, sine dilatione aut excusatione quacumque, Solvemus Solvive faciemus, Volumusque per Præſentes & Concedimus pro Nobis dictis *Principe de Clinsay, Comitibus, Baronibus, Dominis, Burgivagistris, Legiflatoribus, Scabinis, Consulibus, Theſaurariis & Communitatibus* prædictis, Hereditivisque & Successoribus nostris, quoddam, in casu prædictæ Repudiationis & non Solutionis Summæ prædictæ, Licebit præfato Regi Angliæ Heredibus & Successoribus suis dictam Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Auri*, & quamlibet ejus Partem, de & super Personis Bonis mobilibus & immobilibus nostris, Hereditivisque & Successorum Communitatum Civium Opidanorum nostrorum, ubicumque tam per Terram quam per Mare Repertis, sine contradictione aut Resistance quacumque, liberè exigere, levare, capere, pollidere & detinere;

Renuntiantes in hac parte expressè, in vim Pacti, sub Nominibus & Qualitatibus quibus supra, omnibus & singulis tam Juris quam Facti Exceptionibus & Defensionibus, aliisque Juris & Facti Beneficiis, & generaliter omnium Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, Provocationibus & Beneficiis quibus contra Præmissa seu ipsorum aliqua Nos Jusare possemus seu aliis quomodolibet tueri, & præsertim Exceptioni Præmæ non Solvendæ per Principales Contrahentes vel eorum Parentes in Sponsalibus & Matrimoniiis aprofite, ac Juri dicenti generalem Renunciationem non valere nisi præcesserit specialis;

Provisio tamen quoddam, casu quod dictum Matrimonium inter præfatos *Principem Hispaniarum & Dominam Mariam* contrahatur & debitè solemnifetur, vel si per præfatum *Dominam Mariam* vel Parentes suos vel eorum aliquem aut alium quemcumque aut per Mortem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) aut per quemcumque alium Modum vel Eventum, præterquam per præfatum *Principem Hispaniarum* aut ejus

Partem, steterit quo minus dictum *Matrimonium* Locis, Terminis, Modisque & Formis, ut præfatur, contrahatur & solemnifetur, vel si prædicta *Summa Quinquaginta Millium Coronarum Auri* plenè fuerit soluta, præfentes nostræ Litteræ, tanquam Casus & Irrite nulliusque Efficacie aut Momenti, Nobis per præfatum *Regem Angliæ* ejusve Heredes & Succellores aut eorum Oratores vel Procuratores ad hoc deputatos bonè Fide Restituantur.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Præſentes Litteras nostras Patentes,

Nos, *Princeps, Comes, Barones & Domini* prædicti, manibus nostris signavimus, ac Sigillis Armorum nostrorum sigillavimus,

Nos verò, *Burgivagistri, Legiflatres, Scabini, Consules, Theſaurarii & Communitates* Villarum & Opidorum prædictorum, Sigillis communibus nostris fecimus communiri & communivimus.

Datum Die Quarta Mensis Maii, Anno Domini Milleſimo, Quingentesimo, Octavo.

Mechlinia.
Ziericxæ.
Middelb.
Amsterdamme.
Leydis.
Dordracum.
Nesport.
Courtray.
Tyre.
Bruges.
Antwerpen.
Bruxella.

Duodena prima Sigilla sunt cerâ nigrâ expressa, & pendent a cordis Pergamena.

Quæ sequuntur Quatuordecim, uno dempto, sunt cerâ rubrâ expressa, & pendent a Cordis Pergamena.

Haneton.
J. Lanveryn.
J. le Sauvage.
La Mouche de Veyre.
Berselle.
C. de Lalain.
F. de Croy.
J. de Luxembourg.
Nec Sign. nec Sigil.
D. Berghe.
J. de Luxembourg.
Frederik.
J. Degmont.
H. de Nassou.
Charles.

De

A. D. 1508.

Reg. 7.

De Concessione Cambiorum.

A. D. 1508.

Reg. 7.

A. D. 1508.

An. 23. R. 7.

Fol. 21.

R. 7. m. 2.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quod Nos, De Fidelitate & provida Circumspectione Dilecti *Petri Corsy* de Florentia Mercatoris plurimum confidentes,

Commisimus eidem *Petro* Custodiam & Appruamentum Incrementi Cambii, Escambii, & Recambii nostri, per quascumque Personas, ad partes externas, extra Regnum nostrum Angliæ, & a partibus externis quibuscumque, in idem Regnum nostrum fiendorum & escambiendorum; videlicet, de Tribus Denariis accrescend' & Nobis solvend' de & pro Escambio & Recambio cujuslibet Ducati Aurei, & juxta Ratam inde ultra unum Denarium de quolibet hujusmodi Ducato ante hæc tempora solvi consuet', ac ipsam Custodiam & Appruamentum Incrementi Cambii, Escambii, & Recambii predictorum Facimus & Constituimus per Præfentes,

Habendum & Occupandum Officium prædictum *per* *Petro* per Se vel per sufficientem Deputatum suum a Festo Purificationis Beate Mariæ Virginis ultimo præterito usque ad Festum Paschæ, quod erit in Anno Domini Milleesimo Quingentesimo nono,

Reddendo Nobis pro Custodia prædicta *Quardecenas & Quadragesima Libras tantum & non ultra per Annum* (videlicet) unam Medietatem ad Festum Sancti Michaelis Archangeli proximo futurum, & alteram inde Medietatem ad Festum Paschæ ex tunc proximo sequens, absque Compo aut aliquo alio Nobis inde reddendo seu solvendo,

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra, Dedimus & Concessimus per Præfentes *per* *Petro* omnes & omnimodas Forisfacturas, Penas pecuniarias, & De-

nariorum Summas quascumque, Nobis per quascumque Personas, ratione virtute seu vigore aliquorum Statutorum vel Ordinationum tempore Regis *Ricardi Secundi* Progenitoris nostri, aut tempore aliquorum aliorum Progenitorum sive Prædecessorum nostrorum nuper Regum Angliæ, aut in aliquo Parlamento nostro de Cambiis, Escambiis, vel Recambiis hujusmodi, aut de Securitate in hac parte in Cancelleriâ nostrâ inveniendâ, editorum sive ordinatorum, nobis infra tempus prædictum qualitercumque & quotienscumque forisfaciendas sive emergendas, & omne id quod ad Nos occasione præmissorum forisfieri aut pertinere poterit quovis modo in futurum,

Habendas & Percipiendas eisdem *Petro* & Assignato suo, tam per Manus quarumcumque Personarum hujusmodi Forisfacturas & Penas imposterum incurrere forisfacere contingentium, quàm per Manus Thesaurarii & Camerario- rum nostrorum de Scaccario pro tempore existentium, per Tallias de hujusmodi Forisfacturis super sola exhibitione harum Literarum nostrarum levandas, & visdem *Petro* & Assignato suo, de tempore in tempus, absque difficultate aliqua liberandas, absque aliquo Nobis pro forisfacturis illis solvendo;

Et quod expressa mentio de certitudine præmissorum in præmissis facta non existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione aut alia Re, Causâ, vel Materia quacumque, in aliquo non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo septimo Die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Episcopo Sarum de Pardonatione.

A. D. 1508.

An. 23. R. 7.

Fol. 23. R.

R. 7. m. 21.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quod Nos, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & libero Motu nostris, PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS, ac per Præfentes PARDONAVIMUS, REMITTIMUS, & RELAXAVIMUS Reverendo in Christo Patri *Edmundo Episcopo Sarum*, alias dicto *Edmundo Sarum Episcopo* nuper dicto *Edmundo Episcopo Herefordiæ*,

& quondam dicto *Edmundo Episcopo A. D. 1508. Rossens*, & antea dicto *Edmundo Andley Clerico*, seu quocumque alio Nominis, Cognomine, sive Additione Nominis aut Cognominis vel Dignitatis idem Episcopus censatur seu unquam nominabatur, omnimodas Offensas, Transgressiones, Mesprisiones, Contemptus, Negligentias, Conclamentas, Deceptiones, Falsitates, Impetitiones, aut alia Malefacta quacumque, ac omnimoda Foris-

A. D. 1508. Forisfacturis; Fines, Amerciamenta; Pœnas, Debita, & Deperdita adjudicanda sive adjudicanda, occasione Præmissorum seu aliquorum eorundem, per ipsum *Edmundum*, ante præsentem Diem qualitercumque facta, forisfacta, sive perpetrata, unde Punitio caderet in Demandam Debitam seu in Finem & Redemptionem, aut in alias Pœnas Pecuniarias, sive in Forisfacturam Bonorum & Cattallorum ipsius *Episcopi*, vel in Operationem Personæ suæ, Statutis, Actibus, sive Ordinationibus aliquibus in hujusmodi Casibus editis seu provisus, seu eorum aliquo, vel aliquâ aliâ Materis, Re, vel Causâ quacunque non obstantibus.

At etiam PARDONAVIMUS, REMISSIMUS, & RELAXAVIMUS eidem *Episcopo* omnimoda Offensas, Transgressiones,

Mesprisionses, Contemptus; Nelegentias, Concelementa, Deceptiones, Impepitiones, & alia Malefida quæcumque, per ipsum *Episcopum* ante præsentem Diem qualitercumque facta sive perpetrata, contra formam omnium & singulorum Statutorum de Laboratoribus, Servientibus, Mendicantibus, & Vacabundis, & de Signis & Liberatis Pannorum, Capiciorum, Retentionibus, & Promissis illicitis, & contra formam Statutorum & Ordinationum de Provisoribus, necnon de Placitis, Prosecutionibus; Sectis, seu Querelis in aliquâ Curia Christianitatis &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* secundo Die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Thoma Woolsey Dispensatio ad Tertium Incompatibile.

A. D. 1508. JULIUS EPISCOPUS, *Servus Servorum Dei*, Dilecto Filio *Thoma Waley* Rectori Parrochialis Ecclesiæ de *Lymyngton* Bathoniensis & Wellensis Diocesis Magistro in Artibus, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Litterarum Scientia, Vitæ ac Morum Honestas, aliisque laudabilia Probitatis & Virtutum Merita, super quibus apud Nos fidedigno commendaris Testimonio, Nos inducunt ut Te specialibus Favoribus & Gratiis prosequamur.

Dudum siquidem, felix Recordationis, *Alexander Papa Sextus* Prædecessor noster, Tecum ut unâ cum Parrochiali Ecclesiâ de *Lymyngton* Bathoniensis & Wellensis Diocesis, quam tunc ut asse-rebas obtinebas, unum & sine illis quæ-cumque alia Duo Curata seu aliâs invicem Incompatibilia Beneficia Ecclesiastica, etiam si Parrochiales Ecclesiæ vel tarum perpetuæ Vicariæ, Cantuariz, Liberæ Capellæ, Hospitalia, vel annualia Servitia Clericis Secularibus in Titulum perpetui Beneficii Ecclesiastici assignari solita, aut Dignitates, Personatus, Administrationes, vel Officia in Cathedralibus etiam Metropolitanis vel Collegiatis, & Dignitates ipsæ in Cathedralibus etiam Metropolitanis post Pontificales majores seu in Collegiatis Ecclesiis hujusmodi Principales, aut talia mixtim forent, & ad Dignitates, Personatus, Administrationes, vel Officia hujusmodi consueverint qui per Electionem assumi, eisque Cura imminet Animarum, si Tibi aliâs canonicè conferentur aut eligeris, præsentareris, vel aliâs assu-

reris ad illa & institueris in eis, recipere & simul quoad Viveres retinere, illaque simul vel successivè simpliciter vel ex causa Permutationis quotiens tibi placeret dimittere, & loco Dimissi vel Dimissorum aliud vel alia simile vel dissimile, aut similia vel dissimilia Beneficium seu Beneficia Ecclesiasticum vel Ecclesiastica, duo duntaxat Curata seu aliâs invicem Incompatibilia similiter recipere, & simul quoad viveres, ut præfetur retinere valeres, Apostolica Autoritate dispensavit, prout in ipsius *Alexandri* Prædecessoris Litteris desuper confectis plenius continetur,

Nos igitur, volentes Te, qui ut afferis dictam Ecclesiam de *Lymyngton* adhuc, necnon perpetuam Vicariam Parrochialis Ecclesiæ de *Lyde* Cantuarientis Diocesis ex dictâ Dispensatione obtines, præmissorum Meritorum tuorum intuitu, Favore prosequi Gratiz amplioris, Têque a quibusvis Excommunicationis Suspensionis & Interdicti aliisque Ecclesiasticis Sententiis Censuris & Pœnis, a Jure vel ab Homine quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet Innotatus existis, ad effectum Præsentium duntaxat consequendum, harum serie Absolventes & Absolutum fore censentes, necnon omnia & singula alia Beneficia Ecclesiastica sine Cura quæ obtines, ac cum Cura & sine Cura quæ expectas, necnon in quibus & ad quæ Jus Tibi quomodolibet competit, quæcumque quocumque & qualiacumque sint, eorundem ac Ecclesiæ de *Lymyngton* & Vicariæ de *Lyde*, hujusmodi Fru-

K k k
ctuum,

A. D. 1508.
Hen. 7.

Quum, Reddituum, & Proventuum ve-
ros annuos Valores Presentibus pro ex-
pressis habentes, tuis in hac parte Sup-
plicationibus inclinati, Tecum, ut unâ
cum Ecclesia de Lymyngton & Vicaria
de Lyde prædictis, seu sine illis cum
quibusvis aliis Duobus Incompatilibus
Beneficiis Ecclesiasticis, per Te dictæ
Dispensationis vigore pro tempore ob-
temis, quodcunque Tertium Curatum
seu aliâ Incompatibile Beneficium Ec-
clesiasticum, etiam si Parochialis Eccle-
sia vel ejus perpetua Vicaria aut Can-
taria, Libera Capella, Hospitale, vel
Annuale Servitium Clericis Seculari-
bus hujusmodi in Titulum perpetui Be-
neficii Ecclesiastici assignari solitum, aut
Dignitas, Personatus, Administratio, vel
Officium in Cathedrali etiam Metropolita-
na vel Collegiata, & Dignitas ipsa
in Cathedrali etiam Metropolitana post
Pontificalem major seu in Collegiata
Ecclesia hujusmodi Principalis fuerit, &
ad Dignitatem, Personatum, Admini-
strationem, vel Officium hujusmodi con-
sueverit quis per Electionem assumi, ei-
que Cura imminet Animarum, si Tibi
aliâs canonicè conferatur aut eligaris,
presenteris, vel aliâs assumaris ad Illud
& instituaris in eo, recipere & insimul
quoad Vixeris retinere, Illudque sim-
pliciter vel ex causa Permutationis quo-
tiens tibi placuerit dimittere, & loco di-
missi aliud simile vel dissimile Benefi-
cium Ecclesiasticum Curatum seu aliâs
Incompatibile similiter recipere, & dum-
modò inter illa Tria ultra quam Duz
Parochiales Ecclesie vel earum perpetu-
e Vicarie non existant, insimul quoad
Vixeris ut præsertur retinere liberè &
licite valeas; Generalis Concilii & qui-
busvis aliis Apostolicis, necnon bonæ
Memoriæ, O' Bonis & O' Johani olim in
Regno Angliæ Apostolicæ Sedis Lega-

torum, ac in Provincialibus & Sinodali-
bus Conciliis editis generalibus vel spe-
cialibus Constitutionibus & Ordinati-
onibus, Statutis quoque & Consuetudinibus
Ecclesie, in qua Tertium Beneficium
hujusmodi forsan fuerit, Juramento Con-
firmatione Apostolica vel quavis Firmi-
tate aliâ roboratis, ceterisque contrariis
nequaquam obstantibus, Auctoritate
Apostolica, Tenore Præsentiũ, de ub-
erioris Dono Gratiz Dispensamus; Pro-
viso quòd Tertium Beneficium hujus-
modi debitum propter non fraudetur
Obsequiis, & Animarum Cura in eo, si
qua illi imminet, nullatenus negli-
gatur.

Nulli ergo omnino Hominum liceat
hanc Paginam nostræ Absolutionis &
Dispensationis infringere &c.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum
Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo
Quingentesimo octavo, Prædie Kal. Aug-
usti, Pontificatus nostri Anno quinto.

An. L.
E. BALLOUS.
W. DE EUCKENNOUR.
G. DESATAZAN.
A. VINES.
A. DRA. EU.
P. TUBA.
F. BREGREY.
P. LANTOF.

RICARDUS.

Super Plicam,

D. DE COMITIBUS.

JULIUS PAPA SECUNDUS.

Sub Sigillo plumbeo pendente a Filo
sericis crocei rubicque colorum.

Pardonatio Episcopi Bangorien.

A. D. 1508.
An. 24. R. 7.
Fol. 24. R. 7.
P. 3. M. 4.

REX omnibus, ad quos &c. Sa-
lutem.
Sciatis quòd Nos, de Gratia
nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & me-
rito Motu nostris, PARDONAVIMUS,
REMISIMUS, & RELAXAVIMUS, ac per
Præsentes PARDONAVIMUS, REMITTIMUS,
& RELAXAVIMUS Johanni, Per-
missione Divinâ, Bangoriensî Episcopo,
aliâs dicto Johanni Abbati Monasterii
beate Mariæ de Prato Leycestre, aliâs
dicto Johanni Episcopo, Permissione Di-
vinâ, Bangoriensî ac Abbati Monasterii

beate Mariæ de Prato Leycestre, aliâs dicto
Johanni Penny, seu quocumque alio
Nominis idem Johannis confetur, omni-
moda Proditiones, Conclamenta eor-
undem, Murdra, Raprus Mulierum,
Felonias, Indictamenta, Præsentationes,
Deceptiones, Contemptus, Conclamen-
ta, Extortiones, Commothesas, Falstas,
Conspiraciones, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium
Quinto Idie Septembris.

Trajectum

A. D. 1508.

Nov. 7.

*Tractatus Matrimonii, ex parte Domine Ducissæ de Austria
& Burgundia, Confirmatio.*

A. D. 1508.

Nov. 7.

A. D. 1508.

Nov. 24. R. 7.

En Astorg.

Margareta de Austria & Burgundia DUCISSA, VIDUA Sabaudia, COMITISSA Basiaci & de Villaris, ac Patriarum Bressie, Vindicti, & Focigniaci, &c. DOMINA, universis & singulis harum nostrarum testimonio Litterarum Notum sit & manifestum,

Cum nuper,

Ad Dei Omnipotentis Laudem, & totius Christianæ Religionis Exaltationem,

Magnifici Spectabiles & Dilecti nostri, *Jacobus de Luxemburgo* Dominus de Fyennes Confanguineus noster Locumtenensque & Capitaneus Comitatum Flandriæ & Arthesii, *Johannes Dominus de Berghez*, Consiliarii & Chambellani Sacratissimi Domini *Maximiliani*, Dei gratiâ, Imperatoris Electi semper Augusti Domini & Genitoris nostri Metuendissimi ac Illustrissimi Domini *Caroli*, Dei gratiâ, PRINCIPIS Hispaniarum, ARCHIDUCIS Austriæ, &c. Domini & Nepotis nostri Honoratissimi, Militæque Aurei Velleris, *Laurentius de Gorrevode* Baro Monthanesii Gubernator Patriarum Bredie, *Johannes le Sauvage* Dominus de Scaubeka Miles Præficus Consularis Flandriæ, & *Philippus Hammeton* illorum Primus Secretarius & Audientarius, veluti eorum Dominorum Genitoris & Nepotis nostrorum Oratores, Procuratores, Commissarii, & Deputati ad id sufficienter instructi convenerint, tractaverint, & concluderint in Oppido Calixie, Die *Vicesimo primo Mensis Decembris nuper lapsæ*, cum Reverendo in Christo Patre, Magnificisque & Circumspectis Viris, Dominis *Ricardo Episcopo Wyntonienſi* Custode Privati Sigilli Serenissimi ac Potentissimi Principis, *Henrici*, Dei gratiâ, Regis Angliæ & Franciæ &c. Domini & Consanguinei nostri Honorandi, *Thoma de Sarrey* Theſaurario Angliæ, *Thoma Dockra* Priore Sancti Johannis Hierosolimitani in Angliâ, *Gilberto Talbot* Depositato Calixiæ, & *Nicolas West* Legum Doctore, Consiliarii, Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, & Deputatis ad hoc etiam Literis præfati Serenissimi Regis Angliæ sufficienter instructis, de & super Matrimonio & futuro Connubio, Deo & Sanctæ Matris Ecclesiæ faventibus, celebrando & consummando inter præfatum

Illustrissimum Dominum *Carolus Principem Hispaniarum, Archiducem Austriæ, &c.* Nepotem nostrum Honoratissimum ex una, & Illustrissimam ac Præclarissimam Principissam Dominam *Mariam* præfati Serenissimi Angliæ Regis Filiam ex alia, ac Dote, Dotalitio, Traductione, Pœnis, & aliis certis Conditionibus & Formis in Literis & Capitulationibus, per eosdem prænominatos Oratores utriusque Partis confectis, latius contentis & descriptis, ad quas debita in expediendi habetur relatio,

Cumque sit in eodem Tractatu, inter cætera, Cautum & Declaratum quòd Nos *Ducissa* prædicta, tanquam Amata dicti Domini Principis Nepotis nostri Honoratissimi, easdem Literas & Capitulationes Laudabimus & Confirmabimus infra tempus in eisdem Literis præfixum,

Cui quidem Tractatui & Capitulationi pro nostra Parte, ut par est, satisfacere volentes,

Omnia igitur & singula, per dictos Dominos, Oratores, Procuratores, Commissarios, & Deputatos utriusque Partis circa Præmissa gesta, narrata, & conclusa, ac in prædesignatis Literis seriatim descripta & contenta, Rata & Grata habentes, in quantum Nos attinet, Laudavimus, Ratificavimus, & Confirmavimus, Laudamusque, Ratificamus, & Confirmamus per Præfentes, ac Roboris Firmitatem perpetuò obtinere volumus & declaramus,

Promittentes, bonâ Fide nostrâ in Verbo Principisse, omnia & singula in dictis Literis & Capitulationibus contenta & descripta, in quantum Nos concernunt & concernere possunt, Rata, Grata, & Firma habere & invariabiliter observare, juxta dictorum Capitulorum Continentiam & Tenorem, illisque nullatenus per Nos aut Alium contravenire aut Contraire, vel venire volenti in aliquo consentire clam, palam, tacitè, vel expressè, sub Pœnis in dictis Literis & Capitulationibus adjectis,

Renunciantes purè & absolutè, & in vim Præfati, per Præfentes, omnibus & singulis tam Juris quàm Facti Exceptionibus & Defensionibus, aliisque Juris & Facti Beneficiis, & generaliter omnium Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, & Provocationibus, quibus

contra

A. D. 1508. contra Præmissa seu eorum aliqua Nos
 juvare possemus, seu aliàs quomodolibet
 tueri, & præsertim Juri dicenti genera-
 lem Renunciationem non valere nisi præ-
 cesserit specialis,

Supplentes etiam per Præsentes omnes
 & singulos tam Juris quam Facti Defec-
 tus, & præsertim si qui sint tales ra-
 tione Commissionis per Nos Commissariis
 nostris prædictis attributæ, si ad præ-
 dictum Tractatum, Nomine nostro, per
 Oratores nostros prædictos conclusum,
 in aliqua sui Parte Commissio nostra
 prædicta non satis ampla, aut aliter in-
 sufficiens videatur.

In quorum omnium & singularum
 Præmissorum Testimonium fecimus has
 Manus nostrâ signatas appensione Sigilli
 nostri communiti.

Dat. *Mediolani* Die primâ Mensis Oc-
 tobris, Anno Domini Millesimo Quin-
 gentesimo octavo.

MARGUERITE.

*Sub Sigillo prefate Margerete de Cerdâ
 rubicâ pendente a caudâ Pergamenti.*

Ejusdem Domine Ducissæ Obligatio pro Pœnalitate.

A. D. 1508.
 An. 24. H. 7.
 R. 2. Anteq.

Margareta de Austria & Burgun-
 dia DUCISSA, VIDUA Schar-
 dia, COMITISSA Baugiaci &
 de Villariis, ac Patriarum Bressie, Vandi,
 & Fontigniaci &c. DOMINA, univêrsis
 & singulis ad quorum Notitias præsen-
 tes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm in quodam Tractatu,
 De Datâ *Vicesimi primi Diei Mensis
 Decembris, Anno Domini Millesimo Quin-
 gesimo septimo,*

Inter Serenissimum Dominum Maxi-
 milianum, Divinâ favente Clementiâ,
Romanorum Imperatorem Electum tempore
 Augustum Dominum & Genitorem nos-
 trum Metuendissimum tanquam Avam
 Tutorémque & legitimum Administrato-
 rem Personæ & Bonorum Illustrissimi
 Principis Domini Caroli, Dei gratiâ,
 PRINCIPIS Hispaniarum, ARCHIDUCIS
 Austriae Domini & Nepotis nostri
 Honoratissimi, & præfatum Illustrissi-
 mum Principem Carolum de Auctoritate
 Consensu & Assensu præfati Domini
 Imperatoris Domini & Genitoris nostri
 Metuendissimi tanquam illius Avi Tu-
 torisque Administratoris prædicti, &
 Nos ut dicti Domini Principis Amytam,
 ex una, & Illustrissimum Excellentissi-
 mum & Potentissimum Principem Hen-
 ricum, Dei gratiâ, Regem Angliæ & Do-
 minum Hiberniæ Dominum & Consan-
 guineum nostrum Honoratissimum, Par-
 tibus ex alterâ,

Per Oratores distarum Partium hinc-
 inde sufficienter Auditorifatos, Constitutos,
 & Deputatos,

Pro Matrimonio inter dictum Domi-
 num Principem Hispaniarum Nepotem
 nostrum Honoratissimum & Serenissi-
 mum ac Præclarissimum Dominam Ma-
 riam dicti Regis Angliæ Filiam Consan-
 guineam nostram Censissimam, Deo Duce,
 habendo, contrahendo, & solemnifi-
 cando,

Nuper Convento, Concordato, & A. D. 1508.
 Concluso,

Et per eisdem Dominos Imperatorem,
 & Principem, ac eundem Angliæ Regem,
 Nos quoque, per suas & nostras distin-
 ctas & separatas Litteras Patentes, Mag-
 nis Sigillis eorundem ac nostro sigillatas
 & Manibus suis & nostris subscriptas,
 Confirmato, Ratificato, & Approbato,
 Inter cætera contineatur,

*Quod dictus Dominus Princeps Carolus,
 & dicta Domina Maria, infra
 Quadraginta Dies proximi & immediatè
 sequentes postquam dictus Dominus Princeps
 Hispaniarum Quartadecimum æta-
 tatis suæ Annos perimpleverit, Matri-
 monium per Verba de Præsenti realiter
 & cum effectu contrahet, & idem Matri-
 monium in facie Ecclesiæ debitè solemnifi-
 cabit, Locis, Terminis, Modisque &
 Formis in dictâ Tractatu specificatis,*

*Quodque præfatus Serenissimus Roma-
 norum Imperator & Princeps Hispaniarum
 prædicti, Nominibus & Auctoritatibus
 quibus supra, Obligabunt sese Heredesque
 & Successores suos, Regna, Patrias,
 Terras, & Dominiæ sua quæcumque,
 ac Bona sua omnia mobilia & immobilia
 præsentia & futura ubicunque fuerint
 reperta, necnon Personas & Bona
 omnium & singularum Subditorum suorum,
 cujuscumque Status, Gradus, aut
 Conditionis existent, præfata Regi Angliæ,
 sub Pœna Ducentarum & Quinguentarum
 Millium Coronarum Auri, quâ prædictum
 Matrimonium inter dictum Domi-
 num Principem Hispaniarum & Domi-
 nam Mariam, eum ad legitimam Nubendi
 ætatem pervenerint, debitum juxta
 formam dicti Tractatus fortiter effe-
 ctum,*

Nos quoque eandem & consimilem pro
 dictâ Summa subiremus Obligationem pro
 Nobis,

A. D. 1508. Nobis, Heredibusque & Successoribus nostris, Obligantes propterea Bona nostra quaecumque mobilia & immobilia presentis & futura, nos cum omnibus Subditis nostris & Personis ac Bonis nostrorum.

Quodque, si forte steterit per dictum Dominum Principem, vel Parentes suos, aut eorum aliquem, vel alium quemcumque, modum aut eventum, præterquam per præfatam Dominam Mariam, aut ejus Partem, vel per Mortem alterius dictorum Contractantium (quod Deus avertat) quominus dictum Matrimonium, per Verba de Præfenti, post completum Quartumdecimum Ætatis dicti Principis Hispaniarum Annos, ut præmittitur, contrahatur, & Modis, Terminis, Locis, & Formis in prædicto Tractatu contentis in facie Ecclesie debite solemniserit, tunc & in eo Casu dicti Domini Romanorum Imperator, & Hispaniarum Princeps Nomine & Auctoritate prædicta, Heredes & Successores sui, Nos quoque, dictam Summam Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri, & quamlibet ejus Partem, in Penam hujusmodi Repudiationis, dicto Regi Angliæ, Heredibus aut Successoribus suis sine dilatione aut excusatione quacumque solvere tenentur.

Quodque etiam liceret præfato Regi Angliæ, sive Heredibus & Successoribus, si dicta Summa Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri, & quamlibet ejus Partem, in Casu prædicto, modo & formis in dicto Tractatu contentis, non solvatur, eandem Summam Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri, & quamlibet ejus Partem, de & super Patrii, Terris, & Dominis nostris quibuscumque, ac Bonis nostris omnibus mobilibus & immobilibus presentibus & futuris, necnon de & super Personis & Bonis omnium & singulorum Subditorum nostrorum prædictorum, ac Heredum & Successorum nostrorum, ubicumque tam per Terram quam per Mare reperitis, sine Contradictione aut Resistencia quacumque, liberè exigere, levare, capere, possidere, & detinere.

Nos igitur, omnibus & singulis prædictis, Nomine nostro ꝑromissis concordatis & conclusis, satisfacere cupientes, Tenore Præsentium, OBLIGAMUS Nos, Heredes & Successores nostros, Patrias, Terras & Dominia nostra quaecumque, ac Bona nostra omnia mobilia & immobilia presentia & futura ubicumque fuerint reperta, necnon Personas & Bona omnium & singulorum Subditorum nostrorum, cujuscumque Status, Gradus,

aut Conditionis existant, præfato Regi Angliæ, Heredibus & Successoribus suis, in Ducentis Quinquaginta Millibus Coronarum Auri Nomine Præmæ, quod dictum Matrimonium inter dictum Dominum Principem Hispaniarum & Dominam Mariam, cum ad legitimam Nubendi Ætatem pervenerint, juxta formam dicti Tractatus debite periclitetur.

Et, si forte per eundem Principem steterit, aut per Parentes ejus, aut eorum aliquem, vel alium quemcumque, aut per quemcumque modum vel eventum, præterquam per præfatam Dominam Mariam, aut ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius Contractantium (quod Deus avertat) quominus dictum Matrimonium, per Verba de Præfenti, infra Quadringinta Dies, proximè & immediate sequentes post completum quartumdecimum Ætatis dicti Principis Hispaniarum Annos, Modis, Terminis, Locis & Formis in prædicto Tractatu specificatis & contentis, contrahatur & in facie Ecclesie debite solemniserit,

Tunc & in eo Casu, Nos RECOGNOSCIMUS ET FATEMUR per Præsentes Nos debere præfato Regi Angliæ dictam Summam Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri & ejus quamlibet Partem, Promittimusque per Præsentes quod Nos Heredes vel Successores nostri dictam Summam Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri, & quamlibet ejus Partem, dicto Regi Angliæ Hereditivè aut Successoribus suis, in Penam hujusmodi Repudiationis, sine dilatione aut excusatione quacumque, Solvemus Solvive faciemus,

Volimus insuper & per Præsentes Concedimus quòd, in Casu prædictæ Repudiationis & non Solutionis Summæ prædictæ, Licet præfato Regi Angliæ, sive Heredibus & Successoribus, dictam Summam Ducentarum & Quinquaginta Millium Coronarum Auri, & quamlibet ejus Partem, de & super Patrii, Terris, & Dominis nostris quibuscumque, ac de & super omnibus & singulis Bonis nostris mobilibus & immobilibus presentibus & futuris ubicumque reperitis, necnon de & super Personis & Bonis omnium & singulorum Subditorum nostrorum prædictorum, ubicumque tam per Terram quam per Mare reperitis, sine contradictione aut resistencia quacumque, liberè exigere, levare, capere, possidere, & detinere.

Renuntiantes, in hac parte, expressè & in vim Facti, omnibus & singulis tam Juris quam Facti Exceptionibus & Defensio-

A. D. 1508
 10x. 7. fensiomibus, nullisque Juris & Facti Beneficiis, & generaliter omnium Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, Provoocationibus & Beneficiis quibus contra Præmissa seu eorum aliquos Nos Juvarè possemus aut quomodolibet tueri, & præsertim Exceptioni Pœnæ non Solvendæ per Principales Contrahentes vel eorum Parentes in Sponsalibus & Matrimoniiis appositæ, & Juri dicenti generali Renunciationem non valere nisi præcefferit specialis;

Provisio tamen quòd, casu quo dictum Matrimonium inter dictum Dominum *Principem Hispanicarum* & Dominam *Mariam* contrahatur & debet solemnizetur, aut si per præfatam Dominam *Mariam*, vel suos Parentes, vel eorum aliquem, vel alium quemcumque, aut per Mortem alterius Contrahentium (quod Omnipotens avertat) aut per quemcumque alium Modum vel Eventum, præterquam per dictum *Principem Hispanicarum* aut Parentes suos, steterit quominus dictum Matrimonium, Locis, Terminis, Modisque & Formis, ut præfertur, contrahatur & solemnizetur, vel si dicta Summa Ducentarum & Quin-

quaginta Millium Coronarum Auri plene A. D. 1508.
 10x. 7. nè fuerit aliunde soluta, præsentis Literæ nostræ, tanquam Cassæ & Irrite nulliusque Efficaciæ aut Momenti, Nobis per præfatam *Angliæ Regem*, ejusve Hæredes & Successores, aut eorum Oratores vel Procuratores, ad hoc deputandos, bonâ Fide Restituantur sine Renitentia quacumque.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium fecimus his, Manu nostrâ signatas, appensione Sigilli nostri communari.

Datum *Mecelinia* Die primâ Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo octavo.

MARQUERITE.

Per Dominam *Ducissam prærentionatam*.

MARINE.

Sub Sigillo rubei coloris pendente a caudâ Pergamæna.

Obligatio Imperatoris per Se pro Pœnalitate.

A. D. 1508.
 An. 24. ff. 7.
 Ex Aulicis.

MAXIMILIANUS, Divinâ favente Clementiâ, Electus Romanorum IMPERATOR semper Augustus, ac *Germania, Hungaria, Dalmatia, Croatia, &c.* REX, ARCHIDUX *Austria, Dux Burgundia, Lotaringia, Brabantia, Stiria, Carinthia, Cariole, Limburgia, & Gbeldria, LANTGRAVIUS Alsatia, PRINCEPS Suevia, PALATINUS in Habsburg & Hanavia, COMES Burgundia, Flandria, Tyrolia, Goricæ, Artybesi, Hollandia, Zeelandia, Ferratis, Kiburgi, Navarra, & Durburgii, MARCHIO Sacri Romani Imperii super Anselm & Burgonia, DOMINUS Frisia, Marchie, Slevonica, Portugallia, Salinarum, & Meclimie, universis & singulis, ad quorum Notitias præsentis nostræ Literæ pervenerint, Salutem.*

Cùm in quodam Tractatu,

De Data *Vicentini* primâ Diei Mensis Decembris, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo Septimo,

Inter Nos *Maximilianum* tunc Regem nunc verò *Electum Romanorum Imperatorem*, tam ut Regem Romanorum quam ut Avum Paternum & legitimum Tutorem Gubernatorem & Administratorem Personæ & Bonorum *Serenissimi Principis*

Fili & Nepotis nostri *Carissimi Karoli*, A. D. 1508.
 Dei gratiâ, ARCHIDUCIS *Austria*, PRINCIPIS *Hispanicarum utriusque Iherusalem & Cæstia, &c.* ac præfatum *Karolum Archiducem & Principem Hispanicarum*, Auctoritate tamen & expressis Consensu & Assensu nostris tanquam Avi, Tutoris, & Gubernatoris prædicti, necnon Illustrissimam ac *Carissimam Filiam nostram Margaretam Austriæ & Burgundia Ducissam Viduam Sabaudia* ex unâ, & *Serenissimum Principem Henricum*, etiam Divinâ favente Clementiâ, *Angliæ & Franciæ Regem Dominum Hiberniæ &c.* Fratrem Consanguineum & Consanguineum nostrum *Carissimum, Partibus* ex alterâ,

Per Oratores nostros & suos hinc inde sufficienter auctorizatos, constitutos, & deputatos,

Pro Matrimonio, inter præfatam *Archiducem Austriæ Principem Hispanicarum* Filium & Nepotem nostrum & *Serenissimam Principissam Mariam præfati Regis Angliæ Filiam*, Deo Duce, habendo, contrahendo, & solemnizando,

Nepoti Convento, Concordato & Consensu,

Et per Nos ac præfatam *Regem Angliæ*, per nostras & suas distinctas & separatâs

A. D. 1508 paratas Literas Patentes, Magnis Sigillis nostris & suis sigillatas & Manibus nostris & suis subscriptas, Confirmato, Rationato, & Approbato, Inter cætera contineatur.

Quod præfatus Archidux & Princeps Karolus & præfata Principissa Maria Regi Angliæ Filia, infra Quadraginta Dies proxime & immediatè sequentes postquam dictas Archidux & Princeps Karolus Quartumdecimum Etatis sue perimpleverit Annum, Matrimonium per Verba de Præsenti realiter & cum effectu contraherent, & idem Matrimonium in facie Ecclesiæ debitè solemnifarent Locis, Terminis, Modisque & Formis in dicto Tractatu specificatis.

Quodque Nos Maximilianus Electus Imperator tam ut Romanorum Rex sive Imperator Nominè nostro proprio, quàm ut Avus, Paternus, Tutor, Cubernator, & Administrator legitimus Persona & Bonorum præfati Filii & Nepotis nostri Karoli Archiducis Austriae Principis Hispaniarum, &c. Obligaverimus Nos Heredes & Successores nostros, Regna, Patrias, Terras, & Dominia nostra quæcumque, ac Bona nostra omnia mobilia & immobilia præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, necnon Personas & Bona omnium & singulorum Subditorum nostrorum quæcumque Statùs, Gradùs, aut Conditionis existant, præfato Regi Angliæ, sub Pena Ducentarum & Quinguentarum Milium Coronarum Auri, quod prædictum Matrimonium inter prædictos Archiducem & Principem Karolum & Principissam Mariam Regis Angliæ Filiam, cum ad legitimam Nubendi Etatem pervenerint, debitum juxta formam dicti Tractatus sortiatur effectu.

Quodque, si forte steterit per præfatum Karolum Archiducem & Principem, vel Parentes suos, vel eorum aliquem, aut alium quemcumque, vel per quemcumque modum vel eventum, præterquam per præfatum Principissam Mariam dicti Regis Angliæ Filiam, aut ejus Partem, vel per Mortem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) quominus dictum Matrimonium, per Verba de Præsenti, post completum Quartumdecimum Etatis præfati Archiducis & Principis Annum ut pramittitur, contrahatur, & Modis, Terminis, Locis ac Formis, in suprascripto Tractatu contentis, in facie Ecclesiæ debitè solemnifaretur, tunc & in eo Casu Nos Maximilianus Electus Imperator prædictus, Heredes & Successores nostri, dictam Summam Ducentarum & Quinguentarum Milium Coronarum Auri, & quamlibet ejus Partem, in Pavam lu-

jusmodi Repudiationis, præfato Regi Angliæ Hereditivo aut Successoribus suis, sine Dilatione aut Excussatione quacumque solvere tenerentur.

Quodque etiam liceret præfato Regi Angliæ, suisve Hereditis & Successoribus, dictam Summam Ducentarum & Quinguentarum Milium Coronarum Auri, & quamlibet ejus Partem, in Casu quo modo & formè prædictæ & in dicto Tractatu contentis non solvatur, de & super Regnis, Patriis, Terris, & Dominiis nostris quibuscumque, ac Bonis nostris omnibus & singulis mobilibus & immobilibus præsentibus & futuris, necnon de & super Personis & Bonis omnium & singulorum Subditorum nostrorum, ubicumque tam per Terram quàm per Mare repertis, sine Contradictione aut Resistencia quacumque, liberè exigere, levare, capere, possidere & detinere,

Nos igitur, Maximilianus Electus Romanorum Imperator omnibus & singulis prædictis, Nonnè nostro promissis, concordatis, & conclusis, satisfacere cupientes, Tenore Præsentium, OBLIGAVIMUS Nos, Heredes & Successores nostros, Regna, Patrias, Terras, & Dominia nostra quæcumque, ac Bona nostra omnia mobilia & immobilia præsentia & futura ubicumque fuerint reperta, necnon Personas & Bona omnium & singulorum Subditorum nostrorum quæcumque Statùs, Gradùs, aut Conditionis existant, præfato Regi Angliæ, Heredibus & Successoribus suis, in Ducentis & Quinguentis Milibus Coronarum Auri, nomine poenæ, quod dictum Matrimonium inter præfatum Archiducem Principem Karolum & Dominam Mariam, cum ad legitimam Nubendi Etatem pervenerint, juxta formam dicti Tractatus, perficietur.

Et, si fortè steterit per præfatum Archiducem & Principem Karolum, per Nos, aut alios Parentes suos, aut eorum aliquem, aut alium quemcumque, aut per quemcumque modum vel eventum, præterquam per præfatum Principissam Mariam, aut ejus Partem, vel per Mortem naturalem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) quominus dictum Matrimonium, per Verba de Præsenti, infra Quadraginta Dies, proxime & immediatè sequentes post completum Quartumdecimum Etatis præfati Principis Karoli Annum, Modis, Terminis, Locis, & Formis in prædicto Tractatu specificatis & contentis, contrahatur, & in facie Ecclesiæ debitè solemnifetur, tunc & in eo Casu Nos Maximilianus Electus Romanorum Imperator

Re-

A. D. 1508. Recognoscimus & Fatemur, per Præsentes, Nos debere præfato Regi Angliæ dictam Summam Ducentarum & Quingenta Millium Coronarum Auri, & quamlibet ejus Partem; Promittimusque per Præsentes quòd Nos, Hæredes vel Successores nostri dictam Summam Ducentarum & Quingenta Millium Coronarum Auri, & quamlibet ejus Partem, dicto Regi Angliæ, Hæredibusve aut Successoribus suis, in Pœnam hujusmodi Repudiationis, sine dilatione aut excusatione quacumque solvemus solvive faciemus.

Volumus insuper & per Præsentes Concedimus quòd, in Casu prædictæ Repudiationis & non Solutionis Summæ prædictæ, licebit præfato Regi Angliæ, suisve Hæredibus & Successoribus, dictam Summam Ducentarum & Quingenta Millium Coronarum Auri, & quamlibet ejus Partem, de & super Regnis, Patriis, Terris, & Dominis nostris quibuscumque, ac de & super omnibus & singulis Bonis nostris mobilibus & immobilibus præsentibus & futuris ubicumque reperitis, necnon de & super Personis & Bonis omnium & singulorum Subditorum nostrorum prædictorum ubicumque per Terram & per Mare reperitis, sine Contradictione aut Resistentiâ quacumque, liberè exigere, levare, capere, possidere, & detinere;

Renunciantes, in hac parte, expressè & in vim Pacti, omnibus & singulis tam Juris quàm Facti Exceptionibus & Defensionibus, aliisque Juris & Facti Beneficiis, & generaliter omnium Legum & Canonum Appellationibus, Quærelis, Provoocationibus, & Beneficiis, quibus contra Pramissa seu eorum aliqua Nos juvare possimus aut quomodolibet tueri, & præsertim Exceptioni Pœnæ non solvendæ per Principales Contrahentes vel eorum Parentes in Sponsalibus & Matrimoniiis appositæ, & Juri dicenti

generalem Renunciationem non valere A. D. 1508. nisi præcesserit specialis;

Proviso tamen quòd, Casu quo dictum Matrimonium inter præfatos Principem Karolum & Mariam contrahatur & debite solemnizetur, aut si per præfatum Principissam Mariam, vel Parentes suos, vel eorum aliquem, aut alium quemcumque, aut per Mortem alterius Contrahentium (quod Deus avertat) aut per quemcumque alium modum vel eventum, præterquam per præfatum Principem Karolum, aut ejus Partes, steterit quominus dictum Matrimonium Locis, Terminis, Modisque & Formis, ut præfertur, contrahatur & solemnizetur, vel si dicta Summa Ducentarum & Quingenta Millium Coronarum Auri plenè fuerit soluta, præfates Litteræ nostræ, tanquam Cassæ & Irrite nulliusque Efficaciæ aut Momenti, Nobis per præfatum Regem Angliæ, ejusve Hæredes & Successores, aut eorum Oratores vel Procuratores ad hoc deputatos, bonâ Fide restituantur, omni dolo, astu, fraudèque semotis.

Harum Testimonio Litterarum Sigilli nostri appensione munitarum.

Datum In Oppido nostro Schoonhoven Die undecimo Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo octavo, Regnorum nostrorum Romani Vicefimo tertio, Hungariæ verò Decimo nono.

MAXIM.

Ad Mandatum Domini Imperatoris.

RENNIE.

Sub rubro Sigillo de Cera rubrâ & albâ Cera manitâ, Pyxide incluso, & pendente a cauda Pergamena.

Litteræ Pœnales pro Obligatione Imperatoris & Principis conjunctim.

A. D. 1508. **M**Aximilianus, Divinâ favente Clementiâ, Eleûs Romanorum IMPERATOR semper Augustus, ac Germania, Hungaria, Dalmatia, Croatia, &c. REX, & Karolus, Dei gratiâ, ARCHIDUCES Austria PRINCEPS Hispaniarum utriusque Cecilie & Jherusalem, DUCES Burgundia, Lethringia, Brabantia, Stiria, Karinthia, Carniola, Limburgia, Luxemburgia, & Gheldria, LANTGRAVI Alfatia, PRIN-

CIPES Zweveia, PALATINI in Habsburg A. D. 1508: & Hanovia, PRINCIPES & COMITES Burgundia, Flandria, Tyrolis, Goritia, Arthesia, Hollandia, Zeelandia, Ferratis, in Kieburg, Namurci, & Desburgis, MARCHIONES Sacri Romani Imperii super Anasam & Burgonia, DOMINI Frisia, Marchie, Slavonia, Portusacensis, Salinarum, & Mechlinia, universis & singulis, ad quorum Notitias præfates Litteræ pervenerint, Salutem.

A. D. 1708.
Nov. 7.

Cum in quodam Tractatu,
De Data *Vicesimi primi Diei Mensis*
Decembris, Anno Domini Millefimo,
Quingentesimo Septimo,

Inter Nos *Maximilianum* tunc Regem
nunc verò *Electum Romanorum Imperato-*
rem, tam ut Regem Romanorum quam ut
Avum Paternum ac legitimam Tutorem
Gubernatorem & Administratorem Per-
sonæ & Bonorum nostri *Karoli ARCHI-*
DUCIS Austriae, PRINCIPIS Hispaniarum
utriusq; Siciliae Iherosalem &c. ac Nos præfa-
tate tamen & expresso Consensu præfati
nostri tunc Regis nunc verò *Romanorum*
Imperatoris ut Avi, Tutoris, Gubernato-
ris, & Administratoris prædicti, *ARCHI-*
DUCIS Austriae, DUCIS Burgundiae,
Brabantiae, &c. COMITIS Habisburgen-
&c. Flandriae, Arthefii, &c. DOMINI
Sclavoniae, Mecliniæ, &c. necnon
Illustrissimam ac Carissimam Filiam no-
stri Imperatoris & Amitam nostri Archi-
ducis & Principis *Margaretam Austriae*
& Burgundiae &c. Ducissam Viduam Se-
bandiae ex unâ, & Serenissimum Princi-
pem *Henricum,* Divinâ favente Clemen-
tiâ, *Angliae Regem Dominum Hibernia*
Fratrem Confederatum & Consanguin-
um nostri Imperatoris, Dominum &
Socerum nostri Archiducis & Principis
Carissimum, Partibus ex alterâ,

Per Oratores nostros & suos hincin-
dè sufficienter autorisatos, constitutos,
& deputatos,

Pro Matrimonio, inter Nos præfa-
tum *Karolum Archiducem & Principem*
& Serenissimam Principissam Dominam
Mariam præfati Regis Angliae Filiam,
Deo Duce, habendo, contrahendo, &
solempnifando,

Nuper Convento, Concordato & Con-
cluso,

Et per Nos Imperatorem Archiducem
Principem Hispaniarum & Filiam & A-
mitam nostrum prænominatam & præfa-
tum Regem Angliae, per nostras & suas
distinctas & separatas Litteras Patentes,
Magnis Sigillis nostris & suis sigillatas
& Manibus nostris & suis subscriptas,
Confirmato, Ratificato, & Approbato,
Inter cætera contineatur.

Quod Nos Archidux Austriae Prin-
ceps Hispaniarum &c. & præfata Do-
mina *Maria Regis Angliae Filia, nostris-*
que Archiducis & Principis Hispaniarum
Leobardis Carissimæ, infra Quadragesima
Dies proximè & immediatè sequentes post-
quam Nos dictus Archidux & Princeps
Quartandecimum Mæstis nostræ
pleverimus Annum, Matrimonium per
Verba de Presenti realiter & cum effectu

contraheremus, & idem Matrimonium A. D. 1709.
in facie Ecclesie debitè solemnizemus,
Lacis, Terminis, Modisque & Formis in
dicto Tractatu specificatis,

Quodque Nos Imperator tam ut Romani-
corum Rex sive Imperator Nominem nostro
proprio, quàm ut Avus paternus, Tutor,
Gubernator, & Administrator legit-
timus Personæ & Bonorum præfati nostri
Karoli Archiducis & Principis, quàm et-
tiam Nos Karolus Nominem proprio
Auctoritate tamen & expresso Consensu &
Assensu nostri Imperatoris ut Avi paterni,
Tutoris, Gubernatoris, & Admini-
stratoris prædicti, Obligaverimus Nos Hære-
des & Successores nostros, Regna, Pa-
trias, Terras, & Dominia nostra quæ-
cumque, ac Bona nostra omnia mobilia
& immobilia presentia & futura ubique-
que fuerint reportata, necnon Personas & Bo-
na omnium & singulorum Subditorum no-
strorum cujuscumque Status, Gradûs, aut
Conditionis existant, præfato Regi An-
glia, sub Pena Ducentarum & Quin-
quaginta Millium Coronarum Auri, quod
prædictum Matrimonium inter Nos Prin-
cipem Hispaniarum prædictam & prædi-
ctam Dominam Mariam Angliam, cum
ad legitimam Nubendi Etatem perve-
nerimus, debitum, juxta formam dicti
Tractatus sortiatur effectum,

Quod, si forte fieret per Nos Impe-
ratorem, & Nos Karolum Archi-
ducem &c. per Parentes nostros, vel
eorum aliquem, aut alium quemcumque,
aut per quemcumque modum vel eventum,
præterquam per præfatum Dominam Ma-
riam, aut ejus Partem, vel per Mortem
alterius nostrum Contrahentium (quod Deus
avertat) quominus dictum Matrimonium,
per Verba de Presenti, post completam Quar-
tandecimum Mæstis nostri Principis *Ka-*
roli Annum, ut præmittitur, contrahatur,
& Modis, Terminis, Lacis ac Formis,
in suprascripto Tractatu contentis, in Facie
Ecclesie debitè solemnifietur, tunc &
in eo Casu Nos, Imperator & Nos Karolus
præfati, Hæredes & Successores nostri, di-
ctam Summam Ducentarum & Quinquag-
inta Millium Coronarum Auri, &
quælibet ejus Partem, in Penam hujus-
modi Repudiationis, dicto Regi An-
glia, Hæredibusve aut Successoribus suis,
sine Dilatione aut Excussatione quacumque
solvere teneremur,

Quodque etiam liceret præfato Regi
Anglia, suisve Hæredibus & Successoribus,
dictam Summam Ducentarum & Quin-
quaginta Millium Coronarum Auri, &
quælibet ejus Partem, in Casu quo, modo
& formâ in dicto Tractatu contentis, non
solvatur, de & super Regnis, Patriis, Ter-
ris, & Dominis nostris & cujusque No-
strum

A. D. 1508 *strum quibuscumque, ac Bonis nostris omni-
bus & singularibus mobilibus & immobilibus
Nov. 7. presentibus & futuris, necnon de & super
Personis & Bonis omnium & singularum
Subditorum nostrorum prædictorum ac He-
redum & Successorum nostrorum ubicumque,
tam per Terram quam per Mare reperitis, si-
ne Contradictione aut Resistencia quacun-
que, liberè exigere, levare, capere, possi-
dere & detinere.*

Nos igitur, *Imperator*, tam pro No-
bis quam pro Avus paternus, Tutor,
legittimus Gubernator, & Administrator
Personæ & Bonorum præfati nostri *Karoli
Archiducis Austrie Principis Hispaniarum*
&c. Nos etiam idem *Archidux
& Princeps*, pro Nobis Auctoritate tam-
en & expresso Consensu & Assensu
nostri *Imperatoris* Avo paterni, Tutoris,
Gubernatoris & Administratoris præ-
dicti, omnibus & singulis prædictis,
Nominis nostro & utriusque Nostrum
promissis, concordatis, & conclusis, fati-
sificare cupentes, Tenore Præsentium,
OBLITO AMITIS Nos, Hæredes & Successores
nostros, Regna, Patrias, Terras, &
Dominia nostra quæcumque, ac Bona no-
stra omnia mobilia & immobilia præsen-
tia & futura ubicumque fuerint reperta,
necnon Personas & Bona omnium & sin-
gularum Subditorum nostrorum cujus-
cumque; Statûs, Gradûs, aut Conditionis
existent, præfato *Regi Angliæ*, Hære-
dibus & Successoribus suis, in *Ducatus
& Quinquaginta Milibus Coronarum Auri*,
nomine penæ, quòd dictum Matrimo-
nium inter prænominatum *Karolum*
Archiducem & Principem & dictam *Do-
minam Mariam*, cum ad legitimum Nu-
bendi Ætatem pervenerimus, juxta for-
mam dicti Tractatûs, debitè perficietur,

Et, si fortè steterit per Nos *Imperato-
rem*, per Nos *Karolum*, vel Parentes
nostros, aut Nostrum aliquem, aut
alium quemcumque, aut per quemcum-
que modum vel eventum, præterquam
per præfatum *Dominam Mariam*, aut e-
jus Partem, vel per Mortem naturalem
alterius nostrum Contrahentium (quod
Deus avertat) quominus dictum Matrimo-
nium, per Verba de Præfenti, infra
Quadragesima Dies, proximè & im-
mediatè sequentes totum completum Quar-
tumdecimum nostri *Karoli* Ætatis An-
num, Modis, Terminis, Locis, & For-
nis in prædicto Tractatu specificatis &
contentis, contrahatur, & in facie Ec-
clesiæ debitè solemnizetur, tunc & in
eo Casu Nos *Imperator* tanquam Inspe-
rator & etiam tanquam Avus paternus,
Tutor, legitimus Gubernator, & Ad-
ministratores Personæ & Bonorum supra-

dicti nostri *Karoli* Archiducis & Principis
Nov. 7. &c. Nos verò idem *Karolus* Aucto-
ritate & expresso Consensu & Assensu
nostri *Imperatoris* Avi paterni, Tutoris,
Gubernatoris, & Administratoris præ-
dicti, *Recognoscimus & Fatemur*, per Præ-
sentes, Nos debere præfato *Regi Angliæ*
dictam Summam *Ducatarum & Quin-
quaginta Milium Coronarum Auri*, & quam-
libet ejus Partem, Promittimusque per
Præsentes quòd Nos, Hæredes vel Suc-
cessores nostri dictam Summam *Ducen-
tarum & Quinquaginta Milium Corone-
tarum Auri*, & quamlibet ejus Partem, dic-
to *Regi Angliæ*, Hæredibusve aut Suc-
cessoribus suis, in Penam hujusmodi
Repositionis, sine dilatione aut excu-
satione quæcumque solvemus solvive fa-
ciemus,

Volumus insuper & per Præsentes
Concedimus quòd, in Casu prædictæ
Repudiationis & non Solutionis Summæ
prædictæ, licebit præfato *Regi Angliæ*,
sive Hæredibus aut Successoribus, dic-
tam Summam *Ducatarum & Quinquaginta
Millium Coronarum Auri*, & quam-
libet ejus Partem, de & super Regnis,
Patriis, Terris, & Dominis nostris qui-
buscumque, ac de & super omnibus &
singulis Bonis nostris mobilibus & im-
mobilibus presentibus & futuris ubicum-
que reperitis, necnon de & super Per-
sonis & Bonis omnium & singularum
Subditorum nostrorum prædictorum ubi-
cumque per Terram & per Mare re-
peritis, sine Contradictione aut Resistencia
quæcumque, liberè exigere, levare,
capere, possidere, & detinere;

Renunciantes, in hac parte, expressè
& in vim Facti, omnibus & singulis tam
Juris quam Facti Exceptionibus & De-
fensionibus, aliisque Juris & Facti Be-
neficiis, & generaliter omnium Legum
& Canonum Appellationibus, Querelis,
Provocationibus, & Beneficiis, quibus
contra Præmissa seu eorum aliqua Nos
juvare possemus seu aliàs quomodolibet
trahi, & præfatum Exceptioni Penæ non
solvendæ per Principales Contrahentes
vel eorum Parentes in Sponsalibus &
Matrimonii appositæ, ac Juri dicenti
generalem Renunciationem non valere
nisi præcesserit specialis;

Provisio tamen quòd, Casu quo di-
ctum Matrimonium inter Nos præfatos
Karolum Archiducem Austriæ Principem
Hispaniarum &c. & dictam *Do-
minam Mariam* contrahatur & debi-
tè solemnizetur, aut si per præfatum
Dominam Mariam, vel Parentes suos,
vel eorum aliquem, aut alium quem-
cumque, aut per Mortem alterius no-
strum Contrahentium (quod Deus aver-
tat)

A. D. 1508. (nt) aut per quemcumque alium modum vel eventum, præterquam per Nos præfatos Imperatorem vel Principem Hispaniarum, aut ex nostrâ Parte, steterit quominus dictum Matrimonium Locis, Terminis, Modisque & Formis, ut præfertur, contrahatur & solemnizetur, vel si dicta Summa Ducenarum & Quinguenta Milium Coronarum Auri plene fuerit soluta, præfentes Litteræ nostræ, tanquam Casæ & Irrite nulliusque Efficaciæ aut Momenti, Nobis per præfatum Regem Angliæ, ejusve Hæredes & Successores, aut eorum Oratores vel Procuratores ad hoc deputatos, bonâ Fide restituuntur, omni dolo, fraudeque semotis.

Harum Testimonio Litterarum Sigil-

li nostri appensione mutatarum.

A. D. 1508.

MAXIM.
CHARLES.

Per Dominos Imperatorem & Archiducem.

RENNER.

Sub Sigillo de Cera rubra.

Commissio Generalis ad Tradendum & Recipiendum Tractatus memoratos.

A. D. 1508.

As. 26. N. 7.

Ex Austriæ.

Maximilianus, divina favente Clementiâ, Electus Romanorum Imperator semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croatiae, &c. REX, & Carolus, Dei gratiâ, ARCHIDUCES Austriae, PRINCEPS Hispaniarum utriusque Siciliae & Iherusalem, DUCES Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantiæ, Stiriae, Carinthiæ, Carniolæ, Limburgiæ, Lucemburgiæ, & Gbeltriæ, LANTORAVII Alsatia, PRINCEPS Suetiæ, PALATINI in Hebsburg & Hannoniæ, PRINCEPES & COMITES Burgundiæ, Flandriæ, Tyrolis, Griciæ, Arthesiæ, Hollandiæ, Zelandiæ, Ferris in Kiburgi, Namurci, & Durburgi, MARCHIONES Sacri Romani Imperii, super Anasum & Burgoniæ, DOMINI Frisiæ, Marchiæ, Sclavoniæ, Pertusmanni, Salinarum, & Mecliniæ, Recognoscimus & Notum facimus Tenore Præfectorum Universis,

Cum aliis Nobiles Fideles Nobis Dilecti Jacobus de Luxemburgo Dominus de Fiennes Confangineus Locumtenens & Gubernator noster Comitatum Flandriæ & Arthesii, Johannes Dominus de Berghes super Zomam & de Wallham, Consiliarii & Chambellani nostri, ac Milites Ordinis nostri Aurei Velleris, Laurentius de Gorreodo Baro Monthanensiu, Gubernator Bressiæ, Johannes le Sauvage Miles, Præsides Flandriæ, & Philippus Hæneton Audienciararius & Secretarius noster, Consiliarii, Oratores, & Commissarii nostri per Nos nuper ad Serenissimum Principem Dominum Henricum Regem Angliæ, & Dominum Hiberniæ, Fratrem, Consanguineum, &

Confederatum nostrum Carissimum missi & deputati, vigore Maodati per Nos ipsis traditi, quemdam Tractatum Matrimonii inter Nos Karolum Archiducem Austriæ, Principem Hispaniarum &c. supradictum, & serenissimum Dominam Mariam, prædicti Serenissimi Domini Regis Angliæ Filiam Carissimum tractaverint, Amicitiasque Considerationes antiquas renovaverint, & cum quibusdam Capitulis & Articulis concluderint atque firmaverint, Literasque desuper & Sigilla nostro nomine dederint,

Nosque, eosdem Tractatus deinde Ratiificantes, similiter Literas & Sigilla desuper dederimus,

Et io eisdem Tractatibus & Litteris, iuter cætera, contineatur,

Quod non solum omnes & singule Litteræ Obligatorie utriusque Partis prædictarum, verum etiam omnes & singula Litteræ prædictorum Tractatum Confirmatorie, de quibus in eodem Tractatu fit mentio, in debitâ & sufficienti forma expedite Commissariis utriusque Partis hinc inde ad hoc debitâ autoritate in Civitate Londoniensi ante Festum Pasche novissimè lapsam, & ante Adventum Oratorum pro Sponsalibus tractandis & solemnizandis in Regnum Angliæ, expediri & tradi debuissent; Nos quoque Karolus Archidux Austriæ, Princeps Hispaniarum, &c. per Oratores vel Oratores, Commissarium vel Commissarios, Procuratorem vel Procuratores, nostrum vel nostras, autoritatem vel autoritates, & constitutum vel constitutas,

atque

A. D. 1508.
Nov. 7.

atque ad præfatam Serenissimam Dominam Mariam, dicti Regis Angliæ Filiam, in Regnum Angliæ missam vel missas, Sponsas per Verbonas hoc apta extra Eßum Pasche proxime lapsam, circa duobus Apostolicæ & Imperiali Auctoritatibus Notariis, & Testibus ad hoc specialiter vocatis atque rogatis, cum eadem Dominâ Mariâ realiter contraheremus & cum effectu,

Verùm cum Præmissa, Loco & Tempore conventis & tractatis, tam ob supervenientem Gravem Ægritudinem Serenissimo Domino Regi Angliæ prædicto (a quâ nunc, Deo dante, optimè convalescit) quàm ob alia legitima Impedimenta nostra per neutram Partium adimpleri potuerint, sed Terminum prædictum usque quoque duxerimus inter Nos ipsas Partes bonis Respectibus Prorogandum,

Hinc idè, hujusmodi Articulus & Capitula firmiter & inconcusè observare in omnibus cupientes & intendentes,

Ac de Fide, Industriâ, & Circumspectione Nobilium, Honorabilium, Devotorum, ac Fidelium Nobis Dilectorum *Johannis* Domini de Bergis super Zomam & de Waltham Camerarii nostri & Militis Ordinis nostri Aurei Velleris, *Laurentii de Gorrenoda* Baronis Montanensis, Gubernatoris Breßiæ, *Sigismundi Pilong* utriusque Juris Doctoris propter Mellinum, *Johannis le Sauvage* Militis Domini de Scabecca Præsidis Consularis nostri Flandriæ, *Andree de Burgo*, *Georgii de Thamsfike* Præpositi de Cassel, Consiliariorum nostrorum, & *Rigidii Vandamme* Secretarii nostri plenam gerentes fiduciam,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos fecimus, Creamus, Constituimus, atque Ordinavimus, & Tenore Præsentium, Facimus, Creamus, Constituimus, atque Ordinamus;

Dantes & Concedentes eisdem, vel ad minus Quatuor vel Tribus ex eis, plenam per Præsentes Potestatem & Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, ita tamen quòd Specialitas Generalitati non deroget, nec è contra, pro Nobis & Nominibus nostris, videlicet, Nominè nostri *Maximiliani* Electi Romanorum Imperatoris, tam pro Nobis & Nominè nostro proprio, quàm Tutorio nomine, & tanquam Avo paterno, & legitimo Governatore, & Administratore Personæ & Bonorum nostri *Caroli* Archiducis Principis Hispaniarum, &c. & Nominè nostri *Karoli*, Auctoritate & expresso Consensu nostri *Maxi-*

miliani Electi Romanorum Imperatoris, ut A. D. 1508.
Nov. 7.
Avi, & Tutoris supra dicti, hujusmodi Articulus seu Capitulum de Literis Confirmatoris, Obligatoris, & aliis in dictis Tractatibus declaratis, hinc inde, ut præfertur, Tradendi, Expediendi, Exequendi, Perficiendi, & ad effectum Deducendi, ipsisque Literas debità & in validâ formâ confectas, in dicto Articulo seu Articulis designatas, tam generales quam speciales, & etiam nostras ac Nobilium & Oppidorum Obligatorias requisitas, Oratori vel Oratoribus dicti *Angliæ Regis* super hoc autorisato vel autorisatis, in Civitate Londoniensi realiter & cum effectu vice nostrâ Tradendi, Deliberandi, & Expediendi, Consimilemque Literas ab eodem Rege *Angliæ*, Illustrissimoque Principe *Walliæ* ejus Filio, & suis Nobilibus & Oppidis in eodem Tractatu designatis, eisdem vice nostrâ tradi & deliberari Petendi, Recipiendique, & Quietantiam de Receptâ Faciendi,

De Sponsalibusque prædictis invicem Tradendi & Concludendi, Illaque per præfatos Commissarios & Oratores nostros, vel aliquos ex ipsis, & quemlibet ipsorum in solidum, quos ad Infra scripta specialiter duntaxat vice nostri *Karoli* modo prædicto constitutum & deputatum, per Verba ad hoc apta & secundum continentiam dicti Tractatus, coram Duobus Apostolicæ & Imperiali Auctoritatibus Notariis, & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, cum eadem Dominâ *Mariâ* Nominè nostri *Karoli* Archiducis Austriæ Principis Hispaniarum &c. realiter Contrahendi, & cum effectu sponsalique ipsa Solemnifandi, & Juramentum in his requisitum in Animam nostram Præstandi, & alia Faciendi prout melius & convenientius de Jure fieri poterit,

Omniaque & singula circa Executionem & Solemnificationem hujusmodi Sponsaliorum necessaria & opportuna, & quæ de Jure vel Consuetudine in hujusmodi actu Sponsaliorum requiruntur, vel fieri consueverunt, Dicendi & Exequendi, Gerendique & Exercenti quæ Nosmet faceremus, si præfentes & personaliter interessemus, etiam si talia forent, quæ de se Mandatum exigent magis speciale, quàm Præsentibus sit expressum,

Ac insuper pro Nobis, Auctoritate Consensu & Assensu quibus supra, specialiter & expressè Renunciandi Beneficio cujuscunque Restitutionis in integrum de Jure, Consuetudine vel Statuto Minoribus concessio, quòd Nos *Imperator* non tumus Tutor, quòd Onus Tuteliæ in Nos non assumpturum, aut Tuteliæ

A. D. 1508. Tutelæ vel Administrationi non immifcuerimus, Exceptioni Contractûs in rem & utilitatem Pupilli non fifti & gefli, Exceptioni Rei non fic Gefte, necnon Legibus Statutis & Confuetudinibus Tutoris realem & perfonalem Præfentiam in Cauûs & Negotiis Pupillum tangentibus requirentibus & exigentibus, fimulati Contractûs, & generaliter omnibus Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, Provocationibus, Exceptionibus & Defenfionibus, & aliis Juris & Facti Beneficiis quibufcûmq; purè, spontè & abfolutè in Scriptis, & in vim Paûi realiter & cum effectu Renunciandi, Declarantes infuper, & spontè Confentientes per expreffa, quòd omnia & fingula, per eofdem Procuratores noftros fupranominatos & quemlibet ipforum in folidum circa Solemnifationem Sponfalium Modo prædicto & in vim præfentis Mandati fienda, gerenda, & exercenda, tanti Roboris & Efficacitè in quocûmq; Judicio vel alibi fint & effe debeant, prout & fi eadem omnia infra tempus, in difto Tractatu expreffum, facta & concluda fuiffent.

Promittentes bonâ Fide noftre, ac in Verbo noftro Cafaræo, & Principis, Nos Ratum, Gratum, atque Firmum

habituros, id totum & quicquid per dictos Oratores, Commiffarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos noftros, feu Quatuor aut Tres ex eis, aut unum ipforum ex Ducibus prænomînatis, pro Solemnifatione Sponfaliorum ad implendâ, Actum, Gefum, feu Procuratum fuerit in Præmiſſis ſeu aliquo Præmiſſorum.

In cujus rei Teftimonium has noſtras præfentes Litteras Sigillo noftro, quo Nos Maximilianus Romanorum Imperator Electus & Princeps Karolus in Negotiis noſtris communiter Nos tangentibus uti confuevimus, communiri juſſimus.

Datum in Opido noſtro Scoononen, Die undecimo Menſis Octobris, Anno Domini Millefimo, Quingentefimo octavo, Regnorum noſtrorum Romanorum Vicentimo tertio, Hungariæ verò Decimo nono.

MAXIM.

PER DOMINOS,
IMPERATOREM,
Et ARCHIDUCEM.

RENNEZ.

Sub Sigillo prædiûorum Imperatoris & Principis de cerâ rubrà alba infixâ pendente a cauda Pergamentæ.

Super Matrimonio ſapediûto, Obligatio Domini d'Arſchot, de Pœnalitate.

A. D. 1508. *Guillaume de Croy Seigneur de Chier- nes d'Arſchot &c. Chivalier de l'Ordre de la Thoifon d'Or, Conſeiller & Chambellan de l'Empereur, & de mon Trefredoubte Seigneur Monſieur l'Archiduc d'Autric, Prince des Eſpaignes &c. Chief de leurs Finances, & Gouverneur de Namur, a tous ceulx qui ces præfentes Lettres verront Salut.*

Comme, par la Traictè de Mariage, n'agaires pourparle, accorde, & conclu, en la Ville de Calays, par les Ambaſſadeurs des diz Seigneurs Empereur, & Archiduc, & les Deputez & Commis de Trefhaut, Trefexcellent, & Trefpuiſſant Prince Henry Roy d'Angleterre, entre mon dit Seigneur l'Archiduc d'une Part, & Trefhaute & Puiſſant Princeſſe Madame Marie, Fille du dit Seigneur Roy d'Angleterre d'autre, pour plus grant Surete d'icellui Mariage, foit, entre autres Chofes, Dit, Ordonne, & Conclu,

Que aucuns Nobles, & autres bons Perſonnages en Nombre de Quinze, & avec eulx Douze bonnes Villes de Pais

de par deca denoumez, es Lettres du dit Traictè, ſe Obligeront envers le dit Seigneur Roy d'Angleterre, ſes Heirs, & ayans Cauſe, en la Payne de Cincquante Mil Eſcus d'Or, a payer icelle Somme au dit Seigneur le Roy, ſes dix Heirs, & ayans Cauſe, oultre & par deſſus autres Deux Cets Cincquante Mil Eſcus d'Or, es quelz l'Empereur & mon dit Seigneur ſont auſſi Obligez envers Lui, en cas que mon dit Seigneur venu a l'Eaige de Quatorze Ans, icellui Seigneur ne vouliſt proceder au parfaire le Conſommation du dit Mariage, & que icellui Mariage par ſa faulte ou par quelconque Cauſe procedans de ſon coſte ne fuſt Conſomme & Accomply icelle Payne de Cincquante Mil Eſcus d'Or, le dit Seigneur Roy d'Angleterre, ſes dix Heirs & ayans Cauſe, pourroit & pourroient au dit cas, & en de Faulte de Payement d'icelle, lever & reconquer de r les Biens meubles & immobles des diz Quinze Perſonnages, & Douze bonnes Villes en ce Obligez, quelque part qu'il les pourroit au pourroient trouver par Mer, ou par Terre, realment & de fait

N n n

A. D. 1508.

A. D. 1508 *sans contradiction ou réplique quelconque*, Ainsi que le tout est plus à plain contenu & déclaré ou Trezieme Article du dit Traicte de ce faisant mention.

Et il soit que le dit Seigneur Empereur Nous ait presentement requis, comme l'un des diz Quinze Personnaiges denommez du colte de Lui & de mon dit Seigneur le Prince, voulloir sur ce bailler nostre Soele & Obligation en tel Cas pertemens.

SAVOIR FAISONS que nous, desirans de tout nostre Cœur l'accomplissement du dit Mariage, & vueillans en ce & toutes autres Choses obeyr au dit Seigneur Empereur, avons Promis & Promectons de Bonne Foy par ces Presentes, que mon dit Seigneur l'Archiduc, venu au dit Eaige de Quatorze Ans, s'il advenoit, que Dieu ne vueille, que icellui Seigneur ne voullist lors proceder au Parfait & Consumation du dit Mariage, ou que par sa Faulte, ou par quelqueque autre Cause procedans de son Coste le dit Mariage n'estoit Consumme & Accomply, Nous en ce Cas survivrons avec les autres Personnaiges, & bonnes Villes denommez de la Part de l'Empereur, & icellui Seigneur, comme dit est, au dit Seigneur Roy d'Angleterre, ou a ses diz Hoyrs & ayans Cause, la dite Somme de Cinquante Mil Escuz d'Or, Consentant & Accordant per ceptes, que le dit Seigneur Roy d'Angleterre, ou ses diz Hoyrs, & ayans Cause, ou dit Cas, & en suite de Payment

d'icelle Somme puissent & pourront Lever, Exiger, Recouvrer, & Retenir nostre Part & Portion d'icelle Somme de Cinquante Mil Escuz d'Or de & sur nos Biens meubles & immeubles, tout ainsi qu'il seroit & pourroit faire ou mesme Cas sur les Biens des diz autres Personnaiges & bonnes Villes pareillement en ce Obligez, le tout selon la forme & teneur du dit Traicte de Mariage, & des Lettres Obligatoires sur ce faites, & donnees par les autres Obligez dessus nommez, Obligeant quant a ce tous & quelzconques nos de Biens presens & avenir, quelque part qu'ilz soient scituez & gisans.

Et Renoncant a tous Droictz, Loix, Coustumes, Franchises, & Exemptions, & autres Choses quelzconques, dont Nous nous pourrions ayder ou dessendre contre la Teneur de ces dites Presentes, au prejudice du dit Seigneur Roy d'Angleterre, ou ses diz Hoyrs & Ayans Cause, & mesme au Droit disant generale Renoncacion non valoir se l'especial ne procede.

En Tesmoing de ce Nous avons signe ces Presentes de nostre nom, & a icellui fait medre nostre Seel le xii. jour d'Octobre l'An Mil, Cing, Cens, & huit.

G. DE CROY.

Sub Sigillo presati Domini de Cerâ, rubrâ, pendente a cordâ pergamena.

Super Solempnizatione Sponsaliorum Commissio specialis.

A. D. 1508. **M**AXIMILIANUS, Divina favente Clementia, Electus Romanorum IMPERATOR semper Augustus, ac Germanie, Hungarie, Dalmatie, Croatiae, &c. REX, & Karatum, Dei gratia, ARCHIDUCUS Austriae, PRINCEPS Hispaniarum, utriusque Siciliae, Iherusalem, &c. DUCES Burgundiae, Lotharingiae, Brabantiae, Stiriae, Carinthiae, Carniole, Limburgiae, Luxemburgiae & Gibelridiae, LANTGRAVIUS Alsatie, PRINCEPES Sveciae, PALATINUS in Hebrurg. & Haunaviae, PRINCIPES & COMITES Burgundiae, Flandriae, Tyrolis, Garicie, Arthesii, Hollandiae, Zeelandiae, Ferraris in Kiburgi, Nemuci, & Duxburgii, MARCHIONES Sacri Romani Imperii super Anasani & Burgoniae, DOMINI Frijsae, Merobiae, Slavonicae, Pertusinae, Salinarum, & Mecliboniae, Recognoscimus & Notum facimus, Teno-

re Praesentium, Universis.

A. D. 1508.

Cum aliis, Nobilibus Fideles Nobis Dilecti, Jacobus de Luxemburgo Dominus de Fienes Conanguineus noster Locumtenens & Gubernator generalis Comitatum nostrorum Flandriae & Arthesii, Johannes Dominus de Bergis super Zoemam & de Walham, Cambellani nostri ac Milites Ordinis nostri Aurei Velleris, Laurentius de Gorreodo Baro Monthanensis, Gubernator Bressiae, Johannes de Savoie Miles Dominus de Scabeuca Praefes Consulatus nostri Flandriae, & Philippus Haneton Primus Secretarius & Audientiaris noster, Consularii Oratores & Commissarii nostri, per Nos nuper ad Serenissimum Principem Dominum Henricum Regem Angliae & Dominum Hiberniae Fratrem Conanguineum & Confederatum nostrum Certissimum missi & Deputati, vigore Mandati

A. D. 1708. dati per Nos ipsi traditi, quemdam Tractatum Matrimonii inter Nos Karolum Archiducem Austriæ Principem Hispaniarum &c. supradictum & Serenissimam Dominam Mariam prædicti Serenissimi Domini Regis Angliæ Filiam Carissimam tractaverint, & cum quibusdam Capitulis & Articulis concluderint atque firmauerint, Litterasque desuper & Sigilla nostri nomine dederint,

Notque, eundem Tractatum Capitula & Articulos deinde Ratificantes, similiter Litteras & Sigilla desuper dederimus.

Et in eisdem Tractatu Litteris & Capitulis, inter cætera, continetur,

Quod Nos præfatus Karolus Archidux Austriæ Princeps Hispaniarum &c. per Oratorem vel Oratorem, Commissarium vel Commissarium, Procuratorem vel Procuratorem, nostrum vel nostros, Auctoritatem vel Auctoritatem, & Constitutum vel Constitutum, atque ad præfatum Serenissimam Dominam Mariam dicti Regis Angliæ Filiam in Regnum Angliæ missum vel missos, Sponsalia, per Verba ad hoc apta, circa Festum Paschæ proxime lapsurum, coram Duobus Apostolicis & Imperiali Auctoritatibus Notariis & Testibus, ad hoc specialiter vocatis & Rogatis, cum eadem Dominam Mariam realiter Contraheremus & cum effectu,

Verum cum Præmissa, Loco & Tempore convenis & tractata, tam ob supervenientem Gravem Ægritudinem Serenissimo Domino Regi Angliæ prædicto (a qua nunc, Deo dante, optime convaluit) quam ob alia legitima Impedimenta nostra, per neutram Partium adimpleri potuerunt, sed Terminum prædictum usque quoque duxerimus inter Nos Ipsas Partes bonis Respectibus Prorogandum.

Hinc est quòd Nos,

Hujusmodi Tractatum Matrimonii & omnia quæ in eisdem Tractatu Capitulis & Articulis continentur firmiter & inconcusse observare in omnibus cupientes & incedentes, ac de Fide Industria & Circumspectione Nobilis & Fidelis Nobis Dilecti præfati scilicet Johannis Domini de Bergia super Zomam & de Walham Camerarii & Militiæ Ordinis nostri Aurei Velleris plenam gerentes fiduciam,

Ipsam nostrum verum & indubitatum Commissarium, Oratorem, Procuratorem, Factorem & Deputatum Fecimus, Creavimus, Constituimus atque Ordinavimus, & Tenore Præsentium Facimus, Creamus, Constituimus & Ordinavimus,

Dantes & Concedentes eidem plenam, A. D. 1708. per præfentes, Potestatem, Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale; ita tamen quòd Specialitas Generalitati non deroget, nec è contra, pro Nobis & nominibus nostris (videlicet) Nominis Maximiliani Romanorum Imperatoris Electi tam pro Nobis & Nominis nostro proprio tamque Imperatore Romanorum quam Tutorio Nominis & tanquam Avvo paterno & legitimo Gubernatore & Administratore Personæ & Bonorum Neptolæ nostri Karoli Archiducis Austriæ, &c. & Nominis nostri Karoli prædicti Archiducis Austriæ Principis Hispaniarum &c. Auctoritate & expresso Consensu nostri Maximiliani Romanorum Imperatoris Electi ut Avi & Tutoris supradicti, hujusmodi Articulum seu Capitulum Exequendi, Perficiendi & ad effectum Deducendi, Sponsaliaque prædicta per Verba ad hoc apta coram Duobus Apostolicis & Imperiali Auctoritatibus Notariis & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis cum eadem Dominam Mariam Nominis nostri Karoli Archiducis Austriæ Principis Hispaniarum &c. realiter Contrahendi & cum effectu, Sponsaliaque ipsa Solemnitandi, prout melius & convenientius de Jure fieri poterit,

Omnisque & singula, circa Executionem & Solemnitacionem hujusmodi Sponsaliorum necessaria & oportuna, & quæ de Jure vel Consuetudine in hujusmodi Actu Sponsaliorum requiruntur vel heri consueverunt, Faciendi, Dicendi & Exequendi, Gerendique & Exercenti, quæ Nosmet faceremus si præfentes & personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ de se Mandatum exigent inagis speciale quam Præsentibus sit expressum,

Ac insuper pro Nobis, Auctoritate Consensu & Assensu quibus supra, specialiter & expressè Renunciandi Beneficio cujuscumque Restitutionis in integrum, de Jure Consuetudine vel Statuto Minoribus concessio, quòd Nos Imperator non sumus Tutor aut quòd non sumus solus vel insolidum Tutor quòd Onus Tutelæ in Nos non assumpserimus aut Tutelæ vel Administrationi Nos non immiscuerimus, Exceptioni Contractus in Rem & Utilitatem Pupilli non facti & gesti, Exceptioni Rei non sic Gestæ, necnon Legibus, Statutis & Consuetudinibus Tutoris realem & personalem Præsentiam in Causis & Negotiis, Pupillum tangentibus, sequentibus & exigentibus, Simulati Contractus, & generaliter omnibus Legum & Canonum Appellationibus, Querelis, Provo-

A. D. 1708.
Hinc. 7.

A. D. 1708.
Hinc. 7.

A. D. 1508. Provectionibus, Exceptionibus & Defensionibus, & aliis Juris & Facti Beneficiis quibuscumque purè, sponte & absolute in Scriptis & in vim Pacti realiter & cum effectu Renunciandi,

Nov. 7.

Promittentes, bonâ Fide nostrâ ac in verbo nostro Cæsario & Principis, Nos Ratum, Gratum atque Firmum habituros id totum & quicquid per dictum Dominum *Johannem de Bergis* Oratorem, Commissarium, Procuratorem, Nuncium & Deputatum nostrum Actum, Gestum seu Procuratum fuerit in Præmissis seu aliquo Præmissorum.

In cujus Rei Testimonium has nostras præsentem Literas Sigillo nostro, quo Nos *Maximilianus* Romanorum Imperator Electus & Princeps *Karolus* in Negotiis nostris communiter Nos tangen-

ribus uti consuevimus, communiti jussimus.

A. D. 1508.

Nov. 7.

Datum in *Breda* vicefimâ septimâ Die Mensis Octobris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo octavo, Regnorum verò nostri Imperatoris, videlicet, Germaniæ Vicefimo tertio & Hungariæ &c. Decimo nono.

MAXIM.
CHARLES.

Per Dominos, Imperatorem & Archiducem.

RENNER.

Sub Sigillo de cerâ rubè.

Acquiescentia pro Anno Censu Franciæ.

A. D. 1508.

An. 24. M. 7.

Febr. 24.

R. 7. m. 2.

REX unversis & singulis, ad quos &c. Salutem.

Scitis Nos *Recepisse & Habuisse*, Die consecutionis Præsentium, ab Illustrissimo Fratre & Consanguineo nostro Rege *Ladovico Gallorum Principe*, per Manus

apud Villam nostram *Calesii*, *Viginti & quinque Millia Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco *Viginti Solidos Turonenses* valente) Nobis primo Die Mensis *Novembris*, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo octavo solvi debitorum, qui erat unus Terminus pro Parte Solutionis *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* per, perhennis memoriæ, Regem *Carolus* novissimè Defunctum Nobis debitarum & solvendarum, prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi Regis *Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis apud *Stapulas supra Mare Tertii* Die Mensis *Novembris*, & per eundem Consanguineum nostrum Regem *Carolus* sub Magno suo Sigillo apud *Monsi*. bus *Sextadecimâ* Die *Decembris* extunc proximò sequente Confirmatas, necnon suis Literis superinde Obligatoris, Datis apud *Amboys* *Tertiadecimâ* Die ejusdem Mensis *Decembris*, Anno Domini Millefimo *Quadringentesimo Nonagesimo* secundo, plenissimè liquet,

Quas quidem Literas ac omnia & singula contenta in eisdem Illustrissimus Princeps Rex *Ladovicus* Consanguineus noster auctoritatus pro Se, Hæredibus, & Assignatis suis Approbavit, Ratificavit, & Confirmavit,

Atque ad fidelem & debitam So-

lutionem & Satisfactionem Residui & A. D. 1508.

Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* Loco & Terminis, in Literis dicti nuper Regis *Caroli* Prædecessoris sui specificatis, non modò per Literas suas Patentes Magno suo Sigillo munitis & Mano suâ subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum super Papam*, unâ cum Decreto de prædictis Solutionibus sub *Pæna Camere Apostolicæ* Observandis, Approbatas & Confirmatas, Se, Hæredesq; & Successores suos astinxit & submisit, prout in Literis suis desuper consecutis (quarum Data est *Parisius* *Quaradecimâ* Die Mensis *Julii*, Anno Domini Millefimo *Quadringentesimo Nonagesimo octavo*) plenius continetur, verum etiam per alia Scripta sub *Pæna Excommunicationis* latæ Sententiæ se obligavit,

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis Auri* factum Nobis pro Terminò prædicto fideliter esse Solutum, & eundem Fratrem & Consanguineum nostrum Regem *Ladovicum* Hæredesque suos superinde fore Quietos & exinde plenè Exoneratos.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Quinto Die *Novembris*.

Fuit Commissio,
Directa,
Gilberto Talbot Militi Deputato Villæ nostræ *Calesii*,
Richardo Carewe Militi Locumtenenti Castri nostri *Calesii*,

Hugoni

A. D. 1508. *Hugoni Conway* Militi Theſaurario noſtro Ville prædictæ,
Johanni Wilbire Militi Contrarotulatorei ejuſdem Ville,
Waltero Calpeper Armigero,
 Et *Johanni Meantys* Clerico,
 Quinque, Quatuor vel Tribus eorum,

ad Recipiendum prædictam Summam A. D. 1508.
Viginti & quinque Millium Francorum prædictorum, Domino noſtro Regi *Primo Die Novembris Anno Domini Millesimo Quingentesimo sexto* debitorum & ſolvendorum in forma conſueſta.

De Pardonatione pro Episcopo Dunelm.

A. D. 1508. **R**EX omnibus, ad quos &c. Salu-
 tem.
 Sciatſis quòd Nos, de Gracia noſtra ſpeciali, ac ex certa Scientia & mero Motu noſtris, PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS, ac per Præſentes PARDONAVIMUS, REMITTIMUS, & RELAXAVIMUS Venerabili in Chriſto Patri *Chriſtoſoro Dunelmienſi Episcopo*, aliàs dicto *Chriſtoſoro Durſme Episcopo*, aliàs dicto *Chriſtoſoro Baynbrig Clerico* nuper Cuſtodi Rotulorum & Recordorum Cancellariæ noſtræ, aliàs dicto *Chriſtoſoro Baynbrig* nuper *Archidiacono Surria*, aliàs dicto *Chriſtoſoro Baynbrig Clerico* uni Executorum Teſtamenti *Thoma* nuper *Wintonienſis Episcopi*, aliàs dicti *Thoma* nuper *Episcopi Sarum*, aliàs dicti *Thoma* nuper *Meneven. Episcopi* ſeu quocumque alio Nomine ſive Additione Nominis vel Dignitatis idem nuper *Thomas* in Vita ſua cenſebatur, ſeu quocumque alio Nomine ſeu Dignitate idem *Chriſtoſorus* cenſeatur, omnimoda Meſpſiones, Conclamata, Offenſis, Tranſgreſſiones, Contemptus, Omiſſio-

nes, Negligentias, Ignorantias, Felonias, Contumelias, Impetitiones, Deceptiones, Extortiones, Imbraciaras, indebitas Prolationes Verborum, Manutentiones, Cambipartias, Falſitates, Allegantias, Captiones Feodorum vel Regardorum aut Denariorum Summas, ac alia Malefacta quæcumque, per ipſum *Chriſtoſorum* & per prædictum *Thomam* & alterum eorum aut præſentem Diem qualitercumque facta, habita ſive perpetrata.

Necnon Foriſfacturas, Rupturas, Violationes, Tranſgreſſiones, Offenſas & alia Malefacta quæcumque, tam per ipſum *Chriſtoſorum* quam per ipſum *Thomam* in Vita ſua facta ſive perpetrata, contra formam quorundam Statutorum, Actuum, Ordinationum, Provisionum, &c.

Teſte Rege apud *Westmonaſterium* undecimo Die Novembris.

Per ipſum Regem.

Pro Episcopo Ciceſtren.

A. D. 1508. **R**EX omnibus, ad quos &c. Salu-
 tem.
 Sciatſis quòd Nos, de Gracia noſtra ſpeciali, ac ex certa Scientia & mero Motu noſtris. Dedimus & Concedimus, ac per Præſentes Damus & Concedimus Venerabili in Chriſto Patri *Roberto Ciceſtrenſi Episcopo* omnia & ſingula Exitus & Proſueca, Firmas, Redditus, Reventiones, Jura, Avantagia, Commoditates, Feodi, Firmas & alia Emolumenta quæcumque, cum omnibus & ſingulis ſuis pertinentiis & dependentiis, omnium & ſingularum Caſtrorum, Dominiorum, Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, Hundredorum, Villarum, Villatarum, Hamlettorum, Molendinorum, Vivariorum, Piſcariarum, Paſturarum, Morarum, Mariſcorum, Foreſtarum, Chacearum, Parcorum, Warennarum, Communium, Vaſtorum, Purpeſtu-

rarum, Boſcorum, Feriarum, Mercato-
 rum, Tolnetarum, Officiorum, Viſuum Franciplegii, Letarum Curiarum, Libertatum, Franchetiarum, Eſcaetarum, Feodorum Militum, Servitiorum, Wardorum, Maritagiorum, Releviorum, Herietorum, Cuſtumarum & Cuſuetudinum, Tenementum tam Liberiorum quam Nativorum, ac Sectarum & Servitiorum eorumdem Tenementum, ac omnium aliarum Rerum Poſſeſſionum & Hereditamentorum quorundam Temporalium Episcopatus Ciceſtrenſis, ſeu eidem Episcopatu vel Temporalibus Episcopatus illius quovismodo pertinentia ſive ſpectantia, ac omnimodas Advocatones Eccleſiarum, Abbatiarum, Prioratum, Collegiorum, Hoſpitalium, Præbendarum, Cantuarum, Heremitagiorum, Liberarum Cellarum, & aliorum Beneficiorum Ecclē-

A. D. 1508. clefialticorum quorumcunque de Advocatione Episcopatus prædicti quovismodo contingentes five emergentes, per Nos ante præsentem Diem minimò Collatas Datas five Præsentatas,

Quæ ad Nos pertinent seu pertinere debent aut in Manibus nostris existunt seu existere debent ratione vel causa ultimæ Vacationis Episcopatus illius hucusque quovismodo provenientia, crescentia, emergentia five contingentia,

Habenda, Levanda, Percipienda, Retinenda, Gaudenda, Utenda & Possi-

denda omnia & singula Præmissa, cum A. D. 1508. eorum Juribus & Pertinentiis univ-
Nov. 7.
Nov. 7.
ersis, eidem Episcopo a Festo Sancti Michaelis Archangeli, Anno Regni nostri vicefimo tertio, hucusque, tam per Manus suas & Ministrorum suorum proprias, quam per Manus omnium & singulorum nunc & nuper Eſcatorum, Vicecomitum, Custodum, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicefimo Die Novembris.

Per ipsum Regem.

Commissio Maximiliani Romanorum Imperatoris ad Impignorandum Jocale vocatum le Rich Fleur de Lys.

A. D. 1508.

Nov. 24. H. 7.

Ex Antogr.

Maximilianus, Divinâ favente Clementiâ, Electus Romanorum IMPERATOR semper Augustus, ac Hungaria, Dalmatia, Croatia, &c. REX, & Karolus, eadem gratiâ, ARCHIDUCES Austria PRINCEPS Hispaniarum utriusque Cecilie & Jherusalem, DUCES Burgundia, Lotharingia, Brabantia, Stiria, Carinthia, Carniola, Limburgia, & Gbeldria, COMITES Habiburgu. Flandria, Trolia, Arthefa, & Burgundia, PALATINI & Hanovia, LANGRAVII Alſatia, PRINCEPES Zuevia, MARCHIONES Burgonia & Sacri Romani Imperii, Hollandia, Zelandia, Ferratis, Kiburgi, Namurci, & Zutphania COMITES, DOMINI Fria, Marchie, Sclavonia, Portugaonia, Salinarum, & Meclinia, Dilecto & Fideli Consiliario ac Regi Amorum nostrorum Thome Ysaac dicto Thoisson d'Or, Salutem.

Cum,

Pro sublevandis quamplurimis gravissimis Oneribus, ac etiam diminuendis & restringendis excessivis & superfluis Expenſis, in quibus præcipuè Nos Karolus & hæ nostræ Patriæ inferiores, per Afflictionem & diuturnam, proh dolor! Continuationem Guerrarum & aliter, pro præfenti sumus constituti, necnon pro Licentiandis & Solvendis pluribus ex Armigeris & Militibus nostris tam Equestribus quam Pedestribus, quorum Servitio hætenus usi sumus, & quampluribus aliis considerandis que hic enarrare superfluum atque supervacaneum esset,

Necessarium Nobis visum sit oportere in promptu & subito reperire & recuperare quandam bonam & magnam Summam Pecuniarum,

Cumque, pluribus & diversis Mediis A. D. 1508. desuper excogitatis, non inveniimus
Nov. 7.
Medium magis promptum nec expediens quam per viam Mutui, & pro Mutuo recuperando Impignorationem facere aliquorum nostrorum Jocalium,

Hinc est quòd Nos, hiis consideratis, bono, maturo, & deliberato Consilio super eisdem habito, Nos Maximilianus Auctoritate nostrâ tanquam Avus paternus, legitimusque Tutor, Governator, & Administrator Personæ & Bonorum nostri Karoli Archiducis Austria Principis Hispaniarum, Nos quoque Karolus præfatus de expressis Consensu & Assensu nostri Maximiliani Romanorum Imperatoris Electi ut Avi & Tutoris supradicti, mandamus districte ferique Tibi per Præsentes præcipimus quatinus indilate, hiis visis, omnibus Excusationibus & aliis Negotiis postpositis, te transferas in Oppido nostro Bruxellensi, vel alibi ubi opus fuerit,

Et illic recipias a Dilecto & Fideli Consiliario & Custode sive Theſaurario Glenodiorum & Jocilium nostrorum Theoderico de Hestvoelde Scutifero illud sumptuosum & pretiosum Jocale seu Glenodium (videlicet) Lilium, le Rich Fleur de Lis vulgariter nuncupatum,

Quòdque Jocale sive Glenodium tecum deferas, & cum eodem quantò celerius poteris ad Angliam Te transferas,

Cumque ibidem applicueris, Carissimum ac Dilectissimum Fratrem & Consanguineum nostri Imperatoris, & Socrum & Dominum Præhonorandum nostri Karoli, Regem Angliæ accedas, illicque vel ad Manus tuas, vel Deputatorum suorum, pro Securitate Summæ Quinquaginta Milium Coronarum Auri

A. D. 1508.
Nov. 7.
boni Valoris & iusti Ponderis, quam Summam præfatus Frater & Confanguineus nostri *Maximiliani* Dominus verò & Socer Perhonorandus nostri *Karoli Rex Angliæ* benivolè liberalique Animo mutuare Nobis propiisit, præfatum Joale & Clenodio Nomine nostro Impignores Tradas & Deliberes,

Eandem quoque Summam *Quingenta Milium Coronarum Auri* Nomine & Vice nostris recipias,

Litteras quoque de Summa & Pecunia recepta Tradas & Conficias,

Ac insuper cum præfato *Rege Angliæ* Fratre & Confanguineo nostri *Maximiliani*, Domino & Socero perhonorando nostri *Karoli*, ejusve Deputato vel Deputatis de Terminis sive Terminis, de Summa & Mutuo prædictis restitucendis, necnon de Joale & Clenodio præfacto Exonerando & Recuperando Communices Tractes Convenias & Concludas, desuperque Litteras tuas, Nomine nostro & pro Obligatione utriusque Nostrum necessarias, etiam Tradas & Conficias, similes quoque Litteras ab eodem Fratre, Confanguineo, Domino, & Socero nostro *Rege Angliæ*, pro Restitutione Pignoris, in Restituendo Mutuo Terminis sive Terminis super hiis advisiandis & concludendis, petas exigas & recipias, omniâque & singula supradicta & que circa hæc requirentur & forent necessaria Agendi, Tractandi, Faciendi, Concludendi, Promittendi, & Obligandi,

Nos *Maximilianus* Electus Romanorum Imperator tanquam Avus paternus, Tutor, & Administrator legitimus Personæ & Bonorum nostri *Karoli* Archiducis Austriæ Principis Hispania-

rum &c. Nos quoque idem *Karolus* de A. D. 1508.
Nov. 7.
expressis Consensu & Assensu nostri *Maximiliani* Avi & Tutoris supradicti, Damas & Concedimus Tibi per eandem nostras præfentes Litteras Mandatum expressum & speciale, cum Autoritate & Potestate plenaria & sufficienti, promittimusque in Bonâ Fide & Verbis Cæsareo & Principis, omnia que per Te in hiis Acta, Gestâ, Tractata, Concluda, & Promissa forent vel fuerint habere & tenere Grata, Rata, atque Firma, illaque inviolabiliter observare, nunquam contra eadem dicere, facere, ire, nec dici, iri, vel fieri faciemus, permittemus, neque consentiemus.

In cujus Rei Testimonium has nostras Litteras Manibus nostris propriis subnavimus, Sigilloque nostro, quo Nos *Maximilianus* Romanorum Imperator Electus, Nos quoque *Karolus* Archidux Austriæ Princeps Hispaniarum, in Negotiis communiter Nos tangentibus, uti consuevimus, communiri iussimus.

Datum in *Oppido nostro Liere* Die vicessimâ septimâ Mensis Novembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo octavo, Regnorum verò nostrorum Imperatoris Germaniæ (videlicet) vicissimo tertio, Hungariæ autem decimo nono.

Per Dominos, Imperatorem & Archiepiscopum.

RENNER.

Sub rubro sigillo, alio Cera superimposita, pendente a canda Pergamena.

De Restitutionibus Temporalium pro Archiepiscopo Eborum.

A. D. 1508.
Nov. 24. R. 7.

REX Eboracensi suo in Comitatu Eborum, Salutem.
Cum Dominus Summus Pontifex, super vacante Ecclesiâ Cathedrali Eborum, per Mortem, bonæ Memorie, *Thomæ ultimi Archiepiscopi ejusdem Ecclesiæ*, Venerabilem in Christo Patrem *Cristoforum*, super *Dunelmensem Episcopum*, a Vinculo, quo eidem Ecclesiæ *Dunelmensi*, cui tunc præerat, tenebatur, absolverit, & Ipsum ad dictam Ecclesiam Eborum transfulerit, ipsiusque in Archiepiscopum dictæ Ecclesiæ Eborum præfecerit & Pastorem, sicut per Litteras Bullatas ipsius Domini Summi Pontificis, Nobis indè directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd idem *Archiepiscopus*, sic A. D. 1508.
ad dictam Ecclesiam Eborum Translatus, omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Litteris Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratias nostras humiliter se submit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Archiepiscopi*, sic ad eandem Ecclesiam Eborum Translati, & Temporalia Archiepiscopatus illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et idè Tibi Præcipimus quòd eidem *Archiepiscopo*, sic ad eandem Ecclesiam Eborum Translato, Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivâ tuâ, sine

A. D. 1508. sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuslibet.
Nov. 7.

Teste Rege apud *Westmonasterium* duodecimo Die Decembris.

Confimilia Brevia diriguntur Eſcautori-
bus ſubſcriptis, in Comitibus ſub-
ſcriptis, ſub eadem Datâ; videli-
cet,

Eſcautori Regis in Com. Notyngh.
Eſcautori Regis in Com. Lincoln.

Eſcautori Regis in Com. Midd. A. D. 1508
Eſcautori Regis in Com. Northumb.
Eſcautori Regis in Com. Glouc. ac Mars-
ebii Wallie eidem Comitatu adjac-
centibus. Nov. 7.

Dilecti Regis Majori Civitatis ſue
Eborum ac Eſcautori ſuo in eadem
Civitate.

Dilecti Regis Majori Villa ſue de
Kyngeſton ſuper Hull ac Eſcautori
ſuo in eadem Villa.

Et Mandatum eſt Militibus, &c.

De Reſtitutione Temporalium pro Epifcopo Ciceſtren.

A. D. 1508.
Nov. 24. R. 7.
Ibid. m. 17.
R. EX Eſcautori ſuo in Comita-
tibus Surriæ & Suffexiæ, Sa-
lutem.

Cùm Dominus *Sanctus Pontifex* Venerabilem Patrem *Robertum*, ſuper *Epifcopum Menevenſem*, a vinculo, quo eidem Eccleſiæ Menevenſi, cui tunc præerat, tenebatur, abſolverit, & Ipſum ad Eccleſiam Ciceſtrenſem, vacantem per Tranſlationem Venerabilis Patris *Richardi ſuper Epifcopi* ejuſdem Epifcopatus Ciceſtrenſis, tranſulerit, ipſumque in Epifcopum dictæ Eccleſiæ Ciceſtrenſis præfecerit & Paſtorem, ſicut per Literas Bullatas ipſius Domini *Sancti Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis conſtat.

Nos,

Pro eo quòd idem *Robertus*, ſic ad dictam Eccleſiam Ciceſtrenſem Tranſlatus, omnibus & ſingulis Verbis, Nobis & Coronæ noſtræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palam & expreſſè renunciavit, & Gratiz noſtræ humiliter ſe ſubmiſit, volentes cum eo in hac parte agere gratioſè,

Cepimus Fidelitatem ipſius *Roberti*,

ſic ad dictam Eccleſiam Ciceſtrenſem A. D. 1508.
Tranſlati, & Temporalia Epifcopatus illius, prout moris eſt, Reſtituimus eidem;

Et idèd Tibi Præcipimus quòd eidem *Roberto*, ſic ad dictam Eccleſiam Ciceſtrenſem Tranſlato, Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, ſine dilatione, Liberes in forma prædictâ; ſalvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo tertio Die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Confimilia Brevia diriguntur Eſcautori-
bus ſubſcriptis, in formâ prædictâ
& ſub eadem Datâ; videlicet,

Eſcautori Regis in Com. Kanc. &
Midd.

Dilecti ſibi Majori Civitatis ſue Lon-
doniæ ac Eſcautori ſuo in eadem
Civitate.

Et Mandatum eſt Militibus, &c.

Instrumentum Publicum de Contractu Matrimonii ſepesati.

A. D. 1508.
Nov. 24. R. 7.
Ret. Trella-
tum 24.
R. 7. m. 5.
IN DEI NOMINE AMEN.
Per præſens Publicum Inſtrumentum curâſtis appareat evidenter quòd,

Anno Domini *Milleſimo Quingentiſimo octavo*, Indictione Duodecimâ, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris & Domini noſtri Domini *Julii*, Divinâ Providentiâ, *Pape Secundi* Anno ſexto, Menſis verò *Decembris* Die *Decimo ſepſimo*,

In quadam Magna Camera, infra Par-
latium five Manerium Regium Illuſtriſ-
ſimi Excellentiſſimi & Potentiſſimi Prin-
cipis Domini noſtri *Metuendiſſimi, Hen-*
rici, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Fran-*
ciæ ac Domini Hiberniæ, Ricemount
valgariter nomenſum.

Coram eodem Excellentiſſimo & Po-
tentiſſimo Domino noſtro Rege,

In Nobiliſſimi Illuſtriſſimique Virorum
ac Reverendiſſimi & Reverendorum Pa-
trum

A. D. 1508. *trum Archiepiscopi, & Episcoporum, Ducis, aliorumque Procerum & Magnatum inferius nominatorum, nostrumque Ricardi Spencer & Johannis Baretz Publicorum Auctoritate Apostolica Notariorum subscriptorum, Præsentia,*

Constituti personaliter,

Nobilis & Illustris Vir *Johannes de Bergis* super *Zomam* & de *Walham* Camerarius & Miles Ordinis Aurei Velleris,

Maximiliani, Divinâ favente Clementiâ, *Electi Romanorum Imperatoris* semper Augusti, ac *Germanie, Hungarie, Dalmatie, Croacia, &c. Regis*, necnon *Karoli*, Dei gratiâ, *Archiducis Austriae, Principis Hispaniarum, utriusque Siciliae & Jerusalem, &c.* Commissarius, Orator, Procurator, Factor, & Deputatus,

Habens inter cætera, in suæ Procuratoris Mandato contenta (quod in Præsentia supradicta realiter produxit, exhibuit, atque tunc ibidem per Magistrum *Egidium Vanden Damme* Imperialem Secretarium publicè legi fecit) plenam Potestatem, Auctoritatem, & Mandatum generale & speciale, tam præfati *Romanorum Imperatoris* Nomine proprio quàm etiam Tutorio Nomine & tanquam Avi paterni, Gubernatoris, & Administratoris Personæ & Bonorum Nepotis sui Carissimi *Karoli Archiducis Principis Hispaniarum* supradicti, quàm etiam Nomine ipsius *Karoli Archiducis & Principis* Auctoritatè; & Consensu præfati *Maximiliani* Romanorum Imperatoris Electi ut Avi & Tutoris supradicti,

Sponsalia, per Verba ab hoc apta, cum Clarissima Domine *Maria*, antefati *Metuentissimi Domini nostri Regis Angliæ Filia*, Nomine præfati Illustrissimi *Karoli Archiducis Austriae Principis Hispaniarum* &c. & pro eo, realiter & cum effectu Contrahendi, cæterisque Faciendi, prout in suæ Procuratoris Mandato, tunc ibidem, ut præmittitur, realiter exhibito & perlecto, Sigillòque Sacratissima Cæsaris Majestatis atque ipsius Archiducis & Principis Hispaniarum, quo in Negotiis communiter eos agentibus, ut asseritur, utuntur, sigillato, atque per eosdem ut apparuit subscripto & signato, plenè contentetur, ex una,

Necnon supradicta Clarissima Domina *Maria* Regia Filia, personaliter & pro Seipsâ, Partibus ex alterâ,

Post certas Orationes,

Matrimonium & ejus Dignitatem, ac nonnulla alia Commoda & Quietem Regnorum & Reipublicæ Christianæ, quæ exinde subsequuntur, concernentes,

Per Reverendissimum Patrem Domi-

num *Willielmum Cantuariensem Archiepiscopum* totius Angliæ Primatem & Apostolicæ Sedis Legatum Angliæ Cancellarium primo, & per Nobilem Virum Dominum *Johannem le Sauvage* Militem Dominum de *Scubeca* Præsidentem Consularis Flandriæ secundo loco, elegantissimè propositas,

Sponsalia, in Præsentia supradicta, publicè adinvicem contraxerunt sub infrascripta forma verborum; videlicet,

PRIMO, præfatus Nobilis & Illustris Vir & Dominus Dominus *Johannes de Bergis* super *Zomam*, Commissarius, Orator, Procurator, & Factor supradictus, & eo Nomine accepit præfatum Clarissimam *Dominam Mariam* per Manum Dextram, & dixit eidem, ad Receptionem præfati Domini *Johannis le Sauvage*, sub hac forma,

Le Treshaute & Puissant Prince & mon Tresredoubte Souverain Seigneur Charles, par la Grace de Dieu, PRINCE d'Espagne, ARCHIDUC d'Autriche, Duc de Bourgoigne &c. par moy Jehan Seigneur de Berghes, son Commissaire & Procureur ad ce, par sa Commission & speciale Procuration, presentement Leds Declaires & Publics, souffisamment consitue & ordonne, & moy moyennant & a vous ce signifians, VOUS PRENT, DAME MARIE, A SA FEMME ET ESPOUZE, ET EN VOUS SE CONSENT COME A SA VRAYE FEMME ET ESPOUZE,

Et mon dit Tresredoubte Seigneur vous promet, & moy pour Luy vous promestz, que, d'ores en avant & durant sa naturelle Vie, il vous aura tiendra & reputera pour sa Femme & Espouse,

Et sur ce, en Vertu & Pourir dessus dites, Il, & Moy pour Luy, vous en baille sa Foy.

Et incontinentèr, retractis eorum Manibus, ipsa Clarissima Domina *Maria*, de nullo accipiens pranotatum Nobilem & Illustrè Virum Dominum *Johannem de Bergis*, Oratorem & Procuratorem prædictum, per Manum Dextram, dixit eidem Verba sequentia; videlicet,

Je Marie, par vous Jehan Seigneur de Berghes, Commissaire & Procureur de Treshaute & Puissant Prince Charles, par la Grace de Dieu, PRINCE d'Espagne, ARCHIDUC d'Autriche, & Duc Bourgoigne, a ce par sa Commission & speciale Procuration, presentement Leds Declaires & Publics, souffisamment Consitue & Ordonne, & vous moyennant &

P p p a Moy

A. D. 1508. *a Moy ce signifiait, PLENS LE DIT*
 SEIGNEUR CHARLES A MON MARY ET ESPOUX, ET EN LUY JE CONSENS COMME A MON MARY ET ESPOUX,

1107.

Et a Luy & a vous pour Luy je Pre-
metz que, d'ores en avant durant ma natu-
relle Vie, je l'auray tiendray & repputeray
pour mon Mary & Espoux,
Et sur ce Luy baile & a Vous pour Luy
ma Foy.

Quibus peractis, immediatè post hujusmodi verborum hincinde Prolationem, idem Orator & Procurator, Nomine quo supra, in signum Sponsalium hujusmodi, eandem Clarissimam *Dominam Mariam* Deofculturatus est, & Anulo Aureo subteravit, & ipsius digito Medio imposuit.

Quem Anulum ipsa Clarissima *Dominia Maria*, ut Sponsa ejusdem *Karoli* Archiducis Austriæ, Principis Hispaniarum &c. gratanter recepit & accepavit:

Super quibus omnibus & singulis, tam dictus Dominus *Johannes de Bergis* super *Zomam* & *Walham* Commissarius, Orator, & Procurator, quàm Clarissima *Dominia Maria* prenominata, Nos Notarius supra, ut subscriptos, unum vel plura exinde conficere Publicum seu Publica Instrumentum sive Instrumenta instanter requisiverunt & requisivit, & eorum uterque.

Acta sunt hæc omnia & singula, prout superscribuntur & recitantur, sub Anno Domini, ac Indictione, & Pontificatu, Mense, Die, & Loco predictis,

Præsentibus tunc ibidem,

Nobilibus Illustribusque Viris,

Domino *Laurentio de Gorrenodo* Barone *Montanensis* Governatore *Bressiæ*,
 Domino *Sigimondo Plough* Doctore,
 Domino *Andree de Burgo* Præposito de *Castella*,

Præfatorum Imperatoris ac Principis Hispaniarum &c. Oratoribus & Ambassiatoribus,
 Necnon,

Reverendissimo in Christo Patre & Domino Domino *Willielmo*, Dei gratiâ, *Cantuariensis* Archiepiscopi totius Angliæ Primatè & Apostolicæ Sedis Legato Angliæ Cancillario:

Præpotensque Domino Domino *Edwardo Stafford* Duce *Buckingham*:
 Reverendis Patribus,

Ricardo Wintoniensi Custode Privati A. D. 1508.

Sigilli,

1107.

Ricardo Londoniensi,
Ricardo Normiceni,
 Et *Jacobo Eliensi*,
 Dei gratiâ, Episcopis;
 Necnon,
 Illustribus Viris,
Thoma Fitz Alayn Comite de *Arundella*,

Johanne Veer Comite *Oxenie* Magno Camerario & Admirallo Angliæ,
Henrico Percy Comite *Northumbrie*,
Georgia Talbot Comite *Salopie* Senecallo Hospitii Regii,
Henrico Bourgeoisier Comite *Essexie*,
Ricardo Grey Comite *Kentie*,
Thoma Stanley Comite *Derbie*,
Edwardo Courtenay Comite *Devonia*,
Thoma Ormonde Comite *Ormond*:
Charolo Somerset Domino *Herbert* Camerario Regio,

Thoma Dukwa Priore *Sancti Johannis Jerusalem* in *Anglia*,
Henrico Stafford Filio Domini *Henrici* mæper Ducis *Buckingham*,
Willielmo Willoughby Domino *Willoughby*,

Edwarda Sutton Domino de *Dudley*,
Roberto Radcliff Domino *Fitzwater*,
Thoma West Domino de *la Warre*,
Georgia Fitzbugh Domino *Fitzbugh*,
Thoma Fens Domino *Dacre de Sauch*,
Johanne Bourgeoisier Domino de *Bernes*,
Willielmo Blount Domino *Montjoye*,
Roberto Willoughby Domino de *Broke*:
Thoma Darcy Domino *Darcy*;

Ac alii,
 Testibus ad Præmissa vocatis specialiter & rogatis.

Et ego *Ricardus Spewer*, Clericus *Lincolniensis* Diocesis, Publicus Auctoritatis Apostolicæ & Imperiali Notarius, præfatusque Reverendissimi in Christo Patris & Domini Domini *Willielmi*, Permissione Divinâ, *Cantuariensis* Archiepiscopi totius Angliæ Primatès & Apostolicæ Sedis Legati in ipsius Curia Caesarum & Negotiorum Audientie Registrarius Registriæ Custos & Actorum Scriba in eadem, quia Literarum Commissionum sive Mandati Procuratorii Originalis, de quo supra fit mentio, Productioni, Exhibitioni, Lecturæ, Sponsaliorum Contractui, & Verborum, tam per Nobilem & Illustrem Virum Dominum *Johannem de Bergis* super *Zomam* Commissarium, Oratorem, Procuratorem, & Factorem supradictum, Nomine quo supra Procuratorio, quàm supra specificatam Clarissimam *Dominam Mariam*, hincinde ut præfatur factæ prolationi, sub-

A. D. 1508. suberrationi Anuli Traditioni & Receptioni, ceterisque Præmissis omnibus & singulis, dñm sic, ut præfertur, coram prænotato Illustrissimo Potentissimoque Principe *Domino nostro Rege*, in Præsentia Dominorum Spiritualium & Temporalium aliorumque Procerum & Magnatum superius specificatorum, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco in Capite præsentis Instrumenti superius plenius descriptis, agerentur & fierent, unâ cum Magistro *Johanne Barrett* Notario Publico & Collega meo inferius se subscribente, præfens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audivi, idè præfens Publicum Instrumentum, exinde confectum, meque aliunde occupato per alium fideliter scriptum, publicavi, & in hanc publicam Formam redegi, ac Signo & Nomine meis solitis & consuetis signavi in Fidem & Testimonium Præmissorum rogatus & requisitus; Et constat michi eidem Notario de Interlinariâ hujus Dictionis, *utuntur*, inter xli. & xliii. Lines præsentis Instrumenti, a Capite computando, superius factâ,

Et ego *Johannes Barrett* Clericus Londonienfis Diocesis, Publicus Auctoritate Apostolicâ Notarius, præfati Reveren-

tissimi Patris Domini *Willielmi*, Dei A. D. 1508. gratiâ, *Cantuariensis Archiepiscopi* & Ecclesiæ suæ Metropolitice Christi Cantuariensis Prærogative Registrarius & Registorum Custos, quia Præmissis omnibus & singulis, dñm sic, ut præmittitur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, ac Mense, Die, & Loco in Initio hujus Instrumenti plenius designatis & inscriptis, coram prænotato Excellentissimo & Potentissimo Principe & Domino nostro Metuendissimo *Rege*, in Reverendissimo Patris *Archiepiscopi* supradicti & aliorum Dominorum Spiritualium & Temporalium Procerumque & Magnatum superius specificatorum Præsentia, agerentur & fierent, unâ cum Magistro *Ricardo Spencer* Publico Auctoritatis Apostolicæ & Imperialis Notario Collega meo se superius subscribente, præfens personaliter interfui, etiq; omnia & singula sic fieri vidi & audivi, igitur præfens Publicum Instrumentum, per alium fideliter scriptum, me tunc alius præpedito Negotiis, exinde confecti, publicavi, & in hanc publicam Formam redegi, Signoque & Nomine meis solitis & consuetis signavi, & me hic subscripsi in Fidem & Testimonium Præmissorum ad hoc specialiter requisitus.

Constat etiam michi *Johanni Barrett* Notario de Interlinariâ Dictionis, *utuntur*, de quâ superius fit mentio.

Litera de Impignoratione Jocalis supradicti.

A. D. 1508.
An. 24. H. 7.
Ex Autog.

UNIVERSIS ET SINGULIS, præfentes Literas visuris vel audituris, *Thomas Isaac*, dictus *Toson d'Or*, *Maximiliani*, Divinâ favente Clementiâ, *Electi Romanorum Imperatoris* semper Augusti, ac *Hungariae, Dalmatie, Croatiae REGIS*, & *Caroli*, eadem gratiâ, ARCHIDUCUM *Austriæ*, PRINCIPIS *Hispaniarum utriusque Siciliae & Jherusalem*, DUCUM *Burgundiae, Brabantiae, &c.* COMITUM *Flandriae, &c.* Consiliarius & *Armorum Rex*, ac ad Infra-scripta per eorum Literas Patentes (quarum Tenor de verbo ad verbum inferius inseritur) Commissarius sufficienter & legitime constitutus, Salutem in omnium Salvatore.

Cum præfati Metuendissimi Domini mei, *Imperator* (videlicet) Auctoritate sua tanquam Avus paternus, legitimusque Tutor, Gubernator, & Administrator Personæ & Bonorum præfati *Principis Hispaniarum*, idemque *Princeps de* expresse Consensu & Assensu præfati Imperatoris ut Avi & Tutoris supradicti,

si, ob nonnullas necessarias Causas & A. D. 1508 urgentes Considerationes, in dictis suis Litteris Patentibus specificatas ipsos ad hoc moventes, per easdem suas Litteras Patentes districtè michi præfato *Thome* præceperint quatenus indilatè, visis dictis suis Litteris Patentibus, me transferrem ad Dilectum & Fidelem Consiliarium suum & Custodem sive Thesaurarium Cleonodiorum & Jocalium suorum *Theodericum de Hartvoeld* Scutiformum,

Et ab eodem recipere illud Sumptuosum & Pretiosum Jocale seu Cleonodium (videlicet) Liliū *le Riche Fleur de Lys* vulgariter nuncupatum,

Quòdque idem Jocale mecum deferens cum eodem quatenus celerius possem ad Illustrissimum Excellentissimum & Potentissimum Principem *Regem Angliæ* dicti *Imperatoris* Fratrem, & præfati *Principis Hispaniarum* Socerum & Consanguineum Carissimum, accederem, & ad Manus ejusdem *Regis Angliæ* vel Deputatorum suorum, pro Securitate Sum-

A. D. 1508 *mæ* *Quinquaginta Millium Coronarum Aurearum*, quam Summam præfatus *Rex Angliæ* benevole liberalique Animo præfato Imperatori & Principi Hispaniarum per viam Cambii mutuare promisit, præfatum Jocale impignorioram, traderem, & deliberarem.

Eandem quoque Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Aurearum* Nomine & Vice suis reciperem, Litterasque de Summâ & Pecuniâ receptâ conficerem & traderem.

Ac insuper, cum præfato *Rege Angliæ* ejusve Deputato vel Deputatis, de Terminis five Terminis, pro Summa & Mutuo prædictis Restituendis ac Jocale prædictum Exonerando & Recuperando, tractarem, convenirem, & concluderem.

Defuperque Litteras meas, Nominibus suis & pro Obligatione utriusque eorum necessarias, etiam conficerem & traderem, similes quoque Litteras ab eodem *Rege Angliæ*, pro Restitutione Pignoris, in Restituendo Mutuo, Terminis five Terminis super hiis advidendis & concludendis, peterem, exigerem, & reciperem.

Omniaque & singula supradicta & quæ super hæc requirerentur & forent necessaria agerem, facerem, tractarem, concluderem, promitterem, & obligarem, prout in prædictis Litteris Patentibus plenius continetur.

SCIATIS igitur Me prædictum *Thomam Isaac*, dictum *Tison d'O*, statim acceptis dictis Litteris Patentibus prædictorum Metuendissimorum Dominorum meorum Imperatoris & Principis Hispaniæ, ut par est & ex debito tenor, Opus Mandati & Commissionis hujusmodi in Me acceptasse.

Et, juxta eorundem Tenorem, dictum *Lilium le Riche Fleur de Lys* vulgariter nuncupatum a præfato *Theoderico* Recepsisse.

Consideroque per Præfentes Me, Autoritate qua supra, non solum idem *Lilium* ad Manus Illustrissimæ Excellentissimæ & Potentissimæ Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ*, pro Securitate dictæ Summæ *Quinquaginta Millium Coronarum Aurearum* impignorasse, & Nomine Pignoris Tradidisse & Liberasse, verum etiam eandem Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Aurearum*, in Moneta Angliæ, ad verum Valorem earundem (unaquaque Corona valente quatuor Solidos dictæ Monetæ Angliæ) ex causa Mutui, Vice & Nomine dictorum Dominorum meorum Metuendissimorum, Imperatoris (vide-

licet) & Principis Hispaniæ, & ad A. D. 1508. eorum Usum, ab eodem *Rege Angliæ* Recepsisse.

Promittoque per Præfentes, Vice & Nomine dictorum Dominorum meorum, & Autoritate qua supra, quod iidem Domini mei, Imperator (videlicet) & Principi Hispaniarum, vel eorum alter, eorumve vel alterius eorum *Heredes & Successores*, infra Triennium proximum & immediatè post Datam Præsentium sequens, præfato *Regi Angliæ*, ejusve Executoribus vel Assignatis, ejusve vel eorum Deputato vel Deputatis, in Civitate Londoniensi, prædictam Summam *Quinquaginta Millium Coronarum Aurearum*, & quamlibet ejus Partem, in Coronis Aureis, boni Valoris & justî Ponderis, vel in alia Moneta Angliæ ad earundem Coronarum verum Valorem, resolverent & restituent, resolvat vel restituat, vel resolvi & restitui facient vel faciat, ac Jocale prædictum, per dicti Mutui, ut præmittitur, Resolutionem & Restitutionem, rediment, exonerabunt, & recuperabunt, redimet, exonerabit, & recuperabit, seu redemi, exonerari, & recuperari facient vel faciat.

Ad cujus quidem Summæ *Quinquaginta Millium Coronarum Aurearum*, & cujuslibet ejus Partis, in Coronis Aureis boni Valoris & justî Ponderis, vel in Moneta prædicta, Resolutionem & Restitutionem per præfatos Dominos meos, Imperatorem (videlicet) & Principem Hispaniarum, vel eorum alterum, eorumve vel ejus *Heredes & Successores*, præfato *Regi Angliæ*, ejusve Executoribus vel Assignatis, ejusve vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco & infra Terminum prædictum benè & fideliter faciendam, Vice & Nomine dictorum Dominorum meorum & Autoritate qua supra, eisdem Dominos meos, *Maximilianum* (videlicet) Imperatorem & *Carolum* Principem Hispaniarum, & eorum utrumque, ejusque & eorum *Heredes & Successores*, & eorum ac utriusque eorum Regna, Patrias, Terras, Dominia, & Bona sua inobilia & imobilia quæcumque, præfato *Regi Angliæ* ejusque Executoribus vel Assignatis Astringo & Obligo per Præfentes.

Tenor verò Mandati sive Commissionis prædictorum, de verbo in verbum, sequitur, & est talis,

Maximilianus, &c. ut supra in Commissionis Dat. vicesimo septimo Die Novembris.

A. D. 1508.

Hic. 7.

In quorum omnium & singulorum
Præmissorum Fidem & Testimonium
presentes Manu meâ subscripsi, & Si-
gilli mei appensione munivi.

Dat. apud Richemonte vicefimo Pri-
mo Die Mensis Decembris, Anno Do-
mini Millefimo, Quingentesimo octavo.

*Lapides verò Pretiosi & Margaritæ,
quibus prædictum Jocalis ornatum, un-
cum verò Pandere totum integri Jocalis
prædicti, exprimentur & declarantur
in Secdaliâ his presentibus Litteris an-
nexâ.*

THOMAS IZAACQ, dictus THO-
SON D'OR.

*Sub Rubro Sigillo pendente a caudâ
pergamene.*

*Cy s'ensuyvent les Parties qui sont
en la Fleur de Liz, qui est d'Or,*

PRIEMIEREMENT, dedens le grant
Flouron de la dite Fleur de Liz,
dessus une Croix garnye d'un Crucefix,
le tout de la Vraye Croix, en chascun
des Piez & Mains du dite Crucefix est
ung fort bien petit Dyamant, poyntu
a facon de Clou, qui sont en Nombre
Troys Dyamans.

ITEM, y a encoires Six Chattons
chascun de Quatre Perles assez d'une
forte qui sont en tout Vingt & quatre
Perles, avecques une petite poynte de
Dyamant au millieu de chascun Chat-
ton, un peu plus Grosses que les
autres.

ITEM, au dessus du Chief du dite
Crucefix a ung Chaton de Troys Perles
aussi assez d'une forte deux petiz Dya-
mandz poyntus, & d'un petit Ruby au
millieu, avecques Quatre Saffirs & Troys
Ballaitz, les ungs font un peu meilleurs
que les autres.

ITEM, au de hors d'icellui grant
Flouron y a Six Baillaitz, troys Saffirs,
& dix trouffes de Perles, assez d'une
forte (assavoir) chascune Trouffe de
Quatre Perles qui sont en nombre pour
les dits Dix Trouffes Quarante Perles:
& y a une petite poynte de Dyamant
au millieu de chascune Trouffe de la
fort Des autres petis, qui sont speciffiez
cy dessus.

ITEM, au Destre Flouron dedens a
aussi une Picce de la vraye Croix assise
sur une Picce de Soys vermiel, & a l'en-
tour d'icellui Flouron a onze Trouffes de

Perles assez de la mesme forte des au-
tres, & chascune Trouffe a Quatre Per-
les qui sont pour ce Quarante & quatre
Perles, & une petite poynte de Dya-
mand au millieu de chascune Trouffe,
qui sont aussi de la forte des autres,
Aussi y a Cinq Baillaitz & une Esmeraulde
& Quatre Saffirs.

ITEM, au Senestre Flouron dedens y
a semblablement une Picce de la vraye
Croix enchaiffée en Or, achun bout de
la quelle y a ung Ballaitz plus petis
que les autres devant assise sur Chyn-
dal vermiel, & a l'entour d'icellui Flou-
ron y a onze Trouffes de Perles chaf-
cune Trouffe de Quatre Perles sembles
aux autres, qui sont en nombre Qua-
rante & quatre Perles, & y a une
poynte de Dyamant au millieu de chaf-
cune Trouffe, une Esmeraulde de la
grandeur de l'autre Cinq Baillaitz, &
quatre Saffirs pres de la mesme forte des
autres.

ITEM, au Mellieu de la dite Fleur
de liz y a une Picce de Drap bleu, &
a l'entour y a Quatre Saffirs, Deux Bal-
laitz, & Deux Esmeraldes, avec Quatre
Trouffes de Perles semblables aux des-
sus dites, qui sont en Nombre Seize
Perles, avec ung Dyamant poyntu au
millieu de chascune Trouffe de la mes-
me forte des autres.

ITEM, au Pie de la dite Fleur de Lyz
par dedens y a ung des Cloux, dont
nostre Seigneur fut amche a la Croix:
& y a Deux Trouffes de Perles, chascune
Trouffe de Quatre Perles, qui sont Huit
Perles en Nombre, & d'un Dyamant
poyntu au millieu de chascune Trouffe
fort petit, Dont l'un est tombe hors de
son lieu, & y a aussi Deux petiz Bal-
laitz & a l'entour du dit Pie y a Six
Saffirs, Cinq Baillaitz, & Dix Trouffes
de Perles aussi semblables aux dessus
dites, qui sont en Nombre Quarante
Perles, & en chune Trouffe y a ung pe-
tit Dyamant au millieu de la fort des
autres.

ITEM, une Pomme d'Argent doree,
taille par dehors de Fusilz & d'escyn-
cilles de feu,

ITEM, la Couronne d'icelle Fleur de
Liz au principal front est garnye de
Troys Saffirs, d'un long Baillaitz, d'une
Esmeraulde au millieu, & de Huit Per-
les a l'entour, dont les unes sont moi-
ndres que les autres.

ITEM, es autres Deux grans Flou-
ron a Deux boutons garnys chascun de
Troys Saffirs, d'un Baillaitz, d'une Es-
meraulde plus petite que l'autre nom-
mee devant, & sept Perles assez d'unie
forte.

Q. q. q.

ITEM,

A. D. 1508.

Hic. 7.

A. D. 1508. *Rev. 7.* ITEM, aux Deux petit Flourons au
 melieu de chascun y a Quatre des dites
 Perles, & ung Ballaitz de la mesme
 forte.

ITEM, au deny Rond d'icelle Cou-
 ronne y a une grosse poynne de Dya-
 mand a melieu, & Quatre grosses Per-
 les a façon de Poyres, Deux Ballaitz,
 Deux Saffres, & Huit autres Perles.

ITEM, encoires Quatre Branchetes

garnyes de Deux Ballaitz & de Deux
 Efmerauldes. *Rev. 7.*

Et Poyse la dite Fleur de Liz, gar-
 nye comme dessus, tant en Or, Argent,
 Pierrerye, que des autres Choses citans
 en la dite Fleur de Liz, Deux Centz
 unze Unces & Demye, qui font Vingt
 six Marcs, troys Unces & Demye, de
 Poix de Troye.

De Pardonatione pro Episcopo Londoniensi.

A. D. 1509.
 An. 24. R. 7.
 Pat. 23. R. 7.
 P. 2. M. 24.

REX omnibus Ballivis & Fide-
 libus suis ad quos &c. Sa-
 lutem.

Sciatis quòd Nos, de Gra-
 tia nostra speciali ac ex certa Scientia
 & ihero Motu nostris PARDONAVIMUS,
 REMISIMUS, & RELAXAVIMUS, ac per
 Præsentes PARDONAVIMUS, REMITTI-
 MUS, & RELAXAVIMUS *Richardo Fitz James
 London. Episcopo*, aliàs dicto *Richardo Fitz
 James Episcopo Londoniensi*, aliàs dicto
Richardo Londoniensi Episcopo, aliàs dicto
*Richardo Fitz James nuper Episcopo
 Ciestrensi*, aliàs dicto *Richardo Fitz
 James nuper Episcopo Roffensi*, aliàs dicto
*Richardo Fitz James nuper Roffensi
 Episcopo*, seu quocumque alio Nomine,
 Cognitione sive Additione Nominis aut
 Cognominis vel Dignitatis *idem Episco-
 pus* ceuseatur seu nominatur, omnimoda
 Offensas, Transgressiones, Mespri-
 siones, Contemptus, Negligentias, Con-
 clamenta, Deceptiones, Falsitates, Impe-
 tiones & alia Malefacta quæcumque,
 ac omnimoda Forisfacturas, Fines, A-
 merciamenta, Penas, Debita & Deper-
 dita Adjudicata sive Abjudicanda occa-
 sione Præmissurum seu aliquorum eo-
 rundem per *ipsum Episcopum* ante præ-
 sentem Diem qualitercumque facta for-
 isfacta sive perpetrata, unde Punio ca-
 deret in Demandum Debitum seu in Fi-
 nem & Redemptionem, aut in alias Pen-
 as pecuniarias sive in Forisfacturas Bo-
 norum & Catallorum *ipsum nunc Episco-
 pi*, vel in Onerationem Personæ ipsius
nunc Episcopi; Statutis Actibus sive
 Ordinationibus aliquibus in hujusmodi
 Casibus editis seu provisus seu eorum
 aliquo vel aliquâ aliâ Materiâ Re vel
 Causâ quacumque non obstantibus:

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISE-
 MUS & RELAXAVIMUS *idem Episcopo*
 omnimoda Offensas, Transgressiones,
 Mespriiones, Contemptus, Negligen-
 tias, Conclamenta, Deceptiones, Impe-
 tiones & alia Malefacta quæcumque,
 per *ipsum Episcopum* ante presentem

Diem qualitercumque facta sive perpe-
 trata, contra formam omnium & singu-
 lorum Statutorum de Laboratoribus,
 Servientibus, Mendicantibus, Vacabun-
 dis & de Signis & Liberatis Pannorum
 Capiciorum Retentiones, Conventiones,
 Burganias & Promissiones illicitas ac de
 Chevanis, Ufuris & Burganis illicitis
 ac contra formam Statuti & Ordinationum
 de Provisionibus, necnon de Placitis
 in alia Curia Christianitatis seu ali-
 bi contra regaliam Coronam seu Digni-
 tatem nostras ante hæc tempora edito-
 rum & provisorum; ac etiam omnimoda
 Forisfacturas versus *ipsum Episcopum*
 Præsentatas seu Præsentandas, Fines,
 Amerciamenta, Penas, Debita, Deper-
 dita, Assensu seu Assidenda, Ad-
 judicata seu Adjudicanda super seu
 versus *eundem Episcopum* seu per ipsum
 vel aliquem Prædecessorum suorum No-
 his forisfacta ratione Præmissurum seu
 eorum alicujus. *A. D. 1509.*

PARDONAVIMUS insuper & RELAXAVIMUS *idem Episcopo* omnimoda De-
 manda necnon Articulos Itineris Destru-
 ctiones & Transgressiones de Viridi &
 Venatione seu occasione Cervorum & a-
 liarum Ferarum in Forestis, Parcibus, Cha-
 ceis seu Warennis nostris & aliorum
 quorumcumque, Venditiones, Proster-
 nationes & Abficiones Boscorum infra
 Forestas & extra, & aliarum Rerum
 quaruncumque infra Regnum nostrum
 Angliæ ante presentem Diem emer-
 surum unde Punio caderet in deman-
 dum Debitum seu in Finem & Redem-
 ptionem aut in alias Penas pecuniarias
 seu in Forisfacturas Bonorum & Catal-
 lorum *ipsum Episcopum* sive in Onerationem
 Personæ suæ & omne id quod ad
 versus *ipsum Episcopum* pertinet seu per-
 tinere possit ex Causis predictis seu earum
 aliqua; aliquibus Statutis, Actibus
 sive Ordinationibus in contrarium
 factis, editis, sive provisus, in aliquo non
 obstantibus:

PARDO-

A. D. 1509. PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS ac etiam DAMUS *eidem*

Episcopo omnia & omnimoda Catala Felonum, Attinctorum, & aliorum quorumcumque Felonum, Clericorum Attinctorum & Clericorum Convictorum, Catala, Utlagata Waviata Fugitivorum & Felonum de Se, & in exigenda posita, Deodandis, Thezaurum inventum, Wreccum Maris, Catalla Waviata & Straita, Vasta, Impetitiones, Clamationes, Captiones, & Detentiones eorum ac Detentiones quorumcumque Bonorum & Catallorum Nobis qualitercumque spectantium seu Forisfactorum & que ad Manus sive Possessionem *ipsius Episcopi* seu alicujus Prædecessorum suorum alicui tempore devenerunt, & ea omnia & singula Bona & Catala ac cetera Præmissa *eidem Episcopo* DAMUS & CONCEDIMUS per Præsentes HABENDA sibi ex Dono nostro absque alioquo Compoto inde Nobis reddendo :

PARDONAVIMUS insuper *eidem Episcopo* omnimoda Escapia & Evasiones voluntarias & non voluntarias quorumcumque Clericorum Convictorum, Clericorum Attinctorum & aliorum Felonum & Prisionarium quorumcumque a Custodia sive Custodiis *prædicti Episcopi* aut alicujus Prædecessorum suorum quotienscumque & qualitercumque facta habita sive eventientia, ac omnes & omnimodos Fines Debita Denariorum Summas & Pœnas Pecuniarum quasquæ Adjudicatos sive Adjudicandos Nobis versus *ipsum Episcopum* seu versus alicum Prædecessorum suorum pro Evasionibus & Escapiis illis ac aliis Præmissis seu eorum aliquo debitis pertinentes sive spectantes ullo modo :

PARDONAVIMUS insuper & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnimodas Decimas, Quotas, Quintadecimas, Taxas, Tallagia, Auxilia, Subsidia & Denariorum Summas quasquæ Nobis per *ipsum Episcopum* seu alicum Prædecessorum suorum ante Datam Præsentiū qualitercumque debita sive pertinentia, necnon omnimoda Retentiones, Conclamenta & Deceptiones omnimodas Decimarum, Quotarum, Quintadecimarum, Taxarum, Tallagiarum Subsidiorum, Auxiliorum Parvorum & Magnorum & Denariorum Summas que Nobis pertinent aut pertinere debent & cujuslibet Partis eorum & aliarum præstationum quarumcumque, necnon Collectiones, Receptiones, Retentiones & Detentiones eorum & cujuslibet Parcelle eorundem ac Denariorum Summas quasquæ Nobis per

ipsum Episcopum seu alicum Prædecessorum suorum pro Præmissis sive pro aliquo Præmissorum seu pro aliqua alia Causa qualitercumque spectantes debitas sive pertinentes absque aliquo Compoto Nobis inde reddendo, faciendū seu reddendū :

Necnon PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS ac per præsentem PARDONAMUS, REMITTIMUS & RELAXAMUS *eidem Episcopo* omnimoda Demanda, Transgressiones, Offensas, Negligentias, Contemptus, Mespriiones, Impetitiones & Fracturas sive Infractiones per *ipsum Episcopum* ante præsentem Diem contra formam tūm quorumcumque Statutorum, Ordinationum, & Provisionum factorum sive ordinatorum de Perquisitionibus, Acceptationibus, Lectionibus, Publicationibus, Notificationibus & Executionibus quibuscumque quarumcumque Literarum, Brevium, Bullarum Apostolicarum sive aliorum Instrumentorum & omnium aliorum Statutorum & Provisionum, prætextu quorum aliqua Secta versus *eundem Episcopum* per Indictamenta Præsentationes, Informations per Billam vel per Breve de *Præmissis* facias seu quocumque alio modo pro aliqua Materia ante præsentem Diem facta fieri valeat quàm quorumcumque aliorum Statutorum Pœnalarum factorum sive perpetratorum ante eundem præsentem Diem, Statutis, Ordinationibus & Provisionibus illis non obstantibus :

PARDONAVIMUS etiam REMISIMUS & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnimoda Forisfactas, Malefactas & Offensas per Ipsum vel alicum Prædecessorum suorum perpetrata versus Ipsum quoquomodo aut alicum Prædecessores suos Præsentata seu Præsentanda, Adjudicata vel Adjudicanda coram aliquibus Justiciariis, Comissionariis sive Comissionariis vel Ministris nostris, & Amerciamenta Fines, Pœnas Debita & Deperdita super & versus *eundem Episcopum* aut super alicum Prædecessorum Assessa vel Adsenda, Adjudicata seu Adjudicanda vel per Ipsum aut alicum Prædecessorum suorum Nobis forisfacta vel forisfacienda quocumque ex Causa ante præsentem Diem contra formam seu effectum Statutorum, Actuum sive Ordinationum, pro Ripariis, Gurgitibus, Stagnis, Piliis, Lökkis, Hebyng, Weris aut Mottis factis, edicatis, exaltatis, elargitis vel extensis vel non depositis, aut non proferentis, inde ediorum & provisorum, & Fines, Amerciamenta & Debita Nobis Actionibus præmissis sive eorum alicujus debitis spectantia *præfatis* *Epi-*

Nov. 7.

Nov. 7.

A. D. 1509 *Episcopo* DAMUS & CONCEDIMUS HABENDA sibi ex *Dono* nostro absque *Compto* seu aliquo alio proinde *Nubis* reddendo, faciundo vel solvendo:

Nov. 7.

Ac insuper PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnes & omnimodas Solutiones & Liberationes quarumcumque Peciarum Auri Cunati infra Regnum nostrum Angliæ seu alibi, ac quorumcumque Vasorum, Platarum, Bullionum, Massarum, & Jocalium Auri vel Argenti, Operati vel non Operati per *ipsum Episcopum* aut per aliquam aliam Personam pro *eodem Episcopo* aut Nomine suo alicui Mercatori aut alie Personæ vel aliquibus Personis Extraneis Natæ seu Natæ extra Regnum seu Obedientiam nostram pro aliquibus Mercandis, Mercimoniis per viam Escambii aut aliter Solutarum sive deliberatarum contra formam cuiusdam Actûs in Parlamento nostro apud Westmonasterium Anno Regni nostri Quarto tento inde editi aut contra formam aliquorum aliorum Statutorum sive cuiuscumque alterius Actûs sive Ordinationis inde ante hæc tempora editi seu provisi necnon Forisfacturas, Rupturas, Contemptus & Violationes, Statuti illius aut quorumcumque Statutorum sive Ordinationum ante hæc tempora editorum sive provisorum, ac omnimoda Bona & Catalia ac Denariorum Summas Nobis occasionibus prædictis seu earum aliqua forisfactas *eidem Episcopo* DAMUS & Concedimus per Præsentes Habenda *eidem Episcopo* ex *Dono* nostro absque aliquo *Compto* inde Nobis reddendo seu solvendo, ac omnes & singulos Denariorum Summas Debite & Demanda que Nobis ratione aliquarum Recognitionum sive alicujus Recognitionis Nobis soli vel Nobis conjunctim cum aliis Personis vel alia Persona sive alicui Personæ seu aliquibus aliis Personis ad Usûm nostrum ante præsentem Diem per *presatum Episcopum* vel per aliquem Prædecessorum suorum per Se separatim vel conjunctim cum aliis Personis vel alia Personâ pro Sciplo vel pro aliqua alia Persona vel aliquibus aliis Personis factarum pertinentium sive spectantium seu aliquo modo pertinebunt aut spectabunt vel pertineat aut spectare poterint:

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnimoda impetitiones & injusta Clamationes sive Clama & non Clama sive non Clamationes, Prosecutiones, Usurpationes, Abusiones, Abusus & non Usus quarumcumque Libertatum, Jurisdictionum, Retentionum Brevium, Præ-

ceptorum & Mandatorum nostrorum & A. D. 1509. Executionum eorundem ac Visus franciplegii in Terris & Feodis *ipsius Episcopi* & quarumcumque Libertatum seu Jurisdictionum Justiciariorum Pacis Justiciariorum ad Goals Deliberandas & Coronatoribus absque Waranto Regio, ac omnimodas Forisfacturas Fines, Penas & omnimoda Exitus & Proficua per *eundem Episcopum* ratione Præmissorum seu eorum alicujus percepta & ea *eidem Episcopo* DAMUS & CONCEDIMUS per Præsentes.

Nov. 7.

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnimodas Prostrationes, Abrutiones, sive Permissiones Cadendi aliquarum Domorum, ac etiam omnimodas Inclusionuras aliquarum Terrarum Arrabilium, & eadem Terras ad Palturam mittendas occupandas sive appruandas contra formam cuiusdam Actûs sive Statuti in Parlamento nostro tento apud Westmonasterium Anno Regni nostri Secundo in hujusmodi Casu editi & provisi ac omnes Exitus & Proficua de Domibus & Terris illis per *ipsum Episcopum* percepta Nobis aliquo modo spectantia sibi debentia *eidem Episcopo* DAMUS & CONCEDIMUS per Præsentes.

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS, ac per Præsentes PARDONAVIMUS, REMITTIMUS & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnimodas Uniones, Annexationes, Appropriationes & Consolidationes quorumcumque Hospitalium, Beneficiorum, Ecclesiarum, Capellarum, Cantariarum per *ipsum Episcopum* aut alicujus Prædecessorum suorum ante hæc tempora unitorum, factorum, Appropriatorum, annexorum sive consolidatorum, & eadem Uniones, Annexationes, Appropriationes sive Consolidationes & earum quilibet CONFIRMAMUS, RATIFICAMUS & ATROBAMUS per Præsentes.

Ac insuper PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS ac per Præsentes PARDONAVIMUS, REMITTIMUS & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnes & singulas Captiones & Receptiones aliquarum Literarum procuratoriarum & Literarum Attornatarum five earum alicujus, ac Captiones ad Firmam & quascumque Administrationes per Indenturam vel aliter seu alio modo de aliquibus Personis Alienigenis aliquorum Beneficiorum infra Regnum Angliæ, necnon omnes & omnimodas Portationes Auri Argenti seu alterius Thezauri & Commoditatum & eorum quilibet sive eorum alicujus extra Regnum Angliæ, per Literas Escambii Mercandis sive a-

liquo

A D. 809. liquo alio modo quocumque ad Proficuum aliquorum Alienigenarum de aut pro Injuncti Beneficis aut pro Firma five Administratione eorumdem five eorum alicujus contra formam aliquorum Statutorum inde nuper editorum :

Et insuper PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS *eidem Episcopo* omnimodas Intrusiones, Transgressiones, Intrusiones & Ingressus per Se vel per Prædecessores suos in omnia & singula Maneria, Terras, Tenementa seu Possessiones & Hæreditamenta quocumque quorumcumque Tenentium nostrorum aut Tenentium Progenitorum seu Prædecessorum nostrorum, aut cujuscumque Tenentis nostri five Tenentis Progenitorum nostrorum, aut cujuscumque Hæredum alicujus nuper Tenentis nostri vel aliquorum nuper Tenentium nostrorum five Progenitorum seu Prædecessorum nostrorum, in Custodia nostra existentia aut ad Nos pertinentia sive spectantia cujuscumque Dignitatis, Honoris, Status aut Conditiones iidem Tenentes nostri aut Tenentes Progenitorum nostrorum Hæredes seu Hæres alicujus nuper Tenentis nostri aut Tenentis Progenitorum nostrorum aut aliquorum nuper Tenentium nostrorum five Progenitorum nostrorum fuerint vel fuerit, ac Warda & Maritagia necnon Forisfacturas & Valores Maritagiorum eorumdem Tenentium & eorum cujuslibet, ac omne id quod ad Nos pertinet seu Nobis pertinere debuisset ratione Custodie Wardagiorum & Maritagiorum illorum, ac Perceptiones Receptiones & Detentiones singulorum Exituum & Proficuum omnium & singulorum Præmissorum per *ipsum Episcopum* habitas receptas five detentas, ac omnia eadem Exitus, Redditus, Reventiones & Proficua *eidem Episcopo* per Præsentes DAMUS & CONCEDEMUS :

Insuper PARDONAVIMUS *eidem Episcopo* omnia Compota, Debita, Præstita & Artergia Compotorum ac Denariorum Summarum Nobis aut Progenitoribus nostris per *ipsum Episcopum* de aut pro Præmissis seu aliquo Præmissorum debita five pertinentia, ac etiam omnimoda Raptus, Abductiones, Detentiones & Concussiones quorumcumque Hæredum five Wardagiorum Nobis pertinentium, & Maritagiorum quorumcumque Tenentium nostrorum aut cujuscumque Tenentis nostri vel Progenitorum nostrorum vel Hæredum seu Hæredis quorumcumque nuper Tenentium nostrorum seu cujuscumque nuper Tenentis nostri vel Progenitorum nostrorum, cujuscumque Dignitatis seu Conditionis

iidem nuper Tenentes nostri vel nuper Tenentes Progenitorum nostrorum, Hæres aut Hæredes eorumdem fuerint vel fuerit, per *ditum Episcopum* ante Datam Præsentes quovis modo habita five percepta, *eidem Episcopo* DAMUS & CONCEDEMUS per Præsentes absque aliquo Compoto seu aliquo Alio proinde Nobis seu Successoribus nostris reddendo, solvendo vel faciendo :

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISSIMUS & RELAXAVIMUS *præfato Episcopo* omnimodas Donationes, Alienationes & Perquisitiones per *ipsum Episcopum* aut per aliquem Prædecessorum suorum vel per aliquem aliam Personam five aliquas alias Personas ad Usum *ipsum Episcopi* & Successorum suorum five ad Usum aliquorum Prædecessorum *ipsum Episcopi* & Successorum suorum de Terris, Tenementis, & Possessionibus quibuscumque de Nobis in Capite vel aliter tentis, five de aliquibus aliis Personis vel de aliqua alia Persona tentis, Licentiâ nostrâ inde non obtentâ :

Et ulterius de uberiori Gratiâ nostrâ PARDONAVIMUS, REMISSIMUS, & RELAXAVIMUS *præfato Episcopo* omnimoda Proditiones, Murdra, Raptus & Abductiones Mulierum, Rebelliones, Insurrectiones, Felonias, Conspiraciones, Cambigpartias, Manusentionas, Confoederationes, Riotas, Routas, Conventicula illicita, Imbraciaras indebitas, Verborum Prolaciones, Cogniciones, Proditiones & alias Transgressiones, Offensas, Negligentias, Extortiones, Falsitates, Mesprihones, Ignorantias, Contemptus, Concelamenta, Forisfacturas & Deceptiones per *ipsum Episcopum* ante præsentem Diem qualitercumque, quocumque & quandocumque facta five perpetrata, necnon omnes & omnimodas Frauduras, Capturas & Violaciones quorumcumque Statutorum per *ipsum Episcopum* ante præsentem Diem qualitercumque factas five perpetratas, & Sectam Pacis nostræ quæ ad Nos versus *ipsum Episcopum* pertinet occasione Præmissorum five alicujus eorumdem ac omnimoda Judicia, Pœnas Mortis, & Executiones versus *ipsum Episcopum* reddita five adjudicanda occasione Præmissorum seu eorum alicujus fuerint promulgata & Executiones eorumdem, ac etiam omnes alias Utlagaras hinc occasione hinc seu eorum alicujus fuerint promulgata & Executiones eorumdem, ac etiam omnia debite Executiones, Pœnas & Demandas quæ ratione Præmissorum aut alicujus eorum Nobis attin-

A. D. 1509. gere possint aliquo modo ante Datam
Præsentium, & firmam Pacem nostram
Ei inde Concedimus; ita tamen quod
flet recto in Curia nostra si quis versus
cum loqui voluerit de Præmissis vel ali-
quo Præmissorum:

Ac etiam PARDONAVIMUS, REMISIMUS & RELAXAVIMUS eidem Episcopo omnia & omnimoda Amerciamenta, Fines, Forisfacturas, Exitus & Proventus, Intrusiones in Terras & Tenementa nostra, seu in Terras & Tenementa sua, ut in Jure Episcopatus sui, absque debita Liberatione eorumdem habitata; unâ cum Exhibitis eorumdem, ac omnia & omnimoda Debita, Compota, Præstita, Arreragia Firmarum, Compotorum, Securitatum, Promissiones, Barganias, Conventiones & Denariorum Summas quascunque Nobis per ipsam Episcopum qualitercumque debita sive pertinentia, & omne id quod ad Nos versus ipsam Episcopum de & pro omnibus & singulis Præmissis vel eorum aliquo in suis Literis Patentibus nostris specificatis pertinet seu pertinere poterit aut debet ullo modo, necnon omnimoda Adiones, Querelas, Processus, Redemptions, Sectas, Prosecutiones, Condemnationes, Executiones & Demanda quæcumque que vel quas Nos solus vel Nos conjunctim cum aliis Personis vel alia Persona coram Nobis & Consilio nostro vel Coram Nobis in Cancellaria nostra aut Justiciariis nostris de uno vel de alio Banco seu coram Baronibus de Scaccario nostro aut coram qui-

buscunque aliis Judicibus vel Justiciariis A. D. 1509. nostris in quacunque Curia nostra habuimus, exigimus vel vendicamus aut habere, exigere vel vendicare poterimus ullo modo versus ipsam Episcopum, Hæredes, Executores seu Assignatos suos pro Præmissis vel aliquo Præmissorum, seu pro aliqua alia Causa, Materia, Re seu Occasione quacunque, ac etiam Ungarias quascunque in prædictum Episcopum occasione aliquorum Præmissorum seu eorum alicujus aut ex aliqua alia Causa quacunque promulgatis, & Firmam Pacem nostram Ei inde Concedimus, ac omnia & singula Bona & Catta ipsam Episcopi ratione Præmissorum seu eorum alicujus forisfacta debita sive pertinentia eidem Episcopo Damus & Concedimus per Præsentem Habendam, eidem Episcopo de dono nostro absque aliquo inde solvendo Nobis seu reddendo sive Compoto inde faciundo; eo quod expressa mentio de vero Valore Annuo aut de Certitudine Præmissorum in Præsentibus minimè facta existit aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione seu Restrictione in contrarium inde facta, edito, proviso sive ordinato, aut aliqua alia Re Causa vel Materia quacunque in aliquo non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium
Decimo septimo Die Februarii.

Per ipsam Regem.

De Pardonatione pro Galfrido Coventriensi & Lichfeldensi Episcopo.

A. D. 1509.

An. 24. R. 7.

Pat. 24. R. 7.

P. 1. M. 21.

REX omnibus Ballivis & Fide-
libus suis ad quos &c. Sa-
lurem.

Sciatis quod Nos, de Gratia nostra speciali ac ex certa Scientia & merito Motu nostris PARDONAVIMUS, REMISIMUS, & RELAXAVIMUS, ac per Præsentem PARDONAVIMUS, REMITTIMUS, & RELAXAVIMUS Reverendo in Christo Patri Galfrido, permissione divina, Coventriensi & Lichfeldensi Episcopo, alias dicto Galfrido Blythe nuper Decano Eb. alias dicto Galfrido Blythe Clerico Executori Testamenti Reverendissimi in Christo Patris Thome nuper Eborum Ar-

chiepiscopi, alias dicto Galfrido Blythe A. D. 1509. Clerico Executori Testamenti Reverendi Patris Jobannis nuper Sarum Episcopi, seu quocunque alio nomine censeatur, omnimoda Murdera, Raptus & Abductiones Mulierum Rebelliones, Felonias, Insurrectiones, Conspirationes, Cambipartias, Manutentias, Confederationes, Riotas, Routas, Conventicula illicita, falsas Alligantias, Imbraciaris, &c.

Teste Rege apud Westmonasterium
decimo octavo Die Februarii.

Per ipsam Regem.

Super

A. D. 1509.

Reg. 7.

Super Vacazione Episcopatus Dunolmensis.

A. D. 1509.

Reg. 7.

A. D. 1509.

Act. 24. R. 7.

Part. 24. R. 7.

p. 1. m. 26.

REX, Temporalibus Episcopatus Dunolmensis in Manibus nostris existentibus, Sede Episcopali ibidem Vacante, omnibus, ad quos presentes Literæ nostræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Volentes, cupientesque, pro bono Pacis nostræ, sano Regimine Quietæ ac Gubernatione Populi nostri in Episcopatu nostro Dunolmensi degentium, & ad illum durante Vacazione Episcopatus illius Confluentium, Justitiam in omnibus ministrari,

Dedimus & Concessimus ac per presentes Damus & Concedimus, Dilectis Capellanis nostris, *Thome Priori* Ecclesiæ sive Monasterii *Sancti Cuthberti* in Episcopatu Dunolmensi, & *Thome Dalby* Archidiacono Richemondie, Auctoritatem & plenariam potestatem *eiusdem Episcopatus*,

Ac etiam Auctoritatem Faciendi, Ordinandi, & Constituendi tot & tales Cancellarium, Vicecomites, Escaetores, Justiciarios, Ballivos, seu alios Ministros quoscumque, infra Episcopatum prædictum, durante *eiusdem Episcopatus Vacazione*, quot & quales, juxta eorum discretiorem, pro bono Pacis nostræ Regimine Quietæ ac Gubernatione Populi

nostræ prædicti, eis videbitur, Faciendi Ordinandi & Constituendi,

Actusque & Opera eorum cujuslibet Supervidendi & Contrarotolandi,

Et si Casus id exigat, ipsos & eorum quemlibet Amovendi & Exonerandi, & Alios Locis suis de Novo Faciendi & Constituendi, quotiens opus fuerit, durante Beneplacito nostro;

Mandantes omnibus & singulis Majoribus, Vicecomitibus, Ballivis, Constabulariis, & aliis Officiariis & Legibus nostris quibuscumque, in Episcopatu prædicto, quòd dictis Cancellario, Vicecomitibus, Escaetoribus, Justiciariis, Officiariis, Ballivis, & aliis Ministris quibuscumque, ut præmittitur per prefatos *Thomam Priorem* & *Thomam Dalby* faciendis ordinandis & constituendis, in omnibus & singulis, quæ ad Officia sua pertinent, faciendis & exequendis, dummodò in Officiis suis steterint, Confulentes, Assistentes, Faventes, Obedientes sitis & Auxiliantes prout decet.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Knox* vicefimo tertio Die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

CONVEN.

CONVENTIONES,
L I T E R Æ,

E T

ACTA PUBLICA,

Regnante *Henrico Octavo.*

*Regis Aragonum Commissio ad Renovandum Conventiones de
Amicitia & de Matrimoniiis.*

A. D. 1509.
An. 1. M. 8.
Bill. Contm.
Vesph. C. 12.

F *Explinandus, Dei gratiâ, REX
Aragonum Siciliae citra & ul-
tra Farum, Hierusalem, Valen-
cie, Majoricarum, Sardinie,
& Corsicæ, Comes Barcino-
ne, Dux Atbonarum & Neopatria, Co-
mes Rossilionis & Ceritanie, MARCHIO
Oristanni & Gociani.*

Cùm, superioribus Annis, inter Nos & Excellentissimum Principem *Henricum Angliæ Regem* Fratrem nostrum, felicis Memorie, fuerunt Tractata, Consulta, Inita, Firmata, & Iurata nonnulla Capitula, Matrimonium Illustrissimi *Henrici* tunc Principis *Walliæ* Filii Primogeniti & Heredis ejusdem Serenissimi quondam *Regis Angliæ* Fratris nostri & Illustrissimæ *Catherinæ* Principis *Walliæ* Filiiæ nostræ Chrissimæ, & Amicitiam & Confederationem inter Nos & eundem Serenissimum *Angliæ Regem* Fratrem nostrum ac Successores utriusque Partis, continentia, ut prædicta & alia in memoratis Capitulis (ad quæ Nos referimus, & volumus hic pro insertis haberi) latius continentur,

Cùmque in præsentiarum Nuncium habuerimus de Obitu præfati Serenissimi quondam *Regis Angliæ* Fratris nostri, quem, ut par erat, molestissimè tulimus, utpote qui Sapientissimo Excellentissimo & Potentissimo Fratre orbati fuimus,

In hac tamen Jactura plurimùm consolatour Nos Successio ejus Regno Serenissimi & Excellentissimi Principis *Henrici Regis Angliæ* Filii sui ac nostri nunc feliciter Regnantis, si enim Fratrem amissum Filium recuperavimus,

Igitur, cùm Mens & Voluntas nostra sit quòd omnia & singula, in prædictis Capitulis contenta, tam prædictum Matrimonium quàm dictam Amicitiam tangentia, suum sortiantur effectum, minimèq; dubitemus præfatum Serenissimum *Regem Angliæ* nunc Regnantem Filium nostrum Charissimum ejusdem Mentis & Voluntatis esse, & etiam pro majore inter Nos Affinitate augenda, oportebit fortassis ne dùm prædicta Capitula & omnia in illis contenta confirmare, verùm etiam alia noviter addere, ac aliam novam Affinitatem contrahere, præfer-

S f f tim

A. D. 1509. tim càm posthac de Rebus, Honoribus, & Statu præfati Serenissimi Regis Angliæ Filii nostri Charissimi per Cura quàm de propriis Nobis habenda sit,

Hen. 8.

Propterea confidentes admodum de Fide, Prudentia, Legalitate, & Animæ Integritate vestri *Guterii Gomer de Fuenfalida*, Præceptoris Præceptoris de la Membrilla Ordinis Sancti Jacobi de Sparta, Oratoris & Consilarii nostri in Angliâ Residentis, Tenore Præsentis, de nostra certi Scientiæ ac deliberatè & consultò, eisdemque melioribus viâ modo & formâ quibus de jure & aliis possimus & valeamus, Facimus, Constituimus, Creamus, & Ordinamus nostrum verum, certum, legitimum, & indubitatum Procuratorem nostrum Oratorem & Nunciium specialem & ad Infra-scripta generalem, ita tamen quòd Specialitas Generalitati non deroget, nec è contra, vos eundem *Guterium Gomer de Fuenfalida* Absentem tanquam Præsentem; videlicet,

Ut, pro Nobis & Nomine nostro, possitis Confirmare & de novo Concedere & Firmare præmentionata Capitula & unumquòdque illorum, omniâque & singula in illis contenta,

Et etiam possitis alia de novo Inire, Concordare, Facere, & Firmare, tam super dicto Matrimonio quàm super dicta Amicitia, cum præfato Serenissimo & Excellentissimo Principe *Henrico Angliæ Rege* Filio nostro Dilectissimo nunc feliciter Regnante, vel cum Procuratoribus seu Deputatis ab eo positis,

Etiam, Nomine nostro & pro Nobis, si vobis videbitur, Promittere quòd Dos, quæ pro præfata Illustrissima Principe *Catherina* Filia nostra Promissa extitit & Soluta, seu Promittetur & Solveretur, nullo unquam tempore Repetetur per Nos, nec per Eam, nec per alios quoscumque ab Ea Causam habentes,

Possitis præterea, Nomine nostro & pro Nobis, Ratificare & Confirmare, ac, quantum opus sit, de novo concedere Capitula inita facta & firmata inter Serenissimum *Maximilianum Romanorum Imperatorem* Fratrem nostrum & Illustrissimam Principem *Margaretam* Filiam nostram, Nomine & pro Parte Illustrissimi Principis *Caroli Principis Castellæ, Archiducis Austriae &c.* Nepotis & Filii nostri Dilectissimi Parte ex una, & præfatum Serenissimum quoque *Angliæ Regem*, felicitis Memoriz, Fratrem nostrum, Parte ex altera, super Matrimonio, Deo adjuvante, contrahendo inter præfatum Illustrissimum Principem *Carolam* Nepo-

tem & Filium nostrum & Illustrissimam A. D. 1509. Principem *Mariam Soream* præfati Serenissimi Regis Angliæ Filii nostri nunc Regnantis,

Hen. 8.

Et etiam, si opus fuerit, possitis de novo alia Capitula super eodem Matrimonio Nomine nostro Concedere, Facere, & Firmare,

Et denudè possitis Facere & Firmare omnia alia & singula quæ pro Expeditione & Complemento prædictorum Matrimonii & cujuslibet eorum ac præfate Amicitiz necessaria convenientia & opportuna vobis videbuntur,

Et de prædictis omnibus & singulis & unoquoque eorum possitis Concordare, Facere, & Firmare, pro Nobis & Nomine nostro, cum præfato Serenissimo Rege Angliæ Filio nostro in præsentiarum Regnante, vel cum Procuratoribus seu Deputatis ab eo positis, fieriq; facere, petere, & instare quæcumque Capitula & quoscumque Tractatus, cum illis Pactis, Conditionibus, Obligationibus, Juramentis, Securitatibus, Pænis, Submissionibus, Remissionibus, & Provisionibus quibus volueritis,

Et generaliter possitis Nomine nostro omnia alia & singula Facere & Firmare, cujuscumque nature & importantiz fuerint aut esse poterint in prædictis & circa ea quæ fuerint necessaria & opportuna, & quæ Nos facere possemus, etiam si talia sint quæ ad ea consiciendum Præceptum exigant magis speciale,

Damus præterea & Concedimus vobis plenum posse, ut possitis Jurare in Animam nostram quòd Tegebimus, Obsevabimus, & Adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula quæ in prædictis & circa ea Nomine nostro confirmabitis, concordabitis, capitulabitis, assecrurabitis, promittetis, & firmabitis, omni fraude, cautela, & dolo cessantibus, & illa Ratificabimus eis modo & formâ quibus vos ea confirmabitis, concordabitis, capitulabitis, assecrurabitis, promittetis, jurabitis, & firmabitis, & quòd nullo unquam tempore illa Revocabimus, nec contra ea aut eorum ali-quod Facimus vel Veniemus, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium & Fiscalium.

In quorum Testimonium Præsentem fieri iustissimè propria Mano signatas, Sigilloque nostro impendente munias.

Dat. in *Villa Vallefoletii* Die undecimo Mensis Maii, Anno a Nativitate Domini Milleesimo Quingentesimo nono.

A. D. 1509.

An. 1. R. 3.

Pro Comite Oxonia Carta Matilda Imperatricis confirmata.

A. D. 1509.

An. 1. R. 3.

A. D. 1509.

An. 1. R. 3.

Fol. 1. R. 3.

P. 1. R. 35.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

CUM MATILDA IMPERATRIX, *Henrici nuper Regis Anglia Primi Filia*, & ANGLIÆ DOMINA, per Cartam suam, inter alia, Dederit, & Concesserit *Alberico de Veer* Antecessori Prædicti & Carissimi Consanguinei nostri *Johannis Comitis Oxonia*, cujus Hæres præfati *Alberici* idem Comes est, Castrum & Turrim de Colcestria, cum pertinentiis in Comitatu Essexie, Habeendum sibi & Hæredibus suis, prout per Cartam illam, Nobis ostensam, plenius liquet.

Virtute cujus idem *Albericus* de Castro & Turre prædictis cum pertinentiis Scitus fuit in Dominico suo ut de Feodo & obit,

Ac prædictus *Comes* modò de Castro & Turre prædictis cum pertinentiis Scitus existit, & omnes Antecessores sui de tempore, cujus contraria memoria Hominum non existit, similiter Scitti

fuerunt de Castro & Turre prædictis cum pertinentiis successivè per Dissensum Hereditarium post Mortem ejusdem *Alberici*,

Noveritis Nos Statum Titulum Jus Interesse & Possessionem prædicti *Comiti* de & in prædictis Castro & Turre, cum pertinentiis, unà cum omnibus & singulis Proficiis, Feodis, Avantiagiis, Commoditatibus, & Emolumentis eidem Castro & Turri sive eorum alteri spectantibus aut aliquo modo pertinentibus, in tam amplis modo & forma prout idem *Comes* & Antecessores sui prædicti habuerunt sive perceperunt, Ratificamus, Approbamus, & per Præsentes Confirmamus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo sexto Die Maii.

Per ipsum Regem.

De Vexillifero Constituto.

A. D. 1509.

An. 1. R. 3.

Fol. 1. R. 3.

P. 1. R. 36.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Constituimus, Fecimus, & Ordinavimus Dilectum Nobis *Edwardum Howard* Militem *Vexilliferum nostrum* infra Regnum nostrum Angliæ & alibi, & quòd esset *Vexillefer noster* pro Termino Vitæ suæ, ac Officium *Vexilleferi* nostri infra Regnum nostrum Angliæ & alibi eidem *Edwardo Howard* Dedimus & Concessimus per Præsentes, Habendum & Occupandum Officium prædictum eidem *Edwardo* pro Termino Vitæ suæ.

Et insuper Dedimus & Concessimus eidem *Edwardo Howard* *Quadragesima Libras annuatim* pro Feodo suo, Habendas & Percipiendas prædictas *Quadragesima Libras* per Annum a primo Die Regni nostri ad Receiptam Scaccarii nostri per Manum Thesaurarii & Camerarium nostrorum ibidem pro tempore

existentium, ad Festa Sancti Michaelis Archangeli & Paschæ per æquales portiones, in tam amplis modo & formâ sicut *Antonius Braun* Miles nuper habuit & percepit pro Executione Officii prædicti, unà cum omnibus aliis Commoditatibus, Emolumentis, & Jurisdictionibus Officio prædicto spectantibus sive pertinentibus,

Et quòd expressa mentio de vero Valore annuo, aut de Certitudine Præmissorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus ante hæc tempora dicto *Edwardo* factis, in præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, sive Ordinatione in contrarium inde editis, factis, sive provisis in aliquo non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicesimo Die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Super Dotalitio, pro Matrimonio Renunciatio Catherinæ Infantis,

A. D. 1509.

An. 1. R. 3.

B.H. C. 10.

Vesps. C. 12.

KATHERINA, Dei gratiâ, *Principissa Wallie*, &c. universis & singulis, ad quorum Noticias præ-

fentes Literæ pervenerint, Salutem.

Casu in quodam Tractatu,
De Data *Vicesimi tertii Die Mensis Junii*,

A. D. 1509.

An. 1. R. 3.

B.H. C. 10.

Vesps. C. 12.

A. D. 1509. Junii, Anno Domini Milleſimo Quingentimo tertio,

Non. 8.

Ad quem Nos referimus & pro hic infernum haberi volumus,

Inter Catholicos Principes *Ferdinandum & Elinabetham*, Dei gratiâ, *Regem & Reginam Hispaniarum* Genitores nostros ex una, & Illustrissimum Excellentissimum ac Potentissimum Principem, Celebris Memoriz, *Henricum*, Dei gratiâ, nuper *Regem Angliæ & Franciæ & Dominum Hiberniæ* Patrem & Soçerum nostrum Charissimum, Partibus ex altera,

Per Oratores suos hincinde sufficienter auctorizatos, constitutos, & deputatos,

Pro Matrimonio inter Serenissimum & Illustrissimum Principem Dominum meum *Henricum* tunc *Principem Walliæ, Ducem Cornubiæ, &c.* nunc verò, Dei gratiâ, *Regem Angliæ &c.* præfati *Henrici*, Celebris Memoriz, nuper *Regis Angliæ* Filium Secundogenitum & Hæredem, & Nos *Catherinam Principem Walliæ* prædictam, Deo duce, habendo, contrahendo, & solemnizando,

Nuper convento, concordato, & concluso,

Et per suas Literas Patentes, Magnis Sigillis suis sigillatas & Manibus suis subscriptas, ac per Juramenta sua, tactis sacrosanctis Evangelis, hincinde corporaliter præstata, Confirmato, Ratificato, & Approbato,

Inter cætera contineatur.

Quid prænominatæ tunc Princeps Walliæ, nunc verò Rex Angliæ Dominus meus prædictus, & Nos Matrimonium per Verba de Præſenti realiter & cum effectu contraheremus, & idem Matrimonium in Facie Ecclesiæ debite solemniseremus Locis, Terminis, Modisque & Formis in dicto Tractatu specificatis,

Quodque Rex & Regina Hispaniarum Genitores nostri prædicti, Hæredifque aut Successores sui, pro eadem Matrimonio habendo & contrahendo, Nomine Dotis Dotatitii sive Donationis propter Nuptias, darent, salvarent, aut deliberarent, seu dari, selvi, & deliberari facerent præſento nuper Regi Angliæ, Hæredibus, Executoribus, aut Assignatis suis, Summam Ducentarum Millium Scutorum Auri boni Auri & justî Ponderis (unoquoque Scuta valente Quatuor Solidas & Duos Denarios Monete Anglicanæ) Locis, Terminis, Modisque & Formis in dicto Tractatu specificatis,

Quodque præterea Nos supradicta Catherina, contemplatione ejusdem Matrimonii, haberemus nonnullas amplissimas

Donationes propter Nuptias sive Dotaria, A. D. 1509.

Prout in dicto Tractatu, ad quem Nos referimus, & pro hic expresse & inserto haberi volumus, plenius continetur,

Nos igitur, id ipsum propentius considerantes, sequâ & justâ ratione motæ, Volumus, Concedimus, & Pacificimur per Præsentes, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quantum in Nobis est & quantum ad Nos attinet sive tanget vel attingere poterit, quòd dicta Summa *Ducentarum Millium Scutorum Auri* & quælibet Pars sive Particula eorundem erunt præfati Domini mei *Regis Angliæ* moderni, eidemque cedent & apud eundem tanquam Bona sua propria ad proprium Usum suum & Executorum aut Assignatorum suorum imperpetuum remanebunt, absque eo quòd Nos, aut præfatus *Rex Aragoniæ* Genitor noster Charissimus, aut Illustrissima & Præclarissima Domina *Johanna*, Dei gratiâ, *Regina Castelle &c.* Soror nostra Charissima, nostrive aut sui Hæredes vel Successores aut Deputati vel Assignati, vel alius quisquam debeat aut possit illam Summam *Ducentarum Millium Scutorum Auri* aut aliquam ejus Partem sive Particulam præfatis Domino meo *Rege Angliæ*, ejusve Hæredibus, aut Successoribus, vel Subditis suis, quoquo jure vel modo, ullo unquam tempore, Repetere, Exigere, aut Requiritere, aut aliquod Jus in eisdem de Jure vel Consuetudine, aut alio quovis quæsito colore, quoquo modo vel tempore præterdere, habere, vel vindicare, quandocumque & quomodocumque, aut per quemcumque modum vel eventum, etiam si per Mortem dicti Domini mei *Henrici Regis Angliæ*, aut nostram dictum Matrimonium fuerit Solutum,

Renunciantes in hac parte, pro Nobis Hæredibus & Successoribus nostris, expresse & in vim pacti, per Præsentes, omni Juri Nobis aut alicui Nostrum in eadem Dote competenti aut in futurum competituro, necnon omnimodæ dictæ Dotis & cujuslibet Particulæ ejusdem Repetitioni, atque omnibus & singulis tam Juris quam Facti Exceptionibus, ac omnium Legum & Canonum Beneficiis, & præsertim Legum & Privilegiis Canonum Repetitionem Dotis Concedentium & Decernentium, necnon Jurium & Canonum Pactum de non Repetenda Dote aliquo Casu Cassantium vel Annullantium, sive Nullum aut Cassum & Irritum esse aut fore Decernentium, ac generaliter omnium & singularum tam Juris quam Facti Beneficiis & Privilegiis, quibus

A. D. 1509. quibus contra Præmissa Nos tueri aut quoquo modo juvare possemus aut possent.

Rev. S.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras Patentes, Manu nostrâ subfigna-

vimus, & Sigilli nostri appensione communitari fecimus.

Rev. S.

Dat. *Greenwic.* septimo Die Junii, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo nono.

Super dicto Dotalitio. Renunciatio Regis Aragonum.

A. D. 1509

An. 1. H. S.

Reg. Cathol.

Repub. C. 12.

OMNIBUS ET SINGULIS, ad quorum Notitias presentes Literæ pervenerint, *Guterius Gomes de Fuenfaldia* Præceptor Præceptorie de la Menbrilla Ordinis Sancti Jacobi de Spata, Catholici Principis *Ferdinandi*, Dei gratiâ, *Regis Aragonum & utriusque Sicilia &c.* Domini mei Supremi Orator, Legatus, Ambassador, Nuncius, & Procurator, ad Infra-scripta per suam Commissionem (cujus Tenor inferius describitur) sufficienter legitimè & specialiter deputatus, Salutem in omni Salvatore.

Cùm in quodam Tractatu, De Data *Vicesimi tertii Diei Mensis Junii, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo tertio,*

Ad quem Me refero & quem pro hic infero haberi volo,

Inter præfatum *Ferdinandum Regem Aragonum &c.* & Celebris Memorie, *Elizabetham* nuper *Hispaniarum Reginam* tunc Conjugem suam Charissimam ex una, & Illustrissimum Excellentissimum & Potentissimum Principem, Insignis Memorie, *Domini Henricum*, Dei gratiâ, nuper *Regem Angliæ & Franciæ ac Dominum Hiberniæ* Fratrem Consanguineum & Confederatum suum Charissimum Partibus ex altera,

Per Oratores suos, hincinde sufficienter autorisatos, constitutos, & deputatos,

Pro Matrimonio, inter Serenissimum & Illustrissimum *Henricum tunc Principem Walliæ, Ducem Cornubiæ &c.* nunc verò, Dei gratiâ, *Angliæ & Franciæ Regem* præfati *Henrici*, piæ Memorie, nuper *Regis Angliæ Filium Secundogenitum & Heredem* ac Serenissimam & Præclarissimam Dominam *Catherinam* nuper *Principem Walliæ* Filiam suam Charissimam, Deo duxe, habendo, contrahendo, & solemnizando,

Nuper communicato, concordato, & concluso,

Et per suas Literas Patentes, Magnis Sigillis suis sigillatas & Manibus suis subscriptas, ac per Juramenta sua, tactis Sacrosanctis Evangelis, hincinde corpo-

raliter præfata, Confirmato, Ratificato, A. D. 1509 & Approbato, Inter cætera continetur,

Quòd prænomiatus tunc Princeps Walliæ, nunc verò Rex Angliæ, & supranominata Domina Catherina Matrimonium per Verba de Præsenti realiter & consensu contraherent, & idem Matrimonium in Facie Ecclesiæ debiti solemnizarent Locis, Terminis, Modisque & Formis in dicto Tractatu specificatis,

Quòdque præfati Ferdinandus & Elizabetha Rex & Regina Hispaniarum Heredesve aut Successores sui, pro eodem Matrimonio prænomiata Filia sua, cum dicto tunc Principe Walliæ, nunc verò Rege Angliæ, habendo & contrahendo, Nomine Dotis, Dotalitii, sive Donationis propter Nuptias, darent, solverent, aut delibarent, seu dari, solvi, & deliberari facient præfato Regi Angliæ, Heredibus, Executoribus, aut Assignatis suis, Summam Ducentarum Millium Sutorum Auri & Justi Ponderis (in quoquoque Sento valente Quatuor Solidos & Duos Denarios Monete Anglicanæ) Locis, Terminis, Modisque & Formis in dicto Tractatu specificatis,

Quòdque præterdò supranominata Domina Catherina, Contemplatione ejusdem Matrimonii, amplissimas propter Nuptias Donationes sive Dotalia consequeretur & haberet,

Prout in dicto Tractatu, ad quem Me refero & pro hic infero & expresso habere volo, plenius continetur,

Ego igitur *Guterius Gomes de Fuenfaldia* Orator prædictus, id ipsum propentius mecum considerans, atque æquè & justè ratione Motus, volo, pacifcor, & Concedo, per Præsentes, auctoritate & virtute Commissionis meæ prædictæ, pro præfato *Ferdinando Rege Aragonum &c.* Domino meo Supremo, Heredibus & Successoribus suis, quòd dicta Summa *Ducentarum Millium Sutorum Auri* & quælibet Pars sive Particula eandem erunt præfati *Regis Angliæ* Moderni, eidemque cedent & apud eundem

T t t tanquam

A. D. 1509. *Rev. S.* tanquam Bona sua propria ad proprium Usum suum & Executorum aut Assignatorum suorum imperpetuum remanebunt, absque eo quod præfatus *Ferdinandus Rex Aragonum* Dominus meus Supremus, Hæredesive aut Successores sui, aut eorum Deputati vel Assignati, vel alius quisquam debeat aut possit illam Summam *Ducenarum Millium Scutorum Auri* aut aliquam ejus Partem sive Particulam a præfato *Rege Angliæ*, cæjuse Hæredibus, aut Successoribus, vel Subditis, quoquo Jure aut Modo, ullo unquam tempore, repetere, exigere, aut requirere, aut aliquod Jus in eisdem, de Jure vel Consuetudine, aut alio quovis quæsito colore, quoquo modo vel tempore, præterdere, habere, vel vindicare quomodocumque quomodocumque aut per quemcumque modum vel eventum, etiam si per Mortem dicti *Henrici* nunc *Regis Angliæ* aut præfate *Domine Catherinæ* dictum Matrimonium fuerit Solutum;

Renunciantes, in hac parte, pro præfato *Ferdinando Rege Aragonum &c.* Domino meo Supremo, Hæredibus & Successoribus suis, expressè & in vim pacti, per Præsentem, omni Juri eidem *Regi Ferdinando* in dicta Dote competenti aut in futurum competituro, nec

non unanimo dicta: Dotis & cujuslibet Particulæ ejusdem Repetitioni, atque omnibus & singulis tam Juris quam Facti Exceptionibus, ac omnium Legum & Canonum Beneficiis & Privilegiis, & præsertim Legum & Canonum Repetitionem Dotis Concedentium vel Decernentium, necnon Jurium & Canonum Pactum de non Repetenda Dote aliquo Casu Cassantium, ac generaliter omnium & singulorum tam Juris quam Facti Beneficiis & Privilegiis, quibus contra Præmissa Se tueri aut quoquo modo juvare possent.

Tenor verò Commissionis prædictæ sequitur, & est talis,

Ferdinandus, Dei gratiâ, *Rex Aragonum, &c.* ut supra *Dat. undecimo Die Maii.*

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium has Literas Patentes Manu meâ propriâ subscripsi & Sigillo meo signavi.

Dat. Die Junii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo nono.

Renunciatio Regine Castellæ.

A. D. 1509. *An. 1. H. S.* *Ill. Cam. Vesp. C. 12.* UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præsentem Literæ pervenerint, *Gaterio Gomes de Fuenfajida* Præceptor Præceptorie de la Membrilla Ordinis Sancti Jacobi de Spata, Catholicæ Principis *Johanne*, Dei gratiâ, *Reginæ Castellæ, Legionum, & Granati &c.* Orator, Legatus, Ambassiator, Nuncius, & Procurator specialis, ad Infra-scripta per suam Commissionem (cujus Tenor inferius inferatur) sufficienter legitimè & specialiter deputatus, Salutem in omnium Salvatore.

Cùm in quodam Tractatu, *De Data Viciesimi tertii Diei Mensis Junii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo tertio,*

Ad quem Me refero & pro hic infer-to haberi volo,

Inter Catholicos Principes *Ferdinandum &c.*, Insignis Memoriz, *Elisabetham*, Dei gratiâ, *Regem & nuper Reginam Hispaniarum* Dominos meos Supremos ex una, & Illustrissimum Exoellentissimum ac Potentissimum Principem, Felicis Recordationis, *Henricum*, Dei gra-

tiâ, dudùm *Regem Angliæ & Franciæ & A. D. 1508. Dominum Hiberniæ*, Partibus ex altera,

Per Oratores suos hincinde sufficienter auctorizatos, constitutos, & deputatos,

Pro Matrimonio inter Serenissimum & Illustrissimum *Henricum* tunc *Principem Walliæ, Ducem Cornubiæ, &c.* nunc verò, Dei gratiâ, *Regem Angliæ & Franciæ & Dominum Hiberniæ Henrici* nuper *Regis Angliæ* Filium Secundogenitum & Heredem, ac Serenissimam & Præclarissimam *Domina Domina Catherinam Principem Walliæ* præfate *Domine Johanne Regine Castellæ &c.* Sororem Charissimam, Deo duce, habendo, contrahendo, & solemnizando,

Nuper communicato, concordato, & concluso,

Et per Literas suas Potentes, Magnis Sigillis suis signatas & Manibus suis subscriptas, ac per Juramenta sua, tactis sacrosanctis Evangeliiis, hincinde corporaliter præstita, Confirmato, Ratificato, & Approbato,

Inter cætera continetur,

29id

A. D. 1509.

Hen. 8.

Quod prenominatus Princeps Walliæ, & Domina Catharina Matrimonium per Verba de Præfenti realiter & cum effectu contraherent, & idem Matrimonium in Facie Ecclesiæ debite solemnificarent Locis, Terminis, Modisque & Formis in dicto Tractatu specificatis,

Quodque præfati Ferdmandus & Elizabetha Rex & Regina Hispaniarum, Heredesque & Successores sui, pro eodem Matrimonio prenominata Domina Catharina, cum dicto tunc Principe Walliæ, nunc verò Rege Angliæ, habendo & contrahendo, Nomine Dotis, Dotalitii, sive Donationis propter Nuptias, darent, solverent, & deliberarent, seu dari, solvi, & deliberari facerent præfato nuper Regi Angliæ, Heredibus, Executoribus, aut Assignatis suis, Summam Ducentarum Millium Scutorum Auri boni Auri & Julii Ponderis (unaquoque Sento valente Quatuor Solidos & Duos Denarios Moneta Anglicana) Locis, Terminis, Modisque & Formis in dicto Tractatu specificatis,

Quodque præterea, supranominata Serenissima Domina Catharina, contemplatione ejusdem Matrimonii, amplissimas propter Nuptias Donationes consequeretur & haberet,

Prout in dicto Tractatu, ad quem Me refero, & pro hic inserto & expresso haberi volo, plenius continetur,

Ego igitur *Guterius Gones* de Fuenfajida Orator prædictus, id ipsum propensius mecum considerans, æquâ & justâ ratione motus, Auctoritate Commissionis meæ prædictæ, Volo, Pacificor, & Concedo, per Præsentes, pro prædicta *Domina Johanna*, & quantum ad eam attinet vel attinere poterit in futurum, quod dicta Summa *Ducentorum Millium Scutorum Auri* & quælibet Pars sive Particula earundem erunt præfati *Regis Angliæ* moderni, eidemque cedent & apud eundem tanquam Bona sua propria ad proprium Usum suum & Executorum aut Assignatorum suorum imperpetuum remanebunt, absque eo quod præfata *Domina Johanna Regina Castellæ*, ejusve Heredes vel Successores, ejusve aut eorum Deputati vel Assignati, vel alius quisquam debeat aut possit illam Summam *Ducentorum Millium Scutorum Au-*

ri, aut aliquam ejus Partem sive Particulam a præfato *Rege Angliæ*, ejusve Heredibus, aut Successoribus, vel Subditis suis, quoquo jure aut modo, ullo unquam tempore, Reperere, Exigere, aut Requirere, aut aliquid Jus in eisdem de Jure vel Consuetudine, aut aliquo quovis quæsito colore, quoquo modo vel tempore prætendere, habere, vel vindicare, quomodocumque & quomocodocumque, aut per quemcumque modum vel eventum, etiam si per Mortem dicti *Henrici* tunc *Principis Walliæ* nunc verò *Regis Angliæ*, aut præfate *Serenissimæ Domine Catharina* dictum Matrimonium fuerit Solutum,

Renuncians in hac parte, pro præfata *Domina Johanna* & ejus Nomine, virtute & auctoritate Commissionis meæ prædictæ, Heredibusque & Successoribus suis, expressè & ip vira pacti, per Præsentes, omni Juri eidem *Domina Johanna* in dicta Dote competenti aut in futurum competituro, necnon omnimodæ dictæ Dotis & cujuslibet Particulæ ejusdem Repetitioni, atque omnibus & singulis tam Juris quam Facti Exceptionibus, ac omnium Legum & Canonum Beneficiis & Privilegiis, & præsertim Legum & Canonum Repetitionem Dotis Concedentium & Decernentium, necnon Jurium & Canonum Pactum de noni Repetenda Dote aliquo Casu Cassantium aut Annulantium, sive Nullum aut Cassum & irritum fore aut esse Decernentium, ac generaliter omnium & singulorum tam Juris quam Facti Beneficiis & Privilegiis, quibus contra Præmissa Se tueri aut quoquo modo juvare posset aut possent.

Tenor verò Commissionis prædictæ sequitur, & est talis,

Johanna, Dei gratiâ, Regina Castellæ, &c. prout Dat. Unaccimo Die Maii.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hæc Literas Patentes Manu meâ propriâ subscripsi, & Sigillo meo signavi.

Dat. nono Die Junii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo nono.

Juramentis

A. D. 1509.
Rev. S.A. D. 1509.
Rev. S.*Juramenti Forma pro Electo Dunelmensi.*A. D. 1509.
An. 1. R. S.
Ex Origine.

JULIUS Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio Thomæ Electo Dunelmensi, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Dùm Nos pridem Ecclesie Dunelmensi, Pastoris Regimine Destituta, de Personâ tuâ Nobis & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam Meritorum acceptâ, de Fratrum eorundem Consilio Auctoritate Apostolicâ duxerimus providendum, præficiendo Te Illi Episcopum & Pastorem, prout in nostris inde confectis Litteris plenius continetur;

Nos ad ea, quæ ad tuæ Commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis Supplicationibus inclinati, tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite, Gratiam & Communionem Apostolicæ Sedis habente, ac citis & in hoc sibi assistentibus Duobus vel Tribus Catholicis Episcopis, similem Gratiam & Communionem habentibus, Munus Consecrationis recipere valeas, ac eidem Antistite, ut recepto prius per eum nostro & Romanæ Ecclesie Nomine a te Fidelitatis debito solito Juramento, juxta formam Præsentibus annotatam, Munus prædictum Auctoritate nostrâ impendere liberè tibi possit, plenam & liberam concedimus earundem Præsentium Tenore Facultatem.

Volumus autem & Auctoritate prædictâ Statuimus & Decernimus quòd si, non recepto a te per ipsum Episcopum dicto Juramento, idem Episcopus Munus ipsum tibi impendere, & tu illud suscipere præsumperitis, dictus Antistes a Pontificalis Officii Exercitio, & tam ipse quàm tu ab Administratione tam Spiritualium quàm Temporalium Ecclesiarum nostrarum suspensis sitis eo ipso.

Præterea Volumus quòd formam Juramenti hujusmodi, a te tunc præstiti, Nobis de verbo ad verbum per tuas Patentes Literas, tuo Sigillo signatas, per proprium Nuncium quamtocius destinare procures, quòdque per hoc Venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Eboracensi, cui præfata Ecclesia Metropolitana Jure subesse dinoscitur, nullum impostere præjudicium generetur.

Forma autem Juramenti quod præstabis hæc est,

Ego Thomas Electus Dunelmensis ab hæc Horè inಂತea Fidelis & Obediens ero

Beato Petro Sanctæ Apostolicæ Romanæ Ecclesie, & Domino nostro Domino Julio Papæ Secundo ac ejus Successoribus canonice intrantibus non ero in Consilio, Consensu, Tractatu, vel Felto, ut Vitam perdant, aut Membra, aut in eos violenter Manus quomodolibet ingerantur, vel Injuria aliqua inferantur quovis quæsto colore.

Consilium verb quòd michi credituri sunt per Se, aut Nuncios, seu Literas, ad eorum domum, Me sciente, Nemini pandam; Papam Romanum & Regalia Sancti Petri Adjutor eis ero ad Retinendum & Defendendum contra omnem Hominem.

Legatum Apostolicæ Sedis, in eundo & redeundo, honorificè tractabo, & in suis Necessitatibus adjuvabo.

Jura, Honores, Privilegia, & Auctoritatem Romanæ Ecclesie, Domini nostri Papæ, & Successorum prædictorum Conservare, Defendere, Augere, & Promovere curabo.

Nec ero in Consilio in Felto seu in Tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum vel eandem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra vel præjudicialia Personarum, Juris, Honoris, Status, & Potestatis eorum machinentur; & si talia a quibuscumque tractari novero vel procurari, impediam hoc pro Possè, & quantum potero commode significabo eidem Domino nostro, vel alteri per quem ad ipsius Notitiam pervenire possit.

Regulas Sanctorum Patrum, Decreta, Ordinationes, Dispositiones, Reservationes, Sententias, Promissiones, & Mandata Apostolica totis viribus observabo, & faciam ab aliis observari: Hereticos, Scismaticos, & Rebelles Domino nostro vel Successoribus prædictis, pro Possè persequar & impugnabo; Vocatus ad Sinodum veniam, nisi prædictis sacro Canonice Prædicatione.

Apostolorum Limino, Romanè Curie existente citra, singulis Annis, ultra verò Montem, singulis Bienniis visitabo per me, aut per meum Nuntium, nisi Apostolicè absolvar Licentiâ.

Possessiones verò ad Mensam meam pertinentes non vendam, neque donabo, neque impignorabo, neque de novo infundabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capitali Ecclesie mee, inconsulto Romano Pontifice.

SIC ME DEUS ADJUVET ET HÆC SANCTA DEI EVANGELIA.

Datum

A. D. 1509. Datum Roma apud Sanctum Petrum
Anno Incarnationis Domini Milleſimo
Quingentefimo nono, Pridie Idus Junii,
Pontificatus noſtri Anno ſexto.

P. FORTIS.
S. VERONA pro comput'
A. CALDER.
P. TRINISAIS pro comput'

A. D. 1509.
Item. S.

B. CATHENIANUS.
Super Placum,
D. DE COMITIBUS.

Sub Plumbeo Sigillo a Filis Can-
nabois.

De Confirmatione Tractatum Scotiae.

A. D. 1509. **H**enricus, Dei gratia, Rex Anglia
et Francie et Dominus Hibernie,
universis et singulis, ad quorum
Notitias presentes Literae pervenerint,
Salutem.

Art. 1. R. 3.
Sec. 1. R. 2.
no. 3.

Cum quidam Tractatus de Reformatione
Attempatorum inter, Bonae Mem-
oriae, Dominum Henricum nuper Regem
Angliae et Francie Patrem nostrum Car-
rissimum nuperime Defunctum, et Illu-
strissimum Principem Jacobum Regem
Scotorum Fratrem et Consanguineum no-
strum, per Oratores suos hincinde suffi-
cienter autorizatos, nuper initus, factus,
& conclusus, ac postea per eosdem Re-
ges, per suas separatas Literas Patentes,
Magnis Sigillis suis sigillatas et suis Ma-
nibus subscriptas, Confirmatus, Appro-
batus, de novo Concessus & Ratiſicatus
fuerat,

In quo quidem Tractatu, inter caetera,
expressè continetur & specificatur quod
Haeredes et Successores Principum praedi-
ctorum, et eorum singuli successivè,
infra Sex Menses proximò & immediatè
sequentes Mortem sui Antecessoris vel
Praedecessoris Regis, Literas suas praedi-
cti Tractatus & omnium & singulorum
Articulorum in eodem contentorum Rati-
ficatorias, Confirmatorias, Magno Si-
gillo suo sigillatas & Manu sua propria
subscriptas, alteri Principi tunc superstiti
& pro tempore existenti traderent & deli-
berarent, tradive & deliberari facer-
ent,

Cujus quidem Tractatus Tenor sequitur in
haec verba,

Henricus, Dei gratia, Rex Angliae et
Francie et Dominus Hibernie, universis
& singulis, ad quorum Notitias presentes
Literae pervenerint, Salutem.

Cum Reverendissimus in Christo Pa-
ter Henricus Cantuariensis Archiepiscopus
totius Angliae Primas & Apostolicae Sedis
Legatus nuper Custos Magni Sigilli,

Reverendisque in Christo Pater Ricardus
Wintoniensis Episcopus Privati Sigilli
noſtri Custos, & Carissimus Consanguineus
noſter Thomas Comes Surrie The-
saurarius Angliae, noſtri veri & indubi-
tati Commissarii, Oratores, Ambassiato-
res, Legati, Procuratores, & Nuncii
speciales & generales ex una, & Reve-
rendissimus in Christo Pater Robertus
Glasgowensis Archiepiscopus, ac Nobilis &
Illustris Dominus Patricius Comes Both-
wile Dominus de Halys ac Magnus
Regni Scotiae Admirallus Gardianus Oc-
cidentalium Mercharum ejusdem, Re-
verendisque Pater Andreas Pofſtatius
Ecclesiae Cathedralis Moravienſis, Illu-
strissimus Princeps Jacobi Scotorum Regis
Filii & Consanguinei noſtri Carissimi
Commissarii, Oratores, Ambassiatores,
Legati, Procuratores, Deputati, & Nun-
cii speciales & generales Partibus ex
altera, Et, prout de Dat. tricesimo
primo Die Octobris, A. D. 1502, & H. 7.
Anno 18.

Nos igitur,

Ea omnia & singula, quae per praedi-
ctum Carissimum Patrem nostrum Ini-
ta, Concordata, Conclasa, & Promissa
fuerunt, pro Parte nostra inviolabiliter
servare, custodire, & perimplere vo-
lent,

Tractatum praedictum ac omnes &
singulos Articulos in eodem contentos
Ratiſicamus & Confirmamus per Prae-
sentes.

In quorum omnium & singulorum
Praemissorum Fidem & Testimonium
hiis Praesentibus, Manu propria sub-
scriptis, Magnum Sigillum nostrum ap-
poni fecimus.

Dat. apud Palatium nostrum Westm.
vicesimo nono Die Junii.

Per ipsam Regem.

A. D. 1509.
Hoc. 8.

A. D. 1509.
Hoc. 8.

De Restitutione Temporalium Dunelm.

A. D. 1509.
An. 1. H. 8.
Pat. 1. H. 8.
P. 2. H. 27.

REX Eſſectori ſuo in Comitatu Northumbria, Salutem.
Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper Vacante Eccleſiâ Cathedrali Dunolmenſi per Tranſlationem Reverendiſſimi in Chriſto Patris *Criſtoſori Archiepiſcopi Eborum* nuper Dunolmenſis Epifcopi, perſonam Dilecti & Fidelis noſtri *Thome Rowthall* Clerici Secretarii noſtri ejuſdem Eccleſiæ Dunolmenſis Electi in ipſius Eccleſiæ Epifcopum præſecerit & Paſſotem, ſicut per Literas Bullatas ipſius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis conſtat.

Nos,
Pro eo quòd præſatus *Electus* omnibus & ſingulis Verbis, Nobis & Coronæ noſtræ præjudicialibus, in dictis Literis

Bullatis contentis, coram Nobis palàm & expreſſè renunciavit, & Gratia noſtræ humiliter ſe ſubmiſit, volentes cum eo in hac parte agere gratioſè,

Cepimus Fidelitatem *Ec.* ut in ſimilibus de *Reſtitutione Temporalium Literis*.

Teſte Rege apud *Weſtmanasterium* Tertio Die Julii.

Conſimilia Brevia diriguntur,

Eſſectori Regis in Com. Eborum. Et *Eſſectori Regis in Com. Midd.*

Et Mandatum eſt Militibus, &c.

De Officio Portitoris Standardi Conceſſo.

A. D. 1509.
An. 1. H. 8.
Pat. 1. H. 8.
P. 1. H. 18.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem,
Sciatis quòd Nos, in conſideratione veri & fidelis Serviitii quod Dilectus Serviens noſter *Thomas Kuyper* Miles ante hæc tempora nuper *Regi Patri noſtro* Famoliſſimæ Memoriz (cujus Animæ propitiatur Deus) impendit, & durante Vita ſua Nobis impendere intendit,

Dedimus & Conceſſimus Ei Officium Portitoris Standardi noſtri, quod Officium *Johannes Cheyne* Miles ante hæc

in vita dicti Patris noſtri occupavit, A. D. 1509.
Habendum, Occupandum, & Gaudendum dictum Officium *eidem Serviienti noſtro*, durante Benefactio noſtro, cum Feodis & Vadis eidem debitis & conſuetis, habendis & percipiendis modo & formâ peranteâ uſitatis.

In cujus &c.

Teſte Rege apud *Oxford* viceſimo ſeptimo Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Conceſſio Thomæ Boleyn Militi.

A. D. 1509.
An. 1. H. 8.
Hoc. no. 17.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem,
Sciatis quòd Nos, de Gratia noſtrâ ſpeciali, ac ex certâ Scientiâ & mere Motu noſtris, Conceſſimus, & per Præſentes Concedimus Dilecto Serviienti noſtro *Thomæ Boleyn* Militi pro Corpore uoſtro Cuſtodiam Cambii noſtri infra Villam noſtram Caleſii, & Cuſtodiam Cambii noſtri infra Regnum noſtrum Angliæ verſus partes exteras; videlicet,

Quòd prædictus *Thomas Boleyn*, per ſe vel per Deputatum ſive Aſſignatum ſuos, ſine impetitione Noſtri, de quibuſcùmque Perſonis, cujuſcùmque Status Gradus ſeu Conditionis fuerint, quæ verſus Urbem Romanam ſeu alias

Partes Exteras quaſcùmque, ad Vota A. D. 1509.
devota ſeu aliis ſalutis Animæ Cauſas præſumptis & obſervanda, aut alia Negotia ibidem faciendâ, perſonaliter ſe diverterent, vel quæ per Amicos, Deputatos, Procuratores, aut Attornatos ſuos ad eandem Partes, ex Cauſis præmiſſis vel earum aliqua vel pro Solutionibus faciendis mitterent, tales & tantas Auri & Argenti Summas percipere poſſit & habere, quantas & quales Perſonæ prædictæ ſibi aut Deputatis ſive Aſſignatis ſuis deſtinarent, & eidem Perſonis ſufficientes Literas Eſcambii pro Summis prædictis in eisdem Partibus, prout moris eſt, ibidem Reſolvendis, licitè facere valeat.

Perci-

A. D. 1509. Percipiendo pro eisdem Escambiis, quotiens per ipsum aut Deputatos seu Assignatos suos facti fuerint, prout inter ipsum *Thomam* & hujusmodi Deputatos suos & ejusmodi Escambia facientes seu facere volentes iustè rationabiliter ac juxta providam Discretionem & sanam Conscientiam, prout attentis locorum hujusmodi Discriminibus, ac Morè & Periculis pro tempore imminuentibus, poterit concordare, ac etiam quascumque summas in hujusmodi Escambii nobis debitas & solvi consuetas,

Hibendam & Occupandam Custodiam prædictam, modis & foris superius specificatis, sibi aut prædictis Deputatis sive Assignatis suis, a Festo Paschæ ultimo præterito, durante Beneplacito nostro, absque impedimento seu perturbatione Nostræ, Heredum, Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcunque,

Reddendo nobis inde Annuatim, durante dicto Beneplacito nostro, ut præfertur, *Triginta Libras Sex Solidas & Octo Denarios* tantum, ad Festa Sancti Michaelis Archangeli & Paschæ, per æquales Portiones, eo quòd expressa mentio de vero Valore Annuo Præmissorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus, per Nos seu aliquem Progenitorum nostrorum aut Prædecessorum nostrorum, dicto *Thome Balgyn* ante hæc tempora factis, in Præmissis minime facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione sive Provisione in contrarium facta, edito seu proviso non obstantibus.

In cujus &c.

Teste meipso apud *Oxford* vicesimo septimo Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Episcopo Menevensi de Intendendo.

A. D. 1509. REX Militibus, Liberis, Homini-
bus & omnibus aliis Tenentibus de Episcopatu Menevensi, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper Vacante Sede Ecclesiæ Menevensis, per Translationem Venerabilis Patris *Roberti Cicestrensis* tunc *Menevensis Episcopi*, a vioculo, quo ipsi Ecclesiæ Menevensi, cui tunc præerat, tenebatur, Apostolice Potestatis plenitudine Absolvens, Ipsum ad Ecclesiam Cicestrensem tunc Vacantem auctoritate Apostolica duxerit Transferendum, Præficiendo Ipsum dictæ Ecclesiæ Cicestrensi in Episcopum & Pastorem, Dilecto Nobis in Christo *Edwardo Menevensi Electo* eadem auctoritate providerit, Ipsamque dictæ Ecclesiæ Menevensi præfecerit in Episcopum & Pastorem, sicut per Litteras Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis* Nobis inde directas Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* omnibus & singulis verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Litteris Bullatis contentis, coram Nobis palam & expressè renunciavit, & Gratiz nostræ humiliter Se submisit, volentes eum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Electi*, & Temporalis Episcopatus illius, prout moris est, Restituimus eidem;

Et ideo vobis Mandamus quòd eidem *Edwardo*, tanquam Episcopo & Domino vestro, in omnibus quæ ad Episcopatum prædictum pertinet, Intendentes sitis & Respondentes, prout decet.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Oxford* Secundo Die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Confirmatione Tractatum cum Imperatore.

A. D. 1509. REX univèrsis & singulis, ad quorum Notitias præsentem Litteram pervenerint, Salutem.

Cùm quidam Tractatus perpetuæ Pacis & Amicitiarum inter, Bonæ Memoriz, Dominum *Henricum* nuper Regem Angliæ & Franciæ Patrem nostrum Charissimum nuperimè Defunctum, & Sa-

cratissimum Principem *Maximilianum*, A. D. 1409. tunc *Romanorum Regem*, nunc verò *Imperatorem Electum*, Fratrem & Consanguineum nostrum, per Oratores suos, hincinde sufficienter auctorizatos, in *ANWERPIA*, Vicissimo Die Mensis Junii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo secundo initus factus & conclusus fuerit,

Ac

A. D. 1509
Nov. 1. Ac postea per eisdem Reges, per suas separatas & distinctas Literas Patentes, Magnis Sigillis suis sigillatas, & suis Manibus subscriptas, Confirmatas, Approbatus & Ratificatus,

Cujus quidem Tractatus Tenor sequitur, & est talis,

Henricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ universis & singulis, ad quorum notitiam presentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cum quaedam Pacis & Amicitiarum Capitula,

Inter, Dilectos & Fideles Commissarios nostros, *Karolum Somerset* unum Militum Ordinis Garterii ac unum Camerariorum & Capitaneum Gardæ nostræ, ac Magistrum *Willielmum Warham* in *Episcopum Londoniensem Electum*, nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Procuratores, Factores, Attornatos, Deputatos & Nuncios speciales, pro Nobis, Regnis, Terris, Dominis, Subditis, Vassallis, Amicis, Allegatis, Favenibus & Adherentibus nostris quibuscumque, ex una,

Et, Venerabiles ac Egregios Viros, *Cornelium de Bergis* Aurei Velleris Militem Dominum Temporalem de *Melyn & Zemenbrehes*, &c. *Marescallum Illustrissimi Principis Domini Philippi Archiduci Austriæ, Henricum Wittam* Militem Aurei Velleris Dominum Temporalem de *Berfell* Gubernatorem Domini *Caroli Ducis Luxemburgensis*, &c. & *Judocum Prant* Militem Dominum Temporalem de *Blaefneft*, Ambassiatorem, Procuratores, Oratores, Commissarios, Deputatos & Nuncios Sacratissimi Principis *beatrix* & *Consanguinei* nostri *Carissimi Maximiliani Romanorum Regis*, pro eodem Fratre nostro, Terris, Patriis, Dominis, Subditis, Incolis, Vassallis, Allegatis & Confœderatis suis, partibus ex altera,

Jampridem hincinde comunicata, tractata, appunctuata, convenita, percussa, concordata fuerint & conclusa,

Sicuti in Literis, desuper confectis, plenius apparet & continetur,

Lycum quidem Literarum Tenor sequitur, & est talis,

Universis & singulis, ad quorum Notitias presentes Literæ pervenerint, *Cornelius de Bergis* Aurei Velleris Miles Dominus Temporalis de *Melyn & Ze-*

neberghe &c. *Marescallus Illustrissimi Principis Domini Philippi Archiduci Austriæ, Henricus de Wittam* Miles Aurei Velleris Dominus Temporalis de *Berfell* Gubernator Domini *Caroli Ducis Luxemb. &c. Judocus Prant* Miles Dominus Temporalis de *Blaefneft*, Ambassiatorem, Procuratores, Oratores, & Commissarii in hac parte Sacratissimi & Invidissimi Principis *Maximiliani Romanorum Regis* semper Augusti, Salutem.

Sciatis quod Nos,

Pro dicto Sacratissimo Rege Romanorum, suisque Haereditibus & Successoribus, atque ejus & eorum nomine, auctoritate nobis ab eodem Rege per Literas suas Patentes commissa, quarum Tenor inferius sequitur,

Cum Venerabilibus Viris *Karolo Somerset* uno Militum Ordinis Garterii ac Capitaneo Gardæ Illustrissimi Regis Angliæ, ac Magistro *Willielmo Warham* Legum Doctore Electu in Episcopum London. Ambassiatoribus, Procuratoribus, Oratoribus, & Commissariis dicti Illustrissimi Regis Angliæ, ad Infra-scripta per ipsius Regis Angliæ Literas Patentes deputatis, quarum etiam inferius Tenor sequitur,

Convenimus, Contraximus, & Concludimus, &c. prout supra de *Dat. decimo quarta Die Augusti, A. D. 1502. & H. 7. A. 17.*

Nos igitur,

Omnia & singula prædicti Tractatus Capitula, per Oratores prædictos ut promittitur in ea concordata gesta & conclusa, Rata, Grata & Firma habentes,

Ea omnia & singula, in eodem Tractatu contenta inserta & specificata, Laudamus, Ratificamus, Confirmamus, Approbamus & Corroboramus, necnon cum præfato Sacratissimo Rege Romanorum Fratre nostro Charissimo de novo Tenore Presentium specificè expressèque Inimic Contrahimus & Concludimus, ac perpetui Roboris Firmitatem obtinere volumus & declaramus;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos omnes & singulos præferri Tractatus Articulos firmiter tenere, effectualiter adimplere, & inviolabiliter observare, necnon a Subditis nostris teneri & observari facere.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Vicefimo Die Augusti, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo nono.

Forma

A. D. 1509.

Reg. 7.

*Forma Juramenti præstiti per Andream Episcopum Murray
Nomine Jacobi Scotorum Regis.*

A. D. 1509.

Reg. 8.

A. D. 1509.

An. 1. H. 3.

Ex Antiq.

I Andrew, Bysshop of Murray, Commendatour of Pettinwene, Orator, your Ambassadour and Commissioner sufficiently in this behaloe Deputed and Ordeigned by the Right High and Mighty Prince my most dread Souverain Lord James, by the Grace of God, King of Scotlande, in the Name and for the same my Souverain Lord and in the Perill of his Soule, Promysse and by these Holy Evangelies and Canon of the Holy Masse, by Me bodely Touched, Swere that my said Souverain Lord James King of Scotland shall, for his Part, welle and truly Kepe and Observe the Treatie of perpetual Peas and Amicitie and every Article of the same, passed and concluded by sufficient Auctoritie and in the Names of My said Souverain Lord King of Scotland on that one Partie, and the Right Excellent, Right High and Mighty Prince Henry, of most Famous Memorie, by the Grace of God, Late King of England, and of France, and Lord of Irland on the other Partie, Bering Date the twenty fourth Day of January, the Yere of our Lord God, after the Course and Compte of the Churches of Scotland and Englund one

Thousand five Hundred and oon.

A. D. 1509.

And afterwards by the Right Excellent, Right High and Mighty Prince Henry, by the Grace of God, now King of England, and of France, and Lord of Irland, Second Son, Heire and Successour of the said Henry late King of the same, according to the said Treatie of perpetuell Peaz Ratified and Consermed, and to my said Souverain Lord King of Scotland on his behaloe deliuered, and by hym accepted, and the same Treatie of perpetuall Peas and every Article thereof my said Souverain Lord Kyng of Scotland shall cause in likewise, as far as in Hym is, to bee Observed and Kept by His Subiectis.

And in Witnesse of this my Dede, I, the said Bysshop have Subscribed this Writing with my owne Hand, at the Manoir of Hanworth in England, the twenty ninth Day of August, and of the Reigne of My said Souverain Lord King of Scotland the twenty second.

ANDRO OF MURRAY Commendatour of Pettynwene and Cotyngam, &c.

Super dicto Juramento & Juramento Regis Instrumentum Publicum.

A. D. 1509.

An. 1. H. 5.

Ex Antiq.

IN DEI NOMINE AMEN.
Per hoc præfens Publicum Instrumentum Cunctis pateat evidenter quòd,

Anno ab Incarnatione Domini, secundum Computationem Ecclesie Scotice, Milleesimo, Quingentesimo Nono, Mense vero Augusti Die Vicefima Nona, Indictione Duodecima, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini Julii, Divina Providentia, Papa Secundi Anno Sexto,

In Reverendorum ac Potentum & Nobilium Dominorum nostrorumque Notariorum Publicorum Præsentia personaliter Constitutum Serenissimus ac Illustrissimus Henricus, Dei Gratia, Anglia & Francia Rex Obvatus eo Nomine, Quendam Cedula pergamineam, Formam subscipri Juramenti Observationis perpetue Pacis continentem, que du-

dum inita fuerat inter Jacobum Quarta A. D. 1509. tum Scotorum Regem Illustrissimum & Henricum nuper Regem Anglia Septimum Excellentissimum, prout in eadem continetur, legit & recitavit, omnibusque melioribus modo & forma quibus potuit Animoque deliberato, prout Nobis Notariis Publicis apparebat, pro Observatione omnium Articulorum præfate perpetue Pacis, solenniter tãctique Sacrosanctis Evangelis, Juravit Se perpetuo observaturum omnes & singulos Articulos in Tractatu prædictæ perpetue Pacis contentos,

Quod quidem Juramentum suum prædictum Robur Firmiatem & Effectus nullo modo habere voluit, prout palam publicè & expressè coram Nobis Notariis prædictis & Testibus subscriptis dixit & protestatus est, nisi præfatus Scotorum Rex omninò simile Juramen-

X x x tum.

A. D. 1509. tum, cum per Oratorem vel Commis-
sarium Oratores vel Commissarios præ-
fati Regis Angliæ Moderni ad hoc requi-
situs fuerit, præliterit,

Non obstante quòd Reverendus in
Christo Pater *Andreas Moravicus* Epi-
scopus, Ambassiator, Orator, & Procura-
tor præfati Serenissimi Regis *Scotorum*;
eo tempore, Procuratorio Nomine, om-
nino simile Juramentum pro Observa-
tione dictæ perpetuæ Pacis solenniter præ-
stitit.

*Quorum quidem Juramentorum prædicto-
rum Tenores sequuntur, & sunt tales,*

*I, Henry, by the Grace of God, King
of England and of Fraunce and Lord of
Ireland, Promise and by these Holy E-
wangelies and Canon of the Holy Messe,
by Me bodily Touched, swe: e that I shall,
for my Parte, well and truly Keep and
Observe the Treatie of perpetuale Peax
and Amicitie and every Article of the same,
passit and concludit by sufficient Autho-
ritie and in the Names of the Richt Ex-
cellent Richt Hygh and Myghty Princes
Henry our Fader, of most famous Mem-
orie, late King of England and of France
and Lord of Ireland on the one Partie,
and James King of Scotland our eldest
Brother on the other Partie, being Date
the xxiv. Day of January the Yere of
oure Lord God after the Couric and
Compte of the Churches of England and
Scotland a Thousand Five Hundred
and One.*

*And afterwarde by We, according to the
Treatie of Perpetuale Peaxe, Ratified and
Confermeid, and to oure said derrest
derrest Brother on oure behalf delivereid,
and by him accepted, and the same Tre-
tie of perpetuale Peaxe and every Article
thereof, as fare as in Me is, I schal cause
in likewise to be Observed and Kept by
my Subgettis.*

And in Witness of this my Promise
and Othe I have subscribede this Writ-
ting with myne owne Hand at my Ma-
jour of *Henworth* the xxix. Day of Au-
gust, and of our Regne the First.

Secundi Juramenti Tenor est talis,

*I Andrew Bishop of Murray &c. prout
in forma Juramenti præfati Andree.*

Super quibus omnibus & singulis Re-
verendus in Christo Pater & Dominus
Ricardus, Misericordione Divina, Winto-

niensis Episcopus, Nomine & ex Parte
præfati Serenissimi Regis Angliæ, a No-
bis Notariis Publicis subscriptis sibi fieri
petiit unum seu plura Publicum seu Pu-
blica Instrumentum seu Instrumenta.

Acta erant hæc in prædicto Palatio de
Hanwocht, Horâ undecimâ ante Me-
ridiem vel eo circa, sub Anno, Mense,
Die, Indictione, & Pontificatu quibus
supra;

Presentibus ibidem,

Reverendis in Christo Patribus & Do-
minis,

*Ricardo Wintoniensi,
Thomâ Danielmensi,
Johanne Kuffensi,
Episcopis:
Nobilibus & Potentibus Dominis,
Thomâ Comite de Surrey Thesaurario
Regni Angliæ,
Jacobo Comite Arundel Domino Hamil-*

tonn:

*Dominis,
Edwardo Pinngeris,
Henrico Verney Cancellario Ducatus
Lancastriæ,*

*Roberto Drury,
Henrico Wyot,
Militibus:
Magistris,
Roberto Blacador,
Et Jacobo Ogilvy de Glasgow & Meth-
lik Rectoribus Glasguensique & Abber-
donensi Canonicis,*

Testibus ad Præmissa vocatis pariter
& rogatis.

*Et ego Leo Rex Armorum, diis Hen-
ricus Thompson, Sancti Andree Diace-
sis Publicus Auctoritatis Imperialis &
Regali Notarius, quia Præmissis omnibus
& singulis, dictis sic, ut præmittitur, age-
rentur, dicerentur, & fierent, non cum
Dominis Testibus præscriptis & Notario
infra scripto, præsens interfui, eoque omnia
& singula sic fieri vidi scribi & audivi,
ac in Notam cepi, ideoque hoc præsens
Publicum Instrumentum, Meum Domini
Notarii subscripti scriptam, exinde con-
feci. Signaque & Nomine meis solitis &
consuetis signavi rogatus & requisitus in
Fidem & Testimonium Veritatis omnium
& singulorum Præmissorum.*

HENRICUS THOMPSON.

*Et ego Johannes Sauchare Artium Ma-
gister, Presbiter Abberdonensis Diaconus,
Publicus*

A. D. 1509. *Publicus Apostolicæ Imperiæ & Regali Auctoritatis Notarius, quia Præmissis omnibus & singulis, diu sic, ut præmittitur, agerentur, dicerentur, & fierent, unâ cum Notario & Testibus supra scriptis, præsens interfuit, eaque omnia & singula sic fieri vidi scivi & audiui, ac in Notam cepi; ideoque hoc præsens Publicum*

Instrumentum, Manu meâ scriptum, exinde confecti subscripti & publicati, Signoq; & Nomine meo solitis & consuetis signati rogatus & requisitus in Fidem & Testimonium Veritatis omnium & singulorum Præmissorum.

JOHANNES SANCHAR.

Commissio ad Recipiendum Sacramentum Regis Scotorum.

A. D. 1509.

An. 1. H. 8.

Scot. 1. H. 8.

n. 2.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm inter, Celebris Memoriz, Dominum *Henricum nuper Regem Angliæ Patrem nostrum Carissimum nuperimè Defunctum*, & Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem Fratrem nostrum Prædilectum*, pro Regnis, Terris, Dominiis, & Subditis nostris & suis hincinde, perpetua Pax, Amicitia, Liga, & Confederatio inite, capta, celebrata, & conclusa, & per Nos jamdudum acceptata, approbata, innovata, & confirmata fuerint, sicuti in Literis desuper confectis plenius apparet & continetur,

Nos verò, Hujusmodi Pacem, Amicitiam, Ligam, & Confederationem observari cupientes & optantes,

De Fidelitatibus igitur, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Roberti Drwy & Meraduci Constable Militum pro Corpore nostro*, ac Magistri *Johannis Batemanson Legum Doctoris*, plurimum confidentes,

ipso nos vestros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Deputamus, Constituinus, & Ordinamus per Præsentem,

Dantes & Concedentes Eis & Duobus eorum plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale ad præfatum Illustrissimum *Scotorum Regem Fratrem nostrum Caris-*

simum personaliter Accedendi,

Et ab ipso Rege Juramentum suum, per Sacrosancta Dei Evangelia Manu sua tacta, in Præsentia Commissariorum & Oratorum nostrorum prædictorum & aliorum Notariorum Publicorum, pro eorundem Pacis, Amicitiz, Ligæ, & Confederationis solida firmiori & inconcussa Observantia, dand. & præstand. darique & præstari vidend. pro Nobis & Nomine nostro Petendi, Requirendi, & Exigendi,

Hujusmodi Juramentum, cùm sic præfatum fuerit, per Notarios prædictos in Prothocollis & Scriptis redigi, ac Instrumentum vel Instrumenta publica & autentica superinde fieri, ac eis Nomine nostro tradi & liberari & Nobis afferri & transmitti similiter Petendi, Exigendi, & Requirendi,

Cæteraque Faciendi, Expediendi, & Exequendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros & observaturos totum & quicquid per nostros dictos Oratores, Commissarios, Deputatos, & Nuncios Nomine nostro fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Oxford* septimo Die Septembris.

Commissio pro Attempstatis Reformandis.

A. D. 1509.

An. 1. H. 8.

1611.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm inter, Celebris Memoriz, Dominum *Henricum nuper Regem Angliæ Patrem nostrum Carissimum nuperimè Defunctum*, & Illustrissimum Principem *Jacobum Scotorum Regem Fratrem nostrum Prædilectum*, pro Regnis, Terris, Dominiis, & Subditis nostris &

suis hincinde, perpetua Pax, Amicitia, Liga, & Confederatio inite, capta, celebrata, & conclusa, & per Nos jamdudum acceptata, approbata, innovata, & confirmata fuerunt, sicuti in Literis desuper confectis plenius apparet & continetur,

Nos verò,

Hujus-

A. D. 1509.
Nov. 8.

A. D. 1509.

A. D. 1509.

A. D. 1509. *Rev. 1.* Hujusmodi Pacem, Amicitiam, Ligam, & Confederationem inviolabiliter observari, ac omnia & singula contra formam & effectum eorumdem attemptata & perpetrata, debite reparari & reformari volentes,

De Fidelitatibus igitur Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Roberti Drury & Marmadaci Constable* Militum pro Corpore nostro, ac Magistris *Johannis Batemanson* Legum Doctoris, plurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Deputamus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes Eis & Duobus eorum plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, atque Regnis, Terris, Dominis, & Subditis nostris quibuscumque, cum præfato *Illustrissimo Sotorum Rege*, ejusve Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum ad hoc habentibus, de & super quibuscumque Querelis, Litibus, Differentiis, Quæstionibus, Gravaminibus, Offensis, Furtis, Homicidiis, Attemptatis, Dampnis, & Injuriis, unâ cum suis Circumstantiis, Emergentiis, Incidentibus, Dependentiibus, & Connexis, per Subditos & Ligatos utriusque partis in Marchiis utriusque Nostram & Regnorum nostrorum, seu alibi per Terram vel Mare Aquasve dulces, contra vim, formam, & effectum dictarum Pacis, Amicitiae, Ligæ, & Confederationis, hincinde factis, habitis, inotis, commissis, perpetratis, sive dependentibus, Conveniendi, Tractandi, & Communiandi.

Ac hujusmodi Querelas, Lites, Disserentias, Quæstiones, Gravamina, Offensa, Furta, Homicidia, Attemptata, Dampna, & Injuria Audiendi, Discutiendi, Appunctuandi, Componendi, Concordandi, & sine debito Terminandi,

Ac debitam Reformationem & Reparationem hujusmodi Querelarum, Gravaminum, & Attemptatorum ac cæterorum præmissorum fieri petendi ac fieri promittendi & faciendi,

Ac etiam generalem de & super omnibus & singulis hujusmodi hincinde Attemptatis Abolutionem petendi & obtinendi, necnon faciendi, concedendi, & promittendi,

Et super Præmissis & eorum Dependentiis Appunctuandi & Concludendi,

Universaque & singula, quæ pro Reformatione & Reparatione Præmissorum necessaria fuerint & qualitercumque debita & requisita, juxta Leges & Consuetudines laudabiles & præscriptas Marchiarum prædictarum, ac juxta vim, formam, & effectum Capitulorum hujusmodi Pacis, Amicitiae, Ligæ, & Confederationis superinde editorum & conclusorum, Excecandi & Exequendi, Executionique Demandandi,

Aliamque Dietam seu *alias Dietas*, pro meliori Expeditione Præmissorum, si necesse fuerit, statucndi & prægendi;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Rarum & Gratum habituros totum & quicquid prædicti Commissarii nostri vel Duo eorum Nomine nostro fecerint in Præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Oxford* septimo die Septembris.

De Archiepiscopo Eborum, Procuratore in Curia Romana, constituto.

A. D. 1509. *Rev. 1. R. 9.* REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Frans. 1. R. 9. M. 8. m. 27. Cum, pro multis ac variis Causis & Negotiis, Nos Regna Dominia & Subditos nostros concernentibus, quæ indies in Romana Curia emergunt atque in futurum emergere poterunt, expediens sit & necessarium ut aliquem in eadem Curia, apud Sanctissimum *Dominum nostrum Papam* ac Sanctam Sedem Apostolicam, habeamus, qui Procuratorio Nomine nostro hujusmodi

Negotia & Causas, cum suis emergentibus dependentibus & connexis, Agat Tractet & debito Fine Terminet, seu sic Terminare procuret,

Nos igitur, De Fidelitate, Industria, Discretionem & Doctrina Reverendi in Christo Patris *Cristofori*, Permissione Divinâ, *Eborum Archiepiscopi* Consilarii nostri plurimum confidentes,

Ipsam, omnibus melioribus viâ formâ modo quibus de jure possumus & vale-

A. D. 1509. valeamus, nostrum verum & indubitatum Oratorem, Procuratorem, Actorem, Factorem, Negotiorumque Gestorem ac Nuncium specialem fecimus, Ordinavimus & Constituimus, prout sic per Præsentes Facimus, Ordinamus & Constituimus,

Dantes & Concedentes eidem *Reverendo Patri* Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, apud præfatam Sedem Apostolicam & Sanctissimum *Dominum nostrum Papam* omnia & singula Negotia, Nos Regna, Dominia, aut Subditos nostros concernentia seu quoquo modo tangentia, coram eadem Sede Apostolica & Sanctissimo *Domino nostro Papa* Proponendi, Declarandi & Tractandi, eademque Prosequendi, Defendendi & debito Fine Terminandi,

Promotioesque quorumcumque Anglicorum Wallicorum aut Hibernicorum Subditorum nostrorum aut Ecclesias Cathedralis, cum vacaverint, per Nos Recommendatorum seu Nominatorum, sollicitatis & cum effectu prosequendi atque ad debitum Finem producendi,

Necnon Testes, Literas, & Instrumenta, ac alia Probationum genera quæcumque, circa Præmissa aut eorum aliquod in ea parte necessaria seu de jure requisita aut quomodolibet oportuna, producendi & exhibendi,

Cæteraque omnia & singula Facien-

di, Gerendi, Procurandi, Exercendi, A. D. 1509. & Expediendi, quæ in Præmissis & circa ea necessaria forent seu quoquo modo oportuna, etiamsi Mandatum exigat magis speciale quam præsentibus est expressum, & perinde ac si Nos præsentibus interessemus;

Injungentes insuper & per Præsentes firmiter Mandantes quibuscumque Subditis & Ligis nostris, apud *Sedem eandem* pro tempore existentibus, cujuscumque Status, Gradus, sive Conditionis existant, quatenus *eidem Reverendo Patri*, in Executione Præmissorum, cum suis suis Consiliis, Auxiliis, & Favoribus, effectualiter obediant & intendant, prout decet;

Revocantes omnia Procuratoria quibuscumque aliis Personis per Nos prius facta aut concessa;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros quicquid in Præmissis aut eorum aliquo per præfatum Oratorem & Procuratorem nostrum Actum, Factum, aut Gestum fuerit.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium &c.

Teste Rege apud *Kewell* vicesimo quarto Die Septembris.

Per ipsum Regem:

De Monstro capiendo.

A. D. 1509.

An. 1. H. 5.

Pat. 1. H. 9.

p. 1. m. 18.

Ar.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Willielmo Scot* Militi, & *Jacobo Dycgys*, Salutem.

Sciatis quod Nos (de Fidelitatibus vestris plenius confidentes) Assignavimus vos ad Monstrum sive Monstrationem cujusdam *le Crewe* de Centum Personis, quas sub Coaductu & Regimine Dilecti & Fidelis nostri *Johannis Pecsche* Militis pro Corpore nostro, ad & versus Villam nostram *Califfi* ad præsens mittimus, apud Villam nostram *Dovorrie* Capiendum & Supervidendum;

Et ideo vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis, ac ea fa-

ciatis & exequamini in formâ prædictâ:

Damus autem universis & singulis Officiariis, Ministris, Subditis, & Ligis nostris quibuscumque, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint, Consulentes, Obedientes, & Auxiliantes in omnibus diligenter.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Kewell* vicesimo quarto Die Septembris.

Per ipsum Regem.

De Monstro in Partibus Caleſie.

A. D. 1509.

An. 1. H. 5.

Pat. 1. H. 17.

p. 1. m. 17.

Ar.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Gilberto Talbot* Deputato nostro Villæ & Marchiarum strarum Caleſie, *Johanni Dycgys*, & *Johanni Wiltsſhire* Contrarotulatori ibidem, Militibus pro Corpore nostro, Salutem.

Sciatis quod Nos (de Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus vestris plenius confidentes) Assignavimus vos ad omnes & singulos Soldarios nostros & alios Homines Nobis quatuordecim retentos, tam infra Villam

Y y & Ca-

A. D. 1509. & Castrum nostra Caleſii quàm etiam infra Caſtra noſtra de Guyſnes & Hammes exiſtentes, meliori Apparatu ſuo pro Tuitione & Defentione eorundem coram vobis venire faciendum & Monſtrandum, ac Monſtrum ſive Monſtrationem eorundem Capientium & Supervidendum,

Et eis ut continuè ſint prompti & parati pro Defentione huiusmodi ex parte noſtra firmiter Injungendum,

Et eos ad hoc, ſi neceſſe fuerit, Compellendum;

Et idè vobis Mandamus quòd circa Præmiſſa diligenter intendatis, ac ea

ficiatis & exequamini in forma prædicta: A. D. 1509.

Damus autem univerſis & ſingulis Officiariis, Miniſtris, Subditis, & Ligis noſtris quibuſcuſque, Tenore Præſentium, firmiter in Mandatis quòd vobis in Executione Præmiſſorum Intendentes ſint, Conſules, Obedientes, & Auxiliares in omnibus diligenter.

In cuius &c.

Teſte Rege apud *Kwoil* viceſimo quarto Die Septembris.

Per ipſum Regem.

De Rege Armorum conſtituto.

A. D. 1509.

De. 1. H. 5.
Fol. 1. R. 2.
p. 2. m. 19.

REX omnibus, ad quos præſentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd,

Cùm non ſit novum ſet jamdiu ab antiquis Temporibus uſitatum quòd, inter ceteros Officiales & Miniſtros, quos Principum Interibus pro eorum Magnificentia atque Gloria adhaerere deceat, eorum, quibus Offici Armorum Cura committitur, Copiam habere debent, nec tempus Bellorum neque Pacis ſine Convenientibus & Expertis Miniſtris debeat præſeriri,

Nos igitur,

Conſiderantes ac Aciem in laudabilia Servitia, quæ Dilectus Nobis *Thomas Wriotheſley* aliàs *Writhe* nuper dictus *Wellſford* Filius *Johannis Wriotheſley* aliàs *Writhe* nuper dicti *Gartier* Defuncti in hiis quæ ad Officium illud ſpectare intelliguntur exercuit, dirigentes,

Eundem propterea, & non minus ob Solertiam & Sagacitatem, quas in eo ſitis habemus exploratas, in *Principalem Heraldum & Officiarium incliti noſtri Ordinis Garterii Armorumque Regem Anglicorum* ex Gratia noſtra ſpeciali Erexi-mus, Fecimus, Conſtituimus, Ordinavimus, Creavimus, & Coronavimus, ac per Præſentes Erigimus, Facimus, Conſtituimus, Ordinavimus, Creamus, & Coronamus, ac ei Officium illud necnon Nomen *le Gartier* Stylum, Titulum, Libertates, Præminentias, huiusmodi Officio convenientia & concordantia, ac ab antiquo conſueſta, Damus & Concedimus, ac ipſum in eisdem realiter inveſti-mus,

Habendum, Occupandum, & Exer-cendum Officium illud ac Nomen, Stylum, Titulum, & Præminentias prædicta eidem *Thome* a Feſto Paſche ultimo præterito, durante Beneplacito no-

ſtro, cum omnimodis Juribus, Proſicuis, Commoditatibus, & Emolumentis eidem Officio quatuordecimque debitis ſive ſpectantibus:

Et ulterius Conceſſimus ac per Præſentes Concedimus præſato *Thome*, in *Regem Armorum Anglicorum*, ut præſertur, Erecto, ratione & cauſa Officii illius (videlicet, durante Vita *Rogeri Magade*, aliàs dicti *Claverone Regis Armorum Partium Auſtralem*) *Quadrageſima Marcas* per Annum, & poſt Deceſſum ipſius *Rogeri Quadrageſima Libras per Annum*, pro Vadiis & Feodis Officii prædicti, de Parva Cuſtuma noſtra in Portu Civitatis noſtræ Londoniæ a Feſto Paſche ultimo præterito (a quo quidem eſto idem *Thomas* Officium prædictum per Mandatum noſtrum exercuit & occupavit) durante Beneplacito noſtro prædicto, per Manus Cuſtumariorum ſive Colleſtorum Cuſtuma prædictæ in Portu prædicto pro tempore exiſtentium, ad Terminos Sancti Michaelis Archangeli & Paſche per æquales portiones, unâ cum tali Liberata Veſtura qualeſcunq; eisdem modo & formâ prout aliquis alius huiusmodi *Rex Armorum* ſive *Principalis Heraldus* tempore Domini *E. ſuper Regis Angliæ Tertii* Progenitoris noſtri habuit & percepit, Habend. & Percipiend. annuatim Liberatam huiusmodi eidem *Thome* ſingulis Annis, durante Beneplacito noſtro, ad Magnam Garde-robam noſtram, per Manus Cuſtodis ſive Clerici ejusdem pro tempore exiſtentis,

Eo, quòd expreſſa mentio de vero Valore annuo Præmiſſorum ſeu abſque eorum, au de aliis Donis ſive Conſeſſionibus eidem *Thome* per Nos ante hæc tempora factis, in præſentibus nunimè facta exiſtit, aut aliquo Senſu, Actu, Ordinatione, ſeu Proviſione in contra-

rium

A. D. 1509. rium sc̄do, edito, sive proviso, aut aliquā aliā Re, Causa, vel Materia quācumque, non obstantibus;

Proviso semper quōd dictus *Thomas*, durante Vita *prafati Rogeri*, habeat Allocationem annuam dictarum *Quadragesima Marcarum*, & non ultra; Et, post Decessum *ipsius Rogeri*, habeat plenum Allocationem dictarum *Quadragesima Li-*

brarum absque interruptione seu contradictione aliqua.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* nono Die Octobris.

Per *Bracos de Privato Sigillo*.

Pro *Thoma Wolfey Eleemosinario Regis*.

A. D. 1509. **R**EX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatz Nos Concessisse Dilecto Clerico & Consiliario nostro Magistro *Thoma Wolfey* Eleemosinario nostro, in Augmentationem Eleemosinæ, tam omnia & omnimoda Bona & Catalia quarumcumque Personarum Felonum de Se & cuiuslibet Personæ Felonis de Se, infra Regnum nostrum Angliæ inventa & inveniendā forisfacta & forisfacienda, aut Nobis tam nunc quā in futurum quovis modo pertinentia, quā omnia Deodanda quæ Nobis infra Regnum nostrum Angliæ prædictum tam infra Libertates quā extra pertinent aut unquam post primum Diem Regni nostri Nobis pertinerent aut pertinere debeant aut contingent ullo modo, quādiu *ipsum Thomam Eleemosinarium* forte contigerit:

Et Volumus & Concedimus Eleemosinario nostro quōd bene liceret sibi ac Deputatis & Servientibus suis omnia huiusmodi Bona & Catalia Felonum de Se & Deodanda, ubicumque invenire poterint, tam infra Libertates quā extra, Capere, Seisire, Levare, & Colligere;

Assignantes præfatum *Eleemosinarium*

nostrum & Deputatos suos ad Inquirendum, de tempore in tempus, vis & modis quibus melius fieri poterit, de huiusmodi Bonis & Cataliis ac Deodandis, ac eadem Seisendum, Capiendum, & Levandum per Se sive Deputatos suos sufficientes ubicumque infra Regnum nostrum prædictum fuerint inventa tam infra Libertates quā extra,

Et ipsa sic Levata & Collecta per Se, ubi sibi melius videbitur, pro Nobis, in Eleemosina Distribuendum, absque ullo Compto seu Rationio Nobis inde reddendo seu faciendō;

Mandantes & Præcipientes universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Coronatoribus, Escaetoribus, & Constabulariis, ac omnibus aliis Officiariis & Ministris nostris tam infra Libertates quā extra, & eorum cuilibet, Tenore Præsentium, quōd *prafato Eleemosinario* nostro ac Deputatis suis in Executione Præmissorum Supportantes sint, Intendentes, Auxiliantes, & Defendentes sub Periculo quod incumbit.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* octavo Die Novembris.

Juramentum Regis Scotorum.

A. D. 1509. **I** James, be the Grace of God, King of Scottis, Promysse and by the Holy Evangelies and Cannon of the Holy Messe, by me bodely touchted, Swere that I sell for my Part well and trewly Kepe and Observe the Trety of perpetuall Peax and Amite and every Article of the sammys, passit and concluded be sufficient Au. Toris and in the Namez of We the said King one that one Parte, and the Richt Excellent Richt His and Michty Prince Henry, of Majst Famosse Memory, late King of Ingland and of France and Lord of Irland of that Name the Seyvnt one that nther Part, beryng the

Date the xxiv. Day of Januare the Zeire of oure Lord God efter the Course and Compt of the Kirkis of Scotland and Ingland One Thouhand Five Hundred and one Zeire.

And efterwart be. the Richt Excellent Richt His and Michty Prince Henry, be the Grace of God, now King of Ingland and of France and Lord of Ireland of that Name the Aucht oure Derrest Broder, according to the said Trety of perpetuall Peax, Ratifyt and Confirmit, and to We on his behalve Deliverit and be We Accept,

And

A. D. 1509. *And the samme Treaty of perpetuall
Peax and every Artikill ibarof, alsifer
as in Me is, I fall Cause in like wise to be
Observed and Kept be my Subgettis.*

Rev. 1.

And in Witnes of this my Promyse

*and Likh I have subscribed this Writing
with myne awne Hand at Edinburgh the
xxviii. Day of Novembre, and of our
Regne the xxii. Yere.*

A. D. 1509.
Rev. 1.

JAMES REX.

De Juramento predicto Instrumentum Publicum.

A. D. 1509.
An. 1. M. N.
Ex Antogr.

IN DEI NOMINE AMEN.
Per hoc præfens Publicum Instru-
mentum cunctis pateat evidenter
quod,

Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo nono, Die vero Mensis Novembris penultimo, Indictione Decima tertia, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini Domini nostri Julii, Divina Providentiâ, Pape Secundi Anno Sexto,

In Reverendorum Nobiliumque Virorum nostrorum etiam Notariorum Publicorum præsentia personaliter constitutus Serenissimus ac Illustrissimus Jacobus, Dei gratiâ, Rex Scotorum Quartus quandam Cedula Pergamineâ, Formam infra scripti Juramenti Observationis perpetuæ Pacis continentem,

Eidem per Honorabiles Viros, Robertum Drury & Marmaducum Constable Milites, & Magistrum Johannem Batismanso Doctorem Legum, Ambassiatores, Oratores, & Commissarios Serenissimi Regis Angliæ Henrici Octavi præsentatam & deliberatam,

Quæ Pax dudum inita fuerat inter præfatum Jacobum Regem Scotorum Quartum, & Henricum nuper Regem Angliæ Septimum Excellentissimum, prout in eadem continetur,

Legit & Recitavit, omnibus melioribus modo & formis quibus potuit, Animòque deliberato prout Nobis Notariis Publicis infra scriptis apparebat, pro Observatione omnium Articulorum præfate perpetuæ Pacis, solemniter tactique corporaliter Sacrosanctis Evangeliiis juravit se perpetuo omnes & singulos Articulos in Tractatu prædictæ perpetuæ Pacis observaturum contentos,

Et sic hujusmodi Juramentum emisit prout sequitur.

I JAMES, &c. prout in Juramento præscripto.

Super quibus omnibus & singulis, pro Parte utriusque Regis, petrum fuit a Nobis infra scriptis Notariis Instrumentum Publicum, & Instrumeta fuerunt petita.

Acta erant hæc in Palatio Regis prope Edinburgb sub Anno, Mense, Die, Indictione, & Pontificatu quibus supra;

Præsentibus ibidem,

Reverendissimo & Reverendis in Christo Patribus,

Jacobo Glasguensi Archiepiscopo,
Andrea Moravensi Episcopo Commendatorio Monasteriorum de Driburgh & Pettinwene in Scotia & Rectore de Costinghame in Anglia,
David Caudide Caste & Capella Regiæ Strivellingensis Episcopo:

George Abbate de Aberbrothok Supremi Domini nostri Regis Thesaurario:
Nobilibus & Potentibus Dominis,
Archibaldo Comite de Angus Domino Douglas,

Alexandro Comite de Huntlie Domino Gordoun & Baidxensch,
Archibaldo Comite de Ergill Domino Campbell & Lorn.

Matheo Comite de Leuenax Domino Dornlie,
Jacobo Comite Aranie Domino Hamiltoun:

Patricio Painter Camerario & Archidiacono Ecclesiarum Cathedralium Dunkeldensis & Moravienfis Supremi Domini nostri Regis Secretario:

Roberto Forman Ecclesiarum Metropolitanorum Glasguensis & Moravienfis Decano & Cancellario:

Johanne Musgray Milite,
Marmaduco Constable,
Willielmo Constable,
Filii Marmaduci Constable Militis supra scripti,

Et Johanne Fabiane,
Testibus ad Præmissa vocatis pariter & rogatis.

Et ego Johanes Batmanson, Dunelmensis Diæcesis, Legum Doctus, Publicus Auctoritatis Apostolicæ & Imperiali Notarius, qui supra scripti Serenissimi Principis Juramenti Præstationi & Lecturæ ceterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, unò cum prænomminatis Testibus ac Notario subscripto,

A. D. 1059. *agerentur & fierent, præfens personali-
ter interfai, eaque omnia & fingula sic
fieri, vidit & audiuit; ideoque hoc præ-
fens Publicum Instrumentum, alterius
Mann Me alimunde occupata fideliter scri-
ptum, subscriptum publicævi & in hanc publicæ
Formam redactum Signo ac No-
mine meo solitis & consuetis signavi
Rogatus & Requistus in Fidem ac Testi-
monium omnium & singulorum Præmissorum.*

Soli Deo Honor.

Et ego Johannes Sanchare Artium Ma-
gister, Presbiter Abbdonensis Diocesis,

Publicus Apostolica Imperiali & Regia A. D. 1509.
Auctoritatis Notarius, quia Præmissis
omnibus & singulis, diu sic, ut præmis-
situr, agerentur, dicerentur, & fierent,
unà cum prænominatis Testibus & Nota-
rio superscriptis, præfens interfai, eaque
omnia & singula sic fieri vidi seivi &
audiui, ac in Notam epi; ideoque hoc
præfens Publicum Instrumentum; Mann
alterius scriptum, exinde confecti subscri-
psi & publicævi, Signoque & Nominis
meo solitis & consuetis signavi rogatus
& requisitus in Fidem & Testimonium
Veritatis omnium & singulorum Præ-
missorum.

JOHANNES SANCHAR.

Pro Thoma Wolfey.

A. D. 1510.

An. 1. H. 8.

Pat. 1. H. 8.

p. 2. m. 25.

REX omnibus, ad quos &c.
Salutem.
Sciatis quòd Nos, de Gra-
tia nostra speciali ac ex certa Scientia
& mero Motu nostris, Dedicimus & Con-
cedimus, ac per Præfentes Damas &
Concedimus, Dilecto & Fideli Capellano
nostro, *Thome Wolfey*, Decano Ec-
clesiæ Cathedralis beate Mariæ Lincol-
niæ, totum illud *Mesugium sive Tenementum*
nostrum vocatum le Personage,
cum Gardinis eidem Mesugio adjacentibus,
& suis pertinentiis, *situatum &
jacens in Parochia Sanctæ Brigide in
Fletestre London*, simul cum omnibus
Domibus, Edificiis & Gardinis eidem
Tenemento sive Mesugio spectantibus
sive pertinentibus.

Quæ *Johannes*, Permissione Divinâ,
Abbas Monasterii Beati Petri Westmonasteriensis ac Prior & ejusdem Loci Conventus,
per eorum Scriptum Indentatum,
Sigillo dictorum *Abbatum Prioris & Conventus* sigillatum (cujus Data est,
in Domino Capitulari dictorum *Abbatum, Prioris & Conventus* apud Westmonasterium,
Vicesimo sexto Die Mensis Novembris, Anno Regni Domini *Henrici* nuper
Regis Angliæ Septimi Patris nostri *Vicesimo Tertio*) Tradiderunt Concesserunt
& ad Firmum dimiserunt *Ricardo Em-
son* Militi nuper de Alta Proditione At-
tincto, Habendum sibi a *Festo Annun-
ciationis Beate Mariæ Virginis tunc pro-
ximo sequente usque ad Finem Terminum
Nonaginta & novem Annorum* extunc
proximò sequentiam & plenariè complen-
dorum :

Necnon totum illud *Ortum nostrum*
vocatam *as Oryard*, ac *Duodaciū Gardi-
na* insimul siturata & jacenti in præ-
dicta Parochia Sanctæ Brigidæ, inter

prædictum Gardinum prædictum *Tene-
mentum sive Mesugium* adiacens &
Aquam *Thamisiæ* ibidem vocatæ le
Themays, A. D. 1510.

Quæ *Thome Dochera*, Prior *Hospit-
alis Sancti Johannis Jerusalem in Ang-
liæ & ejusdem Loci Confratres*, per eor-
um scriptum, nuper Concesserunt Tra-
diderunt & ad Firmam dimiserunt præ-
fato *Ricardo pro Terminum Nonaginta &
Novem Annorum* :

Quæ quidem *Ortum & Gardina* rati-
one *Forisfacturæ & Attineturæ præ-
dicti Ricardi* ad Manus nostras deven-
erunt & devenire debuerunt, ac in Ma-
nibus nostris jam existunt :

Ac etiam *Damus & Concedimus* ei-
dem *Thome* omnia *Mesugia, Terras,
Tenementa, Gardina, Damas & Edificia*,
cum omnibus suis pertinentiis, quæ
suerint *prædicti Ricardi*, in prædicta
Parochia Sanctæ Brigidæ ex Dimissione
prædictorum *Abbatum & Conventus*
vel *præfati Prioris & Confratrum Sancti
Johannis Jerusalem in Angliæ*, quæ rati-
one *Forisfacturæ & Attinentionis ejus-
dem Ricardi* ad Manus nostras deven-
erunt & devenire debuerunt, ac totum
Jus Satum Titulum Terminos Anno-
rum venturorum & Interessè nostrum,
quæ habemus in *Mesugiis, Terris,
Tenementis, Ortis & Gardinis* prædictis,
cum pertinentiis,

Habenda & Tenenda *Mesugia, Ter-
ras, Ortum, Gardina & cætera* præ-
missa, cum pertinentiis, necnon Jus no-
strum Satum Titulum & Interessè in
eisdem, præfato *Thome Wolfey* *Executo-
ribus & Assignatis* suis, a tempore At-
tincturæ & *Forisfacturæ ejusdem Ri-
cardi*, durantibus *Terminis Annorum*
quos Nos habemus aut habere debere-

Z z z

mus

A. D. 1510. in Eisdem ratione Forisfacturæ & Attinctionis illarum, absque Compoto seu aliquo alio nobis aut Hæredibus nostris inde reddendq, solvendo seu faciendq, eo quod expressa mentio de vero Valore Annuo aut Certitudine Præmissorum vel alicujus inde Parcelle, aut de aliis Donis sive Concessionibus, eidem *Thome* per Nos aut aliquem Progenitorem nostrorum ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè fa-

cta existit, aut aliquo Statuto, A&u, A. D. 1510. Ordinatione aut Restrictione inde in contrarium facto edito sive proviso, aut aliquâ aliâ Re Causâ vel Materiâ quacumque non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westminsterium* XXX. Die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro firma Pace & Amicitia Tractatus cum Ambassiatoribus Francia.

A. D. 1510. Universis & singulis ad quorum Notitiam præsentis Literæ pervenerint Salutem.

Cum in Rebus humanis nihil sit Deo gratius, nihilque Hominibus acceptius, nihil denique ad augendum Conservandamque Republicas conducibilius quàm firma Pax, sincera fidelissq, Amicitia, & vera Principum Concordia,

Nos igitur *Richardus Wintoniensis Episcopus* Custos Privati Sigilli Illustrissimi Excellentissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ*, *Thomas Dunelmensis Episcopus*, & *Thomas Comes Sarriæ* Thesaurarius præfati Domini nostri Regis Angliæ, Oratores, Ambassiatores, Commissarii, Procuratores & Nuncii speciales ejusdem Regis Angliæ ad Infra scripta sufficienter auctorizati,

Pro firma Pace fideli Amicitia & vera Concordia inter eundem Illustrissimum Principem *Henricum Regem* nostrum, ac Christianissimum Principem *Lodovicum*, eidem Gratiâ, Francorum Regem, eorundemque Alligatos, Confederatos & Subditos, atque eorum Regna, Patrias, Terras & Dominia quacumque Habendis & tenendis,

Cum, Illustribus viris, Magistro *Antonio Boebier* Abbate Sanctissimæ Trinitatis Fisanensis & Sancti Audoeni Rothomagensis, *Radulpho de Lennoy* Bailivo Ambienensi Cambellano ejusdem Francorum Regis ordinario, & *Antonio de Daurinallès* Marefcallo Hospitii sui Militis, Ambassiatoribus, Commissariis, Procuratoribus & Deputatis præfati Francorum Regis ad hoc sufficientem Auctoritatem habentibus, Convenimus, Concordavimus & Conclusimus, ac per Præsentes Convenimus, Concordamus & Concludimus articulatim prout sequitur,

IN PRIMIS, quòd bonæ, sinceræ, firmæ, perfectæ sint & inviolabiliter habeantur & observentur Pax, Amicitia, & Fœdera inter Potentissimos Angliæ & Francorum Reges antedictos, eorundem Patrias & Dominia sua quacumque, Hæredes & Successores Vasallos atque Subditos suos Præsentes & futuros, ac quoscumque Allegatos & Confederatos utriusque, qui per præsentem Tractatum Pacis comprehendentur, necnon inter Illustrissimam Angliæ & Franciæ Regna, per Terras, Mare, Portus Maris & Aquas dulces,

Quod dictæ Amicitia, Pax & Fœdera suam habeant effectum immediate post Datam Præsentium, & durent Vitâ utriusque Principum prædictorum durante, & per unum Annum integrum post Mortem Principis primò Morientis;

Ita tamen quòd Successor Principis primò Morientis infra dictum Annum Principi Superstiti Mortem Predecessoris sui significare, & eundem per Literas suas Manu suâ subscriptas certiorum facere teneatur, utrum hanc Amiciam ad ulteriora & ampliora tempora prorogare, an de Novo mire & contraire velit & intendat.

ITEM, quòd, durante Termino prædicto, Belli, Guerræ, Hostilitates Inimicitia quacumque, inter præsentem Angliæ & Francorum Reges, eorundemque, ut supersertur, Hæredes & Successores, Vasallos, Subditos & Confederatos quoscumque, qui per præsentem Tractatum ut præmittitur comprehendentur, necnon inter dicta inclutissima Regna, Patrias & Dominia sua quacumque, ubique locorum, per Terram, Mare, Litora maris & Aquas dulces, omniud cessabunt.

ITEM, quòd omnes & singuli utriusque

A. D. 1510. usque dictorum Principum, eorumdemque Heredum & Successorum, aut alterius eorum, ipsorumque Alligatorum, in hac parte comprehensorum, Vassilli & Subditi, sive sint Principes, Archiepiscopi, Episcopi, Duces, Marchiones, Comites, Barones, Mercatores aut cuiusvis Status Conditionisve existant, durante Pace antedicta, ubivis Locorum, Sese mutuis Officiis prosequantur & honesta Affectione petraherent,

Postinque liberè, tutè & securè, absque alicuius Offensa, salvo Conductu, sive Licentiâ, ubique perustrare per Terram, per Mare & Aquas dulces navigare hincinde, atque ad Portus Domina & Districtus quoscumque utriusque ipsorum Principum citra & ultra Mare accedere, (dum tamen Numerum Armatorum Centum simul non excedant) Eisque quamdiu voluerint ibidem morari mercari Merces Mercimonia Arma & Jocalia quacumque (si Statuta Municipalia ante hac sancita non obtent) emere & vendere, ac ut Eis placuerit illinc ad Partes proprias vel alibi liberè quotiens duxerint ab eisdem abire, cum suis aut conductis vel commodatis Navigiis, Plaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercimoniis, Sarcinulis, Bonis & Rebus suis quibuscumque, absque ullo Impedimento, Offensa, Arestatione causa Mercæ Contræmerce Reprisaliarum aut alia Districione quacumque, tam in Terra quam in Mari & Aquis dulcibus, quemadmodum propriis in Patriis hæc omnia facerent, aut eis ea facere liceret.

ITEM, quod omnia Munera sive Onera, ab aliquo dictorum Principum in cuiusvis eorum Patriarum sive Dominiorum Partibus citra aut infra Quadragesima & Septem Annos ante Datam Presentiam imposita, Mercatoribus aut Subditis alterius Principis ejusve Heredum & Successorum Nociva, durante hæc Pace, penitus sint extincta, & quod talia aut consimilia, hac Amicitia durante, anodò non imponantur; Salvis tamen semper quoad alia omnibus Regionum, Urbium & Locorum Statutis & Consuetudinibus, quibus nichil, quoad eorum Jura, per Præmissa derogatum censetur.

ITEM, quod omnes Mercatores, etfi Veneti Florentini sive Januenses sint, possint per Mare & Aquas dulces, Armati pro Custodia & Tutitione suorum Corporum Bonorum Navium & Mercium, Armati vel non Armati, cum suis propriis Mercibus aut alienis, in Navibus Carracis aut Galeis propriis sive alienis, in hoc Regno nostrum Angliæ

(scilicet) dicti Veneti, & in Regna A. D. 1510. Franciæ & Angliæ & eorum utrumque (scilicet) dicti Florentini & Januenses, tutè, liberè & securè venire, & abhinc quo velint abire, durante Amicitia antedicta, quandocumque & quotienscumque voluerint, absque Violentia, Disturbio, Molestia aut Gravamine quocumque, per dictos Angliæ & Francorum Reges, sive eorum aliquem, aut eorumdem Heredum & Successorum, sive ipsorum aut alicuius eorum Subditos quoscumque; proviso tamen quod predicti Veneti, in veniendo & revertendo, nichil hostiliter faciant neque attemptabunt contra prædicta Regna, Domina, Terras & Subdita Angliæ & Franciæ, neque contra eorum Confederatos aut Subditos quoscumque.

ITEM, dicti Ambasiatores & Commissionarii Angliæ & Franciæ Principum prædictorum, pro Principibus suis & Nomine eorum, promiserunt quod, durante Terminò prædicto, neuter dictorum Principum contra alium ejusve Allegatos & Confederatos prædictos quicquam agat, faciat, tractabit vel attemptabit quocumque in loco, sive in Terra sive Mari, occasione quocumque: Nullique præstabit Auxilium Consilium vel Assensum quod per alium vel alios aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Præjudicium vel Dampnum alterius, ejusve, ut prædictum est, Allegatorum & Confederatorum: Et, si per alterum eorum secus fiat, aut aliqua Belli suspitio contra alterum, ejusve, ut prædictum est, Allegatos & Confederatos præbeat, Princeps, sic in contrarium aliquid attemptans vel Belli suspitionem inferens, super hoc admonitus & requisitus, illicò illum Belli Suspitionem auferet & incontinenti amovebit, ita quod deinceps in Villa Calestii, Castellis de Hames & Guifnez, vel in aliquibus Portibus, aliisve Locis quibuscumque sub Obedientia Regis Angliæ, sive citra sive ultra Mare existentibus, non recipiantur manuteneantur aut favorificentur aliqui Armigeri aut Gentes Armorum, quacumque Latrocinia, Depredationes, Furta, Excursus, Piratias & Malefacta, contra effectum præsentis Tractatus, per Terram, Mare & Aquas dulces, super & contra Subditos prælati Regis Franciæ, ejusve Allegatorum & Confederatorum subsequenter comprehensorum, aut eorum Bona, facientes,

Et, pari eodemque modo, in Villis Bononiæ, Ardre, Montoyr, Fiennes, & Morino, aut in aliquibus Portibus aliisve Locis quibuscumque sub Obedientia

Regis

A. D. 1507
Nov. 6.

gis Francia existentibus, nullatenus recipiantur aut favorificentur aliqui Armigeri aut Gentes Armorum quæcûmque Lætrocinia, Deprædationes, Furta, Excursus, Piratas aut Malefacta contra effectum præsentis Tractatus, per Terram Mare aut Aquas dulces, super & contra Subditos præfati Principis Angliæ, ejusve Allegatorum & Confederatorum subsequenter Comprehensorum, aut eorum Bona, facientes & excoercentes:

Et, in Casu quo locus sit, uterque Principum prædictorum, eorumve Amicitie Conservatores, Causa summarie & de pleno sine figurâ Judicii cognita, pro parte sua & quatenus per Se aut Subditos suos aliquid fuerit in contrarium attemptatum plenum, integram, & promptam faciet Justitiam Restitutionem & Reparationem.

ITEM, si per hujusmodi Armigeros aut Gentes Armorum, præter seu contra Præmissa, aliqui Prisonarii fuerint Captivati, Gentes Arrestatæ, aut Bona quæcûmque capta, & causa hujusmodi Captionis aut Arrestationis propter rationabilem aliquam Causam, non possit tam summarie discuti & terminari; tunc & in ipso Casu, primo & ante omnia, per Conservatores subscriptos, eorumve Commissarios, aut Locorum Judices, procedatur ad hujusmodi Prisonariorum & Arrestatorum ac Bonorum captorum Deliberationem & Recredentiam seu Restitutionem, præstitâ tamen sufficienti Cautione arbitrario præfatorum Conservatorum Commissariorum & Judicum.

ITEM, quòd ex neutris Principum prædictorum Cancellariâ aut aliâ Curia imposterum concedantur aliqua Literæ Reprehensivæ Mercæ aut Contromercæ, nisi super & contra Principales Delinquentes & eorum Bona eorumve Factores, vel in Casu manifestæ Denegationis Justitiæ, de qua per Literas Summationis aut Requisitionis & prout de jure requiritur sufficienter constabit.

ITEM, quòd, si durantibus Pace & Amicitia præfatis aliquid contra vires & effectus earundem, per Terram, Mare, aut Aquas dulces, per aliquem ipsorum Principum, vel eorum Subditos, Vassallos, aut Allegatos in his Amicitia comprehensos, aut eorum Subditos vel Vassallos, fuerit attemptatum, actum, aut gestum, nichilominus tamen hæc Pax seu Amicitia in suis Viribus, durante Fortuito prædicto, permanebit; & pro ipsâ attemptatis solummodo puniantur ipsi Attemptatores & Dampnificatores & non alii.

ITEM, quòd in præfatis Tractatu Pacis & Amicitie comprehendantur A-

mici, Allegati, & Confederati utriusque partis subseque[n]ter nominati; videlicet,

Pro Parte Regis Angliæ,

Sanctissimus Dominus noster *Julius Secundus Pontifex Maximus, Maximilianus Romanorum REX IMPERATOR Elector,*

Arrogonia, Hungaria, Dacia, Scotia, Boemia, Et Portugaliæ REGES, Carolus PRINCEPS Castellæ, Dux Burgundiæ, & Brabantia, &c. ac COMES Flandriæ,

DUCES Clevisi & Juliacensi eorumque Hæredes & Successores, EPISCOPUS Trajectensis, COMMUNITAS & SOCIETAS Hanse Thætonicæ.

Et pro Parte Regis Franciæ,

Sanctissimus Dominus noster *Papa Julius Secundus Pontifex Maximus.*

SACRA MAJESTAS IMPERIALIS, cum Electoribus Imperii,

Serenissimi REGES Arrogonia, Ungaria, Bohemia, Scotia, Portugaliæ,

Et Dacia, Carolus PRINCEPS Castellæ, DUX & tota Domus Bævaria, Sabaudia, Lathæringia, Ferraria & Gueldriæ, Clevisi & Juliacensi DUCES eorumque Hæredes & Successores, EPISCOPUS & CIVITAS Leodicensis, COMMUNITAS Florentinorum, Liga Novæ & antiquæ Suetentium.

ITEM, quòd omnes & singuli Habitatores Incolæ & Subditi *Croatiæ, Viterborum & Balivatum de Tornato, Mortagne, & de Senlo Amando,* tanquam Subditi Regni Franciæ, sint nominatim & expressè in Præfatis Tractatu comprehensi.

ITEM, quòd, dictis Amicitia durantibus, neuter Regum prædictorum quovismodo receptabit; nec a Subditis suis eorum alter receptari permittet, aliquos Rebelles sive Proditors, de Crimine Læse Majestatis suspectos, aut Transfugas ex Subditis alterius dictorum Regum, seclitatem Factionem contra alterum dictorum Regum Machinantes, nec hujusmodi Rebellibus sive Proditors, Rebelli sive Proditori, qui in aliquem locum

A. D. 1510. locum Obedientiæ dictorum Regum seu alterius eorumdem declinaverint, seu declinaverit, quovismodo dabit Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium aut Assistentiam; set Eum aut Eos infra Vingtī Dies, postea quā per Literas alterius eorumdem, cujus hujusmodi Rebelles aut Rebellis, Subditi aut Subditus extiterint sive extiterit, alter eorum requisitus fuerit, Eum vel Eos Literarum hujusmodi Requisitionis Latori aut alii ad hoc in hujusmodi Literis nominato sive Deputato tradet restituet & deliberabit tradite restitui & deliberari faciet.

ITEM, quōd pro firmiori & inviolabili prædicatorum Pacis & Amicitie & Fræderum Observantia & Conservazione, Electi & nominati sint,

Ex Parte Serenissimi Regis Angliæ,

Cancellarius,

Treasarius,

Castor Privati Sigilli,

Admirallus,

Castor Quinq̄ue Partium Angliæ,

Et Locumtenens vel Deputatus Regis Angliæ Ville Calceie pro tempore existentes :

Et ex Parte ipsius Christianissimi Francorum Regis,

Pro Patria & Ducatu Normaniæ, Reverendissimus & Illustrissimus in Christo Pater Dominus Georgius de Anbasia Tituli Sancti Sixti Presbiter Cardinalis Legatus in Francia & Archiepiscopus Rothomagensis, necnon Locumtenens ipsius Christianissimi Regis in ipso Ducatu Normaniæ, & etiam pro aliis Partibus Regni quibus non erunt Nominati Conservatores,

Pro Patria Lingue Occidentis Reverendissimus in Christo Pater Dominus Cardinalis Albienensis,

Pro Patria & Ducatu Guyenne Dominus Dux de Longueville,

Pro Patria & Ducatu Britanniæ Dominus de Montauban Cancellarius in Britanniâ,

Pro Patria Picardiæ Dominus de le Grœure,

Pro Patria & Ducatu Burgundiæ Dominus de la Trimaille,

Pro Partibus Maritimis Dominus de Graville & de Chaumont Admirallus Franciæ,

Salvo Mari Aquitano & Britanico in quibus Dominus de la Trimaille erit Conservator,

Poteruntque Conservatores suprano-

minati, in Patriis & Locis sibi ordinatis, delegare & deputare Commissarios sub Se,

Et, si aliqui ex prænominatis Conservatoribus ab hac Luce deceaserint, Successores eorum, in statu Gubernatoris seu Locumtenentis Patriarum, in quibus committuntur, habeantur, quoad hanc Conservatoriam, Loco ipsorum Conservatorum.

Qui quidem Conservatores dictorum Principum & utriusque eorum, & Duo aut Unus ipsorum ex Parte saltem Principis Subditorum Dampnificantium, qui super hoc requirentur, habeant set habeat Auctoritatem & Potestatem, virtute hujus Tractatus, ipsos Dampnificantes coram se Vocandi, Conveniendi & Examinandi, & ipsos sic Examinatos secundum quod Justitia exigit & requirit Convincendi & Puniendi, Attemptata & Damna contra vires hujus Tractatus illata, unâ cum Expensis Dampnificantium, Rescindi & Reparandi.

Et, si contingat ipsos Conservatores, per ipsos Principes sic ut præmittitur nominatos, vel ipsos Commissarios super Reformatione aliquorum dictorum Attemptatorum fore Discordes, & inter eos superinde concordare non valentes; quod eo ipso & extunc Causa illa referatur Concilio Principis Subditorum sic Dampnificantium, aut si opus sit utriusque Principis; dum tamen dicta Causa live coram Conservatoribus aut unius vel utriusque Principis Concilio ventilanda summarie & de phno coram eis examinetur & felici Marte terminetur, & dictorum Conservatorum ex utraque Parte Sententiæ interlocutorie & diffinitivæ Præcepta & Decreta incontinenti & indilate dabuntur Executioni, non obstantibus Appellationibus quibuscumq̄.

ITEM, quōd uterque Principum prædictorum, quando per Oratores & Commissarios alterius Principis sufficientem Auctoritatem habentes ad hoc debet requisitus fuerit, tactis Sacrosanctis Evangeliiis, Juramentum corporale præstabit quōd omnia & singula in præsentibus Tractatu specificata & contenta bene & fideliter observabit & adimplebit, & a suis Subditis quatenus ipsos Principes tangunt, aut tangere poterunt observari & adimpleri faciet cum effectu.

ITEM, Communicatum & Conclufum est quōd præfatus Illustrissimus Princeps Rex Angliæ dictam Amicitiam, sic inter Eum & Christianissimum Franciæ Regem ut præmittitur contractam, atque omnia & singula Capitula prædicta in his Literis contenta, per Literas suas Patentes, sub Magno Sigillo sigillatas,

A a a a Manuq̄

A. D. 1510. Manuque propria subscriptas, & Juramento vallatas, Ratificabit & Confirmabit, ipsamque Amicitiam & dicta Capitula, sic per eum Confirmata, Ratificata & Jurata, per Tres Status Regni Angliæ (videlicet, per Prælatos & Clerum, Nobiles, & Communitates ejusdem Regni) ritè & debitè convocatos in primo & proximo Parlamento, post Datam Præsentium celebrando, Ratificari & Confirmari faciet:

Et peraque Christianissimus Rex Franciæ Amicitiam & Capitula antedicta per suas Literas Patentes, suo Magno Sigillo sigillatas, Manuque propria subscriptas, & Juramento vallatas, Ratificabit & Confirmabit, ipsamque Amicitiam & Capitula, sic per eum Confirmata, Ratificata, & Jurata, per Tres Status Regni sui Franciæ (videlicet, per Prælatos & Clerum, Nobiles, & Communitates ejusdem Regni) ritè & debitè convocatos, infra Tres Menses, dictum Parliamentum in Angliâ ut præmittitur celebrandum proximè & immediatè sequentes, Ratificari & Confirmari faciet:

Quòdque uterque Principum prædictorum prædictam Amicitiam & omnia Capitula antedicta per Sedem Apostolicam & Auctoritatem ejusdem, infra Duodecim Menses proximè & immediatè Datam Præsentium sequentes, Confirmari Vallari & Roborari pro viribus procurabit & cum effectu faciet.

Et insuper uterque Principum prædictorum, infra Terminum supradictum Duodecim Mensium, instantè & cum effectu, requiret Sacrosanctam Sedem Apostolicam & summum Pontificem quòd ferat Sententiam Excommunicationis, nunc pro tunc & tunc pro nunc, in eum ex prædictis Duobus Principibus qui omnia & singula Capitula, in præsentè Tractatu contenta, quatenus ipsum concernunt, non observaverit, præter & ultra Sententiam Intendit in ejus Regna, Terras, Patrias & Domina; non obstante aliquo Privilegio in genere vel in specie illis aut eorum aliqui, per quod effectus Præsentium quomodo liberè impediti possent, sub quacumque Verborum specie concessio, cui dicti Principes palam publicè & expressè Renunciant, & cui Nos Nominibus eorundem, sufficiente Auctoritate in hac

parte Nobis attributâ, Renunciamus expressè in hijs Scriptis.

Insuper Nos, Serenissimi & Christianissimi Domini nostri *Francorum Regis* Ambassadors & Commissarij antedicti, Promittimus & eundem Dominum nostrum Supremum Regem Christianissimum, Potestate ut præmittitur ab ipso Nobis concessâ, Obligamus per Præsentem, quòd idem dictus noster *Francorum Rex* omnia & singula Præmissa Ratificabit, Autorisabit & Confirmabit, atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequetur & faciet, quæ Præmissorum Tenor exigit & requirit, suâque Literas Patentes, debitè confectas, Magno Sigillo suo munitas, Illustrissimo Principi & Fratri Consanguineo suo Carissimo *Angliæ Regi* supradicto, infra Sex Menses Datam præsentem Tractatus proximè & immediatè sequentes, deliberabit deliberative faciet:

Et pari eodemque modo Nos, dicti Oratores *Regis Angliæ*, Promittimus & eundem Regem nostrum Potentissimum, Potestate ut præmittitur ab ipso Nobis concessâ, Obligamus, per Præsentem, quòd idem *Rex Angliæ* omnia & singula Præmissa Ratificabit, Autorisabit & Confirmabit, atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequetur & faciet, quæ Præmissorum Tenor exigit & requirit, suâque Literas Patentes, debitè confectas, Magno sub Sigillo munitas, Christianissimo Fratri & Consanguineo suo Carissimo *Francorum Regi* supradicto, infra Sex Menses Datam præsentem Tractatus proximè & immediatè sequentes, deliberabit deliberative faciet.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Nos Christianissimi Domini nostri Regis Franciæ Oratores & Ambassadors presentes nostras Literas Manibus nostris subscriptimus & Sigillis nostris communivimus.

Dat. *London.* Die vicesimo tertio Mensis Martii, Anno Domini Milleesimo quingentesimo nono.

Sic Signatas.
A. ABBAS FISCANEN.
RAAUL DE LANNAY.
DARIZOLLES.

A. D. 1510.

Nov. 7.

Juramentum Oratorum Francia super Observatione Tractatus supradicti.

A. D. 1510.

Nov. 1. H. V.

Ex Austr.

NOS Antonius Boebier Sanctissimi-
mæ Trinitatis Fificanensis, ad
Romanam Ecclesiam nullo me-
dio pertinentis, ac Sancti Audoeni Ro-
thomagensis Ordinis Sancti Benedicti
Monasteriorum Abbat, Radulphus de
Lenny Dominus de Morvillier Cam-
bellanus Ordinarius Ambianensis Balli-
vus, & Antonius de Darzozles Mari-
scallus Hospitii Domini nostri Lodo-
wici, Dei gratiæ, Francorum Regis
Christianissimi Consiliarii, necnon Ora-
tores, Ambassadors, Procuratores, &
Commissarii in hac parte sufficienter
ordinati & constituti, Nomine Domini
& Regis nostri Christianissimi su-
pradicti & in Animam ipsius, Promit-
timus, & per hæc Sancta Evangelia &
Canonem Missæ, per Nos & quemlibet
nostrum corporaliter tacta, JURA-
MUS,

*Quod supradictus Dominus noster Lo-
dowicus Francorum Rex Christianissimus,
pro sua parte, bene fideliter &
inviolabiliter observabit Tractatum Pacis
& Amicitie, ac omnes & singulos
Articulos ejusdem sufficienti Auctoritate
inter Nos & Illustrissimi ac Potentissimi
Principis Henrici Regis Angliæ moder-
ni Procuratores, Oratores, & Com-
missarios imitos & conclusos, de Data
Vicesimi Tertii Diei hujus presentis*

Menfis Martii Anni Domini Millefimi A. D. 1510.
Quingentesimi noni.

*Et similiter eundem Tractatum Pacis
& Amicitie, ac omnes & singulos Arti-
culos ejusdem, supradictus Dominus no-
ster Lodowicus Francorum Rex Chri-
stianissimus a Subditis suis inviolabiliter
observari faciet.*

*Et, ex superhabundanti, in Animam
Domini nostri supradicti Juramus, quod
Dominus noster supradictus Illustrissimo
Regi Angliæ prædicto, durante Tractatu
Pacis prædictæ, Fidelis erit Frater &
Amicus, & cum adjuvabit & ei assistet,
pro suis viribus, quantum ad ea que con-
cernunt Personam suam Bonum Statum &
Securitatem,*

*Ita eundem Dominum nostrum Regem
Christianissimum Deus adjuvet & hæc
Sancta Dei Evangelia.*

In cujus Rei Fidem & Testimonium
Nos Christianissimi Francorum Regis su-
pradicti Oratores & Procuratores & u-
nusquisque nostrum hæc Sedulam per
Me Antonium Abbatem prædictum Af-
fensu & Nomine nostro perlectam Ma-
nu nostrâ propriâ subscripsimus.

A. ABBAS FIFCANEN.
RAOUL DE LANNÔY.
DARZOZLES.

*De Aurea Rosa Regi pro Munere Missa a Summo Pon-
tificæ.*

A. D. 1510.

Nov. 1. H. V.

Sub Pref. J. D.
Bib. Cam.

Serenissime Rex & Invictissime
Principi Domini mei Colendissimi
Humilioris Commendalis Vene-
rabilium Fratrum Ordinis Minorum,
Negotium, a Serenissima Majestate
vestra mihi commendatum, ita curavi,
ut rei tamdiu questita summiisque Labo-
ribus & perpetuo Studio per multos Men-
ses ambitæ, tandem compotes sint ef-
fecti.

In Reverendi quoque Episcopi Wigornien-
sis Causâ tale me exhibui, quale vest-
ræ Serenitatis Voto convenire sciebam;
quæ & eo pacto expedita est quod Sere-
nissima Majestas vestra cognosceret plus e-
nim fieri non potuit.

De Rebus hic venientibus aliquid Se-
renitati vestræ in præsentia scribere su-
pervacuum duxi, cum Dominus Christo-
phorus Fischer, Diligentissimus eisdem Pro-
curator, qui Summâ Fide Studio Solici-
tudine, quantum ego adverti, Serenissi-
mæ Majestatis vestræ Negotia in Urbe
gesta, Curis, remis & omnium, que
hic aguntur, Instructissimus, veniat so-
rens, dignum vestræ Serenitatis Meritis
a Pontifice MUNUS, ANREAM RHOSAM;
ex quo omnia que in Urbe aut talis
occurrunt plene cognoscat.

Restat nil ultra nisi ut Serenitati vo-
stræ supplicem, quoadocumque Se oportu-
nitas feret, Opera atque Industria mea
com-

A. D. 1510.

Nov. 1.

Sub Pref. J. D.
Bib. Cam.

A. D. 1510. commodis suis utendi, ut ea mihi indefessè mandare dignetur, quàm sepe enim id fecerit tam multiplex in Me Beneficium contulisse videbitur; cui Me perpetuò commendo, & feliciter valeat.

111. 1.

Roma Die nona Aprilis Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo.

Vestra Serenissima Majestatis Devotiss. A. D. 1510.
fanni Serotus, 111. 1.

P. CARDINALIS.

Dorf.

Sacra Regie Majestati Invidiosissimi Principis Domini Henrici Regis Angliæ Domini mei Colendissimi.

¶ ¶

Super Attempatis Scotiæ Reformandis.

A. D. 1510.

111. 2. H. 3.

111. 7.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm inter, Celebris Memoriar, Dominum Henricum anuper Regem Angliæ Patrem nostrum Carissimum nuperiamè Defunctum, & Illustrissimum Principem Jacobum Soterum Regem Fratrem nostrum Prædilectum, pro Regnis, Terris, Dominis, & Subditis nostris & suis hincinde, perpetua Pax, Amicitia, Liga, & Confœderatio initæ, captæ, celebrata, & conclusæ, & per Nos jam dudum Acceptatæ, Approbatæ, Innovatæ, & Confirmatæ fuerunt, sicuti in Literis desuper confectis plenius apparet & continetur,

Nos verò, Hujusmodi Pacem, Amicitiam, Ligam, & Confœderationem inviolabiliter observari, ac omnia & singula contra formam & effectum earundem attempata & perpetrata, debitè reparari & reformari volentes,

De Fidelitatibus igitur, & Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliorum nostrorum, Roberti Drury & Marmaduci Constable, Militum pro Corpore nostro, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassiatores, Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Deputamus, Constituimus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes Eis & eorum alteri plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nostris, atque Regnis, Terris, Dominis, & Subditis nostris quibuscumque, cum præfato Illustrissimo Scotiarum Rege, ejusve Ambassiatoribus, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum ad hoc habentibus, de & super quibuscunq; Querelis, Litibus, Differentiis, Questionibus, Gravaminibus, Offensis, Furtis,

Homicidiis, Attempatis, Dampnis, & Injuriis, unà cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentiibus, & Connexis, per Subditos & Ligeos utriusque partis in Marchiis utriusque Nostrum & Regnorum nostrorum, seu alibi per Terram vel Mare Aquasve dulces, contra vim, formam, & effectum dictarum Pacis, Amicitiar, Ligar, & Confœderationis, hincinde factis, habitis, motis, commissis, perpetratis, sive pendentiibus, Convenciendi, Trahendi, & Communicandi,

Ac hujusmodi Querelas, Lites, Differentias, Questiones, Gravamina, Offensa, Furta, Homicidia, Attempata, Dampna, & Injurias Audiendi, Discutiendi, Appunctuandi, Componendi, Concordandi, & sine debito Terminandi,

Ac debitam Reformationem & Reparationem hujusmodi Querelarum, Gravaminum, & Attempatorum ac ceterorum præmissorum fieri petendi ac fieri promittendi & faciendi,

Ac etiam generalem sive specialem de & super omnibus & singulis hujusmodi hincinde Attempatis Abolutionem petendi, obtinendi, necnon faciendi, concedendi, & promittendi,

Et super Præmissis & eorum Dependentiis Appunctuandi, Adjudicandi, & Concludendi,

Ac ad omnia & singula Patrias, Terras, Possessiones, & Hereditatiam quacumque, juxta vel infra Angliæ & Scotiæ Regna, vocata *Barable Land*, Supervidendi, Limitandi, Dividendi, ac Limites, Metas, & Bandas inibi Constituendi & Ponendi, ac Partitionem inde Faciendi, necnon nova Vias, Remedia, Leges, & Jura Concipiendi, Referendi, Excogitandi, & Concedendi,

Etque ac omnia alia & singula Faciendi, Exercendi, Publicandi, & Execquendi, Executionisq; Demandandi, que pro Reformatione, Reparatione, & Intertencimento prædictarum Pacis, Ligar, & Con-

A. D. 1510. & Confederationis, ac cæterorum Præmissorum seu alicujus eorumdem, eorum Arbitrio & Judicio, congrua necessaria debita oportuna seu reliqua quomodolibet videbuntur.

Contradictoribusque Contumaces & Rebelles quoscumque Capiendi, Compescendi, Multandi, & Puniendi,

Aliamque Dietam, pro meliori Expeditione Præmissorum, si necesse fuerit, statuendi & præsigendi;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo A. D. 1510
Regio, Nos Ratum habituros & Gratum
totum & quicquid prædicti Ambassatorum
nostri seu eorum alter Nomine nostro
fecerint vel fecerit in Præmissis, seu ali-
quo Præmissorum.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
primo Die Junii.

Traçtatus Amicitie cum Lodovico Francie Confirmatio.

A. D. 1510.

An. 2. H. 5.

Franc. 2.

R. 8. m. 14.

REX universis & singulis, ad
quorum Notitias præsentem
Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd quidam Traçtatus Pacis, Amicitie, Ligæ, & Confederationis, inter Nos ex una, & Illustrissimum Princeps *Lodovicum Francorum Regem* Fratrem & Consanguineum nostrum Charissimum, Partibus ex altera, per Oratores & Commissarios, Ambassiatores, Procuratores, & Nuncios nostros & suos sufficientem auctoritatem in ea parte habentes, in Civitate Londoniensi, *Vicesimo tertio Die Martii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo*, pro Conservatione Statuum Regnorum & Dominiorum nostrorum, illorumque prospero & felici Regimine initus, concordatus, & conclusus fuit, ac deinde per Nos & utrumque nostrum acceptatus, approbatus, confirmatus, & ratineatus.

Nos igitur,

Volentes omnia & singula dicti Traçtatus Capitula, per Oratores & Commissarios nostros Nomine & Auctoritate nostris inita, concordata, & conclusa, firmiter observare, & quantum in Nobis est fideliter adimplere,

Dictum Traçtatum cum omnibus & singulis Articulis & Capitulis suis, juxta Vim, Formam, Tenorem, & Effectum cujusdam Articuli in dicto Traçtatu contenti & inserti, Beatissimo atque Sanctissimo Domino nostro *Julio*, Misericordie Divinæ, *Pontifici Maximo* mittendum duximus sine Sanctitatis Auctoritate Confirmandum.

Et, ut plenior Fides dicto Traçtatu & Articulis in eodem contentis adhibeatur, eundem, cum omnibus Capitulis suis, Magni Sigilli Regni nostri, quo in hujusmodi Causis utimur, appendicæ communicavimus,

Cujus Traçtatus Tenor sequitur, & est A. D. 1510.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præsentem Literæ pervenerint, Salutem.

Cum quadam Pacis Amicitiarum Ligæ & Confederationis atque Mercium Intercursus Capitula,

Inter Reverendos in Christo Patres *Richardum Wintoniensem Episcopum* Custodem Privati Sigilli nostri, *Thomam Dunelmensem Episcopum*, ac *Carissimum Consanguineum nostrum Thomam Comitem Sarricie* Thesaurarium nostrum Angliæ, Consiliarios nostros, Oratores, Ambassiatores, Commissarios, Procuratores; & Nuncios nostros speciales, ex una,

Et Magistrum *Antonium Botbier* Abbatem Sanctissimi Trinitatis Fiscanensis, ac Sancti Audoeni Rothomagensis, *Radolphum de Lanoy* Ballivum Ambienensis Cambellanum Fratris & Consanguinei nostri *Carissimi Lodovici Francorum Regis* Christianissimi Ordinarium, & *Antonium Darinoller* Marescallum Hospitii ejusdem Francorum Regis, Milites & Consiliarios suos, Oratores, Ambassiatores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios ejusdem Fratris & Consanguinei nostri Charissimi, Partibus ex altera,

Pro Nobis & dicto Fratre nostro, Regnis, Terris, Patriis, Domaniis, & Subditis, Vassallis, Confederatis, Amicis, Allegatis, & Adhærentibus quibuscumque nostris & suis, jampridem hinc inde Conventa, Concordata, & Conclusa fuerint, sicuti in Literis Oratorum & Commissariorum prædictorum, de super confectis, plenius apparet & continetur,

A. D. 1510.

Quarum quidem Tenor sequitur, & est talis,

Univerſis & ſingulis ad quorum Notitias præſentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm in Rebus humanis nihil fit Deo gratius, nihilque Hominibus acceptius, nihil denique ad Augendum Conſervandumque Reſpublicis conducibilis quàm firma Pax, ſincera fidelique Amicitia, & vera Principum Concordia,

Nos igitur *Richardus Wintonienſis Epifcopus* Cuſtos Privati Sigilli Illuſtriſſimi Excellentiffimi & Potentiſſimi Principis *Henrici, Dei Gratiâ, Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ, Thomæ Dunelmienſis Epifcopus*, & *Thomas Comes Surrie* Thelaurarius præſati Domini noſtri Regis Angliæ, Oratores, Ambaſſiatores, Commiſſarii, Procuratores & Nuncii ſpeciales ejuſdem Regis Angliæ ad Inſcripta ſufficienter autorizati,

Pro firma Pace, ſideli Amicitia, &c. *prout ſupra de Dat. 23. Martii.*

Nos autem,
Omnia & ſingula Capitula, per no-

ſtros & præſati Franciæ Regis Oratores A. D. 1510. & Commiſſarios prædictos conventa concordata, & concluſa, ac omnia & ſingula ſuperinde & in eiſdem contenta & ſpecificata, Rata, Firma, & Grata habentes,

Ea omnia & ſingula, pro Nobis, Hæredibus, & Succelloribus noſtris, quatenus Nos aut Hæredes, Succellibres, vel Subditos noſtros concernunt aut concernere poterunt, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, & Ratificamus, ac inviolabiliter firmiter benè & fideliter tenere, obſervare, adimplere, & facere cum effectu, bonâ Fide & Verbo Regiæ, Promittimus per Præſentes.

In quorum omnium & ſingulorum Præmiſſorum Fidem & Teſtimonium hiis præſentibus Literis noſtris, Manu noſtrâ propriâ ſubſcriptis, Magnum Sigillum noſtrum, ut præmittitur, apponi fecimus.

Dat. apud *Weſtm.* Viceſimo Die Junii, Anno Domini Milleſimo Quingentiſſimo Decimo, & Anno Regni noſtri Secundo.

Per ipſum Regem.

Commiſſio ad Exigendum Juramentum, ſuper dicto Tractatu.

A. D. 1510.

An. 2. R. 5.
Idem. m. p.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, De Fidelitate, Induſtriâ, & providâ Circumſpectione, Dilectorum & Fidelium Conſiliariorum noſtrorum, Domini *Thomæ Doctore* Prioris Sancti Johannis Jeruſalem in Angliâ, ac Magiſtri *Nicholai Weſte* Doctoris utriuſque Juris Decani de Wyndefore, quamplurimum confidentes,

Ipfos noſtros veros & indubitatos Commiſſarios, Ambaſſiatores, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios ſpeciales Facimus, Conſtituimus, & Ordinamus per Præſentes,

Dantes & Concedentes Eiſdem & eorum alteri, Tenore Præſentium, plenam Potestatem & Authoritatem ac Mandatum generale & ſpeciale, pro Nobis & Nomine noſtro, Illuſtriſſimum Principem *Lodovicum* Fratrem Conſederatum & Conſanguineum noſtrum Cariffimum *Francorum Regem* Chriſtianiffimum Adjuvendi,

Et Juramentum Corporale, tactis Sacroſanctis Euangelis, de benè & fideliter obſervando omnia & ſingula Capitu-

la, in Tractatu Pacis & Amicitia, per Oratores noſtros & ſuos ſufficienter ad hoc autorizatos, *Viceſimo tertio Die Menſis Martii* ultimo præterita, in Civitate Londoniæ conventa, concordata, & concluſa, juxta & ſecundùm formam Articuli deſuper in eodem Tractatu conventi & concluſi, ab eodem *Francorum Regi* Fratre noſtro præſati Petendi & Exigendi,

Ac ejuſdem Juramenti Præſtationi perſonaliter Interellendi,

Atque idem Juramentum ſic, ut præfertur, præſtari Videndi & Audiendi,

Ac etiam Notarios Publicos ut ſuper ejuſdem Juramenti Præſtatione Inſtrumentum ſive Inſtrumenta Publicum ſive Publica conficiant, ac Teſtes tunc præſentes ut ſuper eadem Teſtimonium perhibeant, Petendi, Rogandi, & Requirendi,

Atque Inſtrumentum ſive Inſtrumenta deſuper confectum ſeu confecta Petendi & Recipiendi,

Ac inſuper Literas noſtras Patentes, dicti Tractatus Confirmatorias, Manu noſtrâ ſubſcriptas, & Magno Sigillo noſtro ſigillatas, dicto *Regi* Fratri noſtro, ejuſve

A. D. 1510.

A. D. 1510. ejusve Commissario ad hoc sufficienter
It. s.
 auctorisato, Tradendi & Deliberandi,
 atque ab eodem consimiles Literas Con-
 firmatorias pro Parte sua Petendi, Re-
 quirendi, & Recipiendi,
 Ceteraque omnia & singula Facien-
 di &c.

Promittentes &c:
 In cujus &c.

A. D. 1510.
It. s.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 vicefimo Die Junii.

Per ipsum Regem.

Commissio ad Exigendum Pecunias.

A. D. 1510.
It. s. H. s.
 De Fidelitye, Industria, & provida
 Circumspectione, Dilectorum & Fide-
 lium Consiliariorum nostrorum, Domini
Thome Duckwa Prioris Sancti Johannis
Jerusalem in Anglia, ac Magistri *Ni-*
cholaï Weste Doctoris utriusque Juris De-
 cani de Wyndesore, quamplurimum con-
 fidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos
 Commissarios, Ambasiatores, Oratores,
 Procuratores, Deputatos, & Nuncios
 speciales Facimus, Constituimus, & Or-
 dinamus per Præsentem,

Dantes & Concedentes Eisdem & eo-
 rum alteri plenam, Tenore Præsentium,
 Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum
 generale & speciale, pro Nobis &
 Nomine nostro, Serenissimum Principem
Lodovicum Confederatum & Con-
 sanguineum nostrum Carissimum *Franc-*
corum Regem Christianissimum Adeundi,

Atque ab eodem quascumque Pecuniarum
 Summas, Serenissimæ Principi & Domine
 Domine *Margarite* nuper *Richemondie*
 & *Derbie Comitisse* Avia: nostræ, & jam
 Nobis ejusdem Comitisse Nepoti Jure
 Hereditario, per præfatum *Francorum*
Regem, ratione quaruncumque Literarum
 Obligatoriarum, debitas Petendi, Levandi,
 Exigendi, & Reci-

piendi, & super Receptis Liberandi & A. D. 1510.
 Acquietandi,

Necnon de & super eadem Causâ,
 cum suis incidentibus, emergentibus, &
 dependentibus quibuscumque, atque de
 & super Terminis seu Terminis, pro ea-
 rumdem Summarum Solutione bene &
 fideliter faciendâ Limitandis & Appun-
 tuandis, cum dicto Fratre nostro, ejusve
 Commissario seu Commissariis ad hoc
 sufficienter auctorisato seu auctorisatis,
 Tractandi, Conveniendi, Comunicandi,
 & finaliter Concludendi,

Ceteraque omnia & singula Faciendi,
 Gerendi, & Exercenti &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 vicefimo Die Junii.

R E X omnibus, ad quos &c. Salu-
 tem, &c. usque ibi, in proxima
 Commissione, Tractandi, Conveniendi,
 Comunicandi, Componendi, Pacificandi,
 Transigendi, & finaliter Concludendi,
 Ceteraque omnia & singula Facien-
 di, Exercenti, &c.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Per ipsum Regem.

Commissio ad Petendum Instrumentum Publicum.

A. D. 1510.
It. s.
 De Fidelitye, Industria, & provida
 Circumspectione, Dilectorum & Fide-
 lium Consiliariorum nostrorum, Domini
Thome Duckwa Prioris Sancti Johannis
Jerusalem in Anglia, ac Magistri *Ni-*
cholaï Weste Doctoris utriusque Juris De-
 cani de Wyndesore, quamplurimum con-
 fidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos
 Commissarios, Ambasiatores, Oratores,
 Procuratores, Deputatos, ac Nuncios
 speciales Facimus, Constituimus, & Or-
 dinamus per Præsentem,

speciales Facimus, Constituimus, & Or-
 dinamus per Præsentem,

Dantes & Concedentes eisdem & eo-
 rum alteri plenam, Tenore Præsentium,
 Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum
 generale & speciale, pro Nobis &
 Nomine nostro, ab Illustrissimo Principe
Lodovico Fratre Confederato & Con-
 sanguineo nostro Carissimo *Francorum*
Rege Christianissimo,

Ut *idem Rex* coram aliquo Judice
 ordinario pro Tribunali sedente, ac Duo-
 bus Notariis Publicis, in Actorum Scri-
 bas per eundem Judicem assumptis, &
 Testibus

A. D. 1510.
It. s.

A. D. 1510. Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, compareat, atque eidem Judicet, ejus Jurisdictionem prorogando, sponte se submittat, necnon coram eodem Judice, sic pro Tribunali sedente, consistatur & requiratur, juxta & secundum vim, formam, & effectum Articuli desuper confecti, & in quodam Tractatu, de Data vicefimo tertio Die Mensis Martii ultimos præterito, plenius specificati & contenti,

Petendi & Requirendi,

Atque eisdem Comparationi, Submissioni, Confessioni, & Requisitioni, sic, ut præfertur, faciendis, personaliter interessendi,

Atque Instrumentum Publicum, de & super eisdem omnibus & singulis, in debita & sufficienti Forma factum, necnon Literas suas Patentes Obligatorias, Manu sua subscriptas, & Magno Sigillo suo sigillatas,

Quibus obligabit & astringet Se, Hæredes, & Successores suos, Regna, Pa-

trias, & Dominia sua quæcumque, ac Subditos suos ac sua & eorum Bona mobilia & immobilia ubicumque fuerint reperta, Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris pro Solutione Resti sive Residui cujusdam Summæ, *Septingentarum & Quadraginta Millium Coronarum Auri*, nondum solutæ, juxta & secundum vim, formam, & effectum cujusdam Tractatus desuper confecti, & inter Oratores nostros & suos concordati & conclusi, de Data prædicta, Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris benè & fideliter faciendâ,

Similiter Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercenti, &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westminsterium* vicefimo Die Junii.

Per ipsum Regem.

Super Anno Censu Acquietantia pro uno Termino.

A. D. 1510.
An. 2. H. 8.
Mil. m. 10.

REX universis &c. Salutem. Sciatis Nos Recepisse & Habuisse, Die confessionis Præsentium, ab Illustrissimo Fratre & Consanguineo nostro Rege *Lodovico Gallorum Principe*, per *Manus*, apud Villam nostram Calefii, *Viginti & quinque Millia Francorum in Coronis Auri* (unoquoque Franco Viginti Solidos Turonenses valente) Nobis *Henrico* nunc Regi *Anglie & Francie & Domino Hibernie Octavo*, Metuendissimi Domini Patris nostri *Henrici super Regis Anglie Septimi* dudum Defuncti unigenito Filio, propinquiori & indubitato Hæredi, *Primo Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo decimo*, solvi debitorum, qui erat unus Terminus pro Parte Solutionis *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri* per, Perhenis Memotia, *Regem Carolum* novissimè Defunctum Nobis, ut præmittitur, debitum & solvendum, prout in Literis Commissariorum dicti Illustrissimi Regis *Caroli*, plenariè in ea parte ab eo Potestatem habentium, Datis apud *Stapulas supra Mare Tertii Die Mensis Novembris*, & per eundem Consanguineum nostrum *Regem Carolum* sub Magno suo Sigillo apud *Montislixi Sextadecimè Die Decembris* extone proximò sequentium Confirmatis, necnon suis Literis superinde Obligatorias Datis apud *Amboys Tertiade-*

cimè Die ejusdem Mensis Decembris Anno Domini Millesimo Quingentesimo Nonagesimo secundo, plenè liquet,

Quas quidem Literas ac orania & singula contenta in eisdem Illustrissimus Princeps *Rex Lodovicus* Consanguineus noster antedictus, pro Se, Hæredibus, & Assignatis suis, Approbavit, Ratificavit & Confirmavit, atque ad fidèlem & debitam Solutionem & Satisfactionem Residui & Resti dictæ Summæ *Septingentarum Quadraginta & quinque Millium Coronarum Auri*, Loco & Terminis in Literis dicti nuper Regis *Caroli* Prædecessoris sui specificatis, non modò per Literas suas Patentes Magno Sigillo suo munitas & Manu sua subscriptas, ac per Sanctissimum Dominum nostrum *Alexandrum nuper Papam*, unà cum Decreto de prædictis Solutionibus sub Pena Camere Apostolicæ observandis, Approbatas & Confirmatas, Se Hæredesque & Successores suos astringit & submitit, prout in Literis suis desuper confectis, quarum Data est *Parisius Quarta decima Die Mensis Julii Anno Domini Millesimo Quingentesimo nonagesimo octavo*, plenius continetur, verum etiam per alia Scripta sub Pena Excommunicationis latæ Sententiæ Se obligavit.

De quibus quidem *Viginti & quinque Millibus Francorum in Coronis Auri* late-

A. D. 1510. mur Nobis pro Termino prædicto fideliter esse solutum, & eundem Fratrem & Confanguineum nostrum *Regem Lodovicum*

Harredesque suos superinde fore A. D. 1510. Quietos & exinde plene Exoneratos, In cujus &c.

Confirmatio Tractatus, Ligæ, & Pacis, Regis Ferdinandi & Regine Castellæ.

A. D. 1510.
An. 2. H. 3.
Ex Antiq.

FERDINANDUS, Dei gratiâ, REX *Aragonum Sicilia* citra & ultra *Farum Hierusalem Valentie Majoricarum Sardinie & Corsicæ*, COMES *Barchinonæ, Dux Atbenarum & Neopatriæ*, COMES *Rossilionis & Ceritanie*, MARCHIO *Orissanis & Gocieni*, universis & singulis, ad quorum Notitiam præsentem nostræ Literæ pervenerint, Salutem.

Etsi, suadente Naturâ & Ratione dilatante, cum omnibus Christianis Principibus honestissimæ Pacis & sanctissimæ Concordiæ Fœdus habere volumus & vehementer optamus, utpotè qui totius Christianæ Religionis Animos & Vires conjunctas maximoq; concordem esse desideramus, ut, Bellis inter Christianos Extinctis, omnium Christianorum Arma sanctius adversus infideles Christiani Nominis Hostes convertantur; multò tamen magis optamus & Nos maxime juvat illorum Principum Pacem firmiorem & Unionem habere perpetuam, quibuscumq; Affinitatis & Amoris vinculo conjuncti sumus, & præcipuè Serenissimi atque Potentissimi Principis *Henrici Angliæ Regis* Fratris & Filii nostri Carissimi, Quam quidem Nobis certissimum constat sicut Nos ipsos maximo & ardentissimo Christianorum omnium Pacis & Concordiæ desiderio teneri, cum Quo, quemadmodum statuimus & pacti sumus Neminem nisi Lacerantem offendere nulli vel Bellum vel Injuriam inferre, sic etiam Nobis placuit ut, ad conservandum Regna & Dominia nostra & Serenissimæ Potentissimæque *Joannæ Regine Castellæ* Filia: nostræ Carissimæ, semper unanimes & ejusdem voluntatis essemus, siquidem, conjunctis utriusque nostrum Viribus, multò tutius atque facilius eorum propellere possemus Injurias qui Nobis obesse vel cogitarent vel molirentur.

Hoc itaque justissimo Proposito Sanctissimæque Consilio, a Procuratoribus & Legatis utriusque Partis (quorum Nomina explicabuntur inferiùs) sufficienti Potestate munitis, ex Auctoritate præstati Serenissimi & Potentissimi *Regis Angliæ* Fratris & Filii nostri Dilectissimi ex una Parte, & Nobis ex altera,

Nomine nostro & præstati Serenissimæ Potentissimæque *Joannæ Regine Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.* Filie nostræ Charissimæ (cujus Personæ & Bonorum Curam & Administrationem legitimè gerimus) Amicitia, Ligæ, Unionis, Intelligentiæ, Confederationis, & Pacis Capitula confecta, inita, & firmata fuerunt;

Quorum Tenor talis est,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitiam præsentem Literæ pervenerint, Nos,

Thomas Dunelmensis Episcopus Excellentissimi Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ Domini Hiberniæ &c.* ad infrascripta per Literas & Commissionem suas (quarum Tenor inferiùs inseritur) O-rator, Ambassiator, Procurator, & Commissarius sufficienter & legitimè deputatus & auctorizatus,

Et *Ludovicus Carroz* de Villi Ragod Catholici *Regis Aragonum, Sicilia* citra & ultra *Farum, Hierusalem &c.* similiter ad Infrascripta tam pro ipso *Rege Aragonum &c.* & Nomine suo, quam pro Serenissima & Excellentissima Principe Domina *Joanna Castellæ, Legionis, Granatæ, &c. Regine* Filia sua Charissima (cujus Personæ & Bonorum Curam idem *Rex Aragonum* legitimè gerit) & Nomine ejusdem Regine O-rator, Ambassiator, Procurator, & Commissarius, per Literas & Commissionem ejusdem *Regis Aragonum* (quarum Tenor etiam inferiùs inseritur) sufficienter & legitimè deputatus & auctorizatus,

Notum facimus quòd,

Quantumvis inter, Serenissimos atque Excellentissimos Principes, *Henricum*, Celebris Memoriz, nuper *Anglorum*, & præfatum Catholicum *Regem Ferdinandum & Elizabetham*, Claræ Memoriz, tunc *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Aragonum, Sicilia*, antehac Pacis & Amicitia: Fœdera percussa, inita, & conclusa fuerunt, pro Se suisque Hæredibus & Successoribus

C c c c

ii

A. D. 1510 in suis Statibus invicem conservandis, Regnis, Terris, Patriis, & Dominis, Subditis, Vassallis, & Confederatis suis quibuscumque, perpetuis futuris temporibus duratura,

Quia tamen, prætextu Affinitatis, mediante hoc fausto & felici Matrimonio inter præfatum Potentissimum & Excellentissimum Principem *Henricum*, Dei gratiâ, *Angliæ Regem* modernum & Serenissimam Dominam *Katherinam Angliæ Reginam* prædictorum *Ferdinandis & Elizabethæ* Filiam Præclarissimam, inite & contractæ, novus ac crevit Amor atque Dilectio, fortioraque vincula mutæ Amicitæ, conjunctiorisque Nexus Sanguinis necessitudine constanter,

Congruum igitur & consentaneum eidem Principibus visum est, ut non modo ea quæ prius conclusa sunt inconcussè atque inviolabiliter observentur, sed etiam novis quibusdam amplioribus & efficacioribus Clausulis roborentur atque firmentur,

Unde cunctis palam innotescere poterit quòd Eos, quos Sanguinis propinquitas Affinitatisque connexio conjunctissimos fecit, Animorum etiam concordia taliter consolidet, ut Prospera atque Adversâ æquanimiter tollerent, Fortunatque suas omnes communes habeant, mutuòque Adjutorio illatas Injurias propulsare & Scipfos in Statibus suis conservare velint,

Hinc est quòd,

Prædictis prioribus Amicitia, Pace, Ligâ, Concordiâ, & Confederatione, si & quatenus Articulis præsentis Tractatûs aut eorundem Articulorum alicui non contrariantur aut derogent, in omni suo Robore & Firmitate permanentibus,

Nos, Thomas & Ludovicus prædicti, præfatorum Illustrissimorum ac Potentissimorum Principum nostrorum *Regum & Regina Joannæ* prædictorum Oratores & Commissarii, sufficientibus Auctoritatibus ad hoc fultis, Nominibus eorum & pro eis Concordamus, Contrahimus, & Concludimus Articulos sequentes,

INPRIMIS, Nos Oratores & Commissarii prædicti, ad Laudem Dei & pro Salute totius Christianæ Religionis, præque Conservanda Dignitate & Auctoritate necnon Defensione communium Statuum Snpremorum nostrorum *Regum & Regina Joannæ* prædictorum, Facimus, Convenimus, Concludimus, & Concordavimus, Facimus, Convenimus, Concludimus, & Concor-

damus per Præsentes, bonam, sinceram, veram, integram, fidelem, perfectam, & firmam Amicitiam, Ligam, Unionem, Intelligentiam, Confederationem, & Pacem, per Terram, Mare, & Aquas dulces, inter præfatos Principes nostros *Reges & Reginam Joannam* prædictos, ipsorumque Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Terras, & Dominia, ac quoscumque Vassallos & Subditos utrinque, præsentis & futuros, tam Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscumque Status, Gradûs, aut Præheminentie fuerint, etiam si Archiepiscopi, Ducali vel quocumque alia Dignitate, Statu, aut Gradu præfulgeant, futuris temporibus perpetuò duraturam.

ITEM, Nos, Oratores prædicti Convenimus, Concordamus, & Concludimus quòd neuer dictorum Principum nostrorum *Regum & Regina Joannæ* prædictorum, nullisque suorum Hæredum & Successorum, contra eorum alterum aut aliquem quicumque ager, faciet, tractabit, vel attemptabit, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari procurabit & faciet, consentiet aut permittet, quocumque in Loco, sive in Mari, Terra, Portubus, vel Aquis dulcibus, causâ vel occasione quocumque, nullumque dabit vel præstabit Auxilium, Consilium, vel Favorem, ut per Alium vel Alios quoscumque aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Injuriam, Præjudicium, aut Dampnum alterius Regum & Regina prædictorum, eorumve Hæredum aut Successorum, sed quibuscumque, ut permittitur, contra alterum eorum, ejusve Hæredes aut Successores aut eorum aliquem, infra Regna, Patrias, Dominia, aut Terras suas, aliquid Agentibus, Tractantibus, vel Attemptantibus, alter eorum, contra quem nil tale actum, gestum, vel attemptatum fuerit, expressè realiter & cum effectu Contrahet, Renitetur, Obstabit, & Impedimentum realiter præstabit.

ITEM, Nos, Oratores prædicti, Convenimus, Concordamus, & Concludimus quòd nullus Principum nostrorum prædictorum, neque Hæredum & Successorum suorum aut alicujus eorum aliquis, præstabit Auxilium, Consilium, vel Favorem Hostibus vel Inimicis alicujus eorum ejusve Hæredum & Successorum prædictorum, ipsos aut eorum aliquem per Terram, Mare, vel Aquas dulces offendere, infestare, vel invadere volentibus; Et si aliquis vel aliqui, cujuscumque Status, Gradûs, aut Conditionis fuerit vel fuerint, sive

Alligati

A. D. 1510. Alligati aut Confederati sui aut eorum alicuius fuerint sine non, Regna, Patrias, Dominia, aut Terras alterius eorum prædictorum, eorumque Hæredum aut Successorum aut alicujus eorum, per vim Guerræ, hostiliter offenderint aggressi fuerint aut Guerram de facto fecerint, vel per aliquem Subditorum suorum fieri mandaverint aut permiserint, & Princeps sic Invadens Guerram faciens aut fieri mandans vel permittens, superinde per Principem Invasum & contra quem Guerra facta fuerit admonitus & requisitus, ab hujusmodi Guerra non cessaverit & ab eodem realiter ac de facto totaliter destiterit, & pro hujusmodi Attemptato & Guerra facta dignam Emendam & quod justum fuerit tacere negaverit & neglexerit, & Rex sic Invasus, Aggressor, & Offensus propter Invasionem & Offensam hujusmodi aut Justitiam superinde requisitam denegatam & neglectam contra eundem Invadentem, Offendentem, & Guerram facientem Se Hostem manifestè declaraverit, & Bellum ac Guerram contra eundem publicè indixerit & realiter agerit & fecerit, tunc & in illo Casu si idem *Rex sic Invasus* vel Offensus Regum prædictorum non Invasum nec hostiliter Aggressum vel Offensum ad Bellum & Guerram contra Invasorem hujusmodi publicè indicens & actualiter faciendum requisierit, debitâ Summonitione Principi Invadenti, ut a tali Invasione desistat prius per eundem factâ, idem *Rex sic Requisitus* statim post ipsam Requisitionem & Summonitionem Se Regis aut Principis sic Invadentis Hostem publicè declarabit, proclanabit, & manifestabit, ac Bellum & Guerram similiter indicet, ac infra Sex Menses dictam Requisitionem proximè & immediatè sequentes Guerram actualiter, si ille *Rex sic Invadens Gallorum Rex* fuerit tunc in Persona sua, quòd si *Gallorum Rex* non fuerit sed aliquis alius Rex Princeps aut Dominus sit quicumque ille fuerit tunc per Capitaneum & Locum suum tenentem, cum Potentia armata & instructo Exercitu per Terram & Mare contra eundem propriis suis Expensis ager & faciet, neutriusque Regum prædictorum postquam Guerram hujusmodi inceperit ab eodem absque alterius eorum expressis Notitiâ & Consensu quoquomodo in Parte vel in Toto cessabit vel desistat, aut Treugas vel Pacem cum Rege vel Principe, contra quem Guerra hujusmodi geritur, faciet vel trahabit.

ITEM, si contingat (quod Deus avertat) quòd aliter dictorum Principum nostrorum, omni dolo, colore, fictione, & fraude senotus, ex aliqua Causa legitima & necessaria, ut Corporis Infirmirate, præpeditus fuerit, adeò quòd in Terminò statuto, in Persona propria, in Casu prædicto, vel per Capitaneum in Casu propriam Personam suam non exigente, contra Hostem cum Potentia processerit & Guerram realiter inceperit, *Rex sic impeditus* Tempore ad hoc limitato & præfixo Potentiam qualem secum habuisset, si in Persona propria, ut præfertur, venisset, cum uno Capitaneo transmittere teneatur, & realiter & cum effectu transmittet; sic quòd per utriusque Regis Potentiam contra hujusmodi communem Hostem Bellum geratur & continuetur pari ac simili modo ac si uterque Princeps in Persona propria in Acie processisset & Bellum actualiter gessisset.

ITEM, Nos, Oratores prædicti, Convenimus, Concordamus, & Concludimus quòd, si post Bellum & Guerram, ut prædictum est, per Reges nostros prædictos, contra communem Hostem, sic, ut præmittitur, invadentem, inceptam, gestam, & factam, alter eorum Regum aliqua Castra, Civitates, Villas, Oppida, Palatia, Munitiones, Dominia, aut Terras, ad alterum eorum de Jure pertinentia, evertit in Potestatem suam redigerit vel alio modo quocumque recuperaverit vel obtinuerit, ille *Rex Regum prædictorum* sic Recuperans vel Obtinens, per alterum Regem Regum prædictorum ad quem ea de Jure spectare dinoscuntur requisitus, sine difficultate & dilatione quacumque ipso Regi *Requerenti* reddere, tradere, & deliberare tenebitur & debet.

ITEM, inter Nos, Oratores prædictos, Convenitum, Concordatum & Conclusum est quòd uterque Principum nostrorum prædictorum, quando per Oratorem sive Commissarium alterius Principis sufficientem Auctoritatem habentem ad hoc debitè requisitus fuerit, Juramentum corporale præstabit quòd omnia & singula in præfenti Tractatu specificata & contenta benè & fideliter observabit & adimplebit, & a Subditis suis, quatenus ipsos Principes & eorum quemlibet tangunt aut tangere poterunt, observari

A. D. 1510.
Act. 3.

A. D. 1510.
Act. 3.

A. D. 1510. observari & adimpleri facient, & eorum
 quilibet faciet cum effectu.

Mon. 8.

INSUPER, Conclufum & Concordatum est inter Nos, Oratores prædictos, quòd præfens Tractatus ac omnia & fingula in eodem contenta, infra num a Die Datæ Prefentium, per *Regem Angliæ* prædictum & dictum *Regem Aragonum*, tam Nomine suo proprio quàm Nomine Sereniffimæ Principis Filie sue *Dominae Joannæ Regine Castellæ*, cujus Personæ & Bonorum Curam gerit, refpectivè ratificabitur & confirmabitur, fuis Literas Patentes, Confirmatorias præfentis Tractatus, omnes & fingulos Articulos de verbo ad verbum continentes, debitè confectas, Magnis Sigillis fuis junctas & Manibus fuis fubfcriptas, infra tempus prædictum hincinde mittent tradent & deliberabunt tradive & deliberari facient, effectumque præfentis Tractatus quatenus eos & eorum quemlibet tangit realiter & cum effectu perficient & exequentur, & eorum quilibet perficiet & exequetur,

Tenores verò Commiffionum fequantur, in hæc verba.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ Dominus Hiberniæ* omnibus, ad quos præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Quamquam nulla major diuturniorve inter Mortales Amicitia comparari queat, quàm ea quæ Affinitatis vinculo folidatur, ad eam enim Natura Homines pronos finxit, Ratio compellit, Sanguis Sanguinem devincit, ita ut, fi aliqua in Re ab ea difcederemus, contra Naturæ Debitum facere videremus,

Ob eamque Causam Sereniffimus & Invidiffimus & Excellentiffimus Princeps *Ferdinandus*, Dei gratiâ, *Rex Aragonum, Siciliæ* citra & ultra *Farum Hierufalem, Valentia, Majoricarum, Sardinia & Corsica*, *Comes Barcinonæ, Dux Athenarum & Neopatriæ*, *Comes Rossionis & Ceritanie*, *MARCO Oriffanni & Gottiani* Pater nofter Dilectiffimus, a Nobis & Nos ab Ipfo meritò expectare debemus omnia quæ a Filio erga Patrem & a Patre erga Filium ac inter veros Fratres conferri poffint,

Verùm, ut Amor & Amicitia, quæ inter Nos est, omnibus quibus poterit modis majus indies fufcipiat Incrementum,

De Fide Prudentia Legalitate & Animi Integritate Dilecti Confiliarii noftri Reverendi in Chrifto Patris *Thome*

Dunelmensis Epifcopi Oratoriæ noftri plurimum confidentes,

A. D. 1510.

Prefentium Tenore, de noftra certa fcientia deliberatè & confultò, eis omnibus melioribus viâ modo & formâ quibus de Jure & aliàs poffumus & volumus, *Facinus, Conftituimus, Creamus & Ordinamus* noftrum verum certum legitimum & indubitatum Procuratorem, Oratorem & Nuncium fpecialem & ad Infrascripta generalem, ita tamen quòd Specialitas Generalitati non deroget, nec è contra, ut, pro Nobis & Nomine noftra, poffet & valeat tractare, concordare, facere & firmare cum præfato *Ferdinando Rege Aragonum, &c.* Patre noftra Dilectiffimo, ac etiam Sereniffimâ & Excellentiffimâ *Joannâ Reginâ Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.* conjugem *Regis Aragonum* Filiâ (cujus Personæ & Bonorum Curam Idem Rex legitime gerit) vel cum Procuratoribus, feu Deputatis ab eis, Amicitiam, Unionem & Confederationem firriffimam perpetuam & indiffolubilem, cunctis futuris temporibus duraturam (fcilicet) inter Nos Hæredes & Succelfores noftros, ac Regna Dominiæ & Subditos noftros ex una, & dictum Chariffimum Patrem noftrum *Regem Aragonum*, necnon dictam Sereniffimam *Reginam Castellæ, &c.* Hæredèfque & Succelfores fuos, ac Regna Dominiæ, ac Subditos utriufque eorum, Partibus ex altera,

Et poffit quæcûmque Capitula Inftrumenta & quofcûmque Contractus Amicitia, Unionis & Confederationis, pro Nobis & Nomine noftra, cum eifdem Sereniffimis *Rege* Patre noftra & *Regina Castellæ, &c.* feu cum Procuratoribus feu Deputatis ab eis, ftipulari facere concedere & firmare, fieri facere, petere & inflare, cum illis Pañis, Vinculis, Conditionibus, Promiffionibus, Obligationibus, Pœnis, Securitatibus, Juramentis Claufulis & Cautelis quibus voluerit & illi benè vifum fuerit,

Poffitque Nomine noftra & pro Nobis nominoare Confederatos noftros qui in eadem Amicitia, Unione & Confederatione includi debeant,

Et generaliter poffit, Nomine noftra, omnia alia & fingula facere & firmare, cujuscûmque naturæ & importantia fuerint aut elle poterint, in Prædictis & circa ea quæ fuerint neceffaria & oportuna, & quæ Nos facere poffemus, etiamfi talia fint quæ ad ea conficiendum Præceptum exigant magis fpeciale,

Damus

A. D. 1510. *Rev. S.* Damus præterea sibi & Concedimus plenum posse ut possit jurare in Animam nostram quòd tenebimus, observabimus & adimplebimus cum effectu omnia & singula quæ in Prædictis & circa ea Nomine nostro concordabit, capitulabit jurabit & firmabit, & illa ratificabimus, & quòd nullo unquam tempore illa revocabimus, nec contra ea aut eorum aliquod faciemus vel veniemus sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium & Fiscalium.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* Vicefimo Die Maii, Anno Regni nostri Secundo.

Ferdinandus, Dei Gratia, Rex Aragonum, Sicilia citra & ultra Farnum, Hierusalem, Valentia, Majoricarum, Sardinia & Corsica, COMES Barchinonæ, DUX Alicantum & Neopatria, COMES Rossilionis & Ceritanie, MARCHIO Orissiani.

Quamquam nulla major diuturniorve inter Mortales Amicitia comparari queat quam ea quæ Affinitatis vinculo solidatur, ad eam enim Natura Homines promos finxit, Ratio compellit, Sanguis Sanguinem devincit, ita ut, si aliqua in Re ab eis discorderemus, contra Naturæ Debitum facere videremur,

Ob eamque Causam Serenissimus & Excellentissimus Princeps *Henricus Anglia Rex* Filius noster Dilectissimus a Nobis & Nos ab ipsa merito expectare debeamus omnia quæ a Patre erga Filium & a Filio erga Patrem ac inter veros Fratres conferri possint,

Verùm ut Amor & Amicitia, quæ inter Nos est, omnibus quibus poterit modis majus indies suscipiat Incrementum,

De Fide, Prudentia, Legalitate & Animi integritate vestri Nobis Dilecti Consilarii & Oratoris nostri *Ludovici Correo* de Villaragud plurimum confidentes,

Præsentium Tenore de nostra certa scientia, deliberatè & consultò, eis manibus inclinatibus viâ modè & formâ quibus de jure & aliâs possumus & valemus, Facimus, Constituimus, Creamus & Ordinamus nostrum verum, certum, legitimum & indubitatum Procuratorem, Oratorem & Nuncium specialem & ad Infra-scripta generalem, ita tamen quòd Specialitas Generalitati non deroget, nec è contra, vos eundem *Ludovicum Correo* de Villaragud absentem

noquam præsentem; videlicet, ut, pro A. D. 1510 Nobis & Nomine nostro ac etiam Nomine Serenissimæ & Excellentissimæ *Juanne Regina Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.* Filie nostræ Chanissimæ (cujus Personæ & Bonorum Curam & Administrationem Nos legitimè gerimus) possitis & valeatis tractare, concordare, facere & firmare cum præfato Serenissimo *Rege Angliæ* Filio nostro Dilectissimo, vel cum Procuratoribus seu Deputatis ab eo, Amicitiam, Unionem & Confederationem strictissimam perpetuam & indissolubilem cunctis futuris temporibus duraturam (scilicet) inter Nos & dictam Serenissimam *Reginam Castellæ* Filiam nostram, Hæredesque & Successores nostros, ac Regna & Dominia & Subditos utriusque nostram Parte ex una, & eundem Serenissimum *Henricum Angliæ Regem* Filium nostrum, & Successores suos, ac Regna & Dominia sua, & Subditos suos Parte ex altera,

Et possitis quæcûmque Capitula & Instrumenta & quoscûmque Contractus Amicitie, Unionis & Confederationis, pro Nobis & Nomine nostro ac dictæ Serenissimæ *Reginæ Castellæ* Filie nostræ, cum eodem Serenissimo *Angliæ Rege* Filio nostro, seu cum Procuratoribus vel Deputatis ab eis stipulari facere, concedere & firmare, fieri facere, petere & instare, cum illis Pactis, Vinculis, Conditionibus, Promissionibus, Obligationibus, Penâs, Securitatibus, Juramentis, Clausulis & Cautellis quibus volueritis & vobis bene visum fuerit,

Positisque, Nomine nostro & pro Nobis, nominare Confederatos nostros qui in eadem Amicitia Unionis & Confederatione includi debeant,

Et generaliter possitis, Nomine nostro & præfate Serenissimæ *Reginæ Castellæ* Filie nostræ, omnia alia & singula facere & firmare, quæcûmque naturæ & importantie fuerint aut esse poterint, in Prædictis & circa ea quæ fuerint necessaria & oportuna, & quæ Nos facere possemus, etiam si talia sint quæ ad ea conficiendum Præceptum exigant magis speciale:

Damus præterea & Concedimus Vobis plenum Possè ut possitis Jurare in Animam nostram quòd Tenebimus, observabimus & adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula quæ in prædictis & circa ea Nomine nostro concordabit, capitulabit, jurabit & firmabit & illa ratificabimus, & quòd nullo unquam tempore illa revocabimus, nec contra ea aut eorum aliquod faciemus vel veniemus sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum ac dictæ Serenissimæ

D d d d renissimæ

A. D. 1510. renissimæ *Regine Castellæ* Filie nostræ patrimonialium & ficalium.

In quorum Testimonium presentes scrii Juliano propriâ Manu signatas Sigilloque nostro impendente munitas.

Dat. in *Villa Allipleti* Die Sexto Mensis Januarii, Anno a Nativitate Domini Millefimo, Quingentesimo Decimo.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium ego præfatus *Thomas Episcopus Dunelmensis*, Serenissimi *Regis Angliæ* ad superscripta Orator & Commissarius sufficienter & legitime Deputatus, presentes Literas Patentes Manu mea subscripsi & Sigillo meo communi.

Dat. *London.* vicesimo quarto Die Mensis Maii, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo decimo.

THOMAS DUNELMEN.

Cùmque præsertim Amicitia, Ligæ, Unionis, Intelligentiæ, Confœderationis & Pacis Capitula & omnia & singula in eis contenta Nobis gratissima sint & maximè placeant, & velimus libentissimo animo ea omnia exequi & adimplere quæ pro Parte nostrâ in præsertis Capitulis promissa extiterunt, propterea presentibus Literis nostris, tam *Nomine nostro proprio* quàm *Nomine præfate Serenissimæ & Potentissimæ Joannæ Regine Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.* Filie nostræ Dilectissimæ (cujus Personæ & Bonorum ut præfatur Curam legitime gerimus) omnibus melioribus viâ modo & foris quibus melius &

validius de jure possumus & debemus, A. D. 1510. præsertim Amicitia, Ligæ, Unionis, Intelligentiæ, Confœderationis, & Pacis Capitula, omnisque & singula in illis & quolibet eorum contenta, juxta sui seriem & tenorem, Laudamus, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac Rata, Grata, & Firma habemus, & si necesse est, ea omnia & singula de Novo Concedimus & Firmamus.

Et insuper Promittimus & Juramus ad Dominum Deum nostrum Jesum Christum, & ejus sanctam Crucem, & sancta quatuor Evangelia corporaliter & manualiter per Nos facta, Tenere, Adimplere & inviolabiliter Observare omnia & singula in præsertis Amicitia, Ligæ, Unionis, Intelligentiæ, Confœderationis & Pacis Capitulis contenta, prout in eisdem cavetur & continetur, & contra ipsa quovis modo directè vel indirectè non venire, sub Obligatione & Ypotheca omnium Bonorum nostrorum & præfate Serenissimæ *Regine Castellæ* Filie nostræ presentium & futurorum, necnon & sub Pœna Perjurii quam Rex potest tali casu incurere.

In quorum Testimonium presentes Manu propriâ subscripimus, sigillisque dictæ Serenissimæ *Regine Castellæ* Filie nostræ & nostro impendentibus justissimus roborati.

Dat. in Opido *Montifioni* Die vicesimo primo Mensis Junii, Anno a Nativitate Domini Millefimo Quingentesimo Decimo.

YO EL REY F.

Subter Plicam,
Dominus Rex Mandavit mihi.
MICHAEL PEREZ DALMACAN.

Juramentum Régis Francorum, super Observatione Tractatus Pacis & Amicitia.

A. D. 1510.

An. 2. H. 1.

En Auger.

Nous Promectons, sur nôtre Honneur, en Parole de Roy, & jurons sur le Canon de la Messe & Saintes Euvangilles par Nous presentement Touchees, que Nous Entretiendrons, & serons Entretenir par nos Royaume Pais Seigneuries & Subgèdiz, fermement & Inviolablement, le Traicté de Paiz, Union & Amicitie, faict & conclud, le xxiii. Jour du Moys de Mars dernier passé, par les Deputez Procureurs & Commis de Tresault & Trespuissant Prince nôtre Trescher &

Tresame Frere & Cousin le Roy d'Angleterre & noz Ambassadeurs, Procureurs & Commis:

Et, outre, Ratifions, Approuvons & avons Agreeable tous & chascuns les Points & Articles, en tout leur effect & contenu, qui sont plus au long declarez, en tous & chascuns les Traictes Appendences & Dependences d'iceulx, faiz & passez entre les dite Deputez & nos dits Ambassadeurs Commis en ceste partie Datez du Date desusdite:

Et

A. D. 1510 Et Jurons, comme devant, Iceulx & chascun d'eulx Garder & Inviolablement Tenir de Point en Point, sans a Iceulx ne l'un d'eulx Contre venir ne aller a l'encontre en aucune Maniere :

Et, d'abondant, Jurons que, durant

le dit Traicte, Nous ferons bon Frere A. D. 1510. & Amy a notre dit Cousin le Roy d'Angleterre, & Luy Ayderons & Assisterons, a notre loyal povoir, en tout ce qui concernera le bien Estat & Scurte de sa Personne.

Loys.

*Instrumentum Summisionis autenticum, pro Solutione DCG.
XLV. Mill. Coronarum Regi Anglie.*

A. D. 1510. **S**tephanus, Misericordie Divina, Parisiensis Episcopus Univerſus, presentes Literas sive presens publicum Instrumentum Inspecturis, Salutem in Domino.

NOTUM FACIMUS quod, Anno ejusdem Domini Milleſimo, Quingentesimo Decimo, Indictione decima tertia, Mensis vero Julii vicesima tertia, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini Julii, Divina Providentia, Pape Secundi, Anno Septimo,

hu Nostra & Notiorum Publicorum subscriptorum, per Nos, in Actorum Scribas, ad Inſcripta assumptorum ad hæc vocatorum specialiter & Rogatorum, Presentia,

Serenissimus & Illustrissimus Princeps & Dominus noster Dominus Ludovicus, Dei Gratia, Francorum Rex, in sua Regali Capella, ante majus Altare ejusdem, personaliter existens, ex sua benignitate & spontanea voluntate, suppofuit & submisit Se, quoad Inſcripta, Nobis Stephano Episcopo Parisiensis nostraque ac Curie Causarum Camere Apollitice Jurisdictioni, Cohertioni & merito Examinari, Ipsamque Nostram & Camere Apollitice predictæ Jurisdictionem in eum & locum predictum quoad Inſcripta prorogavit, ac tunc & ibidem coram Nobis Stephano Episcopo Parisiensis, Judice sic in ea parte competenti, de consensu & assensu Loci Ordinarii, qui Nobis quoad Inſcripta Territorium accomodavit, in dicta Ecclesia pro Tribunali Sedente, Dictus Serenissimus Princeps Ludovicus Francorum Rex gratis sponte & ex certa Scientia Recognovit & Confessus fuit palam publice & expresse Se Hæredes & Successores suos, per Contractum, Conventionem & Pactum validum & solenne, debere Illustrissimo Principi Henrico, eidem Gratia, Anglie Regi ejusque Hæredibus & Successoribus, eisdemque jure teneri & obligari ad Solvendum eidem aut ejus Hæredibus & Successoribus predictis aut ejus seu eorum Deputato seu Deputatis Formâ, Lo-

co & Tempore Inſcriptis, id quod quod restat Insolutum de Summa Centum Vigintique Millium Coronarum Auri (unaquaque Corona valente Tringinta Quinque Solidos Turonenses Monete Jam Currentes in Francia) pro Arra- gis debitis Inclite Recordationis Edwardo quondam Anglie Regi Ratione Obligationis sibi factæ per Inclite Recordationis Dominum Ludovicum &c. quondam Francorum Regem,

Et insuper ad Solvendum eidem Regi Henrico Hæredibus & Successoribus suis, aut ejus vel eorum Deputato vel Deputatis,

Pro Expensis, per, Bonæ Memorie, Henricum nuper Anglie Regem ac ejusdem Regis Henrici Regis moderni Patrem, factis pro Defensione Domitiæ Anne de Britannia Relictæ Inclite Recordationis Domini Caroli nuper & Novissimi France Regis, ac de præsentis Sponsæ & Uxoris præfati Domini nostri Ludovici Francorum Regis, & Patriæ Britannie,

Id quod restat Insolutum de Summa Sexcentarum & Viginti quinque Millium Coronarum Auri sub modo & formâ sequentibus; videlicet,

Dictus Dominus noster Rex Ludovicus Francorum Rex, pro Causis supradictis & aliis Considerationibus ipsam inventibus, Promittit se suisque Hæredes & Successores solvere & deliberare solvere & deliberari facere Regi Anglie supradicto, & ejus Hæredibus & Successoribus, aut ejus seu eorum Deputato vel Deputatis in Oppido Caleſie, Primo Die Mensis Novembris proxime futuri, Viginti quinque Millia Francorum in Coronis Auri Valoris supradicti, unoquoque Franco Valente viginti Solidos Turonenses,

Et primo Die Mensis Maii extunc proximo sequente Viginti quinque Millia Francorum in Coronis Auri Valoris supradicti in Loco supradicto,

Et sic, de Anno in Annum & de Terminis in Terminis, solvet & deliberabit solvere & deliberari faciet eidem

A. D. 1510, dem *Regi Angliæ*, & suis Hæredibus & Successoribus prædictis, seu ejus vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco & Temporibus antedictis, donec & quousque id, quod restat Insolutum de dictâ Summâ *Septingentarum & Quadraginta quinque Milium Coronarum Auri*, ex causis supradictis dicto Confanguineo suo *Henrico Regi Angliæ* debita, Eidem, & suis Hæredibus & Successoribus, aut ejus seu eorum Deputato vel Deputatis, per Ipsum & Hæredes & Successores suos prædictos plenè & integrè perfolutum & contentum fuerit,

Sub omnibus Pœnis Ecclesiasticis & Obligationis Camera Apostolicæ, Formam cujus hic vult haberi pro inserta;

Renuciando in hac parte omni Privilegio Cautelæ aut Juris Beneficio sibi competenti aut competituro, omnibusque aliis & singulis Exceptionibus, Cavillationibus & Cautelis quibus mediantibus contra Præmissa vel eorum aliqua Ipse *Ludovicus Rex Francorum* dicere venire aut se quovis modo tueri posset.

Insuper Requisivit Nos *Stephanus Episcopus Parisiensis* antedictum tunc & ibidem in eum Sententiam Excommunicationis fulminare, ex nunc prout ex tunc & ex tunc prout ex nunc, nisi Annuatim, sic ut prædicitur, Ipse *Regi Angliæ*, ejusque Hæredibus, seu ejus vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco & Temporibus antedictis, solverit solvive fecerit Summam *Quinguenta Milium Francorum in Coronis Auri* Valoris supradicti, donec & quousque ex causis prædictis Id, quod restat Insolutum de dictâ Summâ *Septingentarum & Quadraginta quinque Milium Coronarum Auri* Valoris supradicti, per Ipsum & Hæredes aut Successores suos præfatis *Regi Angliæ* & Hæredibus aut Successoribus suis plenè & Integrè perfolutum fuerit.

Nos igitur *Stephanus Episcopus antedictus*, Deum præ oculis habentes, & pro Tribunali, ut præfertur, sedentes, visis & auditis prædictis Confessatis, præfatum Dominum nostrum *Regem Ludovicum* Monivimus & eidem Injunctimus, Tenorèq; Præsentium Monemus & Injunctimus, quatenus annuatim & singulis Annis solvat solvive faciat, in Coronis Auri, eidem *Regi Angliæ*, & ejus Hæredibus & Successoribus, seu ejus vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco & Temporibus antedictis, in Coronis Auri æstimationis prædictæ, Summam *Quinguenta Milium Francorum* Valoris supradicti, donec & quousque

id, quod restat insolutum de dictâ Summâ *Septingentarum & Quadraginta quinque Milium Coronarum Auri* Valoris supradicti, ex causis supradictis eidem *Regi Angliæ* debita, eidem aut ejus Hæredibus & Successoribus per præfatum Dominum nostrum *Regem Ludovicum* & ejus Hæredes & Successores plenè & integrè perfolutum & contentum fuerit, juxta & secundùm Conventiones inter, Inclite Recordationis, *Carolus Regem Francorum* & præfatum, Inclite Recordationis, *Henricum nuper Regem* Patrem dicti *Henrici* moderni *Regis Angliæ*, ac *Vos* & dictum *Henricum* modernum conclusus, & hoc sub Pœna Excommunicationis,

Quam quidem Sententiam Excommunicationis, Nisi *Stephanus Episcopus* in eundem Dominum nostrum *Francorum Regem*, ex nunc prout ex tunc & ex tunc prout ex nunc, Fecimus & Promulgamus in hiis Scriptis, nisi præfatis *Regi Angliæ*, aut ejus Hæredibus & Successoribus, seu ejus vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco & Temporibus antedictis, ut præmittitur, solverit solvive fecerit Annuatim in Coronis Auri *Quinguenta Milia Francorum* Monetæ jam currentis in Francia Valoris supradicti, ac donec & quousque id, quod de dictâ Summâ *Septingentarum & Quadraginta quinque Milium Coronarum Auri* adhuc restat non solum, ex causis prædictis, ut præmittitur, eidem *Henrico* nunc *Angliæ Regi*, aut ejus Hæredibus & Successoribus, vel ejus seu eorum Deputato vel Deputatis, per præfatum Dominum nostrum *Regem Ludovicum* plenè & integrè perfolutum fuerit, Ipsiusque Excommunicatum publicè Nunciari volumus, sicque fieri faciemus & mandabimus.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium Nos *Stephanus Episcopus* antedictus præfentes Literas sive præfens Publicum Instrumentum fieri, & per Notarios Publicos subscriptos subscribi mandavimus, Sigillique nostri justimus & socius assensione communiari.

Datis & Acta fuerunt hæc Anno Indictionis Mense Die Pontificis Loco prædictis;

Præsentibus ad hæc, Illustrissimo Principe *Francisco Valensi* Duce ac Comite Angolismen.

Domino *Johanne de Gannay* Milite Franciæ Cancellario,

Reverendissimo in Christo Patre Domino *Trifidano de Salazar* Archiepiscopo Senonensi,

Reve-

A. D. 1510. Reverendo in Christo Patre Domino

Jacobo Episcopo Eburnensi,

Dominis de Trimolia & du Bouchege

Cambellanis,

Domino Radulpho de Lennoy Ballivo

Ambianenti,

Antonio de Pierrepont Domino Dartzolles,

Domino Claudio de Seiffello utriusque

Juris Doctore Administratore Episcopatus

Laudensis ac Elected Ecclesie Malle-

liensis præfati Domini nostri Regis Lu-

dovici Magistro Requestrarum Ordina-

rio,

Necnon Domino Florimondo Rober-

tet Milite Francie Theaurario ac fepedi-

dicti Domini nostri Ludovici Francorum

Regis & suarum Finantiarum Secreta-

rio,

Cum pluribus aliis Principibus &

Nobilibus ad Præmissa vocatis & ro-

gatus;

Præsentibus etiam & Assistentibus,

Illustrissimo Domino Thoma Dockure

Sancti Johannis Hierosolimitani in Ang-

lia Magno Priore,

Ac Nobili ac Scientifico Viro Domino

Nicolas Woff utriusque Juris Doctore

Ecclesie de Windefore Decano,

Præfati Serenissimi Principis Domini

Henrici Regis Angliæ Oratoribus & Am-

bassiatoribus, ac Præmissa instantè fieri

petentibus & requirentibus.

piscopi Secretarius, quia prædictis Sub-

missiõni, Prærogatiõni, Recognitiõni, Re-

nuntiatiõni, Monitiõni, Injunctiõni, Cen-

surarum Fulminatõni, & Decreto, unè

cum Connotario meo subscripto, & Testi-

bus superscriptis præfati sui, eoque sic

fieri vidè feci & audiui; & idèd hinc

publico Instrumento, alieni Manu fide-

liter scripto, Signum meum publicum &

consuetum apponi in Fidem Robur & Tes-

timonium Præmissorum appõsi requisitus

& rogatus.

HUART.

N. RICHER.

Sub Sigillo, Petro obdulo, pendente
a Coudo Pergame.

Super Conventionibus Francie, per Papam Confirmandis.

A. D. 1510. REX universis & singulis, ad
quorum noticiam presentes Li-

teræ pervenerint, Salutem.

Cùm, Vicesimo tertio Die Martii, An-

no Domini Millefimo quingentesimo deci-

mo, in Civitate Londonie, inter Nos ex

una, & Illustrissimum Principem Lodo-

vicum Francorum Regem Consanguine-

um & Fratrem nostrum Charissimum

Partibus ex altera, per Oratores, Am-

bassiatores, Commissarios, Procuratores,

& Nuncios nostros & suos utrumque

sufficiens Auctoritatem habentes, quid-

dam Tractatus Pacis, Amicitie, & Con-

federationis, pro conservatione Statuum

Regnorum nostrorum & suorum, illor-

umque prospero & felici Regimine ini-

tus, conventus, concordatus, & conclu-

sus fuit,

Ac postea per nostros & prædicti

Francorum Regis distinctas & separatas

Patentes Literas, Manibus & Magnis

Sigillis nostris & suis subscriptas & si-

gillatas, Acceptatas, Approbatas, & Ra-

tificatas,

¶ Cùmque, inter alia, in eodem con-

tenta & specificata, expressè conti-

netur,

Quòd uterque nostrum dictorum Prin-

cipum prædictam Amicitiam ac amnia ba-

jusfodi Capitula per Sedem Apostolicam

& Auctoritatem ejusdem, infra Duode-

cim Menses post dictum Vicesimum ter-

E e e t i u m

A. D. 1510.

An. 2. H. 8.

F. 10. 2.

H. 8. M. 13.

A. D. 1510.

A. D. 1510. *tinum Diem Martii proximo & immediatè sequentes, Confirmari, Vallari, & Roborari pro viribus procurabit & cum effectu faciet,*

Ac insuper infra dictum Terminum Duodecim Mensium instanter & cum effectu requirit Sanctissimum Dominum nostrum Pontificem Maximum quòd ferat Sententiam Excommunicationis, ex nunc prout ex tunc & ex tunc prout ex nunc, in Eum ex nobis prædictis Duobus Principibus, quatenus ipsam concernant, non observaverit, præter & ultra Sententiam Interdicti in ejus Regna, Terras, Patrias, & Dominia, non obstante aliquo Privilegio in genere vel in specie Nobis aut alicui nostrum, per quod Effectus eorundem quomodolibet impediri possent, sub quacunque Verborum serie concessio,

Cui Nos Principes prædicti palam publicè & expressè Renunciavimus, & cui Ambassadors & Commissarii prædicti, Nominibus nostrum dictorum Principum sufficienter Auctoritate in ea parte eis attributâ, per dictum Tractatum expressè Renunciavit,

Nos igitur,

De Fidelitate, Probitate, Industria, & provida Circumspectione Reverendissimi in Christo Patris *Cristofori Eborum Archiepiscopi* Angliæ Primatis & Apostolice Sedis Legati nostri Consilarii, apud Sanctissimum Dominum nostrum Oratoris, quamplurimum confidentes,

Ipsam nostrum verum & indubitatum Oratorem, Commissarium, & Procuratorem specialem Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eidem Reverendissimo Patri nostram plenariam Potestatem ac Mandatum generale coram Summo Pontifice Sanctissimòque Domi-

no nostro *Papa*, Nomine nostro & pro A. D. 1510. Nobis, Comparandi, prædictaque Conventiones, Tractatus, & Capitula Nomine nostro per suam Sanctitatem Confirmari, Vallari, & Roborari, ac Sanctissimum Dominum nostrum Pontificem Maximum quòd ferat Sententiam Excommunicationis, ex nunc prout ex tunc & ex tunc prout ex nunc, in cum ex nobis prædictis Duobus Principibus qui omnia & singula hujusmodi Capitula, quatenus ipsam concernunt, non observaverit, necnon Sententiam Interdicti in ejus Regna, Terras, Patrias, & Dominia, non obstante aliquo Privilegio in genere vel in specie Nobis aut alicui nostrum, per quod Effectus eorundem quomodolibet impediri possent, sub quacunque verborum serie concessio, Supplicandi, Petendi instanter & cum effectu Requirendi, Procurandi, & Obtinendi, & superinde Consecutendi,

Et hujusmodi Privilegio palam & expressè pro Nobis & Nomine nostro Renunciandi, Bullasque Apostolicas sub plumbis Pœnales superinde, ac dictis Conventionibus, Tractatibus, & Capitulis pro observatione eorundem conformes Expediendi, Processusque coram quibuscunque Judicibus ad hoc delegatis fieri & desuper fulminari similiter Petendi, Audiendi, Exigendi, Recipiendi,

Et generaliter omnia alia & singula Faciendi, Gerendi, Exercenti, & Expediendi que circa Præmissa & ea tangencia necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, &c.

Teste Rege apud *Knox* decimo quarto Die Septembris.

Per ipsam Regem.

Pro Polidoro Vergilio.

A. D. 1510. **R**EX omnibus, ad quos &c. Salutem,

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & merito Motu nostris, Concessimus pro Nobis & Hæredibus nostris Dilecto Nobis *Polidoro Vergilio* aliâs dicto *Polidoro Castellensî* Clerico, in Partibus Transmarinis oriundo, quòd ipse de cætero ad totam Vitam suam sit Indigena & Ligeus noster, & quòd ipse in omnibus tractetur, reputetur, habeatur, & gubernetur tanquam fidelis Ligeus noster infra Regnum nostrum Angliæ ori-

undus & non aliter nec aliò modo, A. D. 1510.

Quòdque idem *Polidorus* omnimodas Actiones reales, personales, & mixtas in omnibus Curias, Locis, & Jurisdictionibus nostris habere & exercere, eisque gaudere, ac eas in eisdem placitare & placitari, respondere & responderi, defendere & defendi possit in omnibus & per omnia sicut fideles Ligei nostri in Regno nostro Angliæ oriundi habent, excercerent, & gaudent,

Et quòd idem *Polidorus* quæcumque Beneficia habita & habenda, etiam si in Cathedralibus Ecclesiis Dignitates Maiores

A. D. 1510. jores post Pontificales, aut in Ecclesiis Collegiatis Principales, aut Canonice & Præbende, seu Parochiales Ecclesie, vel earum perpetue Vicarie fuerint, si ad ea eligatur præferatur vel præsentetur, seu ad ea ante hæc tempora Electus Præsentatus, Institutus, vel Admissus fuerit, vel aliis quomodolibet obtinuerit, acceptari, retineri, & in eisdem canonicè institui ac corporalem Possessionem eandem assequi & profequi, & ea quæcumque quocumque & qualitercumque fuerint quoad vixerit retinere possit & valeat, & ea quotiens sibi placuerit dimittere, & loco Dimissi vel Dimissorum Aliud vel Alia simile vel dissimile aut similia vel dissimilia acceptare & recipere possit, in omnibus & per omnia sicut fideles Ligee nostri in dicto Regno nostro oriundi, & ut præfertur, quoad vixerit retinere,

Et quòd idem *Polidorus* Terras, Tenementa, Redditus, Reversiones, & Possessiones quæcumque infra dictum Regnum nostrum Angliæ & alia Dominia nostra quæcumque capere, recipere, habere, tenere, & possidere, ac eis uti & gaudere, & ea dare, vendere, alienare, ac legare cuiuscumque Personæ sive quibuscumque Personis sibi placuerit licitè & impunè debeat, possit, & valeat ad libitum suum ad eò liberè, integrè, quietè, & pacificè sicut debeat, possit, & valeat aliquid Ligeorum nostrorum infra Regnum nostrum Angliæ oriundus,

Et quòd prædictus *Polidorus* de cætero in futurum, colore seu vigore alicujus Statuti, Ordinationis, seu Concessionis factorum vel faciendorum, non atteratur, teneatur, seu compellatur ad solvendum, dandum, faciendum, vel supportandum Nobis vel alicui Hæredum nostrorum seu cuiuscumque alii aliqua alia Subsidia, Taxas, Talliagis, seu alia Onera quæcumque pro Bonis, Beneficiis, Terris, Tenementis, seu Persona sua propria, præterquam talia & tanta qualia & quanta alii Fideles nostri infra dictum Regnum nostrum Angliæ oriundi pro Bonis, Beneficiis, Terris, Tenementis, seu Persona sua propria solvunt, dant, faciunt, vel supportant, aut solvere, facere, dare, vel supportare

communiter consueverunt & teneantur, A. D. 1510.

Sed quod præfatus *Polidorus* habere & possidere valeat & possident omnes & omnimodis alios Libertates, Franchisias, & Privilegia quæcumque & eis uti & gaudere possit, infra dictum Regnum nostrum & Jurisdictiones nostras, ad eò liberè, quietè, integrè, & pacificè, sicut ceteri Fideles & Ligee nostri infra Regnum nostrum Angliæ oriundi habere & possidere uti & gaudere debeat, absque Perturbatione, Molestatione, Impetitione, Vexatione, Calumpnia, seu Gravamine quocumque Nostri vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Esecutorum, Vicecomitum, aut aliorum Officiariorum seu Miistrorum nostrorum, seu Hæredum nostrorum quorumcumque, aliis quibus Statutis, Ordinationibus, Actibus, Provisionibus, seu Proclamationibus, in contrarium ante hæc tempora factis, editis, ordinatis, provisus, seu proclamatis, aut eo quod dictus *Polidorus* in Regno nostro Angliæ fuit vel non fuit oriundus, aut aliqua alià Re, Causa, vel Materia quæcumque, in aliquo non obstantibus;

Provisio semper quòd prædictus *Polidorus* Homagium Ligeum nobis sciat, ac *Lotto* & *Scotto*, prout alii Ligee nostri faciunt, contribuit ut est iustum,

Et insuper Volumus & firmiter Mandamus Clerico sive Custodi Hanaperii Cancellariæ nostræ, pro tempore existentis, quòd ipse statim, postquam presentes Literæ nostræ sub Magno Sigillo ad Manus suas devenerint, Literas illas, liberè & absque aliqua difficultate & absque Fine seu Feodo Nobis in hæc parte faciendis seu solvendis, præfato *Polidoro* aut ejus in hæc parte Deputato liberet seu liberari faciat; Quia iam prædictum *Polidorus* quam prædictum Clericum sive Custodem ab omni Fine & Feodo hujusmodi pro Nobis capiendis seu solvendis penitus Exoneramus per Præsentem.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* secundo Die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Supermemorati Tractatus Castelle Confirmatio.

A. D. 1510. REX univèrsis & singulis, ad quorum notitiam præsentem nostræ Literæ pervenerint, Salutem.
 Franc. 2. Esti, fuscende Naturæ & Ratione dignante, cum omnibus Christianis Princi-

pibus honestissimæ Pacis & sanctissimæ A. D. 1510. Concordiæ Fædus habere volumus & vehementer optamus, utpotè qui totius Christianæ Religionis Animos & Vires conjunctas maximeque concordēs esse desider-

A. D. 1510-
desideramus, ut,
Rev. S.

Bellis inter Christianos Extinctis, omnium Christianorum Arma sanctius adversus Infideles Christiani Nominis Hostes convertantur, multo tamen magis optamus & Nos maximè juvat illorum Principum Pacem firmiorem & Unionem habere perpetuam, quibuscumque & Affinitatis & Amoris vinculo conjuncti sumus, & præcipuè Serenissimi & Invictissimi & Excellentissimi Principis *Ferdinandi Regis Aragonum* Fratris & Patris nostri Dilectissimi, Quem quidem Nobis certissimum constat sicut Nos ipsos maximo & ardentissimo Christianorum omnium Pacis & Concordiæ desiderio teneri,

Cum Quo, quemadmodum statimus & pacti sumus Neminem nisi Laesentem offendere Nulli vel Bellum vel Injuriam inferre, sic etiam Nobis placuit ut, ad conservandum Regna & Dominia nostra & Serenissimæ Excellentissimæque *Johanne Regina Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.* ejusdem *Regis Aragonum* Filix, semper unanimes & ejusdem voluntatis essemus, siquidem, conjunctis utriusque nostrum Viribus, multo tutius atque facilius eorum propulsare possemus Injurias qui Nobis obesse vel cogitent vel molirentur.

Hoc itaque justissimo Proposito Sanctissimoque Consilio, a Procuratoribus & Legatis utriusque Partis (quorum Nomina explicabuntur inferiùs) sufficienti Potestate munitis, ex Auctoritate prefati Serenissimi Invictissimi & Excellentissimi *Regis Aragonum* Fratris & Patris nostri Dilectissimi ex una Parte, Nominis suo & prefate Serenissimæ & Excellentissimæque *Johanne Regina Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.* ejusdem *Regis Aragonum* Filix (cujus Personæ & Bonorum Curam & Administrationem legitime gerit) & a Nobis ex altera, Amicitix, Ligæ, Unionis, Intelligentiæ, Confederationis, & Pacis Capitula confecta, inita, & firmata fuerunt,

Quorum Tenor talis est,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias presentes Literæ pervenerint, Nos,

Ludovicus Carroz de Villaragud Potentissimi Invictissimi & Catholici Principis *Ferdinandi*, Dei gratiâ, *Regis Aragonum, Sicilia* citra & ultra *Farum, Hierusalem, &c.* ad Infra-scripta tam pro ipso *Rege Aragonum &c.* & Nominis suo, quam pro Serenissima & Excellentissima Principe Domina *Johanna Castellæ, Legionis, Granatæ, &c. Regina* Filia sua Ca-

rissima (cujus Personæ & Bonorum A. D. 1510. Curam idem *Rex Aragonum* legitime gerit) & Nominis ejusdem Regiæ Orator, Ambasiator, Procurator, & Commissarius, per Literas & Commissionem ejusdem *Regis Aragonum* (quorum Tenor inferiùs inferitur) sufficienter & legitime deputatus & auctorizatus,

Et *Thomas Dunelmensis Episcopus* Excellentissimi Illustrissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ &c.* ad Infra-scripta per Literas & Commissionem suas (quorum Tenor etiam inferiùs inferitur) similiter Orator, Ambasiator, Procurator, & Commissarius sufficienter & legitime deputatus & auctorizatus,

Notum facimus quòd, Quoavis inter, Screvissimos atque Excellentissimos Principes, *Henricum*, Celebris Memorix, nuper *Anglorum Regem*, & *Ferdinandum Aragonum & Elisabetham*, Claræ Memorix, *Regem & Reginam Castellæ, Legionis, Granatæ, & utriusque Sittiliæ*, antehac Pacis & Amicitix Fœdera percussa, inita, & conclusa fuerint, pro Se suisque Hæredibus & Successoribus iò suis Statibus iovicem conservandis, Regnis, Patriis, Terris, ac Dominis, Subditis, Vassallis, & Confederatis suis quibuscumque, perpetuis futuris temporibus duratura,

Quia tamen, prætextu Affinitatis, mediante hoc fœulto & felici Matrimonio inter præfatum Potentissimum & Excellentissimum Principem *Henricum*, Dei gratiâ, *Angliæ & Franciæ Regem* modernum & Serenissimum Dominam *Katerinam Angliæ Reginam* prædictorum *Ferdinandi & Elisabethæ* Filiam Præclarissimam, initæ & contractæ, novus accrevit Amor atque Dilectio, fortioraque vincula mutæ Amicitix, conjunctiorisque Nexus Sanguinis necessitudine constantur,

Congruum igitur & consentaneum eidem Principibus visum est, ut non modo ea quæ prius conclusa sunt inconcussè atque inviolabiliter observentur, sed etiam novis quibusdam amplioribus & efficacioribus Clausulis roborentur atque firmentur,

Unde cunctis palàm innoscere poterit quòd Eos, quos Sanguinis propinquitas Affinitatisque conexio conjunctissimos fecit, Animosum etiam concordia taliter consolidet, ut Prospera atque Adversa æquanimiter tolerant, Fortunisque suas omnes communes habeant, mutuoque Adjutorio illatas Injurias propulsare & Seipsos in Statibus suis conservare velint,

Hinc

A. D. 1510.

Nov. 9.

Hinc est quod,

Prædictis prioribus Amicitia, Pace, Liga, Concordia, & Confederatione, si & quatenus Articulis præsentis Tractatus aut eorundem Articulorum alicui non contrarietur aut derogetur, in omni suo Robore & Firmitate permanentibus,

Nos, Ludovicus & Thomas prædicti, præfatorum Illustrissimorum ac Potentissimorum Principum nostrorum Regum & Regine Johanne prædictorum Oratores & Commissarii, sufficientibus Auctoritatibus adhuc fulsiti, Nominibus eorum & pro eis Concordamus, Contrahimus, & Concludimus Articulos sequentes,

INPRIMIS, Nos Oratores & Commissarii prædicti, ad Laudem Dei & pro Salute totius Christiane Religionis, proque Conservanda Dignitate & Auctoritate &c. ut supra in Confirmatione Ferdinandi Vicegino primo Die Junii.

Cumque præsertim Amicitie, Lige, Unionis, Intelligentie, Confederationis & Pacis Capitula & omnia & singula in eis contenta Nobis gratissima sint & maximè placeant, & velimus libentissimo animo ea omnia exequi & adimplere quæ pro Parte nostra in præsertis Capitulis promissa extiterunt,

Propterea præsentibus Literis nostris, omnibus melioribus viâ modo & formâ quibus melius & validius de jure

possumus & debemus, præsertim A. A. D. 1510. Amicitie, Lige, Unionis, Intelligentie, Confederationis, & Pacis Capitula, omniisque & singula in illis & quolibet eorum contenta, juxta sui feriem & tenorem, Laudamus, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac Rata, Grata, & Firma habemus, & si necesse est, ea omnia & singula de Novo Concedimus & Firmamus,

Et insuper Promittimus & Juramus ad Dominum Deum nostrum Jesum Christum, & ejus sanctam Crucem, & sancta quatuor Evangelia corporaliter & manualiter per Nos tacta, Tenere, Adimplere & invariabiliter Observare, omnia & singula in præsertis Amicitie, Lige, Unionis, Intelligentie, Confederationis & Pacis Capitulis contenta, prout in eisdem cavetur & continetur, & contra ipsa quovis modo directè vel indirectè non venire, sub Obligatione & Ypotheca omnium Bonorum nostrorum præsentium & futurorum, necnon & sub Pena Perjurii quam Rex potest tali casu incurrere.

In quorum Testimonium præsentibus Manus propria subsignavimus, & Magno Sigillo nostro impeadente justissimus roborari.

Dat. in Civitate nostra London. Die Vicegimo. Mensis Novembris, Anno à Nativitate Domini Millefimo Quingentesimo Decimo.

Per ipsum Regem.

De Præbenda data Thome Wolcey.

A. D. 1511.

An. 2. H. 6.

Pat. 2. H. 6.

Pr. 2. M. 4.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quod Nos, de Gratia nostra speciali ac intuitu Caritatis, Dedimus & Concedimus, ac, per Præsentibus, Damus & Concedimus Dilecto Consiliario nostro Magistro Thome Wolcey Eleemosinarario nostro Canonatum & Præbendam infra Ecclesiam nostram Collegiatam beate Mariæ Virginis & Sancti Georgii Martiris infra Castellum nostrum de Wyndesore, modò per Mortem Roberti Fisher Clerici in Manibus

& Dispositione nostris existentem,

Habendos & Gaudendos dictam Canonatum & Præbendam præfato Thome Wolcey durante Vita sui cum omnibus suis Juribus & Pertinentiis univervis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium decimo septimo Die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

F f f f

Dors.

A. D. 1511.

A. D. 1511.
An. 2. H. 2.
M. 2.A. D. 1511.
An. 2.
M. 2.

Dors.
Serenissimo & Excellentissimo Domino Henrico, Dei Gratia, Regi Angliæ & Franciæ ac Domino Hiberniæ Illustrissimo.

Ducis Venetiarum Literæ de Gratiis.

A. D. 1511.
An. 2. H. 2.
Ex Origine.

Serenissimo & Excellentissimo Domino Henrico, Dei gratia, Regi Angliæ & Franciæ ac Domino Hiberniæ Illustrissimo, Leonardi Lauradanus, eadem Gratiâ, Dux Venetiarum &c. Salutem & prosperorum Successuum incrementa.

Et si, superioribus Diebus, ob singularis Amoris & Benevolentiæ Documenta, a Majestate vestra, erga Rempublicam nostram, studiosissimè edita, Litteris nostris significavimus quantopere vestræ Regiæ Celsitudini debeamus; nôsque nil aliud magis, aut ardentius cupere, quàm ut amicitissimum & observantissimum atque adeo gratissimum Animum nostrum erga eam aperire & re ipsâ ostendere valeamus.

Quum tamen ab Oratoribus nostris, illic & Romæ degentibus, nuper accepimus nullum Officii genus apud Sanctitatem Pontificiam, & alios Principes pro Republica nostra, fuisse a Majestate vestra prætermisum, quod a Veneti nominis amantissimo Parente desiderari possit, visum nobis est conveniens, his quoque ad Majestatem vestram directis, quibus Testatum esse volumus, ejusmodi Beneficia in eos collata fuisse, quorum institutum semper fuit estque indelebili memoriâ ea perpetuo conservare; Fatemur equidem Facultatem Nobis deesse, eas Vices reddere, quas debemus: ideoque, quantas possumus, Regiæ Celsitudini vestræ Gratiâs habemus & agimus, Relaturi promptissimè si ullo unquam tempore se offeret occasio.

Itaque quum eidem summopere devincti, magis adhuc ac magis obligati cupimus, Regiam Sublimitatem vestram rogatam esse volumus, ut Inceptum Opus benignè prosequatur, Causamque

nostram tam amicè ab ea susceptam, & A. D. 1511. apud Sanctum Dominum nostrum Pontificem Maximum, & apud Cæsarem & Catholicam Majestates, aliisque Principes, favere & juvare non Desinat.

Speramus enim, & pro comperito tenemus, eandem, pro summa sua Auctoritate, quâ meritò pollet, ac Sapientia, quâ prædita est, Italicæ Quietis commo- dèque Reipublicæ nostræ, mirificè profuturam; Idque vel ex hoc perspicuè demonstratur, siquidem ejus fuerunt ponderis atque momenti apud Sanctissimum Dominum nostrum sapientissimæ Litteræ vestræ Majestatis, addito indefesso Studio Reverendi & Prudentissimi Oratoris sui, ut eas potissimum fuisse in Causâ arbitremur cur Sanctitas Pontificia nos benedixerit Paternèque amplexa fuerit, sicuti per Apostolicum Breve vestræ Regiæ Celsitudine jam innotuisse non ambigimus.

Factura est vestra Majestas, in hac justissimæ Causæ nostræ Protectione, Rem Summo Deo nostro apprime gratam, & quæ proculdubio cum ipsius Honore ac Dignitate Securitate & Amplitudine Christianæ Religionis est successura.

Hæc sunt quæ presentibus nostris Litteris vestræ Celsitudini significanda duximus.

Reliqua ab Oratore nostro, cui diffusius omnia necessaria declaravimus, intelliget vestra Majestas; Quem, ut afolet, audire & ipsius verbus Fidem indubiam impartiri dignabitur.

Dat. in nostro Ducali Palatio Die secundâ Martii, Indictione decimo tertio, Millesimo Quingentesimo Decimo.

De Commissione, pro quadam Expeditione contra Mauros.

A. D. 1511.
An. 2. H. 2.
Fran. 2.
R. R. M. 2.

REX Prædilecto & Fideli Consiliario suo Thomæ Darcy Militi Domino Darcy Capiteano Villæ & Castrorum nostrorum Berwici, Salutem.

Sciatis quodd, Cùm Serenissimus & Potentissimus A. D. 1511. Princeps Ferdinandus Catholicus Rex Aragonum Pater & Frater noster Carissimus, ex sua pia & devota Dispositione

A. D. 1511.
Rev. 3.

Intentione, ad Laudem Dei Omnipotentis ac Defensionem Christiane Religionis, quandam Expeditionem sive Armatam Potentiam contra Mauros & alios Infideles, Christi Salvatoris nostri infestissimos Hostes, ipsius nostri Salvatoris Fidem & Religionem indies destrucere, Patriasque Civitates & Loca Fidelium Christianorum omni Arte, Dolo, Astutia, ac totis Viribus devastare & captivare sueque Ditioni subicere amentes, concedente Altissimo, instruere & destinare intendat,

Cumque Nos, in propria Persona nostra, ad tam remota Loca proficisci dictoque Patri nostro Carissimo pro Voto nostro assistere non facile sunt Locorum Distantia,

Nolentes tamen ipsi Serenissimo Principi & Patri nostro in tam sancto pio & laudabili deesse Proposito,

Auxilium, Assistentiam, & Succursum, ac Gentes Armorum a Regno nostro Angliæ illuc ex Causa prædicta, Deo Duce, transmittere Decrevimus,

Nos igitur,

De Fidelitate, Industria, & Circumspectione vestris plenissime confidentes,

Assignavimus, Constituimus, & Ordinavimus Vos Admirallum, Capitaneum, Gubernatorem, ac Principalem Ducem & Conductorem omnium & singulorum Navium, Vicecapitanorum, Locatenentium nostrorum, Marinariorum, ac quorumcumque Hominum ad Arma, Armatorum, Sagittariorum, & aliorum quorumcumque in Armata nostra ex Causa prædicta Retentorum & Retinendorum,

Dantes & Concedentes vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem quoscumque Homines Nobiles de nostra Armatura, juxta tuam in hac parte discretionem & secundum eorum Merita Honorandi & Ordine Militari Insigniendi, necnon omnes & singulas hujusmodi Naves ac Vicecapitaneos, Locatenentes, Magistros, Marinarios, Homines ad Arma, Armatos,

Sagittarios, & alios quoscumque de Armata nostra prædicta Congregandi, Ducendi, Regendi, & Gubernandi, ac Terram præfati Illustrissimi Principis & alibi prout eidem Serenissimo Principi oportunos visum fuerit Applicandi & Arripiendi, ac etiam Audiendi Querelas omnium & singulorum de hiis quæ Officium Admiralli, Capitanei, Gubernatoris, Ducis, & Conductoris hujusmodi tangunt, & Cognoscendi in Causis Maritimis & aliis Causis quibuscumque, infra Armatam prædictam tam per Terram quam per Mare emergentibus, necnon Ordinationes & Statuta pro sano & bono Regimine Armate prædictæ Ordinandi, Statuendi, & Stabiliendi, & superinde Proclamationes Faciendi, debitaque Executioni Demandandi, ac quoscumque Delinquentes & Contravenientes Colligandi & Incarcerandi, atque Incarceratos Deliberandi, Necnon quascumque Causas Criminales per Vos aut Deputatum vestrum sufficientem, tam Vitæ quam Membrorum ac de Morte Hominis & Mutuatione, quam alias Causas Contractus & Querelas omnium & singulorum de Armata prædicta existentium, & futurorum Audiendi & Determinandi, ac Delinquentes juxta eorum Demerita Castigandi, Pœnasque Mortis & Membrorum quotiens opus fuerit Infligendi,

Cæteraque Faciendi & Perimplendi quæ pro sano Regimine Armate prædictæ juxta sanam Discretionem vestram fuerit faciendum;

Et ideo vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis & ea faciatis & exequamini in forma prædicta:

Damus autem &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud Cantuar. Octavo Die Martii.

Per ipsum Regem:

Commissio Georgii Ducis Saxonie, ad Renovanda Fœdera,

A. D. 1511.
An. 2. H. 5.
Ex Autogr.

NOS Georgius, Dei gratiâ, Dux Saxonie, Cæsarea Majestatis ac Sacri Romani Imperii Hereditarius GUBERNATOR Frisii LANDGRAVIUS Thuringie, & MARCHIO Misnie, omnibus & singulis presentes Literas inspecturis, lecturis, & legi auditoris, NOTUM FACIMUS quòd, cum Temporibus retro-clapis inter Serenissimum

& Magnipotentissimum Dominum (Di-A. D. 1511. v. Memoriz) Dominum Henricum, Dei gratiâ, Angliæ & Franciæ Regem Dominum Thernie, Dominum nostrum obsevandissimum & charissimum, suæque Regiæ Celsitudinis Hæredes atque Successores ex unâ, Nôsq; atque Hæredes & Successores nostros Parte ex altera, Confœderatio, Liga, seu Unio quædam firma

A. D. 1511. firma atque perpetua Pax inita, concordata, compactata, & conclusa extir, que in hunc usque Diem hincinde perennitè inviolabiliterque observata & custodita fuit, ita scilicet ut Partes prædictæ; præfatus Serenissimus quondam Angliæ & Franciæ Rex &c. Regniq; sue Serenitatis Hæredes & Successores, Nôsq; & Hæredes atque Successores nostri, veri, fideles, & perpetui Amici, Concordes, Alligati, Uniti, & Confederati esse debemus, uti ea omnia & singula in Litteris desuper confectis & sigillatis latius & clarius comprehenduntur & continentur.

Cùm autem supradictus Magnipotentissimus quondam Dominus Henricus Angliæ & Franciæ Rex &c. Dominus noster Observandissimus atque Charissimus famalem & ultimum Vitæ suæ Diem in Domino clausit, Serenissimo & Magnipotentissimo Domino Donino Henrico Regiæ suæ Dignitatis Filio suæque Regiæ Serenitatis atque Regni ejusdem legitimo post se Hærede & Successore relicto, ac Nos cum Regiâ suâ Serenitate initam & conclusam supradicto modo & formâ Confederationem, Unionem, seu Ligam eisdem Articulis & Capitulis non solum innovare, reintegrare, & de novo confirmare, verum etiam novis & salubrioribus aliis, secundum Examen tamen & Arbitrium Regiæ suæ Celsitudinis meliorem & firmiorem efficere plurimum affectamus & desideramus; sed cum id, tum propter ardua alia Negotia quibus involuti sumus & cottidie involvimur, tum etiam ob Tempore injuriam, in propriâ Personâ fieri minime permittitur; Nostros veros & indubitatos Oratores, Nuncios, Procuratores, seu Negotiorum Gestores ad supradicta omnia & singula faciendâ, tractandâ, & perpetrandâ Deputavimus & Ordinavimus, Præsentibusq; Deputamus & Ordinamus, viz. Nobiles & Fideles Nobis Dilectos *Suffridum de Lattichen*

Equitem Auratum, & *Simonem de Ryf* A. D. 1511. *chæb* Jurium Doctorem & Cancellarium Frisæ, Consiliarios nostros, Dantes ipsi & Præsentibus Damus sufficiens & plenum Mandatum simul & semel & cuilibet eorum in solidum, ita tamen ut non sit melior conditio Præoccupantis, sed quod unus eorum inchoaverit, alter finire valeat, Nomine nostro supradictam Confederationem, Ligam, seu Unionem cum præfato Serenissimo & Magnipotentissimo Rege, suæque Regiæ Serenitatis Legatis, Oratoribus, Nunciis, & Procuratoribus uno vel pluribus ad hoc Deputato vel Deputatis innovare, reintegrare, & de novo confirmare; Ac etiam novis & salubrioribus Articulis meliorem & firmiorem efficere valeant, debeant, & possint; Omniaque & singula ad hujusmodi Innovationem, Reintegrationem, & Confirmationem seu Meliorationem necessaria & utilis facere, tractare, appendicare, & desuper concludere, quæ Nosmetipsi si coram essemus tractare & concludere haberemus, etiamsi talia essent que majus & speciale Mandatum requirerent: quicquidque per prædictos Consiliarios, Procuratores, Oratores, Nuncios, seu Negotiorum nostrorum Gestores, simul vel quemlibet eorum in solidum, Actum, Factum, Gestum, Tradatum, & Conclufum fuerit, hæc omnia & singula Rata, Grata, Firma, & Inviolata habere Principis Verbo & sub Ypothecâ omnium Bonorum nostrorum Præsentium & futurorum Promittimus.

In cujus rei Fidem & Testimonium has Litteras Sigillo nostro appenso muniri fecimus.

Datum in *Castro nostro Dresden*, quarta Kalendas Aprilis, Anno Domini Millefimo Quingentesimo undecimo.

Sigillo aulico.

De Monstris capiendis, super Viaggio contra Mauros.

A. D. 1511. **R** P. X. Dilectis & Fidelibus suis, *Roberto Willoughby* de Broke Militi, *Johanni Arundell* Militi, *Petro Eggecombe* Militi, & *Ricardo Carewe* Militi, Salutem.

Sciatis Nos, de Fidelitate, Circumspectione, & Industria vestrâ plenius confidentes, Assignavimus vos & Treâ vestram ad Monstrum sive Monstrationem Prædictâ & Fidelis Consilarii nostri *Thome Darcy* Militis Domini Dar-

cy Capitanei Villæ & Castri nostrorum A. D. 1511. Berwici, ac aliorum Hominum ad Arma, Armatorum, & Sagittariorum, & aliorum, qui in Comitibus in præfenti Viaggio contra Mauros & alios Infideles Christi Salvatoris nostri Hostes infestissimos in proximo sunt profecturi, supervidendi; & ad Nos & Concilium nostrum de Numero Hominum ad Arma, Armatorum, Sagittariorum, & aliorum prædictorum, necnon de modo & forma

Arraia

A. D. 1511.
An. 2. H. 5.
Fol. 2. H. 8.
P. 3. m. 4.
dov.

A. D. 1511
Mem. 3. Arraisationis eorundem tam in Armatura quam Equitatura sub Sigillis vestris vel Trium vestrum distinctè & apertè Certificandum: & ad omnes & singulos, quos in hac parte Rebelles inveneritis, sine dilatione Arrestandum & Capiendum, & eos & eorum quemlibet juxta eorum Demerita rationabiliter Castigandum & Puniendum;

Et ideò vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter iotendatis, & ea faciatis & exequamini:

Damus autem univerfis & singulis

Capitaneis, Vicecapitaneis, Magistris, A. D. 1511.
 Mercariis, Homibus ad Arma, Armatis, Sagittariis, Soldariis, & aliis Mem. 6.
 quibuscunque in Armata nostra prædicta retentis & retinendis, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd vobis, in Præmissis, Intendentes sint, Assistentes, Auxiliantes, & Obedientes in omnibus, prout decet.

In eujus &c.

Teste Rege apud Cantuar. Vicefimo nono Die Martii.

Super dicto Viagio, Literæ Regis Aragonum.

A. D. 1511
Act. 2. H. 3.
 Bibl. Cantuar.
 Vespas. G. 1.

Serenissimo & Potentissimo Principi, Enrico, Dei gratiâ, Angliæ Regi Filio nostro Charissimo, Ferdinandus, eodem gratiâ, Rex Aragonum utriusque Siciliæ Hierosolæm &c. Salutem & prosperorum Successuum continuam Incrementum.

Redditæ fuerunt Nobis Literæ vestræ Serenitatis vii. Kal. Aprilis ad Nos missæ; ex quibus & etiam ex Literis Ludovici Carræii Oratoris nostri intelleximus quanto cum Anoris affectu quantæque cum Animi Liberalitate vestra Serenitas ad Nos mittendos curaverit atque iusserit Mille Sagitarios electos cum Generosis Ducibus & Magnanimis Regni vestri, qui cum Exercitu nostro se conjungerent, Nobisque in Expeditione, quam contra Mauros nostræ Sanctæ Catholice Fidei Hostes inanes suscepimus, fervirent & adjumento essent;

Quia de re valdè gavisus sumus, cum hoc vestri sit Amoris erga Nos apertissimum Indicium, tum quia Nos magnoperè delectat, personaliter cunctis adversus Infidels in Militiam, quòd habemus in Castris nostris aequè Participes Metrorum quæ, in Expeditione tam sancta, Deo adjuvante, consequemur; Ex quo vobis immortales Gratias agimus.

Intelleximus præterea vestrum super hac re sapientissimum amantissimumque Consilium; scilicet, quòd ego non deborem personaliter ad hoc Bellum gerendum proficisci, sed aliquem potius Ductorem mittere generalem: Enimverò Rationes, quas super hoc Nobis asseritis; nedum sunt magnæ Prudentiæ verum etiam summi vestri erga Nos Amoris, verum tamen (Serenissimo & Amantissimo Filii) quamvis insignis Amor noster erga Serenitatem vestram hoc sibi meritò po-

stulat, Nos tamen confitemur vobis plurimum debere cum ad hanc Sacrosanctam Expeditionem non solum cum Exercitu tam liberaliter adjuvare Nos voluistis, sed etiam prudentissimo amantissimoque Consilio, quòd (nimirum) libentissimè sequeremur si hujusmodi nostra esset Expeditione quæ Duceum aliquem ex nostris Generalem pateretur & non propriam Personam nostram exigeret; sunt enim in hoc Bello gerendo magnæque Negotio plures Causæ perdifficiles quæ nostram prorsus Personam requirunt & non alterius Ducis Consilium:

Præterea non ignoramus tam in Mari quam in Terra subeundos Nobis esse Labores multos magnâque Pericula; verum enim verò, cum consideramus quantò majores Jhesus Christus Dominus noster pro Nobis Labores pertulit & Mortem Crucis quam passus est, pro cuius Honore & Gloria hanc Expeditionem suscepimus, nullus Labor in ea Nobis succedere poterit qui non sit Nobis optata & dulcissima Requies, nihilque omitemus tam magnum quod non sit maximum Lucrum Nobis allaturum; sed confidimus & speramus in ejus Divina Clementia (pro quo hanc Expeditionem paramus & Bellum gesturi sumus) quòd ipse suæ Causæ favēbit, atque Nos pro Se præliantes semper adjuvabit.

Et quoniam hac de re, sicut de cæteris, latius ad eundem Legatum nostrum Ludovicum scripsimus, Nos ex totâ mente nostrâ rogamus ei plenam habeatis Fidem.

Conservet Altissimus Serenitatem vestram cum felici rerum suarum Progressu.

Ex Civitate Hispalæ, Die xx. Aprilis M. D. XI.

A. D. 1511.

R. S.

¶ ¶

A. D. 1511.

An. 3. R. S.

Febr. 3.

R. S. n. 6.

HENRICUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ uniuersis &c. Salutem.

Sciatis Nos Recepiſſe & Habuiſſe, Die confectionis Preſentium, ab Illuſtriſſimo Fratre & Conſanguineo noſtro *Lodouico Gallorum Principe*, per Manus, apud Villam noſtram Caleſii, *Viginti & quinque Milia Francorum in Coronis Auri* (vnoquoque Franco Viginti Solidos Turonenſes valent) Nobis *Henrico* vnoque *Regi Angliæ & Franciæ & Domino Hiberniæ Oſano*, Metoendiffimi Domini Patris noſtri *Henrici ſuper Regis Angliæ Septimi* dudum Deſonci unigenito Filio, propiniori & indubitato Hæredi, *Primo Die Menſis Maii, Anno Domini Milieſimo Quingenteſimo undecimo*, ſolvi debitorum, qui erat unos Terminus pro Parte Solutionis *Septingentarum Quadrageſimæ & quinque Milium Coronarum Auri* per, Perhenſis Memoriz, *Regem Carolum* noviffimè Deſunctum Nobis, ut præmittitur, debitum & ſolvendarum, prout in Literis Commiſſariorum dicti Illuſtriſſimi *Regis Caroli*, plenam in ea parte ab eo Potefſtatem habentium, Datis apud *Stapulas ſupra Marc Tertii Die Menſis Novembris*, & per eundem Conſanguineum noſtrum *Regem Carolum* ſub Magno ſuo Sigillo apud *Mountiz. Sextadeſimâ Die Decembris* extunc proximo ſequentis Confirmatis, necnon ſuis Literis ſuperinde Obligatorius Datis apud *Amboys Tertiadeſimâ Die ejuſdem Menſis Decembris Anno Domini Milieſimo Quingenteſimo Nonageſimo ſecundo*, pleniffimè liquet.

Quas quidem Literas ac omnia & ſingula contenta in eiſdem Illuſtriſſimus Princeps *Rex Lodouicus* Conſanguineus noſter antedictus, pro Se, Hæredibus, & Aſſignatis ſuis, Approbavit, Ratificavit & Conſenſit, atque ad fidem & debitam Solutionem & Satisfactionem Reſidui & Reſti dictæ Summæ *Septingentarum Quadrageſimæ & quinque Milium Coronarum Auri*, Loco & Terminis in Literis dicti nuper *Regis Caroli* Præde-

Litera Acquietantiæ, pro uno Termino.

ceſſoris ſui ſpecificatis, non modò per Literas ſuas Patentes Magno ſuo Sigillo munitas & Manu ſua ſubſcriptas, ac per Sanctiſſimum Dominum noſtrum *Alexandrum* nuper *Papam*, unâ cum Decreto de prædictis Solutionibus ſub Penâ Camera Apoſtolice obſervandis, Approbatas & Confirmatas, Se Hæredèſque & Succeſſores ſuos alitrxnit & ſubmiſit, prout in Literis ſuis deſuper conſectis (quarum Data eſt *Parifius Quarta-deſima Die Menſis Julii Anno Domini Milieſimo Quadrageſimo nonageſimo ſexto*) plenius continetur, verum etiam per alia Scripta ſub Penâ Excommunicationis latæ Sententiæ Se obligavit.

De quibus quidem *Viginti & quinque Milibus Francorum in Coronis Auri* fate-mur Nobis pro Terminò prædicto fideliter eſſe ſolutum, & eundem Fratrem & Conſanguineum noſtrum *Regem Lodouicum* Hæredèſque ſuos ſuperinde fore Quietos & exinde plenè Exoneratos.

In cujus &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium* quinto Die Maii.

Fiat Commiſſio ſuperinde directâ *Gilberto Talbot* Militi Deputato Villæ Caleſii, *Richardo Carewe* Militi Locumtenenti Caſtri Regis Caleſii, *Willielmo Meryng* Militi Mareſcallo ejuſdem Villæ, *Hugoni Conwy* Militi Theſaurario Villæ prædictæ, *Johanni Wiſſhire* Militi Contrarotulatore ejuſdem Villæ, *Roberto Watton* Janitori ejuſdem Villæ, *Waltero Calpeper* Armigero Vicemareſcallo ejuſdem Villæ, & *Johanni Brettonville* Secretario Regis ibidem, & Tribus eorum ad Recipiendum Summam prædictam, dicto Primo Die Maii Anno Domini Milieſimo Quingenteſimo undecimo, in forma prædictâ.

In cujus &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium* viceſimo quinto Die Aprilis.

Innovatio & Confirmatio Tractatus per Ducem Saxoniz.

A. D. 1511.

An. 3. R. S.

Ex Aug.

GEORGIVS, Dei gratiâ, Saxoniz DUX, *Cæſare Majeſtati ac Sacri Romani Imperii Hæreditarius Gubernator Friſiæ, LANTGRAVIUS Tho-*

ringiæ, & MARCHIO Myſiæ, uniuersis & ſingulis, ad quorum Notitiam præſentes Literæ pervenerint, *Notum facimus,*

A. D. 1511

R. S.

A. D. 1711
Nov. 3.

Cum, transactis Temporibus, quidam Tractatus Amicitiae, Pacis, Ligae, & Confederationis inter, Celebris Memoriae, Dominum *Henricum Regem Angliae & Franciae* &c. illius nominis *Septimum*, Serenissimi Domini Domini *Henrici Angliae & Franciae Regis Domini Hiberniae* ejusdem Nominis *O. J. J. Genitorem* dignissimum, Parte ex una, per Oratores, Ambasiatores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios nostros, pleno cum Mandato a Nobis ad hoc specialiter missos & munitos, *Tertio Die Febuarii Anno Regni predicti quondam Serenissimi Regis Henrici Septimi, hujus Nominis Praesentis*, Parte ex altera, pro Regnorum, Dominiorum, & Terrarum prospero Statu conservando, eorundemque Regimine & Gubernatione feliciter administranda initus, contractus, & conclusus, ac postea per eisdem Principes per suas separatas Litteras Patentes, Magnis Sigillis suis sigillatas, approbatus, ratificatus, & confirmatus fuerat,

Nos autem supradicto modo initam Amicitiam, Pacem, Ligam, & Confederationem cum Serenissimo & Magnipotentissimo Domino Domino *Henrico, hujus Nominis Octavo, Angliae & Franciae Rege Domino Hiberniae &c.* Domino nostro Karissimo, non solum innovare, reintegrare, & de novo confirmare, verum etiam aliis salubrioribus Articulis, ad Examem & Arbitrium Regiae suae Serenitatis, meliorem & firmiorem efficere summe affectantes, Nobiles & Fideles Nobis Dilectos *Sifridum de Lattichaw* Militem, & *Simonem de Rysbach* Jurium Doctorem Cancellarium Frisiae, Consiliarios nostros veros & indubitatos Oratores, Ambasiatores, Legatos, & Commissarios nostros, pleno cum Mandato, ad suam Regiam Serenitatem, pro hujusmodi Confederationis, Amicitiae, Ligae, & Pacis Innovatione, Reintegratione, Confirmatione, & Melioratione faciendae, inveniendae, habendae, & concludendae transmissimus; Qui Serenissimus Dominus Dominus *Henricus, hujus Nominis Octavus, Angliae & Franciae Rex &c.* considerans Amicitiam, Unionem, Pacem, Ligam, & Confederationem esse potens praevallidum & necessarium Subsidium Regibus, Principibus, & Populo Univerſo, dicti Tractatus omniumque & singulorum Articulorum in eodem contentorum innovationi, reintegrati, & confirmationi consensit & assensit.

Cujus quidem Tractatus Tenor & Effectus sequitur, & est talis,

A. D. 1711
Nov. 3.

Henricus, Dei gratia, Rex Angliae & Franciae & Dominus Hiberniae, omnibus, ad quos praesentes Litterae pervenerint, Salutem.

Cum Nobiscum consideremus, quam sit Amicitia Rebus Humanis omnibus perutilis & penè necessaria, ut ex Diffensionibus atque Discordiis facile perpendi potest, ea nichil Humano generi conducibilis, nichil convenientius, nichil omnino melius judicamus; Haec enim sola secundas Res splendidiore, adversas vero partem communicantque leviores; soli quidem Amicitiae & Absentes adfunt, & Egentes abundant, & Imbecilles valent, & quod amplius est Mortui vivunt, tantus eos Amicorum & Honos, & Memoriae, & Desiderium sequitur.

Quare etsi Amicitiam tanquam Divinum quoddam Numen ita sumus amplexi, ut cum omnibus fere Christianae Religionis Illustrissimis Principibus Amicitiam & Confederationem habeamus, idque Nobis & gratum & jocundum fuerit, cum Illustrissimo Domino *Georgio Duce Saxoniae &c.* Consanguineo nostro Charissimo, Amicitiam, Confederationem, Intelligentiam, & Ligam habere, Nobis non minus gratum & jocundum existit: Cum igitur inter Dilectum & Fidelem Consiliarium nostrum Magistrum *Nicolaum West* Legum Doctorem, Oratorem, Procuratorem, sive Commissarium &c. nostrum ex una, & Venerabilem Virum *Wilhelmum Trauges* de Walspurg Militem, Oratorem, Ambasiatorem, Commissarium, sive Procuratorem &c. Illustrissimi Principis Domini *Georgii Ducis Saxoniae, LANTGRAVII Thuringiae, MARCHIONIS Mysnae, Regiae Romanorum Majestatis & Sacri Imperii Gubernatoris Hereditarii Frisiae*, ex altera Partibus, quidam Articuli sive quaedam Capitula tractata, communicata, & concordata fuerint, sicut in hiis desuper confectis, suis propriis Manibus subscriptis, plenius apparet & continetur.

Quorum Articulorum, Capitulorum, sive Litterarum Tenor sequitur sub has Formas,

INPRIMIS, Tractatum & Concordatum est, &c. ut in Litteris Dat. 30. Dec. in Dresden. 1705.

In

A. D. 1511.

Reg. 2.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Magnum Sigillum nostrum Præsentibus apponi fecimus.

Teste meipso apud *Westmonasterium* Vicefimo tertio Die Februarii, Anno Regni oostri Vicefimo.

Ac Nos omnia & singula, quæ cum præfato Serenissimo quondam Domino *Henrico Angliæ & Franciæ Rege hujus Nominis Septimo*, supradicto modo inita, tractata, concordata, compactata, promissa atque conclusa fuerunt, pro Parte nostrâ, cum Serenissimo & Magnificentissimo Domino *Henrico Angliæ & Franciæ*

Rege, hujus Nominis Octavo, perfrando A. D. 1511. inviolabiliterque servare, custodire & perimplere affectantes & volentes, Tractatum prænominatum omnâque & singulos Articulos in eodem contentos Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Innovamus, Reintegramus, Fortificamus, Ratificamus, & Confirmamus per Præfentes.

Acta apud *Manerium Regium de Greenwich*, Nono Die Mensis Junii, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo, Uodecimo, sub Sigillo nostro Magno &c.

Sub Sigillo Magno præfati Ducis de eorâ rubrâ Albo infixâ, pendente a duplici caudâ Pergamena.

De Monstris capiendis.

A. D. 1511.

An. 3. M. 8.
 Part. 3. M. 8.
 p. 1. M. 5.
 der.

REX, Dilectis & Fidelibus suis, *Thomæ Dacre de Dacre & de Greyflok Militi, Cristoforo Dacre, Johanni Musgrave Militi, Cristoforo Pyleryng, Johanni Radclyff, Henrico Denton, Hugoni Hutton, Aubrosio Crakthorpe, Johanni Hutton, & Willielmo Beslowe, ac Vicecomiti nostro Comitatus Cumbriæ* Salutem.

Quamvis ex immenso Omnipotentis Dei Munere Coronam & Sceptum Regni nostri, cum omni ejusdem Prælatorum Procerumque & Plebis communi concordia promptissimâ & Obedientiâ unanimique Voto, jam dudum suscepimus, susceptumque in firmissima Pace & Tranquillitate impresentiarum retinemus,

Quia tamen omnes ferè Homines, Pacis temporibus Otio & Quietii indulgentes, Arma & Instrumenta bellica negligentiâ & erugine consumi sinant, adeo ut Rebus bellicis disjuncti ad Bella gerenda, cum postea contigerint, propter Defectum Armorum, improvidi & imparati sèpenumerò inveniantur,

Officium nostrum esse existimavimus, utriusque tempore & Bellorum & Pacis, pro sua utriusque natura qualitate & conditione, nedum pro Nostri ipsius & Regni ac Subditorum nostrorum Salute & Securitate, verum etiam pro Amicorum & Confederatorum nostrorum, eorum maxime qui Nobis & quibus Nos ad mutuas teneantur & teneamur, Defensione, Tutitione & Conservatione, reâ consulere & accuratè prospicere paratasque Vires cootra Hostium impulsus continuè habere, ita quòd non modo Pax jam parta & adepta induret &

accrefcat, verum etiam ut, paratis hujusmodi Viribus & Potentiis, Inimici nostri, si qui sint, earum metu Coram sua retrahant, & Bellorum Turbines, si qui acciderint, eo facilis propulsi & obruantur,

Assignavimus igitur Vos conjunctim & divisim ad omnes & singulos Homines ad arma, ac Homines armatos, & Sagittarios, & alios Homines Equites & Pedites defensibiles, in Comitatu prædicto, tam infra Libertates quàm extra, Arrandiendum & Triandum, ac armati & muniti Faciendum, juxta formam & effectum Statutorum & Ordinationum ante hæc tempora inde editorum & provisorum, & juxta sacros Discretionis vestras,

Et ad Monstrum sive Monstrationem eorundem diligentèr Faciendum & Supervidendum, ita quòd idem Homines ad arma, ac Homines armati, & Sagittarii, & alii prædicti Homines defensionibiles, sic Arranti & Muniti, prompti sint & parati ad Deserviendum Nobis quotiens & quando necesse fuerit, Assignavimus insuper quoscumque, Duos aut Tres vestrum ad omnes alios & singulos vestrum similiter mutuo & se invicem Triandum, Affidendum & Arrandiendum, ac in Armis & Equis apparatus ordinari Faciendum & Videndum, ita quòd omnes & singuli vestrum, in formâ prædictâ Triati, Assessi, Arranti, Armati & Præparati, prompti sint & sitis & continuè parati ad Nobis similiter Serviendum;

Et idèd vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendantis, ac ea faciatis

faciatis

A. D. 1511. *faciatis & exequamini in forma prædicta :*

Rev. S.

Damus autem univèrsis & singulis Officiariis Ministris & Subditis nostris a præfato Vicecomite, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quod Vobis, in Executione Præmissorum, Intendentes sint & Obedientes in omnibus diligenter,

Et quid feceritis in Præmissis, unâ cum Nominibus & Cognominibus & Numèro tam Equitum Peditum & Saggiatorum & aliorum per Vos in formâ prædictâ Arraiatorum & Armatorum,

quàm Civitatum, Villarum, Burgorum, A. D. 1511. Socarum, Hamlettorum & Parochiarum in quibus habitant, ac de diversitate Armorum quibus unusquisque eorum armatus est, Nos & Concilium nostrum ubicumque tunc fuerimus citra Primum Diem Augusti proximò futurum sub Sigillis vestris vel aliquorum vestrum Certificatis.

Rev. S.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Knoll*. vicissimò Die Junii

De Commissione pro Attemptatis Scotia Reformandis.

A. D. 1511. **R**EX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Rev. S.

Rev. S.

Rev. S.

Cùm inter, Celebris Memoriar, Dominum *Henricum* nuper Regem Angliæ Patrem nostrum Carissimum nuperimè Defunctum, & Illustrissimum Principem *Jacobum Scotarum Regem* fratrem nostrum Prædilectum, Contingentem Carissimum, pro Regnis, Terris, Dominis, & Subditis nostris & suis hincinde, perpetua Pax, Amicitia, Liga, & Confederatio inita, capta, celebrata, conclusa, & per Nos jundatum Acceptata, Approbata, Innovata, & Confirmata fuerint, sicuti in Literis desuper confectis plenius apparet & continetur.

Nos verò,

Hujusmodi Pacem, Amicitiam, Ligam, & Confederationem inviolabiliter observari, ac omnia & singula contra formam & effectum earundem attempata & perpetrata debitu reformari & reparari volentes,

De Fidelitate, gigitur, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Thome Dacre* de Dacre & de Grey-stok Militis, & *Robertis Drury* Militis pro Corpore nostro, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambasiatores, Legatos, Oratores, Commissarios, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Eorum, Deposamus, Constituimus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes Eis & eorum alteri plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, atque Regnis, Terris, Dominis, & Subditis nostris quibuscumque, cum præfato Illustrissimo Scoto-

rum Rege, ejusve Ambasiatoribus, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum ad hoc habentibus, de & super quibuscumque; Querelis, Litibus, Differentiis, Questionibus, Gravaminibus, Offensis, Furtis, Homicidiis, Attemptatis, Damnis, & Injuriis, unâ cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentiibus, & Connexis, per Subditos & Ligeos utriusque partis in Marchis utriusque Nostrum & Regnorum nostrorum, seu alibi per Terram vel Mare Aquasve dulces, contra vim, formam, & effectum dictarum Pacis, Amicitie, Liga, & Confederationis, hincinde factis, habitis, motis, commissis, perpetratis, sive pendentibus, Conveniendi, Tradandi, & Communicandi,

Ac hujusmodi Querelas, Lites, Differentias, Questiones, Gravamina, Offensas, Furta, Homicidia, Attemptata, Damna, & Injurias Audiendi, Discutiendi, Appunctuandi, Componendi, Concordandi, & sine debito Terminandi,

Ac debitam Reformationem & Reparationem hujusmodi Querelarum, Gravaminum, Attemptatorum ac cæterorum præmissorum fieri petendi ac fieri promittendi & faciendi,

Ac etiam generalem sive specialem de & super omnibus & singulis hujusmodi hincinde Attemptatis Abolitionem petendi, obtinendi, necnon faciendi, concedendi, & promittendi,

Et super Præmissis & eorum Dependentiis Appunctuandi, Adjudicandi, & Concludendi,

Necnon nova Vias, Remedia, Leges, & Jura Condendi, Reformandi, Excogitandi, & Concedendi,

H h h h

Ac

A. D. 1511. Ac omnibus & singulis Subditis & Ligens nostris quibuscumque, de Marchibus nostris prædictis, pro Nobis & Nomine nostro, ut quascumque Provisiones, Statuta, Ordinationes ac Mandata sua, sub Pena Ligentia suæ, inviolabiliter observent & custodiant, Præcipiendi & Mandandi,

Omnemque & singulos, hujusmodi Provisionibus, Statutis, Ordinationibus & Mandatis suis prædictis Verbo & Facto Contradictores, Carceribus Mancipandi & Committendi, aut alio modo juxta sua Discretionem & Arbitrio Punienti & Multandi,

Cæteraque omnia & singula que pro Reformatione, Reparatione, & Intermementamento prædictarum Pacis, Ligæ, & Confederationis, ac cæterorum Præmissorum seu alicujus eorumdem, eorum

Arbitrio & Judicio, congrua necessaria A. D. 1511. debita oportuna seu requisita quomodolibet videbuntur, Faciendi, Excoercendi, Publicandi, & Exequendi,

Aliamque Dietam, pro meliori Expeditione Præmissorum, si necesse fuerit, statueri & præfigendi;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum habituros & Gratem totum & quicquid prædicti Ambassatores nostri seu eorum alter Nomine nostro fecerint vel fecerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum,

In cujus &c.

Teste Rege apud *Kooll*. vicesimo secundo Die Junii.

Per ipsum Regem.

De Commissione facta Edwardo Poynges Militi.

A. D. 1511.

Ar. 3. R. 2.

Fræ. 3. R. 2. n. 2.

REX universis & singulis, ad quorum notitiam præsentem Literam pervenerint, Salutem.

Scitis quod,

Cum in quodam Tractatu Pacis Amicitiarum, inter Nos Illustrissimum Carolum Principem Castellæ, Ducem Burgundiæ &c. Fratrem nostrum Præcarissimum existente,

Inter cætera, continetur,

Quod Nos contra Hostes, Inimicos, Patrias Terras & Dominia dicti Illustrissimi Principis per Terram aut per Mare invadere volentes, Pecuniis, Vijsualibus, Gentibus armorum ad Tuitionem & Defensionem tam dicti Principis quam dierum Patriarum, Terrarum & Dominionum (prout in eodem Tractatu plenius liquet) tenemur & obligamur.

Nos igitur,

Ex parte dicti Illustrissimi Principis rogati & requisiti ut contra *Carolus Egmondæ de Geldres*, Terras Patrias & Dominia ejusdem Principis invadentem, Villas & Opida ejusdem Principis Obfendendo, & subditos suos Spoliando, & Occidendo, Auxilio, ut præmittitur, esse deberemus,

Volentes, ut tenemur, juxta formam Tractatus eidem Illustrissimo Principi Fratri nostro Carissimo Auxilium, Consilium, Favorem & Succursum, ad hujusmodi Requisitionem, contra hujusmodi Invadentem dare & concedere, Dilectum Nobis *Edwardum Poynges* Mi-

litum dignissimum approbatissimum Ordinis nostri *Gartorii* Confratrem & Hospitii nostri Contratolatorum Consiliarium nostrorum, de cujus Fidelitate Industria & Circumspectione confidentes, Assignavimus, Constituimus, & Ordinavimus Admirallum, Capitaneum, Gubernatorem & Principalem Ducem & Conductorem omnium & singularum Navium Vicecapitanorum & Locatenentium nostrorum Marinariorum ac quorumcumque Hominum ad Arma, Armatorum, Sagittariorum & aliorum quorumcumque in Armata nostra ex causa prædicta retentorum & retinendorum; Dantes & Concedentes sibi plenam Tenore Præsentium Potestatem & Auctoritatem quoscumque Homines Nobiles de nostra Armatura juxta suam in hac parte Discretionem & secundum eorum Merita Honorandi & Ordine Militare Insigniendi, nec non omnes & singulos hujusmodi Naves, & Vicecapitanos, Locatenentes, Magistros, Marinarios, Homines ad Arma, Atmatos, Sagittarios & alios quoscumque de Armata nostræ prædictæ Congregandi, Ducendi, Regendi & Gubernandi, ac Terram præfati Illustrissimi Principis & alibi prout eidem Serenissimo Principi opportunum visum fuerit Applicandi & Arripiendi, ac etiam Audiendi Querelas omnium & singulorum, de hiis que Officium Admiralli, Capitanei, Gubernatoris, Ducis, & Conductoris hujusmodi tangunt, & Cognoscendi in Causis Maritimis & aliis Causis quibuscumque

A. D. 1511.

A. D. 1511. *Nov. 2.* **buscunque**, infra Armata prædictam, tam per Terram quam per Mare emergentibus, necnon Ordinationes & Statuta pro sano & bono Regimine Armata prædictæ Ordinandi Statuendi & Stabiliendi, & superinde Proclamationes Faciendi debiteque Executioni Demandandi, ac quoscunque Delinquentes & Contravenientes Castigandi & Incarcerandi atque Incarceratos Deliberandi, Necnon quascunque Causas Criminales per Ipsum aut Deputatum suum sufficientem, tam Vitæ quam Membrorum, ac de Morte Hominis & Mutilatione, quam alias Causas, Contractus, & Querelas omnium & singulorum de Armata prædicta

existentium & futurorum Audiendi & A. D. 1511. Terminandi, ac Delinquentes juxta eorum Demerita Castigandi Penamque Mortis & Membrorum quotiens opus fuerit Infligendi, *Nov. 2.*

Ceteraque Faciendi & Perimplendi que pro sano Regimine Armate prædictæ juxta finem Discretionem suam fuerint Facienda.

Damus &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Knoil* vicesimo secundo Die Junii.

Per ipsum Regem.

Littere Ludovici Francia Regis missæ Bononiensibus.

A. D. 1511.

Nov. 2. H. 6.

Calig. D. 6.

Bull. Comen.

Ludovicus, Dei gratiâ, Francorum Rex Mediolanice Dux, & *Janna* Dominus univervis, præfentes Litteras inspecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd,

Cùm Jampridem, propter nonnullas Causas & Rationes animam nostram inducentes, in Protectionem nostram susceperimus Con sanguineum nostrum *Jo. Bentivolum*, ejusque Filios legitimos & naturales, & Civitatem Communitatem Regimen Populum omnemque Statum Bononiæ, cum eorum Juribus Prærogativis & Præheminentiis quibuscunque, prodi plenius continetur in Litteris nostris desuper confectis, Datis Mediolani, sub Die ultima Octobris, Anno Domini Milleesimo, Quadragesimo, Nonagesimo nono,

Postea autem ipse *Jo. Bentivolus*, cum Filiis suis, ab ipsa Civitate Bononiæ nonnullis de Causis, discessisset, Sæque absentavisset,

Propter quod Cives ipsi Bononiæ, in magnam rerum suarum Commotionem & Confusionem prolapsi, cùm cognoscerent prædictam Absentiam Sibi ipsis ac Sertui suo maximum Detrimentum ac Iacturam asserre, in maximam & totius Italiæ Perturbationem, ut Status sui Quietæ ac Saluti consulerent & providerent, ipsos *Bentivolos* in Civitatem suam tanquam eorum Concives vocaverunt & receperunt,

Considerantes modò prædictos *Bentivolos* Quisque Bononiæ valde cupere & desiderare de novo ingredi Protectionem nostram; atque ea de Causa ad Nos misisse *Alexandrum Bentivolum* & *Hieronimum de Sancto Petro*, Orato-

tores, Deputatos & Nuncios speciales, A. D. 1511. pro impetranda & reportanda prædicta Protectione nostra,

Attendentes insuper & diligenter examinantibus quòd prædicti *Bentivoli* (videlicet *Hanibal*, *Antonius*, *Galeas*, *Alexander* Feudatarius noster in Ducatu nostro Mediolanensi & *Hernius*, Con sanguinei nostri Carissimi, ac præfata *Civitas*, *Populusque*, *Regimen*, *Status* & *Communitas* ipsius Civitatis, seu dictus *Alexander* suo Nomine proprio & Nominibus quibus supra, & *Hieronimus* de *Sancto Petro*, in hac parte Nuncii & Procuratores speciales, erga Nos, illorum Nomine, se astrinxerunt quòd ipsi *Bentivoli*, eorumque ipsorum Filii legitimi & naturales, universisque *Status*, *Regimen*, *Populus* & *Communitas* dictæ Civitatis, erunt boni veri & fideles Servitores nostri, Amici Amicorum nostrorum, & Inimici Inimicorum,

Ipsi que quantum in eis erit perpetuò Nobis præstabunt omnem Opem, Favorem & Auxilium eorum possibile adversus quoscunque Inimicos & Rebelles nostros, & ad nostri Honoris Status & Personæ Conservationem, præsertim ad Defensionem Ducatus nostri Mediolani & aliorum Dominionum & Terrarum quæ & quas in Italia tenemus & tenebimus, & adversus quoscunque Principes & Potentatus Nobis adversari volentes,

Et quòd Legatis nostris, Nunciis, Locumentibus, Capitaneis, Armigeris tam Equitibus quam Peditibus, & denique omnibus Stipendiariis nostris liberum Transitum & Receptionem Hospitium & Allogiammentum cum Victualibus

A. D. 1511. *ms. l.* bus honesto Precio, quotiens ex parte nostra fuerint requisiti, per dictam Civitatem ac Districtum *Bononiæ* ac alia Loca his aut eorum Regimini pro tempore Subjecta dabunt & concedent, & recipiant in dicta Civitate *Bononiæ* Armigeros nostros casu quo esset necessarius pro Conservatione Exercitus nostri & non aliter.

ITEM, quòd nihil unquam Tractabunt aut Maginabunt contra Nos quod possit cedere in Dammum & Præjudicium Statuum nostrorum tam Ultramontanorum quam Citramontanorum, præcipuè Statûs nostri Mediolani Terrarumque noviter per Nos acquisitarum aut aliarum acquirendarum,

ITEM, quòd nunquam tractabunt inibunt aut facient Confederationem, Ligam, Intelligenceam, Pactionem, Conventionem aut aliam quæcumque Obligationem cum quocumque Principe Domino Communitate aut Potentatu, cuiuscumque Dignitatis, Gradûs, Conditionis & Status fuerint, sine nostro expresso Consensu & Voluntate,

ITEM, quòd ipsi *Bentivoli*, & eorum Filii legitimi & naturales, ac *Regimich, Status, & Populus Bononiæ prædictæ* erunt perpetuò Fideles prompti & sinceri Protecti & Recomendati nostri, nec aliquid erga Nos & Statum nostrum unquam præternitent, quod veros & fideles Adhærentes Protectos & Recomendatos erga suum bonum Protectorem, Tutorem & Defensorem facere decet,

Et, Casu quo supradictæ Res aut eorum aliqua Nobis per supradictos observata non fuerint, poterimus contra eos facere quicquid fieri potest & debet contra Infrafactores & Violatores Fidei & Promissi, & id omne quod Nos faceremus contra Inimicos & Adversarios nostros.

Hinc est quòd Nos, ad unguem pendentes omnia & singula supradicta, ex nostra certa scientia & nullo errore ducti, motu proprio prædictos Consanguineos nostros *Hanibalem, Antonium Galeas Alexandrum & Hermetem Bentivoles*, eorumque Filios legitimos & naturales, ac eorum Descendentes, *Universumque Statum, Civitatem, Regimen, Populum & Communitatem Bononiæ*, cum eorum Bonis, Juribus, Prærogativis &

Præheminentiis quibuscumque & quocumque Nomine nuncupantur, in nostram Protectionem & Recommendationem, harum Præsentium Tenore, Recipimus, cistèntque; sub bona Fide nostra & in Verbo Regio, pollicetur quòd Eos, & eorum Filios legitimos & naturales, ac eorum Descendentes, *vestri Status, Regimen, Populum, & Communitatem Civitatis prædictæ Bononiæ*, cum eorum Bonis, Juribus, Prærogativis, Cognitionis & Præheminentiis universis presentibus & futuris, perpetuò Protagemus & Defendemus, & cetera omnia erga eos faciemus quæ bonum & optimum Protectorem erga suos Fideles & sincere Recomendatos facere decet; contra quoscumque aut quocumque Dignitate præfulgeant;

Capitulis tamen Pactis & Conventionibus, inter *Sedem Apostolicam, Civitatem & Communitatem & Populum Bononiæ* semper salvis; & quòd eisdem *Sedi Apostolica* singulis Annis persolvant Censum præstari solitum secundum id quod continetur in Bullis & Provisionibus super hoc transactis (videlicet) a tempore *Nicholai Quinti* usque ad *Alexandrum Septimum*.

Mandantes præterea Locutenentibus, Capitaneis Armorum, Præfectis, Armigeris Stipendiariis tam Equitibus quam Peditibus, ac Officialibus nostris, seu eorum Locutenentibus, necnon Vassallis & Subditis nostris tam presentibus quam futuris, quatenus has nostras Protectionis & Recommendationis Literas ac omnia & singula in eis contenta inviolabiliter observent, & per quos expedient observari pro quanto Gratiam nostram capendant, & Indignationis nostræ Pœnam capiunt evitare.

In quorum omnium Fidem & Robur præsentis Literæ Manu nostrâ subscripsimus & Sigilli nostri appensione muniri iussimus.

Datum *Romaniæ* Die ultimâ Mensis Junii Anno Domini Millesimo, Quingentesimo Decimo Primo, & Regni nostri Decimo quarto.

LOYS.

ROBERTET.

A. D. 1511.

Rev. S.

De salvo Conductu pro Ambassadoribus Scotia.

A. D. 1511.

Rev. S.

A. D. 1511.

An. 3. R. S.

Fol. 3. R. S.

m. 8.

REX universis & singulis Admirallis &c. Salutem.

Sciatis quòd, certis Considerationibus nos specialiter moventibus, ad Instantiam & Requisitionem Excellentissimi Principis Jacobi Regis Scotia Fratris nostri Carissimi, per Literas suas Nobis inde factas, de avisamento & assensu Concilii nostri, suscepimus in saluum & securum Conductum nostrum ac in Protectionem, Tutitionem & Defensionem nostras speciales *Archibaldum Comitem de Eglle, Johannem Dominum Drummond, Robertum Lander de Balfe, Willielmum Scot de Balwery, Johannem Ramsay* Milites, & Magistrum *Jacobum Humeson*, Commissionarios, Amballiatōres, Oratores, Procuratores, Legatos, Nuncios & Deputatos dicti Illustrissimi Principis, ita quòd bene licebit Eisdem & eorum alteri conjunctim & divisim in hoc Regnum nostrum Angliæ ac aliis Locis Jurisdictiones & Territoria nostra quacumque, cum Centum Personis in Comitativa sua vel infra, & totidem Equis, ac Bonis Jocalibus Auro & Argento Monetato & non Monetato, Bogeis, Manticis, Fardellis, Literis & aliis

Herneis suis quibuscumque, conjunctim & divisim, tam per Terram quam per Mare & Aquas dulces, Equestris vel Pedestres, seu aliis Equitaturis venire, ibidem Nocte Dieque morare, perhendicare, sojornare, convertere & expectare, ac Negotia sua ibidem facere & expedire, & exinde ad Partes suas proprias, totiens quotiens sibi placuerit, aut eorum alicui placuerit, durante presentis salvo Conductu nostro, transire &c.

Proviso semper quòd predicti Commissionarii, Amballiatōres, Oratores, Procuratores, Legati, Nuncii, & Deputati, ac serum Commitantes, Se bene & honeste &c.

Proviso etiam quòd, si contingat aliquem prefatorum Commissionariorum &c. presentem Salvum Conductum nostrum infringere, Nolumus tamen alicui &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Knoil* vicesimo Sexto Die Julii.

Per ipsum Regem.

Pro Heremita.

A. D. 1511.

An. 3. R. S.

Fol. 3. R. S.

A. 2. m. 25.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, ad humilem Supplicationem Oratoris nostri *Henrici Lofie* Ordinis Sancti Pauli Heremita, qui per *Archiepiscopum de le Rhodes* Professus fuit, necnon ad Sepulcrum Christi peregrè, Longitudinem ejusdem Sepulcri in hoc Regnum nostrum Angliæ secum adducendo, Romæque profectus fuit & exinde quoddam Indulgentias ut asserit fuit adeptus, de Gratiis nostris specialibus Deditis & Concessis eidem *Heremita* quandam Capellam Sancti *Jacobi* de *Tolton* in Parochia de *Santon* in Comitatu nostro Lincolnie, Habendam & Tenendam

eandem Capellam dicto *Henrico* durante Vita sua, ad eandem intentionem quòd idem *Henricum* indulgentias predictas infra Capellam predictam relinquet & dimittet, & pro Prosperitatibus Nostri Carissimæque Consortis nostræ Reginæ, pro Animabus nuper Regis & Reginæ Inclitissimæ Memorie Parentum nostrorum, necnon pro Animabus omnium & singulorum Progenitorum nostrorum præcipuò oret.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* decimo quarto Die Septembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Liga pro Bononia Recuperanda & Summo Pontifice Defendendo.

A. D. 1511.

An. 3. R. S.

Fol. 13. 14.

15. 16. 17.

Rev. Cantuar.

JULIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI.

Cum Civitas nostra Bononiensis

Sanctæ Romanæ Ecclesiæ immediatè subjecta & ad eam pleno Jure pertinens & spectans, quam a Jugo Tyrannidis

1111

quondam

A. D. 1511. quondam *Johannis Bestivoli* Filiorumque ejus magis nostris. Laboribus & Impensis liberaveramus & ad Pacis tranquillitatem ac Justitiæ cultum reduxeramus, operâ nonnullorum Perfidiorum Civium a nostra & ejusdem Ecclesiæ Obedientia se subtraxerit & ad Jugum pristinae Servitutis redacta sit, Monumentisque nostris parere & ad solitam debitamque Obedientiam redire contemnat.

Nos,

Considerantes quàm Periculosum nostro & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Status sit Civitatem tam insignem & opulentam a Rebellibus nostris & Hostibus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ detineri & occupari, & propterea Pastoralis hoc a Nobis Officio exigente Desiderantes illam ad veram & immediatam Obedientiam nostram & Apostolicæ Sedis reducere,

Statuimus Recuperationem tàm Civitatis prædictæ ejusque Comitatus & Districtus, quàm aliarum quarumcumque Civitatum, Terrarum, Arcium & Locorum ad eandem Ecclesiam mediatè vel immediatè pertinentium & spectantium, a quovis & qualitercumque occupetur, diutius non deferre,

Quia tamen Nostræ & Apostolicæ Sedis Vires & Facultates Adversariorum Potentia, qui Civitatem prædictam & alia Loca Nobis & Ecclesiæ antedictæ ut præfertur indebitè detinent occupata, pares non sunt, Carissimum in Christo Filium nostrum *Ferdinandum Aragonum & utriusque Siciliæ Regem* Catholicum Administratorem Regnorum Castellæ & Legionis nobis & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ obsequantissimum Filium, Dilectumque Filium Nobilem virum *Leonardum Laurentium Ducem & Dominum Venetiarum* in Auxiliurum nostrum pro Recuperatione hujusmodi invocavimus, ut, Recuperatione ipsâ factâ, tranquilla Pax toti Italiæ reddâ, ac sancta & necessaria Expediitio contra *Salomonem* Crucis Hostes, in qua animus noster semper defixus est, & quam semper optavimus & quaesivimus, in Concilio Generali, per Nos apud *Lateranum* indicto, Decerni possit, apimus Gratias Omnipotentis Deo, quòd *Rex & Dux ac Domini* præfati, pro eorum cæmâ Pietate singularique ad Nos & Apostolicam Sanctam Sedem Devotione, se Nobis pro Recuperatione hujusmodi, Devotione Personæ nostræ, ac Conservatione Auctoritatis Dignitatis & Libertatis Apostolicæ Catholicæ Sedis, Unionisque Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, occasione Scismatis tollendæ, affectuosè be-

nigne professi & polliciti sint, prout A. D. 1511. ex authenticis Mandatis, coram Sigillis nostris, Oratoribus suis, apud Nos & eandem Sedem, agentibus, super hoc missis & recognitis, constat, ac in illis plenius continetur,

Reorum Mandatorum Tenor est.

Inferentur hic de verbo ad verbum Mandata Regis Catholici & Ducis Venetiarum.

Ad Laudem igitur Dei Omnipotentis, Gloriosissimeque Genitricis semper Virginis Mariæ, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum, totiusque Curie Castellæ Exaltationem, & Incrementum Christianæ Religionis, ac pro Recuperatione inclite Civitatis nostræ *Bontonia*, aliarumque Civitatum, Arcium, Terrarum, & Locorum ad Nos & Sanctam Sedem Apostolicam, ut præfertur, spectantium & pertinentium, præq; Defensio Personæ nostræ, & Conservatione Dignitatis, Auctoritatis, & Libertatis ejusdem Sanctæ Sedis, ac Unionis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, occasione Scismatis, ut præfertur, tollendi, ad Tractatum, Intelligentiam, Lignum, & Considerationem eum, Dilectis Filiis, *Jerónimo de Dab. Milite*, Carissimi in Christo Filii nostri *Ferdinandus Regis Catholici, & Jerónimo Donato Doctore, Ducis & Domini Venetiarum*, prædictorum Oratoribus, Nominè & Vice ipsorum *Regis Catholici & Ducis ac Domini*, presentibus & acceptantibus, devenimus, prout in infra scriptis Capitulis & eorum quolibet, plenius continetur,

Reorum Capitulum Tenor est.

INPRIMIS, quòd præfatus *Rex Catholicus*mittere teneatur & debeat, infra Vingtè Dies, a Publicatione hujusmodi Fœderis & Ligne numerandis, Illustrissimum Dominum *Ducem Reymundum de Cardona* Vice Regem Neapolitanum pro Capitaneo Generali totius Ligur, vel aliam Personam idoneam per Magistratum suum deputandam & eligendam, cum Mille & Ducentis Cathastratis (id est, Equitibus graviori Armatura), & Mille Equitibus levioris, ac Decem Mille Peditibus Hispanis idoneis Militiæ aptis atque decenter Armis instructis, cum Artilleria, hujusmodi Expeditioni necessaria, benè munita Lapidibus Pulvere & omnibus aliis Rebus opportunis, cui *Capitaneo Generali* tàm Centes & Ar-

migeri

A. D. 4811. *migeri Sanctissimi Domini nostri quâp Ducis & Dominii Venetorum parere debeant.*

Nov. 7.

ITEM, quòd *Sanctissimus Dominus noster*, pro Subsidio hujus Ligæ & Fœderis, mittere debeat & teneatur Sexcentos Equites gravioris Armaturæ, sub Ducu Illustrissimi Domini *Ducis Terularum*, qui Dux Locumtenens seu Gubernator Generalis totius Exercitus *Sanctitatis* sue nuncupetur & sit.

ITEM, quòd *Illustrissimus Dominus Dux & Dominus Venetorum* debent habere Copias suas, tam Equestres quàm Pedestres, benè instructas & paratas, cum necessaria Artilleria, ut Hostes a Tergo invadere possint eodem tempore quo *Capitaneus Generalis* prædictus iter cum Exercitu ingrediatur: pro Recuperatione & Rebus prædictis.

ITEM, quoniam etiam Mari obvian- dum est Viribus Inimicorum occupan- tium, & eorum qui hujusmodi Ligæ & Confœderationi opponere se voluerint, dictum Dominium teneatur & debeat Classem suam mittere, & nunc saltem tot Triremes Viris & Armis instructas ac aliis necessariis munitatis, quæ, conjunctis Undecim Triremibus quas dicitur *Rex Catholicus* pro hujusmodi Expedi- tione habet, non solum resistere Viribus Inimicorum, ut præfertur, sed etiam invadere & offendere possint.

ITEM, quòd *Sanctissimus Dominus noster & Dominus præfatus* teneantur, pro Subventione Exensarum quæ in Expeditione hujusmodi sient, solvere præfato *Capitaneis Generalis*, in Loco ubi eum pro tempore sitie contigerit, *Quadragesima Millia Ducatorum boni Auri & Jussi Ponderis*, singulo Mense durante Bello.

ITEM, quòd præfatus *Sanctissimus Dominus noster & Dominus Venetorum*, pro Subventione hujusmodi Ligæ & Fœderis, ac celeri Expeditione, teneantur & debeant, Die Publicationis hujusmodi Fœderis, solvere præfato *Capitaneis Generalis*, pro Stipendio Duorum Mensium, *Octuaginta Millia Ducatorum Auri* similium; Et idem *Capitaneus*, cum Exercitu, ut præfertur, ac opportuna Artilleria, infra viginti Dies, a Publicatione hujusmodi Ligæ & Fœderis numerandos, Castra movere & iter continuare ad Expeditionem prædictam debeat.

ITEM, quòd Tenuis Solutionis Stipendii prædicti pro Duobus Mensibus currere & incipere debeat a Die quo, ut præfertur, dicitur *Capitaneus* ad Expeditionem hujusmodi iter arripuerit cum Numero Equitum ac Peditem supra scri-

cripto ac sufficienti Artilleria.

ITEM, quòd *Sanctissimus Dominus noster & Dominus antedicti* debeant dare idoneos Fidejussores Neapoli vel in Regno Sicilia, qui respondeant & solvere debeant dicto *Capitaneis Generalis*, finis dictis Duobus Mensibus, pro quibus ei soluta fuerint *Octuaginta Millia Ducatorum Auri*, ut præfertur, *Ducatus Auri Quadragesima* Millia singulo Mense, quantum Bellum vel Expeditio duraverint, ut præfertur.

ITEM, quia æquum & honestum est quòd dicitur *Capitaneus Generalis*, pro debito Onere sibi demandati, & Equites Sexcentos *Sanctissimi Domini nostri* revivere possit an sint Armis & Equis re- què instructi vel nò, initum est quòd præ- riter *Sanctissimus Dominus noster* unum Commisarium deputare debeat qui Num- erum Gentium Armigerarum utriusq; Armaturæ ac Peditem dicto *Capitaneis*, ut præfertur, commissarium recensere, ac Gentes hujusmodi Armigeras & Pe- dites necnon Artilleriam si bene munita sit, semel saltem singulo Mense, nò des- sine in Numero prædicto, revivere possit.

ITEM, quòd *Sanctissimus Dominus noster*, teneatur & debeat contra quos- cunque, quavis Auctoritate vel Dignitate Ecclesiastica vel Mundana etiam Regiâ fulgentes & præditos, hujusmodi Ligæ & Fœderis se opposentes, eis Auxilium, Consilium, & Favorem præstare, tam in Italia quàm extra, Cen- suras & Penas Ecclesiasticas fulminare & publicare, prout & quotiens opus fuerit.

ITEM, quòd si alicui ex Confœderatis, post Publicationem Fœderis & illius occasiorte per quemvis Injuria sui Bel- lum illatum fuerit, reliqui Confœderati esse ei Auxilio teneantur; Principali tamen Expeditione propter hoc non intermissa seu diminuta.

ITEM, quòd si quis *Rex, Princeps*, vel *Potentatus, Papalis*, aut quivis alius se Opponer hujusmodi Ligæ & Fœderi, quominus *Sanctissimus Dominus noster* Bononiam ejusque Comitatum & Distric- tum ac alias Civitates, Terras, Urbes, Arces, Oppida; & Loca, ad Sanctam Romanam Cathedram mediâ vel im- mediâ pertinentia & spectantia, a quo- cunque & quovis modo, ut præfertur, occupatas & occupata, recuperare non possit; tunc & in eo Casu Confœderati omnes contra eum, sic se opponentem & resistentem, teneantur & debeant ac sint astricti Jure Ligæ hujusmodi & Fœderis; omni Conatu & aperto Bello, pro- cedere ad Capiendum talis se oppo- nentis

A. D. 1511.

Nov. 7.

A. D. 1511. nentis omnes Civitates, Terras, Arces, Loca, & Statum & Dominia que in Italia habet, Et, quod si talis, sic se opponas, occupet vel detineat aliquas Civitates, Terras, Arces, Oppida, & Loca que ad aliquem Confederatorum pertineant & spectent, licet ipsi Considerato illa, si recuperata fuerint, licite tenere & possidere; Et super hoc stetur Declarationi *Sanctissimi Domini nostri*; de reliquis vero stetur Ordinationi Confederatorum.

ITEM, quod si contingat aliquem ex Confederatis aliquid capere extra Italiam, possit illud retinere Jure Belli; & tamen *Sanctissimo Domino nostro* extra Italiam aliquid Præsidium dare non teneatur, nisi Armis Spiritualibus, ut præfertur.

ITEM, quod Locus remaneat Serenissimo *Maximiliano Electo Imperatori* semper Augusto, & cuiuscumque alii Regi & Principi Christiano, ad effectum Præmissorum, ingrediendi hanc Ligam & Fœdus; teneantur Confederati suos Confederatos & Adhærentes infra Quadragesima Dies, a Die Publicationis ipsius Fœderis numerandos, nominare, dummodò talis Confederatus seu Adhærens hominibus non sit mediâ vel immediatè Subditus alicujus ex Confederatis.

ITEM, quod intelligatur Liga & Fœdus hujusmodi, in quantum dictum *Regem Catholicum* concernit, iniuriam absque præjudicio Rerum que sunt inter *Cæsarem Mæstatum & Regem ipsum Catholicum*, dummodò non sint contra Tenorem Capitulorum hujus Fœderis & Ligæ.

ITEM, quod Liga & Fœdus hujusmodi durare firmoque & immobilis esse debeat donec Pax hat de consensu omnium Confederatorum; & quod interim nullus ex Confederatis possit neque debeat quovis modo in Pacem sive Trucem cum aliquo *Rege, Principe, Potentatu, vel Populo*, qui eidem Ligæ se opposuerit, inire sine Consensu omnium Confederatorum.

POSTREMO, quod præfati Serenissimus *Rex ac Illustrissimus Dux & Dominus Venetiarum*, Confederati, ut præfertur, teneantur, infra Quadragesima Dies proximo futuros, omnia & singula, in superscriptis Capitulis & eorum quolibet contenta, sub Penâ in Instrumento, propterâ conciliando, apponendis, Ratificare, Laudare, & Approbare, ac Mandata seu Literas Approbationis & Ratificationis hujusmodi, in publica forma, eorumque Sigillis munitis, mittere cum omnibus Juramentis, Capitulis,

Submissioibus, Obligationibus, & Cautelis, in similibus necessariis oportunis & consuetis.

Et quia omnia & singula, in hujusmodi Liga & Confederatione contenta, tractata, & agitata, fuerint cum Participatione & Sciù Serenissimi *Henrici Regis Angliæ*, qui nichil hæctenus intactum omisit, unâ cum *Rege Catholico Socero suo*, pro pacifica Restituitioe Bononiæ & aliorum Locorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ occupatorum, ut deceat Christianum & optimum ac pium Regem, agente pro eo apud præfatum Serenissimum Dominum nostrum Reverendissimo Domino *Christoforo Eboracensi Cardinale Angliæ*, qui de omnibus Præmissis optimè & particulariter instructus Mandatum Concludendi dictam Confederationem indes expectat, sed quia propter Locorum Distantiam & non tutum Transitum Tabellariorum adhuc haberi non potuit, & Conclusio dicti Fœderis nimis deferri potuit cum Damno & Periculo Rerum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ; Ideò visum est *Sanctissimo Domino nostro* & reliquis Confederatis non ulterius expectare Mandatum præfati *Serenissimi Angliæ Regis*, cum ejus optima & sanctissima Intentio ac Mens satis perspecta & cognita sit *ejus Sanctitati* & cæteris Confederatis, sed inserim concludere & exegere ea que ad Rem tam sanctam tamque honestam necessariam & piam concludenda sunt & exequenda, que, prout supra continetur, Tractata, Inita, & Conclusa fuerunt; Reservato tamen Præcipuo & Honorificentissimo Majestati suæ loco Confederationem & Ligam hujusmodi ingrediendi.

Dat. Roma apud *Sanctum Petrum* Die quartâ Octobris, Millesimo Quingentesimo undecimo, Pontificatus nostri Anno Octavo.

Subscriptio Capitaliarum,

ITEM, Convenimus & Promittimus, Ita ut supra & Nomine quo supra Me Obligo,

Ego *Jeronymus de Dub* Orator Manu propria,

Ita ut supra & Nomine quo supra Me Obligo,

Ego *Jeronymus Donatus* Orator Manu propria,

Extracta a proprio Originali superscripto ut præfertur.

SIGISMUNDUS *Secretarius.*

Die

A. D. 1511.

Nov. 8.

Die octavo Octobris, Læti Capituli in Concilio Secreto, exponente Sanctissimo Domino nostro quod, si contigerit Sanctitatem suam ab hac Luce migrare, æquum esse quid Præmissa tunc per Regem Catholicum & Dominum Venetorum observarentur pro Defensione Statû &

Libertatis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ac liberi Creationis futuri Pontificis, saltem usque ad Creationem hujusmodi, stipulante Notario Camera & Testibus Presertim, Collegium Reverendissimorum Dominorum Cardinalium ac Oratores prædicti præstarent in Eventum hujusmodi (quod Deus avertat) observare.

A. D. 1511.

Nov. 8.

De Communicando cum Rege Scotorum.

A. D. 1511.

Nov. 3. H. 9.

Nov. 10.

REX univêrsis & singulis, ad quorum notitiam præsentis Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod Nos, De Probitate & Fidelitate, Dilecti & Fidelis Consiliarii nostri, Magistri Nicolai Weste Legum Doctoris Decani de Wyndesure quamplurimum confidentes,

Ipsium nostrum verum & indubitatum Ambasiatorem, Oratorem, Commissarium, & Deputatum specialem facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus,

Dantes & Concedentes sibi plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, atque pro Subditis nostris quibuscumque, cum Illustrissimo Principe Jacobo Scotorum Rege Fratre nostro Carissimo, ejusve Ambasiatoribus, Oratoribus, Commissariis, & Deputatis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum ad hoc habentibus, de pro & super Abolutione, Pardonatione, Relaxatione, Remissione, & generali Acquietantia omnimodorum & singulorum Querelarum, Litium, Differentiarum, Quæstionum, Gravaminum, Offensarum, Furtuum, Homicidiarum, Dampnorum, Injuriarum, & aliorum Attemptatorum quorumcumque, unâ cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependebus, & Connexis, per Subditos nostros Ligeos & Vassallos, aut per Subditos Ligeos & Vassallos Prædicti Fratris nostri supradicti, contra Vim, Formam, & Effectum Pacis, Amicitie, Ligæ, & Confederationis, inter, Celebris Memoriz, Dominum Henricum nuper Regem Angliæ, Patrem nostrum Præcarissimum, nuperinè Defunctum, dictumque Regem Scotorum mitarum, captarum, ce-

lebratarum, & conclusarum, atque per Nos & dictum Regem Scotorum, per nostras & suas distinctas & separatas Litteras Patentes, sub Magno nostro & suo Sigillis sigillatas, jamdudum Acceptatarum, Approbatarum, Innovatarum, & Confirmatarum, quancumque quontiescimus ac ubicumque per Terram vel Mare hincinde factorum, habitorum, motorum, commissorum, perpetratorum, five pendentium, etiam si Delinquentes hujusmodi super eisdem Conventi aut Convicti fuerint; Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, fieri Petendi, & fieri Præmittendi, atque Optinendi, Concedendi, & Concludendi,

Necnon Litteras nostras Patentes, desuper in forma debita confectas, Manu nostra subscriptas & Magno Sigillo nostro sigillatas, Tradendi & Deliberandi,

Consimilisque Litteras Patentes dicti Fratris nostri Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Ceteraque omnia & singula Faciendi, Exerciendi, Exequendi, & Perimplendi, que in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per nostrum dictum Ambasiatorem, Oratorem, Commissarium, & Deputatum tractatum, promissum, concordatum, & conclusum fuerit in Præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium tertio Die Novembris.

Per ipsam Regem.

K k k k

Pro

A. D. 1511.
Nov. 8.

Pro Abbate de Kenelworth.

A. D. 1511.
Nov. 8.

A. D. 1511.
An. 3. H. 8.
Fol. 3. R. 8.
P. 1. m. 5.

REX omnibus, ad quos &c. Salu-
tatem.

Cùm Monasterium Cmoniorum Beate Mariæ de Kenelworth, in Comitatu nostro Warwice, de Fundatione & Patronatu nostris existat, ac pro eo quod *Abbas & Conventus* ejusdem Monasterii & eorum Successores unam Missam solemnem de Nomine Jhesu quolibet Die Veneris per Annum (Die Pasceves dumtaxat excepto) ad Laudem & Honorem Omnipotentis Dei, cum una Collecta speciali in eadem Missa, pro salubri Statu *Nostro & Katherine* Confortis nostræ, necnon cum ab hac Luce mignaverimus unam aliam Collectam specialem pro Animabus nostris celebrare intendunt imperpetuum,

Ac etiam pro eo quòd prædictum Monasterium tantis Possessionibus congruis minus sufficienter Dotatum modo existat,

Scitis quòd Nos,

Necnon Præmissa verùm etiam Animarum nostrarum Salutem meritò contemplantes, ac ob singularem Devotionem quam in prædictam Missam de dulcissimo Nomine Jhesu gerimus, & specialiter quòd tale Opus Magnificum misericorditer in Domino inceptum aliquo Casu emergente non cedat in Ruinam seu Vastitatem, de Gratia nostra speciali, ad Laudem & Honorem Omnipotentis Dei, ac intemeratæ Virginis Mariæ Matris ejus in cujus Honore dictum Monasterium Fundatum existat, & omnium Sanctorum Cæli, necnon ad Augmentationem Divini Cultus in eodem Monasterio,

Dedimus & Concessimus Licentiam, ac, pro Nobis & Heredibus nostris

quantum in Nobis est, per Præfentes, A. D. 1511. Licentiam Damus & Concedimus prædictis nunc *Abbati & Conventui* & eorum Successoribus quòd ipsi Terras, Tenementa, & Redditus Annui Valoris *Quadragesima Librarum*, ultra Reprisas, que de Nobis seu de quocumque alio tenentur in Capite, acquirere ac aliis Modis & Modis, quibus melius scierint, Sibi & Successoribus suis in suos proprios Usus pro perpetuo Possidenda, optinere possint & valeant,

Habenda & Tenenda omnia prædicta Terras, Tenementa, & Redditus, Anni Valoris *Quadragesima Librarum* ultra Reprisas, per præfatos *Abbatem & Conventum* & eorum Successores adquirenda aut aliter, ut præmittitur optinenda, eisdem *Abbati & Conventui* & eorum Successoribus imperpetuum in *Manu Mortuam*, absque Fine seu Feodo Nobis in Cancellaria nostra sive in Hancario Cancellariæ nostræ proinde reddendo seu solvendo; Statuto de Terris & Tenementis ad *Manu Mortuam* non ponendis edito in aliquo non obstante;

Eo quòd expressa mentio de aliis Donis sive Concessionibus, præfatis *Abbati & Conventui* & Successoribus suis per Nos vel Progenitores nostros perantes factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo alio Statuto, Actu, sive Ordinatione, in contrarium factis, non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo tertio Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Solutionibus Franciæ.

A. D. 1511.
An. 3. H. 8.
Fol. Ansig.

CEST ENDENTURE TRIPARTITE,

FAITE, le ix. Jour de Decembre, l'An de Grace Mil Cing Cens & Unze, & ou Tiers An du Règne de notre Tresredoute & Souverain Seigneur *Henry le Huitiesme*, par la Grace de Dieu, *Roy d'Angleterre & de France* Seigneur d'Irlande, entre sa Mageste pour LA PREMIERE PART, Messire *Gilbert Talbot* Chivalier Deputé de la Ville & Marches de Calais, Messire *Henry Conney* Chivalier Tresorier d'icelle, *Robert Wotton* Escuier Maistre

Portier de Calais, & *Waltier Colepeper* A. D. 1511. Vis-Mareschal de la dite Ville pour LA SECONDE PART, & Messire *Richard Carew* Chevalier Lieutenant du Chasteau de Calais pour LA TIERCE PART,

CERTIFIE A tous que les dessusditz, en vertu de la Commission du Roy nostre dit Seigneur a eulx adressante, receurent pour Demy Annee, deu a sa Grace par le Roy *Francoys* le Premier Jour de Novembre dernièrement passé, & payable le Premier Jour du dit Mois de Decembre; savoir, la Somme de

Trente

A. D. 1511. Treize Mil Sept Cens Quatrevingts treize
Efcuz d'Or Soleil de Poix & xlvij.
Tournois.

Dont Jehan Bunsult Secretaire du Roy
a Calais a Retenu Cinquante Efcuz d'Or
Soleil pour son Salaire, comme il a eu a
chacun Payement par Luy fait par ci
devant aux Commissaires du Roy nôtre
dit Seigneur pour Exemple du
dite Payement:

Et, outre ce, aultres Cent Cinquante
Efcuz d'Or Soleil Bailliez a Jehan du
Prat pour son Salaire, comme il a eu a
chacun Payement par Luy fait par ci
devant aux Commissaires du Roy nôtre,
dit Seigneur en ceste Partie,

Ainsi Reste du dite Payement la
Somme de xiii Mil. v C. xliii. Efcuz
d'Or Soleil tous de Poix & xlvij. Tour-
nois.

La quelle Somme a este en Quatre
Sacz de Toille, chascun Sac portant sa
Valeur Escrip en Eicquittes de Par-
chemyn Scelle des Sceaux d'iceulx
Commissaires, & en leurs Presences mis
ferme & cloz avecque les aultres Six
Payemens, qui de present sont dedens
le Coffre du Roy en la charge d'icelluy
Messire Richard Carew ou dit Chateau
de Calais,

Le quel Payement compris & ad-
joint avecque les dites Six Payemens,
en Rabatant les dites Cent Cinquante Ef-
cuz d'Or Soleil que le dit Jehan du
Prat a euz pour son Salaire, & aussi
les dites Cinquante Efcuz d'Or Soleil
presentez au Roy nôtre dit Seigneur pour
Exemple comme dit est, il Reste & De-
meure purement & nettement dedens le

dit Coffre la Somme de Quatre Vingt A. D. 1511.
Quinze Mil Six Vingt Six Efcuz d'Or
Soleil tous de Poix & xxviij. x d. Tour-
nois, le tout en Vingt huit Sacz de Toille
Scellez par le dits Commissaires comme
dit est.

Et veult le Roy nôtre dit Seigneur
que des dites Payemens, qui de present
sont sept en Nombre, icelluy Messire
Richard Carew ne face aucune Deli-
vrance en tout ou Partie a quelque Per-
sonne que ce soit, que Premierement il
n'ait Lettres de Prive Signet ou Prive
Seel signees de sa Main & Scellees de
son Sceau, par les quelles Luy soit ex-
pressément commande bailler & deli-
vrer a celluy ou ceulx qui y seront de-
nommez telle Somme qui sera specifiee,
& declaitee en icelles pour sa Discharge
en l'advenir, & en la presence de telx
qu'il plaira au Roy nôtre dit Seigneur
pour ce ordonner & commedre.

En Tesmoing de ce, pour ceste Part
de ceste dite Endenture, demeurant pour
Entrochange entre les Mains du Roy
nôtre dit Seigneur, le dit Messire Richard
Carew a Signee de sa Main & Scellee de
son Signet, fait & expedie en la dite
Ville de Calais les Jour & Ans dessus
dits.

Super Plicam,

RICHARD CAREW.

Sub Sigillo Cera rubra, a duplici cenda
Pergamena pendente.

Lige, pro Rescussu Pape, Ratificatio Regis Aragonum.

A. D. 1511.

An. 3. H. 8.
Ex Austr.

FERDINANDUS, Dei gratia, REX
Aragonum Siciliae citra & ultra
Farum Hierusalem Valentia Ma-
joricarum Sardiniae & Corsicae, Comes
Barcinonae, Dux Athenarum & Neopatri-
ae, Comes Rossionis & Ceritaniae,
MARCHIO Orissani & Gociani, univer-
sis & singulis, Praesentium seriem in-
specturis, Notum facimus quod,

Quum pro suscipienda Sanctae Roma-
nae Ecclesiae Ministris nostrae Defensione
pernecessaria, cui deficere recte non pos-
sumus, easque liberanda ab Oppressio-
nibus, Violentis, atque Injuriis nonnul-
lorum Christianorum, qui, prohi dolor
illam hostiliter invadunt, & Scisma,
quod contra illius individuum Uni-
tatem subortum est, injuste fovent, op-
portuerit Serenissimum & Potentissimum
Principem Henricum Anglia Regem Fra-
trem Filium & Confederatum nostrum

charissimum ex una, Nosque, subscri-
ptos Nominibus, ab ipsa Ecclesia re-
quisitos & monitos, Partibus ex altera,
polliceri eidem Ecclesiae Opem esse ltu-
ros & totis Viribus assuturos ut pristi-
nam recuperare Libertatem & Sentum,
dictumque Scisma tollere, & ejus Ini-
micos dissipare possit.

Et pro ea tam sancto agendo Ne-
gotio, absque tamen Praejudicio No-
vatione & Derogatione aliorum pri-
orum Tractatum & Capitulum quae
cum dicto Serenissimo Rege Fratre & Fi-
lio nostro rata & firma habemus, nova
invenimus concordaverimus & conclu-
serimus cum eodem Intelligentiae, Foe-
deris, & Unionis Capitula, per Mandatarios
utriusque Partis jam Firmata &
Justa, & in publico solennique ipsius
forma documento incorporata,

Cajus

A. D. 1511.
 Rev. 1.

Cujus Tenor est,

• UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitiam præsentis Literæ pervenerint, Nos,

Thomas Comes Sarria Thesaurarius ac Marscallus Angliæ, & *Georgius Comes Salopia* Capitalis Senescallus Serenissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ &c.* ad Infra-scripta per Literas & Commissionem suas (quarum Tenor inferius inseritur) Oratores, Procuratores, & Commissarii sufficienter & legitime deputati & autorisati,

Et *Ludovicus Carrez* de Villaragud Serenissimi & Catholici Principis *Ferdinandi*, Dei gratiâ, *Regis Aragonum, Siciliae* citra & ultra *Farum, Hierusalem, &c.* similiter ad Infra-scripta tam pro ipso *Catholico Rege Aragonum* quam pro Serenissima & Potentissima Principe Domina *Johanna Castella, Legionis, Granate, &c. Regina* Filia sua charissima, cujus Personæ & Honorum Curam idem *Catholicus Rex Aragonum* legitime gerit, & Nomine ejusdem *Regine* Orator, Procurator, & Commissarius, per Literas & Commissionem ejusdem *Catholici Regis Aragonum* (quarum Tenor etiam inferius inseritur) sufficienter & legitime deputatus & autorisatus,

NOTUM FACIMUS quod Nos,

Animadvertentes quod omnes Christiani Reges & Principes, qui ex optini Dei Benignitate supra ceteros Mortales, sublimati sunt & excelsi, totâ Mente & omnibus Viribus summo perenni deest atque invigilare, ne in conspectu Altissimi Beneficiorum acceptorum immemores & ingratos fuisse arguantur, neve a Catholica Fide & Sanctæ Ecclesiæ, quæ ejus Sacratissimo Sanguine fundata & erecta sunt, aversos habuisse, dicantur mentis oculos, compertumque habemus prædictos Serenissimos Principes nostros plurimum cupere bonos & fideles in Vineâ Domini Operarios imitari, Exaltationique & Augmento Sanctæ Fidei, quantum eis, Deo dante, licuit, semper fuisse intentos,

Quod sum ut magis procederet Desiderium cum omnibus Christianis Regibus Fœdera junxere, Amicitiamque & Pacem firmavere, perpetuamque fore optabant, adversus Christiani Nominis Hostes comparatâ ingenti Classe, adductis Communitibus, instructo validissimo Exercitu Expeditionem parabant.

Cum subito, nihil minus Majestatis suis suspicantibus, allatum est Bononiam,

Ecclesiæ Civitatem primariam, *Ludovici Francorum Regis* Christianissimi Copiis oppugnari atque in ea *Senecæ*, gravique oppressum Valitudine, *Pontificum*, & Cardinales, cum sua Curia obideri,

Quod sanè Nuncium Majestates suæ Regis maxime commovit, cum Pontificis & Sanctæ Ecclesiæ Zelo, tam ipse *Regis Gallorum*, Celsitudinum suarum Consanguinei & Confederati, causa,

Idcirco, per Literas, Nuncios, atque Oratores suos, continuo ad Pacem & Concordiam omni cum affectu ipso *Pontificem & Gallorum Regem* hortari rogare præcari, & obsecrare Majestates suæ cepere, nec unquam postea desistere,

Quapropter, ac etiam suâ paternâ Pietate permotus *Pontifex*, licet insignibus lacellus esset Injuris, sæpius ad ipsam *Regem Francorum* Nuncios & Literas, Concordiæ & Pacis honestissimas continentes Conditiones, destinavit,

Quibus nostrorumque Principum Precibus nihil proficientibus, novissimo loco, ad eundem *Regem* Illustrissimi *Scotiæ Regis* Orator, qui apud Sedem Apostolicam, sui Regis Nomine, Sanctam in Fidei hostes Expeditionem sollicitabat, plenis cum Mandatis missus est, ut ipso *Ludovico Regi* omnium Injuriarum Veniam atque paternam Dilectionis affectum & Charitatem sinceramque Pacem afferret & promitteret, dummodo a Civitatibus Ecclesiæ imposterum vellet abstinere, & a fuscitando fovendoque in sancta Die Ecclesiæ pernitioso Scismate desisteret, brevique œcumenicum Generale Concilium, quod jam a *Pontifice* Indictum Publicatumque est, pro Reformatione Universalis Ecclesiæ futurum affirmaret,

Quæ omnia eidem *Francorum Regi* minime grata fuere, immò illa neglexit, ipsamque interea Bononiam, quorundam Rebelligum Civium Prodione, invasit & occupavit, in eamque Tyrannos, in contemptum gravissimamque Sedis Apostolicæ Jacturam, reduxit fovet ac tuetur, Sæmque Romanæ Ecclesiæ Exercitum Bis fudit fugavitque, ac Castris exiit, atque etiam insuper Concilium, unâ cum nonnullis Cardinalibus, ut a Romam discederent Ecclesiæ sollicitavit, & ad quos nullo Jure spectat, convocavit & indixit,

Et, ut benignitate *Pontificis Regis* duritia leniretur, iterum a *Pontifice*, pro componendâ Pace, eidem *Gallorum Regi* alter Legatus missus est, plenis etiam cum Mandatis, nihil aliud ab eo petens

A. D. 1511.
 Rev. 1.

A. D. 1511 petens nisi ut ab Inceptis discederet, Arma adversus Pontificem & Ecclesiam non sumeret.

Cumque Pontificis Legatus nihil a Rege impetrare potuisset, Serenissimi Principes nostri, ut nihil inexpertum relinquere, postremo Oratores suos ad eundem Ludovicum Regem destinaverunt, eidem fratre consulentes ut sese ab Ecclesie Offensione & dicto Scismatico Concilio abstinere, Pacemque cum Pontifice & Ecclesia componere vellet; quod si fecisset eos in Amicitia sua permansuros, sui autem Majestates suas Ecclesie Tutitionem deferere non posse polliciti sunt.

Quae omnia Francorum Rex omnino sprexit.

Quas quidem ob res, iidem Serenissimi Principes nostri magno animi dolore ut par est affecti sunt; Inelligentes, aperteque cognoscentes, quantum hac Ambitione, in Fide Catholica, in Dei Ecclesia, & Christiana Republica, excitaretur Incongruum, quod non longius serpat, atque in Sancta Fidei, Religiois, & Ecclesie, cessantibus Majestatibus praesatis, progrediatur Excidium, Nos praefati Comes & Ludovicum supra scripti, Oratores, Procuratores, & Commissarii eorumdem Serenissimorum & Potentissimorum Principum nostrorum Regum & Reginae Joanne, respectively pro ipsis, & eorum Omnibus, ad Laudem & Gloriam Omnipotentis Dei Domini nostri Jesu Christi & totius caelestis Curiae Triumphantis, ac pro Defensione, Exaltatione, & Augmento Catholicae Fidei, Religionis Christianae, & Sanctae Matris Romanae Ecclesie quae opprimitur, atque ad ipsius Sanctissimi Domini nostri, qui Caput est ejusdem, instantes & multiplices Requisitiones, Exhortationes, & Admonitiones, tam per Brevia Apostolica, quam per Nuncios, eisdem Regibus nostris saepius factas, inimis contrahimus & concludimus Articulos sequentes,

IMPRIMIS, inter Nos Oratores praedictos, Nominibus quibus supra, est initum atque conclusum quoddam praesatis, Serenissimis Regibus Angliae & Aragoniae placet suscipere, prout modo & forma subscriptis suscipiant, Quos Defensionis Sanctae Ecclesie Romanae Matris nostrae contra omnes illam Invasentes seu Oppugnantes.

ITEM, quia praesatus Serenissimus Rex Aragonum, ut Deo Optimo Maximo & Ecclesiae Debitum persolvat, utque laboranti Ecclesiae in urgentissima

necessitate, in qua modo est, succurrat, A. D. 1511, tanquam Princeps Catholicus decrevit & per Praesentes promittit Arma in illius Propagationem assumere, & Sanctissimo Domino nostro Papa Julio Secundo & Ecclesiae Militum per Italicas Regiones suppetias ferre; donec opulente Deo liberetur ab Oppressione, Violentia, & Lesione quae illi inferuntur; ac donec eidem occupatum Patrimonium recuperatum fuerit & Ecclesiae restitutum.

ET QUIA idem Summus Pontifex & sacrum Reverendissimorum Cardinalium Collegium, consensu operae prout atque conveniens fore, pro Liberanda Ecclesia a dicta Violentia Oppressionis atque Injuria, ne per Regiones Italicas modo, sed per Confinia etiam quae dicti Serenissimi Principes nostri habent cum Gallia, illi optulerunt, & praesertim ex quo Anglia tam multum distat a Terris, quae Ecclesia habet in Italia, ut perquam difficile foret dicto Serenissimo Regi Angliae, illic Subsidia mittere, Nomine Sanctae Romanae Ecclesiae Matris nostrae, dictos Serenissimos Principes nostros monuit & hortatus miserunt, ut laboranti Ecclesiae Opem ferant, Bellum cum Francorum Rege per eorum Confinia, quae habent cum Gallia, in Ecclesiae Defensionem gerant & congregiantur, pontificum per Ducatum Aquitaniae, illam ad Regiam Coronam Angliae Jure antiquissimo pertinere asserendo; adeo ut dictus Serenissimus Rex Angliae Ecclesiae Opem ferendo Jura sua consequi possit; Quam quidem ad rem Ecclesiae Favorem se daturus eidem sponte pollicentur; Itcirco per & inter Nos praesatos Oratores, Commissarios, & Procuratores, Nominibus Serenissimorum Principum nostrorum Constituentium, est initum atque conclusum quoddam dicti Serenissimi Principes, tanquam Ecclesiae & Sedis Apostolicae Propugnatores, cum primis dictus Serenissimus Rex Aragonum se per Partes Italiae, pro Auxilio & Defensione Ecclesiae contra Galorum Regem publice & aperte declaraverit, Armisque in Ecclesiae Auxilium realiter & cum effectu sumperit, sic etiam dictus Serenissimus Rex Angliae, tempore ad hoc congruo & convenienti, declarabit se publice & aperte pro Auxilio & Defensione Ecclesiae contra Galorum Regem; & de Facto auxiliabitur Ecclesiae, una cum dicto Serenissimo Rege Aragonum ejus Patre, mittendo Genes suas atque Exercitum ad Bellandum dictum Francorum Regem,

A. D. 1511.

Hex. E.

Et, pro Præmissorum executione dictus Serenissimus Angliæ Rex in Auxiliū ac Defensionem Cause Ecclesiæ ac suæ propriæ, per totum Mensem Aprilem, Anni Millesimi Quingentesimi Duodecimi proximè futuri, ad Consilia Ducatus Aquitaniz vel ad ipsum Ducatum mittet, & illuc sustentabit suis propriis Impensis Exercitum Sex Milia Armatorum oppugnantium Anglicorum Peditum, cum bono (videlicet) Copiarum Militarium Doctore Generali, Tormentis & aliis Machinis bellicis opportunis & ad militarem Exercitum pertinentibus munitum, ut, Deo favente, dictus Ducatus Aquitaniz Coronæ Angliæ recuperetur; quòdque dictus Serenissimus Angliæ Rex illuc Exercitum suum non revocabit seu amovebit, neque Conventionem aliquam faciet cum Francorum Rege, nisi de communi Concordia, ac speciali & expresso ejus & dicti Catholici Regis Aragonum Consensu.

ITEM, est initum atque conclusum quòd dictus etiam Catholicus Rex, pro Defendenda & Auxilienda Ecclesia, proque Opitulando dicto Serenissimo Regi Angliæ ejus Filio, per totum dictum Mensem Aprilem, Nomine suo & dictæ Serenissimæ Regine Castellæ ejus Filie, ac Consensu dicti Ducatus Aquitaniz vel ad ipsum Ducatum mittet, & in eodem Ducatu sustentabit suis propriis Impensis Exercitum Quingentorum Equitum Cathafractorum (id est, gravis Armaturæ) & Mille ac Quingentorum Equitum levis Armaturæ, necnon Quatuor Mille Peditum oppugnantium, cum bono Copiarum Militarium Generali Doctore, Tormentis & Machinis bellicis opportunis & ad militarem Exercitum pertinentibus munitum; adeò ut ipsi ambo Exercitus uniti Bellum gerant per dictum Ducatum Aquitaniz, pro Defendenda Subveniendaque Ecclesia, & pro Satagendo Recuperationi dicti Ducatus Aquitaniz Coronæ Anglicanæ predictæ; Quòdque dictus Catholicus Rex Exercitum suum illuc minimè revocabit vel amovebit, nisi de & cum communi Concordia atque expresso ipsius & dicti Serenissimi Angliæ Regis ejus Filii Consensu.

ITEM, est initum atque conclusum quòd per principales Capiteanos utriusque Exercitus designentur & deputentur Quatuor Viri ydonei Bello experti (videlicet) Duo Anglici qui Gentes hujusmodi Armigeros Equites & Pedites necnon Artillariam Exercitus Hi-

spanorum singulo Mense, quamdiu in hac Expeditione continuabunt, recepere & visitare debeant, si rectè instructi & muniti Numerusque completus fuerint: Et pari modo Duo Hispani ydonei Bello experti per principalem Capiteanum Exercitus Hispanorum deputentur, qui Copias & Artillariam Exercitus Anglicorum singulo Mense, durante hujusmodi Expeditione, si rectè instructi & muniti fuerint & nè deficiant in Numero recepere & visitare debeant.

ITEM, quoniam Eventus Belli dubius est, atque inter bellicos Apparatus & Sudores sapienterò Mortalitates Cedes Captivitates aliaque infinita Pericula evenire solent, quibus Numerus Copiarum paulatim diminuitur, & in tali Eventu, nè Residui ex Copiis quæ in hac Expeditione proficiscuntur Viribus & Potentiâ Inimicorum conterantur, expediens & perquam necessarium visum est ut huic Morbo duplici Medio provideatur; igitur Convenit & Conclufum est quòd, si per Mortem Captionem aut alio quovis Casu fortuito contingat Numerus Exercituum aut Copiarum Anglicorum sive Hispanorum minui, & eo prætextu minus Potentem & magis Imbecillum fieri, uterque Princeps Principum predictorum, pro Parte utriusque eorum respectivè, non modo teneatur Numerum illum, sic, ut præmittitur, occasionebus predictis Diminutum, secundùm Ratam predictam supplere, Viròsque Bello aptos & ydoneos loco eorum, sic, ut præfertur, Deficientium aut Demortuorum, illos substituere & surrogare, quibus integer Numerus ab initio Professionis hujusmodi designatus constitutus continuò rescia- tur, ut integer permaneat; sed etiam, casu quo Potentiâ Inimicorum sic accreverit quòd Copiæ hujusmodi contra eorum Vires prevalere nequeant, nisi Numerus predictus augeatur & Suppletio ad Paritatem fiat, tunc ad hujusmodi Vires propulsandas & debellandas talis Numerus Armatorum per utrinque ex Principibus nostris respectivè & secundùm Ratam, ut præmittitur, de Consensu utriusque quantocitis designetur, & in Ducatum Aquitaniz ilico mittatur, qui, Viribus & Conatibus predictis resistere valeat; super quo bona Fides utriusque Principis post intimationem eis & eorum cultibes per eorum Capiteanos debite factam oneretur, sicquòd, ut Periculum magis evitetur, Succursus & Præsidium absque mora ferant & mittant.

A. D. 1511. ITEM; quia Regnum Angliæ a Ducatu Aquitanie tantum distat, totque

Rev. 8.

Impedimenta Marisque Discrimina inreverentia & accidere possent, quominus Victualia & Comestus, quibus hujusmodi Exercitus Anglorum sustentari poterit, a Regno illo in dictum Ducatum traduci & apportari queant, inter Nos Oratores prædictos Conventum, Concordatum & Conclufum est, & prædictus Orator Regis Aragonum promittit, quòd per prædictum Regem Aragonum ordinabitur ut sufficiens Victualium Provisio Precio rationabili per suos Deputatos fiat pro Sustentatione dicti Exercitus Anglicorum Sumptibus & Expensis ejusdem Exercitus per Providatorem sive Provisorem dicti Exercitus solvendo in locis Ditiori & Potestati præfati Regis Aragonum subditis & subjectis, dicto Ducatu Aquitanie magis vicinis & approximatis, sic quòd Victualia & Comestus hujusmodi, per Vecturas, ob id, per Deputatos ejusdem Regis providendas, ad Castra Exercitus Anglicorum quotiens opus fuerit de loco ad locum & tempore in tempus, durante dicta Expeditione, realiter & cum effectu traducantur, simili modo & eodem Precio quo Exercitus dicti Regis Aragonum per Deputatos ejusdem Regis providebitur: Ac insuper quòd similes & sufficientes Vecturæ, sumptibus & Expensis Theaurarum Guerræ sive Deputati ejusdem Regis Angliæ, pro Artiliaria, Machinis, Instrumentis bellicis; aliisque omnibus Rebus, dicto Exercitui in Bello necessariis, de loco ad locum, & tempore in tempus, quotiens ut præmittitur opus & necessarium fuerit, infra dictum Ducatum transferendis & vehendis, etiam per Deputatos ejusdem Regis Aragonie provideantur.

ITEM, Conventum, Concordatum & Conclufum est, quòd Principes prædicti pro Custodia Maris, Defensione & Tutitione ejusdem, Naves, cum Gentibus armorum & cæteris Habilitamentis necessariis ad Bellum Navale sufficienter instructas, citra finem Mensis Aprilis proximè futuri, realiter & cum effectu ad Mare mittent; Rex, videlicet, Angliæ, pro Parte sua, Tria Millia Virorum bene & sufficienter armorum, in Navibus ad Bellum Navale sufficienter paratis & instructis, qui Mare, inter le Trade & Oritum Thamisie, ab Incurfu Inimicorum & Hostium pro Viribus tuebuntur, custodient & defendent, suis Sumptibus & Impensis, citra finem dicti Mensis Aprilis, realiter & cum effectu mittent.

Et Rex Aragonum, pro Parte sua, e. A. D. 1511. Tria Millia Virorum bene & sufficienter armorum in Navibus ad Bellum Navale gerendum sufficienter instructis, qui Mare, ultra se Trade, ab Incurfu Inimicorum & Hostium in ea parte fiendo, citra finem dicti Mensis Aprilis, suis etiam Impensis, realiter & cum effectu mittent.

Rev. 8.

Et quilibet Princeps Principum prædictorum præfatum Numerum Gentium armorum ac Navium, modis & formis superscriptis, per Sex Menses, finem dicti Mensis Aprilis proximè & immediatè sequentes, super Mare & in locis præfatis continuabunt & manutenebunt, ac, quotiens opus fuerit & necessitas ingruerit, quilibet Principum prædictorum dictum Numerum tantum Navium quam Armatorum, non solum durantibus sed lapsis dictis Sex Mensibus, mutuo eorumdem Consensu augere vel diminuere poterit.

Nec licebit alicui Principum prædictorum dictam Classem cum Gentibus armorum, nec aliquam Partem ejusdem, sine expresso Consensu alterius, revocare aut diminuere; & si contingat hujusmodi Exercitum aut Classem maritima, sive aliquam eorumdem Partem Inimicorum Insultibus capi prosterni aut expugnari, tunc Princeps, cujus sic Classis aut Exercitus, Captus, Prostratus aut Expugnatus fuerit, dictos Classem & Exercitum, quam citius fieri poterit, plene Resiciet, Restaurabit, Resarciet.

Et, ut eo melius tutius atque expeditius Copiæ Anglorum Exercitus ab Angliæ in Ducatum Aquitanie traducantur, inter Nos Oratores prædictos, Nominibus quibus supra, Conventum, Concordatum & Conclufum est, & præfatus Orator Regis Aragonie per Præsentes promittit quòd, pro Trajectu & Transfretatione hujusmodi Exercitus, Sex Millium Anglicorum in dictum Ducatum Aquitaniam, idem Aragonum Rex, citra finem Mensis Martii proximè futuri, mittet seu mitti faciet Quadraginta Naves (quarum aliquæ esse debeant Portagii Trococtegum Doliorum, & reliquæ omnes cujuslibet minoris Portagii usque ad Portagium Centum Doliorum) cum Armamentis Gubernatoribus Nautis & aliis necessariis sufficienter instructas, in Portum Southamptonie, vel in quemcumque alium Portum Regni Angliæ per præfatum Regem Angliæ nominandum, inibi recepturas dictas Copias pro Trajectu & Transfretatione eorundem; pro quarum quidem Navium Naulo & Conductu, Precio rationabili, a Regno

A. D. 1511. a Regno Angliæ in dictum Ducatum
Theſaurarius Guerre dicti Regis Angliæ
ſolvere tenebitur.

ITEM, ſi & Caſu quo ipſi in Bello
per dictum Catholicum Regem Aragonum
caperent aliqua Oppida vel Loca dicti
Ducatus Aquitaniæ vel aliunde, in
quorum Poſſeſſione vel quaſi Progenito-
res Regis Angliæ aliquando fuerint; in
eo caſu dicta Oppida & Loca, ad moni-
tum dicti Sereniſſimi Angliæ Regis vel
Capitanei ſui Generalis, mox reſtitui
debeant Capitaneo Generali & Gentibus
dicti Sereniſſimi Regis Angliæ, abſque
dilatione difficultate aut contradic-
tione ob rem cauſam vel occaſionem quan-
cumque.

ITEM, ſi & Caſu quo, dicto aperto
Marte durante, dicti Sereniſſimi Reges
Angliæ & Aragoniæ Oppugnati eſſent,
vel eorum alter Oppugnatus eſſet, Ex-
ercitu Francorum Regis extra dictum
Ducatum Aquitaniæ, aliqua parte Reg-
norum & Dominiorum eorundem, eo
in Caſu præſati Angliæ & Aragonum Re-
ges, & uterque eorum pro ipſorum par-
te, conſulant Propagationi Regnorum
atque Dominiorum ſuorum, & Oppug-
nationi dicti Francorum Regis, ſibi-
que invicem & abſque omni fraude opitu-
lentur, ſecundum quod rei neceſſitas
poſſerit; continuando nihilominus
Exercitum in dicto Ducatu Aquitaniæ
prout prius.

ITEM, animadvertentes quòd dictus
Summus Pontifex ſacris Canonibus &
ſanctis Eccleſiæ Doctores inhaerendo,
ac etiam per Tuenda Eccleſiæ unitate,
convocavit Oecumenicum Generale Con-
cilium in Aſina Urbe Roma, communi
omnium Patria, apud Lateranum, ad
exterminandas (ſcilicet) Hæreſes &
Sciſmata inſurgentia, ac etiam ad Refor-
mationem Eccleſiæ incundam, & prop-
ter alia divinum obſequium concernentia,
proque Exaltatione Sanctæ Fidei Catho-
licæ & Bono Reipublicæ Chriſtianiæ,
quòdque cunctis Chriſtiani Principes di-
cti Concilii Convocationi parere & ad
illud eorum Oratores & Procuratores
mittere aſtriguntur, aſſeritur quoque
dictum Francorum Regem prædicto La-
teranenſi Concilio reſragari, Sciſmati-
cumque Concilium, quod iſte contra
omnem Juris Ordinem apud Piſas Civi-
tatem convocari procuravit, proſequi
facere veſte, eſt Initum atque Concluſum
quòd dicti Sereniſſimi Reges, tanquam
Eccleſiæ Deſenſores, ſuſſragabuntur &
Auxilium præſtabunt Concilio Latera-
nenſi, per præſatam Sanctitatem canonice
Convocato, & non modo ſe omnimodò

opponent Concilio Sciſmaticorum, ſed A. D. 1511.
etiam omnibus & ſingulis Actis Statu-
tis & Ordinationibus in eodem factis
ſeu ſendis reſragabuntur contradicent
& reſiſtent, & ſic, Eccleſiæ ſuendo,
deſendent illum, unâ cum illius Patri-
monio Dignitateque & Libertate Sedis
Apoſtolice, ut Principes Catholicos de-
cet.

ITEM, eſt Initum atque Concluſum
quòd, poſt concluſa & firmata hujus-
modi Capitula per Oratores & Protra-
tores dictorum Sereniſſimorum Regum
Angliæ & Aragoniæ; Nomine eorundem
Regum Majestatum; Unus aut
Alter ipſorum Sereniſſimorum Regum,
nullam poſſit facere Pacem Treugam
Ligam neque Confederationem cum
ſuo Francorum Rege, niſi de & cum com-
muni Concordia & expreſſo Conſenſu di-
ſtorum amborum Sereniſſimorum Regum
Angliæ & Aragoniæ.

ITEM, eſt Initum atque Concluſum
quòd per hujusmodi Capitula non intel-
ligatur aliquatenus derogatum iri Capi-
tulis Confederationis aut alicujus alie-
rius Tractatus, antehac inter dictos
Sereniſſimos Reges Angliæ & Aragoniæ
factis & firmatis, immò illa perfeverent
in ſuo Robore & Effectu.

ITEM, eſt Conventum atque Conclu-
ſum quòd hujusmodi Tractatus & om-
nia & ſingula in eo contenta ratificabun-
tur per dictum Sereniſſimum Regem An-
gliæ, & per dictum Catholicum Regem
Aragonum tam Nomine proprio quam
dictæ Sereniſſimæ Principiſſe Joannæ ejus
Filie, cujus Perſonæ ac Bonorum Curam
gerit, reſpective, intra tempus Qua-
tuor Menſium, a Die quo per nos præ-
dictos Oratores & Procuratores firmata
ſuerint computandorum, ſuſſique Lip-
teras Patentis Confirmatorias præſentis
Tractatus, omnes & ſingulos Articulos
præinſertos de verbo ad verbum conti-
nentes, debite conſectas, Magis Sigil-
lis eorum reſpective munitis, & Mani-
bus propriis ipſorum ſubſcriptas, intra
tempus prædictum decerneat, ac mutò
ſibi mittent, & tradi facient, effectum-
que præſentis Tractatus quatenus eos &
eorum ſingulos tangit realiter & cum
effectu implebunt perſicent & exequen-
tur, & eorum uterque implebit perſicent
& exequetur.

Tenores vero commiſſionum ſequuntur,
in hæc verba.

Henricum, Dei gratiâ, Rex Angliæ &
Franciæ & Dominus Hiſpaniæ, Charif-
ſimus

A. D. 1511. finis Consanguineis suis, *Thomas Comiti*
Sarvie Theſaurario & Mareſcallo Ang-
 lize, & *Georgio Comiti Salopia* noſtro
 Capitali Senecallo, Salutem.

Sciatis quòd,

Quum plures noſtræ Chriſtianæ Reli-
 gionis & Catholice Fidei Cultores, tum
 verò & ipſe *Summus Pontifex Julius Se-
 cundus* Chriſti Vicarius ad Nos ſcripſit,
 quemadmodum Chriſtianorum quidam,
 nulli Dei Honoris habità ratione, *Be-
 nonianum Comitatem* & ejus *Comitatum*,
 qui ab antiquo Cenuſ Eccleſiæ Patri-
 monialis ſemper extitit, Armis invaſe-
 runt & hoſtiliter occuparunt, atque,
 quod pejus eſt, individuum Dei Tun-
 icam dividere cupientes, Eccleſiæ Statum
 & Tranquillitatem latifero Scifmate per-
 niçioſaque Diviſione perturbare conan-
 tur & opprimere, aliàque efficere que
 nimirum ad Eccleſiæ Dedecus & ejus
 Patrimonii Detrimentum atque Ruinam
 ſpectare videntur, Quæ quidem Res No-
 bis attulit quàm maximum Dolorem, Si-
 quidem non eos putabamus Eccleſiæ
 Dei Injurias illaturos, qui Eam, ſi non
 diſceſſiſſent ab Officio, jure tueri de-
 buerant.

Nos igitur quoniam *Maximus Roma-
 ne Sedis Antifiteſ*, cui æquum eſt parere
 Nos, per Litteras & Nuncios hortatur
 ut Eccleſiæ noſtrum præſtemus Auxi-
 lium, quum Romanum Eccleſiam Chri-
 ſtiæ Religionis Caput eſſe & optimam
 Parentem non ignoremus,

Cùmque minimè dubitemus Deum
 Optimum maximum Nobis & reliquis
 Regibus Chriſtianis in Terra Principatus
 & Regna Commiſſiſſe, quorum Bonis &
 Emolumentis, & in Eccleſiæ Defenſio-
 ne, & in Honore *Summi Pontificis* ejus
 Vicarii, qui in ea Chriſti Nomine præ-
 ſidet, uterentur, cujus Voluntati ſemper
 obſequi deſiderantes Cauſà Pacis atque
 Chriſtianorum omnium futuræ Quietis
 & Salutis,

De Fidelitatibus igitur Induſtriis &
 providis Circumſpectionibus veſtris ple-
 narè confidentes,

Assignavimus, Fecimus, Conſtitui-
 mus, Creavimus & Ordinavimus Vos
 conjunctim & diviſim noſtros veros &
 indubitatos Commiſſarios, Oratores,
 Ambaſſiatores, Procuratores & Deputa-
 tos ſpeciales & ad Inſcripta generales,
 ita tamen quòd ſpecialitas generalitati
 non deroget, nec è contra,

Dantes & Concedentes Vobis, con-
 junctim & diviſim, Tenorè Preſentium,
 plenam Poſtatem & Auſtoritatem ac
 Mandatum generale & ſpeciale, pro
 Nobis & Nomine noſtro,

Firmà integrà & illèſi manente A-

micitià & Conſederatiõe, inter Nos, A. D. 1511.
 & Sereniſſimum ac Potentiſſimum Prin-
 cipem *Ferdinandum Regem Aragonum*
 & Patrem & Fratrem noſtrum Cha-
 riſſimum, ante hæc factà & firmatà,

Tractandi, Concordandi, Faciendi &
 Firmandi eum eodem Sereniſſimo & Po-
 tentiſſimo *Rege Aragonum* Patre & Fra-
 tre noſtro Dilectiſſimo, pro Ipſo & ſuo
 Nomine ac etiam Nomine Sereniſſimæ
 & Potentiſſimæ *Joanna Regina Caſtelle,
 Legionie, Granate, &c.* Filie ſuz Cha-
 riſſimæ, cujus Perſonæ & Bonorum Cura
 & Adminiſtrationem idem Sereniſ-
 ſimus *Rex Aragonum* legitime gerit, vel
 cum Procuratore, Oratore & Nuncio ab
 eo, aliam, bonam, meram, puram, firmam
 & validam Unionem, Colligitionem,
 Intelligentiam, Ligam & Conſederati-
 onem, tam pro Defenſione Eccleſiæ ſan-
 ctæ Dei, & Conſervatione & Recope-
 ratione Patrimonii iplius Eccleſiæ, ac
 etiam Conſervatione & Defenſione Digni-
 tatis & Auſtoritatis præſati *Romanorum
 Pontificis*, quàm etiam pro confi-
 ciendis aliis quibſcunq; Rebus, quæ
 Defenſioni & Conſervationi ac Beneficio
 communium Statuum noſtrorum con-
 ducere videbuntur, & ſuper prædictis,
 quæcunq; Capitala & Inſtrumenta, &
 quocunq; Contractus Unionis, Colligiti-
 onis, Intelligentiæ, Ligæ & Conſederati-
 onis pro Nobis & Nomine no-
 ſtro, cum eodem Sereniſſimo *Rege Ara-
 gonum* Patre noſtro, ac dicta Sereniſ-
 ſima *Regina Filia* ſua, ſeu cum Procura-
 tore, Oratore & Nuncio ab eo, Stipu-
 landi, Faciendi, Concedendi & Firmandi,
 fieri Faciendi, Petendi & Inſtandi
 cum illis, Pactis, Vinculis, Conditio-
 nibus, Promiſſionibus, Obligationibus,
 Securitatibus, Juramentis, Clauſulis &
 Cautelis quibus volueritis & Vobis bene
 viſum fuerit,

Et generaliter omnia alia & ſingula
 Nomine noſtro Faciendi & Firmandi cu-
 juſcunq; nature & importantis fue-
 rint aut eſſe poterint, in Prædictis &
 circa ea, quæ fuerint neceſſaria & op-
 portuna, & quæ Nos facere poſſemus,
 etiam ſi talia ſint quæ ad ea confi-
 cenda præceptum exigant magis ſpe-
 ciale;

Damus præterea & Concedimus Vo-
 bis, conjunctim & diviſim, plenum Poſ-
 ſe ut poſſitis jurare in Animam noſtram
 quòd tenebimus obſervabimus & ad-
 implebimus realiter & cum effectu Omnia
 & Singula quæ in prædictis & circa
 ea Nomine noſtro concordabitis, capi-
 tularibus, jurabitis & firmabitis, & illa
 ratificabimus, & quòd nullo inquam
 tempore illa revocabimus, nec contra ea

M m m m

aut

A. D. 1511. aut eorum aliquod faciemus vel veniemus, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium & Filialium.

Men. 1.

In cujus rei Testimonium has Litteras nostras Manu nostrâ propriâ signatas fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* Decimo Die Novembris, Anno Regni nostri Tertio.

Ferdinandus, Dei Gratia, *Rex Aragonum, Sicilia citra & ultra Farnum, Hierusalem, Valentie, Majoricarum, Sardinie & Corsice*, COMES *Barbiniæ, Dux Atacarum & Neopatriæ, Comes Rossilionis & Ceritanie*, MARCHIO *Orissani & Gociani*, universis & singulis, ad quorum notitiam præsentis Litteræ nostræ pervenerint, Notum facimus quòd,

Cùm plures nostræ Christianæ Religionis & Catholice Fidei Cultores, tum verò & ipse *Summus Pontifex Julius Secundus* Christi Vicarius ad Nos scripsit, quemadmodum Christianorum quidam, nulli Dei Honoris habitâ ratione, *Bonomiam* *Gratiam* & ejus *Comitatum*, qui ab antiquo Censu Ecclesiæ patrimonialis semper extitit, Armis invaserunt & hostiliter occuparunt, atque quod pejus est, individuum Dei Tutelam dividere cupientes, Ecclesiæ Status & Tranquillitatem lætifero Scismate perniciosaque Divisione perturbare conantur & opprimere, aliisque efficere quæ nimirum ad Ecclesiæ Dedecus & ejus Patrimonii Detrimentum atque Ruinam spectare videntur,

Quæ quidem Res Nobis attulit quàm maximum Dolorem, siquidem non Eos putabamus Ecclesiæ Dei Injurias illuros qui eam, si non discessissent ab Officio, jure tueri deberant,

Nos igitur, quosiam *Maximus Romanus Sedis Antistes*, cui æquum est parere, Nos per Litteras & Nuncios hortatur ut Ecclesiæ nostrum præstemus Auxilium, cùm Romanam Ecclesiam Christianæ Religionis Caput esse & optimum Parentem non ignoremus, cùmque minime dubitemus Deum Optimum Maximum Nobis & reliquis Regibus Christianis in Terra Principatus & Regna Commississe, quorum Bonis & Emolumentis & in Ecclesiæ Defensione & in Honore *Summi Pontificis* ejus Vicarii, qui in ea Christi Nomine præsidet, uterentur, cujus Voluntati semper obsequi desiderantes Causa Pacis atque Christianorum omnium futuræ Quietis & Salutis,

Confidentes de Fide, Prudentia, Legitimitate & Animi integritate vestri Nobilis Dilecti Consiliarii & Oratoris nostri *Ludovici Carroz* de Villaragud in Anglia residentis,

A. D. 1511

Men. 1.

Præsentium Tenore deliberatè & consultò, eis omnibus melioribus viâ modo & formâ quibus de jure & aliâ possumus & valemus, Facimus, Constituimus, Creamus & Ordinamus Procuratorem, Oratorem & Nuncium nostrum specialem & ad Infra-scripta generalem, ita tamen quòd specialitas generalitati non deroget, nec è contra; Vos eundem *Ludovicum Carroz* de Villaragud Absentem tanquam Præsentem, videlicet, ut pro Nobis & Nomine nostro & etiam Nomine Serenissimæ & Potentissimæ *Joannæ Regine Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.* Filie nostræ Charissimæ, cujus Personæ & Bonorum Curam & Administrationem Nos legitime gerimus,

Firmâ integrâ & illæsâ manente Amicitia & Confratratione, inter Nos & Serenissimum Principem *Angliæ Regem* Fratrem & Filium nostrum Charissimum antehac factâ & firmatâ,

Positis & valeatis Tradere, Concedere, Facere & Firmare cum eodem Serenissimo & Potentissimo *Angliæ Rege* Fratrem & Filio nostro Dilectissimo, vel cum Procuratoribus sui Deputatis ab eo aliam, bonam, meram, puram, firmam & validam Unionem, Colligationem, Intelligentiam, Ligam & Confratrationem, tam pro Defensione Ecclesiæ Sanctæ Dei, & Conservatione & Recuperatione Patrimonii ipsius Ecclesiæ, ac etiam Conservatione & Defensione Dignitatis & Auctoritatis præfati *Romani Pontificis*, quàm etiam pro conficiendis aliis quibuscumque Rebus quæ Defensionis & Conservationi Ecclesiæ, & Saluti totius Populi Christiani, & præsertim Defensionis & Conservationi ac Beneficio communium Staruum nostrorum conducere videbuntur,

Et super prædictis positis quæcumque Capitula & Instrumenta, & quoscumque Contractus Unionis, Colligationis, Intelligentiæ, Ligæ & Confratrationis, pro Nobis & Nomine nostro ac dictæ Serenissimæ *Regine* Filie nostræ, cum eodem Serenissimo *Angliæ Rege* Filio nostro, seu cum Procuratoribus vel Deputatis ab eo, Stipulari, Facere, Concedere & Firmare, fieri Facere, Petere & Instare, cum illis Pactis, Vinculis, Conditionibus, Promissionibus, Obligationibus, Securitatibus, Juramentis, Clausulis & Cautelis quibus volueritis & Vobis bene visum fuerit,

Et

A. D. 1711. Et generaliter positis, Nomine nostro & præfate Serenissimæ Regine Filie nostræ, omnia alia & singula Facere & Firmare, cõsuecing, naturæ & importantiæ fuerint aut esse poterint, in prædictis & circa ea, quæ fuerint necessaria & oportuna, & quæ Nos facere possemus, etiam si talia sint quæ ad ea conficiendum Præceptum exigunt magis speciale.

Damus præterea & Concedimus vobis plenum Possè ut positis jurare, in Animam nostram, quod tenebimus, observabimus, & adimplebimus, realiter & cum effectu, omnia & singula quæ in prædictis & circa ea Nomine nostro concordabitis, capitulabitis, jurabitis, & firmabitis, & illa ratificabimus, & quod nullo unquam tempore illa revocabimus, nec contra ea aut eorum aliquod faciemus vel veniemus, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum, & præfate Serenissimæ Regine Filie nostræ, Patrimonialium & Fiscalium.

In quorum Testimonium Præsentes fieri iussimus Manu propria signatas Sigilloque nostro impendenti munitas.

Dat. in Oppido Vallisoletæ Die tricesimo primo Mensis Julii, Anno a Nativitate Domini Millesimo Quingentesimo Undecimo.

Data & Acta fuerunt omnia & singula in præfentibus Capitulis contenta, prout superscribuntur & recitantur, apud Westmonasterium Die Decima septima Mensis Novembris, Anno Domini, secundum Cursum & Computationem Ecclesiæ Anglicanæ, Millesimo Quingentesimo Undecimo.

In cujus rei Testimonium Nos Comes Oratores, Commissarii, & Procuratores Excellentissimi & Potentissimi Principis nostri Henrici Angliæ Regis prædicti & ceteri huic Paginæ sive Scripturæ, penes Serenissimum Principem Aragonum Regem Catholicum remansura, Sigilla nostra apposuimus & Munitum nostrarum subscriptione munivimus, Anno Die & Loco præscriptæ.

T. SURREY.
G. GROVESBURL.

Cumque præferta Unionis & Intelligentiæ ac Fœderis Capitula & omnia

& singula in eis contenta Nobis gratissima sicut, & maxime placeant, ut Deo Optimo Maximo & Ecclesiæ Matri nostræ debitam Gratitudinem persolvamus, & velimus libentissimo Animo ea omnia exequi & implere, quæ, pro Parte nostra & Serenissimæ ac Potentissimæ Regine Castellæ Filie nostræ charissimæ, in ipsis Capitulis promissa sunt.

Eam ob rem, præfentibus Literis nostris, tam Nomine proprio quam præfate Serenissimæ & Potentissimæ Regine, cujus Personæ ac Bonorum Curam legitime gerimus, omnibus melioribus viâ modo & formâ quibus melius & validius de jure possumus & debemus, præferta Fœderis, Intelligentiæ, & Unionis Capitula, omniâque & singula in illis & quolibet eorum contenta, juxta sui seriem & tenorem, Laudamus, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac Rata, Grata, & Firma habemus, ac etiam, si necesse est, ea omnia & singula de Novo Concedimus & Firmamus.

Et insuper Promittimus & Juramus ad Dominum Deum nostrum Jesum Christum, & ejus sanctam Crucem, & sancta quatuor Evangelia corporaliter & manualiter per Nos tacta, Tenere Adimplere & inviolabiliter Observare omnia & singula in ipsis Capitulis contenta & expressa, prout in eisdem caveatur & continetur, & contra ea quovis modo directè vel indirectè non venire, sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum & præfate Serenissimæ Regine Castellæ Filie nostræ Patrimonialium & Fiscalium, præsentium & futurorum, necnon & sub Pena Perjurii quam Rex potest incurrere tali casu.

In quorum Testimonium præfentes Manu propria subscripsimus, Sigillisque dictæ Serenissimæ Regine Filie nostræ ac Nostro impendentibus iussimus communitari.

Dat. Burgis Die vicefima Mensis Decembris, Anno a Nativitate Domini Millesimo Quingentesimo Undecimo.

EYO EL REY.

Domini Rex mandavit mihi

MICHAELI PEREZ D'ALMACAN.

De

A. D. 1512.
M. 1.A. D. 1512.
M. 1.

De Collegio fundando.

A. D. 1512.
M. 3. N. 1.
Pat. 3. N. 1.
P. 3. M. 2.

REX Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Vicecomitibus, Præpositis, Ministris, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, & omnibus Subditis & Ligis nostris quibuscumque, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Ad nostræ mentis oculum reducentes quòd ex Arborum Herbariarumque Radicibus Flores & Fruus procedent, ex quibus nutriuntur Parentum Nati, sic omnes & singuli, in Sacra Theologia studere optantes, ex Facultatibus Scientiarum *Sophistria Logica & Philosophia* florescunt, per quos Decus & Honor Divinæ Majestatis exaltatio Christianæ Fidei necnon Sanctæ Matris Ecclesiæ ac totius Regni nostri Clerique ejusdem Principium & Fulcrumentum habere dinoscuntur & proculdubio roborantur,

De gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris Dedimus, Concessimus, ac pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quantum in Nobis est, Damus & Concedimus Reverendo in Christo Patri *Willielmo Lincolnensi Episcopo & Richardo Sutton* Armigero, quòd ipsi & eorum alter, Hæredes, Executores, & Assignati sui, unum Collegium de & in novo Mesuagio, Hospitio, sive Tenemento, in Universitate Oxoniensî, in Comitatu Oxoniæ, vulgariter nunc nuncupato *Brasen Nose*, ad Laudem Gloriam & Honorem Omnipotentis Dei & Beatæ Mariæ Virginis, de uno Principali & Scolaribus, in dictis Scientiis *Sophistria Logica & Philosophia* necnon & præcipuè postea *Sacra Theologia* Erudiendis, ad Numerum Sexaginta Scolarium & ultra, secundum Facultates & Exigentias suas, de novo Fundare, Creare, Incorporare, Erigere, Unire, Ordinare, & Stabilire, per Nomen **PRINCIPALIS ET SCOLARIIUM AULÆ REGIÆ ET COLLEGIÏ DE BRASEN NOSE IN OXON.** extunc semper nuncupandum, possent & quilibet eorum possent, juxta Ordinationes eorundem *Episcopi & Richardi*, Hæredum, Executorum, & Assignatorum suorum & eorum cujuslibet hendas Regendum & Gubernandum perpetuis futuris temporibus duraturum, pro bono Statu nostro ac *Katherine* Præcarissimæ Consortis nostræ, necnon pro bono Statu predicto-

rum *Episcopi & Richardi* dum agimus in Humanis, ac pro Animabus nostris cum ab hac Luce migraverimus, ac pro Animabus omnium Fidelium Defunctorum imperpetuum deprecaturis,

Et quòd dictum Collegium sic Erectum **COLLEGIUM AULÆ REGIÆ ET COLLEGIÏ DE BRASEN NOSE** vocetur, nominetur, & imperpetuum nuncupetur,

Et quòd dicti *Principalis & Scolare*, in eodem Collegio præxi assumpti sive electi, & Successores sui imperpetuum, per Nomen **PRINCIPALIS ET SCOLARIIUM AULÆ REGIÆ ET COLLEGIÏ DE BRASEN NOSE** essent nominentur & vocentur,

Et quòd iidem *Venerabilis Pater & Richardus* ipsorumque Executores & Assignati, necnon dicti *Principalis & Scolare* predicti Aulæ sive Collegii; & eorum Successores, per Se vel per aliam Personam quancumque; vel per alias Personas quascumque, omnes & omnimodas Literas & Bullas Apostolicas & alibi Literas quascumque, eis & eorum cuilibet tam pro Electione, Ordinatione, & Stabilimento Aulæ sive Collegii predicti quam pro aliis Præmissis & eorum quolibet ac Confirmatione eorundem juxta eorum vel alicujus eorum seu Consilii sui Discretionis qualitercumque necessarias & oportunas, a Domino *Summo Pontifice* & Successoribus suis prosequi & eas recipere, acceptare, legere, publicare, notificare, & exequi valeant & quilibet ipsorum valeat licetè & impunè, absque Actione, Impetitione, Perturbatione, Molestatione, Impedimento, seu Gravamine nostri vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Esecutorum, Vicecomitum, Coronatorum, & aliorum Ballivorum seu Ministrorum nostrorum vel Hæredum nostrorum quorumcumque; imperpetuum;

Volentes quòd præfati *Episcopi & Richardus*, nec eorum alter, aut Executores vel Assignati sui, aut præfati *Principalis & Scolare* Aulæ sive Collegii predicti, vel Successores sui, vel aliqua alia Persona, vel aliquæ aliæ Personæ, in Prosecutione, Receptione, Acceptatione, Lectione, Publicatione, Notificatione, seu Executione Literarum predictarum per Nos vel Hæredes nostros aut alios quoscumque, ratione vel occasione quorumcumque; Statutorum de Provisoribus editorum, de cætero occasio-

nentur,

A. D. 1512. nentur, impetantur, perturbentur, molestentur, impediuntur in aliquo, seu graventur, nec eorum aliquis occasione, impetatur, perturbetur, molestetur, impediatur in aliquo, seu gravetur; aliquibus hujusmodi Statutis de Provisoribus editis, aut aliquibus aliis Statutis seu Ordinationibus apte hæc tempora superinde editis sive factis non obstantibus:

Et quòd dicti *Principales & Scholares* & Successores sui pro tempore existentes sint in Re, Facto, & Nomine, ac in *Legge unum Corpus & una Communitas* perpetua & incorporata imperpetuum, habeantque Successionem perpetuam ac Comune Sigillum pro Negotiis suis communibus serventur,

Et quòd ipsi & eorum Successores sint Personæ habiles & capaces in *Legge* imperpetuum ad Impetrandum, Recipiendum, Perquirendum, & Adquirendum Terras, Tenementa, Redditus, Reversiones, Servitia, Proficua, Advocaciones Ecclesiarum, Hæreditamenta, & Possessiones temporalia & spiritalia, tam de Nobis, Hæreditibus, & Successoribus nostris quàm de aliis Personis Ecclesiasticis, tam Secularibus quàm Regularibus quibuscumque, eis Terras, Tenementa, Redditus, Reversiones, Servitia, Proficua, Advocaciones, seu alia Hæreditamenta dare volentibus, Habenda & Tenenda eisdem *Principali & Scholares* & Successoribus suis imperpetuum, licet de Nobis, Hæreditibus, aut Successoribus nostris immediatè seu mediatè aut de aliquo alio tenentur,

Et quòd ipsi *Principales & Scholares* & Successores sui, per prædictum Nomen *Principali & Scholarium Aula Regie & Collegii de Brasen Nose* placitare & implacitari possint & prosequi omnes & omnimoda Causas & Querelas, Actiones reales personales & mixtas cujuscumque Generis fuerint vel Naturæ, ac respondere & defendere, responderi & defendi in eisdem, tam coram Nobis quàm coram quibuscumque Justiciariis nostris & Judicibus Ecclesiasticis & Secularibus:

Ac insuper Scitis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Dedimus, Concessimus, ac per Præsentes Damas & Concedimus, pro Nobis, Hæreditibus, & Successoribus nostris, quantum in Nobis est, præfatis *Episcopo & Richardo* quòd ipsi, Hæredes, Executores, & Assignati sui, & eorum quilibet, postquam prædicta *Aula* sive prædictum *Collegium* in forma prædicta Erectum, Factum, sive Stabilium fuerit, dare possint & pos-

fit & concedere prædictis *Principali & Scholaribus* & Successoribus suis prædictum Mesuagium, Hospitium, sive Tenementum cum Curtilagijs & Gardinis cæteris eidem adjacentibus sive pertinentibus.

Necnon quòd lidem, *Episcopo & Richardo*, Hæredes, Executores, & Assignati sui, aut eorum aliquis vel aliqui, sive alie Personæ quæcumque, seu quæcumque alia Persona, Terras, Tenementa, Redditus, Reversiones, & Servitia, Pensiones, Portiones, Apportiamenta, Annuitates, Hospitalia, Prioratus, Liberas Capellas, ac alia Beneficia Ecclesiastica quæcumque, necnon omnia & omnimoda Hæreditamenta & alias Possessiones quæcumque, ac Advocaciones Ecclesiarum, Capellarum, Cantariorum, & aliorum Beneficiorum quoruncumque, ad *Annua Valore Tricentarum Librarum* ultra Repras, tam de Feodo suo proprio quàm alieno, licet de Nobis in Capite vel aliter aut aliquo alio modo sive de aliquibus aliis Personis seu aliqua alia Persona teneantur, præfatis nunc *Principali & Scholaribus* & Successoribus suis dare & concedere, appropriare, annexere & unire possint aut possint,

Ac eisdem *Principali & Scholaribus* & Successoribus suis Terras, Tenementa, Redditus, Reversiones, & Servitia, Pensiones, Portiones, Apportiamenta, Annuitates, Hospitalia, Prioratus, Liberas Capellas, ac alia Beneficia quæcumque, necnon omnia & omnimoda Hæreditamenta & alias Possessiones quæcumque, Advocatæque Ecclesiarum, Capellarum, Cantariorum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quoruncumque, ad dictum *Annua Valorem Tricentarum Librarum*, a præfatis *Episcopo & Richardo*, aut aliquibus aliis Personis, seu quæcumque alia Persona ea eis dare vel concedere, appropriare, consolidare, annexere, & unire volentibus vel volenti, perquirere, recipere possint, & tenere sibi & Successoribus suis prædictis imperpetuum, Tenore Præsentium, similiter Licentiam dedimus ac damus & concedimus specialem; absque impedimento Nostri, Hæredum vel Successorum nostrorum, Justiciariorum, Escaetorum, Vicecomitum, Ballivorum, seu aliorum Ministrorum nostrorum, Hæredum vel Successorum nostrorum quoruncumque, Statuto de Terris & Tenementis ad *Mannu Mortuum* non ponendis, aut aliquo alio Statuto, Actu, Ordinatione, Retractione, sive Provisione factis, editis, sive ordinatis, seu aliqua alia Causa, Re, vel Materia quæcumque, non obstantibus, & absq; Fine

N n n n

& Feo-

A. D. 1512 & Feodo, vel aliquo alio Nobis aut Hæredibus nostris in Cancellaria nostra seu in Hanperio Cancellariæ nostræ aut aliter qualitercūque pro Præmissis seu aliquo Præmissorum solvendo aut reddendo, & absque aliqua Inquisitione, seu aliquibus Inquisitionibus prætextu alicujus Brevis nostri seu aliquorum Brevirum nostrorum, Hæredum vel Successorum nostrorum de AD QUOD DAMNUM seu alicujus Commissionis Mandati seu Præcepti nostri, Hæredum vel Successorum nostrorum, in hac parte aequaliter tenendorum vel capiendorum; aut in Cancellariam nostram Hæredum seu Successorum nostrorum seu alibi Retornandorum, & absque aliquibus aliis Brevis nostris Patentibus, Brevis aut Mandatis nostris, Hæredum seu Successorum nostrorum, de in five pro Præmissis, aut de vel pro aliquo Præmissorum quovismodo hendis, aliquibus Statutis, Actibus, Ordinationibus, five Re-

strictionibus antequam hæc tempora factis five A. D. 1512, editis non obstantibus; Aut eo quod expressa mentio de vero Valore Annuo, aut aliquo Valore five Certitudine Præmissorum, vel eorum alicujus, aut de aliquibus aliis Donis vel Concessionibus, per Nos Progenitores vel Prædecessores nostros præfatis Episcopo & Ricardo, Hæredibus, Executoribus, & Assignatis suis, five eorum alicujus, antequam hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, five Restrictione, in contrarium inde facto five ordinato, aut aliqua aliâ Materia, Re, vel Causa quacūque, non obstantibus.

His Testibus &c. ut supra.

Dat. per Manum Regis apud Westm. decimo quinto Die Januarii.

Per ipsum Regem.

Bulla de Translatione Midenfis Episcopi ad Archiepiscopatum Dublinensem.

A. D. 1512.
An. 3. H. 6.
Ex Origine.

JULIUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, Carissimo in Christo Filio Henrico Anglia Regi Illustri, Salutem & Apostolicam Benedictionem

Gratiæ divine Præmium & Humanae Laudis Præconium acquiritur, si per Seculares Principes Ecclesiarum Prælati, præsertim Metropolitanarum Ecclesiarum Regimini Præsidentibus, oportuni Favoris Præsidium & Honor debitus impendatur.

Hodie siquidem Venerabilem Fratrem nostrum *Willielmum, Episcopum nuper Midensem, in Archiepiscopum Dublinensem Electum*, a vinculo, quo Midenfi Ecclesie, cui tunc præerat, tenebatur, de Fratrum nostrorum Consilio & Apostolicæ Potestatis plenitudine, Absolventes, Ipsum ad Ecclesiam Dublinensem, tunc per Obitum, Bonæ Memorie, *Walteri Archiepiscopi Dublinensis*, extra Romanam Curiam Desuncti, Pastoris solatip desinitum, de Fratrum eorundem consilio duximus Apostolicâ Auctoritate transferendum, ipsiſque *Willielmo* eidem Ecclesie Dublinensi in Archiepiscopum præfecimus & Pastorem, Curam & Administrationem ipsius Ecclesie Dublinensis sibi in Spiritualibus & Temporalibus plenariè committendo, prout in nostris inde confectis Literis plenius continetur.

Cum itaque, Fili Carissime, sit virtutis

opus Dei Ministris benigno Favore prosequi, ac eos verbis & operibus pro Regis Æterni Gloria venerari, Serenitatem tuam Regiam rogamus & hortamur attentè, quatinus, eundem *Willielmum Electum* & præfatam Ecclesiam suæ Curæ commissam habens pro nostra & Apostolicæ Sedis Reverentiâ propensius commendatos, in ampliandis & conservandis Juribus suis sic ipsos benigni Favoris auxilio prosequaris, quod idem *Willielmus Electus*, tuæ Celsitudinis fultus præsidio, in commissio sibi Curæ Pastoralis Officio possit Deo propitio prosperari; ac Tibi exinde a Deo perennis Vitæ Præmium, & a Nobis condigna proveniat Actio Gratiarum.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Domini Milleſimo Quingentesimo undecimo, Quinto Kal. Februar. Pontificatus nostri Anno nono.

W. DE EUKENVOKIE.
JO. DE RADICIUS.
F. MACHAINOLLUR.
M. VENTURIS.
P. LAMBEATUS.
JA. VINANAT pro pûart.
P. BURGHERINIS.

Sub Plumbeo Sigillo prædicente a Filo Canobæ.

A. D. 1512

Men. 9.

Pro Andrea Ammonio.

A. D. 1512

Men. 9.

A. D. 1512

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali ac intuitu Caritatis, Dedimus & Concedimus, ac per Præsentes Damos & Concedimus Dilecto & Fideli nostro Magistro *Andrea Ammonio* de Arena Canonicatum & Præbendam in Capella nostra Collegiata Sancti Stephani infra Palatium nostrum Westmonasteriense, modò per Mortem naturalium Magistri *Johannis Pkyeryng* ultimi

Canonici & Præbendarii ibidem vacantes & in Manibus & Dispositione nostris jam existentibus,

Habendos & Gaudendos dictos Canonicatum & Præbendam præfato Magistro *Andrea Ammonio*, ad Terminum Vitæ suæ, cum omnibus suis Juribus & Pertinentiis univèrsis.

In cujus rei &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Tertio Die Februarii.

Liga, pro Rescussu Pape, Ratificatio Regis.

A. D. 1512

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

Men. 9.

REX omnibus, ad quorum Notitiam presentes Literæ nostræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd quum, pro suscipiendâ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Matris nostræ Defensione pernecessariâ, cui deficere rectè non possumus, eâque liberandâ ab Oppressionibus, Violentiis, atque Injuriis nonnullorum Christianorum, qui, proh dolor! illam hostiliter invadunt, & Scisma, quod contra illius individuan Unitatem subortum est, injustè fovent, oportuerit Serenissimum & Catholicum Principem *Ferdinandum*, Dei gratiâ, *Regem Aragonum* Patrem & Fratrem ac Conseratum nostrum Charissimum ex una, Hòsque, subscriptos Nominibus, ab ipsa Ecclesiâ requisiti & monitos, Partibus ex altera, polliceri eidem Ecclesiæ Opem esse haturus & totis Viribus assueturus, ut pristinam recuperare Libertatem & Seruitum, dictumque Scisma tollere, & ejus Inimicos dissipare possit,

Et pro eo tam sancto agendo Negotio, absque tamen Præjudicio Novatione & Derogatione aliorum priorum Tractatum & Capitulorum quæ cum dicto Serenissimo Rege Patre & Fratrem nostro rata & firma habemus, nova Munierimus, Concordaverimus, & Concluserimus cum eodem Intelligentiæ, Fæderis, & Unionis Capitula, per Mandatarios utriusque Partis jam Firmata & Jurata, & in publico solennique ipsius scriptæ documento incorporata,

Cujus Tenor est,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitiam presentes Literæ pervenerint, Nos,

Thomas Comes Sarrie Thesaurarius A. D. 1512

ac Marescallus Angliæ, & *Georgius Comes Salopia* Capitalis Senescallus Serenissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ &c.* ad Infra-scripta per Literas & Commissionem suas (quarum Tenor inferius inseritur) Oratores, &c. ut supra in Ratificatione *Regis Aragonum* Data vicesimo Die Decembris.

Cùmque præinserta Unionis & Intelligentiæ ac Fœderis Capitula & omnia & singula in eis contenta Nobis gratissima sint, & maxime placeant, ut Deo Optimo Maximo & Ecclesiæ Matri nostræ debitam Gratiudinem persolvamus, & velimus libentissimo Animo et omnia exequi & implere, quæ in ipsis Capitulis promissa sunt,

Eam ob rem, presentibus Literis nostris, omnibus melioribus viâ, modo, & formâ quibus melius & validius de jure possumus & debemus, præinserta Fæderis, Intelligentiæ, & Unionis Capitula, omniisque & singula in illis & quolibet eorum contenta, juxta sui seriem & tenorem, Laudantes, Approbamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac Rata, Grata, & Firma habemus, ac etiam, si necesse est, eâ omnia & singula de Novo Concedimus & Firmamus,

Et insuper Promittimus & Juramus ad Dominum Deum nostrum Jesum Christum, & ejus sanctam Crucem, & sancta quatuor Evangelia corporaliter & manualiter per Nos tacta, Tenere Adimplere & inviolabiliter Observare omnia & singula in ipsis Capitulis contenta & expressa, prout in eisdem cavetur

A. D. 1512. tur & continetur, & contra ea quovis modo directè vel indirectè non venire, sub Ypotheca & Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium & Fiscalium, presentium & futurorum, necnon & sub Pœna Perjurii quam Rex potest incurrere tali casu.

In quorum Testimonium presentes A. D. 1512. Literas nostras Manu propria subscriptimus, Sigilloque nostro impendenti iussimus communiri.

Dat. apud Palatium nostrum Westm. Nono Die Februarii.

Additio unius Articuli ad memoratam Ligam.

A. D. 1512.
An. 3. H. 5.
Ex Austr.

Quamvis, in quodam Tractatu, de Dat. Diei Decimi Septimi Mensis Novembris, Anno Domini, secundùm Cursum & Computationem Ecclesie Anglicanæ, Millesimo Quingentesimo undecimo, inito & concluso inter Nos *Lodovicum Carorum, Thomam Comitem Sarrie* Theaurarium & Marescallum Angliæ, & *Georgium Comitem Salapie*, Oratores, Procuratores, & Commissarios Serenissimorum Principum *Ferdinandi & Henrici Aragonum & Angliæ Regum* Potentissimorum Supremorum nostrorum, Vigore & Auctoritate Commissionum a dictis Principibus nostris Nobis in ea parte respectivè datarum (quarum Tenores de verbo ad verbum in eodem Tractatu inseruntur) inter cætera contineatur,

Quòd dictus Serenissimus Angliæ Rex, in Auxiliis Cause Ecclesie ac sue proprie, per totum Mensem Aprilem, Anni Domini Millesimi Quingentesimi Duodecimi proximi futuri, ad Consensu Ducatus Aquitanie vel ad ipsum Ducatum mittet, & illic sustentabit suis propriis Impensis Exercitum Sex Millia Armatarum Oppugnantium Anglicorum Peditum, cum bono (videlicet) Copiarum Militarium Duobus Generali Tormentis & aliis Machinis bellicis oportunis & ad Militarem Exercitum pertinentibus munitum; Ut, Deo favente, dictus Ducatus Aquitanie Corona Angliæ recuperetur:

Et, pari modo, dictus Rex Aragonum, pro Defendendo & Auxiliando Ecclesie, proque Opitulando dicto Serenissimo Regi Angliæ, ejus Filio, per totum dictum Mensem Aprilem, Nominis suo, & Serenissime ejus Filie Reginae Castellæ, ad Consensu dicti Ducatus vel ad ipsum Ducatum mittet, & in eodem Ducatu sustentabit suis propriis Impensis Exercitum Quingentorum Equitum cathastratorum, id est Gravis Armaturæ, & Mille ac Quingentorum Equitum Levis Armaturæ, necnon Quatuor Millia Peditum Oppugnantium, cum bono Copiarum Militarium Generali Duobus, Tormentis & Machinis bellicis oportunis & ad Mili-

tarem Exercitum pertinentibus munitum; A. D. 1512. ut ipsi ambo Exercitus uniti Bellum gerant per dictum Ducatum Aquitanie, pro defendendo Subveniendaque Ecclesie, & pro fotogendo Recuperationi dicti Ducatus Aquitanie Corona Angliæ prædite;

Prout in eodem Tractatu latius & diffusius continetur,

Nichilo tamen minus Nos, considerantes magnam & validam Potentiam *Regis Gallorum*, qui indies magis ac magis Vires Viribus accumulans, Exercitibus hujusmodi non modo resistere, sed eosdem conterere, profligare, & debellare nititur, volentesque futuri Periculis, quantum cum Deo possumus, consulere & providere, per quam necessarium Nobis visum est, quòd dicti Exercitus, tam ex parte Angliæ quàm Aragoniæ Regum Supremorum nostrorum, crescat & augeatur: Proinde, inter Nos Oratores, Commissarios & Procuratores quidam, Nominibus & Auctoritatibus quibus supra, Conventum, Concordatum & Conclusum est,

Quòd, pro Parte *Regis Angliæ*, præter & ultra Numerum Copiarum Peditum in dicto Tractatu expressum, Sumptibus & Expensis suis provideatur Numerus Quingentorum Oppugnantium Anglicorum, sic quòd Exercitus Anglicorum, qui in hac Expeditione Aquitanie proficiscetur, extendat in toto ad Numerum Sex millium Quingentorum, cum Capitaneis, & aliis Instrumentis bellicis in ea parte necessariis & requisitis, Sequè transferat ad Confinia dicti Ducatus vel in ipsum Ducatum, tempore ad hoc in eodem Tractatu præfixo & constituto:

Et pro Parte *Regis Aragonie*, augeatur Numerus Cathastratorum ad Mille Quingentos Equites Gravis Armaturæ, crescatque Numerus Equitum Levis Armaturæ ad totidem (videlicet) ad Mille Quingentos, sic quòd Numerus totalis Cathastratorum sic additus, una cum aliis in dicto Tractatu expressis,

A. D. 1512. *his*, extendat ad Duo Millia, & Equites
Levis Armaturæ ad Tria Millia,
his. 2.

Qui, juxta Conventa in eodem Tra-
ctatu, seipfos, simul cum Peditibus in-
ibi expressis, in dictum Ducatum Acqui-
taniæ tempore ad hoc per Tractatum
statuto recipient;

Proviso, quod Medietas Stipendiorum
Numeri tam Cathafractorum quam
Equitum Levis Armaturæ, sic ut præmit-
titur aduactorum (videlicet) Cathafrac-
torum ad Septingentos & Quinquaginta,
& Equitum Levis Armaturæ ad totidem
se extendentium, durante hujus-
modi Expeditione, Sumptibus & Impen-
sibus dicti Regis Angliæ sustentetur &
solvatur.

Data & Acta fuerunt omnia & sin-

*De Commissione ad Interessendum in Concilio apud Lateran.
tenendo.*

A. D. 1512.

his. 1. M. 3.

Franc. 1.

his. 2. n. 7.

REX omnibus, ad quos &
Salutem.

Quia ex Brevisus Sanctissi-
mi Domini Domini nostri Domini *Ju-
lii*, Divinæ Providentiæ *Pape hujus No-
minis Secundi*, in hac parte ad Nos di-
rectis, acceptis eundem Sanctissimum
Dominum nostrum, pro Reformatione
eorum qui in Ecclesia Militante corrigi
refragari & emendari merito debeant,
Consilium Generale debite & legitime
convocasse (videlicet, Decima nona men-
sis Aprilis, Anno Domini Millefimo,
Quingentesimo, Duodecimo) *apud La-
teran.* tenendum & celebrandum, cum
Continuatione & Prorogatione Dierum
& Locorum si & quatenus expediat.

Et quis tantis Impedimentis indies
tenetur ut hujusmodi Concilio Generali
personaliter juxta Vota nostra interesse
nequimus,

De Fidelitate & Circumspectione Ven-
erabilis in Christo Patris *Silvestris Wi-
gorniensis Episcopi*, ac Dilecti & Fidelis
nostri *Roberti Wyngfeld* Militis Consilia-
rii, plurimum contententes,

Iplos nostros veros & indubitatos
Ambassiatores, Oratores, Procuratores,
Actores, Factores & Actorem ac Nego-
tiorum Gestores & Nuncios speciales
Constituimus, Facimus, Creamus, & Or-
dinamus per Praesentes,

Dantes & Concedentes eis & eorum
alteri Auctoritatem & Facultatem suffi-
cientes, vigore Praesentium, pro Nobis
& Nomine nostro, ad dictum *Concilium
Generale*, Diebus & locis ut præmitti-

gula prædicta prout supra scribantur & A. D. 1512.
recitantur Die Decima Sexta Mensis
Martii, Anno Domini Millefimo, quin-
gentesimo Duodecimo.
his. 2.

In cujus rei Testimonium ego *Lodo-
vicus Carron*, Orator, Commisarius &
Procurator Excellentissimi & Potentissi-
mi Principis *Ferdinandi Aragonum Regis*
prædicti, & huic Paginae siue Scripturae,
penes Serenissimum Principem *Ang-
liæ Regem* Catholicum remanente, Si-
gillum meum apposui & Nominis mei
subscriptione munivi.

Super plicam & candam.

DON LUIS CARROZ de Villaraga.

tur tenendum & celebrandum, Acceden- A. D. 1512.
di & se Conferendi, ac in eodem Com-
parenti,

Ibidemque, pro Nobis & Regno no-
stro Nomine nostro, Communicandi, Tra-
ctandi & Concludendi de & super om-
nibus & singulis, quæ pro Bono Uni-
versalis Ecclesie Catholice & pro Reformatione tam in Capite quam in Membris
omnium & singulorum, quæ Reformatione
aut Correctione digna videbuntur,
in hujusmodi *Concilio Generali* tractari
communicari aut concludi contigerint,

Ac etiam quibuscumque Statutis Or-
dinationibus & Decretis, pro Bono Uni-
versalis Ecclesie Catholice in eodem
Concilio Generali Statuendis ordinan-
dis & decernendis, expressè Consenti-
endi,

Ceteriq; Faciendi & Exequendi quæ
Nos ipsi faceremus si in eodem *Concilio*
personaliter interessemus,

Promittentes, bonæ Fide & in Verbo
Regio, Nos totum & quicquid per di-
ctos Ambassiatores Oratores & Procura-
tores nostros aut eorum alterum Actum
Gestum seu Factum fuerit in
Præmissis & singulis Præmissorum Ra-
tum Gratum & Firmum perpetuo ha-
bituros.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
Primo Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

O o o o

De

A. D. 1512.

An. 3. H. 5.

A. D. 1512.

An. 3.

De Admirallo & Principali Conductore pro Succursu Papæ constituto.

A. D. 1512.

An. 3. H. 5.

Id.

RE X Dilecto suo *Edwardo Howardi Militi Salutem.*

Quia Fideiignorum relatione acceptus Sacrosandam Romanam Ecclesiam Nos nostram Dilectissimam vario Bellorum genere (quod dolenter referimus) in maximum Republicæ & Religionis Christianæ Detrimētum, ad multa tempora aegre Vexatam & Cruciatam esse, & magis ac magis indies (quod veremur) urgentius & miserabilius Cruciatam fore, nisi divina Providentia, cum Auxilio & Potentia Christianorum Principum, quorum in hac Causa maxime interest, eidem Periclitanti & ferre jam Pereuntiquam celerrimè Succurratur,

Igitur Nos, tanquam Catholicus Princeps & verus Obedientie Filius, tam iustis Admonitionibus Requisitionibus & Precibus Sanctissimi Domini nostri Pontificis Maximi, quam Illustrissimi & Catholici Principis *Ferdinandi Aragonie Regis Patris nostri Carissimi*, parere & satisfacere volentes, Vos (de cuius Fidelitate, Prudentia, Fortitudine, Industria, Experientia & Integritate plurimum confidimus) *Admirallum, Capitanum, Gubernatorem & Principalem, Ducem & Conductorem* omnium & singulorum Navium, Vicecapitanorum, Locatenentium nostrorum, Marinariorum, ac quorumcumque Hominum ad arma Armatorum, Sagittariorum, & aliorum quorumcumque, in Armata nostra ex Causa prædicta jam retentorum & retinendorum, Assignamus, Constituimus & Ordinamus,

Dantes & Concedentes Vobis plenam, Tenore Presentium, Potestatem & Autoritatem quoscumque Homines Nobiles de nostra Armata, juxta vestram in hac parte Discretionem & secundum eorum Merita, Honorandi & Ordine Militari Insigniendi, necnon omnes & singulos hujusmodi Naves ac Vicecapitaneos

Locatenentes nostros Marinarios Homines ad arma Armatos Sagittarios & alios quoscumque de Armata nostra prædicta Congregandi, Ducendi, Regendi & Gubernandi,

Ac etiam Audiendi Querelas omnium & singulorum de his quæ Officium Admiralli, Capitanei, Gubernatoris, Ducis & Conductoris hujusmodi tangunt, & Cognoscendi in Causis Maritimis & aliis Causis quibuscumque, infra Armatam prædictam, tam per Terram quam per Mare emergentibus,

Necnon Ordinationes & Statuta pro sano & bono Regimine Armate prædictæ Ordinandi Statuendi & Stabiliendi, & superinde Proclamationes faciendi, debitæque Executioni Demandandi,

Et quoscumque Delinquentes & Contravenientes Castigandi & Incarcerandi, atque Incarceratos Deliberandi,

Necnon quoscumque Causas Criminales, per Vos aut Deputatum vestrum sufficientem, tam Viæ quam Membrorum, ac de Morte Hominis & Mutilatione, quam alias Causas Contractus & Querelas omnium & singulorum, de armata prædicta existentium & futurorum, Audiendi & Terminandi, ac Delinquentes juxta eorum Demerita Castigandi, Poenæque Mortis & Membrorum quotiens opus fuerit Intelligendi,

Cæterisque Faciendi & Perimplendi quæ pro sano Regimine Armate prædictæ juxta sanam Discretionem vestram fuerit faciendum;

Et ideo Vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis & ea faciatis & exequamini in forma prædicta.

Damus autem &c.

Teste Rege apud *Knoll* Septimo Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Indentura inter Dominum Regem & Edwardum Howardi Capitanum Generalem Armate super Mare.

A. D. 1512.

An. 3. H. 5.

Clau. 3. H. 5.

M. 6.

THIS INDENTURE, MADE between the King our Sovereign Lord Henry,

by the Grace of God, King of England A. D. 1512. and of France and Lord of Irelande of this Name the Eighth on the one Partie, and

A. D. 1512 and his Trusty and his Welbelovéd *Sir Edward Howard* Knight for his Body
Nov. 9. on the other Partie,

WITNESSETH that the said *Sir Edward* is Retayned towards oure feid *Sovereign Lord* to be his *Admirall chief and generall Capityne* of the Armye which his *Hightnes* hath prepared and ordeyned, and now setteth to the See for the Salve Garde and Sure Passage of his Subgiectts, Fryndys, Allies and Confederatys,

And the said *Admirall* shall have under hym in the said Service Three Thousand Men Harnessed and Arraied for the Werre Hymself accompted in the said Number, over and above Seven Hundred Souldiers Mariners and Gonnors that shall be in the Kinges Ship called the *REGENT*,

Of which *Three Thousand Eightene* shall be *Capitynes*, a *Thousand Sevy* Hundred and *Fifty* shall be *Souldeours*, *Twelve Hundred and Thirty Three* shall be *Maryners*, and *Gonnors* :

And the said *Admirall* Promiseth and Byndyth hym to our said *Sovereign Lorde*, by thies Presentes, to doe unto his *Hightnes* such Service of Werre, upon the See, with the said Navy and Armye that he shall have under hym, as by the Kinges Commission made to hym for the same under his Grete Seale, certain Instructions Signed with oure said *Sovereign Lordes* Hand to thies Indenures attached, and by thies Presents he is Committed, Ordegned and Deputed to doe, and as to such a Navy and Armye in such a Cafe it doeth belong and apperteign, during oure said *Sovereign Lordes* Pleasure :

And the said *Admirall* shall have, for the Maintenyng of Hymself and his Dietts Wages and Rewardes, Daily, during the said Voyage, *Ten Shillings*,

And for every of the said *Capitynes*, for their Dietts Wages and Rewardes, Daily, during the said Tyme, *Eightyne Pens* ; except they be of the Number of the Kingis Sperry, which shall be contented with their ordinarie Wages,

And for every *Souldeour*, *Maryner* and *Gunner* he shall have, every Moneth, during the said Voyage, accomptyng Twenty Eight Dayes for the Moneth, *fyve Shillings* for his Wagies, and *fyve Shillings* for his Vitayles, without any thing els demandyng for Wagies or Vitayles, savyng that they shall have certain dede Shares as hereafter doth ensue :

Of all which Wagies Rewardes and Vitayll Money the said *Admirall* shall

be paid in maner and forme following ; A. D. 1512.
Nov. 9. that is to say,

He shall, by force he and his said Retinue entre into the Shippes, make their Moultres before such Commissioners as shall please oure feid *Sovereign Lord* to depute and assigne ; and, immediately after the said Moultres made, he shall Receyve of oure said *Sovereign Lorde*, by the Handes of such as his Grace therfor schall specially assign, for Hymself, the said *Capitynes*, *Souldeours*, *Mariners*, and *Gunnors*, *Wagies* *Rewardes* and *Vitayll Money* after the Rate before Reherfed, for Three Monthes then next ensuyng, accomptyng the Moneth as above,

And, at the same tyme, he shall also Receyve for the Coote of every *Capityne* and *Souldeour* *four* *Shillings*, and for the Coote of every *Maryner* and *Gunner* *Twenty Pens* .

And at th' End of the same Three Monthes, and when the said *Admirall* after th' End of the same Three Monthes shall with his said Navy and Retinue Resorte to the Porte of *Sutthampton*, and then and there Revitayll Hymself and the said Armye and Retinue, he shall make his Moultres before such Commissioners as it shall please the *Kyng* his Grace therfor t'appoint within borde ; and after the said Moultres so made he shall for Hymself, the said *Capitynes*, and *Souldeours*, *Mariners*, and *Gunnors*, receyve of oure said *Sovereign Lorde*, by t'Handes of such as his Grace shall therfor assign, new Wages and Vitayll Money, after the Rate before reherfed, for the said Three Monthes then next ensuyng,

And so, from Three Monthes to Three Monthes continually, during the said tyme :

The said *Admirall* also shall have for Hymself, the said *Capitynes*, *Souldeours*, *Mariners*, and *Gunnors*, afore the bestowing of their Bagges, Baggages and Vitaylls, and for th'Exployt of the said Service of Warre, at the Costes and Charges of our feid *Sovereign Lorde*, Eightene Shippes, whereof the Names and Portage hereafter ensue, in such maner Riggued, Eguypped, Taqueled, Deeked and Formished with Ordnance and Artillarie, as to such a Voiage and Service for the Honour of oure said *Sovereign Lord* and the Weale of the Journey shall be thought to his Grace and his Counsell necessarie and expedient,

The

A. D. 1512. The said *Admirall* shall have for the dede Shares of the said Shippes as hereafter ensuyth; that is to say,

For the *Regent*, beyng of the Portage of one Thousand Tonnes, fifty Dede Shares and foure Pilotys,

Also for the Shippe called the *Mary Rooft*, beyng of the Portage of five Hundred Tonnes, thirty foure Dede Shares and a half,

For the Shippe called the *Peter Pomegranet*, beyng of the Portage of four Hundred Tonnes, twenty eight Dede Shares,

For *Jahn Hapton's Shippe*, beyng of the Portage of foure Hundred Tonnes, twenty three Dede Shares and a half,

For the Shippe called the *Nicholas Reede*, beyng of the Portage of foure Hundred Tonnes, twenty three Dede Shares and an half,

For the *Mary John*, beyng of the Portage of two Hundred forty Tonnes, twenty two Dede Shares and an half,

For the *Anne of Greenwich*, beyng of the Portage of one Hundred sixty Tonnes, twenty two Dede Shares and an half,

For the *Marye George*, beyng of the Portage of three Hundred Tonnes, twenty two Dede Shares and an half,

For the *Dragon*, beyng of the Portage of one Hundred Tonnes; twenty two Shares and an half,

For the *Lyon*, beyng of the Portage of one Hundred twenty Tonnes, twenty two Dede Shares and an half,

For the *Barbara*, beyng of the Portage of one Hundred forty Tonnes, twenty two Dede Shares and an half,

For the *George of Falmaugh*, beyng of the Portage of one Hundred forty Tonnes, twenty two Dede Shares and an half,

For the *Peter of Fawey*, beyng of the Portage of one Hundred twenty Tonnes, twenty two Dede Shares and an half,

For the *Nicholas of Hampton*, beyng of the Portage of Ten Score Tonnes, twenty two Dede Shares,

For the *Martenet*, beyng of the Portage of Nine Score Tonnes, twenty two Dede Shares and an half,

For the *Genet*, beyng of the Portage of Seventy Tonnes, twenty two Dede Shares and an half,

For the *Cristofer Dawy*, beyng of the Portage of one Hundred sixty Tonnes, twenty two Dede Shares,

For the *Sabyn*, beyng of the Portage of one Hundred twenty Tonnes,

twenty two Dede Shares :

And, for the Revicshallyng and Refreshyng of the said Shippes with Water and other Necessaries, the said *Admirall* shall, over and above the said Shippes, have *Two Crayers*, the one being of the Portage of Thre Score and fyfty Tonnes, wherein shall be the Maister Twelve Mariners and One Boye, and the other *Crayer* shall be of the Portage of fifty five Tonnes, wherein shall be the Maister with Ten Maryners and one Boye, and every of the said Maistres and Maryners shall have for his Wages *Fyve Shillings*, and for his Victuall Money *Fyve Shillings* for every Moneth, accompting the Moneth as above, and every of the said Two Boyes shall have for their Moneth Wages *Two Shillings Six Pence*, and for their Victuall Money *Fyve Shillings*, and either of the said Maistres shall have three Dede Shares :

Also the said Souledeours Mariners and Gunners shall have of oure said *Sovereign Lord* Conduyt Money; that is to say, every of theym, for every Dayes Journey, from his House to the Place where they shall be Shipped, accompting Twelve Miles for the Dayes Journey, *vi d.* of which Dayes Journeys they shall have Credence by their Othes; therfor to be made before hym or theym that oure said *Sovereign Lord* shall appoint and assign to Pay them their said Wages and Conduyt Money :

And, forasmoch as oure said *Sovereign Lord*, at his Costes and Charges, Victualleth the said Armye and Navye, the said *Admirall* shall therfor answer our said *Sovereign Lord* the one half of all manner of Gaynes and Wynnyngs of the Werre, that the same *Admirall* or his said Retinue or any of theym shall fortune to have in the said Voyage by Lande or by Water, all Prisoners, beyng Chieftens or havynge oure said *Sovereign Lord's* Adverfaries Power and one Shippe Royall being of the Portage of Two Hundred Tonnes or above, with the Ordinance and Apparrell of every such Prize that shall fortune to be taken by theym in the said Werre Reserved to our said *Sovereign Lord*, Reservynge also to oure said *Sovereign Lord* all Artillery conteyned within any other Shippe or Shippes by theym to be taken.

IN WITNESSE wherof to the one Partie of this present INDENTURE, reusynng toward our said *Sovereign Lord*

A. D. 1512.

H. W. L.

A. D. 1512. *Lorde the King*, the said *Sir Edward Howard* hath put his Seale the Eighth Day of April, the Third Yere of oure said *Soveraign Lordis* Reigne.

Et Memorandum quòd Vicesimo Die

Aprilis, Anno presentis prædictus Edwardus venit coram Domino Rege in Cancellaria sua apud Westmonasterium, & Recognovit Instrumentum prædictum ac omnia & singula in eadem contenta in forma prædicta.

Instructiones præfato Capiteano traditæ.

Instructiones, yeven by the Kingis Highnes to his Trusty and Wellbelovid Knight for his Body Sir Edward Haward, named and Deputed by his Grace to be Admirall of the See during this Voiage and Enterprise to be made ayenst the Frensch King in Guyen.

A. D. 1512. *Forasmuche* as, amonges other Articles, conteigned in a Treatie made and concluded betwixt the *Kingis Highnes* and his Fader the *Kyng of Aragon*, it is provided that the *Kingis Highnes* for his Partie shall be for th'Ende of this instant Moneth of April, at his Cost and Charge, put in a Redynes and actually send to the See the Nombre of three Thousand Men, well and sufficiently Harnesthed in Shippes, apparellled, dressed, and furnyshed with Habilliments of Warre apte and necessary for Bataill on the See, to Kepe and Defende the See after thair Policies, Strengthes and Powers, from the Mowthe of Thamy's to the Trade, agayns the Courfes of outward Enymies,

Like as the *Kingis* said Fader the *Kyng of Aragon* is by the said Treatie sensibly bounde to Defende the See, with like Nombre of Men and Shippes, beyond the said Trade,

The same Armies to continue in suche Defense and Tuition of the See by the space of Six Moneths next and immediately following this said instant Moneth of April,

The said *Admirall* shall substantially regarde and forsee thar as well the Nombre of Men as of Shippes, with Apparell and Habilliments apte and necessary for such a Voiage, be completely and sufficiently furnyshed in every behalf according to the purporr of the said Article.

ITEM,

When it is also conteigned in the said Article, that none of the bothe Princys, during the said Tyme, shall Revoke or Diminishe his said Armye from the See,

The said *Admirall* shall forsee that the same be accomplished accordyngly,

and that neither He ne any of his Shippes Retourne from the See into any Port or Haven or to Land, unless it bee into any Port for Revictailing of the said Shippes, or for other just, resonable and necessary Causes, without the King's speciall Commandement to be yeven by hym by Writing in that behalf.

ITEM,

Forasmuch as it is further provided, by the said Article, that if it shal fortune the said Armye or any Parte thereof to be Taken, Drowned, Vanquyshed, or Overthrown, that the Prynce, whos Armye or Part thereof is soo Taken, Drowned, Venquished, or Overthrown, within as short tyme as may be possibly doon, shall fully Renewe, Refreshhe, and Restore the same to the full Nombre like as it was before,

The said *Admirall* shall so provyde that, in case any such Chance or Casualtie fortune (as God forbode and defende) that the *Kingis Highnes* may be advertised thereof with all Diligence possible, so th'entent that his Grace may fe his said Armye newe Furnyshed fully Refreshed or Restored, as the Cas shall require, according to the purport of the said Article, and hymself nevertheles with his Company to remaine on the See as he before did.

ITEM, afire the Moustres shal be made and taken of the said *Admirall* Army and Mariners, and the same shipped accordyngly by the said *Admirall* schall furthwith with Diligence restore to the See, not sufferyng any of the said Armye to come into any Port ne on Land without his speciall Licence, in advoyding the diminyshyng of the said Armye and other Inconveniences that thereof may ensue: For which purpose the King will that the said *Admirall* schall cause Proclamations to be made at the said Moustres upon pain of Deth.

P p p p ITEM,

A. D. 1512.
 Item, after the said Fleete shall come on the See, the said Admirall with the same Fleete and Armys shall take his Courfe, if Wynde and Wether will serue, towards the Trade for the Defense of the See on that Costes, according to the Tenore of the said Article; and from thens retourne, fowring the See too and froo as often as the Cases shall require, from tyme to tyme, to the most Annoyance of the Kynges Enemeyes.

Item, the said Admirall shall yeve speciall Commaundement, in the Kinges Name and by Vertue and Auctorite of his Commission yeven to hym by his Grace, to all Capitaines, Maistres of Shippes, and others, that they and every of them with their Shippes yeve continuoell Attendance upon hym both by Day and Night, and to folow such Courfe in saylyng as he doth; not failing so to do upon pain of the Kinges high Displeasour and Punishment after th'Admirall's Discretion.

Item, to th'entent the Capitaines and all the Navie may assuredly attende upon the said Admirall and folow such course as he shall make awel by Night as by Day, the said Admirall shall bere in the toppe of his Maist or in the places therunto accustomed on or two *Lantern* or *Lanterns* with Light by the night; so that th'other Shippes of the Fleete may the better knowe the Admirall's Shippe and to folowe his Courfe and yeve their Attendance upon hym accordingly: And, in case ther be a *Vice-Admirall*, the said Admirall may licence hym to bere a Lantern for the Knowledge as the Case shall require.

Item, ther shall no Capitayn, under Capitain, or Master of any Shippe departe with his Ship from the Fleete, or entre any Haven, without speciall Licence of the said Admirall.

Item, In avoyding the Daunger of dissevering of the said Fleete, either by Night or Day, by Force of Stormes or Wedering, an Order must be taken by the said Admirall with all the Capitaines and Maistres of the Fleete, how and in what wise they shall recule and resort ayeen togidres, and that they make all hast possible in poursuaying and folowynge the said Admirall in suche Stormes, so that they lese not the sight of hym if it in any wise may be.

Item, the said Admirall shall provide that no Capitayns or Maister of any Shippe or Vessell shall crosse his Saill before the said Admirall hath crossed his, after whos crossing all other may sensibly do, and not before, upon pain to

be reputed and taken as a Rebel, and to be punished accordingly.

Item, that no Vessell of the Fleete vale or plukke down his Saill unto such tyme as the Admirall hath valed, howbeit after the valing of his Saill all other may do the same accordingly, and not before upon the said Pain.

Item, that no maner Ship or Vessell of the Fleete cutt or putte any Ancre in any Havyn Place or Port before the said Admirall hath cast his, unless that it be for some resonable and probable cause; howbeit, after the anchoring of the said Admirall, all other may do sensibly, and cast there Ancres as nere abouts hym as they conveniently may upon like pain.

Item, that all maner Shippes and Vessells shall hold themselves togidres as nigh unto th'Admirall as the goodly may, and that none of them departe from his Ancre before th'Admirall departe without his Licence upon like pain.

Item, the said Admirall, by vertue of his Auctorite and Commission, shall commaunde and make Proclamation in the Kinges Name, that every Man, of whatsoever Estate or Condition soever he be, of the said Army, shall kepe the Kinges Peas amongs themselves, without making any Frayes or Quartells to or upon any Soldcours, deliverers of Vi-Raill, Marthners, or others: And that, if any such fortune to be made, they endeavour themselves to pacifie and departe the same, and kepe the Peas without part taking or maintenance upon pain of Dethe for mayntenance or parte taking, and els after the Lawes of the See.

Item, that no Man play at Dice, Cardes, or other Games, in avoyding the Losse of Money and other Inconveniences by quarelling and making of Affrayes, which by such unlawful Games and Losses oftentimes foloweth and ensueth, upon pain of forfeiture of fifteen Daies Wages.

Item, in case any Shippe or Vessell of the said Fleete shall espye, perceyve, or see any Vessell Enemye upon the See, then the same Ship, so perceyving th'Enemy, shall set out a Baner or other Tokyn in his toppe or above that may be well seen, whereby the Shippe of the said Admirall, and all other Shippes of the same Fleete, may have Knowledge and Warning of the said Vessell or Vessells Enemeyes, and to have also such Signes, by putting out of Baners, *one*, or *two*, or *otherwise*, so that the Nombre of such Shippes Enemyes may be apparant to the said Fleete, to th'entent they may putt themselves in a redynes in the

A. D. 1512. the best maner to encountre and mete them with the Admirall accordingly.

Item. 1.

ITEM, that, at such tyme as the Ships must be provyded of Fresh Water, the said Admirall must see that no Man presume to fetche the said Water at any time or place, but such only and no moe, and at such tyme and place as shall be appointed by the said Admirall, and that it be doon when they shall be refraished with Victuallys, and at non other tyme if it may so be conveniently.

ITEM, if it shall fortune any Vessel or Vessellys of the Flete, having Licence of the Admirall to passe out for Victualles, Water, or any other Message or Busenes, to encountre and Mete any strange Vessel on the See, they may and owe to demaunde and aske the Masters and Governors of such strange Shippes, what they be? and whens they comme? and fuch of the most fadde Men and Souldecours, as shall be appointed by the Capitain and Master of the said Shippe, to visit and examyn their Mynuments, Indentures, Wrytings, and Cokkets, and none other: And, in case it may be by theym founde that fuche goodes or any parte thereof apperteign to Ennemyes, or that ther be any Suspicion therof, then the said Vessellys, with their Goods Masters and Governors of the same, schall be by theym brought surely and safely bifor th'Admirall, to th'entent that, in case they be founde true Marchauntys, without Suspicion or Colouring of Enemyes Goodes, they may be enlarged and sufferd frely to passe at their libertie; Ells the Goods and Shippes, apperteinyng to Enemyes, to be taken as to the said Admirall and the Lawes of the See shall be thought good and apperteign.

ITEM, the said Admirall must substantially regarde confidre and provyde that no Prises be made or taken, but such as shal be lawfull and may be justified: For, in case any such be made, contrary to Justice, and the Parties dampnified shall compleyn to the King's Grace, and desire Restitution of such Goodes, the King's Grace can no lesse do of Justice but see them restored by such as have taken the same Goodes, or els the said Admirall must answer for the hoole.

ITEM, if any Shippe or Shippes of the Flete mete any other Shippes or Vessells on the See, or in Porte or Portes, making Rebellion, Resistance, or Defence ayenst theym, then it is lawfull for them to assaulte and take theym with strong hand, to bring them holy and entirely to the said Admirall without dyspoyl-

lyng, rifelyng, or enbefelyng of the Goods, or doing harme to the Parties, ther t'abide th'Ordinance of the Lawe, as the said Admirall shall awarde.

Item. 2.

ITEM, that it be forseen by th'Admirall that, in case any Vessel of Enemyes be taken by any Shippe of the Flete, that no Man be so hirde to leede the same owte of the Flete, by Night or by Day, without the leve of the Admirall, upon pain to pay double Value of it, and of the Goodes lo taken therein; considering that he is bounde to bring the same before th'Admirall, and receive that the Law woll and requirith.

ITEM, as touching the Shares and Rewardes of and for such Goodes and Prises to be taken by the King's Flete, forasmuch as there is a Direction and Ordre taken therein betwixt the King's Grace and th'Admirall, contained in a pair of INDENTURES enterteacheungly theruppon made, wherunto these Instructions be annexed; Therfor the King's Pleasure is that the Ordre, Forme, and Maner of the said INDENTURES, concernyng aswell the said Shares as all other thynges comprised in the same, be in that case observed and kept accordingly.

ITEM, it must be forseen that the Maryners and Shepmen be not misentreated, betryn, or'oucourtelly handled by the Souldecours of th'Armye; but that the Maister of the Shippe have the Governance and Punysshion of theym for such Defaultes, as shall be committed by any such Maryner in the feice of his Craft and Exercyse of his Takelyng; Nevertheless, if any such Maryner do offende contrary to the Lawe in any such Cryme as shall require Deth or other Punishment criminall, then the Capitain or the Maister schall bring such Marins trespassyng before the Admirall or his Vice-Admirall, to abide their Judgement accordyng to Justice; and femblesable Ordre for th'Execution of Justice upon all and every of that Armye offending most be observed in all criminall Causes accordyngly.

ITEM, that no Capitain, Governor, or Maister of any Ship or other Vessel suffre any maner Folke, Souldecours, Marinours, or others to departe from their Shippes or Vessellys, and lande in any place though it be among their Frenches, without licence of the said Admirall, nether without the Governauce or Conduyt of such sufficient Persones as woll aunswer for their Dede, in caas any Offence or Trespas ayenst the Peax of any of the Contry, and undertake to

bring

A. D. 1512. ^{Res. h.} bring theym again to the Shippes upon pain of Imprisonement and Judgement, according to such Lawes, Usages, and Customes of the Contrey wher the Offence is committed.

ITEM, that it be provyded and fore-
seen by the Admirall that no Shippe ne
Vessell of the Flete, for Pryde, Malice,
or Hatred, either on the Sec or in any
Porte or Portes, wilfully drawn vayle
or hyse his Sayll or bourde' the Shippe
of any other with Violence, to the Harm
or Damage of any Ship or Vessell of the
said Flete, upon pain to make Recompence
to the Partie damaged, according
to the Qualite and Quantite thereof, and
further to be punished as the said Admi-
rall shall award and thynk good and
egall.

ITEM, as for the Revictaillyng and
new Contentation of their Wagies, the

said Admirall shall resorte, from tyme
to tyme, with his Navye, to the Cowe
betwixt the *Iste of Wigbt* and *England*,
ther to remain till they have their Vi-
taylles and Wagies; not suffering any
of th'Armye to lande, but such as he
shall appointe, and that those be as small
Nombre as goodly may be done.

ITEM, it is to be remembered that all
Frensh Men and others, dwelling and
resant in any place or Contrey under
th'Obbeyfaunce of the *Frenche King*,
shal be reputed and takyn as Enymyes,
and they to be ordered accordingly.

ITEM, that the said Adourall shall
attempt nothing, ne suffire to be at-
tempted, any thing, by any of his
Company of the Flete, ayent the Sub-
giectts of such Princes and Communal-
ties as be in Confederation and Amite
with the Kinges Highnes.

De Commissione ad Juramentum Regis Scotorum requirendum.

A. D. 1512.

Art. 3. R. 8.
Ses. 3. R. 8.
M. 11.

REX Universis & singulis, ad
quorum Notitias presentes
Literæ pervenerint, Salutem.

Scitis quòd Nos,
De Probitate & Fidelitate, Dilecto-
rum & Fidelium Consiliorum nostro-
rum, *Thome Dacre* Domini de Dacre &
de Greystoke Militis, & Magistri *Ni-
cholas West* Legum Doctoris Decani de
Wyndesore; quamplurimum considen-
tes,

Ipsos nostros veros & indubitatos
Ambassiatores, Oratores, Commissarios,
& Deputatos speciales Facimus, Consti-
tuimus, Ordinamus & Deputamus,

Dantes & Concedentes eisdem, & eo-
rum cuilibet plenam, Tenore presentium,
Potestatem & Auctoritatem ac
Mandatam generale & speciale, pro No-
bis & Nomine nostro, Excellentissimum
Serenissimum & Potentissimum Prioci-
pem *Scotorum Regem* Fratrem Consanguineum
& Confederatum nostrum A-
deundi,

Atque Juramentum corporale, tactis
Sacrosanctis Evangeliiis, quòd omnia &
singula Capitula in quodam Tractatu
perpetue Pacis & Amicitie, inter Po-
tentissimum ac Illustrissimum Principem
Henricum Septimum dudum *Regem Anglie*
Celebris Memorize Patrem nostrum
Carissimum ac dictum Fratrem nostrum

Scotorum Regem inito concordato &
concluso, ac deinde inter Nos & eun-
dem Fratrem nostrum per Literas nos-
tras Patentis, Magno Sigillo nostro si-
gillatas & Manu nostra subscriptas, hinc-
inde confirmato, bene & fidehiter obser-
vabit Petendi Requirendi & Exigendi,
ideoque Juramentum sic in debita for-
ma prestari Videndi,

Necnon quòd Nos simile Jura-
mentum, cum per Oratores dicti Fra-
tris nostri ad hoc sufficienter auctori-
zatos debite requisiti fuerimus, tactis sa-
crofanctis Evangeliiis, Dabimus & pre-
stabisimus Concedendi & Promittendi,

Ceteraque omnia & singula Facien-
di, Excercendi, Executendi & Perim-
plendi quæ in Præmissis seu circa ea ne-
cessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo
Regio, nos Ratum, Gratum & Firmum
habituos totum & quicquid per no-
stros dictos Ambassiatores, Oratores,
Commissarios & Deputatos Tractatum,
Promissum, Concordatum & Conclufum
fuerit & Præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
decimo quinto Die Aprilis.

Per ipsam Regem.

A. D. 1512.

Reg. 5.

De Querelis hinc inde, super Attemptatis, relaxandis.

A. D. 1512.

Reg. 8.

A. D. 1512.

Reg. 3. R. 8.

Reg. 3. R. 8.

Reg. 11.

REX universis & singulis, ad quorum notitias presentes Literae pervenerint, Salutem.

Scitis quod Nos,

De Probitate & Fidelitate, Dilectorum & Fidelium nostrorum Consiliariorum nostrorum, *Thome Dacre* Domini de Dacre & de Greitok Militis & Magistri *Nicholai West* Legum Doctoris Decani de Wyndesore, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassadors, Oratores, Commissarios & Deputatos speciales facimus, Constituimus, Ordinamus & Deputamus,

Dantes & Concedentes eisdem & eorum cuilibet plenam, Tenore Praesentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro atque pro Subditis nostris quibuscumque, cum Illustrissimo Principe *Jacobo Scotorum Rege* Fratre nostro Carissimo, ejusve Ambassadoribus, Oratoribus, Commissariis & Deputatis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum ad hoc habentibus, de & super Abolitione, Pardonatione, Relaxatione, Remissione & generali Acquiescentia omnimodorum & singulorum Querelarum, Litium, Differentiarum, Questionum, Gravaminum, Offensorum, Furtorum, Homicidarum, Dampnorum, Injuriarum & aliorum Attemptatorum quorumcumque, una cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependens & Connexis, per Subditos nostros Ligeos & Vassallos, aut per Subditos Ligeos & Vassallos Praedilecti Fratris nostri supradicti, contra vini formam & effectum Pacis, Amicitiae, Lige & Confederationis, inter Celebris memorie Dominum *Henricum nuper Regem Angliae Patrem*

nostrum Praeracissimum nuperimè Defunctum dictumque *Regem Scotorum* initarum, captarum, celebratarum & conclusarum, atque, per Nos & dictum *Regem Scotorum*, per nostras & suas distinctas & sepatatas Literas Patentes, sub Magno nostro & suo Sigillis sigillatas, jamdudum Acceptarum, approbatarum, innovatarum & confirmatarum, quancumque & quocumque ac ubicumque per Terram vel Mare hinc inde factorum, habitorum, notorum, commissorum, perpetratorum sive pendentium, etiam si Delinquentes hujusmodi super eisdem Conventi aut Convicti fuerint, Tractandi, Communicandi, Apprehendendi, Concordandi, fieri Petendi, & fieri Promittendi, atque Optinendi, Concedendi, & Concludendi,

Necnon Literas nostras Patentes, desuper in formas debita concessas, Manu nostra subscriptas, & Magno Sigillo nostro sigillatas, Tradendi & Deliberandi, consimileque Literas Patentes dicti Fratris nostri Petendi, Exigendi & Recipiendi,

Ceteraque omnia & singula Faciendi, Exercenti, Exequendi, & Perimplendi quae in Praemissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regi, Nos Ratum, Gratum, & Firimum habituros totum & quicquid per nostros Ambassadors, Oratores, Commissarios, & Deputatos Tractatum, Promissum, Concordatum, & Conclufum fuerit in Praemissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo quinto Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

A. D. 1512.

Reg. 8.

Reg. 8.

Reg. 11.

¶ ¶

Super Hospitali de Savoy Fundando.

A. D. 1512.

Reg. 4. R. 8.

Reg. 4. R. 8.

Reg. 4. R. 8.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cum nuper, per Literas nostras Patentes, Sigillo nostro Ducatus nostri Lancastriae Sigillatas (quarum Data est apud Londoniam Tertio Die Aprilis, Anno Regni nostri Secundo) Dederimus Concesserimus, & eadem Carta nostra Confirmaverimus,

Richardo Episcopo Wyntonianensi Custodi Privati Sigilli nostri,

Richardo Episcopo Londoniensi,

Thome Episcopo Dunelmensi,

Edmundo Episcopo Sarum,

Willielmo Episcopo Lincolnensi,

Johanni Episcopo Rossensi,

Thome Comiti Arundelle,

A. D. 1512.

Reg. 8.

Reg. 8.

Reg. 11.

Q 999

Thoma

A. D. 1512. *Thome Comiti Sarrie* Theſaurario noſtro Angliæ,

Reg. 3.

Carolo Somerſet Militi Domino de Herbart Camerario noſtro,

Johanni Fynez Militi Capitali Juſticiario, Banci noſtri,

Roberto Rede Militi Capitali Juſticiario Comuniſ Banci noſtri,

Magiſtro *Johanni Tong* Cuſtodi Rotulorum Cancellariæ noſtræ,

Thome Lovell Militi Theſaurario Hoſpitii noſtri,

Et *Johanni Cotte* Subtheſaurario noſtro Angliæ,

Executoribus Teſtamenti *Henrici* nuper *Regis Angliæ Septimi* Patris noſtri Illuſtriſſimi, Situam Manerii de *Savoie* ſive quendam Placeam ſive Peciam Terræ vocatam *le Savoie* ſive quendam Placeam ſive Peciam Terræ vocatam *le Savoie*, nuper Parcelam Ducatus noſtri prædicti, jacentem in Parochiis Sancti Clementis Dacorum extra Barros Novi Templi Londoniæ & Beate Mariæ de Stronde in Comitatu Middleſexiæ, inter Terram & Manſionem *Epilcopi Wygornienſis* ex parte Orientali, & Terram *Epilcopi Carholenſis* ex Parte Occidentali, & adjacentem ſuper Aquam Thamiſiæ verſus Auſtrum, & ſuper Viam noſtram per quam Itur de Stronde Croſſe verſus Charyng Croſſe verſus Borian,

Habendum & Tenendum prædictum Situam vocatum *le Savoie*, ſive prædictam Placeam ſeu Peciam Terræ vocatam *le Savoie* cum pertinentiis præſatis *Executoribus*, Hereditibus, & Aſſignatis ſuis imperpetuum, de Dono noſtro quietè, de Nobis & Hereditibus noſtris, abſque Compoſo ſeu aliquo alio Nobis, Hereditibus, vel Succelloribus noſtris pro eiſdem reddendo, ſolvendo, vel ſciendo,

Ad intentionem quòd iidem *Executores* ſeu eorum aliqui ſive aliquis quoddam Hoſpitale in & ſuper prædicto Situ ſive prædicta Placea ſeu Pecia Terræ vocata *le Savoie*, Licentiâ noſtrâ aut Heredum ſeu Succellorum noſtrorum inde per ipſos ſeu eorum aliquos ad hoc optinendâ, juxta Ordinationem & Statuta per ipſos ſeu eorum aliquos ſive aliquem limitanda & ordinanda, Erigere, Fundare, Creare, & Stabilire poſſent ſeu poſſet, aut Erigi, Creari, Fundari, & Stabiliri fierent ſeu faceret, prout in eiſdem Literis noſtris Patentibus inter alia plenius apparet,

Sciatis quòd Nos, de Gratia noſtra ſpeciali, ac ex certa Scientiâ & ihero Motu noſtris, prædictas Literas noſtras Patentis, ac Donum & Conceſſionem prædictâ, necnon omnia & ſingula in eiſdem Literis noſtris Patentibus con-

tenta & ſpecificata, Rata habentes & A. D. 1512. Grata, ea per Præſentes Ratificamus, Approbamus, & Confirmamus.

Reg. 3.

Et inſuper, de uberiori Gratia noſtra, ac ex Scientiâ & ihero Motu noſtris prædictis, Conceſſimus & Licentiam Deditimus, ac per Præſentes Licentiam Deditimus & Concedimus, pro Nobis, & Hereditibus noſtris, quantum in Nobis eſt, præſatis *Executoribus*, quòd ipſi ſeu eorum aliqui Superviventes, ſeu eorum aliqui Supervivens quoddam Hoſpitale perpetuum de Quinque Capellanis perpetuis Secularibus (videlicet) de uno Magiſtro & quatuor aliis Capellanis, infra & ſuper Situam prædictam ſive prædictam Placeam ſeu Peciam Terræ vocatam *le Savoie*, ad Laudem & Honorem Domini noſtri Jheſu Chriſti Beatiffimæque ſemper Virginis Mariæ Matris ejus ac Sancti Johannis Baptiſtæ, ad Exorandum pro Bono Statu noſtro & *Katerina Conſortis noſtræ* dum vixerimus, & pro Animabus noſtris cum ab hac luce migraverimus, & ſpecialiſſimè pro Salute Animarum prædicti nuper *Regis* Patris noſtri & *Elisabethæ* nuper Conſortis ſuæ Matris noſtræ Præcariffimæ, necnon *Arthuri* Primogeniti eorum nuper *Principis Walliæ, Ducis Cornubiæ, & Comitum Ceſtriæ* Fratris noſtri, juxta Ordinationes & Statuta eorundem *Executorum*, ſive eorum aliquorum, ſeu eorum alicujus Fundatoris ſive Fundatorum ejuſdem Hoſpitalis ſiendi & limitanda, Fundare, Erigere, Creare, Facere, & Stabilire poſſint & poſſit,

Et quòd Hoſpitale prædictum, cum ſic Fundatum, Erectum, & Stabilium exiſtat, HOSPITALE HENRICI NUPER REGIS ANGLIÆ SEPTIMI DE SAVOY nominetur, vocetur, & appellatur,

Quòdque Magiſter Hoſpitalis illius & Succellores ſui Magiſtri ejuſdem Hoſpitalis ac Capellani Hoſpitalis illius, MAGISTER ET CAPELLANI HOSPITALIS HENRICI NUPER REGIS ANGLIÆ SEPTIMI DE SAVOY ſimiliter nominentur, vocentur, & appellentur,

Et quòd iidem, *Magiſter & Capellani*, ſint Incorporati ac Uniti, & ſint unum Corpus in Re & in Nomine, habeantque Succellionem perpetuam,

Et quòd iidem *Magiſter & Capellani*, & eorum Succellores, per idem Nomen & ſub eodem Nomine, ſint Perſonæ habiles & capaces in Lege ad Perquirendum & Recipiendum Terras, Tenementa, Annuitates, Redditus, Servitia, Advocaciones Eccleſiarum, Prioratum, Emolumenta, Poſſeſſiones, & Hereditamenta quæcumque, necnon Bona & Catalla

A. D. 1512. Câtalla tam de Dono nostro quam de quibuscúmque Personis, ea eis dare, legare, seu assignare volentibus, Sibi & Successoribus suis imperpetuam,

Et quòd iidem *Magister & Capellani*, & eorum Successores, habeant unum Sigillum Comune pro Negotiis Hospitalis prædicti agendis,

Et quòd iidem *Magister & Capellani*, & eorum Successores, Magistri & Capellani Hospitalis prædicti, per Nomen *Magistri & Capellanus Hospitalis Henrici nuper Regis Anglia Septimi de Savoy*, implacitare & implacitari prosequi & defendi possint in omnibus & singulis Causis, Querelis, Actionibus realibus personalibus & mixtis, cujuscúmque fuerint generis sive naturæ, ac respondere & responderi defendere & defendi valeant sub Nomine prædicto in eisdem, in quibuscúmque Curis & Locis, coram quibuscúmque Justiciariis & Judicibus tam Spiritualibus quam Temporalibus,

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra, Concedimus & Licentiam Damus, pro Nobis & Hæredibus nostris, per Præsentem, quòd, postquam Hospitale prædictum, ut prædicatur, Fundatum, Erectum, Creatum, & Stabilatum fuerit, prædicti *Executores* & eorum quilibet, ac alie quæcúmque Personæ & quæcúmque alia Persona, Terras, Tenementa, Redditus, Servitia, Reversiones, Advocaciones Ecclesiæ, Prioratum, Hospitalia, Liberas Capellas, ac alia Beneficia Ecclesiastica quæcúmque, necnon omnia & omnimoda alia Hæreditamenta & Possessiones quæcúmque, ad Valorem *Quingentarum Marcarum per Annum*, ultra omnia Onera & Reprisas, tam de Feodo suo proprio quam alieno, licet de Nobis in Capite vel aliter vel aliquo alio modo seu de aliquibus aliis Personis sive de aliqua alia Persona quæcúmque teneantur, *Magistro & Capellanis* Hospitalis prædicti pro tempore existentibus, & Successoribus suis Dare, Concedere, Appropriare, Consolidare, Annectere, Unire, & Assignare possint & possit; Et eisdem *Magistro & Capellanis* & Successoribus suis, quòd Ipsi Terras & Tenementa, Redditus, Reversiones, Servitia, Advocaciones Ecclesiæ, Prioratum, Hospitalia, Liberas Capellas, ac alia Beneficia Ecclesiastica quæcúmque, necnon omnia & omnimo-

da alia Hæreditamenta & Possessiones quæcúmque, ad Annuum Valorem prædictum ultra omnia Onera & Reprisas, a præfatis *Executoriis*, seu eorum aliquibus sive aliquo, aut quibuscúmque aliis Personis, seu quæcúmque alia Persona, ea eis dare, legare, appropriare, concedere, consolidare, annectere, unire, & assignare volentibus sive volenti, Recipere possint & Tenere Sibi & Successoribus suis imperpetuam, Tenore Præsentium, similiter Licentiam damus specialem, ad Sustainationem suam & ad quandam alia Misericordiæ & Pietatis Opera & Onera, in Fundatione & Ordinatione Hospitalis prædicti, per prædictos *Executores*, seu eorum aliquos vel aliquem, limitanda & assignanda, facienda & perimplenda; Statuto de Terris seu Tenementis ad *Manum Mortuam* non ponendis, edito non obstante: & absque Impetitione, Impedimento, seu Perturbatione Nostri aut Hæredum sive Successorum nostrorum seu aliorum quorumcúmque: & absque aliqua Inquisitione, sive aliquibus Inquisitionibus, virtute alicujus Brevis sive Mandati nostri, seu aliquorum Brevium Mandatorum nostrorum, Hæredum & Successorum nostrorum de AD QUOD DAMPNUM, seu alicujus alterius Brevis sive Mandati nostri, in ea parte capiendi seu prosequendi & absque aliqua alia Licentia nostra seu aliis Literis Patentibus eis in hac parte concedendis vel sciendis; Dicho Statuto de Terris & Tenementis ad *Manum Mortuam* non ponendis, aut aliquo alio Statuto, Actu, Ordinatione, seu Restrictione in contrarium factis, editis, sive ordinatis, aut aliquâ aliâ Re, Causa, vel Materia quæcúmque, in aliquo non obstantibus;

Et quòd expressa mentio de vero Valore Annuo aut Certitudine Præmissorum in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, sive Restrictione, aut aliquâ aliâ Causa, Re, vel Materia quæcúmque, in aliquo non obstante.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
Quinto Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

A. D. 1512.
An. 4. H. 6.

*Commissio Regis Aragonum ad Tractandum de Liga cum
Papa Julio, Imperatore, & aliis Principibus Christianis
contra Regem Francia.*

A. D. 1512.
An. 3.A. D. 1512.
An. 4. H. 6.
Ex Augur.

Ferdinandus, Dei Gratia, REX
Aragonum, Sicilia citra & ultra
Faram, Hierusalem, Valentia,
Majoricarum, Sardinie & Corsica, COMES
Barcinona, DUX Atbenarum &
Neopatria, COMES Rossilionis & Ceritania,
MARCHIO Orisilanni & Gasciani.

Labor Anxietas atque Opera nostra, quibus semper nixi fumus ut Pax & Quies in tota Republica Christiana vigeret & Unio atque Concordia Christianorum Principum & Populorum maximè polleret, sanè indicant quantoperè ex sincero Animo eadem exoptaremus, non solum ut Christiana Republica omnimodè Pace & Quiete gauderet, verum etiam ut uniti Christiani Principes omnes communibus Viribus Bellum contra infideles Fidei postre Hostes commodius sumere possemus; Et certè maximè ex Animo dolemus id ipsum Nos hucusque minimè esse assecutos & hunc Laborem frustra hætenus sumpsisse; Deus siquidem Testis est per Nos Rem nullam esse prætermisam ex his omnibus, quæ huic Paci & Tranquillitati conducere possent.

Cumque intueremur Gallos libidine Dominandi Pacem contemnere, Arma per totam Italiam circumferre, cunctasq; Profanas & Sacra violare, suoque Imperio subigere, Sanctæ Sedis Apostolicæ Romanæque Ecclesiæ, unà cum Confœderatis nostris, Tutelam suscepimus, & Dei Auxilio (cujus Causa agitur) post Ravenatensem Cladem, quæ Inimicorum Vires contrivit & diminuit, Sanctissimi Fœderis nostri Exercitus Eos aliena dimittere compulsi in Fugamque vertit.

Verùm tanta Gallos Dominandi sitis invasit ut iterum Arma parere novaque Bella adversus Confœderatos nostros undique gerere moliantur; itaque, nè Christiana Republica, tot Annis Gallorum Armis concussa, semper in Labore versetur, & optatâ aliquando Pace fruatur, Nobis caterisque Confœderatis nostris visum est, pro Christianorum Salute, nihil potius oportere quàm, Dei Auxilio, Sanctissimi Fœderis nostri Armis Bella Gallorum extinguere, ut deinde sine Injuria in Pace vivatur, & Infidelium Oppugnationi provideri salubrius possit:

Ad quam quidem Rem peragendam

nova aliqua sunt etiam tractanda componendaque Capitula inter Nos & Confœderatos nostros;

A. D. 1512.

Consili ergo de ingenti Fide, Prudentiâ, Sagacitate, & in agendis experta Dexteritate vestri Nobilis Dilecti Consiliarii & Oratoris nostri *Ludovici Correz* de Vilaragud in Anglia residentis, Præsentium Tenore, de nostra certa Scientia & consultò, omnibus melioribus viâ modo & formâ quibus melius & validius de jure & aliis possumus & valemus, Facimus, Constituímus, Creamus, & solemniter, Ordinamus Vos eundem *Ludovicum Correz* de Vilaragud, licet Absentem tanquam Præsentem, nostrum verum certum & indubitatum ac specialem Procuratorem, & ad Infra scripta etiam generalem, ita quòd Specialiam Generalitati non deroget, nec e contra; videlicet,

Ad Tractandum, Prædicandum, Faciendum, Contrahendum, Ineundum, Firmandum, & Concludendum, pro Nobis & Nomine nostro ac Nomine Serenissimæ *Reginæ Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.* Filiz nostræ *Charissimæ* (cujus Personæ & Bonorum Curam legitimè gerimus) cum Sanctissimo Domino nostro *Domino Julio Secundo Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Pontifice Maximo*, Serenissimis & Potentissimis, *Maximiliano Romanorum Imperatore* semper Augusto, & *Henrico Angliæ Rege*, Fratribus ac Filio nostris *Charissimis*, Illustrissimòq; *Duce & Dominio Venetorum*, & cum quibuscunq; aliis Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus Christianis, quicunq; & quæcunq; sint, quos & quas hic haberi volumus pro sufficienter expressis, ac si ibidem singulariter & nominatim exprimerentur, & cum quolibet eorum simul vel divisim, seu cum quibuscunq; Legatis, Oratoribus, & Mandatariis, Nunciis & Procuratoribus ipsorum & cujuscunq; eorum, bonam, meram, puram, firmam, validam, & perpetuam Ligam, Amicitiam, Confederationem, Unionem, ac Intelligentiam, cum illis Factis, Articulis, Conventionibus, Promissionibus, Pœnis, Obligationibus, Juramentis, Renuntiationibus, Securitatis, Modis, Formis, & Conditionibus quæ & prout ac sicut Vobis videbuntur & placuerit,

Possi-

A. D. 1512. ^{Nov. 2.} Politicque, Nomine nostro, etiam, post conclusam, firmatam, & publicatam Ligam predictam, in eadem acceptare & consentire Ingressum quorumcumque, aliorum Principum, Ducum, Marchionum, & Communitatum, qui & quæ in eam ingredi voluerint; qui, postquam in Ligam ingressi fuerint & recepti, habeantur pro Colligatis & Confederatis nostris, perinde ac si ab initio ipsius Lige in eandem ingressi fuissent,

Politicque etiam, Nomine prefato, Recouendatos nostros, cum eorum Statibus & Bonis, ac eorum quemlibet in eadem Liga, vel ad Partem, prout Vobis melius videbitur, nominare, ut a Nobis & a Colligatis & Confederatis nostris tueantur & foveantur,

Et, pro Præmissorum omnium & singulorum Firmitate, Securitate, atque Cautela, possitis & valeatis, Nomine nostro & prefate Serenissimæ Regine Filie nostræ Dilectissimæ, quæcunque Capitula, Securitates, Pacta, Contractus, Rescripta, & Obligationes inire, concludere, facere, firmare, promittere, & pacisci, cum omnibus & singulis Hypothecis, Penarum Adjectionibus, Juramentis quæ in Animam nostram præstare possitis, aliisque Altractionibus opportunis & ad Rem pertinentibus quomodocumque,

Et generaliter possitis cætera omnia & singula concordare, facere, firmare, promittere, & jurare, quæ in predictis & circa ea ac super Dependensibus seu Emergentibus ex eisdem utilia necessaria & expedientia fuerint seu quomodocumque opportuna & vobis videbuntur atque placebunt, & quæ Nosmetipsi concordare, facere, firmare, promittere, ac jurare possemus personaliter constituti, etiam si talia forent quæ Mandatum exigent magis speciale, & sine quibus predicta nequirent ad optatum effectum perduci;

Nos enim,

Dantes, Concedentes, & Conferentes A. D. 1512. ^{Nov. 7.} vobis *disse Ludovicus Carros* de Vilaragud Oratori & Procuratori nostro, super Præmissis omnibus & singulis, ac Dependensibus, Emergentibus, Connexis, & Annexis eisdem, Voces & Vices, Locum & Posses nostros, cum omnimoda Facultate & libera ac generali Administratione,

Promittimus & Pollicemur, in nostra Regia bonâ Fide, ac purè, simpliciter, & sine fraude, quòd semper habebimus Rata, Grata, Valida, & Accepta, ac observabimus integerrimè omnia & singula quæ Vos *disse Ludovicus Carros* de Vilaragud Orator & Procurator noster in predictis & circa ea & quodlibet predictorum, Nomine nostro & dictæ Serenissimæ Regine Filie nostræ, facietis, promitteretis, & firmabitis, quòdque Ea, cum ad nostram notitiam pervenerint, ad majus Robur atque Cautelam, Ratificabimus, Confirmabimus, & Servare Promittimus ac Jurabimus, & contra ea vel eorum aliquid nullo tempore faciemus vel veniemus, per Nos vel per Alium seu per Alios, aliquâ ratione vel causa, de Jure vel de Facto, sub Hypotheca & Obligatione omnium & singulorum Bonorum nostrorum & dictæ Serenissimæ Regine Filie nostræ presentium & futurorum.

In quorum Testimonium Presentem fieri iussimus Manu propria signatum, Sigilloque nostro impendenti munivim.

Dat. *Burgis* Die Vicefimo Mensis Julii, Anno a Nativitate Domini Millefimo Quingentesimo Duodecimo.

Dominus Rex mandavit mihi,

MICHAELI PEREZ D'ALMACAN.

Super Plicam,

CARROZ.

Pro Comite Salopia, de Retenendo pro Servitio Guerra.

A. D. 1512. ^{An. 4. H. 8.} **H**erry, by the Grace of God, King of England and of France and Lord of Ireland, to oure right Trusty and right Welbyloved Colyn and Counsaillour *George Erie of Shrovesbury* Seicuard of oure Houshold, Greeting.

Wheras it is comon to oure Knowledge that, our aunycnt Enemy, the *Frenche King*, of his maliciouse cruell and fruward Purpoe, hath prepayred a grete Army not onely to th'entent to

A. D. 1512. ^{An. 4. H. 8.} Invade and Distroy our Castells, Conytreys, and Landys of Guyynes and Hammys, but also to laye Sege and Assaulte oure Towne of Callys and utterly to Distroy the same and the Marches thereof, whiche in no wyse We wolle nor may Suffre, but the same entende, with the Grace of God, to Withstonde and Resist, and for the same Purpoe and Intent, We have Ordeyned and Appoynted, by th'Advyse of our Counsaill, to make and have an Armye always redy

R r r to

A. D. 1512. to withstand the malicious, cruell, and
 evyll Purpose of our *saïd Enemies*,

And, for the Trough, Trust, and
 Confidence that We have in you, by
 th' Advyce of our saïd Counsaill, We
 have Assigned, Ordeigned, and Appoynted
 You to be Governour, Chief Capitaigne,
 and Leder of our saïd Armye; wherfor
 We Woll and Command You that ye; for
 Us and in our Name, for thentent
 abovefaïd, Reteygne not onely as many
 of our Subjectys Able Men for the Were
 under the Degree of a Baron to do unto
 Us Service in your Company as be our
 owne Tenauntes and other our Subjectys
 withio our Counties of Derby, Stafforde,
 and Salope, as well Knyghtes for our
 Bodyes and Squyres for the same, as any
 other, but also as many other of our
 Subjectys as ye can gette within this
 our Realme, and that they and every of
 them make Certificate unto you, as We
 of late commaunded them to make unto
 Us or to our right trusty Counsaillour
 and *Bishop of Duresmye* our Secretary,
 of such Numbre as they have prepayred
 or canne make; our saïd Commaundement
 and fourmour Letters notwithstanding:

And over this We Woll and Charge

all and every suche our Tenauntes and
 Subjectys, as by You in our Name
 and for Us shal be Reteigned, to geve
 their diligent Attendaunce upon You
 and in your Company to do Us Service,
 as the Case shall require in thar
 behalf, when You by Us therunto shal
 be Commaunded,

And Ye then to delyver for Us and
 in our Name to every of our Subjectys,
 so Reteigned in your Company, suche
Badges, Tokens, or Lyvers to Were, as
 by You shal be thought most convenient
 for the same, whiche We woll they shal
 Were for the same purpose,

And these our Letters Yeven under
 our Greate Seale shal be as well unto
 You as unto all our saïd Tenauntes and
 Subjectys; so by you to be Reteigned,
 sufficient Waraunte and Discharge in
 that behalf; any Restraynt, Acte, Statute,
 Ordenance, Provision, Proclamation,
 Letters, or any other Thing, to the
 contrarye hertofore made, had, or to be
 hadde or made, notwithstanding.

Yeven under our Greate Seale at
 our *Citie of Canterbury* the xxiv. Day
 of July in the fourth Yere of our Reigne.

Per ipsam Regem.

Super Exemptione Præmonstratensium in Anglia & Wallia.

A. D. 1512.
 An. 4. R. 3.
 Fol. 4. R. 3.
 P. 1. M. 17.

REX omnibus & singulis *Abbatibus Ordinibus Præmonstratensium*, & eorum Subditis, Officiariis, Ministris, Justiciariis, & Conservatoribus Pacis nostræ & verè Ligeis & Subditis nostris Spiritualibus & Temporalibus, presentes Literas nostras audientibus, lecturis, seu visuris, Salutem.

Cùm Sanctissimus Dominus Pater per Literas suas Apostolicas, more Romane Curie Bullatis, ad perpetuum Rei Memoriam, ad nostram Contemplationem & Desiderium, plenè exemerit & liberaverit Dilectum & Fidelem nostrum *Abbatem & Conventum Monasterii Beate Marie & Sancti Jacobi de Welbek in Diocesi Eboracensi Ordinibus Præmonstratensibus*, ac etiam omnia alia Monasteria, Abbates, & Conventus ejusdem Ordinis infra hoc Regnum nostrum Angliæ & Partes Walliæ, a Superioritate, Jurisdictione, Visitatione, Correctione, Punitione, & ab omni alia Subjectione Monasterii Præmonstratensium Diocesis Lundunensis in Regno Franciæ ac Generali Capitulo ejusdem Ordinis, hujusmodique Monasteria, Abbates, & Conventus dicti Or-

dinis, cum omnibus aliis Personis & Membris ejusdem, unà cum omnibus Bonis suis mobilibus & immobilibus, Juribus & Pertinentiis presentibus & futuris, in hoc Regno nostro Angliæ & Partibus Walliæ, sub Protectione & *Sanctitatis sue* ac Sancti Petri & Sedis Apostolicæ Tuitione receperit,

Cùmque dictus Sanctissimus Pater, per Literas suas prædictas, Dederit & Concesserit eidem *Abbati de Welbek* & Successoribus suis imperpetuum eisdem Jurisdictionem, Potestatem, & Superioritatem in omnibus, dictum Ordinem infra Angliam & Walliam tangentibus, quas prædictum Monasterium Præmonstratensium in Francia aliquo modo unquam habuit;

Ac etiam Concesserit quòd omnes & singuli Abbates dicti Ordinis in Anglia & Wallia, singulis temporibus, per dictum *Abbatem de Welbek* & Successores suos prætigendis & assignandis, pro perpetuo venient ad Generale Capitulum, in eodem Monasterio de Welbek vel alio Loco conveniente, infra dictum Regnum nostrum Angliæ tenendum,

Et

A. D. 1512. *Res. 2.* Et quòd *idem Abbas*, cum aliis Abbatibus ejusdem Ordinis, in hujusmodi Capitulo Congregati, in Confectione & Editione Statutorum, Constitutionum & Ordinationum, pro Reformatione & Utilitate eorundem Monasteriorum, easdem Auctoritatem & Potestatem habebunt quos predictas Abbas Praemonstratensium, cum Generale Capitulo in Francia, ante haec tempora habuit.

SCIATIS NOS,

De dictae Exemptionis Impetratione & Confectione, Potestatisque ac Superioritatis hujusmodi in aliquem de Regno nostro Translatione ad Quietem Subditorum nostrorum, nostram bonam Veniam & Licentiam desuper prius petita & per Nos expressè concessa, non mediocriter gaudentes,

Atque de Fide Ingenio Discretionis & Industria dicti Abbatis de Welbeck a diu approbatis plurimum confidentes,

Ipsam in Numerum Capellanorum nostrorum Admisimus,

Et ad Intentionem quòd Ipse, ad majorem Subditorum nostrorum Quietem, absque perturbatione inquietatione seu vexatione alicujus Personae sive aliquarum Personarum Subditorum nostrorum, de tempore in tempus, tam ad debitam executionem Auctoritatis sive Potestatis suae Spirituali & Oneri sibi injuncti, quam ad Custodiendum suum Generale Capitulum, Statutaque & Ordinationes, in commodum & utilitatem dicti Ordinis, juxta Potestatem & Auctoritatem per praedictum Sanctissimum Patrem sibi concessas, ut praemittitur, faciendae & edendae, ac pro Captione Apostatarum & fugitivorum ubicumque posterius inventi fuerint, ejusdem Ordinis Visitationibus servandis, Electionibus confirmandis, ac Contributionibus colligendis, suarumque Pote-

statas & Jurisdictionis pro Ordinatione A. D. 1512. & Stabilimento omnium Rerum dictam Religionem concernentium Exercitio, ad Honorem Dei & sanam Continuationem ejusdem Ordinis in dicto Regno nostro Angliae & Partibus Walliae, quae Nos pie contemplantur, quietis & liberius procedere ac suum Officium exercere valeat, Volumus & Praecipimus Vobis & cuilibet vestrum ac etiam Mandamus quòd praedicto Capellano nostro & Successoribus suis, eandem Auctoritatem habentibus, vel ab eis & eorum singulis respectivè Deputato vel Deputando, tam in Captione dictorum Apostatarum & Fugitivorum, ac in Visitationibus Electionibus & ceteris Praemissis, Potestatem & Jurisdictionem suas praedictas quovismodo tangentibus, quam in omnibus aliis suis Facultatibus, Concessionibus, Indultis & Causis licitis ad Officium suum spectantibus, ac Commodum & Utilitatem Monasterii sive Domus suae praedictae concernentibus, Favores & Auxilia impendentes, eidem in omnibus assistatis;

Et, si quisquam contra Ipsam Pacem nostram violare temptaverit, eandem Pacem nostram conservari, ac Ipsam eadem Pace nostram quantum in Vobis est liberè frui & gaudere in omnibus faciatis, de tempore in tempus, quotiens & quando opus erit, absque aliqua contradictione seu resistantia vestri Patrum dicti Ordinis Subditorumve vestrorum aut aliorum quorumcumque; Praemissa non omitentes prout Nobis complacere nostramque Indignationem evitare intenditis.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Knox* Quinto Die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Arraiando & Monstrum Faciendo contra Scotos.

A. D. 1512.
Ap. 4. H. 8.
Hid. m. 18.
do.

REX Carissimo Conspinguineo suo *Thome Comiti Sarris* nostro Thesaurario & Marescallo Angliae Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De vestri Fidelitate Prudentia Strenuitate & Industria Diligentiaque & Experientia ac Integritate plurimum confidentes,

Assignavimus Vos, ac Vobis plenam Potestatem & Auctoritatem, Tenore Praesentium, Damus & Concedimus omnes & singulos Ligcos & Subditos no-

stros, infra Comitatus nostros *Eborum, A. D. 1512. Northambriae, Cambria, Westmerlandiae, & Lancastriae*, tam infra Libertates quam extra Inhabitantes, ad Guerram habiles Convocandi & congregandi, ac eos arraiandum & triandum, Ipsosque juxta eorum Gradus & Facultates bene & defensibiliter armari & muniri Faciendi, & ad Monstra sive Monstrationes eorundem in Locis magis congruis juxta sanam Discretionem vestram de tempore in tempus Capiendi & Supervidendi,

Necnon

A. D. 1512. Necnon ad Ligeos & Subditos nostros prædictos, Arraiatos Triatos & Armatos, tam Homines ad armâ ac Homines armatos & Sagitarios & alios Homines Equites & Pedites Defensibiles, Vobiscum in Resistentiam Supplicationem & Debellationem Scotorum & aliorum Eis Adherentium quotiens opus fuerit Ducendum & duci Faciendum, & ipsos in Conductione illa Regendum & Gubernandum;

Et ideò Vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis & ea faciatis & expleatis cum effectu:

Damus autem universis & singulis Ducibus, Comitibus, Baronibus, Militibus, Justiciariis, Majoribus, Vicecomitibus, Ballivis, Conflabulariis, Locatenentibus, Officiariis, Ministris, Marinariis, Soldariis aliisque Ligeis & Subditis nostris prædictis, ac aliis quibuscumque quorum interest in hac parte, Tenorè Præsentium, sub Fide & Lige-

antia quibus Nobis tenentur, firmiter A. D. 1512. in Mandatis quòd Vobis in Præmissis faciendis intendant assistant & auxilientur, pariformiter & tam firmiter sicut Nobis assisterent & auxiliarentur si ibidem personaliter & præsentem interessemus; Volumus enim quòd tam Vos quam omnes & singuli Ligei & Subditi nostri prædicti, per vos in forma prædicta Congregati, de omnimodis Forisfacturis Dampnis & Penalitatibus, in quibus, prætextu aliquorum Statutorum Actuum & Proclamationum, ante hæc tempora in contrarium inde factorum & editorum, ratione Præmissorum, incurere aut cadere possint aut possint, penitus Exonerati sint & sitis per Præsentem.

In cujus &c.

Teste Rege apud Croydon Sexto Die Augusti.

De Licentia ad Bullas Impetrandas & Deferendas.

A. D. 1512.

AN. 4. R. 5.

Pat. 4. R. 3.

P. 1. M. 17.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Scitis quòd, Licet in Statuto, in Parlamento Domini Ricardi nuper Regis Angliæ Secundi post Conquestum Progenitoris nostri, apud Wintoniam, Anno Regni sui Sextodecimo tento, edito, inter alia Ordinatum fuerit & stabilitum,

Quòd, si aliquis impetraret vel prosequeretur foret seu impetrari vel prosequi faceret in Curia Romana vel alibi aliquos Processus Sententias Excommunicationum Bullas Instrumenta aliave quæcumque que tangerent Nos Coronam Regalem seu Regnum nostrum, & illi qui ea infra Regnum nostrum deferrent sive ea reciperent vel inde Notificationem seu aliam Executionem quancumque infra idem Regnum nostrum seu extra facerent, ipsi Notarii, Procuratores, Mantinentes, Abbates, Penitentes & Consiliarii sui extra Protectionem nostram ponerentur, & Terræ & Tenementa Bona & Causa sua essent Nobis servanda, & quòd ipsi per Corpora sua attecharentur, si possent inveniri, & coram Nobis & Concilio nostro dicerentur ad Respondendum ibidem in Casibus supradictis, vel quòd Processus fieret contra eos per Præmissa facias modo quo ordinatum fuit in aliis Statutis de Præmissis & aliis, qui in Alienis Curis in Derogationem REGALIE NOSTRE & prosequuntur, prout in Statuto prædicto plenius continetur,

Nos tamen, certis de Causis & Considerationibus specialiter Nos moventibus, A. D. 1512. Concessimus & Licentiam dedimus, Dilectis Nobis in Christo, *Willelmo Abbati & Conventui Monasterii Beate Marie Virginis de Osney juxta Oxoniam* in Comitatu ejusdem Lincolnienfis Diocesis, quòd Ipsi per Se, aut Notarios Procuratores seu Consiliarios suos, sive eorum aliquem in Curia Romana Literas omnium Exemptionum pro prædictis *Willelmo Abbate & Conventu* deferrentur, necnon pro Monasterio prædicto, ac omnibus & singulis Ecclesiis Capellis appropriatis sive annexis Monasterio prædicto, durante Vita *Willelmi Abbatis prædicti*, ac etiam Literas perpetuarum Unionum Annexionum & Consolidationum Duarum Vicariarum (videlicet de le Kydlynton & Hooknorton Lincolnienfis Diocesis, quarum quidem Vicariarum Rectoria auctoritate legitima & sufficiente Monasterio prædicto appropriantur, ac alia Processus Bullas & Instrumenta, in hujusmodi Casibus necessaria & requisita, impetrare & prosequi facere, necnon Literas Processus Bullas & Instrumenta prædicta in Regnum nostrum Angliæ ac alia Loca Nobis quæcumque subiecta cedere & inducere, ac eadem Literas Processus Bullas & Instrumenta ibidem notificare, pronuciare, publicare & debitam Executionem inancipare possint & valeant, possintque *idem Willelmus*

A. D. 1512. *telonus & valeat, absque impedimento, perturbatione, molestatione, inquietatione seu gravamine quocumque Nostri Hæredum Successorum aut Officiariorum seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; Statuto prædicto aut aliquibus aliis Statutis Actibus seu Ordinationibus per Nos aut aliquem Progenitorum live Prædecessorum nostrorum quondam aut nuper Regum Angliæ an-*

te hæc tempora factis edictis five ordinatis aut aliis Re Causis vel Materiali quacumque non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Croyden* Septimo Die Augusti.

Per ipsum Regem.

Commissio ad faciendum Ligas pro Defensione Ecclesie.

A. D. 1512.

Art. 4. n. 6.

Franc. 4.
H. 5. n. 3.

REX, Carissimis Consanguineis suis, *Thome Comiti Sverria* Thesaurario & *Marescalli Angliæ*, & *Georgio Comiti Salopie* nostro Capitali Senescallo, Salutem.

Sciatis quòd,

Cum plures nostræ Religionis & Catholicæ Fidei Cultores tum verò & ipse Summus Pontifex *Julius Secundus* Christi Vicarius ad Nos scripsit quemadmodum Christianorum quidam, nullâ Dei Honoris habitâ ratione, Bononiam Civitatem & ejus Comitatum, qui ab antiquo Censu Ecclesiæ patrimonialis semper exiit, Armis invaserunt & hostiliter occuparunt, atque, quod pejus est, individuum Dei Tunicam dividere cupientes, Ecclesiæ Statum & Tranquillitatem latere Scismate perniciosâque divisione perturbare conantur & opprimere, aliâque efficere quæ nimirum ad Ecclesiæ Dedecus & ejus Patrimonii Detrimentum atque Ruinam spectare videntur.

Quæ quidem Res Nobis attulit quammaximum Dolorem, siquidem non eos putabamus Ecclesiæ Dei Injurias allaturos, qui eam, si non discessissent ab Officio, jure tueri debuerant.

Nos igitur quoniam *Maximus Romanæ Sedis Antistes*, cui æquum est parere nos, per Literas & Nuncios hortatur ut Ecclesiæ nostrum præstetis Auxilium, quom Romanam Ecclesiam Christianæ Religionis Caput esse & optimam Parentem non ignoremus, cumque minimè dubitamus Deum Optimum Maximum Nobis & reliquis Regibus Christianis in Terra Principatus & Regna Commississe, quorum Bonis & Emolumentis & in Ecclesiæ Defensione & in Honore Summi Pontificis ejus Vicarii, qui in Christi Nomine præsidet, uteremur, cujus Voluntati semper obsequi desiderantes, causa Pacis atque Christianorum omnium futuræ Quietis & Salutis,

De Fidelitatibus igitur Industriis &

providis Circumspectionibus vestris plenariè confidentes,

Assignavimus, Fecimus, Constituimus, Creavimus & Ordinavimus vos conjunctim & divisim nostros veros & indubitatos Commissarios, Oratores, Ambassiatores, Procuratores & Deputatos speciales & ad Infra-scripta generales, ita tamen quòd Specialitas Generalitati non deroget, nec è contra,

Dantes & Concedentes vobis conjunctim & divisim, Tenore Præsentium, plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro,

Firmâ integrâ & illâsi manente Amicitia & Confederatione inter Nos & Serenissimum ac Potentissimum Principem *Ferdinandum Regem Aragonum, &c.* Patrem & Fratrem nostrum Carissimum ante hac factâ & firmatâ,

Trastandi, Concordandi, Faciendi & Firmandi cum eodem Serenissimo & Potentissimo Rege *Aragonum*, Patre & Fratrem nostro Dilectissimo, pro Ipso & suo Nomine, ac etiam Nomine Serenissimæ & Potentissimæ *Jobannæ Regine Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.* Filie suæ Carissimæ cujus Personæ & Bonorum Curam & Administrationem idem Serenissimus Rex *Aragonum* legitimè gerit, vel cum Procuratore Oratore & Nuncio ab eo, aliam, bonam, meram, puram, firmam & validam Unionem, Colligationem, Intelligentiam, Ligam & Confederationem, tam pro Defensione Ecclesiæ Sanctæ Dei, & Conservatione & Recuperatione Patrimonii ipsius Ecclesiæ, ac etiam Conservatione & Defensione Dignitatis & Auctoritatis præfati *Romanorum Pontificis*, quàm etiam pro Cunctis aliis quibuscumque Rebus, quæ Defensioni & Conservationi Ecclesiæ, & Saluti totius Populi Christiani, & præsertim Defensioni & Conservationi ac Beneficio communi Statuum nostrorum conducere videbuntur,

S f f f

Et

A. D. 1512.

Art. 4. n. 6.

Franc. 4.
H. 5. n. 3.

A. D. 1512.
Res. 1. Et super prædictis quæcumque Capitula & Instrumenta ac quoscumque Contractus Unionis, Colligationis, Intelligentiæ, Ligæ, & Considerationis,

pro Nobis & Nomine nostro, cum eodem Serenissimo Rege Aragonum Patre nostro, ac dicta Serenissima Regina Filia sua, seu cum Procuratore, Oratore, & Nuncio ab eo, Stipulandi, Faciendi, Concedendi, & Firmandi, fieri Faciendi, Petendi, & Instandi, cum illis Pactis, Vinculis, Conditionibus, Promissionibus, Obligationibus, Securitatibus, Juramentis Clausulis & Cautelis, quibus volueritis & vobis benè visum fuerit,

Et generaliter omnia alia & singula Nomine nostro Faciendi & Confirmandi, cuiuscumque naturæ & importantiæ fuerint aut esse poterint, in prædictis & circa ea quæ fuerint necessaria & oportuna,

turæ, & quæ Nos facere possimus, etiam si talia sint quæ ad conscientiam Præceptum exigant magis speciale.

Damus præterea & Concedimus vobis, conjunctim & divisim, plenum Possesse & possitis jurare in Animam nostram quòd tenebimus, observabimus, & adimplebimus, realiter & cum effectu, omnia & singula quæ in prædictis & circa ea Nomine nostro concordabit, capitulabit, jurabit, & firmabit, & illa ratificabimus, & quòd nullo unquam tempore illa revocabimus, nec contra ea aut eorum aliquod faciemus vel veniemus, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium & Fiscalium.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westminsteriam*
 Decimo Die Novembris.

• *Super Liga pro Defensione Ecclesiæ Declaratio Regis.*

A. D. 1512.
Res. 4. N. 2.
 Ibid.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm, ad Laudem Omnipotentis Dei, Gloriosissimæque Genitricis semper Virginis Mariæ, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum, totiusque Curie Cœlestis Exaltationem, & Incrementum Christianæ Religionis, ac pro Defensione Personæ Sanctissimi Domini nostri *Pape Julii Secundi*, proque Conservatione Auctoritatis, Dignitatis, & Libertatis Sanctæ Sedis Apostolicæ ac Unionis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, occasione Scismatis tollendi, necnon pro Recuperatione inclitæ Civitatis Bononiæ aliardumque Civitatum, Arcium, Terrarum, & Locorum, ad dictum Sanctissimum Dominum nostram & Sedem Apostolicam spectantium & pertinentium, jam indebitè detentorum & per Tyrannidem occupatorum, quadam Intelligentia, Liga, & Confederatio inter eundem Sanctissimum Dominum nostrum & Serenissimum Principem *Ferdinandum Aragonum & utriusque Cecilie Regem* Catholicum Patrem nostrum Charissimum, ac Nobilem Virum *Laurentium Lauredanum* Ducem & Dominum Venetiarum, tractata, inita, conclusa, & publicata fuerit, de Data *Quarti Diei Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo undecimo, Pontificatus ejusdem Sanctissimi Domini nostri Anno Octavo*, ad quam Nos referimus, ac cujus Tenorem hic pro inserto habere volumus,

Cùmque Nobis aliisque Christianis Principibus, dictam Ligam ingredi volentibus, loca concedente relicta & refer-

retur, idemque Sanctissimum Dominum nostrum instanter Nos requisiverit & invitaverit ut in tam sancto pio & laudabili Proposito sibi aliisque Principibus Christianis, per hanc Ligam invicem confederatis & unitis, Nos jungeremus,

Nos igitur,

Considerantes esse Officium ut Ecclesiam ejusque Pacem, quam a Cristo tuendam receperunt, defendant, & pro qua, si per Tyrannidem opprimatur, Deo sunt reddituri rationem,

Volentisque Debitum Obsequii nostri Deo imprimis, ejusque Vicario ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, multipliciter indebitè turbatis & oppressis, pro viribus nostris, in tam Catholico Pio & Meritorio Proposito, Opem ferre & subvenire,

Decrevimus eandem Ligam ingredi, Nosque eidem Sanctissimo Domino nostro aliisque Confederatis ejusdem jungere & unire, prout per Præfentes ingredimur Nos jungimus & unimus,

Obligantes & Afringentes Nos, sub Honore nostro in Verbo Regio, ad firmam & inviolabilem Observantiam omnium & singulorum Capitulorum ejusdem, quatenus Nos tangunt aut quovismodo tangere possunt; ita tamen quòd Pax non fiat nisi cum Consensu nostro & omnium aliorum Confederatorum; & quòd interim nullus ex Confederatis possit neque debeat quovis modo Pacem, Treugam, sive Inducias, cum aliquo

A. D. 1512. aliquo Rege, Principe, Potentatu, vel Populo, qui eidem Ligæ se opposuerit, inire sine Consensu nostro & omnium hujusmodi Confederatorum, ut præmittitur; ac quod non teneamur Bellum movere Suppetias ferre aut Exercitum in Italiam mittere contra tales Reges, Principes, aut Potentatus, qui hujusmodi Ligæ & Fœderi quovis modo se oppo-

nere velint, sed alibi ubi Nobis melius visum fuerit; cætera verò omnia, quantum Nos tangunt & concernunt, fideliter Observabimus & Perimplebitus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmæsterrum* decimo tertio Die Novembris.

Articuli Bullæ concessæ Regi & Proficiscentibus cum eo ad Bellum contra Lodovicum Francorum Regem.

A. D. 1512.

An. 4. M. 6.

Biblioth. Cot.
Vindob. A. 2.

OMnes & singuli utriusq; Sæculi Christi Fideles, verè Penitentes & Confessi, Civitatum, Diocesium, & aliorum Locorum, *Henrico Regi Angliæ* subiectorum, & in illis quomodolibet habitantes & commorantes, qui, durante Bello hujusmodi, in Expeditione contra *Lodovicum Francorum Regem* Scismaticorum Receptorem, vel contra Scismaticos & eorum Receptores & Fautores, cum præfato *Henrico Rege*, feu ejus Capitaneis, aut aliquo ex eis, quorum Consilia sequi tenerentur, ad manus per Sex Menses, per se, vel alium, seu alios proprios eorum Sumptibus & Expensis si ad id suppetant Facultates, aliàs solo Victu per ipsum *Henricum Regem* seu ejus Capitaneos Ministrando contenti, interfuerint, plenissimum omnium Peccatorum suorum, de quibus Corde peccati & Ore confessi fuerint, Veniam & Remissionem consequantur.

ITEM, qui in Castris aut Locis ditorum Exercituum aliquod Opus ad Expeditionem hujusmodi necessarium vel oportunum fecerint, aut Victualia vel alia necessaria pro Gubernatione Pugnantium, aut ibidem pro opere Expeditionis hujusmodi commorantium, per se vel alium detulerint, simili modo plenissimam Remissionem consequantur.

ITEM, plenissimam Remissionem consequantur, qui, Præmissis interesse nolentes, & talia adimplere non valentes, & aliquis Ecclesiæ seu, si ibi Ecclesiæ Copia non fuerit, aliqua Altaria, limitanda seu limitanda juxta Numerum per Episcopum, seu alium seu alios in Ecclesiastica Dignitate constitutos, per ipsum *Henricum Regem* ad hoc nominandos, juxta ejusdem Episcopi seu in Dignitate constitutarum Personarum prædictarum aut Subdeligendorum ab eis providam Ordinationem super hoc faciendam, dictâ Expeditione durante, devotè visitaverint, & in Capis, ad hoc

In Subsidiium Sanctæ Expeditionis pro Fidei Defensione, ac ipsorum Scismaticorum & eorumdem Fautorum Expugnatione, per Nominatum seu Nominatos per ipsum *Henricum Regem* aut Deputandos ab eis Ordinandos, aliquam Oblationem seu Pecuniarum Quantitatem, juxta Nominati seu Nominatorum per eundem *Henricum Regem* aut Deputandorum ab eis Ordinationem seu Arbitrium, effectualiter possuerint.

ITEM, Nominatus seu Nominati per eundem *Henricum Regem*, vel Deputandi ab eis, Auctoritate Apostolica Ecclesiæ, quæ propterea visitari debent, Facultatem habet declarandi, & in quolibet eorundem Ecclesiarum simul vel successivè certum Numerum Presbiterorum Secularium vel Regularium, Ordinum quorumcunque, etiam Mendicantium, etiam Regularis Observantiæ, deputandi, ad eorumdem Fidelium, pro Indulgentiâ hujusmodi consequendâ ad Ecclesiæ ipsas in quibus deputati fuerint Consistentium, Confessiones audiendas; qui (videlicet) Presbiteri a certa Die, per ipsos eorundem Presbiteros deputantes ordinanda, usque ad tempus per eos, dictâ Expeditione durante, præhendendum, eorundem Christi Fidelium Confessiones audire, & eorum Confessionibus diligenter auditis, ab omnibus Cassibus, Sedi Apostolicæ reservatis, absolvere, & Penitentiam salutarem injungere possunt; exceptis sequentibus.

Excipiuntur Casus Offensæ Ecclesiasticæ Libertatis.

Criminum Hæresis Rebellionis vel Conspirationis in Personam vel Siatum Romani Pontificis vel Sedem eandem.

Falsificationum Literarum Apostolicarum Supplicationum vel Commissionum.

Invasionis Depredationis, Occupationis, aut Devastationis Terrarum Romanæ Ecclesiæ mediata vel immediate subiectorum,

Offen-

A. D. 1512.

Nov. 6.

A. D. 1512. Offense Personalis in Episcopum vel
 alium Prælatum,

Res. 2.

Prohibitionis Devolutionis Casuarum
 ad Romanam Curiam,
 Delationis Armorum & aliorum Pro-
 hibitorum ad Partes Infidelium.

ITEM, prefati Presbiteri, ut preser-
 tur nominati, Vota quæcumque in alia
 Pietatis Opera Commutare ac Juramenta
 quæcumque Relaxare possunt; Exceptis
 Votis sequentibus (videlicet) ultra-

rina Limina Apostolorum Petri & Pauli A. D. 1512.
 & Sancti Jacobi in Compostella visitandi,
 necnon Castitatis & Religionis Votis.

Res. 3.

ITEM TRANSSUMPTIS, Maou Publici
 Notarii subscriptis & nominatis, seu
 nominatorum per eundem *Henricum Re-
 gem*, seu Subdelegandum ab eis, vel
 alicujus Personæ in Ecclesiastica Digni-
 tate constitutæ Sigillo munitis, ea Fides
 adhibetur quæ ORIGINALI BULLÆ ef-
 set adhibenda, si esset exhibitæ.

De Tractando cum Imperatore super Defensione sapedieta.

A. D. 1512.

An. 4. R. 2.

Franc. 4.

R. 1. m. 4.

REX universis & singulis, ad
 quorum notitias presentes Li-
 teræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & provi-
 dis Circumspectionibus, Dilectorum &
 Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Ed-
 wardi Pontijes* Militis Ordinis nostri
 Garterii & nostri Hospitii Contraratu-
 latoris, Domini *Johannis Yonge* Legum
 Doctoris Vicecancellarii nostri Angliæ ac
 Magistri sive Custodis Sacrorum Scri-
 ptorum in Cancellaria nostra, & *Thoma
 Boleyn* Militis pro Corpore nostro, ac
Ricardi Wyngfeld Militis, plenariè con-
 scientes,

Ipsos nostros veros & indubitatos
 Commissarios, Oratores, Ambassadors,
 Procuratores, Deputatos, & Nuncios
 speciales, & ad infra-scripta generale
 (ita tamen quòd Specialitas Generalita-
 ti non deroget, nec e contra) Assignavi-
 mus, Fecimus, Constituimus, Creavimus,
 & Ordinavimus,

Dantes & Concedentes eis, conjun-
 ctim & divisim, plenam, Tenore Præ-
 sentium, Potestatem & Auctoritatem ac
 Mandatum generale & speciale pro No-
 bis & Nomine nostro,

Firmis, integris, & illæsis manentibus
 Amicitias & Confederationibus, inter
 Nos & Maximum Romanæ Sedis An-
 tistitem Summumque Pontificem *Ju-
 lium Secundum* Christi Vicarium & Do-
 minum nostrum, ac Sacratissimum Prin-
 cipem *Maximilianum*, Divinè favete
 Clementiæ, *Electum Romanorum Im-
 peratorem* semper Augustum &c. tam
 ut Electum Romanorum Imperatorem
 quàm ut Avum paternum & legitimum
 Tutorem Gubernatorem & Administra-
 torem Corporis & Bonorum Illustrissimi
 & Serenissimi Principis *Caroli*, eadem
 gratiâ, *Principis Hispaniarum utriusque
 Cecilie & Jerusalem &c. & eundem Prin-
 cipem Hispaniarum*, Auctoritate tamen
 & expresso Consensu ejusdem *Electi Ro-*

manorum IMPERATORIS UT AVI, TUTO-

A. D. 1512.

ris, Gubernatoris, & Administratoris
 prædicti ARCHIDUCIS *Austriæ, DUCES
 Burgundiæ, Brabantie, &c. COMITES
 Habimburgenses, Flandriæ, Artois, &c.
 DOMINOS Slavoniæ, Meckliniæ, &c.*
 ac Serenissimam & Præclarissimam Do-
 minam Dominam *Margaretam Austriæ
 & Burgundiæ, Viduam Ducissam Sabaudie*,
 præfati *Electi Romanorum Impera-
 toris* Filiam unicam, ac prædicti *Prin-
 cipis Hispaniarum* Amitam Carissimam,
 Serenissimamque & Potentissimum Prin-
 cipem *Ferdinandum Regem Aragonum
 &c.* Patrem & Fratrem nostrum Caris-
 simum, atque Serenissimam & Potentissi-
 mam *Johannam Reginam Castellæ, Legio-
 nis, Granatæ, &c.* Filium suam Carissi-
 mum, antehac factis, initiis, & firmatis,

Tractandi, Concordandi, Faciendi,
 Firmandi, & Concludendi, cum eisdem,
 Sanctissimo Domino nostro *Sum-
 mo Pontifice*, Sacratissimo *Electo Ro-
 manorum Imperatore &c.* tam ut *Electo
 Romanorum Imperatore* quàm ut
 Avo paterno & legitimo Tutore, Gu-
 bernatore, & Administratore prædicto,
 dictisque Illustrissimo *Principi Hispaniarum
 &c.* Auctoritate tamen & expresso
 Consensu ejusdem *Electi Romanorum
 Imperatoris* ut Avi, Tutoris, Gubernatoris,
 & Administratoris antedicti, ac
 Serenissimæ Dominæ Dominæ *Margari-
 tæ Austriæ & Burgundiæ, Viduæ Ducissæ Sa-
 baudie &c.* prænominatæ, præfatorumque
 Potentissimo Principe *Rege Aragonum &c.*
 pro ipso & suo Nomine, ac etiam No-
 mine præfate Præclarissimæ *Johannæ
 Regina Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.*
 Filix suæ Carissimæ (cujus Personæ &
 Bonorum Curam & Administrationem
 idem Serenissimus *Rex Aragonum* legit-
 timè gerit) ac cum eadem *Regina Cas-
 tellæ, &c.* Auctoritate tamen & expresso
 Consensu ejusdem *Regis Aragonum &c.*
 ut ipsius *Regina Castellæ &c.* Personæ &
 Bonorum Curam & Administrationem,

A. D. 1512. ut præmittitur; legitimè gerentes, vel cum eorum seu aliquorum vel alicujus eorumdem Commissariis, Oratoribus, Ambasiatoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis sufficienter & legitimè in ea parte auctorizatis, aliam bonam, metam, puram, firmam, & validam Unionem, Colligationem, Intelligentiam, Ligam, & Confederationem, tam pro Defensione Ecclesiæ Sanctæ Dei, ac Conservatione & Recuperatione Patrimonii ipsius Ecclesiæ, ac etiam pro Conservazione & Defensione Dignitatis & Auctoritatis præfati Summi Pontificis, quam etiam pro Consensu aliis quibuscumque Rebus quæ Defensionis & Conservacionis Ecclesiæ & Salutis totius Populi Christiani & præfati Defensionis & Conservacionis ac Beneficio communium Statuum nostrorum conducere videbuntur,

Et super prædictis quæcumque Capitula & Instrumenta, ac quoscumque Contractus Unionis, Colligationis Intelligentiæ, Ligæ, & Confederationis, pro Nobis & Nomine nostro, cum eisdem Sanctissimo Domino Pontifice Maximo, ac Sacratissimo Romanorum Imperatore Electo, tam ut Imperatore Romanorum Electo quam ut Avo paterno & legitimo Tutore, Gubernatore, & Administratore prædicto, præfatorum Principe Hispaniarum, Auctoritate tamen & expresso Consensu ejusdem Electi Romanorum Imperatoris ut Avi, Tutoris, Gubernatoris, & Administratoris superscripti, ac Serenissimæ Ducissæ Viduæ Sabaudie, & Potentissimo Principe Rege Aragonum pro ipso & suo Nomine præfate Præcarissimæ Regine Castellæ &c. cujus Personæ ac Bonorum Curam & Administrationem idem Rex Aragonum legitimè gerit, necnon cum eadem Præclarissima Regina Castellæ &c. Auctoritate tamen & expresso Consensu ejusdem Regis Aragonum &c. ut ipsius Regine Castellæ &c. Personæ & Bonorum Curam & Admi-

nistracionem legitimè gerentis, seu eorum aliquibus, vel eorum aliquo, vel cum Commissariis, Oratoribus, Ambasiatoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis ab eis seu eorum aliquibus vel eorum aliquo sufficienter & legitimè in ea parte auctorizatis. Stipulandi, Faciendi, Concedendi, Firmandi, & Concludendi, fieri Faciendi, Potendi, & Instandi, cum illis Pactis, Vinculis, Conditionibus, Promissionibus, Obligationibus, Securitatibus, Juramentis, Clausulis & Cantelis, quibus iidem Commissarii, Oratores, Ambasiatores, Procuratores, Deputati, & Nuncii conjunctim vel divisim voluerint, & eis bene visum fuerit,

Et generaliter omnia alia & singula Nomine nostro Faciendi & Firmandi, cujuscumque Naturæ & Importantiæ fuerint aut esse poterint, in prædictis & circa ea, quæ fuerint necessaria & opportuna, & quæ Nos facere possemus, etiam si talia sint quæ ad ea concilianda Mandatum exigant magis speciale;

Damus præterea & Concedimus eisdem nostris Commissariis, Oratoribus, Ambasiatoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis, conjunctim & divisim, plenum Possè ut possint jurare in Animam nostram quòd tenebimus, observabimus, & adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula quæ in prædictis & circa ea Nomine nostro concordabunt, capitulabunt, jurabunt, & firmabunt, & illa ratificabimus, & quòd nullo unquam tempore illa revocabimus, nec contra ea aut eorum aliquod facimus vel veniemus, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium & Fiscalium.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium vicelesimo Die Decembris.

Per ipsum Regem.

Ad Regem Litera Regis Aragonum.

A. D. 1513.

An. 4. H. 9.
Bibl. Cotton.
Vesp. C. 1.

Serenissimo & Potentissimo Principi, Enrico, Dei gratiâ, Angliæ Regi & Filio nostro Charissimo, Ferdinandus, eadem gratiâ, Rex Aragonum, utriusque Siciliæ, Hierusalem &c. Salutan & prosperorum Successuum Incrementum.

Ex Literis, quas ad Nos scripsit Ludovicus Carocius Orator noster, facile perspeximus omnia quæ isthic inter Serenitatem vestram & Nos gesta sunt; Ex

quibus eam professò cepimus Voluptatem quam Nobis ratio ipsa detulisse videbatur.

Propterea, quòd Deus Hominesque videant quòd temporibus nostris non patiamur Sanctam Romanam Ecclesiam læsum iri atque indignè dilacerari, sed potius totis Viribus nostris eam ab aliorum Injuriis & Armis protegamus, ut Principes Christianos Catholicosque decet.

T t t t Maximè,

A. D. 1513. *Maximè, præterea, gaudemus propter mutuam ioter Nos Amorem, qui Nos in vera perpetuaque Amicitia semper unanimes conjunctissimisque conservabit omnibus Vinculis, quibus uterque nostrum, quasi Sanctæ Religionis Sacramentis obnoxius, permanebit.*

Sed, quatenus de Rebus omnibus ad Oratorem nostrum abundè scribimus, ut Serenitati vestræ omni Nomine nostro referret, eam vehementer rogamus ut

quæcumque retulerit quam verissima esse non dubitet.

Conservet Altissimam Serenitatem vestram cum felici Rerum suarum Progressu.

Ex Civitate Burgensi Die tertio Januarii Millefimo Quingentesimo Duodecimo.

ALMACAN.

De Salvo Conductu.

A. D. 1513. *REX* universis & singulis Gardianis, Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatentibus, Custodibus Portuum, Locorum Maritimorum, ac Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Militibus, & Subditis nostris infra Liberata & extra, ad quos præsentis Literæ pervenerint, Salutem.

Scitis quòd Nos, Ad specialia Desiderium, Infantiam, & Requisitionem Illustrissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri Jacobi Regis Sæctorum, per suas Literas missivas, sub Signo Manuali signatas, & suo Sigillo sigillatas, & Nobis inde directas, ad nos factas,

De Gratia nostra speciali, & de Avifamento & Consensu Concilii nostri suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum, ac in Tutitionem & Defectionem nostras speciales, Spectabiles Viros, Johannem Dominum Drumond, Robertum Lawder de Basse Militem, Johannem Ramsays de Militem, Willielmum Scotte de Balverley Militem, & Magistrum Johannem Henryson Clericum Justitice, Consiliarios, Oratores, &

Commissionarios præfati Regis Sæctorum A. D. 1513: conjunctim & divisim, in Regnum nostrum & Marchias ejusdem versus Scotiam, cum Centum Personis, armatis vel non armatis, & totidem Equis castratis vel non castratis, in Comitiva sua vel infra, præter & ultra Querentes & Assisarios, cum Bonis, Rebus, Jocalibus, Literis, Papiris, Manticis, Fardellis, Auro Argento monetato vel non monetato, ac aliis Rebus ac Hænesis suis licitis quibuscumque, tam per Terram quam per Mare & Aquas dulces, equestre vel pedestre, totiens sibi placuerit, durante præfati salvo Conductu nostro, Veniendo, ibidem Morando, Sojornando, Expectando, & Pernoctando, & exinde ad propria Redeundo &c. ut in similibus de Conductu Literis.

In cujus &c. per unum Annum, proximum post Datam earumdem proximò futurum, duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium vicefimo quarto Die Januarii.

Per ipsam Regem.

De Conventionibus Scotiæ pro Attemptatis Reformandis.

A. D. 1513. *REX* omnibus, ad quos &c. Salu-
tatem.

Cùm inter, Celebris Memoriz, Dominum Henricum nuper Regem Angliæ Patrem nostrum Carissimum nuperimò Defunctum, & Illustrissimum Principem Jacobum Sæctorum Regem Fratrem nostrum Prædilectum, pro Regnis, Terris, Dominis, & Subditis nostris & suis hinc inde, perpetua Pax, Liga, & Confederatio inite, capte, celebrata, & conclusa, & per Nos postmodum acceptata, approbata, innovata, & confirmata fuerint, sicuti in Literis desuper confectis plenius apparet & continetur,

Nos verò, Hujusmodi Pacem, Amicitiam, Ligam, & Confederationem inviolabiter observari, ac omnia & singula, contra formam & effectum eorumdem attemptata & perpetrata, debite reparari & reformari volentes,

De Fidelitatibus igitur, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Willielmi Conyers Domini de Conyers Militis, & Roberti Drury Militis, plurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, Depu-

*Act. 3. R. 1.
Sect. ab A. 1.
ad A. 5. R. 3.
m. 12.*

A. D. 1513.

A. D. 1513. Deputatos, & Nuncios speciales Facimus,
Deputamus, Constituimus, & Ordinamus.

Dantes & Concedentes eis, plenam, Tenore Praesentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, atque Regnis, Terris, Dominis, & Subditis nostris quibuscumque, cum praefato Illustrissimo *Scotorum Rege*, ejusve Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum ad hoc habentibus, de & super quibuscumque Querelis, Litibus, Differentiis, Questionibus, Gravaminibus, Offensis, Furtis, Homicidiis, Attemptatis, Damnis, & Injuriis, una cum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependentiis, & Connexis, per Subditos & Ligeos utriusque Partis, in Marchis utriusque Nostrum & Regnorum nostrorum seu alibi, per Terram vel Mare, Aquasve dulces, contra Vim, Formam, & Effectum dictarum Pacis, Amicitiae, Lige, & Confederationis, hinc inde factis, habitis, motis, commissis, perpetratis, sive pendentibus, Conveniendi, Trahendi, & Communicandi,

Ac hujusmodi Querelas, Lites, Differentias, Questiones, Gravamina, Offensa, Furta, Homicidia, Attemptata, Damna, & Injurias Audiendi, Discutiendi, Appunctuandi, Componendi, Concordandi, & Fine debito Terminandi,

Ac debitam Reformationem & Reparationem hujusmodi Querelarum, Gravaminum, & Attemptatum, ac ceterorum Praemissorum fieri Petendi, ac fieri Promittendi & Faciendi,

Ac etiam generalem de & super omnibus & singulis hujusmodi hincinde Attemptatis Abolitionem Petendi, Obiendi, necnon Faciendi, Concedendi, & Promittendi,

Et super Praemissis & eorum Dependentiis Appunctuandi & Concludendi,

Univerisque & singula, quae pro Reformatione & Reparatione Praemissorum necessaria fuerint ac qualitercumque debita & requisita, juxta *Leges* & Consuetudines laudabiles & praescriptas Mer-

chiarum praedictarum, ac juxta *Vim*, *Formam*, & Effectum Capitulorum hujusmodi Pacis, Amicitiae, Lige, & Confederationis, ac aliorum Legum, Statutorum, & Ordinationum, per nostros ac Carissimi Patris nostri & dicti Fratris nostri Illustrissimi Commissionarios superinde editorum & conclusorum, Excercendi & Exequendi, Executionique Demandandi,

Necnon nova Vias, Remedia, Leges, & Jura Condendi, Reformandi, Excogitandi, & Concedendi,

Ac omnibus & singulis Ligeis & Subditis nostris quibuscumque, de Merchis nostris praedictis, pro Nobis & Nomine nostro, quascumque Provisiones, Statuta, Ordinationes, & Mandata sua, sub Pena Ligeantip suae, ut inviolabiliter observent & custodiant, Praecipendi & Mandandi,

Omnisque & singulos, hujusmodi Provisionibus, Statutis, Ordinationibus, & Mandatis suis praedictis Verbo aut Facto Contradiutores, Carceribus Mancipandi & Committendi, aut alio modo juxta sua Discretionis & Arbitria Punendi & Multandi,

Ceterisque omnia alia & singula, quae pro Reformatione, Reparatione, & Intertentamento praedictarum Pacis, Lige, & Confederationis, ac ceterorum Praemissorum seu alicujus eorumdem, eorum Arbitrio & Judicio congrua necessaria debita oportuna seu quomodolibet requisita videbuntur, Faciendi, Excercendi, Publicandi, & Exequendi,

Aliamque Dietam seu *alias Dietas*, pro meliori Expeditione Praemissorum, si necesse fuerint, Statuendi & Praegendi;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos Rata habituros & Gratos totum & quicquid praedicti Commissarii nostri Nomine nostro fecerint in Praemissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmensem* primo Die Februarii.

Per ipsum Regem.

Commissio ad Trahandum cum Rege Scotorum.

A. D. 1513. REX universis & singulis, ad quorum Notitias praesentes Literae pervenerint, Salutem.

Sciatis quod Nos, De Probitate & Fidelitate, Dilecto-

rum & Fidelium Consiliariorum nostro-
rum, *Thoma Daere* Domini de Daere & de Greitok Militis, & Magistri *Nicholai West* Legum Doctoris Decani de Wyn-
desore, quamplurimum confidentes,

Ipsos

A. D. 1713. *Res. 3.* Ipsos nostros veros & indubitatos Ambassadors, Oratores, Commissarios, & Deputatos speciales Facimus, Constituiimus, Ordinamus, & Deputamus,

Danes & Concedentes eisdem, conjunctim, & eorum cuilibet divisim, plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, atque pro Subditis nostris quibuscumque, cum Illustrissimo Principe *Jacobo Scotorum Rege* Fratrem nostro Carissimo, ejusve Ambassadoribus, Oratoribus, Commissariis, & Deputatis sufficientem Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum ad hoc habentibus,

De pro & super Abolutione, Pardonatione, Relaxatione, Remissione, & generali Acquiescentia omnimodorum & singularum Querelarum, Litarum, Differentiarum, Quæstionum, Gravaminum, Offensarum, Furtorum, Homicidiorum, Damptorum, Injuriarum, & aliorum Attemptatorum quorumcumque, unâ eum suis Circumstantiis, Emergentibus, Incidentibus, Dependensibus, & Connexis, per Subditos nostros Ligeos & Vassallos, aut per Subditos, Ligeos, & Vassallos Prædicti Fratris nostri supradicti, contra Vim, Formam, & Effectum Pacis, Amicitie, Lige, & Confederationis, inter, Celebris Memoria, Dominum *Henricum super Regem Angliæ*, Patrem nostrum Præclarissimum, nuperinè Defunctum, dictumque *Regem Scotorum* initarum, captarum, celebratarum, & conclusarum, atque per Nos & dictum *Regem Scotorum*, per nostras & suas distinctas & separatas Literas Patentes, sub Magno nostro & suo Sigillis sigillatas, jam dudum Acceptata-

rum, Approbatarum, Innovatarum, & A. D. 1713. *Res. 4.* Confratarum, quancumque quotienscumque ac ubicumque per Terram vel Mare hincinde factorum, habitorum, motorum, commissorum, perpetratorum, sive pendentium, etiam si Delinquentes hujusmodi super eisdem Conventi aut Convierti fuerint, Tractandi, Communicandi, Appunctuandi, Concordandi, fieri Petendi, & fieri Præmittendi, ac Optinendi, Concedendi, & Concludendi,

Necnon Literas nostras Patentes, desuper in forma debita concessas, Manu nostra subscriptas & Magno Sigillo nostro sigillatas, Tradendi & Deliberandi,

Confirmatæque Literas Patentes dicti Fratris nostri Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Exercenti, Exequendi, & Perimplendi, quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid per nostros dictos Ambassadors, Oratores, Commissarios, & Deputatos, ac eorum alterum, Tractatum, Promissum, Concordatum, & Conclusum fuerit in Præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Cantuar.* Decimo quinto Die Februarii.

Per ipsum Regem.

Pro Defensione Ecclesiæ de Admirallo. constituto.

A. D. 1703. *Res. 4. H. 3. Pat. 4. R. 5. P. 2. M. 12. 40.* **R**EX, Dilecto & Fideli suo *Edwardo Howard* Militi pro Corpore nostro Admirallo Angliæ, Walliæ, Hiberniæ, Normanniæ, Vasconie, & Acquitaniæ, Salutem.

Quia seditiosorum relatione acceptimus Sacrosanctam Romanam Ecclesiam Matrem nostram Dilectissimam vario Bellorum genere (quod dolenter referimus) in maximum Reipublicæ & Religionis Christiani Detrimentum, ad multa tempora ægrè Vexatam & Cruciatam esse, & magis ac magis indies (quod veremur) urgentius & miserabilius Cruciantam fore, nisi Divina Providentiæ cum Auxilio & Potenti Christianorum Principum (quorum in hac Causa

maximè interest) eidem periclitanti & A. D. 1713. *Res. 5.* fernè jam pereunti quàm eelerimè succurratur,

Igitur Nos, tanquam Catholicus Princeps & verus Obedientiæ Filius, tam justis Admonitionibus, Requisitionibus, & Precibus Sanctissimi Domini nostri nuper *Pontificis Maximi*, quàm Illustrissimi & Catholici Principis *Ferdinandus Aragonum Regis* Patris nostri Carissimi, parere & satisfacere volentes,

Vos (de ejus Fidelitate, Prudentiâ, Fortitudine, Industriâ, Diligentia, Experientia, & Integritate plurimum confidimus) *Admirallum, Capitaneum, Governatorem, & Principalem Ducem & Conditoris* omnium & singulorum Navium,

A. D. 1513. ^{Nov. 5.} *vium Vicecapitaneorum Locatenentium* nostrorum Marinariorum ac quorumcunque *Homiuum ad Arma Armatorum Sagittariorum & aliorum quorumcunque*, in Armata nostra ex Causa prædicta *jam Retentorum & Retinendorum*, Assignamus Constituisimus & Ordinamus :

Dantes & Concedentes Vobis plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem quoscunque Homines Nobiles de nostra Armatura, juxta vestram in hac parte Discretionem & secundum eorum Merita, Honorandi & Ordine Militari Insigniendi,

Necnon omnes & singulos hujusmodi Naves ac Vicecapitaneos Locatenentes nostros Marinarios Homines ad Arma Armatos Sagittarios & alios quoscunque de Armata nostra prædicta Congregandi, Ducendi, Regendi & Gubernandi,

Ac etiam Audiendi Querelas omnium & singulorum de hiis quæ Officium Admiralli, Capitanei, Gubernatoris, Ducis & Conductoris hujusmodi tangunt, & Cognoscendi in Causis Maritimis & aliis Causis quibuscunque infra Armata prædictam, tam per Terram quam per Mare emergentibus,

Necnon Ordinationes & Statuta pro sano & bono Regimine Armatae prædictæ Ordinandi Statuendi & Stabiliendi, & superinde Proclamationes Faciendi, debitæque Executioni Demandandi,

Et quoscunque Delinquentes & Contravenientes Castigandi & Incarcerandi, atque Incarceratos Deliberandi,

Necnon quoscunque Causas Crimi-

nales, per Vos aut Deputatum vestrum A. D. 1513. ^{Nov. 8.} sufficientem, tam Vitæ quam Membrorum ac de Morte Hominis & Mutilatione, quam alias Causis Contractus & Querelas omnium & singulorum de Armata prædicta existentium & super eorum Audiendi & Terminandi, ac Delinquentes juxta eorum Demerita Castigandi, Pœnâque Mortis & Membrorum, quotiens opus fuerit, juxta Juris exigentiam, Insigniendi,

Cæteraque Faciendi & Perimplendi, quæ pro sano Regimine Armatae prædictæ, juxta sanam Discretionem vestram, fuerint facienda :

Et idèò Vobis Mandamus quod circa præmissa diligenter intendatis, & ea factis & exequamini in forma prædicta :

Damus autem universis & singulis Vicecapitaneis, Locatenentibus, Baronibus, Baronulis, Dominis, Nobilibus, Militibus, Magistris, Marinariis, Hominibus ad Arma, Armatis, Equitibus, Pedibus, Sagittariis & aliis quibuscunque, in Exercitu & Armata nostra prædicta retentis & retinendis, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd eisdem *Edwardo Admirallo nostro*, ac ejus in hac parte sufficienti Duputato, in Executione Præmissorum, de tempore in tempus, prout opus fuerit, Intendentes sint Auxiliantes & Obedientes in omnibus prout decet.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Charyng* decimo festimo. Die Martii.

Bulla Notificans Electionem Leonis Papa Decimi.

A. D. 1513. ^{Nov. 4. H. 5.}
Ex Origine.

LEO EPISCOPUS, *Servus Servorum Dei*, Carissimo in Christo Filio nostro *Henrico Angliæ Regi* Illustri Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Salvator noster Dominus Ihesus Christus, ut ab æternâ Morte liberaret Humanum Genus; Mortalitatem nostræ Carnis assumpsit, Sacrosanctamque Universalilem Ecclesiam, sub Passione Fundatam in Terris, usque ad Consumationem Seculi perpetuari voluit, & Gregis sui Oves pascendas per variam Successionem Pastorum, qui eas Verbo & Opere ad æternam Gloriam invitarent, disposuit.

Sanè cum, Felicis Recordationis, *Julius Papa Secundus* Prædecessor noster Nono Kal. Martii, sicut Domino pla-

cuit, ex hac mortali Vitâ ad Immortalitatem migrasset, post Funeris ipsius ac solennium Exequiarum, ut moris est, Celebrationem, Venerabiles Fratres nostri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales (de quorum numero tunc eramus) Romanæ, in Palatio apostolico, apud Basilicam Beati Petri Apostolorum Principis (in quo idem Prædecessor noster, dum viveret, habitabat & cursum præsentis Vitæ finierat) in Conclavi, pro Electione futuri Pontificis celebranda, modo & tempore congruis, in virtute Altissimi, convenerunt.

Ubi, variis Consiliis & maturis Deliberationibus præhabitis, factâ Celebratione Missæ in honorem Spiritus Sancti, post diligentem Tractatum, prout tantæ Rei, quâ nulla major in Terris agitur,

U u u u Gravitas

A. D. 1513.

A. D. 1513. Gravitas exigebat, Tandem prædicti
Act. 8. Fratres, Ejus, qui invocatus fuit, Gratia cordibus eorum infusa, licet in A-
 liis majoribus Meritis insignes, convenire potuissent, certo tamen Dei Indicio, cujus Consilia inscrutabilia sunt, Nos, tunc *sanctæ Mariæ in Dominica sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconum Cardinalem, in Sponsum Pastoremque Ecclesiæ suæ Sanctæ, Quinto Id. Marti, unanimi Voluntate & Concordiâ Elegerunt.*

Quoniam verò, sicut Domino placuit, ita factum est, quamvis Nos habere Humeros imbecilles ad persecudum tantum Opus quantum est Universalis Ecclesiæ Sarcina sentierimus; tamen, nõ Reluctari videmur divinæ Voluntati, *Calla subjicimus Jugo apostolice Servitutis; sperantes in Eo, qui Iesum eligi Mundi ut confunderet Fortia, cum Romanus Pontifex, licet per Ministerium Hominum eligatur, ex celesti tamen Inspiratione procedat, quod Fragilitati nostræ Robur suæ Gratiæ inspirabit, & Vires contra Hostes Fidei suggeret, ut perituri Turci non solum a suis Ausibus retrahantur, sed Ope divini Auxilii & præsidio nostro ac Catholicorum Regum & Principum penitus consulentur.*
 Hanc autem Assumptionem nostram,

ad tuam Consolationem, significandam A. D. 1512.
 duximus *Serenitati tuæ* (quem uti Peculiarium nostrum & Ecclesiæ Filium singulari complectimur caritate) hortantes *eandem* in Domino primùm, ut porrigi facias Preceæ solemnes ad Donatum Deum nostrum, ut Nobis suâ Gratiâ assistat, & nostræ Humilitati Gratiam tribuat, ut Ecclesiæ suam Sanctam ad Gloriam & Honorem ejus, exaltationem Fidei, Extirpationem Hæresum, ac Pacem & Quietem Populi Christiani feliciter in Domino Gubernare valeamus.

Tua igitur *Serenitas*, ut etiam sicut decet a quibus benè vivendi Exempla debent assumi, Fidem Catholicam nostram & apostolicæ Sedis Auctoritatem Honorem & Libertatem Ecclesiasticam protegere & Defendere velit, ut ceteri Fideles Exemplo tui ad Similia invitentur.

Dat. *Romæ* apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Mille-
 simo, Quingentesimo, Duodecimo: Quarto decimo Kall. Aprilis; Pontificatus nostri Anno Primo.

JO. DE MADRIGAL.

De Treugis Franciæ cum Rege Aragonum.

A. D. 1513. IN NOMINE SANCTÆ ET INDIVIDUÆ TRINITATIS, PATRIS ET
Act. 4. R. 5. FILII ET SPIRITUS SANCTI, & *Gloriosæ Virginis Matris Mariæ, Beatorumque Apostolorum Petri, Pauli, Jacobi, Michaelis Archangeli, Dionysii & Sancti Georgii, Quorum Patrocinia in hoc & in omnibus Operibus nostris imploramus,*

Cùm inter Serenissimos & Potentissimos Principes Dominos *Maximilianum*, Divinâ favente Clementiâ, *Romanorum Imperatorem* semper Augustum, *Henricum Angliæ Regem, Ferdinandum Aragonum Regem* Catholicum, & Illustrissimum *Karolum Principem Hispaniæ* Parte ex unâ, &, Serenissimos & Potentissimos Principes Dominos *Ludovicum Regem Francorum* Christianissimum, & *Jacobum Scotiæ Regem, & Karolum Ducem Gueldriæ*, Parte ex altera, nonnullæ Controversiæ exortæ fuerint, ex quibus ad appetitum Bellum adventum est.

Cupientes præfati Principes, ut coram Deo & Homnibus tenerent, aperire Viam per quam, Divinâ opitulante Clementiâ, Aditus pateat ad Universalem

Ecclesiæ uniendam, ac Christiani Effusionem Sanguinis tollendam, ac Christianorum Discordias sedandas, A. D. 1513.

Ita ut totius Dominici Gregis vera Unio fiat, nõdum ut tota Christianorum Republica Universalî Pace & Quiete fruatur, verùm etiam ut illa Sanctissima Expeditio tandem optata Communibus Christianorum Viribus Adversus Infideles Christiani Nominis Hostes, pro Liberatione Recuperationeque Sancti Sepulchri Hierosolimitani, fieri queat.

Idèò Nos,

Odetus de Fuxo Dominus de Lautreco, Locumtenens Generalis prædicti Christianissimi Regis in suis Partibus & Ducatu Aquitanie, tanquam Procurator Actor & Negotiorum Gestor & Nuncius specialis præfati Serenissimi Domini *Ludovici Francorum Regis* Christianissimi, ut patet per Autenticum Mandatum, scriptum in Membranis, in Forma Patentis, Manu ejusdem *Christianissimi Regis* subsignatum Sigilloque suo more solito munitum, Datum in *Civitate Blesis* Die *Octava* Mensis *Februarii*,
 Anni

A. D. 1513. *Anni presentis & Infra scripti Millefimi, Quingentesimi, Tertidecimi*, in fine Infra scriptorum Capitulorum Registrandum, & Nomine prefatorum *Christianissimi Regis & Scotia Regis* ac predicti *Ducis Gueldrie* (per quibus Idem *Christianissimus Rex* inter se fecit quod presentia & Infra scripta Induciarum Capitula per eodem *Regem Scotia & Ducem Geldria* Ratificabuntur) ex una Parte,

Et Nos,

Jacobus de Comhillis Episcopus Cathemicus Cancellarius prefati Catholici Regis in Regno suo Navaræ, tanquam Orator Procurator & Negotiorum Gestor ac Nuncius specialis prefati Catholici Regis *aragonum*, Nomine suo ac Vice & Nomine prefatorum Serenissimorum Principum Dominorum, *Maximiliani Romanorum Imperatoris, & Henrici Anglie Regis*, Fratrum suorum, pro quibus prefatus *Catholicus Rex* inter se fecit quod presentia & Infra scripta Capitula Induciarum per utraq; Magesitates suas Ratificabuntur, ac etiam Nomine Serenissima & Potentissima Domina *Johanne Regine Castellæ, Ligienis, Granate, &c.* Filie sue Karissime, cujus Persona & Bonorum prefatus *Catholicus Rex* Curam Legitimè gerit, ut patet per Autenticum Mandatum, scriptum in Membris, in Forma Patentis, Manu ejusdem *Catholici Regis* sub signatum, Sigillòque suo Impendente manitam, Datum in Opido Monte Agri, Die Vicesima Quinta Mensis Februarii, *Anni presentis Millefimi, Quingentesimi, Tertidecimi*, in fine Infra scriptorum Capitulorum Registrandum, & Nomine prefati *Catholici Regis* ex altera Parte,

Inivimus Fecimus & Firmavimus, ac per Presentes Intimds Facimus & Firmamus, inter prefatos Serenissimos & Potentissimos Principes, *Maximilianum Imperatorem, Ludovicum Regem Francorum, Henricum Anglie, Ferdinandum aragonum, & Jacobum Scotia, Reges, &c.* Illustrissimos Domingos, *Karolum Hispania Principem & Karolum Gueldrie Ducem*, Bonam veram & sinceram Treugam Inducias seu Cessationem Absinentiamque Armarum & Offensionum omnium, tam per Mare Terram quam Aquas Dulces, in omnibus prefatorum *Imperatoris Regum Regine Principis & Ducis* Regnis Terris & Dominis citra Montes Italie existentibus;

Que quidem Treuga durare debeat per unum Annum, Incipientem a Data Presentium & Immediatè sequentem, sub Illis Formis Capitalis & Conditioni-

bus, prout inferius declarabuntur,

INPRIMIS, quòd, factà Publicatione presentis Treugæ, quilibet prefatorum Principum tollere & tenere debeat, hinc inde, in dictis suis Regnis & Terris citra Montes Italie existentibus, tam per Mare quam per Terram & Aquas Dulces, omnes Offensiones, & se abstineat & cesset & cessare & abstinere debeat ab Offensis omnibus; ita quòd, durante dicto tempore unius Anni, aliqua predictarum Partium, per se nec per alium sive alios, directè vel indirectè, quovismodo colore vel causâ, non possit Bellum seu Offensionem aliquam aliquomodo inferre alteri Parti, neque prestare Auxilium, Consilium, Favorem & Adjutorium Gentium Pecunie Armarum Navigiorum nec Vicualium Artillerie Pulveris nec Munitionis dicte Artillerie servientium alicui Inimico, Bellum prefatis Principibus vel alteri eorum Inferenti seu Inferre volenti, in dictis suis Regnis & Dominis citra Montes Italie existentibus, quocumque Modo Titulo sive Causâ Impresertiarum possessis; & hæc Proximitim realiter bona Fide & sine fraude a prefatis Principibus inviolabiliter observari.

ITEM, quia *Christianissimus Rex* dicit se habere pro Fratre & Amico Serenissimum *Imperatorem*, & nullam Bellum credit secum habere, & per consequens non Opus esse secum aliquam Treugam facere; tamen quia *Catholicus Rex* voluit omnino ipsius pro Parte sua tanquam Principalem Fratrem & Consanguineum suum in prefatis Treugæ Includere, idèd fuit inclusus.

ITEM, Quòd de cætero omnes & singuli prefatorum Principum Subditi & Mercatores possint & valeant, tam per Mare quam per Terram & Aquas Dulces, transire hinc inde & stare, cum omnibus Mercantibus & eorum Bonis & Rebus, & Conversari Mercari & Trafficali securè & liberè ubique & per omnia Loca & Ditiones eorum citra Montes Italie existentia, sicut & prout faciebant seu facere poterant ante Inchoationem presentis Belli; omnibus Impedimento & Contradictione penitus amotis & cessantibus, durante tempore Treugæ predictæ.

ITEM, quòd, durante prefato Tempore Treugæ, Guerra nulla aut Offensio quævis vel Oppressura non poterunt seu possint fieri, per prefatos Reges, in Patriis Terris & Dominatibus eorumdem citra Montes Italie existentibus, directè vel indirectè, quovis exquisito colore.

ITEM,

A. D. 1513.
117. 2.

A. D. 1513. *ITEM*, quòd pariformiter Cursores prædictorum Principum & Regum poterunt a cætero currere & discurrere per prædicta eorum Regna & Dominiones, tam per Mare quam per Terram, durante dicto Terminò Treugæ, absque Impedimento quocunque.

ITEM, quòd præfens Treugæ publicetur & præconizer in Civitatibus & Oppidis Bayonæ, Fontirabie, Narbonæ, & Perpiniaci, ac in Locis Maritimis Maris Occæani, ubi pro meliori Observantia videbitur expedire; videlicet,

Pro Parte præfatorum Dominorum *Christianissimi & Catholici Regum*, Bayonæ & Fonti Rabie: Die secunda Mensis Aprilis, & iterum, si fieri possit, Anni præfentis Millefimi, Quingentesimi, Tertidecimi.

Et pro Parte Serenissimorum *Imperatoris Regum Angliæ & Scotiæ, Karoli Principis Hispaniæ & Ducis Gueldriæ*, quam citius fieri poterit.

ITEM, Convantum & Conclusum est quòd præfati Principes Ratificabunt & Jurabunt hujusmodi Capitula Treugæ; videlicet,

Christianissimus & Catholicus Reges infra unum Mensem proximum,

Et Angliæ & Scotiæ Reges & Dux Gueldriæ infra Duos Menses,

A Die Data Præfentium numerandos:

Et quòd, infra dictum Tempus, hujusmodi Capitula Treugæ sic Ratificata tradantur ab una Parte ad aliam vicifim; Hoc tamen expresse declarato quod inter dictos Serenissimos *Imperatorem & Regem Angliæ* ac Serenissimos *Francorum Regem Christianissimum & Scotiæ Regem & dictos Principem & Ducem* incipere debeat Abfinitia Guærræ & Observantia omnium, in præfentibus Capitulis contentorum, adveniente Ratifica-

tionè prædictorum *Imperatoris & Regis Angliæ, Principis Hispaniæ & Ducis Gueldriæ*, a Die Notitiæ Illius & non inantè.

PROPTEREA Nos, præfati Procuratores, virtute dictorum Mandatorum Nobis concessorum, Nominibus quibus supra, Promittimus hincinde suprafcriptam Treugam & omnia & fingula superius in dictis Capitulis contenta Firmæ Rata & Grati habere tenere & observare, ac inviolabiliter observari facere, & effectualiter & in totum adimplere, & non contra facere dicere vel opponere directè vel indirectè quomodocunque.

Et ita in Animis Principalium nostrorum, manibus tæctis Sacrosanctis Evangelis, Juravimus omnia & singula prædicta bonâ Fide & sine fraude & integrè observare.

In quorum Fidem & Testimonium præfentia Capitula Treugæ scripta Dupplicata, ut utrique Parti tradantur, Nos Procuratores prædicti, Nominibus antedictis, propriis Manibus subscripsimus, Sigillisque nostris sigillavimus & fecimus, vigore dictorum Mandatorum per dictos nostros Principales nobis concessorum.

Acta & facta fuerunt hæc in *Arce Hertzubiæ* Parochiæ Durrinhæ Diocesis Baionensis, Die Veneris primâ Mensis Aprilis præfentis Anni Millefimi, Quingentesimi, Tertidecimi.

Sic Signatum,

OPET DE FOIX.

Et,

JACOBUS DE COUCHILLAS Episcopus Catanensis.

Et sigillatum eorum Sigillis.

De Custodia Leonum concessa.

A. D. 1513. **R**EX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Ar. 4. R. 8. p. 2. n. 7.

Scias quòd Nos, In consideratione boni & fidelis Servitii quod Dilectus Serviens noster *Jacobus Worsley* Gromettus Garderobæ nostræ Nobis ante hæc tempora multipliciter impendit indiesque impendere non desistit,

De Gratia nostra speciali Dedimus & Concessimus, ac per Præfentes Damus & Concedimus eidem *Jacobo* Officium Custodiæ Leonum Leonarum & Leopardorum infra Turrin nostram Leon-

doniæ nunc existentium, & eorum qui infra eandem Turrin erunt in futurum, ac unam Placeam infra eandem pro Custodia hujusmodi Leonum Leonarum & Leopardorum ibidem deputatum, cum quadam alia Placea que pro hujusmodi Leonibus & Leornis & Leopardis infra Turrin illam ordinata existit,

Quod quidem Officium *Johannes Comes Oxoniæ* Defunctus nuper habuit,

Habendum & Occupandum Officium prædictum præfate *Jacobo* per Se vel per sufficientem Deputatum suum, pro Terminò

A. D. 1513.

A. D. 1513. *simino* Vitz fuz, a Felto Sancti Michaelis Archangeli ultimo posterito,

Reg. 2.

Percipiendo dictum, pro Occupatione Officij prædicti, pro Vadis suis, Duodecim Denarios per Diem, ac pro Suggestione cujuscumque Leonum Leazarum & Leopardorum prædictorum Sex Denarios per Diem, durante Vita ejusdem Jacobi, per Manus Theaurarii & Camerariorum Sacarii nostri pro tempore existentium ad Terminos Sancti Michaelis Archangeli & Pasche per æquales Portiones; una cum omnibus aliis Privilegiis & Commoditatibus, dicto Officio qualitercumque pertinentibus sive spectantibus;

Provisio semper quod Cancellarius noster Angliæ, pro tempore existens, habeat Potestatem sufficientem Examinandi, de tempore in tempus, præfatum Jacobum, vel ejus Deputatum, per Sacramentum suum, quot Leones Leazæ & Leopardi in & sub Custodia sua infra Turrim & Placeam prædictam existunt, priusquam ipse Brevia nostra de Liberato & Allocatione pro Solutione & Allocatione Sex Denariorum per Diem pro Suggestione cujuscumque Leonum Leaza-

rum & Leopardorum possideat, & Nu-
merus Leonum Leazarum & Leopardorum prædictorum ponatur, in Brevis prædictis;

Reg. 2.

Et ulterius Volumus & Concedimus eidem Jacobo quod, per Sacramentum suum in hac parte præstitum, Cancellarius noster prædictus, qui pro tempore fuerit, de tempore in tempus, tot & tanta Brevia, de & pro Sex Denariis diurnis pro quolibet hujusmodi Leonum Leazarum & Leopardum, præfato Jacobo delibere; eo quod expressa mentio de vero Valore Anno præmissorum aut de aliis Donis sive Concessionibus, præfato Jacobo per Nos ante hæc tempora factis, in Præsentibus minime facta existit; aut aliquibus Statutis Actibus Ordinationibus sive Restrictionibus, in contrarium factis ordinatis sive provis, non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium
quarto Die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Consule, infra Insulam de Syo, constituto

A. D. 1513.

Art. 4. M. 8.

Pat. 4. M. 9.

A. 2. M. 9.

REX omnibus, ad quos &c. Salu-
tatem.

Sciatis quod Nos, de Gratia nostra speciali ac ex certa scientia & mero motu nostris, necnon certis causis & considerationibus Nos specialiter moventibus, Dedimus & Concessimus ac per Præsentem Damus & Concedimus Dilecto & Fideli nostro *Baptiste Jusiniæ*, quondam *Jeronimi* Mercatori de Syo, Officium sive Locum Magistri Gubernatoris Protectoris sive Consulis omnium & singulorum Mercatorum aliorumque Ligeorum & Subditorum nostrorum infra Portum Insulam sive Terram de Syo frequentantium morantium Mercandizantium sive Negotiantium,

Ipsumque *Baptistan* Magistrum Gubernatorem Protectorem sive Consulem Mercatorum aliorumque Ligeorum & Subditorum nostrorum prædictorum Constituimus & Ordinavimus, ac per Præsentem Constituimus & Ordinamus;

Dantes & Concedentes eidem *Baptiste* plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ad omnia & singula, que pro Ordinatione Regimine Gubernatione & Conservatione Mercatorum aliorumque Ligeorum & Subdi-

torum nostrorum prædictorum Bono-
rumque & Mercandiarum suarum prout sibi melius videbitur, Ordinandum Ex-
ercendum & Perimplendum,

Habendum Occupandum & Exercendum Officium sive Locum prædictum ac cætera præmissa præfato *Baptiste* per Se vel per sufficientem Deputatum sive sufficientes Deputatos suos, durante Vita sua, cum omnibus & omnimodis Feodis, Præminentis, Juribus, Privilegiis, Commoditatibus, Avantiis & Emolumentis quibuscumque, in-tam amplis & consimilibus modo & formâ, prout aliquis alius, sive aliqui alii, hujusmodi sive consimile Officium & Locum in Portu Insula sive Terra prædicta, vel alibi, ex dono sive Concessione nostris, sive aliquorum Progenitorum sive Predecessorum nostrorum quondam Regum Angliæ, habuerunt & gavis fuerunt habuit & gavisus fuit, eo quod expressa mentio &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium
quarto Die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

X x x x

Appun-

A. D. 1513.

A. D. 1513.

Rev. S.

Appunctamenta cum Leone Papa, pro Defensione Ecclesiæ.

A. D. 1513.

Rev. S.

A. D. 1513.

An. 4. R. V.

E. S. C. C. C.
Galle B. 3.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitiam præsentis Literæ pervenerint, Nos, *Edwardus Pontifex* Eques auratus Ordinis Garteri & Contrarotulator incliti Hospitalii Excellentissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiæ, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ*, *Johannes Yong* Vicecancellarius Angliæ, *Thomas Beley* & *Richardus Wyngheld*, Milites pro Corpore præfati Serenissimi Regis, Consiliarii, Ambassadors, Legati, Oratores, Commissarii & Nuncii ejusdem Regis Angliæ & Franciæ Domini nostri Metuendissimi, vigore auctoritate & virtute Commissionis nostræ Nobis ad Infra-scripta per Eum date & concessæ (cujus Tenor hic inferius scribitur) ritè Ordinati legitimè Constituti & sufficienter auctorizati, Salutem in omnium Salvatore.

Comptertum enim est, tam divino quam humano Jure, omnes Homines teneri & ab Amicis propulsare Injuriam & eorum afflictis Rebus succurrere, multò magis Ecclesiæ causam illiusque Rectoris atque Pastoris omnes suscipere & tueri debent.

Cùm itaque, hiis Annis proxime elapsis, quamplurima Domina & Civitates Ecclesiæ Subjectæ per *Ludovicum Francorum Regem* & illi Adhærentes hostiliter Invalde Direptæ & Occupatæ, Regnaque Patriæ & Domina ad nonnullos Christianos Principes jure pertinentia Usurpata & Vi detenta fuerint, prout in præfati detinentur; adeò ut tam de Urbe Romana, de Captura vel Expulsionè Summi Pontificis *Felicitis* Recordationis *Julii Secundi*, quam Expugnatione & Subjectione multorum Principum non mediocriter timeretur, & quod deterius est, perniciosum Scisma suscitatum fuerit, quod verisimiliter tendere potuisset in diuturnam Ecclesiæ Universalis Vexationem & totius Reipublice Christianiæ Perturbationem, nisi Auxilium in tempore, Providentiæ quædam divini, cujus Causa præcipuè agitur, præstitum fuisset.

Igitur Nos prædicti Oratores Procuratores & Commissarii præfati *Regis Angliæ & Franciæ* Domini nostri Metuendissimi, qui modis omnibus summè cupit Ecclesiam ab hujusmodi & aliis quibuscumque Infectionibus liberare, & Jura uniuscujusque Principis recuperare, pro eodem, ejus Nomine, Mandato, & Au-

thoritate, & virtute Commissionis nostræ prædictæ, cum Sanctissimo Domino nostro *Leone Pontifice Maximo*, & cum Excellentissima & Serenissima Domina *Margareta Austria Archiducissa Ducissa & Comitissa Burgundia Vidua Relicta Sebastiani* Carissimi Fratris Domini *Maximiliani Imperatoris Electi* semper Augusti Filia Dilectissima Magdalenæ ac Procuratrice ejusdem Imperatoris Electi, ad quem præ cæteris spectat Protectio & Defensio tam Christianitatis quam Sacræ Romanæ Ecclesiæ, vigore & auctoritate Commissionis suæ ad Infra-scripta plenam & sufficientem Auctoritatem habente (cujus Tenor inferius describitur) Necnon cum Serenissimo & Potentissimo Principe Domino *Ferdinando Rege Catholico Aragonum utriusque Citiæ & de Jersalem*, tam pro Se quam pro Serenissima Domina *Johanna Regina Castellæ Legionis & Granatæ* Filia sua Charissima, cujus Personæ Regnorum & Dominiorum Bonorumque Curam & Administrationem idem *Rex Catholicus* gerit, ad Laudem & Gloriam Dei Omnipotentis & totius Religionis Christianæ Tranquillitatem & Pacem, Communicavimus & Conclufimus omnes & singulos Articulos sequentes,

IN PRIMIS, inter Nos Oratores prædictos, Nominibus quibus supra, Tractatum Communicatum & Conclufum est quòd omnes & singuli Tractatus Amicitiarum Confederationum sive Intercurfus Mercium, ante hac inter Partes prædictas per Se Progenitores aut Antecessores Oratores vel Commissarios suos respectivè, sub quibuscunque verborum formis, initi concordati & conclusi, quibus non est expressè Derogatum ac quos pro hic insertis haberi volumus, in omni suo Robore permanent & Firmitate, ita quòd per præsentem Tractatum aut aliqua Capitula in eodem contenta non censentur aut intelligatur quovismodo eisdem Tractatibus aut alicui eorumdem Derogatum.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclufum est quòd, inter Confederatos prædictos, eorumdemque Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Terras, Domina, Vassallos, Subditos, Alligatos, & Confederatos suos quoscumque præsentis & futuros tam Ecclesiasticos quam Seculares, cujuscumque Gradus, Conditionis, aut Præminentie existant,

etiam

A. D. 1513 etiam si Archiepiscopali, Ducali, aut quacumque alia Dignitate, Statu, aut Gradu præfulgent, aut præfenti Ligæ Se non opposuerint, aut contravenientes, sit perpetua, bona, pura, sincera, vera, integra, fidelis, perfecta, & firma Amicitia, Unio, Liga, Confederatio, & Pax, per Terram Mare & Aquas dulces, ac ubique Æcorum futuris temporibus perpetuò duratura:

Eruntque iidem Confederati, & eorum quilibet, pro Defensionibus ac Tutitionibus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ac Personarum & Statuum suorum, eorundemque Hæredes & Successores, necnon Imperii, Regnorum, Patriarum, & Dominiorum jam per ipsos aut eorum aliquem Possessorem, aut postea Jure Belli vel quovis alio modo Recuperandorum aut Possidendorum, contra præfatum *Ludovicum Francorum Regem* communem eorum Hostem ejusque Hæredes & Successores, ac alios ejusdem *Ludovici* ejusve Hæredum aut Successorum Factores & Adhærentes quoscuq; sine fraude, dolo, dissimulatione, aut colore quocumque, de cætero futuris perpetuis temporibus, non solum sibi invicem Amicis, sed etiam Amicorum Amici, & Inimicorum Inimici, sine exceptione quacumque; dabuntque iidem Confederati sibi hincinde contra præfatum *Ludovicum Francorum Regem* communem eorum Hostem, ejusque Hæredes & Successores, quotiens & quando per aliquem Confederatorum Invasum, Offensum, sive hostiliter Aggressum requisitus aut requisiti fuerint, Sumptibus & Expensis Requiritis, mutuum Auxilium & Succursum bonâ Fide sine dilatione quacumque; non obstantibus quibuscumque Alligantiis & Confederationibus, quas Confederati prædicti vel eorum aliquis habent vel habet aut in futurum habere poterit vel poterunt cum quocumque vel quibuscumque Regibus, Principibus, aut Comitibus, qualescumque illi sint aut erunt; Quibus expresse Derogatum non censetur; Salvis & Exceptis Ligis & Confederationibus initis & factis cum Serenissimo *Rege Aragonie* comuni eorum Amico (si quæ sint) quibus in nullo Derogatum censetur.

ITEM, quoniam præfatus *Ludovicus Francorum Rex* communis Hostis diu detinuit ac in præfenti per Vim & Violentiam contra Jus & Pias detinet & usurpat nonnulla Regna, Ducatus, Principatus, Dominia, Patrias, Terras, Civitates, ac Opida Confederatis prædictis respectivè spectantia; pro igitur Recuperatione omnium & singulorum Præmissio-

rum, sic, ut præmittitur, injuste occupatorum, Tractatum, Communicatum, & Conclusum est quòd Confederati prædicti, omnes & singuli, infra Triginza Dies a Data præfentis Tractatus immediatè computandos, per Publica Edicta & Proclamationes palam declarabunt & eorum quilibet declarabit Se Inimicum & Hostem dicto *Ludovico Francorum Regi*, & infra Duos Menses Datum Conclusionis hujus Tractatus proximo sequentes *Bellum Invasivum* contra Eundem Sumptibus & Expensis suis, per Seiplos, aut Capitaneum vel Capitaneos sufficientem vel sufficientes seu Exercitios Ducem vel Duces, realiter & cum effectu, facient & quilibet eorum faciet; videlicet,

Sanctissimus Dominus noster *Papa* in *Provincia Provincia*, vel in *Delybinatu*, aut aliis Terris & Dominis *Regi Gallorum* subditis & subiectis extra Italiam,

Cæsarea Majestas in Regno Francia vel Patriis obedientibus & potentibus *Regi Gallorum* extra Italiam,

Rex Angliæ in Aquitania, Picardia, Normania, vel in aliis Terris & Dominis *Regi Gallorum* subiectis,

Et *Rex Aragonum* in Patria *de Barrore, Lengedek, & Aquitania*, vel aliis Terris & Dominis *Regi Gallorum* subditis & subiectis,

Extra Italiam, ubi idem Confederati omnes & singuli comuni Hosti maxime nocere & officere poterunt,

Eruntque Exercitus dictorum Confederatorum, qui ad hujusmodi Bellum Invasivum obligantur, Potentes & bene Instruisti, tam in Pedatu quam in Equitatu Artillaria & aliis Instrumentis bellicis in ea parte necessariis & requisitis, sic quòd singuli eorundem Exercituum communes Hostes invadere, contra eosdem Castra metari, Civitates & Opida obsidere, ac Potentis & Maliciis eorundem resistere & obviare, ac eosdem cum effectu expugnare valeant,

Nec ab hujusmodi Bello sic, ut præmittitur, incepto vel incipiendo dicti Confederati aut eorum alter desistet aut desistent, seu Pacem, Treugam, vel Belli Inducias cum ipso comuni Hoste, aut cum aliquibus aliis qui Se præfenti Confederationi velint opponere, directè vel indirectè Tractabunt, Capient, aut Concludent, absque Notitia, Consensu, & expresso Assensu aliorum omnium & singulorum Confederatorum.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclusum est quòd nullus Confederatorum prædictorum permittet aliquos ex Subditis suis dicto *Regi Ludovico* Hæredibus vel Successoribus suis in Bellis servire,

Nov. 3.

A. D. 1513.
Nov. 3.

A. D. 1513. *servire, aut Stipendia ab eodem recipere, Set ipsi omnes & singuli per Edictum expressum & solemne palam interdicit, prohibebunt, & præcipient,*

Art. 8.

tempore Publicationis præsentis Tractatus, nè aliqui Subditorum suorum, sub Poena Capitis & Confiscationis omnium Bonorum, taliter faciant; quòd, si hujusmodi Præceptis contravererint, ipsa Poena abique Venia multentur: licet tamen omnibus & singulis Confederatis hincinde habere Subditos suorum Confederatorum in suis Stipendiis ad inferendum Eis in suis Bellis, Principe, cujus Subditi fuerint, expressè non contradicente.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclufum est quòd *Imperator*, si jam non revocaverit, Revocabit illam Auctoritatem suam, *Cardinalibus Schismaticis* pro eorum *Causis* antehac concessam & tributam, immediatè post hujus Tractatus Publicationem; quam Revocationem infra Mensem proximò & immediatè extunc sequentem, per suas Literas Patentes, authenticè factas, eisdem Cardinalibus intimabit, ac omnia & singula, vigore & potestate dictæ Auctoritatis prout per eos facta & fienda, extunc prout Cassa & Irrita reputabit & habebit.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclufum est quòd *Sacrosanctus Dominus noster* teneatur & debeat contra quoscumque, quavis Auctoritate vel Dignitate Ecclesiastica vel Mundana etiam Regis fulgentes & præditos, hujusmodi Lige & Fœderi se Opponentes, eisque aut eorum alicui Auxilium, Consilium, & Favorem Præstantes, tam in Italia, quam extra, Censuras & Poenas Ecclesiasticas fulminare & publicare prout opus fuerit, ac quotiens & quando per Confederatos præditos, aut eorum aliquem, vel per eorundem Commissarium aut Commissarios requisitus fuerit.

ITEM, inter Oratores, Mandatorium, & Procuratorem præditos Tractatum, Communicatum, & Conclufum est quòd ad maximos Sumptus Subeundos per *Cæsarem Magestatem*, pro adimplemento & executione Rerum supradictarum, & Bello prædicto contra dictum *Ludovicum Francorum Regem* gerendo, inferendo, & continuando, *Serenissimus Rex Angliæ & Franciæ* dabit & numerabit, vel per Commissarium suum aut Commissarios suos sufficienter in ea parte auctorizatum vel auctorizatos dari vel numerari faciet, *Imperatori vel Domino Archiducisæ*, eorumve aut ejus legitimè Deputato vel Deputatis, *Centum Mi-*

lia Coronarum Auri, in Corona Auro A. D. 1513. vel in Auro æquivalenti, Terminis, Modis, Locis, & Formis sequentibus; videlicet,

Dictus *Rex Angliæ & Franciæ* solvet, dabit, tradet, vel per Commissarium aut Commissarios suos solvi, dari, aut tradi faciet, in *Opido de Gravelyn in Comitatu Flandriæ*, præfato *Imperatori*, vel dictæ *Dominæ Archiducisæ*, eorumve vel ejus Procuratori vel Procuratoribus (recipiendi & Acquietantis faciendi in bona & sufficienti formâ dicto *Serenissimo Regi Angliæ & Franciæ*, ejusve Commissario vel Commissariis plenam Potestatem habenti vel habentibus) *Triginta quinque Milia Francorum Auri*, intra Mensem postquam dictus *Imperator* declaraverit se Hostem & Inimicum prædicto *Regi Gallorum*,

Deinde alia *Triginta quinque Milia Coronarum Auri*, cum dicto *Imperatore* per Se, vel idoneum aut sufficientem Capitaneum, vel idoneos aut sufficientes Capitaneos, prædicto *Ludovico Francorum Regi* Bellum realiter gerat & actualiter inferat aut inferre faciat, cum continuatione ejusdem, juxta vim, formam, & effectum cujusvis Articuli superinde in hoc Tractatu supra inserti,

Postremò *Triginta Milia Coronarum Auri*, in loco prænominato, Personæ vel Personis prædictis, intra Tres Menses dictam Belli Inchoationem & ejusdem Continuationem proximò & immediatè sequentes.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclufum est quòd, per præsentem Tractatum, *Cæsarea Magistis* non intendit, aliquo modo, derogare Tractatus Pacis, cum quibuscumque Regibus vel Principibus initis vel confirmatis per suam Magestatem tanquam Tutorem & Maniburnum *Serenissimi Principis Caroli sui Nepotis & Filii Charissimi* & suarum Patriarum & Dominiarum, nec, sub specie & prætextu dictæ Confederationis, in præsentiarum initæ, tractatæ, & conclusæ, declarare dictum *Serenissimum Principem* & Patrias suas quoquo modo ad Bellum contra dictum *Regem Ludovicum*; quinimò in dicta Tutora qualitate vult & intelligit Pacem cum quibuscumque Regibus & Principibus servare, & observare facere per præfatum *Principem* suas Patrias & Subditos.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclufum est quòd omnes & singuli Confederati prædicti, & eorum quilibet, præsentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, infra Terminos subscriptos;

Vide-

A. D. 1513. Videlicet, *Sanctissimus Dominus noster* ac *Rex Aragonum* tam pro Seipso quam pro *Regina Castelle* (cujus Personæ Rogorunt & Honorum Curam & Administrationem gerit) infra Duos Menses Datam Præsentium proximè & immediatè sequentes,

Ac præfatus Imperator Nominè suo, & dictus *Rex Angliæ* infra unum Mensem Datam Præsentium proximè & immediatè sequentem,

Per suas & cujuscumque eorum Literas Patentes debitè confectas, Magnisq; suis Sigillis sigillatas & Manibus subscriptas Acceptabunt, Confirmabunt, & Ratificabunt, & eorum quilibet Acceptabit, Ratificabit, & Confirmabit;

Renunciantes & Renunciants specialiter, ac in vim Pacti, Exceptioni dicenti Actum, Factum, aut Gestum, Nominibus aliorum vel alterius Nominè esse nullum vel minus validum, prætextu generalis vel specialis Mandati quod ad taliter Acti, Facti, & Gestu meliorem Firmitatem perfectius Robur & validorem Efficaciam præcedere debuit, ac etiam omnibus aliis tàm Juris quàm Facti Exceptionibus & Exceptionum generibus, Appellationibus, Provocationibus, Privilegiis, Beneficiis, & Defensionibus quibuscumque, quæ & quas pro hic insertis haberi volumus, per quas aliquid dici, alligari, vel obijci potest contra præsentem Tractatum vel Contenta in eodem, quo mediante a dicto Tractatu vel Articulis in eodem insertis recedi potest directè vel indirectè quovis quæsito colore; suppletentes etiam omnes & singulos tàm Juris quàm Facti Defectus maxime Auctoritatis Commissionis vel Commissionum omnium Confederatorum prædictorum, vel aliquorum aut alicujus eorundem, vel ob Inhabilitate Personarum vel Personarum quibus vel cui Auctoritas commissa est, vel si quocumque aliud ad Validitatem Præmissorum hic defuerit aut aliquid sic insertum in Commissione vel Commissionibus Confederatorum prædictorum quod substantiam & effectum præsentis Tractatus vel alicujus Articuli ejusdem impediret, extenuaret, diminueret, extingueret, vel eundem abrogaret, id per suas Literas Confirmatorias signatas & sigillatas mero motu & ex suis certis Scientiis suplebunt & eorum quilibet suplebit, ut perinde Firmitatem habeat atque si omnia solemniter ritè & rectè facta essent:

Et quòd ipsi & eorum quilibet ea omnia & singula, quatenus eos aut eorum aliquem tangunt aut tangere possunt, pro Parte sua, realiter & cum

effectu, benè & fideliter observabit, faciet, adimplebit, & exequetur, non solum per ipsas Literas Confirmatorias bonè Fide & in Verbo Pontificio Imperiali Regio & Principis promittere, verùm etiam in Præsentia Oratoris vel Oratorum suorum vel eorum alicujus tunc in eorum Curia existentis vel existentium, ac coram Notariis & Testibus per dictos Oratores ad hoc specialiter vocatis, publicè & solemniter, aliquo Die Festivo, intra Missarum Solempnia, super Sacrosancta Dei Evangelia & Canonem Missæ per eos & eorum quemlibet corporaliter tacta, Jurabit, ipsaq; Literas Confirmatorias, una cum Instrumento Publico super præfato Juramento per dictos Notarios debitè confecto, tàm dicti Oratores quàm dicti Confederati ipsis Oratoribus tunc & ibidem vicissim dabunt & tradent & quilibet eorum dabit & tradet; Provisio semper quòd si dicti *Sanctissimus Dominus noster* & *Rex Aragonum* intra Terminum supra specificatum præsentem Tractatum & singula Capitula in eo contenta & inserta non acceptaverint, ratificaverint, & confirmaverint, aut eorum alter non acceptaverit, ratificaverit, & confirmaverit; Nichilominus tamen inter *Cesarem Magistram* & dictum *Regem Angliæ*, Hæredes & Successores hincinde suos valebit, & in Vigore, Robore, ac Firmitate suis perpetuò permanebit.

ITEM, Auctoritatibus quibus supra, Conventum, Concordatum, & Conclufum est inter Oratores & Præclarissimam Dominam prædictam quòd in præfati Tractatu comprehendantur & includantur omnes & singuli Amici, Confederati, & Alligati Partium prædictarum subsequenter nominati.

Inprimis, pro Parte dicti Sanctissimi Domini nostri Pontificis Maximi, & Catholicæ Regis Aragonum, ac Regine Castelle, Reges, Principes, Comitatus, & Respublice quos vel quas denominabunt infra tempus Duorum Mensium a Data Hujus Foederis numerandum,

Et pro Parte Serenissimi Regis Angliæ REGES Scotorum, Dacia, Hungaria, Polonia, Portugalia, Dux Saxonie, COMMUNITAS Hannæ Theutonice, & Elvetiæ,

Et pro Parte Sacratissimi Imperatoris Serenissimi & Potentissimi Ladislaw Hungaria REX, REGES Portugalia, Scotia, Dacia, Polonia, PRINCIPES Electorum, Electores Sacri Romani Imperii, DUCES Clevenfis, Juliacensis, & EPISCOPUS Treverensis;

Et nichilominus relinquantur & remaneant Loca aliis Regibus, Principibus, Ducibus, & Comitatusibus

Y y y

qui

A. D. 1513.
Rev. S.

A. D. 1513.
Rev. S.

A. D. 1513. quibuscúmque, ad effectum Præmissorum hanc Ligam & Fœdus ingredi volentibus.

Nov. 7.

Sequitur Tenores Commissionum,

Inprimis Serenissimi Regis Angliæ & Franciæ &c.

Hemicum, Dei gratiâ, &c.

Tenor Commissionis Sacratissimi Imperatoris,

Maximilianum, Divinâ favente Clementiâ, Romanorum Rex, &c.

Acta sunt omnia supradicta Data & Conclufa in Opido Mechlinensî Domo Habitationis prefate Illustrissimæ Domine Archiducissæ Die Quintâ Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo tertio post Pascha.

Præsentibus ad ea,

A. D. 1513.

Nov. 8.

Nobilibus & Magnificis & Strenuis Viris,

Johanne Domino de Berges Milite Aurei Velleris,

Laurentio de Gorrenode Barone Montanelli Gerbaxii & de Morney Gubernatore Brevisiæ,

Domino Gerardo de Playne Milite Domino Ruppis Præfide Privati Concilii Serenissimi Principis Castelle,

Ac *Thoma Spynelly* dicti Serenissimi Angliæ Regis Solicitatore in Curia præfati Principis commorante,

Testibus ad Præmissa per Nos dictos Oratores specialiter vocatis & rogatis.

In quorum Testimonium has Manusculas nostrum signatas fecimus Sigillorum nostrorum appensionibus muniri, Anno, Die, & Loco præmissis.

¶ ¶ *Super Liga, pro Defensione Papæ, Declaratio, per Oratorem Regis Aragonum.*

A. D. 1513.

Av. 5. N. 1.

Ex Autogr.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitiam præsentis Literæ pervenerint, ego *Lodovicum Carroz* de Villanagud, Serenissimi ac Potentissimi Principis *Ferdinandi*, Dei gratiâ, REGIS *Aragonum, Sicilia citra & ultra Forum, Hierusalem, Valentie, Majoricarum, Sardinie, & Corsicæ, COMITIS Barcinonæ, Ducis Atbenarum & Neopatriæ, COMITIS Rossilionis & Ceritanie, MARCHIONIS Orissani & Bociani*, Confiliarius, Legatus, Orator, & Nuncius, tam pro ipso Rege quàm pro Serenissima Regina *Castelle, &c.* cujus Personæ Regnorum & Honorum Curam & Administratioem idem Rex gerit, vigore, auctoritate, & virtute Commissionis meæ michi ad Infrascripta date & concessæ (cujus Tenor inferius describitur) ritò ordinatus legitimè constitutus & sufficienter auctorizatus, Salutem in omni Salvatore.

Fluctuante jamdudùm Petri Naviculâ, ac Sanctâ Matre nostrâ Ecclesiâ quorundam degenerantium Filiorum Medis pernicioso Scissioate & Bellorum Turbibus pendè obrutâ & oppellâ, Sacratissima *Cæsarea Majestas*, Serenissimi ac Potentissimi Principes *Aragonum & Anglorum Reges*, ut veros Ecclesiæ Filios Orthodoxæque Fidei Zo-

latores decebat, sæpenumerò secum animo volebant, Literisque ac Nunciis hincinde crebrò consulabant quoniam modo tam ambitiosa Procellarum Immanitas, in Christi Ecclesiâ ejusque Pastorem tanto Impetu Sævians, nonnullorumque Principum Jura & Domina indebitè Usurpans, Sedari possit:

Tandem, Deo sic disponente, inter eosdem Principes mutuo assensu Decretum erat nullo alio Medio hoc magno Malo subvenire posse, quàm ut sanctum aliquod Fœdus sinceræque Liga & Confederatio inter ipsam Pontificem Maximum Ecclesiæ Pastorem, *Cæsarem Majestatem, & Principes prædictos* percuti, sanctiri, & firmari deberet:

Quo factum est, ut convenientibus jamdudùm *Cæsaria Majestatis & Serenissimi Regis Angliæ & Franciæ Legatis & Oratoribus*, sufficienti Mandato & Auctoritate ad hoc fultis, Fœdus illud Liga & Confederatio, vice & nomine dictorum omnium Confederatarum, perfectam Conclusionem accepit in Opido *Mechlinensî, Die quintâ Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Tertio decimo* post Pascha.

Verùm quamvis michi, *Catholici Regis Aragonum &c.* Oratori prædicto, fati

A. D. 1513.

Nov. 8.

A. D. 1513. satis ampla, valida, ac sufficiens Potestas & Auctoritas ipsam Ligam, unâ cum Oratoribus prædictis, concludendi a Supremo Domino meo collata & tributa fuerit, tamen; quibusdam arduis Causis præpeditus, hujusmodi Conclusioni interesse non potui; Sed quoniam sibi satis compertum & testatum est nichil in prædicto Fœdere contineri, quod præfato Regi Catholico Domino meo Supremo non gratum aut acceptum futurum erit, nichilque eidem magis cordi esse quam ut Fœdus ipsum perfectè compleatur,

Ego igitur Orator prædictus, Auctoritate qua supra, Vice ac Nomine præfati Catholici Regis Domini mei Supremi, & Regine Castellæ &c. ac pro eisdem, non modo quantum Ratum, Firum, atque Acceptum habeo totum & quicquid in eodem Fœdere continetur, quod præfatum Dominum meum Supremum & dictam Reginam tangit aut quovismodo tangere poterit, Ipsisque ad ejusdem firmam & inviolabilem Observantiam, Tenore Præsentium, obligo & astringo, perindeque valere Roburque perpetuæ firmitatis habere volo & declaro per Præfentes, ac si ab Initio unâ cum Oratoribus dictæ Cæsariæ Majestatis & Serenissimi Regis Angliæ in Tractatu & Conclusionem ejusdem Fœderis præfens personaliter interfuissem illudque firmasset, sed etiam, Auctoritate qua supra, exnunc prout extunc, Vice & Nomine Dominorum meorum ac pro eisdem, Illud ad omnem Juris effectum ingredior.

ET INSUPER, ut nichil, quod ad Validitatem firmamque Observantiam dicti Fœderis attinet, omitatur, ego Orator prædictus, Auctoritate qua supra, Vice & Nomine dictorum Dominorum meorum & pro eisdem, ex habundanti, Fœdus ipsum omnèsque Articulos & Capitula in eodem contenta cum Illustri & Magnifico Domino Thoma Comite Surrey Thesaurario & Mariscallo Angliæ, Serenissimi & Potentissimi Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ Oratore, Legato, & Commissario, Vigore & Auctoritate Potestatis & Commissionis sibi ab eodem Rege traditæ & concessæ (cujus Tenor etiam inferius describitur) sufficienter deputato, de novo contraho & concludo modo & formâ sequentibus,

IN PRIMIS, inter Nos Oratores prædictos, Nominibus quibus supra, Tractatum Communicatum & Conclufum est quod omnes & singuli Tractatus Am-

iciturum Confederationum sive Inter-A. D. 1513. curfus Mercium, ante hæc inter Partes prædictas per Se Progenitores, aut Antecessores Oratores vel Commiffarios suos respectivè, sub quibusdamsque verborum formis, initi concordati & conclusi, quibus non est expressè Derogatum ac quos pro hic insertis haberi volumus, in omni suo Robore permaneant & Firmitate, ita quod per præfentem Tractatum aut aliqua Capitula in eodem contenta non censeatur aut intelligatur quovismodo eisdem Tractatibus aut alicui eorumdem Derogatum.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclufum est quod, inter Principes prædictos, eorumdemque Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Terras, Dominia, Vassallos, Subditos, Alligatos, & Consideratos suos quovismode præfentes & futuros tam Ecclesiasticos quam Seculares, cujuscumque Gradus, Conditionis, aut Præcæmientie existant, etiam si Archiepiscopali, Ducali, aut quocumque aliâ Dignitate, Statu, aut Gradu præfulgeant, aut præfenti Ligæ Se non opponentes aut contravenientes, sit perpetua, bona, pura, sincera, vera, integra, fidelis, perfecta, & firma Amicitia, Unio, Liga, Confederatio, & Pax, per Terram Mare & Aquis dulces, ac ubique locorum futuris temporibus perpetuè duratura:

Eruntque iidem Confederati, & eorum quilibet, pro Defensionibus ac Tutitionibus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ac Personarum & Statuum suorum, eorumdemque Hæredes & Successores, necnon Imperii, Regnorum, Patriarum, & Dominiorum jam per ipsos aut eorum alicum Possessorum, aut postea Jure Belli vel quovis alio modo Recuperandorum aut Possidendorum, contra præfatum Ludovicum Francorum Regem communem eorum Hostem ejusque Hæredes & Successores, ac alios ejusdem Ludovici ejusque Hæredum aut Successorum Factores & Adhærentes quovismode, sine fraude, dolo, dissimulatione, aut colore quocumque, de cetero futuris perpetuis temporibus, non solum sibi invicem Amici, sed etiam Amicorum Amici, & Inimicorum Inimici, sine exceptione quacumque; dabuntque iidem Confederati sibi hincinde contra præfatum Ludovicum Francorum Regem communem eorum Hostem, ejusque Hæredes & Successores, quotiens & quando per alicum Confederatorum Invasum, Offensum, sive hostiliter Aggressum requisitus aut requisiti fuerint, Sumptibus & Expensis Requirentis, mutuum Auxilium

A. D. 1517
Men. 8.

xilium & Succursum bonâ Fide sine dilatione quacumque; non obstantibus quibuscumque Alligantibus & Confœderationibus, quas Confœderati prædicti vel eorum aliqui habent vel habet aut in futurum habere poterit vel poterunt cum quocumque vel quocumque Regibus, Principibus, aut Comitibus, qualescumque illi sint aut erunt; Quibus expressè Derogatum non censetur.

ITEM, quoniam præfatus *Ludovicus Francorum Rex* communis Hostis diu detinuit ac in præfenti per Vim & Violentiam contra Jus & Phas detinet & usurpat nonnulla Regna, Ducatus, Principatus, Dominia, Patrias, Terras, Civitates, ac Opida Confœderatis prædictis respectivè spèctantia; pro igitur Recuperatione omnium & singulorum Præmissorum, sic, ut præmittitur, injustè occupatorum, Tractatum, Communicatum, & Conclusum est quòd Confœderati prædicti, omnes & singuli, infra Tringinta Dies a Data præfentis Tractatus immediatè computandos, per Publica Edicta & Proclamationes palam declarabunt & eorum quilibet declarabit Se Inimicum & Hostem dicto *Ludovico Francorum Regi*, & infra Duos Menses Datum Conclusionis hujus Tractatus proximò sequentes *Bellum Invasivum* contra Eundem Sumptibus & Expensis suis, per Seipfos, aut Capitaneum vel Capitaneos sufficientem vel sufficientes seu Exercitus Ducem vel Duces, realiter & cum effectu, facient & quilibet eorum faciet; videlicet,

Cæsares Majestas in Regno Francie vel Patriis obedientibus & parentibus Regi Gallorum extra Italian,

Rex Anglie in Aquitania, Picardia, Normania, vel in aliis Terris & Dominis Regi Gallorum subiectis,

Et *Rex Aragonum in Patria de Bearne, Lengedoke, & Aquitania*, vel aliis Terris & Dominis Regi Gallorum subiectis & subiectis,

Extra Italian,

Ubi idem Confœderati omnes & singuli comuni Hosti maximè nocere poterunt,

Eruntque Exercitus dictorum Confœderatorum, qui ad hujusmodi Bellum Invasivum obligantur, Potentes & benè Instructi, tam in Pedatu quam in Equitatu Artillaria & aliis Instrumentis bellicis in ea parte necessariis & requisitis, sic quòd singuli eorundem Exercituum communes Hostes invadere, contra eosdem Castra metari, Civitates & Opida obsidere, ac Potentis & Maliciis eorundem resistere & obviare, ac eosdem

cum effectu expugnare valeant,

Nec ab hujusmodi Bello sic, ut præmittitur, incepto vel incipiendo dicti Confœderati aut eorum aliter desistat vel desissent, seu Pacem, Treugam, vel Belli Inducias cum ipso comuni Hoste, aut cum aliquibus aliis qui Se præfenti Confœderationi velint opponere, directè vel indirectè Tractabunt, Capient, aut Concludent, absque Notitia, Consensu, & expresso Assensu aliorum omnium & singulorum Confœderatorum.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclusum est quòd nullus Confœderatorum prædictorum permittet aliquos ex Subditis suis dicto *Regi Ludovico* Heredibus vel Successoribus suis in Bellis fervire, aut Stipendia ab eodem recipere; Sed ipsi omnes & singuli per Edictum expressum & solemnè palam interdicerent, prohibebunt, & præcipient, tempore Publicationis præfentis Tractatus, nè aliqui Subditorum suorum, sub Pena Capitis & Confiscationis omnium Bonorum, taliter faciant; quòd, si hujusmodi Præceptis contraverint, ipsa Pena absque Venia multentur: licet tamen omnibus & singulis Confœderatis hincinde habere Subditos suorum Confœderatorum in suis Stipendiis ad inferendum Eis in suis Bellis, Principe, ejus Subditi fuerint, expressè non contradicente.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclusum est quòd *Imperator*, si jam non revocaverit, Revocabit illam Auctoritatem suam, *Cardinalibus Schismaticis* pro eorum *Consiliabile* antehac concessam & tributam, immediatè post hujus Tractatus Publicationem; quam Revocationem infra Mensem proximò & immediatè extunc sequentem, per suas Literas Patentis, authentice factas, eisdem Cardinalibus intimabit, ac omnia & singula, vigore & potestate dictæ Auctoritatis suæ per eos facta & fienda, extunc prout extunc Cassa & Irrita reputabit & habebit.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclusum est quòd dicti Confœderati, per Oratorem vel Oratores, Commissarium aut Commissarios suos, Commisissimum Dominum nostrum *Pontificem Maximum* diligenter sollicitabunt, & eorum quilibet accuratè sollicitabit, quòd sua *Sanctitas* debeat contra quoscumque, quavis Auctoritate vel Dignitate Ecclesiasticâ vel Mundanâ etiam Regi fulgentes & præditos, hujusmodi Lige & Fœderi se Opponentis, eisque aut eorum alicui Auxilium Consilium & Favorem Præstantes, tam in

A. D. 1517.
Men. 8.

Italia

A. D. 1713
Nov. 4.

Italia, quàm extra, Censuras & Pœnas Ecclesiasticas fulminare & publicare prout opus fuerit, ac quotiens & quando per Confederatos prædictos, aut eorum aliquem, vel per eorundem Commissarium aut Commissarios requisitus fuerit.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclufum est quoddam, per præsentem Tractatum, *Cæsarea Magestas* non intendit, aliquo modo, derogare Tractatibus Pacis, cum quibuscumque Regibus vel Principibus initis vel confirmatis per suam Magestatem tanquam Tutorem & Ministrum Serenissimi Principis *Cæleri sui Nepotis & Filii Charissimi* & suarum Patriarum & Dominiorum, nec, sub specie & prætextu dictæ Confederationis, in præsentiarum initæ, tractatæ, & conclusæ, declarare dictum *Serenissimum Principem* & Patrias suas quoquo modo ad Bellum contra dictum *Regem Ludovicum*, quinimodò in dicta Tutoria qualitate vult & intelligit Pacem cum quibuscumque Regibus & Principibus servare, & observari facere per præfatum *Principem* suas Patrias & Subditos.

ITEM, Tractatum, Communicatum, & Conclufum est quoddam omnes & singuli Confederati prædicti, & eorum quilibet, præsentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, infra Terminos subscriptos; videlicet,

Prædicti *Serenissimus Rex Angliæ & Imperator* Nomine suo, infra Unum Mensem,

Et *Catholicus Rex Aragonum* tam pro Scipio quàm pro *Regina Castellæ*, cuius Personæ Regnum & Honorum Curam & Administrationem gerit, infra Duos Menses,

Datum Præsentium proximè & immediatè sequentes,

Per suas & cuiuscumque eorum Literas Patentes, debitè confectas, Magnisque suis Sigillis sigillatas, & Manibus subscriptas, Acceptabunt, Confirmabunt, & Ratificabunt, & eorum quilibet Acceptabit, Ratificabit, & Confirmabit;

Renunciantes & Renuncians, specialiter & expresse, ac in vim Pacti, Exceptioni dicenti Actum, Factum, aut Gestum Nominibus aliorum vel alterius Nomine esse Nullum vel minus Validum, prætextu generalis vel specialis Mandati quod ad taliter Acti, Facti, & Gestu meliorem Firmitatem Perfectionis Robur & validiorem Efficaciam præcedere debuit, ac etiam omnibus aliis tam Juris quàm Facti Exceptionibus & Exceptionum Generibus, Appellationibus, Provocationibus, Privilegiis, Beneficiis, & Defensionibus quibuscum-

que (quæ & quæ pro hâc inferitis haberi volumus) per quæ aliquid dici illegari aut obijci potest contra præsentem Tractatum vel contenta in eodem; quo mediante a dicto Tractatu vel Articulis in eodem inferitis recedi potest directè vel indirectè quovis quæsto colore; Supplentes etiam omnes & singulos tam Juris quàm Facti Defectus, maxime Auctoritatis Commissionis vel Commissionum omnium Confederatorum prædictorum vel aliquorum aut alicujus eorundem, vel ob inhabilitatem Personarum vel Personæ quibus vel cui Auctoritas commissa est, vel si quicumque aliud ad Validitatem Præmissorum hic defuerit, aut aliquid sit inferum in Commissione vel Commissionibus Confederatorum prædictorum quod Substantiam & Effectum præsentis Tractatus vel alicujus Articuli ejusdem impediret, extenuaret, diminueret, extingueret, vel eundem abrogaret, id per suas Literas Confirmatorias signatas & sigillatas mero Motu & ex suis certis Scientiis supleant & eorum quilibet suplebit, ut perinde Firmitatem habeat atque si omnia solemniter ritè & rectè facta essent:

Et quod ipsi & eorum quilibet eam omnia & singula, quatenus eos aut eorum aliquem tangunt & tangere poterunt, pro Parte sua, realiter & cum effectu, benè & fideliter observabit, faciet, adimplebit, & exequetur, non solum per ipsas Literas Confirmatorias, bonâ Fide & in Verbo Imperiali Regio & Principis, promittet, verum etiam in Præsentia Oratoris vel Oratorum suorum vel eorum alicujus, tunc in eorum Curia existentis vel existentium, ac coram Notariis & Testibus per dictos Oratores ad hoc specialiter vocatis, publicè & Solemniter, aliquo Die Festivo, inter Missarum Solempnia, super Sacrosancta Dei Evangelia & Canonem Missæ per eos & eorum quemlibet corporaliter tacta, Jurabit, ipsæque Literas Confirmatorias, unâ cum Instrumento Publico super præfato Juramento per dictos Notarios debitè confecto, tam dicti Oratores quàm dicti Confederati ipsi Oratoribus tunc & ibidem vicissim dabunt & tradent, & quilibet eorum dabit & tradet.

ITEM, Auctoritatibus quibus supra, Communicatum, Tractatum, & Conclufum est quoddam in præfati Tractatu comprehendantur & concludantur omnes & singuli Amici, Confederati, & Alligati Partium prædictarum subsequentes Nominati,

A. D. 1513. IN PRIMIS, ad Nominationem Confederatorum prædictorum, Sanctissimus

Ann. 8.

Dominus noster Papa, hac lege ut sua *Sanctitas* Fondus istud ingrediatur citra Principium Mensis Augusti Datam hujusmodi Confederationis immediatè sequentis, vel inter Octo Dies postquam Tractatus istæ suæ *Sanctitati* præsentatus exhibitus & traditus fuerit:

Et, pro Parte *Serenissimi Regis Aragonum & Regine Castellæ*, Reges, Principes, Communitates & Respublicæ, quos vel quas denominabit infra tempus Duorum Mensium a Data hujus Fœderis Numerandorum:

Et pro Parte *Serenissimi Regis Angliæ, Reges Scotorum, Dacie, Hungariæ, & Poloniæ*, ac *Communitas Hanzæ Ibenibonice*:

Et, pro Parte *Sacratissimi Imperatoris, Serenissimi & Potentissimi, Ladislaus Hungariæ Rex, Reges Portugaliæ, Scociæ, Dacie, Poloniæ, Principes Electores Sacri Romani Imperii, Duces Clevenfis, Juliacensis, & Episcopus Trajectensis*,

Et nihilominus relinquunt & remanet Locus aliis regibus, Principibus, Ducibus & Communitatibus quibuscumque, ad effectum Præmissorum, hanc Ligam & Fœdus ingredi volentibus.

Henricum, Dei Gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ universis & singulis, ad quorum notitias præsentis Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Prudentiâ & Circumspectiõne Carissimi Consanguinei & Consiliarii nostri *Thomæ Comitæ Sarriæ* Thesaurarii ac Maritalli Angliæ plenariò confidentes,

Ipsum nostrum verum certum & indubitatum ac specialem Oratorem Procuratorem & Deputatum & ad infra-scripta etiam generalem, ita quòd Specialitas Generalitati non derogat, nec è contrâ,

Omnibus melioribus viâ modo & formâ, quibus meliùs & validiùs de jure & aliâs possimus & valemus, Tenore Præsentium, Facimus, Constituimus, Creamus & solemniter Ordinamus; videlicet,

Ad Trahandum, Practicandum, Faciendum, Contrahendum, Incundum, Firmandum & Concludendum pro Nobis & Nomine nostro cum *Serenissimo & Potentissimo Ferdinando Rege Aragonum, Siciliæ, citra & ultra Farnum, Jerusalem, &c.* Fratre & Patre nostro Charissimo, tam suo Nomine quàm Nomi-

ne *Serenissimæ Regine Castellæ, Legionis, A. D. 1513. Granatæ, &c.* Filiz suæ Carissimæ, cuius Personæ & Bonorum Curam legitimum gerit, ac cum quibuscumque aliis Principibus, Ducibus, Marchionibus, Communitatibus Christianis, quicunq; & quacumque sint, quos & quas hic volumus pro sufficienter expressis ac si ibidem singulariter & nominatim exprimerentur, & cum quolibet eorum, simul vel divisim, seu cum quibuscumq; Legatis Oratoribus & Mandatariis Nunciis & Procuratoribus ipsorum & cuiuslibet eorum, bonam, meram, puram, firmam, validam & perpetuam Ligam, Amicitiam, Confederationem, Unionem ac Intelligentiam, cum illis Factis, Articulis, Conventionibus, Promissionibus, Pœnis, Obligationibus, Juramentis, Renunciationibus, Securitatibus, Modis, Formis & Conditionibus, quæ & prout ac sicut eidem nostro Oratori, Procuratori, Deputato videbuntur & placeant,

Possitque idem Orator Procurator & Deputatus noster Nomine nostro, etiam post conclusam firmatam & publicatam Ligam prædictam, in eadem acceptare & consentire Ingressui quorumcumque aliorum Principum, Ducum, Marchionum, Communitatum, qui & quæ in eam ingredi voluerint; qui, postquam in Ligam ingressi fuerint & recepti, habeantur pro Colligatis & Confederatis nostris perinde ac si ab initio ipsius Liga in eandem ingressi fuissent,

Possitque etiam Nomine nostro Recommendatos nostros, cum eorum Statibus & Bonis, ac eorum quemlibet, in eadem Liga vel ad Partem prout eidem meliùs videbitur nominari, ut a Nobis & a Colligatis & Confederatis nostris tueantur & foveantur,

Et, pro Præmissorum omnium & singulorum Firmitate Securitate atq; Cautela, possit & valeat Nomine nostro quacumque Capitula, Securitates, Pacta, Contractus, Rescripta & Obligationes inire, concludere, facere, firmare, promittere & pacisci, cum omnibus & singulis Hypothecis Pœnarum adjectiõibus Juramentis quæ in Animam nostram præstare possit aliisque Altitudinibus oportunitis & ad rem pertinentibus quocumquomodo,

Et generaliter possit cætera Omnia & Singula concordare, facere, firmare, promittere & jurare quæ in prædictis & circa ea ac super Dependentiis seu Emergentibus ex eisdem utilia necessaria & expedientia fuerint seu quomodolibet oportuna & sibi videbuntur atque placebant, & quæ Nosmet ipsi concordare, facere,

A. D. 1513 *facere, firmare, promittere ac jurare*
possemus personaliter constituti, etiam
si talia forent quæ Mandatum exigrent
magis speciale, & sine quibus prædicta
nequirent ad optatum effectum per-
ducit,

Nos enim,

Dantes Concedentes & Conferentes eidem Comiti *Sarria* Oratori & Procuratori nostro, super Præmissis omnibus & singulis ac Dependentiis, Emergentibus, Connexis & Annexis eisdem, Voces & Vices Locum & Posses nostros, cum omnimoda Facultate & libera ac generali Administratione,

Promittimus & pollicemur, in nostra Regia bona Fide ac purè simpliciter & sine fraude quod semper habebimus Rata, Grata, Valida, & Accepta ac observabimus integerrimè Omnia & singula quæ dictus Comes *Sarria* Orator & Procurator noster in Prædictis & circa ea & quolibet Prædictorum Nomine nostro faciet promittere & firmabit,

Quòdque Ea, cum ad nostram notitiam pervenerint, ad majus Robur aut Cautelam, ratificabimus confirmabimus & servare promittimus ac jurabimus, &

contra Ea vel eorum aliquod nullo tempore faciemus vel veniemus per Nos per Alium seu per Alios, aliquà Ratione vel Causâ, de Jure vel de Facto, sub Hypotheca & Obligatione omnium & singulorum Bonorum nostrorum præsentium & futurorum.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras Manu nostrâ subscriptas fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* Duodecimo Die Aprilis, Anno Regni nostri Quarto.

PORTER.

In quorum Testimonium has Manu nostrâ signatas fecimus Sigilli nostri appensione muniri.

Dat. *London.* in Castro Bernardi Decimo octavo Die Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Tertiodécimo.

DON LUIS CARROZ de *Vilragud.*

Super dicta Liga, Juramentum in Animam Regis Aragonum & in Animam Reginae Castellæ.

A. D. 1513.
 An. 5. H. R.
 Et Antiq.

EGO LUDOVICUS CARROZ de *Vilragud, Serenissimi ac Potentissimi Principis Ferdinandi, Dei gratia, Regis Aragonum, Siciliae, citra & ultra Farum, Hierusalem, Valentiae, Majoricarum, Sardiniae & Corsicæ COMITIS Barchinonæ, Ducis Athenarum & Neopatriæ, COMITIS Rossilonis & Ceritanie, MARCHIONIS Oristanii & Gocianni Consiliarius, Legatus, Orator & Nuncius, tam pro ipso Rege quàm pro Serenissima Regina Castellæ, &c. cujus Personæ Regnorum & Bonorum Curam & Administrationem idem Rex gerit, in hac parte ritè ordinatus legitime constitutus & sufficienter autorisatus, tam Nomine Domini Regis mei Potentissimi suprascripti quàm Nomine præfata Serenissima Reginae Castellæ, &c. & in Animam ipsius Regis ac in Animam præfata Reginae, promitto & per Canonem Missæ & hac Sanctæ Dei Evangelia per me corporaliter talia Juro quòd suprascripti Dominus meus Ferdinandus Rex Aragonum &c. Catholicus pro Parte sua, & præfata Serenissima Regina Castellæ pro Parte sua, realiter & cum effectum bene & fideliter Observabunt Ad-*

implebunt & Exequi facient, & eorum interque pro sua Parte, realiter & cum effectum, bene & fideliter Observabunt Adimplebit & Exequi faciet Tractatum perpetuae, bonæ, puræ, sinceræ, veræ, integræ, fidelis, perfectæ & firmæ Amicitie, Unionis, Liga, Confederationis & Pacis, ac omnis & singula Capitula in eodem Tractatu contenta & specificata, inter Me præfatum Ludovicum Carroz de *Vilragud*, & Egregium Illustremque Nobilem Virum Dominum Thomam Comitem *Sarriae* Thesaurarium & Marscallum Angliæ, Serenissimi & Potentissimi Principis Henrici, Dei Gratia, Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ Consiliarium, Ambassiatorem, Oratorem, Legatum & Commissarium similiter in ea parte sufficienter autorisatum, jam dudum de novo contractum & conclusum, de Data *London.* in Castro Bernardi, Decimo octavo Die hujus instantis Mensis Aprilis (videlicet) Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Tertiodécimo.

Et eundem Tractatum & omnia & singula Capitula in eodem contenta & specificata suprascripti Dominus meus Ferdinandus Rex Aragonum &c. pro suis Subditis

A. D. 1513.
Nov. 8. Subditis & Vassallis quibuscumque, & præfata Serenissima Regina Castellæ &c. pro suis Subditis & Vassallis omnibus & singulis quatenus eos & quoscumque eorum tangant aut tangere poterunt pro Parte sua, & eorum atriisque, realiter & cum effectu, bene & fideliter Observari Adimpleri & Execqui faciant, & eorum uterque faciet.

Ita eundem Dominum meum Catholicum Aragonum &c. Regem ac præfata Serenissimam Regnam Castellæ &c. & utrumque eorum Deus adjuvet & hæc Sancta Dei Evangelia.

A. D. 1513.
Nov. 8. In cujus rei Fidem & Testimonium ego præfatus *Lodovicus de Vilaragut*, præfati Regis Aragonum &c. Consiliarius, Legatus, Orator, & Nuncius tam pro ipso Rege Aragonum &c. quam pro præfata Regina Castellæ &c. hanc Sedulam, a me perlectam, Manu meâ propriâ subscripti, in Ecclesiâ Cathedrali Sancti Pauli London. vicesimo quinto Die Mensis Aprilis (videlicet Festivo Die Sancti Marci) inter Missarum Solempnia, Anno Domini Millesimo Quingentesimo tertiodecimo.

DON LUIS CARROZ de Vilaragut.

Commissio pro Monstro capiendo.

A. D. 1513.
Nov. 5. H. R. R. E. X. Carissimis Consanguineis suis,
Thoma Marchioni Dorsetiæ,

Et Thoma Comiti Arundelle,
Ac,
Dilectis & Fidelibus suis,
Thoma Priori Sancti Johannis Jerusalem, in Anglia,
Thoma Howard de Howard Militi,
Willielmo Willoughby de Willoughby Militi,

Thoma West de la Ware Militi,
Edwardo Penynges Militi,
Henrico Marney Militi,
Henrico Willoughby Militi,
Willielmo Sandys Militi,
Mauricio Berkeley Militi,
David Owen Militi,
Waltero Hungerford Militi,
Thoma Apere Militi,
Henrico Wyat Militi,
Johanni Lyfley Militi,
Nicholas Wadham Militi,
Georgio Maners Militi,
Willielmo Gifford Militi,
Mauricio Barowe Militi,
Georgio Patenham Militi,
Willielmo Poleiti, Vicecomiti Suthamptoniz,

Johanni Waller,
Et Johanni Cheyney,
Salutem.

Sciatis quòd Nos, De Fidelitate Circumspectione & Industria vestris plenius confidentes, Assignavimus Vos, Viginti & Duo, Viginti & Unum, Viginti, Decem & Novem, Decem & Octo, Decem & Septem, Sexdecim, Quindecim, Quatuordecim, Tresdecim, Duodecim, Undecim, Decem,

Novem, Octo, Septem, Sex, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duos vestrum ad Monstrum sive ad Monstrationem omnium & singulorum Capitaneorum, Vicecapitaneorum, Locatenentium, Baronum, Baronulorum, Dominorum, Nobilium, Militum, Magistrorum Navium, Marinariorum, Hominum ad Arma, Armatorum, Equitum, Peditum, Sagittariorum, & aliorum quorumcumque in Comitativa ejusdem Carissimi Consanguinei & Consilii nostri *Thoma Marchionis Dorsetiæ*, nostri Locutenentis Generalis, Duxisq; Primarii, Admiralli, Principalsiq; Capitanei, & Gubernatoris totius Exercitus & Armate nostræ, favente Altissimo, ad Partes Exteras profecturorum, apud Suthamptoniam & alibi Congregandorum. Supervidendum juxta Tenorem, Vim, Formam, & Effectum quarundam Instructionum, Manu nostrâ signatarum & Vobis inde directarum :

Et ad Nos & Concilium nostrum de Numero ipsorum, necnon de modo & forma Arraitionis eorumdem, tam in Armatura quàm Equitatura, sub Sigillis vestris vel aliquorum vestrum distinctè & apertè Certificandum;

Et omnes & singulos quos in hæc parte Rebelles inveneritis sine dilatione Arrestandum & Capiendum, & eos & eorum quemlibet juxta eorum Demerita rationabiliter Castigandum & Punendum;

Et ideo Vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis & ea faciatis & exequamini in forma prædicta :

Damus autem universis & singulis Capitaneis, Vicecapitaneis, Locatenentibus,

A. D. 1513. Nobilibus, Baronibus, Baronulis, Dominis, Militibus, Magistris Navium, Marinariis, Hominibus ad Arma, Armatis, Equitibus, Peditibus, Sagittariis & aliis quibuscumque, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Vobis omnibus & singulis, in Præmissis

exequendis, Intendentes sint Assistentes A. D. 1513. Auxiliares & Obedientes in omnibus prout decet.

In cuius &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Secundo Die Maii.

Commissio pro Marchione Dorsetia super Defensione Papæ & Ecclesie.

A. D. 1513. REX omnibus, ad quos &c. Salu-
tem.
Cum nihil Reipublice utilius aut Christiane Religioni conducibilius esse potest quam Ecclesiam Matrem nostram in suis Juribus Privilegiis & Libertatibus, Sanctissimumque Dominum nostrum Pontificem Maximum in Honore Sætu & Dignitate suis conservare, ad quod omnes Christiani Principes, pro virili sua, jure tenentur.

Nos igitur,

Certò intelligentes non tam Ecclesiam Catholicam quam etiam illius Patrem & Nostrum Sanctissimum Christi Vicarium aliquot jam Annis Bellorum Asperitate Savitia & Crudelitate graviter afflicto esse, vocati requisiti specialiter & rogati non solum per antedictum Beatissimum Patrem nostrum Pontificem Maximum, verum etiam per Illustrissimum Principem *Ferdinandum Regem Aragonia* Socerum nostrum Carissimum, qui præfatam Ecclesiam & Sanctissimum Dominum nostrum pro sua parte Tuendum suscepit, pro Favore Consilio Auxilio & Ope utrique eorum præstandis,

Nolentes iustis eorum Petitionibus & Requisitionibus deesse, sicuti nec debemus, set quantum in Nobis est eisdem satisfacere cupientes,

Carissimum Consanguineum & Consiliarium nostrum *Thomam Marchionem Dorsetia* (de cuius Fidelitate, Prudentia, Strenuitate, & Industria, Diligentiaque & Experientiâ ac Integritate plurimum Confidimus) nostrum *Locumtenentem Generalem, Ducemque Primarium, Admiratum, Principalemque Capitaneum, & Governatorem* totius Exercitus & Armate nostræ, favente Altissimo, ex prædicta Causa, ad Partes Exteras profecturi, ac omnium & singulorum Navium, Vicecapitaneorum, & Locumtenentium, Baronum, Baronulorum, Dominorum, Nobilium, Magistrorum, Marinariorum, Hominum ad arma, Armatorum, Equitum, Peditum,

Sagittariorum, & aliorum quorumcumque in Exercitu & Armata nostra prædicta Retentorum & Retinendorum Assignavimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus;

Dantes & Concedentes Eidem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Autoritatem quoscumque, in Armata & Exercitu sibi commissos, juxta sanam in hac parte Discretionem suam, exigentibus eorum Meritis, Eos Honorandi, & propter Virtutem strenuèque navatam Reipublice Operam Nobilitandi, Eisdemque Meritorum Insignia (id est Arma) Dandi & Assignandi, Nobiles quoque atque sic Nobilitatos Ordine Militari Decorandi ac Insigniendi,

Necnon omnes & singulos hujusmodi Naves, Vicecapitaneos, Locumtenentes, Barones, Baronulos, Dominos, atque Nobiles, Milites, Magistros, Marinarios, Homines ad arma, Armatos, Equites, Pedites, Sagittarios, & alios quoscumque de Exercitu & Armata nostra prædicta Congregandi, Ducendi, Regendi, & Gubernandi, ac ad Terram ubicumque sibi oportunitatem visum fuerit Applicandi & Arripiendi,

Ac etiam Audiendi Causas Civiles & Querelas omnium & singulorum de his, quæ ad Officium nostri Locumtenentis Generalis, Ducisque Primarii, Admiralli, & Principalis Capitanei, & Gubernatoris hujusmodi tangunt, ac etiam Cognoscendi in Causis Maritimis & aliis Causis quibuscumque infra Exercitum & Armatam prædictam tam per Terram quam per Mare Emergentibus,

Necnon Ordinationes & Statuta pro sano & bono Regimine Exercitus & Armate prædictæ Ordinandi Statuendi & Stabiliendi, & superinde Proclamationes Faciendi debiteque Executioni Demandandi,

Ac quoscumque Delinquentes & Contravenientes Castigandi & Incarcerandi, atque Incarceratos Solvendi & Deliberandi,

A. D. 1513. Necnon quoscumque Causas Crimi-
nales, per Ipsum aut Deputatum suum
sufficientem, tam Vitæ quam Membro-
rum, ac de Morte Hominis & Mutila-
tione, quam alius Causis Contractus &
Querelas omnium & singulorum de Ex-
ercitu & Armata prædicta existentium
& futurorum Audiendi & Determinandi,
ac Delinquentes juxta eorum Demerita
Castigandi, Pœnâque Mortis &
Membrosum, quotiens opus fuerit, In-
fligendi.

Ceterâque Faciendi & Perimplendi
quæ pro bono Regimine Exercitiis &
Armatae prædictæ juxta sanam Discre-
tionem suam fuerint faciendæ.

Datus autem universis & singulis
Vicecapitanis, Locatenentibus, Baro-
nibus, Baronulis, Dominis, Nobilibus,

Magistris, Marinariis, Hominibus ad A. D. 1513.
Arma, Armatis, Equitibus, Peditibus,
Sagittariis & aliis quibuscumque, in Ex-
ercitu & Armata nostra prædicta Reten-
tentis & Retinendis, Tenore Præsen-
tium, firmiter in Mandatis quod eisdem
Marchioni nostro Locatenenti Generali
ac ejus in hac parte sufficienti Deputato,
in Executione Præmissorum, de tempore
in tempus, prout opus fuerit, Intendentes sint Auxiliantes &
Obedientes in omnibus prout decet.

In cujus &c.

Telle Rege apud Westmonasterium
Secundo Die Maii.

Per ipsum Regem.

Pro Defensione prædicta, de Admirallo Constituto.

A. D. 1513.
An. 5. R. R.
Pet. 5. R. R.
P. 1. M. 15.
Ior.

REX, Dilecto & Fidelis suo *Thoma Howard* Domino *Howard*
Ordinis nostri Garterii Militi
Admirallo Angliæ, Walliæ, Hiberniæ,
Normanniæ, Vasconiz, & Aquitaniæ,
Salutem.

Quia fidedignorum relatione accepimus
Sacrosanciam Romanam Ecclesiam
Matrem nostram Dilectissimam vario
Bellorum genere (quod dolenter referimus)
in maximum Reipublicæ & Religionis
Christiani Detrimentum, ad multa
tempora agrè Vexitam & Cruciatam
esse, & magis ac magis indies (quod ve-
reor) urgentius & miserabilibus Cru-
ciandam fure, nisi Divinâ Providentiâ,
cum Auxilio & Potentiâ Christianorum
Principum (quorum in hac Causa
maximè interest) eidem periclitanti &
fermè jam pereuntè quam celerimè succur-
ratur.

Igitur Nos, tanquam Catholicus Princeps
& verus Obedientiæ Filius,

Tam justis Admonitionibus, Requi-
sitionibus, & Precibus Sanctissimi Do-
mini nostri nuper Pontificis Maximi,
quam Illustrissimi & Catholici Princi-
pis *Ferdinandi Aragonum Regis* Socieri
nostri Carissimi, parere & satisfacere vo-
lentis,

Vos (de cujus Fidelitate, Prudentiâ,
Fortitudine, Industria, Diligentia, Ex-
perientia, & Integritate plurimum con-
fidimus) *Admirallum, Capitaneum, Gub-*
ernatorem, & Principalem Ducem &
Condicionem omnium & singulorum Na-
viuum Vicecapitanorum Locatenentium
nostrorum Marinariorum ac quorum-
cumque Hominum ad Arma, sagit-

tariorum & aliorum quorumcumque, A. D. 1513.
in Armata nostra ex Causa prædi-
ctâ-jus Retentorum & Retinendorum,
Assignamus, Constituimus, & Ordina-
mus:

Dantes & Concedentes Vobis plenam,
Tenore Præsentium, Potestatem & Au-
thoritatem quoscumque Homines Nobi-
les de nostra Armata, juxta vestram
in hac parte Discretionem & secundum
eorum Merita, Honorandi & Ordine
Militari Insigniendi,

Necnon omnes & singulos hujusmo-
di Naves ac Vicecapitanos Locatenen-
tes nostros Murinarios Homines ad Ar-
ma Armatos Sagittarios & alios quos-
cumque de Armata nostra prædicta Cong-
regandi, Ducendi, Regendi & Gubern-
andi,

Ac etiam Audiendi Querelas omnium
& singulorum de his quæ Officium
Admiralli, Capitanei, Gubernatoris, Du-
cis & Conductoris hujusmodi tangunt,
& Cognoscendi in Causis Maritimis &
aliis Causis quibuscumque infra Arma-
tam prædictam, tam per Terram quam
per Mare emergentibus,

Necnon Ordinationes & Statuta pro
sano & bono Regimine Armatae prædi-
ctæ Ordinandi Statuendi & Stabilendi,
& superinde Proclamationes Faciendi,
debitæque Executioni Demandandi,

Et quoscumque Delinquentes & Con-
travenientes Castigandi & Incarceran-
di, atque Incarceratos Deliberandi,

Necnon quoscumque Causas Crimi-
nales, per Vos aut Deputatum vestrum
sufficientem, tam Vitæ quam Membro-
rum ac de Morte Hominis & Mutila-
tione,

A. D. 1513. *1513.*
Nov. 1. tione, quam alias Causas Contractus & Querelis omnium & singulorum de Armata prædicta existentium & futurorum Audiendi & Terminandi, ac Delinquentis juxta eorum Demerita Castigandi, Penasque Mortis & Memborum, quotiens opus fuerit, juxta Juris exigentiam, Infigendi,

Ceteraque Faciendi & Perimplendi, quæ pro sano Regimine Armatæ prædictæ, juxta sanam Discretionem vestram, fuerint faciendæ :

Et idè Vobis Mandamus quod circa præmissa diligenter intendatis, & ea faciatis & exequamini in forma prædicta :

Damus autem universis & singulis Vicecapitanis, Locatenentibus, Baronibus, Baronibus, Dominis, Nobilibus, Militibus,

Magistris, Marinariis, Homibus ad A. D. 1513. *1513.*
Nov. 1. Arma, Armatis, Equitibus, Pedibus, Sagittariis & aliis quibuscumque, in Exercitu & Armata nostra prædicta retentis & retinendis, Tenere Præsentium, firmiter in Mente ita quòd *Adrianus Dominus Howard Admirale nostræ*, ac ejus in hac parte sufficienti Deputato, in Executione Præmissorum, de tempore in tempus, prout opus fuerit, Intendentes sine Auxiliante & Obedientes in omnibus prout deceat.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 Quarto Die Maii.

Per ipsum Regem.

Commissio pro Comite Salopia.

A. D. 1513. *1513.*
Jan. 5. H. 8. **R**EX omnibus, ad quos &c. Salutum.

Franc. 5.

H. 8. m. 12.

Sciatis quòd Nos, De Fidelitate, Providentiâ, Strenuitate, & Industria, Diligentique & Experientia ac Integritate Carissimi Consanguinei & Consilarii nostri *Georgii Comitis Salopia* Seuecalli Hospitii nostri ac Militis Ordinis nostri Gaeterii plurimum confidentes,

Eundem *Locutenentem nostram Generalem Duceque Primarium & Gubernatorem totius Aciei & Exercitus ac Armatæ nostræ*, Invenite Altissimo, ad Partes Exteras profecturi, ac omnium & singulorum Capitaneorum, Vicecapitanearum, Locatenentium, Baronum, Baronetorum, Dominorum, Nobilium, Hominum ad Arma, Armatorum, Equitum, Pedum, Sagittariorum, & aliorum quorumcumque, in Exercitu & Præsentiâ Aciei nostræ prædictæ retentorum & retinendorum, Assignamus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus ;

Damus & Concedentes eidem, Tenere Præsentium, in Absentia nostra, Potestatem & Auctoritatem quoscumque, in Armata & Exercitu sibi commissos, juxta sanam in hac parte Discretionem suam, exigentibus eorum Meritis, eos Honorandi, & propter Virtutem strenuæque navatam Reipublicæ Operam Nobiliandi, Eisdemque Meritorum Insignia (id est, Arma) Dandi & Assignandi, Nobiles quoque atque sic Nobilitatis Ordine militari Decorandi ac Insigniendi,

Necnon omnes & singulos Vicecapitanos, Locatenentes, Barones, Baronetos, Dominos, atque Nobi-

les, Milites, Magistros, Homines ad A. D. 1513. *1513.*
Nov. 1. Arma, Armatos, Equites, Pedes, Sagittarios, & alios quoscumque de Exercitu & Armata nostra prædicta Congregandi, Ducendi, Regendi, & Gubernandi,

Ac etiam Audiendi Causas & Querelas omnium & singulorum, de hiis quæ ad Officium nostri Locutenentis Generalis Ducisque Primarii & Principalis Capitanei & Gubernatoris dicti Præsentiâ Nobis Absentibus tangunt,

Ac etiam, Marefcallo ejusque Deputato dicti Exercitus & Armatæ nostræ Absentibus, Cognoscendi in aliis Causis quibuscumque, infra Exercitum & Armatam prædictam per Terram emergentibus,

Necnon Ordinationes & Statuta pro sano & bono Regimine Exercitus & Armatæ nostræ prædictæ Ordinandi, Statuendi, & Stabiliendi, & superinde Proclamationes faciendi, debitaque Executioni Demandandi,

Ac quoscumque Delinquentes & Contravenientes Castigandi & Incarcerandi, atque Incarceratos Solvendi & Deliberandi,

Necnon quoscumque Causas Criminales, per Ipsum aut Deputatum suum sufficientem, tam Vitæ quam Memborum, ac de Morte Hominis & Mutilatione, quam alias Causas Contractus & Querelas omnium & singulorum de Exercitu & Armata prædicta existentium & futurorum, in Absentia ipsorum Marefcalli vel ejusdem Deputati, Audiendi & Terminandi,

Necnon salvos Conductus generales & speciales, ubique locorum per Ter-

ria,

A. D. 1513. ram, quibuscumque Personis, ex Causis
Rev. S. eundem Comitum specialiter moventibus,
 per suas Literas sub Sigillo suo concien-
 diendas, de tempore in tempus, quotiens &
 quando sibi placuerit, Promittendi, Con-
 cedendi, & Donandi.

Ceteraque Faciendi & Perimplendi
 quæ pro bono Regimine Exercitus &
 Armate prædictæ juxta sanam Discre-
 tionem suam fuerit faciendæ.

Damus autem univervis & singulis Vice-
 capitaneis, Locatentibus, Baronibus,
 Baronulis, Dominis, Nobilibus, Homi-
 nibus ad Arma, Armatis, Equitibus,
 Peditibus, Sagittariis, & aliis quibus-

cuſque in Exercitu & Armata nostra
 prædicta retentis & retinendis, Tenore
 Præsentium, firmiter in Mandatis quòd
 eidem Comitibus Locumententi Ge-
 nerali, ac ejus in hac parte sufficienti
 Deputato, in Executione Præmissorum,
 de tempore in tempus, prout opus fuerit,
 Intendentes sint, Auxiliantes, & Obe-
 dientes in omnibus, prout decet.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 Duodecimo Die Maii.

Per ipsam Regem.

Commissio Johannis Hopton.

A. D. 1513. REX omnibus, ad quos &c. Sa-
Rev. S. lutem.

Hil. Sciat quòd Nos,
 De Fidelitate, Industria, & provida
 Circumspectione, Dilecti & Fidelis nos-
 tri *Johannis Hopton* unius Generosorum
 Hostiarum Cameræ nostræ plenariò
 confidentes,

Assignavimus, Ordinavimus, & Con-
 stituimus eundem *Capitaneum* & *Guber-
 natorem* omnium & singulorum illarum
 Navium, ac omnimodorum Capitaneo-
 rum, Magistrorum Navium, Vicecapi-
 taneorum, Marinariorum, Soldariorum,
 & aliarum Personarum quarumcumque
 in eisdem Navibus existentium, quas
 pro Conductione & Salva Gardia Ar-
 mate nostræ versus & usque Villam
 nostram *Caleſii* misimus ac mittere &
 destinare intendimus & proponimus:

Dantes & Concedentes eidem *Johanni*
 plenam, Tenore Præsentium, Potesta-
 tem & Auctoritatem ac Mandatum spe-
 ciale ad omnes & singulas hujusmodi

Naves, sic, ut præmittitur, pro Con-
 ductione & Salva Gardia prædictis affig-
 natas, ac ad Capitaneos, Magistros Na-
 vium, Vicecapitaneos, Marinarios, Sol-
 darios, ac alias Personas quascumque in
 eisdem existentes, Supervidendum, Con-
 ducendum, Regendum, & Gubernan-
 dum,

Ceteraque Faciendum, Exercendum,
 Exequendum, & Perimplendum quæ in
 Præmissis seu circa ea necessaria fuerint
 seu quomodolibet oportuna.

Mandamus autem, Tenore Præsen-
 tium, præfato *Johanni* quòd circa Præ-
 missa diligenter intendat, ac ea faciat &
 exequatur in formâ prædictâ.

In cujus &c. per Tres Menses proxi-
 mò futuros duraturas.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 decimo tertio Die Maii.

Per ipsam Regem.

De Navibus, pro Exercitu in Comitibus Regis, Pro- videndis.

A. D. 1513. REX Dilecti & Fidelis suo
Rev. S. *Willielmo Domino Montjoy* Mi-
Hil. liti, ac, Dilectis sibi, *Willielmo
 Atcliff*, & *Miloni Gerard*, Salu-
 tem.

Cùm Nos, Deo Duce, in propria
 Persona nostra, cum Potentia Armata
 & Exercitu Instructis ultra Mare ad
 Partes Transmarinas, contra antiquum
 & inveteratum Inimicum nostrum *Le-
 dovicum Francorum Regem*, & suos Ad-
 hærentes, de Avisanemto & Assensu Con-
 cillii nostri, transfretare decrevimus &
 plenariò determinavimus,

Nosque salvæ & securæ Conductioni
 Dilectorum Subditorum nostrorum, in
 Armatis nostris prædictis in forma præ-
 dicta profectorum & transvehendo-
 rum, prospicere volentes ut teneretur,

De Fidelitate, Prudentiâ, & Circum-
 spectione vestris plenariò confidentes,

Assignavimus, Constituimus, & Or-
 dinavimus, ac vobis plenariam Potesta-
 tem & Auctoritatem Damus & Com-
 mittimus per Præfentes, ad Superviden-
 dum, Apponendum, Limitandum, &
 Assignandum omnibus & singulis Capita-
 neis & aliis Subditis nostris, de Arma-
 tis

A. D. 1513-
Nov. 2.
tis nostris prædictis, & eorum Retinentiis, in Portubus nostris *Doverrie, Sandemiel, Wynchelste, Hestynge, & Rye*, ac in aliis Portubus Grecis & Locis quibuscumque, infra Regnum nostrum Angliæ, ubi prædicti Capitanei ac alii Subditi nostri de Armatis nostris prædictis Passagium capere contingant, tot & tanta Navigia & alia Vasa pro eorum salvo & securo Passagio ultra Mare in formâ prædictâ, quot & quanta secundum sanas Discretionem vestras requisita oportuna & necessaria videbuntur, juxta viam formam & effectum quarundam Instructionum superinde confectarum & vobis de Mandato nostro traditarum,

Ita quòd nulla Persona sive Personæ, cujuscumque Status, Gradus, aut Conditionis fuerint, aliquo modo præsumant sive præsumantur, vel Se aut suos Equos vel alia Bona quæcumque Esquipare aut Ponere, in aliqua Navi vel aliquibus Navibus, aut aliis Vasis pro hujusmodi Passagio limitatis & assignatis, nisi Ipsi eisdem Navibus vel Vasis per Vos & per Scripta vestra vel alicujus vestrum, in hac parte manifestè confecta, Appunctuati & Assignati fuerint,

Mandantes iosuper omnibus & singulis Capitaneis & aliis Subditis nostris de Armatis nostris prædictis quòd Ipsi, seu eorum aliquis, vel aliqui vobis aut alicui vestrum in Executione Præmissorum nullo modo disobediunt, aut contrariata

A. D. 1513.
Nov. 2.
hiis Præsentium præsumant, sub Periculo nostre maxime Displacitiæ & Pena Imprisonamenti, ibidem remanenti, absque Ballio vel Maouceptione, quousque Ipsi vel eorum quilibet Finem & Redemptionem ad Voluntatem nostram fecerint,

Damus autem universis & singulis Fidelibus, Ligeis, & Subditis nostris, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd Ipsi omnes & singuli vobis & cuilibet vestrum, in Præmissis faciendis & exequendis, Intendentes sint, Assistentes, & Auxiliantes, prout decet,

Mandavimus enim Constabulario Castri Portuum *Doverrie*, & Custodi quinque Portuum nostrorum, seu ejus Locumtenenti ibidem, ac Vicecomitibus *Kantiz, Suffexiæ, ac Villæ Southamptoniæ*, necnon Regibus nostris *Armorum*, quòd Ipsi & eorum quilibet, cum ex parte vestra seu alicujus vestrum requisiti seu requisitus fuerint, in singulis Locis, tam infra Libertates quàm extra, & de tempore in tempus, prout magis expediens videritis, publicas Proclamationes in hac parte fieri faciant.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Knoll* decimo septimo Die Maii.

Per ipsum Regem.

Super Eskippatione præfati Exercitus, de Proclamationibus faciendâ.

A. D. 1513.
An. 5. R. 2.
Franc. 6.
R. 2. m. 12.
R E X, Dilecto & Fideli Consiliario suo *Edwardo Pomoyges* Militi Ordinis nostri *Garterii* Constabulario Castri sui *Doverrie* ac Custodi quinque Portuum suorum, seu ejus Locumtenenti ibidem, ac *Vicecomitibus nostris* Comitatum *Kantiz, Suffexiæ, & Villæ nostræ Southamptoniæ*, necnon *Regibus nostris Armorum*, & eorum cuilibet, Salutem.

Mandamus vobis, firmiter injungentes, quòd,

Cùm vos, ex parte Dilecti & Fidelis nostri *Willielmi Domini Mounjoy* Militis, ac Dilectorum Nobis *Willielmi Atclyff & Milouie Gerard*, vel eorum alicujus, requisiti fueritis seu aliquis vestrum requisitus fuerit,

In singulis Locis, tam infra Libertates quàm extra, & de tempore in tempus, prout magis expediens viderunt, has nostras publicas Proclamationes fieri faciat in hæc verba,

FORASMOCHE as the Kinge, our So- A. D. 1513.
veraigne Lorde HENRY, by the Grace of God, King of England and of Fraunce and Lorde of Irelande, bath nowe, by Goddis Grace, deveded and fully determined in his owne most Noble Personne to Passe over the Sea with his Armys Royall agens his ancient Enemy Lewes the Frenche Kyng and his Adberentes,

His Highnes, by the Advoyce of his Counsaill, for the suer Convoynance of his most looyng Subjettis, prepared to Passe in our said Sovereign Lorde the Kinges Armes, in forme aforesaid, bath Orderned, Constituted, and Assigned, by his sufficient Commission under his Greate Seale, his Right Trusty and Welbelovyd the Lorde Mounjoy, and his Welbelovyd Servauntys William Atclyffe and Miles Gerard, to Surveye, Appoynte, Lynette, and Assigne to all and singuler Capitaynes, and ether his Welbelovyd Subjettys of the

A. D. 1513. *said Armes, and other their Retynues, in the Partis of Dvonne, Sandemiche, Wyncheste, Haffynges, and Rye, and in other Portys Creeks and Places whatsoever they be within the Realm of England, wber the said Capitaynes and other the Kinges Subiects of the said Armes shall happen to take Passage, such and as many Shippy and other Vessellis for their sucr Passage over the See, as the said Commissioners by their Discrecions shall and may perceyve and thinke necessarie, requisite, and behovfull, according to suche Instructions as the same Comissioners have by the Kinges Commandement to them deliivered,*

WHEREFOR our said Sovereigne Lord the King Willett and strengly Chargeth and Commandeth, by these Presentys, all and every Personne and Personnes, of what Estate, Degree, or Condition he or they be of, that none of them presume to Entre or Shipp themselves, their Baggage or their Horses, or any other their Goods in any manner of Ship or Shippes, or other Vessell concernyng the said Passage, but they to the said Shippes or Vessellis by the Kinges said Comissioners, by their Writtinges appoynted in that behalf, be first appoynted and assigned,

And that no Capitayne ne any other

Personne or Personnes disobey the said Comissioners or any of them in executing the Premisses, or presume to the contrary of this the Kinges High Proclamation, upon Payne of the Kinges most grevous Displeasure, and over that to be Comitted to Warde, ther to remaine, withoute Boyll or Maynprise, unto suche tyme as they and every of them shal offendyng have made Fyne and Ransome as the Kinge's Will and Pleasure,

And over that our said Sovereigne Lorde the King strengly Chargeth and Commandeth, by this his present Proclamation, all and singuler his true faythfull and lovyng Subiects, that they and every of them be unto his said Comissioners, in the Premisses, from tyme to tyme, Assissem, Helping, and Attendant as apperteyneth, upon Payne of our said Sovereigne Lorde the Kinges most grevous Displeasure,

AND GOD SAVE THE KINGE.

Et hoc sub Periculo incumbenti &c.

Teste Rege apud Knoll Decimo septimo Die Miii.

Per ipsum Regem.

Pro Regina, in Absentia Regis, de Intendendo.

A. D. 1513.
An. 5. H. 5.
Pat. 5. H. 5.
P. 1. M. 5.
de.

REX Dilecto & Fideli suo Johanni Heron Thesaurario Camerae suae, Salutem.

Cum Nos, in Propria Persona nostra, ad Partes Transmarinas, Deo favente, transire decreverimus,

Ac, dum sic in Remotis egerimus, Praecarissimam Consortem nostram *Katerinam Reginam Anglie & Francie & Dominam Hibernie* GENERALEM RECTORICEM & GUBERNATRICEM Regni nostri Anglie, Principatus Wallie, & Domini nostri Hibernie, necnon omnium & singulorum Fidelium, Subditorum, & Ligorum nostrorum, per alias Literas nostras Patentes, Constituerimus & Ordinaverimus,

Dantes & Concedentes eidem Reginae Praecarissimae Consorti nostrae plenum Auctoritatem & Potestatem, pro Tutitione & Defensione praefati Regni ac Personae suae & Subditorum nostrorum, ac aliis Causis quibuscumque, per Literas suas, Manu sua signatas, quodcumque; & quocumque praefatae Reginae necessarium visum fuerit, quicumque Per-

sonae five quibuscumque Personis, per dictam Gubernatricem nominandis, Tibi praefato Johanni Heron Pecuniarium Solutiones facere jubendi & mandandi,

Hinc est quod Nos,

De Fidelitate & Industria tuis plenarie confidentes,

Tibi Mandamus ac, Tenore Praesentium, firmiter injungendo Praecipimus quod quicumque Personae five quibuscumque Personis, per praefatam Reginam appunctuandis, limitandis, & assignandis, tot & tantas Pecuniarum Summas, pro Defensione praedicta, & aliis Causis quibuscumque, de Thesauro nostro, in Custodia tua existente, quot & quantas eadem Regina *Reatrix & Gubernatrix praedicta*, per suas Literas, Manu sua signatas, & Tibi in ea parte directas & dirigendas, de tempore in tempus, quotiens & quando eadem Regina Tibi in forma praedicta sic solvere aut solvi facere mandaverit, realiter & cum effectu solvas & liberes solve & liberari facias;

Et

A. D. 1513. Et ideo Tibi Præcipimus quòd circa
Nov. 8. Præmissa diligenter intendas ac ea facias
 & exequamini in formâ prædictâ.
 In cuius &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* A. D. 1513.
 undecimo Die Junii.

Per ipsum Regem.

De Protectionibus.

A. D. 1512. **R**EX omnibus Ballivis & Fidelibus
Apr. 5. H. 8. suis, ad quos &c. Salutem.
Præf. 5.
M. 2. m. 7. Sciatis quòd, juxta formam
 & effectum cujusdam Actûs in Parlamento
 nostro, apud *Westmonasterium*
 Quarto Die Februarii Anno Regni nostri
 Tertio tento, editi, suscepimus in
 Protectionem & Defensionem nostram
Jacobum Langley Gentilman seu quocumque
 alio nomine censatur, qui in Obsequio
 nostro, in Guerris nostris in Partibus
 Transmarinis vel supra Mare profecturus
 est, Homines, Terras, Res, Redditus,
 & omnes Possessiones ipsius *Jacobi*;

Et ideo vobis Mandamus quòd *ipsum*
Jacobum, Homines, Terras, Res, Redditus,
 & omnes Possessiones suas manuteneatis,
 & defendatis, non inferentes eis aut eorum alicui vel inferri
 permittentes Injuriam, Molestiam,
 Dampnum, aut Gravamen, & si quid
 eis aut eorum alicui Forisfactum live
 Injuriatum fuerit id eis & eorum cuilibet
 sine dilatione faciatis emendari.

In cuius rei Testimonium has Literas
 nostras fieri fecimus Patentes, valituras
 quamdiu *idem Jacobus* in Vadiis & Obsequiis
 nostris Guerræ nostræ prædictæ
 moratur.

Volimus enim quòd *idem Jacobus* de
 cætero sit Quietus de & pro omnibus Placitis
 Querelis & Assisis, tam *Novæ Dissisæ*
 quam *Frisce Fortis*, & quòd præfens
 Protectio nostra allocabilis sit in
 omnibus Curis nostris & aliis Curis,
 ubi placitandus & prosequendus erit, in
 omnibus Placitis, Querelis, & Assisis
 prædictis, absque aliqua difficultate,
 Exceptis Appellationibus Murdrorum
 vel Feloniarum, ac etiam Actionibus
 Debitorum profeutorum live profequendorum
 per Nos vel aliquam aliam Personam
 ad Usum nostrum, vel ad Usam
 Carissimi Patris nostri Domini *Henrici*
imper Regis Angliæ Septimi, vel ad
 Usam Executorum ipsius Patris nostri
 pro *Voluntate sua* perimplenda.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 decimo quarto Die Junii.

Nil. m. 6. **R**EX omnibus Ballivis & Fidelibus
 suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, juxta formam & effectum
 cujusdam Actûs in Parlamento nostro
 apud *Westmonasterium* Quarto Die
 Februarii Anno Regni nostri Tertio tento
 editi, suscepimus in Protectionem & Defensionem
 nostras *Johannem Gyle* nuper
 de *Charteley* in Comitatu *Surreiæ*
 Gentilman, seu quocumque alio nomine
idem Johannes censatur, qui in Obsequio
 nostro in Guerris nostris in Partibus
 Transmarinis, in Comitatu *Venerabilis*
 in Christo Patris *Ricardi Wyntonien-*
sis Episcopi Custodis Privati Sigilli nostri,
 profecturus est, Homines, Terras,
 Res, Redditus, & omnes Possessiones ipsius
Johannis;

Et ideo vobis Mandamus quòd *ipsum*
Johannem, Homines, Terras, Res, Redditus,
 & omnes Possessiones suas manuteneatis,
 & defendatis, non inferentes eis vel eorum alicui aut inferri
 permittentes Injuriam, Molestiam,
 Dampnum, aut Gravamen, & si quid
 eis aut eorum alicui Forisfactum live Injuriatum
 fuerit id eis & eorum cuilibet
 sine dilatione faciatis emendari.

In cuius rei Testimonium has Literas
 nostras fieri fecimus Patentes, valituras
 quamdiu *idem Johannes* in Vadiis & Obsequiis
 nostris Guerræ nostræ prædictæ
 moratur.

Volimus etiam quòd *idem Johannes*,
 de cætero, sit Quietus de & pro omnibus
 Placitis, Querelis, & Assisis, tam
Novæ Dissisæ quam *Frisce Fortis*, &
 quòd præfens Protectio nostra allocabilis
 sit in omnibus Curis nostris & aliis Curis,
 ubi placitandus seu prosequendus erit,
 in omnibus Placitis, Querelis, & Assisis
 prædictis, absque aliqua difficultate;
 Exceptis Appellis Murdri vel Feloniae,
 ac etiam Actionibus Debitorum profeutorum
 live profequendorum per Nos vel
 aliquam aliam Personam ad Usum nostrum,
 vel ad Usam Carissimi Patris
 nostri Domini *Henrici imper Regis Angliæ*
Septimi, vel ad Usam Executorum ipsius
 Patris nostri pro *Voluntate sua* perimplenda.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 decimo quarto Die Junii.

REX omnibus Ballivis & Fidelibus
 suis, ad quos &c. Salutem.

Sciatis

A. D. 1513. Sciatz quodd, juxta formam & effectum cujusdam Actûs in Parlamento nostro apud Westmonasterium Quarto Die Februarii Anno Regni nostri Tertio tento editi, susceptimus in Protectionem & Defensionem nostras *Cristoforum Baynam* Armigerum, seu quocumque alio Nomine *idem Cristoforus* censeatur, qui in Obsequio nostro in Guerris nostris in Partibus Transmarinis vel supra Mare, in Comitatu Carissimi Consanguinei nostri *Caroli Somerset* de Herbert Militis, profecturus est, Homines, Terras, Res, Redditus, & omnes Possessiones ipsius *Cristofori*;

Et ideo vobis Mandamus &c. ut supra mutatis mutandis.

Robertus Knollys nuper de Wakefeld in Comitatu Eborum Dyer, alias dictus *Robertus Knollys* Yoman, qui in Obsequio Regis, in Comitatu Dilecti Regis *Ricardi Tempst* Armigeri pro Corpore Regis, in Guerris Regis, in Partibus Transmarinis vel supra Mare, profecturus est, habet consimiles Literas Regis Patentes.

Johannes Seymour Miles, qui in Obsequio Regis &c. habet consimiles Literas Regis Patentes.

Henricus Comes Northumbria, qui in Obsequio Regis in Guerris suis in Partibus Transmarinis vel supra Mare profecturus est &c. habet consimiles Literas Regis Patentes.

Teste Rege apud Westmonasterium vicefimo quinto Die Maii.

Thomas Comes Derbia alias dictus *Thomas Stanley Comes Derbia*, qui in Obsequio Regis in Guerris suis in Partibus Transmarinis vel supra Mare profecturus est &c. habet consimiles Literas Regis Patentes.

De Passagio, & de Forma Brevium, in Absentia Regis, observanda.

A. D. 1513. *Am. 5. H. 8.* *Clau. 5. R. 8.* *m. 2. 4.* **F**Orasmuche as the fourth Day of July, the fifth Yere of the Reigne of oure Sovereigne Lorde King *Henry the Eighth*, my Lord Chancellour of Englande, and other the Kinges Counsaill appoynted by his Highnes for the tyme of his Absence in the Parties of beyonde the See, be acerteined that the Kinges Highnes on Thursday last past

Teste Rege apud Westmonasterium A. D. 1513. octavo Die Junii. *Res. 5.*

Ricardus Tempst Armiger pro Corpore Regis, qui in Obsequio Regis in Partibus Transmarinis vel supra Mare profecturus est &c. habet consimiles Literas Regis Patentes.

Willielmus Smyth Armiger, qui in Obsequio Regis in Guerris suis in Partibus Transmarinis vel supra Mare profecturus est &c.

Johannes Gough Yoman, qui in Obsequio Regis in Comitatu Dilecti Regis *Johannis Fortescue* Armigeri in Guerris Regis in Partibus Transmarinis vel supra Mare profecturus est &c.

Edwardus Creswell, unus Valectorum Coronæ Domini Regis, qui in Obsequio Regis in quodam Navi vocatâ *le Michell Ratt* de Plymouth supra Mare profecturus est.

Consimiles de Protectione Literas habent subscripti,

Ricardus Beaumont de Whitbey in Comitatu Eborum Armiger, seu quocumque alio Nomine censeatur.

Robertus Radclyff Dominus Fitzwater. *Thomas Docwra* Prior Sancti Johannis Jerusalem in Anglia.

Ricardus Dryland Gentilman.

Adrianus Fortescue Miles.

Johannes Fortescue Armiger.

Johannes Haste Miles pro Corpore nostro.

Johannes Bourcbier de Barnes Miles Dominus Barnes.

Willielmus Barentyn pro Corpore nostro Armiger.

(that is to say, the xxx. Day of Juny) A. D. 1513. the Yere aforesaide toke Passage at his Porte of Dovort towards the Voyage into the Parties of Fraunce, and at seven of the Clok in the Evenyng of the same Day applied and arryved at his Towne of Gales,

Therefore my saide Lorde Chancellour, sitting in full Courte of the Kinges Chan-

A. D. 1513. Chancellarye, the said fourth Day of July.

By th'Advise as well of the Kinge's saide Counsaill as also by th'Advise of the Chief Justices of either Benche then beyng ther present,

Considering that the Kinge's Grace, by his Lettres Patentes under his Great Seall, hath graunted and made the Quenes Grace General Governour and Rectrice of this his Royalme, in his Absence out of this Royalme,

Hath yeven openly in Commaunde^{ment} that, accordyng as in cases hertofore, in the Absence of the King's No-

ble Progenitours Kinges of England being forth of this Roialme, it hath ben used and accustomed the TESTE of Lettres Patentes, Graunts, and Writes to be changed, that in like wise all manner Lettres Patentes, Graunts, and Writes, passing hertofore with thies wordes, TESTE MEIPSO, from the said xxx. Day of Juny, during the Kinge's saide Absence, to bere TESTE as is underwriten.

TESTE KATERINA ANGLIÆ REGINA AC GENERALI RECTRICE EJUDEM &c.

Ad Regem, super Electione Papæ, Litera Cardinalium.

A. D. 1513.
An. 5. M. 8.
Vult. h. 4.
fol. 46.
Bibl. Cotton.

Miseratione Divinâ *Episcopi Presbiteri Diaconi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales* Serenissimo Principi & Christianissimo Domino *Henrico Angliæ Regi* Salutem & sinceram in Domino Charitatem.

Sicut aliàs, felicitis Recordationis, *Julii Papæ Secundi* Obitus ad aures vestræ Majestatis devenit, ita nunc Gaudium Magnum ei annunciamus,

Quoniam, eodem *Julio* Die xxi. Februarii præteriti ex hac criminosa Vita ad meliorem Patriam evocato, celebratis de more Exequiis, exactâ Funeris Pompâ, Palatium Apostolorum, ubi prælibatus Pontifex Diem clausuræ extremam, intravimus, & uno eodem Conclavi servatis solitis Cerimoniis convenimus, ubi rei magnitudinem, cui similis in Terris minimè reperitur, animo revolventes, ad Supplicationes Precèsequè conversi, & tanto Negotio benè examinato, celebratâ tandem missâ in Honorem Spiritûs Sancti, cjus numine afflari omnes unanimis, Quinto Id. Martii, Reverendissimum in Christo Patrem Dominum *Joannem Sanctæ Mariæ in Dominica Diaconum Cardinalem* in *Summum Pontificem* ac univèrsalis Ecclesiæ Sponsum & Pastorem elegimus, ymo Redemptor noster Dominus Christus *Vicarium Petri* Apostolorum Principis Successorem per Ora nostra delegit,

Qui, sic Electus, divinæ obediens Voluntati, Apostolatûs Officium & *Leonis Decimi* sibi Nomen assumpsit,

Quo factum est ut tanta omnis Christi Fideles è Vestigio lætitiæ invaserit, quàm humana Vox præteriti Viribus nullo modo possit exprimere,

Quare exultet vestra Magestas, unâ cum cæteris Principibus Christianis, ac Expeditioni contra perfidam Turæarum Tyrannidem & Reipublicæ Christianæ Dignitatique Romani Pontificis Defensionis Manu forti promptoque Animo, tanto Duce Pontifice, sese accingat,

Ut, quod omnes nostræ Religionis tanto tempore desiderarunt de Infidelibus triumphare, sub *Leone Sanctissimo*, Adjutrice Magestate vestrâ, his Temporibus, assequatur, ut Redemptor noster Rex Regum eandem Magestatem vestram Victoriis & Felicitatibus augeatque & conservet, cui Nos offerimus.

Dat. *Rome* sub Sigillis nostrorum Trium in Ordine Priorum Die Decimo nono Julii Milleesimo Quingentesimo Decimo tertio.

Serenissimo Principi & Excellentissimo Domino Henrico Angliæ Regi inclite Amico nostro Charissimo.

EPISCOPI,
PRESBITERI,
DIACONI,

Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales.

A. D. 1513.

Reg. 2.

A. D. 1513.

Reg. 2.

De Officio Servientis Chirurgicorum concessio.

A. D. 1513.

An. 5. R. 2.

Pat. 5. R. 2.

P. 1. M. 4.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, in consideratione cotidiani Servitii nobis per Dilectum Servientem nostrum *Marcelum de la Mare* Principalem Chirurgicum nostrum impensis, Dedimus & Concessimus sibi Officium *Servientis Chirurgicorum* nostrorum.

Habendum, Occupandum, & Gaudendum dictum Officium dicto Servienti nostro, durante Vita sua, cum Feodis & Vadiis, tam de Hospitio nostra quam aliter, eidem Officio ab antiquo debitis & consuetis, habendis & percipiendis modo & formâ antehac usitata, simul cum omnibus Allocationibus tam *le Bouge the Courte*, quam Vini, Ceni, & aliorum requisitorum, & pro

Curis, & cum omnimodis Præminentis, Auctoritatibus, Proficiis, Commoditatibus, & Avantiis dicto Officio pertinentibus sive spectantibus, in tam largâ & amplâ formâ prout aliqua alia Persona, tempore, Celebris Memoriz, *Edwardi super Regis Anglie Quarti*, aut aliquorum aliorum Progenitorum nostrorum, dictum Officium occupans, habuit & percipit in & pro Exercitione ejusdem;

Eo quòd expressa mentio &c.

In cujus &c.

Teste *Katerina &c. apud Westm.* sexto Die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Annuitate concessa.

A. D. 1513.

An. 5. R. 2.

Pat. 5. R. 2.

P. 1. M. 7.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali ac ex certa scientia & mero motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus & Concedimus Dilecto Nobis *Johani de Serffo*, in Partibus Flandriæ Oriundo, quandam Annuitatem *Viginti Librarum Sterlingorum*,

Habendam & Percipiendam annuatim *prefato Johanni*, a Festo Sancti Michaelis Archangeli proximo futuro post Datum Præsentium, donec & quotisque Præcarissima *Sovee* nostra *Maria Principissa Castellæ &c.* in Partibus Transmarinis vel alibi Matrimonium

cum *Carolo Principe Castellæ &c.* copulaverit, de Thesauro nostro, ad Receptam Scaccarii nostri, per *Manus Thesaurarii & Camerariorum* ejusdem pro tempore existentium, ad Festa Pasche & Sancti Michaelis Archangeli per æquales Portiones;

Aliquò Statuto, Actu, Ordinatione, sive Restrictione, inde in contrarium inhibitis vel factis, non obstantibus.

In cujus &c.

Teste *Katerina &c. apud Westm. nosteriam* vicesimo quarto Die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Commissio ad Capiendum Monstra, ad Debellationem Scotorum.

A. D. 1513.

An. 5. R. 2.

Lit. m. 3.

4r.

REX Dilecto & Fidei Consiliario suo *Thoma Lovell* Militi Ordinis nostri Garteril, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De vestris Fidelitate, Prudentia, Strenuitate & Industria, Diligentiaque & Experientia plurimum confidentes;

Assignavimus vos ac vobis plenam Potestatem & Auctoritatem, Tenere

Præsentium, Damus & Committimus omnes & singulos Ligeos & Subditos nostros, infra Comitatus nostros Notynghamiz, Derbie, Warwicz, Leicestrie, Staffordiz, Rotelandiz, Northamptoniz, & Lincolniz, necnon infra alios Comitatus Comitatus predictis magis vicinos si oportunum fuerit, & quemlibet eorundem, tam infra Libertates quam extra, Inhabitantes ad

A. D. 1513. ad Guerram Habiles, Convocandi & Congregandi,

Rev. v.

Ac vos Arraiandi & Triandi, ipsosque, juxta eorum Gradus & Facultates, bene & defenfibilibiter arraiari & muniri Faciendi,

Et ad Monstra five Monstrationes eorumdem, in Locis magis congruis, juxta sanam Discretionem vestram, de tempore in tempus, Capiendi & Supervidendi,

Necnon ad Ligeos & Subditos nostros predictos Arraiatos & Triatos & Armatos, tam Homines ad Arma, ac Homines armatos, & Sagittarios, & alios Homines Equites & Pedites Defensibiles, vobiscum, juxta Mandatum & Advitamentum Carissimi Consortis nostrae *Katerina Anglia Regina ac Generalis Reatrice ejusdem*, in Resistentiam & Debellationem Scotorum & aliorum eis Adherentium, quotiens opus fuerit, Ducendi & Ducendi faciendi, & ipsos in Conduccione illa Regendi & Governandi,

Et ideo vobis Mandamus quod circa Praemissa diligenter intendatis, ac ea faciatis & expleatis cum effectu:

Damas autem universis & singulis Ducibus, Comitibus, Baronibus, Mili-

tibus, Justiciariis, Majoribus, Vicco-A. D. 1513.
mitibus, Ballivis, Constabulariis, Locatenentibus, Officiariis, Ministris, Soldariis, aliisque Ligeis & Subditis nostris predictis, ac aliis quibuscumque, quorum interest, in hac parte, Tenore Praesentium, sub Fide & Ligeantia quibus nobis tenentur, firmiter in Mandatis quod vobis, in Praemissis faciendis, intendant, assistant, & auxilientur, pariformiter & tam firmiter sicut Nobis assisterent & auxiliarentur si ibidem personaliter & praesentes essemus,

Volumus enim quod tam vos quam omnes & singuli Ligei & Subditi nostri predicti, per vos in forma predicta Congregati, de omnimodis Forisfacturis, Daupnis, & Poenalitibus, in quibus praetextu aliquorum Statutorum, Actuum, & Proclamationum ante haec tempora in contrarium inde factorum & editorum, ratione Praemissorum incurrere aut cadere possunt aut possint, penitus Exonerati sint & sitis per Praesentes.

In cujus &c.

* Teste *Katerina Anglia Regina* ac Generali Reatrice ejusdem apud *Westmonasterium* Tertio Die Septembris.

Commissio pro Regimine Armata, versus Partes Boreales, in Resistentiam Scotorum.

A. D. 1513.

An. v. R. E.
Ibid. m. 3.
der.

REX Dilecto & Fideli Consiliario suo *Thome Lovell* Militi Ordinis nostri Garterii, Salutem,

Sciatis quod Nos, De Fidelitate & Circumspectione vestris plenarie confidentes,

Assignavimus Vos ac Vobis plenam, Tenore Praesentium, Potestatem & Auctoritatem Damas & Committimus quatinus Proditiones, Murdra, Homicidia, Felonias, Raptus Mulierum, ac quascumque alias Causas Criminales, tam Mortem Hominis quam Mahemia five Mutationem Membrorum concernentes, in Absentia Carissimi Consanguinei nostri *Thome Comitis Sarviae* Thesaurarii Angliae & Marefcalli ejusdem nostri Locumtenentis & Capitanei Generalis versus Partes Boreales in Resistentiam & Debellationem Scotorum & aliorum eis Adherentium constituti, infra Avantiam nostram vobis ac vestro Regimine & Conduccione ex hac Causa commissam facta & perpetrata, seu exunc fienda & perpetranda, per

Vos vel per sufficientem Deputatum seu A. D. 1513.
Deputatos vestros Audiendi, Terminandi & rite Decidendi,

Ac hujusmodi Delinquentes omnes & singulos coram vobis seu vestris Deputato vel Deputatis predictis ad certos Dies & Loca quos ad hoc provideritis seu providerint, de tempore in tempus, prout opus fuerit, & casus exigerit, Evocandi & venire Faciendi,

Ac eos, quos coram vobis vestroque Deputato vel Deputatis predictis Reos & Culpabiles inveneritis seu invenerint, ad Incarcerationes aut ad Penas Mortis & Membrorum seu alias Penas & Punitiones, prout opus fuerit, juxta Juris exigentiam, Adjudicandi & Condemnandi, ac debite Executioni Demandandi,

Ceteraque Faciendi & Perimplendi quae in Praemissis ac pro Regimine Armatae praedictae seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Et

A. D. 1513. Et ideo vobis Mandamus quod circa Præmissa diligenter intendatis ac ea faciatis & exequamini in formâ prædictâ: A. D. 1513.

Res. 6.

Damus autem univèrsis & singulis Capitaneis, Vicecapitaneis, Locatentibus, Baronibus, Dominis, Nobilibus, Militibus, Hominibus ad Arma, Armatis, Equitibus, Peditibus, Sagitariis, & aliis quibuscunque, Tenore Præ-

sentium, firmiter in Mandatis quod vobis, in Præmissis exequendis, Intendentes sint, Assistentes, Auxiliares, & Obedientes in omnibus, prout decet. Res. 7.

In cuius &c.

Teste Katerina &c. apud Westmonasterium septimo Die Septembris.

Ad Regem Litera Cardinalis Eborum, super Victoria in Consilio communiter vocato, LA JOURNEE D'ESPERONS, super Indulto nuper Papæ in Manibus Cardinalis Sinogalenfis deposito, super Reductione Scismaticorum Cardinalium, & de Imperatore Movendo pro Pace cum Venetis.

A. D. 1513.

Res. 5. N. 6.

Res. 1. C. 10.
Vid. 1. 2.

PLEASE IT YOUR GRACE, The Fifth Day of this Month the *Pope's Holines* was adverted from oon Ambassadour of the Florentynes, Resident at the Franshe Court, upon *Tor Grace* late Conflict with th'Ennymes of the Church, and the manner of Your moste Victorious Tryumphe obtenyde against the same; whiche was unto *his Holines* and all odior Your *Grace's* Frenedes Lovers and Servauntes here marvalous grette Joye and Comforte, and furelie unto your Ennemyes in this Courtt no lesse Paine and Discourage.

Upon the Morowe next after I went unto the *Cardinall Sinogalen*, desyryng him, in *Tor Grace's* Name, for to have deliverde unto Me the *Breve*, that *Toure Grace* knowthe of, put into his keeping for *Tor Highnes* by the Blessed Memorye *Pope Julys* according to the said *Pope's* Commandement:

He answered me that nodre he in ne ever was of oder mynde but that *Tour Grace* shulde have it upon the accomplisshyng of such *Conditions* as be compriside in the same, which he grauntithe that nowe *Tour Grace* must noble and with moost glorious Victorie hath fullfilled; Albeie he saithe that, because the said *Breve* is of soo greate and so weightie Importance, apperteinyng the perpetuall Honour of soo Highe and Myghtie a Prince, he durste no be so boulede as to deliver itt from his Handes unto ony leving Creatour without speciall Commandement yeven unto hym from *Tour Grace* in Writyng; whiche hade, he saithe, he

will with all his Hartt and Mynde A. D. 1513. deliver itt unto Me for *Tour Graces* Bihove and Honour, soo he grauntith that the said *Pope Julie* commaunded hym, he praithe *Tour Grace* to latt itt be noo otherwise shewide butt that Ye hade the saide *Breve* in Youre Haundes in *Pope Julys* Days, he wolde nott that the *Pope's Holines* that nowe is shulde in ony maner knowe the contrary.

And, stonding that *his Holines* hath Confirmyde all suche Indulties and Graces as the said *Pope Julie* did Graunte unto *Toure Grace*, wherof this said *Breve* is oon and moost of Gravitie, Me semyth *Tour Highnes* may right honourable and condignlie desire of *his Holines* speciall Confirmation of the said *Breve* in more ample maner under *Leade*, whiche I truste veralie nodre he will ne convenyently may denye.

I sende unto *Tour Grace*, with thises Presentes, a Lettre from my said *Lorde Cardinall Sinogalen*, written with his own haunde, upon his loving conyruyde gooder Mynde and Woll towards *Tor Grace* in the *Præmisses*.

If itt may stonde with the *Tour Graces* Pleasour, att convenyent tyme, after your receipt of the said *Breve*, to Yeve unto hym some Promotion more or lesse in recompence of his trewe and feithfull demenour towards your said *Grace* in this Bihalf, I thinke that nat oonlie it shoulde grettilie redunde unto your Honour, but also reteigne hym evir to conynewe as oone of *Tour Gracie* moste kynd and loving Frenedes during his Lyve,

After

A. D. 1513. After that this News afforefaide
 were dyvulgate in the Citie here, th' Am-
 bassadour of Venyoe, beinge heretofore
 desire Me with grett instance
 moeste humblelie to besiche Your Grace
 upon thre behalfs, that, stounding
 that th' Emperour is now present with
 Your Grace, ye wold wiche leve to move
 his Majestie for some goode and indif-
 ferent Peax to be establishide betwixt
 the Same and Them; He depeched a
 Curious straighthe unto their Signorie
 with writing, upon this forsaide Ovar-
 throwe of the Feinshmen, and saithe
 he doubtehe nott but the hoill Signo-
 ric wold in all hast possible adresse
 their Letters towards Your Grace of
 most humble Supplication for the Pre-
 mysses, supposing verilie that, by rea-
 son of th' Emperour's Majesties Presence
 with Your Highnes, ye shall set some
 goode Ordor betwixt Them, and doub-
 tith not, as he said, but that the saide
 Signoric wold be right tractable ther-
 unto.

Upon the Breve of Confirmation of
 all suche Granters as Pope Julie had
 grauntide unto Your Highnes sundrie Days
 affore that ye were advertiside thereof
 frome Me ande my Lorde your Ora-
 tour here, and in like maner upon the
 Restitution of the Scismatiques Saintt

Crossis and Saintt Severus, I pray Your
 Grace nott to thynke herefore that he
 shulde in Your Causes be more diligent
 or use better Studie for th' Expede ther-
 of then We doe; well I am assuride
 that the said Breve was graunted and
 finally Expede, save oonlie at the
 Plombe, Sundrie Days affore that ever
 he knewe it Laboride; fore as soon as
 he hade Knowledge of it, he corruptid
 oon of the Secretaries; and gatt of hym
 a Copie, to th'entent he myght shew
 unto Your Grace his pretendide Diligence
 and goode Service.

He myght right longe affore have
 shewide unto Your Grace the intendide
 Restitution of the said Scismatiques;
 His Diligence and Labours were moche
 more seen in bryngyng that matier to
 passe thenever I did see in hym for
 any Cause apperteinyng owdere to Your
 Grace Honour or Pleasour.

Thus I shall most hartlie besiche the
 Bleffide Trinitie for the Preservation
 of Your moeste Highe and Roiall A-
 state.

Frome Rome the xiith Day of Sep-
 tembre 1513.

Your moost humble Becmdan and
 Subject.

De Solutionibus Tournacenarum.

A. D. 1513. Le xxiii. Jour de Septembre, l'An
 Mille D. & xiii. La Ville & Cite
 de Tournay Promist payer au
 Roy Henry nostre Seigneur Quatre Mille
 Livres Tournois, chascun An, de Quart
 en Quart, l'espace de Dix Ans du-
 rant;
 Dont ont este payez les Termes qui
 s'ensuyent; c'est assavoir,

Le Terme du xxiii. Jour
 de Decembre au dit An Mil-
 le D. & xiii. de } Mil. Tur-
 nois.
 ITEM, le Terme du xxiii.
 Jour de Mars au dit An Mil-
 le D. & xiii. de } Mil. Tur.
 ITEM, le Terme du xxiii.
 Jour de Jung l'An Mille D.
 & xiv. de } Mil. Tur.
 ITEM, le Terme du xxiii.
 Jour de Septembre ou dit } Mil. Tur.
 An. Mille D. xiv. de

Lesquelz Quatre Termes ont este
 Payez a Monsieur Robert Dywock Chi-
 valier lors Trefoier du Roy nostre Sei-

gneur, apparrant par Quatre de ses Quit-
 tances. A. D. 1513.

ITEM, le Terme du xxiii. }
 Jour de Decembre ou dit An } Mil. Turn.
 Mille D. & xiv. de }
 ITEM, le Terme du xxiii. }
 Jour de Mars ou dit An Mil. } Mil. Turn.
 D. & xiv. de }
 ITEM, le Terme du xxiii. }
 Jour de Jung, l'An Mille D. } Mil. Turn.
 & xv. de }
 ITEM, le Terme du xxiii. }
 Jour de Septembre ou dit } Mil. Turn.
 An Mille D. & xv. de }
 ITEM, le Terme du xxiii. }
 Jour de Decembre en icellui } Mil. Turn.
 An Mille D. & xv. de }

Lesquelz Cinq Termes ont este Payez
 a Monsieur Edouard Benfede Chivalier
 lors Trefoier du Roy nostre dit Sei-
 gneur, apparrant par Cinq de ses Quit-
 tances.

A. D. 1513.

Rev. S.

ITEM, le Terme du xxiii.
 Jour de Mars Jour de Pasques commencaulx l'An Mil. Mil. Turn. }
 Cinq Cens & xvi. pareille- }
 ment de }
 ITEM, le Terme du xxiii.
 Jour de Jung ou dit An Mil. Mil. Turn. }
 D. & xvi. de }
 ITEM, le Terme du xxiii.
 Jour de Septembre en l'cel- Mil. Turn. }
 lui An Mil. D. & xvi. de }
 ITEM, le Terme du xxiii.
 Jour de Decembre ou dit Mil. Turn. }
 An Mil. D. & xvi. de }
 ITEM, le Terme du xxiii.
 Jour de Mars ou de Pasques }
 An Mil. D. & xvi. ayant Mil. Turn. }
 Pasques, de }

Lefquelz Cinq Termes ont este Payez a Monsieur de Jarnegon Chivaler, appa- rant par Cinq de ses Quittances.

Et quant aux autres Six Termes es- cheuz, Est allavoit.

Les Termes des xxiii. Jour de Jung; xxiii. Jour de Septembre, xxiii. Jour de Decembre, & xxiii. Jour de Mars, l'An Mil. D. & Dix Sept.

Et les Termes des xxiii. Jour de Jung & xxiii. Jour de Septembre, l'An Mil. D. & Dix huit.

Sont vi. Mille Turnois, Iceulx ont este Payez a plusieurs ayans leurs Heri- taiges demolis pour la Construction de la Chitadelle, Les quelz ne font encoires du tout furnis, & les faultra prendre sur les Termes advenir, ainsy que le Roy nostre Seigneur a voulu & ordonne.

Over all thies Semes afore Reberfed ther remanyth twenty Thoufand Florens, which amount to the Some of two Thoufand, two Hundred, Twenty Two Pounds Four Shillings Six Pence Sterling.

Super Promotione Cardinalis de Medicis.

A. D. 1513.

An. 5. N. S.

Sub Tit. S. S.

Fol. 35.

Bibl. M. C.

Serenissime & Excellentissime Rex & Domine Domine mi Colendissime Humilissimam Commendationem.

Proximit Me nuper non mea quidem Virtus, quæ exigua aut nulla est, sed Summi Pontificis Benignitas, cum Tribus aliis Dominis & Collegis meis ad Cardinalatus Dignitatem:

De qua (verum fatebor) non tam Mihi existimo lætandum esse quam illud considerandum quo, ut unusquisque Se cognoscat, admonemur.

Egrediamur ut de Me loquar, nam aliis jumpridem eam Dignitatem merito debere sciebam, in eam Ordinem me sentio relatum illud Fastigium ascendisse ubi sine periculo consistere posse vix Me puto; nam video quale Equor intravimus & cujus Navis Remigio adnoti sumus, nec Cai confidam certior ac Vicinior succurrit quam Autor Deus; qui dignabitur sui Clementiæ vires præbere sustinendo Ponderi quod imposuit, & Honorem quem dedit conservare, Mæque eam Vitam ducere quæ creditur mihi Dignitati conveniat.

Quod verba ad meam in *Majestatem vestram* Servitium attinet, Visum mihi est nunc illi scribere non tam ut Promotionem illi meam significarem (quam ex aliorum Literis auditam illi put.) sed Animum ut aperirem meum clarissimis ac felicissimis indylisque ejus Re-

bus gestis Deditissimum & Obstrictum. A. D. 1513.

Et, quicquid ex hac mea Dignitate, qualicumque futura ea est, Honoris, Emolumenti, Industrie, Laboris, ac Studii promittere possum, illi omnia dedicare, sicut vero & optimo Principi & de sancta Universali Ecclesia, difficillimo ejus tempore, tantopere merito, mihi vero præcipuo & singularissimo Domino, & cui ego & Familia nostra omnis Omnia debemus, & ejus Regio Servitio parata semper offerimus.

Habet in hac Curia plurimos *vestra Regia Majestas* Doctrinâ Prudentiâ & Auctoritate Præstantiores, qui Me Fide Animò & Affectu erga eam sit superaturus inveniet certè neminem, sicut ex suo ore, qui Servitutis meæ Testis est locupletissimus, planè intelliget *Vestra Regia Majestas*, cui Me continuè & humilimè commendo.

Roma ex Palatio Apostolico xxx. Septembris, M. D. xiii.

Excellentissima *Vestra Regia Majestatis*
 Humilissimus & Fidelissimus Servitor
 J. CARDINALIS DE MEDICIS.

Dors.
 Serenissimo ac Excellentissimo Principi & Dynimo meo Colendissimo Domino Henrico Anglia &c. Regi.

A. D. 1513.

Nov. 6.

Super Deposito prenotato, Litera Cardinalis Sinigalensis.

A. D. 1513.

An. 5. H. 1.

Nov. f. 53.

Serenissime & Invidiosissime Christianissime Domine *Anglia & Hibernie Rex &c.* Dignissime Domino mi Observantissime cum prompto Obsequendi Voto, Salutem.

Heri Christianissime & Invidiosissime Majestatis vestre Literas accipi a Reverendissimo Domino meo *Cardinali Eboracensi* ejusdem Majestatis Oratore, qui propriis Manibus illas ad Me tulit; & ante ipsarum Literarum exhibitionem, de Serenissima & Christianissima Majestate vestra Gloriosissime preloquutus, summam de ea animi Gratitude & Beneficentiam plusquam humanam extollens, hortatus est Me *Deposito*, tanto Regi bonæ fide servatum, reddere ut servaret; promittens & jurans Obsequium accuratissime præstitum Premio Magno a Serenissimam & Christianissimam Majestatem vestram fore Compenandum; in Me ingenuè veritatem fatebor, vexatus acerrimis Juramentis in Collo & Humero Dextro Doloribus, exhilaratus sum quod tantus Dominus pro tanto ac tali Rege ad tenue Cubiculum meum accessisset, & Precibus ac Pollicitationibus pro Fide servanda Mecum ageret, qui spontè semper Fidem servavi, & maximam Mercedem duxi bonam Famam.

Itaque Serenissima ac Christianissima Domine mi Rex, statim ut Serenissimæ & Christianissimæ Majestatis Vestre Literas mihi legit idem Reverendissimus Dominus Cardinalis (ego enim legere non poteram) *Deposito* ultro reddidi, quod idem Reverendissimus Dominus Cardinalis secum tulit, hac tamen Lege ut non nisi per Scipium idem Reverendissimus Dominus Cardinalis *Deposito* redderet Serenissimæ & Christianissimæ Majestati vestre.

Nam Serenissimus Dominus Noster Julius aut per Scipium aut per dictum

Reverendissimum Dominum Cardinalem sine intermedio *Deposito* ipsum Serenissimam & Christianissimam Majestatem vestram reddi instituit jussit & ad hoc ipsum præstitum Reverendissimum Dominum Cardinalem & Me Jurjurando obligavit.

Doleo Confirmationi, quam petit Serenissimam & Christianissimam Majestatem vestram, Doloribus juncturarum impediens, Opera dare non posse; sed quia miscunt, & infra Biduum spero quod omnino cessabunt, quamprimum egredi Domum potero, nil omitam quod pro hujusmodi Confirmatione facere possim.

Idem Reverendissimus Dominus Cardinalis Sedulitatis & Studii mei obtemperandi & complacendi Serenissimam & Christianissimam Majestatem vestram Testis erit copiosissimus; Gratiam & Beneficentiam, quam offerit mihi Serenissimam & Christianissimam Majestatem vestram in suis Literis & idem Reverendissimus Dominus Cardinalis verbis confirmavit & auxit, non minori animo amplector quam mihi oblata sit a Serenissimam & Christianissimam Majestatem vestram; qui si Beneficium aliquid in Me contulerit annitar quod in Terram bonam & fertilem seminasse cognoscat eadem Serenissimam & Christianissimam Majestatem vestram, quæ sit Felix.

Rome xiv. Octobris M. D. xiii.

Excellentissima Serenissimam & Christianissimam Majestatem vestram humilis Servitor.

M. EPISCOP. PENESTRA. CARD. SENE.

Serenissimo & Invidiosissimo Christianissimo Domino &c. Regi Angliae Francie & Hibernie Dignissimo.

Super Bello Invasivo contra Ludovicum Francie resumendo; & Matrimonio inter Carolum Imperatorem Electum & Mariam Sororem Regis solemnizando.

A. D. 1512.

An. 5. H. 1.

Eius. Cetero.

Galia B. 3.

Hereticus, Dei Gratia, Rex Francie & Anglie & Dominus Hibernie punitibus & singulari, ad quorum habitis presentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cum in quodam Article cujusdam A. D. 1513 Tractatus,

Initi & conclusi in Opido Meclun Quinta Die Mensis Aprilis Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Tertio-

A. D. 1513. *anno* post Pascha, inter Oratores, Procuratores, Commissarios & Deputatos nostros & Invidiosissimi Principis Domini Maximilianii Imperatoris Electi semper Augulli,

inter cætera, continetur,

Quòd Confederati omnes, & singuli in dicto Tractatu Comprehensi, per publica Edicta & Proclamationes, potènt declarabunt & eorum quilibet declarabit Se Inimicum & Hostem Lodovico Francorum Regi, & infra certum Tempus, in dicto Article Comprehensum, Bellum Invasivum contra eundem Lodovicum Sumptibus & Expensis suis, per Se ipsos, aut Capitaneum vel Capitaneos sufficientem vel sufficientes seu Exercituum Duces vel Duces, realiter & cum effectu facient, & quilibet eorum facies respectivo, in Locis in dicto Article Comprehensi, nec ab hujusmodi Bello, se ut premititur incepto vel incipiendo, dicti Confederati seu eorum aliquis disjiet vel disjiet seu Pacem Trengam vel Inducias cum dicto Lodovico communi Hoste aut eum aliquibus aliis, qui Se dictæ Confederationi velint opponere, directè vel indirectè, tractabunt capient vel concludent, absque Notitia Consensu & expresse Assensu aliorum omnium & singularium Confederatorum, prout in dicto Article plenius continetur,

Ac Nos præfatus *Francie & Angliæ Rex*, juxta formam & effectum dicti Article, Bellum Invasivum contra dictum Ludovicum in Partibus Arthoisie & aliis Locis dicto *Lodovico Francorum Regi* Subjectis, cum maximis Peditum & Equitum Copiis, omni genere Armarum & Artillarie instructis, inchoaverimus.

Ac Equitatum omoem dicti *Ludovici* instructi Acie Fuderimus ac Fugaverimus, *Miriam Urban*, fortissimo Gallorum Militum præsidio munitam, Obfederimus *Ceperimus* ac ejus Moenia Diruerimus.

Deinde iter versus *Tornacum* arripientes eandem Urbem Obfederimus, ac brevi in Deditionem Ceperimus.

Atque ita Bellum, sic per Nos inceptum, per plures Menses continuaverimus.

Nichilominus Nos præfatus *Francie & Angliæ Rex*, & Serenissima *Domina Margareta Archiducissa Austria Ducissa Burgundie Fodas Relicta Sabaudie* & Invidiosissimi Principis *Maximilianii*, divini Clementissimi *Romanorum Imperatoris Electi* Filia Charissima, Nominè dicti *Imperatoris* Agens & ejus Negotia Gereos,

ex certis urgentibus Causis justis & rationabilibus, & præcipuè quia jam tempus Hiemale Bello gerendo minus aptum instrit, & Milites in Hieme a Castris in Hibernia deduci necessè erit, mutuo Consensu & Assensu convenimus & conclusimus.

Quòd Nos præfatus *Francie & Angliæ Rex*, dimisso sufficienti Militum Præsidio cum Capiteo & Thesaurario in dicta *Civitate Tornacensi* Territorio & Ballivatu ejusdem ad ea Gubernanda Tuenda & Defendenda contra dictum *Gallorum Regem* & ejus Potentiam, reliquum omnem Exercitum tam Equitum quam Peditum liberè dimitteremus & in Angliam reduceremus, ac Nos in Persona nostra in Angliam redire, de Consensu & expresse Assensu dicti *Imperatoris*, quomodocumque Nobis liberit seu placitum fuerit, postlatis & valentibus.

ITEM, Convenit, Conclusum, & Concordatum est inter Nos & dictam Serenissimam *Domina Archiducissam*, quòd *Cæsaria Majestas*, hac durante Hyeme, pro Tutitione Patriarum & Dominiorum Serenissimæ *Castellæ Principis*, & Assistentia illorum qui ex Parte nostra sunt relicti ad Præsidium *Tornacensi Civitatis*, & si & in quantum commodè fieri poterit pro Bello gerendo dicto tempore Hyemali contra & adversus *Ludovicum Francorum Regem*, stipendabit & continud in Armis habebit Quatuor Millia Equitum & Sex Millia Peditum in Arthesia Hannonia & Locis Vicinis & adjacentibus.

Convenitque Concordatum & Conclusum est quòd Nos dictus *Francie & Angliæ Rex*, in Sublevamen Impensarum & Stipendiorum dictorum Quatuor Millium Equitum & Sex Millium Peditum per *Cæsariam Majestatem* fiendorum & solvendorum, persolvi faciemus Summam *Centum M. Coronarum Aurearum* in Terminis sequentibus, vide licet,

In hoc cujuslibet Mensium *Novembris, Decembris, Januarii, Februarii, Martii, & Aprilis*, proximè futurorum, *Triginta Millium dictorum Coronarum*, & per totum Mensum *Maii Fugati Millium*; Ita tamen quòd dictæ Summæ in quolibet dictorum Terminorum per Commissarios nostros persolventur Capitaneis & certo Numero dictorum Equitum & Peditum, juxta Ordinationem seu Statuta desuper cooscenda, per *Cæsariam Majestatem* vel præfatum *Illustrissimum Dominum*, postquam dicti Equites & Pedites debitè fuerint coram Quatuor Commis-

A. D. 1513. Commissariis ad hoc per *Cesarium* *Majestatem* & Locumtinentem nostrum *Monstrati*, & Numerus eorum fuerit per Commissarios predictos approbatus.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quod, citra Primum Diem Mensis Junii proximè futuri, Nos dictus *Francie & Anglia Rex* in *Aquitania Picardia* sive *Normandia* vel in aliis Terris seu Dominiis *Regi Gallorum* Subjectis, ac dictus Invictissimus *Imperator Electus* in Regno *Francie* vel Patrii obedientibus & parentibus *Regi Gallorum*, vel in aliis Terris & Dominiis dicto *Regi Gallorum* subditis & subjectis extra Italian, ubi Nos Principes predicti & Nostrum quilibet Comuni Hosti maxime nocere & officere poterimus aut poterit, Bellum Invasivum contra eundem *Ludovicum Gallorum Regem* Sumptibus & Expenfis suis, per Nos ipsos, aut Capitaneum vel Capitaneos sufficientem vel sufficientes seu Exercitus Ducem vel Duces, realiter & cum effectu resumemus & faciemus, & Nostrum quilibet refumet & faciet; Eruntque Exercitus predicti, qui ad hujusmodi Bellum Invasivum obligantur, Potentes, & benè instructi tam in Pedatu quam in Equitatu Artillaria & aliis Instrumētis bellicis in ea parte necessariis & requisitis, sic quod singuli eorum Exercituum Comunes Hostes Invadere, contra eosdem Castra metari, Civitates & Oppida obsidere, ac Potentis & Malicis eorum resistere & obviare, ac Eosdem cum effectu expugnare valeant; nec ab hujusmodi Bello, sic ut præmittitur incepto vel incipiendo, Nos dicti Principes, aut Nostrum Alter, desistemus, aut desistet, seu Pacem Treugam vel Belli Inducias cum ipso Comuni Hoste, aut cum aliquibus aliis qui Se presenti Tractatu & Consecrationi velint opponere, directè vel indirectè tractabant capient aut concludent, vel Alter Nostrum tractabit capiet aut concludet, absque Notitia Consensu & expresso Assensu alterius nostrum Principum predictorum.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Nos præfatum *Francie & Angliæ Regem* & præfatum Serenissimam Dominam *Archiducissam*, quod *Imperialis Majestas, Carolus*, Illu-

strissimus *Princeps Castelle*, & Serenissima *Domina Margareta Archiducissa Austrie*, & Nos præfatus *Francie & Angliæ Rex*, Illustrissima *Domina Katherina Coniux nostra*, & Serenissima *Domina Maria Soror nostra*, citra Quintumdecimum Diem Mensis Maii proximè futuri, in *Oppido Caliske* personaliter simul convenimus, & Nostrum quilibet conveniet; & tunc ibidem Matrimonium sive Sponsalia, aliàs inter dictum Illustrissimum *Principem Castelle Carolum* & dictam Serenissimam *Dominam Mariam* Sororem nostram contracta, publicè & solemniter in Facie Ecclesie celebrari & solemnizari faciemus; ac dicti *Carolus & Maria* tunc & ibidem publicè in Facie Ecclesie Matrimonium contrahent & solemnizabunt.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quod, per hujusmodi Tractatum seu Capitula ejusdem, non intelligatur aliquatenus Derogatum Capitulis Considerationis aut alicujus alterius Tractatus ante hac per aut Inter Nos dictos Principes factis & firmatis; Immo illa perseverent in suo Robore & Effectu, nisi in quantum hujusmodi Articulis fuerint contraria.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quod Tractatus iste & omnia & singula Capitula in eo contenta Confirmabuntur & Ratificabuntur per Invictissimum *Principem Maximilianum*, Divinà Clementiâ, *Romanorum Imperatorem Electum*, per suas Literas Patentes, Magno Sigillo suo Sigillatas, & Manu ipsius Subscriptas, intra unum Mensem Datum præsentis Tractatus immediatè sequentem.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Nos dictus Christianissimus *Francie & Angliæ Rex* præfentem Tractatum Manu nostrâ subscripsimus, & eundem Magni Sigilli nostri appensione munivimus.

Dat. in *Oppido Insularum* Quintodecimo Die Octobris, Anno Regni nostri Quinto.

A. D. 1513.

Rev. S.

A. D. 1513.

Rev. S.

*Ad Literas Diffidantiæ Regis Scotorum, per Heraldum Lyon
Regi Theroananam Obsidenti missas, Responso.*

A. D. 1513.

Rev. S. H. S.

F. H. S. H. S.

F. 26. f. 52.

Right Excellent right High and
Mighty Prince &c.

We have received your
Writing, dated at *Edenb.* the twenty sixth
Day of July, by your Herald Lyon
the Bearer; wherein after Rehearal
and Accumulation of many furnished
Injuries Grievs and Damages done by
Us and Our Subjects to You and Your
Lieges,

The Specialties whereof were super-
fluous to rehearse, remembering that to
them and every of them in effect reason-
able Answer, founded upon Law
and Conscience, hath to fore been made
to you and your Counsaile,

Ye not only Require us to desist
from farther Invasiõ and utter Destru-
ction of your Brother and Cousin the
French King; but also Certifye Us that
You will take Parte in the Defence of
the said King; and that Thing which
Ye trust may rather cause Us to desist
from farther Pursuite of Him; with
many contrived Occasions and Commu-
nications, by You causeless fought and
imagined, founding to the Breach of the
PERPETUAL PEACE passed concluded
and sworn betwixt You and Us; of
which Your imagined Quarrels, cause-
less devised to Breake to Us, contrary
to your Oath promised, all Honour and
Kindnes, We cannot surveyle, consi-
dering the ancycnt accustomed Man-
ners of your Progenitors, which never
kept Faith and Promise longer than plea-
sed them.

Howbeit, if the Love and Dread of
God, Nighnes of Blood, Honour of
the World, Law and Reason had bound
You, We suppose Ye would never have
so farre proceeded, specially in Our
absence; wherein the Pope and all Prin-
ces Christened may well Note in You
dishonourable Demeanour, when Ye,
lying in awaite, seeke the Wayes to doe
that in our Absence, which Ye would
have been wel advised to attempt We be-
ing within our Realme and present.

And for the evident Approbation
hereof, Wee need none other Prooves
ne Witnesses but Your Own Writings
heretofore to Us, Wee being within
Our Realme, wherein Ye never made
Mention of taking Part with Our En-
emye the *French King*, but passed the

time with Us 'till after Our Departure
from Our said Realme.

And now, percase Ye, supposing Us,
soe farre from Our said Realme, to be
desitute of Defence against Your Inva-
sions, have uttered the old Rancour of
Your Mynde, which in covert Manner
Ye have long kept secret.

Nevertheles We, Remembering the Brit-
tlenes of your Promise, and suspecting,
though not wholly believing, soe much
Unstedfastnes, thought it right expedi-
ent and necessary to put Our said
Realme in a Readines for Resisting of
Your said Enterprises; having full Trust
in Our Lord God and the Rightownes
of our Cause, with the Assistance of
our Confederates and Allies, Wee shall
be able to Resist the Malice of all Sca-
matiques and theyr Adherents, being
by the General Counsell expressly Ex-
communicated and Interdicted; Trust-
ing also in time convenient to Remember
Our Friends, and Requite You and Our
Enemyes; which, by such unnaturall
Demeanour have given sufficient Cause
to the Dishonour of You and Your Pos-
terity for ever from the Possibility
that Ye thinke to have to the Realme
which Ye now attempt to invade.

And, if the Example of the *King of
Navarre*, being excluded from his Realme
for Assistance given to the *French King*,
cannot Restrayne You from this unna-
tural Dealing, We suppose Ye shall have
like Assistance of the said *French King*
as the *King of Navarre* hath now, who
is a King without a Realme, and so
the *French King* peaceably suffereth him
to continue; wherunto good Regard
would be taken.

And, like as Wee heretofore touch'd
in this Our Writing, Wee need not to
make any farther Answer to the man-
ifold Grievs by You furnished in Your
Letter; forasmuch as if any Law or
Reason could have Removed You from
Your sensuall Opinions, Ye have been
many and oftentimes sufficiently answer-
ed to the same; except only to the pre-
tended Grievs touching the denying of
Our Safe Conduct to Your Ambassadour
to be last sent unto Us; Whreunto We
make this Answer — That Wee had
Graunted the said Safeconduct, and if
Your Herald would have taken the same

with

A.D. 1512. with him, like as he hath been accustomed to sollicit Safecoconducts, for Merchants and others heretofore, Ye might as soone have had that as any other, for Wee never denied Safecoconduct to any Your Lieges to come unto Us, and noe further to passe; but Wee see well like as Your Herald had heretofore made sinisler Reporte contrary to Truth, so hath he done now in this Case, as is manifest and open.

Finally, as touching the Requisition to desist from further attempting against Our Enemye the French King; Wee knowe You for no competent Judge of soe high Authority to Require Us in that Behalf; wherefore (God willing)

We purpose, with the Ayde and Assistance of Our Confederates and Allies, to Prosecute the same, and as Yee doe to us and Our Realme, so it shall be Remembered and Acquitted hereafter by the Helpe of Our Lord and Our Patron St. George.

Who Right Excellent, right High and Mighty Prince, &c.

Yeven under Our Signet in Our Camp before Tyrwyn the twelfth Day of August, in the fifth Yere of Our Reigne.

MEMORANDUM, This King of Scots was slain at Flodden Field the seventh Day of September following.

Pro Priore de Novo Burgo de Bullis impetrandis.

A.D. 1513. EX omnibus, ad quos &c. Salu-

tem,
Scitis quodd,
Licet, in quodam Statuto, in Parlamento Domini Ricardi nuper Regis Anglie Secundi Progenitoris nostri, apud Winton. Anno Regni sui Sextodecimo tento, edito, inter alia, Ordinatum fuerit & Stabiliturum,

Quod si aliquis impetraret aut profectus foret seu impetrari vel profectui saceret in Curia Romana vel alibi aliquos Processus, Sententias Excommunicationum, Bullas, Instrumenta, aliave quecumque qua tangeret Nos, Coronam, Regaliam, seu Regnum nostrum, & illi qui ea infra Regnum nostrum deferrent, sive ea reciperent, vel inde Notificationem seu aliam Executionem quamcumque infra idem Regnum nostrum seu extra facerent, Ipsi Notarii, Procuratores, Mantentores, Abbatatores, Factores & Consilarii sui extra Proteccionem nostram ponerentur, & Terra & Tenementa Bona & Catalla sua essent Nobis forisfacta, & quod Ipsi per Corpora sua attacharentur, si possint inveniri, & coram Nobis & Concilio nostro decernerent ad Respondendum ibidem in Casibus supradictis; vel quod Processus fieret contra eos per Præmunire facias modo quo ordinatum fuit in aliis Statutis de Præviis & aliis qui in alienis Curis, in Derogationem Regalie nostre, profectantur, prout in Statuto predicto plenius continetur,

Nos tamen, certis de Causis & Considerationibus Nos specialiter moventibus, Concessimus & Licentiam Dedicimus, ac per Præsentes Concedimus &

A.D. 1513. Licentiam Damus, Dilecto Nobis in Christo Thoma Barker, Priori Domus sive Prioratus de Novo Burgo Ordinis Sancti Augustini in Comitatu nostro Eborum Diocesis Eboracensis, quod Ipse per Se, aut Notarios, Procuratores, Assignatos, seu Consilarios suos, sive eorum aliquem, in Romana Curia Bullas sive Literas Apostolicas Gratiae Capacitatis in Commendam & Dispensationis, pro predicto nunc Priore & Successoribus suis Prioribus Domus predictæ, per quas dictus Thomas nunc Prior Ecclesiam Parochialem de Epworth Lincolnienfis Diocesis Juris Patronatus dictæ Domus sive Prioratus de Novo Burgo, quam in presenti habet, obtinet, & possidet, unâ cum dicta Domo sive Prioratu de Novo Burgo, liberè & licitè obtinere, possidere, & quoad vixerit retinere possit & valeat,

Necnon quod Successores dictæ Domus sive Prioratus de Novo Burgo, Priores imperpetuum suis temporibus successivis eligendi & succedendi, in eodem Prioratu existentes, cum ipsa Domo sive Prioratu, predictam Ecclesiam Parochialem de Epworth, cum suis Juribus & Pertinentiis universis, liberè & licitè habere, possidere, & imperpetuum retinere valeant,

Necnon quod Priores, qui pro tempore fuerint imperpetuum, suis temporibus successivis, eligendi & succedendi in eodem Prioratu, quamcitò eomodò poterit, post Electiones fiendas & confirmandas, Confirmati ad prefatam Ecclesiam Parochialem de Epworth dicti Prioratus Juris Patronatus, per Supplicium & Capitulum dicti Prioratus Patronos ejusdem, qualitercumque per Mortem

A. D. 1513
 Nov. 8. tem vacantis, presentari & in eadem investiri, aut in eadem cum suis Juribus & Pertinentiis universis per Ordinarium Loci institui & in realem & corporalem Possessionem ejusdem cum suis Juribus & Pertinentiis universis induci, & Illam quilibet eorum, quamdiu idem Prior in eodem Loco existerit, pro tempore suo retinere, ac alia Processus Bullas & Instrumenta in hujusmodi Casu necessaria & requisita impetrate prosequi & obtinere ac impetrari & prosequi & obtineri facere,

Necnon Bullam sive Literam Apostolicam Ipsam ac cetera Præmissa in Regnum nostrum Angliæ ac alia Loca Nobis quacumque subiecta deferre & inducere deferri & induci facere, ac eandem Bullam sive Literam Apostolicam ibidem notificare, pronuntiare, publicare, & debitè Executioni mancipare possint

A. D. 1513.
 Nov. 8. & valeant, possitque *idem Thomas* & valeant, absque impedimento, perturbatione, molestatione, inquietatione, seu gravamine quocumque nostri, Hæredum, Successorum, aut Officiariorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque; Statuto prædicto aut aliquibus Statutis, Actibus, seu Ordinationibus, per Nos aut aliquem Progenitorum sive Prædecessorum nostrorum quondam aut nuper Regum Angliæ ante hæc tempora factis editis sive ordinatis, aut in futurum ordinandis, aut aliquâ taliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Tertio Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Conductu, ad Requisitionem Margarete Archiducisse.

A. D. 1513
 Nov. 8. REX universis & singulis Admiralibus, Viceadmiralibus, Locatenentibus, Ballivis, Præpositis, Navali Exerceribus Capitaneis, Justiciariis, Officiariis, & Subditis nostris, quibus hæc presentè Literæ fuerint ostensæ vel exhibitæ, Salutem.

Notam vobis facimus quod Nos, ad Requisitionem Illustrissimæ Præcipis Consanguineæ nostræ Charissimæ Domine *Margarete Archiducisse Austriae Ducissæ Religiæ Salvandæ*, hodie Data Præsentiis, Dedimus & per Præsentes Damos Domino *Andrea Scarella* de Savona, & suis Procuratoribus vel Procuratori & Negotiorum suorum Gestoribus vel Gestori, bonum & fidelem salvum Conductum liberè eundi ad Regnum nostrum Angliæ, & ibidem manendi, ac inde revertendi, ad Solicitandum & Procurandum Restitutionem ejusdem suæ Navis vulgariter appellatæ *la Carrake de Savona*, ac etiam Bonorum quæ in ea erant tempore Capture ipsius Navis, vel eorum justam Estimationem, & ad dictam Navem suam ibidem Onerandum tam de dictis suis Bonis quam etiam de Mercibus & Mercantiis aliorum quorumcumque Mercatorum, eamque sic Oneratam Reducendum, cum Hominibus, Bonis, & Mercibus in ea tunc existentibus, liberè securè & tutè transeundo per quoscumque nostros Districtus, & Redeundo seu Reducendo ad Zelandiam, vel ad alias Partes Orientales, absque aliqua molestia vel impedimento Militum Excercitûs nostri vel aliorum quorumcumque

A. D. 1513. Officiariorum & Subditorum nostrorum, Solvendo Nobis Customas & Subsidia pro eisdem Bonis & Mercibus debita ut est iustum:

Suspicientes propterea dictum *Scarella* & suos Servitores, Procuratores, & Negotiorum suorum Gestores, unâ eum prædicta Navi sua, Hominibus, Bonis, & Rebus quibuscumque in ea tunc existentibus, in nostra speciali Salva Gardia Tuitione & Protectione;

Quocirca vobis & vestris cuiuslibet Mandamus & expressè Injungimus quatenus præfatum *Scarella*, unâ cum sua hujusmodi Navi, Hominibus, Rebus, & Bonis in ea tunc existentibus, nostro hujusmodi Salvo Conductu & speciali Salva Gardia & Protectione uti & gaudere faciatis & permittatis, tam Eundo ad nostrum hujusmodi Regnum Angliæ, quam etiam ibidem Morando, & inde Reverendo ad Partes supradictas, prout & quotiens eis & eorum cuiuslibet placuerit, tam per Mare quam per Terram & Aquas dulces, Nocte vel Die, etiam equestrè vel pedestrè, quacumque Marqua, Contramarqua, sive Reprivalia concessa vel concedenda, non obstantibus; Præsentiis Literis nostris usque ad Duodecim Menses, a Data ipsarum computandos, immediatè sequentes dumtaxat in suo Robore permanuris.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* octavo Die Novembris.

Per ipsam Regem.

De

A. D. 1513.

An. 5. H. 5.

Vol. 1. 2.
fol. 54.
Bibl. Cotton.

*De Corpore nuper Regis Scotorum, in Prælio Flodden Field,
Interfecti, Sepeliendo.*

A. D. 1513.

An. 5. H. 5.

Vol. 1. 2.
fol. 54.
Bibl. Cotton.

Charissime in Christo Fili noster
Salutem & Apostolicam Bene-
dictionem.

Cum, Clara Memoriz, *Jacobus Scotorum olim Rex* Illustris eo in Fœdere quod aliàs cum, Clara Memoriz, *Henrico Rege* Patre tuo Illustri fecerat, cuiusque Fœderis Auctor & Confirmator, Felicis Recordationis, *Alexander Sextus* Prædecessor noster fuerat, eas Conditiones accepisset ut, si contra id Fœdus aliquo tempore veniret, Excommunicationis Pœnam ipso Jure incurreret, sicut in Literis sub Plumbo ab eodem Prædecessore confectis plenius continetur.

Ac deinde *idem Jacobus* cum Majestate tua, cujus Sororem in Matrimonio habebat, illud *idem Fœdus Renovatum* sanxisset, Sequens eisdem Excommunicationis & Censurarum Pœnis obtrinxisset si Pacem Tecum atque Amicitiam, etiam Affinitatis Vinculo contractam, ullo modo violaret,

Et tamen postea, his non obstantibus, Pacem & Fœdus ipsum, tot Cautionibus munitum atque sanctum, Armis fregisset,

Ob eamque Causam a Dilecto Filio nostro *Christophero Smita Prædictis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinale*, Potestate illi per, Felicis Recordationis, *Julium Secundum* Prædecessorem nostrum concessâ & traditâ, sicut in ipsius Prædecessoris Literis sub Plumbo continetur, Excommunicatus, Denunciatus, & Publicatus fuisset,

Atque, iis Censuris Oneratus, in Prælio, quod intra Fines Regni tui commisit, a Ducibus tuis Victus occubuerit, propterea que in Loco honesto quidem sed non sacro ipsius Cadaver adhuc reservecitur,

Majestati tuæ & pro illius Regia Dignitate & quia Affinitate Tibi junctus erat, humanæ & Conditionis Casu & illius cæteris Virtutibus Animum tuum ad Misericordiam commoventibus, Honoris etiam tui hoc esse existimans,

Cupis ipsius Regis Corpus ad Urbem

Londoni deferri, & in Ecclesiâ Cathedrali Sancti Pauli dicte Civitatis pro Regia Dignitate sepeliri posse,

Nos, in hoc tam pio & Laude dignissimo Desiderio tuo sicut in cæteris Morem *Majestati tuæ* gerere cupientes, attendentesque, ut dicitur & credi debet, *idem Jacobus Scotorum Rex*, ante Obitum, dum in Extremis ageret, Erratorum memor, aliqua Signa Penitentiae, quæ tali tempore dari poterant, dedit, *tuæ Majestati* Licentiam & Facultatem Concedimus Corpus prædictum è Loco ubi nunc est, cum ea Funerari Pompa quæ Tibi videbitur, ad dictam Civitatem Transferendi & Transportari faciendi, & in eadem Ecclesiâ Sancti Pauli in Loco Sacro Sepeliendi,

Committentes & Mandantes harum serie Venerabili Fratri *Ricardo Londoniensi, seu alteri Episcopo* per Te eligendo, ut eundem quondam Regem, constituto de Contritione, & Penitentia Signis demonstratis, antequam ipse Corpus sepeliatur, ab omnibus dictarum Excommunicationum & Censurarum Laqueis ac Nodis, ad hunc effectum diutaxat ut in Loco Sacro possit commodè, sepeliri, Auctoritate nostra absolvat, Injuncta super hoc *Majestati tuæ* Nomine ipsius Regis aliquâ conveniente Penitentia, quam adimplere teneris,

Non obstantibus Præmissis ac Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

Dat. *Rome* apud Sanctum Petrum sub Anulo Piscatoris, Die vicesimo nono Novembris, Milleesimo Quingentesimo Decimo tertio, Pontificatus nostri Anno Primo.

JA. SADOLETUS.

Carissimo in Christo Filio nostro Henrico Angliæ Regi Illustri.

A. D. 1513.

Rev. 7

A. D. 1513.

Rev. 8.

Ejusd. 3. 2.

fol. 55.

Bibl. Cotton.

Charissime in Christo Fili noster
Salute[m] & Apostolicam Bene-
dictionem.

Eas ex Literis, quas ad Nos & quibus ad Dilectum Filium nostrum *Christophorum Titulum Sanctæ Praxedæ Presbyterum Cardinalem* Rationes tuas de eo ipso Legato non admittendo perscripsisti, cognovimus Animum *Majestatis tue* non ita, uti vellemus, deflexum ad Pacem, & a Consiliis Concordiæ aliquantum abhorrentem; sed tamen ut ex eisdem Literis & Constantis Regis & Invidi Principis Virtus atque Animus eluceat; quippe enim Te Religione Fœderum & Conjunctorum Regum Societate ac Concordiâ impediri scribis quo minus Tibi Consilia Paëis seorsum ab illis capias; firma quidem in eo & constans est ratio tua neque aliter decet Regem Magnanimum & Prestantem; sed nec a Nobis Consilium ullum profectum est erga Te ut, illis relictis, Paëi solus studeres; Nos enim evellere ex Animo tuo omnes Odii atque Inimicitiarum Aculeos volumus, ut illis ejectis tanquam in bonum Solum fide in Sensum tuum Paëis & Concordiæ Semina jaceremus; nec tamen Tibi soli hoc persuadere nixi sumus; sed, hortante Nos nostri Honoris Munere atque Officio, Venerabilibus etiam Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus & ab initio Pontificatus nostri & postea sæpe tam in Consistoriis nostris secretoque in Sacri Concilii Lateranensis Sessionibus palam Nos ad hanc Curam suscipiendam conficiende Paëis vocantibus & obstantibus, agere cum cæteris quoque Regibus, ad Arma si qui spectant, non desistimus neque verò desistemus, Deique in eo Voluntati & Salutis Christiani nominis quantum erit poterimus omni & Studio & Operâ adhibebimus; præsertim cum etiam multorum Regum atque Principum Querelæ ad Nos per Literas & Nuncios ipsorum perlatae sint, ferentium graviter & indignatulum has perseverare inter Christianos Discordias, non solum Fidei Catholice perniciosas, sed ne ipsis quidem qui eas exercent ullo modo utiles.

Quocirca etiam atque etiam, *Carissime in Christo Fili*, Nobisque in Amore & Paterna Caritate præcipuè adhortamur in Domino & rogamus ut dederes Ani-

imum tuum nostris amantissimis Consiliis velis.

Et enim cum illud nobile & gloriosum Propositum Animi tui, quo ad Arma capienda adductus es, ut Libertatem Ecclesiasticam violatam Injuriâ nonnullorum defenderes, Sedisque Apostolicæ Dignitatem ab omni labe vendicares, jam ad Exitum perductum sit, Hostisque tui Numine & tuâ incredibili Virtute tuorum quoque Confœderatorum Operâ, positis Animis Contumacibus, ad Unitatem Ecclesiæ & erga Nos ac Sedem Apostolicam Reverentiam humiles accesserint, est jam tuum gerere Inimicitias placabiles, etsi tuo Honori satis consultum fuerit, Pacem quoque, potius quam Bellum appetere; illius enim jam tui præstantissimi Facti Fructus, qui Tibi ex nostra & totius Posteritatis prædicatione uberrimi debentur, Tibi sunt & erunt semper paratissimi, nunc, sicut Armis Invidum Te præstitisti, ita optimis Consiliis tractabilem Te ut præbeas, erit non minoris Laudis tuæ quam illud fuit Gloriæ; Nos quidem, qui & Constantiam ac Fidem tuam probamus & Virtutem miro amore complectimur, non Tibi suademus que contra tuam Honestatem sint, ut sine Confœderatorum tuorum Consensu Te ad Pacem accedere velimus; sed salvâ Dignitate tuâ & honorificis Conditionibus paratis ut animam promptum ad Pacem, si ceteri consenserint, habeas, id rogamus, nec Te ab Illis avellere, sed, Te Nobiscum unâ Illos adhorrente causamque, Dei & Paëis *forentis* honestis Conditionibus Arma ponere Animum ceteri ut inducant, Nos aliquid assecuturos speramus; *Magesis quidem tua* si Consilia nostra in eam Libertatem acceperit ad quam diriguntur, seseque ad illa & suis Deliberationes accommodaverit, ager & ex Summi Dei Sententia & ex Virtute ac Humanitate sua.

Datum *Rome* apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die Decimâ septimâ Decembris, Millesimo Quingentesimo decimo tertio, Pontificatus nostri Anno Primo.

IA. SADOLETUS.

Carissimo in Christo Filio nostro Henrico Regi Angliæ Illustri.

A. D. 1513.

Rev. 8.

A. D. 1513.

Rev. 8.

A. D. 1513.

Reg. 6.

Litteræ Cardinalis Sinigalensis super Deposito.

A. D. 1513.

Reg. 3.

A. D. 1513.

An. 5. R. 3.

Fisc. 3. 2.

Fol. 56.

Basilic. Col.

Christianissime & Invidissime Domine mi Rex, cum humiliter Commendatione promptissimum obsequendi desiderium.

Ut primum Christianissima & Serenissima *Majestas vestra Marinum* Expugnavit, *Reverendissimus Dominus noster Cardinalis Eboracensis* Me requisivit, cum maxima instantia, quod *Depositu* eousque penes Me servatum mitterem ad eandem; respondi Me id libentissimo facturum si *Christianissime & Serenissime Majestatis vestre* Literas, vel Nuncium haberem hoc petentem: & his de Causis *Christianissime Majestati vestre* Congratulationis & Excusationis Literas dedi; quibus hætenus Responsum non est.

Et quia nuper sui requisitus ab eodem *Reverendissimo Domino Eboracensi* pro ipso *Deposito Majestati vestre* mittendo; id ipsum respondi, *malò in hac*

re tam seria Reverendissimo Domino Eboracensi durior videri quàm Majestati vestre Christianissima plus quàm oporteat facilis; Duritia enim excusabilis est, Facilitas excusationem non caperet; & ideo Depositu ipsum nemini dare constitui sine specialibus ad Me Literis Christianissime & Serenissime Majestatis vestre; quæ sit felix.

Rome vicesimo Die Decembris Millesimo Quingentesimo decimo tertio.

Excellentissima Christianissima & Serenissima Majestati vestre,

Scrivitor M. EPISCOP. PRÆNEST. CARD. SEN.

Christianissimo & Invidissimo Domino meo Observantissimo Domino Henrico Angliæ & Franciæ Regiæ &c.

De Officio Standerbearer Concesso.

A. D. 1514.

An. 5. R. 8.

Fol. 5. R. 8.

F. 2. m. 26.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, in consideratione veri & fidelis Servitii quod Dilectus Serviens noster *Radulphus Egerton* Miles antehac Nobis impendit, & durante Vita sua impendere intendit, Dedicimus & Concessimus sibi Locum & Officium vocatum I.E. STANDERBEARER.

Habendum, Occupandum, & Gaudendum dictum Locum & Officium eidem Servienti nostro & Assignatis suis, cum Feodis & Vadiis *Centum Libras pro Anno*, pro Exercitione ejusdem, Habendis & Annuatim Percipiendis de Thesauris nostris; qd Receptam *Scaccarii nostri*, per *Minus Thesaurarii & Camerariorum nostrorum* ibidem pro tempore existentium, a Festo Sancti Micha-

elis Archangeli, Anno Regni nostri quinto, durante Vita sua, ad Festa Pasche & Sancti Michaelis Archangeli per aquales Portiones, unà cum omnibus aliis Profitibus, Commoditatibus, & Advantagiis & Emolumentis, dicto Loco & Officio ab antiquo tempore debitis & consuets, in tam amplius modo & forma prout *Thomas Kaynes* aut *Johannes Cheyny* Milites eundem Officium antehac occupaverunt & percipierunt, habuerunt & gavisi fuerunt, habuit seu gavissus fuit, in & pro Exercitio ejusdem; Eo quòd expressè mentio &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Knoll* Secundo Die Januarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Domino de Mountjoye, Locumtenente Tornaci de Bailivatu Concesso.

A. D. 1514.

An. 5. R. 8.

Fol. 5.

R. 8. m. 6.

F. 2.

Heroy, par la grâce de Dieu, Roy d'Angleterre & de France & Seigneur d'Irland a tous ceulx,

qui ces présentes noz Lettres voirront ou orront, Salutz.

Savoir faisons que,

En

A. D. 1514.

M. S. B.

De Creatione Ducis Suffolciæ.

A. D. 1514.

M. S. B.

A. D. 1514.

M. S. B.

P. 2. n. 3.

P. 2. n. 3.

REX omnibus, ad quos &c. Sa-
lute.

Cum equidem nichil sit quod
Principem magis deceat quam ut Muni-
ficum & Liberalem se exhiberet, in eos
potissimum qui de ipso suot bene meri-
ti, & Ei laudabilia præstiterint Obse-
quia;

Idcirco Nos, animo volentes quot
& quantis Obsequiis nos cumulaverit
Carissimus noster *Carolus Brandon Miles
Vicecomes Liffey*, Eum sanè censimus
Dignum quem in sublimiorem Gradum
evehereamus, nec sumus pelli quin pro
tantis suis in Nos Meritis aliqua ex parte
sibi condigna redderemus Præmia,

SCIATIS quòd Nos, de Gratia nostrâ
speciali ac ex certa Scientia & libero Mo-
tu nostris, prædictum *Vicecomitem in
DUCEM SUFFOLCIÆ* Erigimus, Crea-
mus, Insignimus, Præficimus, & Ordina-
mus,

Ac Nomen, Titulum, Statum, Sti-
lum, Honorem, Auctoritatem, & Digni-
tatem *DUCIS SUFFOLCIÆ* eidem *Vice-
comiti* Damus & Concedimus per Præ-
sentes,

Ac Eum de Nomine illo cum Titulo,
Stilo, Scilo, Honore, Auctoritate, &
Dignitate, cæterisque Hoooribus eidem
appendentibus & anoxis, per *Gladii
Cincturam, Cappe & Circuli Aurei impo-
sitionem in Capite, & traditionem Virgæ
Aureæ, realiter investimus,*

Habenda & Tenenda Nomen, Stylum,
Statum, Honorem, Auctoritatem, &
Dignitatem *DUCIS SUFFOLCIÆ* præfato
*DUCI, & Hæredibus Masculis de Corpo-
re suo excentibus imperpetuum:*

Et, ut idem Dux juxta dicti Nominis
DUCIS SUFFOLCIÆ Decentiam & Statum
sui Nobilitatem possit honorificentius
se habere, Dedimus & Concessimus, &
hac præfenti Carta nostra Damus, Con-
cedimus, & Confirmamus, pro Nobis &
Hæredibus nostris, præfato *DUCI SUFFOLCIÆ*
Manerium nostrum de Donyngton,
cum pertinentiis, in Comitatu no-
stro Berks, ac etiam Castrum nostrum
de Donyngton, & Parcum nostrum de
Donyngton in eodem Comitatu, nec
non Feoda Militum, Advocaciones Ec-
clesiarum, Capellarum, Hospitalium,
Prioratum, Vicariarum, & aliorum
Beneficiorum Ecclesiasticorum Domo-
rum Elemosinarum quorumcumque,
Curiam Letam, Vifum Franciplegii,
Warennas, Vivarias, Stagna, Piscaria, ac
omnia alia Proficua & Emolumenta que-

cumque Manerio & Castro prædicto & A. D. 1514.
eorum alteri pertinentia sive spectantia,
feu eorundem Manerii vel Castri feu
eorum alicujus Parcelle, in tam amplis
modo & formâ prout aliquis, Manerium
ac Castrum & Parcum illa feu eorum
alterum habeos, ratione Manerii & Ca-
stri prædictorum feu eorum alicujus, ha-
bit ufus feu gavius fuit,

Habenda & Tenenda prædicta Mane-
rium, Castrum, & Parcum, ac cætera
Præmissa, cum suis Pertinentiis, præfato
*DUCI & Hæredibus suis Masculis de
Corpore suo legitime procreatis, pro Serviti-
um unius Feodi Militris, pro omnibus
aliis Servitiis & Demandis quibuscum-
que, absque Composito seu aliquo alio
Onere proinde Nobis, Hæredibus, aut
Successoribus nostris reddendo, facien-
do, seu solvendo,*

Et ulterius Damus & Concedimus
eidem *DUCI* omnia & omnimoda Exitus,
Reventiones, & Proficua Manerii, Cas-
tri, & Parci prædictorum, & cætero-
rum Præmissorum, a Festo Sancti Michæ-
elis Archangeli ultimo præterito huc-
usque provenientia sive crescentia, tam
per Manus suas proprias, quam per
Manus nunc & nuper Vicecomitis, Es-
caetoris, Ballivorum, Receptorum, Fir-
nariorum, Occupatorum, & aliorum
Officiariorum nostrorum quorumcum-
que, absque Composito seu aliquo alio
Onere proinde Nobis, Hæredibus, aut
Successoribus nostris reddendo, facien-
do, seu solvendo,

Ac Volumus & per Præsentes Con-
cedimus quòd tam præfatus Dux, quam
præfati Vicecomes, Escætor, Ballivi,
Receptores, Firmarii, Occupatores, &
alii Officiarii quicumque, erga Nos, Hæ-
redes, & Successores nostros de hujus-
modi Exitibus, Reventionibus, & Pro-
ficuis Quietis & Exonerati existant per
Præsentes:

Ac etiam, de speciali Gratia nostra,
Præmissorum intuitu, *Dedimus & Con-
cessimus*, ac per Præsentes *Damus &
Concedimus* præfato *DUCI Quadraginta
Libras, percipiendas annuatim de Exitibus,
Proficuis, & Reventionibus, de Com-
itatibus nostris Norffolciæ, Suffolciæ,
& Cantebrigiæ provenientibus, per Ma-
nus Vicecomitem eorundem Comitatu-
um pro tempore existentium, ad Ter-
minos Pasche & Sancti Michælis Arch-
angeli per æquales Portiones,*

*Habendas & Tenendas prædictas Quadraginta Libras Annuatim eidem DUCI, &
Hæ-*

A. D. 1514. *Hæredibus suis Masculis de Corpore suo legitimi procreatis, imperpetuum;* Et hoc abque Fine vel Feodo in Cancellaria nostra seu in Hanaperio ejusdem Cancellariæ nostræ Nobis pro Præmissis seu aliquo Præmissorum reddendis seu solvendis; aliquâ Provisione, Ordinatione, seu Restrictione inde in contrarium in Hanaperio nostro prædicto ante hæc tempora factis, editis, live ordinatis, in aliquo non obstantibus;

Et quod expressa mentio de vera Valore Annuo aut Certitudine Præmissorum,

aut aliquâ Concessione vel aliquâ Concessionibus, per Nos aut aliquem Progenitorum nostrorum præfato Ducis factis, in præsentibus minime facta existit; aut aliquâ aliâ Re, Causa, vel Materia quacûmque, non obstantibus.

In cujus &c.

Tacte Rege apud *Westmonasterium* primo Die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Thoma Wolfsey, in Episcopum Lincolnensem, promovendo.

R. NARDINUS.

A. D. 1514. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio Thoma Uicci Decano Capelle Sancti Stephani infra Palatium Regium Westmonasterii Londonienſis Diocesis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.*

Apostolicæ Sedis circumspècta Benignitas de Statu Personarum Ecclesiasticarum quarumlibet, præsertim ad Cathedralium Ecclesiarum Reginam assumendarum, sollicitè recogitans, ad ea liberè intendit, per quæ Personæ ipsæ Ecclesiis sibi committendis sincero corde & purâ conscientia valeant salubriter prædicare; Cùm itaque Nos hodiè Ecclesiæ Lincolnienſis, certo modo Pastoris solatio destitute, de Persona tua providere, Teque illi in Episcopum & Pastorem prædicere intendimus;

Nos nè Provisio & Præfatio prædictæ, si forsân aliquibus Sententiis & Censuris Ecclesiasticis ligatus existis, valeant propterea Invalide reputari providere volentes, Te a quibusvis Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis Censuris & Pœnis a Jure vel ab Homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus vel irretitus existis, quoad hoc dumtaxat ut Provisio & Præfatio prædictæ ac singulæ Literæ Apostolicæ desuper concipiendæ suum plenum fortiantur effectum, Auctoritate A-

postolicâ, Tenore Præsentium, Absolvi- mus & Absolutum fore Nunciamus;

Non obstantibus quibusvis Apostolicis, ac, Bonæ Memorie, *Odonis & Othoboni*, olim in Regno Angliæ dictæ Sedis Legatorum, ac in Provincialibus & Sinodalibus Conciliis editis, generalibus vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, necnon dictæ Ecclesiæ Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quavis Firmitate aliâ roboratis, Statutis & Consuetudinibus ceterisque Contrariis quibuscumque.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hæc Paginam nostræ Absolutionis & Nuñciationis infringere &c.

Dat. *Rome* apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertiodecimo, octavo Idus Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

B. CATMENIANUS,
Super *Plicam*.

ALOSTUS.

L. CLAVORINUS.
J. BOUND.
C. WERIT.

JU. PARUSCHIS.

Sub *Plumbeo Sigillo pendente a Filis sericis rubri crocæque Colorum.*

Super Promotione prædicta.

R. NARDINUS.

A. D. 1514. *Leo Episcopus, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio Thoma Uicci Lincolnienſi, Salutem & Apostolicam Benedictionem.*

Divinâ Disponente Clementiâ, cujus inscrutabili Providentiâ Ordinationem suscipiant universa, in Apostolicæ Sedis culmine Meritis licet insufficientibus consti-

A. D. 1514.

A. D. 1514. constituti, ad universis Orbis Ecclesiis aciem nostræ considerationis extendimus, & pro earum Statu salubriter dirigendo Apostolici favoris Auxilium adhibemus; sed de illis Nos propensius cogitare convenit, quas propius carere Pastoribus intuemur, ut eis juxta Cor noster Pastores præficiantur idonei, qui commissos sibi Populos per suam Circumspectionem providam salubriter dirigant & informant, ac bona Ecclesiarum ipsarum non solum gubernent utiliter, sed etiam multimodis efferant Incrementis; Dudum siquidem, Bonæ Memorix, *Willielmo Episcopo Lincolnienſi* Regimini Ecclesiæ Lincolnienſis Præsidente, Nos cupientes eidem Ecclesiæ cum vacaret, per dictæ Sedis Providentiam, utilem & idoneam præfidere Personam, Provisionem ejusdem Ecclesiæ ordinationi & dispositioni nostræ duximus eâ vice specialiter Reservandam; Decernentes extunc Irritam & Inane, si focus super his per quoscunque quavis Auctoritate scienter vel ignoranter contingeret attemptari:

Postmodum verò Ecclesiæ prædictæ per Obitum *ipsius Willielmi*, qui extra Romanam Curiam debitum Naturæ persolvit, Pastoris solatio destituta, Nos Vacatione hujusmodi fidedignis relictibus inellectis, ad Provisionem ejusdem Ecclesiæ ceteram & felicem, de qua nullus præter Nos hæc vice se introrittere potuit sive potest, Reservatione & Decreto obstantibus suprædictis, ne Ecclesiæ ipsa longæ Vacationis exponatur incommodis, paternis & sollicitis Studiis intendentes, post Deliberationem quam de præficiendo eidem Ecclesiæ Personam utilem & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem,

Demum ad Te Decanum Capellæ Sancti Stephani infra Palatium Regium Westmonasterii Londonienſis Diocesis, ac Carissimam in Christo Filium nostrum *Henricum Angliæ Regis Illustris Elemosinarium & Consiliarium* in Presbiteratus Ordine constitutum, cui apud Nos de Literarum Scientiâ, Viri Munditiæ, Honestate Morum, Spiritualium Providentiæ, & Temporalium Circumspectione, aliisque Virtutum Donis, quibus illarum Largitor Altissimus Personam tuam multipliciter insignivit, fidedigna Testi-

monia perhibentur, direximus oculos nostræ mentis, quibus omnibus debita Meditatione pensatis, de Personâ tuâ, Nobis & eisdem Fratribus ob dictorum exigentiam Meritorum acceptâ, eidem Ecclesiæ de ipsorum Fratrum Consilio Auctoritate Apostolici providemus, Tæque illi præficiamus in Episcopum & Pastorem, Curam & Administrationem ipsius Ecclesiæ Tibi in Spiritualibus & Temporalibus plenariè committendo; in illo, qui dat Gratiâ & largitur Præmiis, confidentes quòd Dirigente Domino Actus tuos, præfata Ecclesiæ sub tuo felici Reginimine, Gratiâ Tibi assistente Divinâ, regetur utiliter & prosperè dirigetur, ac grata in eisdem Spiritualibus & Temporalibus suscipiet Incrementa.

Jugum igitur Domini tuis impostum Humeris promptâ Devotione suscipiens, Curam & Administrationem prædictas sic exercere studeas sollicitè fideliter & prudenter, quòd Ecclesiæ ipsa Gubernatori provide & fructuoso Administratori gaudeat se commissam, Tûque, præter æternæ retributionis Præmium, & nostram & dictæ Sedis Benedictionem & Gratiâ exinde uberitè consequi merearis.

Datum *Rome* apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo Quingentesimo Tertio decimo, Octavo Id. Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Super Plicam,

ALOISIUS.

H. CATHENIANUS.

O. DE CESIS.

P. DE MAXIMIS.

JO. CLAVORINUS.

J. BOUND.

C. WIRIT *pro Annat. Ducati Centum & Vigiſti quinqve.*

JA. PARUSCHIS.

JA. PARUSCHIS *Soll. exposuit abſque Annat. & minis Servitiis, Ducatos Ducentos & Noſtaginta quinqve.*

R. PAGNUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filo Canabli.

A. D. 1514.

It. 5.

Bulla ad Clerum Lincolnienſem, de Intendendo.

A. D. 1514.

It. 5.

R. NARDINUS.

A. D. 1514.

It. 5. It. 5.

Ex Origine.

LEO EPISCOPUS, *Seruus Seruorum Dei*, Dilectis Filiis Clero Civitatis & Diocesis Lincolnienſis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Hodiè Ecclesiæ Lincolnienſi, tunc per Obitum, Bonæ Memoriz, *Willielmi Episcopi Lincolnienſis*, qui extra Romanam Curiam debitum Naturæ persolvit, Pastoris solatio destitute, de Personâ Dilecti Filii *Thome Electi Lincolnienſis*, Nobis & Fratribus nostris, ob suorum exigentiam Meritorum acceptâ, de Fratrum eorundem Consilio, Apostolicâ Auctoritate providimus, Ipsûmq; illi præfacimus in Episcopum & Pastorem, Curam & Administrationem ipsius Ecclesiæ sibi in Spiritualibus & Temporalibus plenariè committendo, prout in nostris inde confectis Litteris plenius continetur;

Quocirca Discretionis vestrz per Apostolica Scripta Mandamus quatinus eidem *Thome Electro*, tanquam Patri & Pastori Animarum vestrarum, humiliter intendentes ac exhibentes sibi Obedientiam & Reverentiam debitas & devotas,

ejus salubria Monita & Mandata suscipiatis humiliter & efficaciter adimplere curetis, alioquin Sententiam, quam idem *Thomas Electus* ritè tulerit in Rebelles, Ratam habebimus & faciemus, Auctore Domino, usque ad Satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Dat. *Roma* upud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Tertiodecimo, octavo Id. Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

Super Plisam,

ALOUSIUS.

L. CLAVORINUS.

J. BOUND.

Eodem modo & sub consimili forma Bullæ ad Capitulum & Vassallos Ecclesiæ Lincolnienſis, ac etiam ad Populum Civitatis & Diocesis Lincolnienſis scribuntur.

Sub Plumbeis Sigillis pendentibus a Filis Canoni.

Munus Consecrationis & Forma Juramenti.

R. NARDINUS.

A. D. 1514.

It. 5. It. 5.

Ex Origine.

LEO EPISCOPUS, *Seruus Seruorum Dei*, Dilecto Filio *Thome Electro Lincolnienſi*, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cùm Nos pridem Ecclesiæ Lincolnienſi, Pastoris Regimine destitute, de Personâ tuâ, Nobis & Fratribus nostris ob tuorum exigentiam Meritorum acceptâ, de Fratrum eorundem Consilio, Auctoritate Apostolicâ duxerimus providendum, Præficiendo Te Illi in Episcopum & Pastorem, prout in nostris inde confectis Litteris plenius continetur.

Nos igitur ad ea, quæ ad tuæ Commoditatis augmentum cedere valeant, favorabiliter intendentes, tuis Supplicationibus inclinati, Tibi ut a quocunque malueris Catholico Antistite, Gratiam & Communionem Apostolicæ Sedis habente, accitis & in hoc sibi assistentibus Duobus vel Tribus Catholicis Episcopis similem Gratiam & Communionem habentibus, Munus Consecrationis recipere

re valeas, ac eidem Antistiti ut, recepto A. D. 1514. prius per eum nostro & Romanæ Ecclesiæ Nomine, a Te Fidelitatis debite solito Juramento, juxta formam præsentibus annotatam, Munus prædictum Auctoritate nostrâ impendere liberè Tibi possit plenam & liberam concedimus eorundem, Tenore Præsentium, Facultatem.

Volumus autem & Auctoritate prædictâ Sentimus & Decernimus, quòd si, non recepto a Te per ipsum Episcopum dicto juramento, idem Episcopus Munus prædictum Tibi impendere, & Tu illud suscipere præsumpseris, *dictus Antistes* a Pontificali Officii exercitio, & tam Ipse quam Tu ab Administratione Spiritualium quam Temporalium Ecclesiarum nostrarum Suspensi sitis eo ipso, Præterea volumus quòd formam Juramenti hujusmodi, a Te nunc præstiti, Nobis de verbo ad verbum, per tuas Patentes Litteras tuo sigillo signatas, per proprium

A. D. 1514. propria Nuncium, quantocius destinare procuret. Quodque per hoc Venerabili Fratri nostro Archiepiscopo Cantuariensi, cui prefata Ecclesia Metropolitana Jure subesse dinoscitur, nullum impoteram Prajudicium generetur.

Forma autem Juramenti, quod prestabit, haec est,

Ego Thomas Electus Lincolnienſis ab hac Hora in antea Fidelis & Obediens ero Beato Petro Sanctaeque Apostolicae Romanae Ecclesiae & Domino nostro Domino Leonardi Papae X. suisque Successoribus canonice intrantibus, non ero in Consilio, Consensu, vel Felſo, in Felſam perdat aut Idcirco, seu capiantur mala Captione, aut in eos violenter Manus quomodolibet ingerantur, vel Injuria aliqua inferantur quavis quaesito colore.

Consilium vero quod mihi creditur fuit per se aut Nuncios seu Litteras ad eorum Dominum (Me sciente) nemini pandam; Papatum Romanum & Regalia Sancti Petri Adjutor eis ero ad Retinendum & Defendendum contra omnes Hominem.

Legatum Apostolicae Sedis in eundo & redeundo honorifice tractabo, & in suis necessitatibus adjuro.

Jura, Honores, Privilegia, & Auctoritatem Romanae Ecclesiae Domini nostri Papae & Successorum praedictorum conservare, defendere, augere, & promovere curabo.

Nec ero in Consilio vel Felſo, aut in Tractatu in quibus contra ipsum Dominum nostrum vel eandem Romanam Ecclesiam, aliqua sinistra vel praedjudicialia Personarum, Jura, Honores, Status, & Potestatis eorum machinentur; & si talia a quibuscumque tractari novero vel procurari, impediam hoc pro Possesse, & quantocius

petro commode signifi ab eodem Domino nostro, vel alteri per quem ad ipsum Notitiam possit pervenire.

Regulas Sanctorum Patrum, Decretis, Ordinationes, Sententias, Dispositiones, Reservationes, Provisiones, & Mandata Apostolica totis viribus observabo, & faciam ab aliis observari.

Hereticos, Scismaticos, & Rebelles Domino nostro & Successoribus praedictis pro Possesse prosequer & impugnabo.

Vocatus ad Synodum veniam, nisi praepeditas fuero Canonice praepeditus; Apostolorum Limina Romanae Curiae exsistente citra singulis Annis, ultra vero Montes singulis Triennis visitabo per Me, aut per meum Nuncium, nisi Apostolica absolvere Licentia.

Possessiones vero ad Mensam meam pertinentes nec vendam, neque donabo, neque impignorabo, neque de novo infrudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capituli Ecclesiae meae, inconsulto Romano Pontifice.

SIC ME DEUS ADJUVET ET HAC SANCTA DEI EVANGELIA.

Dat. Roma apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Quingentesimo Tertiodecimo, Septimo Id. Februarii, Pontificatus nostri Anno Primo.

B. CATHENIANUS;

Super Plieam,

ALOISIUS.

L. CLAVORINUS.

J. BOUND.

C. WIRRT.

JU. PARUSCHIS.

Sob Plumbeo Sigillo pendente a Filo Canali.

De Pileo & Gladio Consecratis, ad Regem missis.

A. D. 1514. An. 5. H. R. Bull. Canon. Phil. 1. 2. fol. 67.

Charissime in Christo Fili noster Saluam & Apostolicam Benedictionem.

Inuitati vetus Institutum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum, cum in proxima Natalis Domini Nocte, inter Miliarum solemnia, *Ensem & Pileum* Manibus nostris consecrassemus, ut eo postea Munere, uti consuevit fieri, aliquem ex Christianis Principibus de hac Sancta Sede benemeritis donaremus, convertimus Cogitationem nostram in tuam praecipue Magellatem pro paterna

nostra ac singulari in eam Benivolentia, proque tuis ac Illustrum Progenitorum tuorum erga ipsam Sedem & Christianam Religionem christianis ac testatissimis Meritis. Teque tantum ac talem Principem Sanctaeque hujus Sedis ab ipso Deo utrumque Gladium habentis devotissimum Filium hoc nostro praeclearo Munere de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Consilio decreuimus Decorandum,

5 H

Quod

A. D. 1514. *Quid quidem Donum, Fili Carissime,*
non tam Materiam quam Militem præ-
iosum est, signatur enim hoc Gladio
Unigeniti Dei Filii de Inventore Motus
ac Humani Generis Hoste Victoria, ac
Dei infinita Potentia in ipsi Filio suo;
vero Deo & Homine, æque eum Patre
Subsistens,

Figurat etenim Pontificalis hic Gladius Potestatem summam Temporalem a Christo Pontifici Maximo Vicario ejus in Terris collatam;

Pileus vero cum Ense iccirco conjungitur, ut eo, veluti Galea quadam Salutis, adsumpta alidius intrepidusque Propugnator adversus Inimicos Fidei & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ protegeris, & amaretur Caput tuum Spiritus Sancti Gratiæ, qui per Columbam Margaritis ornatum significatur.

Suscipe igitur, *Carissime Fili,* Munus hoc Sacrum Regiæ tuæ Animi Magnitudine ac præstanti Virtute dignissimum, accipe Manu istâ bellicâ *Ensem Bellicuum,* hoc Tu felicissimis auspiciis Belligeres, Hostes Fidei nostræ subiges, Christianæ Reipublicæ Fines ac Imperium propagabis; tunc Te, *Princeps fortissime,* Animum decet advertere ad tantum

Decus tantum Meritum, etiam ante alios A. D. 1514.
 evolare contra Infidelium Roborem tuo Militiæ facinoræ excelsere. Primitias Virium Roboris Antis Deo Optime Maximo consecrato, ut in Præliis per hoc Munus celesti Auxilio fretus electores, referas cæ Christi Hoste Triumphos, Pace verò deinceps parâ idem Tibi Munus perpetuum sit decori atque armamento.

Quod, ut Tibi gratius esset, mittimus illud per Dilectum Filium *Leonardum de Spinellis* Affinem ac Familiarem nostrum Nobis admodum gratum, ut Personæ Auctoritatis Gratiâ Muneris auget, & simul ut *Majestati tuæ* intimam nostram erga Te Charitatem & Benivolentiam eorum uberius ostendat.

Datum *Rome* apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die Vinea Martii M. D. xvi. Pontificatus nostri Anno Primo.

JA. SADOLETUS.

Charissimo in Christo Filio nostro Henrico Regi Angliæ Illustri.

De Restitutione Temporalium Lincoln.

A. D. 1514.

An. 5. H. 5.

Pat. 4. H. 5.

Pat. 1. H. 10.

REX Efectori suo in Comitatu Lincolnensi, Salutem.

Cum Dominus *Summus Pontifex,* nuper vacante Ecclesiâ Cathedrali Lincolnensi, per Obitum Bonæ Memoriz *Willielmi Justitiam Ecclesiæ ultimi Pastoris & Episcopi,* Personam Fidelis Clerici ac Consiliarij nostri *Magistri Thome Walecy,* ejusdem Ecclesiæ, Electi, in ipsius Ecclesiæ Episcopum præferecit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius *Dominici Summi Pontificis,* Nobis inde directas, Nobis constat.

Nos, Pro eo quòd idem *Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Corvone nostræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palam & expressè renuntiavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, Volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Electi* & temporalia dicti Episcopatus Lincolnensis prout antea est Restituimus eidem;

Ex ideo Tibi Præcipimus quòd eidem *Electo* Temporalia prædicta, cum perti-

nentiis, in Bulla tua, Liberes in forma A. D. 1514.
 prædicta, salvo Jure cujuslibet;

Teste Rege apud *Westmonasterium* Quarto Die Martii.

Consimilia Breviâ dirigitur,

Efectori Regis in Com. Bed. & Berk.
Efectori Regis in Com. Oxon.
Efectori Regis in Com. Notyngb.
Efectori Regis in Com. Heref.
Efectori Regis in Com. Cantabr. & Hunt.
Efectori Regis in Com. Leyc.
Efectori Regis in Com. North.
Efectori Regis in Com. Rotel.
Reverendo Dilecto & Fideli Regis Georgio Monachi Majori Civitatis sue Londoniæ ac Efectori suo in eadem Civitate, Et,
Dilecto Regis Majori Civitatis sue Lincolnie ac Efectori suo in eadem Civitate.

Ex Mandatum est Militibus, Liberis, Homnibus, & omnibus aliis Tenentibus Episcopatus prædicti quòd eidem *Electo,* tanquam

A. D. 1514. *Incipit* Episcopo & Domino suo, in omnibus, quae ad Episcopatum praedictum pertinent, intendentes, sine de responsione prout deest.

In cujus Sc.

Telle ut supra.

A. D. 1514.
H. 2.

Treugarum cum Rege Aragonum, Ratificatio Regis Francorum.

A. D. 1514.
H. 2.
Bibl. C. C.
Calg. D. 6.

Litens, Dei gratia, *Francorum Rex, Dux Mediolani, ac Junae Daniavae*, universis, praesentes Literas inspecturis, Salutem.

Cum,

Per dilectissimum ac Carissimum Filium nostrum *Franciscum Ducem Vallesiae Comitum Angolismensem*, Locumtinentem nostrum Generalem, tanquam Procuratorem, Actorem, Negotiorum, Gestorem & Nuncium specialem nostrum, virtute Mandati & Nominis nostri ac Vice & Nominis Serenissimi Excellentissimi & Potentissimi Principis Fratris ac Consanguinei & Confederati nostri Carissimi *Scotiae Regis*, pro quo Nos Fortes fecimus, ex una Parte,

Et specabilem Virum *Petrum de Quintana Secretarium*, & tanquam Procuratorem Actorem & Negotiorum Gestorem ac Nuncium specialem Serenissimi & Potentissimi Principis *Ferdinandi Aragonum Regis Catholici* Fratris & Consanguinei nostri Carissimi ejus Nominis ac Vice & Nominis Serenissimorum Excellentissimorum & Potentissimorum Principum, *Maximiliani Romanorum Imperatoris* Sacratissimi semper Augusti, qui per Literas suis Privatas & eorum Cederiam *Catholico Regi* ad infrascripta pro eo peragenda omnimodam concessit facultatem, & *Henrici Angliae Regis*, pro quo Serenissimo *Rege Angliae* idem Serenissimus *Imperator* Fortem se facit, & Illustrissimi Domini *Caroli Principis Hispaniarum*, ac etiam Nominis Serenissime & Potentissime Dominae *Joanae Reginae Castelle, Legionis, Granatae, &c.* Filiae ipsius Carissimae, cujus Persona & Bonorum praesentis *Catholici Regis* Curam legitime perit, & Nominis praesentis *Catholici Regis*, ex altera Parte,

Bona vera & sincera Treuga Inducta seu Cessatio Abstinensque Armorum & Offensivorum omnimodorum, tam per Mare Terram quam Aquas dulces, in omnibus praedictorum *Imperatoris Regum Reginae Principis & Nostris Regnis Terris & Dominicis* ubicunque existentibus, inita facta & firmata fuerit, inter praesentes Serenissimos & Potentissimos Principes, *Maximilianum Romanorum Imperatorem, Henricum Angliae, & Fer-*

dinandum Aragonum Regem, & Illustrissimum Dominum Carolum Hispaniae Principem, ex una, & Nos & praesentium *Scotiae Regem* Fratrem Consanguineum & Confederatum nostrum Carissimum ex altera,

Quae quidem Treuga durare debet per unum Annum, Incipientem a Data Praesentium & immediatè sequentem, sub Formis Capitulis & Conditionibus inferius contentis,

Quorum Tenor de verbo ad verbum sequitur, & talis est,

IN NOMINE SANCTAE & INDIVIDUAE TRINITATIS, PATRIS & FILII & SPIRITUS SANCTI, & *Gloriosa Virginis Matris Mariae, Beatorumque Petri & Pauli, Jacobi, Michaelis Arcangelii, Dionysii, & Sancti Georgii*, quorum Patrocinia in hoc & in omnibus Operibus nostris Imploramus.

Cum,

Inter Serenissimos & Potentissimos Principes Dominos, *Maximilianum*, divinè favente *Clementis, Romanorum Imperatorem* semper Augustum, *Henricum Angliae Regem, Ferdinandum Aragonum Regem Catholicum, & Illustrissimum Carolum Principem Hispaniae* Parte ex una,

Et Serenissimos & Potentissimos Principes Dominos, *Ludovicum Regem Francorum* Christianissimum, *Jacobumque Scotiae Regem* ex altera Parte,

Nonnullae Controversiae exortae fuerint, ex quibus ad apertum Bellum devenum est,

Cupienses praefati Principes, ut coram Deo & Homnibus tenerent, aperire Viam per quam, divinà opitulente *Clementia*, Aditus pateat ad universalem Ecclesiam unendam, ac Christiani effusionem Sanguinis tollendam, ac Christianorum Discordias sedandas, ita ut totius divinae Gregis vera Unio fiat, nedum ut tota Christianorum Respublica universali Pace & Quietè fruatur, verum etiam ut illa *Sacrosissima Expeditio*, tandem optata, omnibus Christianorum Viribus, *adversus Infideles Christiani* Nominis

A. D. 1514. Nominis Hostes, pro Liberatione Recuperationeque Sancti Sepulcri Hierosolymitani, fieri queat,

Ideoque Nos,

Franciscus Dux Valleje Comes Angliæ. Locumtenens Generalis Christianissimi Regis tanquam Procurator Actor & Negotiorum Gestor & Nuncius specialis præfati Serenissimi Domini *Ludovici Francorum Regis* Christianissimi, ut patet per authenticum Procuratoris Mandatum scriptum in membranis in forma Patentis Manu ejusdem Christianissimi Regis subfignatum, Sigilloque suo more solito munitum, Datum in Civitate Aurelianensi Die duodecima Mensis Martii, Anni Domini Millefimi, Quingentesimi, Tertiodecimi, in fine infrascriptorum Capitulorum registrandum, & Nomine prædictorum *Christianissimi Regis & Scotia Regis*, pro quo idem Christianissimus Rex se Fortem fecit quod infrascripta Induciarum Capitula per eundem *Regem Scotia* ratiſicabuntur, ex una Parte,

Et, Nos,

Petrus de Quintana præfati *Catholici Regis* Secretarius, tanquam Actor Procurator ac Negotiorum Gestor ac Nuncius specialis præfati *Catholici Regis Aragonum*, Nomine suo, ac Vice Serenissimum Principum Dominorum, *Maximiliani Romanorum Imperatoris* Sacratissimi semper Augusti, qui per Literas suas Privatas & earum Credentiam *Catholico Regi* ad Infrascripta pro eo peragenda omnimodam concessit Facultatem, & *Henrici Angliæ Regis* pro quo Serenissimo Rege Angliæ idem Serenissimus Imperator Fortem se fecit, & Illustrissimi Domini *Caroli Principis Hispaniarum*, quod præsentia Infrascripta Induciarum Capitula per utraque Majestates suas Ratiſicabuntur, ac etiam Nomine Serenissimæ & Potentissimæ Domine *Juanne Reginae Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.* Filie sue Carissime, cujus Personæ & Bonorum præfati *Catholici Rex* Curam legitimo gerit, ut patet per authenticum Mandatum scriptum, in membranis in forma Patentis Manu ejusdem *Catholici Regis* subfignatum, Sigilloque suo impendente munitum, Datum in Opido *Majorci* Die Decima Sexta Mensis Februarii, Anno a Nativitate Domini Millefimo, Quingentesimo, Quartodecimo in fine Infrascriptorum Capitulorum registrandum, & Nomine præfati *Catholici Regis*, ex altera Parte,

Injunctis fecimus & Firmavimus, ac per Præsentes Injunctis fecimus & Firmavimus, inter præfatos Serenissimos & Potentissimos Principes, *Maximilianum*

Romanorum Imperatorem, Ludovicum A. D. 1514. Francorum, Henricum Angliæ, Ferdinandum Aragonum, & Jacobum Scotia, Reges, & Illustrissimum Dominum Carolum Hispaniæ Principem, bonum verum & sinceram Treugam Inducias seu Cessationem abstinentiamque Armorum & Offensionum omnium, tam per Mare Terram quam Aquas dulces, in omnibus præfatorum Imperatoris Regum Regina Principis Regnis Terris & Dominis ubicumque existentibus, quæ quidem Treuga durare debeat per unum Annum, incipientem a Data Præsentium & Immediate sequentem, sub illis Formis Capitulis & Conditionibus, prout inferius declarabuntur,

IN PRIMIS, quod, factâ publicatione Præsentis Treuge, quilibet præfatorum Principum tollere & levare debeat hinc inde, in dictis suis Regnis & Terris ubicumque existentibus, tam per Mare quam per Terram & Aquas dulces, omnes Offensiones, & se abſtineat & cesset & cessare & abſtineri debeat ab Offensis omnibus, ita quod, durante dicto tempore unius Anni, aliqua prædictarum Partium per Se nec per alium sive alios, directè vel indirectè quovismodo Colore vel Causâ, non possit Bellum seu Offensionem aliquam aliquo modo inferre alteri Parti, neque prestare Auxilium, Consilium, Favorem, & Adjutorium Gentium, Pecunie, Arporum, Navigatorum, nec Victualium, Artelariæ, Pulveris nec Munitionis dictæ Artelariæ servantium, alicui Inimico Bellum præfatis Principibus vel alteri eorum inferenti seu inferre volenti, in dictis suis Regnis & Dominis, ubicumque existentibus, quocumque Modo Titulo sive Causâ, in præfatarum possessis, & hæc Promittimus realiter & bona Fide & sine fraude a præfatis Principibus inviolabiliter observari.

ITEM, quod præfatus Christianissimus Rex *Francis* nihil attemptet, ac nec post has Inducias intas, & durantibus ipsis, directè vel indirectè, contra *Ducem Maximilianum Fortium*, nec contra *Ducatum Mediolani*, Subditos *Cesaris Majestati*, mediâ vel immediatè sue Majestati Subditos.

ITEM, quod de cæteris omnibus & singuli præfatorum Principum Subditi & Mercatores possint & valeant, tam per Mare quam per Terram, & Aquas dulces, transire hæc inde, & stare, cum omnibus Mercantibus eorum Bonis & Rebus, & Converteri Mercari & Trafficare securè liberè & per omnia Loca & Ditiones eorum, sicut & prout faciebant seu

A. D. 1514. seu facere poterant ante inchoationem presentis Belli, omni impedimento & contradictione pœnitens amoris & cessantibus, durante tempore Treuge prædictæ.

ITEM, quòd, durante præfato tempore Treuge, Guerra nulla aut Offensio quævis vel Oppressura non poterunt seu possunt fieri per præfatos Reges & Principes in Patriis & Dominationibus eorundem, ubicumque existentibus, directè vel indirectè quovis quæsito Colore

ITEM, quòd Cariores & alii Nuncii prædictorum Principum & Regum poterunt de Cætero Curere & Discutere per prædictæ eorum Regna & Dominationes, tam per Mare quàm per Terram, durante dicto Terminò Treuge, absque impedimento quocumque.

ITEM, quòd præfens Treuga Publicetur & Præconizetur in Civitatibus & Oppidis Bayone, & Fontisrabiz, Narbone, & Papiniani, ac in Locis maritimis præferti Maris Oceani, ubi pro meliori Observantia videbitur expedire; videlicet,

Pro Parte præfatorum Dominorum *Cristianissimi & Catholicis Regum*, Bayone, & Fontisrabiz, Narbone, & Papiniani, Die Decimâ Aprilis Anni præfentis Milesimi, Quingentesimi, Decimi Tertii,

Et pro Parte Serenissimorum *Imperatoris & Caroli Principis Hispania*, & præfatorum Serenissimorum *Anglia & Scotia Regum*, infra Duos Menses a tempore Datæ Præfentium.

ITEM, Conventum & Condatum est quòd præfati Principes Ratiſicabunt & Jurabunt hujusmodi Capitula Treuge; videlicet,

Cristianissimus Rex & Catholicus infra Vigiinti Dies,

Et præfatus *Imperator & Rex Anglia* ac *Illustrissimus Princeps Hispania* infra Duos Menses a Die Datæ Præfentium numerandos,

Et quòd infra dictum Tempus hujusmodi Capitula Treuge sic Ratiſicata Tradantur ab una Parte ad Aliam vicissim; Hoc tamen expressè Declarato quòd inter dictos Serenissimos *Imperatorem & Regem Anglia* ac Serenissimum *Francorum Regem* Christianissimum & *Scotia Regem* & dictum *Principem* incipere debeat Abstinentia Guerra: & Observantia omnium in præfentibus Capitulis Contentorum, adveniente Ratiſicatione prædictorum *Imperatoris, Regis Anglia, & Principis Hispania*.

• Propter Nos præfati Procuratores, virtute dictorum Mandatorum Nobis

concessorum, Nominibus quibuscumque, A. D. 1514. Promittimus hincinde supradictam Treugam & omnia & singula superius in dictis Capitulis contenta, Firma Grata & Rata habere tenere & observare ac inviolabiliter observari sacre & effectualiter & in totum adimplere, & non contrariare dicere vel opponere directè vel indirectè quomodocumque, & ita in Animas Principalium nostrorum, manibus tactis sacrosanctis Evangelii, Juravimus omnia & singula prædicta bonâ Fide & sine fraude & integrè observare.

In quorum Fidem & Testimonium præfentia Capitula Treuge Scripta & Duplicata, ut utrique Parti tradantur, Nos Procuratores prædicti, Nominibus antedictis, propriis Manibus subscripsimus, Sigillisque nostris sigillavimus & fecimus vigore dictorum Mandatorum per dictos Principales Nobis Concessorum,

Quorum Tenor sequitur, & est talis.

Loyz, par la Grace de Dieu, *Roy de France*, a tous ceulx, qui ces presentes Lettres verront.

Comme pour parvenir au Bien de Paix & paiceffier les Differendz qui sont de present en la Cristiente, Congnoissons les Maulx Inconveniens & Donnaiages advenuz & qui pourroient advenir en apres par les Exploix de Guerre, qui se pourroient faire en la Christiente durans les dites Differendz, au grand Expedition contre les Infideles Ennemys de nostre Sainte Foy Catholique, Avons este & sommes contents, pour ces Causes & Considerations, entendre de nostre Part au dit Bien de Paix,

Et pour ce faire commencies de grande Treue & Abstinentie de Guerre avec Treshaux Trespuissans & Tresexcellans Princes *l'Empereur*, & les *Roy Catholique d'Aragon & d'Angleterre*, & *Prince de Castelle*, pour tel temps & ainsi qu'il sera advise,

A ceste Cause Contans a plain de la Personne de nostre Trachier & Tresame Filz le *Duc de Vallais Comte d'Angouleme* nostre Lieutenant General, & de ses Seens Prudonne Souffisance Loyaulte & Experience, icelluy avons Fait, Nomme, Constitue, & Estably, Faisons, Nommons, Constituoens & Establissons nostre Procureur General & Especial quant a ce, & Luy avons donne & donnons par ces Præfentes Povoir & Mandement

A. D. 1514. dement especial de Faire, Traiter, & Accorder, Capituller, Passer, & Jurer, la dite Treue & Abstinence de Guerre, avec Maister Pierre de Quintaine Secretaire du dit Roy Catholique, estant pardeca pour ce faire pour & ou Nom du dit Roy Catholique & aiant Pouoir souffisant & especial quant a ce, pour tel temps & en telle forme & maniere que par icelluy nostre dit Filz & le dit de Quintaine sera advisa, & tout ainsi qui Nous mesmes ferions & faire pourrions s'y presens y estions en propre Personne, isoit quel y eust chose que request Mandens plus especial.

Promittans en boone Foy & Parolle de Roy avoir Aggreable & Ratifier tout ce que par nostre dit Filz aura este & a Faire, Traicte, Conclude, & Jure, touchant la dite Treue & Abstinence de Guerre, avec le dit de Quintaine, sans aller ne souffrir aller vires ne pour le temps advenir au contraire, directement ne indirectement, en quelque maniere que ce soit.

En Tesning de ce Nous avons fait signe ces Presentes de nostre Main, & a sceilles fait s'entre nostre Seel.

Donne a Voleans le xii. Jour de Mars, l'An de Grace Mille Cinq Cens & treze, & de nostre Regne le Seizeiesme.

Ferdinandus, Dei gratiâ, REX *Aragonum, Navarra, Sicilia citra & ultra Farnu, Hierusalem, Valentia, Majoricarum, Sardina, & Corsica, COMES Vermana, DUX Aibanarum & Neopatrie, COMES Rossilionis & Ceritanie, MARCHIO Orislianii & Gotiani*, Consi de Fide, Prudentiâ, Sufficientiâ, & Integritate vestra Dilecti Secretarii nostri *Petri de Quintaine*, Presentium Tenore, de nostra certa scientia & consulto, omnibus melioribus Viâ Modo & Formâ quibus melius & validius de jure & aliis possumus & volumus, Facimus, Citamus, & solemniter Ordinamus Vos eundem Secretarium nostrum *Petrum de Quintaine* nostrum verum, certum, & indubitatum ac speciale Procurotorem & ad Infra-scripta etiam generalem, ita quod Specialitas Generalitati non derroget, nec e contra; videlicet,

Ut, pro Nobis & Nomine nostro, ac etiam Nomine Serenissimorum & Potentissimorum Principum *Maximiliani Romanorum Imperatoris* Sacratissimi semper Augusti, qui per Literas suas Privatas & carum Credentiam Nobis ad Infra-scripta pro eo peragenda omnimodam

concessit Facultatem, & *Henrici Angliæ Regis* Fratrum nostrorum Carissimorum, pro quo Serenissimo *Rege Angliæ* Fratrem nostrum idem Serenissimum Imperatorem Fratrem nostrum forem se scit quod Serenitas sua Ratiificabit ea que vos omnibus antedictis Presentium virtute firmabitis, ac Nomine Serenissimæ *Regine Castellæ, Legionis, Granate, &c.* Filie nostre Carissimæ, cujus Personæ & Bonorum Curam legitime gerimus, ac etiam Nomine Illustrissimi Principis *Caroli* Filii nostri Carissimi Parte ex una, possitis & valeatis Traicte Inire & Facere & Firmare cum Serenissimo & Potentissimo Principe *Ludovico Francorum Rege* Christianissimo, seu cum quoquo & quibuscunque Procuratoribus sive ejus Nomine, Parte ex altera, bonam, veram, & sinceram Treugam, Indicias, seu Cessionem & Abstinenciam Armorum & Offensionum nostrorum, in omnibus Regnis & Dominiis nostris & prefatorum omnium Serenissimorum Principum utriusque Partis, tam per Mare quam per Terram & Aquas dulces, per Tempus quod vobis bene visum fuerit, cum illis Pactis, Articulis, Promissionibus, Obligationibus, & Conditionibus, que & prout ac sicut Vobis videbuntur atque placebunt,

Possitisque super Truga & Inducias predictis facere & firmare unum & plura publica Instrumenta, cum quibuscunque Promissionibus, Stipulationibus, Pactis, Obligationibus, Juramentis, Clausulis, & Cautellis, prout & sicut & videbitur vobis expedire atque placuerit,

Et generaliter possitis omnia & singula alia facere que in predictis accircum ea, ac Dependens & emergentibus ex eis utilia necessaria ac expedientia fuerint & quomodolibet opportuna, & que vobis videbuntur expedire atque placebunt, queque Nos ipsi facere dicere seu fieri facere possemus, etiam si talia forent que Mandatum exigere magis speciale quam Presentibus est expressum;

Dantes & Concedentes vobis prefato Procuratori nostro in predictis & circa predicta, ac quodlibet predictorum, ac Dependens ac Annexa ex eis, plenum liberum & generale Mandatum ac etiam speciale ubi exigitur, cum plena libera & generali specialique Administratione Potestate & Auctoritate,

Promittentes Nos perpetuo Firma Rata & Grata habituros quecunque vos dictus *Petrus de Quintaine* Procurator noster in predictis, & circa predicta, & quodlibet predictorum duxeritis faciendi & promittendi, & contra ea vel

A. D. 1514.
Nov. 2.
eorum aliquid non facere, dicere, opponere, vel venire per Nos vel alium aliquam Ratione vel Causa.

In quorum Testimonium Præsentem fieri iussimus Manu propria subsignatas Sigilloque nostro impendente munitas.

Dat. in *Opido Maggiore* Die decima sexta Mensis Februarii, Anno a Nativitate Domini Millefimo Quingentesimo Quartodecimo.

Sic Signat.

YO EL REY.

Inferius verò Dominus Rex mandavit mihi,

MICHAELI PEREZ D'ALMACANI.

Acta & facta fuerunt hæc in *Civitate Aurilianensi* Die Decima tertiâ Mensis Martii præsentis Anni Millefimi Quingentesimi Tertidecimi.

Sic Signatum,

FRANCOTS
PEDRO DE QUINTANA.

Sigillatum verò eorum Sigillis.

Notum igitur facimus quòd Nos præfatum Treugan, omnia & singula superius in dictis Capitulis contenta, Rata Grata & Firma habuimus & habemus, Ratificavimus & Ratificamus, per Præfentes Promittentes & Jurantes, in bonâ Fide & Verbo Regio, ea omnia & singula, dictam Treugam concernentia, superius scripta, Tenere & Observare, atque inviolabiliter Observari facere, & effectualiter & in totum Adimplere, & non Contrifacere, Dicere, vel Opponere directè vel indirectè quomodocumque.

In quorum Testimonium has Præsentem fieri iussimus & Manu nostrâ signavimus Sigillique nostri munimine corroboratæ fecimus.

Datum *Ardie* Die Decima quartâ Mensis Martii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo tertio, & Regni nostri Decimo sexto.

Sic Signatum,

LOY.

Super Marginem verò.

Per Regem.

ROBERTET.

Ambassatores Francie ad Episcopum Lincolnia.

A. D. 1514.

Ann. 5. H. 5.
Hist. Contem.
Calig. D. 6.

Monsieur,
Nous avons Receu le Paquet du Roy nostre Maistre entre Sitimbrone & ce Lieu de Canturbury que Vous Nous avez Envoye, Nous Envoyons a Monsieur le President ce qui s'adresse a Luy, le quel Vous poura avertir de la bonne volente du Roy nostre Maistre envers le Roy son bon Frere, & aussi en particulier envers vous, aurez souvent de ses Nouvelles, comune celluy en qui Je a grande confiance, & sur ce propos Monsieur Nous Nous Recommandons a vostre bonne Grace, en priant

Dieu Monsieur Vous donner bonne Vie & longue.

Escripse a *Canturbury* le xvi. Jour de Mars.

Vostre bon & parfait Amy,

LOYS D'ORLEANCE.

Vostre tres humble Serviteur,

THOMAS BOHIER.

Dorf.

A Monsieur Monsieur de Lincoln.

Marcio Mantua ad Regem.

A. D. 1514.

Ann. 5. H. 5.
Hist. Contem.
Vitell. 5. 2.
fol. 71.

Charissime Princeps & Inviuissime Domine Domine mi Observandissime.

Diu est quòd Ego notis omnibus cupio Servitutem inire cum Magestate vestra, illique Antiquum mecum sibi additum insummare.

Quo studio cum vehementer arderem egi plurius cum Reverendissimo Domino

Cardinale Anglico, Romæ comorante, ut aliquam mihi occasionem huius Noti mei implendi ostenderet.

Cujus Reverendissima Dominatio testis esse potest Affectus & Observantia mea erga Magestatem vestram, ejus hortatu & iussu his Diebus huc ad Me divertit Nobilissimus Dominus Thomas P. Majestatis vestrae Nuncius, cum Roma in Angliam

A. D. 1514. Angliam rediret, quod mihi pergratum fuit.

Cumque ab eo intelligerem *Mageſtatem veſtram* maximo Equorum ſtudio teneri, ei omnia Stabula mea aperui, dedique Optionem capiendi quoſcumq; & quotcumque Equos vellet ad *Sublimitatem veſtram* deducendos Nomine meo.

Quam cum Ille ex Modestia ſua reſuſceperit, quatuor ex toto Grege Equos ex Pecuariis meis eduſtos, quos ab illo magis commendari cognovi, elegi, cõſque *Mageſtati veſtre* per *Joannem Ratam* Nuncium meum mitto; non quidem Munus tanto Rege dignum, ſed *Mageſtati veſtre* indicium futurum Servitutis

meæ, quod ex Magnanimitate ſua hilariter vultu accipere Mẽque Conjugem Liberos & Statum meum commendatos habere dignabitur, eãſque Fidem præſtato Nuncio meo adhibere quam Mihi præſenti præſtare; Illi enim quædam, meo Nomine referenda, commiſi, eidem *Mageſtati veſtre* Me devotiſſimõ commendo.

Mantua Die Viceſimã octavã Martii Milleſimo Quingentefimo Decimo quarto.

L' Noſtro Sciano e Scrivero,

MARCHESE DI MANTUA.

Leo Papa ad Regem, de Eleemoſinis & Indulgentiis pro Redemptione Captivorum.

A. D. 1514. *Heriſiſine in Chriſto Fili noster Salu- tem & Apoſtolicam Benediſionem.*

Cum Dilectus Filius *Gundifalvus Pinto*, Lamacenſis Dioceſis, Nobis dudum exponi feciſſet quõd Infideles in Expugnatione Oppidi, de Arzilla nuncupati, Fecenſis Dioceſis, in Partibus Africæ, quondam *Lanceratam Pinto* ipſius *Gundifalvi* Patrem & quamplurimos alios Chriſtianos Milites interfeceſſent, & poſtea dictum Oppidum a Chriſtianiſ Recuperatum eſſet, Infideles ipſi Patrum, Matrem, Uxorem, Filios, Fratres, & alios Quinque Conſobrinos præſati *Gundifalvi* ſecum abduxerunt, & in dura Captivitate tenent, donec eiſdem Summa *Trinum Milium Ducatorum largorum*, per quõſdam Mercatores Chriſtianos, in illis Partibus Commercio habentes, conventa pro illorum Redemptione, perſolvatur.

Nos, qui, ut accepimus, eundem *Gundifalvum* de Nobili Baronum Genere procreatum eſſe & ipſos Captivos hujuſmodi Summam ex eorum Facultatibus ſolvere non poſſe, pietate & miſericordiã moti, omnibus & ſingulis Chriſti Fidelibus, ipſi *Gundifalvo* in Subſidium

hujuſmodi Redemptionis Eleemoſinas & Indulgentias, quãdam Indulgentias & Peccatorum Remiſſiones conceſimus.

Quæ cum idem *Gundifalvus*, ſicut Nobis nuper exponi fecit, ea de Cauſa in iſtud Regnum tuum ſe conferre intendat, *Mageſtatem tuam* hortamur in Domino ut ipſum *Gundifalvum* commendatum habere velis, Eumque, ut Res hæc exigere videtur, tuearis, ac efficere & onlinare ut in iſto Regno tuo Eleemoſinas & pia Suffragia ubique alicujus Impedimento querere & recipere poſſit, & ubique ſincerã in Domino Caritate tractetur, ac Ei ſuper hoc opportunas & neceſſarias Literas concedere, in quo Rem piam Deo acceptam & Nobis etiam gratam efficias.

Datum Rome apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris Die Triceſimo Martii Milleſimo Quingentefimo Decimo quarto, Pontificatũ noſtri Anno Secundo.

JA. SADOLETUS.

Cariſſime in Chriſto Filio noſtro Henrico Angliæ Regi Illuſtri.

De Indigena fiendo.

A. D. 1514. *REX* omnibus, ad quos &c. Salu- tem.

Sciatis quõd Nos, Conſiderantes fidele Servitium quod *Andreas Amonius*, aliãſ dictus *Andreas de na Clericus*, noſter in

Lingua Latina Secretarius, in Partibus Italiæ Oriundus, antehac Nobis impendit, indiſque magis ac magis impendere non deſiſtit, atque idcirco cupientes condignam ſibi pro ſuis Meritis aliqua in parte referre Mercedem,

De

A. D. 1714. De Gratia nostra speciali ac ex certa Scientia & merito Motu nostris Concessimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, *eidem Andreae de Anonio* quòd ipse, durante Vita sua, sit Indigena & Ligeus noster & Hæredum nostrorum,

Et quòd ipse in omnibus tractetur, reputetur, habeatur, & gubernetur sicut fidelis Ligeus noster infra Regnum nostrum Angliæ oriundus, & non aliter nec alio modo,

Quòdque ipse omnimodas Actiones reales personales & mixtas in omnibus Curis Locis & Jurisdictionibus nostris habere & exercere eisque gaudere, ac eas in eisdem Placitare & Implacitari Respondere & Responderi & Defendere ac Defendi possit in omnibus & per omnia sicut fidelis Ligeus noster in dicto Regno nostro Oriundus,

Et ulterius quòd *ipse Andreas*, non aliter quàm si tempore Nativitatis suæ noster Indigena fuisset, Domos, Terras, Tenements, Reddus, Reventus, & Possessiones quascumque infra Regnum & Dominia nostra quomodocumque Emere, Perquirere, Accipere, Recipere, Habere, Tenere, & Possidere sibi imperpetuum, & ea Dare, Vendere, Alienare, & Legare cuicumque Personæ seu quibuscumque Personis voluerit, licetè liberè & impunè valeat & possit, adèd liberè integrè & pacificè sicut possit aut valeat aliquis Ligeorum nostrorum infra Regnum nostrum prædictum Genitus Natus Oriundus & Educatus,

Quòdque *idem Andreas*, de cetero & in futurum, colore seu vigore alicujus Statuti, Ordinationis, seu Commissionis in Parlamento vel extra Parliamentum factæ vel fiendæ, non arretur, teneatur, seu compellatur ad Solvendum, Dandum, Faciendum, vel Supportandum Nobis vel alicui Hæredum nostrorum seu cuicumque alteri aliqua alia Taxas, Tallagia, seu alia Subsidia Benivolentias, Decimas, Quintadecimas, aliæve Onera quascumque, præterquam talia & tanta qualia & quanta alii Fideles Ligei nostri infra Regnum nostrum Angliæ Oriundi Solvunt, Dant, Faciunt, vel Supportant, aut Solvere, Dare, Facere, vel Supportare communitè consueverunt & teneantur,

Sed quòd *ipse Andreas* habeat & possideat omnia & omnimoda alia Liberta-

tes, Franchefias, & Privilegia, ac eis A. D. 1714. uti & gaudere possit infra dictum Regnum, Jurisdictiones, & Dominia nostra, adèd liberè integrè & pacificè sicut fideles Ligei nostri infra Regnum nostrum Angliæ Oriundi habere possideant, uti & gaudere valeant & debeant, absque perturbatione, impedimento, molestatione, seu calumpnia nostri vel Hæredum nostrorum quorumcumque,

Insuper quòd *idem Andreas Anonius* quascumque & quocumque Beneficia Ecclesiastica seu non Ecclesiastica curati seu non curata Dignitates, Præbendas, Liberas Capellas, Hospitalia, & alia quascumque & qualiacumque Beneficia, cujuscumque Dignitatis, Gradus, Status, Ordinis, Conditionis, & Valoris extiterint, qualitercumque & a quibuscumque sibi hæcenus & ante Datam Præsentium quocumque & quomodocumque canonicè Data Concessa sive Collata, & in futurum similiter Dandæ Concedenda sive Conferenda, licetè ac legitimè Acceptare, Recipere, Tenere, & Possidere, atque ad eisdem Admitti, & in eisdem Institui, eisque, tam ante hoc tempus habitis & possessis quàm impofterum habeendis & possidendis, liberè & quietè, ut verus fidelis Ligeus noster in Regno nostro prædicto Oriundus, uti & gaudere possit, absque impedimento, impetitione, molestatione, inquietatione, perturbatione, seu gravamine Nostri aut Officiariorum seu Ministrorum vel Hæredum nostrorum aut aliorum quorumcumque; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Concessionè, Proclamatione, seu Provisione, in Parlamento aut extrà Parliamentum quomodocumque factis aut fiendis, in contrarium, aut aliquà alia Re Causa vel Materij quacumque non obstantibus;

Et hoc Gratis & absque aliquo Fine seu Fcodo inde ad Opus nostrum in Hanaperio nostro Nobis reddendo seu solvendo;

Provisio semper quòd dictus *Andreas Anonius* Homagium Ligeum Nobis faciat ut est justum.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Croydon* Duodecimo Die Aprilis.

Per Breve de Private Sigillo.

A. D. 1514.

Mm. 3.

¶ ¶

A. D. 1514.

Ar. 6. H. 8.

Pat. 6. H. 8.

P. 2. m. 32.

Ar.

Pro Defensione Ecclesie de Admirallo constituta.

REX Carissimo Con sanguineo suo *Thome Comiti Sarrie* Ordinis nostri *Carterii Militi Admirallo Anglie, Wallie, Hibernie, Normannie, Valconie, & Aquitanie, Saluere.*

Quia Fide dignorum relatione accepimus *Sacrosanctam Romanam Ecclesiam*, Matrem nostram Dilcctissimam, vario Bellorum genere (quod dolenter referimus) in maximum Reipublice & Religionis Christiane Detrimentum ad multa tempora ægrè vexatum & cruciatum esse, & magis ac magis indies (quod veremur) urgentibus & miserabilibus cruciandam fore, nisi, Divina Providentia, cum Auxilio & Potentia Christianorum Principum (quorum in hac Causa maxime ioterest) eidem Periclitanti & ferè jam Percunãti quameclerimè succurratur.

Ignitur Nos,

Tanquam Catholicus Princeps & vorus Obedientie Filius, tam iusta Admonitionibus, Requisitionibus, & Precibus Sanctissimi Domini nostri nuper *Pontificis Maximi*, quam Illustrissimi & Catholici Principis *Ferdinandi Aragonum Regis* Patris nostri Carissimi, parere & satisfacere volentes,

Vos (de cuius Fidelitate, Prudentia, Fortitudine, Industria, Diligentia, Experientia, & Integritate plurimum confidimus) *Admirallum, Capitaneum, Gubernatorem, & Principalem Ducem & Conductorem* omnium & singulorum Navium, Vicecapitaneorum, Locatenentium nostrorum, Marinariorum, ac quorumcumque Hominum ad Arma, Armatorem, Sagittariorum, & aliorum quorumcumque in Armata nostra ex causa predicta jam retentorum & retinendorum Assignamus, Constituimus, & Ordinamus;

Dantes & Concedentes vobis, ac vestro, in hac parte Deputato, Locutenenti, sive Viceadmirallo sufficienti Auctoritate per Literas vestras Suffultis, plenam, Tenore Presentium, Potestatem & Auctoritatem quoscumque Homines Nobiles de nostra Armata, juxta vestram in hac parte Discretionem, & secundum eorum Merita Honorandi & Ordine Militari Insigniendi, necnon omnes & singulos hujusmodi Naves ac Vicecapitaneos Locatenentes nostros, Marinarios, Homines ad Arma, Armatos, Sagittarios, & alios quoscumque de Ar-

mata nostra predicta Congregandi, Ducendi, Regendi, & Gubernandi,

Ac etiam Audiendi Querelas omnium & singulorum de hiis que Officium Admiralli, Capitanei, Gubernatoris, Ducis, & Conductoris hujusmodi tangunt,

Et Cognoscendi in Causis Maritimis & aliis Causis quibuscumque, infra Armatam predictam tam per Terram quam per Mare emergentibus,

Necnon Ordinationes & Statuta pro sano & bono Regimine Armate predictæ Ordinandi Statuendi & Stabiliendi, & superinde Proclamationes Faciendi, debiteque Executioni Demandandi,

Et quoscumque Delinquentes & Contravenientes Castigandi & Incarcerandi, atque Incarceratos Deliberandi,

Necnon quascumque Causas Criminales per Vos aut Deputatum Locutenentem sive Viceadmirallum vestrum predictum, tam Vitæ quam Membrorum ac de Morte Hominis & Mutilatione, quam alias Causas Contractus & Querelas omnium & singulorum de Armata predicta existentium & futurorum Audiendi & Terminandi,

Ac Delinquentes juxta eorum Demeritis Castigandi, Penasque Mortis & Membrorum quotiens opus fuerit juxta Juris exigentiam Insigniendi,

Ceteraque Faciendi & Perimplendi, que pro sano Regimine Armate predictæ, juxta suam Discretionem vestram aut vestri in hac parte Deputati Locutenentis sive Viceadmiralli predicti, fuerint facienda;

Et ideo vobis Mandamus quòd circa Præmissa diligenter intendatis ac ea faciatis & exequamini in forma predicta;

Damus autem universis & singulis Vicecapitaneis, Locatenentibus, Baronibus, Baronulis, Dominis, Nobilibus, Militibus, Magistris, Marinariis, Hominibus ad Arma, Armatis, Equilibus, Pelicibus, Sagittariis, & aliis quibuscumque in Exercitu & Armata nostra predicta retentis & retinendis, Tenore Presentium, firmiter in Mandatis quòd vobis ac vestro in hac parte Deputato Locatenenti sive Viceadmirallo predicto, in Executione Præmissorum, de tempore in tempus, prout opus fuerit, Intententes sint Auxiliantes & Obedientes in omnibus, prout decet.

In cuius &c.

Telle Rege apud *Westmonasterium* xxiv. Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Super

A. D. 1514.

Mm. 4.

A. D. 1514.

A. D. 1514.

An. 6. R. 8.

Bill. Canon.
Calig. D. 6.

Super Motibus Francorum Litera Regis.

A. D. 1514.

An. 6. R. 8.

Bill. Canon.
Calig. D. 6.

Trescher & Tresame Cousin, Tuut presentement est venu a nostre Connoissance que les Francois, qui sont sur les Frontieres, sont venus mettre le Siege devant nostre Chasteau de Guyfnes en Nombre Huit Mille Hommes, & ont admeue avecques eux Artillerie, & est a presupposer qu'il y viendra plusgrant Nombre de Gens de Guerre & d'Artillerie,

En vous aduisant que en dedens Mardi prouchain il y aura sur le Bort de la Mer Vingt Mille Combatans de noz Subjectz prestz a passer pour Lever le dite Siege,

Et avons desia ordonne & appointe Navires & toutes autres Choses qui serviront pour leur dite Passaige,

Et en oultre avons Ordonne une autre grosse & puissant Armee, qui passera soudbitement apres la Premiere,

Et ainsi l'avons escript & signiffis a nostre Treschere & Tresamee Seur Cousine & bonne Comere *l'Archeduchesse d'Autriche, Duchesse & Contesse de Bourgoigne, & Duchesse Douagiere de Savoye,*

A quelle Vous vuseille ordonner & commander, surmy les autres Cappitaines, qui ont este dempuis nostre Departement a noz Gaiges & Souldé, avec voz Compaignies, de vous mettre aux Champs, & Tirer vers nostre Ville de Calais, chascun de vous Cappitaines, avec autant d'autres Gens de Cheval & de Pie, oultre vos dites Compaignies, que portrez avoir & recouvrer, pour

Nous Servira nos dites Gaiges & Souldé en cest Affaire,

Si vous priens bien cordialement, *Trescher & Tresame Cousin*, que, en ensuyvant vestre bonne Voulenre & Affection envers Nous, Vous vuseillez Incontinent & en toute diligence vous mettre sur les Champs, & Tirer a Cravelinges, & Loger la & es Marches d'environ, ou Vous Recevrez Gaiges pour Vous & pour tous ceulx que admenerez en vestre dite Compaignie, aussi bien pour les Gens de Cheval que pour les Gens de Pie, & que ne vuellez faillir a faire extreme Diligence, ainsi qu'avons en vous cest espoir & bonne confidence,

Et, a la Venue & Descente de nostre dite Armee a Calais, vous entendrez par le Cappitaine & Conducteur d'icelle tant que nostre dite Armee & Vous pourrez se joindre ensemble que de l'exploict qui vous sera necessaire de faire fur noz Ennemys; & a tant nostre Seigneur Vous ait *Trescher & Tresame Cousin* en sa fante & bonne Garde.

Escript en nostre *Memoir de Eltham* le v. Jour de May, l'An M. D. XIV.

Vestre Cousin,

HENRY R.

Dor.

A nostre Trescher & Tresame Cousin le Conte de Faucomberge Baron de Ligne.

Ad Episcopum Lincolnensem Litera Regis, super Communicatione cum Duce de Longavilla.

A. D. 1514.

An. 6. R. 8.

Bill.

MT *Lord of Lynkecolne* I recomande me unto you.

And lette you wyte that I have spokyn with the Duke; whyche in the begynnyng was as yll affrayde as ever he was in his lyffe lest no good effecte shulde come to pas.

Nevertheles, in farther Communynge, we wente more rondly to ourte matters; in so moche that I sayde to hym, seinge that the *Kyng your Master* hath fought so gently unto Us for bothe Amyte and Marriage, I assure you (oure Honour sayd) we colde be well content to gyffe

herkyne thereto, and yff the Offers wer resonable to agre upon thos same; but this be noit resonable, excepte the Amyte shulde no longer contynw then the Payment off Money: And yett nat so, except ther wer a resonable Summe of Money to be payd in hand by and by:

Yff hys Master wyll have the Marriage, I can nat se how it can be conveniently, excepte the Amyte be made duynge our Lyffes and on Yer after, to the intente that all Suppycon off bothe fydes may be sett apart.

Whyche

A. D. 1512. Whyche Maryage and Amyte your Master may have vnder thys maner; that is to say, Paynge Eerly ou Hundred Thousand Crownes, and att hys request I nart to styke for no redy Mony in hande, but I to stande contente therwith for Recompense off all thynges:

Whyche, yff your Master considere what Heryzant he holdyth frome Me, and what good my Amyte may do to helpe forthe hys Mater in Italy, I thinke he wyll nat greatly styke att:

Thys, forther more I sayde to the Duke, surely I can nat see how the Amyte made for Yers can any longer endure then the Payment, whyche exspyrede shulde be occasion off new Breche and Demans, wherby noder He nor We shulde lyff quietly, whyche, yff ther fall Alyance, I wholde be lothe to see; wherfor I see no way to eschwe all Dangers and Peraylles, and to Recompense Me for withholding off myne Inheritance (whyche yff I wold be stake in myn Subiectes wold murmure att) but to make thys Amyte duryng oure Lyffys and on Yere after, Paynge Yerly as above reherfed; whyche Amyte wons grantyd, the Alyance shulde nat be refusede, nor no nother thyng whyche with my Honour sayd I myght do:

Saying forther more to hym that, yff I myght demande with my Honour any

lesse, or take any lesse offere (seyng hys Master is so well mynded to the forsayd Alyance and Amyte) I wolde be glade to do that att hys request, but les then thys hit can nott stonde with my Honour, nor my Subiectes wyll nat be content that I shulde take.

My Lord, I shuyd hym forthermore that, yff he thocht we myght trust to have thys Ende, I wolde be content that Yow and they shulde Commune on all other Artycyllles, concernyng the Amyte and Maryage, tyll we myght have absolute assurance in that behalfe fur lysyng off tyme:

To whyche he Answerde, that he coude nat assure Me theroff; but that he trustyde, seyng my Demans wer so resonable, that hys Master wholde agre thereto.

On trust hereon we woll that yow begyne to Penne the resydue off the Artycyllles as soone as yow can;

And thus fare yow well.

Wrytyn with the Hande off your loyng Master.

HENRY R.

Dor.
To my Lorde Lyncolne.

De Obitu Cardinalis Eboracensis.

A. D. 1514
An. 5. R. 2.

Edi. Cott.
1. 11. 6. 2.
fol. 8. v.

Serenissime ac Inuictissime Rex & Domine Domine mi Celestissime.

Post humilissimas Commendationes, hodie, Bonæ Memoriz, Cardinalis Eboracensis Naturæ reddidit quod acceperat, & cuius Obitu quantum ceperim Doloris nullis posse exprimere Literis.

Nam, præterquam quod obseruaveram & amaveram eum non vulgariter, secit non parvam iacturam Ordo noster tanto Patre & Domino carere, & cuius etiam Seruitio quotidie Regia Magestas vestra uti poterat.

Sed quoniam a Deo hæc sunt, cui nihil nisi Rectum placet, ejus Voluntati acquiescendum est, ejusque roganda Clementia ut inter Servos suos ad æternam illam Vitam dignetur accipere.

Ego verò, quod ad Officiam meum pertinere existimavi, statim Sanctissimum Dominum nostrum conveni, & suæ Sanctitati supplicavi nè quid de Beneficiis prædictæ Bonæ Memoriz prius decerneret, quam a Magestate vestra de ipsius Voluntate certior heret & juxta eam deliberaret:

Quod ab sua Sanctitate, pro summa ac A. D. 1514. paterna ejus in Magestatem vestram Benivolentiâ & Affectione, facile impetravi.

Cogitabit itaque illa iusturè quod magis ex ipsius Seruitio futurum est, & de Sanctissimo Domino nostro quæcunque concedi ab eo poterunt sibi poterit firmiter permittere.

Ego ab Instituto & Officio meo erga Magestatem vestram in nulla occasione discedam; quæ & de Cardinalis Egritudine & Studio ac Opera mea ex Domino Wiggorniensis ore fiet planius certiorata.

Comendo Me humillimè vestræ Regie Magestati; quam Deus inculcavit ac felicissimam diu conservet.

Roma ex Palatio Apostolico xiv. Julii
M. D. XIV.

· Sacre Regie Magestatis vestre,

Humilissimus ac Fidelissimus Servitor,

J. CARDINALIS DE MEDICIS.

Pro

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Pro Thoma Wolfey Episcopo Lincoln.

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Fol. 6. H. 8.

P. 2. n. 15.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quod Nos, de Gratia nostrâ speciali ac ex certâ Scientiâ & iure Motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damas & Concedimus, Reverendo in Christo Patri nostro quamplurimum Dilecto Consiliario *Thoma Lincolnensi Episcopo*, ac *Johanni Abbati Monasterii nostri Sancti Eduardi de Bury*, & eorum alteri, ac Assignatis eorum, & eorum alterius primum & proximam Advocacionem, Collationem, Donationem, sive liberam Dispositionem Abbathie Domus sive Monasterii nostri Exempti Sancti Salvatoris de Bermondesey in Comitatu nostro Surrie infra Regnum nostrum Angliæ, cum primò & proximò per Mortem, Relinacionem, Cessionem, Permutationem, vel Dimissionem, seu quocumque alio modo dictam Abbathiam Domum sive Monasterium vacare contigerit, pro unica & proxima Vacatione ejusdem tantum,

Ac plenariam Potestatem & Auctori-

tatem dictam Abbathiam Domum sive Monasterium cuiuscumque Personæ idoneæ eis placuerit existenti Monacho Ordinis Sancti Benedicti Conferendi, Disponendi, sive Donandi; ita quod benè licebit præfatis *Thoma & Johanni*, & eorum alteri, ac Assignatis suis prædictis, Virtute & Auctoritate præsentis Concessionis nostræ, dictam Abbathiam, cum proximò, ut prædictum, vacaverit, cuiuscumque Personæ idoneæ existenti Monacho Ordinis Sancti Benedicti Conferre, Disponere, seu Donare, ac omnia & singula quæ circa Præmissa necessaria fuerint & requisita sine quomodolibet oportuna agere & perimplere, ad eò liberè, benè, plenè, & integrè, prout Nos faceremus si præfens Concessio nostra inde facta non fuisset.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Oxford* Vicésimo quarto Die Junii.

Per ipsum Regem.

Commissio Ludovici Regis, ad Tractandum de Pace & Amicitia.

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Ex Autog.

LUDOVICUS, Dei Gratia, *Francorum REX, Dux Mediolani & Janne DOMINUS*, UNIVERSIS, præfentes Literas inspecturis, NOTUM FACIMUS quòd Nos,

De Fidelitate, Industria, & providâ Circumspectione Carissimi & Dilectissimi Consanguinei nostri *Ludovici d'Orleans Ducis de Longevilla Magni Franciæ Cambellani, & Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Magistri Johannis de Selas Jurium Doctoris Curie nostri Parlamenti Normaniæ Primi Præsidentis, & Thome Bohier Militis Generalis Franciæ* quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Ambassadors, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem aut Duobus eorum, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis &

Nomine nostro, cum Serenissimo Illustrissimo & Potentissimo Principe *Henrico*, Dei gratia, *Rege Angliæ* Fratre & Consanguineo nostro Carissimo, ejusve Commilitaris, Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis ad hoc sufficientem Potestatem habentibus, tam de & super Pace, Amicitia, Liga, & Confederatione, quam de & super mutuo & amicabile Intercursu Mercium & Mercandisuram, inter Nos & præfatum *Angliæ Regem* Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Patrias, Terras, Domina, & Loca nostra quæcunque, necnon Subdijos, Vassallos, Confederatos, Amicos, Alligatos, & Adherentes nostros quoscunque habendis & contrahendis,

Et præfatis de & super Tractatu Pacis, Amicitia, Liga, Confederationis,

Inter Celebris Memoriz *Carolus* dudum *Francorum Regem* & Illustrissimum ac Potentissimum Principem Insignis Memoriz *Henricum* nuper *Angliæ Regem*.

5 l. apud

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Ex Autog.

A. D. 1514 apud *Stapulas*, per Oratores suos hinc inde sufficienter autorizatos Inito Concordato & Concluso,

Et postea per Nos per Literas nostras Patentes Magno Sigillo nostro sigillatas & Manu nostrâ subscriptas Ratificato & Confirmato,

Innovando sive Renovando, Eiusdemque Tractatus Articulis ab Eodem Subtrahendis Delendis & Diminuendis, aliisque Novis, quatinus dictis Commissariis nostris visum fuerit expediens, eidem Addendis, aliisque Articulos Faciendi, Condendi, Tractandi & Concludendi,

Necnon super Tractatu Pacis, deinceps facto & concluso apud *Londonias* inter prefatum Fratrem & Consanguineum nostrum & Oratores, & deinde per Nos Ratificato *Blesis*, in Præsentia Oratorum prædicti Fratris & Consanguinei nostri, & super Articulis eiusdem Tractatus Innovandis & Renovandis, Addendis & Diminuendis, novos Articulos Faciendi & Expediendo, prout prædictis Commissariis nostris visum fuerit,

Ac de & super eodem Tractatu per Literas nostras Patentes Magno Sigillo nostro sigillatas & Manu nostrâ subscriptas hinc inde Ratificando & Confirmando,

Communicandi, Tractandi, Concordandi & Concludendi, atque ad Prædicta omnia & singula bene & fideliter Perimplendum quocumque Juramentum in Animam nostram Præstandi, Nôsq; ad hujusmodi Juramentum tactis Sacrosanctis Evangeliiis personaliter præstandum, atque ad impetrandum Bullam sive Rescriptum Apostolicum in debita & sufficienti forma factum & expeditum, In quo omnia & singula in dicto Tractatu contenta & specificata Sedis Apostolicæ Auctoritate confirmabuntur, apostolice Penis & Censuris Ecclesiasticis in Nos & Personam nostram & Hæredum nostrorum, & Sententiâ Interdicti in Regna Patrias & Dominia nostra, si

& quatenus contra prædictum Tractatum ejusve Particulam in aliquo fecerimus venerimus aut contra fieri seu venire consenserimus Nos & Personam nostram Astringendi & Obligandi,

Ac omnibus & singulis tam Juris quam Facti Exceptionibus etiam speciale Renuntiationem Requirentibus pro Nobis & Nomine nostro expressè in vim Pacti Renunciandi,

Ceteraque omnia & singula Faciendi Gerendi & Exercenti que in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet Opportuna, & que tanti Negotii qualitas, cum ejusdem Circumstantis Dependentiis & Annexis, exigat aut requirit, & que Nos faceremus & facere possemus si personaliter Intereffemus, etiam si talia forent que Mandatum magis exigant speciale quam Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio Nos Ratum & Gratum habere quicquid per dictos nostros Procuratores Ambassiatores circa Præmissa Actum, Gestum, Promissum, & Juratum extiterit, & contra ea aut aliqua ipsorum nullo modo contravenire, immò ipsa manutenere & inviolabiliter observare ac per nostras Patentes Literas Confirmare.

In cujus Rei Testimonium has Præfentes Manu propriâ signavimus & eisdem Sigillum nostrum apponi fecimus.

Datum apud *Sanctum Germanum ex Lege* Die vicefima nona Mensis Julii, Anno Dnini Millesimo Quingentesimo Decimo Quarto, & Regni nostri Decimo Septimo.

LOYS.

Super plicam.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno corâ alba a duplici caudâ Pergamena pendente.

Commissio Ludovici-Regis ad Tractandum & Concludendum super Matrimonio contrahendo cum Maria Sorore Regis.

A. D. 1514.
An. 6. H. 3.
Ex Autogr.

Ludovicus, Dei gratiâ, Francorum Rex, Dux Mediolani, & Janne Dominus, &c. universis & singulis, presentes Literas inspecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quod, Cùm inter Illustrissimum & Potentis-

simum Principem Henricum, Dei gratiâ, A. D. 1514. Angliæ Regem, Fratrem & Consanguineum nostrum Charissimum ex unâ, & Nos ex aliâ Partibus, Pax, Amicitia, Liga, & Confederatio piis Mediis, paternis Monitis, & crebris Exhortationibus Sanctissimi Domini nostri Leonis Pa-

A. D. 1514. *pe Decimi*, aliorumque Principum intercessionibus, habiti etiam ratione Consanguinitatis & Compaternitatis, inter Nos contracta, inita, tractata, & conclusa fuerit.

Quam Amicitiam & Confederationem firmani & sinceram fore non mediocriter cupientes,

Ob firmiorem ejusdem Observantiam, considerantes quod ad Amoris & Benevolentiae, ex quo vera gignitur Amicitia, incrementum & conservationem nihil sit usquam praeclearius aut efficacius, quam Sanguinis necessitudo, aut Affinitatis vinculum,

Nos igitur pro dicta Amicitia firmandâ, ac pro sincero Amore quem habemus ad Illustrissimam & Praclarissimam Dominam Mariam Sororem praedicti Serenissimi Regis Angliae Fratris nostri, quam omni Virtute & Venustatibus splendore ornatam pro comperto habemus, obnoxie exposulavimus a praefato Fratre nostro Rege Angliae, ut illam Nobis Matrimonio copulari consentiret, quem Assensum, ut per Oratores nostros certiores facti sumus, grato & fraterno Animo annuit,

Nos igitur (cupientes dictum Matrimonium suum securi effectum) considerantes de Industria, Fidelitate & Probitate Charissimi & Dilectissimi Consanguinei nostri Ludovici d'Orleans Ducis de Longavilla, & Marchionis de Rothenlyn, Franciae Magni Cambellani, necnon, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Magistris Johannis de Sela, Jurium Doctoris, in Curia Parlamenti nostri Normaniae Primi Praesidentis, ac Thome Bobier Militis Generalis Franciae; Damus & Concedimus per Praesentes eidem dictis nostris Oratoribus, aut eorum Duobus Potestatem & Mandatum speciale, & expressum, cum Potentissimo Rege Angliae, Fratre nostro, ejusve Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis specialibus, ad hoc speciale Mandatum habentibus, de & super Matrimonio per Verba de Praesenti ad hoc apta, inter Nos & praefatam Serenissimam Principem Dominam Mariam, dicti Regis Angliae Sororem Carissimam, Deo Duce, certis Locis, Terminis, Modo,

& Formâ Contrahendo & Solemnizando, prout melius, firmius, & convenientius de Jure fieri poterit.

Ac de & super Dote, Dotalitio, Dario, & Donatione propter nuptias, causâ & contemplatione ejusdem Matrimonii, hinc inde singula singulis congruè Referendo, Constituendo, Dando, Tradendo, & Solvendo,

Ac etiam de & super Tempore, Loco, Modo, & Formâ Translationis praefatae Dominæ Mariae in Terras & Patrias præ dicto Matrimonio inter Nos & praefatam Dominam Mariam Solemnizando, Statuendo & Praefigendo,

Ac super omnibus aliis connexis, dependentibus, & concernentibus dicti Matrimonii Tractandi, Communicandi, Conveniendi, & Concludendi, & Nos pro Praemissis Obligandi, & vice versa Obligaciones Recipiendi, Pacta quaecumque licita & honesta Invenidi, Concordandi, Jurandi in Animam nostram, & omnia alia Faciendi, prout facere possemus, si Praesentes personaliter interfessemus, unâ cum Renunciationibus & omnibus Clausulis opportunis;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, quicquid per dictos Oratores & Procuratores nostros in hac parte Actum Gestum, & Conclufum fuerit Ratum Gratum & Firmum habituros, & inviolabiliter Observaturos.

In cujus rei Testimonium has Praesentes Manu nostra signavimus, & Sigillo nostro roborari fecimus.

Datum apud Sanctum Germanum in Lays, Die vicefima nona Mensis Julii, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo, Decimo Quarto, & Regni nostri Decimo Septimo.

Signatum,

LOYE.

Super Plicam.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno de cera Albâ pendente a cordâ pergamene.

Commissio pro Obligatione fienda.

A. D. 1514. **L**udovicus, Dei gratiâ, Francorum Rex, Dux Mediolani, ac Janus Dominus, universis & Ex Astorg.

singulis praesentes Literas inspecturis, A. D. 1514. Salutem.

NOTUM FACIMUS quod Nos,

De

A. D. 1514. De Fidelitatibus Industris & provi-
dis Circumſpectionibus Chariffimi & Di-
lectiffimi Conſanguinei noſtri *Ludovici
d'Orleans Ducis de Longueville Marchio-
nis de Rothelin* Franciæ Magni Cambel-
lani, necnon, Dilctorum & Fidelium
Conſiliariorum noſtrorum, Magiſtri *Jo-
hannis de Seta* Jurium Doctõris & no-
ſtri Parlamenti Normaniæ primi Præſi-
dentis, & *Thome Bobier* Militis Finan-
tiarum noſtrarum Normaniæ Generalis,
quamplurimum confidentes,

Ipfos noſtros veros & indubitatos
Commiſſarios, Ambaſſiatores, Oratores,
Procuratores, Deputatos, & Nuncios
Facimus, Conſtituimus & Ordinamus
per Præſentes,

Dantes & Concedentes eiſdem aut
Duobus eorum plenam, Tenore Præſen-
tium, Poſſetatem & Auſtoritatem ac
Mandatum ſpeciale, pro Nobis & No-
mine noſtro, eum Sereniſſimo & Potentiſ-
ſimo Principe *Henrico*, Dei gratiâ, *Rege
Angliæ* Fratris & Conſanguinei no-
ſtro Chariffimo, ejiſſe Commiſſariis,
Ambaſſiatoribus, & Deputatis ad hoc
ſufficientem Auſtoritatem habentibus,
Trahendi Concordandi & Concludendi
de & ſuper Obligatione & Solutione faci-
enda Summæ unius Millionis ſive *De-
cies Centum Millium Coronarum Auri de
Sole*, boni Auri & juſti Ponderis ac Va-
loris nunc Curſum habentis in Fran-
ciæ, ſolvendæ eidem *Regi Angliæ* Hæ-
redibus & Succelſoribus ſuis, ejiſſe
aut eorum Deputato vel Deputatis, in
Coronis Aureis valoris antedicti locis,
terminis, modis & formis per eoiſdem
Oratores noſtros cum dicto Sereniſſimo
Rege Angliæ vel ejus Deputatis concor-
dandis, ita tamen quòd ſingulis Annis,
a Data Præſentium computandis, & in
Duobus Terminis, ſiet Solutio *Centum
Millium Francorum*, unoquoque Franco
Valoris Viginti Solidos Turonenſes, eam-
que Solutionem continuandam de Anno
in Annum uſque ad integram Solutio-
nem dicte Summæ Totalis :

Dictaque Obligatione faciendâ ex cauſis
ſequentibus; videlicet,

Cum Bonæ Memoriz *Carolus Octavus
Francorum Rex* Prædeceſſor noſter, jux-
ta quandam Tractatum, inter dicti *Regis
Caroli* & Inſignis Memoriz *Henrici Se-
ptimi* nuper *Regis Angliæ* Illuſtriſſimi
Regis Henrici Octavi nunc *Regis Angliæ*
Genitoris Oratores apud *Stapulas ſupra
Mara* initum & concluſum, cortis ex
cauſis, Se & Hæredes ſuos præſato *Re-
gi Angliæ* & ejus Hæredibus Summam
*Septingentarum Quadrageſima quinq-
ue Millium Coronarum Auri* Obligavit, prout

in Literis prædicti *Regis Caroli* deſuper
conſectis (quarum Data eſt *Anthaſie Ter-
tio Decimo Menſis Decembris Anno Do-
mini Milleſimo, Quadringentefimo, No-
nagesimo Secundo*) plenius continetur,

Ac deinde, Deſuncto *Rege Carolo*,
Nos ejuſdem *Caroli* Succelſor ad Reſi-
duum ſive Reſtum dictarum Summarum
Pecuniæ tunc non ſolutarum primum
præſato *Henrico Septimo* nuper *Regi Ang-
liæ* ac ejus Hæredibus Nos Obligaveri-
mus, prout in Literis deſuper conſectis
(quarum Data eſt *Parifiſi Decimo qua-
ta Menſis Julii Anno Domini Milleſimo,
Quadringentefimo, Nonagesimo Octavo*)
plenius continetur,

Ac deinde Illuſtriſſimo *Regi Henrico
Octavo* Moderno, Hæredibus & Succel-
ſoribus ſuis, Nos & Hæredes noſtros ad
Reſiduum ſive Reſtum dictarum Sum-
marum Pecuniæ tunc non ſolutarum
benè & fideliter Solvendum, Modo
Formâ & Terminis, in Literis noſtris
Patentibus deſuper conſectis (quarum
Data eſt *Bleſi Die viceſima ſecunda Ju-
lii, Anno Domini Milleſimo, Quadringentefimo
Decimo*) contentis, Obligaveri-
mus, prout in eiſdem Literis plenius
continetur,

Cumque præterea Felicis Memoriz
Carolus Dux Aurdianenſis Genitor noſter,
per Literas ſuas Patentis, Manu ſua
ſubſcriptas & Sigillo ſuo ſigillatas (de
Data *Septimi Die Menſis Martii, An-
no Domini Milleſimo, Quadrageſimo
quarto*) ex certis Cauſis in
eiſdem Literis plenius ſpecificatis, Oblig-
averit Se Hæredes & Succelſores ſuos
ac omnia Bona ſua mobilia & immobi-
lia Præclariffimæ Domine *Margareta
Duçiffe Sommerſelli* Hæredibus & Suc-
celſoribus ſuis in Summa in eiſdem Lite-
ris ſpecificata,

Cujus quidem dicte *Margareta* Potentiſ-
ſimus Princeps *Henricus Rex Angliæ
Modernus*, Frater noſter, Legitimus Hæ-
res aſſerimus,

Cumque demùm dicte Pecuniarum
Summæ, tam ex Literis Patentibus no-
ſtris quàm ex Literis Patentibus *Karoli
Ducis Aurdianenſis* Genitoris noſtri
præſato nunc *Regi Angliæ* Fratri noſtro
debitæ, plenè & integrè perſolutæ non
fuerint, necnon pro ſingulari Benevo-
lentiâ & ſummo Amore quo præſatum
Regem Angliæ Fratrem noſtrum proſe-
quimur, ac ut firmior ſit & fidelior con-
tractæ inter Nos Amicitiz obſervantia,
Dantes inſuper & Concedentes prædictis
Oratoribus noſtris plenum ſpeciale &
ampliſſimum Mandatum Nos, Hæredes
& Subditos noſtros, Regna Patriæ &
Domi-

A. D. 1514. Dominia nostra quascunq; nec non bona nostra Hæredum & Subditorum nostrorum mobilia & immobilia ubicunq; Reperta fuerint, Alfringendi & Obligandi, ulteriusq; Promittendi & Concedendi quod Nos, pro dicta Solutione dictæ Summæ unius *Millionis five Decem Centum Millium Scentorum Auri de Sale præfato Regi Angliæ* Fratri nostro faciendæ, submittemus Nos alicui Judici Ecclesiastico Ordinario vel Delegato infra Terminum per dictos nostros & dicti *Regis Angliæ* Oratores assignandum limitandum & præfigendum, atque in eundem tanquam in Iudicem in hac parte competentem conferentibus, eundemq; Rogabimus & Requiremus quatinus in Nos & Personam nostram Excommunicationis Istam Sententiam necnon Sententiam Interdicti in Regna Terras Patrias & Dominia nostra quascunq; in Scriptis ferat pronunciet & submittet, nisi dictam Summam unius *Millionis* locis, terminis, modo, & formâ per dictos nostros Procuratores specificatis & contentis realiter & cum effectu solverimus solvive fecerimus, & quod dictarum Sententiarum & Censurarum Abolutionem aut Relaxationem nullo unquam tempore aut modo petemus petive faciemus, nec eadem, si gratis offeratur aut concedatur, quovismodo utemur, nisi prius præfato *Regi Angliæ* Fratri nostro de dicta Summa cum omni Dampno & Interesse plenè & integrè satisfecerimus satisficere fieri fecerimus.

Necnon ad Prædicta omnia & singula, sic ut præmittitur fideliter adimplenda, quocunq; Juramentum in Animam nostram, Nosque ad hujusmodi Juramentum tactis Sacrosanctis Evangelis personaliter Præstandum, atque ad Impetrandum Bullam Apostolicam in debita & sufficienti forma factam & expeditam, in qua omnia & singula Præmissa Sedis Apostolicæ Auctoritate confirmantur, appositis Poenis & Censuris

prædictis, Nos & Personam nostram A. A. D. 1514. Alfringendi & Obligandi, Res. 7.

Ac omnibus & singulis tam Juris quam Facti Exceptionibus etiam specialem Renuntiationem Requirentibus Privilegiis quibuscunq; pro Nobis & Nominis nostri expressè & in vim Facti Renunciandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi Gerendi & Exercendi que in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint sive quomodolibet oportuna, & que tanti Negotii qualitas, cum ejusdem circumstantiis appendentiis & connexis, exigit aut requirit, & que Nos faceremus & facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia forent que Mandatum exigant magis speciale quam Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum habere quicquid per dictos nostros Procuratores & Ambasiatores circa Præmissa Actum, Gestum, Promissum & Juratum extiterit, & contra ea aut aliqua ipsorum nullo modo contravenire, immo ipsa manuteneat & inviolabiliter observare ac per nostras Patentes Litteras confirmare.

In cujus rei Testimonium Sigillum nostrum præsentibus his duximus apponendum.

Datum apud *Santum Germanum in Leye* Die vicefima nona Mensis Julii, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo, Decimo quarto, & Regni nostri Decimo Septimo.

LOYS.

Super plicam.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno cera alba a duplici caudâ pergamena pendente.

Super Renuntiatione Sponsalium cum Carolo Hispaniarum Principe.

A. D. 1514. IN DEI NOMINE AMEN.

Per præfens Publicum Instrumentum cunctis appareat evidenter & sit Notum Quod,

Anno Domini Millefimo, Quingentesimo, Quartodesimo, Indictione secundâ, Pontificatu Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Leonis* hujus

nominis Divinâ Providentiâ *Pope Decimo* Anno Secundo, Mensis verò Julii Die penultimo, A. D. 1514.

In quadam alta Camera intra Manerium Excellentissimâ Principis & Domini nostri *Henrici*, Dei Gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ* Potentissimi, Manerium Regium de *Waynt*

5 M sted

A. D. 1514.
An. 6. H. 5.
Frm. 6.
R. 3. m. 12.
p. 1.

A. D. 1514. *sted* vulgariter nuncupatum, in Diocese Londonienſi notorè ſitum & ſituatum.

In Præpotentium & Nobilium Dominorum,

Thoma Norfolkia & Karoli Sæſaliæ,

Ducum,

Illuſtriſſimorum, ac Reverendorum in Chriſto Patrum & Dominorum,

Thoma Lincolnienſis Episcopii in Archiepiſcopo Eborum Poſtulati,

Ricardi Wintonienſis,

Et *Thoma Dunelmienſis*, Episcoporum,

Necnon Nobilis Domini *Caroli Conſtitis Wygornie,*

Et *Radulphi Verney* Militis, Sereniſſimæ Principis & Domine *Damine Mariæ* Illuſtriſſimi & Potentiſſimi Domini noſtri Regis prædicti Sororis Illuſtriſſimæ Primi Camerarii,

Teſtium ad Audiendum & Teſtificandum Inſcripta. ſpecialiter vocatorum & rogatorum, noſtrorumque Natiorum Publicorum ſubſcriptorum Præſentia.

Perſonaliter conſtituta Sereniſſima Princeps & Domina *Damina Mariæ* prædicta verba ſubſcripta in effectu in Lingua ſua Anglica & vulgari dixit protulit & recitavit palam & publice, videlicet,

Quod, ex puro Voluntate & vero Motu ſuis, & non ad alterum cuiuſcumque Inſtigantem aut Perſuaſorem, niſi prædictis Præpotentibus Dominis & Reverendis Patribus & ad Se eorundem advocari fecit, ad eum finem & intentionem ut ſuper Sequentibus Mentem & Animum ſuum declararet,

Et tunc & ibidem coram eiſdem dixit,

Quod, quamquam jampridem inter Se & Karolum Caſtellæ Principem Illuſtriſſimum, tunc in Minori & Impuberi Etate conſtitutum, Sponſalia contraãta fuiſſent, intellexit tamen in quodam Tractatu, ſuper huiusmodi Sponſalibus priuſquam contraherent habito, certi Articuli ſive Medi Propoſiti conventi & conſeſſi fuerint ex Parte ipſius Principis Caſtellæ Illuſtriſſimi, & per ipſum obſervandi, & inter ceteros, quid, infra tempus Quadrageſima Dierum, poſtequam idem Princeps Caſtellæ Annam ſua Etatis Quartodecimam perſequeſſerit, Procuratorem ſuum legitimum, cum Commiſſione ſua

Procuratoris ſufficienti & de jure in ea parte requiſita Datâ in tempore Pubertatis ipſius Principis, ad præſentem Sereniſſimam Dominam Mariam in Regnum Angliæ deſtinaret,

Et quid idem Procurator, Nomine dicti Principis Caſtellæ, pro Purificatione dictarum Sponſalium, Matrimonium verum purum & legitimum, per Verba de Præſenti ad hoc apta, tunc Nomine ejuſdem Principis cum ea contraheret,

Quod dictus Princeps Caſtellæ facere non curavit, ſed omninò perimplere poſſeſuit :

Aſſeruit etiam, tunc & ibidem, præſata illuſtriſſima Princeps Se intellexiſſe & non vanâ Relatione didiciſſe quod nonnulli præſati Caſtellæ Principis Conſanguinei & Conſilarii, & hi præſertim qui eidem magis Familiariſſe exiſtunt, & quibus Corporis ſui Cura & Caſtodia Commiſſa eſt, quique ejuſdem animam in quam voluerint Partem pro hac Etate ſua tenere atrobere facile poſſent, non Amore ſido & ſincero ſed ſibi potius & ſimulato, quam veris Odio & Inimicitia tunc Seipſam quam Microendiliſimum ſuum Dominum & Fratrem Chariſſimum prædictum, licet immerito & ſine cauſa, perſequuntur, conantes totis ſuis viribus Animum dicti Principis Caſtellæ a Se avertere & dicta Sponſalia diſſolvere & interrumpere,

Quamobrem offeruit Seſe Animum ſuum aut Amorem in eundem Principem, præſertim poſt Pubertatem ejuſdem, Maritali Affectione nunquam direxiſſe, aut aliquo Modo in Eam conſeſſiſſe, ſed capâ temporis oportunitate voluiſſe ab eiſdem Sponſalibus reſilire & eiſdem contradicere & reclamare,

Præſata igitur Sereniſſima Domina Mariæ, naſta tunc primùm ut aſſeruit occasione & Commoditate, ex Præmiſſis & nonnullis aliis Cauſis & Considerationibus Se & Animum ſuum ut aſſeruit in hac parte moventibus, memoratis Sponſalibus cum prædicto Principe Caſtellæ initiis & contraãtis, nullius ad hoc ut aſſeruit ſuſſionibus Inductis, vel dolo Seduſa aut Circumventa, Terroribus ſive minis Impulſa, ſed Sponte & ex Animo ſuo, omnibus melioribus via, modo, & forma quibus de jure melius & efficacius potuit, Reclamare & Renunciare Se dixit, & ibidem expreſſe Reclamavit & Renunciavit, ab eiſdemque Sponſalibus expreſſe Diſſenſit, ac Verbo & Animo reſeſſit, ac Se liberam & abſolutam ab huiusmodi Sponſalium Contraãtu & Vinculo omnino eſſe voluit, Seipſamque Diſſoluit :

A. D. 1514. Deinde eadem Serenissima Domina
 Maria prænominatos Nobiles & Præpotentes Dominos ac præfatos Reverendos
 in Christo Patres, Testes superius nominatos, instantè rogavit & requisivit

consciendo vel consciendus per ipsam A. D. 1514.
 Dominam Mariam rogato & de inferius
 subscribente, præfatos personaliter inter-
 fui, cæque omnia & singula sic, at præfatur, in effectu dici proferri & fieri vidi & audiui, ideo hoc præfatos Publicum Instrumentum, Mena alterius (Me aliunde occupato) fideliter scriptum, exinde confecti & in hanc publicam formam redigi, Signeque & Nomine meo solitis & confectis signavi, ac Mena meo propriè hic non subscripsi rogatus, ut præmittitur, & requisitus in Fidem & Testimonium Præmissorum.

in Christo Patres, Testes superius nominatos, instantè rogavit & requisivit tunc ibidem quatenus hujusmodi suum Dissensum Causasque ejusdem Meruendissimo Domino suo & Fratri Carissimo Anglie & Francie Regi antedicto intimarent, & pro ea penes ipsius Regiam Magestatem instarent & intercederent quatenus hujusmodi suum Dissensum, attentis & ponderatis Præmissis Causis & Considerationibus, in bonam partem accipiat, nec sibi propterea in aliquo succensat, cum semper potius sit & erit ipsius Regis Celsitudinis Beneplacito in omnibus obtemperare,

Et ego Willielmus Edwardys Clericus, Herefordensis Diocesis, Sacris Auctoritatibus Apostolicis & Imperialibus Notarius Publicus, quia Præmissis omnibus & singulis, &c. ut supra.

Super quibus omnibus & singulis præfata Serenissima Princeps & Domina Domina Maria Nos Notarios Publicos subscriptos & utrumque nostrum sibi unum vel plura Publicum sive Publica Instrumentum vel Instrumenta conficere, ac præfatos Nobiles & Præpotentes Dominos ac dictos Reverendos Testimonium perhibere rogavit & requisivit.

Nous Promoteurs, sur nostre Honneur & en Parolle de Roy, & Jurons sur le Canon de la Messe & Saintes Evangilles por Nous presentement touchées, que Nous entretendrons & ferons entretenir per nos Royaume, Pais, Seigneuris, & Subjects fermement & inviolablement le Traicte de Paix, Union, & Amytie, fait & conclud le septiesme Jour de Moys d'Aouust derrainere passe per les Deputes & Commis de Treshault Trexcellent & Trespoissant Prince nostre trescher & tresame Frere Couzin le Roy d'Angleterre, & noz Ambassadeurs & Orateurs estans devers luy,

Data & Acta fuerunt hæc omnia & singula, prout superscribuntur & recitantur, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis; Præsentibus tunc ibidem, præfatis Nobilibus ac Præpotentibus Dominis, necnon dictis Reverendis in Christo Patribus, Testibus supranominatis, ad Præmissa vocatis & rogatis, in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.

Et outre Ratiffions, Approuvons, & avons Agreeable tous & chascuns Les Poyntz & Articles en tout leur effect & contenu, qui sont plus en long declares en tous & chascuns les Traites appendez & deppendent d'iceul faitz & passez entre les Deputies & Commis de nostre dit Frere & nos dits Ambassadeurs & Orateurs en cest partie, Dateds du Date dessusdit,

Et ego Robertus Toneyz Clericus Norwicensis Diocesis, in Legibus Bacallarius, Ecclesiarum Cathedralium Lincolne. & Sarum Canonicus ac Publicus Auctoritativus Apostolicus & Imperiali Notarius, quia Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, per præfatum Serenissimam Principem & Dominam Dominam Mariam, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, Mense, Die, & Loco prædictis, in effectu dicebantur & præferebantur, agebantur, & fiebant, ejusdemque Domine Mariæ a memoratis Sponsalibus Dissensus & Reclamationi expressè, usque cum præfatis Prænobilibus Dominis Dacibus ac Reverendis Patribus atisque Testibus supranominatis, necnon probo Viro Magistro Willielmo Edwardys Notario Publico, & Mecum de Instrumento Publico uno vel pluribus super Præmissis

Et jurons come devant iceulx & chascun garder & inviolablement tenir de point en point, sans au ceulx ne l'un d'eulx contrevénir, ne aller a l'encontre en aucune maniere,

Et d'bondant jurons que, durant le dit Traicte, nous serons bon Frere & Cousin a nostre dit Frere & Cousin, & luy aiderons & assisterons, a nostre loyal Pouvoir, en tout ce qui concernera le bien estat & seurete de sa Personne,

Et autrement, selon qu'il est specifié & declare ou dit Traicte, moyennant qu'il sera le semblé de sa Part,

Ainsy nous aid Dieu tous ses saintes & les dits Saintes Evangilles.

Nous

A. D. 1514.

An. 9.

Nous Promettons, sur nostre Honneur en Parolle de Roy, & jurons sur le Canoin de la Messe & Sainctes Euan-gelitez per nous presentement touchees, que nous entretiendrons & ferons entretenir per nous Royaume, Payes, Seigneuries, & Subgects fermement & inviolablement le Traicte de Paix, Union, & Amietie, faict & conclud, le xxiii. Jour du Moys de Mars dernier passe, par les Deputez, Procureurs, & Commis de Treshault & Trespuissant Prince nostre treshcer & Twesime Frere & Cousin le Roy d'Angleterre, & noz Ambassadeurs, Procureurs, & Commis,

Et aultre ratiffions approvons & avons agreables tous & chascuns les Points & Articles en tout le effect & contenu qui

font plus au long declairez en tous & A. D. 1514
chascuns les Traictez appendences & dependences d'iceulx, faiz & passiez entre les Deputes & nos dits Ambassadeurs Commis en ceste Partie, Datez du Date deffusdit;

Et jurons, comme devant, iceulx et chascun d'eulx garder & inviolablement tenir de point en point, sans a iceulx ne l'un d'eulx contrevenir ne aller a l'encontre en aucune manier,

Et d'abondant jurons que, durant le dit Traicte, nous serons bon Frere & Amy a nostre dit Cousin le Roy d'Angleterre, & luy ayderons & assisterons, a nostre loyal Pouoir, en tout qui concernera le bien estat & seurete de sa Personne.

Pro T. Episcopo Lincoln. Eleſto Eboracens.

A. D. 1514.

An. 6. N. 5.

Pat. 6. N. 5.

P. 2. N. 25.

REX omnibus, ad quos &c. Salu-
tatem.

Sciat is quoddam, Cum Sedes Archiepiscopalis Ecclesie Cathedralis sive Metropolitanice Eborum, per Mortem Reverendissimi in Christo Patris Cristofori nuper Cardinalis & Archiepiscopi Ecclesie predictae jam Defuncti vacaverit, & modò vacans existit,

Nos, de Gratia nostra speciali ac ex certa Scientia & libero Motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per Praesentes Damos & Concedimus Venerabili in Christo Patri Thome Episcopo Lincolnensi nunc Eleſto Eboracensi Custodiam Archiepiscopatus Eborum predicti, ac omnium Temporalium ejusdem, necnon omnium Castrorum, Dominiorum, Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, Reddituum, Servitiorum, Portionum, Pensionum, Annuitatum, & aliarum Possessionum quoruncumque eidem Archiepiscopatu ac predictae Sedi Archiepiscopali qualitercumque pertinentium sive spectantium,

Concessimus etiam predicto Venerabili Patri omnia & omnimoda Feoda Militum, Servitia, Warda, Maritagia, & Custodias omnium Heredum quoruncumque Tenentium Archiepiscopatus predicti infra Aetatem & Custodie nostrae occasione predicti pertinentium, ac omnimodas Eſcetas omnium & singularum Tenentium Archiepiscopatus predicti sive eidem Archiepiscopatu quovismodo pertinentes sive spectantes,

Habenda, Percipienda, Gaudenda, & Retinenda Custodiam predictam ac omnia & singulara Praemissa & eorum quodlibet praefato Venerabili Patri & Assigna-

tis suis, a tempore Mortis predicti nuper A. D. 1514.
Archiepiscopi, durante Vacatione predicta, & quamdiu Ecclesiam predictam de Archiepiscopo vacari contigerit, necnon quousque Nos vel Haeredes nostri Temporalia Archiepiscopatus illius praefato Venerabili Patri nunc Eleſto Restituerimus & Liberaverimus absque Computo seu aliquo alio Onere Nobis vel Haeredibus nostris inde reddendo, solvendo, seu faciendo, & adeò plenè & integrè prout Nos ea omnia & singulara haberemus seu habere deberemus si praefatus Concessio nostra ei inde facta non fuisset,

Concessimus etiam eidem Venerabili Patri omnimodas Advocaciones, Donationes, Praesentaciones, Nominationes, & Collaciones, ac Incumbentium Institutiones Ecclesiarum, Abbatiarum, Archidiaconatum, Dignitatum, Prioratum, Collegiorum, Hospitalium, Heremitariorum, Capellarum, Cantuariorum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quoruncumque de Patronatu sive Advocacione Archiepiscopatus predicti existentium quoquo modo durante Vacatione predicta vacari contingentium, Habendas, Conferendas, Dandas, Praesentandas, & Institueudas, ad Libitum ipsius Venerabilis Patri, absque Impetitione nostris aut alicujus alterius Personae Vice & Nomine nostro vel pro Nobis,

Et insuper Concedimus praefato Venerabili Patri plenam Potestatem & Autoritatem Nommandi, Faciendi, & Constituendi omnes & singulos Senecalios, Ballivos, Ministros, & alios Officiarios quoscumque Archiepiscopatus predicti, & om-

A. D. 1514. & omnium Temporalium ejusdem ad eum liberè prout Nos eisdem Officiariis facere possimus si Temporalia Archiepiscopatus prædicti in Manibus nostris remansissent.

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra, Dedimus & Concedimus, ac per Præsentes Damas & Concedimus *præfato Venerabili Patri* omnia & singula Exitus, Firmas, Redditus, Reventiones, & Proventus omnium & singulorum Temporalium & aliorum Præmissorum quorumcumque & cujuslibet inde Parcelle a tempore Mortis prædicti *nuper Archiepiscopi* hæc usque & exnunc durante Vacatione prædicta qualitercumque, crescentia, provenientia, sive emergentia, Habenda & Percipienda tam per Manus suas proprias & Ministrorum suorum quam per Manus nuper & nunc Escaetorum, Vicecomitum, Senescallorum,

Ballivorum, Firmariorum, Receiverum, A. D. 1514. aut aliorum Occupatorum Temporalium prædictorum & omnium & singulorum Præmissorum & cujuslibet inde Parcelle ad usum proprium *ipsius Venerabilis Patris*, absque Computo aut aliqua alia ratione inde reddendo seu faciendo, & absque Perturbatione, Molestatione, Inquietatione, seu Gravamine nostri vel Hæredum nostrorum, aut aliorum Officiariorum nostrorum quorumcumque, & hoc absque aliquo Feodo in Hanaperio Cancellariorum nostrarum solvendo.

Eo quòd expressa mentio &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Quinto Die Augusti.

Per ipsum Regem.

Traictus Pacis & Amicitie inter Ludovicum Francorum Regem & Henricum Octavum Anglie Regem.

A. D. 1514.

Act. 6. R. 8.

Ex Austr.

UNIVERSIS ET SINGULIS, præsentes, Literas inspecturis, Nos *Ludovicus d'Orleans Dux de Longueville, MARCHIO de Rothelin & Magus Francie Cambellanus, Johannes de Selas Jurium Doctor Curie Supremæ Parliamenti Normannie Primus Præsident, Thomas Bohier Miles Francie Generalis, Christianissimæ Serenissimæ Invictissimæ ac Potentissimæ Principis Ludovici, Dei Gratia, Francorum REGIS, Ducis Mediolani, & DOMINI Genæ, Oratores, Procuratores, Ambasiatores, & ad Infra scripta Commissarii, Deputati, SALUTEM.*

NOTUM FACIMUS ET SCIATIS quòd, Quamvis inter eundem Christianissimum *Ludovicum Francorum Regem & Illustrissimum Excellentissimum ac Potentissimum Principem Henricum, Dei Gratia, Anglie Regem & Dominum Hibernie*, Bellum aliquamdiu habitum gestumque fuerit,

Considerans tamen Christianissimus *Rex noster* & secum prospiciens quanta sit inter eos Sanguinis Necessitudo & Propinquitas, quam arctum Compaternitatis Vinculum, & quam-utilis ac necessaria fuerit Subditorum familiaris & amicabilem Conversatio, tum propter Regnorum Vicinitatem, tum propter Mercium Intercursum, cupiensque magnopere Christiani Sanguinis Effusionem cohibere, atque omnem Belli Vim in Effertatos Barbaros Christiani Nominis

Hostes Cruentissimos convertere, Sanctissimi Domini nostri *Leonis Papa Decimi* Paternis Exhortationibus Medisque, Sanctissimis, & crebris Petitionibus aliorumque Principum suorum Confederatorum Persuasionibus & Precibus non nichil Accessionis ad eam Rem afferentibus, ad Honorem & Laudem Dei Omnipotentis, Gloriosissimæque Virginis Mariæ, totiusque Curie Cœlestis, & Christianæ Religionis Exaltationem & Incrementum, ad æquas Pacis Conditiones acceptandum Animum induxit.

Nos igitur, præfati Christianissimæ Potentissimæ ac Invictissimæ Principis *Ludovici, Dei Gratia, Francorum REGIS Ducis Mediolani & DOMINI Genæ* Consilarii, Oratores, Ambasiatores, Commissarii, Procuratores, & Nuncii speciales prædicti, ad Infra scripta sufficienter auctoritati,

Pro firma Pace fideli Amicitia & vera Concordia, inter eundem Potentissimum & Christianissimum Regem nostrum & præfatum Illustrissimum Principem *Henricum Anglie Regem* eorumque Alligatos Confederatos & Subditos, qui per præsentem Traictatum comprehenduntur, ac eorum Regna, Civitates, Patrias, Terras, Oppida, Villas, Territoria, Castella, Dominia, & Loca quæcunque, hujus Traictatus tempore per eorum aliquem habitum, tentam, possessam, aut occupatam, habendam, tenendam, & inviolabiliter observandam,

5 N Cum

A. D. 1514. Cuius Generoso & Illustri Domino
Thoma Duce Norfolkia Thesaurario & Marescallo Angliæ, & Reverendissimis in Christo Patribus & Dominis Dominis, *Thoma Episcopo Lincolnensi in Archiepiscopum Eboracensem* Postulato, & *Ricardo Episcopo Wyntonensi* Sigilli Regis Privati Custode dicti *Regis Henrici* Oratoribus, Ambassadoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis specialibus ad hoc specialiter Deputatis & sufficientem Auctoritatem habentibus, Convenimus, Pacti sumus, Concordavimus, Concludimus, atque Auctoritate Commissionum nostrarum (quarum Tenore infra inferuntur) per Præsentes Cooveomimus, Pacifimus, Concordamus, & Concludimus articulatim, prout sequitur,

INPRIMIS, quòd bonæ, cincere, firmæ, & perfectæ sint & inviolabiliter habeantur & observentur Pax, Amicitia, Fœdera, & Concordia inter Potentissimos Reges antedictos, eorumq; Regna, Civitates, Patrias, Terras, & Dominia, Castra, Villas, Territoria, Opida, & Loca quæcunque modo per eorundem Regum unam alterumve habita, tenta, possessa, vel occupata, interque eorum Hæredes & Successores, Vassallos, Incolas, Habitatores, atque Subditos suos, ac quoscunque Alligatos & Confederatos utriusque, per præsentem Tractatum Pacis inferentia comprehensos, per Terram, Mare, Portus Maris, Aquas dulces, & ubicunque Locorum; ita quòd omnes Injurie, Molestationes, & Gravamina, Offensæ ac Damna quæcunque uni Principum prædictorum, ejusve Regnis, Patriis, Terris, Castris, Villis, Opidis, Civitatibus, Territoriis aut Dominis, Incolis, Habitatoribus aut Subditis, dicti Belli sive Guærræ occasione, per alterum Principem ejusve Subditos, Armigeros, Gentes Armatorum, Alligatos, aut Confederatos quoscunque, quoviscunque modo aut occasione quoscunque, per Terram, Mare vel Aquas dulces, qualitercunque quandoocunque sub ubicunque facta & illata, penitus aboleantur, & utriusque per quemlibet Principum prædictorum omnino remittantur, & per Præsentes aboleantur, delentur, & remittentur, & ita ab eorundem Memoria prorsus deleantur ut venter Principum prædictorum, ejusve Subditos aut Confederatos, ut præsertim (cujuscunque Status Gradus aut Conditionis existat) alteri Principi ejusve Confederatis prædictis aut eorum Subditis, ejus Rei Gratia, quicquam *Valty Verbo Facto* aut *Nata* impro-

peret aut impingat, aut quovis modo seu quæsto Colore id vindicare intendat aut præsumat, aut per alios directè vel indirectè vindicari procuret aut finat.

ITEM, Convenimus, Concordatum, & Conclufum est quòd dictæ Amicitia, Pax, & Fœdera suam habeant & fortiantur effectum immediate post Datam Præsentium, & durent *Vidè utriusque Regum prædictorum darante & per unum Annum integrum post Mortem Principis primò Morientis*, Teneanturque Successor *Principis primò Morientis* infra dictum Annum *Principi Superstiti Mortem Prædecefforum sui* significare, & eundem per Literas suas Manu suâ subscriptas certiorum facere utrum hanc Amicitiam & Pacem ad ulteriora & ampliora tempora prorogare, an de novo inire & contrahere velit & intendat.

ITEM, quòd, durante Termino prædicto, Bella, Guærræ, Hostilitates, & Inimicitia quæcunque inter præfatos Reges eorundemque Hæredes & Successores, Vassallos, Subditos, & Confederatos quoscunque, qui per præsentem Tractatum, ut præmittitur, inferentis comprehenduntur, eorundem Subditos, necnon inter illustrissima Regna, Patrias, Terras, Dominia, Castra, Villas, Territoria, Civitates, & Opida quæcunque per eorundem Regum unam alterumve nunc habita, tenta, possessa, aut occupata, eorundem Habitatores & Incolas quoscunque, per Terram, Mare, Litora Maris, & Aquas dulces, ac ubicunque; Locorum omnino cessabunt.

ITEM, quòd omnes & singuli utriusque prædictorum Principum, eorundemque Hæredum & Successorum, aut eorum alterius, ipsorumque Alligatorum in hac parte comprehensorum, Vassalli & Subditi, dictorumque Regnorum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum, Castellorum, Villarum, Territoriorum, Civitatum, & Opidorum Incolæ & Habitatores, sive sint Archiepiscopi, Episcopi, Duces, Marchiones, Comites, Barones, Mercatores, ac cujusvis Status Conditionisve existant, durante Pace antedictâ, ubique Locorum sese mutuis Officiis prosequantur & honestè Affectione tractent, possintque liberè tutè & securè absque ullâ Offensâ Salvo Conductu sive Licentia, ubicunque Perfulstrare per Terram Mare & Aquas dulces Navigare hinc inde, atque ad Patrias, Dominia, Portus, & Districtos quoscunque utriusque ipsorum Principum citra & ultra Mare Accedere (dùm tamen Numerum Armatorum

A. D. 1514. rum Centum sunt non excedant) licetque eisdem quando voluerint ibidem Mori Mercari Mercos Mercimonia Arma & Jocalia quacunque, si Statuta municipalia antea sancita non obfent, Emere Vendere, ac ut eis placuerit illinc ad Partes proprias vel alibi liberè quous duxerint abeundum abire, cum suis aut conductis vel comodatis Navigiis, Plaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercimoniis, Sarcinolis, Bonisque. & Rebus suis quibuscunque, absque ullo Impedimento Offensa Arrestatione etiam ob Causam Militæ, Controverfiam, Reprefariam, aut alia Distractione quacunque, tam in Terrâ quàm in Mari & in Aquis dulcibus, quemadmodum Patria in propriis hac omnia facerent aut eis facere liceret.

ITEM, quòd omnia Munera five Opera, ab aliquo *dictorum Principum*, in cuiusvis eorum Patriarum five Dominiorum Partibus, citra aut infra Quinquaginta & Duos Annos ante Datum Præfentium, Imposita Mercatoribus aut Subditis alterius Principis ejuſve Heredum & Successorum nociva, durante hac Pace penitus sint Extincta, & quòd talia aut confimilia, hac Amicitia durante, ammòdò non imponantur. Salvis tamen femper quoad alia omnibus Regionum Urbium & Locorum Statutis & Confuetudinibus, quibus nihil quoad eorum Jura per Præſentia derogatum cenſetur.

ITEM, quòd omnes Mercatores etiam *Venetis & Florentinis* poſſint, per Mare & Aquis dulces, Armati pro Custodia & Tutitione fuorum Corporum Bonorum Navium & Mercium, vel non Armati, cum ſuis propriis Mercibus aut alienis in Navibus Carracis aut Galeis propriis five alienis, in *Regna Francie & Angliæ* & eorum alterum five utrimque tutè liberè & ſecurè venire, & ab hinc quo velint abire durante Amicitia antedicta quoadcunque & quouscunque voluerint, absque Violentia, Disturbio, Moleſtia, aut Gravamine quocunque per dictos *Angliæ & Francorum Reges* five eorum aliquem aut eorum Heredes & Succesſores five ipſorum aut alicujus eorum Subditos quocunque.

ITEM, dicti Ambaſſatores & Commiſſarii *Franciæ & Angliæ Principum predictorum*, pro Principibus ſuis & Nomine eorum, Promiſerint & per Præſentes Promittunt quòd, durante Termino præſentis Tractatus, neutrum dictorum Principum contra alium, ejuſve Alligatos & Confederatos, aut con-

tra Regna, Patrias, Terras, Dominia, A. D. 1514. Caſtra, Villas, Territoria, Civitates, & Opida quacunque, per totum unum aut alterum nunc habita, tenta, poſſeſſa, aut occupata, eorumve Habitatores aut Incolas, quicumque ager, faciet, traſtabit, vel attemptabit quocunque in Loco, five in Terra five in Mari occasione quacunque, nullique præſtabit Auxilium, Conſilium, vel Aſſenſum quòd per alium vel alios aliquid fiat, agatur, traſtetur, vel attemptetur in Præjudicium vel Damnum alterius, ejuſve, ut prædictum eſt, Alligatorum & Confederatorum; ſic, ſi per alterum eorum focus fiat, aut aliqua Belli Suſpicio contra alterum, ejuſve, ut prædictum eſt, Alligatos & Confederatos præbeat, *Princeps*, ſic in contrarium aliquid attemptans vel Belli Suſpicionem inferens, ſuper hoc admonitus & requiſitus, illico illam Belli Suſpicionem auferret & incontinenti amovebit.

ITEM, quòd deinceps in Villis *Bolonia, Dordra, Montiræ, Fyenæs*, aut in aliquibus Portibus ejuſve Locis quibuscunque, ſub Obedientia *Regis Francorum* exiſtentibus, nullatenus Recipientur, Manteneantur, aut Favoriſentur aliqui Armigeri, aut Gentes Armorum, quocunque facientes aut exercentes Latrocinia, Depredationes, Furta, Execuſus, Piratias, aut Maleſticia, contra effectum præſentis Tractatus, per Terram Mare aut Aquis dulces, ſuper & contra Subditos præſati *Regis Angliæ*, ejuſve Alligatorum & Confederatorum ſubſequenter comprehenſorum, Regna, Patrias, Terras, Dominia, Caſtra, Villas, Territoria, Civitates, & Opida, aut eorum Bona quacunque: Et pari eodemque modo in Villa *Califi, Caſtelis de Hamis & Guſſes*, vel in aliquibus Portibus aliis vel Locis quibuscunque, ſub Obedientia *Regis Angliæ*, five citra five ultra Mare exiſtentibus, non Recipientur, Manteneantur, aut Favoriſentur aliqui Armigeri, aut Gentes Armorum, quocunque facientes aut exercentes Latrocinia, Depredationes, Furta, Execuſus, Piratias, aut Maleſticia, contra effectum præſentis Tractatus, per Terram Mare aut Aquis dulces, ſuper & contra Subditos præſati *Regis Francorum*, ejuſve Alligatorum aut Confederatorum ſubſequenter comprehenſorum aut eorum Bona quacunque: Et, Caſu quo focus ſit, uterque Principum predictorum, eorumve Amicitie Conſervatores, Cauſa ſummariè & de plene ſine figura Judicii cognita, pro Parte ſua

A. D. 1614. suis & quatenus per Se aut Subditos suos aliquid fuerit in contrarium attemptatum, plenam integram & promptam faciet Justitiam Restitucionem & Reparationem.

ITEM, si per hujusmodi Armigeros aut Gentes Armorum, præter seu contra Præmissa aliqui Prisonarii fuerint captivati, Gentes arrestate, aut Bona quæcumque capta, & Causa hujusmodi captivitas aut arrestationis propter rationabilem aliquam Causam non possit tam summarie discuti & terminari, tunc & in ipso Casu primò & ante omnia per Conservatores subscriptos, eorumve Commissarios aut Locorum Judices, procedetur ad hujusmodi Prisonariorum & Arrestatorum, ac Bonorum captorum Deliberationem & Recredentiam seu Restitucionem; præstita tamen sufficiente Cautione, Arbitrio, præfatorum Conservatorum Commissariorum & Judicum.

ITEM, quòd ex neutrius Principum prædictorum Cancellaria aut alia Curia imposterum concedantur aliquæ Literæ Repræsentialium Marce aut Contromarce, nisi super & contra principales Delinquentes & eorum Bona eorumve Fauctores, & hoc in casu manifestæ Denegationis Justitiæ, de qua per Literas Summationis aut Requisitionis & prout de Jure requiritur sufficienter constabit: Neutèrque Regum prædictorum, eorumve Officialium, Justitiariorum, aut Ministrorum ab aliquo Regnorum, Patriarum, Civitatum, Villarum, Castrorum, Opidorum, Dominiorum, Territoriorum, aut Locorum, per aliquem eorumdem *Francorum & Angliæ Regum*, ut præmittitur, habitatorum, tentorum, possessorum, aut occupatorum, aut ab eorum Incolis, Habitatoribus, aut Subditis quicumque Ratione Domini, Superioritatis, Appellationis, Jurisdictionis, Restorti, aut alterius Juris aut Causæ cujuscunque, petet, exiget, vendicabit, recipiet, aut quomodo admittet.

ITEM, quòd, si, durantibus Pace & Amicitia præfatis, aliquid contra Vires & Effectus caruerint, per Terras Mare aut Aquis dulces, per Principes prædictos, eorumve Vassallos aut Subditos, aut Alligatos in his Amicitia comprehendentes, aut eorum Subditos vel Vassallos, Regna, Patrias, Terras, Dominia, Castra, Villas, Territoria, Civitates, & Opida per eorumdem Principum unum alterutro nunc tenta, possessa, aut occupata, eorumque Habitatores & Incolas quoscunque, fuerit attemptatum adtem aut gestum, nichilominus tamen

hæc Pax sive Amicitia in suis Viribus durante Terminò presentis Tractatus permanebit, & Dampna Refarciuntur, Attemptata Reformabuntur, & Capta Restituentur, & pro ipsis Attemptatis solomodo puniantur ipsi Attemptatores & Dampnificantes & non alii.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, quòd neuter Principum prædictorum quicumque ager, faciet, tractabit, vel attemptabit, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari faciet, permittet, aut consentiet, quocunque in Loco, sive in Terra sive in Mari, Portibus Maris, vel Aquis dulcibus, occasione quacunque, nullumque præstabit Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum quòd per alium vel alios quoscunque aliquid fiat agatur vel attemptetur, directè vel indirectè, tacitè vel occultè, in Injuriam Præjudicium aut Dampnum alterius ejusve Hæredum aut Successorum, Regnorum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum, Castrorum, Villarum, Territoriorum, Civitatum, aut Opidorum, sic, ut præmittitur, per eorum aliquem habitorem, tentorem, occupatorem, vel possessorem; sed quibuscunque, sic, ut præmittitur, contra unum eorum aliquid molientibus, agentibus, tractantibus, vel attemptantibus, alter expressè & cum effectu contradicere renitetur obstabit & Impedimentum realiter & quantum poterit præstabit.

ITEM, quòd, dictis Amicitia durantibus, neuter Regum prædictorum quovismodo receptabit aut retinebit, nec a Subditis suis eorum alter receptari aut retineri permittet, aliquos Rebelles, sive Proditors de Crimine Læse Majestatis suspectos, aut Transfugas ex Subditis alterius dictorum Regum sceleratam Factionem contra alterum dictorum Regum Machinantes; nec hujusmodi Rebellibus sive Proditoribus, Rebelli sive Proditori, qui in aliquem Locum Obedientiæ dictorum Regum seu alterius eorumdem declinaverint seu declinaverit, quovismodo dabit Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, aut Assistentiam; Sed eum aut eos, infra Viginti Dies posteaquam, per Literas alterius eorumdem, cujus hujusmodi Rebelles aut Rebellis Subditi aut Subditi extiterint sive extiterit, alter eorum requisitus fuerit, cum vel eos Literarum hujusmodi Requisitionis Latori, aut alii ad hoc in hujusmodi Literis Nominato sive Deputato, tradet restituet & deliberabit, tradite restitui & deliberari faciet.

ITEM,

A. D. 1514. ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quod *prefati Reges*,
Art. 8.

pro Tuitione & Defensione Personarum suarum & Statuum Regnorum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum, Civitatum, Opidorum, Villarum, Castrorum, & Territoriorum suorum, nunc per eorum unum sive alterum tenentium, habitantium, possessorum, sive occupatorum, contra Invasores & hostiles Aggressores quoscunque, sine fraude, dolo, dissimulatione, aut alio colore quocunque, sint & erunt de cetero durante Vita utriusque Amicorum Amici & Inimicorum Inimici, sine Exceptione aliqua; non obstantibus quibuscunque Tractatibus, Ligis, Alligantiis, Amicitiiis, & Confederationibus per eorum unum sive alterum habitis, contractis, conclusis, & quocunque modo confirmatis, aut posthac habendis, contrahendis, sive confirmandis, cum quibuscunque Principibus, cujuscunque Status, Gradus, aut Dignitatis existant, aut Communitatibus qualescunque fuerint aut erunt: Et, si aliquis vel aliqui, cujuscunque Status, Gradus, aut Conditionis existat vel existant, etiam si utriusque vel alterius eorum Consanguineus, Affinis, Confederatus, aut Alligatus, Consanguineus, Affines, Confederati, & Alligati fuerit vel fuerint, & quocunque Necessitudinis Vinculo utrumque aut eorum alterum attingat sive attingat, Regna, Patrias, Dominia, Terras, Castra, Civitates, Opida, Villas, aut Territoria, per eos vel eorum alterum nunc habita, possessa, tenta, aut occupata, per viam Guerre hostiliter invaserit vel aggressus fuerit, invaserint sive aggressi fuerint, aut Injuriam vel Damnum alteri Principum predictorum ejusve Subditis, Incolis, sive Habitatoribus infra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Castra, Civitates, Opida, Villas, aut Territoria predicta inferre aut facere voluerit vel attemptaverit, voluerint vel attemptaverint, *Principes non Invasus* bonâ fide realiter & cum effectu *Principum sic hostiliter Invasum* pro Tuitione & Defensione suâ Auxiliis Militaribus Centium Armorum quotiens & quando opus fuerit & quanto citius commode poterit, postquam debite requisitus fuerit, Sumptibus tamen & Expensis Auxilium Petentis aut Requirentis, habitâ tamen Temporum Loci & Status Rerum suarum ratione, adjuvabit modo & formâ sequentibus; videlicet,

Rex Angliæ Francorum Regi, sic, ut præfertur, Invaso, pro Guerra seu Bello ad Defensionem suam, ut præfertur,

per Terram gerendo, dabit Decem Milla Architenentium aut aliorum Peditum sufficienter Armatorum, aut alium minorem Numerum quemcunque, si & quatenus petatur aut requiratur, petatur aut requiratur: Et pro Bello Navali ad Defensionem, ut præfertur, gerendo Quinque Milla Hominum sufficienter Armatorum, cum Navibus ad Bellum hujusmodi aptis, atque Bombardis sive Tormentis Bellicis, Pulvere, Lapidibus, Telis, Victualibus, Armamentis, & aliis quibuscunque ad Bellum Navale gerendum necessariis, sufficienter instructis & tanto Hominum Numero convenientibus, aut alium Numerum minorem quemcunque, si & quatenus petatur aut requiratur, Sumptibus tamen & Expensis Petentis aut Requirentis:

Et præfatus *Ludovicus Francorum Rex* prædicto *Regi Angliæ*, pro Guerra sive Bello ad Defensionem, ut prædicitur, per Terram gerendo, dabit Mille & Ducentos Lanceas Armis Equis validis & aliis more Gallico sufficienter apparatus & instructas, quæ ascendant ad Numerum Decem Millium Equitum, vel alium Numerum inferiorem quemcunque, si & quatenus petatur aut requiratur, petatur aut requiratur: Et pro Bello Navali ad Defensionem gerendo Quinque Milla Hominum sufficienter Armatorum cum Navibus ad Bellum hujusmodi aptis, atque Bombardis sive Tormentis & aliis quibuscunque ad Bellum gerendum necessariis sufficienter instructis, & tanto Hominum Numero convenientibus, & quemlibet Numerum minorem si & quatenus petatur aut requiratur, Sumptibus tamen & Expensis Petentis aut Requirentis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quod *prefati Reges*, pro Juribus suis in Regnis, Patriis, Terris, Dominis, Civitatibus, Opidis, Villis, & Territoriis per alios detentis & occupatis Recuperandis, Unus Alteri bonâ fide realiter & cum effectu Suppetis & Auxilium Gentis armorum dabit & concedet, quanto citius commode poterit, postquam debite ad hoc Requisite fuerit, Sumptibus tamen & Expensis Petentis aut Requirentis, modo & formâ sequentibus; videlicet,

Dicitus Rex Angliæ præfato *Regi Ludovico*, ad Jus suum ut præfertur Recuperandum, pro Bello per Terram gerendo, dabit Quinque Milla Architenentium aut aliorum Peditum sufficienter

A. D. 1514 ter armatorum, & quemlibet Numerum Inferiorem si & quatenus petantur: Et requirantur, petatur ut requiratur: Et pro Bello Navali, ad Jus suum ut præfertur Recuperandum, similiter Quinque Milia Hominum sufficienter Armatorum, cum Navibus ad hujusmodi Bellum aptis, atque Bombardis sive Tormentis bellicis Pulvere Lapidibus, Telis, Visualibus, Armamentis & aliis quibuscunque ad Bellum gerendum Necessariis sufficienter Instructis, & tanto Hominum numero convenientibus, & quemlibet Numerum minorem si & quatenus petantur aut petatur, Sumptibus tamen & Expenfis Petentis aut Requiritis:

Et præfatus Ludovicus Rex prædicto Regi Anglia, pro Guerra sive Bello ad Jus suum ut præfertur Recuperandum per Terram gerendo, dabit Sexcentum Lanceas Arnis Equis validis & aliis more Gallico sufficienter apparatus & Instructas, quæ ascendant ad Quinque Milia Equitum, & quemlibet Numerum minorem, si & quatenus tot petantur aut requirantur, & pro Bello Navali similiter ad Jus suum recuperandum Quinque Milia Hominum sufficienter armatorum, cum Navibus ad Bellum hujusmodi aptis, atque Bombardis sive Tormentis bellicis Pulvere, Lapidibus, Telis, Visualibus, Armamentis, & aliis quibuscunque ad Bellum gerendum necessariis sufficienter Instructis & tanto Hominum Numero convenientibus, & quemlibet Numerum minorem si & quatenus tot petantur, Sumptibus tamen & Expenfis Petentis aut Requiritis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quoddam, si causa aut occasione hujus Tractatus Amicitie vel aliquid alterius Tractatus cujuscunque, inter præfatos Reges nunc initi, habiti, facti, & conclusi, de Dota Præsentium, contra eorum unum Guerra sive Bellum ortum gestum aut motum fuerit per alium Principem quencunque cujuscunque Status, Gradus, aut Conditionis existat, etiamsi Consanguineus Affinis aut Confederatus & Alligatus fuerit utriusque aut eorum alterius & quocunque Necessitudinis Vinculo utrunque sive alterum attingat, & Rex *Illi*, contra quem hujusmodi Guerra sive Bellum movetur, alium Regem in Verbo Regio & super Honore suo per Literas suas certiorum Reddidit Guerram sive Bellum pro hujusmodi Causa moveri, stabitur hujusmodi Certificationi: Et Rex, sic factus certior, bonâ Fide realiter & cum effectu, *Illi*, cui Guerra sive Bellum

se ut præfertur movetur, Suppetias & A. D. 1514. Auxilium Genis armorum Sumptibus suis propriis dabit & concedet, quotiens & quando opus fuerit, & quanto citius commode poterit postquam super hoc certior factus & debitè requisitus fuerit modo & formâ sequentibus;

Videlicet,
Præfatus Rex Anglia, dicto Regi Ludovico si Bellum aut Guerra contra Eum, Causâ vel Occasione prædictis, per quemcunque alium Principem, ut præfertur, moveatur, pro Bello Navali hoc Casu gerendo, Sumptibus & Expenfis suis propriis, dabit & concedet Sex Milia Hominum sufficienter armatorum, cum Navibus ad hujusmodi Bellum aptis, atque Bombardis sive Tormentis bellicis, Pulvere, Lapidibus, Telis, Visualibus, Armamentis, & aliis quibuscunque ad Bellum gerendum necessariis, sufficienter Instructis & tanto Hominum numero convenientibus, & quemlibet Numerum minorem si & quatenus petantur vel petatur; & præfatus Ludovicus Rex, prædicto Regi Anglia si Bellum aut Guerra contra Eum, Causâ vel Occasione prædictis per quemcunque alium Principem, ut præfertur, moveatur, pro Bello Navali hoc Casu gerendo, Sumptibus & Expenfis suis propriis, dabit & concedet Sex Milia Hominum sufficienter armatorum, cum Navibus ad hujusmodi Bellum aptis, atque Bombardis sive Tormentis bellicis, Pulvere, Lapidibus, Telis, Visualibus, Armamentis, & aliis quibuscunque ad Bellum gerendum necessariis sufficienter Instructis, & tanto Hominum Numero convenientibus, & quemlibet Numerum minorem si & quatenus petantur sive petatur.

ITEM, quoddam si, de communi & expresso Consensu Assensu & Concordia utriusque Regum prædictorum, contra alium Principem vel Principes cujuscunque Status, Gradus, Dignitatis, aut Præhementie existat aut existant, aut contra Communitates quocunque Bellum sive Guerra simul inferri aut moveri contigerit, neuter Eorum, Tractatum, Pacem, Treugam, Inducias, aut Appæctamentum quocunque, cum Illo vel Illis contra Quem vel Quos hujusmodi Bellum sive Guerra sic motum illatum aut gestum fuerit, aut cum eorum Hominibus Commissariis vel Depputatis, faciet vel fieri procurabit aut consentiet sine utriusque illorum Scientia, Consensu, Assensu, & Voluntate expressis.

ITEM, quod in præfenti Tractatu Pacis & Amicitie comprehendatur Amici
Alli-

A. D. 1514. Alligati & Confederati utriusque Partis subsequenter Nominati,
 Videlicet,

Pro Parte Regis Francorum,
 Sanctissimus Dominus noster *Papa Leo Decimus*,
Ecclēsia Romana,
 Ac *Sancta Sedes Apostolica*,
Sacrum Imperium,
 Reges & Regne Hungarie, Scotie, Portugalie, Dacie, Navarre, & Scotie.

Duces Sabaudie, Lothoringie, Gueldrie,
 Dux & Dominium Venetorum,
 Dominium Florentie,
 Episcopus Leodiensis,
 Marchiones Mantue Montisferrati & Saluciarum,
 Ac Dominus de Sedano,

Et pro Parte Regis Anglie,
 Sanctissimus Dominus noster *Leo Decimus Pontifex Maximus*,

Ecclēsia Romana,
 Et *Sancta Sedes Apostolica, Bononia*,
 ac omnia Opida, Civitates, Castra, Ville, & Territoria ad Patrimonium Sancti Petri & Sancte Romanę Ecclesie spectantia & quoquomodo pertinentia,
 Sacrum Imperium,
 Et Illustrissimus Princeps *Carolus Princeps Castellę, Archidux Austria, &c.* ejusque Hæredes & Successores,

Necnon Illustrissima Domina Domina *Margareta Imperatoris Filia* & prædicti Principis Admita *Archiducissa Austria*,

Ac omnia & singula ejusdem Principis Castellę Domina, Ducatus, Comitatus, Civitates, Opida, Villa, Territoria, & alia quæcunque sub Obedientia dicti Principis existentia, ac omnes & singuli ejus Subditi Incolę & Habitatores quicunque (salvis Juribus Superioritatis Resorti & aliis Juribus eidem Regi Christianissimo competentibus & absque Istorum Jurium præjudicio.)

Rex Dacie,
 Necnon *Cleves Juliacen & Venetorum* Duces,
 Dominia Venetorum & Florentinorum,
 Communitas & Societas Ance Theotonice,

Antonius Dominus de Ligna,
 Et,
Helvetii sive Suetenses.

ITEM, quavis dicti Rex & Regnum Scotie fuerint comprehensi & nominati pro Parte dicti Christianissimi Regis Fran-

corum, fuit tamen & est expressè Conventum & Concordatum, quod si præfatus Rex Scotie, aut ejusdem Regis Locumtenens vel Gardianus Marchie vel Marchiarum cum quocunque Numero, vel aliquis alius Subditus vel aliqui alii Subditi dicti Regis Scotie, Mandato vel Permissione prædicti Regis Locumtenentis vel Gardiani simili modo cum quocunque Numero; post Quintum decimum Diem Mensis Septembris proximo futurum, quem quidem Terminum præfati Oratores Christianissimi Regis habent & super Se assumpserunt ad præfatum Regem Scotie vel ejus Concilium super hujusmodi Comprehensione & ejus Conditionibus certificandum, hostiliter vel violenter Invaserit vel Invaserint, aut Excursum fecerit vel fecerint in Regnum Anglie, & super Subditos ejusdem Homicidium, Incendium, Deprædatione seu Violentias fecerit vel fecerint, hujusmodi Comprehensio eo ipso pro nulla habeatur; vel si aliqui Subditi vel Subditi prædicti Regis Scotie, sine Mandato vel Permissione ejusdem Regis ejusve Locumtenentis vel Gardiani, cum Numero Tricentarum Personarum vel supra, hostiliter vel violenter Invaserit vel Invaserint aut Excursum fecerit vel fecerint in Regnum Anglie, & super Subditos ejusdem Homicidium, Incendium, Furtum, vel Rapina fecerit vel fecerint, & præfatus Rex Scotie, ejusve Locumtenens vel Gardianus Marchie vel Marchiarum eorum qui hujusmodi Invasionem vel Excursum fecerint, super hoc, per Gardianum vel Locumtenentem Marchie vel Marchiarum Regni Anglie, infra quam vel quas facta est hujusmodi Invasio vel Excursus, admonitus vel summonitus, infra Quadraginta Dies ex tunc proximo sequentes ablata non Restituerit, Damna non Refecerit, & Justitiam secundum exigentiam & merita Cause ac juxta & secundum Ritum, Leges, & Consuetudines Marchiarum illarum tempore ultimæ Pacis, in hujusmodi Casibus observatas & usitatas, non fecerit, prædicta Comprehensio similiter pro nulla habeatur si verò cum minori Numero fiant hujusmodi Invasiones, Excursus, Homicidia, Deprædationes, vel Violentias, fiat Justitia modo & formâ contentis in Tractatibus ultimæ Pacis;

Et pari modo Rex Anglie, ejus Locumtenens, Gardianus Marchiarum, & Subditi ejusdem Regis Anglie, a prædictis Homicidio, Incendio, Deprædationibus, Violentias, Furtis, vel Rapinis abstinere, & erga Regem Scotie & ejusdem Regis Subditos in omnibus & per omnia

A. D. 1514.
 Non. 8.

A. D. 1514. nia æqualiter & modis prædictis se habebunt & habere tenebuntur,

Rev. 3.

Quod verò ad mutua[m] Conversationem, commercium, & Mercium Intercursum inter Subditos utriusque Regni spectat, ITEM, Subditi in omnibus & per omnia se mutuo habebunt & tractabunt, prout tempore ultimæ Pacis se habere & tractare debebant & tenebantur.

ITEM, quòd Alligati & Confederati prædicti, videlicet, præfatus *Rex Scotiæ & Princeps Castellæ* infra Tres, reliqui verò ab una vel altera Parte comprehensi (Salvo Sanctissimo Domino nostro *supradicto* qui absque Termini præsumptione sit Comprehensus) infra Duodecim Menses Datam præsentis Tractatûs proximò & immediatè sequentes, per Literas suas, Magni Sigillû suo sigillatas & Manibus suis signatas, Principi Eos comprehendenti, si per Ipsum voluerint comprehendi, declarabunt & significabunt, idemque Princeps alteri, Principi, infra dictos Tres Menses quoad *Regem Scotiæ & Principem Castellæ*, & quoad Reliquos infra Duodecim Menses, per Literas Magnis Sigillis suis sigillatas & Manibus suis signatas, præfatis Literis diæte Comprehensionis Declaratoris annexas, eandem Declarationem notificabit & significabit.

ITEM, Actum & Concordatum est, quòd *supradicti* pro Comprehensis Alligati & Confederati nominati comprehendantur, in quantum concernit *Ducatum Mediolani, Dominium Crone, Comitatum Astensis*, & alias Terras & Domina in *Lombardia* existentia in quibus prædictus *Rex Francorum* Jus prætendit.

ITEM, Conventum & Concordatum est, quòd præfatus Christianissimus *Rex Ludovicus* tempore Confirmationis præsentis Tractatûs, omnia & singula Privilegia Mercatoribus Anglicis infra Civitatem Burdegalensem Eis, per eundem Regem aut ejus Prædecessores, ante hæc concessa & per eum confirmata, Ratiificabit & Confirmabit, & si quatinus petatur de novo concedet in tam amplis modo & formâ quàm aliquando habuerunt & usi fuerunt.

ITEM, pro firmiori & inviolabili prædictarum Pacis Amicitie & Fœderum Observantia & Conservatione, Electi & Nominati sunt ex Parte Christianissimi *Francorum Regis*,

Pro Patria & Ducatu Aquitanie *Dominus Dux de Vallois Comes Angolismensis*, Locumtenens Generalis dicti Christianissimi Regis & etiam pro aliis Terris, Patria, & Dominiis in quibus non Reperiuntur alii Conservatores nominati,

Pro Picardia *Dominus de Piennes* Locumtenens Regis & Gubernator in dicta Patria.

A. D. 1514.
Rev. 6.

Pro Lingua Occitana *Dominus Dux Barbonii* Locumtenens & Gubernator in dicta Patria.

Pro Burgundia *Dominus de la Trimouille* Locumtenens & Gubernator in dicta Patria.

Pro Normania *Dominus Magnus Senescallus* Locumtenens Regis in dicta Patria.

Pro Britannia *Dominus de Ricuz Marescallus* & Locumtenens Regis in dicta Patria.

Pro Campania *Dominus Dornel* Locumtenens & Gubernator in dicta Patria.

Pro Mari *Admiraldi Francia, Aquitanie & Britannie*.

Et, pro Parte ipsius Serenissimi *Regis Angliæ*,

Cancellarius,

Thesaurarius,

Custos Privati Sigilli,

Admirallus,

Custos quinque Portuum Angliæ,

Et Locumtenens vel *Deputatus Regis Angliæ Ville Calisæ* pro tempore existentes :

Qui quidem Conservatores dictorum Principum & utriusque eorum, & Duo aut Unus Ipsorum, ex Parte saltem Principis Subditorum Dampnificantium qui super hoc Requirentur, habeat seu habeant Auctoritatem & Potestatem virtute hujus Tractatûs ipsos Dampnificantes coram se Vocandi & Exaudiendi, & Ipsos sic Examinatos, secundum quod Justitia exigit & Requirit, Conveniendi & Puniendi, ac etiam Dampna contra vires hujus Tractatûs illata unâ cum Expensis, Dampnificantium Rescindi & Reparandi, & si contingat Ipsos Conservatores per Ipsos Principes sic ut præmittitur nominatos, vel Ipsos Commissarios super Reformatione aliquorum dictorum Attemptatorum fore Discordes & inter eos superinde concordare non valent, quòd eo ipso & ex tunc Causa illa referatur Concilio Principis Subditorum sic Dampnificantium, aut si opus sit utriusque Principis, dum tamen dicta Causa, sive coram Conservatore aut unius vel utriusque Principis Concilio, Ventilatanda summarie & de plano coram eis examinetur & felici Marte terminetur, & dictorum Conservatorum pro utraq; Parte Sententiæ Interlocutorie & definitive Præcepta & Decreta incontinenti & indilate dabuntur Executioni, non

obstan-

A. D. 1514. obstantibus Appellationibus quibuscumque.

Nov. 8.

ITEM, quòd uterq; Principum prædictorum, quando, per Oratores sive Commissarios alterius Principis sufficientem Auctoritatem habentes, ad hoc debite requisitus fuerit, in eorum Præsentia, tactis sacrosanctis Evangeliiis, Juramentum corporale præstabit quòd omnia & singula in præsentì Tractatu specificata & contenta bene & fideliter Observabit & Adimplebit, & a suis Subditis quatenus Ipsos tangunt aut poterunt Observari & Adimpleri facient cum effectu.

ITEM, Concordatum & Conclufum est quòd uterq; Principum prædictorum præsentem Amicitiam, Ligam, & Confœderationem, infra Quindecim Dies Datam præsentium proximò sequentes, in Insignioribus Regni sui Civitatibus Portubus Maris & Opidis, Publicitatis aut Publicari faciet realiter & cum effectu.

ITEM, quòd rexfatus Illustrissimus Rex Angliæ præsentem Amicitiam, sic inter eum & Christianissimum Francorum Regem ut præmittitur contractam, atque omnia & singula Capitula prædicta in his Literis contenta, per Literas suas Patentes suo Magno Sigillo sigillatas Manuque propria subscriptas & Juramento vallatas, Ratificabit & Confirmabit, Ipsamque Amicitiam & dicta Capitula sic per eum Ratificata, Confirmata, & Jurata per Tres Status Regni Angliæ, videlicet, per Prælatos & Clerum, Nobiles, & Communitates ejusdem Regni, ritè & debite convocatos, in primo & proximo Parlamento post Datam præsentium celebrando, ratificari confirmari faciet.

Et pariformiter Serenissimus Rex Francorum Amicitiam & Capitula antedicta, per suas Literas Patentes Magno suo Sigillo sigillatas ac Manu propria subscriptas & Juramento Vallatas, Ratificabit & Confirmabit, Ipsamque Amicitiam & Capitula per eum Confirmata Ratificata & Jurata, per Tres Status sui Franciæ, videlicet, per Prælatos & Clerum, Nobiles, & Communitates ejusdem Regni, ritè & debite convocatos, infra Tres Menses dictum Parlamentum in Angliâ celebrandum proximò & immediate sequentes, ratificari & confirmari faciet.

Quòdque uterq; Principum prædictorum, Amicitiam & omnia Capitula antedicta, per Sedem Apostolicam & Auctoritatem ejusdem, infra Duodecim Menses proximò & immediate Datam præsentium sequentes, Confirmari, Val-

lari, & Roborari pro viribus procurabit A. D. 1514. & cum effectu faciet.

Nov. 8.

ET INSUPER, uterq; Principum prædictorum, infra Terminum supraddictum Duodecim Mensium instantè & cum effectu, per Commissarium vel Commissarios suos ad hoc sufficienter autorisatos, Requirit *Sanctum Pontificem* quòd ferat Sententiam Excommunicationis, nunc pro tunc & tunc pro nunc, in Eum ex prædictis Duobus Principibus qui omnia & singula Capitula in præsentì Tractatu contenta quatenus ipsum concernunt non Observaverit, propter & ultra Sententiam Interdicti in ejus Regna, Terras, Patrias, & Dominia; non obstante aliquo Privilegio in Genere vel in Specie illis aut eorum allicui, per quod effectus præsentium quomodolibet Impediri posset, sub quacunque verborum serie concessio; cui dicti Principes palàm publicè & expresse renunciant, & cui Nos, Nonnibus eorundem sufficienti Auctoritate in hac parte Nobis attributa, renunciamus expresse in his scriptis.

ITEM, Conventum & Concordatum est, quòd prædictus Rex Angliæ omnia & singula Præmissa Ratificabit, Autorisabit, & Confirmabit, atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequetur & faciet quæ Præmissorum Tenor exiget & requirit, suisque Literas Patentes inde debite concessas Magno suo Sigillo munitas & Manu sua subscriptas Christianissimo Francorum Regi Fratri & Consanguinei suo Carissimo, infra Quadragesima Dies Datam præsentis Tractatus proximò & immediate sequentes, Liberabit Liberarive faciet.

Et pari eodemque modo dictus Francorum Rex omnia & singula Præmissa Ratificabit, Autorisabit, & Confirmabit, atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequetur & faciet quæ Præmissorum Tenor exiget & requirit, suisque Literas Patentes inde debite concessas, Magno suo Sigillo munitas & Manu sua subscriptas, Fratri & Consanguineo suo Carissimo Angliæ Regi supraddicto, infra Quadragesima Dies Datam præsentis Tractatus proximò & immediate sequentes, Liberabit Liberarive faciet.

Sequuntur Tenores supraddictarum Commissionum,

Indrovens, Dei gratiâ, Francorum Rex, &c. ut supra Commissione Dat. 29 Julii.

A. D. 1514.
 Hen. 5.

Henricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ, universis & singulis, presentes Literas inspecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quod Nos, De Fidelitate, Indulgentiâ, & providâ Circumspectione præcarissimi Consanguinei nostri *Thome Ducis Norfolkici* Thesaurarii & Marecalli Angliæ, & Reverendissimi in Christo Patris *Thome Episcopi Lincolnensis* in *Archiepiscopum Eboracensem* Postulati, ac Reverendi in Christo Patris *Ricardi Wintoniensis Episcopi* Privati Sigilli nostri Custodis, Consiliorum nostrorum, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Ambassiatores, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Praesentes,

Dantes & Concedentes eisdem ac Duobus eorum, Tenore Praesentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Christianissimo Principe *Ludovico Francorum REGE, DUCE Mediolani, & Genæ DOMINO*, ejusve Commissariis, Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis ad hoc sufficientem Potestatem habentibus, tam de & super Pace, Amicitia, Liga, & Confederatione, inter Nos & præfatum *Francorum Regem* Haeredes & Successores nostros, atque Regna, Patrias, Terras, Domina, & Loca nostra quæcunque, necnon Subditos, Vassallos, Confederatos, Amicos, Alligatos, & Adhaerentes nostros, quàm de & super mutuo & amicabile Intercursu Mercium & Mercandiarum inter eosdem Subditos nostros quoscunque habendis & contrahendis,

Et praesertim de & super Tractatu Pacis, Amicitiae, Ligæ, & Confederationis,

Inter Celebris Memoriz *Carolus* dudum *Francorum Regem* & Illustrissimum & Potentissimum Principem Insignis Memoriz *Henricus* nuper *Regem Angliæ* Genitorem nostrum Carissimum, apud *Stapula*, per Oratores suos hincindè sufficienter auctorizatos Inito Concordato & Concluso,

Et postea per præfatum *Francorum Regem* per Literas suas Patentes Magno Sigillo suo sigillatas & Manu suâ subscriptas Ratificato & Confirmato,

Innovando sive Renovando,

Ejusdemque Tractatus Articulis ab eodem Subtrahendis Delendis & Diminuendis, aliisque Novis, quatinus dictis

Commissariis nostris visum fuerit expedire, eidem Addendis, aliisque Articulis Faciendo, Condendo, Tractando & Concludendo,

Necnon super Tractatu Pacis, deinceps factæ & conclusæ apud *Londoniam* inter Nos & Oratores præfati Fratris & Consanguinei nostri, & deinde per Nos Ratificatæ in Praesentia Oratorum prædicti Fratris & Consanguinei nostri, & super Articulis ejusdem Tractatus Innovandis & Renovandis, Addendis & Diminuendis, novos Articulis Faciendo & Expediendo, prout prædictis Commissariis nostris visum fuerit,

Ac de & super eodem Tractatu per Literas nostras Patentes Magno Sigillo nostro sigillatas & Manu nostrâ subscriptas hinc inde Ratificando & Confirmando,

Communicandi, Tractandi, Concordandi & Concludendi, atque ad Prædicta omnia & singula benè & fideliter Perimplendum quodcumque Juramentum in Animam nostram Praestandi, Nôisque ad hujusmodi Juramentum tactis Sacrosanctis Evangelis personaliter præstandum, atque ad impetrandum Bullam sive Rescriptum Apostolicum in debita & sufficienti forma factam & expeditam, In quo omnia & singula in dicto Tractatu contenta & specificata Sedis Apostolicæ Auctoritate confirmabuntur, appositis Penis & Censuris Ecclesiasticis in Nos & Personam nostram & Haereditatem nostrorum, & Sententiâ Interdicti in Regna Patrias & Domina nostra, si & quatenus contra prædictum Tractatum ejusve Particulam in aliquo fecerimus venerimus aut contra fieri seu venire consenserimus, Nos & Personam nostram Astringendi & Obligandi,

Ac omnibus & singulis tam Juris quàm Facti Exceptionibus etiam speciales Renuntiationem Requirentibus pro Nobis & Nomine nostro expressè in vim Pacti Renunciandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi Gerendi & Execerendi quæ in Praemissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet Opportuna, & quæ tanti Negotii qualitas, cum ejusdem Circumstantiis Dependentiis & Annexis, exigit aut requirit, & quæ Nos faceremus & facere possemus si personaliter Interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigant speciale quàm Praesentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum habere quicquid per dictos nostros Procuratores Ambassiatores circa Praemissa Actum, Gestum, Promissum, & Juratum extiterit,

A. D. 1514.
 Hen. 5.

A. D. 1514. terit, & contra ea aut aliquis ipsorum
Rev. S. nullo modo contravenire, immò ipsi
 manutene re & inviolabiliter observare
 ac per nostras Patentes Literas Confir-
 mare.

In cujus Rei Testimonium has Lite-
 ras nostras Manu nostrâ signatas fieri
 fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium*
 Secundo Die Augusti, Anno Regni no-
 stri Sexto.

Sic Signatum,

HENR,

R. THROCMARTON.

Sub Magno Sigillo dicti Illustrissimi Re-
 gis Angliæ & duplici: auri Pergame-
 na pendente.

A. D. 1514.
Rev. S. IN QUORUM omnium & singulorum
 Præmissorum Testimonium stque Fi-
 dem Nos, Oratores Ambassadors & Com-
 missarii Christianissimi Regis Francorum
 antedicti, his Literas Patentes fieri fe-
 cimus, eisdemque Sigillis nostris, unâ
 cum appositione Manuum nostrarum,
 munivimus & roboravimus.

Datum in Civitate London. Die Se-
 ptimâ Mensis Augusti, Anno Domini
 Milleesimo, Quingentesimo, Decimo
 Quarto.

LOYS DORLEANS,
 JOHANNES DE SELVA,
 THOMAS BOHIER.

Sub Sigillis suis Papyro obductis a duplici
 cauda pergamenæ pendentibus.

*Tractatus Matrimonii inter Ludovicum & Dominam Ma-
 riam contrahendi.*

A. D. 1514.

AN. G. H. S.

En Angl.

UNIVERSIS & singulis, ad quo-
 rum notitiam præsentis Littere
 pervenerint, *Ludovicus*
d'Orleans Dux de Langavilla Marchio
de Retbelin & Magnus Franciæ Cam-
bellanus, Johannes de Selva Jurium Do-
ctor Primus Præficus in supremâ Par-
lamenti Curia Normanniæ, Thomas Bo-
hier Miles Generalis Franciæ, Oratores,
Ambassadors, Procuratores, & Nuncii
speciales Christianissimi Ludovici Fran-
corum Regis, ad infra scripta sufficienter
auctorisati, Salutem.

Cum, inter eundem Christianissimum
 Principem *Ludovicum*, Dei gratiâ, *Fran-*
corum Regem ex unâ, & Illustrissimum,
 Excellentissimum, & Potentissimum Prin-
 cipem *Hemicum*, Dei gratiâ, *Angliæ Re-*
gem, Partibus ex alterâ, Pax, Amicitia,
 Liga, Confœderatio piis Mediis, pater-
 nis Monitis, & crebris Petitionibus, San-
 ctissimi Domini nostri *Leonis Pape De-*
cimi, aliordinq; Principum Intercessio-
 nibus inita, tractata, concordata, & con-
 clusa fuerit,

Idem Principes, eandem Amicitiam
 fidam, firmam, & sinceram fore non me-
 diocriter cupientes, ob firmitatem ejus-
 dem Observantiam artius aliquod Vincu-
 lum adiacere statuerunt,

Ceterum cum ad Benevolentia & A-
 moris, ex quo vera gignitur Amicitia,
 Incrementum & conservationem nichil
 sit usquam præclarior aut efficacius,
 quàm Sanguinis necessitudo aut Affini-
 tatis vinculum,

Præfatus igitur Christianissimus Rex A. D. 1514.
Ludovicus, ut cum Præclarissimâ &
 Splendissimâ Principe *Dominâ Mariâ*,
 Potentissimi Regis Angliæ Sorore Carissi-
 mâ Matrimonium contrahere possit ob-
 nixè expostulavit:

Potentissimus equidem *Rex Angliæ*,
 prospiciens quàm sit hæc Pax & Amicitia
 Summo Pontifici grata, aliisque Prin-
 cipibus accepta, quantæque ex eâ toti
 Religioni Christianæ & Utilitas & Tran-
 quillitas provenire possit, ejusdem Chri-
 stianissimi Regis crebris Petitionibus an-
 nuens & Assensum præstitit expres-
 sum.

Nos igitur Oratores prædicti, pro Ma-
 trimonio inter præfatum Christianissi-
 mum Regem *Ludovicum* & prænomina-
 tam Præclarissimam & Splendissimam
 Principem *Dominam Mariam*, ejusdem
 Potentissimi Regis Angliæ Sororem Car-
 rissimam, Deo Duce, habendo & con-
 trahendo, cum Generoso & Illustri
Thoma Duce Norfolkie, Thesaurario &
 Marefcalo Angliæ, Reverendissimis in
 Christo Patribus & Dominis Dominis,
Thomâ Episcopo Lincolnensi in Archie-
piscopum Eboracensem Possellato, & *Ri-*
cardo Episcopo Windonicensi Sigilli Regis
 Privati Custode, Oratoribus, Ambassa-
 toribus, Commissariis, Procuratoribus,
 & nunciis specialibus dicti Illustrissimi
 Angliæ Regis, ad infra scripta specialiter
 deputatis, & sufficienter auctorisatis, &
 speciale Mandatum habentibus, ad Ho-
 norem

A. D. 1514. norem & Laudem Dei Omnipotentis, & Glorioſe Virginis Mariæ, totiusque Religionis Chriſtiane, ac Regnorum, Patriarum, & Subditorum Regum prædictorum communem Utilitatem, Pacem, ac Tranquillitatem Convenimus, Pactiſumus, Concordaviſimus, & Concluſimus, atque Auctoritate Commiſſionum Regum prædictorum (quarum Tenores inferius inferuntur) per Præſentes Convenimus, Pacificimur, Concordamus, & Concludimus articulatim, prout ſequitur,

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt inter Oratores prædictos, Nominibus & Auctoritate quibus ſupra, & dicti Oratores præſati Chriſtianiſſimi Regis Ludovici Nomine ejuſdem Promiſerunt & per Præſentes Promittunt, quòd præſatus Chriſtianiſſimus Rex Ludovicus per Procuratorem ſuum vel Procuratores ſuos ſufficienter auctorifatum vel auctorifatos, ad hoc ſpeciale Mandatum habentem vel habentes, & ad Præclariffimam & Illuſtriſſimam Principem & Dominam Dominam Mariam, dicti Regis Angliæ Sororem Cariffimam, in Regnum Angliæ miſſum vel miſſos, Matrimonium per Verba de Præſenti ad hoc apta infra Decem Dies Datam Præſentium proximò & immediatè ſequentes, coram Duobus Apoſtolicè & Imperiali Auctoritate Notariis & Teſtibus ad hoc ſpecialiter vocatis & rogatis, cum eadem Sereniſſimâ Principe Dominâ Mariâ realiter contrahet & cum effectu.

ITEM, Conventum & Concordatum eſt, & præſati Oratores Regis Angliæ Promiſerunt & per Præſentes Promittunt, quòd dicta Sereniſſima Princeps Dominâ Mariâ Matrimonium per Verba de Præſenti ad hoc apta cum præſato Chriſtianiſſimo Rege ejuſſive Oratore vel Oratoribus, Commiſſario vel Commiſſariis, Procuratore ſeu Procuratoribus, ſufficienter, ut præfertur, ad hoc auctorifato vel auctorifatis in Regnum Angliæ ad eam miſſo vel miſſis, Terminò Modòque & Formâ prædictis, coram Notariis & Teſtibus, ut præfertur, realiter contrahet & cum effectu.

ITEM, Conventum & Concordatum eſt, & Oratores prædicti Chriſtianiſſimi Regis Ludovici promiſerunt, quòd ſi præſato Regi Angliæ placuerit aliquo tempore poſt dictum contractum Matrimoniale, ſic, ut præfertur, in Regno Angliæ habitum & ſictum, ad eundem Regem Chriſtianiſſimum mittere Oratorem vel Oratores, Commiſſarium vel Commiſſarios, Procuratorem vel Procu-

ratores, per præſatam Dominam Mariam ad Matrimonium, ut præfertur, inter coſdem per Verba de Præſenti contrahendum ſufficienter auctorifatum vel auctorifatos, quòd tunc præſatus Rex Chriſtianiſſimus Ludovicus coram Notariis & Teſtibus ad hoc vocatis & rogatis, cuius huiusmodi Commiſſario vel Commiſſariis, Procuratore vel Procuratoribus ad eum, ut præfertur, miſſo vel miſſis, ac ſufficienter ad hoc auctorifato vel auctorifatis, Matrimonium per Verba de Præſenti ad hoc apta in Perſonâ ſua realiter contrahet & cum effectu.

ITEM, Conventum & Concordatum eſt, quòd idem Rex Angliæ, Hæredes vel Succellores ſui, ſuis Sumptibus vel Expenſis tranſmitteret & traduceret, tranſmitti ſeu traduci faceret, tranſmitterent & traducerent, tranſmitti & traduci faceret præſatam Illuſtriſſimam Principem Dominam Mariam Sororem ſuam Cariffimam taliter, tamque honorificè, tam in Apparatu Perſonæ ſuæ quam in Suppellectili, Vaſis Aureis, & Argenteis, Margueritis, Lapidibus pretioſis, & cæteris localibus Ornatum, ut decet talem tantamque Principem tranſmitti & traduci, infra Duos Menſes prædictum Contractum Matrimoniale proximè & immediatè ſequentes, uſque ad & in Villam vocatam Abbas Villam; quòdque idem Rex Ludovicus infra Quatuor Dies, eandem Traduccionem in prædictum Locum proximè & immediatè ſequentes, cum præſati Illuſtriſſimâ Principe Dominâ Mariâ ſolemniter juxta Canonicas Sæctiones & ut moris eſt in Facie Eccleſiæ Matrimonium in dicto Loco de Abbas Villâ contrahet & ſolemnifabit: Volunt tamen, Concedunt, & Concludunt Oratores Partium prædictarum, quòd præſata Dominâ Mariâ poſt dictam Traduccionem erit & continuè manebit in cuſtodia Commiſſariorum præſati Regis Angliæ, donec & quoſque prædictum Matrimonium inter ſæpenominatum Regem Ludovicum & Ipſam fuerit in Facie Eccleſiæ debitè, ut prædicatur, Celebratum & Solemnizatum.

ITEM, Conventum & Concordatum eſt, quòd dictus Rex Angliæ, Hæredes & Succellotes ſui, pro Matrimonio præſate Dominæ Principis Dominæ Mariæ cum dicto Rege Francorum habendo & contrahendo, nomine Dotis dabit ſolvat & deliberabit, dari vel ſolvi & liberari faciet præſato Chriſtianiſſimo Regi Ludovico, ejuſſive Deputato ſeu Deputatis Summam Quadringentarum Milium Coronarum Auri, vel earundem verum Valorem, ſolvendarum modo & formâ

A. D. 1514. formâ sequentibus; videlicet, prefatus
Reges Francorum considerans dictam Traductionem cum Apparatu, Suppellectili, Vasis Aureis & Argenteis, Margaritis, Lapidibus pretiosis, & cæteris Jocalibus prædictis honorificentius, sumptuosius, splendidiusque per prefatum *Regem Angliæ* Fratrem suum Carissimum heri, ob Amorem simulque & Honorem suum, idque non posse fieri sine gravioribus Expenfis præfati *Regis Angliæ*, quam ex æquo facere teneatur & conveniat, habentem earundem Expenfarum rationem, Medietatem dictorum *Quadringerorum Milium Coronarum Auri*, id est, *Ducentis Milia earundem Coronarum* prædictis Traductione & Transmiffione, ac Traditione & Liberatione Corporis dictæ Illustriffimæ Domine *Mariæ*, necnon Suppellectilis, Vasorum Aureorum & Argenteorum, Lapidum pretiosorum, ac cæterorum Jocalium per dictum *Regem Angliæ*, ejusve Oratores vel Commissarios factis, idem *Christianiffimus Rex*, quamvis prædictæ Traductionis Expenfis, Apparatus Personæ, Supellex, Vasa, Margaritæ, Lapides, & Jocalia prædicta, quæ prefatus *Rex Christianiffimus*, ob Amorem & Affectionem quam habet erga prefatam Illustriffimam Dominam *Mariam*, inextimata recipere contentus erit, ad dictam Summam *Ducentarum Milium Coronarum* nullatenus ascendant, pro acceptis & solutis habebit, & de eisdem prefatum *Regem Angliæ* ejusque Hæredes & Successores per Litteras suas Patentes, Magno suo Sigillo sigillatis & Manu sua signatas, de Data Diei proximè immediatè sequentis dictam Solempnificationem, liberabit, acquitabit, exonerabit, & absolvit, & extunc prout extunc, & extunc prout extunc Casu prædicto adveniente liberat, acquitat, exonerat, & absolvit per Præsentes, dictasque Litteras Quietantiales Commissario vel Commissariis præfati *Regis Angliæ* ad hoc auctoritatis eisdem Die tradet & liberabit; Provisò quòd Casu Restitutionis adveniente dictus *Christianiffimus Rex* ejusque Successores tenebuntur solum & dumtaxat ad Restitutionem eorum Vasorum, Margaritarum, Lapidum, Suppellectilis, aliorumque Bonorum, quæ dicta Illustriffima Dominam *Mariam* secum portaverit seu portari in Dominium Franciæ fecerit, unà cum Expenfis factis in dictis Traductione & Transmiffione, aliâque Medietatem præfate Summæ *Quadringerorum Milium Coronarum Auri prædictarum*, id est, *Ducenta Milia earundem Coronarum* prefatus *Rex Francorum* per-

cipiet & habebit per Manus suas proprias de novissimis illis *Ducentis Milibus Coronarum* prædictarum ultimis Terminis solvendarum Parcelle unius *Milionis sive Decies Centum Milium Coronarum* prædictarum, quæ idem *Rex Francorum* per Scriptum suum Obligatorium de Data *Diei Septimæ Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo quarto*, præfato *Regi Angliæ* ex aliis Causis in eodem Scripto expressis solvere tenetur; De quibus quidem *Ducentis Milibus Coronarum* prædictarum Parcelle prædictæ prefatus *Rex Angliæ* prædictum *Regem Francorum*, ejusque Hæredes & Successores exuone prout extunc, & extunc prout extunc liberat, acquitat, exonerat, & absolvit per Præsentes.

ITEM; Conventum & Concordatum est, quòd prefatus *Rex Francorum*, contemplatione hujus Matrimonii, per Litteras suas Patentes Magno Sigillo suo sigillatis & Manu sua subscriptas, ac debitâ & sufficienti formâ factas & expeditas dabit & concedet præfate Domine *Mariæ* talem ac tantam & tam citò Douarium sive Donationem propter Nuptias, qualem & quantam ac quàm citò aliqua Regina Franciæ, & præsertim talem ac tantam qualem & quantam ac eandem quam Præclariffimæ Domine, Celebris Memoriz, *Annæ ultimæ Regine Franciæ*, aliquo tempore Vitæ suæ habuit tenuit & possedit; Et de eodem Douario sive Donatione propter Nuptias Ipsam secundum Leges, Statuta, & Consuetudines Regni Franciæ adeò securam reddet & assecurabit, sicut præfata Dominam *Annæ* aut aliqua alia Regina Franciæ de Douario sive Donatione propter Nuptias inquam assecurata fuerit aut assecurari debuerit: Quod quidem Douarium sive Donationem propter Nuptias præfata Illustriffima Princeps Dominam *Mariam* tenebit & possidebit, eisdemque & eorum singulis gaudebit & utetur ad Utilitatem suam propriam, in modum Douarii sive Donationis propter Nuptias, quamdiu vixerit in humanis, ubicumque locorum Moram traxerit sive habitaverit infra Regnum Franciæ vel in Regno Angliæ seu alibi, tam liberè amplè & securè quàm dicta Dominam *Annæ* aut aliqua alia nuper Regina Franciæ unquam tenuit, habuit, & possedit: Licetbitque præfate Domine *Mariæ*, Casu quo dictum *Regem Francorum* supervixerit, tute liberè & securè infra Regnum Franciæ manere, ac inde in Regnum Angliæ aut alium Locum quacumque cum Jocalibus Auræ & Argento

A. D. 1514. & omni Supellectili suâ, & Servitorum
 Familiariorum & Officiorum, & aliis
 suis Rebus quibuscumque securè tutè &
 liberè venire, & ibi quamdiu voluerit
 moram trahere, & illinc in Regnum
 Franciæ redire, quotiens & quando eî-
 dem *Maria* placuerit, absque tunc *Re-*
gis Francorum aut alterius cuiuscumque
 Statûs, Gradûs, aut Conditionis exi-
 stat Contradictione, Molestatione, vel
 Impedimento quocumque; Quas quî-
 dem Litteras Patentes & Assurationem,
 in debitâ & sufficienti formâ factas &
 expeditas, præfatus *Francorum Rex* Die
 & Loco Solemnisationis Matrimonii
 prædicti, ante tamen eandem Sollem-
 nisationem, Commissario dicti *Regis Ang-*
liæ tunc præfenti eidem *Regi Angliæ*
 ejusve Hæredibus aut Successoribus tra-
 dendis ad Usûm & Utilitatem præfate
 Domine *Mariæ* tradet & liberabit, tra-
 ditive seu liberari faciet; Provisio semper
 quod Mynuta & verum Exemplum di-
 ctarum Litterarum Patentium per quin-
 decim Dies ante Traductionem præfatas
 Domine *Mariæ* proximè præcedentes,
 mittantur ad præfatum *Regem Angliæ* &
 ejus Conciliûm, ad effectum quòd im-
 mûrâ Deliberatione videantur, inspecian-
 tur, & examinentur, an benè sufficien-
 ter & utiliter fiant & concipiantur in
 Commodum & Utilitatem dictæ Domi-
 næ *Mariæ*.

ITEM, Conventum, Concordatum,
 & Conclusum est, quòd præfata Do-
 mina *Maria* non solum Dotem, Dou-
 rium, sive Donationem propter Nuptias,
 eidem Domine *Mariæ* per dictum Chri-
 stianissimum *Regem Ludovicum*, ut præ-
 fertur, assignatum, datum, concessum,
 & asscuratum tenebit, lucrabitur, &
 possidebit tanquam Bona sua propria.
 Casu quo præfatum *Regem Franciæ* su-
 pervixerit, durante Vita sua naturali;
 Veram etiam habebit, lucrabitur, &
 possidebit omnia & singula alia Jocalia,
 Supellectilem omnem, ac Res & Bona
 alia quæcumque que Regine Franciæ
 post Obitum Regum Maritorum suorum
 habere, lucrari, & possidere consue-
 runt aut deberent, eisdem omnibus &
 Jugalibus quietè & liberè utetur & gau-
 debit, durante Vita sua naturali, sive ex
 isto Matrimonio Proles fuerit suscitata
 sive non, ubicumque Locorum, ut præ-
 fertur, Moram traxerit sive habitaverit,
 aut Moram trahere sive habitare vo-
 luerit.

ITEM, Casu quo dictus Christianissi-
 mus *Ludovicus Rex Francorum* super-
 viveret eidem Illustrissimæ Domine *Mariæ*,
 susceptis ex eâ Liberis, vel non

A. D. 1514.
 susceptis, tunc & eo casu dictus *Christi-*
anissimus Rex Dotem, Douarium, sive
 Donationem propter Nuptias, unâ cum
 omnibus Bonis mobilibus ejusdem Do-
 mine *Mariæ* consequetur habebit & lu-
 crabitur, & quantum & eo modo quo
 solitum est fieri secundum Consuetudi-
 nem Regni Franciæ, & maxime inter
 Reges & Registas Franciæ.

ITEM, Conventum & Concordatum
 est, quòd uterque Regum prædictorum
 per Litteras suas Patentes, Magnis Sigil-
 lis suis sigillatas & Manibus suis sub-
 scriptas, præsentem Tractatum ac omnia
 & singula in eodem contenta Accepta-
 bit, Ratificabit, & Confirmabit, easdem-
 que Litteras, sic, ut præfertur, signatas
 & sigillatas, infra Quadraginta Dies
 Datam Præsentium proximè & immed-
 datè sequentes vicissim & mutuo Tra-
 det & Liberabit, Tradive & Liberari
 faciet cum effectu.

Sequuntur Tenores prædictarum Commis-
 sionum,

Ludovicus, Dei gratiâ, *Francorum*
 Rex, &c. ut supra Dat. 29. Julii.

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ &*
Franciæ & Dominus Hiberniæ, universis
 & singulis præfentes Litteras inspecturis,
 Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd cum inter
 Nos ex uni, & Christianissimum Principem
Ludovicum Francorum Regem Fratrem
 & Consanguineum nostrum Caris-
 simum Partibus ex alterâ, Pax, Amicitia,
 Liga, & Confederatio piis Mediis,
 paternis Monitis, & crebris Exortationi-
 bus, Sanctissimi Domini nostri *Leonis*
Pape Decimi, aliorumque Principum Inter-
 cessionibus, habitâ etiam ratione Con-
 sanguinitatis & Consanguinitatis inter
 Nos contractæ, imita, tractata, & con-
 clusa fuerit, quam Amicitiam & Con-
 federationem firmam & sinceram fore
 non mediocriter cupientes, ob firmio-
 rem ejusdem Observantiam, consideran-
 tes quòd ad Amoris & Benivolentiæ,
 ex quo vera gignitur Amicitia, Incre-
 mentum & Conservationem nichil sit
 usquam præclarior aut efficacior, quam
 Singulis necessitudo aut Assuitatis vin-
 culum,

Nos igitur, pro dictâ Amicitia firmandâ,
 ac pro sincero Amore quem præfatus
 Christianissimus *Francorum Rex* habet
 ad Illustrissimam & Præclarissimam Do-
 minam *Mariam* Surorem nostram Dile-
 ctissimam, quam omni Virtute & Venus-
 tatis

A. D. 1514. ^{Res. 2.} status splendore ornatum pro comperto habet, omnino expolulavit a Nobis ut illam Eidem Matrimonio copulari consentiremus: Cujus Desiderio satisfacere cupientes Assensum prabimus & grato ac fraterno Animo amovimus.

Nos igitur cupientes dictum Matrimonium suum fortiri effectum, confidentes de Industria, Fidelitate, & Probitate Precarissimi Consanguinei nostri *Thome Ducis Norfolkie Thesaurarii & Marcellii Angliae, ac Venerabilissimi in Christo Patris Thome Episcopi Lincolnienfis in Archiepiscopum Eboracensem Possulati*, ac Reverendi in Christo Patris *Ricardi Wintonienfis Episcopi* Custodis Privati Sigilli nostri, Consiliariorum nostrorum,

Ipso nostro veros & indubitatos Commissarios, Ambassiatores, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales ad Infra-scripta Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Praesentes:

Dantes & Concedentes eisdem nostris Oratoribus, ac eorum Duobus Potestatem & Mandatum speciale & expressum, cum praefato Christianissimo *Francorum Rege* Fratre nostro, ejusve Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis specialibus ad hoc speciale Mandatum habentibus, de & super Matrimonio per Verba de Praesenti ad hoc apta inter praefatum Christianissimum *Francorum Regem* & praefatum Serenissimam Dominam *Mariam* Sororem nostram Carissimam, Deo Duce, certis Locis, Terminis, Modo, & Forma contrahendo & solemnizando, prout melius firmius & convenientius de jure fieri poterit.

Ac de & super Dote, Dotalitio, Dowario, & Donatione propter Nuptias, causa & contemplatione hujus Matrimonii hinc inde singula singulis congrue referendis, constituendis, dandis, tradendis, & solvendis, ac etiam de & super Tempore, Loco, Modo, & Forma Traductionis & Traditionis praefatae Domine *Mariae*, in Terras & Patrias *praedicti Regis* Fratris nostri pro dicto Matrimonio inter praefatum Christianissimum *Francorum Regem*, & praefatam Dominam *Mariam* solemnizandis, statuendis, & praehendis.

Ac super omnibus aliis Annexis & Dependensibus & Concernentibus di-

ctum Matrimonium Trahandi, Communi-candi, Conveniendi, & Concludendi, & Nos pro Praemissis Obligandi,

Et, vice versa, Obligations Recipiendi, Pacti quocumque licita & honesta Inveniendi, Concordandi, Jurandi in Animum nostram, & omnia alia Faciendi, prout facere possemus, si praesentes personaliter interessemus, una cum Renunciationibus & omnibus Clausulis oportunitatis,

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, quicquid per dictos Oratores & Procuratores nostros in hac parte Actum Gestum & Concludum extiterit, Ratum Gratum & Firmum habituros ac inviolabiliter Observaturos.

In cujus Rei Testimonium has Literas nostras Manu nostra signatas fieri fecimus Patentem.

Teste nostro apud *Westmonasterium* Secundo Die Augusti, Anno Regni nostri Sexto.

Sic Signatum,

HENRY R.

THROCMARTON.

Sub Magno Sigillo dicti Illustrissimi Angliae Regis à duplici candida Pergamena pendente.

IN QUORUM omnium & singulorum Praemissorum Testimonium atque Fidem Nos, Oratores Ambassiatores & Commissarii Christianissimi *Regis Francorum* antedicti, has Literas Patentem fieri fecimus, eisdemque Sigillis nostris, una cum appositione Manuum nostrarum, munivimus & roboravimus.

Datum in Civitate London. Die Septima Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Decimo Quarto.

LOYS D'ORLEANS,
JOHANNES DE SELVA,
THOMAS BOHIER.

Sub Sigillis praedictorum Commissariorum à duplicibus candidis pendensibus.

Conclusio

A. D. 1514.
Rev. 3.A. D. 1514.
Rev. 3.

Conclusio Matrimonii inter Ludovicum Regem Francie & Mariam Filiam Regis Henrici Septimi per Procuratores.

A. D. 1514.
An. 6. R. 3.
Ex Autogr.

LE Treshaut Trescellent & Treschristien Roy de France Loys Douzieme de ce Nom mon Tresredoubte Souverain Seigneur par moy Loys d'Orleans Duc de Longueville, son Commissaire & Procureur, ad ce par sa Commission & Procuration especialle presentement leve declare & publiee, souffisaument constitue & ordonne, & moy moyennant & a vous ce signifiant vous prent Dame Marie a sa Femme & Espouze,

Et mon dit Tresredoubte Souverain Seigneur vous Promet, & Moy pour Luy vous Promeltz, que d'oresnavant & durant sa Naturelle Vie il Vous aura tiendra & reputera pour sa Femme & Espouze; Et sur ce, en Vertu & Povoir dessusdites, Il, & Moy pour Luy, Vous en baille sa Foy.

LOYS D'ORLEANS.

Obligatio Oratorum Ludovici Francorum Regis.

A. D. 1514.
An. 6. R. 3.
Ex Autogr.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias presentes Littere pervenerint, Ludovicus d'Orleans Dux de Longueville MARCHIO de Rothelin Magnus Francie Cambellanus, Johannes de Selva Jurium Doctor in Suprema Curia Parlamenti Normanie Primus Præsident, & Thomas Bobier Miles Generalis Francie, Oratores, Commissarii, Ambassiatores, Procuratores, & Nuncijs speciales Christianissimi Principis Ludovici, Dei Gratia, Regis Francorum, ad Infra-scripta sufficienter Autoritati legitimè Constituti ac specialiter Deputati, Salutem.

Cùm Bonæ Memoriz Carolus præfati Ludovici Regis nostri Christianissimi Prædecessor, juxta quendam Tractatum, inter dicti Regis Caroli & Insignis Memoriz Henrici Septimi nuper Regis Anglie Illustrissimi Regis Henrici Octavi nunc Regis Anglie Genitoris Oratores apud Stapulum supra Mare initum & conclusum, certis ex causis, Se & Hæredes suos præfati Regi Anglie & ejus Hæredibus Summam Septingentarum Quadringenta quinque Millium Coronarum Auri solvere Obligaverit, prout in Literis dicti Regis Caroli desuper confectis (quarum Data est Anabasia Tertio Decimo Mensis Decembris, Anno Domini Millefimo, Quadringentesimo, Nonagesimo Secundo) plenius continetur.

Ac deinde, Defuncto dicto Rege Carole, præfatus Ludovicus Rex noster Christianissimus ejusdem Caroli Hæres & Successor Se & Hæredes suos ad Residuum sive Restum sive Summæ Pecuniarum tunc non solutarum præsum

præfati Henrico Septimo nuper Regi Anglie & ejus Hæredibus Obligaverit, prout in Literis desuper confectis (quarum Data est Parisijs Decimo quarta Mensis Julii, Anno Domini Millefimo Quadringentesimo, Nonagesimo Octavo) plenius continetur, ac deinde Illustrissimo Regi Henrico Octavo Moderno, Hæredibus & Successoribus suis, Se & Hæredes suos ad Residuum sive Restum dictarum Summarum Pecuniarum tunc non solutarum benè & fideliter Solvendarum, Modo Formâ Locisque & Terminis, in Literis suis Patentibus desuper confectis (quarum Data est Bleffis Die vicefima secunda Mensis Julii, Anno Domini Millefimo Quadringentesimo Decimo) Obligaverit, prout in eisdem Literis plenius continetur.

Cùmque præterea Carolus Dux Auriensis, præfati Regis nostri Moderni nunc Genitor, cujus & ipse Legitimus Hæres & Successor existit, per Literas suas Patentès, Manu suâ subscritas & Sigillo suo sigillatas (de, Data Septimi Die Martii, Anno Domini Millefimo Quadringentesimo Quadragesimo quarto) ex certis Causis, in eisdem Literis plenius specificatis, Obligaverit Se Hæredes & Successores suos ac omnia Bona sua mobilia & immobilia Serenissimæ Domine Margareta Ducissæ Sommerstie Hæredibus & Successoribus suis in certa Summa in eisdem Literis specificata,

Cujus quidem dictæ Domine Margareta Potentissimus Princeps Henricus Rex Anglie Modernus Legitimus Hæres existit,

Cùmque

A. D. 1714. Cúmque demum dicta Pecuniarum Summa, tam ex Literis Patentibus dicti *Ludovici Regis nostri* quam ex Literis Patentibus prefati *Karoli Ducis Aurelianensis*, prefato nunc *Regi Angliæ* plenè & integrè perfoluta non fuerint,

Nos igitur Oratores prædicti, Auctoritate Commissionis nostræ ad hoc per *Christianissimum Regem nostrum* prædictum Datis & Concessis (cujus Tenor inferius describitur) tam pro Summa dicti Resti sive Residui nondum soluti, quam pro Acquisitione & Redemptione Obligationis prædicti *Karoli Ducis Aurelianensis* Patris Regis nostri prædicti, ac aliarum Obligationum ex Causis prædictis in Manu dicti *Regis Angliæ* nunc existentium, quas idem *Rex Angliæ* tenebitur Tradere & liberare tanquam Cassas & Quæras eidem *Christianissimo Regi* aut suis Commissariis, facta per eum Submissione & Ratificatione, de quibus infra dicitur, necnon pro singulari Benevolentia & Summo Amore quo dictus *Rex noster Christianissimus* prefatum *Regem Angliæ* persequitur, ac ut firmiter sit & fidelior contractæ jam Ankitiæ inter eos Observantia, Nominè dicti *Ludovici Regis nostri* & Auctoritate quæ supra, prefato *Henrico Octavo nunc Regi Angliæ* Promittimus per Præsentes Summam unius *Millionis sive Decies Centum Milium Coronarum Auri de Sole boni Auri* & justis Ponderis ac Valoris nunc Cursum habentium in Francia, solvendam eidem *Regi Angliæ* Hereditibus aut Successoribus suis ejusve aut eorum Deputato vel Deputatis, in Coronis Aureis Valoris antedicti, Locis Terminis Modoque & Formâ sequentibus; videlicet,

Prefatus Rex noster solvet seu solvi faciet dicto *Regi Angliæ*, ejusve Hereditibus & Successoribus, aut eorum Deputato seu Deputatis, Primo Die Mensis Novembris, Datam Præsentium proximo sequente, in *Opido Calissa* in Coronis Auri de Sole prædictis, *Quingenta Milia Francorum*, unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses, quæ faciunt Summam *Viginti Sex Milium Tricentorum quindecim Coronarum de Sole & Triginta Solidorum Turonensium*.

Et Primo Die Mensis Maii extunc proximo sequente, in eodem *Opido Calissa*, similiter in præfatis Coronis Auri, alia *Quingenta Milia Francorum prædictorum*,

Et Primo Die Mensis Novembris extunc proximo sequente, pariformiter in dicto *Opido Calissa*, in Coronis Auri Valoris prædicti, alia *Quingenta Mi-*

lia Francorum antedicti Valoris,

Et sic, de Terminis in Terminum, & de Anno in Annum, donec & quotouque dicta Summa unius *Millionis sive Decies Centum Milium Coronarum prædictarum Auri de Sole* per prefatum *Ludovicum* Hæredes aut Successores suos, ejusve aut eorum Deputatum aut Deputatis, prefato *Regi Angliæ*, Hæredibus aut Successoribus suis, ejusve aut eorum Deputato vel Deputatis, plenè & integrè soluta & contenta fuerit,

Ad quam quidem Solutionem, benè & fideliter sit, ut præmittitur, faciendam, Auctoritate Nobis in hac parte commissa, Astringimus & Obligavimus per Præsentes, *prædicto Henrico nunc Regi Angliæ*, Hæredibus & Successoribus suis, prefatum *Ludovicum Francorum Regem* nostrum *Christianissimum*, Hæredesque & Successores suos, Regna, Parias, Terras, & Dominia ac Bona sua quæcumque præsentia & futura, & singulos Subditos suos & eorum Bona ubicumque fuerint reperia,

Et insuper, pro omnium & singulorum Præmissorum fideliori Solutione & firmitiori Observantia sub Modo, Fernâ, Locis, & Terminis prædictis habendâ, Nos Oratores prædicti, Auctoritate quæ supra, Obligamus & Astringimus per Præsentes prefatum *Ludovicum Regem* nostrum, Hæredes & Successores suos, eidem *Regi Angliæ*, Hæredibus & Successoribus suis, sub Penâ Cameræ Apostolicæ, & per Obligationem de *Nisi*, Remittentes in hac parte expressè & in Viu Facti omni Privilegio, Cautela, Juris Beneficio, Exceptioni non Numeratæ Pecuniæ, simulati Contractus, non sic facti aut celebrati Contractus, doli mali, ac omnibus & singulis aliis Defensionibus tam Juris quam Facti quibuscumque, quibus effectus Præsentium possit quomodolibet impediri,

Insuper Nos Oratores prædicti, Auctoritate quæ supra, Promittimus & sepenominatum *Christianissimum Regem nostrum Ludovicum* Obligamus & Astringimus per Præsentes, quod Ipse, coram aliquo Judice Ordinario pro Tribunali sedente, ac Duobus Notariis Publicis in Actorum Scribis per eundem Judicem assumptis, & aliis Testibus ad hoc specialiter votatis & rogatis, ac in Præsentia Commissarii seu Commissariorum prefati *Regis Angliæ* ad hoc sufficienter Deputatorum, infra Quadragesima Dies Datam Præsentium proximo sequentes, personaliter comparebit, sequè liberè fronte & voluntariè subscibit eidem Judici ejusque Jurisdictioni & Cohærenti, Jurisdictionem ejusdem Judicis prærogan-

A. D. 1514 do, & coram eodem Judice, sic pro Tribunali sedente, in Prasentia Commissarii seu Commissariorum Notariorum & Testium prædictorum, libere & sponte & ex ejus certa scientia, tunc & ibidem Recognoscat & Confitebitur, galam publicè & expressè, Se Hæredes & Successores suos per Contractum Conventionum & Pactum validum & solemne Debere præfato Regi Angliæ ejusque Hæredibus & Successoribus dictam Summam unius Millionis sive Decies Centum Millium Coronarum Auri prædictarum, eidemque justè Teneri & Obligari ad Solvendum eidem Regi Angliæ Hæredibusve aut Successoribus suis aut eorum Deputato vel Deputatis eandem Summam Locis, Terminis, Modoque & Formâ supradictis,

Requiratque insuper idem Rex nosse præfatum Judicem, tunc pro Tribunali sedentem, effectualiterque, faciet & curabit quod idem Judex in eum Sententiam Excommunicationis in Scriptis ferat & fulmnet, extunc prout extunc, & extunc prout extunc, nisi, ut prædicitur, præfato Regi Angliæ Moderno ejusve Hæredibus & Successoribus eorumve Deputato vel Deputatis, Locis, Terminis, Modoque & Formâ suprascriptis, solvat seu solvi faciat dictam Summam unius Millionis sive Decies Centum Millium Coronarum Auri prædictarum, & quamlibet earundem Partem sive Particulam,

Et quod, in eventu non Solutionis dictæ Summæ vel alterius ejusdem Parcellæ sive Particulæ, dictis Temporibus Terminis aut Locis, aut eorundem Terminum aut Locorum uno sive aliquo, idem Judex, post quemlibet Terminum sic elapsum immediatè, dictum Ludovicum Regem nostrum Excommunicatum fuisse & esse denunciet ac denunciari faciet & mandet,

Rogabitque insuper idem Rex Notarios prædictos ut super Præmissis omnibus & singulis unum vel plura conscribant Instrumentum vel Instrumenta autentica seu autentica, Signis & Subscriptionibus eorundem Notariorum signatum seu signata,

Atque eundem Judicem similiter rogabit ut idem Instrumentum Sigillo suo communiter, aut aliquo alio Sigillo autentico, ad suam specialem Requisitionem, communiri faciet & procuret,

Quorum quidem Instrumentorum unum, in publicam formam sic, ut præferatur, Redactum & Sigillatum, Commissario vel Commissariis præfati Regi Angliæ Moderni tunc Prasenti vel Prasentibus idem Rex nosse tunc & ibidem tradet seu tradi faciet cum effectu,

Renuncians in hac parte expressè & A. D. 1514. in via Pacti omni tam Juris quam Facti Privilegio, & præteritum Privilegio, si quod tale habeat, quod per Summam Pontificem aut alium Judicem quocunque per aut ex quacunque Causâ personaliter Excommunicari aut Excommunicatitas denuntiari non possit, necnon omni Cautela, Juris Beneficio, Exceptioni non Numeratæ Pecuniæ, simulati Contractûs, ac omnibus aliis Exceptionibus & Defensionibus tam Juris quam Facti quibuscunque, quibus effectus Prasentium quomodolibet impediri possit,

Nos insuper Oratores prædicti Promittimus & eundem Regem nostrum per Prasentes Obligamus quod, pro fideliore & firmitiori Solutione dictæ Summæ unius Millionis sive Decies Centum Millium Coronarum Auri prædicti ac cujuslibet ejusdem Summæ Partis sive Particulæ, Locis, Terminis, Modoque & Formâ prædictis faciendâ, idem Rex nosse, per Literas suas Patentes, Manu suâ subscriptis Magno suo Sigillo sigillatæ, Promittet Alfringet & Obligabit Se præfato tunc Regi Angliæ, ejusque Hæredibus & Successoribus suis, bonâ Fide & in Verbo Regio, Hæredisque & Successores suos, Regnum, Patrias, Terras, ac sua Dominia quæcunque, ac Bona sua præsentia & futura, singulorumque Subditos suos & eorum Bona ubicunque fuerint reperta, Renunciando in hac parte expressè & in Via Pacti omni tam Juris quam Facti Privilegio, necnon omni Cautela, Juris Beneficio, Exceptioni non Numeratæ Pecuniæ, simulati Contractûs, doli mali, non sic facti aut celebrati Contractûs, ac omnibus aliis Exceptionibus & Defensionibus tam Juris quam Facti quibuscunque, quibus effectus Prasentium quomodolibet impediri possit, Supplendo tam Juris quam Facti Defectus si qui forsitan intervenerint,

Easdemque Literas Patentes, sic, ut præferatur, factas signatas & sigillatas, præfato Regi Angliæ ejusve Deputato vel Deputatis, infra Quadraginta Dies Datum Prasentium proximo sequentes, tradet realiter & cum effectu,

Ac, citra & ultra Præmissa, Auctoritate quâ supra, Promittimus & eundem Regem nostrum Obligamus & Alfringimus per Prasentes, quod ipse Rescriptum Apostolicum, Sigillo Plumbeo munitum & de Jure validum, Expensis suis impetrabit & obtinebit, ipsique Rescriptum Regi Angliæ ejusve Hæredibus & Successoribus, ejusve aut eorum Deputato vel Deputatis infra Duodecim Menses Datum Prasentium proximo sequentes dabit tradet

A. D. 1514. tradet & liberabit, tradivo & liberari realiter & cum effectu faciet,

Rev. 9.

In quo omnia & singula Præmissa Sedis Apostolicæ Auctoritate confirmabuntur, appositis Præmissis interdicti in Regnum Patriæ & Dominia sui quæcunque, atque Excommunicationis in Personam suam, ex nunc prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc, si & quatenus omnia & singula Præmissa, quantum eum concernunt, ut præfertur, minime observaverit & perimplerit;

Renunciando in hac parte in vim Pædi omni tam Juris quam Facti Privilegio, & præsertim Privilegio, si quod tale habeat, quod *Summum Pontificem* aut alium Judicem quæcunque pro aut ex quacunque Causa personaliter excommunicari aut excommunicatus denunciari non possit, ut supra:

Cujus quidem supradictæ Nostre Commissionis Tenor sequitur,

Ludovicus, Dei gratiâ, Francorum

Rex, Dux Mediolani, ac Junæ Dominus A. D. 1514. univervis &c. prout *Originali Commissione de Dat. xxix. Julii, M. D. xiv. patet.*

Rev. 9.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium atque Fidem Nos, Oratores, Ambassadors, Commissarii Christianissimi Regis Francorum antedicti, has Literas nostras Patentes fieri fecimus, eisdemque Sigillis nostris, unâ cum appositione Manuum nostrarum, munivimus & Roboravimus.

Dat. in *Civitate Londoniarum* Die Septimo Mensis Augusti, Anno Domini Milleesimo, Quingentesimo, Decimo Quarto.

LOYS D'ORLEANS,
JOHANNES DE SELVA,
THOMAS BOHIER.

Sub Sigillis suis papyro obdatis a duplici causa pergamentis pendentibus.

Commissio ad Contrahendum Matrimonium cum Maria Sorore Regis.

A. D. 1514. *Ludovicus, Dei gratiâ, Francorum Rex, Dux Mediolani, & Junæ Dominus,* univervis & singulis, præsentis Litteras inspecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quod cum Pax, Amicitia, Liga, & Confederatio firmatae sint & fuerint inter Potentissimum, Illustrissimumque Principem *Henricum Octavum Angliæ Regem*, Fratrem nostrum Carissimum, ex unâ Parte, & Nos ex aliâ,

Et hoc Medio Necessitudinis & Affinitatis vinculo Matrimonii futuri inter Nos & Præclarissimam ac Illustrissimam Principem *Dominam Mariam*, ejusdem Regis *Henrici* Sororem Dilectissimam, Sponsam nostram futuram, prout latius constat Tenore Paſſorum Matrimonialium, Initorum & Concordatorum per fideles Oratores & Procuratores nostros ex una, & dicti *Henrici Angliæ Regis*, Carissimi Fratris nostri, etiam Oratores, Nuncios, & Procuratores ex aliâ Partibus,

Nos igitur,

Cupientes summopere dictum Matrimonium in Facie Sanctæ Matris Ecclesiæ iniciari & solemniter, sumque plenum sortiri effectum: Et ut ea, quæ Nos Corpore absentes adimplere non possumus, per Procuratorem, Au-

bassiatorem, & Nuncium specialem adimplerentur,

Ad plenum confidentes de Fide & Animi & Fidei erga Nos integritate Carissimi & Dilectissimi Consanguinei nostri *Ludovici d'Orleans, Ducis de Longueville, & Marchionis de Retelin*, Magni Franciæ Cambellani,

Eundem *Ludovicum d'Orleans* Consanguineum nostrum, Tenore Præsentium, Fecimus & Constituimus, Facimusque, Ordinamus, & Constituimus nostrum Procuratorem, Nuncium, & Ambassiatorem specialem & expressum, ad pro & Nomine nostro Adidendum, Despondendum, Fidem nostram Spondendum, & in Animam nostram Jurandum, & etiam per Verba de Præsentibus contrahendum Matrimonium cum dictâ Illustrissimâ, Præclarissimâ, ac Dilectissimâ nostrâ Consorte & Coniuge futurâ *Dominâ Mariâ Principe*, ejusdem Illustrissimi ac Potentissimi *Henrici Octavi Regis Angliæ* Carissimi Fratris nostri Sorore,

Et ad Faciendum & Peragendum omnes honestas Solemnitates, dictum Actum Matrimonii per Verba de Præsentibus concernentes, consideratis Dignitatibus & Excellentissimis Personarum Contrahentium,

Et

A. D. 1514.
 Et omnia alia & singula necessaria seu opportuna, dictum Actum concernentia, & quæ Nos, si præsentem essemus, faceremus, & facere teneremur;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, quicquid per dictum *Ludovicum d'Orleans*, Consanguineum & Procuratorem nostrum, Dictum, Factum, Juratum, & Promissum, Gestumve fuerit, Ratum, Gratum, & Firmum habebimus, ac inviolabiliter observabimus:

In quorum Fidem & Testimonium has Præfentes Manu nostrâ signavimus, & Sigilli nostri appensione jussimus roborari.

Datum apud *Sanctum Germanum* A. D. 1514
 Ley, Die Octavâ Mensis Augusti, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo, Decimo Quarto, & Regni nostri Decimo Septimo. 1514

Signat.

LOYS.

Super Plicam.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Magno Sigillo dicti Christianissimi Francorum Regis a duplici candi pendente.

Instrumentum Matrimonii contracti.

A. D. 1514.
 IN DEI NOMINE AMEN.
 Per præfens Publicum Instrumentum cunctis appareat evidenter & sit Notum quòd,

Anno Domini Millefimo, Quingentesimo, Quarta decimo, Indictione secundâ, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Leonis*, Divinâ Providentiâ, hujus nominis *Pape Decimi* Anno Secundo,

In quadam alta & principali Camera intra Manerium Regium de *Greenwiche* in *Dioecesi Rossensi* notoriè situm & situatam, et. c.

In Potentissimi & Excellentissimi Principis & Domini nostri Metuendissimi *Henrici*, Dei Gratiâ, *Angliæ & Franciæ Regis ac Domini Hiberniæ*,

Et Serenissime ac Excellentissime Dominiæ, Dominiæ *Katerine Regine Angliæ & Franciæ* Illustrissime, præfati Regis Conjugis & Consortis *Carlissimæ*:

Necnon, Reverendissimorum in Christo Patrum & Dominorum *Willielmi*, Dei gratiâ, *Contuariensis Archiepiscopi*, totius Angliæ Primatis, Apostolicæ Sedis Legati, Magni Angliæ Cancellarii,

Thomæ Episcopi Lincolniensis in Archiepiscopum Eborum Populati:

Necnon, Præpotentum & Illustrissimorum Dominorum,

Edwardi Buckyngham,
Thomæ Norfolkici Angliæ Thesaurarii,

Et *Caroli Suffolciæ*,

Ducum:

Ac, Reverendorum in Christo Patrum Dominorum,

Ricardi Wintoniensis præfati Excel- A. D. 1514
 lentissimi Principis & Domini nostri, Angliæ & Franciæ Regis Privati Sigilli Custodis,

Thomæ Duwelmeis ejusdem Potentissimi Principis Primi Secretarii, Episcoporum:

Prænobiliumque Dominorum,
Thomæ Marchionis Dorsetiæ,
Georgii Salepie Hospitiæ Regii Senescalli,

Thomæ Surria Angliæ Admiralli,
Henrici Essexiæ,
Caroli Wigornie Camerarii Regii, Comitum:

Necnon, Egregiorum ac Venerabilium virorum Dominorum,

Johannis de Salva Jurium Doctoris, in Suprema Curia Parlamenti Normanniæ Primi Præsidentis,

Et *Thomæ Bohier* Militis Franciæ Generalis,

Christianissimi Francorum Regis *Ludovici* Oratorum,

Aliorumque quàm plurimum Dominorum, Comitum, Baronum, & Militum, ad videndum, audiendum, & testificandem infra scripta convenientium ibidem & congregatorum, Nostraque Notariorum Publicorum subscriptorum, ad eundem finem & effectum vocatorum specialiter & rogatorum, Præsentia,

Personaliter constituti fuerunt, Præclarissima & Serenissima Princeps & Dominus, *Domina Maria*, præfati Potentissimi Domini nostri Regis Angliæ & Franciæ Illustrissimi Soror *Carlissimæ*, ex unâ,

Et

A.D. 1514.
Nov. 7.

Et Generosus ac Illustrissimus Dominus Ludovicus d'Orleans Dux de Longavilla Marchio de Rubelin, Magnus Franciæ Cambellanus, & præfati Christianissimi Principis Ludovici Francorum Regis, ad Matrimonium verum & purum præfati ad Præfenti ad hoc apta Nomine ipsius Regis & pro eo cum præfati Illustrissimâ Principe Dominâ Mariâ solemniter contrahendum, Procurator, Ambassiator, & Nuncius specialis, per Literas Patentes ejusdem Christianissimi Regis, suo Magno Sigillo sigillatas, & Manu suâ signatas, de quibus Nobis Notariis subscriptis sufficienter constabat, & quarum Tenor sequitur inferius, legitimè & specialiter constitutus, Partibus ex alterâ,

Pro hujusmodi Matrimonio ut evidenter apparuit tunc & ibidem contrahendo,

Perorotique elegantè & copiosè in Latino Sermone per supradictum Reverendissimum in Christo Patrem Dominum Cantuariensem Archiepiscopum Angliæ Cancellarium primò, ac deinde per memoratum Dominum Johannem de Sela Jurium Doctorem, Oratorem prædictum, non solum Latino, sed & Gallico Sermone, de Laude & Preconio Matrimonii, Nobilitatè & Virtutibus, cæterisque tam dicti Christianissimi Regis quàm præfate Serenissimæ Dominæ Mariæ Dotibus, Prærogativis, & Excellentis,

Perlectis etiam tunc ibidem publice per prononciatum Reverendum in Christo Patrem Dominum mensum Episcopum ejusdem Christianissimi Regis Francorum Literis Patentibus supramemoratis,

Præfatus Generosus & Illustrissimus Dominus Dux de Longavilla, Potentissimo & Excellentissimo Principe & Domino nostro Henrico Angliæ & Franciæ Rege cum ducente, ad præfatum Serenissimam Dominam Mariam tunc ibidem propè itantem accessit, illiisque Manum dexteram suâ manu dexterâ completens, Verba sequentia in quidam Membræ Scedulâ, quam in Manu suâ sinistra tuoc tenebat, Gallico Sermone conscripta, animo ut apparuit Matrimonium cum ipsâ Dominâ Mariâ Nomine præfati Christianissimi Francorum Regis contrahendi, legit, dixit, & protulit apertè & expressè tunc ibidem sub hæc forma,

Le Treshaute, Trescellent, Treschristien Roy de France Loys Douziesme de ce Nom, mon Tresredoubte & Souverain Seigneur, par Moy Loys d'Orleans Duc de Longueville, son Commissaire

& Procureur, ad ce par sa Commission A.D. 1514. & Procuracion especialle, presentement leue, declairee, & publice, suffisamment confitme & ordonne, & moy moiennant, Nov. 9. & a vous ce signifiant, Vous prend Dame Marie a sa Femme & Espouse, & mon dit Tresredoubte Souverain Seigneur vous Promet, & moy pour Luy vous Promettr, que d'oresnavant, & durant sa naturelle Vie, il Vous aura, tiendra, & repuera pour sa Femme & Espouse; ET SUR CE, EN VERTU ET POUVOIR DESSUSDIT, IL ET MOY POUR LUY VOUS EN BAILLE SA FOY.

Quibus Verbis sic a præfato Illustrissimo Domino Ludovico lectis, dictis, & prolatis, Manus abinvicem retraxerunt,

Incontieoti præfati Serenissima Princeps Dominâ Mariâ, dicti Illustrissimi Domini Ducis de Longavilla Manum dexteram suâ Manu dexterâ apprehendens, Verba subscripta in quidam alterâ Membræ Scedulâ Gallicè conscripta, quam in Manu suâ sinistra tunc tenebat, animo, ut apparuit, cum præfato Christianissimo Francorum Rege, ipso Domino Ludovico d'Orleans mediante, Matrimonium contrahendi, in Gallico Sermone legit, dixit, & protulit expressè & apertè tunc ibidem sub formâ sequenti,

Je Marie per vous Loy d'Orleans, Duc de Longueville, Commissaire & Procureur de Treshaute, Tresexceller, & Trespuissant Prince Loys Roy de France Douziesme de ce Nom, ad ce par sa Commission & especialle Procuracion, presentement leue, declairee & publice, suffisamment confitme & ordonne, & Vous moiennant, & a Moy ce signifiant, prend le dit Seigneur Roy a mon Marye & Espoux, & en Luy Je consens comme a mon Marye & Espoux: & a Luy & a Vous pour Luy Je Promettr, que d'oresnavant, durant ma naturelle Vie, Je l'auray, tiendray, & repueray pour mon Marye & Espoux; ET SUR CE BAILLE A LUY ET A VOUS POUR LUY MA FOY.

Quibus verbis sic lectis, dictis, & prolatis,

Dictus Dominus Ludovicus d'Orleans Scedulam a se tunc ibidem lectam suâ manu subscribit & signavit sic,

LOYS D'ORLEANS,
Et præfate Serenissimæ Dominæ Mariæ tradidit & liberavit,
Ipsi que Præclarissima Dominâ Mariâ pariformiter Scedulam a Se tunc ibidem

A. D. 1514. lectam suâ Minu subscripsit, & signavit sic,

REV. S.

MARYE,

Ex præfato Domino Ludovico d'Orleans Duci de Longevilla antedicto tradidit & liberabit.

Hiis verò prædictis idem Illustrissimus Dux de Longevilla, Nominis Procuratorio præfati Christianissimi Francorum Regis, præfatum Serenissimam Dominiæ Mariam quodam Anulo Aureo, quodam Lapide pretioso ornato & insignito, Nominis Procuratorio quo supra donavit & subaravit: quem quidem Anulum eadem præclarissima Domina Maria leto, ut apparuit, vultu & gratanter accepit ac Quarto Digito manûs suæ Dexteræ, viz. Digito auriculari proximo, tunc imposuit.

Tunc vero Literarum Patentiũ præfati Christianissimi Francorum Regis, de quibus supra fit Mentio, Commissionem sive Mandatorum Procuratoriam ad hujusmodi Matrimonium cum præfata Serenissima Domina Maria suo Nominis contrahendum in se continentium, sequitur in hac verba,

Ludovicus, Dei Gratiâ, Francorum Rex, &c.

Super Præmissis verò omnibus & singulis, tam præfatus Illustrissimus Dominus d'Orleans Dux de Longevilla Nominis Procuratorio quo supra, quam dicta Præclarissima Domina Maria pro Se & Nominis suo, nos Notarios Publicos subscripsit, & utrumque nostrum, sibi unum vel plura, Publicum sive Publica, Instrumentum vel Instrumenta conficere, ac Nobiles & Præpotentes Duces, Reverendissimos ac Reverendos Patres & Dominos Comites, & Egregios ac Venerabiles Viros prænominatos, cæterisque Comites, Barones, Milites, aliosque viros Honorabiles, tam Spirituales, quam Temporales sive Seculares, in magno Numero ibidem existentes, Testimonium perhibere rogavit & requisiverunt, rogavitque & requisivit eorum utroque.

Acta sunt hæc omnia, prout supra scribuntur & recitantur, Tertiodecimo Die Mensis Augusti, Anno Domini, Indictione, Pontificatu, & Loco in principio hujus Instrumenti superius descriptis,

Præsentibus tunc ibidem,

Potentissimo & Excellentissimo Prin-

cipe Henrico Angliæ & Franciæ Rege, A. D. 1514.

Præclarissimâ atque Illustrissimâ Domina Katerinâ Angliæ & Franciæ Reginâ, ejusdem Potentissimi Regis Consorte Carissimâ,

REV. S.

Præpotentibus Ducibus, Reverendissimis & Reverendis in Christo Patribus, Comitibus, Baronibus, ac aliis Nobilibus & Egregiis Viris supramemoratis, Testibus ad Præmissa videnda, audienda, & testificanda vocatis pariter & rogatis.

Et ego Robertus Toney Clericus Norwicensis Diocesis, in Legibus Baccalarium, Ecclesiarum Cathedralium Lincoln. & Sarum Canonicus ac Publicus Autoritativus Apostolicæ & Imperiali Notarius, quia verborum Matrimonialium, in prædictis Secularibus contentorum, Lectionibus & Prælectionibus, diJornaque Contrahentium Matrimonium Retrahi omnibus, eorundemque Secularium per ipsos Contrahentes resposive factis Subscriptionibus, & per præfatum Illustrissimum Dominum Ludovicum d'Orleans, Christianissimi Regis Francorum antedicti Procuratorem, Anuli prænominatæ Serenissimæ Domine Mariæ Traditioni, ejusdemque Domine Mariæ ipsius Anuli Receptioni, & Digito suo (uti præfertur) Impositioni Cæterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, Tertiodecimo Die Mensis Augusti, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, & Loco in principio hujus Instrumenti superius descriptis, agebantur & fiebant; una cum Potentissimo & Excellentissimo Principe, & Domino nostro Supremo Henrico, Angliæ & Franciæ Rege Invictissimo, Præclarissimâque & Illustrissimâ Domina, Domina Katerinâ Angliæ & Franciæ Reginâ, ejusdem Potentissimi & Excellentissimi Regis Coniuge & Consorte Carissimâ: Necnon Præpotentibus Ducibus, Reverendissimis ac Reverendis in Christo Patribus, Illustrissimisque Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Dominis, aliisque Nobilibus & Egregiis Viris præmemoratis, Testibus prædictis: Ac etiam probo Viro Magistro Willielmo Edwardis Notario Publico, & Mecum de Instrumento Publico uno vel pluribus super Præmissis conficiendo vel conficiendis (ut præfertur) rogatus, ac Se inferius subscribente, præfens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic fieri vidi & audiui: Idcirco hæc præfens Publicum Instrumentum, Mæno prænominati Magistri Willielmi Edwardis Notarii Publici scriptum, exinde confici, publicavi, & in hæc publicam Formam redegi, Sig-

A. D. 1514. *noque & Nominis meis solitis & consuetis signatus, Meque hic subscripsi rogatus & requisitus in Fidem & Testimonium Præmissorum.*

Francis Rege Illustrissimo, Ac etiam A. D. 1514. Præclarissimo & Illustrissimo Domino, Domina Katerina Angliæ & Franciæ Regina, ejusdem Potentissimi & Excellentissimi Regis Coniuge & Consorte Carissimâ: Præpotentissimisque Ducibus, Reverendissimæ ac Reverendie in Christo Patribus, Illustrissimisque Comitibus, Baronibus, & Dominis, aliis quoque Nobilibus & Egregiis Viris supramemoratis, Testibus prædictis, Necnon Venerabili Viro Magistro Roberto Toneys, in Legibus Baccallario, Canonico Ecclesiæ Cathedralium superius nominatorum, Notario Publico, & Mecum de Instrumento Publico uno vel pluribus super Præmissis conficiendo vel conficiendis, uti præsertur, rogato, & se superius subscribente, præsens personaliter interfui, eaque omnia & singula sic feri vidi & audivi: Idè hoc præsens Publicum Instrumentum, Manu mea propria scriptum, exiunde confeci, scripsi, publicavi, & in hac Publicam formam redegi, Signoque & Nominis meis solitis & consuetis signavi rogatus & requisitus, in Fidem etiam & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum.

Ad inonm sign.

Super omnia vincit veritas.

Et Ego Willielmus Edwardus Clericus Herefordensis Sacris Auctoritatibus Apostolicâ & Imperiali Notarius Publicus, quia verborum Matrimonialium, in prædictis Scandalis contentorum, Testimonibus, distorantque Contrabentium Manuum Retractionibus, eandemque Secularum per ipsos Contrabentes respectivè factis Subscriptionibus, & per præsatum Illustrissimum Dominum d'Orleans Ducem de Longuavilla prædicti Christianissimi Francorum Regis antedicti Procuratorem Anali prænominate Serenissimæ Domine Mariæ Traditioni, ejusdem quoque Domine Mariæ ipsius Anali Receptioni, & Digito suo, ut præsertur, Impositioni: Ceterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, Tertiedecimo Die Mensis Augusti, sub Anno Domini, Indictione, Pontificatu, & Loco in principio hujus Instrumenti superius descriptis, agebantur & fiebant: unâ cum Potentissimo & Excellentissimo Principe & Domino nostro Supremo Henrico Angliæ &

Ad inum Signi,

SENECA,
Non amicitie, sed veritati Testimonium reddidit.

Ambassiatoris Franciæ Litera ad Reginam.

A. D. 1514.
An. 6. H. 1.
Bibl. Cott. Clug. D. 1.

MADAME, tant & sy Treshumblement que fayre puy, a vostre bonne Grace Me Recommande.

Madame,

Au Jourduy Monsieur le General & Moy avons eu des Lettres du Roy, qu'il Nous escript, que le plus grand desir qu'il a este de scavoir de vos Nouvelles, & qu'il trouve merueilleusement bon le Lieu d'Abeville pour Vous trouver ensemble aincy qu'il a este accorde, & que la fans point de faulte Vous le trouveres delibere de Vous bien recevoir, & seray Madame la plus grand diligence qu'il me fera possible d'aller devers Luy pour Luy dire de vos Nouvelles, & tousjours aincy que j'en fay des Syennes Vous en adverteray aincy que Vous m'aves Commande, Vous Suppliant treshumblement, Madame, qu'il Vous plaise me Commander tousjours vos bons Plaisirs pour les acomplir,

comme celluy qui desire de Vous faire A. D. 1514. Service.

Madame, il y a ung Marchant nomme Jehan Calvoant, demourant a Londres, le quel a mon Affayre m'a fait Service,

Il a quelque Affayre envers le Roy vostre Frere, Je vous suppluy qu'il Vous plaise, Madame, Luy estre aidant envers le dit Seigneur, & l'avoir pour Recommande,

Madame, Je pry a nostre Seigneur qu'il Vous doint tresbonne Vie & longue.

Escrip a Canturbery ce xvi. Jour d'Augst.

Vostre treshumble & tresobéissant Subget & Serviteur

LOYS D'ORLEANS,

Dor.

A la Royme Me Souveraine Dame.

Super

A. D. 1514.

Hen. 8.

Super Juramento, per Regem Francorum præstando, Commissio.

A. D. 1514.

Hen. 8.

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Franc. 6.

R. 8. p. 2.

m. 16.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, De Fidelitate, Industria, & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Caroli Comitis Wigornie* Consanguinei nostri Domini de Herberd & de Gower Primi Camerarii nostri, Domini *Thome Dokwre* Prioris Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, ac Magistri *Nicolai West* Doctoris utriusque Juris Decani de Wyndesore, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Ambassadors, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem & Duobus eorum, Tenore Præsentium, plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, Illustrissimum Principem *Lodovicum* Fratrem Confederatum & Consanguineum nostrum Carissimum *Francorum Regem* Christianissimum Adeundi,

Et Juramentum corporale, tactis Sacrosanctis Evangeliiis,

De benè & fideliter observando omnia & singula Capitula in Tractatu Pacis & Amicitie, per Oratores nostros & suos, sufficienter ad hoc auctorizatos, *Septimo Die Augusti ultimo præterito, in Civitate Londoniarum* convento concordato & concluso, juxta & secundum formam Articuli desuper in eodem Tractatu conventi & conclusi,

Abeodem *Francorum Rege* Fratre nostro præstari Petendi & Exigendi, ac ejusdem Juramenti Præstationi personaliter Interessendi, atque idem Juramentum sic, ut præfertur, præstari Videndi & Audiendi,

Ac etiam Notarios Publicos, ut super ejusdem Juramenti Præstatione Instru-

mentum sive Instrumenta Publicum sive Publica conficiant, ac Testes tunc præfentes ut super eodem Testimonium præhibeant, Petendi, Rogandi, & Requirendi,

Atque Instrumentum sive Instrumenta desuper confectum sive confecta Petendi & Recipiendi,

Ac insuper tam Literas nostras Patentes, dicti Tractatus Pacis & Amicitie Confirmatorias, Manu nostrâ subscriptas, & Magno Sigillo nostro sigillatas, quam etiam Literas nostras Patentes, cujusdam Matrimonialis Contractus inter Christianissimum *Francorum Regem* & Dominam *Mariam* Principem Sororem nostram similiter Confirmatorias, Manu nostrâ subscriptas & Magno Sigillo nostro sigillatas, dicto *Regi* Fratri nostro ejusve Commissario ad hoc sufficienter auctorizato Tradendi & Liberandi, atque alias ab eodem ejusve Commissario consimiles Literas, dicti Tractatus Pacis & Amicitie quam Matrimonialis Contractus Confirmatorias, pro Parte sua Petendi, Requirendi, & Recipiendi,

Ceteraque omnia & singula Gerendi & Exercenti quæ in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ Nos sacremus & facere possemus si personaliter interessemus, etiam si illa forent quæ Mandatum magis exigant speciale quam Præsens est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firimum habituros totum & quicquid dicti nostri Commissarii, Ambassadors, Procuratores, aut eorum Duo, Nomine nostro fecerint.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo octavo Die Augusti.

Per ipsum Regem.

Super Literis Obligatoriis ejusdem Regis.

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Edw.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, De Fidelitate, Industria, & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Caroli Comitis Wigornie* Consanguinei nostri

Domini Herberd & de Gower Primi *A. D. 1514.*
Camerarii nostri, Domini *Thome Dokwre* Prioris Sancti Johannis Jerusalem in Anglia, ac Magistri *Nicolai West* Doctoris utriusque Juris Decani de Wyndesore, quamplurimum confidentes,

Ipsos

A. D. 1514.
Ipsos nostros veros & indubitatos
Commissarios, Ambasiatores, Oratores,
Procurores, Deputatos, & Nuncios
speciales Facimus Constituimus & Ordina-
mus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem & Duo-
borum eorum plenam, Tenore Præsentium,
Potestatem & Auctoritatem ac Manda-
tum generale & speciale, pro Nobis &
Nomine nostro, ab Illustrissimo Principe
Ludovico Fratre Confederato & Confan-
guineo nostro Carissimo Francorum Rege
Christianissimo, ut idem Rex totam ali-
quo Judice ordinario pro Tribunali se-
dente, ac Duobus Notariis Publicis in
Actorum Scribas per eundem Judicem
assumptis & Testibus ad hoc specialiter
vocatis & rogatis, Compareat, atque ei-
dem Judici, ejus Jurisdictionem proro-
gando, sponte Se Submitat, necnon co-
ram eodem Judice sic pro Tribunali se-
dente Constitatur & Requirit, juxta &
secundum vim formam & effectum Arti-
culi desuper confecti, & in quodam
Tractatu de Data *Septimi Diei Mensis
Augusti ultimi preteritis* plenius specificati
& contenti, Petendi & Requirendi,

Atque eisdem Comparitioni, Sub-
missioni, Confessione, & Requisitioni,
sic ut præfertur, faciendis, personaliter
Interessendi,

Atque Instrumentum Publicum, de
& super eisdem omnibus & singulis in
debita & sufficienti forma factum, nec-
non Literas suas Patentes Obligatorias,
Manu sua subscriptas & Magno Sigillo
suo sigillatas, quibus Obligabit & Altrin-
get Se Heredes & Successores suos, Reg-
na Patrias & Domina sua quæcumque,
ac Subditos suos & sua & eorum Bona
mobilia & immobilia ubicumque fuerint
reperita, Nobis, Heredibus, & Succes-
soribus nostris, pro Solutione *Unius
Millionis sive Decies. Centum Millium
Coronarum Auri de Sole*, juxta & secun-

dum vim formam & effectum quarun-
dam Literarum Obligatoriarum per Ora-
tores dicti *Francorum Regis*, ad hoc suf-
ficientem Auctoritatem ab eodem habentes,
desuper confectarum, & inter Ora-
tores nostros & suos concordatarum &
conclufarum, de Data prædicta Nobis,
Heredibus, & Successoribus nostris, be-
nè & fideliter faciendâ, similiter Peten-
di Requirendi & Recipiendi,

Ac etiam quasdam Literas Obligato-
rias dicti *Francorum Regis* Fratris nostri,
ac alias Literas Obligatorias, Celeberris
Memoriae, *Ducis Aurelianensis* ejusdem
Regis Genitoris, & aliorum Principum
Nobilium Franciæ, ex certis Causis in
eisdem specificatis, in Manibus nostris
existentes, eidem *Christianissimo Regi*
ejusve Oratoribus ad hoc sufficienter de-
putatis Tradendi & Liberandi, secun-
dum vim formam & effectum cujuslibet
Articuli, desuper confecti, in præfatis
Literis Obligatoris, de Data prædicti
Septimi Diei Mensis Augusti, plenius specifi-
catis,

Ceteraque omnia & singula Faciendi
Gerendi & Execerendi quæ in Præmissis
aut circa ea necessaria fuerint seu quo-
modolibet oportuna, & quæ Nos facere-
mus & facere possemus si personaliter
interessemus, etiam si talia forent quæ
Mandatum magis exigant speciale quam
Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo
Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum
habituos totum & quicquid dicti nostri
Commissarii, Ambasiatores, Procurato-
res, aut eorum Duo Nequine nostro
fecerint.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
decimo octavo Die Augusti.

Per ipsum Regem:

Confirmatio Tractatus Pacis.

A. D. 1514.
R. E. X omnibus, ad quos &c. Sa-
lutem.

Cum quidam Amicitiarum
Ligæ & Confederationis atque Mercium
Intercurfus Tractatus, inter Prae-
clarissimum Conanguineum nostrum *Tho-
mam Ducem Norfolciæ* Thesaurarium &
Marescallum Angliæ, & Reverendissi-
mum in Christo Patrem *Thomam Episcopum
Lincolniensem in Archiepiscopum E-
borenm Possulatum*, ac *Ricardum Wintoniensem
Episcopum Custodem Privati Sigilli
nostri*, Oratores, Ambasiatores,
Commissarios, Procuratores, & Nuncios

nostros speciales ex una, & Generosum
& Illustrum Dominum *Ludovicum d'Or-
lyans Ducem de Longeville Marchionem
de Ruthelyn* Magnum Franciæ Cambellanum,
Egregios & Venerabiles Viros,
Dominum *Johannem de Selas* Jurium Do-
ctorem Curie Supremæ Parlamenti
Normaniæ Primum Præsidentem, & Do-
minum *Thomam Bohier* Militem Franciæ
Generalem, Oratores, Ambasiatores,
Commissarios, Procuratores, & Nuncios
Illustrissimi & Excellentissimi Principis
Lodovici Francorum Regis &c. Christia-
nissimi Fratris & Conanguinei nostri

5 T Carif-

A. D. 1514
 110. b. Carissimi speciales Partibus ex alterâ, pro Nobis & dicto Fratre nostro, Regnis, Civitatibus, Patriis, Terris, Dominis, Castris, Villis, Territoriis, Opidis, & Locis, quibuscumque modis per eorundem Regum Unum Alterumve habitis, tentis, possessis, vel occupatis, nostrisque Hereditibus & Successoribus, Vassallis, Incolis, Habitatoribus, atque Subditis nostris, ac quibuscumque Allegatis & Confederatis utriusque, per dictum Tractatum Pacis inferius comprehensis, jampridem hincinde conventus, concordatus, & conclusus fuerit, sicuti in Literis Oratorum & Commissariorum nostrorum predictorum desuper concessis plenius apparet & continetur,

UNIVERSIS ET SINGULIS &c. ut supra in Literis septimo Augusti.

NOS autem, Tractatum predictum ac omnia & singula Capitula in eodem

contenta Rata Firma & Grata habentes, A. D. 1514.
 110. b. ea omnia & singula, pro Nobis Hereditibus & Successoribus nostris, quatenus Nos aut Heredes & Successores vel Subditos nostros concernant aut concernere poterunt, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac inviolabiliter firmiter benè & fideliter Tenere, Observare, & Adimplere, Tenerique, Observari, & Adimpleri facere cum effectu, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus Literis, Manu nostrâ propria subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. in Civitate London. vicésimo Die Augusti.

Per ipsum Regem.

Confirmatio Tractatus Matrimonii.

A. D. 1514.
 111. a. b. c. R. EX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm quidam Tractatus, pro Matrimonio inter Illustrissimum & Excellentissimum Principem Ludovicum Francorum Regem Christianissimum Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum & Serenissimum ac Præclarissimum Principem Dominum Miriam Sororem nostram Carissimam, Deo Duce, habendo & contrahendo, per Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, Præclarissimum Consanguineum nostrum Thomam Ducem Norfolkie Thesaurarium & Marscallum Angliæ, ac Venerabilissimum in Christo Patrem Thomam Episcopum Lincolniensem in Archiepiscopum Eboracensem, ac Reverendissimum in Christo Patrem Ricardum Wyntoniensem Episcopum Custodem Privati Sigilli nostri, Oratores, Ambasiatores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios nostros speciales ex una, & Generosum & Illustrum Dominum Dominum Ludovicum DUCEM de Longville MARCHIONEM de Ruthelga Magnam Francie Castellatum, Egrogios & Venerabiles Viros, Dominum Johannem de Selva Jurium Doctorem Curie Supreme Parlamenti Normannie Primum Præsidentem, & Dominum Thomam Bèbier Militem Francie Generalem, prefati Christianissimi Fratris & Consanguinei nostri Ludovici Francorum Regis Oratores, Ambasiatores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales, Par-

tibus ex altera, pro Nobis & dicto Fratre nostro, jampridem conventus, concordatus, & conclusus fuerit, sicuti in Literis Oratorum & Commissariorum nostrorum desuper concessis plenius apparet & continetur,

UNIVERSIS ET SINGULIS &c. ut supra.

Nos autem, Tractatum predictum ac omnia & singula in eodem contenta Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & singula pro Nobis, Hereditibus, & Successoribus nostris, quatenus Nos Heredes & Successores nostros concernant aut concernere poterunt, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac inviolabiliter firmiter benè & fideliter Tenere Observare & Adimplere, Tenerique Observari & Adimpleri facere cum effectu bonâ Fide & in Verbo Regis Promittimus per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis præsentibus Literis nostris Manu nostrâ propria subscriptis Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. in Civitate London. vicésimo Die Augusti.

Per ipsum Regem.

Litera

A. D. 1514.

Nov. 9.

*Litera Regis Francorum ad Tb. Wolfey Electum Ebo-
racensem.*

A. D. 1514.

An. 6. H. 1.

Bibl. Civim.

Caly. D. 6.

Monsieur d'Jorci,
Pour ce que j'ay sceu Re-
tour de ee Porteur par dela,
je ne l'ay voulu laisser partir sans vous
porter Lettres de Moy,

Et par icelles Vous prier & affectu-
eusement que Vous vueillez faire mes
bonnes & Cordiales Recommandacions
aux Roy & Roynne mes bons Frere & Seur
& aussy a la Roynne ma Femme,

En Vous priant, en aultre, tenir main
a ce que ma Femme parte de la le plus
ceist que faire se pourru,

Cer il n'y a Chose en ce Monde que
tant je desire que de la veoir & me trou-
ver avecques Elle,

Et, en ce faist, Vous me ferez phi-
fir, & m'obligeiez de plus en plus a
vous;

Priant Dieu Monsieur d'Jorci qu'il
Vous ait en sa Saunte Garde.

Escrict a *Eslampes* le Second Jour de
Septembre.

LOTS. *

ROBERTET.

Dor.

A. Monsieur d'Jorci.

Obligatio pro Solutione Summae supramemoratae.

A. D. 1514.

An. 6. H. 1.

Re. Angl.

Ludovicus, Dei Gratia, Fran-
corum REX, DUX Mediolani, &
Genave DOMINUS, universis pre-
sentibus Literas inspecturis, Salutem.

Cum in quibusdam Literis Obliga-
tibus de Data Septimi Die Mensis Augusti
ultimi preteriti, per Ambassadors Com-
missarios & Procuratores nostros specia-
les ad hoc sufficienter per Nos auctori-
fatos, Nomine & Auctoritate nostris fa-
ctis concordatis & conclusis, & Illustris-
simo & Potentissimo Henrico Octavo An-
glie Regi Fratri Consanguineo & Con-
federato nostro Carissimo, ejusve Deputato
vel Deputatis traditis & liberatis, inter
cetera, continetur,

Quod Nos infra Quadragesima Dies,
Datam dictarum Literarum Obligatoria-
rum proximè & immediatè sequentes,
per Literas nostras Patentes Manu no-
stra subscriptas & Migno Sigillo nostro
sigillatas, Obligaremus Nos Hæredes &
Successores nostros, Regna Patrias &
Dominia nostra quascunque, necnon
Subditos nostros quoscunque, ac nostra
& eorum Bona mobilia & immobilia,
uticunque fuerint repta; Ad Solven-
dum prefato Regi Anglie, ejusque He-
redibus & Successoribus, ex certis cau-
sis in prefatis Oratorum nostrorum Lit-
teris plenè declaratis, Summam Unius
Millionis sive Decies Centum Millium
Coronarum Auri boni Auri & justè Pon-
deris Valoris nunc Cursum habentis, in

Franciâ, certis Locis, Terminis, Modò
que & Formâ in dictis Literis plenè
specificatis,

Ad quas quidem Literas Nos refe-
rimus, & pro hie insertas haberi vo-
lumus,

Nos igitur, omnia in dictis Literis
Obligatoriiis specificata, & per Oratores
nostros promissa convenita & conclusa,
Rata & Grata habentes & haberi volen-
tes, Confitemur & Declaramus per Pre-
sentes, Nos Hæredes & Successores no-
stros debere prefato Regi Anglie Hære-
dibus & Successoribus suis Summam U-
nius Millionis sive Decies Centum Mil-
lium Coronarum Auri de Sole predicto
Regi, Hæredibus, & Successoribus suis,
pro eadem Summâ, Nôsq; & Hæredes
nostros eidem Astringimus & Obligamus
per Presentes; Quam quidem Sum-
mam & quamlibet ejus Particulam, Nos
& Hæredes nostri solvemus & liberabi-
mus, solvi & liberari faciemus prefato
Regi Anglie ejusque Hæredibus & suc-
cessoribus, aut ejus vel eorum Deputato
sen Deputatis, Loco, Terminis, Mo-
dòque, & Formâ sequentibus; vide-
licet,

In Villâ Calisise Die primo Mensis
Novembris proximè futuro Quingagesi-
ma Millia Francorum in Coronis Auri de
Sole, Valoris predicti, unoquoq; Fran-
co valente Viginti Solidos Turonenses
que faciant Summam Viginti & Sex
Millium

A. D. 1514.

Nov. 9.

A. D. 1514. *Millium Tricentarum & Quindecim Coronarum Auri de Sole prædicti, & Triginta Solidorum Turonesium,*

Rev. S.

Et Primo Die Maii extunc proximè sequente, alia *Quingueginta Millia Francorum in Coronis Auri de Sole prædicti, similitur in Villa Califfia,*

Et sic de Anno in Annum, & de Terminis in Terminum, Nos Hæredes & Successores nostri solvemus & liberabimus, solvere & liberari faciemus *dicto Fratri nostro* ejusque Hæredibus & Successoribus, aut ejus seu eorum Deputato vel Deputatis, Loco, Terminis, Modoque, & Formâ prædictis, donec & quousque dicta Summa *Unius Millionis fove Decies Celsum Millium Coronarum Auri de Sole prædicti, eidem Regi Angliæ* Hæredibus & Successoribus suis plenè & integrè soluta & contenta fuerit.

Ad quam quidem Solutionem benè fideliter & firmiter sic, ut præmittitur, faciendam, *Promittimus Astringimus & Obligamus*, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos, Hæredes, & Successores nostros, Regnum Patriæ ac Dominiâ & Bona nostra præsentis & futura; Necnon singulos Subditos nostros, ac nostra & eorum Bona mobilia & immobilia quæcunque ubicunque fuerint reperta;

Renunciâtes in hac parte, expressè & in vim Pacti, omni Privilegio, Cautela, Juris Beneficio, Exceptioni non Numerate Pecuniæ, simulati Contractûs, doli mali non sic facti aut celebrati Contractûs, ac omnibus aliis Exceptionibus & Defensionibus tam Juris quam Facti quibuscunque, quibus effectus Præsentium quomodolibet impediri possit.

Et ad omnium & singulorum Præmissorum securiorem Observantiam *Obligamus Nos* sub Penâ Camere Apostolicæ, & per *Obligatorem de Niss*, & quòd ultra ac citra Præmissa Rescriptum Apostolicum Sigillo Plumbæo munitum, Sumptibus & Expensis nostris impetra-

bimus & obtinebimus, ipsique Serenissimo Regi Angliæ ejusve Hæredibus aut Successoribus, sive ejus aut eorum Deputato vel Deputatis, infra Duodecim Menses Datam Præsentium proximè sequentes trademus & liberabimus, aut tradi & liberari faciemus cum efflucto, quo omnia & singula Præmissa Sedis Apostolicæ Auctoritate Confirmabuntur, appositis Penis Interdicti in Regnum Patriæ & Dominiâ nostra antedicta, ac Excommunicationis in Personam nostram, si & quatenus omnia & singula Præmissa, quatenus Nos concernunt, ut præfertur, minimè observaverimus & impleverimus.

Renunciâtes in hac parte expressè & in vim Pacti omnibus Exceptionibus ut supra, atque omni tam Juris quam Facti Privilegio, & præsertim Privilegio quod per *Sanctum Pontificem*, aut alium Judicem quocunque, pro aut ex quacunque causâ personaliter Excommunicari, aut Excommunicatus denunciari non possumus.

In quorum Fidem & Testimonium his Præsentibus, Manu nostrâ signatis, nostrum duximus apponi Nosrâ Signillum.

Datum Parisiis Die quartâ Mensis Septembris, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo, Decimo Quarto, & Regni nostri Decimo Septimo.

Signat.

LOYS.

Super Plicam.

Per Regem.

ROBERTET.

Sob Magno Sigillo dicti Christianissimi Francorum Regis a duplici candâ pendente.

Tractatus Pacis Confirmatio.

A. D. 1514.

An. G. M. 1.

Ex Astyr.

LUDOVICUS, Dei Gratia, *Francorum REX, DUX Mediolani, DOMINUS Genævæ*, Omnibus ad quos presentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cher quidem Amicitiarum Lige & Considerationis ac Mercium Intercurfus Tractatus,

Inter Præclarissimum Consanguineum nostrum *Ludovicum d'Orleans* Ducem de Longueville Marchionem de Rothelin

Magnum Franciæ Cambellanum, & Magistrum *Johannem de Selus* Jurium Doctorem Curie Supremæ Parlamenti Normaniæ Primum Præsentem, & *Thomam Babier* Militem Franciæ Generalem, Oratores, Ambasiatores, Commisarios, Procuratores, & Nuncios nostros speciales ex una,

Et Generosum & Illustrem Dominum *Thomam Norfolciæ* Thesaurarium & Marecallum Angliæ, & Reverendissimum in

A. D. 1514
Nov. 8.

in Christo Patrem *Thomam Lincolnien-
sem Episcopum in Archiepiscopum Eboracensem
Postulatum, ac Ricardum Wintoniensem
Episcopum Custodem Privati Sigilli nostri,* Oratores, Ambasiatores,
Commissarios, Procuratores, & Nuncios
Illustissimi & Excellentissimi Principis
Henrici Anglie Regis & Domini Hibernie
Carissimi Fratris & Consanguinei
nostri speciales, Partibus ex altera,

Pro Nobis & dicto Fratre nostro, Regnis, Civitatibus, Patriis, Terris, Dominis, Castris, Villis, Territoriis, Opidis, & Locis, quibuscumque; modò per eorundem Regum Unum Alterumve habitis, tentis, possessis, vel occupatis, nostrisque Hæredibus & Successoribus, Vassallis, Incolis, Habitatoribus, atque Subditis nostris, ac quibuscumque Alligatis & Confederatis utriusque; per dictum Tractatum Pacis inferendis comprehensis,

Jampridem hincinde conventus, concordatus, & conclusus fuerit, sicut in Literis Oratorum & Commissariorum nostrorum prædictorum desuper confectis plenius apparet & continetur,

Quorum Tenor sequitur & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS &c. ut supra in Tractatu Dot. 7. Die Augusti.

NOS autem, Tractatum prædictum

A. D. 1514
Nov. 8.

ac omnia & singula Capitula in eodem contenta Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis Hæredibus & Successoribus nostris, quatenus Nos aut Hæredes & Successores vel Subditos nostros concernunt aut concernere poterunt, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac inviolabiliter firmiter Tenere, Observare, & Adimplere, Tenerique, Observari, & Adimpleri facere cum effectu, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præfentes.

In QUORUM omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis præsentibus Literis nostris Maris nostrâ propriâ subscriptis Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Datum in Civitate nostra Parisiensi Die Decimâ quartâ Mensis Septembris, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Decimo Quarto, & Regni nostri Decimo Septimo.

LOYS.

Super Plicam.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno cere alba a duplici caudâ pergamena pendente.

Juramentum super Observatione Tractatus supradicti.

A. D. 1514
An. 6. H. 9.
Ex Autogr.

NOUS PROMETTONS, sur nôtre Honneur & en Parolle de Roy, & Jurons sur le Canon de la Messe & Sainctes Evangelles par Nous presentement touchees, que Nous Entretiendrons, & serons Entretenir par nos Royaume, Pais, Seigneuries, & Subgectz, fermement & inviolablement le Traicté de Paix Unyon & Amystie, fait & conclud le Septiesme jour du Moys d'Aoust dernier passé par les Deputtez & Commis de Treshautes Tresexcellens & Trespuissant Prince nôtre Treschier & Tresame Frere Consoin le Roy d'Angleterre & nos Ambassadeurs & Orateurs estans devers Luy,

Et autres Ratiffions Approuons & avons Agreeable tous & chascuns les Pointz & Articles, en tout leur effect & contenu, qui sont plus au long declairez, en tous & chascuns les Traictz Appendences & Dependences d'iceulz, faits & passés

A. D. 1514.

entre les ditz Deputtez & Commis de nôtre dit Frere & nos ditz Ambassadeurs & Orateurs en ceste Partie, Datez du Date dessusdite,

Et Jurons, comme devant, iceulx & chascun Garder & inviolablement Tenir de Point en Point sans a iceulx ne l'un d'eulx contrevoir ne aller a l'encontre en aucune Maniere,

Et d'abondant Jurons que, durant le dit Traicté, Nous serons bon Frere & Aoy a nôtre dit Frere & Consoin, & Luy Aidurons & Assisturons a nôtre loyal Povoir en tout ce qui concernera le bien Estât & Seurete de sa Personne & autrement, selon qu'il est specificque & declare en dit Traicté, moyennant qu'il fera le semblable de sa Part,

AINSY NOUS AIDE DIEU, TOUS LES SAINS, ET LES DITZ SAINCTE EVANGILLES.

LOYS.

A. D. 1514.
Rev. S.

Super dicto Juramento Instrumentum Publicum.

A. D. 1514.
Rev. S.A. D. 1514.
An. 6. H. 3.
Ex Autogr.

IN NOMINE DOMINI AMEN.
Hujus presentis Publici Instru-
menti serie cunctis pateat evidenter
& sit Notum quòd,

Anno ejusdem Domini Millesimo
Quingentesimo Decimo quarto, Indictio-
ne Secunda, Mensis verò Septembris
Die Decima quarta, Pontificatus San-
ctissimi in Christo Patris & Domini nos-
tri Domini Leonis, Divinà Providen-
tià, Pape Decimi Anno Secundo,

In nostrum Notariorum Publicorum
subscriptorum Testiumque infranominato-
rum ad hæc vocatorum Præsentia, in
Ecclesia Celestiniensi Parisius, post
Celebrationem Missæ, per Reverendissi-
mum in Christo Patrem & Dominum
Dominum Rematus de Prye Tituli Sanctæ
Sabine Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyte-
rum Cardinalem Episcopum Bajocensem
voce altâ celebrata, personaliter exis-
tens Serenissimus ac Christianissimus
Princeps Dominus noster Dominus Lu-
dovicus, Dei Gratia, Francorum Rex,

Animo revolvens quantum Deo grata
sit Pax Populòque comoda, percipi-
ensque eam, quæ inter Suos & Poten-
tissimi ac Excellentissimi Principis Do-
mini Henrici Angliæ Regis Fratris Consan-
guinei & Amici sui, Confederati Am-
basiatores & Oratores Die Septimâ Men-
sis Augusti ultimi præteriti facta extitit
& conclusa, Robur Firmitatis obtinere
inviolabilitèrque Observari, legit dixit
& protulit, altâ Voce & intelligibili,
Sacrosanctis Dei Evangelis per præfatum
Dominum Cardinalem propterea suo
Conspectui presentatis, quandam Mem-
branam Pergamentæ, Gallico Sermo-
ne conscriptam, quam tunc suis tene-
bat Manibus, Verba sequentia conti-
nentem,

Nous Promettons &c. prout supra in
Origine patet.

Quæ Lectâ dicta Evangelia, Manus
dextra tetigit, & ipsiâ ipsis dictam
Membranam suâ propriâ Manus sub-
scripsit,

Quarum quidem Concordiæ Pacis &
Amicitie Fœdere qui astabant exultantes
& læti Hymnum TE DEUM LAU-
DAMUS, Gratias Deo referentes, decan-
tarunt.

De quibus Præmissis omnibus & sin-
gulis idem Dominus noster Rex, necnon
Nobilis & Potens Vir Dominus Carolus

Comer Wigornia, Dominus de Gouver
Primus Cambellanus præfati Potentissimi
& Excellentissimi Principis Domini Hen-
rici Angliæ Regis, ejusdem Domini Re-
gis Angliæ Nomine & pro eo, petierunt,
prout eorum quilibet petiit, a Nobis No-
tariis Publicis subscriptis tibi fieri atque
tradi Publicum Instrumentum seu Publi-
ca Instrumenta unum vel plura.

Acta fuerunt hæc, in dictâ Ecclesiâ
Celestiniensi, sub Anno, Indictione,
Mense, Die, & Pontificatû prædictis,

Præsentibus ibidem,

Illustrissimis Principibus Dominis,
Franciæ Britanniæ & Valentini Duce ac
Comite Angolismensi,

Ludovico de Bourbonno Principe de Rape
Gironis,

Ludovico d'Orleans Duce de Lange-
villa & Marchione de Rabelin Magno
Cambellano Franciæ,

Johanne Stuart Duce Albanensi,
Domino Ludovico de Gravillo Admi-
rallo Franciæ,

Reverendissimo ac Reverendis in Chri-
sto Patribus Dominis,

Georgio de Ambasia Archiepiscopo Ro-
thomagensi,

Stephano de Poucier Parisiensi,

Et Erardo de Marchi Carnotensi &
Lodiensi,

Episcopis,
Nobilibus Viris Dominis,

Imberti de Bassernay Cambellano di-
cti Domini nostri Regis Ordinis Milite
Domino Temporalis de Bouchagio,

Et Florimondo Robertis Milite The-
saurario Franciæ,

Antedicti Domini nostri Regis Consi-
liariis,

Unâ cum pluribus aliis Testibus ad
hoc vocatis.

Es ego Johannes Cartier Presbyter
Diocesis Carnotensis in Decretis Baccala-
rius, Publici Apostolicæ & Imperiali Au-
dientiaribus Venerabilisque Curie Episcopa-
lis Parisiensis Notarius, ac ipse Curie
Audientiaribus Juratus, quia Præmissis
omnibus & singulis, dum, ut superscri-
buntur, dicuntur, agerentur, & fierent,
per præfatum Dominum nostrum Regem,
unâ cum Notario subscripto & Testibus
infranominatis Præsentis sui, eoque sic fieri
vidi

A. D. 1514. *vidi & audiui, idcirco huic presenti Publico Instrumento meâ Manu propriâ fideliter scripto Signum meum publicum & consuetum apposui, in Fidem & Testimonium Præmissorum Requisitionis.*

vidi & audiui, idcirco huic presenti Publico Instrumento meâ Manu propriâ fideliter scripto, Signum meum publicum & consuetum, und cum Signo & Subscriptione dicti Notarii supra scripti apposui, in Fidem & Testimonium veritatis Præmissorum Requisitionis.

J. CARTIER.

Et Ego Martinus Mesnart Clericus de Parisius Oriundus in Artibus Magister, Publicus Apostolicæ & Imperialis Auctoritatibus Venerabilis Curiarum Conseruatione Privilegiorum Apostolicorum Universitatis & Episcopalis Parisien. Notarius, necnon dicta Curia Episcopalis Pa-

M. MESNART.

Confirmatio Tractatus Matrimonii.

A. D. 1514. *Udovicus, Dux Gratia, Francorum REX, Dux Mediolani, DOMINUS Genue, Omnibus, ad quos presentes Literæ pervenerint, Salutem.*

Quorum Tenor sequitur, & est idem, A. D. 1514.

UNIVERSIS ET SINGULIS &c. ut in Tractatu 7. Aug.

Cum quidam Tractatus, Pro Matrimonio inter Nos & Serenissimam ac Præclarissimam Principem Dominam Mariam, Sororem Carissimi Fratris & Consanguinei nostri Henrici Angliæ Regis, & Domini Hiberniæ, Deo duce, habendo & contrahendo,

Inter Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, Præclarissimum Consanguineum nostrum Ludovicum d'Orleans DUCEM de Longevilla MARCHIONEM de Robelin Magnam Franciæ Cambellanum, Johannem de Selva Jurium Doctorem Curie Supremæ Parlamenti Normaniæ Primum Præsidentem, & Thomam Bobier Militem Franciæ Generalem, Oratores, Ambassadors, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales nostros ex una,

Et Generosum & Illustrem Dominum Thomam Ducem Norfolkiciæ Thesaurarium & Marecallum Angliæ, ac Venerabilissimum in Christo Patrem Thomam Episcopum Lincolniensem, in Archiepiscopum Eboracensem, Postulatum, ac Reverendum in Christo Patrem Ricardum Windoniensem Episcopum, Custodem Privati Sigilli, præfati Carissimi Fratris & Consanguinei nostri Angliæ Regis Oratores, Ambassadors, Commissarios, Procuratores, ac Nuncios speciales, Partibus ex altera,

Pro Nobis & dicto Fratre nostro, jam prædictum conventus, concordatus, & conclusus fuerit, sicuti in Literis Oratorum & Commissariorum nostrorum prædictorum desuper confectis plenius apparet & continetur,

Nos autem, Tractatum prædictum ac omnia & singula in eodem contenta Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & singula pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quatenus Nos Hæredes & Successores nostros concernunt aut concernere poterunt, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac inviolabiliter firmiter benè & fideliter Tenere Observare & Adimplere, Tenereque Observari & Adimpleri facere, cum effectu, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præsentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Presentibus Literis nostris, Manu nostrâ propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum spongi fecimus.

Datum in Civitate nostra Parisien. Die Decimo Quarto Mensis Septembris, Anno Domini Milleesimo, Quingentesimo, Decimo quarto, & Regni nostri Decimo Septimo.

Sign.

LOYS.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Magno Sigillo de cera alba a duplici cauda pendente:

Instru-

A. D. 1514.
Iux. 8.A. D. 1514.
Rev. 8.*Instrumentum super Matrimonio contracto per verba de Presenti.*A. D. 1514.
An. 6. II. 8.
Ex Autogr.

IN NOMINE DOMINI AMEN.
Hujus præsentis Publici Instru-
menti Serie cunctis pateat evidenter
& sit Notum quòd,

Anno ejusdem Domini Millesimo, Quin-
centesimo, Decimo quarto, Indictione Sec-
undâ, Mensis vero Septembris Die Dec-
imâ quartâ, Pontificatus Sanctissimi in
Christo Patris & Domini nostri, Domini
Leonis, Divinâ Providentiâ, Pape
Decimi Anno Secundo,

In nostrum Notariorum Publicorum
subscriptorum, Testiumque infranomi-
natorum ad hæc vocatorum, in Ecclesiâ
Celestinentium Parisius, & infra Solem-
nia Missæ, per Reverendissimum in
Christo Patrem & Dominum, Dominum
Renatum de Prye Tituli Sanctæ Sabine
Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyterum
Cardinalem, Episcopum Bajocensem, altâ
Voce celebrata, Præsentia,

Personaliter existentes Serenissimus
& Christianissimus Princeps Dominus
noster, Dominus Ludovicus, Dei gratiâ,
Francorum Rex ex unâ, & Nobilis ac
Potens Vir Dominus Carolus Comes Wig-
ornie, Dominus de Gomer, Primus
Cambellanus Potentissimi & Excellen-
tissimi Principis Domini Henrici Angliæ
Regis, Procurator, Orator, & Ambassa-
dor, ac Nuncios specialis literatoriæ
constitutus Præclarissimæ ac Serenissimæ
Principis & Domine Domine Mariæ
dici Domini Henrici Angliæ Regis Sororis,
per Literas Procuratorias Domine
Mariæ, suâ Manu subscriptas, ac ejus
Sigillo Rotundo in cerâ Rubedâ cum du-
plici eadê Pergamenâ impendente si-
gillatas,

Quarum Tenor sequitur,

MARIA FRANCORUM REGINA, &
Soror Potentissimi Invidiosissimeque Regis
Angliæ & Franciæ, universis & singu-
lis præsentis Literas inspecturis, Sa-
lutem.

Sciatis,

Quòd etiam in quodam Tractatu Matrimo-
niali, (de Die Septimi Mensis illius Aug-
usti ultimi præteriti) inter Potentissimum
& Illustrissimum Angliæ & Franciæ Re-
gem, Fratrem nostrum Carissimum, &
Christianissimum Principem Ludovicum
Francorum Regem, Maritum nostrum
Dilectissimum, per Oratores suos ad hoc

hinc inde sufficienter auctorifatos con-
cordato & concluso pro Matrimonio in-
ter Nos & dictum Christianissimum Re-
gem, nunc Maritum nostrum, tunc ha-
bendo & contrahendo, inter cætera con-
tineatur,

Quòd, postquam Nos cum Oratore suo
Procuratore dici Christianissimi Regis,
ad hoc speciale Mandatum habente, Ma-
trimonium per Verba de Præsentibus contra-
xerimus, (quod quidem Tertiodecimo
Die Mensis Augusti ultimo præterito
postquam libenter fecimus, ut per In-
strumenta Publica desuper confecta sa-
tis luculenter constat) idem Christianis-
simus Rex Ludovicus cum Oratore nostro
per Nos sufficienter auctorifatos, & ad
eum in Regnum Franciæ missis, similiter
Matrimonium per Verba de Præsentibus con-
trahere debeat & tenear, prout in quodam
Articulo desuper confecto plenius
continetur,

Nos igitur, Solemnisationem ejusdem
Matrimonii magnopere cupientes, &
quicquid Nobis per dictum Tractatum
faciendum incumbit adimplere volentes,
de Industria, Fidelitate, Integritate, &
singulari Prudentiâ Carissimi Consanguine-
i nostri Caroli Comitis Wigornie, Do-
mini de Harberis & de Gauer, Primi Ca-
merarii Potentissimi Fratris nostri prædi-
cti, eundem Carolum Carissimum Con-
sanguineum nostrum Tenore Præsen-
tium Fecimus, Ordinamus, & Consti-
tuimus, Facimusque, Ordinamus, &
Constituimus nostrum verum & indubi-
tatum Procuratorem, Oratorem, Am-
bassiatorem, ac Nuncium specialem,

Dantes & Concedentes Eidem Pote-
statem & Mandatum specialem pro No-
bis, & Nomine nostro, præfatum Ludovicum
Francorum Regem Christianissimum
Affidendi & Desponsandi, Fidem-
que nostrum Spondendi, & etiam per
Verba de Præsentibus Matrimonium cum
eodem Christianissimo Francorum Rege
Contrahendi :

Necnon omnes honestas Solemnitates,
dictum Actum Matrimonii per Verba
de Præsentibus concernentes, consideratis
Dignitatibus & Excellentibus Personarum
Contrahentium, & omnia alia & singula
necessaria seu opportuna, dictum Actum
concernentia, & quæ Nos, si præsentibus es-
semus,

A. D. 1514. *scimus, faceremus, & facere teneremur,*
Faciendi, Exercenti, & Peragendi.

Promitteres, bene Fide- & in Verbo
Principis, quicquid per dictum Carolum
Conlinguineum & Procuratorem no-
strum, dictum, factum, Promissum,
Gestumve fuerit, Ratum, Gravum, &
Firmum habebimus, ac inviolabiliter ob-
servabimus.

In quorum Fidem & Testimonium
has Literas nostras Patentes Manu no-
stra subscripsimus, & Sigilli nostri ap-
pensione communivimus.

Datum in Civitate London. Vicesimo
Secundo Die Augusti, Anno Domini
Millesimo, Quingentesimo, Quartode-
cimo.

Signat.

MARIE.

THROCMARTON.

Ex altera Partibus,

Idem Dominus noster Rex, cupiens &
summo per se ut indicari poterat desiderans
Matrimonium, per Generosum & Illu-
strissimum Principem Dominum Ludovi-
cum d'Orleans, Ducem de Longavilla,
Marchionem de Rothelin, Magnum Fran-
ciae Cambellanum, ipsius Domini nostri
Procuratorem, Ambassiatorem, & Nunc-
ium specialem, ejusque Procuratorio
nomine cum dicta Domina Maria Con-
tractum personaliter contrahere, quam-
dam Membranam Papiream, quam tunc
fuis tenebat manibus, Galico Sermone
conscriptam legit, dixit, & protulit Vo-
ce alta & intelligibili, verba sequentia
continentem,

JE LOYS par Vous Charles de Som-
bresier Conte de Worcestre, Commissaire
& Procureur de Treshaute & Excellente
Princesse Marie, Sœur de Treshaute, Tres-
excellent, & Trespuissant Prince le Roy
d'Angleterre ad ce par sa Commission &
especial Procuration presentement leue,
declairée, & publice, suffisamment con-
sistue & ordonne, & Vous Moyennant,
& a moy ce signifiant prins la dite
Marie a ma Femme & Espouse, & en
elle Je consens comme a ma Femme &
Espouse, & a elle & a Vous pour Elle
Je Promets que d'oresnavant, durant
ma naturelle Vie, Je l'auray, tiendray, &
reputeray pour ma Femme & Espouse.
 ET SUR CE BAILE A ELLE ET A
 VOUS POUR ELL MA FOY.

Quibus Verbis sic ut praefertur per

praefatum Dominum nostrum Regem le-A. D. 1514.
dit, dictis, & prolatis, iidem Dominus
noster Rex & Ambassiator suas Manus
Dextras invicem tetigerunt, ac junxerunt,
& hiis sic Actis, praefatus Dominus Ca-
rolus, Ambassiator, Orator, ac Procura-
tor praeonomatus, alteram Membranam,
Sermone Galico conscriptam, quam si-
militer suis tenebat Manus, alta Voce
& intelligibili dixit, Jedit, & protulit,
verba sequentia continentem.

La Treshaute & Tresexcellente Prin-
cesse Marie, par la Grace de Dieu,
Roynne de France, & Sœur de Mon Sou-
verain Seigneur, par moy Charles de Som-
bresier Conte de Worcestre son Commissaire
& Procureur, ad ce per sa Commission
& Procuration especialle, presentement
leue, declairee, & publice, suffisamment
consistue & ordonne, & moy moyennant,
& a vous ce signifiant, Vous prins Loys
a son Mary & Espoux, & ma Tresre-
deunte Dame Vous Promet, & moy pour
Elle Vous Promets, que d'oresnavant,
& durant sa naturelle Vie, Elle Vous au-
ra, obeira, tiendra, & repetera pour son
Mary & Espoux, ET SUR CE, EN
VERTU ET POUVOIR DESSUSDIT, ELLE
ET MOY POUR ELLE VOUS EN BAILE
LE SA FOY.

Qua lecta & prolata, iidem Domi-
nus noster Rex ac Ambassiator suas Ma-
nus Dextras invicem tetigerunt, ac jun-
xerunt; de quibus Praemis omnibus
& singulis, iidem Dominus noster Rex
& Ambassiator Nomine quo supra pe-
tierunt, prout eorum quilibet petit a
Nobis Notariis Publicis subscriptis, sibi
fieri atque tradi Publicum Instrumen-
tum, seu Publica Instrumenta, unum
vel plura.

Acta fuerunt haec in antedicta Eccle-
sia Celestiniensi, sub Anno, Indicti-
one, Mense, Die, & Pontificatu praed-
ictis.

Presentibus ibidem,

Illustrissimis Principibus Dominis,
Francisco Britanniae & Valensiae
ac COMITE Angolismensi,
Ludovico de Borbonio PRINCIPE de
Rupe Gironis,
Ludovico d'Orleans DUCE de Longa-
villa & MARCHIONE de Rothelin, Ma-
gno Cambellano Franciae,
Johanne Stuart DUCE Albanensi,
Domino Ludovico Granile, Admirallo
Franciae:

A. D. 1514. Reverendissimo ac Reverendis in Christo Patribus,

Domini *Georgio de Ambosa, Archiepiscopo Rothomagensi,*
Stephano de Poncher Parisensi, & Erorde de Marebio Carnotensi & Leodiensi.

Episcopis:
Nobilibus Viris,

Domino *Uberto de Basteray,* Cambellano dicti Domini nostri Regis Ordinis Milite Domino Temporalis de Bouchagio,

Et *Florinando Robertes* etiam Milite, Thesaurario Franciæ, antedicti Domini Regis Consiliarii; unâ cum pluribus aliis Testibus ad hæc vocatis.

Et Ego *Martinus Mesnart* Clericus de *Parisijs* eruditus in Artibus Magister, Publicus Apostolicæ & Imperialis Auctoritatis, Venerabilissimæ Curiam consecrationis Privilegiorum Apostolicarum Universitatis & Episcopalis Parisien. Notarium, necnon dicta Curie Episcopalis Parisiensis Scriba Juratus, quo Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut superscribuntur, dicentur, agerentur, & fierent, unâ cum Notario infrascripto, suprascriptis

minatissime Testibus Præsens interfui A. D. 1514. Idem huic presenti Publico Instrumento, Meum olim fideliter scripto, Signum meum Publicum & consuetum, uno cum Signo & Subscriptione dicti Notarii infrascripti apposui, in Fidem, Robor, & Testimonium Veritatis Præmissorum requisitus.

M. MESNART.

Et Ego *Johannes Cartier, Presbyter* Diocesis Carnotensis in Decretis Boecellarius, Publicus Apostolicæ & Imperialis Auctoritatis, Venerabilissimæ Curie Episcopalis Parisiensis Notarius, ac ipsius Curie Audientiaris Juratus, quo Præmissis omnibus & singulis dum, ut superscribuntur, dicentur, agerentur, & fierent, unâ cum prænominatis Testibus & Notario superscripto præsens fui, Idcirco huic presenti Publico Instrumento, Meum alterius fideliter scripto, Signum meum Publicum & consuetum unâ cum Signo & Subscriptione dicti Notarii superscripti apposui, in Fidem, Robor, & Testimonium Præmissorum Veritatis requisitus.

J. CARTIER.

Instrumentum submissionis pro solutione decies Centum Millium Coronarum Auri.

A. D. 1514

Ar. 6. R. 5.
Ex Autog.

STEPHANUS, Miseratione Divinâ, Parisiensis Episcopus, universis & singulis presentibus & futuris, presentes Litteras inspecturis, Salutem in eo qui est omnium vera Salus.

NOTUM FACIMUS, quod, Anno Domini *Millesimo, Quingentesimo, Decimo quarto,* Indictione Secunda, Mensis verò Septembris Die Decima quinta, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini *Leonis,* Divinâ Providentiâ, *Pape Decimi* Anno ejus Secundo,

In nostrâ & Notariorum Publicorum per Nos in Actorum Scribas ad Infrascripta assumptorum Testimonique infrascriptorum ad hæc vocatorum Præsentia,

Serenissimus & Christianissimus Princeps & Dominus noster, Dominus *Ludovicus,* Dei gratiâ, *Francorum Rex, Parisius* in ejus Domino vulgari Sermone appellatâ *les Tournelles,* sita in Vico Sancti Anthonii, personaliter existens, sua Beignitate & spontaneâ Voluntate supposuit & submitit de Nobis *Stephano Episcopo antedicto,* nostræque ac Curie

Causarum Camere Apostolicæ Jurisdictioni, Cohertioni & mero Examine, ipsamque nostram & Camere Apostolicæ prædictæ Jurisdictionem in eam & locum prædictum quoad Infrascripta rogavit,

Ac tunc & ibidem coram Nobis *Stephano Episcopo* Judice sic in eâ parte competente in antedictâ Domo pro Tribunali Sedente præfatus Christianissimus Dominus *Ludovicus Francorum Rex* liberè, spontè, & ex ejus certâ scientiâ recognovit & confessus fuit palâm, publicè, & expressè Se, Hæredicque & Successores suos per Contractum, Conventionem, & Pactum validum & solemne debere Illustissimo Principi *Henrico,* eadem gratiâ, *Angliæ Regi,* ejusque Hæredibus & Successoribus Sommam unius *Millionis, sive Decies Centum Millium Coronarum Auri de Solo, Volens cursum habentis in Franciâ,* ex certis Causis in quibusdam Litteris Obligatorijs, de Datâ *Septima Die Mensis Augusti* ultimè præteriti, per Oratores suos ad hoc sufficienter auctorissimos concussis & fa-

A. D. 1514.

A. D. 1514 & factis, & præfato Regi Angliæ traditis & liberatis, ad quas Se retulit, & pro hic expressis haberi voluit & volumus, præfatioque Regi Angliæ justè Teneti & Obligari, ad Solvendum eidem aut ejus Hæredibus & Successoribus, aut ejus seu eorum Deputato vel Deputatis, dictam Sommam unius Millionis, sive Decies Centum Millium Coronarum Auri de Sole prædictarum, ex Causis prædictis Loco, Terminis, Modoque & Formâ sequentibus, viz.

Dictus Rex noster Ludovicus, ejusque Hæredes & Successores sive seu solvi faciant Regi Angliæ supra dicto, aut ejus Hæredibus & Successoribus, aut ejus vel eorum Deputato vel Deputatis in Oppido Calisæ, Primo Die Mensis Novembris proximo futuri, in Coronis Auri de Sole prædictis Quinquaginta Millia Francorum, unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses, quæ faciunt Sommam Viginti Sex Millium Trecentorum Quindecim Coronarum de Sole, & Triginta Solidorum Turonensium.

Ex primo Die Mensis Maii ex tunc proximo sequentis in eodem Oppido Calisæ similiter in præfatis Coronis Auri alia Quinquaginta Milia Francorum prædictorum.

Ex primo Die Mensis Novembris ex tunc proximo sequentis pariformiter in dicto Oppido Calisæ, in Coronis Auri Valoris prædicti alia Quinquaginta Milia Francorum antedicti Valoris.

Et sic de Terminis in Terminum, & de Anno in Annum, donec & quousque dicta Somma unius Millionis, sive Decies Centum Millium Coronarum Auri de Sole prædictarum per præfatum Ludovicum Hæredes aut Successores suos, ejusve aut eorum Deputatum aut Deputatis præfato Regi Angliæ Hæredibus aut Successoribus suis, ejus aut eorum Deputato vel Deputatis plenè & integrè persoluta & contenta fuerit.

Requisivit insuper Rex noster Ludovicus Nos Stephanus Episcopum prædictum, sic ut præfatur pro Tribunali sedentem, ut Nos in eum Sententiam Excommunicationis in Scriptis ferremus & suspicaremus, ex nunc prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc, nisi præfato Regi Angliæ ejusve Hæredibus & Successoribus, eorumve Deputato vel Deputatis, Loco, Terminis, Modoque, & Formâ supra scriptis solvat, seu solvi faciat dictam Sommam unius Millionis, sive Decies Centum Millium Coronarum Auri prædictarum, & quantumlibet eorundem Partem sive Particulum; Et quòd in eventu non Solutionis dictæ Somme,

vel alicujus ejusdem Parcelle sive Particulæ, dictis Temporibus, Terminis, aut Locis, aut earundem Terminorum aut Locorum uno sive aliquo,

Nos Judex post quemlibet Terminum sic elapsum, immediatè dictum Ludovicum Regem nostrum Excommunicatum fuisse & esse denunciaremus, ac denunciari faceremus & mandaremus.

Nos igitur Stephanus Episcopus antedictus, sic ut præfatur pro Tribunali sedentes, & solum Deum præ oculis habentes, visis, auditis, & intellectis prædictis Confessione & Requisitione, præfatum nostrum Regem Ludovicum monuimus, & eidem injunximus, Tenorèque Præsentium monemus & injungimus, quatenus annuatim & singulis Annis solvat, solvive faciat in Coronis Auri prædictis, eidem Regi Angliæ, ejusve Hæredibus & Successoribus, seu ejus vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco, & Terminis, Modoque, & Formâ antedictis, Sommam Centum Millium Francorum Auri Valoris supra dicti, donec & quousque dicta Somma unius Millionis, sive Decies Centum Millium Coronarum Auri, Valoris prædicti, ex Causis supra dictis eidem Regi Angliæ debita, eidem aut ejus Hæredibus, aut Successoribus per præfatum Dominum nostrum Regem Ludovicum, vel ejus Hæredes aut Successores plenè & integrè persoluta & contenta fuerit, & hoc sub Pœnâ Excommunicationis,

Quam quidem Sententiam Excommunicationis Nos Stephanus Judex antedictus in eumdem Dominum nostrum Francorum Regem, ex nunc prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc ferimus & promulgamus in hiis Scriptis, nisi præfato Regi Angliæ aut ejus Hæredibus & Successoribus, seu ejus vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco & Terminis Modoque & Formâ antedictis, ut præmittitur, solverit solvive fecerit annuatim, in Coronis Auri Valoris antedicti Centum Millia Francorum prædictarum, donec & quousque dicta Somma unius Millionis, sive Decies Centum Millium Coronarum Auri de Sole prædictarum, præfato Regi Angliæ, aut ejus Hæredibus aut Successoribus, ejus seu eorum Deputato vel Deputatis, per præfatum Dominum nostrum Regem Ludovicum plenè & integrè persoluta & contenta fuerit.

Et in eventu non Solutionis dictæ Somme, vel alicujus ejus Parcelle sive Particulæ, dictis Temporibus, Terminis aut Locis, aut earundem Terminorum aut Locorum uno sive aliquo, Nos Judex prædictus eidem Regi nostro Ludovic

A. D. 1514. *devicio* comminatur per Præfentes, quòd post quemlibet Terminum sic elapsum, ipsum excommunicatum publicè denunciemus ac denunciari volumus, sicque fieri faciemus & mandabimus,

Idem quoque *Rex noster Ludovicus* tunc & ibidem coram Nobis Judicè antedictis sic, ut præfertur, pro Tribunali sedente Renunciavit expressè & in vim Pacti omni tam Juris quàm Facti Privilegio & præsertim Privilegio, si quod tale habeat, quòd per *Summum Pontificem* aut alium Judicem quemcumque pro aut ex quacunque Causa personaliter Excommunicari, aut Excommunicatus denunciari non possit,

Necnon omni Cautelæ Juris Beneficio Exceptioni non Numeratæ Pecuniæ simulatè Contractis, ac omnibus aliis Exceptionibus & Defensionibus tam Juris quàm Facti quibuscunque, quibus effectus Præsentium quomodolibet impediri possit,

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Præmissorum præfentes Literas per dictos Notarios Publicos subscriptas in hanc publicam Formam redigi & publicari ac subscribi mandavimus, nostrique Sigilli jussimus & fecimus appositione communitari.

Datum & Actum in antedictâ Domo de *Tournelles* sub Anno, Indictione, Mense, Die, & Pontificatu prædictis;

Præsentibus ibidem,

Illustri ac Potente Viro Domino *Ludovico d'Orleans Duce de Longavilla & Marchione de Rothelin* ac Magno Cambellano Franciæ,

Necnon,
Nobilibus Viris Dominis,

Yberto de Basteray Ordinis Militæ Domino Temporalis de Bouchayo dicti Domini nostri Regis Cambellano,

Guillelmo de Montmorenciaco Barone ejusdem Locî,

Domino *Johanne de Salus* utriusque Juris Doctore Primo Præsidente Curiæ Parlamenti Rothomagensis,

Ac *Florimondo Robertes* etiam Militè antedicti Domini nostri Regis Thesaurario,

Testibus ad hæc vocatis.

Et Ego *Martinus Mesnart Clericus de Parisius in Artibus Magister, Publicus Apostolicè & Imperiali Auctoritatibus Curiarumque Conservationis Privilegiorum Apostolicarum Universitatis & Episcopalis Parisien. Notarius, necnon dictæ Curie Episcopalis Parisiensis Scriba Juratus, quia Præmissis omnibus & singulis diem, ut superscribuntur, dicerentur, agerentur, & fierent, unò cum prænominitis Testibus Notarioque infra scripto præfens sui, ideo huic præfenti Publico Instrumento, Manu alieni fideiiter scripto, Signum meum publicum & consuetum, unò cum Signo & Subscriptione dicti Notarii infra scripti, ac dicti Reverendi Patris Domini Parisiensis Episcopi Sigilli appositione, apposui in Fidem & Testimonium Veritatis Præmissorum requisitus.*

M. MESNART.

Et ego *Johannes Cartier Presbyter Diocesis Carnotensis in Decretis Baccalarius, Publicus Apostolicè & Imperiali Auctoritatibus Venerabilisque Curie Episcopalis Parisiensis Notarius, ac ipsius Curie Audiensarius Juratus, quia Præmissis omnibus & singulis, diem, ut superscribuntur, dicerentur, agerentur, & fierent, unò cum prænominitis Testibus Notarioque supra scripto Præfens sui, idcirco huic præfenti Publico Instrumento Manu alterius fideiiter scripto Signum meum publicum & consuetum, unò cum Signo & Subscriptione dicti Notarii supra scripti ac dicti Reverendi Patris Domini Parisiensis Episcopi Sigilli appositione, apposui in Fidem & Testimonium Præmissorum Veritatis requisitus.*

J. CARTIER.

Sub Sigillo prædicti Episcopi de Cerò rubè a duplici Caudâ pendente.

Commissio pro Traductione Mariæ Francorum Regine.

A. D. 1514.
An. C. H. 5.
Franc. 6.
N. 8. f. 2.
m. 14.

REX universis & singulis præfentes Literas inspecturis, Salutem.

Cùm,
Hiis superioribus Diebus, post initam & conclusam Pacem & Amicitiam inter

Nos & Carissimum Fratrem ac Consanguineum nostrum *Ludovicum Francorum Regem* Christianissimum,

Pro Corroboratione & firmiore Observantia ejusdem Pacis, inter *Nostros* & *Christianissimum Francorum Regis* Fratris & Con-

A. D. 1514.

A. D. 1514. & Consanguinei nostri Carissimi Commissarios, Oratores, Ambasiatores, Legatos, Procuratores, & Nuncios, per utrumque Nostrum prædictorum Principum per Literas nostras & suas sufficienter hincinde auctorizatos,

Quædam Pacta Conventiones & Capitula de & super Matrimonio, inter ipsum Fratrem & Consanguineum nostrum *Francorum Regem* & Illustrissimam Dominam *Mariam* Sororem nostram Carissimam contrahendo, & in Facie Ecclesie solemnizans, inita, contracta, appunctuata, concordata fuerint & conclusa,

Sicuti in Literis nostris Patentibus Confirmatoriis; desuper confectis, manuali Subscriptione & Magno Sigillo nostro munitis & sigillatis, & eidem Præcarissimo Principi Transmissis, & Nomine nostro Liberatis, latius & effusius continetur:

Cumque etiam in quodam Capitulo Tractatus prædicti Matrimonii, inter alia, continetur & specificatur,

Quod Nos Heredes & Successores nostri, Sumptuum nostris & Expensis, Transmitteremus & Traduceremus, Transmitti seu Traduci faceremus, Illustrissimam Dominam Mariam Sororem nostram Carissimam usque ad & in Villam vocatam Abbatiam Villam, nostris Sumptibus & Expensis, taliter tam honorifice, tam in Apparatu Personæ suæ, quam in Suppellectilibus, Vasibus Aureis & Argentis, Margaritis, Lapidibus Preciosis, & ceteris Jocalibus ornata, ut decet talem Principem transmitti & traduci, infra Duos Menses prædictum Contractum Matrimoniale proximè & immediatè sequentes,

Prout in prædicto Tractatu ac Literis Confirmatoriis plenius continetur & specificatur,

Nos verò,

Omnia & singula Præmissa, quæ per Nos aut dictam Illustrissimam Sororem nostram adimplenda sint, adimplere & perficere cupientes,

De Fidelitate Industria & provida Circumspectivæ, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Thoma Ducis Norfolchie* Thesaurarii & Marscalli Angliæ Consanguinei nostri, *Thoma Marchionis Dorsetiæ* Consanguinei nostri, Venerabilis in Christo Patris *Thome Episcopi Dunelmensis*, *Thoma Comitis Surræ* Admiralli Angliæ Consanguinei nostri, *Caroli Comitis Wigornie* Consanguinei nostri Domini de Harberd & de Gower Primi Camerarii nostri, *Thoma Dukeræ* Prioris Sancti Johannis Jerusa-

lem in Angliæ, ac Magistri *Nicolai West* A. D. 1514. Doctoris utriusque Juris Decani de Wyndesore, plenariè confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Ambasiatores Procuratores Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præfentes,

Dantes eisdem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ab Mandatum generale & speciale tam prædictam *Mariam* Sororem nostram Carissimam, quam omnia prædicta Suppellectilia, Vasæ Aurea & Argentea, Margaritas, Lapidés preciosos, Jocalia Traducendi & Traducendi usque ad & in Villam vocatam *Abbatiam Villam*, atque præfatam *Mariam* Sororem nostram Carissimam ibidem Christianissimo *Francorum Regi* Fratri nostro Carissimo in Facie Ecclesie matrimonialiter Copulandum, secundùm Canonicas Sanctiones vimque & formam dicti Tractatus, Dandi Tradendi & Deliberandi, atque hujusmodi Matrimonio Interfessendi, ceterisque Faciendi & Exequendi quæ ad complementum dictæ Solemnizationis attinent,

Necnon ab eodem Christianissimo *Francorum Rege*, ejusve Procuratore vel Procuratoribus ad hoc sufficienter auctorizatis, Literas Acquietantiales & Exonerationis *Ducentorum Millium Coronarum de Sole*, & pro Parte Dotis Præmissarum, juxta & secundùm vim formam & effectum Articuli desuper confecti, Requiriti Recipiendi & Acceptandi,

Ac etiam Literas Patentis Christianissimi *Francorum Regis* Patentis de Doario sive Donatione propter Nuptias, & Magno Sigillo Franciæ sigillatas, in tam larga & ampla forma & securitate factas, sicuti unquam aliqua Regina Franciæ habuit aut habere debuisset, prædictæ *Mariæ* Sorori nostræ Carissimæ, Contemplatione prædicti Matrimonii, concessio, ac alias quascumque Literas Acquietantiales sive Asseruationes, ad quas virtute dicti Tractatus Matrimonialis Nobis sive Commissariis nostris tradendas astringitur sive obligatur, similiter Requiriti Recipiendi & Acceptandi,

Necnon ad Communicandum Tractandum & Concludendum cum prædicto Christianissimo Rege, seu ejus Procuratoribus ad hoc sufficienter auctorizatis, tam de Servitoribus Nobilibus Masculis & Fœmineis, quam de aliis inferioris Gradus Masculis & Fœmineis Servitoribus sive Servientibus, qui in præfate *Mariæ Francorum Regine* obsequio erant permanfuri,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula Faciendi Exercentis &

A. D. 1514. Exequendi, prout eisdem Ambassiatoribus, Oratoribus, Nunciis, Legatis, & Commissariis nostris melius videbitur expedire, quæ talem tantamque Vim & Effectum volumus realiter optinere, ac si ea in propria Persona nostra scilicet fecimus.

Ceteraque omnia & singula Faciendi Gerendi & Exerceendi quæ in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ Nos faceremus & facere possemus si personaliter interessemus, etiam si majora forent quæ Mandatum magis exigant speciale

quàm Præsentibus est expressum; A. D. 1514.
Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum habituros totum & quicquid dicti nostri Commissarii, Ambassiatores, Procuratores, Nominis nostro in Præmissis, seu aliquo Præmissorum fecerint.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicefimo tertio Die Septembris.

Per ipsum Regem.

Litera Cardinalis de Medicis ad Regem.

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Bill. Cott.

Firth. 6. 2.

fol. 103. b.

Serenissime ac Invidiissime Rex & Dominus Domine mihi colendissime humilimas Commendationes.

Absolvimus Causam Eboracensis & Lincolnensis Ecclesiarum, ad quas Reverendus Dominus *Thomas* & Dominus *Gulielmus* promoveri *Regia Majestas vestra* petierat, cujus Precibus annuit libentissime *Santissimus Dominus noster* cum summa Approbatione Cardinalium omnium Dominorum, & Commendatione *Majestatis vestre* quæ, Ecclesiarum sui Regni sollicita, Illos ad eas promoveri procuraret, quorum Doctrinâ Probitate & Religione Ecclesiis ipsi non minus prospicitur quàm Personis, quales modò prædictos Patres Reverendos invenimus, quacumque certè dignos Dignitate & *Majestatis vestre* Patrocinio, cui habeo potissimum ob id ingentes & Ipse Gratiis: quanta verò fuerit facilitate utraque Res expedita, quàm propter *Majestatis vestre* Auctoritatem tum Promotorum Merita, ex Reverendo Domino *Wigornienfi* ejus Oratore intelligit *Majestas vestra*.

De Annatibus fecimus quæ potuimus, A. D. 1514. sed obtineri plus non potuit quàm a *Santissimo Domino nostro* Remissum est *Majestatis vestre* contemplatione, in qua Summa ejus est Benivolentia & Charitas & in omnibus complacendi Studium.

De *Acadensi* & *Fimborienfi* in Ibernia, quia nondùm Testes invenimus necessarios ut oportebat, referre non potuimus.

Commendo Me humillimè *vestre Regie Majestati*, quam diu felicissimam Onnipotens conservet.

Roma ex Palatio Apostolico Vicefimo quarto Septembris M. D. XIV.

Excellentissima *vestra Serenissima Regie Majestatis,*

Humilimus ac Fidelissimus Servitor,

JU. CARDINALIS DE MEDICIS.

Dor.

Serenissima Majestati Regis Anglia &c.

Pro T. Wolfey Bulla, de Absolvendo.

R. BAROTIUS

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Ex Origine.

LE O EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri *Thoma Episcopo Lincolnensi*, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Apostolicæ Sedis consueta Clementia, nê Dispositiones per eam de Metropolitanis Ecclesiis pro tempore factæ valeant quomodolibet impugnari, sed Personæ ad eas Translatæ puro corde & sincerâ Conscientiâ prædicere valeant, Remedia propterea convenit adhibere oportuna.

Cùm itaque Nos hodiè Te a vinculo, A. D. 1514. quo Ecclesiæ Lincolnensî, cui præfesse dinosceris, teneris, de Fratrum nostrorum consilio, & Apostolicæ Potestatis plenitudine absolvere, & ad Ecclesiam Eboracensem ad præfens Pastoris solatio certo modo destitutam transferre, ac Illi in Archiepiscopum & Pastorem præficere intendimus.

Nos nê Translatio & Præfatio prædictæ, si forsân aliquibus Sententiis, Censuris,

A. D. 1514. *Rev. S.* Cenſuris, & Pœnis Eccleſiaſticis ligatus ſis, valeant invalidè reputari providere volentes, Te a quibusvis Excommunicationis Suspensionis & Interdicti, aliſq; Eccleſiaſticis Sententiis Cenſuris & Pœnis, a Jure vel ab Homine quavis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtis, ad effectum ut Tranſlatio & Præſectio prædictæ, ac ſingulæ Litteræ deſuper conſiciendæ, ſuum conſequantur effectum, Auctoritate Apoſtolicâ, Tenore Præſentium, Abſolvimus, & Abſolutum fore Nunciamus;

Non obſtantibus Apoſtolicis; ac Bonæ Memoriz *Oſonis & Oſoboni* olim in Regno Angliæ dictæ Sedis Legatorum, necnon in Provincialibus & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel ſpecialibus Conſtitutionibus & Ordinationibus ac Statutis & Conſuetudinibus dictæ Eccleſiæ Eboracenſis Jramento Confirmatione Apoſtolicâ vel quavis Firmitate aliâ roboratis, cæteriſque contrariis quibuſcunq;.

Nulli ergo omnino Hominum liceat A. D. 1514. hanc Paginam noſtræ Abſolutionis & Nunciacionis infringere &c. *Rev. S.*

Datum *Rome* apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milieſimo Quingentefimo Quartodecimo, Decimo ſeptimo Kal. Octobris, Pontificatus noſtri Anno Secundo.

B. CATHENIANUS.

Super Plicam,
JO. DE MADRIGAL.

JO. CHEMINARE.

ALOIUSIUS.

C. WIRIT.

A. NORMILL.

ALOIUSIUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis Sericis Rubei Crocici Colorum.

De Promovendo.

R. BAROTIUS.

A. D. 1514. *Rev. S.* **L**EO EPISCOPUS, *Seruus Servorum Dei, Venerabili Fratri Thoma Episcopo super Lincolnienſi in Archiepiscopatum Eboracenſem Electo, Salutem & Apoſtolicam Benedictionem.*

Romani Pontificis, quem Paſtor ille Cœleſtis & Episcopos Animarum, Potestatis plenitudine ſibi traditâ, Eccleſiis prætulit univerſis, Sollicitudo requirit, ut circa cujuſlibet Eccleſiæ Statum ſic vigilantè excogitet, ſicque proſpiciat diligenter quòd per ejus Providentiâ circumſpectam, nunc per ſimplicis Provisionis Officium quandoque verò per Miniſterium Tranſlationis accomodè, prout Perſonarum Locorum & Temporum qualitas exigit & Eccleſiarum Utilitas perſuadet, Eccleſiis ſingulis Paſtor accedat idoneus & Reſtor providus deputetur, qui Populum ſibi commiſſum ſalubriter dirigat & informet, ac Bona Eccleſiæ ſibi commiſſæ non ſolùm gubernet utiliter, ſed etiam multimodis efferat Incrementis:

Dudùm ſiquidem Provisiones omnium Metropolitanarum Eccleſiarum apud Sedem Apoſtolicam tunc Vacantium, & inantea Vacaturarum, Ordinationi & Diſpoſitioni noſtræ Reſervavimus, Decernentes extime Irritum & Inane, ſi ſecus ſuper hiis per quòſcunq; quavis Aucto-

ritate ſcienter vel ignorantèr contingeret A. D. 1514. attemptari.

Postmodùm verò Eccleſia Eboracenſis, cui Bonæ Memoriz *Criſtoſorus Tituli Sanctæ Praxedis* Presbyter Cardinalis, ex Conſeſſione & Diſpenſatione Apoſtolicâ, dum viveret, præſidebat, per Obitum dicti *Criſtoſori Cardinalis*, qui apud Sedem prædictam Debitum Naturæ perſolvit, Paſtoris ſolatio deſtituta;

Nos ad Provisionem ipſius Eccleſiæ celerem & felicem, de qua nullus præter Nos hæc vice Se intromittere poſuit ſive poteſt, Reſervatione & Decreto obſiſtentibus ſupradictis, nè Eccleſia ipſa longè Vacationis exponatur Incommodis, paternis & ſolicitis Studiis intendentes, poſt Deliberationem, quam de præſciendo iidem Eccleſiæ Perſonam utilem & etiam fruſtuofam, cum Fratribus noſtris habuimus diligenter; Demùm ad Te Episcopum tunc Lincolnienſem, conſideratis grandium Virtutum Meritis, quibus Perſonam tuam illarum Largitor Altiffimus inſignivit, & quòd Tu, qui Eccleſiæ Lincolnienſi hætenus laudabiliter præſiſti, dictam Eccleſiam Eboracenſem ſcies & poteris, Auctore Domino, feliciter regere & ſalubriter gubernare, direximus Oculos noſtræ mentis,

Inten-

A. D. 1514. *Res. b.* Intendentes igitur, tam dictæ Ecclesie Eboracensium quam ejus Gregi Dominico salubriter providere, Te, licet Absentem, a vinculo quo præfate Ecclesie Lincolnienſi, cui tunc præeras, tenebaris, de eorumdem Fratrum Consilio, & Apostolicæ Potestatis plenitudine Absolventes, Te ad dictam Ecclesiam Eboracensem, ut præfertur, Vacantem, Apostolicâ Autoritate Transferimus, Teque Illi præfimus in Archiepiscopum & Pastorem, Curam & Administrationem ipsius Ecclesie Eboracensis Tibi in Spiritualibus & Temporalibus plenariè committendo, liberamque Tibi tribuendo Licentiam ad ipsam Ecclesiam Eboracensem transeundi, firmâ spe fiduciæque, conceptis quòd, dirigente Domino Adus tuos, præfata Ecclesia Eboracensis per tuæ Circumspectionis industriam & studium fructuosum regetur utiliter & prosperè dirigeretur, ac grata in eisdem Spiritualibus & Temporalibus suscipiet Incrementa.

Volumus autem quòd antequam Regimini & Administrationi ipsius Ecclesie Eboracensis in aliquo te immisceas, in Manibus Venerabilium Fratrum nostrorum *Wintonienſis & Norwicenſis* Episcoporum, seu alterius eorumdem Fidelitatis debitæ solitum præstes Juramentum juxta formam quam sub Bullâ nostrâ mittimus introclusam, quibus & eorum cuilibet per alias nostras Litteras committimus ut a te Nostro & Romanæ Ecclesie Nomine hujusmodi recipiant seu alter eorum recipiat Juramentum.

Quocirca Fraternitati tuæ per Apostolica Scripta Mandamus quatinus ad præfata Eboracensem Ecclesiam cum Gratia nostræ Benedictionis accedens, Curam & Administrationem prædictas sic exercere studeas sollicitè fideliter & prudenter, quòd Ecclesia ipsa Eboracensis

A. D. 1514. *Res. b.* Gubernatori provide & fructuoso Administratori gaudeat se commissam, ac bonæ Famæ tuæ odor ex laudabilibus tuis Actibus latius diffundatur, tūque præter æternæ Retributionis Præmium nostram & dictæ Sedis Benedictionem & Gratiam exinde uberius consequi merearis.

Datum Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Quartodécimo, Decimo septimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

B. CATHENIANUS.

Super Plicam,
JO. DE MADRIGAL.

JO. CHEMINARE,
ALOUSIUS.
F. BRÉGO.
JO. ARAGONA.
JO. DE PELEG.
F. CRUGNUS *pro Annatum Solutione Duc. Sexcent.*
B. THOZOUS.
JO. FRANC. de Marinis *pro An. Sol. Duc. Sexce.*
L. RINGHIADORO.
Sol.
JA. DE JUVENTIS.
Exposuit absque Annat. propin. minus Servitii & forma Juramenti, Ducatus Quingentes.
R. PAGNIUS.
C. WRITT *pro Annat. Ducat. Ducent. Quingagesim.*
A. MORMILLI.

ALOUSIUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filo Canab.

De Juramento Recipiendi.

R. BAROTIUS.

A. D. 1514. *An. 6. R. 3. Ex Origine.* **L**EO EPISCOPUS, *Seruus Servorum Dei*, Venerabilibus Fratribus, *Wintonienſi & Norwicenſi* Episcopis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cum Nos hodiè Venerabilem Fratrem *Thomam Episcopum tunc Lincolnienſem in Archiepiscopum Eboracensem Electum*, licet Absentem a vinculo quo Ecclesie Lincolnienſi, cui tunc præerat, tenebatur, de Fratrum nostrorum Consilio, & Apostolicæ Potestatis plenitudi-

A. D. 1514. *Res. b.* ne Absolventes, Ipsum ad Ecclesiam Eboracensem, certo modo Pastoris solatio destitutum, Apostolicâ Autoritate duxerimus transferendum, præficiendo ipsum *Thomam* eidem Ecclesie Eboracensi in Archiepiscopum & Pastorem, prout in nostris inde concessis Litteris plenius continetur,

Nos, volentes ipsius *Thome Electi*, in Partibus illis degentis, parcere Laboribus & Expenſis, nè propter hoc cogatur personaliter veniendu ad Romanam Curiam

A. D. 1514. riam laborare, Fraternitati vestra per
 Rom 3. Apostolica Scripta Comemittimus & Mandamus quatinus ab eodem *Thoma Electro*, nostro & Romane Ecclesie Nomine Fidelitatis debite solutum recipiatis seu alter vestrum recipiat Juramentum, juxta formam quam sub Bulla nostra mittimus introclusam, ac formam Juramenti, quod ipse *Thomas Electus* prestabit Nobis, de verbo ad verbum, per eas Patentes Literas suo Sigillo signatas, per proprium Nuncium quancocius destinare procuret.

Datum *Roma* apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Domini Millefi-

mo Quingentesimo Quartodecimo, Decimo septimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo. A. D. 1514. Rev. 6.

B. CATHENIANUS.

Super Plicam,

JO. DE MADRIGALI

JO. CHEMINARE.

ALOISIUS.

C. WIRIT.

A. NORMILL.

ALOISIUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filo Canab.

Forma Juramenti.

A. D. 1514.

At. 6. H. 3.

Ex Origin.

EGO *Thomas, Episcopus super Lincolnensis, in Archiepiscopus Eboracensem Electus*, ab hac hora inantea Fidelis & Obediens ero Beato Petro, Sanctaeque Apostolice Romanae Ecclesie, ac Domino meo Domino *Leoni Pape Decimo*, suisque Successoribus canonicè intrantibus: Non ero in Consilio, aut Consensu, vel Facto, ut Vitam perdant, aut Membra, seu capiantur mala Captione, aut in eos Manus violenter quomodolibet ingerantur, vel Injuria aliqua inferantur quovis quaesito colore:

Consilium verò, quod michi credituri sunt per Se, aut per Nuncios, seu Literas, ad eorum Damnum, Me sciente, nemini pandam:

Papatum Romanum, & Regalia Sancti Petri Adjutor eis ero ad Retinendum & Defendendum contra omnem Hominem:

Legatos Apostolice Sedis in eundo & redeundo honorificè tractabo, & in suis Necessitatibus adjuvabo:

Jura, Honores, Privilegia, & Auctoritatem Romane Ecclesie, Domini nostri Pape, & Successorum predictorum Conservare, Defendere, Augere, & Promovere curabo:

Nec ero in Consilio, vel Facto, seu Tractu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eandem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra, vel prejudicialia Personarum, Juris, Honoris, Statu, & Periculis eorum machinentur, & si ista a quibuscunque procurari novero vel tractari, impediam hoc pro

Posse, & quancocius potero comodè significabo eidem Domino nostro, vel alteri per quem ad ipsius Notitiam pervenire possit:

Regulas Sanctorum Patrum, Decreta, Ordinationes, Sententias, Dispositiones, Reservationes, Provisiones, & Mandata Apostolica totis viribus observabo, & faciam ab aliis observari:

Hæreticos, Scismaticos, & Rebelles Domino nostro, & Successoribus predictis pro Posse persequar & impugnabo:

Vocatus ad Synodum veniam, nisi præpeditus fuero Canonici Præpeditio:

Apostolorum Limina, Romanam Curiam existente citra, singulis Annis, ultra verò Montes singulis Bienniis aut per Me, aut per meum Nuncium visitabo, nisi Apostolice absolvar licentiâ;

Possessiones verò ad Mensam meam pertinentes non vendam, nec donabo, nec impignerabo, neque de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capituli mee Eboracensis Ecclesie, inconsulto *Summo Pontifice*.

SIC ME DEUS ADJUVET ET HEC SANCTA DEI EVANGELIA.

JO. CHEMINARE.

ALOISIUS.

JO. DE MADRIGALI

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filo Canabi.

A. D. 1514.
Nov. 9.A. D. 1514.
Nov. 9.

Destinatio Pallii.

R. BAROTIUS.

P. DE CASTELLO.

A. D. 1514.
Nov. 6. R. R.
Ex Origine.

LEO EPISCOPUS, *Seruus Seruorum Dei*, Venerabili Fratri *Thoma Episcopo super Lincolnensi in Archiepiscopum Eboracensem Electo*, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cum nuper Te *Episcopum tunc Lincolnensem*, a vinculo quo tenetaris Ecclesie Lincolnensis, cujus Regimini preesidebas, de Fratrum nostrorum Consilio & Apostolice Potestatis plenitudine Absolventes, Te ad Ecclesiam Eboracensem tunc Vacantem duxerimus Transferendum, Praeficiendo Te Illi in Archiepiscopum & Pastorem, Curam & Administrationem ipsius Ecclesie Eboracensis Tibi in Spiritualibus & Temporalibus plenarie committendo, liberamque Tibi tribuendo Licentiam ad predictam Eboracensem Ecclesiam transiendi, prout in nostris inde confectis Literis plenius continetur:

Ac postmodum *Pallium (Insigne, videlicet, Plenitudinis Pontificalis Officii)* ex parte tua fauisset a Nobis per Dilectum Filium *Andream Gentilem* Civem Januensem Nuncium tuum cum ea, qua de cuit, instantia postulatam,

Nos, tuis Supplicationibus annuentes, *Pallium ipsum de Corpore Beati Petri sumptum*, per Venerabiles Fratres nostros, *Wintoniensem & Norwicensis Episcopos* assignandum, per praefatum *Andream* duximus destinandum, ut iidem *Episcopi*, vel eorum alter, illud Tibi assignent, sub forma quam eis sub Bulla nostra mittimus introclusam, & a Te

A. D. 1514.
Nostro & Romanae Ecclesie Nomine sub forma quam sub eadem Bulla dirigitur Fidelitatis debite solitum recipient Juramentum,

Tu autem Illo intra Ecclesiam tuam illis diebus dumtaxat utaris, qui expressè in ipsius Ecclesie Privilegiis continentur.

Ut igitur Signum non discrepet Assignato sed quod geris exteriori interius serues in mente, Fraternitatem tuam monemus & hortamur attentè, per Apostolica Tibi Scripta Mandantes, quatinus Humilitatem & Justitiam, dante Domino, qui dat Praemia & Munera largitur, observare studeas que suum servant & promovent Servatorem, & Eboracensem Ecclesiam Sponsam tuam cures sollicitè, Auctore Domino, spiritaliter & temporaliter augmentare.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Quingentesimo Quartaedecimo, Decimo septimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

JO. CHEMINARE.
ALOISIUS.Super Plicam,
JO. DE MADRIGAL.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filo Canabes.

De Pallio tradendo.

A. D. 1514.
Nov. 6. R. R.
Ex Origine.

LEO EPISCOPUS, *Seruus Seruorum Dei*, Venerabilibus Fratribus, *Wintoniensi & Norwicensis Episcopis*, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cum *Pallium (Insigne, videlicet, plenitudinis Pontificalis Officii)* ex parte Venerabilis Fratris nostri *Thoma Episcopi tunc Lincolnensis in Archiepiscopum Eboracensem Electi*, per Dilectum Filium *Andream Gentilem* Civem Januensem Nuncium suum fuerit a Nobis cum ea, qua de cuit, instantia postulatam,

A. D. 1514.
Nos, ipsius Precibus annuentes, *Pallium ipsum de Corpore Beati Petri sumptum*, per Vos vel vestrum alterum assignandum Eidem, secundum formam quam sub Bulla nostra mittimus introclusam, per praefatum *Andream* duximus destinandum.

Quocirca Fraternitatis vestre per Apostolica Scripta Mandamus quatinus vos vel alter vestrum *Pallium ipsum* juxta praemissam Formam sibi assignare curetis, & ab Ipso Nostro & Romanae Ecclesie Nomine, sub Forma quam sub eadem

A. D. 1514. eadem Bullâ dirigimus, Fidelitatis debite solitum recipiatis seu alter vestrum recipiat Juramentum.

Res. 8.

Forma autem Juramenti, quod dictus *Thomas Electus* præstabit Nobis, de verbo ad verbum, per ejus Patentes Litteras suo Sigillo signatas, per proprium Nuncium, quantocius destinare curetis.

Datum *Roma* apud Sanctum Petrum

Forma Tradendi Pallium.

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Ex Origin.

AD Honorem Dei Omnipotentis, & Beatae Mariae Virginis, ac Beatorum Apostolorum Petri & Pauli, & Domini Papae Leonis Decimi, & Sanctae Romanae Ecclesiae, necnon Eboracensis Ecclesiae Tibi commissa, Tradimus Tibi Pallium (Plenitudinem, videlicet, Pontificalis Officii) ut utaris eo infra

Anno Incarnationis Dominicae Millesimo A. D. 1514. mo Quingentesimo Quartodecimo, Decimo septimo Kal. Octobris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

JO. CHEMINARE.
ALOISIUS.

JO. DE MADRIGAL.

Ecclesiam tuam certis Diebus, qui exprimi A. D. 1514. muntur in Privilegiis Eis ab Apostolica Sede concessis.

JO. CHEMINARE.
ALOISIUS.

JO. DE MADRIGAL.

Litera Regis Francorum ad Archiepiscopum predictum.

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Edif. Conton.

Calig. D. 6.

Monsieur d'York Mon bon Amy. Pour ce que j'ay toute feureté & confidence en Mon Cousin le Duc de Suffolke & en Vous, & que Je suis totalement delibere de m'Adresser a Luy & a Vous de toutes Choses que j'auray jamais a faire avecques le Roy Mon bon Frere Cousin & Compere vostre Mistrre,

J'ay prie le dit Duc vous dire & declarer aucunes Choses de par Moy, des quelles je vous pryé le croye comme Moy meimes, & au surplus Luy aider assister & vous employer de vostre part en la conduicte de Matieres, dont il

Vous Parlera, comme j'ay en Vous ma parfaite fiance, & en ce faisant fortes leur quel sera recongneu de forte que Vous aures cause de Vous contenter, ainsi que le dit Duc Vous dira plus amplemente de par moy.

De la Main de

Vestre bon Amy,

LOYS.

Dor.

A Monsieur d'York Mon bon Amy.

Ejusdem ad Eundem.

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Edif.

Monsieur d'York Mon bon Amy. J'ay puis n'aguires Receu la Lettre que Vous m'avez escripte,

Et par le Contenu d'icelle entendu la bonne & parfaite voulonte, que vous avez non foullement a l'entretenelement de la bonne Paix & mutuelle Amytie d'entre le Roy mon bon Frere & Cousin & Moy, mais a l'Augmentacion & Accroissement d'icelle, & le noz Honneurs & Estatz,

Dont tant & si affectueusement que Je puis Je vous Mercey,

Et vous prie, Monsieur d'York Mon

bon Amy, en croye fermement qu'el n'ya Amytie ne Allience en la Christianite que tant ne plus Je tiengne chere, que Je faitz & vueil faire tout que Je viuray, celle de mon dit bon Frere & Cousin, esperant, par vostre bon Moyen, trouver tousjours en Luy pareille Correspondance.

Et quant a ce que m'escripuez de la Traduction & Venue par deca de la Royne ma Femme, Je Vous Mercey de la Painé que Vous prenez pour l'Appareil des Choses qui sont Requises & Necessaires pour sa dite Venue, & de l'extremé Diligence que Vous y avez

A. D. 1514. y avez fait & faites, ainsi que le Seigneur de Marigny & Jehan de Paris, n'ont escript,

Vous priant constituer & subreger le plus que vous pourriez, car le plus grant desir que j'aye pour leure presente est de la veoyr deca la Mer, & Me trotter avecques Elle, par quoy en ce faisant & ny perdant temps, comme Vous le m'escripuez, Vous Me ferez singulier Plaisir, & tel quel ne fera jamais que j'en aye souvenance & obligacions envers Vous.

Et quant a ce qu'avez Retenu avecques vous le dit Seigneur de Marigny & Jehan de Paris, pour ayder adrester le dite Appareil a la Mode de France, Vous m'avez fait plaisir en ce faisant, & presentement leur escripts que non seulement ilz Vous obéisent en cela, mais en toutes autres Choses que Vous leur Commanderez, & tout ainsi qu'ilz seroyent a ma propre Parsonne.

Et, au Regard du plaisir, que dictes par vos dites Lettres, que ma dite Femme a pris d'avoyr ouy de mes Bonnes Nouvelles, & que la chose, que pour le Jourduy plus Elle desire & souhaite, est de Me veoyr & estre en ma Compagnie, Je vous pris Monsieur d'Yre Mon bon Amy Luy dire de par Moy, & Luy faire bien entendre, que mes Desirs & Souhaitz sont pareils & semblables aux siens; Et, que puis quel n'est possible que Je la voye si tost que Je desire, que Je Luy

A. D. 1514. prie qu'elle me face sçavoir de ses Nouvelles le plus souvent que faire se pourra, & Je fery le semblable de Mon couste.

Au surplus, en tant que touche les Tresseigneuses & Trescordiales Recommendations que Vous avez faites a mon dit Frere & Cousin de ma part, & celles que de la sienne Vous Me faites, Je l'en mercy de tout mon Cueur, & vous prie derechef les Luy faire, & aussi Me faire primerement entendre s'il y a aucune Chose en mon Royaume ou il preigne Plaisir, & Je metray paine de Luy en complaire.

Au demeurant j'ay veu ce que Vous avez Escript a Mon Cousin le Duc de Longueville; Sur quoy Je Luy ay Ordonne Vous faire Responce telle que verrez, Je Vous prie y adjouster Foy; & Me faire sçavoir de voz Nouvelles le plus souvent que possible sera, & Vous Me ferez plaisir si grant que plus ne pourriez.

Priant Dieu, Monsieur d'Yre, Mon bon Amy, qui vous ayt en sa Garde.

Escript a Paris le Jour de Septembre.

LOYS.

ROBERTET.

Dor.

A Monsieur d'Yre Mon bon Amy.

Pro Principe Castelle de Comprehenfione.

A. D. 1514

An. 6. H. 1.

Franc. 6.
H. R. p. 2.
m. 24.

Maximilians, Divina favente Clementia, Electus Romanorum Imperator semper Augustus, ac Germanie, Hungarie, Dalmacie, Croatiae, &c. REX, ARCHIDUX Austriae, DUX Burgundiae, Beabentiae, &c. COMES PALATINUS &c. Tenore Praesentium, protestamur & Notum volumus esse omnibus quod,

Quia in Traictatu Parisiensi concluso in Civitate Londonia Die septima Mensis Augusti novissimè praeteriti, inter Oratores, Commissarios, Procuratores, & Ambassadors Serenissimorum & Potentissimorum Regum Francorum & Angliae Fratrum, & Consanguineorum nobiliorum Castellorum, expressè dicitur contineri,

Quod, inter ceteras Consideratas, in

A. D. 1514. dicto Parisiensi Traictatu comprehendatur Serenissimus Carolus Hispaniarum Princeps Archidux Austriae Filius noster Carissimus, ac omnia & singula ejus Dominia, Ducatus, Comitatus, Civitates, & Oppida, Villa, Territoria, & alia quaecumque Loca sub ejus Obedientia constituta seu existentia, ac omnes & singuli ejus Subditi Incola & Habitatores quicunque, Dantes eidem Principi Terminum Trimestrem, a Data dicti Traictatus immediate sequentem, per Literas suas Patentes, eisdem Serenissimis Regibus Declarandi si in Traictatu Parisiensi per eos facto comprehendi voluerit,

Prout in dictis Articulis latius continere dicitur,

Nos igitur, qui praefati Serenissimi Principis

A. D. 1514.
 Nov. 8. Principis Filii nostri Carissimi ejusque
 Statuum Dominorum & Bonorum quorum
 rationeque Tutelam five Curam & legi-
 timam Administrationem gerimus nos-
 trum de super Consensum Auctoritatem
 & Decretum impartitur, Concedentes
 & Auctoritates nostram prebentes eidem
 Serenissimo Principi, licet Absenti,
 ut pro Se, Ducibus, Comitibus, &
 quibuscumque Patriis, Dominis, & Sub-
 ditis suis, dictam Pacem Accepit & Ap-
 probet, ac per Literas suis Patentes, no-
 stro communi Sigillo sigillatas & Manu
 sua signatas, Declaret & Significet præ-
 fatis Serenissimis Regibus quòd Ipse
 vult & intendit in dicto Tractatu Com-
 prehendi & ejus Beneficio uti,
 Decernentes hujusmodi Declarationem

& Notificationem, per eundem Serenissi-
 mum Principem bendam, futuram o-
 jusdem Roboris & Momeni ac si dicto
 Actu Declarationis & Notificationis per-
 sonaliter nostram præstarem Auctori-
 tatem, vel perinde ac si præfatus Se-
 renissimus Princeps esset legitime Eta-
 tis Tutorem vel Oratorem non ha-
 bens.

Harum Testimonio Literarum Sigilli
 nostri appensione muniturum.

Dat. in Oppido nostro Inspruck. Die
 Primæ Mensis Octobris, Anno Domini
 Millefimo, Quingentesimo, Quartode-
 cimo, Regnorum nostrorum Romani vi-
 cesimo nono, Hungariæ verò vicessimo
 quinto.

Declaratio Principis Castellæ.

A. D. 1514.
 An. 6. N. 8. **C**arolus, Dei gratiâ, Princeps Ca-
 stellæ, Legionis, Granatæ, &c.
 Archidux Austria, Dux Bur-
 gundiæ, Lotharingiæ, Brabantia, &c.
 Comes Flandriæ, Aurburgi, Tyrolis, Ar-
 thepsi, Burgundiæ, &c. Serenissimo ac
 Potentissimo Principi Henrico, eidem
 gratiâ, Angliæ &c. Domino Consanguineo
 nostro promptum Complacendi De-
 siderium pro Salute.

Cum in Tractatu Pacis,

Coucluso, in Civitate London. Septi-
 ma Die Mensis Augusti novissimi præte-
 riti, inter Oratores, Procuratores, Com-
 missarios, Ambassiatōres, & Nuncios
 speciales Serenitatis vestre ex una, &
 Oratores, Procuratores, Commissarios,
 Ambassiatōres & Nuncios speciales Se-
 renissimi & Potentissimi Principis Do-
 mini & Consanguinei nostri Ludovici
 Francorum Regis Christianissimi ex alia,

Pro Parte Serenitatis vestra (quæ Se
 demonstravit non immemorem antiquarum
 Amicitiarum inter Nos Prædecessores
 nostros & Subditos nostros) situs
 comprehensit, Hæredes ac Successores no-
 stri, necnon omnia & singula Castellæ,
 Dominiæ, Ducatus, Comitatus, Civitates,
 Oppida, Villæ, Territoria, & alia
 quæcumque sub Obedientia nostra exis-
 tentia, ac omnes & singuli nostri Sub-
 diti Incolæ & Habitatores quicumque,

In eodémque Tractatu caveatur quòd
 Nos, inter Tres Menses Datam dicti
 Tractatus immediatè sequentes, Decla-
 rabimus & Significabimus Serenitati ve-
 stre, per Literas nostras Patentes, Ma-
 gno Sigillo nostro sigillatas & Manu no-
 strâ signatas, si per Serenitatem vestram
 voluerimus Comprehendi,

quemadmodum de Supradictis con- A. D. 1514.
 stat & apparet per Duos Articulos di-
 cti Tractatus,

Quarum Tenor sequitur & est talis,

ITEM, quod in præfenti Tractatu Pacis
 & Amicitie comprehenduntur Amici
 Alligati & Confederati utriusque Partis
 subsequenter Nominati,
 Videlicet,

Pro Parte Regis Angliæ,

Sacrosanctissimus Dominus noster Leo De-
 cimus Pontifex Maximus,
 Ecclesia Romana,
 Et Sancta Seder Apostolica,
 Bononiæ, ac omnia Oppida, Civitates,
 Castra, Villæ, & Territoria ad Patri-
 monium Sancti Petri & Sanctæ Romanæ
 Ecclesiæ spectantia & quoquomodo per-
 tinentia,

Sacrum Imperium,

Et Illustrissimus Princeps Carolus Prin-
 ceps Castellæ, Archidux Austria, &c. ejus-
 que Hæredes & Successores,

Necnon Illustrissima Domina Domina
 Margareta Imperatoris Filia & præ-
 dicti Principis Admita Archiducissa Au-
 striæ, &c.

Ac omnia & singula ejusdem Prin-
 cipis Castellæ Dominiæ, Ducatus, Com-
 itatus, Civitates, Oppida, Villæ, Ter-
 ritoria, & alia quæcumque sub Obedi-
 entia dicti Principis existentia, ac om-
 nes & singuli ejus Subditi Incolæ &
 Habitatores quicumque (salvis Juribus
 Superioritatis Restituti & aliis Juribus
 eidem

A. D. 1514. eisdem Regi Christianissimo competentibus & absque istorum jurium præjudicio.)

Rex Dacia,
Necnon *Cleora, Juliaci & Venetorum*
Duces,
Dominia Venetorum & Florentinorum,
Communitas & Societas Hanzæ Theutonice,
Antonius Dominus de Ligue,
Et,
Helvetii sive Sutsenses.

Et pro Parte Regis Francorum,

Dominus Papa Leo Decimus,
Ecclesia Romana,
Ac Sancta Sedes Apostolica,
Sacrum Imperium,
Reges ac Regna Hungariæ, Portugaliæ, Daciæ, Navarræ, & Scotiæ,
Duces Sabaudie, Lothoringiæ, Gueldriæ,
Dux & Dominium Venetorum,
Dominium Florentiæ,
Episcopus Leodiensis,
Marebionæ Mantuæ Montisferati & Saluciarum,
Ac Dominus de Sedano,

ALIUS ARTICULUS,

ITEM, quod Alligati & Confederati prædicti, videlicet,

Præfati, *Rex Scotia & Princeps Castellæ*, infra Tres, Reliqui vero, ab unâ vel altera Parte Comprehensi, (salvo Sanctissimo Domino nostro suprædicto, qui absque Termini præfinitione sit Comprehensus) infra Duodecim Menses, Datam præsentis Tractatus proximò & immeditè sequentes, per Literas suas, Magnis Sigillis suis sigillatas & Manibus suis signatas, Principi, eos comprehendenti, si per Ipsum voluerint Comprehendi, Declarabunt & Significabunt, Idemque Princeps alteri Principi, infra dictos Tres Menses quoad *Regem Scotia & Principem Castellæ*, & quoad Reliquos

infra Duodecim Menses, per Literas A. D. 1514. suas Magnis Sigillis suis & Manibus suis signatas, præfatis Literis dictæ Comprehensionis Declaratoris annexas, eandem Declarationem Notificabit & Significabit,

NOTUM FACIMUS QUOD NOS,

Considerantes Pacem & Quietem Populorum Deo imprimis gratam esse & ut plurimum Populis cuiuscumque *Statûs Salubrem*, communi Utilitati & Securitati Subditorum nostrorum cupientes consulere, de Auctoritate Sacræ Cæsareæ Majestatis Domini *Aui nostri* Honorandissimi Nobis præfata, per Literas suas Patentes Signo suo manuali signatas & Sigillo suo sigillatas, Datas in *Tibronæ* primâ hujus Mensis Octobris, & de Consilio Serenissimæ Domine *Margareta Archiducissæ Austriæ, &c.* Amicæ nostræ Carissimæ Redricis & Gubernatricis in Absentia prædicti Domini & *Aui nostri*, necnon Procurum & aliorum nostrorum Consiliariorum,

DECLARAMUS & SIGNIFICAMUS *Serenitati nostræ* per Præfentes dictum Tractatum Pacis, in quantum concernit Nos, Successores nostros, Ducatus, Comitatus, Patrias, quæcumque Dominia sub Obedientia nostra constituta, & Subditos nostros quoscumque, Acceptavimus, Approbavimus, Acceptamus, & Approbamus, in eoque Tractatu volumus Comprehendi juxta ipsius seriem & tenorem,

Promittentes in verbo Principis, pro Nobis Successoribus & Subditis nostris quibuscumque, huic præfenti nostræ Significationi & Declarationi Nos nullo unquam tempore contraveniuros.

In quorum omnium & singulorum Robur, Fidem, & Testimonium Magnum Sigillum commune Cæsareæ Majestatis Domini & *Aui nostri & Nostrum* Præfentibus justissimus appendi.

Dat. in *Oppido nostro Braccolesii* Die Octavo Mensis Octobris, Anno Domini Millefimo, Quingentesimo, Quartodecimo.

Declaratio Ducissæ Sabaudie.

A. D. 1514.
A. C. N. S.

Margareta, Dei gratiâ, Archiducissa Austriæ & Burgundiæ Ducissæ Viduæ Sabaudie Comitissæ Burgundiæ Quadræ Regiæ Burgiaci & de Villariis ac Patriarum Bressiæ Onandi & Foeniciniaci &c. Domina, Serenissimo ac Potentissimo Principi *Henrico*, eadem

gratiâ, Regi Angliæ &c. Domino & Consanguineo nostro proptum Complacendi Desiderium pro Salute.

Cum in Tractatu Pacis,
Concluso, in *Civitate Londoniæ*, Septima Die Mensis Augusti novissimè præteriti, inter Oratores, Procuratores, Commi-

A. D. 1514.

A. D. 1514. Commissarios, Ambassadors, & Nuncios speciales *Serenitati vestrae* ex una, & Oratores, Procuratores, Commissarios, Ambassadors, & Nuncios speciales *Serenissimi & Potentissimi Principis Domini & Confanguinei nostri Ludovici Francorum Regis Christianissimi* ex alia Partibus,

Pro Parte *Serenitati vestrae* (quae Se demonstravit non immemorem antiquarum Amicitiarum inter Nos & Praedecessores nostros & Subditos nostros) firmis Comprehensa, & ex consequenti omnia & singula Castellae Dominia Ville Territoria & alia quaecumque Loca sub Obedientia nostra existentia, ac omnes & singuli nostri Subditi Incolae & Habitatores quicumque eorundem Dominiorum nostrorum,

In eodémque Tractatu caveatur quod Nos, tanquam Considerata & in eodem Tractatu Comprehensa, inter Annum Datum dicti Tractatus immediate sequentem Declarabimus & Significabimus,

Serenitati vestrae per Literas nostras Patentes, nostro Sigillo sigillatas & Manu nostrâ signatas, si per *Serenitatem vestram* voluerimus Comprehendi, quemadmodum de supradictis constat & apparet per Decimum Octavum & Vicesimum Articulus dicti Tractatus, ad quos

debita in expedientibus habeatur relatione.

NOTUM FACIMUS QUOD NOS,

Considerantes Pacem & Quietem Populorum Deo imprimis gratam esse & ut plurimum Populis cujuscumque Status Salubrem, communi Utilitati & Securitati Subditorum nostrorum cupientes consulere,

DECLARAVIMUS & SIGNIFICAVIMUS, Declaramus & Significamus *Serenitati vestrae* per Praesentes quod dictum Tractatum Pacis, in quantum Nos Subditos & Dominia nostra quaecumque concernit, Acceptavimus, Approbavimus, Acceptamus & Approbamus in eoque Tractatu volumus Comprehendi juxta ipsius seriem & tenorem;

Promittentes sub Verbo Principis pro Nobis & Subditis nostris quibuscumque huic praesenti nostrae Significationi & Declarationi Nos nullo unquam tempore contraventuram.

In quorum omnium & singulorum Robur, Fidem, & Testimonium Sigillum nostrum Praesentibus jussimus appendi.

Dat. in Oppido Bruxellensi Die Octavae Mensis Octobris, Anno Domini Milleesimo, Quingentesimo, Quartodecimo.

Litterae Patentes de Dote Reginae Franciae.

A. D. 1514. Ludovicus, Dei gratia, Francorum Rex, Dux Mediolani, ac Dominus Genue, Universis, praesentes Litteras inspecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quod, cum in quodam Tractatu,

Pro Matrimonio inter Nos & Carissimam & Dilectissimam Mariam Confortem nostram, Potentissimi Principis Henrici Regis Angliae Confanguinei & Fratris nostri Carissimi Sororem, tunc habendo & contrahendo,

Inter Nos & dictum Angliae Regem, per Oratores & Procuratores nostros utrinque sufficienter constitutos & autorisatos, Septimo Die Mensis Augusti ultimo praeteriti concordato & concluso,

Inter caetera expressè contineatur,

Quod Nos, contemplatione dicti Matrimonii per Literas nostras Patentes, Magno Sigillo nostro sigillatas, & Manu nostrâ subscriptas, ac in sufficienti Forma factas, Datum & Concederemus praefatae Carissimae & Dilectissimae Mariae

Conforti nostrae talem & tantam Donationem propter Nuptias seu Donarium, qualem & quantum digna Regina Franciae, & praesertim Praclarissima Anna Celebris Memoriae ultima Regina Franciae, aliquo tempore in ea sua habuit, tenuit, & possedit, & de eodem Donario seu Donatione propter Nuptias ipsam secundum Leges, Statuta, & Consuetudines Regni nostri Franciae ita Securam redderemus & affereremus, sicut praefata Anna, aut aliqua alia Regina Franciae de Donario suo seu Donatione propter Nuptias unquam Afferata fuit, aut afferari debuit, & quod Obligaremus Nos, Haeredes, & Successores nostros, quod praefata Carissima Maria Confortis nostrae eodem Donario suo seu Donatione propter Nuptias gauderet & meter ad Utilitatem suam propriam, quando vixerit in hunc, securè, libèrè, & quietè, absque alicujus contradictione aut molestatione quacumque, ubicumque locorum infra Regnum Franciae, vel in Regno Angliae, aut alibi Moram traxerit seu habitaverit,

Prout

A. D. 1514. Prout in dicto Tractatu plenius est
 specificatum, ad quem Nos referimus,
 & pro hic inserto haberi volumus.

Nos igitur, omnia & singula dicti
 Tractatus Capitula firmiter & inviolabiliter
 Observare & Adimplere cupientes,
 ex merito Motu & certâ Scientiâ nostris
 & ex Deliberatione, Consilio, & Assen-
 su Illustrissimorum & Carissimorum
 Principum Consanguineorum nostrorum,
 ac aliorum nostrorum Consiliariorum,
 prælatæ Præclarissimæ & Dilectissimæ
 Mariæ Consortis nostræ Dodimus, Concedimus,
 Tradidimus, Cessimus, Transportavimus,
 & Dimisimus, & per Præsentem Damus,
 Concedimus, Tradimus, Cedimus, Transportamus,
 & Dimittimus Nomine & Titulo Douarii
 sive Donationis propter Nuptias, Terras,
 & Dominia, Castra, Villas, Oppida,
 & Possessiones, Civitates, & Res ali-
 as infra declaratis & specificatis; videlicet,

Villam, Castrum, & Castellaniam, terras,
 & Dominium de Cayrone, cum suis pertinentiis tam in Domaynio, quam
 etiam cum omni proficuo & emolumento
 Orrei sive Granarii Salis dicti loci
 sive Domini de Canone, cujuscunque
 valoris existant, aut ad quemcunque
 valorem in toto extendere possunt,

Comitatum Xantonen, Villam & Gubernamentum
 Rupellæ unâ cum magno Feodo Daulins,
 Villas, Castra, & Castellanas Xantonen.
 Sancti Johannis Angeliaci & de Rupeforti,
 cum suis pertinentiis univèrsis, unâ cum Domaynio
 sive Terris Dominicilibus dictorum locorum
 cum tracta bladorum & vinorum dictarum
 Patriarum Xantonen. & Gubernamenti
 Rupellæ, ad quemcunque valorem & extimationem
 omnia præmissa possunt ascendere,

Comitatum Pedenici sive de Pezenas, Domina
 de Montignaco, de Sessenon, & de Cabrieres,
 parvum Sigillum Montis pessulani, unâ cum
 Notariatibus, Judicaturis, & aliis ejus emolumentis
 quibuscunque, Denarium Sancti Andree, ac
 Revenutam sive Redditi Villæ novæ prope
 Avignonem, Vectigil sive Revenutam
 Senecallie Bellicadi, Impositionem
 Foraneam lingue Occitane, Proficuum &
 Emolumenta Graneriorum sive Orreorum
 Salis ordinatorum & stabiliorum apud
 Pedenicium sive Pezenas, Montem
 Pessulanum, Frontinianum, & Norbonam,
 usque ad valorem decem Milium
 Quadringentarum Librarum Turonen.

Et casu quod repertum fuerit quod
 dicta Granaria sive Orrea majoris valo-

ris existant postquam dicta Maria Consortis
 nostra Carissimâ dictam Summam
 Decem Milium Quadringentarum Librarum
 Turonen receperit, tunc Residuum
 & major valentia recipietur, & ad utilitatem
 nostram, seu Successorum nostrorum,
 per Thesaurarium & Receiverum nostrum
 nostrum generalem lingue Occitane,
 levabitur duplum decem Denariorum
 Turou. quod levari consuevit super
 quolibet Quintali Salis vendito, in
 omnibus Orreis sive Granariis salis lingue
 Occitane, & quartum etiam Salis
 Pictanen. & Xantonen, cujuscunque
 valoris sit aut esse possit,

Et insuper, in Reconpensationem
 Castrorum, Castellaniæ, Villæ, Prapostura,
 & Revenutæ sive Redditus de Sancte
 Menchoult, & Granarii Salis ejusdem
 loci, quæ hæcenus erant de antiquo
 Douario Reginarum Franciæ, & de
 quibus nostri Prædecessores aliter
 disposuerunt, Nos eidem Carissimæ
 Consorti nostræ Mariæ tenore præsentium
 damus & concedimus, tradimus, assignamus,
 dimittimus, & transportamus
 Villam, Castrum, Terram, Dominium,
 & Revenutam sive Redditi de *Laduno*
 unâ cum Proficuo sive Emolumento
 Granarii Salis ejusdem Loci,

Parique modo, pro & Loco Castri,
 Terræ & Pertinentiarum de *Moret*, quæ
 similiter fuerant de antiqua Assignatione
 dicti Douarii, nunc autem per
 Prædecessores nostros aliter disposita,
 Nos eidem Consorti nostræ Mariæ Damus
 & Concedimus, Tradimus, Dimittimus,
 & Assignamus per Præsentem Revenutam
 sive Redditi Domayni & Pedagii de
Rupe maura, unâ cum Proficuo &
 Emolumento Granarii Salis dicti Loci,
 ad quemcunque Valorem omnia Præmissa
 possunt ascendere,

Quæ omnia & singula Præmissa cum
 suis Juribus & Pertinentiis univèrsis,
 prout & quemadmodum dicta *Regina
 Anna* Vitâ comite illa habuit, tenuit,
 & possedit, cujuscunque Valoris aut
 extimationis existant aut existere poterant,
 easdem Præclarissimæ & Dilectissimæ
 Consorti nostræ Mariæ habebit, tenebit,
 gaudebit, & possidebit, ejus Vitâ naturali
 durante, Titulo & Nomine Douarii sive
 Donationis propter Nuptias, in plene,
 pacifice, quiete, & secure, sicut
 aliquis Regina Franciæ, & præterit
 dicta *Anna nuper Regina* aliquo tempore
 transacto habuit, tenuit, & possedit,
 aut possidere debuit vel consuevit
 absque aliqua impetitione, expulsi-
 one, seu quocunque impedimento
 Nostro, aut Hæredum vel Successorum
 nostrorum, aut alterius, cujuscunque,
 sive

A. D. 1514
Reg. B. five in Regno Francie permanferit, five ad Regnum Anglie fe conferat, aut illic iterum in Regnum Francie redeat, aut alibi ubicunque locorum Moram fecerit, aut facere maluerit, prout in dicto Tradatu plenius continetur, ad quem Nos referimus, & pro hic inferto haberi volumus.

Licebitque dictæ Præcariffimæ & Dilectiffimæ *Mariæ Conforti noſtræ*, per Theſaurarium ſuum, aut alios ejus Officiarios, quos liberè Ordinare, Præficere, & Conſtituere poterit, ab eâ & nullo alio Potefſtatem habentes, ex dictis Terris, Comitatibus, Caſtris, Caſtellaniis, Dominis, & aliis rebus ſuperius declaratis, Redditus, Fruſtus, Proventus, Revenutus, & Emolumenta quocunque petere, capere, levare, & percipere abſque impedimento aut moleſtatione quocunque, & in ejus Uſum & Utilitatem convertere, abſque eo quod teneatur petere, habere, vel accipere per Se vel Officiarios ſuos Exonerationem vel aliquam Diſchargiam Campſorum Theſauri noſtri, aliorumve Receptorum Generalium Finantiarum noſtrarum, & ſine Litteris Statûs vel Acquiritenti ſeu Liberationis præter has noſtras præſentes, quæ omnino ſufficiunt dictæ *Mariæ Conforti noſtræ*, ejuſdem Officiariis pro Præmiſſorum Receptione, & eorumdem Exoneratione,

Quas quidam Litteras eâ cauſâ & conſideratione Manu noſtrâ ſignavimus, nulla Reſervatione aut Retentione aliqujus Juris (Exceptis Fide ſeu Fidelitate & Homagio ob cauſam & prætextu dictarum Terrarum atque Dominiorum Nobis debitâ, ac Superioritate & Reſorto majorique Valentia ſive Reſiduo dictorum Quatuor Granariorum Salis Lingue Occitanæ, uti ſuperius eſt expreſſum & declaratum) Nobis noſtrisve Succeſſoribus quoquomodo habitis aut factis; poſſitque & debeat præcariffima *Conforti noſtræ* in dictis Terris, Comitatibus, Caſtris, Dominis, & aliis rebus ſupra declaratis habere Jura, Autoritates, Prærogativas, & Præhemiſſentias quocunque, præſata *Anne* aliique Reginis Francie olim datas & concediſſas, ac eiſdem ita liberè & quietè uti & gaudere, durante Vita ſua naturali, ubicunque ut præfertur Moram fecerit, in tam amplis modo & formâ, ſicut dicta *Anna*, aut aliqua alia Regina Francie aliquando uſa fuerit, quanvis eorum aliqua alia & magis manifeſta Declaratio facta non fuerit,

Et caſu quo in aliquo Caſtro, Fortalitio, aut alio Loco Rerum ſupradictarum, ſic per Nos præſata *Conforti noſtræ*

ſtra-traditarum, opus fuerit ponere & A. D. 1514.
Reg. B. ordinare, pro eorum Cuſtodiâ & Conſervatione, vel pro Securitate Regni noſtri, aliquod Præſidium Gentium Armorum; Nos dictum Præſidium & Homines armatos ponemus & intratenebimus noſtris Expenſis, abſque eo quòd dicta præcariffima *Conforti noſtræ* aliquid teneatur ſolvere, præter Stipendia ordinaria Capitaneorum, & aliorum Officiariorum, recipientium dicta Stipendia pro Exercitio ſuorum Officiorum modo conſueto,

Ad quæ Stipendia, ac etiam Opera Reparationis, Feuda, Eleemoſinas, & alia Onera ordinaria neceſſaria, & antiquis debita ratione Rerum per Nos ut præmittitur ſibi assignatarum ſolvenda, prædicta Præcariffima *Conforti noſtræ* tenebitur;

Quantum verò atinet ad Quartum Salis Bladorum & Vinorum tractus & aliarum Rerum ſeu Jurium ſupra declaratorum, quæ ad Firmam conſueverunt tradi plus Offerenti & ultimo Licitanti, licebit dictæ præcariffimæ *Conforti noſtræ* dicta Jura omnia & ſingula liberare & tradere ad Firmam ſeu Nomine Firme per ſuos Officiarios plus & ultimo Licitanti ſeu Offerenti, vel ad Manum Firmariorum vel etiam ſub Manu ſua levare, colligere, ſeu levari & colligi facere per Officiarios ſuos, ad hoc per Eam potefſtatem habentes, prout melius, utilis, & commodius ſibi viſum fuerit.

Et ſi quid firmius, ſecurius, tutius, aut melius pro Præmiſſorum Firmitate aut eorum cujuſlibet cautius vel efficacius poſt hæc inveniatur; Nos, cum requiſiti fuerimus, ſive ex Parte Sereniſſimi Regis Anglie Fratris noſtri Cariffimi, ſive *Conjugis noſtræ* Dilectiſſimæ, in omnibus, & per omnia id Ipſum perficemus & realiter ac cum effectu juxta Poſſe noſtrum perimpeſtibus.

Quæ omnia & ſingula Supraſcripta per præſatas Firms, Rati, Grata habere, tenere, adimplere, obſervare, & non contradicere, facere, vel venire per Nos, Hæredes, aut Succeſſores noſtros, vel alium ſeu alios aliquâ ratione, jure, modo, cauſâ, vel Ingenio, aut quovis alio quaſito colore, de Jure vel de Facto, in Judicio vel extra, bonâ Fide & in Verbo Regio Promittimus, & per Præſentes Nos, Hæredes, & Succeſſores noſtros Obligamus; Renunciantes in vim Paſti omni Beneficio, Favori, atque Auxilio quoruncunque, Jurium, Legum, Canonum, Statutorum, Privilegiorum, & Conſuetudinum Regni noſtri Francie, quæ poſſunt Præmiſſis, ſeu alicui

A. D. 1514 Præmissorum in aliquo derogare vel contravenire.

Rev. 6.

Mandamus igitur, Tenore Præsentium, Dilectis & Fidelibus Gentibus sive Officiariis Comptorum nostrorum ac Thesaurariis Generalibusque & Consiliariis nostris super facta Administratione & Gubernamento Financiarum nostrarum per Nos constitutis & ordinatis, aliisque Justiciariis & Officiariis, aut eorum Locatenentibus præsentibus & futuris, & eorum cuilibet, prout unumquemque eorum tangit aut concernit, tangere aut concernere poterit, quatenus dictam Præcelsissimam *Consortem nostram Mariam*, ejusque Servitores & Officiarios, omnia & singula superius specificata & declarata, casu quo Nobis supervixerit, retinere occupare & possidere permittant & patiantur, & illam eisdem pacifice & quietè gaudere pro Termino Vitæ suæ modo & formâ prædictis, unâ cum eorum Juribus, Auctoritatibus, Prærogativis, & Præheminentiis quibuscunque, non permittendo aliquod Impedimentum super hiis fieri aut Disturbium, & si quis ausu temerario contrafecerit gravi Pœnâ punietur, omniâque Impedimenta ac Disturbia si aliqua facta fuerint aut fieri contingant amoveant & tollant absque dilatione, reponantque ad primum & debitum Statum absque difficultate; quibuscunque Donis, Cessionibus, Donationibus, Transportibus, sive Translationibus aliis quibuscunque, Personis de Rebus & Juribus prædictis, aut eorum aliquo sive aliquibus ex quibuscunque Causis factis, non obstantibus.

Quæ Dona Cessiones & Transportus, aliis factis & factos, ex certâ

Scientiâ Gratiâ speciali & nostræ Potestatis plenitudine, Auctoritate Regiâ Cassavimus, Revocavimus, & Annullavimus, Cassamus, Revocamus, & Annullamus, & Tenore Præsentium, ad Nichilum deduximus & deducimus, & pro Cassis Revocatis & Annullatis per Præsentem haberi volumus: Rev. 6.

Non obstante etiam quòd verus Valor Rerum & Jurium Præmissorum per Nos dictæ Carissimæ *Consorti nostræ* datorum, concessorum, assignatorum, traditorum, cessorum, & transportatorum aliter hic specificatus aut declaratus non fuerit, Literæque Exonerationis & Discharge non fuerint levatæ, aliisque Ordinationibus, Mandatis, Restrictionibus, Defensionibus, Statutis, Ordinationibus contrariis quibuscunque non obstantibus.

In quorum Fidem & Testimonium Præmissorum has Præsentem, Manu nostrâ signatas, Sigilli nostri appensione muniri fecimus.

Datum apud *Abbatem Villam* Die octavâ Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo quarto, Regni verò nostri Decimo septimo.

Signatum,

LOYS.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno de cera alba a duplici cauda pendente.

Litteræ Ludovici Francorum Regis acquiescentiales super Deliberatione Domine Mariæ, unâ cum focalibus Vasibus Aureis & Argenteis &c. in Villa Abbatis Villa.

A. D. 1514.

Rev. 6. R. 6.

Ex Anogr.

Ludovicus, Dei Gratiâ, Francorum REX, Dux Mediolani, & DOMINUS Genævæ, universis & singulis, præsentem Literas inspecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd, quamvis Serenissimus & Potentissimus Princeps *Henricus Octavus Angliæ Rex* Frater noster Carissimus,

Cujus Soror *Maria* Carissima & Dilectissima *Consorti nostræ* Nobis Matrimoniali Fœdere copulata est,

Per quendam Tractatum Matrimoniale, inter *Nostros* ejusdemque, Illustrissimi Principis *Confringinei* & Fratris nostri Carissimi *Henrici Angliæ Regis* Com-

missarios, Oratores, Ambassiatore, Legatos, Procuratores, Deputatos, & Nuncios, per utrumque nostrorum prædictorum Principum, per Literas nostras & suas, sufficienter hinc inde auctorizatos, Initum, Convenit, Appunctatum, Concordatum, & Conclufum,

Obligatus extiterit, sicut in Literis suis Patentibus Confirmatoriis desuper confectis, manuali Subscriptione & Magno Sigillo suo manibus & sigillatis & Nobis transmissis, ac Nomine suo liberatis, latius continetur, quòd idem Potentissimus Princeps & *Frater noster* Hæredes & Successores sui, pro Matri-

A. D. 1514.

Rev. 6.

monio

A. D. 1514
An. 6.
monio inter Nos & Illustrissimam Sororem suam *Mariam Precarissimam Consortem nostram* habendo & contrahendo, Nomine Dotis, dabit solvet & liberabit, dative solvi & liberari faciet Nobis aut Deputatis nostris Summam *Quadringerentum Milium Coronarum Auri*, vel eorundem verum Valorem, modo & forma in quodam Article predicti Tractatus specificatis,

Quia tamen prefatus Serenissimus & Potentissimus Princeps *Frater noster* Carissimus, sicuti Regem Nobilissimum de cuit, ad plenum omniaque Præmissa in predicto Tractatu servavit, *dictam Mariam* Sororem suam Consortem nostram Carissimam splendido Apparatu quoniam traduxit ac Nobis in Villa vocata *Abbatia Villa* liberavit & tradidit, Jocaliâq; & Vasa Aurea & Argentea Corporis Ornamenta aliâque Suppellectilia honorificentissimè sumptuosissimè splendidissimèque transmisit & destinavit, sicuti ex verâ Relatione per Deputatos nostros Mandato nostro factâ Nobis luculenter & aperte constat & notum est,

Idcirco Nos prefatum Serenissimum & Potentissimum Principem *Henricum Angliæ Regem* Fratrem nostrum Carissimum, Hæredes Successores & Executores suos, Regna, Patrias, Terras, & Dominia, ac quoscunq; Subditos suos presentes & futuros, pro Nobis, Hæredibus, Successoribus, & Executoribus nostris, ab omni ulteriori Petitione, Vendicatione, aut Exactione dictorum *Ducentorum Milium Coronarum Auri de Sole* Nobis Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo quarto solvi debitorum, in Primam Partem Solutionis *Quadringerentum Milium Coronarum Auri* per ipsum Fratrem & Consanguineum nostrum vel Hæredes suos Nobis & Hæredibus nostris solvendorum, prout & predicto Tractatu Matrimoniali inter

A. D. 1514
An. 2.
Nos & ipsum Potentissimum Regem plenè continerur, Liberamus, Acquittamus, Exoneramus, & per Præsens Quietum Facimus, per Præsentes Acceptantes Computantes & Recipientes predictam Translationem, Sumptus, Jocalia, Vasa Aurea & Argentea, Suppellectilia, & alia Præmissa cum prefata Precarissima *Consorte nostra* in Regnum nostrum, ut præmittitur, transmisit pro plena vera & integra Recompensa Solutione & Satisfactione dictorum *Ducentorum Milium Coronarum Auri de Sole*, abq; alia quacunque eorundem Rerum extimatione;

Proviso quòd, casu Restitutionis advenientis, Nos Heredesq; & Successores nostri tenebimur solum & dumtaxat ad Restitutionem eorum Vasorum, Margaritarum, Lapidum, Suppellectilis, aliorumque Bonorum, que dicta Dilectissima & Carissima *Maria Consortis nostra* secum portavit seu portari in Domum Franciæ fecit, unâ cum Expensis in dictis Translatione & Transmissione ejusdem *Carissimæ Consortis nostræ*.

In quorum Fidem & Testimonium Præmissorum has præsentem Literas Manu nostrâ signatas Sigillo nostro sigillari fecimus.

Datum apud *Abbatiam Villam* Die Decimâ tertîâ Mensis Octobris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Quartodecimo, Regni vero nostri Anno Decimo septimo.

LOYS.

Super Plicam.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno cereæ albæ, pendente a caudâ pergamena.

Ad Regem Francorum, super Compreensione in sepedicto Tractatu Pacis.

A. D. 1514
An. 6. H. 8.
Ex Austr.

HENRICUS, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus *Hiberniæ*, Serenissimus ac Potentissimus Principi *Ludovico Francorum Regi* Christianissimo Fratri & Consanguineo nostro Precarissimo, Salutem.

Cùm in Tractatu Pacis, Conclusero, in *Civitate nostra Londoniæ Septima Mensis Augusti novissimè præteriti*, inter nostros & vestræ Serenitatis

A. D. 1514
Oratores, Procuratores, Commissarios, Ambassadors, & Nuncios speciales, Illustrissimus Princeps *Carolus Princeps Castellæ Archidux Austria &c.* Consanguineus noster Carissimus, ejusque Hæredes & Successores, necnon Illustrissima Domina *Margareta Imperatoris* Filia & predicti Principis *Amata Archiducissa Austria &c.* ac omnia & singula ejusdem Principis *Castellæ* Dominia, Ducatus, Comitatus, Civitates, Oppida, Villæ,

A. D. 1514. Villæ, Territoria, & alia quæcumque sub Obedientia sua existentia, ac omnes & singuli sui Subditi Incolæ & Habitatores quæcumque, per Nos & pro Parte nostra sint comprehensi,

Caveantque in eodem Tractatu quoddam præfatus *Carolus Princeps Castellæ* intra Tres, dictâq; *Domina Archiducissa* infra Duodecim Menses, Datam dicti Tractatus immediatè sequentes, Declararent & Significarent, & coram uterque Declararet & Significaret Nobis, per separatas & distinctas suas Literas Patentes, Magnis suis Sigillis sigillatas & Manibus suis signatas, si per Nos Comprehendi voluerint vel voluerit, prout de supradictis constat & apparet per Duos Articulos dicti Tractatus,

Quorum Tenor sequitur & est talis,

ITEM, quod in præfenti Tractatu Pacis & Amicitie comprehendantur Amici Alligati & Confederati utriusque Partis subseqüenter Nominati; videlicet,

Pro Parte *Regis Angliæ,*

Sanctissimus Dominus noster *Leo Decimus Pontifex Maximus, Ecclesia Romana, Et Sancta Sedes Apostolica, Bœmia,* ac omnia Opida, Civitates, Castra, Villæ, & Territoria ad Patrimonium Sancti Petri & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ spectantia & quoquomodo pertinentia,

Sacrum Imperium,

Et Illustrissimos Principes *Carolus Princeps Castellæ, Archidux Austria, &c.* ejusque Hæredes & Successores,

Necnon Illustrissimam Dominam *Margaretam Imperatoris Filiam & prædicti Principis Amicam, Archiducissam Austriæ, &c.*

Ac omnia & singula ejusdem Principis Castellæ Dominiæ, Ducatus, Comitatus, Civitates, Opida, Villæ, Territoria, & alia quæcumque sub Obedientia dicti Principis existentia, ac omnes & singuli ejus Subditi Incolæ & Habitatores quæcumque (salvis Juribus Superioritatis Reforti & aliis Juribus eidem Regi Christianissimo competentibus & abique Istorum Jurium præjudicio.)

Rex Daciæ,

Necnon *Cleodem Juliacen & Venetorum* Duces,

Dominia Venetorum & Florentinorum,

Communitas & Societas Hanze Theutonice,

Antonieus Dominus de Ligne, Et, Helvetii suos Suetenses.

Ex Parte *Regis Francorum,*

Dominus noster *Papa Leo Decimus, Ecclesia Romana, Ac Sancta Sedes Apostolica, Sacrum Imperium, Reges ac Regna Hungariæ, Portugaliæ, Daciæ, Navarriæ, & Scotiæ, Duces Sabaudie, Lothoringiæ, Gueldriæ, Dux & Dominium Venetorum, Dominium Florentiæ, Episcopus Leodiensis, Marchiones Mantuæ Montisferrati & Saluciarum, Ac, Dominus de Sedano,*

Tenor verò alterius Articuli talis est,

ITEM, quod Alligati & Confederati prædicti; videlicet,

Præfati, *Rex Scotiæ & Princeps Castellæ,* infra Tres, Reliqui vero, ab unâ vel altera Parte Comprehensi, (salvo Sanctissimo Domino nostro supradicto, qui abique Termini præfinitione sit Comprehensus) infra Duodecim Menses, Datam præfentis Tractatus proximo & immediatè sequentes, per Literas suas, Magnis Sigillis suis sigillatas & Manibus suis signatas, Principi, eos comprehendenti, si per Ipsum voluerint Comprehendi, Declarabunt & Significabunt, Idemque Princeps alteri Principi, infra dictos Tres Menses quoad *Regem Scotiæ & Principem Castellæ,* & quoad Reliquos infra Duodecim Menses, per Literas suas Magnis Sigillis suis & Manibus suis signatas, præfatis Literis dictæ Comprehensionis Declarationis annexas, eandem Declarationem Notificabit & Significabit,

Cumque idem *Carolus Princeps Castellæ* Conspicuous noster Charissimus, præfatisque *Domina Archiducissa,*

Considerantes Pacem & Quietem Populorum Deo imprimis gratam esse & ut plurimum Populis quæcumque *Statibus Salubrem,* communi Utilitati & Securitati Subditorum suorum cupientes consulere,

Idem *Princeps Castellæ,* de Auctoritate *Imperatoris Avissus* sibi, per Literas suas Patentes Signo suo manuali signatas & Sigillo suo sigillatas, Datus in *Tibronæ* primo hujus Mensis Octobris, & de Con-

A. D. 1514. filio dictæ Serenissimæ Domine *Margarete Archiducisse Austrie &c.* Amicæ suæ Carissimæ Re. vicis & Gubernatricis in Absentia prædicti Domini & Avi sui, necnon Procerum & aliorum suorum Consiliariorum, per Literas suas Magno Sigillo comuniti *Cæsaria Majestatis Domini & Avi sui* præfati & suo sigillatas & Manu suâ signatas,

Et dicta *Dominæ Archiducisse*, per Literas suas Patentes, Sigillo suo sigillatas & Manu suâ subscriptas,

Nobis præfato *Regi Angliæ*, Significaverunt, & eorum uterque Significavit, quod Ipsi, & eorum uterque, dictum Tractatum Pacis, in quantum concernit Se, Successores suos, Ducatus, Comitatus, Patrias, quæcumque Domina sub Obedientia sua constituta, & Subditos suos quoscumque, Acceptaverunt & Approbaverunt, & in eodem Tractatu Comprehendi voluerint, & eorum uterque Acceptavit, Approbavit, & in eodem Tractatu Comprehendi voluit, juxta ipsius seriem & Tenorem;

Promittentes; videlicet,

Præfatus *Princeps Castellæ* in Verbo Principis, pro Se Successoribus & Subditis suis quibuscumque,

Et præfata *Archiducissa* in Verbo Principissæ, pro Se & Subditis suis quibuscumque,

Præfatis suis Significationibus & Declarationibus Se nullo unquam tempore contraveniuros, prout per separatas & distinctas Literas Patentes præfatorum

Cæsaria Majestatis, Principis Castellæ, & A. D. 1514. Domine Margarete Archiducisse Austrie, Magnis suis Sigillis sigillatas & Manibus suis signatas superinde confectas, & quibus præfentes Literæ nostræ sunt annexæ, plenius apparet & continetur.

Nos igitur dictas Voluntates, Significationes, Declarationes, & Comprehensiones præfati *Principis Castellæ & Domine Archiducisse* sic, ut præmittitur, Nobis factas *Serenitati vestræ* Significamus & Declaramus per Præfentes,

Rogantes eandem ut præfatum Voluntatem, Significationem, Acceptationem, & Admissionem præfate Comprehensionis prædictorum *Principis & Archiducisse*, per Literas suas prædictas Nobis intimatas, nostramque superinde Declarationem per Præfentes vobis factam, juxta exigentiam Tractatus prædicti, acceptetis & admittatis, eisdemque & eorum utrumque pro Comprehens in prædicto Tractatu habeatis, & pro sic Comprehens per Vos habitis Nobis per Literas vestras Patentes, Magno Sigillo vestro sigillatas & Manu vestrâ subscriptas, Nobis Certificetis & Declarari velitis.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* vicesimo Die Octobris, Anno Regni nostri Sexto.

Commissio, pro Solutione Monete Franciæ Recipiendæ.

A. D. 1514. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cum nuper, inter Nostros & Illustrissimi Principis Fratris & Consanguinei nostri Præclarissimi *Ludovici Francorum Regis Christianissimi* Commissarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios, Conventum Concordatum & Conclufum est quod ideam *Frater & Consanguineus noster* solveret & deliberaret, seu solvi & deliberari faceret Nobis, & Hæredibus nostris, seu nostris Deputatis, vel dictorum Hæredum nostrorum Deputato vel Deputatis, *Decies Centum Milia Coronarum Auri de Sole*, boni Auri & Ponderis ac Valoris tunc Cursum habentis in Francia, solvendum Nobis & Hæredibus aut Successoribus nostris, nostrive aut eorum Deputato vel Deputatis in Coronis Aureis Valoris antedicti, Locis Terminis Modoque Formâ sequentibus; videlicet,

Præfatus *Rex Francorum* solveret seu solvi faceret Nobis dicto *Regi Angliæ*, nostrive Hæredibus & Successoribus, nostrorum Deputato seu Deputatis, *Primo Die Mensis Novembris*, Datam Præsentium proximo sequente, in *Opido Calesii*, in Coronis Auri de Sole prædictis, *Quingenta Milia Francorum Auri*, unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turbenses, que faciunt summam *Viginti Sex Milium Tricentorum Quindecim Coronarum de Sole & Triginta Solidos Turbenses*.

Et *Primo Die Mensis Maii* proximo sequente in eodem *Opido Calesii* similiter in præfatis Coronis Aureis alia *Quingenta Milia Francorum prædictorum*,

Et *Primo Die Mensis Novembris* extunc proximo sequente, pariformiter in dicto *Opido Calesii*, in Coronis Auri Valoris prædicti, alia *Quingenta Milia* antedicti Valoris,

A. D. 1514. *Hen. 5.* Et sic de Termino in Terminum & de Anno in Annum, donec & quousque, dicta Summa *Denariorum & Centum Millium Coronarum Auri de Sale* Estimationis predictæ per eundem Fratrem & Consanguineum nostrum *Francorum Regem*, & Hæredes suos, Nobis & Hæredibus nostris, ut prædictum est, plenè & integrè soluta & contenta fuerit :

Et, quia Terminus Prime Solutionis propediem appropinquat, Hinc est quod Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Ricardi Wyngfeld* Militis Deputati Villæ nostræ *Calessii*,

Hugonis Conway Militis Thesaurarii ejusdem Villæ,

Johannis Burools Secretarii ejusdem Villæ,

Roberti Foster & *Antonii Nele* Serventium nostrorum, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Procuratores, Factores, Negociarum Gestores, Receptores, & Deputatos Facimus, Constituimus, Ordinamus, Deputamus per Præfentes,

Dantes & Concedentes eis, Quatuor, Tribus, & Duobus eorum (quorum præfatum *Robertum Foster* unum esse volumus) plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale cum Commissariis, Procura-

A. D. 1514. *Hen. 5.* ratoribus, Deputatis, sive Nunciis *Francorum Regis* apud dictam Villam nostram *Calessii* Nomine nostro Tractandi & Communicandi,

Et ab ipsis dictam Summam *Viginti Sex Millium Tricentorum Quindecim Coronarum de Sale & Triginta Solidorum Turonensium in Coronis* Valoris antedicti, Nobis dicto *Prime Die Mensis Novembris* proximò sequente per ipsam *Francorum Regem* debitum & solvendum, Recipiendi,

Et eorum Solutiones Acceptandi,

Ipsūque Fratrem & Consanguineum nostrum *Francorum Regem* & dictam Summam Solventes de hujusmodi Receptis Acquietandi & Exonerandi,

Atque Literas suas Acquietationis & Exonerationis eorundem Conferendi & Sigillandi,

Ipsaque Literas atque nostras Acquietantiæ & Exonerationis hujusmodi, Magno Sigillo nostro sigillatas, præfatis Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, sive Nunciis *prædicti Fratris & Consanguinei nostri* Nomine nostro atque suo Tradendi & Deliberandi,

Cætera faciendi &c.

Promittentes &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Vicefimo sexto Die Octobris Anno Regni nostri Sexto.

Acquietantia inde pro Prima Solutione.

A. D. 1514. *An. 6. H. 5.* *Hid.* **R**EX universis &c. Salutem. Sciatis Nos *Recepisse & Hæbuisse*, Die Confectionis Præsentium, ab Illustrissimo Principe Fratre Consanguineo nostro Præclarissimo *Lodovico Francorum Rege* Christianissimo, per Manus,

apud Villam nostram *Calessii*, *Quinquaginta Millia Francorum* (unoquoque Franco valente *Viginti Solidos Turonenses*) que faciunt Summam *Viginti Sex Millium Tricentorum Quinquaginta Coronarum de Sale & Triginta Solidorum Turonensium*, *Prime Die hujus instantis Mensis Novembris* Nobis solvi debitum, in Partem Solutionis *Denariorum Centum Millium Coronarum Auri de Sale boni Auri & justi Ponderis ac Valoris* tunc Cursum habentium in Francia, per ipsam Fratrem & Consanguineum nostrum *Francorum Regem* vel Hæredes suos, Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, nostrisve aut eorum Deputato vel Deputatis solvendarum, prout in Literis prædicti *Fratris & Consanguinei nostri* superinde concessis plenius apparet & continetur;

A. D. 1514. De quibus quidem *Viginti & Sex Millium Tricentis Quindecim Coronis de Sale & Triginta Solidis Turonensibus*, Estimationis prædictæ, Fateamur Nobis fideliter esse Solutum, & eundem Fratrem & Consanguineum nostrum subique Hæredes superinde fore Quietos & exinde plenè Exoneratos.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Quinto Die *Novembris* Anno ut supra.

Literæ

A. D. 1514.

Hrb. 8.

A. D. 1514.

Hrb. 8.

Litera a Cardinali de Medicis.

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Bibl. Cott.

Ficil. 6. 2.

fol. 105.

Serenissime & Gloriosissime Rex, & Dominus Domine Observantissimus, humillimas Commendationes Premissas.

Indiè *Majestas vestra* Reddit Me Dignitatibus & Muneribus obnoxiozem; accepi nuper a Magnifico Equite *Griffitho Dow*, Præsentium Latore, Nominè *Majestatis vestre*. Literas humanissimas & Duos Equos optimos Regis Ornamenti instratos; Donam profectò Insigne & Mihi gratissimum, tum præstantià Equorum tum vel maxime quoddam *Majestate vestra* missum erat; Cui-ago ingentes Gratias, & si quando dabitur Occasio referam, & Me humillimè etiam

atque etiam commendo: quæ felicissime valcat.

Roma ex Palatio Apostolico Die tricesimo Octobris M. D. XIV.

Excellentissima Majestatis vestra

Humillimus Servitor,

JULIANUS DE MEDICIS.

Dorf.

Serenissimo & Gloriosissimo Principi & Domino Domino Henrico Regi Angliæ Franciæ ac Domino Hyberniæ Observantissimo.

Litera Leonis Papa ad Regem.

A. D. 1514.

An. 6. H. 8.

Bibl. Cott.

Ficil. 6. 2.

fol. 106.

Chorissime in Christo Fili noster Salatem & Apostolicam Benedictionem.

Superioribus Diebus, *Majestatis tuae* instantissimis Precibus compulsi, quas per Trinas Nobis porrexisti Literas, Officiùm Collectoris Pecuniarum, in isto tuo Inclito Regno, ad Cameram nostram Apostolicam spectantium, a Dilecto Filio nostro *Hadrivano Tituli Sancti Chrysogoni Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali*, Nobis ob summas Virtutes & Merita Carissimo, quique hujus Sanctæ Sedis honorificum Membrum est, abstulimus, idque ad Dilectum Filium *Andream Ammonium tuae Majestatis* a Latinis Secretarium, Te ita rogante & poscente, transfulimus; quoniam nempe *Majestas tua* ardentissimum ejus rei desiderium præ se ferre videbatur, solum respectu ad tuam Voluntatem habito, *predicti Cardinalis*, omni Virute & Dignitate ornatissimi, quem paternè amamus, non habuimus rationem, fecerisque Ei Injuriam, si nempe appellanda est, quoniam perpetuum & nullo tempore interruptum Quiritorum nostrorum, Felleis Recordationis, *Innocentii, Alexandri, Pii, Julii*, Prædecessorum erga Eum & a Nobis quoque initio mei Pontificatus confirmatum & innovatum Beneficiùm ad nihilum redegit; quo eò fidentius fecimus quæ sic existimavimus hujus quoque *Cardinalis*, pro sua singulari erga Te & Statum suam Benivolentiã, cognito tuo tantò ejus Rei Desiderio, si-

cile Tibi in omnibus obsequaturum A. D. 1514. esse:

Nunc verò, cum significatum Nobis sit illas Literas, quæ flagrare Cupiditate & Desiderio hujus videbantur, potius per Diligentiam & Suggestionem aliorum extortas, quam per Motum *tuae Majestatis* proprium & spontaneam Voluntatem, ad Nos scriptas fuisse; quia ita fit, non justum neque dignum judicamus, nisi maxima in eo satisfactio Animi tui sit, *saltem Cardinalem* affecisse Injuriam, cujus Fortunam augere potius, propter ipsius in Nos & sanctam Sedem Apostolicam Merita, debemus quam imminuere:

Quare has ad *Majestatem tuam* Literas scribendas duximus, Te ex Animo rogantes ut, compunctâ ratione Justitiæ & Aequitatis, Nobis planè significes & exprimas Judicium & Desiderium tuum;

Nam, si id quod actum est abo Te fuit vehementer & spontaneo Motu extortitum; idque magno per ad Te pertinere putas, & Nos à tua Voluntate non discodemus, & *presens Cardinalis* tuam potius Voluntatem quam suam Commodum sequetur; sin autem, aliorum Precibus coactus, tuam Intercessionem negare non potuisti, æquum erit ut, *tua Majestate* permittente, Indemnari & Dignitati *dicti Cardinalis* consulatur.

Nos pro summa Benivolentiã erga Te nostra & paterno Affectu quæ ad Te perti-

A. D. 1514. pertinere arbitramur omni Studio & Amore faciemus.

Reg. 2.

Stobris, Pontificatus nostri Anno Secundo.

A. D. 1514. Reg. 2.

J. A. SADOLETUS.

Datum *Roma* apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, Die ultimo O-

Charissimo in Christo Filio nostro Henrico Anglia Regi Blasfiri.

Pro Episcopo Lincoln. Restitutio Temporalium.

A. D. 1514.

Reg. 6. H. 2.

Pat. 6. H. 2.

Reg. 2. H. 20.

REX Etsatori suo in Comitatu Lincolniz, Salutem.

Cum Dominus *Summus Pontifex*; Reverendissimum in Christo Patrem *Thomam Eboracensem Archiepiscopum*, nuper *Lincolniensem Episcopum*, a Vinculo, quo dictæ Ecclesiæ *Lincolniensis*, cui tunc præerat, tenebatur, Apostolice Potestatis plenitudine absolvere, Ipsum ad Ecclesiam *Eboracensem* tunc Vacantem, Auctoritate Apostolica duxerit Transferendum, Præcificando Ipsum dictæ Ecclesiæ *Eboracensis* in Archiepiscopum & Pastorem,

De Persona Dilecti Nobis in Christo *Willielmi Amator Electi* eadem Auctoritate providerit, Ipsūq; dictæ Ecclesiæ *Lincolniensis* præferret in Episcopum & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis in dē directas, Nobis constat,

Nos, Pro eo quod idem *Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præiudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palam & expresse renuntiavit & Gratiz nostræ humiliter se submitit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Electi*, & Temporalia dicti Episcopatus *Lincolniensis*, prout moris est, Restituimus eidem;

Et idē Tibi Præcipimus quod eidem *Electo* Temporalia prædicta, cum pertinentis, in Ballivā tuā, sine dilacione, Liberes in formā prædictā; salvo Jure cujuslibet.

A. D. 1514.

Teste Rege apud *Westmonasterium* sexto Die Novembris.

Consimilia Brevia diriguntur Etsatoribus subscriptis, in Comitatibus subscriptis, sub eadem Data; videlicet,

Etsatori Regis in Com. Bed. & Berk.

Etsatori Regis in Com. Oxon.

Etsatori Regis in Com. Notyngh.

Etsatori Regis in Com. Hertf.

Etsatori Regis in Com. Canteb. & Hunt.

Etsatori Regis in Com. Lync.

Etsatori Regis in Com. Norbt.

Etsatori Regis in Com. Rutel.

Rex Dilecto & Fideli Regis Georgio

Moneux Majori Civitatis sue Londoniae ac Etsatori suo in eadem Civitate.

Rex Dilecto Regis Majori Civitatis sue Lincoln. ac Etsatori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, &c.

Literæ Patentes Francorum Regis, super Comprebensione in Tractatu Pacis.

A. D. 1514.

Reg. 6. H. 2.

Frans. 6.

H. 5. p. 2.

Reg. 10.

Ladobicus, Dei gratia, Francorum REX, DUX Mediolani, & Janna

DOMINUS; universis & singulis, præfentes Literas inspecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quod;

Cum Serenissimus & Potentissimus Rex Angliae Frater & Consanguineus noster Præcristivus Nobis per Literas suas Patentes, Datas apud *Eltham* Vicisimā Mensis Octobris ultimo præteriti, Māno suo subscripserit & Magno suo Sigillo sigillatas, significaverit Illustrissi-

muo Principem *Cerolum Principem Castellæ & Archiducem Austriae* Consanguineum nostrum *Carissimum & Illustrissimum, Margretam Archiducissam Austriae Imperatoris Filiam & præfati Principis Amitam Consanguineam nostram Carissimam*, eidem, per Literas suas Patentes distinctas & separatas, Datas *Benxelis* Die octava præfati Mensis Octobris, Manibus suis signatas & Sigillis eorundem sigillatas, significasse & Declarasse se velle & acceptasse Comprebendi & pro

A. D. 1514.

A.D. 1514. pro Comprehensio haberi per præfatum
Nov. 8. Fratrem nostrum *Regem Angliæ* in Tractatu Pacis, tractato facto & concluso *Londaniæ*, Septimâ Die Mensis Augusti etiam ultimo lapsâ, inter Oratores Procuratores & Nuncios nostros speciales & Deputatos, Cômmissarios Procuratores & Nuncios speciales prænominati Fratris nostri *Regis Angliæ*, prout in dictis Literis Patentibus prædictorum *Principis Castellæ* & Illustrissimæ *Margaretæ* Literis præfati *Regis Angliæ* Fratris nostri Præcarissimi annexis latius & plenius continetur.

Nos igitur dictam Significationem & Declarationem, Nobis, ut præmittitur, per præfatum Serenissimum *Regem Angliæ* Fratrem nostrum factam, de dicta Comprehensione prædictorum *Principis Castellæ* & Illustrissimi *Margaretæ*

& eorum Acceptationis Significatione
Nov. 8. A.D. 1514. & Declaratione, Recepimus & Acceptavimus, Recipimus & Acceptamus per Præsentes, secundum præfati Tractatus exigentiam, habentes & haberi volentes dictos *Principem Castellæ* & Illustrissimam *Margaretam* Comprehensos & pro Comprehensio per præfatum Fratrem nostrum *Regem Angliæ* in dicto Tractatu Pacis prout in illo cavetur & continetur.

In quorum Fidem & Testimonium Præsentibus Mano nostrâ signatis nostrum fecimus apponi Sigillum.

Datum in *Civitate nostra Parisiorum* septimâ Die Mensis Novembris, Anno Domini Millelesimo Quingentesimo Decimo quarto, & Anno Regni nostri Decimo septimo.

De Licentia impetrandi Bullas.

A.D. 1514. **R**EX omnibus, ad quos &c. Sa-
Nov. 8. lutem.

Sciatis quòd, Licet in Statuto, in Parlamento Domini *Richardi super Regis Angliæ Secundi post Conquestum* Progenitoris nostri apud Winton. Anno Regni sui Sexatodécimo tento edito, inter alia, Ordinatum fuerit & Stabilatum,

Quòd si aliquis Impetraret aut Prosecutus foret, seu Impetrari vel Prosequi faceret in Curia Romana vel alibi aliquos Processus, Sententias Excommunicationum, Bullas, Instrumenta, aliæ quæcumque que tangerent Nos Coronam Regiam seu Regnum nostrum, & Illi qui ea infra Regnum nostrum Deferrent, sive ea Reciperent, vel inde Notificationem seu aliam Executionem quæcumque, infra idem Regnum nostrum sive extra facerent, Ipsi, Notarii, Procuratores; Manutinentes, Abbatores, Fautores, & Consilarii sui extra Protectionem nostram ponerent, & Terras, Tenementa, Bona, & Catalla sua essent Nobis Forisfacturi, & quòd Ipsi per Corpora sua attachiarentur si possent inveniri, & coram Nobis & Concilio nostro ducerentur ad Respondendum ibidem in Casibus supradictis, vel quod Processus fieret contra Eos per *Præsumere faciam*, modo quo Ordinatum fuit de aliis Statutis de Provisoribus & alijs, qui in alienis Curis in Derogationem Regaliæ nostræ prosequuntur.

Prout in Statuto prædicto plenius continetur,

Nos tamen, certis de Causis & Con-
Nov. 8. A.D. 1514. siderationibus specialiter Nos inventibus, Concessimus & Licentiam Dedicimus, ac, per Præsentes, Concedimus & Licentiam Damus, Dilectis Nobis in Christo, *Willielmo Abbati Monasterii beate Mariæ Virginis de Oseneve, juxta Oxoniam in Comitatu ejusdem, Lincolnensis Diocesis, & ejusdem Loci Conventui* quòd Ipsi per Se, aut Notarios, Procuratores, seu Consilarios suos sive eorum aliquem, in Curia Romana Literas perpetuæ Unionis, Annexationis, & Consolidationis Vicariæ perpetuæ Ecclesiæ Parochialis de Sheulton Coventrensis & Lichfeldensis Diocesis, cujus quidem Vicariæ perpetuæ Rectoria Autoritate legitimâ & sufficienti Monasterio prædicto inunitor incorporatur & appropriatur, ac alia Processus Bullas & Instrumenta in hujusmodi Casibus necessaria & requisita, Impetrare & Prosequi ac Impetrari & Prosequi facere, necnon Literas Bullas & Instrumenta prædicta in Regnum nostrum Angliæ ac alia Lœca quæcumque Nobis subiecta deferre & inducere, ac etiam Literas, Processus, Bullas, & Instrumenta prædicta ibidem notificare, pronunciare, publicare, & debite Executioni mancipare possint & valeant, possitque idem *Willielmus* & valeat absque impedimento, perturbatione, molestatione, inquietatione, seu gravamine quocumque, Nostri, Hæredum, Successorum, Officiariorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque,

A. D. 1514. Statuto prædicto aut aliquibus aliis
Statutis Acibus sive Ordinationibus,
per Nos aut aliquem Progenitorum sive
Prædecessorum nostrorum quondam aut
nuper Regum Angliæ ante hæc tempora
factis, editis, sive ordinatis, aut ali-
quâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ qua-
cumque, non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
vicefimo tertio Die Novembris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1514.
Ejus. S.

Pro Domina Johanna de Guldeford de Annuitate.

A. D. 1514. REX omnibus, ad quos &c. Sa-
lute[m].
Sciatis quòd Nos,
In consideratione boni & fidelis Ser-
vitii, per Dilectam Servientem no-
stram Dominam *Johannam Guldeford*,
nuper Uxorem *Richardi Guldeford* Mi-
litis, tam Præclarissimo Patri nostro
Henrico Regi Angliæ Septimo, Præcla-
rissimæ Matri nostræ *Elizabethæ nuper*
Reginæ Angliæ, Clarissimæ *Mariæ* So-
rori nostræ *Francorum Reginæ*, Præ-
claræ Sorori nostræ *Margaretæ Scoto-
rum Reginæ*, quàm Nobis a diu ante hæc
tempora impensis,
Dedimus & Concessimus, ac, per Præ-
sentes *Damus & Concedimus* eidem *Do-
minæ Johannæ* quondam Annuitatem sive
Annalem Redditi *Viginti Librarum*
Sterlingorum, *Habendam eidem Do-
minæ Johannæ* a Festo Sancti Michæ-
lis Archangeli ultimò præterito pro
Tennino Vitæ suæ, annuatim percipiendam
per Manus Clerici vel Custodis Hanaperii
nostri pro tempore existentis, ad
Festa Annuntiationis Beate Mariæ Vir-
ginis & Sancti Michælis Archangeli
per æquales Portiones, super sola
Demonstratione harum Literarum Paten-
tium seu earum Irrotulamenti in di-

cto Hanaperio nostro factâ vel osten-
sâ, absque aliquo Brevis vel Brevis
sive Mandato extra Cancellariam no-
stram super eadem Literis nostras pro-
sequendis, ac præfato Clerico vel Cu-
stodi aliquatenus dirigendis.

Et hoc absq; Computo vel aliquo alio
Nobis vel Heredibus nostris inde red-
dendo solvendo seu sciendo,

Eo quòd expressa mentio de aliis
Donis sive Concessionibus per Nos præ-
fata *Dominæ Johanna* ante hæc tem-
pora factis in Præsentibus minimè
facta existit, aut aliquo Statuto, Actu,
Ordinatione, Provisione, sive Restri-
ctione, Consuetudine, vel Præscrip-
tione in contrarium factis vel usitatis, aut
aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ
quacumque, in aliquo non obstantibus,
ac etiam absque aliquo Regardo
sive aliquo alio pro Literis præsentibus
seu Sigillo earundem in Hanaperio no-
stro vel alibi solvendis.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
vicefimo tertio Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Manumissione.

A. D. 1514. REX omnibus, ad quos &c. Sa-
lute[m].

Cùm ab Initio omnes Ho-
mines Naturâ Liberos creavit
Deus, & postea Jus Gentium quon-
dam sub Jugo Servitutis constituit, pium
fore credimus & penes Deum merito-
rium certis in Villinagio Nubis sub-
jectis ætali Servitute Liberos penitus
facere,

SCIATIS igitur Nos, de Gratia no-
stra speciali, ac ex certa Scientia &
mero Motu nostris, *Manumisse*, & ab
omni Jugo Servitutis Liberales, Dile-

ctos Subditos nostros, *Henricum Kygbi* A. D. 1514.
de Stoke Clymmyllonde in Comitatu
Cornubiæ *Tailour*, & *Johannem Erle*
de eadem Parochia in Comitatu prædi-
cto *Husbandan*, Nativos nostros ut
de Manerio nostro de Stoke Clymmyllonde
in Comitatu Cornubiæ, cum to-
ta Sequela eorum tam procreata quàm
procreanda, ac cum omnibus Bonis, Ca-
tallis, Terris, & Fementis suis per-
quisitis & imposterum perquirendis;
ita quòd dicti *Henricus & Johannes*,
cum tota Sequela eorum procreata &
procreanda, in forma prædictâ, sicut de
extero

A. D. 1514.
Ejus. S.
Pat. 6. R. 5.
P. 1. M. 3.

A.D. 1514. cetero *liberi, & libera Conditionis* erga Nos, Hæredes, & Successores nostros in futurum; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, seu Provisione, in contrarium factis editis sive proutis, non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Knoll* decimo quarto Die Decembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

A.D. 1514
Rev. 5.

Pro Valerio de Poianis de Licentia.

A.D. 1514.
An. 6. H. 5.
1514. n. 12.

REX univcrsis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Præribus, & aliis Viris Ecclesiasticis, necnon Baronibus, Militibus, Majoribus, Ballivis, Ministris, & aliis Fidelibus, Subditis, & Ligis nostris, tam infra Libertates quam extra, ad quos præsentis Literæ pervenerint, Salutem.

Supplicavit Nobis *Valerius de Poianis* ARTIUM ET MEDICINÆ DOCTOR, ut ei Licentiam concedere velimus quòd Ipse Artem vel Scientiam PHISICI ET MEDICI, tam infra Civitatem nostram Londoniæ, quam alibi infra Regnum nostrum Angliæ, ubi & totiens quotiens sibi placuerit, absque Calumpnia sive Impedimento Nostri vel Hæredum nostrorum aut Subditorum, exercere & occupare valeat;

Nos (Supplicationi suæ in hac parte favorabiliter inclinati) Volumus & Concedimus *eidem Valerio* Licentiam nostram specialem & Auctoritatem quòd ipse *Valerius* Artem & Scientiam illam, tam in dicta Civitate nostra quam alibi infra Regnum nostrum Angliæ, de Die in Diem exercere & occupare possit, & Medicinas Infirmis & Ægrotis quibuscumque, toriens quotiens voluerit, durante Vita sua, ministrare valeat.

Et ideo vobis & cuilibet vestrum, districtius quo poterimus iungendo, Mandamus quòd ipsum *Valerium*, in exercendo & occupando Artem & Scientiam prædictam, necnon in ministrando Medicinas quibuscumque Infirmis & Ægrotis, de tempore in tempus, permittatis; Statuto de Approbatione Phisicorum & Chirurgicorum edito, aut aliquo alio Statuto, Ordinatione, Actu, Proclamatione, seu Mandato in contrarium factis, non obstantibus;

Et ulterius, de uberiori Gratia no-
A.D. 1514.
stra, PARDONAVIMUS; REMISSIMUS, & RELAXAVIMUS, ac per Præsentes PARDONAVIMUS, REMISSIMUS, & RELAXAVIMUS *prefato Valerio de Poianis, ARTIUM ET MEDICINÆ DOCTORI, alias dicto Valerio MEDICINÆ DOCTORI, alias dicto Valerio in MEDICINIS DOCTORI, alias dicto Valerio PHISICI DOCTORI, alias dicto Valerio nuper de London. in MEDICINIS DOCTORI, alias dicto Valerio de Milton DOCTORI, alias dicto Valerio nuper de Milton in MEDICINIS DOCTORI, seu quocumque alia Nomine censeatur, omnes & omnimodas Actiones, Seclas, Querelas, Forisfacturas, Debita, Offensa, Transgressiones, Impetitiones, Pœnas, Pecunie Summas, Negligentias, Executiones, & Demandas, quas vel quæ habemus seu habere poterimus versus eundem Valerium, ratione Exercitii & Occupationis Artis & Scientiæ prædictæ, contra formam Statuti prædicti de Approbatione Phisicorum & Chirurgicorum, aut aliorum aliorum Statutorum editorum ante Datam Præsertium, habita mota sive perpetrata, & hujusmodi Debita, Forisfacturas, & Pecunie Summas eidem Valerio Damus & Concedimus, absque Compoto seu aliquo alio Nobis vel Hæredibus nostris reddendo solvendo vel faciendo;*

Eo quòd expressa mentio de Certitudine Præmissorum, aut de aliis Donis sive Concessionibus, per Nos aut Progenitores nostros sibi ante hæc tempora factis, non existit, non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Knoll* decimo sexto Die Decembris.

Per Breve de Privato Sigilla.

A. D. 1515.

Rev. S.

De Locumtenente Civitatis Tornacen. constituto.

A. D. 1515.

Rev. S.

A. D. 1515.

Rev. S. R. S.

Fran. 6.

R. S. R. S.

P. S.

REX omnibus & singulis, ad quorum Notitiam præsentis Literæ pervenerit, Saluten.

Cùm, superioribus Diebus, *Civitate Tornacensem*, per *Lodovicum super Gallorum Regem* Possessam, & per Nos Obcessam, Dei adjutorio in Deditiõnem recipimus, Incolunitatem prosperum Statum & Civium Quietem uti tenemur plurimùm affectantes, Prædicto nobis *Willielmo Blounti Equiti auro Domini de Mountjoy* Consiliario nostro ac Primo Camerario Præcarissimæ Consortis nostræ *Kætriæ Regine Angliæ & Franciæ & Domine Hiberniæ* Custodiam Gubernationem, Tutitionem, & Defensionem dictæ Civitatis Territorii & Ballivatûs ejusdem Commisimus & per Præsentem Committimus, quem pro Numero Virtutum, quibus illum præditum Agnovimus, singularem ejus Prudentiam, Probritatem, Industriam, Fidelitatem, Integritatem, Dexteritatem & Rerum gerendarum Experientiam, summè probantes, Locumtenentem nostrum in dicta Civitate ejusque Territorio & Ballivatu Tornacensi Ordinavimus & Constituimus, ac Tenore Præsentium Ordinamus, Facimus, Deputamus, & Constituimus, ac Vices nostras Eidem Committimus,

Dantes & Concedentes eidem, vigore Præsentium, merum & mixtum Imperium ac Jurisdictionem omnimodam in Cives Incolas & pro tempore Inhabitantes quoscumque dictorum Civitatis Territorii & Ballivatûs, sive ad eosdem Confluentes ad Nos Regaliam & Coronam nostras Franciæ ratione quæcumque pertinentem & spectantem seu pertinere & spectare consuetam & solitam,

Et expressam Auctoritatem Juramentum Fidelitatis a Civibus Incolis & Habitantibus quibuscumque dictorum Civitatis Territorii & Ballivatûs & quibuscumque illuc Confluentibus, Nomine nostro pro Nobis Hæredibus & Successoribus nostris, tãtis per eos & eorum quemlibet Sacrosanctis Evangeliiis, Recipiendi & jurare Videndi, quotiens & quando prædicto *Locumtenenti nostro* exigendum & præstandum videbitur,

Et, de inferiori Gratia nostra, Damus & Concedimus dicto *nostro Locumtenenti* Facultatem & Potestatem Faciendi & Constituendi Magistrum Monetæ fabricandæ, ac omnes alios Officiarios, quo-

cumque Nomine censeantur, in dicta Civitate Territorio & Ballivatu, qui Auctoritate Regiâ constitui & ordinari solent, & eosdem ac eorum quemlibet, ex justa rationabili & evidenti Causâ, a dictis Officiis Removendi & Expellendi, ac Alios in Locis & Officiis eorum Ponendi & Subrogandi quotiens & quando dicto *Locumtenenti nostro* pro salva & tuta Custodia & bona Gubernatione dictorum Civitatis & Territorii & Ballivatûs commodum & utile videbitur;

Præterea Concedimus & Damus eidem *Locumtenenti nostro* Facultatem & Potestatem ex quacumque Causâ Nomine nostro per Literas suas Sigillo vel Anulo signatorio suo signatas, Salvos Conductus seu Securitates quibuscumque etiam Alienigenis Inimicis nostris, in dictam Civitatem, Territorium, & Ballivatuum Veniendi, Morando, & Recipiendi, seu per dictos Civitatem, Territorium, & Ballivatuum Transfundo, quotienscumque & quodcumque dicto *nostro Locumtenenti* visum fuerit expedire,

Et, pro Securiore Custodia & tutiore Defensione dictorum Civitatis, Territorii, & Ballivatûs, Assignavimus etiam eidem *Locumtenenti nostro* Præsidium certorum Virorum Armis instructorum, quos pro tuta & secuta custodia Civitatis & Villæ nostræ prædictæ ordinavimus in eisdem moraturos, cum plena & omnimoda Potestate Eos & eorum quemlibet Regendi & Gubernandi, ac in Aciem quotienscumque ei videbitur contra Hostes Ducendi, & eum eisdem quoscumque, contra dictam Civitatem, Territorium vel Ballivatuum a liquid Molientes, si ei expedire videbitur, Invadendi & Debellandi,

Causasque dictorum Militum seu Armigerorum qualescumque, tam Civiles quam Criminales, qualescumque Audiendi, Examinandi, & Decidendi,

Et etiam dictos Milites & Armigeros seu eorum aliquem, cujuscumque Gradûs, Conditionis, Status, seu Eminentiæ fuerint seu fuerit, Delicta quæcumque publica vel privata committentes seu committentes, etiam si sit Crimen læsæ Majestatis, Corrighendi & Punendi, ac in eosdem seu eorum quemlibet Animadvertendi, qualitate Criminis exigente, & ultimo Supplicio Plecendi & Afficiendi,

Ac

A. D. 1515. Ac quibuscumque Reis dictorum Civitatis, Territorii, & Ballivatus seu dictorum Militum seu Armigerorum, etiam de publicis seu privatis Criminibus, Confessis & Convictis, seu Convictis tantum, seu etiam ad Capitale Supplicium Condempnatis vel Laniatis, dictæ Capitalis Pœnæ seu alterius ac etiam Banni Veniam, Indulgentiam, Remissionem plenam Absolutionem Dandi & Concedendi; pœterquam in Criminibus Laese Magestatis, Mordri, Incendii, Domorum, Raptus Mulierum, Conspirationis, Monopolii, Infrafractiois Quarantene dictæ Civitatis Pacis, Treogrum, & Asscurantiarum, Illicite Conventiculae, Riotæ & Routæ,

Ac etiam unum vel plures Deputatum vel Deputatos Capitaneum vel Capitaneos, quotiens & quando ei expedire videbitur, pro Regimine, Gubernatione, & Conductione dictorum Civitatis, Territorii, seu Ballivatus & Armigerorum Militum prædictorum, sub Se Deputandi, Substituendi, & Subrogandi, Necnon omnia alia & singula Faci-

endi Exercendi Exponendi quæ in Præmissis vel circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si majora fuerint Expressis;

Mandantes & Præcipientes omnibus & singulis Civibus Incolis & Inhabitantibus dictorum Civitatis, Territorii, & Ballivatus ac Militibus & Armigeris nostris prædictis, quòd in omnibus & per omnia obediant & parent ac Consilium, Auxilium, & Opem præstent dicto nostro Locumtenenti quotienscumque opus fuerit, & ad hoc ab eodem Mandatum acciperit, sicuti Nobis ipsis, si in Persona nostra presentes essent, præstare & facere teneantur & debeant.

Promittentes Nos Ratum & Gratum habituros quicquid in Præmissis seu circa ea vel eorum aliquod dictus noster Locumtenens fecerit, gesserit, seu fieri & geri qualitercumque Mandaverit.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium xx. Die Januarii.

De Salvo Conductu.

A. D. 1515. Rex universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locumtenentibus, Custodibus Portuum, Locorum, Maritimarum, ac Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, Ministris & Subditis nostris infra Libertates & extra, ad quos presentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos, certis considerationibus Nos specialiter moventibus, de avifamento & assensu Concilii nostri, suscepimus in salvum & securum Conductum nostrum ac in Protectionem, Tuitionem, & Defensionem nostras speciales *Gavinus Douglas Postulatus de Arbragh*, ita quòd bene licet eidem in hoc Regnum nostrum Angliæ, cum Triginta Personis in Comitiva sua vel infra, & totidem Equis, &c. ut in *similibus de Conductu Literis*.

In cujus &c. per unum Annum inte-

grum proximò futurum duraturas.

Teste Rege apud Westmonasterium xxiii. Die Januarii.

Fiant Consimiles Literæ Patentis Domini Regis pro *Archibaldo Douglas Comite de Angus*, cum Trescentis Viris & Mulieribus, cujuscumque Status, Gradus, vel Conditionis fuerint, vel cum Majori Numero eorumdem, per unum Annum integrum.

Teste ut supra.

Fiant consimiles Literæ Patentis Domini Regis pro *Domino de Maxwail* cum Viginti Personis &c. per unum Annum duraturas.

Teste ut supra.

Commissio ad tractandum & Renovandum Tractatum inper- iutos.

A. D. 1515. FRANCISCUS, Dei gratia, *Franciscus Rex; Dux Mediolani, & Juntas Dominus*, Universis, presentes Literas inspecturis,

NOTUM FACIMUS QUOD NOS, De Fidelitate, Industria, & provida Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Magi-

A. D. 1515. *ſtri Jobannis de Selas Jurium Doctores*
Curie noſtri Parlamenti Burdegalenſis
Primi Præſidentis; & Domini *Petri de*
la Guiche Militis ejuſdem Loci Domini
Baillivi Matifconenſis & Lugdunenſis;
Conſidentes,

Ipoſ nosſros veros & Indubitatos
Commiſſarios, Ambaſſatores, Oratores,
& Procuratores, Deputatos & Nuncios
ſpeciales Facimus, Conſtituimus & Or-
dinamus per Præſentes,

Dantes & Concedentes ejuſdem Tenore
Præſentium Potēſtatem & Aucto-
ritatem ac Mandatum generale & ſpe-
ciale, pro Nobis & Nomine noſtro, cum
Sereniſſimo, Illuſtriſſimo, & Potentiſſimo
Principe *Henrico*, Dei *Gratia*, *Rege*
Anglia Conſanguineo noſtro Cariſſimo,
ejuſve Commiſſariis, Ambaſſiatoribus,
Oratoribus, Procuratoribus, & Depu-
tatis ad hoc ſufficientem Potēſtatem ha-
bentibus, tam de & ſuper Pace, Amicitia,
Confederatione & Liga, quam de
& ſuper mutuo & amicabile Intercurſu
Mercium & Mercandiſarum, inter Nos,
& præſentem *Anglia Regem*, Heredes &
Succelliores noſtros, atque Regna, Pa-
trias, Terras, Dominia, & Loca no-
ſtra quæcumque, necnon Subditos, Vaſ-
ſallos, Confederatos, Amicos, Alliga-
tos, Adhærentes noſtros quoscumque,
habendis & contrahendis,

Et præſertim ſuper Tractatu Pacis, Ami-
citiæ, Ligæ, & Confederationis,

Inter, Celebris Memoriz, Defuncto,
Ludovicum Regem Francia, *Henricum*
nuper Regem Angliæ, & dictum Illuſtriſ-
ſimum & Potentiſſimum Principem *Hen-*
ricum Angliæ nunc Regem, apud *Londonia*
Septima Die Menſis Auguſti ultimi
lapſi, per Oratores ſuos hincinde
ſufficienter auctoritate, Inito, Concor-
dato & Concluſo,

Poſteaſque per dictum *Regem Ludovicum*,
nuper Defunctum, per Literas ſuas
Patentes Magnæ ſuo Sigillo ſigillatas &
Manu ſua ſubſcriptas, Ratificato & Con-
firmato,

Innovando ſive Renovando,

Ejuſdemque Tractatus Articulis Ad-
dendis, Subtrahendis, Delendis, & Di-
minuendis, aliſque Novis, quatenus
dictis Commiſſariis noſtris viſum fuerit
expediens, Addendis, aliſque Articulis
Faciendis, Condendis, Tractandis, &
Concluſendis,

Ac de & ſuper eodem Tractatu, per
Literas noſtras Patentes, magnæ noſtro
Sigillo ſigillatas & Manu noſtra ſubſcri-
ptas, Inſerendo, Reſcribendo & Con-
firmando, Communicando, Tradendo, Con-
cordando & Concluſendo, atque omnia
& ſingula Prædicta bene & fideliter Re-
cipiendi,

Quodcumque Juramentum in Ani-
ma noſtra Præſtandi, ac ad hujus-
modi Juramentum, tactis Sacroſanctis
Evangeliiſ, & ſpecialiter præſtandum,

Et ad Impetrandum Bellam ſeu Re-
ſcriptum Apollolicum, in debita & ſuf-
ficiēti forma factum & expeditum, in
quo omnia & ſingula in dicto Tractatu
contenta & ſpecificata, Sedis Apolloli-
cæ Auctoritate confirmabuntur, apoſti-
ſticæ Penitentiæ & Cenſuris Eccleſiaſticis in
Nos Perſonam noſtram & Hæredum no-
ſtrorum, & Sententiæ Interdicti in Re-
gna, Patrias, & Dominia noſtra, ſi &
quatenus contra prædictum Tractatum
ejuſve Particulam in aliquo fecerimus
venerimus aut contra fieri conſenſerimus,
Nos & Perſonam noſtram Aſtringen-
di & Obligandi, ac omnia & ſingula
tam Facti quam Juris Exceptionibus,
etiam ſpecialibus Renunciacionibus Re-
quirentibus, pro Nobis & Nomine no-
ſtro, expreſſe in vim Pacti Renunciandi,

Ceteraque omnia & ſingula Facien-
di, Gerendi, & Exercenti, quæ in Præ-
miſſis aut circa ea neceſſaria fuerint ſeu
quomodolibet opportuna, & quæ tanti
Negotii qualitas, cum ejuſdem Circum-
ſtantiis, Dependentiis, & Annexis, exi-
git aut requirit, & quæ Nos faceremus
aut facere poſſemus ſi perſonaliter Inter-
reſſemus, etiam ſi talia forent quæ Man-
datum magis exigent ſpeciale quam
Præſentibus eſt expreſſum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo
Regio, Nos Ratum & Gratam habere
quicquid per dictos noſtros Procurato-
res, Ambaſſiatores, & Nuncios circa
Præmiſſa Actum, Geſtum, Promiſſum,
& Juratum extiterit, Et contra ea aut
aliqua Ipoſorum nullo modo contraveni-
re, imò ipſa manuteneſe & inviolabiliter
obſervare ac per noſtras Patentes
Literas confirmare.

In cujus rei Teſtimonium Sigillum
noſtrum Præſentibus hiis duximus apo-
nendum.

Datum *Parifio* Die Decima Quarta
Menſis Martii, Anno Domini Milleſi-
mo, Quingentefimo, Decimo Quarto,
Et Regni noſtri Anno Primo.

Subter Plicam,
FRANCOYS.

Super plicam,
Per Regem,
ROBERTVS.

Sub Magnæ Sigillo cera alba a duplici
cauda Pergamæa pendente.

Commiſ-

A. D. 1515.

Nov. 5.

Commissio ad Tractandum pro Obligatione facienda.

A. D. 1515.

An. G. H. L.

En. Aug. 9.

Franciscus, Dei Gratia, Francorum REX, DUX Mediolani, & Janna DOMINUS, universis, presentes Literas inspecturis; NOTUM FACIMUS quod Nos,

De Fidelitate, Industria, & provida Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Magistri *Johannis de Selva* Jurium Doctoris Curie nostri Parlamenti Burdigalensis Primi Presidentis, & Domini *Petri de la Guiche* Militis ejusdem Loci Domini Bailivi Matifconensis & Lugdunensis, Confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Ambassadors, Oratores, & Procuratores, Deputatos & Nuncios speciales fecimus, Constituimus, & Ordinavimus per Praesentes,

Dantes & Concedentes Eisdem, Tenore Praesentium, Potestatem & Autoritatem ac Mandatum speciale & generale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Serenissimo, Illustrissimo, & Potentissimo Principe *Henrico*, Dei gratia, Anglie Rege Consanguineo nostro Carissimo, episcove Commissariis, Ambassadoribus, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis ad hoc sufficientem Potestatem habentibus, super Solutione Summae *Unius Milionis sive Decies Centum Milium Coronarum Auri de Sole* boni Auri & iusti Ponderis ac Valoris nunc Cursum habentis in Francia, per dictum Regem Anglie praesentis Ratione tertie Obligationis sibi factae per Defunctum Regem *Edwardicum*, seu ejus Nuncios ad hoc specialiter Deputatos, *Die Septima Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Decimo quarto* in Civitate Londoniarum, pro certis Causis & Rationibus in eadem Obligatione contentis, Tractandi, Concordandi, & Concludendi,

Necnon dictam Obligationem Approbandi, Ratificandi, & Comprobandi sub Modificationibus, Terminis Solutionis, & Conditionibus in eadem Obligatione declaratis,

Dantes insuper & Concedentes praedictis Oratoribus Potestatem & speciale Mandatum, pro Solutione dictae Summae *Unius Milionis* seu alterius, pro qua ipsi concordabant & pacificabant, Nos, Haeredes, & Subditos nostros, Regna Patrias & Dominia nostra quaecunque, necnon Bonis nostris Haeredum & Subditorum nostrorum mobilis & immobili-

lia ubicunque reperia fuerint; Astringendi & Obligandi,

Uterisque Promittendi & Concedendi quod Nos, pro Solutione dictae Summae seu alterius dicto Regi Angliae fenda, Submittimus Nos alicui Judici Ecclesiastico Ordinario vel Delegato infra Terminum per dictos *Nystris* & dicti Regis Angliae Oratores assignandum & praesigendum,

Atque in eundem tanquam in Judicem in hac parte competentem consentimus,

Eundemque Rogabimus & Requiremus quatenus in Nos & Personam nostram Excommunicatione late Sententiae, necnon Sententiarum interdicti in Regna, Terras, Patrias, & Dominia nostra, in Scriptis serat pronunciet & fulminet, nisi dictam Summam *Unius Milionis Aureorum*, aut aliam per dictos nostros Procuratores, Ambassadors, & Nuncios Concordatum & Promissum, Locis, Terminis, Modo, & Forma, per dictos nostros Procuratores specificatis, realiter & cum effectu solverimus solve fecerimus,

Et quod dictarum Sententiarum Absolutionem seu Relaxationem nullo unquam tempore petemus petive faciemus,

Necnon eidem, si gratis offeratur aut concedatur, quovis modo utemur, nisi prius praefato Regi Angliae Consanguineo nostro de dicta Summa cum omni Damno & Interesse plene & integre satisfecerimus satisfive fieri fecerimus,

Necnon ad Praedicta omnia & singula, sicut praesentiter, adimplenda quodcumque; Joramentum in Animam nostram Praestandi, atque hujusmodi Sacramentum, tactis Euangelii Sacrosanctis, personis praestandum,

Et ad Insuperandum Bullam Apostolicam, in debita & sufficienti forma editam, in qua omnia & singula Praemissa Sedis Apostolicae Autoritate confirmabuntur; Appositis Penis & Censuris praedictis, Nos & Personam nostram Astringendi & Obligandi,

Ac omnibus & singulis tunc Jurisquam Facti Exceptionibus; etiam specialem Renunciacionem Requirentibus, Privilegiis quibuscunque, pro Nobis & Nomine nostro, & in vim Facti, Renunciandi,

Ceterisque omnia & singula Facienda, Gerenda, & Executenda quae in Pra-

A. D. 1515.

Nov. 5.

A. D. 1515. missis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, & quæ tanti negotii qualitas, cum ejusdem Circumstantiis, Apendentiis, & Annexis, exigat & requirit, & quæ Nos fieremus & facere possemus si personaliter Interfuissemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigant speciale quàm Præsentibus est expressum.

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratam & Gratam habere quicquid per dictos nostros Ambassadors & Procuratores circa Præmissa Actum, Promissum, Gestum, & Juratum extiterit, & contra ea aut aliqua Ipsorum nulli modo contravenire, nisi ipsa Mantinere & Inviolabiliter Observare ac per nostras Patentes Literas Confirmare.

In cujus rei Testimonium Sigillum A. D. 1515. nostrum Præsentibus his duximus apponendum.

Datum Parisiæ Die Quartadecimâ Mensis Martii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo quarto, Et Regni nostri Prima.

Subter Plicam,

FRANCOYS.

Super Plicam.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno cera alba, & duplici caudâ pergamena pendente.

Tractatus Amicitie cum Francisco Rege moderno.

A. D. 1515.

An. 6. H. 8.

Ex Auzer.

UNIVERSIS ET SINGULIS, præfentes Literas inspecturis, *Johannes de Selva* Jurium Doctor Curie Supremæ Burdegalensis Primus Præfidentis, & *Petrus de la Guiche* Miles ejusdem Locî Dominus Baillivus Massimonicensis & Lugdunensis, Christianissimi Serenissimi Invictissimi ac Potentissimi Principis *Francisci*, Dei gratiâ, *Francorum Regis Ducis Mediolani & Domini Genuæ* Oratores, Procuratores, Ambassadors, & ad Infrascripta Commissarii Deputati, Salutem.

NOTUM FACIMUS & SCIATIS quòd, Cùm Pax inestimabile Bonum a Christo Redemptore nostro veris Christianis pro Summo Munere datum & relictum, a Regibus & Principibus Christianis sit maximè inquirendum & affectandum ac summo Desiderio suis Regnis & Subditis procurandum, sine qua Christiana Religio Justitia ceteræque Virtutes Detrimenda panantur, & Vitia Virtutes esse sentiuntur,

Considerantes etiam Comoda & Utilitates quæ retroactis temporibus & maximè superiouribus Annis Regnorum Franciæ & Angliæ Incolis ex Bonâ Pace & Regum Amicitia supervenerint, & posthac indies provenire poterunt, quotque Calamitates, Ærummæ, Desolationes, & Incomoda ex Bello passim exoriantur,

Igitur Nos, præfati Christianissimi Potentissimi & Invictissimi Principis Consiliarii, Oratores, Ambassadors, Commissarii, Procuratores, & Nunciû, ad Infrascripta fufficienter autorisati,

Pæ firma Pæe fidei Amicitia & vera Concordia, inter Eundem Potentissi-

sum & Christianissimum Regem no-A. D. 1515, strum & Illustrissimum & Potentissimum Principem *Henricum Angliæ Regem & Dominum Hiberniæ* ejusdem Christianissimi Regis Consanguineum & Fratrem Carissimum, eorundemque Subditum, Alligatum, Confederatum, qui per præfatum Tractatum comprehenduntur, ac eorum Regna, Civitates, Patrias, Terras, Oppida, Villas, Territoria, Castella, Domina, & Loca quæcumque, hujus Tractatus tempore per eorum aliquem habita, tenta, possessa, aut occupata, habendis tenendis & inviolabiliter observandis,

Cum Reverendissimè in Christo Patre Domino *Thoma* Miseratione Divinâ, *Eboracensi Archiepiscopo*, Generoso & Illustri Domino *Thoma Duce Norfolkiciæ* Thesaurario & Marecastro Angliæ, & Reverendo in Christo Patre *Ricardo Episcopo Wyntonienfi* Privati Sigilli Regis Custode, & Venerabili & Egregio Viro Domino *Johanne Tenge* Legum Doctore & Vicecancellario Angliæ, dicti Regis *Henrici* Oratoribus, Ambassadorsibus, Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis specialibus ad hoc specialiter Deputatis & sufficientem Auctoritatem habentibus, ad Honorem & Laudem Dei Omnipotentis, Gloriosissimæque Virginis Mariæ: totiusque Curie cælestis & Christianæ Religionis Exaltationem & Incrementum Convenimus, Pacti sumus, Concordavimus, & Conclufimus, atque Auctoritate Communionis nostrarum (quarum Tenores inferius inferuntur) pæ Præfentes Convenimus, Concordavimus, & Conclufimus articulatum, prout sequitur,

INPR-

A. D. 1575.

Art. 5.

INPRIMIS, quòd bonæ, cinceræ, firmæ, & perfectæ sint & inviolabiliter habeantur & observentur Pax, Amicitia, Fœdera, & Concordia inter Potentissimos Reges antedictos, eorundemque Regna, Civitates, Patrias, Terras, & Dominia, Castra, Villas, Territoria, Opida, & Loca quæcunque modo per eorundem Regum unum alterumve habita, tenta, possessa, vel occupata, interque eorum Hæredes & Successores, Vassallos, Incolas, Habitatores, atque Subditos suos, ac quoscunque Alligatos & Confederatos utriusque, per præsentem Tractatum Pacis inferius comprehensus, per Terram, Mare, Portus Maris, Aquas dulces, & ubicunque Locorum; ita quòd omnes Injurie, Molestationes, & Gravamina, Offensæ ac Damna quæcunque, uni Principum prædictorum, ejusve Regnis, Patriis, Terris, Castris, Villis, Opidis, Civitatibus, Territoriis aut Dominis, Incolis, Habitatoribus aut Subditis, dicti Belli sive Guerræ occasione, per alterum Principem, ejusve Subditos, Armigeros, Gentes Armorum, Alligatos, aut Confederatos quoscunque, quoviscunque modo aut occasione quacunque, per Terram Mare vel Aquas dulces, qualitercunque quandoocunque aut ubicunque facta & illata, peius aboleantur, & utriusque per quemlibet Principum prædictorum omnino remittantur, & per Præsentes aboleantur, delentur, & remittuntur, & ita ab eorumdem Memoria prorsus deleantur ut neuter Principum prædictorum, ejusve Subditos aut Confederatos, ut præsertim (cujuscunque Status Gradus aut Conditionis existat) alteri Principi ejusve Confederatis prædictis aut eorum Subditis, ejus Rei Gratiâ, quicquam *Verbo Facto* aut *Natu* improperet aut impingat, aut quovis modo seu quæsito Colore id vindicare intendat aut præsumat, aut per alios directè vel indirectè vindicari procuret aut fiat.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd dictæ Amicitia, Pax, & Fœdera suum habeant & fortiantur effectum immediatè post Datam Præsentium, & durent *Vitâ utriusque Regum præcedentium durante & per unum Annum integrum post Mortem Principis primò Morientis*, Tenenturque Successor Principis primò Morientis infra dictum Annum Principi Superstiti Mortem Prædecessorum sui significare, & eundem per Literas suas Manu suâ subscriptas certiore facere utrum hanc Amicitiam & Pacem ad ulteriora & ampliora tempora prorogare, an de novo inire & con-

trahere velit & intendat.

ITEM, quòd, durante Termino prædicto, Bella, Guerræ, Hostilitates, & Inimicitia quæcunque inter præfatos Reges eorundemque Hæredes & Successores, Vassallos, Subditos, & Confederatos quoscunque, qui per præsentem Tractatum, ut præmittitur, inferius comprehenduntur, eorundem Subditos, necnon inter Illustrissima Regna, Patrias, Terras, Dominia, Castra, Villas, Territoria, Civitates, & Opida quæcunque per eorundem Regum unum alterumve nunc habita, tenta, possessa, aut occupata, quovis Habitatores & Incolas quoscunque, per Terram, Mare, Litora Maris, & Aquas dulces, ac ubicunque, Locorum omnino cessabunt.

ITEM, quòd omnes & singuli *utriusque dictorum Principum*, eorundemque Hæredum & Successorum, aut eorum alterius, ipsorumque Alligatorum in hac Pace comprehensorum, Vassalli & Subditi, dictorumque Regnorum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum, Castellorum, Villarum, Territoriorum, Civitatum, & Opidorum Incolæ & Habitatores, sive sint Archiepiscopi, Episcopi, Duces, Marchiones, Comites, Barones, Mercatores, ac cujusvis Status Conditionisve existant, durante Pace antedictâ, ubique Locorum sese mutuis Officiis prosequantur & honestâ Affectione pertractent: possintque liberè tutè & securè absque ullâ Offensâ Salvo Conductu sive Licentiâ, ubicunque Perlustrare per Terram Mare & Aquas dulces Navigare hinc inde, atque ad Patrias, Dominia, Portus, & Districtus quoscunque utriusque ipsorum Principum citra & ultra Mare Accedere (dùm tamen Numerum Armatarum Centum simul non excedant) licebitque eisdem quamdiu voluerint ibidem Morari Mercari Merces Mercanonia Arma & Jocalia quæcunque, si Statuta municipalia antehac sancita non obstant, Emere Vendere, ac ut eis placuerit illinc ad Partes proprias vel alibi liberè quotiens duxerint abeundum abire, cum suis aut conductis vel condatiis Navigiis, Plaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercimoniis, Sarcinolis, Bonisque & Rebus suis quibuscunque, absque ullo Impedimento Offensâ Arrestatione etiam ob Causam Maris, Contromaris, Represaliarum aut aliâ Distractione quæcunque, tam in Terrâ quam in Mari & in Aquis dulcibus, quemadmodum Patriis in propriis hac omnia facerent aut eis facere liceret.

A. D. 1575.

Art. 6.

A. D. 1515. **ITEM**, Conventum & Concordatum est, pro libero & pacifico Intercursu Mercium & Mercatorum utriusque Principis, quod durante Pace prædictâ, seu ejusdem Pacis Termino, nulla Navis armata, & ad Bellum seu Guerram parata & instructa egredietur seu egressi permittatur Portus maritimos Regnorum Franciæ & Angliæ nisi prius satisfecerit, bonamque & sufficientem Cautiorem & Securitatem Constituerit in Manibus Admiraldi Franciæ seu ejus Locumtenentis vel alterius Judicis ordinarii illius Loci quoad Naves Franciæ, & Admiraldi Angliæ seu ejus Locumtenentis aut Consulariorum prædictorum Portuum quoad Naves Angliæ, de non Invadendo, Molestando, Deprædando, vel Offendendo Subditos utriusque Principis aut eorum alterius, nec eorum Alligatos & Confederatos, nec eis Injuriam aliquam Inferendo vel quovis quæsito colore inferri procurando, sub Pœna Publicationis Navium & Punitionis Corporis cum Restitutione omnium Bonorum & Dampnorum quibuscumque illatorum.

ITEM, quod nulla Extraneorum Navis ad dictum Bellum seu Guerram parata aut instructa recipiatur de cætero durante dictâ Pace in præfatis Regnis Franciæ & Angliæ, nullaque Alimenta, Comestus, Victualia, Tormenta, seu alia quæcumque Armamenta vel Subsidia eisdem Extraneis, pro dictis Navibus Instruendis & Parandis, præstentur, vendantur, seu quovismodo ministrantur, ymo penitus denegentur: nec similiter Prædiæ, Res, Bona, seu Mercantura deprædata & captæ, per dictas Extraneorum Naves seu earum Nautas, aliquatenus in dictis Regnis Franciæ & Angliæ Venales recipiantur seu Venditioni exponantur aut vendi sinantur, imò omnis Favor & Commercio ejusdem Extraneis Nautis tanquam Privatis seu Prædonibus omnino denegetur: & si hujusmodi Naves in aliquo Portu Franciæ vel Angliæ Anchoris affixæ vel colligatæ fuerint & earum Nautæ eas egrediantur, & Civitatem, Villam, Oppidum, vel Castrum illi Portui proximum, Prædas vendendi aut Victualia emendi gratiâ vel ex aliâ quâcumque Causâ, intraverint, licebit Incolis illius Loci tam Naves quam Eos una cum Prædis capere & Custodiæ mancipari, ac pro Comisso justè in Eos animadvertere, ut Pœna eorum sit Merus alius hujusmodi Facinora deinceps committendi.

ITEM, quod omnia Munera sive Onera, ab aliquo *dictorum Principum*,

in cuiusvis eorum Patriarum sive Dominiorum Partibus, citra aut infra Quinquaginta & Duos Annos ante Datum Præsentium Iupposita, Mercatoribus aut Subditis alterius Principis ejusve Hæredum & Successorum nociva, durante hac Pace penitus sint Extincta, & quod talia aut consimilia, hac Amicitia durante, nemodò non imponantur, Salvis tamen semper quoad alia omnibus Regionum Urbium & Locorum Statutis & Consuetudinibus, quibus nihil quoad eorum Jura per Præmissa derogatum censetur.

ITEM, quod omnes Mercatores etiam *Veneti & Florentini* possint, per Mare & Aquas dulces, Armati pro Custodia & Tutitione suorum Corporum Bonorum Navium & Mercium, vel noo Armati, cum suis propriis Mercibus aut aliis in Navibus Carracis aut Galeis propriis sive alienis, in Regna Franciæ & Angliæ & eorum alterum sive utrumque tutè liberè & securè venire, & ab hinc quo veliot abire durante Amicitia antedictâ quocumque & quotienscumque voluerint, absque Violentiâ, Disturbio, Molestiâ, aut Gravamine quocumque per dictes *Angliæ & Francorum Reges*, sive eorum aliquem, aut eorum Hæredes & Successores, sive ipsorum aut alicujus eorum Subdites quocumque.

ITEM, dicti Ambassadors & Commissarii *Franciæ & Angliæ Principum prædictorum*, pro Principibus suis & Nomine eorum, Promiserint & per Præsentes Promittunt quòd, durante Termino præsentis Tractatus, neuter dictorum Principum contra alium, ejusve Alligatos & Confederatos, aut contra Regna, Patrias, Terras, Dominia, Castra, Villas, Territoria, Civitates, & Opkla quâcumque, per eorum unum aut alterum nunc habita, tenta, possessa, aut occupata, eorumve Habitantes aut Incolas, quicquam ager, faciet, tractabit, vel attemptabit quocumque in Loco, sive in Terra sive in Mari occasione quâcumque, nullique præstabit Auxilium, Consilium, vel Assensum quòd per alium vel alios aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Præjudicium vel Dampnum alterius, ejusve, ut prædictum est, Alligatorum & Confederatorum; Et, si per alterum eorum fecus fiat, aut aliqua Belli Suspensio contra alterum, ejusve, ut prædictum est, Alligatos & Confederatos præbeatur, *Princeps*, sic in contrarium aliquid attemptus vel Belli Suspensionem inferens, super hoc admonitus & requisitus, illico illum Belli Suspensionem

A. D. 1515. spitionem auferet & incontinenti amovebit.

Rev. S. ITEM, quòd deinceps in Villis *Boloniae, Deides, Montois, Eyzenez,* aut in aliquibus Portubus aliive Locis quibuscunque, sub Obedientia *Regis Francorum* existentibus, nullatenus Recipiantur, Manuteneantur, aut Favorificentur aliqui Annigeri, aut Gentes Armorum, quæcunque facientes aut exercentes Latrocinia, Depradationes, Furta, Excursus, Piratas, aut Malefacta, contra effectum præsentis Tractatus, per Terram Mare aut Aquas dulces, super & contra Subditos præfati *Regis Angliae*, ejusve Alligatorum & Confederatorum subsequenter comprehensorum, Regna, Patrias, Terras, Dominia, Castra, Villas, Territoria, Civitates, & Opida, aut eorum Bona quæcunque: Et pari eodemque modo in Villa *Calisi, Castellis de Hanes & Guynes,* vel in aliquibus Portubus aliive Locis quibuscunque sub Obedientia *Regis Angliae*, sive citra sive ultra Mare existentibus, non Recipiantur, Manuteneantur, aut Favorificentur aliqui Annigeri, aut Gentes Armorum, quæcunque facientes aut exercentes Latrocinia, Depradationes, Furta, Excursus, Piratas, aut Malefacta, contra effectum præsentis Tractatus, per Terras Mare aut Aquas dulces, super & contra Subditos præfati *Regis Francorum*, ejusve Alligatorum aut Confederatorum subsequenter comprehensorum, aut eorum Bona quæcunque: Et, Casu quo secus fiat, uterque Principum prædictorum, eorumve Amicitia Conservatores, Causa summarie & de plano sine figura Judicii cognita, pro Parte sua & quatenus per Se aut Subditos suos aliquid fuerit in contrarium attemptatum, plenam integram & promptam faciet Justitiam Restitutionem & Reparationem.

ITEM, si per hujusmodi Annigeros aut Gentes Armorum, præter seu contra Præmissa aliqui Prisonarii fuerint captivi, Gentes arrestate, aut Bona quæcunque capta, & Causa hujusmodi captivorum aut arrestationis propter rationabilem aliquam Causam non possit tam summarie discuti & terminari, tunc & in ipso Casu primo & ante omnia per Conservatores subscriptos, eorumve Commissarios, aut Locorum Judices, procedatur ad hujusmodi Prisonarium & Arrestatorum ac Bonorum captorum Deliberationem & Recredentiam seu Restitutionem; præstita tamen sufficienti Cautione Arbitrio præfato-

rum Conservatorum Commissariorum & A. D. 1515. Judicium.

Rev. S. ITEM, quòd ex *utrius Principum prædictorum* Cancellaria aut alia Curia imposterum concedantur aliquæ Literæ Repræfariarum Marce aut Contromarce, nisi super & contra principales Delinquentes & eorum Bona eorumve Fautores, & hoc in casu manifestæ Denegationis Justitiæ, de qua per Literas Summationis aut Requisitionis & prout de Jure requiritur sufficienter constabit: Neutræque Regum prædictorum, eorumve Officialium, Justitiariorum, aut Ministrorum ab aliquo Regnorum, Patriarum, Civitatum, Villarum, Castrorum, Opidorum, Dominiorum, Territoriorum, aut Locorum, per aliquem eorumdem *Francorum & Angliae Regum*, ut præmittitur, tenentorum, possessorum, aut occupatorum, aut ab eorum Incolis, Habitatoribus, aut Subditis quicquam Ratione Domini, Superioritatis, Compellationis, Jurisdictionis, Ressorti, aut alterius Juris aut Causæ quiscunque, petet, exiger, vendicabit, recipiet, aut quoquomodo admittet.

ITEM, quòd, si, durante Pace & Amicitia præfatis, aliquid contra Vires & Effectus earundem, per Terras Mare aut Aquas dulces, per Principes prædictos, eorumve Vassallos aut Subditos, aut Alligatos in his Amicitia comprehendens, aut eorum Subditos vel Vassallos, Regna, Patrias, Terras, Dominia, Castra, Villas, Territoria, Civitates, & Opida per eorumdem Principum unum alterumve nunc tenta, possessa, aut occupata, eorumque Habitatores & Incolas quoscunque, fuerit attemptatum actum aut gestum, nichilominus tamen hæc Pax sive Amicitia in suis Viribus durante Terminis præsentis Tractatus permanebit, & Damna Refarciuntur, Attemptata Reformabuntur, & Capta Restituuntur, & pro ipsis Attemptatis solomodo puniantur ipsi Attemptatores & Dampnificantes & non alii.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quòd *neuter Principum prædictorum* quicquam agat, faciet, tractabit, vel attemptabit, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari faciet, permittet, aut consentiet, quocunque in Loco, sive in Terris sive in Mari, Portubus Maris, vel Aquis dulcibus, occasione quacunque, nullumque præstabit Auxilium, Consilium, Favorem, vel Aliensum quòd per alium vel alios quoscunque aliquid fiat agatur vel attemptetur, directè vel indirectè,

A. D. 1515, rectè, tacitè vel occultè, in Injuriam Præjudicium aut Dampnum alterius, e jusse Hæredum aut Successorum, Regnorum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum, Castrorum, Villarum, Territoriorum, Civitatum, aut Opidorum, sic, ut præmittitur, per eorum aliquem habitorum, tentorum, occupatorum, vel possessorum; sed quibuscunque, sic, ut præmittitur, contra unum eorum aliquid molientibus, agentibus, tractantibus, vel attemptantibus, alter, expressè & cum effectu contradicere renitetur obstat & Impediens unum realiter & quantum poterit præstabit.

ITEM, quod, dictis Amicitiiis durantibus, neuter Regum prædictorum quovismodo receptabit aut retinebit, nec a Subditis suis eorum alter receptari aut retineri permittet, aliquos Rebelles sive Proditores de Crimine Læse Majestatis suspectos, aut Transfugas ex Subditis alterius dictorum Regum secelestam Factionem contra alterum dictorum Regum Machinantes; nec hujusmodi Rebellibus sive Proditoribus, Rebelli sive Proditori, qui in aliquem Locum Obedientiæ dictorum Regum seu alterius eorumdem declinaverint seu declinaverit, quovismodo dabit Consilium, Auxilium, Favorem, Subsidium, aut Assistentiam; Sed eum aut eos, infra Viginti Dies posteaquam, per Literas alterius eorumdem, cujus hujusmodi Rebellis aut Rebellis Subditi aut Subditi existerint sive existerit, alter eorum requisitus fuerit, eum vel eos Literarum hujusmodi Requisitionis Latori, aut alii ad hoc in hujusmodi Literis Nominato sive Deputato, tradet restituet & deliberabit, tradive restitui & deliberari faciet.

ITEM, Conventionum, Concordatum, & Conclusum est quod *præfati Reges*, pro Tutitione & Defensione Personarum suarum & Statuum Regnorum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum, Civitatum, Opidorum, Villarum, Castrorum, & Territoriorum suorum, nunc per eorum unum sive alterum tentorum, habitorum, possessorum, sive occupatorum, contra Invasores & hostiles Aggressores quoscunque, sine fraude, dolo, dissimulatione, aut alio colore quocunque, sint & erunt de cætero durante Vita utriusque Amicorum Amici & Inimicorum Inimici, sine Exceptione aliqua; non obstantibus quibuscunque Tractatibus, Ligis, Alligantiis, Amicitiiis, & Confederationibus per eorum unum sive alterum habitis, contractis, conclusis, & quocunque modo confir-

mati, aut posthac habendis, contra A. D. 1515. hendis, sive confirmandis, cum quibuscunque Principibus, cujuscunque Status, Gradus, aut Conditionis existant, aut Communitatibus quoscunque fuerint aut erunt: Et, si aliquis vel aliqui, cujuscunque Status, Gradus, aut Conditionis existat vel existant, etiam si utriusque vel alterius eorum Confanguineus, Affinis, Confederatus, aut Alligatus, Confanguinei, Affines, Confederati, & Alligati fuerit vel fuerint, & quocunque Necesitudo Vinculo utrumque aut eorum alterum attingat sive attingat, Regna, Patrias, Dominia, Terras, Castra, Civitates, Opida, Villas, aut Territoria, per eos vel eorum alterum nunc habitis, possessis, tentis, aut occupatis, per viam Guerræ hostiliter invaserit vel aggressus fuerit, invaserint sive aggressi fuerint, aut Injuriam vel Dampnum alteri *Principum* prædictorum ejusve Subditis, Incolis, sive Habitatoribus infra Regna, Patrias, Dominia, Terras, Castra, Civitates, Opida, Villas, aut Territoria prædicta inferre aut facere voluerit vel attemptaverit, voluerint vel attemptaverint, *Princeps non Invasus* bonâ fide realiter & cum effectu *Principem sive hostiliter Invasum* pro Tutitione & Defensione sua Auxiliis Militaribus Gentium Armorum quotiens & quando opus fuerit & quantò citius commodè potest postquam debite requisitus fuerit, Sumptibus tamen & Expensis Auxilium Petentis aut Requirentis, habitâ tamen Temporum Loci & Status Rerum suarum ratione, adjuvabit modo & formâ sequentibus; videlicet,

Rex Angliæ Francorum Regi, sic, ut præfertur, Invaso, pro Guerra seu Bello ad Defensionem suam, ut præfertur, per Terram gerendo, dabit Decem Milia Architenentium aut aliorum Pedum sufficienter Armatorum, aut alium minorem Numerum quemcumque, si & quatenus petantur aut requirantur, petatur aut requiratur: Et pro Bello Navali ad Defensionem, ut præfertur, gerendo Quinque Milia Hominum sufficienter Armatorum, cum Navibus ad Bellum hujusmodi aptis, atque Bombardis sive Tormentis Bellicis, Pulvere, Lapidibus, Telis, Victualibus, Armamentis, & aliis quibuscunque ad Bellum Navale gerendum necessarius, sufficienter instructis & tanto Hominum Numero convenientibus, aut alium Numerum minorem quemcumque, si & quatenus petantur aut requirantur, petatur aut requiratur, Sumptibus tamen

A. D. 1515 men & Expensis Petentis aut Requir-
rentis :

Res. 8.

Et præfatus *Franciscus Francorum Rex* prædicto *Regi Anglia*, pro Guerra five Bello ad Defensionem, ut prædicatur, per Terram gerendo, dabit Mille & Ducentas Lanceas Armis Equis validis & aliis more Gallico sufficienter apparatus & instructas, quæ ascendant ad Numerum Decem Millium Equitum, vel alium Numerum inferioriorem quemcunque, si & quatenus petantur aut requirantur, petatur aut requiratur: Et pro Bello Navali ad Defensionem gerendo Quinque Milia Hominum sufficienter Armatorum cum Navibus ad Bellum hujusmodi aptis, atque Bombardis five Tormentis & aliis quibuscunque ad Bellum gerendum necessariis sufficienter instructis, & tanto Hominum Numero convenientibus, & quemlibet Numerum minorem si & quatenus petantur aut requirantur, petatur aut requiratur, Sumptibus tamen & Expensis Petentis aut Requirentis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quod *dicti Reges*, pro Juribus suis in Regnis, Patriis, Terris, Dominis, Civitatibus, Opidis, Villis, & Territoriis per alios detentis & occupatis Recuperandis, Unus Alteri bonâ fide realiter & cum effectu Suppetias & Auxilium Gentis armorum dabit & concedet, quantum citius comodè poterit, postquam debitè ad hoc Requisite fuerit, Sumptibus tamen & Expensis Petentis aut Requirentis, modo & formâ sequentibus; videlicet,

Dictus Rex Anglia præfato *Regi Franciscus*, ad Jus suum ut præfertur Recuperandum, pro Bello per Terram gerendo, dabit Quinque Milia Architenentium aut aliorum Peditum sufficienter armatorum, & quemlibet Numerum Inferiorem si & quatenus petantur aut requirantur, petatur aut requiratur: Et pro Bello Navali, ad Jus suum ut præfertur Recuperandum, similiter Quinque Milia Hominum sufficienter Armatorum, cum Navibus ad hujusmodi Bellum aptis, atque Bombardis five Tormentis bellicis, Pulvere, Lapidibus, Telis, Victualibus, Armamentis & aliis quibuscunque ad Bellum gerendum necessariis sufficienter instructis, & tanto Hominum numero convenientibus, & quemlibet Numerum minorem si & quatenus petantur aut petatur, Sumptibus tamen & Expensis Petentis aut Requirentis :

Et præfatus *Franciscus Rex* prædicto *Regi Anglia*, pro Guerra five Bello ad

Jus suum ut præfertur Recuperandum A. D. 1515.
per Terram gerendo, dabit Sexcentas Lanceas Armis Equis validis & aliis more Gallico sufficienter apparatus & instructas, qui ascendant ad Quinque Milia Equitum, & quemlibet Numerum minorem, si & quatenus tot petantur aut requirantur: & pro Bello Navali similiter ad Jus suum recuperandum Quinque Milia Hominum sufficienter armatorum, cum Navibus ad Bellum hujusmodi aptis, Bombardis five Tormentis bellicis, Pulvere, Lapidibus, Telis, Victualibus, Armamentis, & aliis quibuscunque ad Bellum gerendum necessariis sufficienter instructis & tanto Hominum Numero convenientibus, & quemlibet Numerum minorem si & quatenus tot petantur aut petatur, Sumptibus tamen & Expensis Petentis aut Requirentis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quod, si causa aut occasione hujus Tractatus Amicitie vel allicujus alterius Tractatus quuscunque, inter præfatos Reges nunc initi, habiti, facti, & conclusi, de Dom. Presentium, contra eorum usum Guerra five Bellum ortum gestum aut motum fuerit per alium Principem quemcunque quuscunque Status, Gradus, aut Conditionis existat, etiam si Consanguineus Affinis aut Confederatus & Alligatus fuerit alterius, vel utriusque, & quocunque Necesitudinis Vinculo utrunque live alterum attingat, & *Rex Ille*, contra quem hujusmodi Guerra five Bellum movetur, alium *Regem* in Verbo Regio & super Honore suo per Literas suis certiores Reddidit Guerram five Bellum pro hujusmodi Causa moveri, stabitur hujusmodi Certificationi: Et *Rex, sic factus certior*, bonâ Fide realiter & cum effectu, *Illi, cui Guerra five Bellum sic ut præfertur movetur*, Suppetias & Auxilium Gentis armorum Sumptibus suis propriis dabit & concedet, quotiens & quando opus fuerit, & quanto citius commode poterit postquam super hoc certior factus & debitè requisitus fuerit modo & formâ sequentibus;

Videlicet,

Præfatus *Rex Anglia* dicto *Regi Franciscus*, si Bellum aut Guerra contra Eum, Causâ vel Occasione prædictis, per quemcunque alium Principem, ut præfertur, moveatur, pro Bello Navali hoc Casu gerendo, Sumptibus & Expensis suis propriis, dabit & concedet Sex Millia Hominum sufficienter armatorum, cum Navibus ad hujusmodi Bellum aptis, atque Bombardis five Tormentis bellicis, Pulvere, Lapidibus, Telis, Victualibus,

A. D. 1515. libus, Armamentis, & aliis quibuscumque ad Bellum gerendum necessariis, sufficienter Instructis & tanto Hominum numero convenientibus, & quemlibet Numerum minorem si & quatenus petantur vel petatur; & præfatus *Franciscus Rex* prædicto *Regi Angliæ*, si Bellum aut Guerra contra Eum, Causa vel Occasione prædictis, per quemcumque alium Principem, ut præfertur, moveatur, pro Bello Navali hoc Casu gerendo, Sumptibus & Expenfis suis propriis, dabit & concedet Sex Milia Hominum sufficienter armatorum, cum Navibus ad hujusmodi Bellum aptis, atque Bombardis sive Tormentis bellicis, Pulverè, Lapidibus, Telis, Victualibus, Armamentis, & aliis quibuscumque, ad Bellum gerendum necessariis sufficienter Instructis, & tanto Hominum Numero convenientibus, & quemlibet Numerum minorem si & quatenus petantur sive petatur.

ITEM, quòd si, de communi & expresso Consensu Assensu & Concordia utriusque Regum prædictorum, contra alium Principem vel Principes quoscumque Status, Gradus, Dignitatis, aut Præheminentia existat aut existant, aut contra Communitates quascumque Bellum sive Guerra simul inferri aut moveri contigerit, neuter Eorum Tractatum, Pacem, Treugam, Inducias, aut Appunctamentum quodcumque, cum Illo vel Illis contra Quem vel Quos hujusmodi Bellum sive Guerra sic motum illatum aut gestum fuerit, aut cum eorum Hominiibus Commissariis vel Deputatis, faciet vel fieri procurabit aut consentiet sine utriusque illorum Scientia, Consensu, Assensu, & Voluntate expressis.

ITEM, quod in præfenti Tractatu Pacis & Amicitia comprehendantur Amici Alligati & Confederati utriusque Partis subsequenter Nominati; videlicet,

Pro Parte *Regis Francorum,*

Sanctissimus Dominus noster *Papa Leo Decimus,*
Ecclesia Romana,
Ac Sancta Sedes Apostolica,
Sacrum Imperium,
Reges & Regna Hungariæ, Scotia,
Portugaliz, Dacia, Navarra,
Duces Sabaudia, Lothoringiz, Gueldria,
Dux & Dominium Venetorum,
Dominium Florentia,
Episcopus Leodunsi,
Marchiones Mantua, Montisferrati, & Saluciarum,

Ac,
Dominus de Sedano,

Et pro Parte *Regis Angliæ,*

Sanctissimus Dominus noster *Leo Decimus Pontifex Maximus,*
Ecclesia Romana,
Et Sancta Sedes Apostolica,
Bononia, ac omnia Opida, Civitates, Castra, Villa, & Territoria ad Patrimonium Sancti Petri & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ spectantia & quocummodo pertinentia,

Sacrum Imperium,
 Et Illustrissimus Princeps *Carolus Princeps Castellæ, Archidux Austria, &c.* ejusque Hæredes & Successores,

Necnon Illustrissima Domina *Domina Margareta Imperatoris Filia & prædicti Principis Amica Archiducissa Austria, &c.*

Ac omnia & singula ejusdem Principis Castellæ Dominia, Ducatus, Comitatus, Civitates, Opida, Villa, Territoria, & alia quacumque sub Obedientia dicti Principis existentia, ac omnes & singuli ejus Subditi Incolæ & Habitatores quicumque (salvis Juribus Superioritatis Reforti & aliis Juribus eidem *Regi* Christianissimo competentibus & absque illorum Jurium præjudicio.)

Rex Dacia,

Necnon *Clementis Juliacensis & Venetorum* Duces,

Dominia Venetorum & Florentinorum,

Communitas & Societas Hanzæ Theutonice,

Antonius Dominus de Ligne,

Et,

Helvetii sive Sostenses.

ITEM, quamvis dicti *Rex & Regnum Scotia* fuerint comprehensi & nominati pro Parte dicti Christianissimi *Regis Francorum,* fuit tamen & est expressè Conventum & Concordatum, quòd si præfatus *Rex Scotia,* aut ejusdem Regis Locumtenens vel Gardianus Marchia vel Marchiarum cum quocumque Numero, vel aliquis alius Subditi vel aliqui alii Subditi dicti *Regis Scotia,* Mandato vel Permissioe prædicti Regis Locumtenentis vel Gardiani simili modo cum quocumque Numero, post Decimum quintum Diem Mensis Maii proxime futuri (Quem quidem Terminum præfati Oratores Christianissimi *Regis* habent & super Se assumpserunt ad præfatum *Regem Scotia* vel ejus Concilium, super hujusmodi Comprehensione & ejus Conditionibus certificandum) hostiliter vel

A. D. 1515.
 Hen. 8.

A. D. 1515.
 Hen. 8.

A. D. 1515, vel violenter Invaserit vel Invaserint, aut Excursum fecerit vel fecerint in Regnum Angliæ, & super Subditos ejusdem Homicidium, Incendium, Deprædationesve Violentias fecerit vel fecerint, hujusmodi Comprehensio eo ipso pro nulla habeatur; vel si aliquis Subditus vel Subditi prædicti *Regis Scotiæ*, sine Mandato vel Permissione ejusdem Regis ejusve Locumtenentis vel Gardiani, cum Numero Tricentarum Personarum vel supra, hostiliter vel violenter Invaserit vel Invaserint aut Excursum fecerit vel fecerint in Regnum Angliæ, & super Subditos ejusdem Homicidium, Incendium, Furtum, vel Rapinis fecerit vel fecerint, & præfatus *Rex Scotiæ*, ejusve Locumtenens vel Gardianus Marchiæ vel Marchiarum eorum qui hujusmodi Invasionem vel Excursum fecerint, super hoc, per Gardianum vel Locumtenentem Marchiæ vel Marchiarum Regni Angliæ, infra quam vel quas facta est hujusmodi Invasio vel Excursus, admonitus vel summonitus, infra Quadraginta Dies ex tunc proximò sequentes ablata non Restituerit, Dampna non Refarciat, & Justitiam secundum exigentiam & merita Causæ ac juxta & secundum Ritum, Leges, & Consuetudines Marchiarum illarum, tempore ultimæ Pacis, in hujusmodi Casibus observatas & usitatas, non fecerit, prædicta Comprehensio similiter pro nulla habeatur; si verò cum minori Numero fiant hujusmodi Invasiones, Excursus, Homicidia, Deprædationes, vel Violentiæ, fiat Justitia modo & formâ contentis in Tractatibus ultimæ Pacis;

Et pari modo *Rex Angliæ*, ejus Locumtenens, Gardiani Marchiarum, & Subditi ejusdem *Regis Angliæ*, a prædictis Homicidio, Incendio, Deprædationibus, Violentiis, Furtis, vel Rapinis abstinere, & erga *Regem Scotiæ* & ejusdem Regis Subditos in omnibus & per omnia æqualiter & modis prædictis se habebunt & habere tenebuntur,

Quod verò ad mutuan Conversationem, commercium, & Mercium Intercursum inter Subditos utriusque Regni spectat, idem Subditi in omnibus & per omnia se mutuo habebunt & tractabunt, prout tempore ultimæ Pacis se habere & tractare debeant & tenebuntur.

ITEM, quòd Alligati & Confederati prædicti, videlicet, præfatus *Rex Scotiæ* & *Princeps Castellæ* infra Tres, reliqui verò ab una vel altera Parte comprehensi (Salvo *Santissimo Domino nostro supradicto* qui absque Termini præmissione sit Comprehensus) infra Duodecim Menses Datam præsentis Tractatus

proximò & immediatè sequentes, per Literas suas, Magno Sigillo suo sigillatas & Manibus suis signatas, Principi Eos comprehendenti, si per Ipsum voluerint comprehendi, declarabunt & significabunt: idemque Princeps alteri Principi, infra dictos Tres Menses quoad *Regem Scotiæ* & *Principem Castellæ*, & quoad Reliquos infra Duodecim Menses, per Literas Magnis Sigillis suis sigillatas & Manibus suis signatas, præfatis Literis dicte Comprehensionis Declaratoriis annexas, eandem Declarationem notificabit & significabit.

ITEM, Actum & Concordatum est, quòd supradicti, pro Comprehensis Alligatis & Confederatis nominati, non comprehendantur, in quantum concernit *Ducatum Mediolani, Dominium Genævæ, Comitatum Astensæ*, & alias Terras & Domina in *Lombardia* existentia, in quibus prædictus *Rex Francorum* Jus prætendit.

ITEM, Conventum & Concordatum est, quòd præfatus Christianissimus *Rex Francicus* tempore Confirmationis præsentis Tractatus, omnia & singula Privilegia Mercatoribus Anglicis infra Civitatem Burdegalensem, Eis per eundem Regem aut ejus Prædecessores ante hæc concessa, & per eum vel eos confirmata, Ratificabit & Confirmabit, & si quatinus petatur de novo concedat in tam amplis modo & formâ quàm aliquando habuerunt & usi fuerunt.

ITEM, pro firmiori & inviolabili prædictarum Pacis Amicitia & Fœderum Observantia & Conservatione, Electi & Nominati sunt ex Parte Christianissimi *Francorum Regis*,

Pro Picardis *Dominus de Piennes* Locumtenens Regis & Gubernator in dicta Patria.

Pro Normania Illustrissimus *Dominus Dux Alenconii* Regis Locumtenens & Gubernator in dicta Patria.

Pro Ducatu Britanniæ *Dominus Ricæ* Marecallus Locumtenens & Gubernator in dicta Patria.

Pro Patria & Ducatu Aquitanie *Dominus de Laurice* Marecallus Locumtenens & Gubernator in dicta Patria.

Pro Patria Lingue Occitanæ Illustrissimus *Dominus Bourbonis* Francie Constabilis, Locumtenens & Gubernator in dicta Patria Occitana.

Pro Patria & Ducatu Burgundie *Dominus de la Trimouille* Locumtenens & Gubernator in eadem Patria.

Pro Campania *Dominus Dornal* Locumtenens & Gubernator in dicta Patria.

A. D. 1515. Pro Mari, *Admiraldi Francie Aquitanie & Britannie.*

Nov. 2.

Et, pro Parte ipsius Serenissimi Regis Angliæ,

Cancellarius,
Treasarius,
Custos Privati Sigilli,
Admirallus,
Custos quinque Portuum Angliæ,
Et Locumtenens vel Deputatus Regis Angliæ Ville Calisie pro tempore existentes :

Qui quidem Conservatores dictorum Principum & utriusque eorum, & Duo aut Unus Ipsorum, ex Parte saltem Principis Subditorum Dampnificantium, qui super hoc Requirentur, habeat seu habeant Auctoritatem & Potestatem virtute hujus Tractatus ipsos Dampnificantes eorum Se Vocandi & Examinandi, & Ipsos sic Examinatos, secundum quod Justitia exigit & requirit, Conveniendi & Punienti, ac etiam Damna contra vires hujus Tractatus illata unâ cum Expensis Dampnificantium Rescindi & Reparandi,

Et si contingat Ipsos Conservatores per Ipsos Principes, sic, ut præmittitur, nominatos, vel Ipsos Commissarios super Reformatione aliquorum dictorum Attemptatorum fore Discordes & inter eos superinde concordare non valentes, quòd eo ipso & ex tunc Causa illa referatur Concilio Principis Subditorum sic Dampnificantium, aut si opus sit utriusque Principis, dum tamen dicta Causa, sive coram Conservatore aut unius vel utriusque, Principis Concilio Ventilandæ, summarè & de plano coram eis examinetur & felici Marte terminetur, & dictorum Conservatorum pro utraque Parte Sententiæ Interlocutoriæ & definitivæ Præcepta & Decreta incontinenti & indilate dabuntur Executioni; non obstantibus Appellationibus quibuscunque.

ITEM, quòd uterque Principum prædictorum, quando, per Oratores sive Commissarios alterius Principis sufficientem Auctoritatem habentes, ad hoc debitè requisitus fuerit, in eorum Præsentia, tactis sacrosanctis Evangeliiis, Juramentum corporale præstabit quòd omnia & singula in præsentem Tractatu specificata & contenta benè & fideliter Observabit & Adimplebit, & a suis Subditis quatenus Ipsos tangunt aut tangere poterunt Observari & Adimpleri facient cum effectu.

ITEM, Concordatum & Conclusum est quòd uterque Principum prædicto-

rum præsentem Amicitiam, Ligam, & A. D. 1515 Confederationem, infra Quindecim Dies Datam Præsentium proximò sequentes, in Insignioribus Regni sui Civitatibus Portubus Maris & Opidis, Publicabit aut Publicari faciet realiter & cum effectu.

Nov. 5.

ITEM, quòd præfatus Illustrissimus Rex Angliæ præsentem Amicitiam, sic inter eum & Christianissimum Francorum Regem ut præmittitur contractam, atque omnia & singula Capitula prædicta in his Literis contenta, per Literas suas Patentes suo Magno Sigillo sigillatas Manuque propriâ subscriptas & Juramento vallatas, Ratificabit & Confirmabit; Ipsamque Amicitiam & dicta Capitula, sic per eum Ratificata, Confirmata, & Jurata, per Tres Status Regni Angliæ (videlicet, per Prælatos & Clerum, Nobiles, & Communitates ejusdem Regni) ritè & debitè convocatos, in primo & proximo Parlamento post Datam Præsentium celebrando, ratificari & confirmari faciet.

Et pariformiter Serenissimus Rex Francorum Amicitiam & Capitula antedicta, per suas Literas Patentes Magno suo Sigillo sigillatas ac Manu propriâ subscriptas & Juramento Vallatas, Ratificabit & Confirmabit; Ipsamque Amicitiam & Capitula per eum Confirmata Ratificata & Jurata, per Tres Status Regni sui Franciæ (videlicet, per Prælatos & Clerum, Nobiles, & Communitates ejusdem Regni) ritè & debitè convocatos, infra Tres Menses dictum Parlamentum in Angliâ celebrandum proximò & immediate sequentes, ratificari & confirmari faciet.

Quòdque uterque Principum prædictorum, Amicitiam & omnia Capitula antedicta, per Sedem Apostolicam & Auctoritatem ejusdem, infra Duodecim Menses proximò & immediate Datam Præsentium sequentes, Confirmari, Vallari, & Roborari pro viribus procurabit & cum effectu faciet.

ET INSUPER, uterque Principum prædictorum, infra Terminum supraddictum Duodecim Mensium, instanter & cum effectu, per Commissarium vel Commissarios suos ad hoc sufficienter auctorizatos, Requiret *Summam Pontificem* quòd ferat Sententiã Excommunicationis, nunc pro tunc & tunc pro nunc, in Eum ex prædictis Duobus Principibus qui omnia & singula Capitula in præsentem Tractatu contenta quatenus ipsi concernunt non Observaverit, præter & ultra Sententiã Interdicti in ejus Regna, Terras, Patrias, & Domina; non obstante aliquo Privilegio in

Genere

A. D. 1515. Genere vel in Specie Illis aut eorum allicui, per quod effectus Præsentium quomodolibet Impediri possit, sub quacunque verborum serie concessio; cui dicti Principes palam publicè & expressè renunciant, & cui Nos, Nominibus eorundem, sufficiente Auctoritate in hac parte Nobis attributa, renunciamus expressè in hiis scriptis.

Item, Conventum & Concordatum est, quòd prædictus *Rex Anglia* omnia & singula Præmissa Ratificabit, Auctorificabit, & Confirmabit, atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequetur & faciet quæ Præmissorum Tenor exigit & requirit, suasque Literas Patentes inde debitè confectas, Magno suo Sigillo munitas & Manu sua subscriptas, Christianissimo *Francorum Regi* Fratri & Consanguineo suo Carissimo, infra Quadraginta Dies Datam præsentis Tractatus proximè & immediatè sequentes, Liberabit Liberarive faciet;

Et pari eodemque modo dictus *Francorum Rex* omnia & singula Præmissa Ratificabit, Auctorificabit, & Confirmabit, atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequetur & faciet quæ Præmissorum Tenor exigit & requirit, suasque Literas Patentes inde debitè confectas, Magno suo Sigillo munitas & Manu sua subscriptas, Fratri & Consanguineo suo Carissimo *Anglia Regi* supra dicto, infra Quadraginta Dies Datam præsentis Tractatus proximè & immediatè sequentes, Liberabit Liberarive faciet.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium atque Fidem Nos, Oratores, Ambassadors, & Commissarii Christianissimi *Regis Francorum* antedicti, has Literas nostras Patentes fieri fecimus, easdemque Sigillis nostris, una cum appositione Manuum nostrarum munivimus, & roboravimus.

Datum apud *Civitatem Londoniarum* Die Quintâ Mensis Aprilis, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo Decimo quinto.

Sequuntur Tenores dictarum Commissionum,

FRANCISCUS, Dei Gratiâ, *Francorum Rex, Dux Mediolani, & Geneve* DOMINUS, Universis, præsentis Literas inspecturis, NOTUM FACIMUS QUOD NOS,

De Fidelitate, Industria, & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fidelity Consiiliariorum nostrarum, Magistrî *Johannis de Selva* Jurium Doctoris

Curie nostræ Parlamenti Burdegalenfis A. D. 1515. Primi Præsidentis, & Domini *Petri de la Guiche* Militis ejusdem Loci Domini Ballivi Matifconensis & Lugdunensis, Confidentes,

Ipsos nostros veros & Indubitatos Commissarios, Ambassadors, Oratores, & Procuratores, Deputatos & Nuncios speciales Facimus, Constituimus & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem Tenore Præsentium Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Serenissimo, Illustrissimo, & Potentissimo Principe *Henrico*, Dei Gratiâ, *Rege Anglia* Consanguineo nostro Carissimo, ejusve Commissariis, Ambassadors, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis ad hoc sufficientem Potestatem habentibus, tam de & super Pace, Amicitia, Confœderatione & Liga, quam de & super mutuo & amicabile Intercursu Mercium & Mercandiarum, inter Nos, & præfatum *Anglia Regem*, Heredes & Successores nostros, atque Regnâ, Patrias, Terras, Dominiâ, & Loca nostra quæcunque, necnon Subditos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, & Adhærentes nostros quoscunque, habendis & contrahendis,

Et præsertim super Tractatu Pacis, Amicitie, Ligæ, & Confœderationis,

Inter, Celebris Memorie, Defunctos, *Ludovicum Regem Francia, Henricum nuper Regem Anglia*, & dictum Illustrissimum & Potentissimum Principem *Henricum Anglia nunc Regem, apud Londonias* Septima Die Mensis Augusti ultimò lapsi, per Oratores suos hincinde sufficienter auctorifatos, Inito, Concordato & Concluso,

Posteâque per dictum *Regem Ludovicum*, nuper Defunctum, per Literas suas Patentes Magno suo Sigillo sigillatas & Manu sua subscriptas, Ratificato & Confirmato,

Innovando sive Renovando,

Ejusdemque Tractatus Articulis Addendis, Subtrahendis, Delendis, & Diminuendis, aliisque Novis, quatenus dictis Commissariis nostris visum fuerit expediens, Addendis, aliisque Articulis Faciendis, Condendis, Tractandis, & Concludendis,

Ac de & super eodem Tractatu, per Literas nostras Patentes, magno nostro Sigillo sigillatas & Manu nostra subscriptas, hincinde Ratificando & Confirmando, Communicandi, Tractandi, Concordandi & Concludendi, atque omnia & singula Prædicta benè & fideliter Perimplendi,

A. D. 1515. Quodcumque Juramentum in Animam nostram Præstandi, ac ad hujusmodi Juramentum, tactis Sacrosanctis Evangeliijs, personaliter præstandum.

Et ad Impetrandum Bullam seu Rescriptum Apostolicum, in debita & sufficienti forma factum & expeditum, in quo omnia & singula in dicto Tractatu contenta & specificata Sedis Apostolicæ Auctoritate confirmabuntur, appositis Pœnis & Censuris Ecclesiasticis in Nos Personam nostram & Hæredem nostrorum, & Sententiâ Interdicti in Regna, Patrias, & Domina nostra, si & quatenus contra prædictum Tractatum ejusve Particulam in aliquo fecerimus venerimus aut contra fieri consenserimus, Nos & Personam nostram Alstringendi & Obligandi, ac omnibus & singulis tam Facti quam Juris Exceptionibus, etiam specialem Renunciationem Requiritibus, pro Nobis & Nomine nostro, expressè in vim Pacti Renunciandi.

Cæteraque omnia & singula Facienda, Getendi, & Exercenda, quæ in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, & quæ tanti Negotii qualitas, cum ejusdem Circumstantiis, Dependentiis, & Annexis, exigit aut requirit, & quæ Nos faceremus aut facere possemus si personaliter Interfuissemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigenter speciale quam Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum habere quicquid per dictos nostros Procuratores, Ambassadors, & Nuncios circa Præmissa Actum, Gestum, Promissum, & Juratum extiterit, Et contra ea aut aliqua Ipsorum nullo modo contravenire, imò ipsa manuteneat, & inviolabiliter observare, ac per nostros Patentes Literas confirmare.

In cujus rei Testimonium Sigillum nostrum Præsentibus hîs duximus apponendum.

Datum Parisiæ Die Decima Quarta Mensis Martii, Anno Domini Milleesimo, Quingentesimo, Decimo Quarto, Et Regni nostri Anno Primo.

Sic Signatum,

FRANCOYS.

Per Regem.

ROBERTET.

Henricus, Dei Gratia, Rex Anglia

Franciæ & Dominijs Hiberniæ, universis, A. D. 1515. Præsentibus Literis inspecturis, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Industrij, & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendissimi in Christo Patris Thomæ, Misericordie Divinæ, Archiepiscopi Eboracensis, Præcarissimi Consanguinei nostri Thomæ Ducis Norfolkici Thesaurarii & Marescalli Angliæ, Reverendi in Christo Patris Ricardi Wintoniensis Episcopi Privati Sigilli nostri Custodis, ac Domini Johannis Yong Legum Doctoris Vicecancellarii nostri Angliæ, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Ambassadors, Oratores, & Procuratores, Deputatos & Nuncios speciales Facimus, Constituímus, & Ordinamus per Præsentem,

Dantes & Concedentes eisdem, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Christianissimo Principe Franciscò Francorum REGE, DUCE Mediolani, & Genæ DOMINO Consanguineo nostro Carissimo, ejusve Commissariis, Ambassadors, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis ad hoc sufficientem Potestatem habentibus, tam de & super Pace, Amicitia, Confœderatione & Ligâ, quàm de & super mutuo & amabili Intercursu Mercium & Mercandis, inter Nos & præfatum Francorum Regem, Hæredes & Successores nostros, atque Regna, Patrias, Domina, & Loca nostra quæcumque, necnon Subditos, Vassallos, Confœderatos, Amicos, Alligatos, & Adhærentes nostros quoscunque, habendis & contrahendis,

Et præsertim super Tractatu Pacis, Amicitie, Ligæ, & Confœderationis,

Inter Nos &, Celebris Memoria, Ludovicum Defunctum nuper Francorum Regem in Civitate Londoniarum septimâ Die Mensis Augusti ultimo elapsi, per Oratores nostros hincinde sufficienter auctoritates, inito concordato & concluso, postea, per Nos & dictum Regem Ludovicum nuper Defunctum, per Literas nostras & suas Patentes Magnis Sigillis nostris sigillatæ & Manibus nostris subscriptas, Ratificatæ & Confirmatæ, Innovando sive Renovando,

Ejusdemque Tractatus Articulis Addendis, Subtrahendis, Delendis, & Diminuendis, aliisque Novos quatenus dictis Commissariis nostris visum fuerit expediens Addendis, Faciendis, Con-

A. D. 1515. dendis, Tractandis, & de Novo Concludendis.

Item, 3.

Ac de & super eodem Tractatu per Literas nostras Patentes Magno nostro Sigillo sigillatas & Manu nostra subscriptas hincinde Ratificando & Confirmando, Communicando, Tractando, Concordando, & Concludendo, asque omnia & singula prædicta benè & fideliter Perimplendi,

Quodcumq; Juramentum in Animam nostram Præstandi, ac ad hujusmodi Juramentum tactis Sacrosanctis Evangeliiis personalliter præstandum,

Et ad Impetrandum Bullam seu Rescriptum Apostolicum, in debita & sufficiente forma factum & expeditum, in quo omnia & singula in dicto Tractatu contenta & specificata Sedis Apostolicæ Autoritate confirmabuntur, appositis Pœnis & Censuris Ecclesiasticis in Nos, Personam nostram & Hæredum nostrorum, & Sententia Interdicti in Regna, Patrias, & Dominia nostra, si & quatenus contra prædictum Tractatum ejusive Particulam in aliquo fecerimus, venerimus, aut fieri consenserimus, Nos & Personam nostram Astringendi & Obligandi, ac omnibus & singulis tam Facti quam Juris Exceptionibus, etiam specialem Renunciationem requirerentibus, pro Nobis & Nomine nostro expressè in vim Facti Renunciandi;

Cæterique omnia & singula Faciendi, A. D. 1515. Gerendi, & Excercendi quæ in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ tanti Negotii qualitas cum ejusdem Circumstantiis, Deppendentibus, aut Annexis exigit aut requirit, & quæ Nos faceremus aut facere possemus si personalliter interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigenter speciale quam Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos nostros Procuratores Ambassadors & Nuncios circa Præmissa Actum, Gestum, Promissum, & Juratum extiterit, & contra ea aut aliqua ipsorum neq; Verbo aut Facto quovismodo veniemus, sed ea omnia & singula mantencimus, & inviolabiliter observabimus, ac per Literas nostras Patentes, in bonâ & sufficiente formâ confectas, & Magno Sigillo nostro munitas & consignatas, confirmabimus.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* Quarto Die Aprilis, Anno Regni nostri Sexto.

JOHANNES DE SELUA.
P. DE LA GUICHE.

Obligatio Oratorum Francisci Regis in qua ipsum obligant ad Solutionem unius Millionis.

A. D. 1515.

An. 6. 11. 3.

La Ansig.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præsentis Literæ pervenerint, *Johannes de Selua* Jurium Doctor Curie Supremæ Burdeglensis Primus Præfens, & *Petrus de la Guiche* Miles ejusdem Loci Dominus Baillivus Matiscœnensis & Lugdunensis, Christianissimi Serenissimi Invictissimi ac Potentissimi Principis *Francisci*, Dei Gratiâ, *Francorum REGIS, Ducis Mediolani, & DOMINI Genæ, Orientis, Commissarii, Ambassadors, Procuratores, & Nuncii speciales*, ad Infra-scripta sufficienter autorisati legitime constituti ac specialiter deputati, Salutem.

Cùm, Bonæ Memoriz, *Ludovicum nuper Francorum Rex*, tam per Literas Obligatorias Oratorum, Commissariorum, Procuratorum suorum ad hoc specialiter deputatorum & constitutorum, de *Data Septimi Die Mensis Augusti* ultimo præteriti, eorum Sigillis sigillatas

& Manibus suis subscriptas, ex certis Causis in præfatis Literis specificatis & declaratis, quam per Literas dicti Christianissimi Principis de *Data Quartidæcimi Die Mensis Septembris* ultimo præteriti, suo Magno Sigillo sigillatas & Manu suâ signatas, prædictarum Literarum suorum Ambassadors Approbatorias & Confirmatorias, Sese, Hæredes, & Successores suos, Regna, Patrias, & Dominia sua quæcunque, necnon Subditos suos quoscunque, ac sua & eorum Bona mobilia & immobilia ubicunque fuerint reperta, ad Solvendum Serenissimo & Excellentissimo Principi *Henrico Regi Angliæ* Moderno Hæredibus & Successoribus suis Summam *Unius Millionis sive Decies Centum Milium Coronarum Auri de Sole* boni Auri & jussi Ponderis Valoris tunc Cursum habentis in Francia, certis Loco, Terminis, Modo, & Formâ in dictis Literis plenius specificatis, astrinxerit & obligaverit, Nos

A. D. 1515.

Item, 3.

A. D. 1515. Nos igitur Oratores prædicti, Auctoritate Commisſionis noſtræ ad hoc per Chriſtianiſimum Regem noſtrum prædictum Nobis datâ & conceſſâ (cujus Tenor inferius deſcribitur) pro ſingulari Benivolentia & ſummo Amore quo dictus Rex noſter Chriſtianiſſimus præſatum Regem Angliæ proſequitur, ac ut firmior ſit & fidelior contractus jam Amicitia inter eos Obſervantia, Nomine dicti *Franciſci Regis* noſtri & Auctoritate quâ ſupra, præſato *Henrico Octavo nunc Regi Angliæ* Promittimus, per Præſentes, dictam Summam *Unius Milliſis ſive Decies Centum Milliſium Coronarum Auri de Sole* boni Auri & juſti Ponderis ac Valoris nunc Curſum habentis in Francia (Demptâ & Exceptâ Summâ *Quinquaginta Milliſium Francorum* (unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenſes) per præſatum Regem *Ludovicum* dups vixit in Menſe Novembris ultimo præterito dicta *Regi Angliæ* in Villa Caleſiæ ſolutorum) Solvendam eidem *Regi Angliæ* Hæredibus aut Succeſſoribus ſuis, ejuſve aut eorum Deputato vel Deputatis, in Coronis Aureis de Sole Valoris antedicti, Locis, Terminis, Modoque, & Formâ ſequentibus; videlicet,

Præſatus Rex noſter ſolvat ſeu ſolvat dicto *Regi Angliæ*, ejuſve Hæredibus & Succeſſoribus, aut eorum Deputato ſeu Deputatis, *Primo Die Menſis Maii* Datam Præſentium proximò ſequenti, in *Oppido Caleſiæ*, in Coronis Auri de Sole prædictis, *Quinquaginta Milliſia Francorum* (unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenſes) que faciunt Summam *Viginti Sex Milliſium Tricentarum Quindecim Coronarum de Sole & Triginta Solidorum Turonenſium*,

Et *Primo Die Menſis Novembris* extunc proximò ſequenti in eodem *Oppido Caleſiæ* ſimiliter in præſatis Coronis Auri alia *Quinquaginta Milliſia Francorum prædictarum*,

Et *Primo Die Menſis Maii* extunc proximò ſequenti pariſormiter in dicto *Oppido Caleſiæ* in Coronis Valoris prædicti alia *Quinquaginta Milliſia Francorum* antedicti Valoris,

Et ſic de Terminis in Terminis & de Anno in Annum donec & quouſq; dicta Summa *Unius Milliſis ſive Decies Centum Milliſium prædictarum Coronarum Auri de Sole* per præſatum *Franciſcum*, Hæredes aut Succeſſores ſuos, ejuſve aut eorum Deputatum vel Deputatos, præſato *Regi Angliæ*, Hæredibus aut Succeſſoribus ſuis, ejuſve aut eorum Deputato vel Deputatis (prædictâ Summâ *Quin-*

quaginta Milliſium Francorum in Coronis Auri de Sole prædicti Valoris, Primo Die Menſis Novembris, ut præmittitur, ſolutâ, Deductâ & Exceptâ) plenè & integre ſoluta & contenta fuerit,

Ad quam quidem Solutionem benè & fideliter ſic, ut præfertur, faciendam, Auctoritate Nobis in hac parte Commiſſâ, *Aſtringimus & Obligamus* per Præſentes prædicto *Henrico nunc Regi Angliæ*, Hæredibus & Succeſſoribus ſuis, præſatum *Franciſcum Regem* noſtrum Chriſtianiſſimum, Hæredes & Succeſſores ſuos, Regnâ, Patrias, & Dominia, ac Bona ſua quacunque præſentia & futura, & ſingulos Subditos ſuos, & eorum Bona ubicunque fuerint reperta,

Et inſuper, pro omnium & ſingularum Præmiſſorum fideliori Solutione & firmiori Obſervantiâ, ſub Modo, Formâ, Locis, & Terminis prædictis, faciendâ & perimplendâ, Nos Oratores prædicti, Auctoritate quâ ſupra, *Obligamus & Aſtringimus*, per Præſentes, præſatum *Franciſcum Regem* noſtrum, Hæredesque & Succeſſores ſuos, eidem *Regi Angliæ*, Hæredibus & Succeſſoribus ſuis, ſub Pænis Camere Apoſtolicæ & per *Obligacionem de Niſi*, Renunciatis in hac parte expreſſe & in viam Pacti omni Privilegio, Cauthele, Juris Beneficio, Exceptioni non Numerate Pecunie, ſimulati Contractûs, non ſic facti aut celebrati Contractûs, doli mali, ac omnibus & ſingulis aliis Deſſenſionibus tam Juris quam Facti quibuſcunque, quibus effectus Præſentium poſſit quomodolibet impediri:

Inſuper Nos, Oratores prædicti, Auctoritate quâ ſupra, Promittimus & ſæpenominatum Chriſtianiſſimum Regem noſtrum *Franciſcum Obligamus & Aſtringimus*, per Præſentes, quòd ipſe coram aliquo Judice Ordinario, pro Tribunali Sedente, ac Duobus Notariis Publicis in Adtorum Scribas per eundem Judoem aſſumptis, & aliis Teſtibus ad hoc ſpecialiter vocatis & rogatis, ac in Præſentia Commiſſarii ſeu Commiſſariorum præſati *Regis Angliæ* ad hoc ſufficienter Deputatorum, infra Quadrageſima Dies Datam Præſentium proximò ſequentes; perſonaliter comparebit, ſeque liberè ſpontè & voluntariè ſubmitter eidem Judici ejuſque Jurisdictioni & Cohertioni, Jurisdictionem ejuſdem Judicis prorogando,

Et coram eodem Judice, ſic pro Tribunali ſedente, in præſentia Commiſſarii vel Commiſſariorum Notariorum & Teſtium prædictorum, liberè & ſpontè & ex

A. D. 1515. & ex ejus certa Scientia, tunc & ibidem, recognoscat & confitebitur, palam publicè & expressè, Sc, Hæredes & Successores suos, per Contractum, Conventionem, & Pactum validum & solenne, debere præfato Regi Angliæ, ejusque Hæredibus & Successoribus suis dictam Summam *Unius Millionis sive Decies Centum Millium Coronarum Auri prædicti* (Exceptâ & Deductâ supra dictâ Summâ *Quinquaginta Millium Francorum* superius præceptâ) eidemque justè teneri & obligari ad solvendum eidem Regi Angliæ, Hæredibusve aut Successoribus suis, aut eorum Deputato vel Deputatis, eandem Summam Locis Terminis Modoque & Formâ supradictis :

Requirereque insuper idem *Rex noster* præfatum Judicem, tunc pro Tribunali sedentem, effectualiterque faciet & curabit quòd idem Judex in cum Sententiam Excommunicationis in Scriptis feret & fulminet, ex nunc prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc, nisi ut prædicitur præfato Regi Angliæ Moderno, ejusve Hæredibus & Successoribus, eorumve Deputato vel Deputatis, Locis, Terminis, Modoque, & Formâ supradictis, solvat seu solvi faciat dictam Summam *Unius Millionis sive Decies Centum Millium Coronarum Auri prædicti*, & quamlibet earundem Partem sive Particulam (Deductâ Summâ superius præceptâ) & quòd in eventu non Solutionis dictæ Summæ vel alicujus ejusdem Parcelle sive Particulæ dictis Temporibus, Terminis, aut Locis, aut eorumdem Terminorum aut Locorum uno sive aliquo, idem Judex, post quemlibet Terminum sic elapsum immediatè, dictum *Franciscum Regem* nostrum Excommunicatum fuisse & esse denunciari ac denunciari faciet & mandabit :

Promittimus insuper Nos Oratores prædicti, Auctoritate quâ supra, & prenominationum Christianissimum *Regem nostrum Franciscum Obligamus & Astringimus* per Præsentes quòd dictarum Sententiarum Absolutionem seu Relaxationem nullo unquam tempore petere petitive faciet, nec eadem, si gratis offeratur aut concedatur, quovismodo utetur nisi prius præfato Regi Angliæ de dicta Summa & qualibet ejus Particula, cum omni Dampno Interesse, plenè & integrè satisfecerit salsive fieri fecerit :

Rogabique insuper idem *Rex* Notarios prædictos ut super Præmissis omnibus & singulis unum vel plura conscribant Instrumentum vel Instrumenta autentica seu autentica, Signis & Sub-

scripcionibus eorumdem Notariorum si A. D. 1515. gnatum seu signata, atque Eundem Judicem similiter Rogabit ut idem Instrumentum Sigillo suo communiati aut aliquò alio Sigillo autentico ad suam specialiter Requisitionem communiter faciat & procuret; quorum quidem Instrumentorum unum, in publicam Forum sic ut præfatur Redactum & Sigillatum, Commissario vel Commissariis præfati Regis Angliæ Moderni tunc Præsenti vel Præsentibus idem *Rex noster* tunc & ibidem tradet seu tradi faciet cum effectu, Renuncians in hac parte expressè & in vim Pacti omni tam Juris quam Facti Privilegio, & præfatur Privilegio, si quòd tale habeat, quòd per *Summum Pontificem* aut alium Judicem quemcumque, pro aut ex quacunque Causâ, personaliter excommunicari aut Excommunicatus denunciari non possit, Necnon omni Cautela Juris Beneficio, Exceptioni non Numeratæ Pecuniæ, simulati Contractûs, ac omnibus aliis Exceptionibus & Defensionibus tam Juris quam Facti quibuscunque, quibus effectus Præsentium quomodolibet Impediri possit :

Nos insuper Oratores prædicti Promittimus & eundem *Regem nostrum* per Præsentes *Obligamus*, pro fideliori & firmiore Solutione dictæ Summæ *Unius Millionis sive Decies Centum Millium Coronarum Auri* prædicti ac cujuslibet ejusdem Summæ Partis sive Particulæ, Locis, Terminis, Modoque, & Formâ prædictis faciendâ (dictâ Summâ *Quinquaginta Millium Francorum* ut præmittitur Deductâ & Exceptâ) quòd idem *Rex noster*, per Literas suas Patentes, Manu suâ subscriptas Magno Sigillo suo sigillatas, promittet *Astringet & Obligabit* se præfato nunc Regi Angliæ, ejusque Hæredibus & Successoribus, bonâ Fide & in Verbo Regio, Hæredesque & Successores suos, Regnum, Patrias, Terras, ac sua Dominia quæcumque, Bona sua præsentia & futura, singulosque Subditos suos, & eorum Bona ubicunque fuerint reperta; Renunciando in hac parte & in vim Pacti omni tam Juris quam Facti Privilegio, Necnon omni Cautela, Juris Beneficio, Exceptioni non Numeratæ Pecuniæ, simulati Contractûs, doli mali, non sic facti aut celebrati Contractûs, ac omnibus aliis Exceptionibus Defensionibus tam Juris quam Facti quibuscunque, quibus effectus Præsentium quomodolibet Impediri possit; Supplendo tam Juris quam Facti defectus si qui forsan intervenerint, easdemque Literas Patentes, sic ut præfatur factas signatas & sigillatas, præfato Regi Angliæ, ejusve Deputato vel Deputatis, infra Quadragesima Dies

A. D. 1575. Datam Præsentium proximò sequentes, tradet realiter & cum effectu :

Item. 6.

Ac, citra & ultra Præmissa, Auctoritate quâ supra, Promittimus & eundem *Regem nostrum Obligamus & Astringimus*, per Præfentes, quòd Ipse Rescriptum Apostolicum, Sigillo plumbeo munitum & de Jure validum, Expenfis suis impetrabit & obtinebit, ipsique Serenissimo *Regi Angliæ* ejusve Hæredibus & Successoribus suis aut eorum Deputatis vel Deputatis infra Duodecim Menses Datum Præsentium proximò sequentes dabit tradet & deliberabit traditæ & liberari realiter & cum effectu faciet, in quo omnia & singula Præmissa Sedes Apostolica Auctoritate Confirmabuntur, appositis Penis Interdicti in Regnum, Patrias, & Dominia sua quæcunque, atque Excommunicationis in Personam suam, ex nunc prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc, si & quatenus omnia & singula Præmissa, quantum Eum concernunt, ut præfertur, minimè observaverit & perimpleverit; Renunciando, in hac parte, in vim Pacti, omnium tam Juris quam Facti Privilegio, & præsertim Privilegio (si quod tale habeat) quod per *Sacrosanctum Pontificem* aut alium Judicem quæcunque pro aut ex quacunque Causa personaliter excommunicari aut excommunicatus denunciari non possit ut supra.

Datum in *Civitate London*. Die Quinta Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo Quinto.

Cujus quidem Supradictæ nostræ Commissionis Tenor sequitur.

Franciscus, Dei Gratia, *Francorum REX, DUX Mediolani, & Genæ* DOMINUS, universis, presentes Literas inspecturis, NOTUM FACIMUS quòd Nos,

De Fidelitate, Industria, & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Magistri *Johanne de Selva* Jurium Doctoris Curie nostri Parlamenti Burdegalensis Primi Præsidentis, & Domini *Petri de la Guiche* Militis ejusdem Loci Domini Baillivi Matisconenfis & Lugdunensis, Consilientes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Ambassadors, Oratores, & Procuratores, Deputatos & Nuncios speciales fecimus, Constituimus, & Ordinavimus per Præfentes,

Dantes & Concedentes Eisdem, Te-

nore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale & generale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Serenissimo, Illustrissimo, & Potentissimo Principe *Henrico*, Dei gratiâ, *Angliæ Rege* Consanguineo nostro Carissimo, ejusve Commissariis, Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis ad hoc sufficientem Potestatem habentibus, super Solutione Summæ *Unius Milionis sive Decies Centum Milium Coronarum Auri de Sole* boni Agri & justî Ponderis ac Valoris nunc Curium habentium in Francia, per dictum *Regem Angliæ* præsentis Ratione certa Obligationis sibi factæ, per Defunctum *Regem Ludovicum*, seu ejus Nuncios ad hoc specialiter Deputatos, *Die Septima Mensis Augusti, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo*; *Decimo quarto* in Civitate Londoniarum, pro certis Causis & Rationibus in eadem Obligatione contentis, Tradendi, Concordandi, & Concludendi,

Necon didam Obligationem Approbandi, Ratificandi, & Compròbandi sub Modificationibus, Terminis Solutionis, & Conditionibus in eadem Obligatione declaratis,

Dantes insuper & Concedentes prædictis Oratoribus Potestatem & speciale Mandatum, pro Solutione dictæ Summæ *Unius Milionis* seu alterius, pro qua Ipsi concordabunt & pacificabunt, Nos, Hæredes, & Subditos nostros, Regna Patrias & Dominia nostra quæcunque, necnon Bona nostra Hæredum & Subditorum nostrorum mobilia & immobilia ubique reperta fuerint, Astringendi & Obligandi,

Uteriusque Promittendi & Concedendi quòd Nos, pro Solutione dictæ Summæ seu alterius dicto *Regi Angliæ* sendâ, Submittimus Nos alicui Judici Ecclesiastico Ordinario vel Delegato infra Terminum per dictos *Nostros* & dicti *Regis Angliæ* Oratores assignandum & præferendum,

Atque in eundem tanquam in Judicem in hac parte competentem consentiemus,

Eundemque Rogabimus & Requiremus quatenus in Nos & Personam nostram Excommunicationem late Sententia, necnon Sententiam interdicti in Regna, Terras, Patrias, & Dominia nostra, in Scriptis ferat pronunciet & fulmnet, nisi dictam Summam *Unius Milionis Auroarum*, aut aliam per dictos nostros Procuratores, Ambassadors, & Nuncios Concordatam & Promissam, Locis, Terminis, Modo, & Forma, prædictis

A. D. 1575.
Item. 6.

A. D. 1515
Nov. 8. dictos nostros Procuratores specificatis, realiter & cum effectu solverimus solve fecerimus.

Et quod dictarum Sententiarum Absolutionem seu Relaxationem nullo unquam tempore petere faciemus.

Neque eadem, si gratis offeratur aut concedatur, quovis modo utemur, nisi prius præfato Regi Angliæ Consanguineo nostro de dicta Summa cum omni Danno & Interesse plenè & integrè satisfecerimus satisve fieri fecerimus.

Neque ad Prædicta omnia & singula, sicut præmittitur, adimplenda quocumque Juramentum in Animam nostram præstandi, atque ad hujusmodi Sacramentum, tactis Sacrosanctis Evangeliiis, personaliter præstandum.

Et ad impetrandum Bullam Apostolicam, in debita & sufficiente forma factam, in qua omnia & singula Præmissa Sedi Apostolicæ Auctoritate confirmabuntur, Appositis Pænis & Censuris prædictis, Nos & Personam nostram Assurgendi & Obligandi.

Ac omnibus & singulis tam Juris quam Facti Exceptionibus, etiam specialem Renunciationem Requirentibus, Privilegiis quibuscumque, pro Nobis & Nomine nostro, & in vim Pacti, Renunciandi.

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Gerendi, & Exercenti quæ in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, & quæ tanti Negotii qualitatis, cum ejusdem Circumstantiis, Appendentiis, & Annexis, exigat & requirit, & quæ Nos faceremus & facere possemus si personaliter Interfuissemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigant speciale quam Præsentibus est expressum.

Promittentes, boni Fide & in Verbo A. D. 1515.
Regio, Nos Ratum & Gratum habere quicquid per dictos nostros Ambasiatores & Procuratores circa Præmissa Actum, Promissum, Gestum, & Juratum extiterit, & contra ea aut aliqua ipsorum nullo modo contravenire, ymo ipsa Mantinere & inviolabiliter Observare ac per nostras Patentes Litteras Confirmare.

In cujus rei Testimonium Sigillum nostrum Præsentibus his duximus apponendum.

Datum Parisiæ Die Quartodecimæ Mensis Martii, Anno Domini Millelesimo Quingentesimo Decimo quarto, Et Regni nostri Primo.

Sic Signatum.

FRANCOYS.

Per Regem.

ROBERTET.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium has Præsentibus, Manibus nostris subscriptas seu signatas, Sigillis nostris munivimus & Roboravimus.

Datum & Actum Loco, Die, Mense & Anno quibus supra.

JOHANNES DE SELUA,
P. DE LA GUICHE.

Sub Sigillis suis papiro obductis & duplici canda Pergamena pendens.

De Receptione Sacramenti Francorum Regis pro Observatione Pacis.

A. D. 1515.
An. 5. M. 8.

Fræs. 6.
M. 8. p. 2.
No. 7.

REX omnibus, ad quos hæc Salutem.

Scitis quod Nos, De fidelitate Industriæ & providæ Circumspectione Reverendi in Christo Patris *Nicholai West* in Episcopum *Elisenfem* *Electi* Consilarii nostri quamplurimum confidentes,

Ipsam nostrum verum & indubitatum Commissarium, Ambasiatorem, Oratorem, Procuratorem, Deputatum, & Nuncium specialem Facimus Constitutum & Ordinamus,

Dantes & Concedentes Eadem, Te-

nore Præsentium, plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, Illustrissimum Principem *Franciscum* Fratrem Confederatum & Consanguineum nostrum, Carissimum *Francorum* Regem Christianissimum Adeundi,

Et Juramentum corporale, tactis Sacrosanctis Evangeliiis, de benè & fideliter Observando omnia & singula Capitula in Tractatu Pacis & Amicitie, per Oratores nostros & suos sufficienter ad hoc auctoritates, *Quinto Die Aprilis ultimi præterite, in Civitate Londonia* contento

A. D. 1515.

A. D. 1515. vento concordato & concluso, juxta & secundum formam Articuli desuper in eodem Tractatu conventi & conclusi, ab eodem *Francorum Rege* Fratre nostro præstari Petendi & Exigendi, ac ejusdem Juramenti Præstationi personaliter Interessendi, atque idem Juramentum sic ut præfertur præstari Videndi & Audiendi,

Ac etiam Notarios Publicos, ut super ejusdem Juramenti Præstatione Instrumentum live Instrumenta publicum sive publica conficiant, ac Testes tunc presentes, ut super eadem Testimonium perhibeant, Petendi, Rogandi, & Requirendi, atque Instrumentum sive Instrumenta desuper confectum sive confecta Petendi & Recipiendi,

Ac insuper Literas Patentes, dicti Contractus, Pacis, & Amicitie Confirmatorias, Manu nostrâ subscriptas & Magno Sigillo nostro sigillatas, dicto Regi Fratri nostro ejusdem Commissario ad hoc sufficienter auctorizzato Tradendi & Liberandi, atque alias ab Eodem ejus-

ve Commissario confirmiles Literas, di-A. D. 1515
ctæ Pacis & Amicitie Confirmatorias, pro Parte sua, Petendi, Requirendi, & Recipiendi, Rec. 8.

Cæteraque omnia & singula Gerendi & Exercendi quæ in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ Nos faceremus & facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigant speciale quàm Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros totum & quicquid dictus noster Orator, Commissarius, & Ambassiator Nominis nostro in Præmissis fecerit.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westminsterium* xviii. Die Aprilis.

Per ipsum Regem.

Pro Receptione Scriptorum Obligatoriorum.

A. D. 1515. REX omnibus, ad quos &c. Sa-

lutem.
An. 6. R. 8.
1515. m. 8.

Sciatis quòd Nos, De Fidelitate, Industriâ, & providâ Circumspectione Reverendi in Christo Patris *Nichelai West in Episcopum Elicensem Electi* Consiliiarii nostri quamplurimum confidentes,

Ipsam nostrum verum & indubitatum Commissarium, Ambassiatorem, Oratorem, Procuratorem, Deputatum, ac Nuncium specialem Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præfentes,

Dantes & Concedentes Eidem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale, pro Nobis & Nominis nostro, ab Illustrissimo Principe *Francisco* Fratre Confœderato & Consanguineo nostro *Francorum Rege* Christianissimo, ut idem *Rex* coram aliquo Judice Ordinario pro Tribunali Sedente, ac Duobus Notariis Publicis in Actorum Scribas per eundem Judicem assumptis, & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, compareat, atque eidem Judici, ejus Jurisdictionem prorogando, spontè Se submittat, necnon coram eodem Judice sic pro Tribunali Sedente compareatur & requiratur, juxta & secundum vim formam & effectum Articuli desuper confecti, & in quodam Tractatu de Data *quinti Diei Mensis Aprilis ultimi præteriti* plenius specificati

& contenti, Petendi & Requirendi, A. D. 1515.

Atque eisdem Comparitioni, Subnitioni, Confessione, & Requisitioni, sic ut præfertur faciendis, personaliter Interessendi,

Atque Instrumentum Publicum de & super eisdem omnibus & singulis, in debita & sufficienti Forma factum, necnon Literas suas Patentes Obligatorias, Manu suâ subscriptas & Magno Sigillo suo sigillatas, quibus *Obligabit & Affringet* Se, Hæredes & Successores suos, Regna, Patrias, & Dominia sua quæcumque, ac Subditos suos & sua & eorum Bona mobilia & immobilia ubicumque fuerint reperta, Nobis Hæredibus & Successoribus nostris, pro Solutione *Unius Millionis sive Decies Centum Millium Coronarum Auri de Sole* (Demptâ & Exceptâ Summâ *Quinguenta Millium Francorum*, unoquoque Franco valente *Viginti Solidos* Turonenses per Bonæ Memoriz *Ludovicum super Francorum Regem* dum vixit in Mensis *Novembris* ultimo præterito Nobis in *Villa Calesti* solutorum) juxta & secundum vim formam & effectum quarundam Literarum Obligatoriarum, per Oratores dicti *Francorum Regis*, ad hoc sufficientem Auctoritatem ab eodem habentes, desuper confectarum, & inter Oratores nostros & suos concordatarum & conclusarum, de Data prædictâ, No-

bis,

A. D. 1515. bis, Heredibus & Successoribus nostris, bene & fideliter faciendâ, similiter Petendi Requirendi & Recipiendi, Cateraque omnia & singula Gerendi & Excecendi quæ in Præmissis aut circa ea necessaria seu quomodolibet oportuna, & quæ Nos fieremus & facere possemus si personaliter interfuissemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigant speciale quàm Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo

Regio, Nos Ratum, Gratum, & Fir-
mum habere totum & quicquid dictus
noster Orator, Commiliarius, Am-
bassador, Nomine nostro in Præmissis
fecerit.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
xviii. Die Aprilis.

Per ipsam Regem.

Litera Regis ad Genuenses.

A. D. 1515.
An. 6. M. 3.
Bibl. Cotton.
Fol. 4. 2.
fol. 137.

Henricum, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ ac Dominus Hiberniæ*, Illustrissimo Domino O-
staviano, & Magnifico Antianis comu-
nibus Genuæ, Salutem.

Non ignorantis eos, qui Insulam vestram & Civitatem Chios gubernant, de vestra Authoritate & Potestate pendere,

Ideoque vos rogamus, ad conservandam Benevolentiam, Amicitiam, & Commercium quod vestri Mercatores in hoc nostro Regno ac Dominis & nostri Subditi in prædicta vestra Insula habent, efficere velitis ut novum vectigal seu exactio, nostrorum Subditorum Mercibus nuper imposita, prorsus tollatur, sicuti ad ejsdem vestre Insule Gubernatores scribimus, prout ex Literarum nostrarum exemplo his incluso uberius cognoscetis.

Decet nempe qui rem suam agunt,

nolle omnia ad utilitatem suam nimis trahere, quippe ea cupiditate sæpè Homines decepti omnia amittunt, dum omnia quaerunt,

Rem igitur nostris ac vestris Mercatoribus conducibilem ac nobis gratam facietis, si operam sedulo impenderitis ut dictum novum vectigal abrogetur, pecuniæque ea de causa exacta resolvatur, nihilque ex parte vestra quod Damnum & Præjudicium nostris Mercatoribus afferre queat innovetur; sed Amor ac Benevolentia inter nostros & vestros indies magis ac magis augeatur; cui rei nos etiam ex parte nostra accurate studebimus.

Ex *Castello nostro Richemonte* Die xx. Aprilis, M. D. XV.

AND. AMMONIUS.

Litera Leonis Pape ad Regem.

A. D. 1515.
An. 7. M. 3.
Bibl. Cotton.
Fol. 4. 2.
fol. 137.

Charissimo in Christo Filio nostro Salatem & Apostolicam Benedictionem.

Intelleximus ex Literis *Majestatis tuae* eam agrè molesteque tulisse Nos venerabilem Fratrem & Archiepiscopum *Sancti Andree* in Regno Scotiae, nostrum & hujus Sanctæ Apostolicæ Sedis Nuntium, eam Potestate Legati de Latere constituisse.

Quâ in Re est cognoscere potuerit Nos Rationem imprimis habuisse Dignitatis & Voluntatis Tuae, quoniam ipsum *Archiepiscopum ad Tuam Majestatem* Satisfaciendum ante omnia obligavimus, Hæc id Nobis aperte Se facturum recepit; tamen ea etiam consideratio Te in eam Sententiam adducere potuit, ut con-

fiderares Nos nihil, quod Te offenderet, A. D. 1515. facere & statuere voluisset.

Quod ex omnibus Christianis Regibus & Principibus Tu Unus profectò es quem in Domino unice atque summo perè Diligimus, & in quo præter cæteros pro Avimi nostri affectu & propensione confidimus, ejusque Petitionibus & Postularis, aut etiam tacite Voluntati & Desiderio, quantum cum Deo Potuimus, omnibus semper in Rebus satisficere concupimus; cujus nostræ erga Te mentis Ipse optimus & locupletissimus es Testis; sed de his hæcenus.

Quod autem ad *Archiepiscopum* attinet, ea statuimus quæ Tibi grata essent futura, quæque Te velle cognosceba-

6 K mus,

A. D. 1515. mus, quemadmodum a Venerabili Fratre Episcopo Wingornienf, Oratore apud Nos tuo, latius intelliges.

Ann. 5.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, Die Vicefimo Secundo Aprilis, Millesimo, Quingentesimo, Decimo Quinto, Pontifica-

tis nostri Anno Tertio.

P. BEMBUS.

A. D. 1515.

Ann. 5.

Dor.
Carissimo in Christo Filio nostro Henrico Anglie Regi Illustri.

Commissio per Ferdinandum Regem Aragonum pro Confœderatione perpetua facienda.

A. D. 1513.

Ann. 7. N. 6.

Ex Antiquo.

Ferdinandus, Dei gratiâ, Rex Aragonum, Navarra, Sicilia, citra & ultra Farum, Hierusalem, Valentie, Majoricarum, Sardinia, & Corsica, COMES Barcinone, DUX Athenarum & Neopatriæ, COMES Rossionis & Ceritanie, MARCHIO Oristani & Goticani, de Fide, Prudentiâ, Legalitate, & animi Integritate vestri Reverendi in Christo Patris Fratris Bernardi de Mesa Episcopi Trinopolitani Consiliiarii & Oratoris nostri Dilecti plurimum confidentes, Prasentium Tenore, de nostra certa Scientia, deliberatè & consultò, eis omnibus melioribus viâ modo & formâ quibus de Jure & aliis possumus & valemus, Facimus, Constituimus, Creamus, & Ordinamus nostrum verum, certum, legitimum, & indubitatum Procuratorem, Oratorem, & Nuncium specialem, & ad Infra scripta generalem, ita tamen quòd Specialitè Generalitati non deroget, nec è contra, Vos eundem Reverendum Episcopum Trinopolitanum, Absentem tanquam Prasentem; videlicet,

Ut, pro Nobis & Nomine nostro, ac etiam Nomine Serenissimæ & Potentissimæ Joannæ Regine Castellæ, Legionis, Granatæ, &c. Filie nostræ Carissimæ (cujus Personæ & Bonorum Cûram & Administrationem Nos legitime gerimus) Possitis & valeatis Tractare, Concordare, Facere, & Firmare, cum Serenissimo & Potentissimo Principe Henrico Anglie Rege, Fratre & Filio nostro Carissimo, vel cum Procuratoribus seu Deputatis ab Eo, Amicitiam, Unionem, & Confœderationem Strictissimam, Perpetuam & Indissolubilem cunctis futuris temporibus duraturam; scilicet,

Inter Nos & dictam Serenissimam Reginam Castellæ Filiam nostram, heredesque & Successores nostros, ac Regna & Dominia & Subditos utriusque nostrum Parte ex una,

Et eundem Serenissimum Henricum Anglie Regem Fratrem et Filium nostrum Dilectissimum, & Successores suos, ac Regna & Dominia sua & Subditos suos Parte ex altera,

Et positis quæcûmque Capitula & Instrumenta, & quascûmque Contractus Amicitie, Unionis, & Confœderationis, pro Nobis & Nomine nostro, ac dictæ Serenissimæ Regine Castellæ Filie nostræ, cum eodem Serenissimo Anglie Rege Filio nostro, seu cum Procuratoribus vel Deputatis ab eo, Stipulari Facere, Concedere, & Firmare, Fieri Facere, Petere, & Instare, cum illis Pactis, Vinculis, Conditionibus, Promissionibus, Obligationibus, Penis, Securitatibus, Juramentis, Clausulis, & Cautellis quibus volueritis, & Vobis benè visum fuerit,

Et generaliter positis, Noimine nostro & præfate Serenissimæ Regine Castellæ Filie nostræ, Omnia alia & singula Facere & Firmare, cujuscûmque Naturæ & Importantiæ fuerint aut esse poterint, in prædictis & circa Ea quæ fuerint necessaria & opportuna, & quæ Nos facere possemus, etiam si talia sint quæ ad Ea consociendum Præceptum exigant magis speciale.

Damus, præterea, & Concedimus Vobis plenam Possè, ut possitis Jurare in Animam nostram quòd tenebimus, observabimus & adimplebimus realiter & cum effectu Omnia & singula quæ in Prædictis & circa Ea Nomine nostro concordabit, capitulabit, jurabit & firmabit, & Illa Ratificabimus, & quòd nullo unquam tempore Illa Revocabimus, nec Contra Ea aut eorum aliquod faciemus vel veniemus, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum, ac dictæ Serenissimæ Regine Castellæ Filie nostræ, patrimonialium & Fiscalium.

In quorum Testimonium Prasentes

A. D. 1515. res fieri iussimus propria Manu signatus Sigilloque nostro independenti munus.
Res. 5.

Dat. in Oppido de la Ventofilla, Die Secunda Mensis Maii, Anno a Nativitate Domini Millefimo Quingente-

fimo Quinto decimo.

Yo EL REY.
*Subter Plicam,
Dominus Rex mandavit mihi,*

PETRO DE QUINTANA.

Acquietantia Francorum Regis.

A. D. 1515.

An. 7. H. 5.

Franc. 7.

R. 5. m. 30.

REX univcrfis & fingulis &c. Salutem.
Sciatis Nos Recepisse & Habuisse, Die Confectionis Praesentium, ab Illustrissimo Principe Fratre Confranguineo nostro Praecarissimo Francisco Francorum Rege Christianissimo, per Manus apud Villam nostram Calefii, *Quingenta Millia Francorum* (unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses) qua faciunt Summam *Viginti Sex Millium Tricentorum Quindecim Coronarum de Sole & Triginta Solidorum Turonensium, Primo Die hujus instantis Mensis Maii* Nobis solvi debitorum, in Partem Solutionis *Unius Millionis sive Decies Centum Millium Coronarum Auri de Sole boni Auri & Justi Ponderis* ac Valoris tunc Cursum habentis in Francia (Dempta & Excepta Summa *Quingenta Millium Francorum*, unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses, per, Bonae Memoriae, *Ludovicum super Francorum Regem* Defunctum in Mense No-

vembris ultimo praeterito Nobis in Villa Calefii soluta) per ipsum Fratrem & Confranguineum nostrum *Francorum Regem* vel Haerodes suos, Nobis, Haerodibus, & Successoribus nostris, nostrive aut eorum Deputato vel Deputatis solvendorum, prout in Literis Commissariorum praedicti *Fratri & Confranguinei nostri* superinde concessis plenius apparet & continetur;
De quibus quidem *Viginti & Sex Millibus Tricentis Quindecim Coronis de Sole & Triginta Solidis Turonensibus*, Aestimatis praedictae, Fatemur Nobis fideliter esse Solutum, & eandem *Fratrem & Confranguineum nostrum* subeque Haerodes superinde fore Quietos & exinde plene Exoneratos.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Quinto Die Maii.

Per ipsum Regem:

Commissio pro Receptione Coronarum praedictarum.

A. D. 1515.

An. 7. H. 5.

116d.

Dilecti & Fideles Regis *Ricardus Wyssed Miles* Deputatus Ville Regis Calefii, *Hugo Conney Miles* Thesaurarius ejusdem Ville, *Johannes Bonault Secretarius* ejusdem Ville, *Robertus Fowler*, & *Antonius Nele*, Servientes sui, Quatuor, Tres, & Duo

eorum (quorum *Robertum Fowler* unum esse voluit) *habent Literas Regis*, ad Recipiendum Summam praedictam dicto Primo Die Maii eidem Regi debitam in forma consueta.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicefimo septimo Die Aprilis.

De Communicando & Tractando cum Carolo Principe Casselle pro Renovatione Pacis.

A. D. 1515.

An. 7. H. 5.

116d.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.
Cum vero lateat Neminem Civitates, Oppida, atque Regna Inimicitis Dissidiorumque Turbinibus ad Inopiam & Penuriam redacta fuisse, eademque Amicitia & Concordia coaluisse, potens est ergo & praevalidum Amicitiae Vinculum, & Reipublicae Administran-

dae firmum necessarium & tutissimum Subsidium, quo Christianorum Principum Honores conservantur, & Subditis Rerum omnium Incrementum abinde factis acquiritur.

Quamobrem Nos, Amicitiam omnium Christianorum Principum desiderantes, & maxime eorum quibus Dominiorum & Patriarum

¶ Vic-

A. D. 1515. Vicinitate conjuncti finus, quosque jam ad Dies & Annos mutuz Amicituz Benevolentuz Predecessores nostri Reges complexi sunt.

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Edwardi Penypages* Militis Ordinis nostri Garterii & nostri Hospitiū Contrarotulatoris ac Consiliarii nostri, & Domini *Wilhelmi Knight* utriusque Juris Doctoris, plenariè confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Ambassiatores, Oratores, & Procuratores, Deputatos & Nuncios speciales Facimus Constituimus & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ad Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Illustrissimo Principe *Carolo PRINCIPĒ Castellæ, ARCHIDUCE Austriæ, DUCE Burgundiæ, &c.* Consanguineo nostro Charissimo, ejusve Commissariis, Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis ad hoc sufficientem Potestatem habentibus, de & super Tractatu Pacis, Amicitiaz, Ligæ, & Confectionis,

Inter, Celebris Memoriz, *Henricum* Patrem nostrum Charissimum nuper Regem Angliæ & Franciæ & Dominum Hiberniæ, & Bonæ Memoriz, *Philippum* Defunctum REGEM Castellæ, ARCHIDUCEM Austriæ, & DUCEM Burgundiæ, Patrem prædicti Principis *Caroli, apud Windesorem, Nono Die Mensis Februarii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo quinto*, per eisdem Reges, ibidem personaliter existentes, inato, concordato, & concluso,

• Ut per Literas utriusque Eorum, Magnis Sigillis suis sigillatas & Manus Eorundem subscriptas, plenariè continetur & apparet,

Communicandi, Tractandi, Concordandi, Contrahendi, & Concludendi, ac etiam Innovandi sive Renovandi,

Ejusdemque Tractatus Articulis alios Articulos Addendis, Subtrahendis, Delendis, & Diminuendis, aliisque Novis, quatenus dictis Commissariis nostris visum fuerit expediens, Addendis, Faciendis, Contrahendis, & Concludendis,

Ac de & super eodem Tractatu, per Literas nostras Patentès, magno nostro

Sigillo sigillatas & Manu nostrâ subscri- A. D. 1515.
ptas, hincinde Ratificando & Confir-
mando, Communicandi, Tractandi, Con-
cordandi & Concludendi, atque omnia
& singula Prædicta benè & fideliter Per-
implendi,

Quodcumque Juramentum in Animam nostram Præstandi, ac ad hujusmodi Juramentum, tactis Sacrosanctis Evangelis, personaliter præstandum,

Et ad Impetrandum Bullam seu Rescriptum Apostolicum, in debitis & sufficienti forma factum & expeditum, in quo omnia & singula in dicto Tractatu contenta & specificata Sedis Apostolicæ Auctoritate confirmabuntur, appositis Penis & Censuris Ecclesiasticis in Nos Personam nostram & Hæredum nostrorum, & Sententiæ Interdicti in Regna, Patrias, & Dominia nostra, si & quatenus contra prædictum Tractatum ejusve Particulam in aliquo fecerimus venerimus aut contra fieri consenserimus, Nos & Personam nostram Alstringendi & Obligandi, ac omnibus & singulis tam Facti quam Juris Exceptionibus, etiam specialem Renunciationem Requiritibus, pro Nobis & Nomine nostro, expressè in via Facti Renunciandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi, Cereodi, & Excrendi, que in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & que tanti Negocii qualitas, cum ejusdem Circumstantiis, Dependentiis, & Annexis, exigit aut requirit, & que Nos fecerimus aut facere possemus si personaliter Interestemus, etiam si talia forent que Mandatum magis exigerent speciale quam Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos nostros Procuratores, Ambassiatores, & Nuncios circa Præmissa Actum, Gestum, Provisum, & Juratum extiterit, Et contra ea aut aliqua Ipsorum nullo modo contravenire, imò ipsa manutenere, & inviolabiliter observare, ac per nostros Patentes Literas confirmare.

In cujus &c.

Tacte Rege apud *Westonasterium* septimo Die Maii.

Per ipsam Regem.

A. D. 1515.

M. S.

A. D. 1515.

M. S.

F. 7.

M. S. 30.

REX omnibus, ad quos &c. Salu-
tatem.

Cum nuper, inter, Celebris
Memorie, *Henrici super Regis Anglia*
Patris nostri Charissimi, & Bonæ Mem-
orie, *Philippi Defuncti Regis Castelle*,
ARCHIDUCIS *Austrie*, DUCIS *Burgundie*,
&c. Consanguinei nostri Charis-
simi Commissarios, Oratores, Procura-
tores, & Deputatos, quosdam Articuli
& Capitula, annotata & specificata in
Tractatu de & super Commerciis Ex-
ercitiōque Mercatorum atque mutuo
usu amicitabilique mutuo & utili Inter-
cursu Mercium & Mercandiarum, pro
eorum Regnis, Patriis, Dominis, Subdi-
tis, & Vassallis, iniita, conuenta, con-
cordata fuerint & conclusa, sicuti in Li-
teris dictorum Commissariorum, desu-
per confectis, Sigillis suis sigillatis &
Manibus suis subscriptis (cujus Data
est *Londonia* ultimo Die Mensis Aprilis,
Anno Domini Millesimo Quingentesimo
sexto) ac in alio Tractatu (cujus Data
est *Londonia* vicefimo Die Februarii,
Anno Domini Millesimo Quadringentesi-
mo Nonagesimo quinto) latius & effusius
continetur & specificatur,

Cumque etiam jampredem ex Subdi-
tis nostris, Mercatoribus Regni nostri,
ad Terras & Dominia Præcharissimi Con-
sanguinei nostri *Caroli PRINCIPIS Cas-*
teelle, ARCHIDUCIS *Austrie*, DUCIS *Burgundie*,
Arabantie, &c. Filii & Heredis
prædicti *Philippi*, pro Facto, Mercantie
& Commercio prædictis consuetibus,
plura alia Theolonia, Vectigalia, Cu-
stume, Gabellæ, ac Ōnera inusitata, in-
solita, & inaudita, pro Personis, Me-
cibus, Mercandis, Bonis, & Rebus suis,
quàm juxta Tenorem Tractatus prædicti
solvere deberent vel antiquitusolvere
consequerentur, exiguntur & extorquen-
tur, Etqueolvere minus justè per The-
olonarios Publicos & Officiarios præ-
dicti Consanguinei nostri *Caroli Prin-*
cipis prædicti sunt afflicti & compulsi,
aliisque nonnullis Modis & Mediis mul-
tipliciter Inquietati Molestati sunt &
Gravati, in ipsorum Mercatorum Di-
spendium & Gravamen non modicum,
ac cootra Tenores & Effectum Tracta-
tuum supradictorum ac Libertatum &
Privilegiolorum dictis Subditis & Merca-
toribus nostris per Progenitoresdicti Con-
sanguinei nostri *Caroli* antehac concef-
forum & indultorum,

Nos igitur,

Pro ipsorum in hac parte Attenpta-

torum debitè Reformatione ac ad omnes
Ambiguitates & Differentias Tollen-
dum, necnon pro firmiori Observantiâ
Articulorum & Capitulorum prædicto-
rum siendâ habendâ & imperpetuum ob-
servandâ,

De Fidelitatibus, Industriis, & pro-
vidis Circumspectionibus, Dilectorum
& Fidelium nostrorum, *Cathberti Tun-*
stall utriusque Juris Doctoris Consiliarii
nostri, *Ricardi Sampson* utriusque Juris
Doctoris, *Thome Spynell* Militis, *Thome*
Mare Arinigeri, & *Johannis Clifford* Gu-
bernatoris Mercatorum Nationis An-
glie, ad Patrias & Dominia dicti Con-
sanguinei nostri Mercandisfandi & Ne-
gotiandi gratiâ Venientium & Acceden-
tium, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos
Commissarios, Oratores, Procuratores,
Deputatos, & Nuncios speciales Facimus,
Assignamus, Ordinamus, Constituimus,
& Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes Eisdem Quin-
que, Quatuor, aut Tribus eorum (quo-
rum præfatos *Cathbertum* & *Ricardum*
duos esse volumus) plenam Potestatem
& Auctoritatem ac Mandatum generale
& speciale, Nomine nostro, & pro No-
bis, Regnis, Patriis, Terris, Dominis,
Subditis, & Vassallis nostris quibuscum-
que, cum præfato *Carolo PRINCIPIS*
Castelle, ARCHIDUCE *Austrie*, DUCE
Burgundie, &c. Consanguineo nostro
Charissimo, seu ejus Ambassadoribus,
Procuratoribus, Oratoribus, Deputatis,
& Nunciis sufficientem Potestatem &
Auctoritatem ab eodem Consanguineo
nostro habentibus, de & super præfatis
Commerciis Exercitiōque ac mutuo &
amicabili Intercursu Mercandiarum,

Inter Nos & Ipsos, Heredesque &
Successores nostros & suos, atque Reg-
na, Patrias, Dominia, & Loca nostra
& sua quæcumque, necnon Subditos &
Vassallos nostros & suos quoscumque,
juxta vim, formam, & effectum prædi-
ctorum Tractatum, continuandis & ob-
servandis,

Ac de & super Reformatione quo-
rumcumque Attempatorum & Injuria-
rum, & Restitutione Damporum &
Deperditorum, Mercatoribus & Subdi-
tis nostris, in Partibus dicti Consangu-
inei nostri, per Theolonarios, Publico-
nos, Officiarios, & Subditos suos, con-
tra Formam & Tenores Tractatum,
Libertatum, & Privilegiolorum prædi-
ctorum illatorum & perpetratorum, Tra-

A. D. 1515.

M. S.

A. D. 1515.

M. S.

A. D. 1515 *Standi, Appunctuandi, Componendi, Concordandi, & finaliter Concludendi,*

Necnon de & super omnibus & singulis Contentionibus, Questionibus, Causis, Querelis, Litibus, Attemptatis, Injuriis, Gravaminibus, & Demandis, ac iniustis Detentionibus Bonorum Mercium & Mercandiarum Subditorum nostrorum prædictorum, unâ cum suis Circumstantiis ex Causis supradictis emergentibus, incidentibus, Dependensibus, & connexis, quæ inter nostros & dicti Consanguinei nostri Subditos hincinde pendere disoscuntur, Communicandi, Tractandi, Conveniendi, & Concordandi, atque omnia & singula Componendi, Pacificandi, Appunctuandi, ac plenariè & integrè Determinandi & finaliter Concludendi, prout eis iustum, æquum, & expediens visum fuerit & oportuim,

Necnon de & super huiusmodi Appunctuatis & Conclusis, ceterisque omnibus & singulis Præmissa qualitercumque concernentibus, quæ cum præfatis Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis prædicti Consanguinei nostri appunctuata, promissa, concordata, & conclusa fuerint, Literas & In-

strumenta valide & efficacia Consciendi & pro Parte nostra Tradendi & Liberrandi, Literasque alias consimilium effectus & vigoris ex altera Parte Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia Præmissa & Præmissorum singula qualitercumque, concernentia Faciendi Exercendi & Expediendi, ita & eodem modo sicut Nos ipsi facere possemus si in Persona nostra interessemus, etiam si talia sint quæ Mandatum de se magis exigant speciale;

Promittentes, bonâ Fide & Verbo Regio, Nos Ratum & Gratum habituros quicquid per dictos nostros Procuratores, Oratores, & Nuncios circa Præmissa Actum, Gestum, Promissum, & Juratum extiterit, & contra ea aut aliqua ipsorum nullo modo Contravenire, immò ipsa Manuteneare, & inviolabiliter Observare, ac per nostras Patentes Literas Confirmare.

In cuius &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* septimo Die Maii.

Per ipsum Regem.

Confirmatio Pacis & Amicitie per Franciscum Francorum Regem.

A. D. 1515

An. 7. M. 1.

Ex Antiq.

F*ranciscus, Dei Gratiâ, Francorum REX, Dux Mediolani, & Janæ DOMINUS, universis & singulis, ad quorum Notitiam præsentis Literæ pervenerint, Salutem.*

Cùm certus Tractatus Amicitie Ligæ & Considerationis ac Mercium Intercursus,

Inter, Spectabiles & Egregios Viros, Magistrum Johannem de Selva Jurium Doctorem Parlamenti nostri Burdegalenfis Primum Præsidem ac Consiliarium nostrum, & Petrum de La Guiche Militem ejusdem Loci Dominum Ballivum nostrum Matisconensem & Lugdunensem, Commissarios, Ambasiatores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios nostros, ex una,

Et, Reverendissimum in Christo Patrem Thomam, Miseratione Divinâ, Eboracensem Archiepiscopum, Illustrum Virum Thomam Ducem Norfolk Thesaurarium & Marecallum Angliæ Consanguineum nostrum, Reverendum in Christo Patrem Ricardum Wintoniensem Episcopum Privati Sigilli Angliæ Custo-

dem, ac Egregium Virum Dominum Johannem Young Vicecancellarium Angliæ, Commissarios, Ambasiatores, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales Serenissimi ac Potentissimi Principis Henrici, Dei Gratiâ, Angliæ Regis Carissimi Fratris & Consanguinei nostri Parisius ex alterâ,

Pro Nobis & dicto Fratre nostro, Regnis, Civitatibus, Patriis, Terris, Dominiis, Castris, Villis, Territoriis, Oppidis, & Locis quibuscumque, modò per Nos dictumve Fratrem nostrum unum alterumve nostrum habitis, tenis, possessis, vel occupatis, nostrisque Hereditibus & Successoribus, Vassallis, Ineolis, Habitatoribus, atque Subditis nostris, ac quibuscumque Alligatis & Confederatis utriusque, per dictum Tractatum Pacis inferriis comprehensis,

Jampridem hincinde Conventus, Concordatas, & Conclusus fuerit,

Sicut in Literis per dictos Oratores nostros Nobis traditis & desuper confectis plenius continetur.

A. D. 1515

A. D. 1515.

Quarum Tenor sequitur, & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, presentes Literas inspecturis, *Thomas*, Permissione Divina, *Eboracensis Archiepiscopus*, *Thomas Dux Norfolchie* Thesaurarius ac Cancellarius Angliæ, *Ricardus Episcopus Wintoniensi* Privati Sigilli Regis Curios, & *Johannes Yong* Legum Doctor ac Vicecancellarius Angliæ, Excellentissimi Potentissimi ac Serenissimi Principis *Henrici*, Dei Gratia, Regis Angliæ & Franciæ ac Dominii Hiberniæ Oratores, Procuratores, Ambassadors, & ad Infra scripta Commissarii, Deputati, Salutem.

NOTUM FACIMUS ET SCIATIS quodd, Cum Pax inextimabile Bonum a Christo Redemptore nostro veris Christianis pro summo Munere Datum & Relictum, a Regibus & Principibus Christianis sit maxime inquirendum & affodandum ac summo Desiderio suis Regnis & Subditis procurandum, sine qua Christiana Religio Justitia ceteraque Virtutes Detrimenda patiuntur, & Vitia Virtutes se esse mentiuntur,

Considerantes etiam Commoda & Utilitates quæ retroactis Temporibus & maxime Superioribus Annis Regnorum Angliæ & Franciæ Incolis ex Bono Pacis & Regum Amicitia supervenerunt, & posthac indies provenire poterunt, quorūque Calamitates Ærumæ Desolationes & Incommoda ex Bello passim exoriantur,

Igitur Nos, præfati Excellentissimi Potentissimi ac Serenissimi Principis Consilarii, Oratores, Ambassadors, Commissarii, Procuratores, & Nuncios ad Infra scripta sufficienter autorisati,

Pro firma Pace fideli Amicitia & vera Concordia inter eundem Excellentissimum Potentissimum ac Serenissimum Regem nostrorum, & Christianissimum & Invictissimum Principem *Franciscum Franc. REGEM DUCEM Mediolani & Dometum Junæ* Regis nostri Consanguineum & Fratrem Carissimum, eorundemque Subditos Alligatos & Confederatos, qui per præsentem Tractatum comprehenduntur, ac eorum Reges, Civitates, Patrias, Oppida, Villas, Territoria, Castella, Dominia, & Loca quæcunque, hujus Tractatus tempore per eorum aliquem habita, tena, possessa, aut occupata, habendis tenendis & inviolabiliter observandis,

Cum Egregio Viri Domino *Johanne de Selva* Jurium Doctore Curie Supremæ Burdegalenensis Primo Præsidente, &

Petro de la Guiche Militis ejusdem Loci A. D. 1515. Domino Bailivo Matifconensi & Lugdunensi, Oratoribus, Ambassadoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Nunciis specialiter Deputatis & sufficientem Auctoritatem habentibus,

Ad Honorem & Laudem Dei Omnipotentis, Gloriosissimæque Virginis Mariæ, totiusque Curie Cælestis, & Christianæ Religionis Exaltationem & Incrementum,

Convenimus, Pacti sumus, Concordavimus, & Conclufimus, atque Auctoritate Commissionum nostrarum (quarum Tenores inferius inscribuntur) per Præsentes Convenimus, Concordamus, & Concludimus articulatim prout sequitur,

INPRIMIS, quod bonæ &c.

Sequuntur Tenores supradicti anni Commissionum,

Henricus, Dei Gratia, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, universis, presentes Literas inspecturis, Salutem.

Sciatis quod Nos,

De Fidelitate, Industria, & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Reverendissimi in Christo Patris *Thome*, Miseratione Divina, *Archiepiscopi Eboracensis*, Præcissimi Consanguinei nostri *Thome Ducis Norfolchie* Thesaurarii & Marescalli Angliæ, Reverendi in Christo Patris *Ricardi Wintoniensi Episcopi* Privati Sigilli nostri Custodis, ac Domini *Johannis Yong* Legum Doctoris Vicecancellarii nostri Angliæ, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Ambassadors, Oratores, & Procuratores, Deputatos & Nuncios speciales facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eidem, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Christianissimo Principe *Francisco Francorum REGE, DUCE Mediolani, & Genæ* DOMINO Consanguineo nostro Carissimo, ejusve Commissariis, Ambassadoribus, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis ad hoc sufficientem Potestatem habentibus, tam de & super Pace, Amicitia, Confederatione & Ligâ, quam de & super mutuo & amabili Intercurfu Mercium & Mercandiarum,

1515

A. D. 1514. *inter Nos & prefatum Francorum Regem*, Hæredes & Succesores nostros, atque Regna, Patrias, Dominia, & Loca nostra quæcunque, necnon Subditos, Vassallos, Confederatos, Amicos, Alligatos, & Adherentes nostros quoscunque, habendis & contrahendis,

Et præsertim super Tractatu Pacis, Amicitie, Ligæ, & Confederationis,

Inter Nos & Celebris Memoriz, Ludovicum Desfunctum nuper Francorum Regem in Civitate Londouiarum septima Die Mensis Augusti ultimo elapsi, per Oratores nostros hincinde sufficienter auctorizatos, inito concordato & concluso, posteaque, per Nos & dictum Regem Ludovicum nuper Desfunctum, per Literas nostras & suas Patentes Magnis Sigillis nostris sigillatas & Manibus nostris subscriptas, Ratificato & Confirmato,

Innovando sive Renovando,

Ejusdemque Tractatus Articulis Adhendis, Subtrahendis, Delendis, & Diminuendis, aliisque Novos quatenus dictis Commissariis nostris visum fuerit expediens Addendis, Faciendis, Concedendis, Tractandis, & de Novo Concludendis,

Ac de & super eodem Tractatu per Literas nostras Patentes Magno nostro Sigillo sigillatas & Manu nostrâ subscriptas hincinde Ratificando & Confirmando, Communicandi, Tractandi, Concedendi, & Concludendi, atque omnia & singula prædicta bene & fideliter Perimplendi,

Quodcumque Juramentum in Animam nostram Præstandi, ac ad hujusmodi Juramentum tactis Sacrosanctis Evangelis personaliter præstandum,

Et ad Impetrandum Bullam seu Instrumentum Apostolicum, in debitâ & sufficienti formâ factum & expeditum, in quo omnia & singula in dicto Tractatu contenta & specificata Sedis Apostolicæ Auctoritate confirmabuntur, appositis Penis & Censuris Ecclesiasticis in Nos, Personam nostram & Hæredum nostrorum, & Sententiâ Interdicti in Regna, Patrias, & Dominia nostra, si & quatenus contra prædictum Tractatum ejusve Particulam in aliquo fecerimus, venerimus, aut fieri consenserimus, Nos & Personam nostram Alstringendi & Obligandi, ac omnibus & singulis tam Facti quam Juris Exceptionibus, etiam specialem Renunciationem requirentibus, pro Nobis & Nomine nostro expresso in viâ Pacti Renunciandi;

Ceterisque omnia & singula Faciendi, Gerendi, & Exerciendi quæ in Præmissis aut, circa ea necessaria fuerint seu

quomodolibet oportuna, & quæ tanti Negotii qualitas cum ejusdem Circumstantiis, Dependentiis, & Annexis, exigat aut requirit, & quæ Nos faceremus aut facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigent speciale quam Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio Nos Rarum & Gratum habituros quicquid per dictos nostros Procuratores Ambasiatores & Nuncios circa Præmissa Actum, Gestum, Promissum, & Juratum extiterit, & contra ea aut aliqua ipsorum neque Verbo aut Facto quovismodo veniemus, sed ea omnia & singula manutenebimus, & inviolabiliter observabimus, ac per Literas nostras Patentes, in bonâ & sufficienti formâ confectas, & Magno Sigillo nostro munitas & consignatas, confirmabimus.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* Quarto Die Aprilis, Anno Regni nostri Sexto.

Franciscus, Dei Gratiâ, &c. ut supra in Originali Commissione.

In quorum omnium & singulorum Testimonium atque Fidem Præmissorum Nos, Oratores, Ambasiatores, & Commissarii Christianissimi ac Invictissimi *Francorum Regis* antedicti, has Literas nostras fieri fecimus, easdemque Sigillis nostris unâ cum appositione Manuum nostrarum manivimus & roboravimus.

Datum in *Civitate Londouiarum*, Die Quintâ Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo quarto ante Pascha more Gallicano computanda.

Nos autem, Tractatum prædictum ac omnia & singula in eodem contenta Rata Firmiter & Grata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quatenus Nos aut Hæredes & Succesores nostros concernunt aut concernere poterunt, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Ratificamus, & Confirmamus, & inviolabiliter, firmiter, bene, & fideliter Tenere, Observare, & Adimplere, Tenenturque

A. D. 1514.
Rev. 5.

A. D. 1515.
Rev. 6.

A. D. 1515. *verique* Observari & Adimpleri facere cum effectu, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præfentibus, Manu nostrâ propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Datum apud *Montem Argem* Die octavâ Mensis Maii, Anno Domini Mille-

fimo Quingentesimo Decimo quoto, & A. D. 1515. Regni nostri Primo.

Subter Plicam,

FRANÇOIS.

Per Regem.

Super Plicam,

DE NEUFVILLE.

Sub Sigillo Magno Cera alba, a duplici Couda Pergamene pendente.

Juramentum Regis Franciæ, Manu sua signatum, super Observatione Amicitie.

A. D. 1515.

An. 7. M. 9.

Ex Antiquo.

NOUS FRANÇOIS, par la Grace de Dieu, ROY de France, Duc de Milan, & SEIGNEUR de Gennes, Promissions, sur nôtre Honneur & en Parolle de Roy, & Jurons, sur le Canon de la Messe & Sainctes Evangiles, par Nous presentement touchés, que Nous Entretiendrons & serons Entretenu par nos Royaumes, Païs, Seigneuries, & Subgetz fermement & inviolablement le Traicté de Paix, Union, & Amitié, fait & concludé, le Cinquiesme Jour du Mois d'Avril dernièrement passé a Londres, par les Deputtez & Commis de Trehaut & Trespuissant Princez nôtre Treschier & Tresseur Frere Confin le Roy d'Angleterre & les No-

stres :
Et autres Ratiffians Approuvons & avons Agreeable tous & ebaucens les Points & Articles, en tout leur effect & contenu, qui sont plus au long declairez, en tous & ebaucens les Traictes Appendences & Dependences d'iceulx, faitz & possédz entre lesditz Deputtez, Commis, Ambaf-

seurs, & Orateurs en ceste Partie, De A. D. 1515. teuz du Date dessusditz :

Et Jurons, comme devant, iceulx & ebaucens d'eulx Garder & inviolablement Tenir de Point en Point sans a iceulx ne a l'un d'eulx contrevoir ne aller a l'encontre en aucune Maniere,

Et d'abandonz Jurons que, durant le dit Traicté, Nous serons bon Frere & Amy a nôtre dit Frere & Confin le Roy d'Angleterre, & Loy Aiderons & Assisterons a nôtre loyal Pouvoir en tout ce qui concernera le bien Estât & Secrete de sa Personne & autrement, selon qu'il est Specificque & declaire au dit Traicté, maintenant qu'il sera le sensible de sa Part,

AINSI NOUS AYDE DIEU, ET TOUS SES SAINCTZ, ET LES DITZ SAINCTES EUVANGILLES.

Fait a Montargis le Huidiesme Jour de May, l'An Mil Cinq Cens & Quinze.

FRANÇOIS.

Instrumentum Publicum super Prestatione Juramenti.

A. D. 1515.

An. 7. M. 9.

Ex Antiquo.

IN NOMINE DOMINI AMEN.
Hujus presentis Publici Instrumenti Tenore enclis fiat Manifestum quod,

Anno ejusdem Domini Millesimo Quingentesimo Decimo quinto, Indictione Tertia, Meosis vero Maii Die Octavâ, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini Leonis, Divinâ Providentiâ, Pape Decimi Anno Tertio,

In nostrorum Notariorum Publicorum & Testium infra-scriptorum Præfentia,

Serenissimus & Invictissimus Dominus

noster Franciscus Francorum Rex Christianissimus personaliter existens in Capella Castellri Montisfargi Senonensis Diocesis, tactis per eum Sacrosanctis Evangeliiis, præstitit sollemnem Juramentum super Observantia ejusdem Tractatus Pacis, Unionis, & Amicitie, in initio concordati & conclusi inter Oratores & Ambafatores præfati Christianissimi Regis ex una, & Oratores Nuncios & Deputatos Illustrissimi Regis Angliæ Partibus ex altera, Die Quintâ Mensis Aprilis ultimo præteriti, in Civitate Londoniarum

A. D. 1515. *Hen. 5.* Presente & pro prefato Rege Anglie stipulante Reverendo in Christo Patre Domino Nicolao West Decretorum Doctore Episcopa Elicensi Ele. Ja ipsius Regis Anglie Oratore & Procuratore,

Cujus quidem Juramenti Forma sequitur.

NOUS FRANCOYS &c. prout in Juramento patet.

De quibus Præmissis omnibus & singulis idem Reverendus Dominus Nicolaus Elicensis Episcopus Ele. Jus, Nomine quo supra, petit à Nobis Notariis sub signatis Instrumentum seu Instrumenta sibi fieri.

Acta fuerunt hæc sub Anno, Indictione, Mense, Die, & in Loco prædictis ;

Præsentibus ibidem,

Strenuis ac Nobilibus Viris Dominis, Renato Basterdo Sabaudie Comite de Tenda,

Timberto de Basterney Domino de Bofchage,

Arturo Gruffier Domino de Boisy Magistro Magistro Francia,

Magistro Petro de la Vernade Magistro Requestrarum Hospitii Ordinario, Militibus,

Et Nicolao de Neufville præfati Christianissimi Regis Secretario,

Testibus ad Præmissa vocatis.

A. D. 1515. *Hen. 5.*
Et ego Johannes Pastilli Presbyter Remensis Diocesis in Decretis Baccalaris, Publici Apostolicæ & Imperiali Auctoritatibus Curiaque Metropoli Remensis Notarius Juratus, quia prædicti Juramenti Præstationi ceterisque Præmissis omnibus, dum ut superscribuntur agerentur & fierent, una cum prænominatis Testibus & Notario subscripta, præfens sui, capta fieri vidi scivi & audiui, ea præter hunc præfenti Publica Instrumento Manu meâ propriâ fideliter scripto Signum meum consuetum apposui, in Fidem & Testimonium omnium & singulorum Præmissorum requisitus.

J. PASTILLI Notar.

Et ego Johannes Spitalerii Digenfis Diocesis, Apostolicæ Auctoritate Notarius, quia Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut superscribuntur, agerentur, dicerentur, & fierent, & quia prædicti Juramenti Præstationi, ceterisque Præmissis omnibus ut supra præfens unâ cum prænominatis Testibus sui & Notario superscripto, capta fieri vidi scivi & audiui, ea præter hunc præfenti Publica Instrumento, Manu alicuâ fideliter scripto, Signum meum consuetum apposui, in Fidem omnium & singulorum Præmissorum requisitus & rogatus.

J. SPITALERII Not.

Obligatio pro Pecunia solvenda.

A. D. 1515. *An. 7. M. 5.*
FRANCISCUS, Dei Gratia, Francorum REX, DUX Mediolani, & Janne DOMINUS, Universis, ad quorum Notitiam præfentes

Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod,

Cum in quodam Tractatu,

Dato in Civitate Londoniarum, Quinto Die Mensis Aprilis, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo quarto ante Pascha,

Per Johannem de Selva Jurium Doctorem Curie nostræ Parliamenti Burdegalensis Primum Præsidentem, & Petrum de la Guiche Militem ejusdem Locum Dominum Ballivum Matiscouensem & Lugdunensem, Oratores, Commissarios, Ambassadors, Procuratores, & Nuncios nostros speciales, ad hoc sufficienter per Nos autorisatos legitimè constitutos ac specialiter Deputatos, inito, facto, concordato, & conclusu,

A. D. 1515. *de*
Iidem Oratores nostri, virtute Commissionis nostræ eis ad hoc per Nos Daturæ & Concessæ, & de Mandato nostro speciali, ex certis Causis in eodem Tractatu plenius specificatis, pro Nobis & Nomine nostro, promiserunt Illustrissimo & Potentissimo Regi Anglie Henr. Octavo Fratri Consanguineo & Confederato nostro Carissimo Summam unius Milionis sive Decies Centum Milium Coronarum Auri de Sole boni Auri & iusti Ponderis ac Valoris nunc Curtum habentis in Franxia (Demptâ solum & Exemptâ Summâ Quingentesimæ Milium Francorum, unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonicenses, per, Celebris Memoriam, Ludovicum nuper Francorum Regem dicto Regi Anglie in Villa Calixte solutâ in Mense Novembris ultimo præterito) solvendarum eidem Regi Anglie, hæreditibus & Successoribus suis, ejusve aut eorum Deputato vel Deputatis in Corollâ Auri

A. D. 1515. de Sole Valoris antedicti Locis, Terminis, Modo, & Formâ sequentibus; videlicet,

nos. 6.

Quòd Nos Solveremus seu Solvi faceremus dicto Regi Angliæ, ejusve Hæredibus & Successoribus, aut eorum Deputato vel Deputatis, *Primo Die presentis Mensis Maii*, in *Opido Calisæ*, in *Coronis Auri de Sole*, *Quinquaginta Milia Francorum* (unoquoque Franco valente viginti Solidos Turonenses) quam faciunt Summam *Viginti Sex Milium Trecentarum Quindecim Coronarum de Sole & Triginta Solidorum Turonensium*,

Et *Primo Die Mensis Novembris* ex tunc proximè sequente, in eodem *Opido Calisæ*, similiter in præfatis Coronis Auri, *alia Quinquaginta Milia Francorum prædictorum*,

Et *Primo Die Maii* ex tunc proximè sequente, pariformiter in dicto *Opido Calisæ*, in Coronis Auri Valoris prædicti, *alia Quinquaginta Milia Francorum Valoris antedicti*,

Et sic, de Terminis in Terminum, & de Anno in Annum, donec & quotiesque dicta Summa *Unius Milionis sive Decies Centum Milium prædictarum Coronarum Auri de Sole*, per Nos aut Successores nostros, Nostrosve aut eorum Deputatum vel Deputatos, præfato Regi Angliæ, Hæredibus aut Successoribus suis, ejusve aut eorum Deputato vel Deputatis (Prædictâ Summâ *Quinquaginta Milium Francorum in Coronis Auri de Sole ut præmittitur solutâ Deductâ & Exceptâ*) plenè & integrè soluta fuerit,

Ad quam quidem Solutionem, benè & fideliter sic ut præfertur faciendam, Auctoritate nostrâ quâ supra, per eundem Tractatum Altrinxerunt & Obligaverunt præfato Regi Angliæ Nos, Hæredes & Successores nostros, Regna, Patrias, Terras, Dominia, ac Bona quæcûnque præsentia & futura, ac singulos Subditos nostros & eorum Bona ubicûnque reperta,

Et insuper, pro omnium & singulorum Præmissorum fideliori Solutione & firmiori Observantiâ, sub Modo, Formâ, Locis, & Terminis prædictis faciendâ & perimplendâ, Altrinxerunt & Obligaverunt, per eundem Tractatum, Nos, Hæredes & Successores nostros, eidem Regi Angliæ, Hæredibus & Successoribus suis, sub Pœnis Camera Apostolicæ, & per *Obligationem de Nis*,

Promittentes insuper & per eundem Tractatum Nos Obligantes quòd, pro firmiori Solutione *Unius Milionis Coronarum Auri de Sole prædictarum* & cujlibet Partis sive Particulæ ejusdem,

sic ut præfertur faciendâ (dictâ Summâ *Quinquaginta Milium Francorum* ut præmittitur Deductâ & Exceptâ) quòd Nos similiter, per Literas nostras Patentes, Manu nostrâ subscriptas & Magno Sigillo nostro sigillatas, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promitteremus, Altringeremus, & Obligarem præfato Regi Angliæ, Hæredibus & Successoribus suis, Nos, Hæredes & Successores nostros, Regnum, Patrias, Terras, & Dominia nostra quæcûnque, ac Bona nostra præsentia & futura, singulosque Subditos nostros & eorum Bona ubicûnque fuerint reperta, prout in dicto Tractatu de Data prædictâ plenius & clarius continetur, ad quem Nos referimus, & hic de Verbo in Verbum pro infero haberi volumus,

Nos igitur *Franciscus*, Dei gratiâ, *Francorum Rex* antedictus omnis & singula Præmissa Obligaciones Altrictiones & alia quæcûnque per dictos Oratores nostros Auctoritate & Mandato nostris Acta Factâ aut Gesta, Rata Grata & Firma habentes & haberi volentes, dictum Tractatum & omnia & singula in eodem contenta & specificata per Præsentes Ratificamus & Approbamus, Supplementes oones & singulos tam Juris quàm Facti Defectus si qui fortissè intervenerint,

Ac, pro firmiori Solutione dictæ Summæ *Unius Milionis sive Decies Centum Milium Coronarum Auri* prædictarum & cujlibet ejusdem Summæ Partis sive Particulæ, Locis, Terminis, Modoque, & Formâ prædictis faciendâ (Præfati Summâ *Quinquaginta Milium Francorum* per Celebris Memorizæ *Regem Ludovicum* solutâ deductâ & Defalcatâ, & pariter aliâ Summâ *Quinquaginta Milium Francorum Valoris* prædicti *Primo Die presentis Mensis Maii* in Villa Calisæ per Nos aut Deputatum nostrum etiam solutâ (si & quatenus soluta fuerit) similiter Deductâ & Defalcatâ) & casu quo ante Datam Præsentium soluta non fuerit, promittimus eam solvere aut solvi facere in dicta Villa Calisæ primo Die Mensis Junii proximè futuri,

Pro cujus etiam Summæ fidelci Solutione tunc & ibidem faciendâ, si soluta non fuerit, Præfato Regi Angliæ, Hæredibus & Successoribus suis, Altringeremus & Obligamus per Præsentes Nos bonâ Fide & in Verbo Regio, Hæredesque & Successores nostros, Regnum, Patrias, Terras, & Dominia nostra quæcûnque, ac Bona nostra præsentia & futura quæcûnque, singulosque Subditos nostros & eorum Bona ubicûnque fuerint reperta.

A. D. 1515.

nos. 2.

A. D. 1515. Ac insuper, pro firmiori Solutione Summæ restantis juxta dicitur *Unius Milionis*, Modo & Formâ Locitque & Terminis ut prædicitur fideliter faciendâ, Astringimus etiam & Obligamus Nos per Præsentes, Hæredes & Successores nostros, prænominato *Regi Angliæ*, Hæredibus & Successoribus suis, sub Penâ Cameræ Apostolicæ, & per *Obligationem de Nisi*, Renunciantes in hac Parte expressè & in vim Pacti omni Privilegio, Cautela, Juris Beneficio, Exceptioni non Numeratæ Pecuniæ, simulati Contractûs non sic facti aut celebrati, do-
 • li moli, ac omnibus & singulis Exceptionibus & Defensionibus tam Juris quam Facti, quibus effectus Præsentium possit quomodolibet Impediri.

In cujus rei Testimonium præsen-

tibus Literis Manû nostrâ signatis Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum apud *Montem Argem* Die Octavâ Mensis Maii, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Decimo Quinto, Et Regni nostri Primo.

Subter plicam,
FRANCOYS.

Super plicam,
Per Regem.

DE NEUFVILLE.

Sub Sigillo Magnæ cere albæ a duplici corda pergamentæ pendente.

Instrumentum Summissionis pro una Millione solvenda.

A. D. 1515.
An. 7. M. S.
Ex Autogr.

A *Nicholus de Tenda*, Misericordie Divinâ, *Regis Episcopum* Anglorum & singulis præsentibus & futuris, præsentibus Litteras inspecturis, Salutem in eo qui est omnium vera Salus.

NOTUM FACIMUS quòd, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Decimo quinto, Indictione Tercia, Mensis verò Maii Die Octavâ, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Leonis*, Divinâ Providentiâ, *Pape Decimi* Anno Tertio,

In nostrâ & Notariorum Publicorum per Nos in Actorum Scribas ad Infra-scripta assumptorum Testiumque Infra-scriptorum ad hæc vocatorum Præsentiâ,

Serenissimus & Christianissimus Princeps ac Dominus noster Dominus *Franciscus*, Dei gratiâ, *Francorum Rex*,

Apud *Montem Argem* & in Castro ejusdem Loci Diocesis Senonensis, Loco & Territorio ad ea que sequuntur peragenda per Loci Ordinarium Nobis accommodato, ut ex Literis super hoc confectis constat (quarum Tenor inferius inferitur), personaliter existens,

Et sua Benignitate & spontanea voluntate supposuit & submitit Se Nobis *Antonio Episcopo antedicto*, nostraque ac Curie Casularum Cameræ Apostolicæ Jurisdictioni Cohærenti & merito Examini, Ipsamque nostram & Cameræ Apostolicæ prædictæ Jurisdictionem in eum & locum prædictum quoad Infra-scripta prorogavit,

Ac tunc & ibidem coram Nobis *Antonio Episcopo*, Judice sic in ea parte

competente, antedicto Loco pro Tribunali Sedente, Præsatis Christianissimus Princeps Dominus *Franciscus Francorum Rex*, liberè spontè & ex ejus certa scientiâ, Recognovit & confessus fuit, pacem publicè & expressè, Se, Hæredesque & Successores suos, per Contractum Conventionem & Pactum, validum & solemne, debere Illustrissimo Principi *Henrico*, eadem gratiâ, *Angliæ Regi*, ejusque Hæredibus & Successoribus, Summam *Unius Milionis sive Decies Centum Milium Coronarum Auri de Sale* Valoris Cursum habentis in Francia, ex certis Causis in quibusdam Litteris Obligatoriis, de Dato *Septimi Diei Mensis Augusti* ultime præteriti, per Oratores Claræ Memoriz *Ludovici Regis Francorum* Domini & Soceris sui nuper defuncti (cujus animæ propitiatur Altissimus) ad hoc sufficienter auctorizatos conclusis & factis, ac præfato *Regi Angliæ* traditis & deliberatis, necnon ex aliis Literis *Quinta Die Mensis Aprilis* ultimè præteriti, per Oratores suos ad hoc sufficientem Potestatem habentes confectis, & jundictio *Regi Angliæ* traditis, & per ipsum Christianissimum Regem, *Die Octava præsentis Mensis Maii*, per Literas suas Patentes, Manû suâ subscriptas & Magnò Sigillo suo sigillatas, Ratificatis Approbatis & Enologatis, quarum Literarum Obligatoriarum Tenores hic pro expressis haberi voluit & ad illas se Retulit,

Exceptis tamen & Desalcatis de dicta Summa *Unius Milionis sive Decies Centum Milium Coronarum Auri* Centum Milie Franciis, usaqueque Franco Valo-

A. D. 1519. ris Viginti Solidorum Turonensium, cuiusquidem Summa Media Pars quæ est *Quinquaginta Milium Francorum* fuit soluta per Celebris Memoriam iamdictum *Ludovicum nuper Francorum Regem dicto Regi Angliæ* in Villa Calisæ in Mense Novembris ultimi præterito, & alia Media Pars per dictum Christianissimum Regem in hoc Mense Maii in dicta Villa Calisæ præfato *Regi Angliæ* aut ejus Deputato seu Deputatis,

Attamen, si dicta Summa *Quinquaginta Milium Francorum* per jam dictum *Christianissimum Regem* non comperiretur soluta ante Datam Præsentium, non intelligit idem *Christianissimus Rex* nec intendit illam Summam excipere aut defalcare a jam dicta Obligatione Summæ *Unius Milionis sive Decies Centum Milium*, sed illam solvere Modo & Formâ infra scriptis, videlicet,

Dictus *Rex noster Francicus* ejusque Hæredes & Successores solvent seu solvi facient *Regi Angliæ* supradicto aut ejus Hæredibus & Successoribus, seu ejus vel eorum Deputato vel Deputatis, in *Opido Calisæ*, Primo Die Mensis Junii proxime futuri, in Coronis Auri de Sole prædictis, *Quinquaginta Milia Francorum uniusquoque Franco* valente viginti Solidos Turonenses, quæ faciant Summam *Viginti Sex Milium Trecentarum Quindecim Coronarum Auri de Sole & Triginta Solidorum Turonensium*, pro Secunda Medietate dictæ Summæ *Centum Milium Francorum* superiõs Demptorum & Defalcatorum, Casu quo Primo Die Mensis Maii ultimo præteriti aut ante Datam Præsentium soluta non fuerit,

Et *Primo Die Mensis Novembris* proximo sequente, in eodem *Opido Calisæ*, similiter in Coronis Auri, alia *Quinquaginta Milia Francorum* prædictorum,

Et *primo Die Mensis Maii* ex tunc proximo sequente, in prædicto *Opido Calisæ*, similiter in Coronis Auri, alia *Quinquaginta Milium Francorum* *Valoris prædicti*,

Et deinde *Primo Die Mensis Novembris* inde sequente, pariformiter in dicto *Opido Calisæ*, similem Summam *Quinquaginta Milium Francorum* *antedicti Valoris*,

Et sic de *Termino Mensis Novembris ad Terminum Mensis Maii* & de Anno in Annum, juxta formam Literarum prædictarum de Data *Quinta Diei Mensis Aprilis* ultimo præteriti, donec & quousque quod restat Solvendum de dicta Summa *Unius Milionis sive Decies Centum Milium Coronarum Auri de Sole prædictarum* per præfatum *Christianissimum Regem* Hæredes aut Successores suos, ejusve aut eorum Deputatum vel De-

putatos, præfato *Regi Angliæ*, Hæredibus & Successoribus, ejusve aut eorum Deputato vel Deputatis, plenè & integrè Persolutum fuerit.

Requisivit insuper *Rex noster Francicus* Nos *Anthonium Episcopum prædictam*, sic ut præfertur pro Tribunali Sedentem, ut Nos in Eum Sententiam Excommunicationis in Scriptis ferremus & fulminarem, ex nunc prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc, nisi præfato *Regi Angliæ*, ejusve Hæredibus & Successoribus eorumve Deputato aut Deputatis, Loco, Terminis, Modòque, & Formâ superscriptis, solvat aut solvi faciat id quod restat Solvendum de dicta Summa *Unius Milionis sive Decies Centum Milium Coronarum prædictarum* & quamlibet earum Partem sive Particulam :

Et quòd, in Evento non Solutionis Summæ Restantis de dicta vel alicujus ejusdem Summæ *Unius Milionis* Parcelle sive Particulæ dictis Temporibus Terminis aut Locis, aut eorumdem Terminorum aut Lócorum uno sive aliquo, Nos Judex, post quemlibet Terminum sic elapsum, dictum *Franciscum Regem* nostrum Excommunicatum fuisse & esse denunciarem ac denunciari faceremus & mandarem;

Nos igitur *Anthonium Episcopum antedictum*, sic ut præfertur pro Tribunali Sedentes, & solum Deum præ Oculis habentes, visis auditis & intellectis prædictis Confessione & Requisitione, præfatum nostrum *Regem Franciscum*. Monivimus, & eidem Injuximus, Tenorèq; Præsentium Monemus & Injungimus, quatenus annuatim & singulis Annis Solvat Solvive faciat, in Coronis Auri prædictis, eidem *Regi Angliæ*, ejusve Hæredibus & Successoribus, vel eorum Deputato vel Deputatis, Loco & Terminis Modo & Formâ antedictis, Summam *Centum Milium Francorum* Valoris prædicti donec & quousque id quod restat Solvendum de dicta Summa *Unius Milionis sive Decies Centum Milium Coronarum Auri* Valoris prædicti, ex causis supradictis eidem *Regi Angliæ* debita, aut ejus Hæredibus & Successoribus, per præfatum Dominum nostrum *Regem Franciscum*, vel ejus Hæredes & Successores, plenè & integrè Persolutum fuerit; & hoc sub Pena Excommunicationis; quamquidem Sententiam Excommunicationis Nos Judex antedictus in eundem Dominum nostrum *Regem Franciscum*, ex nunc prout ex tunc, & extunc prout ex nunc, serimus & promulgamus in hiis Scriptis, nisi præfato *Regi Angliæ*, aut ejus Hæredibus & Successoribus, seu ejus aut eorum Deputato vel Deputatis, Lo-

A. D. 1557. co & Terminis Modis, & Formâ antedictis, ut præmittitur, solvendi solvive fecerit Annuatim in Coronis Austi Valonis antedicti *Centum Milium Francorum prædictorum*, donec & quousque id quod restat solvendum de dicta Summa *Unius Milionis seu Decies Centum Milium Coronarum Austi de Sole prædictorum* præfate *Regi Angliæ* aut ejus Haeredibus & Successoribus, seu eorum Deputato vel Deputatis, per præfatum Dominum nostrum *Regem Franciscum*, plene & integrè Perfolutus fuerit.

Et, in Eventu non Solutionis dictæ Summæ vel alicujus ejus Particulae sive Particulae, dictis Temporibus Terminis aut Locis, aut eorundem Terminorum aut Locorum uno sive aliquo, Nos Index prædictus eidem *Regi nostro Francisco* Committimus per Præsentes quòd, post quemlibet Terminum sic elapsum, ipsam Excommunicationem publicè Denuntiabimus & Denunciavimus, si que fieri faciemus & mandabimus.

Idem quoque *Rex Franciscus* tunc & ibidem se ut præfertur coram Nobis Judice antedicto, pro Tribunali Sedente, Promisit ac Se Altrinxit & Obligavit quòd dictæ Excommunicationis Sententiæ Relaxationem seu Absolutionem nullo unquam tempore petere petive faciet, nec eadem si gratis offeratur aut concedatur quovismodo utetur, nisi prius præfate *Regi Angliæ* de dicta Summa & qualibet ejus Particula ut præmittitur, cum omni damno & Interesse, plene & integrè satisfecerit.

Renuntiavit insuper expressè & in vim Pacti omni tam Juris quàm Facti Privilegio, & præsertim Privilegio, si quod tale habeat, quòd per *Summum Pontificem* aut alium Judicem quemcunque pro aut ex quacunque Causa personaliter Excommunicari aut Excommunicatus Denunciari non possit, nec non omni Cautela Juris Beneficio Exceptioni non Numerata Pecuniæ simulati Contractus ac omnibus aliis Exceptionibus & Defensionibus tam Juris quàm Facti quibuscunque, quibus effectus Præsertium quomodolibet impediri posset vel differrè.

Sequitur Tenor Literarum Acomodationis Loci Reverendissimo in Christo Patri Domini Senonensis Archiepiscopi ipsius Loci Ordinarii.

Trifidus de Saluar. Misericordie Divinæ, *Senonensis Archiepiscopus* Galliarum & Germaniæ Primas Univerſitatis, præfatas Literas inspecturis, Salutem in Domino.

NOTUM FACIMUS quòd, Die, Date, Præsertim, Concessimus & Acomodavimus Concedimusque & Acomodamus per Præsentes Reverendo in Christo Patri Domino *Antonio de Tonda*, Misericordie Divinæ, *Episcopo Regensi* Locum seu Territorium apud *Montem Argens* nostræ Diocesis Senonensis, ad Recipiendum seu Acceptandum, in forma Camerae Apostolicæ & aliis, Submissionem, Prorogationem, Confessionem, Consensum, Obligationem, Acceptationem, & Renuntiationem Christianissimæ *Regis Francisci*, secundum Formam & Contenta in quodam Tractatu, inito inter Oratores, Ambassadors, Nuncios, & Procuratores dicti Christianissimi Regis ex unâ, & Oratores, Nuncios, seu Deputatos Serenissimi *Regis Angliæ* ex altera Partibus, in Civitate *Londoniarum* Die Quinta Mensis Aprilis, ultimo lapsi, & super his per dictum *Episcopum* Ferendum Sententiam seu Sententias ac Declarationes necessarias, Ceteraque omnia & singula, quoad dictum Actum ejusque Circumstantias & Dependencias necessaria & oportuna, Gerendum & Faciendum, prout & quemadmodum facte posset in sua Diocese, & pro hac Vice dumtaxat, absque tamen nostro in aliis Rebus Præjudicio.

Datum *Senonis* sub Sigillo Camerae nostræ Die Octava Mensis Maii, Anno Domini Milleſimo, Quingentesimo, Decimo Quinto.

Sic Signatum,
RICHER de Mandato Domini.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Præmissorum præfentes Literas, per dictos Notarios subscriptos in hæc publicam formam Redigi & publicari ac subscribi mandavimus, nostrique Sigilli Justimus & fecimus appositione communiri.

Datum & Actum in dicto *Castro Montis Argi* sub Anno, Indictione, Mensis, Die, & in Pontificatu prædictis;

Præsertibus ibidem,

Strenuis & Nobilibus Viris Dominis,
Renato Beshardo Sbandia Comite de Tenda,
Tomberto de Basteroy Domino du Boischaige,
Guillermo de Monte Marcencio, Barone ejusdem Loci,

A. D. 1515.
 Non. 6.
 Domino *Arturo Gruffier* Domino de Boisy, Magno Magistro Francie, Magistro *Petro de la Vernade* Magistro Requestorum Hospitii, Militibus,
 Et *Nicolas de Nouvoille* prefati Christianissimi Regis Secretario,
 Cum pluribus aliis Testibus ad Præmissa vocatis.

Et ego *Johannes Pastilli* Presbyter Remensis Diocesis in Decretis Baccalarus, Publicus Apostolicus & Imperiali Auctoritate Curieque Metropolis Remensis Notarius Juratus, quia Præmissis omnibus & singulis, dum sic ut superscribuntur agerentur dicerentur & fierent, unâ cum prænominatis Testibus Notariisque superscripto presens fui, idcirco hoc presens Publicum Instrumentum, Manu mea propria fideliter scriptum, exinde subscripsi Signaque & Nomine meis solitis & consuetis Testimonium veritatis omnium & singulorum Præmissorum requisitus & rogatus.

tatis omnium & singulorum Præmissorum requisitus.

J. PASTILLI NOTAR.

Et ego *Johannes Spitaleri* Dignensis Diocesis, Apostolicæ Auctoritate Notarius, quia Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut superscribuntur, agerentur, dicerentur, & fierent, unâ cum prænominatis Testibus Notariisque superscripto presens fui, idcirco hoc presens Publicum Instrumentum, Manu aliâ fideliter scriptum, subscripsi, Signaque & Nomine meis solitis & consuetis Testimoniis, in Fidem & Testimonium Veritatis omnium & singulorum Præmissorum requisitus & rogatus.

J. SPITALERI NOT.

Sub Sigillo cere rubra a duplici canda pergamena pendente.

De Custodia commissa Archiepiscopo Eborum.

A. D. 1515.
 An. 7. N. 6.
 7. Id. 7. N. 2.
 P. 1. N. 15.
REX omnibus, ad quos &c. Salutem.
 Scitis quod Nos, de Gratia nostrâ speciali ac ex certâ Scientiâ & mero motu nostris, Deditimus & Concedimus ac per Præsentes Damos & Concedimus Reverendissimo in Christo Patri *Thome Archiepiscopo Eborum* Custodiam omnium Manseriorum, Dominiorum, Terrarum, Tenementorum, Reddituum, Servitiorum, & Reverfionum cum pertinentiis, ac etiam Feodorum Militum, Curiarum, Advocacionum Ecclesiarum, Capellarum, Cantariarum, Abbariarum, Prioratum, Hospitiorum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, & aliorum Hereditamentorum quorumcumque, quæ nuper fuerunt *Radulphi Bygod* Militis Defuncti, aut aliquorum aliorum seu alicujus alterius ad usum ejusdem *Radulphi*, aut unde idem *Radulphus* fuit solus Scitus in Dominico suo ut de Feodo aut in Feodo qualitercumque Talliato, aut unde aliquis alius fuit sive aliqui alii cum ipso *Radulpho* aut cum aliquibus aliis Personis fuerunt Scitus vel Scitici in Dominico suo ut de Feodo aut aliter ad usum ejusdem *Radulphi* & Hereditum suorum, & quæ per sive post Mortem ejusdem *Radulphi* ac ratione Minoris Etatis *Francisci Bygod* Consanguinei & Heredis prædicti *Radulphi* (videlicet, Filii *Johannis* Filii dicti *Radulphi*) ad

Manus nostras devenerunt seu devenire debuerunt aut debebunt ullo modo, ac Custodiam & Maritagium ejusdem *Francisci*, necnon totum Jus & Interesse nostra in eodem Maritagio, absque Disperagatione,

Ac etiam Concessimus & per Præsentes Concedimus præfato *Archiepiscopo* Custodiam omnium Reverfionum omnium & singulorum Manseriorum, Terrarum, Tenementorum, Reddituum, & Servitiorum cum pertinentiis, ac Feodorum Militum, Advocacionum Ecclesiarum, Capellarum, Cantariorum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, quæ aliqua Personæ sive aliqua Personæ ad Terminum Vitæ vel aliter de Hereditate dicti *Francisci* tenet seu tenent, cum per seu post Mortem ejusdem Personæ seu eisdem Personarum vel earum alicujus acciderit, necnon omnium eorundem Manseriorum, Terrarum, Tenementorum, Reddituum, & Servitiorum ac ceterorum Præmissorum & eorum quolibet immediatè post Mortem prædictarum Personarum & earum quolibet,

Habendam & Tenendam Custodiam omnium prædictorum Manseriorum, Terrarum, Tenementorum, ac ceterorum Præmissorum, necnon Maritagium ejusdem *Francisci* absque Disperagatione, ac etiam Custodiam eorundem Manseriorum, Terrarum, & Tenementorum ac

cate-

A. D. 1515. cæterorum Præmissorum immediatè post Mortem dictarum Personarum & earum cujussibet, præfato Archiepiscopo Executoribus & Assignatis suis usque ad plenam & legitimam Ætatem præfati Francisci, ac quandiu Maneria, Terræ, Tenementa, & cætera Præmissa cum pertinentiis in Manibus nostris remanere contigerint, & quousque debita & legalis Liberatio & Prosecutio inde extra Manus nostras secundum communem Cursum Cancellariæ nostræ habita & prosecuta fuerit:

Concessimus etiam & per Præsentes Concedimus eidem Archiepiscopo omnia Exitus & Proficua, Reversiones, Reventiones, & Emolumenta omnium Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, & Reversionum prædictorum, ac cæterorum Præmissorum, a tempore Mortis prædicti Radulphi hucusque provenientia sive crescentia, tam per Manus nunc separalium Escaetorum & nuper separalium Escaetorum in separalibus Comitatus, in quibus dicta Maneria, Terræ, Tenementa, Reversiones, & cætera Præmissa separaliter existunt, quàm per Manus Receptorum, Ballivorum, Firmariorum, & aliorum Occupatorum eorundem & cujussibet inde Parcelle, absque Composito seu aliquo alio inde Nobis vel Hereditibus nostris reddendo solvendo vel faciendo:

Et volumus & Concedimus quòd quilibet Escaetorum, Receptorum, Ballivorum, Firmariorum, & aliorum Occupatorum prædictorum de hujusmodi Exitibus, Proficuis, Reventionibus, & Emolumentis erga Nos & Heredes nostros Quieti & Exonerati existant per Præsentes:

Et si de præfato Francisco Humanitè contingat antequam ad suam plenam & legitimam Ætatem pervenerit, Hærede suo vel Hereditibus suis tunc infra Ætatem existente vel existentibus, tunc Volumus & Concedimus præfato Archiepi-

scopo, per Præsentes, quòd Ipse & Assignati habeat & habeant Custodiam Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, & Reversionum prædictorum, ac cæterorum Præmissorum cum Pertinentiis, ac omnia Exitus & Proficua eorundem usque ad plenam & legitimam Ætatem ejusdem Hæredis sive eorundem Hæredum sic infra Ætatem existentis vel existentium, ac quandiu Maneria, Terræ, Tenementa, & Reversiones prædicta, ac cætera Præmissa cum Pertinentiis in Manibus nostris contigerint remanere, & quousque debita & legalis Liberatio & Prosecutio inde extra Manus nostras secundum Cursum Cancellariæ nostræ habita & prosecuta fuerit, ac Custodiam & Maritagium ejusdem Hæredis & eorundem Hæredum, sic infra Ætatem existentis vel existentium, absque Disperagatione, & sic de Hærede in Hæredem, cum Custodia eorundem Maneriorum, Dominiorum, Terrarum, Tenementorum, & cæterorum Præmissorum cum pertinentiis, quousque aliquis Hæres hujusmodi Hæredis aut Hæredum ad suam plenam & legitimam Ætatem pervenerit, ac quandiu Maneria, Terræ, Tenementa, Reversiones, ac cætera Præmissa cum pertinentiis in Manibus nostris contigerint remanere, & quousque legalis Liberatio & Prosecutio inde extra Manus nostras sive Hæredum nostrorum inde prosecuta fuerit, ac quousque præfatus Archiepiscopus Officium Maritaggi prædicti asscucus fuerit, absque Composito seu aliquo alio inde Nobis vel Hereditibus nostris reddendo solvendo vel faciendo;

Et quòd expressa mentio &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium nono Die Maii.

Per ipsum Regem.

Rex Scotorum ad Regem Franciscum super Comprebensione in Tractatu Pacis Anglia.

A. D. 1515.
Mo. 7. R. S.
Ex Austr.

Illustrissimo Potentissimo & Christianissimo Principi Francisco, Dei gratia, Francorum REGI, Mediolani DUCI, & Janne DOMINO, Fratri Consanguineo & Confederato Carissimo, Jacobus, eadem Benignitate, Scotorum Rex Salutem & felices Successus.

Quas Nono Aprilis Literas ex Parisiis vestra dedit Majestas Matheus de

Vilbrefus Cubicularius vester Ordinarius tertio Maii Nobis reddidit, Mandata & sibi commissa enarravit, qui initium vestro Nomine Pacem cum Illustrissimo Henrico Angliæ Rege significavit, istinc ad Rem tractandam Johannem de Selas Jurium Doctorem Curie Burdegalenis Primum Præsidentem, & Petrum de la Guiche Locum ejusdem Militem Ballivum Ma-

A. D. 1515. Matificonsensem, illiuc Reverendissimum
 in Christo Patrem *Thomam Eboracensem*
Archiepiscopum, Thomam Norfolkie Du-
cem Thesaurarium & Marefcallum Ang-
lie, Reverendum Patrem Ricardum
Wintoniensem Episcopum Privati Regis
Sigilli Custodem, Egregium Virum Jo-
hannem Young Legum Doctorem & Ang-
lie Vicecancellarium, Pacis Auctores
 ostendit :

Inde Concordiæ Commoda eleganter
 differens Pacis Causas & prudenter & ac-
 curatè exposuit ; vobis, videlicet, suas
 Vires a Christi Fidelium Cervicibus ad-
 versus Christi Hostes vertere in Animo
 esse, & ob id conciliandæ Amicitiae in-
 ter Christianos Principes, suos maximè
 Cognatos & Confederatos, studuisse, ac,
 per Gallorum cum Scotis Regibus Nec-
 cessitudine, Nos in memorato Pacis Fœ-
 dere Comprehensisse & Nominasse ; ea
 tamen Lege si post Quinque decimum
 Maii hinc ab hostili Incurfu in An-
 los cessetur, & infra Tres Menses ab In-
 ita Pace modo Comprehendi Nobis placeat
 per nostras Literas declaretur, id quod
 vestris exinde Literis *Anglorum Regi*
 sub idem Temporis intimandum ex Fœ-
 dere cavetur, multa denique in hæc
 Sententiam afferens Nos positæ Armis
 Pacem amplecti vestro Nomine hortat-
 us est.

Ad hæc Reverendus Pater *Balthasar*
Stewardus, Felicis Recordationis, *Julii*
Secundi Secretarius nunc *Leonis Decimi*
 Pontificis Maximi apud Nos Orator An-
 num integrum moratus ut inter Nos &
Angliæ Regem Pacem curaret, cum ves-
 ter nos adiret *Cabientarius*, a Sanctissimo
 Romano vocatus, pro credita sibi Lega-
 tione *Leonis Decimi* Pontificem Sum-
 mum a suæ Assumptionis Initio Pacem
 in Dominico Grege omni Studio quaesisse
 & quaerere discretè enarravit, ut pacis
 præsertim Cristianorum Rebus Bellum in
 Fidei nostræ favos Hostes Beatissimi *Leo-*
nis Ductu auspiceretur ;

Nos proinde orare & liberè monere
 non desistit nè Universalis & Pæni Tur-
 cham Expeditioni per Nos itetisse asserat,
 & dicendo usq; valuit ut Procerum
 Animi in vindictam aut Mortem parati
 ad Sanctæ Pontificis Monita intenderent.

Illustrissime Potentissime & Christianis-
sime Princeps Frater & Consanguinee Car-
issime,

Quam superiores Dies adversus nostra
 in Curia telimus Fortunam satis superq;
 Hominum Ora occupant ; sed Scotis tum
 Graviora passis frequens interim cum
 Hoste Congressus Felicitia sperare iussit
 & accepta rependere Dampna, docuit

præterea, cum Mala nondum Animo ex-
 ciderint, Nos, de Hostium Viribus mi-
 nus formidantes, Pacem in præsens re-
 cussisse, mirum non fuisse qui nec de
 Inducis cum Hoste unquam cogitaverim-
 us, verum nè a Serenissimo Continua-
 torum judicaremur, aut *Majestati vestra*
 Fraterna acta, etiam Pace duriora, non
 approbare, neve filitiferum in spurcis
 Turchas Bellum demorari dicamur,
 utque Christi Fideles in Christi Hostes
 pronos esse Scotos & suas præterire In-
 iurias ei Causa intelligant, ad Dei opini-
 Maximi, ejusque Genetricis intemeratæ,
 Cœlestis Curia Laudem, & Reipublicæ
 Christianæ Incrementum, Sanctissimi pla-
 monita & vestros pro Majorum & nostro
 Sanguine fusos sequentes, inittam per
 vos cum Illustrissimo Nobis Avunculo *Anglorum*
Rege Pacem & Comprehensionem
 hujusmodi, de Prælatorum & Procerum
 Regni nostri Assensu, Acceptans, Ap-
 probamus, & Ratificamus ;

Cujus & vos certiores reddere volentes
 Declaratorias & Patentes has Literas,
 nostro Magno Sigillo roboratas, illuc se-
 rendas dedimus, easdem observare & ob-
 servari facere quantum Nos contingunt,
 si contra identidem fiat, sanctè promit-
 timus.

Testibus,

Reverendissimo *Jacobo Glasguensi Arch-*
chiepiscopo Cancellario,
 Reverendo *David Lismerensi Episcopo,*
 Consanguineis nostris Illustribus,
Archibaldo Angwie,
Colino Ergadie,
Jacobo Aranie,
Jacobo Mortonie,
Willielmo Eralie,
Hugone Eglingtonie,
 Comitibus,
 Spectabilibus Dominis,
Alexandro de Hume Regni nostri mag-
 no nostro Camerario & Marchiarum
 Gardiano,

Johanne de Erkin,
Johanne de Simple,
Ninianio de Rosse,
Johanne de Lester,
 Magnis Baronibus,
 Venerabilibus in Christo Patribus,
Johanne Priore Sancti Andree,
Georgeo Sanctæ Crucis,
Roberto de Pafeto,
Patricio de Cambuskyneth Secretario
 nostro,

Johanne de Jedburgh,
 Abbatibus,
Jacobo de Dunfermling Postulato,

A. D. 1515. *Geminus Sancti Andrea* Archidiacono
 An. 2. Consilii nostri & Registri Clerico,
 Clarissimis & Insignibus Viris,
Patricio de Crausson,
Andrea de Cesfarde,
Andrea de Fernybirst,
 Equitibus Auratis.

Datum ex Oppido nostro Edinburgi De-

cimo quinto Maii, Anno Quintodecimo A. D. 1515.
 supra Millefimum & Quingentesimum. *Her. 1.*

Per Regem & Concilium &c.

PAINTAN.

Sub Sigillo Megne Cera alba a cauda
 Pergamine pendente.

Dux Albanie ad Eundem.

A. D. 1515. **A** Treshaut Tres excellent Treschretien & Trespuissant Prince
 An. 7. H. 1. *Christien & Trespuissant Prince*
 Ex Angli. *Francroy*, par la Grace de Dieu,
 ROY de France, Jehan DUC d'Albanie,
 CONTE de la Marche de Mer & de Guereach, SEIGNEUR de Auverdel & de l'Isle de Alan, REGENT & PROTECTEUR du Royaume d'Escoce, Salut & Treslongue Prosperite.

Treshaut Tres excellent Treschretien &
 Trespuissant Prince.

Comme il soit ainsi que, avant notre venue en ce Pais, par *Monsieur le Roy* notre bon Frere Cousin & Allie, Gens de son Conseil, Prelatz & Seigneurs de son Royaume, a votre Persuasion & Requeste, ait este Acceptee & Approuvee la Comprehencion de mon dit Seigneur le Roy, & son dite Royaume ou Traicte de Paix conclud & accorde entre l'ous & le Roy d'Angleterre le Cinquiesme Jour d'Auril derrenier passe,

Nous, a ceste Cause, desirans sur toutes Choses le Bien de la Paix, & par-

venir par tous bons Moyens a l'Observa- A. D. 1515.
 tion & Entretènement d'icelle, entre les Princes Chrestiens, la dite Acceptation, faicte a Edinbourg le xv. de ce Moys, avons, en tant que a Nous touche & besoing seroit, comme Regent & Protecteur susdit, par ces Presentes Ratifiees Confirmees & Approuvees, Ratifions Confirmons & Approuvons.

Et en Tesmoing de ce Nous avons Signe de notre Seing Manuel & fait sceller de notre Seel ces dites Presentes.

Faictes & Donnees, en la Ville de Glasce, le xxii. Jour de May, l'An Mil-le Cinq Cens & Quinze.

JEHAN.

Par Monsieur le Duc Regent &
 Protecteur.

MARCHAUN

Sub Sigillo Cera rubra a cauda Perga-
 mina pendente.

De Concessione Temporalium Elicn.

A. D. 1515. **R**EX omnibus, ad quos &c. Sa-
 An. 7. H. 1. luteum.

Sciatis quod,
 Fel. 7. H. 1.
 P. 2. m. 12.

Cum Ecclesia & Episcopatus Elicnsis, per Mortem, Bonze Memoriz, *Jacobi Stanley* nuper & ultimi Episcopi Loci illius vacaverint & Pastoris solatio fuerint destituti, & quod Nobis per *Priorem & Conventum de Ely* preedicta & Successores suos, pro Custodia Episcopatus & Temporalium ejusdem Episcopatu illo tunc se vacante, si per unum Annum vacasset, de *duobus Millibus Librarum* pro Anno illo, & si Minori Tempore quam per Annum hujusmodi Vacatio durasset, tunc per eosdem *Priorem & Conventum* & Successores suos preedictos, de Rata dictorum *duorum Millium Librarum* per Annum, pro Rata Tempo-

poris, Nobis proinde responderi debeat, A. D. 1515.

De Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris Damus & Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, *Nicholas West* nunc Electo Elicnsi Episcopo & Assignatus suis, quod Ipse, a tempore Mortis dicti *Jacobi Stanley* quamdiu Episcopatum preedictum de Episcopo dicta Ecclesie vacare contingat, habeat & percipiat, per Manus *Prioris & Conventus* dicta Ecclesie Elicnsis & Successorum suorum, dicta *duo Millia Librarum*, si Vacatio Episcopatus illius a tempore Mortis preedicti *Jacobi Stanley* per unum Annum sit duratura,

Et si Episcopatum illum minori vel majori tempore quam per unum Annum a tempore Mortis dicti *Jacobi nuper Episcopi* vacare contingerit, quod tunc idem, *Nic. West*

A. D. 1515. *West* nunc *Elicensis* Episcopus, & Assignati sui habeant & percipiant, per Manus dictorum *Prioris & Conventus* & Successorum suorum, omnes ac tantas & iustissimi Denarium Summas, quæ ad Nos per Mortem præfati *Jacobi Stanley* nuper Episcopi & ratione Vacationis Episcopatus illius pertinent aut pertinere poterint seu debuerint, juxta Ratum *Duorum Millium Librarum* per Annum, pro rata Temporis quo Episcopatum illum a tempore Mortis dicti *Jacobi* nuper Episcopi per minus vel majus tempus vacare contigerit, & omne id quod ad Nos de Duobus Millibus Librarum prædictis, occasione Vacationis prædictæ, pertinent seu pertinere debeat seu poterit,

Habenda Tenenda & Percipienda eidem *Nicholas West*, nunc *Electo Elicensi Episcopo*, & Assignatis suis prædictis, de Dono nostro, adeo plene integrè & liberè prout Nos vel Hæredes nostri, occasione hujusmodi Vacationis Episcopatus prædicti, haberemus aut perciperemus, si præsens Concessio nostra facta non fuisset:

Et insuper, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Damus & Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris, prædicto *Nicholas West*, nunc *Electo Elicensi Episcopo*, & Assignatis suis prædictis, omnia & omnimoda Feoda Militum quæ tenentur de Episcopatu prædicto, & Escaetas Terrarum & Tenementorum, ac Bonorum & Cattallorum quorumcumque, cum pertinentiis, prædicto Episcopatu Eliensi qualitercumque pertinentia spectantia sive incumbant, ac Custodiam omnium eorumdem quæ per Mortem dicti *Jacobi* nuper Episcopi, durante Vacatione hujusmodi ejusdem Episcopatus, ad manus nostras sive ad Nos devenerunt aut acciderunt, seu devenire aut accidere debuerint debeat aut debuerint seu devenire a tempore Mortis ejusdem *Jacobi* nuper Episcopi durante hujusmodi Vacatione

ejusdem Episcopatus, ac omnes Denarios Summas de Præmissis sive eorum aliquo provenientes,

Habenda & Tenenda omnia eidem Feoda Militum & Escaetas cum pertinentiis, ac Custodiam omnium eorumdem, ac omnes & omnimodis Denarium Summas, durante dicto tempore Vacationis, eidem *Nicholas West*, nunc *Electo Episcopo*, & Assignatis suis prædictis, a tempore Mortis prædicti *Jacobi* nuper Episcopi quamdiu Episcopatum illum vacare contigerit, ac omnia cætera Præmissa, absque aliquo Nobis vel Hæredibus nostris pro Præmissis seu aliquo Præmissorum reddendo seu faciendo, & absque impetitione, molestatione, perturbatione, seu inquietatione Nostris vel Hæredum nostrorum, Justiciariorum, Escætorum, Vicecomitum, aut aliorum Ballivorum seu Ministrorum nostrorum sive Hæredum nostrorum quorumcumque:

Et insuper, ex certa Scientia & mero Motu nostris prædictis, Concedimus, pro Nobis & Hæredibus nostris prædictis, quòd tam prædictus nunc *Electus Episcopus*, & Assignati sui prædicti, quam præfati *Prior & Conventus* & Superiores sui prædicti, & eorum quilibet, de dictis *Duobus Millibus Librarum* per Annum, & qualibet inde Parcelle, pro Rata, inde Nobis pertinentibus, pro tempore quo Episcopatum prædictum a tempore Mortis dicti *Jacobi* nuper Episcopi vacare contigerit, pertinet pertinere aut pertinere debuerit, erga Nos & Hæredes nostros exonerentur & acquiescant per Præsentem;

Eo quòd expressa mentio &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo octavo Die Maii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Intimatio de Comprehenfione Scotorum.

A. D. 1515. FRANCISCUS, Dei Gratia, Francorum REX, Mediolani DUX, & Janæ DOMINUS, Serenissimo Illustrissimo ac Potentissimo Principi Henrico Angliæ Regi Fratri Consanguineo & Confederato nostro Carissimo, Salutem.

Chm,
In Tractatu Pacis,
Concluso in Civitate Londoniarum Die Quinta Mensis Aprilis, Anno Domini

Millesimo Quingentesimo Decimo quinto more Romano computando,

Inter Oratores Ambassadorsque nostros & vestre Serenitatis Oratores Deputatos ac Nuncios Speciales,

Illustrissimus ac Potentissimus Princeps Rex Scotiæ Consanguineus noster Carissimus, ejusque Regnum, Terræ, Patriæ, Subjedi, Habitatores, & Incolæ quicumque per Nos & pro Parte nostra sint comprehensi,

Cavea-

A. D. 1515. Caveaturque quòd dictus *Rex Scotiae*, infra Tres Menses Datum dicti Tractatus sequentes, declararet & significaret Nobis, per separatas & distinctas Literas Patentes, Magno suo Sigillo sigillatas & Manibus suis signatas, si per Nos comprehendi voluerit, prout de supradictis apparet per Duos Articulus dicti Tractatus,

Quorum Tenor sequitur, & est talis,

ITEM, quòd in præfenti Tractatu Pacis & Amicitie comprehendantur Amici Alligati & Confederati utriusq; Partis subsequenter nominati; videlicet,

Pro Parte *Regis Angliæ,*

Sanctissimus Dominus noster *Leo Decimus Pontifex Maximus,*

Ecclesia Romana,

Et Sancta Sedes Apostolica,

Bosonia, ac omnia Oppida, Civitates, Castra, Villæ, & Territoria ad Patrimonium Sancti Petri & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ spectantia & quoquomodo pertinentia,

Sacrum Imperium,

Et Illustrissimus Princeps *Carolus Princeps Castellæ, ARCHIDUX Austriæ &c.* ejusque Hæredes & Successores,

Necnon Illustrissima Domina Domina *Margareta Imperatoris Filia & prædicti Principis Amittæ Archiducissa Austriæ,*

Ac omnia & singula ejusdem *Principis Castellæ* Dominia, Ducatus, Comitatus, Civitates, & Opida, Villæ, Territoria, & alia quacumque sub Obedientia dicti Principis existantia, ac omnes & singuli ejus Subditi Incolæ Habitatores quicumque;

Salvis Juribus Superioritatis & Effortii & aliis Juribus eidem *Regi Christianissimo* competentibus, & absque illorum Jurium præjudicio,

Rex Daciæ,

Necnon *Clevesis, Juliacensis, & Venetorum* Duces,

Dominia Venetorum & Florentinorum,

Communitas & Societas Hanse Theotonice,

Anthonyus Dominus de Ligne,

Et,

Esveltii sive Sustenses,

Et pro Parte *Regis Francorum,*

Sanctissimus Dominus noster *Papa Leo Decimus,*

Ecclesia Romana,
Et Sancta Sedes Apostolica,
Sacrum Imperium,

Reges & Regine Hungariæ, Scotiæ, Portugaliz, Daciæ, Navarræ,
Duces Sabaudiz, Lothoringiz, Gueldriz,

Dux & Dominium Venetorum,
Dominium Florentiæ,
Episcopus Leodiensis,
Marchiones Mantuæ, Montisferrati,
ac Salutarum,

Et,

Dominus de Sedano,

Tenor verò alterius Articuli talis est,

ITEM, quòd Alligati & Confederati prædicti (videlicet) præfati *Rex Scotiae & Princeps Castellæ* infra Tres, Reliqui verò, ab una vel altera Parte Comprehenso (salvo Sanctissimo Domino nostro supradicto, qui absque Terminis præfinitionis sit Comprehensus) infra Duodecim Menses Datum præfentis Tractatus proxime & immediatè sequentes, per Literas suas, Magno Sigillo suo sigillatas & Manibus suis signatas, Principi, eos comprehendenti, si per ipsum voluerint comprehendere, Declarabunt & Significabunt; idemque Princeps alteri Principi, infra dictos Tres Menses quoad Regem Scotiae & Principem Castellæ, & quoad Reliquos infra Duodecim Menses, per Literas suas, Magnis suis Sigillis Sigillatas & Manibus suis signatas, præfatis Literis dictæ Comprehensionis Declaratoriis annexas, eandem Declarationem notificabit & significabit.

Cumque idem Potentissimus *Rex Scotiae* Frater & Consanguineus noster Carissimus,

Considerans Pacem & Quietem Populorum Deo imprimis gratam esse & ut plurimum Populis cujuscumque Status Salubrem, communi Utilitati & Securitati Subditorum suorum cupiens conferere,

Idem *Rex Scotiae*, seu Regens Gubernator Patriæ, Genesque, Status, & Concilium sui Regni, per Literas suas, debito modo signatas & Magno suo Sigillo sigillatas, Nobis præfato Christianissimo *Regi Francorum* significaverunt quòd ipsi dictum Tractatum Pacis, in quantum dictum *Regem*, Successores suos, Regna, Patrias, Dominia, & Territoria sub Obedientia sua constituta, & Subditi suos quoscumque, Acceptaverunt & Approbaverunt, & in eodem Tractatu comprehendendi voluerunt dictum *Regem* juxta ipsius Seriem & Tenorem;

Primit-

A. D. 1515.
Hen. 8.

A. D. 1515. Promittentes pro Se, Successoribus, & Subditis dicti Regni quibuscunque, prefatis suis Significationibus & Declarationibus Se nullo unquam tempore Contraventuros, prout per separatas & distinctas Literas Patentes prefatorum *Regentis Statuum* & Concilii, Magnis suis Sigillis sigillatas, & Manibus Regentium signatas, superinde confectas, & quibus Præfentes hæc nostræ sunt annexæ, plenius continetur & apparet.

Nos igitur dictas Voluntates, Significationes, Declarationes, & Comprehensiones prefatorum *Regis & Regentis*, sic, ut præmittitur, Nobis factas, *Serenitati vestræ* Significamus & Declaramus per Præfentes,

Rogantes eandem ut prefatum Voluntatem, Significationem, Acceptationem, & Admissionem prefatæ Comprehensionis prædictorum *Regis & Regentis*, per Literas suas prædictas Nobis intimatas, nostramque superinde Declarationem per Præfentes vobis factam, juxta exigentiam Tractatus prædicti, acce-

petis & admittatis, eisdemque & eorum utriusque pro Comprehensis in dicto Tractatu habeatis, & pro sic Comprehensis per Vos habitis, Nobis per vestras Literas Patentes, Magno Sigillo vestro sigillatas & Manu vestrà signatas, Nobis certificetis & declarare velitis. In cujus rei Testimonium his Præfentibus Manu nostrâ propriâ signatis Magnum nostrum iustimus apponi Sigillum.

Datum *Ambasæ* Die Decimâ Sextâ Mensis Junii, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Decimo Quinto, Et Regni nostri Primo.

FRANCOYS.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno suo cere alba a duplici cauda pergænea pendente.

Rex Scotorum ad Papam.

A. D. 1515. Beatissimo Patri *Leoni Decimo*, & Sacrosancto Reverendissimorum Cardinalium Senatui, *Jacobus Quintus Scotorum Rex*, universus Prælatorum Regni Procurum & Populi Status, Felix Ecclesiæ Moderamen.

Devoto quondam ihesus Sedis Filio, Patre nostro, Serenissimo *Jacobo, Quarto Scotorum Rege*, immaturiùs sublato, Carissimum Nobis Consanguineum Illustrem *Johannem Ducem Albania &c.* primum ad Regni Proteccionem, inde Regni Gubernacula, & demùm nostrum ad Tutelam Delegimus, ut quod jure ad eum spectabat nostrâ etiam Electione invitatus libentiùs adiret, quem diu tamen Expectatum Decima & octava Dies Mensis Maii Regno nostro tandem reddidit:

In Ecclesiæ Nobilitati & Plebi plurimum desideratus, uno omnium, Matris etiam nostræ Illustrissimæ, Assensu recipitur, Nobis in Tutorem Regno in Proteccionem & Gubernatorem recognoscitur, Prælati Procures & Communitates, qui Regni Status referunt, Sacramenta volentes præstiterè, quibus singuli sua Homagia Servitutem & Fidelitatem altrinxerunt ei Soli, nec Alteri cuivis, in regia Tutela, Regno protegendo, & moderando nostram ad pleniorè Ætatem, obtemperare,

Cùm igitur ad eum, ex Agnatis notis

proximum, Regia Auctoritas Jure delata & rei summa in Manu fuerit, ac proinde vigilantius cavendo habuerit ne quid Mali tenera Ætas Nobis aut Regno sub ejus Ductu ferat, non ab Re Nobis visum est *Sanctitatem vestram* & Amplissimos istius Ordinis Patres certiores facere, orare simul & obsecrare ut, cui nostro Tutori & Regni Moderatori Regia Tutela & Regni Potestas Domi defertur, sibi, non tecus ac Patri nostro Regem agenti, seu Nobis ad Regni Habenas adultis, in Regni Causis & Rebus cunctis istis credatur; & pro suis Litteris Regni Negotia expedientur, Oratores & Nuncii benignius audiantur, Privilegia Scotis Regibus observentur, nec Regni nostri Prælati sine suis Litteris conferantur.

Eccè autem! Rumor increpuit & Illustrissimum *Anglorum Regem* sui quoque Titulis etiam Regni nostri Se Proteccionem ac Gubernatorem addere & inscribere; quo prætextu Angliæ Procuratores & Oratores Regni nostri Prælati, pro sua Commendatione, Personis sibi gratis impetrant.

Pater Sancte & Patres Optimi,

Nos Serenissimum *Angliæ Regem* hunc sibi Titulum Vendicasse non credimus, quem nec suorum Majorum quisq; ullo unquam tempore Vendicaverat, nec in hodiernum Diem consequi cœrenti Reg-

A. D. 1515.
 non-3. **norum** Strage poterit; tanta Scotis supra
 salutariferum Christi Actum stetit Libertas!
 quorum Dominatus per Manus Majorum
 ad Nos deductus; Superioritatis nichill
 ad ullos Terrarum Principes referit, quin-
 etiam Regnum hoc, sub Nativis & suis
 Regibus, licet Ætate teneris, non qua-
 sitos Protectores, sed legitimos & Suc-
 cessionem proximis admisit.

Ad istius Sedis & Prudentiam & Dig-
 nitate[m] spectat, pro sua Clementiâ, & Fi-
 liorum maximè Regum singulos in suis
 Regnis exaudire, nisi *Sanctitas vestra*, a-
 liis Gratificans, Regnum hoc vetustissi-
 mum perditum ire volet;

Id quod in tempore præcavere & con-
 sultere cogimur, si Exteri Reges, Hostes
 nonnunquam Nostri, nostras istic am-
 biverint Prælatias, & quos velint Præ-

latos Nobis Consiliarios instituerint: A. D. 1515.

Obtestamur *Clementiam vestram* & vos
Reverendissimos Patres nè eo Nos tra-
 hant, nève Prælatias nostras aliter quàm
 ad Tutoris nostri Literas provideant,
 ut Nos in antiqua Majorum Devotione
 erga Apostolicam Sedem teneamur;

Et quod superest ex Literis Tutoris
 nostri compertietur;

Beatissime Pater & *Patres Optimi*, se-
 liciter valete.

Datum sub nostro Magno Sigillo apud
Edinburgum Tertio Julii, Anno Quin-
 decimo supra Millesimum & Quingen-
 tesimum.

Sub Magno Sigillo de Cera alba pendente a canda Pergamena.

Litera Regis ad Papam Rogatoria.

A. D. 1515.

no. 7. H. 3.

BIBL. Cotton.

Titell. A. 2.

fol. 158.

Beatissime Pater post humillimam
 Commendationem & Devotissi-
 ma Pedum Oscula beatorum.

Omnibus quidem Generosis ac Nobili-
 libus Viris, qui a suis Majoribus non
 degenerent, ut ad Honores, Emolumenta,
 consentaneisque Nobilitati, cui Vir-
 tus adjuncta sit, amplitudinem evchan-
 tur, impensè favemus; hujus tamen rei
 erga Nobilem Equitem Sancti Johannis
 Hierosolymitani *Ricardum Newyl* studio-
 sissimâ Cura Nos tenet:

Si quidem cum primis hujus nostri
 Regni claro Genere natus, propinquè
 etiam Consanguinitate Nos contingit, &
 Germanus est Illustrissimi Domini *Geor-
 gii Newyl* Domini Bergovis Consiliarii
 nostri, & in nostro Ordine Carterie
 Confratris, Viri non minùs Consilio
 quàm Srenitate conspicui & nostri Ob-
 servantissimi, huic accedit quòd idem
Ricardus Newyl, Militiæ Tyronis Rhodi
 aquè modestè ac fortiter peractis, se
 etiam Virtute Nobis commendavit cario-
 renique effecit:

Quapropter, cupientes Eum dignum
 illius Militiæ, cui jampriem est adscri-
 ptus & in qua non sine Laude se hacten-
 us exercuit, Præmiis honestari, Tri-
 bus jam Magnis Rhodi Magistris, & ei
 præcipuè qui nunc est, eundem no-
 strum *Consanguineum* accuratissimè com-
 mendavimus:

Verùm quum multe Occasiones ac-
 ciderint, quibus Ipse provehi & no-
 stro Desiderio satisfieri potuisset, ni-
 hil præter Verba dubiam & longam
 Spem hactenus accepimus, & compen-

tum jam habemus hæc viâ nihil am-
 plius eidem *nostro Consanguineo* profe-
 cturos;

Quare ad *vestram Sanctitatem* Nos
 convertimus, in qua & summæ Benigni-
 tatis Fontem & certissimas nostras Spes
 semper invenimus, a qua Preces nos-
 træ Voti semper compotes redierunt:

Supplices igitur *vestram Sanctitatem*
 rogamus & Reservationem primæ Dig-
 nitatis suprædicti Ordinis Sancti Johan-
 nis Hierosolymitani, in hoc nostro Re-
 gno vacaturæ, cum sufficienti Privile-
 giorum ac Stabilimentorum ejusdem Or-
 dinis derogatione, in speciale nostram
 Gratiam, dicto *nostro Consanguineo* con-
 cedere dignetur.

Quâ in Re *vestra Beatitudo* non so-
 lum vehementer gratificabitur, sed & Di-
 gnitati, quæ eidem *nostro Consanguineo*
 continget, plurimum consulit; nam,
 præterquam quòd Ipse *nosser Consanguineo*
 multis & magnis Virtutibus prædi-
 tum se demonstrat, non tantum Nobis
 sed & omnibus hujus nostri Regni Pro-
 ceribus ac Viris Primoribus Consan-
 guinitate seu Affinitate est conjunctus;
 quibus rebus nunitus quamlibet mag-
 nam Dignitatem egregiè sustinere, &
 toti suæ Religioni usui haud mediocri esse
 potest.

Id quod etiam facit ut silentiâ a
 vestra *Sanctitate* hæc Gratiam postula-
 mus; quam ut ne utiquam negare No-
 bis velit etiam atque etiam vestram *Be-
 nignitatem* summooperè rogamus.

Quo Beneficio, unâ Nobiscum, ip-
 sum nostrum *Consanguineum*, totinque
 ejus

A. D. 1515. ejus Genus sibi perpetuū est devinctura; sicuti ex Reverendo Domino Episcopo Wigornienſi, nostro apud ſe Oratore, eadem veſtra Sanctitas uberius intelliget;

Quam Deus Altiffimus ex omni Parte Beatiffimam diutiſſimē tueatur.

Ex Palatio noſtro Greenwich Dic vi-

ceſimo ſecundo Julii, Miſſiſimo Quingentiſimo Decimo quinto.

Excellentiſſima veſtra Sanctitati,

*Devotiſſimus atque Obſequentiſſimus
Filius, Dei Gratiā, Rex Angliæ &
Franciæ ac Dominus Hiberniæ.*

Bulla de Proviſione.

A. D. 1515.
An. 7. B. B.
Bull. Gratian.
Favell. 6. 2.
fol. 159.

LEO EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio *Nicolas West* Decano Ecclesiæ Capellæ Regiæ nuncupatæ de Windesora Sarisburiensis Diocesis utriusque Juris Doctore Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Apostolicæ Sedis consueta Benignitas ad ea libenter intendit, per quæ Personæ Ecclesiasticæ, ad Ecclesiarum, præsertim Cathedralium, Regimina per eum assumendæ, quas omni Maculâ carere decet, possint illis puro Corde & sincerâ Conscientiâ præsidere.

Cum itaque Nos hodiè Ecclesiæ Elicens, per Obitum quondam *Jacobi olim ipsius Ecclesiæ Episcopi*, extra Romanam Curiam Defuncti, Pastoris solatio destitutæ, de Persona tua providere teque illi in Episcopum & Pastorem præficere intendamus,

Nos,

Nè Proviſiōne Præſectio prædictæ possint, prætextu aliquarum Censurarum Ecclesiasticarum, si quibus forsân ligatus existis, quomodolibet impugnari, providere volentes,

Te a quibuscumque Excommunicationis Suspensionis & Interdicti aliisque Ecclesiasticis Sententiis Censuris & Pœnis, a Jure vel ab Homine quavis occasione vel causâ lais, si quibus quomodolibet

Innodatus existis, ad hoc dumtaxat ut A. D. 1515.
Proviſio & Præſectio hujusmodi ac singularæ desuper concipiendæ Litteræ suam consequantur effectum, Auditoriæ Apostolicæ Absolvimus & Absolutum fore Nunciamus; non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis ac Statutis & Consuetudinibus diſtinctæ Ecclesiæ etiam Juramento Confirmatione Apostolicâ vel quavis Firmitate aliâ roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo omnino Hominum licet hanc Paginam nostræ Absolutionis & Nunciationis infringere, vel ei Ausu temerario contraire; si quis autem hoc attemptare præsumpserit, Indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit Incursum.

Dat. *Rome* apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Miſſiſimo Quingentiſimo Quinto Decimo, sexto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Tertio.

B. DE NEFONT.
J. BERONA.

JO. DE MADRIGAL.

Papa ad Regem, pro Polidoro Vergilio.

A. D. 1515.
An. 7. B. B.
Bull. Gratian.
Favell. 6. 2.
fol. 165.

Charissime in Christo Fili noster Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Commendavimus alius nostris Literis Mageſtati tuæ Dilectum Filium *Polidorum Vergiliū*, hujus Sanctæ Apostolicæ Sedis in Regno isto Subcollectorum; qui quidem in Carcerem tuo jussu conſectus est, pluresque jam in eo Menſes detinetur: hortatiſſimè ſumus Te, pro tua in eandem Sedem atque Nos reverentia, proque Noſtra in Te

paternâ Dilectione & Charitate, vel A. D. 1515.
les Eum liberum facere.

Cujus quidem rei, cum nihil dom Actum abs Te intelligimus, has ad tuam Mageſtatem Litteras dandas duximus; quibus etiam atque etiam id ipsum abs Te attentè atque caixè requirimus, tum etiam ut Collectori Demum quæque abſta ex ea sunt Mandes restitui, neque patiaris ut ad Te frustra totiens de eadem Re scripſiſſe videamur.

In

A. D. 1515. In eo præterea *Majestas tua* Nobis gratissimum faciet, si Dilectum Filium nostrum *Hadrianum Cardinalem Botonicensem*, tuæ Majestati deditissimum, Relique ejus omnes forebis Tibique ipsas nostro Nomine commendatas facias.

Datum *Rome* apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, Die Tricesimo

Augusti, Millesimo, Quingentesimo, A. D. 1515. Decimo Quinto, Pontificatus nostri Anno Tertio.

P. BEMBUS.

Dor.

Carissimo in Christo Filio nostro Henrico Angliæ Regi Illustri.

Ju. Cardinalis de Medicis pro dicto Polydoro.

A. D. 1515. *S*erenissime ac Invictissime Rex & Domine Domine mihi Colendissimo humilimas Commendationes.

Hod.

Nisi scirem quâ promptitudine Reverendissimus Dominus meus *Cardinalis Hadrianus* in Causa *Collectoris* Se gesserit ut *Majestatis vestra* Voluntati satisfaceret, quæve Fide & Servitute in eam semper fuerit, minus audacter fortasse scriberem quàm nunc facio pro *Polydoro ejus Servitore*, quem non sine Molestia in Carcerem conjectum intellexi.

Nam quum Reverendissimus *Dominus Cardinalis* omnia fecerit quæ ex eo petebantur, & *Dominus Andreas* Possessionem *Collectoris* acceperit, & omnia Acta transacta jam sint, proinde *Majestatem vestram* plurimum rogo ne permittat talem Cardinalem & Servitorem suum tantam pati Indignitatem, ejusdemque Servitorem sic diutius detineri, quem quantum magis ex animo possum

commendo *vestra Regi Majestati*, & supplico ut dignetur mandare quòd liberetur, in quo faciet Sanctissimo Domino nostro Rem valde Gratum, Mihi Gratium singularem, & Ipsum Dominum Reverendissimum mediocriter consolabitur.

Et felicissimè valeat *vestra Regi Majestas*, cui Me humillime commendo.

Bononiæ tertio Septembris Millesimo Quingentesimo Decimo quinto.

Excellentissime vestra Regi Majestati,

Humilimus ac Fidelissimus Servitor,

JU. CARDINALIS DE MEDICIS.

Dor.

Sacrossimo & Invictissimo Principi Domino Domino mihi Colendissimo Domino Henrico Angliæ &c. Regi.

De Restitutionibus Temporalium Elien.

A. D. 1515. *R*EX Efcætori suo in Comitatus Norffolciæ & Suffolciæ, Salutem.

Av. 7. B. 6.
Vol. 7. B. 6.
P. 2. M. 20.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacante Ecclesiâ Cathedrali Elicenti, per Obitum, Bonæ Memoriz, *Jacobi ejusdem Ecclesiæ ultimi Pastoris & Episcopi*, Personam Fidelis Clerici ac Consularii nostri Magistri *Nicholai West* utriusque Juris Doctoris ejusdem Ecclesiæ Electi in ipsius Ecclesiæ Episcopatum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat.

Nos,

Pro eo quòd idem *Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palam

& expressè renunciavit, & Gratiz hu- A. D. 1515. militer se submisit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Electi*, & Temporalia dicti Episcopatus Elicensis, prout motis est, Restituimus eidem;

Et idè Tibi Præcipimus quòd eidem *Electo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua; sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Oxford* sexto Die Septembris.

Per Brevet de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Efcætoribus

A. D. 1515.
 ribus subscriptis, in Comitibus sub-
 scriptis, sub eadem Data; videlicet,

Efectori Regis in Com. Cantabr. & Flant.

Efectori Regis in Com. Midd.

Efectori Regis in Com. Effex. & Herf.

*Dilecto Regis Majori Civitatis sue A. D. 1515.
 Londoniæ ac Efectori Regis in
 eadem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, Liberis,
 Hominibus, &c.

Pro Civitate Turnaci, de Pardonatione.

A. D. 1515.

An. 7. M. 8.

Frans. 7.

M. E. m. 20.

REX Universis presentibus & futuris scire fecimus, Cùm *Nicholaum de Sainz Genois* Equitem, *Johannem de Malines*, & Magistrum *Johannem d'Estables*, post nostræ *Civitatis Tornaci* Ballivatusque ejusdem *Mortanie* & Territorii *Sancti Amandi* cum suis pertinentiis in nostram Potestatem Redactionem, in præfata nostra Civitate residisse & habitasse, Fidelitatisque Juramentum quemadmodum alii nostri Incolæ & Subjecti præstitisse, Séque Nobis & nostris Successoribus Angliæ & Franciæ Regibus fore Fideles jurasse, nuper ad Notitiam nostram pervenerit,

Nichilominus ipsi, prædicto suo Juramento contravenientes, plures cum Inimicis & Adversariis nostris Communicationes secretas & Conciliabula habuerunt, quibus in Majestatem nostram aliquod moliebantur & attentabant,

Tàm quo secretiùs prædictam Attentionem peragere possent, a prædicta nostra Civitate discesserunt, & Se absentarunt, & ad diversa Loca transmigrarunt, quo Nonnullos Incolarum nostrorum a Se subornandos & in suam sententiam præfatamque Attentionem inducendos accesserunt & venire mandaverunt,

Quæ quidem attentatio de Creatoris nostri Auxilio scita & relata patuit,

Quamobrem, Inquisitione & Informatione debitè & de Jure factis, ad *Procuratoris nostri* Prosecutionem & Instantiam, ipsorum aliqui Sententiâ in Exilium missi, & sub Mortis incurrendi Pœna a nostris Regnis, Civitatibus, Terris, & Dominis, Bonis eorum Fisco addictis & confiscatis, criminaliter Baniti sunt, & Nonnulli alii prædictorum nostrorum Incolarum, sic per eos subornatorum, a *Ballivo* nostri præfati Ballivatus apprehendi & in Carcerem detrudi, Dièque suos miserè, nisi Gratia & Misericordia nostra eis impertiarur, finire possent;

Quare,

His omnibus consideratis, & Illi, sic accessit & vocati, Motores aut talium Principes Mollitionum & Attentionum: minime fuerint, verùm a prænominati *Nicholao de Sainz Genois*, *Johanne de Malines*, & Magistro *Johanne d'Estables* decepti induci & subordinati existunt, etiam quod in reliquis omnibus absque ullius Criminis notâ benè Fausi vixerunt & habentur;

Nos, Misericordiam Justitiæ & Juris rigori præferri volentes, Sperantes eos bonos Nobis fore fideles Subjectos, Auctoritate nostrâ & Potestate Regiâ, præfatum Crimen omnibus Postulantibus & Supplicantibus (Exceptis prædictis *de Sainz Genois*, *Malines*, & *Estables*) REMITTIMUS & QUIETAVIMUS, REMITTIMUS & QUIETAVIMUS, simul Pœnas & Multas quascumque Corporales aut Pecuniarias, quas occasione prædicti Criminis incurrisse possunt, super hiis perpetuum *Procuratori nostro* presentis & futuro omnibus & aliis Silentium imponentes:

Et, per præfentes Literas, *Ballivo nostro Tornacensi* & *Tornacensi* mandamus quatinus illos presentis nostrâ Gratiâ & Remissione gaudere & frui pacificè permittat, nec ullum Eis, prædicti Occasione Criminis, Impedimentum in Corpore aut Bonis suis detur aut fiat, & si quid datum aut factum fuerit, subitè & sine dilatione Libertati & Statui pristinis restitutum aut restitui faciat:

Et, ut hæc firma & stabilia sint & permaneant, Sigillum nostrum his Literis apposui fecimus & jussimus; salvis tamen in omnibus nostro & aliorum Juribus.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Primo Die Octobris.

Per ipsum Regem.

A. D. 1515.

A. D. 1515.

Nov. 1.

De Traſtando & Concludendo cum Subditis Regis Turnaci.

A. D. 1515.

Nov. 1.

A. D. 1515.

An. 7. H. 8.

Ibid. n. 22.

REX univerſis & ſingulis, ad quorum Noticias præſentes Literæ pervenerint, Salutem. Sciatis quòd Nos,

De Fidelitatibus, Induſtriis, & providis Circumſpectionibus, Cariliſimi Conſanguinei noſtri *Caroli Comitis Wygornia Domini Herberti & de Gower* Primi Camerarii noſtri, & Dilcctorum & Fideiſſimum noſtrorum, *Willielmi Blount Equitis Avari Domini de Mountjoye* Primi Camerarii Præcaſſimæ Conſortis noſtræ *Katerina Regine Angliæ & Franciæ & Domina Hiberniæ* Locumtenentis noſtri Civitatis Turnacenſis ejuſdemque Territorii & Ballivatus Turnacenſis, *Ricardi Sampſon* utriuſque Juris Doctoris, ac *Ricardi Jernyngbam, Edwardi Beuſted, & Ricardi Heteſhill*, Militum, plenariè confidentes,

Ipoſ noſtros veros & indubitatos Ambaſſiatores, Commiſſarios, Oratores, Procuratores, Factores, & Deputatos ſpeciales Facimus, Ordinaſimus & Deputamus, per Præſentes,

Dantes & Concedentes eiſdem aut eorum Tribus plenam & omnimodam Potèſtatem Auſtoritatem & Mandatum generale & ſpeciale, pro Nobis & Nomine noſtro, per Præſentes, cum *Dicis Subditis & Fidelibus noſtris*, tam Spirituallibus quàm Secularibus, Præpoſitis & Juratis, Scabinis, Eſgardiatoribus, Decanis & Subdecanis Arciſcum & Miniſtrorum *Villæ & Civitatis Turnacenſis*, totum corpus dicte Villæ & Civitatis repræſentantibus, Traſtandi, Conferendi, Appunctuandi, Componendi, & Concludendi non ſolum de & ſuper Cuſtodia dicte Civitatis per eos ſub noſtra Obedientia fideliter ſervandâ & tutò cuſtodiendâ & defendendâ, ſed etiam de & ſuper Fidelitate eorundem Hæredum & Succèſſorum ſuorum perpetuis futuris Temporibus Nobis, Hæredibus & Succèſſoribus noſtris & nulli alii Principi cujuscùmque Gradûs, Præeminentiæ, aut Dignitatis exiſtat exhibendâ & præſtandâ, ac etiam Juramenta Fidelitatis Securitates Cautiones & alia Obligacionum genera, tam pro Cuſtodia & Deſenſione dicte Civitatis, quàm pro Annuo Tributo, *Ludovico*, Bonæ Memoriz, nuper *Francorum Regi* & Prædeceſſoribus ſuis ſolvi conſueſto, ac alijs quibuſcùmque Pecuniarum Summis Nobis debitæ vel debendis, fideliter & integre ſolvendis, ſub Ypotheca omnium

Bonorum ſuorum mobilium & immobilium præſentium & futurorum ubicùmque reperitorum Petendi, Stipulandi, Exigendi, & Obtinendi, juxta vim formam & Eſſectum Obligationis ſuz Nobis factæ vel fiendæ,

Et dictos Præpoſitos Juratos Scabinos & Alios, *Corporis & Communitatem dicte Civitatis Repræſentantes*, conſentire & comparere Videndi coram aliquo Judice ordinario vel delegato, quotiens & quando ad hoc requiſiti & moniti fuerint, & coram eodem Judice, pro Tribunali ſedente, & Duobus Notariis per eundem Judicem in Actorum Scribas aſſumptis, & Teſtibus ad Præmiſſa vocatis & rogatis, ac in Præſentia Commiſſarii vel Commiſſariorum ad hoc ſufficienter Deputati vel Deputatorum ejuſdem Judicis Jurisdictionem, quatenus opus fuerit, prorogare, ac palam publicè & expreſſè contineri, purè ſpontè & liberè, ſe Hæredes & Succèſſores ſuos obligare Nobis Hæredibus & Succèſſoribus noſtris, omnia & ſingula Præmiſſa, tunc & ibidem coram eodem Judice publicè lecta, fideliter obſervanda & perimplenda,

Necnon eoſdem Cives, tam Eccleſiaſticos quàm Seculares, *Corporis & Communitatem dicte Civitatis ut præmiſſis Complèdentes*, requirere Judicem vel Judices, in caſu quo Præmiſſa vel Præmiſſorum aliqua violaverint, Cenſuras Eccleſiaſticas tam in ſe Hæredes & Succèſſores ſuos quàm in Civitatem ferri & fulminari Videndi,

Et etiam Renunciando omnibus & ſingulis Privilegiis, Libertatibus, Conſuetudinibus, ſtatutis, Exceptionibus, & Deſenſionibus quibuſcùmque, tam habitis vel habendis quàm obtentis vel obtinendis per que putabunt ſe poſſe contra Præmiſſa vel eorum aliqua quovis pacto tueri vel defendere, juxta formam ut præmiſſis dicte Obligationis factæ vel fiendæ,

Ceteròque omnia & ſingula Faciendi, Gerendi, Exerciendi, & Expediendi, que in Præmiſſis aut circa ea aut eorum aliqua neceſſaria fuerint ſeu quomodolibet oportuna, & que tanti Negotii qualitas cum ejuſdem Circumſtantias, Deppendentibus, & Annexis, exigit aut requirit, & que Nobis facere liceret ſi Præmiſſis perſonaliter interreſſemus, etiam ſi talia forent que Mandatum de ſe magis exigereſt ſpeciale quàm

A. D. 1515. quàm Præsentibus est expressum ;
 Promittentes, bonâ Fide & in Verbo
 Regio, Nos Ratum & Gratum habituros
 quicquid per dictos Commissarios aut
 eorum Tres in Præmissis Actum vel Ge-
 stum fuerit.

In cuius &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 Primo Die Octobris.

Per ipsum Regem.

Pro Stabilimento Legis in Turnaco.

A. D. 1515. REX omnibus, sâd quos &c. Sa-
 lutem.

Cùm, Superioribus Annis, in
 Regnum Francorum, quod multis antea
 temporibus a nostris Occupatum Inimicis,
 Jure quidem hereditario & optimo
 ad Nos pertinens, Recuperandi Causâ,
 ingeniosissimos & confertissimos Exercitus
 Terra Marique instruxissemus, *Civitate*
Morinensi, factâ brevi Obsidione, per
 Deditionem receptâ, *Balivatum tandem*
Tornacensem Tornacensi Mortania Terri-
torii Sancti Amandi, cum suis pertinentiis
 & Dependentiis, *Tornacumque Civi-*
tatem nostro Imperio adjecimus in no-
 stramque Redegimus Potestatem,

Quorum præsertim *Balivatus & Civi-*
tatis Causæ Civiles Criminales & Mix-
 tæ, coram Judicibus eorundem agitate,
 per viam Appellationis Provocationis &
 Refortii, ad Civitatis Parisiensis Curiam
 Parliamenti prius devolvebantur, &
 quamplures ibidem nonnunquam inten-
 tabantur & inchoabantur, quod impræ-
 sentiarum commodè fieri non potest,

Quare ad Nos, Tribunalve nostrum
 in Regio nostro Angliæ constitutum, ap-
 pellare, & ibidem coram Examine no-
 stro, suæ Appellationis vel Provocationis
 profequendæ gratiâ, Se conferre il-
 licque sistere, nostri dictorum *Baliva-*
tus & Civitatis Incola magnis Sumptibus
 & labore quàm gravissimo tenentur,

Ea de Re, tùm etiam propter longas
 Locorum Intercapitines & ingentia fre-
 quentiaque Maris Pericula, cum Subdi-
 torum nostrorum Quietis tùm nostrorum
 prædictorum *Balivatus & Civitatis* Com-
 modo & Utilitati consulere desiderantes,
 Jus tùm univoque, uti Clarum docet
 Principem, secundùm Casuum exigen-
 tiam, administrari cupientes, Quatuor
 Solertes Jurisque Peritos & Licentia-
 tos Viros in nostra *dicta Civitate Turna-*
co residere Judices Ordinarios Constitui-
 mus Ordinamus & Scabimus cum ad-
 vocato Procuratore Scriba & Duobus
 Hostiaris, quibus Nos prædilectum Vi-
 rum *Ricardum Jernyngbam* Equitem Au-
 ratum Consiliarium nostrum, pro Fide,
 Integritate, Prudentiâ, Discretione, &

Rerum gerendarum probatâ Experientiâ,
 ut *Præsidentem Præpositum & Præsentium*
 Auctoritate Praeficimus :

Verùm in Causis omnibus, a Balliva-
 tu ad dictam Curiam per viam Appella-
 tionis vel Provocationis devolutis, præ-
 sidentibus eorum Senior & Antiquior, cùm
 æquum non erit eum futurum Judicem
 in Causa Appellationis a quo prius Ori-
 ginaliter Appellatum extitit, nè ab Eo-
 dem ad Eundem appellari videretur :

Prædictis autem *Præsidi & Quatuor*
Viris a Nobis Electis & Numinais Dam-
 nus & Concedimus plenam Potestatem
 Facultatem & Auctoritatem singulas Cau-
 sas, tam Civiles Criminales quàm Mix-
 tas, tuisquecunque Generis, quantum-
 que Graves & Enormes fuerint, in qui-
 bus appellari & provocari consuetum
 est, per Appellationem, Provocationem,
 & Refortium ad eos devolutas, five coram
 Illis aliâs intenturas inchoatas &
 agitas, cum omnibus suis Dependentiis
 & Emergentibus Connexis & Cir-
 cumstantiis quibuscunque, Audiendi,
 Testes Probationisque de novo Recipi-
 endi Admittendi & Examinandi, ulte-
 riusque secundùm Jura & laudabiles di-
 ctorum nostrorum *Balivatus & Civi-*
tatis Consuetudines Procedendi,

Et, si consiverit malè Appellatum
 a Judicibus, a quibus ad Eos Remittendi,
 alioguin *per se* Retinendi & Fine
 debito Terminandi : Delinquentes quos-
 cunque Convictos & Confessos, ut præ-
 mittitur, Remittendi, Innoxios & Inno-
 centes Absolvendi : Et, ex Evidentiis
 Rei Confessione vel legitimâ Convic-
 tione, Reos & Noxios, pro qualitate
 Criminis omni Favore postposito, nunc
 Carceris custodiâ, nunc Corporis vel
 Ultimi Supplicii Pœnâ, Corrighendi &
 Castigandi ; nec cuiquam ab eorundem
 Sententiis appellare liceat : Eas vero
 tantam Vim, quantum prius præfate
 Curie Parliamenti Sententiæ obtinebant,
 habere volumus & ordinamus :

Insuper Juris Remedia Provisiones &
 cætera, quæ dictorum nostrorum Sub-
 ditorum Causis expedire Jure prospici-
 ent, Concedendi & Largiendi, quem-
 admodum prius Cancellarius Parisiensis
 conce-

A. D. 1515.

A. D. 1515. concedebat & largiebatur, Petendo tamen eadem Jura quæ priùs in præfata Cancellaria solvebantur & solvi consuetum erat; idcirco Magnum Sigillum & contrafigillum nostrum Ordinavimus & Decrevimus.

Præfati verò Judices, certo aut certis Mensibus, Die aut Diebus, in Loco, quem sibi in nostra dicta Civitate ad hoc oportuniorem ipsi elegerint, sedere pro Tribunali habebunt:

Supradictis etiam Provisionibus concedendis & largiendis Vacandi Incum-

bendique gratiâ, certum aut certos, A. D. 1515. quacunque Ebdomadâ, Diem aut Dies, in quibus simul convenient, statuere poterunt.

In quorum omnium Fidem & Testimonium has præfentes Literas Magno Sigillo nostro muniri fecimus.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Primo Die Octobris.

Per ipsum Regem.

Traçtatus Amicitie cum Ferdinando Aragonum Rege.

A. D. 1515. **U**NIVERSIS & SINGULIS, præfentes Literas inspeçturis, lecturis, vel audituris, Nos, *Bernardus de Mesa*, Permissione Divinâ, *Trinopolitanus Episcopus*, Serenissimi & Catholici Principis *Ferdinandi Aragonum ac utriusque Sicilia Regis &c.* Illustrissimæque Domine *Johanne Regine Castellæ & Granatæ &c.* cujus Personæ & Bonorum idem *Rex Catholicus* Curam & Administrationem legitime gerit,

Necnon *Thomas*, Miseratione Divinâ, *Sacro Sancte Romane Ecclesiæ Præbiter Cardinalis Eborum*, Angliæ Primas & Apostolicæ Sedis Legatus,

Excellentissimi & Invidissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ ac Domini Hiberniæ*, Oratores, Commissarii, Ambassadors, Procuratores, & Nuncii speciales, ad infra-scripta sufficienter autorizati, legitime constituti, & specialiter deputati, Salutem &c.

SCIATIS quodd, Quamquam inter præfatos Serenissimos & Potentissimos Principes eorundemque Progenitores & Antecessores, pro suorum Regnorum Tranquillitate ac Subditorum Utilitate & Quiete, nonnulli Traçtatus Pacis Amicitie Fœdera & Concordiæ ac Unitatis Vincula temporibus retroactis inita conventa & conclusa fuerint,

Quia tamen ex Temporum Varietate humanæque Naturæ mutabilitate, quæ semper in deterius vergit, quedam Occasiones & Causæ, temporibus hujusmodi Fœderum initorum & percussorum minimè prærogitate, hincinde acciderunt & emerferunt, ex quibus a prioribus & antiquis dictæ Pacis & Amicitie Conditionibus, Conventionibus, Capitulis, & Conclusionibus quibuscunque liquidò & manifestè constare esse Receptum,

Et quoniam sine Pace (quâ nihil Satis) Concordiâ (quâ nihil Præstantius) & Amicitia (quâ nihil Utilius) felicitur & prosperè minimè vivitur,

Idcirco Nos, Oratores, Commissarii, Ambassadors, & Procuratores prædicti, Pacem, Concordiam, & Amicitiam inter prænominatos Illustrissimos Principes, qui Paternæ Pietatis necessitudine Consanguinitatis nexu & Affinitatis vinculo conjuncti sunt, procurare reintegrare & de Novo stabilire summo perè cupientes, vigore Commissionum & Potestatum Nobis ab eisdem Principibus respectivè traditarum & concessarum, ad omnem deinceps Dubietatis Scrapulum proptis amputandum & delendum, hunc de Novo (qui sequitur) Amicitie Unionis & Concordiæ & Pacis Traçtatum, futuris temporibus perpetuò duraturum, cum Capitulis Articulis & Conditionibus sequentibus, ad Laudem & Honorem Omnipotentis Dei, & Beatæ Virginis Mariæ, totiusque Curie cœlestis, ac Christianæ Religionis Exaltationem & Incrementum, contrahimus inimus & concludimus in hunc qui sequitur modum,

INPRIMIS, quodd omnes Injurias, Molestationes, Offensæ, Gravamina, & Damna quacunque, per dictos Principes Terra Marive Portubus Maris vel Aquis dulcibus ubicunque comissa hinc inde facta & perpetrata, Deleantur Remittantur & proptis Abolentur; Ita quodd Neuter Principum Alteri, ejus Rei gratiâ, quicquam Vultu, Verbo, Facto, aut Nutu improperet aut impingat: & quodd de cætero inter Eos eorum Heredes & Successores, suæque Regna, Domina, Patrias, & Loca quæcunque in præsentiarum per Eos possessa, necnon eorum Vassallos Homines & Subditos, tam Ecclesiasticos quàm Seculares, cujus-

A. D. 1515. cuiuscunque Status, Gradus, seu Con-
 ditionis fuerint, tam per Terram quam
 per Mare & Aquas dulces, ac ubique

Rev. 9.

Locorum, bona, realia, sincera, vera,
 integra, perfecta, & firma Amicitia, Con-
 cordia, Liga, Unio, Intelligentia, Con-
 federatio, & Pax firma atque perpetua
 sit habita & pro futuris perpetuis tem-
 poribus inconcusse & inviolabiliter cus-
 todita; Ita tamen quod neuter dicto-
 rum Principum, nullisque suorum Hæ-
 redum & Successorum, contra eorum
 Alterum, per modum Invasionis, quic-
 quam ager faciet tractabit vel attempta-
 bit, aut ab Aliis per modum Invasionis
 agi, fieri, tractari, vel attemptari pro-
 curabit, faciet, consentiet, aut permit-
 tet, quocunque in Loco, sive in Mari sive
 in Terra Partibus Maris vel Aquis dul-
 cibus, Causâ vel Occasione quocunque,
 nullumque dabit Auxilium, Consilium,
 vel Favorem ut per alium vel alios in-
 vadere Volentes aliquid fiat, agatur, tra-
 detur, vel attemptetur, in Injuriam, Præ-
 iudicium, aut Damnum alterius Regnum
 & Regine prædictorum, suorumve Hæ-
 redum & Successorum; sed quod Par-
 tes prædictæ eorumque Hæredes & Suc-
 cessores sint veri, fideles, & perpetui
 Amici, Concordes, Alligati, Uniti, &
 Confederati ad Conservandum Scipfos
 & eorum alterum & suos prædictos Hæ-
 redes ac Successores in suis Statibus Reg-
 nis & Dominis per Eos in præsentiarum
 possidit, & ad Defensionem eorum con-
 tra omnes Homines Mundi absque ali-
 qua Exceptione seu Reservatione; ita
 quod quocunque Princeps vel alius Reg-
 na, Terras, Dominia, seu Loca prædi-
 torum Regnum & Regine Hæredum &
 Successorum suorum, ut prædicatur, per
 Terram vel Mare, quovismodo vel qua-
 si offendere vel invadere moliat, pro
 Viribus suis Illum vel Illos refrænant
 impediunt & pro suo Possè Illi resistunt
 realiter & cum effectu: Et Principem
 vel alium quemcunque, sic hostiliter in-
 vadentem, Princeps, non Invasus, si ad
 hoc per Principem Invasum requisitus
 fuerit, ut ab omni Invasione desistat mo-
 nebit & requiret, significans quod casu
 quo ab incepta Invasione non desistat se
 attritum & obligatum, vigore Confæ-
 derationum inter Eos initarum, ad præ-
 standum eidem Principi sic ut præmittit
 Invaso Opem Succursum Favorem
 Assistentiam & Subsidium cum effectu;
 præfati quoque Principes & eorum Hæ-
 redes ut prædicatur contra quocunque,
 invadere Volentes, adinvicem se iuva-
 bunt, quoadcunque & quotienscunque
 opus fuerit Auxilio, cum omni sua Pos-
 sibilitate, bonâ Fide & absque dolo, si-

ne aliqua fraude, secundum modum in-
 fra sequentem; videlicet,

A. D. 1515.
 Rev. 8.

Si contingat præfatum Serenissimum
 Regem Aragonum &c. & Illustrissimam
 Castellæ Reginam suos Hæredes & Suc-
 cessores Hominibus armatis Equestribus
 vel Pedestribus aut Sagittariis vel Navi-
 bus armatis aut aliis Auxiliis bellicis
 contra suos huiusmodi Invasores im-
 posterum indigere, ac pro & super eisdem
 Subsidium a præfato Invictissimo Princi-
 pe Angliæ & Franciæ Rege, ejusve Hæ-
 redibus & Successoribus prædictis, & su-
 per huiusmodi Indigentia per Litteras
 vel Nuncios sufficienter requisierit vel
 requisierint, in eo Casu idem Invictissi-
 mus Angliæ & Franciæ Rex ejusque
 Hæredes & Successores, bonâ Fide &
 absque difficultate, cum Celeritate con-
 venienti, juxta huiusmodi requestam,
 facere seu agere teneatur & teneatur
 ad eum Numerum Armigerorum & Sa-
 gittariorum ac Navium armatarum, seu
 aliorum Auxiliorum bellicorum, quem
 Rerum & Temporum oportunitate pro-
 priâque Necessitate consideratis præsta-
 re poterit & poterunt, Sumptibus tamen
 Stipendiis ac Expensis rationabilibus præ-
 fatorum Regis Aragonum & Regine Castellæ
 Hæredum & Successorum suorum: Quæ quæ-
 dam Expense & Stipendia taxabuntur &
 moderabuntur habito respectu ad Forum
 Victualium quod in Partibus tunc tem-
 poris contigerit, secundum Locum &
 Temporis Ubertatem aut Sterilitatem:
 dicti verò Armigeri & Sagittarii ac Na-
 ves armatæ seu alia Auxilia bellica præ-
 fati Regis Angliæ debent & fideliter præ-
 fatis Regi Aragonum & Regine Castellæ
 suisque Hæredibus & Successoribus in
 ipsorum Guerris Defensivis circa Præ-
 missa interservire per Terram & per Ma-
 re, secundum Mentem Ordinationem &
 Voluntatem prædictorum Regis & Regi-
 ne Hæredum ac Successorum suorum,
 quamdiu eos duxerint Retinendos:

Et, pari modo, si contingat præfatum
 Invictissimum Angliæ & Franciæ Regem
 ejusve Hæredes & Successores prædictos
 Hominibus armatis Equestribus vel Pe-
 destribus aut Balistaribus vel Navibus
 armatis aut aliis Auxiliis bellicis con-
 tra suos huiusmodi Invasores im-
 posterum indigere, ac pro & super
 eisdem Subsidium a prædictis Serenissi-
 mo Rege Aragonum & Illustrissima Re-
 gine Castellæ eorumque Hæredibus & Suc-
 cessoribus prædictis, & super huiusmodi
 Indigentia per Litteras vel Nuncios suf-
 ficienter requisierit vel requisierint, in
 eo Casu idem Catholicus Rex Aragonum
 & Illustrissima Regina Castellæ eorum-
 que Hæredes & Successores, bonâ Fide,
 absque

A. D. 1515. absque difficultate aliqua, cum conveniendi Celeritate, juxta hujusmodi Requestum facere seu agere teneantur, ad cum Numerum Armigerorum & Balistariorum ac Navium Armatarum seu aliorum Auxiliorum bellicorum quem Rerum & Temporum opportunitate proutque Necessitate consideratis prebari poterunt, Sumptibus tamen Stipendiis & Expensis rationabilibus prefati Potentissimi Angliæ & Franciæ Regis Heredum & Successorum suorum, quæ Expensæ & Stipendia taxabuntur & moderabuntur habito respectu ad Forum Victualium, quod in Partibus tunc temporis contigerit, secundum Locum & Temporis Ubertatem aut Sterilitatem; qui quidem Armigeri & Balistarii ac Naves armatæ seu alia Auxilia bellica prefatorum Regis Aragonum & Regine Castellæ debite & fideliter prænominato Angliæ & Franciæ Regi ejusque Heredibus & Successoribus in ipsorum Guerris Defensivis circa Præmissa Intervent per Terram & per Mare, secundum Mentem Ordinationem & Voluntatem ipsius Angliæ & Franciæ Regis Heredum & Successorum suorum quamvis eos duxerit aut duxerint Retinendos.

ITEM, Concordatum & Conclufum est quòd Vasalli Homines & Subditi prefatorum Principum, tam Mercatores quam ceteri alii, hincinde tutè liberè, absque alicujus Licentia Salvæ Conductus generalis vel specialis petitione vel impetratione, in & ad prefatorum Dominorum utriusque Principum & Regine eorumque Heredum & Successorum Portus, Domina, Castra, Civitates, Fortalitia, Oppida, Jurisdictiones, & Districtus quoscunque, cum suis conductis vel accomodatis Navibus, Plaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercimoniis, Bonis, & Rebus quibuscunque, tam per Terram quam per Mare & Aquas dulces atque omnem Locum, quotienscunque & quandoeque id faciendum esse dixerint, Navigare, Equitare, Ire & Discedere, & in eisdem quamvis voluerint omnis generis Mercus & Mercimonia Emere & Vendere, Mercari, Negotari, Morari, atque Perhendinare, necnon ab eisdem cum suis Rebus, Mercibus, & Mercimoniis & Bonis quibuscunque salvè & secure per Terram Mare & Aquas dulces Abire & Recedere, & in omnibus & ubique ita justè & honestè instabuntur ac si essent Originarii & Subditi proprii, Juribus Statutis & Consuetudinibus Locorum in omnibus semper salvis.

ITEM, Concordatum & Conclufum est quòd prefati Catholicus Aragonum

Rex &c. & Illustrissima Regina Castellæ, A. D. 1515. eorumque Heredes & Successores, prefati Serenissimi Regis Angliæ &c. Heredum & Successorum suorum Rebellibus quibuscunque, presentibus & futuris, contra prefatum Illustrissimum Regem Angliæ &c. ejus Heredes & Successores prædictos per Terram Mare & Aquas dulces, ex causa vel occasione quacunque presente vel futura, Concilium Auxilium vel Favorem publicè vel occultè directè vel indirectè non dabunt nec præstabunt, aut alius quovismodo Juvabunt nec Subditos prædicti Serenissimi Regis Angliæ &c. ejusque Heredum & Successorum prædictorum Rebelles in suis Regnis, Terris, Dominiis, Locisve scienter receptabunt receptorive facient, nec in eisdem Morari aut Auxilium vel Favorem habere permittent: & si Morari in eisdem Terris præsumperint, eosdem capient vel capi facient & ad Manus Regis Angliæ tradent vel tradi facient.

Et, simili modo, prædictus Potentissimus Rex Angliæ &c. ejusque Heredes & Successores prefatorum Catholicis Regis & Regine eorumque Heredum & Successorum Rebellibus quibuscunque presentibus & futuris contra prefatos Regem & Reginam eorumque Heredes & Successores, per Terram Mare & Aquas dulces, ex causa vel occasione quacunque presente vel futura, Concilium Auxilium vel Favorem publicè vel occultè directè vel indirectè non dabunt nec præstabunt aut alius quovismodo Juvabunt, nec Subditos prefatorum Catholicis Regis & Regine suorumve Successorum prædictorum Rebelles in suis Regnis, Dominiis, Locisve scienter receptabunt receptorive facient, nec in eisdem Morari aut Auxilium vel Favorem habere permittent; & si Morari in eisdem Terris præsumperint, eosdem capient vel capi facient & ad Manus Regis & Regine prædictorum tradent & tradi facient.

ITEM, Concordatum & Conclufum est quòd prædicti Catholicus Aragonum Rex & Illustrissima Regina eorumque Heredes & Successores in omni Liga, Pace, Treugua, Confederatione, & Unionione quacunque, quam cum aliquo Principe Universitate Communitate Societate vel Homine quocunque ab hac Die de cetero concordabunt & concludent, prefatum Serenissimum Regem Angliæ &c. ejusque Heredes & Successores ut prædicitur specialiter & nominationè comprehendent si in eisdem comprehendi voluerint:

Et, simili modo, prefatus Illustrissimus Rex Angliæ &c. ejusque

A. D. 1515. que Heredes & Successores in omni
Res. 1. Treugua, Pace, Liga, Confœderatione, vel Unione quacumque, quam cum aliquo Principe, Universitate, Communitate, Societate, vel Homine quocumque ab hac Die de cætero concordabunt & concludent, præfatos Catholicum Regem & Reginam eorundemque Heredes & Successores ut prædicitur specialiter & nominatim comprehendent, si in eisdem comprehendi voluerint.

ITEM, Concordatum & Conclufum est ut Captiones, Pignorationes, Marchæ, Reprefaliæ Navium & Personarum Bonorūve utriusque Partis eorundemque Vafallorum & Subditorum de cætero cessent; sed quoadcunque aliqua Navis Indigena exitura est ab aliquo Porto tam Regnorum & Dominiorum Castellæ, Legionis, Aragonum, Sicilia, Granatæ, &c. quam Angliæ, Hiberniæ, &c. Majores & Gubernatores & alii Officiales quibuscumque nominibus apellentur, talis Villa, Oppidi, seu Portus unde exitura est, capiant sufficientes Securitates a Dominis seu Possessoribus Magistris Patronis vel Burfaris Navis ad Duplum Valoris Navis, Apparatus, & Victualium ejusdem, quod Magistri Marinarii Nautæ & omnes in ea Navi existentes cujuscunque Status vel Conditionis existant servabunt hanc Pacem erga quoscumque Subditos Patriarum, Regnorum, Dominiorum, Terrarum alterius Partis, & nullam eis Injuriam seu Violentiam in Terra, Mari, Fluminibus, aut in Porto aliquo facient seu inferent; Et si hujusmodi Securitates præstare noluerint non permittent ipsi Majores Gubernatores & Officiales prædictorum Oppidorum seu Portuum ubi Casus ille acciderit Navem hujusmodi quoquo modo exire: quotiens autem Securitatem præmissam Majores Gubernatores & Officiales prædicti exigerint seu recipierint dabunt Litteras authenticas sub eorum Sigillo Possessoribus Magistris seu Burfaris illius Navis ita asscuratæ, Testificantes ipsam Securitatem præstitam, ad finem ut Literarum ipsarum vigore Navis hujusmodi alios, ad quos forsitan Portus applicabit, libere exire valeat: providebunt etiam præfati Reges & Principes eorundemque Heredes & Successores ut præmittitur per suas Litteras, ad suos Gubernatores & Officiales Oppidorum & Portuum suorum Regnorum & Dominiorum mittendas, taliter quod ipsi omnia & singula Præmissa de tempore in tempus observabunt & observari facient: Et præfati Officiales teneantur, infra Quadraginta Dies proximè sequentes a Die Requisitionis sibi factæ per Potentem Dampni-

entam computandæ, exequi prædictam A. D. 1515. Obligationem contra Magistrum Navis & ejus Fidejussores qui tale Dampnum intulit: & quod omnes Litteræ Marcharum & Reprefaliarum, hæctenus per prædictos Reges & Prædecessores suos concessæ contra Subditos alterius Partis, sint Suspensæ, & vigore earum nulla Executio fieri possit, sed de novo fiat Requisitio ad Instantiam Dampnicatorum & eis fiat Justitia per Superiorem Dampnicantis, & in ejus Denegationem servatâ Formâ in similibus Casibus consuetâ possint dari & concedi Marchæ seu Reprefaliæ contra Subditos & Vafallos Principis Justitiam Denegantis.

ITEM, quod, si per Subditos prædictorum Regum vel per aliquem Subditorum unius vel alterius Partis eorundemque Heredum & Successorum ut prædicitur quicumque in posterum ubique locorum, contra Vinum, Formam, & Effectum præsentis Tractatus & Conclusionis Pacis, Concordiæ, Amicitie, Ligæ, Unionis, & Confœderationis, factum vel attemptatum fuerit (quod Deus avertat) Illud sit factum vel attemptatum, quotiens id acciderit, ad Requisitionem Partis, contra quam id factum vel attemptatum esse prætenditur, per debita & oportuna Remedia restituatur & reparetur; sed per hoc huic præfati Pacis, Concordiæ, Amicitie, Ligæ, Unionis, & Confœderationis Tractatui in nullo præjudicetur, nec propter tale Factum vel Attemptatum eadem Pax, Liga, Unio, & Confœderatio rumpi vel dissolvi censetur, sed nihilominus in suo Robore permanebit & Effectu.

ITEM, Concordatum, Conventum, & Conclufum est quod, si aliquis Vafallus Homo vel Subditus unius Partis per Vafallos Homines vel Subditos alterius contra Vinum Formam & Effectum præsentis Tractatus & Concordiæ in aliquo Læsus vel Dampnicatus fuerit, & super hoc in illis Locis & per illos Judices ubi & per quos in talibus Casibus de Justitia provideri debet Reformationem & Reparationem consequi non valuerit, nihilominus præfatus Tractatus & Concordia in suo Robore permaneat; & Pars sic Dampnicata, quam ut præmittitur Reparationem consequi non valuerit, cum Comendatitiis & Admonitionis Literis sui Principis ad alterum Principem recurrat, Ipseque Defectum Officialium suorum supplens illi de debito Juris Remedio providebit, nec antea Litteræ de Reprefaliis vel Marcha vel Contramarcha imponentur vel concedantur.

ITEM,

A. D. 1515. **ITEM**, Concordatum Conventum & Conclufum est quòd uterque Principum prædictorum, infra Sex Menses post harum Confederationum perfectam Conventionem & ipsarum Literarum Traditionem, teneatur hunc Tractatum perpetuæ Pacis, Unionis, Concordiæ, Confederationis, & veræ Amicitiz, in omnibus & fingulis insignioribus Locis Regnorum & Dominiorum fuorum, tam per Littora Maris quàm super Terram & in Portibus eorundem, publicè & solemniter Proclamari, Notificari, & Publicari facere prout in tali Casu antiquè fieri consuevit.

ITEM, nè Afflictio detur Afflictio, Conventum & Conclufum est quòd, si aliqua Navis Hispaniæ Angliæ vel alterius Loci sub Dominio & Ditione prædictorum Principum Vi Ventorum quassata fuerit & passa Naufragium, & Bona vel per Aquarum vehementiam vel per aliam quancumque Causam ad Littora alterius Principis perducta sint, quòd tunc Præpositus vel Officialis illius Loci statim & incontinenti, post habitam Notitiam in quorum Manibus huiusmodi Bona seu Mercimonia sunt, facient fieri Sequestrum omnium prædictorum Bonorum seu Mercimoniolorum sic Salvatorum; Et si Pars Laesa, infra Viginti Menses, per Signa sua consueta vel per alias legitimas Probationes, Proprietatem probaverit, quòd illico Bona Proprietario restituantur; proviso quòd, si dicta Bona seu Mercimonia sint de Rebus quæ servando salvari non possunt, quòd in tali Casu prædicti Præpositi vel Officiales possint & debeant huiusmodi Bona & Mercimonia Vendere & Precium servare ad Utilitatem Proprietarii: Et, si infra tempus prædictorum Viginti Mensium aliquis Proprietarius non venerit, tunc servetur Jus comune illius Regni ubi huiusmodi Bona applicuerint; salvo tamen Et vel Eis, qui huiusmodi Bona in Mari Littoribusve recuperaverint, pro ejus vel eorum Laboribus, iusto & rationabili Salario per Quatuor Legales Homines ad hoc Juratos taxando.

ITEM, quòd uterque Principum prædictorum, quando per Oratorem vel Oratores, sive Commissarium vel Commissarios alterius Principis sufficientem Auctoritatem habentem vel habentes ad hoc debite requisitus fuerit, in ejus vel eorum Præsentia, tactis Sacrosanctis Evangelis, Juramentum corporeale præstabit, quòd omnia & singula in præsentis Tractatu specificata & contenta bene & fideliter observabit & adimplebit, & a suis Subditis quatenus ipse tangunt

aut tangere poterunt observari & adimpleri faciet cum effectu.

ITEM, Conventum & Concordatum est quòd prædictus *Rex Catholicus & Regina* omnia & singula Præmissa ratificabunt auctorizabunt atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequentur & facient quæ Præmissorum Tenor exiget & requirit, suisque Literis Patentes, inde debite confectas, Magnis suis Sigillis munitas & Manu dicti *Catholici Regis* subscriptas, præfatos *Regi Angliæ* ejusve Deputato vel Deputatis in hac parte sufficientem Auctoritatem habenti vel habentibus, infra Sex Menses Datam præsentis Tractatus proximè & immediatè sequentes, liberabunt liberarive facient cum effectu:

Et pari eodemque modo prædictus *Rex Angliæ &c.* omnia & singula Præmissa ratificabit, auctorizabit, & confirmabit, atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequetur & faciet quæ Præmissorum Tenor exiget & requirit, suisque Literas Patentes, inde debite confectas, Magno suo Sigillo munitas & Manu sua subscriptas, prædictis *Catholico Regi & Reginae*, vel eorum Deputato aut Deputatis in hac parte sufficientem Auctoritatem habenti vel habentibus, infra Sex Menses Datam præsentis Tractatus proximè & immediatè sequentes liberabit liberarive faciet cum effectu.

Sequuntur Tenores Commissionum.

Ferdinandus, Dei gratiâ, *Rex Aragonum, Navarrae, Siciliae, &c. ut supra in Commissione Dat. Oppido de la Ventofilla die Secunda Mensis Maii, Anno a Nativitate Domini Millesimo Quingentesimo Quindecimo.*

Henricus, Dei Gratia, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*,
De Fide, Prudentiâ, Legalitate, & Animi Integritate vestri Reverendissimi in Christo Patris *Thome*, Misericordiam Divinâ, *Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteri Cardinalis Eboracensis* Angliæ Primatis & Apostolicæ Sedis Legati Consilarii nostri quamplurimum confidentes,

Præsentium Tenore, de nostra certa Scientia, deliberatè & consultò, eis omnibus viâ modo & formâ quibus de jure & aliis possumus & valemus,

Facimus, Constituimus, Creamus, & Ordinamus nostrum verum, certum, legitimum, & indubitatum Procuratorem, Oratorem, & Nuncium specialem & ad Infra-scripta generalem, ita tamen quòd

A. D. 1515. quòd Specialitas Generalitati non deroget, nec è contra, Vos *eundem Cardinalem*

Nov. 1.

Abfentem tanquam Præfentem, pro Nobis & Nomine noſtro, poſſitis & valentis Tractare, Concordare, Facere, & Firmare eum Sereniſſimo & Catholico Principe *Ferdinando Aragonum & utriuſque Sicilia Rege &c.* Fratrem & Patrem noſtro Chariffimo, vel cum Procuratoribus ſeu Deputatis ab eo; videlicet, ut pro Se ac Nomine ſuo ac etiam Nomine Sereniſſimæ & Potentiſſimæ *Johanne Regine Caſtelle, Legionis, Granate &c.* Filie ſue Chariffimæ (cujus Perſonæ & Bonorum Curam & Adminiſtrationem ipſe *Aragonum Rex &c.* legitime gerit) Amicitiam Unionem & Confederationem ſtriſſiſſimam perpetuam & indiſſolubilem cunctis futuris temporibus duraturam (ſcilicet) *inter Nos & Succeſſores noſtros, ac Regna & Dominia noſtra, & Subditos noſtros Parte ex una, & eundem Catholicum Principem Aragonum &c. Regem, atque dictam Sereniſſimam Reginam Caſtelle Filiam ſuam, Hæredesq; & Succeſſores ſuos, ac Regna Dominia & Subditos utriuſque eorum, Parte ex altera,*

Et poſſitis quæcunq; Capitula & Inſtrumenta, & quocunq; Contractus Amicitie, Unionis, & Confederationis, pro Nobis & Nomine noſtro, cum eodem Catholico *Aragonum &c. Rege* ſeu cum Procuratoribus vel Deputatis ab eo, pro Se & Nomine ſuo ac dictæ Sereniſſimæ *Regine Caſtelle* Filie ſue, Stipulari Facere, Concedere, & Firmare, Fieri ficere, Petere, & Inſtare, cum illis Pæctis, Vinculis, Conditionibus, Promiſſionibus, Obligationibus, Pœnis, Securitatibus, Juramentis, Clauſulis, & Cautelis quibus volueritis & Vobis bene viſum fuerit,

Et generaliter poſſitis, Nomine noſtro,

Omnia alia & ſingula Facere & Firmare, A. D. 1515; ejuſcunq; Naturæ & Importantiæ fuerint aut eſſe poterint, in prædictis Nov. 1. & circa Ea quæ fuerint neceſſaria & oportuna, & quæ Nos facere poſſemus, etiam ſi talia ſint quæ ad Ea conſociendum Præceptum exigant magis ſpeciale;

Damus prætorè & Concedimus Vobis plenum Poſſe ut poſſitis Jurare in Animam noſtram quòd tenebitis, obſervabimus & adimplebitis realiter & cum effectu Omnia & ſingula quæ in Prædictis & circa Ea Nomine noſtro concordabitis, capitulabitis, jurabitis & firmabitis, & illa Ratiſicabimus, & quòd nullo unquam tempore Illa Revocabimus, nec Contra Ea aut eorum aliquod faciemus vel veniemus, ſub Obligatione omnium Bonorum noſtrorum, Patrimonialium & Fiſcalium.

In cujus rei Teſtimonium has Litteras noſtras Manu noſtrâ ſignatas fieri fecimus Patentes.

Dat. apud *Veſtmonaſterium* Duodecimo Die Octobris, Anno Domini Milleſimo Quingentefimo Quinto decimo, Regni verò noſtri Septimo.

In quorum omnium & ſingulorum Præmiſſorum Fidem & Teſtimonium Nos præfatus *Bernardus de Meſa Triopolitanus Epicoſopus* hiis Præſentibus Litteris Manu noſtrâ ſubſcriptis Sigillum noſtrum apponi fecimus.

Dat. *London.* Decimo nono Die Octobris, Anno Domini Milleſimo Quingentefimo Quintodecimo.

Subter Plicam,
BERNARDUS DE MESA *Triopolitanus Epicoſopus.*

Promiſſio Secretarii Ducis Mediolani pro 10000 Ducat. ſolvendis ſingulis Annis Cardinali Eboracenſi.

A. D. 1515.

An. 7. M. 1.
Bibl. Cotton.
Vind. B. 2.

EGO *Michael de Abbatibus* Secretarius Illuſtriſſimi Ducis *Mediolani* promitto & obligo Me, ex parte dicti Illuſtriſſimi Ducis Domini mei, quòd *Decem Milia Ducatorum* fideliter in Anglia perſolventur Reverendiſſimo Domino *Cardinali Eboracenſi*, ſecundum Promiſſum quòd ex commiſſione dicti Illuſtriſſimi Ducis mei Dominationi ejus Reverendiſſimæ feci;

Perſolventur autem ſingulis Annis,

vivente præfato Illuſtriſſimo Duce, & ſuccedente in Principatu ipſius Filio vel Fratre;

Et prima ſolutio incipiat poſtquam præfatus Illuſtriſſimus Dux meus ſit Liberatus a Moleſtiis Gallicis, & ſit ſecurus de Statu ſuo;

Et dictus Reverendiſſimus Dominus *Cardinalis* promittet quòd erit perpetua & inviolabilis Amicitia inter Invictiſſimum *Anglie & Francie Regem*, & dictum

6 S tum

A. D. 1515. *Actum Illustrissimum Dominum meum,*
mediante prefato Reverendissimo Domi-
no Cardinale.

manu propria scripti & subscripti.

A. D. 1515.
 Rev. S.

In cujus rei Fidem hanc Cedulam

Ita est, idem Michel manu propria scri-
psi & subscripsi.

Litteræ Ducis Venetiarum Gratulatoriæ.

Dors.
 Reverendissimo in Christo Patri Domino Thome, Dei & Apostolica Sedis
 Gratia, Cardinali Eboracensi Dignissimo.

A. D. 1515.
 An. 7. R. S.
 Ex Augr.

Reverendissime in Christo Pater.
 Tum antea multa Nos hor-
 tabantur ut amplissimam Car-
 dinalatus Dignitatem Reverendissima
 Dominationis vestrae gratulareremur, tum
 eodem nunc ipsa, recentioribus in Nos
 Meritis copulata, facile faciunt ut vestrae
 Reverendissimæ Dominationi Gratias age-
 re, Nobis quoque vehementer gau-
 deamus; Gratissimum namque auditu
 fuerat eo Honorum Culmine decoratum
 fuisse Dominationem vestram Reverendis-
 simam, quo, ob prestantissimas Animi
 dotes, jam pridem Dignissima est: Quo-
 que suis Ipsa Ingenii viribus honora-
 bilibus jam & clarior redditum est; ne-
 que illud minus Jucundum fuit quod
 isthinc Oratores nostri per Litteras No-
 bis significarunt, quam hylari ac benignâ
 fronte nostras ab illis Consuletationes Gra-
 tulationesque exceperit: Quod amabili
 Sermo Amantissimum suum erga Nos
 Animum demonstravit; Quas ob Res,
 si, quod Animus paturit, jam verbis
 promere velimus, neque statim scriben-
 di finem facere, neque sic Animo nostro,

qui gratissimum esse quam videri magis
 affectat, satisfacere possemus: Eo nunc
 itaque, quo possumus, breviori scilicet
 verborum compendio, Reverendissima
 Dominationi vestrae & gratulamur, quam
 meritissimè adcepta est, Dignitatem,
 & ob id quod pro sua humanitate hon-
 orificè non minus quam amicè de No-
 bis loquatur ac sentiat, innumeras ei
 Gratias agimus; Immortalem Deum
 summis ac suppliciter orantes, ut Re-
 verendissime Dominationis vestrae præ-
 sentem, optione locatam Dignitatem,
 perpetuò fortunet; Quodque, futurum
 speramus, id Felix Faustumque sit so-
 lido cum Reipublice Christianæ Benefi-
 cio & Ornamento.

Dat. in nostro Ducali Palatio Die vi-
 cesimâ sextâ Octobris, Indictione qua-
 tâ, Millesimo Quingentesimo Quinto-
 decimo.

LAUREDANUS LEONARDUS Dei gra-
 tiâ, DUX Venetiarum &c.

De Juramento Regis Aragonum petendo & recipiendo.

A. D. 1515.
 An. 7. R. S.
 Franc. 7.

REX omnibus, ad quos &c. Sa-
 lutem.
 Sciatis quod Nos,
 De Fidelitate, Industriâ, & providâ
 Circumspectione Dilecti & Fidelis nostri
 Johannis Style Servitoris nostri plenariè
 contententes,

Ipsam nostrum verum & indubitatum
 Commissarium, Ambassiatorem, Orato-
 rem, Procuratorem, Deputatum, & Nun-
 cium specialem Facimus, Constituiamus,
 & Ordinamus per Præfentes,

Dantes & Coocedentes Eidem, Te-
 norem Præsentium, plenam Potestatem &
 Auctoritatem ac Mandatum generale &
 speciale, pro Nobis & Nomine nostro,
 Serenissimum & Catholicum Principem

Ferdinandum Aragonum ac utriusque Si-
 cilie Regem Fratrem & Patrem nostrum
 Charissimum Adeuodi,

Et Juramentum corporale, ratis Sa-
 crosanctis Evangelis, de benè & fideliter
 observando omnia & singula Capitu-
 lula in Tractatu Pacis & Amicitie, per
 Oratorem nostrum & suum, ad hoc suf-
 ficienter auctorizatos, Decimo nono Die
 Octobris ultimò præterito, in Civitate Lon-
 donie conventa concordans & conclusa,
 juxta & secundum formam Articuli de-
 iuper in eodem Tractatu conventi &
 conclusi, ab eodem Catholico Rege præ-
 stari Petendi & Exigendi, ac eisdem
 Juramenti Præstationi personaliter Inte-
 tendendi, atque idem Juramentum sic, ut
 præca-

A. D. 1515. præfertur, præstari Videandi & Audiendi, ac etiam Notarios Publicos ut super eisdem Juramenti Præstatione Instrumentum sive Instrumenta publicum sive publicum conficiantur, ac Testes tunc presentes ut super eadem Testimonium perhibeant, Petendi, Rogandi, & Requirendi,

Atque Instrumentum sive Instrumenta, defuncti confectum sive confecta, Petendi & Recipienti,

Ac insuper Literas Patentes, dicti Tractatus Pacis & Amicitie Confirmatorias, Manu nostrâ subscriptas & Magno Sigillo nostro sigillatas, dicto *Catholico Regi Ferdinando* ejusve Commissario sive Commissariis ad hoc sufficienter auctoritatis Tradendi & Liberandi, atque alias ab eodem ejusve Commissario vel Commissariis conformes Literas, dictæ Pacis & Amicitie Confirmatorias

pro Parte sua, Petendi, Requirendi, & A. D. 1515. Recipienti,

Ceteraque omnia & singula Gerendi & Exercenti quæ in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ Nos faceremus & facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigant speciale quàm Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum habituros totum & quicquid dictus noster Orator Commissarius & Ambasiator Nominis nostri in Præmissis fecerit.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicesimo sexto Die Octobris, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo Decimo quinto, Regni verò nostri Septimo.

Per ipsum Regem.

Tractatus Pacis Ligæ & Amicitie cum Rege Aragonum & Regina Castella, Ratificatio.

A. D. 1515.

no. 7. n. 6.

Præf. 7.

n. l. n. 16.

REX universis & singulis, ad quorum Notitiam præsentis Literæ pervenerint, Salutem.

Cum quidam Tractatus Amicitiarum, Ligæ, & Confederationis ac Mercium Intercursus,

Inter Reverendissimum in Christo Patrem *Thomam*, Miseratione Divinâ, *Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyterum Cardinalem Eboracensem* Angliæ Primatem & Apostolicæ Sedis Legatum Consiliarium nostrorum, verum, certum, legitimum, & indubitatum Commissarium, Oratorem, Procuratorem, & Nuncium specialem ex una, & Venerabilem in Christo Patrem *Bernardum de Mesa*, Permissione Divinâ, *Triopolitanum Episcopum*, verum, certum, legitimum, & indubitatum Procuratorem Oratorem & Nuncium specialem Serenissimi & Catholici Principis *Ferdinandi Aragonum ac utriusque Citiæ Regis &c.* ac etiam Illustrissimæ Domine *Johannæ Regine Castella & Granate* Filiæ ejusdem Catholice Regis Ferdinandi, cujus Personæ & Bonorum Curam & Administrationem prædictus Catholicus Princeps *Ferdinandus* legitime gerit, specialem, Partibus ex altera,

Pro Nobis & dictis *Fratre nostro* ejusdemque *Filiæ Regine Castella*, Patriis, Terris, Dominis, Castris, Villis, Territoriis, Opidis, & Locis quibuscumque, & modo per Nos dictamve Fratrem ejusve Filiam unum alterumve no-

strum habitis, tenis, possessis, vel occupatis, nostrisque Heredibus & Successoribus, Vassallis, Incolis, Habitatoribus, atque Subditis,

Jampridem hincinde conventus concordatus & conclusus fuerit, sicut in Literis Oratorum & Commissariorum nostrorum prædictorum, defuncti confectis, plenius apparet & continetur,

Quarum Tenor sequitur, & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, præsentis Literis inspecturis lecturis vel audituris, Nos,

Thomas, Miseratione Divinâ, *Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis Eboracensis* Angliæ Primas & Apostolicæ Sedis Legatus Excellentissimi & Invidiosissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hieroniæ*,

Necnon *Bernardum de Mesa*, Permissione Divinâ, *Triopolitanum Episcopum* Serenissimi & Catholici Principis *Ferdinandi Aragonum ac utriusque Siciliæ Regis &c.* Illustrissimæque Domine *Johannæ Regine Castella & Granate &c.* cujus Personæ & Bonorum idem Rex Catholicus Curam & Administrationem legitime gerit,

Oratores, Commissarij, Ambasiatores, Procuratores, & Nuncij speciales, ad Infra-scripta sufficienter auctorizati, legitime

A. D. 1515. legitimè constituti, & specialiter deputati,

Præ. S.

Salutem.

Sciatis quodd.

Quamquam inter præfatos Serenissimos & Potentissimos Principes eorumque Progenitores & Antecessores, pro suorum Regnorum Tranquillitate ac Subditorum Utilitate & Quietè, nonnulli Tractatus Pacis Amicitie Fœdera & Concordiæ ac Unitatis vincula temporibus retroactis inita conventa & conclusa fuerunt,

Quia tamen, ex Temporum Varietate Humanaque Naturæ Mutabilitate, quæ semper in deterius vergit, quadam Occasionibus & Causis temporibus hujusmodi Fœderum initorum & percussorum minime præcogitata hincinde acciderunt & euerterunt,

Ex quibus a prioribus antiquis dictæ Pacis & Amicitie Conditionibus, Conventionibus, Capitulis & Conclusionibus quibuscumque liquidè & manifestè constat esse Recessum,

Et quoniam sine Pace &c. prout supra Dat. London Decimo nono Die Octobris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Quindecimo.

Confirmatio Tractatus, Pacis, Amicitie, & Intercursus per Ferdinandum Regem Aragonum.

A. D. 1515.

An. 7. H. S.

Ex Austr.

Ferdinandus, Dei gratiâ, Rex Aragonum, Navarra, Sicilia citra & ultra Ferram, Hierusalem, Valentia, Majoricarum, Sardinia & Corsica, COMES Barcinone, DUX Atbenarum & Neopatriæ, COMES Rossilonis & Ceritanie, MARCHIO Orissanni & Gaceni, universis & singulis, ad quorum Notitiam præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm quidam Tractatus Amicitie, Ligæ, Unionis, ac perpetuæ & indissolubilis Confœderationis ac Mercium Intercursus,

Inter Reverendum in Christo Patrem *Bernardum de Mesa*, Permissione Divinâ, Episcopum *Trinopolitanum* Ordinarium & Consiliarium, ac certum, legitimum, specialem, & indubitatum Procuratorem & Commissarium nostrum, necnon Serenissimæ & Potentissimæ Principis *Josæ Regine Castellæ, Legionis, Granatæ, &c.* Filiæ nostræ Carissimæ, cujus Personæ & Honorum Curam & Administrationem legitimè gerimus, Nominibus nostris & pro Nobis, ac Vice & Nomine Hæredum Successorum Regnorum, Do-

Bernardus de Mesa Trinopolitanus E. A. D. 1515. piscopus.

Præ. S.

Nos autem, prædictum Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quatinus Nos aut Hæredes & Successores vel Subditos nostros concernant aut concernere poterunt, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac inviolabiliter, firmiter, bonè, & fideliter Tenere Observare & Adimpleri facere cum effectu, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præfentibus Literis, Manu propriâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud *Palatium nostrum Westmonasterii* vicefimo septimo Die Octobris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Quindecimo, Anno Regni nostri verò Septimo.

miniorum, & Subditorum utriusque nostrorum, ex unâ, & Reverendissimo in

Christo Patrem *Thomam*, Miseratione Divinâ, *Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbiterum Cardinalem Eboracensem* Angliæ Primatem ac Apostolicæ Sedis Legatum, verum, certum, legitimum, & indubitatum ac specialem Nuncium, Oratorem, Procuratorem, & Commissarium Serenissimi & Potentissimi Principis *Henrici Angliæ Regis* Fratris & Filii nostri Dilectissimi, pro Eo & ejus Nomine, ac Vice & Nomine Hæredum, Successorum, Regnorum, Dominiorum, & Subditorum suorum, Partibus ex altera,

Jampridem hincinde conventus concordatus & conclusus fuerit, prout in Literis Oratorum & Commissariorum nostrorum prædictorum desuper confectis plenius apparet & continetur.

Quarum Tenor sequitur & est talis,

Universis &c.

Nos

A. D. 1515.

Hec. 8.

Nos autem, prædictum Tractatum ac omnia & singula in eo contenta Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & singula pro *Nobis* & dicta Serenissima Regina *Castelle, Legionis, Granate, &c.* Filia nostra Carissima, cujus Personæ & Bonorum Curam & Administrationem, ut præsertim, legitime gerimus, ac pro Hæredibus & Successoribus utriusque nostrum, quatenus Nos aut, dictam Serenissimam Reginam Filiam nostram Hæredesve aut Succesores vel Subditos utriusque nostrum concernunt aut concernere poterunt, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac inviolabiliter, firmiter, bene, & fideliter Tenere, Observare, & Adimplere, Tenerique, Observari, & Adimpleri facere cum effectu,

bonâ Fide & in Verbo Regio, Promitti. A. D. 1515.
mus per Præsentes.

Hec. 8.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium his præsentibus Literis nostris, Manu propria subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. in *Loco Abbatie* Die Decimo, primo Mensis Decembris, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo Quinto Decimo.

EYO EL REY.

Subter Plicam,
Dominus Rex mandavit mihi,

PETRO DE QUINTANA:

De Liberatione Magni Sigilli Thomæ Cardinali Eborum, & de ejusdem Juramento.

A. D. 1515.

An. 7. H. 8.
Clas. 7. R. 8.
m. 1. 2^a.

MEMORANDUM quòd,
Die Sabbati (videlicet) *Vicesimo secundo* Die Decembris, Anno Regni Regis Henrici Octavi Septimo, circiter Horam Primam post Meridiem ejusdem Diei,

In quadam alta & parva Camera, sita in Palatio ejusdem Domini Regis, apud Westmonasterium, præse Cameram Parlamenti,

Reverendissimus in Christo Pater Wilhelmus Cantuariensis Archiepiscopus, tunc Cancellarius Anglia, Magnum Sigillum Regium, in Custodia ipsius Cancellarii tunc existens, in quadam Baga de albo Corria inclusum, & Signeto ejusdem Archiepiscopi Quinquies sigillatâ, in Manus præfati Domini Regis ad tunc tradidit liberavit & dimisit,

In Præsentia, Reverendissimi in Christo Patris Thomæ, Miseratione Divinâ, Luuli Sancti Ciriaci in Terris Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbiteri Cardinalis Eboracensis Archiepiscopi Angliæ Primitivus & Apostolicæ Sedis Legati, Caroli Ducis Suffolciæ, & Willielmi Throgmorton Protobononiensis Cancellarii dicti Domini Regis:

Idemque Dominus Rex Sigillum illud, in Baga illa sic inclusum, a præfato Archiepiscopo, ut prædictum est, tradidit & liberatum, tunc & ibidem aperiri & extrahi fecit, & sic apertum & extrahum vidit & persequit:

Et idem Dominus Rex tunc immediate, in Præsentia supranominatorum, Si-

gillum illud in Baga prædictam reimp. A. D. 1515.
poni fecit, & eandem Bagam, Signeto Reverendissimi Cardinalis prædicti sigillatam, unâ cum Magna Sigillo prædicta, eidem Reverendissimo Cardinali custodiendo excercenda & occupando, ibidem tradidit & liberavit, quem in Cancellarium suum Angliæ tunc & ibidem constituit, cum animadvis Dietis, Feodis, Proficis, Regardis, Robis, Commoditatibus, & Advantagiis Officio Cancellariatus Angliæ ab antiqua debitis pertinentibus sive spectantibus;

Idemque Reverendissimus Cardinalis Sigillum prædictum de præfato Invidiosissimo Rege, in Præsentia supranominatorum, Recepit.

MEMORANDUM quòd,

Vicesimo quarto Die Mensis Decembris, qui erat Vigilia Natalis Domini, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo Decimo quinto, & Anno Regni Domini Regis nunc Septimo,

Reverendissimus in Christo Pater & Dominus Dominus Thomas, Permissione Divinâ, Tituli Sancti Ciriaci in Terris Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbiter Cardinalis Eboracensis Archiepiscopus & Apostolicæ Sedis Legatus Angliæ Primas & Cancellarius, in Præsentia Illustrissimi Meruendissimi Domini Regis, tunc existentis in Manerio suo de Eltham, finis Vesperis, in Capella ejusdem Manerii, tactis per eundem Cancellarium

6 T } Sacro-

A. D. 1515. Sacrosanctis Evangeliiis, ad Officiu
Magni Cancellarii Angliæ per præfatam
Regiam Magellatam assumptus & con-
stitutus, Corporale præstitit Juramen-
tum 3

Cujus Tenor sequitur;

*Te shall Swere that well and truly ye
shall serve our Sovereyn Lorde the Kyng
and his People in the Office of Chaun-
celler :*

*And ye shall do Right to all maner Peo-
ple, Poore and Riche, after the Lawis and
Usages of this Realme :*

And truly ye shall Councell the King,

and his Councill ye shall leyne and kepe: A. D. 1515.

*And ye shall not knowe nor suffer the
Hurt nor Dishcretynge of the King, nor
that the Rightis of the Crowne be Discre-
ted, by any mean, as far forth as ye may
Lett :*

*And, if ye may not Lett it, ye shall
make it clerely and expressly to be Knowne
to the King, with your true Advice and
Councell 3*

*And that ye shall doo and purchafe the
Kings Profute in all that ye maye.*

AS GOD HELPE YOU AND THE HO-
LY EVANGELIIZ.

† *Pro Cardinale, Eborum Archiepiscopo, de Custodia commissa.*

A. D. 1516. R EX omnibus, ad quos &c.
Salutem.

Sciatis quod Nos, de Gra-
titi nostra speciali æ ex certâ

Scientiâ & mero motu nostris, Deditus
& Concedimus ac per Præfentes Damus
& Concedimus Reverendissimo in Chri-
sto Patri, *Thoma*, Miscratione divinâ,
*Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, Tituli San-
ctæ Cecilie trans Tiberim Presbytero Car-
dinali, Eborum Archiepiscopo*, Angliæ
Primati, & Apostolice Sedis Legato,
Cancellario nostro Custodiam omni-
um Manciorum, Dominiorum, Ter-
rarum, Tenementorum, Reddituum,
Servitiorum, & Reversionum cum per-
tinentiis, ac etiam Feodorum Milli-
tum, Casiarum, Advocacionum Ec-
clesiarum, Capellarum, Cantuarum,
Abbatiarum, Prioratuum, Hospitali-
um, & aliorum Beneficiorum Ecclē-
siasticorum, & aliorum Hæreditamen-
torum quorumcumque, quæ nuper fue-
runt *Radulphi Bygod* Militis Defuncti,
aut aliquorum aliorum seu alicujus al-
terius ad usum ejusdem *Radulphi*, aut
unde idem *Radulphus* fuit solus Seignus
in Dominio suo ut de Feodo aut in
Feodo qualitercumque Talliati, aut un-
de aliquis alius fuit sive aliqui alii cum
ipso *Radulpho* aut cum aliquibus aliis
Personis fuerunt Seignus vel Seignis in
Dominio suo ut de Feodo aut aliter ad
usum ejusdem *Radulphi* & Hæredum
suorum, & quæ per sive post Mortem
ejusdem *Radulphi* ac ratione Minoris
Ætatis *Francisci Bygod* Consanguinei &
Hæredis prædicti *Radulphi* (videlicet,
Fili *Johannis* Filii dicti *Radulphi*) ad
Manus nostras venerunt seu devenire
deberunt aut debebunt usq; modo, ac
Custodiam & Maritagium ejusdem *Franci-
sci*, necnon totum Jus & Ingerisse no-

stra in eodem Maritagio, absque Dispe-
ragatione, A. D. 1516.

Ac etiam Concedimus ac per Præsen-
tes Concedimus præfato Cardinali Custodiam omnium Reversionum omnium
& singulorum Manciorum, Terrarum,
Tenementorum, Reddituum, & Servitiorum cum pertinentiis, ac Feodorum
Militum, Advocacionum Ecclesiarum,
Capellarum, Cantuarum, & aliorum
Beneficiorum Ecclesiasticorum quorum-
cumque, quæ aliqua Persona sive ali-
quæ Personæ ad Terminum Vitæ vel al-
iter de Hæreditate dicti *Francisci* tenet
seu tenent, cum per seu post Mortem
ejusdem Personæ seu earumdem Personarum vel earum alicujus acciderit, necnon omnium eorumdem Manciorum,
Terrarum, Tenementorum, Reddituum,
& Servitiorum ac ceterorum Præmissorum & eorum cujuslibet immediatè post
Mortem prædictarum Personarum & earum cujuslibet,

Habendam & Tenendam Custodiam omnium prædictorum Manciorum, Ter-
rarum, Tenementorum, ac ceterorum
Præmissorum, necnon Maritagium ejus-
dem *Francisci* absque Disperagatione, ac
etiam Custodiam eorumdem Manciorum,
Terrarum, & Tenementorum ac
ceterorum Præmissorum immediatè post
Mortem dictarum Personarum & earum
cujuslibet præfato Cardinali Exceptoribus & Assignatis suis usque ad plenam
& legitimam Etatem præfati *Franci-
sci*, ac quamdiu Maneria, Terra, Te-
namenta, & cetera Præmissa cum per-
tinentiis in Manibus nostris remanere
contigerint, & quousque debita & legalis
Liberatio & Prosecutio inde extra
Manus nostras secundum communem Cursum
Cancellariæ nostræ habita & prosecuted
fuerit :

A. D. 1516. ^{Ann. 7.} Concedimus etiam & per Præfentes Concedimus eidem *Cardinali* omnia Exitus & Proficua, Reversiones, Reventiones, & Emolumenta omnium Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, & Reversionum prædictorum, ac cæterorum Præmissorum, a tempore Mortis prædicti *Radulphi* hucusque provenientia sive crescentia, tam per Manus nunc separalium Efectuorum & nuper separalium Efectuorum in separalibus Comitibus, in quibus dicta Maneria, Terræ, Tenementa, Reversiones, & cætera Præmissa separaliter existunt, quam per Manus Receptorum, Ballivorum, Firmariorum, & aliorum Occupatorum eorundem & cujuslibet inde Parcelle, absque Composito seu aliquo alio inde Nobis vel Hæredibus nostris reddendo solvendo vel faciendo:

Et Volumus & Concedimus quòd quilibet Efectuorum, Receptorum, Ballivorum, Firmariorum, & aliorum Occupatorum prædictorum de hujusmodi Exitibus, Proficuis, Reventionibus, & Emolumentis erga Nos & Hæredes nostros Quieti & Exonerati existant per Præfentes:

Et si de præfato *Francisco* Humanitè contingat antequam ad suam plenam & legitimam Ætatem pervenerit, Hærede suo vel Hæredibus suis tunc infra Ætatem existente vel existentibus, tunc Volumus & Concedimus præfato *Cardinali*, per Præfentes, quòd Ipse & Assignati sui habeat & habeant Custodiam Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, & Reversionum prædictorum, ac cæterorum Prædictorum cum Pertinentiis, ac omnia Exitus & Proficua eorundem ut

que ad plenam & legitimam Ætatem ejusdem Hæredis sive eorundem Hæredum sic infra Ætatem existentis vel existentium, ac quamdiu Maneria, Terræ, Tenementa, & Reversiones prædictæ, ac cætera Præmissa cum Pertinentiis in Manibus nostris contigerint remanere, & quousque debita & legalis Liberatio & Profecutio inde extra Manus nostras secundum Cursum Cancellariæ nostræ habita & profecuta fuerit, ac Custodiam & Maritagium ejusdem Hæredis & eorundem Hæredum, sic infra Ætatem existentis vel existentium, absque Dispergatione,

Et sic de Hærede in Hæredem, cum Custodia eorundem Maneriorum, Dominiorum, Terrarum, Tenementorum, & cæterorum Præmissorum cum pertinentiis, quousque aliquis Hæres hujusmodi Hæredis aut Hæredum ad suam plenam & legitimam Ætatem pervenerit, ac quamdiu Maneria, Terræ, Tenementa, Reversiones, ac cætera Præmissa cum pertinentiis in Manibus nostris contigerint remanere, & quousque legalis Liberatio & Profecutio inde extra Manus nostras sive Hæredum nostrorum inde profecuta fuerit,

Absque Composito seu aliquo alio inde Nobis vel Hæredibus nostris reddendo solvendo vel faciendo;

Eo quòd expressa mentio &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicelesimo nono Die Januarii.

Per ipsum Regem.

De Salvo Conductu pro Episcopo de Gallowey & aliis.

A. D. 1516.
An. 7. H. 5.
No. 17.

REX universis & singulis Admirallis, Viceadmirallis, Gardianis Marchiarum, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custodibus Portuum Maritimarum, ac Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Constabulariis, ac aliis Officiariis & Subditis nostris quibuscumque, tam infra Libertates, quam extra, ad quos præfentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

Ad specialia Desiderium, Instantiam, & Requisitionem Carissimi Nepotis & Fratris nostri *Jacobi Sextorum Regis*, de Advitamento trium Statuum Regni Scotiæ Nobis facta, prout per Litteras missivas ejusdem Regis, No-

bis directas, plenè liquet,

De Gratiâ nostrâ speciali suscepimus in saluum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tultionem, & Defensionem nostras speciales,

Reverendos in Christo Patres, *David Episcopum de Gallowey, Jacobum Episcopum Dunblane, Andream Episcopum de Cathanes, Commendatores Abbatiarum de Kelfo & Ferne, Egregios Viros, Jacobum Comitem de Morton Dominum Dalkeith,*

Hugonem Comitem de Eglinton Dominum de Mountgomery,

A. D. 1516.

A. D. 1516. *Gilbertum Comitem de Castillys* Dominum de Kennedy,
David Lyndesay de Byris,
Williamum Keith de Inuerny,
Williamum Scott de Ballewery,
 Milites,
 Magistrum *Jacolum Ogilvy* Prothonotarium,
 & Magistrum Requestarum,
 Magistrum *David Seyton* Rectorem de *Fethircarney*,
 Et Magistrum *Patricium Conynre* Decanum Ecclesie Collegiate de *Reshallrig*,
 Septem, Sex, Quinque, Quatuor, vel Tres eorum conjunctim vel divisim, Ambasiatores Scotie sufficienter auctorizatos, ad & in Regnum nostrum An-

glie ad Præsentiam nostram, cum Centum A. D. 1516.
 tum Pensionis vel infra, & totidem E. Hen. 8.
 quis &c.

Et ideò Vobis Mandamus quòd ipsos *Episcopos, Comites, Dominos, Milites, & Magistros* Ambasiatores prædictos conjunctim & divisim &c. non inferentes &c.

In cujus &c. per Sex Menses proximò duraturos.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Sexto Die Februarii, Anno Regoi sui Septimo.

Per ipsam Regem.

Pro Comite Aren de Salvo Conductu.

A. D. 1516. **R**EX univèrsis &c. Salutem.
 Scitis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, Suscepimus in saluum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Tutitionem, & Defensionem nostras speciales, Egregium

Virum *Comitem de Aren*, cum *Viginti* A. D. 1516
Personis & totidem Equis &c.

In cujus &c. per Sex Menses proximò futuros duraturos.

Teste ut supra.

Bulla super Abusu Clericorum.

A. D. 1516. **L**EO EPISCOPUS, *Servus Servorum Dei*, AD FUTURAM REI MEMORIAM.
 Romanum decet Pontificem providere ut, clericali Carattere insigniri volentes, illo bene utantur, nè, quod in favorem Bonorum inductum est, Improbis Delinquendi Licentiam subministrat, Ipsisque Protectio in eorum Excessibus tribuatur.

Sanè nuper ad nostrum Relatio fidedigna perduxit Auditum, quòd in Regno Anglie quamplurimi Primam Clericalem Tonfuram & Minores Ordines recipiunt, non ut ad Superiores Sacros Ordines ascendant, sed ut Excessus & Delicta liberius perpetrare, & Judicis Secularis Forum declinare, & Impunitatem Excessuum hujusmodi obtinere valeant.

Nam & si dictam Tonfuram habeant, tamen revera Actibus & Operibus Vitam ducunt Laicalem, & in suis Delictis deprehensi Privilegio Se Clericali defendere, & Justitiam Secularem illudere conantur; ex quo Improborum Delicta remanent impunita, Clericorum Status decoloratur, ipsaque Justitia non modicum impeditur.

Volentes igitur de oportuno super

hiis Remedio providere, Auctoritate A. A. D. 1516
 postolica Statuimus & Ordinamus, quòd de cætero, usque ad Quinquennium, nullus in dicto Regno Clericali Carattere insigniri possit, nisi etiam ad omnes Minores & Subdiaconatus Ordines simul promoveatur, vel de Beneficio Ecclesiastico sibi provideatur, districtius, sub Penâ Suspensionis a Divinis eo ipso incurrendâ, inhibentes locorum Ordinariis, & aliis quibuscunque Episcopis, & Archiepiscopis dicti Regni, vel in eo degentibus, ne, dicto durante Quinquennio, contra Statutum & Ordinationem hujusmodi quovismodo directè vel indirectè venire, & aliquem Clericali Carattere insignire præsumant, nisi Eos etiam ad omnes Minores & Subdiaconatus Ordines simul promoveant, aut sibi de aliquo Beneficio Ecclesiastico provideant; & si contra fecerint, contra Statum hujusmodi Promoti a Judice Seculari liberè puniri valeant in omnibus, & per omnia, ac si Clericali Carattere minimè insigniti fuissent; ac Decernentes ex nunc Irritum & Inane, si secus super hiis a quoquam, quavis Auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attemptari.

Nulli

A. D. 1516. Nulli ergo omnino Hominum liceat
hanc Paginam nostrorum Statuti, Ordinationis, Inhibitionis, & Decreti infringere, &c.

Dominicæ Millesimo, Quingentesimo, A. D. 1516.
Quinto Decimo, Pridie Id. Februarii, Pontificatus nostri Anno Tertio.

Dat. Florentiæ, Anno Incarnationis

H. DE COMITIBUS.

Confirmatio Tractatus Amicitie, inter Regem & Principem Hispaniarum.

A. D. 1516. REX UNIVERSIS & SINGULIS,
præsentis Literas inspecturis,
Salutem.

Cùm, Dilecti & Fideles nostri, *Cuthbertus Tunstall*, & *Willielmus Knyght*, utriusque Juris Professores, Consilarii, Procuratores, & Commissarii nostri, ad Infra scripta Mandatum a Nobis habentes speciale,

Pluribus ac diversis Conventibus Colloquiis ac Desceptationibus præhabitis cum, spectabilibus & Magnificis Viris, Domino *Willielmo de Croy* Domino de Chiernis, Domino *Johanne le Savoige* Equite Aurato Domino de Scaubeca, & Domino *Michaelle de Croy* Domino de Sempy, Oratoribus, Procuratoribus, & Commissariis Mandatumque sufficiens & speciale habentibus Illustrissimi Principis *Caroli Principis Hispaniarum utriusque Cæciliæ, Jerusalem, Archiducis Austriae, Ducis Burgundie, &c.* Consanguinei nostri Charissimi,

In vim Mandati sibi crediti nuper certum Tractatum Amicitie & Confederationis mutue conceperim firmaverim & conclusiverim cum *prefato Illustrissimo Principe* ejus Principatibus Regnis & Subditis una ex Parte, & Nobiscum nostris Principatibus Regnis & Subditis ex alia,

Uti diffusius in Literis & Mandato Legatorum Procuratorum & Commissariorum præfati Illustrissimi Principis continebatur,

Quarum Exemplum Præsentibus inseri de Verbo ad Verbum jussimus,

Omnibus & singulis, præsentis Literas visum audituris & inspecturis, *Cuthbertus Tunstall* & *Willielmus Knyght*, utriusque Juris Professores, Oratores, Ambassadors, Legati, Procuratores, & Commissarii in hac Parte Serenissimi ac Illustrissimi Domini nostri *Henrici Octavi*, Dei gratiæ, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ*, Salutem.

NOTUM FACIMUS QUOD,

Cùm videremus nihil Deo gratius nihil Hominibus Pace utilius posse con-

tingere, quippe quæ a Domino nostro *Jhesu Christo*, ut omnium Regnorum stabilium sic totius Regiminis Regni celestis Institutore, ita Nobis quasi quædam Forma Imaginæ super cælestis Reipublicæ commendata sit, ita partem Ipse habere inter Nos, ita diligere invicem, ita in variis suæ Doctrinæ Locis, post Dei Dilectionem, Dilectionem Proximi inculcavit, ut non ex Verbis Spiritus Sancti concludere vanum sit quòd, qui diligit Proximum, Legem implevit:

Hominibus verò quàm Utilis, quàm Amica, quàm denique Desiderabilis Pax ipsa sit, Agrorum culturâ adjuta Fertilitas ipsa Mercimoniurum Securitate invitata Communicatio ostendunt, ipsa Hominum jocunda inter Se Commercio Communicationes Colloquia loquuntur, ipsæ etiam Molestiarum in Bellis Mole, toties fastiditæ, & quietæ Pacis Ora tam alto corde suspirata præstant:

Hæc itaque considerantes, & Nos Deo Uni Maximo, Deiparæ quoque Virgini Mariæ, torique Regni cælestis semper concordæ Coronæ, Rem gratam, Hominibus verò utilem, Regni que & Principatibus necessariam moliri cupientes,

Pro dicto Serenissimo Principe nostro *Angliæ Rege*, suisque Hæredibus & Successoribus, ac ejus & eorum Nomine,

Auctoritate, Nobis ab eodem Rege nostro, per suas Literas Patentes, Commissa, quarum Tenor inferiùs etiam sequitur,

Cum Magnificis Viris Domino *Gualberto de Croy* Domino Temporalis de Chiernis Primo & Majore Cubiculario Serenissimi Domini *Caroli Hispaniarum Principis & Archiducis Austriae, Ducis Burgundie, Domini Johanne de Savoige* Domino de Escubeca ejusdem Hispaniarum Principis Cancellario, Domino *Michaelle de Croy* Domino de Sempy, ejusdem Serenissimi Hispaniarum Principis Consilariis, Oratoribus, Legatis, Ambassadoribus, Commissariis, & Procura-

A. D. 1516. curatoribus sufficientem Potestatem & Auctoritatem per Literas Patentes (quarum Tenor inferius etiam sequitur) ab eodem Serenissimo Principe habentibus,

PACEM, Concordiam, Amicitiam, atque Confederationem,

Quam semper unice singulariterque, cum Serenissimo quondam Hispaniarum Rege Philippo Bonæ Memorie Henrico Septimo quondam Angliæ & Franciæ Rex illibatam voluit inviolatamque servari,

Nunc iterum, Nomine Illustrissimi Domini nostri, cum præfatis Oratoribus, nomine etiam Serenissimi Domini sui agentibus & contrahentibus, Innovamus, Contrahimus, Convenimus, & Concludimus in hunc qui sequitur modum,

INPRIMIS, Convenit, Concordatum, & Conclufum est quòd ab hac Die fit bona, sincera, vera, integra, perfecta, & firma Amicitia, Liga, Confederatio, Pax, & Unio, per Terram, Mare & Aquas dulces, futuris Temporibus perpetuò duraturæ, inter dictos Dominos Regem & Principem, eorundem; Hæredes & Successores, Regna, Patrias, Dominia, Terras, Vassallos, & Subditos quoscumque præfentes & futuros tam Ecclesiasticos quàm Seculares, cujuscumque Gradus seu Conditionis existant, etiam si Archiepiscopali Ducali vel Minore Dignitate, Status, aut Gradu præfulgeant; ita quòd prædicti Vassalli & Subditi hincinde ubique locorum sibi invicem favere sèque mutuis prosequi Officiis & honestâ Affectione pertractare teneantur: possintque, tam per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, ad dicta Regna, Patrias, Dominia, & Terras, Civitates, Oppida, Villas munitas aut non munitas firmatas aut non firmatas, Portus & Districtus quoscumque & eorum quemlibet hincinde tutè liberè & securè accedere intrare, & in eisdem quamdiu voluerint morari & conversari, ac ibidem Visualia & alia eis necessaria sine quacumque contradictione emere & vendere, necnon ab eisdem Regnis, Patriis, Dominis, Terris, Civitatibus, Oppidis, Villis, Portibus, & Districtibus & eorum quolibet totiens quotiens eis placuerit ad Partes Proprias vel Alienas quoscumque dum suis aut conductis vel accommodatis Navigiis, Plaustris, Vehiculis, Equis, Armaturis, Mercimoniis, Sarcinulis, Bonis, & Rebus quibuscumque ire recedere ac remeare, quemadmodum Propriis in Patriis hæc omnia eis facere liceret, & sicut

proprii Subditi Locorum & Patriarum illarum facere possent; Ita quòd nullo salvo Conductu aut Licentia generali vel speciali indigeant, neque in aliquo Locorum prædictorum saluum Conductum vel Licentiam petere teneantur.

ITEM, Convenit, Concordatum & Conclufum est quòd Neuter dictorum Principum, nullisque Hæredum aut Successorum suorum, contra Alium, ejusve Hæredes aut Successores, quicquam ager, faciet, tractabit, aut attemptabit quocumque in Loco, sive in Terra Mari Portibus vel Aquis dulcibus, occasione quacumque, nullumque præstabit Auxilium, Favorem, vel Assensum, in casu Invasionis, quòd per Alium vel Alios quoscumque aliquid fiat, agatur, tractetur, vel attemptetur in Injuriam vel Dampnum Alterius Hæredum aut Successorum suorum.

ITEM, Convenit, Concordatum & Conclufum est quòd Nulla Partium prædictarum præstabit Auxilium Consilium vel Favorem notoriis Hostibus vel Inimicis alterius Partis, tam per Terram Mare vel Aquas dulces Invadere volentibus, in quibuscumque Regnis, Patriis, Terris, Civitatibus, ac Dominis ubicumque sitis, nec per sua Regna, Patrias, Terras, Civitates, ac Dominia, modò id sciverit, Introitum aut Ingressum permittet, vel ad hoc Favorem præstabit quovismodo.

ITEM, Convenit, Concordatum & Conclufum est quòd dictus Illustrissimus Rex Angliæ, suique Hæredes & Successores, in quibuscumque Confederationibus & Amicitis, cum quovis Principe, Communitate, Universitate, Societate, aut alia qualibet Persona deinceps contrahendis, dictum Dominum Principem, suisque Hæredes & Successores, reservabunt & comprehendent si & in quantum reservari & comprehendendi voluerint;

Et, pari modo, idem Serenissimus Dominus Princeps, ejusve Hæredes & Successores, in quibuscumque suis Confederationibus & Amicitis, cum quovis Principe, Communitate, Universitate, Societate, aut alia qualibet Persona deinceps contrahendis, præfatum Illustrissimum Regem Angliæ, suisque Hæredes & Successores, reservabunt & comprehendent si reservari & comprehendendi voluerint.

ITEM, in præfenti Tractatu Pacis & Amicitiarum comprehenditur Alligati Amici & Confederati utriusque Partis; Illi (videlicet) qui in Literis confirmatoris hujus præfentis Tractatus per ipsos Principes denominabuntur,

A. D. 1516. tur., si Comprehendi voluerint.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd, si, durante Pace & Amicitia præfatis, aliquid contra Vires & Effectus earundem, per Terram Mare & Aquas dulces, per aliquem ipsorum Principum, eorumve Hæredum & Successorum, vel eorumdem Vaffallos, Subditos, aut Alligatos, aut eorum Alligatos Hæredes seu Succesores, in his Amicitia Comprehensorum, Subditos & Vaffallos, fuerit attemptatum auctum aut gestum, nichilominus hæc Pax & Amicitia, in suis Viribus & Effectu permancbunt, & pro ipsis Attemptatis solummodo punientur ipsi Attemptantes & Dampnificantes & non alii.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd, quotienscùmque contigerit Subditos Domini Regis Angliæ a Subditis præfati Domini Principis, vel Subditi ejsdem Domini Principis a Subditis præfati Domini Regis Angliæ, quovismodo Lædi vel Dampnificari, non debent proterea, per Literas Repræfalarum Marce vel Contramarcæ aut alia Mandata quæcùmque, debitis Admonitionibus & Summationibus non præcedentibus, qui Dampna non intulerunt, ad Petitionem Dampnificatorum vel alio modo, in Personis vel Bonis arrestari aut quovismodo impeti aut molestari, nec Guerra ob id fieri vel moveri debet; set per Principes unius vel alterius Partis Attemptata ipsa debent reparabuntur, & in priorem Statum reponentur; hujusmodique Literæ Repræfalarum Marce & Contramarcæ & similia Mandata quæcùmque, nisi prædictis Admonitionibus quoad ipsas Partes & Summationibus quoad Principes præcedentibus & legitimè factis, deinceps omninò cessent, & si aliter concedantur pro Nullis habeantur.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd omnes & singulæ Literæ Repræfalarum aut de Marca aut Contramarcæ, ex Cancellaria vel alia Curia Principum prædictorum aut eorumdem Prædecessorum, ad cuiuscùmque Prosecutionem, vel ob Causam quamcùmque, ante concessa aut emissa, in Suspensio tenebuntur, nec poterit earum aliqua fieri Executio, nisi super earum Meritis, habita Recognitione in Dieta ad hoc per prædictos Principes specialiter deputanda, aliter fuit ordinatum.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd Habltantes & Incolæ in Villa & Civitate Tornaci, Tornacensi Ballivatu, Mauritania, Sancto Amando, & eorumdem pertinentiis & appendentiis quibuscùmque, possint tutè

& intrepidè cum Subditis Catholicis Principis quibuscùmque conversari, ac cum eisdem emere & vendere, Merciumque Commertium more solito cum illis habere, ac ire & redire, sojournare & residere, cum suis Mercibus & Mercimoniis quibuscùmque, per Patrias, Terras, Dominiæ, & Loca quæcùmque Murata & non Murata Firmata & non Firmata, sine Molestiis & Turbationibus seu Impedimentis quibuscùmque; eorum Corporibus seu Bonis inferendis; hoc etiam licebit Subditis Illustrissimi Principis in Tornaco, Tornacensi Ballivatu, Mauritania, Sancto Amando, aut eorum pertinentiis & appendentiis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd dictus Illustrissimus Castellæ Princeps suos Subditos quoscùmque, cuiuscùmque Status aut Conditionis fuerint, in ipsis Villa & Civitate Tornaco, Tornacensi Ballivatu, Mauritania, Sancto Amando, aut eorum pertinentiis aut appendentiis quibuscùmque, non permittet diversari morari aut residere per quod eadem Loca Inhabitantibus aliquæ Molestiæ Inferri possint; quòd si ex hujusmodi Ocasione dicti Inhabitantes in Corporibus seu Bonis suis mobilibus aut immobilibus Dampnum aut Gravamen sentiant, tunc prædictus Castellæ Princeps quamprimum curabit ut dicti Delinquentes Apprehendi possint, & secundum Casus exigentiam Puniri faciet, & ad Dampna & Incommodi per illos illata Refarcienda & Satisfacienda, quantum in eo erit, jubebit cogere & compellet realiter & cum Effectu:

Et idem fiet per Serenissimum Regem Angliæ in Angliæ, Calefiæ & Tornaco cum pertinentiis.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd omnes & singulæ Literæ Repræfalarum aut de Marca aut Contramarcæ, ex Cancellaria vel alia Curia Principum prædictorum aut eorumdem Prædecessorum, ad cuiuscùmque Prosecutionem vel ob Causam quamcùmque præteritam aut futuram, ante concessa & emissa, seu posthac concedendæ aut emittendæ, non aliter exequantur aut extendantur ad Bona Subditorum Habitantium in Villa & Civitate Tornaco, & Tornacensi Ballivatu, Mauritaneæ, Sancto amando, & eorum pertinentiis & appendentiis quibuscùmque, quàm cum sepe dicti Inhabitantes sint Principales Delinquentes; hujusmodique Literæ Repræfalarum, Marce, aut Contramarcæ & similia Mandata quæcùmque, debitis Admonitionibus quoad ipsas Partes, & Summationibus

Ann. 5.

A. D. 1516.
Ann. 5.

A. D. 1516. tionibus quoad ipsos Principes præcedentibus ritè & legitime factis, nunc sunt aut posthac erunt obtentæ; & hoc etiam observabitur a Tornacensibus & aliis prædictis erga Subditos Illustrissimi Principis.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclufum est, quòd quotiens in futuro fient publicæ Prohibitiones & Mandata, in Patriis ac Dominis Illustrissimo Principi Castelle subiectis, de non Transferendo Grana seu Victualia quæcumque extra dictas Patrias suas & Dominia, quòd nichilominus ipsi Cives de Tornaco, Tornacelli Ballivatu, Mauritania cum eorum Pertinentiis quibuscumque in ipsis Proclamationibus seu Prohibitionibus non intelligantur comprehendi; immò quòd poterunt & Eis licebit, ad eorum Usus dumtaxat in Patriis quibuscumque dicto Illustrissimo Principi Subditis, levare & colligere quæcumque Grana, præterquam in magna Penisia & Cariffia Anonæ, illique sic collecta ad Se deferre seu deferri facere tam Tornaco quàm in ipsum Ballivatam Tornacellum, Mauritaniam, Sanctum Amandum & eorum Pertinentias & appendentias; dictis Proclamationibus & Prohibitionibus quibuscumque in contrarium non obstantibus.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclufum est quòd neutra Partium prædictarum Rebellem vel Rebelles Profugum vel Profugos alterius Partis in ejus Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus aut Districtus aut eorum aliquem Recipiet, nec eis aut eorum alicui in eisdem vel eorum aliquo aut alio quocumque in Loco etiam extra eorum Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, aut Districtus Auxilium Concilium Hospitium Gentes armorum Naves Pecunias vel Victualia præstabit aut ministrabit, nec ab alio aut aliis quibuscumque in ejus Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, & Districtus Recipi, nec Eis aut eorum alicui in eisdem Auxilium, Concilium; Favorem, Hospitium, Gentes armorum, Naves Pecunias vel Victualia dari, præstari, ministrari aut concedi permittit, sed expressè & in effectu contradicere obstabit & impedimentum realiter præstabit.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclufum est quòd, si altera dictarum Partium prædictarum aliquem vel aliquos sunt vel suos fuisse & esse Rebellem vel Rebelles Profugum vel Profugos, & in sua Regna, Patrias, Dominia, Terras, Portus, aut Districtus aut eorum aliquem Recipere esse vel Re-

ceptos, aut ibidem latitare aut Se 16-A. D. 1516
nere, per Literas alteri significaverit & declaraverit, tunc Pars illa, quæ hujusmodi Literas receperit, vel cui taliter significatum aut declaratum fuerit, hujusmodi Rebellem vel Rebelles, Profugum vel Profugos, infra Mensen a Die Significationis prædictæ proximè & continuè numerandum, tenebitur dicto Rebellem vel Rebelibus, Profugo vel Profugis præcipere & mandare ut præcipi & mandari facere ut extra sua Regna, Dominia, Patrias, & Terras & eorum quodlibet recedat & exeat recedat & exeat; & si infra xv. Dies a Die hujusmodi Præcepti non recesserit & exierit, recesserint & exierint, tenebitur illum & illos Proscribere & Bannire sub Pena Capitali; & talem Proscriptionem sive Bannitionem Contententem vel Contententes eadem Pena effectualiter puniet seu puniri faciet.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclufum est quòd Principes prædicti præsentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, infra Tres Menses proximè sequentes, per suas Literas Patentes, debitè confectas, Magnisque Sigillis suis sigillatas, & manibus suis subscripser, Confirmabunt & Ratificabunt, ac eorum uterque Confirmabit & Ratificabit, ac bonâ Fide & in Verbo Regio & Principis se observaturos esse promittent, & eorum uterque promittet: Et similiter quòd Ipsi, & eorum uterque, in Præsenti Oratoris vel Oratorum alterius, tunc in ejus Curia existentis vel existentium, ac coram Notariis & Testibus per ipsos Principes ad hoc specialiter vocatis, publicè & solemniter, aliquo Die Festivo, infra Millarem Solemnia, per Sacrosancta Dei Evangelia & Canonem Missæ per eos & eorum utrumque corporaliter racta Jurabit quòd omnia & singula Capitula, in præsentem Tractatum contenta, quatenus eorum utrumque aut alterum tangunt aut tangere poterunt, pro Parte sua realiter & cum effectu benè & fideliter Observabit & Adimplebit, ac Observari & Adimpleri faciet, publicumque Instrumentum, super præfato Juramento per dictos Notarios debitè confectum, ac præfatas Literas Confirmatorias & Ratificatorias, Oratori seu Oratoribus alterius vicissim Dabit & Tradet aut Dari & Tradi faciet, confirmisque Literas Confirmatorias & Ratificatorias, uni cum simili Instrumento Publico, ab eodem seu eisdem Recipiet.

A. D. 1516.

Res. 8. *Sequuntur Tenores Commissionum, de quibus supra fit mentio,*

Henricus, Dei Gratia, Rex Anglia & Francia & Dominus Hibernie, omnibus, ad quos presentes Literae pervenerint, Salutem.

Cum multa pro Republica Conservanda a majoribus nostris probe Inventa & sanctè Instituta, nichil tamen Pace præstantius Concordiâ & Amicitia Utilius, quorum indissolubili Vinculo Principum Honores conservantur, & Subditis suis Rerum omnium Incrementa abinde satis acquiruntur:

Quamobrem Nos, Amicitiam omnium Christianorum Principum affectantes, & eorum maxime quibus Regionis Vicinitate conjuncti sumus, quos etiam ad multos Annos Antecessores nostri mutue Amicitiae Benevolentia complexi sunt.

Igitur de Fidelitate, Doctrina, Providentia, Integritate, & Rerum gerendarum Experientia, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Cuthberti Tunstall & Wilhelmi Knyghti*, Consiliariorum nostrorum, utriusque Juris Professorum, plurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Legatos, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales Facimus Constituimus & per Praesentes Ordinamus,

Dantes & Concedentes Eisdem, Tenore Praesentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum Carissimo Consanguineo nostro *Carolo Principe Castelle, illustrissimo Archiduce Austria, & Duce Burgundia*, ejusve Commissariis, Legatis, Ambassiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis ab eo in hac parte sufficientem Auctoritatem habentibus, sinceram, puram, & perpetuam Pacem, Amicitiam, Ligam, Unionem, & Confederationem, inter Nos, Haeredes & Successores nostros, Regna, Patrias, Dominia sua & nostra, ac Subditos nostros quoscumque; Trahandi, Incundi, Pacificendi, Communicandi, pariter & Concludendi, cum illis Pactis, Vinculis, Conditionibus, Promissionibus, Obligationibus, Securitatibus, Juramentis, Literis, & Clausulis aliis necessariis, quibus dicti Commissarii nostri, Oratores, Legati, Procuratores, & Deputati conjunctim conferre voluerunt, & quibus Honori nostro & Subditorum Utilitati consultum purabunt, ac qualiter omnia alia & singula Nomine nostro Faciendi & Firman-

di, cunctisque Naturæ & Importan-
tiae fuerint aut esse poterint, in Prædictis & circa ea necessaria & oportuna, & quae Nobis facere liceret si Praemissis interessemus, etiam si expressis longè de sui natura Mandatum exigant magis speciale.

Damus præterea & Concedimus eisdem nostris Commissariis, Legatis, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis, ut præmittitur, conjunctim plenam Potestatem Juramentum in Animum nostram Praestandi quod tenebimus observabimus & adimplebimus, realiter & cum effectu, omnia & singula quae in Praedictis & circa ea Nomine nostro concordabunt, capitulabunt, jurabunt, firmabunt, & concludent, ac illa ratificabimus, & nullo unquam tempore revocabimus, nec contra ea aut eorum aliquid faciemus vel quovis pacto venimus, sub Obligatione omnium Bonorum Patrimonialium & Fiscalium.

In cujus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Parentes.

Teste meipso apud *Westmonasterium* Primo die Octobris, Anno Regni nostri Septimo.

Carolus, Dei gratia, PRINCEPS Hispaniarum, utriusque Siciliae, Iherusalem, &c. ARCHIDUX Austria, DUX Burgundia, Lotharingia, Brabantia, Stiria, Carinthia, Carniola, Luxemburgia, omnibus, ad quos presentes Literae pervenerint, Salutem.

Cum multa pro Republica Conservanda a Majoribus nostris probe Inventa & sanctè Instituta sint, nichil tamen Pace Praestantius Concordiâ & Amicitia Utilius, quorum indissolubili Vinculo Principum Honores conservantur, & Subditis suis Rerum omnium Incrementa abinde satis acquiruntur:

Quamobrem Nos, Amicitiam omnium Christianorum Principum affectantes & eorum maxime quibus Regionis Vicinitate conjuncti sumus, quos etiam ad multos Annos Antecessores nostri mutue Amicitiae Benevolentia complexi sunt,

Igitur de Fidelitate, Doctrina, Providentia, Integritate, & Rerum gerendarum Experientia, Charissimorum & Fidelium nostrorum, Domini *Guilhelmi de Croz* Domini Temporalis de Chierne Primi & Majoris Cubicularii, Domini *Johannis le Selve* Domini de Ekersbecka Cancellarii, & Domini *Michealis de Croz* Domini de Sempy, Consiliarii

A. D. 1516. liariorum nostrorum plurimum confidentes,

Nov. 1.

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Legatos, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, & Ordinamus, &, per Præfentes, Facimus, Constituimus, & Ordinamus,

Dantes & Concedentes eisdem & cui-libet eorum, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum, Magnificis Viris, *Cuthberto Tunstall, & Willielmo Knyght*, Consiliariis, Commissariis, Ambasiatoribus, Procuratoribus, & Deputatis Serenissimi Princeps Domini & Consanguinei nostri Carissimi Domini *Henrici*, Dei gratiâ, *Anglie & Francie Regis*, & ab Eo in hac parte sufficientem Auctoritatem habentibus, sinceram puram & perpetuam Pacem, Amicitiam, Ligam, Unionem, & Confederationem, inter Nos Hæredes & Successores nostros, Regna, Patrias, Domina sua & nostra, ac Subditos nostros quoscumque, Tractandi, Ineundi, Pacificandi, Communicandi pariter & Concludendi, cum illis Pactis, Vinculis, Conditionibus, Promissionibus, Obligationibus, Securitatibus, Juramentis, Literis, & Clausulis aliis Necessariis, quibus dicti Commissarii & Procuratores nostri conjunctim consentire voluerint, & quibus Honori nostro & Subditorum nostrorum Utilitati consultum putabunt,

Ac generaliter omnia alia & singula Nomine nostro Faciendi & Firmandi, cujuscumque Naturæ & Importantiæ fuerint aut esse poterint, in prædictis & circa ea necessaria & oportuna, & quæ Nobis facere liceret si Præmissis interessemus, etiam si expressis longè majora sint, & quæ ad ea perficienda de sui Natura Mandatum exigunt magis speciale;

Damus præterea & Concedimus eisdem nostris Commissariis & Procuratoribus, ut præmittitur, conjunctim plenam Potestatem Juramentum in Animum nostram Præstandi quod tenebimus, observabimus, & adimplebimus, realiter & cum effectu, omnia & singula quæ in prædictis & circa ea Nomine nostro concordabunt, capitulabunt, jurabunt, firmabunt, & concludent, ac illa ratificabimus & nullo unquam tempore revocabimus, nec contra ea aut eorum aliquid faciemus, vel quovis pacto veniemus, sub Obligatione omnium Bonorum Patrimonialium & Fiscalium.

In cujus rei Testimonium has Literas

nostras Sigillo nostro fecimus commu-

A. D. 1516.

Nov. 1.

Dat. in *Oppido nostro Bruxellenfi* nono Die Mensis Decembris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo quinto.

Sic Signat. super Plicam.

Per Dominum Principem.

HANETON.

In quorum omnium & singulorum Fidem Testimonium & Approbationem Nos Oratores, Legati, Ambasiatores, Procuratores, & Commissarii prædicti Illustrissimi *Regis Anglie* supranominati, præfentes Literas Sigillis nostris sigillavimus & Manibus nostris subscripsimus.

Datum in *Oppido Bruxellenfi* Die Vicefimâ quartâ Mensis Januarii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo quinto.

Sic subscriptum.

CUTHBERTUS TUNSTALL.
WILLIELMUS KNYGHT.

Et, inter alia præfati Tractatus Capitula, ultimo ipsius Articulo præinserto dictum Conclusumque sit, quod tamen Ipse prænominatus *Dominus Rex* quam Nos, intra Trimestre a Data Consignationis Literarum præscriptarum, Confirmabimus Ratum habebimus & Approbavimus dictum Tractatum, omnia & singula Capita Puncta & Articulos in eo descriptos & contentos, uterque quidem suis Patentibus Literis Sigillo & propriâ Manu auctorifatis & subscriptis, per ipsum itidem Tractatum Nos Astringentes, & utrumque Promittentes, Fide Regiâ publicâ & in Principis Verbo, dictum Tractatum singulâque ejus Capita nos mutuo & inviolabiliter Observavimus ac Tuturos,

NOTUM FACIMUS quod Nos, Præscriptis ritè pensatis, Ratumque & Gratum habentes quicquid in Præmissis per prænominatos nostros Consiliarios Procuratores & Commissarios, cum prænominatis etiam Oratoribus, Procuratoribus, ac Deputatis præfati Domini *Anglie Regis* Agitatum, Tractatum, Gestum, Conclusumque fuit, volentesque tam ipsum Tractatum quam quicquid ejus prætextu & vigore præstare tenemur, quantum

A. D. 1516. quantum ad Nos attinet, exequi & complere, dictum Tractatum singulaque ejus Capita & Articulus in eo descriptos Laudavimus, Acceptimus, Confirmavimus, Ratum habuimus, & Approbavimus, Laudamus, Accipimus, Confirmamus, Ratum habemus, & Approbamus Fide Presentium, Promittentes fide sinceram sub nostri Honoris Vadimonio & in Principis Verbo capessere observare ac tueri, capesseque observari atque inviolabiliter & integrè tueri facere, dictum Tractatum & singula in eo descripta, ita quod prefato Tractatui & quibuslibet ejus Articulis nullo unquam tempore Nos & Subditi nostri contraveniemus aut contraveniri patiemur.

In cuius rei Testimonium Presentibus nostris Manu subscriptis nostram iustitiam appendi Sigillum.

Dat. in *Oppido nostro Bruxellensi* Anno post Sesequimillesimum Decimo quinto more Gallicano Die decimo tertio Februarii.

Signatum,

CHARLES.

Es super *Plicam* habebatur scriptum,
HANETON.

Per ipsum Regem.

Confirmatio Tractatus de Intercursu.

A. D. 1516. REX universis & singulis presentes Literas inspecturis, Salutem.

Cum, Dilecti & Fideles nostri, *Cuthbertus Tunstall*, *Willielmus Knyght*, utriusque Juris Professores, Consilarii nostri, & *Thomas Spynell* Miles, Procuratores & Commissarii nostri ad Infra-scriptum Mandatum a Nobis habentes speciale,

Pluribus ac diversis Conventibus Colloquiis ac Disceptationibus prehabitis cum, Spectabilibus & Magnificis Viris, Domino *Willielmo de Croy* Domino de Chiernes, Domino *Johanne le Sauvage* Equite Aurato Domino de Elcaubeca, & Domino *Michaeli de Croy* Domino de Sempy, Consilariis, Procuratoribus, Oratoribus, & Commissariis, Mandatum sufficiens & speciale habentibus, Illustrissimi Principis *Caroli* PRINCIPIS *Hispaniarum*, ARCHIDUCIS *Austrie*, DUCIS *Burgundie*, *Brabantie*, &c. Consanguinei nostri Charissimi,

In vim Mandati sibi crediti, nuper certum Tractatum Intercursuum Mercium & Mercatorum conceperint firmaverint & concluderint cum prefato Illustrissimo Principe, ejus Principatibus Regnis & Subditis, una ex Parte, ac Nobiscum, nostris Principibus Regnis & Subditis, ex alia, uti diffusius in Literis & Mandato Legatorum Procuratorum & Commissariorum prefati Illustrissimi Principis continebatur,

Quorum Exemplum presentibus inseri de verbo ad verbum iustitiam,

Omnibus & singulis, presentes Literas visuris auditoris & inspecturis, *Cuth-*

bertus Tunstall & *Willielmus Knyght*, A. D. 1516. utriusque Juris Professores, & *Thomas Spynell* Miles, Oratores, Ambulatores, Legati, Procuratores, & Commissarii in hac parte Severissimi ac Illustrissimi Domini nostri *Henrici Octavi*, Dei gratia, *Regis Anglia & Francie & Domini Hibernie* sufficienter & legitime deputati, Salutem.

NOTUM FACIMUS quod, Cum nuper, inter Nos & Illustrissimi Domini *Caroli*, Dei gratia, *Hispaniarum* Principi Legatos, Oratores, & Commissarios, super Gravaminibus contra Tractatum Intercursuum Mercium & Mercatorum Subditis dictorum Principum illatis ac Reformatione eorundem, in *Oppido Bergenſi* Communicatio habita fuisset,

In qua Nos Subditis dicti Domini nostri *Anglia & Francie* Regis multa Gravamina, contra alios Tractatus Intercursuum, & precipue contra quandam Tractatum Anno Domini Milleſimo Quingentesimo sexto, inter, Bonæ Memoriz, Principes, *Henricum Septimum Anglie*, & *Philippum Castellæ tunc Reges*, initum, illata proposuimus,

Ac tunc Reformationem eorundem Gravaminum quoad præterita, quam Observationem dicti Tractatus Milleſimi Quingentesimi sexti anni in futurum, peteremus & requireremus,

Dicti Serenissimi *Hispaniarum* Principis Commissariis assentibus dictum Intercursuum Tractatum Anno Milleſimo Quingentesimi sexti nunquam habitum neque per Mercatores utriusque Partis receptum fuisse pro Intercursu, cum nunquam confirmatus vel in Uſu fuisset, aut aliis quoquo modo Observatus, quinimmo per

A. D. 1516. per aliam subsequentem Derelictus, & si in Usu vel Observatus fuisset, quod nunc Obitu tamen & Decessu, Bonæ Memoriz, Principum, qui eum consecerant, tanquam Personalis, Extinctus fuisset, cumque nullum penitus in eo verbum esset quod Hæredes & Successores suos quoquo modo obligari potuisset, ac multa etiam alia in medium adducentibus, per quæ nullo modo ad dicti Tractatus *Anni Millefimi Quingentesimi Sexti* Observationem tenerentur & obligarentur.

Nobis autem, ex adverso, Adfirmantibus eundem Tractatum dicti *Millefimi Quingentesimi Sexti* Anni, sufficienti Auctoritate initum & conclusum, reale esse perpetuum ac per utriusq; Subditos pro Intercurfu Receptum, nec ab eodem per aliquem Tractatum subsequentem Recessum, & Proposito quod Confirmatus non fuisset, hoc tamen non potuisse tollere Tractatum prius factum, nec per Obitu Bonæ Memoriz Principum, qui eum consecerant, illum Extinctum fuisse, sed post Mortem eorum durare, cum in eo manifestè appareat dictos Principes Hæredes & Successores suos per Eum obligare voluisse, ac plurima alia Allegantibus per quæ dictus Tractatus observari etiam per Hæredes & Successores deberet.

Nos tamen, ex certis iustis & legitimis Causis, Republicam & Communem Utilitatem Principum prædictorum & eorum Subditorum concernentibus & Animum nostrorum in hac moventibus, cum, Magnificis Viris, Domino *Gaibelo de Croz* Domino Temporalis de Chierne Primo & Majori Cubiculario dicti Serenissimi *Hispaniarum Principis*, Domino *Johanne le Sauvage* Domino de Escoubeka ejusdem Serenissimi Principis Cancellario, Domino *Michaeli de Croz* Domino de Sempy, ejusdem Serenissimi *Hispaniarum Principis* Consiliariis, Oratoribus, Legatis, Commissariis, & Procuratoribus, sufficientem Potestatem & Auctoritatem per Literas Patentes (quarum Tenor inferius sequitur) ab eodem habentibus, Nomine Illustrissimi Regis nostri, Convenimus Contraximus & Concludimus, ac per Præsentem Convenimus Contrahimus & Concludimus, prout in sequentibus Articulis continetur.

INPRIMIS, quòd dicta Contraversia, de Perpetuitate & Efficacia seu Robore dicti Tractatus *Millefimi Quingentesimi Sexti Anni*, sine præjudicio dictorum Principum, vel eorum alterius, usq; ad Quinque Annos a Data hujus presentis Provisionis integrè complendus differatur; ita quòd per præsentem Provisionem

nem nihil Roboris aut Firmitatis prædicto Tractatu aut aliquibus ejus Capitulis Detractum & Diminutum, seu Adjectum & Appositum sit aut censetur: Et quòd, hac præsentis Provisione post dictos Quinque Annos finitos expirante, dictus Tractatus & omnia & singula ejus Capitula in eo Statu sint & effecta, quoad dictos Principes, & alterutrum eorum, quo erant ante præsentem Provisionem.

ITEM, Convenum, Concordatum, & Conclusum est quòd omnes & singuli Subditi Regnorum & Dominiorum dictorum Principum, eorundemque Actorum, Factores, Negotiorumque Gestores, ac eorum Servitores & Ministri, cum Rebus, Navibus, Bonis, & Mercibus suis quibuscumque, ad omnia & singula Terras, Patrias, Domina, Civitates, Oppida, Villas, Castra, Portus, Jurisdictiones, & Districtus utriusq; Principum prædictorum accedere navigare per Terram Mare vel Aquas dulces venire, morari, & perhendinare, ibique omnium Mercium Genera, cum quibuscumque Mercatoribus quoscumque Nationis, emere, vendere, permutare, & cum eisdem vel aliis Bonis, Navibus, Rebus, & Mercibus suis ad alia Regna, Loca, Portus, & quencumque vel quacumque Locum vel Loca voluerint recedere, & omne Genus Commercii invicem exercere liberè & licitè valeant, juxta & secundum vim formam & effectum Tractatus Intercurfus Mercium de Data *Vicesimi Quarti Diei Mensis Februarii, Anno Domini Millefimo Quadringentesimo Nonagesimo quinto*, & Articularum subsequentium, durante Provisione præfente.

ITEM, Convenum, Concordatum, & Conclusum est, inter Nos, Commissarios, Deputatos, Legatos, & Procuratores prædictos, Nominibus quibus supra, quòd, cum Mercatores Anglici, eorundem Actorum, Factores, Negotiorum Gestores, Ministri, & Servitores, cum Navibus, Rebus, Mercibus, aut Bonis suis, ad *Oppidum Antwerpia* in Brabantia se conferent, non solvant ibidem neque in aliquo alio Loco per Terram Mare vel Aquas dulces, illic Navigando vel Renavigando, neque Anchorando vel ad Anchoram morando, eundo vel redeundo, pro Bonis, Rebus, Navibus, aut Mercibus suis Theolonium Zellandiz, vocatum *SHEWESHY TOLLEN* aut *HOUND TOLLEN*, aut aliquam aliam Exactionem vel Impositionem; sed solvant dumtaxat Theolonium secundum Taxam, in Privilegiis, eisdem Mercatoribus per, Bonæ Memoriz, Dominum *Ducem Philippum* olim concessis, specifi-

A. D. 1516.
Item. 3.

A. D. 1516. *Specimen* est cum prælati Mercatorum, seu omnes Actores, Factores, Negotiorum Gestores, servitores, & Ministri, ad *Oppidum de Berges* vel ad *Oppidum de Middelburg*, cum Bonis, Navibus, Rebus, & Mercibus suis, se conferant, non solvent abinde, neque in aliquo alio Loco, per Terram Mare vel Aquas dulces illuc Navigando, Renavigando, neque Anchorando vel ad Anchoram morando, eundo vel redeundo, pro Bonis, Rebus, & Mercibus suis, *Theolonium Brabanticum* aut aliquam aliam Exactionem vel Impositionem, sed dumtaxat solvent *Theolonium Zellandiam* vocatum **ZEEWESHT TOLLEN.**

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd omnes & singuli Mercatores *Brabantie, Flandrie, Luxemburgie, Luxemburgie, Arthesii, Hannoverie, Hollandie, Zellandie, Namurci, & Mechlinie*, venientes ad Regna, Patrias, & Dominia præfati Serenissimi Regis Angliæ, aut inde recedentes, cum suis Navibus, Rebus, Bonis, & Mercibus quibuscumque, solvent solverèque tenebuntur & obligabuntur Theolonia seu Customas, juxta & secundum vim formam & effectum dicti Tractatus Mercium Intercurfus, de Data *Vicesimi quarti Die Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo quinto.*

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd a neutris Principum prædictorum Mercatoribus five Subditis prædictis, eorumve Factoribus, Actoribus, Negotiorum Gestoribus, Servitoribus, aut Ministris, ratinæ alicujus vel aliquorum Theolonii five Theoloniorum, Impositionum, Taxarum, Vectigalium, Custumarum, aut Exactionum, ante Datum Præsentium per aliquem Principum prædictorum quovis modo præteritorum, nichil omnino per Principes prædictos, eorumdemve Hæredes aut Successores, Locatenentes, Burginagistros, Capitaneos, Ballivos, Scabinos, Schulteros, Theolonarios, Publicanos, Custumarios, Legislatores, aut alios Officiarios five Deputatos quoscumque præfentes five futuros, per viam Facti aut Juris, aut alio quovis colore, exigetur aut requiretur; sed quòd Principes prædicti, & quilibet eorum, Hæredesque & Successores, Locatenentes, Burginagistri, Capitanei, Ballivi, Scabioi, Schulteti, Theolonarii, Custumarii, Publicani, & alii Officarii five Deputati quicumque præfentes & futuri, & eorum quilibet, ab omni Clamè, Petitione, Exactione, & Levatione omnium & singulorum Summarum Pecuniarum, quas

aut quæ pro quibuscumque Theolonii, A. D. 1516. Impositionibus, Customis, Taxis, Vectigalibus, & Exactionibus aut eorum aliquo, ab Origine Mundi usque ad Datum Præsentium, contra Subditos prædictos vel eorum aliquem, conjunctim vel divisim, habuerit vel habuerint, habet vel habent, aut habere poterit aut poterint, per Præfentes excludantur exclusivè habeantur & censentur: nec pro eisdem Theolonii, Impositionibus, Taxis, Vectigalibus, Customis, aut Exactionibus in Personis, Navibus, Bonis, Mercanditiis, aut Rebus præfati Mercatores vel Subditi pro aliquo præterito tempore quovis modo molestabuntur; sed ab omnibus & singulis Theolonii, Customis, & Impositionibus prædictis Liberi & Immunes imperpetuum habeantur & reputentur per Præfentes, ac Cautiones & Fidejussionis propter prædicta data per Præfentes similiter relaxentur.

ITEM, quòd nonnullorum Decretorum, Judiciorum, Sententiarum, Interlocutoriarum, five Distinctivarum, & Processuum Judiciariorum quorumcumque, per quemcumque seu quoscumque Judicem vel Judices quacumque Commissiono aut Auctoritate, in Terris, Patriis, Dominis, aut Obedientiis *Brabantie, Flandrie, Luxemburgie, Luxemburgie, Arthesii, Hannoverie, Hollandie, Zellandie, Namurci, & Mechlinie*, directè vel indirectè, contra Governatorem five Magistrum & Societatem Mercatorum Nationis Anglicanæ, aut aliquem vel aliquos Mercatorem vel Mercatores ejusdem Societatis, eorumve Hæredes aut Successores, Factores, Actores, Negotiorum Gestores, Servitores, aut Ministros; vel in Regno Angliæ contra aliquos Mercatores aut Subditos eorumdem Patriarum *Brabantie, Flandrie, &c.* eorumve Hæredes aut Successores, Actores, Negotiorum Gestores, Servitores, aut Ministros, sub quacumque verborum serie, de & super Theolonii, Impositionibus, Taxis, Vectigalibus, ac Exactionibus, Personarum Navium five Bonorum Arrestationibus, aut aliis Oneribus aut Gravaminibus, factorum dictorum latorum & pronunciatorum, per Principes prædictos aut eorum aliquem, eorumve Hæredes aut Successores, Locatenentes, Burginagistros, Capitaneos, Ballivos, Scabinos, Schulteros, Theolonarios, Publicanos, aut alios Officiarios five Deputatos quoscumque præfentes vel futuros, vel eorum aliquem; ullo unquam tempore Executio fiet aut fieri permittetur.

A. D. 1515. *Item*, de cætero non licebit Mercatoribus Angliæ Statuta seu Ordinationes facere contra aliqua Oppida seu Personas Patriarum Catholici Principis Hispaniarum, per quæ Merces vel Bona alicujus Villæ nullus emat Anglicorum nisi fortè per dictos Oppidanos aut præstas Personas Mercatores Angliæ aut eorum Factores maletractati fraudati, aut aliter dampnificati fuerint: Et similiter, è converso, aliquibus Oppidis seu Personis Patriarum Catholici Principis non licebit facere Statuta seu Ordinationes contra Mercatores Anglicos seu eorum aliquem, per quæ Merces vel Bona eorundem alicujus Oppidi Patriæ seu Villæ nullus emat nisi per dictos Mercatores maletractati fraudati aut dampnificati fuerint: nec etiam in Nundinis nec extra Nundinas licebit Mercatoribus Anglicis Mercibus per eos emendis Pretium constituere limitatum, seu aliquam Pœnam in Transgredientes illud Pretium ordinare: Similiter, è converso, Subditis Catholici Principis in Nundinis & extra Nundinas non licebit Mercibus per eodem ab Anglicis Mercatoribus emendis Pretium constituere limitatum, seu aliquam Pœnam in Transgredientes illud Pretium ordinare.

Item, Convenum, Concordatum, & Conclusum est quòd, infra unum Annum a Data Præsentium, certa Dies seu Sessio assignabitur, in Loco, de consensu utriusque Principis ad id deputando, in qua Oratores Deputati seu Commissarii ipsorum Principum conveniant, sufficienti Mandato suffulti, ad Communicandum, Componendum, & finaliter Terminandum omnes Quærelas seu Querimonias Subditorum utriusque Principis tam generales quàm particulares, tam contra Theolonarios, Customarios, Stapularios, Efficatos, Mercatores, quàm alios quoscumque, per quos ipsi Subditi sese gravatos dampnòque affectos dicunt: Et, ante Dissolutionem ipsius Diæ seu Sessionis, tenebuntur dicti Oratores Commissarii seu Deputati super singulis Gravaminibus ac Quærelis hincinde rationabilem Provisionem ordinare, Gravamina tollere, & Restitutionem condignam resltere & cum effectu procurare & facere.

Item, Convenum, Concordatum, & Conclusum est quòd Principes prædicti præsentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, infra Tres Menses proximò sequentes, per suos Literas Patentes, debitò confectas, Magnisque suis Sigillis sigillatis, & manibus suis subscriptas, Confirmabunt & Ratificabunt, ac eorum uterque

Confirmabit & Ratificabit, ac bonà Fide & in Verbo Regio & Principis se observaturos esse promittent, & eorum uterque promittet: præfatisque Literas Confirmatorias & Ratificatorias Oratori seu Oratoribus alicuius Tractatum Dabit & Tradet aut Dari & Tradi faciet: consimilisque Literas Confirmatorias & Ratificatorias ab eodem seu eisdem Recipiet.

Sequuntur Tenores Commissionum, de quibus supra fit mentio.

Henricus, Dei Gratia, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ, omnibus, ad quos præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm, ex Parte Mercatorum nostrorum, Terras, Ditiones, & Dominia Caroli Illustrissimi Principis Castelle Consanguinei nostri Carissimi Mercium causis frequentantium, orta & delata sit Nobis Quærela, de & super quibusdam, per eos assertis, Contraversis, Litibus, Differentiis, Difficultatibus, Exactionibus, & Attemptatis contra Tradatum Exercitiòque Commerciorum atque mutuum usum amicabilemque & utilem Mercium & Mercatorum Intercursum,

Superioribus Annis per, Celebris Memoriz, Patris nostri Henrici Charissimi Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ, & Bonæ Memoriz, Philippum, tunc Regis Castellæ, in hac parte Deputatos, Oratores, Commissarios, & Procuratores, pro Regnis, Patriis, Terris, Ditionibus, & Dominis eorundem Principum, initum concordatum & conclusum,

Prout in Literis dictorum Commissariorum, desuper confectis, latius continetur & specificatur,

NOTUM FACIMUS quòd Nos,

Pro hujusmodi Quærelis, sic, ut præmittitur, ortis & delatis, amovendis abolendis & penitus extinguendis, ac pro ipsorum in hac parte Attemptatorum & per eisdem assertorum debitam Reformationem, & ad omnes Ambiguitates, Contraversas, Lites, Difficultates, & Differentias omninò tollendas, necnon & pro firmiore Observatione hujusmodi Tradatùs Commerciorum & amicabilis Mercium & Mercatorum Intercursus posthac imperpetuum habendæ & faciendæ,

De Fidelitatibus, Induistiis, & providis Circumspectionibus, Eggregiorum Virorum, *Cuthberti Tunstall, Willielmi Kayght, Ricardus Sampson*, utriusque Juris Doctorum, Consiliariorum nostrorum, *Thomas Spynell Milkis, Thomas More* Ar-

migeri,

A. D. 1516

Ann. 6.

nigeri, & *Johannes Clifford* Gubernatoris Mercatorum Nationis Anglicane Patrias & Dominia dicti Consanguinei nostri Negotiandi gratia frequentantium, plurimam obidentes;

Ipſos Sex, Quinque, Quatuor, Tres, vel Duos eorum, ex certâ Scientiâ, noſtros Oratores, Ambaſiatores, Legatos, Commiſſarios, Procuratores, & Nuncios ſpeciales per Præſentes Conſtituimus, Ordinavimus, & Deputavimus, Conſtituimus, Ordinavimus, & Deputavimus,

Dantes & Concedentes Eiſdem Sex, Quinque, Quatuor, Tribus, vel Duobus eorum, plenam & unniſodam Poſteſtatem Autoritatem & Mandatum ſpeciale, cum Dilecto *Conſanguineo noſtra*, ſeu ejus Oratoribus, Ambaſiatoribus, Legatis, Commiſſariis, Procuratoribus, & Nunciis, plenam Poſteſtatem & Autoritatem ab Eo habentibus, de & ſuper quibuſcumque Commerciis, Contraverſiſis, Litibus, Differenciis, Exactionibus, Attemptatis, Exerciſiſque Commerciolorum, ac mutuo & amabili Mercium & Mercatorum Intercuſu, *inter Nos, Hæredes, & Succelliores noſtros*, atque Regna, Terras, Patrias, Ditiones, Dominia, & Loca noſtra & ſua, & Subditos ſuos & noſtros quocumque, Tradendi, Conferendi, Continuandi, & Firmandi,

Ac de & ſuper Reformatione quorumcumque Attemptatorum, contra formam & tenorem Tractatûs Libertatum & Privilegorum, aliâs a Prædeceſſoribus dicti *Conſanguinei noſtri* Subditis & Mercatoribus noſtris conceſſorum, Concordandi, Prorogandi, & ſuper Prorogatis Appunduandi & Concludendi,

Abolitiones quarumcumque Sententiarum & eorumdem Executionum in Perſonas & Bona Petendi & Obtinendi, Concedendi & Faciendi,

Ac ſuper Appunduatis, Concordatis, & Concluſiſis, cateriſque omnibus & ſingulis Præmiſſiſ qualitercumque concernentibus, qua cum præſato *Conſanguineo noſtro*, ſeu ejus Oratoribus, Legatis, Procuratoribus, Commiſſariis, & Nunciis, appunduata concordata & concluſi fuerint, Literas validas & efficaciſces pro Parte noſtra Tradendi & Liberandi, aliâſque conſimilis effectûs & vigoris ex altera Parte Petendi,

Ac de & ſuper Tractatu & ſingulis Articulis & Capitulis in eodem contentis & inferſiſ Literas Confirmatorias, Magni Sigillo noſtro ſignatas, Tradendi & Liberandi, & ſimiles ejuſdem vigoris & roboris ab eodem Principe vel ejus Commiſſariis Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Et qualiter omnia & ſingula Præmiſſa & Præmiſſorum ſingula qualitercumque concernentia, Faciendi, Exerciſendi, & Expediendi, ita & eodem modo ut Nos ipſi faceremus & facere poſſemus ſi Præmiſſis perſonaliter intereſſemus, etiam ſi talia forent que Mandatum exigant magis ſpeciale quàm Præſentibus lit expreſſum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commiſſarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos noſtros, ſeu eorum Duos, Actum, Ceſtum, aut Factum fuerit in Præmiſſis.

In cujus rei Teſtimonium Magnum Sigillum noſtrum Præſentibus hæc duximus apponendum.

Datum *Londini* Anno Domini Millefimo Quingentefimo Decimo quinto, Secundo Die Octobris, Regni noſtri Septimo.

Carolus, Dei gratiâ, PRINCEPS *Hiſpaniarum, utriuſque Sicilia, Jeruſalem, &c. ARCHIDUX Austria, DUX Burgundia, Lotharingia, Brabantia, Stiria, Carinthia, Carniole, Luxemburgia, & Gbeldria, Comes Flandria, Hæbrungen, Tirolis, Artheſis, Burgundia PALATINUS & Hanonia, LANGRAVUS Alſatia, PRINCEPS Zewia, MARCHIO Burgonia & Sacri Romani Imperii, Hollandia, Zellandia, Ferretis, Namurci, & Zutphania COMES, DOMINUS Friſia, Marchiarum, Selavonia, Peruſſononia, Salinarum, & Meſclina omnibus, ad quos præſentes Literæ pervenerint, Salutem.*

Cùm, ex Parte Mercatorum noſtrorum, Regna, Terras, Ditiones, & Dominia Sereniſſimi Principis *Conſanguinei noſtri* Cariffimi *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ* Mercium cauſâ frequentantium, orta & delata ſit Nobis *Quærela* de & ſuper quibuſdam, per eos aſſertis, Contraverſiſ, Litibus, Differenciis, Difficultatibus, Exactionibus, & Attemptatis, contra Tractatum Exerciſiſque Commerciolorum atque mutuo uſum amabiliſque & utilem Mercium & Mercatorum Intercuſum,

Superioribus Annis per quondam, *Pie* Memoriz, *Philippi Regis Caſtellæ* Genitoris noſtri Cariffimi, & *Bonæ* Memoriz, *Henrici tunc Regis Angliæ* in hac parte Deputatos, Oratores, Commiſſarios, & Procuratores, pro Regno, Patriis, Terris, Ditionibus, & Dominiis

Prin-

A. D. 1516. Principum, iniuriam concordatum & conclusum,

1516.

Prout in Literis dictorum Commissariorum, desuper confectis, latius continetur & specificatur,

NOTUM FACIMUS quod Nos, Pro huiusmodi Querelis, sic, ut premititur, orijs & delatis, amovendis, abolendis, & penitis extinguendis, ac pro ipsorum in hac parte Attemptatorum & per eisdem assertorum debita Reformatione, & ad omnes Ambiguitates, Contraversas, Lites, Difficultates, & Differentias omnino tollendas, necnon & pro firmiore Observatione huiusmodi Commercioem Tractatus & amicabilis Mercium & Mercatorum Intercursus posthac imperpetuum habenda & facienda,

De Fidelitibus, Industrijs, & providis Circumspectionibus Domini *Gualelmi de Croy* Domini Temporalis de Chiernes Primi & Majoris Cubicularii nostri, Domini *Johannis le Sauvage* Domini de Elscubeka Cancellarii, Domini *Michaelis de Croy* Domini de Sempy, *Johannis de Hallewyn* Domini de Maldechem, Magistrorum, *Georgii de Thamsia* Praepositi Cassellensis, & *Philippi Ublant*, Consiliariorum nostrorum, plurimum confidentes,

Ipsos Sex, Quinque, Quatuor, vel Tres eorum, ex certa Scientia, nostros Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales per Praesentes Constituimus, Ordinavimus, & Deputavimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus,

Dantes & Concedentes eisdem Sex, Quinque, Quatuor, vel Tribus eorum plenam & omnimodam Potestatem Auctoritatem, & Mandatum speciale cum dicto Consanguineo nostro, seu ejus Oratoribus, Ambassiatoribus, Legatis, Commissariis, Procuratoribus, & Nuncijs plenam Potestatem & Auctoritatem ab eo habentibus, de & super quibuscunque Commercialibus, Contraversis, Istitibus, Differentiis, Exactionibus, Attemptatis, Exercitijsq; Commercioem, ac mutuo & amicabili Mercium & Mercatorum Intercurso, inter Nos, Hæredes & Successores nostros, Regna, Terras, Patrias, Diriones, Dominia, & Loca nostra & sua, & Subditos suos & nostros quoscunque, Tradendi, Conferendi, Continuandi, & Firmandi,

Ac de & super Reformatione quorumcunque Attemptatorum, contra formam & tenorem Tractatus Libertatum & Privilegiorum, alijs a Praedecessoribus nostris Mercatoribus concessorum, Concordandi, Prolegandi, & super Prorogatis Appunctuandi & Concludendi,

Abolitiones quorumcunque Septentiarum & extrinsecum Executionum in Personis & Bonis Petendi & Obtinendi, Concedendi & Faciendi,

Ac Remissionem & Liberationem cujusvisque Theolonij, seu quorumcunque Theoloniorum, Gultumorum, Taxarum, Impositionum, seu Vadicgalium, Nobis aut Praedecessoribus quovismodo debitorum, similiter Concedendi & Faciendi, ac Petendi & Obtinendi,

Ac super Appunctuatis Concordatijs & Conclutis, ceterisque omnibus & singulis, Praemissa qualitercunque concernentibus, quae cum praefato *Consanguineo nostro*, seu ejus Oratoribus, Legatis, Procuratoribus, Commissariis, & Nuncijs appunctuata concordata & conclusa fuerint, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Liberandi; aliaque consimilis effectus & vigoris ex altera Parte Petendi,

Ac de & super Tractatu & singulis Articulis & Capitulis in eodem contentis & insertis Literas Confirmatorias; Magno Sigillo nostro consignatas, Tradendi & Liberandi; & similes ejusdem vigoris & roboris ab eodem Rege vel ejus Commissariis Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Et qualiter omnia & singula Praemissa & Praemissorum singula qualitercunque concernentia Faciendi, Exercenti, & Expediendi, ita & eodem modo ut Nos ipsi faceremus & facere possemus si Praemissa personaliter interessemus, etiam si talia forent quae Mandatum exigunt magis speciale quam Praesentibus sit expressum;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Principis, Nos Ratum Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros, seu eorum Tres, Actum Gestum aut Factum fuerit in Praemissa.

In cujus rei Testimonium Magnum Sigillum nostrum Praesentibus his duximus apponendum.

Datum in Opido nostro *Bruxellen*. Anno Domini Milleesimo Quingentesimo Decimo quinto, nono Die Mensis Decembris.

Sic Signat. super Phisam.

Per Dominum Principem.

HANETON.

A. D. 1516.

Nov. 3.

In quorum omnium & singulorum Fidem Testimonium & Approbationem Nos Oratores, Legati, Ambasiatores, Procuratores, & Commissarii prædicti Illustrissimi Regis Angliæ supranominati, præsentem Literas Sigillis nostris sigillavimus & Manibus nostris subscripsimus.

Datum in *Oppido Bruxellensi* Die Vicemâ quartâ Mensis Januarii, Anno Domini Milleſimo Quingentesimo Decimo quinto.

Sic subscriptum,

CUTHBERTUS TUNSTALL.
WILLIELMUS KNYGHT.
THOMAS SPYNELL.

Et, inter alia præfati Tractatûs Capita, ultimo ipsius Articuli præinserto dictum Conclufumque fit, quòd tam Ipse prænominatus Dominus Rex quàm Nos, intra Trimestre a Data Confignationis Literarum præſcriptarum, Confirmabimus Ratum habebimus & Approbavimus dictum Tractatum, omniaque & ſingula Capita Puncta & Articulos in eo descriptos & contentos, uterque quidem ſuis Patentibus Literis, debite confectis, Magnoque ſuo Sigillo & propria Manu auctorifatis & ſubſcriptis, per ipſum itidem Tractatum Nos Altringentes, & utrumque Promittentes, Fide Regiâ publicâ & in Principis Verbo, dictum Tractatum ſingulâque ejus Capita nos mutuo & inviolabiliter Obſervaturos & Tuturos,

NOTUM FACIMUS quòd Nos, Præſcriptis ritè penſatis, Ratumque & Gratum habentes quicquid in Præmiſſis per prænominatos noſtros Conſiliarios Procuratores & Commiſſarios, cum præno-

minatis etiam Oratoribus, Procuratoribus, ac Deputatis præfati Domini Angliæ Regis Agitarum, Tractatumque dictum Conclufumque fuit, volentesque tam ipſum Tractatum quàm quicquid ejus prætextu & vigore præſtare tenemur, quantum ad Nos attinet, exequi & complere, dictum Tractatum ſingulâque ejus Capita & Articulos in eo descriptos Laudavimus, Accipimus, Confirmavimus, Ratum habuimus, & Approbavimus, Laudamus, Accipimus, Confirmamus, Ratum habemus, & Approbamus Fide Præſentium;

Promittentes, Fide ſincerâ, ſub noſtri Honoris Vadimonio, & in Principis Verbo capereſſe obſervare ac tueri, capereſſique obſervari atque inviolabiliter & integrò tueri facere, dictum Tractatum & ſingula in eo deſcripta; ita quòd præfato Tractatui & quibuſlibet ejus Articulis nullo unquam tempore Nos & Subditi noſtri contaveniemus aut contraveniri poterimus.

In cujus rei Teſtimonium Præſentibus noſtrâ Manu ſubſcriptis noſtrum juſſimus appendi Magnum Sigillum.

Dat. in *Oppido noſtro Bruxellensi* Anno poſt Seſquimilleſimum Decimo quinto more Gallicano Die decimâ tertîâ Februarii.

Subſignatum,

CHARLES.

Et ſuper Plicam,

Per Dominum Principem,

HANETON.

Per ipſum Regem.

Commiſſio ad Tractandum cum Principe Caſtelle.

A. D. 1516.

Nov. 3.

Nov. 7.

Nov. 3.

REX univerſis & ſingulis, ad quorum Notitiam præſentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm dudum, Inter Nos & Illuſtriſſimi Principis Caroli PRINCIPIS Caſtelle, ARCHIDUCIS Auſtriæ, DUCIS Burgundiæ &c. Conſanguinei noſtri Cariſſimi Legatos, Oratores, Commiſſarios, Ambaſiatores, & Procuratores,

Quidam Tractatus perpetuæ Pacis, Amicitie, Ligæ & Conſiderationis, Pro Nobis & Succelloribus noſtris,

Subditisq; utriusq; noſtrùm ſubjectis, A. D. 1516. Initus, conventus, concordatus, & concludus fuerit,

Nos, pro ſingulari illo Amore quem erga dictum Conſanguineum noſtrum habemus, ac ſemper a teneris ejus Annis habuimus, ea, quæ ad huiusmodi noſtræ Amicitie, non modo Conſervationem & Nutrimentum, ſed etiam quæ ad ejuſdem Augmentum & Incrementum cedere poſſunt, pro virili parte efficere cupientes & intendentes,

A. D. 1516. De Fidelitate, Providentia, & Integritate, & Rerum gerendarum Experimentia, Dilectorum & Fidelium Confiliariorum noſtrorum, *Edwardi Portogæſis* Militis Ordinis noſtri Garterij & noſtri Hoſpitij Controrotulatoris, & Magiſtri *Cuthberti Tanſhall* utriuſque Juris Doctõris, plurimum confidentes,

Ipoſ noſtros veros & indubitatos Oratores, Legatos, Commiſſarios, Procuratores, & Nuncios ſpeciales Faciamus, Conſtituimus, &, per Præſentes, Deputamus,

Dantes & Concedentes eiſdem, Tenore Præſentium, Potefſtatem & Auſtoritatem ac Mandatum generalem & ſpeciale, pro Nobis & Nomine noſtro, cum dicto Conſanguineo noſtro *Carolo Principe Caſtelle* Illuſtriſſimo, *Archiduce Auſtriæ*, *Duce Burgundie*, &c. ejuſve Commiſſariis, Legatis, Ambaſſiatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis ab eo in hac parte ſufficientem Auſtoritatem habentibus, de dicta perpetua Pace, Liga, Unione, & Conſöderatione, inter Nos & dictum *Principem Caſtelle*, Heredes & Succeſſores noſtros, Regna, Patrias, Dominia ſua & noſtra, ac Subditos noſtros, initâ & concluſâ, Augendâ & Ampliandâ, ac Articulis quibuſcunq;e, qui ad dictæ Amicitie Augmentum & Incrementum utiles & expedientes eis videbuntur, Addendis, atque etiam de dictâ Amicitia, ſi expedire eis videbitur, Innovandâ ſeu de Novo Contrahendâ, Traſtandi, Communicandi, Pacificandi pariter & Concludendi,

Ac Pacem & Amicitiam Fœdus & Conſöderationem, nuper cum, Bonæ Memoriz, *Ferdinando Aragonum Rege* inita & concluſa, cum dicto Sereniſſimo *Caſtelle Principe* Innovandi, Ratificandi, Confirmandi, ſeu Approbandi,

Ac præterea, ratione quorumcunq;e Regnorum, Patriarum, Terrarum, & Dominiõrum, per ſeu poſt Mortem prædicti Bonæ Memoriz *Ferdinandi nuper Aragonum Regis* eidem *Carolo Principi Caſtelle*, ex Teſtato in vel ab Inteſtato, obvenientium ſeu pertinentium, inter nos & dictum Principem, Heredeſq; & Succeſſores noſtros, ac Subditos noſtros quocunq;e, ſincera, pura, & perpetua Pacem, Amicitiam, Ligam, & Conſöderationem, ac Mercium & Mercatorum Intercurſum, mutuũque Subditorum utriuſque Commercium etiam de Novo

Traſtandi, Communicandi, Incundi, Pacificandi pariter & Concludendi, cum illis Paſtis, Vinculis, Conditionibus, Promiſſionibus, Obligationibus, & Securitatibus, Juramentis, Literis, & Clauſulis aliis neceſſariis, quibus dicti noſtri Commiſſarii, Oratores, Legati, & Procuratores conſentire voluerint, & quibus Honori noſtro & Subditorum noſtrorum Utilitati conſulium putabunt,

Ac ſuper hujusmodi Conventis, Concordatis, & Concluſis, cum dicti Conſanguinei noſtri Commiſſariis & Oratoribus, Literas validas & efficaces pro parte noſtra Traſtandi, aliãque conſimilibus effectũs & vigoris ab altera Parte Petendi,

Et generaliter omnia alia & ſingula nomine noſtro Faciendi & Firmandi, cujuſcunq;e Naturæ & Importantiz fuerint aut eſſe poterint in prædictis aut circa ea neceſſaria & oportuna, & quæ Nobis facere liceret ſi Præmiſſis intereſſemus, etiam ſi Exprefſis longè majora fuerint, & quæ ad ea perſequentia de ſui Natura Mandatum exigant magis ſpeciale,

Damus præterea & Concedimus eiſdem noſtris Commiſſariis, Legatis, Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis plenam Potefſtatem Juramentum in Animam noſtram Traſtandi quod Tenebimus, Obſervabimus, & Adimplebimus, realiter & cum effectu, Omnia & ſingula quæ in Prædictis & circa ea Nomine noſtro concedebunt, capitalabunt, jurabunt, firmabunt, & concludent, ac illa Ratificabimus & nullo unquam tempore Revocabimus, nec contra ea aut eorum aliquod faciemus vel quovis paſto veniemus,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commiſſarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos noſtros Actum, Geſtum, aut Factum fuerit in Præmiſſis, ſub Obligatione omnium Bonorum noſtrorum Patrimonialium & Ficalium.

In cujus &c.

Teſte Rege apud *Wefmonaſterium* xix. Die Februarii.

Per ipſum Regem.

A. D. 1516.

Rev. 5.

A. D. 1516

Rev. 5.

De Tractando cum Elvetiis.

A. D. 1516.

An. 7. H. 5.

M. 2.

REX universis & singulis, ad quorum &c. Salutem.

Cum, retroactis temporibus, inter Antecessores sive Progenitores nostros, Præclarissimæ Memoræ, olim Reges Angliæ, Nosque, Regna, Patrias, Terras, & Dominia sua & nostra quæcumque, ex una, & Magnificos Spectabilissimæ *Dominos, Nobiles, Gentes, Communitates, & Cantones Superioris Ligæ Alamanie*, communiter dictos *Elveticos*, Partibus ex altera, nulla unquam hætenus fuerit Lis, Bellum, aut Discordia; set divino (ut credimus) instinctu, sine alicujus specialis Fœderis aut Confederationis Pacto vel Conventione semper fuerit sincera Pax mutua Amor & Concurs Amicitia,

Nos, ad Laudem Omnipotentis Dei, Orthodoxæque Fidei Exaltationem, & Nostrorum ac prædictorum *Dominorum, Nobilium, Gentium, Communitatis, & Cantonorum* Statuum Juriumque Conservationem, & pro præcipua Affectione quam erga eosdem *Dominos, Nobiles, Gentes, Communitates, & Cantones* innè gerimus & habemus, volentes eandem Amicitiam, Dilectionem, Affectionem, & Concordiam, melioribus viis & modis possibilibus, cum eisdem non modò imperpetuum conservare, firmare, & Stabilire, verùm etiam pro viribus nostris adaugere,

De Fidelitate igitur Prudentia & Circumspectione, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Roberti Wynsefeld* Militis Consiliarii nostri, & Magistri *Richardi Pace* Archidiaconi Dorsetiæ plurimùm confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Oratores, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus & per Præsentes Deputamus,

Dantes & Concedentes Eisdem & eorum utrique, Tenore Præsentium, Autoritatem, Potestatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum præfatis *Dominis, Nobilibus, Gentibus, Communitate, & Can-*

tonis, & eorum quolibet, conjunctim & divisim, solum vel pro Nobis & Nomine nostro, cum Sanctissimo Domino nostro *Papa Leone Decimo*, & Sacratissimo Principe *Maximiliano Romanorum Imperatore* Fratre & Consanguineo nostro Carissimo, necnon cum, Illustrissimis Principibus, *Carolo Principe Castelle, & Francisco Barce & Mediolani Duce*, Consanguineis nostris Dilectissimis, ac etiam cum præfatis *Dominis, Nobilibus, Gentibus, Communitate, & Cantone*, & eorundem *Pape, Imperatoris, Principis, Ducis, Dominorum, Gentium, Communitatis, & Cantonorum* quolibet Conjunctim & divisim, eorundem Commissariis, Procuratoribus, & Deputatis sufficientem in ea Parte Commissionem habentibus, de & super perpetua Pace, Amicitia, Unione, & Consideratione *inter Nos & Ipsos*, Hæredes & Successores nostros & suos, Regna, Patrias, Terras, & Dominia nostra & sua respectivè, Tractandi, Communicandi, Paciscendi, Concordandi, & Concludendi, cum illis Pactis, Vinculis, Conditionibus, Promissionibus, Securitatibus, Juramentis in Animam nostram, Literis & Clausulis aliis necessariis, quibus dicti nostri Commissarii, Oratores, & Procuratores consentiendum esse duxerint, ac super hujusmodi Conventis, Concordatis, & Conclussis dictis *Dominis, Nobilibus, Gentibus, Communitati, & Cantone*, eorumque Commissariis, Procuratoribus, & Oratoribus, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi, aliisque consimilis effectus & vigoris ab Eisdem Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia & singula &c.

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, &c.

In eorum &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* xxi. Die Februarii.

Per ipsam Regem.

Pro Rege Aragonum pro vitellatione Navium.

A. D. 1516.

An. 7. H. 5.

M. 2.

Henry, by the Grace of God, King of England, and of France, and Lord of Ireland, to all Masters, Shireffs, Bailiffs, Customers, Com-

ptrollers, Sercheours, and Keepers of our Portis, Creeks, and Passages, and to all other our Officers, Ministres, and Subjedis as well within this our Realme as

A. D. 1516.

Rev. 5.

at

A. D. 1516. at our Towne and Marches of Calais, these our Lettres hering or seing, and to every of theym greeting.

We late you wit that, at the instant desire of our derrest Brother and Cousin the *Kyng of Aragon*, by his especiall Lettres, we have Licenced his Scrvaunt *Philip Vand Merth*, Berer hereof, that, towards the Vitailing of certain Shippis for the transporting of our seid Brother and Cousin into Spayne, he shall provide and bye, in any Market Town or Places within this our Realme, the Nombred of one Hundreth Oxen, one Hundreth Motons, and one Hundreth Porkis, and them to doo to be killed, salted, and barded, and so to convey the same and their Skynnes and Talowe into the Parties of beyond the See at his Libertie and Pleasure, without any Customes, Subsidies, or other Dueties to be paid to us for the Premisses, or for any thing requisite to the saltyng and barding thereof;

Wherefore we woll and commaunde and every of yow, to whome it shall apperteigne, to permitte, and suffire the

seid *Philip Vand Merth* or his Assignes to have and enjoye th'Effects of this our Licence, without any your Let, Interruption, or Disturbance to the contrary, as ye tendre our Pleasure,

Provided always that the Nombred of the seid Oxen, Motons, and Porkis, by hym at any tyme to be shipped, be at tyme of the same Shipping mentioned and written, by the Customers of the Port where the same shall be laden, on the bak sid of these Presentes, so that the same Lettres, after the full Execution hereof, be left and delivered to the Customers of the Port, where the last Part of the seid Oxen, Motons, and Porkis shall be shipped, for the indemnite and discharging ayenst us hereafter.

In witness &c.

Witness our self at *Westminster* the fourteenth Day of April, the seventh Yere of our Reigne.

Per ipsum Regem.

Commissio ad Comparendum & interessendum, Vice Regis, in proximo Festo Aurei Velleris.

A. D. 1516.
An. 8. R. 5.
Fram. 8.
R. 8. n. 10.

HEnry, par la Grace de Dieu, Roy d'Angleterre, & de France, & Seigneur d'Irlande, a tous ceulx, qui ces presentes Noz Lettres verront, Salut & Dilection.

Comme il soit ainsi que Treshaute & Trespuissant Princez nostre Trescher & Tresame Frere Cousin & bone Nepueu le ROY CATHOLICQUE des Espaignes, ARCHEDUC d'Autriche, Duc de Bourgogne &c. CHIEF & SOUVERAIN de l'Ordre de la Thoison d'Or, Nous a puis n'agaires fait savor, par ces Lettres, comme il a conclude & delibere de tenir la prochaine Feste & Chappitre Generale du dit Ordre le Huitiesme Jour de Mois de Juing prochain venans,

Nous requirant yvoullioit commettre & deputer au dix Jour & Lieu Procurer, suffisamment fonde sur l'un des Confreres Chivalier du dit Ordre, pour y Comparoir pour Nous assister & faire ce a quoy Nous fuyfmes tenuz par les Chappitres du dit Ordre,

Or est il que, pour le treslinguler Desir & Affection, que Nous avons de faire & accomplir tout ce que fuyfmes tenuz de faire par les Chappitres Estatuz & Ordonnances du dit Ordre, & qu'en

Nous ne soit trouve aucun Default a l'accomplissement de ce, Nous,

Consians a plain es Scens Loyaulte & grande Prudence de nostre Trescher & Tresame Cousin & Confrere du dit Ordre *Johan Seigneur de Bergber*,

Ice lluy avons Institue Commis & Depute, Instituons Commetton & Deputons, par ces dites Presentes, nostre Procureur pour, de par Nous en nostre Nom, Comparoir a la dite prochaine Feste & Chappitre, y Assister, Dire nostre Excusation & exon, tenir lieu pour Nous faire noz Olfraudes & Solempnitez Onyr, ce que y fera Fait Dit & Besongne pour l'Honneur Bien & Augmentacion du dit Ordre, & Nous en faire ou faire sere Rapport, & generallement de y Faire Dire tout ce que Nous mesmes Dire ou Faire pourrions ou deuryons se presens en nostre propre Personne y estions, quant ores la chose requerroit Mandemen plus especiall,

Promeçans tenir Ferme & avoir pour Agreeable tout ce que par le dit *Seigneur de Bergber* sera Dit ou Fait en toutes les Choses, concernans l'Honneur Bien Utilite & Prouffit au dit Ordre, comme dit est;

Moiens

A. D. 1516. Moiennant qu'il ne nous Oblige en
 Chose qui puisse estre Prejudiciable a
 Nous, nostre Royaume, Pais, Terres,
 Seigneuries, & Subjectz, ne pareille-
 ment aux Reservations & Modifications
 qui Nous furent consentues & accordees
 en l'Acceptation du dit Ordre.

En Testimoyn de ce Nous avons fait

mettre nostre Scal a ces dites Pro-
 sentes.

Donne en nostre Manoir de Grene-
 wiche le xix. Jour de May, l'An M.
 D. XVI. & de nostre Reigne le viii.

Per ipsum Regem.

De Tractando cum Rege Scotorum.

A. D. 1516. REX UNIVERSIS & SINGULIS,
 ad quorum notitiam presentes
 Literæ pervenerint, Salutem.
 Cum Hominiibus nichil carius, Deo
 acceptius, & Reipublicæ utilius existat
 quàm vera Pax,

Nos,

Eam, quantum cum Deo possumus,
 tanquam Nobis Testamentario Jure ab
 Ipso derelictam, amplecti summo-
 cupientes,

Pro Bono Pacis & Amicitie inter Nos
 & Illustrissimum Regem Scotorum Nepo-
 tem nostrum Carissimum habendam &
 contrahendam,

De Fidelitate, Prudentia, & Indus-
 tria, ac provida Circumspectione Re-
 verendi in Christo Patris Nicolai, Per-
 missione Divinâ, *Elesens Episcopi, Tho-
 ma Dacre* Domini de Dacre & de Grey-
 stoke Gardiani Generalis Marchiarum
 nostrarum versus Regnum Scotiæ, &
Thoma Magus Archidiaconi Elstrithingi
 Clerici, Consiliariorum nostrorum, plu-
 rimum confidentes,

Eos nostros veros & indubitatos
 Commissarios, Oratores, Deputatos, Pro-
 curatores, & Nuncios speciales Facimus,
 Continuis, Deputamus, & Ordina-
 mus per Presentes;

Dantes & Concedentes eisdem, aut
 Duobus eorum conjunctim, Faculta-
 tem, Auctoritatem, ac Mandatum gene-
 rale & speciale cum ejusdem Illustrissi-
 mi Regis Scotiæ Nepotis nostri Amba-
 satoribus, Oratoribus, Procuratoribus,
 Deputatis, & Nunciis specialibus, ab
 eodem Nepote nostro & Tribus Regni
 sui Statibus Auctoritatem & Potestatem
 sufficientem habentibus, & ad Nos in
 Regnum nostrum Angliæ transmissis, pro
 Nobis & Nomine nostro, Conveniendâ,
 Tractandâ, Communiandâ, & Conclu-
 dendâ non solum de & super verâ Pace,
 Amicitia, Treugis, & Guerrarum Ab-
 stinentiis in eundis concludendis & ob-
 servandis, verum etiam super certis
 Punctis & Articulis, in quodam Tra-
 ctatu, inter Commissarios & Consilia-

rios Nostros ac Oratores prefati *Nepotis
 nostri apud Coldyngbam* dudum facto &
 concluso, plenius & magis specificè
 contentis & declaratis, ad quem Nos
 referimus & pro hic inserto habere
 Volumus,

Ac super Eisdem omnibus & singu-
 lis & Aliis quibuscumque, *dicti Nepo-
 tis nostri* commodum Regni que sui &
 Reipublicæ Utilitatem & Pacem tan-
 gentibus sive concernentibus, inter Nos
 & *dictum Serenissimum Regem Nepo-
 tem* nostrum, Nostrosque Hæredes &
 Successores, Regna, Dominia, Terras,
 Ligeos & Subditos, Confederatos, Am-
 micos, Faventes, & Adherentes quos-
 cumque, hinc inde habendis & observan-
 dis, suo Modo, Formis, Conditionibus,
 Articulis, & Tenoribus quibuscumque,
 prout dictis nostris Commissariis, Ora-
 toribus, & Consiliariis magis videbitur
 expedire, similiter Tractandi, Compo-
 nendi, Appunctuandi, Concordandi, Fir-
 mandî, Determinandi, & Concludendi,

Et generaliter omnia alia & singula
 Faciendi, Gerendi, Exercenti, & Per-
 faciendi que in Præmissis & circa ea ne-
 cessaria fuerint seu quomodolibet opor-
 tuna, etiam si talia fuerint que de sui
 natura Mandatum magis exigant specia-
 le quàm Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo
 Regio, Nos Ratum & Gratum ac Fir-
 mum perpetuè habituros totum & quic-
 quid per dictos nostros Commissarios,
 Oratores, Consiliarios, & Nuncios hujus-
 modi, seu Duos eorum Actum, Gestum,
 seu Expediendum, Conveniendum, Com-
 muniatum, Tractatum, Compositum, Ap-
 punctuatum, Concordatum, Firmatum,
 Determinatum, Conclusumve fuerit in
 Præmissis seu aliquo Præmissorum,

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 xxx. Die Maii.

Per ipsum Regem.

A. D. 1516.
Nov. 8.A. D. 1516.
Nov. 8.*Representatio Scotorum pro Duce Albanie.*

Answer of Refusal to the King of England touching his Advise to remove the Duke of Albany from the Governantship of the yonge King of Scotts, sealed with Seales of the Chief of Scotland.

To the Richt Excellent, Richt Hie, and Mighty Prince HENRY, by the Grace of God, KING OF ENGLAND, &c.

A. D. 1516.
An. v. R. E.
Ex Astrg.

WE Prelatis Spiritual, Beronns Temporal, and Commens of the Realme of Scotland, Representand the Three Estatis of the samyn, in oure maist hartlie wise we recommend to zoure Grace.

It will please the samyn to know that oure Sovereane Lord the King zoure Brothir and Nevoys Ambassadouris, laitlie returnit fra zoure Hiens, have publiit zoure Letters, direct unto Us, under zoure Prive Seale, Datit at *Gremwiche* the first Day of June, Contenyng in yame that, apoun the Materis Commonit betwix the said Ambassadouris, and zoure Commissiounaris, for the comune Wele, Rest, and Tranquillite of baith the Realme, it is considerit be zoure Grace and zoure Consaie, how the verray Gronnd and Rute of gude Peax standis, and is apoun the Souere Keping and gude Estate of the Kinge oure Sovereane Lord zoure Nevoy: And in removing of all sic Suspitiounis and Occasions as may redond to the contrarie yarof: And specially in avoding out of this Realme the Noble and Michty Prince *Johne Duc of Albany* Tutoure to the Kingis Grace, Gouvernoure and Regent of this Realme, be reform yat He, as Nixt Aize and Succesloure to the Kingis Hiens, and yarfore suspect, suld nocht have the Governace of oure Sovereane Lord and his Realme, for Dangeiris and Perrillis that may follow yaroun, Quharthrow, as in zoure Lettres is mentionate, all Lawis exclusit the said Governor fra Administratioun and Governace for Suspitioun vehement and violente, quonik to foirse and provide, as appertent and tuchit to zoure Grace for Proximitie and Blude, that oure Maister the King zoure Brothir and Nevoy standis unto zoure Hiens, Mekil forthare constrinzeit and oblist Us for our Allegians and Fidelitez to oure Sovereane Lord and Prince, inferring thairthrow how it is that be Discrete Personis that the said Gouvernoure for

his Discharge and Purging suld transfer himself to uthir Cuntreis, and leif the Auctorite and Governans of this Realme: Allegying thairby that the King oure Sovereane Lord suld be in surty, and that gude Peax and Amite suld be establist betuix ye Realme; Desiring that We wald certify zoure Grace, be oure Ambassadouris, quhat We Purpose for the said Surty of Our Sovereane and Maister, to effect that, efter Knowlage thairof, forthir Assurances and Amite betuix the Realmez may be takin: Declaring alswa unto Us yat uthirwise Zoure Hiens may and is enforfit on necessite to serche and seik the Ways and Meinis for Conservatioun of oure Sovereane Lord and King; zoure Brothir and Nephew, like as zoure saidis Lettrez mare fullye reportit.

Richt Excellent, Richt Hie, and Michty Prince,

We, with Oure Louthfull Service, Thankis Zoure Grace of the Grete Regarde Ze Beir to the Weill and Conservation of *Our Kingis Gracis Person*, zoure Brothir and Nephew, quha is God have loving in gude Hele and Princely appearans, als We thank zoure Hiens with our heartis of zoure remembrans maid to Us, for the Surty of Oure Sovereane Person, quharuntill we confesse we above all uthis boundin and oblist, and all oure Prosperite, Rest, and Quietnes to depend in Conservation of hus Person:

And thairfor, under God, thair is none uthir thing gretar nor mare speciall to Us, nor in oure Myndes, Na Oure Maisteris Souer keping and Gyding, and for satisfying zoure Heines and schewing of Oure Dewite heirintill, we think it nocht unknowin to Zoure Grace, that sone efter the Coronatioun of *Oure Sovereane Lord*, zoure Brothir and Nephew, We, the hal Three Estatis of this Realme, for the samyn Eleitit and Nemaist, with ane Conient and

A. D. 1516.

A. D. 1516. and Assent, zoure Coufing *Duc of Albany*
 Protector to *Oure Sovereane Lord* and
 his Realme, Quhilkis Oure Ordinans
 and Eleccions was and is affermit and
 approbate in Parliament nevir impugnit
 be Person: And tharapon oure diverse
 Ambassadouris fend for the said Governour
 in France, perswading him as nerrest
 of Stok Riall and First and maist
 Lauthfull to this Office, with Certificac-
 ion That gif he, nerrest and maist
 tender Agnate to *Oure Sovereane Lord*,
 wald noth for his possibilibite and dewite
 of Law cum in this Realme, and take
 apoun him the Charge and Labouris for
 the Wele of the sammyn, We wald de-
 clare and decerne in his contrare in that
 case as esserit: And swa he has takin
 Travale, has evermyn in thir partis, has
 lest his Maister, his Lady, his Leving,
 has indurit here grete Pains and Charges
 in the Kingis Service, is determinit to
 continew for his Dewite, as he will an-
 swere to God and Man, and behavis
 him swa toward his Sovereane Lord,
 zour Brothir and Nepheu, and intendis
 siclike toward zoure Grace, that apoun
 Resson na Man fall be discontentit of
 his gydding and he deserve large Re-
 ward, quhem We assure and certifyis
 zoure Grace fa myndit to make trew
 Service to Oure Sovereane Lord, and
 for the Wele and Amite betuix the
 Realmez; That gif he wald depart ou-
 wart the Realme, We wald noth assent
 thairto, feyng the Premisses, principally
 the Minorite of oure Maisteris Grace,
 and Rewling of his Liegis during the
 sammyn.

And quhare it is callit violent and ve-
 hement Suspicionn, that the Nerrest to
 Succession suld have Governans &c. Oure
 Ordinans of Parliament was and is con-
 forme to Imperiall Cannonn, and Oure
 awin Civile Lawis: Be quhilkis Lawis
 is Decernit that the Nerrest and Lauth-
 full Personage of the Agnatis sife fall
 have the Cure, Tutoury, and Govern-
 ance: And in likewise fall take the
 Charge and Pane in Governans, alsweill
 as thai have the aventure and respect of
 Profit to Succession; And thairtill
 the Law removis all Suspicionn lauth-
 full of the nerrest Successoure; And
 yothe Suspicionn or Danger miht be
 murmurit specially in keeping of Oure
 Sovereane Lordis Personne as has noth
 bene fene in zourng Scottis Kingis, quhen
 the Governans has bene committit her-
 tofore to the Ene immediate Succes-
 soure, the King being of leis Age and
 Honorably Gidit without Infidationn
 or Attemptate in his Personne, Notlan-

dyng the sammyn, for assuring of Oure A. D. 1516:
 Maisteris Grace, his Nerrest Moder the
 Quene, and Contentationn of zoure He-
 nes, and Removing of all Murmur, sic
 Provisionne and Ordoure is takyn, in
 the First Parliament heré holden be the
 said Governour, That oure Sovereane
 Lordis Person is putt in the Richt affu-
 rit Erlis and Lordis keepings of the El-
 dast Blude, weill approbate and com-
 mendit in Fidelite and singlere Devoti-
 onn, as wele is knowin to Quenis Grace,
 in sic place quhare the Governoure, nor
 name of his, Haunsis nor Refortis, the
 Personis and Serviteuris chosin and in
 putt be the Quenis Grace having the
 Care and Keeping of Our Sovereane Lordis
 Personne, as thai had quhen the *Lybens*
 was Present Actoure; We have perfine
 Knowlage that the Governoure is red-
 dy and maist diligent for all forthir Surty
 in Keeping of the Kingis Grace, oure
 Maisteris Personne, and We fermly be-
 lief he wald noth Attempte in the Con-
 trare, to have the Kirrikis of Frans
 Ingland with Scotland: And for oure
 Discharge We have done and preter-
 mittit na diligens, as We will answeir
 to God and oure Sovereane Lord at his
 Age; For Conservacionn of quhais Per-
 sonn We ar determinit to spend oure Livis,
 in contrare all thame that wald attempt
 agains his Hiens Estate and Realme; and
 gif forthir Provisionn and Surty can be
 dividit, We advertit thairof fall be red-
 dy to the sammyn with all Oure Besi-
 nes and Ambassadouris to zoure Heines
 Plefir; Quhais Grace Richt Excellennt
 Richt He and Michty Prince, the Tri-
 nite have in his bleilit Keeping.

Gevin undir Oure Selis in this pre-
 sent Parliament at *Edinburg* the Ferd
 Day of July, and of Oure Sovereane
 Lordis Regne the Third Zero.

Omnia pene Sigilla avelluntur.

Ad Lat. Instrum.
S. Amand.
Glasgwen.
Candide Cafa.

Kathoven.

Abbas de embotill.
Abbas de Cambusk.

A. D. 1516. *Prior de Dunbar.*
Hic. 8.

Omnia Sigilla avelluntur,
Abbas S. Crucis.
Abbas Ergadie.
Dunbanen.

Ad imum Instrum.

Comes de Levinax.
Comes de Arran.
Comes de Morpue.
Comes Marefcalli.
Comes de Errol.
Comes de Eglis.
Comes de Cajiillie.

Comes de Athole.
Dominus de Hume.
Dominus Drumond.
Dominus de Botboil.
Dominus Maxwell.
Dominus Fleu de Zef.
Dominus Erichton.
D. Uthilace.
Dominus Flemyng.
Dominus illy.
Dominus Balmerj.
Clericus Juffitior.

A. D. 1516.
Hic. 8.

D. Cefpi.

*Sub Sigillis Prænominatorum de Cerâ
rubrâ pendentiibus a duplicibus Cen-
dis Pergamæ.*

*Papa ad Regem super Anticipatione Æquinoctiorum, de Ka-
lendario Emendando.*

A. D. 1516.
Ar. 8. H. 1.

Rub. Cottm.
Fiell. A. 3.
fol. 53.

Carissime in Christo Fili noster
Salutem & Apostolicam Benedi-
ctionem.
Cum, doctorum Virorum relatione,
in Sacro Lateranensi Concilio Propo-
situm fuisset Kalendarium, quod in po-
sitione Vernalis Æquinoctii, Solis Cursum
designatis, a suo recto Curfu defluxerat,
Corrèctione indigere, ut Pascha,
quod, præcipuè a Vernali Æquinoctio
& Quariadecima Luna novorum pendet,
rectè observaretur, ac dignum reputan-
tes in hujusmodi Lateranensis Concilii
Celebratione errorem hujusmodi agnosci
& agnitum emendari: movissemusq; &
hortati fuissimus Theologos & Astrolo-
gos ac alios in his Viros doctissimos de
Remedio & Emendatione congruè cogi-
tare: Sententisque eorum partim Scrip-
tis partim Disputationibus habitis, Re
ipsâ in Sacris dicti Concilii Cardinalium
& Prælatorum Disputationibus crebris
Disceptationibus agitatâ, nonnullæ Dif-
ficultates quæ ex illa oriebantur appa-
ruissent; volentes ea omnia maturè &
consideratè decerni ut Decreta postea &
Deliberata ab omnibus observarentur,
Majestatem tuam hortati fuimus ut The-
ologia & Astrologia Professores Viros
claros, quos in Regno tuo haberes, ad
Lateranense Concilium hujusmodi, ut
Errorem hujusmodi Discussio & illius Em-
mendatio salubri Remedio perquireretur,
& ad veram Determinationem & sinceram
Observationem omnium votis per-
duceretur, venire juberès atque curares;

impeditis autem præciperes quid eorum A. D. 1516.
quodque in his statueret, & quid juxta
Conscientiam meam arbitraretur, ad Nos
in Scriptis transmitteret; & ut ipsi ven-
turi vel remanfuri conventiùs Rem
considerare & discutere possent, Summa-
riam aliquarum Propositionum, super
Præmissis in dictis Disputationibus exhibi-
tam mittendam curavimus:

Cùmque factum fuerit, Hortationi-
bus nostris hujusmodi, ut aliquorum
Scripta ad Nos pervenerint, illis in Di-
sputationibus præfatis diligenter exami-
natis; dehuò Compendium cum quibus-
dam Propositionibus, diversos modos
Corrèctionis Kalendarium hujusmodi
continentibus, a Doctis & Sapientibus
prolatum, Literis nostris, universis &
singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Ep-
iscopis, ac Rectoribus Universitatium
studiorum generalium directis, adjun-
ctum duximus destinandum; ut super
his quod conclusum atque scriptum pro
majori parte fuerit per Patriarchas, Ar-
chiepiscopos, & Episcopos, eorum Sigil-
lis munitum, saltem infra Quatuor Men-
ses per proprium seu alium Nuncium ad
Nos destinare procuraret, ut in prima
Sessione, quam eâ potissimum causa ad
pridie Kalendas Decembris distulimus
ac prorogavimus, Negotium hujusmodi
abolvere ac maturius & consultius ter-
minare valeamus;

Cupientes igitur Opus hujusmodi tam
laudabile ad Fidem optatum, cum om-
nium Fidelium Pace & Spirituali Con-
sola-

A. D. 1516. solatione deduci, *Majestatem tuam* hortamur in Domino ut Viros doctos quos habes ad veniendum, seu quid ipsi in Præmissis sentiant scribendum inducere, ac eorum Scripta ad Nos transmittere, ac Opem & Operam efficaces adhibere velis quod dictæ nostræ Litteræ Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Rectoribus Universitatum hujusmodi Regni tui fideliter & diligenter præsententur, ac juxta Mandata nostræ per eos Executioni debitè demandentur, Quod si feceris ut speramus Rem in prius Deo

acceptam Nobis verò gratam efficias.

A. D. 1516.
Hen. 8.

Datum *Roma* apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die decimâ Julii, Milleesimo Quingentesimo Decimo sexto, Pontificatus nostri Anno Quarto.

JA. SADOLETUS.

Dorf.
Charissimo in Christo Filio nostro Henrico Angliæ Regi Illustri.

Pro Thoma Dunolmensi Episcopo super Officio Custodis Privati Sigilli.

A. D. 1516. REX omnibus, ad quos &c. Salu-

A. D. 1516.
An. R. H. 8.
Fol. 5. R. B.
A. L. M. 24.

litem.
Scias quòd cum Nos, Decimo octavo Die Maii ultimò præterito, Ordinaverimus & Constituerimus Prædilectum Consiliarium nostrum Reverendum in Christo Patrem *Thomam Dunolmensem Episcopum* ad tunc Secretarium nostrum *Custodem Privati Sigilli nostri*, Habendum Occupandum & Custodiendum Officium illud quamdiu Nobis placuerit,

Prætextu cujus idem Reverendus Pater Officium illud ab eodem Decimo octavo Die Maii hucusque habuerit & occupaverit, atque adhuc habet,

Nos, de Gratia nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac, per Præfentes, Damus & Concedimus *eidem Reverendo Patri*, in & pro dicto Officio Custodis Privati Sigilli nostri prædicti, *Viginti Solidos per Diem* pro quolibet Die quo ipse Officium illud a prædicto Decimo octavo Die Maii hucusque, & extunc quamdiu idem *Reverendissimus Pater* Officium Custodis Privati Sigilli nostri prædicti exercuerit & occupaverit & in Officio illo steterit & habit,

Et, pro Solutione & Contentatione eorundem *Viginti Solidorum* per Diem (videlicet) pro quolibet hujusmodi Die quo idem *Reverendus Pater* Officium illud exercuerit & occupaverit, exercerebit & occupabit, qui se attingunt ad *Trescentas Sexaginta & Quinque Libras* in toto per unum Annum integrum, Concessimus & per Præfentes Concedimus *eidem Reverendo Patri Oboginta Decem Libras* inde, habendas & percipiendas annuatim, eidem *Reverendo Patri*, a prædicto Decimo Octavo Die Maii de

omnimodis Custumis & Subsidiis nostris, A. D. 1516. & de eorum quolibet & qualibet inde Parte, in Portu Villæ nostræ de Poole, & in singulis Portibus & Locis eidem Portui adjacentibus provenientibus & crescentibus, proventuris & crescenturis, per Manus Customariorum sive Collectorum eorundem Customarum & Subsidiarum ibidem, & eorum cujlibet, sive eorum alicujus pro tempore existentis,

Et etiam *Centum Libras* inde, habendas & percipiendas eidem *Reverendo Patri* annuatim, ab eodem Decimo octavo Die Maii, de Parva Custumâ nostrâ in Portu Civitatis nostræ Londoniæ proveniente & crescente, proventurâ & crescenturâ, per Manus Customariorum sive Collectorum ejusdem Custumæ & eorum cujlibet sive eorum alicujus pro tempore existentis,

Et *Quinquaginta Sex Libras Tresdecim Solidos & Quatuor Denarios* inde, habendos & percipiendos annuatim eidem *Reverendo Patri* a dicto Decimo octavo Die Maii de omnimodis Custumis & Subsidiis nostris & de eorum quolibet & qualibet inde Parte, in Portu Villæ nostræ Britollæ & in singulis Portibus & Locis eidem Portui adjacentibus provenientibus & crescentibus, proventuris & crescenturis, per Manus Customariorum sive Collectorum eorum Customarum & Subsidiarum ibidem & eorum cujlibet sive eorum alicujus pro tempore existentis,

Et *Centum Libras* inde, habendas & percipiendas annuatim *eidem Reverendo Patri* dicto Decimo octavo Die Maii de omnimodis Custumis & Subsidiis nostris & de eorum quolibet & qualibet inde parte, in Portu Villæ nostræ Suthamptoniæ & in singulis Portibus & Locis

A. D. 1516. eidem Portui adjacentibus provenientibus & crescentibus proventuris & crescituris, per Manus Customariorum sive Collectorum eorundem Customarum & Subsidiarum ibidem & eorum cujullibet sive eorum alicujus pro tempore existentis,

Ac etiam *Decem & Octo Libros Sex Solidos & Quatuor Denarios* Residuos de dictis *Trescentis Sexaginta & Quinque Libris* per Annum, habendos & percipiendos annuatim eidem Reverendo Patri a prædicto Decimo octavo Die Maii de omnimodis Customis & Subsidiis nostris & de eorum quolibet & qualibet inde Parte, in Portu Villæ nostræ de *Briggenstar* & in singulis Portibus & Locis eidem Portui adjacentibus, provenientibus & crescentibus proventuris & crescituris, per Manus Customariorum sive Collectorum eorundem Customa-

rum & Subsidiarum ibidem & eorum A. D. 1516. cujullibet sive eorum alicujus pro tempore existentis, quamdiu & pro toto tempore quo ipsum Reverendus Patrum in Officio Custodis Privati Sigilli nostri ut prædictum est stare contigerit;

Eo quòd expressa mentio de aliis Donis sive Concessionibus, per Nos eidem Reverendo Patri ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, sive Restrictione quacumque ante hæc tempora factis editis sive provisus, in aliquo non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicesimo Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Johanne Archiepiscopo Armachanensi de Protectione & Licentia.

A. D. 1516. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

An. 9. H. 8.
1514. n. 9.

Sciatis quòd, Cùm laudabile sit & Regiæ convenit Dignitati suos Subditos & præsertim Nobiles & Prælatos, qui pro Commodo & Utilitate Reipublicæ per Nos Convocati fuerint, a Præfuriis, Exactionibus, Dampnis, & Injuriis servari,

Hinc est quòd Nos,

Attendentes qualiter Venerabilis in Christo Pater *Johannes Archiepiscopus Armachanensis* Hiberniæ Primas a Terra nostra Hiberniæ, ob certas & notabiles Causas Personam nostram Regiam ac Terram nostram prædictam contingentes, in *Angliam* de Mandato nostro speciali nuper veniebat,

Suscipimus & per Præsentes ponimus & suscipimus præfatum *Archiepiscopum*, ac omnia Terras, Tenementa, Res, Reditus, Dominia, & Possessiones sua quacumque, in salvas & securas Protectionem Tuitionem & Defensionem nostras speciales,

Et ulterius Concedimus & Licentiam Dedimus, ac per Præsentes Concedimus & Licentiam Damus, pro Nobis & Heredibus nostris, præfato *Archiepiscopo* quòd Ipse, durante Beneplacito nostro, extra dictam Terram nostram Hiberniæ ad libitum suum absentare, & infra Regnum nostrum Angliæ & alibi morari & perhædinari, & quòd Ipse medio tempore omnia & singula Beneficia, Pos-

sessiones & Emolumenta sua infra Terram nostram prædictam integrè & liberè habere & eis gaudere ac inde disponere & ordinare prout sibi pro Commodo suo videbitur expediri, necnon omnia & singula Exitus Proticua & Reventiones inde provenientia & crescentia per Procuratores Attornatos vel Servientes suos integrè levare, colligere, recipere, percipere, & in Angliam vel alibi de tempore in tempus durante Beneplacito nostro cariare ducere & mittere possit & valent, ad Opus ipsum *Archiepiscopi*, absque impetitione, perturbatione, aresto, gravamine, vel molestatione quacumque Nostri vel Hæredum nostrorum aut Locutentium, Justiciariorum, Gubernatorum, vel aliorum Officiariorum, Ballivorum, Receptorum, seu Ministrorum nostrorum quorumcumque in dicta Terra nostra Hiberniæ pro tempore existentium, Absentiâ dicti *Archiepiscopi* extra eandem Terram nostram Hiberniæ, seu Statutis, Actibus, Ordinationibus, seu Provisionibus contra Possessiones in dicta Terra nostra Hiberniæ & Absentes extra eandem, ac Dominia, Castra, Maneria, Hereditamenta, aut alias Possessiones suas quacumque infra Terram nostram habentes & super eadem minimè Residentes nec Gentes defensibiles in Locis suis invententes, juxta formam Statutorum, Actuum, Ordinationum, & Provisionum inde factas, vel ali-
quibus aliis Statutis Actibus sive Provisionibus

A. D. 1516.

A. D. 1516. nibus tam in Regno nostro Angliæ seu infra Terram nostram Hiberniæ, in contrarium factis seu provisâ, aut aliquâ aliâ Re, Causâ, vel Materiâ quacumque, in aliquo non obstantibus,
In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* viceſimâ Die Septembris.

A. D. 1516.
Nov. 5.

Per ipsum Regem.

De Confederatione cum Leone Papa, Imperatore & Alligatis.

A. D. 1516.
Nov. 5. H. 5.
Franc. 5.
R. 2. m. 10

REX universis & singulis, ad quorum Notitias præſentes Litteræ pervenerint, Salutem.

Recognoscimus & Tenore Præſentium, proſitemur quòd Nos,

Ex Animo cupientes Quietem & Tranquillitatem Populorum nedùm Fidei noſtræ Commiſſorum ſet etiam univerſe Chriſtianitatis, & ad Reprimendam Inſolentiam cujcuſque in contrarium Adnitentis,

Operæ Precium duximus Nos cum Sanctiſſimo in Chriſto Patre Domino Leone Decimo, Sacroſanctæ Romanæ & Univerſalis Eccleſiæ Summo Pontifice; ac, Sereniſſimis & Potentiſſimis Principibus Regibus artiori Vinculo Sanguinis Nobis conjunctis, ac cæteris Statibus Univerſitatibus & Populis Nobis Finitimis, ut tandem & Reliquum Vitæ, quod Nobis Omnipotens præſtare dignabitur, illud Servizio Divinæ Maieſtatis impendere poſſumus,

Nos igitur,

Conſili de Fide Prudentia & Dexterrate Reverendiſſimi in Chriſto Patris Domini Thomæ, Permiſſione Divinâ, Tituli *Sæulæ Cæſiæ trans Tiberim Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ Preſbyteri Cardinalis Eboracum Archiepiſcopi Angliæ Primatis & Apoſtolicæ Sedis Legati Cancellarii Regni noſtri Angliæ, ac Cariſſimi Confanguinei noſtri Thomæ Ducis *Norfolciæ* Mareſcalli & Theſaurarii dicti Regni noſtri Angliæ, necnon Reverendi in Chriſto Patris Thomæ *Duolmeſi* Epicoſcopi Custodis Privati Sigilli noſtri, Conſiliarioſum noſtrorum, Mota proprio, & ex certa Scientia, ac Animo deliberato, plenariè confidentes,*

Conſtituimus Creavimus & Ordinavimus, ac, Tenore Præſentium, Conſtituimus, Creamus, & Ordinavimus præſatos Dominum Cardinalem, Ducem, & Epicoſcopum, conjunctim & diviſim, noſtros Procuratores, Actores, & Negotiorum infraſcriptorum Mandatarios ſpeciales, omnibus melioribus viâ jure & formâ quibus meliùs & validiùs de jure poſſumus & debemus, ſpecialiter & expreſſè Vice & Nomine noſtro, ad Tradendum, Tranſigendum, Componendum,

Concordandum, & Concludendum, A. D. 1516.
Cum præſato Sanctiſſimo in Chriſto Patre & Domino Leone Decimo Sacroſanctæ Romanæ ac Univerſalis Eccleſiæ Summo Pontifice,

Ac Sacraſſimo Principe Maximiliano, Divinâ favorete Clementiâ, Romano IMPERATORE ſemper Auguſto, ac Germaniæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croaciæ, &c. REGE, ARCHIDUCE Aſtriæ, DUCE Burgundiæ, Brabantiæ, &c. COMITE Palatino &c.

Ac,

Catholicis Principibus,
Domina Johanna & Carolo REGIBUS Caſtelle, Legionis, Granatæ, Aragoniæ, Navarra, urriſque Cæſiæ, Jeruſalem, Majoricarum, Valentis, Sardinis, Croatiæ, &c. ARCHIDUCIBUS Aſtriæ, DUCIBUS Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantis, Stiris, Carinthiæ, Carniolis, Limburgiæ, Luxemburgiæ, & Geldris, COMITIBUS Flandriæ, Haſburgiæ, Thiroliæ, Artheſiæ, Burgundiæ PALATINIS & Henoniæ, LANTGRAVIIS Eſſoniæ, PRINCIPIBUS Suediæ, MARCHIONIBUS Burgoniæ & Sacri Romani Imperii, Halandis, Zelandiæ, Ferretis, Kiburgi, Norwici, & Zæphaniæ Comitibus, DOMINIS Friſiæ, Marchionum, Slettoniæ, Portuſuoniis, Salinarum, Mecliniæ,

Necnon DOMINIS Helvetiorum,
Et aliis quibuſcuſque Principibus, Regibus Publicis, & Potentatibus qui dictum Fœdus iotrare voluerint,

Vel ipſorum Oratoribus, Procuratoribus, Agentibus, vel Mandatariis, Mandatum ſufficiens ab eiſdem Pontifice, Imperatore, Regibus, Principibus, Ducibus, Statibus, & Communitatibus habentibus,

De & ſuper Unione, Amicitia mutua, mutua Intelligentiâ, ac indiſſolubili Confederatione, & Ligâ ſpeciali, ſuper Deſenſione mutua ſeu Offenſione, ſi quæ fuerit, contra quocumque, Conſervatione Unionis & Dignitatis Sacræ Matris Eccleſiæ, & Commodo & Decore noſtrum omnium, pro Nobis & Succelſoribus noſtris, cum Conventio-nibus & Articulis prout conventum fuerit & eiſdem Oratoribus noſtris expediens & oportuum videbitur, & aliis Dependens,

A. D. 1516. dentibus, Emergentibus, Connexis, & Annexis,

Res. 6.

Dantes & concedentes eisdem Procuratoribus nostris plenam & amplam Potestatem Gerendi & Exercendi Omnia & singula in Præmissis necessaria & opportuna, quæ veri legitimi & indubitati Procuratores, liberam & generalem Potestatem habentes, possent, & quæ Nosmet facere possemus si in Præmissis personaliter Præsentem essemus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis speciale exigenter, non obstante quacumque Clausula, aut Re alia quacumque; requisita, quæ Nos hic præ insertis & expressis habere volumus,

Necon Jurandi in Animam nostram, A. D. 1516. Prouidentes omnia & singula, quæ per eosdem Procuratores nostros Acta, Gestâ fuerint, Tractata, & Conuenta, Rata & Grata habituros, & ea omnia & singula Approbabitur & Ratificabitur, & Rata & Firma Tenebitur; hacten Testimonio Literarum Sigilli nostri appensione munitarum.

Res. 6.

Dat. in *Groite nostra Londonia* vicesimo Die Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Sexto decimo; Regni verò nostri Octavo.

Per ipsam Regem.

Liga pro Defensione Ecclesie, & effrenata Principum Dominandi Libidine cobibenda.

A. D. 1516

An. 9. R. 6.

B.M. Contev.

Gula B. 4.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitiam præsentem Literæ pervenerint, Nos *Thomas*, Miseratione Divinâ, *Tituli Sancte Cecilie Sacrosanctæ Romanæ Ecclesie Presbiter Cardinalis* Eborum Archiepiscopus Angliæ Primas & Apostolicæ Sedis Legatus ejusdemque Regni Angliæ Cancellarius, *Thomas Dux* *Norfolciæ* Angliæ Thesaurarius, ac *Thomas Dunelmensis Episcopus* & Privati Sigilli Regii Custos, Consilarii, Oratores, Ambassadors, Procuratores, & Commissarii Exoellentissimi & Potentissimi Principis *Henrici*, Dei Gratia, *Regis Angliæ & Franciæ ac Domini Hiberniæ*, ad Infrascripta sufficienter deputati constituti & autorisati, Salutem in omnium Salvatore.

Scintis quod Nos Oratores prædicti, Nomine & Auctoritate ejusdem Metuendissimi & Potentissimi Regis nostri Nobis ab Eo per suas Literas Patentes datâ concessâ & commissâ, quarum Literarum Tenor inferrius ad verbum inseritur,

Chm Reverendissimo in Christo Patre & Domino Domino *Matheo*, Miseratione Divinâ, *Tituli Sancte Potentianæ Sacrosanctæ Romanæ Ecclesie Presbitero Cardinali* *Sedunensi*, Sacriq; Romani Imperii Prîncipe Marchione Viglemandi Præfecto & Comite *Valesiæ*, ac *Serenio* & Magnifico Viro Domino *Johanne Bartholomæo* *Titiquæ Cavite Decianæ* Sacratissimæ Invictissimæ & Excellentiissimæ *Cæsareæ Majestatis*, Necon cum Reverendo in Christo Patre & Domino *Bernardo Eburni Episcopo*, Potentissimorum & Excellentiissimorum *Johanne & Carolo Hispaniarum & Navarra ac utriusque Ci-*

tiliæ & Jerusalem &c. REGUM, necon A. D. 1516. *ARCHIDUCUM Austriæ, DUCUM Burgundiæ &c. COMITUM Flandriæ &c.* Oratoribus, Consiliariis, Ambassiatoribus, & Commissariis, per Literas Patentes supèrnominatorum Supremorum Dominorum suorum prædictorum Magnis Sigillis suis respectivè sigillatas, quorum Tenores inferrius ad verbum inseruntur, sufficienter constitutis deputatis & autorisatis; Necon Spectabili Viro Domino *Johanni Hedin* Oratore pro *Cæsareæ Majestatis*, apud præfatum Dominum nostrum *Regem Angliæ* Agente, & in hoc Actu Oratoribus præfatis *Sacra Cæsareæ Majestatis* Assistentem, ad Laudem Gloriam & Honorem Omnipotentis Dei, Gloriosæ Virginis Mariæ, totiusq; Curie Cœlestis, & Orthodoxæ Fidei ac Christianæ Religionis Exaltationem & Incrementum, Sacrosanctæq; Romanæ Ecclesie & Sedis Apostolicæ Defensionem & Conservationem; Necon pro Statuum Personarum & Dignitatum Principum prædictorum & eorum cujuslibet Conservatione, ac Regnorum, Dominiorum, Civitatum, Terrarum, Opidorum, Villarum, Castrorum, & Territoriorum suorum cujuslibet eorumdem Tuitione & Defensione Subditorumq; suorum Tranquillitate & Quiete, ac etiam ut quoruncumq; Principum, suis Finibus minime contentorum, effrenata Dominandi & aliena Invadendi ac Diripiendi Libido eo facilius cobibeatur compescatur & reprimatur, utque cæteri Principes Christiani, quibus omnibus & singulis præsentem Ligam intrandi libera facultas & locus inferrius reservatur, ex dictorum Principum Confœderatorum indissolubili

Unione

A. D. 1516
 Nov. 8. Unione fidei atq; p̄fectā Amicitia, ad
 dictam Ligam & Confederationem in-
 trandam citius inventur & allician-
 tur.

Ex quo non solum Universalis Ecclesie
 Christi & Reipublice Pax subsēqui, ve-
 rum etiam contra Inimicissimos Thurcas,
 unanimi omnium Christianorum Principum
 Consensu pariter & Assensu, generalis
 possit haberi & fieri Expeditio, quæ,
 eorundem Principum Dilentione, Dis-
 cordiā, Simulatibus, & Ambitu, in hunc
 usq; Diem prædita neglecta fuit & om-
 missa, Convenimus, Concordavimus, Con-
 traximus, & Conclufimus, ac, per Præ-
 sentes, Convenimus, Contrahimus, Con-
 cordamus, & Concludimus omnes & sin-
 gulos Pacis, Amicitie, Ligæ, & Con-
 federacionis Articulos sequentes.

INPRIMIS, Convenitum, Concordatum,
 & Conclufum est quòd, inter præ-
 fatos *Cæsarem Majestatem ac Potentissimos Angliæ & Hispaniarum Reges,* eorundem, Hæredes & Successores, Vassallos,
 Incolas, Habitatores, & Subditos quoscumque præsentis & futuros, tam Ecclesiasticos quam Seculares, cujuscumque Dignitatis, Status, Gradus, aut Conditionis existant, seu quacumque Dignitate Statu sive Gradu præfulgeant, eorundem Regna, Patrias, Terras, Dominia, Civitates, Castra, Territoria, Villas, Opida, & Loca quæcumque, modò per eorum aliquem habitata, tenta, possessa, & occupata, vel impostèrum obtinenda, sit bona, sincera, vera, integra, fidelis, perfecta, & firma Amicitia. Unio, Liga, Intelligentia, Confederatio, & Pax, per Terram Mare & Aquas dulces, Portus Maris, & ubique Locorum, futuris temporibus perpetuò duratura.

ITEM, Convenitum, Concordatum, & Conclufum est quòd, pro Conservacione Tutitione & Defensionem Dignitatum Personarum & Statuum præfatorum Confederatorum omnium & singulorum ac eorum cujuslibet, eorundemque, Hæredum aut Successorum, Regnorum, Patriarum, Terrarum, & Dominiorum, Civitatum, Castrorum, Villarum, Territoriorum, contra Invasores, Perturbatores, & hostiles Aggressores quoscumque, prædicti *Cæsaris Majestatis & Potentissimi Angliæ & Hispaniarum Reges* erunt perpetuis futuris temporibus Amici, Confederati, Uniti, & invicem Allegati sine aliqua exceptione aut contradictione, ita quòd si post hæc Rex, Princeps, Potentatus, sive Comites, aut Alius quicumque, per Sevel Locumtenentem, Capitaneum generalem, aliumve quicumque, potente valido vel magno Exercitu, aut alio

quovis modo directè vel indirectè, Regna, Patrias, Terras, Dominia, Castra, Civitates, Opida, Territoria, sive Loca quoscumque per dictorum Confederatorum aliquem impostèrium habitata, tenta, possessa, & occupata, sive impostèrium habenda, tenenda, possidenda, & occupanda, hostiliter invaserit vel perturbaverit, aut invadi seu perturbari procuraverit, sive Cuiquam ex Confederatis Violentiam aut Dampnum grave vel intollerabile inferre facere vel irrogare attemptaverit, tunc & in eo Casu Princeps Invasus, Perturbatus, vel, ut præmittitur, Dampnificatus, cupiens habere Suppetias dictorum Confederatorum pro sua Defensionem aut Dampnificationem, ut prædicitur, tenebitur adimplere & requirere omnes & singulos Confederatos, per suas Literas Patentes Manus suâ subscriptas, ac suo Sigillo sigillatas, super hujusmodi Invasionem, Perturbationem, Violentiam, & Dampnificationem, qui, super hoc certiores effecti, & ut præmittitur, admoniti & requisiti, tenebuntur unanimiter & univocontextu unâ cum ipso Requirente, Regem, Principem, Potentatum, sive Comitatum sic Invadentem aut hujusmodi Invasionem fieri, ut prædicitur, procurantem, perturbantem, Violentiam Dampnum grave vel intollerabile inferentem facientem vel irrogantem, per Oratores Literas sive Nuncios suos, monebitur & requirere monebitur & requirere eorum quilibet ut ab hujusmodi hostili Invasionem & Guerrâ sive Procuracionem ejusdem Perturbationem Violentiam & Dampnificationem totaliter desistat, & ab eadem & eisdem cesset realiter & cum effectu, & quòd pro sic de facto Attemptatis & Dampnis exinde subsēcutis condignam rependat Emendam & Satisfactionem, significantes eidem quòd, vigore & virtute istius Foderis sive Ligæ Defensivæ, tenentur ipsi Confederati omnes & singuli sibi invicem assistere, Suppetias dare, & Se mutuo defendere, quod si illic & absq; mora facere recusaverit aut distulerit, tunc omnes & singuli Confederati, infra Mensem extunc proximo sequentem, Se Hostes & Inimicos Regis, Principis, Potentatus, sive Comitatus sic Invadentis, Perturbantis, Dampnificantis, sive Violentiam inferentis, aut Invasionem, Perturbationem, Dampnum, sive Violentiam hujusmodi fieri procurantis, publicè & expressè declarabunt & manifestabunt, ac sic declarabit & manifestabit eorum quilibet, ac infra Duos Menses extunc proximo & immediatè sequentes ad summum absq; omni dolo, fraude, malo ingenio, aut alio quovis

A. D. 1516. colore five excusatione quacumque, Regna, Patrias, Terras, & Dominia Regis, Principis, Potentatus, five Communis aliterius cuiuscumque, sic ut præfertur Invadentis, Perturbantis, Dampnificantis, seu Violentiam inferentis vel huiusmodi fieri Procurantis, ab ea Parte quæ sibi propinquior existit, vel qua id comodius fieri posse sibi visum fuerit, unanimiter & uno contextu ingredietur & hostiliter invadet; ac sic ingredietur & invadet eorum quilibet, propriis suis Expensis realiter & cum effectu, cum tanto & tam valido Exercitu, tam Equitum quam Peditum, Equis, Armis, Bombardis, & Instrumentis bellicis aliisque rebus quibuscumque, ad tanta Belli Molem necessariis & requisitis, ac sufficienter instructo, quanto & quali inferius describitur; videlicet,

Cæsarea Majestas cum Quinque Milibus Equitum & Viginti Milibus Peditum, etiam Equis, Armis, Bombardis, Instrumentis bellicis aliisque Rebus quibuscumque ad Bellum gerendum necessariis & requisitis sufficienterque ut præfertur instructis & communis, Loco, Tempore, Modoque, & Formâ præscriptis, Terras & Dominia communis Inimici antedicti propriis suis Expensis hostiliter invadet & aggredietur, ac Bellum realiterque cum effectu geret & prosequetur,

Potentissimus verò *Rex Angliæ* cum Quinque Milibus Equitum & Viginti Milibus Peditum, etiam Equis, Armis, Bombardis, Instrumentis bellicis, cæterisque Rebus quibuscumque ad Bellum gerendum necessariis & requisitis sufficienter ut præfertur instructis & communis, Loco, Tempore, Modoque, & Formâ prædictis, Terras & Dominia præfati communis Inimici propriis suis Expensis hostiliter invadet ac aggredietur, ac Bellum realiter cum effectu geret & prosequetur,

Necnon dicti Catholici *Hispaniarum Navarrae Rex*, cum Quinque Milibus Equitum & Viginti Milibus Peditum, Equis, Armis, Bombardis, Instrumentis bellicis, aliisque Rebus quibuscumque ad Bellum gerendum necessariis & requisitis etiam ut præfertur sufficienter instructis & communis, Loco, Tempore, Modoque, & Formâ prædictis, Terras & Dominia communis Inimici antedicti propriis suis Expensis hostiliter invadent & aggredientur, ac Bellum realiter & cum effectu gerent & prosequentur,

A qua quidem Invasione desistere, aut Tractatum Pacis five Truce, Guærarum Abstinentiam, Intelli-

gentiam, aut Appunctionem aliam A. D. 1516. quamcumque cum comuni Inimicis, per Se vel per Alium five Alios, inire, facere, tractare, aut concludere, vel Alii cui ineunti, facienti, tractanti, aut concludenti, five tradere aut concludere volenti, tacite vel expressè directè vel indirectè consentire nullo modo poterunt, aut eorum aliquis poterit, absque Scientia Notitia & Voluntate omnium & singulorum prædictorum Confœderatorum ac de expresso Consensu eorundem.

ITEM, Convenum & Concordatum est ut supra quòd, si Rex Princeps Potentatus vel Communis seu quivis alius, aliquem Principum five Confœderatorum ut prædicatur invadens perturbans Violentiam five Dampnum *ut supra* inferens vel ea procurans, habeat, teneat, vel possideat Dominia, Terras, Loca maritima, Portus, aut Littora, Mari Hispanico, Britannico, aut Germanico adjacentia five contigua, tunc & eo Casu, Potentissimi *Angliæ & Hispaniarum Reges*, non solum per Terram modo & formâ superscriptis Guerram facient, verum etiam per Mare Bellum gerent, & eorum uterque faciet & geret, cum tanta Navium Classe quanta inferribus declarabitur, Militibus five Hominibus armatis Bombardis five Instrumentis bellicis Telis Victualibus & aliis quibuscumque ad Bellum Navale gerendum necessariis & requisitis sufficienter instructis,

Quam infra Mensem, postquam dictum Bellum Hoste comuni sic ut præfertur induci & inferri ceperit, ad Mare realiter & cum effectu, propriis suis Expensis, mittent ac mitti curabunt ac facient, ac sic mittet & mitti curabit & faciet eorum uterque modo & formâ sequentibus; videlicet,

Potentissimus *Angliæ Rex Naves*, Quinque Millibus Hominum Armatorum ac cæteris necessariis similiter ut præfertur instructas & ad Bellum Navale gerendum aptas ut prædicatur, mittet,

Necnon Catholici *Hispaniarum Navarrae Rex Naves*, Quinque Millibus Hominum Armatorum & cæteris necessariis similiter ut præfertur instructas ad Bellum Navale gerendum aptas sicut prædictum est, mittent,

Quæ quidem Naves omnes & singulæ ad Mare Communis Hostis Regnis Patriis Terris & Dominis proximum adiacens navigabunt, ac ibidem continuè remanebunt huc & illuc navigando, communem Hostem, ejusque Regna, Patrias, Terras, & Dominia ac Subditos suos quan-

A. D. 1516. ^{Sec. 1.} tunc poterunt Molestando, Seſe ac cæteros Amicos & Conſederatos eorumque Regna, Patrias, Terras, & Domina Defendendo, ac quotiens & quando opus fuerit ſimul Se conjungent ut unitis Viribus comuni Hoſti reſiſtere atque eundem infeſtare & debellare poſſint, nec licebit alteri Regum prædictorum Navas ſic ut præſertur miſſas inde revocare, aut earundem Navium ſive Hominum Numerum diminuere ſine mutuo eorumdem expreſſo Conſenſu & Voluntate, ſed ſi Caſu aliquo contingat Numerum Navium aut Gentes Armorum Hoſtium Invaſione aut Malis Tempeltate capi devinci aut alio quovis modo diminui, quod Deus avertat, tenebitur Ille cujus Clafſis ſic ut præſertur Caſu capietur ſive deminetur Illam infra Menſem de novo reficere, & ad perfectum Numerum ſuperius limitatum realiter & cum effectu reſarcire & reparare, ſine omni dolo fraude dilatione aut alia excuſatione quacumque.

ITEM, Conventum & Concordatum eſt ut ſupra, quòd nullus Conſederatorum prædictorum, eorumque Hæredes & Succeſſores, vel alius quiſquam eorum alicujus Nomine ſive Autoritate Scientiâ vel Conſenſu, cum alio quocumque Principe non Conſederato, Tractatum Pæcis Amicitie Guertarum ſive Belli Abſtinentie in Præjudicium præſentis Conſederacionis iniet, faciet, contrahet, tractabit, aut concludet, ſive iniri, fieri, contrahi, tractari, vel concludi procurabit aut permittet, vel inire, facere, tractare, aut contrahere, vel concludere volenti quoquo modo tacite vel expreſſe conſentiet, ſine expreſſo Conſenſu, Aſſenſu, & Voluntate omnium & ſingulorum Conſederatorum prædictorum; & ſi quid tale alicui Conſederatorum prædictorum motum vel ſuaſum fuerit, Ille, cui talia mota aut ſuaſa fuerint, ſtatim & immediate & abſque omni dilatione id ipſum cæteris Conſederatis clarè per ſuas Literas ſignificabit & explanabit, cum omnibus & ſingulis ejuſdem Motionis & Suacionis qualitatibus & circumſtantis; & ſi contra aliquem Conſederatorum prædictorum Suſpicio ſuper hoc exoriat, Ille, contra quem talis oritur Suſpicio, per aliquem Conſederatorum monitus & requiſitus ſtatim & immediate ejuſdem Suſpicionis Occaſionem quamprimùm amovebit & amoveri curabit.

ITEM, Conventum & Concordatum eſt, quòd nullus Conſederatorum prædictorum aliquid agat, faciet, tractabit, vel attemptabit, aut ab Aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari procurabit ſive

A. D. 1516. ^{Sec. 2.} procurari conſentiet, quocumque in Loco ſive Cauſa & Occaſione quacumque, in Præjudicium Damnum vel Injuriam alicujus eorumdem, eorumque Regnorum, Terrarum, Patriarum, Dominiorum, Civitatum, Villarum, Opidorum, Territoriorum, aut Subditorum quorumcumque, aut Alicui Alteri aliquid tali facere volenti conanti ſive molienti Conſilium, Auxilium, Aſſenſum, vel Favorem dabit ſive præſtabit aut dari ſive præſtari tacite vel expreſſe conſentiet aut procurabit, ſed omnibus Viis & Modis ac totâ Poteltate ſua reſiſtet ac reſiſtere & cum effectu obſtabit impedit & contradicet, ac Principem ſive Conſederatum contra quem talia molentur, ejus Rei, per ſuas Literas manu ſua ſubſcriptas ac Sigillo ſuo Sigillatas, quamprimùm poterit certiore faciet.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt, quòd datur cuiſlibet Regi ſive Principi Chriſtiano Potentatui vel Communitati in hanc Ligam, Amicitiam, vel Conſederacionem intrandi & ingrediendi Locus, ejuſdemque Beneficio utendi & gaudendi infra Octo Menſes poſt Datum Præſentium immediate ſequentes, dumodò ad id acceſſerit concors & unanimus omnium & ſingulorum Conſederatorum Conſenſus & Aſſenſus; ac infra idem tempus Rex Princeps vel Comunitas ſive Potentatus, per Literas ſuas Patentes, Manu ſua ſubſcriptas & Magno Sigillo ſuo Sigillatas & corroboratas, Se ingredi velle præſentem Ligam ſingulis Conſederatis prædictis ſignificaverit ac declaraverit, ac etiam tandem Amicitiam & Tractatum, necnon omnia & ſingula Capitula in eodem contenta, per alias ſuas Literas Patentes etiam ſua Manu ſubſcriptas & Magno ſuo Sigillo ſigillatas, infra Duos Menſes extunc proximò ſequentes, Confirmaverit, Ratiſicaverit, & Approbaverit, ac ad obſervandum omnia & ſingula Capitula ejuſdem Tractatus Juramentum præſtiterit corporale.

ITEM, Conventum & Concordatum eſt quòd, per præſentem Amicitie Tractatum aut aliquem ejus Articulum, non cenſetur Derogatum ſive Receſſum ab aliquibus Tractatibus Pæcis & Amicitie, ſive Mercium Intercuſus, inter aliquos Conſederatorum prædictorum ante hac initis, factis, & concluſis, ſed quòd permanente in ſuo robore & virtute, niſi in quantum præſenti Tractatui contrariantur & repugnant, quibus quantum ad illum Articulum vel Articulos ſolum, ſi quis talis fuerit, Derogatum & ab ejuſdem Receſſum eſſe volumus per Præſentes.

Et

A. D. 1516. Et quoniam supradicti Confederati firmiter sibi persuadent, ac indubiè sperant Sanctissimum Dominum Dominum nostrum *Leonem Decimum Papam* modernum, propter nonnullos egregios salutares ac præclarissimos Effectus, necnon ingentia & salutaria Beneficia, quæ ex hac Liga universe Reipublice Christiane ejusdemque Tranquillitati & Quietì verisimiliter prouentura sunt, eandem Ligam prompto grato ac libenti animo accepturum, & præsertim quòd ex ea Universalis tantoperè expectata & affectata Pax, post tot Discursus Simulatas ac diuturna Bella in maximum & pene irrecuperabile totius Reipublice Christiane Dampnum Detrimentum & Dispendium hucusque habita & continuata, incunctanter pervenire & subsequi speratur; ex quo notabilis aliqua & felix Expeditio contra Inimicissimos Thurcas Crucis Christi atrocissimos Hostes geri fieri & instrui poterit, idcirco dicti Principes Confederati omnes & singuli, præfatum *Sanctissimum Dominum nostrum* ac Sanctam Sedem Apostolicam, tanquam primum præcipuum & principalem Confederatum, dictique Sanctissimi Fœderis Aurigam Caput & Apicem, comprehenderit, adeò plenè & efficaciter ac si sua Sanctitas mediante sui Commissione unus Principalium Contrahentium ab initio extitisset, reservaveruntque dicti Confederati ac per Præsentes reservant *sua Beatitudini* honorificum condendentem & condignum in hanc Ligam ingrediendi & intrandi Locum; Tenore etiam Præsentium Declarantes quòd dicta *sua Sanctitas* integro ejusdem Ligæ Beneficio, cum omni effectu ipsius & commoditate, uter & gaudebit eisdem modo & formâ quibus ipsi principales Confederati & Contrahentes quovis modo uti & gaudere debeant & possint, dum tamen *Sanctitas sua*, casu quo hanc Ligam acceptare & intrare ac Beneficio ejusdem uti voluerit, Articulos & Capitula ad quæ prædicti Confederati obligantur & astringuntur, tam pro Suorum Statuum & Personarum Tuicione Auxilio & Assistentia contra quoscunque dictorum Confederatorum hostiles Aggressores & Invasores Perturbatores ac Dampnificantes, ut supra, vel Invasionem sive Dampnum hujusmodi fieri Procurantes, quam in contribuendo comunibus Sarcinis secundum Ratam condendentem, ac etiam omnia & singula Articulos & Capitula in ipsa Liga comprehensa concordata & conclusa firmiter & inconcussè pro sua Parte implebit & observabit: Et insuper Sen-

tentias Excommunicationis in Personis A. D. 1516. aliquem Confederatorum invadentes aut invadere procurantes, ac Interdicti in eorum Regna, Patrias, Dominia, Terras, Civitates, Opida, Villas, & Territoria quæcumque, seret & fulminabit ac ferri & fulminari faciet & mandabit absque dilatione excusatione aut alio quovis questio colore; ac Sententias sic latis publicè denunciabit ac denunciari realiter & cum effectu faciet & mandabit, cum eorumdem Sententiarum Aggravatione, si & quantum in sua Consumacia persistierint aut perseveraverint aut steterit & perseveraverit eorum aliquis, quas quidem Sententias aut eorum aliquam quovismodò non revocabit suspendit relaxabit vel ab eisdem absolvit *sua Sanctitas* per Se, vel per alium tacite, vel expressè aut sic fieri permittet vel consentiet, sine Voluntate & Consensu expresso cæterorum Confederatorum; super quibus omnibus & singulis, sic ut præmittitur faciendis & perimplendis, *sua Sanctitas*, si in præsentem Ligam intrare voluerit, infra Sex Menses post Datam præsentis Tractatus proximo & immediatè sequentes, non modò Animum Voluntatem & Intentionem suam declarat, sed etiam præsentem Tractatum ac omnia & singula in eodem contenta per suas Literas Patentes suo Sigillo Plumbeo Inunitas & roboratas Approbat Ratificabit & Confirmabit, Sèq; ad Firmam Observantiam eorumdem per easdem Literas suas astringet & obligabit.

ITEM, inter Nos Oratores prædictos unanimi Consensu & Assensu ac Nominibus Principum nostrorum principaliter contrahentium, Convectum, Concordatum, & Conclusum est quòd in præfati Tractatu & Fœdere novâ & antiquâ Ligâ *Societatis, Communitatis, ac Cantoni Helvetiarum* omnes & singuli includantur & comprehendantur, ejusdemque Confederationis Beneficio & Commoditate ad omnem effectum qui exinde sequi poterit utantur & gaudeant, modò Comprehensionem hujusmodi acceptandum duxerint, Confederatiquè prædictis adhærere, & ad dictorum Confederatorum Stipendia, contra quoscunque Arma gerere, nullique alii Principi contra Eos aut eorum aliquam inservire decreverint Se astringerint & obligaverint;

Et ut *dicti Helvetii*, quos Principes nostri ob eorum Merita, Virtutes, Probitates, & Res strenuè gestas intimo Amore persequuntur, eo citius ad id invitentur & alliciantur, Nos Oratores, Ambassadors; & Commissarii prædicti,

com-

A. D. 1516. communi Concordiâ Nominibus & Auctoritatibus Principum nostrorum & de expresse Mandato Consensu & Assensu eorumdem, non modo Decrevimus certam Annuam Portionem, Pensionem, sive Largitionem, Comuni Contributione omnium didorum Confederatorum & aliorum hanc Ligam ingredi volentium, Eis constitui, assignari, dari, & solvi, sed etiam Tractatus, Conventiones, Obligationes, Securitates, & Pacta hincinde super hoc fieri, concludi, & firmari debere.

Sed quoniam dictis Principibus Dominis nostris Supremis, Nobisque eorumdem Principum Oratoribus ad presens Orium Tempus aut Commoditas concludendi, super hujusmodi Pensione, Portione, sive Largitione *dictis Helvetiis* assignandis & constituendis, non datur, eo presertim quod Tractandi modis, consuetudo, & forma Contrahendi in similibus cum prefatis *dictis Helvetiis* usitata Nobis incognita existit.

Nos igitur Oratores predicti Auctoritate & Potestate Principum nostrorum Nobis in hac parte datis & concessis, Promittimus, & eosdem Principes nostros omnes & singulos per Praesentes Astringimus & Obligamus, quod Ipsi & eorum singuli respectivè, ne temporis procrastinatione aut dilacione *dictis Helvetiis* elabantur & in aliorum Partes declinent, illico & absque mora destinabunt & mittent, sicque eorum quilibet destinabit & mittet Oratorem sive Oratores suum aut suos sufficienti plena & ampla Potestate & Instructione fultum seu fulticos, ad Tractandum, Communicandum, Pacificandum, & finaliter Concludendum cum *dictis Dominis Helvetiis*, tam de & super predicta Comprehensione modo & formâ prescriptis fiendâ quam etiam Annuæ Pensionis Portionis sive Largitionis Assignatione, tam in Comuni quam in particulari, ipsosque Principes omnes & singulos ad hujusmodi Portionis sive Largitionis sic constituendæ & assignandæ Solutionem efficaciter astringendi & obligandi, Modis, Formis, & Temporibus, & Locis in ea parte advisandis prescribendis & assignandis.

ITEM, Convenit & Concordatum est quod omnes & singuli prefati Confederati, infra Duos Menses Datum Praesentium proximè & immediatè frequentes, praesentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, per distinctas & seperatas Literas suas Patentes, harum Seriem de verbo ad verbum continentes, Manus sui subscriptas & Sigillo suo Magno sigillatas,

suplentes omnes & singulos tam Juris quam Facti Defectos, si qui ratione Mandati vel alio quovis modo fortasse intervernerint, Ratificabunt, Approbabunt, & Confirmabunt, ac eosdem Literas Patentes Confirmatorias, sic ut praesertim subscriptas & sigillatas, singulis Confederatis, eorumve Commissariis, Oratoribus, aut Procuratoribus ad hoc sufficienter Deputatis & Auctorisatis, infra dictum tempus, tradent & liberabunt seu sic tradi & liberari facient, tradetque liberabit seu sic tradi & liberari faciet eorum quilibet realiter & cum effectu.

ITEM, Convenit & Concordatum est quod omnes & singuli Confederati predicti, quando per Oratorem sive Commissarium alicujus eorumdem sufficienter Auctoritatem & Potestatem habentem ad hoc debitè requisiti fuerint & eorum quilibet requisitus fuerit, tactis Sacrosanctis Dei Evangeliiis, Juramentum corporale praestabunt & praestabit Ille sic requisitus, in praesentia Oratoris sive Commissarii predicti, quod omnia & singula in praedicti Tractatu specificata & contenta benè & fideliter observabunt & adimplebunt ac observabit & adimplebit eorum quilibet, necnon a Subditis suis & eorum cujuslibet quatenus ipsis tangant aut tangere poterunt observari & adimpleri facient & faciet eorum quilibet cum effectu.

Sequuntur Tenores Commissionum,

Henricus, Dei Gratia, Rex Anglia & Francia & Dominus Hibernia, universis & singulis, ad quorum Notitias praesentes Literae pervenerint, Salutem.

Recognoscimus &, Tenore Praesentium, profiteamur quod Nos,

Ex Animo cupientes Quietem & Tranquillitatem Populorum nostrum Fidei nostrae Commissorum set etiam universae Christianitatis, & ad Reprimendam Insolentiam cujuscumque in contrarium Adnitentis,

Operae Precium duximus Nos cum Sanctissimo in Christo Patre Domino Leone Decimo, Sacrosanctae Romanae & Universalis Ecclesiae Summo Pontifice, ac Serenissimis & Potentissimis Principibus Regibus artiori Vinculo Sanguinis Nobis conjunctis, ac caeteris Statibus Universitatibus & Populis Nobis Finitimis, ut tandem Reliquum Vitae, quod Nobis Omnipotens prestare dignabitur, illud Servitio Divinae Magestatis impendere possumus,

Nos igitur,

A. D. 1516.

Mm. 1.

Consiſi de Fide Prudentia & Dexte-
ritate Reverendiſſimi in Chriſto Patris
Domini *Thome*, Permiſſione Divina, *Ti-
tuli Sanctæ Ciceſiæ trans Tiberim Sacro-
ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Preſbyteri Car-
dinalis Eboracenſis Archiepiſcopi Angliæ
Primatis & Apoſtolice Sedis Legati Can-
cellarii Regni noſtri Angliæ*, ac Cariſſi-
mi Conſanguinei noſtri *Thome Ducis
Norfolciæ Mareſcalli & Theſaurarii di-
cti Regni noſtri Angliæ*, necnon Reve-
rendi in Chriſto Patris *Thome Dun-
menſis Epifcopi* Cuſtodis Privati Sigilli
noſtri, Conſiliariorum noſtroꝝ, Mo-
tu proprio, & ex certa noſtra Scien-
tia, ac Animo deliberato, plenariè con-
ſidentes,

Conſtituimus Creavimus & Ordina-
vimus, ac, Tenore Preſentium, Con-
ſtituimus, Creamus, & Ordinamus præ-
ſatos *Domnum Cardinalem, Ducem, &
Epifcopum*, conjunctim & diviſim, no-
ſtros Procuratores, Adores, & Nego-
tiorum inſcripſitorum Mandatarios ſpe-
ciales, omnibus melioribus modo viâ
jure & formâ quibus meliùs & validiùs
de jure poſſumus & debemus, ſpeciali-
ter & expreſſè Vice & Nomine noſtro,
Traſtandi, Tranſigendi, Componendi,
Concordandi, & Concludendi,

Cum præſato Sanctiſſimo in Chriſto
Patre & Domino *Leone Decimo* Sacro-
ſanctæ Romanæ ac Univerſalis Eccleſiæ
Summo Pontifice,

Ac Sacratillimo Principe *Maximilia-
no*, Divinâ favente Clementiâ, *Romanoꝝ
IMPERATORE* ſemper Auguſto, ac
*Germaniæ, Hungariæ, Dalmatiæ, Croa-
ciæ, &c. REGE, ARCHIDUCE Aſtriæ,
DUCE Burgundiæ, Brabantiæ, &c. CO-
MITE Palatino &c.*

Ac,

Catholicis Principibus,

Domina *Johanna & Carolo* REGIBUS
*Caſtelle, Legionis, Granate, Aragoniæ,
Navarræ, utriuſque Ciceſiæ, Jeruſalem,
Majoricarum, Valentis, Sardinis, Corſi-
cæ, &c. ARCHIDUCIBUS Aſtriæ, DU-
CIBUS Burgundiæ, Lotharingiæ, Bra-
bantis, Stiris, Carinthiæ, Carniolis, Lim-
burgiæ, Luſemburgiæ, & Geldriæ, CO-
MITIBUS Flandriæ, Harburgis, Thiroliæ,
Archiepiſcopis, Burgundiæ PALATINIS & Ha-
noniæ, LANTGRAVIIS Elſetis, PRIN-
CIPIBUS Sveciæ, MARCHIONIBUS Bur-
goniæ & Sacri Romani Imperii, Holan-
diæ, Zelandiæ, Ferratis, Chiburgi, Na-
murſi, & Zutphaniæ COMITIBUS, DO-
MINIS Friſiæ, Marchiarum, Slavoniæ,
Portuſſanæ, Salinarum, Nechlitiæ,*

Necnon DOMINIS Helvetiarum,

Et aliis quibuſcuq; Principibus, Re-
bus Publicis, & Potentatibus qui dictum

Fœdus intrare voluerint,

Vel ipſorum Oratoribus, Procurato-
ribus, Agentibus, vel Mandatariis, Man-
datum ſufficiens ab eifdem *Pontifice,
Imperatore, Regibus, Principibus, &
Dominis, Statibus, & Communitatibus* ha-
bentibus,

De & ſuper Unione, Amicitia integrâ,
mutuâ Intelligentiâ, ac indiſſolubili
Confederatione, & Liga ſpeciali, ſuper
Defenſione mutuâ ſeu Offenſione, ſi o-
pus fuerit, contra quocunq; Conſer-
vatione Unionis & Dignitatis Sanctæ
Matris Eccleſiæ, & Commodo & De-
core noſtrum omnium, pro Nobis &
Successoribus noſtris, cum Conventio-
nibus & Articulis prout conventum fuerit
& eifdem Oratoribus noſtris expediens
& oportunum videbitur, & aliis Depen-
dentibus, Emergentibus, Connexis, &
Annexis,

Dantes & concedentes eifdem Procuro-
ratoribus noſtris plenam & amplam Po-
teſtatem Gerendi & Exerceendi Omnia
& ſingula in Præmiſſis neceſſaria & o-
portuna, quæ veri legitimi & indubi-
tati Procuratores, liberam & generalem
Potēſtatem habentes, poſſent, & quæ
Noſmet facere poſſemus ſi in Præmiſſis
perſonaliter Præſentes eſſemus, etiam ſi
talia forent quæ Mandatum magis ſpeci-
ale exigèrent, non obſtante quacumque
Clauſula, aut Re aliâ quacumq; requiſita,
quæ Nos hic pro inferitis & expreſſis
habere volumus,

Necnon Jurandi in Animam noſtram;
Promittentes omnia & ſingula, quæ
per eofdem Procuratores noſtros Geſta,
Acta, Traſtata, & Conventa fuerint, Rata
& Grata habituros, & ea omnia &
ſingula Approbavimus & Ratiſicavimus,
& Rata & Firma Tenebimus, harum
Teſtimonio Literarum Sigilli noſtri ap-
penſione munitarum.

Dat. in Civitate noſtra *Londaniæ* vice-
ſimo Die Octobris, Anno Domini Mil-
leſimo Quingenteſimo Sexto decimo,
Regni verò noſtri Octavo.

Per ipſum Regem.

PORTER.

MAXIMILIANUS, Divina favente Cle-
mentia *Electus Romanorum IMPERATOR*
ſemper Auguſtus, ac *Germaniæ, Un-
gariæ, Dalmatiæ, Croatia, &c. REX, AR-
CHIDUX Aſtriæ, DUX Burgundiæ, Bra-
bantis, Comes Palatinus, &c. TENORE*
Præſentium Recognoviſimus & Proſite-
mur quod,

Quamvis

A. D. 1516.

Ite. 1.

A. D. 1716. Quamvis Pacem Unionem mutuamque Concordiam inter Christianos Principes semper ex animo desideraverimus, & omni studio ac sollicitudine apud universos ferè Christiani Orbis Principes sollicitaverimus,

Edoſi quantum intestina illi Christianorum Principum inter Se Discordia & Dissensio hætenus Rempublicam Christianorum turbaverit, affluxerit, & illius Vires contriverit, & quod gravius ducimus Christiani Nonius Hostes Animo & Viribus invalescentes opulentiores reddiderit, nihilominus cum nonnullos Principum ac Potentatum Christianorum animi usque adeò effrenatâ Dominando Libidine videantur succensî, ut nec Cupiditati suæ immenso Rationem aut Modum sistere possint, immò posthabita omni Ratione Equi atque Honestî, & communi Reipublice Christianæ Utilitate, nihil magis studeant quàm sine Discrimine aliorum Fines & Terras Armis ac Bello impetere, singula pro Libito quantum possunt depredare ac depopulari, & universam Christianitatem imperpetuo tenere incendio ac Turbine, ut cum aliorum Injuriâ atque Oppressione ipsi continuò locupletentur & quæstant, cogitavimus tandem illorum molestis ac perniciosis Conatibus oportunos Remediis obviare, & primos ac potentiores Christiani Orbis Principes contra istorum perfidissimorum Rabiem Tyrannorum ad mutuum Defensionem cohortari,

Consistî itaque, de amplissimò Ingenio Fide ac Prudentiâ, Reverendissimî in Christo Patris, Domini *Mathei Tituli Sancti Potentiani Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteri Cardinalis Sedimentis* Amici nostri Charissimî,

Eundem Reverendissimum Dominum *Cardinalem*, omni meliori modo viâ formâ & Ordine quibus validissis & efficacissis de jure possumus ac debemus, Constituissemus & Deputavimus, ac Tenore Præsentium Constituissemus Deputamus & Ordinamus Procuratorem seu Mandatarium nostrum specialem, ad Tractandum Proloquendum & Concludendum, Vice ac Nonsine nostro, cum Sanctissimò in Christo Patre, Domino *Leone*, Divinâ Providentiâ, Sancti Romani Ecclesiæ *Summo Pontifice* Domino nostro Reverendissimò, & cum Serenissimis Principibus Domino *Henrico Angliæ & Franciæ*, & Domino *Carolo Hispaniarum Catholicæ Regibus* Fratribus & Filio nostro Charissimis; aut cum eorum Procuratoribus plènius atque sufficiens ad id Mandatum habentibus, Confederationem, Unionem, Intelligentiam, seu Li-

gam, pro communi omnium Rerum nostrarum Conservatione, ad mutuum Defensionem contra quoscumque Unum aut Plures ex Nobis offendere volentes, his Modis Formis Conditionibus, sicuti magis tommodum atque oportunum præfato Reverendissimò Domino *Cardinali & Dominis Confederatis* videbitur,

Dantes & Concedentes eidem Reverendissimò Domino *Cardinali* plenam ac omnimodam Facultatem & Potestatem omnia & singula circa Prædicta Agendi, Disponendi & Concludendi quæ Nosmet si præsentibus interessimus facere possemus,

Necnon Jurandi in Animam nostram, & de Rato Promittendi;

Promittentes insuper in Verbo nostro Cæsareo Omnia & singula, ut præmittitur, per præfatum Reverendissimum Dominum *Cardinalem* concludenda, in quantum Nos concernunt, firmiter atque inviolabiliter vellet servare & exequi, & illis nequaquam nullo quæsito colore vel causâ directè vel indirectè contravenire, & hoc sub Obligatione & Hypotheca omnium Bonorum nostrorum mobilium & immobilium, dolo & fraude penitus seclusis, harum Testimonio Literarum Sigilli nostri appensione muniturum.

Dat. in Civitate nostra Imperiali *Augustæ* Die Viceſima quinta Mensis Septembris, Anno Domini Milleſimo Quingentesimo Decimo Sexto, Regnorum nostrorum Romani Tricesimo Primo, Ungariæ verò viceſimo septimo.

Per Regem,

Proprium ad Mandatum Majestatis Cæsareæ.

SPERANTIUS.

Maximilianus, Divinâ Favente Clementiâ, Electus Romanorum IMPERATOR, semper Augustus, ac Germaniæ, Ungariæ, *Dalmatiæ, Croatiæ, &c. REX, ARCHIDUX Austriæ, DUX Burgundiæ, Brabantiæ, &c. COMES Palatinus, &c.* Recognoscimus, ac Tenore Præsentium, Profitemur quòd Nos,

Ex animo cupientes Quietem & Tranquillitatem Populorum nostrum Fidei nostræ Commisſorum sed etiam universæ Christianitatis, & ad Reprimendam Insolentiam cujuscumque in contrarium adnitentis, operæ precium duximus Nos, cum Sanctissimò in Christo Patre & Domino Domino *Leone Decimo* Sacrosan-

A. D. 1516. Etæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ
1516.

Summo Pontifice Domino nostro Reverendissimo, ac Serenissimis & Potentissimis Principibus Regibus artiori Vinculo Sanguinis Nobis conjunctis, ac ceteris Statibus & Universitatibus & Populis Nobis Finitimis, ut tandem & reliquam Vitæ quod Nobis Omnipotens præstare dignabitur illud Servitio Divinæ Majestatis impendere possimus, cum igitur nuper destinaverimus, ad Serenissimum Principem & Excellentissimum Dominum *Henricum Angliæ & Franciæ Regem* Con sanguineum & Fratrem nostrum Carissimum, Magnificum nostrum & Imperii Sacri Fidelem Dilectum *Bartholomæum Ticinensem Comitem Decianæ* Consiliarium & Oratorem, ad Tractandum & Peragendum hujusmodi Negotia, consili de Fide Prudentia & Dexteritate ipsius *Bartholomæi Ticinensis* Oratoris nostri, Ipsum Absentem tanquam Præsentem motu proprio & exacta scientia ac animo deliberato,

Citra tamen Revocationem quorumcunque aliorum Mandatorum nostrorum, & præsertim illius quod nuper dederamus pro Federe particulari *inter Nos & Serenissimos ipsam Regem Angliæ, & Johannam Reginam Castellæ, & Claræ* Memoriz, quoque *Ferdinandum Regem Aragonum*, sed semper in suo Robore permanentes,

Constituimus Creavimus & Ordinavimus, & Tenore Præsentium, Constituimus Creavimus & Ordinavimus præfatum *Comitem Decianæ* Oratorem nostrum solum & in solidum Procuratorem Actorem & Negotiorum infra scriptorum Mandatarium specialem, omnibus melioribus modo viâ jure & formâ quibus melius & validius de jure possumus & debemus, specialiter & expressè, Vice & Nomine nostro, Tractandi, Transigendi, Componendi, Concordandi, & Concludendi cum, Sanctissimo in Christo Patre & Domino Domino *Leone Decimo* Sacrosanctæ Romanæ ac Universalis Ecclesiæ *Summo Pontifice* Domino nostro Reverendissimo, ac Serenissimis Principibus & Potentissimis Dominis *Henrico, Angliæ & Franciæ, Domino Carolo Hispaniarum utriusque Siciliæ & Jerusalem, Regibus*, ac nostris & Sacri Romani Imperii Fidelibus Dilectis Confederatis *Helvetiis*, & aliis quibuscunque Principibus, *Rebuspublicis & Potentissimis*, qui dictum Fœdus intrare voluerint, vel ipsorum Oratoribus, Procuratoribus, Agentibus, vel Mandataris, Mandatum sufficiens ab eisdem Pontifice, Regibus, Principibus, Statibus, & Communitatibus habentibus, de & super Unio-

ne, Amicitia integrâ, mutuâ Intelligentiâ, ac indissolubili Confederatione & Ligâ speciali, super Defensione mutua, contra quoscunque, Conservatione Unionis & Dignitatis Sanctæ Matris Ecclesiæ & Commodo & Decore Nostrum omnium, & etiam pro Offensione & Expeditione contra Infidos & alios Communes Hostes nostros quoscunque, pro Nobis & Successoribus nostris cum Conventionibus & Articulis prout conventum fuerit, & eidem Oratori expediens & opportunum videbitur, & aliis dependentibus, emergentibus, connexis, & annexis, non Derogando tamen in aliquo nec in aliqua parte aliis nostris Confederationibus particularibus quas habemus cum eisdem Pontifice, Regibus & Communitatibus, sed eis in suo Robore stantibus & permanentibus;

Dantes & Concidentes eidem Oratori nostro plenam & amplam Potestatem Gerendi & Excoercendi omnia & singula in Præmissis necessaria & oportuna, quæ verus legitimus & indubitatus Procurator, liberam & generalem Potestatem habens, possit, & quæ Nosmet facere possemus si in Præmissis personaliter Præsentem essemus, etiam si talia forent quæ Mandatum Magis speciale exigerent, non obstante quacunque Clausulâ aut Re aliâ quacunque requisitâ quæ Nos hic pro insertis & expressis habere volumus,

Promittentes omnia & singula quæ per eundem Oratorem Acta, Gestâ, Tractata, & Conventa fuerint, Rata & Grata habituros; & ea omnia & singula Approbavimus & Ratificavimus & Grata & Firma tenebimus harum Testimonio Literarum Sigilli nostri appensione munitarum.

Dat. in *Lauderâ* Die vice simâ Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo sexto, Regnorum nostrorum Romani Tricesimo, Ungariæ verò Vice simo sexto.

MAX.

Ad Mandatum Cæsares Majestatis.

JA. DE BANESSIS.

Johanna & Carolus, Dei gratiâ, Reges *Castellæ, Legionis, Granatæ, Aragoniæ, Navarræ, utriusque Siciliæ, Jerusalem, Majoricarum, Valentis, Sardinie, Corsicæ, &c.* ARCHIDUCES *Austriæ, DUCES Burgundiæ, Lethoringiæ, Brabantie, Stiriz, Carinthiæ, Carniolis, Limburgiæ, Luxemburgiæ,*

A. D. 1516. *burgie, & Gueldria, COMITES Flandria, Hassbergen, Thirolis, Artois, Burgundia PALATINI & Hanonia, LANTORAVII Elfatia, PRINCIPES Surſie, MARCHIONES Burgonia & Sacri Romani Imperii, Holandæ, Zelandiæ, Ferretis, Cibargii, Newurci, & Zutphanie COMITES, DOMINI Friſiæ, Marchiarum, Sclavonia, Portuſuoniæ, Salinarum, & Mecſimæ, univerſis & ſingulis Præſentes inſpeſturis Salutem.*

Cùm nuper, ob noſtrorum Regnorum, Principatum, Dominiorum, Confederatorumque Quietem Tutelam & Amplificationem Nos, Reverendum in Chriſto Patrem Fratrem *Bernardum de Meſa Episcopum Helvetium* ad Sereniffimum Potentiſſimumque *Regem Angliæ* Fratrem & Avunculum noſtrum Chariffimum deſtinaverimus, ut in ejus Aula & apud Ipſum tanquam Orator & Legatus noſter verſaretur, Rebusque noſtris aſſidue intenderet, cenſentiumque Ipſum ſufficientem a Nobis Auſtoritatem habere ut eſe que Ipſe, ex Noſtra Amicorum Confederatorum Populorumque noſtrorum Utilitate Dignitate & Amplificatione eſſe comperit, genere tractatæque poſſit, tamen, quia Romarum futurarum Series & Figuræ uno Mandato difficilius exprimi valet, etiam ſi Mandati explorata voluntas accedat, Deceverimſque quæcunq; Negotia noſtra que præſato Sereniſſimo Fratri & Avunculo noſtro notiſſima conjunctiſſimæque eſſe volumus penitus & cum abſolute noſtra Auſtoritatis certitudine per præſatum Oratorem & Legatum noſtrum geri atque tractari,

NOTUM FACIMUS quòd Nos memoratum Mandatum noſtrum etiam ad Inſcripta extendi ampliari, & pro extenſo & ampliato haberi volentes, ac ſi ſpecificò ſuper ipſis conſectum eſſet, dicto Reverendiſſimo *Epifcopo Elvenſi Fratri Bernardo*, citra ullam Derogationem eorum que prius noſtro Nomine geſſerit, plenam & irrefragabilem abſolutam & indubiam Facultatem Auſtoritatem & Poſteſtatem ac Mandatum generale & ſpeciale per Præſentes, Damus Tribuimus & Concedimus ut, Nomine & Vice noſtris, tam cum ipſo Fratre & Avunculo noſtro *Angliæ Rege*, cuſque Conſiliariis, Proceribus, Commiſſariis, aut Oratoribus, quam cum quibuſcunq; que Amicis & Confederatis noſtris, & præſentim cum Oratoribus, Legatis, Ambaſſatoribus, ſeu Commiſſariis Sanctiſſimi Domini noſtri *Leonis Pape Moderni*, ac cum Oratoribus, Legatis, Ambaſſatoribus, & Commiſſariis Sacraſſimi *Romanorum Imperatoris Maximiliani ſexti*

per Auguſti Avi noſtri obſervandiſſimi, de Pace Fodere & Amicitia quibuſcunq; inter Nos & præſatos *Santiſſimum Dominum noſtrum, Caſareum Moſyſtatem, & Regem Angliæ*, omnes & ſingulos ſeu Noſtrum aliquos, aut Subditos noſtros & Populos unanibus & ſingulis aut aliquibus Noſtrum Subiectos, tractet communicet & concludat, ac Pacta Leges & Conventiones quæcunq; per quas ſeu que, in Bello inferendo & Pace inveniendâ, erga quoscunq; alios Principes Populos aut Nationes, noſtram, cum cæteris idem Fœdus faciendæ æqualem Conditionem efficere valeat Nomine noſtro cum præſatis *Santiſſimo Domino noſtro Papa, Caſareque & Rege Angliæ* ſeu eorum aliquibus, aut quibuſcunq; inest, contrahat, paciſcatur, & concludat, ac Nos obliget promittitque noſtro Nomine *pro Helvetiorum ſive Sæptemorum* Dominio & Republica, Ipſos in iſtam Fœderum ita initorum Conditionem & Sponſionem ituros, & ſi locum habere & in ipſis comprehendi voluerint Locum habituros, accepta etiam ab ipſis Vadimonio ac Jurejurando quòd contra Nos & hanc noſtram Conſiderationem & in ea Comprehenſos Arma non ſument, nec Sument apertè vel occultè ſun Milite Commeatu vel Armis opituluſduntur, ſed quocienſcunq; a Nobis Confederatis requiſiti fuerint Arma in ipſos & quocunq; alios Hoſtes noſtros & alicuj Noſtrum accipient, eumque Hoſtem habebunt quem Nos habituri ſumus,

Damus irrevocabile & indichiens Mandatum præſatis noſtro Oratori ut noſtro Nomine conſentiat promittat & ſtipuletur Penſionem certam Annuam, que quotannis præſato *Helvetiorum* Dominio corpej Reipublicæ & Reſtoribus a Nobis Principibus & Confederatis præſcriptis perſolvetur, pro cuſjſque taxa & virili, juxta Pacta Conventa & Conditiones ſatiis in Tractatu Fœderum inveniendorum exprimehdas,

Promittimſque in Regnita noſtrum Poſtus atque Sacramentum, ſub quacunq; Obligationum ſarmita & Verborum conceptu, Nos perpetuo Ratum Gratum & Stable habituros quicquid in Præmiſſis, etiam ſi expreſſiore Mandato egerè viderentur, per Oratorem noſtrum præſatum Nomine noſtro Geſtum Tractatum Conduſumque fuerit.

In quorum omnium Fidem ac Teſtimonium Præſentes, Sigillo, quo Nos *Carolus* Principatus noſtri tempore uſi fuimus, & noſtri Nominiſ ſubſcriptione muniri fecimus.

A. D. 1516.

Rev. 9.

Dat. in *Oppido nostro Bruxellens.* Viceſimâ quartâ Die Menſis Junii, Anno Domini Millefimo Quingentefimo Decimo ſexto, & Regorum noſtrorum primo.

In quorum omnium & ſingulorum Præmiſſorum Teſtimonium atq; Fidem,

De Communicando, pro Bono Pacis & Amicitia, cum Rege Sotorum.

A. D. 1516.

An. 8. R. 8.

Sect. 8. R. 8.

m. 9.

REX UNIVERSIS & SINGULIS, &c. Salutem.

Cùm Hominibus nichil carius, Deo acceptius, & Republicæ utilius exiſtat quàm vera Pax, Nos eam, quantum cum Deo poſſumus, tanquam Nobis Teſtamentoſo Jure ab Ipſo Deo relictam, amplecti ſummopere cupientes,

Pro Bono Pacis & Amicitia *inter Nos* & Illuſtriſſimum *Regem Sotorum* Nepotem noſtrum Cariſſimum habendæ & contrahendæ,

De Fidelitate, Prudentia, & Induſtria, Dilcctorum & Fidelium noſtrorum *Tho. Dacre* Domini de Dacre & de Greyſtoke Gardiani Generalis Marchiarum noſtrarum verſus Regnum Scotiæ, & *Thome Magni* Archidiaconi Elſtrichingi Clerici, Conſiliariorum noſtrorum, plurimum confidentes,

Eos noſtros veros & indubitatos Commiſſarios, Oratores, Deputatos, Procuratores, & Nuncios ſpeciales Facimus, Conſtituimus, Deputamus, & Ordinamus per Præſentes;

Dantes & Concedentes eiſdem, & eorum utrique, conjunctim & diſiſim, Facultatem & Potestatem, ac Mandatum generale & ſpeciale cum eodem Illuſtriſſimo *Rege Sotie* Nepote noſtro ſeu ejus Ambaſſatoribus, Oratoribus, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis ſpecialibus, ab eodem Nepote noſtro & Tribus Regni ſui Statibus Auſtoricatem & Potestatem ſufficientem habentibus, pro Nobis & Nomine noſtro, Conveniendi, Traſtandi, Communicandi, & Concludendi non ſolum de & ſuper vera Pace, Amicitia, Treugis, & Guerrarum Abſtinentia inſeudis concludendis & obſervandis, verſam etiam ſuper certis Punctis & Articulis, in quodam Traſtatu, inter Commiſſarios & Conſiliarios Noſtros ac Oratores præſui *Nepotis noſtri apud Coldyngbam* dudum facto & concluſo, quàm ſuper Literis ultimi Re-

Nos Oratores Ambaſſiatores & Commiſſarii Potentiſſimi *Regis Angliæ* antedicti, has Literas noſtras Patentes fieri fecimus, eaſdemq; Sigillis noſtris uſa cum appoſitione Manuum noſtrarum munivimus & roboravimus.

Dat. *Londonia* Viceſimo nono Die Menſis Octobris, Anno Domini Millefimo Quingentefimo Decimo ſexto.

ceſſus in *Civitate Londonia*, de Data *Londonia* Primo Die Junii Anno Domini Millefimo Quingentefimo Decimo ſexto, inter Noſtros & dicti *Nepotis noſtri* Oratores factis, hincinde traditis & deliberatis, ad quos Nos referimus & pro hic inferri habere Volumus,

Ac ſuper Eiſdem omnibus & ſingulis & Aliis quibuſcumque, dicti *Nepotis noſtri* commodum Regniq; ſui & Republicæ Utilitatem & Pacem tangentibus ſive concernentibus, *inter Nos* & dictum *Sereniſſimum Regem* Nepotem noſtrum, Noſtrôſque Hæredes & Succellores, Regna, Dominia, Terras, Ligeos & Subditos, Confederatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes quocumque, hincinde habendis & obſervandis, ſub Modis, Formis, Conditionibus, Articulis, & Tenoribus quibuſcumque, prout dictis noſtris Commiſſariis, Oratoribus, & Conſiliaris magis videbitur expedire, ſimiliter Traſtandi, Componendi, & Appunctuandi,

Hujusmodique Pacem, Amicitiam, Treugas, & Guerrarum Abſtinentias, *inter Nos* & dictum Illuſtriſſimum Principem *Sotorum Regem*, Hæredesque & Succellores, Regna, Terras, Dominia, Ligeos, Subditos, Confederatos, Amicos, Faventes, & Adhærentes noſtros & ſuos hincinde, habendas & obſervandas, Prorogandi, Extendendi, & Continuandi & Innovandi,

Nonumque Dictam ad Præmiſſorum Complectorum Statuendi, Ordinandi, & Limitandi,

Ac noſtris Subditis Regno Scotiæ Finitimis & prope Marchias eiſdem commorantibus Publicandi & Notiſcandi,

Et generaliter omnia alia & ſingula Faciendi, Gerendi, Exccerendi, & Peſcendi que in Præmiſſis & circa ea neceſſaria fuerint ſeu quomodolibet oportuna, etiam ſi talia fuerint que de ſui natura Mandatum magis exigant ſpeciali

le

A. D. 1516. le quàm Præsentibus est expressum;
Ann. 8. Promittentes, bonâ Fide & in Verbo
 Regio, Nos Ratum & Gratum ac Fir-
 mum perpetuò habituros totum & quic-
 quid per dictos nostros Commissarios,
 Oratores, Cõnsiliarios, & Nuncios hujus-
 modi Actum, Gestum, seu Expeditum,
 Conventum, Communicatum, Tracta-

tum, Compositum, Appunctatum, Fir-
 matum, Determinatum, Conclusumve
 fuerit in Præmissis seu aliquo Præmis-
Ann. 8. sorem.

In cujus &c.

Per ipsam Regem.

*Lige pro Defensione Ecclesie, & affrenata Principum Do-
 minandi Libidine cobibenda, Confirmatio.*

A. D. 1516. **H**enricus, Dei gratiâ, *Rex Anglia
 & Francie & Dominus Hiber-
 niæ* universis & singulis, ad quo-
Ann. 8. H. 8.
Bill. Cottan.
Galba B. 4. rum Notitias presentes Literæ pervene-
 rint, Salutem.

Cùm quidam Tractatus Amicitiarum
 Lige & Confederationis,

Inter Reverendissimum in Christo Patrem
 Thomam, Miseratione Divinâ, *Ti-
 tuli Sanctæ Cecilie trans Tiberim Sacro-
 sanctæ Romane Ecclesie Presbiterum Car-
 dinalem Eboracensem Archiepiscopum*
 Angliæ Primatem & Apostolicæ Sedis
 Legatum ejusdemque Regni nostri Ang-
 liæ Cancellarium, Præcharissimum Con-
 sanguineum nostrum Thomam *Ducem*
Norfolciæ Thesaurarium & Marscal-
 lum Angliæ, ac Reverendum in Christo
 Patrem Thomam *Duolmensem Episco-
 pum* Privati Sigilli nostri Custodem, no-
 stros veros & indubitatos Commissarios,
 Ambassadors, Oratores, Procuratores,
 Deputatos, Nunciosque speciales ex
 unâ, & Reverendissimum in Christo Pa-
 trem Dominum *Mathæum*, Miseratione
 Divinâ, *Tituli Sancti Petentiani Sacro-
 sanctæ Romane Ecclesie Presbiterum Car-
 dinalem Sedunensem*, Sacrique Romani
 Imperii Principem Marchionem Vigne-
 nani Præfectum & Comitem Valentiæ, ac
 strenuum & Magnificum Virum Domi-
 num *Jobannem Bartholomæum Titivæ*
Comitem Daviana, Sacratissimæ Invidissi-
 mæ & Excellentissimæ *Cæsaris Majestatis*
 veros, certos, legitimos, & indubita-
 tos Procuratores, Oratores, Ambassiato-
 res speciales Christiani Fratris nostri
 Domini *Meximiliani Romanorum Imp-
 eratoris Electi* semper Augusti sufficienter
 auctorizatos, necnon Reverendum in
 Christo Patrem Dominum *Bernardum*
Elvensensem Episcopum verum, certum, le-
 gitimum, & indubitatum Procuratorem,
 Oratorem, Ambassiatorem specialem Po-
 tentissimorum & Catholicorum *Jobanne*
& Caroli Hispaniarum & Navarra ac *utri-
 usque Sicilia & Jersalem &c.* REGUM,
 ARCHIDUCUM *Austriæ*, DUCUM *Bar-*

gundiæ &c. COMITUM *Flandriæ &c.* A. D. 1516.
 legitimè constitutum, necnon Specabili-
 lem Virum Dominum *Jobannem Hedyn*
 Oratorem pro *Cæsare Majestate*, apud præ-
 fatum Dominum nostrum *Regem Angliæ*
 Agentem, & in hoc Actu Oratoribus
 præfate *Sacre Cæsaris Majestatis* Assi-
 stentem, Partibus ex altera,

Pro Nobis & dictis Fratribus nostris,
 Regnis, Civitatibus, Patriis, Terris, Do-
 miniis, Castris, Villis, Territoriis, O-
 pidis, & Locis quibuscunque, per Nos
 dictosve Fratres nostros habitis, tenentis,
 possessis, vel occupatis, nostrisque He-
 redibus & Successoribus, Vassallis, In-
 colis, Habitatoribus, atque Subditis no-
 stris, atque quibuscunque Allegatis &
 Confederatis nostris, per dictum Tra-
 ctatum Pacis inferendis comprehensis,

Jampridem hincinde conventus con-
 cordatus & conclusus fuerit, scuti in
 Literis Oratorum & Commissariorum
 nostrorum desuper confectis plenius ap-
 pareat & continetur,

Qui Tractatus Amicitie Lige & Con-
 federationis acceptatus & approbatus in
 ea forma qui sequitur,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quo-
 rum Notitiam presentes Literæ pervene-
 rint, Nos *Thomas*, Miseratione Divinâ,
Tituli Sanctæ Cecilie Sacrosanctæ Romane
Ecclesie Presbiter Cardinalis Eboracensis *Ar-
 chiepiscopus* Angliæ Primas & Aposto-
 licæ Sedis Legatus ejusdemque Regni
 Angliæ Cancellarius, *Thomas Dux*
Norfolciæ Angliæ Thesaurarius, ac *Thomas*
Duolmenensis Episcopus & Privati Sigilli
 Regii Custos, Cõnsilarii, Oratores, Am-
 bassiatores, Procuratores, & Commissa-
 rii Excellentissimi & Potentissimi Prin-
 cipis *Henrici*, Dei Gratia, *Regis Angliæ*
& Franciæ & Domini Hiberniæ, ad In-
 scripta &c. et supra de Dat. 29. O-
 ctobr. 1516.

A. D. 1516.

Hex. 8.

Nos autem Tractatum prædictum ac omnia & singula Capitula & Articulos in eodem contenta, quatenus Nos tangunt aut tangere poterunt, Acceptamus, Confirmamus, & Ratificamus, Renunciantes specialiter & expresse omnibus tam Juris quam Facti Exceptionibus, & Exceptionum generibus, Appellationibus, Privilegiis, Beneficiis, & Defensionibus quibuscunque, quæ & quæ pro hic insertis haberi volumus, per quæ aliquid dici allegari & objici potest contra dictum Tractatum vel Contenta in eodem, quo mediante a dicto Tractatu vel Articulis in eodem insertis recedi potest directè vel indirectè quovis quæsito colore,

Supplentes etiam omnes & singulos tam Juris quam Facti Defectus, maxime auctoritatis Commissionis vel Commissionum omnium Confederatorum vel aliorum aut alicujus eorundem, ratione Omissionis Signaturæ vel alicujus rei cause vel materie cujuscunque, vel ob inhabilitatem Personarum vel Personæ, quibus vel cui Autoritas comissa est vel fuit, vel si quicquid aliud ad Validitatem Præmissorum hic defuerit, aut aliquid sit insertum in Commissionibus vel Commissionibus Confederatorum prædicto-

rum quod Substantiam & Effectum prædicti Tractatus vel alicujus Articuli e-
jusdem impediret, extenueret, diminueret, extingueret, vel eundem abrogaret, id per has Literas nostras Confirmatorias, Manu nostrâ signatas, & Magno Sigillo nostro sigillatas, mero Motu & ex certâ Scientiâ nostris, supplemus, ut perinde firmitatem habeat atque si omnia solemniter ritè & rectè facta essent;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, in Tractatu prædicto contenta & specificata, quatenus Nos aut Subditos nostros tangunt aut tangere poterunt, pro Parte nostra, realiter & cum effectu, bene & fideliter observare adimplere & exequi.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium his presentibus Literis nostris Patentibus, Manu nostrâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. apud London. Decimo quinto Die Novembris, Anno Domini Milleſimo Quingentesimo Decimo sexto, Regni verò nostri Octavo.

Confirmatur de novo Quinto Die Julii Anno 1517. Regni H. 8. Nono.

De Receptione Quinquaginta Milium Francorum a Rege Franciæ.

A. D. 1516

An. h. H. 5.

Franc. 8.

H. 8. m. 8.

REX universis & singulis, ad quorum Notitias presentes Literæ pervenerint, Salutem. Sciat Nos Recepiſſe & Habuisse, Die Confectionis Præsentium, ab Illustrissimo Præcipue Fratris & Consanguineo nostro Præclarissimo Francisco Francorum Rege Christianissimo, per Manus

apud Villam nostram Caleſſi, Quinquaginta Millia Francorum (unoquoque valente Viginti Solidos Turonenses) qui faciunt Summam Viginti & Sex Millium Tricentorum Quindecim Coronarum de Sole & Triginta Solidorum Turonensium Primo Die hujus instantis Mensis Novembris Nobis solvi debitum, in Partem Solutionis Unius Millionis sive Decies Centum Millium Coronarum Auri de Sole boni Auri & justî Ponderis ac Valoris tunc Cursum habentis in Franciâ,

Demptâ & Exceptâ Summâ Quinquaginta Millium Francorum (unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses) per, Bonæ Memoriz, Ludovicum super Francorum Regem Defunctum

in Mense Novembris, Anno Domini A. D. 1516. Milleſimo Quingentesimo Quartodecimo, Nobis in Villa Caleſſi prædicta solutâ,

Per ipsum Fratrem & Consanguineum nostrum Francorum Regem, vel Hæredes suos, Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, nostrisve aut eorum Deputato vel Deputatis, Solvendum, prout in Literis Commissariorum prædicti Fratris & Consanguinei nostri, superinde confectis, plenius apparet & continetur;

De quibus quidem Viginti Sex Millibus Tricentis Quindecim Coronis de Sole & Triginta Solidis Turonensibus Estimationis prædictæ, Fatemur Nobis fideliter esse Solutum, & eundem Fratrem & Consanguineum nostrum suâque Hæredes superinde fore Quietos & plenè Exoneratos,

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium Quinto Die Novembris.

Per ipsum Regem.

Explicatio

A. D. 1516.

REV. 2.

Explicatio cujusdam Articuli, pro Helvetiis continendis per Annum Censum Eis Reddendum, ex Parte Cesareæ Majestatis, per Oratores suos.

A. D. 1516.

REV. 2.

A. D. 1516.

AN. S. R. S.

EX AMPLI.

Quamvis inter cetera, quæ in Tractatu Pacis Amicitie & Fœderis Defensivi, inter Nos Ambassatores Commissarios & Oratores Maximiliani Sacratissima Cesareæ Majestatis & Serenissimorum Principum Henrici Angliæ & Franciæ ac Caroli Catholici Regis jam dudum inito & concluso, de Data Vicesimi noni Diei Mensis Octobris Anni Domini Millesimi Quingentesimi Decimi Sexti, Provisum Concordatum & Decretum fuerat,

Quod, pro Continendis & Conservandis Dominis Helvetiis in firma Amicitia & solida Benivolentia erga Dominos nostros Supremos & eorum singulos, sic quod Eis adhaerent, nullique alii Principi aut Potentatui sine Communitati contra eos aut eorum aliquem hostiliter inferantur aut arma gerant, Annua quedam Largitio Portio sine Provisio eisdem Helvetiis largiretur constitueretur & assignaretur;

Prout in dicto Tractatu diffusius & copiosius continetur,

Quia tamen per dictum Tractatum hujusmodi Largitio Portio sine Provisio specificè & in particulari nondum nominata aut designata existit, Operæ pretium igitur & conducibile Nobis Oratoribus prædictis visum est ut, omni postpositâ Morâ, ulteriorique Procrastinatione semotâ, ipsa Largitio Portio sine Provisio, quotannis Amicitia cum eisdem Helvetiis percipiendâ durante solvenda, specificè & in particulari constituitur & designetur,

Nos igitur Oratores prædicti, Vice & Nomine Principum nostrorum prædictorum, & Auctoritate Commissionum nostrarum a dictis Principibus nostris in ea parte Nobis respectivè Datarum, Convenimus Concordavimus & Conclufimus quòd, pro Parte Serenissimorum Principum Angliæ & Catholici Regum, Summa Triginta Millium Florenarum Auri benè & fideliter dictis Dominis Helvetiis, quotannis, durante dictâ Amicitia, consignabitur & solvetur; videlicet,

Pro Parte Regis Angliæ Quindecim Millia Florenarum Auri,

Et pro Parte Caroli Catholici Regis alia Quindecim Millia similium Florenarum,

Cesareæ quoque Majestatis Portionem sive

Largitionem, ad quam dictis Helvetiis se aliis Confederationibus dandam & annuatim contribuendam abstinxit, pro Parte suâ, fideliter persolvat;

Quod si hujusmodi Summa, pro Continendis dictis Dominis Helvetiis in hujusmodi Amicitia, non sufficit, sed ampliori pro communibus & privatis Largitionibus vel Sarcinis opus erit, inter Nos dictos Cesareæ Majestatis & Caroli Catholici Regis Oratores, Nominibus & Auctoritate Principum nostrorum prædictorum, Conventum Concordatum & Conclufum est quòd, tunc & in eo Casu, dicti Cesareæ Majestatis & Catholici Rex totum & omne id, quod præter & ultra dictam Summam Triginta Millium Florenarum Auri dictis Helvetiis pro eorum publicâ & privatâ Largitione Portione sine Intentione opus erit, æquis Portionibus persolvent, & eorum quilibet persolvat aut persolvit faciet, modò Portio hujusmodi supererroganda Summam Sex Millium Florenarum Auri non excedat.

ET, INSUPER, inter Nos Oratores prædictos Conventum Concordatum & Conclufum est quòd, si dicta Summa Sex Millium Florenarum Auri per Cesaream & Catholicam Majestatem ad Intentionem Helvetiarum in Publico ac Privato & Particulari minimè sufficiat, tum Summa, per dictos Confederatos principaliter Contrahentes, super his qui prædictam Ligam communi Consensu ipsorum Confederatorum admittent & ingredientur, taxabitur, pro Intentione dictis Helvetiis, in publico & privato, applicabitur convertetur & erogabitur, ut eo prætextu dictis Helvetiis, ex omni parte provisio, ipsi unanimiter eisdem Confederatis libentius adhaerant & indissolubili Vinculo conjungantur;

Ad quarum omnium & singularum Summarum, ut præmittitur, Solutionem Modo & Formâ Locisque & Temporibus ad hoc per Oratores dictarum Majestatum apud dictas Helvetias agentes designandis, deputandis, præfigendis, pacificendis, ac promittendis, sic, ut præmittitur, benè & fideliter faciendum, Nos, dictorum Cesareæ Majestatis Angliæ & Catholici Regum Commissarij & Oratores, vigore & auctoritate Commissionum Nobis per Principes nostros in hac parte Datarum & Concessarum, eisdem Prin-

A. D. 1516. *Rev. S.* cipes nostros & eorum singulos, quatenus eos respectivè tangit & concernit, bonâ Fide & in vim Pacti, *Astringimus* & *Obligamus* per Præfentes:

Promittentes quoddam dicti Principes & eorum singuli præfentem Articulum & omnia in eodem contenta, infra Duos Menses Datam Præfentium immediatè & proximè sequentes, per Litteras suas Patentes, Magnis suis Sigillis respectivè munitas & Manibus suis subscriptas, Ratificabunt, sequè ad hujusmodi Articuli Observantiam bonâ Fide *Astringent* & *Obligabunt*, sicque eorum quilibet Se *Astringet* & *Obligabit*.

In quorum omnium & singulorum A. D. 1516. Fidem & Testimonium Nos Oratores dictæ *Cæsareæ Majestatis* præfenti Articulo, Manibus nostris subscripto, Sigilla nostra apposuimus. *Rev. S.*

Dat. *Londonii*. 7. Die Mensis Novembris, Anno Domini supra scripto.

MATHEUS CARDINALIS SEDINIENS.

B. DE COME.

Sub Sigillis præfatorum Commissariorum de Cera rubea pendentibus a duplicibus Caudis Pergamene.

Articulus pro Helvetiis, ex Parte Caroli Regis Catholicæ.

A. D. 1516. *Rev. S. H. S.* *Mod.* QUAMVIS &c. ut supra. In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Nos Orator dicti *Catholicæ Regis* præfenti Articulo, Manu nostrâ subscripto, Sigillum nostrum apposuimus.

Dat. *London*. Septimâ Die Mensis

Novembris Anno Domini supra scripto. A. D. 1516.

BERNARDUS HELVEN. EPISC.

Sub Sigillo præfati Commissarii de Cera rubea pendente a duplici cauda Pergamene.

Pro Confœderatione cum Elvetiis.

A. D. 1516. *Rev. S. H. S.* *Præf. S.* *Rev. S. M. S.* REX universis & singulis &c. Salutem.

Cum, retroactis temporibus, inter Antecessores sive Progenitores nostros, Præclarissimæ Memoriz, olim Reges Angliæ, Nosque, Regna, Patrias, Terras, & Domina sua & nostra quæcumque, ex una, & Magnificos Spectabilisque Dominos, Nobiles, Gentis, *Communitatem*, & *Contones superioris Ligæ Almaniæ*, communiter dictos *Elveticos*, Partibus ex altera, nulla unquam hæcenus fuerit Lis, Bellum, aut Discordia; set divioo (ut credimus) in studio, sine alicujus specialis Fœderis aut Confœderationis Pacto vel Conventione semper fuerit sincera Pax, mutus Amor, & Concord Amicitia,

Nos,

Ad Laudem Omnipotentis Dei, Orthodoxæque Fidei Exaltationem, & Nostrorum ac prædictorum *Dominorum, Nobilium, Gentium, Communitatis, & Contonorum* Statuum Juridicque Conservationem, & pro præcipua Affectione quam erga eosdem *Dominos, Nobiles, Gentis, Communitatem, & Contones* intimè gerimus & habemus,

Volentes eandem Amicitiam, Dilectionem, Affectionem, & Concordiam, vis & modis possibilibus, cum eisdem

non modò imperpetuum conservare, fir- A. D. 1516. mare, & stabilire, verùm etiam pro viribus nostris adaugere,

De Fidelitate igitur Prudentia & Circumspectione Dilecti & Fidelis nostri Magistri *Ricardi Pace* Archidiaconi Dorcestriæ Secretarii nostri plurimum confidentes,

Ipsam nostrum verum & indubitatum Oratorem, Commissarium, Procuratorem, & Nuncium specialem Facimus, Constituimus & per Præfentes Deputamus,

Dantes & Concedentes Ei, Tenore Præfentium, Auctoritatem, Potestatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum præfatis *Dominis, Nobilibus, Gentibus, Communitatis, & Contonis*, & eorum quolibet, conjunctim & divisim, solum vel pro Nobis & Nomine nostro, cum Sanctissimo Domino nostro *Pape Leone Decimo*, & Sacratissimo Principe *Maximiliano Imperatore Romanorum* Fratre & Consanguineo nostro Carissimo, necnon, Illustrissimo Principe, *Carolo Catholico Rege Castellæ, Legionis, Granate, Aragoniæ, &c. Archiduce Austriæ, Duce Burgundiæ, Letheringiæ, Brabantie, &c. Comite Flandriæ, &c.* Consanguineis nostris Dilectissimis, ac cum præfatis

A.D. 1516. *præfatis Dominis, Nobilibus, Gentibus, Communitate, & Cantoni, & eorundem*
Reg. S. Papa, Imperatoris, Catholici Regis, Dominorum, Gentium, & Communitatis,
 & ipsorum *Cantonorum* quolibet, conjunctam & divisim, eorundem Commissariis, Procuratoribus, & Deputatis sufficientem in ea Parte Commissionem habentibus, de & super perperua Pace, Amicitia, Unione, & Confederatione *inter Nos & Ipsos Dominos Elvetios,* & singulos Cantones eorundem qui ad id assentire voluerint, Hæredes & Successores nostros & suos, Regna, Patrias, Terras, & Domania nostra & sua respectivè,

Necnon super una Annua Largitione Portione sive Provisione, dictis Dominis *Elvetiis* constitutoendâ, & quotannis solvendâ,

Ac, pro eisdem Largitionis Portionis sive Provisionis Annua Solutione, Locis Diebus & Terminis ad hoc Limitandis & Assignandis, Nos tam Nomine nostro quàm Nomine præfati Præcharissimi Fratris & Consanguinei nostri *Caroli Regis Catholici &c.* Obligandi, Tradendi, Communicandi, Pacificandi, Concordandi, & Concludendi, cum illis Pactis, Vinculis, Conditionibus, Obligationibus, Securitatibus, Juramentis in Animam nostram, Literis, Clausulis aliis necessariis, quibus dictus noster Commissarius, Orator, & Procurator consentiendum esse duxerit,

Ac super hujusmodi Conventis, Con-

cordatis, & Conclufis dictis *Dominis, Nobilibus, Gentibus, Communitati, & Cantoni,* eorumve Commissariis, Procuratoribus, & Oratoribus, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi, aliisque consimilis effectûs & vigoris, quatenus eos tangit & concernit, ab Eisdem Petendi & Recipiendi,

Et generaliter omnia & singula, quæ in prædictis & circa ea Nomine nostro concordabunt, capitulabunt, jurabunt, firmabunt, & concludent, ac Illa Ratificabimus & nullo unquam tempore Revocabimus, nec contra ea aut eorum aliquid faciemus, vel quovis pacto veniemus,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictum Oratorem, Commissarium, Procuratorem, Nuncium, & Deputatum nostrum Actum, Gestum, aut Factum fuerit in Præmissis, sub Obligatione omnium Bonorum nostrorum Patrimonialium & Fiscalium.

In cujus rei Testimonium hiis Præsentibus Magnum Signillum nostrum apponimus.

Dat. *London.* Octavo Die Novembris, Anno Domini Millesimo, Quingentesimo, Sextodecimo, Regni verò nostri Octavo.

Per ipsum Regem.

Super Juramento per Regem Castella præstando.

A.D. 1516. **R**EX omnibus, ad quos &c.
Reg. S. An. S. R. S. Franc. S. H. S. S.

Salutem.
 Sciatis quòd Nos, De Fidelitate Industria & providâ Circumspectione Dilecti & Fidelis Consiliarii nostri Magistri *Caberti Tunstall* Vicecancellarii nostri Angliæ quamplurimum confidentes,

Ipsam nostram verum & indubitatum Commissarium, Ambasiatorem, Oratorem, Procuratorem, Deputatum, & Nuncium specialem Facimus Constituimus & Ordinamus per Præfentes,

Dantes & Concedentes Eidem plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, Illustrissimum Principem *Carolus Catholicum Regem Fratrem & Nepotem nostrum* Carissimum Adcundi,

Et Juramentum Corporale, tactis per

eum Sacrosanctis Evangeliiis, tam pro *Seipso* quàm pro Illustrissima Domina Domina *Johanna Matre sua* Charissima, de benè & fideliter Observando omnia & singula Capitula in Tractatu Pacis, Amicitia, Ligæ, & Confederationis, per Oratores nostros & suos sufficienter ad hoc auctorizatos, *Vicesimo nono Die Octobris* ultimo præterito, in *Civitate Londonia* convento, concordato, & concluso, ab eodem *Catholico Rege* præfati Petendi & Exigendi, ac ejusdem Juramenti Præstationi personaliter Interessendi, atque idem Juramentum sic, ut præfertur, præfari Videndi & Audiendi, ac etiam Notarios ut super ejusdem Juramenti Præstatione Instrumentum sive Instrumenta Publicum sive Publica conficiant, ac Testes tunc præfentes ut super eodem Testimonium perhibeant, Petendi,

A. D. 1516. *Nov. 5.*
tendi, Rogandi, & Requirendi, atque Instrumentum five Instrumenta desuper confectum seu confecta Petendi & Requirendi,

Ac insuper Literas nostras Patentes, dicti Tractatus Confirmatorias, Manu nostra subscriptas & Magnò Sigillo nostro sigillatas, *dicto Regi Catholico*, ejusve Commissario sive Commissariis, ad hoc sufficienter Auctoritatis, Tra-

dendi & Deliberandi, atque ab eodem consensuales Literas Confirmatorias pro Parte sua Petendi Requirendi & Recipiendi, *Nov. 6.*

Ceterisque omnia & singula &c. Promittentes, &c.

In cujus &c.

Per ipsum Regem.

Super Juramento Imperatoris.

A. D. 1516. *Nov. 8. N. S.*
REX omnibus, ad quos &c. Salu-

tem.
Sciatis quòd Nos, De Fidelitate, Indoltriâ, & providâ Circumspectione Dilecti & Fidelis Consilarii nostri *Roberti Wyngfeld* Militis pro Corpore nostro &c. *ut supra.*

Sacratissimum *Maximilianum*, Divinâ Favente Clementiâ, *Imperatorem Electum* personaliter Accedendi,

Et Juramentum Corporale, tactis per Eum Sacrosanctis Evangeliiis, de benè & fideliter Observando omnia & singu-

la Capitula in Tractatu Pacis, Amici-
tæ, Ligæ, & Confederationis per Ora-
tores nostros & suos sufficienter ad hoc
auctoritatis, *Vicesimo nono Die Odobris*
&c. *ut supra.*

Ceterisque omnia & singula Faci-
endi &c.

Promittentes, &c.

In cujus &c.

Per ipsum Regem.

Dux Urbini ad Regem.

A. D. 1516. *Nov. 1. N. S.*
Serenissime ac Invidiosissime Rex & Dominus Dominus mihi Colendissime.

Tâm ex humanissimis Serenissimæ *Majestatis vestre* Literis, quàm ex Reverendo Domino *Episcopo Wigornienf*, ipsius apud *Sanctissimum Dominum nostrum* Oratores, intellexi quanta Benivolentia quantoque Amore eadem *Majestas vestra*, nullo unquam Obsequio provocata, sed potius suâ Humanitate & Clementiâ, Me complectatur & Servitorum suorum Numero suscipere dignata sit:

Quâ de re tanto affectus sum gaudio ut daci scribi aut excogitari vix possit, præsertim quòd cogitaverim eandem *Serenissimam Majestatem vestram* suis Officiis Beneficisque Me auctum honestatum quoque fore summoperè optare,

Cui, si non quas debeo saltem quas possum, immortales Gratas ago, & cum occasio sefe obrulerit Me Fidelissimum Devotissimumque ejus Servitorem *Serenissima Majestas vestra* sem-

per inveniet habebitque dum Spiritus
hos reges Artus, & res ipsa ab effectu
comprobabitur, sicut ex eodem *Reverendissimo Domino Wigornienf* ore latius intelliget, cujus Literis *Majestas vestra* hac in re fidem indubiam adhibere dignabitur, Mèque eidem humillimò ex corde semper commendo.

Roma Vicesimo primo Die Decembris, Millesimo Quingentesimo Decimo sexto.

Excellentissima Serenissima Majestatis vestra,

Humillimus servus,

LAURENTIUS MEDICIS DUX URBINI.

Dors.

Serenissimo Principi Invidiosissimo Domino Domino Henrico, Dei Gratiâ, Angliæ & Franciæ Regi &c.

A. D. 1516.

An. S. H. S.

Bill. Ceter.
Fisch. S. 3.
fol. 107.

Pro Cardinali Eborum, super Lite, in Curia Romana, pendente, de Potestatis.

A. D. 1516.

An. S.

A. D. 1516.

An. S. H. S.

Bill. Ceter.
Fisch. S. 3.
fol. 107.

Dilecte Fili Salutem & Apostolicam Benedictionem.
Exponi Nobis nuper fecit Venerabilis Frater *Galfredus Episcopus Conventrensis & Lichfeldensis* quòd,

Cùm aliàs, Lite in Romana Curia, eoram Dilecto Filio Magistro *Johanne Antonio Tricentio* Capellano nostro & Causarum Palatii Apostolici Auditore, inter eum & Dilectum Filium *Johannem Abbatem Monasterii Sancte Vuerburge Ordinis Sancti Benedicti, Conventrensis & Lichfeldensis* Diocesis, super pretenfa Executione & pretenfo Jure, necnon Mitra, Baculo, & aliis Pontificalibus utendi, & Benedictionem clargiendi, Rebusque aliis ex illorum occasione, Indecisa pendente,

Pro Parte ipsius *Galfredi Episcopi* Literæ compulforiales generales, prout, pro Juribus in Partibus extrahendis, fieri solet, obtente fuissent,

Et Nos, illas approbando, Compulforibus seu Exeutoribus in illis Deputatis, per alias nostras Literas, in forma Brevis, dedissemus in Mandatis, ut contra *Abbatem* & quoscùmque alios, penes quos aliqua Documenta ad Causam hujusmodi facientia reperirentur, si ad effectum ea transfumptandi dicit vel exhibere denegarent, ad Censuras & aliàs procederent,

Ac dicti Compulsores præfatum *Johannem Abbatem*, certa Documenta penes eum existentia exhibere denegantem, Literarum prædictarum vigore, Excommunicationis Sententiâ Innotassent, & pro tali publicari & in Ecclesia nunciari fecissent,

Quidam *Hunfredus Bonner* Presbyter seu Clericus, instante & jubente præfato *Johanne Abbate*, in contemptum & derisionem Apostolicæ Sedis, populo affante, Pulpitum publicè ascendit, ac alta & intelligibili Voce exclamando, qualiter Ipse eundem *Johannem Abbatem* absolvet & Absolutum esse declarabat dicere præsumpt,

Et dictus *Johannes Abbas*, Sedem prædictam & Literas ab ea emanatas parvi pendendo, varia & diversa Verba Contumeliosa contra Nuncium protulit,

Quare dictus *Galfredus Episcopus* Nobis humiliter supplicare fecit ut,

Cùm præfatus *Abbas* minus verè se a Jurisdictione ordinaria Exemptum, & per aliquem Papam ejus Excessus puniri non posse prætedat, ac justum sit ut pro hujusmodi Contemptu Penam condignam non evadat, ne alii in partibus a Romana Curia remotis, in quibus Sedes Apostolica in maxima Veneratione habetur, inde Exemplum capiant & indices similia vel deteriora in Dædocus dicte Sedis facere præsumant,

Providere, super hoc, Justitiz ministerio dignemur;

Nos igitur, hujusmodi supplicationibus Inclinati, Circumspectioni tuæ per præfentes Commitimus & Mandamus quatenus, vocatis *Johanne Abbate & Presbytero* præfatis ac aliis evocandis, Causam & Causas, quas dictus *Galfredus Episcopus*, contra *Abbatem & Presbyterum* præfatos ac quoscùmque alios sua interesse putantes, super Contemptu, Vilipendio, seu Spreto Literarum Apostolicarum, & Verbis contumeliosis hujusmodi, movere intendit, summariè & de plano audias, Cognoscas, & Partibus Justitiam ministrando, Fine debito termines & decidas, faciens quod decreveris per Censuram Ecclesiasticam firmiter observari,

Nos enim Tibi *Abbatem & Presbyterum* præfatos ac omnes & singulos sui interesse putantes Citandi, necnon Sententiam sive Decretum, per Te forsam ferendum, sub Censuris & Poenis Ecclesiasticis Exequendi, ac, in eventum non Paritionis, Censuras & Poenas ipsas incurrisse Declarandi, illasque Aggravandi, Reaggravandi, Interdicendi, Auxilium Brachii Secularis Invocandi, ac eosdem juxta ipsorum Demerita arbitrio Punienti, Corrigendi, & Castigandi, ac Penitentiam sibi statim Injungendi, & alia Præmissis & circa ea necessaria Faciendi & Exequendi, plenam & liberam Facultatem Concedimus per Præfentes; non obstantibus Præmissis ac Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis Caterisque contrariis quibuscùmque.

Datum Rome apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die vicesimo se-

7 G

cundo

A. D. 1516. cundo Decembris, Millefimo, Quingentesimo, Decimo Sexto, Pontificatus nostri Anno Quarto.

F. CASTILIONEUS.

Dilecto Filio Thoma Tituli Sancti Cecilia Presbytero Cardinali Eboracensi Apostolice Sedis Legato nato & Anglie Primate.

A. D. 1516.
Rev. S.

Instrumentum in quo verbatim repetuntur Articuli de Appunctamentis Scotiae.

A. D. 1516.
Rev. S. R. S.
Ex Austr.

Henry, par la Grace de Dieu, Roy d'Angleterre, & de France, & Seigneur d'Irlande, a tous ceulx, qui ces presentes Noz Lettres verront & orront, Salut & Dilection.

SAVOIR FAISONS que la ou certains Articles ont este conceuz, passez, & accordez par entre le Tresreverend Pere en Dieu, nostre Trescher & Trescel Confeiller *Thomas Cardinal Archevesque d'York*, Legat du Saint Siege Apostolique, Primat & nostre Chancellier d'Angleterre, par nostre ordonnance & commandement d'un Part; Et Haut & Puissant Prince nostre Trescher & Tresne Cousin *Jehan Duc d'Albany* d'autre;

Dont la Teneur de nostre apres autre s'enfuit.

COMME il soit ainsi que Haut & Puissant Prince *Jehan Duc d'Albany* a envoye par devers Tresault Tres excellent & Trespuissant Prince & nostre Tresredoubte Souverain Seigneur *Henry*, par la Grace de Dieu Roy d'Angleterre & de France, & Seigneur d'Irlande, Son Lieutenant *Francois de la Foye* avec ses Lettres de Credence sur Luy & aussi certains Articles, les quelz le dit Duc d'Albany desire estre promis passez & accordez par le Roy nostre dit Souverain Seigneur, & Tresault & Trespuissant Prince *Jacques Roy d'Ecosse*, son Nepveu, par ses Orateurs, Commis & Depuitez en ceste partie, en date a *Londres* du Premier Jour de Juin, en ceste presente Annee *Mille, Cinq Cens, & Seize*, Estans par Luy autorisez suffisamment par ses Lettres de Commission, Mais aussi pour serievement etablir une perpetuelle Paix & Amytie entre les Royaumes d'Angleterre & d'Ecosse, de venir & soy trouver en propre Personne devers le Roy

nostre dit Souverain Seigneur, la quelle Credence & Articles ouyz & entenduz Sa Hauteur a donne Charge & Commandement apres a Nous *Thomas Cardinal Archevesque d'York*, Legat du Saint Siege Apostolique, Primat & Chancellier d'Angleterre, de & en son Nom faire & donner Responce de son Vouloir, Plaisir & Intention au dit Duc d'Albany sur le Contenu en chacun Point des diz Articles en la forme & maniere qui s'enfuit,

A. D. 1516.

Et PREMIEREMENT, ou le dit Duc d'Albany desire que le Traicte & Abstinence de Guerre qui sera entre iceulx Seigneurs Rois, & leurs Royaumes, soit inviolablement Tenu, Garde, Entretenu, & Observe entierement de Point en Point selon la forme & Teneur des diz Articles, & par maniere qu'ilz soient & demeurant en leur Force & Vigueur, sans pouvoir pretendre aucune Cause d'Infradion ou Rupture de la dite Abstinence de Guerre d'un Couste ne d'autre, par quelque Moien que ce soit, durant le Temps promis & accorde par le dit Traicte qui Commencera au Jour & Feste de la Saint *Andre* dernier passe, & Finira au Jour & Feste Monsieur *Saint Jehan Baptiste* lors prochain ensuivant, que l'on comptera l'An *Mille, Cinq Cens, & Dix sept* Durant le quel Temps les Marchans des diz Deux Royaumes pourront seurement aller, venir & frequenter les ungs avecque les autres tant par Mer, Eau douce, que par Terre; & si aucunes Princes estoient faictes d'un Couste ou d'autre, Elles seront Reparees & Radretees par Ceulx & ainsi qu'il appartiendra;

Touchant cest Article, pour au tant que le Roy nostre dit Souverain Seigneur entend & apparoit le bon Vouloir, Desire & Affection, que le dit Duc d'Albany a de soy employer a la Pacification de tous Differends, & mettre a part toutes Scrupulles Occasions & Causes de Debate & Hostillite, que ensi d'estre Moien d'establir perpetuelle Paix Amour & Amytie entre

A. D. 1516. entre les dites deux Roïaumes, & qui considère le Temps prefix & limité pour l'Abstinence de Guerre par les dernières Lettres de Reces est pensé estre bien Cont parfaire & conclurre les Choses devant dites, le Roy nostre dit Souverain Seigneur est content de Prolonger le dit Traicte & Abstinence de Guerre jusques à la dit Feste de Monsieur Saint Jehan Baptiste prochainement venant, durant le quel Temps les Marchans des ditz Deux Roïaumes pourront seurement aller venir & frequenter les ungs avec les autres tant par Mer Eau douce, que par Terre, & si aucunes Priuses estoient faictes d'un Caste ou d'autre, Elles seront Repparees & Radreces par ceulx & ainsi qu'il appartient.

ITEM, au Seconde Article ou est dit qu'il est Accordé Traicte & Convenu entre les ditz Seigneurs Rois, & leurs ditz Roïaumes, que le Traicte & Accord fait à Londres par la dernière Dyete qui a este Tenue par leurs Gens Commis & Deputtez du dit Premier Jour de Juing en ceste dit presente Année Mille, Cinq Cens, & Seiz dernièrement passe, pour Abstinence de Guerre jusques au jour & Feste de Monsieur Saint Andre aussi dernière passée, est sera & demoura en son vray & entier Effect durant le Temps de la Prorogation de la Treue & Abstinence de Guerre, qui maintenant est prinse passée & accordée par ces Presentes, Avec tous & chascuns les Points & Articles du dit dernier Reces sans aucunement estre Attempé ou Innove contre ne au prejudice d'icelluy.

LE ROY nostre dit Souverain Seigneur est content de passer & accorder ce dit Article.

ITEM, quant au Tiers Article que la Roïne d'Escoce pour ce qu'Elle Recouvrera ou aura Recouvert toutes ses Bagues Meubles & autres Biens instamment sans autre question ainsi qu'il est dit & accordé par le dit Traicte, il est bien raisonnable que les biens du Roy son Filz soient Renduz Restituez & Asséurez; à ceste cause la dite Dame sera tenue Rendre Restituer & Bailler ce qu'Elle en aura eu, & qu'Elle en peut avoir de present, Moicinnant juste première Tesmoignage ou Enseignement, & en Luy faisant apparoir de qu'Elle en aura eu; & aussi au dit Seigneur Roy d'Angleterre son Frere, le quel tiendra le dit Affaire pour agreable sans y faire reflux ne difficulté aucune, Iceulx seront Renduz & Restituez dedans le Temps de la dite Abstinence de Guerre, ou Trois Mois apres, leur estre fait

raisonnablement & souffisaument ap-A. D. 1516. paroir.

LE ROY nostre dit Souverain Seigneur est content & Agreable de passer & accorder ce dit Article, la Roïne sa Sœur ayant toutes Choses à Elle appartenant qui sont compris dedans les Lettres du dit dernier Reces.

ITEM, touchant au Quatriesme Article, que le dit Duc d'Albonye, ou autre son Lieutenant ou Commis qu'il laissera en Escoce sera Tenu de tenir main à ce que la dite Dame Roïne puisse avoir plainement & paisiblement la Joyissance des Fruitz Prouffitiz & Revenu de son Douaire durant le dit Temps, & y faire comme pour l'Affaire propre du Roy son dit Filz, entant qu'il appartient par Honneur Nature Droit Loy & Raison que le Revenues de son Conjoint Feclement & Douaire Luy doit estre paie;

LE ROY est ad ce Agreable.

ITEM, quant au Cinquiesme Article touchant le Conte d'Angous Mary de la dite Dame Roïne, qu'il pourra aller & venir devers Elle en Angleterre ou la ou Elle sera en ayant Conge de ceulx qui auront le Regne Gouvernement & Administration du dit Roy d'Escoce & de son dit Roïaume pendant le dit Temps de l'Abstinence de Guerre qui Luy sera ostroïce, Pourveu qu'il ne soit trouve Delinquant en aucune Chuse contre ne au Prejudice du Roy son Souverain Seigneur ne de son dit Roïaume;

LE ROY nostre dit Souverain Seigneur est content de passer & accorder ce dit Article.

ITEM, au Sixiesme Article est oultre ce Promis Passé & Accordé, que la dite Dame Roïne d'Escoce pourra franchement libéralement & paisiblement aller avec tout son Train de Gens à Pie & de Cheval de quelque Nation ou Condition qu'ilz soient, Anglois, Escossois, ou autres, ou dit Roïaume d'Escoce pour veoir & visiter le dit Seigneur Roy d'Escoce son Filz, & illec séjourner demourer & resider, & ce fait s'en retourner à son bon Plaisir & Vouloir soit ou Roïaume d'Angleterre ou ailleurs, sans ce qu'il soit fait mis ou donne aucune Destourbier ou Empeschement tant à Elle que à son dit Train en Corps ne en Biens en quelque maniere que ce soit ou puisse estre, sans pour ce avoir aucun Sauf Conduit ou autres Lettres de Conge, & que ce dit Article accorde luy sera aussi vallable que quelconques Sauf Conduit fait en la plus ample & forte & maniere qui luy pourroit

A. D. 1516. roit estre ostroie tant pour Elle que pour son dit Train.

Reh. 8.

ITEM, au *Sixiesme Article*, qui est Apoincté que par les diz Seigneurs Rois leurs Roiaumes & Subgectz durant ce Temps & Terme de la dit *Saint Andre* derniere passee a la dit *Feste de Saint Jehan Baptiste* ne pourront aucuns Rebelles, Malfauteurs, ou Prodicteurs estre Receuz ne Recueilliz dedans leur Pais, ne par leurs diz Subgectz Portez Favorifez, ne leur estre donne Aide Faveur ne Confort en aucune maniere que ce soit; Et ou cas que par aucun ou aucuns de leurs diz Subgectz ilz feussint Entretenez Retirez, Recelluz, Aidez, Portez, ou Favorifez en attemplant sur le Fait & Contenu au present Article les diz Rebelles & Malfauteurs seront Renduz & Renvoyez entre les Mains du Roy leur *Souverain Seigneur*, & a qui ilz sont Subgectz: Et de ceulx qui auront Enfrainct le Contenu au dite present Article sera faict telle Pugnition, que ce puisse estre, Exemple a tous autres; a fin que le dit Article & Abstinance de Guerre puissent myeux estre Entretenez Observez & Gardez, combien toutesfoiz qu'il ne puisse estre Dit ne Entendu que pour ceste Cause ne autre quelle que ce soit le dit Traicte & Abstinance de Guerre soient aucunement Kompuz.

LE ROY nostre dit *Souverain Seigneur* est bien content de passer & accorder ce dit Article.

ITEM, au *Septiesme Article*, s'il y a aucuns Atemptaz faiz durant le Temps de la dite Abstinance de Guerre, ilz seront redrecez ainsi qu'il appartiendra par Raison par les Gardeins & Depputez ordonnez quant a ce, & en la meilleure forme & maniere que faire se pourra, tout ainsi que les Anciennes Costumes & Ordonnances le portent & contiennent;

LE ROY nostre dit *Souverain Seigneur* est content de passer & accorder ce dit Article selon son Contenu.

ITEM, au *Huytiesme Article*, qui touche le Seuregarde du dit Seigneur Roy d'Escoffe que cela demourra a l'advis de Messieurs de son Conseil & Estatz de son Roiaume, pour y estre par eulx pourveu entierement ainsi qu'ilz verront estre a faire par Raison, & sans ce que nul autre s'en entremette ou Empesche en aucune maniere durant le dit Temps;

LE ROY nostre dit *Souverain Seigneur* est content de passer & accorder ce dit Article; Par ainsi que la dite Provision puisse estre a la Seurete du dit Roy d'Escoffe, son Neveu.

ITEM, au *Neufiesme Article*, qu'il est

suffi Apoincté & Accorde, que tous A. D. 1516.

les autres Amis Affins ou Alliez de la dite Dame Roine, a cause de Parentage du dit Conte d'Angouze, son Mary, pourront aller venir sejourner & retourner au dit Roiaume d'Escoffe, & en leurs Maisons a leur gre & vouloir & y faire comme bons & vrais Obeysans Subgectz du dit Seigneur Roy d'Escoffe, sans faire chose qui soit contre & au Prejudice d'icelluy Seigneur ne de son dit Roiaume; & si en ce Cas aucun ou aucuns d'iceulx estoient trouvez Defaillains ou Delinquans, il en sera faict Pugnition selon l'exigence des Cas, & comme des autres Subgectz du dit Seigneur seroit ou pourroit estre faict;

La Majeste Royale du Roy nostre dit *Souverain Seigneur* est bien content de passer & accorder ce dit Article en la forme & maniere qu'il est touche.

ITEM, quant au *Dixiesme Article*, qui fait mention du contenu en l'Article du dernier Traicte & Abstinance de Guerre de la Compréhension de la Paix faicte du dit Seigneur Roy d'Escoffe, & de son dit Roiaume, par le Roy Francois de France avec le dit Seigneur Roy d'Angleterre; il est Accorde que le dit Article comme il est contenu en l'Entendure & Lettre de Reces faicte a Londres au dit Traicte, & en ce que les Escossois ont Dit & Persiste n'avoit Rompu la dite Compréhension, & Protelle qu'elle demourroit en son Entier & en sa Force & Vertu; & combien qu'il ait este conclud par les Commissaires d'un Couste & d'autre, que la Resolution de ceste Matiere seroit Differree jusques a la *Premiere Dyete*; & que lors plus amplement communique la dite Compréhension par le present Traicte demourra en son Entier, sans ce que le dit Seigneur Roy d'Escoffe ne le dit Roiaume s'en departent en maniere du Monde;

Touchant la dite Compréhension si elle a este Rompu ou Continue en sa Force apres l'Acceptation d'icelle; LE ROY nostre dit *Souverain Seigneur* est content de mettre le Different d'icelle en surcoince durant le Temps de ceste Abstinance de Guerre a presente prise par cestes Lettres.

A tous les quelz Articles precedens le Roy nostre dit *Souverain Seigneur* s'est Accorde, & est Content de les passer & accorder; Pourveu toutes foiz que par ce dite present Accord Rien ne sera en Derogation ne Prejudice du dernier Reces, Mais que icelluy demoura & continuera en la Force & Vigueur

en

A. D. 1516. en chacun Point & Article selon qu'il est contenu en icelluy, ce dit présent Accord non obstant.

En Tesmoing des quelles Choses Nous Cardinal dessusdit avons Signe ces ditz Articles de nostre Main le xxiv. jour du Mois de Juillet, l'An Mille, Cinq Cens, & Seize.

Ainsi Signe.

T. CARDINALIS EBOR.

Et apres y avoit emprainct Ung Siget du dit R^oe Cardinal.

Tous les quelz Articlez ainsi & par la forme & maniere qu'ilz ont este conceuz entre nostre dit Tresseal Conseiller le Cardinal d'York, & nostre dit Cousin le Duc d'Albanye, avons en consideration des Choses dessusdites Passe, Approuve, Ratiffie, Conferme, & Accorde, & par ces mesmes Presentes Passons, Approuvons, Ratiffions, Confermons, & Accordons; Prometans en Parolle de Roy soubz nostre Foy & Honneur, les renir & avoir Agreeables Fermes & Estables durant le Temps de la dite Abstinence de Guerre qui Commencera le dit Jour & Feste de Saint Andre derniere passee, avant la Date de ces dites Presentes; Et finera a la Feste de Saint Jehan Baptiste prochaine ensuivante en l'An que l'on Comptera Mille Cinc cens & Dix sept. Et combien que dedans le Premier Article de ce dit present Livre maintenant par Nous Conferme & parcy devant Passe, Conclud, & Accorde entre icelluy nostre Tresseal Conseiller le Cardinal d'York, & nostre dit Cousin le Duc d'Albanye, la Prorogation de la Treue & Abstinence de Guerre est Enlargye jusques a la Feste de Saint Jehan Baptiste prochainement venant, & non en plus outre; Nous considerans que au temps que le dit Accord & Agreement sur fait entre les ditz Cardinal & Duc, le dit Temps estoit lors pence estre assez souffisant & compectant pour plus avant ordonner toutes Matjeres Deppendantes en Dffierend & Question entre les ditz Deux Roiaumes; Neantmoins en tant que le dit Temps est maintenant fort avance & trefcourt, & que Nous-redusons a memoire que le Temps d'Yver est ores proche le quel ne seroit pas fort plaifair ne commodieux a Commissaires de Travailler & Asser-

bler pour tel Proupos & Affaire, a ce-A. D. 1516 ste Cause & pour ce que Nous avons Esgart & Consideration, tant a l'Honneur Bien & Seurete de nostre dit Frere & bon Nepveu le Roy d'Escesse en sa Mynorite & tendre Aige, que aussi pour le Repos & Continuation de ferme Paix, Union, Concorde, & Tranquillite entre le dites Deux Roiaumes, & les Subgectz d'icelx, & pour declairer nostre benivolente Intention en ce, Percevans aussi par la Demonstration apparence, que le dit Roy d'Escesse nostre bon Nepveu, & nostre dit Cousin le Duc d'Albanye, & semblablement les Estatz du dit Roiaume d'Escesse sont bien & vertueusement inclinez a la Continuation & Establissement de la dite Paix; & plus voulentiers en consideration de l'Instance Requeste & desir a Nous faicte par Tresbaultz & Trespuillans Princes noz Treschers & Tresamez Freres les Rois les Rois de Castille & de Denmark, les quelz Nous ont desire par leurs Lettres, que voullissions estre Contans & Agreeable a la Prorogation de la dite Treue & Abstinence de Guerre pour le Space d'Un An entier, Avons Prolonge & par ces dites Presentes Eslargissons & Prolongeons la dite Treue & Abstinence de Guerre avec tous & chascuns les Pointz & Articles du dit dernier Reoes pour le Terme & Espace d'Un An entier, a Commencer a la dite Feste de Saint Andrien derniere passee avant la Date de ces dites Presentes, a Durer jusques a la Feste de Saint Andrien en l'An que l'on comptera Mille, Cinq Cens, & dix Sept, que fait Ung An entier: Non Acceptans par ces dites noz Lettres de Confirmation la dite Comprehension estre en sa Force; la quelle Treue & Abstinence de Guerre, avec tous & chascuns les Articles dessus specifies & declarez en cestes noz Lettres de Confirmation, Nous entretiendrons & serons inviolablement Entretenir Observer & Garder par noz Roiaume Pais Terres Seigneuries & Subgectz le dit Temps durant sans aucunement aller ne venir au contraire.

En Tesmoign de quelles Choses Nous avons fait medre & appoufer nostre Grant Seau.

Donne en nostre Chasteau de Winderfore le Dernier Jour de Decembre, l'An de Grace Mille Cinq Cens & Seize, & de nostre Regne le Huitiesme.

Sub Magno Sigillo de Ceri albâ pendente a duplici Candâ Pergamena.

A. D. 1517.

An. 5. H. 3.

Bulla pro Expeditione contra Turcas.

A. D. 1517.

An. 5.

A. D. 1517.

An. 5. H. 3.

Ex Origine.

LEO EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, dilecti filii *Nicolas de Sconberg* de Alomania, Ordinis Prædicatorum Professori, Familiari nostro Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Ad Aures nostras pervenit nonnullos *Reges & Principes* Christianos de proximo convenire debere pro Tractandis utilibus Rebus Christianam Religionem concernentibus, sperantes hoc a Domino factum esse hoc potissimum tempore, quo publicâ Famâ perlata, non sine Animi nostri Molestiâ, intelleximus Turcarum Tyranni Res prosperè succedisse, ac desiderantes, quantum in Nobis est, ut tanto imminente Periculo provideatur, Occurrentibusque aliquibus inter eosdem *Reges & Principes* necessariò tractandis, in quibus Auctoritas nostra esse poterit plurimum oportuna.

Nus igitur, de tuâ Discretionè specialem in Domino fiduciam obtinentes, ac spem gerentes indubiam quòd Ea, quæ Tibi circa Præmissa duxerimus committenda, Voles & Scies ad Nostram, & Sedis Apostolicæ Honorem, pro Sanctæ etiam adversus Turcas Expeditionis Commodo & Utilitate fideliter & studiosè promoverè, ac cum omni Integritate laudabiliter exequi, prout eidem Discretioni tuæ expedire videbitur (videlicet) in Loco seu Locis in quo vel quibus aliis, seu alii nostri & dictæ Sedis Nuncius seu Nuncii fuerint,

Tibi unâ cum Illo, vel Illis duntaxat, in aliis verò Locis ubi Nuncius, seu Nuncii nostri hujusmodi non fuerint, Tibi soli nostro & dictæ Sedis Nomine cum dictis *Regibus, Principibus, &* quibusvis *Dominis, Communitatibus, &* a-

liis *Personis*, ac eorum Procuratoriis Nominibus, Pacem & Concordiam, ac Ligas Unionis, & alias quascunq; Confederationes, quocunq; Titulo, seu quavis Denominatione vocentur, ac etiam Obligaciones, Compositiones Ineundi, ac quæcunq; Pacta & Obligaciones, & generaliter omnia alia & singula, in & circa Præmissa necessaria seu quomodolibet oportuna, Faciendi, Ordinandi, Exequendi, Statuendi, Procurandi, & Disponendi, etiam si talia forent quæ sub hujusmodi Generalitate comprehendendi non viderentur, sed Mandatum exigent magis speciale, necnon super Conclusis unum vel plura Publica Instrumenta, cum Clausulis & Capitulis opportunis, confici & fieri semel & pluries, ac quotiens cognoveris oportere, Faciendi, ita quòd illa jure plèné subsistant si, infra Tres Menses à Die Contractus per Te & dictos Nuncios cum *Regibus &* aliis prædictis firmati computandos, per Nos Approbata & Ratiificata fuerint, plenam & liberam Auctoritatè Apostolicâ, Tenore Præsentium, modo præmissi, ut præfertur, Concedimus Facultatem, Non obstantibus in contrarium facientibus quibuscunq;.

A. D. 1517.

Dat. Rome apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo sexto decimo, Non. Januar. Pontificatus nostri Anno quarto.

BEMBUS.

Super Plicam,

THO. DE BUNS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a File Canabæ.

*Quidam Articuli conclusi inter Ducem Albanie Protectorem
Scotie & Henricum Octavum Angliæ Regem.*

A. D. 1517.

An. 5. H. 3.

Ex Antiquo.

JACQUES, par la Grace de Dieu, Roy des *Escoffois*, a tous ceulx qui ces presentes Lettres verront ou orront, Salut.

SAVOIR FAISONS que la ou certaines Articles on este conceuz passez & accordez par entre nostre Trescher & Tresfame Cousin & Tuteur *Jehan Duc d'Albany* Gouverneur de nostre Roiaume

*depar Nous d'une Part, & Tresreverend A. D. 1517. Pere en Dieu *Thomas Cardinal Archevesque d'York*, Legat du Saint Siege Apostolicque Primat & Chancelier d'Angleterre, par Commandement & Ordonnance de *Treshault &* Trespuissant Prince & nostre Trescher Frere & Oncle le Roy d'Angleterre d'autre,

Ls

A. D. 1517.

La Tenue des quelz Articles, signez par le dit Cardinal Chancelier, de mot a mot s'ensuit,

COMME il soit ainsi que Hault & Puissant Prince *Jehan Duc d'Albanye &c.* ut supra ultimo Decembris.

Tous les quelz Articles precedens, & par la forme & manier qu'ilz ont este passez & accordez par le dit Cardinal souz son Signe & Subscription manuel, & par le Commandement du Roy nostre dit Frere & Oncle son Maistre, Nous avec le Consentement & Advis de nostre dit Cousin & Tuteur & Gouverneur de nostre Royaume & Estatz d'iceluy, avons Ratifiez, Approuvez, Passez, & Accordez, & par ces mesmes Presentes Ratiffions, Approuvons, Passons, & Accordons; Promettant en Parolle de Roy souz nostre Foy & Honneur les tenir & avoir Agreeables Fermes & Estables durant le Temps de la ditte Abstinence de Guerre, qui Commencera le Jour & Feste de *Sainct Andre* derniere passee avant la Date de ces diz Presentes, & finera a la Feste de la Nativite de *Sainct Jehan Baptiste* prouchinement ensuivant, en l'An que l'on comptera *Mille Cinq Cens Dix sept.*

Et combien que, dedans le Premier Article de ce dit present Liure, maintenant par Nous Confirme & parcy devant Conclud Passe & Accorde, entre icelluy nostre dit Cousin & le dit Cardinal d'York, la Prorogation de la Treue & Abstinence de Guerre est Eslargie jus-

ques a la Feste Monsieur *Sainct Jehan Baptiste* prouchinement venant, & non en plus oultre:

Nous considerans que au Temps que le dit Accord & Agreement fut fait entre nostre dit Cousin & le dit Cardinal le dit Temps estoit lors pense estre assez suffisant & competant pour plus avant ordonner de toutes Matieres Dependentes en Differant & Questions entre les ditz Deux Roiaumes,

Neanmoins en tant que le dit Temps est maintenant fort avance & trescourt & que Nous reduyvons a memoire que le Temps d'iver est maintenant en usin, le quel ne seroit Plaisant ne Comodioux a Commissaires de Travailler & s'Assembler pour tel Propoz & Affaire; A ceste Cause & pour le Repoz & bonne Continuation de ferme Paix, Unyon, Accord, & Tranquillite d'entre les ditz Deux Roiaumes & les Subgectz d'iceulx; & pour les Raifons allegues par nostre dit Trescher Frere & Oncle le Roy d'Angleterre, tant pour l'Amour

.....

En Tesmoing des quelles Choses a ces dites Presentes avons fait nostre Grant Seel.

Donne en nostre Ville d'Edinbourg le Huitiesme Jour de Janvier, l'An de Grace Mille Cinq Cens & Seize, & de nostre Regne le Quatriesme.

JERAN.

Sigillo ovalfo.

De Procuratore, pro Rege, in Tornaco & Territorio ejusdem, constituto.

A. D. 1517.

An. 8. H. 8.

Frag. 8.

H. 8. m. 6.

NOS Henricus, Dei gratia, Rex Anglie & Francie & Dominus Hibernie Crois atisque Tornacensis cum universis Territoriis ejusdem, Tenore Presentium, NOTUM FACIMUS UNIVERSIS quod,

In omnibus Causis, Nos, Personam Statumque nostros, Jura quoque Prærogativas, Privilegia, Præeminentias, & Regalia nostra, in Civitate nostra Tornacensi prædictâ, Territoriis; ejusdem, Nobis subiectis, qualitercumque ac quoquo modo concernentibus,

Comm. Sanctissimo in Christo Patre & Domino nostro *Leone Papa Decimo*, Delegatove aut Delegatis, Executore seu Executoribus, ab eodem Domino nostro Subdelegato vel Subdelegatis, Subexecutore vel Subexecutoribus ab eisdem, vel eorum aliquo, Deputato vel Deputatis, atque imposteriorum Deputando seu Deputandis, necnon coram quibuscumque Judicibus Ordinariis, illorumve Delegatis, qualemcumque Jurisdictionem Potestatem seu Notionem habentibus, & præcipue coram Venerabili Patre *Abbate Monasterii Sancti Bartholomæi de Eccanta*

A. D. 1517 *in Bruggis Tornacensi Diocesi* Subdelegato vel Subexecutore Venerabilis Viri Domini Leonis Officialis Parisiensis Judicis seu Executoris Apostolici præsentis, motis sine oppositorum movendis,

Dilectum & Fidelem nostrum *Ricardum Sampson* Legum Doctorem nostrum verum legitimum & indubitatum Procuratorem, Actorem, Negotiordivæ Gestorem Nomini sumus, Facimus, Ordinamus, & Constituimus per Præsentem,

Damisque & Concedimus eidem nostro Procuratori Potestatem generalem & Mandatum speciale pro Nobis & Nomine nostro, necnon pro Subdatis & Subjectis nostris, in dictis Civitate ac Territorio Agentibus, quatenus Nostra interesti seu interesse poterit, Comparendi, præfatum Venerabilem Patrem *Abbatem* aliosque quoslibet Judices Executors vel Subexecutores qui de jure recusari poterint Recusandi, vel in eisdem Consentiendi, Agendi, Defendendi, Excipiendi, Replicandi, Duplicandi, Triplicandi, Libellum sive Libellos alia sive quascumque Petitiones sive Materias Offerendi Propugnandi & Dimittendi, Litem sive Lites Contestandi contestarique Videndi, Ponendi, Articulandi, poniq; & articulari Videndi, Positionibus & Articulis Respondendi, Juramentum tam Calumnie quam Veritatis Dicendi, necnon aliud quodvis liciti Sacramenti Genus in Animam nostram præstandi Subeundi atque Jurandi, Crimina & Delictus Obiciendi, Objectisque Probandi, eademque ex adverso Objecta vel Obicienda Refellendi, Status nostri Reformationem atque in integrum Restitutionem Damnaque Expenas & Interesse taxari Petendi, Absolutionis ac Relaxationis Beneficium a quibuscumque Suspensionis Excommunicationis vel Interdicti Sententias, a Jure vel Homine latis vel ferendis, simpliciter vel ad Cautelam, Petendi Recipiendi & Obtinendi, Testes, Literas, Instrumenta, ac alia quascumque Probationum Genera Producenti ac Exhibendi, Productaque & Exhibita ex Adversis Reprbandi & Im-

pugnandi, necnon in Causis Concludendi concludique Videndi, Sententias tam Interlocutorias quam Definitivas ac quascumque directæ ferri interponi & promulgari Petendi & Audiendi, ab eisdemque Provocandi & Appellandi, Provocationes & Appellationes hujusmodi Notificandi, Intimandi, Prosequendi, aut Finiendi, Apostoliceque Petendi ac Recipiendi, alium vel alios Procuratorem seu Procuratores vice & loco sui, prout visum sibi fuerit, Substituendi, Substitutumque & Substitutos hujusmodi Revocandi, & Procuratoris Officium in Se Reassumendi Continuandi & Occupandi, quotics ei expedire videbitur,

Et generaliter omnia alia & singula Faciendi, Agendi, Exercerendi, & Expediendi quæ in Præmissis & circa ea vel aliquod illorum quovismodo necessaria fuerint & oportuna, tametsi Mandatum de se magis exigant speciale quam supra expressum est:

Præterea Notum sit Nos *Henricum Regem & Dominum antedictum* promittere Ratum Gratum & Firmum, perpetuis futuris Temporibus, habituros totum & quicquid dictus noster Procurator Substitutive aut Substituendus, Substitutive aut Substituendi ab eodem, in Præmissis vel aliquo Præmissorum, fecerit seu fecerint, Judicio quoque liti & Judicatum solvi sub Hypoteca & Obligatione Domini nostri dictorum Civitatis & Territorii nostri ejusdem, quæ in parte Cautionem exponimus per Præsentem.

In cujus Rei Testimonium Sigillum nostrum Magnum Præsentibus appendi jussimus.

Dat. in *Palatio nostro de Greenwich* Rossensis Diocesis Duodecimo Die Mensis Januarii, Anno Domini secundum Cursum & Computationem Ecclesie Anglicane Millesimo Quingentesimo Sexdecimo.

Per ipsum Regem.

A. D. 1517.

An. 5. R. 5.

Ex. Aug.

De Trengis, per Ducem Albania captis, Approbatio
Scotorum.

To the Richt Excellent Prince Johnne Duc of Albany Erle of Marche
Mar and Gariantb, Lord of Man and Annandirdale, Tutor Legiti-
time to Oure Sovereane Lord the Kingis Grace, Gouverneur and
Proteſſoure of his Realme.

A. D. 1517.

An. 5. R. 5.

Ex. Aug.

WE underwrittin Spirituall
Temporale and Commission-
naris of Burrowis Represent-
ting the Thre Estatis of Scotland, Ho-
nour Fidelite and Service.

The Abstynence of Weir, lastlie passit
and concludit be zoure Grace for the
parte of this Realme, and be the maist
Reverend *Archebischof of York*, Chan-
cellare and Cardinale of Ingland and
Legate of the Sege Apostolicque, in the
Name of the Richt Hie Richt Excellent
and Mychty Prince *Henry King of Ing-
land*, and under his Hienes Grete Seill
Ratifyt, to endure and be observit unto
the next Sainct Androis Day, in the
Zere of God Ane Thousand Five Hun-
dredth and Sevintene, red sene and be
Ws ripely understandin,

In consideratioun that the Auctorite
Riall of this Realme, throw Minorite
of Oure Sovereane, is in zoure Hanodis
Tutor and immediate Successoure to
the King and Crowne, and that sul and
liberale Administratioun, upon all and
sindry materis concernyng the King and
his Realme, is deferrit be the Electioun
of the hale Body of this Realme to zoure
Administratioun and in Parliament be

the Thre Estatis auctoritate,

In quhilis ze have fa usit zoure self
touching the said Tuteill and Regiment
of Oure Sovereane Lord his Realme and
Common Weill thereof, baint within
this Realme and outwith the summyn,
That We hold and reputis the Auctorite
Riall in all thingis weill exercit, and
in speciall the forsaid Abstynence of Weir,
passit concludit and approve by the
Kingis Hienes of Ingland as said is,

And for Oure parte confessis Ws obli-
gitt to Observatioun of the summyn Ab-
stynens takin tretit and concordit be
zoure Grace, havand the Power and
Auctorite Riall of this Realme, and fall
observe and keip the summyn in all and
sindry Articles and Poiuttis contenit
thairintill,

And, in Takin of this Oure Consent
and Oblissing of Ws heirintill, We of
superabundance have affixit to thir Pre-
sentis Oure Selis at *Edinburgh* the twen-
tieth Day of Januare, the Zere of God
Ane Thousand Five Hundredth and Sex-
tene Zeris.

Sigilla desiderantur.

De Restitutione Temporalium Herefordensis.

A. D. 1517.

An. 5. R. 5.

An. 5. R. 5.

An. 2. M. 15.

REX Excetori suo in Comitatu
Herefordiæ ac Marchiis Wal-
lie eidem Comitatu adiacen-
tibus, Salutem.

Cum Dominus *Summus Pontifex*, nu-
per vacante Sede Ecclesiæ Cathedralis
Herefordensis, per Mortem ultimi Epi-
scopi Loci illius, Personam Fidelis Cle-
rici ac Conſiliarii nostri Magistri *Caroli
Bothe* Legum Doctoris ejusdem Ecclesiæ
Electi in ipsius Ecclesiæ Episcopum præ-
fecerit & Pastorem, sicut per Literas
Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*,
Nobis inde directas, Nobis constat,

No,

Pro eo quod *idem Electus* omnibus
& singulis Verbis, Nobis & Coronæ nos-
træ præjudicialibus, in dictis Literis
Bullatis, coram Nobis palam & expresso
renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter
se submisit, volentes cum eo in hac parte
agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Electi*, &
Temporalia Episcopatus illius, prout mor-
is est, restitimus eidem;

Et ideo Tibi Præcipimus quod ei-
dem *Electo* Temporalia prædicta, cum
pertinentiis, in Bullivata, sine dilatio-
ne, Liberes in forma prædicta; salvo
Jure ejuslibet.

A. D. 1517.

Rom. 2.

Teste Rege apud Westmonasterium
decimo nono Die Februarii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consilia Brevia diriguntur Epsco-
toribus subscriptis, in Comitibus sub-
scriptis, sub eadem Data; videlicet,

*Epsco. Regis in Com. Salop. ac Mar-
chis Wallie eidem Comitatu adja-
centibus.*

*Epsco. Regis in Comitatu Gloucestria
ac Marchis Wallie eidem Comita-
tu adjacentibus.*

Epsco. Regis in Com. Wiltes. A. D. 1517.
*Dilecto sibi Majori Civitatis sue Lon-
donie ac Epsco. suo in eadem*
H. 2. 2.
Civitate.

Et Mandatum est Militibus, Liberis
Hominibus, & omnibus aliis Tenenti-
bus de Episcopatu predicto quod eidem
Eleto, tanquam Episcopo & Domino
suo, in omnibus, que ad Episcopatum
predictum pertinent, Intendentes sint &
Respondentes, in omnibus prout decet.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Literæ Recommendatoriæ.

A. D. 1517.

An. 2. R. 2.

Franc. 2.

H. 2. R. 2.

REX UNIVERSIS & SINGULIS,
Christianis Regibus, Principi-
bus, Ducibus, Marchionibus,
Comitibus, Nobilibus, Proceribus, Domi-
nis, Capitaneis, Castellanis, Constabulariis,
Gubernatoribus Civitatum, Cas-
tellarum, Villarum, Arcium, Præf-
ectis Custodibus & Scrutatoribus Portu-
um, Pontium, Passagiorum, & Districtuum,
ac omnibus aliis quibuscumque, Dominis
tam Ecclesiasticis quam Secularibus,
cujuscumque Status, Gradus, Ordinis,
Dignitatis, Præminentie, vel Conditionis
existent, necnon & eorum Officia-
riis sive Locatenentibus, cunctis denique
aliis Benivolis Alligatis & Confe-
deratis nostris, ad quos presentes Literæ
pervenerint, Salutem.

Cum, Dilecti & Fideles Subditi no-
stri, *Johannes Rassel*, *Ricardus Spicer*,
& *Willielmus Howyng*, Cives Civitatis
nostræ Londoniæ in Anglia, pro certis
Negotis nostris & suis expediendis, ad
longinquis Mundi Partes, de Regno
nostro Angliæ remotas, se transferre pro-
ponunt,

Universitates vestras multipliciter hon-
orabiliter & quereliter vestram cum
cuncti cordis affectu obnixè rogamus &
obtestamur, quatenus eosdem *Johannem*,
Ricardum, & *Willielmum*, cum ipsi vel
aliqui eorum per Regna, Dominia, &
Potestates vestras seu alicujus vestrum
seu alibi transire contigerint, Intuitu no-
stro & speciali Precum nostrarum Inter-
ventu, habentes eos cum Familiaribus
ac omnibus aliis Personis quibuscumque,
in alicujus eorum Navibus Vasis trans-
suetudibus sive in alicujus eorum Con-
sortio exsistentibus, cum Bonis, Navi-
bus, Vasis, Batellis, Cimbris, Armis,
Instrumentis bellicis, seu Armanen-

tis & Rebus suis quibuscumque, tam
per Terram quam per Mare & Aquas
dulces, cum favore recipiatis, & inibi
morari & expectari, seu per vestras Ci-
vitates, Terras, Opida, Castra, Villas,
Pontes, Portus, Passus, Flumina, &
Loca quocumque vel alibi, cum Bonis
suis supradictis, Die Noctæque, tam
Terra quam Mari, benignè recipiatis,
& per eisdem Jurisdictiones vestras, cum
sibi placuerit, tutè liberè & expedite,
sine Solutione alicujus Dacii, Pedagii,
Passagii, Vestigialis, Gabelli, aut aliqua
Aperitione Manticarum, Literarum,
Fardellorum, Bulgearum, Armentorum,
seu Arnesiorum vel aliorum Pra-
missorum, aut aliquo alio Scrutinio in
hac parte fiendo, ac sine cujusvis Oneris
Exactione, & absque omni profuso Im-
pedimento sive Perturbatione, ire & re-
dire permittatis,

Necnon salvam & securam Condu-
ctum eis, si necesse fuerit, rationabilibus
Sumptibus suis provideatis,

Non inferentes eis nec eorum alicui
quomodolibet seu inferri permittentes,
in Corporibus seu Bonis eorumdem, a-
liquod Dampnum, Impedimentum, Vio-
lentiam, Injuriam, Molestiam, seu Gra-
vamen, quin potius, si egeant, Eis in
eorum Agendis Consilium Auxilium &
Favorem impartiri nostrâ Causâ digne-
mini:

Ad hæc, si quid eisdem, vel cuiquam
eorum ex suis, Injuria & Molestiæ in
Corporibus aut Bonis illarum fuerit, id
Eis vel Ei nostris Precibus & Amore
reformari consilium emendarique cure-
tis, Offerentes Nos pariter in Subditi-
vestros aut quemlibet vestrum, qui ad Reg-
na Dominia sive Jurisdictiones nostras se
contulerint, gratiosissimos semper futu-
ros:

Vobis

A. D. 1517. Nov. 6. Vobis insuper universis & singulis Vicecomitibus, Majoribus, Ballivis, Custumariis, Custodibus & Scrutatoribus Portuum Maris & aliorum Locorum Maritimorum, Officiariis, Ministris, Ligis, Vassillis, & Subditis nostris quibuscumque sub Obedientia nostra, tam citra quam ultra Mare constitutis, quantum ad Vos seu quemlibet vestram pertinet aut pertinere poterit, Injungimus Præcipimus, & districte Mandamus quatenus antedictos *Johannem, Ricardum, & Willielmum*, in Præmissis, per Regna, Dominia, Potestates, & Jurisdictiones nostras quascumque, cum suis Marinariis Servitoribus & Familiaribus suis, necnon Bonis suis supradictis, Manute-

neatis protegentis & defendatis: Non inferentes eis, seu, quantum in Vobis est, ab aliis Insuper permissentes Injuriam, Molestiam, Disponimus, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen in aliquo Præmissorum; quinimodo, si quid Molestiæ, Injurie, Perturbationis, vel Gravaminis aliorum cuiuspiam, in Bonis Ministris aut Rebus, ut præmittitur, illatum fuerit, id sine dilatione debet corrigi & reformari faciatis.

In cujus &c.

Dat. sub Magno Sigillo nostro apud *Palatium nostrum Westm.* Quinto Die Martii.

De Protectione.

A. D. 1517. An. 8. H. 8. 146. n. 7. **J**ohannes Baptista nuper Mercator de Janua, alias dictus *Johannes Baptista de Grymalds* nuper de Janua Mercator, alias dictus *Johannes Baptista de Grymalds* nuper de Londonia, alias dictus *Johannes Baptista de Grymalds Indigena*, seu quocumque alio Nomine sive Additione Nominis *idem Johannes* censetur, qui in Obsequio Regis, in Comitatu Prædicti & Fidelis Consiliarii Regis *Ricardi Wynsfield* Militis Deputati Regis Villæ seu Castri Re-

gis Calestii ac Mercharum ejusdem, su- A. D. 1517. per salva Custodia Vitellatione & Defensione Villæ & Castri Regis prædictorum, profecturus est, ibidem in eodem Obsequio Regis moraturus, habet Litteras Regis de Protectione (cum Clausula *volens*) per unum Annum duraturas.

Præsentibus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicefimo Die Martii.

Per Breve de Privato Sigillo.

A Populo Helvetico Littera de Gratiis.

CHRISTIANISSIMA REGIA MAJESTAS.

A. D. 1517. An. 8. H. 8. 146. n. 7. **P**OST devotissima Sacrarum Oculâ Manuum.

Satis mihi fuit ante Notum quantum hic POPULUS HELVETICUS *Majestati vestre Christianissime* deditus fuit propter singularem ipsius Benevolentiam & Liberalitatem, quas in ipsâ Notio hæc experta est, quarum optimè est Memor.

Sed incredibile dictu est quantum sibi & qualem Benevolentiam, per totam hanc Patriam, *Majestas vestra* Invictissima nunc comparavit, postquam illas proximas suas huc scripsit Litteras, ex quibus manifestè patet Elvetiis se nullum præter *Majestatem vestram* fidelem habere Amicum; quod ante Eis constare quoque videbatur, quàm tam humanum Responsum darent, in publica sua Dieta, Reverendo Domino *Riccardo Peco*, *Majestatis vestre* apud ipsos Oratori omnium gratissimo; affirmantes Se

nunquam fore Inmemores Beneficiorum ipsius *Christianissime Majestatis vestre* in Nationem suam collatorum, nec unquam Personæ ipsius aut Coronæ Angliæ defuturos, ut omittam illud quod nec patientur Milites suos contra *Majestatem vestram* Arma unquam gestare.

Ego (*Christianissima Majestas*) non possum non vehementissime gaudere de hæc mutua Benevolentia inter ipsam & hanc Nationem, quæ in Armis est Valentissima, licet alias sit planè Rustica.

Nam cum video Gallus Christianitas ita erigere, ut maximè fraude usi Ecclesiam Dei & Chrysti Vicarium iterum aggredi conati sint, nescio unde adversus hæc Mala petendum sit Auxilium, nisi a *Majestate vestra Christianissima* & illis, qui ejus Nutui, datâ occasione, haud dubiè erunt paratissimi.

Nobis,

A. D. 1517. Nobis, qui hic *Sacrosanctissimi Domini nostri* Negoria agimus, Literæ ab Hostibus quotidie interceptantur; ita ut nihil certi possimus intelligere a Sanctitate ejus; Famâ autem & ex Nunciis, hinc inde venientibus, nihil Boni intelligimus, dum ille *Franciscus Maria* in Statu adhuc persistat, nullis in aperto Præfidiis adjutus:

Quare, quod ad Me attinet, *Majestati vestra Christianissima* humillimè supplicone *Sacrosanctissimum Dominum nostrum* deferat, quem in omnibus ei assensurum firmissimè scio: quâ in Re quàm fideliter atque diligenter ego elaboravi; sicuti

Majestas vestra Christianissima poterit A. D. 1517. ex suo hic Oratore clarè intelligere.

Quæ felicissimè diutissimèque valeat, & cujus Clementiæ Me devotissimè commendo.

Ex *Turragis* vicefimo nono Die Martii, Millefimo Quingentesimo Decimo septimo.

Vestra Christianissima Celsitudinis,

Devotissimus Servitor,

ENNIUS EPISCOPUS VERULAN.

Pro Cardinali Eborum de Administratione Episcopatus Tornacen. in Spiritualibus & Temporalibus concessa.

R. APUD ME J. A. SADOLETUM.

A. D. 1517. LEO EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio *Thoma Tituli Sanctæ Cecilie Presbytero Cardinali*, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Ex supernæ Providentiâ Majestatis universi Gregis Dominici & singularum Ecclesiarum (præsertim Cathed. insignium) Curam gerentes, ad ea libenter intendimus, per quæ nostræ Provisionis Ministerio Seditonum & Scandalorum, inter Fideles quoslibet imminuentium, amoveatur occasio, & distarum Ecclesiarum occurratur Dispendiis, necnon Catholicorum Regum (in quorum Temporalis Dominio Ecclesie ipsæ consistunt) justis Querelis oportunis Remediis valeat obviari.

Dudum siquidem,

Cum accepissemus quoddam Dilectus Filius *Ludovicus Electus Tornacensis*,

Quem Nos pridem Ecclesie Tornacensi, tunc ex eo quoddam, *Bona Memoriz, Carolus Episcopus Tornacensis*, tunc in humanis agens, Regimini & Administrationi illius Ecclesie Tornacensis, cui tunc præerat, in Manibus nostris spontè & liberè cesserat, Nosque Cessionem ipsam duxeramus admittendam, usque ad certum tunc expressum Tempus, Administratorem in Spiritualibus & Temporalibus de Fratrum nostrorum Consilio deputaveramus, & de cujus deinde Personâ eidem Ecclesie provideramus, præficiendo Eum illi in Episcopum & Pastorem, Curamque & Administrationem illius sibi in Spiritualibus & Temporalibus plenariè committendo,

Præfata predictam Populo insigni-

nem pro desertâ & derelictâ habebat, A. D. 1519.

Nè ipsa Ecclesia, Pastoris interim Regimine destituta, in Spiritualibus & Temporalibus gravia Dispendia pateretur, Te, tunc Electum *Lincolniensem*, Ecclesie prædictæ in Spiritualibus & Temporalibus Administratorem, quoad viveres, per quosdam primò de Fratrum nostrorum Consilio, Apostolicâ Auctoritate constituimus & deputavimus:

Et mox, cum ab aliquibus revocaretur in dubium, an posteriores Constitutio & Deputatio hujusmodi per Translationem Tui de Ecclesia *Lincolniensi* ad Ecclesiam *Eboracensem* per Nos factam cessarent, per alias nostras in forma Brevis confectas declaravimus Constitutionem & Deputaciones, per Translationem prædictam, vel etiam Regimini & Administrationis præfate Ecclesie *Eboracensis* Possessionis vel quasi Affectionem nosi expirasse:

Successivè verò per Nos accepto quoddam præfatus *Ludovicus*, Deputacionis & Provisionis de Personâ suâ, ut præmittitur, factarum vigore Regimini & Administrationis, ac Bonorum dictæ Ecclesie *Tornacensis*, seu majoris Partis eorum Possessionem vel quâsi affecutus fuerat, & ipsam Possessionem pacificè continuaverat, donec Civitas *Tornacensis* ad Carissimum in Christo Filium nostrum *Henricum Anglorum Regis* Illustris Manus devenerat, quo tempore, Bello inter eundem *Henricum*, & *Clare Memoriz, Ludovicum francorum Reges* vigente, dictas *Ludovicus Electus* Jure, quod sibi in dictâ Ecclesia *Tornacensi* competebat, frustraretur, & ex aliis Causis tunc expressis,

A. D. 1517
Hen. 8. preffis, Constitutionem & Deputationem de Persona tua in ipsius Ecclesie Tornacensis Administratorem, per Nos sic factas, Auctoritate Apostolica per reliquas nostras Litteras revocavimus, & eidem *Ludovico Eleſto*, quod Possessione Ecclesie Tornacensis, & Bonorum illius pacifice frui & gaudere deberet, indulſimus, monuimusque Dilectos Filios, Capitulum Ecclesie Tornacensis predictae Clericumque & Populum dicte Civitatis & Tornacensis Diocesis & eorum singulares, ac alias Personas etiam Religioſas Exemptas & non Exemptas, dicteque Ecclesie Tornacensis Vasallos & Laboratores, Feudatarios & Emphyteotas, ac Fructuum, Reddituum, & Proventuum Menſe Episcopalis Tornacensis Arrendatarios, cujuscumque Dignitatis, Status, Gradus, Ordinis, Nobilitatis, & Præſentis Ecclesiæſticæ vel Mundanæ ſerent, etiamſi Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, seu quavis aliâ Ecclesiæſticæ vel Mundanæ Dignitate fulgerent, in virtute Sanctæ Obedientie, & sub graviffimis Cenſuris & Pœnis tunc expreſſis, diſtrictè eis Præcepimus, ut *dicit Ludovico Eleſto*, tanquam eorum Animarum Patri & Paſtori obedirent, Etique de dicte Menſe Fructibus, Redditibus, & Proventibus integrè reſponderent & alia facerent, certis deſuper Exceptoribus, qui ad Cenſurarum & Penarum hujusmodi Incurſus Declarationem procederent, & alia eis per Nos tunc commiſſa exequerentur, deſuper deputatis, prout in ſingulis Litteris prædictis plenius continetur :

Et deinde cum præſatus *Henricus Rex* & Tu, a Revocatione Monitorio & Mandato prædictis, quamprimum illorum habuiſti Notitiam, ad Nos & Sedem Apoſtolicam coram certis honeſtis Perſonis appellaviſſetis; Nos Appellationis hujusmodi ac Nullitatis dictarum poſteriorum Litterarum & illarum prætextu, vel etiam alias poſt & contra Appellationem hujusmodi reſtorum Cauſas, ad veſtri inſtantiam, Venerabili Fratri *Franciſco Epifcopo albanenſi* & Dilecto Filio noſtro *Achili Tituli Sancti Sixti Preſbytero Cardinali*, audiendas commiſimus & Fine debito terminandas :

Nuper autem dictus *Henricus Rex* Nobis per ſuas Litteras & ejus Nomine Venerabilis Frater noſter *Silveſter Epifcopus Wigornienſis* pro eodem *Henrico Rege*, ad Nos & Sedem prædictam deſtinatus Orator, ſignificaverunt dicti *Henrici Regis* pro ſuo & ejuſdem Civitatis tranquilo ſtatu (cum Civitas ipſa in Continuis conſtitit) maximoperè intereſſe, ut præſato *Ludovico Eleſto*, qui ſui

erga ipſum *Henricum Regem* inſeſſi Ani. A. D. 1517.
Hen. 8. mi conſcius Homagium, Dominis Temporalibus dicte Civitatis per illius Eccleſie Antiquitates præſtari ſolitu præſato *Henrico Rege* nunquam præſtitit, & quem idem *Henricus Rex* ſibi & Rebus ſuis vehementer habet ſuſpectum, Regimen & Adminiſtratio dicte Eccleſie Tornacensis (nè ſub illorum Clipeo contra Eum ſiniſtri aliquid machinetur) interdicanter, illique alteri Perſonæ idoneæ, dicto *Henrico Rege* non ſuſpectæ, committantur, & niſi hæc ſiant formidandum eſſe, nè brevi temporis ſpatio aliqua ſuſcitetur in dicte Civitate Seditio, quæ pernicioſa & inevitabiles tunc producat Effectus :

Nos, conſiderantes præſato *Ludovico Eleſto* non expedire in ea Civitate degere, cujus Domino Temporalis adeo eſt ſuſpectus, nec præſata Eccleſie Tornacensis utiliter conſuli, ſi ejus Regimen & Adminiſtratio per illius exercerantur Vicarios, qui ad Eccleſiam ipſam ſe conferre, & Clerum ac Populum ſue Curæ creditos perſonaliter viſitare ſecurè non poſſit, volentesque ad Seditiones & Populorum Scandala evitandum, & nè Eccleſia ipſa aliqua interim in Spiritualibus & Temporalibus Detrimenno ſuſtinet oportunitatem adhibere Remedium, ac ſperantes quòd Tu, qui alias Eccleſie Tornacensis Regimen & Adminiſtrationem hujusmodi laudabiliter geſiſti, ſcies velis & poteris, Auctore Domino, illam rurus feliciter regere & providè gubernare, Motu proprio, non ad tui, vel dicti *Henrici Regis* aut cujuſvis alterius pro te Nobis oblata Petitionis Inſtantiam, ſed de noſtra mera & matura Deliberatione certa Scientia & Potestatis plenitudine omnes & ſingulos contra quos Executores præſati, vel eorum aliqui, aut Subdeputati ab eis, Præmiſſorum occasione Cenſuras forſan ſuſcinderunt, a Cenſuris eiſdem harum ſerie abſolvimus, & ſi dictus *Ludovico Eleſto* infra Quadraginta Dies, quorum Decem ſi pro primo, & Decem pro ſecundo, & Decem pro tertio & preſertim Terminis, ac Canoniciſ Monitione, necnon reliquas Decem Dies hujusmodi, ad ipſum *Ludovico Eleſto*, ſi in hoc deſecerit, Continuationem magis convincendum, ex ſuperabundanti Cautela assignamus, Præſentium, ſeu earum Authentici Tranſumpti Publici Notarii Subscriptione, & aliquiſ Curie Eccleſiaſticæ vel Perſona in Dignitate Eccleſiaſticæ conſtituta Signilli impreſſione muniti, in dicte Tornacensis & Cameracenſis Eccleſiarum Valvis affixionem faciendam (quam vim valide & efficacis Cautioſis, perinde

A. D. 1517
Rev. 8.

ac si ipse *Ludovicum Elektor* ad hoc personaliter Vocatus, & Apprehensus foret, obtinere Decernimus) coram dictis *Fran- cisco Episcopo, & Archibis Presbytero, Cardinalibus* Se Homagium prædictum, & Juramentum Fidelitatis, secundum consuetudinem a Prædecessoribus suis inviolabiliter observatam, dicto *Henrico Regi* præstitisse, seque eidem *Henrico Regi* Fidum, & omni contra Eum, & ejus Statum Infidelitatis suspitione carentem legitimè non docuerit exnunc prout extunc, & e contra, quavis Appellatione omninò remotà, Auctoritate Apostolicà *Te dicte Ecclesie Tornacensis Administratorem in Spiritualibus & Temporalibus*, usque ad Finem hujusmodi Litis deputamus, Teque quoad Admini- strationem eandem, & nostras super illà confectas Litteras, cum omnibus & singulis in eis contentis Clausulis, in eum quo ante Revocationem prædictam quomodolibet existebas & existere poteras Statum restitimus, reponimus, & plenariò reintegramus.

Decernentes ex nunc Irritum & Inane quicquid factus super hiis a quoctam quavis etiam nostrà Auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attem- perari :

Et nichilominus Tibi singulares Capituli, Cleri, & Populi prædictorum, & alias Personas etiam Religiosas, Exemptas & non Exemptas, dictæque Ecclesie Tornacensi Feudatarios, Emphiteotas, Colonos, Vassallos, & alios supradictos, etiamsi qualificati, ut præfer- tur, existant, ad Tibi, dictà tuà administratione durante, Obedientiam & Reverentiam debitas & devotas exhibendum, & Tibi de Fructibus, Redditibus, & Proventibus, & aliis Juribus dictæ

Mense a Se debitis respectivè, integrè A. D. 1517.
respondendum, per Censuram Ecclesiasticam, & Pecuniarias poenas, & alia quævis opportuna Remedia, etiam dictà Appel- latione postposità compescendi, Invoca- to etiam ad hoc, si opus fuerit, Auxilio Brachii Secularis, Facultatem Concedimus per Præfentes ;

Non obstantibus Præmissis, ac Felicis Recordationis *Bonifacii Papa viii.* Prædecessoris nostri, de Personis extra earum Civitates, vel Dioceses, nisi in Casibus ibi Exceptis, & in illis ultra unam, & Concilii Generalis ultra Duas Dies ad Judicium non vocandis, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon omnibus illis, que in aliis nostris, per quas Te olim dictæ Ecclesie Tornacensis Administra- torem constituimus, Litteris voluimus non ob stare, ceterisque Contrariis quibuscunque.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostræ Absolutionis, Af- signationis, Decreti, Restitutionis, Repositionis, Reintegrationis, & Concessio- nis infringere &c.

Datum *Roma* apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quingentesimo, Decimo Septimo, Quinto decimo Kal. Maii Pontificatus nostri Anno Quinto.

JA. SADOLETUS.

Super plicam,

F. DE DEGA.

Sub Plumbeco Sigillo pendente a Filis cericis rubri croceique Colorem.

¶ ¶

Sacramentum Collectoris Domini Papa.

A. D. 1517.
An. p. R. S.
Clas. p. R. S.
m. 17. 6a.

ERO FIDELIS Domino nostro *Regi Angliæ, & Coronæ suæ:* Nec Faciam aut procurabo, seu quantum in Me est fieri seu procurari permittam, Quicquam quod Præjudiciale aut Damnosum dicto *Domino Regi* aut Regno suo Angliæ vel Legibus aut Juribus ejusdem Domini nostri *Regis* & dicti Regni esse poterit :

Et quoddam bonum & fidele Consilium, pro Censu meo, dabo eidem *Domino Regi* super quibuscunque Causis undò fuero ex parte sua requisitus :

Consilium Domini nostri *Regis* & dicti Regni, unde potero aliquo modo doceri, vel quod dictus Dominus noster

Rex Michi scire poterit per Literas vel alio modo, celabo & secretum tenebo, absque Revelatione inde faciendâ alicui Personæ viventis, per quod Damnum Dedecus aut Præjudicium dicto *Domino Regi* aut Regno prædicto evenire poterit :

Nullam Executionem Literarum vel Mandatorum *Domini Papa* per Me vel alium factam nec fieri permittam, que poterit esse Præjudiciale *Regiæ Majestati* dicti Domini nostri *Regis*, vel Regalibus Legibus vel Juribus suis, vel eidem Regno :

Nullas Literas Papales nec alias recipiam, nisi eas citius quo potero deli-
bera-

A. D. 1517.

Mm. 5.

Confirmatio, Articuli pro Helvetiis explicati, per Oratores Caroli Regis Castellæ, per ipsum Regem.

A. D. 1517.

Hm. 5.

A. D. 1517.

An. 9. H. 5.

Ex Antogr.

C *Arolus, Dei gratiâ, REX Castellæ, Legionis, Granate, Aragoniæ, Navarræ, utriusque Sicilia, Jerusalem, Majoricarum, Valentia, Sardinia, Corsica, &c. ARCHIDUX Austria, DUX Burgundia, Lotharingia, Brabantia, Stiria, Carinthia, Carniola, Limburgia, Luxemburgia, & Geldria, COMES Flandria, Hassbergen, Thirolis, Arthesse, Burgundia PALATINUS & Hannonia, LANTGRAVIUS Alfortia, PRINCEPS Suevia, MARCHIO Burgovia & Sacri Romani Imperii, Islandia, Zelandia, Ferretis, Tyrolia, Namurci, & Zampbaria COMES, DOMINUS Frisii, Marchiarum, Sclavonia, Portusnonis, Salinarum, & Mecliniæ, omnibus ad quos presentes Literæ pervenerint, Salutem.*

INSPEXIMUS quendam Articulum, de Data London. *Septimo Die Mensis Novembris*, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo sexto, inter *Nostros ac Maximilianum Sacratissimæ Cesarie Majestatis & Henrici Angliæ Regis* veros certos legitimos & indubitatos Procuratores, Oratores, Ambassiatores sufficienter autorisatos, Conventum, Concordatum, & Conclufum, pro Continendâ & Conservandis *Dominis Heloetiis* in firmâ Amicitia & solidâ Benevolentia erga Nos prædictos Principes, sub eo qui sequitur Tenore Verborum,

QUAMVIS &c.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Nos Orator dicti Catholici *Hispaniarum Regis* præfenti Articulo, Manu nostrâ subscripto, Sigillum nostrum apposuimus.

Dat. *Londonia Septimo Die Mensis Novembris*, Anno Domini supradicti.

NOTUM FACIMUS quòd Nos, omnia in supradicti Articulo contenta & specificata Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & singula, quatenus Nos tangunt aut tangere poterunt, Acceptamus, Confirmamus, & Ratificamus; Renunciantes specialiter & expressè omnibus tam Juris quàm Facti Exceptionibus, & Exceptionum generibus, Appellationibus, Provocationibus, Privilegiis, Beneficiis, & Defensionibus qui-

buscumque (quæ & quas pro hic Inferitis haberi volumus) per quæ aliquid dici allegari vel obici potest contra prædictum Articulum vel Contenta in eodem, quo mediante a dicto Articulo vel ab in eodem Inferitis Recedi potest directâ vel indirectè quovis quæsitio colore; Supplentes etiam omnes & singulos tam Juris quàm Facti Defectus, maximè Autoritatis Commissionis vel Commissionum omnium Confederatorum vel aliquorum aut alicujus eorumdem, Ratione omissionis Signaturæ vel alicujus Rei Cause vel Materie cujuscumque vel ob Inhabilitatem Personarum vel Personarum quibus vel cui Auctoritas commissa est vel fuit, vel quocumque aliud ad Validitatem Præmissorum hic deservit, aut aliquid sit Inferentem in Commissione vel Commissionibus Confederatorum prædictorum quod Substantiam & Effectum prædicti Articuli Impediret extenuaret diminueret extingueret vel eundem abrogaret, id per has Literas nostras Confirmatorias, Manu nostrâ signatas & Magno Sigillo nostro sigillatas, merito motu & ex certâ scientiâ nostris, supplemus ut perinde Firmitatem habeat atque si omnia solemniter ritè & rectè facta essent;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, omnia & singula, in Articulo prædicto contenta & specificata, quatenus Nos tangunt aut Subditos nostros tangere poterunt, pro Parte nostrâ, realiter & cum effectu, benè & fideliter observare adimplere & exequi.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis præsentibus Literis nostris Patentibus, Manu nostrâ subscriptis, Magno Sigillum nostrum apponi fecimus.

Datum in *Oppido nostro Bruxellenf*, Die Undecimo Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo septimo, Regni verò nostri Secundo.

CHARLES.

Per Regem, in suo Concilio.

N. HANETON.

Sab Magno Sigillo præfati Catholici Regis de cerâ rubè, pendente a duplici eandè Pergamena.

De

A. D. 1517.

An. 9.

De Præsentatione.

A. D. 1517.

An. 9.

A. D. 1517.

An. 9. H. 9.

Fol. 9. R. 8.

P. 1. M. 8.

REX Reverendissimo in Christo Patri *Willielmo*, eadem Gratiâ, *Centuariensi Archiepiscopo* totius Angliæ Primati & Apostolicæ Sedis Legato, Salutem.

Ad Ecclesiâ Parochialem de Houghkirke, aliâs vocatam Hofchirche, vestræ Jurisdictionis modo vacantem, & ad nostram Præsentationem pleno Jure spectantem, Dilectum nobis in Christo *Johannem Fisher* Clericum Vobis Præsentamus;

Rogantes quatenus eundem *Johannem* ad Ecclesiâ prædictam Admittere, Ipsumque Rectorem in eadem canonicè Insinuare cum suis Juribus & Pertinentiis universis, ceteraque peragere quæ vestro in hac parte incumbunt Officio Pastoralis velitis cum favore.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* xii. Die Maii.

De conspiratione contra Papam, notificatoria.

A. D. 1517.

An. 9. H. 9.

Fol. 149.

Bibl. Cotton.

Fol. 149.

Carissime in Christo Fili noster Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cùm comperissemus, Dilectos Filios nostros, *Benedictum tituli Sanctæ Mariæ trans Tiberim Presbiterum, & Alfonso Sancti Theodori Diaconum, Cardinales* in Vitam nostram Conspirasse, deque Nobis dolo malo occidendis Tractavisse, hodiè detinere eos justissimè, detentisque in Arce nostra Sancti Angeli asservari, dum autentici Processus super eo Scelere, justè ac legitime formari consuecique possent;

Id volumus *Majestati tue* notum his nostris Literis facere, ut sciat qua de

causa, ad Detentionem istam devenimus; cui etiam Processus ipsos transmitti curabimus, cùm primùm erunt confecti; quemadmodum cum Venerabili Fratre *Episcopo Wigorniensis* Oratore apud Nos tuo, loquuti sumus.

Datum *Romæ* apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die decimo nono Maii, Millesimo Quingentesimo Decimo septimo Pontificatus nostri Anno Quinto.

BEMBUS.

Carissime in Christo Filio nostro Henrico Angliæ Regi Illustri.

Super Vectigali, in Chio Insula, imposito.

A. D. 1517.

An. 9. H. 9.

Bibl. Cotton.

Fol. 156.

ACceptis Literis Sublimitatis vestræ (*Serenissime ac Præcellentissime Rex*) Scriptis Die xii. Aprilis super Vectigali in Chio Ditionis vestræ imposito, cujus Causa questi sunt Subditi vestri qui Mercaturæ Commodo eam Insulam frequentant;

Curandum Nobis est ita illis respondere, ut sciat *Majestas vestra* Nos, minimè cupiditate Commodi nostri adductos, ut obijci videtur, sed generali Christianorum Utilitate motos, tale Onus imposuisse.

Imprimis, fatemur Insulam Chium nostram nostræque Ditionis esse ut dictum est, & Nobis licuisse ac licere quodcumque Onus eam ipsam Insulam frequentantibus imponere; id autem Vectigal, quod agrè ferunt Anglici, sciat *Majestas vestra* quibuscumque inunctum esse & Nobis ipsis imprimis, ac

Nomini Januensi, nec ratione ullâ Privati Commodi nostri, neque ut ex eo Nos Emolumenti quicquam perciperemus; sed ut ejus Proventu & Chium Urbem & Insulam a Turcis finitimis tueremur;

Nam, præterquam quòd gravissimum intolerandumque Tributum quotannis ex Fœdere Regi Turcorum pendere Cogimur, quotidianas insuper Calumnias, ut Mos barbaris est, Auro redimere compellimur, & Injurias, quas Armis admodum Impares resellere non possumus, Pecunia tantum sopire necesse est;

Hinc grave *Æs* alienum ortum, ut ad Centum Viginti Milia Ducatorum illius Generis excreverit; cui extinguendo nullâ aliâ ratione mederi potuit nisi hujusmodi Vectigalibus:

7 L

Equum

A. D. 1517. *h. 6.* Equum est enim ut, qui Commercio hujus nostræ Insulæ fruuntur, pauculum etiam Oneris ad illud Tucundum & Conservandum perferant, & Nostri Impriis necdum Externi.

Namque in ipsis Turcorum Faucibus Insula sita, nè Confectum opprimatur diripiaturque, solâ Pecuniâ cavetur; Pecuniam autem suppeditare in extremo, ut sic dixerimus, Orbe sola Vestigalia queunt.

Nobis igitur per vestros agenda Gratiæ sunt quoddam maxima potissimum nostra Impensâ majoræque Discrimine Insulam & Commercio conservemus, non minus apertum ipsis non minus Commune quam Nobis ac Nostri: utinam! in omnibus Regnis ac Regionibus parem cum vestris Conditionem habereamus, sicut ipsi Nobiscum Legibus æquis & æquis Solutionibus habent, namque majore multo Emolumento Res nostræ præcederet.

Desinant igitur Anglici Mercatores non veras *Majestati vestra* Querellas deferre, & sciant Justissimum Regem nullas nisi Justissimas Querellas admittere.

A. D. 1517. *h. 2.* Nos & memores sumus & meminisse volumus antiquæ & per multas Ætates continuatæ Benivolentiæ Prægenitorum *Majestatis vestre*, & præcipue Charitatis ipsius *vestre Majestatis* erga Nos & Mercatores nostros in Regnis vestris, quam conservare & indies magis magisque augere animo habemus, firmo stabilique proposito omnibus Officiis Obsequiisque *Sacram Majestatem vestram* omni tempore prosequi; In cuius Gloriam & suimus & erimus semper paratissimi.

Dat. *Januæ* Die vicessimo Sexto Maii, Millesimo, Quingentesimo, Decimo Septimo.

Sacra Regie Majestatis vestra Cultores observantissimi.

OCTAVIANUS FREGOSUS, Regius Gubernator,

Et,
Concilium Antianorum Communis Januæ.

NICOLAUS.

Pro Cardinali Sancti Georgii, de intercedendo.

A. D. 1517. *h. 1.* *R. H. Cotton. fol. 157.* **S**acra Regia Majestas, post humilissimas Commendationes.

Præsidio, pro ea fide observantia & devotione quâ Sublimitatem vestram semper profecuti sumus, proq; ea Pietate atque Animi Magnitudine quâ eandem Excellere ac pollere non ignoramus, scripsimus *Celsitudini vestre* Patrum nostrorum Reverendissimum Dominum *Cardinalem Sancti Georgii*, Sanctissimi Domini nostri Papæ ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarium, fuisse Detentum in Palatio a sua Beatitudine, neque Causam ullam tantæ Rei explicare potuimus, cum eodem momento quo desentus fuit scribere coacti fuerimus.

Nunc autem nè, quod postea successerit, præteruisse videamur, Causam esse intelligimus; quod quædam Verba, qua coram ipso *Cardinali Senensis*, uti Juvenis nec in loquendo satis pensati habens, adversus Pontificem protulerat, non illico Sanctitati, suæ uti debeat, Renuntianda curaverit.

Quod certe, quando ita sit, non possumus nisi Erratum & Peccatum esse & dicere & fateri; unum tamen Nobis persuademus & pro indubitato affirmare & asserere posse non dubitamus, Ipsum

non ex Malitia & Animi voluntate sed A. D. 1517 ex Inconsideratione & quadam potius Negligentia peccasse ac prolapsum esse.

Quid nempe minus verisimile est, quidve minus credi debet? quàm quod Cardinalis jam Senex & Opibus Gratiæ & Auctoritate non infimus, neque etiam humanarum Rerum expertus & iuperitus, cum Pontificem laedere ac provocare voluerit, qui secum in Cardinalatu conjunctissimè & amantissimè vixerat, & in Pontificatu tanta secum Lenitate Benignitate & Liberalitate usus fuerat, ut nichil ab eo desyderaverit quod non prius impetrasse quàm petisse videri potuerit; quid inquam minus credibile? quàm quod hunc Pontificem, tam de se tamve de universo Christiano Orbe Benemeritum laedere voluerit.

is Cardinalis, qui olim Junior & multis quoque incomodis affectus, Alexandri Tempora & Julii Secundi Difficultatem ac Morositatem patientissimè innocentissimè & summa cum Animi æquitate transegit.

Quoquo modo Res se habeat Eum neque excusamus neque etiam condemnamus; sed, cum nihil sit quod imprimis de divina Pietate & Gratiâ deinde

A. D. 1517.
Res. 8. de Clementia & Manufactudine *Sanctissimi Domini nostri* sperare posse non videamur, rogamus Serenitatem vestram ut etiam ipsam, pro Regia Bonitate, proque invicta Animi Magnitudine, præfatum Patrum nostrum apud *Sanctissimum Dominum nostrum* commendatum habere dignetur.

Nam, ut omitteremus quàm proprium & peculiare sit bonorum Regum magnorùmque Principum esse Pietatem Clementiamque exercere, utque etiam taceamus quanta Beneficiorum Magnitudine Reverendissimum præfatum *Dominum Cardinalem* & Nos ipsos *Majestatis vestra* sit devinctura, licet mininos & inutiles Servos, non tamen præteribimus commemorare Sublimitatem vestram & apud Homines perpetuam Laudem & apud Omnipotentem Deum Gratiâ Magni Meriti, ex conservatione & incolûmitate hujus Hominis, per Errorem magis quàm per Voluntatem lapsi, sibi vendicaturam esse;

Quod tanto speramus facilis futurus A. D. 1517
Res. 5. esse, quanto Res est in Manibus illius Pontificis, cujus Bonitatis Clementiæ Misericordiæ & Manufactudinis neminem hæcenus expertum esse aut vidimus aut audivimus; Quæ felicissimâ sit & cui iterum & humillimè Nos commendamus.

Rome quinto Junii Millefimo Quingentesimo Decimo Septimo.

Serenitatis vestre

Humillimi Servitores,

CÆS. ARCHIEPISCOPUS Pisanus Patriarcha Alex.
OCTAVIANUS EPISCOPUS VITERBIENSIS.
GALEACIUS VICECOMES DE REAKIO.
FRANCISCUS SPORTIA VICECOMES DE REAKIO.

De Pensïone pro Cardinale Eborum per Regem Castellæ.

A. D. 1517.
An. 9. H. 3.
Ex Austro. CHARLES, par la Grace de Dieu, ROY de Castille, de Leon, de Grenade, d'Arragon, de Navarre, des deux Sicilles de Jerusalem, de Valence, de Majorque, de Sardaigne, de Corfice &c. ARCHIDUC d'Autriche, DUC de Bourgogne, de Lotbriuge, de Brabant, de Steire, de Carinte, de Carniole, de Lembourg, de Luxembourg, & de Gbel-dres, CONTE de Flandres, de Habibourg, de Tiroel, d'Artois, de Bourgaigne PALATYN & de Hoyman, LANTGRAVE d'Elface, PRINCE de Zauvoe, MARQUIS de Burgeaw & du Saint Empire, de Hollande, de Zeland, de Ferrette, de Tribourg, de Namur, & de Zuytphen CONTE, SEIGNEUR de Frise, des Marches de Sclavonie, de Partenau, de Salins & de Malines, a noz Amez & Feaulx les Chiefs & Tresorer General Commis sur le fait de noz Demaine & Finances Salut & Dilection.

SAVOIR VOUS FAISONS que, pour le bone & singulere Affection que avoms a la persone de Tresreverend Pere en Dieu nostre Trescher & special Ami l'Archevesque d'York Cardinal & Primat d'Escoleterre, & pour aucunement le Remunerer & Guerdoner des Labours Peins & Travail, qu'il a euz & prins pour dresser & conduire la bonne ferme & favorable Amicitie Confederation & Intelligence, darrainerement traittee & conclute entre Tresault, Tresexcel-

lent & Trespuissant Prince nostre Trescher Frere & bon Oncle le Roy d'Escoleterre son Maistre & Nous, a icellui Seigneur Cardinal, pour ces causes & autres a ce nous mpouvans, a fin meesmement qu'il soit tant plus esclin a tenir la main & soy employer a l'entretienent observation augmentation & ferme continuation des diz Amity & Confederation, & en sur ce advis, Avons Ordonne, Oñroye, & Accordé, Ordonnons, Oñroyons, & Accordons de Grace especial, par ces Presentes, prendre & avoir de Nous la Somme de Trois Mille Liures, du pris de quarante Gros de nostre Monnoie de Flandres la Liure, de Pension par An,

Dont Voulons & Ordonnons qu'il soit paye & contenté par les Mains de, nostre Ame & Feal Conseiller & Receveur General de toutes noz Finances, Johan Micaels, ou d'autre Receveur General de noz diz Finances avenir, & des Deniers de sa Recepte, de Demy An en Demy An, par egal Portion, a Commencer le Premier Jour de juillet l'An Quinze Cens & Seize darreiner passé, & d'oresnavant tant qu'il Nous plaira.

Si Voolons & Vous Mandons que, en faisant le dit Seigneur Cardinal Joyr de noz dite Grace Oñroy & Accord, selonc que dit est, Vous Lui faites par nostre dit Receveur General des Finances present & avenir, & des Deniers de si dit Recepte

A. D. 1517. Recepte payer bailler & deliurer, ou a son Command pour Lui, la dite Somme de Trois Mille Livres, des pris & Monnoie que dessus, par cheſcun An, aux Termes a commencer & tant qu'il Nous plaira comme dit est,

Au quel Receveur General de noz diz Finances present & avenir Mandons, par ces diz Presentes, que ainsi le face,

Et par Rapportant ces mesmes Presentes Vidimus ou Copie autentique d'icelle pour une & le premier fois, & pour tant de fois que meſtier sera, Quietance souffisant d'icellui Seigneur Cardinal sur ce servant tant ſeulement, Nous voulons tout ce que paye baillie & deliure Lui aura este a la cause dite estre pasſe & alloue es Comptes & Rebatu de la Recoit de nostre dit Receveur General des Finances present & avenir, qui paye l'aura par noz Aidez & Feaulx les *Presidents & Gens de noz Comptes a Lille*, aus quelz Mandons ausi par cestex ainsi le faire sans aucun contredit ou difficulte; Car ainsi Nous plaist il: Non obstant quelzconques Ordoonnances, Restrictionz, Mandemens, ou Deffences a ce contraires.

Don. en nostre *Ville de Gand* le Huitiesme Jour de Juing, l'An de Grace Mille Cinq Cens & Dix sept,

Papa ad Regem, pro Subsidio contra Hostes Ecclesie.

A. D. 1517.

An. 9. N. 6.

Bibl. Cotton. Vell. 6. 3.

Charissime in Christo Fili noster Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Non veremur ne *Majestas* tua nostram, quam de ea capimus Fiduciam, in optimam partem non accipiat cujusdam Fidei & maximi Amoris quo illam semper profecuti sumus:

Et quia existimamus pristinum illum suum Animum Sedi Apostolicæ durissimis in rebus subveniendi perſtare in eadem Voluntate, auctamq; potius ejus Animi magnitudinem fructu tanta Glorie quantam ex similibus Actionibus aliis consecuta est quam diminutam esse.

Nos quidem certè, quanquam maximis nostris & ejusdem Sanctæ Sedis Angustis Difficultatibusque pressi ad hunc Diem usque, nihil Tibi Oneris imponere, nullam *Majestati* tue inferre Molestiam sustinimus, non de tua Voluntate, Pietate erga Nos & eandem Sedem Benivolentia, dubitantes, sed quod in Te certissimum Rerum nostrarum Per-

& de nostre Regne le Second.

A. D. 1517.

An. 6.

PAR LE ROY.

Les Seigneurs de *Chiernes* Grant & Premier Chambellan.

Vous le Seigneur de *Montigny*, Seigneur *Mesfons* *Huchbenay* Chief Maistre;

Jehan Ruffault Tresorer General des Finances & Audits Presens.

N. HANETON.

Sub Sigillo Parvo de rubea Cera Segmento Pergamena pendente.

Dor.

Les Chiefs & Tresorer General commis sur le fait des Demains & Finances du Roy de Castille, de Leon, de Grenade, de Arragon &c. Archiduc d'Autriche &c. Receveur General des diz Finances *Jehan Micault* ou autre avenir, *Accomplissez le contenu en blanc de ces Presentes tout ainsi selon & par la forme & manere que le Roy le veult & mande estre fait par icelles. Escripſt sous les Seings* *Mannez* *des diz Chiefs & Tresorer General* le ix. Jour de Juing, l'An Mille Cinq Cens & Dix sept.

RIFFAU TRESORIER.

fugium usque ad extremam Necessitatem volumus esse illibatum atque intactum.

A. D. 1517.

Nunc verò cupremus Te cernere oculis, quibus Rapinis & Depopulationibus, quanto Furore & Scelere Perditorum & Nefariorum Hominum Status Ecclesiasticus hucusque simul Sanctæ Sedis Dignitas vexetur, laceretur, diripatur, cum nihil Latronum Avaritiæ Libidini Crudelitatis obſtet, non Pudor a Stupris nefarius, non Religio a Sacris & Locis & Rebus violandis, non Misericordia a Crædibus Eos coherceat, quæ Nos ut reprimeremus exhaustimus jam omnia ferè & hujus Sanctæ Sedis & eorum qui communem Rem Ecclesiasticam iis afflictam dolent Subsidia, ne quid de nostra Dignitate decederemus, ne sceleratis Hostibus facilem cursum suæ Improbitatis faceremus;

Sed cum, si volumus salvam Ecclesiasticam esse Rempublicam majore Conatu & Viribus Nobis opus sit, unique, inter Reges Christianos Principes, tua *Majestati* præcipuè contidamus, petimus

a Te

A. D. 1517. *Rem. 3.*
 Te & hortamur *Majestatem tuam* in Domino, summôque affectu requirimus, ut, quod aliàs concessisti, tuique præstantissimi Animi est proprium, subvenire in tantis Angustiis, Difficultatibus, Indignitatibus, hinc Sanctæ Apostolicæ Sedis communi Matri Fidelium custodiarum tuâ Carâ Prudentis Opibus Facultatibusque quamprimum velis.

Quem autem in modum & qua potissimum ratione videatur expedire & tua *Majestas* pro sua prudentia cogitabit, & Dilectus Filius *Nicolaus Scomber* Ordinis Prædicatorum noster Familiaris, istuc hac præcipuè de causa missus, cum eadem communicabit, cui eam nostro Nominè alloquenti *Majestas* tua Fidem summam adhibendo ita secum reputabit, ne-

que hoc majus erga Nos Beneficium ab A. D. 1517. *Rem. 5.*
 ea proficisci posse neque ipsius Laudi & Nomini magis honorificum fore quicquam, quàm si ad suam peculiarem Virtutem & Gloriam se converterit, præstare Sanctam Romanam Ecclesiam ab Insuper & Latrocinii Impiorum Salvam atque Tutam.

Dat. *Rome* apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die vicefimo Junii Millesimo Quingentesimo Decimo septimo, Pontificatus nostri Anno quinto.

JA SADOLETUS.

Carissimo in Christo Filio nostro Henrico Regi Angliæ.

De Licentia Eligendi.

A. D. 1517. *An. p. H. 5. P. 1. M. 14.*
 REX Dilectis sibi in Christo *Supriori & Conventui* Monasterii nostri Beate Marie de Coventrie & Lichfeldie Diocese, Salutem.

Ex Parte vestra Nobis est humiliter Supplicatum ut,

Cùm Ecclesia Monasterii vestri prædicti per Mortem, Bonæ Memorie, *Johannis Impyngbam ultimi Prioris* ibidem Pastoris sit solatio destituta,

Alium vobis Eligendi in Priorem & Pastorem Loci illius Licentiam vobis concedere dignemur,

Nos, Precibus vestris in hac parte fa-

vorabiliter inclinati, Licentiam illam A. D. 1517.
 vobis Tenore Præsentium duximus concedendam;

Maudantes quòd talem vobis eligatis in Priorem & Pastorem, qui Deo Devotus Ecclesie vestre prædictæ Necessarius Nobisque & Regno nostro Utilis & Fidelis existat.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicefimo quinto Die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Patria Tornaci, de Forma Processuum in Appellationibus & Ressorto.

A. D. 1517. *An. p. H. 5. Ex Antog.*
 A TOUTS CEULX, qui ces presentes Lettres verront ou orront, *Prevozt, Jurez, Eschevins, Eswardens, Doyens, & Subz Doyens* des Messieurs de la Ville & Cité de Tournay, Salut.

SAVOIR FAISONS que, en obeissant au bon Plaisir de Tres excellent Tres noble & Trespuissant le Roy Henry nôtre Souverain naturel & droit Seigneur, & fournir a l'Ordonnance, par Luy n'gaires faicte en la Ville de Londres, de envoyer par Escrit la Forme & Maniere comment on avoit par ce devant Use & Acoustume des Appeaulx obtenans Reliefs & aultres Proces en la Court de Parlement a Paris, que lors nôtre Ressort y estoit,

Sur quoy avons oy & examine plui-

seurs notables Personnaiges en ceste di- A. D. 1517.
 cte Ville Licencyez es Loix, & autres Gens de Praticque en ce experts & congnoissans, par les Deppositions des quelz avons trouve la dicte Forme & Maniere telle que cy ensuis est declare.

Premiere, les appellans seront tenus appeller illico & incontinent la Sentence pronouchie s'ilz font presens a la dicte Sentence ou Procureur pour eulx, & Relever leurs Appellations dedens Trois Moys apres les dis Appeaulx Intergestez sur Peine qui en seroit deffaislant, l'Appel estre par la Court declare desert condempne en l'amende de Soixante Livres Parifez, & la Sentence ou Appointement dont seroit Appelle estre

7 M 1 mis

A. D. 1517
lit. 9.

mis a Execution non obstant nouvel Appel; Et, se les dis Appellans n'avoient appelle illico comme dit est; fruit qu'ilz en foyent relevez par la dicte Court, ou le Narrer en leur dit Relief d'appel, le quel Relief doit contenir ceste Forne,

Henry, par la Grace de Dieu, &c. au Premier Haisfier de nostre Parlement ou nostre Sergeant sur ce requis, Salut.

Comme *Tel ou Tels &c.* se dient deument avoir Appelle a Nous & a nostre Conseil, ou le dit appel ressortit neoument de certaine Sentence jurement ou Appointement & autres Tors & Griefz a declarer plus a plain, en temps & en lieu contre le dit *Appellant*, en son Prejudice fais & donnez par les Prevostz & Jurez de la Ville & Cite de Tournay au prouffit pourchas Requeste ou Instance de *Tel &c.* ou autrement, indeuement, comme de nulz, & s'aucuns font ou estoient comme Defaulx & Mauvais,

Nous & Mandons & Commettons par ces Presentes que les dis Prevostz & Jurez de la dicte Ville & Cite de Tournay tu Adjournes a estre & Comparoir en nostre Court de Parlement, qui se tiendra en nostre Chancelerie, pour soustenir & defendre les Tors & Griefz dessusdis, iceulx veoir Cotigier, Repparer, Amender, & mettre au neant se mestier est & estre le doibuent, proceder & aller avant en oultre selon Raison & Intime, & fais assavoir au dit *Tel &c.* & autres Parties advrsees du dit *Appellant*, s'aucuns en ya quelles foyent au dit Jour felles cuident que bon soit & que la dicte Cause d'Appel leur touche ou appartienne en aucune maniere,

En leur faisant Inhibitions & Diffences depar Nous sur certaines & grans Peines a Nous appliquer que, pendant la dicte Cause d'Appel, contre ne au prejudices d'icelle ne du dit Appellant ilz ne atremptent ou innovent facent ou feussent attempter ou innover en aucune maniere, mais tout ce qui seroit fait attempte ou innové au contraire repparont & mettent ou sachent repparer & mettre tantoit & sans delay au premier Estat & Deu,

En certiffant souffisamment aus dis Jours noz Amez & feaulz Conseillers les Gens de nostre dicte Court de ce que fait en suris,

Aus quelz Nous Mandons & expressement Enjoignons que aux Parties oyes sachent bon & brief Droit, car ainsi Nous plaist il estre fait;

Non obstant quelzconques Lettres

furreptices a ce contraires, Mandons & A. D. 1517. Commandons a tous noz Justicyers Officyers & Subgès que a toy en ce faisant soit Oby.

Donne a &c.

ITEM, se la Partie, au Prouffit de qui auroit este pronunchie la Sentence, dont seroit appelle volloit anticiper, la Partie a plus brief Jour, que les dis Trois Mois, il porra obtenir Anticipation en la dicte Chancellerie contenant ceste Forne.

Henry, par la Grace de Dieu &c. au Premier Haisfier de nostre Parlement, ou nostre Sergeut qui sur ce sera requis, Salut.

De la Partie de nostre bien Ame *Tel &c.* Nous a este expose que de certaine Sentence ou Appointement, donne a son Prouffit par noz bien Amez les Prevostz & Jurez de la Ville & Cite de Tournay a l'encontre de *Tel &c.* icelluy *Tel &c.* somollement & sans aucun grief s'est porte pour *Appellant* a Nous & a nostre dicte Court, en la quelle il ne a aucunement releve au Moins qu'il soit venu a la notice & congnoissance du dit *Epposant*,

Au Moyen du quel somol Appel le dit *Epposant* doute que pour fuyr & delayer par la dit *Tel &c.* il voeille relever son dit Appel a certain long Jour advenir, qui seroit au grant Grief Prejudice & Dommaige du dit *Epposant*.

Humblement requerraot sur ce nostre Provision,

Pourquoy Nous, ces Chofes considerees, Te Mandons & Commettons par ces Presentes que le dit *Appellant* Tu adjournes & anticipes, en cas d'Appel, a certain & competent Jour, ordinaire ou extraordinaire, de nostre dicte Court, pour monstrer & enseigner de la poursuite & diligence qu'il a faicte de son dit Appel relever, icelluy veoir dire & declarer nul desert, & non Reschepable se mestier est & estre le doibue, sy non proceder & aller avant en oultre selon raison,

En certiffant souffisamment au dit Jour noz Amez & Feaulz Conseillers les Gens de nostre dicte Court de ce que fait en suris,

Aus quelz Nous Mandons que aux Parties oyes sachent Raison & Justice, car ainsi Nous plaist il estre fait;

Non obstant quelzconques Lettres furreptices a ce contraires.

Donne &c.

Par

A. D. 1517. *Par vertu de la quelle Anticipation l'Appellant fera adjourne en la dicte Court Souveraine a certaine Jour coupent.*

ITEM, aux Jours assignez, se cest Proces par l'Escrip, dont auroit est appelle, doit estre conclud, comme en Proces par Escrip & le Saq & Proces mis pardevers la Court pour estre jugie au bene vel male.

ITEM, se les dictes Appellations procedoyent sur aucun Incident ou Interlocutoire, le dit Appel au Jour assigne doit estre Plaidoye hinc inde tout a ung Jour, & toute la matere Ramenee a fait les Parties estre ordonnees a Escapte approuver leurs fais & au Conseil pardevers la Court, pour estre Jugie & Determinee comme a raison.

ITEM, en autres Matieres & Provisions de Justice, dont la Connoissance doit appartenir a la dicte Court Souveraine, les dictes Provisions se obtiendront en la dicte Chancelliere par Requête ses Baillies par les Parties par Escrip & Contenant le Cas au Roy nostre Sire & son Conseil, & se debueront adreschier les dictes Provisions au Premier Huissier ou Sergent Royal, pour faire Commandement au Juge, souz qui les dictes Materes seront pendans & intentees, pour proceder a l'internement des dictes Provisions Parlie Appellee en maniere anciennement acoustumee, & d'autres Provisions, dont les materes seroyent pendans par devant le Bailly de Tournefy ou son Lieutenant, les dictes Provisions se debueront adreschier au Juge Royal, & ausy des aultres Materes girans en Connoissance de cause du Juge Royal.

ITEM, & au Regard des Matieres co-

munelles dont seroit appelle n'en aigres este use, mis semble qu'il seroit bon Deu faire selon le contenu de cest Article; c'est assavoir,

L'Appellant sera tenu de relever son dit Appel en la dicte Chancellerie & dedens le Temps dessusdit, & au Jour assigne le Proces sera envoie & mis pardevers la dicte Court, le Prisonnier demourant Prisonnier & bien Garde jusques ad ce que la Court aura veu & decide le Proces.

Et porra le dit Prisonnier envoyer par Procureur ses Torts & Grieffz par devers la dicte Court se bon luy semble.

Pour les quelles Provisions de Reliefz d'Appel Anticipations & autres menues Provisions a obtenir par les particuliers, l'en a acoustume de payer scullement,

Pour chascun Seel en la Chancellerie Six Sols Parisse, qui vallont Deux Staitres & Demy,

Et pour le Secretaire Signature & Escrip au tel Sallaire,

Se n'estoit qu'il y heint bien grande Escrip au sauf que pour l' de la V en a acoustume payer Deux Es pour chascun Seel,

Et pour Corps de Meitier au taux du Conseil.

En Tesmoing de ce Nous avons fait mettre a ces Presentes Lettres le Seel aux Causes de la dicte Ville & Cite,

Quy furent faictes & donnees le Dixiesme Jour de Juillet l'An Mille Cing Cens & Dix sept.

Super Plicam,
N. DU FIEF.

Sub Sigillo Cera viridis a duplici candela Pergamena pendente.

De Regio assensu.

A. D. 1517.
An. p. H. 3.
Fol. p. R. 2.
F. 1. n. 14.

R. E. X. Venerabili in Christo Patri G. Coventriensi & Liebfeldensi Episcopo, Salutem. Scitis quod Electioni, nuper facte in Monasterio nostro Beatae Mariae de Coventria vestre Diocesis, de Religioso Viro Domino Johanne Weibe dicti Monasterii nostri Confratre & Commenscho in Priorem & Pastorem Loci illius Regium Assensum adhibuimus &

Favorem; Et hoc vobis, Tenore Praesentium, significamus ut quod vestrum est in hac parte exequamini cum effectu.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium undecimo Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

A. D. 1517.
An. 9. B.

De Licentia Eligendi.

A. D. 1517.
An. 9.

A. D. 1517.
An. 9. B. 2.
Id.

REX Dilectis sibi in Christo *Priori & Conventui Monasterii Sancti Johannis Baptistæ juxta Colcestriam Ordinis Sancti Benedicti* Londoniensis Diocesis, Salutem.

Ex parte vestra Nobis est humiliter Supplicatum ut,

Cùm Ecclesia Monasterii vestri prædicti, per Mortem, Bonæ Memoriz, *Willielmi Sprouton ultimi Abbatis* ibidem, Pastoris sit solatio destinata,

Alium vobis eligendi in Abbatem & Pastorem Loci illius Licentiam vobis concedere dignemur,

Nos, Precibus vestris in hac parte

favorabiliter inclinati, Licentiam vobis, Tenore Præsentium, duximus concedendam;

Mandantes quòd talem vobis eligitis in Abbatem & Pastorem Loci illius qui Deo Devotus Ecclesie vestre prædictæ Necessarius Nobisque & Regno nostro Utilis & Fidelis existat.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicesimo Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Restitutione Temporalium Coventr.

A. D. 1517.
An. 9. B. 2.
Id.

REX Etsatori suo in Comitibus *Warwicæ & Leycestriæ*, Salutem.

Cùm *Venerabilis Pater G. Coventrensis & Lichfeldensis Episcopus* Electionem, nuper factam in Monasterio sive Ecclesia Cathedrali Beatæ Mariæ Coventriæ suæ Diocesis, de Religioso Viro *Domino Johanne Webbe*, nuper Confratre ac Commonacho Monasterii prædicti, in *Priorem Loci illius*, cui prius Regum Assensum adhibuimus & Favorem, confirmaverit, sicut per Literas Parentis ipsius Episcopi, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos, Confirmationem illam acceptantes, Fidelitatem ipsius *Electi & Confirmati*, per Dilectos Nobis in Christo *Abbatem de Keworth & Abbatem de Combe*, Virtute Brevis nostri eis directi, capi mandavimus, & Temporalia Monasterii prædicti, prout moris est, restitimus eidem;

Et ideo Tibi Præcipimus quòd eisdem *Electo & Confirmato* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Ballivaria, Liberes in forma prædicta, salvo Jure cujlibet.

A. D. 1517.
Teste Rege apud *Westmonasterium* vicesimo octavo Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia dirigitur Etsatoribus subscriptis, in Comitibus subscriptis, sub Datis supradictis,

Etsatori Regis in Com. Norhampt. Dilecto Regis Majori Civitatis suæ Coventriæ ac Etsatori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, Liberis Hominiibus, & omnibus aliis Tenentibus Monasterii prædicti quòd *eisdem Electo & Confirmato*, tanquam *Abbati & Domino suo*, in omnibus, quæ ad Monasterium prædictum pertinent, Intendentes sint & Respondentes in omnibus, prout decet.

In cujus &c.

Teste ut supra.

Pro Decima Levanda, in Subventionem Ecclesie.

A. D. 1517.
An. 9. B. 2.
Fideli. Col. 1. 2. B. 2. fol. 171.

Venerabilis Frater Salutem & Apostolicam Benedictionem. Compellit Nos Urgens Necessitas fati validi Exercitus, quem nonnullis jam effusus Mensibus ad propulsandam Injuriam Nobis innotè Ecclesie

A. D. 1517.
Sponsæ nostræ per Iniquitatis Filium & Perditionis Alumnum, *Franciscum Mariam de Ruere*, quem alijs, suis exigentibus Demeritis, Ducatu Urbani de Fratrum nostrorum Consilio privaveramus, illatam, coegimus & non sine magnis Impensis

A. D. 1517
Nov. 8. Impensis sustinimus, quemq; ulterius
manu tenere ac ipsam *Franciscum Ma-*
riam a nostris & Sanctæ Romanæ Eccle-
siæ Civitatibus, Terris, & Locis, quæ
Ausu temerario ac nefando occupavit &
deinet indebitè occupata, expellere de-
votòsq; Subditos nostros a tam gravi-
bus Molestiis, quibus ipse *Franciscus*
Maria eos indes afficere non veretur,
liberare non valeamus, sed Coepiscopo-
rum nostrorum Auxilia Nobis in hoc sint
plurimum necessaria, conveniatque Rati-
oni pietati ac Honestati ut Membra
Capiti laboranti prompta Subsidia submi-
nistrent.

Et propterea Sedes Apostolica ad Ca-
thedralium Ecclesiarum Regimina Pro-
motis, ob Impensas per eos in eorum
Promotionibus factas, ut Charitativum
Subsidium a Personis Ecclesiasticis, in
eorum Civitatibus & Diocesis Beneficia
obtinendis petere & exigere valeant,
Licentiam & facultatem concedere con-
suevit, quanto magis Nobis eum gravis
& urgens inflet Necessitas, pro Conser-
vatione & Defensione Jurium dictæ Ec-
clesiæ ac Honore hujus Sanctæ Sedis, in
qua Divinâ Permissione sedemus, oppor-
tuna a Fratribus nostris Episcopis, ca-
terisque Prelatis Subsidia Jure quodam
poscere & exigere debet esse permittum,
eaque ab Illis Nobis minime denegari
posse nec debere nemo sanæ Mentis igno-
rat, prout & Archiepiscopi & Episcopi
Regni Angliæ illiusque Regi alius etiam
nostris scribimus,

Quare Fraternitatem tuam in Domino A. D. 1517.
hortandam, & in virtute Sanctæ Obe-
dientiæ monendam & requirendam
duximus, ut Clerum tuum, tam Secu-
larium-quàm Regularium, Personarum
Exemptarum & non Exemptarum, Or-
dinum quorumcumque, coram Te con-
vocare, Eisque Præmissa in Medium tuâ
solitâ Prudentiâ proponere, eisdemque
Clerum & Personas Prædictas ad Subve-
niendum Nobis & Sedi Apostolicæ, in
tam arduâ & urgente Necessitate, de u-
na saltem *integra Decima*, omni Excep-
tione sive Excusatione cessante, cogere
& compellere, Eisque id in virtute San-
ctæ Obedientiæ mandare debeas,

Quod si non succederet, quod cum
Nobis persuadere non possumus, id po-
tius tuâ Culpi & Negligentiâ quàm ali-
unde evenisse credere cogemur; & ad
Officium, quod ad bonum & devotum
Sedis Apostolicæ Episcopum pertinet,
non sine Animi nostri Displacitiâ, Fra-
ternitatem tuam defuisse cognoscemus.

Dat. *Roma* apud Sanctum Petrum
sub Annulo Piscatoris Die xxiv. Augusti,
Millesimo Quingentesimo decimo septi-
mo, Pontificatus nostri Anno Quinto.

BEMBUS.

Dor.
Venerabili Fratri Episcopo Exoniens.

De Præbenda Data pro Thoma Lynacre Clerico.

A. D. 1517.
Nov. 9. R. 8. REX omnibus, ad quos &c. Sa-
lutem.

Sciatis quòd Nos, de Gratiâ
nostrâ speciali ac intuitu Caritatis, Dedi-
mus & Concessimus, ac per Præsentem
Damus & Concedimus Dilecto nostro
Magistro *Thoma Lynacre* Clerico Cano-
nicatum & Præbendam infra Capellam
nostram Collegiatam Sancti Stephani
Martiris infra Palatium nostrum West-
monasteriense modò in Dispositione no-
stra existentes, per Mortem *Andree Am-
monis* ultimi Incumbentis ejusdem.

Habendos & Gaudendos dictos Cano-
nicatum & Præbendam præfato Magistro
Thoma Lynacre cum suis Juribus & Per-
tinentiis universis.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* A. D. 1517.
vicesimo quarto Die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

*Et Mandatum est Decano & Capitulo
Capelle Regis Collegiate Sancti Stephani
infra Palatium Regis Westmonasteriense
quod præfatum Thomam Dycacre in realem
& corporalem Possessionem Præbende
prædictæ ponant seu poni faciant, ac ei
Stallum in Choro & Locum in Capitulo,
prout moris est, assignent seu assignari fa-
ciant.*

In cujus &c.

Teste ut supra.

A. D. 1517.
An. 9. M. 5.
Men. 3.A. D. 1517.
Men. 3.

Pro Cardinali Eborum, Bulla Decimarum.

Registrata apud Me,

BEMBUM.

A. D. 1517.
An. 9. M. 5.
Ex Origine.

LEO EPISCOPUS, Servus Servorum
Dei, Dilecto Filio *Thoma Tituli
Sanctæ Cecilie Presbytero Cardi-
nali Eboracensi*, Salutem & Apostolicam
Benedictionem.

Ad præclara Virtutum Munera, quibus illorum Largitor Altissimus Perforam tuam multipliciter decoravit, nostræ dirigentes considerationis intuitum, & attentè prospicientes quòd Tu Romanam Ecclesiam, cujus honorabile Membrum existis, tuorum Honores plenius magnitudine, Meritorum spem Nobis pollicentur indubiam quòd ea, quæ Circumspectioni tuæ duxerimus committenda, ex Doctrina, ac etiam longa rerum gerendarum experientiâ, quibus etiam te illustratum novimus, ad nostrum & Sanctæ Sedis Apostolicæ Statum atque Honorem pertinentia omni studio & sollicitudine prudenter exequeris.

Hac itaque fiducia moti, considerantes si Sedes Apostolica Promotis ad Cathedralium Ecclesiarum Regimina, pro necessariis Expenfis in sua hujusmodi Promotione faciendis, Facultatem concedere consuevit, ut ab omnibus Personis Ecclesiasticis Secularibus & Regularibus, Beneficia Ecclesiastica & Regularibus in eorum Civitatibus & Diocæsis obtinentibus, caritativum Subsidium, pro Oneribus Promotionis hujusmodi facilius supportandis, petere & exigere possint, quanto magis nobis videtur honestum pro nostrorum ac Ecclesiæ Sponsæ nostræ Jurium Defensione & Tutitione Subsidia & Auxilia ab Archiepiscopis & Episcopis, qui dum Munus Consecrationis eis impenderetur, Fidelitatis debitæ solito per eos præstito Juramento, inter alia promiserunt defendere Romanum Papatum quantum eorum Ordini conveniret, ab eis & aliis Prælati & Beneficiatis in tam magna imminente Necessitate implorare, prout Carissimo in Christo Filio nostro *Henrico Angliæ Regi Illustri*, necnon eidem Circumspectioni tuæ, ac Venerabilibus Fratribus nostris *Cantuariensi* nostro & Apostolicæ Sedis Legato nato, & aliis Archiepiscopis & Episcopis dicti Regni, per alias nostras litters significavimus,

Speramusque & omnino expectamus ut, cum intellexerint tam grandem Nobis & eidem Ecclesiæ Sponsæ nostræ In-

juriam illatam, eos tanquam veros Fratres nostros & bujus Sanctæ Sedis Honoris cupidos non minori Molestiâ quam Nos ex ea affici debere, illamque non minus eis quam Nobis inferri affirmatos, ipsamque Injuriam non solum ejusmodi Subsidio sed etiam proprio Sanguine vindicare posse ultro desideratos, Nobis proculdubio promittimus nec dubitamus eos Auxilia prompta & larga sponte præstituros, præsertim ejusdem *Henrici Regis*, qui &, *Claræ* Memoriz, ejus Genitores ac Prædecessores hujus Sanctæ Sedis & sedentis in ea boni semper Cultores & Factores fuerunt, & ruis efficacissimis Exhortationibus quamprimum id effecturos, cum Res ipsa celeritate indigeat.

Espropter Circumspectionem tuam unius integre Decimæ Collectorem & Exadorem Apostolicâ Auctoritate, Tenore Præsentium, Facimus, Creamus, Constituimus, & Deputamus, Tibique hujusmodi integram Decimam eisdem Archiepiscopis, Episcopis, Electis, Administratores, Abbatibus, Commendataris, & Personis aliis in dicto Regno & aliis Locis eidem Regi subiectis constitutibus, etiam si in hoc quod non credimus redderent Difficiles, Imponendi, seu Legato Archiepiscopis & Episcopis præfatis ut illam suis Cleris & aliis Personis eis subiectis, prout magis Tuæ Circumspectioni visum fuerit expedire, imponere valeant Licentiam Concedendi, Licentiam concedimus, & Impositam Petendi Colligendi & Exigendi, ac eis tam in genere quam nominatim & in specie ut illam solvant sub Excommunicationis latorum Sententiæ & Privationis Beneficiorum Ecclesiasticorum per eos runc obtentorum, & aliis de quibus Tibi videbitur Penas etiam Pecuniarias, Mandagâ, ac Terminum ad id Præstigi, & Præfixum semel & pluriès totiens quotiens Tibi videbitur Prorogandi, ac pro ejusdem Decimæ leviori ac faciliiori Exactione unum vel plures tot quot Tibi videbitur Subcollectores, qui pari qua Circumspectio tua per Præsentes uteris Facultate fungantur, Deputandi tamen generaliter quam nominatim, & Deputatos Amovendi, & alios eorum loco totiens quotiens Tibi videbitur Surrogandi, necnon

A. D. 1517. non integram Decimam ipsam solvere
 Recusantes vel Differentes, & genera-
 liter Contradictores quolibet & ne sol-
 vantur perfundentes directè vel indirectè
 per Censuram Ecclesiasticam, & Juris
 remedia oportuna, Appellatione postpo-
 sita, Compescendi, invocato etiam si o-
 pus fuerit ad hoc Auxilio Benchii Secu-
 laris, Solventes verò de Solutis Quitan-
 di Liberandi & ab Excommunicationis
 Sententia aliisque Censuris & Poenis
 quas dicta occasione quomodolibet in-
 currisent Absolvendi.

Et generaliter omnia & singula in
 Præmissis & circa ea necessaria seu quo-
 modolibet oportuna Faciendi, Mandan-
 di, & Exequendi plenam & liberam
 Tenore Præsentium Concedimus Facul-
 tatem :

Non obstantibus si eisdem Archiepi-
 scopis, Episcopis, Electis, Commenda-
 tarius, Administratoribus, Abbatibus,
 Prioribus, Militibus, & aliis Personis
 Ecclesiasticis vel quibuscumque aliis conjun-
 ctim vel divisim ab Apostolica sit Sede
 Indultum quòd ad Solutionem alicujus
 Decime: minime teneantur, & ad id
 compelli aut quòd interdicti suspendi
 vel excommunicari, aut extra vel ultra
 certa Loca ad Judicium evocari non pos-
 sint, per Litteras Apostolicas non facien-
 tes de Indulto hujusmodi ejusque to-
 to Tenore ac propriis ipsorum Locorum
 Ordinum & Personarum Nominibus &
 Cognominibus, & quibuscumque Privi-
 legiis Exemptionibus etiam in Corpore
 Juris Clausis ac Litteris Apostolicis quib-
 uscumque Dignitatibus seu Ordinibus Sta-
 bilimentis Usibus & Naturis & præci-
 pue Sancti Benedicti & Sancti Augustini
 Sancti Johannis Jerusalemiani Clu-
 niacensis, Cisterciensis, Cartusensis, Ca-
 maldulensis, Vallisumbrosæ, Crucife-
 rorum, & Humiliatorum ac ipsorum
 Universitatum generaliter vel specia-
 liter sub quacunque formâ & expres-
 sione verborum, ab eadem Sede concef-

sis, mentionemque, etiam si de eis co-
 rinq̄ue totis Tenoribus de verbo ad
 verbum quoad oportuissim eorum &
 Clausularum in eis Contentarum Dero-
 gatoriarum Derogationem Præsentibus
 habenda esset mentio specialis, eisque
 ad Præmissa illis alias in suo robore per-
 manentibus, Volumus quomodolibet sus-
 fragari,

Volumus autem ut juxta Ordinationem
 in Concilio Viennensi super hoc edi-
 tam Calices Libri & alia Ornamenta
 Ecclesiarum Monasteriorum Beneficio-
 rum & Fiorum Locorum hujusmodi
 Divino Cultui Dedicata ex causa Pig-
 norum vel aliis occasione Solutionis
 dictæ integrè Decime nullatenus
 capiantur distrahantur vel occu-
 pentur,

Quòdque præsentium Litterarum
 Transumpto, Tui aut alterius Prælati
 Ecclesiasticis Sigillo & publici Notarii
 subscriptione munito, eadem prorsus
 Fides adhibeatur, in Judicio & extra,
 quæ adhiberetur ipsi Originalibus Lit-
 teris si essent exhibite vel ostense.

Nulli ergo omnino Hominum liceat
 hæc Paginam nostrorum Facti Creatio-
 nis, Constitutionis, Deputationis, Con-
 cessionis, & Voluntatis infringere &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum,
 Anno Incarnationis Dominicæ Mille-
 simo, Quingentesimo, Decimo Septimo,
 Nono Kal. Septembris, Pontificatus
 nostri Anno Quinto.

BEMBUS.

Visa,

JO. MADRIGAL.

Super plicam,

THO. DE BUNS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis
 sericis Flavii rubricque Coloris.

Super Prorogatione Trengarum, Approbatio Scotorum.

To the Right Excellent Prince Johnne Duc of Albany Erle of Marche
 and Gariabth, Lord of Annandirdale and Man, Tutor Legiti-
 time to Our Sovereane Lord the Kingis Grace, Governour and
 Protecloure of his Realme.

A. D. 1517.

An. 9. H. 8.

Ex Astogr.

WE underwritin Spirituall and
 Temporale and Commissionaris of Burrowis Represent-
 ting the Thre Estatis of Scotland, Hon-
 nour Fidelite and Service.

THE ABSTINENCE OF WERE, past
 and concludit be *zours Grace* for the
 parte of this Realme, and be the maist
 Reverend Archbisshop of Zork, Chan-
 cellare

A. D. 1517

A. D. 1517. cellare and Cardinale of Inglandd Legate of the Sege Apostolicque, in the Name of the Richt Hie Richt Excellent and Myclty Prince *Henry King of Inglandd*, and under his Hienes Grete Seill Ratifyt, to endure and be observit fra the Feist of *Santū Andrew in Wynter*, the Zere of God Anc Thousand Five Hundreth and Sextene, unto the samyn Feist of *Santū Andrew nixt aſtir ſollowing*, in the Zere of God Anc Thousand Five Hundreth and Sevintene, Red, Sene, and be Ws ripely Underſtondd, and now Prorogate and Continewit fra the ſade Feist of *Santū Andrew* in November nixt to cum, unto the samyn *Santū Androis Day* at the ſaid Seſon, in the Zere of God Anc Thousand Five Hundreth and Nynetene, mak and of New Prorogation Twa Zeria complete.

In conſiderationn that the Auctorite Riall of this Realme, throw Minorite Tutour and immediate Succelloure to the King and Crowne, and that ſul and liberale Adminiſtration, upon all and ſundry materis concernyng the King and his Realme, is deſerrit be the Electionn of the hale Body of this Realme to zoure Adminiſtration and in Parliament be the Thre Eſtatis auctorifate,

In quihilis ze have fa uit zoure ſelf tuching the ſaid Tuteill and Regiment of Oure Sovereane Lord his Realme and Commonne Weill thereof, baith within this Realme and outwith the ſammyn, That We hald and reputis the Auctorite Riall in all thingis weill exercit, and in ſpeciall the ſorſaid Prorogationne of Abſtinence of Were paſt concludit and approbate as ſaid is,

And for Oure parte confeſſis Ws obliſt to the Obſervationn of the ſammyn

Abſtinence and Prorogationn thereof ta- kin, tretit, and concordit be Zoure Grace, havand the Power and Auctorite Riall of this Realme, and ſall obſerve and keip the ſammyn in all and ſundry Articles and Pointis contenit thairintill,

And, in Takin of this Oure Conſent and Obliffing heirintill, We of ſuperabundance have affixit to thir Preſentis Oure Selis at *Edinburgh* the Sevnty Day of October, the Zere of God Anc Thousand Five Hundreth and Seventene.

S. Andrea Archiepiſcopi.
S. Glasgwen, Archiepiſcopi, Cancellarii.
S. Epifcopi Dunhelden.
S. Domini Comitit Angaſie.
S. Domini Comitit de Arag.
S. Domini Comitit Ergadie.
S. Comitit de Erol.
S. Galielmi de Cochar.

S. Comitit de Caſtellis.
S. Domini Comitit de Glencoy.

S. Abbatit de Melros.

S. Domini de Flewyng Camerarii.
S. Abbatit Mor.
S. Abbatit Dundranen.
S. Abbatit de Calco.

S. Domini Preceptorit de Torpbichin.

S. Domini de Maxwell Gardiani.
S. Domini de Borthvik.
S. Domini de Erskyn.
S. Clerici.
S. Domini Hay de Zefter.
S. Domini Ceſſfordgaid.
S. Decan. Glasgwen.

Dux Ferraria ad Regem.

Sereniffime ac Potentiſſime Rex Domine mi Colendiſſime &c.

A. D. 1517.

An. 9. H. 8.

Ritib. Ceterum.

Vitel. 1. 31.

Fol. 248.

R Eddidit mihi *Sereniffima Ma- jeſtatis veſtra* Literas *Dominus Johannes Petrus* ejus Familiaris & *Muſſem*, narravitque diligenter verbo tenus quanto *Amore* ipſa *Majeſtas veſtra* Me proſequatur, vel quamperè mihi benefacere & gratificari deſyderet, adeò quod eidem *Majeſtati veſtra* Me tantum debere ſentio, ut reipſi ſolvendo non ſim, Certiſſimum cum eſt animi mei Fidem Studium & Obſervantiam erga *veſtram Ma-*

jeſtatem tantam ac talem eſſe ut a nullis unquam Beneficiis poſſit ſuperari, quod & ipſi *Majeſtati veſtra* & univerſo Orbi jam palam feciſſem niſi Fata & cum vaſta Locorum intervallo deſyderio meo obſtitiffent.

Nam poſſem in hoc Verbis ullis ardentem Animi mei cupiditatem exprimere, ſed Unum, atque Id quidem conſtanter, dicam In Votis meis Me nihil antiquius nihil omninò expetere magis habere, quam ut aliquando poſſim

A. D. 1517.

An. 9. H. 8.

Ritib. Ceterum.

Vitel. 1. 31.

Fol. 248.

re

A. D. 1517. re ipsa *Majestati vestra* comprobati Me illius obsequiosissimum observantissimumque esse Servitorem.

Et quoniam ipsa per Literas & per eundem *Majestatem* Mihi significavit quod scire cupit an quicquam apud Se sit quod mihi gratum esse queat, visum est mihi respondere quoddam, & si plurima sint apud eandem *Majestatem vestram* que omnia Mihi & possunt & debent esse gratissima, nihil tamen est quod cupidius expectam, neque quod summissis orem quam ut Gratia ac Benignitate sua Me Servitorem suum complectatur, & Rebus meis favere ac patrocinari, atque ipsis ut suis propriis uti dignetur.

Ceterum cum, inter nonnulla alia, predicto *Johanni Petro* ostendissem unam Cytharam ejus generis, quos in Italia Leucos vocant, dixit Ille statim se credere eam *Majestati vestra* placituram: Ego vero respondi Me crediturum Eam Mihi cœlitis missam, si *Majestati vestra* hoc est Domino meo placuerit, atque eidem *Johanni Petro* tradidi ipsi *Majestati*

vestra perferendam: Quæ, quamvis elegantissime fabricata sit, non tamen tanto Principe digna Mihi videtur; proindeque rogo ut *Majestas vestra* non Muneris exiguitatem sed Mitentis sinceram fidem ac animum ingentem hilariter suscipere dignetur.

Reliqua *Johanni Petro* verbo tenus *Majestati vestra* referenda credidi, Viro sane qui non solum ob Musicæ Artis peritiam sed & pro Fide Ingentis Moribus & in agendis Rebus dexteritate sua eidem *Majestati vestra* mereatur esse Carissimus; & eidem *Majestati vestra* Me suppliciter commendo.

Ferraria Decimo Tertio Octobris, Milleesimo Quingentesimo Decimo Septimo.

Majestati vestra Christianissima & Serenissima,

Humillissimus Servitor.

ALFONSUS DE ESTE.

Marchio Mantua ad Regem.

A. D. 1517.
An. 9. H. 8.
Biblioth. Col.
v. 111. N. 3.
fol. 185.

Serenissime & Invictissime Domine post Devotissimam mei Commendationem.

Reddidit mihi proximè preteritis diebus *Johannes Petrus* de Bultis Literas *Majestatis vestra* plenas humanitate eâ quâ ipsa imprimis prædita est; idemque benignissimum ejus Nuncium mihi retulit, quæ Mihi, qui nichil carius habeo Gratia sublimitatis vestrae, adeo jucunda fuerit ut nihil jucundius contingere potuisse videatur; nulla enim res mihi majori desiderio est, quam ut sciam Studium & Servitum meam erga illam sibi in memoria esse; Gratias itaque quantas possum *Majestati vestra* ago, utinamque eas referre possim pro Humanitate Benignitateque quâ in Me utitur.

Filium meum, quem jam antea Servitio *Majestatis vestra* dedicavi, cum firmior fiat, ut tanto Itineri par esse possit, studiosissimè & omni cura institui facio, ut & Literis & Equitandi peritiâ bonisq; Moribus dignus esse possit qui tanto Regi Deserviat.

Præterea delectos, ex omni Grege

meo, Equos mandans instituendisque mandavi, quos eidem *Majestati vestra* destinavi, qui si spei & expectationi meæ respondeant minimè cessuri sunt bonitate aliis quos a Me ea accipere dignata est.

Referet idem *Johannes Petrus* Sublimitatis vestrae Familiaris quæ ei referenda commisi de studio & observantia mea erga ipsum; cui illa Fidem quam Mihi præfenti præstare adhuc dignabitur; cui Me omniâque mea devotè humiliterque Commendo.

Mantua Decimo Septimo Octobris, Milleesimo Quingentesimo Decimo Septimo.

Serenissime Majestatis vestra,

Humilis Servitor,

FR. MARCHIO MANTUÆ &c.
Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis.

A. D. 1517.

An. p. R. S.

En. 1.

Ratificatio per Scotorum Regem.

A. D. 1517.

An. p. R. S.

En. 1.

A. D. 1517.

An. p. R. S.

En. 1.

En. 1.

JAGUES, par la Grace de Dieu, Roy d'Escoſſe, a tous ceulx qui ces presentes Lettres verront & croiront, Salut.

SAYOIA FAISONS que In ou sur certains Articles connoiz peſiez & accordez parentre nostre Treschier Cousin & Tuteur Jehan Duc d'Albany & Gouverneur de nostre Royaume depar Nous d'une part, & Tresvezend Pere en Dieu Thomas Cardinal Arcevesque d'York, Legat du Saint Seige Apollitique, Priunt & Chancellier d'Angleterre, par Commandement & Ordonnance de Treshaute & Trespuissant Prince nostre Trescher Frere & Oncle le Roy d'Angleterre d'Autre, Une Tresue & Absinſſence de Guerre fut prise entre Nous & le dit Seigneur, Roy nostre Oncle, nos Royaumes & Subgez, jusques a la Feste de Saint Andre prouchain venant, a fin que dedans icelui Temps & Terme une bonne Paix & Amistie peust estre drecce & concludte entre Nous & Iceluy Roy nostre Frere & Oncle, comme en ses Lettres, & es nostres donnees souz nos Grans Seels, contrans les Articles Conditions & Ratifications de la dite Tresue, plus a plain est contenu.

Des quelz Articles de mot a mot la Tenueur s'ensuit.

Comme il soit ainsi que Houls & Puissance Prince &c.

Et combien que le dit Accord & Agreement soit jusques a la dite Feste de Saint Andre prouchainement venant comme dit est, estoit lors pense assez suffisant & compeſtant pour plus avant ordonner sur toutes Matieres dependentes en Different & Question entre les dits Deux Royaumes,

Neanmoins en tant que le dit Temps est ores fort avance, & que non obstant plusieurs Empeschemens que avons euz depuis la Ratification de la dernière Tresue dessus dite n'ayons eu l'opportunitie d'entendre & conclure une bonne Paix & Amistie ainsi que le desir de Nous & de nostre dit Cousin a tous

jours este & est : & en consideration de la bonne Amour & Affection que naturellement doit estre entre Nous & le dit Seigneur Roy nostre Trescher Frere & Oncle, desirans aussi de nostre part, non seulement entre Nous & nos Royaumes, Mais aussi par toute la Chrestientie estre bonne Paix & Concorde pour employer les jours presens & ydvenir au Service de Dieu & de la Religion Chrestienne: A ceste cause & pour mesulx avoir Temps & Commodite a drecer & parfaire la dite Paix, Nous tenons toutesfoys en la dite compeſſion & sans prejudice d'icelle, avons par l'Advis & Consentement de nostre dit Tuteur, & Estatz de nostre Royaume Proroge & Elargy, & par ces memes Presentes Prorogons & Elargissons la dite Tresue & Absinſſence de Guerre avecques tous & chascuns les Pointz & Articles de la dite Tresue dessus dite & de commencer au jour & Feste de Saint Andre ou Moys de Novembre prouchainement venant, & a durer jusques a icelle meſme Feste de Monsieur Saint Andre, en l'An que l'on comptera Mil le Cinq Cens & Dix neuf. Et icelle Prorogation avec le consentement dessus dite Avons Ratifie, Approuve, Passe, & Accorde, & par ces dites Presentes Ratiffions, Passions & Accordons,

Promettant en Parolle de Roy sur nostre Foy & Honneur, la dite Tresue & Prorogation d'icelle avoir & tenir Agreeable, Ferme, & Estable, & les entreprendrons & serons inviolablement tenir observer & garder par nos Royaumes Pais Terres Seigneuries & Subgez, sans durant le dit Temps aller ne venir aucunement au contraire.

En Testmoing des quelles Choses a ces dites Presentes Signees par nostre dit Tuteur & Gouverneur avons fait mettre nostre Grant Seel.

Donne a Edinbourg le Septieme Jour d'Octobre, l'An Mille Cinq Cens Dix Sept, & de nostre Regne le Quatrieme.

Sub Magno Sigillo de cerâ Albâ pendente a duplici caudâ pergamentâ.

A. C.

A. D. 1518.

Nov. 8.

A Collegio Cardinalium pro Subsidio contra Turcos.

A. D. 1518.

Nov. 8.

BIN. Gallie
Vell. 6. 3.
Jul. 1518.

Serentissimo Domine Rex, Miseratione Divina, Episcopi, Presbyteri, Diaconi Sancta Romana Ecclesia Cardinalis, Salutem & sanctam in Domino Caritatem.

Posteaque superioribus diebus, de Victoria Turcarum Tyranni contra Sultanum Aegypti Dominum, crebris nuntiorum Literis nuntiatum fuit, Sanctissimus Dominus noster Majestatem Vestram ceterisque Reges & Principes Christianos ad consulendum Christianae Reipublice per suas Literas paternè hortatus est,

Nuper autem cum Sanctitas sua frequentibus Nuntiis & Literis certior facta sit eundem Sultanum non modo Superatum esse, verum etiam, Delero Fusso atque Concilio ipsius Exercitus, in Proelio interisse, omnemque ferè ejus Statum atque Provincias in Turcarum Dominionem & Tyrannidem devenisse, id Nobis frequenti Senatu communicavit, atque ea in re ut par erat diligenter consultandum duxit ut, pensato quantum Periculi ex tanta terrorem Hostium Victoria Orthodoxae Fidei imminet, Majestas vestra ac ceteri Christiani Reges & Principes, sepelitis Odiis & Dissensionibus, ad communem Pacem tandem disponatur, conjunctisque Animis & Viribus Christianae Reipublice, in Extremum penè Discrimen adducta, una cum praefato Sanctissimo Domino vestro subveniant.

Qui, pro Grege sibi commisso, in Subsidium Publica Defensionis, non solum suas & Universae Ecclesiae Opes, verum etiam Auctoritatem omnem, Studium, Laborem, & Diligentiam, ac Vitam denique propriam, si opus fuerit, more Redemptoris nostri, cujus Vices gerit in Terra, promptissime impendere non dubitavit.

Quare Sanctitas sua Majestatem vestram in primis per Literas in Domino hortatur atque attentè orat ut, necessitate Rei animadvertens, Mandatum cum plena Potestate Trahendi & Consensendi ac Nomine Celsitudinis vestrae Promittendi quod in Rem Communem conferre videbitur ad suos Oratores in Urbe agentes quamprimum mittere, vel specialem Nunciatum super hoc destinare velit.

Nos verò, cum planè cognoscimus Celsitudinem vestram, pro sua singulari Pietate ac in Orthodoxam Fidem devotione, more Praedecessorum suorum, consuevisse ad ipsius Fidei Tutelam pro-

pensis Studiis instaurari, & propterea Literis Hortationibus & Precibus eisdem Sanctissimi Domini vestri plurimum tributuram, atque huic tam necessarie rei minime desuturam esse, animadvertentes tamen quanta Clades Christianis Rebus ad praesens impendat, Officii nostri esse putavimus Nos quoque ad Majestatem vestram scribere, illamque rogare obtellari & implorare ut suam praestantissimam Virtutem suis Opes suam Potentiam, Consilio Prudentia & Viribus infundat, quae a Sancta Romana Ecclesia atque a cunctis Fidelibus expectantur, & ab Hostibus formidantur, in hac tam Sanctam tam necessariam Expeditionem, in qua non solum de Christianorum Statu Dignitate & Gloria, sed de Comuni omnium Salute, agitur, excitate atque impendere velit.

Ea enim Virtutis Ingenii Magnanimitatis Dona ab Altissimo in Celsitudine vestra collata esse percepimus, ut Majestatem vestra unà, cum aliis Christianis Principibus, quos & Opibus & Voluntate in hac Re propensos ac optime Animatus esse speramus, Conventu Auspiciis praedicti Sanctissimi Domini vestri non dubitemus Turcarum Tyrannum, Christianorum Cervicibus Insultantem, Deo propitio, non modo Repellendum, verum etiam Comprimentum & Prostrandum esse.

Suscipiat itaque Celsitudo vestra pro Fidei & Christianae & Religionis Honore, optima Spe, & maximo Animo Provinciam hanc, speransque fore ut hujusmodi sancta Expeditio, Deo adjuvatore, cujus Causa praecipue agitur, ad Vota succedat, ac inde immortalis Honor & Gloria divini quoque & aeternum Praemium Majestati vestrae proveniat sicuti ardenti Desiderio futurum esse confidimus.

Summis nempe viris & in Ecclesia Dei Potentibus ac Fide & Religione Praestantibus ad Amplitudinem & Gloriam consequendam & Res magnas bene gerendas quaedam divinitus solet esse adjuncta Prosperitas, quod autem ad hunc sacrum Senatuum spectat, quicquid in Nobis est Studii Diligentiae & Operae, quicquid Auctoritatis Dignitatis Opibus Ecclesiasticis aut Temporalibus valeamus, id omne ac Personas etiam nostras proprias in hujusmodi pernecessariam Expeditionem promptissime sumus collaturi, pro Tutela (scilicet) Christianae Religionis, pro

A. D. 1518.

Nov. 8.

A. D. 1518. pro qua, ut debemus, Enori possumus
 & volumus, si opus sit, piè & liber-
 ter.

Bene valeat *Majestas vestra* quam Deus
 Incolorem & felicem tueatur.

Roma sub Signetis nostrorum Trium
 in Ordine Priorum Die octavâ Janu-
 arii Millesimo Quingentesimo Decimo
 septimo.

EPISCOPI,
 PRESBITERI,
 ET DIACONI,
 Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales.

A. D. 1518.
 Nr. 6.

AND. PIPEARIUS.

Dors.

*Serenissimo Domino Henrico Angliæ
 Regi Illustrissimo.*

A Cardinali de Medicis Litera de Gratiis.

A. D. 1518.

Nr. 5. R. 2.

Bibl. Vatic.
 Hist. A. 2.
 fol. 124.

S *Acra & Serenissima Regia Majestas*
 humilimas Commendationes.
 Si Cause omnes & Vincula,
 que mecum intercedunt ut *Majestati ve-*
stra ac suorum rebus ita adesse debeam
 ut nulli magis debere videar, a Me no-
 merarentur, innumerabilia in hanc San-
 ctam Sedem in *Sanctum Pontificem* in
 Me ipsum Merita ac Beneficia petentem
 a Me verò pauca & ea quidem
 tenuia in eam præstita Officia signifi-
 carca.

Quo fit ut summis Vocis quotidè ex-
 peram, si non pro Beneficiorum magni-
 tudine suam in Me Animum æquare,
 tantum saltem inniti ut in his, quibus
 mea Opera requiretur, summa Ei Ob-
 sequendi Voluntas ostenderetur.

Cujus quidem rei cum nuper in Cau-
 sa Administrationis Tornacensis, que
 non minus sua quam *Reverendissimi mei*
Eboracensis est, se obtulerit occasio, ut
 ita re esse ac dicto verbis ostenderem,
 egi que Tempus que Causa que Offi-
 cium meum postulabat; Quamquam
 ita *Majestas vestra Pontificem* merito ha-
 bet sibi devinctum, ut mihi vix nullas
 Officii Partes reliquerit, sibi que totas
 sumperit, Mè que Operis Laudatorem
 Se Authorem esse voluerit, cujus ani-
 mus in *Majestatem vestram* admodum præ-
 clarus ut, cum denique sibi satisfacere
 videret, tunc Ei maxime satisfacit: Que

verò in Causa Tornacensi essent acta A. D. 1518.
 exponerem nisi in *Serenissimo Domino*
nostris Literis, quemadmodum ex Vo-
 to *Majestatis vestre* facta essent, perscri-
 beretur, ac eam rem planè *Reveren-*
dus Wigorniensis suis in Literis profe-
 queretur; Qui, cum in omnibus *Maje-*
statibus vestris Rebus, tum in eo maxime
 fuit Officiosissimus & Diligentissimus.

Rodditæ super fuerunt *Majestatis ve-*
stra Litere, quibus Mihi mandat ut de
 Ecclesiâ Landavensi, ad quam Venerabi-
 lem & Religiosum Patrem Magistrum
Georgium de Altea placet promoveri, fa-
 cerem Relationem; In quo nulla erit
 mora, cum ab his, quibus Procurario
 demandata est, fuero requisitus, dabò
 que Operam ut *Majestatis vestra* Gracia
 & Commendatio Ei plurimum ex Peti-
 tione profuisse videatur; Que felicissi-
 mè valeat, & cui Me humilimè Com-
 mendo.

Roma ex Palatio Apostolico septimo
 Februarii Millesimo Quingentesimo De-
 cimo septimo.

Excellentissima vestra Regis Maje-
statibus.

Humilissimus Servitor,

JU. CARDINALIS DE MEDICIS.

¶ ¶

De Acquietantia pro Rege Francorum.

A. D. 1518.

Nr. 10. R. 1.

Frav. 10.
 R. 2. n. 19.

H *Enrico, Dei gratiâ, Rex Angliæ*
 & *Franciæ & Dominus Hiber-*
niæ universis & singulis, ad quo-
 rum Noticiam presentes Literæ perve-
 nerint, Salutem.
 Scitis Nos Recepsisse & Habuisse, Die
 Confectionis Presentium, ab Illustrissi-
 mo Principe Fratre & Consanguineo no-
 stro Præclarissimo *Francisco Francorum*
 Rege Christianissimo, per Manus

apud Villam nostram A. D. 1518.

Calesii, *Quingenta Millia Francorum*
 (unoquoque Franco valente Viginti So-
 lidos Turonensium) qui faciunt Summam
Viginti Sex Millium Triplexcentum Quin-
decim Coronarum de Sole & Triginta So-
lidorum Turonensium, primo Die hujus
 instantis Mensis Martii Nobis solvi debito-
 rum, in Partem Solutionis *omni Milliaris*
foe Decies Centum Millium Coronarum Auri
 de

A. D. 1518. *ri de Sale boni Auri & iusti Ponderis*
ae Valoris tunc Cursum habentis in
Francia,

Demptā & exemptā Summā *Quingua-*
ginta Millium Francorum (unoquoque
 Franco Valente Viginti Solidos Turo-
 nenfes) per, Bonæ Memoriz, *Lodowi-*
cum nuper *Francorum Regem* Defunctum
 in Menſe Novembris Anno Domini Mil-
 leſimo Quingentefimo Quartodecimo
 Nobis in Villā Calcſu ſolutā,

Per ipſum Fratrem & Conſanguineum
 noſtrum *Francorum Regem* vel Hæredes
 ſuos Nobis Hæredibus & Succefſoribus
 noſtris, noſtrifve aut eorum Deputato
 vel Deputatis, Solvendorum, prout in
 Literis Commiſſariorum prædicti Fratris
 & Conſanguinei noſtri ſuperinde con-
 ſectis plenius continetur,

De Poſteſtatibus Cardinalis Eborum, Exemplificatio.

A. D. 1518. **R**EX omnibus, ad quos &c. Sa-
 lutem.
 INSPEXIMUS quoddam Wa-
 rantum, Manu noſtrā propriā ſignatum,
 & in Filaciis Cancellariæ noſtræ de Anno
 præſenti reſidens, factum in hæc verba,

Henry, by the Grace of God, King
of England and of France and Lord of
Ireland, to the moſt Reverend Fader in
 God our moſt Truſte and moſt entierly
 Welbeloved Counſeilour *Thomas Cardinal*
of York Primate of England and our
 Chancellour of the ſame Gretyng.

We, for certeyn Conſideracions us
 movyng, and for the ſpeciall Truſt and
 Confidence which we have in your ap-
 proved Fidelitic and ſingular Wiſedom,
 not onely committe unto you full Power
 and Auctorite by thies Preſentes, but
 alſo Licenſe you from hensforth to doo
 our Letters Patentes of *Demynia,* to be
 made out under our Grete Sealle, from
 tyme to tyme, to ſuch Perſon or Perſons
 as ſhall at any Seafon Sue unto you for
 the ſame, without any other Warrant
 to be directed to you in that Partie: and
 thies our Letters ſhal be your ſufficient
 Warrant and Diſcharge in that behalf at
 all tymes hereafter:

Yeven under our Signet at our Ma-
 nour of Wodſtok the xxixth Day of A-
 prile the tenth Yere of our Reign.

INSPEXIMUS etiam quoddam aliud
 Warantum, Manu noſtrā propriā ſimili-
 ter ſignatum & in Filaciis prædictis reſi-
 dens, factum in hæc verba,

Henry, by the Grace of God, King

De quibus quidem *Viginti & Sex Milli-*
bus & tricenis & quindecim Curſibus de Sale &
Triginta Solidis Turonenſibus Auctorita-
 tionis prædictæ, Fatemur Nobis ſufficere
 eſſe ſolutum, & eundem *Fratreſque*
Conſanguineos noſtros, ſubique Hære-
 des ſuperinde fore Quietos & plene Ex-
 oneratos.

In ejus rei Teſtimonium has Lite-
 ras noſtras fieri Fecimus Patentis.

Teſte meipſo apud *Westmonaſterium*
 Quinto Die Maii, Anno Domini Mil-
 leſimo Quingentefimo Decimo Octavo,
 Regni verò noſtri Decimo.

Per ipſum Regem.

of England and of France and Lord of
Ireland, to the moſt Reverend Fader in
 God our moſt Truſty and moſt entierly
 Welbeloved Counſeilour *Thomas Cardinal*
of York Primate of England and our
 Chancellour of the ſame Gretyng.

We late you write that, for certeyn
 Conſideracions us ſpecially movyng, and
 for the ſingular truſt and confidence
 which we have moſt ſpecially in your
 Fidelitic approved Wiſdome and circum-
 ſpecte Pollice, for th'increaſe and fur-
 therance of our Honor and Proſpette,
 we have Giſſen and Commytted, and
 by theſe Preſentes Gile and Committe
 unto you full Power and Auctorite to
 doo make out our Letters Patentis, un-
 der our Grete Seale, from tyme to tyme,
 of all *Comg d'Elirez, Royal Affentes,*
 and *Reſtitutions of Temporalities,* as well
 of Archbiſhopriches, Biſhopriches,
 Monaſteries, Abbeys, and Priories of
 our Foundation, as of all other Houſes
 of Religion, beyng for the tyme in our
 Handes by any other meſne, within this
 our Royalme of England Wales and the
 Marches of the ſame, unto ſuch Perſon or
 Perſons as hereafter ſhall by due ordre
 Sue for ſuch *Comg d'Elirez, Royal Af-*
ſents, and Reſtitutions of Temporalities,
 and alſo that Ye by vertue hercof, from tyme
 to tyme, doo cauſe to be made out our
 Commiſſions and Writtes of *Deſimus*
Poſteſtatem to ſuch as Ye ſhall think
 convenient, to take th'Ornages and Feſto
 of all maner Perſons as well Archbi-
 ſhops, Biſhops, as other, due unto Us
 for our ſeid Temporalities, and that all
 ſuch Summes of Money, as frome tyme
 to tyme ſhal be due unto Us by reaſon
 7 P of

A. D. 1518. of the said Temporalties or otherwise, if any of the said Archebishops, Bishops, Monasteries, Abbeys, Priories, and Houses of Religion be always contented and paid to our Use, in our Maner of our Chaucerie, unto the Clerk of the same, for the tyme being, and thies our Letters shall be to you sufficient Warrant and Discharge in the Premises at all tymes hereafter.

Yeven at our Manour of Wodestok the

Fourth Day of Maie the Tenth Yere of A. D. 1518. our Reign.

Nos sntem Literæ prædictas omnibus & singulis Officiariis & Ligis nostris, quorum interest, in hac parte, Tenore Præsentium, duximus Exemplificandas.

In eujus &c.

Teste Rege apud Wodestok sexto Die Maii.

Bulla pro componenda Pace & indicendis Quinquennialibus Induciis inter Christianos Principes.

A. D. 1518. **L**EO EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio Thoma Tituli Sanctæ Cecilie Presbitero Cardinali Eboracensi nostro & Apostolicæ Sedis Legato, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Inter reliquas & graves quidem Curas, secularisque Cogitationes quas ex iuncto Nobis Pastoralis Officio Nos in Dies atque Noctes subire, & decet & oportet, Dux longè aliis demibus Graviores, Salubriores etiam magis atque magis Gregi Dominico Nobis credito, Nos vehementius angunt atque admonent, ab alterà enim Christianorum Quies & Pacis Amœnitas, ab altera verò iustissimum pissimum & pernecessarium exoritur Bellum, quod nisi prima juxta Sanctissimas à Nobis indicendas Quinquennales Inducias inter omnes Reges Principes & Potentatus Christianorum stabiliat firmâq; maneat, alterum certò subsequi rectè non potest, & proinde nichil prætermittendum putantes, quod ad alterum de observantiâ Induciarum scilicet stabilendarum, alterum verò de Sanctissimâ pernecessariâ & non diutius protrahendâ Expeditione in Barbaros Turcas, Religionis nostræ Catholicæ non minus Deletionem quàm Christianum Sanguinem insaturabili Siti sitientes, sumendâ pertineat, de Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio, ad Primores omnium Christianorum ipsorum in Imperatorem Electum imprimis, & alios Principes, ac Carissimum in Christo Filium nostrum Henricum Angliæ Regem Illustrissimæ, quem Nostri & hujus Sanctæ Sedis Devotissimum & Catholicæ Fidei Propagationis studiosissimum semper cognovimus, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales Legatos à latere nostro, qui

jam, Italiâ dimissâ, Alpes superarunt, & ad ipsum Henricum Angliæ Regem Dilectum Filium nostrum Laurentium Tituli Sanctæ Thomæ in Parione Presbyterum Cardinalem, Virum sanè Prudentem & in Rebus gerendis Expertum missimus.

Sed quoniam nostræ Expectationi nostrisque hujusmodi pio ac sancto Desiderio nichil nimium proparare posse videtur, rectè scientes & meritò quidem, quanta sit Circumspectionis tue apud eundem Regem Gratia & Auctoritas, quid etiam tuo magno prudentive Consilio, acriterque Ingenio, rectè ac facillè persuadere & dissuadere scias & possis, ut Resque Laurentius Cardinalis prædictus etiam Legatus noster omnes que non levis sunt momenti, juxta Rei exigentiam, & hujusmodi pium & sanctum Desiderium nostrum curare, pertractare, componere, atque ex Sententiâ, Domino nostro Ihesu Christo, cujus pretioso Sanguine redempti sumus, cuiusque Causa potissima agitur, Auctore, disti Regis pium Animum piâque Mentem in Christi Fidelium Salutem disponente, Te Rem tam sanctam juvante facilis concludere commodius celeriusve poterit, firmâ spe fiduciaque ducti, quod Res hujusmodi eo melius commodius & celerius ad optatum Finem perducentur, quo Circumspectionis tue medio Ingenio Gratia & Auctoritate dirigentur, quibus in Consistorio nostro secreto, eisdem Fratribus nostris latius declaratis atque propositis, de eorundem Fratrum nostrorum Consilio, Circumspectionem ipsam tuam unâ cum eodem Laurentio Cardinale, apud eundem Henricum Regem, Nostri & Apostolicæ Sedis Legatum de Latere, tanquam Pacis Angeli Creatum atque Deputatum, &

Ambo

A. D. 1518. Ambos pari Auctoritate, Facultate, atq; Potestate, pro Præmissis omnibus ac alijs, eidem *Laurentio Cardinali* commissis, curandis, tractandis, componendis, & concludendis, Nostros & dictæ Sedis Legatos esse Decernimus.

Quocirca *Circumspectionem ipsam tuam* quam suis jaudidum exigentibus Meritis ad Cardinalatus Honorem assumptis, nos hortamur in Domino, & pro Nostrâ & Apostolicæ Sedis, cujus solidissima est Columna, Reverentia, Catholicæque Fidei nostræ Exaltatione ac Christianæ Reipublicæ Pace & Quietate, & ejusdem Fidei terribiliorum Hostium Deleitione, tum Cardinale & verum Cardinem tantæ Molis, & quemadmodum debet & deceat, & Nos speramus se præstare velit & debeat, qualem Nos Venerabilisque Fratres nostri firmiter speramus atq; credimus, idemque *Laurentius Cardinalis & Circumspectio tua*, in dicto Regno Legati nostri, alter altero non sit inferior sed una Voluntas, unus Animus, & idem Effectus ad Res bene gerendos sint conjuncti, & licet Duo pro eisdem Rebus sitis Cardinales Legati, unus tamen apud omnes esse videatur, nam utriusque vestrum Ingenio Animis, Consiliisque unitis facile speramus a Rege Piissimo & Potentissimo, Bona que Christiani Gregis Quietate atque Pace desideramus, ac Hostium prædictorum ad Fidei nostræ verum Lumen, veramque Viam, atque sanctam Fidem Conversionem, vel quam adversus Nos situnt, adversus Illos Deleitionem & extremam eorum Ruinam versuros.

Interdicimus etiam *Circumspectioni tuæ*, A. D. 1518. prout eidem *Laurentio* & alijs Cardinalibus Legatis missis a Nobis specialiter interdiximus, ne aliqua ex Facultatibus tam a Jure quam a Nobis eidem *Circumspectioni tuæ* concessis quovismodo utaris, tuique Legatio hujusmodi, donec idem *Laurentius Cardinalis* apud ipsum *Henricum Regem* fuerit, dumtaxat perduret, ipsamque extune expirare Decernimus: Tu igitur, Dilecte Fili noster, pro Divinæ Majestatis ac Nostræ & dictæ Sedis Reverentiâ, injunctum Tibi Onus hujusmodi alacri forti constantique Animo suscipiens, sic illud utiliter, sic sollicitè, fideliter, & prudenter juxta datam Tibi a Domino Prudentiam exequi studebis, ut ex tuis Laboribus, bonisque Operibus, studio, fide, & diligentia, Divinâ ipsâ favente Clementiâ, Fructus quos speramus, ad Christiani Nominis Tutitionem & Fidei Exaltationem & Propagationem subsequantur; receptura eodem *Circumspectio tua* a Deo ipso, post hujus stagiis Vitæ Ipsam, æternæ Felicitatis Pacem, a Mortalibus omnibus Laudem, & a Nobis atque Sanctâ Sede prædictâ uberrimam Commendationem & Gratiam.

Datum *Rome* apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Milleesimo Quingentesimo Decimo octavo, Sextodécimo Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno Sexto.

ALBARGATUS.

Sub Plumbo Sigillo pendente a Filis Canabæis.

Cardinalis de Medicis Litera super Privatione Hadriani.

A. D. 1518. **R**everendissime in Christo Pater & Domine, nos Colendissime humilissimas Commendationes.

Quantum semper, præ cæteris, fecerit Serenissimam *Anglorum Regis* Majestatem *Sanctissimum Dominum nostrum*, quamque cupiat ut mutua inter Se Benivolentia & is Amor, quo prædictus Rex universam Familiam nostram semper est profectus, non conservetur modò, verum etiam indies augeatur, multis & illis non obscuris Argumentis hæcenus cognoscere licuit, quorum Reverendissima Dominatio vestra bona in parte conscia egregium *Majestati suæ* Fidem facere poterit.

Quoniam verò in Amovendo ex Collegio nostro *Dominus Hadriano olim Cardinali* aliquantulum scrius quam fortasse *sua Majestas* voluisset Res peracta fuit, si

Quis fortè minus rectè sentiens interpretetur noluisse *Sanctissimum Dominum nostrum Serenissimo Regi* Morem gerere, Is totâ prorsus veri aberrat viâ, neq; verò unquam *Sanctissimus Dominus noster* Interius Mentis fuit, sed magni momenti Negotium non erat nisi maturè & ut Juris forma postulat conducendum est.

Igitur hodierno Consistorio *Dominus Hadrianus nuper Cardinalis* a Sacratissimorum Patrum Gremio seculsus, & ob sua tam mala Merita jure Excommunicatus, in quem quia non nisi legitimè Processum fuit, idcirco nullus quamlibet Maligenus Estimator poterit obijcere *Hadrianum* aut *Sanctissimi Domini nostri*, sicutæ Naturâ Clementissimi, Odo aut *Serenissimi Regis vestri* Extimulatione, sed propriis suis Meritis Pœnas dedisse.

Ipsius

A. D. 1518.
Eid. Cott. fol. b. 3. fol. 228.

A. D. 1518.

A. D. 1518.
Mox. 8. Ipfius verò Ecclefiæ Provisio differetur, donec *Majestas* sua id quod *Reverendiffimæ Dominationis* vestra optinè novit, *Santiffimo Domino* nostro significaverit.

Hæc fuit, *Reverendiffimæ Domine*, hujus tam necessariæ quàm prudentis Censuræ Causa; quam, etsi puto Reverendum Patrem Dominum *Episcopum Wigornicensem*, qui majorè cum prudentia an gratiâ & dexteritate pro *Sereniffimo Rege* in Urbe Oratorem agit, plenè signincaturum, Oratam tamen velim *Reverendiffimam Dominationem* vestram, dignetur etiam ipsa *Santiffimi Domini* nostri & suo Nomine *Sereniffimo Regi*, apud quem plurimum & Gratiâ & Autoritate pollet, declarare; Et insuper nihil esse in quo *Santiffimus Do-*

minus ipsi satisfacere non sit paratus, A. D. 1518.
Donum verò nostrum esse ita *Majestati* sue addictam, ut non minus de Nobis quàm de suis Subditis disponere possit.

Benevaleat *Dominationis* vestre *Reverendiffimæ*, cui Me humillimè commendo & offero.

Rome in Palatio Apostolico quinto Julii Millefimo Quingentesimo Decimo octavo.

Reverendiffimæ Dominationis vestræ

Humillimus Servitor,

JU. VICECANCELL.

De Communicando & Tractando cum Francorum Rege.

A. D. 1518.
An. 10. H. 8.
Franc. 10.
H. E. M. 17.

REX univerfis & singulis, præfentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd Nos, De Fidelitate, Probitate, Industria, & provida Circumspectione Reverendiffimi in Christo Patris *Thome*, Misericordie Divinæ, *Tituli Sanctæ Cecilie Presbiteri Cardinalis* Angliæ Primatis & Apostolici Sedis Legati ac Regni nostri Cancellarii plenè considerantes,

Ipsum verum & indubitatum Commissarium, Oratorem, Procuratorem, Deputatum, & Nuncium generalem & speciale fecimus Constituimus & Ordinavimus, Facimusq; Constituimus & Ordinavimus per Præfentes,

Dantes & Concedentes Eidem, Tenore Præfentium, plenam Potestatem, Autoritatem, Facultatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro ac Successorum nostrorum, cum Domino *Nicholas Neufville Domino de Ville Roy* Potentiffimi & Christianiffimi Principis *Francisci Francorum Regis* Cariffimi, ac Dilectiffimi Fratris & Consanguinei nostri Audientiariorum & Secretario Camere & Financiarum ejusdem, de & super arceffo & firmiori Amicitia, Ligâ, Consideratione, & Intelligentiâ inter Nos & Successores nostros ex una, & præfatum Cariffimum ac Dilectiffimum Fratrem & Consanguineum nostrum & Successores suos ex altera Partibus, inveniendâ, & specialiter & expressè de & super Tractatu Matrimonii futuri inter Cariffimum Filium nostram unicum *Mariam Principissam Angliæ* & dicti Cariffimi & Dilectiffimi

Fratris & Consanguinei nostri *Francisci Francorum Regis* filium *Franciscum Delphinum*, Tractandi, Capitulandi, Articulandi, Concordandi, & Concludendi,

Ac etiam Pæcti tam super Dote dictæ Principissæ Dotalitio & Donatione propter Nuptias, quàm super quibuscunq; Rebus dictum Matrimonium concernentibus, faciendi, inveniendi, & concludendi, ad quancunq; Solum dicta Pæcta seu Conventiones ascendant, nichil Nobis reservando,

Et insuper, pro Conservatione, Observatione, Manutentione, & Securitate omnium Præmissorum & Concordationum inter Nos & dictum Cariffimum Fratrem nostrum seu dictum Dominum *Nicholaum* ab eo deputatum, Submissionem faciendi Sanctiffimo Domino nostro *Leoni Decimo Summo Pontifici* ac Sedi Apostolicæ, in dictoque Tractatu archiepiscopis Confederationis & Matrimonii omnes Pænas & Multas Apponendi, quæ videbuntur in tantum quòd in omnibus Præmissis & quæ in dicto Negotio tractabuntur & concludentur sit Securitas indiffolubiliter firma & rata,

Carteraque omnia & singula Faciendi Gerendi & Execrandi, quæ in Præmissis & circa ea necessarii fuerint sui quomodolibet oportuna, & quæ tanti Negotii qualitas, cum ejus Circumstantis Dependentiis & Annexis, exigat aut requirit, & quæ Nos faceremus aut facere possemus si personaliter interessimus, etiam si talis forent quæ Mandatum exigenter specialius quàm Præfentibus sit expressum,

Promittit

A. D. 1518. Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Rerum, Gratum, & Firmum habere quicquid per dictum nostrum Procuratorem, Oratorem, & Deputatum circa Præmissa Actum, Gestum, Promissum, & Juratum exiterit, & contra ea aut aliqua Præmissorum nullo modo contravenire, immò Ipsa Manuteneat & inviolabiliter Observare, ac per nostras Parentes Literas Confirmare.

In cujus rei Testimonium Præsentibus hiis Manu nostrâ signatis Sigillum nostrum duximus apponendum. A. D. 1518. Rev. S.

Dat. London. Die Decimâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, & Regni nostri Decimo.

Per ipsam Regem.

Facultas plenariæ Remissionis concessa Legatis de Latere.

Registrata apud Me

JA. SADOLETUM.

A. D. 1518. LEO EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, Dilectis Filiis, Thome Sanctæ Cecilie, & Laurentio Sancti Thome in Parione, Titularum, Presbyteris Cardinalibus, ad Carissimum in Christo Filium nostrum Henricum Angliæ Regem Illustræ, & universum ejus Regnum, omnisque & singulis ipsius Regni Provincias, Civitates, Terras, atque Loca illi subiecta, & alia illi adjacentia Nostris & Apostolicæ Sedis Legatis, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cupientes ut *Circumspectiones vestrae*, durante Legatione vestra ad Carissimum in Christo Filium nostrum Henricum Angliæ Regem Illustræ, in hiis, quæ ejusdem Regis & Angliæ Reginae ejus Conjugis Animarum Salutem & Spiritualem Consolationem concernunt, eorum Desideriis amovere valeatis, eisdem *Circumspectionibus vestris*, & cuilibet vestrum, ut totiens quotiens aliquis vestrum Missam coram eisdem Rege & Re-

gina, aut altero ex eis celebraverit, omnibus & singulis utriusque Sexus Christi Fidelibus verè poenitentibus & confessis, seu Propositioni consentientibus, & Celebrationi Missæ hujusmodi, seu saltem Benedictioni super Populum largiende interessentibus, plenariam omnium Peccatorum suorum Remissionem & Indulgentiam relaxandi atque concedendi Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium, Facultatem Concedimus pariter & Elargimur.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, Sexto Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.

JA. SADOLETUS.
ALBERGATUS.

Sigillum desideratur.

Super Privatione Adriani Cardinalis, Bulla pro Cardinali Eborum.

Registrata penes Me Secretarium

EVANGELISTA

A. D. 1518. LEO EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio Thome Tituli Sanctæ Cecilie Presbytero Cardinali, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Ecclesiarum Utilitati tunc redè consulere non ambigimus, cum illarum Regimini Ministris Providet & Utiles Deputamus, per quorum Solertiam & Providentiam circumspectam Ecclesiæ ipsæ præserventur a Noxiis, & continuis, au-

store Domino, in Spiritualibus & Temporalibus proficere valeant Incrementis. Dudum siquidem Provisiones Ecclesiarum omnium apud Sedem Apostolicam tunc Vacantium, & inantea Vacaturarum Ordinationi & Dispositioni nostræ reservavimus; Decernentes extunc irritum & inane, si secus super hiis per quoscunque quavis Auctoritate scienter vel ignoranter contingeret attemptari.

7 Q Et

A. D. 1518. Et deinde Bathoniensium & Wellensium Ecclesiarum, invicem unitis, ex eo quod Nos *Adrianum de Corneto*, tunc *Tituli Sancti Gregorii Presbyterum Cardinalem*, qui dictis Ecclesiis præerat, propter hoc ad nostram Præsentiam legitime evocatum, suis Culpis & Demeritis exigentibus, Cardinalatus Honore ac Titulo, & prædictis, ac quibusvis aliis Ecclesiis & Beneficiis Ecclesiasticis per nostram Diffinitivam Sententiam privavimus, per Privationem hujusmodi apud Sedem eandem Pastoris solatio destitutis;

Nos, cupientes tam eisdem unitis Ecclesiis, de quarum Provisione nullus præter Nos hac vice se intronittere potuit, sive potest, Reservatione & Decreto oblationibus prædictis, de Gubernatore utili & idoneo, per quem circumspicere regi, & salubriter dirigi valeant, quam Tibi, ut Statum tuum, juxta Cardinalatus exigentiam Dignitatis, decentius tenere valeas, de alicujus Subventionis Auxilio providere, ac sperantes quod Tu per datam Tibi a Domino providentiam, ac alia multiplicium Virtutum Dona, quibus circumfultus existis, Ecclesias ipsas unitas scies & poteris, Auctore Domino, salubriter regere, & feliciter gubernare, Ecclesias ipsas unitas Tibi per Te, quoad vixeris, etiam unâ cum *Santa Cecilia de Urbe*, quæ Titulus tui Cardinalatus existit, ac Eboracensi Cui præesse dinosceris, aliisque Ecclesiis, Monasteriis, & Beneficiis Ecclesiasticis, quæ in Titulum, vel Commendam, aut aliâs obtines, & impofterum obtinebis, ac Pensionibus Annuis, quas percipis, & percipies in futurum, Tenendas, Regendas, & Gubernandas, de Fratrum nostrorum Consilio Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium Commendamus, Curam & Administrationem dictarum unitarum Ecclesiarum, Tibi in Spiritualibus & Temporalibus plenarie committendo, firmâ spe fiduciaque conceptis quod, dirigente Domino, Actus tuos, Eccle-

sias ipsas unitas per tuæ Circumspectionis Industriam & Studium fructuosum regentur utiliter & prosperè dirigentur, ac grata in eisdem Spiritualibus & Temporalibus suscipiant Incrementa.

Volimus autem quod, debitâ & consuetâ Mensuram Episcopatum Bathonien & Wellen. supportatis Oneribus, de residuis illarum Fructibus, Redditi- bus, & Proventibus disponere, & ordinare liberè & licitè valeas, sicuti Episcopi Bathon. & Wellen. qui pro tempore fuerunt, de illis disponere & ordinare poterunt, sed etiam debuerunt, Alienationem tamen quorumcumque Bonorum immobilium, & pretiosorum mobilium ipsarum Mensuram Tibi penitus interdictâ :

Quocirca Circumspectioni tuæ per Astolica Scripta Mandamus, quatinus Curam & Administrationem prædictas sic solvere geras & fideliter protequaris, quod ipse Bathoniensis & Wellensis unitas Ecclesiarum Gubernatori provide & fructuoso Administratori gaudeant se commissas; Tuncque, præter aeternæ Re-tributionis Præmium, nostram & dictæ Sedis Benedictionem & Gratiam exinde uberius consequi merearis.

Datum *Rome* apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quingentesimo, Decimo Octavo, Tertio Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno Sexto.

EVANGELISTA.

Visa,

ALOUSIUS pro R

Super plicam,

ALOUSIUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filo canabæ.

Pro Cardinali memorato, Pensio Regis Francorum.

A. D. 1518.

Ar. 10. R. 1.

Ex Astig.

Franciscus, Dei gratiâ, *Francorum REX, DUX Mediolani, & Genue* DOMINUS universis & singulis præsentibus Literis inspecturis.

Cum jam pridem Sanctissimus Dominus noster *Leo Papa Decimus*, eo tempore quo primùm Toruacensis Civitas in Manus & Ditionem Regis Angliæ devenit, Dilecto Amico nostro Reverendissimo in Christo Patri *Thoma*, Misera-

tionem Divinâ, *Tituli Sanctæ Cecilie Presbitero Cardinali* dicti Sanctissimi Domini nostri de Latere Legato, tunc autem in minoribus constituto, pro eo & ex eo quod *Episcopus Tornacen*. Fidelitatem dicto Regi Angliæ pro Temporalibus dicti Episcopatus facere noluit, dicti Episcopatus Tornacensis universalium in Spiritualibus & Temporalibus Administra- tionem, per Literas suas Apostolicas com-

A. D. 1518.

Ar. 10. R. 1.

Ex Astig.

com-

A. D. 1518. *Reverendissimo Patri* Temporalia dicti Episcopatus, propter præstati Episcopi Inobedientiam, velut Consecrata, eodem tempore dederit & contulerit,

Ac nihilominus, dictæ Administrationis Commissione & Temporalium Collatione & Donatione non obstante, *dis. Ius Reverendissimus Pater* Amicus noster iustus Redditus & Proventus dicti Episcopatus in Spiritualibus & Temporalibus obtinere integrè non potuit,

Et quis nunc, cum inter Nos & dictum *Angliæ Regem* de Recuperatione & Traditione dictæ Civitatis ad Manus nostras Tractetur, dictus *Reverendissimus Pater* contentus est contemplatione nostra & ut Nobis gratificaretur omne Jus in dicto Episcopatu tunc ex dicta Administrationis Commissione quam Regi Collatione & Donatione sibi competens totaliter renunciare deserere & relinquere,

Nos, igitur ut tantam illius in Nos Gratitude[m] mutuâ humanitate profequamur, cum nihil magis Regem deceat quam Beneficentia a Nemine superari, ex mero motu nostro, & ut dicti *Reverendissimi Patris* benivolentiam in Nos Animum promoveamur, Summam *Duodecim Milium Librarum Turonensium*, singulis Annis, durante Vita naturali dicti *Reverendissimi Patris*, in Urbe Londoniarum vel Calisiæ, Eidem vel ejus Deputato seu Deputatis per Nos Hæredes & Successores solvendum Concedimus, Promittimus, & Spodemus, ac ad id Nos Hæredes & Successores nostros bonâ Fide & in Verbo Regio per Præsentes Astringimus & Obligamus,

Cujus quidem Summæ,

Primam Medietatem (videlicet) Summam *Sex Milium Librarum Turonensium*,

Medietatem dictæ totalis Summæ faci-A. D. 1518-entem dictâ Urbe Londoniarum vel Calisiæ Primo Die Mensis Novembris proximo futuri Solvendam,

Et Secundam Medietatem (videlicet) aliorum *Sex Milium Librarum Turonensium* in dictâ Urbe Londoniarum vel Calisiæ Primo Die Mensis Maii proximo futuri solvendam,

Et sic de Anno in Annum & de Termino in Terminum, durante ut præfertur Vita naturali dicti *Reverendissimi Patris*, dictam Summam solvendam per Nos Hæredes & Successores nostros Spodemus & Promittimus, atque ad eandem Solutionem bene & fideliter Termino, Loco, & Formâ prædictis faciendam Nos Hæredes & Successores nostros, Regnum Patriæ & Dominia ac Bona nostra quæcumque præsentia & futura, Subditosque nostros singulos ac eorum Bona ubicumque reperta bonâ Fide & in Verbo Regio per Præsentes Literas Astringimus & Obligamus.

In quorum omnium & singularum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus Literis nostris Patentibus Manu nostrâ subscriptis Sigillum nostrum Magnum fecimus apponi.

Datum *Andegavorum*: Die ultimo Mensis Julii, Anno Domini Millelesimo Quingentesimo Decimo Octavo, Et Regni nostri Quarto.

FRANCOYS.

Per Regem Ducem Mediol.

HEDOYN.

Sigillum magnum Cerd Flavâ appensum.

Regis Francorum Commissio ad Tractandum super Amicitia.

A. D. 1518.

An. 10. R. 3.

Ex Austro.

Franciscus, Dei gratiâ, Francorum REX, Mediolani DUX, & Germanæ DOMINUS, universis præsentibus Literas inspecturis Salutem.

NOTUM FACIMUS, cum nihil Nobis gratius aut carius sit, quam Quietem & Tranquillitatem nedum Subditorum nostrorum Fidei nostre & Tutelæ commissorum, verumetiam universalem omnium Christianorum Pacem procurare & stabilire, ac quorumcumque Insolentiam in contrarium adititium reprimere & refræmare, operæ pretium esse duximus cum Sanctissimo Domino

nostro Leone Papa Decimo, Sacrosanctæ A. D. 1518. Romanæ Ecclesiæ Summo Pontifice, ac Serenissimo & Potentissimo Principe Henrico, Dei gratiâ, Rege Angliæ Confanguineo nostro Carissimo, ac cum quibuscumque aliis Regibus & Principibus Christianis, Civitatibus, Potestatibus, Communitatibus, Nationibus, & Dominis firmam Amicitiam, Confederationem, Ligam, & Fœdus, ad Laudem Dei Omnipotentis, & totius Populi Christiani Tranquillitatem inire, firmare, & concludere; ut tandem Reliquum Vitæ nostre, quod Deus Omnipotens

A. D. 1518. potens Nobis præstare dignabitur, Servitio Divinæ Majestatis, Cui Servire Regnare est, impendere possimus:

Nos igitur,

Consiliū de Fidelitate, Industriā, & providā Circumspectione Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Guilhermi Gouffier Domini de Boniveto* Militis nostri Ordinis, necnon *Cambellani Ordinarii*, ac *Admiraldi Franciæ*, *Stephani de Poncher* Episcopi Parisiensis, *Francisci de Rupecardi* Militis Domini de Campodenario, Senescalli Tholozani & *Gubernatoris Rupellæ* Cambellani nostri, & *Nicolai de Neufville* etiam Militis, Domini de Villeroi, Audientiarum Franciæ, ac Secretarii Financiarum nostrarum, plenè confidentes, Ipsos & eorum quemlibet conjunctim & divisim nostros veros & indubitatos Commissarios, Ambasiatores, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentem,

Dantes & Concedentes Eisdem, & eorum cuilibet, conjunctim, ut præfertur, & divisim, Tenore Præsentium, Potestatem, Facultatem, Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, ac Successorum nostrorum, cum Sanctissimo Domino nostro *Leone Papa Decimo*, & cum prædicto Illustrissimo & Potentissimo Principe *Henrico*, Dei gratiā, *Roge Angliæ*, Carissimo & Dilectissimo Fratre & Consanguineo nostro, ac cum quibuscunque aliis Regibus & Principibus Christianis, Civitatibus, Potestatibus, Communitatibus, Nationibus, & Dominiis, vel eorum aliquo, seu eorum Procuratoribus, Oratoribus, Commissariis, Ambasiatoribus, & Deputatis quibuscunque ad hoc sufficientem Potestatem & Auctoritatem habentibus, de & super quicunque Amicitia, Confederatione, Unionione, Fœdere, & Ligā defensiva Statuum Regnorum, Dominiorum, Terrarum, Patriarum, Territoriorum, Civitatum, & Oppidorum, ubicunque locorum in præsentia per Nos vel eorum aliquem possessorum, inter Nos, Hæredes, & Successores nostros, præfatum Sanctissimum Dominum nostrum & Carissimum Consanguineum nostrum *Henricum Angliæ Regem* prædictum, ac ceteros; ut præfertur, Reges & Principes Christianos, Civitates, Potestates, Communitates, Nationes, & Dominiis, & eorum Hæredes, & Successores, atque Regna, Terras, Patrias, Domina, & Loca quoscunque, ac Subditos, Vassallos, Confederatos,

Amicos, & Adhærentes nostros, & eorum quoscunque, & quomodocunque etiam ad Defensionem Periculatorum, Statuum, Regnorum, Terrarum, Patriarum, Dominiorum nostrorum, vel dictorum, Principum in Personā nostrā propriā, & Expenas nostras proprias, sive Requirementum inveniendā, Tradendi, Concordandi, Pacificandi, Convincendi, & Concludendi; Nosque Regna, Terras, & Domina nostra quoscunque, ad Conventionum & Conclusionum inviolabilem Observantiam Astringendi & Obligandi; ac super hujusmodi Conventionibus, & Conclusionibus cum dicto Sanctissimo Domino nostro, præfato *Angliæ Rege* Consanguineo nostro, & cum prædictis Principibus Christianis, Civitatibus, Communitatibus, Nationibus, & Dominiis, seu eorum Oratoribus quibuscunque, Litteras validas & efficaces pro Parte nostrā Tradendi; aliasque consimilis effectus & vigoris, ab Iphis Petendi, & Exigendi; plenamque præterea Potestatem, Juramentum in Animam nostram Præstandi, quod tenebimus & adimplebitur realiter & cum effectu omnis & singula quæ in Prædictis, & circa ea Nomine nostro concordabunt, convenient, jurabunt, firmabunt, & concludent; ac quod illa Ratificabimus, & nullo unquam tempore revocabimus, nec contra ea, vel eorum aliquod faciemus, vel quovis pacto veniemus, similique Juramentum a dicto Sanctissimo Domino nostro, Illustrissimo Rege Angliæ, cæterisque Regibus, & Principibus, Potestatibus, Civitatibus, Communitatibus, & Dominiis præfatis Videndi, Petendi, & Exigendi;

Ac generaliter omnia & singula Nomine nostro Faciendi, Gerendi, Exercenti, & Firmandi, cujuscunque naturæ & importantiæ fuerint, aut esse poterint in Prædictis, & circa ea necessaria, & opportuna; & que tanti Negotii qualitas, cum ejusdem circumstantiis, dependentibus, & annexis, exigit, aut requirit, & que Nobis facere liceret, si Præmissis personaliter interessimus; etiam si expressis longe majora sint, aut talia forent, que de sui natura ad ea pertincenda Mandatum exigunt magis speciale, quam Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonæ Fidei & in Verbo Regis, Nos Ratum, Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros seu eorum quemcunque Actum, Gestum, Conventionem, Juramentum, aut

Factum

A. D. 1518. *Rev. S.* Factum fuerit in Præmissis, & contra ea, vel ipsorum aliqua nullo modo contravenire, immò ipsa manutenere, & Inviolabiliter observare, ac per nostras Patentes Litteras confirmare.

In cujus rei Testimonium Præsenti-
bus hiis, Manu nostrâ signavis, Sigillum
nostrum duximus apponendum.

Datum *Andegaven.* Die ultimo Men-

sis Julii, Anno Domini Milleſimo Quin-
gentesimo Decimo Octavo, & Regni
noſtri Quarto. *Rev. S.*

FRANCOYS.

Per Regem Ducem Mediol.

HEDOYN.

Sigillo avulſo.

De Traſtando ſuper Matrimonio.

A. D. 1518.
Ab. 10. H. S.
Ex Angly.

François, par la Grace de Dieu,
ROY de France, DUC de Milan,
SEIGNEUR de Genes, a tous
ceulz, qui ces Præsentes Litteres verront;
Salut.

Comme de tout nôtre Cœur & depuis que par la Grace de Dieu sommes parvenuz a la Couronne de France ayons quiz & ferche par toutes voyes a nous possibles Moyon de faire Paix universelle en la Chrîtiente, tant pour éviter Effusion de Sang Chrîtien, que pour faire la Guerre en plus grand Seurete & Puissance contre les Ennemys de nôtre Foy a la Louange de Dieu Exaltation & Augmentation d'icelle, Considerant que communement par Mariages & Affinites se font corroborent & fortiffient Lignes & Confederations entre les Princes qui est le vray Siege de Paix; a ceste cause, pour mieulx parvenir a nos Fins, avons Commis Establiz & Ordonnez Ambassadeurs pour culx Retirer pardevers Tres-hault & Tres-puissant Prince & nôtre Trescher & Tresame Frere & Cousin *Henry*, par la Grace de Dieu, *Roy d'Angleterre* Pour luy Demander en Mariage nôtre Treschere & Tresame Cousine *Madame la Princeſſe* sa Fille aisnee & Unique, pour nôtre Trescher & Tresame Filz aisne & unique *Francoys Dauphin de Viennois*.

Et d'autant que nôtre Treschere & Tresame Compaigne *la Royne*, desirant de sa Part icelluy Mariage venir a effect, a voulente constituer Ambassadeurs & Procureurs especiaulx pour faire a nôtre dit Frere & Cousin *le Roy d'Angleterre* telle & semblable Demande que Nous, avec Puissance de faire toutes Conventions Promesses Obligations & Seuretez a ce necessaires, a ceste Cause soit besoing estre par Nous sur ce autorisee,

Savoir faisons que Nous, les Choses A. D. 1518.
dessusdites considerees, icelle nôtre Compaigne & Espouse *la Royne* avons Autorisee & Autorisons & avec ce Donne & Donnons plain Poyoir Faculte & Puissance, par ces Præsentes, de Commettre Establir & Constituer ung ou plusieurs Ambassadeurs Procureurs & Messigiers especiaulx, pour Demander & Requérir en Mariage a nôtre dit Frere & Cousin *le Roy d'Angleterre* nôtre Cousine *la Princeſſe* sa Fille pour nôtre dit Filz *le Dauphin*, & pour icelle Fiancer & faire les Convenances l'actes & Obligations a ce Requises & autres telles qu'Elle verra estre a faire, & de donner a ses dits Procureurs & Ambassadeurs plain Poyoir & Puissance de faire & accomplir les Choses dessusdites, & de l'Obliger & ses Hoirs & Successeurs tant pour la Seurete du dit Mariage que autres Choses a ce necessaires, si avant qu'on pourroit faire en tel Cas, encores que fussent telles que Mandement plus especial y fust Requis, ou qu'Elle seroit ou faire pourroit si estoit hors le Iyen & puissance de Mary.

En Testimoing de ce Nous avons Signe ces Præsentes de nôtre main & fait Seeller de nôtre Seel.

Donne a *Angiers* le derrenement Jout de Juillet, l'An de Grace Mille Cinq Cens & Dixhuit, & de nôtre Regne le Quatriesme.

FRANCOYS.

Par le Roy Duc de Milan.

Super Plicam,

HEDOYN.

*Sub Sigillo magno cera alba a duplici
candâ pergamena pendente.*

A. D. 1518.

Hm. 9.

30

Commissio super pretacto Matrimonio.

A. D. 1518.

Hm. 9.

A. D. 1518.

An. 10. R. 3.

Ex. Antiqu.

Franciscus, Dei gratiâ, Francorum REX, Mediolani DUX, & Genæ DOMINUS, univêrsis, præsentem Literas inspecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quodd, Cùm inter Nos & Illustrissimum & Potentissimum Principem Henricum, Dei gratiâ, Angliæ Regem Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum vetus Amicitia, Liga, & Confederatio nuper innovata & stabilita fuerit,

Eandem Amicitiam & Confederationem firmam & sinceram fore non mediocriter desideramus,

Atque Ideò, ob firmiorem ejusdem Observantiam, considerantes quòd ad Amoris & Benevolentia (ex quo vera gignitur Amicitia) incrementum & Conservationem nihil sit usquam præclarior aut efficacior quàm Sanguinis necessitudo aut Affinitatis vinculum, de Matrimonio, inter Carissimum Filium nostrum Primogenitum Franciscum Delphinum Viennæ, & dicti Illustrissimi Regis Angliæ Filium Illustrissimum Mariam contrahendo, cum dicto Illustrissimo Angliæ Rege Consanguineo nostro Carissimo tractandum, ac dictam Illustrissimam Mariam in Uxorem & Sponsam dicto Filio nostro Carissimo Petendam duximus,

Nos igitur,

De Fidelitate Industria & provida Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, Guillelmi Gouffier Domini de Boniveto Militis nostri ordinis necnon Cambellani ordinarii ac Admiraldi Franciæ, Stephani de Poncher Episcopi Parisiensis, Francisci de Rupescourdi Militis Domini de Campodanis Senescalli Tholosæ & Governatoris Rupellæ Cambellani nostri, & Nicolai de Neufville etiam Militis Domini de Villeroy Audienciarum Franciæ ac Secretarii Financiarum nostrarum, plene confidentes,

Ipsos & eorum quemlibet, conjunctim & divisim, nostros veros & indubitatos Commissarios, Ambasiatores, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Presentes,

Dantes & Concedentes Eisdem & eorum cuilibet, conjunctim ut præfatur & divisim, Tenore Præsentium, Potestatem, Facultatem, Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale; imò quòd

Generalitas Specialitati non deroget, A. D. 1518. nec e contra, pro Nobis & Nomine nostro, ac dicti Filii nostri Carissimi, specialiter & expressè Petendi a præfato Illustrissimo Principe Carissimo Fratre & Consanguineo nostro, seu ejus Oratoribus Procuratoribus & Deputatis, Illustrissimam Principissam ejus Unicam & Primogenitam Filiam, Desponsandam Carissimo & Dilectissimo Filio nostro Francisco Delphino Viennensi, juxta formam Capitulum desuper consueviturum: Pacta quoque Conventiones & Promissiones de Temporibus Locis & Forma Contractus & Celebrationis Sponsalium & Matrimonii inter eosdem: necnon super Dote, Dotalitio, Doirio, sive Donatione propter Nuptias, causâ & contemplatione ejusdem Matrimonii & Sponsalium, hincinde singula singulis & respective referendo, constituendis, dandis, tradendis, & solvendis: ac etiam Pacta quæcunque de Lucris Restitutionibus & Repetitionibus dictorum Dotis, Dotalitii, Doirii, sive Donationis propter Nuptias; ac etiam alias quæcunque Conventiones dicta Sponsalia, Matrimonium, Dotem, Dotalitium, Doirium, sive Donationem propter Nuptias concernentes, cum omnibus aliis suis annexis dependentibus & emergentibus; Tractandi, Concordandi, Pacifcendi; Conveniendi, & Concludendi, Nôsq; Heredes & Successores nostros, Regna, Patrias, Domina, & Bona nostra, necnon Subditos nostros & eorum Bona ubicunque reperta, ad Conventorum Observationem Obligandi & Astringendi, & præterea Nos Regnum, Terras, & Domina nostra quæcunque ad Conventorum & Conclusorum inviolabilem Observationem sub Censuris Ecclesiasticis quibuscunque & in forma Camere Apostolicæ ac aliis prout eis videbitur similiter Obligandi & Astringendi, ac insuper Nos, Heredes, & Successores nostros sub quacunque Pena etiam Pecuniaria per Eos conversâ ad Observationem omnium & singulorum per Eos in hac parte Conclusorum Obligandi, & præterea pro Nobis & Nomine nostro Promittendi quòd Primarii Proceres & Civitates Regni nostri etiam quæcunque Pena pecuniaria per eosdem Commissarios conversâ, per sepe ratas suas Literas sufficienter factas signatas & sigillatas, sese obligabunt quòd omnia

A. D. 1518
Act. 10. H. 3.
Et Aug.
 nis & singula per Oratores nostros super predictis Si onsalibus & Matrimonio conventa fideliter adimplebuntur & perscrutentur, Nôque ad hoc effectualiter procurandum pariter Astringendi & Obligandi, ac super hujusmodi Conventis, Concordatis, & Conclusis cum dicto Illustrissimo Angliae Rege Consanguineo nostro Carissimo, seu ejus Oratoribus, Commissariis, & Deputatis Literis validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi, aliâsq; coösimilis effectibus & vigoris ab ipso vel eis Petendi & Recipiendi, plenâque præterea Potestatem Juramentum in Animum nostrum Præstandi quod tenebimus & adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula quæ in predictis & circa ea Nomine nostro concordabunt, convenient, jurabunt, firmabunt, & concludent, ac quòd illa ratificabimus & nullo unquam tempore revocabimus nec coötra ea vel eorum aliquod faciemus vel quovis pacto veniemus, similibus Juramentum a dicto Rege Angliae Consanguineo nostro Carissimo præstari Videndi Petendi & Exigendi,

Ac generaliter omnia & singula Nomine nostro & Filii nostri Carissimi prædicti Faciendi, Jurandi, Excercendi, & Firmandi cujuscunq; Naturæ & Importantiæ fuerint aut esse poterint in prædictis & circa ea necessaria & oportuna, & quæ tanti Negotii qualitas cum ejusdem Circumstantiis dependentibus & annexis

exigit aut requirit, & qua Nobis facere A. D. 1518.
 liceret si Præmissis personaliter, etiam si Exprellis longè majora sint, aut talia forent quæ de sua Natura ad ea perscrutanda Mandatum exigant magis speciale quam Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos & dictum Filium nostrum Ratum Gratum & Firmum habituros id totum quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros seu eorum quemcunq; Actum, Gestum, Conventum, Juratum, aut Factum fuerit in Præmissis, & contra ea vel ipsorum aliqua nullo modo contravenire; immò ipsa Mantinere & inviolabiliter Observare.

In cujus rei Testimonium Præsentibus hiis, Manu nostra signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum *Andegaven*. Die ultimo Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, & Regni nostri Quarto.

FRANCOYS.

Per Regem Ducem Mediol.

HEDOYN.

*Sub Sigillo Magno Cera alba a dupli-
 cauda Pergamena pendente.*

Pro dicto Matrimonio Commissio specialis.

A. D. 1518.
Act. 10. H. 3.
Et Aug.
Franciscus, Dei Gratiâ, *Francorum* REX, *Mediolani* DUX, & *Genæ* DOMINUS universis, præsentis Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd,

Cùm inter Nos & Illustrissimum & Potentissimum Principem, *Henricum*, Dei Gratiâ, *Angliae Regem* Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum veteris Amicitia Ligæ & Confœderatio nuper innovata & ihabilita fuerit,

Eandem Amicitiam & Confœderationem firmam & sinceram fore non medio-riter desideramus,

Atque id, ob firmiorem ejusdem Observantiam, considerantes quòd ad Amoris & Benevolentia (ex quo vera gignitur Amicitia) Incrementum & Conservationem nihil sit usquam præclarior aut efficacius quàm Sanguinis Necessitudo aut Affinitatis vinculum, de Matrimonio inter Carissimum Filium nostrum Primogenitum *Franciscum* Del-

phinum *Vicennensem* & dicti Illustrissimi A. D. 1518.
Regis Angliae Filiam Illustrissimam Mariam contrahendo cum dicto Illustrissimo *Angliae Rege* Consanguineo nostro Carissimo Tradendum, ac dictam Illustrissimam *Mariam* in Uxorem & Sponsam dicto *Filio nostro* Carissimo Petendam duximus,

Nos igitur,

De Fidelitate Industria & provida Circumspectione Dilecti nostri & Fidelis Consilarii & Cambellani Ordinarii *Gaillermi Gouffier* Domini de Boniveto Militis nostri Ordinis ac Admiraldi Franciæ plenè confidentes,

Ipsam nostrum verum & indubitatum Commissarium, Ambassiatorem, Oratorem, Procuratorem, Deputatum, & Nuncium specialem Facimus, Coöstitui-
 mus, & Ordinamus per Præsentibus,

Dantes & Concedentes eidem, Tenore Præsentium, Potestatem, Facultatem, Auctoritatem, ac Mandatum speciale pro

A. D. 1518

Rev. S.

pro Nobis & Nomine nostro ac Dilecti Filii nostri Carissimi, specialiter & expressè cum præfato Illustrissimo Principe Carissimo Fratre & Consanguineo nostro Henrico Anglie Rege ac Serenissima ejus Consorte Regine Anglie Catharina, Nomine Filia tua Illustrissima Maria tanquam Parentibus, ac cum præfata Illustrissima Maria Sponsa per Verba ad hoc apta Contrahendi, & eandem Illustrissimam Mariam dicta Filia nostro Carissimo Despondendi, & cum Nomine nostro & dicti Filii nostri in ejus Sponsam Accipiendi,

Ac generaliter omnia & singula Nomine nostro & Filii nostri Carissimi prædicti faciendi, jurandi, excercendi, & firmandi, cujuscunque Naturæ & Importantiæ fuerint aut esse poterint, in prædictis, & circa ea necessaria & opportuna, & quæ tanti Negotii qualitas, cum ejusdem circumstantiis dependentibus & annexis, exigit aut requirit, & quæ Nobis facere liceret si Præmissis interessenus, etiam si expressis longè majora sint aut talia forent quæ de sua Natura ad ea perficienda Mandatum exigunt magis speciale quàm Præsentibus sit expellendum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos & dictum Filium nostrum Ratum Gratum & Firmum habituros id totum quicquid per dictum Oratorem, Commisarij, Procuratorem, Nuncium, & Deputatum nostrum Actum Gestum aut Factum fuerit in Præmissis, & contra ea vel ipsorum aliqua nullo pacto contravenire; immò ipsa manutene-re & invariabiliter observare, ac per nostras Patentes Literas confirmare;

Per hæc autem Commissionem & Mandatum speciale non intendimus derogare alteri Mandato & Commissioni nostræ similiter speciali de Data Præsentium.

Dicto Consilio & Cambellano nostro Domino de Boniveto Admiralo Franciæ, ac, Dilectis viris & Fidelibus Consilia-

riis nostris, Stephano de Poucher Episcopo Parisiensi, Francisco de Rupescardi Militi Domino de Campodenario Senescallo Tholose & Governatori Rupelle Cambellano nostro, & Nicolao de Nesville etiam Militi Domino de Villeroy Audientiaro Franciæ ac Secretario Financiarum nostrarum, Commisariis, Oratoribus, Procuratoribus, & Nunciis specialibus nostris ad Petendum a dicto Illustrissimo Rege Angliæ Carissimo Consanguineo nostro Illustrissimum Principissam ejus Unicam & Primogenitam Filiam, desponsandam Carissimo & Dilectissimo nostro Filio Francisco Delphinno Viennensi, juxta formam Capitulorum desuper consociendorum, ac Pacta & Conventiones super tempore, loco, modo, & formâ Sponsaliorum & Matrimonii prædictorum, ac insuper de Dote, Dotatio, Dotario, sive Donatione propter Nuptias, contemplatione ejusdem Matrimonii & Sponsaliorum, apponendum, firmandum, & concludendum, factæ & concessæ,

Sed eandem Commissionem & Mandatum speciale in omnibus & per omnia, non obstante præfati Mandato, in suo pleno Robore & Effectu permanere, sine Revocatione aliqua ejusdem tacitâ vel expressâ, volumus & declaramus.

In cujus rei Testimonium his Præsentibus, Manu nostrâ signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum Andegavorum. Die ultimo Mensis Julii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo Octavo, & Regni nostri Quarto.

FRANCOYS.

Per Regem Duce[m] Mediol.

HEDOYN.

Sub Sigillo Magnæ Cere albe a duplici cauda Pergamena pendente.

Ad Trahandum super Deliberatione Tornaci, Sancti Amandi, & Moretaniæ.

A. D. 1518.

Rev. S.

Ex Augur.

Franciscus, Dei Gratia, Francorum REX, Mediolani DUX, & Genæ DOMINUS univ[er]s[is] & singulis, præfentes Literas inspecturus, Salutem.

Notum facimus quod Nos, De Fidelitate Industriâ & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliatorum nostrorum, Guil-

lermi Gouffier Domini de Boniveto Militis nostri Ordinis, necnon Cambellani Ordinarii ac Admiraldi Franciæ, Stephani de Poucher Episcopi Parisiensis, Francisci de Rupescardi Militis Domini de Campodenario Senescalli Tholose & Governatoris Rupelle Cambellani nostri, & Nicolai de Nesville etiam Militis Domini

A. D. 1518.

Rev. S.

A. D. 1518
Act. 2. nini de Villeroz Audientarii Franciæ ac Secretarii Financiarum nostrarum plurimum confidentes,

Ipsos & eorum quemlibet, conjunctim & divisim, nostros verus legimus & inubitatatos Oratores, Procuratores, Ambassadors, & Nuncios nostros generales & speciales ad Infrascripta Ordinavimus, Fecimus, & Constituimus, ac per Prasentes Ordinamus, Facimus, & Constituimus,

Dantes & Concedentes Eisdem, & eorum cuilibet, conjunctim, ut prasertur, & divisim, Potestatem generalem & Mandatum speciale, ita quod Generalitas Specialitati non deroget, nec e contra, pro Nobis & Nomine nostro, cum Illustrissimo Principe *Henrico Rege Angliæ* Con sanguineo nostro Carissimo, vel ejus Oratoribus, Procuratoribus, Ambassadoribus, Commissariis, sive Deputatis sufficientem Auctoritatem ab Eo habentibus, de & super Traditione ac Deliberatione *Civitatis Tornacensis* & Territorii ejusdem, *Abbatie Sancti Amandi*, ac *Latrii seu Opidi de Mortaigne*, cum suis Pertinentiis & Dependentiis, ad Manus nostras, vel Deputatorum nostrorum, sub quibuscunque Pactis, Capitulis, Conditionibus, & Conventiombus, cum dicto *Rege Angliæ* ejusve Commissariis aut Deputatis conveniendis concipiendis & concludendis, necnon de & super hujusmodi Pactis, Conditionibus, Contractibus, & Conventiombus quibuscunque, ac etiam super quibuscunque Pecuniarum Summis pro Traditione dictæ *Civitatis Tornacensis* quantumvis magnis, per Nos nostrosque Hæredes & Successores præfate *Regi Angliæ* aut ejus Hæredibus & Successoribus sive ejus aut eorum Deputatis certis locis, terminis, modisq; & formâ solvendis, Tractandi, Communicandi, Pacificendi, Concordandi, & Concludendi,

Nôque Hæredes & Successores nostros, necnon Regnum, Terras, Patrias, & Dominia, ac Res & Bona nostra quæcunque, ac Subditos nostros quoscunque, eorumque Bona mobilia & immobilia ubicunque fuerint reperta, pro Summis hujusmodi, Locis, Terminis, Modisque, & Formâ, inter Oratores nostros prædictos & dictum *Regem Angliæ* ejusve Commissarios aut Deputatos utrinque conventis & concordatis, fideliter solvendis, Afringendi & Obligandi,

Et præterea pro Residuo cujusdam Pecuniarum Summæ dicto *Rege Angliæ* ejusque Hæredibus & Successoribus per Cives *Tornacenses*, eo tempore quo Cives dictæ Civitatis se in Manus & Di-

tionem dicti *Regis Angliæ* dederunt, Eisdem promissæ, & ea Ratione sue Majestati debite & remaneatis adhuc non solutæ, Nos Hæredes & Successores nostros dicto *Rege Angliæ* ejusque Hæredibus & Successoribus Debitores Constituendi, Surrogandi, Obligandi & Afringendi, vel alias Promissionis Faciendi quæ eisdem Procuratoribus nostris Rationabiles videbuntur,

Nôque, Regnum, Terras, & Dominia nostra quæcunque, ad inviolabilem Conventorum & Conclutorum Observantiam, sub Censuris Ecclesiasticis quibuscunque, & in forma Camere Apostolicæ, ac aliis prout eis videbitur, Afringendi & Obligandi,

Ac ulterius, pro Securitate, Firmitate, & Observatione omnium & singulorum Pactorum & Conventuum sciendorum, tam super dictâ Recuperatione & Traditione dictæ *Civitatis Tornacensis*, quam super Matrimonio inter Carissimum Filium nostrum *Franciscum Delphinum Viennensem* & Illustrissimam *Mariam Filiam Regis Angliæ* prædicti contracto, Oblides Regni nostri Nobiles, boni & sufficientis Valoris, quoscunque & quoscunque eis expedire videbitur, in Manus dicti *Regis Angliæ* dandos & tradendos, aliisque Nobiles boni & sufficientis Valoris, si ipsi vel eorum aliquis moriatur, in locum ejus vel eorum substituentos, Pacificendi, Promittendi, & Nos Obligandi,

Ac insuper cum dicto *Rege Angliæ*, ejusve Oratoribus, Procuratoribus, Ambassadoribus, sive Nunciis sufficienter & legitime Deputatis, ad Causas, Questiones, Controversias, Differentias, & Occasiones quæcunque, quæ inter Nos & dictum Carissimum Fratrem nostrum *Angliæ Regem* mutuum Amorem & Benivolentiam diminueret vel Suspicionem aut Simulacrum aliquam generare quovis pacto possent, tollendas & amovendas, Tractandi, Communicandi, Conveniendi, & Concludendi,

Necnon de & super Restitutione & Satisfactione quarumcunque Depredationum Rapinarum aut injustè Ablatorum a Subditis nostris vel dicti *Regis Angliæ*, hincinde ubicunque, per Terram Mare vel Aquas dulces, antehac factorum vel imposterum sciendorum, ac de Modo & Formâ ejusdem Restitutionis & Satisfactionis utriusque Subditis, tam pro præterito quam pro futuro tempore, faciendarum, ac de & pro Deputatione Judicum ad Cognoscendum, Procedendum, Diffiniendum, & Exequendum de & super eisdem, cum dicto *Rege Angliæ*, ejusve Oratoribus, Procuratoribus,

A. D. 1518. & Commissariis similiter Tractandi, Communicandi, & Concludendi,

Ben. 3.

Et Nos Hæredes & Successores nostros pro hujusmodi Restitutione facienda Obligandi & Afringendi,

Necon omnia & singula, per eosdem Oratores, Procuratores, Ambassadors, sive Nuncios nostros circa Præmissa vel eorum aliquod tractata, communicata, & conclusa, per Nos & ex Parte nostra fideliter adimplenda, Nos Hæredes & Successores nostros, ac Bona nostra ubique reperta, necnon Regna Patris & Domini nostra, Subditosque nostros, ac eorum Bona ubilibet inventa, Afringendi & Obligandi,

Ac super hujusmodi Conventis Concordatis & Conclusis cum dicto Illustrissimo Angliæ Rege Consanguineo nostro Carissimo, sive ejus Oratoribus Commissariis aut Deputatis, Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi, aliisque consimilis effectus & vigoris ab ipso vel eis Petendi & Recipiendi, plenamque præterea Potestatem Juramentum in Animum nostram Præstandi quod tenebimus & adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula que in prædictis & circa ea Nomine nostro concordabunt, convenient, jurabunt, firmabunt, & concludent, ac quod illa ratificabimus, & nullo unquam tempore revocabimus, nec contra ea vel eorum aliquod faciemus vel quovis pacto veniemus, simileque Juramentum a dicto Rege Angliæ Consanguineo nostro Carissimo præstari Videndi, Petendi, & Exigendi,

Ac generaliter omnia & singula Faciendi, Excercendi, & Expediendi, cum tuis incidentibus, emergentibus, deppen-

dentibus, & connexis quibuscunque, cujuscunque Naturæ seu Importantiæ fuerint, que in Præmissis vel aliquo Præmissorum necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna, etiam si talia fuerint que de sua Natura ad ea perficienda Mandatum exigunt magis speciale quam Præsentibus sit expressum, & que Nobis facere liceret si Præmissis personaliter præsentem interessemus.

A. D. 1518.

Ben. 3.

Promittentes, bonæ Fide & in Verbo Regio, Nos Rarum, Gratum, & Firmum habituros id totum quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros, seu eorum quemcumque, Actum, Gestum, Conventum, Juratum, aut Factum fuerit in Præmissis, & contra ea vel ipsum aliquam nullo modo contravenire; immò ipsa manutene, & inviolabiliter observare, ac per Literas nostras Patentes confirmare.

In cujus rei Testimonium Præsentibus hiis, Manu nostra signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. *Andegaven*. Die ultimo Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, & Regni nostri Quarto.

FRANCOYS.

Per Regem Ducem Mediol.

Super Plicam,

HEDOYN.

Sub Sigillo Magno Cere albe a duplici cauda Pergamene pendente.

Ad Tractandum de Mutuo Congressu.

A. D. 1518.

An. 10. II. 5.

Pa. Anteq.

Franciscus, Dei gratiâ, Francorum REX, Mediolani Dux, & Genæ Dominus univèrsis & singulis ad quorum Notitias præsentis Litteræ pervenerint, Salutem.

Natum facimus quod Nos, De Fidelitate, Industriâ, & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Gualteri Geoffrey* Domini de Boniveto Militis nostri Ordinis necnon Cambellani Ordinarii ac Admiraldi Franciæ, *Stephani de Pancher Episcopi Parisiensis*, *Francisci de Rupecaurdi* Militis Domini de Campdenario Senescalli Tholose & Gubernatoris Rupelle Cambellani nostri, & *Nicolai de Neufville* etiam Mi-

litis Domini de Villeroy Audientiarîi A. D. 1518. Franciæ ac Secretarii Financiarum nostrarum, plurimum confidentes,

Ipsos & eorum quemlibet conjunctim & divisim nostros veros legitimos & indubitatos Oratores, Procuratores, Ambassadors, & Nuncios nostros generales & speciales ad Infra scripta Ordinavimus, Fecimus, & Constituimus, ac per Præfentes Ordinamus, Facimus, & Constituimus;

Dantes & Concedentes Eisdem, & eorum cuilibet, conjunctim, ut præfatur, & divisim, Potestatem generalem & Mandatum speciale, Ita quod Generalitas Specialitati non deroget, nec è contra, pro Nobis & Nomine nostro cum Illustrissimo

A. D. 1518. Infratissimo Principe *Henrico Anglie Rege* Confanguineo nostro Carissimo, vel ejus Oratoribus, Procuratoribus, Ambalatoribus, Commissariis, sive Deputatis, sufficientem Auctoritatem ab eo habentibus, de & super *mutuo Conventu, Congressu, & Colloquio inter Nos & dictum Illustrissimum Anglie Regem* Confanguineum nostrum Carissimum, ac de Loco, Tempore, Modo, & forma ejusdem *mutui Conventus, Congressus, & Colloquii*; & similiter de Numero & Qualitate Personarum, per utrumque Nostrum ad dictum *Colloquium, Conventum, & Congressum* adducendarum Tractandi, Conveniendi, Concordandi, & Concludendi; Ac Pacta & Conventiones quascuque, Honorem Tutelam & Securitatem Personæ nostræ, seu dicti *Regis Anglie* Confanguinei nostri Carissimi, in dicto *Colloquio & Conventu* concernentia, Consciendi & Apponendi; Nosque ad omnia & singula per eos cum dicto *Rege Anglie*, ejusve Oratoribus seu Commissariis super dicto *mutuo Conventu* concordata & conclusa Altringendi & Obligandi; Ac super hujusmodi *Conventus Concordatis & Conclusis* Litteras validas & efficaces dicto *Regi Anglie*, ejusve Commissariis pro Parte nostrâ Tradendi, aliisque confirmis effectus & vigoris ab Ipso vel Eis Petendi Exigendi & Recipiendi;

Et generaliter omnia & singula Faciendi Exerccendi & Expediendi cum suis incidentibus, emergentibus, dependentibus, & annexis quibuscunque, cujus-

cunque Naturæ sive Importantiæ fuerint quæ in Præmissis vel aliquo Præmissorum necessariis fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia forent quæ de sua Naturâ Mandatum exigunt magis speciale quam Præmissis sit expressum, & quæ Nobis facere liceret si Præmissis personaliter interessemus;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros, seu eorum quolibet, Actum, Gestum, Conventum, Juratum, aut Factum fuerit in Præmissis, & contra ea vel ipsorum aliqua nullo modo contravenire; immo ipsa Manuteneri, & inviolabiliter Observare, ac per Litteras nostras Patentes Confirmare.

In cujus rei Testimonium Præsentibus hiis, Manu nostrâ signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum *Andegavorum*. Die ultimo Mensis Julii, Anno Domini Milleſimo Quingentesimo Decimo Octavo, Et Regni nostri Quarto.

FRANCOYS.

Per Regem Ducem *Mediol.*

HELOYN.

Sub Sigillo Magno præfati Regis a duplici cauda Pergamena pendente.

De Terris in Tornacesio Concessis.

A. D. 1518. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, In consideratione veri & acceptabilis Servitii, quod Dilectus noster *Willielmus Sympson* antehac diversimodè Nobis impendit & impositerum impendere intendit, de Gratia nostrâ speciali, plenâ Potestate & Auctoritate nostrâ Regali, & per certis aliis Causis Nos specialiter moventibus,

Dedimus Concessimus & Transportavimus, ac per Præsentem Damus Concedimus & Transportavimus eidem *Willielmo Sympson* omne illud Jus nostrum, quod habemus seu habere poterimus in illis Terris, Pratis, Redditibus, Tenementis, & Hereditamentis, quæ fuerunt & pertinuerunt, per Successionem, Titulum, Jus, seu alio modo *Francisco de la Honardye* existentibus apud *Kumegies*, ac in quadam *Domo*, *Oreo*, *Sta-*

bulo, *Gardino*, *Terris*, & *Hereditamentis*, vocatâ *la Cense du Rouge Collemhier*, sitis in & existentibus in Parochia Sancti *Genox*, quæ fuerunt & pertinuerunt *Francisco de Rasse Domino de Bellinacampo*, quæ ad Manus nostras devenerunt ratione Confiscationis, Rebellionis, & Disobedientiæ per eos aut eorum alterum in ultimis Guerris nostris facta,

Habenda, Gaudenda, & Possidenda omnia & singula Præmissa præfati *Willielmo Sympson*, Hæredibus, Successoribus, & Attornatis suis in tam amplis modo & formâ prout prædicti *de la Honardye & de Rasse* ante dictas Rebellionem & Confiscationem Præmissa habuerunt & tenerunt, unâ cum omnibus & singulis Arreragiis quæ debentur aut debere possint a tempore Rebellionis & Disobedientiæ prædictæ, cujuscuque Valoris sive Ætimationis eadem Arreragia fuerint, & in quorum-

A. D. 1518. *ruinècinque* Manibus existunt, A. D. 1518.
Re. 3. Et quod de omnibus & singulis Præ-
 miffis idem *Willielmus Sympson* suum
 maximum Proficuum faciet ad libitum
 suum, Solvendo tamen Onera & Red-
 ditus pro eisdem Terris debita & con-
 fucta;

Quare Volumus & firmiter Danus
 in Mandatis Ballivo nostro de Tournay
 & Tournesiz, Receptorio nostro ibidem,
 necnon omnibus aliis Justiciariis, Offi-
 ciariis, & Subditis nostris ac eorum De-
 putatis, & eorum cuilibet prout eis con-
 venit, quod Ipsi permittent & eorum
 quilibet permittent *eundem Willielmum*

Heredes & Attornatos suos gaudere uti
 & possidere præsentem Concessionem no-
 stram plenè pacificè & hæreditabilè im-
 perpetuam, absque aliquo Impedimento
 sive Disturbatione in contrarium nunc
 seu in futurum, quia hoc est *Verbe* &
Beneplacitum nostrum, & *Voluntus* quod
 ita fiat.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Hampton Courte* duo-
 decimo Die Augusti.

Per Breve de Privato Sigillo.

Pro Secretario in Lingua Gallicana, de Licentia.

A. D. 1518. **R**EX omnibus, ad quos &c. Sa-
An. 10. H. 3. lutem.
Franc. 10. Sciatis quod,
H. 3. M. 17. In consideratione veri & fidelis Ser-
 vitiij, quod humilis Serviens noster *Je-
 hannes Meantis* Secretarius noster pro
 Lingua Gallicana antehac Nobis impen-
 dit, & durante Vita sua Nobis impen-
 dere intendit,

Concessimus & Licentiam Dedimus,
 per Præsentes Concedimus & Licentiam
 Danus *eidem Johanni* quod Ipse per Se,
 Factores, aut Attornatos, sive Deputa-
 tos suos Indigenas sive Alienigenas, cu-
 juscumq; Nationis aut Conditionis, Nu-
 merum & Quantitatem Quadracentum
 Dolia Vini Falconiz, Anglicè vocata
Foure Hundredth Tonnes of Gascoign Wyne,
 in Partibus Transmarinis, sive cum Bonis
 & Denariis propriis suis aut de & cum
 Bonis & Denariis Factorum Attornato-
 rum sive Deputatorum suorum prædicto-
 rum emere possint,

Et Vinum prædictum in aliqua Navi
 sive aliquibus Navibus Franciæ, Hispani-
 ciæ, Britannicæ, Portugalicæ, Flandriæ,
 Hollandicæ, Brabandicæ, aut Zelandicæ,
 seu alicujus alterius Nationis in quem-
 cumque Portum hujus Regni nostri Angli-
 ciæ aut in aliqua alia Loca sub Obedi-
 entia nostra existentia conducere, cariare,
 onerare, & discariare, aut conducti, cari-
 arum, onerari, & discariari facere,

Distinque Vinum ibidem, ad ejus seu
 eorum maximum Proficuum & Advan-
 tagium, vendere distribuere aut Excam-

bium facere, absque aliquo Impedimen-
 to, Dampno, Arecto, Disturbatione, aut
 Contradictione quascumque, Factoribus,
 Attornatis, sive Deputatis suis prædictis,
 in eorum Corporibus, Navibus, Bonis,
 Magistris, Marinariis, & Hominiibus,
 infra Naves prædictas seu earum aliquas
 pro Conductione dicti Vini existentibus,
 quoquo modo inferendis, ire & redire
 valeant,

Aliquibus Literis Marquæ, Contra-
 marquæ, Prife, seu Reprizaliæ antehac
 concessis aut concedendis, aut aliquo
 Statuto, Adu, Ordinatione, sive Res-
 trictione factis aut fiendis, in contra-
 rium non obstantibus,

Provisio semper quod de Custumis &
 Debitis, Nobis pro Vino prædicto debi-
 tis, benè & fideliter respondent, & quod
 dictus *Serviens noster*, Factores, Attor-
 nati, sive Deputati sui prædicti præsen-
 tes Literas nostras Patentes Custumariis
 Partis sive Portuum, ubi hujusmodi Vi-
 na discarari contigerint, demonstrabit,
 eà intentione quod idem Custumarii no-
 stri scribent super Dorsum hujus Licen-
 tiæ nostræ Numerum & Quantitatem
 Vini prædicti in Portu sive Portubus præ-
 dictis, ut præfertur, discarari.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 decimo septimo Die Augusti.

Per ipsum Regem.

A. D. 1518.

An. 10. B. 2.

Bulla pro Traſtanda Pace inter Chriſtianos Principes & parando Exercitu contra Turcas.

A. D. 1518.

An. 10. B. 2.

Regiſtrata apud Me

EVANGELISTAM.

A. D. 1518.

An. 10. B. 2.

Ex Origines.

LEO EPISCOPUS, *Servus Servorum Dei*, Dilectis Filiis, *Thome Archiepiscopo Eboracensi Angliæ Primati Sanctæ Cecilie, & Laurentio Sancti Thome in Parione, Titularum, Presbyteris Cardinalibus*, ad Carissimum in Christo Filium nostrum *Henricum Angliæ Regem Illustrem nostris & Apostolicæ Sedis de Latere nostro Legatis*, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Cum Pastoralis Officii sollicitudini nihil magis expediat aut conveniat quam Christiano Regi Pacem pro viribus procurare, quippe cum Dominus noster Iesus Christus, cujus vicem in Terris licet immeriti gerimus, ex hoc Mundo transiturus, & Mortem Immortalitate mutaturus, nihil Discipulis magis Commendandum, nihil Prædicandum, nihil Relinquendum magis putaverit quam Pacem quam mutuam inter se Dilectionem quam Fraternali in Christo Charitatem, per quam non solum Hominum inter se Societas copulatur & Regna mutui Fœderibus connectuntur, verum etiam Genus humanum Deo Omnipotenti maxime conjungitur, cum Deus ipse sit Charitas Christi igitur Vestigia quantum cum Deo possumus imitari studentes, nihil præstabilis, nihil conducibilis, nihil Officio nostro convenientius ducimus quam Pacem nostram, a Deo Nobis tantoperè commendatam, ubique gentium prædicare, eamque Christianis Regibus & Principibus omnibus quibus Christi Fidelium Populorum Cura ac Regimen a Deo permisa sunt persuadere, eorumdemque Regum & Principum animis instillare, præsertim hac Tempestate cum Immanissimus *Turebarum Tyrannus* jampriDEM, innumerus tam Peditum quam Equitum Copiis & immentè Multitudine Machinarum omnis generis instructus, Bellum ingens in *Soltanum* intulerit, & non solum in Acie congressus diversis Præliis Victor evaserit, sed tandem, Interempto *Soltano* atque ejus Militibus ad interfectionem caelis, Egypti Syriæ & Affricæ totius Imperium suæ Ditioni subjecerit, atque ita, extincto *Soltani* Imperio ac sibi addito, de duobus jampriDEM ampliffimis Imperiis unum tantummodò fecerit,

quo *Aſyam* Egyptum & Affricam necnon Florentissimam Europæ Partem Greciam (videlicet) complexus est, atque eâ Victoriâ Tumidus & Inflatum nunc sicut accepimus magnam in Oriente Classem iterum parat, irrupturus ut pleriq; suspicantur in Christianorum Fines, cum alios Hostes relictos non habeat quos per Mare invadere possit,

Quod si tam dira Procella aliquando ingruat &, quod Deus avertat, ipse cum omnibus suis Copiis, quæ sunt penè innumerabiles, Christianos invadere destinaverit, nisi Reges & Principes Christiani unanimi Consensu celeriter occurrant, cum non facile unus quantumvis Magnus & Opulentus tantæ Potentiæ possit resistere, nisi ceteri ferant Auxilium, verendum est nè Christianum Nomen in maximum & extremum Discrimen incurere periclitari & proorsus extingui possit,

Nos igitur, hujusmodi Nefariis Conatibus Crudelissimi *Turebarum Tyranni*, prospero Fortunæ afflatu nimium superbi, Nobis atque Christianis Regibus & Principibus Jugum munitatis, occurrere pro viribus cupientes, prout ex debito Pastoralis Officii tenorem, cum de nulla re tantam sollicitudinem, postquam ad summi Apostolatûs apicem, divinâ favente Clementiâ, assumpti fuimus, semper gesserimus & geramus, quam nè Christi Nomen Contumeliam & Respublica Christiana Detrimentum patiatur,

De Fidelitate, Prudentiâ, Integritate, & Rerum gerendarum Experienciâ vestrâ plurimum in Domino confidentes, *Circumspectiones vestras* conjunctim nostros veros & indubitatos Oratores, Legatos, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales, Facimus, Constituimus, & per Præsentes Deputamus,

Dantes & Concedentes Vobis, Tenore Præsentium, Potestatem & Autoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & hac Sancta Sede, in qua Divina Permissione sedemus, nostro ac dictæ Sedis Nomine, cum, Charissimis Filiis nostris, Illustrissimis & Potentissimo Principe *Meximiliano*, Dei Gratia, *Romanorum Imperatore* semper Augusto, ac cum Potentissimo Principe *Henrico*

7 T Anglia

A. D. 1518. *Anglie Regi*, necnon cum Serenissimo Principe *Francisco Francorum Rege* Christianissimo, & cum Illustrissimo Principe *Carolo Hispaniarum Rege* Catholico, seu eorum aliquibus, ac cum quibuscunque aliis Regibus & Principibus Christianis, Civitatibus, Communitariis, Nationibus, & Dominis, seu eorum Procuratoribus, Oratoribus, & Legatis quibuscunque sufficientem Auctoritatem habentibus, de quacunque Confederatione, Unione, Fœdere, & Ligâ Defensivâ, ad Quinquennium duraturâ, Statuum, Regnorum, Dominiorum, Terrarum, Patriarum, Territoriorum, Civitatum, & Oppidorum, ubicunque Locorum impræsentiarum per eorum aliquem possessorem, ac etiam Offensiva inter Nos & ceteros, ut præfertur, Principes Christianos, ad Vires sævissimi *Turcharum Tyranni* reprimendas, & ad Christianum Nomen Defendendum Amplificandum & Propagandum, Incundi, Communicandi, Tractandi, Pacificendi, & Concludendi,

Ac super hujusmodi Conventis, Concordatis, & Conclulis cum dictis Principibus Christianis, seu eorum Oratoribus, Literas validas efficaces pro Parte nostra Tradenda, aliasque consimilis effectus & Vigoris ab ipsis Petendi,

Ac generaliter omnia & singula Nominis nostro Faciendi & Firmandi cujuscunque Naturæ & importanzæ fuerint aut esse poterunt in prædictis & circa ea necessaria & oportuna, & quæ Nobis facere liceret si Præmissa interirent, etiam si expressis longè majora sint, & quæ de sua natura ad ea pertinetoda Mandatum exigant magis speciale :

Damus præterea & Concedimus vocis Commissariis, Oratoribus, Legatis, &

Procuratoribus nostris, plenam Potestatem Nos, sub quibusvis Vinculis & Obligationibus, Obligandi quòd tenebimus & adimplebimus, realiter & cum effectu, omnia & singula quæ in Præmissis & circa ea Nominis nostro concordabit, capitulabit, jurabit, firmabit, & concludetis, ac quòd Illa ratificabimus, & nullo unquam tempore dictu durante Quinquennio revocabimus, nec contra Ea vel eorum aliquod faciemus vel quovis pacto veniemus ;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Pontificio, Nos Ratum Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per Vos Oratores Procuratores & Legatos nostros Actum Gestum aut Factum fuerit in Præmissis, Nos nostrisque Successores Romanos Pontifices & Sedem prædictam ac Romanam Ecclesiam, & ejusdem Sedis & Ecclesiæ Bona omnia, pro per Vos gestorum Observatione, efficaciter Obligamus ;

Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis ceterisque contrariis quibuscunque.

Dar. *Rome* apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, Tertio decimo Kal. Septembris, Pontificatus nostri Anno Sexto.

EVANGELISTA.

JA. QUESTENBERG.

LEO PAPA DECIMUS.

Sub Sigillo Plumbeo a Filo canebis pendente.

Super Privatione Adriani, de Custodia Temporalium concessa.

A. D. 1518. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd, Cum Episcopatus Bathoniensis & Wellensis per Privationem *Adriani de Corneto Tituli Sancti Crisogoni nuper Presbiteri Cardinalis*, cui tunc præerat, vacaverit, & modo vacans existit,

Nos, de Gratia nostra speciali, ac ex certa Scientia & nostro Motu nostris, Dedimus & Concedimus, ac per Præsentem Damus & Concedimus Reverendissimo in Christo Patri *Thome*, Miseratione Divinâ, *Tituli Sanctæ Cecilie Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbitero Cardinali* Eborum Archiepiscopo Angliæ

Primate & Apostolicæ Sedis etiam de A. D. 1518. Latere Legato, necnon Episcopatus Bathon. & Wellen. perpetuo Commendatorio Custodiam dicti Episcopatus Bathon. & Wellen. ac omnium Temporalium ejusdem, necnon omnium Castrorum, Dominiorum, Maneriorum, Terrarum, Tenementorum, Reddituum, Servitiorum, Portionum, Pensionum, Annuitatum, & aliarum Possessionum quorumcumque eidem Episcopatu qualitercumque pertinentium sive ipsedantium,

Concedimus etiam præfato Reverendissimo Patri *Domino Cardinali* omnia & omnimoda Feoda Militum, Servitia, Warda, Mariagia, & Custodiam omnium

AN. 10. H. 8.
Fol. 10. R. 8.
P. 2. M. 26.

A. D. 1518.

A. D. 1518. ^{Nov. 6.} nium Hæredum quorumcumq; Tenentium Episcopatus prædicti infra Ætatem & Custodiæ nostræ occasione prædictâ pertinentium, ac omnimodas Efficacias omnium & singulorum Tenentium Episcopatus prædicti sive eidem Episcopatu quovismodo pertinentium sive spectantium.

Habendam, Percipiendam, Gaudendam, & Retinendam Custodiam prædictam, ac omnia & singula Præmissa, & eorum quodlibet, præfato *Reverendissimo Patri* & Assignatis suis a tempore Privationis prædicti *Adriani nuper Batbon & Wellen, Episcopi* durante Vacatione prædictâ, & quamdiu Ecclesiam prædictam de Episcopo vacari contigerit, necnon quoscumque Nos vel Hæredes nostri Temporalia Episcopatus illius præfato *Reverendissimo Patri* restituerimus & liberaverimus, absque Computo seu aliquo alio Onere Nobis vel Hæredibus nostris inde reddendo, seu faciendo, & adedè plenè & integrè prout Nos ea omnia & singula haberemus si præfatus Concessio nostra Ei inde facta non fuisset.

Concessimus etiam eidem *Reverendissimo Patri* omnimodas Advocaciones, Donationes, Præsentationes, Nominaciones, & Collaciones, ac Incumbentium Institutiones, Ecclesiarum, Abbatiarum, Archidiaconatum, Dignitatum, Prioratum, Collegiorum, Hospitalium, Heremitagiorum, Capellarum, Cantariorum, & aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quorumcumque, de Patrimonia sive Advocacione Episcopatus prædicti existentium quovismodo durante Vacatione prædictâ vacari contingentium; Habendas, Conferendas, Dandas, Præsentandas, & Institucendas ad libitum ipsius *Reverendissimi Patris* absque impetitione Nostri aut alicujus alterius Personæ Vice & Nomine nostris vel pro Nobis,

Et insuper Concedimus præfato *Reve-*

rendissimo Patri plenam Potestatem & A. D. 1518. ^{Nov. 6.} Auctoritatem Nominandi, Faciendi, & Constituendi omnes & singulos Senescallos Ballivos Ministros & alios Officiarios quoscumque Episcopatus prædicti & omnium Temporalium ejusdem, adedè liberè prout Nos eosdem Officiarios facere possemus si Temporalia Episcopatus prædicti in Manibus nostris remansissent.

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra, Dedimus & Concessimus ac per Præsentes Danus & Concedimus præfato *Reverendissimo Patri* omnia & singula Exitus, Firmas, Redditus, Reventiones, & Proficua omnium & singulorum Temporalium & aliorum Præmissorum quorumcumque, & cujuslibet inde Parcelle, a tempore Privationis prædicti *Adriani* hucusque, & exnunc durante Vacatione prædictâ qualitercumque crescentia, provenientia, sive emergentia, Habenda & Percipienda tam per Manus suas proprias & Ministrorum suorum quam per Manus nuper & nunc Efactorum, Vicecomitum, Senescallorum, Ballivorum, Firmariorum, Receptorum, aut aliorum Occupatorum Temporalium prædictorum, & omnium & singulorum Præmissorum, & cujuslibet inde Parcelle, ad Usum proprium ipsius *Reverendissimi Patris*, absque Computo aut aliquo alio Nobis inde reddendo seu sciendo, & absque perturbatione, molestatione, inquietatione, seu gravamine Nostri vel Hæredum nostrorum aut aliorum Officiariorum nostrorum quorumcumque;

Et hoc absque aliquo Feodo in Hæresperio Cancellariæ nostræ solvendo; Eo quod expressa mentio &c.
In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* xxvi Die Augusti.

Per ipsum Regem.

De Restitutionibus Temporalium *Batbon, & Wellen, Cardinali Eborum.*

A. D. 1518. ^{Apr. 10. H. 3.} ^{Feb. 10. H. 3.} ^{Feb. 2. n. 25.} **R**EX Efactori suo in Comitatu Somersetiæ, Salutem.
Cum Dominus *Saxoniæ Pontifex* Ecclesias Cathedralis *Batbon, & Wellen*, invicem unitas, per Privationem *Adriani de Corneto nuper Tituli Sancti Crisostomi Presbiteri Cardinalis*, quibus idem *Adrianus* tunc præerat, Pastoris Solatio destitutas, Reverendissimo in Christo

Patri Thome Tituli Sanctæ Cecilie Presbitero Cardinali commendaverit, per Eum quosd vixerit Tenendas, Regendas, & Governandas, sicut per Literas bullatas ipsius Domini *Saxoni Pontifex*, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,
Pro eo quod idem *Reverendissimus Pater*, sic ad dictas Ecclesias Commendatus,

A. D. 1518. ratoribus & Ambaffiatoribus eisdem Potentiffimi Regis Angliæ ad Infraſcripta ſufficienter & legitimè deputatis & auctorifatis,

Ad Honorem & Laudem Dei omnipotentis, Glorioſiffimæque Virginis Mariæ, totiùſque Curie Cœleſtis & Chriſtiane Religionis Exaltationem & Incrementum, Convenimus, Concordavimus, & Concluſimus, atque Auctoritate Commiſſionum noſtrarum, Quarum Tenores Inferuntur, per Præſentes, Convenimus, Concordamus, & Concludimus articulatim prout ſequitur,

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt quòd, inter prædictum Sanctiſſimum Dominum noſtrum *Leonem Papam Decimum, Cæſaream Majeſtatem*, & Illuſtriſſimos ac Potentiſſimos *Franciæ, Hiſpaniarum, & Angliæ Reges* principaliter contrahentes & Conſederatos, eorùmq; Hæredes & Succellores Vaſſallos Incolas & Habitatores ac Subditos quocùmq; præſentes & futuros, tam Eccleſiaſticos quàm Seculares, cujuſcùmq; Dignitatis, Statùs, Gradùs, aut Conditionis exiſtant, ſeu quocùmq; Dignitate, Statu, ſive Gradu præfulgeant, eorùmq; Regna, Patrias, Terras, & Dominia, Civitates, Caſtra, Territoria, Villas, Opida, & Loca quocùmq; modò per eorundem aliquem haberi, tenta, poſſeſſa, & occupata, ſit bona, ſincera, vera, integra, perfectæ, fidelis, & firma Amicitia, Unio, Liga, Intelligentia, Conſederatio, & Pax per Terram, Mare, & Aquas dulces, Portus Maris, & ubique Locorum futuris Temporibus perpetuò duratura.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Concluſum eſt quòd, pro Tuitione, Conſervatione, & Deſenſione Perſonæ Auctoritatis & Dignitatis Sereniſſimi Domini noſtri *Leonis Papa Decimi* & Sacroſanctæ Sedis Apoſtolicæ Dignitatum Perſonarum & Statuum præſatorum Conſederatorum omnium & ſingulorum & eorum cujuſlibet eorùmq; Hæredum & Succellores, Regnorum, Patriarum, Terrarum, & Dominiorum, Civitatum, Caſtrorum, Villarum, Territoriorum contra Invaſores, Perturbatores, & hoſtiles Aggreſſores quocùmq; prædicti Conſederati omnes & ſinguli erunt, perpetuis & futuris Temporibus, Amici Amicorum & Inimicorum Inimici invicem Alligati & Conſederati ſine aliqua Exceptione aut Contradiotione; ita quòd, ſi poſthac aliquis præſatorum Conſederatorum aut

in hoc Fœdere Comprehendorum, ſeu A. D. 1518. alius quicunq; per Se, vel per Locumtenentem, Capitaneum Generalem, aut Alium quemcunq; potenti valido & magno Exercitu vel alio quovifmodo, directè vel indirectè, Regna, Patrias, Terras, Dominia, Caſtra, Civitates, Opida, Territoria, ſive alia Loca quocunq; per dictorum Conſederatorum aliquem in præſentiarum habita, tenta, poſſeſſa, aut occupata, hoſtiliter Invaſerit aut perturbaverit aut invadi ſeu perturbari procuraverit, ſive cuiquam Conſederatorum Violentiam aut Dampnum grave vel intollerabile inferre, facere, vel irrogare attemptaverit, tunc & in eo Caſu *Princeps Invaſor*, cupiens habere Suppetias dictorum Conſederatorum pro ſua Deſenſione, ut prædicitur, tenebitur admonere & requirere omnes & ſingulos Conſederatos, per ſuas Literas Patentes Manu ſua ſubſcriptas ac ſuo Sigillo ſigillatas, ſuper hujusmodi Invaſione; qui, ſuper hoc certiores effecti & ut præmittitur admoniti & requiſiti, tenebuntur unanimiter & uno Contextu, unà cum Ipſo Requirente, *Regem Principem* aut alium quemcunq; ſive de dictorum Conſederatorum numero fuerit ſive non, ſic Invaſentem aut hujusmodi Invaſionem fieri ut prædicitur Procurantem, & eorum utrumque Invaſionem aut Procuratorem facientem, ſi qui tales fuerint, per Oratores Literas ſive Nuncios ſuos, monere & requirere, monebitque & requirere eorum quilibet, ut, ab hujusmodi hoſtili Invaſione & Guerra ſive Procuracione ejuſdem, totaliter deſiſtat vel deſiſtant, & ab eadem ac ab eiſdem ceſſet ſeu ceſſent realiter & cum effectu; & pro dictis ſic Attemptatis & Dampnis exinde ſubſecutiſ condignam repender Emendam & Satisfactionem; ſignificantes Eidem ſive Eiſdem quòd, vigore & virtute Iſtius Fœderis ſive Ligæ Deſenſive, tenentur Ipſi Conſederati omnes & ſinguli ſibi Invicem aſſiſtere Suppetias dare & ſe mutuò deſendere: quod, ſi illicò & abſque mora facere reſuſaverit vel reſuſaverint aut diſtulerit vel diſtulerint, tunc omnes & ſinguli Conſederati, infra Menſem ex tunc proximo ſequentem, ſe Hoſtes & Inimicos Regis Principis Potentatùs ſive Communitatùs ſic Invaſentis aut Invaſionem hujusmodi fieri Procurantis, & eorundem utriùſque Invaſionem aut Procuracionem hujusmodi Facientis; publicè & expreſſè declarabunt & manifeſtabunt, ac ſic declarabit & manifeſtabit eorum quilibet, ac intra Duos Menſes ex tunc proximo & immediatè ſequentes ad Signum,

A. D. 1518. mun, abſque omni dolo fraude malo
Ingenio aut alio quovis quaſito colore
ſive excuſatione quacunque, Regna, ^{Item, &}
Patrias, Terras, & Domina Regis Principis
aut alterius cuſqueque, ſic ut præferatur
Invadentis vel Invaſioem Procurantis
ſive de dictorum Conſederatorum numero
ſuerit ſive non, ab ea Parte que ſibi propius
quior exiſtit, vel qua id commodius fieri
poſſe viſum fuerit, uominiter unoque
Contextu ingredientur & hoſtiliter
Invadent, ac ſic ingredientur & hoſtiliter
Invadent eorum quilibet ſuis propriis
Sumptibus & Expenſis, præſertim *Sanctiſſimus Pater* per Capitaneum ſuum
Generalem ſive deputatum legitimum, præſertim
verò *Principes* per Se vel Locumtenentes
ſuos realiter & cum effectu, cum tanto &
tanta valido Exercitu tam Equitum quam
Pedum, Equis, Armis, Bombardis, &
Instrumentis bellicis aliſque Rebus quibus
cunque ad tanti Belli Molem neceſſariis
& requiſitis ac ſufficienter inſtrudis,
qualis ad Proſigandos communes
Hoſtes & eorum Malitiam coherentiam
& comprimendam ſufficere poterit.

ITEM, Conventum, Concordatum, &
Concluſum eſt quòd ſi *Rex Princeps* ſeu
quivis alius aliquem Principum ſeu
Conſederatorum, ut præferatur, Inva
dens vel Invaſi Procurans, ſive de dic
torum Conſederatorum Numero fuerit
ſive non, habeat, teneat, & poſſideat
Terras, Domina, Loca Maritima, Portus,
aut Littora Mari Gallico, Hiſpanico,
Britanico, aut Germanico adiacentia
ſive contigua, tunc in eo Caſu Potentiſſimi
& Illuſtriſſimi *Francia, Hiſpania, & Anglie Reges*, non ſolum
per Terram modo & forma ſupraſcriptis
Guerram facient, verum etiam per
Mare Bellum gerent & quilibet eorum
gerat & faciet, cum tali & tanta Na
vium Claſſe, Militibus ſive Homi
nibus Armatis, Bombardis, ſive Inſtrumen
tis bellicis Tela Viſualibus & aliis
quibuscunque ad Bellum Navale gerendum
neceſſariis & requiſitis ſufficienter
inſtrudis, qualis ad Proſigandos communes
Hoſtes & eorum Malitiam Coher
endam & Comprimendam ſufficere poterit;
quam Claſſem, infra Menſem poſtquam
dictum Bellum Hoſti communi ſic ut præ
fertur Indici aut Inferri ceperit, ad Mare
realiter & cum effectu propriis ſois
Expofiſ mittent ac mitti curabunt & facient,
ſicq; mitti ac mitti curabit & faciet eorum
quilibet que quidem Naves omnes & ſingulas,
ad Mare omnium Hoſtis Regnis, Patriis,
Terris, & Dominiis proximè adiacens
navigabunt, ac ibidem conti

nuò remanebunt huc & illuc Navigan
du, communem Hoſtem ejus Regna, Patrias,
Terras, Domina, & Subditos ipſius
quantum poterunt Moleſtando, Seſo
ac cæteros Amicos & Conſederatos
cortinque Regna, Patrias, Terras, &
Domina Deſendendo, ac quotiens &
quando opus fuerit ſapul Se conjungent
ut unitis viribus communi Hoſti
reſiſtere atque Eundem infeſtare ac de
bellare poſſint: nec licet alicui Regum
prædictorum Naves aut Exercitum
Maritimum, ſic ut præmittitur ad Mare
deſtinatum vel deſtinatis, revocare aut
minuere ſive mutuo eorumdem expreſ
ſo Conſenſu & Voluntate: Sed ſi Caſu
aliquo contingat Numerum Navium aut
Gentes Armorum, Hoſti Invaſione aut
Maris Tempellate, capi naufragari aut
alio quovimodo diminui (quod Deus
avertat) tenebitur Ille, cujus Claſſis ſic,
ut præfertur, Caſu capietur ſive dimi
nuetur, illam iſtra Menſem de novo
Reſicere & Reſarcire realiter & cum
effectu, ſine omni dolo, fraude, dil
atione, aut alia excuſatione quacunque.

ITEM, Conventum, Concordatum, &
Concluſum eſt quòd præcedentes Arti
culi Invaſionis non extendantur ad Sub
ditos alicujus Conſederatorum prædic
torum Invaſionem vel Rebellionem in
Dominum & Superiorem ſuum molientes
aut quoquomodo facientes, niſi dicti
Subditi, per aliquem Conſederatorum
prædictorum vel inferius Comprehenſo
rum, ad hoc Inſtigati, Provocati, In
ducti, Perſuaſi, vel in hoc Adjuti aut
Favoriſati fuerint; quo Caſu Conſede
rati prædicti & eorum ſinguli, tam
contra Invaſentem quam contra Inſtigantem,
Provocantem, Inducentem, Perſuadentem,
Adjuvantem, aut Favoriſantem, Suppetias
dabunt & ut præfertur Invaſentem.

ITEM, Conventum, Concordatum, &
Concluſum eſt quòd ſi *Alicui dictorum
Conſederatorum*, communem Hoſtem, ſic
ut præfertur, per Se Capitaneum ſuum
Generalem ſeu Locumtenentem invade
re volenti, neceſſarium fuerit, per Re
gna, Patrias, Domina, Civitates, Caſ
tra, Territoria Villas ſeu Oppida, Portus
Maris, aut Aquas dulces alicujus
Conſederatorum prædictorum vel inferius
Comprehenſorum, ire, equitare,
navigare, & Exercitum ducte, *Conſederatorum Ille* ad hoc requiſitus, non ſolum
liberum Traſitum, Accellum, & Re
ceſſum per hujusmodi Loca abſq; fraude,
dolo, impedimento, ſeu reſiſtentia
concedet, verum etiam Eidem, ſic tran
ſire & Exercitum ducte ut dictum eſt
volenti, Currus, Equos, Plauſtra, Na
ves,

A. D. 1518. ves, Vehicula, & omnis generis Victualia & alia quaecumque tanto Exercitui necessaria dabit & sumministrabit aut cum effectu dari & realiter sumministrari faciet, Sumptibus tamen & Expensis Transfentis sive Transfentum Requiritis; proviso semper quòd *dictus Princeps* aut ejus Capitaneus Generalis seu Locumtenens, sic ut praedicitur Exercitum ducens, nihil hostiliter ager, faciet, aut attemptabit vel agi, fieri, aut attemptari procurabit vel permittet in Principis, Transfentum ut praemittitur concedentis, ejusve Subditorum Dampnum aut grave Prajudicium.

ITEM, Convenium, Concordatum, & Conclufum est, quòd nullus praedictorum vel in hoc Tractatu Comprehenforum, durante Pace & Amicitia praedictis, permittet Subditos suos fervire in Bello alicui dictorum Confederatorum contra Alterum, neque Milites Externos quoscumque sive Pedites sive Equites non sibi Subditos per Se vel per alium stipendabit vel conductet aut concludi faciet, seu eorum Operi etiam sibi gratis oblati utetur contra aliquem praedictorum Confederatorum seu inferitis Comprehenforum, sive contra eorum Subditos, Regna, Patrias, & Dominia aut in eorum Dampnum sive Prajudicium; & si quis eorum secus fecerit aut quovismodo in contrarium attemptaverit, pro Transgressore hujus Amicitiae ac Pacis universalis Violatore penitus habeatur; ratio manente inter ceteros praesentis Tractatus Contractu.

ITEM, Convenium, Concordatum, & Conclufum est, quòd nullus praedictorum Confederatorum principaliter Contractum vel in hac Liga Comprehenforum, aliquem Vasallum aut Subditum alterius, cujuscumque Gradus; Status, Dignitatis, aut Conditionis existat, in Protectionem, Tutelionem, sive Defensionem quovismodo suscipiet aut acceptabit vel ab alio quocumque suscipi aut acceptari consentiet aut procurabit, inconsulto & non consentiente Domino cujus est Vasallus aut Subditus; nec alicui tali vel aliquibus talibus Consilium; Auxilium, Assistentiam, vel Favorem directè vel indirectè dabit vel praestabit darive aut praestari faciet vel procurabit.

ITEM, Convenium, Concordatum, & Conclufum est, quòd Nullus Principum praedictorum quicumque ager, facer, tractabit, vel attemptabit, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari faciet permittet aut consentiet, quocumque in loco sive in Terris sive in Mari Portibus Maris vel Aquis dulcibus, oc-

casione quacumque, nullumque praestabit Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum quod, per Alium vel Alios quoscumque, aliquid fiat agatur vel attemptetur, directè vel indirectè; tacitè vel occultè, in Injuriam, Prajudicium, aut Dampnum alicujus eorundem ejusve Haeredom aut Successorum; Regnorum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum, Castrorum, Villarum, Territoriorum, Civitatum, aut Oppidorum, sic ut praemittitur, per eorum aliquem habitorem tenentem occupatorem vel possessorem; sed quibuscumque sic, ut praemittitur, contra aliquem eorum aliquid Molientibus, agentibus, tractantibus, vel attemptantibus, dicti Confederati & eorum quilibet expressè & cum effectu contradicet renitetur oblati & Impedimentum realiter & quantum poterit praestabit.

ITEM, Convenium, Concordatum, & Conclufum est quòd, dictis Amicitis durantibus, nullus dictorum Confederatorum aut aliorum quorumcumque in hoc Tractatu Comprehenforum, quovismodo, in Regnis suis aut alicubi locorum, favorisabit, intertenebit, receptabit, aut retinebit, nec a Subditis suis eorum aliquis receptari, favorisari, intertenci, aut retineri permittet, aliquos Rebelles sive Proditores de Crimine Laesae Majestatis suspectos; & Transfugas ex Subditis alicujus dictorum Confederatorum sive Comprehenforum, nec hujusmodi Rebelles sive Proditoribus, Rebelli sive Proditori, qui in aliquem Locum Obedientiae dictorum Confederatorum sive Comprehenforum seu alicujus eorundem declinarunt sive declinaverint, quovismodo dabit Consilium, Favorem, Subsidium, aut Assistentiam; sed Eum aut Eos, intra Viginzi Dies postquam per Literas alicujus eorumdem, cujus Rebelles Subditus aut Subditi extiterit sive extiterint (quibus Literis certificatoris super hoc omninò stabitur) aliquis eorum requisitus fuerit Eum vel Eos, Literarum hujusmodi Requisitionibus Latori, aut si ad hoc in hujusmodi Literis nominato sive deputato, tradere restituet & deliberabit, tradere restituet & deliberari faciet.

ITEM, Convenium Concordatum & Conclufum est, quòd in praesenti Tractatu Pacis & Amicitiae comprehenduntur Amici, Alligati, & Confederati omnium Partium subsequenter nominati; videlicet,

Ex Parte Regis Christianissimi,

Reges & Regna Scotiae, Portugaliae, Ungariae, Navarrae, Duc

A. D. 1518.
Rec. 1.

Dux Sabaudie,
Dux Lotharingie,
Dux & Dominus Venetorum,
Dominum Florentinorum & Magni-
fica Domus de Medicis,
Dux Urbini,
Dux Gueldrie,
Dux Ferrarie,
Marchio Mantue,
Marchio Montisferrati,
Marchio Salutarum,
Et Domini Helvetii,
 Eorumque Dominia Terræ & Subditi
 comprehenduntur.

Pro Parte verò Regis Angliæ,

Reges & Regna Dacie, Ungariæ Por-
tugaliæ,
 Illustrissima Domina *Margareta* Im-
 peratoris Filia Archiducissa Austriæ,
Ferdinandus Hispaniarum Regis Rater,
Dux & Dominus Venetorum,
Dux Urbini,
 Clev. & Juliacen. *Duces,*
Magnifica Domus de Medicis & Do-
minum Florentinorum,
Dux Ferrarie,
Communitas & Societas Hanse Teu-
tonicæ,

Domini Helvetii sive Suetenses,

ITEM, Convenium Concordatum &
 Conclusum est quòd *Christianissimus Do-*
minus noster, intra Quatuor Menses
 post Notificationem suæ Sanctitati fa-
 ctam, si velit pro principaliter Contra-
 hente haberi, tenebitur, per Bullas suas
 Confirmatorias & Ratificatorias præ-
 sentis Fœderis, declarare se velle ac-
 ceptare præsentem Tractatum, & Se ad
 omnia & singula in hoc Fœdere conten-
 ta quatinus Sanctitatem suam concernunt
 obligare, & tunc Confederatos suos
 nominare possit & valeat: & si quis Al-
 ius, pro principaliter contrahente in præ-
 senti Tractatu Nominatus, Mandatum
 sufficiens ad principaliter contrahendum
 in Conclusione præsentis Tractatus in
 Regno Angliæ non habuerit, tunc, in-
 fra Quatuor Menses post Notificationem
 hujusmodi Tractatus sibi factam
 proximò & immediatè sequentes, teneat-
 ur per Literas suas Patentes, Magno suo
 Sigillo sigillatas & Manu suâ subscri-
 ptas, præsentis Tractatus ac omnium &
 singulorum Articulorum in eodem con-
 tentorum, quatinus ipsum concernunt,
 ratificatorias & confirmatorias, ac per
 Oratorem vel Oratores sufficientem ad
 hoc Auctoritatem habentem vel habentes
 tradendas & liberandas, quibus Se
 ad Observantiam dicti Tractatus, etiam
 Juramento corporali super hoc præstan-

do, Se obligabit & astringet, requirere A. D. 1518.
 & rogare dictos *Franciæ & Angliæ Re-*
ges, & eorum utrumque principaliter con-
 trahentes quòd pro principaliter con-
 trahente recipiatur acceptetur gaudeat-
 que in tam amplis modo & formâ Bene-
 ficio præsentis Tractatus, ac si in Con-
 clusione dicti Fœderis Mandatum ex
 Parte ejus affuisset, alioquin, si intra
 dictos Quatuor Menses id, ut præmitti-
 tur, non fecerit, tantummodo pro Com-
 prehensio & non principaliter Contra-
 hente per ceteros omnes Confederatos
 principaliter Contrahentes (ratio manen-
 te inter eosdem præsentis Tractatus con-
 tractu) habeatur & reputetur, non ob-
 stante quòd pro principaliter Contra-
 hente superius fuerit nominatus.

ITEM, Convenium Concordatum &
 Conclusum est, quòd a quibusvisque
 Tractatibus inter aliquos Confederato-
 rum vel Comprehensorum prædictorum
 ante Datam Præsentium initis aut con-
 clusis, aut ab aliquibus Articulis eorum-
 dem, nullo pacto sit aut videatur per
 præsentem Tractatum Recesum aut eis-
 dem aliquo modo Derogatum, sed quòd
 prædicti Tractatus articuli & singuli
 ac omnia contenta in eisdem, ac singuli
 eorum Articuli inter Partes, inter quas
 conclusum fuerunt, quatinus huic Tracta-
 tu aut alicui Articulo ejusdem non sunt
 contrarii, in suo pleno permanent Robore
 & Effectu.

ITEM, Convenium Concordatum &
 Conclusum est, quòd omnibus & singulis
 aliis Principibus ac Regibus & Domini-
 nis datur & conceditur Locus congruus
 & concedens intrandi præsentem Ligam
 & Confederationem, dummodò intra
 Octo Menses Se ingredi dictam Ligam
 acceptare & intrare velle, per Literas
 suas Patentes Magnis suis Sigillis sigil-
 latis & Manibus suis subscriptas decla-
 raverint, necnon per easdem, ad Obser-
 vantiam dicte Ligæ & Fœderis ac omni-
 um & singulorum Articulorum in e-
 dem contentorum, quatinus eos concernunt
 aut concernere poterunt, se realiter
 & cum effectu obligaverint, & quòd
 dicti principaliter Contrahentes tene-
 buntur defendere dictos Reges, Princi-
 pes, Potentatos, & Dominia, ac omnes
 alii & singuli in hoc Tractatu Compre-
 hensi tenebuntur tam dictos principa-
 liter Contrahentes quam Seipsos mutuo
 defendere, Sumptibus tamen, ut præfertur,
 Requirentibus sive Requirentium.

ITEM, cum præfati Christianissimus
Franciæ & Potentissimus Angliæ Reges,
 hujus Sanctæ Ligæ & Confederationis
 primi Auctores, Se se indissolubili quo-
 dam Affinitatis vinculo perpetuò conjun-
 xerint,

A. D. 1518. ^{no. 8.} xerint, Convenum & Concordatum est inter eosdem, quod licet inter cetera in presenti Tractatu contineatur quòd quilibet principaliter Contrahens in Persona sua, five per Deputatum suum communem Hostem ipsos aut eorum aliquem invadentem aut invadere procurantem, cum ea Potentia, tam Terrestri quàm Navali prout superius est descripta, suis propriis Expendis invadere teneatur uno simul & eodem Contextu; Præfati tamen *Francia & Anglia Reges*, pro Defensione Personarum, Statuum, Regnorum, Patriarum, Dominiorum suorum, per eos aut eorum alterum in præsentiarum ubicunque possessorum, in Personis propriis, cum tanta Pedum & Equitum Manu ac Navium Classe, quanta & quemadmodum superius est descripta, se mutuo defendent contra Invadentem aut Invasionem procurantem, ut præmittitur, quemcunque, absque ulla Exceptione, Eundem sive Eosdem hostiliter invadent & aggrediuntur, Bellisque contra ipsum vel ipsos bonâ Fide, absque omni Dilatione Fraude & Dolo realiter & cum effectu gerent; ac insuper, licet alii, pro principaliter Contrahentibus superius nominatis aut eorum aliquis, præsentem Tractatum aut aliquem Articulum in eo contentum non observaverint aut contravernerint, præfens tamen Tractatus, ac omnia & singula in eodem contenta, inter eosdem *Christianissimum Francorum & Potentissimum Angliæ Reges*, pro Personarum, Statuum, Regnorum, Terrarum, & Dominiorum suorum Tutitione, Conservatione, & Defensione, Firma & Ratamanebunt, eundemque Tractatum, ac omnia & singula in eodem contenta quatinus eos concernunt inconcusè & inviolabiliter observabunt, non obstante quòd ceteri id non fecerint perimplerint aut facere perimplere recusaverint, seu eorum aliquis non fecerit perimplerit aut facere recusaverit.

ITEM, Convenum Concordatum & Conclufum est quòd omnes & singuli Confederati prædicti, quando per Oratores sive Commissarios alicujus eorumdem sufficientem Auctoritatem habentes ad hoc debitè requisiti fuerint, in eorum Præfentia, iudis Sacrosanctis Evangelis, Juramentum corporale præstabunt quòd omnia & singula in præfenti Tractatu specificata & contenta benè & fideliter observabunt & adimplebunt, ac a suis Subditis quatinus ipsos tangunt aut tangere poterunt observari & adimpleri facient cum effectu; & idem Juramentum in Scriptis relictum & Manu sua subscriptum Oratori sive Orato-

ribus hujusmodi tunc præsentibus tradet. ^{A. D. 1518. no. 8.}

ITEM, Convenum Concordatum & Conclufum est, quòd omnes & singuli Confederati principaliter Contrahentes, omnia & singula Præmissa Ratificabunt, Auctorifabunt & Confirmabunt, atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequentur & facient, & eorum quilibet ratificabit auctorifabit & confirmabit atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequetur & faciet, quæ Præmissorum Tevor exiget & requirit, suisque Literas Patentes desuper debitè confectas, Magnis suis Sigillis sigillatas & Manibus suis subscriptas, dictis Confederatis principaliter Contrahentibus & eorum cuilibet intra Quatuor Menses Datam præfentis Tractatus proximè &, immediate sequentes liberabit & tradent, tradive aut liberari facient, & eorum quilibet tradet & liberabit aut tradit & liberari faciet.

In quorum omnium & singulorum, Præmidiorum Fidem & Testimonium Nos, Oratores Commissarii & Procuratores antedicti Domini nostri Christianissimi Regis Francorum præfentibus Literis, Manibus nostris subscriptis, Sigilla nostra apposuimus.

Data in *Urbe London.* Die Secundo, Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo.

Sequuntur Tenores Commissionum,

Franciscus, Dei Gratia, &c. ut supra. *ult. Julii.*

Henricus, Dei gratia, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, universis & singulis præfentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd, cum nichil Nobis gratius aut carius sit, quàm Quietem & Tranquillitatem nedum Subditorum nostrorum Fidei nostræ & Tutelæ commissorum, verum etiam universalem omnium Christianorum Pacem procurare & stabilire, ne quorumcumque Insolentiam in contrarium aditumum reprimere & refrænare, operæ pretium esse duximus cum Sanctissimo Domino nostro *Leone Papa Decimo*, Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ *Summo Pontifice*, ac Serenissimo & Potentissimo Principe *Francisco*, Dei gratia, *Francorum Rege* Con sanguineo nostro Carissimo, ac cum quibuscumque aliis Regibus & Principibus Christianis, Civitatibus, Potestatibus, Communitatibus, Nationibus, & Dominiis

A. D. 1718
Nov. 8. minis firmam Amicitiam, Confédérationem, Ligam, & Fœdus, ad Laudem Dei Omnipotentis, & totius Populi Christiani Tranquillitatem inire, firmare, & concludere; ut tandem Reliquum Vitæ nostræ, quod Deus Omnipotens Nobis præstare dignabitur, Servitio Divinæ Majestatis, Cui Servire Regnare est, impendere possimus:

Nos igitur,

De Fidelitate, Industria, & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fideium Consiliariorum nostrorum, *Thoma Ducis Norfolciæ* Magni Thesaurarii & Marefcalli Angliæ, Reverendi Patris *Thome Dunelmensis Episcopi* Custodis Privati Sigilli nostri, necnon *Caroli Comitis Wigornie* Domini de Herbert & de Gower Camerarii nostri, & Reverendi Patris *Nicolai Episcopi Eliensis*, plurimum confidentes,

Ipsos & eorum quemlibet conjunctim & divisim nostros veros legitimos & indubitatos Oratores, Procuratores, Ambassadors, & Nuncios nostros generales & speciales ad Infra scripta Ordinavimus, Fecimus, & Constituimus, ac per Præfentes, Ordinamus, Facimus, & Constituimus,

* Dantes & Concedentes Eisdem, & eorum cuilibet, conjunctim, ut præfertur, & divisim, Tenore Præsentium, Potestatem, Facultatem, Autoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, ac Successorum nostrorum, cum Sanctissimo Domino nostro *Leone Papa Decimo*, & cum prædicto Illustrissimo & Potentissimo Principe *Francisco*, Dei gratiâ, *Francorum Rege* Carissimo & Dilectissimo Fratre & Consanguineo nostro, ac cum quibuscunque aliis Regibus & Principibus Christianis, Civitatibus, Potestatibus, Communitatibus, Nationibus, & Dominiis, seu eorum aliquo, vel eorum Procuratoribus, Oratoribus, Commissariis, Ambassadoribus, & Deputatis quibuscunque ad hoc sufficientem Potestatem & Autoritatem habentibus, de & super quâcunque Amicitia, Confédérationem, Unionem, Fœdere, & Ligâ defensivâ Statuum Regnorum, Dominationum, Terrarum, Patriarum, Territoriorum, Civitatum, & Oppidorum, ubicunque locorum in præsentia per Nos vel eorum aliquem possessorum, inter Nos, Hæredes, & Successores nostros, præfatum *Sanctissimum Dominum nostrum* & Carissimum Consanguineum nostrum *Franciscum Francorum Regem* prædictum, ac ceteros, ut præfertur, Reges & Principes Christianos, Civitates, Potentatus, Communitates, Natio-

nes, & Domina, & eorum Hæredes, & Successores, atque Regna, Terras, Patrias, Domina, & Loca quæcunque, ac Subditos, Vassalios, Confederatos, Amicos, & Adhærentes nostros, & eorum quoscunque & quomodocunque etiam ad Defensionem Perfoarum, Statuum, Regnorum, Terrarum, Patriarum, Dominationum nostrorum, vel dictorum Principum in Persona nostrâ propriâ, & Expensis nostris propriis, sive Requirentium, in eundâ, Tractandi, Concordandi, Paciscendi, Conveniendi, & Concludendi; Nôque Regna, Terras, & Domina nostra quæcunque, ad Conventorum & Conclutorum inviolabilem Observantiam Alstringendi & Obligandi: ac super hujusmodi Conventis, Concordatis, & Conclutis cum dicto *Sanctissimo Domino nostro*, præfato *Francorum Rege* Consanguineo nostro, & cum prædictis Principibus Christianis, Civitatibus, Communitatibus, Nationibus, & Dominiis, seu eorum Oratoribus quibuscunque, Litteras validas & efficaces pro Parte nostrâ Tradendi: aliâque consimilis effectus & vigoris, ab Ipsis Petendi, & Exigendi: plenamque præterea Potestatem, Juramentum in Animam nostram Præstandi, quod tenebimus & adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula quæ in Prædictis, & circa ea Nomine nostro concordabunt, convenient, jurabunt, firmabunt, & concludent; ac quod illa Ratificabimus, & nullo unquam tempore revocabimus, nec contra ea, vel eorum aliquod faciemus, vel quovis pacto venimus, similique Juramentum a dicto *Sanctissimo Domino nostro*, Illustrissimo *Rege Francorum*, cæterisque Regibus, & Principibus, Potestatibus, Civitatibus, Communitatibus, & Dominiis præfatis Videndi, Petendi, & Exigendi;

Ac generaliter omnia & singula Nomine nostro Faciendi, Gerendi, Exercendi, & Firmandi, quoscunque naturæ & importantiæ fuerint, aut esse poterint in Prædictis, & circa ea necessaria, & opportuna, & quæ tanti Negotii qualitates, cum ejusdem circumstantiis, dependentibus, & annexis, exigit, aut requirit, & quæ Nobis fiero liceret, si Præmissis personaliter interessemus; etiam si expressis longè majora sint, aut talia forent, quæ de sua naturâ ad ea perficienda Mandatum exigunt magis speciale quàm Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Reglo, Nos Ratum, Gratum, & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procura-

A. D. 1718.

Nov. 8.

ratores

A. D. 1518
Nov. 3. ratores, Nuncios, & Deputatos nostros, seu eorum quocunque, Actum, Gestum, Convantum, Juratum, aut Factum fuerit in Præmissis, & contra ea vel ipsorum aliqua nullo modo contravenire; immò ipsa manuteneat, & invariabiliter observare, ac per Patentes nostras Literas confirmare.

In cujus rei Testimonium Præsentibus his, Manu nostrâ signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. London. Primo Die Octobris, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo Decimo octavo, Regni verò nostri Decimo.

In quorum omnium & singulorum

Articulus de Compreensione Scotorum.

A. D. 1518.

Nov. 10. H. 5.

Ex Autogr.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias presentes Literæ pervenerint, Nos *Gualterus Gouffier* Dominus de Bonnyvero Miles Ordinis necnon Cambellanus Ordinarius Christianissimi Francorum Regis ac Admiraldus Franciæ, *Stephanus de Penchier Episcopus Parisiensis*, *Franciscus de Ropconardi* Miles Dominus de Campedenario Senescallus Tholoze & Gubernator Rupelle Cambellanus ejusdem Christianissimi Francorum Regis, & *Nicolas de Neufville* etiam Miles Dominus de Villeroys Audientarius Franciæ ac Secretarius Financiarum prædicti Christianissimi Regis, Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambasiatores ejusdem ad Infra-scriptas sufficienter & legitime deputati & constituti, Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd,

Quamvis in quodam Article Tractatus Pacis & Amicitie, de Data Præsentium, inter dictum Dominum nostrum Christianissimum Francorum Regem, Sanctissimum Dominum nostrum *Leonem Papam Decimum, Imperatorem, Potentissimum Angliæ & Illustrissimum Hispaniarum Regem* inter & conclusi, continetur, *Quòd Rex Sotia pro comprehensio in dicta Amicitia ex parte dicti Domini nostri Christianissimi Francorum Regis habeatur*, sicut in eodem Article & Tractatu luitis continetur,

Nihilominus tamen Nos Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambasiatores antedicti Domini nostri Christianissimi Francorum Regis, cum Magnificis & Spectabilibus Dominis *Thomâ De*

Præmissorum Fidem & Testimonium A. D. 1518.
Nos, Oratores Commissarii & Procuratores antedicti Domini nostri Christianissimi Regis Francorum, Præsentibus Literis, Manibus nostris subscriptis, Sigilla nostra apposuimus.

Data in Urbe London. Die secundo Octobris, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo Decimo octavo.

G. GOUFFIER.
STEPHANUS EPISCOPUS PARIISIEN.
F. DE ROCHEHOVART.
DE NEUFVILLE.

Sub Sigilla sub Cera rubra a duplicibus caudis Pergamena pendentibus.

Northfolchie Thesaurario & Mare- A. D. 1518.
rescallo Angliæ, *Thomâ Episcopo Dunelmensi* Custode Privati Sigilli dicti Regis Angliæ, *Carolo Comite Wigornie* Domino de Herbert & de Gower Camerario ejusdem Angliæ Regis, *Nicolas Episcopo Eliensi*, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Ambasiatoribus dicti Illustrissimi Angliæ Regis, ab eo sufficienter deputatis & legitime constitutis, Convenimus, Concordavimus, & Conclufimus, ac per Præfentes Convenimus, Concordamus, & Concludimus, Nominè dicti Domini nostri Christianissimi Francorum Regis, quòd si præfatus Rex Scotiæ aut ejusdem Regis Locumtenens vel Gardianus Marchiæ vel Marchiarum cum quocunque Numero, vel aliquis alius Subditus vel aliqui alii Subditi dicti Regis Scotiæ, Mandato vel Permissione prædicti Regis Locumtenentis vel Gardiani, simili modo cum quocunque Numero post Vicesimum quintum Diem Mensis Decembris proximo futurum,

Quem quidem Terminum præfati Oratores Christianissimi Regis habent & super Se assumpserunt ad præfatum Regem Scotiæ vel ejus Consilium super hujusmodi Compreensione vel ejus Conditionibus certificandum,

Hosiliter vel violenter invaserit vel invaserint, aut Excursum fecerit vel fecerint in Regnum Angliæ, & super Subditos ejusdem Homicidium, Incendium, Depradationes, vel Violentias fecerit vel fecerint, hujusmodi Compreensio eo ipso pro nulla habeatur:

Vel

A. D. 1518. ^{Rev. S.} Vel si aliquis Subditus vel Subditi prædicti Regis Scotie sine Mandato vel Permissione ejusdem Regis ejusve Locumtenentis vel Gardiani, cum Numero Trecentarum Personarum, vel supra, hostiliter & violenter invaserit vel invaserint, aut Excursum fecerit vel fecerint in Regnum Angliæ, & super Subditos ejusdem Homicidium, Incendium, Furtum, vel Rapinam fecerit vel fecerint: Et præfatus Rex Scotie ejusve Locumtenens vel Gardianus Marchiæ vel Marchiarum earum, qui hujusmodi Invasione vel Excursum fecerint, super hoc per Gardianum vel Locumtenentem Marchiæ vel Marchiarum Regni Angliæ, infra quam vel quas facta est hujusmodi Invasio vel Excursus, admonitus vel summonitus infra Quadraginta Dies extunc proximè sequentes Ablata non restituerit, Damna non reparaverit, & Justitiam secundum Exigentiam & Merita Cause, ac juxta & secundum Ritus Leges & Consuetudines Marchiarum illarum, tempore ultimi Pacis in hujusmodi Casibus observatas & usitatas, non fecerit, prædicta Comprehensio similiter pro nulla habetur:

Si verò cum minori Numero sient hujusmodi Invasiones, Excursus, Homicidia, Deprædationes, vel Violentia, fiat Justitia modo & formâ contentis in Tractatibus ultimæ Pacis.

Et pari modo Rex Angliæ ejusve Locumtenens Gardiani Marchiarum & Subditi ejusdem Regis Angliæ a prædictis Homicidio, Incendio, Deprædationibus, Violentiis, vel Rapinis abstinere; Et erga Regem Scotie & ejusdem Regis Subditos in omnibus & per omnia æqualiter & modis prædictis se habebunt & habere tenebunt.

Quod verò ad mutuam Conservacionem Commerciū Intercursus inter

Subditos utriusque Regni specificati, idem Subditi in omnibus & per omnia se mutuo habebunt & tractabunt, prout tempore ultimæ Pacis se habere & tractare debeant & tenebantur. ^{Rev. S.}

ITEM, Nos Christianissimi Francorum Regis Oratores & Commissarii prædicti, cum præfatis Illustrissimi Angliæ Regis Oratoribus & Commissariis Convenimus, Concordavimus, & Concludimus quòd præfatus Dominus noster Christianissimus Rex Francorum præcedentem Articulum eisdem modo, formâ, loco, & tempore ratificabit confirmabit & jurabit, quibus dictum Tractatum Pacis & Amicitia de Datâ Præsentium dictum Dominum nostrum ratificaturum confirmaturum & juraturum cum dictis Angliæ Regis Oratoribus Convenimus & Concordavimus.

Tenor Commissionis nostræ ad Præmissâ in dicto Tractatu Pacis & Amicitia inferitur.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium, Nos Oratores & Commissarii ac Procuratores antedicti Domini nostri Christianissimi Regis Francorum, præsentibus Literis, Manibus nostris subscriptis, Sigilla nostra apposuimus.

Dat. in Urbe London. Die Secundâ Octobris, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo Decimo octavo.

C. GOUFFYER.
STEPHANUS PARIEN. EPISCOPUS.
F. DE ROCHECHOUARTS.
D. NEUFVILLE.

Sub Sigillis prædictorum Commissariorum de eorû ministrâ a duplicibus caudis pendebantibus.

Tractatus Matrimonii inter Delphinum & Dominam Mariam.

A. D. 1518.
An. 10. R. S.
Ex Augur.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præsentis Literæ pervenerint, Nos, Guillelmus Gouffier Dominus de Boniveto Miles Ordinis necnon Cambellanus Ordinarius Potentissimi & Invictissimi Principis & Domini nostri Francisci, Dei gratia, Francorum Regis Christianissimi ac Admiralsus Francia; Stephano de Poncher Episcopus Parisiensis, Franciscus de Rupeccardi Miles Dominus de Campodenario Senescallus Tholosæ & Governator Rupelle Cambellanus dicti Christianissimi Francorum Re-

gis, & Nicholus de Neufville etiam A. D. 1518 Miles Dominus de Vileroi Secretarius Financiarum dicti Christianissimi Regis ac Audientiaris Franciæ, Consiliarij, Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambassiatores ejusdem Christianissimi Regis, ad Infra scripta sufficienter deputati & legitime constituti & autorisati, Salutem.

Cum nuper, inter dictum Christianissimum Francorum, & Potentissimum ac Serenissimum Principem Henricum, Dei gratia, Angliæ Regem, tam ad Christiani Nominis Deffensionem, quam ad Seatuum,

A. D. 1518 Statum, Regnorum, Patriarum, Terrarum, & Dominiorum suorum Conservationem perpetua & universalis Pax & stabile Fœdus initum & contractum fuerit.

Dicti *Francorum & Angliæ Reges* huiusmodi Pacem & Amicitiam inter omnes Principes Christianos & præsertim inter Se firmam & permanentem magnopere cupientes,

Cùm nihil magis vinculo indissolubili, Amore cordiali, mutua Intelligentia, ac Animorum sincera conjunctione Principis connectere & considerare possit quam Matrimonii & Affinitatis vinculum.

De Matrimonio, inter Illustrissimum Principem *Franciscum Delphinum Viennensem prædicti Christianissimi Regis Filium Primogenitum* & Illustrissimam *Mariam* eiusdem Serenissimi *Regis Angliæ Filiam* Contrahendo, Communicandum duxerint,

Nos igitur præfati Christianissimi *Francorum Regis* Consilarii, Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambassatores, sufficienter auctoritati, de Matrimonio, inter prædictum Illustrissimum *Franciscum Delphinum* dicti Regis *Francorum Christianissimi Filium*, & Illustrissimam *Mariam* dicti Regis *Angliæ Filiam* contrahendo, cum, Illustribus Reverendis & Generosis Viris Dominis, *Thoma Duce Norfolkia* Magno Thesaurario & *Marscallo Angliæ*, *Thoma Episcopo Dunelmensi* Custode Privati Sigilli dicti Potentissimi Regis *Angliæ*, *Carolo Comite Wigornia* Domino de *Herbert* & de *Gower* Camerario dicti Illustrissimi Regis *Angliæ*, & *Nicolao Episcopo Elyensi*, etiam Consiliariis, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Ambassatoribus eiusdem Potentissimi *Angliæ Regis*, ad infrascripta sufficienter & legitime deputatis & auctoritatibus, Convenimus, Concordavimus, & Conclufimus, atque Auctoritate Commissionum nostrarum (Quarum Tenores inferius inferuntur) per Præfentes Convenimus, Concordavimus, & Conclufimus articulatim, prout sequitur,

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, inter Oratores prædictos, Nomine & Auctoritate quibus supra, quòd præfatus Christianissimus *Francorum Rex Franciscus* per Procuratorem suum vel Procuratores suos sufficientem Auctoritatem & speciale Mandatum habentem vel habentes, & ad *Regem Angliæ* missum vel missos, intra Quatuor Menses Datam præfentis

Tractatus immediatè sequentes, coram A. D. 1518
Duobus Apostolicis & Imperiali Aucto-
ritate Notariis & Testibus ad hoc
specialiter vocatis & rogatis, pro præ-
fato *Filio suo Delphino*, adhuc Infantem, & ejus Nomine, cum Potentissimo
Rege *Angliæ* pro *Filiis suis* prædictis, si-
militer in Infantia constituta, & ejus
Nomine, Sponsalia per Verba ad hoc
apta realiter contrahet & cum effectu.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd prædictus *Angliæ Rex*, pro *Filia sua* prædicta & ejus Nomine, cum eodem Oratore vel Oratoribus, ut præfertur, missis vel missis, Sponsalia per verba ad hoc apta tunc & ibidem coram Notariis & Testibus, ut præfertur, realiter contrahet & cum effectu: Et similiter præfatus *Franciscus Rex Francorum* cum Oratore vel Oratoribus, Commissario vel Commissariis, Procuratore vel Procuratoribus præfati *Regis Angliæ*, sufficientem ab eo Auctoritatem, ut præfertur, habente vel habentibus, & in Regnum *Franciæ* ad eum missis vel missis, intra Tres Menses, dictorum Sponsaliorum Contractum immediatè sequentes, Sponsalia, pro *Filia sua* & ejus Nomine, per Verba ad hoc apta, coram Notariis & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, realiter & cum effectu contrahet.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, & prædicti Oratores *Regis Francorum* promittunt, & præfatum *Francorum Regem* Dominum suum per Præfentes obligant, quòd *idem Rex* omninò & cum effectu curabit quòd, intra Tres Menses, postquam præfatus *Franciscus Delphinus* dicti Christianissimi Regis *Filius* Septimum Ætatis sue Annum compleverit, *idem Delphinus*, per Oratorem vel Oratores, Commissarium vel Commissarios, Procuratorem vel Procuratores, ab eo sufficientem Auctoritatem & Mandatum speciale ad hoc habentem vel habentes, & in Regnum *Angliæ* ad præfatum Illustrissimam *Mariam* missum vel missos Sponsalia per Verba ad hoc apta cum eadem Illustrissima *Maria*, coram Notariis & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, realiter contrahet & cum effectu.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, & prædicti Oratores præfati *Regis Angliæ* promittunt, & præfatum *Regem Angliæ* Dominum suum per Præfentes obligant, quòd *idem Potentissimus Rex* omninò & cum effectu curabit quòd *Carissima Filia sua Maria*, eodem Tempore, spondebit & promittet, per Verba ad hoc apta, Se accepturam in Sponsum & futurum Maritum

A. D. 1518 dictum *Franciscum Delphinum* ejusdem Christianissimi Regis Filium coram Notariis & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis: Et quoddam, pari modo, intra Tres Menses, dicta Sponsalia sequentes, dictus *Franciscus Delphinus*, cum Procuratore seu Procuratoribus dictæ Illustrissimæ *Mariæ* sufficientem Auctoritatem ab ea ad hoc habente vel habentibus, & in Regnum Franciæ ad hoc missis vel missis, Sponsalia de futuro per Verba ad hoc apta coram Notariis & Testibus in ea parte specialiter vocatis & rogatis similiter contrahet.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, & prædicti Oratores *Regis Francorum* promittunt, & præfatum *Regem Francorum* Dominum suum per Præsentes obligant, quod idem Christianissimus *Francorum Rex* omnino & cum effectu curabit quoddam, quamprimum dictus *Franciscus Delphinus* ejusdem Christianissimi Regis Filius Quartum decimum suæ *Ætatis* Annum compleverit, intra Tres Menses extunc proximò sequentes, dictus *Delphinus*, per Oratorem vel Oratores, Commissarium seu Commissarios, Procuratorem seu Procuratores ab eo sufficientem Auctoritatem & Mandatum speciale ad hoc habentem vel habentes, ad præfatam Illustrissimam Principem *Mariam* in Regnum Angliæ missum vel missis, Matrimonium per Verba de Præsenti ad hoc apta cum eadem Illustrissima *Maria* dicti Regis Angliæ Filia coram Notariis & Testibus specialiter ad hoc vocatis & rogatis contrahet.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, & prædicti Oratores *Regis Angliæ* promittunt, & præfatum *Regem Angliæ* Dominum suum per Præsentes obligant, quod præfatus *Rex* omnino & cum effectu curabit quoddam prædicta *Filia sua* cum eodem Oratore vel Oratoribus præfati *Francisci Delphini*, ut præfertur, missis vel missis, Matrimonium per Verba de Præsenti ad hoc apta tunc & ibidem coram Notariis & Testibus, ut præfertur, realiter contrahet & cum effectu: Et similiter præfati Oratores dicti Christianissimi *Regis Francorum* promittunt, & eundem *Francorum Regem* per Præsentes obligant quod idem *Rex* omnino & cum effectu curabit quoddam dictus *Filius suus* cum Oratore vel Oratoribus, Commissario vel Commissariis, Procuratore vel Procuratoribus dictæ Illustrissimæ *Mariæ*, sufficientem Auctoritatem habente vel habentibus, & in Regnum Franciæ ad hoc missis vel missis, intra Tres Menses, dictum matrimoniale Contractum immèdiatè sequen-

tes, Contractum Matrimonii, per Verba de Præsenti ad hoc apta, coram Notariis & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, realiter & cum effectu contrahet.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quoddam idem *Rex Angliæ* Hæredes & Successores sui, suis Sumptibus & Expenfis, transmittet & traducet, transmitti seu traduci faciet, transmittent & traducet, transmitti & traduci facient, præfatam Illustrissimam *Mariam Filiam suam* Carissimam, taliter tamque honorificè, tam in Apparatu Personæ suæ, quam in Suppellestili Vasibus Aureis & Argenteis Margaritis & Lapidibus pretiosis ac ceteris Joctibus, ornata ut decet talem tantamque Principem transmitti & traduci, intra Quatuor Menses prædictum Contractum matrimoniale proximè & immèdiatè sequentes usque ad & in Villam vocatam *Abbatis Villam*: Quodque idem *Franciscus Delphinus*, infra Quatuor Dies eandem Traductionem in prædictum Locum proximè & immèdiatè sequentes, cum præfata Illustrissima *Principesse Maria* solenniter, juxta Canonicas Sanctiones & ut moris est, in Facie Ecclesiæ Matrimonium in dicto Loco de *Abbatis Villa* contrahet & solemnizabit; Volunt tamen Concordant & Concludit Oratores Partium prædictarum quoddam præfata Illustrissima *Maria*, post dictam Traductionem, erit & continuè remanebit in Custodia Commissariorum præfati *Regis Angliæ*, donec & quousque prædictum Matrimonium inter sepeuominatum *Franciscum Delphinum* & ipsam Illustrissimam *Mariam* fuerit in Facie Ecclesiæ debitè, ut prædicatur, Celebratum & Sollemnizatum.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quod dictus *Rex Angliæ*, pro dicto Matrimonio Illustrissimæ *Mariæ* antedictæ, cum dicto *Delphino* Francorum Regis Primogenito Filio, ut præfertur, habito & contracto, Nomine Dotis & pro Dote, dictæ Illustrissimæ *Mariæ* dabit & solvet, darive & solvi faciet dicto *Delphino* ejusve Deputato sive Deputatis Summam *Tricentarum Tringenta Trium Millium Coronarum boni Auri & Justi Ponderis* Ternius Modis & Formis sequentibus; videlicet,

Primum Medietatem in Die Sollemnizationis Matrimonii & Traductionis dictæ Illustrissimæ *Mariæ*, seu intra Octo Dies extunc proximò sequentes,

Et *aliam Medietatem* intra Annum extunc proximò sequentem.

A. D. 1518. Pro qua quidem Primâ Solutione sive Medietate, & similiter pro Secundâ, sic ut præfertur, soluit, præfatus *Francorum Rex & Delphinus*, aut eorum in ea parte sufficienter Deputatus, Litteras Acquidantiales distinctas & separatas, ac sufficientem in Forma Juris epocham, Manibus suis subscriptas, ac Magnis Sigillis suis sigillatas, dicti *Regis Angliæ* Commissariis dabunt tradent, seu dari & tradi facient.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd præfatus *Francorum Rex & Dominus Delphinus*, cum Auctoritate, & expresse Consensu eisdem Christianissimæ Genitoris sui, per separatas Litteras Patentes eorundem *Regis & Delphini*, Manibus suis subscriptas, & Magnis Sigillis suis sigillatas, ac in debita Juris forma conceptas, dabunt concedent & constituent ac assignabunt præfate Illustrissimæ *Mariæ*, in Oppidis, Castris, Civitatibus, Villis, Territoriis, sive Dominis, cum omnimodâ Jurisdictione eorundem supremâ mediâ & infimâ, Dignitatibus, Previlegiis, & Prærogativis quibuscunque, talem & tantam sive tanti & consimilis Valoris Annui Donationem propter Nuptias sive Doarium, qualem & quantum aliqua Regina Franciæ, & præsertim talem & tantam ac tanti & consimilis Valoris Annui qualem & quantum Præclarissima Domina, Celebris Minoris, *Anna Regina Franciæ* aliquo Tempore Vitæ suæ habuit tenuit & possedit, vel *Mariæ*, præfati Potentissimi *Regis Angliæ* Soror & Franciæ Dougeria, in præfenti habet & possidet, in omni Casu & Evento, sive *Delphinus* ad Regem pervenerit sive non: Et de eodem Doario sive Donatione propter Nuptias adeò certam & securam reddet & assecurabit, sicut præfata Domina *Anna* olim, seu Domina *Mariæ* hodiè Dougeria, vel aliqua alia Regina Franciæ de Doario sive Donatione propter Nuptias unquam certa & secuta seu assecurata fuit aut assecurari debuerit: Quod quidem Doarium sive Donationem propter Nuptias præfata Illustrissima Princeps Domina *Mariæ* habebit tenebit & possidebit, Casu quo præfatum *Delphinum* Maritum suum supervixerit: Quo quidem Doario sive Donatione, propter Nuptias ut prædicatur, gaudebit & utetur, ad Utilitatem suam propriam, in modum Doarii sive Donationis propter Nuptias, quantum vixerit in humanis, in omni Casu & Evento, sive *Delphinus* ad Regem pervenerit sive non, ubicunque Locorum Moram traxerit, sive habitaverit intra Regnum Franciæ vel in Regno Angliæ

seu alibi, tam liberè amplè & securè quàm dicta Domina *Anna*, seu Domina *Mariæ*, vel aliqua alia Regina Franciæ unquam tenuit habuit & possedit: Licetbitque præfate Illustrissimæ *Mariæ*, Casu quo dictum *Delphinum* supervixerit, tam liberè & securè infra dictum Regnum Franciæ permanere, ac inde in Regnum Angliæ aut alium Locum quemcunque, cum Jocalibus Auro & Argento ac omni Suppellectile suo, & Servientibus Familiariibus & Officialibus, ac aliis suis Rebus quibuscunque, securè tutè & liberè venire, & ibidem quantum voluerit Moram trahere, & illinc in Regnum Franciæ redire, quotiens & quando eidem Illustrissimæ *Mariæ* placuerit, absque tunc *Regis Francorum* aut cujusvis alterius, cujuscunque Status Gradus aut Conditionis existat, contradictione molestatione vel impedimento quocunque: Quas quidem Litteras Patentes Doarii sive Donationis propter Nuptias, in forma debita valida & efficaci concessas, præfatus *Rex Francorum & Delphinus*, Die & Loco Sollennisationis Matrimonii prædicti, ante tamen eandem Sollennizationem, Commissario sive Commissariis dicti *Regis Angliæ*, tunc præfenti vel præsentibus, eidem *Regi Angliæ* ejusve Hæredibus aut Successoribus tradendas, ad Usam & Utilitatem præfate Illustrissimæ *Mariæ*, tradet seu tradi faciet; Proviso semper quòd Minuta & verum Exemplum dictarum Litterarum Patentium, per Quindecim Dies ante Traductionem præfate Illustrissimæ *Mariæ* proximò præcedentes, mittantur ad præfatum *Regem Angliæ* & ejus Concilium, ad effectum ut maturâ Deliberatione videantur, inspiciantur, & examinentur, an in bona, sufficienti, valida, & efficaci forma fiant & concipiuntur, in Commodum & Utilitatem dictæ Domine *Mariæ*.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd, si, celebrato dicto Matrimonio, præfatus *Delphinus* defecerit, prædictâ Illustrissimæ *Mariæ* supervivente, tunc præfata Illustrissima *Mariæ* Uxor ejus, sive habuerit Liberos ex eo sive non habuerit, non solum Dotem & Doarium sive Donationem propter Nuptias, eidem Illustrissimæ *Mariæ* per *Delphinum* Filium suum, de præfati *Regis Genitoris* sui Consensu, ut præfertur, assignata, data, concessa, & assecurata, tenebit lucrabitur & possidebit tamquam Bona sua propria durante Vita sua naturali, verùm etiam lucrabitur & possidebit omnes & singulas Expensas Traductionis suæ, ac omnia & singula Jocalia, Vestes, Margaritas, Lapidet-

A. D. 1718. pretiosos, cæteraque ad Ornatum ejus destinata, & omnem Suppellectilem Mariti & suam, ac Res & Bona illa quæcunque quæ Regine Francie vel alia Domina: post Obitum Maritorum suorum habere lucrare & possidere consueverunt aut debuerunt, eisdemque omnibus & singulis quietè & liberè utetur & gaudebit durante Vitâ suâ naturali, sive ex isto Matrimonio Proles fuerit fuscitata sive non, ubicunque Locorum, ut præfatur, Moram traxerit sive habitaverit, aut Moram trahere sive habitare voluerit.

ITEM, Casu quo dicta Illustrissima Maria, Delphino Marito suo Superfite, moriatur, nullis relictis ex hoc Matrimonio Liberis, tunc & in eo Casu dictus Delphinus Dotem, unâ cum omnibus Bonis mobilibus ejusdem Illustrissimæ Mariæ, consequetur & habebit, ac lucrabitur in quantum & eo modo quo solitum est fieri secundum Consuetudinem Regni Francie, & maximè inter Reges Francie & Reginas: Et Casu quo dicta Domina Maria, Delphino Superfite, præmoriatur, relictis ex hoc Matrimonio Liberis, tunc & in eo Casu dicti Liberi integram Matris Dotem consequentur & repetent, modo & formâ superius descriptis quibus Mater repetere potuisset aut debuerit; Jocalia verò, Gemmas, Lapides pretiosos, Vestes, & Foderaturas dictus Dominus Delphinus consequetur & lucrabitur, in Reconpensationem Sumptuum Funeralium dictæ Domine Mariæ.

ITEM, ut prædicta Sponsalia & Matrimonium inter præfatos Principes Francicum & Mariam Locis, Terminis, Modisque, & Formis supradictis cum effectu contrahantur & solemnizentur, Concordatum & Conclufum est, inter Oratores prædictos, quòd præfatus Francorum Rex Christianissimus, per Literas suas Patentes, Magno suo Sigillo vallatas, & Manu suâ subscriptas, præfato Serenissimo Regi Angliæ, Hæredibus, & Successoribus suis obligabit Se, Hæredes, & Successores suos, Regna, Terras, Patrias, Domina, Villas, & Opida sua quæcunque, ac Bona sua omnia & singula mobilia & immobilia præsentia & futura ubicunque fuerint reperta, necnon Personas ac Bona omnium & singulorum Subditorum suorum, cujuscunque Gradus, Status, aut Conditionis existant, sub Pena Quingentorum Millium Coronarum Auri, quòd prædictum Matrimonium inter prædictum Principem & præfatum Illustrissimam Mariam, si ad legitimam nubendi Ætatem pervenerit, ac omnia & singula, in hoc Tra-

ctatu comprehensa, debitum juxta formam præsentis Tractatus fornicentur effectum: Mem. 6.

Et quòd neque per Se, neque per alium quemquam, clam vel apertè, directè vel indirectè, procurari aut procurari faciet seu Procuranti Assensum præstabit quòd, durante minore Ætate Principum prædictorum, aut alterius eorumdem, vel etiam post lapsum ejusdem, dictus Delphinus Sponsalia per Verba de Præsenti sive de futuro seu etiam Matrimonium per Verba de Præsenti cum alia contrahat; immò pro viribus suis Volenti resistit, Impedimentum præstabit, providebitque nã id per præfatum Delphinum fiat committatur aut quovis modo attemptetur:

Idemque Rex Francorum realiter & cum effectu faciet & curabit quòd Illustrissimi Spectabiles & Clarissimi Domini, videlicet, Carolus Dux Alenconi, Carolus Dux Bourbonii, Ludovicus Dux de Vendomiis, & Ludovicus Princeps de Rupsurionis, per Literas suas Patentes validas & efficaces, Sigillis Armarum suorum sigillatas, & Manibus suis subscriptas: Necnon primariæ Civitates sive Opida Regni sui; videlicet, Civitas Parisiensis, Civitas Rothomagensis, Civitas Aurelianensis, Civitas Lugdunensis, & Civitas Turonensis, tamquam Corpora & Collegia ac etiam tamquam particulares Personæ qui nunc sunt & qui pro tempore erunt, ita quòd Obligatio Corporis seu Collegii non deroget Obligatiõni particulari, nec è contra, per Literas suas Patentes validas & efficaces, Sigillis communibus sigillatas, præfato Regi Angliæ Hæredibus & Successoribus suis obligabunt Se Hæredes & Successores suos, Villas Opida ac omnes & singulos Oppidanos pro tempore existentes & Communitates suas, ac omnia & singula Bona mobilia & immobilia præsentia & futura ubicunque fuerint reperta, sub Pena Quingentorum Millium Coronarum Auri, quòd prædictum Matrimonium inter prænominatam Principem Francicum & Illustrissimam Mariam, cum ad maturam & legitimam nubendi Ætatem pervenerint, ac omnia & singula in hoc Tractatu comprehensa, juxta formam præsentis Tractatus, ut præmittitur, debitè perficentur:

Et, si forte steterit aut stabit per præfatum Delphinum, vel Parentes suos, vel eorum aliquem, aut alium quemcunque, aut per quemcunque Modum sive Eventum, præterquam per præfatum Illustrissimam Mariam, aut ejus Partem, vel per Mortem alterius Contrahentium (quòd Deus avertat) quo minus dictum

• Natri-

A D 1518 ^{Rev. 6.} Matrimonium, per Verba de Præfenti, post completum Quartum Decimum Ætatis dicti Principis Anoum, ut præmittitur, contrahatur, & Modis, Terminis, Locis, & Formis fupradictis in Facie Ecclesiæ debitè sollemnizetur, & omnia & singula in hoc Tractatu comprehensa implentur; tunc & eo Casu dictus *Francorum Rex* Hæredes & Successores sui dictam Summam *Quingentorum Millium Coronarum Auri*, ac *duodecim Ducum, & Dominii prædicti*, necnon *Communitates*, eorumve Hæredes & Successores, prædictam Summam & quamlibet ejus Partem, in Penam hujusmodi Repudiationis, præfato *Regi Angliæ* Hæredibus & Successoribus suis, sine dilatione, contradictione, resistentiâ, vel excusatione quacunque, in Civitate Londoniensi solvere tenebuntur:

Licetbique præfato *Regi Angliæ* sulsque Hæredibus & Successoribus, si prædicta Summa *Quingentorum Millium Coronarum Auri* & quamlibet ejus Pars per dictum *Francorum Regem* ut præfertur solvenda, vel si prædicta Summa *Quingentorum Millium Coronarum Auri*, per dictos *Duces & Dominos* ut præfertur solvenda, vel si prædicta Summa per *Primarios Civitates* sive *Opida* similiter ut præfertur solvenda, & quamlibet eorumdem Summarum ut præmittitur non solvatur, eandem Summam *Quingentorum Millium Coronarum Auri* & quemlibet ejus Partem a præfato *Francorum Rege*, ejusque Regnis, Patriis, Terris, Dominis, Villis, Oppidis, & Subditis, eorumque Bonis mobilibus & immobilibus presentibus & futuris ubicunque reperitis, necnon dictam Summam *Quingentorum Millium Coronarum Auri* de & super omnibus & singulis Personis Bonis mobilibus & immobilibus dictorum *Ducum & Dominorum* & eorum Hæredum & Successorum, ac Summam de *Primariis Civitatibus* sive *Oppidis* antedictis ubicunque tam per Terram quam per Mare reperitis, sine contradictione aut resistentiâ quibuscunque, liberè exigere, levare, capere, possidere, & tenere:

Et pari modo Conventum & Concordatum est quòd præfatus Potentissimus & Illustrissimus *Rex Angliæ*, ex parte sua, per Literas suas Patentes, magno suo Sigillo sigillatas & Manu sua subscriptas, præfato *Regi Francorum* Christianissimo Hæredibusque & Successoribus suis Obligabit Se Hæredes & Successores suos, Reges, Terras, Patrias, Dominia, Villas, & Oppida sua quacunque, ac Bona sua omnia mobilia & immobilia presentia & futura ubicun-

que fuerint reperta, necnon Personas A. D. 1518. & Bona omnium & singulorum Subditorum suorum, quoscunque Statûs, Gradûs, aut Conditionis existant, sub Penâ *Quingentorum Millium Coronarum Auri*, quòd prædictum Matrimonium inter prædictos Principem *Delphinum* & præfatam Illustrissimam *Mariam*, si ad legitimam Nubendi Ætatem pervenerit, ac omnia & singula in hoc Tractatu comprehensa debitum juxta formam presentis Tractatûs fortiter Effectum: Et quòd neque per Se neque per Alium quemquam, clam vel apertè, directè vel indirectè, procurabit ut procurari faciat, seu Procuranti Assensum præstabit quòd, durante minore Ætate Principum prædictorum aut alterius eorumdem, vel etiam post lapsum ejusdem, dicta Illustrissima *Maria* Sponsalia per Verba de Præfenti sive de futuro seu etiam Matrimonium per Verba de Præfenti cum alio contrahat; immò pro Viribus suis Volenti seu Contradictenti resistet & impedit, providebitque nò id per præfatam Domnam *Mariam* fiat committatur aoc quovismodo attemptetur:

Idemque *Rex Angliæ* realiter & cum effectu faciet quòd Illustrès Principes ac Carissimè Dumini; videlicet, *Edwardus Dux Buckinghamiæ*, *Thomas Dux Northfolchiæ*, *Carolus Dux Suffolchiæ*, *Thomas Marchio Dorsetiæ*, per Literas suas Patentes validas & efficaces, Sigillis Armorum suorum sigillatas & Manibus suis subscriptas, necnon Primariæ Civitates sive Opida Regni sui, videlicet, Civitas *Londoniensis*, Civitas *Eboracensis*, Civitas *Norwicensis*, Civitas *Coventrensis*, Opidum *Bristollia* tanquam Corpora & Collegia, ac etiam tanquam particulares Personæ qui nunc sunt & qui pro tempore erunt, ita quòd Obligatio Corporis seu Collegii non deroget Obligatioi particulari, nec è contra, per Literas suas Patentes validas & efficaces, Sigillis communibus sigillatas, præfato *Regi Francorum* Hæredibus & Successoribus suis Obligabunt Se Hæredes & Successores suos, Villas Oppida ac omnes & singulos Oppidanos pro tempore existentes & Communitates suas, ac omnia & singula Bona mobilia & immobilia presentia & futura ubicunque fuerint reperta, sub Penâ *Quingentorum Millium Coronarum Auri*, quòd prædictum Matrimonium, inter prænominatos Principes *Delphinum & Mariam*, cum ad maturam & legitimam Nubendi Ætatem pervenerint, ac omnia & singula in hoc Tractatu comprehensa, juxta formam presentis Tra-

A. D. 1518 Statûs ut præmittitur, debent perfici-
entur :
Rev. 2.

Et, si forte steterit aut stabit per præ-
fatam Illustrissimam Mariam, vel Pa-
rentes suos, aut eorum aliquem, vel
alium quemcunque, aut per quemcun-
que modum sine eventum præterquam
per præfatum *Dominum Delphinum*, aut
ejus Partem, vel per Mortem alterius
Contrahentium (quod Deus avertat)
quominus dictum Matrimonium per
Verba de Præsenti, post completum
Quartumdecimum Etatis Annus dictæ
Illustrissimæ Mariæ ut præmittitur con-
trahatur, & Modis, Locis, Terminis,
& Formis in prædictis in Facie Ecclesiæ
debitè sollempnizetur, & omnia & singu-
la in hoc Tractatu comprehensa imple-
antur; tunc & in eo Casu dictus *Ang-
liæ Rex* Hæredes & Successores sui dic-
tam Summam *Quingentorum Millium
Coronarum Auri*, ac dicti *Duces & Mar-
chis & Domini* prædicti, necnon *Pri-
marie Civitates* sive *Oppida* prædicta &
Communitates, corumve Hæredes &
Successores, prædictam Summam &
quamlibet ejus Partem in Penam hu-
jusmodi Repudiationis præfate *Franco-
rum Regi* Hæredibus & Successoribus
suis, sine dilatione contradictione resi-
stentia vel excusatione quacunque, in
Civitate Parisiensi solvere tenebuntur;
Licetiq; præfate *Regi Francorum* suisque
Hæredibus & Successoribus, si præ-
dicta Summa *Quingentorum Millium
Coronarum Auri* & quælibet ejus Pars per
dictum *Regem Angliæ* ut præfertur sol-
venda, vel si prædicta Summa *Quing-
centorum Millium Coronarum Auri* per dictos
Duces & Marchiones ut præfertur sol-
venda, vel si prædicta Summa per *Pri-
marie Civitates* sive *Oppida* similiter, &
quælibet ejus Pars ut præmittitur non
solvatur, eandem Summam *Quingento-
rum Millium Coronarum Auri* & quamli-
bet ejus Partem a præfate *Angliæ Rege*
ejusq; Regnis, Patriis, Terris, Dominis,
Villis, Oppidis, & Subditis eorundem; Bonis
nobilibus & immobilibus præsentibus
& futuris ubicunque reperitis, necnon
dictam Summam *Quingentorum Mil-
lium Coronarum Auri* de & super omni-
bus & singulis Personis Bonis mobilibus
& immobilibus dictorum *Ducum & Do-
minorum* ac Hæredum & Successorum
eorum ubicunque, tam per Terram quam
per Mare reperitis, sine contradic-
tione aut resistantia quibuscunque, libe-
rè exigere, levare, capere, possidere, &
detinere.

ITEM, Conventum, Concordatum, &
Conclusum est, inter Oratores prædic-
tos, quòd omnes & singulæ Literæ

A. D. 1518
Ihm. 2.

Obligatoriæ utriusque Partis Partium
prædictarum, de quibus superius fit
mentio, in debita & sufficienti formâ
ut prædicatur, expedire, Commissariis
utriusque Partis, ad hoc debitè aucto-
risatis, hinc inde, in Civitate Londonen-
si Commissariis *Regis Angliæ*, & in
Civitate Parisiensi Commissariis *Regis
Francorum*, intra Duodecim Menses proxi-
mè sequentes post Datam præsentis
Tractatûs, effectualiter tradentur.

ITEM, Conventum, Concordatum, &
Conclusum est quòd præfatus *Franco-
rum Rex*, coram aliquo Judice Ordina-
rio pro Tribunali Sedente, ac Duobus
Notariis publicis in Actorum Scribas
per eundem Judicem assumptis, & aliis
Testibus ad hoc specialiter vocatis &
rogatis, ac in Præsentia Commissarii seu
Commissariorum præfati *Regis Angliæ*
ad hoc sufficienter deputatorum, infra
Quatuor Menses Datam Præsentium
proximè sequentes, personaliter compa-
rebit, Sæg, liberè, spontè, & voluntariè
submittet eidem Judici & ejus Jurisdic-
tioni & Cohertioni, Jurisdictionem ejusdem
Judicis prorogandam, & coram eodem Ju-
dice sic pro Tribunali Sedente, in Præ-
sentia Commissarii seu Commissariorum
Notariorum & Testium prædictorum,
liberè spontè & ex ejus certa Scientia
tunc & ibidem Recognoscat & confite-
bitur, palam publicè & expressè, Se
præsentem Tractatum, per Oratores &
Procuratores suos sufficientem Auctori-
tatem habentes, pro Sponsalibus & Ma-
trimonio inter Filium suum Primogeni-
tum *Delphinum & Mariam* Illustrissimi
Regis Angliæ Filiam habedo, sub qui-
busdam Modis, Formis, & Capitulis in
eodem plenius specificatis, fecisse con-
traxisse & conclusisse, Effectualiterque
requiret idem *Francorum Rex* præfatum
Judicem tunc pro Tribunali Sedentem
ut in Personam suam Sententiam Ex-
communicationis, & in Regnum, Pa-
trias, & Dominia sua quacunque Sen-
tentiam Interdicti in Scriptis ferat &
fulminet, exnunc prout exnunc, & ex-
tunc prout exnunc, nisi ut prædicatur
præfatum Tractatum ac omnia & singu-
la Capitula ejusdem fideliter observabit,
& observari ab aliis quantum in ipso
est faciet; & quòd, in Evento non Ob-
servationis hujusmodi Tractatûs, aut
alicujus ejusdem Articuli, idem Judex
eundem *Francorum Regem* sic excom-
municatum ac Regnum, Patrias, & Do-
minia sua quacunque Interdicta fuisse
& esse denunciabit & denunciari faciet
& mandabit, Rogabitque insuper idem
Rex Notarios prædictos ut super Præ-
missis omnibus & singulis unum vel
plura

A.D. 1518. plura conficiant Instrumentum vel Instrumenta autentica seu autentica Signis & Subscriptionibus eorum Notariorum signatum seu signata, atque eundem Judicem similiter rogabit ut ideo Instrumentum Sigillo suo communiat, aut aliquo alio Sigillo autentico ad suam specialem Requisitionem commoueri faciat & procuraret: Quorum quidem Instrumentorum unum, in publicam formam sic ut præfertur redactum & sigillatum, Commissario vel Commissariis præfati Regis Angliæ tunc præsentibus vel præsentibus idem Rex Francorum tunc & ibidem tradet seu tradi faciet cum Effectu.

Et pari modo Rex Angliæ, coram aliquo Judice Ordinario pro Tribunali Sedente, ac Duobus Notariis publicis in Actorum Scribas per eundem Judicem assumptis, & aliis Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, ac in Præsentia Commissarii seu Commissariorum præfati Regis Francorum ad hoc sufficienter deputatorum, infra Quatuor Menses Datam Præfectionem proximò sequentes personaliter comparebit, Sequè liberè, spontè, & voluntariò submitter eidem Judici & ejus Jurisdictioni & Cohercioni, Jurisdictionem ejusdem Judicis prorogando, & coram eodem Judice, sic pro Tribunali Sedente, in Præsentia Commissarii seu Commissariorum Notariorum & Testium prædictorum, liberè spontè & ex ejus certa scientia tunc & ibidem recognoscat & confitebitur, palam publicè & expressè, se præsentem Tractatum per Oratores & Procuratores suos, sufficientem Auctoritatem habentes, pro Sponsalibus & Matrimonio inter Illustrissimam Mariam Filiam suam & Illustrissimum Franciscum Delphinum dicti Christianissimi Francorum Regis Filium Primogenitum habendo, sub quibusdam Modis, Formis, & Capitulis in eodem plenius specificatis, fecisse contraxisse & conclusisse, Effectualitèrque requiret idem Rex Angliæ præfatum Judicem, tunc pro Tribunali Sedentem, ut in Personam suam Sententiam Excommunicationis, & in Regnum Patriæ & Dominia sua quæcunque Sententiam Interdicti in Scriptis ferat & fulminet, exnunc prout extunc, & extunc prout exnunc, nisi, ut prædicatur, præfatum Tractatum ac omnia & singula Capitula ejusdem fideliter observabit, & observari ab aliis quantum in Ipso est faciet, & quòd, in eventu non Observationis hujusmodi Tractatus aut alicujus ejusdem Articuli, idem Judex eundem Angliæ Regem sic Excommunicatum ac Regnum,

Patrias, & Dominia sua quæcunque interdicta fuisse & esse denunciabit aut denunciari faciet & mandabit; Regabit; insuper idem Rex Angliæ Notarios prædictos ut super Præmissis omnibus & singulis unum vel plura conficiant Instrumentum vel Instrumenta autentica seu autentica, Signis & Subscriptionibus eorum Notariorum signatum seu signata, atque eundem Judicem similiter rogabit ut idem Instrumentum Sigillo suo communiat, aut aliquo alio Sigillo autentico ad suam specialem Requisitionem commoueri faciat & procurabit, quorum quidem Instrumentorum unum, in publicam formam sic ut præfertur redactum & sigillatum, Commissario vel Commissariis præfati Regis Francorum, tunc præsentibus vel præsentibus, idem Rex Angliæ tunc & ibidem tradet seu tradi faciet cum effectū.

ITEM, Conveniunt Concordatum & Conclusum est quòd, si contingat dictum Dominum Delphinum ante Solemnitatem Matrimonium ab hac luce migrare (quod Deus avertat) & dictum Francorum Rex Alium Filium Delphinum viventem tunc habuerit, eo Casu Matrimonium inter dictum Alium Filium & dictam Dominam Mariam, si Sancta Mater Ecclesia per Dispensationem vel aliter hoc permitrat, sub eisdem modo & formâ, in omnibus & per omnia, tam in Constitutione Dotis & Donationis propter Nuptias sive Doarii, quam Repetitionis & Lucri eorumdem, alterutri dictorum Contrahentium, in omnibus Casibus superius expressis, competentium, contrahatur sub similibus Modis & Formis, quibus in præfati Tractatu de Matrimonio, inter dictum Dominum Delphinum nunc viventem & dictam Dominam Mariam contrahendo, superius est expressum:

Et simili modo, si contingat dictam Dominam Mariam ante Solemnitatem Matrimonii ab hac luce migrare (quod Deus avertat) & dictum Angliæ Rex Alium Filium tunc habuerit, eo Casu Matrimonium inter dictum Dominum Delphinum & dictam Aliam Filiam Regis Angliæ, si Sancta Mater Ecclesia per Dispensationem vel aliter hoc permitrat, sub eisdem modo & formâ, in omnibus & per omnia, tam in constitutione Dotis & Donationis propter Nuptias sive Doarii, quam Repetitionis & Lucri eorumdem, alterutri dictorum Contrahentium, in omnibus Casibus superius expressis, competentium, contrahatur sub similibus modo & formâ, quibus in præfati Tractatu de Matrimonio,

A. D. 1518
Ros. 8.

nio, inter dictum *Dominum Delphinum* jam viventem & dictam *Dominam Mariam* contrahendo, superius est expressum.

ITEM, Convenit Concordatum & Conclusum est quod prædictus Christianissimus *Francorum Rex*, coram Oratore vel Oratoribus Commissario vel Commissariis, Procuratore seu Procuratoribus præfati *Regis Angliæ*, quamprimum ad hoc per eosdem Oratores vel Oratores, Commissarium vel Commissarios legitime requisitus fuerit, absque omni dilatione, tactis Sacrosanctis Dei Evangelii, Juramentum in Scriptis præstabit quod præsentem Tractatum Matrimoniale, ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, bonâ fide, observabit, & ab aliis quantum in eo erit realiter & cum effectu observari faciet; idemque Juramentum, sic ut præfertur in Scriptis redactum & præstitum, ac Manu suâ propriâ tunc & ibidem signatum, Oratori vel Oratoribus præfati *Regis Angliæ* ibidem præfenti vel præsentibus realiter tradet:

Et similiter *Rex Angliæ*, coram Oratore vel Oratoribus, Procuratore vel Procuratoribus, Commissario vel Commissariis præfati *Francorum Regis*, quamprimum ad hoc legitime fuerit requisitus, absque omni dilatione, tactis Sacrosanctis Evangelii, Juramentum in Scriptis præstabit quod præsentem Tractatum Matrimoniale, ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, bonâ Fide observabit, & ab aliis quantum in eo erit realiter & cum effectu observari faciet; idemque suum Juramentum, sic ut præfertur in Scriptis præstitum, & Manu suâ propriâ tunc & ibidem sub-signatum, dictis Oratoribus præfati *Regis Francorum* ibidem præsentibus realiter tradet.

ITEM, Convenit, Concordatum, & Conclusum est quod uterque *Regum* prædictorum, per Literas suas Patentes, Magno suo Sigillo sigillatus & Manibus suis subscriptas, præsentem Tractatum ac omnia & singula in eodem contenta Acceptabit Ratificabit & intra Quatuor Menses Datam Præsentium proximò sequentes Confirmabit; Eisdemque Literas, sic ut præfertur signatas & sigillatas, intra dictos Quatuor Menses, vicissim & mutuo, tradenteadive faciet cum effectu.

Sequuntur Tenores Commissionum,

Franciscus, Dei Gratia, &c. ut supra ult. Die Julii.

A. D. 1518
Ros.

Henricus, Dei gratia, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, universis & singulis præsentibus Literas inspecturis, Salutem.

NOTUM FACIMUS quod, Cum inter Nos & Illustrissimum & Potentissimum Præncipem *Franciscum*, Dei gratia, *Francorum Regem* Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum vetus Amicitia, Liga, & Confederatio nuper innovata & stabilita fuerit,

Eandem Amicitiam & Confederationem firmam & sinceram fore non mediocriter desideramus,

Atque Ideo, Quò firmiorem ejusdem Observantiam, considerantes quò ad Amoris & Benivolentiæ (ex quo vera gignitur Amicitia) Incrementum & Conservationem, nihil sit usquam præclarior aut efficacius quàm Sanguinis necessitudo aut Affinitatis vinculum,

De Matrimonio, inter Carissimam Filiam nostram *Dominam Mariam* & dicti Illustrissimi *Regis Francorum* Filium Primogenitum *Franciscum Delphinum Viennensem* contrahendo, cum dicto Illustrissimo *Rage* Consanguineo nostro *Carissimo* Tristandum, duximus,

Nos igitur, Consilii de Fidelitate Industria & provida Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Thome Ducis Norffolchiæ* magni Thesaurarii & Marcellii Angliæ, Reverendi Patris *Thome Dunelmensis Episcopi* Castellis Privati Sigilli nostri, necnon *Ceroli Comitis Wigornie* Domini de *Herbert* & de *Gower* Camerarii nostri, & Reverendi Patris *Nicolai Episcopi Eliensis* plenè confidentes,

Ipsos & eorum quemlibet, conjunctim & divisim, nostros veros & indubitatos Commissarios, Ambassiatores, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales & generales Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentibus,

Dantes & Concedentes Eisdem & eorum cuilibet, conjunctim ut præfertur & divisim, Tenore Præsentium, Potestatem, Facultatem, Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, ut quòd Generalitas Specialitatis non deroget, nec è contra, pro Nobis & Nomine nostro ac dictæ Filie nostræ *Carissimæ*, specialiter & expressè, cum Oratoribus Procuratoribus & Deputatis dicti Illustrissimi *Francorum Regis* de Sponsalibus & Matrimonio, inter Illustrissimum Princi-

A. D. 1718
Act. 8. *Principem Franciscum Delphinum Vicen-*
nesium Primogenitum dicti Francorum
Regis & Carissimum & Dilectissimum
Filiam nostram Mariam, juxta for-
mam Capitulorum desuper conficieudo-
rum Tractandi:

Paſta quoque Conventiones & Promiſſiones de Temporibus Locis & Forma Contractus & Celebrationis Sponſaliorum & Matrimonii inter eorſdem: necnon ſuper Dote, Dotalitio, Doario, ſive Donatione propter Nuptias, cauſa & contemplatione ejuſdem Matrimonii & Sponſaliorum, hincinde ſingula ſingulis & reſpective referendo, confirmandis, dandis, tradendis, & ſolvendis: ac etiam Paſta quaeſcunque de Lucris Reſtitutionibus & Repetitionibus dictorum Dotis, Dotalitii, Doarii, ſive Donationis propter Nuptias, ac etiam alias quaſcunque Conventiones dicta Sponſalia, Matrimonium, Dotem, Dotalitium, Doarium, ſive Donationem propter Nuptias concernentes, cum omnibus aliis ſuis annexis dependentibus & emergentibus, Tractandi, Concordandi, Pacificandi, Conveniendi, & Concludendi,

Noſque Haeredes & Succeſſores noſtros, Regna, Patrias, Dominia, & Bona noſtra, necnon Subditos noſtros & eorum Bona ubiqueſque reperta, ad Conventorium Obſervationem Obligandi & Aſtringendi,

Et praeterea Nos Regnum, Terras, & Dominia noſtra quaeſcunque ad Conventorium & Concluſorum inviolabilem Obſervationem ſub Cenſuris Eccleſiaſticis quibuſcunque & in forma Camerae Apoſtolicae ac aliis prout eis videbitur ſimiliter Aſtringendi & Obligandi,

Et inſuper Nos Haeredes & Succeſſores noſtros ſub quacunque Poena etiam Pecuniaria per Eos conventa ad Obſervationem omnium & ſingulorum per Eos in hac parte Concluſorum,

Et praeterea pro Nobis & Nomine noſtro Promittentes quod Primarii Proceres & Civitates Regni noſtri etiam ſub quacunque Poena pecuniaria per eorſdem Commiſſarios conventa, per ſeparatas ſuas Literas ſufficienter ſectas ſignatas & ſigillatas, ſeſe obligabunt quod omnia & ſingula per Oratores noſtros ſuper praedictis Sponſalibus & Matrimonio conventa fideliter adimplebuntur & perficientur, Noſque ad hoc effectualiter procurandum pariter Obligandi & Aſtringendi,

Ac ſuper hujusmodi Conventis, Concordatis, & Concluſis cum dicto Chriſtianiſſimo Francorum Rege Commiſſariis, & Deputatis Literas validas & efficaces Conſanguineo noſtro Cariffimo,

ſeu ejus Oratoribus, pro Parte noſtra Tradendi, aliaſque conſimilis effectus & vigoris ab ipſo vel eis Petendi,

Plenamque praeterea Potestatem Juramentum in Animam noſtram Praeſtandi quod tenebimus & adimplebimus reſolite & cum effectu omnia & ſingula quae in praedictis & circa ea Nomine noſtro concordabunt, convenient, jurabunt, firmabunt, & concludent, ac quod illa ratificabimus & nullo unquam tempore revocabimus nec contra ea vel eorum aliquod faciemus vel quovis paſſo veniemus,

Simileſque Juramentum a dicto Illuſtriſſimo Rege Francorum ejuſſe Ambaſſatoribus ad hoc Potestatem habentibus praerari Videndi Petendi & Exigendi,

Ac generaliter omnia & ſingula Nomine noſtro & Filiae noſtrae Cariffimae praedictae Faciendi, Gerendi, Excecendi, & Firmandi cujuſcunque Naturae & Importantis fuerint aut eſſe poterint in praedictis & circa ea neceſſaria & oportuna, & quae tanti Negotii qualitas cum ejuſdem circumſtantibus dependentibus & annexis exigit aut requirit, & quae Nobis facere liceret ſi Praemiſſis perſonaliter Interſeſſemus, etiam ſi Exprefſis longe majora ſint, aut talia forent quae de ſua Natura ad ea perſicienda Mandatum exigant magis ſpeciale quam Praeſentibus eſt exprefſum;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio, Nos & dictam Filiam noſtram Ratum Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commiſſarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos noſtros ſua eorum quaeſcunque Actum, Geſtum, Conventum, Juratum, aut Factum fuerit in Praemiſſis, & contra ea vel eorum aliqua nullo modo contravenire; immo ipſa Manu tenere & inviolabiliter Obſervare, & per noſtras Parentes Literas confirmare.

In cujus rei Teſtimonium Praeſentibus his, Manu noſtra ſignatis, Sigillum noſtrum duximus apponendum.

Dat. *London*. Primo Die Octobris, Anno Domini Milleſimo Quingentiſimo Decimo octavo, Regni vero noſtri Decimo.

In quorum omnium & ſingulorum Praemiſſorum Fidem & Teſtimonium Nos, Oratores Commiſſarii & Procuratores antedicti Domini noſtri Chriſtianiſſimi Regis Francorum, Praeſentibus Li-

A. D. 1518. teris, Manibus nostris subscriptis; Sigilla
nostra apposimus.

Nov. 9.

Data in *Urbe London.* Die Quarto
Mensis Octobris, Anno Domini Milleſi-
mo Quingentefimo Decimo octavo.

Seper Plicam,
G. GOUFFIER.

STEPHANUS PARISIENSIS EPISCO- A. D. 1518.
PUS.

Nov. 9.

F. DE ROCHECHOVARY.
DE NEUFVILLE.

*Sub Sigillis suis Cere rubee a dupli-
cibus candidis Pergamene pendenti-
bus.*

Traſtatus pro Deliberatione Tornaci.

A. D. 1518.

Nov. 10. N. 9.

Ex Antogr.

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad
quorum Notitias præſentes
Literæ pervenerint, Nos,
Guillelmus Gouffier Domi-
nus de Boniveto Miles Ordinis necnon
Cambellanus Ordinarius Potentiſſimi &
Invictiſſimi Domini noſtri *Franciſci*,
Dei gratiæ, *Francorum Regis* Chriſti-
aniſſimi ac Admirabilis Francia, *Stepha-
nus de Poncher* Episcopus *Parifienſis*,
Franciſcus de Rupescuardi Miles Domi-
nus de Campodenario Senecaſſus Tho-
loſæ & Gubernator Rupelle Cambellanus
ejuſdem Chriſtianiſſimi Francorum
Regis, & *Nicholaus de Neufville* etiam
Miles Dominus de Villeroi Secretarius
Financiarum prædicti Chriſtianiſſimi Regis
ac Auditoriarus Francie, Conſiliarii,
Oratores, Commiſſarii, Procuratores, &
Ambaſſatores dicti Chriſtianiſſimi Regis
ad Inſcripta ſufficienter deputati &
legitimè conſtituti, Salutem.

Cum inter, Potentiſſimos & Invicti-
ſſimos Principes, *Franciſcum*, Dei Gra-
tiæ, *Francorum*, & *Henricum*, eodem
Gratiæ, *Angliæ Regem*, indiſſolubilis Am-
icitie & Pacis perpetuæ Fœdera con-
tracta & concluſa fuerint, atque, ad
firmiorem eorundem Fœderum Corro-
borationem, Affinitatis Vincula, per
Sponſalia & Matrimonium, inter Scer-
niſſimum Princepem Dominum *Franciſ-
cum Delphinum Viennenſem* dicti Chri-
ſtianiſſimi *Francorum Regis* Filium Pri-
mogenitum, & Illuſtriſſimam Principiſſam
Mariam dicti *Regis Angliæ* Filiam
unicam labendum & contrahendum,
ſuper addita fuerint, quod quidem Ma-
rimonium, Deo favente, felicem & ſau-
ſtum in totius Reipublice Chriſtiane
Tranquillitatem fortietur effectum,

Ob Gratiam igitur & Favorem dicti
Matrimonii concluſi, & ut omnia hinc-
inde tollantur que poſſent inter præſen-
tes Principes ſuſcitaram aliquam genera-
reſ ſuſtentionem, Nos, præſati Chriſti-
aniſſimi *Francorum Regis* Principis noſtri
Conſiliarii, Oratores, Commiſſarii, Pro-
curatores, & Ambaſſatores prædicti, pro

Traditione Civitatis Tornacenſis, unâ
cum Territorio & aliis ejuſdem Appen-
dentiis, cum Egregius & Magnificus Vi-
ris *Thoma Duce Norfolkia* Magno The-
ſaurario & Mareſcallo Angliæ, *Thoma*
Episcopo *Dunelmienſi* Cuſtode Privati Si-
gilli dicti Potentiſſimi Regis Angliæ, *Car-
olo Comite Wigornia* Domino de Her-
bert & de Gower Camerario dicti Regis
Angliæ, *Nicholas Episcopo Elienſi*, Ora-
toribus, Commiſſariis, Procuratoribus,
& Ambaſſiatoribus ejuſdem Regis Ang-
liæ ad Inſcripta ſufficientem Auctori-
tatem habentibus, Convenimus, Con-
cordavimus, & Concluſimus atque Au-
thoritate Commiſſionum noſtrarum (in-
ferius inferatarum) per Præſentes Con-
venimus, Concordamus, & Conclu-
dimus articularim prout ſequitur,

A. D. 1518.

INPRIMIS, Convenium, Concordatum
& Concluſum eſt quòd dictus *Rex*
Angliæ, cuiſve Deputatus ſive Deputati
ſufficientem Auctoritatem ab eodem ha-
bens vel habentes, tradet ſive tradi-
faciet liberè, intra Quadraginta Dies Con-
firmationem præſentis Traſtatus proxi-
mò ſequentes, præſato *Francorum Regi*
epiſive Deputato ſeu Deputatis ad hoc
ſufficientem auctoritatem habenti vel ha-
bentibus, dictam *Civitatem Tornacenſem*,
cum adjacente ſuo Territorio, *Mortain-
gue*, & *Sauſum Adwandum*, & Juris-
dictione Superioritate Reforto & Pertin-
entiis aliis Univerſis, ad Summam
Sexcentorum Milium Coronarum Auri,
boni Auri & Juſti Ponderis æſtimatam,
unaquaque Corona valente in pecunia
Gallica Circa quinq; Solidos Tu-
ronenſes:

Et pro eodem Summa idem *Rex Fran-
corum* Se Debitorem præſato *Regi Ang-
liæ* ac Hæredibus & Succelſoribus ſuis
per Præſentes conſtituit:

Quam quidem Summam *Sexcento-
rum Milium Coronarum Auri* pro eadem
Civitate & Territorio, cum ſuis Pertin-
entiis quibuſcumque, dicto *Regi Angliæ*,

A. D. 1518. vel ejus Hæredibus & Successoribus, seu eorum Deputatis, benè & fideliter solvet seu solvi faciet Locis, Terminis, Modisque, & Formâ sequentibus; videlicet,

In Die Traditionis dictæ Civitatis *Quinquaginta Millia Francorum in Coronis Auri de Sole* pro Exoneratione Militum tunc in Præsidio existentium,

Et in Primo Die Maii ex tunc proximè & immediatè sequente in Oppido Calixie *Viginti quinque Millia Francorum in Coronis Auri de Sole*,

Et in Primo Die Novembris ex tunc proximè & immediatè sequente in dicto Oppido Calixie *Viginti quinque Millia Francorum in Coronis Auri de Sole*,

Et in Primo Die Maii ex tunc proximè sequente in dicto Oppido Calixie alia *Viginti quinque Millia Francorum in Coronis Auri de Sole*,

Et in Primo Die Novembris ex tunc proximè sequente in dicto Oppido Calixie alia *Viginti quinque Millia Francorum in Coronis Auri de Sole*,

Et in Primo Die Maii ex tunc proximè & immediatè sequente in dicto Oppido Calixie alia *Viginti quinque Millia Francorum in Coronis Auri de Sole*,

Et sic de Sex Mensibus in Sex Menses, in dicto Oppido Calixie, in Terminis prædictis, *Viginti quinque Millia Francorum in Coronis Auri de Sole* donec & quosque dicta Integra Summa *Sexcentorum Millium Coronarum boni Auri & Justi Ponderis* fuerit plene & integraliter soluta :

Pro qua quidem Solutione, sic ut præfertur benè & fideliter, absque omni dolo, fraude, aut dilatione quæcumque sciendâ, dictus *Francorum Rex*, per Literas suas Patentes, Manu suâ subscriptas ac Magno suo Sigillo sigillatas, bonâ Fide & in Verbo Regio, Obligabit Se Hæredes & Successores suos, Regnum, Terras, Patrias, & Dominia ac Bona sua quæcumque mobilia & immobilia præsentia & futura ubicumque, Subditosque suos & eorum Bona ubicumque fuerint reperia; Remunians in hac Parte & expressè ac in Vim Patris omni Privilegio Cautelæ Juris Beneficio, ac omnibus & singulis Exceptionibus & Defensionibus tam Juris quàm Facti quibuscumque, quibus Præsentium effectus quomodolibet impediri possit; Et quòd insuper ad omnium & singulorum Præmissorum firmiorem observantiam, præfatus *Francorum Rex* Obligabit Se sub Pœnis Camere Apostolicæ & per *Obligationem de Nis*,

ITEM, Convantum, Concordatum, A. D. 1518. & Conclufum est quòd præfatus *Rex Francorum* coram aliquo Judice Ordinario pro Tribunali Sedente, ac Duobus Notariis Publicis in Actorum Scribis per eundem Judicem assumptis, ac aliis Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, ac in Præsentia Commissarii seu Commissariorum præfati *Regis Angliæ* ad hoc sufficienter deputati seu depputatorum, Intra Quatuor Menses

Datam præsentis Tractatus proximè sequentes, personaliter comparebit, Sequere liberè, spontè, & voluntariò submitter eidem Judici & ejus Jurisdictioni & Cohertioni, Jurisdictionem ejusdem Judicis prorogando: & coram eodem Judice sic pro Tribunali Sedente in Præsentia Commissarii seu Commissariorum Notariorum & Testium prædictorum liberè spontè & ex certa sua scientia, tunc & ibidem Recognoscat & confitebitur palàm publicè & expressè, Se ex Contractu valido efficaci & a Jure permisso debere præfato *Regi Angliæ* ejusque Hæredibus & Successoribus Summam *Sexcentorum Millium Coronarum boni Auri & Justi Ponderis* (unaquaque Corona valente in Pecunia Gallica Tringinta quinque Solidos Turonenses) solvendam Locis, Terminis, Modis, & Fornis in præfati Tractatu superius specificatis: effectualiterque Requiret dictus *Rex Francorum* præfatum Judicem tunc pro Tribunali ut in Personam suam Sententiam Excommunicationis in Scriptis ferat & fulminet, ex nunc prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc, nisi ut prædicitur præfatum Summam *Sexcentorum Millium Coronarum boni Auri & justii Ponderis* Valoris prædicti & quamlibet ejus Partem Locis, Terminis, Modis, & Formâ prædictis solvat aut solvi faciat: Et quòd, in eventu non Solutionis hujusmodi aut alicujus ejusdem Partis, idem Judex eum sic Excommunicatum fuisse & esse denunciât & denunciari faciat & mandet: Rogabit insuper *idem Rex* Notarios prædictos ut super Præmissis omnibus & singulis uum vel plura consanciant Instrumentum vel Instrumenta autentiquam autentiqua, Signis & Subscriptionibus eorum Notariorum signaturæ sui signata, atque eundem Judicem similiter rogabit ut *idem Instrumentum* Sigillo suo communiat, aut aliquo alio Sigillo autentico ad suam specialem Requisitionem communiari faciat & procuret; quorum quidem Instrumentorum unum, in publicam formam sic ut præfertur redactum & sigillatum, Commissario vel Commissariis præfati *Regis Angliæ* tunc præfati

A. D. 1518. præfenti vel præfentibus idem *Rex Francorum* tunc & ibidem tradet seu tradi faciet cum effectu.

Rev. 2.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est, quòd omnes & fingulae Injurie, Moleftationes, Gravamina, Damna, & Offensa quæcùnque, *Regi Francorum* ejufdem Regno, Patriis, Terris, Castris, Villis, Oppidis, Civitatibus, Territoriis, & Dominis, Incolis, & Habitatoribus eorundem aut Subditis quibuscùnque ejufdem *Regis Francorum*, per Cives, Incolas, Habitatores, aut Subditos dictæ *Civitatis Tornacensis* & Territorii ejufdem Armigeros Gentes Armorum quoscùnque five Pedites five Equites, præfatis *Regi Angliæ* aut dictæ Civitati tempore quo dicta Civitas fuit sub Ditione *Regis Angliæ* Servientes, cujuscùnque Nationis aut Patriæ extiterint, quovis modo & occasione quæcùnque, per Terram Mare & Aquas dulces quahereticùnque quandocùnque aut ubicùnque, autè Datum Præfentium factæ & illarum, penitus per dictum *Francorum Regem* aboliantur & remittantur, & per Præfentes aboleantur & remittantur, & ab ejufdem Memoria præfatis deleantur; quòd dictus *Francorum Rex* ejufve Subditus aut Confederatus quiscùnque, cujuscùnque Status Gradus aut Conditionis exiftat, eisdem Civibus, Incolis, Habitatoribus, aut Subditis dictæ Civitatis *Tornacensis* & Territorii ejufdem, aut Armigeris Gentibus Armorum five Pedibus five Equitibus quibuscùnque, præfatis *Regi Angliæ* aut dictæ Civitati tempore quo dicta Civitas fuit sub Ditione ejufdem *Regis Angliæ* Servientibus, ejus Rei Gratiâ quicquam Vultu Verbo Facto aut Nutu improperet exprobret aut impingat, vel quovis modo seu quafito colore id vindicare vel ulcisci contendat aut præfumat, vel per alios directè vel indirectè seu quovis alio quafito colore vindicare vel ulcisci procurer aut finat.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd Cives, Incolæ, & Habitatores dictæ *Civitatis Tornacensis* & Territorii ejufdem erunt in eadem & confimili ac tanta Libertate in omnibus & per omnia quæ fuerunt antequam dicta Civitas & Territorium ejufdem in Ditionem *Regis Angliæ* devenit: Et dictus *Rex Angliæ* eisdem omnes & fingulos ab omni Obedientia & Juramento, Fidelitatis fibi præfentis penitus exonerabit liberabit & abfolvet, prout per Præfentes exonerat liberat & abfolvit; ita quòd omnes & finguli Cives Incolæ & Habitatores dictæ Civitatis & Territorii adeò quietè & pacificè vivant, &

Civitatem cum Territorio de dido *Regis* A. D. 1518. *Francorum* eisdem modo & formè adeò liberè teneant, ficut prius tenuerunt & vixerunt antequam in Manus & Potestatem *Regis Angliæ* pervenerunt.

Rev. 2.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd, cum *Civitas Tornacensis* & ejufdem Incolis & Habitatoribus in Traditione dictæ Civitatis & Territorii, in Manus præfati *Regis Angliæ* factâ, promiferunt eidem Summam *Quingenta Millium Coronarum Auri* solvendam eidem Hæredibus aut Succelforibus fuis certis Modis Locis & Terminis tunc conventis, cujus quidem Summæ tertia Partio & Pars reliqua est & refat infoluta; dictus *Francorum Rex* de Reliqua dictæ Summæ nondum foluta Se Debitorem dicto *Regi Angliæ* ejufque Hæredibus & Succelforibus, in Oppido Califei, Terminis & Modis tunc conventis, folvet fuis fibi faciet abfque omni dolo fraude aut dilatione quacùnque.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd, ante Traditionem dictæ Civitatis in Manus præfati *Regis Gallorum*, dictus *Rex Angliæ*, ejufve Deputatus five Deputati, poffit & debeat ac poffunt & debeant omnes Bombardas, Tormenta bellica, Pulveres, Lapides, Pila Ferrea & Plumbea, ac alia Inſtrumentorum bellicorum five Armarum Invaſivorum aut defenſivorum Genera quæcùnque, quocùnque nomine cenſentur, necnon Viſtuala, omniaque & fingula alia per præfatum *Regem Angliæ* & ejus Deputatos, pro Tuitione Defenſione & Salvâ Cuſtodia dictæ Civitatis & Territorii vel alia quacùnque Cauſa empta parata five ordinata & inibi reſoſita, abſque Impedimento, Moleſtatione, Gravamine, ac Contradiſtione Juris vel Facti præfati *Regis Francorum* five Civium aut Inhabitantium dictæ Civitatis & Territorii aut alicujus alterius ejufdem Regis Subditi, cujuscùnque Status Gradus aut Conditionis exiſtas, liberè & quietè abducere, aſportare & tranſvelere per Terram Mare & Aquas dulces dicti Regni *Franciæ* in Regnum *Angliæ* five ad Oppidum Califei aut Locum alium quocùnque quotiens quando & quocùnque modo voluerit aut maluerit: Et quòd præfatus *Rex Francorum* quocùnque five quocùnque Moleſtantes, Gravantes, & Contradiſcentes, five impedire, moleſtare, gravare, & contradicere Volentes five Conantes, reſilit & cum effectu, impediet, & eidem abſque omni quafito colore

lore

A. D. 1518. Iure resistet: Et quòd prædictus *Gallorum Rex*, pro antedicta Transvectione Instrumentorum bellicorum & cæterorum Præmissorum, per Subditos suos Provisionem fieri faciet, tam Hominum Equorum & Curruum, quàm Cimbarum Plustrorum Navium & aliorum quorumcunque ad Transvectionem eorundem necessariorum, ad Expensas tamen dicti *Regis Angliæ*.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclusum est quòd, si per præfatum *Regem Francorum*, aut per alium suæ Partis quemcunque, vel per aliquem alium modum quàm per Mortem Illustrissimorum Principum *Francisci Delphini* dicti *Francorum Regis* Primogeniti & *Domine Mariæ* dicti *Regis Angliæ* Filie steterit quominus Matrimonium, inter eosdem vel Alios eorundem Regum Liberos, in alio Tractatu Matrimoniali de Dote Præsentium per dictos *Francorum & Angliæ Reges* inito & concordato, debitò forciatur effectum, tunc præfatus *Francorum Rex* ejusve Hæredes aut Successores dictam *Civitatem Tornacensem* cum adjacente suo Territorio, Superioritate, Reforto, Jurisdictione, aliisque suis Juribus & Pertinentiis universis, unà cum Fruïtibus medio tempore perceptis, nullà habita Ratione Reparationum per dictum *Francorum Regem* interim factarum, eidem *Regi Angliæ* seu Hæredibus & Successoribus suis, ejusve seu eorum Deputato seu Deputatis, absque omni dilacione, dolo, fraude, malo ingenio, aut contradictione quacunque, realiter & cum effectu, immediatè restituet & tradet, vel restitui & tradi faciet, in eodem Statu & Libertate quo fuit tempore quo de Manibus *Regis Angliæ* eandem recepit, eruntque Cives dictæ Civitatis & Territorii ejusdem ab omni Superioritate, Reforto, Obdientia, Juramento, & Fidelitate *Regi Francorum* præstitis penitus absoluti & exonerati; Quo Casu *Rex Angliæ* ejusque Hæredes & Successores omnes Pecuniarum Summas, de dictis *Sexcentis Millibus Coronarum Auri* tunc per *Regem Francorum* eidem solutas, dicto *Francorum Regi* eidem Terminis Modo & Formâ quibus easdem recepit reddere resolvere & restituere tenebitur.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclusum est quòd, si per præfatum *Regem Angliæ*, aut per alium suæ Partis quemcunque, aut per aliquem alium modum quàm per Mortem dictorum Principum *Delphini & Mariæ*, aut aliorum dictorum Regum Liberos, ut præfertur, steterit quominus dictum Matrimonium debitum forciatur effectum,

tunc præfatus *Francorum Rex* ejusve Hæredes aut Successores dictam *Civitatem Tornacensem*, cum adjacente suo Territorio, sibi retinebit vel retinebunt: Quo Casu nichilominus dictus *Francorum Rex* ejusve Hæredes aut Successores Summam *Sexcentorum Millium Coronarum Auri* Valoris prædicti boni & justî Ponderis, vel Residuum ejusdem tunc non solutum, sub Modo Formâ & Terminis Solutionis in præfati Tractatu superius specificatis, dicto *Regi Angliæ* ejusve Hæredibus aut Successoribus solvere tenebitur & obligabitur, & per Præfentes tenetur & obligatur.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclusum est quòd dictus *Rex Francorum*, post Traditionem dictæ *Civitatis Tornacensis* & Territorii ejusdem, Sibi per præfatum *Regem Angliæ* ut præfertur faciendam, nichil omnino ager, faciet, tractabit, vel attemptabit, aut a dictis Civitatis & Territori Civibus, Incolis, & Habitatoribus agi, fieri, tractari, vel attemptari sinet, vel quovis modo eam vel apertè permittet, quod in Præjudicium, Dampnum, Injuriam, sive Dispendium Subditorum *Caroli Regis Hispaniarum* Catholici quovismodo directè vel indirectè cedere possit; Sed quòd dicta *Civitas Tornacensis* & Territorium, Civisque, Incolæ, & Habitatores eorundem in omnibus & per omnia versus dictum *Hispaniarum Regem* Catholicum se gerent & habebunt, sicut ante Traditionem dictæ Civitatis & Territorii in Manus præfati *Regis Angliæ* factam gerere & habere consueverunt & se obligaverunt: Et quòd dicta *Civitas* & Territorium ejusdem in omnibus & per omnia in eodem Statu versus Subditos dicti *Hispaniarum Regis* reponatur, quo fuit ante Traditionem dictæ Civitatis & Territorii in Manus dicti *Regis Angliæ*: Et pari modo dictus *Rex Catholicus* & Subditi ejusdem Regis in omnibus & per omnia erga dictam *Civitatem Tornacensem* & Territorium Cives Incolæ & Habitatores eorundem se gerent & habebunt.

ITEM, Convantum, Concordatum, & Conclusum est quòd, pro firmiori & fideliori Observantia tam præfentis Tractatus quàm Tractatus Matrimonii de Dote Præsentium habiti & conclusi, per *Regem Francorum* antedictum ejusve Deputatum sive Deputatos ad hoc sufficientem Auctoritatem habentes, eodem Die quo *Civitas Tornacensis* cum ejus Appenditibus in Manus *Regis Francorum*, ut prædictum est, tradetur, prædicto *Regi Angliæ* ejusve Deputato vel Deputatis ad hoc sufficientem Auctoritatem habenti vel habenti.

A. D. 1518 habentibus, & in Manus ejus seu Depu-
 tati aut Deputatorum suorum antedicho-
 rum in Civitate Londoniarum dabuntur
 & realiter tradentur tot Obſides Nobiles
 & realiter tradentur tot Obſides Nobiles
 Regni Franciæ, boni convenientis ac
 ſufficientis Patrimonii & Valoris, Sump-
 tibus ſuis propriis alendi & intertenendi,
 cum quibus *Rex Angliæ* benè contenta-
 bitur, qui loco Pignoris ſervabuntur, &
 penes dictum *Angliæ Regem* ejuſſive
 Deputatum ſive Deputatos in ſalva Cuſto-
 dia remanebunt donec & quoſque om-
 nia & ſingula in dictis Tractatibus ſub
 Modis & Formis in eiſdem contentis fu-
 erint per dictum *Regem Francorum*, e-
 juſſive Hæredes aut Succeſſores fideliter
 & cum effectu obſervata & perimpleta :

Quo Caſu idem *Rex Angliæ*, ejuſſive De-
 putatus ſeu Deputati, tunc præſatos Ob-
 ſides, abſque omni dilacione aut contra-
 dictione quacunque, præſato *Francorum*
Regi ejuſſive Deputatis ſive Aſſignatis red-
 dere & in Manus ſuas reſtituere tenebitur :
 Et, ſi dicti Obſides vel eorum aliqui
 interim moriantur, tunc in Locum
 eorum vel ejus Morientium ſeu Morien-
 tiſ dictus *Francorum Rex*, intra Menſem
 poſtquam per dictum *Regem Angliæ* Literas
 ſuper hoc certior factus fuerit, alios ſive
 alium Obſides ſive Obſidem conſimilis
 Qualitatis Valoris & Patrimonii, cum
 quibus dictus *Rex Angliæ* contentabitur,
 ſimiliter in Civitate Londoniarum dicto
Regi Angliæ ſeu ejus Deputato ſeu De-
 putatis tradet & deliberabit ſeu tradi &
 deliberari faciet, realiter & cum effectu,
 totiens quotiens dictus Caſus Mortis a-
 licujus eorumdem evenerit ; Et Caſu
 quo dictus *Rex Francorum* alicujus dicto-
 rum Obſidum propter Ægretudinem
 Matrimonium celebrandum aut aliam
 Cauſam quamcunque Domum & in Pa-
 triam repetere & revocare voluerit, tunc
 dictus *Francorum Rex*, ante Traditionem
 dicti Obſidis, ut præfertur revocandi, a-
 liam conſimilis Qualitatis & Æſtima-
 tionis, cum quo dictus *Rex Angliæ* con-
 tentabitur, in dicta Civitate London. dicto
Regi Angliæ ejuſſive Deputato vel De-
 putatis dabit & tradet, ſeu dari & tradi
 faciet, quo factò licebit ſe revocato in
 Regnum Franciæ & in Patriam red-
 dere.

ITEM, cum in quodam Articulo Tra-
 ctatus Matrimonialis, de Data Preſen-
 tium, inter prædictos *Francorum & Angliæ*
Reges, de Matrimonio, inter Domi-
 nos Sereniſſimos Principes *Dominum*
Delphinum dicti Regis Francorum Pri-
 mogenitum & *Dominam Mariam* præſati
Regis Angliæ Filiam habendo & cele-
 brando, ſit Convenitum, *Lond. dictis*
Rex Angliæ, prædicto Matrimonio, No-

mine Dotis & pro Dotē, dabit & ſolvet A. D. 1518.
darive & ſolvi faciet dicto Delphino, e-
juſſive Deputato ſeu Deputatis, Summam
1 recentorum Triginta Trium Milium
Coronarum Aurei boni & juſti Ponderis,
Terminis Modis & Formis ſequentibus
(videlicet) Primam Medietatem in Die
Solempniſſationis dicti Matrimonii ſeu in-
tra Oſto Dies extunc proximè ſequentes,
& aliam Medietatem intra Annum proxi-
mè ſequentem,

Conventum, Concordatum, & Con-
 cluſum eſt quòd dictus *Francorum Rex*
 ejuſque Hæredes & Succeſſores, ex Re-
 ſiduo Summæ dictorum *Sexcentorum Mi-*
lium Coronarum Aurei, pro Civitate Tor-
 nacenſi ut præfertur ſolvendæ, & in
 Die Solempniſſationis Matrimonii præ-
 dicti remanentis non ſolute, Summam
Centum Sexaginta Sex Milium & Quin-
gentarum Coronarum Aurei prædicto Die
 Solempniſſationis Matrimonii Nomine
 Medietatis Dotis dictæ *Dominæ Mariæ*
 & in plenam perfectam & integram So-
 lutionem ejuſdem Medietatis, Nomine
 dicti *Dominus Delphini* Filii ſui & ad
 ejus Uſum, retinebit, ac de eadem Sum-
 ma, ſic per eum Nomine dicti Filii ſui
 & ad ejus Uſum retenta, Se pro *Rege*
Angliæ dicto Filio ſuo Debitorem con-
 ſtituet, & eundem *Regem Angliæ* ab ul-
 teriori Solutione dictæ Summæ Nomine
 Medietatis Dotis dictæ *Dominæ Delphinæ*
 faciendæ per Literas ſuas Patentes, Ma-
 gno ſuo Sigillo ſigillatas & Manu ſua
 ſubſcriptas, totaliter eo Caſu libera-
 bit :

Pro reliqua verò Medietate dictæ Do-
 tis, intra Annum, ut prædictum eſt, ſol-
 vendæ, ſupranominatus *Francorum Rex*,
 ejuſque Hæredes & Succeſſores ex dicti
Sexcentis Milibus Coronarum Aurei Sum-
 mam *Sexaginta Sex Milium & Quin-*
gentarum Coronarum Aurei ſibi retinebit
 in plenam integram & perfectam Solutio-
 nem ejuſdem ſi tanta Summa de dicti
Sexcentis Milibus in Manibus ſuis tunc
 remanebit inſoluta : Et Caſu quo dicta
 Summa *Centum Sexaginta Sex Milium*
& Quingentarum Coronarum Aurei tunc
 non integrè remanſerit inſoluta, ſed ſo-
 lum aliqua ejus Pars, eo Caſu idem *Rex*
Francorum ejuſque Hæredes & Succel-
 ſores Summam remanentem pro Solutio-
 ne Partis Secundæ Medietatis pro Rata
 ejuſdem Nomine dicti Filii ſui retinebit ;
 Ac de eadem Summa, ſic per eum No-
 mine dicti Filii ſui & ad ejus Uſum re-
 tenta Se pro *Rege Angliæ* dicto Filio
 Debitorem conſtituet, ac eundem *Re-*
gem ab ulteriori Solutione dictæ Rata
 Partis Medietatis Dotis dictæ *Dominæ*
Delphinæ faciendæ per Literas ſuas Pa-
 tentes,

A D 1718
 1718. 2.

tentes, Magno suo Sigillo sigillatas & Manu sua (subscriptas, totaliter eo Casu liberabit; Reliquam verò Partem dictæ Summæ Centum Sexaginta Sex Millium & Quingentarum Coronarum Auri præfatus Rex Angliæ, ejusque Hæredes aut Successores, eidem Francorum Regi aut ejus Deputato Nomine Delphini Filii sui solvet & supplebit, aut solvi & suppleri faciet, in plenam perfectam & integram Solutionem totius Dotis dictæ *Dominæ Mariæ*, de qua quipem Reliqua Parte, sic per Eum Nomine dicti Filii sui & ad ejus Usam in plenam Solutionem totius Dotis recepta, dictus Francorum Rex ejusque Hæredes & Successores Se pro Rege Angliæ dicto Filio suo Debitorem constituet, & eundem Regem Angliæ ab ulteriori Solutione dictæ Reliquæ Partis præfato Domino Delphino faciendi per Literas suas Patentes, Magno suo Sigillo sigillatas & Manu sua scriptas, integram Dotem Solutam esse declarantes, totaliter eo Casu liberabit: Quas quidem Literas, sic ut præfertur cunctas, eidem Regi Angliæ ejusque Deputato seu Deputatis dabit & tradet darive & tradi faciet: Et, si contingat dictam *Dominam Mariam* dicto Regi Angliæ ob defectum Libero- rum Masculorum (quod Deus avertat) in Regno succedere, tunc & in eo Casu de prædicta Summa Trecentorum & Tringinta Trium Millium Coronarum Auri nichil omnino Nomine Dotis solvetur, nec aliquid de dicta Summa Sexcentorum Millium Coronarum Auri per dictum Francorum Regem seu ejus Hæredes aut Successores Nomine Dotis retinebitur: Et, si quid Nomine Dotis Solutum aut retentum fuerit, id totum Executoribus dicti Regis Angliæ per dictum Regem Francorum ejusque Hæredes & Successores Resolvetur & Restituetur: Et quamquam hoc Casu nulla Dos fuerit per Regem Angliæ Data, in Repetitione tamen Dotis si dicto Filio Delphinum supervixerit tantum solvetur: Et per Francorum Regem ejusque Hæredes & Successores, quantum solverentur Nomine Dotis ex Parte Regis Angliæ si sua Filia non successerit in Regno.

ITEM, Convenit Concordatum & Conclusum est quòd prædictus Christianissimus Francorum Rex, eorum Oratore vel Oratoribus, Commissario vel Commissariis, Procuratore seu Procuratoribus præfati Regis Angliæ, quamprimùm ad hoc per eosdem Oratorem vel Oratores, Commissarium vel Commissarios legitimè requisitus fuerit, absque omni dilatione, tactis Sacrosanctis Dei Evangeliiis, Juramentum in Scriptis præ-

stabit quòd præsentem Tractatum, ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, bonâ fide observabit, & ab aliis quantum in eo erit realiter & cum effectu observari faciet; idemque Juramentum, sic ut præfertur, in Scriptis redactum & prælatum, ac Manu sua propriâ tunc & ibidem signatum, Oratori vel Oratoribus præfati Regis Angliæ ibidem præfati vel præfentibus realiter tradet:

Et similiter Rex Angliæ, coram Oratore vel Oratoribus, Procuratore vel Procuratoribus, Commissario vel Commissariis præfati Francorum Regis, quamprimùm ad hoc legitimè fuerit requisitus, absque omni dilatione, tactis Sacrosanctis Evangeliiis, Juramentum in Scriptis præstabit quòd præsentem Tractatum, ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, bonâ Fide observabit, & ab aliis quantum in eo erit realiter & cum effectu observari faciet; idemque suum Juramentum, sic ut præfertur in Scriptis præstatum, & Manu sua propriâ tunc & ibidem sub-signatum, dictis Oratoribus præfati Regis Francorum ibidem præfentibus realiter tradet.

ITEM, Convenit, Concordatum, & Conclusum est quòd uterque Regum prædictorum, per Literas suas Patentes, Magno suo Sigillo sigillatas & Manibus suis subscriptas, præsentem Tractatum ac omnia & singula in eodem contenta Acceptabit Ratiificabit & infra Quatuor Menses Datam Præsentium proximo sequentes Confirmabit; Eisdemque Literas, sic ut præfertur signatas, intra dictos Quatuor Menses, vicissim & mutuò, tradet tradive faciet cum effectu.

Sequuntur Tenores Commissionum,

Franciscus, Dei Gratia, &c. ut supra de Dat. 31. Die Julii.

Henricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ, universis & singulis ad quorum Nutritias præsentis Literæ pervenerint, Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd Nos, De Fideitate, Indultriâ, & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consilioriorum nostrorum, *Thomas Ducis Norfolciæ* Magni Thesaurarii & Marescalli Angliæ, Reverendi Patris *Thomas Dunelmensis Episcopi* Custodis Privati Sigilli nostri, necnon *Caroli Comitis Wigornie* Domini de Herbert & de Gower Camerarii nostri, & Reverendi

A. D. 1518. di Patris *Nicolai Episcopi Eliensis*, plurimum confidentes,

Nov. 5.

Ipsos & eorum quemlibet conjunctim & divisim nostros veros legitimos & iudicatos Oratores, Procuratores, Ambassadors, & Nuncios nostros generales & speciales ad Infra-scripta Ordio vimus, Facimus, & Constituimus, ac per Præfentes, Ordinamus, Facimus, & Constituimus,

Dantes & Concedentes Eisdem, & eorum cuilibet, conjunctim, ut præfertur, & divisim Potestatem generalem & Mandatum speciale, ita quod Generalitas Specialitati non deroget, nec e contra, pro Nobis & Nomine nostro, cum Christianissimo Principe *Francisco Francorum Rege* Consanguineo nostro Carissimo, vel ejus Oratoribus, Procuratoribus, Ambassadoribus, Commissariis, sive Deputatis sufficientem Auctoritatem ab eo habentibus, de & super Traditione ac Deliberatione *Civitatis Tornacensis* & Territorii ejusdem *Abbatie Sancti Amandi* ac *Castris sive Oppidi de Mortaigne*, cum suis pertinentiis & deppendentis, ad Manus dicti Consanguinei nostri *Francisci Regis* vel Deputatorum suorum, sub quibuscunque Pactis, Capitulis, Conditionibus, & Conventionibus cum dicto Rege Francorum ejusve Commissariis aut Deputatis conveniendis, concipiendis & concludendis, necnon de & super hujusmodi Pactis, Conditionibus, Contractibus, & Conventionibus quibuscunque, ac etiam super quibuscunque Pecuniarum Summis pro Traditione ac Deliberatione dictæ *Civitatis Tornacensis* quantumvis magnis, per præfatum *Francorum Regem* suosque Hæredes & Successores Nobis nostris Hæredibus & Successoribus sive nostris aut eorum Deputatis, certis Locis, Terminis, Modisque, & Formâ solvendis, Tractandi, Communicandi, Pacificendi, Concordandi, & Concludendi,

Ipsimum *Franciscum Regem* Hæredes & Successores suos, necnon Regnum, Terras, Patrias, & Dominia, ac Res & Bona sua quæcunque, ac Subditos suos quoscunque, eorundemque Bona mobilia & immobilia ubicunque fuerint reperta, pro Summis hujusmodi, Locis, Terminis, Modoque & Formâ inter Oratores nostros prædictos & dictum *Regem Francorum* ejusve Commissarios aut Deputatos utrinque conventis & concordatis, fideliter solvendis, adstringendis & obligandis Pacificendi & Conveniendi,

Et præterea pro Residuo cujusdem Pecuniarum Summæ Nobis Hæredibus & Successoribus nostris, per Cives *Tornacenses* eo tempore quo Cives dictæ

Civitatis se in Manus & Ditionem nostras dederunt Nobis & Eisdem promissæ & eâ Ratione Nobis & Eis debite & remanentis adhuc non solvæ, ipsum *Franciscum Regem* & Successores suos Nobis Hæredibus & Successoribus nostris Debitores constituendos, surrogandos, obligandos, & adstringendos, Conveniendi & Concludendi, vel alias Promissiones Recipiendi, quæ eisdem Procuratoribus nostris rationabiles videbuntur,

A. D. 1518.
Nov. 5.

Ipsimumque *Francorum Regem* Regnum Terras & Dominia quæcunque ad inviolabilem Conventionum & Conclutorum Observantiam, sub Censuris Ecclesiasticis quibuscunque, & in forma Camere Apostolicæ, ac aliis prout eis videbitur, Nobis asfringenda & obliganda similiter Pacificendi & Conveniendi,

Ac ulterius pro Securitate Firmitate & Observatione omnium & singulorum Pactorum & Conventionum faciendorum tam super dicta Traditione & Deliberatione dictæ *Civitatis Tornacensis*, quam super Matrimonio inter Carissimum Filium nostram *Mariam & Franciscum Delphinum Viennensem* Filium prædicti *Francisci Regis* contracto, Obfides Regni sui Franciæ Nobiles boni & sufficientis Valoris quoscunque & quotcunque eis expedire videbitur in Manus nostras dandos & tradeodos, aliisque Nobiles boni & sufficientis Valoris, si ipsi vel eorum aliquis moriatur, in Locum ejus vel eorum substituendos Pacificendi, Conveniendi, & Nobis Obligandi,

Ac insuper cum dicto *Rege Francorum*, ejusve Oratoribus, Procuratoribus, Ambassadoribus, sive Nunciis sufficienter & legitime deputatis, ad Causas, Quæstiones, Controversias, Differentias, & Occasiones quascunque, quæ inter Nos & dictum Christianissimum Fratrem nostrum *Francorum Regem* mutuum Amorem & Benivolentiam diminuerent vel Suspicionem aut Simultatem aliquam generare quovis Pacto possent, tollendas & amovendas, Tractandi, Communicandi, Conveniendi, & Concludendi,

Necnon de & super Restitutione & Satisfactione quarumcunque Deprædationum Respinarum aut injuste Ablatorum, & Subditis nostris vel dicti *Regis Francorum*, hinc inde, ubicunque per Terram Mare vel Aquas dulces, antehac factorum vel impostorum fendorum, ac de modo & forma ejusdem Restitutionis & Satisfactionis utriusque Subditis, tam pro præterito quam pro futuro Tempore, faciendarum, & de Deputatione

Judicum

A. D. 1718. *Men. 3.* Judicium ad Cognoscendum, Proccedendum, Diffinidum, & Exequendum de & super eisdem, cum dicto *Rege Francorum* ejusve Oratoribus, Procuratoribus, & Commissariis, similiter Tractandi, Communicandi, & Concludendi, & Nos Hæredes & Successores nostros pro hujusmodi Restitutione faciendi Obligandi & Astringendi,

Ac super hujusmodi Conventis, Concordatis, & Conclusis cum dicto Christianissimo *Francorum Rege* Consanguineo nostro Carissimo, sive ejus Oratoribus, Commissariis, aut Deputatis Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi, aliisque consimilis effectus & vigoris ab ipso vel eis Petendi & Recipiendi,

Plenamque præterea Potestatem Juramentum in Animum nostram Præstandi quod tenebimus & adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula quæ in prædictis & circa ea Nomine nostro concordabunt, convenient, jurabunt, firmabunt, & concludent, ac quod illa ratificabimus & nullo unquam tempore revocabimus nec contra ea vel eorum aliquod faciemus vel quovis pacto veniemus,

Similiter Juramentum a dicto Christianissimo *Francorum Rege* ejusve Ambassiatoribus ad hoc Potestatem habentibus præstari Videndi Petendi & Exigendi,

Ac generaliter omnia & singula Nomine nostro Faciendi, Exercenti, & Expediendi, cum suis incidentibus, emergentibus, deppendentibus, & connexis quibuscumque, cujuscumque Naturæ seu Importantiæ fuerint, quæ in Præmissis vel aliquo Præmissorum necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, etiam si talia fuerint quæ de sua Natura ad ea perficienda Mandatum exigant magis speciale quam Præsentibus sit expressum, & quæ Nobis facere li-

ceret si Præmissis personaliter Præsentibus interessemus;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros seu eorum quemcumque Actum, Gestum, Conventum, Juratum, aut Factum fuerit in Præmissis, & contra ea vel eorum aliqua nullo modo contravenire; immò ipsa Mantenerere & inviolabiliter Observare, ac per nostras Patentes Literas confirmare.

In cujus rei Testimonium Præsentibus hiis, Mano nostrâ signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. *London.* Primo Die Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, Regni verò nostrî Decimo.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium Nos, Oratores Commissarii & Procuratores antedicti Domini nostri Christianissimi *Regis Francorum*, Præsentibus Literis, Manibus nostris subscriptis, Sigilla nostra apposuimus.

Data in *Urbe London.* Die Quarto Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo octavo.

G. GOUFFIER.
STEPHANUS PARISIENSIS EPISCO-
PUS.
F. DE ROCHECHOVART.
DE NEUFVILLE.

*Sub Sigillis suis Cera rubra a duplicibus candelis Pergamena pendenti-
bus.*

Tractatus Depredationis.

A. D. 1718. *Men. 10. H. 3.*
Ex Autogr. UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præsentis Literæ pervenerint, Nos, *Guillelmus Gouffier* Dominus de Boniveto Miles Ordinis necnon Cambellanus Ordinarius Potentissimi & Invictissimi Principis & Domini nostri *Francischi*, Dei gratiâ, *Francorum Regis* Christianissimi ac Admiratus *Franciæ*, *Stephanus de Poucher Episcopus Parisiensis*, *Franciscus de Rupescavardi* Miles Dominus de Campodenorio Senescallus Tholosæ & Gubernator Rupelle Cambella-

A. D. 1718. nus dicti Christianissimi *Francorum Regis*, & *Nicholæ de Neufville* etiam Miles Dominus de Villeroi Secretarius Financiarum dicti Christianissimi Regis ac Audientiaris *Franciæ*, Consiliarii, Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambassiatores ejusdem Christianissimi Regis ad Infra-scripta sufficienter deputati & legitimè constituti & auctoritati, Salutem.

NOTUM FACIMUS quod, Cum inter dictum Christianissimum *Francorum* & Potentissimum ac Serenissimum

A. D. 1518 *firmum Henricum, Dei Gratia, Angliæ Reges* nonnulla Statuta Ordinationesque, pro Bono Pacis utriusque Regni, Maritimisque ac Piraticis Depredationibus cohercendis, Dampnis & Injuriis hinc inde illatis refarciendis, jam olim edita fuerint, ac per Illustrissimos Principes *Ludovicum* quondam, Bonæ Memorie, *Francorum Duodecimum, & Henricum Octavum Angliæ Reges* confirmata & innovata, cum quibusdam præteritarum Depredationum Abolitionibus, quibus nolimus per Præfentes derogare;

Tamen cum eadem Statuta & Ordinationes, propter utriusque Regni Subditorum Insolentiam, Judiciumque, quibus eorundem Statutorum Executio commissa est, tum Injuriam tum Difficultatem, vel nullo modo vel partim diligenter providè Executioni demandata extiterunt, usque adeò ut è Mentibus Subditorum eras quasque abolita existimentur,

NOS itaque, præfati Christianissimi *Francorum Regis* Consiliiarii, Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambassiatores antedicti, qui jampridem inter dictos Illustrissimos Principes *Franciscum Francorum & Henricum Angliæ Reges* ex ipsorum Mandato nova Pacis Fœdera (quæ Deus benè vertat) contraximus, in quibus multa ad Dei ut speramus Gloriam ac utriusque Regni Tranquillitatem conclusimus, volentes etiam in hac Parte utriusque Regni Subditorum Votis Querelisque plenè prospicere, ac opportunas Remedias consulere, cum, Illustribus Reverendis & Generosis Viris Dominis, *Thoma Duce Norfolkici* Magno Senescallo & Marescallo Angliæ, *Thoma Episcopo Dunelmensi* Custode Privati Sigilli dicti Potentissimi Regis Angliæ, *Carolo Comite Wigornie* Domino de Herbert & de Gower Camerario dicti Illustrissimi Regis Angliæ, & *Nicolao Episcopo Eliensi*, etiam Consiliiarii, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Ambassiatoribus ejusdem Potentissimi Angliæ Regis ad Infra-scripta sufficienter & legitime deputatis & auctorizatis, Convenimus, Concordavimus & Conclufimus, & per Præfentes Convenimus, Concordavimus, & Conclufimus in hunc qui sequitur modum,

INPRIMIS, pro Abreviatione Litium, coram Judicibus quibuscumque, super Spoliationibus, Dampnis, Injuriis pro Controversiis & Litibus pendentibus & Interesse pendente, quas Damnificari conqueantur supra modum in suum Dispendium protellatas, Desperantes e-

tiam ullum unquam Finem imponi. A. D. 1518. propter Appellationum & aliorum Incidentium multiplicitates, Ordinatum Conclufum & Concordatum est quòd omnes hujusmodi Cause, coram dictis Judicibus pendentes, ab eisdem exone prout extunc advocentur, & cum Processibus ad Judices inferiores nominandos & constituendos (si hoc Actores maluerint) devolvantur & remittantur: Et, nè Inferiores Judices se difficiles reddant in transmittendo Processus coram eis habitos ad dictos Judices, Ordinatum est quòd præfati Judices, Recusantes infra Decem Dies, a tempore Requisitionis sibi per alterutrum Partium numerandos, hujusmodi Processus, dictis Commissariis transmittendos, tradere, eo ipso Penam Triginta Marcarum Argentii, Fisco Regio applicandarum, incurrant; & nichilominus, si forè in his Causis ipsi Judices postea procedant, eorum invalidus & irritus sit Processus, nisi, expresso Consensu Partium, illie ubi ceptum est Judicium terminari optantium, dictorum Judicum Jurisdictioni prorogata fuerit.

ITEM, pro Compositendis & Terminandis Querelis, tam his quæ post ultimam Abolitionem nata hæctenus remanent Indecise, quam his quæ futuris & perpetuis Temporibus nasci & moveri poterint, Provisum Conclufum & Concordatum est quòd per utriusque Regni Principes deputabuntur in utroque Regno Judices; videlicet,

In Regno Angliæ, in Civitate *Londonesi*, *Admirallus*, *Viceadmirallus*, seu eorum Vicegerentes & *Magister Scriinarum Regis*,

In Regno autem Franciæ, in Civitate *Rothomageni*, *Admirallus*, *Viceadmirallus*, seu eorum Vicegerentes, & primus ibidem *Curiarum Registrarius Præfatus*,

Ad quos utriusque Regis Subditi respectivè sciant se in prænepu Aditum habere posse.

ITEM, quòd Judices sic Deputati, in suis respectivè Locis, Querelas & Lites quascumque, prætexto Maritimorum Incursuum & Piraticorum Latrociniorum jam natas & pendentes, si in ipsis fuerit Causis conclufum, infra Semestre tempus, Partibus instantibus, summarie & de plano, sine strepitu & figura Judicii, procedentes, finali Sententiâ determinent; Causas verò, coram quibuscumque Judicibus pendentes, in quibus minime sit conclufum, præterea quascumque, alias natas seu nascituras moas seu movendas summarie & de plano, sine strepitu & figura Judicii, & solâ Fædi veritate inspecta,

A. D. 1518. Inſpectâ, procedentes, infra certum Terminus competentem, pro Cauſarum & Negotiorum qualitate breuena, Annuale Tempus nullo modo excedentem, finali Sententiâ decident atque diſſiniunt tam ſuper Dampnis & Spoliationibus quàm Intereſſe Partium.

ITEM, quòd horum Iudicum Decreta Juſtus & Sententiæ tam Interlocutorie quàm diſſinitivæ incontinenti & indilate, per utriuſque Regnorum Principum reſpectivè Officiarios etiã ſi opus fuerit Manum Militarem Executioni demandabuntur, omni penitus Appellationis Remedio ſublato: Licetbit tamen Partibus, per Sententias dictorum Iudicum ſe gravatas pretendentes, ad Suprema Concilia dictorum Principum aut alterius eorumdem pro Reformatione huiusmodi Gravaminis recurrere, præſtitâ tamen per eum Cautione qui illius Sententiæ petit Executionem, de eo Reſtituendo quod per Sententiam obtinuit in eventum contrariæ Sententiæ: in quibus quidem Conciliis ſeu altero eorumdem dictæ Cauſæ infra Sex Menſes, poſteaquam Proceſſus primorum Iudicum ibidem fuerint introducti & recepti, finali Sententiâ terminabuntur.

ITEM, quis difficile aut prope Impoſſibile erit Spoliatorum Perſonas comprehendere aut Domicilia eorumdem cognoscere, ſatis erit illos citari ſive adſenari, in Portibus aut Opidis ſuo Principi ſubjectis Loco ubi Damnum illatum eſt prioribus, per PROCLAMA generale Pæconis voce perſonante Tubâ & aſſione Quereſſæ, aut aliter ſecundum Modum & Formam publici Edicti, in neròque Regno, Locis, Terris, & Dominiis eiſdem Principibus ſubditis, & ſubjectis fieri ſoliti & conſueti; que quidem Pæconifatio, geminata competentis intervallo, non minus Quindecim Dierum, vim Peremptorii habebit: Tenebunturque Iudices & Officiales Locorum Damnicatis ſeu eorum Procuratoribus poſtulantibus, ad Mandata Iudicum deputatorum, illam facere heri idoneè, & Iudicibus deputatis dare factæ Pæconifationis Certificationem, que erit per omnia parâ Auctoritatis Roboris & Effectus ac ſi Reus Ter ſuper hoc perſonaliter Citatus fuiſſet.

ITEM, quia opus eſt utriuſque Principis ſubditis alteri Preces & Libellos Supplicatorios porrigere, ut inde reſcripta principalia obtineant, Proviſum eſt pro Commoditate ſubditorum in utriuſque Regis Concilio certos Conſilarios deſerere, ſicutari, ad quos utriuſque Regis ſubditi ſciant ſe in promptu Aditus habere poſſe, & a quibus Sollici-

tatores de Beneplacito Principis poſſunt certiorem reddi.

ITEM, ut inpoſſerum Latrociniiſque piraticis obvietur, ac ſincera Pax firma Inviolatâq; Amicitia inter eoſdem Principes eorûmq; ſubditos jurgiter perſequeret, Cautum & Proſpectum eſt quòd quandoncunque aliqua Navis Indigena exitura eſt ab aliquo Portu Regnorum Franciæ ſive Angliæ, Terrarum Locorum aut Dominiorum ejuſdem ſubditorum, *Admirallus*, *Viceadmirallus*, ſeu eorum Vicegerentes talis Portus Oypidi Villæ aut Civitatis unde exitura eſt capieat idoneam Cautionem a Dominis Capitaneis Exercitatoribus Præſectis Magiſtris ſeu Burſariis Navis huiusmodi, ad Valorem Navis Apparatus & Viſualium ejuſdem, quòd Exercitatores Magiſtri Marinarum, & Nautæ, ac omnes in ea Navi exiſtentes ſervabunt Pacem erga quocunq; ſubditos alterius Principis, & nullam eiſdem Injuriam Damnum ſeu Violentiam in Terra Mari Aquive dulcibus aut in Portu aliquo faciant inferre aut inferri procurabunt, Præterea obligabuntur præſati Magiſtri Exercitatores & cæteri, Præminentiam in Navi habentes, quòd non ſuſcipiant aliquos Vectores Nautas aut Viros Militares, niſi prius illos ſtatuerint aut exhiberint eorum *Admiralle*, *Viceadmiralle*, aut eorum Vices ſeu Officia gerentibus, Qui illorum Nomina in publico Registro ſuper eos conſiciendo ſcribi facient.

ITEM, antequam Navis huiusmodi Portum egredi permittatur omnes, ibi exeuntes & qui proſecturi in ea ſunt, iurabunt ſolemniſſiter eorum dicto *Admirallo*, *Viceadmirallo*, aut eorum Vicegerentibus, quòd Ipsi in Expeditione Illa in quam proſecturi ſunt Navigando, Eundo, Stando, aut Redeundo nullum Damnum Vim Injuriam faciant inferre aut inferri procurabunt alterius Regis ſubditis, Terris, aut Dominis, per Terram ſive Mare aut Aquas dulces; ſimili quoq; Jramento ſolemniſſiter præſtando promittent quòd de qualibet Præda Captura Manubis ſive Spoliis adducent Duos aut Tres viros, in capta Navi præcipuum Locum obtinentes (ut Magiſtrum, Submagiſtrum, Patronum, aut huiusmodi Conditionis) quos *Admirallo*, *Viceadmirallo*, aut eorum Officiariis exhibebunt, ut per eoſdem aut eorum alterum debitè examinetur, ubi? ſuper quibus? & qualiter Navis ſive Bona capta ſint? nec facient aut fieri permittent aliquas Prædarum Spoliorum Mercium aut Bonorum per Eos capiendorum Diviſiones, Partitions, Traditions,

A. D. 1578
Nov. 9. tiones, Permutationes, Alienationesve, priusquam Se, Viros captos, Bona & Merces integrè Dominis *Admirallo*, *Viceadmirallo*, aut eorum Vicegerentibus representaverint; qui de illis Disponi si æquum putabunt permittent, aliàs nihil hujusmodi permitturi.

ITEM, Jurabunt quodd, postquam Reverſi fuerint five appulerint aliquem Portum dicti Regni unde exierint, cum suis Navibus Apparitoribus & Spoliis, si quæ capta sint, Incontinenti & indilatè viderent reddent ceteros *Admirallum*, *Viceadmirallum* seu eorum Officiarios illius Portus, a quo egressi sunt, de eorum Præda Spoliis Mercibus & Bonis suis; quorum vel alterius eorum Officiario rum Decreto & Permissione non permittentur aliquid ex Mercibus transferre, permutare, vendere, vel alienare, ad quæ implenda & integrè perſolvenda dictus Capitaneus, Magister, Submagister, Burſarii, Socii, & alii Præminentiam in Navi habentes, Se obligabunt satisfabunt & fidejubeunt per Corpora & Bona, unus pro aliis omnibus, qui unà profecturi in Navi sunt; de quibus Securitatibus & Cautionibus consilii facient publicum Instrumentum, quod *Admirallo* five *Viceadmirallo* aut eorum Officiariis tradent, ac simile ab eis capient; Et, quocunque delati fuerint, indè abire liberè permittantur.

ITEM, tenebuntur dicti Capitanei, Magistri, Exercitatores, Socii, Burſarii, & alii Præminentiam in Navi habentes tradere Cautionem ydoneam, de hiis inviolabiliter observandis usque ad Ælimationem navis Apparatus & Victualium; aliàs & nisi omnia Præmissa impleantur non permittetur illa Navis abire: Quod si *Admirallus* aut is qui præfidebit illo Loco & Portu maritimo, unde aliqua Navis egressa fuerit, Cautionem & Juramenta prædicta cum effectu non exigerit, hoc Casu suo proprio Nomine tenetur Damnum passis, aut Regi, si per Eum Parti lesæ satisfactum sit, de omnibus Damnis & Interesse, per dictam Navem & eos qui in ea fuerint illatis.

Insuper Edicto publico interdicitur, sub Pœnis Incarcerationis Corporum & Confiscationibus Bonorum, Mercatoribus aut aliis, cujuscunque Status Conditionisve existant, ne erant, Dono Permutatione aut alio quovis Titulo seu Colore accipiant, celet, occultent, teneant, recipient, aut hujusmodi fieri procurent aut permittant, Merces aut Bona deprezdata quæcunque abducta Mari, antequam *Admirallus*, *Viceadmirallus*, aut eorum Vicegerentes declaraverint

Prædam & Capturam justæ & legitime A. D. 1578
Lucri esse.

ITEM, præfati Judices, in dictis Londonensi & Rothomagensi Civitatibus se ut præmittitur respectivè deputati, teneantur infra Quadraginta Dies, a Die Requisitionis sibi factæ per Partem dampnicatum computandos, exequi prædictam Obligationem, postquam de hujusmodi Spolio sibi confiteri, contra Dominum Possessorem Magistrum Exercitatorum seu Burſarium Navis a eorum Fidejussores qui tale Damnum Intulerint: Aut, si conpertum sit Prædam ab alterius Regis Subditis, Terris, Regnis, five Dominiis abductam & ablatam esse, Causa summarè & sine strepitu & figura Judicii discussa, indilatè Bona capta Damna & interesse restitui Spoliatis Jubeunt, atque Sententia, quæ per dictos respectivè deputatos Judices tam contra Capitaneos illos Magistros, Socios, Burſarios & alios Præminentiam in Navi habentes feretur, quæntiam contra Fidejussores juxta Tenorem Obligationum in ea Parte præstratarum, & per *Admirallum*, *Viceadmirallum*, vel eorum Officiarios receptarum, incontinenti per eodem Judices five eorum alterum Executioni mandabitur, omni penitus Appellationis Remedio sublato;

Licet tamen Parti, quæ se prætextu hujusmodi Sententiæ Gravata prætendit, ad Suprema Regni Concilia, pro Reformatione hujusmodi Gravaminis, recurrere, præfatis tamen prius ab utriusque Parte Cautione, ab ea (videlicet) qui Sententiæ Executionem obtinuit, de Rebus, obtentis per Sententiam, restituentis Expendis Damnis & Interesse si in Causa succubuerit; quæ quidem Concilia infra Sex Menses, postquam Processus primorum Judicum illic introducuntur, dictas Causas finali Sententiâ terminabunt.

ITEM, Auctoritate Regiæ per *Admirallum*, *Viceadmirallum*, seu eorum Vicegerentes Litigatoribus, dum Jus suum prosequuntur, plena dabitur Securitas.

ITEM, providebitur per Literas Regiæ ad *Admirallum*, *Viceadmirallum*, & eorum Vicegerentes, taliter quodd Ipsi omnia & singula Præmissa observabunt seu observari facient; Et publicabuntur super his Principum Decreta in Portibus & Locis Maritimis utriusque Regni.

ITEM, pro majore Securitate Partis Damnum passæ Conventionum & Ordinarum est quodd, postquam conpertum sit Prædam

A. D. 1518. Prædium ab alterius Regis Subditis factum aut Spolium commissum esse, confitit de hoc summarie & de plano sine illeptu & figura Judicii, sit in optione Partis Dampnum passæ vel uti prædictis & aliis Juris Remediis contra Principales offendentes & contra Perfugas ut præmittitur obligatas, vel adire ipsius Regni Principem, per ejus Subditos Dampnum jam constat esse illatum, qui ex Subditorum Delicto pro præteritis Depredationibus, factis a tempore Pacis ultimè inite inter Reges prædictos, obligabitur ac Dampnum passis omnem Injuriam & omne Interesse pro præteritis Depredationibus prædictis restituere tenebitur; pro futuris autem Depredationibus, casu quo Sententia super Restitutione lata intra Tres Menses, Parte Dampnum passæ hoc petente, non demandetur Executioni, secundum quod Justum erit, tunc ipsi *Francorum & Angliæ Reges* respectivè ad Restitutionem omninè obligabuntur, & eandem facere realiter tenebuntur; proviso quòd Pars sic dampnificata, cui per Principem fuerit Satisfactum, cedet eidem Principi omnes Actiones & alia quæcunque Remedia, quæ aliis ei competunt tam versus Delinquentes quàm versus quoscunque alios pretextu hujusmodi Spolii.

ITEM, quia diversæ portectæ sunt Querelæ, & verisimiliter imposterum porrigi possunt, super Spoliationibus,

Dampnis, & Injuriis in Præjudicium Fœderum antehac per Terram perpetratis & commissis; Provisum & Conclufum est quòd præfati Judices deputati perque pari modo & infra idem tempus super his decidere & determinare debeant, quemadmodum super Depredationibus & Spoliationibus in Mari commissis.

Tenor Commissionum nostrarum, quoad præmissa, inferitur in Tractatu Tornacensi, de Data Præsentium, inter prædictos Reges inito & concluso.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium Nos, Oratores Commissarii & Procuratores antedicti Domini nostri Christianissimi Regis *Francorum*, præsentibus Literis, Mambus nostris subscriptis, Sigilla nostra apposuimus.

Data in *Urbe London*. Die Quarto Mensis Octobris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo Octavo.

G. GOUFFEYER.
STEPHANUS EPISCOPUS PARIISIENSIS.
F. DE ROCHECOVART.
DE NEUVILLE.

Sub Sigillis suis cera rubra a duplici cauda pergamenæ pendentibus.

Pro Matrimonio supramemorato Commissio Claudie Regine.

A. D. 1518. *London*, par la Grace de Dieu, ROYNE de France, DUCHESSE de Bretagne de Milan, DAME de Sicennes.

COMME Monseigneur le Roy, pour le Bien de la Paix Universelle de la Christianité, ait désir & volente que nôtre Treschier & Tresamie Filz Aîné & Unique *François Dauphin de Viennois* soit, au plaisir de Dieu, conjoint par Mariage avec nôtre Treschier & Tresamie Cousine la *Princesse Fille Aînée & unique de nôtre Treschier & Tresamie Frere & Cousin le Roy d'Angleterre*. Lors que seront de Age pour contracter,

Et pour ceste Cause ait Depute ses Ambassadeurs pour se Retirer par devers Luy, demander sa dite Fille en Mariage pour nôtre dit Filz, & faire les Capitulations Seurez Obligations & autres Convenances sur ce requires & necessaires,

Et, d'autant que desirons icelluy Mariage venir a effect, & que entendons, soubz le bon plaisir & auctorite de mon dit Seigneur le Roy, deputer Ambassadeur par devers nostre dit Treschier & Tresamie Frere & Cousin le Roy d'Angleterre aux fins que dessus,

SCAVOIR FAISONS que Nous, Souffisamment auctorisee quant a ce de Mon dit Seigneur le Roy, comme appert par ses Lettres Patentes ey attachés soubz nôtre Contre Seal,

A plain confians de la Personne de nôtre Treschier & bien Amie Messire *Guillaume Gouffier* Chevalier de l'Ordre Conseillier & Chambellan ordinaire de Mon dit Seigneur le Roy Admiral de France Seigneur Bonivet, & de ses Sens Fidelite, Prudence, & Experience,

icelluy, pour ces Causes & autres a ce Nous mouvans, avons Constitue, Estably, & Ordonné, Constituous, Establissons, & Ordonnons, par ces Pre-

A. D. 1518. ^{8.} fentes, nôtre Procureur & Ambassa-
deur.

Rec. 8.

Au quel avons Donne & Donnons plain Povoir, Auctorite, & Mandement especial par ces dites Presentes, de pour & en nôtre Nom, Demander en Mariage a nôtre dit treschier & tresamie Frere & Cousin le Roy d'Angleterre nôtre dite Cousine la Princesse sa Fille Aînée & unique, pour nôtre dit Treschier & Tresamie Fils. Aîné & unique Francois Dauphin de Viennois,

Et pour icelle Fiancer au Nom de nôtre dit Filz, s'il voit que bon soit & que faire se doibue,

Et pour faire les Convenances, Pactes, Capitulations, Promesses, & Submissions a ce Requises,

Et de Nous Obliger, & noz Hoies & Successeurs, Pais Terres & Seigneuries, tant pour la Seurete du dit Mariage que autres Choses necessaires, si avant qu'on pourroit fere en tel cas,

Et generalement de Fere Procureur & Besogner es Choses susdites, leurs Circumstances & Dependences tout ce que besoing & requis sera, & comme Nous mesmes ferions & fere pourrions si y estions en Personne,

Et de Jurer en nôtre Ame, encores

que fussent chose qui requissent Man- A. D. 1518.
dement plus especial que n'est contenue
en ces dites Presentes.

Promeçans de bonne Foy en Parolle de Royne avoir Aggreable Ferme & Estable tout ce que par nôtre dit Procureur & Ambassadeur sera Fait, Dit, Procure, Jure, & Promis sur les Choses dessusdites, sans Jamais venir au contraire, & de bailler noz Lettres de Ratification telles que nôtre dit Ambassadeur promedra.

En Tesmoing de ce Nous avons signe ces dites Presentes de nôtre Main, & fait Seeller de nôtre Seel.

Donne en Plessiz de Ver le Cinqiesme Jour d'Octobre, l'An de Grace Mille, Cinq Cens, dix huit.

CLAUDE.

Par la Royne Duchesse de Bretagne & de Milan.

DECOMAGRE.

Sub Sigillo cere rubra a duplici cande pergamene pendente.

De Collegio Medicorum Fundando infra Urbem Londoniæ.

A. D. 1518.

An. 10. R. 5.

P. 10. R. 8.

P. 2. R. 15.

R E X omnibus, ad quos &c. Sa-
lutem.

Cùm Regil Officii nostri Munus arbitremur Ditionis nostre Hominum felicitati cenni ratione consulere, id autem vel imprinuis fore si Improborum Conantibus tempestivè occurramus, apprimitè necessarium duximus Improborum quoque Hominum, qui Medicinam magis avaritie suæ causâ, quàm ullius bonæ Conscientiæ fiducia profitebuntur, unde rudi & credula Plebi plurima Incommoda oriuntur, Audaciam compefcere,

Itaque, partim bene institutarum Civitatum in Italia & aliis multis Nationibus Exemplum imitati, partim Gravium Virorum Doctores Johannis Chamber, Thome Linacre, Fernandi de Valloria, Medicorum nostrorum, Nicholai Hassenell, Johannis Francisci, & Roberti Taxley Medicorum, ac precipuè Reverendissimi in Christo Patris ac Domini Domini Thome Tituli Sanctæ Cecilie trans Tiberim Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbiteri Cardinalis Eborum Archiepiscopi & Regni nostri Angliæ Cancellarii Charitibus Precibus inclina-

ti, Collegium perpetuum Doctorum A. D. 1518.
Gravium Virorum qui Medicinam in
Urbe nostra Londino & Suburbis, intraque Septem Milla Passuum ab ea Urbe quaque versis, publicè exerceant institui Volumus atque Imperamus,

Quibus, tùm sui Honoris tùm publicæ Utilitatis nomine, curæ ut speramus erit Malicioforum, quorum meminimus, Inscitiam Temeritatè quoque tùm Exemplo Gravitateque suâ deterre, quàm per Leges nostras nuper editas, ac per Constitutiones per idem Collegium condendas, punire,

Quos, quo facilius ritè peragi possint, memoratis Doctoribus, Johanni Chamber, Thome Linacre, Fernando de Valloria, Medicis nostris, Nicholao Hassenell, Johanni Francisci, & Roberto Taxley Medicis, Concessimus quòd. Ipsi omnèque Homines ejusdem Facultatis de & in Civitate prædicta sint in Re & Nomine unius Corporis & Communitatis perpetuæ sive Collegium perpetuum,

Et quòd eadem Communitas sive Collegium, singulis Annis imperpetuum, eligere possint & facere de Communitate

illa

A. D. 1518 illa aliquem providum Virum & in Facultate Medicinæ expertum in *Præsidentem ejusdem Collegii* five *Communitatis*, ad Supervidendum, Recognoscendum, & Gubernandum pro illo Anno *Collegium seu Communitatem prædictam*, & omnes Homines ejusdem Facultatis & Negotia eorumdem,

Et quod iidem *Præsidentis & Collegii* five *Communitatis* habeant Successionem perpetuam & *Commune Sigillum* negotiorum dictorum *Communitatis & Præsidentis* imperturum Servitutum,

Et quod ipsi & Successores sui imperturum sint *Personæ habiles & Capaces ad Perquirendum & Possidendum in Feodo & Perpetuitate Terras & Tenementa Redditi & alias Possessiones quascumque*,

Concessimus etiam Eis & Successoribus suis, pro Nobis & Hæredibus nostris, quod ipsi & Successores sui possint perquirere sibi & Successoribus suis, tam in dicta Urbe quam extra, Terras & Tenementa quæcumque *Annuum Valorem Duodecim Librarum non excedentia*, Statuto de Alienatione ad Manum Mortuum non obstante,

Et quod ipsi, per Nomina *Præsidentis Collegii seu Communitatis Facultatis Medicinæ Londoniæ*, Placitare & Implacitari possint coram quibuscumque Judicibus in Curis & Actionibus quibuscumque,

Et quod prædicti *Præsidentis Collegii seu Communitatis*, & eorum Successores, Congregationes licitas & Honestas de seipsis, ac Statuta & Ordinationes, pro salubri Gubernatione Supervivæ & Correctione *Collegii seu Communitatis* prædictorum & omnium Hominum, eandem Facultatem in dicta Civitate seu per Septem Miliaria in circuitu ejusdem Civitatis exercentium, secundum necessitatis exigentiam, quotiens & quando opus fuerit, facere valeant licite & impunè, sine impedimento Nostræ Hæredum vel Successorum nostrorum Justiciariorum Vicecomitum & aliorum Ballivorum vel Ministrorum nostrorum Hæredum vel Successorum nostrorum quorumcumque,

Concessimus etiam eidem *Præsidentis & Collegii seu Communitatis* & Successoribus suis quod nemo in dicta Civitate aut per Septem Miliaria in Circuitu ejusdem exerceat dictam Facultatem, nisi ad hoc per dictos *Præsidentem & Communitatem* seu Successores eorum qui pro tempore fuerint Admissus sit per ejusdem *Præsidentis & Collegii* Litteras Sigillo suo communi sigillatas, sub Penæ *Centum Solidorum* pro quolibet

Mense quo non Admissus eandem Facultatem exerceat, Dimidiam inde Nobis & Hæredibus nostris, & Dimidiam dictis *Præsidentis & Collegii* applicandam,

Præterea Volumus & Concedimus, pro Nobis & Successoribus nostris quantum in Nobis est, quod per *Præsidentem & Collegium dictæ Communitatis*, pro tempore existentes, & eorum Successores imperpetuum, *Quatuor singulis Annis* per ipsos eligantur, qui habeant *Supervivam & Scrutinium Correctionem & Gubernationem* omnium & singulorum dictæ Civitatis Medicorum utentium dictæ Civitatis Medicinæ in eadem Civitate, ac aliorum Medicorum Forinsecorum quorumcumque Facultatem illam Medicinæ aliquo modo frequentantium & utentium infra eandem Civitatem, Suburbia ejusdem, intra Septem Miliaria in Circuitu ejusdem Civitatis, ac Punitionem eorumdem pro Delictis suis in non bene exequendo, faciundo, & utendo illi, necnon *Supervivam & Scrutinium omnimodarum Medicinarum & eorum Receptionem* per dictos Medicos seu aliquem eorum habentem Licentiam nostris pro eorum *litteris* & hujusmodi curandis & sanandis Dandarum, Imponendarum, & Utendarum, quotiens & quando opus fuerit pro Commode & Utilitate eorumdem Ligeorum nostrorum, ita quod Punio hujusmodi Medicorum, utentium dictæ Facultate Medicinæ, sic in Præmissis Delinquentium, per Fines Amerciamenti & Imprisonamenta Corporum suorum & per alias vias rationabiles & congruas exequatur,

Volumus etiam & Concedimus, pro Nobis Hæredibus & Successoribus nostris quantum in Nobis est, quod nec *Præsidentis* nec Aliquis de Collegio prædicto Medicorum, nec Successores sui, nec eorum aliquis exercens Facultatem illam, quoquomodo in futurum, infra Civitatem nostram prædictam & Suburbia ejusdem seu alibi, summonentur aut ponantur, neque eorum aliquis summandetur aut ponatur, in aliquibus Assisis, Juratis, Inquestis, Inquisitionibus, Atinctis, & aliis Recognitionibus, infra dictam Civitatem & Suburbia ejusdem imposturam, coram *Majore aut Vicecomitibus* seu *Coronatoribus* dictæ Civitatis nostræ pro tempore existentibus, capiendis, aut per aliquem Officiarium seu Ministrum suum vel Officiarios five Ministros suos Summonendis, licet iidem Jurati Inquisitiones seu Recognitiones Summoniti fuerint super Brevis vel Brevis Nostræ vel Hæredum nostrorum

A. D. 1518. de Reſto; ſet quòd dicti *Magiſtri ſive*

Gubernatores ac Communitas Facultatis
antedictæ, & Succelliores ſui, & eorum
 quilibet, dictam Facultatem exercentes,
 verſus Nos Hæredes & Succelliores noſtros,
 ac verſus *Majorem & Vicecomitem*
 Civitatis prædictæ pro tempore exiſtentes,
 & quocùmque Officiarios & Mi-
 niſtros ſuos, ſint inde Quieti & penitus
 Exonerati imperpetuum per Præſentes;

Proviſo quòd Literæ noſtræ ſeu ali-
 qua in eiſdem contenta non cedent in
 Præjudicio Civitatis noſtræ Londoniæ
 ſeu Libertatum ejuſdem, & hoc abſque

Fine ſeu Feodo pro Præmiſſis ſeu Sigil-
 latione Præſentium Nobis faciendo ſol-
 vendo vel aliquo aliter reddendo; aliquo
 Statuto, Ordinatione, vel Actu in con-
 trarium ante hæc tempora factis ſive edi-
 tis, ordinatis ſeu proviſis, in aliquo non
 obſtantibus.

In cujus &c.

Teſte Rege apud *Wyſtmonaſterium*
 viceſimâ tertîâ Die Octôbris.

Per ipſum Regem.

Confirmatio Tractatus Pacis inter Regem Angliæ & Regem Francorum.

A. D. 1518.

An. 10. H. 3.

Franc. 10.

H. 6. m. 13.

REX univerſis & ſingulis, ad
 quorum notitias præſentes Li-
 teræ pervenerint, Salutem.

Cum quidam Tractatus Pacis, Ami-
 citiarum, Ligæ, & Confœderationis,
 inter Dilectos & Fideles Conſiliarios noſtros
Thomam Ducem Norfolciæ Magnum
 Theſaurarium & Marſcallum Angliæ,
 Reverendum Patrem *Thomam Dunolmenſem*
 Episcopum Cuſtodem Privati Sigilli noſtri,
 necnon *Carolus Comitem Wygornie* Dominum
 de Herbert & de Gower Camerarium noſtrum,
 & Reverendum Patrem *Nicholaum Episcopum*
Eliſenſem, noſtros veros & indubitatos
 Conſiliarios, Ambaſſiatores, Oratores,
 Procuratores, Deputatos, Nunciôſque
 ſpeciales ex una, & Egregios & Magnifi-
 cos Viros, *Guilhermum Gauſſier* Dominum
 de Boniveto Militem Ordinis necnon
 Cambellanum Ordinarium Chriſtianiffimi
 Fratris noſtri *Franciſci Francorum*
 Regis ac Admiralem Franciæ, *Stephanum*
de Paucher Episcopum Pariſienſem,
Franciſcum de Ruſſecavardo Militem Do-
 minum de Campodenario Senefcallum
 Tholoſæ & Gubernatorem Rupellæ Can-
 bellanum dicti Chriſtianiffimi Francorum
 Regis, & *Nicholaum de Neuſville* etiam
 Militem Dominum de Villeroy Audien-
 tiarum Franciæ & Secretarium Finan-
 ciarum dicti Chriſtianiffimi *Franciſci*
 Regis, veros, certos, legitimos, & in-
 dubitatos Procuratores Ambaſſiatores ſpe-
 ciales dicti Cariſſimi Fratris noſtri *Francorum*
 Regis ſufficienter auctoritates Partibus
 ex altera, pro Nobis & dicto *Fratre*
noſtro, Regnis, Civitatibus, Patriis
 Terris, Dominis, Caſtris, Villis, Ter-
 ritoris, Opidis, & Locis quibuſcùmque,
 per Nos dictamve Fratrem noſtrum ha-
 bitis, tentis, poſſeſſis, vel occupatis, no-

ſtriſque Hæredibus & Succelloribus, Vas-
 fallis, Incolis, Habitatoribus, atq; Sub-
 ditis noſtris, ac quibuſcùmque Allegatis
 & Confœderatis noſtris per dictum Tra-
 ctatum Pacis inferius comprehenſis, Au-
 thoritate & Virtute Commiſſionum a
 Nobis & dicto Fratre noſtro eis reſpe-
 ctivè conceſſarum (quarum Tenores in-
 ferius deſcribuntur) jampridem hincin-
 de conventus, concordatus, & conſoluſ
 fuerit, ſicuti in Literis Oratorum &
 Conſiliariorum noſtrorum prædicto-
 rum deſuper conſectis plenius apparet &
 continetur,

Quorum Tenor ſequitur, & eſt talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quo-
 rum Notitias præſentes Literæ pervene-
 rint, Nos, *Thomam Ducem Norfolciæ* Mag-
 num Theſaurarius & Marſcallus Angliæ,
Thomam Episcopum Dunolmenſem Cuſtos
 Privati Sigilli Potentiſſimi & Invidiſſi-
 mi Principis Domini noſtri *Henrici*, Dei
 gratiâ, *Regis noſtri Angliæ & Franciæ*
 & *Domini Hiberniæ*, *Carolus Comes Wygornie*
 Dominus de Herbert & de Gower
 Camerarius dicti Domini noſtri *Regis*,
Nicholaus Episcopus Eliſenſis, Oratores,
 Commiſſarii, Procuratores, & Ambaſſi-
 atores dicti Potentiſſimi Regis Domini
 noſtri ad Inſcripta ſufficienter depu-
 tati & legitime conſtituti, Salutem.

CUM nihil magis Chriſtianus Prin-
 ceps deceat quam Eidem Chriſti, a quo om-
 nis Potestas Data eſt & per quem Reges
 Regnant, propagare & dilatare, ac Chri-
 ſtiani Nominis Hoſtes ubique Terrarum
 compeſcere refranare inſœciare proſequi,
 & longè a Regnorum ſuorum Limitibus
 proſigare & exterminare, ac immanif-
 ſimos

A. D. 1518.

An. 10. H. 3.

Franc. 10.

H. 6. m. 13.

A. D. 1718. *simus Turcharum Tirannus* jam pridem, Innumeras tam Peditum quam Equitum Copias & immensa Multitudine Machinarum omnis generis instructus, Bellum Ingens in *Seltanum* invulerit, atque Eo Devicto & Militibus ejus ad Internecionem casis Victor evaserit, Duoque amplissima Imperia ad Unum Reduxerit;

Ne igitur prædictus Catholicæ Fidei Inimicus, eâ victoriâ Tumidus & Inflatus, in Christianorum Fines irrupsat, Virisque suum letale evomat, ac omnes Copias suas ad Christianum Nomen delendum convertat,

Potentissimis Serenissimis & Invictissimis *Angliæ & Francorum Regibus &c.* dictis necturâ *Turcharum Tiranni* Conatibus obfistere, Christianæque Reipublicæ Amplificationem, necnon Pacis universalis Propagationem, intimo Cordis affectu cupientibus, ad hoc idem etiam suadente & hortante Sanctissimo Domino nostro *Leone Papa Decimo*, commodissimum & maxime necessarium visum est, cum non facile tantæ Turcharum Potentiæ unus Princeps quantumvis Magnus & Opulentus possit resistere, cunctis postpositis Simulatibus, Ligam Fœdusque defensivum Statuum, Regnorum, & Dominiorum suorum, inter *Sanctissimum Dominum nostrum, Imperatorem, Angliæ, Francorum, & Hispaniarum Reges* principaliter contrahentes, iniri, componi, & concludi, ex quo universalis Pax tantoperè desiderata & necessaria felicibus Auspiciis non modò indubiè sequetur verum etiam ceteri Principes ad dictum Fœdus amplectendum alacrius faciliusque allicientur, diâque Communis Hostis & crudelissimæ Beluz Injurias unitis Viribus commodius propulsare & repellere poterunt,

Nos igitur,

Præfati Illustrissimi & Potentissimi Principis Consilarii, Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambasiatores sufficienter auctoritati, pro firma Pace Amicitia & vera Concordia inter eundem Potentissimum & Serenissimum Regem nostrum & Christianissimum Principem *Franciscum Francorum Regem* ejusdem Domini nostri Regis Contingentium & Fratrem Carissimum eorundemque Subditos Allegatos & Confederatos, cum, Egregis & Magnificis Viris, *Gualtero Gouffier* Domino de Boneto Milite Ordinis necnon Cambellano Ord-

nario Christianissimi *Francorum Regis* ac Admirallo Franciæ, *Stephano de Ponchier Episcopo Parisiensi, Francisco de Rupewards* Milite Domino de Campedenario Senescallo Tholose & Gubernatore Rupelle Cambellano ejusdem Christianissimi Francorum Regis, & *Nicholao de Newfoille* etiam Milite Domino de Villeroy Audientiaro Franciæ & Secretario Financiarum prædicti Christianissimi Regis, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Ambasiatoribus ejusdem ad Infra-scripta sufficienter & legitime deputatis & auctoritatis,

Ad Honorem & Laudem Dei omnipotentis, Gloriosissimæque Virginis Mariæ, totiusque Curie Cœlestis & Christianæ Religionis Exaltationem & Incrementum, Convenimus, Concordavimus, & Concludimus, atque Auctoritate Commissionum nostrarum, Quarum Tenores inferius Inferentur, per Præsentes, Convenimus, Concordavimus, & Concludimus articulatim prout sequitur,

INPRIMIS, Convenimus, Concordavimus &c. prout in *Traictatu Dat. in Urbe London. Die Secundo Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo tertio.*

Nos autem, Traictatum prædictum ac omnia & singula Capitula & Articulos in eodem contenta & specificata Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & singula, quatenus Nos Hæredes & Successores nostros, Terras, Regna, Patrias, Dominia, vel Subditos nostros concernunt seu tangunt, aut tangere vel concernere poterunt, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Confirmamus, & Ratificamus, ac inviolabiliter, firmiter benè, & fideliter tenere, observare, & adimplere tenerique, observari, & adimpleri facere cum effectu, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præsentes.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præsentibus, Manu nostrâ subscriptis, Magnum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. *London. Nono Die Novembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo*, Regni verò nostri Decimo.

Per ipsum Regem.

A. D. 1518.

An. 10. R. 5.

A. D. 1518.

An. 6.

Confirmatio Tractatus pro Matrimonio habendo.

A. D. 1518.

An. 10. R. 5.

Fraw. 10.

R. 5. m. 4.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Cùm quidam Tractatus, pro Sponsalibus & Matrimonio inter Serenissimam & Præclarissimam Principissam Dominam Mariam Filiam nostram Carissimam & Illustrissimam & Excellentissimum Principem Franciscum Delphinum Viennensem Primogenitum Christianissimi Principis Francisci Francorum Regis Fratris nostri Carissimi Deo Duce habendo & contrahendo, per, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, Thomam Ducem Norfolciæ Magnum Thesaurarium & Marscallum Angliæ, Reverendum Patrem Thomam Dunelmensem Episcopum Custodem Privati Sigilli nostri, necnon Carolum Comitem Wigornie Dominum de Herbert & de Gower Camerarium nostrum, & Reverendum Patrem Nicholam Episcopum Eliensem, Oratores, Ambassiatos, Commissarios, Procuratores, & Nuncios nostros speciales ex una, & Egregios & Magnificos Viros, Guillelmum Gassier Dominum de Bonneto Militem Ordinis necnon Cambellanum Ordinarium ac Admiraldum Franciæ, Stephanum de Panchier Episcopum Parisiensem, Franciscum de Rupecaerde Militem Dominum de Campedenario Senescallum Tholose & Governatorem Rupelle Cambellanum Christianissimi Francorum Regis, & Nicholam de Neufville etiam Militem Dominum de Villeroi Audientiarium Franciæ & Secretarium Financiarum dicti Christianissimi Regis, Oratores, Ambassiatos, Commissarios, Procuratores, & Nuncios speciales præfati Christianissimi Fratris nostri Francorum Regis, Partibus ex altera, pro Nobis & dicto Fratre nostro, Auditoritate & Virtute Commissionum a Nobis & dicto Fratre nostro eis respectivè concessarum (quarum Tenores inferius describuntur) jampridem conventus concordatus & conclusus fuerit, sicuti in Literis Oratorum & Commissariorum nostrorum prædictorum desuper concessis plenius apparet & continetur,

Quarum Tenor sequitur, & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias presentes Literæ pervenerint, Nos, Thomam Ducem Norfolciæ Magnum Thesaurarius & Marscallus Au-

gliz, Thomas Episcopus Dunelmensis Custos Privati Sigilli Potentissimi & Invidiosissimi Principis Domini nostri Henrici, Dei gratia, Regis nostri Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ, Carolus Comes Wigornie Dominus de Herbert & de Gower Camerarius dicti Domini nostri Regis, Nicholans Episcopus Eliensis, Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambassiatos dicti Potentissimi Regis Domini nostri ad Infra-scripta sufficienter deputati & legitime constituti, Salutem.

A. D. 1518.

An. 6.

Cùm nuper inter Potentissimos & Serenissimos Angliæ & Francorum &c. Reges, tam ad Christiani Nominis Defensionem quam ad Statuum Regnorum & Dominiorum suorum Conservacionem, perpetua & universalis Pax & stabile foedus initum & contractum fuerit, dicti Angliæ & Francorum Reges, hujusmodi Pacem & Amicitiam inter omnes Principes Christianos & præsertim inter Se firmam & permanens magnopere cupientes, cum nichil magis Vinculo indissolubili, Amore Cordiali, morâ Intelligentiâ, ac animorum sincerâ conjunctione Principes concessere & confederare possit quam Matrimonii & Affinitatis vinculum, de Matrimonio inter Serenissimam Anglorum Regis Filiam Dominam Mariam & Franciscum Delphinum Francorum Regis Christianissimi Filium contrahendo Communica-

ndum duxerint, Nos igitur, præfati Illustrissimi & Potentissimi Principis Consiliarii, Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambassiatos sufficienter autorizati, de Matrimonio, inter Illustrissimam & Potentissimam Domini nostri Regis Angliæ Filiam Dominam Mariam & Franciscum Delphinum Francorum Regis Christianissimi Filium contrahendo, cum Egregiis & Magnificis Viris Guillelmo Gassier Domino de Bonneto Milite Ordinis necnon Cambellano Ordinario Christianissimi Francorum Regis ac Admiraldo Franciæ, Stephano de Panchier Episcopo Parisiensi, Francisco de Rupecaerde Milite Domino de Campedenario Senescallo Tholose & Governatore Rupelle Cambellano ejusdem Christianissimi Francorum Regis, & Nicholao de Neufville etiam Milite Domino de Villeroi Audientario Franciæ ac Secretario Financiarum prædicti Christianissimi Regis, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Amb-

A. D. 1518. Act. I.
 Ambasiatoribus eisdem ad Infra scripta sufficienter & legitimè deputatis & auctorizatis Convenimus, Concordavimus, & Conclufimus, & per Præfentes Convenimus, Concordamus, & Concludimus articulatim, prout fequitur,

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, &c. ut in *Trañatu Dat. in Urbe London. Die Quarto Mefis Octobris, Anno Domini Millefimo Quingentefimo Decimo octavo.*

Nos autem, Trañatum prædictum ac omnia & fingula in eodem contenta & specificata Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & fingula, pro Nobis Hæredibus & Succelforibus noñtris, quatenus Nos aut Hæredes Succelfores &

Subditos noñtros concernunt aut concernere poterunt, Accepimus, Approbamus, Laudamus, Ratificamus, & Confirmamus, ac inviolabiliter, firmiter, benè, & fideliter tenere & obfervare & adimplere, tenerique obfervari & adimpleri facere cum effectu, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præfentes,

In quorum omnium & fingulorum Præmissorum Fidem & Testimonium hiis Præfentibus Literis noñtris, Manu noñtrâ propriâ fubfcriptis, Sigillum noñtrum Magnum apponi fecimus.

Dat. in *Civitate noñtra London. Nono Die Novembris, Anno Domini Millefimo Quingentefimo Decimo Octavo, Regni verbè noñtri Decimo.*

Trañatus pro Deliberatione Civitatis Tornacenfis Confirmatio.

A. D. 1518. Act. 10. H. 5.
 REX omnibus, ad quos præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Ind. 10. 10.
 Cum quidam Trañatus Traditionis ac Deliberationis *Civitatis Tornacenfis*, & Territorii ejuſdem, *Abbatie Sancti Amandi, ac Caſtri fve Opidi de Mortagne*, cum ſuis Pertinentiis & Dependentiis inter Dilectos & Fideles Confiliarios noñtros *Thomam Ducem Norffolcie* Magnum Theſaurarium & Mareſcallum Angliæ, Reverendum Patrem *Thomam Danolmenſem Episcopum* Cuſtodem Privati Sigilli noñtri, necnon *Carolus Comitem Wigornie* Dominum de Herbert & de Gower Camerarium noñtrum, & Reverendum Patrem *Nicholaum Episcopum Elienſem*, Oratores, Ambaſiatores, Commiſſarios, Procuratores, & Nuncios noñtros ſpeciales ex una, & Egregios & Magnificos Viros, *Guillelmum Gauſſier* Dominum de Bonneto Militem Ordinis necnon Cambellanum Ordinarium Chriſtianiffimi Fratris noñtri *Franciſci Francorum Regis* ac Admirallum Franciæ, *Stephanum de Poncher Episcopum Pariſienſem*, *Franciſcum de Rupicavardi* Militem Dominum de Campodinaro Senefcallum Tholofæ & Governatorem Rupellæ Cambellanum dicti Chriſtianiffimi Francorum Regis, & *Nicholaum de Nouffille* etiam Militem Dominum de Villeroy Audientiarum Franciæ ac Secretarium Financiarum dicti Chriſtianiffimi Regis Franciſci Francorum Regis, Oratores, Ambaſiatores, Commiſſionarios, Procuratores, & Nuncios præfati Chriſtianiffimi *Francorum Regis* ſpeciales, Partibus ex altera, pro Nobis &

dicto Fratre noñtro Hæredibus & Succelforibus noñtris, Auctoritate & Virtute Commiſſionum a Nobis & dicto Fratre noñtro eis conceſſarum (quarum Tenores inferiùs deſcribuntur) jumpridem conventus concordatus & concludus fuerint, ſicuti in Literis Oratorum & Commiſſariorum noñtrarum deſuper conſectis plenius apparet & continetur,

Quarum Tenores ſequuntur, & ſunt tales,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præfentes Literæ pervenerint, Nos, *Thomam Dux Norffolcie* Magnus Theſaurarius & Mareſcallus Angliæ, *Thomas Episcopum Danolmenſis* Cuſtos Privati Sigilli Potentiſſimi & Inviſiffimi Principis Domini noñtri *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis noñtri Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ, Carolus Comes Wigornie* Dominus de Herbert & de Gower Camerarius dicti Domini Regis, *Nicholaus Episcopum Elienſis*, Oratores, Commiſſarii, Procuratores, & Ambaſiatores dicti Potentiſſimi Regis Domini noñtri ad Infraſcripta ſufficienter deputati & legitimè conſtituti, Salutem.

CUM inter Potentiſſimum & Inviſiffimum Principem *Henricum*, Dei gratiâ, *Angliæ*, & Chriſtianiffimum Principem *Franciſcum*, eadè Gratiâ, *Francorum Reges*, indiſſolubilis Amicitiz & Pacis perpetuæ Fœderis contracta & concluda fuerint, atque, ad firmiorem eorumdem Fœderum Corroborationem,

Aff-

A. D. 1518 Affinitatis Vincula, per Sponsalia & Matrimonium, inter Illustrissimam Principem Dominam *Mariam dicti Regis Angliæ* Filiam unicum & Serenissimum Principem Dominum *Franciscum Delphinum* Franciæ &c. dicti Christianissimi Regis Filium habendum & contrahendum, superaddita fuerunt, quod quidem Matrimonium, Deo bene favente, felicem & fastum in totius Reipublicæ Christianæ Tranquillitatem fortiter effectum,

Ob Gratiam igitur & Favorem dicti Matrimonii conclusi, & ut omnia hinc inde tollantur quæ possent inter præfatos Principes sinistram aliquam generare Suspicionem, Nos, prælati Illustrissimi & Potentissimi Principis Consilarii, Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambassiatore prædicti, pro *Traditione Civitatis Tornacensis*, unâ eum Territorio & aliis ejusdem Appendentiis, cum Egregiis & Magnificis Viris, *Guillemo Gouffer* Domino de Booneto Milite Ordinis necnon Cambellano Ordinario Christianissimi *Francorum Regis* ac Admiralo Franciæ, *Stephano de Ponceber Episcopo Parisiensi*, *Francisco de Rupevardi* Milite Domino de Campodenario Senescallo Tholozæ & Gubernatore Cambellano ejusdem Christianissimi *Francorum Regis*, & *Nicholao de Neufville* etiam Milite Domino de Villeroy Audientiarum Franciæ ac Secretario Financiarum prædicti Christianissimi Regis, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Ambassiatoribus ejusdem, ad Infra-

scripta sufficientem Auctoritatem habentibus, Coovenimus, Concordavimus, & Conclufimus, & per Præfentes Convenimus, Concordavimus, & Conclufimus articulatim prout sequitur,

INPRIMIS, Convenimus, Concordavimus, &c. prout in *Tractatu Dat. in Urbe London. Die Quarto Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo octavo.*

Nos autem, Tractatum prædictum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta & specificata Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & singula, pro Nobis, Hæredibus, & Successoribus nostris, quantum ad Nus Hæredes, & Successores nostros pertinet, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Ratificamus, & Confirmamus Tenore Præfentium, eorum ea omnia & singula firmiter & inconcusse tenere & observare bonâ Fide & in Verbo Regio Promittimus etiam per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum Præfentium Fidem & Testimonium hiis Præfentibus, Manu nostrâ subscriptis, Magoum Sigillum nostrum apponi fecimus.

Dat. *London. Nono Die Novembris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo, Anno verò Regni nostri Decimo.*

Tractatus pro Resitutione Depradationum Confirmatio.

A. D. 1518. REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

INSPEXIMUS quedam Capitula & Articulos, De *Data Londoniis, Quarto Die Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, inter Nostros ac Christiani Principis Francisci Francorum Regis* veros, certos, legitimos, & indubitatos Procuratores, Oratores, Ambassiatore sufficienter auctorizatos convenita concordata & conclusa,

Pro Reformatione Satisfactione quoruncumque Depradationum Rapinarum ipsius Ablatorum a Subditis nostris vel dicti Regis Francorum, hincinde, ubicumque per Terram Mare vel Aquas dulces anethæ factorum vel impostorum fiendorum, sub eo qui sequitur Tenore verborum,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quo-

rum Notitias præfentes Literæ pervenerint, Nos, *Thomas Dux Northfolcibiæ* Magnus Thesaurarius & Marscallus Angliæ, *Thomas Episcopus Dunelmensis* Custos Privati Sigilli Potentissimi & Invictissimi Principis Domini nostri *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ, Carolus Comes Wygornia* Dominus de *Herbert* & de *Gower* Camerarius dicti Domini nostri Regis, *Nicholauus Episcopus Eliensis*, Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambassiatore dicti Potentissimi Regis Domini nostri ad Infra-scripta sufficienter auctorizati & legitime constituti, Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd,

Quisquam inter, Potentissimos Principes, *Angliæ & Francorum Reges*, pro tempore Regnantes, nonnulla salubria Statuta Ordinationesque, pro Bono Pacis utriusque Regni, Maritimisque ac Praticis

A. D. 1518. Piraticis Deprædationibus coercendis,
 Dampnis & Injuriis hincinde illatis re-
 fectendis, jam olim edita sunt, ac per
 Illustrissimos Principes, *Henricum Octavum*
Angliæ & Ludovicum, Bonæ Memor-
 iæ, *Francorum Reges* Confirmata &
 Innovata, cum quibusdam præteritarum
 Deprædationum Abolitionibus, quibus
 nolimus per Præsentes derogare;

Tamen cum eisdem Statuta & Ordina-
 tiones, propter utriusque Regni Sub-
 ditorum Insulentiam, Judiciumque, qui-
 bus eorumdem Statutorum Executio
 commissa est, tum Injuriam tum Difficul-
 tatem, vel nullo modo vel parùm dili-
 genter prout Executioni demandata
 extiterunt, usque adeo ut in Mentibus
 Subditorum erata qualique abolita exi-
 stimentur,

NOS itaque, Commissarii antedicti,
 qui jampridem inter, Potentissimos Prin-
 cipes, *Henricum Octavum Angliæ & Fran-
 ciscum Francorum Reges*, ex ipsorum
 Mandatis, nova Pacis Fœdera (que
 Deus benè verat) Contraximus, in
 quibus multa ad Dei, ut speramus,
 Gloriam ac utriusque Regni Tran-
 quillitatem conclusimus, volentes etiam
 in hac Parte utriusque Regni Subdito-
 rum Votis Quærelisque plenè prospicere,
 ac oportunitis Remediis consulere, cum,
 Egregiis & Magnificis Viris, *Guillermo*
Gassier Domino de Boniveto Milite Or-
 dines necnon Cambellano Ordinario
 Christianissimi *Francorum Regis* ac Admi-
 rallo Franciæ, *Stephano de Poncher* E-
 piscopo Parisiensi, *Francisco de Rapce-
 vardi* Milite Domino de Campodenario
 ejusdem Christianissimi Francorum Regis
 Cambellano, & *Nicholas de Neuville* et-
 tiam Milite Domino de Villeroie Audi-
 entiarium Franciæ ac Secretario Financia-
 rum dicti Christianissimi Regis, Oratori-

bus, Commissariis, Procuratoribus, & A. D. 1518.
 Ambasiatoribus ejusdem, ad Infra-scripta
 sufficienter & legitime deputatis & au-
 thorizatis Convenimus, Concordavimus,
 & Conclufimus, & per Præsentes Con-
 venimus, Concordavimus, & Concludi-
 mus in hunc qui sequitur modum,

INPRIMIS, pro Abreviatione Li-
 tium, &c. ut in *Tractatu* Dat. in Urbe
 London. Die Quarto Mensis *Octobris*, An-
 no Domini Millefimo Quingentesimo De-
 cimo octavo.

NOTUM FACIMUS quòd Nos, omnia
 in supradictis Capitulis & Articulis con-
 tenta & specificata Rata Grata & Firma
 habentes, ea omnia & singula, quate-
 nus Nos Hæredes & Successores nostros
 aut Subditos nostros tangunt aut tangere
 poterunt. Acceptamus, Confirmamus, &
 Ratificamus;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo
 Regio, omnia & singula in dictis Capitu-
 lis & Articulis prædictis contenta & specifi-
 cata, quatenus Nos Hæredes & Suc-
 cessores nostros aut Subditos nostros tan-
 gunt aut tangere poterunt, pro Parte no-
 stra, realiter & cum effectu, benè &
 fideliter observare adimplere & exequi,
 & ab aliis Subditis nostris observari fa-
 cere.

In quorum omnium & singulorum
 Fidem & Testimonium hiis Literis no-
 stris Parentibus, Manu nostrâ subscriptis,
 Magnum Signillum nostrum apponi feci-
 mus.

Dat. London. Nono Die Novembris;
 Anno Domini Millefimo Quingentesimo
 Decimo octavo, Regni verò nostri
 Decimo.

Confirmatio Tractatus Amicitie & Pacis per Francorum Regem.

A. D. 1518.
 An. 10. N. E.
 Ex Austr.

Franciscus, Dei gratiâ, *Francorum*
 REX, *Mediolani Dux*, & *Genus*
 DOMINUS universis & singulis
 ad quorum Nutrium præsentis Litteræ
 pervenerint, Salutem.

Cum certus Tractatus bonæ, sinceræ,
 veræ, integræ, perfectæ, fidelis, & fir-
 mæ Amicitie, Unionis, Ligæ, Intelli-
 gentiæ, Confederationis, & Pacis, inter
 Dilectos & Fideles Consiliarios nostros,
Guillelmum Gassier Dominum de Boni-
 veto Militem Ordinis ac Cambellanum
 nostrum Ordinarium necnon Admirallum
 Franciæ, *Stephanum de Poncher* E-

piscopum Parisiensem, Franciscum de Ra-
pevardi Militem Dominum de Cam-
 podenarium Senescallum Tholosæ & Gu-
 bernatorem Rupellæ etiam Cambellanum
 nostrum, & *Nicholaum de Neuville* Mi-
 litem Dominum de Villeroie Audientia-
 rium Franciæ ac Secretarium Financia-
 rum nostrarum, Oratores, Commissa-
 rios, Procuratores, & Ambasiatores no-
 stros ex una, &, Egregios ac Magnifi-
 cos Viros, *Thomam Ducem Norfolchiæ*
Theaurarium & Marecallum Angliæ,
 Reverendum in Christo Patrem *Tho-*
mam Episcopum Dunelmensem Privatu
 8 F Sigilli

A. D. 1512. *Sigilli Angliæ Custodem, Carolum Comitem Wigornie* Dominum de Herbert & de Gower Camerarium Illustrissimi ac Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ* Carissimi ac Dilectissimi Fratris & Consanguinei nostri, & *Nicolaus Episcopum Eliensem*, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Ambasiatores præfati Illustrissimi Principis & Consanguinei nostri Regis Angliæ, ad hoc sufficientem Potestatem habentes, Partibus ex alterâ, pro Nobis & dicto Carissimo Fratre & Consanguineo nostro *Rege Angliæ*, Regnis, Terris, Patriis, Dominis, Civitatibus, Castris, Villis, Territoriis, Opidis, & Locis quibuscunque, per utrumque nostrum respectivè habitis, tentis, possessis, & occupatis, nostrisque Hæredibus & Successoribus, Vassallis, Incolis, Habitoribus, ac Subditis quibuscunque præsentibus & futuris tam Ecclesiasticis quam Secularibus, cæterisque Principibus in eodem Tractatu principaliter nominatis & contrahentibus, ac aliis Alligatis & Confederatis per Nos respectivè comprehensis, eorumque Regnis, Terris, Dominis, Patriis, & Subditis, in Urbe Londoniâ Die secundâ Mensis Octobris novissimè lapsi, certis de Causis in eo contentis, initus, conventus, concordatus, & conclusus fuerit, prout in Litteris dictorum Oratorum de super confectis plenissimè continetur,

Quarum Tenor sequitur, & est talis,

UNIVERSIS &c.

Instrumentum super Juramento Pacis, cum Originali, Manu Francorum Regis signato, eidem annexo.

A. D. 1518. **I**N NOMINE DOMINI AMEN.
Hujus præsentis publici Instrumenti Tenore cunctis fiat manifestum quod,

Anno ejusdem Domini Millefimo Quingentesimo Decimo octavo, Indictione septimâ, Mensis verò Decembris Diè decimâ quartâ, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Leonis*, Divinâ Providentiâ, *Papæ Decimi* Anno sexto,

In Ecclesiâ Cathedrali Parisiensi, Missi de Sancto Spiritu ad majus Altare ibidem per Reverendissimum in Christo Patrem Dominum *Adrianum Tituli Sanctæ Sabine* Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ *Presbyterum Cardinalem Constantensem Episcopum* devotè & solemniter

Nos autem, prædictum Tractatum & omnia & singula Capitula & Articulos in eodem contenta & specificata Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & singula, quatenus Nos Hæredes & Successores nostros, Regna, Patrias, & Domina, vel Subditos nostros concernunt seu tangunt, tangere vel concernere poterunt, omnibus melioribus modo, viâ, jure, & formâ quibus melius, validius, & efficacius possumus & debemus, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Confirmamus, & Ratificamus, ac inviolabiliter, firmiter, benè, & fideliter tenere, observare, & adimplere, tenerique, observari, & adimpleri facere cum effectu, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum Testimonium has Præfentes, Manu nostrâ signatas, Sigillo nostro Magno muniri jussimus.

Datum *Parisius* Die xiv. Mensis Decembris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo Octavo, & Regni nostri Quarto.

FRANCOYS.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magne de Cera viridi pendente a filis sericis rubri viridisque Coloris.

ad Dei Laudem celebratâ & finitâ, intra cujus Solemnia Reverendissimus in Christo Pater Dominus *Bernardus Tituli Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconus Cardinalis* de Bibiena Franciæ &c. de Latere Legatus, fecit Benedictionem Populo ibidem assistenti, Remissionem plenariam omnium Peccatorum tribuendo, statim & incontineni, in Reverendissimorum Patrum, Cardinalium, Archiepiscoporum, Episcoporum, Principum, Ducum, Comitum, & aliorum Nobilium & Illustrum Virorum inferius nominatorum, nostræque Notariorum subscriptorum Præsentia, Serenissimus ac Potentissimus Princeps & Dominus noster *Franciscus Francorum Rex* Christianissimus ante dictum majus Altare constitutus, præfentibus

A. D. 1518. tibus & secum assistantibus Potentibus & Illustribus Viris Dominis, *Carolo Comite Wigornie* Domino de Herbert & de Gower Camerario Illustrissimi ac Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratia, *Regis Anglie*, Reverendo Patre Domino *Nicolas Episcopo Eliensi*, *Thomâ Dukera* Priore Sancti Johannis Iherusalem in Angliâ, & *Nicolas Vaux* Milite Capiteuo de Gyns, præfati Potentissimi Regis Anglie Oratoribus, Ambasiatoribus, Procuratoribus, & Deputatis ad Infra-scripta videnda, audienda, facienda, & peragenda sufficienter suadatis, prout per Literas suæ Commissionis & Procuratoris (quarum Tenor inferius describitur) Nobis constiit, in Verbo Regio promisit & Juramentum, sub certâ verborum formâ conceptum, ac in Cedulâ Membranâ Gallico Idiome conscriptam, super Canonem Missæ & Sancta Dei Evangelia per eum tunc & ibidem corporaliter tacta, palâm & publicè interposuit ac solemniter & expressè juravit quòd Tractatum Concordiæ Pacis & Amicitie ac omnes & singulos Articulos ejusdem, tunc pridem inter suos & præfati *Regis Anglie* Oratores Ambasiatores & Commisarios, de Data *Secundæ Diei Mensis Oobris, Anni superscripti*, Initum & Conclufum, benè fideliter & inviolabiliter observabit & perimplebit, ac quatenus suam Regiam Majestatem & suos Subditos concernit observari & perimpleri faciet, prout in dictâ Cedulâ (quam tunc in Manibus suis tenens publicè legit) plenius continebatur, cujus Cedulæ verus Tenor, veram hujusmodi Juramenti formam in se continens, sequitur in hæc verba,

NOUS &c.

Quam quidem Cedulam idem Serenissimus Princeps *Franciscus Francorum Rex*, per Se ut præfertur Lectam, & suâ Manu deinde Signatam, ad majorem & pleniorum dicti Tractatus Pacis Amicitie & Concordiæ Firmitatem Approbationem & Corroborationem, prænominati *Regis Anglie* Oratoribus illam, vice & nomine ipsius sui Regis lætanter ut apparuit suscipientibus, porrexit ac realiter tradidit & liberavit:

Super quibus omnibus & singulis tam præfatus Christianissimus Rex quam præfati Oratores dicti *Regis Anglie* Nos Notarios Publicos subscriptos requisiverunt sibi unum vel plurâ Publicum aut Publica conficere & tradere Instrumentum sive Instrumenta;

Quibus tunc peractis ad Honorem &

Laudem Dei, Chorus ejusdem Ecclesiæ, A. D. 1518 in Signo maxime Jocunditatis & Lætitie, Hymnum de TE DEUM LAUDAMUS, in Cantu, cum Modulo & Organis, solemniter decantavit, Sonantibus Buccinis, Campanis, & aliis Instrumentis Musicilibus.

Acta sunt hæc omnia & singula, prout superscribuntur & recitantur, sub Anno, Indictione, Mense, Die, & Montificatu prædictis;

Præsentibus tunc ibidem,

Præfatis Reverendissimis in Christo Patribus,

Bernardo Tituli Sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali de Bibiena Franciæ &c. de Latere Legato,

Adriano Tituli Sanctæ Sabine Episcopo Constantiensi,

Antonio Tituli Sanctæ Anastasiæ Archiepiscopo Bituricensi,

Ludovico de Borbonio Tituli Sancti Silvestri Episcopo Landunensi Duce & Pari Franciæ,

Christoforo Tituli Sanctæ Mariæ de Ara Celi,

Presbyteris Cardinalibus, Potentissimis & Generosis Viris Dominis,

Carolo Duce Alenconii, *Carolo Duce Borbonii* Conestabill Franciæ,

Carolo Duce Vindacinenf, Militibus Ordinis præfati Francorum Regis Christianissimi,

Ludovico de Borbonio Principe Rupis super Zonem,

Duce Ferrarie,

Johanni de Albredo Comite Regitenti Domino Dorual Milite dicti Ordinis,

Antonio de Prato Milite Magno Franciæ Cancellario,

Reverendis in Christo Patribus, Dominis *Michaeli Episcopo Lingonenf* Duce,

Ludovico Episcopo Belvacensf Comite, Paribus Franciæ,

Johanne de Trimolia Domino dicti Loci,

Arturo Gouffer Comite Stampenf Magno Franciæ Magistro,

Renato Bastardo Sabaudie Comite Belliforti,

Guillermo Gouffer Domino de Boniveto Franciæ Admiraldo,

Jacobo de Chabannes Domino de Pallice Marefcallo Franciæ,

Guidone Delesval Comite dicti Loci,

Ludo-

A. D. 1518.
No. 8.

Ludovico de Bresca Magno Normannie Senefcallo,
Johanne de Poitiers Domino de Saint Valier,
Galcatio de Saubo Severino Magno Francie Scribero,
Militibus præfati Ordinis,
Thoma de Fuxe Domino de Lescun,
Et *Ludovico Dari* Capitanco,
Unâ cum pluribus aliis Illustribus & Nobilibus Viris Testibus ad Præmissa vocatis & rogatis.

Tenor verò dille Commissionis sequitur sub his verbis,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, universis & singulis ad quorum Notitias præsentis Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Industriâ, & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fidei-
lium Consiliariorum nostrorum, *Caroli Comitis Wigornie* Domini de Herbert & de Gower Camerarii nostri, Reverendi Patris *Nicolai Episcopi Eliensis*, Domini *Thoma Dukwa* Prioris Sancti Johannis Hierosolimitani in Angliâ, & *Nicolai Faxx* Militis Capitanei nostri de Gynys quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & Indubitatos Commissarios, Ambasiatores, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales fecimus constituimus & ordinamus per Præsentes;

Dantes & Concedentes eisdem aut eorum Duobus, Tenore Præsentium, plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Notitiæ nostro, Illustrissimum Principem *Franciscum* Fratrem nostrum Carissimum *Francorum Regem* Christianissimum Adtendî,

Et Juramentum corporale, talis Sacrosanctis Evangeliiis, de benè & fideliter Obsequendo omnia & singula Capitula in Tractatu Pacis & Amicitie, per Oratores nostros & suos sufficienter ad hoc auctorizatos, *Secundo Die Octobris ultimi præteriti in Civitate Londonesi* conventa concordata & conclusa, juxta & secundum formam Articuli desuper in eodem Tractatu conventi & conclusi, ab eodem *Francorum Rege* Fratre nostro prælati Petendi & Exigendi,

Ac ejusdem Juramenti Præstationi personaliter Interfendendi, & ideam Juramentum sic, ut præferatur, præfati Videndi & Adiudendi,

Ac etiam Notarios Publicos, ut super

ejusdem Juramenti Præstatione Instru-
mentum sive Instrumenta Publicum sive
Publica conficiant, ac Testes tunc Præsentes, ut super eodem Testimonium perhibeant, Petendi Rogandi & Requirendi,

Ac idem Juramentum, in Scriptis redactum, & Manu Regis subscriptum, necnon Instrumentum sive Instrumenta desuper confectum sive confecta Petendi & Recipiendi,

Ac insuper tam Literas nostras Patentes, dicti Tractatus Pacis & Amicitie Confirmatorias, Manu nostrâ subscriptas, & Magno Sigillo nostro sigillatas, dicto *Francisco Rege* Fratri nostro ejusve Commissario ad hoc sufficienter auctorizato Tradendi & Liberandi, atque ab Eodem ejusve Commissario confirmatis Literas dicti Tractatus Pacis & Amicitie confirmatorias pro Parte sua Petendi Requirendi & Recipiendi,

Ceterisque omnia & singula Faciendi Gerendi & Excecendi, quæ in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & quæ Nos faceremus aut facere potuimus & personaliter interfecimus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigant speciale quàm Præsentibus est expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum habiuros totum & quicquid dicti nostri Commissarii, Ambasiatores, Procuratores, aut eorum Duo Nomine nostro in Præmissis fecerint.

In cujus Rei Testimonium Præsentibus his, Manu nostrâ signatis, Magnum Sigillum nostrum duximus appendendum.

Datum *London*. Nono Die Novembris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo octavo, Regni verò nostri Decimo.

Sic Signatum sub Plicâ,

HENRY.

Et ego Johannes Pastilli Presbyter, in Decretis Licentiatu, Insignis Ecclesiæ Remensis Canonice, Sanctæ Sedis Apostolicæ Protonotarius, Publicus Apostolicus & Imperiali Auctoritatibus Notarius Juratus, quia supradicti Juramenti, per præfatum Reverendissimum ac Potentissimum Principem Franciscum Francorum Regem præfati, Interpositi LeBiani & ex Scripto Rogationi, Cedente prædicta Subscriptioni & Signatura ut ejusdem Cedule Traditioni, sub multis & formis præfatis, ceterisque Præmissis

omnibus

A. D. 1518. *omnibus & singulis, dum sic, ut prae-
mittitur, agebantur & fiebant, unè cum
Reverendissimis Dominis Cardinalibus,
Episcopis, Ducibus, Militibus, Comitibus,
& aliis Nobilibus Viris, Testibus
praescriptis, & Magistro Petro Raoulini
Connotario meo subscripta praesens inter-
fui, eaque sic fieri vidi & audivi, idcirco
hoc praesens Publicum Instrumentum
Manu meâ propriâ fideliter scriptam ex-
inde confeci publicavi & in hanc publi-
cam formam redegi, Signoque & Nomi-
ne meo solitis & consuetis signavi in
Fidem & Testimonium praemissorum re-
quisitus.*

Constitit michi Notario supra-scripto
de Interlineatione verborum sequentium
videlicet, tam praefatus Christianissimus
Rex quàm, inter Decimam septimam
& Decimam & Vicesimam Lineas exis-
tentium a Capite hujus Instrumenti com-
putando, quae ego Notarius antedictus ap-
probo, & omni vitio carere volo.

J. PASTILLI.

Et ego Petrus Raoulini Praesbyter Co-
monanensis Baccalarus in Decretis Cano-
nicus Praesbyter Sancti Johannis Rotundi
in Ecclesia Parisiensis Publicus Sacri
Apostolicæ Curiaeque Episcopalis Parisiensis
Austriacibus Notarius, ac Venerabilis
Capituli Parisiensis Scriba & Secretarius
Juratus, quia supra-scripti Juramenti per
praefatum Serenissimum & Potentissimum
Principem Dominum nostrum Franciscum
Francorum Regem Christianissimum
praesentis Interpositioni Lezioni & ex Scri-
pto Recitationi Cedulae praedictae Sub-
scriptioni & Signaturae & ipsius Cedulae
Traditioni sub modis & formis praer-
scriptis, caterisque Praemissis omnibus &
singulis, unè cum Reverendissimis Domi-
nis Cardinalibus, Episcopis, Ducibus,
Militibus, Comitibus, & aliis Nobilibus
Viris Testibus, diuque Magistro Johanne
Pastilli Connotario meo supra-scripto praesens
interfui, eaque sic fieri vidi & au-

divi, idèd huic Publico Instrumento Ma-
nu propriâ dicti Connotarii mei fideliter
scripto exinde confecto Publicato & in
hanc publicam formam redactò Signum
meum Publicum & Consuetum hic me
Manu meâ propriâ subscribendo apposui
in Testimonium Veritatis Praemissorum
requisitus.

P. RAOULINI.

NOS PROMECTONS, sur nostre Hon-
neur en Parolle de Roy, & JURONS
sur le Canon de la Messe & Saintz Eu-
vangilles par nous presentement touchees,
que nous entreprendrons & serons entre-
tenir, par nos Roynume, Pais, Seigneu-
ries, & Subgetz, servement & invio-
lablement, le Traicté de Paix, Union,
& Amistie fait & conclud le Deuxiesme
Jour d'Octobre l'An de Grace Mille
Cinqcens Dixhuit, par les Ambassa-
deurs & Orateurs commis de Treshauls
& Trespuissans Prince nostre Treschier
& Tresamie Frere & Cousin le Roy d'An-
gletterre & les nostres,

Et outre Ratiffions approuvons & a-
vons Aggreable tous & chascuns les
Points & Articles en tous leurz effectz &
contens, qui sont plus au long declarez
en tous & chacuns les Traictés appendans
& dependans d'iceulz fais & pas-
sez entre les dites Ambassadeurs & Ora-
teurs & nos Commis en ceste Partie, Da-
tez du Daict desusdite,

Et JURONS, comme devant, iceulz &
chacun d'eulx Garder & inviolablement
Tenir de Point en Point sans a iculz
ne l'un d'eulx contrevienir ne aller a l'en-
contre en aucune maniere,

Et, d'abondant, JURONS, que durant
le dit Traicté Nous serons bon Frere &
Amy a nostre dit Cousin le Roy d'Angle-
terre, & Lay Aiderons & Assisterons en
nostre loyal Pavoir en tout ce qui con-
cernera le Bien Estât & Secrete de sa
Personne.

FRANCOYS.

Confirmatio Tractatus Matrimonii.

A. D. 1518. **F**ranciscus, Dei Gratia, Francorum
REX, Mediolani DUX, & Genua
DOMINUS universis, presentes Li-
teras inspecturus lecturis & audituris,
Salutem.

Cum inter, Dilectos & Fideles Con-
siliarios nostros Guillelmum Gouffier Do-
minum de Boniveto Militem Ordinis ac

Cambellanum nostrum Ordinarium nec-
non Admiralem Francie, Stephanum
de Poncher Episcopum Parisiensem, Fran-
ciscum de Raspecaerdi Militem Domi-
num de Campodenario Senescallum
Tholosæ & Gubernatorem Rupellæ et-
iam Cambellanum nostrum, & Nico-
laum de Neufville Militem Dominum

8 G de

A. D. 1518 de Villeroy Audientiarium Franciæ ac Secretarium Financiarum nostrarum, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Ambassiatores nostros ex unâ, & Egregios ac Magnificos viros *Thomam Ducem Northfoliæ* Thesaurarium & Marescallum Angliæ, Reverendum in Christo Patrem *Thomam Episcopum Dunelmensem* Privati Sigilli Angliæ Custodem, *Carolum Comitem Wigornie* Dominum de Herbert & de Gower Camerarium Illustrissimi ac Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ* Carissimi ac Dilectissimi Fratris & Consanguinei nostri, & *Nicolaum Episcopum Eliensem*, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Ambassiatores præfati Illustrissimi Principis & Consanguinei nostri *Regis Angliæ* ad hoc sufficientem Potestatem habentes Partibus ex alterâ, in *Urbe London. Die Quartâ Mensis Octobris ultimi præteriti* Certus Tractatus Sponsaliorum & futuri Matrimonii, inter Carissimum & Dilectissimum Filium nostrum *Franciscum Delphinum Viennensem* & Illustrissimam ac Potentissimam *Dominam Mariam* Filiam præfati Illustrissimi ac Potentissimi Principis Regis contrahendi, certis de Causis in eodem Tractatu contentis, initus, concordatus, & conclusus fuerit, prout in Literis dictorum Oratorum plenissimè continetur,

Quarum Tenor sequitur;

UNIVERSIS ET SINGULIS, &c.

Nos autem, prædictum Tractatum ac

omnia & singula Capitula & Articulos in eodem contenta & specificata Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & singula, quatenus Nos Hæredes & Successores nostros Terras, Regna, Patrias, & Dominia vel Subditos nostros concernunt seu tangunt ac tangere vel concernere poterunt, omnibus melioribus modo, viâ, jure, & formâ quibus melius validius & efficacius possumus & debemus, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Confirmamus, & Ratificamus, & inviolabiliter, firmiter, benè, & fideliter tenere & observare & adimplere, tenerique observari & adimpleri facere cum effectu, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præsentem,

In quorum omnium Fidem & Testimonium Præmissorum has Præsentem Manu nostrâ signatas Sigillo nostro muniri iussimus.

Datum *Parisijs* Die Decima sexta Mensis Decembris, Anno Domini Millelesimo Quingentesimo Decimo Octavo, Et Regni nostri Quarto.

FRANCOYS.

Per Regem,

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno de cerâ viridi pendente a vittis sericis rubei viridisque coloris.

Instrumentum Sponsaliorum.

A. D. 1518.
IN NOMINE DOMINI AMEN.
Hujus præsentis Publici Instrumenti Tenore Cunctis fiat Manifestum & sit Notum quòd,
Anno ejusdem Domini Millelesimo, Quingentesimo, Decimo Octavo, Indictione septimâ, Mensis verò Decembris Die Decimâ sextâ, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Leonis*, Divinâ Providentiâ, *Pape Decimi* Anno Sexto,
In Reverendissimorum Patrum Dominorum,
Adriani Tituli Sanctæ Sabine Constantiensis Episcopi,
Ludovici de Bourbonno Tituli Sancti Silvestri Ludunensis Episcopi Ducis & Patriæ Franciæ,
Presbiterorum Cardinalium,
Et Præpotentium Virorum Dominorum,

A. D. 1518.
Caroli Ducis Alencemie,
Antonii de Prato Militis magni Franciæ Cancellarii,
Johannis de Albreto Comitis Regiolesensis & Domini Dortual,
Arturi Gouffier Comitis Stampensis Magni Franciæ Magistrî,
Renati Bastardi Sabandiæ Comitis Belisfortis,
Guilhermi Gouffier Admiraldi Franciæ Domini de Boniveto,
de *Chasteaubriant* Domini dicti Locî,
Jacobi de Chabannes Domini de la Païce Marescalli Franciæ.
Militum ordinis Serenissimi ac Potentissimi Principis & Domini nostri Domini *Francisci*, Dei gratiâ, *Francorum Regis* Christianissimi,

Et

A. D. 1518. Et plurium aliorum Nobilium & Egregiorum Virorum in maxima Multitudine existentium,

Notarij; Notariorum Subscriptorum Presentia,

Existentibus prefato Serenissimo ac Potentissimo Principe *Francisco Francorum Rege* Serenissimaj; Dominaj nostraj *Claudij Regis* ejus Conforte, necnon, Spectabilibus & Egregijs Viris, Domino *Carolo Comite Wigornia* Domino de Herbert & de Gower, Reverendo in Christo patre Domino *Nicolo Episcopo Eliensi*, *Thoma Duxura* Priore Sancti Johannis Hierosolimitani in Anglia, & *Nicolo Vanx* Milite Capiteano de Gyns, Illustrissimj ac Potentissimj Principis *Henrici*, eadem gratia, *Regis Anglie* Oratoribus, Ambasiatoribus, Commissariis, & Deputatis, in quadam Capella sive Sacello infra Manerium Regium vulgariter nuncupatum *des Tournelles* in Urbe Parisiensi situm,

Missa ibidem solemniter Celebrata, habitaque perlucida & ornatâ Oratione per dictum Reverendum Patrem *Episcopum Eliensem* de Laudibus Matrimonii & multiplici Commodo ex eo proveniente, & facundâ gravique Responione ad eandem per prefatum Dominum *Antonium de Prato* Magnum Francie Cancellarium Ex tempore factâ,

Mox & Incontinenti prefati Serenissimi Principes *Franciscus & Claudia Rex & Regina Francorum* Pater & Mater Illustrissimi Principis *Francisci Delphini Viennensis*, Pro & Nomine dicti sui Filii, acceperunt & desponsaverunt, in Persona prefati Domini *Caroli Comitis Wigornia*, ad hoc per prænominatum *Henricum* & Illustrissimam *Dominam Katerinam* ejus Confortem *Regam & Reginam Anglie* Patrem & Matrem Illustrissimæ Principis *Dominæ Mariæ eorum Filie* sufficienter autorisati, eandem *Dominam Mariam* in Sponsam & Uxorem predicti Domini *Francisci Delphini* sui Filii Carissimi tunc in infantili Etate constituti,

Promittentes & Promiserunt, bonâ Fide & Verbis Regijs, procurare & facere quodd dictus suus Filius *Franciscus Delphinus* consentiet accipere & accipiet dictam *Dominam Mariam* in suam Sponsam & Uxorem, modo formâ & tempore inter *Suos* & dicti *Regis Anglie* Oratores, Procuratores, Commissarios, & Deputatos conventis & conclusis, & ad hoc dederunt & Interposuerunt suas Fides,

Prout in quadam Cedula Pergamenâ, Gallico Idiomate scriptâ, quam idem Serenissimus Princeps *Francorum Rex*,

in Manu sua tenens, tam pro Seipso A. D. 1518: quam pro eadem *Dominâ Claudij Regis* Conforte publicè legebat, pleniùs continebatur,

Cujus Cedula Tenor, sequitur, & est talis,

Nous Francois & Claude Roy & Royne Pere & Mere de Francois Daulphin de Viennois nostre Treschier Fils. *Prenons & Esposons, en la Personne de Vous Charles de Someriet, Aulioris* par le Roy & Royne Henry & Katherine Pere & Mere de Marie Princeesse leur Fille unique, icelle Marie Princeesse en Femme & Esponse de nostre dit Fils,

Et Promissions en bonne Foy & Parolle Royales procurer & faire que nostre dit Fils, Consentira a Prendre & Prandra la dite Marie Princeesse en Femme & Esponse, en la forme temps & maniere entre les Orateurs, Procurateurs, Commissaires, & Deputez du dit Roy d'Angleterre & Nostres convenus & conclus;

ET A CE DONNONS ET INTERPOSONS NOSTRE FOY.

Quam quidem Cedulam prefatus Serenissimus *Francorum Rex*, a Se perluctum, ad Manus nostrarum Notariorum porrexit :

Quo facto incontinenti supradictus Egregius & Spectabilis Vir Dominus *Carolus Comes Wigornia*, a jam dictis Illustrissimis *Henrico & Katherinâ Rege & Regina Anglie* ad infrascripta facienda debitè autorisatus, prout per Litteras Patentis eorumdem *Regis & Regine Anglie* (quarum Tenor inferius est insertus) Nobis constitit, accepit & desponsavit, Pro & Nomine prefate *Dominæ Mariæ Principis*, in Personis predictorum Serenissimorum *Francisci & Claudij Regis & Regine Francorum*, Patris & Matris prænominati Illustrissimi Principis *Francisci Delphini Viennensis*, ipsum Illustrissimum Dominum *Franciscum Delphinum* in Sponsam & Maritum Ipsius Illustrissimæ *Dominæ Mariæ*,

Promissaque tunc ibidem Ipse Dominus *Carolus Comes Wigornia*, bonâ Fide Nomine & Verbis Regijs dictorum *Regis & Regine Anglie*, procurare & facere quod dicta *Dominæ Mariæ* consentiet accipere, & accipiet dictum *Dominum Franciscum* in Sponsam & Maritum suum, sub modo tempore & formâ inter predictorum Serenissimorum Regum Ora-

A. D. 1518. Oratores, Procuratores, Commissarios,
& Deputatos conventis & conclusis,
Hic. 8.

Et ad hæc fienda donavit & interposuit suam Fidem, prout in quadam Cedula membræta, Gallico idioma scripta, quam didus Dominus *Carolus Comes Wigornia*, in Manibus suis tenens, publicè legebat, plenius continebatur,

Cujus quidem Cedula verus Tenor sequitur, in hæc Verba,

Notis Charles de Somerset Conte de Worcesterre, *auorisé par les Roy & Royne Henry & Katherine Pere & Mere de Marie Princeffe, Prenons & Espousons, en la personne de vous Francoys Roy & Vous Claude Royne Pere & Mere de Francois Daulphin de Viennois, vostre Tresne Filz Iesuy Francois en Espoux & Mary de la dite Marie Princeffe,*

Et Promettons, en Nom & Parolles des dits Roy & Royne en bonne Foy, de procurer & faire que la dite Marie Princeffe consentira a prendre & prendra le dit Francois Daulphin en Mary & Espoux, en la forme, temps, & maniere entre les Orateurs, Procureurs, Commis, & Deputés des dits Roys convenus & conclus;

ET A CE DONNONS ET INTERPOSONS NOSTRE FOY.

Quæ quidem Cedulæ sic Lectâ, idem Dominus *Carolus Comes Wigornia* eam ad Manus nostrorum Notariorum subscriptorum etiam porrexit.

Super quibus omnibus & singulis, tam præfati Serenissimi Principes *Franciscus & Claudia Rex & Regina Francorum*, quam idem Dominus *Carolus Comes Wigornia* Orator & Procurator supradictus, Nominè quo supra, Nos Notarios publicos subscriptos unum vel plura exinde conficere Publicum seu Publica Instrumentum sive Instrumenta requisiverunt, & eorum quilibet requisivit.

Acta sunt hæc omnia & singula prout supraferibuntur & recitantur, sub Anno Indictionis Mense Die & Pontificatu supradictis; Præsentibus Reverendissimis Patribus, Dominis Cardinalibus, Ducibus, Comitibus, & Nobilibus supra scriptis, ac aliis pluribus Magnatibus & Militibus Testibus ad Præmissa vocatis & requisitis.

Sequitur Tenor Commissionum præfati Domini Caroli Comitis Wigornia.

A. D. 1518.
Hic. 8.

Henricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ universis & singulis, ad quorum notitias præsentis Litteræ pervenerint, Salutem.

Notum facimus quòd, Cùm inter Nos & Christianissimum Principem *Franciscum*, Dei gratiâ, *Francorum Regem* Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum vetus Amicitia Liga & Confederatio nuper innovata & stabilita fuerit,

Eandem Amicitiam & Confederationem firmam & sinceram fore non mediocriter desideramus,

Atque ideò, Ob firmiorem ejusdem Observantiam, considerantes quòd ad Amoris & Benivolentiæ, ex quo vera gignitur Amicitia, Incrementum & Conservationem nichil sit usquam præclarior aut efficacius quàm Sanguinis necessitudo aut Affinitatis vinculum,

De Matrimonio, inter Carissimam Filiam nostram Illustrissimam *Marium* & dicti Christianissimi Regis Francorum Filium Primogenitum *Franciscum Delphinum Viennoensem* contrahendo, cum dicto Christianissimo Francorum Rege Fratre nostro Carissimo Tractandum ac dictum Præclarissimum *Franciscum Delphinum* in Maritum & Sponsum *dite Filie nostre* Carissimæ acceptandum duximus,

Nos igitur, De Fidelitate Industria & providâ Circumspectione Dilecti & Fidelis Consiliarii nostri *Caroli Comitis Wigornia* Domini de Herbert & de Gower Camerarii nostri plenè confidentes,

Ipsum nostrum verum & indubitatum Commissarium, Oratorem, Procuratorem, Deputatum, & Nuncium specialem Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentem,

Dantes & Coucedentes Eidem, Tenore Præsentium, Potestatem, Facultatem, Auctoritatem, ac Mandatum speciale, pro Nobis & Nominè nostro ac Dilectæ *Filie nostre* Carissimæ speciali-
tèr & expressè, cum præfato Christianissimo Principe Carissimo Fratre nostro *Francisco Francorum Rege* ac Serenissima ejus Conforte *Regina Francorum*, Nominè Filii sui Præclarissimi *Francisci* tanquam Parentibus; ac cum præfato *Francisco Delphino* Sponsalia per Verba ad hoc apta Contrahendi, & eundem Præclarissimum *Franciscum* dictæ *Filie nostre* Carissimæ Despondendi, & eum
5 Nominè

A. D. 1518. Nomine nostro & dictæ Filie nostræ in
ejus Sponsum Accipiendi,
Nov. 5.

Ac generaliter omnia & singula Nomine nostro & Filie nostræ Carissimæ prædictæ Faciendi, Jurandi, Excercendi, & Firmandi, cujuscunque nature & importantiæ fuerint aut esse poterint, in Prædictis & circa ea necessaria & oportuna, & quæ tanti Negotii qualitas, cum ejusdem circumstantiis, dependentibus, & annexis, exigit aut requirit, & quæ Nobis facere liceret si Præmissis Interesse, etiam si Expressis longè majora sint, aut talia forent quæ de sua Natura ad ea perficienda Mandatum exigunt magis speciale quam Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos & dictam Filiam nostram Ratam Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictum Oratorem, Commissarium, Procuratorem, Nuncium, & Deputatum nostrum Actum, Gestum, aut Factum fuerit in Præmissis, & contra ea vel ipsorum aliqua nullo pacto contravenire; immò ipsa manutenere, & inviolabiliter observare, ac per nostras Patentes Litteras confirmare.

In cujus rei Testimonium Præsentibus his, Manu nostrâ signatis, Magnum Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. London. Nono Die Novembris, Anno Domini Millelesimo Quingentesimo Decimo Octavo, Regni verò nostri Decimo.

Signat.

Per ipsam Regem.

PORTER.

Et inferius,

HENRY.

Katerina, Dei gratiâ, Regina Angliæ & Franciæ omnibus, ad quos præsentibus Litteræ pervenerint, Salutem.

Notum facimus quòd Nos, De Fidelitate Industriâ & providâ Circumspectione Dilecti & Fidelis Caroli Comitis Wigornie Domini de Herbert & de Gower Camerarii Carissimi Conjugis nostri Henrici, Dei gratiâ, Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ plenè confidentes,

Ipsum, de Consensu & Auctoritate dicti Carissimi Conjugis nostri, nostrum verum legitimum & indubitatum Commissarium, Oratorem, Procuratorem,

Deputatum, & Nuncium specialem Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentibus,

Dantes & Concedentes Eidem, Auctoritate & Consensu prædicti Carissimi Conjugis nostri, Tenore Præsentium, Potestatem, Facultatem, Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, ac Dilectæ Filie nostræ Carissimæ specialiter & expressè, cum Christianissimo Principe Francisco Francorum Rege, ac Serenissimâ ejus Consorte Despondendi, & Eum Nomine Filii sui præclarissimi Francisci tanquam Parentibus, ac cum præfato Francisco Delphino Sponsalis per verba ad hoc apta Contrahendi, & eundem præclarissimum Franciscum dictæ Filie nostræ Carissimæ Despondendi, & Eum Nomine nostro & dictæ Filie nostræ in ejus Sponsum Accipiendi,

Ac generaliter omnia & singula Nomine nostro Filie nostræ Carissimæ & prædictæ Faciendi, Jurandi, Excercendi, & Firmandi, cujuscunque nature & importantiæ fuerint aut esse poterint in Prædictis & circa ea necessaria & oportuna, & quæ tanti Negotii qualitas, cum ejusdem circumstantiis dependentibus & annexis, exigit aut requirit, & quæ Nobis facere liceret si præmissis Interesse, etiam si Expressis longè majora sint, aut talia forent quæ de sua natura ad ea perficienda Mandatum magis exigunt speciale quam Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regine, Nos & dictam Filiam nostram Ratam Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictum Oratorem, Procuratorem, & Commissarium nostrum Actum, Gestum, aut Factum fuerit in Præmissis, & contra ea vel ipsorum aliqua nullo pacto contravenire; immò ipsa Manu tenere & inviolabiliter observare.

In cujus rei Fidem & Testimonium hiis, Manu nostrâ signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum London. Nono Die Novembris, Anno Domini Millelesimo Quingentesimo Decimo Octavo, Regni verò Carissimi Conjugis nostri Henrici Octavi Decimo.

Signat.

Per ipsam Reginam.

THROKMARTON.

KATERINA REGINA.

8 H

Et

A. D. 1518.
Nov. 5.

A. D. 1518.

Nov. 6.

Et ego Johannes Pastilli Presbyter, in Decretis Licentiatum, Insignis Ecclesie Remensis Canonicum, Sancte Sedis Apostolicae Prothonotarium, Publicum Apostolicam & Imperialis Auctoritatis Notarium Juratum, quia prenominate dñorum Illustrissimi Principis Francisci Delphini Viennensis, & Clarissime Domine Mariæ in forma præinserta Desponsationi factæ Cædularumque Tenoris superscripti desuper factarum, tam per præfatum Serenissimum Dominum nostrum Franciscum Francorum Regem, quàm per prædictum Nobilem & Egregium virum Carolum de Somerset Comitem Wigornie Lectionibus & ex Scripto Recitationibus ac eorundem Mutuis & hincinde factis in forma superius descriptis Traditionibus, ceterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic, ut præmittitur, agebantur & fiebant, unâ cum Reverendissimis Dominis Cardinalibus, Ducibus, Militibus, Comitibus, Nobilibus & aliis Nobilibus Viris, Testibus superscriptis, & Magistro Petro Raoulini Connotario meo subscripto presens fui, eaque sic fieri vidi & audivi, idcirco hoc presens Publicum Instrumentum Manu meâ propriâ fideliter scriptum exinde confecti publicavi & in hanc publicam formam redegi, Signoque & Nomine meo solatis & consuetis signavi in Fidem & Testimonium præmissorum requisitus.

J. PASTILLI.

Et ego Petrus Raoulini Presbyter Ce-

P. RAOULINI.

Confirmatio Tractatus pro Compreensione Regis Scotorum.

A. D. 1518.

An. 15. B. E.

Ex Antiqu.

Franciscus, Dei gratiâ, Francorum REX, Mediolani DUX, & Comes DOMINUS universis & singulis presentes Literas inspecturis lecturis & audituris, Salutem.

Cum inter, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros Guillelmum Gouffier Dominum de Boniveto Militem Ordinis ac Cambellanum nostrum Ordinarium necnon Admiraldum Francie, Stephanum de Poucher Episcopum Parisiensem, Franciscum de Rapcevardi Militem Dominum de Campodenario Senescallum Tholosam & Governatorem Rupelle etiam Cambellanum nostrum, & Nicolaum de Newville Militem Dominum de Villeroi Audientiarium Francie ac Secretarium Financiarum nostrarum, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Ambassadors nostros ex unâ, & Egregios ac Magnificos viros Thomam Du-

nomantem Baccalarium in Decretis Canonicum Presbyter Sancti Johannis Rotandi in Ecclesia Parisiensi Publicum Sacri Apostolicæ Curieque Episcopalis Parisiensis Auctoritatis Notarium, ac Venerabilis Capitali Parisiensis Scribæ & Secretarius Juratum, quia præfatum Illustrissimi Principis Francisci Delphini Viennensis, & Clarissime Domine Mariæ in forma præscripta Desponsationi factæ, Cædularumque Tenoris superscripti desuper factarum, tam per præfatum Serenissimum Principem Dominum nostrum Franciscum Francorum Regem, quàm per prædictum Nobilem & Egregium virum Carolum Somerset de Wigornia Ducem, Lectionibus & ex Scripto Recitationibus, ac eorundem mutuis & hincinde factis in forma superius inserta Traditionibus, ceterisque Præmissis omnibus & singulis, dum sic ut superscribuntur agebantur & fierent, unâ cum Reverendissimis Dominis Cardinalibus, Ducibus, Militibus, Comitibus, & aliis Nobilibus Viris Testibus supernominatis, superscriptoque Magistro Johanne Pastilli Connotario meo, presens interfui, eaque sic fieri vidi & audivi, idcirco hæc Publico Instrumento Manu propriâ dñi Connotarii meî fideliter scripto exinde confectis Publicato & in hanc publicam formam redactis atque Signato Signum meum Publicum & Consuetum hic me Manu meâ propriâ subscribendo apposui requisitus.

A. D. 1518.

Nov. 6.

A. D. 1518.

Northfolchie Thesaurarium & Mercallum Angliæ, Reverendum in Christo Patrem Thomam Episcopum Dunelmensem Privati Sigilli Angliæ Custodem, Carolum Comitem Wigornie Dominum de Herbert & de Gower Camerarium Illustrissimi ac Potentissimi Principis Henrici, Dei gratiâ, Regis Angliæ Carissimi ac Dilectissimi Fratris & Consanguinei nostri, & Nicolæ Episcopum Eliensem, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Ambassadors præfati Illustrissimi Principis & Consanguinei nostri Regis Angliæ ad hoc sufficientem Potestatem habentes Partibus ex alterâ, in Urbe Londonensi Die Secundâ Mensis Octobris ultimæ præteritis Certus Tractatus super Compreensione Illustrissimi ac Potentissimi Principis Carissimi ac Dilectissimi Fratris & Consanguinei nostri Regis Scotiæ, per Nos in alio Tractatu Pa-

cia

A D. 1718. cis & Amicitia: in dicta Urbe Londonen-
sis eadem Die Secunda Mensis Ochobris
 inter præfatos Oratores inito & conclu-
 fo comprehenfo, initus, concordatus, &
 conclusus fuit, prout in Literis Orato-
 rum prædictorum desuper confectis ple-
 nius continetur,

Quorum Tenor sequitur,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quor-
 um Notitias præfentes Literæ perven-
 rint, Nos, *Guillelmus Gaufridus* Dominus
 de Bonnyvetto Miles Ordinis necnon
 Cambellanus Ordinarius Potentissimi &
 Invictissimi Principis & Domini nostri
Francisci, Dei gratiâ, *Francorum Regis*
 Christianissimi ac Admiraldus Franciæ,
*Stephanus de Poucher Episcopus Parificen-
 sis*, *Franciscus de Rupecardis* Miles
 Dominus de Campodenario Senescallus
 Tholoæ & Gubernator Rupellæ Cam-
 bellanus dicti Christianissimi *Francorum*
Regis, & *Nicolaus de Neufville* etiam
 Miles Dominus de Villeroy Secretarius
 Financiarum dicti Christianissimi Regis
 & Auditoriaris Franciæ, Consiliarii,
 Oratores, Commissarii, Procuratores, &
 Ambassadors ejusdem Christianissimi
 Regis ad Infra-scripta sufficienter & legit-
 timè deputati & constituti, Salutem.

NOTUM EACIMUS quòd,

Quamvis in quodam Articulo Tra-
 ctatus Pacis & Amicitia:, de Data Præ-
 sentium, inter dictum Dominum nos-
 trum *Francorum Regem* Christianissi-
 mum, Sanctissimum Dominum nostrum
Leonen Papam Decimum, Imperatorem,
 ac Potentissimos *Angliæ & Hispaniarum*
Reges inito & conclusi, *Rex Scotiæ* pro
 Comprehensio in dicta Amicitia ex Parte
 dicti Christianissimi *Francorum Regis* ha-
 beat, prout in eodem Articulo & Tra-
 ctatu latius continetur,

Nichilominus tamen Nos Oratores,
 Commissarii, Procuratores, & Amba-
 ssiatores antedicti Domini nostri cum,
 Illustribus Reverendis & Generosis Vir-
 is, *Thoma de Norfolkis* Thesaurario
 & Marefcallo Angliæ, *Thoma Episcopo*
Dunelmensi Custode Privati Sigilli dicti
 Regis Angliæ, *Carola Comite Wigornie*
 Domino de Herbert & de Gower Ca-
 merario ejusdem Angliæ Regis, & *Nicholas Episcopo Eliensi*, Oratoribus, Com-
 missariis, Procuratoribus, & Amba-
 ssiatoribus dicti Illustrissimi Regis Angliæ
 ab eo sufficienter deputatis & legitimè
 constitutis, Convenimus, Concordavi-
 mus, & Conclusimus, ac per Præfentes
 Convenimus, Concordamus, & Conclu-

dimus, Nomine dicti Domini nostri *Fran- A. D. 1718.*
corum Regis, quòd,

Si præfatus *Rex Scotiæ* aut ejusdem
 Regis Locumtenens vel Gardianus Mar-
 chiæ vel Marchiarum cum quocumque
 Numero, vel aliquis alius Subditus vel
 aliqui alii Subditi dicti Regis *Scotiæ*
 Mandato vel Permissione prædicti Regis
 Locumtenentis vel Gardiani simili mo-
 do cum quocumque Numero, post Vice-
 simum quintum Diem Mensis Decembris
 proximo futuri,

Quem quidem Terminum Nos, præ-
 fatis Oratores ejusdem Christianissimi
 Regis, habemus & super Nos assump-
 simus ad præfatum *Regem Scotiæ* vel
 ejus Concilium super hujusmodi Com-
 prehensione vel ejus Conditionibus cer-
 tificandum,

Hostiliter vel violenter Invaserit vel
 Invaserint aut Excursum fecerit vel
 fecerint in Regnum Angliæ, & super Sub-
 ditos ejusdem Homicidium, Incendium,
 Depredationes, vel Violentias fecerit vel
 fecerint,

Hujusmodi Comprehensio eo Ipso pro
 nullâ habeatur:

Vel si aliquis Subditus vel Subditi
 prædicti Regis *Scotiæ*, sine Mandato vel
 Permissione ejusdem Regis ejusve
 Locumtenentis vel Gardiani, cum Num-
 ero Trecentarum Personarum vel supra
 hostiliter vel violenter invaserit vel in-
 vaserint aut Excursum fecerit vel fecerint
 in Regnum Angliæ, & super Sub-
 ditos ejusdem Homicidium, Incendium,
 Furtum, vel Rapinam fecerit vel fecerint,
 & præfatus *Rex Scotiæ* ejusve
 Locumtenens vel Gardianus Marchiæ vel
 Marchiarum earum qui hujusmodi In-
 vasionem vel Excursum fecerint, su-
 per hoc per Gardianum vel Locumte-
 nentem Marchiæ vel Marchiarum Re-
 gni Angliæ, infra quam vel quas facta
 est hujusmodi Invasio vel Excursum, ad-
 monitus vel summonitus, infra Quar-
 draginta Dies extunc proximè sequen-
 tes Ablata non restituerit, Damna non
 Restituerit, & Justitiam secundum exi-
 gentiam & merita Cause, ac juxta &
 secundum Ritum, Leges, & Consuetu-
 dines Marchiarum illarum, tempore ul-
 timæ Pacis in hujusmodi Casibus obser-
 vatas & Usitatas, non fecerit, prædicta
 Comprehensio similiter pro nullâ ha-
 beat:

Si verò cum minori Numero sint hu-
 jusmodi Invasiones, Excursum, Homici-
 dia, Depredationes, vel Violentiæ, fiat
 Justitia modo & formâ contentis in Tra-
 ctatibus ultimæ Pacis.

Et

A. D. 1518. *Et pari modo Rex Anglia, ejusve*
Locumtenens, Gardiani Marchiarum,
& Subditi ejusdem Regis Anglia a præ-
dictis Homicidio, Incendio, Deprædationi-
bus, Violentiis, vel Rapinis, abline-
bunt, erga Regem Scotia & ejusdem
Regis Subditos in omnibus & per omnia
equaliter & modis prædictis se habe-
bunt & habere tenebuntur.

Quod verò ad mutuam Conservationem
 Commerciij Intercursus inter Subditos
 utriusque Regni specificati, idem
 Subditi in omnibus & per omnia se
 mutuo habebunt & tractabunt, prout
 tempore ultimæ Pacis se habere & tra-
 ctare debeant & tenebuntur.

ITEM, Nos, Illustrissimi *Francorum*
Regis Christianissimi Oratores & Commis-
sarij prædicti, cum præfatis Anglia
Regis Oratoribus & Commissariis Con-
venimus, Concordamus & Concludimus,
 quòd præfatus Dominus noster Christianis-
 simus Rex præcedentem Articulum eisdem
 Modo, Formâ, Loco, & Tempore
 Ratificabit, Confirmabit, & Jurabit,
 quibus dictum Tractatum Pacis & Amicitie
 de Datâ Præsentium dictum Dominum
 nostrum Ratificaturum, Confirmaturum,
 & Juraturum cum dictis *Anglia*
Regis Oratoribus Convenimus &
Concordavimus.

Tenor Commissionis nostræ ad Præmissa in
dillo Tractatu Pacis & Amicitie in-
scriptæ,

In quorum omnium & singulorum
 Præmissorum Fidem & Testimonium
 Nos, Oratores Commissarij ac Procura-
 tores antedicti Domini nostri Christianis-
 simi *Francorum Regis*, præsentibus Li-
 teris, Manibus nostris subscriptis, Sigilla
 nostra apposuimus.

Instrumentum super Juramento Matrimonii, per Regem Fran-
corum præstito, una cum Originali eidem annexo, Manu
dicti Francorum Regis signato.

A. D. 1518.

An. 10. H. 2.

Ex Autog.

IN NOMINE DOMINI AMEN.
 Hujus præsentis publici Instru-
 menti Tenore cunctis fiat manifestum
 & sit notum quòd,

Anno ejusdem Domini Millesimo
 Quingentesimo Decimo octavo, Indictione
 septimâ, Mensis verò Decembris Die
 Viceimâ primâ, Pontificatus Sanctissimi
 in Christo Patris & Domini nostri
 Domini *Leonis*, Divinâ Providentiâ, *Pape*
Decimo Anno sexto,

A. D. 1518.
 Data in *Urbe London.* Die Secun-
 do Octobris, Anno Domini Millesimo
 Quingentesimo Decimo Octavo.

Nos autem, prædictum Tractatum ac
 omnia & singula Capitula & Articulus
 in eodem contenta & specificata Rata
 Firma & Grata habentes, ea omnia &
 singula, quatenus Nos Hæredes & Suc-
 cessores nostros, Terras, Regna, Patrias,
 & Dominia vel Subditos nostros concer-
 nunt seu tangunt ac tangere vel concer-
 nere poterunt, omnibus melioribus mo-
 do, viâ, jure, & formâ quibus melius
 validius & efficacius possumus & debe-
 mus, Acceptamus, Approbamus, Lau-
 damus, Confirmamus, & Ratificamus,
 & inviolabiliter, firmiter, benè, & fi-
 deliter tenere & observare & adimple-
 re, tenerique observari & adimpleri fa-
 cere cum effectu, bonâ Fide & in Verbo
 Regio, Promittimus per Præsentes,

In quorum omnium & singulorum
 Fidem & Testimonium Præmissorum has
 Præsentes, Manu nostrâ signatas, Sigillo
 nostro Magno muniti justimus.

Datum *Parisius* Die Viceimâ primâ
 Mensis Decembris, Anno Domini Mil-
 lesimo Quingentesimo Decimo Octavo,
 Et Regni nostri Quarto.

FRANCOYS.

Per Regem,

ROBERTET.

Sub Magno Sigillo de cerâ viridi pen-
dente a filis sericis rubei viridif-
que colorum.

In quadam Capellâ sive Sacello infra A. D. 1518.
 Manerium Regium, vulgariter nuncupa-
 tum *des Tournelles*, in *Urbe Parisiensi* si-
 tum & situatum, Missâ ibidem solemniter
 Celebratâ & Decantatâ coram Reverendo
 in Christo Patre Domino *Stephano Epi-*
sco Parisiensi,

In Potentum Illustrium Militum,
 Comitum, ac aliorum Nobilium Viro-
 rum inferius descriptorum, nostraque
 Notariorum subscriptorum Præsentia ex-
 istens,

A. D. 1578. istens & personaliter constitutus Serenissimus & Potentissimus Dominus nos-
ter *Franciscus*, Dei gratia, *Francorum*
Rex Christianissimus,

Præsentibus & secum assistantibus Spe-
cendabilibus & Egregiis Viris, Dominis, *Carolo*
Comite Wigornienfi Domino de Herbert
& de Gower, Reverendo in Christo Patre
Domino *Nicolas Episcopo Eliensf*, *Thomâ*
Dolera Priore Sancti Johannis Jherusal-
olem in Angliâ, & *Nicolas Vaux* Milite
Capitaneus de Gynys, Illustrissimi ac Po-
tentissimi Principis *Henrici*, eidem gratiâ,
Regis Angliæ Oratoribus, Ambasiatori-
bus, Commissariis, & Deputatis ad Infra-
scripta videnda, audienda, facienda, &
peragenda sufficienter funditis & auctori-
satis, prout per Literas Patentes sine
Commissionis & Mandati (quarum Tenor
inferius est insertus) Nobis con-
stitit,

In Verbo Regio promisit & Juramen-
tum, sub certâ verborum formâ concep-
tum, & in Cedulâ Membranâ, Gallico
Idiomate conscriptum, super Canonem
Missæ & Sanctæ Dei Evangelia per eum
tunc ibidem corporaliter tacta, posam
& publicè interposuit, & ex Scri-
pto legit, ac solemniter & expressè jura-
vit quòd Tractatum Sponsaliorum &
Matrimonii Illustrissimi Principis *Francisci*
Delpbini Viennensis Filii sui Carissi-
mi & Præclarissimi Principis *Domine*
Marie Filie præfati Illustrissimi ac Po-
tentissimi Principis Regis Angliæ, ac om-
nes & singulos Articulos ejusdem inter-
dictorum Serenissimorum Principum
Francorum & Angliæ Regum Oratores,
Ambasiatores, Commissarios, & Deputa-
tos prædictos, de Data *Quarti Diei*
Menfis Octobris ultimè præteriti, Initum
& Conclufum, benè & fideliter ac invi-
olabiliter, quatenus suam Regiam Maje-
statem concernunt, observabit & perim-
plebit, prout in dictâ Cedulâ, quam in
Manibus suis tenens publicè legit, ple-
nius continebatur;

Cujus Cedulæ, veram ipsius Juramen-
ti formam in se continens, verus Tenor
sequitur in hunc modum,

NOUS &c.

QUAM QUIDEM CEDULAM, sic pec-
lectam; idem Serenissimus *Francorum*
Rex mox sua Manu signavit, & ad Man-
us præfatorum Oratorum sapedicti Po-
tentissimi Regis Angliæ, illam Vice &
Nominè præfati sui Regis letanter sus-
cipientium, unâ cum Litteris Ratifica-
toris prædicti Tractatus, etiam sua Ma-
nu signatis & suo Magno Sigillo sigil-

latis, ad majorem & pleniorè Appro-
bationem & Confirmationem ipsius Tra-
ctatus, porrexit ac realiter tradidit.

Super quibus omnibus & singulis tam
præfatus Christianissimus Rex quàm u-
dem Oratores, Procuratores, & Ambasi-
atores ejusdem Regis Angliæ Nos Notar-
ios Publicos subscriptos unum vel plu-
ra exinde conficere Publicam seu Publici
Instrumentum sive Instrumenta instan-
ter requisiverunt.

Acta fuerunt hæc omnia & singula pro-
ut superscribuntur & recitantur sub An-
no, Indictione, Menfis, Die, & Ponti-
ficatu prædictis;

Præsentibus ibidem,

Reverendis in Christo Patribus,
Prædicto Domino *Stephano Episcopo*
Parisiensi,

Et *Petro Episcopo Costrensi*,
Necnon Illustribus & Egregiis Viris,
Dominis,

Antonio de Prato Milite Magno Fran-
ciæ Cancellario,

Arturo Gouffier Domino de Boisy
Magno Franciæ Magistro,

Renato Bastardo Sabaudie Comite
Bellifortis,

Johanne d'Albret Comite Regiteffenfi
& Domino Dorual,

Guillermo Gouffier Domino de Boni-
veto Admiralo Franciæ,

Johanne de Trimolia Domino dicti
Locii,

Guidone Delaval Comite dicti Locii,
Jacobo de Chabannes Domino de la Pa-
lisse Marefcallo Franciæ,

Militibus Ordinis præfati Serenissimi
ac Christianissimi Francorum Regis,

Domino *Maximiliano Forcia*,

Francisco de Rapcevarde Milite Do-
mino de Campodenario Senefcallo Tho-
lose & Governatore Rupelle,

Cum pluribus aliis Militibus Nobili-
bus & Potentibus Viris Testibus ad Præ-
missâ vocatis & requisitis.

Sequitur Tenor Commissionis præfatorum
Oratorum,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Angliæ &*
Franciæ & Dominus Hiberniæ, universis
& singulis ad quorum Notitias presentes
Litteræ pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,
De Fidelitate, Industria, & providâ
Circumspectione, Dilectorum & Fide-
lium Consiliariorum nostrorum, *Caroli*
Comitis Wigornia Domini de Herbert &

A. D. 1518° de Gower Camerarii nostri, Reverendi
 Patris *Nicolai Episcopi Eliensis*, Domini
Thome Dukeræ Prioris Sancti Johannis
 Hierosolimitani in Angliâ, & *Nicolai*
Faxe Militis Capitanei nostri de Gynys,
 quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & Indubitatos
 Commissarios, Ambassadors, Oratores,
 Procuratores, Deputatos, & Nuncios
 speciales facinus constituimus & ordina-
 mus per Præfentes;

Dantes & Concedentes eisdem aut eor-
 um Duobus, Tenore Præsentium, ple-
 nam Potestatem & Mandatum generale
 & speciale, pro Nobis & Nomine no-
 stro, Illustrissimum Principem *Francis-
 cum* Fratrem & Confederatum nostrum
 Carissimum *Francorum Regem* Christianis-
 simum Adeundi,

Et Juramentum corporale, tacitis Sa-
 crofanctis Euangelis, de bene & fide-
 liter observando omnia & singula Capitu-
 la in Tractatu Matrimoniali sive Spon-
 sialiuni, per Oratores nostros & suos suffi-
 cienter ad hoc autorisatos, *Quarta Die*
*Octobris ultimo præterito in Civitate Lon-
 doniensi* conventa concordata & conclusa,
 juxta & secundum formam Articuli de-
 super in eodem Tractatu confecti &
 conclusi, ab eodem *Francorum Rege* Fra-
 tre nostro præstari Petendi & Exi-
 gendi,

Ac ejusdem Juramenti Præstationi per-
 sonaliter Interfessendi,

Ac idem Juramentum sic, ut præfer-
 tur, præstari Videndi & Audiendi,

Ac etiam Notarios Publicos, ut super
 hujusmodi Juramenti Præstatione Instru-
 mentum sive Instrumenta Publicum sive
 Publica conficiant, ac Testes tunc Præ-
 sentes, ut super eodem Testimonium
 perhibeant, Petendi Rogandi & Requi-
 rendi,

Atque idem Juramentum, in Scriptis red-
 actum, & Manu Regis subscriptum,
 necnon Instrumentum sive Instrumenta
 desuper confectum sive confecta Petendi
 & Recipiendi,

Atque ut *idem Rex* coram aliquo Ju-
 dice Ordinario pro Tribunali Sedente,
 ac Duobus Notariis Publicis in Actorum
 Scribis per eundem Judicem assumptis,
 & Testibus ad hoc specialiter vocatis &
 rogatis, compareat, atque eidem Judici,
 ejus Jurisdictionem prorogando, sponte
 Se submittat, necnon coram eodem Ju-
 dice sic pro Tribunali Sedente confiteatur
 & requirat, juxta & secundum vim
 formam & effectum Articuli, desuper
 confecti, in dicto Tractatu, de *Data*
Quarti Die Mensis Octobris ultimi præteri-
 ti, plenius specificatos & contentos, Pe-
 tendi & Requiriti,

Atque eisdem Comparationi, Submis-
 sioni, Confessione, & Requisitioni, sic,
 ut præferatur, faciendis, personaliter Inter-
 feressendi,

Atque Instruementum sive Instru-
 menta Publicum sive Publica de & super
 Præmissis omnibus & singulis in debita
 & sufficienti forma Petendi Requirendi
 & Recipiendi,

Ac insuper tam Literas nostras Paten-
 tes, dicti Tractatus Matrimonii sive Spon-
 sialiuni Confirmatorias, Manu nostra sub-
 scriptas, & Magno Sigillo nostro sig-
 illatas, *dicto Regi* Fratri nostro ejus-
 dem Commissario ad hoc sufficienter au-
 thorisato Tradendi & Liberandi, atque
 alias ab eodem Rege ejusdem Commissario
 consimiles Literas, dicti Tractatus Ma-
 trimonii sive Sponsialiuni Confirmatorias,
 pro Parte sua, Petendi Requirendi & Re-
 ciendi,

Ceterisque omnia & singula Facien-
 di Gerendi & Exerceendi, quæ in Præ-
 missis aut circa ea necessaria fuerint seu
 quomodolibet oportuna, & quæ Nos
 faceremus aut facere possemus si perso-
 naliter interfessemus, etiam si talia forent
 quæ Mandatum magis exigant speciale
 quam Præsentibus est expressum;

Promittentes, bona Fide & in Verbo
 Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum
 habituros totum & quicquid dicti nostri
 Commissarii, Ambassadors, Procurato-
 res, aut eorum Duo Nomine nostro in
 Præmissis fecerint.

In cujus Rei Testimonium Præsentibus
 signatis, Manu nostra signatis, Mag-
 num Sigillum nostrum duximus appon-
 endum.

Datum *London*. Nono Die Novem-
 bris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo
 Decimo octavo, Regni vero nostri
 Decimo.

Signat.

Per ipsum Regem.

FORTEA.

HENRY.

*Et ego Johannes Pastilli Presbyter in
 Decretis Licentiatas Insignis Ecclesie Rem-
 mensis Canonicus, Sanctæ Sedis Apostolica
 Prothonotarius, Publicus Apostolica
 & Imperiali Auctoritatis Notarius, quia
 supradicti Juramenti, per præfat. Serenissimum
 ac Potentissimum Principem Franciscum
 Franc. Regem præstiti, Interpositione
 Lecturæ & ex Scripto Recitationi Cedula-
 que prædicta Subscriptioni & Signatura,*

ra,

A. D. 1518. re. ac ejusdem Cedula Traditioni, sub
 modis & formis praesentis, ceterisque
 Praemissis omnibus & singulis, dum sic,
 ut praemittitur, agebantur & fiebant, una
 cum Reverendis Dominis Episcopis, Mi-
 litibus, & aliis Nabilibus Viris Testibus
 praescriptis, & Magistro Petro Raoulini
 Cannotario mea subscripta, Praesens inter-
 fui, eaque sic fieri vidi & audivi, idcirco
 hoc praesens Publicum Instrumentum,
 Manu mea propria fideliter scriptum, ex-
 inde confecti publicavi & in hanc publi-
 cam formam redegi, Signoque & Nomine
 meis saltim & confectis signavi in Fi-
 dem & Testimonium Praemissorum requi-
 sitis.

Constitit michi Notario supra scripto de
 Interlineatione Verborum sequentium (vi-
 delicet) iam praefatus Christianissimus
 Rex quam, inter Decimam nonam & Vi-
 cesimam Lineas existentium a Capite hujus
 Instrumenti computando.

Quae Ego Notarius antedictus appro-
 bo & omni vitio carere volo.

J. PASTILLI.

Et ego Petrus Raoulini Presbyter Ce-
 nonanensis, Baccalarius in Decretis, Co-
 notarius Presbyter Sancti Johannis Rotun-
 di in Ecclesia Parisiensi, Publicus Sacrae
 Apostolicae Curiaeque Episcopalis Parisien-
 sis Auctoritatis Notarius, ac Venerabilis
 Capituli Parisiensis Scriba & Secretarius
 Juratus, quia Juramenti supra inserti
 per praefatum Serenissimum ac Potentissi-
 mum Principem Dominum Franciscum
 Francorum Regem Christianissimum praes-
 titi, Interpositioni Lethiomi & ex Scripta
 Recitationi Supra scriptae Cedula Sub-
 scriptiomi & Signaturae ac ipsius Cedula
 Traditioni, sub modis & formis praes-
 sentis, ceterisque Praemissis omnibus &
 singulis dum sic, ut supra scribuntur age-
 rentur & fierent, una cum Reverendis
 Dominis Episcopis, Militibus, & aliis

Nabilibus Viris Testibus praenominatis, su-
 pra scriptaque Magistro Johanne Pastelli
 Cannotario mea, Praesens interfui, eaque
 sic fieri vidi & audivi, ideo huic Publico
 Instrumento, Manu propria dicti Cannota-
 rarii mei fideliter Scripta, & in hanc publi-
 cam formam redacto, exinde confecto
 publico & confectum hic Me Manu mea
 propria subscribendo apposui requisitis &
 rogatus.

P. RAOULINI.

NOUS PROMECTONS, en Parolle de ^{Soboles}
 Roy, sur nostre Honneur, & JURONS ^{commes}
 sur le Canon de la Messe & Saintes E-
 vangilles, par nous presentement touchees,
 que nous entretenirons & serons entre-
 tenu, inviolablement le Traicte de Espon-
 sailles & Mariage d'entre nostre Treschier
 & Tresame Fils Francois Dauphin de
 Viennois, & Treshaute & Puissante
 Princeesse Marie Fille Aïné & Unicque
 de Treshaute & Trespuissant Prince nostre
 Treschier & Tresame Frere & Cousin
 Henry Roy d'Angleterre, fait & conclud
 le Quatriesme Jour d'Octobre l'An de
 Grace Mille Cinqcens Dixhuit, par les
 Ambassadeurs & Orateurs commis de nos-
 tre dit Frere & Cousin le Roy d'An-
 gleterre & les nostres,

Et en outre Ratiffions Approuvons &
 avons Agreeable tous & chacuns les
 Pointz & Articles, en tout leur effect &
 contenu, qui sont plus a plain declerez
 en tous & chacuns les Traictes appendan-
 ces & dependances d'iceulz faitz & pas-
 sez entre les dits Ambassadeurs & Ora-
 teurs & nos Commis en ceste Partie, De-
 lices du Daitz dessus ditte,

Et JURONS, comme devant, iceulz &
 chacun Garder & inviolablement Tenir
 de Point en Point sans a iceluz
 ne l'un d'eulz contrevoir ne aller a l'en-
 contre en aucune maniere, en tant que
 Nous touche & peut toucher,

FRANCOYS.

Confirmatio Tractatus pro Depradationibus inter Reges An- gliae & Francie cohercendis.

A. D. 1518. FRANCISUS, Dei Gratia, Francorum
 REX, Mediolani Dux, & Genua
 DOMINUS univervis & singulis,
 praesentes Litteras inspecturis lecturis pa-
 riter & audituris, Salutem.

Cum inter, Dilectos & Fideles Consi-
 liarios nostros, Guillelmu Gouffier Do-
 minum de Boniveto Militem Ordinis ac

Cambellanum nostrum Ordinarium nec-
 A. D. 1518.
 non Admiraldum Francie, Stephannum de
 Pencher Episcopum Parisiensem, Francis-
 cane de Rupeccardi Militem Dominum
 de Campodenario Senescallum Tholose
 & Gubernatorem Rupelle etiam Cambel-
 lanum nostrum, & Nicolau de Nesville
 Militem Dominum de Villeroy Audien-
 tiarum

A. D. 1518. *Rev. S.* **T**riarii Franciæ ac Secretarium Financiarum nostrarum, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Ambassadors nostros ex una, &, Egregios ac Magnificos Viros, *Thomam Ducem Norfolkie* Thesaurarium & Marecallum Angliæ, Reverendum in Christo Patrem *Thomam Episcopum Dunelmensem* Privati Sigilli Angliæ Custodem, *Carolus Comitem Wigornie* Dominum de Herbert & de Gower Camerarium Illustrissimi ac Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ* Carissimi ac Dilectissimi Fratris & Consanguinei nostri, & *Nicolauum Episcopum Eliensem*, Oratores, Commiliarios, Procuratores, & Ambassadors præfati Illustrissimi Principis & Consanguinei nostri Regis Angliæ, ad hoc sufficientem Potestatem habentes, Partibus ex alterâ, in Urbe Londoniâ, Die Quartâ Mensis Octobris ultimæ præteriti, certis Tractatus, pro Maritimis & Piraticis Depredationibus inter Subditos nostros respectivè Cohercendis, Dampnis & Injuriis, hincinde illatis, reparandis, initus concordatus & conclusus fuerit, prout in Litteris Oratorum nostrorum prædictorum desuper confectis plenius continetur,

Quorum Tenor sequitur,

UNIVERSIS ET SINGULIS &c. prout in Tractatu Depredationis patet.

Nos autem, prædictum Tractatum ac

Instrumentum super Juramento Tractatus Tornacensis, una cum Originali annexo, Manu Regis Francorum signato.

A. D. 1518.

Rev. S.

Rev. S.

Rev. S.

IN NOMINE DOMINI AMEN.
Hujus præsentis Publici Instrumenti Tenore Canctis fiat Manifestum quòd,

Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo Octavo, Indiivione septimâ, Mensis verò Decembris Die Vicefimâ quartâ, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Domini *Leonis*, Divinâ Providentiâ, *Pape Decloni* Anno Sexto,

In quadam Capella sive Sacello intra Mauerium Regium, vulgariter nuncupatum *des Tournelet*, in Urbe *Parisiensi* situm & situatum,

Missâ ibidem solemniter Celebratâ & Decantatâ, coram Reverendo in Christo Patre Domino *Stephano Episcopo Parisiensi*,

omnia & singula Capitula & Articuli A. D. 1518. in eodem contenta & specificata Rata Firma & Grata habentes, ea omnia & singula, quatenus Nos Hæredes & Successores nostros, Terras, Regna, Patrias, & Dominiâ, vel Subditos nostros concernere seu tangere, ac tangere vel concernere poterunt, omnibus melioribus modo, viâ, jure, & formâ quibus melius, validius, & efficacius possumus & debemus, Acceptamus, Approbamus, Laudamus, Confirmamus, & Ratificamus, & inviolabiliter, firmiter, bene, & fideliter tenere, observare, & adimplere, tenerique, observari, & adimpleri facere cum effectu, bonâ Fide & in Verbo Regio, Promittimus per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium Præmissorum has Præfentes, Manu nostrâ signatas, Sigillo nostro Magno muniti justimus.

Datum *Parisius* Die xxi. Mensis Decembris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo Octavo, & Regni nostri Quarto.

FRANCOYS.

Super Plicam,

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Sigillo Magno de Cera viridi a filis sericis rubei viridisque Colorum pendente.

A. D. 1518.

In Præpotentium Illustrium ac Magnarum & Nobilium Virorum inferius nominatorum, nostrâq; Notariorum Publicorum subscriptorum, Præsentia personaliter Existens & Constitutus Scenissimus ac Potentissimus Princeps Dominus noster *Franciscus*, Dei gratiâ, *Francorum Rex* Christianissimus,

Præsentibus & secum assistantibus Præpotentibus & Illustribus Viris Dominis, *Carolo Comite Wigornie* Domino de Herbert & de Gower, Reverendo in Christo Patre Domino *Nicolao Episcopo Eliensi*, *Thoma Dekwra* Priore Sancti Johannis Hierosolimitani in Angliâ, & *Nicolao Paax* Milite Capitano de Gynys, Illustrissimi ac Potentissimi Principis *Henrici*, eadem Gratiâ, *Regis Angliæ* Oratoribus,

A. D. 1518. ribus, Ambaffiatoribus, Procuratoribus, Commissariis, & Deputatis ad Infrascripta videnda, audienda, facienda, & peragenda sufficienter fundatis & auctorifatis, prout per Literas Patentes suae Commissionis & Mandati (quarum Tenor inferius inferitur) Nobis conflitit,

Men. 3.

In verbo Regis Promisit & Juramentum, sub certa Verborum forma conceptum, & in Cedula Membrana Gallico Idiomate conscriptum, super Canonem Missae & Sancta Dei Euvangelia, per eum tunc & ibidem corporaliter tacta, palam & publicè interposuit, & ex Scriptis legit, ac solemniter & expressè Juravit quòd quemdam Tractatum super Liberatione Civitatis *Tarnacensis*, ac omnes & singulos Articulos ejusdem, quatinus suam Regiam Majestatem concernit & concernunt, tunc pridem inter *Suos* & praedicti Regis *Anglia* Oratores, Commissarios, & Deputatos, de Data *Quarta Diei Mensis Octobris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo-Octavo* supra scripto, initum & conclusum, fideliter & inviolabiliter observabit & perimplebit, prout in dicta Cedula, quam tunc, in Manibus suis tenens, publicè legit, plenius continebatur,

Cujus Cedula verus Tenor (veram hujusmodi Juramenti Formam in se continens) sequitur in hac Verba,

Nous &c. sicut in Originali Scheda la annexa.

Quam quidem Cedula idem Serenissimus Dominus noster *Franciscus Francorum Rex*, ut praefertur a Se Perlectam, mox sua Manu signavit, ipsamque, unà cum Literis Ratificatoriis dicti Tractatus etiam sua Manu signatis & Magno suo Sigillo sigillatis, ad Manus praefatorum Oratorum saepedicti Potentissimi Regis *Anglia*, Eas Vice & Nomine praefati sui Regis suscipientium, ad majorem & pleniorum ipsius Tractatus Approbationem & Confirmationem, porrexit ac realiter tradidit,

Super quibus omnibus & singulis tam praefatus *Christianissimus Rex* quam idem Oratores, Ambaffiatores, & Deputati praefati Regis *Anglia* Nos Notarios Publicos subscriptos unum vel plura exinde conscribere Publicum seu Publicis Instrumentum sive Instrumenta instanter requisierunt.

Acta fuerunt haec omnia & singula, prout supra scribuntur & recitantur, sub Anno, Indictione, Mense, Die, & Pontificatu praedictis;

Præsentibus ibidem,

A. D. 1518.

Men. 2.

Reverendis in Christo Patribus, Praedicto Domino *Stephano Episcopo Parisiensis*,

Et *Petro Episcopo Castrensis*, Necnon Illustribus & Egregiis Viris, Dominis,

Antonio de Prato Milite Magno Francie Cancellario,

Arturo Gouffier Domino de Boify Magno Francie Magistro,

Renato Barbardo Sabaudie Comite Bellifortis,

Johanne d'Albret Comite Regitefensi & Domino Dorual,

Guillermo Gouffier Domino de Boniveto Admiraldo Francie,

Johanne de Trimolia Domino dicti Locii,

Guidone Delaval Comite dicti Locii, *Jacobo de Chabannes* Domino de la Palice Marefcallo Francie,

Militibus Ordinis praefati Serenissimi ac Christianissimi Francorum Regis,

Domino *Maximiliano Forcia*,

Francisco de Ropceavardi Milite Domino de Campodemario Senefcallo Tholosae & Gubernatore Rupellae,

Cum pluribus aliis Militibus Nobilibus & Potentibus Viris Testibus ad Praemissa vocatis & requisitis.

Sequitur Tenor Commissionis praefatorum Oratorum,

Henricus, Dei gratia, *Rex Angliae & Francie & Dominus Hiberniae*, universis & singulis ad quorum Notitias praesentes Literae pervenerint, Salutem.

Sciatis quòd Nos,

De Fidelitate, Industria, & provida Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Caroli Coovis Wigorniae* Domini de Herbert & de Gower Camerarii nostri, Reverendi Patris *Nicolai Episcopi Eliensis*, Domini *Thome Dokwa* Prioris Sancti Johannis Jherosolimitani in Anglià, & *Nicolai Faxx* Militis Capitanei nostri de Gynys, quamprimum confidentes,

Ipsos nostros veros & Indubitatos Commissarios, Ambaffiatores, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios speciales facimus constituimus & ordinamus per Praesentes;

Dantes & Concedentes eisdem aut eorum Duobus, Tenore Praesentium, plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, Christianissimum Fratrem nostrum *Franciscum Francorum Regem* Adeundi,

8 K

Et

A. D. 1518.

Non. 1.

Et Juramentum corporale, tactis Sacrosanctis Euuangelis, de benè & fideliter observando omnia & singula Capitula in Tractatu Traditionis & Liberationis *Civitatis Tornacensis*, per Oratores nostros & suos sufficienter ad hoc auctorifatos, *Quarto Die Octobris ultimò præterito in Civitate Londoniensi* conventa concordata & conclusa, juxta & secundum Formam Articuli desuper in eodem Tractatu confecti & conclusi, ab eodem *Francorum Rege* Fratre nostro præstari Petendi & Exigendi,

Ac ejusdem Juramenti Præstationi personaliter Intereffendi,

Ac idem Juramentum sic, ut præsertur, præstari Videndi & Audiendi,

Ac etiam Notarios Publicos, ut super hujusmodi Juramenti Præstatione Instrumentum sive Instrumenta Publicum sive Publica conficiant, ac Testes tunc Præfentes, ut super eodem Testimonium perhibeant, Petendi Rogandi & Requirendi,

Atq; idem Juramentum, in Scriptis redactum, & Manu Regis subscriptum, necnon Instrumentum sive Instrumenta desuper confecta sive confecta Petendi & Recipiendi,

Necnon a dicto Fratre nostro *Francisco Francorum Rege*, ut idem Rex coram aliquo Judice Ordinario pro Tribunali Sedente, ac Duobus Notariis Publicis in Actorum Scribas per eundem Judicem assumptis, & Testibus ad hoc specialiter vocatis & rogatis, compareat, atque eidem Judici, ejus Jurisdictionem prorogando, sponte Se submittat, necnon coram eodem Judice, sic pro Tribunali sedente, confiteatur & requirat, juxta & secundum vim formam & effectum Articuli, desuper confecti, prout in quodam Tractatu, de Data *Quarti Diei Mensis Octobris* ultimò præteriti, plenius specificatur & continetur, Petendi & Requirendi,

Atque eisdem Compositioni, Submissioni, Confessione, & Requisitioni, sic, ut præsertur, sciendis, personaliter Intereffendi,

Atque Instrumentum Publicum de & super eisdem omnibus & singulis in debita & sufficienti forma, ac Literas dicti Fratris nostri *Francisci Regis* Patentes Obligatorias, Manu sua subscriptas, & Magno Sigillo suo sigillatas, quibus obligabit & astringet Se Haeredes & Successores suos, Regna Patriæ & Dominia sua quæcunque, ac Subditos suos & eorum Bona mobilia & immobilia ubicunque fuerint reperta, Nobis Haeredibus & Successoribus nostris, pro Solutione Summæ *Sexcentarum Millium Coronarum*, juxta & secundum vim for-

mam & effectum cujusdam Articuli desuper confecti, & in dicto Tractatu inter Oratores nostros & suos concordati & conclusi, de Data supradicta, Nobis Haeredibus & Successoribus nostris benè & fideliter faciendâ, similiter Petendi Requirendi & Recipiendi,

Ac insuper Literas nostras Patentes, dicti Tractatus Traditionis & Liberationis prædictæ Civitatis Confirmatorias, Manu nostra subscriptas, & Magno Sigillo nostro sigillatas, dicto Fratri nostro ejusve Commissario ad hoc sufficienter auctorifato Tradendi & Liberandi,

Atq; alias ab eodem ejusve Commissario confirmiles Literas, dicti Tractatus Confirmatorias, pro Parte sua, Petendi Requirendi & Recipiendi,

Ac insuper alias Literas Obligatorias Patentes, Magno suo Sigillo sigillatas & Manu sua subscriptas, pro Retiduo cujusdem Pecuniarum Summæ, Nobis Haeredibus & Successoribus nostris per *Comitum Tornacenses*, eo tempore quo Cives dictæ Civitatis Se in Manus & Ditionem nostras dederunt, Nobis & Haeredibus nostris promissa, & eâ Ratione Nobis & Haeredibus nostris debitæ, & remanentis adhuc non solutæ, ab ipso *Francisco Francorum Rege* sive ejus Deputato vel Deputatis Petendi Recipiendi & Acceptandi,

Cæteraque omnia & singula Faciendi Gerendi & Exercendi quæ in Præmissis aut circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, & que Nos faceremus aut facere possemus si personaliter intercessimus, etiam si talia forent quæ Mandatum magis exigant speciale quam Præsentibus est expressum,

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firimum habituros totum & quicquid dicti nostri Commissarii, Ambaliationes, Procuratores, aut eorum Duo Nomine nostro in Præmissis fecerint.

In cujus Rei Testimonium Præsentibus hiis, Manu nostra signatis, Magnum Sigillum nostrum duximus appendendum.

Datum *London*. Nono Die Novembris, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo Decimo octavo, Regni vero nostri Decimo.

Signat.

Per ipsum Regem.

HENRY.

PORTER.

Et

A. D. 1518.

Item. R.

Es ego Johannes Pastilli Presbyter in Decretis Licentiatu Insigni Ecclesie Remensi Canonico, Secunda Sedis Apostolicae Prothonotarius, Publicus Apostolica & Imperialis Auctoritatis Notarius Juratus, quia supradicti Juramenti, per prefatum Serenissimum ac Potentissimum Principem Franciscum Francorum Regem prestiti, Interpositioni Lesioni & ex Scripto Recitationi Cedulae, praescriptae Subscriptioni & Signatura, ac ejusdem Cedulae Traditioni, sub modis & formis praefertis, ceterisque Praemissis omnibus & singulis, dum sit, ut praemittitur, agebantur & fiebant, unò cum Reverendis Patribus, Dominis, Episcopis, Militibus, & aliis Nobilibus Viris Testibus praescriptis, & Magistro Petro Raoulini Connotario meo subscripto, Praesens interfecti, eaque sic fieri vidi & audivi, idcirco hoc praesens Publicum Instrumentum, Manu meâ propriâ fideliter scriptum, exinde confecti publicavi & in hanc publicam formam redegi, Signoque & Nomine meo Jurato & confectis signavi in Fidem & Testimonium Praemissorum requisitis.

Constitit michi Notario supra scripto de Interlineatione Verborum sequentium (videlicet) tam praefatus Christianissimus Rex quàm, inter Decimam septimam & Decimam octavam Lineas existentium a Capite hujus Instrumenti computando.

Quae Ego Notarius antedictus approbo & omni vitio carere volo.

J. PASTILLI.

Es ego Petrus Raoulini Presbyter, Baccalaris in Decretis, Canonicus Presbyter Sancti Johannis Rotundi in Ecclesia Parisiensis Cenomanensis Publicus Sacra Apostolica Auctoritate Notarius, Venerabilissimus Capitali Parisiensis Scriba & Secretarius Juratus, quia Juramenti supra scripti, per prefatum Serenissimum & Christianissimum Principem Franciscum Francorum

Regem prestiti, Interpositioni Lesioni & ex Scripto Recitationi Cedulaeque praedictae Subscriptioni & Signatura illiusque Traditioni, sub modis & formis praemissis, ceterisque Praemissis omnibus & singulis dum sit, ut praescribuntur, agebantur & fierent, unò cum Reverendis Patribus, Dominis, Episcopis, Militibus, & aliis Nobilibus Viris Testibus supra nominatis ac praefato Magistro Johanne Pastilli Connotario meo supra scripto, Praesens interfecti, eaque sic fieri vidi & audivi, idcirco huic Publico Instrumento, Manu propria dicti Connotarii meo fideliter Scripto, Signam meam publicam hic Me Manu meâ propriâ subscribendo apposui in Testimonium Veritatis Praemissorum requisitis.

P. RAOULINI.

NOUS PROMECTONS, sur nôtre Honneur en Parolle de Roy, & JURONS, sur le Canon de la Messe & Saints Evangilles, par nous presentement touchees, que nous entretenirons & serons entretenir, inviolablement le Traicte de la Delivrance de Tournay, fait & conclud le Quatriesme Jour d'Octobre l'An de Grace Mille Cinqcoens Dixhuit, par les Ambassadeurs & Orateurs commis de Trespas & Trespasiant Prince nôtre Treschier & Tresame Frere & Cousin le Roy d'Angleterre & les nostres,

Es en outre Ratiſſions Approuvons & avons Agreeable tous & chascuns les Pointz & Articles, en tout leur effect & contenu, qui sont plus au long declairez entous & chascuns les Traictez Appendances & Dependances d'iceulx faiz & passez entre les ditz Ambassadeurs & Orateurs & noz Commis en ceste Partie, D'icez du Dalle dessusdite,

Es JURONS, comme devons, iceulx & chescun d'iceulx, en tant qu'il Nous touche & peut toucher, inviolablement Tenir de Point en Point, sans y iceulx ne a l'un d'iceulx contrevenir ne aller a l'encontre en aucune maniere,

FRANCOYS.

Ratificatio Regis Francorum super Tractatu de Mutuo Colloquio habendo.

A. D. 1518.

An. 10. R. V.

Es Antogr.

Franciscus, Dei Gratia, Francorum REX, Mediolani DUX, & Genæ DOMINUS univiersi & singulis, presentes Literas inspecturis lecturis & audituris, Salutem.

Cum inter, Dilectos & Fideles Consiliarios nostros, Guillelmum Gausser Dominum de Bonivero Militem Ordinis ac Cambellanum nostrum Ordinarium necnon Admiraldum Francie, Stephannum de Poncher

A. D. 1518
 11ca. 6.

Poncher Episcopum Parisiensem, Franc. de Ropcecardi Militem Dominum de Campodenario Senescallum Tholozæ & Gubernatorem Rupellæ etiam Cambellanum nostrum Ordinarium, & *Nic. de Neufville* Militem Dominum de Villeroy Audientiarium Franciæ ac Secretarium Financiarum nostrarum, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Ambassiatores nostros ex una, & Egregios ac Magnificos Viros, *Thomam Ducem Norfolkie* Thesaurarium & Marefcallum Angliæ, Reverendum in Christo Patrem *Thomam Episcopum Dunelmensem* Privati Sigilli Angliæ Custodem, *Carolus Comitem Wigornie* Dominum de Herbert & de Gower Camerarium Illustrissimi ac Potentissimi Principis *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ* Carissimi ac Dilectissimi Fratris & Consanguinei nostri, & *Nicolauum Episcopum Eliensem*, Oratores, Commissarios, Procuratores, & Ambassiatores præfati Illustrissimi Principis & Consanguinei nostri Regis Angliæ, ad hoc sufficientem Potestatem habentes, Partibus ex alterâ, certus Tractatus in Urbe Londoniâ, Die octavâ Mensis Octobris ultimè lapsi, super mutuo Conventu & Colloquio inter Nos & præfatum Carissimum Fratrem & Consanguineum nostrum *Regem Angliæ* habendo, initus concordatus & conclusus fuerit, prout in Litteris Oratorum predictorum desuper confectis plenius continetur,

Quorum Tenor sequitur,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias presentes Literæ pervenerint, Nos, *Guillelmus Gouffier* Dominus de Bonnaveto Miles Ordinis necnon Cambellanus Ordinarius Potentissimi & Invidissimi Principis & Domini nostri *Francisci*, Dei gratiâ, *Francorum Regis* Christianissimi ac Admiraldus Franciæ, *Stephanus de Poncher Episcopus Parisiensis*, *Franciscus de Ropcecardi* Miles Dominus de Campodenario Senescallus Tholozæ & Gubernator Rupellæ Cambellanus dicti Christianissimi *Francorum Regis*, & *Nicolaus de Neufville* etiam Miles Dominus de Villeroy Secretarius Financiarum dicti Christianissimi Regis & Audientiarium Franciæ, Consiliiari, Oratores, Commissarii, Procuratores, & Ambassiatores ejusdem Christianissimi Regis ad Infra-scripta sufficienter & legitime deputati constituti & auctoritati, Salutem.

NOTUM FACIMUS quòd,
 Cùm inter dictum Christianissimum

A. D. 1518.
 11ca. 6.

Francorum & Potentissimum ac Serenissimum *Henricum*, Dei gratiâ, *Angliæ Reges*, Fœdus perpetuum & inviolabilis Amicitia jam pridem contracta sit, ac indissolubili Affinitatis vinculo confirmata, existimetur quòd nihil magis ad eorundem Fœderis, Amicitia, Affinitatisque Incrementum pertinere, quàm quòd Principes antedicti alter alterum Præsentem videat & mutuo Colloquantur, Ex quo, præter Familiaritatem inter eorundem Principes, nonnichil quoque communi Reipublicæ Christianæ Utilitatis accedet: Nos Commissarii antedicti, qui eorum nichil duximus omitendum, quæ vel ad dictorum Principum mutuum Amicitiam vel ad Christianæ Reipublicæ Incrementum spectare cognoscimus, cum, Illustribus Reverendis & Generosis Viris Dominis, *Thoma Duce Norfolkie* Magno Thesaurario & Marefcallo Angliæ, *Thoma Episcopo Dunelmensi* Custode Privati Sigilli dicti Potentissimi Regis Angliæ, *Carolo Comite Wigornie* Domino de Herbert & de Gower Camerario dicti Illustrissimi Regis Angliæ, & *Nicolao Episcopo Eliensi*, etiam Consiliiariis, Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus, & Ambassiatoribus ejusdem Potentissimi *Angliæ Regis* ad Infra-scripta sufficienter & legitime deputatis & constitutis, Convenimus & Concludimus, ac per Præsentem Convenimus & Concludimus in hunc qui sequitur modum,

IMPRIMIS, Conventum & Concordatum est, quòd dicti Potentissimi *Francorum & Angliæ Reges* ante ultimum Diem Julii proxime sequentem convenient, mutuo Se videbunt, & colloquantur in *Villa de Sandysfeld* quæ est sita in Loco indifferenti, vel in alio Loco indifferenti per Commissarios utriusque deputando & assignando; ubi alter alterum familiariter salutare, visitare, acceptare, & de Rebus suis communibus invicem communicare, tractare, dispoñere, statuerè, & ordinare, prout Eis tunc videbitur, possit & valeat.

ITEM, Conventum & Concordatum est, quòd dicti Reges ad dictum mutuum Colloquium & Congressum in Loco prædicto *Uxores suas*, videlicet, *Reginas* utriusque, & *Dominam Matrem* dicti *Francorum Regis*; ac etiam suos Familiars & Domesticos in sua Comitativa, & non alios secum adducere possint & valeant, possitque & valeat eorum uterque.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Concludum est quòd, ante Primum Diem Aprilis proxime futurum, ante dictum mutuum Colloquium, dicti *Francorum*

A. D. 1518. *coram & Anglia Reges* mittent suos
 Commissarios ad dictum Locum de *Sandysfel*,
 qui de Loco, Modo, Formâ, & Die dicti
 multui Colloquii, & omnia & singula
 concordabunt & ordinabunt, quæ ad utriusque
 Regum prædictorum, & personarum suarum
 Honorem, Tutelam, & Securitatem quovismodo
 spectare & pertinere necessaria putabunt.

In quorum omnium & singulorum
 Præmissorum Fidem & Testimonium
 Nos, Oratores Commissarii & Procuratores
 antedicti Domini nostri Christianissimi
 Regis *Francia*, Præsentibus hiis,
 Manibus nostris subscriptis, Sigilla nostra
 apposimus.

Data in *Urbe London*. Die Octavâ
 Octobris, Anno Domini Millesimo
 Quingentesimo Decimo octavo.

C. GOUFFIER.
 STEPHANUS PARIISIENSIS EPISCO-
 PUS.
 F. DE ROCHEHOVART.
 DE NEUFVILLE.

*Sub Sigillis prædictorum Commissario-
 rum duplicibus a cordis pen-
 dentibus.*

Nos autem, prædictum Tractatum ac
 omnia & singula Capitula & Articulus
 in eodem contenta & Specificata Rata

Firma & Grata habentes, ea omnia &
 singula, quatenus Nos Heredes & Suc-
 cessores nostros, Terras, Regna, Patrias,
 & Dominia, vel Subditos nostros concer-
 nunt seu tangunt, ac tangere vel con-
 cernere poterunt, omnibus melioribus
 modo, viâ, jure, & formâ quibus meli-
 us, validius, & efficacius possumus
 & debemus, Acceptamus, Approba-
 mus, Laudamus, Confirmamus, &
 Ratificamus, & inviolabiliter, firmiter,
 benè, & fideliter tenere, observare, &
 adimplere, tenerique, observari, & ad-
 impleri facere cum effectu, bonâ Fide
 & in Verbo Regio, Promittimus per Præ-
 sentes.

In quorum omnium & singulorum
 Fidem & Testimonium Præmissorum
 has Præsentis, Manu nostrâ signatas,
 Sigillo nostro Magno muniti fuimus.

Datum *Parisijs* Die xxi. Mensis De-
 cembrii, Anno Domini Millesimo Quin-
 gentesimo Decimo Octavo, & Regni no-
 stri Quarto.

FRANCOYS.

Per Regem.

ROBERTET.

*Sub Sigillo Magno de Cera viridi a fi-
 lis serieis rubei viridisque Colorum
 pendente.*

*Bulla Leonis Decimi de suo Accessu in Ligam inter Prin-
 cipes initam.*

Registrata apud Me,

EVANGELISTAM.

A. D. 1518.

An. 10. H. 1.
 Ex Origine.

LEO EPISCOPUS, Servus Servorum
 Dei, Cardinalis in Christo Fidei
 nostro *Henrico Regi Anglia* Illu-
 strissimo Salutem & Apostolicam Be-
 nedictionem.

Gaude & Letare Jerusalem Gaudio
 magno, cum jam Liberatio tua sequi
 posse speretur, exultet in Voce Jubila-
 tionis Christi Fidelium Sancta Mater
 Ecclesia, quoniam, ut in *Job* Scriptum
 est, *Ecce Dominus, non spernens Pre-
 ces Populi sui, reconciliavit corda Prin-
 cipum Terræ*, auditus & exauditus est
 Clamor Tubæ nostræ: iddefesse Claman-
 tis Conventionem Reges, quorum Corda
 in Manu Dei sunt, in unam, ut servi-

ent Domino adversus Turcarum trucul-
 entem Rabiem & adversus Mamuethicam
 Spurcitiem: Dominus enim, quasi
 Vir Pugnator, Equum & Ascensorem
 projecit in Mare, Gladium & Arcum
 eorum confringet, Scuta comburet Igne,
 & Ducibus & Propugnatoribus Ortho-
 doxæ Fidei Subditas faciet omnes Bar-
 baras Nationes, quoniam diligit Domi-
 nus (Scripturâ docente) Principes Is-
 rael, qui propriâ voluntate Obtulerunt
 Se Discrimini.

Sane hiis diebus vidimus, & præ ni-
 mia Læticia abortis Lacrimis vix legere
 potuimus Pacem, Conventionem, Con-
 siderationem, & Capitula, inter Majes-
 tatis

A. D. 1518.

A. D. 1518 ^{Nov. 6.} statis tuxæ & Charissimi Filii nostri *Francisci Francorum Regis* Christianissimi Oratores ad hoc specialiter Mandatum habentes, pro sanctæ & felici contra Christi Nominis Hostes Expeditione sumenda, cujus *Majestati tuae & Franciscus ipse Rex Christianissimus*, tanquam Catholicæ Fidei ut feroces & priuarios Leonis, Pugiles se esse intendunt, inita,

Quorum quidem Capitulorum Tenor, sequitur, & est talis,

UNIVERSIS ET SINGULIS, ad quorum Notitias præsentis Literæ pervenerint, Salutem in Domino sempiternam.

CUM nihil magis Christianos Principes deceat quam Fidem Christi, a quo omnis Potestas Data est & per quem Reges Regnant, propagare & dilatare, ac Christiani Nominis Hostes ubique Terrarum compescere refranare infectare prosequi, & longè a Regnorum suorum Limitibus profugare & exterminare, ac Immanissimum *Turcharum Tirannum* jam pridem, Innumeris tam Peditum quam Equitum Copiis & diversâ Multitudine Machinarum omnis generis Instrudus, Bellum Ingens in *Solimanum* intulerit, atque Eo Devicto & Militibus ejus ad Interfectionem cæcis Victor evaserit, Duoque amplissima Imperia ad Unum Reduxerit;

Ne igitur prædictus Catholicæ Fidei Inimicus, eâ victoriâ Tumidus & Inflatus, in Christianorum Fines irrumpat, Virisque suum latere evomat, ac omnes Copias suas ad Christianum Nomen delendum convertat,

Potentissimis Serenissimis & Invictissimis *Angliæ & Francorum Regibus &c.* dictis nefariis *Turcharum Tiranni* Conatibus obistere, Christianæque Reipublicæ Amplificationem, necnon Pacis universalis Propagationem, intimo Cordis affectu cupientibus, ad hoc idem etiam suadente & hortante Sanctissimo Domino nostro *Leone X. Pontifice Maximo*, commodissimum & maximè necessarium visum est, cum non facile tantæ *Turcharum* Potentiæ unus Princeps quantumvis Magnus & Opulentus possit resistere, cunctis postpositis Simulatibus, Ligam Fœdusque defensivum Statuum, Regnorum, & Dominiorum suorum, inter *Sanctissimum Dominum nostrum, Imperatorem, Angliæ, Francorum, & Hispaniarum Reges* principaliter contrahentes, iniri, componi, & concludi, ex quo universæ Pax tantoperè desiderata & necessaria tutabilis Auspicus non modò in-

dubiè sequetur verum etiam ceteri ^{Nov. 6.} A. D. 1518. Prineipes ad dictum Fœdus amplectendum alacrius faciliusque allicentur, dictique Communis Hostis & crudelissimæ *Beluz* Injurias unitis Viribus commodius propulsare & repellere poterunt,

Nos igitur, *Guillelmus Goufret* Dominus de Boniveto Miles Ordinis necnon Consiliarius & Cambellanus Potentissimi & Invictissimi Domini nostri *Francisci*, Dei gratiâ, *Francorum Regis* Christianissimi ac Admiraldus Franciæ, *Stephanus de Poncher Episcopus Parisiensis*, *Franciscus de Rapceoverdi* Miles Dominus de Campodenario Senescallus Tholosiæ & Gubernator Rupellæ Cambellanus, & *Nicolaus de Nesville* etiam Miles Dominus de Villeroy Audientarius Franciæ ac Secretarius Financiarum prædicti Christianissimi Regis Franciæ, Oratores, Commissarii, & Procuratores, ac Ambassiatores prædicti *Christianissimi Regis* ad infrascripta sufficienter deputati & legitime constituti & auctorizati,

Pro firma Pace Amicitia & vera Concordiâ inter eundem Christianissimum & Potentissimum Regem ac Illustrissimum & Potentissimum Principem *Henricum*, Dei gratiâ, *Angliæ Regem* ejusdem Christianissimi Regis Carissimum & Dilectissimum Fratrem & Consanguineum, eorundemque Subditos Alligatos & Confederatos,

Cum Illustribus Reverendis & Generosis Viris, Dominis, *Thoma Duce Northfolchiæ* Magno Thesaurario & Marscallo Angliæ, *Thoma Episcopo Dunelmensi* Custode Privati Sigilli dicti Potentissimi Regis Angliæ, *Carolo Comite Wigornie* Domino de Herbert & de Gower Camerario dicti Illustrissimi Regis Angliæ, & *Nicolaus Episcopo Eliens*, etiam Oratoribus, Commissariis, Procuratoribus & Ambassiatoribus ejusdem Potentissimi Regis Angliæ ad Infrascripta sufficienter & legitime deputatis & auctorizatis,

Ad Honorem Dei omnipotentis, Gloriosissimæque Virginis Mariæ, totiusque Curie Cœlestis & Christianæ Religionis Exaltationem & Incrementum, Convenimus, Concordavimus, & Conclufimus, atque Auctoritate Commissionum nostrarum (Quarum Tenores inferius Inferuntur) per Præfentes, Convenimus, Concordamus, & Concludimus articulatim prout sequitur,

INPRIMIS, Convenimus, Concordatum, & Conclufum est quodd, inter prædictos

A. D. 1518. dictos Sanctissimum Dominum nostrum

Leonem Pontificem Decimum, Cesaream Majestatem, & Illustrissimos ac Potentissimos Anglie Francorum & Hispaniarum Reges principaliter contrahentes & Confederatos, eorumque Hæredes & Successores Vasallos Incolas & Habitatores ac Subditos quoscunque presentes & futuros, tam Ecclesiasticos quam Seculares, cuiuscunque Dignitatis, Statûs, Gradûs, aut Conditionis existant, seu quacunque Dignitate, Statu, sive Gradu præfulgeant, eorûnque Regna, Patrias, Terras, & Dominia, Civitates, Castra, Territoria, Villas, Opida, & Loca quacunque, modò per eorundem aliquem habita, tenta, possessa, & occupata, sit bona, sincera, vera, integra, perfecta, fidelis, & firma Amicitia, Unio, Liga, Intelligentia, Confederatio, & Pax per Terram, Mare, & Aquas dulces, Portus Maris, & ubique Locorum futuris Temporibus perpetuò duratura.

Item, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd, pro Tutitione, Conservatione, & Defensione Personæ Autoritatis & Dignitatis Serenissimi Domini nostri *Leonis Papa Decimi* & Sacrosanctæ Sedis Apostolicæ, Dignitatum Personarum & Statuum præfatorum Confederatorum omnium & singulorum & eorum cuiuslibet eorûnque Hæredum aut Successorum, Regnorum, Patriarum, Terrarum, & Dominiorum, Civitatum, Castrorum, Villarum, Territoriorum contra Invasores, Perturbatores, & hostiles Aggressores quoscunque, prædicti Confederati omnes & singuli erunt, perpetuis & futuris Temporibus, Amici Amicorum & Inimicorum Inimici invicem Alligati & Confederati sine aliqua Exceptione aut Contradictione; ita quòd, si posthac aliquis præfatorum Confederatorum aut in hoc Fœdere Comprehenforum, seu alius quicunque, per Se, vel per Locumtenentem, Capitaneum Generalem, aut Alium quemcunque potenti valido & magno Exercitu vel alio quovismodo, directè vel indirectè, Regna, Patrias, Terras, Dominia, Castra, Civitates, Opida, Territoria, sive alia Loca quacunque, per dictorum Confederatorum aliquem in presentiarum habita, tenta, possessa, aut occupata, hostiliter invaserit aut perturbaverit aut invadi seu perturbari procuraverit, sive cuiquam Confederatorum Violentiam aut Dampnum grave vel intollerabile inferre, facere, vel irrogare attemptaverit; tunc & in eo Casu *Princeps Invasor*, cupiens habere Suppetias dictorum Confedera-

torum pro sua Defensione, ut prædicatur, tenebitur admonere & requirere omnes & singulos Confederatos, per suos Literas Patentes Manu sua subscriptas ac suo Sigillo sigillatas, super huiusmodi Invasione; qui, super hoc tertiores effecti & ut præmittitur admoniti & requisiti, tenebuntur unanimiter & uno Contextu, noâ cum Ipso Requirente, *Regem Principem* aut alium quemcunque, sive de dictorum Confederatorum numero fuerit sive non, sic Invasorem aut huiusmodi Invasionem fieri ut prædicatur Procurantem, & eorum utrumque Invasionem aut Procuracionem facientem, si qui tales fuerint, per Oratores Literas sive Nuncios suos, monere & requirere, monebitque & requiret eorum quilibet, ut ad huiusmodi hostili Invasione & Guerra sive Procuracione ejusdem transire desistant vel desistant, & ab eadem ac ab eisdem cesset seu cessent realiter & cum effectu; & pro dictis sic Attemptatis & Dampnis exinde subsecutis condignam rependet Emendam & Satisfactionem; significantes Eidem sive Eisdem quòd, vigore & virtute Iltius Fœderis sive Ligæ Defensivæ, tenentur Ipsi Confederati omnes & singuli sibi invicem adilliter Suppetias dare & se mutuò defendere: quod, si illicò & absque mora facere recusaverit vel recusaverint aut distulerit vel distulerint, tuoc omnes & singuli Confederati, infra Mensem ex tunc proximo sequentem, Se Hostes & Inimicos Regis Principis Potentatis sive Communitalis sive Invasentis aut Invasionem huiusmodi fieri Procurantis, & eorundem utriusque Invasionem aut Procuracionem huiusmodi Facientis publicè & expressè declarabuot & manifestabuot, ac sic declarabit & manifestabit eorum quilibet; ac intra Duos Menses ex tunc proximo & immediatè sequentes ad Summum, absque omni dolo fraude malo Ingenio aut alio quovis quaesito colore sive excusatione quacunque, Regna, Patrias, Terras, & Dominia Regis Principis aut alterius cuiuscunque, sic ut præfertur Invasentis vel Invasionem Procurantis & eorundem utriusque, sive de dictorum Confederatorum numero fuerit sive non, ab ea Parte quæ sibi propinquior existit, vel quâ id commodius fieri posse visum fuerit, unanimiter unoque Contextu ingrediantur & hostiliter invadent, ac sic ingredietur & hostiliter invadet eorum quilibet suis propriis Somptibus & Expensis, præfatus *Sacrosanctissimus Pater* per Capitaneum suum Generalem sive deputatum legitimum, præfati verò *Principes* per Se vel Locumtenentes suos

Rev. S.

A. D. 1518.
Rev. S.

A. D. 1518. suos realiter & cum effectu, cum tanto &
Rev. 2. tam valido Exercitu tam Equitum quam
Pedum, Equis, Armis, Bombardis, &
Instrumentis bellicis aliisque Rebus qui-
buscunque ad tanti Belli Molem neces-
sariis & requisitis, sufficienter instru-
ctio, qualis ad Profligandos communes
Hostes & eorum Malitiam coercentem
& comprimendam sufficere poterit.

ITEM, Conventum, Concordatum, &
Conclusum est quòd si *Rex Principis* seu
quivis alius aliquem Principum seu
Confederatorum, ut præfertur, Inva-
dens vel Invadi Procurans, sive de di-
ctorum Confederatorum Numero fuerit
sive non, habeat, teneat, & possideat
Terras, Dominia, Loca Maritima, Por-
tus, aut Littora Mari Gallico, Hispani-
co, Britannico, aut Germanico ad jacia-
ntia sive contigua, tunc & in eo Casu Po-
tentissimi & Illustrissimi *Anglia Fran-
corum & Aragonum Reges*, non solum
per Terram modo & forma superscrip-
tis Guerram facient, verum etiam per
Mare Bellum gerent & quilibet eorum
geret & faciet, cum tali & tanta Na-
vium Classe, Militibus sive Hominibus
Armatis, Bombardis, sive Instrumen-
tis bellicis Telis Viſtualibus & aliis
quibuscunque ad Bellum Navale geren-
dum necessariis & requisitis, sufficienter
instruſa, qualis ad Profligandos commu-
nes Hostes & eorum Malitiam Coher-
cendam & Comprimendam sufficere po-
terit; quam Classẽ, infra Mensẽm
postquam dictum Bellum Hosti com-
muni sic ut præfertur Indici aut Inferri
ceperit, ad Mare realiter & cum effec-
tu propriis suis Expenſis mittent ac
mitti curabunt & facient, sicq; mittent ac
mittere curabit & faciet eorum quilibet:
que quidem Naves omnes & singula,
ad Mare communis Hostis Regnis, Pa-
trias, Terris, & Dominis proximò ad-
jacens navigabunt, ac ibidem conti-
nuè remanebunt huc & illuc Navigan-
do, communem Hostem, ejus Regna, Pa-
trias, Terras, Dominia, & Subditos ip-
sius quantum poterunt Molestando, Se-
se ac cæteros Amicos & Confederatos
eorumque Regna, Patrias, Terras, &
Dominia Defendendo, ac quotiens &
quando opus fuerit simul Se conjun-
geant ut unis viribus communi Hosti
resistere atque Eundem infestare ac de-
bellare possint: nec licebit alicui Regum
prædictorum Naves aut Exercitum Ma-
ritimum, sic ut præmittitur ad Mare
destinatum vel destinatas, revocare aut
mutare sine mutuo eorundem expre-
so Consensu & Voluntate: Sed si Casu
aliquo eos ringat Numerum Navium aut
Classium, Hostium Invasione aut

Maris Tempestate, capi naufragari aut
aliquo modo diminui (quod Deus
avertat) tenebitur Ille, cujus est Cladis,
Rev. 2. si, ut præfertur, Casu capietur sive dimi-
nuetur, illam infra Mensẽm de novo
Reficere Reparare & Refarcire realiter
& cum effectu, sine omni dolo, frau-
de, dilatione, aut alia excusatione qua-
cunque.

ITEM, Conventum, Concordatum, &
Conclusum est quòd præcedentes Arti-
culi Invasionis non extendantur ad Sub-
ditos alicujus Confederatorum prædi-
ctorum Invasionem vel Rebellionem in
Dominum & Superiorem suum molien-
tes aut quoquomodo facientes, nisi dicti
Subditi, per aliquem Confederatorum
prædictorum vel inferius Comprehensio-
rum, ad hoc Instigati, Provocati, In-
ducti, Persuasi, vel in hoc Adjuti aut
Favorisati fuerint; quo Casu Confede-
rati prædicti & eorum singuli, tam
contra Invasentem quam contra Instigan-
tem, Provocantem, Inducentem, Per-
suadentem, Adjuvantem, aut Favori-
santem, Suppetias dabunt & ut præfer-
tur Invasentem.

ITEM, Conventum, Concordatum, &
Conclusum est quòd si *Alicui ditorum
Confederatorum*, communem Hostem, sic
ut præfertur, per Se Capitaneum suum
Generalem seu Locumtenentem invade-
re volenti, necessarium fuerit, per Re-
gna, Patrias, Dominia, Civitates, Ca-
stra, Territoria, Villas, seu Oppida, Por-
tus Maris, aut Aquas dulces alicujus
Confederatorum prædictorum vel inferius
Comprehensorum, ire, equitare,
navigare, & Exercitum ducere, *Confede-
ratus Ille*, ad hoc requisitus, non solum
liberum Transitum, Accessum, & Re-
cessum per hujusmodi Loca absq; frau-
de, dolo, impedimento, seu resistẽtia
concedet, verum etiam Eidem, sic tran-
sire & Exercitum ducere ut dictum est
volenti, Currus, Equos, Plaustra, Na-
ves, Vehicula, & omnis generis Viſtua-
lia & alia quæcunque tanto Exercitui
necessaria dabit & sumministrabit ut
cum effectu dari & realiter summini-
strari faciet, Sumptibus tamen & Ex-
pensis Transientis sive Transitum Re-
quirentis, provisio semper quòd *dictus
Principis* aut ejus Capitaneus Generalis
seu Locumtenens, sic ut prædictur Ex-
ercitum ducens, nihil hostiliter agat,
faciat, aut attemptabit, vel agi, fieri, aut
attemptari procurabit vel permittat in
Principis, Transitum ut præmittitur con-
cedentis, ejusve Subditorum Dampnum
aut grave Prajudicium.

ITEM, Conventum, Concordatum, &
Conclusum est, quòd nullus prædite-

A. D. 1518. rum Confederationum vel in hoc Tractatu
 Comprehensivum, durante Pace & Amicitia
 predictis, permittet Subditos suos

Rev. k.

servire in Bello alicui dictorum Confederationum contra Alterum, neque Milites Externos quoscunque sive Pedes sive Equites non sibi Subditos per Se vel per alium stipendiant vel conducit aut conducit faciet, seu eorum Opera etiam sibi gratis oblati utretur contra aliquem predictorum Confederationum seu inferius Comprehensivum, sive contra eorum Subditos, Regna, Patrias, & Dominia aut in eorum Damnum sive Prajudicium; & si quis eorum secus fecerit aut quovismodo in contrarium attemptaverit, pro Transgressore hujus Amicitiae & Pacis universalis Violatore penitus habeatur; rati manente inter ceteros praesentis Tractatus Contractu.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quod *Nullus predictorum Confederationum* principaliter Contrahentium vel in hac Liga Comprehensivum, aliquem Vassallum aut Subditum alterius, cujuscunque Gradus, Status, Dignitatis, aut Conditionis existat, in Protectionem, Tutitionem, sive Defensionem quovismodo suscipiet aut acceptabit, vel ab alio quocunque suscipi aut acceptari consentiet aut procurabit, inconsulto & non consentiente Domino cujus est Vassallus aut Subditus; nec alicui tali vel aliquibus talibus Consilium, Auxilium, Assistentiam, vel Favorem directè vel indirectè dabit vel praestabit darive aut praestari faciet vel procurabit.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est, quod Nullus predictorum Principum quicquam agat, faciat, tractabit, vel attemptabit, aut ab aliis agi, fieri, tractari, vel attemptari permittet aut consentiet, quocunque in loco sive in Terris sive in Mari Portibus Maris vel Aquis dulcibus, occasione quacunque, nullumque praestabit Auxilium, Consilium, Favorem, vel Assensum quod, per Alium vel Alios quoscunque, aliquid fiat agatur vel attemptetur, directè vel indirectè, tacitè vel occultè, in Injuriam, Prajudicium, aut Damnum alicujus eorundem ejuisque Haerodem aut Successorum, Regnorum, Patriarum, Terrarum, Dominiorum, Castrorum, Villarum, Territoriorum, Civitatum, ac Oppidorum, sic ut praemittitur, per eorum aliquem habitorem, tenentem, vel possessionem; sed quibuscunque sic, ut praemittitur, contra aliquem eorum aliquid molientibus, agentibus, tractantibus, vel attemptantibus, dicti Confederati

& eorum quilibet expressè & cum effectu contradicet renitetur obstitit & Impedimentum realiter & quantum poterit praestabit.

A. D. 1518.

Rev. l.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, dictis Amicitias durantibus, *Nullus dictorum Confederationum* aut aliorum quorumcumque in hoc Tractatu Comprehensivum, quovismodo, in Regnis suis vel alicubi locorum, favorisabit, intertenebit, receptabit, aut retinebit, nec a Subditis suis eorum aliquis receptari, favorisati, interteneri, aut retineri permittet, aliquos Rebelles sive Proditores de Crimine Laesae Majestatis suspectos, & Transugas ex Subditis alicujus dictorum Confederationum sive Comprehensivum, nec hujusmodi Rebelligis sive Proditoribus, Rebeli sive Proditori, qui in aliquem Locum Obedientiae dictorum Confederationum sive Comprehensivum seu alicujus eorundem dedinaverint sive declinaverint, quovismodo, dabit Consilium, Favorem, Subsidium, aut Assistentiam; sed Eum aut Eos, Intra Viginti Dies postquam per Literas alicujus eorundem, cujus Rebelles aut Rebelles Subditus aut Subditi extiterit sive extiterint (quibus Literis certificatoris super hoc omnino stabitur) aliquis eorum requisitus fuerit Eum vel Eos, Literarum hujusmodi Requisitionis Latori, aut alii ad hoc in hujusmodi Literis nominato sive deputato, tradet restituet deliberabit, tradive restituet & deliberari faciet.

ITEM, Conventum Concordatum & Conclusum est, quòd in praesenti Tractatu Pacis & Amicitiae congregandantur Amici, Alligati, & Confederati omnium Partium subsequenter nominati, videlicet,

A Parte Regis Angliae,

Rex Daciae,
 Reges & Regina Portugaliae, Ungariae,

Illustrissima Domina Margareta Imperatoris Filia Archiducissa Austriae,

Dux & Dominus Venetorum,
 Dux Urbini,
 Cleventis & Juliacenensis Ducer,
 Magnifica Domus de Medicis & Dominus Florentinorum,
 Dux Ferrariae,
 Communitas & Societas Hanse Teutonice,

Dominus Helvetis sive Saetenses,

Et pro Parte Regis Francorum,

Rex Scotiae,

8 M

Rex

A. D. 1518
 Rex. 6.

Rex Portugalie,
 Rex Ungariæ,
 Rex Navarrae,
 Dux & Dominus Venetorum,
 Dominus Florentinorum & Egregia
 Domus de Medicis,
 Dux Sabaudie,
 Dux Lotoringie,
 Dux Gheldriae,
 Dux Ferrariae,
 Dux Urbini,
 Marchio Mantuae,
 Marchio Montisferrati,
 Marchio Salutaris,
 Dominus Helvetiarum,
 Eorūque Dominia Terræ & Subditi
 comprehenduntur.

ITEM, Convantum Concordatum & Conclufum est quòd *Sanctiffimus Dominus noster*, infra Quatuor Menses post Notificationem fuz Sanctitati factam, fi velit pro principaliter Contrahente haberi, tenebitur, per Bullas fuas Confirmatorias & Ratificatorias præfentis Fœderis, declarare fe velle acceptare præfentem Tractatum, & Se ad omnia & fingula in hoc Fœdere contenta quatinus Sanctitatem fuam concernunt obligare, & tunc Confederatos fuos nominare poffit & valeat: & fi quis Alius, pro principaliter contrahente in præfenti Tractatu Nominatus, Mandatum fufficiens ad principaliter contrahendum in Conclufione præfentis Tractatûs in Regno Angliæ non habuerit, tunc, infra Quatuor Menses post Notificationem hujusmodi Tractatûs fibi factam proximo & immediatè fequentes, teneatur per Literas fuas Patentes, Magno fuo Sigillo & Mano fuâ fubfcriptas, præfentis Tractatûs ac omnium & fingulorum Articulorum in eodem contentorum, quatinus ipfum concernunt, Ratificatorias & Confirmatorias, ac per Oratorem vel Oratores fufficientem vel fufficientes ad hoc Auctoritatem habentem vel habentes tradendas & liberandas, quibus Se ad Observantiam dicti Tractatûs, etiam Juramento corporali fuper hoc præftando, Se obligabit & astringet, requirere & rogare dictos Angliæ & Francorum Reges & eorum utrumque principaliter contrahentes quòd pro principaliter contrahente recipiatur & acceptetur, gaudeatque in tam amplis modo & formâ Beneficio præfentis Tractatûs, ac fi in Conclufione dicti Fœderis Mandatum ex Parte ejus affuiffet; alioquin, fi intra dictos Quatuor Menses id, ut præmittitur, non fecerit, tantummodo pro Comprehenfo & non principaliter Contrahente per cæteros omnes Confederatos principaliter Contrahentes (ratio man-

te inter eofdem præfentis Tractatûs contra- A. D. 1518.
 tractu) habeatur & reputetur; non ob- Rex. 6.
 ftantibus quòd pro principaliter Contra-
 hente fuperius fuerit nominatus.

ITEM, Convantum Concordatum & Conclufum est, quòd a quibuscunque Tractatibus inter aliquos Confederatorum vel Comprehenforum prædictorum ante Datam Præfentium initis aut conclufis, aut ab aliquibus Articulis eorundem, nullo pacto fit aut videatur per præfentem Tractatum Receffum aut eifdem aliquo modo Derogatum, fed quòd prædicti Tractatus omnes & finguli ac omnia contenta in eifdem, ac finguli eorum Articuli inter Partes, inter quas conclufi fuerunt, quatinus huic Tractatui aut alicui Articulo eifdem non funt contrarii, in fuo pleno Robore permanent & Effectu.

ITEM, Convantum Concordatum & Conclufum est, quòd omnibus & fingulis aliis Principibus ac Regibus & Dominis datur & conceditur Locus congruus & condicens intrandi præfentem Ligam & Confederationem, dummodò intra Ocho Menses Se ingredi dictam Ligam acceptare & intrare velle per Literas fuas Patentes Magnis fuis Sigillis figillatas & Manibus fuis fubfcriptas declaraverint, nec non per eafdem ad Observantiam dictæ Ligæ & Fœderis ac omnium & fingulorum Articulorum in eodem contentorum, quatinus eos concernunt aut concernere poterunt, fe realiter & cum effectu obligaverint; & quòd dicti principaliter Contrahentes tenebuntur defendere dictos Reges, Principes, Potentatus, & Dominia, ac omnes alii & finguli in hoc Tractatu Comprehenfi tenebuntur tam dictos principaliter Contrahentes quàm Scipfos mutuo defendere, Sumpibus tamen, ut præfertur, Requirentis five Requirentium.

ITEM, cum præfati Potentiffimus Angliæ & Chriftianiffimus Francorum Reges, hujus Sanctæ Ligæ & Confederationis primi Auctores, Se fe indifolubili quodam Affinitatis vinculo perpetuo conjunxerint, Convantum & Concordatum est inter eofdem, quòd licet inter cætera in præfenti Tractatu continetur quòd quilibet principaliter Contrahens in Persona fuâ, five per Deputatum fuum communem Hoftem ipfos aut eorum aliquem invadentes aut invadere curantes, cum ea Potentia, tam Terreftri quàm Navali prout fuperius eft defcripta, fuâ propriis Expenfis invadere teneatur uno fimul & eodem Contextu; Præfati tamen Angliæ & Francorum Reges, pro Defenfione Perfonarum, Statuum, Regnorum, Patriarum, Domini-

A. D. 1518
An. 6.

orum suorum, per eos aut eorum alterum inpraesentiarum ubicunque possessorum, in Personis propriis, cum tanta Peditum & Equitum Manu ac Navium Classe, quanta & quemadmodum superius est descripta, se mutuo defendere contra Invasentem aut Invasorem procurantem, ut praemittitur, quemcunque, absque ulla Exceptione, Eundem sive Eosdem hostiliter invadent & aggredientur, Bellumque contra ipsum vel ipsos bonâ Fide, & absq; omni Dilatione Fraude & Dolo realiter & cum effectu gerent; ac insuper, licet alii, pro principaliter Contrahentibus superius nominati aut eorum aliquis, praesentem Tractatum aut aliquem Articulum in eo contentum non observaverint aut contravererint, sive non observaverint aut contravererint, praesens tamen Contractus, & omnia & singula in eodem contenta, inter eosdem *Potentissimum Angliæ & Christianissimum Francorum Reges*, pro Personarum, Statuum, Regnorum, Terrarum, & Dominiorum suorum Tutitione, Conservatione, & Defensione, Firma & Rata manebunt, eundemque Tractatum, ac omnia & singula in eodem contenta quousque eos concernunt inconcussè & invariabiliter observabunt, non obstante quòd cæteri id non fecerint perimpleverint aut facere vel perimplere recusaverint, seu eorum aliquis non fecerit perimpleverit aut facere vel perimplere recusaverit.

ITEM, Convenit, Concordatum, & Conclufum est quòd omnes & singuli Confederati praedicti, quando per Oratores sive Commissarios alicujus eorumdem sufficientem Auctoritatem habentes ad hoc debere requisiti fuerint, in eorum Praesentia, tactis Sacrosanctis Evangeliiis, Juramentum corporale praestabunt quòd omnia & singula in praesenti Tractatu specificata & contenta benè & fideliter observabunt & adimplebunt, ac a suis Subditis quousque ipsos tangunt aut tangere poterunt observari & adimpleri facient cum effectu; & idem Juramentum, in Scriptis redactum & Manu sua signatum, Oratori sive Oratoribus hujusmodi tunc praesentibus tradet.

ITEM, Convenit, Concordatum, & Conclufum est quòd omnes & singuli Confederati principaliter Contrahentes omnia & singula Praemissa Ratificabunt Auctoritabunt & Confirmabunt, atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequentur & facient, & quilibet eorum ratificabit auctoritabit & confirmabit atque realiter & cum effectu pro Parte sua exequetur & faciet, pro Parte sua

quæ Praemissorum Tenor exigit & requireret, suisq; Litteras Patentes desuper debite confectas, Magnis suis Sigillis sigillatas & Manibus suis subscripserit, dictis Confederatis, principaliter Contrahentibus, & eorum cuilibet intra Quatuor Menses Datum praesentis Contractus proximè & immediatè sequentes liberabit & tradent, & eorum quilibet tradet & liberabit aut tradi & liberari faciet.

Tenor Commissionis sequitur, & est talis,

Henricus, Dei gratia, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ univerfis & singulis, praesentes Litteras inspecturis, Salutem in Domino Sempiternam.

Notum facimus quòd,

Cùm nil Nobis charius & gratius sit, quam Quietem & Tranquillitatem nedium Subditorum nostrorum Fidei nostra & Tutelæ commissorum, verùm etiam Universalem omnium Christianorum Pacem procurare & stabilire, ac quorumcumque Insolentiam in contrarium Adnitentium reprimere & refrinare,

Operæ pretium esse duximus cum Sanctissimo Domino nostro *Leone Papa Decimo* Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ *Summo Pontifice*, ac Serenissimo & Potentissimo Principe *Francisco*, Dei gratiâ, *Francorum Rege* Consanguineo nostro Charissimo, ac cum quibuscunque aliis Regibus & Principibus Christianis, Civitatibus, Potentatibus, Communitatibus, Nationibus, & Dominis firmam Amicitiam, Confederationem, Ligam, & Fœdus, ad Laudem Omnipotentis Dei, & Populi Christiani Tranquillitatem inire, firmare, & concludere; ut tandem Reliquum Vitæ nostræ, quod Deus Omnipotens Nobis præstare dignabitur, Servizio Divinae Majestatis (cui Servire Regnare est) impendere possimus:

Nos igitur,

De Fidelitate, Industria, & provida Circumspectione, Dilectorum & Fidelium Consiliariorum nostrorum, *Thome Ducis Northfolciæ* Magni Thesaurarii & Marchalli Angliæ, Reverendi Patris *Thome Dunelmensis Episcopi* Custodis Privati Sigilli nostri, necnon *Caroli Comitis Wigorniensis* Domini de Herberd & de Gouer Camerarii nostri, & Reverendi Patris *Nicolai Episcopi Eliensis*, plurimum confidentes,

Ipsos & eorum quemlibet conjunctim & divisim nostros veros legitimos & indubitatos Oratores, Procuratores, Ambasiadores, & Nuncios nostros genera-

A. D. 1518 les & speciales ad Infra-scripta Ordinavi-
nus Fecimus & Constitutus,

Ann. 6.

Dantes & Concedentes eisdem, & cui-
libet eorum, conjunctim, ut præfetur,
& divisim, Tenore Præsentium, Pote-
statem, Facultatem, Auctoritatem, &
Mandatam generale & speciale, pro No-
bis & Nomine nostro, ac Successorum
nostrorum, cum Sanctissimo Domino
nostro *Leone Papa Decimo*, & cum præ-
dicto Illustrissimo & Potentissimo Principe
Francisco, Dei gratiâ, *Francorum Rege*
Carissimo & Dilectissimo Fratre & Con-
sanguineo nostro, ac cum quibuscunque
aliis Regibus & Principibus Christianis,
Civitatibus, Potentatibus, Communita-
tibus, Nationibus, & Dominiis, seu
eorum aliquo, vel eorum Procuratori-
bus, Oratoribus, Commissariis, Amba-
sistoribus, & Deputatis quibuscunque
ad hoc sufficientem Auctoritatem & Po-
testatem habentibus, de & super quin-
cunque Amicitia, Consideratione, U-
nionem, Fœdere, & Ligâ defensivâ Sta-
tutum, Regnorum, Dominiorum, Terra-
rum, Patriarum, Territoriorum, Civi-
tatum, & Oppidorum, ubicunque loco-
rum impræsentiarum per Nos vel eorum
aliquem possessorum, inter Nos, Hæ-
redes, & Successores nostros, præ-
fatum *Sanctissimum Dominum nostrum*,
& Carissimum Consanguineum nostrum
Franciscum Francorum Regem prædi-
ctum, ac ceteros, ut præfetur, Reges
& Principes Christianos, Civita-
tes, Potentatus, Communitates, Natio-
nes, & Domina, & eorum Hæredes, &
Successores, atque Regna, Patrias, Ter-
ras, Domina, & Loca quæcunque,
ac Subditos, Vassallos, Confederatos,
Amicos, & Adherentes nostros, & eo-
rum quoscunque & quomodocunque
etiam ad Defensionem Personarum, Sta-
tutum, Regnorum, Terrarum, Patriarum,
Dominiorum nostrorum, vel di-
ctorum Principum in Personâ nostrâ,
& Expenfis nostris propriis, sive Requi-
rentium, in eundâ, Tractandi, Concor-
dandi, Pacificendi, Conveniendi, & Con-
cludendi;

Nosque Regna, Terras, & Domina
nostra quæcunque, ad Conventorum &
Conclavorum inviolabilem Observan-
tiam Astringendi & Obligandi:

Ac super hujusmodi Conventis, Con-
cordatis, & Conclavis cum dicto *San-
ctissimo Domino nostro*, Potentissimo *Francorum Rege* Consanguineo nostro, & cum
prædictis Principibus Christianis, Civi-
tatibus, Communitatibus, Nationibus,
& Dominiis, seu eorum Oratoribus quib-
uscunque, Literas validas & efficaces
pro Parte nostrâ Tradendi: aliisque

confimilis effectûs & vigoris, ab Ipsi-
petendi, & Exigendi:

A. D. 1518.

Ann. 6.

Plenamque præterea Potestatem Ju-
rumentum in Animam nostram Præ-
standi quod tenebimus & adimple-
bimus realiter & cum effectu omnia
& singula que in Prædictis & cir-
ca ea Nomine nostro concordabunt,
convenient, jurabunt, firmabunt, &
concludent; atque illa ratificabimus,
& nullo unquam tempore revocabimus,
nec contra ea, vel eorum aliquod facie-
mus, vel quovis pacto veniemus,

Similèque Juramentum a *Sanctissimo Domino nostro*, Illustrissimo *Rege Francorum*, caterisque Regibus, Principibus, Potentatibus, Civitatibus, Communitatibus, & Dominiis præfari Videndi, Petendi, & Exigendi;

Ac generaliter omnia & singula No-
mine nostro Faciendi, Gerendi, Exer-
cendi, & Firmandi, quuscunque natu-
ræ & importantie fuerint & esse pote-
runt in Prædictis, & circa ea necessaria,
& oportuna, & que tanti Negotii
qualitas, cum ejusdem circumstantiis,
dependentiis, & annexis, exigit aut
requirit, & que Nobis facere liceret,
si Præmissis personaliter intereremus;
etiam si expressis longè majora sint, aut
talia forent, que de sui naturâ ad ea
perficienda Mandatum exigunt magis
speciale quàm Præsentibus sit expres-
sum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo
Regio, Nos Ratum, Gratum, & Fir-
mum habituros id totum & quicquid per
prædictos Oratores, Commissarios, Procura-
tores, Nuncios, & Deputatos nostros,
seu eorum quemcunque, Actum, Ges-
tum, Conventum, Juratum, aut Factum
fuerit in Præmissis, & contra ea vel ip-
sorum aliqua nullo modo contravenire;
immò ipsa manutene, inviolabiliter
observare, ac per nostras Patentes Literas
confirmare.

In cujus rei Testimonium Præsentibus
his, à Manu nostrâ signatis, Sigillum
nostrum duximus apponendum.

Datum *London*. Primo Die Octo-
bris, Anno Domini Milleesimo Quingen-
tesimo Decimo Octavo, Regni verò no-
stri Decimo.

In quorum omnium & singulorum
Præmissorum Fidem & Testimonium
Nos Oratores & Procuratores antedi-
cti Domini nostri Christianissimi *Regis Francorum* præsentibus Literis Manibus
nostris subscriptis Sigilla nostra appo-
suimus.

Dat.

A. D. 1518.

non. 8.

Dat. in Urbe London. Die sextâ Octo-
bris, Anno Domini Milleſimo Quingen-
teſimo Decimo octavo.

*Tenor Commissionis ſequitur, & eſt
taſis,*

Franciſcus, Dei Gratia, *Francorum
Rex*, *Mediolani Dux*, & *Gene Domi-
nus* univerſis, præſentes Literas inſpe-
cturis, Salutem in Domino Sempiter-
nam.

Notam facimus,

Cùm nil nobis gratius aut charius
ſit quàm Quietem & Tranquillitatem
nedùm Subditorum noſtrorum Fidei no-
ſtræ & Tutelæ Commiſſorum verùm
etiam univerſalem omniùm Chriſtiano-
rum Pacem procurare & ſtabilire, ac
quorumcunq; Inſolentiam in contra-
rium Admittentium reprimere & refræ-
nare,

Operæ pretium eſſe duximus cum
Sanctiſſimo Domino noſtro *Leone Papa
Decimo* Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ
Summo Pontifice, ac Sereuiſſimo & Po-
tentiffimo Principe *Henrico*, Dei gratiâ,
Rege Angliæ Conſanguineo noſtro Cha-
riſſimo, ac cum quibuſcunq; aliis Re-
gibus & Principibus Chriſtianiſis, Civi-
tatibus, Potentatibus, Communitatibus,
Nationibus, ac Dominiis firmam Ami-
citiâ, Conſederationem, Ligam, Fœ-
dus, ad Laudem Omnipotentis Dei, &
totius Populi Chriſtiani Tranquillita-
tem, inire, firmare, & concludere, ut
tandem Reliquiùm Vitæ noſtræ, quod
Deus omnipotens Nobis præſtare digna-
bitur, Servizio Divine Majeſtatis (cui
Servire Regnare eſt) impendere poſſi-
mus,

Nos igitur,

De Fidelitate Induſtriâ & providâ
Circumſpectione Dilectorum & Fide-
lium Conſultariorum noſtrorum, *Guil-
lemi Gauſſer* Domini de Boneveto Mi-
litis Ordinis noſtri, necnon Cambella-
rii Ordinarii ac Admiraldi Franciæ, *Ste-
phani de Poncher Epifcopi Pariſienſis*,
Fanciſci de Rapcecardi Militis Domini
de Campodenario Senefchalli Thoſolæ
& Gubernatoris Rupellæ Cambellani no-
ſtri, & *Nicolai de Neuville* etiam Mi-
litis Domini de Villeroi Audienciarum
Franciæ ac Secretarii Financiarum no-
ſtrarum plenè confidentes,

Ipfos & eorum quemlibet conjunctim
& diviſim noſtros veros & indubitanos
Commiffarios, Procuratores, Oratores,
Deputatos, & Nuncios noſtros generales

& ſpeciales legitimè Conſtituimus & A. D. 1518.
Ordinamus per Præſentes, non. 8.

Dantes & Concedentes Eiflem, &
eorum cuilibet, conjunctim ut præfertur
& diviſim, Tenore Præſentium, Pot-
eſtatem, Facultatem, Autoritatem, &
Mandatum generale & ſpeciale, pro No-
bis & Nomine noſtro ac Succellorum
noſtrorum, cum Sanctiſſimo Domino
noſtro *Leone Papa Decimo*, & cum præ-
dicto Illuſtriſſimo & Potentiſſimo Prin-
cipe *Henrico*, Dei gratiâ, *Angliæ Rege*
Chariffimo & Dilectiſſimo Fratre &
Conſanguineo noſtro, ac cum quibuſ-
cunq; aliis Regibus & Principibus
Chriſtianiſis Potentatibus, Communitati-
bus, Civitatibus, Nationibus, & Domi-
niis, vel eorum aliquo, ſeu Procurato-
ribus, Oratoribus, Commiffariis, Am-
balliatoribus, & Deputatis quibuſcun-
que, ad hoc ſufficientem Potestatem &
Autoritatem habentibus, de & ſuper
quæcunq; Amicitia, Conſederatione,
Unione, Fœdere, & Liga Defenſiva
Statuum, Regnorum, Dominiorum, Ter-
rarum, Patriarum, Territoriorum, Civi-
tatum, & Opidorum, ubiq; locorum im-
præſentiarum per Nos vel eorum aliquem
poſſeſſorum, inter Nos Hæredes & Suc-
ceſſores noſtros, præſatum *Sanctiſſimum
Dominum noſtrum*, & Chariffimum Con-
ſanguineum noſtrum *Henricum Angliæ
Regem* prædictum, ac cæteros ut præfer-
tur Reges & Principes Chriſtianos, Civi-
tates, Potentatus, Communitates, Na-
tiones, & Dominiâ, & eorum Hæredes
& Succellors, atque Regna, Terras,
Patrias, Dominiâ, & loca quæcunq;
ac Subditos, Vaſallos, Conſederatos,
Amicos, & Adhærentes noſtros & eo-
rum quocunq; & quomodocunq;
etiam ad Defenſionem Perſonarum Sta-
tuum, Regnorum, Terrarum, Patri-
arum, Dominiorum noſtrorum vel dicto-
rum Principum, in Perſona noſtra pro-
pria, & Expenſis noſtris propriis, ſive
Requiritium, inveniendâ, Traſtandi, Con-
cordandi, Pacificendi, Conveniendi, &
Concludendi,

Nôſque Regna, Terras, & Dominiâ
noſtra quæcunq; ad Conventorum &
Concluſorum inviolabilem Obſervantiam
Aſtringendi & Obligandi,

Ac ſuper hujſmodi Conventis, Con-
cordatis, & Concluſis cum dicto *San-
ctiſſimo Domino noſtro*, præſato *Angliæ
Rege* Conſanguineo noſtro, & cum di-
ctis Chriſtianiſis Principibus, Civitatibus,
Communitatibus, Nationibus & Domi-
niis, ſeu eorum Oratoribus quibuſcun-
que, Litteras validas & efficaciſſimas pro
Parte noſtra Tradendi,

A. D. 1518. Aliasque consimilis effectus & vigoris ab ipsis Petendi & Exigendi,

Pieramque præterea Potestatem Jurismentum in Animam nostram Præstandi quod tenebimus & adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula que in Prædictis & circa ea nostro Nomine concordabunt, convenient, jurabunt, firmabunt, & concludent, ac quod Illa ratificabimus, & nullo unquam tempore revocabimus, nec contra ea vel eorum aliquod faciemus vel quovis Pacto veniemus,

Similique Juramentum a *Santissimo Domino nostro Illustrissimo Rege Angliæ* ceterisque Regibus & Principibus, Potentatibus, Civitatibus, Communitatibus, & Dominis, præstari Videudi Petendi & Exigendi,

Ac generaliter omnia & singula nostro Nomine Faciendi, Gerendi, Exercenti, & Firmandi, cujuscuq; nature & importantiæ fuerint aut esse poterunt, in Prædictis & circa ea necessaria & opportuna, & que tanti Negotii qualitas, cum ejusdem circumstantiis, dependentiis, & annexis, exigit aut requirit, & que Nobis facere liceret si præmissa personaliter Interessemus, etiam si Expressis longè majora sint, aut talia forent que de sua Natura ad ea perficienda Mandatum exigunt magis speciale quam Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Gratum Ratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros seu eorum quemcuq; Actum, Gestum, Convenitum, Juratum, aut Factum fuerit in Præmissis, & contra ea vel ipsorum aliqua nullo modo contravenire; immò ipsa manutene, & inviolabiliter observare, ac per nostras Patentes Litteras confirmare.

In cujus rei Testimonium Præsentibus hæc, Manu nostrâ signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. *Audegaven*. Die ultimo Mensis Julii, Anno Domini Millelesimo Quingentesimo Decimo Octavo, & Regni nostri Quarto.

Nos igitur, qui benivoli more Patris in Pacis & Tranquillitatis Commodo delectamur, & quorum est inter Reges & Principes Pacem querere, pro capienda & proseguenda supradicta sancta Expeditione, quam supremis desideramus affectibus, ea propter omnia & sin-

gula supradicta Capitula Pacem Conventionem & Confederationem inter

Majestatem tuam & præsum *Franciscum Regem Christianum* inita, ac omnia & singula in eis contenta, ad Laudem & Gloriam sanctæ & individue Trinitatis Patris & Filii & Spiritus Sancti, ac Beatorum Apostolorum ejus Petri & Pauli, Confusionem vero & totalem Exterminationem Hostium Christianæ Religionis, Auctoritate Apostolice, Tenore Præsentium, Approbamus, Ratificamus, Laudamus, & Confirmamus; & Nos ipsi, ut cæteris Exemplo sumus, pro tanti sanctæ Expeditione contra Fidei Hostes ad votivum Finem perducenda, & tanquam Principales eidem Paci, Conventioni, Confederationi, Capitulis omnibusq; aliis & singulis in eis contentis, non recedentes tamen, neq; que de Labiis nostris processerunt faciamus irrita, a Ligis, Conventionibus, Considerationibus, ac eorum Capitulis omnibusq; in eis contentis, Vobiscum ac cum quibuscumque aliis Regibus, Principibus, Potentatibus, Communitatibus, & Dominis seu eorum aliquo ex quavis Causa quomodolibet hætenus firmatis factis & habitis, quorum Tenorem ac si de verbo ad verbum inferretur Præsentibus pro intertis & expressis haberi volentes, Illis quocummodo in genere vel in specie tacite vel expresse præjudicare, ac aliis quibuscumque Juribus, Consuetudinibus, ac Libertatibus sanctæ Romanæ Ecclesiæ & Sedis Apostolicæ ac Romanæ Curie quomodolibet præjudicare non intendentes, in Verbo Romani Pontificis efficaciter Nos obligamus & obligati esse volumus, idq; per Præsentem sub Plumbo Litteras hujusmodi animi nostri declaramus & significamus, ac in Confederationem nostram Dilectos Filios *Helvetios*, & Republicam *Florentinam*, & ejus præsentem Statum, ac Republicam *Senensem*, & ejus præsentem Statum, ac Dilectum Filium *Nobilem Virum Laurentium Medicum* Ducem Urbini, & omnes Subditos immediatè & immediatè sanctæ Romanæ Ecclesiæ, quos pro tempore nominamus per Præsentem,

Majestatem tuam insuper hortamur in Domino ut Pacem, Concordiam, Amicitiam, & Confederationem, inter Te & præsum *Franciscum Regem* Domino Dei iuram, & quam universa Christianitati profuturam speramus, inviolabiliter servare studeas, ut inde sperati Fructus, ad Honorem, Salvatoris nostri & Fidei Catholice exaltationem, contra ejusdem Fidei Inimicos succedere possint.

Dat.

A. D. 1519 Nos de Industria, Fidelitate, & provida Circumspicione Dilecti ac Fidelis Consanguinei & Consiliarii nostri, necnon Cambellani & Militis Ordinis nostri *Gaspary de Coligny* Domini de Castellione, Marefcalli Franciæ,

Ipsium nostrum verum & indubiatum Commissarium, Procuratorem, & Deputatum Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes Eidem Tenore Præsentium plenam Potestatem & Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro Recipiendi & Recuperandi ab Oratoribus, Procuratoribus, & Deputatis Potentissimi ac Illustrissimi Principis *Henrici*, Dei gratiæ, *Regis Angliæ*, Carissimi ac Dilectissimi Fratris & Consanguinei nostri, *Civitatem Tornacensem*, unâ cum Civibus & Territorio ejusdem, *Abbatia Sancti Amandi*, ac *Castro sive Oppido de Montaigne*, cum suis Municipalibus & Territorio, ac pertinentiis & dependentibus univèrsis:

Ac Dandi Litteras Quittantiales de omnibus singulis ac quibuscumque Rebus, quas ab eis receperit;

Necnon ad Dandum, Tradendum, & Solvendum prædictis Oratoribus, aut alteri ipsorum, sufficientem Potestatem habentibus vel habenti, Summam *Quinquaginta Millium Francorum in Coronis Auri de Sole* Litteras Quittantiales de dicta Solutione, Traditione, ac Datione dictorum *Quinquaginta Millium Francorum in Coronis Auri de Sole* sic solutorum, datorum, & traditorum ab ipsis Oratoribus & Procuratoribus Habendis, Petendi & Recipiendi:

Interessendique unâ cum dictis Oratoribus, aut altero ipsorum, cum jamdicti Cives ac Municipales prædictorum Locorum liberabuntur ab Obedientiâ & Juramento quod habent, aut habere possunt ad dictum *Regem Angliæ*:

Recipiendique a *dictis Civibus*, Incolis, & Municipalibus jam dictorum Locorum, & ab univèrsis & singulis ipsorum Juramentum Fidelitatis Obedientiæ;

Et pariter ab *Abbate Sancti Amandi* Juramentum Fidelitatis, quod Abbatas ipsius Abbatie præstare soliti sunt;

Quæ quidem Juramenta volumus esse tanti roboris & firmitatis, quanti essent si fuissent Nobis personaliter præstita:

Insuper Litteras Veniæ, Remissionis, & Indulgentiæ *dictis Civibus*, Incolis, ac Municipalibus univèrsis & singulis ipsorum ex Parte nostrâ Concedendi juxta vim, formam, tenorem, & effectum Articulorum per Oratores nostros

& dicti *Regis Angliæ*, sufficientem Potestatem habentes de & super omnibus circa præmissa & inferius dicenda peragendis, de *Dati London. Quartæ Die Mensis Octobris ultimi præteriti* conventorum, conclusorum, & concordatorum, prout in eisdem specificatur & continetur:

Permittendiq; quòd Bombardæ, Tormenta, Machinæ, Instrumentique Bellica, Victualia, atque alia quæcunq; pro Tuitione dictæ Civitatis præparata, per dictos Oratores, aut alterum ipsorum, aut per suos Commissores & Deputatos asportentur seu transportentur juxta formam & tenorem eorundem Articulorum.

Ac Litteras Quittantiales de prædictis Machinis, Bombardis, Tormentis, Instrumentisque Bellicis, Victualibus, ac aliis quibuscumq; pro Tuitione dictæ Civitatis præparatis, ab ipsis Oratoribus, seu altero ipsorum, ad id specialem Potestatem habentibus seu habente, Recipiendi & Recuperandi;

Ac omnes Litteras Remissionis, Veniæ, seu Indulgentiæ per dictum *Regem Angliæ prædictis Civibus*, Incolis, & Municipalibus concessas, ac Processus factos continuatos, & Sententias latas per Se aut Officiarios suos Ratificandi, Gratiisque Habendi:

Collationisque Beneficiorum per dictum *Regem Angliæ*, aut *Cardinalem Eboracensem* factas seu concessas, quantum in Nobis erit, Gratas Ratiasque Habendi:

Promittendique Illis, quibus prædictæ Collationes factæ fuerint, quòd a Nobis nec ab altero Nomine nostro, seu prætextu aliquarum Collationum nostrarum nullatenus molestabuntur, aut inquietabuntur; sed Illis gaudebunt pacificè & quietè, ac si a Nobis Collationem seu Titulum obtinuissem;

Cæteraque omnia & singula Faciendi Gerendi & Exerccendi quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint & quomodolibet oportuna, & quæ tanti Negotii qualitas, cum ejusdem circumstantiis, dependentibus, & annexis, postulat aut requirit, & quæ Nos faceremus aut facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum exigent magis speciale quam Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum Firmitum & Stabile habere totum id quod per dictum nostrum Oratorem, Procuratorem, & Deputatum, Actum, Dictum, Factum, & Promissum extiterit in Præmissis, & contra ea aut eorum aliqua nullo modo

contra-

A. D. 1519. contravenire, innoè Ipsa manutenerè & inviolabiliter observare.

Art. 9.

In quorum omnium Præmissorum Fidem & Testimonium has Præfentes, Manu nostrâ signavimus, Sigillique nostri unanimè corroborari fecimus.

Datum Parisius Die xiii. Mensis Januarii, Anno Domini Milleesimo Quin-

gentesimo Decimo Octavo, & Regni no- A. D. 1519.
stri Quinto.

Art. 9.

FRANÇOYS.

Per Regem.

ROBERTET.

Sigillo aulso.

Commissio ad Deliberandum Moretaniam.

A. D. 1519.

Art. 10. R. 3.

Ex Anteq.

A Nihouie Conte de Fauquemberghe, Baron de Lingne & de Baillo. 1, Seigneur de Montfroel, de Thulin &c. a tous ceux qui ces presentes Lettres verront, Salut.

Comme le Roy Henry d'Angleterre, nostre Souverain Seigneur en ceste partie, Nous ait, apres la Conqueste par Luy faicte en la Ville de Tournay, Bailiage de Tournes, Ville, Chasteaux, Terre, & Seignourie de Mortaigne & les Appendences, Donne & Mis en nos Mains icelle Ville, Chastel, Terre, & Seignourie du dite Mortaigne, pour Enjoyr & Possesser ensamble des Renttes, Revenues, Fruictz, Profitz, & Appertences, pour Nous & nos Hoirs venus & advenir, & pour du tout en faire nostre singulier Profit toutes & quantes foiz que bon nous semblera :

Or est que iceluy Seigneur Roy, en ensievant certaines Lettres sceeloes de nostre Seel, Nous a faict requerrre & signifier Luy Rendre & Reinctre en ses Mains, ou es Mains de ceux qui depar Luy en ceste Partie seront commis, icelle Ville, Chasteau, Terre, & Seignourie de Mortaigne :

Et pour ce que Nous ne povons estre de nostre Personne a faire la dite Rendition & Devoirs en ce pertinens, tant a cause d'aucunes grandes Maladies, comme aultres noz grans & urgens Affaires a Nous presentement survenus,

Et voecillant neantmoins acomplir nostre Promesse contenuee & declaree en nos dites Lettres dessus thouchies, & en ce Obeir a la Requeste & Signification d'iceluy Seigneur Roy,

Nous,

Consians ad plain des Sens, Lesulte, & Pseudhomme de Jehan de Hesdin Escuyer, Conseillier & Maistre d'Ostel

de Madame Margherite Duceffe & Con- A. D. 1519.
tesse de Bourgoigne, Dousgier de Savo-
voye &c. Regente & Gouvernante,

Avons a iceluy Jehan de Hesdin Donne & Donnons per ces Presentes plain Pooir absolu, de pour & ou Nom de Nous, & en nostre Absence aller es dites Lieux, Ville, Chasteau, Terre, & Seignourie de Mortaigne, & icelles Mettre es Mains d'iceluy Seigneur Roy, ou es Mains de ses Commis & Deputtez, ayans pour ceste Cause de Luy Puissance & Auctorite souffisaument, le tout selon & ensievant la Teneur de nos dites Lettres dessus thouchies, & en faire tous Devoirs & telles que Nous meismes ferons & faire poliermes, & se en nostre Presence y estions ;

Pourveu neantmoins, que en ce faisant iceluy Jehan de Hesdin ait & Luy soient Rendues nos dites Lettres de Promesse comme Acquitoes & Deschargies en ceste partie : Sy Promettons en Foy de Noble Homme & soubz & per l'Obligation, Signee de nostre Main, & sceeloe de nostre Seel armoye de noz Armes, de tout ce que per le dit Jehan de Hesdin sera en ce que dit est fait, Dit, Procure, & Besongnie tenir & entretenir & avoir pour Agreeable Ferme & Estable.

En Tesnoing de ce Nous avons ces dites Presentes signees de nostre Nom & fait appendre nostre Seel, le Huitieme Jour du Mois de Febvrier, l'An de Grace Mille, Cincq Cens, & Dyx huyt.

ANTONIE DE LUGNE.

Sub Sigillo prefati Comitiss de cerâ
rubra a duplici cauda pendente.

A. D. 1519.
Men. 9.A. D. 1519.
Men. 9.

De Redditione Castri & Villa de Tournay.

A. D. 1519.
An. 10. R. 3.
Ex Autogr.

Nous Charles Conte de Worcestre Seigneur de Herbert & Grant Chambellau du Roy d'Angleterre, Messire Thomas Duchwa Pryeur de Saint Jehan de Iherusalem en Angleterre, Nychollas Vaux Chevalier Capitaine de Guynes, & Edward Belknap Chevalier du dit Roy d'Angleterre; comme ainssi soit que en ensuyvant le Traicté d'Amytie Confederation & Alliance, n'agaires faictz entre le Roy de France & le Roy d'Angleterre, & en vertu du Povoir que avons du dit Roy d'Angleterre, Nous ayons Renduz & Mys soubz l'Obeyssance du dit Roy de France, les Ville Cite & Chasteau de Tournay, & tout le Pais de Tournoyssis, & yceulx Baillez & Dellivrez es Mains de Seigneur de Chastillon, Marechal de France, & son Lieutenant General ou dit Pais, ayant sur ce Povoir de les Recevoir pour le dit Roy de France, ainssi qu'il est dument apparu par son dit Povoir, quil Nous a baille, quez avons receu: Toutesfois pour ce que par nostre dite Povoir n'est expressement declare Quitter, Descharger, & du tout en tout Abouldre les Gens d'Eglise, Nobles,

Officiers, Brevoitz, Jurez, Mayeur, A. D. 1519.
Citoyens means & abitans de la dite Ville & Cite de Tournay, & de tout le Pais de Tournoyssis, du Serement de Fydelite, & Obbeyssans, qu'ilz avoient fait, & estoient tenuz envers le dit Roy d'Angleterre, ce que neantmoins avons faict en la Presence du dit Seigneur de Chastillon, a ceste Cause Nous a icelluy Seigneur de Chastillon requis, que voulussions faire Ratifier, Approuver, & avoir Agreable par le dit Roy d'Angleterre icelluy Quittement & Descharge par Nous faict du dit Serement de Fydelite; ce que Luy avons Promis, & Promettons faire par ses Presentes, si x. jour de Fevrier, l'An Mille, cinqcens, dixhuiet.

En Tesmoing de ce Nous avons signe ces dites Presentes de noz Mains, & faitz sceller du Seel de noz Armes, le x. jour de Fevrier, l'An Mille, cinqcens, dixhuiet.

Commissio ad Recipiendum Moretaniam.

A. D. 1519.
An. 10. R. 3.
Ex Autogr.

Gaspard de Colligny Seigneur du dit Lieu, & de Chastillon sur Loing chevalier de l'Ordre, Conseillier & Chambellan Ordinaire du Roy nostre Seigneur, Marrechal de France, & Lieutenant General du Roy au Pais de Tournoyssis, a Legs de Preisy Bailly de Tournay & du dite Tormois Salut.

Comme puis n'agueres en eu fait l'Amytie, Confederation, & Alliance d'entre le Roy nostre Seigneur & le Roy d'Angleterre, les Ambassadeurs, Commissaires, Orateurs, & Deputez du dit Roy d'Angleterre, ayans Povoir de Luy, Nous ayent bailliez & declarez & mis en noz Mains & soubz l'Obeyssance du Roy nostre dit Seigneur la Ville, Cite, & Chasteau de Tournay, Saint Amand, & Mortagne, & tout le Pais de Tournoyssis,

Et pour ce que ne pourrions bonnement Vaquer ne entendre a aller es dites Lieux & meismement au dit Lieu de Mortaigne, ou il convient prompte-

ment aller pour icelle place recevoir A. D. 1519.
& meindre en l'Obeyssance du dit Seigneur, & y pourveoir de ce qui sera necessaire pour la Seurete d'icelle, Est Besoing pour ce faire, commestre, & deputer quelque bon & notable Personnage, au dit Seigneur & a Nous sçieur & feable,

Savoir faisons que Nous confians de voz Sens, Vaillance, Loyaulte, Experience, & bonne Dilligence, Vous avons, en vertu du Povoir a Nous donne par le dit Seigneur, Estably, Ordonne, & Depute, Establissons, Ordonnons, & Deputons par ces Presentes a icelle Place Recevoir;

Si Voulons & Vous Mandons, que Vous Transportez jusques au dit Lieu de Mortaigne pour icelle dite Place Recevoir & Meindre es Mains & soubz l'Obeyssance du Roy nostre dit Seigneur;

Et icelle Gardez & faictes Garder & Meindre en si bonne Seurete, que Vous Nous en puissiez respondre

Et

A. D. 1519 Et jusques ad ce que autrement par
Nous en soit Ordonné; De ce faire vous
avons Donne & Donnons plain Pouoir
& Autorité par ces dites Presentes:

En Mandant aux Habitans du dit
Lui, Officiers, & Subgectz du Roy, &
a tous autres qu'il appartiendra que a
Vous en ce faisant obeyssent & entendent
diligemment & vous donnent toute Fa-
veur, Secours, & Ayde & tout ainssi &
en la forme & maniere, comme si Nous

mesmes y estions, en Personne.

A. D. 1519.

Donne a Tournay le Dixiesme Jour
de Fevrier, l'An Mille Cinqcens Dix-
huit.

G. DE COULLIGNY.

*Sub Sigillo prædicti Domini (papyro
obducto) de cerâ rubrâ pendente a
caudâ Pergamena.*

*Commissio Francorum Regis facta Cardinali Eborum ad Tra-
ctandum & Concludendum super Modo Colloquii Mutui
cum Rege.*

A. D. 1519.

AN. 10. R. 5.

Fu. Antiq.
Fons. Camer.

Franciscus, Dei Gratia, Francorum
REX, Mediolani Dux, & Genuæ
DOMINUS univfersi & singulis,
presentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quod Nos,
De Legalitate, Prudentia, ac provida
Circumspectione Reverendissimi in Chri-
sto Patris Domini *Thome Sacrosanctæ Ro-
mance Ecclesie Cardinalis* Archiepiscopi
Eborum ac in Regno Angliæ Primatis
& Latere Legati Carissimi & Dile-
ctissimi Amici nostri plenè confidentes,

Ipsam nostrum verum legitimum &
indubiatum Procuratorem, Actorem,
Commissarium, ac specialiter Deputatum
Fecimus, Constituimus, & Nominavi-
mus per Presentes,

Dantes & Concedentes eidem, Tenore
Presentium, plenam ac omnimodam
Potestatem, Autoritatem, Facultatem,
& Mandatum speciale, pro Nobis &
Nomine nostro, cum Excellentissimo &
Potentissimo Principe *Henrico*, eadem
Gratia, *Regi Angliæ* Carissimo ac Dile-
ctissimo Fratre Consanguineo & Confe-
derato nostro, de & super Forma Tem-
pore & Loco & aliis ex hoc Dependens
requisitis & necessariis *Mutui Con-
ventus & Colloquii* inter Nos fieri,

De quo Mutuo Conventu & Collo-
quio in Tractatu, per Ambasiatores &
Oratores utriusque nostrum *oÿavo Die
Mensis Oÿobris, Anno Domini Milleſimo
Quingentesimo Decimo oÿavo, in Civitate
Londoniæ* inito & concluso, & per Nos
Confirmato, sit mentio,

Insequendo Formam & Tenorem Ar-
ticulorum juxta Opinionem dicti *Reve-
rendissimi Cardinalis* factorum, quos ad
dictum Finem Manu nostrâ signavimus
& ad Eam transmisiimus, Tractandi,
Concordandi, & Concludendi,

Cæteraque omnia & singula Facien-

di, Dicendi, Gerendi, & Exercendi quæ A. D. 1519.
in Præmissis necessaria fuerint & oppor-
tuna, & quæ tanti Negotii Qualitas,
cum ejusdem Circumstantiis Dependens
& Annexis, exigit & requirit, &
quæ Nos faceremus si personaliter inte-
ressemus, etiam si talis forent quæ Man-
datum exigent magis speciale quam
Præsentibus sit expressum;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo
Regio, Nos Ratum, Gratum, Firatum,
& Stabile habere totum & quicquid per
dictum *Reverendissimum Cardinalem* Pro-
curatorem nostrum in Præmissis & circa
ea Actum, Dictum, Gestum, Factum,
Concordatum & Conclufum fuerit, &
nunquam ullo modo contravenire; im-
mò inviolabiliter observare & adim-
plere.

In cujus Rei Testimonium his Præ-
sentibus, Manu nostrâ signatis, Sigillum
nostrum duximus apponendum.

Dat. *Cogniaci* Die viceſimo tertio Men-
ſis Februarii, Anno Domini Milleſimo
Quingentesimo Decimo nono, & Anno
Regni nostri Sexto.

Sub Plica,

FRANCOYS.

Super Plicam,

DE NEUVILLS.

*Sub Magno Sigillo alba cere a cauda
Pergamena.*

*A Facie, Regis Coronati Imago (Catho-
drâ Regali ſidentis & Dextrâ Sceptrum
tenentis; A Parte adversa, Tres Fleurs
de Lis in Scuto Coronato depiſſi, ab utro-
que Latere Angelis ſupportati.*

Super

A. D. 1519.
M. B.A. D. 1519.
M. B.*Super Comprehenſione in Tractatu Approbatio Ducis Venetiarum.*A. D. 1519.
An. 10. B. E.
Ex Antiquo.

L *Edwardus Lauredanus*, Dei gratiâ, *Dux Venetiarum &c.*
Ea ſemper interceſſit Nobis cum Sereniſſimis *Angliæ Regibus* Benivolentia atque Amicitia, noſtrâque erga Illas Majeſtates Obſervantia viguit, ut jure ac merito continuum cum Illis Fœdus habere videamur:

Quod quàm maxime omnibus perſpicuum efficit ex quadam penè hæreditariâ, a Sereniſſimo Parente ſuo ductâ, in Nos Dilectione Sereniſſimus & Potentiſſimus Dominus *Henricus præſens Angliæ & Franciæ*, Dei gratiâ, *Rex & Hiberniæ Dominus Illuſtriſſimus*;

Qui in eâquam recentè cum Sereniſſimo & Chriſtianiſſimo Domino *Franciſco*, eadem Gratia, *Francorum Rege*, Confœderatione, Pace, atque Affinitate, Divino cooperante Spiritu, contraxit, Nos noſtrûmq; Dominium, inter ejus Amicos & Confœderatos denominare, connumerare, & comprehendere amantiffimè voluit:

Quod proſectò Nobis tam gratum atque jucundum fuit, quàm quod Gratiſſimum idèmq; Jucundiſſimum:

Et, in ſingulare Animi noſtri Teſti-

monium, hac de Cauſâ, has Patentes A. D. 1519. noſtras Confirmationis, Dilectiſſimis Nobilibus noſtris, *Sebaſtiano Juſtiano* Equiti, & *Antonio Suriano* Doctore & Equiti, Oratoribus noſtris, dare conſtituimus, per eos, ſeu eorum alterum, quò decet Gratiarum Actione præſentandas, Manûs propriæ noſtræ Subſcriptione, Plumbeoque pendente Sigillo munitas:

Quarum Tenore Denominationem, Connumerationem, & Comprehenſionem de Nobis noſtrôque Dominio per ejus Sereniſſimam Majeſtatem factam in Confœderatione prædictâ cum Senatu noſtro conſirmamus, approbamus, & Ratam habemus; Atque Nos noſtrûmq; Dominium in Fœdere ipſo, ſic nominatos & comprehenſos fuiſſe, contentos eſſe ſignificamus & Declaramus.

Datum in noſtre Ducali Palatio Die decimâ quintâ Aprilis, Indiſtione ſeptimâ, Milieſimo Quingentefimo Decimo nono.

Nos LEONARDUS LAUREDANUS, Dei Gratia, DUX VENETIARUM &c. Subſcripſimus.

*Pro Receptione Solutionum Franciæ.*A. D. 1519.
An. 11. B. E.
FRAN. 11.
M. B. p.

H *Enricus*, Dei gratiâ, *Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ*, omnibus, ad quos præſentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cùm, per Illuſtriſſimi Principis & Conſanguinei noſtri Præchariſſimi *Franciſci Regis Francorum* Chriſtianiſſimi Commiſſarios, Oratores, Procuratores, Deputatos, & Nuncios, nuper Conveniunt, Concordatum, & Concluſum fuerit,

Quòd idem *Frater* & Conſanguineus noſter ſolveret & deliberaret, ſolvive & deliberari faceret, Nobis *Henrico Regi Angliæ & Franciæ &c. Obavo moderno*, noſtriſve Hæredibus & Succelſoribus, noſtriſve aut eorum Deputato vel Deputatis, Summam *Unius Millionis ſive Decies Centum Millionum Coronarum Auri de Sole*, boni Auri & juſti Ponderis ac Valoris tunc Curſum habentis in Francia (deceptâ & exceptâ Summâ *Quinquaginta Millionum Francorum* (unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenſes)

per, Bonæ Memoriz, *Lodovico nuper A. D. 1519. Francorum Regem* Deſunctum, in Menſe Novembris, Anno Domini Milieſimo Quingentefimo Quartodecimo, Nobis in Villa Caleſii ſolutâ, Loco, Terminis, Modo, & Formâ ſequentibus; videlicet,

Præſertim nunc Chriſtianiſſimus *Francorum Rex* ſolveret ſeu ſolvi faceret Nobis, noſtriſve Hæredibus & Succelſoribus, noſtriſve aut eorum Deputato vel Deputatis, *Primo Die Menſis Maii*, Anno Domini Milieſimo Quingentefimo Quindodecimo, in Oppido Caleſii, in Coronis Auri de Sole prædicti, *Quinquaginta Miſia Francorum* (unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenſes) quæ faciunt Summam *Viginti Sex Millionum Tricentarum Quindecim Coronarum de Sole & Triginta Solidorum Turonenſium*.

Et, *Primo Die Menſis Novembris extime proximò ſequentis*, in eodem Oppido Caleſii ſimiliter in præſatis Coronis Auri,

alia

A. D. 1519 *alia Quingaginta Millia Francorum prædictorum,*
 Nov. 2.

Et Primo Die Maii extunc proximo sequente pariformiter in dicto Oppido Caleſii in Coronis Auri Valoris prædicti *alia Quingaginta Millia Francorum* antedicti Valoris.

Et sic de Termino in Terminum & de Anno in Annus, donec & quousque dicta Summa *unius Millionis sive Decies Centum Millium prædictorum Coronarum Auri de Sole* per præfatum Franciscum Christianissimum *Francorum Regem*, Hæredes & Successores suos, ejusve aut eorum Deputatum vel Deputatos, Nobis Hæredibus aut Successoribus nostris, nostrumve aut eorum Deputato vel Deputatis (prædictâ Summâ *Quingaginta Millium Francorum in Coronis Auri de Sole* prædicti Valoris, *Primo Die Mensis Novembris*, ut præmittitur, solutâ, deductâ & exceptâ) plenè & integrè soluta & contentata fuit.

Et quia *Primo Dies Mensis Maii*, qui erit unus Terminus Solutionis antedictæ, in qua Summa *Quingaginta Millium Francorum prædictorum in præfatis Coronis Auri*, in prædicto Opido Caleſii, ut præmittitur, solvi debeat (videlicet) Anno Domini Milleſimo Quingentesimo Decimo nono propediem est ventura,

Hinc est quod Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & providis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis Pecche* Militis Deputati Villæ nostræ Caleſii, *Willielmi Sandys* Militis Theſaurarii ejusdem Villæ, *Johannis Banault* Secretarij ejusdem Villæ, & *Roberti Fowler* Servientis nostri, quamplurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputatos facimus, Constituimus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes Eis, Tribus &

Duobus enrum (quorum præfatum *Robertum Fowler* unum esse volumus) plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale cum Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, sive Nunciis ipsius Fratris & Consanguinei nostri *Francisci Francorum Regis* apud dictam Villam nostram Caleſii Nomine nostro Tractandi & Communicandi,

Et ab ipsis dictam Summam *Viginti Sex Millium Tricentarum Quindecim Coronarum de Sole, & Triginta Solidos Turonenses in Coronis Auri Valoris antedicti*, Nobis dicto *Primo Die Mensis Maii* proximo sequente per ipsum *Francorum Regem* Consanguineum nostrum cassillum debitum & solvendarum, Recipienti & earum Solutiones Accepandi,

Ipsumque *Consanguineum nostrum* & dictam Summam Solventes de hujusmodi Receptis Acquietandi & Exonerandi, atque Literas nostras Acquietantiæ & Exonerationis, Magno Sigillo nostro sigillatas, præfatis Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis superinde Nomine nostro Tradendi & Liberandi,

Cæteraque Faciendi & Perimplendi que in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum habituros totum & quicquid præfati Commissarii, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputati nostri Nomine nostro fecerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum.

In ejus rei Testimonium has Literas nostras fieri fecimus Patentis.

Teste meipso apud *Westminsteriam* viceſimo septimo Die Aprilis, Anno Regni nostri Undecimo.

Per ipsam Regem.

Commissio ad Recipiendum Monetam pro Civitate Tornacensi.

A. D. 1519.

Apr. 11. R. 3.

Franc. 11.

R. 2. m. 5.

REX univèrsis & singulis, ad quorum Notitias præsentis Literæ pervenerint, Salutem. Cùm per Illustrissimi Principis & Consanguinei nostri Præcharissimi *Francisci Francorum Regis* Commissarios, Oratores, Procuratores, & Nuncios, *Quarto Die Octobris*, Anno Domini Milleſimo Quingentesimo Decimo Octavo, Con-

ventum, Concordatum, & Conclufum A. D. 1519. fuerit,

Quòd *idem Frater* & Consanguineus noster Summam *Sexcentorum Millium Coronarum Auri* boni Auri & iusti Ponderis, pro *Traditione Civitatis Tornacensis* in Manus dicti Consanguinei nostri, Nobis Hæredibus & Successoribus nostris, sub modo & formâ sequente, sol-

8 P

veret

A. D. 1519. veret seu solvi faceret, videlicet,
 In Die Traditionis dictæ Civitatis *Quinquaginta Millia Francorum in Coronis Auri de Sole,*

Et in *Primo Die Maii* extunc proximò & immediatè sequente in Oppido Caleſii *Viginti Millia Francorum in Coronis Auri de Sole,*

Et in *Primo Die Novembris* extunc proximò & immediatè sequente in dicto Oppido Caleſii *Quingue Millia Francorum in Coronis Auri de Sole,*

Et sic, de Sex Mensibus in Sex Menses, in dicto Oppido Caleſii, in Terminis prædictis, *Viginti Quingue Millia Francorum in Coronis Auri de Sole,* donec & quousque integra Summa *Sexcentorum Millium Coronarum Auri* boni Auri & iusti Ponderis fuit plenè & integraliter soluta, prout in Tractatu desuper confecto & Literis dicti Fratris nostri plenius continetur,

Et quia *Prima Dies Mensis Maii*, qui erit usus terminis Solutionis antedictæ, in quo Summa *Viginti Quingue Millium Francorum prædictarum* in præfatis Coronis Auri in Oppido prædicto Caleſii, ut præmittitur, solvi debeat (videlicet) Anno Domini Millesimo Quingentesimo decimo nono, propediem est ventura,

Hinc est quòd Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, & provisis Circumspectionibus, Dilectorum & Fidelium nostrorum, *Johannis Pæcebe* Militis Deputati Villæ nostræ Caleſii, *Willelmi Sandys* Militis Theſaurarii ejusdem Villæ, *Johannis Bunnels* Secretarii ejusdem Villæ, & *Roberti Fowler* Servientis nostri, quantum plurimum confidentes,

Ipsos nostros veros & indubitatos Commissarios, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputatos Facimus, Constituimus, & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes Eis, tribus A. D. 1519. & duobus eorum (quorum præfatum *Robertum Fowler* unum esse volumus) plenam, Tenore Præsentium, Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale cum Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, sive Nunciis ipsius Fratris & Consanguinei nostri *Francisci Francorum Regis* apud dictam Villam nostram Caleſii Nomine nostro Tractandi & Communicandi,

Et ab Ipsis dictam Summam *Viginti Quingue Millia Francorum in Coronis Auri de Sole* nobis dicto *Primo Die Mensis Maii* proximò sequente per ipsum *Francorum Regem* Consanguineum nostrum Charissimum debitum & solventorum Recipiendi, & eorum Solutiones Acceptandi,

Ipsiusque *Consanguineum nostrum* & dictam Summam Solventes de hujusmodi Receptis Acquietandi & Exonerandi, atque Literas nostras Acquietantiæ & Exoneracionis Magno Sigillo nostro sigillatas præfatis Commissariis, Procuratoribus, Deputatis, & Nunciis superinde Nomine nostro Tradendi & Liberandi,

Ceteraque Faciendi & Perimplendi quæ in Præmissis seu circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna;

Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firmiter habituros totum & quicquid præfati Commissarii, Procuratores, Factores, Negotiorum Gestores, Receptores, & Deputati nostri Nomine nostro fecerint in Præmissis, seu aliquo Præmissorum,

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* viceſimo septimo Die Aprilis.

Acquietantia pro Solutionibus præfatis.

A. D. 1519. **H**enricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ, universis & singulis, ad quorum Notitiam præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis Nos Receptisse & Habuisse, Dic Confectionis Præsentium, ab illustrissimo Principe Fratre & Consanguineo nostro Præcharissimo *Francisco Francorum Rege* Christianissimo, per Manos, apud Villam nostram Caleſii, *Quinquaginta Millia Francorum* (unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses) qui faciunt Summam

Viginti Sex Millium Tricentarum Quingentium Coronarum de Sole & Triginta Solidorum Turonensium, Primo Die hujus instantis Mensis Maii Nobis solvi debitum, in Partem Solutionis *Unius Millionis sive Decies Centum Millium Coronarum Auri de Sole* boni Auri & iusti Ponderis ac Valoris tunc Cursum habentis in Francia (demptis & exceptis Summâ *Quinguentis Millium Francorum* (unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses) per, Bonæ Memoriæ, *Ludovicum nuper Francorum Regem* Defunctum in Mense Novembris

Anno

A. D. 1519. Anno Domini Millesimo Quingentesimo
 Quartodecimo Nobis in Villa Caleſii ſolu-
 ſi) per ipſum Fratrem & Conſanguineum
 ſim. 8. noſtrum *Francorum Regem* vel
 Hæredes ſuos, Nobis Hæredibus aut
 Succeſſoribus, noſtriſve aut eorum De-
 putato vel Deputatis ſolvendorum, pro-
 ut in Literis Commiſſariorum *predi-
 Fratri & Conſanguinei noſtri ſuper-
 inde conſectis plenius apparet & conti-
 nerur,*

De quibus quidem *Viginti & Sex
 Millibus Tricenis Quindecim Coronis de*

Sole & Triginta Solidis Turonenſibus E-
 ſtimationis prædictæ Fatemur Nobis fi-
 deliter eſſe Solutum, & *eundem Fratrem*
 & Conſanguineum noſtrum ſuoſque Hæ-
 redes ſuperinde fore Quietos & Exone-
 ratos.

In cujus &c.

Teſte Rege apud *Westmonaſterium*
 Quinto Die Maii, Anno Domini Mille-
 ſimo Quingenteſimo Decimo nono, Reg-
 ni verò noſtri undecimo.

De Acquietantiâ Monete Tornacen.

A. D. 1519.
 An. 11. H. 6.
 Ibid. m. 5.

REX univerſis & ſingulis, ad
 quorum Notiſias præſentis
 Literæ pervenerint, Salu-
 tem.

Sciatis Nos Recepiſſe & Habuiſſe, Die
 Conſectionis Præſentium, ab illuſtriſſi-
 mo Principe Fratre & Conſanguineo no-
 ſtro Præcariſſimo *Franciſco Francorum*
Rege per Manus , apud
 Villam noſtram Caleſii *Mille Libras Tu-
 ronenſes in Coronis Auri de Sole*, Vice-
 ſimo tertio Die Menſis Martii ultimo
 præteriti Nobis ſolvi debitas, in Partem
 Solutionis Summæ *Viginti Trium Milium*
Librarum Turonenſium, Nobis Hæredibus
 & Succeſſoribus noſtris, pro Reſiduo cu-
 juſdam Pecuniarum Summæ Nobis per
 Cives & Habitatores Tornacenſes pro-
 miſſæ, pro quo quidem Reſiduo dictus

Conſanguineus noſter pro dictis Civibus
 & Habitatoribus Tornacenſibus Nobis
 Hæredibus & Succeſſoribus noſtris Se
 Debitorum conſtituit, prout in Literis
 prædicti Fratriſ & Conſanguinei noſtri
 ſuperinde conſectis plenius apparet &
 continetur;

De quibus quidem *Mille Libris Tu-
 ronenſibus* fatemur Nobis fideliter eſſe So-
 lutum, *eundemque Fratrem* & Conſan-
 guineum noſtrum ſuoſque Hæredes ſu-
 perinde fore Quietos & plenè Exone-
 ratos.

In cujus &c.

Teſte Rege apud *Westmonaſterium*
 Quinto Die Maii, Anno Domini Mille-
 ſimo Quingenteſimo Decimo nono.

De Acquietantiâ pro Secunda Solutione.

A. D. 1519.
 An. 11. H. 6.
 Ibid.

REX univerſis & ſingulis, ad
 quorum Notiſias præſentis Literæ
 pervenerint, Salutem.

Sciatis Nos Recepiſſe & Habuiſſe, Die
 Conſectionis Præſentium, ab illuſtriſſi-
 mo Principe Fratre & Conſanguineo no-
 ſtro Præcariſſimo *Franciſco Francorum*
Rege, per Manus , apud
 Villam noſtram Caleſii, *Viginti Quinq-
 ue Millia Francorum*, Primo Die hujus in-
 ſtantis Menſis Maii, Nobis ſolvi debito-
 rum, in Partem Solutionis Summæ *Sex-
 centorum Millium Coronarum Auri boni
 Auri & juſti Ponderis*, Nobis Hæredibus
 Succeſſoribus noſtris pro *Traditione &*

Liberatione Civitatis Tornacenſis debita, A. D. 1519;
 prout in Literis prædicti Fratriſ & Con-
 ſanguinei noſtri ſuperinde conſectis ple-
 nius apparet & continetur;

De quibus quidem *Viginti Quinq-
 ue Millibus Francorum* fatemur Nobis fi-
 deliter eſſe Solutum, & *eundem Fratrem*
 & Conſanguineum noſtrum ſuoſque Hæ-
 redes ſuperinde fore Quietos & plenè
 Exoneratos.

In cujus &c.

Dat. apud *Westm.* Quinto Die Maii,
 Anno Domini Milleſimo Quingenteſimo
 Decimo nono.

A. D. 1519.
Nov. 5.A. D. 1519.
Nov. 5.*Commissio super Depradationibus Resarciendis.*A. D. 1519.
An. 11. M. 5.Fram. 11.
R. 5. m. 7.

REX Carissimo Consanguineo suo *Thoma Comiti Surrie* Regni nostri Admirallo, ac, Dilectis & Fidelibus nostris, *Cuthberto Tunstall* Scriniarum Magistro sive Rotulorum Custodi Consiliario nostro, & *Cristoforo Middleton* dicti Consanguinei nostri *Thoma Comitis Surrie* Vicemirallo seu ejus Vicemgerenti, Salutem.

Cum, inter Nos & Carissimum Consanguineum & Fratrem nostrum *Franciscum Francorum Regem*, pro Depradationibus Maritimis ac Piraticis Subditorum nostrorum & ipsius coercentis, Damnis & Injuriis ratione earumdem hincinde illatis Resarciendis, & Restitutionibus faciendis, Tractatus quidam, per utriusque nostrum Commissarios Oratores seu Procuratores, Quarto Die Octobris ultimò præterito, initus & conclusus fuerit,

In cujus quidem Tractatus Articulo quodam continetur,

Quòd, pro Componendis & Terminandis Querelis, tam hiis que post ultimam Solutionem inter Nos factam nate hæcenus remanerent, quam hiis que futuris temporibus nasci & moveri poterint, deputabuntur indies in hoc Regno nostro Angliæ in Civitate Londoniæ *Admirallus Vicemirallus seu eorum Vicemgerentes* & Magister Scriniarum Regis, ad quos Subditi dicti Fratris nostri sciunt se in promptu aditum habere posse, qui quidem indies Causas quascumque natas seu nascituras motas seu movendas, summarie & de plano, sine strepitu & figura Judicii, ac solâ Facti Veritate inspectâ, procedentes infra certum Terminum competentem, pro Causarum & Negotiorum qualitate brevem, Annuale tempus nullo modo excedentem, finali Sententiâ decident atque diffinent, tam super Damnis & Spoliationibus quam Interesse Partium, Et quòd horum Judi-

cum Decreta Jussus & Sententiæ tam interlocutorie quam definitive continentini & indilate per Regni nostri Officiarios, & etiam si opus fuerit per Manum Militarem Executioni demandabuntur, omni penitus Appellationis remedio sublatò,

Nos hujusmodi Tractatum pro Parte nostra servare & adimplere volentes, ac de Depradationibus quibuscumque Maritimis seu Piraticis, dicti Fratris & Consanguinei nostri *Francisci Francorum Regis* Subditis per Subditos nostros illatis seu factis, Restitutionem fieri cupientes, de Fidelitate, Industria, & provida Circumspectione vestra plurimum confidentes, Vobis, seu Duobus vestrum, quascumque Causas civiles inter nostros & dicti Consanguinei nostri Subditos, ratione Depradationum Maritarum seu Piraticarum natas seu nascituras motas seu movendas, cum suis Incidentibus, Emergentibus, Dependentibus, & Connexis quibuscumque, Audiendi, Terminandi, & Diffinendi, ac in omnibus & per omnia, juxta & secundum vim formam & effectum dicti Tractatus, pro Restitutionibus hujusmodi Depradationum faciendis, secundum quod vobis justum & æquum videbitur, Sententiam seu Sententias Ferendi, & easdem postquam late fuerint Exequendi & Executioni per Officiarios nostros quocumque Mandandi, ac in omnibus Præmissis summarie & de plano sine strepitu & forma seu figura Judicii ac solâ Facti Veritate inspectâ Procedendi, Facultatem Potestatem & Auctoritatem ac Vices nostras committimus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* xxix. Die Maii.

*De Salvo Conductu pro Luca Spinula Magistro sive Præposito Mercatorum de Janua.*A. D. 1519.
An. 11. M. 5.

1514.

REX universis & singulis Admirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatenentibus, Custumaris, Custodibus Portuum Maris, & aliorum Locorum Marimarum, necnon Vicecomitibus, Majoribus,

Ballivis, Constabularis, & aliis Officiariis Ministris & Fidelibus Ligeis nostris quibuscumque infra Libertates & extra, tam per Terram quam per Mare constitutis, ad quos presentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis

A. D. 1519. Scitis quòd Nos, de Gratia nostra speciali, ac de Avifamento & Aifensu Confilii noſtri, ſuſcepimus in ſalvum & ſecurum Conductum noſtrum, ac in Protectionem & Deſenſionem noſtras ſpeciales; *Lucam Spinulam Magiſtrum ſive Propoſitum Societatis Mercatorum de Janua infra Regnum noſtrum Anglia*, aliàs dictum *Lucam Spinulam Mercatorem de Janua Magiſtrum Societatis Mercatorum de Janua infra Regnum noſtrum Anglia*, & omnes & ſingulos *Mercatores de Janua* & eorum Factores, Attornatos, & Servientes, Diſtrictuales, Subditos, & Vaſallos in Regno noſtro Anglia; & aliis Jurisdictionibus, *Dominiis*; & *Territoriis* noſtris quibuſcúmque ad præſens exiſtentes, & quos exnunc in eodem durante præſenti ſalvo Conductu noſtro venire contigerint, & eorum quemlibet, ac Paternos, Magiſtros, Marinarios, Pilotos, & Servientes Carracarum Navium & aliorum Vaſorum ſuorum & eorum quemlibet in & per eadem Regnum, Jurisdictiones, *Dominiis*, & *Territoria* noſtra, cum eorum Carracis, Galeis, Navibus, & aliis Vaſis ſuis hujusmodi Carracis vel non Carracis, ac Rebus, Bonis, & Mercandis, necnon Armis pro Deſenſione ſua oportunitis & Herneſis ſuis quibuſcúmque, conjunctim & diſiſim, tum per Terram quàm per Mare & Aquas dulces, equaſtre vel pedeſtre, Veniendo & Tranſeundo,

In eiſdem Regno, Jurisdictionibus, *Dominiis*, & *Territoriis* noſtris Morando, Praſtolando, Nocte Dièque Perhendando, ¶

Bona & Mercandis ſua Vendendo, & Lanis Pannos Laneos Stannum Plumbum & alios Mercandis quacuſcumque Emendo. ¶

Et, cum eiſdem ac Carracis, Galeis, Navibus, & aliis Vaſis ſuis hujusmodi, necnon Rebus Bonis atque Armis pro Deſenſione ſua oportunitis, & Herneſis ſuis prædictis, extra Regnum, Jurisdictiones, *Dominiis*, & *Territoria* noſtra prædicta, & per eadem quòd & quotiens ſibi placuerit, durante præſenti ſalvo Conductu noſtro, Tranſeundo Veniendo & Redeundo, liberè & abſque impedimento aliquo Noſtri aut Heredum noſtrorum aut aliorum quorumcuſcumque,

Ita etiam quòd Ipsi Bona, Mercandis, & Merces ſua & quamlibet inde Parcellam, infra Regnum, *Dominiis*, Jurisdictiones, & *Territoria* noſtra prædicta per ipſos & eorum quemlibet Adducenda & non Vendita, pro quibus Cursum & Subſidia Nobis in Introitu eorundem debite ſoluta fuerint, quomo-

docúmque & quotienscúmque ſibi placuerit, abſque aliis Cuſtumis Subſidiis & aliis Deveris ad opus noſtrum inde capiendis vel ſolvendis, abducere extrahere & aſportare valeant & poſſint licitè & impunè; aliqui Marquæ Contromarquæ ſive Reprifaſia contra *Communiatem Dominium ſive Civitatem Janua* aut Vaſallos ſive Subditos eorumdem, aut alias Partes, ſeu eorum aliquem, aut aliquos quocuſcumque, conceſſis vel concedendis, aut eo quòd expreſſa mentio de Noninibus Carracarum, Galearum, Navium, & Vaſorum prædictorum ſeu Patronorum & Magiſtrorum eorumdem vel de Portagio eorumdem in Praſentibus facta non exiſtit, aut aliquo Statuto Adu vel Ordinatione Judiciò aut Mandato Cauſa vel aliquà alia Materia quocuſcumque in contrarium Praemiſſorum factis, habitis, ordinatis, vel provis, aut ſendis, habendis, ordinandis, vel providendis, non obſtantibus;

Et ideo vobis Mandamus quòd prædictum *Lucam Spinulam*, & omnes & ſingulos alios *Mercatores de Janua* & eorum Factores Attornatos & Servientes ac Patronos, Magiſtros, Marinarios, Pilotos, & Servientes Carracarum, Galearum, Navium, & aliorum Vaſorum ſuorum, & eorum quemlibet, in Regno noſtro prædicto, aut aliis Jurisdictionibus *Dominiis* & *Territoriis* noſtris prædictis ad præſens exiſtentes, & quos exnunc ad eadem durante præſenti ſalvo Conductu venire contigerit, & eorum quemlibet, in & per eadem Regnum, Jurisdictiones, *Dominiis*, & *Territoria* noſtra, cum Carracis, Galeis, Navibus, & aliis Vaſis ſuis hujusmodi Carracis vel non Carracis, ac Rebus Bonis & Mercandis licitis & non prohibitis, & Herneſis ſuis prædictis, ut prædictum eſt, Veniendo & Tranſeundo,

Et in eiſdem Regno, Jurisdictionibus, *Dominiis*, & *Territoriis* noſtris morando, praſtolando, Nocte Dièque morandando, Bona & Mercandis ſua Vendendo, & Lanis Pannos Laneos Stannum Plumbum & alios Mercandis quacuſcumque Emendo,

Et eum eiſdem ac Carracis, Galeis, Navibus, & aliis Vaſis ſuis hujusmodi, necnon Rebus Bonis & Herneſis ſuis prædictis extra Regnum, Jurisdictiones, *Territoria*, & *Dominiis* noſtra prædicta, quòd ac quotiens ſibi placuerit, durante præſenti ſalvo Conductu noſtro, ut prædictum eſt, Tranſeundo Reveniendo & Redeundo, manuteueatis protegatis & defendatis,

A. D. 1519. Non inferentis Eis vel eorum alicui feti
non. l. quantum in vobis est ab aliis inferri per-
 mitterent Injuriis, Molestiam, Dam-
 prum, Violentiam, Impedimentum ali-
 quod seu Gravamen,

Et, si quid Eis aut eorum alicui For-
 sificatum five Injuriatum fuerit, id Eis
 & eorum cuilibet sine dilatione corrigi
 debiteque reformari faciant;

Provisio semper quod Nobis & Hære-
 dibus nostris de Custumis, Subsidiiis, &
 aliis Deveris, nobis in hac parte debi-
 titis, de tempore in tempus, prout justum
 fuerit, respondeatur, & quod aliqua Bona
 five Mercandisæ, ad Stapulam Villæ
 nostræ Calestii pertinentia, vigore præ-
 sentis Salvi Conductus nostri, alibi quam
 ad Stapulam prædictam, nisi per *Servi-
 dum de Marrok* tantum, non carcentur
 nec traduantur quovis modo,

Nolumus quod, si contingat aliquem
 prædictorum Januensium aut eorum Fac-
 torum, Attornatorum, & Servientum,
 Districtualium, Subditorum, & Vassal-
 lorum suorum aut Mercatorum Januen-
 sium, Patronorum, Magistrorum, Ma-
 rinariorum, Pilotorum, & Servientum
 Carracum, Galearum, Navium, & a-
 liorum Vasorum seu eorum alicujus præ-
 sentes Literas nostras infringere, aliquod
 Damnum seu Gravamen minimè gene-
 rari seu fieri set tantum illi vel illis sic
 Infringenti vel Infringentibus,

Volumus insuper ac de Avisamento &
 Assensu prædicto Concessimus præfatis
Mercatoribus, Factoribus, Attornatis,
 Patronis, Magistris, ac ceteris præno-
 minatis & eorum cuilibet, quod Cancellarius
 noster Angliæ, pro tempore
 existens, sufficientem Potestatem habeat,
 de tempore in tempus, durante præfenti
 salvo Conductu nostro, fieri faciendi sepa-
 rates Literas nostras Patentes, Tenore,
 Effectum, Formam, & Vigorem
 Præsentium continentes, quibuscumque
Mercatoribus Januensibus, sub & pro eo-
 rum propriis nominibus & Personis ac
 Carracis, Galeis, Navibus, Vasis, Bonis,
 Mercandis, Rebus, & Hæreclis,
 ac hujusmodi Carracarum, Galearum,
 Navium, & Vasorum Patronis, Magi-
 stris, Marinariis, Pilotis, & Servientibus,
 absque aliquo Waranto seu Prosecutione
 penes Nos seu Concilium nostrum pro-
 sequendo seu fiendo quovis modo; ali-
 quo Statuto, Actu, Proclamatione, Res-
 trictione, vel Ordinatione, in contra-

rium factis provisio vel ordinatis, non
 obstantibus,

Provisio etiam quod non liceat præfatis
non. l. *Luce*, aut dictis *Mercatoribus de Janne*,
 Factoribus Attornatis seu Deputatis suis,
 quicquam, quod in Damnum seu Pra-
 judicium cujusdam *Albūs in Parlamento*
nostro apud Westmonasterium Tertiedecimo
Die Januarii Anno Regni nostri Quarto
tento pro Gualdo le Tolomse (Woyd vul-
 gariter dicto) & Vinis de crescentis Du-
 catūs Aquitaniz & Vasconiz in di-
 ctum Regnum nostrum Angliæ extune
 carcando onustando & adducendo edi-
 ti, seu alterius *Albūs in Parlamento*
*nostro apud Westmonasterium Decimo se-
 ptimo Die Octobris Anno Regni nostri*
*Septimo tento pro Custumis de Malme-
 seys* de & ab Insula de Creta in di-
 ctum Regnum nostrum Angliæ extune
 similiter carcandis, onustandis, & ad-
 ducendis, Nobis per Mercatores Ex-
 tranecos & Alienigenas solvendis edi-
 ti, nec quicquam contra vim, formam,
 & effectum alicujus Actūs vel aliquo-
 rum Actuum aut alicujus Proclamationis
 vel aliquarum Proclamationum super
 Restrictione vel Prohibitione Inter-
 curfūs Mercandiarum Mercium &
 Commoditatum Regni nostri prædicti
 ad aliquas Partes Exteras Carcanda-
 rum, vel ab hujusmodi Partibus in
 dictum Regnum nostrum Adducenda-
 rum, per Nos imposterum faciendorum,
 attemptare vel attemptari facere quovis
 modo,

Et Volumus quod præfentes Lite-
 ræ nostræ Patentes Salvi Conductūs
 Protectionis & Tutitionis durent & in
 suis roboribus & effectibus remaneant
 durante Terminò Quinque Annorum
 a Data Præsentium proximò sequen-
 tium & plenariè complendorum, quan-
 vis Guerra infra dictum Terminum mo-
 ta vel orta fuerit inter Nos & Hæ-
 redes nostros & Consanguineum no-
 strum *Regem Francorum* aut aliquos alios
 quoscūmq;

Per Quinquennium duraturus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 decimo Die Octobris.

Per CANC.

A. D. 1519.

An. 11. H. 3.

A. D. 1519.

An. 11. H. 3.

Fol. 11. H. 3.

F. 1. m. 23.

REX omnibus, ad quos &c: Salutem.

Scitis quòd Nos, de Gratia nostra speciali ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, Dedicimus & Concedimus ac per Præsentes Damas & Concedimus Reverendissimo in Christo Patri ac Domino Domino *Thoma*, Permissione Divinâ, *Tituli Sanctæ Cecilie Sacerdotale Romanæ Ecclesiæ Presbitero Cardinali*; Eborum Archiepiscopo, Angliæ Primati, Apostolicæ Sedis ac etiam a Latere Legato, Cancellario nostro, Officium Ballivi HONORIS SIVE DOMINII NOSTRI DE CHESTHUNTE in Comitatu nostro Hertfordiæ, necnon Officium Parcarii sive Custodis Parci nostri vocati Brantingishey infra Dominium nostrum predictum, ac per Præsentes eundem Reverendissimum *Dominum Cardinalem* Ballivum Honoris sive Domini nostri predicti ac Parcarium Parci nostri predicti Ordinamus & Assignamus,

Habenda, Occupanda, & Exercentia Officia predicta præfato *Reverendissimo Patri*, a tempore Mortis *Willielmi Bedyll*, pro seipsum, vel per sufficientem Deputatum suum sive Deputatos suos sufficientes, durante Vitâ suâ,

Habendo & Annuatim percipiendo, pro Officiis predictis exercentis & occupandis, *Quatuor Denarios per Diem*, de Exitibus Proventus & Reventionibus

Dominii sive Manerii nostri predicti provenientes & crescentes, per Manus Receptorum, Ballivorum, Præpositorum, Bedellorum, Firmariorum, Tenentium, sive aliorum Occupatorum nostrorum aut Hæredum nostrorum pro tempore existentium ad Festa Sancti Michaelis & Paschæ per æquales Portiones, unâ cum omnibus aliis Proventus, Libertatibus, Commoditatibus, Avantagiis, & Emolumentis dictis Officiis & eorum cuilibet quoquomodo pertinentibus sive spectantibus, in tam amplis modo & formâ prout predictus *Willielmus Bedyll* aut aliquis alius sive aliqui alii ante hæc tempora habuerunt & perceperunt in & pro eodem,

Et ulterius per Præsentes Damas & Concedimus præfato *Reverendissimo Patri* Herbagium & Pannagium Parci nostri de Brantingishey predicti & de les Mores, cum Proventus Gardini infra Situm Manerii ibidem, durante Vitâ suâ predictâ, absque aliquo Composito sive aliquo alio Nobis vel Hæredibus nostris inde reddendo, solvendo, vel faciendo, eo quòd expressa mentio &c: aut aliquo Statuto &c.

In cuius &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* xxiv. Die Octobris.

Per ipsum Regem.

De Restitutione Temporalium Exon.

A. D. 1519.

An. 11. H. 3.

Fol. 11. H. 3.

F. 2. m. 23.

REX Escaetori suo in Comitatu Devonie, Salutem.

Cum Dominus *Saxonus Pontifex*, nuper vacante Sede Ecclesiæ Cathedralis Exoniensis per Mortem Bonæ Memoriz *Hugonis ultimi Episcopi* ejusdem Ecclesiæ, Personam dilecti nobis in Christo *Johannis Vesey* ejusdem Ecclesiæ Electi in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfocerit & Pastorem, sicut per Literas bullatas ipsius Domini *Saxoni Pontificis*, Nobis iode directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quòd *idem Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ præjudicialibus, in dictis Literis bullatis contentis, coram Nobis solâ

& expressè renunciavit, & Gratiz no- A. D. 1519.

stræ humiliter se submisit, Fidelitatem *ipsum Episcopi* Cepimus & Temporalia Episcopatus illius prout moris est restitimus eidem,

Et idè Tibi Præcipimus quòd *idem Electus* Temporalia predicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in formâ predictâ; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Quarto die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Escaetori- bus subscriptis, in Comitibus sub- scriptis,

A. D. 1519.
m. k.scriptis, sub eadem Data; vide-
licet,*Escautori Regis in Com. Cornub.**Escautori Regis in Com. Sarr. & Suffex.**Escautori Regis in Com. Sub.**Escautori Regis in Com. Midd.*

Et Mandatum est Militibus Liberis

Hominibus & omnibus aliis Tenentibus A. D. 1519.
Episcopatus prædicti quod eisdem *Electo*
tanquam Episcopo & Domino suo in
omnibus que ad Episcopatum prædictum
pertinent Intendentes sint & Respondentes
prout decet.

In cujus &c.

Telle ut supra.

Pro Thoma Cardinale Eborum.

A. D. 1519.

An. 11. H. E.

F. 1. n. 16.

REX omnibus, ad quos &c. Sa-
lute,

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostra speciali ac ex certa Scientia & mero Motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes, quantum in Nobis est, Damus & Concedimus Prædicto Consiliario nostro Reverendissimo in Christo Patri *Thoma*, miseratione divina, *Pauli Sanctæ Cecilie trans Tiberim sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Præbitero Cardinali*; Eborum Archiepiscopo, Angliæ Primati, & Apostolicæ Sedis a Latere Legato Cancellario nostro Custodiam omnium & singulorum Maneriorum, Dominiorum, Terrarum, & Tenementorum, Redituum, & Feodi Firmarum & omnium Possessionum & Hereditamentorum ac Reverentium & Remanentium quorumcunque aliorum Possessionum Jurium & Hereditamentorum, quoadcunque & ubicunque acciderint aut contingant, cum suis pertinentiis, infra Regnum nostrum Angliæ, que nuper fuerunt *Johannis Broughton* Armigeri Defuncti seu quocunque alio Nomine censetur, qui de Nobis tenuit in Capite, Die quo obiit, per Servitium Militare, seu aliquis alius sive aliqui alii ad ejus Usum tenuit seu tenuerunt de Nobis dicta Die quo *idem Johannes* obiit, & que per sive post Mortem prædicti *Johannis Broughton* Armigeri ac ratione Majoris Etatis *Johannis Broughton* Filii & Heredis ejusdem *Johannis* ad Majoris ætatis decesserant seu devenire debuerunt, ac in Manibus nostris jam existentia vel existere deberent, necnon Custodiam ejusdem *Johannis Broughton* ac Maritigium ejusdem *Johannis* absque Disparagatione,

Habendam & Tenendam tam Custodiam prædicti *Johannis Broughton* quam Custodiam omnium & singulorum prædictorum Maneriorum, Dominiorum, Terrarum, & Tenementorum, Redituum, Firmarum, Feodorum, Firmarum, Reversionum, Remanentium, & aliorum

Possessionum & Hereditamentorum quoad A. D. 1519.
runcumque præfate Cardinali Executoribus & Assignatis suis, usque ad plenam & legitimam Etatem dicti *Johannis Broughton*, absque aliquo Compto pro Præmissis seu aliqua inde Parcelle Nobis vel Heredibus nostris reddendo solvendo vel faciendo:

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra, Damus & Concedimus per Præsentes præfate Cardinali, Executoribus vel Assignatis suis, omnia & singula Exitus Reversiones & Profitus omnium prædictorum Dominiorum, Maneriorum, Redituum, Reversionum, & cæterorum Præmissorum, cum eorum pertinentiis, a tempore Mortis prædicti *Johannis Broughton* hucusque provenientium sive crescentium, tam per Manus nunc, & nuper Executorum nostrorum, in quibus Manus separaliter existunt, quam per manus Receptorum, Ballivorum, seu aliorum Officiorum nostrorum quorumcunque, absque aliquo Compto nobis vel Heredibus nostris reddendo, solvendo seu faciendo pro Præmissis vel aliquo Præmissorum:

Et volumus & Concedimus per præsentes præfate Cardinali, Executoribus, & Assignatis suis, quòd, si contingit præfatum *Johannem Broughton*, antequam ad suam plenam & legitimam Etatem pervenerit, obire, Hærede suo vel Heredibus suis infra Etatem existente vel existentibus, tunc Volumus & per Præsentes Concedimus præfate Cardinali, Executoribus, & Assignatis suis, Custodiam & Maritigium hujusmodi Hæredis sive Hæredum prædicti *Johannis Broughton* sic infra Etatem existentis vel existentium, & sic de Hærede in Hæredem quousque aliquis hujusmodi Hæres sive Hæres prædicti *Johannis* ad suam plenam & legitimam Etatem pervenerit seu pervenerit, absque Disparagatione,

Necnon Custodiam omnium prædictorum Dominiorum, Maneriorum, Red-

A. D. 1519
Nov. 2.

dituum, Reversionum, Terrarum, & Tenementorum, ac omnium & singulorum Præmissorum, cum pertinentiis, usque ad plenam & legitimam Ætatem hujusmodi Hæredis sive Hæredum sit infra Ætatem existentis vel existentium, in rãm amplis modo & formâ prout Nos omnia & singula Præmissa & Præconcessa haberemus si in Manibus nostris remansissent aut existere deberent, ac si præsens Concessio nostra *præfato Cardinali* inde facta non fuisset, absque aliquo Compto seu aliquâ aliâ Re Nobis vel Hæredibus nostris pro Præmissis vel aliqua inde Parcela solvendâ vel faciendâ.

A. D. 1519.
Nov. 2.

Et volumus etiam & Concedimus quòd omnes & singuli predicti Escatores vel Ballivi, & quilibet eorum de hujusmodi Exitibus Reventionibus & Proficuis prædictis trga Nos Hæredes seu Successores nostros Quietæ & Exonerati existant per Præsentem; Eo quòd expressis mentio &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* viii. Die Novembris.

Per ipsam Regem.

De Confirmatione pro Ministrallis.

A. D. 1520.
An. 11. R. 1.
Franc. 11.
P. 1. M. 1.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

INSPEXIMUS Literas Patentes Domini E. *imper Regis Angliæ* Quarti Progenitoris nostri factas in hæc verba,

Edwardus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ omnibus, ad quos præsentem Litteræ pervenerint, Salutem,

Sciatis quòd, ex Quærelosa insinuatione, Dilectorum Nobis *Walteri Halyday* Marecalli, *Johannis Cliff*, *Roberti Marisballi*, *Thomæ Grene*, *Thomæ Calthorn*, *Willielmi Cliff*, *Willielmi Crisfeain*, & *Willielmi Eyneshow*, Ministrallorum nostrorum, accepimus qualiter nonnulli rudes Agricole & Artifices diversarum Misterarum Regni nostri Angliæ finxerunt se fore Ministrallos, quorum aliqui Libertatem nostram eis minimè datam portarent, Seipsos etiam fingentes esse Ministrallos nostros proprios, cujus quidem Libertatæ ac dictæ Artis sive Occupationis Ministrallorum colore in diversis Partibus Regni nostri prædicti grandes Pecuniarum Exactiones de Ligis nostris deceptivè colligunt & recipiunt,

Et licet ipsi in Arte sive Occupatione illâ minimè intelligentes sive experti existant, & diversis Artibus & Operationibus Diebus Ferialibus sive profu-

stis utuntur & victum suum inde sufficienter percipiant, de Loco tamen ad Locum in Diebus Ferialibus discurrunt & Proficua illa totaliter percipiunt,

E quibus Ministralli nostri prædicti & ceteri Ministralli nostri pro tempore existentes &c. prout supra Tom. xi. Fol. 642. apud *Westmonasterium* Quarto Die Aprilis, Anno Regni nostri nono.

NOS autem, Literas prædictas ac omnia & singula in eisdem contenta Rata habentes & Grata, Ea, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, Acceptamus & Approbamus, ac, Dilectis Nobis, *Johanni Gilman* nunc Marecallio, *Thomæ Greynog*, *Thomæ Spence*, *Thomæ Moyome*, *Johanni Aves*, *Thomæ Pig...*, *Willielmo Kirkeby*, & *Johanni* . . . nunc Ministrallis nostris & Successoribus suis, Tenore Præsentium, Ratificamus & Confirmamus, prout Literæ prædictæ in Se ratiunabiliter restantur.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* xxiii. Die Januarii.

Pro Dimidio Marce. solut. in Honoperio.

Conventionum pro Mutuo Colloquio Confirmatio.

A. D. 1520.
An. 11. R. 1.
Et Austr.

FRANCISCUS, Dei Gratia, *Francorum* REX, *Mediolani* DUX, & *Genævæ* DOMINUS universis, præsentem Literas visuris, No-

tum sit & manifestum quòd, cum A. D. 1520. Nos ac Illustrissimus & Potentissimus Princeps *Henricus*, Dei gratiâ, *Angliæ Rex ac Hiberniæ Dominus*, Londoniæ 8 R. Die

A. D. 1520. Die Octavâ Mensis Octobris *Anni Domini Milleſimi Quingentefimi Decimi Octavi*, pro Commodo utriusque No-

Rev. B.

strum, necnon Regoorum Patriarum & Subditorum noſtrorum totiusque Reipublice Christiane fecissemus quemdam *Traſtatum mutui Conventus & Colloquii* inter Nos habendi, eſſetque de Teopore, Loco, Forma, aliisque Rebus ad dictum Mutuum Conventum Requiſitis & oportunit adhue Traſtandum, Nemo magis idoneus ad hoc Peragendum Nobis viſus fuit quam Reverendiſſimus in Chriſto Pater Dominus *Thomas Archiepiſcopus Eboracenſis* Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ *Cardinalis ac Legatus de Latere* in Regno Angliæ & aliis Dominiis & Terris dicto Cariliſimo ac Dilectiſſimo Fratri & Conſanguineo noſtro ſubjectis, qui grato Animo de Conſenſu præſati Cariliſimi ac Dilectiſſimi Fratris & Coſanguinei noſtri, ut Morem Nobis gereret, hanc Provinciam ſuſcepit.

Cumque prudenter omnibus penſatis ſuper hæc Re Tres vias commodas aperuiſet, ut ſuis Scriptis nobis ſignificavit, ipſarum unam deligendam cenſuimus, Procuratorumque voſtrum cum Mandato ſpeciali conſtituimus, ut pro Nobis & Nomine noſtro cum jam dicto Cariliſimo & Dilectiſſimo Fratre & Conſanguineo noſtro ſuper dictâ Via & formâ conveniret ſeu traſtaret.

Qui quidem, Mandato noſtro de Conſenſu ejuſdem Cariliſimi ac Dilectiſſimi Fratris ac Conſanguinei noſtri, cui hæc Via etiam grata fuit, accepto, necnon ſimili Mandato a jam dicto Fratre & Conſanguineo noſtro Recepto, dictum Traſtatum ſeu Concluſionem ſuper Loco, Tempore, Formâ, & aliis ſuper hoc Requiſitis confeſcit, ut ſuis Litteris auſtentis, de verbo ad verbum hic inſertis, cooſtat.

Quarum Tenor ſequitur,

Thomas, Miſeratione Divinâ, *Tituli Sanctæ Cecilie Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ Preſbiter Cardinalis, Eboracenſis Archiepiſcopus*, Angliæ Primas & Apoſtolice Sedis Legatus, ipſiusque Regni Angliæ Cancellarius, necnon Sanctiſſimi in Chriſto Patris & Domini noſtri *Leonis*, divinâ providentiâ, Illius Nominis *Papa Decimi*, dictaque Sedis ad Sereniffimum & Potentiſſimum Principem & Dominum noſtrum *Henricum*, Dei gratiâ, *Angliæ & Franciæ Regem ac Dominum Hiberniæ*, & univerſum ejus Angliæ Regnum, omneſque & ſingulas Ip-

ſus Regni Provinciam Civitates Terras A. D. 1520. atque Loci Illi ſubjecta, & alia Illi adjacentia etiam de Latere Legatus univerſis & ſingulis, ad quorum notitiis præſentes Literæ pervocerint, Salutem.

Rev. B.

Quoniam per Traſtatum, ſuper *Mutuo Conventu & Congreſſu* Sereniſſimorum & Potentiſſimorum Principum *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Angliæ & Franciæ & Domini Hiberniæ* Domini mei obſervandiſſimi, & *Franciſci*, eadem gratiâ, *Francorum Regis* Chriſtianiſſimi, *Octavo Die Octobris*, Anno Domini Milleſimo Quingentefimo Decimo Octavo, Londini inſitum & factum, inter cætera Conventum & Concluſum fuerit.

Quod dictus Mutuus Conventus & Congreſſus in Loco Indifferenti & neutri dictorum Principum ſubjecto, propter juſtas & rationabiles Cauſas, & præcipue pro utriusque dictorum Principum Honoris Conſervatione fieret,

Nichilominus Nos,

Animo revolventes quantum Honoris, Commoditatis, Utilitatis, & Emolumenti ex dictorum Regum Mutuo Congreſſu & Indifolubili Amore, non ſolum Ipſis Principibus eorum Regnis ac Subditis, verum etiam toti Reipublicæ Christiane proveniet, habitaque ſuper hoc cum eisdem Principibus hinc inde inaturâ Deliberatione & Conſultatione, necnon conſiderantes quod dictus Illuſtriſſimus *Angliæ Rex* Dominus meus obſervandiſſimus, una cum Comitibus ſuis, non mediocres trajiciendo Mare Labores & Pericula ſubiturus eſt, Regnum & Potentiam ſuam pro tempore relinquens,

Exiſtimavimus Honori & Dignitati dicti Illuſtriſſimi *Regis Angliæ* Domini mei obſervantiſſimi non ſatis conſultum, oec Laborum & Deſcriminuo ſuorum gratam & condignam habitam Rationem, ſi dictus Mutuus Congreſſus juxta prius Conventa in Loco indifferenti fieret.

Idcirco Nos, Honorem & Dignitatem utriusque Regum prædictorum æquâ Lanæ librare cupientes, Auctoritate Commiſſionum utriusque dictorum Principum Nobis deſuper factarum (quarum Teores inferius iſeruatour) pro dicto Mutuo eorundem Conventu & Congreſſu quosdam Articulos, reſpectivè per dictos Principes acceptos & approbatos & per eorundem obſervandos, Cocepimus, Declaravimus & Ordinavimus, ac per Præſentes Concipiimus, Declaramus, & Ordinamus articulatim, prout ſequitur,

INPRIMIS,

A. D. 1520.

Hic. 3.

INPRIMIS, Declaramus & Ordinamus quòd ante Finem *Menſis Maii* proximo futuri, dictus Illustriſſimus *Anglie Rex*, unà cum *Reginà Conſorte ſua*, *Reginà Sorore Daogerià Francie*, ad Caſtrum ſuum de *Guyſnes* perſona liter accedet :

Et ſimiliter dictus Chriſtianiſſimus *Francorum Rex*, unà cum *Reginà & Matre ſua*, ad Caſtrum ſuum de *Ardre* perſonaliter ſimiliter veniet ;

Et aliquo Die, Tempore, & Horà, intra Quatuor Dies ad Summum dicti *Menſis Maii* Finem immediatè ſequentes, per Commiſſarios hincinde deputandos aſſignandis, dictus *Anglie Rex* extra Caſtrum ſuum de *Guyſnes* prædictum per Spatium unius *Milliaris*, non egrediendo tamen *Fines & Limites* dicti *Dominii ſui* de *Guyſnes*, progrediatur verſus dictum Caſtellum de *Ardre* ; & ibi intra *Dominium ſuum* dicti *Caſtri* de *Guyſnes*, in aliquo *Loco* non forificato nec munito, à *Limitibus Francie* non longe diſtante, per dictos Commiſſarios ut præſertim limitanda, conſiſtet :

Et dictus Chriſtianiſſimus *Francorum Rex*, decedens à dicto *Caſtro ſuo* de *Ardre*, eodem *Loco, Die, Tempore, & Horà*, occurret obviam dicto *Regi Anglie*, intra *Dominium ſuum* de *Guyſnes* ut ſupradictum eſt conſiſtenti :

Quo quidem in *Loco* nulla *Tentoria* ſtatuentur nec erigentur :

Atque ibi dicti *Reges uterque* *Equis ſuis* cum ſuis *Comitatibus* inſidentes congregientur, Se mutuò ſalutabunt, & familiariter ſimul colloquentur & communicabunt, quemadmodum & quando ipſis tunc expedire videbitur :

Et, poſt dictam *Conferentiam & Colloquium finitum*, pro illà vice, dictus Illustriſſimus *Anglie Rex* ad Caſtrum ſuum de *Guyſnes*, & Chriſtianiſſimus *Francorum Rex* ad Caſtrum ſuum de *Ardre*, redibunt.

ITEM, quoniam *Laboribus* *Discriminibus & Honoris prædictis* dicti *Regis Anglie* *Dominii* mei *Obſervantiſſimi Satiſfactum* arbitramur, eo quod dictus Chriſtianiſſimus *Francorum Rex* ei infra *Dominium ſuum* de *Guyſnes* in primo *Colloquio* occurrerit, Nos, utriuſque dictorum *Regum* *Honori* proſpicere volentes, Declaramus & Ordinamus quòd, poſtero *Die* poſt dictum *primum Mutuum Colloquium & Congreſſum*, dicti *Reges* conveniant in aliquo *Loco* indifferenti, inter *Ardre & Guyſnes* per dictos Commiſſarios *Deputandos* aſſignando, & mutuis *Salutationibus* invicem factis, dictus Illustriſſimus *Anglie Rex* ibit ad dictum Caſtellum de *Ardre*, illic

Reginam Francie & etiam *Matrem* dicti *A. D. 1520.* Chriſtianiſſimi *Francorum Regis* ſalutaturus, viſitaturus, ac cum illis familiariter tranſurus.

Et ſimiliter dictus Chriſtianiſſimus *Francorum Rex* ibit ad dictum Caſtellum de *Guyſnes*, illic *Reginam Anglie & Reginam Daogeriæ Francie* Sororem ſuam ſalutaturus, viſitaturus, ac cum eis familiariter tranſurus :

In quibus *Locis* dicti *Principes* familiariter & amicè recipientur, quemadmodum mutuo utriuſque in alterum *Amori & Honori* conveniri videbitur.

ITEM,

Cum dicti *Sereniſſimi Anglie & Francorum Reges* præſtantiſſimis *Corporum viribus*, omni *Decore & Ornamento Naturæ* pares, *Disciplinæ Militaris* Expertiſſimi, in *Armis Strenuiſſimi & Florentiſſimi* *Juventus* vigore exiſtant,

Ob quod verſimile Nobis viſum eſt quòd, pro tam celebri *Conventu* illuſtrando, ſuiſque viribus in *Armis* experiendis, *Conſilium* capient & Se reſolvant ad præclarum aliquod *Equeſtri Peſtreſtrique Certamine* faciendum, & quocumque cum illis *congregari auſuros* provocabunt,

Declaramus & Ordinamus quòd *Locus*, ubi dictus *Armatorum Congreſſus* fiet & *Strenuitatis Experimentum* capietur, deputabitur inter *Ardre & Guyſnes*, per *Commiſſarios* hincinde deputandos aſſignando,

Et illic, pro *Securitate Perſonarum* dictorum *Regum & ſuorum Comitatum*, prædictus *Locus* erit *Foſſis & Aggere* munitus & fortificatus, & per *parentem Armigerorum Numerum*, reſpectivè pro tempore hincinde deputandorum, cuſtoditus :

Et, durante tempore dicti *Militaris Decurſus* ſive *Armorum Oſtentationis*, dicti *Reges & Regina*, cum ſuis utriuſque *Comitatibus*, Se poterunt mutuò videre, familiariter converſari, colloqui, & ſingulis Diebus erga *Vesperam*, poſt *Militarem Decurſum* *Armorum Oſtentationem* *Triumphos Convivia & Familiaria Colloquia* pernoctis, uterque *Regum* prædictorum cum ſuo *Comitatu* ad ſuum Caſtellum redibit ; videlicet,

Dictus Illustriſſimus *Rex Anglie* ad Caſtellum de *Guyſnes*,

Et dictus Chriſtianiſſimus *Francorum Rex* ad Caſtellum de *Ardre*,

Et ſic fiet, de *Die* in *Diem*, durante dicto *Militari Decurſu* ſive *Armorum Exercitio*.

ITEM, Declaramus & Ordinamus quòd, quando dictus Illustriſſimus *Rex Anglie*, & *Sereniſſima* ejus *Conſors Regina*

A. D. 1520. *gina, & Regina Dageria Francie* Soror
 sua cum suis Comitibus ibunt in Do-
 minium & Districum dicti Christianissi-
 mi *Francorum Regis*, tunc dicto *Anglia*
Regi, ejus *Consorti Regine*, & reliquis
 eos comitantibus, Superioritas & Præmi-
 nentia quamdiu ibi fuerint aut manserint
 respectivè dabitur:

Et pari modo, quando dictus Christi-
 anissimus *Francorum Rex*, & Serenissima
 ejus *Consorti Regina*, ac Illustrissima Do-
 mina ejus *Mater* cum suis Comitibus
 venient in Districum & Dominium dicti
 Illustrissimi *Anglia Regis*, tunc dicto
 Christianissimo *Francorum Regi*, ejus *Con-*
sorti Regine, *Matri* quoque ejus, & reli-
 quis eos comitantibus, Superioritas &
 Præminencia quamdiu ibi fuerint aut
 manserint respectivè pariformiter da-
 bitur.

ITEM, quoniam Castra & Loca, in
 quibus dictus Conventus & Congressus
 tent, sunt adeò angusta ut, si cunctis,
 illuc accedere volentibus, liber daretur
 aditus & veniendi facultas, variz Inqui-
 etudines & Incommoda verisimiliter se-
 querentur; Hinc est quòd Nos *Cardina-*
lis prædictus per Præfentes Declaramus
 & Ordinamus quòd neuter dictorum Regum,
 seu eorum Regine, aut aliqui alii
 Procures seu Nobiles in eorum Comitibus,
 eujuscumque Status Gradus aut Con-
 ditionis extiterint, venient ad dictum
 Conventum cum majore Numero Per-
 sonarum aut Equorum quam per Litteras
 Indentatas, Manibus dictorum Regum
 respectivè signatas, Status & Con-
 ditiones Personarum tum Virorum tum
 Mulierum Numerum quoque Servito-
 rum & Equorum continentes, describitur
 & limitatur, nisi ex communi dicto-
 rum Regum expresso Consensu pariter
 & Licentiâ.

ITEM,

Quia fortasse continget dictos Princi-
 pes, eorum Procures Nobiles & Fami-
 liares, ut eo motus accrescat Amor ac
 Intimior firmiterque propagetur Amicitia,
 Sese invicem visitare & familiariter con-
 versari, igitur, ut id commodius & tutius,
 absque omni Periculi Suspitione,
 sive Nocti sive Interdii, liberè facere
 possint prospicere cupientes,

Declaramus & Ordinamus quòd Duo
 Nobiles, eum pari & æquali Comitibus
 ad hoc congruenti, per utrumque dicto-
 rum Principum respectivè assignandi, de-
 putabuntur ad Itinerum Custodiam, Tu-
 telam, & Excubias continuè, durante
 dicto Regum Conventu, diligenter ob-
 servandas; qui quidem Nobiles cum
 sua Comitibus Speculatores & Explura-
 tores ordinabunt & assignabunt ad Val-

les, Nemora, Opida, Villas, Vicos, Ca-
 stella, Pallas, Itinera, & alia Loca qua-
 cunque, Infidias apta aut suspecta, de
 tempore in tempus, ac de hora in horam,
 tam versus *Flandriam* quam *Picardiam*,
Archiepiscopatum & Angliam exploranda &
 speculanda: ac, si quos suspectos repererint,
 arcendos & amovendos; ut non solum
 dicti Principes eorum Nobiles & Fami-
 liares quicunque tutè securè & liberè
 Se ut præfertur visitare possint, sed et-
 iam Commestus & Victualia dictis Prin-
 cipibus necessaria deserentes quicunque
 absque perturbatione molestiâ inquietu-
 dine tutè & liberè accedere & recedere
 valeant; teneanturque dicti Explorato-
 res, singulis Diebus, Mane & Vespere,
 dictis Principibus seu eorum Consiliariis
 respectivè referre eorum compererint &
 quo statu Itinera fuerint.

DECLARAMUS præterea & ORDINA-
 MUS quòd omnes Armati seu Gentes Ar-
 morum hincinde ex parte utriusque Prin-
 cipis, exceptis Militibus ordinariè stipen-
 diatis pro Præfidiis Calisiz & Bolo-
 niæ, usque ad Spatium Itineris Duorum
 Dierum ad minus sint distantes & amo-
 ri; Et nec ipsi nec aliqui alii, durante
 dicto Regum Conventu, propriè acce-
 dere quovismodo præsumant aut permit-
 tantur, absque expresso utriusque dicto-
 rum Principum Consensu & Licentiâ.

ITEM, Nos *Cardinalis antedictus*, Au-
 thoritate Nobis ab utroque dictorum Prin-
 cipum commissa, utriusque dictorum
 Principum ad omnia & singula Præmis-
 sa fideliter observanda & perimplenda
 per Præfentes Astringimus & Obligamus.

ITEM, Declaramus & Ordinamus
 quòd uterque Regum prædictorum omnia
 & singula Capitula Præmissa per suas
 Litteras Patentes, Magnis suis Sigillis
 sigillatas & Manibus suis subscriptas, ratifi-
 cabit approbabit & confirmabit, &
 per eandem Litteras Confirmatorias ad omnia
 Præmissa & singula in eis conten-
 ta fideliter perimplenda bonâ Fide
 & in Verbo Regio Se obligabit; Quas
 quidem Litteras, sic ut præfertur factas
 subscriptas & sigillatas, in Civitate Lon-
 doniæ, infra Mensem a Datâ Præsentium
 proximò sequentem, mutuo tradent
 & permutabunt.

Sequuntur Tenores Commissionum,

Henricus, Dei gratiâ, *Rex Anglia &*
Francie & Dominiis Hibernie, univer-
 sis, præfentes Litteras inspecturis, Sa-
 lutem.

Sciatis quòd,

Cum

A. D. 1520.

Hra. S.

Cum Illusterrimus ac Potentissimus Princeps *Franciscus Rex Francorum Christianissimus, Dux Mediolanensis, & Dominus Janne*, Frater Consanguineus & Consideratus noster Carissimus, de Legalitate Prudentiâ & providâ Circumspectione Reverendissimi in Christo Patris Domini *Thome Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis* Archiepiscopi Eboracensis ac in Regno nostro Angliæ Primatis & de Latere Legati plenè confidens, ipsum verum legitimum ac indubitatum Procuratorem, Actorem, Commissarium, ac specialem Deputatum suum fecit constituit & nominavit per Litteras suas Patentes, Manu suâ subscriptas & Magno suo Sigillo sigillatas, Dat. *Cognacii Die Vicesimâ tertîâ Mensis Februarii*, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo nono, & Regni sui Sexto,

Dans & Concedens eidem Reverendissimo Patri, præfatarum Littèrarum suarum Tenore, plenam & omnimodam Potestatem Auctoritatem & Facultatem ac Mandatum speciale, pro Eo & ejus Nomine, nobiscum de & super Formâ Tempore ac Loco & aliis ex hoc Dependens requisitis & necessariis *Mutui Conventus & colloqui*,

Inter Nos & præfatum Christianissimum *Francorum Regem* Fratrem Consanguineum & Consideratum nostrum Carissimum antedictum fendi & habendi,

De quo Mutuo Conventu & Colloquio in Tractatu, per Oratores utriusque nostrum *Die octavâ Mensis Octobris, Anni Domini Millesimi Quingentesimi Decimi octavi, in Civitate nostrâ Londoniæ* inito & concluso, & per Nos Confirmato, sit mentio.

Insequendo Formam & Tenorem Articulorum juxta Opinionem dicti Reverendissimi Patris *Cardinalis antedicti* factorum editorum &ceptorum, quos ad eisdem Fines ideam *Francorum Regem* Manu suâ signavit & ad eundem transmissit,

Tractandi, Communicandi, & Concludendi, ceteraque omnia alia & singula Faciendi, Exercenti, & Gerendi, quæ in hæc parte necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, prout in eisdem Litteris Patentibus præfati *Francorum Regis* plenius continetur,

Cujus quidem Procuratorii sive Commissionis Onus præfatus Reverendissimus Pater *Cardinalis* & de Latere Legatus antedictus subire aut in Se assumere, nisi de Mandato Consensu & Licentia nostris specialibus, pro innata sua Prudentia Amore singulari & Fide & in Nos

observantiâ, expressè recusavit,

Nos verò, Præfatum Mutuum Conventum & Colloquium, inter Nos & præfatum Christianissimum *Francorum Regem* Fratrem nostrum Carissimum antedictum habendam, plurimum affectantes, & quanta ex eo bona toti Christianæ Reipublicæ Utilia provenire poterunt considerantes,

Eidem Reverendissimo Patri *Cardinali* & de Latere Legato antedicto non solum Onus hujusmodi Procuratorii sive Commissionis præfati *Francorum Regis* in Se assumendi Mandatum & Consensum nostrum expressum & Licentiam Delimus & Concessimus (prout per Præfentes sic Damus & Concedimus) verum etiam, de Prudentiâ singulari providâ Circumspectione & præcipuâ in Nos Fide præfati Reverendissimi *Cardinalis* ac de Latere Legati antedicti non minus confidentes, Ipsum in pari modo nostrum verum legitimum & indubitatum Procuratorem, Actorem, Commissarium, ac specialiter Deputatum Facimus, Constituimus, & Nominavimus, prout sic Facimus, Constituimus, & Nominamus per Præfentes;

Dantes & Concedentes eidem Reverendissimo *Cardinali* & Legato, Tenore Præsentium, plenam & omnimodam Potestatem, Auctoritatem, Facultatem, ac Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, de & super Formâ Tempore & Loco ac aliis Dependens Emergentibus requisitis & necessariis hujusmodi Mutuum Conventum & Colloquium, inter Nos & præfatum Christianissimum *Francorum Regem* Fratrem Consanguineum & Consideratum nostrum ut præfertur habendum, quomodolibet concernentibus,

Insequendo Formam Tenorem & Effectum Articulorum per eundem Reverendissimum Patrem factorum &ceptorum, & Manu præfati *Regis Francorum* signatorum, & ad eundem transmissorum, Ordinandi, Statuendi, Stabliendi, Assignandi, Determinandi, & Concludendi,

Ceteraque omnia alia & singula Faciendi, Dicendi, Gerendi, & Exercenti quæ in Præmissis necessaria fuerint & opportuna, & quæ tanti Negotii Qualitas, cum ejusdem Circumstantiis Dependens & Annexis, exigit & requirit, & quæ Nos faceremus ac facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia forent quæ Mandatum exigent magis speciale quàm Præsentibus sit expressum;

A. D. 1520.

Hra. S.

A. D. 1520
M^o. 5. Promittentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum, Gratum, Firmum, ac Stable perpetuò habituros totum & quicquid per dictum *Reverendissimum Cardinalem* Procuratorem nostrum & Commissarium nostrum antedictum in Præmissis & circa ea Actum, Gestum, Dictum, Factum, Ordinatam, Statutum, Assignatum, Stabilitum & Determinatum fuerit, & nunquam ullo modo contravenire; immò inviolabiliter observare & adimplere.

In cuius rei Testimonium Præsentibus Litteris, Manu nostrâ signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum *Londini* Secundo Die Martii Anno Regni nostri Undecimo.

Franciscus, Dei Gratia, *Francorum Rex &c.*

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium Nos *Thomas Cardinalis antedictus* presentibus Litteris nostris Manu nostrâ signatis Magnum Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum in *Domo solite nostre Residentie prope Westmonasterium* Duodecimo

Die Martii Anno Domini Millelesimo A. D. 1520.
Quingentesimo Decimo nono.
M^o. 5.

Hinc est quòd Nos, omnia in dictis Litteris inferia Grata habentes, illo Laudamus Ratificamus & Approbamus, Rata Approbata & Laudata esse volumus, Promittimusque sub Honore nostro ac in Verbo Regio & bonâ Fide Nos prædicta omnia sincere omni dolo & Fraude cessantibus observaturos, nullò pacto adversus ea quovis quæsito colore veniemus.

In Testimonium quorum has Præsentibus, Manu nostrâ subscriptas, Magno Sigillo nostro muniri iussimus.

Datum in *Castro Heraldæ*, Die vicesimâ sextâ Mensis Martii, Anno Domini Millelesimo Quingentesimo Decimo nono, Et Regni nostri Sexto.

FRANCOYS.

Per Regem.

ROBERTET.

Sub Magno Sigillo de Cerâ albâ a duplici cordâ pendente.

Nomina Appunctuatorum ad Intendendum Regi in Mutuo Congressu.

Commissaires Appointez de Voir & Visiter le Nombre de telz Parsonnaiges qui viendront accompagner le Roy Francois a l'Entrevue.

A. D. 1520.
An. 11. R. 1.

LE Conte d'Essex.
Le Seigneur de Bergeuwy.
Messire Edouart Poyngers.
Messire Robert Wyngfeld.

Les Noms de telz Parsonnaiges qui donneront Ordre aux Gentilz Hommes, tant en Marchant que eulz Arrestez a l'Entrevue des Deux Roys.

Messire Edouart Belknap.
Messire Nicolas Vaux.
Messire Johan Pecbe.
Messire Morice Barquely.

Les Noms de ceulz qui donneront Ordre aux Pictons tant en Allant que en Sejournant a la Rencontre & Entrevue.

Messire Weston Browne.
Messire Edouart Ferjers.

Messire Robert Connestable.
Messire Raff Egerton.
Messire Thomas Lucy.
Messire Johan Marney.

Les Noms des Nobles qui Chevaucheront avecque le Roy d'Angleterre a l'Embrassement des dits Deux Roys.

Le Legat.
L'Archevesque de Canterbury.
Le Duc de Buckingham.
Le Duc de Suffolk.
Le Marquis Dorset.

Les Noms des Evêques,

L'Evêque de Duresme.
L'Archevesque d'Armacan.
L'Evêque de Ely.
L'Evêque de Chester.
L'Evêque de Rochestre.

L'Evêque

A. D. 1520.

A. D. 1530.
Nov. 6.

L'Evêque d'Exceſtre.
L'Evêque de Harford.

Contes.

Le Conte de Stafford.
Le Conte de Northumberland.
Le Conte de Weſtmerland.
Le Conte de Shornbery.
Le Conte de Worceſtre.
Le Conte de Devonſhire.
Le Conte de Kent.
Le Conte de Wiſſhire.
Le Conte de Derby.
Le Conte de Kildare.

Barons.

Le Seigneur de Matrevert.
Le Seigneur de Montag.
Le Seigneur de Herberd.
Le Seigneur de Saint Jehan Grant Prier
d'Angleterre.
Le Seigneur de Roos.
Le Seigneur de Fitzwater.
Le Seigneur de Hoſynges.
Le Seigneur Delavere.
Le Seigneur Duches.
Le Seigneur de Feriers.

Le Seigneur de Cobam.
Le Seigneur de Daunoy.
Le Seigneur de Lowley.
Meſſire Henry Marney.
Meſſire Guillaume Sandes.
Meſſire Thomas Boulloyn.
Le Seigneur de Haward.

A. D. 1530.
Nov. 9.

ITEM, il eſt Ordonne & Appoincte que en Marchant en avant devant le Roy d'Angleterre les Nobles Hommes yront en avant en la Maniere qui ſ'enſuyt ; c'eſt ſavoir,

Les Serviteurs du dit Roy Nobles & Gentilz Hommes les quelz yront prochains devant le Roy.

Et devant les ditz Serviteurs du Roy yront les Nobles & Gentilz Hommes Appartenans a Monsieur le Legar.

Et devant iceulz yront les Nobles Gentilz Hommes des autres Seigneurs en Ordre ſelon l'Eſtat & Degré de leurs Seigneurs.

Et la Garde du dit Seigneur Roy yront & ſuyveront le Roy en leur Places accouſtumees.

Et les Serviteurs des autres Nobles les ſuyveront en Ordre comme il appartient.

Appunctuati ad Intendendum Regine.

An Erle.

A. D. 1520.
An. 11. H. 6.

THE Erle of Derby.

Biſhops.

The Biſhop of Rochester.
The Biſhop of Hereford.
The Biſhop of Landef.

Barons.

The Lord Mountjoy the Quenes Chamberlain.
The Lord Cobham.
The Lord Morley.

A Duches.

The Duches of Bakingham.

Counteſſes.

The Countes of Stafford.
The Countes of Oxford Widowe.
The Yonger Countes of Oxford.
The Countes of Weſtmerland.
The Countes of Shrewsbury.

The Countes of Devonſhire.
The Countes of Derby.

A. D. 1520

Baroneſſes.

The Lady Fitzwater.
The Lady Helſing.
The Lady Boloy.
The Lady Mountague.
The Lady Willoughby.
The Lady Daunoy.
The Lady Mountjoy.
The Lady Cobham.
The Lady Gray Lord John's Wiſe.
The Lady Eliſabeth Gray.
The Lady Anne Gray.
The Lady Broke.
The Lady Morley.
The Lady Gildeſorde the Elder.
The Lady Scrope.

Knights Wives.

The Lady Fitz William.
The Lady Gildeſorde Yonger.
The Lady Feſplace.
The Lady Vaux.
The Lady Selenger.
The Lady Parre Widowe.

The

A. D. 1520.
An. 5.

The Lady Perre Wife.
The Lady Rice.
The Lady Compton.
The Lady Darel.
The Lady Fynde.
The Lady Hayton.
The Lady Wyngfeld Sir Anthony's
 Wife.
The Lady Tilney.
The Lady Wyngfelde Sir Richard's
 Wife.
The Lady Cleve.
The Lady Owen the Yonger.
The Lady Nuel Sir John's Wife.
The Lady Beleye Sir Edward's Wife.

Gentilwomen.

Mistres Carewe.
Mistres Cheyny.
Mistres Cary.
My Lord Fitzwarrens Dowster.
Anthony Poyntz Dowster.
Mistres Appliard.
Anne Wentworth John Wentworth's
 Wife.
Mistres Hagan.
Mistres Cornewales.
Mistres Parys.
Mistres Jernyngbam.
Mistres Cooke.
Mistres Katheryn Mountoria.
Mistres Lawrence.
Mistres Victoria.
Mistres Darel Sir Edward Darel's
 Dowster.

Chamberers.

Mistres Kempe.
Mistres Margaret.
Mistres Margery.

Knights.

Sir Robert Poyntz.
Sir George Foster.
Sir Thomas Fetiploce.
Sir John Liffe.
Sir Adrian Fortescue.
Sir Water Stoner.
Sir Edward Grevile.
Sir Symond Harecourt.
Sir John Hampden of the Hil.
Sir George Selinger.
Sir John Kirkebam.
Sir Miles Busby.
Sir Marmaduke Constable.
Sir Edward Darel.
Sir Rauf Chamberlain.
Sir John Shelton.
Sir Robert Cleve.

Sir Philip Colthrop.
John Henyngbam.
Sir William Walgrave.
Sir Thomas Tyrel.
Sir Roger Wentworth.
Sir Thomas Trencbard.
Sir Thomas Lynde.
Sir John Fillers.
Sir John Asheton.
Sir Mathew Bronn.
John Mardant.
Sir Henry Sachverel.
Sir Henry Willoughby.
Sir Rauf Verney the Yonger.
Sir William Rede.
Sir Robert Jones.
Master Paris of Cambrigeftire.

A. D. 1520.
An. 5.

Chapleyns.

Master Peter.
Master Mallet.
Master Cristofer.
Master Dent.
Master Poyntz.
Sir John Swane.

The Queenes Chamber.

Richard Dycens Secretary.
Doctur Phisician.
John Verney Cupberer.
Alexander Froguel Carver.
John Poyntz, } Sewers.
Frances Philip, }

Gentilmen Ufhers.

William Bulstrode.
Roger Ratclif.
George Frances.
Robert Hoftrig.

Sewers for the Chamber.

William Tyrel.
Gourney.
Davys.
Symondd Mansford.

Gentilmen Wayters.

Thomas Cardigan.
Gerues Suttel.
George Suttan.
Olyver Holand.
Owen Holand.
John Laurens.
Robert Merbury Sergeaunt at Armes.
Griffith Richard Clerke of the Signet.
Master John Potycary.

Yomen

A. D. 1520.

Men. 6.

Yomen Uthers.

John Madysen.
John Glyn.
Anthony Lowe.
John Harison.
William Mylles.

Yomen of the Chamber.

Robert Hilton.
David Morgan.
Edward David.
Thomas Rice.
John Crede.
Robert Kyrke.
William Thomas.
Thomas Walter.
Clement Fitzgeffrey.
Edward Huddeswell.
George Monge.
John Yereley.
John Higdon.
Foster.
Richard Sutton.
Williams Coke.
John Bright.
John Fybb.
Henry Wheeler.
John King.
Jasper Maners.

Gromes of the Chamber.

John Epton.
John Twardat.
Randal Priffhand.
William Wolf.
John Baker.
John Johnson.
Lionel Bygones.
Byg.

Henry Cheney Grome of the Leith.

Pages of the Chamber.

John Wheeler.
Thomas Myners.
Henry Banister.
Hugh Carre.

Th'Office of the Robes.

Ellis Hilton.
Richard Justice.
Richard Woode.

Th'Office of the Bedd.

George Brighoms.
Richard Alen.
Richard Anten.

Messenger of the Chamber.
Richard Dynes.

Nomina Appunctuatorum ex Parte Francie.

A. D. 1520.

An. 11. R. 6.

Ceulx que le Roy pourra avoir
avecques luy le jour de la Veue
de Luy & du Roy d'Angleterre
son bon Frere Coulin & Allye.

Premierement,

Le Roy de Navarre.
Monsieur le Duc d'Alencon.
Monsieur le Duc de Bourbon.
Monsieur le Duc de Vendosme.
Monsieur le Duc de Lorraine.
Monsieur le Conte de Saunt Pol.
Monsieur le Prince de la Roche Surgen.
Monsieur le Conte de Dreux & de Robert
Seigneur Dorval Gouverneur de
Champagne.
Monsieur le Conte de Benou Seigneur
de la Tremoille Premier Chambellan
Admiral de Guyenne Gouverneur de
Bourgonne.
Monsieur le Conte de Stampes & de
Caranats Seigneur de Boisy Grant Mai-
stre de France Gouverneur du Daul-
phin.

Monsieur de Bonnyvet Admyral de A. D. 1520.
France.

Monsieur de Lantrec.
Monsieur de La Palisse.
Monsieur de Chastillon Marechaultz de
France.

Monsieur le Conte de Gysse Frere de
Monsieur de Lorraine.

Monsieur le Bestard de Savoie Conte
de Villars & de Tende & de Beaufort
Gouverneur de Provence.

Monsieur le Conte de Laval.
Monsieur de Chasteaubriant.

Monsieur le Conte de Harcourt.
Monsieur le Prince d'Orange.

Monsieur le Prince de Tallemont.
Loys Monsieur de Nevers.

Monsieur de Sparrox Licutenant en
Guyenne Conte de Montfort.

Monsieur de l'Esjean.
Monsieur de Montmorency.

Monsieur le Grant Escuyer.
Monsieur le Conte de la Chambre.

Monsieur le Conte de Tonnerre.
Monsieur le Conte de Brienne.

8 T

Mon-

A. D. 1520.
An. 8.

*Monsieur le Comte de Joigny,
Monsieur le Comte de Bremau.
Monsieur le Comte de Mont Revel.
Monsieur d'Albret.*

Le Reste des Chevaliers de l'Ordre.

*La Maison du Roy qui est Deux Cens
Gentils Hommes, & Messieurs de Saint
Valier & Grand Senechal de Normen-
dye Cappitaines.*

*Plus Quatre Cens Archiers de Garde
& Quatre Cappitaines.*

*Plus Cent Suyffes de Garde & le Sei-
gneur de Florence Cappitaine.*

*Plus les Officiers Ordinaires, comme
Maistres d'Hostel, Pannetiers, Varlets,
Trencans, Eschançons, Escuyers de Escuy-*

rie, & Gentils Hommes de la Chambre. A. D. 1520.
Plus Gens de Conseil & des Fr-
nances. Rex. 3.

.Et le Reste des Pensionnaires demou-
reront en leurs Maisons.

Et est entendu que si le dit Roy d'An-
gleterre tiens bon & convenable le Nom-
bre des Gens dessusdites, aussi fera le
Roy; & s'il le veult en quelque endroit
diminuer ou autrement en adviser, il le
fera s'avoit au Roy pour incontinent Luy
en faire Responce.

*Tous iceux Princes & Seigneurs n'au-
ront avecques eux pour la Premiere Ven-
ue des Roys que Deux Cens Chevaliers ou
envoiron.*

Pro Cardinali Eborum Pensio Imperatoris.

A. D. 1520.
An. 11. H. 3.
Ex Austr.

Consuevit, Divina favente Cllemen-
tia, *Electus Ramatorum REX*
& IMPERATOR semper Au-
gustus, ac *Hispania utriusque Sicilia &*
Hierusalem &c. REX, ARCHIDUX Au-
stria, DUX Burgundia, Brabantia, &c.
COMES Flandria, &c.

Tenore Præsentium Recognoscimus
quod Nos ob Vita: & Summæ Integri-
tatis splendorem aliisque eminentes Vir-
tutes, quas in Reverendissimo in Chri-
sto Patre Domino *Thoma Tituli Sancta
Cecilia Sancta Romana Ecclesia Presbitero
Cardinali Eboracensi* Amico nostro
Charissimo conspicimus, necnon pro sum-
mis suis non modò in Nos sed in univer-
sam Respublicam Christianam Meritis
& Officiis, Promissimus Eï in Verbo &
Fide Regia, & Tenore Præsentium Pro-
mittimus quòd Nos, absque omni Ex-
ceptione, eidem Reverendissimo *Cardi-
nali*, intra Duos Menses proximè se-
quentes, & antequam a Conventu ipsius
Serenissimi *Regis Anglia* Avunculi nostri

recedamus, dabimus sive ad Supplicatio-
nem nostram a *Beatissimo Pontifice* pro-
videre faciemus de *Episcopatu Paccusi*
in Regno nostris Castell. & quem de
præsenti in Caput eujusdam Familiaris
nostri positum habemus, *Valoris Quingue
Mille Ducatorum* 3, Et, ultra hoc, facie-
mus ei Reservationem & Assignationem,
intra dictos Duos Menses, super *Episco-
pato Palentino*, Pensionem annuam *Du-
orum Miliarum Ducatorum*, dolo & frau-
ne semotis.

Harum testimonio Literarum Sigilli
nostri Impressione muniturum.

Datum *Compostella* aliàs *Sancto Jacobo*
Die vicelesimâ nonâ Mensis Martii, Anno
Domini Millelesimo Quingentesimo Vice-
simo, Regnorum nostrorum Romani ac
Electonis Imperii primo, aliorum verò,
omnium quinto.

YO EL REY.

— Sub Sigillo rubra Cera.

De Provisione, super Tractatibus de Intercursu.

A. D. 1520.
An. 11. H. 3.
Fran. 11.
H. 3. M. 2.

REX universis & singulis, ad
quorum Notitiam præsentis
Literæ pervenerit, Nos Tho-
mæ, Præfatione Divina, *Danielensis
Episcopi* Castos Privati Sigilli, *Cath-
bertus Tunstall* Vicecancellarius & Cas-
tos Rotulorum, *Ricardus Paccus* Secre-
tarius Principis, & *Thomas More*, Con-
siliarii, Oratores, Procuratores, Legati,
& Commissarii Illustrissimi Domini no-
stri *Henrici*, Dei gratiâ, *Regis Anglia
& Francia & Domini Hibernia* suffi-

cienter & legitime deputati, Salutem. A. D. 1520.

NOTUM FACIMUS quòd,
Cum circa Quinque Annos, ultimò
elapsos, inter dicti Illustrissimi & Poten-
tissimi Domini nostri ac Excellentissimi
Principis *Caroli Electi Romanorum Regis
& Imperatoris* semper Augusti Legatos,
Oratores, & Commissarios, super Vali-
ditate & Robore eujusdam Tractatus
Commercii & Intercursus Mercum, de
Data ultimi Diei Mensis Aprilis, Anno
Domini Millelesimo Quingentesimo sexto,
inter,

A. D. 1520. inter, Bonæ Memoriz, Principes *Henricus Septimus Anglie* & *Philippum Castellæ tunc Reges* initi & conclusi, magna Disceptatio suborta fuisse,

in Christo Patre Domino *Bernardo de Mesa*, misericordie Divina, *Elmsei Episcopo* & Magnifici viris Domino *Gerardo de Pleme* Domino de Maigny de la Roche &c. *Philippo Hancton* Thesaurario Ordinis Aurei Velleris Primario Secretario & Audientario, & *Johanne de Solve* Secretario, Consiliariis, Procuratoribus, & Oratoribus in hac parte Excellentissimi Principis *Ceroli*, Dei gratiâ, *Romanorum & Hispaniarum Regis* &c. sufficientem Auctoritatem ad hoc habentibus (quorum similiter Commissionis Tenor inferius inferitur) pro mutuo Commercio & Intercursu Mercium inter *dicti Domini nostri* & prefati *Romanorum Regis* Subditos habendo, Convenimus, Concordavimus, & Conclufimus, ac per Præfentes Convenimus, Concordamus, & Concludimus articulatum, prout sequitur,

Dicti *Romanorum Regis* Oratoribus & Commissariis asserentibus, *dictum Intercursus Tractatum* Anni Millefimi Quingentesimi Sexti *nunquam habitum neque per Mercatores utriusque Partis Receptum pro Intercursu eorum nunquam Confirmatum vel in Usu fuisse; & casu quo in Usu aliquando fuisse tanquam per Mortem Principum qui eum consecravit tanquam Personalis Extinctus fuisse:*

Dicti autem Illustrissimi Domini nostri Oratoribus Commissariis Affirmantibus, *eandem Tractatum* Millefimi Quingentesimi Sexti Anni, *sufficienti Auctoritate per Commissarios, Oratores, & Procuratores dictarum, Bonæ Memoriz, Principum initum & conclusum, Realem esse & Perpetuum, ac per utriusque Subditos pro Intercursu Receptum, & satis ex eodem apparere dictos Principes Heredes & Successores suos per eum obligare voluisse:*

Tandem, post dictam Disceptationem diu habitam, quidam Tractatus & Provisio pro Intercursu Mercium, inter Subditos dicti *Domini nostri* & prefati *Romanorum Regis*, per eorundem Oratores, Commissarios, & Procuratores, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ad hoc habentes, *de Data vicesimi quarti Die Mensis Januarii*, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo quinto, pro Quinque Annis proximè extunc futuris conclusus, & per dictum *Dominum nostrum* & prefatum *Romanorum Regem*, ad tunc Principem Castellæ, Confirmatus fuit,

Et quia, post dictum vicesimum quartum Diem Januarii proximè futuri, supradicta Disceptatio, de valore robore & efficacia prædicti Tractatus Anni Domini Millefimi Quingentesimi Sexti, reditura est inter Principes prædictos, nisi interim provideatur; quod si contingeret, & dicti Principes, qui mutuum Subditorum suorum Commertium tanquam utriusque utile continuare exoptant, aliter inter Se non concordarent, eorundem Subditi a mutuo inter Se Commertio & Mercium Intercursu, in Commune eorundem Dampnum, verisimiliter abstinere,

Quo circa Nos, prefati Oratores, Procuratores, & Commissarii dicti Illustrissimi Domini nostri, ad hoc sufficienter auctoritati (quorum Commissionis Tenor inferius inferitur) cum Reverendo

INPRIMIS, quòd dicta Controversia de perpetuitate & efficacia seu robore dicti Tractatus Millefimi Quingentesimi Sexti Anni, sine præjudicio dictorum Principum vel eorum alterius, usque ad Finem & Expirationem Præfentis Tractatus & Provisionis differatur, ita quòd per præfentem Tractatum & Provisionem nichil Roboris aut Firmitatis prædicto Tractatui aut quibuscumque ejus Capitulis Detrahitur & Diminuitur seu Adjectum & Appositum sit aut censetur; & quòd, hoc præfenti Tractatu & Provisione expirante, dictus Tractatus Millefimi Quingentesimi Sexti Anni & omnia & singula ejus Capitula in eo Statu sint & effectu, quoad dictos Principes, & alterutrum eorundem, & eorum Subditos, quo erant ante præfentem Tractatum & Provisionem.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd omnes & singuli Subditi Regnorum & Dominiorum dictorum Principum, eorundemque Actores, Factores, Negotiorum Gestores, Attornati, Servitores, & Ministri, cum Rebus Navibus Bonis & Mercibus suis quibuscumque, ad omnia & singula Terras, Patrias, Dominia, Civitates, Oppida, Villas, Castra, Portus, Jurisdictiones, & Districtus utriusque Principum prædictorum accedere navigare per Terram Mare vel Aquas dulces, venire morari & perhennare, ibique omnium Mercium Genera cum quibuscumque Mercatoribus cujuscumque Nationis emere, vendere, permutare, & cum eisdem vel aliis Bonis, Navibus, Rebus, & Mercibus suis ad alia Regna, Loca, Portus & ad quencumque vel quacum-

A. D. 1520. quacumque Locum vel Loca voluerint
 accedere, & omne Genus Commercii
 inuicem exercere liberè & licitè va-

Item 2.

leant, juxta & secundum vim formam
 & effectum Tractatus Intercurfus Mer-
 cium de Data *viagesimi Quartii Diei Men-
 sis Februarii, Anno Domini Millesimo
 Quadringentesimo quinto, &
 Articulorum subsequenrium, durante
 Provisione presentii.*

ITEM, Conventum Concordatum &
 Conclufum est, inter Nos Commissa-
 rios, Deputatos, Legatos, & Procura-
 tores predictos, Nominibus quibus su-
 pra, quòd, cum *Mercatores Anglici* co-
 rumve Actores, Factores, Negotiorum
 Gestores, Ministri, & Seruiores, cum
 Navibus, Rebus, Mercibus, aut Bonis
 suis ad *Opidum Andwerpie* in Brabantia
 se conferent, non solvent ibidem, ne-
 que in aliquo alio Loco, per Terram
 Mare vel Aquas dulces illic navigando
 vel renavigando, neque anchorando vel
 ad anchoram morando, eundo, vel rede-
 undo, pro Bonis, Rebus, Navibus aut
 Mercibus suis Theolonium *Zeehandia*,
 vocatum *Zeevesche Tollen*, aut *Hoerde
 Tollen*, aut aliquam aliam Exactionem
 vel Impositionem; sed solvent dumtaxat
 Theolonium secundum Taxam in
 Privilegiis, eisdem Mercatores per Bo-
 næ Memoriae Dominum *Ducem Philippi-
 pum* olim concessis, specificatum: Et cum
 prefati Mercatores, eorumve Actores,
 Factores, Negotiorum Gestores, Servi-
 tores, & Ministri ad *Opidum de Ber-
 ghe* vel ad *Opidum de Middleburgh*
 cum Bonis, Navibus, Rebus, & Mer-
 cibus suis se conferent, non solvent ibi-
 dem, neq; in aliquo alio Loco, per Ter-
 ram Mare vel Aquas dulces, illic navi-
 gando renavigando, anchorando vel ad
 anchoram morando, eundo vel rede-
 undo, pro Bonis, Rebus, Navibus & Mer-
 cibus suis, Theolonium Brabantia, aut
 aliquam aliam Exactionem vel Imposi-
 tionem; sed dumtaxat solvent Theolo-
 nium *Zeehandia*, vocatum *Zeevesche
 Tollen*.

ITEM, Conventum, Concordatum,
 & Conclufum est quòd omnes & singuli
*Mercatores Brabantia, Flandria, Lu-
 xemburgia, Artesii, Hanonia, Hollan-
 dia, Zeelandia, Namurcii, & Mechli-
 nie*, venientes ad Regna, Patrias, &
 Dominia prefati *Serenissimi Regis Ang-
 lia*, aut inde recedentes cum suis Na-
 vibus, Rebus, Bonis, & Mercibus qui-
 buscumque, solvent solvereque tene-
 buntur & obligabuntur, Theolonia sive
 Custumis juxta & secundum Viam For-
 mam & Effectum dicti Tractatus Mer-
 cium Intercurfus, de Data *viagesimi quar-*

*ti Diei Mensis Februarii, Anni Domini A. D. 1520.
 Millesimi, Quadringentesimi, Nonagesimi* Item 3.

ITEM, Conventum Concordatum &
 Conclufum est, quòd a neutrius Prin-
 cipum predictorum Mercatores sive
 Subditis predictis, eorumve Factoribus,
 Actoribus, Negotiorum Gestoribus, Ser-
 vitoribus, aut Ministris, ratione alicujus
 vel aliquorum Theolonii sive Theolo-
 norum, Impositionum, Taxarum,
 Vestigialium, Custumorum, aut Taxa-
 tionum, ante Datam Prefentium per a-
 liquem Principum predictorum quovis
 modo preteritum, nihil omnino per
 Principes predictos, eorumdemve He-
 redes aut Successores, Locatenentes, Bur-
 gimagistros, Capitaneos, Ballivos, Sca-
 binos, Scultcos, Theolonarios, Publica-
 nos, Custumarios, Legistatores, aut
 alios Officiarios sive Deputatos quocum-
 que; presentes sive futuros, per viam
 Facti aut Juris, aut alio quovis colore,
 exigetur aut requiretur; sed quòd Prin-
 cipes prefati, & quilibet eorum, He-
 redesque & Successores, ac Locatenen-
 tes, Burgimagistri, Capitanei, Ballivi,
 Scabini, Sculteri, Theolonarii, Custu-
 marii, Publicani, & alii Officiarii sive
 Deputati quicumque presentes & futuri,
 & eorum quilibet, ab omni Actione,
 Clameo, Petitione, Exactione, &
 Levatione omnium & singularum pecu-
 niarum, quas aut quæ, pro quibuscum-
 que Theoloniis, Impositionibus, Custu-
 mis, Taxis, Vestigialibus, & Exactioni-
 bus, aut eorum aliquo, ab Origine
 Mundi usque ad Datam Prefentium,
 contra Subditos predictos vel eorum a-
 liquem conjunctim vel divisim habuerit
 vel habuerint, habere vel habere aut ha-
 bere poterit aut poterunt, per Presen-
 tes excludantur exclusivique habeantur
 & censentur; nec pro eisdem Theolo-
 niis, Impositionibus, Taxis, Vestigialibus,
 Custumis, aut Exactionibus in
 Personis Navibus, Bonis, Mercandis,
 aut Rebus prefati Mercatores vel Sub-
 diti, pro aliquo preterito tempore, quo-
 vis modo, molestantur; sed ab omnibus
 & singulis Theoloniis, Custumis, &
 Impositionibus predictis liberi & iom-
 unes impetuum habeantur & repu-
 tentur, per Prefentes, ac Cautiones &
 Fidejussiones, propter Predicta Data,
 per Prefentes similiter relaxentur.

ITEM, quòd nullorum Decretorum
 Judiciorum Sententiarum Interlocuto-
 riarum sive Diffinitivarum & Processuum
 Judiciorum quorumcumque, per
 quemcumque seu quocumque Judicem
 vel Judices, quicumque Commissionis
 aut Auctoritate, in Terris, Patriis, Do-
 minis,

A. D. 1520. minis, aut Obedientiis *Brabantie, Flandrie, Luxemburgie, Lucemburgie, Arthuse, Hannoverie, Hollandie, Zeelandie, Navarrie, & Mechlinie*, directè vel indirectè, contra Gubernatorem sive Magistrum & Societatem *Mercatorum Nationis Anglicanae*, aut aliquem vel aliquos Mercatorem vel Mercatores ejusdem Societatis, contra Hæredes aut Successores, Factores, Actores, Negotiorum Gestores, Servitores, aut Ministros vel in *Regno Angliæ*, contra aliquos Mercatores, aut Subditos eorundem Patriarum *Brabantie, Flandrie, &c.* eorumve Hæredes aut Successores, Actores, Negotiorum Gestores, Servitores, aut Ministros, sub quacumque verborum serie, de & super Theoloniis, Inpositionibus, Taxis, Vedigalibus, aut Exactionibus, Personarum Navium sive Bonorum Arrestationibus, aut aliis Oneribus aut Gravaminibus, factorum laterum & pronunciatorum per Principes prædictos aut eorum aliquem, eorumve Hæredes aut Successores, Locatenentes, Burgimagistros, Capitaneos, Ballivos, Scabinos, Schultetos, Theolonarios, Publicanos, aut alios Officiarios, sive Deputatos quoscumque, præsentis vel futuros, vel eorum aliquem, ullo unquam tempore Executio licet aut fieri permittetur.

ITEM, de cætero non licebit *Mercatoribus Anglicis* Statuta sive Ordinationes facere contra aliqua Oppida seu Personam Patriarum *Catholicæ Romanorum & Hispaniarum Regis*, per quæ Merces vel Bona alicujus villæ nullus emat Anglicorum, nisi fortè per dictos Oppidanos aut præfatos Personas Mercatores Angliæ aut eorum Factores male tractati fraudati aut aliter dampnificati fuerint: Et similiter, e converso, aliquibus Oppidis seu Personis Patriarum dicti *Catholicæ Regis* non licebit facere Statuta seu Ordinationes contra *Mercatores Anglicos*, seu eorum aliquem, per quæ Merces vel Bona eorundem alicujus Oppidi Patriæ seu Villæ Nullus emat, nisi per dictos *Mercatores Anglicos* male tractati fraudati aut dampnificati fuerint, nec etiam in Nundinis aut extra Nundinas licebit *Mercatoribus Anglicis* Mercibus, per eos emendis, precium constituere limitatum, seu aliquam Penam in Transgressientes illud Precium ordinare: similiter, e converso, Subditis dicti *Catholicæ Regis*, in Nundinis aut extra Nundinas, non licebit Mercibus, per eosdem ab Anglicis Mercatoribus emendis, Precium constituere limitatum, seu aliquam Penam in Transgressientes illud Precium ordinare.

ITEM, Conventum Concordatum & A. D. 1520. Conclusum est quòd præfatus Tractatus & Provisio Commercii ac Intercursus Mercium & Mercatorum, usque ad *Quinque Annos a Vicefimo quarto Die Januarii proximo futuro* plenariè complendos durabit: Et casu quo dictus Tractatus Intercursus Bonæ Memoriz *Philippi Castellæ Regis* ante dictos *Quinque Annos* finitus Confirmatus non sit: vel inter Principes prædictos novus aliquis Tractatus pro Intercursu Mercium & Mercatorum utriusque Principis conclusus non fuerit; tunc & in eo Casu præfatus Tractatus & Provisio Commercii Intercursus Mercium & Mercatorum ad alios *Quinque Annos*, a Fine dictorum *Quinque Annorum a dicto vicefimo quarto Die Januarii proximo futuro* incipientium pleuariè complendos, Continuatus & Prorogatus exnunc prout extunc habeatur sit & censetur per Præsentes:

Et, præterea, casu quo in dicto *Secundo Quinquennio* prædictus Tractatus Intercursus, Bonæ Memoriz, *Philippi Castellæ Regis* ante dictos *Quinque Secundos Annos* finitus Confirmatus non sit: vel inter Principes prædictos Novus aliquis Tractatus pro Intercursu Mercium & Mercatorum utriusque Principis conclusus non fuerit; tunc & in eo Casu præfatus Tractatus & Provisio Commercii & Intercursus Mercium ac Mercatorum ad alios *Quinque Annos*, a Fine *Secundorum Quinque Annorum* post præfatum Tractatum plenariè complendos, Prorogatus & Continuatus exnunc prout extunc habeatur sit & censetur per Præsentes; Et sic de *Quinquennio in Quinquennium* dictus præfatus Tractatus & Provisio Intercursus Mercium & Commercii Mercatorum per Præsentes exnunc prout extunc habeatur sit & censetur Continuatus & Prorogatus, ac tam diu inter Principes prædictos & eorum Subditos duret, donec & quoscumque dictus Tractatus Intercursus, Bonæ Memoriz, *Philippi Castellæ Regis* Confirmatus, vel inter Principes prædictos alicuius alius novus Tractatus pro Commercio Mercatorum & Intercursu Mercium utriusque Principis conventus & conclusus fuerit.

Et, præterea, dicti Reges, durante præfatu Tractatu & Provisione, curabunt & operam dabunt, bonâ Fide, quòd vel dictus Tractatus Intercursus, Bonæ Memoriz, *Philippi Castellæ Regis* Confirmetur, vel quòd aliquis alius novus Tractatus pro Commercio Mercatorum & Intercursu Mercium pro Subditis utriusque eorum fiat & conclu-

A. D. 1520
Ecc. 2.

datur, quod si non fecerint, nichilominus tamen præfens Tractatus & Provisio, de *Quinquenio in Quinquenio*, eo modo & formâ quâ supradictum est, exnunc prout extunc, per Præsentes habeatur sit & censeatur Protogatus & Continuatus, & tandiu durabit donec vel novus Tractatus inter Reges prædictos fuerit super hoc factus, vel vetus Tractatus *Philippi Regis*, Millefimi Quingentesimi Sexti Anni, de quo prædictum est, Confirmatus.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quoddam Principes prædicti præfentem Tractatum ac omnia & singula Capitula in eodem contenta, infra Duos Menfes proximo sequentes, per suas Literas Patentes debite confectas, magnisque suis Sigillis Sigillatas & Manibus suis subscriptas, Confirmabunt & Ratificabunt, ac uterque Confirmabit & Ratificabit, ac bonâ Fide & in Verbo Regio & Principis se Observaturos esse promittent, & uterque eorum promittet, præfatisque Literas Confirmatorias & Ratificatorias Oratori seu Oratoribus alterius viciffim dabit & tradet aut dari & tradi faciet, Confimilefque Literas Confirmatorias & Ratificatorias ab eodem seu eisdem recipiet.

Sequuntur Tenores Commissionum de qui-

bus supra fit mentio,

A. D. 1520
Ecc. 2.

Henricus, Dei gratiâ, &c.

Sic Signatum, sub plica,

HENRY.

Carolus, Dei gratiâ, &c.

Sic Signatum, sub plica,

CHARLES.

Est supra plicam,

Ad Mandatum Cæsarea & Catholice Mageslatis.

HANNARY.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Testimonium atque Fidem Nos, Oratores, Ambassadors, & Commissarii Serenissimi & Potentissimi *Regis Angliæ & Franciæ* Domini nostri supranominati, præfentes Literas Sigillis nostris Sigillavimus & Manibus nostris subscripsimus.

Datum in *Civitate London*. Die Undecimo Mensis Aprilis, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Vicefimo.

Dux Venetiarum ad Cardinalem Eborum.

¶ ¶

Reverendissimo in Christo Patri Domino Th. Miseratione Divinâ, Tituli Sanctæ Cecilie, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali Eboracensi Dignissimo.

A. D. 1520.
An. 12. H. 2.
Ex Autogr.

Reverendissime in Christo Peter, Etsi ante hac plurima quidem extiterent Argumenta, quibus Nos nostrumque Dominium Summo a Dominatione vestra Reverendissima Studio singularique Charitate complecti facile peripicere possumus, tamen quum ex Litteris Oratoris nostri apud Regiam istam Majestatem proximè intelligeremus Reverendissimam Dominationem vestram eidem verbis quidem omni Amore plenissimis asseruisse, in Conventu, inter Serenissimam istam Regiam Celsitudinem, Regemque Christianissimum, brevi apud Belgas Celebrando, Se Amicissimam, de Nobis nostrisque Dominio, rationem esse habituram, ac ad Pacem inter Christianos Principes Conciliandam robustandamque omnem operam auctoritatēque tuam esse præstituram; facere quidem idcirco nequivimus quin,

vehementem quandam hæc de re lætitiā concipientes, *Reverendissima Dominationi vestra* etiam atque etiam Ingentes his nostris Litteris gratias ageremus, consentes Divinitus quodammodo pro communi totius Christianæ Republicæ Bono nobis datum esse, ut talem ac tantum Sacrosanctæ Sedis Apostolicæ Meritissimum Cardinem habemus, qui apud Regiam istam Majestatem, in Regno isto, Opibus Armisque omnium Florentissimo, Authoritate omnia possit, Bonitate velit, Consilio & Prudentiâ, quicquid illi in votis est, ex voto conficiat.

Pergat igitur, *Dominatione vestra Reverendissima*, in isto, Sancto ac nunquam satis laudato, suo Proposito ad promovendum de Statu nostro, istius Regiæ Mageslatis obsequentissimo, Nominis & Amplitudinis *Reverendissima Dominationis*;

A. D. 1520.

A. D. 1520. *hinc* *vestra* studiosissimo, pariterque de univ[er]sa Christiana Reipublica, imminenti jam exposita Discrimini, quandoquidem nihil Deo Optimo Maximo gratius, Christianae Religioni salubrius, nihil denique, apud Posteros perpetuo Elogio ac Christiano Principe Dignius *Reverendissima Dominatio vestra* efficere poterit.

Ceterum, quod ad Rempubli[ca]m nostram pertinet, *Reverendissimam Dominat[i]onem vestram* exploratissimè persuasam cupimus Nos omnium ejus Officiorum, erga Dominium nostrum amanter collatorum, perpetuò memores: ac, si sua

Nobis Officia Officiis remetiendi unquam Daretur Occasio, Gratissimos Fore.

Datum in *nostro Ducali Palatio* Die quinto Maii, Indictione Octava, Millesimo Quingentesimo Vicesimo.

LEONARDUS LAUREDANUS, Dei Gratia, DUX VENETIARUM &c.

NICHOLOAUS SAGUNDINUS Secretarius.

Ratificatio Tractatum in mutuo Congressu factorum, una cum Scedula Juramenti praestiti per Francorum Regem.

A. D. 1520. *hinc* *vestra* Dei gratia, Francorum REX, Mediolani DUX, & Joanne DOMINUS, univ[er]sis, & singulis, ad quorum notitias praesentes Litterae pervenerint, Salutem &c.

Cùm, inter Illustrissimos Francorum & Angliae Reges, quidam Tractatus Mutui Conventus & Congressus, de Data Duodecimi Diei Martii ultimi praeteriti, per Reverendissimum Dominum Cardinalem Ebraeusensem de Latere Legatum, sufficienti auctoritate ab utroque dictorum Regum munitionum, Conventus & Conclusus fuerit,

Nè ex hujusmodi Conventu & Congressu nihil ad firmiorem Amicitiam pro dictorum Regum Conjunctione sequeretur, sed ut solidior firmiterque inter eosdem Amor Benivolentiaque accresceret, inter quos jamdudum Affinitatis necessitudo contracta est,

Dicti Reges, ob dicti Matrimonii Contemplationem & ad dictam Corroborandam inter eosdem Pacem & Amicitiam, Mediis & Interventu dicti Reverendissimi Domini Cardinalis conveniunt concordarunt & concluderunt, ac per Praesentes conveniunt concordant & concludunt articulatum prout sequitur,

IMPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quòd, praefatus Christianissimus Francorum Rex Franciscus, Haereditaque & Successores sui,

Post ultimum Terminum Solutionis ejusdem Milionis Coronarum Auri, in Litteris Obligatoris ejusdem Francorum Regis, de Data Octavi Diei Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo quinto, specificati & dicti Regi

Angliae certis Terminis solvendi, transactum finitum & elapsum, Singulis Annis,

Donec & quousque Illustrissimus Princeps Franciscus Delphinus Franciae praefati Christianissimi Francorum Regis Primogenitus cum Illustrissimo Principe Domina Maria praefati Angliae & Franciae Regis Potentissimi nunc Filia unica & Dilectissima Matrimonium per Verba de Praesenti contraxerit & in Facie Ecclesiae solemniserit, juxta vim, formam, tenorem, & effectum cujusdam Tractatus, de Data Quarta Diei Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo Octavo, desuper conclusi & confirmati,

Solvent seu solvi facient praefato Regi Angliae ejusve Deputato seu Deputatis Summam Centum Milium Francorum (unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses) in Coronis Auri de Sole boni Auri & justis Ponderis (qui Numerus Francorum facit Numerum Quingenta Duorum Milium Sexcentarum & Triginta Coronarum Auri de Sole, & Sexaginta Solidorum Turonensium) Loco, Terminis, Modoque, & Forma sequentibus; videlicet,

Primo Die Mensis Maii dictum ultimum Terminum proximò sequente in Oppido Calisiae in Coronis Auri de Sole Quingenta Milia Francorum (unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses) quae faciunt Summam Viginti Sex Milium Trecentarum Quindecim Coronarum Auri de Sole & Triginta Solidorum Turonensium, casu quo dicta ultima & finalis Solutio praedicti Milionis Prime Diei Mensis Novembris proximo praecedente expirare contigerit, Et

A. D. 1520. Et *Primo Die Mensis Novembris* extunc proximo sequente in eodem Oppido Calisæ similiter in præfatis Coronis Auri *alia Quinquaginta Milia Francorum prædictorum*.

Res. 2.

Et *Primo Die Maii* extunc proximo sequente pariformiter in dicto Oppido Calisæ in Coronis Auri Valoris prædicti *Alia Quinquaginta Milia Francorum*.

Et sic de Terminis in Terminum & de Anno in Annum donec & quousque dictum Matrimonium inter præfatos Serenissimos Principes Dominum *Franciscum Delphinum Francie & Dominam Mariam* dicti Potentissimi Regis Angliæ Filiam unicum modo & formâ præmissâ contractum & solemnissimum fuerit:

Et, casu quo dicta ultima & finalis Solutio præfati Milionis Coronarum Auri *Primo Die Mensis Maii* expirare contigerit, tunc dictus *Francorum Rex* Hæredesque & Successores sui solvent seu solvi facient præfato *Regi Angliæ* ejusve Deputato sive Deputatis,

Primo Die Mensis Novembris extunc proxime sequente, in Oppido Calisæ, in Coronis Auri de Sole, *Quinquaginta Milia Francorum* Valoris prædicti,

Et *Primo Die Mensis Maii* extunc proximo sequente *Alia Quinquaginta Milia Francorum*,

Et sic de Terminis in Terminum & de Anno in Annum donec & quousque dictum Matrimonium inter præfatos Serenissimos Principes Dominum *Franciscum Delphinum Francie & Dominam Mariam* dicti Potentissimi Angliæ Regis Filiam nunc unicum modo & formâ præmissâ contractum & solemnissimum fuerit:

Et, casu quo dictum Matrimonium non fortituro effectum, cessabit Solutio præfata præfate Promissionis & Conventionis; salvâ tamen Obligatione prædicti Milionis de Data prædicta pro Solutione Summarum quæ Residua ex dicto Milione restabant solvenda.

ITEM, Convantum & Concordatum est, quod casu quo præfatum Matrimonium inter supranominatos Serenissimos Principes *Franciscum Delphinum & Dominam Mariam* præfati Regis Angliæ Filiam unicum in Facie Ecclesiæ ut præfertur fuerit Solemnissimum, supradictus Christianissimus *Francorum Rex* ejusque Hæredes & Successores solvent seu solvi facient dicto *Regi Angliæ*, episcopi Deputato sive Deputatis, singulis Annis, diebus Venerabili naturalis ejusdem *Regis Angliæ*, sive Serenissimi *Centum Milium Librarum* de Sole dicti in Coronis Auri de Sole boni Auri & justii Ponderis, Loco, Terminis, Modoque, & Formâ superius expressis & specificatis;

ITEM, Convantum, Concordatum, & A. D. 1520. Conclusum est quod, si dictum Matrimonium inter præfatos Serenissimos Principes *Franciscum Delphinum & Mariam* realiter fortituro effectum, & *Rex Angliæ*, dicti unici Filii *Dominus Mariæ* relicta, sine Liberis Masculis decesserit (quod Deus avertat) ac eadem Serenissima *Principes Maria* in Regnum Angliæ tanquam Hæres successerit: Atque eâ ratione præfatus Illustrissimus *Princeps Franciscus Delphinus* Jure dicte *Dominæ Mariæ* Uxoribus suæ *Rex Angliæ* & in Possessione ejusdem Regni fuerit; tunc præfatus *Christianissimus Francorum Rex Franciscus* ejusque Hæredes & Successores Hæredibus dicti *Regis Angliæ* de suo Corpore legitimè procreatis, five eorum Deputatis, perpetuis futuris temporibus, solvent seu solvi facient Summam *Centum Milium Francorum* Valoris prædicti in Coronis Auri de Sole boni Auri & justii Ponderis, Loco, Terminis, Modoque, & Formâ superius expressis & specificatis:

Res. 1.

Et, quanvis præfatus *Angliæ Rex* aliam vel alias reliquerit Filias, nichilominus dicta Solutio fiet dicte *Dominæ Mariæ* durante Vita sua, & post Mortem ejus Hæredibus de Corpore suo legitimè procreatis imperpetuum, Loco, Terminis, Modoque, & Formâ superius expressis & specificatis:

Ad quas quidem Solutiones omnes & singulas, in suprascriptis Articulis respectivè specificatis, Loco, Terminis, Modoque, & Formâ & Formis, in eisdem contentis, benè & fideliter faciendas præfatus Christianissimus *Francorum Rex*, per Literas suas Patentes, Manu sua subscriptas & Magno suo Sigillo sigillatas, Obligabit Se Hæredes & Successores suos, Regna, Terras, Patrias, & Dominia quæcumque, necnon Subditos suos, ac ejus & eorum Bona ubicumque reperta, prout etiam per Præfentes Se Obligat.

ITEM, quia inter Reges & Regna Angliæ & Scotiæ eorundemque Subditos multæ interveniunt Controversiæ, Convantum, Concordatum, & Conclusum est quod, pro Pacificatione dictarum Controversiarum, dictus *Franciscus Rex* omnia & singula agat & faciat quæ, salvo Honore & Juramento suis super Rebus Scotiæ præfatis, quovis modo agere aut facere poterit; super quo dicti *Angliæ & Francorum Reges* per Præfentes promittunt Se stare Arbitrio, Judicio, Laudo, Decreto, & Arbitramto dicti Reverendissimi *Dominus Cardinalis de Latero Legati* & Illustrissimæ *Dominæ Duçissæ de Borgoniæ* dicti Christianissimi *Francorum Regis* Matris *Carissimæ* in-

fra

A. D. 1520. fra Annum post Datam Præsentium reddendo & ferendo.

Rev. S.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd dicti *Francorum & Anglie Reges* & eorum uterque stabunt Laudo Iudicio Arbitrio five Arbitramento eorumdem Arbitratorum; & idem Arbitramentum, quantum eos & eorum alterum concernit, inviolabiliter observabunt, & eidem absque omni dolo, fraude, aut malo ingenio bonâ fide parebunt.

ITEM, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd, per præsentem Tractatum aut aliquem Articulum in eo contentum, non censeatur recessum ab aliquo alio Tractatu seu Obligatione pro Solutione alicujus Pecuniarum Summis seu aliis Tractatibus quibuscumque inter præfatos *Anglia & Francorum Reges* ante Datam Præsentium quovismodo factis & conclusis; sed quòd omnes hujusmodi Tractatus & Obligaciones in pleno Robore permaneant & Effectu.

ITEM, Conventum & Concordatum est quòd dicti *Reges* & eorum uterque, ante Octo Dies Datam præsentis Tractatus proximè sequentes, præsentem Tractatum Manu suâ subscribent & Magnis suis Sigillis respectivè sigillabunt; iidemque Reges & eorum uterque, tactis Sacrosanctis Dei Evangelis, Juramentum corporale præstabunt quòd eundem Tractatum & omnia & singula Capitula in eodem contenta, quatinus eos aut eorum alterum concernunt aut quovismodo concernere poterunt, absque omni dolo fraude aut malo ingenio, bonâ fide & inviolabiliter observabunt.

QUIÆ SUPRASCRIPTA omnia & singula Nos *Franciscus Rex Francorum* annectus, bonâ fide & in Verbo Regio, pro Parte nostra, quatinus Nos tangunt, pro Nobis & Hæredibus nostris, Nos observaturos Promittimus, atque ad Ea Nos obligamus.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium præfentes Literas Manu nostrâ subscripsimus.

Datum in *Oppido nostro Arderia* Sextâ Die Mensis Junii, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Vicefimo, & Regni nostri sexto.

FRANCOYS.

Nos *Franciscus*, Dei gratiâ, *Francorum REX Mediolani DUX & Genue DOMINUS*, JURAMUS, ad Sancta Dei Evangelia per Nos corporaliter tacta, quòd omnes & singulos Articulos & Capitula cujusdem Tractatus, de Datâ Sexti Diei hujus Mensis Junii, inter Nos & *Henricum Anglia Regem* Fratrem nostrum Carissimum conclusi & concordati, & Manibus nostris subscripti, quatinus Nos concernunt, pro Parte nostra, bonâ fide & inviolabiliter observabimus & observari faciemus;

SIC DEUS NOS ADJUVET PER HÆC SANCTA DEI EVANGELIA.

FRANCOYS.

Ratificatio per Regem eodem Die Data in Castro de Guynes.

A. D. 1520.

An. 12. R. 3.

Fran. 12.

M. S. m. 9.

REX univèrsis & singulis, ad quorum Notitiis præfentes Literæ pervenerint, Salutem. Cum, inter Illustrissimos *Anglia & Francorum Reges*, quidam Tractatus *Mutui Conventus & Congressus*, de Datâ *Decimi Diei Martii ultimi præteriti*, per Reverendissimum Dominum *Cardinalem Eboracensem* de Latere Legatum, sufficienti Auctoritate ab utroque dictorum Regum munim, conventus & conclusus fuerit.

Nè ex hujusmodi Conventu & Congressu nichil ad firmiorem Amicitiam pro dictorum Regum Conjunctione sequeretur, set ut solidior firmiorque inter eosdem Amor Benevolentique accresceret, inter quos jundudum Affinitatis necessitudo contracta est,

Dicti Reges, ob dicti Matrimonii contemplationem, & ob dictam corroborandam inter eosdem Pacem & Amicitiam, Mediis & Interventu dicti Reverendissimi *Dominus Cardinalis*, Convenierunt, Concordarunt, & Concluserunt, ac per Præfentes Conveniunt, Concordant, & Concludunt articulatim, prout sequitur,

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Conclufum est quòd præfatus Christianissimus *Francorum Rex Franciscus* Hæredesque & Succelliores sui,

Post ultimum Terninum Solutionis *cujusdam Millionis Coronarum Auri*, in Literis Obligatoris ejusdem *Francorum Regis*, de Datâ *Octavi Diei Mensis Maii*, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo quinto, specificati, & dicto Re-

8 X

gi

A. D. 1520.

A. D. 1520. gi Angliæ certis Terminis solvendi, transactum finitum & elapsedum,
 Rec. B.

Singulis Annis,

Donec & quousque, Illustrissimus Princeps Franciscus Delphinus Franciæ præfatus Christianissimus Francorum Regis Primogenitus cum Illustrissima Principe Domina Maria præfati Angliæ & Franciæ Regis Potentissimi nunc Filia unica & dilectissima Matrimonium per verba de præfenti contraxerit & in Facie Ecclesiæ solemnizaverit, juxta vim, formam, tenorem, & effectum cujusdam Tractatus, de Data Quarti Die Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo octavo, desuper facti conclusi & confirmati,

Solvent seu solvi facient præfato Regi Angliæ, ejusve Deputato sive Deputatus, Summam Centum Millium Francorum, unoquoque Franco valente Viginti Solidos Turonenses in Coronis Auri de Sole boni Auri & justii Ponderis, qui Numerus Francorum facit Numerum Quinquaginta Duorum Millium Sexcentorum & Tringenta Coronarum Auri de Sole

& Sexaginta Solidorum Turonensium, Le. A. D. 1520. Terminis, Modoque, & Formis sequentibus, videlicet, Primo Die Mensis Maii, dictum ultimum Terminum proximum sequentis, in Oppido Calesti in Coronis Auri de Sole Quinquaginta Millia Francorum &c. prout in præfente Ratificatione usque hæc verba (viz.)

QUÆ SUPRASCRIPTA omnia & singula Nos Henricus Rex Angliæ & Franciæ antedictus, bonâ Fide & in Verbo Regio, pro Parte nostra, quatenus Nos tangunt, pro Nobis & Hæredibus nostris, Nos observaturos Promittimus atque ad Eandem Nos Obligamus.

In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium præfentes Literas nostras Manu nostra subscriptimus.

Dat. in Castro nostro de Gynnes sexto Die Mensis Junii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Viceimo, & Regni nostri Duodecimo.

De Tractando cum Ambassiatoribus Hanzæ Theutonice.

A. D. 1519.
 An. 12. R. 8.
 Bil. no. 11.

REX universis & singulis, ad quorum Notitias præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cum nuper, inter Nos & Magnificos Spectabiles & Egregios Viros Dominos Hanse Theutonice Socios, Tractatum sit de quadam Dieta in Opido Brugarum in Flandria constituto ad eum Finem habenda, & ubi per Probes Viros Commillarios utrinque deputandos omnes Dissensiones Lites & Contraversiæ inter nostros & dictæ Magnificæ Hanse Theutonice Subditos ortæ tollantur amoveantur & componantur,

Nos,

De Fidelitate, Industria, & providâ Circumspectione, Dilectorum & Fidei-
 William Keyse Legum Doctoris, Johannis Hofse Militis, Thome More Armigeri, & Johannis Henstler Gubernatoris Societatis Mercatorum Angliæ, plurimum confidentes,

Ipsos, aut Tres, vel Duos ipsorum nostros veros legitimos & indubitatos Oratores, Ambassiatores, Legatos, Commillarios, Procuratores, & Nuncios speciales Facimus, Constituimus, Ordinamus, & Deputamus per Præfentes,

Dantes & Concedentes Eisdem, aut Tribus, vel Duobus eorum plenam & omnimodam Potestatem Autoritatem

& Mandatum speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum dictæ Magnificæ Societatis Hanse Theutonice Oratoribus, Ambassiatoribus, Legatis, Commillariis, Procuratoribus, seu Nunciis, plenam & sufficientem Potestatem & Autoritatem ab eadem habentibus, de & super Privilegiis quorumcumque, dictæ Hanse Theutonice a Nobis aut Prædecessoribus nostris concessorum, Abusionibus, seu injuriis eorumdem de Re ad Rem Persona ad Personam seu de Locò ad Locum Usurpationibus, Extensionibus, Ampliationibus, Interpretationibus, & Restrictionibus, per eosdem Mercatores seu eorum aliquem seu aliquos, contra verum intellectum dictæ Concessionis ac Tractatus habitis & factis, tollendis, amovendis, & componendis,

Ac insuper quacumque Pecuniarum Summas, et ratione Nobis debitas, quantumvis immensas, petendi exigendi & recipiendi, & de & super eisdem Summis Tractandi, Paciscendi, Transigendi, & Componendi,

Ac pen Conventus, si opus fuerit, Literas Obligatorias validas & sufficientes Petendi & Recipiendi,

Necnon pro Nobis & Nomine nostro, pro Receptis Summis, si quæ fuerint, Acquietandi,

A. D. 1500

A. D. 1520.
Nov. 9. Ac insuper de & super alijs Controversiis, Discordiis, Litijs, Differentiis, Exactionibus, Attemptatis, seu Dissensionibus, inter Nos seu Subditos nostros & dictam *Hanſam Theutanicam* vel eorum Subditos quomocumque ante hac exortis, ac etiam de & super mutuo & amabili Mercatorum Commercio Merciumque Exercitio & Intercursu, inter Nos Haeredes & Successores nostros, atque Regna, Terras, Patrias, Ditiones, Dominia, & Loca nostra & Ipsorum & Subditos Nostros & Ipsorum quocumque, Tractandi, Conferendi, Continuandi, Firmandi, Concordandi, & Concludendi,

Ac presentem *Dictam seu Conventionem & Congressum* in aliud Tempus quocumque Prorogandi,

Ac super hujusmodi Tradatis, Collatis, Continuatis, Firmatis, Concordatis, Conclusis, seu Prorogatis Literas validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi & Liberandi, aliisque consimilibus effectibus & vigoris ab altera Parte Petendi, Exigendi, & Recipiendi,

Et generaliter in Praemissis omnia & A. D. 1520.
& singula praedicta qualitercumque concernentia Gerendi Exercendi & Expediendi, quae Nos ipsi faceremus seu facere possemus si Praemissis personaliter interessemus, etiam si talia forent quae Mandatum exigant magis speciale quam Praesentibus sit expressum;

Promittentes, bonae Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum habituros id totum quicquid per dictos Oratores, Commissarios, Procuratores, Nuncios, & Deputatos nostros, seu eorum Tres, aut Duos Actum, Gestum, aut Factum fuerit in Praemissis, & contra ea vel eorum aliquid nullo unquam tempore contravenire, immo ea manebere & inviolabiliter observare.

In cujus Rei Testimonium hijs Praesentibus, Mano nostra signatis, Magnum Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. apud *Oppidum nostrum Calogii* Decimo Die Junii Anno Regni nostri Duodecimo.

Tractatum de Solutionibus altera Confirmatio.

A. D. 1520.
Jun. 12. H. S.
Fract. 12.
H. S. 10.

REX universis & singulis, ad quorum Notitias praesentes Literae pervenerint, Salutem. Cum, super, inter Nos & Charissimum Fratrem & Consanguineum nostrum *Franciscum*, Dei gratia, *Francorun Regem* Christianissimum, quidam Tractatus, de Data *Sexti Diei presentis Mensis Junii*, conventus & conclusus ac Manibus nostris subscriptus fuerit,

Cujus Tenor de verbo ad verbum sequitur,

Henricus, Dei Gratia, *Rex Angliae & Franciae & Dominus Hiberniae*, universis & singulis, ad quorum Notitias praesentes Literae pervenerint, Salutem.

Cum, inter Illustrissimos *Angliae & Francorun Reges*, quidam Tractatus *Mutui Conveniens & Congressus*, de Data *Duodecimi Diei Martii ultimo praeteriti*, per Reverendissimum *Domnum Cardinalem Eboracensem* de Latere Legatum, sufficienti Auctoritate ab utroque dictorum Regum munitum, conventus & conclusus fuerit,

Nunc ex hujusmodi Conventu & Congressu nihil ad firmiorem Amicitiam pro dictorum Regum Conjunctione sequeretur, sed ut solidior firmiorque inter

Eisdem Amor Benevolentiaque accrederet, inter quos jam dudum Affinitatis necessitudo contracta est.

Dicti Reges, ob dicti Matrimonii Confirmationem, & ad dictam corroborandam inter eisdem Pacem & Amicitiam, Medijs & Interventu *dicti Reverendissimi Domini Cardinalis*, Convenerunt, Concordarunt, & Concluserunt, ac per Praesentes Conveniunt, Concordant, & Concludunt articulatim, prout sequitur,

INPRIMIS, Conventum, Concordatum, & Conclusum est quoddam praesatus Christianissimus *Francorum Rex Franciscus*, Haeredesque & Successores sui,

Post ultimum Terminum Solutionis cujusdam *Millionis Coronarum Auri*, in Literis Obligatorijs ejusdem *Francorum Regis*, de Data *Octavi Diei Mensis Maii*, Anno *Domini Millesimo Quingentesimo Decimo quinto*, specificari, & *dicto Regi Angliae* certis Terminis solvendi, transactum finitum & elapsum,

Singulis Annis,

Donec & quousque Illustrissimus Princeps *Franciscus Delphinus Franciae* praesatus Christianissimus *Francorum Regis* Primogenitus cum Illustrissima Principe *Domina Maria* praesatae *Angliae & Franciae Regis* Potentissimi nunc Filia unica & Dile-

A. D. 1520

A. D. 1520. Dilectissima Matrimonium per Verba de
Præfenti contraxerit & in Facie Eccle-
siae solemnizaverit, juxta Viam, Formam,
Tenorem, & Effectum cujusdam Tra-
ctatus, de *Dati Quartæ Die Mensis Octo-
bris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Decimo octavo*, de super facti con-
clusi & confirmati.

Solvent seu solvi facient præfato Regi
Angliæ ejusve Deputato sive Deputatus
Summani *Centum Millium Francorum*
(unoquoque Franco valente Viginti So-
lidos) Londonenses) in Coronis Auri de
Sole boni Auri & justis Ponderis, qui
Numerus Francorum facit Numerum
Quinguzinta Duorum Millium Sexcentarum & Triginta Coronarum Auri de Sole & Sexaginta Solidarum Turonensium,
Loco, Terminis, Modoque & Forma
sequentibus, videlicet, *Ec. ut supra 6. Junii.*

Nus, Tractatum prædictum ac omnes

& singulos Articulos & Capitula, in eodem
contenti, Rata Grata & Firma habentes,
ea omnia & singula, pro Nobis Hæredibus
& Successoribus nostris, quatenus Nos Hæredes
& Successores nostros concernunt aut concernere poterunt,
Corroboramus, Accepimus, Approbamus,
Laudamus, Ratificamus, & Confirmamus,
eaque omnia & singula inviolabiliter & firmiter bene & fidei-
titer tenere observare & adimplere, teneriq;
observari & adimpleri facere cum effe-
ctu, bonâ Fide & in Verbo Regio, Pro-
mittimus per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum
Fidem & Testimonium hiis præscriptis
Literis nostris, Manu nostra subscriptis,
Magnum Sigillum nostrum duximus
apponendum.

Datum in Castro nostro de Guynez Tertio-
decimo Die Junii, Anno Domini Mil-
lesimo Quingentesimo Vicefimo, & Regni
nostri Duodecimo.

Leonardi Lauredani Ducis Venetiarum Literæ Gratulatoriæ.

Reverendissimo in Christo Patri Domino Tb. Miseratione Divinâ, Tituli
Sanctæ Cecilie Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali Eboacensi
Dignissimo.

A. D. 1525.
An. 12. II. 1.
Ex Anogr.

Reverendissime in Christo Pater,
Quod summopere dudum
optaveramus & spe maximâ
conceperamus futurum, ut Serenissimi
atque Potentissimi Reges illi
quibus inviolabili Fœdere juncti sumus,
in *Congressum* venient, Id nunc
Dei Benignitate effectum esse etiam atq;
etiam vehementer gaudemus.

Nam, præter Id quod optima in utro-
que Reg. Voluntas Nobis audita sæpius
& conspecta fuisset confirmaverat Nos
quidem in ea spe & opinione incredibili
vostre Reverendissime Dominationis
Virtus & Sapiencia; ut nihil tam Ar-
duum Difficileque foret (si modo id Ho-
nestum esset & laudabile) quod non ipsa
sua Bonitate ultro vellet, sapientissimè
& providentissimè disponeret, Autori-
tate vero, quam meritissimè Potentissimo
in Regno isto Supremam tenet, optime
posset conficere.

Quod cum per Literas Oratorum no-
strorum ita intelleximus successisse, ut
nihil sublimius ex Regum tantorum Di-
gnitate, pro mutuo animorum utriusque
Consensu, nihil amantius, pro Regno-
rum ipsorum Amicorūque ac denique
omnium Christianorum Securitate, nihil

opportunitus excogitari poterit; sane
quam pro eo ac debito sumus mirificè
letati sumus; summus quidem Laudibus
extollentes Regum ipsorum verè Regios
Animos, & Reverendissimam Dominationem
vestram que ingenio & incredi-
bili suâ Dexteritate, ad tam Sanctum &
salubre Opus, tantum profecto attulit
quantum maximè ad Illud perficiendum
desiderari unquam potuisset.

De quo si magnopere Serenissimo Re-
gi sumus gratulati, pro vetustissima
nostra in Eum & omnes Serenissimos
ejus Præcessores Observantia, proque
mutuo & perpetuo Fœdere, quod cum
ejus Majestate Nobis intercedit, gra-
tulati pariter debemus Reverendissime
Dominationi vestre, que Majestati ejus
Pars altera merito esse censetur.

Hoc igitur Gratulationis Officium ita
vehementi Studio nunc facimus ut opta-
bilis hinc Temporis faciendum ha-
bere nihil nos potuisse festinatur.

Gratulamur itidem Reverendissime
Dominationi vestre, quòd eodem ut Se-
renissimus Cesar in Britanniam Navi-
gavit, amantissimèque Regios ipsam Ma-
jestatem salutavit & rursus alter Gra-
villigis Congressus eorundem Regum sit
Consti-

A. D. 1520. Constitutus, ipsa sua virtute Auctor fuerit.

Act. 6.

Quæ Res, quantum Commodi ac Beneficii universæ Reipublicæ Christianæ sit allatura, neminem esse arbitramur quin optime intelligat, atque huc ad Gratulandi Causam alia quoque Agendæ Illi Gratiæ laud vulgaris accedit,

Siquidem novimus quantum & quam honorificè proximis iisdem Regiis Congressibus Reverendissima Dominatio vestra de Nobis nostræque Republica palam locuta sit; nempe nullâ ad id Re aliâ impellente quàm propriâ quadam & nativâ Bonitate, & si verum interpretari volumus etiam æquitate, quod ipsius Virtutes & Animi quàm rarissimas Dotes omni studio venerati, Eam maximo semper in Honore habuerimus & habemus.

Quocirca, nostrum erga Reverendissimam Dominationem vestram peculiare institutum custodientes, ejus in nostros Meritis ita respondebimus interim donec aliqua se Nobis Occasio & Facultas optulerit ut, quod Verbis & Animo fecerimus, Re ipsi Gratitude Animi nostri comprobare illi valeamus.

A. D. 1520.

Act. 6.

Dat. in nostro Ducali Palatio Die sextâ Julii Indictione Octavâ, Millesimo Quingentesimo Vicefimo.

LEONARDUS LAUREDANUS, Dei Gratiâ, Dux Venetiarum, &c.

B. COMINUS.

Bulla de Pensione pro Cardinali Eborum.

A. D. 1520.

Act. 12. N. 11.

Ex Origine.

LEO EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, Dilectio Filio Thoma Titulo Sanctæ Cecilie Presbytero Cardinali Eboracensi nuncupato in Regno Angliæ nostro & Apostolicæ Sedis Legato, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Ad Personam tuam, quam Divina Clementia magnis illustravit Muneribus gratiarum, potenter dirigentes considerationis intuitum, & attentè prospicientes quòd Tu Romanam Ecclesiam (cujus honorabile Membro existis) tuorum honores plenius magnitudine Meritorum, dignum quin potius debitum reputamus ut illam Tibi reperias in exhibitione Gratiarum munificam, & in tuis opportunitatibus liberalem.

Hinc est quòd Nos Tibi, ut Statum tuum juxta Cardinalatus exigentiam Dignitatis decentius tenere, & Onera, quæ Te jugiter de necessitate subire oporteat, facilius perferre valeas, de alienis Subventionis Auxilio providere volentes, Motu proprio, non ad Tuam vel alterius pro Te super hoc oblati Petitionis instantiam, sed de nostra mera Liberalitate Pensionem Annuam Duorum Milium Ducatorum Aurei de Camera super Fructibus Redibus & Proventus Mensis Episcopalis Palentinensis Tibi quoad vixeris, vel Procuratori Tuo ad hoc a Te speciale Mandatum habenti; per Venerabilem Fratrem nostrum Petrum Palentin. nuper Pacensem Episcopum, pro eo quòd Nos hodie eundem Petrum Episcopum a vinculo, quo Ecclesie Pacensi cui tunc præerat tenebatur, de Fratrum nostrorum Consilio & Apostolicæ Potestatis plenitudine absolvimus, Ipsūque ad Ecclesiam

Palentinensem, tunc certo modo Vacantem, de Fratrum eorumdem Consilio, duximus Auctoritate Apostolicâ Transferendum, Præciendo Ipsum eidem Ecclesie Palentinensi in Episcopum & Pastorem, ac Curam & Administrationem ipsius Ecclesie Palentinensis in Spiritualibus & Temporalibus plenariè committendo, liberamque sibi ad illam transeundi Licentiam tribuendo, & Successores suos Episcopos Palentinenses pro tempore existentes Annis singulis, pro una (videlicet) in Domini nostri Jesu Christi & alia Medietatibus Pensionis ejusdem in Beati Johannis Baptistæ Nativitatum Festivitatibus, integrè perolvendam, & per Te etiam quoad vixeris, unâ cum Sanctæ Cecilie quæ Tituli tui Cardinalatus existit, ac Eboracensis & Bathoniensis ac Wellensis ac diocæ Pacensis, cujus perpetuum Administratorem quoad viveres, hodiè etiam deputavimus, nonnō quibusvis aliis Ecclesiis, Monasteriis, Prioratibus, Præposituris, Dignitatibus, Canonatibus, & Præbendis, ceterisque Beneficiis Ecclesiasticis cum Cura & sine Cura Secularibus & quorumvis Ordinum Regularibus, quæ in Titulum Administrationem seu Commendam aut aliâs obtines & imposterum obtinebis, ac Pensionibus Annuis, quas percipis & percipies in futurum, integrè percipiendam & levandam, eadem Auctoritate Apostolicâ Tenore Præsertium reservamus constitutum & assignamus, Decretentes eisdem Petrum Episcopum & Successores ad integram Solutionem Pensionis hujusmodi tibi faciendam juxta Reservationis Constitutionis

A. D. 1520.

Act. 12.

A. D. 1520. & Affignationis prædictarum Tenorem fore efficaciter obligatos,

hinc. 5.

Ac Volentes & eadem Auctoritate Statuentes quòd Illi ex *Petro Episcopo* & Successoribus præfatis, qui in altera dictarum Festivitatum vel saltem infra Tringinta Dies extunc immediatè sequentes Pensionem per Eum tunc debitam non perolverit cum effectu, Lapsis Diebus eisdem, Ingressus Ecclesie penitus Interdictus existat, quòd Interdictum, donec tibi vel eidem Procuratori de Pensione hujusmodi tunc debita integrè satisfactum aut aliàs tecum vel cum dicto Procuratore tuo super hoc amicabiliter concordatum fuerit, relaxari nequeat, præterquam Moris articulo *Petri Episcopi* vel Successorum hujusmodi,

Quocirca, Venerabilibus Fratribus nostris, *Asculansis & Lesertansis Episcopis*, ac Dilecto Filio *Officiali Patru.* per Apostolica Scripta, Motu simili, Mandatum quatenus Ipsi, vel Duo, aut Unus eorum per Se aut per alium seu alios faciant Auctoritate nostrâ Pensionem prædictam tibi quoad vixeris, vel eidem Procuratori tuo, juxta Reservationis Constitutionis & Affignationis prædictarum ac Decreti nostri superius appositi continentiam atque formam, efficaciter perfolvi,

Et nichilominus quemlibet ex *Petro Episcopo* & Successoribus præfatis, quem hujusmodi Interdictum eis sustinuisse confiterit, quotiens super hoc pro Parte tua fuerint requisiti, tandiu Dominicis aliisque Festivis Diebus in Ecclesiis, dum major inibi Populi Multitudo ad Divina convenierit, Interdictum publicè nunciet, faciòtque ab aliis nunciari, & ab omnibus artibus evitari, donec tibi vel eidem Procuratori tuo de Pensione hujusmodi tunc debita integrè satisfactum fuerit, ipseque Interdictus a dicto A. D. 1520. Interdicto Relaxationem meruerit obtinere, Contradictores per Censuram Ecclesiasticam, Appellatione postpositâ, compescendo;

Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis ac Statutis & Consuetudinibus dictæ Ecclesie Palentinensis Juramento Confirmatione Apostolicâ vel quavis Firmitate aliâ roboratis contrariis quibuscunque, aut si *Petro Episcopo* & Successoribus præfatis vel quibusvis aliis communiter vel divisim ab Apostolicâ sit Sede Indultum quòd ad Præstationem vel Solutionem Pensionis alienus minimè teneatur, ac ad Id compelli nisi quòd Interdici Suspendi vel Excommunicari non possint, per Literas Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostre Reservationis, Constitutionis, Affignationis, Decreti, Voluntatis, & Statuti infringere vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attemptare præsumperit, Indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. *Rome* apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo, Vicefimo Non. Julii, Pontificatus nostri Anno Octavo.

HENRY DE SUSSEYO.

Sub Sigillo Plumbeo & Chordalis Sericis.

Dors.

Pensio Duorum Millium Ducatum.

Dux Venetiarum commendat causam cujusdem Civis Venetie Cardinalis.

Reverendissimo in Christo Patri Domino Tb. Miseratione Divinâ, Tituli Sanctæ Cecilie Sanctæ Romanæ Ecclesie Presbytero Cardinali Eboracensi Dignissimo.

A. D. 1520.

Ap. 12. H. 5.

Ex Autogr.

Reverendissime in Christo Pater, Comissimus Literis nostris Oratori nostro sic agentis, ut pro quadam Causa Nobilis nostri *Hieronymi Molini* ad Dominationem vestram Reverendissimam accederet, & Jura ipsius eidem exponeret, rogarètque, nostro Notitie, quòd hujusmodi justæ Causæ favore dignaretur; quòd licet

Reverendissimam Dominationem vestram A. D. 1520. summâ ejus Bonitate atque in Nos Amore facturam satis confidimus, voluimus attamen pro majore dicti Nobilis ac Animi nostri satisfactione hæc nostras ad eam dare;

Quibus itaque eandem rogamus, ut, quem Justitiam ipsius Causæ, Expositio Oratori nostri, Reverendissimæ Dominationis

nationis

A. D. 1520. *nationi vestra* comperta fuerit, Dignare
 velit prefatum *Nobilem nostrum*: &
 Rem suam qui multis annis istuc Mercat-
 urum exercet cum Beneficio Vectigali-
 um istius Regni, in eum Favorem susci-
 pere & habere, ut Cognoscat Com-
 mendatationem hanc nostram sibi fuisse
 usui & adjumento.

A. D. 1520.
 Datum in *nostro Ducali Palatio* Die
 xi. Octobris, Indictione Nona, Mille-
 simo Quingentesimo Vicefimo.

LEONARDUS LAUREDANUS, Dei
 Gratiâ, DUX VENETIARUM &c.

Litera Regis Scotorum super Trengis.

*To Oure Richt Weilbelovit Cousing Thomas Dacres and of Graystok, War-
 den of ye Marchis of England afferment Our Realme &c.*

A. D. 1520
 An. 12. R. V.
 Ea Anteq.

Richt Weilbelovit Cousing, We
 commend Us hartly to zow,
 We traist Ze understand weill
 yat ye Treux and Abstinence
 of Were betuix the Richt Excellent,
 Richt Hie, and Michy Prince Oure
 Derrest Uncle and Bruyer the *King of
 England*, zoure Maister, and Us, endu-
 ris but unto ye Feist of Sanct Andrew
 the Apostill nixt to cum. And for greit
 Causis and Materis now on hand with-
 in Oure Realme, We may nocht efsalie
 at this tyme send Oure Ambassiatouris
 in Ingland for Treating of langar Treux;
 Heirior We desyre and prays zow, yat
 ze will wihe deligence send to Oure
 said Derrest Uncle and Bruyer for ane
 Commissioun, gevand to zou power to
 Convere with Oure Wardains, or u-
 theris to be send be Us to ye Bordouris

A. D. 1520

of Oure Realme, sufficientlie autorizate
 to Prorogate the Treux now standing
 betuix the Realmes, in the samyn
 Forme for Ane Yere, or schortar, as fall
 pleys Oure said Derrest Uncle and Bru-
 yer. Within the quhill tyme We,
 with Advise of ye Lordis Regentis of
 Oure Realme and Counsaill, fall pro-
 vide Oure Honorable Ambassiatouris,
 to be send in Ingland, to Oure said Der-
 rest Uncle and Bruyer, for Treting of
 langare and mair parlyte Treux.

Richt Weilbelovit Cousing, We desyre
 zow yis to do, and God mot have zow
 in Keping.

Gevin under Oure Signet, be advise
 of the Lordis Regentis of Oure Realme
 and Counsaill, at *Edinburghe* the xvi.
 Day of November.

*Ad Literas de Trengis capiendis Responso Custodis Mar-
 chiarum.*

A. D. 1520.
 An. 12. R. V.
 Ea Anteq.

Richt Excellent, Right Hie, and
 Mighty Prince, in moste lawly
 wise I make my Recommendation
 to zour Grace, and hath Receyved
 your maist Honourable Lettres, made
 by th'Advise of your Lordes Regentes,
 and uders your Counsaill, Dated at *your
 Towne of Edinburghe* the xvi. Daye of
 Novembre Instante, and to Me delive-
 red here at Harbotell the xxii. Daye
 of the same; wherein youre Grace
 makes mention that Treux and Absti-
 nence of Ware betuix the Richt Excel-
 lent, Right Hie, and Mightie Prince
 your Derrest Uncle and Broder *our
 Soverain* and Maister, and your Grace,
 expires and wres out at the Feaste of
 Sancte Andrewe the Apostole next com-
 myng. And for geit Causes and Mat-
 ters now in hande within your Realme,

A. D. 1520.

your Highnes may not sende your Am-
 bassadours for Treating of langar Treux.
 Wherefore your Grace is please is, by
 th'Advise of your Regentis and Lordis
 of Counsaill, that I shuld sende to *our
 said Soverain* for a Commissioun, yeve-
 ing to Me full Powiere in the same, to
 Convene wyth your Wardeing, or u-
 ders to be sent by your Grace to the
 Bordouris, being sufficientely auctori-
 zed to Prorogate the Treux now ston-
 deing betuix the Realmes, in the same
 Fourme for Oue Yere or shorter: With-
 in which tyme your Highnes, with
 th'Advise of your Lordes Regentis and
 Counsaill, shall provide your Ambas-
 sade, for Treating of further Peas and
 Amities.

Please it your Grace,

The

A. D. 1520. *Nov. 3.* The Tyme is so shorte, and the Feast of Sancte Andrewe is now within seven Dayes, that is impossible for me to get a Commission afore the said Feast, for Accomplishing your Highnes Pleasure. In July last past I ascerteyned *my Lord of Glasgou* your Chancellare for the sending up of Ambassadours, and desired to knowe there Names and Stiles, for getting of there Salve Conduste, according to his Promise, made on the Behalf of your Grace, with *La Foyet* and his Fellowe the Frenche Kingis Ambassadouris, and *Mr. Clarenceux*, like as it dothe further purporte by my Lettre, and his Answerc agane, wherof I ascerteyned *my said Sovereigne*. And, for because his Grace had none othere Answerc, We looked rather to have Warre than Peas. And now seeing it is your Grace is pleasure to have further Peas, I know well that the Kings Grace *my said Sovereign* your Uncle will be applicable to that thing that may stand with your Honour and Suretie of your Realme: And so there likis nothing but tyme and space, which is fo very short, that I see no Remedy, but if it so stand with your pleasure to send One of your Counsell to Heppethgate on the Middle Marches upon Tewisdye or Wed-

nisdaye next commyng, where I shall mete hym: The *Lord of Cesford*, your Wardane, may convey hym to and fro: Ann there to take longer Abstinence for a Monthe, and to bring with hym the Names of them that shall be your Ambassadours, with Additions of their Stiles, to th'Effect that I may send up for there Salve Conduct, that they may departe up after this Holy Feast of Cristenmas, according as it was agreed at the taking of the laste Abstinence. And in the meantyme I shall send for a Commission to take further Abstinence upon the departure of your said Ambassadours to there Retourne agane: For without further Abstinence the Marches will breke lowfe after the said Feast of Sancte Andrew, which will be Destruction to the Subjects of bothe the Realmes; wherof I for my Partie shal be as foy as any Man. And if there be any Service or Pleasure that I can or may do unto your Grace (myne Allegiance reserved) I shal be glad to accomplishe the same, as the Holy Trinite knoweth, &c.

At Harbottell the xxii. Day of Novembre.

Commissio Regis Scotorum.

A. D. 1520. *Jan. 12. M. S. Per Antyq.* **J**acobus, Dei gratiâ, *Rex Scotorum*, univèrsis & singulis ad quorum notitias præfentes Literæ pervenerint, Salutem.

Sciatis quod,

De Fidelitate, Industria, & providâ Circumspectione Venerabilis in Christo Patris Domini *Thome Abbatis Monasterii nostri de Calco* quamplurimum confidentes,

Ipsum nostrum Commissarium, Deputatum, & Nuncium specialem, ex avifamento & deliberatione Dominorum nostri Regni Regentium & Concilii, Fecisse, Constituisse, & Ordinasse, ac Facimus, Constituimus, & Ordinamus per Præfentes,

Dantes & Concedentes dicto nostro Commissario, Deputato, & Nuncio, nostram plenariam Potestatem, & Mandatum speciale, cum Nobili & Potenti Domino *Thomâ Domino Decre, Barone de Grayflok*, Gardiano Marchiarum Regni Angliæ versus nostrum Regnum, apud aliquem Locum aptum & congruum, de quo inter Eos concordari poterit, Conveniendi,

Ac de & super Prorogatione, Conti-

nuatione Pacis, Treugnarum Inducias & Guerrarum Abstinētis inter Nos, & Excellentissimum Principem, Fratrem & Avunculum nostrum Carissimum *Henricum Angliæ Regem*, nostriq; & ipsius Regna, Legios & Subditos, per Terram & Mare hincinde capiendis & firmandis, ad spatium Quatuor Mensium Trium Duorum vel Unius, aut Longioris temporis & spatii, si commodè haberi poterit, a Die Sancti Andrew proximo futuro Communicandi, Tractandi, & Concordandi,

Et super hujusmodi & earum Observatione Concludendi & Determinandi,

Ceteraq; omnia alia & singula Faciendi, Gerendi, & Expediendi quæ Præmissis & circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet oportuna; Ratum & Gratum habentes & habituros totum & quicquid per dictum nostrum Commissarium, Deputatum, & Nuncium Communicatum, Tractatum, Actum, Gestum, Expeditum, Determinatum, Concludumve fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum,

A. D. 1520.

Reg. 8.

In cujus Rei Testimonium has Litteras nostras sub nostro Majori Sigillo heri fecimus Patentis.

Apud Edinburgb Vicefimo quarto Die

Mensis Novembris, Anno Domini Mil-
lesimo Quingentesimo Vicefimo, & Re-
gni nostri Octavo.

A. D. 1520.

Reg. 8.

Ex Deliberatione Dominarum Regentium & Consilii &c.

Scedula Commissioni annexa.

A. D. 1520.

An. 12. H. 8.

Ex Autogr.

THIS MYNET INDENTED,
MADE at Heppethgatebede
the Penultre Day of Novembre
in the Yere of God One Thousand Fyve
Hundreth and Twenty, betwixt *Thomas
Abbot of Kelso* Commissionare to
the High and Mightie Prince *James*, by
the Grace of God, *King of Scotland*,
by the Advise of his Lordes Regentes
and Counseill of the same, by his Letter
Myssive Directed to the *Lord Dacre*,
and also by th' Auctorite of his Letter
of Commission, bering Date at Edin-
burghe the xxiv. Daye of Novembre
the foresaid Yere on the one Parte, and
Thomas Lord Dacre, Wardein Generall
and Governour of all the Marchies of
England foranempt Scotland, under his
Soverain Lorde the moste Excellent
Prince *Henry the Eighth King of Eng-
land*, Lorde of Irlande, and Prince of
Wales, by th' Auctorite of his Com-
mission of Wardenry on the other
Parte,

WITNESSETH that the said *Thomas
Abbot* and the said *Thomas Lord
Dacre* hath Convened, and by their Au-
thorities afore Reherfed hath Common-
ed, Spoken, and Treated of Peas and
Amytie, to be had betwixt there Sovere-
raigne Lorde the *Kinges of England
and Scotland*, seying that the Peax and Ab-
stinence last taken weres out to Mo-
rowe,

Wherefore the said *Thomas Abbot* of
Kelso and the said *Thomas Lord of
Dacre* hath Prorogated by there Auctori-

ties afore reherfed in there Sovereignes
Lordes Names, that a furthre Abstin-
ence shal be taken, that is to say, from
the Feaste of Saincte Andrewe, whiche
shal be to Morowe, unto the Furste
Day of January, inclusive next Com-
myng, after the Date hereof, in as large
and ample fourme as it is now taken
betwixt there said Sovereigne Lordes
unto the said Feaste of Saincte An-
drewe.

And in the said meane Season the
King and the Lordes Regentes of Scot-
lande shal have one Salve conducte sent
unto them for there Ambassadors,
whose Names are sende unto the said
Lord Dacre in a Cedule inclosed in the
King of Scotland's Letter missive, and
at that Daye a newe Prorogation to be
taken by the Auctorite of bothe the said
Kings Commissions unto the Retourne
of the said Ambassadors.

And in the said meane Season the
Wardeins of bothe the Realmes to Mete
at every of the Marches, Est, Middill,
and Weste, at Places accustomed, and
to Redresse Attempris committed accord-
ing to the Peas and Abstinence, and
as they woll answerere to there said
Soverain Lordes at there Perilles.

In Witnesse whereof to this present
MYNET either of the said Parties hath
entchangeably set to there Scalles and
subscribed there Names.

THOMAS ABBOT OF KELSO &c.

Super dictis Treugis.

To my Lord Dacres Wardan Generall of all the Marches of Ingisland
aformentis Scotland.

A. D. 1520.

An. 12. H. 8.

Ex Autogr.

MY Lorde,
I commend me in my
maist lieful maner to Zowr
Lordschip for so makil as efter the du-
fyx of zowr Lordships Writhingis, send
to the *Kings Grace* my Soverane, the
Lord's of Consel in his Name has Ordanit

and Comandit Me to pas towart zowr
Lordschip with ye Wardane of ye me-
dil Marchis, ye quhilk I may and wil
gladly doe; and ye rather because I
traist to meit zowr Lordschip; Tharfor,
my Lord, I wald pray zowr Lordschip
becaus ye Wedder is ewil, and for al-
chortin

8 Z

chortin

A. D. 1520. chortin of tyme, yt it please zour Lord-
 ship to be in Ridansford on Fuyrday
 next to cum, be x. or xi. howrs; and
 yair God willand the Wardan forsaid
 and I sal meyt zour Lordship, and yan
 schaw zow ye Lordis of Concell's Mind,
 quhilk I traist sal be acceptable to zour
 Lordship and for Weil of bayth the
 Realmes; And quhat at zour Lordship
 please to dwo, please zow to certife yis
 Bearer at he ma inform Us at Kelfo on
 Wednisday at Ewin;

And God willand We fall conform A. D. 1520.
 Us to the samyn, quha geif zowre
 Lordship lange liff and gud Helth.

At Edinburch yis Saterday at nytht
 ye twenty fourth Day of November
 Instant.

Your Lordships with his Liefal
 Servis,

M. JOHAN CAMPBEL, Thef.

Super Trengarum Prorogatione Litera Regis Scotorum.

To our Welbelovis Cousin Tho. Lord Dacres and of Graystok, Wardane
 of the Marchis of Ingland aswornent our Realme, &c.

A. D. 1520.
 An. 12. R. 5.
 Ex Autogr.

Rchts Welbelovet Cousing, We
 commende Ws unto Zow in
 Oure Hartilie manere; How-
 beit it was Ordanit be ye
 Lordis Regentis of Oure Realme and
 of Counsaile, that Oure Traist Familiar
 Counsaloure and Thesaurare Maister
 John Campbell of Thornstone fuld have
 past towartis Zow for Prorogation of
 the Treux betuix the Realmez, and fur-
 ther Credence in that behalve, as We
 traist he has writtin and appoyntit with
 zow, Noththelese for grete urgent
 Caulis now occurrentis, specialie the
 Arryve of Oure Richt Welbelovis Cou-
 sing Robert Stewart Lord Aubigny, and
 Seigneur de la Planya, Ambassiatouris fra
 Oure Derrest Brother and Confederate
 the Maist Crystyn King and yare grete
 Miteris, and for uthir Besynctis langing
 his Office, he may noth gudely at this
 tyme cum and mete with Zow. There-
 fore Oure saids Regentis and Counsalours
 has direct in Our Name Our Traist Coun-
 salours Thomas Abbot of Kelfo, and Ma-
 ister Thomas Nudry Archdeane of Murray,
 Commendatoure of Culros, Prothono-
 tare Apollolique, to convene and mete

with Zow to Prorogat the Treux, and
 do yat langis yareto, according to Oure
 Commissionn gevin to yame in yat be-
 halve, to quhom conjuncle, or any ane
 of yame, ze will pleise gif Credence.
 Further because Oure Regentis and
 Counsalouris mytht notht discend in
 speciale to neme Oure Ambassiatouris
 to Oure Derrest Bruyer and Uncle the
 King zoure Maister, for the grete Ma-
 teris, and uthir Besynctis in hand, they
 have neemyt the largeliare Oure Cou-
 singis, Counsalouris and Familiaris in Bill
 here inclusit, yat ze may fend up to
 Oure said Derrest Bruyer and Uncle for
 Sauf conduct to yame, or ane parte of
 yame, yat sal be fend to the Nowmer
 of 100 Horse, or within, yare Servi-
 tous and in yare Company, in the best
 and maist ample Forme for yare Scou-
 rete: For ze desirir Ws only to send
 yare Nammez and Stylis.

Rchts Welbelovis Cousing, God mot
 have zow in keeping.

Writtin of Edinburch under Oure
 Signete, be the Advise of Oure Re-
 gentis and Counsalouris, the xxvii. Day
 of November.

Super Prorogatione prelatia.

A Monsieur Daere Gouverneur des Marches d'Angleterre, ou au Capitayn
 de Barrouch, pour Luy faire tenir en son Absence a Barrouch.

A. D. 1520.
 An. 12. R. 5.
 Ex Autogr.

Monsieur je me Recommande a
 vostre bonne Grace. Monsieur
 Vous savez trop mieulx la
 Tresue qui est a present entre les Roy-
 aumes d'Angleterre & d'Ecosse prese a
 finir & dedans Vendredi prochain, a

icelle finye y pourroit avoir d'un Couste
 & d'autre des Cources & autres Incon-
 venians qui pourroit estre cause de grans
 Maulx, si de vestre part n'y donnez quel-
 que bon Remyde.

Monsieur

A. D. 1520.
Nov. 6. *Monsieur* il ya ja long Temps que le Roy mon Maistre avoit despeche Monsieur d'Anbigny & Moy en la Compaigne pour venir devers le Roy & Seigneurs d'Escoffe, a Fin de traicter Paix entre les Deux Royaumes, ou Prolongation de Trefue, & autres Affaires des quelz pourriez estre adverty en l'advenir, Mais obstant aucuns Empeschemens & Torrens de Mer n'avons peu prandre Terre en ce Pais plustost que ce Jourduy de quoy Je Vous ay bien voulu advertir, Vous priant comme celuy que je cognois estre desirant le bien de Paix & Amytie entre les diz deux Royaumes de vouloir adviser le meilleur Expediant qui faire se pourra que la dite Trefue fmye ne adveigne aucun Inconveniant

par default de la Prolongation de la dite Trefue, sur quoy Jes prie auez bien tost nouvelles du Roy vostre Maistre au quel le Roy mon Maistre en aura escript.

Monsieur il Vous plaira me mander a donner tient Advertissement que bon Vous semblera pour obvier a tous inconveniens a ce que bon pourroit faire pardeca & de ma part Je mette payne y faire mou devoir sident Dieu, au quel je prey Vous donner tresbonne Vie & longue.

A Dembar ce xxvii. de Novembre.

Vastre Serviteur Frere & Amy

JEHAN DE PLANES.

Ad Ambassiatorem Francie Responsoris.

A. D. 1520.
An. 12. H. 8.
Ex Austrg. **M**Y Lord Ambassador, in my best Maour, I commend me to youe, and has receyved your Writing, and am verey glad of youre comyng into the Realme of Scotland, trusting that it shall doe miche gude. I cannot so well answer your Lettre as I shuld do, because I am no gude Frencheman.

I perceyve well the Kingis Grace your Maister has sent youe in Company with Monsieur Anbigny for the Gude of Peax betwene the Two Realmes: And I know well his Grace is favourable to then bothe; And thes Stormes upon the See, has bene the great Occasion of your long abode, as furthir your said Writing purportes.

Upon this Sancte Andrewe is Daye the Abstinence shuld were out, howbeit we have taken a New Abstinence unto the Furst Days of January inclusive, as I doute not the Lordes Regentes will shew unto you. And, for because of your comyng, I will not advertise my Sovereain Lorde, untill I know furthir of the pleasure of Youe and youre

Fellowe; whereof I pray you that I A. D. 1520.
may be advertised.

Sure I am, that the Wardeins and Officers of the Marches will make grete Exclamations, sayeog they have no Justice done, according to the Tenour of the last Abstinence; but are Robbed and Destroyed by Englishmen, beioy undre the King my said Sovereain Lordes Obeisance. Whereunto I pray you to make Answer that it is not so; but that my said Sovereain Lordis Subjellis are Robbed and Destroyed by them that ar undre the Wardeins and Officers of the Marchis.

And thus in the Pleyes I am sure it is my said Sovereain Lordis Pleasure that ye be Juge. And so I shall be contented to comm to the Marches for the same, at any tyune that it shall lyste youe, to th'Entent that ye may here every partie Plaintiffe speke; and to be ordoured according to the Tenour of the said Abstinence, and Lawes of the Marches, &c.

At the Castell of Harbottell, the laste Daye of Novembre.

Ad Thesaurarium Scotie.

A. D. 1520.
An. 12. H. 8.
Ex Austrg. **M**Y Lord Tresorer, I commend me to youe, and trusted to have sene youe at oure Meating this last Thureidaye, according to your Writing, but I perceyve by the Kingis Lettres, made by the Advise of the Lordis, your reasonable Excuse for the meating and receiving of the French

Ambassadours now landed at Dumbar, as further the Kingis Writing purporteth.

My Lord, me semes that ye have put in the Conduite to com up with Ambassadours verey many Names, whereby it is thought ye will send but light Personagis, for making of Requisition

A. D. 1520. *to my Sovereain for the Peas; And if ye*
be so mynded, it will do more evill
then good. And therefore me femes it
is sufficient to have Six named in the
Conduite, that is to say, Two Byshops,
Two Lordes, and Two Clerkes, or
Temporall Men, wherof One of iche
forte to go at the pleasure of the King
your Sovereain and the Lordis. I doubt
not but my Lord Abbot will shew unto
youeth Evidenture of Abstinence, which
is taken unto the Furst Day of Janua-
ry. And I pray youe to speke to the

Lordis to geve in commandement to
 the Wardens of every Merche, to cause
 the same to be kept; desiring youe to
 make Recommendation to *Monsieur de*
Plains, Ambassadoure to the Frenche
 King, and shew unto hym that I have
 receyved his Writing, whiche I cannot
 well understand, because it is in French,
 and I my selfe am no gude Frenche-
 man, &c.

At Harbotell the laste Day of No-
vembre.

Super Recambio Obsidum.

A Tresbault & Trespuissant Prince nostre Trescher & Tresame Cousin
Compere & bon Allys Le Roy d'Angleterre.

A. D. 1520
 An. 12. H. 5.
 Ex. Antogr.

Tresbault & Trespuissant Prince
 nostre Trescher & Tresame Frere
 Cousin Compere & bon Allys, a
 vous Tresaffectueusement, &
 tant que faire pouvons Nous Recomman-
 dons.

Pieca & souvent les Parens & Amys
 des Gentilz Hommes Hostagies, qui
 sont devers Vous, Nous ont Supplie &
 tresinstamment Requs les voullir, eu
 enuyvant le contenu on Traicte fait en-
 tre Vous & Nous, Retirer Muer & Es-
 changer, & en leurs Lieux & Places y
 en envoyer des autres.

A ceste Cause, & que les ditz Pa-
 rens ont trouve & treuvent plusieurs
 Grans & Honorables Partiz de Mariage
 pour eulz, les quelz pour leur Absense
 purroient perdre, a leur tresgrant Dom-
 mage & Intrest de leurs Maisons, oultre
 les autres grans urgens & tresnecessaires
 Affaires qu'ilz ont,

Nous avons advise choisy & esleu
 Quatre autres Gentilz Hommes vous
 Personnages pour aller en leur dit Lieu;
 Les Noms des quelz, *le Seigneur de La*
Bastie, nostre Ambassadeur devers Vous,
 Vous Monstrera & declarera, a la verite
 lenos Noms & Facultez que vous trou-
 verrez bonnes & raisonnables,

Si Vous Priens & Requerons, *Tre-*
sault & Trespuissant Prince nostre Tre-

cher & Tresame Frere Cousin Compere & A. D. 1520.
bon Allys, qui, pour Amour de Nous,
 & en satisfaisant au dit Traicte, Vous
 vueillez aurir les ditz Gentilz Hom-
 mes pour agreables, & Ordonner le
 dite Eschange & Comutation estre
 faicte le plus tost que faire se pourra,
 & pareillement du *Petit Grymault*, le
 quel, pour les Raisons que vous dira
 nostre dit Ambassadeur, porteoit Perte
 Inextimable a sa Maison s'il ne venent
 de brief, a quoy Nous auruns merveil-
 leux Regret, por le desir que auruns
 a son Bien & de sa dite Maison, qui
 sont choses aus quelles pour le devoir
 & la Raison on doit avoir regard.

Priant Dieu a tant, *Tresault & Tre-*
spuissant Prince nostre Trescher & Tre-
same Frere Cousin Compere & bon Allys,
 qu'il Vous ait en sa Tresainte & digne
 Garde.

Esript a *Blois* Le Premier Jour de
 Decembre.

Votre Frere, Cousin, Compere, &
 bon Allys,

FRANCOYS.

ROBERTET.

Ambassatorie

A. D. 1520.

An. 12. H. 5.

A. D. 1520.

Hic. 5.

Ambassiatoris Francie Litera.

To my Lord Dacres Baron of Graystok and Wardan of the Bordowris of
England aformentis Scotland.

A. D. 1520.

An. 12. H. 5.

Ex Ambig.

MY Lord Dacres I commend me to zow. I resavit zour Writings at Edinburch the third Day of this Instant Moonth, and has partly understandin by the samyn, and be zour Indent sent to the Lordis, at ze haif Prorogat the Peax unto the Fyrst Day of Januar, and I haif schawin the samyn to my Lord of Aubinze, quhilk is ryght glad of the samyn. And quhar ze writ at ze will mak na Advertiment to the Kingis Grace zoure Sovereane of our ariving in their Partis quhilk ze haif fore knowlegin of our Myndis; Weraly, My Lord, We haif deserrit to writ to Zow Our Mynde in that behalf, unto the Convention of the Lordis, quhilk we traist and sal diligente labour for being of it in all gudly haift, quhilk beand doyne, we purpos to advertis zour Lordship of sic Befenes as sal occur for the tyme, and of our Myndes at lynth.

My Lord, we pray zow because the Prorogation and Abstinence of Weyr is schoert; and to the effect at the Embassadouris ordanit to pas to Kingis Grace of England ma haif of need certan tyme for their preparing passing and agane returning; and at in the meyn Seson all Occasion of Attemptatis and Broles ma be eschewit, at it wil pleise zow to purches ane langar Prorogation to be Prorogat for the Spaiice of four or five

Moonthes, and in the meyn tyme at all things may be orderit and reducit for the univerfal Weil of baith the Realmes.

My Lord, as to the Wardans of Scotland, as zit tho haif maid na Axclanation, sic as Zour Lordship wrot; and geif tha mak, I traist the Wardans sal be ordanit and echargit be the Lordis of Conseyll to meyt with Zour Lordship hastily, for makin and takin of Redrese, conform to zour Lawis of bayth the Borderis. And in caise at ze can not agre, I traist there sal be Commissionaris tend to the Bordoris, to meit wyth zow, or Zour Soverean Lordis Commissionaris; and to heir the Complains, and to understand upon sic Materis as wil be tocht doubtful to zow and the Scottis Wardans, and to Desyd thereupon efter the Lawes writ in sic caises, and conform to the Lawes of the Bordowris. And as ford' thickands occurris, My Lord of Albany and I prays Zour Lordship for to advertize Us, as We sal do to Zow with help of God, quha geif zow lang Lyf and gud Helth.

At Edinburch the Sixth Da of December.

Vostre Frere Serwentie & Amy,

JEHAN DE PLANES.

Super Prorogatione sapememorata.

To my Lord Dakers and of Graystok Wardan of all the Merchis of England aformentis Scotland.

A. D. 1520.

An. 12. H. 5.

Ex Ambig.

MY Lord Dakers, in my maist lyeful maner I commend me to zour Lordship and thankis zour L. at ze haif thankfully excusit Me at this tyme, at I comm not to zour L. and for the Causes expremit in my Soverean Lordis Letters to zour L.

My Lord, quhar zour Lordship wrytis at yr is were none Names desirrit to be put in the Conduct as Ambassadours, and at zour Lordship thought Expedint to Name Six alaunly, Thwo Busches, two Lordes, two Clerkes, or two Tem-

poral Men; My Lord pleist your Lordship to understand at I haif disput this Mater with my Lords of Consel, and their reson at there was fa none namyed is alaunly, because We Wit not fuyrle at quhat point this Realme fall stand in at the sendin of the Embassadours; And in aventur at all be well apesid, We think to send Greit Honourable Lordes and maist Principals of this Realme: And in caise at there be Devisions in the Realme, We think sic Parsonages can not be forborne, as We devise to send,

A. D. 1520. send, and it war Peax, therfor there is
 for na wyer excufe nor occasion. And
 as to the Eudent of Abstinans of Weir,
 I haifit, and has schawin it to my Lordes,
 and tha thik the tyme to schort; ther-
 for tha wald pra zour Lordship for for-
 der Prorogation, lik as *Monsieur du*
Planes wrot to zow for. I traift the
 Chancellor sal Convein heir with the
 Lords on Sunday or Monda nixt to cum,
 but laitlais he has beyn fa affrayt with
 Pettlens that We dar not on offerit Con-
 veyn with him: And that I consel zow
 fend aie Sir ward of zour awn heir to
 dufyr a Day, and to answyr geif ony
 Scottis Wardan wald mak ony Axcla-
 mation, and he sal be tretit the best I
 can for zour Lordship's saik and falze,
 and thereof in zour Name I sal dufyr

the Lorde to charge the Wardan to Meyt
 with zow at aie precepter Day and
 Place: Allwa, *My Lord*, I haif excusit
 zour Lordship to *de Planes*, quhilik
 commends him to zow hertle, and has
 writin to zow in Inglis his Mynd and
 Answer of zour laif Writthingis. *My*
Lord, I traift Scotland dufirs rather a
 gud way betuix tham and zour Sovere-
 ran, be their awn way, not to haif it be
 ony Franche way, notwithstanding the
 moone Franche Ambassadors, quhilik ze
 sal onderstand efterward, God Wiland,
 quha geif zow lang liif and gud helth.

At *Edinburchis* vi. Day of Decembar.

Your Lordships with his lyesful Servis,

M. JOHAN CAMPBEL THE.

Bulla nove Prorogationis Officii Legationis de Latere.

Registrata in Camera Apostolica,

DE ATT.

A. D. 1521.
 Ab. 12. R. 1.

Ex Origine.

LEO EPISCOPUS, Servus Servorum
 Dei, Dilecto Filio *Thoma Titulo*
Sancle Cecilie Presbytero Cardina-
li in Regno Angliæ nostro & Apostoli-
 cæ Sedis Legato, Salutem & Apostoli-
 cam Benedictionem.

Dudum postquam *Circumspectionem*
tuam & Dilectum Filium *Laurentium*
Tituli Sancte Anastasie, tunc verò *Sancti*
Thoma in Parione Presbyterum Cardina-
lem, quem ad Carissimum in Christo
 Filium nostrum *Henricum Angliæ Re-*
gem Illustrissimum, pro Reipublicæ Chris-
 tianæ arduis Negotiis, Nostrum & A-
 postolicæ Sedis Legatum de Fratrum no-
 strorum Consilio per quasdam destina-
 veramus in dicto Regno & aliis Terris
 & Locis eidem Regi subjectis, Nostris
 & dicte Sedis Legatos de simili Consilio
 per Alias deputaveramus, necnon per
 Reliquas *Circumspectioni vestre* omnia &
 singula Monasteria & Loca Virorum &
 Mulierum Ordinum quorumcumque in
 Regno & Locis predictis consistentia,
 Exempta & non Exempta, eorumque
 Præsidentes, & alias Personas tam in
 Capite quam in Membris, ac Spirituali-
 bus & Temporalibus quotiens oportu-
 num foret, per vos conjunctim vel alios
 idoneos quos ad id duxeritis Deputandos,
 Auctoritate nostra Visitandi & Refor-
 mandi, & de eorum Vita Inquirendi,
 ac ipsos Castigandi & Puniendi, aliaque

tunc expressa Faciendi & Exequendi
 Concesseramus.

Cum ex certis aliis Causis eundem
Laurentium Cardinalem & Legatum ex
 Regno & Legatione predictis ad Nos
 advocare intenderimus, per alias eidem
Circumspectioni tua omnes & singulas
 Facultates in ipsis Literis expressas &
 contentas, Motu proprio & ex certa no-
 stra Scientia ac de Apostolicæ Potestatis
 plenitudine, Intercessione etiam præfati
Henrici Regis, Deditimus & Concessimus,
 ac Licentiam desuper in omnibus & per
 omnia elargiti fuimus, perinde ac si di-
 ctæ Literæ & Facultates a principio
 Tibi soli directæ & concessæ fuissent,
 Tibique quod etiam Seculares Ecclesiasti-
 cas Personas ac Clerum Regni & Pro-
 vinciarum hujusmodi, cujuscumque Præ-
 eminentiæ existentes, vocatis tamen &
 in hoc Tibi assistentibus earum Ordina-
 riis Episcopis & Prælati, seu simul
 cum eisdem Ordinariis Episcopis & Præ-
 latis, ad honestiores Vivendi Mores in
 Capite & Membris reformare, & pro
 illorum Reformatione hujusmodi facien-
 da omnibus & singulis Facultatibus
 predictis uti, ac per Pœnas & Censuras
 per Te vel alium seu alios, super hoc a
 Te deputandos, & aliis contra eas &
 Clerum ipsum procedere, corrigere, cas-
 tigare, & punire, ac ad laudabiles Mo-
 res reducere, & Vices tuas, quotiens
 Tibi

A. D. 1521. Tibi videretur, committere & advocare
 posses Facultatem concessimus, Téque
 quoad Præmissa omnia de simili Con-
 silio Nostro & dictæ Sedis Legatum
 de Latere fecimus constituimus & depu-
 tavimus, ac Legationem tuam hujusmo-
 di, propter Recessum dicti Laurentii
 Cardinalis a dicto Regno, non expirare,
 sed ad Annum a Die Recessus ipsius Lau-
 rentii Cardinalis computandum, dum-
 taxat quoad Præmissa durare decre-
 vimus.

Et deinde cum præfatus Laurentius
 Cardinalis ad Nos redisset, & Finis
 Anni a Die Recessus sui ex Regno hu-
 jusmodi instare nosceretur; Nos per
 reliquis nostras Litteras Motu proprio
 & Scientiâ ac Potestatis plenitudine præ-
 dictis, consideratione etiam præfati Re-
 gis Annum prædictum, infra quem *Circum-
 spectio tua* existebat, ac cum omnibus
 & singulis in eis contentis Clausulis, sin-
 gulas Litteras prædictas ad Biennium, a
 Fine ipsius prioris Anni computandum,
 quo durante eadem *Circumpectio tua* om-
 nibus & singulis Facultatibus Tibi per
 singulas Litteras hujusmodi concessis præ-
 dictis aliâs juxta ipsarum Litterarum
 continentiam & tenorem uti valeres, Ex-
 tendimus & Prorogamus, eidemq; *Circum-
 spectio tua* ut etiam dicto proroga-
 to Biennio durante, quotiens in Ecclesiis
 & Locis dicti Regni, in Præsentia ipsius
 Regis & Carissimæ in Christo Filie Ca-
 therine Angliæ Regina Illustris, vel al-
 terius eorum in Pontificalibus Missarum
 Solemnis celebrares, omnibus & singulis
 utriusque Sexûs Christi Fidelibus, verè
 Pœnitentibus & confessis, seu Confiten-
 di Propositum habentibus, & Celebra-
 tioni alicujus Missarum hujusmodi, aut
 saltem Benedictioni, per te super Populum
 imbi tunc interessentem largientem, inte-

ressentibus, plenariam omnium Peccato-
 rum suorum Remissionem Relaxandi,
 plenam & liberam Facultatem concessi-
 mus, prout in singulis Litteris prædictis
 plenius continetur.

Cum autem Finis Biennii prorogati
 hujusmodi instare noscatur; Nos ex cer-
 tis aliis Causis Animum nostrum inoven-
 tibus, Motu Scientiâ & Potestate simi-
 libus, consideratione etiam præfati Regis
 Biennium prædictum, infra quod aduc
 existis, ac cum omnibus & singulis in
 eis contentis Clausulis, singulas Litter-
 as prædictas ad aliud Biennium a Fine
 ipsius prioris Biennii computandum, quo
 durante eadem *Circumpectio tua* omnibus
 & singulis Facultatibus & plenariâ Re-
 missionem omnium Peccatorum per singu-
 las Litteras hujusmodi concessis prædi-
 ctis aliâs juxta ipsarum Litterarum
 continentiam & tenorem uti liberè & licitè
 valeas, Auctoritate Apostolicâ præfata,
 Tenore Præsentium, Extendimus &
 Prorogamus; Non obstantibus Præmis-
 sis, necnon omnibus illis que in singu-
 lis Litteris prædictis volumus non ob-
 stare, ceterisque contrariis quibuscun-
 que.

Nulli ergo omnino Hominum liceat
 hanc Paginam nostræ Extensionis & Pro-
 rogationis infringere &c.

Dat. Rome apud Sanctum Petrum,
 Anno Incarnationis Dominicæ Mille-
 simo Quingentesimo, Vigésimo, Octavo
 Id. Januarii, Pontificatus nostri Anno
 Octavo.

A. DE CASTILLO.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis
 sericis rubi croceique Coloris.

Commissio Regis Jacobi ad Tractandum pro Treugis & Pace.

A. D. 1521. Jacobus, Dei Gratia, Rex Scotorum,
 univèrsis & singulis, ad quorum
 Notitias præsentis Litteræ pervene-
 rint, Salutem.

En Antiqu.

Sciatis Nos,

De Fidelitatibus, Industriis, providis
 Circumpectionibus Venerabilis in Chri-
 sto Patris Thome Abbatis Monasterii nos-
 tri de Kelfo, nostrorumque Confisorum
 Dilectorum, Andrea Ker de Cersurde
 Gardiani Mediarum Marchiarum Regni
 nostri versus Angliam, & Magistri Ade
 Ostrburn de Auldhamie unius Concilii
 nostri, plurimum confidentes,

Ipsos nostros Commissarios Deputa-
 tos & Nuncios speciales, ex Avidamento
 & Ordinatione Dominorum Regni nos-
 tri Regentium & Concilii, Fecisse Con-
 stituisse & Ordinasse, ac Facimus, Consti-
 tuimus & Ordinamus per Præsentem.

Dantes & Concedentes dictis nostris
 Commissariis Deputatis & Nunciis, ac Du-
 obus eorumdem conjunctim, nostram plè-
 nariam Potestatem & Mandatum speciale
 cum Commissariis Excellentissimi Principis
 Fratris & Avunculi nostri Carissimi
 Henrici Regis Angliæ apud Kelfo & Car-
 ramæ aliâve Loca convenientia, prout
 utri-

A. D. 1521

A. D. 1521
Mox. 8. utriusque Regni Commissariis visum fuerit expedire, penultimo Die Mensis instantis Januarii Conveniendi,

Ac de & super Prorogatione & Continuatione Pacis Treugarum Inducis & Guerrarum Abstinentiis, inter Nos & dictum Fratrem nostrum & Avunculum Carissimum Nostrique & Ipsius Regna Ligeos & Subditos per Terram & Mare hiocinde capiendis & firmandis, ad Spatium Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, aut Sex Mensium proximo futurorum, ad hunc Effectum ut, infra Tempus Prorogationis hujusmodi Pacis, nostri Honorabiles Ambassatores dicto nostro Carissimo Fratri & Avunculo Regi Angliæ pro longiori Pace, inter Nos nostrique & ipsius Regna Ligeos & Subditos habenda, destinari poterint, Communicandi, Tradendi, & Concordandi,

Et super hujusmodi & earum Observatione Concludendi & Determinandi,

Necnon Pacis Prorogationem, inter utraque Regna ultimò per Nobilem & Potentem Dominum Thomam Dominum Dacre Baronem de Graystok Gardianum Marchiarum Regni Angliæ versus Regnum nostrum & dictum Venerabilem Patrem Commissarium nostrum in hac Parte usque ad primum Diem dicti Mensis Januarii captam, necnon & illam Prorogationem ejusdem Pacis & Treugarum, factam per Dominos Regentes Regni no-

stri per eorum Literas, sub suis Subscriptionibus & nostro Majori Signeto emanatas, apud *Corstorphia*, a dicto Primo Die Januarii ad certos alios Dies, & acceptam a dicto Domino Dacre Gardiano Generali Mercliarum Regni Angliæ, usque ad primum vel secundum Diem Mensis Februarii proximo futurum Approbandi & Rarificandi,

Cæteraque omnia alia & singula Faciendi, Gerendi, & Expediendi quæ in Præmissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna, Ratum & Gratum habentes & habituros totum & quicquid per dictos nostros Commissarios Deputatos & Nuncios aut eorum Duos conjunctim Communicatum, Tradatum, Concordatum, Actum, Gestum, Expeditum, Determinatum, Conclusumve fuerit in Præmissis, seu aliquo Præmissorum,

In cujus rei Testimonium has Literas nostras sub nostro Magno Sigillo fieri fecimus Patentem.

Apud *Edinburgh* Vicelesimo secundo Die Mensis Januarii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Vicelesimo, & Regni nostri Octavo.

Sub Sigillo Magno Cera alba a simpliciter cauda Pergamena pendente.

Indentura Treugarum Scotiæ.

A. D. 1521.
An. 12. H. 2. THIS INDENTURE and Lettres of Recesse,

MADE at *Ridame* the penult Day of *January*, in the Zere of God Ane Thousand Five Hundreth and Twenti Zer, BETWIX Ane Venerable Fadir in God *Thomas Abbot of Kelfo*, and Honorable Personis *Andro Ker* of *Sesford* Wardane of the *Middill* Marchis of *Scotland* forment *England*, and *Master Adam Otterburne* of *Auldham* ane of the Counsaile of the Richt Excellent Richt Hie and Michti Prince *James*, heilie Grace of God, *King of Scottis*, Counsillouris Procuratouris and Commissionaris of the said Richt Hie Richt Excellent and Michti Prince *James*, be the Grace of God, *King of Scottis*, with Countent of the Thre Estatis of his Realme of *Scotland* sufficientlie be thame Autorisillit on the ta Part, and *Thomas Daker* Kicht Lord of *Dakir* and *Gilliland* Governour and Wardane Generale

of all the Marchis of *England* forment *Scotland*, Counsillour Procuratour and Commissionar of the Richt Excellent Richt Hie and Michti Prince *Hary*, be the Grace of God, *King of England* &c. on the tother Part,

WYTNESSETH that, Quharis the *Trewis* and Abstinence of *Wer*, takin betuix the said Richt Excellent Princis of *Scotland* and *England*, at the Contemplatione of the *King of France*, expirrit and worne out at the Feit of *Sanct Andro* last bi past,

And quhare alsoa the samyn *Trewis* and Abstinence of *Wer*, at the desire of the said Richt Excellent Prince *James King of Scottis*, war takin betuix the said *Thomas Abbot of Kelfo* Commissioner to the said King of *Scottis*, be Vertew of his Commissione till him direct, be raod the Daÿ at *Edinburgh* the xxvii. Day of *November*, in the Zere of God Ane Thousand five Hundreth and Twenti Zer,

A. D. 1521. Zer, and the aucht Zere of his Regne,
 And the said *Thomas Lord of Dakir*, be
 verwe and strenth of his Commissionne

of Wandanery, *till endure fro the said
 Fejt of Sanct Andro last bi past unto the
 first Day of Januar inclusive,*

And forþbir, quhar as the said Richt
 Excellent Prince *James King of Scottis*,
 be his Lettres Direct to the said *Thomas
 Lord of Dakir*, Desirit Him to get
 ane Commissionne of Auctorite of the
 said Richt Excellent Prince his Sovere-
 rae *Henry King of England*, to Prorog
 the said Trewis and Abstinance of Wer
 for ane langar Tyme and Space, to
 the entent that in the meyn Sefone
 the said *King of Scottis* nicht send his
 Honorable Ambaxiatouris and Oratouris
 to the said *King of England* to
 Trette and Convene for langar Pece and
 Trewis,

Quhareapone the said Commissionaris,
 be Verwe and Auctorite of thare
 said Sovereanis Commissionis, undir thare
 Grete Selis to thame Direct, the ane
 berand the Daft at Edinburgh the two
 and twentieth Day of Januar the said
 Zere of our Lord God Ane thousand
 Five Hundreth and Twenti Zer, and
 in the aucht Zere of the Regne of
 the said Excellent Prince *James King
 of Scottis* the Fift of that Name, and
 the tother Datit at Grenocwich the
 Three and twentieth Day of Decem-
 ber in the Zere of our Lord God Ane
 Thousand Five Hundreth and Twenti
 Zer forsaid, and in the Twelft Zer of
 the Regne of the said Excellent Prince
Henry King of England the Aucht of
 that Name, has Prorogate the samyn
 Trewis and Abstinance of Wer till en-
 dure betuix the said Richt Excellent
 Princis thare Realmes, Contris, Landis,
 Liegis, and Subjectis, alswele be Sey
 as Land and Fresche Watter Reverris
 and Crikkis, fra the said *First Day
 of Januar* unto the *Ninth Day of A-
 prile* inclusive, in als large and alkin
 Maner and Forme as it wes Takin and
 Induring unto the said Felt of Sanct
 Andro last bi past and unto the said first
 Day of Januar,

To the Entent that in the meyn Sef-
 one the said *King of Scottis* and Thre
 Estatis of his Realme may prepare and
 set furth thare Honorable Ambaxia-
 touris towards the said Richt Excel-
 lent Prince the *King of England* his

Derrest Uncle and Brother for Tre-A. D. 1521.
 ting of longare Pece Trewis and A-
 mite,

And, sun the said Ambaxiatouris
 beand sett forthwaet within the Realme
 of Ingland in thar Jourcoy, than the
 said Abstinance and Prorogationne of
 the Trewis to endure be the space of
Thre Monethis, fulllye to be completit
 and outrun fra the said *Nynth Day of
 Aprile* unto the last Day of Junii inclu-
 sive, to the entent that the said Ambaxia-
 touris may have Lafer and Tyme
 sufficient to Cum and Remane in the
 samy Realme of Ingland, for Tretyng
 and Concluding of the said Pece and A-
 mite, and to returne at thare Eidis and
 Quietneiss,

Quhilk forsaid Tyme and Space fra
 the said *first Day of Januar* unto the said
last Day of Junii inclusive, in the hale
 to be count amontis to the Tyme and
 Space of *Six complett hale Monethis*,

And for that purpose the said *Thomas
 Lord Dakir*, Commissioner for the
 Part of Ingland, at the Day of Makin
 of thir Presentis, has deliverit unto the
 said *Thomas Abbot of Kelso*, *Andro Ker*
 of Sessford, and Master *Adam Ottirburne*,
 Commissionaris for the Part of Scotland,
 and Salve Conduct for the sure passing
 and repassing of sic Honorable Persons
 Ambaxiatouris, as the said *King of
 Scottis* sal be the Avise of his Coun-
 sale and Thre Estatis of his Realme
 send forwart, quhais Names the said
King of Scottis send unto the said *Thomas
 Lord Dakir*, inclosit into his Let-
 tres Misive undir his Signet, to be put
 ioto the samyn salve Conduct.

IN WITNES and trew performance
 of the Premissis the Commissionaris for-
 said, alswele of that ane Part as of the
 tother, has interchangit thare Commis-
 sionis, and to thir *Present Indenturis*
 of Recessis has gart append thare pro-
 per Selis, togidder with the Subscriptionis
 of thare Handis, Day Zege and
 Place above writin.

THOMAS ABBOT OF KELSO.
 ANDRO KER OF CESPURD.
 ADAM OTTIRBURN.

*Sub Sigillis suis Cera rubra a duplici-
 bus cordis Pergamene pendentibus.*

A. D. 1521.

Hen. 6.

Litteræ Christianissimi Regis de Permutatione Obsidum.

A. D. 1521.

Hen. 6.

A. D. 1521.

An. 12. H. 6.

Ex. Antiqu.

Francoisus, Dei Gratia, Francorum REX, Mediolani DUX, & Genæ DOMINUS, universis, presentes Litteras inspecturis,

Notum sit & Manifestum quodd,

Cum insequendo Tenorem certorum Tractatum,

Inter Nos & Illustrissimum ac Potentissimum Principem *Henricum*, eadem gratia, *Angliæ Regem* Carissimum ac Dilectissimum Fratrem & Consanguineum nostrum, in Civitate Londonii, Die Octava Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Decimo octavo Initorum,

Usque ad Numerum Octo Nobilium Obsidum, Causis & Rationibus in eisdem Tractatibus contentis, *eidem Fratri nostro* dedissemus, & ad Manus suas seu ab eo Deputatorum tradissemus & liberavissimus,

Quorum quidem Octo Obsidum idem Carissimus ac Dilectissimus Frater & Consanguineus noster, sua libera Voluntate, Quatuor relaxaverit, & ad Nos liberos remiserit,

Cinque alios ab eodem Fratre & Consanguineo nostro relaxandos & liberandos petiverimus & rogaverimus, tradendo sibi alios Quatuor Nobiles Obsides, Qualitatis & Conditionis dictorum relaxandorum, nostrarumque Petitioni liberè annuerit,

Nos igitur, Dilectos nostros, *Jacobum de la Hays* Filium Domini *Dehato*, *Johannem Gerard* Dominum de Bazoges, *Ludovicum de Bellay* Filium Domini de la Forest, & *Ludovicum de Serins* Filium Domini ejusdem Loci, ex Nobilibus nostros delectos, prefato Carissimo Fratri & Consanguineo nostro *Regi Angliæ*, Loco dictorum Quatuor remittendorum, tradendos & liberandos volumus decrevimus & ordinavimus per Praesentes,

Ea propter,

De Fidelitate, Industria, Probitate, ac provida Circumspectione Dilecti & Fidelis Consiliarii & Cambellani nostri *Johannis de Sams* Militis Baillivi Silvanectensis Domini de Marigny, nostrique apud jamdictum Carissimum Fratrem nostrum Oratoris, plenè confidentes,

Eundem nostrum verum, certum, legitimum, & indubitatum Procuratorem, Ambasiatorem, Commisium, & Deputatum, denuò fecimus Constituimus & Ordinavimus, Facimusque Constituimus & Ordinavimus per Praesentes,

Dantes & Concedentesidem, Tenore Praesentium, plenam & omnimodam Autoritatem, Facultatem, Potestatem, ac Mandatum speciale pro Nobis & Nominè nostro dictos Quatuor Obsides Nobiles supranominatos

Consanguineo nostro *Regi Angliæ* seu ab eo Consensibus & Deputatis

& Liberandi, Juramentaque Promissiones Obligationes pro Securitate dictorum Obsidum necessarias Faciendi & Praestandi,

Ceterarumque, omnia alia & singula Faciendi, Dicendi, Procurandi, & Excoercendi quae in Praemissa & circa ea necessaria fuerint & oportuna, & quae tanti Negotii qualitas, cum ejusdem Circumstantiis, Deppendentibus, & Annexis, exigit & requirit, & quae Nos faceremus & facere possemus si personaliter interessemus, etiam si talia forent quae Mandatum specialius exigenter quam Praesentibus sit expressum,

Promittentes, bonà Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum Firmumque, habere quicquid per eundem nostrum Procuratorem Commissarium & Deputatum Actum, Dictum, Gestum, Factum, & Promissum extiterit, & nunquam contra venire, immò inviolabiliter observare, ac per Patentes Litteras nostras, si opus fuerit, confirmare.

In cuius rei Testimonium Praesentibus his, Manu nostra signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum *Romæ* in die Quartâ Mensis Februarii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Vigesimo primo, & Regni nostri Septimo.

Super Plicam.

FRANCOYS.

Per Regem.

ROBERTEJ.

Pro

A. D. 1521.

An. 12.

Pro Ambassatoribus Scotiae de Potestatibus.

A. D. 1521.

An. 12.

A. D. 1521.
An. 12. R. 1.
In Angl.

Jacobus, Dei Gratia, Rex Scotorum, univ[er]s[is] & singulis, ad quorum Notitias presentes Litterae pervenerint, Salutem.

Sciatis Nos,

De Fidelitatibus Industriis & providis Circumspectionibus Venerabilis in Christo Patris *Thoma Abbatis Monasterii nostri de Kelso*, nostrorumque Consistorum Dilectorum, *Andreae Ker de Cesurde Gardiani Mediarum Marchiarum Regni nostri versus Angliam, & Magistri Ade Ostthurs de Auldhamie unius Concilii nostri*, plurimum confidentes,

Ipsos nostros Commissarios Deputatos & Nuncios speciales, ex Av[er]samento & Ordinatione Dominorum Regni nostri Regentium & Concilii, Fecisse Constituisse & Ordinasse, ac Facimus, Constituiamus & Ordinamus per Praesentes,

Dantes & Concedentes dictis nostris Commissariis Deputatis & Nunciis, ac Duobus eorundem conjunctim, nostram plenariam Potestatem & Mandatum speciale cum Commissariis Excellentissimi Principis Fratris & Avunculi nostri *Carissimi Henrici Regis Angliae apud Kelso & Carrano* aliave Loca convenientia, prout utriusque Regni Commissariis visum fuerit expedire, Decimo octavo Die Mensis instantis Aprilis, aut aliis quibuscunque Diebus per dictos Commissarios determinandis & appunctuandis, Conveniendi,

Ac de & super Prorogatione & Continuacione Pacis Treugarum Inducii & Guerrarum Abstinens, inter Nos & dictum Fratrem nostrum & Avunculum *Carissimum nostrumque & Ipsius Regna Ligeos & Subditos per Terram & Mare* hincinde capiendis & firmandis, ad Spatium Duodecim, Undecim, Decem, Novem, Octo, Septem, aut Sex Mensium

proximo futurorum, ad hunc Effectum ut, infra Tempus Prorogationis hujusmodi Pacis, nostri Honorabiles Ambassatores dicto nostro *Carissimo Fratri & Avunculo Regi Angliae* pro longiore Pace; inter Nos nostrisque & ipsius Regna Ligeos & Subditos habenda, destinari poterint, Communicandi, Trahendi, & Concordandi,

Et super hujusmodi & eorum Observatione Concludendi & Determinandi,

Necnon quascunque Pacis Prorogationes Treugarum Inducias & Guerrarum Abstinens, inter nostros Commissarios & Gardianos, pro Nobis nostro Regno Ligeis & Subditis, ac dicti *Carissimi Fratris & Avunculi nostri Commissarios & Gardianos*, pro Se, Regno suo, Ligeis, & Subditis, prius initas & conclusas, Raticandi & Approbandi,

Ceteraque omnia alia & singula Faciendi, Gerendi, & Expediendi quae in Praemissis & circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet oportuna; Ratam & Gratam habentes & habituros totum & quicquid per dictos nostros Commissarios Deputatos & Nuncios aut eorum Duos conjunctim Communicatum, Trahitum, Concordatum, Actum, Gestum, Expeditum, Determinatum, Conclusumve fuerit in Praemissis, seu aliquo Praemissorum,

In cujus rei Testimonium Has Literas nostras sub nostro Magno Sigillo fieri fecimus Patentes apud *Edinburg* primo Die Mensis Aprilis, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo Vicefimo primo, & Regni nostri Octavo.

Sub Sigillo Magno Cerae albae a simplici cauda Pergamea pendente.

Bulla super Prorogatione Officii Legationis & Ampliationis Facultatum.

Registrata in Camera Apostolica,

DE CESIS.

A. D. 1521.
An. 12. R. 1.
Ex origine.

LEO EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio *Thoma Titulo Sanctae Ceciliae Presbytero Cardinale* in Regno Angliae nostro & Apostoli-

cae Sedis Legato, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Dudum postquam *Circumspectionem tuam & Dilectum Filium Laurentium Tituli*

A. D. 1521.

A. D. 1521. *Tituli Sanctæ Anastasiæ, tunc verò Sancti Thome in Parione Presbiterum Cardinalem, quem ad Carissimum in Christo Filium nostrum Henricum Angliæ Regem Illustrissimum, pro Reipublicæ Christianæ arduis Negotiis, Nostrum & Apostolicæ Sedis Legatum de Fratrum nostrorum Consilio per quasdam destinaveramus in dicto Regno & aliis Terris & Locis eidem Regi subiectis, Nostris & dictæ Sedis Legatos de simili Consilio per Alias deputaveramus, necnon per Reliquas Circumspectioni vestre omnia & singula Monasteria & Loca Virorum & Mulierum Ordinum quorumcunque in Regno & Locis prædictis consistentia, Exempta & non Exempta, eorundemque Præfidentes, & alias Personas tam in Capite quàm in Membris, ac Spiritualibus & Temporalibus quotiens opportunum fuerit, per vos conjunctim vel alios ydoneos quos ad id duxeritis Deputandos, Auctoritate nostrâ Visitandi & Reformandi, & de eorum Vita Inquirendi, ac ipsos Castigandi & Puniendi, aliisque tunc expressâ Faciendi & Exequendi Concesseramus,*

Cùm ex certis aliis Causis eandem *Laurentium Cardinalem & Legatum ex Regno & Legatione prædictis ad Nos advocare intenderimus, per alias eidem Circumspectioni tue omnes & singulas Facultates in ipsis Litteris expressas & concessas, Motu proprio & ex certa nostra Scientia ac de Apostolicæ Potestatis plenitudine, Intercessione etiam præfati Henrici Regis, Dedimus & Concessimus, ac Licentiam desuper in omnibus & per omnia elargiti fuimus, perinde ac si dictæ Litteræ & Facultates a principio Tibi soli directæ & concessæ fuissent, Tibique quòd etiam Seculares Ecclesiasticas Personas ac Clerum Regni & Provinciarum hujusmodi, cujuscunque Præminentie existentes, vocatis tamen & in hoc Tibi assistentibus eorum Ordinariis Episcopis & Prælati, seu simul cum eisdem Ordinariis Episcopis & Prælati, ad honestiores Vivendi Mores in Capite & Membris reformare, & pro illorum Reformatione hujusmodi faciendâ omnibus & singulis Facultatibus prædictis uti, ac per Pœnas & Censuras per Te vel alium seu alios, super hoc a Te deputandos, & aliis contra eas & Clerum ipsum procedere, corrigere, castigare, & punire, ac ad laudabiles Mores reducere, & Vices tuas, quotiens Tibi videbatur, committere & advocare posses Facultatem concessimus, Teque quoad Præmissa omnia de simili Consilio Nostrum & dictæ Sedis Legatum de Latere fecimus constituimus & depu-*

tavimus, ac Legationem tuam hujusmodi, per Recellum dicti *Laurentii Cardinalis* a dicto Regno, non expirare, sed ad Annum, a Die Recellus ipsius *Laurentii Cardinalis* computandum, duntaxat quoad Præmissa durare decrevimus.

Et deinde cùm præfatus *Laurentius Cardinalis* ad Nos redisset, & Finis Anni a Die Recellus sui ex Regno hujusmodi instare nosceretur, Nos per reliquas Motu proprio ac Scientiâ & Potestatis plenitudine prædictis, consideratione etiam præfati Regis, Annum prædictum, infra quem *Circumspectio tua* tunc adhuc existebat, ac cum omnibus & singulis in eis contentis Clausulis, singulas prædictas ad Biennium, a Fine ipsius prioris Anni computandum, quo durante eadem *Circumspectio tua* omnibus & singulis Facultatibus Tibi per singulas Litteras prædictas concessis prædictis aliis juxta ipsarum continentiam & tenorem uti valeres, Extendimus & Prorogavimus, eidemque *Circumspectioni tue* ut, etiam dicto prorogato Biennio durante, quotiens in Ecclesiis & Locis dicti Regni, in Præfentia ipsius *Regis* & Carissimæ in Christo Filie nostræ *Catherinæ Angliæ Reginae* Illustris, vel alterius eorum in Pontificalibus Missarum Solennis celebrans, omnibus & singulis utriusque Sexus Christi Fidelibus, verè Penitentibus & confessis, seu Confitendi Propositum habentibus, & Celebrationi alicujus Missarum hujusmodi, aut saltem Benedictioni, per te super Populum inibi tunc interessentem largiendæ, interessentibus, plenariam omnium Peccatorum suorum Remissionem Relaxandi, plenam & liberam Facultatem concessimus,

Et successivè, cùm Finis Biennii prorogati hujusmodi instare etiam nosceretur, Nos per alias nostras Litteras ex certis aliis Causis Animum nostrum moventibus, Motu scientiâ & Potestate similibus, consideratione etiam præfati *Regis*, Biennium prædictum, infra quod adhuc existit, ac cum omnibus & singulis in eis contentis Clausulis, singulas Litteras prædictas ad aliud Biennium a Fine ipsius prioris Biennii computandum, quo durante eadem *Circumspectio tua* omnibus & singulis Facultatibus & plenariâ Remissione omnium Peccatorum per priores & posteriores Litteras hujusmodi concessis prædictis aliis juxta ipsarum priorum Litterarum hujusmodi continentiam & tenorem uti liberè & licitè valeres, Auctoritate Apostolicâ præfata, Extendimus & Prorogamus, prout in singulis Litteris prædictis plenius continetur.

A. D. 1721.

Nos, cupientes tuam honorare Personam, utque Negotia per Nos Tibi commissa plenum consequantur effectum, & ut erga Personas in Locis tuæ Legationis residentes & Familiares tuos continuos commensales ac alios quoscunque infra Limites tuæ Legationis, durante hujusmodi Legatione, te possis reddere gratiosum, eisdem *Circumspectionibus* (de qua in his & aliis speciale in Domino fiduciam obtinemus) *Officium Tabellionariorum* quibuscunque Personis ydoneis, recepto ab eis Juramento in forma solita, Concedendi, illisque Tabelliones Creandi aliis juxta formam in Quinterno Cancellariæ Apostolicæ descriptam, ac *Militis Aratoris Quinquaginta, & totidem Comitum Palatinorum, ac totidem Accolitorum Capellanorum* Creandi, necnon *Quadragesima* in nostris & Apostolicæ Sedis *Notarios* Auctoritate Apostolicâ Recipiendi, & aliorum nostrorum & dictæ Sedis *Notariorum & Accolitorum Capellanorum* ac Aulæ nostræ *Lateranen. Comitum, Palatinorum*, numero & confortis respectivè favorabiliter aggregandi, ita quòd omnibus & singulis Privilegiis, Prærogativis, Honoribus, Exemptionibus, Gratiis, Libertatibus, Immunitatibus, & Indultis gaudeant & utantur, quibus alii nostri & dictæ Sedis *Notarii & Accoliti Capellani* ac Aulæ nostræ *Lateranensis Comitum Palatini*, etiam cum Potestate Creandi *Tabelliones, & Legitimandi Bastardos* in forma, utuntur possunt & gaudent, ac uti potiri & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, Exhibendique & exhiberi faciendi eis *Insignia* Notariatus hujusmodi, recepto prius tamen ab eis solito Juramento,

Ac quascunque Personas, sufficientes tamen & ydoneas, volentes ad Doctores seu Licentiatum aut Baccalarium in utroque vel altero Jurium & ad Magistratum tam in Theologia quàm in Artibus & Medicina vel alios Gradus promoveri, prævio Examine rigoroso & diligenti, ac servatis Constitutionibus Vniuersitatis Concilii & aliis Solemnitatibus in talibus adhiberi solitis, promoveri seu promovendi faciendi, eisque gradus hujusmodi & Insignia solita & debita Conferendi & Exhibendi seu exhiberi & conferri faciendi, quòdque sic tunc promoti omnibus & singulis Privilegiis, Libertatibus, Immunitatibus, Exemptionibus, & Indultis aliis ad hujusmodi gradus, in Univeritatibus Studiorum generalium promotis concessis & concedendis, impositerum etiam, quoad Affectionem Beneficiorum, Prærogativam ac si in Studio generali ac aliis juxta

Constitutiones Apostolicas Promoti suis A. D. 1721. sent & Requisite adimpleverint, uti potiri & gaudere liberè & licitè possint & debeant, Indulgendi.

Nec non cum quibuscunque Personis super quibusvis *Natalibus Defectibus & Irregularitatibus*, quas aliqui sine Dispensatione ante Ætatem Legitimam seu ad factum Titulum Beneficii ad Sacros & Presbyteratus Ordines promoti fuerint, ac Consuris Ecclesiasticis Ligati Missas & alia Divinâ Officia Celebrando, aut aliâ Se illis immiscendo quomodolibet, non tamen in Contemptum Clavium contraxerint, ut ad omnes etiam Sacros & Presbyteratus Ordines promoveri, & in illis ac per eos susceptis uti suscipiendis Ordinibus etiam in Altaris Ministerio ministrare, & quoscunque, quotcunque, & qualiacunque Beneficia Ecclesiastica, cum Cura & sine Cura, se invicem compatienti, etiam si Dignitates Personatus Administrationes vel Officia seu Canonicis & Præbendis in Cathedralibus etiam Metropolitanis vel Collegiatis Ecclesiis, & Dignitates Personatus Administrationes vel Officia hujusmodi curata & electiva fuerint, si eis canonicè conferantur aut eligantur, præsententur vel aliâ assumantur ad illa & instituantur, in eis recipere, & quoad vixerint, cum Clausula Permutandi totiens quotiens, retinere,

Necnon cum quibusvis Personis Ecclesiasticis Secularibus ut *Leges legere* & audire ac in eis Gradus consuetos recipere, ac cum Regularibus ut ubicunque locorum *Verbum Dei* predicare liberè & licitè valeant, Dispensandi,

Necnon eos, qui *Horas Canonicas*, prout tenebantur, dicere & recitare omiserunt Absolvendi,

Ac quibusvis Personis, ut *Horas Canonicas* & Officium diurnum, secundum usum ritum & consuetudinem Romanæ Ecclesiæ, soli aut cum uno vel duobus Sociis, dicere & recitare valeant, Concedendi,

Ac omnes & singulos, quibus *Gratias & Indulta* hujusmodi, juxta Facultatem, quam ipsi in Litteris per Te expediendis inferi facere non tenentur, tibi concessam, concesseris seu erga quos hujusmodi Facultatibus uteris, a quibusvis Excommunicationis Suspensionis & Interdicti aliisque Ecclesiasticis Sententiis Censuris & Pœnis a Jure vel ab Homine quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati erunt, etiam si forsan ultra Annum infortuerunt aut pro Re Judicata Excommunicati fuerint, ad effectum Gratiarum per eandem *Circumspectionem tuam* con-

A. D. 1521. cedendarum dumtaxat, Absolvendi & absolutus fore Nunciandi,

Men. 3.

Premiſſis ac quibúſvis Conſtitutioibus noſtris, ſuper Reſtrictione Facultatum Legatis & Nuociis noſtris pro tempore conceſſis a Nobis editis & io dicta Cancellaria publicatis, ac Pidavenſis Concilii & aliis Conſtitutionibus Apoſtolicis, necnon omnibus illis quæ in omnibus aliis Literis noſtris prædictis volumus non obſtare, cæteriſque contrariis nequaquam obſtantibus, Auctoritate Apoſtolicâ Tenore Præſentium Facultatem Concedimus Tibique pariter Indulgemus.

Nulli ergo omnino Hominum liceat

hanc Paginam noſtræ conceſſionis & In-A. D. 1521. dulti iſtingere &c.

Men. 2.

Dat. *Rome* apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Milieſimo Quingentefimo Viceſimo Primo, Kal. Aprilis Pontificatus noſtri Anno nono.

LEO Papa Decimus.

A. DE CASTILLO.

Sub Sigillo Plumbeo a Filis Sericis ſavi rubicque coloris pendente a plica.

Pro Cardinali Eborum, Bulla de Poſteſtatibus, ſuper Lectione Librorum Martini Lutheri.

A. D. 1521.

Men. 12. II. 3.

Ex Origine.

LEO EPISCOPUS *Servus Servorum Dei*, Dilecto Filio *Thoma Tiansi Sanctæ Cecilie Presbytero Cardinali Eboracenſi*, in Regno Aogliæ noſtro & apoſtolicæ Sedis Legato, Salutem & Apoſtolicam Benedictionem.

Cùm ad nichil aliud magis noſtra aſpiret intentio, quàm ut Chriſti Fidei animas voſtrâ diligentia Deo lucrificare poſſimus, libenter circa hoc operam vigilam adhibemus, ut diabolicâ Fraude Decepti ad Caulam Dominicarum Ovium revertantur; & ſi qui, animorum perverſitate ducti, in eorum damnato Propoſito perſeverare maluerint, taliter animadvertatur in illos, ut ſit eorum Pecca cæteris in Exemplum.

Sanè, cùm aliàs quidam falſi Fidei Cultores quamplures & varios Errores, jãndiu per Conciliâ & Prædeceſſorum noſtrorum Coſtitutiones Damnatos, ut potè Hæreſim etiam Græcorum & Boemorum continentes, noviter ſuſcitarent & in inclita Natione Germanica feminarent, Nos, Errorum hujusmodi Virus peſtiſerum ulterius tolerare ſeu diſſimulare abique Orthodoxæ Fidei injuria non valeotes, ac hujusmodi Peſti Morbique inceroſo, ne in Grege Dominico latius ſerperet, Viam præcludere cupientes, Errores ipſos, ut Hæreticos & veritati Catholice Contrarios, de Fratrum noſtrorum conſilio & aſſenſu, Damnavimus & Reprobavimus, ac omnibus utriuſq; Sexûs Chriſti Fidelibus, tam Laicis quàm Clericis, Secularibus & Regularibus, per univerſum Orbem præſertim in Alemania ipſa exiſtentibus, ſub Excommunicationis lætæ Sententiæ & aliis Pœnis, tunc expreſſis, eo ipſo

incurrendis, Præcepimus & Mandavimus A. D. 1521. nò præſatos Errores aut eorum aliquos defendere aut quovis quaſito colore affirmare præſumentem.

Et, quia dicti Errores & plures alii in diverſis Libellis, per *Martinum Lutherum* Hæreſiarcham compoſitis, continerentur, Libellos ipſos, in quocunque Ydoimate reperiebantur, Damnavimus, ac eiſdem Chriſti Fidelibus Mandavimus nò Libellos, hujusmodi Errores ipſos continentes, legere, imprimere, publicare, ſeu defendere, aut in Domibus ſuis, ſive aliis publicis vel privatis Locis, tenere quoquomodo præſumentem; Quinymò illos, ſtatim poſt Literarum noſtrarum ſuper hiis editarum publicationem, ubicunque forent, per Ordinarios & Alios in dictis Literis expreſſos, diligenter quaſitos, publicè & ſolemniter, in præſentia Cleri & Populi, ſub Pœnis in in eiſdem Literis expreſſis, comburerent, ipſique *Martino*, ut ab omni Prædicatione deſiſteret, Juſſimus; alioquin Eum, eiſque Adhærentes, Complices, Fautores, & Receptatores Requiſivimus & Monuimus, & ſub dictis Pœnis, diſtrictè præcipiendo, eis Mandavimus ut infra certos Dies a præſatis Erroribus corumque Prædicatione & Publicatione ac Deſenſione omnino deſiſterent, Librosq; Errores hujusmodi continentes comburent, ſeu comburi facerent, ipſique *Martino* ut Errores ipſos omnino revocaret, ac de Revocatione hujusmodi per publicè Documenta Nos certiores faceret, & cum pleno Salvo conductu ſibi conceſſo ad Nos veniret, ut vera ejus Obedientia omnibus plenè conſtaret, alioquin Eum

A. D. 1521. Eum ejusque Adhærentes & Fautores tanquam Notorios & Pertinaces Hæreticos fuisse & esse Declaravimus, eosque ut tales Condamnavimus, & pro talibus ab omnibus utriusque Sexus Christi Fidelibus haberi Volumus atque Mandavimus.

Inhibuimus quoque sub eisdem Poenis eidem Christi Fidelibus, ne ejus Scripta, etiam præfatos Errores non continentia, tanquam ab Homine Orthodoxæ Fidei Inimico edita, legere, prædicare, imprimere, seu defendere, aut in Ombibus vel aliis Locis publicis vel privatis tenere quoquomodo præsumerent, sed illa comburentur.

Ipsosque Christi Fideles sub dictis Poenis Monuimus ut ipsos Hæreticos, declaratos & condemnatos, Mandatis nostris non Obtemperantes, post lapsum dicti Terminii, evitarent ac evitari facerent quantum in eis esset, nec cum eis Commercium aut aliquam Conversationem seu Communione haberent, nec eis necessaria ministrarent.

Et pro majore *Martini* ejusque Complicum & Fautorum, post lapsum Terminii delictorum Hæreticorum hujusmodi, Confusione, ejusdem Christi Fidelibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis Prælati, necnon Ecclesiarum Capitulis, ac Personis Ecclesiasticis Secularibus & Regularibus Exceptis & non Exceptis, ac universis Principibus, Regibus, & Imperatorum Electoribus, ac aliis tunc expressis, per universum Orbem, præsertim in eadem Alemania constitutis, Mandavimus ut ipsi & eorum quilibet *Martino* Complices & Fautores hujusmodi personaliter caperent, & Captos ad nostram instantiam detinerent, vel saltem Eos & eorum quemlibet a suis Ecclesiis, Domibus, Monasteriis, Conventibus, Civitatibus, Dominiis, Castris, & Terris omnino expellerent, & Loca quæcumque, ad quæ *Martinus ipsum* vel aliquem ex prædictis declinare contingeret, quamdiu ibidem permanerent, & [Tri]duo post eorum inde Decessum, ecclesiastico subjecimus Interdicto per Quasdam, & deinde, per Nos accepta quòd, licet in nonnullis Civitatibus & Locis dictæ Alemanie Libri & Scripturæ dicti *Martini* juxta Mandata nostra cremati fuissent, tamen ipsi *Martinus*, in reprobam Sententiam datus, non solum Errores suos intra præfixum Terminium revocare, & de Revocatione hujusmodi Nos certiores facere, seu ad Nos venire contempserat, sed etiam, tanquam Petra Scandali, Pejora Pejoribus contra hanc Sanctam Sedem & Fidem Catho-

licam scribere prædicare, & alios ad hoc inducere, ac Libros, Errores prædictos continentes, Imprimi & ad diversa Regna, ut alios suo Veneno inficeret & ad Gehennam traheret, deferri facere non fuerat veritus, per Reliquas nostras Litteras *Martinum ipsum* & Alios, qui Eum etiam Præsidio militari defendere custodire & propriis Facultatibus vel aliis quomodolibet sustentare non vererantur, ac Auxilium, Consilium, vel Favorem Ei præstare præsumebant, quorum omnium Nomina haberi volumus pro expressis, ac si nominatim exprimerentur, Excommunicationis ac Anathematis necnon Maledictionis aeternæ & Interdicti, ac in Eos & eorum Descendentes Dignitatum Honorum & Bonorum Privationis & Inhabilitatis, ad illa ac alias Sententias, Censuras, & Penas, etiam in Hæreticos a sacris Canonibus inflictas, damnabiliter incidisse Declaravimus, prout in singulis Litteris prædictis plenius continetur.

Cum autem Libri dicti *Martini* Impressi ad Regnum & Dominia Carissimi in Christo Filii nostri *Henrici Anglie Regis* Illustris, ut accepimus, delati fuerint, nobisque persuadeamus quòd tam *Rex ipse*, quam *Circumspectio sua*, quæ in isto Regno Legationis Officio fungitur, dictos Libros juxta Mandata nostra comburi facere debeat, Prohibuerimusque nè Libri ipsi, Errores hujusmodi continentes, a quoquam legerentur, & propterea nonnulli, Stimulo Conscientiæ ducti, a Librorum hujusmodi Lectione abstinent, dubitantes Mandatis nostris contravenire, seu Censuras in nostris Litteris contentas hujusmodi incurrere, Mensisque nostræ non fuerit prohibere Lectionem dictorum Librorum illis qui eos piâ mente legerent ut Errores in illis contentos Reprobare & Confutare possent.

Ea propter Attestamur & Declaramus Mentis nostræ fuisse & esse quòd omnibus, Libros ipsos legere & ad Laudem Dei ac Catholicæ Fidei Honorem Errores in Libris ipsis contentos Reprobare & Confutare volentibus, Illos legere liceat.

Circumspectionique suæ ut illis, qui dictos Libros, ad istud Regnum delatos, ad hoc ut Errores in eis contentos, pro nostro & hujus sanctæ Sedis Honore ac Fidei Catholicæ Conservatione, Confutare valeant, Legere voluerint, Eos Legendi Licentiam concedere, ac Libros ipsos, qui ad istud Regnum delati fuerint, juxta Mandata nostra, cremari facere, ac Omnibus (exceptis illis qui

A. D. 1521.
1521.

A. D. 1521. pro illorum Confutatione Eos tenere
Nov. 6. voluerint) ut illos cremari ficiant mandare
 Auctoritate nostrâ procuret, ac illos, qui
 Præmissorum occasione in Hæresim, Errores
dâli Martini sequendo, prolapsi fuissent, ac
 ejus Fautores, qui ad istud Regnum applicuissent,
 si Errures suos sponte confitendo Hæresim ab-
 jurare & ad veram Fidem Catholicam reverti
 voluerint, aut si Libros prædictos aliâ quâm
 dictâ intentione Legendo Censuras ipsas in-
 currerint, si hoc humiliter petierint, Eos ab
 hujusmodi & aliis eorum Excessibus, etiam
 Hæresim sapientibus, præstato tamen per Eos
 corporali Juramento quiddam similia de cæ-
 tero non committent, nec ea Committentibus
 præstabant Auxilium, Consilium, vel Favorem,
 necnon ab aliis eorum Peccatis quibuscun-
 que, Auctoritate nostrâ semel duntaxat pro
 quolibet eorum, Injuncta etiam Eis pro modo
 Culpæ Penitentia salutari & aliis quæ de
 Jure fuerint injungenda, Absolvendi, necnon
 Eos ad Famam & Honores pristinos, aboli-
 tas quavis Infamiz Notâ,

Restituendi; contra Illos verò, qui in A. D. 1521.
Nov. 6. tales Errores lapsi fuerint, aut etiam
 quomodolibet involuti existant, Aucto-
 ritate nostrâ prout Juris fuerit, Proceedendi,
 Ipsosque Corrighendi, Castigandi, & Puniendi,
 necnon omnia & singula in Præmissis & circa
 ea necessaria seu quomodolibet oportuna Faciendi,
 Gerendi, & Execquendi, plenam & liberam
 Auctoritate & Tenore Præmissis concedimus
 Facultatem;

Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus
 Apostolicis, necnon *Ortois & Ottobani* olim in
 dicto Regno Angliæ dictæ Sedis Legatorum,
 ac in Provincialibus & Synodalibus Conciliis
 editis generalibus vel specialibus Constitutionibus
 & Ordinationibus, ceterisque contrariis
 quibuscunque.

Dat. *Pali* Portuensi Diocese, Anno
 Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo
 Vigesimo Primo, Quintodecimo, Kal. Maii,
 Pontificatus nostri Anno Nono.

Indentura Trengarum Scotia.

A. D. 1521. **I**N HIS INDENTURIS,
Nov. 12. H. 3. MAID at Carhane the xviii. Ex Augus.
 Day of Aprile, the Zero of God Ane
 Thousand Five Hundreth and xxi. Zeris,
 BETWIX Ane Venerable Fadir in God
Thomas Abbot of Kelfo, and Honorable
 Personis *Andro Ker* of Sessford Wardane
 of the Middill Marchis of Scotland forren
 England, and Master *Adam Otterburne* of
 Apslthame ane of the Counsaile of the
 Richt Excellent Richt Hie and Michti
 Prince *James*, be the Grace of God,
King of Scottis, Procuraturis and
 Commissionaris of the said Richt
 Excellent, Richt Hie, and Michti Prince,
 with Advise Consent and Ordinance of
 the Lordis Regentis and of Counsaill of
 his Realme, on that ane Part, and ane
 Noble and Michty Lord, Sir *Thomas
 Daker* Knicht Lord of Dakir and
 Gillisland Governour and Wardane
 Generale of all the Marchis of
 England forren Scotland on the
 uthir Part,

WITNESS that quhair the
 Commissionaris forsaid mett at
 Ridane the *Penult Day of
 Jannare*, in the Zero of God
 Ane Thousand, Fyff Hundreth,
 and Twenty Zeris, and thair be
 Autoriteis of thir Commissionaris,
 Interchangeit and Lettres of
 Recesse,

Quhairin it was fullie agreit that

A. D. 1521.
 the said Richt Excellent Prince the
King of Scottis, be the Advise of the
 Lordis Regentis and Counsaile of his
 Realme, said have prepared and sett
 furth their Honorable Ambassad
 towards the Richt Excellent Prince
 the *King of England* his Derest Uncle
 and Brothir, for Treting of longare
 Prorogatioun, Peax, Trewis, and
 Amite, be the *Nynt Day of Aprile*
 next efter the Daie of the said
 Reces,

And the said Ambassat sua being
 set forward within the Realme of
 England in the Jurney, than the
 said Abstynence and Prorogatioun
 of Trews to have indurit be the
 Space of *Thre Monthis*, to have
 bene fullie completit and Comput
 fra the said *Nynt Day of Aprile*
 unto the *Last Day of June*
 Inclusive,

And insamekle as it is Assermyt
 be the said Commissairs of
 Scotland that the Lordis Regentis
 appoyntit the said Ambassat,
 quhilk maid their Excuse for
 Indispositioun of their Persons,
 quhairby the said Lordis Regentis
 could not Conven togder in sa
 schort Space to send furth
 the said Honorable Ambassat,
 according to thair Promise, als
 Wele be Refoun of the Decesse
 of thir Legate *Archebisshop of
 Sanct Andros*, quhilk wes ane
 of thir Principale Regentis,
 as uthirwise the Lordis Regentis
 being in sic

A. D. 1521. sic Distans in findry Partis of the
Reshine,
An. 2.

And infamekle as, be Refoune of their noncumming and their Defalt, their is na Peax nor Amite concludit betuix the Princis of both the Realmes, bot their Subiectis are at Liberte to do Exploit, quhairby gretare Grudgeis and Inconveniens fall grow,

Thairfor it is Desirit, by the said Commissionaris of Scotland, on the King thair Soveranis behalf, be the Consent of the Lordis Regentis and Counsale of his Realme, seyng his Tendir Aige, and the Falt there is in the Lordis Regentis and Counsaill of his Realme and not in his aun Personne, that ane Abstinnence myght be takyn for ane certane Spaice, to Begin the *Tent Day of Aprile*, and to Indure unto the *First Day of June* inclusive, in the quhilk Yme the King, be Avise of Lordis Regentis and Counsaill of his Realm of Scotland, myght prepare and send furth ane Knyght, ane Clerk, or ane Officiare of Armes, with his Lettres of Requisitionis, unto his Dereft Uncle and Bruther the Richt Excellent Prince the King of England for ane longare Prorogation unto the Feit of Sanct Andro,

And that the said Honorable Ambafaid, quhilk suld have bene fert forward into the saide Richt Excellence Prince the King of England affoir the *Nyxt Day of Aprile*, may be redly fullihe Autoritate to set forward in Ingland befor the Feit of Sanct Michell the Archangel unto the said Richt Excellent Prince the King of England, for ane longare Prorogation gud Peax and Amite,

Quhairapon it is Agreit, the Premifis Considerit, be the said *Abbot of Kelso*, *Andro Ker* of *Cesfurde*, and *Maittir*

Adam Ottirburn, for the Party of Scot-
land, and the said *Thomas Lord Dacre*
for the Party of England, that the said
Abstinnence fall continewe and Indure,
betuix the said Richt Excellent Princis
of Scotland and England, thair Realmes,
Cuntreis, Landis, Liegis, and Subiects;
als wele be Sey as Land and Frefle
Watteris Riveris and Crykis, fra the
said *Tent Daje of Aprile* unto the *First
Day of June* inclusive, in als large and
ample Forme and Maner as it was tak-
in and Indurit in Tynes past be their
Auctoriteis, that is to say, be the Au-
torite of the Commissionaris of the
Richt Excellent, Richt Hie, and Mich-
ty Prince *James*, be the Grace of God,
King of Scottis the Fyft of that Name,
to the said *Thomas Abbot of Kelso*, *Andro
Ker*, and *Maittir Adam Ottirburn*
Direft, being Dair at Edinburgh the
first Day of Aprile the Aucht Zere of
his Regoe, Deliverit to the said *Lord
Dacre*, and be the Autorite of the said
Thomas Lord Dacre's Commission of
Wardanery under his Soverane Lorde
the Richt Excellent, Richt Hie, and
Michty Prince *Henry*, be the Grace of
God, King of Ingland.

IN WITNES and Trew Performans
of the Premifis als wele the said Com-
missairs of Scotland as the said *Lord
Dacre* to thair present Indenturis Jys
Affixt thair Selis and Subscriptiounis
Manualis the Day and Zere above-
said.

THOMAS ABBOT OF KELSO.
ANDRO KER OF CESFURD.
ADAM OTTIBURN.

Sub Sigillis suis cura rubra a duplici
sanda Pergamena pendentibus.

¶ ¶

Super Prorogatione Trengarum Scotiæ.

A. D. 1521.
An. 13. R. 8.
Ex Autogr.

Jacobus, Dei gratiâ, Rex *Scotorum*,
univerfis & singulis presentes Lit-
teras Inspecturis seu Audituris, Sa-
lute[m].

Novitiss, quia Excellentissimus &
Christianissimus Princeps *Franciscus*, e-
dem gratiâ, *Francorum Rex* Frater Com-
sanguineus & Consanguineus noster A-
mantissimus intellexit quod Trengæ,
inter Nos Serenissimisque Principem
Henricum Regem Angliæ Fratrem & A-
vunculum nostrum Carissimum aliâs
Captæ, breviter expirabunt, Ipsum igi-

tur nostrum Carissimum Avunculum
exhortatus est & effectuosè requisivit,
tam per Ipsius Scripta, quàm Amba-
siatores secum existentes, hujusmodi
Trengas ob sui Amorem protogare, Spe-
rans quod medio Tempore Concilium
Parliamentum & Status nostri Regni
perficerent Id, quod novissimè requisi-
ti fuerant pericere per Ipsius Ambas-
iatores, juxta *Conclusamem* inter ipsos *Fran-
corum & Angliæ Reges apud Andræ*
captam,

A. D. 1521.

A. D. 1521. Sic est quoddam, ob quam singulare De-
 siderium & Amorem, quos Nos & nos-
 ter *Carissimus Avunculus* ad universalem
 Pacem, supra omnem Christianitatem,
 cum omnibus Christianis Principibus, gerimus,
 prout notoriè constat, nostrâ etiam
 minori & tenetâ Etate Sanguinis-
 que Propinquitate inter Nos & dictum
 Carissimum Avunculum nostrum consideratis,
 quapropter & ad Contemplationem
 Preces & quàm instantem Requisitionem
 prædicti Christianissimi Principis
Franc. Regis, cujus rationabilia honorabilia
 & virtuosâ Desideria iam in hac re
 quàm omnibus aliis Nos contenti fuimus
 & erimus perimplere, ob quàm singularem
 cordialem Dilectionem & fraternalem
 Affectionem, quàm erga ipsam
 Christianissimum Principem gerimus, Renovavimus
 & per Præsentes Prorogavimus dictas
 Treugas & Guerrarum Abstinencias,
 Incipientes Dic Data Præsentionium,
 & usque Festum Purificationis beate
 Mariæ Virginis dehinc proximò sequens
 duraturas, Modo & Formâ subsequen-
 tib;

PRIMò, durante Tempore dictarum
 Treugarum & Abstinencie Guerrarum,
 omnia Facta Guerræ Inimicitie & Vite
 Facti cessabunt, ac Mercatores & omnes
 alii Subditi utriusque Regnorum salvò
 & securè valent venire accedere & invicem
 frequentare & sornare, ut per Mare
 Aquas dulces quàm per Terram,
 habentes salvum Consulidum in
 Formâ & Modo usitatis & consuetis;
 & si aliquid captum fuerit ex Una seu
 Altera Parte dictorum Regnorum,
 durantibus præsentibus Treugis & Guer-
 rarum Abstinencias hujusmodi, reparabitur
 & Reformabitur per Nos & dictum
 Carissimum Avunculum nostrum, ac nos-
 tros & suos Officiares Gardianos Mer-
 charum seu Commisarios, prout Rationi
 Justitiæ & Equitati congruit, juxta
 Formam Ordinationum desuper con-
 fectarum in Tempore & Vita quondam
 Serenissimi Patris nostri bonæ Memorie
 (cujus Animæ propicietur Deus)
 ac Patris prædicti Carissimi Avunculi
 nostri Angliæ Regis, pro Reformatione
 dictorum Attemptatorum, melioribus
 Formâ & Modo que fieri poterint, prout
 antiquæ Consuetudines & Ordinationes
 gerunt & continent.

ITEM, quòd Serenissima Principissa
Margareta Scotia Regina nostra Mater
 Carissima benè & honorabiliter tractabitur,
 prout tantæ Magnæ Regine & Matri
 Regis incumbit; & quòd Red-
 ditus sue Conjunctæ Infeodationis &

Dotis ac omnia sibi pertinentia integrè
 in futurum sibi persolverentur, sine aliquo
 Impedimento Refutatione aut Con-
 tradictione alicujus Personæ quæcumque
 extiterit: Ac insuper licitum erit eidem
 Serenissimæ Matri nostræ committere
 & apponere tales Officiares Scotos
 ad Levationem & Perceptionem dictæ
 sue conjunctæ Infeodationis & Dotis,
 quos sibi videbitur expedire; qui hujus-
 modi percipient solvent ac fidele & justum
 Comptorum sibi de omnibus quæ
 receperunt vel recipient in futurum
 reddent; & specialiter quòd liberè ac-
 cedere & Nos visitare valeat quotiens
 desideraverit, eum in Modum & Formam
 ut ad Ipsius Consolationem Placentiam
 & Confortationem ac Nostri
 Jocunditatem & Securitatem neri possit.

ITEM, durante Tempore præsentium
 Treugarum & Abstinencie Guerrarum,
 nulli Rebelles Malefactores seu Prodi-
 tores sint Recepti aut Celati in Nostri
 seu dicti Carissimi Avunculi nostri Regnis,
 Patriis, Terris, aut Dominis, nec per
 nostros aut suos Subditos supponentur
 aut saveantur, neque aliquod Auxilium
 Favor nec Consortatio sibi aliquo
 Modo Conferantur: Et, in casu
 quò dicti Rebelles Malefactores aut
 Proditores supportati, tractati, detenti,
 celati, auxiliati, seu facti fuerint, per
 aliquos dicti Carissimi Avunculi Nostri
 aut nostri Subditos, contra Continentiam
 & Tenorem præsentis Articuli, At-
 temptantes seu facientes dicti Rebelles
 & Malefactores Reddentur & Remittentur
 ad Nostri seu Carissimi Avunculi nostri
 prædicti Manus quibus Subditi sunt;
 Et qui præsentem Articulum infringerint
 taliter punientur quòd omnibus aliis
 cedat in Exemphum, & eum in Effectum
 ut dictæ Treugæ & Guerrarum
 Abstinencie melius observentur &
 custodiantur.

ITEM, quoad nostræ Personæ secu-
 rum Custodiam, hoc remanebit ad Avu-
 lum & Provisionem Dominorum nostri
 Concilii & Regni Statuum, quòd ipsi
 inde provideant de talibus honorabilibus
 Personis quæ sunt Nobis Justæ Fideles
 Consiæ & minimè suspicte, eorum O-
 culos & Aspectus ad Securitatem nostræ
 Personæ habentes.

ITEM, quòd Nos, ex Avisamento
 & Deliberatione & Assensu Trium Regni
 nostri Statuum, infra dictum Tempus
 & Terminum Purificationis Beatissime
 Virginis Mariæ proximò futurum, mit-
 temus & destinabimus præfato Carissi-
 mo Avunculo nostro Regi Angliæ hono-
 rabilem Ambassiatam, sufficienter auctori-

A. D. 1521. *Act. 9.* Autorizatum ad capiendum & concludendum bonam Pacem inter Nos & Ipsam, ac nostrum & sui Regno, Patrias, Terras, Dominia, & Subditos, sine ulteriori Respeccuatione seu Dilatione;

Et quos omnes Articulos, in respectu & contemplatione Præmissorum, acceptavimus & accordavimus, ac per Præsentem acceptamus & accordamus:

Proviso semper quòd noster Carissimus Consanguineus & Tutor *Johannes Dux Albania &c.* est & erit Comprehensus de nostra Parte in hiis Treugis & Guerrarum Abstinentiis, & pacificè gaudebit Beneficio eorumdem, quia in aliis Treugis, prioribus hiis, comprehensus habetur;

Promittentes in Verbo Regio nostris-que bonâ Fide & Honore hujusmodi observare & quam aggressibiliter habere durante Tempore prædictarum Treugarum & Abstinentiæ Guerrarum, que incipient Die Datæ Præsentium, & hinc-entur ad dictum Festum Purificationis

Beate Mariæ Virginis proximò futurum A. D. 1521. ut prædicitur.

Et quas Treugas & Guerrarum Abstinentiis, cum omnibus & singulis Punctis & Articulis in præsentibus Literis nostris specificatis & declaratis, Observabimus ac inviolabiliter per nostrum Regnum, Patrias, Terras, Dominia, & Subditos, durante dicto Tempore, observari & custodiri faciemus, nec in contrarium quoquomodo deveniemus.

In cujus rei Testimonium Magnum Sigillum nostrum præsentibus apponi fecimus.

Datum apud *Oppidum nostrum de Striviling* Vicesimo Die Mensis Maii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Vicesimo primo, & Regni nostri Octavo.

Sub Sigillo Magno Cera alba a simpliciori canda Pergamena pendente.

De Restitutione Temporalium Lincoln.

A. D. 1521. *Act. 13. R. 8.* **R**EX Esecutori suo in Comitibus Bedfordiæ & Buks, Salutem.

Part. 13. R. 8. p. 1. m. 16.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*, nuper vacante Sede Ecclesiæ Cathedralis Lincolnienfis per Mortem bonæ Memoriz *Willielmi ultimi Episcopi* ejusdem Ecclesiæ, Personam Dilecti nobis in Christo *Johannis Longland* ejusdem Ecclesiæ Electi in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat.

Nos,

Pro eo quod *idem Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis bullatis contentis, coram Nobis palàm & expressè renunciavit, & Gratiz nostræ humiliter se submisit,

Fidelitatem ipsius Episcopi Cepimus & Temporalia Episcopatus illius prout moris est restituimus eodem,

Et ideo Tibi Præcipimus quòd *idem Electus* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ; salvo Jure cujuscumque.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicesimo sexto Die Junii.

Per Breves de Privato Sigillo.

Consimilia Brevia diriguntur Esecutori-
bus subscriptis in forma prædictâ &
sub eadem Datâ; videlicet.

Esecutori Regis in Com. Notyngh.
Esecutori Regis in Com. Hertf.
Esecutori Regis in Com. Lincoln.
Esecutori Regis in Com. Rotel.
Esecutori suo in Com. Cantabr. & Hant.
Esecutori suo in Com. Leye.
Esecutori suo in Com. North.
Esecutori Regis in Com. Oxon.
Dilecto & Fideli Regis Johanni Bruges Militi Majori Civitatis sue Londonia ac Esecutori suo in eadem Civitate.
Dilecto sibi Majori Civitatis sue Lincoln. ac Esecutori suo in eadem Civitate.

Et Mandatum est Militibus, liberis Hominiibus, & omnibus aliis Tenentibus de Episcopatu prædicto quòd eidem *Electo* in omnibus que ad Episcopatum prædictum pertinent, Intendentes sint & Respondentes in omnibus, prout decet.

In cujus &c.

Teste ut supra.

A. D. 1521.
REV. R.A. D. 1521.
REV. R.*De Querelis, inter Reges Francorum & Castellæ, ad Arbitrium Regis, Terminandis.*A. D. 1521.
AN. 11. R. 5.
EX ANTO.

Franciscus, Dei gratiâ, Francorum REX, Mediolani Dux, & Genue DOMINUS, universis, presentes Literas inspecturis, *Notum sit & Mâni festum quodd,*

Cum nonnulli Tractatus Pacis Amicitia & Confederationis jampridem fuerint initi & percussi inter Nos ex una Parte & Illustrissimum Principem *Carolum Castellæ Regem Fratrem & Consanguineum nostrum* ex alia,

Qui Tractatus in pluribus eorum Capitibus minimè ab Eo observati fuerint,

Nôlque, illis non obstantibus, Scripto, deinde, Facto & Armis, Patrias nostras & Terras hostiliter Discurrendo, Arcemque de Mesiancourt (quæ de Feudo nostro movetur) Obsidendo & Solo tenus Æquando, propulsaverit ac provocaverit, non sine gravi Rerum nostrarum Jactura,

Quapropter, pro Tutitione & Defensione Regni nostri Statuisque nostrorum, impulsus fuimus cum maximis Oneribus & Expensis Exercitum non modicum comparare, non tamen sine gravi Animi nostri molestia,

Quod intuens Illustrissimus *Rex Angliæ* Carissimus Consanguineus & Frater noster, Pacis Zelator & Mediator, tanquam communis Confederatus & Amicus, Nos crebrè, non modo Literis affectuosissimis, sed etiam per Oratores suos, ad Pacem & Amicitiam incendam cum dicto *Castellæ Rege*, strepitu Armorum & omni Bello postpositis, hortatus fuerit,

Nos verò, qui semper Pacis Amator fuimus, intumescè illius, prædictos Tractatus percussivos, nè Sanguis Christianus effunderetur, Morèmq; prædicto Carissimo ac Dilectissimo Consanguineo ac Fratri nostro *Regi Angliæ* gerere cupèntis, sua salubria Pacis Hortamenta recusare minimò decrevimus, & pro illa firma Amicitia & maxima Benevolentia, quam erga illum gerimus, & interventu & contemplatione ejusdem summo perè optamus ac volumus, & per Præsentem consentimus, sub Fide nostrâ & in Verbo Regis, quòd in *Loco Calissi*, Eo Mediatore, aut aliquo suo Locumtenente, per Eum deligendo, & auditis Oratoribus nostris ac præfati *Castellæ Regis*, supra Contraventionibus jam dicto-

A. D. 1521.

rum Tractatum ab utroque nostrum præsentis, Reparationes condigna, tam super ipsi Contraventionibus quam Injuriis Jacturis & Expensis, ob Causam illorum factis, amicabiliter fiant accomponentur, modo & formâ quibus latius inferius dicitur,

Diciturque Tractatus de novo firmetur, & talibus Vinculis fulciantur, ut in futurum cum illâ quâ decet sinceritate, omni dolo & fraude cessantibus, firmiter servantur & custodiantur;

Si igitur jam dictus *Castellæ Rex* ad dictam Pacem & Amicitiam incendam, modis & formis quibus infra, Assensum præbuerit, Oratorisque suos apud Galitium, Vigesima quintâ Die præsentis Mensis Julii, ad prædictos effectus destinare voluerit, Nos pariter ad prædictum Locum & Diem Oratores nostros Munimentis necessariis fultis mittemus,

Qui respectivè coram Locumtenente, quem ad dictum Locum ad prædictos Fines Carissimus Consanguineus ac Frater noster missurus est, proponent & deducant, quæ eis videbuntur deducenda & proponenda, super jam dictis Contraventionibus Jacturis & Expensis, ad fines ut æqua & justa reparatio fiat.

Quibus auditis dictus Locumtenens, per Communicationes & Exortationes, amicabiliter jam dictas Controversias componet (consensu Oratorum nostrorum interveniente, & Beneplacito *Summi Pontificis*) quæ Res Nobis, qui Pacem cum Principibus finitimis & Consanguineis nostris optamus Sanguinisque effusionem evitare cupimus, perquam grata erit,

Cum verò jam dictus Carissimus *Frater & Consanguineus noster*, prædictæ Pacis incende Auctor & Inceptor fuerit, desideramus, super quam dici potest, ut illi gratificemur, quòd sua dexteritate & ingenio modo & formâ quibus supra huic Sordidissimo Operi finis imponatur.

Cæterùm cum Ratio fudeat quòd omnis Armorum Notor ac Insultus durante Communicatione super prædicto Pacis Tractatu fienda cesset, Nos, contemplatione jamdicti Fratris nostri *Regis Angliæ*, volumus & consentimus, tam *Novine nostro* quam Illustrissimi *Regis Navarra* Carissimi Consanguinei ac Fratris nostri, & Domini de Sedan, *Roberti de la Mark* Consanguinei necnon Militis Ord-

A. D. 1521. Ordinis nostri, pro & nomine quorum Promittimus, quod Contenta in presentibus Literis Abstinencie Belli habebunt grata rata & firma, quod a dicta Vigesima quinta Die presentis Mensis Julii usque ad Sex Septimanas immediatè sequentes, quarum Ebdoinadarum finis erit Die nona Septembris inclusa, sit Abstinencia Belli inter Nos dictum Regem Navarra & Robertum de la Mark & iudicium Castellæ Regem,

Et quod uterque nostrum simul ex nunc destinat Caduceatores seu Nuncios apud Exercitus nostros & alibi ubi opus erit, ad significandam seu publicandam dictam Belli Abstinenciam, Dièsq; de communi Consensu constituatur quâ dicta Significatio seu Publicatio fiet.

Quâ Significatione seu Publicatione factâ, promittimus, sub Fide nostra & in Verbo Regis, pro & Nomine nostro & dictorum Regis Navarra, & Roberti de la Mark, quod Nos, ac præfati Rex Navarra & Robertus de la Mark Armigeri & Subditi nostri, sincerè, omni dolo & fraude postpositis, cessabimus & abstinēbimus ab omni Offensio & Bello, durante dicto tempore, adversus Regem

Castellæ prædictum Armigeros Subditos & Patris suas; Provisò quòd dictus Rex Castellæ Armigeri & Subditi sui non provocabunt nec insultabunt Nos; dictum Regem Navarra & Robertum de la Mark Armigeros & Subditos nostros Patriasq; nostras que nunc possidemus.

Et quòd, durante prædictâ Abstinencia Belli, Res utriusq; nostrum erunt & stabunt in Scatu in quo tunc sunt, absque eo quòd aliquid in contrarium attemptetur aut innovetur.

In quorum Fidem & Testimonium presentibus Literis, Manu nostra signatis, Sigillum nostrum apponi iussimus.

Datum Azpilicci Die Primâ Mensis Julii, Anno Domini Milleesimo Quingentesimo Vigesimo primo, & Regni nostri Septimo.

FRANCOYS.

Per Regem,

ROBERTET.

Pro Cardinale Eborum. Commissio ad Tractandum cum Rege Francorum.

A. D. 1521. **H**enricus, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ, universis & singulis, ad quorum Notitias presentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cum, ex *Mutuo Conventu & Colloquio*, inter Nos & Illustrissimum Principem *Franciscum Francorum Regem Fratrem & Consanguineum nostrum Carissimum* jamduddum habito & factò, tantus ex parte nostra erga eundem Fratrem nostrum accreverit & coalerit Amor, ut inter multiplices Curas & Sollicitudines nostras nulla Pectori nostro altius infederit animi affectio, quam ut illa sincere Amicitia summo Pacis Fœdere, inter Nos inito & concluso, non modò constanter perseveraret, sed etiam arrioribus & indissolubilibus Amoris nexibus corroboretur & augeatur,

Et quoniam multipharè Nobis luculenter testatum est eundem *Fratrem nostrum Carissimum* non minùs ardere & propensum esse in dicto erga Nos fraterno Amore, sed sumoperè etiam cupere dictæ Amicitie nostræ Firmitatem Perseverantem Incrementum & Augmentum,

Hinc est quòd Nos,

A. D. 1521. De Fidelitate, Industria, intimâ Fiduciâ, & providâ Circumspectione Reverendissimi in Christo Patris *Thomæ*, Miseratione Divinâ, *Tituli Sancti Cecilie trans Tiberim Presbiteri Cardinalis* Eboracensis Archiepiscopi & Sanctissimi Domini nostri *Leonis Papa Decimi* a Latere Legati Regniq; nostri Cancellarii plurimum confidentes,

Ipsum nostrum Locumtenentem ac verum & indubitatum Oratorem, Ambassiatorem, Commissarium, Procuratorem, Deputatum, Nuncium specialem atque generalem Facimus Constituimus & Ordinamus per Presentes;

Dantes & Concedentes eidem Locumtenenti nostro, ac quibuscumq; ab eo deputandis & substituendis, Tenore Præsentium, plenam Potestatem, Facultatem, Auctoritatem, ac Mandatum generale & speciale, pro Nobis & Nomine nostro, cum dicto Illustrissimo Principe *Francisco Francorum Rege*, seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Commissariis, Ambassiatoribus, Legatis, aut Deputatis quibuscumq; ad hoc sufficientem Auctoritatem habentibus, de & super arrioribus Confederationis nexibus & firmioribus Amicitie vinculis inter Nos

9 E & di-

A. D. 1521. & dictum Principem in eundis & firmandis, ac pro Statu, Dignitatibus, & Honoribus nostrorum Conservatione, de

Ligi & Confœderatione quacumque, sive pro Conservatione Personarum, Statuum, Regnorum, Terrarum, Patriarum, & Dominiorum nostrorum Defensiva, sive contra quœcumque Principem Potentatum aut Communitatem Offensiva seu Invasiva, etiam in Personâ nostrâ propriâ & Expensis nostrâ propriis, sive Requirentium, deque mutuis Auxiliis & Suppletis inter Nos præstandis & ferendis, Tractandis, Pacificandis, Conveniendis, Concorvandis, & Conciliandis,

Pactisque Tractatus & Conventiones quacumque pro Præmissorum complemento Apponendi Conveniendi & Faciendi,

Necnon de & super hujusmodi Conventionis Concordatis & Conclusis Litteras validas & efficaces pro complemento eorundem pro Parte nostra Tradendi,

Similisque a præfato Fratre nostro ejusve Procuratoribus, Oratoribus, Ambassiatoribus, Commissariis, Legatis, aut Deputatis Requiritendi Recipiendi & Acceptandi,

Ac Juramentum in Animam nostram Præstandi quod tenebimus & adimplebimus, realiter & cum effectu, omnia & singula quæ in Præmissis & circa ea Nomine nostro dictus Locumtenens noster, vel ab eo Deputati aut Substituti, concordabit, conveniet, jurabit, firmabit, & concludet, concordabunt, convenient, jurabunt, firmabunt, & concludent, & quod illa ratificabimus, & nullo unquam tempore revocabimus, nec contra ea vel eorum aliquid veniemus,

Similisque Juramentum a præfato Fratre nostro Carissimo, ejusve Oratoribus,

Ambassiatoribus, Commissariis, Legatis, aut Deputatis, Exigendi & præstari Videndi,

Ac generaliter omnia & singula Nomine nostro Faciendi, Gerendi, Executendi, & Firmandi, quoscumque naturæ & importantiæ fuerint aut esse poterint, in prædictis & circa ea necessariis & oportuna, & que tanti Negotii qualitate cum ejusdem circumstantiis dependentibus & annexis exigit aut requirit, & quæ Nobis facere liceret si Præmissis personaliter interessens, etiam si Præmissis longè majora sint, aut talia forent que de sua natura ad ea perficienda Mandatum exigunt magis speciale quam Præsentibus sit expresse & notum.

Præmitentes, bonâ Fide & in Verbo Regio, Nos Ratum Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictum Locumtenentem, Oratores, Ambassiatorem, Commissarium, Legatum, aut Deputatum nostrum, aut ejus Substitutos & Deputatos, Actum, Gestum, Convantum, Juratum, aut Factum fuerit in Præmissis, & contra ea vel ipsarum aliqua nullo modo contraveniri, immò ipsa manutenere, & inviolabiliter observare, & per Litteras nostras Patentes confirmare.

In cujus rei Testimonium præsentibus Litteris nostris, Magis nostrâ signatis, Magnam Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. in Civitate nostra London, Viceimo nono Die Julii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Viceimo primo, Regni verò nostri Tertio decimo.

HENRY R.

Sigillo avulso.

Pro eodem Cardinale Commissio ad Tractandum cum Quibuscumque.

A. D. 1521. **H**enricum, Dei gratiâ, Rex Angliæ & Franciæ & Dominus Hiberniæ, universis & singulis, præsentibus Litteras inspecturis, Salutem.

Notum facimus quod nichil Nobis gratius aut carius sit quam Quietem & Tranquillitatem, nedum Subditorum nostrorum Fidei nostræ & Tutelæ commissorum, verum etiam, univêrsalem omnem Christianorum Pacem procurare & stabilire, ac quoruscumque Insolentiam, in contrarium Adnitentium, reprimere & refragare operæ precium esse

duximus, cum Sanctissimo Domino nostro Leone Papa Decimo Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Summo Pontifice, ac Romanissimis & Potentissimis Principibus, Carolo, Dei gratiâ, Romanorum & Hispaniarum Rege, Imperatore Siciliæ & Franciæ, eadem gratiâ, Francorum Rege, Consanguineis nostris Carissimis, ac cum quibuscumque aliis Regibus & Principibus Christianis, Civitatibus, Potentibus, Communitatibus, Nationibus, & Dominis, firmam Amicitiam, Confœderationem, Ligam, & Fœdus, ad Laudem Dei

A. D. 1527.

REV. R.

Dei Omnipotentis & totius Populi Christiani Tranquillitatem, inire firmare & concludere, ut tandem Reliquum Vitae nostrae, quod Deus Omnipotens Nobis praestare dignabitur, Servitio Divinae Majestatis, cui *Servire Regnare est*, impendere possimus,

Nos igitur,

De Fidelitate, Industria, intima Fiducia, & provida Circumspectione Reverendissimi in Christo Patris *Thome*, Miseratione Divina, *Tituli Sanctae Cecilie trans Tiberim Presbyteri Cardinalis* Eborum Archiepiscopi & Sanctissimi Domini nostri *Leonis Papa Decimi* a Latere Legati Regnique nostri Cancellarii plurimum confidentes,

Ipsum nostrum verum & indubitatum Locumtenentem, Oratorem, Ambassiatorem, Legatum, Commissarium, Procuratorem, Deputatum, & Nuncium specialem & generalem, Facimus Constituimus & Ordinamus per Praesentes,

Dantes & Consequentes eidem, & quibuscumque ab eo deputandis seu substituendis, Tenore Praesentium, Potestatem, Facultatem, Auctoritatem, & Mandatum generale & speciale, ita quod Generalitas Specialitati non deroget, nec e contra, pro Nobis & Nomine nostro & Successorum nostrorum, cum Sanctissimo Domino nostro *Leone Papa Decimo*, & cum praedictis Illustrissimis & Potentissimis Principibus, *Carolo*, Dei gratia, *Romanorum & Hispaniarum &c. & Franciscis*, eadem gratia, *Francorum Regibus* Carissimis & Dilectissimis Fratribus & Consanguineis nostris, ac cum quibuscumque aliis Regibus & Principibus *Christianis*, Civitatibus, Potentatibus, Communitatibus, Nationibus, & Dominis, vel eorum aliquo, seu eorum Procuratoribus, Oratoribus, Commissariis, Ambassiatoribus, & Deputatis quibuscumque ad hoc sufficientem Potestatem & Auctoritatem habentibus, de & super quacumque Amicitia, Confederatione, Unione, Foedere, & Liga Defensiva Statuum, Regnorum, Dominiorum, Terrarum, Patriarum, Territoriorum, Civitatum, & Oppidorum, ubicumque, Locorum, inpraesentiam per Nos vel eorum aliquem possessorum, inter Nos Haeredes & Successores nostros praefatum *Sanctissimum Dominum nostrum* & Carissimos Consanguineos nostros, *Carolum Romanorum & Hispaniarum & Franciscum Francorum Reges* praedictos, ac ceteros, ut praefertur, Reges & Principes Christianos, Civitates, Potentatus, Communitates, Nationes, Dominia, & eorum Haeredes & Successores, atque Regna, Terras, Partes, Dominia, & Loca quacumque,

etiamque, ac Subditos, Vassallos, Confederatos, Amicos, & Adhaerentes nostros & eorum quoscumque & quomodo-cumque, etiam ad Defensionem Personarum, Statuum, Regnorum, Terrarum, Patriarum, Dominiorum nostrorum vel dictorum Principum, etiam in Persona nostra propria, & Expensis nostris propriis five Requirementum, in eundem, Tractandi, Concordandi, Pacificandi, Conveniendi, & Concludendi,

Nosque Regna Terras & Dominia nostra quaecumque ad Conventorum & Conclavorum inviolabilem Observantiam Astringendi Obligandi,

Ac super hujusmodi Conventus Concordatis & Conclavis cum dicto *Sanctissimo Domino nostro*, praefatis Consanguineis nostris, *Carolo Romanorum & Hispaniarum & Franciscis Francorum Regibus*, & cum praedictis Principibus Christianis, Civitatibus, Communitatibus, Nationibus, & Dominis, seu eorum Oratoribus, quibuscumque, Litteras validas & efficaces pro Parte nostra Tradendi,

Aliaque consimilis effectus & vigoris ab ipsis Petendi & Exigendi,

Plenamque praeterita Juramentum Juramentum in Animam nostram Praestandi, quod tenebimus & adimplebimus realiter & cum effectu omnia & singula quae in praedictis & circa ea Nomine nostro concordabunt, convenient, jurabunt, & concludent, ac quod Illa ratificabimus, & nullo unquam tempore revocabimus, nec contra ea vel eorum aliquod faciemus vel quovis Pado veniemus,

Similique Juramentum a dicto *Sanctissimo Domino nostro*, Illustrissimis *Carolo Romanorum & Hispaniarum, & Franciscis Francorum*, ceterisque Regibus, Principibus, Potentatibus, Civitatibus, Communitatibus, & Dominis praestari Videndi, Petendi, & Exigendi,

Ac generaliter omnia & singula Nomine nostro Faciendi, Gerendi, Exercenti, & Firmandi, cujuscumque naturae & importantiae fuerint aut esse poterint, in praedictis & circa ea necessaria & oportuna, & quae tanti Negotii qualitas, cum ejusdem circumstantiis dependentibus & annexis, exigit aut requirit, & quae Nobis facere liceret si Praemissis personaliter interessemus, etiam si expressis longe majora sint, aut talia forent quae de sua natura ad ea perficienda Mandatum exigunt magis speciale quam Praesentibus sit expressum;

Promittentes, bona Fide & in Verbo Regio Nos Ratum Gratum & Firmum habituros id totum & quicquid per dictum Locumtenentem, Oratorem, Ambassiatorem, Legatum, Commissarium, Procura-

A. D. 1527.

REV. R.

A. D. 1521. curatorem, Deputatum, & Nuncium, aut ejus Deputatos seu Substitutos, Actum, Gestum, Conventionum, Juratum, aut Factum fuerit in Præmissis, & contra ea vel eorum aliquod nullo modo contravenire; immo ipsi manutene, & inviolabiliter observare, ac per nostras Patentes Litteras confirmare.

In cujus rei Testimonium Præsentibus

his, Manu nostra signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Dat. in Civitate nostra London. Vice-
simonono Die Julii, Anno Domini Mil-
lesimo Quingentesimo Vigesimo primo
Regni vero nostri Tertiodecimo.

HENRY.

*Transumptum Litterarum Tractatus ad Arbitrium Regis
habiti & conclusi.*

A. D. 1521.
An. 13. M. 6.
Ex origin.

Fratres, Dei gratia, Francorum REX, Mediolani DUX, & Janus DOMINUS, universis, presentes Litteras inspecturis, Salutem.

Cum nuper certus Tractatus fuerit Initus concordatus & conclusus inter Oratores Carissimi Fratris & Consanguinei nostri Caroli in Regem Romanorum Electi & Nostros, Existentes in Opido Calise.

Qui quidem Tractatus fuerit per Nos & utramque nostrum Ratificatus Confirmatus & Approbatus, sicut apparet per Litteras ab utroque Nostrum alteri traditus,

Fuerimusque Requisite ex parte Reverendissimi in Christo Patris Thomæ, Misericordie Divinæ, Archiepiscopi & Cardinalis Eboracensis, de Latere Legati ac Carissimi & Dilectissimi Fratris & Consanguinei nostri Regis Angliæ Locumtenentis, cujus Interventu dictus Tractatus fuit conclusus, Transumptum unum Litterarum, a dicto Fratre & Consanguineo nostro Electo in Regem Romanorum Nobis traditarum, illi dare sub Magno Sigillo Cancellariæ nostræ, ut plus habeat Auctoritatis & Momenti, cum ideam obtinuerit a dicto Electo in Regem Romanorum.

Notam igitur facimus quod Nos, obtemperare & obsequi volentes dictæ Petitioni, Voluimus & Concessimus, Volumusque & Concedimus dictum Transumptum, sub forma prædicta, expediendum esse,

Cujus Tenor sequitur,

Carolus, Divinæ favente Clementiæ, Electus Romanorum IMPERATOR semper Augustus, REX Germaniæ, Hispaniarum, utriusque Siciliæ, Iherusalem, Insule Balarum, Insularum Canariæ & Indiarum, ac Terræ Ferriæ Maris Occæani, ARCHIDUX Austriæ, DUX Burgundiæ, Braben-

tiæ, Wirtemburgiæ, &c. COMES Flandriæ, Tirolis, PALATINUS Burgundiæ &c. PRINCEPS Zuvæ, &c. LAN-
GRAVIUS Alsatiæ &c. MARCHIO Bergoniæ, DOMINUS in Asia & Africa, universis presentes Litteras inspecturis, Salutem.

Notum facimus quod,

Cum inter Oratores nostros ex una, & Oratores Carissimi Fratris nostri Francisci Francorum Regis ex altera Partibus, certi Articuli fuerint concordati Benepetito nostro & dicti Regis Franciæ reservati interveniente Carissimo ac Dilectissimo Amico nostro Thomæ, Misericordie Divinæ, Tituli Sancti Sevilie trans Tiberim Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali Archiepiscopo Eboracensi, & Sanctissimi Domini nostri Leonis Papa Decimi & Sedis Apostolicæ a Latere Legato & Regni Angliæ Cancellario & Serenissimi Carissimi & Dilectissimi Fratris Avunculi & Consanguinei nostri Regis Angliæ Locumtenentis,

Quorum Articulorum Tenor sequitur,

Cum nuper, inter Potentissimos Principes, Carolus Romanorum Imperatorem Electum &c. & Franciscum Francorum Regem Christianissimum, Bellum ingens & asperum subortum sit,

Ratione cujus tam Terra quam Mari frequentes Deprædationes & IncurSIONES utrinque factæ fuerint; in utriusque Principis innocentium Subditorum grave Detrimentum & Damnum insolensibile,

Cumque etiam in præsentiarum Piscandi pro Alecibus tempus opportunum & aptum inisset, & propter Maximam Belli & Deprædationes utrinque Piscatura cessatura videatur, Piscatoribus ipsis sese Mari committere, jam ab Hostibus obsessi, non audientibus,

Quo fit ut Piscaturæ Commoditas, ad Pauperum levandam Famem a cœlesti Numine

A. D. 1721 Numine concessis, cessare hoc Anno omnino debeat, nisi aliter provideatur,

Mem. 2.

Ideo dīctorum Potentissimorum Principum Oratores, nunc in Oppido Calisæ, hortatu Illustrissimi Regis Angliæ, ad Compendias Discordias congregati, contemplatione ejusdem Regis Angliæ, & Interventu Reverendissimi in Christo Patris Thomæ, Miseratione Divinâ, Tituli Sanctæ Cecilie trans Tiberim Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyteri Cardinalis Eboracensis Archiepiscopi & Sanctissimi Domini nostri Leonis Pape Decimi & Sedis Apostolicæ de Latere Legati & Regni Angliæ Cancellarii & præfati Regis Angliæ Locumtenentis, Interveniēte etiam Nuncio Sanctissimi Domini nostri, ad Occurrendum Malis supradictis & ad Asperitatem præsentis Belli Mollendam, Conveniunt, Concordarunt, & Concluserunt articulatim prout sequitur,

INPRIMIS, Convenit & Conclufum est quòd subditi utriusque Principis tam Caroli Romanorum Imperatoris Electi quàm Francisci Francorum Regis Christianissimi in Mari Piscantes aut Piscationem exercentes, absque aliqua Incurfione, Deprædatione, Molestatione, Vexatione, aut Impedimento quocūq; hinc ad & per totum Mensem Januarii proxime venturum tutè & liberè ubiq; in Mari piscari liceat & omne genus Piscium capere possint & valeant; Bello, ut præfertur, inter eosdem Principes Terræ & Mari exorto non obstante: Ita quòd neutrius dīctorum Principum Subditi eisdem Piscaturibus aut Piscationem exercentibus aut eorum Navibus, Vitalibus, Armamentis, Retibus, & Piscibus, aut aliis eorum bonis quibuscūque ad Piscationem sine fraude pertinentibus, dicto tempore durante, aliquam Deprædationem, Vim, Violentiam, Molestationem, aut Vexationem quovis modo inferant aut inferre temptent vel præsumant; Et si quid in contrarium per aliquem alterius dīctorum Principum subditum Actum Gestum vel Attemptatum fuerit, eujuscūque Statūs Gradūs aut Conditionis extiterit, Ille sic contraveniens, postquam de dictâ Deprædatione, Vi, Violentiâ, Molestatione, Vexatione, Impedimento, & Damno, Cancellario seu Concilio Principis, cujus fuerit talis Prædo subditus, seu Officiariis & Judicibus Ordinariis ejus Loci, cujus Jurisdictioni subjecitur, per Juramentum Dampnum passū constiterit, tenebitur inmediate omne Dampnum & Interesse absque omni strepitu & figurâ Judicii Partī læsæ restituere; ulterius Arbitrio

ejusdem Cancellarii seu Concilii aut Judicum ordinariorum corporaliter pro qualitate Delicti puniendus.

Mem. 1.

ITEM, Convenit & Conclufum est quòd neutrius Principum prædictorum Gentis Armorum Pedites vel Equites aut Subditi quicūque, eujuscūque Statūs Gradūs aut Conditionis existant, Incurfiones, Deprædationes, Incendia, Rapinas, aut aliquam Violentiam seu Vim Hostilem facere, Pecora abigere, aut Homines captivare possint & valeant intra Limites, Fines, & Jurisdictiones Regis Angliæ citra Mare existentia, nec Victualia interciperent aut Comestus ad Oppidum Calisæ deferre volentes prohibere seu spoliare, aut eis Molestiam aliquam inferre, Comestantes interciperent, capere, captivare, aut quovis modo molestare.

ITEM, Convenit & Conclufum est quòd, dicto Bello durante, nullus Subditus Principum prædictorum intra Portus & Sinus Maris quoscūque, Flumina, Hostia Fluminum, Gurgites, Aquas dulces, Stationes Navium, & præfertim Stationem vulgariter vocatam les Dubnez, aut alia Loca Maritima quæcūque Jurisdictioni Regis Angliæ subiecta, aliquam Navem Mercatoriam Onerariam Armatam vel non Armatam Onustam vel Vacuum, eujuscūque Quantitatis aut oneris fuerit, de quacūque Natione eadem Navis extiterit, capere, spoliare, deripere, seu Merces, Bona, Victualia, aut Armamenta quæcūque ab eisdem Navibus aut erundem Nautis auferre, nec eisdem Vim, Violentiam, aut Molestationem aliquam inferre possit aut debeat, sed quòd licet Navibus & Nautis quibuscūque intra Loca supradicta liberè tutè & securè morari manere & ad Anchoram stare, absque eujuscūque alterius Navis Armate seu non Armate dīctorum Principum aut alicujus eorundem Subditæ violentiâ infestatione seu molestiâ.

ITEM, Convenit & Conclufum est quòd Nuncius & Orator Sanctissimi Domini nostri ac Oratores Cæsarei, eorūque Nuncii, Cursores, Servitores, Familiares, & Ministri, & qui eos comitati sunt Honoris gratiâ, cum ad hunc Locum venirent, de quibus iterum Juramento ipsorum Oratorum, durante hoc Conventu, & quamdiu erunt cum ipso Reverendissimo Cardinali in hoc Oppido Calisæ congregati, & etiam dum hinc recedere voluerint, & per quindecim Dies post Conventus Dissolutionem, cum omnibus & singulis eorum Bonis, Sarcinis, Impedimentis & Suppellectili habeant & habere debeant liberum & se-

A. D. 1521. curum Transiitum Accessum & Regrefsum cum Litteris vel sine Litteris ex hoc Oppido Califfie usque ad Oppidum & Locum in quo *Cesarea Majestas* adesse & consistere comperietur, & ab ipso *Cesare* usque ad hoc Oppidum Califfie absque eo quod intra hos Limites liceat eidem *Francorum Regi*, ejusve Capitaneis, Militibus, Stipendiariis, aut Subditis quibuscunque, per quasvis Incurfiones fiendas quepiam ex his capere, intercipere, detinere, molestare, inquietare, seu impedire; Dùm tamen recto itinere incedant per Loca Territoria & Dominia ipsius *Imperatoris Electi*, nec divertant ad Loca Territoria & Dominia ipsius *Regis Christianissimi*; & vice versa Oratores *Christianissimi Regis*, eorumque Nuncii, Curiores, Servitores, Familiares, & Ministri, & qui eos committati sunt Honoris gratia, cum ad hunc Locum venirent, de quibus etiam stetur Juramento ipsorum Oratorum, durante dicto Conventu in hoc Oppido Califfie, & per Quindecim Dies post Conventus Dissolutionem, & etiam in eorum seu alicujus eorum Recessu cum omnibus & singulis eorum Bonis, Sarcinis, Impedimentis, & Suppellectili habeant & habere debeant liberum & securum Transiitum Accessum & Regrefsum cum Litteris & sine Litteris ex hoc Oppido Califfie usque ad Oppidum & Locum in quo *Rex Christianissimus* adesse & consistere comperietur, & ab ipso *Rege Christianissimo* usque ad hoc Oppidum Califfie, absque eo quod intra hos Limites liceat eidem *Electo Imperatori*, ejusve Capitaneis, Militibus, Stipendiariis, aut Subditis quibuscunque, per quasvis Incurfiones fiendas, quepiam ex his capere, intercipere, detinere, aut quovismodo molestare, inquietare, seu impedire; Dùm tamen recto itinere incedant per Loca Territoria & Dominia ipsius *Regis Christianissimi*, nec divertant ad Loca Territoria & Dominia ipsius *Caroli Romanorum Imperatoris Electi*; Et si quisquam Subditorum, Capitaneorum, Militum, seu Stipendiariorum alterius ipsorum Principum quocquam in contrarium Præmissorum egerit molitus fuerit seu temptaverit, teneatur illius Dominos, eorum Subditos, Capitaneos, Miles, seu Stipendiarios fuerit, ad omnem Requisitionem Dampnum passi, medio illius Juramento Justificantis Capturam seu Dampnum, omnia resarciri facere, & ad primum Statum reducere & reduci facere per Se, vel per illorum Officiarios, & Judices Ordinarios, omni morâ & contradictione cessantibus.

ITEM, quia nonnullæ Naves, de Reg-

no & Dominio *Regis Angliæ* existentes, A. D. 1521. nuper a Subditis tam *Romanorum Imperatoris Electi* quam *Francorum Regis Christianissimi* Capte Depradate & Spoliatæ afferuntur, & Mercatores & Nautæ eorundem tamquam Captivi abducti, uti ex Anglorum Querelis refertur, Nos igitur Oratores Principum prædictorum, cupientes nè de cætero Subditi dicti *Regis Angliæ* sic, ut præfertur, molestentur, Promittimus per Præsentes eidem *Regi Angliæ* & Reverendissimo Domino *Cardinali Eboracensi* Legato antedicto, ejusdem *Regis Angliæ* Locumtenenti Promissionem nostram acceptanti, quòd Naves de Regno & Dominio dicti *Regis Angliæ* existentes tutè libere & securè possint tam per Mare navigare quam in Portus & Sinus quoscunque, Gurgites, Flumina, Hostia Fluminum, aut Stationes Navium quoscunque utriusque dictorum Principum seu alterius eorundem cum suis Mercibus & Oneribus appellare, manere, in Anchoris stare morari atque inde quoadcunque eis liberit cum suis Mercibus & Oneribus libere abire recedere absque alterutrius dictorum Principum seu Subditorum eorundem Arrestatione, Molestatione, Depradatione, Vexatione, aut impedimento quocunque, solvendo tamen jura solita, Provisio etiam quòd Naucleri, Mercatores, & alii quicunque Angli existentes, in dictis Navibus abstineant ab omni fraude, & nichil moliantur adversus dictos Principes.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd Serenissimus *Rex Angliæ* & dictus Reverendissimus *Cardinalis* & Legatus ejus Locumtenens, cujus Medio præfens Capitulatio conclusa existit, hujusmodi Conventorum suorum Conservatores, tanquam ad id per ambas Partes electi & assumpti.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd uterque Principum prædictorum intra Decem Dies a Data Præsentium præfentes Articulos & omnia & singula in eis contenta per Litteras suas Patentes Magno Sigillo suo sigillatas & Manibus suis subscriptas Ratificabit & Confirmabit.

ITEM, Conventum & Conclusum est quòd Articuli supradicti in omnibus Portibus & Locis Maritimis dictorum Principum *Caroli Romanorum Imperatoris Electi*, & *Francisci Francorum Regis Christianissimi*, post Ratificationem hincinde factam, per Edicta & Proclama, insinuentur, declarentur, & publicentur, intra Dies Quindecim in Flandriâ, Brabantia, Hollandiâ, & Zelandiâ, Bononiâ, Picardiâ, Normaniâ, & Britanniâ,

in

A. D. 1521. in aliis verò Regionibus & Patris remotionibus ejusdem Principis Subditis sicut dicta Publicatio infra alios Viginti Dies post dictam primam Publicationem immediate sequentes, sub Committitione &c. Et quòd Nunciis, Lator presentium Articulorum, pro dicta Publicatione faciendâ & curandâ, ut fiat, habeat saluum Conductum oportunum.

Visis igitur dictis Articulis, cupientes gratificare dicto Cardinali Carissimo ac Dilectissimo Amico nostro, illos & unumquemque eorum Ratificamus Laudamus & Approbamus,

Quocirca per Presentes Mandamus omnibus Officiariis & Justiciariis nostris, Admiraldis, Viceadmiraldis, Marefcalibus, Capitaneis, Conductoribus Exercituum nostrorum, Militibus, ac omnibus & singulis Subditis nostris, tam in Mari quàm in Terra existentibus, quatenus Contenta in prædictis Articulis facient indilate observari, Puniendo illorum Infractores ut Juris fuerit & rationis.

Et nè aliquis Contentorum in prædictis Articulis Ignorantiam prætereunda valent, Volumus quòd sono Tube in Locis consuetis publicentur.

In quorum Fidem & Testimonium his Præsentibus, Manu nostrâ signatis, Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum in Oppido nostro Mentis Fla-

noie Die Secundâ Mensis Octobris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Vicefimo primo, Regnorum verò nostrorum (videlicet) Romanorum & Hungaricæ &c. Tertio, & Hispaniaum &c. Sexto.

Sic Signatum,

CHARLES.

Per Imperatorem.

LALEMAND.

Sub Sigillo de Cerâ rubrâ.

In cujus Rei Testimonium huic præfenti Transumpto nostrum fecimus apponi Sigillum.

Datum Calise Die undecimâ Mensis Octobris, Anno Domini Millefimo Quingentesimo Vicefimo Primo, & Regni nostri Septimo.

Per Regem ad Relationem vestram.

Collatio facta cum Originali.

HEDOYN.

Sub Magno Sigillo de Cerâ albâ a duplici eandem pendente.

A. D. 1521.
Her. 8.A. D. 1521.
Her. 8.*Bulla pro Titulo Defensoris Fidei.*A. D. 1521.
An. 15. H. E.
Ex Origin.

LEO EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI, Charissimo in Christo Filio, Henrico Angliæ Regi, Fidei Defensori, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Ex supernæ Dispositionis arbitrio, licet imparibus meritis, Universalis Ecclesiæ Reginini Prædentes, ad hoc cordis nostri longè latèque diffundimus Cogitatus, ut Fides Catholica, sine quâ nemo proficit ad Salutem, continuum suscipiat Incrementum, & ut ea, quæ pro cohibendis Conatibus illum deprimere aut pravis mendacibusque Conventis pervertere & denigrare Molentium, sanæ Christi Fidei, præsertim Dignitate Regni Fulgentium, Doctrinâ sunt disposita, continuis perficiant Incrementis, Partes nostri Ministerii & Operum impenduntur efficaces :

Et, sicut alii Romani Pontifices, Prædecessores nostri, Catholicos Principes (propt Rerum & Temporum qualitas exigebat) specialibus Favoribus prosequi consueverunt, illos præsertim, qui Procellas temporibus, & rabidâ Scismaticorum & Hæreticorum servente Perfidia, non solum in Fidei Serenitate & Devotione illibatâ Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ immobilis persistenter, verum etiam, tanquam ipsius Ecclesiæ legitimæ Filii, ac fortissimi Athletæ, Scismaticorum & Hæreticorum insanis Furoribus spiritualiter & temporaliter se opposuerunt ; ita etiam Nos *Majestatem tuam*, propter Excellsâ & Immortalia ejus erga Nos & hanc Sanctam Sedem, in qua, Permissione Divinâ, sedemus, Opera & Gestâ, condignis & immortalibus Præconiis & Laudibus efferre desideramus, ac ea sibi concedere propter quæ invigilare debeat a Grege Dominico Lupos arcere, & Putida Membra, quæ Mysticum Christi Corpus insciunt, Ferro & Materiali Gladio abscindere, & nutantium Corda Fidelium in Fidei Soliditate confirmare.

Sanè cum nuper Dilectus Filius Johannes Cleric, Majestatis tuæ apud Nos Orator, in consistorio nostro, coram Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & compluribus aliis Romanæ Curie Prælatibus Librum, quem *Majestas tua*, Charitate, quæ omnia sedulo & nihil perperam agit, Fideique Catholice Zelo accensa, ac Devotionis erga Nos & hanc Sanctam Sedem fervore inflamata, contra Errores diversorum Hæreticorum, sæpius ab hac

Sancta Sede Damnatos, nuperque per Martinum Lutherum suscitatos & innovatos, tanquam nobile ac salutare quoddam antidotum, composuit, Nobis examinandum, & deinde Auctoritate nostrâ approbandum, obtulisset, ac luculentâ Oratione suâ exposuisset *Majestatem tuam* paratam ac dispositum esse ut, quemadmodum veris Rationibus ac irrefragabilibus Sacræ Scripturæ & Sanctorum Patrum Auctoritatibus notorios Errores ejusdem Martini consutaverat, ita etiam omnes eos sequi & defendere præsumentes totius Regni sui Viribus & Armis persequatur.

Nosque ejus Libri admirabilem quandam & Coelestis Gratiæ rorem conferensam Doctrinam diligenter accuratèque introspeximus, Omnipotenti Deo, a quo omne Datum optimum & omne Donum perfectum est, immensas Gratiâs egimus, qui optimam & ad omne Bonum inclinatum mentem tuam inspirare, eique tantam Gratiâsupernè infundere dignatus fuit, ut ea scriberes quibus Sanctam ejus Fidem contra novum Errorum Damnatorum hujusmodi Suscitatorum defenderes, ac reliquos Reges & Principes Christianos tuo Exemplo invitares ut ipsi etiam Orthodoxæ Fidei & Evangelicæ Veritati, in periculum & discrimen adductæ, omni ope sua adesse opportunèque favere vellent ; æquum autem esse censentes Eos, qui pro Fidei Christi hujusmodi Defensione pios Labores susceperunt, omni Laude & Honore afficere ; Volentisque non solum ea, quæ *Majestas tua* contra eundem Martinum Lutherum absolutissimâ Doctrinâ nec minori Eloquentiâ scripsit, condignis Laudibus extollere ac magnificare, Auctoritatèque nostrâ approbare & confirmare, sed etiam *Majestatem ipsam* tali Honore & Titulo decorare, ut nostris ac perpetuis futuris temporibus Christi Fideles omnes intelligant quàm gratum acceptumque Nobis fuerit *Majestatis tuæ* Munus, hoc præsertim tempore nobis oblatum.

Nos, qui Petri, quem Christus, in Cælum ascensus, Vicarium suum in Terris reliquit, & cui Curam Gregis sui commisit, veri Successores sumus, & in hac Sancta Sede, a qua omnes Dignitates ac Tituli emanant, sedemus, habita super hiis cum eisdem Fratribus nostris maturâ Deliberatione, de eorum unanimi Consilio & Assensu, *Majestati tuæ* TITULUM HUNC (videlicet) FI-

DEI

Licet episcopus servus servorum dei
haroldus in christo filius Henrici

diversorum Hæreticorum, Capitis ab hac *IN* TITULUM HUNC (videlicet) FI-
DEI

A. D. 1571. DEI DEFENSOREM donare decrevimus, prout Te tali TITULO per Praesentes insignimus; Mandantes omnibus Christi Fidelibus ut *Majestatem tuam* hoc TITULO nomen, & cum ad eam scribeant, post Dictionem REGI adjungant FIDEI DEFENSORI.

Et profecto, hujus TITULI excellentia & dignitate ac singularibus Meritis tuis diligenter perpenſis & consideratis, nullum neque dignius neque *Majestati tuae* convenientius Nomen excogitare potuissemus, quod quotiens audies aut leges, totiens propriae Virtutis optimique Meriti tui recordaberis; nec hujusmodi TITULO intumesces vel in Superbiam elevaberis, sed solia tua Prudentia humilior, & in Fide Christi ac Devotione hujus Sanctae Sedis, a qua Exaltatus fueris, fortior & constantior evades, ac in Domino Bonorum omnium Largitore laetaberis perpetuum hoc & immortale Gloriam tuam Monumentum Posteris tuis relinquere, illisque viam ostendere ut, si tali TITULO ipsi quoque insigniri optabunt, talia etiam Opera efficere, praeclearaque *Majestatis tuae* Vestigia sequi stu-

deant; quam, prout de Nobis & dicta A. D. 1571. Sede optimè merita est, unà cum Uxore & Filio, ac omnibus qui a Te & ab illis nascentur, nostra Benedictione, in Nomine illius, a quo illum concedendi Potestas Nobis data est, largà & liberali Manu Benedicentes, Altissimum illum, qui dixit, *per Me Reges Regnant & Principes imperant, & in cujus Manu Corda sunt Regum*, rogamus & obsecramus ut eam in suo Sancto Proposito confirmet, ejusque Devotionem multiplicet, ac preciaris pro Sancta Fide Gestis ita illustret, ac toti Orbi Terrarum Conspicuum reddat ut Judicium, quod de ipsa fecimus, eam tam insigni TITULO decorantes, a nemine falsum aut Vanum judicari possit; Demum, Mortalis hujus Vitae finito Curriculo, Sempiternae illius Gloriam consortem atque participem reddat.

Dat. Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae Millesimo, Quingentesimo, Vicesimo Primo, Quinto Idus Octobris, Pontificatus nostri Anno nono.

+ EGO LEO DECIMUS *Catholica Ecclesia Episcopus, ff.*

Locus Signi.

+ Ego B. Episc. Ostien. Card. S. ff.
 + Ego N. Card. de Fisco Episc. Alba. ff.
 + Ego A. Episc. Tuscul. de Farnesis ff.
 + Ego A. Episc. Alban. ff.
 + Ego P. Tit. S. Eusebii Presbyt. Card. ff.
 + Ego A. Tit. S. Mariae in Transtiberim Presbyt. Car. Bonon. ff.
 + Ego Laur. Tit. Sanctorum Quatuor Coronatorum Presbyt. Card. manu propria ff.
 + Ego Jo. Do. Tit. S. Jo. an. Por. Lat. Presbyt. Cardin. Rocanaten. manu propria ff.
 + Ego A. Tit. S. Prisce. Presbyt. Card. de Valle manu propria ff.
 + Ego Jo. Bap. Tit. S. Apollinaris Presbyt. Card. Cavallicen. ff.
 + Ego S. Tit. S. Cyriaci in Thermis Presbyt. Car. Comen. ff.
 + Ego D. Tit. S. Clementis Presbyt. Car. Jacobinus ff.
 + Ego L. Tit. S. Anastasiae Presbyt. Car. Campesius ff.
 + Ego F. Ponzettus, Tit. S. Pancratii Presbyt. Car. ff.
 + Ego G. Tit. S. Marcelli Car. Presbyt. de Vic. ff.

+ Ego F. Armellinus Medices, Tit. S. Callisti Presbyt. Car. ff.
 + Ego Tho. Tit. S. Xisti Card. Presbyt. ff.
 + Ego E. Tit. S. Matthaei Presbyt. Card. ff.
 + Ego Ch. Tit. Mariae Aet. Coeli, Presbyt. Car. ff.
 + Ego F. S. Mariae in Cosmedin. Diacon. Car. Urbinus manu prop. ff.
 + Ego P. S. Eustachii Diaconus, Car. manu propria ff.
 + Ego Alex. S. Sergii & Bacchi Diacon. Car. Caesrinus, manu prop. ff.
 + Ego Jo. SS. Cosinae & Dam. Diacon. Car. de Salviatis, manu prop. ff.
 + Ego N. S. Viti & Mod. Diacon. Car. Rodolphus, manu prop. ff.
 + Ego Her. S. Agathae Diaconus Car. de Rangon, manu prop. ff.
 + Ego Aug. S. Hadriani Diaconus Car. Trivultius, manu prop. ff.
 + Ego F. S. Mariae in Porticu Car. Pisanus, manu propria ff.

Locus Sigilli.

Subter Plicam,

H. DE COMITIBUS.

A. D. 1521.

Mss. 6.

Explicatio Nominum, Titulorum, & Familiarum superscriptorum subscriberuntum.

A. D. 1521.

Mss. 6.

Episcopi Cardinales.

Bernardinus Carvaial Hispanus, Episcopus Ostien. Cardinalis Sanctæ Crucis.

Nicholaus Cardinalis de Flisco, Episcopus Alban.

Alexander Episcopus Tuscalanus de Farnesii.

Antonius de Monte Sancti Sabini, Episcopus Albanus.

Prefbyteri Cardinales.

Petrus de Accoltis, Tituli Sancti Eusebii, Prefbyter Cardinalis.

Achilles de Crassis, Tituli Sanctæ Mariæ trans Tyberim Prefbyter Cardinalis Bononien.

Laurentius Puccius, Tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum Prefbyter Cardinalis.

Johannes Dominicus de Cupis, Tituli Sancti Johannis ante Portam Latinam Prefbyter Cardinalis Romanen.

Andreas de Valle, Tituli Sanctæ Priscæ Prefbyter Cardinalis de Valle.

Jo. Baptista Palavicinus, Tituli Sancti Apollinaris Prefbyter Cardinalis Cavalicen.

Scarramuccia Trivultius, Tituli Sancti Cyriaci in Thermis, Prefbyter Cardinalis Comenlis.

Dominicus Jacobatius, Tituli Sancti Clementis, Prefbyter Cardinalis Jacobinus.

Laurentius Campegius, Tituli Sancti Anastasiæ, Prefbyter Cardinalis Campegius.

Ferdinandus Ponzettus, Tituli Sancti

Pancratii, Prefbyter Cardinalis.

Guilielmus Raymundus de Vicos Tituli Sancti Marcelli Cardinalis Prefbyter de Vic.

Franciscus Armacellinus Medices, Tituli Sancti Calisti, Prefbyter Cardinalis.

Frater Thomas de Vio, Tituli Sancti Xisti, Prefbyter Cardinalis.

Frater Ægidius Viterbensis, Tituli Sancti Mathæi, Prefbyter Cardinalis.

Frater Christophorus Humalius, Tituli Sanctæ Mariæ de Aracoeli, Prefbyter Cardinalis.

Diaconi Cardinales.

Franciotus Ursinus, Sanctæ Mariæ in Cosuedin Diaconus Cardinalis Ursinus.

Paulus de Cæsis, Sancti Eustachii, Diaconus Cardinalis.

Alexander Cæsarinus Sanctorum Sergii & Bacchi Diaconus Cardinalis Cæsarinus.

Johannes Salviatus, Sanctorum Cosmæ & Damiani Diaconus Cardinalis de Salviatis.

Nicholaus Rodulphus Sanctorum Viti & Modesti in Mecello Diaconus Cardinalis Rodulphus.

Hercules Comes de Rangonibus, Sanctæ Agathæ Diaconus Cardinalis de Rangonibus.

Augustinus Trivultius, Sancti Adriani Diaconus Cardinalis Trivultius.

Franciscus de Pisanus, Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconus Cardinalis Pisanus.

De Gratiis pro Libro, per Regem contra Luberum scripto.

A. D. 1521.

Ar. 13. M. 3.

Clanf. 14. M. 8.

m. 1. 4p.

C*harissime in Christo Fili noster, Salutem & Apostolicam Benedictionem.*Hinc præteritis Diebus, cum tuæ Serenitatis Orator Dilectus Filius *Johannes Clerke* Capella Regiæ Decanus in Consistorio nostro palàm *Librum* cum Nobis obtulisset, quem *Serenitas tua* contra impiam *Martini Lutheri* & Mentem & Sectam edidit, atque ipse Luculenta maximèque Tempori & Loco accommodata Oratione, præsentibus etiam pluribus Romanæ Curie Prælati, promptum Animum tuum ad Nos Sanctamque Sedem hanc Armis pariter & Literis juvandam exposuisset, summâ Animæ letitiâ fuimus affecti, neque Nos solum sed omnes Venerabiles Fratres nostri, quasi reputantes non sine per-missu divino erupisse aduersus Christi Ecclesiam *Lutherianam hanc Impietatem*, ut ipsa majore suo cum Gloria talem Propugnatores ac Defensores fortiri possit.

Visum itaque fuit cunctis Nobisque ita decernentibus ab omnibus est Assensum singularem hanc tuam & Virtutem & Pietatem aliquo & Amoris Nostri & grati Animi Monumento esse illustrandam.

Etenim, *Charissime Fili noster*, si *Arma* sumere, ut Sanctæ Sedes Apostolicæ Status in sua Libertate & Tranquillitate permaneret Tutus, magnis sepe Principibus Honori summo fuit, quanto magis *Arma Spiritus Dei Cælestis*que Scientiæ capere, ut ea Fide Christi tanta Labes depellatur, Sacramentique ea, quibus

A. D. 1521.

Mss. 6.

A. D. 1521. Animarum Salus, inviolata servantur,
& Laudem afferre debet & Celebrita-
tem.

Quamquam hæc Duo, quæ duximos
ante semper divisa, in Te uno Maxi-
mo Rege Præstantissimo fuerunt con-
juncta; idem enim Tu & Libertatem
Ecclesiasticam tuis Armis vindicasti, &
Tu idem Fidei Christianam Theauris
tuæ & Pietatis & Scientiæ adversus im-
pias Hæreses munitam esse voluisti;
quorum alterum invictæ & excellæ A-
nimi Fortitudinis, alterum piæ & san-
ctæ & veræ Mentis ac Religionis fuit;
sed Nos, quibus tandem verbis, quo
Laudum genere, vel hæc Pietatem tuam,
hanc uberrimam velut ex cœlesti Fon-
te Doctrinæ copiam Commendabimus?
vel Tuæ erga Nos voluntati; qui Nobis-
ipsis tam Nobilem Partem Ingenii tui
dicasti, Gratias agemus: superat hoc ut-
rumque non solum Verba sed etiam Cog-
itationes nostras; nec verò de tuis Of-
ficiis ac Meritis tantum possumus animo
conicipere, quin a Re vincamur ipsi.

Qui enim in Te Amor, quod Stu-
dium defendenda Christianæ Fidei?
quanta ergi Nos ipsos Benevolentia?
quæ deoque Operis ipsius Gravitas?
qui Ordo? quanta Vis Eloquentiæ?
ut Sanctum affuisset Spiritum appareat,
omnia plena Judicii, plena Sapientiæ,
plena Pietatis, in Docendo Caritas,
in Admonendo Mansuetudo, in Redarguendo
Veritas; ut, si Homines sint qui a Te
reselluntur, ac non omnino in pessimi
Dæmonis Potestatem abierunt, tuis Scri-
ptis ad Sanitatem debeant reduci, si
modo ullus relictus est Sanitatis locus.

Sunt hæc præclara omnino & admi-
rabilia; quæ quoniam a Te, novâ ra-
tione, magnifico Munere, Deo Maximo
& huic Sanctæ Sedi elaborata sunt, a-
gimus *Majestati tue* infinitas Gratias, *O*
Fidei Defensor!

Agit Sedes Apostolica, agunt omnes,
qui Christum colunt & in ejus Fide
consentunt, *Christiani*, quorum maximis
Dampnis atque Periculis (siquidem nul-

lum majus esse quàm Animarum Pericu-
lum) tuâ hac insigni & singulari est Pie-
tate . . .

Et Nos quidem *Titulum* hunc *Defen-
soris Fidei*, de eorumdem Venerabilium
Fratrum nostrorum Assensu, Tibi per
alias nostras sub plumbo Literas contu-
limus, ut ex ipsis potuisti cognoscere;
sed Tu, *Charissime Fili*, ita hos Honores,
quos Tibi io Præmium tuæ præclarissi-
mæ Virtutis, in signum suæ erga Te
gratæ Voluntatis, Sancta Sedes de-
fert Apostolica, & magnos & expe-
tendos esse puta, ut tamen illis longè
majora & præstantiora arbitrere Tibi
in Cœlo a Domino & Salvatore nostro
parata Præmia sunt, ejus Tu cusam &
Sponsam defendendo omni genere Tutelæ
& Animum & Virtutem tuam adhibu-
isti; ut dum hos in Terris, quos a-
deptus es, Titulos recensebis, & cœles-
tia illa cogitabis, tecum ipse recordere
quibus es Meritis ista consecutus, ta-
lentque Te imposterum qualem antea
præstes, ac Principiis sublimibus & glo-
riosis pares sint Exitus, ipsaque Sedes
Apostolica quæ olim tuis defensa Ar-
mis, Fides quoque Christiana quæ nunc
Doctrinæ tuæ Cliepo adversus sceleratas
Hæreticorum Insanias communita est,
sentiant Te eundem semper experian-
turo Jutorem in Periculis suis omni-
bus, ut istam singularem & inenarabi-
lem Gloriam, quam *Majestati tue* maxi-
mis suis Operibus jure optimo promerita
est, ad extremum usque hujus Vitæ
Diem & producere possis, & eam in
omni Posteritate prædicandam relin-
quere.

Datum *Rome* apud Sanctum Petrum
sub Annulo Piscatoris Die Quarta No-
vembris, Milleesimo Quingentesimo Vi-
cesimo Primo, Pontificatus nostri Anno
Nono.

JA. SADOLETUS.

Dorf.

*Charissimo in Christo Filio nostro Hen-
rico Angliæ Regi Illustri Fidei Defensori.*

De Restitutionibus Temporalium Episcopo Carliolensi.

A. D. 1521

An. 13. H. 5.

Pat. 13. H. 5.

P. 1. m. 17.

REX Esfactori suo in Comitatu
Westmerlandiæ, Salutem.

Cùm Dominus *Simonis Pon-
tifex*, nuper vacante Sede Ecclesiæ Cathedra-
lis Carliolensis per Mortem bonæ
Memoriæ *Rogeri ultimi Episcopi* ejusdem
Ecclesiæ, Personam Dilecti nobis in
Christo *Johannis* ejusdem Ecclesiæ Ele-
cti in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfe-
cerit & Pastorem, sicut per Literas bul-

latis ipsius Domini *Simoni Pontificis*, A. D. 1521.
Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quod *idem Episcopus* omnibus
& singulari Verbis, Nobis & Coronæ
nostræ Præjudicialibus, in distis Literis
bullatis contentis, coram Nobis palam
& expressè renunciavit, & Gratia
nostræ humiliter se submisit,

Fidelitatem ipsius *Electi* Cepimus &
Tempo-

A. D. 1521
 Men. 5. Temporalia Episcopatus illius prout moris est restituitur eidem,

Et ideo Tibi Præcipimus quòd *eidem* Episcopo Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Calef.* Undecimo Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Confimilia Brevia diriguntur Esecutoribus subscriptis, in Comitibus sub-

scriptis, sub eadem Datâ; videlicet, A. D. 1521:

Esecutori Regis in Com. Midd.
Esecutori Regis in Com. Cumb.
Esecutori Regis in Com. Eborum.
Esecutori Regis in Com. Derb.

Et Mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus de Episcopatu prædicto quòd *eidem* Elecâ in omnibus quæ ad Episcopatum prædictum pertinent Intendentes sint & Respondentes, in omnibus prout decet. In cujus &c.

Teste ut supra.

Pro Cardinale Eborum, de Restitutione Temporalium Monasterii Sancti Albani.

A. D. 1521.
 An. 13. N. 5.
 Fel. 13. N. 8.
 P. 3. M. 11.

REX Esecutori suo in Comitibus Effexie & Hertfordiæ, Salutem.

Cum Dominus *Summus Pontifex*, Munasterio Sancti Albani, Pastoris solatio destituto, juxta canonicas Sanctiones, de Gubernatore utili & idoneo, per quem circumspèctè regi & salubriter dirigi valeret, providere Volens,

Dilecto Filio *Thome Tituli Sanctæ Cecilie Presbytero Cardinali* Monasterium prædictum, cum omnibus Juribus & Pertinentiis suis, quoad *idem Cardinalis* vixerit, commendaverit, Curam Regimen & Administrationem ipsius Monasterii *eidem Cardinali* in Spiritualibus & Temporalibus plenariè committendo, prout per Litteras bullatas inde plenius apparet,

Nos,

Pro eo quòd *idem Cardinalis* omnibus & singulis verbis Nobis & Cornæ nostræ præjudicialibus, in dictis Litteris bullatis contentis, palàm & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submitit, volentes cum eo in hac parte agere gratiosè, dictamque Bullam acceptantes,

Regium Assensum adhibuimus & Favorem, & Fidelitatem *ipsius Cardinalis*, Nobis pro Temporalibus Abbatie prædictæ debitam, cepimus, Temporaliaque Monasterii prædicti cum pertinentiis restituitur eidem:

Et ideo Tibi præcipimus quòd *eidem Cardinali* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, Liberes in Forma prædicta; salvo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium* A. D. 1521.
 Septimo Die Decembris.

Confimilia Brevia diriguntur Esecutoribus subscriptis, in Comitibus subscriptis, sub eadem Datâ; videlicet,

Esecutori Regis in Com. Bedford. & Berk.
Esecutori Regis in Com. Lincoln.
Esecutori Regis in Com. Northumb.
Esecutori Regis in Com. Cantia & Midd.
Esecutori Regis in Com. Oxon. & Berk.
Esecutori Regis in Com. North.
Esecutori Regis in Com. Surr. & Suffex.
Esecutori Regis in Com. Eborum.
Esecutori Regis in Com. Norffol. & Suffol.
Esecutori Regis in Com. Cantabr.
Esecutori Regis in Com. Cumb.
Dilectis & Fidelis suo Johanni Milburn, Militi Majori Civitatis sue London. ac Esecutori suo infra eandem Civitatem.

Et Mandatum est Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus Abbatie Sancti Albani quòd *eidem Cardinali* in omnibus quæ ad Abbatiam prædictam pertinent Intendentes sint & Respondentes sicut prædictum est.

In cujus &c.

Teste ut supra.

A. D. 1522.

An. 9.

De Custodia Regni; durante Minoritate Regis Scotorum, Responsorio.

A. D. 1522.

An. 6.

† To the Right Excellent Richt He and Richt Mychty Prince the King of England.

A. D. 1522.

An. 13. M. 6.

Ex Ausg.

Richt Excellent Richt He and Mychty Prince,

The Third Day of February Instant, We Resavit Zoure Patent Lettres under Zoure Prive Seale, *Datit at Greywiche* the xiv. Day of January last passit, Bering in Effect that,

Howbeyt, in Consideration alfo-well of the Proximitie of Blode betuix the *King oure Sovereane Lord Zoure Nevoy* and Zoure Grace as of his Minorite and tender Age, Ze have hitherto bene agreeable to Lyff in Tranquillite and Peax with Him, his Realme, and Ws,

Nochtheles ze now understand that *the Duke of Albany* is Heir Arryvit furnyft in maner fowning to Hostilite and Weir, taking upon Him as Governoure the Custody of oure said Sovereane, and as ze ar informyt he committit the Keeping and Governance of Him to ane Strangeare of small Reputatioun, Procuring dampnably Divorce of *the Queyne Zoure Syster* and hir Husband, intending tharethrow to contract Mariage with Hir, quhairby *oure said Sovereane Lord*, as to Zoure Grace Apperis, is in Dangere to be Distroyt, and Zoure Sister in Poynt of Perdition, quihilk Inconvenient to eschew ze be Zoure Grete Lobouris Caufit lang or now the *King of France* faithfullie Promyt to Keip the *said Duke* in France, and think that he is cummyng heir for accomplisng of his dampnable Interpris in Covert Manere and without Knowledge of the said Kyng, lyke as he hes expressly declared to Zoure Ambaxistout Resident in his Court,

And that howbeyt the *said Duke* laithlie desiryt at zoure Grace Prorogation of Trewis, zit Regarding ye Dangers abovesrittin, and that gif he wer establit at rest in this Realme, he suld abuse Ws and sun Aspire to the Crown of the samyn, ze have refusit to Grant ony Trewis or Peax at his Requicr during his Residence heir, howbeyt he being Excludit fra Ws Ze euld have bene agreeable therto gyff the samyn had bene Demandit be Ws, Desiring Ws heirfor that We nouthar Ayed, Favore, nor Assist the *said Duke* in his perversit Purpos, nor suffer Him Remane

in this Realme, Assuring Ws that, gyff We uthewise do suffering his Remanynng, ze will zairthrow take Provocatiounis with zour Confederatis to do Ws all Dupleseur and Dampnage at zoure Power, as forther in zoure saidis Lettres mare at Lenth is Contenyt.

Richt Excellent Richt He and Mychty Prince, In oure maist humyll Maner, We thank zoure Grace of the Favoure ze bere to the *King oure Sovereane Lord zoure Nevoy*, and gude Mynd that quhill now zoure Grace hes had to Lyff in Peax and Tranquillite with his Hienes his Realme and Ws, in quihilk We belieff fermlic ze will zit Continew ze being als largelic informyt in all Behalfis of the Treuth as ze have bene of the Contrar be sic Personis, we well persave Nouyn Luffis zoure Gracis Honor nor Weill of this Realme, howbeyt We mervell gretely that zoure Hienes, being sa Verteuous ane Prince, suld gyff ony Faith or Credence to tham, specialie in the Poyntis contenynt in zoure saidis Letteres, upon quihilk the Informatiounis maid to zoure Grace is fa Litill Apperance or Liklyheid to be Trew.

For in the *First*,

Quhair it hes bene Reportit to zoure Grace the Richt Illustre Prince *Duke of Albany*, Tutoure of Law to oure said *Sovereane Lord*, Chofin and oftymes Callit be Ws to the Governance of this Realme, suld now be cummyn heir in Maner of Hostilite, takin into his Hands the Custody of oure said Sovereane Lord, and Deput the Governance of him to ane Strangeare of small Reputatioun;

Pleys zoure Grace Understand, that We pertytlic know their Informatiounis maid to zour Grace contrare to the Veryte; for it is weill knowin how defyrus he has at all Tymes bene and is to the Procuring and Keeping of gude Peax, and that he never wald Intronet in ony Maner with the Custodye of the *King oure Sovereane Lordis* Person, nor constitut ony Servand or Officiare in his House, bot always hes Referrit and Referris all sic Thingis to be Ordorit be Ws; and We, with Avife of the *Queyns Grace* his Mader, buith afore

A. D. 1522. the first cummyng of oure said Governour and sentynce, have sa substantia-
Rec. 2. lie Providit for the fure Custody of his Person, deputing thairto Certaoe of his maist Agit, Famous, and Honorable Lordis of this Realme, quhill zit continuelle perseveris awayting on the samyn, and all utheris in Maner as We will Ansuere to God and to the World, what ever be Colourit or Allegit in the Contrare; Mervelling not little, that zour Grace fuld reput us of sa final Honour, Conscience, and Provisioun, that We, for ony Pleasure or Profit in this Erde, wald ourelike the Suryte of oure Naturale Prince and Sovereane Lord, or that ony utheris fuld be maire attensyff to his Conservatioun than his proper Moder and We as trew Subdytis.

Forthir, *Richt Excellent Richt His and Mighty Prince*, We se nano Apperance quhy zoure Grace belieff or giff Credence that oure said *Lord Governour*, quaha hes bene Nuryff with sa grete Honoure and had sa tender Familiariti with Papis and greteit Princis in Cristindome, wald sa fer neglect his Fame and Conscience as ymagine or think ony harm or displeseur to oure *Sovereane Lordis Person*, nor to induce ony Princis to lessir her Lauthfull Husband for his Cause, nor he to seporate himself fra his aun spouist Wyff being ane Lady sa Vertuous and be quaham he has sa grete Lordschippis and Possessions, and, in gude Faith, We fermelie belieff that *the Queens Grace* zoure Sister nor hie nouthar ar nor hes bene myndit therto in ony Maner.

Richt Excellent Richt His and Mighty Prince,

Quhare as zoure Grace, for avoding of the Dangers above Expresuyt, be zoure Lettres ze with zoure Laubouris and Instance Persuadit *the King of France* faithfully to Promytt that he fuld not suffer our said *Lord Governour* Return in this Realme,

Quhat Promissis or Conventionis ar passir betuix Zou thairapon We know nocht, howbeyt we weil understand quhat is betuix his Hienes our *Sovereane Lord* and Us; bot of ane thing pleist zoure Grace be Informyt that, considering how vertuously oure said *Lord Governour* had himself, during all the tyme of his Residence heir, treu-lic serving *the King* oure *Sovereane Lord*, how weil myndit he ever stude to the Augmentatioun of Peax betuix thair Realmes, how deligent he wes in repressing the dampnable Interprife of oure *Sovereane Lordis* untreu Lieges,

quhill Trefonabilie attempt to have A. D. 1522.
Rec. 2. put Handis in his maist Noble Person and Transportit the samyn furth of this his Realme, quhairof they were Convict in plane Parliament; We doubt nocht bot it will cleirlic appeir to all Cristin Princis that zoure Grace fuld have schewin maire evident Takynniss of Luff and Amyte towart oure *Sovereane Lord*, Procurig and Solistig at the *King of France* the haistly returning of oure said Governour, to the Keping and Intertenying of this Realme in Polecy and Justice, than to have gevin Impediment to the samyn, suffering and as is planelie Allegit be zoure Command zoure Wardanis and Officiaris on zoure Bourdouris continually to Ayed Favoure and Resett the Tratouris Rebellis and brokin Men of this Realme, incitant thame to the Contempitioun of thare and oure *Sovereane Lordis* Autorite, Ryding with Convocatiouns of Theifis Traytouris and Mysdoars thair Complicis sa many as that might be and als fer within the Land as thal durst, Rubbing Spulzeing and Ourethrowing the trew Liegis of this Realm at thair Power.

And, mairattoure, be zoure Gracis Lettres soirsaidis, it appears that, quhatsumever gude Service be done by oure *Lord Governour* and Us to *the King* oure *Sovereane Lord* zoure Nevoy and Commoun Weill of his Realme, is litill regardit, bot rathare tane ane evill Part be zoure Grace; And, quhatsumever licht Reporte is sensiliry maid be ony Scottis Traytoure or Fugitive for his Demerits fra our *Sovereane Lord* zour Nevoy and his Lawis, hes sene Credence be the Principals of zoure Gracis Counsaill; quhairapon, giff sua continew, We see nocht how Amite and gude Luff may Increase betuix oure said *Sovereane Lord* Zoure Nevoy and Zou.

Nochtheles, may it pleis *Zoure Grace* withdraw zoure Credence fra sic fals Reportis, nocht suffering the Bischop of Dunkeld nor utheris oure *Sovereane Lordis* Rebellis be resett within zoure Realme, and be contentit that with oure said *Lord Governouris* Prefens we may have Abstinance of Weire for ane Tyme, quhill ane Ambaxat may be maid reddey, *the King* oure *Sovereane Lord* fall in the mene tyme, with Avise of his *Toutour* oure *Governour*, send unto zoure Grace his Ambaxiatouris for establisshing of forther Pece; Quhair, be the contrary, zoure Grace standing sa myndit that ze can
 nocht

A. D. 1522. ^{H. 8. 1.} nocht be agreeable to have Pece nor Trewis with *the King* our Sovereane Lord nor Us, without We avoid and cause depart oure said *Lord Governour* furth of this Realme, We maie, as inforseth thereto and toure grete Displeisur, mak known to all Cristen Princis, and speciale to oure *Soverane Lordis* Confederatis and Friendis, quhat necessarily is enfeu upon this zoure Deliberationis; that is to say, outhir ze will that We without ony Relevant cause tak fra oure *said Governour*, he never offending the Tutelle of oure *Soverane Lord* parteying to him of Law, and deprive him of his Office of Governour to the quhilk he is chosin be Ws all, and sa lovabillly hes exercit the samyn, during all the tyme of his being in this Realme, that na Creatoure may of Refouson lny Reproche nor Dishonour to his Charge, the quhilk thing, and We fus did, wer expres agane all Equite Justice and Common Weill of his Realme; or be the contrary We assilling to him ze will move Were and do unto Ws all the Dampnage and Displeisur that may ly in zoure Power; and, gif this zoure Querell be Just or Reforable God be the Juge, sen it may be na better, for we have always desirid and desiris to leiff with zoure Grace in gude Amyte and Pece, gif We may have it without extreme Inconvenientes.

Howbeit We ar resolute that, or We suld consent to do fa grete hurt to *the King* our Sovereane Lord and Common Weill of his Realme, sa grete Dishonour to oure self, and sa grete Wrang

to our said *Lord Governour*, as to anove ^{A. D. 1522.} him furth of this Realme, and leiff ^{H. 8. 1.} in Divisionn and dailie Trouble among oure self, as this lang Tyme bi passit We have done, he being in France, We will with bis Prefence take oure Aventure of Pece or Were as fall pleyis God to fend it; Assuring Zoure Grace that, for the Caus above specifit, and utheris enew quhilk We fall schaw in tyme and Place, We nouthir may nor will, at request of Zoure Grace, nor ony uthir Prince, consent nor suffer in ony maner that oure said *Lord Governour* depart furth of this Realme during *the King* oure Sovereane Lordis Minorite and lesse Age.

And gif, for this Cause, We happin to be Invadit, quhat may We do bot tak God to oure gude Querell in Defens, and do, as oure Progenitouris and Forbearis has bene Confrenyt to do, for the Conservatioun of this Realme heretofore.

Gevin under oure Soverand Lordis Prive Sele at *Edinburghe* the xi. Day of Februare the Zeir of God One Thousand Five Hundred and Twenty one Zeris.

*Zour humble Oratouris and Servandis
with all lauthful Service.*

*The Chancellor and Thre Eftatis of
the Realme of Scotland.*

*Sub Sigillo Privato Cera alba a duplici
cunda Pergamena pendente.*

Pro Cutberto Tunstall Electo London.

A. D. 1522. ^{H. 8. 1.} REX omnibus, ad quos &c. Sa-
lutem.

^{H. 8. 1.} Cum Dominus E. Filius Regis
E. nuper Regis Anglie Progenitor
noster, per Literas suas Patentes, Con-
cesserit, pro Se & Hæredibus suis, quon-
dam Decano & Capitulo Ecclesie Cathedra-
lis Sancti Pauli Londonie,

*Quod Ipsi & Successores sui, in singulis
Vacationibus Episcopatus Cathedralis
predicte, quocumque extunc vacare conti-
gisset, habent & teneant Custodiam Epi-
scopatus illius & omnium Temporalium
ejusdem, reddendo eidem nuper Regi &
Hæredibus suis, pro qualibet Vacacione
Episcopatus illius, si per unum Annum
integrum duraverit, Mille Libras, ad
quas Episcopus Loci illius taxatur an-*

*nuatim, & si Vacatio Episcopatus illius
duraverit ultra Unum Annum, tunc De-
canus & Capitulum Ecclesie predicte,
pro Rata Temporis quo Vacatio illa ultra
unum Annum duraverit, de predictis
Mille Libris plus solvant, & si Minori
tempore duraverit quàm per Annum tunc
pro Rata Temporis illius de predictis
Mille Libris minus solvant, prout in
Scaccario nostro coram Baronibus nostris
ibidem plenius apparet,*

Cumque Episcopus predictus, per
Mortem, Bonæ Memoriz, Venerabilis
Patris Ricardi Fitz. James nuper & ul-
tissimi Episcopi Ecclesie predicte, vacaverit
& Pastoris solatio destituta fuerit, &
in presenti Vacans extiterit, quo præ-
textu nunc Decanus & Capitulum Eccle-
sie

A. D. 1522.

A. D. 1522. *sic prædictæ Custodiam Episcopatus prædicti & omnium Temporalium ejusdem in Manibus suis occasione prædictâ habent & optinent.*

Sciatis quòd Nos, de Gratia nostrâ speciali, ac ex certa Scientia & mero Motu nostris Deditimus & Concessimus, ac per Præfentes Damus & Concedimus Dilecto Clerico & Consiliario nostro *Cuthberto Tunstall*, Magistro sive Custodi Rotulorum Cancellariae nostræ nunc *Electo Londoniensi*, omnimodas Firmas, Redditus, Reventiones, & Denariorum Summas, Nobis per sive post Mortem prædicti *super Episcopi*, & ratione Vacationis prædictæ debitas, crescentes sive pertinentes, & quæ Nobis a tempore Mortis *ejusdem super Episcopi*, durante Vacatione Episcopatus prædicti, provenient crescent & debite existens & spectabunt, ac totum Jus & Interesse quæ Nos in eisdem Temporalibus & in prædicto Reddito, per Manus prædictorum *Decani & Capituli*, pro Vacatione illa, Nobis reddendo, a tempore Mortis prædicti *super Episcopi*, & quamdiu Episcopatum illum vacare contigerit, habemus habuimus aut aliquo modo habere poterimus.

Habenda & Percipienda præfata *Electo*, a tempore Mortis prædicti *super Episcopi*, quamdiu Ecclesia illa vacaverit & de Episcopo destituta fuerit, tam per Manus prædictorum *Decani & Capituli* Ecclesie prædictæ pro tempore existentium, quam per Manus Firmariorum, Ballivorum, aut aliorum Occupatorum Temporalium prædictorum pro tempore existentium, adeo plenè & integrè prout Nos ea haberemus si præfens Concessio nostra *eisdem Electo* inde facta non fuisset, absque perturbatione, molestatione, inquietatione, seu gravamine nostri aut Heredum nostrorum aut Justiciariorum nostrorum Baronum de Scaccario nostro aut aliorum Officiariorum nostrorum quorumcumque vel eorum alicujus, &

absque Compoto Responso aut aliquo alio de aut in Præmissis vel aliquo Præmissorum per *ipsum Cuthbertum nunc Electum Londoniensem* aut aliquos Officiariorum aut Ministrorum nostrorum aut per prædictos *Decanum & Capitulum* aut aliquos alios sive aliquem alium Nobis vel Heredibus nostris inde quovis modo reddendo seu solvendo, ac omnimoda Debita Compota & Demanda, quæ Nobis de aut pro Præmissis, seu Causâ vel Occasione Præmissorum, per *ipsum nunc Electum*, aut aliquem Officiariorum nostrorum, aut per prædictos *Decanum & Capitulum*, aut aliquos alios sive aliquem alium pertinent, de seu pro tempore Vacationis prædictæ reddenda seu solvenda, penitus Remittimus & Relaxamus.

Ac *ipsum Cuthbertum, nunc Electum Londoniensem*, necnon *Decanum & Capitulum* Ecclesie Cathedralis Sancti Pauli prædicti, & Successores suos, ac omnes & singulos Officiarios & Ministros nostros prædictos, inde quantum in Nobis est imperpetuum Exoneramus Liberamus & finaliter Acquietamus per Præfentes;

Et quòd expressa mentio de certo Tempore Vacationis Episcopatus prædicti, aut de Temporalibus prædictis, seu Exitibus vel vero Valore eorumdem, aut de aliis Donis sive Concessionibus per Nos eidem *Cuthberto nunc Electo* ante hæc tempora factis, in Præsentibus minime facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, seu Provisione, in contrarium ante hæc tempora factis, editis, provisus, sive ordinatis, aut aliquali alia Re Causâ vel Materia quacumque, in aliquo non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* decimo septimo Die Februarii.

Per *ipsum Regem*:

Requisitio, pro Bello movendo contra Imperatorem.

A. D. 1522

An. 13. N. 6.

Ex Origine.

Franciscus, Dei Gratia, Francorum REX, Mediolani DUX, & Genæ DOMINUS, Potentissimo ac Illustrissimo Principi Henrico, eadem gratia, Angliæ Regi Carissimo ac Dilectissimo Fratri Consanguineo Considerato & Affini nostro, felicis Successus.

Carissimæ ac Dilectissime Frater, Consanguine, Consanguine, & Affinis noster, cum,

Secundâ Die Octobris, Anni Domini Millefimi Quingentesimi Decimi octavi, A. D. 1522. Londoniæ,

Certus Tradatus Ligæ & Confederationis fuerit percussus inter Nos, & Defunctum, Bonæ Memoriz, Papam Leonem Decimum, ac Potentissimum & Illustrissimum Principem Carissimum ac Dilectissimum Fratrem & Consanguineum nostrum *Carolus*, eadem gratia, *Castellæ Regem in Imperatorem Electum*,

In

A. D. 1522. In quo quidem Tractatu inter cætera
fuit Conventum,

lit. 8.

Quod si alter nostrum in Terris tunc per se possessis ab altero Contrabentium seu alio quocumque invaderetur aut gravaretur, eo Casu Invasus & Gravatus cupiens habere Suppetias dillorum Confederatorum pro sua Defensione teneretur requirere omnes & singulos Confederatos per suas Literas Patentes Manu sua subscriptas ac suo Sigillo sigillatas super illa Invasione, qui Confederati certiores effecti admoniti & requisiti tenerentur, unanimiter & unico contextu, unâ cum ipso Invaso & Requirente admonere & requirere Invadentem seu Invadentes per suos Nuncios aut Literas, & eorum quilibet, ut ab illa hostili Invasione desisteret, realiter & cum effectu habeat seu habeant, necnon condignam rependere Emendam & Satisfactionem de Damnis & Attemptatis exinde factis, significando eidem Invadenti aut Invadentibus quid vigore & virtute prædicti Federis seu Ligæ Defensivæ tenerentur ipsi Confederationes & singuli sibi inimicam assistere Suppetias dare & auxilium adferre, quod si illico & absque mora Invadens seu Invadentes hoc facere recusaverit aut destulerit, seu recusataverint aut distulerint, tunc omnes & singuli Confederati infra Mensem tunc proximum sequentem se Hostes & Inimicos Invadentis aut Invadentium publicè & expressè declarabunt ac manifestabunt, ac sic declarabit & manifestabit eorum quilibet, ac intra Duos Menses extime proximi & immedie sequentes ad suum abque omni dolo, fraude, malo ingenio, aut alio quovis quæsito colore sine excusatione quacumque, Regna, Patrias, Terras, & Dominia cujuscumque, sicut præfuerint, Invadentis aut Invadentium, sive de dillorum Confederatorum numero fuerit sive non, ab ea parte que sibi propinquior existit, vel quâ id commodius fieri posse visum fuerit, unanimiter unico contextu ingredientur & hostiliter invadent, ac sic ingredientur & hostiliter invadent eorum quilibet suis propriis Sumptibus & Expensis realiter & cum effectu cum tanto & tam valido Exercitu Equitum & Peditum, Equis, Armis, Bombardis, & Instrumentis Bellicis, aliisque Rebus quibuscumque ad tanti Belli Molem necessariis & requisitis sufficienter instructorum, quales ad Profigendos communes Hostes & eorum Malitiam coercendam sufficere poterunt, ut latius in dicto Tractatu continetur.

Cum igitur, præfatus quondam Papa
Leo Decimus qui Pacis Auctor esse de-

buisse, necnon jam dictus Frater & A. D. 1522.
Confanguineus noster *Rex Castellæ in Imperatorum Electus*, abque ulla Causa seu Occasione legitima procuraverint ut Ducatus noster Mediolanensis & Dominium Januæ per Bannitos & Exules dicti Ducatus & Domini hostiliter per Terram & Mare invaderent, & ad id peragendum dictis Bannitis Suppetias & Favorem dederint, necnon Apparatus Capitaneorum, Armigerorum, Bombardarum, aliorumque Instrumentorum ad bellicos Actus necessarios publicè & manifestè ad Invadendum præfatum Ducatum & Dominium fecerint illiungue invaserint, & deinde Mediolanum ac majorem Partem Status Mediolanensis Vi teperint & occupaverint & indebitè detineant,

Diuisusq; in Imperatorem Electus in Mense Aprilis ultimo præteriti Nos Scriptis & Facto disideravit, Arcemque nostram seu Oppidum de *Monzon Astu* per Armigeros suos ceperit, deinde præfati Armigeri Regnum nostrum ingrediendo *Opidum de Mazieres* obsederint & longo tempore obsessum tenuerint, Obsidionemque levata in Locum de *Subenton* ingressi a Sacrilegii Raptu Virginum & Viduarum Adulterii Nuptiarum non abstinuerunt, & ne dum Homines sed & Mulieres & Infantes etiam in Cunabulis existentes tam infra quam extra Ecclesias crudeliter & immaniter occiderint, pluraque Loca Regni nostri incendunt, Tornacumque ceperint, contra dictum Tractatum directè publicè & manifestè veniendo,

Quapropter, *Illustissime ac Potentissime Princeps* Frater & Confanguineus noster, jamdicti *Tractatus* Tenorem infringendo, vos monemus & requisimus per Præsentes, Manu nostra subscriptas & Magno Sigillo nostro sigillatas, ut Nuncius Literis vestris quamprimum requiratis & moneatis præfatum *Electum in Imperatorem* ut condignam Emendam & Reparationem de Damnis illatis faciat; Et si id facere distulerit aut recusaverit infra spatium Mensis immedie sequentia, cum Hostem vestrum publicè nunciatis & manifestetis; & infra alios Duos Menses immedie sequentes ad summum in Dominis & Terris vobis proximioribus aut alibi ut vobis visum fuerit illum propriis Expensis hostiliter invadatis cum Capitaneis Armigeris & Instrumentis bellicis ad tale Bellum necessarius, & Modis, Formis, Tempore, & Locis in dicto Tractatu latius declaratis seu specificatis, ad quem habeatur Relatio; Et si id, ut arbitramur, securis Rem mutuâ nostrâ Amicitia & Con-

A. D. 1522. *Rev. S.*
 Federations dignam & qualem decet
 tantum Principem seu Fidei & Honoris
 studiosum efficietis, Nôsq; in simili
 conditione Rerum vestrarum, quod Deus
 avertat, paria ac majora vobis Repen-
 denus.

Datum apud *Santum Germanum in*
Laga Die Viceimâ tertiâ Mensis Febru-

arii, Anno Domini Millefimo Quingen-
 tesimo Vicefimo primo, & Regni no-
 stri Octavo. *Rev. S.*

FRANCOS.

Per Regem.

ROBERTET.

De Consule constituto.

A. D. 1522.
Rev. S.
Pat. 13. R. R.
P. 2. m. 5.

REX omnibus, ad quos &c.
 Salutem.
 Sciatis quòd Nos,
 De Gratiâ nostra speciali, ac ex cer-
 ta Scientia & mero Motu nostris, nec-
 non certis Causis & Considerationibus
 Nos specialiter moventibus,

Dedimus & Concessimus, ac per Præ-
 sentes Damus & Concedimus Dilecto
 & Fideli nostro *Censu de Baltazaris* Filio
 quondam *Johannis de Baltazaris*,
 aliâs dicto *Censu de Menejota* Mercatori
 de Luca Filio quondam *Johannis Mene-
 jote*, modò Residenti in Insula Cretæ vel
 Candie Officium sive Locum *Magistri,
 Gubernatoris, Protectoris, sive Consu-
 lis* omnium & singulorum Mercato-
 rum aliorumque Ligeorum & Subdi-
 torum nostrorum infra Portum Insu-
 lam sive Terram *Creta vel Candia* fre-
 quantantium, morantium, mercandisium,
 sive negotiantium, ipsùmque *Cen-
 sum Magistrum, Gubernatorem, Prote-
 ctorem, sive Consulem Mercatorum* alio-
 rumque Ligeorum & Subditorum no-
 strorum prædictorum Constituimus &
 Ordinavimus, ac per Præsentes Consti-
 tuimus & Ordinamus,

Dantes & Concedentes *eidem Censu*
 plenam, Tenore Præsentium, Potesta-
 tem & Auctoritatem, ad omnia & sin-
 gula quæ pro Ordinatione, Regimine,

A. D. 1522.
 Gubernatione & Conservatione Mercatorum
 aliorumque Ligeorum & Subdi-
 torum nostrorum prædictorum, Bono-
 rumque & Mercandiarum suarum prout
 sibi melius videbitur Ordinandum, Ex-
 cercendum, & Perimplendum,

Habendum, Occupandum, & Excer-
 cendum Officium sive Locum prædictum
 ac cætera Præmissa *prefato Censu* per Se
 vel per sufficientem Deputatum sive suf-
 ficientes Deputatos suos, durante Vitâ
 suâ, cum omnibus & omnimodis Feo-
 dis, Præminentis, Juribus, Proficiis,
 Commoditatibus, Avantageis, & Emolu-
 mentis quibuscumque, in tam amplis &
 consimilibus modo & formâ, prout ali-
 quis alius sive aliqui alii hujusmodi sive
 consimile Officium aut Locum in Porta
 Insula sive Terra prædicta vel alibi ex
 dono sive Concessione nostris sive ali-
 quorum Progenitorum sive Prædecesso-
 rum nostrorum quondam Regum Angliæ
 habuerunt & gavis fuerunt, habuit &
 gavisus fuit, eo quòd expressa men-
 tio &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 Primo Die Martii.

Per ipsum Regem.

De Constituendo Consitem Ormond, Deputatum Hiberniæ.

A. D. 1522.
Rev. S.
Id. m. 17.

REX omnibus, ad quos &c.
 Salutem.
 Sciatis quòd Nos,
 De Fidelitate provida, Circum-
 spectione & Industria Dilecti & Fi-
 delis nostri *Petri Buteler Comitis Or-
 mond* plenè confidentes,
 Assignavimus Ordinavimus & Consti-
 tuimus ipsium *Deputatum nostrum Domini
 & Terræ nostræ Hiberniæ*,

Habendum Occupandum & Excer-
 cendum Officium illud quamdiu Nobis pla-
 cuerit, cum omnibus Vadis, Feodis,

A. D. 1522.
 Proficiis, Commoditatibus, & Emolu-
 mentis eidem Officio qualitercumque de-
 bitè pertinentibus sive spectantibus,

Dantes & Concedentes *eidem Deputato*
 nostro, Tenore Præsentium, plenariam
 Potestatem & Auctoritatem Faciendi De-
 putandi & Conficiendi quoscumque Offi-
 cios nostros infra Terram nostram
 prædictam durante Beneplacito suo du-
 raturos,

Officiis Cancellarii, Thesaurarii, Ca-
 pitalis Justiciarii, & aliorum Justicia-
 riorum nostrorum de uno & de altero
 Banco

A. D. 1522. Banco, necnon Baronum de Scaccario nostro, & Magistris five Custodis Rotulorum nostrorum ejsdem Terræ nostræ tantummodo Exceptis,

Ac etiam Reventiones, Custumas, Cockerias, Pondagias, Feoda, Firmas, & alia Proficua quæcumque ibidem nobis pertinentia five spectantia Recipiendi, eisque ad Placitum suum Assignandi & Disponendi,

Dantēque insuper eisdem Deputato nostro, Tenore Praesentium, plenam Potestatem & Auctoritatem omnimodas Proditiones Crimēque *Lese Majestatis* Personam nostram non tangens, necnon Feloniam, Murras, Raptus Mulierum, de avistamento Concilii nostri, debita Composita Reventionum nostrarum ibidem a Data Praesentium emergentis ac aliās, & Offensas quascūque per Subditos ejsdem Terræ nostræ commissa (Fabricatione falsæ Monetæ Exceptā) Pardonandi, Abolendi, Remittendi, & Relaxandi, Literasque nostras Parentes superinde cuiuscūque Personæ Terræ prædictæ, eas habere volenti & desideranti, Nomine nostro Concedendi, Componendi, sigillari Mandandi, Tradendi, & Relaxandi,

Damus eisdem Deputato & Concedimus Potestatem omnia & singula, quæ ad Officium Deputati nostri Terræ nostræ prædictæ pertinent, Faciendi Exercenti

& Exequendi, in tām amplis modo & forma, prout *Geraldus Comes Kildare* Officium Deputati Locumtenentis Terræ nostræ prædictæ ante hæc tempora unquam habuit & occupavit absque aliquo Composito inde Nobis reddendo:

Damus igitur univervis & singulis Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Militibus, Libris Hominibus, & omnibus aliis de Terra nostra prædicta firmiter in Mandatis, quod eidem Comiti, tanquam Deputato nostro in eadem Terra, Intendentes sint, Assistentes, Auxiliantes, Consulentes, ac suis Mandatis Obedientes in omnibus, prout decet;

Eo quod expressa mentio de Certitudine vel de aliqua Certitudine Praemissorum, vel eorum alicujus, aut de aliis Donis five Concessionibus per Nos præfato Comiti ante hæc tempora factis, in presentibus univis facta existit; aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, five Restrictione inde in contrarium factis, editis, ordinatis, five provis, aut aliqua aliâ Re, Causâ, vel Materâ quacūque, non obstantibus.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* sexto Die Martii.

Super Adventu Imperatoris, Assignati ad intendendum Domino Legato apud Cantuariam.

A. D. 1522.

An. 14. H. 8.

Et Archiv.

TH^o Erle of Surrey.
T^h Erle of Wiltshire.
T^h Erle of Kent.

The Bishop of Excester.
The Bishop of Chester.
The Bishop of Herford.
T^h Ellof of London.

T^h Abbot of Westmynster.
T^h Abbot of Bury.
T^h Abbot of Wynecombe.
T^h Abbot of Glouc.
T^h Abbot of Saint Austens.
T^h Abbot of Beadmonsey.
T^h Abbot of Tewkesbury.

The Lord Herbert.
The Lord Ferrer.
The Lord Hastings.

Sir William Scott.

Sir Henry Gnyldford.
Sir John Fogg.
Sir John Wiltshire.
Sir Thomas Cokyn.
Sir William Brereton.
Sir John Norton.
Sir William Perpeyat.
George Gnyldsforde.
William Hauwe.

Sir John Marry.
Sir Thomas They.
Sir Godard Oxenbrige.
Sir John Scott.
Sir John Graynsforde;

With other Gentlemen of the Counties of Kent Suffex and Surrey.

MEMORANDUM, that NOTREY and Yorke gave Warning to all the said Nobles and others to give Attendance upon my said Lord Legate at Cannterbury on Saturday the xxiv. Day of May.

Assignati

A. D. 1522.

Et Archiv.

A. D. 1522.
Mon. 8.A. D. 1522.
Mon. 8.

Assignati, in Adventu Imperatoris, ad intendendum Regi Vice-
cesimo septimo Die Mensis Maii apud Cantuariam.

A. D. 1522.
An. 14. H. 8.

THE Archbishop of Canterbury.
The Duke of Suffolk.
The Bishop of Durresme.

Th' Erle of Northumberland.
Th' Erle of Shrewesbury.
Th' Erle of Essex.
Th' Erle of Devon.
Th' Erle of Warwiche.

Bishops.

The Bishop of Ely.
The Bishop of Lincoln.
The Bishop of Rochester.

Barons.

The Lord of Saint Johns.
The Lord Fitzwarren.
The Lord Dacres of the South.
The Lord Cobham.
The Lord Mountague.
My Lorde Marques Breckern.
The Lord Matrauers.
The Lord Talbot.

Knights of the Order.

Sir Henry Marney.
Sir Recce ap Thomas.

Knights.

Sir Thomas Bolegne.
Sir William Kingston.
Sir Richard Weston.
Sir William Compton.
Sir William Tiler.
Sir Richard Sacheverell.
Sir David Owen.
Sir Robert Drury.
Sir Thomas West.
Sir William Fitzwilliam.
Sir Thomas Marc.
Sir Andrew Windiffour.

Sir John Semer.
Sir Giles Strangmythe.
Sir Arthur Hapton.
Sir John Heydon.
Sir John Heynyngham.
Sir Anthony Wingfelde.
Sir John Shelton.
Sir John Ragland.
Sir Arthure Plantagynet.
Sir John Hussy.
Sir William Afcue.
Sir Christofer Willoughby.
Sir Edward Ferrer.
Sir John Willoughby.
Sir Edward Gryuile.
Sir Thomas Lucy.
Sir Rondall Breerton.
Sir Raulf Egerton.
Sir Henry Wyat.
Sir Thomas Newell.
Sir Edward Nevell.
Sir Griffith Den.
Sir George Forster.
Sir John Mordant.
Sir William Gascoyn.
Sir John Lysse.
Sir Rogier Wentworth.
Sir William Walgrave.
Sir John Vcer.

A. D. 1522.

All the Residue of the Lordis and Knightis, warnod to geve Attendaunce, not Appointed to Attende upon my Lord Legate, to be Warnod to remain behinde and to Attende upon the *Quenes* Grace at Grenewiche, and at the Kingis and Emperours commyng there to stande along the Warre.

ITEM, Norrey and Yorke with the Kingis Trompyttis to Attende upon my said Lord Legate at Dover.

MEMORANDUM, that Mr. Garter and other Officers of Armes of his Company gif Warning to all the said Nobles to gif their Attendaunce in Maner and Forme afore specified.

A. D. 1522.

Nov. 9.

Pro Legato antedicto Pensio Imperatoris.

A. D. 1522.

Nov. 9.

A. D. 1522.

An. 14. R. 8.

In Italij.

C Arolia, Divinâ favente Clementiâ, *Electus Romanorum IMPERATOR* semper Augustus, REX Germaniæ, Hispaniarum, utriusque Siciliæ, Iherusalem, Sardinie, Corsicæ, Insula Balcarnæ, Insularum Canariæ & Indiarum, ac Terræ Fernæ Maris Occani, ARCHIDUX Austria, DUX Burgundiæ, Brabantie, Luxemburgiæ, Wiertembergæ &c. COMES Flandriæ, Tiroli, Archiepsi, Burgundiæ, PALATINUS Hannoniæ, Nemurci, &c. LANTGRAVIUS Alsatie, PRINCEPS Sæviæ, &c. DOMINUS in Asia & Aethiopia.

Cum Reverendissimus in Christo Pater Thomas, Miseratione Divinâ, Tituli Sanctæ Cecilie Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis Eboracensis, Felicis Recordationis, Domini Leonis nuper illius nominis Papa Decimi & Apostolicæ Sedis de Lateræ Legatus, Amicus noster Carissimus, ex Persuâbus Episcopatus Tornacensis & quorundam Monasteriorum in Diocesi Tornacensi existentium, quorum Administratio & Commenda sufficienti Auctoritate sibi fuerat commissa, postea, contemplatione Francisci Galliarum Regis aliusque Considerationibus Animum suum ad hoc moventibus, dictorum Episcopatus & Monasteriorum Administrationis & Commendæ spontè renunciasset, ab eodem Gall. Rege in Compensationem huiusmodi Renunciationis quandam Pensionem annuam Novem Milium Coronarum Auri de Sole quotannis in Urbe Londoniæ vel Opido Calisiæ percipere consueverit, ac super huiusmodi Pensione, durante Vitâ ipsius Reverendissimi Patris, annuatim sibi fideliter solvendâ Literas Patentes præfati Francorum Regis suo Magno Sigillo sigillatas & suâ Manu subscriptas habere,

Hinc est quòd Nos,

Ejusdem Reverendissimi Patris benivoluntiam in Nos Animum considerantes, ut suam huiusmodi Gratitude mutua humanitate prosequamur, cum nichil magis iustam Majestatem deceat quàm Munificentia a nemine superari, & nè ipse Reverendissimus in Christo Pater pro Beneficio dampnum patiatur,

Cupientes illius Indemnitati providere, ex mero Motu nostro & ut ipsius Reverendissimi Patris gratum erga Nos Animum promereamur, dictam Summam Novem Milium Coronarum Auri de Sole, per modum Recompensæ, ut præmittitur, ex nunc pro uno Anno integro solvere Promittimus, & deinceps successivè sin-

gulis Annis, Vitâ suâ durante, in Urbe Londoniæ vel Opido Calisiæ, eidem Reverendissimo Patri, vel ejus Deputato sive Deputatis, per Nos Hæredes & Successores nostros solvendam Concedimus Promittimus & Spondemus, atque ad id Nos Hæredes & Successores nostros, bonâ Fide & in Verbo Regio, per Præsentes Astringimus & Obligamus, per binas annos Solutiones, videlicet,

Pro Prima Medietate Anni proximo sequentis Summam Quatuor Milium & Quingentarum Coronarum Auri de Sole, dicte totalis Summæ Medietatem facientem, in dicta Urbe Londoniæ vel Opido Calisiæ, Primo Die Mensis Novembris proximo futuro,

Et Secundam Medietatem (videlicet) Summam aliorum Quatuor Milium & Quingentarum Coronarum Auri de Sole in ipsa Urbe Londoniæ vel Opido Calisiæ, Primo Die Mensis Maii eundem proximo futuro solvendam,

Et sic de Anno in Annum & de Terminis in Terminum, durante, ut præfertur, Vitâ dicti Reverendissimi Patris, dictam Summam solvendam fore per Nos Hæredes & Successores nostros Spondemus & Promittimus, atque ad eandem Solutionem, bonè & fideliter Terminis Locis & Formâ faciendam, Nos Hæredes & Successores, Regna, Patrias, & Dominia ac bona nostra quæcumque præsentia & futura, bonâ Fide & in Verbo Casarè ac Regio, per præsentem Literas nostras Astringimus & Obligamus.

In quorum omnium & singulorum Fidem & Testimonium his Præsentibus Literis nostris Patentibus, Manu nostrâ signatis, Sigillum nostrum Magnum secinus apponi.

Datum in dicta Civitate Londoniarum, Die Octavâ Mensis Junii, Anno Domini Millelesimo Quingentesimo Vigesimo secundo, Regnorum nostrorum Sacri Romani Imperii Tertio, aliorum verò omnium Septimo.

CHARLES.

Per Imperatores.

LALEMAND.

Sigillum Magnum rubrè Cerei appensum.

Dorf.

Obligatio Casaræ Majestatis solâ Reverendissimo Domino pro Pensione sibi solvenda.

Pro Cardinale Eboracensi.

9 K

Contra

A. D. 1522.

Mon. G.

Contra Invasiōnem Francoruū, de Proclamationibus.

A. D. 1522.

Gen. G.

A. D. 1522.

An. 14. R. G.

Pat. 14. R. G.

P. 2. M. G.

40.

REX Custodibus Pacis fuz in Comitatu Norffolcicæ ac Vicecomiti ejusdem Comitatus & eorum cuilibet, Salutem.

Vobis mandamus quòd, in singulis Civitatibus, Burgis, Villis, & Oppidis ac Portubus Crecis & Locis maritimis & aliis Locis Circumvicinis in Comitatu prædicto, tãni infra Libertates quàm extra, ubi magis expediens videritis, ex parte nostra publicas Proclamationes fieri faciatis in hac verba,

FORASMOCHE as the Kingis Highnes hath perfect Intelligence and Knowledge that his ancient Enemies the Frenchmen of their perverse and moost cruel Purpose intende to Invaide and Entre the See Costes of this his Roialme, and not oonly to Breun Destroye and Consume all that they may overcome, but also to Stey Spoyle and Robbe his Subiectes and People Inhabitants of the same,

For Resistyng and Repressyng whereof, for the tender Zele and Love his Highnes Berith to his said Subiectis, specially regardyng the Defence Salsgarde and Tutels of his said Costes and Subiects, by the Advise of his seid Counsell, straitly Chargeth and Commandeth all and singler his Subiectes, of every Astate Degree and Condition, betwixt the Ages of Sixty and Sixtene, Dwellers and Adjoynants to the said See Costes, that they, from hensforth, upon oon Hours Warning, be in arredynes, hablie Armed with Weyyns defensyffe, apte and mete for the Warres, to Resiste, Withstande, Represse, and Impugne his seid Enemyes,

And, fershermore, expressly Chargeth and Commandeth his said Subiectes to

divise arredyne prepare and put in arredynes, from tyme to tyme, Beckyns, Signes and Tokyns, in places heretofore accustomed and therfor convenient, and also to kepe Watches daily and howely ofwell nygh the said See Costes as also in other Places; so that, by Warninges Signes and Tokyns of the said Beckyns and Watches, the Kynges Subiectes may be in arredynes furthwith to Resiste, Withstande, Represse, and Impugne his said Enemyes, in case they shall or well purpose or attempt any Invasiōn or Enterpryse upon the said See Costes or his Subiectes in any behalfs.

Et hoc sub Periculo incumbenti nullatenus ommittatis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Wynton. vicesimo quarto Die Junii.

Emanarunt separales Commissiones in Comitatus subscriptos; videlicet,

Suff.
Essex.
Kent.
Suffex.
Suth.
Somers.
Dors.
Devon.
Cornub.
Lincoln.
Eborum.
Northamb.
Quinq̄ Partes; videlicet, Constabulario, &c.

Alia Pensio pro Legato pranotato.

A. D. 1522.

An. 14. R. G.

Ex Antiqu.

Cæsar, divinâ favente Clementiâ, Etelmo Romanorum Imperator semper Augustus, Rex Germanie, Hispaniarum, utriusque Sicilia, Jherusalem, &c. Archidux Austria, Dux Burgundie, Brabantie, &c. Comes Habiburgi, Flandrie, Burgundie, Palatinus, &c. universis & singulis, presentes Literas inspecturis, Salutem.

Notum facimus quòd, cum, superioribus Diebus, Felicis

Recordationis, Sanctissimus Dominus noster Leo Papa Decimus, ad Instantiam & Supplicationem nostram, constituerit & assignaverit Reverendissimo in Christo Patri Domino Cardinali Eboracensi in universo Regno Angliæ Sedis Apostolicæ a Latere Legato & in eodem Regno Supremo Cancellario Amico nostro Carissimo, super Redditibus Episcopatus Pacensis, Pensionem annuam Ducentis Milium & Quinḡ Centum

Duce.

A. D. 1522.

A. D. 1522. *Ducatorum*, certis temporibus eidem solvendam per modernum Episcopum Pacensem & Successores suos, sicuti in Bulla desuper expedita plenius continetur.

Et idem *Reverendissimus Pater*, intuitu etiam nostro, qui supradicto *Episcopo Pacensi* benefacere cupimus, & Eum a supradicto Onere Pensionis alienare, supradictam Pensionem extinxerit annullaverit & cassaverit atque Eidem sponte cesserit & Eam pleuè renunciaverit, dictum *Episcopum Pacensem* & Successores suos penitus exonerando, supradictamque Bullam Pensionis dicto *Episcopo Pacensi* restituerit.

Hinc est quòd Nos,

Indempnitati dicti *Reverendissimi Patris* Amici nostri Carissimi consulere intendentes, prout par est, & nò de hoc Officio Nobis gratissimo & de aliis nonnullis Beneficiis per Eum in Nos collatis aliqua ex parte ingrati videri possimus, & etiam ut dictus *Reverendissimus Dominus* plene de Recompensa dicta Pensionis sit securus,

Motu proprio & ex nostra certa Scientia, in Verbo Regio atque Cæsareo, Promittimus, per Præsentes, dicto *Reverendissimo Domino* in Recompensam supradictæ Pensionis, quam sicuti dictum est relaxavit, Nos faciemus sibi assignari atque constitui, per Sanctissimum Dominum nostrum *Adrianum Papam Sextum* modernum, supra Fructibus & Redditibus aliarum Ecclesiarum, ex illis quæ nunc in præsentiarum vacant, in Regnis nostris Hispaniæ, Pensionem Annuam *Duorum Millium & quinque Centum Ducatorum*, sibi solvendam durante toto tempore Vitæ dicti *Reverendissimi Patris*;

Pollicemur etiam, in dicto nostro Cæsareo Verbo, quòd, quamdiu dicta Pro-

missio, per Nos fienda dicto *Reverendissimo Patri*, sive Constitutio dictæ Pensionis supra aliqua dictarum Ecclesiarum fuerit retardata, Nos ipsi ex proprio Rerario nostro faciemus persolvi eidem *Reverendissimo Patri* dictam Summam *Duorum Millium & Quinque Centum Ducatorum*, incipiendo a Die Sancti Johannis Baptiste proximè elapsi, usque ad Diem qua dicta Constitutio Pensionis fuerit facta & expedita, sciendo dictam Solutionem Terminis & Temporibus contentis in Bulla quæ fuit expedita pro Pensione, quam dictus *Reverendissimus Dominus Cardinalis* habuit supra Ecclesia Pacensi;

Ad quæ omnia & singula per Præsentes nostras Litteras Patentes, Manu nostrâ signatas, Nos Obligamus & Astringimus; quibus Sigillum nostrum apponi iulimus.

Datum in *Castro de Walthon*, in Anglia, Die Tertiâ Mensis Julii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Vice-simo Secundo, Regnorum verò nostrorum (videlicet) Sacri Romani Imperii & Hungariæ Tertio, aliorum verò omnium Septimo.

CHARLES.

Per Imperatorem.

LALEMAND.

Dors.

Instrumentum Cesaris Majestatis de Pensione Duorum Millium & Quingentorum Ducatorum auri solvendo Cardinali Eboracensi durante vita Cardinalis.

Sub Sigillo magno cera rubra appens.

De Restitutionibus Temporalium Episcopo London.

A. D. 1522.

An. 14. R. 2.

Pat. 14. R. 2.

P. 2. m. 28.

REX Escætori suo in Comitibus Essexiæ & Hertfordiæ, Salutem.

Cùm Dominus *Summus Pontifex*,

Nuper vacante Sede Episcopali Ecclesiæ Cathedralis Londoniæ per Obitum bonæ Memorix *Ricardi ultimi Episcopi* ibidem, Personam Dilecti & Consilii nostri *Antiberti Tonstall* dictæ Ecclesiæ *Londoniensis* Electi in ipsius Ecclesiæ Episcopum & Pastorem præficiendam approbaverit, sicut per quoddam Breve & alia Scripta sufficientia ipsius Domini

Summi Pontificis, Nobis inde directâ, A. D. 1522. Nobis constat,

Nos,

Pro eo quod *idem Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dicto Brevi & aliis Scriptis sufficientibus ut præfertur contentis, coram Nobis palam & expressè renunciavit, & Gratiæ nostræ humiliter se submisit, volentes cum eo in hac parte agere graciosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius *Electi*, & Temporalia Episcopatus illius prout moris est restituumus eidem.

Et

A. D. 1522. Et ideo Tibi Præcipimus quòd *ei-*
dem Electo Temporalia prædicta, cum
 pertinentiis, in Balliva tua, sine dilata-
 tione, Liberes in formâ prædictâ; sal-
 vo Jure cujlibet.

Teste Rege apud *Westminsterium*
 Quinto Die Julii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Confimilia Brevia diriguntur Eſcaetori-
 bus ſubſcriptis, ſub eifdem Forma &
 Data; videlicet,

Eſcaetori ſuo in Com. Surria & Saſ-
ſex.

De Locumtenente Generali, contra Scotos, conſtituto.

A. D. 1522. **R**EX omnibus, ad quos &c. Sa-
 lutem.
 Scias quòd Nos,
 De Fidelitate, Providentiâ,
 Strenuitate, & Induſtriâ, Diligentiaque,
 & Experimentâ, ac Integritate Cariſſimi
 Conſanguinei & Conſilarii noſtri *Geor-*
gii Comitis Salopie Senefcalli Hoſpiti
 noſtri ac Militis Ordinis noſtri Charte-
 rii plurimùm condentes,

Eundem *Locumtenentem noſtrum Ge-*
neralem, Ducemque Primarium & Gu-
bernatozem totius Exercitus & Armate
noſtræ, favente Altiſſimo, ad & verſus
 Partes Boriales contra Scotos Inimicos
 noſtros proſecturi, ac omnium & ſingu-
 lorum Capitaneorum, Vicecapitaneorum,
 & Locatenentium, Baronum, Barone-
 torum, Dominorum, Nobilium, Ho-
 minum ad Arma, Armatorum, Equi-
 tum, Peditum, Sagittariorum, & alio-
 rum quorumcumque, in Exercitu no-
 ſtro prædicto Retinendorum & Retinendo-
 rum, Aſſignavimus, Conſtituimus, Or-
 dinamus, & Deputamus,

Dantes & Concedentes Eisdem, Te-
 nore Præſentium, in Abſentia Noſtra,
 Poſteltatem & Auſtoritatem Quoſcum-
 que in Armata & Exercitu, ſibi comi-
 ſſos, juxta ſanam in hac parte Diſcre-
 tionem ſuam, exigentibus eorum Meri-
 tis, eos Honorandi, & propter Virtu-
 tem ſtrenuèque navatam Reipublice
 Operam Nobilitandi, Eifdemque Meri-
 torum Inſignia (id eſt, Arma) Dandi &
 Aſſignandi,

Nobileſque quoque atque ſic Nobi-
 litatos Ordine Militare Decorandi ac In-
 ſigniendi, necnon omnes & ſingulos
 Vicecapitaneos, Locatenentes, Barones,

Eſcaetori ſuo in Com. Midd.
Dilecto & Fideli ſuo Majori Civita-
tis ſuæ London. ac Eſcaetori ſuo in
eadem Civitate.

A. D. 1522.
 Rec. 5.

Et Mandatum eſt Militibus, liberis
 Hominibus, & omnibus aliis Tenenti-
 bus de Episcopatu prædicto quòd ei-
 dem *Electo* tanquam Episcopo & Do-
 mino ſuo in omnibus quæ ad Epi-
 ſcopatum prædictum pertinent, Inten-
 dentes ſint & Reſpondentes in omnibus,
 prout deceat.

In cujus &c.

Teſte ut ſupra.

Baronetos, Dominos, atque Nobiles, A. D. 1522.
 Milites, Magiſtros, Homines ad Arma,
 Armatos, Equites, Pedites, Sagittarios,
 & alios quoſcumque de Exercitu & Ar-
 mata noſtra prædictis, Congregandi, Du-
 cendi, Regendi, & Gubernandi,

Ac etiam Audiendi Cauſas & Que-
 relas omnium & ſingulorum de hiis,
 quæ ad Officium noſtri Locumtenentis
 Generalis Ducifque Primarii & Princi-
 palis Capitanei & Gubernatoris, Nobis
 abſentibus, tangunt, acertiam, Mareſ-
 callo eifſque Deputato didi Exercitus
 & Armate noſtræ abſentibus, Cognos-
 cendi in aliis Cauſis quibuſcumque, infra
 Exercitum & Armata prædictos per
 Terram emergentibus,

Necnon Ordinationes & Statuta pro
 ſano & bono Regimine Excceritus &
 Armatæ prædictorum Ordinandi Statu-
 endi & Stabilendi, & ſuperinde Pro-
 clamaciones Facienda, debinèque Execu-
 tioni Demandandi,

Ac quoſcumque Delinquentes & Con-
 travenientes Caſtigandi & Incarcerandi,
 atque Incarceratos Solvendi & Delibe-
 randi,

Necnon quoſcumque Cauſas Crimina-
 les per Ipſum aut Deputatum ſuum ſuffi-
 cientem, tam Vitæ quàm Membrorum,
 ac de Morte Hominis & Mutilatioe,
 quàm alias Cauſas & Querelas omnium
 & ſingulorum de Exercitu & Armata
 prædictis exiſtentium & futurorum,
 in Abſentia didi Mareſcalli ejuſque
 Deputati, Audiendi & Terminandi,

Necnon Salvos Conductus generales
 & ſpeciales, ubique Locorum, per Ter-
 ram, quibuſcumque Perſonis, ex Cauſis
eandem Comitum ſpecialiter moventibus,
 per

A. D. 1522. per suas Literas, sub Sigillo suo confi-
ciendas, de tempore in tempus, quotiens
& quando sibi placuerit, Prohibendi
Concedendi & Donandi,

Censuræ faciendi & Perimplendi,
qua: pro bono Regimine Exercitus &
Armatae prædictæ, juxta sanam Discr-
etionem suam, fuerint facienda,

Damus autem univcrsis & singulis
Vicecapitanis, Locatentibus, Ban-
nibus, Baronibus, Nobilibus, Militibus,
Hominibus ad Arma, Armatis, Equiti-
bus, Peditibus, Sagittariis, & aliis qui-
buscûmq; in Exercitu & Armata no-
stra prædicta Retentis & Retinendis,

Tenore Præsentium, firmiter in Man-
datis quòd eidem Comiti nostro Locum-
tenenti Generali, ac ejus in hac parte
sufficienti Deputato, in Executione Præ-
missorum; de tempore in tempus, prout
opus fuerit, Intendentes sint Auxilian-
tes & Obedientes in omnibus prout
debet.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium
xxx. Die Julii.

Per ipsam Regem.

Pro Viſualatione Armatae Regis.

A. D. 1522. R. E. X. Vicecomitis Londoniæ,
Salutem.

Vobis Præcipimus quòd,
immediatè post Receptionem Præsen-
tium, in singulis Locis infra Civitatem
Suburbia & Libertates ejusdem Civita-
tis, tam infra Libertates quàm extra,
ubi magis expediens videritis, publi-
cas Proclamationes fieri faciatis in hac
verba,

FORASMOCHE as the Kings our So-
vereign Lorde hath nowe at Calise a Puif-
ſant Arme Lying, for Viſaillyng where-
of necessarie it is that Provyſion fram
tyme to tyme be had and made, The
Kinges Pleaſure therefore is that All
ſuche Parſonages as have Proteccion, by
reason whereof they ought to Provyde Vi-
tailles for his ſaid Towne, ſhall immedi-
ately Provyde Brede Bere and other Vi-
tailles for the ſame, and ſend them thi-
der upon payn of Forſaiſer of their ſaid
Proteccion,

And all other the Kinges Subjelles,
which will ſende thidder any maner of
like Provyſion of Brede Bere and other
Vitaillies, ſhall, for the tyme of the A-
bode of the Kynes Arme ther, be Diſ-
charged from Payment of any maner
of Cuſtoms of all the ſaid Vitaillies by
them to be ſent thidder,

And also the Kynes Counſail ther
ſhall ſe all ſuche Vitaillies well intrated,
without exaction of any Tolle or Cuſtome,

then to be taken or exacted for the ſame, A. D. 1522.
and they ſhall have for their ſaid Vi-
tailles ſuch Prices geven to them as they
may have reſonable Gayne.

Et hoc sub Periculo quod incumbit
nullatenus omitatis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium
xiv. Die Augusti.

Conſimiles Literæ Patentis de Procla-
matione emanarunt in Comitibus
& Civitatibus & Villis ſubſcriptis;
videlicet,

- Kent.
- Essex.
- Hertf.
- Suffex.
- Suth.
- Dorf.
- Quingue Portus,
- Ville Suthen.
- Civitate Cantuar.
- Civitate Wynton.
- Civitate Reſſen.
- Norff.
- Saff.
- Lincoln.
- Corumb.
- Devon.

Contra Invaſionem Scotornu, de Proclamationibus.

A. D. 1522. R. E. X. Vicecomiti Staffordiæ, Sa-
lutem.

Præcipimus Tibi quòd in

ſingulis Civitatibus, Burgis, Vil-
lis, Opidis, & Locis infra Comitatu
tuum, tam infra Libertates quàm
extra

9 L

A. D. 1522.
 extra, ubi magis expediens videris, ex
 parte nostra publicas Proclamationes fieri
 faciatis in hac verba,

FORASMUCHE as the Kingis High-
 nesses our Sovereign Lord hath sure and
 certayn Knowledge that his ancient En-
 emies the Scotts, by the procuring and
 Insiguation of his notorious and cruell
 Encowe the Franche Kynge, in the be-
 gynnyn of this next Month of September
 or before, entred to invade this his
 Roialme of Englonde, and not onely to
 Brenne and Consume all that they may o-
 vercome, but also to Stey Spoil and Robb
 his Subjettes and People of the North
 Parties and Merches nere adjoynautes
 unto the same Scottes, his Grace thersfor,
 as well for Resistence and Repressing of
 the Maligunities of the said Scottes, as
 for the tender Zele and Love his High-
 nesses Berith to his said Subjettes, special-
 ly regardynge the Defence Safegarde and
 Tutelle of his said North Parties and
 Merches and his Subjettes of the same, by
 the Advise of his seid Counsell, straitly
 Chargeh and Commandeth all and singler
 his Subjettes, of whatsoever State Degree
 and Condition they be, bewynt the Ages
 of Sixty and Sixtens, Inhabitants with-
 yn the Countie of Stafford, that from
 henceforth they, upon soon Houres War-
 yng, be in arraydnes, defensibile Arrayed
 with Harnes and Wepyns apte and mete
 for the Warres, to Attende and Set for-
 wards with his Right Derc and Welbe-
 loved Counsyn and Counsaillour th'Erle of

Shrewesbury Steward, of his Honorable A. D. 1522.
 and Knyght of his Order of the Garter
 his Electour General of all the North
 Parties foraynst Scotland, upon Mon-
 tion and Warning given or to be given
 to them and every of them by the Kingis
 said Lieutenants, to Resist, Withstande,
 Represse, and Impone the militour
 Purposes of his said Enemys; no fail-
 yng thus to doo as they Tender and
 Love the Kynges Honour, the Safegarde
 of his Royal Parow, and the Welth,
 Defenche, and Surety of this his Roialme
 and his Subjettes of the same.

Et hoc sub Periculo quod incumbit
 nullatenus omitatis.

In cujus &c.

Teste Rege apud Westmonasterium
 xiv. Die Augusti.

Emanarunt separales Commissiones in
 Comitatus subcriptis; videlicet,

Salop.
 Not.
 Derb.
 Eborac.
 Northamb.
 Cumber.
 Westmer.
 Lancast.
 Cestr.
 Dunelm.

De Restitutionibus Temporalium Episcopo London.

A. D. 1522.
 An. 14. H. 6.
 Feb. 14. H. 6.
 p. 2. m. 28.

REX Efectori suo in Comita-
 tibus Essexie & Hertfordie,
 Salutem.

Quia Dominus Summus Pon-
 tificex, Nuper vacante Sede Episcopali Ec-
 clesie Cathedralis Londonie per Obitum
 bonæ Memoriz Ricardi ultimi Episcopi
 ibidem, Personam Dilecti & Fidelis
 Consiliarii nostri Cuthberti Tunstall dictæ
 Ecclesie Londoniensis Electi in ipsius
 Ecclesie Episcopum præcœcit & Pasto-
 rem, sicut per Literas Bullatas ipsius
 Domini Summi Pontificis, Nobis inde
 directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quod idem Electus omnibus
 & singulis Verbis, Nobis & Coronæ
 nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis
 Bullatis contentis, contra Nobis palam &
 expressè renunciavit, & Genus nostræ
 humiliter se submisit, volentes cum eo in

hac parte agere gratiosè,

Cepimus Fidelitatem ipsius Electi,
 & Temporalia Episcopatus illius prout
 moris est restitimus eidem.

Et idem Tibi præcipimus quòd ei-
 dem Electi Temporalia prædicta, cum
 pertinentiis, in Balliva tua, sine dilati-
 onne, Liberes in formâ prædictâ; sal-
 vo Jure cujuslibet.

Teste Rege apud Westmonasterium
 septimo Die Octobris.

Per Breve de Privato Sigillo.

Consimiles Literæ Parentes diriguntur
 Efectoribus subcriptis, sub eisdem
 Forma & Data; videlicet,

Efectori suo in Com. Surr. & Suffex.
 Esca.

A. D. 1522.

A. D. 1522.
An. 8.

*Escatori suo in Com. Midd.
Dilecto & Fideli suo Majori Civita-
tuz suz London. ac Escatori suo in
eodem Civitate.*

Et Mandatum est Militibus, liberis
Homnibus, & omnibus aliis Tenenti-
bus de Episcopatu predicto quod ei-

dem Elezio tanquam Episcopo & Do-
mino suu in omnibus, que ad Epi-
scopatum predictum pertinent, inten-
dentes sint & Respondentes in omnibus,
prout decet.

In cujus &c.

Telle ut supra.

*Pro Cardinali Eborum Monasterii Sancti Albani Commenda,
per Adrianum Papam Sextum.*

Registrata apud Me,

T. HEZIUM.

A. D. 1522.
An. 10. M. 5.
Ex Origin.

ADRIANUS EPISCOPUS SERVUS
SERVORUM DEI, Dilecto Filio
Thome Tituli Sancte Cecilie
Presbytero Cardinali, Salutem & Apo-
stolicam Benedictionem.

Romani Pontificis Providentia cir-
cumspecta Ecclesiis & Monasteriis singu-
lis, que Vacationis incommoda deplora-
re noscuntur, ut Gubernatorum uti-
lium fulciantur Præsidio, prospicit dili-
genter, ac Personis Ecclesiasticis, præ-
sertim Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardina-
libus, quos in partem Sollicitudinis
evocavit Altissimus, ut in suis oportu-
nitatibus aliquid suscipiant Relevamen-
de congrua Subventionis Ope, prout
decent est, providet oportune.

Cum itaque, sicut accepimus, *Monas-
terium Sancti Albani*, Ordinis Sancti
Benedicti, Lincolnienfis Diocesis, vacet
ad præsens, & tanto tempore vaca-
verit, quod ejus Provisio juxta Latera-
nensis Sessuta Concilii, aut alias Cano-
nicas Sanctiones, est ad Sedem Aposto-
licam legitimè devoluta; Nos tam
eidem Monasterio de Gubernatore utili &
idoneo, per quem circumspicere regi, &
salubriter dirigi valeat, quam Tibi ut
Statum tuum juxta Cardinalatus Subli-
mitatem decentius tenere, & Expensa-
rum Onera, que Te jugiter subire o-
portet, facilibus perferre possis, de ali-
cujus Subventionis Auxilio providere
volentes, necnon verum ultimæ dicti
Monasterii Vacationis modum, etiam
ex illo quævis generalis Reservario et-
iam in corpore Juris clausa resulset,
Præsentibus pro expresso habentes, Mo-
tu proprio, non ad tuam vel alterius
pro Te Nobis super hoc oblatæ Petitionis
iustitiam, sed de nostrâ merâ Li-
beralitate *Monasterium predictum*, cujus
Fructus, Redditus, & Proventus, ad

Quatuor Mille & Sexcentum Florenos A. D. 1522.
Auri, in Libris Camere Apostolicæ ta-
xati reperiuntur, quovismodo & ex cu-
juscunque Persona, seu per liberam cu-
jusvis Cessionem, de illius Regimine &
Administratione, in Romani Curia, vel
extra eam, etiam coram Notario Publico
& Testibus sponte factam, vacet,
etiam si Ejes Provisio ex quibusvis Cas-
sis ad Sedem Apostolicam specialiter vel
generaliter pertineat, & super Regim-
ne & Administratione hujusmodi inter
aliquos Lis, cujus Status Præsentibus
haberi volumus pro expresso, pendeat
indecisa, cum omnibus Juribus & Per-
tinentiis suis, Tibi per Te, quoad vix-
eris, etiam unâ cum Sanctæ Cecilie, que
Titulus tui Cardinalatus existit, & qui-
busvis aliis Ecclesiis, Monasteriis, Prio-
ratibus, Præposituris, Præposituribus,
Canonicatibus, & Præbendis, Dignita-
tibus, Personatibus, Administrationibus,
& Officiis, ceterisque Beneficiis Ecele-
siasticis, cum Curâ, & sine Curâ, Secu-
laribus, ac predictis, & aliorum quo-
rumvis Ordinum Regularibus, que ex
quibusvis Concessionibus & Dispen-
sationibus Apostolicis in Titulum, vel
Commendam, aut aliâ quomodolibet
obtines, & in posterum obtinebis, ac
Pensionibus Annuis, quas super quibus-
vis Fructibus, Redditibus, & Proventi-
bus Ecclesiasticis percipis, & percipies
in futurum, Tenendum, Regendum, &
Gubernandum: ita quod licet Tibi de-
bitis & consuetis ipsius *Monasterii San-
cti Albani*, ac Dilectorum Filiorum Con-
ventus ejusdem supportatis Oneribus, &
si Abbatialis a Conventuali separata
Quarta vel Dimidia, si verò una unius
communis sit Mensa, Tertia pars Mon-
asterii Fructuum, Reddendum, & Pro-
ventuum parte, in Repagationem Fabrice

A. D. 1522
Hic. 8.

bricæ, sive Emptionem vel Refarcionem Ornamentorum, Vestium, seu Paramentorum Monasterii & Sustentationem etiam Conventus eorundem seu Pauperum Alimonia, prout major exigerit necessitas, Annis singulis omninò convertendâ, deductâ, de Residuis ipsius Monasterii Fructibus, Redditibus, & Proventibus disponere & ordinare, sicuti ipsius Monasterii Abbates qui fuerunt pro tempore de illis disponere & ordinare poterunt, seu etiam debuerunt, Alienatione tamen quorumcunque Bonorum immobilium & preciosorum nobilium ipsius Monasterii Tibi penitus interdictâ, Auctoritate Apostolicâ, Tenore Præsentium, Commendamus; Curam, Regimen, & Administrationem ipsius Monasterii Tibi in Spiritualibus & Temporalibus plenariò committendo:

Et nichilominus Venerabilibus Fratribus nostris Wigorniensis ac Dunelmensis & Londoniensis Episcopis per Apostolica Scripta Motu simili mandamus, quatinus ipsi vel duo aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, Auctoritate nostrâ, Tibi in adipiscendâ & retinendâ Possessione vel quasi Regiminis & Administrationis ac Bonorum dicti Monasterii assistentes, faciant Tibi a Conventu prædictis Obedientiam & Reverentiam congruentem, necnon a Dilectis Filiis, Vasalis, & aliis Subditis ejusdem Monasterii, consuetâ Servitiâ, & Jura Tibi ab Eis debita integrè exhaberi, Contradiutores per Censuram Ecclesiasticam Appellatione postposita compescendo;

Non obstantibus, Felicis Recordationis, Bonifacii Papæ Octavi Prædecessoris nostri, ac ultimi Lateranensis Concilii & aliis Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii & Ordinis prædictorum, etiam Juramento,

Confirmatione Apostolicâ, vel quâvis A. D. 1522.
Firmitate aliâ roboratis, Statutis & Con-
Hic. 7.
suetudinibus contrariis quibuscunque; aut si Conventui Vasalis & Subditis prædictis, vel quibusvis aliis communitate vel divisiò, ab eadem sit Sede Indultum, quod interdicti suspendi vel excommunicari non possint, per Literas Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem:

Volimus autem quòd propter Commendam hujusmodi in dicto Monasterio Divinus Cultus, ac solitus Monachorum & Ministrorum Numerus nullatenus minuat, sed amediâ Onera congruè supportentur;

Et insuper Præmissa omnia & singula valere, plenamque Roboris Firmitatem obtinere, & tibi suffragari debere in omnibus & per omnia, ac si consistorialiter servatis servandis emanassent, necnon Irritum & Inane si secus super his a quoquam: quâvis Auctoritate scienter vel ignoranter contigeris attemptari, Decernimus.

Nulli ergo &c.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, Quingentesimo, Vicefimo secundo, Sexto Id. Novembris, Pontificatus nostri Anno Primo.

Visa.

W. DE EUCKENVOIRT.

T. HEZIUS.

Super Plicam,

AX. PIPERAZIUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis
sericis rubei Crocique Colorum.

Litera Imperatoris ad Cardinalem prædictum.

A. D. 1522.
An. 16. H. 8.
Bibl. Cotton.
Vesp. C. 2.

Monsieur le Cardinal, mon bon amy, J'ay Receu les Lettres que m'avez escript par les Ambassadeurs du Roy mon bon Pere & Oncle estans yci, les quels m'ont este les tresbien venez; Car par eulx j'ay entendu bien amplement des bonnes Nouvelles du dit Seigneur Roy mon bon Pere, de la Reyne ma Tante & Mere, & de ma mieulx Amee Cousine & Compaigne la Princesse leur Fille, & aussi des voires que m'ont este tresagreables. Et Vous mercy de la bonne Affection qu'avez tousjours a Moy &

mes Affaires, Vous priant continuer
comme je croyz sermentent ferez: Car
A. D. 1522.
Vous savez j'en ay toute ma parfaite
 fiance en Vous: Et pour ce que ce
 Pourteur vostre Secretaire s'on Re-
tourne par dela, n'ay voulu laisser a
 Vous escrire, a fin que congnoissez la
 bonne Souvenance que j'ay de Vous; Et
 aussi par vous advertir que vostre dit
 Secretaire s'est gouverne bien & saigement
 en la Charge pardeca.

Mes Ambassadeurs vous dirent au
 surplus aucunes Choses qui sont touchent
 a nez communs Affaires & Retournement

A. D. 1522. ment de nostre Euenemy, je Vous prie croire mes diez Ambassadeurs comme Moy mesmes, & Vous monstrer a ceste Besoigne, tel que Je Vous tiens, mon bon & loyal Amy; Car Je auy bonne souueraince; priant a tant nostre Seigneur Vous donner Monsieur le Cardinal mon bon Amy ce que plus desirez.

Donne en nostre Ville de Valledoly le A. D. 1522. xi. de Novembre MDXXII.

Vestre bon Amy,

CHARLES.

L'ALEMANDE.

Pro Doctore Physica, de Canonicatu Dato.

A. D. 1522. **R**EX omnibus, ad quos &c. Salutem.
 Sciatz quod Nos, de Gratia nostra speciali ac intuitu Caritatis, Deditimus & Concessimus, ac per Praesentes Datus & Concedimus Dilecto & Fideli nostro *Edwardo Fynche* Phisice Doctori Canonicum sive Praebendam in Ecclesia sive Capella nostra Collegiata Sancti Stephani infra Palatium nostrum Westmonasterii, jam Vacantem & ad nostram Donationem sive Collationem, ratione Resignationis sive Dimissionis *Doctaris Lynare* ultimi Canonici sive Praebendarii ejusdem, pleno jure

spectantem, ac ipsam *Edwardum Fynche* A. D. 1522. Canonicum sive Praebendarium ibidem per Praesentes Facimus Constitutum & Ordinamus,

Habendum & Gaudendum dictum Canonicatum sive Praebendam *prefato Edwardo*, cum omnibus suis Juribus & Pertinentiis univiersis, una cum Mansione ejusdem Praebendae.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicelesimo nono Die Novembris.

Per Breve de Privato Sigillo.

De Thesaurario constituto.

A. D. 1522. **R**EX omnibus, ad quos &c. Salutem.
 Cum Nos, *Secundo Die Martis, Anno Regni nostri Quinto*, per Literas nostras Patentes, de Gratia nostra speciali,mero Motu & certa Scientia nostris, Assignaverimus, Constituerimus, Ordinaverimus, & Deputaverimus Dilectum Consanguineum nostrum *Thomaso Ducem Norfolkie* Thesaurarium Scaccarii nostri, ac *eidem Duci* dictum Officium Thesaurarii Scaccarii nostri, ac omnia & singula Auctoritates, Libertates, Jurisdictiones, Potestates, Preeminencias, Jura antiqua, Consuetudines approbatae, Nominaciones, Deputaciones, Ordinationes, Assignaciones, & Constitutiones omnium & singulorum ac quovismode Officiorum & Ministrorum nostrorum infra Regnum nostrum Anglie Nominandi, Deputandi, Ordinandi, Assignandi, & Constituendi, quae unquam per aliquem hujusmodi Thesaurarium, ratione aut jure Officii illius, habita usitata aut consueta fuerunt, ac omnia & singula Feoda, Vada, Regarda, Liberatas, Rostas, Proficua, Advantagia, Emolumenta, & Commoditates quacumque eidem Officio aliquo modo debita pertinentia sive spectantia aut incumbantia, *eidem Duci*

quantum in Nobis fuit, Tenore Literarum nostrarum Patentium praedictarum A. D. 1522. Dederimus & Concesserimus,

Habendum, Tenendum, Gaudendum, Exerccendum, Occupandum, & Exequendum Officium illud, ac caetera alia eidem Officio pertinentia sive spectantia, ac Percipiendo Vada & Feoda, Regarda, Proficua, Advantagia, Emolumenta, & Commoditates praedicta, *eidem Duci* durante Beneficito nostro in amplis & liberis modo forma & conditione, prout *Radulphus nuper Dominus Cromwell, Radulphus nuper Dominus de Sudley, Johannes Typtest nuper Comes Wigornienfis, Henricus nuper Comes Essexie, & Johannes Dymbam Miles nuper Dominus Dymbam*, sive aliquis eorum, aut aliquis alius, sive aliqui alii, Officium praedictum ante haec tempora separatim exerccentes, unquam habuit percepit aut gavisus fuit, habuerunt peceperunt aut gavisus fuerunt, pro eodem Officio exerccendo, prout in Literis nostris Patentibus praedictis plenius continetur.

Qui quidem Dux Literas illas Patentes in Cancellariam nostram restituit Cancellandas, & ibidem Cancellatae existunt, ut ex certa habemus Scientia, ad Intentionem & Effectum quod Nos a-

9 M

lis

A. D. 1522. *Res. 2.* **L**iteras nostras Patentes concedere dignamur Dilecto & Fideli Conſanguineo noſtro *Thomæ Comiti Surrie* Filio & Hæredi Apparenti *ipſius Ducis* de Officio Theſaurarii prædicti, in tam amplis & largis modo & formâ prout præſatus *Dux* dictum Officium Theſaurarii Scaccarii noſtri prædicti ex Dono & Conſeſſione noſtris prædictis per dictas Literas noſtras Patentes ſibi iude conſeſſas habuit & gaviſus fuit,

Sciatis quòd Nos, de Gratia noſtra ſpeciali mero Motu & certa Scientia noſtris, dictum *Thomam Comitem Surrie* Conſanguineum noſtrum Theſaurarium Scaccarii noſtri prædicti Aſſignamus, Ordinamus, Conſtituimus, & Deputamus, & *eidem Comiti* dictum Officium Theſaurarii Scaccarii noſtri, ac omnia & ſingula Auctoritates, Libertates, Jurisdictiones, Potestates, Præeminentias, Jura antiqua, Conſuetudines approbatas, Nominationes, Deputationes, Ordinationes, Aſſignationes, & Conſtitutiones omnium & ſingulorum ac quorumcumque Officiorum & Miniſtrorum noſtrorum infra Regnum noſtrum Angliæ Nominandi, Deputandi, Ordinandi, Aſſignandi, & Conſtituendi, quæ unquam per aliquem hujusmodi Theſaurarium ratione aut jure Officii illius habita uſitata aut conſueſta fuerunt, ac omnia & ſingula Feoda, Vadia, Regarda, Liberas, Robas, Proficua, Advantagia, Emolumenta, & Commoditates quæcumque, *eidem Officio* aliquo modo debita pertinentia ſive ſpectantia aut incumbencia, *eidem Comiti* quantum in Nobis eſt, Tenore præſentium, Datumus & Concedimus,

Habendum, Tenendum, Gaudendum, Exerccendum, Occupandum,

& Exerccendum Officium illud ac cetera alia *eidem Officio* pertinentia ſive ſpectantia, ac percipiendo Vadia, Feoda, Regarda, Libertates, Proficua, Advantagia, Emolumenta, & Commoditates prædicta *eidem Comiti*, durante Beneplacito noſtro, in amplis modo & formâ effectu & conditione, prout *diſtus Dux Norfolciæ* aut *diſti Radulphus nuper Dominus Cranwell, Radulphus nuper Dominus de Sudley, Johannes Typoſt nuper Comes Wigornia, Henricus nuper Comes Eſſexiæ, & Johannes Dynham Miles nuper Dominus Dynham*, ſive aliquis eorum, aut aliquis alius, ſive aliqui alii Officium prædictum, ante hæc tempora ſeparaſtim exerccentes, unquam habuit percepit aut gaviſus fuit, habuerunt percepertunt aut gaviſi fuerunt, pro eodem Officio exerccendo; aliquo Actu, Statuto in aliquo Parlamento noſtro, aut aliquorum Progenitorum noſtrorum pro Tolleratione ſive non Uſu, in Derogationem dicti Officii, habitis ordinatis ſive proviſis, in aliquo non obſtantibus;

Eo quòd expreſſa mentio de vero Valore annuo ejuſdem Officii, aut de aliis Donis ſive Conſeſſionibus, per Nos ſive per aliquem Progenitorum noſtrorum *eidem Comiti* ante hæc tempora factis, in præſentibus minimè facta exiſtit; aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Proviſione, ſive Reſtrictione, in contrarium ante hæc tempora factis, editis, ordinatis, ſive proviſis, aut aliquâ aliâ Re, Cauſâ, vel Materâ quæcumque, in aliquo non obſtantibus.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium* Quarto Die Decembris.

Per ipſum Regem.

De Salvo Conductu pro Prizonariis Franciæ, ad Finantias providendas.

A. D. 1522. *Res. 14. R. 1.* **R**EX omnibus, ad quos &c. Salutem

Res. 14. R. 5. m. 3. Sciatis quòd, Cùm, ratione Inſractionis Tractatus Pacis & Amicitia, inter Nos & *Franciscum Francorum Regem* nuper initæ, diverſi Subditi dicti *Regis Francorum* per Dilectum Conſiliarium noſtrum *Thomam Boleyn* Militem Theſaurarium Hoſpiti noſtri ſuper Mare nuper capti fuerunt, & ut Prizonarii Captivi & Inimici noſtri adhuc in Cuſtodia *ipſius Thomæ* detenti & ad certos Finantias & Redemptions poſiti & aſſeſſi exiſtant,

A. D. 1522. Cùmque ex parte *ipſius Thomæ* Nobis ſit Supplicatum, pro eo quod prædicti Captivi ad Solutionem Finantiarum prædictarum infra Regnum noſtrum Angliæ de ſicili faciendum non ſufficiant, velimus eis Literas noſtras de Salvo Conductu, pro Quatuor Navibus de Britania in dictum Regnum Angliæ, cum *Treſcentis le Waies de Sale*, vulgariter *Three Hundred Waie of Salte* appellatis, adducendis concedere gratioſè,

Nos, Præmiſſa conſiderantes, de Gratia noſtra ſpeciali, ac ad Supplicationem prædictam, & ut Finantie antedictæ citius perſolvantur, Conceſſimus & Licentiam

A D. 1522. tiam Deditimus, ac per Præsentes Concedimus & Licentiam Damus,

Ann. 1.

Vincencio Laurens,
Tooni le Poyteny,
Willielmo Domyne,
Roberto Geffrey alius Phelepot,
Michaeli Landois,
Nicholao Leyset,
Johanni Carnat,
Willielmo Rouge,
Willielmo Floriga,
Johanni Poyteny Filio Toonis Poyteny,

Et *Roulet le Page,*

Mercatoribus & Inhabitantibus Villa de Crofwyke in Partibus Britannia, quod Ipsi, vel eorum aliquis, per Se, Factores, Deputatos, seu Attornatos suos, prædicta *Trescenta le Waies de Sale* in Partibus transmarinis emere & providere, ac ea sic empta & provisã in Navibus prædictis sive earum aliqua, unã vice, vel diversis vicibus, ad libitum suum seu eorum alicujus, carcari onerare & eskippare, seu carcari onerari & eskippari facere, ac eadem *Trescenta le Waies de Sale*, sic eskippata carcata & onerata, in hoc Regnum nostrum prædictum inducere seu induci facere, ac ea ibidem ubicumque dictis,

Vincencio,
Tooni,
Willielmo,
Roberto,
Michaeli,
Nicholao,
Johanni,
Willielmo,
Willielmo,
Johanni,
Et *Roulet,*

Seu eorum alicui, vel Astornatis, Factoribus, seu Deputatis suis vel eorum alicujus placuerit, Venditioni ponere,

Alias quoque Merces hujus Regni nostri Anglia non prohibitas in hoc prædicto Regno nostro emere & providere, ac eas sic empta & provisã in Navibus prædictis seu earum aliqua ponere & carcari aut poni & carcari facere, ac cum eisdem in quascumque Partes Exteras transire & recedere possint & valeant aut possint & valeant licite & impunẽ, absque Impedimento Molestatione seu Gravamine quocumque Nostri vel Heredum nostrorum, aut aliquorum aliorum Custumariorum, Contrarotulatorum, Scrutatorum, sive aliorum Officiariorum aut Ministrorum nostrorum quorumcumque,

Aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, Restrictione, vel Mandato, in contrarium inde factis editis sive pro-

visis, vel imposteriorum fiendis editis sive providendis, non obstantibus:

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra, suscepimus in saluum & securum Conductum nostrum, ac in Protectionem, Salvam Gardiam, & Defensionem nostras speciales prædictos,

Vincencium,
Toonem,
Willielmum,
Robertum,
Michaelem,
Nicholaum,
Johannem,
Willielmum,
Willielmum,
Johannem,
Et *Roulet,*

Et eorum quemlibet, necnon omnes & singulos hujusmodi Naves & earum quamlibet, cum toto Apparatu, Artilleria, & Habilitamentis earumdem, ac *dicta Trescenta le Waies de Sale*, & quamlibet inde Parcelam, necnon omnes & singulas prædictas Merces hujus Regni nostri Anglia non prohibitas, in quacumque parte Regni nostri prædicti aut alibi fuerint, tam per Terram quam per Mare & Aquas dulces, durante præfenti Salvo Conductu nostro, necnon omnes & singulos Magistros, Marinarios, Pilotos, Attornatos, & Servientes in dictis Navibus pro Gubernatione earumdem Navium, & *dicta Trescenta le Waies de Sale* in eisdem existentia in hoc Regnum nostrum prædictum adducta vel adducenda, ac alias Merces prædictas extra Regnum nostrum prædictum educendas;

Mandantes, Tenore Præsentium, univervis & singulis Admissis, Vicemirallis, Capitaneis, Castellanis, & eorum Locatentibus, Custumariis, Contrarotulatoribus, & Scrutatoribus, & Custodibus Portuum Maris & aliorum Locorum Maritimorum, necnon Majoribus, Vicecomitibus, Constabulariis, Ballivis, & Ministris, & omnibus aliis Fidelibus nostris quibuscumque infra Libertates & extra, tam per Mare quam per Terram & Aquas dulces, ubilibet constitutis, quod ipsos,

Vincencium,
Toonem,
Willielmum,
Robertum,
Michaelem,
Nicholaum,
Johannem,
Willielmum,
Willielmum,
Johannem,
Et *Roulet,*

Et

A. D. 1520.
M. S.

Et eorum Attornatos, necnon Magistros, Marinarios, Pilotos, & Servientes, ac Naves prædictas, cum prædictis *Trescentis le Waies de Sale* carcatis vel carcandis, emptis seu provisif, emendis seu providendis, in Regnum nostrum prædictum per quæcumque Territoria, Districus, Jurisdictiones, & Loca nobis pertinentia Veniendo, ibidem Morando, Noctè Dièque Perhendinando, ac prædicta *Trescenta le Waies de Sale* Vendendo aut aliter Distribuendo, & dictas Merces hujus Regni nostri prædicti Emendo & Providendo, ac in Navibus prædictis seu earum aliqua Carcando & Onerando, necnon cum Navibus prædictis & earum qualibet, unâ cum Mercibus, Boris, Apparatu, Artillaria, & Habilitamentis prædictis, ab eodem Regno nostro usque in Partes Exteras quascumque Transendo Redeundo & Revertendo, manutencatis protegetis & defendatis;

Non inferentes eis, nec eorum alicui, vel aliquibus, seu, quantum in vobis est, ab aliis inferri permittentes Injuriam, Molestiam, Dampnum, Violentiam, Impedimentum aliquod, seu Gravamen; Et, si quid eis five eorum alicui Forisfactum aut Injuriatum fuerit, id eis & eorum cuilibet debitè corrigi & reformari faciat;

Provisio semper quòd de Custumis, Subsidis, & aliis Deveris, Nobis in hac parte debitis, de tempore in tempus, Nobis fideliter respondeatur, ut est justum;

Aliquâ Marquâ, Contramarquâ, seu

Repræsentâ quæcumque concessis vel concedendis, aut eo quod Guerra fuerit inter Nos & prædictum Regem Francorum, aut eo quod expressâ mentio de vero Valore aut Certitudine dictorum *Trescentorum le Waies de Sale*, aut de Mercium prædictarum, aut de aliis Donis five Concessionibus per Nos dictis,

Vincens,

Tvoni,

Willielme,

Roberte,

Michaeli,

Nicholas,

Johanni,

Willielmo,

Willielmo,

Johanni,

Et Rowles,

Antehac factis, aut de Nominibus Navium aut Magistrorum, Marinariorum, Pilotorum, aut Servientum prædictorum in Præsentibus minimè facta existit, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, five Restrictione vel Mandato, in contrarium inde factis editis five provisif, vel imposterum fiendis edendis five providendis, non obstantibus.

In cujus &c. per unum Annum proximo sequentem duraturus.

Teste Rege apud *Westmonasterium* tricesimo Die Decembris, Anno Regni nostri Decimo quarto.

Per ipsum Regem.

De Restitutionibus Temporalium pro Episcopo Wigorniensis.

A. D. 1523.
M. S.
Ed. 14. B. 5.
P. 2. m. 25.

REX Efcaetori suo in Comitatu Wygornie, Salutem.

Cùm Ecclesia Cathedralis Wygorniensis nuper certo modo, quem Dominus *Summus Pontifex* haberi voluit pro expresso; Pastoris solatio sit destituta, idem Dominus *Summus Pontifex* Personam Dilecti nobis in Christo *Jeronimi de Ghumeis dilectæ Ecclesiæ Wigorniensis Electi* in ipsius Ecclesiæ Episcopum præfecerit & Pastorem, sicut per Literas Bullatas ipsius Domini *Summi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis constat,

Nos,

Pro eo quod idem *Electus* omnibus & singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ Præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, per *Procuratorem* suum sufficientem, curam Nobis palam &

expressè renuntiavit, & Gratia nostre humiliter se submitit, volentes cum eo in hac parte agere gratiose,

Ipsum *Electum* Renunciationem & Fidelitatem per dictum *Procuratorem* suum Cepimus, & Temporalia Episcopatus illius, prout moris est, restitutum eidem;

Et idè Tibi Præcipimus quòd eidem *Electo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in formâ prædictâ, salvo Jure ejuslibet.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicessimo Die Februarii.

Per Mandatum Domini Cancellarii.

Lari.

Cogni.

A. D. 1523.

Consimiles Literæ Patentis diriguntur
Eſcatoribus ſubſcriptis, ſub eiſdem
Forma & Data; videlicet,

*Eſcatori ſuo in Com. Glouc. ac Mar-
chii; Wallie eidem Comitatu adja-
centibus.*

Eſcatori ſuo in Com. Werr.

Eſcatori ſuo in Com. Midd.

Et Mandatum eſt Milibus, liberis

Hominibus, & omnibus alijs Tenenti-
bus de Episcopatu prædicto quòd ei-
dem *Eleſto* tanquam Episcopo & Do-
mino ſuo in omnibus, quæ ad Ep-
iscopatum prædictum pertinent, In-
tendentes ſint & Reſpondentes in omnibus,
prout decet.

In ejuſ ſc.

Teſte ut ſupra.

De Locumtenente Generali, contra Scotos, conſtituto.

A. D. 1523.

An. 14. R. 3.

Pat. 14. R. 3.

P. 2. M. 1.

REX omnibus, ad quos &c. Sa-
lutem.

Sciatis quòd Nos,
De Fidelitate, Providentiã,
Strenuitate, & Induſtriã, Diligentiaque,
& Experientia, ac Integritate Cariſſimi
Confanguinei & Conſiliani noſtri *Tho-
mæ Conitiſ Sarria* Theſaurarii noſtri
Angliæ, ac Admiralli ſui Angliæ, Wal-
liæ, Hiberniæ, Normanniæ, Viſconiæ,
& Acquitania; Ordiniſque ſui Garterii
Militiſ plurimum confidentes,

Eundem *Locumtenentem noſtrum Ge-
neralem, Ducomque Primarium & Gu-
bernatorum totius Exercitûs & Armata
noſtra*, favente Altiffimo, ad & verſus
Partes Borriles contra Scotos Inimicos
noſtros profeſſuri, ac omnium & ſingulorum
Capitaneorum, Vicecapitaneorum,
& Locatenentium, Baronum, Baronet-
orum, Dominorum, Nobilium, Homi-
num ad Arma, Annatorum, Equi-
tum, Peditum, Sagittariorum, & alio-
rum quorumcumque, in Exercitu no-
ſtro prædicto Retentorum & Retinendo-
rum, Aſſignamus, Conſtituimus, Or-
dinamus, & Deputamus,

Dantes & Concedentes Eidem, *Te-
nere Preſentium*, in Abſentia Noſtra,
Potestatem & Auctoritatem Quoſcum-
que in Armata & Exercitu, ſibi com-
miſſos, juxta ſanam in hac parte Diſcre-
tionem ſuam, exigentibus eorum Meri-
tis, eos Honorandi, & propter Virtu-
tem ſtrenuam navatam Reipublice
Operam Nobilitandi, Eiſdemque Meri-
torum Inſignia (ſi eſt, Arma) Dandi &
Aſſignandi, Nobiles quoque atque ſic
Nobilitatos Ordine Militari Decorandi
ac Inſignendi,

Necnon omnes & ſingulos Vice-
capitaneos, Locatenentes, Barones,
Baronetos, Dominos, atque Nobiles,
Milites, Magiſtros, Homines ad Arma,
Armatoſ, Equites, Pedites, Sagittarios,
& alios quoſcumque de Exercitu & Ar-

mata noſtra prædictis, Congregandi, Du-
cendi, Regendi, & Gubernandi.

Ac etiam Audiendi Cauſas & Quo-
relas omnium & ſingulorum de luiſ,
quæ ad Officium noſtri Locumtenentis
Generalis Ducique Primarii & Principis
Capitanei & Gubernatoris, Nobis
abſentibus, tangunt, ac etiam, Mareſ-
callo ejuſque Deputato dicti Exercitûs
& Armata noſtra abſentibus, Cognoscendi
in alijs Cauſis quibuſcumque, infra
Exercitum & Armata prædictos per
Terram emergentibus,

Necnon Ordinationes & Statuta pro
ſano & bono Regimine Exercitûs &
Armata prædictorum Ordinandi Statu-
endi & Stabiliendi, & ſuperinde Pro-
clamations Faciendi, debitæque Execu-
tioni Demandandi,

Ac quoſcumque, infra Exercitum &
Armata prædictos Delinquentes &
Contravenientes Caſtigandi & Incarce-
randi, atque Incarceratos Solvendi &
Deliberandi,

Necnon quoſcumque Cauſas Crimina-
les per Ipſum aut Deputatum ſuum ſuffi-
cientem, tam Vitæ quàm Membrorum,
ac de Morte Hominiſ & Mutilatione,
quàm alias Cauſas & Querelas omnium
& ſingulorum de Exercitu & Armata
prædictis exiſtentium & futurorum;
in Abſentia dictorum Mareſcalli ejuſ-
demque Deputati, Audiendi & Terminandi,

Necnon Salvos Conduſtus generales
& ſpeciales, ubique Perforum, per Ter-
ram, quibuſcumque Locorum, ex Cauſis
eandem Comitem ſpecialiter inventibus,
per ſuas Literas, ſub Sigillo ſuo confi-
ciendas, de tempore in tempus, quotiens
& quando ſibi placuerit, Promittendi
Concedendi & Donandi,

Ceteraque Faciendi & Perimplendi,
quæ pro bono Regimine Exercitûs &
Armata prædictæ, juxta ſanam Diſcre-
tionem ſuam, fuerint faciendæ,

A. D. 1523. *Rec. 5.* Damus autem universis & singulis Vicecapitanis, Locutenentibus, Baronibus, Baronibus, Nobilibus, Militibus, Hominibus ad Arma, Armatis, Equitibus, Peditibus, Sagittariis, & aliis quibuscumque, in Exercitu & Armata nostra prædicta Retentis & Retinendis, Tenore Præsentium, firmiter in Mandatis quòd eisdem Comiti nostro Locutenenti Generali, ac ejus in hac parte sufficienti Deputato, in Executione Præ-

missorum, de tempore in tempus, prout A. D. 1523. opus fuerit, Intendentes sint Auxiliiantes & Obedientes in omnibus prout *Rec. 2.* decet.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicefimo sexto Die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Locumtenente Estmarchiarum & Westmarchiarum.

A. D. 1523. *Rec. 14. B. E.* REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

1524. Sciat quòd Nos, De Fidelitate, Industria, Discretionèque provida & Circumspectione Charissimi Consanguinei & Consilarii nostri *Thoma Marchionis* Dorsetiæ Ordinis nostri *Gartherii* Militis plenius confidentes,

Assignavimus & Constituimus ipsum *Thomam* Gardianum sive Locumtenentem nostrum Estmarchiarum & Middelmarchiarum nostrarum versus Scotiam, ac ipsum *Thomam* Gardianum sive Locumtenentem Estmarchiarum & Middelmarchiarum nostrarum prædictarum Facimus, Ordinamus, & Constituimus per Præfentes,

Dantes & Concedentes eidem *Thoma* plenam Potestatem & Auctoritatem ac Mandatum speciale Faciendi & Exercenti omnia & singula que ad Officiam Gardiani sive Locumtenentis nostri Estmarchiarum & Middelmarchiarum prædictarum pertinent, prout temporibus Progenitorum nostrorum quondam Regum Angliæ ibidem fieri & exerceri consuevit,

Ac omnia & singula, per quoscumque, Ligeos & Subditos nostros tam Officiarios quam alios contra formam quancumque Treugarum, inter Nos aut Commissarios nostros Auctoritatem habentes & ipsos de Scotia similiter Auctoritatem habentes initarum sive incundarum, Subditis & Ligeis *Regis Scotorum* ab Inceptione earundem Treugarum attemptata & perpetrata, seu imposterum at-

A. D. 1523. temptanda sive perpetranda, juxta formam Treugarum hujusmodi, Corrigen- di Reformandi & Emendandi, & Delinquentes in hac parte juxta eorum Dēmerita Castigandi & Punienti,

Et cum Commissariis & Deputatis & Nunciis ejusdem *Regis Scotorum*, sufficientem Potestatem & Auctoritatem ad hoc habentibus, de & super Reformatione Attempatorum hujusmodi, Subditis & Ligeis nostris Marchiarum prædictarum per quoscumque Subditos & Ligeos prædicti *Regis Scotorum*, si que fuerint, attempatorum sive perpetratorum, Communicandi & Tradendi secundum Legem & Consuetudinem Marchiarum prædictarum,

Ac etiam ad Literas de Salvo Conductu Commissariis, Deputatis, & Nunciis prædicti *Regis Scotorum*, ex quacumque Causa ad Partes prædictas veniendo, pro Nobis & Nomine nostro, sub Sigillo suo, secundum Discretionem suam, Faciendi & Concedendi quotiens & quando opus fuerit & necesse.

Promittentes Nos Ratum Gratum & Firmum habituros totum & quicquid per dictum *Thomam* seu Deputatos suos, in forma prædicta Constitutos & Deputatos, Actum Gestum seu Factum fuerit in Præmissis.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium* vicefimo sexto Die Februarii.

Per ipsum Regem.

De Appunctuando cum Gardiano Estmarchiarum pro Rege Scotorum.

A. D. 1523. *Rec. 14. B. E.* REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

1524. Sciat quòd Nos, certis

A. D. 1523. de Causis Nos moventibus, ac de Avissamento Concilii nostri, Decimus & Concessimus, ac per Præfentes Damus & Con-

A. D. 1523. & Concedimus Dilecto & Fideli nostro
Hen. 2. *Willielmo Balmer* Militi Officium Locu-
 tenantis Eſtmarchiarum noſtrarum
 verſus Scotiam, ac ipſum *Willielmum*
 Locumtenantem Marchiarum noſtrarum
 prædicarum Facimus, Deputamus, &
 Conſtituimus per Præſentes,

Dantes & Tenore Præſentium, Con-
 cedentes eidem *Willielmo* Potefſtatem ge-
 neralem ac Mandatum ſpeciale, pro
 Nobis & Nomine noſtro, Dietas omnes
 neceſſarias, inter Nos & Regem *Scoto-
 rum* in Marchiis illis tenendas, cum eod-
 em Rege ejuſve Gardiano ſive Locum-
 tenantem alterius Partis Marchiarum præ-
 dicarum, aut aliis Commiſſariis ſive
 Deputatis ſuis, quotiens opus fuerit,
 Limitandi, Exigendi, & Appundu-
 andi,

Deputatoſque & alios Officiarios,
 in ea parte requiſitos, ad huiusmodi
 Dietas tenendas Nominandi & Aſſig-
 nandi,

Cæteraque omnia alia & ſingula, quæ
 ad Officium Locumtenantie prædicte
 pertinent, Faciendi Exercenti & Exe-
 quendi,

Habendum, Tenendum, Exercenti-
 dum, & Gaudendum Officium Locu-
 mantie prædicte præſato *Willielmo*,
 per Se, vel per ſufficientem Deputa-
 tum ſuum, ſive Deputatos ſuos ſuffi-
 cientes, a Feſto Annunciationis Beatæ
 Mariæ Virginiſ proximo futuro poſt
 Datam Præſentium quando Nobis pla-
 cuerit, cum Vadiis *Centum Marcarum*
per Annum pro Sciplo, pro Exercentio
 dicti Officii, & pro Quatuor Deputatis
 ſub ſe in eodem Officio (videlicet) pro
 quolibet eorum *Decem Libras per An-
 num*, & pro Quatuor Officiariis ſub ſe,
 vocatis *Wardeyn Sergeantis* (videlicet)
 pro quolibet eorum *Quadrageſima Soli-*

dos per Annum, Percipiendo annuatim A. D. 1523.
 eidem *Willielmo* pro Sciplo *Centum Mar-*
carum, & pro dictis Quatuor Deputatis
 ſub Se in eodem Officio (videlicet)
 pro quolibet eorum annuatim *Decem*
Libras, ac pro Quatuor Officiariis ſub
 Se in eodem Officio, vocatis *Wardeyn*
Sergeantis (videlicet) pro quolibet eor-
 um annuatim *Quadrageſima Solidos*,
 dicto Beneficito noſtro duraturo, ad
 Feſta Sancti Michaelis Archangeli &
 Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis,
 per æquales Portiones, de Theſauro
 noſtro ad Receptam Scaccarii noſtri,
 per Manus Theſaurarii & Camerario-
 rum noſtrorum ibidem pro tempore exi-
 ſtentium,

Damus autem univerſis & ſingulis
 Officiariis, Miniſtris, Ligis, & Sub-
 ditis noſtris quibuſcunque, Tenore Præ-
 ſentium, firmiter in Mandatis quod ei-
 dem *Willielmo* & Deputatis ſuis prædi-
 ctis, in Executione Præmiſſorum, In-
 cidentibus ſint, Auxiliantes, & Obedientes
 in omnibus, prout decet;

Promittentes Nos Ratum Gratum &
 Firmum habituros quod per prædictum
Willielmum aut Deputatos ſuos prædi-
 ctos factum ſive Geſtum fuerit in Præ-
 miſſis.

In cujus &c.

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium*
 ſexto Die Martii.

Per ipſum Regem.

*Conſiſtes Literæ Patentes ſalutis ſu-
 erunt pro Willielmo Evreſ Militie pro
 Officio Locumtenantie Medimarchiarum
 verſus Scotiam &c. ut ſupra mutatis mu-
 tandis.*

Bulla principalis ſuper Episcopatu Dunelmensi.

Regiſtrata in Camera Apoſtolica,

AMERIN.

A. D. 1523.
ex. 14. H. 2.
Ex Origine.
 ADRIANUS EPISCOPUS SERVUS
 SERVORUM DEI, Dilecto Filio
 Thome Tituli Sanctæ Cecilie
 Presbytero Cardinali, Salutem & Apo-
 ſtolicam Benedictionem.

Divinâ diſponente Clementiâ, cujus
 inſcrutabili Providentiâ Ordinationem
 ſuſcipiunt Univerſa, in Apoſtolice Dig-
 nitatis Culmine, licet innumerati, diſpo-

nente Domino conſtituti, ad univerſas A. D. 1523.
 Orbis Eccleſiaſtici aciem noſtræ mentis ex-
 tendimus, & pro earum ſtatu ſalubri-
 ter dirigendo Apoſtolicæ Favoris Auxi-
 lium adhibemus; ſed de illis propen-
 ſius cogitare Nos convenit quas pro-
 priis carere Paſtoribus intuemur, ut eis
 juxta Cor noſtrum Paſtores præſtan-
 tur idonei, qui commiſſis ſibi Populô
 par

A. D. 1523.
Nov. 6. per suam Circumspectionem providam & Providentiam circumspectam salubriter dirigant & informant, ac Bona Ecclesiarum ipsarum non solum gubernent utiliter sed etiam multimodis efferant Incrementis.

Sanctæ Ecclesiæ Dunelmensis, cui, Bonæ Memoræ, *Thomas Episcopus Dunelmensis* dum viveret præsidebat, per Obitum ejusdem *Thomas Episcopi*, qui extra Romanam Curiam Debitum Nature persolvit, Pastoris solatio destituta, Nos, Vacatione hujusmodi fide dignis relictibus intellectâ, ad Provisionem ejusdem Ecclesiæ celerem & felicem, nè Ecclesiâ ipsâ longè Vacationis exponatur Incommodis, paternis & sollicitis Studiis intendentes, post Deliberationem quam de Præficiendo eidem Ecclesiæ Personam utilem & etiam fructuosam cum Fratribus nostris habuimus diligentem, demum ad Te, *Tituli Sanctæ Cecilie Presbiterum Cardinalem*, in Regno Angliæ nostrum & Apostolicæ Sedis de Latere Legatum, consideraris grandium Virtutum Meritis quibus Personam tuam illarum Largitor Altissimus insignivit, & quod Tu, qui Cardinalatus Honore fungeris, eandem Ecclesiâ scies & poteris Auctore Domino salubriter regere & feliciter gubernare, direximus Oculos nostræ Mentis, quibus omnibus debitâ meditatione pensatis de Persona tua eidem Ecclesiæ, de ipsorum Fratrum Consilio, Consideratione etiam Carissimi in Christo Filii nostri *Henrici Angliæ Regis Illustris*, Nobis super hoc per suis Litteras humiliter supplicantis, Auctoritate Apostolicâ providemus, Teque illi in Episcopum præficiamus & Pastorem, Curam & Administrationem ipsius Ecclesiæ Tibi in Spiritualibus & Temporalibus plenariè com-

A. D. 1523.
Nov. 6. mittendo; Ita tamen quòd propter hoc *Cardinalis Tituli Sanctæ Cecilie Presbyter Cardinalis* esse non desinas, sed, ejusdem Tituli Presbyter Cardinalis existens, ipsius Ecclesiæ versus Præsul & Pastor existas; In Illo, qui dat Gratiis & largitur Præmia, confidentes quòd, dirigente Domino Actus tuos, præfata Ecclesiâ per tuæ Circumspectionis Industriam & Studium fructuosum regerur, utiliter & prosperè dirigerur, ac grata in eisdem Spiritualibus & Temporalibus suscipiet Incrementis.

Quocirca Circumspectioni tuæ per Apostolica Scripta Mandamus quantum, impostum Tibi a Domino, Onus Regiminis & Administrationis ejusdem Ecclesiæ promptâ Devotione suscipiens, Curam & Administrationem prædictas sic sollicitè geras & fideliter profeceris, quòd Ecclesiâ ipsâ Governatori provide & fructuoso Administratori gaudeat se commissam; Tùque, præter æternæ Retributionis Præmium, nostram & dictæ Sedis Benedictionem & Gratiâ exinde uberius consequi merearis.

Dat. *Romæ* apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Vicesimo tertio, Septimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo.

Visa.

W. DE EUCKENVOIRT.

Super Plicam,

F. BERNARDUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filo Canabæ.

Bulla Retentionis cum Ecclesiâ Dunelmensi.

Registrata in Camera Apostolica,

AMERIN.

A. D. 1523.

An. 14. H. 6.

Ex Origin.

ADRIANUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei, Dilecto Filio *Thomas Tituli Sanctæ Cecilie Presbitero Cardinali*, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Dum exquisitam tuæ Circumspectionis industriam diligenter attendimus, & paternâ Meditatione pensamus quòd Tu

Romanam Ecclesiâ, cujus honorabile Membrum existis, tuorum honoris plenius magnitudinè Meritorum, Dignum quin potius Debitum reputamus ut illam Tibi repperias in exhibitione Gratiarum munificam & in tuis opportunitatibus liberalem.

A. D. 1523.

Cum

A. D. 1523. Cum itaque Nos hodie Ecclesie Dunelmensis, tunc certo modo Pastoris solatio destitute, de Persona tua, de Fratrum nostrorum Concilio, Apostolice Auctoritate providerimus, teque illi in Episcopum & Pastorem prececerimus, Curam & Administrationem ipsius Ecclesie Dunelmensis Tibi in Spiritualibus & Temporalibus plenarie committendo; ita tamen quod propter hoc *Tituli Sancte Cecilie Presbyter Cardinalis* esse non desineres, sed, dicti *Tituli Sancte Cecilie Presbyter Cardinalis* existens, ipsius Ecclesie Dunelmensis Verus Praesul & Pastor existeres, prout in nostris inde confectis Litteris plenius continetur:

Et, sicut accepimus, Tu, tempore Provisionis & Praefectionis praedictarum, Ecclesie Eboracensis, ex Concessione & Dispensatione Apostolica, praesides prout praes, ac Monasterium Sancti Albani Ordinis Sancti Benedicti Lincolnensis Diocesis ex simili Concessione in Commendam obtineres prout obtines, Nos, Tibi, qui etiam noster & Apostolicae Sedis in Regno Angliae Legatus existis, ut Statum tuum juxta Cardinalitatis Sublimitatem decentius tenere & Expendarum Onera quae Te juxta de necessitate subire oportet facilius perferre valeas, de alicujus Subventionis Auxilio providere, Teque, praemissorum Meritorum tuorum intuitu, gratioso Favore prosequi volentes, Motu proprio, non ad tuam vel alterius pro Te Nobis super hoc oblatae Petitionis instantiam, sed de nostra mera Liberalitate, Tecum ut etiam postquam, in vim Provisionis & Praefectionis praedictarum, pacificam Possessionem vel quasi Regimini & Administrationis dictae Ecclesie Dunelmensis ac illius Bonorum seu majoris Partis eorum adeptus fueris una cum ejusdem Sanctae Cecilie & Dunelmensis Ecclesias, quamdiu illis praefueris, praesens Ecclesie Eboracensis ut prius quoad vixeris praeside illamque in Spiritualibus & Temporalibus regere & gubernare, necnon Monasterium Sancti Albani praedictum, cujus Fructus, Redditus, & Proventus Praesentibus haberi volumus pro expressis, similiter ut prius quoad vixeris etiam, una cum singulis

Ecclesiis praedictis, quamdiu illis ut praefertur praefueris, ritinere liberè & licite valeas,

Generalis Concilii & quibusvis aliis Apostolicis ac, Bonae Memoriae, *Ottomii & Ottoboni* olim in dicto Regno praefatae Sedis Legatorum, necnon in Provincialibus & Sinodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus Constitutionibus & Ordinationibus, ac Ecclesie Eboracensis necnon Monasterii & Ordinis praedictorum, Juramento Confirmatione apostolice vel quavis Firmitate alia roboratis, Statutis & Consuetudinibus ceterisque contrariis nequaquam obstantibus,

Auctoritate praedicta, Tenore Praesentium, de specialis Dono Gratiae Dispensamus;

Decernentes Ecclesiam Eboracensem propterea non vacare, & Commendam Monasterii hujusmodi non cessare, irritum quoque & inane si secus super hiis a quoquam, quavis Auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attemptari;

Proviso quod propterea in dicto Monasterio Divinus Cultus ac solitus Monachorum & Ministrorum Numerus nullatenus minuat, ac Illius & Dilectorum Filiorum Conventus ejusdem congruè supportentur Onera consueta.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc Paginam nostrae Dispensationis & Decreti infringere &c.

Dat. *Rome* apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Quingentesimo Quoesimo tertio, Septimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno Primo.

Visa,

W. DE EUCKENNOIRT,

Super Plicam,

F. BERNARDUS,

Sub Plumbae Sigillo pendente a Filis Sericis Flavi Rubique Colorum.

A. D. 1523.

Rev. l.

*Antonius Grimannus Venetiarum Dux Cardinali Eboracensi,
pro Recuperatione Navis in Cantabris detentæ.*

A. D. 1523.

Rev. 7.

*Reverendissimo in Christo Patri Domino Tho. Miseratione Divinâ, Ti-
tuli Sanctæ Ceciliae Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali Ebo-
racensi & Legato de Latere in Anglia Dignissimo.*

A. D. 1523.

An. 14. R. 5.

Ex Antiqu.

Reverendissime in Christo Pater.
Ex Literis Oratoris nostri,
isthic agentis, Intelleximus Re-
verendissimam Dominationem
vestram, continuato Tenore mutæ er-
ga Nos Benevolentie, omnem operam
præstitisse, ac præstare, pro Recupera-
tione Galeæ & Navis quæ contra Fidem
publicam, ut patet, in Cantabris deti-
nentur.

Et quamvis satis exploratum habere-
mus benivolentissimum ipsius erga Nos
Animum, æque respondentem Benivo-
lentie & Observantiae nostræ erga Re-
verendissimam Dominationem vestram,
tamen hoc singulare Officium, ab ea
præstitum, repositum est in imo Pectoris
nostri, aliquando recognoscendum sin-
cerâ solitiæque gratulatione Animi no-
stri.

De quo quidem Officio, Nobis sum-

moperè grato, quanto uberiores possu-
mus Gratiâ eidem habemus; enixè
rogantes dignetur, meritissimâ ipsius Au-
thoritate, in eam diligentia perseverare,
pro huiusmodi Recuperatione, sicut
promiserat Oratori nostro, & speramus
eandem, pro sua sapientia, minimè de-
futuram in Re tam iustâ & honestissimâ,
quæ mirum in modum Nobis est Cordi
utpotè Propria Domini nostri, sicut
idem Orator Reverendissima Dominationi
vestre latius explicabit.

A. D. 1523.

Dat. in nostro Ducali Palatio, Die
Novo Martii, Indictione Decimâ, Mil-
lesimo, Quingentesimo, Vicefimo Se-
culo.

ANTONIUS GRIMANUS, Dei gratiâ,
Dux Venetiarum &c.

*Antonius Grimannus Dux Venetiarum gratulatur Cardinali
Titulo Fidei Defensoris.*

*Reverendissimo in Christo Patri Domino Thomæ, Miseratione Divinâ,
Tituli Sanctæ Ceciliae Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbytero Cardinali
Eboracensi & Legato de Latere in Anglia Dignissimo.*

A. D. 1523.

An. 14. M. 8.

Ex Antiqu.

Reverendissime in Christo Pater,
Quum Oratoris istius no-
stri Litteris proximè Nobis
significatum esset *Serenissimum istum Re-
gem*, ejus in sacrosanciam Apostolicam
Sedem Meritis ita exposcentibus, Ope-
raque *Dominationis vestre Reverendissi-
mæ, a Leone Christianissimo Pontifice
Maximo*, priusquam ex hac Vita de-
cederet, ad ceteros ejus Majestatis Titu-
los, *Christianissimæ Fidei DEFENSO-
REM* auspiciatissimè fuisse Declaratum;
idque mox a sacrosancio Reverendissi-
morum Cardinalium Coetu fuisse com-
probatum; nuperinò isthic celebra-
tum; factò, pro nostra erga ean-
dem Majestatem perpetua observantia
missum in modum letari sumus; sive
quod nihil Dignius nec auspiciatius, ab

eis effici potuisse Judicamus quàm hunc
Titulum in Regis ista Majestate, de u-
niversa Christi Fide optimè merita,
collocari; sive etiam quia speramus fore
ut Majestas ejus, ob id, nihil omis-
sum nec Intentatum est relictura, quo
eidem Titulo, in posterum, Re ipsâ pul-
chrè respondere possit.

A. D. 1523.

Quare visum est nobis, his nostris
Litteris, hac de causa, *Dominationi ve-
stre Reverendissimæ* summoperè gratula-
ri; Deum Optimum Maximum enixò
orantes ut, sicuti *Reverendissimæ Domi-
nationis vestre* Opera hic Titulus Regiæ
Majestati accessit, ita, in futurum sum-
mâ *Reverendissimæ Dominationis vestre*
Auctoritate, Amplitudine, Consilio, Sapi-
entiâ, Amicquæ Bonitate aliquod Chri-
stianæ Religionis

dignum

A. D. 1523. dignum Opus per Regiam istam Majestatem confectum velit.

Rev. S.

Reverendissimam Dominationem vestram quam optimè, & quam diutissimè valere, ac omnibus Fortunæ Bonis quibus certè est dignissimus Affluere & cupimus & optamus.

Dat. in nostro Ducali Palatio Die de-

cimo septimo Martii, Indictione decima, A. D. 1523. Millefimo, Quingentesimo, Vicesimo secundo.

Rev. S.

ANTONIUS GRIMANUS, Dei gratiâ,
Dux Venetiarum &c.

Nicolam Sigundum.

Pro Henrico Marney.

A. D. 1523.

AN. 14. H. 6.

PAT. 14. H. 6.

P. 11. M. 4.

REX Archiepiscopis & Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Ducibus, Comitibus, Baronibus, Justiciariis, Efectatoribus, Vicecomitibus, Majoribus, Praepositis, Ministris, & omnibus Battivis & Fidelibus suis, ad quos presentes Literæ pervenerint, Salutem.

Cum præteritorum Magnifica Gestâ Principum, saltem qui suâ Industriâ atque Virtute Famam Nobis relinquere Immortalem, ad Mentem revocamus, nil prudentius nil verò Laude dignius, pro prospero atque felici ipsorum Statu Salute securoque Successu eos fecisse arbitremur, quàm quod fideles diligentes strenuèque suos Servientes & Ministros facultatibus ad Regimina fumos Honores Magistratus provehere Dignitati sunt, ac sua Eis Beneficia juxta eorum Virtutes atque Merita benignè conferre curarunt,

Nos itaque,

Eorum vestigia imitantes, præclara Obsequia Dilecti Consilarii nostri Domini *Henrici Marney*, Nobis a Teneris Annis nostris cum summa Probitate Industria & Fide præstita, naturâ Deliberatione considerantes,

Ipsam Henricum in BARONEM PARLIAMENTI ET REGNI NOSTRI ANGLIÆ, ex mero Motu Gratiæque nostris Ordinavimus, Deputavimus, Creamus, & Constituimus, prout per Præsentes Ordinamus, Deputamus, Creamus, & Constituimus, atque Titulum, Nomen, & Stylum BARONIS DE MARNEY, Locumque in singulis Parliamentis, infra idem Regnum nostrum Angliæ post hac celebrandis, cateraque Jura ac Privilegia nostri ipsius Regni Baronibus ejusdem ex Lege & Consuetudine aliòve quovis pacto pertinentia *eidem Henrico* Damus & Concedimus, eisque Ipsam adeo liberè & ampliè uti & gaudere sicut unquam alius Baro hujus nostri

Regni usus fuerit aut debuit volumus, A. D. 1523:

Habendum Insupermodi Starum, Honorem, Titulum, Nomen, & Stylum BARONIS DE MARNEY, atque Locum in Parliamentis prædicitis, ac cetera Præmissa præfato *Henrico & Hereditibus suis* Majestatis de Corpore suo excentibus imperpetuum;

Eo quòd expressa mentio de aliis Donis sive Concessionibus, *eidem Henrico* per Nos ante hæc tempora factis, in Præsentibus minimè facta existat, aut aliquo Statuto, Actu, Ordinatione, sive Provisione ante hæc tempora in contrarium factis, editis, ordinatis, sive priviis, in aliquo non obstantibus.

Hiis Testibus,

Reverendissimis in Christo Patribus,
Thoma Cardinale Eborum Cancellario nostro,

Et *Willielmo Cantuariensi Archiepiscopo*,

C. London.

Et *J. Lincoln.*

Episcopis,

Ac Carissimis Consanguineis nostris,

Thoma Norfolcæ,

Et *Carolo Suffolcæ,*

Ducibus,

Thoma Sarria Thesaurario nostro Angliæ,

Carole Wiggornie Camerario nostro,

Et *Georgio Salopie* Senescallo nostro,

Comitibus,

Georgio Noyll de Bergevenny,

Waltero Dewereax de Ferrers,

Et *Henrico Guldeford* Contrarotulatore

Hospitii nostri,

Militibus.

Dat. per Manum nostram apud Hampton Courtè ix. Die Aprilis.

Abque Warranto.

De

A. D. 1523.
Reg. 8.

¶ ¶

A. D. 1523.
An. 15. R. 1.
Fol. 15. R. 1.
p. 2. m. 13.

REX Eſcatori ſuo in Comitatu Herefordiæ ac Marchiis Walliæ eidem Comitatu adjacentibus, Salutem.

Cùm Dominus *Saxonus Pontifex*, nuper vacante Sede Epifcopali Ecclefiæ Cathedralis Menevenſis per Obitum bonæ Memoriæ *Edwardi ultimi Epifcopi* ibidem, Perſonam Dilecti & Fidelis Conſilarii noſtri *Ricardi Rawlins* dicte Ecclefiæ *Menevenſis* Electi in ipſius Ecclefiæ Epifcopum præſecerit & Paſſum, ſicut per Literas Bullatas ipſius Domini *Saxoni Pontificis*, Nobis inſo directas, nobis conſtat,

Nos,

Pro Eo quòd *idem Electus* omnibus & ſingulis Verbis, Nobis & Coronæ noſtræ præjudicialibus, in dictis Literis Bullatis contentis, coram Nobis palam & expreſſè renunciavit, & Gratiæ noſtræ humiliter Se ſubmiſit, volentes cum eo in hæc parte agere gratioſè,

Cepimus Fidelitatem ipſum *Electi*, & Temporalia Epifcopatus illius, prout moris eſt reſtituimus eidem:

Et idèd Tibi Præcipimus quòd *eidem Electo* Temporalia prædicta, cum pertinentiis in Balliva tua, ſine dilatione Li-

beres in forma prædicta, ſalvo Jure cujlibet,

Teſte Rege apud *Weſtmonaſterium* xxiv. Die Aprilis.

Per Breve de Privato Sigillo.

Conſimiles Literæ Patentis diriguntur Eſcatoribus ſubſcriptis, ſub eadem Formâ & Datâ, videlicet,

Dilecto & Fideli ſuo Johanni Mundy Militi Majori Civitatis ſuæ Londoniæ ac *Eſcatori ſuo in eadem Civitate.*

Et Mandatum eſt Militibus, Liberis Hominibus, & omnibus aliis Tenentibus de Epifcopatu prædicto quòd *eidem Electo* tanquam Epifcopo & Domino ſuo in omnibus quæ ad Epifcopatum prædictum pertinent Intendentes ſunt & Reſpondentes prout deceat.

In cujus &c.

Teſte ut ſupra.

A. D. 1523.
Reg. 8.

A. D. 1523.

Pro Thoma Cardinale Archiepiſcopo Eborum.

A. D. 1523.
An. 15. R. 1.
Fol. 15. R. 1.
p. 1. m. 10.

REX omnibus, ad quos &c. Salutem.

Sciatis quòd Nos, De Gratiâ noſtra ſpeciali, ac de Aſſenſu & Aſſenſu, Dilectorum Nobis, *Johannis Danco* Militis unius Conſiliorum noſtrorum, & *Johannis Hales* unius Baronum de Scaccario noſtro, generalium Superviſorum Terrarum noſtrarum, ac *Thome Magni* Clerici generalis Receptoris ac Superviſoris omnium Terrarum Tenementorum & aliorum Poſſeſſionum in Manibus noſtris exiſtentium, ratione minoris Etatis ſingulorum Hæredum in Cuſtodia noſtra exiſtentium, Tradidimus & ad Firmam Dimiſimus, ac Præſentes Tradimus & ad Firmam Dimiſimus Prædicto Conſilario noſtro Reverendiſſimo in Chriſto Patri *Thoma*, Miſeratione Divinâ, *Tituli Sanctæ Cecilie trans Tiberim Sacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ Preſbitero Cardinali Eborum* Archiepiſcopo Angliæ Primati Apoſtolicæ Sedis etiam de

Latere Legato Cancellario noſtro Angliæ Dominiâ & Maneriâ noſtra de *Epworth, Bolton, Hexhey, Oſton, & Wratte*, ſituata & exiſtentia infra Inſulam de *Acibolme* in Comitatu noſtro Lincolnæ, in Manibus noſtris exiſtentia per *Mortem Thome nuper Comitis Derbie*, ac ratione Minoris Etatis *Edwardi Stanley* Filii & Hæredis ejuſdem *Thome*, unâ cum omnibus & omnimodis Meſſagiis, Domibus, Cottagiis, Terris, Tenementis, Pratis, Paſcuis, Paſturis, Molendinis, Moris, Brueris, Chaciis, Redditibus, Servitiis, Aquis, Piſcariis, Cuniculariis, & Cuniculis, in eifdem exiſtentibus & impoſterum creſcentibus, Venationibus, Curis Letis, Vic. Franc. & perquiſitis eorundem Hereditis, Finibus, Bonis, & Catallis, Waviatis, extrahuris, & omnibus aliis Proſicuis, Commoditatibus, & Avantageis quibuscumq; eifdem Dominiis ſive Maneriis aliquo modo pertinentibus ſive ſpectantibus,

A. D. 1523.

Exceptis

A. D. 1523. Exceptis & omnino Reservatis Nobis
 & Hæredibus nostris omnibus & omni-
 modis Grossis Arboribus infra Boscos
 ibidem crescentibus, Wardis, Maritiagiis,
 Releviis, Fodis Milium, Eſcaetiis, nec-
 non Bonis & Catalis Nativorum, Fel-
 lonum, Fugitivorum, Felonum de Se,
 & in Exigendum positorum, Condemna-
 torum & Utlagatorum, ac Advocacionibus
 Ecclesiarum Capellarum & Cantariorum
 quarumcumque, dictis Dominis sive Ma-
 neris cum suis Pertinentiis aliquo mo-
 do Pertinentibus sive spectantibus,

Habenda & Tenenda omnia & singu-
 la Dominia & Maneria prædicta, nec-
 non cætera Præmissa (Exceptis Præcep-
 tis) præfate Reverendissimo in Christo
 Patri *Thome*, Executoribus & Assigna-
 tis suis, a Festo Sancti Michaelis Arch-
 angeli ultimo præterito, quousque di-
 ctus *Edwardus Stanley* Filius præfati
Thome nuper *Comitis Derby* ad plenam
 & legitimam Ætatem pervenerit, &
 quamdiu eadem Dominia & Maneria
 cum cæteris Præmissis in Manibus nos-
 tris fore contigerint, ac quousque de-
 bita Liberatio aut Prosecutio inde extra
 Manus nostras profecuta fuerit, Red-
 dendo inde & pro eisdem Nobis & Hæ-
 redibus nostris Annuatim ad Manus ge-

neralis Receptoris Terrarum prædicti A. D. 1523.
 nuper *Comitis* ad Usam nostrum pro
 tempore existentis, sive ad Manus The-
 ſaurarii Camere nostræ pro tempore ex-
 istentis, *Centum & Quinquaginta Li-
 bras Sterlingorum* ad Festa ibidem u-
 sualia,

Et ulterius Concessimus ac per Præ-
 sentes Concedimus pro Hæredibus no-
 stris præfate Reverendissimo Patri Exe-
 cutoribus & Assignatis suis quòd Nos
 & Hæredes nostri acquietabimus defen-
 demus & allocati faciemus prædictum
Reverendissimum Patrem, Executores
 & Assignatos suos, durante Termino
 prædicto, de *Quinquaginta Tribus Soli-
 dis & Quatuor Denariis* de Redditibus
 annuatim, de Maneris Terris & Tene-
 mentis prædictis in Vita prædicti nuper
 Comitis Nobis resolubilibus & resolu-
 tis; Eo quod expressa mentio &c. ali-
 quo Statuto &c.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 xxiv. Die Aprilis.

Per *Dilectam Generalem Supervisorem Ter-
 rarum Regis &c.*

De Restitutionibus Temporalium Dunelm.

A. D. 1523.

Art. 15. R. 1.

Pat. 15. R. 5.

P. 2. m. 13.

REX Eſcaetori suo in Comita-
 tu Eborum, Salutem.

Cùm Dominus *Summus
 Pontifex* Ecclesie Dunolmen-
 si, per Obitum Bone Memorie *Thome
 ultimi Episcopi* ibidem Pastoris Solatio
 destituta, de Reverendissimo in Christo
 Patre *Thoma Tituli Sancte Cecilie Pres-
 bytero Cardinale* atque a Latere Legato
 providerit, ac eum in Episcopum Eccle-
 sie illius præfecerit & Pastorem, sicut
 per Literas Bullatas ipsius Domini *Sum-
 mi Pontificis*, Nobis inde directas, Nobis
 constat,

Nos,

Pro eo quod *idem Reverendissimus
 Pater* sic dicte Ecclesie Dunolmensi
 præfectus omnibus & singulis Verbis,
 Nobis & Coronæ nostræ Præjudiciali-
 bus, in dictis Literis Bullatis contentis
 coram Nobis palam & expressè renun-
 ciavit, & Gratie nostræ humiliter se sub-
 misit, volentes cum eo in hac parte agere
 gratiosè,

Cepimus Fidelitatem *Ipsius Reveren-
 dissimi Patris*, & Temporalia Episco-
 patûs Dunolmensis, prout moris est, re-
 stituimus eidem;

3

Et idè Tibi Præcipimus quòd *ei-
 dem Reverendissimo Patri* Temporalia
 prædicta, cum pertinentiis, in Balliva
 tua, sine dilatione, Liberes in formâ
 prædictâ; salvo Jure *cujuslibet*.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
 tricesimo Die Aprilis.

Per *ipsum Regem*:

Consimiles Literæ Patentes diriguntur
 Eſcaetoribus subscriptis, sub eisdem
 Forma & Data; videlicet,

Eſcaetori suo in Com. Northumb.
Eſcaetori suo in Com. Midd.

Et Mandatum est Militibus, liberis
 Hominibus, & omnibus aliis Tenenti-
 bus de Episcopatu prædicto quòd eidem
Reverendissimo Patri tanquam Episcopo
 & Domino suo in omnibus, quæ ad Episco-
 patum prædictum pertinent, Inten-
 dentes sint & Respondentes prout decet.

In cujus &c.

Teste ut supra.

9 P

Bulle,

A. D. 1523.
Hm. 6.A. D. 1523.
Hm. 6.

*Bulla, pro Triennialibus Trengis, inter Principes Christianos
& pro Expeditione ad Defendendum contra Turcos.*

Registrata apud Me,

T. HEZIUM.

A. D. 1523.
An. 15. N. 6.
Ex Origine.

ADRIANUS EPISCOPUS, *Servus
Servorum Dei*, ad futuram Rei
Memoriam.

Monet Nos Veritas in Propheta Vigi-
lem Pastorem venientem Gladium ex
specula prospicere atque annunciare o-
portere, alioquin Animarum quæ pericri-
ent exactam rationem ab Eo requirendam
esse: Hoc propentibus cogitantes
Romani Pontifices Prædecessores nostri,
præsertim ab eo tempore quo Turcha-
rum affrenata Rabies Constantinopolim
expugnavit, ac procul intuente hostilem
Gladium Christianorum Jugulis in-
dies magis imminotentem, ad Christianos
omnes, & præsertim Principes qui juxta
ipsorum a Christo Ecclesiam tuendam
susceperunt clamare ac eos monere
non cessarunt quantum universæ Chris-
tianicæ Periculum atq; Excidium im-
mineret, nisi mutuarum inter se Dis-
ensionum & Discordiarum oblii com-
muni Hosti resisterent atque Impetum
Christianam Religionem funditus, everte-
re molientis reprimerent.

Hactenus tamen Malo nostro an-
nunciata Calamitas non fuit credita,
non fuerunt audita ipsorum Pasto-
rum Voces, sed utiles eorum Admo-
nitiones furdâ pertransivere Aure Chris-
tiani Principes, quorum Culpâ, im-
manissimo Christi Hoste invalescente,
Christiana Respublica innumeris Cla-
dibus ac Ruinis vexata atque afflicta
fuit, ac tot Jacturas & irreparabilis Dam-
na accepit, ut nemo Christi Fidelis, ab-
que ingenti Moxore & Lacrimis, ea re-
ferre audirè possit.

Quis eniã a Lacrimis abtineat, au-
diens sanctam illam Jerusalem ac sa-
crum Calvarie Montem, salutiferæ Cru-
cis Triumpho inhitum, sacratissimoque
Christi Redemptoris nostri Sepulcro ve-
nerandum, sanctissimoque Loca illa,
quæ Dominus & Salvator noster Jhe-
sus Christus, humanâ Carne vestitus,
& Sancti Discipuli ejus incoluere, ab
Infidelibus Barbaris occupata detineri,
nec a Nobis ipsam Domini Sepulcrum,
nisi Precio Domini nominis Blasphemato-
ribus perfoluto, visitari posse?

Quis non piè ingemiscat, animo re-
putans Patriarchales illas Sedes, Sancto-
rum Patrum suavem odorem adhuc re-
dolentes, spureissimis Christi Hostibus
servire, Constantinopolim, Græciæ Lu-
men & Orientalis Imperii Caput, reli-
quumque Græciam & magnam Europæ
partem Syriam Asiã ipsam ferè uni-
versam ab Infidelibus Turcis, Chris-
tianorum Principum Culpâ, ablata fu-
isse, miserisque Christianos, illic de-
gentes, nisi Christum abnegare & Ma-
hometicæ Impietatis & Sathanæ Man-
cipia fieri velint, dira & crudeli Barba-
rorum Servitute opprimi?

Quis (ut Antiqua & Vetera omitta-
mus) non perterritus atque exhorres-
cat, cogitans modernum Turcharum
Tiranum proximo Anno Belgradum,
quod totius Regni Ungariæ Clausstrum
semper fuit, brevissimo temporis spatio
cepisse?

Nuper verò Insulam Rhodum totius
Orientalis Maris Januam, ab Jerosolim-
itanis Militibus per tot Annos Defen-
sam, multisque Turcharum Cladibus,
Nobilitatam, & si maximis Terræ Ma-
ricque Copiis obsessam non usque adeò
tamen Coarctatam, quin si Christiani
Principes, inter se juncti, ac potius quæ
Jhesu Christi quàm que sui cujusque
erant querentes, maturè succurrissent,
& Rhodus ipsa (ut aliàs parvo Subsi-
dio memoriâ nostrâ factum fuit) liberari
& de Hostibus Victoria, cum Dei
adjutorio, obtineri potuisset, in Dicio-
neri ac Potestatem suam redegit, &
nunc tot & tantis Rerum Successibus
elutum apertè minari se Alamam Urbem
Romam, Sanctorum Apostolorum Petri
& Pauli aliorumque Martirum Sanguine
consecratam, in qua Vicarii sui Sedem
esse voluit Altissimus, Expugnatu-
rum, ejusque Sanctissima Tempia ac
Sanctorum venerandas Reliquias prophana-
turum, demùm Christi ianum omne Im-
perium & Ipsius Christi Nomen fundi-
tus Everfurum.

Quocirca Nos, Considerantes quòd
Salvator noster Dominus Jhesus Chris-
tus, in Excelis tenens Imperium, Gre-
gis

A. D. 1523. ^{Nov. 6.} gis sui Tutelam non deferens, Romanum Pontificem in Terris Vicarium suum constituit, qui dictum Gregem vigilanti cura protegere ipsamque Ecclesiam ab omnibus adversis, quantum in se esset, conservare defendere ac Reges & Principes, ad Imperii fastigia divina Permissione vocatos, contra Barbaras Nationes, Catholicam Fidem opprimere conantes, potissimum inducere atque animare debeat, animoque revolventes nostri Officii, esse hiis praesertim Difficillimis & Calamitosis Temporibus, inter ipsos Christianos Reges & Principes mutuis inter Se Discordiis & Dissensionibus divisos, Pacem, quam Christus in Caelum ascensus tanquam Munus hereditarium Discipulis suis reliquit, feminare, memorisque nos postquam de nostra ad Summi Apostolatus Apicem assumptione, in longinquis Imperiarum Partibus possiti, certiores facti fuimus, antequam ad hanc Urbem nostram iter arripemus, Reges Principes & Potentatus Christianos, Literis ac Nunciis ad hoc unum destinatis, ad perpetuum inter se Pacem & Concordiam, vel saltem Annorum aliquor Inducias quam instantissime hortatos fuisse, eoque admonuisse nullum aliud rebus nostris Remedium contra formidandam Turcharum Potentiam superesse quam si Illi, inter se reconciliati & uniti, junctis Viribus Persidorum Hostium Consilia praeverterent.

Et, postquam, Deo fiverite, ad Urbem ipsam appulimus, nichil ardentiori studio & conatu procurasse quam Concordiam seu Inducias hujusmodi; & tamen ob quorundam dictorum Principum, heu! nimis inveterata inter Se Odia hujusmodi Instantia nostra perperam proficisse ut Regibus, Principibus, Potentatibus, ac aliis praefatis nulli excusationi locus ultra relinquatur, omnesque intelligant Nos nichil quod ad Pastore ^{Officium} attinet obmisisse, cogimur, ex quo humana Admonitio atque Auctoritas, uti experientia docuit, ad Praemissa frustra tentata est, Annorum aliquor Inducias seu Treugas inter ipsos Reges Principes ac Potentatus, sub Ecclesiasticis Censuris & Poenis, divina Auctoritate, qua Ihesu Christi in Terris Vicarium licet immeriti agentes fungimur, indicare ut, si non zelo Fidei ac Religionis ipsius Christi, cujus Causa agitur, saltem divini Judicii metu ad Cor redeant, & privatis Affectibus publica Commoda antepoant.

Habitu igitur super hiis cum, Venerabilibus Fratribus nostris, Sanctae Ro-

mae Ecclesiae Cardinalibus maturâ De- ^{A. D. 1523.} liberatione, ac diligentissimo Examine, ad Laudem & Gloriam Omnipotentis Dei & individuae Trinitatis Patris & Filii & Spiritus Sancti, atque ad Revocandam saltem ad tempus haereditatem Domini Pacem, scilicet, atque Concordiam, a Christianis Finibus tandem nostris Demeritis exultantem, atque ut tandem sancta & pernecessaria Expeditio, universali Christianorum Damno & Dedeore tandem procrastinata, ulterius non differatur, quorundam Praedecessorum nostrorum, praesertim *Innocentii Tertii Nicholai Quinti* & aliorum vestigiis inhaerentes, Trienales Inducias seu Treugas inter omnes Reges ac Principes Communitates Potentatus Respublicas ceterosque Christi Fideles Seculares & Ecclesiasticos, de Omnipotentis Dei ac praefatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, & ea, quae Nobis ex Alto concessa est, Auctoritate; ac de eorumdem Fratrum Concilio & Assensu, Inducimus ac eosdem Reges, Principes, Communitates, Potentatus, Respublicas, ceterosque Christi Fideles omnes, praemissas Inducias seu Treugas, sub Excommunicationis laeae Sententiae Anathematisque & Interdicti Ecclesiastici in Terris & Dominis eorum omnium & singulorum Poenis, dicto durante Triennio, inviolabiliter servare debere Decernimus:

Eos nichilominus, in virtute Sanctae Obedientiae, requirentes ac per viscera Misericordiae Domini nostri Ihesu Christi, per acerbissimam Passionem, quam immaculatus & innocens Agnus, ut Nos miseros Peccatores ab aeterna Morte redimeret, pati dignatus est, per Judicium extremum, in quo omnes stabunt, ante Tribunal ejus, accepturi, unusquisque secundum Opera sua, perque Spem Vitae aeternae, quam repromittit Deus diligentibus se, paterno affectu obsecrantes ut in Unitate & Caritate mutui, sine qua nichil Deo acceptum esse potest, perseverantes, a mutuis Offensionibus abstineant, Armisque bellica Christiani contra Christianos, dicto durante Triennio, amplius non exercent.

Satis enim superque fraterni Sanguinis per Fratres effusum, satis cum gravissima Dei Offensa inter Vos Christiani Reges, Principes, & Potentatus favitum est.

Vestris ergo Injuriarum, quae inter Vos invicem illatae atque acceptae fuerunt, propter Christum Redemptorem vestrum saltem ad tempus oblivisci, ut manifestae Ruinae, vobis & universae Christi-

A. D. 1523. Christianitati ad immanissimis Christi
 Hostibus imminenti, Unione & Concor-
 diâ vestrà occurrere, unisq;que Animis
 & Armis Hostes ipsos, non tam propriis
 Viribus suis quàm vestris Discordiis &
 Dissensionibus confidentes, a vestris &
 Subditorum vestrorum omniumq; Chri-
 stianorum cervicibus repellere, necnon
 tot Civitatibus, Provinciis, & Regnis,
 Vobis adeptis, recuperandis, Fratribusq;
 vestris, crudelissimo Servitutis Jugo
 tandiu oppressis, opemq; vestram
 sublatis ad Cælum Manibus imploran-
 tibus, a perfidissimâ Turcharum Tiranni
 Jugo durissimo eripendis viam parare
 possitis, dare Inducias has Deo a quo
 tam amplius in Terris Potestatem ac-
 cepistis, ut, eo vobis hoc pacto placato,
 Potestate vestram, alioquin ut certo
 expectare potestis vobis auferendam,
 retinere mereamini, Dare denique Indu-
 cias ipsi Christo Salvatori nostro, qui,
 in Ligno Crucis tenso Corpore pendens,
 Crucigentibus sepepercit, ac Deum Pa-
 trem pro Illis etiam rogavit, qui Nos,
 de nichilo a se creatos, & per primo-
 rum Parentum Inobedientiam Exules Pa-
 radisi factos, nullis nostris Meritis, sed
 infinitâ suâ Clementiâ, precioso suo Sa-
 guine redemit, nè, si, quod abest, pri-
 vatas Inimicitias & Commoda vestra ejus
 Honori præferentes, tam immensis ejus
 Beneficiis Ingratos vos exhibueritis, Sa-
 cramque ejus Religionem a perfidissimis
 Hostibus couculari, & innumerabiles
 ipsius Christi Sanguine Redemptorum
 Animas vel in miserissimam Servitutem
 adduci vel in exitiale Infidelitatis Ba-
 rattrum præcipitari permiseritis, horren-
 dum & durissimum ipsius, qui terribilis
 est & auferit Spiritum Principum, Judi-
 cium & in presenti & in futuro contra
 vos provocetis.

Cæterum, quia fortè, Peccatis nostris

exigentibus, Inimicus humani generis,
 ubi dictæ Inducie per vos nostris immò
 divinis huius Mandatis Obedientes ac-
 ceptatæ fuerint, quas a principio impedire
 non potuit, temporis successu, pertur-
 bare non desinet, licet eam de Pruden-
 tia Magnanimitate & Constantia vestris
 in Domino Fiduciam habeamus, ut nul-
 lo modo Vos ejus Malignitati locum
 daturus arbitremur, tamen propterea
 Inducie ipsæ non dissolvantur dubio-
 rum, si qua super Induciis hujusmodi
 aut earum dependentibus, emergentibus,
 annexis, vel connexis quoquo modo
 oriantur, Decisionem & Declarationem
 Nobis, tanquam Summi Pacis Au-
 ctoris Vices in Terris gerentibus, unâ
 cum præfatis Fratribus nostris, reserva-
 vimus; ipsi Inducias nichilominus juxta
 præsentium Literarum Tenorem in suo
 Robore permanfuris:

Nulli ergo omninò Hominum licent
 hanc Paginam nostræ Indictionis Decreti
 Requisitionis Obtestationis & Reserva-
 tionis infringere &c.

Dat. Romæ apud Sanctum Petrum
 Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo
 Quingentesimo Vicefimo tertio, Pri-
 die Kal. Maii, Pontificatus nostri An-
 no Primo.

T. HÆRIVS.

Subter Plicam,

Visa de Curia,

W. DE EUCKENVOIAT.

F. DE SANCTO JOHANNE.

Super Plicam,

ADRIANUS PAPA SEXTUS.

Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filis
 sericis flavi rubicque Colorum.

De Restitutionibus Temporalium Bathon. & Wellen.

A. D. 1523
 An. 15. H. 5.
 Pal. 15. H. 5.
 P. 2. M. 12.

REX Elicetori suo in Comitatu
 Somerfetie, Salutem.
 Cum Dominus Summus
 Pontifex Ecclesiis Cathedralibus Batho-
 niensî & Wellensî, invicem unitis, cer-
 to nuper expresso modo apud Sedem A-
 postolicam Pastoris solio descendit, Per-
 sonam Dilecti & Fidelis Consiliarii no-
 stri *Johannis Cleric* dictarum Ecclesiarum
 Bathoniensî & Wellensî Electi in ipsa-
 rum Ecclesiarum Episcopum prefecerit
 & Pastorem, sicut per Literas Bullatas
 ipsius Domini Summi Pontificis, Nobis
 inde directas, Nobis constat,

Nos,
 Pro eo quòd idem *Electus* omnibus &
 singulis Verbis, Nobis & Coronæ nostræ
 præjudicialibus, in dictis Literis Bulla-
 tis contentis, per Procuratorem suum
 sufficientem, coram Nobis, palàm &
 expressò renunciavit, & Gratie nostræ
 humiliter se submisit, volentes cum Eo
 in hac parte agere gratiosè,
 Ipsius *Electi* Fidelitatem per dictum
 Procuratorem suum Cepimus, & Tem-
 poralia Episcopatus illius, prout moris
 est, Restituimus eidem;

Et

A. D. 1523. *Ilv. 8.* Et idem Tibi Præcipimus quod eidem *Eleſto* Temporalia prædicta, cum pertinentiis, in Balliva tua, sine dilatione, Liberes in forma prædicta; salvo Jure cujuscumque.

Teste Rege apud *Westmonasterium* Secundo Die Maii.

Per ipsum Regem.

Consimiles Literæ Patentis diriguntur *Escaetoribus* subscriptis, sub eisdem Forma & Data; videlicet,

Escaetori Regis in Com. Oxon. & Berk.

Pro Thoma Episcopo Bangorensi de Confirmatione.

A. D. 1523. *Ilv. 15. H. 8. Est. 15. H. 8. P. 1. P. 17.* **R**EX omnibus, ad quos Nc. Salu-
tatem. INSPEXIMUS Literas Pa-
tentes Domini *Emper Regis Anglie Ter-
tiii*, Progenitoris nostri, factas in hæc
verba,

Edwardus, Dei gratiâ, *Rex Anglie & Francie & Dominus Hibernie*, omni-
bus, ad quos præfentes Literæ perve-
nerint, Salutem.

Sciatis quod, de gratiâ nostrâ spe-
ciali, & consideratione Personæ Ve-
nerabilis Patris *Johannis Gilbert Episco-
pi Bangorensis* & boni Servitii quod No-
bis impendit, Desimus, Concessimus,
& Assignavimus, pro Nobis & Here-
dibus nostris, quantum in nobis est,
eidem *Episcopo* unum Mesuagium cum
Pertinentiis; videlicet, unam Placem
Terre cum Domibus super ædificatis
& unum Gardinum cum pertinentiis
in *Scholane* in Parochia Sancti Andree de
Holbourn in Suburbio Londoniæ;

Quæ quidem Placem Domus & Gar-
dinum quondam fuerunt *Thome de
Brancestre & Isabelle* Uxoris ejus, &
in Manu nostra existunt, tanquam No-
bis Forisfacta, virtute Statuti de *Ter-
ris & Tenementis ad MANUM MOR-
TUAM non ponendis* editi, pro eo quod,
post dictum Statutum, præfati *Thomas
& Isabelle*, qui dictam Placem Do-
mos & Gardinum de Nobis tenuerunt
in Burgagiun, alienaverunt eadem Pla-
ceam Domos & Gardinum cum perti-
nentiis ad MANUM MORTUAM *Anya-
no*, Bonæ Memoriz *Episcopo
Bangorensis*, Habenda & Tenenda eidem
Anyano & Successoribus suis *Episcopis
Bangorensibus* imperpetuum, sine Li-

Escaetori Regis in Com. Sarbt. A. D. 1523. *Ilv. 8.*
*Escaetori Regis in Com. Glouc. ac Mar-
chii Wallie eidem Comitatu adjac-*
entibus.

Et Mandatum est Militibus, Libris
Hominibus, & omnibus aliis Tenenti-
bus de Episcopatu prædicto quod eidem
Eleſto tanquam Episcopo & Domino
suo in omnibusque ad Episcopatum præ-
dictum pertinent Intendentes sint & Re-
spondentes, prout decet.

In cujus &c.

Teste ut supra:

A. D. 1523. centiâ nostrâ contra formam ejusdem
Statuti, sicut per Inquisitionem, inde
nuper per Dilectum Nobis *Adam de
Bury* tunc Majorem Civitatis nostræ
Londoniæ & Escaetorem nostrum in
eadem Civitate captam & in Cancel-
laria nostra retentam, est comper-
tum,

HABENDA & TENENDA prædicto *Jo-
hanni* & Successoribus suis *Episcopis
Bangorensibus* de Nobis & Hereditibus
nostris, per Servitium quæ dicta Placem
Domus & Gardinum de Nobis tenen-
bantur ante Alienationem supradictam,
imperpetuum; dicta Forisfactura aut
Statuto prædicto nun obstantibus.

In cujus rei Testimonium has Lite-
ras nostras fieri fecimus Patentis.

Teste meipso apud *Westmonasterium*
Tricesimo Die Aprilis Anno Regni no-
stri Angliæ Quadragesimo, Regni verò
nostri Franciæ Tricesimo quinto.

Nos autem, Literas prædictas ac om-
nia & singula in eisdem contenta Rata
habentes & Grata, ea pro Nobis & Suc-
cessoribus nostris, quantum in Nobis est,
Acceptamus & Approbamus, ac Vene-
rabili in Christo Patri *Thome nunc Ep-
iscopo Bangorensi* & Successoribus suis,
Tenore Præsentium, Ratificamus & Con-
firmamus, prout Literæ prædictæ ratio-
nabiliter testantur.

In cujus &c.

Teste Rege apud *Westmonasterium*
undecimo Die Maii.

*Pro Dimidio Marca solute in Ha-
naperio.*

A. D. 1523.

Res. 3.

A. D. 1523.

Res. 3.

*De Communicando cum Imperatore, super Duce Bourbonis
ad Partes suas attrahendo.*

A. D. 1523.

An. 15. H. U.

Hist. Contum.

Repos. C. 2.

REX &c. Salutem.
Sciatis quòd Nos,
De Fidelitate Industria &
provida Circumspectione, Di-
lectorum & Fidelium Consiliariorum
nostrorum, Magistri *Richardi Sampson*
Legum Doctoris, & *Richardi Jernigham*
Militis, & eorum utriusque plurimum
confidentes,

Ipsos, & eorum utrumque, conjun-
ctim, & divisim, nostros veros & indu-
bitatos Oratores, Legatos, Procurato-
res, Actores, & Nuncios ad Infra-scripta
generales & speciales Facimus Constitu-
imus & Deputamus per Præsentes,

Dantes & Concedentes eisdem & eo-
rum utrique, plenam Potestatem & Au-
doritatem ac Mandatum generale & spe-
ciale pro Nobis & Nomine nostro cum
Serenissimo Principe

seu ejus Oratoribus, Procuratoribus, Le-
gatis, Nunciis, aut Commissariis qui-
buscùmque per Eum sufficienter depu-
tatis, ac etiam cum Charissimo Consan-
guineo & Fratre nostro *Carolo Romano-
rum Imperatore Electo*, ejusve Oratori-
bus, Legatis, Procuratoribus, Nunciis,
& Commissariis sufficiens Mandatum ad
id ab eo habentibus, de & super Tra-
ctatu Pactione & Conventione quacùm-
que ad Attrahendum præfatum Ducem
in Partes nostras & prædicti Charissimi
Consanguinei & Fratris nostri *Caroli Ro-
manorum Imperatoris Electi*, in Bello
contra *Franciscum Francorum Regem* ge-
rendo, fovendas & amplectendas,

Ac cum eodem de & super Intentione
cujuscùmque Numeri Genus Ar-
morum, sive Equitum sive Peditum, per
præfatum Ducem, in Partes nostras, con-
tra præfatum *Franciscum Francorum Re-
gem* communem Hostem nostrum, col-
ligendi & Ducendi,

Ac de Stipendiis cum eo, pro Eis-
dem, communibus Impensis nostris & di-
cti Fratris nostri, conveniendis & pacif-
cendis, Trahandi, Comunicandi, Con-
cordandi, & Concludendi,

Juramentumque Homagii & Fidelitatis a præfato Duce, pro Nobis & No-
mine nostro, quòd ipse Nos pro vero
Rege *Francia* recognosceret & acceptabit,
Nobisque tanquam Regi *Francia* fideliter
serviret atque obediret, & ad Mandata
nostra tanquam Supremi Domini sui
& Regis *Francia* promptus & paratus
erit, Recipiendi & Acceptandi,

Ac super hujusmodi Conventus Con-
cordatis & Conclufus Literas validas &
efficaces pro Parte nostra Concipiendi,
Faciendi, & Tradendi, Consimilisque
Literas in pari & valida forma Petendi
& Recipiendi & Exigendi,

Ceteraque omnia & singula Faciendi,
Gerendi, Exercendi, & Expediendi
que in Præmissis & ea concernentibus
quibuscùmque necessaria fuerint seu
quomodolibet oportuna, etiam si talia
fuerint que Mandatum de se magis
exigant speciale quàm Præsentibus est
expressum,

Promittentes, bonâ Fide & iò Verbo
Regio, Nos Ratum, Gratum, Firmum,
& Inviolabile perpetuò habituros totum
& quicquid per dictos Oratores, Am-
basiatores, Procuratores, Actores, Fac-
tores, & Nuncios nostros amedicos,
aut eorum alterum, in Præmissis, vel
aliquo Præmissorum, aut ea concernen-
tibus, Actum, Gestum, Exercitum,
Tractatum, aut Conclufum fuerit &c.
in Præmissis & cootra ea vel eorum ali-
qua nullo modo contravenire; imò ipsa
maoutenere, & inviolabiliter observare,
ac per nostras Patentes Literas si opus
fuerit confirmare.

In cujus Rei Testimonium Præsen-
tibus hiis, Manu nostrâ signatis, Mag-
num Sigillum nostrum duximus apponendum.

Datum in Civitate nostra *Londonis*
Decimo septimo Die Maii, Anno Do-
mini Millesimo Quingentesimo Vicesi-
mo tertio, & Regni verò nostri Decimo
quinto.

F. J. J. J.

A. D. 1523.

An. 15. R. 2.

Ex Archiv.

*Æstimatio Expensarum pro Continuatiōe Exercitus Ducis
Borboniæ.*

S'ensuit en brief l'Estimation de ce, que l'Armee que Monsieur de Bourbon, ou Nom de l'Empereur, entent mener en France, peult consier, par chascun Mois.

A. D. 1523.

An. 15. R. 2.

Ex Archiv.

PREMIERS, pour l'Entretènement de xliii Mil Payes d'Alle-mans a Trois Escuz pour Paye f. } xxxix M. Escuz.

ITEM, pour Neuf Mil Payes d'Espaignolz y compaigns les doubles Payes & les Payes & Demye de ceulz qui portent les Hacquebures a Crocetz, f. } xxvii Mil. Escuz.

ITEM, pour l'Entretènement de xii Cens Chivaux Legiers Extraordinaires fault Environ. } vii Mil. Escuz.

ITEM, pour Trois Cens Hommes d'Armes aussi Extraordinaire, f. } vi Mil. Escuz.

ITEM, pour la Despenſe de l'Artillerie & Pionniers, fault par Chascun Mois, } vii Mil. Escuz.

ITEM, pour le Traittement de Monsieur de Bourbon come Lieutenant General de l'Empereur & du Roy, fault par chascun Mois, } iii Mil. Escuz.

ITEM, pour le Traittement de Monsieur le Marquis de Pifcare come Capitain General de l'Armee, fault pour chascun Mois, } viii Cens Escuz.

ITEM, pour le Traittement du Seigneur de Leaurains comme Cappitaine General de tous les Chivaux Legiers; fault par Mois, } iii Cens Escuz.

ITEM, pour tous autres Extraordinaires que sera besoign en la dit Armee, } iv Mil. Escuz.

ITEM, pour Troys Milles Italiens, } x Mil. Escuz.

Non se parle Poynt de l'Armee de Mer, ne de la Gens Ordinaire du Royaume de Naples.

*Prorogatio Legationis per Papam Adrianum pro Cardinale
Eborum.*

Registrata apud Me,

T. HEZIUM.

A. D. 1523.

An. 15. R. 5.

Ex Origine.

ADRIANUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI, Dilecto Filio Thome Tituli Sancte Cecilie Presbytero Cardinali Eboracensi in Regno Angliæ nostro & Apostolica Sedis Legato de Latere, Salutem & Apostolicam Benedictionem.

Dudum postquam, Felicis Recordationis, Leo Papa Decimus Prædecessor noster Te & Dilectum Filium nostrum Laurentium Tituli Sancte Anastasie tunc Sancti Thomae in Parione Presbyterum Cardinalem, quem ad Charilinum in Christo Filium nostrum Henricum Angliæ Regem Illustræ Fidei Defensorem pro nonnullis arduis universam Christianam

Reipublicam commendentibus Negotiis, Summæ & Apostolicæ Sedis de Latere Legatum, de Fratrum suorum, de quorum Numero licet Absentes tunc eramus, Consilio per quasdam destinaverat in Regno Angliæ & certis aliis Terris & Locis eidem Regi subiectis, suos & dictæ Sedis Legatos de simili Consilio per alios deputaverat, nonnullisque vobis Facultates per alias suas Litteras concesserat, cum ex certis Causis eundem Laurentium Cardinalem & Legatum ex Regno Angliæ & Legatione præmissis ad Se advocare intenderet, Circumspectis tunc ipsi in Legationis Officio remanere, ac Facultatibus huiusmodi perinde acti ille ipsi

A. D. 1523.

A. D. 1523. ipsi soli a principio concessæ fuissent per
non. 8. alios concessit, ac Legationem tuam hujusmodi per
 Recessum dicti *Laurentii Cardinalis* a dicto Regno non expirare, sed
 ad Annum a Die Recessus *Laurentii Cardinalis*
 hujusmodi computandum, duntaxat durare decrevit.

Et deinde cum *præfatus Laurentius Cardinalis*
 ad ipsum Prædecessorem rediisset, ipsiq; *Leo Prædecessor*
 Annum prædictum ad Biennium, a fine dicti Anni
 computandum, per alias suas Litteras extendisset
 & prorogasset, *præfatus Leo Prædecessor*, Motu proprio
 & ex certa Scientia ac Apostolica Potestate plenitudine,
 Biennium hujusmodi ac singulas Litteras prædictas,
 cum omnibus in eis contentis Clausulis ad
 Quinquennium, a Fine dicti Biennii computandum,
 per reliquas suas Litteras extendit & prorogavit,
 ac nonnullas alias Facultates tibi concessit,
 prout in eisdem Omnibus & singulis Litteris,
 quarum Tenores Clausulas & Formas Præsentibus
 pro sufficienter expressis & totaliter insertis
 haberi volumus, plenius continetur;

Volentes igitur eandem *Circumspectionem*
 tuam quam potentem Opere pariter & Sermone,
 in magnis & arduis Negotiis longi experientia
 comprobata, ac eximia Probitate & Fidelitate
 Concilique naturitate eminentem, aliisq; gradium
 Virtutum donis, quibus Personam tuam illorum
 Largitor Altissimus insignivit, polleantem
 cognovimus, Favoribus & Honoribus prosequi
 oportunit, ac specialem in Domino fiduciam
 summentes, quòd Ea que ipsi *Circumspectioni*
 tuæ duxerimus committenda, ad Omnipotentis
 Dei Laudem nostrisq; & dictæ Sedis

Honorem Dignitatem & Amplitudinem A. D. 1523.
 Curâ pervigili & exactissimâ Diligentia
non. 8. adimplere curabis, Motu Scientia ac Potestatis
 plenitudine similibus, necnon consideratione
 præfati Regis posteriores Litteras prædictas,
 cum omnibus & singulis in eis contentis
 Facultatibus, & aliis Clausulis ad aliud
 Quinquennium a Fine dicti Quinquennii
 computandum, Auctoritate Apostolica, Tenore
 Præsentium, Extendimus & Prorogamus,

Volentes ut eadem *Circumspectio* tua
 etiam dicto Quinquennio ad quod Litteras
 prædictas, ut præfertur, Prorogavimus,
 durante Legationis hujusmodi Officio,
 ac omnibus & singulis Facultatibus, in
 quibuslibet Litteris prædictis comprehensis,
 uti frui & gaudere, juxta dictarum
 Litterarum Formam & Tenorem, liberè &
 licitè possit & valeat:

Non obstantibus omnibus que *idem Leo Prædecessor*
 in dictis Litteris voluit non obflare,
 cæterisque contrariis quibuscunque.

Dat. Roma apud Sanctum Petrum, Anno
 Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo
 Vigesimo tertio, Prædie Id. Junii, Pontificatus
 nostri Anno Primo.

T. HEZIUS.

Visa de Curia,

W. DE EUCKENVOIRT.

Super Plicam,

ALBERGATUS.

*Sub Plumbeo Sigillo pendente a Filo
 Cambi.*

Pro Archiepiscopo Armachanensi de Protectione.

A. D. 1523.

15. 11. R. E.

15. 11. R. E.

15. 11. R. E.

15. 11. R. E.

15. 11. R. E.

15. 11. R. E.

R. E. X. Omnibus, ad quos &c. Salu-
 tationem.

Sciatis quòd,

Cum laudabile sit & Regiæ convenit
 Dignitati suos Subditos, & præsertim
 Nobiles & Prælatos qui pro Commodo
 & Utilitate Reipublicæ per Nos con-
 vocati fuerint, a Pressuris Dampnis & In-
 juriis præservare.

Hinc est quòd Nos,

Attendentes qualiter Venerabilem in
 Christo Patrem *Georgium Armachanensem*
Archiepiscopum Hiberniæ Primatem a
 Terra nostra Hiberniæ, ob certas & nota-
 biles Causas Personam nostram Regiam
 ac Terram nostram prædictam concernentes,
 a Mandato nostro speciali, a tempore
 Consecrationis ipsius *Archiepiscopi*,

hucusque distulimus & diutius deferre A. D. 1523.
 decrevimus.

Suscipimus & per Præfentes ponimus
 & suscipimus *præfatum Archiepiscopum*
Armachanensem, ac omnia Terras, Tenementa,
 Res, Reddus, Dominia, & Possessiones
 sua quæcumque, in salvas & securas
 Protectionem Tutionem & Defensionem
 nostras speciales,

Et ulterius, de uberiori Gratia nostra,
 ac ex certa Scientia & ihero Motu nostris,
 Concessimus & Licentiam Dedimus, ac
 per Præfentes Concedimus & Licentiam
 Damus, pro Nobis & Hereditibus nostris,
præfato Archiepiscopo quòd ipse per unum
 Annum integrum & Dimidium Anni,
 a Die Consecrationis suæ in *Archiepiscopum*
 computandum, se extra dictam Ter-
 ram

A. D. 1523.

An. 8.

nam nostram Hiberniæ ad libitum suum absentare, & infra Regnum nostrum Angliæ & alibi morari & perbendinari, & quod ipse medio tempore omnia & singula Beneficia, Potestates, Libertates, Franchisias, Privilegia, Consuetudines, & Culturas suas, & eorum singula, & Emolumenta sua, infra Terram nostram prædictam, integrè & liberè habere & tenere & occupare & exercere, & eis gaudere, ac inde disponere & ordinare, prout sibi vel Officiariis suis pro Commodo suo videbitur expedire.

Neonem omnia & singula Exitus Proficua & Reventiones, inde provenientia & crescentia, per Procuratores Attornatos vel Servientes suos, integrè servare, colligere, recipere, percipere, & in Angliam vel alibi, de tempore in tempus, cariare ducere & mittere possit & valeat ad Opus & Commodum ipsius Archiepiscopi, absq; aliquo Compoto seu aliquo alio inde Nobis vel Hæredibus nostris reddendo seu faciendo, Absentiâ *dicti Archiepiscopi* extra eandem Terram nostram Hiberniæ, aut non Residentiâ *eiusdem Archiepiscopi* infra eandem Terram, seu aliquibus Statutis, Actibus, Ordinationibus, sive Provisionibus contra Possessionatos in dicta Terra nostra Hiberniæ & Absentes extra eandem, ac Dominia, Castra, Maneria, Fortiligata, Hæreditamenta, aut alias Possessiones suas quæcumq; infra Terram nostram prædictam habentes & super eandem minimè Residentes, nec Gentes Defensibiles in eisdem nec in Locis suis ibidem inveniētes & mittentes, juxta formam Statutorum, Actuum, Ordinationum, & Provisionum inde factorum, vel aliquibus aliis Statutis Actibus sive Provisionibus tàm in Regno nostro Angliæ quàm infra Terram nostram Hiberniæ in contrarium factis confirmatis seu provis, aut aliqua aliâ Re Causa vel Materiâ quæcumque, in aliquo non obstantibus:

Et insuper, de Gratiâ nostrâ speciali, ac ex certâ Scientiâ & mero Motu nostris, Concessimus & Licentiam Dedimus, ac per Præsentes Concedimus & Licentiam Damus, pro Nobis & Hæredibus nostris, quantum in Nobis est, *præsato Archiepiscopo* quod ipse exnunc, per totum tempus quo *idem Archiepiscopus* Sedem sive Dignitatem Archiepiscopatus sui tenebit, omnia & singula Bona & Castellata sua, Equos, Nisos, Lanas, Wollis, Salthidis, Penulas, Pannos, Pallia, & cætera Mercimonia, Commoditates, & Res quæcumque per *præsatum Archiepiscopum*, Procuratores, Deputatos, Attornatos, vel Servientes suos, infra prædictam Terram nostram Hiberniæ, ad

Opus sive Commodum ipsius *Archiepiscopi* Acquirenda, Evendenda, Colligenda; seu Providenda, a dicta Terra nostra Hiberniæ in dictum Regnum nostrum Angliæ vel alibi de tempore in tempus & totiens quotiens *præsato Archiepiscopo* placuerit, durante dicto tempore quo *præsato Archiepiscopo* Sedem sive Dignitatem suam prædictam vel in eadem Terra nostra Hiberniæ præsens vel ab eadem de Gratiâ nostrâ speciali Absens tenebit, curiare, ducere, accerere, & transmittere possit & valeat, absq; aliqui Culturia aut Subsidio Magno aut Parvo seu aliquo alio Onere aut Exactione Nobis vel Hæredibus nostris in dicta Terra nostra Hiberniæ inde Nobis reddendo aut solvendo, & absq; Impetitione, Perturbatione, Arrestatione, Seisura, Forisfactura, Gravamine, Impedimento, vel Molestatione quæcumq; Nobis vel Hæredum nostrorum, aut Deputati sive Locumtenentis nostri aut Hæredum nostrorum dictæ Terræ nostræ Hiberniæ pro tempore existentis, Justiciariorum, Gubernatorum, Collectorum, Custumariorum, aut Subditi prædicti Scrutatorum, Vicecomitum, Ballivorum, Receptorum, seu Ministrorum aut Subditorum nostrorum quorumcumque, in dicta Terra nostra Hiberniæ pro tempore existentium;

Et ulterius, de uberiori Gratiâ nostrâ, ac ex certa Scientiâ & mero Motu nostris, Dedimus & Concessimus, ac per Præsentes Damus Restituimus & Concedimus *præsato Georgio Archiepiscopo* tota Temporalia sua totius Archiepiscopatus sui prædicti, ac omnes Franchisias, Libertates, Consuetudines, Custumas, & Privilegia sua *prædicti Archiepiscopi* sui aut aliquis eorum ea vel eorum aliquod ante hæc tempora exercere habuerunt vel usi fuerunt, ac omnia & singula Exitus, Firmas, Redditus, Reventiones, & Proficua inde & omnium & singulorum Temporalium totius dicti Archiepiscopatus sui Armachanensis & cojuslibet inde Parcellæ, a tempore quo idem Archiepiscopus per Resignationem, Bonæ Memoriz, *Johannis nuper Archiepiscopi ibidem* vacavit hucusq; & exnunc quomodolibet & per totum tempus quo *idem Archiepiscopus* Sedem sive Dignitatem Archiepiscopatus sui prædicti vel ibidem Præsens vel ex Gratiâ nostrâ speciali Absens tenebit, qualitercumque crescentis sive emergentis,

Habenda, Tenerenda, Percipienda, & Levanda omnia & singula Præmissa *præsato nunc Archiepiscopo*, ad Usam suam propriam, in Jure Archiepiscopatus sui prædicti, tàm per Manos ipsius *nunc Archiepiscopi* proprias & Ministrorum suorum, seu

A. D. 1523. seu per Ministros suos, quàm per Manus nunc & nuper Escaetorum, Vicecomitum, Senescallorum, Ballivorum, Factorum, Firmariorum, Receptorum, aut Ministrorum nostrorum quorumcumque, aut aliorum Occupatorum eorundem Temporalium, seu aliorum Præmissorum, aut cuiuslibet inde Parcelle, absque aliquo Compositu seu aliquo alio inde Nobis vel Hæredibus nostris reddendo seu faciendo, & absque Perturbatione, Molestatione, Gravamine, seu Impedimento nostri vel Hæredum nostrorum, aut aliorum Officiariorum Ministrorum aut Subditorum nostrorum infra dictam Regnum nostrum Angliæ aut dictam Terram nostram Hiberniæ quorumcumque;

Et quòd expressa mentio de vero Valore annuo aut alio Valore seu Certitu-

dine Præmissorum, aut de aliis Donis & A. D. 1523. Concessionibus præfatis nunc Archiepiscopo per Nos aut Progenitores nostros in Præsentibus minime facta existit vel non existit, aut Statutis prædictis aut aliquo alio Statuto, Actu, Ordinatione, Provisione, sive Restrictione, inde in contrarium factis, editis, ordinatis, sive provisus, aut imposterum fiendis, edendis, vel providendis, aut aliquâ aliâ Re Causâ vel Materia quacumque, in aliquo non obstantibus.

In cuius &c.

Teste Rege apud Westmonasterium
vicesimo Die Junii.

Per Breve de Privato Sigillo.

Christierni, Dacie Regis Abdicati, in Angliâ existentis, Renovatio Fœderum.

A. D. 1523.
An. 15. R. E.
Ex Autogr.

Chriftiernus, Dei gratiâ, Dacie, Succiæ, Norvegiæ, Vandalarum, Gothorumque REX, DUX Slesvicensis, Holsatiæ, Stormariæ, & Dithmaris, COMES in Oldenborch & Delmenhorst, omnibus & singulis, præsentem Literas nostras lecturis vel audituris, Salutem.

Cùm nihil amplius Christianos deceat Principes quàm Pacem Concordiam & mutuam adinvicem Amicitiam amplecti & fovere, quo magis inter Eos & eorum Subditos Respublica indies crescat & continuam capiat Incrementum.

Sciatis quòd, ex mutuo Conventu habito & familiaritate Contractûs cum Serenissimo Principe Henrico Octavo, eadem gratiâ, Angliæ & Franciæ Rege Fidei Defensore, & Domino Hiberniæ, inter Nos Conventis ac Concordatum & Conclusum esse quòd Fœdus Pacis & Amicitiae, olim inter, Celebris Memoriam, Janum Dacie, Succiæ, Norvegiæ, Slesvici, Gothorum &c. Regem Patrem nostrum Charissimum ac Illustrissimum Principem Henricum Septimum Angliæ & Franciæ Regem & Dominum Hiberniæ, ipsius Serenissimi Principis Henrici Patrem, initum & confirmatum, Renovetur.

Quamobrem, ut huiusmodi Confœderationis & Amicitiae Fœdus inter Nos & Serenissimum Principem Henricum & nostros de ipsius Subditos firmus & stabilis existat & permaneat in futurum, omnium Degradationum, Piratarum, Rapinarum, Gravaminum, Attentatorum

& Injuriarum, antehac hæc aut inde illa. A. D. 1523. Abolitionem generalem facere intendimus, ac ea omnia & singula per Præsentes Abolemus, necnon præmemorati Fœderis omnes & singulos Articulos & Capitula per Præsentes renovare confirmare & roborare intendimus,

Quorum quidem Articulorum & Capitulorum verus Tenor sequitur in hæc Verba,

INPRIMIS, Approbatum, Conventum, Concordatum est, & Conclusum, inter Nos & dicti Regis Angliæ Fratris nostri Charissimi Oratores, quòd bona & sincera firma & perfecta sit & inviolabilis tam per Terram quàm per Mare & Aquas dulces ac ubivis locorum habeatur & observetur Pax, Liga, Amicitia, Guerrarum Abstinencia, Unio, & Confœderatio.

Inter Nos & eundem Illustrissimum Principem Henricum &c. nostròsq; Hæredes Consanguineos & Successores, Homines Vasallos & Quoscumque præsentis & futuros, qui sub hæc Confœderatione & Pace stare & comprehendi velint (de qua quidem sua Voluntate per Literas suas autenticas & speciales Nos Principemque Regem Angliæ præmemoratum certificare teneatur infra Festum Sancti Michaelis a Data Præsentium proximò futurum) in perpetuum duratura,

ITEM, omnes Gentis utriusque Regni Domini sive Potestatis nostrorum Regum prædictorum, cuiuscumque Status fuerint, vicissim per Mare Flumina A-

quas

A. D. 1523. quas dulces & falsas quascunque navigare, Portusque, Terras, Regna, & Domina intrare, ac in omnibus & omnimodis Portubus, Civitatibus, Oppidis, & Villis Regnorum, Terrarum, & Dominiorum nostrorum liberè conversari exire & redire, ac cum quibuscunque Hominibus ejuscunque Statûs, Nationis, Ritûs, seu Conditionis fuerint Mercandisare, poterunt totiens quotiens eis libuerit & placuerit; solutis Costumis & Theloniis de suis Mercantiis debitâs & requisitis.

Mem. 5.

ITEM, Appunctatum est, inter Nos & dicti Regis Angliæ Oratores, quòd omnes & singuli Mercatores ac Subditi ejusdem in Regnis nostris Daciæ, Noruegiæ, Terrisq; Dominiis quibuscunque, ac vice versa Mercatores & Subditi nostri, aliique Legi in Regnis Terris & Dominiis Regis Angliæ & Franciæ, singulis & omnibus Privilegiis Libertatibus & liberis Consuetudinibus uti plene debeant & gaudere, prout ante hæc tempora rationabiliter usi sunt & gavisî, absque prædictorum Regnorum five Terrarum Detrimeto seu Jactura.

ITEM, Ordinatum est, per Nos, quòd Mercatores, & Homines Legii, Piscatores, & quicumque alii Regis Angliæ & Franciæ Subditi liberè possint, temporibus futuris in perpetuum, ad Insulam Tyle (id est, *Islandiam*) cum eorum Navibus, Bonis, & Mercandis, Viualibus, ac aliis Rebus quibuscunque Emendi, Vendendi, Piscandi, five Mercandisandi causâ navigare accedere & intrare, ibique morari, & more Mercatorio conversari, & ab eadem redire & liberè revenire, totiens quotiens eis placuerit, absque Prohibitione, Molestatione, vel Impedimento nostro Heredumve nostrorum & Successorum in Regnis Daciæ & Noruegiæ, vel Officialium nostrorum quorumcunque; Solvendo tamen in illa Insula seu Portubus ejusdem, in quibus eos appellere contigerit, jura & Thelonia debita & consueta; Provisio semper quòd, lapsa Septennio, post Datam Præsentium immediatè currente, Licentiam novam a Nobis & Successoribus nostris Regibus Daciæ & Noruegiæ petant & obtineant; ut sic, de Septennio in Septennium, Mercatores & omnes prædicti Nos & Successores nostros Reges Daciæ & Noruegiæ, in Impetratione novæ Licentiæ, in perpetuum recognoscant.

ITEM, Concordatum est quòd Mercatores & Homines Legii Regis Angliæ &c. liberè possunt & valeant, perpetuis temporibus in futurum, ad Insulas Scandiam, & Dragoer, & alia Lo-

ca quascunque consueta in Regno Daciæ, tam per Terram quam per Mare, accedere & intrare, ubique quoad justa Negotia quietè conversari & morari, Hæcæ & alios Pisce quascunque generis recentes emere seu aliâs justè perquirere & salare, ac suam in Ulum quomodocunque eis placuerit convertere; solvendo inde Jura & Thelonia debita in hac parte.

A. D. 1523.

Mem. 5.

ITEM, Ordinatum est quòd, si per Tempestatem aut evidens Maris Periculum seu aliam justam Causam Mercatores Regni Angliæ five Naucleri, super Mare cum suis Rebus & Mercandis navigantes, agente Tempestate compulsi, talem Curium consecerint quòd per Mare Balticum (hoc est per *Bezel*) navigaverint, dummodo Thelonia & Consuetudines Officialibus nostris in Castro Nyborch ad hoc ordinatis, bonam & sufficientem de Theloneo recepto Securitatem liberantibus, fideliter persolverint, quod de Consuetudine solvere tenerentur si per Mare, communiter appellatum *Orsund*, infra Potestatem & Jurisdictionem Regni nostri Daciæ, navigassent, tunc eo ipso ab omni Damno & Jactura in Rebus & Personis ac etiam ab omni Culpa & Offensâ Regis Daciæ excusantur; non obstante Lege seu Consuetudine in Regno Daciæ in contrarium edita seu observata quacunque; Super qua quidem Tempestate, seu alia Necessitate ut prædicitur, incumbente, Juramento Magistri Navis, five Duorum Nauclerorum ejusdem, credatur & plena Fides debeat adhiberi; provisio semper quòd sic Navigantes bona Inimicorum nostrorum vel Successorum nostrorum Regum Daciæ Navibus suis nullo modo deferant.

ITEM, Concordatum est, ad Finem ut Rapinæ, Bella, & Mercatorum seu Hominum Captiones, Bonorum Depredationes, unius Partis super alteram de cætero cessent, quòd quomodocunque, aliqua Navis Subditorum unius vel alterius Nostrum prædictorum exitura est ab aliquo Porto Statione five Oppido Regnorum & Dominiorum prædictorum, majores Officiales & Gubernatores Civitatum, Oppidorum, Stationum, five Portuum capiant sufficientem Securitatem, de & pro Dominis Proprietariis & Executoribus Navis seu Navium hujusmodi, ad Duplum Valorem singularum Navium, quòd Marenarii five Naucleri & omnes in ea vel eis existentes, quascunque conditionis existant, servabunt Pacem adinvicem erga quoscunque Subditos aut Incolas Regnorum nostrorum prædictorum, absque eo quòd ul-

lam

A. D. 1523. Jam Subditi unius Regis subiectis alterius Injuriam seu Violentiam in Terra vel in Mari Fluminibus vel in Portibus aliquo modo inferre præsumant: Et, si Domini Proprietarii sive Exercitores prædicti unius vel alterius nostræ hujusmodi Securitatem præstare noverint, tunc Majores Officiales seu Governatores in Locis prædictis non permittent Navem seu Naves hujusmodi quocummodo exire, nisi Possessor Magister sive Burfarius Navis sive Navium hujusmodi Regiam Licentiam suo sub Sigillo eis ostenderit quòd licitè cum sua Navi vel Navibus, nullà præstata hujusmodi Cautione, exire poterit: Quo casu, si ipsi, sic per alterum Nostrum prædictorum Licentiati, Subditos alterius spoliaverint, aut Damnum seu Injuriam fecerint, vel aliter injuriosè tractaverint, si Solvendo non fuerint, per ipsum Regem sic Licentiantem plena Satisfactio fiet aliis sicut præfertur Damnicatis: Quoriscumque autem Securitatem præmissam Majores sive Officiales Oppidorum & Portuum unius vel alterius exegerint, debent Literas autenticas, sub eorum communi Sigillo, Possessoribus Magistris sive Burfariis illorum Navium Securitarum tradere, testificantes ipsam Securitatem præstitam, ad finem & effectum ut, ipsarum Literarum vigore, Naves hujusmodi ad alios Portus, ad quos forsitan applicuerint, liberè exire valeant.

Item, Concordatum est & Conclufum quòd Mercatores & alii Legii Homines Regis Angliæ, cujuscunque conditionis existant, Regna Daciæ & Noruegiæ ac alia Dominia sub Potestate nostra existentia intrantes, in suis Personis Bonis Mercantiis & aliis Rebus quibuscunque veniendo & redeundo, stando & conversando, emendo & vendendo, piscando ac etiam mercandifando, habentur & sint ita liberi, quieti, privilegiati, & immunes, sicut aliqui alii Mercatores seu Homines Extranei, quascunque seu qualiacunque Libertates & Privilegia de Gratia Usu vel Consuetudine infra Regna vel Dominia prædicta habentes vel obtinentes, cujuscunque fuerint Status Conditionis Linguae seu Nationis, absque Molestatione, Exactione, Onere, seu Impedimento aliquo: & etiam quod ipsi Mercatores & Legii Regis Angliæ possint & valeant omnes Terras Loca & Tenementa sua, cum omnibus Edificiis ac Pertinentiis suis, vel Loca consimilia in Civitatibus Bergen, in Noruegia, Lunden, & Landskrone in Scandia, & Dregon in Selandia, & Liffia in Suecia, seu in a-

liquo alio Loco infra Regna & Dominia nostra ante hæc tempora perquisita & in posterum perquirenda, liberè habere & tenere sibi Hæreditibus & Alligatis in perpetuum; & quòd hujusmodi Terras & Tenementa, cum omnibus suis pertinentiis, reparare sustentare & manutenere Sumptibus eorum propriis & Expensis, ac pro sua voluntate reedificare, cum plenissima Potestate utendi & fruendi, ad libitum suæ voluntatis, absque alicujus novæ Præstationis vel alterius cujuscunque Oneris Inpositione, necnon hujusmodi Terras & Tenementa dare vendere & assignare cuicunque vel quomodocunque eis placuerit liberè & pacificè, Jure tamen nostro Regio semper salvo debito & consueto.

Item, Concordatum est quòd Mercatores Regni Angliæ, in Civitate Bergen vel aliis Locis infra Regna Daciæ & Noruegiæ commorantes, quibus de Jure vel Consuetudine, Gratia, Usu, Privilegio, Jure Collegii sive Societatis congregare & unire libuerit & optinebunt, sicut quòd Governatores hujusmodi sive Oldermanni, in Locis prædictis pro Mercatores legitime electi, Potestatem habeant & Auctoritatem Statuta condendi, omnesque & singulos Mercatores Anglicos, & alios quoscunque de Anglia ad Partes prædictas de cætero venientes & declinantes per Se & sufficientes Loca sua tenentes Regendi & Governandi, ac eis & eorum cuilibet in suis Causis & Querelis inter eos ibidem motis & movendis plenam & celerem Justitiam Faciendi de omnibus & singulis Questionibus Contentionibus & Querelis Injuriis & Criminibus inter Se & contra Se motis vel movendis, ac in talibus Delinquentes Castigandi & Punendi ac secundum Jus & Justitiæ ordinem, in aeternum Reformandi, nisi talia forent quod merito per Regiam Artem forent corrigenda, sine impedimento & prohibitione nostra seu Officialium & Ministrorum nostrorum quorumcumque.

Insuper, si aliquis Mercator Legius seu Nauclerus vel Naua Regni Angliæ vel Dominiorum ejusdem dictis Assertionibus vel Sententiis Governatorum hujusmodi pro tempore existentium obtemperare noluerit, nec in locis prædictis obedire, Ille tanquam Contumax Privilegio & Gratia Mercatoribus & Legii Domini Regis Angliæ ibidem concessis amplius non gaudebit:

Ceterum, eum plurimi nequam Seductores & Pacis amuli contra Inno-

A. D. 1523.
Nov. 8.

A. D. 1523.
Nov. 8.

A. D. 1523. centiam Mercatorum & Legiorum Ho-
 minum *Regis Angliae* Quereles criminosas
 solent fingere minus iuste, de quibus
 Mercatores praedicti & alii Angliei
 dispendiosè fatigati in Regnis & Dominiis
 Daciae & Noruegiae solebant contra
 bonos mores Gravamina atque Damna
 recipere & sustinere, hinc est quod
 Nos *Johannes Primus*, Dei gratia, &c.
Rex praememoratus Providimus de gra-
 tia & Benignitate speciali, quemadmodum
 Tenore praesentis Confederationis
 Ordinarum & Providemus, quòd omnes
 & singuli Mercatores & Subditi *Regis
 Angliae* ad Regna nostra sine Potestate
 declinantur, quamdiu in eisdem
 resident, quoad omnia ipsorum iusta
 Negotia habeantur & sub Protectione
 speciali sint nostrae Regiae Majestatis.

Insuper eadem gratia & benignitate
 Concedimus quòd in Causis & Quereis,
 motis seu movendis infra Potestatem &
 Jurisdictionem nostram adversus Mercatores
 & Subditos *Regis Ang.* ubi agitur de
 Contractu vel quasi, de delicto vel quasi,
 qui vel quòd praetenditur initus sive factus
 initus sive factum extra Regnum &
 Potestatem nostram, ipsi Mercatores *Regis
 Angliae* & Subditi ad alicujus Personae instantiam
 seu etiam Judicis Officio infra
 Dominia & Potestates praedictas nullatenus
 respondere compellantur seu aliquo
 modo teneantur, nisi Contractus hujus-
 modi sive Delictum contra ipsa Regna
 Dominia sive Potestatem Regnorum nostrorum
 aut Subditos fuerit immediatè
 factum & perpetratum.

ITEM, Concordatum est quòd, si aliquis
 Mercatorum vel Legius *Regis Angliae*
 in aliquo Loco infra Regna & Potestatem
 Regni Daciae & Noruegiae Diem suum
 clauserit extremum, tunc proximus
 ejus Hares seu Executor, quem ille moriens
 nominaverit, sive ab Intestato Consanguineus
 proximus habeat Administrationem liberam
 & Bonorum ipsius sive *Procurandiam*. Dispensationem
 & provisio semper quòd, propter
 Absentiam hujusmodi Executorum Testamentorum,
 sive Consanguineorum ab Intestato
 succedentium, Praepositi Gubernatores
 sive Oldemannii pro tempore existentes
 in Locis praedictis liberè nanciscantur
 & habeant Custodiam & Conservationem
 bonorum hujusmodi ad usum Ministrorum
 praedictorum, cum venerint in forma
 debita Deliberationem eorumdem petitori,
 sine impedimento & prohibitione
 cujuscunque; Jure Regio semper salvo.

ITEM, Concordatum est quòd Mercatores
 & Legii *Regis Angliae*, ad Do-

minia & Potestatem Regnorum nostrorum
 A. D. 1523. Daciae & Noruegiae venientes, Pannos
 vel alia Mercemonta sua compacta
 vel cordulis ligata dissilare & liberè
 aperire vendere & permutare valeant
 absque Praesentia Officialium & Ministrorum
 nostrorum quorumcumque, in quòd
 propter aliquam Culpam non contrahant
 aut Poenam incurrant seu quòd per
 Officialia & Ministros suos possunt inde
 redargui accusari vel puniri.

ITEM, Concordatum est quòd Mercatores
 de Anglia, ad Regnum nostrum Daciae
 & Insulas ejusdem naturae temporibus
 venientes, in Civitatibus Oppidis sive
 Villis per Nos assignatis (videlicet) Civitate
Hafnesh, Malmogesh, Lundehyone,
 possint & valeant suos Negotiatores
 & Factores ordinare & deputare,
 qui possunt Commodum & Utilitatem
 aliorum Mercatorum de Anglia in Locis
 praedictis non exillentium procurare,
 Pannos integros, vel Medios, vel cum
 Divisione, plus vendere & liberè
 permutare, dummodò per Annum
 integrum vel amplius in Loco sic designato
 demorantur & faciant Civitatibus
 praedictis more aliorum Mercatorum.

ITEM, Concordatum est & Conclusum
 quòd Mercatores & omnes Legii Homines
 Regni Angliae ad Regna & Dominia
 nostra declinantur has habeant de cetero
 Libertates in Locis praedictis, quòd
 (videlicet) Ipsi aut ipsorum Bona,
 infra eadem Regna & Potestatem
 existentia, pro aliquo Debito, de quo
 principales Debitorum aut Fidejussorum
 non exstiterint, nec per aliqua Trans-
 gressione facta seu scienda per alios
 quàm per seipso, non arrestentur vel
 aequaliter molestentur, & si contigerit
 Mercatores seu Subditos aliquos Regni
 Angliae seu eorum Bona quaecunque,
 pro Debitis & Delictis propriis, vel
 instantiam alterius Conquerentis, vel
 aliam quomodocunque gravari vel
 distringi, tunc, sufficiente Cautione
 praestata de stando Juri per Mercatores
 sic Gravatos, in Causis quare Bonorum
 suorum Arrestationes fieri contigerit,
 Ipsi Mercantias suas Bona sic
 arrestata liberè consequantur, ac pro
 suo libito habere distribuere valeant.

ITEM, Concordatum est, ad finem &
 effectum quòd in Rebus & Negotiis
 agendis & explicandis private Affectiones
 de cetero cessent, ut & Mercatores
 & Gentes *Regis Angliae* indifferentes
 & favorabilis in Regnis & Dominis
 Daciae & Noruegiae receptentur &
 tractentur, temporibus futuris, in
 perpetuum curabimus providere & per
 Praesentes

A. D. 1523. sentes providemus in Civitate *Bergenſi* in Regno Norvegiæ, necnon in *Inſula Iſlandia* unum vel plures Praefectum ſive Praefectos Officiales, ad Levandum & Colligendum Tholofea & Conſuetudines in Civitate & Inſula prædictis, providum vel providos & circumpectos Viros origine Dacos vel Noricos, non alium vel alios alterius Nationis ſeu Originis cujuſcunque.

ITEM, Concordatum eſt quod, ſi Mercatores Regni *Angliæ* vel Subditi eorum, Trium Regnorum *Dacia Norvegiæ & Angliæ* Naufragium, (quod abſi) in Regnis vel Dominis alterius noſtrorum patiuntur, liceat eis Naves ſuas fractas, vel collaſas nec non Res Merces & Bona ſua quæcunque liberè & pacificè, per Se vel per alios recedere recolligere & habere: Ballivus autem ſeu Ballivum & alii Officiales, qui fuerit pro tempore vel fuerint, ubi & quando hoc evenire in altero Regno contigerit, Naufragos illos cum Navibus ſuis contractis Mercibus & Bonis ſuis omnibus ab Inquietantium Incurſibus pro viribus ſuis protegant & defendant, ac etiam ad Res, Merces, Bona, & Naves colligendas & ſalvandas Succurſum impendant & Juvamen, abſque eo quod aliquid Juris, prætextu alicujus Damnatae Conſuetudinis, in Rebus tam luſtuofis vendicare poſſunt & valeant, ne ex aliena Calamitate compendium ſeſentur; Excepta Juſta Mercede pro quantitate Laboris.

ITEM, Concordatum eſt inter Nos præmemoratos Reges quòd neuter Noſtrum aut Subditorum noſtrorum Inimicis alterius Auxiliùm quoviſmodo præſtabit vel favorem.

ITEM, Concordatum eſt quòd, in Portibus ſive Littoribus Regnorum noſtrorum *Dacia Norvegiæ & Angliæ*, nulli Piratae aut alii Guerras ſuper Mare facientes, cujuſcunque Nationis fuerint, aliquo modo receptabuntur, nec eis ibidem ſeu alibi in Dominis Regnorum prædictorum in Pecunia, Armis, Inſtrumentis bellicis, Victualibus aut alia Re, quæcunque contra Subditos alterius Regni aliquo pacto Auxiliùm præſtabitur, nec Favor quovis quaſito colore præbebitur ad Damnificandum Mercatores ſeu alios Subditos quoviſinque Regnorum prædictorum in Perſona vel in Rebus, ſub Poena Recuperandi ab iſtis, Auxiliùm ſeu Opem Facientibus, & Venditoribus illorum Armorum & Inſtrumentorum aut Victualium ſeu aliarum Regum quorumcunque, Duplum Valorum earundem, & ſub Poena Inſignificationis Regiæ Majeſtatis.

A. D. 1523. Er, ſi contingat Bona unius vel alterius Noſtrorum ſeu Subditorum, per Piratas hujusmodi, in Terra vel in Mari ſpoliata, capta vel deprædata, in aliqua Civitate, Villa, Oppido, vel Partu alterius Regnorum ad Terram applicere, vel ibidem Venalia exportare, quòd tunc Judices vel Gubernatores illorum Locorum & Portuum, pro tempore exiſtentes, hoc conſcio, conſeſſum tenebuntur Manus apponere ad prædicta Bona, & ea ſic ſequiſtrare ac ſalva cuſtodire ad Mercatorum & Dominorum veterum uſum, ſeu eorum quibus Reſtitutiones eorumdem de Jure & Equitate fieri debeant, dolo & fraude omnino in hac parte ceſſantibus, Probans ſecundùm Legem Maritimam legitiſſimè Probandi.

ITEM, Concordatum eſt quòd, ſi futurus temporibus unus noſtrorum prædictorum Regum alterius Auxiliùm vel Succurſum indigeat, & pro hujusmodi Auxiliùm habendo alium debet requiſiſſe, Pars requiſita hujusmodi Auxiliùm vel Succurſum Parti, requirenti facere, teneatur, ſi propter occurrentia ſibi vel Regnis, Terris, Dominis, & Subditis ſuis Pericula aut aliam Cauſam rationabilem hæc ſacere poterit, reſiſtantibus dolo & fraude quibuſcunque, Requirentis tamen rationabilibus Expentiſ, & Sumptibus, prout inter Nos ſeu Deputatos aut Conſiliarios poterit concordari; proviſo ſemper quòd Requiſiti hujusmodi fiet per Sex Menſes atquequam Executioni demandetur.

ITEM, Concordatum eſt quòd, ſi alterius Noſtrorum Genes in Succurſum venerint alteri Noſtrorum, & in ejus Regno ſeu Dominio Caſtra, Civitates aut Terras acquiſierint, Bona immobilia illi Regi cedant in cujus Regno aut Dominis fuerint acquiſita; Bona vero mobilia in Regno ipſo aut Dominis conquiſita, inſuper tam Bona mobilia quam immobilia in Locis, non ad Nos ſeu ad Regem *Angliæ* Fratreſem noſtrum Charitativum pertinentibus, acquiſita dividantur ſecundùm Capita Populorum exiſtentium in Conſpectu; Exceptis Bonis captis hoſtiliter ſuper Mare; quorum Pars Tertia Regi qui fecerat Expentiſ applicabitur.

ITEM, Concordatum eſt, quòd niſi ſus Noſtrum debet inſerri, nec inſerri conſentiet nec procurabit ullo tempore alteri Legiſ Subditis ſive Hominiſus ſuis quibuſcunque Dammum aliquod in Perſonis ſive Rebus, & præſertim quod unus permittat Subditos ſuos, ad Vadia vel Stipendiis ſua propria vel alterius, tranſire in Obſequium vel Auxiliùm

A. D. 1527. hinc contra alium Regna, Terras, Possessiones & Dominia nostrorum quacunque.

Rev. 2.

ITEM, Concordatum est quod, si aliquis Nostrum diffiderit aliquos propter alterum; Treugas cum Diffidatis non capiat alius nisi Rex alter & Regna Terras & Dominia sua sub Treugis hujusmodi comprehendantur.

ITEM, Concordatum est quod, si temporibus futuris (quod absit) contingeret aliquod contra presentes Alligantias per Subditum vel Subditos alicujus Nostrum Regum predictorum Hereditate nostrorum, contra alterius Subditum vel Subditos; per Incuriones, Invasiones, Depredationes, Personarum Navium seu Rerum Captiones, aut Detentiones, vel quovis alio modo attemptare vel quomodo libet injuriari, quod *de Reo*, cujus Subditi tale quid attemptaverint vel Injurias fecerint, & Heredes sui pro tempore existentes, teneantur, & quilibet eorum suo tempore teneatur, Justitia mediante, ad Statum debitum Attemptata hujusmodi reducere, ac Delinquentes debite corrigere & punire, cum omni celeritate postquam super Reformatione & Punitione hujusmodi faciendis probatis probandis debite fuerint requisiti, vel eorum aliquis inde fuerit requisitus, fraude, dolo, dilatione, malitia cessantibus quibuscunque; proviso semper quod presentes Alligantiae pro tanto non censentur seu habeantur in aliquo Fractura Irrite sive Dissolutae, sed semper in suo Robore permaneant & Virtute.

ITEM, Concordatum est quod, si Inimicus alicujus nostrum ad alterum vel Regna Terras seu Dominia ipsius confugeret, ipsum sic confugientem in Regna Terras seu Dominia sua quacunque non acceptabit, nec in eisdem stare seu morari ultra Dimidium Annum a tempore Notitiae aliquatenus permittat, sed Eundem ab Eisdem infra idem tempus memoratum expellet & amovebit.

ITEM, Concordatum est quod, tam propter Bonum Pacis quam mutuae Dilectionis Amicitiam, inter Nos & Illustrissimum Regem Anglia Fratrem nostrum Charissimum; nostrorumque Haeredes & Successores nostros, aeternaliter fovendam & continuandam, omnes & singulimus vel alterius nostrum Subditi, in Captivitate alterius nostrum sive Subditorum nostrorum ubicunque degentes sive existentes, pro presentem Confederationis & Intelligentiae Contractum habeantur, & sint libere levati & immunes, ita quod, nulla praestita Exactione

seu Redemptione soluta, dimitti debeant & penitus sine omni Gravamine ulterius misericorditer relaxari.

A. D. 1523.

Rev. 2.

Et insuper super Spoliationibus, Depredationibus, Homicidiis, Damnis, Rapiis, aut Injuriis quibuscunque, ante haec tempora inter Nos Praedecessores nostros Vasallos Homines aut Subditos Vivos vel Defunctos qualitercunque a Principio Mundi usque ad hunc Diem commissis aut perpetratis, nulla super eisdem deinceps susciatur vel moveatur Litis, Accusatio, Actio, Querela, Persecutio Jure vel extra Jus, Discordia seu Controversia juris vel facti qualitercunque, sed Nos praenominati nostri Vasalli, Homines, Legi sic Injuriat Damnificati ab eisdem omnino recedimus & recedunt remittimus & remittunt, salvo Jure tam Nobis quam nostris Haereditibus, Successoribus & Subditis quibuscunque petendi Debita, facta ratione Conventionum & Contractuum, & etiam Juris ordine consequendi.

ITEM, Concordatum est quod per Praemissa omnia & singula, praesentibus descripta & contenta Literis Privilegii Libertatibus & Concessionibus sive Indultis, ante Datam Praesentium per Illustrissimos *Dacie & Norvegiae Reges* Mercatoribus & Homines Angliam datis & concessis, Prajudicium nullum generetur, sed quod omnia Illa & singula cum Praesentibus universis, & Haec eadem cum Illis, in suis permaneant Robore & Virtute; sic quod Mercatores Anglii communiter & singuli veteribus Libertatibus Privilegiis & Indultis cum praesentibus Appunctuatis, Conventis, Concordatis, & Conclusis, in suis Causis agendis, prout Eis ad Utilitatem eorum melius & pertinentius videre poterint, libere valeant in perpetuum uti & frui eisdem.

ITEM; Concordatum est quod, si aliquis Subditorum cujusvis dictorum Regnorum *Dacie Norvegiae & Angliae* hujus amicabilem Compositionis sive Conventionis vel alicujus ejus Partis Violator repertus fuerit, quod tunc talis per ipsum Principem vel suos Officiales compellatur Parti Damnificatae Bona ablata restituere, & pro Damno illato Parti Injuriatae una cum Interesse satisfacere, necnon ulterius sic in Corpore & Bonis puniatur ut ipsius Poena metus sit multorum hujusmodi Foedera violare volentium.

ITEM, Concordatum est quod, si praedicti Connotati & Conclusi aut aliquod Praemissorum in Detrimentum notabile sive Injuriam Nostrum seu Successorum

A. D. 1523. ^{nos. 2.} cesorum nostrorum Hæredum Regno-
rum aut Subditorum nostrorum Tem-
poribus futuris vergat, seu in aliquo
Præmissorum Dubium generaretur, tunc
utrique nostrum Præfatorum, in Regnis
& Dominiis suis, ad usum & utilita-
tem & rationabilem nostrorum Regno-
rum ac Subditorum interpretandi intel-
ligendi ac etiam in melius commutandi
plena sit Facultas, proviso semper quòd
per hujusmodi Intellectum Interpretationem
sive Commutationem Pax & Confederatio
in Præsentibus complexa
nullo modo violetur.

Nos autem, Tractatum prædictum
Articulos Capitula ac omnia & singula
in eodem contenta Rata, Firma, &
Grata habentes, ea omnia & singula
pro Nobis & Hæredibus & Successori-
bus nostris, quatinus Nos ac Hæredes
ac Successores nostros concernunt ac

concedere poterunt, Approbamus, Re-
novamus, Ratificamus, & Confirmamus
ac inviolabiliter firmiter benè & fide-
liter tenere observare & adimplere, tene-
rique observari & adimpleri facere cum
effectu, in bonâ Fide & in Verbo Regio,
promittimus per Præfentes.

In quorum omnium & singulorum
Præmissorum Fidem & Testimonium
his præsentibus Literis, Manu nostrâ
propriâ subscriptis, Magnum Sigillum
nostrum apponi fecimus.

Datum in Civitate London, Tricesimo
Die Mensis Junii, Anno Domini Mil-
lesimo Quingentesimo Vigesimo Tertio,
Regni verò nostri Anno Decimo.

CHRISTIAN.

*Sub Sigillo magno cera alba Impresso,
pendente a vitiis rubri alique co-
lorum.*

3. 1. 3. 1. 17
2

F I N I S.

005645086

